banal na Bibliya

Tagalog Unlocked Literal Bible

banal na Bibliya
Tagalog Unlocked Literal Bible

copyright © 2018 Door43 World Missions Community

Language: Tagalog

Translation by: Door43 World Missions Community

Contributor: Abantes, Glosamie R., Abluyan, Nieves, Aggasid, John Stephen, Aldana, Marvin J., Ancheta, Jonathan, Andaya, Reymond, Aril, Rene, Atienza, Melchizedek Eleazar, Atmagol, Efraim P., Auxillo, Alfredo S., Balbieran, Ruth M., Bibay, Roland Dave, Cadiente, Dandel, Ca s, Randy, Ca , Benedicto, Canonoy, Neil Ian P., Castelo, Kathleen, Castillo, Madeline, Chiong, Armie, Co, Corizin F., Covita, Mark, Delos Reyes, Rachel, Dingle, Buena Kathleen, Eloja, Nestor Raul P., Emboc, Tano, Eugenio, Alfred, Evangelista, Carmelita, Fajardo-Barcebal, Rosalle, Fianza, Arlyn, Flores, Christopher V., Flores, Rommel, Fradejas, Daniel G., Frias, Ronald, Galvez, Garry C., Gatchalian, James A., Gomez, Roniza May L., Inway, Jennilyn, Langres, Arsenio, Langres, Vicki M., Langres, Zimri, Lantion, Ralph, Lapira, Ronaldo Jr, C., Laya, Anita, Lazo, Jeffrey, Lopez, Josephine, Lorona, Marvina U., Mampo, Genelyn U., Mijares, Racquel, Monteverde, Julian Angelo, Morales, Gilbert, Oday, Gabriel, Ong, Reynante, Ordo Arsenio Jr., Osabel, Hesa Joyce, Pabellion-Lasinga, Beryl Joi, Palagimlan, Ray Mart E., Paller, Beth, Paller, Romy, Palomar, Carmina, Panes, Jona Mae K., Pawid, Jake, Pido, Miriam, Pin-ag, Rose Ann, Revilla Adelaido D. Jr, Reyes, Dominic, Riate, Erick Jan, Rivera, Diana, Salda Helen, Saptang, Bethlehem P., Sibayan, Mizpha, Talimodao, Sheldon Jay T., Tuang, Mandel John C., Umpatang, Jimmy, Vergara, Johanne G., Villorente, Dea Rose, Achacoso, Hamir Ibrahim, Adriano, Wilfredo R., AKI, Aril, Lala, Atienza, Melchizedek Eleazar, Auxillo, Alfredo S., Bagamaspao, Elison C., Balbieran, Romilyn, Balbieran, Ruth, Baldemor, Emily Mary Jane, Baldemor, Nathaniel, Bantique, Flor, Basto, Pacifico Jr., Bayang, Rochelle , Bernales, Vicente P., BJMP, Bubod, Fortunato M., Buzeta, Drake Nikko, Cabigting, Romeo, Cabrera, Teresita, Camandero, Vivian, Castillo, Madeline, Cuarto, Victor Immanuel, Depending2Christ1990, Eloja, Nestor Raul P., Emboc, Tano, Enojas, David James, Evangelista, Carmelita, Fianza, Arlyn, Gab, Galvez, Garry, Ganiban, Rafael, Gatchalian, James A., Glosa, Gumangan, Julius, Gutierrez, Robin Rhoy, Inway, Jennilyn, Jimenez, Alvin, Julito Opider, Lanira, Rolando U. Jr, Laya, Anita, Lopez, Josephine, Madawat, Glory, Mam, Geneohoy, Manaois, Charlie Jay, Mharus, Mijares, Racquel, Palagimlan, Rey Mart E., Palileo, Reynaldo Jr., Paller, Romy, Panes, Jona Mae K., Pangadlin, Jun, Paraiso, Lorelie Rachel, Pavin, Pawid, Jake, Peralta, Rodolfo, Perez, Ian Hudson, Phraim 91, Pin-ag, Rose Ann, Pobadora, Josephine M., Pura, Saniel, Ralph, Lantion, Rene Aril, Revilla, Adelaido Jr, Rull, Fernando, Rupa, Jonathan, Saptang, Bethlehem P., Selle, Serqui Bernard, Singgangan, Josie, Talimodao, Sheldon Jay T., Veloso, Alfonil, Veloso, Helen, Venus, Jorito, Vergara, Johanne G., Villorente, Dea Rose, Yosores, Momer B.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-06-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 7 Nov 2023 from source files dated 31 Aug 2023
d15a3f7e-4ceb-5222-86f9-9960bef1c32b

Contents

Genesis . . . 1
Exodo . . . 62
Levitico . . . 114
Mga Bilang . . . 155
Deuteronomio . . . 209
Joshua . . . 255
Mga Hukom . . . 285
Ruth . . . 316
1 Samuel . . . 321
2 Samuel . . . 360
1 Mga Hari . . . 393
2 Mga Hari . . . 431
1 Mga Cronica . . . 467
2 Mga Cronica . . . 501
EZRA . . . 544
Nehemias . . . 555
Ester . . . 573
Job . . . 583
Mga Awit . . . 617
Mga Kawikaan . . . 695
Ang Mangangaral . . . 725
Mga Awit ni Solomon . . . 736
Isaias . . . 742
Jeremias . . . 802
Mga Panaghoy . . . 872
Ezekiel . . . 879
Daniel . . . 943
Hosea . . . 962
Joel . . . 972
Amos . . . 976
Obadias . . . 983
Jonas . . . 985
Mikas . . . 988
Nahum . . . 994
Habakuk . . . 997
Zefanias . . . 1000
Hagai . . . 1003
Zacarias . . . 1005
Malakias . . . 1016
Mateo . . . 1020
Marcos . . . 1060
Lucas . . . 1085
JUAN . . . 1128
Mga Gawa . . . 1160
Mga Taga-Roma . . . 1201
1 Corinto . . . 1219

2 Mga Taga-Corinto 1237
Mga Taga-Galacia 1249
Mga taga-Efeso 1255
Mga Taga-Filipos 1261
Mga Taga-Colosas 1266
1 Tesalonica 1270
2 Mga Taga-Tesalonica 1274
1 Timoteo 1276
2 Timoteo 1281
Tito 1285
Filemon 1288
Mga Hebreo 1289
Santiago 1303
1 Pedro 1308
2 Pedro 1313
1 Juan 1316
2 Juan 1321
3 Juan 1322
Judas 1323
Pahayag 1325

Genesis

1 Noong simula nilikha ng Diyos ang langit at ang lupa. 2 Ang lupa ay walang
anyo at walang laman. Ang kadiliman ay nasa ibabaw ng kalaliman. Ang Espiritu
ng Diyos ay kumikilos sa ibabaw ng katubigan. 3 Sinabi ng Diyos, "Magkaroon ng
liwanag" at nagkaroon ng liwanag. 4 Nakita ng Diyos na ang liwanag ay kaaya-aya.
Hiniwalay niya ang liwanag mula sa kadiliman. 5 Tinawag ng Diyos ang liwanag na
“araw,” at ang kadiliman ay tinawag niyang “gabi”. Naggabi at nag-umaga, ito ang
unang araw. 6 Sinabi ng Diyos, “Magkaroon ng puwang sa pagitan ng mga tubig,
at hayaang ihiwalay nito ang tubig mula sa tubig.” 7 Ginawa ng Diyos ang puwang
at hiniwalay niya ang tubig na nasa silong ng kalawakan mula sa tubig na nasa
ibabaw ng kalawakan. At nagkagayon nga. 8 Tinawag ng Diyos ang puwang na
“langit.” Naggabi at nag-umaga, ito ang ikalawang araw. 9 Sinabi ng Diyos, “Hayaang
ang katubigang nasa ilalim ng langit ay sama-samang magtipon sa isang lugar, at
hayaang lumitaw ang tuyong lupain.” At nagkagayon nga. 10 Tinawag ng Diyos ang
tuyong lupain na “lupa” at ang natipong tubig ay tinawag niyang “dagat.” Nakita
niyang ito ay kaaya-aya. 11 Sinabi ng Diyos, “Hayaang tumubo ang halaman sa lupa:
mga pananim na nagbibigay ng buto at mga namumungang punong kahoy na kung
saan ang buto nito'y nasa loob ng kanyang bunga, ayon sa kanyang sariling uri.” At
nagkagayon nga. 12 Tinubuan ng halaman ang lupa, mga pananim na nagbibigay
ng buto mula sa kanilang uri, at mga namumungang punong kahoy na taglay nito
ang buto, mula sa kanilang uri. Nakita ng Diyos na ito ay kaaya-aya. 13 Naggabi at
nag-umaga, ito ang ikatlong araw. 14 Sinabi ng Diyos, “Hayaang magkaroon ng mga
liwanag sa langit upang ihiwalay ang araw mula sa gabi. At hayaan silang maging
mga palatandaan, para sa mga panahon, para sa mga araw at sa mga taon. 15 Hayaan
silang maging mga liwanag sa langit upang magbigay liwanag sa ibabaw ng mundo.”
At nagkagayon nga. 16 Ginawa ng Diyos ang dalawang malaking mga liwanag, ang
mas malaking liwanag upang pamunuan ang araw, at ang mas maliit na liwanag
upang pamunuan ang gabi. Ginawa rin niya ang mga bituin. 17 Inilagay sila ng Diyos
sa langit upang magbigay liwanag sa ibabaw ng mundo, 18 upang pamunuan ang
buong araw at ang buong gabi, at upang ihiwalay ang liwanag sa kadiliman. Nakita
ng Diyos na ito ay kaaya-aya. 19 Naggabi at nag-umaga, ito ang ikaapat na araw.
20 Sinabi ng Diyos, “Hayaang mapuno ang katubigan ng lahat ng uri ng buhay na
nilalang na ginawa ko, mapuno ang himpapawid ng mga ibong lumilipad sa ibabaw
ng lupa. ” 21 Kaya’t nilikha ng Diyos ang malalaking nilalang na naninirahan sa
dagat, gayon din ang bawat buhay na nilikha ayon sa kanyang uri, mga nilalang
na kumikilos at nagkukumpol sa katubigan, at bawat mga ibong may pakpak ayon
sa kanyang uri. Nakita ng Diyos na ito ay kaaya-aya. 22 Pinagpala sila ng Diyos,
sinasabing, “Maging mabunga kayo at magpakarami, punuin niyo ang katubigan sa
mga dagat. Hayaang dumami ang mga ibon sa mundo. 23 Naggabi at nag-umaga, ito
ang ikalimang araw. 24 Sinabi ng Diyos, “Hayaang magdulot ang mundo ng buhay na
mga nilalang, bawat isa ayon sa kanyang sariling uri, mga hayop, mga gumagapang
na bagay, at mga mababangis na hayop ng mundo, bawat isa nito ayon sa kanyang
sariling uri”. Nagkagayon nga. 25 Ginawa ng Diyos ang mga mababangis na hayop
sa mundo ayon sa kanilang uri, ang mga hayop ayon sa kanilang mga uri, at lahat
ng bagay na gumagapang sa ibabaw ng lupa ayon sa kanyang uri. Nakita niya na ito
ay kaaya-aya. 26 Sinabi ng Diyos, “Gawin natin ang tao ayon sa ating wangis, ayon sa
ating larawan. Hayaan silang mamahala sa isda sa dagat, sa mga ibon sa langit, sa

mga hayop, sa buong mundo, at sa lahat ng gumagapang na bagay na gumagapang
sa mundo. 27 Nilikha ng Diyos ang tao ayon sa kanyang sariling wangis. Ayon sa
kanyang wangis nilikha niya siya. Lalaki at babae nilikha niya sila. 28 Pinagpala sila
ng Diyos at sinabihan silang, "Maging mabunga kayo, at magpakarami. Punuin niyo
ang mundo, at supilin ito. Maging tagapamahala kayo sa isda sa dagat, sa mga ibon sa
langit, at sa lahat ng buhay na bagay na kumikilos sa ibabaw ng mundo." 29 Sinabi ng
Diyos, "Tingnan ninyo, ibinigay ko sa inyo ang bawat pananim na nagbibigay ng buto
na nasa ibabaw ng buong mundo, at bawat punong-kahoy kasama ang bungang may
buto sa loob nito. Sila ay magiging pagkain ninyo. 30 Sa bawa't hayop sa mundo, sa
bawat ibon sa kalangitan, at sa lahat ng bagay na gumagapang sa ibabaw ng mundo,
at sa bawat nilikhang may hininga ng buhay ibinigay ko ang bawat luntiang halaman
para maging pagkain." At nagkagayon nga. 31 Nakita ng Diyos ang lahat ng bagay na
kanyang ginawa. Pagmasdan, ito ay napakabuti. Naggabi at nag-umaga, ito ang ika
anim araw.

2

1 Kaya't ang kalangitan at ang mundo ay natapos, at ang lahat ng buhay na mga
bagay na pumuno sa kanila. 2 Sa ikapitong araw dumating ang Diyos sa pagtatapos
ng gawain na kanyang ginawa, at siya ay nagpahinga sa ikapitong araw mula sa
lahat niyang gawain. 3 Pinagpala ng Diyos ang ikapitong araw at ginawang banal
ito, dahil doon siya nagpahinga mula sa lahat ng gawain na kanyang nagawa sa
kanyang paglikha. 4 to ang mga kaganapan ukol sa kalangitan at sa mundo, nang
sila ay nilikha, sa araw na ginawa ni Yahweh na Diyos ang lupa at ang kalangitan.
5 Wala pang halamang bukid ang nasa mundo, at wala pang pananim ng bukid ang
tumutubo, sapagkat hindi pa dinulot ni Yahweh na Diyos na umulan sa ibabaw ng
mundo, at walang taong bubungkal ng lupa. 6 Pero umakyat ang hamog mula sa
mundo at diniligan ang buong ibabaw ng lupa. 7 Si Yahweh na Diyos ay ginawa
ang tao mula sa alabok ng lupa, at hiningahan ang mga butas ng kanyang ilong ng
hininga ng buhay, at ang tao ay naging buhay na nilalang. 8 Nagtanim si Yahweh na
Diyos ng isang hardin pasilangan, sa Eden, at doon niya inilagay ang taong kanyang
nilikha. 9 Mula sa lupa Pinatubo ni Yahweh na Diyos ang bawat punong kaaya-aya sa
paningin at mabuti para sa pagkain. Kasama rito ang puno ng buhay na nasa gitna ng
hardin, at ang puno ng kaalaman ng mabuti at masama. 10 Lumabas ang isang ilog sa
Eden para diligan ang hardin. Mula roon ito ay nahati at naging apat na ilog. 11 Ang
pangalan ng unang ilog ay Pishon. Iyon ang umaagos sa buong lupain ng Havila, kung
saan mayroong ginto. 12 Ang ginto sa lupang iyon ay mabuti. Mayroon ding bedelio
at ang batong onise. 13 Ang pangalan ng pangalawang ilog ay Gihon. Ang isang ito
ay umaagos sa buong lupain ng Cush. 14 Ang pangalan ng pangatlong ilog ay Tigris,
na umaagos sa silangan ng Asshur. Ang pang-apat na ilog ay ang Eufrates. 15 Kinuha
ni Yahweh na Diyos ang lalaki at inilagay siya sa hardin ng Eden upang trabahuin at
alagaan ito. 16 Inutusan ni Yahweh na Diyos ang lalaki, sinasabing, "Mula sa bawat
puno sa hardin ay malaya kang makakakain. 17 Pero mula sa puno ng kaalaman ng
mabuti at masama ay hindi ka maaaring kumain, sapagkat sa araw na kumain ka
mula roon, ikaw ay tiyak na mamamatay." 18 Pagkatapos sinabi ni Yahweh na Diyos,
"Hindi mabuti na ang lalaki ay nag-iisa. Gagawa ako ng katuwang na babagay para
sa kanya." 19 Mula sa lupa ginawa ni Yahweh na Diyos ang bawat hayop sa bukid
at bawat ibon sa langit. Pagkatapos dinala niya sila sa lalaki upang makita kung
ano ang itatawag niya sa kanila. Anuman ang itinawag ng lalaki sa bawat buhay na
nilikha, iyon ang kanyang pangalan. 20 Ang lalaki ay nagbigay ng mga pangalan para
sa lahat ng mga hayop, sa lahat ng mga ibon sa langit, at sa bawat mabangis na hayop

sa bukid. Pero para sa lalaki mismo ay walang nahanap na katuwang na babagay
para sa kanya. 21 Dinulot ni Yahweh na Diyos na makatulog nang mahimbing ang
lalaki, kaya nakatulog ang lalaki. Kumuha si Yahweh na Diyos ng isa sa kanyang mga
tadyang at isinara ang laman kung saan niya kinuha ang tadyang. 22 Sa pamamagitan
ng tadyang na kinuha ni Yahweh na Diyos mula sa lalaki, ginawa niya ang babae at
dinala siya sa lalaki. 23 Sinabi ng lalaki, “Sa oras na ito, ito ang buto ng aking mga
buto, at laman ng aking laman. Tatawagin siyang 'babae', dahil kinuha siya sa lalaki.”
24 Kaya iiwan ng lalaki ang kanyang ama at ang kanyang ina, makikipag-isa siya sa
kanyang asawa, at sila ay magiging isang laman. 25 Kapwa sila hubad, ang lalaki at
ang kanyang asawa, pero hindi sila nahihiya.

3

1 Ngayon ang ahas ay higit na tuso kaysa sa anumang ibang mabangis na hayop
sa bukid na ginawa ni Yahweh na Diyos. Sinabi niya sa babae, “Talaga bang sinabi
ng Diyos, “Hindi kayo dapat kumain mula sa anumang puno ng hardin?” 2 Sinabi
ng babae sa ahas, “Maaari naming kainin ang bunga mula sa mga puno ng hardin,
3 pero tungkol sa bunga ng puno na nasa gitna ng hardin, sinabi ng Diyos, “Hindi
ninyo maaaring kainin ito, ni hindi ninyo ito maaaring hawakan, o mamamatay
kayo.'” 4 Sinabi ng ahas sa babae, “Tiyak na hindi kayo mamamatay. 5 Dahil alam
ng Diyos na sa araw na kainin ninyo ito mabubuksan ang inyong mga mata, at kayo
ay magiging tulad ng Diyos, na nakaaalam ng mabuti at masama.” 6 At nang nakita
ng babae na ang puno ay mabuti para sa pagkain at kaaya-aya sa paningin, at ang
puno ay kanais-nais para gawing matalino ang isang tao, kumuha siya ng bunga
nito at kinain ito. At binigyan niya ang kanyang asawa na kasama niya, at kinain
niya ito. 7 Parehong nabuksan ang kanilang mga mata, at nalaman nilang sila ay
hubad. Pinagsama-sama nilang tinahi ang mga dahon ng igos at gumawa ng mga
pantakip para sa kanilang mga sarili. 8 Narinig nila ang tunog ni Yahweh na Diyos na
naglalakad sa hardin sa kalamigan ng araw, kaya ang lalaki at ang kanyang asawa
ay nagtago mula sa presensya ni Yahweh na Diyos sa mga punong-kahoy ng hardin.
9 Tinawag ni Yahweh na Diyos ang lalaki at sinabi sa kanya, “Nasaan ka?” 10 Sinabi ng
lalaki, “Narinig kita sa hardin, at natakot ako, dahil ako ay hubad. Kaya itinago ko ang
aking sarili.” 11 Sinabi ng Diyos, “Sinong nagsabi sa iyo na ikaw ay hubad? Kumain
ka ba mula sa punong iniutos kong huwag mong kakainan?” 12 Sinabi ng lalaki, “Ang
babae na ibinigay mo sa akin, binigyan niya ako ng bunga mula sa puno at kinain ko
ito.” 13 Sinabi ni Yahweh na Diyos sa babae, “Ano ba itong ginawa mo?” Sinabi ng
babae, “Nilinlang ako ng ahas, at kumain ako.” 14 Sinabi ni Yahweh na Diyos sa ahas,
“Dahil ginawa mo ito, sumpain ka sa lahat ng mga hayop at sa lahat ng mababangis na
hayop sa bukid. Gagapang ka sa pamamagitan ng iyong tiyan at alikabok ang iyong
kakainin sa lahat ng araw ng iyong buhay. 15 Maglalagay ako ng poot sa pagitan mo
at ng babae, at sa pagitan ng iyong binhi at ng kanyang binhi. Dudurugin niya ang
iyong ulo, at tutuklawin mo ang kanyang sakong.” 16 Sinabi niya sa babae, “Higit kong
patitindihin ang sakit mo sa panganganak; sa sakit ka magsisilang ng mga anak. Ang
iyong pagnanais ay para sa iyong asawa, subalit pamumunuan ka niya.” 17 Sinabi
niya kay Adan, “Dahil nakinig ka sa boses ng iyong asawa, at kumain mula sa puno,
kung alin ay iniutos ko sa iyo, nang sinabi kong, “Hindi kayo maaaring kumain mula
rito,' sinumpa ang lupa dahil sa iyo; sa matinding pagpapagal kakain ka mula rito
sa lahat ng mga araw ng iyong buhay. 18 Ito ay tutubuan ng mga tinik at mga damo
para sa iyo, at kakainin mo ang mga pananim sa bukid. 19 Kakain ka ng tinapay
sa pamamagitan ng pawis ng iyong mukha, hanggang ikaw ay bumalik sa lupa,
dahil kinuha ka mula rito. Dahil ikaw ay alikabok, at sa alikabok ka rin babalik.”

20 Tinawag ng lalaki ang kanyang asawa sa pangalang Eva dahil siya ang ina ng lahat
ng mga nabubuhay. 21 Gumawa si Yahweh na Diyos ng mga kasuotang balat para
kay Adan at para sa kanyang asawa at dinamitan sila. 22 Sinabi ni Yahweh na Diyos,
“Ngayon ang tao ay naging tulad na natin, na nakaaaalam ng mabuti at masama.
Ngayon hindi siya dapat pahintulutang abutin ng kanyang kamay, at kumuha mula sa
puno ng buhay at kumain nito, at mabuhay nang walang hanggan.” 23 Kaya pinalabas
sila ni Yahweh na Diyos mula sa hardin ng Eden, para bungkalin ang lupa kung saan
siya kinuha. 24 Kaya pinalabas ng Diyos ang lalaki mula sa hardin, at nilagay niya ang
querubin sa silangan ng hardin ng Eden, at isang nagliliyab na espada na umiikot sa
bawat panig, upang bantayan ang daan patungo sa puno ng buhay.

4

1 Ang lalaki ay sumiping sa kanyang asawang si Eva. Siya ay nabuntis at isinilang
niya si Cain. Sinabi niya, “Nagkaroon ako ng lalaki sa tulong ni Yahweh.” 2 Pagkatapos
ay isinilang niya ang lalaking kapatid nitong si Abel. Naging pastol si Abel, pero si
Cain ay nagbungkal ng lupa. 3 At nangyari na sa paglipas ng panahon dinala ni Cain
ang ilan sa bunga ng lupa bilang handog kay Yahweh. 4 Si Abel naman ay nagdala ng
ilan sa panganay ng kanyang kawan at ilan sa taba. Tinanggap ni Yahweh si Abel at
ang kanyang handog, 5 pero hindi niya tinanggap si Cain at ang kanyang handog.
Kaya lubhang nagalit si Cain, at sumimangot siya. 6 Sinabi ni Yahweh kay Cain,
“Bakit ka nagagalit at bakit ka sumisimangot? 7 Kung gagawin mo ang tama, hindi
ka ba tatanggapin? Pero kung hindi mo ginagawa ang tama, ang kasalanan ay nag-
aabang sa pinto at ninanais na mamahala sa iyo, subalit dapat mo itong pamunuan.”
8 Kinausap ni Cain si Abel na kanyang kapatid. At nangyari na habang sila ay nasa
bukid, tumindig si Cain laban sa kanyang kapatid na si Abel at pinatay niya ito.
9 Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Cain, “Nasaan ang iyong kapatid na si Abel?”
Sinabi niya, “Hindi ko alam. Tagapangalaga ba ako ng aking kapatid?” 10 Sinabi
ni Yahweh, “Ano ang ginawa mo? Tumatawag sa akin ang dugo ng iyong kapatid
mula sa lupa. 11 Ngayon isinumpa ka mula sa lupa, na nagbukas ng bunganga nito
upang tanggapin ang dugo ng iyong kapatid mula sa iyong kamay. 12 Kapag ikaw ay
magbubungkal ng lupa, mula ngayon hindi na nito isusuko sa iyo ang kanyang lakas.
Magiging palaboy at pagala-gala ka sa mundo.” 13 Sinabi ni Cain kay Yahweh, “Ang
parusa ko ay higit kaysa sa aking makakaya. 14 Sa katunayan, itinaboy mo ako sa araw
na ito mula sa lupang ito, at ako ay itatago mula sa iyong mukha. Magiging palaboy
ako at pagala-gala sa mundo, at kung sinuman ang makasusumpong sa akin ay
papatayin ako.” 15 Sinabi ni Yahweh sa kanya, “Kung sinuman ang papatay kay Cain,
makapitong beses siyang gagantihan.” Kaya nilagyan ni Yahweh ng palatandaan si
Cain upang sinumang makasumpong sa kanya, hindi siya lulusubin ng taong iyon.
16 Kaya umalis si Cain mula sa presensya ni Yahweh at nanirahan sa lupain ng Nod, sa
silangan ng Eden. 17 Sinipingan ni Cain ang kanyang asawa at nabuntis ito. Isinilang
niya si Enoc. Nagtatag siya ng isang lungsod at pinangalanan niya ito sunod sa
kanyang anak na si Enoc. 18 Kay Enoc isinilang si Irad. Si Irad ang naging ama
ni Mehujael. Si Mehujael ang naging ama ni Metusael. Si Metusael ang naging ama
ni Lamec. 19 Si Lamec ay kumuha ng dalawang asawa para sa kanyang sarili: ang
pangalan ng isa ay si Ada, at ang pangalan ng isa pa ay si Zilla. 20 Isinilang ni Ada
si Jabal. Siya ay ama ng lahat ng nakatira sa mga tolda na may mga alagang hayop.
21 Ang pangalan ng kanyang kapatid na lalaki ay Jubal. Siya ang ama ng lahat ng
mga manunugtog ng alpa at plauta. 22 Si Zilla naman, naging anak niya si Tubal
Cain, ang nagpapanday ng mga kagamitang tanso at bakal. Ang babaeng kapatid ni
Tubal Cain ay si Naama. 23 Sinabi ni Lamec sa kanyang dalawang asawa, “Ada at

Zilla dinggin ninyo ang aking tinig; kayong mga asawa ni Lamec, makinig kayo sa
sasabihin ko. Nakapatay ako ng isang tao dahil sinugatan ako, isang binata dahil
sa pananakit sa akin. [24] Kung ipaghihiganti si Cain ng makapitong ulit, sa gayon
si Lamec ay ipaghihiganti ng pitumpu't-pitong ulit." [25] Si Adan ay muling sumiping
sa kanyang asawa, at siya ay nagkaanak ng isa pang anak na lalaki. Tinawag niya
itong Set at sinabing, "Binigyan muli ako ng Diyos ng anak na lalaki kapalit ni Abel,
dahil pinatay siya ni Cain." [26] Si Set ay nagkaroon ng anak na lalaki at tinawag niya
itong Enos. Sa panahong iyon ang mga tao ay nagsimulang tumawag sa pangalan ni
Yahweh.

5

[1] Ito ang talaan ng mga kaapu-apuhan ni Adan. Sa araw na nilikha ng Diyos ang
sangkatauhan, ginawa niya sila ayon sa kanyang wangis. [2] Nilikha niya silang lalaki at
babae. Pinagpala niya sila at pinangalanan silang sangkatauhan nang sila ay likhain.
[3] Nang nabuhay si Adan ng 130 taon, siya ay naging ama ng isang anak na lalaki na
ayon sa kanyang sariling wangis, sunod sa kanyang larawan, at pinangalanan niya
itong Set. [4] Pagkatapos na si Adan ay naging ama ni Set, nabuhay siya ng walondaang
taon. Siya ay naging ama ng higit na marami pang mga anak na lalaki at mga anak
babae. [5] Nabuhay si Adan ng 930 taon, at pagkatapos siya ay namatay. [6] Nang
nabuhay si Set ng 105 taon, siya ay naging ama ni Enos. [7] Pagkatapos na siya ay
naging ama ni Enos, nabuhay siya ng 807 taon at naging ama ng mas marami pang
mga anak na lalaki at mga anak na babae. [8] Nabuhay si Set ng 912 taon, at pagkatapos
siya ay namatay. [9] Nang nabuhay si Enos ng siyamnapung taon, naging ama siya ni
Kenan. [10] Pagkatapos na siya ay naging ama ni Kenan, si Enos ay nabuhay ng 815
taon. Siya ay naging ama ng mas marami pang mga anak na lalaki at mga anak
na babae. [11] Nabuhay si Enos ng 905 taon, at pagkatapos siya ay namatay. [12] Nang
nabuhay si Kenan ng pitumpung taon, siya ay naging ama ni Mahalalel. [13] Pagkatapos
na siya ay naging ama ni Mahalalel, nabuhay si Kenan ng 840 taon. Siya ay naging
ama ng mas marami pang mga anak na lalaki at mga anak na babae. [14] Nabuhay
si Kenan ng 910 taon at pagkatapos siya ay namatay. [15] Nang nabuhay si Mahalalel
ng animnapu't limang taon, siya ay naging ama ni Jared. [16] Pagkatapos na siya ay
naging ama ni Jared, nabuhay si Mahalalel ng 830 taon. Siya ay naging ama ng mas
marami pang mga anak na lalaki at mga anak na babae. [17] Nabuhay si Mahalalel
ng 895 taon at pagkatapos siya ay namatay. [18] Nang nabuhay si Jared ng 162 taon,
siya ay naging ama ni Enoc. [19] Pagkatapos niyang naging ama ni Enoc, nabuhay si
Jared ng walong daang taon. Siya ay naging ama ng mas marami pang mga anak
na lalaki at mga anak na babae. [20] Nabuhay si Jared ng 962 taon, at pagkatapos siya
ay namatay. [21] Nang nabuhay si Enoc ng animnapu't limang taon, siya ay naging
ama ni Metusalem. [22] Lumakad si Enoc na kasama ang Diyos sa tatlong daang taon
pagkatapos na siya ay naging ama ni Metusalem. Siya ay naging ama ng mas marami
pang mga anak na lalaki at mga anak na babae. [23] Nabuhay si Enoc ng 365 taon.
[24] Lumakad si Enoc na kasama ang Diyos, at pagkatapos siya ay nawala, dahil kinuha
siya ng Diyos. [25] Nang nabuhay si Metusalem ng 187 taon, siya ay naging ama ni
Lamec. [26] Pagkatapos na siya ay naging ama ni Lamec, nabuhay si Metusalem ng 782
taon. Siya ay naging ama ng mas marami pang mga anak na lalaki at mga anak na
babae. [27] Nabuhay si Metusalem ng 969 taon. Pagkatapos siya ay namatay. [28] Nang
nabuhay si Lamec ng 182 taon, siya ay naging ama ng isang lalaki. [29] Tinawag niya
siya sa pangalang Noe, sinabing, "Ang isang ito ang magbibigay kapahingahan sa
atin mula sa ating trabaho at mula sa kapaguran ng ating mga kamay, na dapat
nating gawin dahil sa lupang isinumpa ni Yahweh." [30] Nabuhay si Lamec ng 595

taon pagkatapos na siya ay naging ama ni Noe. Siya ay naging ama ng mas marami
pang mga anak na lalaki at mga anak na babae. [31] Nabuhay si Lamec ng 777 taon.
Pagkatapos siya ay namatay. [32] Matapos mabuhay ni Noe ng limandaang taon, siya
ay naging ama nina Sem, Ham at Jafet.

6

[1] At nangyari na nang nagsimulang dumami ang sangkatauhan sa mundo at ang
mga anak na babae ay isinilang sa kanila, [2] na nakita ng mga anak na lalaki ng Diyos
na kaakit-akit ang mga anak na babae ng sangkatauhan. Kumuha sila ng mga asawa
para sa kanilang sarili, kahit sino sa kanila na mapili nila. [3] Sinabi ni Yahweh, "Ang
aking espiritu ay hindi mananatili sa sangkatauhan magpakailanman, sapagkat sila
ay laman. Mabubuhay sila ng 120 taon." [4] Nasa mundo ang mga higante noong mga
araw na iyon, at ganun din pagkatapos. Ito ay nangyari nang pinakasalan ng mga
anak na lalaki ng Diyos ang mga anak na babae ng tao, at nagkaroon sila ng mga
anak sa kanila. Ito ang mga malalakas na tao noong unang panahon, at mga lalaking
kilala. [5] Nakita ni Yahweh ang labis na kasamaan ng sangkatauhan sa mundo, at ang
bawat pagkahilig ng kanilang puso ay patuloy na kasamaan lamang. [6] Nalungkot si
Yahweh na ginawa niya ang sangkatauhan sa mundo, at ito ay nagdulot ng dalamhati
sa kanyang puso. [7] Kaya sinabi ni Yahweh, "Lilipulin ko ang sangkatauhang nilikha
ko mula sa ibabaw ng mundo; kapwa ang sangkatauhan at ang higit na malalaking
mga hayop, at gumagapang na mga bagay sa lupa at mga ibon sa kalangitan, dahil
pinagsisihan kong ginawa ko sila." [8] Pero nakasumpong si Noe ng pagtatangi sa
mata ni Yahweh. [9] Ito ang mga pangyayari patungkol kay Noe. Matuwid, at walang
kapintasan si Noe sa gitna ng mga tao sa kanyang kapanahunan. Lumakad si Noe
kasama ng Diyos. [10] Naging ama siya ng tatlong mga anak na lalaki: Sem, Ham at Jafet.
[11] Ang mundo ay masama sa harapan ng Diyos, at ito'y puno ng karahasan. [12] Nakita
ng Diyos ang mundo; masdan, ito ay masama, dahil lahat ng laman ay pinasama
ang kanilang gawi sa ibabaw ng mundo. [13] Sinabi ng Diyos kay Noe, "Nakikita
kong panahon na upang bigyang wakas ang lahat ng laman, sapagkat napuno na ng
karahasan ang mundo sa pamamagitan nila. Katunayan, wawasakin ko sila kasama
ng mundo. [14] Gumawa ka para sa iyong sarili ng arka mula sa kahoy ng saypres.
Gumawa ka ng mga silid sa arka, takpan mo ito ng aspalto sa loob at labas. [15] Ganito
mo ito gagawin: tatlong daang kubit ang haba ng arka, limampung kubit ang luwag
nito, at tatlumpung kubit ang taas nito. [16] Gumawa ka ng bubong para sa arka, at
tapusin mo ito sa isang kubit mula sa itaas ng tagiliran. Maglagay ka ng pinto sa gilid
ng arka at gumawa ka ng ilalim, pangalawa, at pangatlong palapag. [17] Makinig ka,
malapit ko nang ipadala ang baha ng mga tubig sa mundo, upang lipulin ang lahat
ng laman na may hininga ng buhay dito mula sa silong ng langit. Lahat ng bagay na
nasa mundo ay mamamatay. [18] Subalit itatatag ko ang aking tipan sa iyo. Papasok ka
sa arka, ikaw, at ang iyong mga anak na lalaki, iyong asawa at mga asawa ng iyong
mga anak. [19] Mula sa bawat nabubuhay na nilalang ng lahat ng laman, dalawa ng
bawat uri ang dapat mong dalhin sa arka, upang mananatili silang buhay kasama
mo, kapwa lalaki at babae. [20] Mga ibon ayon sa kanilang uri, at ang mga malalaking
hayop ayon sa kanilang uri, bawat gumagapang na bagay sa lupa ayon sa kanyang uri,
dalawa ng bawat uri ay pupunta sa iyo, upang panatilihin silang buhay. [21] Tipunin
mo para sa sarili mo ang bawat uri ng pagkaing makakain at itabi ito, para maging
pagkain para sa iyo at sa kanila." [22] Kaya ginawa ito ni Noe. Ginawa niya ito, ayon
sa lahat ng inutos ng Diyos.

7

1 Sinabi ni Yahweh kay Noe, “Halika, ikaw at lahat ng iyong sambahayan sa arka,
sapagkat sa salinlahing ito nakita ko na ikaw ay matuwid sa aking harapan. 2 Sa bawat
malinis na hayop magdala ka ng pitong lalaki at pitong babae. At sa mga hayop na
hindi malinis, magdala ka ng dalawa, ang lalaki at kanyang kapares. 3 Gayundin
ang mga ibon sa kalangitan, magdala ka ng pitong lalaki at pitong babae, upang
mapanatili ang kanilang mga supling sa ibabaw ng buong mundo. 4 Pagkalipas
ng pitong araw idudulot kong umulan sa mundo sa loob ng apatnapung araw at
apatnapung gabi. Lilipulin ko mula sa ibabaw ng lupa ang bawat buhay na nilalang
na aking ginawa.” 5 Ginawa ni Noe ang lahat ng iniutos ni Yahweh sa kanya. 6 Si Noe
ay anim na raang taong gulang nang dumating ang baha sa mundo. 7 Si Noe, ang
kanyang mga anak na lalaki, ang kanyang asawa, at ang mga asawa ng kanyang mga
anak na lalaki ay sama-samang pumasok sa arka dahil sa mga tubig ng baha. 8 Ang
mga malinis at hindi malinis na mga hayop, mga ibon, at lahat ng mga gumagapang sa
lupa, 9 dala-dalawa, lalaki at babae, ang pumunta kay Noe at pumasok sa arka, ayon
sa iniutos ng Diyos kay Noe. 10 Nangyari na matapos ang pitong araw, dumating
ang tubig ng baha sa mundo. 11 Sa ika-anim na raang taon ng buhay ni Noe, sa
pangalawang buwan sa ikalabimpitong araw ng buwan, sa parehong araw, ang
lahat ng mga bukal ng kailaliman ay sumambulat, at ang mga bintana ng langit
ay nabuksan. 12 Nagsimulang umulan sa mundo sa loob ng apatnapung araw at
apatnapung gabi. 13 Sa araw ding iyon si Noe at ang kanyang mga anak na lalaki,
na sina Sem, Ham, at Jafet, at ang asawa ni Noe, at ang tatlong asawa ng kanyang
mga anak na lalaki ay kasama niyang pumasok sa arka. 14 Pumasok sila kasama
ang bawat mababangis na hayop ayon sa kanilang uri, at bawat klase ng alagang
mga hayop ayon sa kanilang uri, at bawat gumagapang na bagay na gumagapang
sa mundo ayon sa kanilang uri, at bawat klase ng ibon ayon sa kanilang uri, bawat
uri ng nilikha na may mga pakpak. 15 Dalawa sa lahat ng laman na may hininga ng
buhay ay pumunta kay Noe at pumasok sa arka. 16 Ang mga hayop na pumasok ay
lalaki at babae ng lahat ng laman; pumasok sila gaya ng iniutos ng Diyos sa kanya.
Pagkatapos isinara ni Yahweh ang pintuan sa likod nila. 17 Pagkatapos dumating ang
baha sa mundo sa loob ng apatnapung araw, at tumaas ang tubig at binuhat ang arka.
Umangat ito mula sa mundo. 18 Rumagasa ang tubig at lubhang tumaas sa mundo, at
lumutang ang arka sa ibabaw ng tubig. 19 Ang tubig ay buong lakas na tumaas nang
tumaas sa mundo. Tinakpan nilang tuluyan ang lahat ng matataas na mga bundok
na nasa silong ng buong langit. 20 Tumaas ang mga tubig ng labinlimang kubit sa
ibabaw ng mga tuktok ng mga bundok. 21 Namatay ang lahat ng mga nabubuhay
na nilalang na gumagalaw sa ibabaw ng mundo: ang mga ibon, ang mga alagang
hayop, ang mga mababangis na hayop, lahat ng nagkukumpol na mga nilikha na
nagkumpol sa ibabaw ng mundo, at lahat ng sangkatauhan. 22 Lahat ng nilalang na
may hininga nang espiritu ng buhay sa kanilang ilong, lahat ng nasa tuyong lupa,
nangamatay. 23 Kaya bawat buhay na bagay na nasa ibabaw ng mundo ay nalipol,
mula sa sangkatauhan hanggang sa malalaking mga hayop, mga gumagapang na mga
bagay, at mga ibon sa himpapawid. Nawasak silang lahat mula sa mundo. Tanging
si Noe at ang kanyang mga kasama sa arka ang natira. 24 Nangibabaw ang tubig sa
mundo sa loob ng isandaan at limampung araw.

8

1 Isinaalang-alang ng Diyos si Noe, lahat ng mga mababangis na hayop, at lahat
ng alagang mga hayop na kasama niya sa arka. Ginawa ng Diyos na umihip ang
isang hangin sa ibabaw ng mundo, at nagsimulang humupa ang tubig. 2 Ang mga

bukal sa ilalim at ang mga bintana ng langit ay nagsara, at tumigil ang pag-ulan.
3 Ang mga tubig baha ay nagpatuloy na humupa mula sa mundo. At pagkalipas ng
isandaan at limampung araw, ang tubig ay lubhang nabawasan. 4 Sumadsad ang arka
sa ikapitong buwan, sa ikalabimpitong araw ng buwan, sa ibabaw ng mga bundok
ng Ararat. 5 Ang tubig ay nagpatuloy na humupa hanggang sa ikasampung buwan.
Sa unang araw ng buwan, ang mga tuktok ng mga bundok ay lumitaw. 6 At nangyari
pagkaraan ng apatnapung araw na binuksan ni Noe ang bintana ng arka na kanyang
ginawa. 7 Nagpalipad siya ng isang uwak at ito ay nagparoo't nagparito hanggang sa
natuyo ang tubig mula sa mundo. 8 Pagkatapos ay nagpalipad siya ng isang kalapati
upang tingnan kung ang tubig ay humupa na mula sa ibabaw ng lupa, 9 pero ang
kalapati ay walang nakitang lugar upang ipahinga ang kanyang paa, at bumalik ito
sa kanya sa arka, dahil natatakpan pa rin ng tubig ang buong mundo. Iniabot niya ng
kanyang kamay, at kinuha at dinala niya ito kasama niya sa arka. 10 Naghintay siya ng
pito pang mga araw at pinalipad niyang muli ang kalapati mula sa arka. 11 Bumalik
ang kalapati sa kanya kinagabihan. Masdan! Sa kanyang bibig ay may sariwang pitas
ng dahon ng olibo. Kaya nalaman ni Noe na ang tubig ay humupa mula sa mundo.
12 Naghintay siya ng pito pang araw, at pinalipad niyang muli ang kalapati. Hindi
na ito muling bumalik sa kanya. 13 Nangyari na sa ika-anim na raan at isang taon,
sa unang buwan, sa unang araw ng buwan, na natuyo na ang mga tubig mula sa
mundo. Inalis ni Noe ang takip ng arka, tumingin sa labas, at masdan, nakita niya
ang ibabaw ng lupa ay tuyo na. 14 Sa pangalawang buwan ng ikadalawampu't pitong
araw ng buwan, ang mundo ay tuyo na. 15 Sinabi ng Diyos kay Noe, 16 "Lumabas
ka sa arka, ikaw, ang iyong asawa, ang iyong mga anak na lalaki, at ang mga asawa
ng iyong mga anak na lalaki. 17 Dalhin mo palabas ang bawat buhay na nilalang ng
lahat ng laman na kasama mo, pati na ang mga ibon, ang mga alagang hayop, at ang
bawat gumagapang na bagay na gumagapang sa ibabaw ng mundo, upang sila ay
lumaganap sa buong mundo, maging mabunga, at magpakarami sa mundo." 18 Kaya
lumabas si Noe kasama ang kanyang mga anak na lalaki, kanyang asawa, at mga
asawa ng kanyang mga anak na lalaki na kasama niya. 19 Bawat buhay na nilikha,
bawat gumagapang na bagay, at bawat ibon, lahat ng bagay na gumagalaw sa mundo,
ayon sa kanilang mga pamilya, ay umalis sa arka. 20 Gumawa ng altar si Noe para
kay Yahweh. Kumuha siya ng ilang malinis na hayop at ilang malinis na ibon, at
naghandog ng handog na susunugin sa altar. 21 Naamoy ni Yahweh ang kaaya-ayang
halimuyak at sinabi niya sa kanyang puso, "Hindi ko na muling susumpain ang lupa
dahil sa sangkatauhan, kahit na ang ninanais ng kanilang mga puso ay masama mula
sa pagkabata. Ni muli kong wawasakin ang lahat ng may buhay, tulad nang ginawa
ko. 22 Habang ang mundo ay nananatili, ang panahon ng pagtatanim at pag-aani,
lamig at init, tag-araw at tagginaw, at ang araw at gabi ay hindi hihinto."

9

1 At pinagpala ng Diyos si Noe at ang kanyang mga anak na lalaki, at sinabi sa
kanila, "Maging mabunga kayo, magpakarami, at punuin ang mundo. 2 Ang takot
at ang sindak sa inyo ay mapupunta sa bawat nabubuhay na hayop sa mundo, sa
bawat ibon sa langit, sa lahat ng bagay na nasa lupa, at sa lahat ng isda sa karagatan.
Ibinigay ko ang mga ito sa inyong kamay. 3 Magiging pagkain para sa inyo ang bawat
gumagalaw na bagay na nabubuhay. Tulad nang ibinigay ko sa inyo ang mga luntiang
halaman, ngayon ibinigay ko na ang bawat bagay sa inyo. 4 Subalit hindi ninyo dapat
kainin ang karneng may buhay pa—iyon ay ang dugo nito—na narito. 5 Subalit para
sa iyong dugo, ang buhay na nasa iyong dugo, hihingin ko ang kabayaran. Mula sa
kamay ng bawat hayop hihingin ko ito. Mula sa kamay ng sinumang tao, iyon ay,

mula sa kamay na pumatay ng kanyang kapatid, aking hihingin ang pagsusulit sa
buhay ng taong ito. 6 Sinuman ang magpapadanak ng dugo ng tao, sa pamamagitan
ng tao dadanak ang dugo niya, sapagkat ayon sa wangis ng Diyos ay nilalang niya
ang tao. 7 Para sa inyo, maging mabunga kayo at magpakarami, lumaganap kayo
sa buong mundo at magpakarami rito." 8 At nakipag-usap ang Diyos kay Noe at
sa kanyang mga anak na kasama niya, sinabing, 9 "Samantala ako, makinig kayo!
Itatatag ko ang kasunduan sa inyo at sa inyong mga kaapu-apuhang susunod sa inyo,
10 at sa bawat nabubuhay na nilalang na kasama ninyo, pati mga ibon at mga alagang
hayop, at bawat nilalang sa mundo na kasama ninyo, mula sa lahat ng lumabas sa
arka, hanggang sa bawat nabubuhay na nilalang sa mundo. 11 Sa pamamagitan nito
itinatatag ko ang aking kasunduan sa inyo, na hindi na kailanman ang lahat ng laman
ay muling mawawasak sa pamamagitan ng tubig baha. Hindi na kailanman muling
magkakaroon ng bahang sisira sa mundo." 12 Sinabi ng Diyos, "Ito ang palatandaan
ng kasunduang aking gagawin sa pagitan ko at ninyo at sa bawat nabubuhay na
nilalang na kasama ninyo, sa lahat ng hinaharap na salinlahi: 13 Inilagay ko ang
aking bahaghari sa ulap, at ito ang palatandaan ng kasunduan sa pagitan ko at ng
mundo. 14 Ito ay mangyayari kapag dinadala ko ang ulap sa ibabaw ng mundo at
ang bahaghari ay natatanaw sa ulap, 15 sa gayon isasaisip ko ang aking kasunduan
sa pagitan ko at ninyo, at sa bawat nabubuhay na nilalang ng lahat ng laman. Ang
mga tubig ay hindi kailanman muling magiging bahang wawasak sa lahat ng laman.
16 Ang bahag-hari ay mapapaloob sa mga ulap at makikita ko ito, upang gunitain ang
walang hangang kasunduan sa pagitan ng Diyos at bawat nabubuhay na nilalang ng
lahat ng laman na nasa mundo." 17 At sinabi ng Diyos kay Noe, "Ito ang palatandaan
ng aking kasunduan na aking itinatag sa pagitan ko at ng lahat ng laman na nasa
mundo. 18 Ang mga anak ni Noe na lumabas sa arka ay sina Sem, Ham at Jafet. At si
Ham ay ama ni Canaan. 19 Ito ang tatlong anak ni Noe, at mula sa mga ito dumami
ang tao sa buong mundo. 20 Nagsimulang maging magsasaka si Noe, at nagtanim
siya ng ubasan. 21 Uminom siya ng kaunting alak at nalasing. Siya ay nakahigang
walang damit sa kanyang tolda. 22 Pagkatapos si Ham, na ama ni Canaan, ay nakita
ang kahubaran ng kanyang ama at sinabi ito sa kanyang dalawang kapatid na nasa
labas. 23 Kaya kumuha si Sem at Jafet ng damit at inilagay ito sa parehong balikat nila,
at patalikod na lumakad at tinakpan ang kahubaran ng kanilang ama. Ang kanilang
mga mukha ay lumihis sa ibang direksyon, kaya hindi nila nakita ang kahubaran
ng kanilang ama. 24 Nang nagising si Noe mula sa kanyang kalasingan, nalaman
niya kung ano ang ginawa ng kanyang bunsong anak na lalaki sa kanya. 25 Kaya
sinabi niya, "Sumpain si Canaan. Maging isang lingkod sana siya sa mga lingkod ng
kanyang mga kapatid." 26 Sinabi rin niya, "Nawa si Yahweh, ang Diyos ni Shem, ay
pagpalain at nawa si Canaan ay kanyang maging lingkod. 27 Palawakin nawa ng Diyos
si Jafet, at hayaan siyang gumawa ng kanyang tahanan sa mga tolda ni Shem. Maging
alipin nawa niya si Canaan." 28 Matapos ang baha, nabuhay si Noe ng tatlondaan at
limampung taon. 29 Nabuhay si Noe sa loob ng siyam na raan at limampung taon, at
siya ay namatay.

10

1 Ito ang mga kaapu-apuhan ng mga anak na lalaki ni Noe, iyon ay, sina Sem, Ham
at Jafet. Nagkaanak sila ng mga lalaki pagkatapos ng baha. 2 Ang mga anak na
lalaki ni Japet ay sina Gomer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Meshec at Tiras. 3 Ang
mga anak na lalaki ni Gomer ay sina Askenaz, Rifat, Togarma. 4 Ang mga anak na
lalaki ni Jovan ay sina Elisha, Tarsis, Kitim at Dodanim. 5 Mula sa mga ito humiwalay
ang mga taong taga baybay-dagat at umalis papunta sa kani-kanilang mga lupain,

bawat isa ay may sariling wika, ayon sa kanilang mga angkan, ayon sa kanilang
mga bansa. 6 Ang mga anak na lalaki ni Ham ay sina Cus, Mizraim, Put, at Canaan.
7 Ang mga anak na lalaki ni Cus ay sina Seba, Havila, Sabta, Raama at Sabteca. Ang
mga anak na lalaki ni Raama ay sina Sheba at Didan. 8 Si Cus ang naging ama ni
Nimrod, ang naging kauna-unahang manlulupig sa mundo. 9 Siya ay isang mahusay
na mangangaso sa harapan ni Yahweh. Kaya ang mga ito'y sinabi, "Tulad ni Nimrod,
na mahusay na mangangaso sa harapan ni Yahweh." 10 Ang naunang mga sentro ng
kanyang kaharian ay ang Babel, Eric, Acad at Calne, sa lupain ng Sinar. 11 Mula sa
lupaing iyon siya ay pumunta sa Asiria at tinatag ang Nineve, Rehoboth Ir, Cale, 12 at
Resen, na nasa pagitan ng Nineve at Cale. Ito ay malaking lungsod. 13 Si Mizraim ang
naging ama ng mga Ludites, mga Anamites, mga Lehabites, mga Napthuhites, 14 ng
mga Pathrusites, mga Casluhites (kung kanino nagmula ang mga Filisteo), at mga
Caphtorites. 15 Si Canaan ang naging ama ni Sidon, na kanyang panganay, at ni Heth,
16 gayundin ng mga Jebuseo, ng mga Amoreo, ng mga Gergeseo, 17 ng mga Hivita, ng
mga Araceo, ng mga Sineo, 18 ng mga Arvadeo, ng mga Zemareo at ng mga Hamateo.
Pagkatapos kumalat ang mga angkan ng mga Cananeo. 19 Ang hangganan ng mga
Cananeo ay mula sa Sidon, sa direksyon ng Gerar, hanggang sa Gaza, at habang ang
isa ay patungong Sodoma, Gomorra, Adma, at Zeboim, hanggang sa Lasha. 20 Ito ang
mga anak na lalaki ni Ham, ayon sa kanilang mga angkan, ayon sa kanilang mga
wika, sa kanilang mga lupain, at sa kanilang mga bansa. 21 Nagkaanak din ng mga
lalaki si Sem, ang nakatatandang kapatid na lalaki ni Jafet. Si Sem din ang ninuno ng
lahat ng tao sa Eber. 22 Ang mga anak na lalaki ni Sem ay sina Elam, Asshur, Arfaxad,
Lud, at Aram. 23 Ang mga anak na lalaki ni Aram ay sina Uz, Hul, Gether, at Meshec.
24 Si Arfaxad ang naging ama ni Shela, at si Shela ang naging ama ni Eber. 25 Si Eber
ay may dalawang anak na lalaki. Ang pangalan ng isa ay Peleg, dahil sa kanyang
panahon nahati ang mundo. Ang pangalan ng kanyang lalaking kapatid ay Joktan.
26 Si Joktan ang naging ama nina Almodad, Sheleph, Hazarmavet, Jerah, 27 Hadoram,
Uzal, Diklah, 28 Obal, Abimael, Sheba, 29 Ofir, Havila, at Jobab. Ang lahat ng mga ito ay
anak ni Joktan. 30 Ang kanilang nasasakupan ay mula sa Mesha, hangang sa Sephar,
ang bundok ng Silangan. 31 Ito ang mga anak ni Sem, ayon sa kanilang mga angkan
at sa kanilang mga wika, sa kanilang mga lupain, ayon sa kanilang mga bansa. 32 Ito
ang mga angkan ng mga anak na lalaki ni Noe, ayon sa kanilang mga tala ng angkan,
ng kanilang mga bansa. Mula sa mga ito nagkahiwalay ang mga bansa at kumalat sa
mundo matapos ang baha.

11

1 Ngayon ang buong mundo ay gumagamit ng iisang wika at parehong mga salita.
2 Sa kanilang paglalakbay sa silangan, nakatagpo sila ng isang kapatagan sa lupain ng
Shinar at doon sila nanirahan. 3 Sinabi nila sa isa't isa, "Halikayo, gumawa tayo ng
mga laryo at lutuin nating mabuti." Laryo ang gamit nila sa halip na bato at alkitran
bilang semento. 4 Sinabi nila, "Halikayo, magtayo tayo ng isang lungsod at isang
tore para sa atin kung saan ang tuktok ay aabot hanggang langit, at gumawa tayo
ng pangalan para sa ating mga sarili. Kung hindi natin gagawin ito, magkakawatak-
watak tayo sa buong mundo." 5 Kaya bumaba si Yahweh para tingnan ang lungsod
at ang toreng itinayo ng mga kaapu-apuhan ni Adan. 6 Sinabi ni Yahweh, "Tingnan
ninyo, sila ay iisang bayan na may iisang wika, at sinisimulan nilang gawin ito! Hindi
magtatagal lahat ng gusto nilang gawin ay hindi na magiging imposible para sa kanila.
7 Halikayo, bumaba tayo at lituhin natin ang kanilang wika roon, para hindi nila
maintindihan ang isa't isa. 8 Kaya ikinalat sila ni Yahweh mula roon tungo sa lahat
ng dako ng mundo at huminto sila sa pagtatayo ng lungsod. 9 Kaya, pinangalanan

itong Babel, dahil doon nilito ni Yahweh ang wika ng buong mundo at mula roon
ikinalat sila ni Yahweh sa iba’t ibang dako ng mundo. [10] Ito ang mga kaapu-apuhan
ni Sem. Si Sem ay isandaang taong gulang, at naging ama ni Arfaxad dalawang taon
matapos ang baha. [11] Si Sem ay nabuhay ng limandaang taon matapos siyang naging
ama ni Arfaxad. Naging ama rin siya ng iba pang mga anak na lalaki at babae. [12] Nang
tatlumpu't-limang taon na si Arfaxad, siya ay naging ama ni Selah. [13] Nabuhay pa
si Arfaxad ng 403 taon matapos siyang maging ama ni Selah, at naging ama pa ng
ibang anak na lalaki at babae. [14] Nang tatlumpung taon na si Selah, siya ay naging
ama ni Eber. [15] Nabuhay pa si Selah ng 403 taon matapos siyang maging ama ni Eber
at naging ama pa ibang anak na lalaki at babae. [16] Nang tatlumpu't-apat na taon si
Eber, siya ay naging ama ni Peleg. [17] Nabuhay pa si Eber ng 430 taon matapos siyang
maging ama ni Peleg. Siya ay naging ama rin ng iba pang mga anak na lalaki at
babae. [18] Nang tatlumpung taon na si Peleg, siya ay naging ama ni Reu. [19] Nabuhay
pa si Peleg ng 209 taon matapos siyang maging ama ni Peleg. Siya ay naging ama
rin ng iba pang mga anak na lalaki at babae. [20] Nang tatlumpu't dalawang taon na si
Reu, siya ay naging ama ni Serug. [21] Nabuhay pa si Reu ng 207 taon matapos siyang
maging ama ni Serug. Siya ay naging ama rin ng iba pang mga anak na lalaki at
babae. [22] Nang tatlumpung taon na si Serug, siya ay naging ama ni Nahor. [23] Si Serug
ay nabuhay pa ng dalawandaang taon matapos siyang maging ama ni Nahor. Siya ay
naging ama rin ng iba pang mga anak na lalaki at babae. [24] Nang dalawampu't-siyam
na taon na si Nahor, siya ay naging ama ni Terah. [25] Nabuhay pa si Nahor ng 119
taon matapos siyang maging ama ni Terah. Siya ay naging ama rin ng iba pang mga
anak na lalaki at babae. [26] Matapos mamuhay si Terah ng pitumpung taon, siya ay
naging ama ni Abram, Nahor, and Haran. [27] Ngayon ito ang mga kaapu-apuhan ni
Terah. Si Terah ay naging ama nina Abram, Nahor, at Haran, at si Haran ay naging
ama ni Lot. [28] Namatay si Haran sa piling ng kaniyang amang si Terah sa lupain na
kaniyang sinilangan, sa Ur ng mga Caldeo. [29] Kumuha ng mga asawa sina Abram
at Nahor. Ang pangalan ng asawa ni Abram ay Sarai at ang pangalan ng asawa ni
Nahor ay Milcah, anak na babae ni Haran, na ama ni Milcah at Iscah. [30] Ngayon si
Sarai ay baog; siya ay walang anak [31] Kinuha ni Terah ang anak niyang si Abram,
si Lot na anak ng kaniyang anak na si Haran, Sarai na kaniyang manugang, asawa
ng kaniyang anak na si Abram, at sama-sama nilang iniwan ang Ur ng mga Caldeo,
para pumunta sa lupain ng Canaan. Pero sila ay dumating sa Haran at nanatili roon.
[32] Nabuhay pa si Terah ng 205 na taon at pagkatapos ay namatay sa Haran.

12

[1] Ngayon sinabi ni Yahweh kay Abram, “Humayo ka mula sa iyong bansa, at mula sa
iyong mga kamag-anak, at mula sa sambahayan ng iyong ama, sa lupaing ipakikita
ko sa iyo. [2] Gagawin kitang isang dakilang bansa, at pagpapalain kita, at gagawin
kong dakila ang iyong pangalan at ikaw ay magiging isang pagpapala. [3] Pagpapalain
ko ang magpapala sa iyo, pero sinuman ang maninira sa iyo ay susumpain ko. Sa
pamamagitan mo, ang lahat ng mga pamilya sa buong mundo ay pagpapalain.” [4] Kaya
humayo si Abram, gaya ng sinabi ni Yahweh na kaniyang gawin, at sumama si Lot
sa kaniya. Pitumpu't-limang taong gulang si Abram nang umalis siya sa Haran.
[5] Isinama ni Abram si Sarai, na kaniyang asawa, si Lot, na anak na lalaki ng kaniyang
kapatid, lahat ng mga ari-arian na kanilang naipon, at mga nakuha nilang mga tauhan
sa Haran. Umalis sila patungo sa lupain ng Canaan, at pumunta sa lupain ng Canaan.
[6] Naglakbay si Abram hanggang sa Shekem sa kakahuyan ng Moreh. Sa panahong
iyon ang mga Cananeo ang naninirahan sa lupain. [7] Nagpakita si Yahweh kay Abram,
at sinabing, “Ibibigay ko ang lupaing ito sa iyong mga kaapu-apuhan.” Kaya nagtayo

roon si Abram ng altar para kay Yahweh, na nagpakita sa kaniya. 8 Mula roon siya
ay lumipat sa bulubunduking bayan sa silangan ng Bethel, kung saan niya itinayo
ang kaniyang tolda, na ang Bethel ay nasa kanluran at ang Ai ay nasa silangan.
Doon nagtayo siya ng altar para kay Yahweh at tumawag sa pangalan ni Yahweh.
9 Pagkatapos nagpatuloy si Abram sa paglalakbay patungong Negeb. 10 Nagkaroon
ng taggutom sa lupain, kaya bumaba si Abram papunta sa Ehipto para manirahan
doon, dahil matindi ang taggutom sa lupain. 11 Nang siya ay papasok na sa Ehipto,
sinabi niya sa kaniyang asawang si Sarai, "Tingnan mo, alam kong ikaw ay isang
magandang babae. 12 Kapag nakita ka ng mga taga-Ehipto sasabihin nilang, 'Ito
ay kaniyang asawa,' at ako ay papatayin nila, pero hahayaan ka nilang mabuhay.
13 Sabihin mong ikaw ay kapatid kong babae, para mapabuti ako ng dahil sa iyo,
at maliligtas ang buhay ko dahil sa iyo." 14 Nang papasok na si Abram sa Ehipto,
nakita ng mga taga-Ehipto na napakaganda ni Sarai. 15 Nakita siya ng mga prinsepe
ng Paraon, at pinuri siya kay Paraon, at dinala ang babae sa sambahayan ng Paraon.
16 Pinakitunguhan nang mabuti ni Paraon si Abram alang-alang sa kaniya, at binigyan
siya ng mga tupa, mga baka, mga lalaking asno, mga lalaki at babaeng lingkod, mga
babaeng asno, at mga kamelyo. 17 Pagkatapos pinahirapan ni Yahweh ang Paraon
at ang kaniyang sambahayan ng mga matinding salot dahil kay Sarai, na asawa ni
Abram. 18 Pinatawag ng Paraon si Abram, at sinabing, "Ano itong ginawa mo sa akin?
Bakit hindi mo sinabi sa akin na siya ay iyong asawa? 19 Bakit mo sinabing, 'Siya ay
kapatid ko,' kaya kinuha ko siya na maging asawa ko? Kaya ngayon, narito ang iyong
asawa. Isama mo siya, at umalis na kayo." 20 Pagkatapos, binigyan ng utos ng Paraon
ang kaniyang mga tauhan patungkol sa kaniya, at siya ay pinaalis nila, kasama ang
kaniyang asawa at ang lahat ng mayroon siya.

13

1 Kaya umalis si Abram sa Ehipto at pumunta sa Negeb, siya, ang kaniyang
asawa, at ang lahat ng mayroon siya. Sumama rin si Lot sa kanila. 2 Ngayon si
Abram ay napakayaman na sa mga hayop, pilak, at ginto. 3 Nagpatuloy siya sa
kaniyang paglalakbay mula sa Negeb patungong Bethel, sa lugar kung saan naroon
ang kaniyang tolda noon, sa pagitan ng Bethel at Ai. 4 Pumunta siya sa lugar kung
saan niya dating itinayo ang altar. Dito tumawag siya sa pangalan ni Yahweh.
5 Ngayon si Lot, na kasama ni Abram sa paglalakbay, ay mayroon ding mga kawan,
mga alagang hayop at mga tolda. 6 Dahil ang kanilang mga ari-arian ay napakarami,
hindi na kayang tugunan ng lupain ang kanilang pangangailangan na manirahang
magkasama, kaya hindi na sila maaaring magsama. 7 At isa pa, mayroon ng pagtatalo
sa pagitan ng mga pastol ng mga hayop ni Abram at ng mga pastol ng mga hayop ni
Lot. Naninirahan ang mga Cananeo at Perezeo sa lupain nang panahong iyon. 8 Kaya
sinabi ni Abram kay Lot, "Huwag nating hayaan na magkaroon ng alitan sa pagitan
nating dalawa at sa pagitan ng iyong mga pastol at ng aking mga pastol; kung tutuusin,
tayo ay magkapamilya. 9 Hindi ba nasa harap mo ang buong lupain? Humayo ka at
ihiwalay mo ang iyong sarili sa akin. Kung pupunta ka sa kaliwa, pupunta naman
ako sa kanan. O kung pupunta ka sa kanan, pupunta naman ako sa kaliwa. 10 Kaya
tumingin si Lot sa paligid at nakitang sagana sa tubig ang buong kapatagan ng Jordan
hanggang sa Zoar, katulad ng hardin ni Yahweh, katulad ng lupain sa Ehipto. Ito ay
bago pa nilipol ni Yahweh ang Sodoma at Gomorrah. 11 Kaya pinili ni Lot ang lahat ng
kapatagan ng Jordan para sa kaniyang sarili at naglakbay sa silangan at naghiwalay
na ang magkakamag-anak. 12 Nanirahan si Abram sa lupain ng Canaan, at si Lot ay
nanirahan naman sa mga lungsod ng kapatagan. Nagtayo siya ng kaniyang mga tolda
hindi kalayuan sa Sodoma. 13 Ngayon napakasama ng mga kalalakihan ng Sodoma

at namumuhay sila laban kay Yahweh. 14 Sinabi ni Yahweh kay Abram pagkatapos
lumayo ni Lot sa kaniya, “Tumingin ka mula sa kinatatayuan mo, sa hilaga, timog,
silangan at kanluran. 15 Lahat ng lupaing ito na nakikita mo, ibibigay ko sa iyo at
sa iyong mga kaapu-apuhan magpakailanman. 16 At gagawin kong kasindami ng
alikabok sa lupa ang iyong mga kaapu-apuhan, kaya kung mabibilang ng isang tao
ang alikabok ng mundo, sa gayon ay mabibilang din ang mga kaapu-apuhan mo.
17 Tumindig ka, lakarin mo ang kahabaan at kalawakan ng lupain, dahil ibibigay ko
ito sa iyo. 18 Kaya binuhat ni Abram ang kaniyang tolda, pumunta siya at nanirahan
sa may mga kakahuyan ng Mamre, na nasa Hebron, at doon nagtayo ng isang altar
para kay Yahweh.

14

1 Nangyari na sa mga araw nina Amrafel, hari ng Sinar, Ariok, hari ng Elasar,
Kedorlaomer, hari ng Elam, at Tidal, hari ng Goyim, 2 na nakipagdigma sila laban
kina Bera, hari ng Sodoma, Birsha, hari ng Gomorra, Shinab, hari ng Adma,
Shemeber, hari ng Zeboim, at sa hari ng Bela (tinatawag ding Zoar). 3 Ang limang
mga hari ay nagsama-sama sa Lambak ng Sidim (na tinatawag ding Dagat Asin).
4 Labindalawang taon silang nanilbihan kay Kedorlaomer, pero naghimagsik sila sa
ika-labintatlong taon. 5 Pagkatapos sa ikalabing apat na taon, dumating at nilusob
nina Kedorlaomer at ng mga haring kasama niya ang mga Refaita sa Astarot Karnaim,
ang mga Zuzita sa Ham, ang mga Emita sa Save-Kiryatam, 6 at ang mga Horeo sa
kanilang bulubunduking bansa ng Seir, hanggang sa El Paran, na malapit sa desyerto.
7 Pagkatapos lumiko sila at dumating sa Enmispat (tinatawag ding Kades), at tinalo
ang lahat ng bansa ng mga Amalekita, pati na ang mga Amoreo na nanirahan sa
Hasason Tamar. 8 Pagkatapos lumabas at naghanda para sa digmaan ang hari ng
Sodoma, ang hari ng Gomorra, ang hari ng Adma, ang hari ng Zeboim, at ang hari
ng Bela (tinatawag ding Zoar), 9 laban kina Kedolaomer, hari ng Elam, Tidal, hari ng
Goyim, Amrafel, hari ng Sinar, Arioc, hari ng Elasar; apat na mga hari laban sa lima.
10 Ngayon puno ng mga hukay na may alkitran ang lambak ng Sidim, at nang tumakas
ang mga hari ng Sodoma at Gomorra, nahulog sila roon. Tumakas ang mga natira
patungo sa mga kabundukan. 11 Kaya kinuha ng kaaway ang lahat ng mga kagamitan
ng Sodoma at Gomorra at ang lahat ng kanilang mga panustos, at nagpatuloy sa
kanilang landas. 12 Nang umalis sila, dinala rin nila si Lot, ang anak ng kapatid ni
Abram na naninirahan sa Sodoma, kasama ang lahat ng kaniyang mga ari-arian.
13 Pumunta at nagsalaysay ang isang nakatakas kay Abram na Hebreo. Naninirahan
siya sa may mga kakahuyan na pagmamay-ari ni Mamre, na Amoreo, kapatid nina
Escol at Aner, na pawang mga kakampi ni Abram. 14 Ngayon nang marinig ni
Abram na nabihag ng mga kaaway ang kaniyang kamag-anak, pinangunahan niya
ang kaniyang tatlong daan at labing walong sinanay na tauhan, na ipinanganak sa
kaniyang sambahayan, at tinugis niya sila hanggang sa Dan. 15 Kinagabihan hinati
niya ang kaniyang mga tauhan laban sa kanila at nilusob sila, at hinabol sila hanggang
sa Hoba na nasa hilaga ng Damasco. 16 Pagkatapos dinala niya ang lahat ng mga ari-
arian, at dinala rin niya ang kaniyang kamag-anak na si Lot at ang kaniyang mga
kagamitan, pati na rin ang mga kababaihan at ang iba pang mga tao. 17 Matapos
bumalik ni Abram mula sa pagtalo kina Kedorlaomer at sa mga hari na kasama
niya, ang hari ng Sodoma ay lumabas para salubungin siya sa lambak ng Save
(tinatawag ding Lambak ng Hari). 18 Naglabas si Melquisedec, hari ng Salem, ng
tinapay at alak. Siya ay pari ng Kataastaasang Diyos. 19 Siya ay kaniyang pinagpala
na nagsasabing, “Pagpalain ka Abram ng Kataastaasang Diyos, Manlilikha ng langit
at lupa. 20 Pagpalain ang Kataastaasang Diyos, na siyang nagbigay ng iyong mga

kaaway sa iyong kamay." Pagkatapos ibinigay ni Abram sa kaniya ang ikasampu ng
lahat ng kaniyang pag-aari. 21 Sinabi ng hari ng Sodoma kay Abram, "Ibigay mo sa
akin ang mga tao, at kunin mo ang mga kagamitan para sa iyong sarili." 22 Sinabi ni
Abram sa hari ng Sodoma, "Itinaas ko ang aking kamay kay Yahweh, sa Kataastaasang
Diyos, Manlilikha ng langit at lupa, 23 na hindi ako kukuha ng sinulid, sintas ng
sandalyas, o anumang sa iyo, para ikaw ay hindi kailanman makapagsabing, "Ako
ang nagpayaman kay Abram.' 24 Wala akong kukunin maliban sa kung anong nakain
ng mga kabataang lalaki at ang bahagi ng mga lalaking sumama sa akin. Hayaang
mong kunin nina Aner, Escol, at Mamre ang kanilang bahagi."

15

1 Pagkatapos ng mga bagay na ito dumating kay Abram ang salita ni Yahweh sa isang
pangitain, na nagsasabing, "Huwag kang matakot, Abram! Ako ang iyong panangga at
iyong pinakadakilang gantimpala." 2 Sinabi ni Abram, "Panginoong Yahweh, ano ang
ibibigay mo sa akin, yamang nagpapatuloy akong walang anak, at ang tagapagmana
ng aking bahay ay si Eliezer ng Damascus?" 3 Sinabi ni Abram, "Dahil hindi mo
ako binigyan ng anak, tingnan mo, ang katiwala ng aking bahay ay siyang aking
tagapagmana." 4 Pagkatapos, narito, dumating ang salita ni Yahweh, nagsasabing
"Ang taong ito ay hindi mo magiging tagapagmana; sa halip manggagaling sa inyong
sariling katawan ang siyang magiging tagapagmana mo." 5 Pagkatapos siya ay dinala
niya sa labas, at sinabing, "Tumingala ka sa langit, at bilangin mo ang mga bituin,
kung kaya mo silang bilangin." Pagkatapos sinabi niya sa kaniya," Ganoon din karami
ang iyong magiging mga kaapu-apuhan." 6 Naniwala siya kay Yahweh, at itinuring
ito sa kaniya bilang pagiging matuwid. 7 Sinabi niya sa kaniya, "Ako si Yahweh na
nagdala sa iyo palabas ng Ur ng mga Caldeo, para ibigay sa iyo ang lupaing ito
para manahin ito." 8 Sinabi niya, "Panginoong Yahweh, paano ko malalaman na
mamanahin ko ito?" 9 Pagkatapos sinabi niya sa kaniya, "Dalhan mo ako ng tatlong
taong gulang na baka, tatlong taong gulang na babaeng kambing at tatlong taong
gulang na lalaking tupa, isang kalapati at isang batang pitson." 10 Dinala niya sa
kaniya lahat ng ito, at hinati ang ito sa dalawa, at nilapag sa magkabilang bahagi
ang bawat kalahati, pero hindi niya hinati ang mga ibon. 11 Nang bumaba ang
mga ibong mandaragit para kainin ang mga patay na hayop, itinaboy sila ni Abram
papalayo. 12 Pagkatapos nang palubog na ang araw, nakatulog nang mahimbing
si Abram, at masdan, siya ay nilukuban ng isang malalim at nakakapangilabot na
kadiliman. 13 Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Abram, "Alamin mong tiyak na ang
iyong mga kaapu-apuhan ay magiging dayuhan sa lupaing hindi kanila, at sila ay
gagawing alipin at aapihin sa loob ng apatnaraang taon. 14 Hahatulan ko ang bansang
iyon na paglilingkuran nila, at pagkatapos sila ay lalabas na may saganang mga ari-
arian. 15 Pero ikaw ay pupunta sa iyong mga ama nang payapa, at ikaw ay ililibing
sa angkop na katandaan. 16 Sa ikaapat na salinlahi sila ay muling babalik dito, dahil
ang mga kasalanan ng mga Amorito ay hindi pa nakaabot sa sukdulan nito." 17 Nang
lumubog na ang araw at dumilim, masdan, isang umuusok na banga at umaapoy na
sulo ang dumaan sa pagitan ng mga piraso. 18 Sa araw na iyon gumawa si Yahweh ng
tipan kay Abram, na nagsasabing, "Ibinibigay ko sa iyong kaapu-apuhan ang lupaing
ito, mula sa ilog ng Ehipto patungo sa dakilang ilog ng Eufrates, ang Eufrates— 19 ang
mga Cenio, ang mga Cenizeo, ang mga Kadmoneo, 20 ang mga Heteo, ang mga Perezeo,
ang mga Refiata, 21 ang mga Amoreo, ang mga Cananeo, ang mga Gergeseo at mga
Jebuseo."

16

1 Ngayon si Sarai, asawa ni Abram, ay hindi nagkaanak sa kaniya, pero mayroon
siyang babaeng lingkod, taga-Ehipto, na ang pangalan ay Agar. 2 Kaya sinabi ni Sarai
kay Abram, “Tingnan mo, pinanatili ako ni Yahweh na walang anak. Sipingan mo
ang aking lingkod. Baka sakaling magkaroon ako ng anak sa pamamagitan niya.”
Nakinig si Abram sa sinabi ni Sarai. 3 Iyon ay matapos na si Abram ay nanirahan
ng sampung taon sa lupain ng Canaan nang ibinigay ni Sarai, asawa ni Abram, si
Agar, na kaniyang lingkod na taga-Ehipto, sa kaniyang asawa bilang asawa. 4 Kaya
nagkaroon siya ng kaugnayan kay Agar, at nabuntis siya. At nang makita niyang
nabuntis siya, tiningnan niya ng may pag-aalipusta ang kaniyang among babae.
5 Pagkatapos sinabi ni Sarai kay Abram, “Ang kamaliang ito sa akin ay dahil sa iyo.
Ibinigay ko ang aking babaeng lingkod sa iyong mga bisig, at nang makita niyang
siya ay nabuntis, hinamak niya ako sa kaniyang paningin. Hayaan mong si Yahweh
ang humatol sa pagitan natin. 6 Pero sinabi ni Abram kay Sarai, “Tingnan mo, nasa
iyong kapangyarihan ang iyong babaeng lingkod, gawin mo sa kaniya ang iniisip
mong pinakamabuti.” Kaya pinagmalupitan siya ni Sarai, at siya ay tumakas mula
sa kaniya. 7 Ang anghel ni Yahweh ay nakita siya sa isang bukal ng tubig sa ilang,
ang bukal na matatagpuan sa daan patungong Shur. 8 Sinabi niya, “Agar, alipin ni
Sarai, saan ka nanggaling at saan ka pupunta?” Sinabi niya, “Tumakas ako mula sa
aking among babae na si Sarai”. 9 Sinabi sa kaniya ng anghel ni Yahweh, “Bumalik ka
sa iyong among babae, at sumailalim ka sa kaniyang kapangyarihan”. 10 Pagkatapos
sinabi ng anghel ni Yahweh sa kaniya, “Labis kong pararamihin ang iyong mga kaapu-
apuhan para maging napakarami nila para bilangin. 11 Sinabi rin sa kaniya ng anghel
ni Yahweh, “Tingnan mo, ikaw ay buntis, at manganganak ka ng isang anak na lalaki,
at pangangalanan mo siyang Ismael, dahil narinig ni Yahweh ang iyong paghihirap”.
12 Siya ay magiging isang lalaking mistulang mabangis na asno. Magiging kalaban siya
ng bawat tao at bawat tao ay magiging kalaban niya at mamumuhay siyang hiwalay
sa kaniyang mga kapatid. 13 Pagkatapos binigay niya ang pangalang ito kay Yahweh
na nangusap sa kaniya, “Ikaw ang Diyos na nakakakita sa akin,” dahil sinabi niya,
“Talaga bang patuloy akong makakakita, kahit na pagkatapos niya akong nakita?”
14 Dahil dito tinawag na Beerlahairoi ang balon; masdan, naroon ito sa pagitan ng
Kades at Bered. 15 Nanganak si Agar ng anak na lalaki ni Abram, at pinangalanan ni
Abram ang kaniyang anak, na isinilang ni Agar, na Ismael. 16 Si Abram ay walumpu't-
anim na taong gulang nang isilang ni Agar si Ismael para kay Abram.

17

1 Nang siyamnapu't-siyam na taong gulang na si Abram, nagpakita si Yahweh sa
kanya at sinabing, “Ako ang Diyos na makapangyarihan. Lumakad ka sa akin at
mamuhay ka nang matuwid. 2 Pagkatapos pagtitibayin ko ang aking tipan sa pagitan
natin, at lubos kitang pararamihin.” 3 Nagpatirapa si Abram na nakasayad ang mukha
sa lupa at nangusap ang Diyos sa kanya, sinabing, 4 “Para sa akin, masdan mo,
ang aking tipan ay sumasaiyo. Ikaw ay magiging ama ng napakamaraming bansa.
5 Ang pangalan mo ay magiging Abraham, at hindi na Abram—dahil itinalaga kita
na maging ama ng napakamaraming bansa. 6 Pamumungahin kita nang lubos, at
magmumula sa iyo ang maraming bansa, at ang mga magiging hari ay magmumula
rin sayo. 7 Magtatatag ako ng tipan sa pagitan natin at sa iyong mga magiging
kaapu-apuhan, hanggang sa kanilang buong salinlahi, para sa isang walang hanggang
tipan, na ako ang magiging Diyos mo at ng mga susunod mong mga kaapu-apuhan.
8 Ibibigay ko sayo at sa mga susunod mong kaapu-apuhan, ang lupain kung saan ka
naninirahan, lahat ng lupain sa Canaan, para sa walang hanggang pag-aari at ako ang

magiging Diyos nila." [9] Pagkatapos sinabi ng Diyos kay Abraham, "Para sayo, dapat
mong ingatan ang aking tipan, ikaw at ang susunod mong kaapu-apuhan hanggang
sa kanilang buong salinlahi. [10] Ito ang aking tipan sa pagitan ko at sa pagitan mo at
sa susunod mong mga kaapu-apuhan na dapat mong ingatan: Lahat ng lalaki sa inyo
ay dapat matuli. [11] Dapat kayong matuli sa laman ng iyong balat, at ito ang magiging
palatandaan ng tipan sa pagitan ko at pagitan mo. [12] Bawat lalaki sa inyo ay dapat
na matuli pagsapit ng ikawalong araw na gulang, maging sa mga susunod ninyong
salinlahi. Kasama rito ang mga ipinanganak sa iyong sambahayan, pati na ang nabili
ng salapi mula sa mga dayuhan na hindi kasama sa iyong mga kaapu-apuhan. [13] Siya
na ipinanganak sa iyong sambahayan, at nabili ng iyong salapi ay dapat matuli. Sa
gayon ang aking tipan ay mapapasaiyong laman para sa walang hanggang tipan.
[14] Sinuman sa mga hindi tuli ang hindi tinuli sa laman ng kaniyang balat ay ihihiwalay
mula sa kanyang sambayahan. Sinira niya ang aking tipan. [15] Sinabi ng Diyos kay
Abraham, "Tungkol naman kay Sarai na iyong asawa, hindi na Sarai ang itatawag
mo sa kanya. Sa halip, Sarah ang kanyang magiging pangalan. [16] Pagpapalain ko
siya at bibigyan kita ng anak na lalaki sa pamamagitan niya. Pagpapalain ko siya, at
siya ang magiging ina ng mga bansa. Ang mga hari ng mga tao ay magmumula sa
kanya." [17] Pagkatapos nagpatirapa si Abraham na nakasayad ang mukha, at tumawa,
at sinabi sa kanyang puso, "Maaari bang magkaanak ang isang taong isandaang taong
gulang na? At magkakaanak pa ba si Sarah, gayong siyamnapung taong gulang
na siya? [18] Sinabi pa ni Abraham sa Diyos, "Nawa mabuhay si Ismael sa iyong
harapan!" [19] Sinabi ng Diyos, "Hindi, si Sarah na iyong asawa ay magdadalang-
tao ng anak na lalaki, at pangalanan mo siyang Isaac. Magtatatag ako ng tipan sa
kanya, bilang walang hanggang tipan sa mga susunod niyang mga magiging kaapu-
apuhan. [20] Tungkol naman kay Ismael, narinig kita. Pagmasdan mo, pinagpapala ko
siya ngayon at pamumungahin ko siya, at pararamihin ko siya nang masagana. Siya
ay magiging ama ng labindalawang mga pinuno ng mga lipi, at gagawin ko siyang
isang malaking bansa. [21] Pero itatatag ko ang aking tipan kay Isaac, na siyang isisilang
ni Sarah sa ganitong oras sa susunod na taon." [22] Nang siya ay tapos ng makipag-usap
sa kanya, umakyat ang Diyos mula kay Abraham. [23] Pagkatapos, kinuha ni Abraham
ang kanyang anak na si Ismael at lahat ng ipinanganak sa kanyang sambahayan, at
lahat ng mga nabili niya sa kanyang salapi, bawat lalaki na kabilang sa mga tauhan
ng sambahayan ni Abraham, at tinuli sa laman ng kanilang balat sa parehong araw,
gaya ng sinabi ng Diyos sa kanya. [24] Natuli si Abraham sa laman ng kanyang balat
nang siya ay siyamnapu't-siyam na taong gulang. [25] At natuli si Ismael sa laman
ng kanyang balat nang siya ay labing tatlong taong gulang. [26] Sa magkaparehong
araw, parehong natuli si Abraham at si Ismael na kanyang anak. [27] Lahat ng lalaki
sa kanyang sambahayan ay natuli rin kasama niya, pati na ang mga ipinanganak sa
sambahayan, at ang mga nabili ng salapi mula sa dayuhan.

18

[1] Habang nakaupo siya sa pintuan ng tolda sa kainitan ng araw, nagpakita si
Yahweh kay Abraham sa mga kakahuyan ni Mamre. [2] Tumingala siya at naroon,
nakita niya ang tatlong lalaki na nakatayo sa harap niya. Nang makita sila ni
Abraham, tumakbo siya mula sa pintuan ng tolda, para salubungin sila at yumukod
siya sa lupa. [3] Sinabi niya, "Panginoon, kung nakasumpong ako ng biyaya sa iyong
paningin, huwag kang umalis at iwan ang iyong lingkod. [4] Hayaan ninyong maidala
ang kaunting tubig, mahugasan ang inyong mga paa, at makapagpahinga kayo sa
ilalim ng punong kahoy. [5] Hayaan ninyong dalhan ko kayo ng kaunting pagkain,
at nang manumbalik ang inyong lakas. Pagkatapos maaari na kayong tumuloy sa

pupuntahan ninyo dahil naparito na kayo sa inyong lingkod.” Sinabi nila, “Gawin
mo ang sinabi mo.” 6 Pagkatapos dali-daling pumunta si Abraham sa tolda ni Sarah
at sinabi, “Bilisan mo, magdala ka ng tatlong takal ng harina, masahin mo ito, at
gawing tinapay.” 7 Pagkatapos tumakbo si Abraham sa kawan, kumuha siya ng
guyang mainam at maayos at ibinigay ito sa lingkod, at nagmadali siyang ihanda ito.
8 Kumuha siya ng mantikilya at gatas, at ang guya na naihanda at nilagay ang pagkain
sa harap nila. At tumayo siya sa ilalim ng puno habang sila ay kumakain. 9 Sinabi nila
sa kanya, “Nasaan ang iyong asawa na si Sarah?” Sumagot siya, “Naroon sa loob ng
tolda.” 10 Sinabi niya, “Makatitiyak ka na babalik ako sa iyo sa tagsibol at makikita
mo, magkakaroon ng anak na lalaki ang iyong asawa na si Sarah.” Nakikinig si
Sarah sa pintuan ng tolda na nasa likod ni Abraham. 11 Ngayon matanda na nga sina
Abraham at Sarah, talagang napakatanda na at nalampasan na ni Sarah ang edad
kung saan hindi na maaaring magkaanak pa ang isang babae. 12 Kaya tinawanan
ni Sarah ang kaniyang sarili at sinabing,” “Ngayong matanda na ako, magkakaroon
pa ba ako ng kasiyahan, gayong ang panginoon ko ay matanda na rin?” 13 Sinabi
ni Yahweh kay Abraham, “Bakit tumawa si Sarah at sinabing, 'Magkakaanak pa
batalaga ako gayong matanda na ako?' 14 Mayroon bang mahirap para kay Yahweh?
Pagsapit ng itinakda kong panahon, sa tagsibol, babalik ako sa iyo. Sa ganitong oras sa
susunod na taon, si Sarah ay magkakaroon ng anak na lalaki. 15 Pagkatapos, itinanggi
ni Sarah ito at sinabing, “Hindi ako tumawa,” dahil siya ay natakot. Sumagot si
Yahweh, “Hindi, tumawa ka.” 16 Pagkatapos tumayo ang mga lalaki para umalis at
tumingin pababa patungong Sodoma. Sumama si Abraham sa kanila para ihatid
sila sa pagpapatuloy ng kanilang paglalakbay. 17 Pero sinabi ni Yahweh, “Dapat
ko bang itago kay Abraham ang gagawin ko, 18 gayong tiyak na magiging dakila at
makapangyarihang bansa si Abraham, at pagpapalain ang lahat ng bansa sa daigdig
sa pamamagitan niya? 19 Dahil pinili ko siya para maturuan ang kanyang mga anak
pati na ang sambahayan na susunod sa kanya na mapanatili ang kaparaanan ni
Yahweh, na gumawa ng matuwid at makatarungan, nang sa gayon maibibigay ni
Yahweh kay Abraham ang sinabi niya sa kanya.” 20 Pagkatapos sinabi ni Yahweh,
“Dahil napakarami ng paratang laban sa Sodoma at Gomora, at napakalubha na ng
kanilang kasalanan, 21 bababa ako ngayon doon at titingnan ko kung kasingsama
sila gaya ng paratang sa kanila na sinabi sa akin. Kung hindi man, malalaman ko.”
22 Pagkatapos ang mga lalaki ay umalis mula roon at pumunta patungo sa Sodoma,
pero nanatiling nakatayo si Abraham sa harapan ni Yahweh. 23 Pagtapos lumapit
si Abraham at sinabi, “Lilipulin mo ba ang matuwid kasama ang makasalanan?
24 Marahil mayroong limampung matuwid sa loob ng lungsod. Lilipulin niyo ba
ito at hindi ililigtas ang lugar alang-alang sa kapakanan ng limampung matuwid na
naroon? 25 Malayong gawin mo ang mga bagay na ito, na patayin ang mga matuwid
kasama ang makasalanan, at ituring ang mga matuwid gaya ng mga makasalanan.
Malayong gawin mo ito! Hindi ba gagawin ng Hukom ng buong mundo kung ano ang
makatarungan?” 26 Sinabi ni Yahweh, “Kung may nakita kang limampung matuwid sa
lungsod na iyon, ililigtas ko ang buong lugar para sa kanila.” 27 Sumagot si Abraham
at sinabi, “Tingnan mo ang aking ginawa, nangahas akong makipag-usap sa aking
Panginoon, kahit na alikabok at abo lamang ako! 28 Paano kung nabawasan ng lima
ang limampung matuwid? Wawasakin mo ba ang buong lungsod dahil nabawasan ng
lima? At sinabi niya, “Hindi ko ito wawasakin kung may mahanap akong apatnapu't
lima.” 29 Muli siyang nakipag-usap sa kanya at sinabing, “Paano kung apatnapu
ang makita roon? Sumagot siya, “Alang-alang sa apatnapu, hindi ko ito gagawin.”
30 Sinabi niya, “Pakiusap, huwag kayong magagalit Panginoon, para makapagsalita
ako. Kung sakali na tatlumpu ang mahanap doon? “Sinabi ng Diyos, “Hindi ko

ito gagawin kung may mahanap akong tatlumpu doon." [31] Sinabi niya, "Tingnan
mo, nangahas akong makipag-usap sa aking Panginoon! Marahil dalawampu ang
makita roon." Tumugon siya, "Hindi ko ito gagawin alang-alang sa dalawampu."
[32] Sinabi niya, "Pakiusap, huwag kayong magalit, Panginoon, sasabihin ko ito sa
huling pagkakataon. Marahil sampu ang makita roon." At sinabi niya, "Hindi ko ito
wawasakin alang-alang sa sampung natira." [33] Nagtungo na si Yahweh sa kaniyang
paroroonan matapos siyang makipag-usap kay Abraham, at bumalik na si Abraham
sa kanyang tahanan.

19

[1] Dumating ang dalawang anghel sa Sodoma sa gabi, habang nakaupo si Lot sa
tarangkahan ng Sodoma. Nakita sila ni Lot, tumayo siya upang salubungin sila, at
nagpatirapa na nakasayad ang mukha sa lupa. [2] Sinabi niya, "Nakikiusap ako aking
mga panginoon, kayo ay pumunta muna sa bahay ng inyong lingkod at manatili
ng magdamag at hugasan ang inyong mga paa. Pagkatapos, maaari na kayong
bumangon nang maaga at pumunta sa inyong pupuntahan." At sinabi nila, "Hindi,
magpapalipas na lang kami ng gabi sa liwasan ng bayan. [3] Pero pinilit niya sila
kaya sumama sila sa kanya, at pumasok sila sa kanyang bahay. Naghanda siya
ng makakain nila at nagluto ng tinapay na walang pampaalsa at sila ay kumain.
[4] Pero bago sila humiga, pinaligiran ng mga kalalakihan sa lungsod, mga kalalakihan
sa Sodoma, bata at matanda sa lahat ng sulok ng bayan, ang bahay niya, lahat ng
kalalakihan sa bawat bahagi ng lungsod. [5] Tinawag nila si Lot at sinabi, "Nasaan ang
mga lalaking pumasok sa inyo ngayong gabi? Dalhin mo sila sa amin para masipingan
namin sila. [6] Kaya lumabas si Lot sa kanyang bahay at sinara ang pinto sa likuran
niya. [7] Sinabi niya sa kanila, "Nagmamakaawa ako sa inyo, mga kapatid ko, huwag
kayong gumawa ng kasamaan. [8] Tingnan ninyo, narito ang aking dalawang anak
na babae na hindi pa nasisipingan ng sinumang lalaki. Hayaan ninyo, nakikiusap
ako, na dalhin ko sila sa inyo at gawin ninyo sa kanila ang katanggap-tanggap sa
inyong mga mata. Huwag lang dito sa mga lalaking ito dahil sila ay nasa loob ng
aking pamamahay." [9] Sabi nila, "Tumabi ka!" Sinabi rin nila, "Ang taong ito ay
dumating dito sa ating lugar bilang isang dayuhan at ngayon siya ay naging hukom
natin! Mas malala pa ang gagawin namin sa iyo kaysa sa kanila." Tinulak nila nang
malakas ang lalaki, si Lot, at lumapit para sirain ang pinto. [10] Pero inabot ng mga
lalaki ng kanilang mga kamay si Lot at dinala sa loob ng bahay kasama nila at sinara
ang pinto. [11] At doon naman sa mga tao na nasa labas ng pinto ng bahay, inatake
sila ng mga panauhin ni Lot at ginawang bulag, ang mga bata pati matatanda, kaya
nahirapan silang makita ang pinto ng bahay. [12] Pagkatapos, sinabi ng mga lalaki kay
Lot, "Mayroon ka pa bang ibang kasama rito? Mga manugang, mga anak na lalaki
at babae at kung sino pa mang mga kasamahan mo sa lungsod, ilabas mo na sila
rito. [13] Wawasakin na namin ang lugar na ito, dahil napakarami na ng paratang sa
kanila sa harap ni Yahweh, kaya pinadala niya kami para wasakin ito." [14] Lumabas
si Lot at kinausap niya ang kanyang mga manugang, ang mga lalaki na nangakong
pakakasalan ang kanyang mga anak na babae, at sinabi, "Bilis, umalis na kayo sa
lugar na ito, dahil wawasakin na ni Yahweh ang lungsod." Pero para sa kanyang mga
manugang, tila ba nagbibiro lang siya. [15] Nang mag-uumaga na, inudyakan ng mga
anghel si Lot at sinabi, "Umalis ka na, kunin mo ang iyong asawa at dalawang anak na
babae na narito, para hindi kayo maisama sa kaparusahan ng lungsod." [16] Pero nag-
alinlangan siya. Kaya hinawakan ng mga lalaki ang kanyang kamay, at ang kamay ng
kanyang asawa, at mga kamay ng kanyang dalawang anak na babae, dahil mahabagin
si Yahweh sa kanya. Sila ay inilabas nila, at dinala sa labas ng lungsod. [17] Nang

nailabas na sila, sinabi ng isa sa mga lalaki, "Tumakbo na kayo para sa inyong mga
buhay! Huwag kayong lilingon o manatili saanman sa kapatagan. Magsitakas kayo
patungo sa mga bundok para hindi kayo malipol. 18 Sinabi ni Lot sa kanila." Hindi,
pakiusap aking mga panginoon! 19 Ang inyong lingkod ay nakatanggap ng pabor sa
inyong paningin at pinakitaan ninyo kami ng dakilang kagandahang-loob sa pagligtas
sa aking buhay, pero hindi ako makakatakas sa mga bundok dahil aabutan din ako ng
sakuna at mamamatay ako.. 20 Tingnan ninyo, ang lungsod banda roon ay malapit at
maliit lamang para makatakas kayo. Pakiusap, hayaan ninyo akong makatakas doon
(diba maliit lamang iyon?), at ang buhay ko ay maliligtas." 21 Sinabi niya sa kanya,
"Sige, pagbibigyan ko rin ang kahilingang ito, hindi ko rin wawasakin ang lungsod na
nabanggit mo. 22 Bilisan mo! Tumakas ka na patungo roon, dahil hindi ko magagawa
ang anumang bagay hangga't hindi ka nakararating doon." Kaya tinawag na Zoar
ang lungsod na ito. 23 Mataas na ang araw sa mundo nang narating ni Lot ang Zoar.
24 Pagkatapos, nagpaulan sa Sodoma at Gomora ng asupre at apoy si Yahweh mula
sa kalangitan. 25 Winasak niya ang mga lungsod na iyon, at lahat ng kapatagan at
lahat ng naninirahan sa mga lungsod, pati na ang mga pananim na tumutubo sa lupa.
26 Pero lumingon ang asawa ni Lot na nasa likod niya at siya ay naging isang haligi
ng asin. 27 Bumangon si Abraham nang maaga at nagpunta sa lugar kung saan siya
tumayo sa harapan ni Yahweh. 28 Tumingin siya sa baba sa Sodoma at Gomora at sa
lahat ng lupain ng kapatagan. Nakita niya at namasdan ang usok na umaakyat mula
sa lupa na katulad ng usok sa isang pugon. 29 Kaya matapos wasakin ng Diyos ang
mga lungsod sa kapatagan, naalala ng Diyos si Abraham. Inilabas niya si Lot mula
sa gitna ng kapahamakan ng winasak niya ang mga lungsod kung saan nanirahan si
Lot. 30 Pero nagpunta si Lot paakyat mula sa Zoar para manirahan sa kabundukan
kasama ang kanyang dalawang anak na babae dahil natakot siyang manirahan sa
Zoar. Kaya nanirahan siya sa loob ng kuweba kasama ng kanyang dalawang anak
na babae. 31 Sinabi ng nakakatanda sa nakababata, "Matanda na ang ating ama at
wala ng lalaki sa lugar na ito na sisiping sa atin katulad ng kinagawian ng mga tao
sa buong mundo. 32 Halika ating painumin ng alak ang ating ama at sisipingan natin
siya para mapalawig natin ang kaapu-apuhan ng ating ama. 33 Kaya, pinainom nila
ang kanilang ama ng alak ng gabing iyon. Pagkatapos, pumasok ang nakatatanda at
sumiping sa kanyang ama; hindi niya alam kung kailan siya humiga, ni kung kailan
siya bumangon. 34 Kinabukasan, sinabi ng nakakatanda sa nakababata, "Makinig
ka, sinipingan ko kagabi ang aking ama. Painumin ulit natin siya ng alak ngayong
gabi, at ikaw naman ang papasok at sisiping sa kanya para mapalawig natin ang lahi
ng ating ama." 35 Kaya ng gabing iyon, muli nilang pinainom ng alak ang kanilang
ama, pumasok at sumiping sa kanya ang nakababata. Hindi niya alam kung kailan
siya humiga ni kung kailan siya bumangon. 36 Kaya nabuntis ang parehong anak na
babae ni Lot sa pamamagitan ng kanilang ama. 37 Ang nakakatanda ay nanganak ng
isang lalaki at pinangalanan siyang Moab. Siya ang naging ninuno ng mga Moabita
hanggang sa kasalukuyan. 38 At sa nakababatang anak na babae, siya rin ay nanganak
ng isang lalaki, at pinangalanan siyang Ben Ammi. Naging ninuno siya ng mga
mamamayan ng Ammon hanggang sa kasalukuyan.

20

1 Naglakbay si Abraham mula roon patungo sa lupain ng Negeb, at nanirahan sa
pagitan ng Kadesh at Sur. Isa siyang dayuhan na naninirahan sa Gerar. 2 Sinabi ni
Abraham patungkol sa kanyang asawa na si Sarah, "Kapatid ko siya." Kaya nagpadala
si Abimelech hari ng Gerar, ng kanyang mga tauhan at kinuha nila si Sarah. 3 Pero
kinagabihan, pumunta ang Diyos kay Abimelech sa kanyang panaginip at sinabi sa

kanya, “Masdan mo, ikaw ay mamamatay dahil sa babae na kinuha mo dahil siya
ay asawa ng lalaki.” 4 Ngayon, hindi nilapitan ni Abimelech si Sarah at sinabi niya,
“Panginoon, papatayin mo rin ba ang matuwid na bansa? 5 Hindi ba sinabi niya
mismo sa akin, 'Kapatid ko siya?'Kahit si Sarah, sinabi niya rin mismo sa akin na,
'Kapatid ko siya.' Nagawa ko ito sa katapatan ng aking puso at kamusmusan ng aking
mga kamay.” 6 Pagkatapos, sinabi ng Diyos sa kanya sa panaginip, “Oo, alam ko
na sa katapatan ng iyong puso na nagawa mo ito at hindi ko hinayaang magkasala
ka sa akin. Kaya hindi ko hinayaang mahawakan mo siya. 7 Kaya ibalik mo ang
asawa ng lalaki, dahil siya ay isang propeta. Ipananalangin ka niya at mabubuhay
ka. Pero kung hindi mo siya ibabalik, alam mo na ikaw at ang lahat ng nasa iyo
ay tiyak na mamamatay.” 8 Bumangon si Abimelech nang maaga at pinapunta ang
lahat ng kanyang lingkod sa kanya. Sinabi niya ang lahat ng mga bagay na ito sa
kanila, at matinding takot ang naramdaman ng kanyang mga lingkod. 9 Pagkatapos,
tinawag ni Abimelech si Abraham at sinabi sa kanya,” Ano itong ginawa mo sa amin?
Paano ako nagkasala sa iyo, na nagdala ka sa akin at sa aking kaharian ng matinding
kasalanan? Ginawa mo sa akin ang hindi dapat gawin.” 10 Sinabi ni Abimelech kay
Abraham, “Ano ang nagtulak sa iyo na gawin mo ang bagay na ito?” 11 Sumagot
si Abraham, “Dahil naisip ko, 'Tiyak na walang kinatatakutan na Diyos ang mga
tao sa lugar na ito at papatayin nila ako dahil sa aking asawa.' 12 Bukod pa rito,
tunay na siya ay kapatid ko, ang anak na babae ng aking ama, pero hindi anak ng
aking ina; at siya ay aking naging asawa. 13 Nang pinaalis ako ng Diyos sa bahay
ng aking ama at naglakbay mula sa ibat-ibang lugar, sinabi ko kanya, 'Dapat mong
ipakita ang katapatang ito sa akin bilang aking asawa: Sa bawat lugar na pupuntahan
natin, sabihin mo na “'Kapatid ko siya.''” 14 Pagkatapos, kumuha si Abimelech ng
mga tupa at mga baka, mga aliping lalaki at mga babae at ibinigay ang mga ito
kay Abraham. Pagkatapos, ibinalik niya sa kanya si Sarah na asawa ni Abraham.
15 Sinabi ni Abimelech, “Tingnan mo, nasa harapan mo ang lupain ko. Manirahan ka
kung saan mo naisin. 16 Kay Sarah sinabi niya. “Tingnan mo, binigyan ko ang iyong
kapatid ng isang libong piraso ng pilak. Pantakip ito sa mga kamalian laban sa iyo
sa mga mata ng lahat ng kasama mo, at sa harapan ng lahat, tuluyan kang ginawang
matuwid.” 17 Pagkatapos, nanalangin si Abraham sa Diyos at pinagaling ng Diyos si
Abimelech, ang kanyang asawa, at kanyang mga babaeng alipin para sila ay tuluyan
ng magkaroon ng anak. 18 Dahil hinayaan ni Yahweh na ganap na hindi magkaanak
ang lahat ng mga babae sa sambayanan ni Abimelech, dahil kay Sarah, na asawa ni
Abraham.

21

1 Binigyang pansin ni Yahweh si Sara gaya ng sinabi niya at tinupad ni Yahweh
ang kanyang pangako kay Sara. 2 Nabuntis at nagsilang ng isang anak na lalaki si
Sara para kay Abraham sa kanyang katandaan, sa itinakdang panahong sinabi ng
Diyos sa kanya. 3 Pinangalanan ni Abraham bilang Isaac ang kanyang anak na lalaki,
siya na isinilang sa kaniya, na isinilang ni Sara para sa kanya. 4 Tinuli ni Abraham
ang kanyang anak na si Isaac nang ito ay walong araw na gulang, ayon sa iniutos
ng Diyos sa kanya. 5 Si Abraham ay isandaang taong gulang nang isilang si Isaac sa
kanya. 6 Sinabi ni Sara, “Pinatawa ako ng Diyos; tatawa ang bawat isang makakarinig
kasama ko.” 7 Sinabi rin niya, “Sinong makapagsasabi kay Abraham na si Sara ay
magaalaga ng mga anak, at gayunpaman nagsilang ako sa kanya ng isang anak na
lalaki sa kanyang katandaan!” 8 Lumaki ang bata at hiniwalay na sa kanyang ina,
at naghanda si Abraham ng isang malaking pagdiriwang sa araw na hiniwalay na si
Isaac sa kayang ina. 9 Nakita ni Sara na nangungutya ang anak ni Agar na taga-Ehipto,

na isinilang niya kay Abraham. 10 Kaya sinabi niya kay Abraham, "Palayasin mo ang
babaeng aliping ito kasama ang kanyang anak: dahil hindi magiging tagapagmana
ang anak ng babaeng aliping iyan kasama ng anak kong si Isaac." 11 Ang bagay
na ito ay labis na nagpalungkot kay Abraham dahil sa kanyang anak. 12 Ngunit
sinabi ng Diyos kay Abraham, "Huwag kang malungkot dahil sa batang lalaki, at
dahil sa iyong babaeng lingkod. Pakinggan mo ang lahat ng sinasabi niya tungkol sa
bagay na ito, dahil sa pamamagitan ni Isaac makikilala ang mga kaapu-apuhan mo.
13 Gagawin ko ring isang bansa ang anak ng babaeng lingkod, dahil siya ay iyong anak.
14 Maagang bumangon si Abraham, kumuha siya ng tinapay at isang lalagyang tubig
at nilagay ito sa balikat ni Agar. Dinala niya ang batang lalaki sa kanya at pinaalis
siya. Umalis siya at nagpagala-gala sa ilang na lugar ng Beer-seba. 15 Pagkaubos ng
tubig sa lalagyang balat, iniwan niya ang bata sa ilalim ng isang mababang puno.
16 Pagkatapos umalis siya at naupo sa di kalayuan mula sa kanya, na parang isang
tudla ng pana ang layo, dahil ang sabi niya, "Huwag ko sanang makita ang kamatayan
ng bata." Habang nakaupo siya roon sa kabila ng bata, nilakasan niya ang kaniyang
boses at humagulgol siya sa iyak. 17 Narinig ng Diyos ang boses ng bata, at tumawag
ang anghel ng Diyos kay Agar mula sa langit, at sinabi sa kanya, "Anong gumagambala
sa iyo, Agar? Huwag kang matakot, sapagkat narinig ng Diyos ang boses ng bata mula
sa kanyang kinaroroonan. 18 Tumayo ka, ibangon mo ang bata at patatagin siya;
sapagkat gagawin ko siyang isang dakilang bansa." 19 Pagkatapos minulat ng Diyos
ang mga mata ni Agar at nakakita siya ng isang balon ng tubig. Pinuntahan niya ito at
pinuno ng tubig ang lalagyang gawa sa balat at pinainom ang bata. 20 Sinamahan ng
Diyos ang bata, at lumaki siya. Nanirahan siya sa ilang at naging isang mamamana.
21 Namuhay siya sa ilang ng Paran, at kumuha ng mapapangasawa niya ang kaniyang
ina mula sa lupain ng Ehipto. 22 Sa panahong iyon kinausap nila Abimelek at Ficol na
kapitan ng kanyang hukbo si Abraham at sinabing, "Kasama mo ang Diyos sa lahat
ng iyong ginagawa. 23 Kaya ngayon manumpa ka sa Diyos, na hindi mo ako gagawan
ng masama, ni ang aking mga anak, ni ang aking mga kaapu-apuhan. Ipakita mo sa
akin at sa lupain kung saan ka naninirahan ang parehong katapatan sa kasunduan
na ipinakita ko sa iyo." 24 "Nangangako ako" sagot ni Abraham. 25 Nagreklamo rin
si Abraham kay Abimelek patungkol sa balon ng tubig na inagaw mula sa kanya
ng mga lingkod ni Abimelek. 26 Sinabi ni Abimelek, "Hindi ko alam kung sino ang
gumawa ng bagay na ito. Hindi mo ito sinabi sa akin liban ngayon; hindi ko ito
narining kundi ngayon." 27 Kaya kumuha si Abraham ng tupa at mga lalaking baka
at binigay ang mga ito kay Abimelek, at gumawa ang dalawa ng isang kasunduan.
28 Pagkatapos nagbukod si Abraham ng pitong mga babaeng tupa ng kawan. 29 Sinabi
ni Abimelek kay Abraham, "Anong kahulugan nitong pitong babaeng tupang ibinukod
mo?" 30 Sumagot siya, "Matatanggap mo mula sa aking kamay itong pitong babaing
tupa, upang maging saksi para sa akin, na hinukay ko ang balong ito." 31 Kaya
tinawag niya ang lugar na iyong Beer-seba, dahil doon sila kapwa nagsumpaan ng
isang kasunduan. 32 Gumawa sila ng isang kasunduan sa Beer-seba, at pagkatapos
bumalik si Abimelek at Ficol, ang kapitan ng kanyang hukbo sa lupain ng mga Filisteo.
33 Nagtanim si Abraham ng puno ng tamarisko sa Beer-seba. Doon sinamba niya si
Yahweh, ang Diyos na walang hanggan. 34 Namalagi si Abraham bilang isang dayuhan
sa lupain ng mga Filisteo nang maraming araw.

22

1 Nangyari na pagkatapos ng mga bagay na ito na sinubok ng Diyos si Abraham.
Sinabi niya sa kanya, "Abraham!" Sumagot si Abraham, "Narito ako." 2 Pagkatapos
sinabi ng Diyos, "Kunin mo ang iyong anak, ang kaisa-isa mong anak, na iyong

minamahal, si Isaac, at pumunta ka sa lupain ng Moria. Ialay mo siya roon bilang
handog na susunugin sa ibabaw ng isa sa mga bundok na ituturo ko sa iyo." 3 Kaya
maagang bumangon kinaumagahan si Abraham, inihanda ang kanyang asno, at
isinama ang dalawa sa kanyang mga kabataang lalaki, kasama si Isaac na kanyang
anak. Nagsibak siya ng kahoy para sa handog na susunugin, at naglakbay patungo
sa lugar na sinabi ng Diyos sa kanya. 4 Sa ikatlong araw, tumingala si Abraham at
natanaw niya ang lugar sa kalayuan. 5 Sinabi ni Abraham sa kanyang mga kabataang
lalaki, "Manatili kayo rito kasama ang asno, at pupunta ako roon kasama ang bata.
Sasamba kami at muling babalik sa inyo." 6 Pagkatapos kinuha ni Abraham ang
kahoy para sa handog na susunugin at ipinapasan ito kay Isaac na kanyang anak.
Dinala niya sa kanyang kamay ang apoy at ang kutsilyo; at kapwa silang umalis na
magkasama. 7 Kinausap ni Isaac si Abraham na kaniyang ama at sinabing, "Aking
ama," at sumagot si Abraham, "Narito ako, aking anak." Sinabi niya, "Narito, ang
apoy at ang kahoy, ngunit nasaan ang tupa para sa handog na susunugin?" 8 Sinabi
ni Abraham, "Ang Diyos mismo ang magbibigay ng tupa para sa handog na susunugin,
aking anak." Kaya sila ay nagpatuloy nang magkasama. 9 Nang dumating sila sa lugar
na sinabi ng Diyos sa kanya, gumawa si Abraham ng isang altar at inilatag niya ang
kahoy dito. Pagkatapos tinalian ni Abraham si Isaac na kanyang anak, at inilagay
niya ito sa altar, sa ibabaw ng kahoy. 10 Iniunat ni Abraham ang kanyang kamay na
hawak ang kutsilyo para patayin ang kanyang anak. 11 Pero tinawag siya ng anghel
ni Yahweh mula sa langit at sinabing, "Abraham, Abraham!" at sinabi niya, "Narito
ako." 12 Sinabi niya, "Huwag mong pagbuhatan ng kamay, ni gumawa ng anuman
para saktan siya, sapagkat ngayon alam kong may takot ka sa Diyos, nakikita kong
hindi mo ipinagkait ang iyong anak, ang iyong kaisa-isang anak na si Isaac sa akin.
13 Tumingala si Abraham nang biglang, may isang tupa sa likuran niya ang sumabit
ang sungay sa mga halaman. Pinuntahan at kinuha ni Abraham ang tupa at inalay ito
bilang handog na susunugin sa Diyos sa halip na ang kanyang anak. 14 Kaya tinawag
ni Abraham ang lugar na iyon na, "Si Yahweh ang magbibigay," at tinatwag din
hanggang sa araw na ito, "Sa bundok ni Yaweh, ito ay ibibigay." 15 Tinawag ng anghel
ni Yahweh si Abraham sa ikalawang pagkakataon mula sa langit 16 at sinabing—
ito ay isang kapahayagan mula kay Yahweh, "Nangangako ako sa aking sarili na
dahil ginawa mo ang bagay na ito, at dahil hindi mo ipinagkait ang iyong anak,
ang iyong kaisa-isang anak, 17 tiyak na pagpapalain kita at labis kong pararamihin
ang iyong mga kaapu-apuhan gaya ng bituin sa kalangitan, at gaya ng buhangin
sa dalampasigan; at aangkinin ng iyong mga kaapu-apuhan ang tarangkahan ng
kanilang mga kaaway. 18 Sa pamamagitan ng iyong anak, ang lahat ng mga bansa
sa mundo ay pagpapalain, dahil sinunod mo ang aking tinig. 19 Kaya bumalik si
Abraham sa kanyang mga tauhan, at umalis sila at magkakasamang pumunta sa
Beer-seba, at nanirahan siya sa Beer-seba. 20 Nangyari na pagkatapos ng mga bagay
na ito, sinabihan si Abraham, "Nagkaroon din ng mga anak si Milca, sa iyong kapatid
na si Nahor. 21 Sila ay sina Hus ang kanyang panganay, si Buz na kapatid niya, si
Kemuel na ama ni Aram, 22 Kesed, Hazo, Pildas, Jidlaf, at Bethuel. 23 Si Bethuel ay
naging ama ni Rebeca. May walong anak na isinilang si Milca kay Nahor, na kapatid
ni Abraham. 24 Nagsilang din si Reumah ang pangalan ng isa pang asawa ni Nahor,
sina Tebah, Gaham, Tahas at Maaca.

23

1 Nabuhay si Sara ng isandaan at dalawampu't-pitong taon. Ito ang mga taon ng
buhay ni Sara. 2 Namatay si Sara sa Kiriat Arba, iyon ay, Hebron, sa lupain ng Canaan.
Nagluksa at umiyak si Abraham para kay Sara. 3 Pagkatapos, tumayo si Abraham at

umalis mula sa namatay niyang asawa, at nakipag-usap sa mga anak na lalaki ni
Het, na nagsabing, 4 “Ako ay isang dayuhan sa inyo. Pakiusap bigyan ninyo ako
ng isang ari-arian para gawing libingan dito, para mailibing ko ang aking patay.”
5 Sumagot ang mga anak ni Heth kay Abraham, nagsasabing, 6 “Makinig ka sa amin,
aking panginoon. Ikaw ay prinsipe ng Diyos sa amin. Ilibing mo ang iyong patay
sa aming piling mga libingan. Wala sa amin ang magkakait sa iyo ng libingan, para
ilibing ang iyong patay.” 7 Tumayo si Abraham at yumuko sa mga mamamayan ng
lupain, sa mga anak ni Het. 8 Nagsalita siya sa kanila, na nagsabing, “Kung sumasang-
ayon kayo na dapat kong ilibing ang aking patay, dinggin ninyo ako at pakiusapan
si Efron na anak ni Zohar, para sa akin. 9 Pakiusapan ninyo siyang ipagbili sa akin
ang kuweba ng Makpela, na kanyang pagmamay-ari, na nasa dulo ng kanyang bukid.
Para sa buong halaga hayaan niyang ipagbili ito sa akin nang hayagan bilang ari-
arian para gawing libingan.” 10 Ngayon nakaupo si Efron kasama ang mga anak ni
Het, at sumagot si Efron ang Heteo kay Abraham habang naririnig ng mga anak ni Het
at ng lahat ng mga taong pumunta sa loob ng tarangkahan ng siyudad, na nagsabing,
11 “Hindi, aking panginoon, pakinggan mo ako. Ibibigay ko sa iyo ang bukid, at ang
kuwebang narito. Ibibigay ko ito sa iyo, sa harapan ng mga anak ng aking mga
kababayan. Ibibigay ko ito sa iyo para mapaglibingan ng iyong patay.” 12 Pagkatapos
yumuko si Abraham sa harapan ng mga mamamayan ng lupain. 13 Kinausap niya si
Ephron na naririnig ng mga tao sa lupain, na nagsasabing, “Ngunit kung papayag ka,
pakiusap dinggin mo ako. Babayaran ko ang bukid. Tanggapin mo ang pera mula
sa akin, at doon ko ililibing ang aking patay.” 14 Sumagot si Ephron kay Abraham,
na nagsasabing, 15 “Pakiusap, aking panginoon, makinig ka sa akin. Ang pirasong
lupain na nagkakahalagang apatnaraang shekel ng pilak, ano ba ito sa pagitan natin?
Ilibing mo na ang iyong patay.” 16 Nakinig si Abraham kay Efron at tinimbang ni
Abraham sa harap ni Efron ang halaga ng pilak na kanyang sinasabi na naririnig
ng mga anak ni Het, apatnaraang shekel ng pilak, ayon sa pamantayang panukat
ng mga mangangalakal. 17 Kaya ang bukid ni Ephron, na nasa Macpela, na katabi
ng Mamre, ang bukid, ang kuweba na nasa loob nito, at ang lahat ng mga punong
naroon sa bukid at lahat ng nasa palibot ng hangganan, ay ipinasa 18 kay Abraham
sa pamamagitan ng pagbili sa harapan ng mga anak ni Het, at sa harapan ng lahat
ng mga pumunta sa loob ng tarangkahan ng lungsod. 19 Pagkatapos nito, inilibing ni
Abraham ang kanyang asawang si Sara sa kuweba sa bukid ng Macpela, na katabi ng
Mamre, iyon ay, Hebron, sa lupain ng Canaan. 20 Kaya ang bukid at ang kuwebang
naroon ay naipasa kay Abraham mula sa mga anak ni Het bilang ari-arian upang
gawing libingan.

24

1 Ngayon, matanda na si Abraham at pinagpala ni Yahweh si Abraham sa lahat ng
mga bagay. 2 Sinabi ni Abraham sa kanyang lingkod, ang pinakamatanda sa kanyang
sambahayan, ang kaniyang katiwala sa lahat ng pag-aari niya, “Ilagay mo ang iyong
kamay sa ilalim ng aking hita 3 at pasusumpain kita kay Yahweh, ang Diyos ng langit
at ang Diyos ng lupa, na hindi ka kukuha ng asawa para sa aking anak na lalaki mula
sa mga anak na babae ng mga Cananeo, kung saan ako nanahan. 4 Ngunit pumunta
ka sa aking bansa, at sa aking mga kamag-anak, at kumuha ng isang asawa para sa
aking anak na si Isaac.” 5 Sinabi ng lingkod sa kanya, “Paano kung hindi pamayag
na sumama sa akin ang babae papunta sa lupaing ito? Dapat ko bang dalhin pabalik
ang iyong anak sa lupain kung saan ka nanggaling? 6 Sinabi ni Abraham sa kanya,
“Tiyakin mong hindi mo dadalhin ang aking anak pabalik doon! 7 Si Yahweh, ang
Diyos ng langit, na kumuha sa akin mula sa tahanan ng aking ama at mula sa lupain

ng aking mga kamag-anak, siya na taimtim na nangako sa aking, 'Ibibigay ko ang
lupaing ito sa iyong supling,' ipapadala niya ang kanyang anghel para manguna sa
iyo, at kukuha ka ng asawa para sa aking anak mula roon. 8 Ngunit kung hindi
papayag ang babae na sumunod sa iyo, kung gayon magiging malaya ka mula sa
kasunduang kong ito. Huwag mo lang dalhin pabalik doon ang aking anak. 9 Kaya
niligay ng lingkod ni Abraham ang kanyang kamay sa ilalim ng hita ng kanyang
among si Abraham at nanumpa sa kanya patungkol sa bagay na ito. 10 Kinuha ng
lingkod ang sampung kamelyo ng kanyang amo at umalis. Nagdala rin siya ng lahat
ng uri ng mga regalo mula sa kanyang amo. Umalis siya at pumunta sa rehiyon ng
Aram Naharaim, sa siyudad ni Nahor. 11 Pinaluhod niya ang mga kamelyo sa gilid
ng balon ng tubig sa labas ng siyudad. Gabi na iyon, ang oras na lumalabas ang mga
babae upang sumalok ng tubig. 12 Pagkatapos sinabi niya, “Yahweh, Diyos ng aking
among si Abraham, bigyan mo ako ngayon ng tagumpay at ipakita ang iyong tipan ng
katapatan sa aking among si Abraham. 13 Masdan, narito akong nakatayo sa tabi ng
bukal ng tubig, at dumarating ang mga babaing anak ng mga tao ng siyudad upang
sumalok ng tubig. 14 Ganito nawa ang mangyari. Kapag sabihin ko sa isang dalaga,
'Pakiusap ibaba mo ang iyong pitsel upang makainom ako,' at sabihin niya sa akin,
'Uminom ka, at paiinumin ko rin ang iyong mga kamelyo,' pagkatapos ay hayaang siya
na nga ang babaing iyong itinakda para sa iyong lingkod na si Isaac. Sa pamamgitan
nito malalaman kong nagpakita ka ng tipan ng katapatan sa aking amo.” 15 Nangyari
na bago paman siya natapos sa pagsasalita, masdan, lumabas si Rebeca na may dalang
pitsel ng tubig sa kanyang balikat. Ipinanganak si Rebeca kay Bethuel na lalaking
anak ni Milca, na asawa ni Nahor, na lalaking kapatid ni Abraham. 16 Ang dalaga ay
napakaganda at isang birhen. Wala pang lalaki ang sumiping sa kanya. Pumunta ang
babae sa bukal at pinuno ang kanyang pitsel, at umahon. 17 Tumakbo ang lingkod
upang salubungin siya at sinabing, “Pakiusap bigyan mo ako ng kaunting inuming
tubig mula sa iyong pitsel. 18 Sinabi niya, “Uminon ka, aking amo,” at agad niyang
ibinaba ang pitsel na nasa kanyang kamay, at pinainom siya. 19 Nang natapos niya
siyang painumin, sinabi niya, sasalok din ako ng tubig para sa iyong mga kamelyo,
hanggang sa makainom na ang lahat. 20 Kaya nagmadali siya at ibinuhos ang laman
ng kanyang pitsel papunta sa inuman ng mga hayop, at tumakbong muli patungo
sa balon upang sumalok ng tubig, at sumalok ng tubig para sa lahat ng kanyang
mga kamelyo. 21 Tahimik na pinanood siya ng lalaki upang makita kung pinagpala
ni Yahweh ang kanyang paglalakbay o hindi. 22 Nang natapos sa pag-inom ang
mga kamelyo, inilabas ng lalaki ang isang gintong singsing sa ilong na tumitimbang
ng kalahating siklo, at dalawang gintong pulseras para sa kanyang mga braso na
tumitimbang ng sampung siklo 23 at nagtanong, “Kaninong anak ka? Pakiusap
sabihin mo sa akin, mayroon bang silid ang bahay ng ama mo na maaari naming
pagpalipasan ng gabi?” 24 Sinabi niya sa kanya, “Anak ako ni Bethuel na lalaking
anak ni Milcah, na ipinanganak niya kay Nahor.” 25 Sinabi rin niya sa kanya, “Marami
kami ng kapwa dayami at pagkain ng hayop, at may silid din para kayo magpalipas
ng gabi.” 26 Pagkatapos yumuko ang lalaki at sumamba kay Yahweh. 27 Sinabi niya,
“Pagpalain si Yahweh, ang Diyos ng aking among si Abraham, na hindi pinabayaan
ang kanyang tipan ng katapatan at kanyang pagiging mapagkakatiwalaan patungo
sa aking amo. Para sa akin, tuwiran akong pinangunahan ni Yahweh sa bahay ng
mga kamag-anak ng aking amo.” 28 Pagkatapos tumakbo ang dalaga at sinabi sa
sambahayan ng kanyang ina ang tungkol sa lahat ng bagay na ito. 29 Ngayon si Rebeca
ay mayroong isang kapatid na lalaki, at ang pangalan niya ay Laban. Tumakbo si
Laban papunta sa lalaki na naroon sa labas sa daan sa tabi ng bukal. 30 Nang nakita
niya ang singsing sa ilong at ang mga pulseras na nasa kamay ng kanyang kapatid na

babae, at nang narinig niya ang mga salita ni Rebeca na kanyang kapatid, “Ito ang
sinabi ng lalaki sa akin,” pumunta siya sa lalaki, at masdan, nakatayo siya sa tabi
ng mga kamelyong nasa bukal. 31 At sinabi ni laban, “Halika, ikaw na pinagpala ni
Yahweh. Bakit ka nakatayo riyan sa labas? Inihanda ko ang bahay, at isang lugar
para sa mga kamelyo.” 32 Kaya pumunta ang lalaki sa bahay at diniskargahan niya ng
mga kamelyo. Binigyan ang mga kamelyo ng dayami at pagkain ng hayop, naglaan ng
tubig upang hugasan ang kanyang mga paa at ang mga paa ng mga lalaking kasama
niya. 33 Naglapag sila ng pagkain sa harapan niya upang kainin, ngunit sinabi niya,
“Hindi ako kakain hanggang sa masabi ko ang kailangan kong sabihin.” Kaya sinabi
ni Laban, “Magsalita ka”. 34 Sinabi niya, “Lingkod ako ni Abraham. 35 Pinagpala ng
lubos ni Yahweh ang aking amo at naging dakila siya. Binigyan siya ng mga kawan at
mga pangkat ng hayop, pilak at ginto, mga lingkod na lalaki at mga lingkod na babae,
at mga kamelyo at mga asno. 36 Si Sara, ang asawa ng aking amo, ay nagsilang ng
isang anak na lalaki sa aking amo nang siya ay matanda na, at ibinigay niya ang lahat
ng kanyang mga aria-arian sa kanya. 37 Pinanumpa ako ng aking amo, nagsasabing,
“Hindi ka dapat kumuha ng isang asawa para aking anak mula sa mga babaeng anak
ng mga Cananeo, sa lupaing ginagawa kong tahanan. 38 Sa halip, dapat kang pumunta
sa pamilya ng aking ama, at sa aking mga kamag-anak, at kumaha ng isang asawa
para sa aking anak.' 39 Sinabi ko sa aking amo, 'Baka hindi susunod sa akin ang babae.'
40 Ngunit sinabi niya sa akin, 'Si Yahweh, na aking sinusunod, ay magpapadala ng
kanyang anghel na makakasama mo at siya ay papatnubayan ang landas mo, upang
makakakuha ka ng isang asawa para sa aking anak mula sa aking mga kamag-anak
at mula sa linya na pamilya ng aking ama. 41 Ngunit magiging malaya ka lamang
mula sa aking tagubilin kung darating ka sa aking mga kamag-anak at hindi nila
siya ibibigay sa iyo. Sa gayon magiging malaya ka mula sa aking kasunduan.' 42 Kaya
dumating ako ngayon sa bukal, at sinabi, 'O Yahweh, Dios ng aking among si Abraham,
pakiusap, kung tunay na nais mong magtagumpay ang aking paglalakbay— 43 narito
ako, nakatayo sa gilid ng bukal ng tubig—hayaang ang babaing lumabas para sumalok
ng tubig, ang babaing sasabihan kong, “Pakiusap bigyan mo ako ng kaunting tubig
mula sa iyong pitsel upang inumin,” 44 ang babaing magsasabi sa akin, “Uminom ka,
at sasalok din ako ng tubig para sa iyong mga kamelyo”—hayaang siya na nga ang
babaing pinili mo, Yahweh, para sa anak ng aking amo.' 45 Bago pa man ako natapos
mangusap sa aking puso, masdan, lumabas si Rebeca dala ang pitsel na pasan sa
kanyang balikat at bumaba patungong bukal at sumalok ng tubig. Kaya sinabi ko sa
kanya, 'Pakiusap bigyan mo ako ng maiinom.' 46 Agad niyang ibinaba ang kanyang
pitsel mula sa kanyang balikat, at nagsabing, “Uminom ka, at bibigyan ko rin ng tubig
ang iyong mga kamelyo.' Kaya uminom ako, at pinainom niya rin ang mga kamelyo.
47 Tinanong ko siya at sinabing, 'Kaninong anak ka?' Sinabi niya, 'Ang babaing anak
ni Bethuel, na lalaking anak ni Nahor, na isinilang ni Milcah sa kanya.' Pagkatapos
inilagay ko ang singsing sa kanyang ilong at ang pulseras sa kanyang mga braso.
48 Pagkatapos lumuhod ako at sinamba si Yahweh, at pinagpala si Yahweh, ang Diyos
ng aking among si Abraham, ang siyang nanguna sa akin sa tamang landas upang
matagpuan ang babaing anak ng kamag-anak ng aking amo para sa kanyang anak.
49 Kaya ngayon, kung handa kayong pakitunguhan ang aking amo ng pampamilyang
katapatan at pagtitiwala, sabihin ninyo sa akin. Ngunit kung hindi, sabihin ninyo
sa akin, upang lumiko ako sa kanang kamay, o sa kaliwa.” 50 Pagkatapos sumagot
si Laban at Bethuel at sinabing, “Ang bagay na ito ay nagmula kay Yahweh; hindi
kami makapagsasabi sa iyo ng masama o mabuti. 51 Masdan, nasa harapan mo si
Rebeca. Dalhin mo siya at humayo, upang siya ay maging asawa ng anak ng iyong
amo, gaya ng sinabi ni Yahweh.” 52 Nang narinig ng lingkod ni Abraham ang lahat

ng kanilang mga salita, iniyuko niya pababa ang kanyang sarili sa lupa kay Yahweh.
53 Inilabas ng lingkod ang mga kagamitang pilak at mga kagamitang ginto, at damit,
at binigay ang mga ito kay Rebeca. Nagbigay din siya ng mga mamahaling regalo
sa kapatid niyang lalaki at sa kanyang ina. 54 Pagkatapos kumain at uminom siya at
ang mga lalaking kasama niya. Nanatili sila roon magdamag, at nang bumangon sila
sa umaga, sinabi niya, "Ipadala na ninyo ako sa aking amo." 55 Sinabi ng kanyang
kapatid na lalaki at ng kanyang ina, "Hayaan mo munang manatili kasama namin
ang dalaga ng mga ilang araw pa, kahit sampu. Pagkatapos niyan maaari na siyang
umalis." 56 Ngunit sinabi niya sa kanila, "Huwag ninyo akong hadlangan, yamang
pinagpala ni Yahweh ang aking landas. Ipadala na ninyo ako sa aking landas upang
makapunta sa aking amo." 57 Sinabi nila, "Tatawagin namin ang dalaga at tatanungin
siya." 58 Kaya tinawag nila si Rebeca at tinanong siya, "Sasama ka ba sa lalaking ito?"
Sumagot siya, "Sasama ako." 59 Kaya pinadala nila ang kanilang kapatid na si Rebeca,
kasama ang kanyang babaing lingkod, sa kanyang paglalakbay kasama ang lingkod
ni Abraham at kanyang mga kasamahang lalaki. 60 Pinagpala nila si Rebeca, at sinabi
sa kanya, "Aming kapatid, nawa maging ina ka ng mga libu-libo ng sampung libo,
at nawa ang iyong mga kaapu-apuhan ay angkinin ang tarangkahan ng mga galit
sa kanila." 61 Pagkatapos tumayo si Rebeca, at siya at ang kanyang mga lingkod na
babae ay sumakay sa mga kamelyo, at sumunod sa lalaki. Kaya kinuha ng lingkod si
Rebeca, at lumakad na sa kanyang landas. 62 Ngayon naninirahan si Isaac sa Negev,
at kababalik lang galing Beerhalohai. 63 Lumabas si Isaac upang magnilaynilay sa
bukid sa gabi. Nang tumingala siya at nakita, masdan, mayroong mga kamelyong
parating! 64 Tumingin si Rebeca, at nang nakita niya si Isaac, tumalon siya pababa
mula sa kamelyo. 65 Sinabi niya sa lingkod, sino iyong lalaking naglalakad sa bukid
upang salubungin tayo?" Sinabi ng lingkod, "Iyon ang aking amo." Kaya kinuha niya
ang kanyang belo, at tinakpan ang sarili. 66 Isinalaysay ng lingkod kay Isaac ang lahat
ng mga bagay na kanyang ginawa. 67 Pagkatapos dinala ni Isaac si Rebeca sa loob
tolda ng kanyang inang si Sara at kinuha si Rebeca, at siya ay naging kanyang asawa,
at siya ay minahal niya. Kaya naginhawahan si Isaac matapos ang kamatayan ng
kanyang ina.

25

1 Kumuha ng isa pang asawa si Abraham; ang kanyang pangalan ay Keturah.
2 Isinilang niya sina Zimran, Jokshan, Medan, Midian, Ishbak, at si Shuah. 3 Si Jokshan
ay naging ama nina Sheba at Dedan. Ang mga kaapu-apuhan ni Dedan ay ang lahi
ng Assyria, ang lahi ng Letush at ang lahi ng Leum. 4 Ang mga anak na lalaki ni
Midian ay sina Ephah, Epher Hanoch, Abida at si Eldaah. Lahat ng mga ito ay mga
kaapu-apuhan ni Keturah. 5 Ibinigay ni Abraham ang lahat ng kanyang pag-aari
kay Isaac. 6 Subalit, habang siya ay nabubuhay pa, nagbigay siya ng mga regalo sa
kanyang mga anak na lalaki sa kanyang mga kerida at pinadala sila sa lupain ng
silangan, malayo mula sa kanyang anak na si Isaac. 7 Ito ang naging mga araw ng
mga taon sa buhay ni Abraham na kanyang ibinuhay, 175 na mga taon. 8 Inihinga ni
Abraham ang kanyang huli at namatay sa isang kalugud-lugud na katandaan, isang
matandang lalaking puno ng buhay. At siya ay natipon sa kanyang bayan. 9 Sina
Isaac at Ismael, na kanyang mga anak, ay inilibing siya sa kuweba ng Macpela, sa
lupain ni Epron na anak na lalaki ni Zohar na mga anak ni Heth, na malapit sa
Mamre. 10 Ang lupang ito ay binili ni Abraham mula sa mga anak na lalaki ni Heth.
Si Abraham ay inilibing doon kasama ng kanyang asawang si Sara. 11 Pagkatapos
ng kamatayan ni Abraham, pinagpala ng Diyos si Isaac na kanyang anak, at si Isaac

ay nanirahan malapit sa Beer-lahai-roi. 12 Ngayon ang mga ito ay ang mga kaapu-
apuhan ni Ismael, na anak na lalaki ni Abraham, kay Hagar na taga Ehipto, na lingkod
ni Sara, nagsilang mula kay Abraham. 13 Ang mga ito ay ang mga pangalan ng mga
anak na lalaki ni Ismael, ayon sa pagkakasunud-sunud ng kapanganakan: Nebayot—
ang panganay ni Ismael, Kedar, Abdeel, Mibsam, 14 Misma, Duma, Massa, 15 Hadad,
Tema, Jetur, Nafis at Kedama. 16 Ito ang mga anak na lalaki ni Ismael, at ang mga
ito ay ang kanilang mga pangalan, ayon sa kanilang mga nayon, at sa kanilang mga
kampo; labindalawang prinsipe ayon sa kanilang mga tribu. 17 Ang mga ito ay ang
mga taon sa buhay ni Ismael, 137 na mga taon: inihinga niya ang kanyang huli at
namatay, at natipon sa kanyang bayan. 18 Sila ay nanirahan mula sa Havila hanggang
Shur, na malapit sa Ehipto, nagkaisa sila na pumunta sa Assyria. Nanirahan silang
may poot sa bawat isa. 19 Ang mga ito ay ang mga pangyayari patungkol kay Isaac,
na anak na lalaki ni Abraham: Si Abraham ang naging ama ni Isaac. 20 Si Isaac
ay apatnapung taong gulang nang mapangasawa niya si Rebeca, na anak na babae
ni Bethuel ang Arameo ng Padan-aram, ang kapatid na babae ni Laban na Arameo.
21 Nagdasal si Isaac kay Yahweh para sa kanyang asawa dahil wala itong anak, at
sinagot ni Yahweh ang kanyang dasal, at si Rebeca na kanyang asawa ay nabuntis.
22 Ang mga bata ay magkasamang nagtunggali sa loob niya at sinabi niya, "Bakit ito
nangyayari sa akin?" Tinanong niya si Yahweh tungkol dito. 23 Sinabi ni Yahweh
sa kanya, "Dalawang bansa ang nasa iyong sinapupunan, at dalawang bayan ang
mahihiwalay mula sa iyong loob. Isang bayan ang magiging mas malakas kaysa sa
isa, at ang nakatatanda ay maglilingkod sa nakababata." 24 Nang oras na para siya ay
manganak, masdan mo, mayroong kambal sa kanyang sinapupunan. 25 At ang unang
lumabas ay nababalutan ng pula gaya ng mabalahibong damit. Tinawag nila siya sa
kanyang pangalan na Esau. 26 Pagkatapos noon, ang kanyang kapatid ay lumabas.
Ang kanyang kamay ay nakakapit sa sakong ni Esau. Siya ay tinawag na Jacob. Si
Isaac ay animnapung taong gulang nang ang kanyang asawa ay nagsilang sa kanila.
27 Ang mga bata ay lumaki na, at si Esau ay naging mahusay na mangangaso, isang
taong sanay sa gubat; subalit si Jacob ay isang tahimik na tao, na ginugugul ang
kanyang oras sa mga tolda. 28 Ngayon minahal ni Isaac si Esau dahil nakakain nya
ang mga hayop na kanyang nahuli, subalit si Rebeca ay minahal si Jacob. 29 Si Jacob
ay nagluto ng nilaga. Dumating si Esau mula sa gubat, at siya ay nanghihina sa gutom.
30 Sinabi ni Esau kay Jacob, "Pakainin mo ako niyang mapulang nilaga. Pakiusap, ako
ay pagod!" Kaya iyon ang dahilan na ang kanyang pangalan ay tinawag na Edom.
31 Sinabi ni Jacob, "Ipagbili mo muna sa akin ang iyong karapatan bilang panganay."
32 Sabi ni Esau "Tingnan mo, ako ay halos mamamatay na. Ano ang kabutihan ng
karapatan ng unang isinilang sa akin?" 33 Sinabi ni Jacob, "Manumpa ka muna sa
akin." Kaya sumumpa si Esau at sa ganung paraan ipinagbili niya kay Jacob ang
kanyang karapatan ng unang pagkasilang. 34 Binigyan ni Jacob si Esau ng tinapay at
nilagang mga lentil. Siya ay kumain at uminom, pagkatapos ay tumayo at nagpatuloy
sa kanyang lakad. Sa ganitong paraan kinamuhian ni Esau ang kanyang karapatan
ng unang isinilang.

26

1 Ngayon, may taggutom sa lupain, bukod pa sa naunang taggutom na nagkaroon sa
panahon ni Abraham. Pumunta si Isaac kay Abimelec, ang hari ng Filisteo sa Gerar.
2 Ngayon nagpakita si Yahweh sa kanya at sinabi, "Huwag kang pumunta sa Ehipto;
tumira ka sa lugar na sinabi ko na iyong pagtirhan. 3 Manatili ka sa lugar na ito,
at ako ay sumasainyo at pagpapalain ko kayo; para sa iyo at sa iyong mga kaapu-
apuhan, ibibigay ko ang lahat ng mga lupaing ito, at tutuparin ko ang panunumpa

na aking sinumpaan kay Abraham na iyong ama. 4 Pararamihin ko ang iyong mga
kaapu-apuhan gaya ng mga bituin sa langit, at ibibigay sa iyong mga kaapu-apuhan
ang lahat na mga lupaing ito. Sa pamamagitan ng iyong mga kaapu-apuhan ang lahat
ng bansa sa lupa ay pagpapalain. 5 Gagawin ko ito dahil sinunod ni Abraham ang
aking utos at sinunod niya ang aking mga tagubilin, mga utos ko at mga batas ko."
6 Kaya namalagi si Isaac sa Gerar. 7 Nang tanungin siya ng mga kalalakihan sa lugar
tungkol sa kanyang asawa, sinabi nya, "Siya ay aking kapatid na babae." Natakot
siyang sabihin, "Siya ay aking asawa," dahil naisip niya, "Ang mga lalaki sa lugar na
ito ay papatayin ako para makuha si Rebeca dahil napakaganda niya." 8 Pagkatapos,
nagtagal si Isaac doon, Si Abimelec ang hari ng mga Filisteo ay nagkataong tumingin
sa labas sa bintana. Nakita niya, masdan, si Isaac na nilalambing si Rebeca, na
kanyang asawa. 9 Ipinatawag ni Abimelec si Isaac sa kanya at sinabi, "Tingnan
mo, tiyak nga na siya ay iyong asawa. Bakit mo sinabi, 'Siya ay aking kapatid na
babae'?" Sinabi ni Isaac sa kanya, "Dahil naisip ko na maaring mayroong pumatay
sa akin para makuha siya." 10 Sinabi ni Abimelec, "Ano itong ginawa mo sa amin?
Maaring may taong madaling sumiping sa iyong asawa, at madala mo sa amin ang
pagkakasala." 11 Kaya binalaan ni Abimelec ang lahat ng mga tao at sinabi, "Kung
sino man ang gumalaw sa taong ito o sa kanyang asawa ay tiyak na malalagay sa
kamatayan." 12 Nagtanim si Isaac sa lupaing iyon at umani sa parehong taon ng
isang sandaang beses, dahil pinagpala siya ni Yahweh. 13 Naging mayaman siya, at
lumago ng higit-higit pa hanggang siya ay naging napakadakila. 14 Mayroon siyang
maraming tupa at mga baka, at isang malaking sambahayan. Ang mga Filisteo ay
kinaiinggitan siya. 15 Ngayon ang lahat ng mga balon na hinukay ng mga lingkod ng
kanyang ama sa panahon ni Abraham, na hininto ng mga Palestina sa pamamagitan
ng pag-tambak ng lupa. 16 Sinabi ni Abimelec kay Isaac, "Umalis ka palayo sa amin,
dahil mas makapangyarihan ka kaysa sa amin." 17 Kaya umalis si Isaac mula doon
at namalagi sa lambak ng Gerar, at nanirahan doon. 18 Muling hinukay ni Isaac ang
mga balon ng tubig, na hinukay nila noong panahon ni Abraham na kanyang ama.
Pinahinto sila ng mga Filisteo pagkatapos mamatay ni Abraham. Tinawag ni Isaac
ang mga balon sa parehong mga pangalan na binigay ng kanyang ama dito. 19 Nang
naghukay ang mga lingkod ni Isaac sa lambak, nakita nila doon ang isang balong
dumadaloy ang tubig. 20 Ang mga pastol na lalaki ng Gerar ay nakipag-away sa mga
pastol na lalaki ni Isaac, at sinabi "Ang tubig na ito ay sa amin." Kaya tinawag ni
Isaac ang balon na iyon na "Esek," dahil nakipag-away sila sa kanya. 21 Pagkatapos
naghukay sila ng isa pang balon, at nag-away rin sila nito, kaya binigyan niya ito
ng pangalang "Sitnah." 22 Umalis siya doon at naghukay muli ng isa pang balon,
subalit hindi na nila pinag-awayan ang isang iyon. Kaya tinawag niya itong Rehobot,
at sinabi niya, "Ngayon ay gumawa si Yahweh ng kaluwagan sa amin, at tayo ay
sasagana sa lupa." 23 Pagkatapos pumunta si Isaac mula doon patungong Beer-seba.
24 Nagpakita si Yahweh sa kanya sa gabi ring iyon at sinabing, "Ako ang Diyos ng iyong
amang si Abraham. Huwag kang matakot, sapagkat ako ay kasama mo at pagpapalain
kita at pararamihin ang iyong mga kaapu-apuhan, alang-alang sa aking lingkod na
si Abraham." 25 Nagtayo si Isaac ng altar doon at tumawag sa pangalan ni Yahweh.
Nagtindig siya ng tolda doon, at ang kanyang mga lingkod ay naghukay ng balon.
26 Pagkatapos si Abimelec ay pumunta sa kanya mula sa Gerar, kasama si Ahuzat,
kanyang kaibigan, at si Picol, ang kapitan ng kanyang hukbo. 27 Sinabi ni Isaac sa
kanila, "Bakit kayo naparito sa akin, samantalang galit kayo sa akin at pinaalis ninyo
ako palayo sa inyo?" 28 At sinabi nila, "Malinaw naming nakita na si Yahweh ay iyong
kasama. Kaya napagpasyahan namin na dapat ay mayroong sumpaan sa pagitan
natin, oo, sa pagitan mo at sa amin. Kaya gagawa kami ng tipan sa iyo, 29 na hindi

mo kami sasaktan, gaya ng hindi namin pananakit sa iyo, at sa pakikitungo namin ng mabuti sa iyo at sa pagpapaalis namin sa iyo ng mapayapa. Tunay nga, ikaw ay pinagpala ni Yahweh."
30 Kaya gumawa si Isaac ng pista para sa kanila, at sila ay kumain at uminom.
31 Bumangon sila ng maaga kinabukasan at sila ay nagsumpaan sa bawat isa. Pagkatapos pinaalis sila ni Isaac, at siya ay iniwan nila ng mapayapa.
32 Nang araw ding iyon dumating ang mga lingkod ni Isaac at sinabi sa kanya tungkol sa balong kanilang hinukay. Sinabi nila, "Nakakita kami ng tubig",
33 Tinawag niya ang balon na Seba, kaya ang pangalan ng lungsod na iyon ay Beer-seba hanggang sa araw na ito.
34 Nang si Esau ay apatnapung taong gulang na, siya ay nag-asawa, si Judit ang anak ni Beeri na mga anak ni Heth, at saka si Basemat ang anak na babae ni Elon na mga anak ni Heth.
35 Sila ay nagdala ng kalungkutan kay Isaac at Rebeca.

27

1 Nang matanda na si Isaac at ang kanyang mga mata ay malabo na kaya hindi na siya makakita, tinawag niya ang nakatatandang anak niyang si Esau. Sinabi niya, "Anak ko."
2 Sumagot ito, "Narito po ako." Sinabi niya rito, "Tumingin ka rito, matanda na ako. Hindi ko alam ang araw ng aking kamatayan.
3 Kaya kunin mo ang iyong mga sandata, ang iyong sisidlan ng palaso at pana at mangaso ka sa bukid para sa akin.
4 Gawan mo ako ng masarap na pagkain na gusto ko at dalhin mo iyon sa akin para makain ko iyon at pagpalain ka bago ako mamatay."
5 Ngayon narinig ni Rebeca nang kausapin ni Isaac si Esau na kanyang anak. Nagpunta si Esau sa bukid para mangaso ng hayop at dalhin ito pauwi.
6 Kinausap ni Rebeca si Jacob na kanyang anak at sinabi, "Tumingin ka rito, narinig kong kinausap ng iyong ama ang kapatid mong si Esau. Sinabi niya
7 'Dalhan mo ako ng pinangasong hayop at gawan ako ng masarap na pagkain, upang kainin ko ito at pagpapalain ka sa harap ni Yahweh bago ang aking kamatayan.'
8 Kaya ngayon, anak ko, sundin mo ang tinig ko habang inuutusan kita.
9 Pumunta ka sa kawan at dalhan mo ako ng dalawang batang kambing; at magluluto ako ng masarap na pagkain para sa ama mo, na katulad ng gusto niya.
10 Dadalhin mo ito sa kanya para kainin upang ikaw ay pagpalain niya bago ang kanyang kamatayan."
11 Sinabi ni Jacob sa kanyang inang si Rebeca, "Tingnan ninyo, ang kapatid kong si Esau ay mabalahibo, at ako ay makinis na tao.
12 Malamang himasin ako ng ama ko, at ako ay magmimistulang manlilinlang sa kanya. Magdadala ako ng isang sumpa sa aking sarili at hindi pagpapala."
13 Sinabi sa kanya ng kanyang ina, "Anak ko, hayaan mong mapunta sa akin ang anumang sumpa. Basta sundin mo ang tinig ko, at umalis ka, at dalhin mo ang mga iyon sa akin."
14 Kaya kinuha ni Jacob ang dalawang batang kambing at dinala ang mga ito sa kanyang ina, at ang kanyang ina ay gumawa ng masarap na pagkain katulad ng gusto ng kanyang ama.
15 Kinuha ni Rebeca ang pinakamagandang damit ni Esau, na nakatatandang anak niya, na nasa kanya sa bahay, at ipinasuot ito kay Jacob, na nakababatang anak niya.
16 Inilagay niya ang balat ng batang kambing sa mga kamay niya at sa makinis na bahagi ng leeg niya.
17 Inilagay niya ang inihanda niyang masarap na pagkain at ang tinapay sa kamay ng anak niyang si Jacob.
18 Pumunta si Jacob sa kanyang ama at nagsabi, "Ama ko." Sinabi niya, "Narito ako; sino ka, anak ko?"
19 Sinabi ni Jacob sa kanyang ama, "Ako si Esau na unang anak mo; nagawa ko na ang sinabi mo sa akin. Umupo ka at kainin ang aking napangaso upang pagpalain mo ako."
20 Sinabi ni Isaac sa kanyang anak, "Paano mo itong natagpuan nang napakabilis, anak ko?" Sinabi niya, "Dahil si Yahweh na iyong Diyos ay dinala ito sa akin."
21 Sinabi ni Isaac kay Jacob, "Lumapit ka upang mahimas kita at malaman kung ikaw ang tunay kong anak na si Esau o hindi."
22 Pumunta si Jacob sa kanyang amang si Isaac, at hinimas siya ni Isaac at sinabi niya, "Ang tinig ay tinig ni Jacob,

ngunit ang mga kamay ay mga kamay ni Esau. 23 Hindi siya nakilala ni Isaac dahil
ang kanyang mga kamay ay mabalahibo, katulad ng mga kamay ng kapatid niyang si
Esau, kaya pinagpala siya ni Isaac. 24 Sinabi niya, “Ikaw ba talaga ang anak kong si
Esau?” Sumagot siya, “Ako nga.” 25 Sinabi ni Isaac, “Dalhin mo sa akin ang pagkain
at kakainin ko ang napangaso mo upang mapagpala kita.” Dinala ni Jacob sa kanya
ang pagkain. Kumain si Isaac, at dinalhan siya ni Jacob ng alak, at siya ay uminom.
26 Sinabi ng kanyang amang si Isaac, “Lumapit ka sa akin at hagkan mo ako, anak ko.”
27 Lumapit si Jacob at hinalikan siya, at naamoy niya ang amoy ng kanyang damit
at pinagpala siya. Sinabi nya, “Tingnan mo, ang amoy ng aking anak ay katulad ng
amoy ng isang bukid na pinagpala ni Yahweh. 28 Nawa bigyan ka ng Diyos ng isang
bahagi ng hamog ng langit, isang bahagi ng katabaan ng lupa, at masaganang mga
butil at bagong alak. 29 Nawa ang mga tao ay maglingkod sa iyo at yumuko sa iyo ang
mga bansa. Maging amo ka ng iyong mga kapatid na lalaki, at nawa ang mga anak ng
iyong ina ay yumuko sa iyo. Nawa ang bawat isang sumumpa sa iyo ay sumpain; at
nawa ang bawat isang magpala sa iyo ay pagpalain.” 30 Matapos pagpalain ni Isaac si
Jacob, at bahagya pa siyang lumayo sa presensya ng ama niyang si Isaac, noon naman
dumating ang kapatid niyang si Esau mula sa pangangaso. 31 Gumawa rin siya ng
masarap na pagkain at dinala iyon sa kanyang ama. Sinabi niya, “Ama, bumangon ka
at kainin mo ang ilan sa napangaso ng iyong anak upang mapagpala mo ako.” 32 Ang
kanyang amang si Isaac ay nagsabi sa kanya, “Sino ka?” Sinabi niya, “Ako ang anak
mo, ang unang anak mong si Esau.” 33 Nanginig nang matindi si Isaac at nagsabi,
“Sino pala iyon na nangaso ng hayop na ito at dinala sa akin? Kinain ko lahat ito
bago ka dumating, at pinagpala ko siya. Tunay nga, siya ay pagpapalain.” 34 Nang
marinig ni Esau ang mga salita ng kanyang ama, siya ay umiyak nang napakalakas at
umiyak ng may kapaitan, sinabi sa kanyang ama, “Ako rin, pagpalain mo ako, ama
ko.” 35 Sinabi ni Isaac, “Mapanlilinlang na naparito ang kapatid mo at inagaw ang
iyong pagpapala.” 36 Sinabi ni Esau, “Hindi ba tama lang na pinangalanan siyang
Jacob? Dahil dinaya niya ako sa dalawang pagkakataong ito. Inagaw niya ang aking
karapatan ng isinilang at tingnan mo, ngayon ay inagaw niya ang aking pagpapala.”
At sinabi niya, “Wala ka bang naitabing pagpapala para sa akin?” 37 Sumagot si Isaac
at sinabi kay Esau, “Tingnan mo, nagawa ko na siyang amo mo at naibigay ko na
sa kanya ang lahat ng mga kapatid niya bilang alipin. At nabigyan ko siya ng butil
at bagong alak. Ano pa ang magagawa ko para sa iyo, anak ko?” 38 Sinabi ni Esau
sa kanyang ama, “Wala ka bang kahit isang pagpapala sa akin, ama ko? Pagpalain
mo ako, ako rin, ama ko.” Umiyak nang malakas si Esau. 39 Sumagot ang kanyang
amang si Isaac at sinabi sa kanya, “Tingnan mo, ang lugar na pinaninirahan mo
ay magiging malayo sa kayamanan ng mundo, malayo sa hamog ng langit sa itaas.
40 Mabubuhay ka sa pamamagitan ng iyong espada, at paglilingkuran mo ang iyong
kapatid na lalaki. Subalit kapag magrebelde ka, maaalog mo ang kanyang pamatok
mula sa iyong leeg.” 41 Nagalit si Esau kay Jacob dahil sa pagpapalang binigay ng
kanilang ama sa kanya. Sinabi niya sa kanyang puso, “Malapit na ang mga araw ng
pagluluksa para sa aking ama; pagkatapos niyon papatayin ko ang kapatid kong si
Jacob.” 42 Ang mga salita ni Esau na nakatatanda niyang anak ay nasabi kay Rebeca.
Kaya nagpadala at tinawag niya si Jacob na nakababatang anak niya at sinabi rito,
“Tingnan mo, ang kapatid mong si Esau ay inaaliw ang kanyang sarili sa pagbabalak
na patayin ka. 43 Kaya ngayon, anak ko, sundin mo ako at tumakas ka papunta
kay Laban, na kapatid kong lalaki, sa Haran. 44 Manatili ka nang ilang araw sa
piling niya, hanggang sa humupa ang galit ng kapatid mo, 45 hanggang mawala ang
galit ng kapatid mo sa iyo, at malimutan niya ang ginawa mo sa kanya. Pagkatapos
magpapadala ako at ibabalik ka mula roon. Bakit kailangang kapwa kayong mawala

sa akin sa isang araw?” 46 Sinabi ni Rebeca kay Isaac, “Ako ay pinanghihinaan sa
buhay dahil sa mga anak na babae ni Heth. Kung kunin ni Esau na asawa ang isa
sa mga anak ni Heth, tulad ng mga kababaihang ito, ilan sa mga anak na babae ng
lupain, ano pa ang kabuluhan ng buhay ko?”

28

1 Tinawag ni Isaac si Jacob, pinagpala siya at inutusan, “Hindi ka dapat kumuha
ng asawa mula sa kababaihang taga-Cananeo. 2 Tumayo ka, pumunta ka sa Paddan-
aram, sa bahay ni Bethuel na ama ng iyong ina, at kumuha ka ng asawa mula roon,
sa isa sa mga anak ni Laban, na kapatid ng iyong ina. 3 Pagpalain ka nawa ng
Makapangyarihang Diyos, pamungahin ka at paramihin, para dumami ang iyong lahi.
4 Ibigay niya nawa sa iyo ang pagpapala ni Abraham, sa iyo, at sa mga susunod mong
kaapu-apuhan, para manahin mo ang lupain kung saan ka naninirahan, na ibinigay
ng Diyos kay Abraham.” 5 Kaya pinaalis ni Isaac si Jacob. Pumunta si Jacob sa Paddan-
aram, kay Laban na anak ni Bethuel na Aramean, kapatid ni Rebeca na ina nina Esau
at Jacob. 6 Ngayon nakita ni Esau na pinagpala ni Isaac si Jacob at pinapunta siya sa
Paddan-aram para kumuha ng asawa roon. Nakita rin niya na pinagpala siya ni Isaac
at binigyan siya ng utos, na nagsasabing, “Hindi ka dapat kumuha ng asawa mula sa
kababaihan ng Canaan.” 7 Nakita rin ni Esau na sinunod ni Jacob ang kanyang ama
at ina, at nagpunta sa Paddan-aram. 8 Nakita ni Esau na hindi nalugod ang kaniyang
amang si Isaac sa mga kababaihan ng Canaan. 9 Kaya nagpunta siya kay Ismael, at
kinuha, bukod pa sa mga asawang mayroon siya, si Mahalath na anak ni Ismael,
anak ni Abraham, kapatid na babae ni Nabaioth, para maging asawa niya. 10 Nilisan
ni Jacob ang Beer-seba at nagpunta sa Haran. 11 Dumating siya sa isang lugar at
nanatili roon buong gabi, dahil lumubog na ang araw. Kumuha siya ng isang bato
sa lugar na iyon, inilagay iyon sa ilalim ng kanyang ulo at nahiga sa lugar na iyon
para matulog. 12 Siya ay nanaginip at nakakita ng hagdanang itinayo sa mundo. Ang
tuktok nito ay umaabot sa langit at ang mga anghel ng Diyos ay akyat-panaog doon.
13 Masdan, si Yahweh ay nakatayo sa ibabaw niyon at nagsabi, “Ako si Yahweh, ang
Diyos ni Abraham na iyong ama, at ang Diyos ni Isaac. Ang lupang hinihigaan mo,
ibibigay ko sa iyo at sa iyong mga kaapu-apuhan. 14 Ang iyong mga kaapu-apuhan ay
magiging tulad ng alikabok sa mundo, at ikaw ay kakalat sa kanluran, sa silangan,
sa hilaga, at sa timog. Sa iyo at iyong mga kaapu-apuhan, ang lahat ng mga pamilya
sa mundo ay pagpapalain. 15 Masdan mo, kasama mo ako, iingatan kita saan ka man
magpunta. Dadalhin kitang muli sa lupaing ito; dahil hindi kita iiwan. Tutuparin ko
ang lahat ng naipangako ko sa iyo.” 16 Si Jacob ay nagising mula sa kanyang pagtulog
at sinabi nya, “Tunay nga na si Yahweh ay nasa lugar na ito, at hindi ko iyon alam.”
17 Natakot siya at nagsabi, “Nakakikilabot naman ang lugar na ito! Ito ay walang iba
kundi ang tahanan ng Diyos. Ito ang tarangkahan ng langit.” 18 Bumangon si Jacob
kinaumagahan at kinuha ang batong inilagay niya sa ilalim ng kaniyang ulo. Itinayo
niya ito bilang isang haligi at nagbuhos ng langis sa ibabaw nito. 19 Tinawag niya ang
pangalan ng lugar na iyon na Bethel, pero ang dating pangalan ng lungsod na iyon
ay Luz. 20 Si Jacob ay sumumpa ng isang panata na nagsasabing, “Kung ang Diyos
ay kasama ko at pangangalagaan ako sa daang ito na aking nilalakaran, at bibigyan
ako ng tinapay para kainin, at mga damit para suutin, 21 nang sa gayon matiwasay
akong makabalik sa bahay ng aking ama, pagkatapos si Yahweh ay magiging Diyos ko.
22 Pagkatapos ang batong ito na itinayo ko bilang isang haligi ay magiging banal na
bato. Mula sa lahat ng ibinigay mo sa akin, tiyak na ibabalik ko sa iyo ang ikasampung
bahagi.”

29

1 Pagkatapos nagpatuloy si Jacob sa kanyang paglalakbay at nakarating sa lupain
ng mga mamamayan sa silangan. 2 Nang siya ay nagmasid, mayroon siyang nakitang
balon sa bukid, at nakita niya, na may tatlong mga kawan ng tupa na namamahinga
sa paligid nito. Dahil mula sa balong iyon pinapainom nila ang mga kawan, at ang
bato sa bunganga ng balon ay malaki. 3 Kapag sama-samang napagtipon ang lahat
ng mga kawan doon, igugulong ng mga pastol ang bato mula sa bunganga ng balon
at paiinumin ang mga tupa, at pagkatapos ibabalik muli ang bato sa bunganga ng
balon, pabalik sa kinalalagyan nito. 4 Sinabi ni Jacob sa kanila, "Mga kapatid ko,
saan kayo nanggaling?" At sinabi nila, "Kami ay nanggaling sa Haran". 5 Sinabi niya
sa kanila, "Kilala ba ninyo si Laban na anak ni Nahor?" At sinabi nila, "Kilala namin
siya". 6 Sinabi niya sa kanila "Mabuti ba ang kalagayan niya?" Sinabi nila, "Mabuti
naman siya, at, tumingin ka roon, si Raquel na kanyang anak ay paparating kasama
ang mga tupa." 7 Sinabi ni Jacob, "Tingnan mo, ito katanghaliang-tapat. Hindi pa
oras para sa mga kawan na sama-samang tipunin. Painumin ninyo ang mga tupa at
pagkatapos umalis kayo at hayaan silang manginain ng damo." 8 Sinabi nila, "Hindi
namin sila mapapainum hangga't hindi pa sama-samang natitipon ang mga kawan.
Saka pa lamang igugulong ng mga kalalakihan ang bato mula sa bunganga ng balon,
at paiinumin namin ang mga tupa." 9 Habang si Jacob ay nakikipag-usap pa rin sa
kanila, dumating si Raquel kasama ang mga tupa ng kanyang ama, dahil inaalagaan
niya ang mga ito. 10 Nang makita ni Jacob si Raquel, anak na babae ni Laban, kapatid
na lalaki ng kanyang ina, lumapit si Jacob, pinagulung ang bato mula sa bunganga ng
balon, at pinainom ang kawan ni Laban, na kapatid ng kanyang ina. 11 Hinalikan ni
Jacob si Raquel at umiyak ng malakas. 12 Sinabi ni Jacob kay Raquel na siya ay kamag-
anak ng kanyang ama, at siya ay anak ni Rebeca. Pagkatapos tumakbo si Raquel at
sinabi niya sa kanyang ama. 13 Nang marinig ni Laban ang balita tungkol kay Jacob na
anak ng kanyang kapatid na babae, siya ay tumakbo para salubungin siya, yakapin,
halikan at dalhin sa kanyang bahay. Sinabi ni Jacob kay Laban ang lahat ng mga
bagay na ito. 14 Sinabi ni Laban sa kanya, "Tunay nga na ikaw ay aking buto at
laman," Pagkataposnanatili si Jacob sa piling niya ng isang buwan. 15 Pagkatapos
sinabi ni Laban kay Jacob, "Pagsisilbihan mo ba ako sa wala dahil kamag-anak mo
ako? Sabihin mo sa akin, ano ang iyong magiging kabayaran?" 16 Ngayon si Laban ay
may dalawang anak na babae. Ang pangalan ng nakatatanda ay Lea at ang pangalan
ng nakababatang kapatid ay Raquel. 17 Si Lea ay may mapupungay na mga mata,
pero si Raquel ay maganda sa anyo at itsura. 18 Minahal ni Jacob si Raquel, kaya
sinabi niya, "Maninilbihan ako sa iyo ng pitong taon para kay Raquel, ang iyong
nakababatang anak na babae." 19 Sinabi si Laban, "Mas mabuti na ibigay ko siya sa
iyo, kaysa ibigay ko siya sa ibang lalaki. Manatili ka sa akin." 20 Kaya naninilbihan
si Jacob ng pitong taon para kay Raquel; at tila ang mga ito ay parang iilang araw
lamang sa kanya, dahil sa pagmamahal na mayroon siya sa kanya. 21 Pagkatapos
sinabi ni Jacob kay Laban, "Ibigay mo na ang aking asawa, dahil ang mga araw ko ay
natapos na—para mapakasalan ko na siya!" 22 Kaya tinipon ni Laban ang lahat ng
mga lalaki sa lugar at nagpista. 23 Kinagabihan, kinuha ni Laban si Lea na kanyang
anak at dinala kay Jacob, na siyang sumiping sa kanya. 24 Binigay rin ni Laban ang
kanyang babaeng lingkod na si Zilpa sa kanyang anak na si Lea, para maging lingkod
niya. 25 Kinaumagahan, nagulat siya, dahil si Lea ang kasama niya! Sinabi ni Jacob
kay Laban, "Ano ba itong ginawa mo sa akin?" Hindi ba nanilbihan ako sa iyo para
kay Raquel? Bakit dinaya mo ako?" 26 Sinabi ni Laban, "Hindi namin kaugalian
na ibigay ang nakababatang anak na babae bago ang panganay. 27 Tapusin mo ang
isang linggong kasalan sa anak kong ito, at ibibigay rin namin sa iyo ang isa bilang

kapalit ng iyong paninilbihan sa akin ng karagdagang pitong taon.” [28] Kaya ginawa
iyon ni Jacob, at natapos ang isang linggo para kay Lea. Pagkatapos ay ibinigay ni
Laban sa kanya si Raquel bilang kanyang asawa rin. [29] Ibinigay rin ni Laban si Bilha
sa kanyang anak na babaeng si Raquel, para maging lingkod. [30] Kaya pinakasalan
ni Jacob si Raquel, dahil minahal niya si Raquel nang mas higit pa kay Lea. Kaya
nanilbihan si Jacob kay Laban ng karagdagang pitong taon. [31] Nakita ni Yahweh
na si Lea ay hindi minahal, kaya binuksan niya ang kanyang sinapupunan, pero
si Raquel ay walang anak. [32] Si Lea ay nagdalang-tao at nagsilang ng isang batang
lalaki, at pinangalanan niyang Ruben. Sinabi niya, “Dahil nakita ni Yahweh ang aking
paghihirap; tiyak ngayon na mamahalin na ako ng aking asawa. [33] Pagkatapos muli
siyang nagdalang-tao at nagsilang ng lalaki. Sinabi niya, “Dahil narinig ni Yahweh na
hindi ako minahal, kaya binigyan din niya ako ng anak na lalaki,” at pinangalanan
niya itong Simeon. [34] Pagkatapos nagdalang-tao siya muli at nagsilang ng lalaki.
Sinabi niya, “Ngayon, sa pagkakataong ito, ang aking asawa ay magiging malapit na sa
akin dahil nakapagsilang ako para sa kanya ng tatlong lalaki.” Kaya nga ang kanyang
pangalan ay tinawag na Levi. [35] Nagdalang-tao siya muli at nagsilang ng lalaki. Sinabi
niya, “Sa pagkakataong ito pupurihin ko si Yahweh.” Kaya nga pinangalanan niya
itong Juda; Pagkatapos huminto na siya sa pagkakaroon ng anak.

30

[1] Nang makita ni Raquel na wala siyang naging anak kay Jacob, si Raquel ay nainggit
sa kanyang kapatid na babae. Sinabi niya kay Jacob, “Bigyan mo ako ng mga anak,
o mamamatay ako.” [2] Ang galit ni Jacob ay nagsiklab laban kay Raquel. Sinabi niya,
“Nasa lugar ba ako ng Dios, na pumigil sa iyo na magkaanak?” [3] Sinabi niya, “Tingnan
mo, iyan ang aking lingkod na si Bilha. Sipingan mo siya para magkaroon siya ng mga
anak sa aking mga tuhod, at ako ay magkakaroon ng mga anak sa pamamagitan niya.”
[4] Kaya binigay niya ang kanyang lingkod na si Bilha bilang asawa at sinipingan siya
ni Jacob. [5] Nagdalang-tao si Bilha at nagsilang ng anak na lalaki kay Jacob. [6] Sinabi
ni Raquel, “Narinig ako ng Diyos. Tiyak na narinig niya ang aking tinig at binigyan
ako ng isang anak. Kaya nga, pinangalanan niya itong Dan. [7] Si Bilha, ang lingkod ni
Raquel, ay nagdalang-tao muli at nagsilang kay Jacob ng pangalawang anak. [8] Sinabi
ni Raquel, “Sa matinding pakikipagbuno, nakipagbuno ako sa aking kapatid at ako
ay nanaig.” Siya ay pinangalanan niyang Nephtali. [9] Nang nakita ni Lea na natigil na
siya sa pagkakaroon ng anak, kinuha niya si Zilpa, ang kanyang lingkod, at ibinigay
kay Jacob bilang asawa. [10] Si Zilpa, na lingkod ni Lea, ay nagsilang ng lalaki kay
Jacob. [11] Sinabi ni Lea, “Ito ay napakapalad!” Kaya siya ay pinangalanan niyang
Gad. [12] Pagkatapos si Zilpa, lingkod ni Lea, ay nagsilang kay Jacob ng pangalawang
anak. [13] Sinabi ni Lea, “Masaya ako! Dahil ang mga anak na babae ay tatawagin
akong masaya.” Kaya siya ay pinangalanan niyang Asher. [14] Pumunta si Ruben nang
panahon ng pag-ani ang trigo at nakakita ng mga halaman ng mendreik. Dinala
niya ito sa kanyang inang si Lea. Pagkatapos sinabi ni Raquel kay Lea, “Bigyan
mo ako ilan sa mga halaman ng mendreik ng iyong anak.” [15] Sinabi ni Lea kay
Raquel, “Maliit na bagay lang ba sa iyo na kinuha mo ang aking asawa? Ngayon
gusto mo namang kunin din ang mga halaman ng mendreik ng aking anak?” Sinabi
ni Raquel, “Matutulog siya kasama mo ngayong gabi, bilang kapalit sa mga halaman
ng mendreik ng iyong anak.” [16] Nanggaling si Jacob sa kanyang sakahan kinagabihan.
Lumabas si Lea para salubungin siya at sinabi, “Kailangan mong matulog kasama ko
ngayong gabi, dahil inupahan kita sa pamamagitan ng mga halaman na mendreik
ng aking anak.” Kaya natulog si Jacob kasama ni Lea nang gabing iyon. [17] Dininig
ng Diyos si Lea, at nagdalang tao siya at nagsilang ng ikalimang anak nila ni Jacob.

18 Sinabi ni Lea, “Ibinigay ng Diyos sa akin ang aking mga kabayaran, dahil ibinigay
ko sa aking asawa ang aking babaeng lingkod.” Siya ay pinangalanan niyang Isacar.
19 Muling nagdalang-tao si Lea at nagsilang kay Jacob ng ikaanim na anak. 20 Sinabi
ni Lea, “Binigyan ako ng Diyos ng magandang regalo. Ngayon, pararangalan na
ako ng aking asawa, dahil nagsilang ako ng anim na batang lalaki sa kanya.” Siya
ay pinangalanan niyang Zebulon. 21 Pagkatapos nagsilang siya ng batang babae at
siya ay pinangalanan niyang Dina. 22 Naalala ng Diyos si Raquel at dininig siya.
Dinulot niya na siya ay mabuntis. 23 Nagdalang-tao siya at nagsilang ng isang anak
na lalaki. Sinabi niya, “Inalis ng Diyos ang aking kahihiyan.” 24 Siya ay pinangalanan
niyang Jose, na nagsasabing, “Si Yahweh ay nagdagdag sa akin ng lalaking anak.”
25 Pagkatapos isilang ni Raquel si Jose, sinabi ni Jacob kay Laban, “Ipadala mo ako sa
malayo, para ako ay makapunta sa sarili kong tahanan at sa aking bansa. 26 Ibigay mo
sa akin ang aking mga asawa at mga anak na dahilan ng aking paninilbihan sa iyo,
at hayaan mo akong umalis dahil alam mo naman ang paglilingkod na ibinigay ko sa
iyo.” 27 Sinabi ni Laban sa kanya, “Kung nakahanap ako ng pabor sa iyong mga mata
ngayon, maghintay ka muna, dahil nalaman ko sa aking pagdarasal na pinagpala ako
ni Yahweh para sa iyong kapakanan.” 28 Pagkatapos sinabi niya, “Sabihin mo kung
magkano ang iyong kabayaran at babayaran ko.” 29 Sinabi ni Jacob sa kanya, “Alam
mo kung paano ako nanilbihan sa iyo at alam mo kung paano lumago ang iyong mga
hayop. 30 Dahil kakaunti lang ang mayroon ka bago ako dumating, at dumami ito nang
dumami. Pinagpala ka ni Yahweh saan man ako nagtrabaho. Ngayon kailan naman
ako maghahanda para sa aking sariling sambahayan?” 31 Kaya sinabi ni Laban, “Ano
ang ibabayad ko sa iyo?” Sinabi ni Jacob, “Hindi mo ako bibigyan ng anumang bagay.
Kung gagawin mo ang bagay na ito para sa akin, pakakainin ko ulit at iingatan ang
iyong mga kawan. 32 Hayaan mo akong lumakad doon sa iyong mga kawan ngayon,
aalisin ko ang bawat may batik at may dungis na tupa, at lahat ng mga itim sa iyong
mga tupa, at ang mga may dungis at batik sa mga kambing. Ito ang aking magiging
kabayaran. 33 Ang aking katapatan ang magpapatunay para sa akin kalaunan, kapag
pupunta ka para tingnan ang aking kabayaran. Lahat na mga walang batik, walang
dungis sa mga kambing, at itim sa mga tupa, kung mayroon mang makita na nasa
akin, ay ituturing na ninakaw.” 34 Sinabi ni Laban, “Pumapayag ako. Mangyayari
ang mga ito ayon sa sinabi mo.” 35 Sa araw na iyon inalis ni Laban ang lahat ng mga
lalaking kambing na may guhit at dungis, at ang lahat ng mga babaeng kambing na
may batik at dungis, ang lahat na may puti, at ang lahat ng mga itim sa mga tupa, at
ibinigay niya ito sa kamay ng kanyang mga anak na lalaki. 36 Naglagay din si Laban
ng tatlong araw na paglalakbay sa pagitan ng kanyang sarili at kay Jacob. Kaya si
Jacob ay nagsikap na alagaan ang natitirang kawan ni Laban. 37 Kumuha si Jacob ng
sariwang pinutol na mga sanga ng sariwang alamo, at ng almendro at ng kastanong
punongkahoy, at binalatan sila ng puting guhit, at pinalitaw ang puting loob ng
kahoy na nasa mga patpat. 38 Pagkatapos inilagay niya ang binalatang patpat sa
harap ng mga kawan, sa harap ng patubigan kung saan ang mga kawan ay umiinom.
Nabubuntis sila sa tuwing sila ay umiinom. 39 Ang mga kawan ay nagparami sa
harap ng mga patpat; at ang mga kawan ay nanganak ng may guhit, may batik, at
may dungis na bata. 40 Si Jacob ay naghiwalay sa mga babaeng tupa, at hinarap ang
kanilang mga mukha sa mga hayop na may guhit at lahat ng itim na tupa sa kawan ni
Laban. Pagkatapos, ihiniwalay niya ang kaniyang mga kawan at hindi na sila isinama
kailanman sa kawan ni Laban. 41 Sa tuwing nagpaparami ang mga malalakas na tupa
sa kawan, nilalagay ni Jacob ang mga patpat sa may patubigan sa harapan ng mga
mata ng kawan, para mabuntis sila sa gitna ng mga patpat. 42 Pero kapag dumating
ang mahihinang hayop sa kawan, hindi niya inilalagay ang mga patpat sa kanilang

harapan. Kaya ang mga mahihinang hayop ay kay Laban, at ang mga malalakas ay
kay Jacob. 43 Naging masagana ang lalaki. Mayroon siyang maraming mga kawan,
mga babaeng at lalaking lingkod, mga kamelyo at mga asno.

31

1 Ngayon narinig ni Jacob ang mga salita ng mga anak ni Laban, na sinabi nila,
“Kinuha ni Jacob ang lahat na mga pag-aari ng ating ninuno, at galing sa mga pag-
aari ng ating ninuno ang lahat nang nakuha niyang kayamanan.” 2 Nakita ni Jacob
ang anyo ng mukha ni Laban. Nakita niya na nagbago ang kanyang pakikitungo sa
kanya. 3 Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Jacob, “Bumalik ka sa lupain ng iyong
mga ninuno at sa iyong mga kamag-anak, at ako'y makakasama mo.” 4 Pinatawag
at pinapunta ni Jacob sina Raquel at Lea sa bukid sa kanyang kawan 5 at sinabi sa
kanila, “Nakita kong nagbago ang pakikitungo ng inyong ama sa akin, ngunit ang
Diyos ng aking ama ay kasama ko. 6 Alam ninyong pinaglingkuran ko ang inyong
ama ng buong lakas ko. 7 Nilinlang ako ng inyong ama at pinalitan ng sampung
beses ang sahod ko, ngunit hindi siya pinahintulutan ng Diyos na ako'y masaktan.
8 Nang sinabi niya, 'Ang batik-batik na mga hayop ang ibibigay kong sahod sa iyo,'
sa gayon ang lahat ng buong kawan ay nagsilang ng mga batang batik-batik. At
nang sinabi niya, 'Ang mga guhitan ang iyong magiging sahod,' sa gayon ang lahat ng
buong kawan ay nagsilang ng mga batang guhitan. 9 Sa ganitong paraan kinuha ng
Diyos ang mga alagang hayop ng inyong ama at ibinigay sila sa akin. 10 Minsan sa
panahon ng pagpaparami, nakita ko sa isang panaginip ang mga lalaking kambing na
nakikipagtalik sa kawan. Ang mga lalaking kambing ay mga guhitan, batik-batik at
may butlig. 11 Sinabi sa akin ng anghel ng Diyos sa panaginip, “Jacob.' Sumagot ako,
'Narito ako.' 12 Sabi niya, 'Imulat mo ang iyong mga mata at tingnan mo ang lahat ng
mga lalaking kambing na nagpaparami sa kawan. Sila ay mga guhitan, may batik-
batik at may batik, sapagkat nakita ko ang lahat ng bagay na ginagawa ni Laban sa
iyo. 13 Ako ang Diyos ng Bethel, kung saan mo binuhusan ng langis ang isang haligi,
kung saan ka gumawa ng isang panata sa akin. Ngayon, tumindig ka at lisanin ang
lupaing ito at bumalik sa lupain ng iyong kapanganakan.”' 14 Sumagot sina Raquel
at Lea at sinabi sa kanya, “Mayroon ba kaming makukuhang anumang pamana sa
bahay ng aming ama? 15 Hindi ba itinuring niya tayo bilang mga dayuhan? Sapagkat
ipinagbili niya tayo at tuluyang inubos ang ating pera. 16 Dahil lahat ng kayamanang
kinuha ng Diyos sa ating ama ngayo’y sa atin na at sa ating mga anak. Kaya ngayon,
anumang sinabi ng Diyos sa iyo, gawin mo.” 17 Pagkatapos bumangon si Jacob at
pinasakay ang kanyang mga anak at mga asawa sa mga kamelyo. 18 Pinauna niya
ang kanyang mga alagang hayop, kasabay ng lahat ng kanyang mga ari-arian, pati
na ang mga alagang hayop na nakuha niya sa Paddan Aram. Pagkatapos humayo
siya patungo sa lupain ng Canaan sa kanyang amang si Isaac. 19 Nang umalis si
Laban para gupitan ang kanyang mga tupa, ninakaw naman ni Raquel ang diyos
ng sambahayan ng kanyang ama. 20 Nilinlang din ni Jacob si Laban na Aramean,
sa hindi pagsasabing aalis siya. 21 Kaya tumakas siya dala lahat ng mayroon siya
at nagmamadaling tumawid sa Ilog, patungo sa dako ng burol na bansa ng Galaad.
22 Sa ikatlong araw, nalaman ni Laban na tumakas si Jacob. 23 Kaya dinala niya ang
kanyang mga kamag-anak at tinugis siya sa pitong araw na paglalakbay. Naabutan
siya sa burol na bansa ng Galaad. 24 Ngayon nagpakita ang Diyos kay Laban na
Aramean sa isang panaginip sa gabi at sinabi sa kanya, “Mag-ingat kang magsalita
kay Jacob, kahit masama man o mabuti.” 25 Naunahan ni Laban si Jacob. Ngayon
itinayo ni Jacob ang kanyang tolda sa burol na bansa. Nagkampo rin si Laban at ang
kanyang mga kamag-anak sa burol na bansa ng Galaad. 26 Sinabi ni Laban kay Jacob,

“Ano ang ginawa mo, na nilinlang mo ako at tinangay ang aking mga anak na babae
na parang mga bilanggo sa digmaan? 27 Bakit ka tumakas nang palihim at nilinlang
ako at hindi mo man lang ako sinabihan. Pinaalis sana kita nang may pagdiriwang,
at may mga awitin, may tamborin at may mga alpa. 28 Hindi mo ako pinayagang
halikan ang aking mga apong lalaki at babae upang makapagpaalam. Gumawa ka
ng kamangmangan. 29 Nasa kapangyarihan ko ang gawan kayo ng masama, ngunit
ang Diyos ng inyong ama ay nakipag-usap sa akin kagabi at sinabi, 'Mag-ingat kang
magsalita laban kay Jacob masama man o mabuti.' 30 At ngayon, lumayo ka dahil
labis ka nang nangulila sa bahay ng iyong ama. Ngunit bakit mo ninakaw ang aking
mga diyos?” 31 Sumagot si Jacob at sinabi kay Laban, “Dahil natatakot ako at ang
akala ko na kukunin mo ang iyong mga anak na bababe mula sa akin nang sapilitan
kaya umalis ako nang palihim. 32 Kung sino man ang nagnakaw ng iyong mga diyos-
diyosan ay hindi na patuloy na mabubuhay. Sa harap ng ating mga kamag-anak,
alamin mo kung anong mayroon sa akin ang sa iyo at kunin mo.” Pagkat hindi alam
ni Jacob na si Raquel ang nagnakaw sa mga iyon. 33 Pumunta si Laban sa tolda
ni Jacob, sa tolda ni Lea at sa tolda ng dalawang babaeng alipin, ngunit hindi niya
natagpuan ang mga ito. Pumunta siya sa tolda ni Lea at pumasok sa tolda ni Raquel.
34 Ngayon kinuha ni Raquel ang diyos ng sambahayan, nilagay niya ang mga ito sa
upuan sa likod ng kamelyo at inupuan niya. Hinanapan ni Laban ang buong tolda,
ngunit hindi niya ito natagpuan. 35 Sinabi ni Raquel sa kanyang ama, “Huwag kang
magalit, aking panginoon, sapagkat hindi ako makakatayo sa kinauupuan ko dahil sa
ako ay may buwanang dalaw.” Kaya naghanap siya ngunit hindi niya natagpuan ang
kanyang pansambahayang diyos. 36 Nagalit si Jacob at nakipagtalo kay Laban. Sinabi
niya sa kanya, “Ano ba ang atraso ko? Ano ba ang kasalanan ko, na pinag-iinitan mo
akong habulin? 37 Hinanapan mo na ang lahat ng aking ari-arian. Anong natagpuan
mong iyong mga pansambahayang bagay? Ilagay ang mga iyon dito sa harap ng
ating mga kamag-anak, upang humatol sila sa pagitan nating dalawa. 38 Kasama
ninyo ako sa loob ng dalawampung taon. Ang inyong mga babaeng tupa at babaeng
kambing ay hindi nakunan, ni kumain ako ng anumang lalaking tupa mula sa iyong
mga kawan. 39 Anuman ang nilapa ng mga mababangis na hayop hindi ko dinala
sa iyo. Sa halip, inako ko ang pagkawala nito. Palagi mo akong pinagbayad sa mga
nawawalang hayop, kahit na ninakaw sa araw o ninakaw sa gabi. 40 Naroon ako;
sa araw pinahirapan ako ng init, at ng nagyeyelong hamog sa gabi; at nagtiis ako
nang walang tulog. 41 Nitong dalawampung taon ay nasa inyong sambahayan mo
ako. Nagtrabaho ako ng labing-apat na taon para sa dalawa mong anak na babae,
at anim na taon para sa iyong kawan. Binago mo ang aking sahod ng sampung
beses. 42 Kung ang Diyos na sinasamba ng aking ama, ang Diyos ni Abraham, at
ang isang kinatatakutan ni Isaac ay kasama ko, tiyak na ngayon pinaalis mo na sana
akong walang dala. Nakita ng Diyos ang aking kaapihan at kung gaano kabigat ako
nagtrabaho, at pagsabihan ka niya kagabi.” 43 Sumagot si Laban kay Jacob. "Ang
mga anak na babae ay aking mga anak na babae, ang mga apo ay aking mga apo,
ang mga kawan ay aking mga kawan. Lahat ng nakita mo ay akin. Ngunit ano ba
ang gagawin ko ngayon sa aking mga anak na babae at sa magiging anak nila na
kanilang isinilang? 44 Kaya ngayon, gagawa tayo ng isang kasunduan, ikaw at ako, at
hayaang maging saksi ito sa pagitan mo at sa akin.” 45 Kaya kumuha si Jacob ng isang
bato at itinayo bilang isang haligi. 46 Sinabi ni Jacob sa kanyang mga kamag-anak,
“Magtipon kayo ng mga bato.” Kaya kumuha sila ng mga bato at gumawa ng isang
tumpok. Pagkatapos doon sila kumain sa may tumpok. 47 Tinawag ni Laban itong
Jegar-sahaduta, ngunit tinawag ni Jacob itong Galeed. 48 Sinabi ni Laban, “Ang mga
tumpok na ito ang isang saksi sa pagitan ko at sa iyo ngayon.” Kaya ang pangalan

ay tinawag na Galeed. 49 Tinawag din itong Mizpah, dahil sinabi ni Laban, “Nawa
si Yahweh ang magbantay sa pagitan mo at ako, kung hindi natin nakikita ang isa't
isa. 50 Kung abusuhin mo ang aking mga anak, o kumuha ka ng ibang mga asawa
maliban sa mga anak ko, bagamat wala tayong kasama, tingnan mo, ang Diyos ang
saksi sa pagitan mo at ako.” 51 Sinabi ni Laban kay Jacob, “Tingnan mo ang tumpok
na ito at tingnan ang poste, kung saan itinakda ko sa pagitan mo at ako. 52 Ang poste
na ito ay isang saksi, at ang haligi ay isang saksi, na hindi ako lalampas sa tumpok na
ito patungo sa iyo, at hindi ka lalampas sa tumpok na ito at sa haliging ito patungo
sa akin, para gumawa ng pinsala. 53 Nawa'y ang Diyos ni Abraham, at ang Diyos ni
Nahor, ang Diyos ng kanilang ama, ang humatol sa pagitan natin.” Nanumpa si Jacob
sa Diyos, na kinatatakutan ng kanyang amang si Isaac. 54 Nag-alok ng isang alay si
Jacob sa bundok at tinawag ang kanyang mga kamag-anak para kumain. Kumain
sila at nanatili sila sa bundok buong gabi. 55 Madaling araw pa bumangon si Laban,
hinalikan ang kanyang mga apong lalaki at mga anak na babae at pinagpala sila.
Pagkatapos umalis si Laban at bumalik sa kanyang tahanan.

32

1 Humayo na rin si Jacob, at sinalubong siya ng mga anghel ng Diyos. 2 Nang makita
sila ni Jacob, sinabi niya, “Ito ang kampo ng Diyos,” kaya tinawag niya ang lugar na
iyon na Mahanaim. 3 Nagpadala si Jacob ng mga mensahero para sa kanyang kapatid
na si Esau, sa lupain ng Seir, sa rehiyon ng Edom. 4 Inutusan niya sila at sinabing,
“Ito ang sasabihin ninyo sa aking panginoon na si Esau: “Ito ang sinasabi ng iyong
alipin na si Jacob: 'Naninirahan ako kapiling ni Laban hanggang ngayon. 5 Mayroon
akong mga baka, mga asno, at mga kawan, babae at lalaking mga alipin. Nagpadala
ako para sabihin ito sa aking panginoon, upang makasumpong ako ng pabor sa iyong
paningin.”' 6 Bumalik ang mga mensahero kay Jacob at sinabi, “Pumunta kami sa
iyong kapatid na si Esau. Paparito siya upang makipagkita sa iyo at may kasama
siyang apat na daang tao.” 7 Labis na natakot at nababahala si Jacob. Kaya hinati
niya ang mga taong kasama sa dalawang kampo pati ang mga kawan, mga pangkat
ng mga hayop at mga kamelyo. 8 Sinabi niya, “Kapag sinalakay ni Esau ang isang
kampo, ang naiwang kampo ay makakatakas.” 9 Sinabi ni Jacob, “Diyos ng aking
amang si Abraham, Diyos ng aking amang si Isaac, Yahweh, na siyang nagsabi sa
akin, 'Bumalik ka sa iyong bansa at sa iyong mga kamag-anak at pasasaganain kita,'
10 Hindi ako karapat-dapat sa lahat ng iyong mga gawa ng tipan ng katapatan at
lahat ng pagtitiwalang ginawa mo para sa iyong lingkod. Dahil tungkod ko lamang
ang dala ko nang tumawid dito sa Jordan, at ngayon naging dalawang kampo ako.
11 Pakiusap iligtas mo ako sa kamay ng aking kapatid, sa kamay ni Esau, sapagkat
natatakot ako sa kanya, na darating siya at sasalakayin ako at mga ina na kasama
ang kanilang mga anak. 12 Ngunit sinabi mo, “Tiyak na gagawin kitang masagana.
Gagawin ko ang iyong mga kaapu-apuhan na parang buhangin ng dagat, na hindi
kayang bilangin dahil sa kanilang dami.”" 13 Nanatili doon si Jacob sa gabing iyon.
Kumuha siya ng ilan sa kung anong mayroon siya bilang regalo kay Esau, na kanyang
kapatid: 14 dalawandaang babaeng kambing at dalawampung lalaking kambing,
dalawandaang babaeng tupa at dalawampung lalaking tupa, 15 tatlumpung gatasang
kamelyo at kanilang mga bisiro, apatnapung baka at sampung toro, dalawampung
babaeng asno at sampung lalaking asno. 16 Ang mga ito ay ipinadala niya sa kanyang
mga lingkod, bawat kawan ayon sa sarili nito. Sinabi niya sa kanyang mga lingkod,
“Mauna kayo sa akin at maglagay ng puwang sa paggitan ng bawat mga kawan.”
17 Inutusan niya ang unang lingkod, na nagsasabing, “Kapag salubungin kayo ng
aking kapatid at tanungin kayo, na nagsasabing, 'Kanino kayo nabibilang? Saan kayo

pupunta? At kanino naman itong mga hayop sa harap ninyo?' 18 Sa gayon sasabihin
mong, 'Sila ay kay Jacob na iyong lingkod. Sila ay regalong pinadala sa aking among
si Esau. At tingnan ninyo, siya ay paparating din kasunod namin.”' 19 Nagbigay
din si Jacob ng tagubilin sa pangalawang pangkat, sa pangatlo, at sa lahat ng taong
nakasunod sa kawan. Sinabi niya, “Ganun din ang sasabihin ninyo kay Esau kapag
nakasalubong ninyo siya. 20 Sasabihin din ninyo, 'Ang iyong lingkod na si Jacob ay
darating kasunod namin.'" Pagkat naisip niya, “Mapapalubag ko siya sa mga regalong
pinapadala kong nauna sa akin. Sa gayon maya-maya, kapag nagkita kami, marahil
tatanggapin niya ako.” 21 Kaya nauna sa kanya ang mga regalo. Siya mismo ay
nanatili sa kampo nang gabing iyon. 22 Bumangon si Jacob sa kalagitnaan ng gabi,
at dinala ang kanyang dalawang asawa, kanyang dalawang babaeng alipin, at ang
kanyang labing isang mga anak. Pinadala niya sila sa kabila ng sapa ng Jabbok. 23 Sa
ganitong paraan pinadala niya sila sa kabila ng ilog kasama ang lahat ng kanyang mga
ari-arian. 24 Mag-isang naiwan si Jacob, at may taong nakipagbuno sa kanya hanggang
madaling araw. 25 Nang makita ng tao na hindi niya siya kayang talunin, hinampas
niya ang balakang ni Jacob. Napilayan ang balakang ni Jacob sa pakikipagbuno niya
sa kanya. 26 Sinabi ng tao, “Pahintulutan mo akong umalis, pagkat mag-uumaga na.”
Sabi ni Jacob, “Hindi kita pahihintulutang umalis maliban kung pagpalain mo ako.”
27 Sinabi ng tao sa kanya, “Ano ang pangalan mo?” Sinabi ni Jacob, “Jacob.” 28 Sinabi
ng tao, “Ang pangalan mo ay hindi na tatawaging Jacob, sa halip, Israel na. Sapagkat
nakipaglaban ka sa Diyos at sa tao at nanaig ka.” 29 Tinanong siya ni Jacob, “Pakiusap
sabihin mo sa akin ang iyong pangalan.” Sinabi nito, “Bakit mo tinatanong ang aking
pangalan?” Pagkatapos siya ay kanyang pinagpala. 30 Tinawag ni Jacob ang lugar na
iyon na Peniel sapagkat ang sabi niya, “Nakita ko ang mukha ng Diyos nang harapan,
at iniligtas ang buhay ko.” 31 Sinikatan ng araw si Jacob habang dumadaan siya sa
Peniel. Paika-ika siya dahil sa kanyang balakang. 32 Kaya hanggang ngayon ang bayan
ng Israel ay hindi kumakain ng mga litid ng balakang na nasa dugtong ng balakang,
dahil ang taong pumilay sa mga litid ng balakang na nasa habang inaalis sa puwesto
ang balakang ni Jacob.

33

1 Tumingala si Jacob at masdan, paparating si Esau, at kasama niya ang apatnaraang
lalaki. Hinati ni Jacob ang mga bata kina Lea, Raquel at sa dalawang babaeng alipin.
2 Pagkatapos inilagay niya ang mga babaeng alipin at ang kanilang mga anak sa
harapan, kasunod si Lea at ang kanyang mga anak, at kasunod si Raquel at si Jose ang
pinakahuli sa lahat. 3 Siya mismo ang nauna sa kanila. Yumukod siya ng pitong beses,
hanggang makalapit siya sa kanyang kapatid. 4 Tumakbo si Esau para salubungin
siya, niyakap siya, niyapos ang kanyang leeg, at hinalikan siya. Pagkatapos sila'y nag-
iyakan. 5 Nang tumingala si Esau, nakita niya ang mga babae at mga bata. Sinabi
niya, “Sino itong mga taong kasama mo?” Sinabi ni Jacob, “Ang mga anak na malugod
na ipinagkaloob ng Diyos sa iyong lingkod.” 6 Pagkatapos ang mga babaeng alipin ay
lumapit kasama ang kanilang mga anak, at sila'y yumukod. 7 Sunod na lumapit si
Lea at ang kanyang mga anak at yumukod. Sa huli, si Jose at si Raquel ay lumapit
at yumukod. 8 Sinabi ni Esau, “Anong ibig mong sabihin sa lahat ng mga pangkat na
nasalubong ko?” Sinabi ni Jacob, “Upang makasumpong ako ng pabor sa paningin ng
aking panginoon.” 9 Sinabi ni Esau, “Mayroon na akong sapat, kapatid ko. Itago mo na
kung ano ang mayroon ka para sa iyong sarili.” 10 Sinabi ni Jacob, “Hindi, pakiusap,
kung nakasumpong ako ng pabor sa iyong paningin, sa gayon tanggapin mo ang aking
regalo mula sa aking kamay, dahil tunay, nakita ko ang iyong mukha at kahalintulad
nito ang pagkakita sa mukha ng Diyos, at tinanggap mo ako. 11 Pakiusap tanggapin

mo ang aking mga regalong dinala ko sa iyo, dahil malugod akong pinakitunguhan
ng Diyos, at dahil mayroon na akong sapat." Kaya pinilit siya ni Jacob, at tinanggap
naman ito ni Esau. 12 Pagkatapos sinabi ni Esau, "Lumakad na tayo. Mauuna ako sa
inyo." 13 Sinabi ni Jacob sa kanya, "Nalalaman ng aking panginoon na ang mga bata ay
musmos pa lang, at ang mga tupa at mga baka ay nagpapasuso ng kanilang mga anak.
Kung sila'y pipiliting maglakad ng mabilis kahit isang araw lang, ang lahat ng mga
hayop ay mamamatay." 14 Pakiusap ko mauna na ang aking panginoon sa kanyang
lingkod. Maglalakbay ako ng mabagal, ayon sa hakbang ng aking mga alagang hayop
na nasa harapan ko, at ayon sa hakbang ng mga bata, hanggang makarating ako
sa aking panginoon sa Seir." 15 Sinabi ni Esau, "Hayaan mong ipaiwan ko sa iyo
ang ilan sa mga kasama kong tauhan." Subalit sinabi ni Jacob, "Bakit mo gagawin
iyan? Ang aking panginoon ay naging mabait nang sa akin." 16 Kaya sa araw na
iyon nagsimula si Esau na bumalik sa Seir. 17 Naglakbay si Jacob papuntang Sucot,
iginawa ang kanyang sarili ng bahay, at gumawa ng mga silungan para sa kanyang
mga alagang hayop. Kaya tinawag ang pangalan ng lugar na Sucot. 18 Nang dumating
si Jacob mula sa Paddan Aram, ligtas siyang nakarating sa lungsod ng Sechem, na nasa
lupain ng Canaan. Nagkampo siya malapit sa lungsod. 19 Pagkatapos binili niya ang
kapirasong lupa kung saan niya itinayo ang kanyang tolda mula sa mga anak na lalaki
ni Hamor, na ama ni Sechem, sa halagang isandaang piraso ng pilak. 20 Nagtayo siya
roon ng altar at tinawag itong El Elohe Israel.

34

1 Ngayon si Dina, na babaeng anak ni Lea kay Jacob ay lumabas para makilala ang
mga dalaga ng lupain. 2 Nakita siya ni Sechem, na anak ni Hamor na Hevita ang
prinsipe ng lupain at hinila siya, nilapastangan at hinalay. 3 Naakit siya kay Dina, na
anak ni Jacob. Minahal niya ang dalaga at magiliw na kinausap siya. 4 Kinausap ni
Sechem ang kanyang amang si Hamor, sinabing, "Kunin mo ang dalagang ito para sa
akin upang maging asawa ko." 5 Ngayon narinig ni Jacob na dinungisan niya si Dina
na kanyang anak. Nasa bukid ang kanyang mga anak na lalaki kasama ng kanyang
mga alagang hayop, kaya nanahimik si Jacob hanggang sa dumating sila. 6 Pumunta
kay Jacob si Hamor na ama ni Sechem. 7 Dumating ang mga anak na lalaki ni Jacob
na galing sa bukid nang marinig nila ang nangyari. Nasaktan ang mga lalaki. Labis
silang nagalit dahil pinahiya nila ang Israel sa pagpupumilit sa kanyang sarili sa anak
na babae ni Jacob, dahil ang bagay na iyon ay hindi dapat ginawa. 8 Nakipag-usap
si Hamor sa kanila at sinabing, "Iniibig ng aking anak na si Sechem ang iyong anak
na babae. Pakiusap ibigay mo siya sa kanya bilang asawa. 9 Makipag-asawa kayo sa
amin, ibigay mo ang mga anak mong babae sa amin, at kunin ninyo ang mga anak
naming babae para sa inyong sarili. 10 Maninirahan kayo sa amin, at magiging bukas
ang lupain para sa inyo para manirahan at makipagkalakalan, at makakuha ng ari-
arian." 11 Sinabi ni Sechem sa kanyang ama at sa kanyang mga kapatid na lalaki,
"Hayaan ninyong makasumpong ako ng pabor mula sa inyong mga mata, at anuman
ang sabihin ninyo sa akin ay ibibigay ko. 12 Hingiin ninyo sa akin gaano man kalaki
ang dote at ragalong naisin ninyo, at ibibigay ko ang anumang sabihin ninyo sa akin,
ngunit ibigay ninyo ang dalaga bilang asawa." 13 Sumagot ang mga anak na lalaki
ni Jacob kay Sechem at kay Hamor na kanyang ama na may panlilinlang, sapagkat
dinungisan ni Sechem si Dina na kanilang kapatid. 14 Sinabi nila sa kanila, "Hindi
namin magagawa ang bagay na ito, ang pagbibigay ng aming kapatid na babae sa
sinumang hindi tuli; sapagkat iyan ay magiging kahihiyan sa amin. 15 Sa kondisyong
ito lamang kami makikipagkasundo sa inyo: kung magpapatuli kayo kagaya namin,
kung ang bawat lalaki sa inyo ay tutuliin. 16 Sa gayon ibibigay namin ang aming

mga anak na babae sa inyo, at kukunin namin ang inyong mga anak na babae para
sa aming sarili, at makipamuhay kami sa inyo at tayo ay magiging isang bayan.
17 Ngunit kung hindi kayo makikinig sa amin at magpatuli, sa gayon kukunin namin
ang aming kapatid at aalis kami." 18 Kinalugdan ni Hamor at ng kanyang anak na si
Sechem ang kanilang mga sinabi. 19 Hindi na nag-atubili ang binatang gawin kung
ano ang sinabi nila, dahil siya ay nalugod sa anak na babae ni Jacob, at dahil siya
ang pinakamarangal na tao sa buong sambahayan ng kanyang ama. 20 Pumunta si
Hamor at Sechem sa kanyang anak sa tarangkahan ng kanilang siyudad at nakipag-usap sa mga kalalakihan ng kanilang siyudad na sinasabing, 21 "Ang mga taong ito ay
namumuhay ng payapa kasama natin, kaya hayaan natin silang mamuhay sa lupain
at mangalakal dito, dahil tunay na ang lupain ay malawak na sapat para sa kanila.
Kunin natin ang mga anak nilang babae bilang mga asawa, at ibigay natin sa kanila
ang ating mga anak na babae. 22 Sa ganitong kondisyon lamang papayag ang mga
kalalakihan na manirahan kasama natin at tayo'y maging isang bayan: kung tutuliin
ang bawat lalaki sa atin, tulad ng sila ay tuli. 23 Hindi ba maaaring ang kanilang mga
alagang hayop at ang kanilang ari-arian—lahat ng kanilang mga hayop ay magiging
atin? Kaya makipagkasundo tayo sa kanila, at maninirahan sila kasama natin."
24 Lahat ng mga lalaki ng lungsod ay nakinig kay Hamor at Sechem, na kanyang anak.
Nagpatuli ang bawat lalaki. 25 Sa ikatlong araw, nang matindi ang sakit ng sugat nila,
ang dalawa sa mga anak na lalaki ni Jacob, sina Simeon at Levi na mga kapatid ni
Dina, ang kanilang espada at pumunta sa lungsod na walang bantay, at pinatay ang
lahat ng mga kalalakihan. 26 Pinatay nila si Hamor at Sechem na kanyang anak, sa
pamamagitan ng talim ng espada. Kinuha nila si Dina mula sa bahay ni Sechem at
umalis. 27 Ang ibang anak na lalaki ni Jacob ay pumunta sa mga patay na katawan
at ninakawan nila ang siyudad, dahil nilapastangan ng mga tao ang kanilang kapatid
na babae. 28 Kinuha nila ang kanilang mga kawan, mga pangkat ng hayop, mga asno
at lahat ng bagay na nasa siyudad at nakapalibot na mga bukid kasama 29 ang lahat
ng kanilang kayamanan. Hinuli nila ang lahat ng kanilang mga anak at mga asawa.
Kinuha nila maging ang lahat ng bagay na nasa mga bahay. 30 Sinabi ni Jacob kay
Simeon at Levi, "Nagdala kayo ng gulo sa akin upang bumaho ako sa mga naninirahan
sa lupain, sa mga Cananeo at mga Perezeo. Kakaunti na lamang ang aking bilang.
Kung iipunin nila ang kanilang mga sarili laban sa akin at lulusubin ako, malilipol
ako, ako at ang aking sambahayan. 31 Ngunit sinabi ni Simeon at Levi, "Maari bang
pakitunguhan ni Sechem ang aming kapatid na katulad ng babaeng bayaran?"

35

1 Sinabi ng Diyos kay Jacob, "Humayo ka, pumunta ka sa Betel, at manatili roon.
Gumawa ng altar doon sa Diyos, na nagpakita sa iyo nang ikaw ay tumakas mula
kay Esau na iyong kapatid." 2 Pagkatapos sinabi ni Jacob sa kaniyang sambahayan
at sa lahat ng kasama niya, "Ilayo ang mga dayuhang diyos na kapiling ninyo, linisin
ang inyong mga sarili, at palitan ang inyong mga damit. 3 Pagkatapos umalis tayo
at pumunta sa Betel. Magtatayo ako ng altar doon sa Diyos, na sumagot sa akin
sa araw ng aking paghihinagpis, at naging kasama ko saan man ako pumaroon."
4 Kaya ibinigay nila kay Jacob ang lahat ng dayuhang mga diyos na nasa kanilang
mga kamay at mga hikaw na nasa kanilang mga tainga. Inilibing ni Jacob ang mga
ito sa ilalim ng puno ng kakayuhayng malapit sa Sequem. 5 Habang naglalakbay sila,
ginawa ng Diyos na masindak ang mga siyudad na nakapaligid sa kanila, kaya hindi
hinabol ng mga taong iyon ang mga anak ni Jacob. 6 Kaya dumatingsi Jacob sa Luz
(iyon ay, Betel), na nasa lupain ng Canaan, siya at ang lahat ng mga taong kasama
niya. 7 Siya ay gumawa ng altar doon at tinawag ang lugar na El Betel, dahil doon

inihayag ng Diyos ng kanyang sarili sa kanya, nang tumatakas siya mula sa kanyang
kapati. [8] Namatay si Debora, na tagapag-alaga ni Rebeka. Inilibing siya mula Betel
sa ilalim ng kakayuhang puno, kaya tinawag itong Allon Bacuth. [9] Nang si Jacob ay
dumating mula sa Paddan Aram, nagpakitaang muli ang Diyos sa kanya at pinagpala
siya. [10] Sinabi ng Diyos sa kaniya "Ang pangalan mo ay Jacob, ngunit ang iyong
pangalan mo ay hindi na tatawaging Jacob. Ang pangalan mo ay magiging Israel."
Kaya tinawag ng Diyos ang kanyang pangalang Israel. [11] Sinabi ng Diyos sa kanya,
"Ako ang Makapangyarihang Diyos. Maging mabunga ka at magpakarami. Isang
bansa at samahan ng mga bansa ang manggagaling sa iyo, at mga hari ang magiging
mga kaapu-apuhan mo. [12] Ang lupaing ibinigay ko kina Abraham at Isaac, ibibigay ko
sa iyo. Sa iyong mga kaapu-apuhang susunod sa iyo akin ding ibibigay ang lupain."
[13] Umalis ang Diyos paakyat mula sa kanya sa lugar kung saan nakipag-usap siya
sa kanya. [14] Si Nagtayo si Jacob ng haligi sa lugar kung saan nangusap sa kanya ang
Diyos, isang haliging bato. Nagbuhos siya ng handog na inumin at nagbuhos ng langis
doon. [15] Pinangalanan ni Jacob ang lugar kung saan nangusap sa kanya ang Diyos, na
Betel. [16] Naglakbay pa sila mula sa Betel. Habang may kalayuan pa sila mula Eprath,
nakaramdam na si Raquel ng panganganak. [17] Nakaranas siya ng matinding hirap
sa panganganak. Habang siya ay nasa pinakamatinding kahirapan sa panganganak,
sinabi ng hilot sa kanya "Huwag kang matakot, dahil ngayon magkakaroon ka ng
isa pang anak na lalaki. [18] Habang naghihingalo siya, kasabay ng kanyang huling
hininga pinangalanan niya siyang Benoni, ngunit ang kaniyang ama ay tinawag
siyang Benjamin. [19] Namatay si Raquel at inilibing sa daan papunta sa Eprat (iyon
ay, Betlehem). [20] Nagtayo si Jacob ng isang haligi sa ibabaw ng kanyang libingan.
Iyon ang palatandaan ng libingan ni Raquel hanggang sa araw na ito. [21] Si Israel
ay naglakbay pa at itinayo ang kaniyang tolda sa ibayo ng Migdal Eder. [22] Habang
nakatira si Israel pa sa lupaing iyon, sumiping si Reuben kay Bilha na ibang asawa
kanyang ama, at narinig ito ni Israel. Ngayon si Jacob ay may labindalawang anak
na lalaki. [23] Ang kanyang mga anak na lalaki kay Lea ay sina Reuben, panganay ni
Jacob, at si Simeon, Levi, Juda, Isacar, at Zebulun. [24] Ang kanyang mga anak na lalaki
kay Raquel ay sina Jose at Benjamin. [25] Ang kanyang mga anak na lalaki kay Bilha,
na babaeng lingkod ni Raquel, ay sina Dan at Neftali. [26] Ang mga anak na lalaki ni
Zilpa, na babaeng lingkod ni Lea, ay sina Gad at Asher. Lahat ng mga ito ay mga
anak na lalaki ni Jacob na ipinanganak sa kanya sa Paddan Aram. [27] Si Jacob ay
pumunta kay Isaac, na kanyang ama, sa Mamre sa Kiriath Arba (pareho sa Hebron),
kung saan nanirahan sina Abraham at Isaac. [28] Nabuhay si Isaac sa loob ng isandaan
at walumpung taon. [29] Inihinga ni Isaacs ang kanyang huli at siya ay namatay, at
tinipon siya sa kanyang mga ninuno, isang matandang lalaking ganap ang mga araw.
Inilibing siya ng kanyang mga anak na sina Esau at Jacob.

36

[1] Ito ang mga kaapu-apuhan ni Esau (tinatawag ding Edom). [2] Kinuha ni Esau
ang kanyang mga asawa mula sa mga Cananeo. Ito ang mga asawa niya: Si Ada na
anak na babae ni Elon na Heteo; si Aholibama na anak na babae ni Ana, na apong
babae ni Zibeon na Hivita; [3] at Basemat, anak na babae ni Ismael, na kapatid na
babae ni Nebayot. [4] Isinilang ni Ada si Elifaz kay Esau, at si Basemat ay isinilang
si Reuel. [5] Isinilang ni Aholibama sina Jeus, Jalam at Korah. Ito ang mga anak na
lalaki ni Esau na ipinanganak sa kanya sa lupain ng Canaan. [6] Dinala ni Esau ang
kanyang mga asawa, mga anak na lalaki, mga anak na babae, lahat ng mga kabilang
sa kanyang sambahayan, kanyang mga alagang hayop—lahat ng kanyang mga hayop,
at lahat ng kanyang mga ari-arian, na tinipon niya sa lupain ng Canaan, at pumunta

sa lupaing malayo sa kanyang kapatid na si Jacob. 7 Ginawa niya ito dahil ang ari-
arian nila ay napakarami para manatili silang magkasama. Ang lupain kung saan
sila nanirahan ay hindi sila kayang itaguyod dahil sa kanilang mga alagang hayop.
8 Kaya nga si Esau, na tinatawag ding Edom, ay nanirahan sa bansang burol ng Seir.
9 Ang sumusunod ay ang mga kaapu-apuhan ni Esau, ang ninuno ng mga Edomita
sa bansang burol ng Seir. 10 Ito ang mga pangalan ng mga lalaking anak ni Esau: Si
Elifaz na lalaking anak ni Ada, asawa ni Esau; Si Reuel na lalaking anak ni Basemat,
asawa ni Esau. 11 Ang mga lalaking anak ni Elifaz ay sina Teman, Omar, Zefo, Galam,
at Kenaz. 12 Ipinanganak si Amalek ni Timna, na ibang asawa ni Elifaz, na lalaking
anak ni Esau. Ito ang mga lalaking apo ni Ada, asawa ni Esau. 13 Ito ang mga lalaking
anak ni Reuel: Sina Nahat, Zera, Shammah, at Miza. Ito ang mga lalaking apo ni
Basemat, asawa ni Esau. 14 Ito ang mga lalaking anak ni Aholibama, asawa ni Esau,
na babaeng anak ni Ana at babaeng apo ni Zibeon. Ipinanganak niya para kay Esau
sina Jeus, Jalam, at Korah. 15 Ito ang mga angkan kasama sa mga kaapu-apuhan ni
Esau: ang mga kaapu-apuhan ni Elifaz, na panganay na anak ni Esau: sina Teman,
Omar, Zefo, Kenaz, 16 Korah, Gatam, at Amalek. Ito ang mga angkang nanggaling
kay Elifaz sa lupain ng Edom. Mga apo sila ni Ada. 17 Ito ang mga angkang mula
kay Reuel, anak ni Esau: sina Nahat, Zera, Shammah, Miza. Ito ang mga angkang
mula kay Reuel sa lupain ng Edom. Sila ang mga lalaking apo ni Basemat, asawa ni
Esau. 18 Ito ang mga angkan ni Aholibama, asawa ni Esau: sina Jeus, Jalam, Kora. Ito
ang mga angkang nagmula sa asawa ni Esau na si Aholibama, babaeng anak ni Ana.
19 Ito ang mga lalaking anak ni Esau, at ito ang kanilang mga angkan. 20 Ito ang mga
lalaking anak ni Seir na Horeo, na mga naninirahan sa lupain: sina Lotan, Sobal,
Zibeon, Ana, 21 Dishon, Ezer, at Disan. Ito ay mga angkan ng mga Horeo, na mga
naninirahan sa Seir sa lupain ng Edom. 22 Ang mga lalaking anak ni Lotan ay sina
Hori at Heman, at si Timna ang babaeng kapatid ni Lotan. 23 Ito ang mga lalaking
anak ni Sobal: sina Alvan, Manahat, Ebal, Zefo, at Onam. 24 Ito ang mga lalaking anak
ni Zibeon: si Aya at Ana. Ito ang Ana na nakahanap sa mainit na bukal sa kagubatan,
habang nagpapastol siya ng mga asno ni Zibeon na kanyang ama. 25 Ito ang mga anak
ni Ana: Sina Dishon at Aholibama, na babaeng anak ni Ana. 26 Ito ang mga lalaking
anak ni Dishon: Sina Hemdan, Esban, Itran, at Keran. 27 Ito ang mga lalaking anak
ni Ezer: sina Bilhan, Zaavan, at Akan. 28 Ito ang mga lalaking anak ni Dishan: sina
Uz at Aran. 29 Ito ang mga angkan ng mga Horeo: ang Lotan, Shobal, Zibeon, at
Ana, 30 Dishon, Ezer, Dishan: ito ang mga angkan ng mga Horeo, ayon sa kanilang
mga talaan ng angkan sa lupain ng Seir. 31 Ito ang mga hari na namahala sa lupain
ng Edom bago pa man mamahala ang sinumang hari sa mga Israelita: 32 Si Bela na
lalaking anak ni Beor, ay namahala sa Edom, at ang pangalan ng kanyang siyudad
ay Dinaba. 33 Nang mamatay si Bela, saka naman si Jobab lalaking anak ni Zerah ng
Bozra, ang namahala bilang kahalili niya. 34 Nang namatay si Jobab, si Husham na
mula sa lupain ng mga Temaneo ang nagharing kahalili niya. 35 Nang mamatay si
Husham, si Hadad na lalaking anak ni Bedad, na tumalo sa mga Midianita sa lupain
ng Moab, ang nagharing kahalili niya. Ang pangalan ng kanyang siyudad ay Avit.
36 Nang namatay si Hadad, si Samla naman ng Masreka ang nagharing kahalili niya.
37 Nang mamatay si Samla, si Saul ng Rehobot na tagatabing-ilog ang naghari kahalili
niya. 38 Nang mamatay si Saul, si Baal Hanan naman na lalaking anak ni Acbor ang
nagharing kahalili niya. 39 Nang si Baal Hanan na lalaking anak ni Acbor, ay mamatay,
si Hadar naman ang nagharing kahalili niya. Ang pangalan ng kanyang siyudad ay
Pau. Ang pangalan ng kanyang asawa ay Mehetabel, babaeng anak ni Matred, na
babaeng apo ni Me Zahab. 40 Ito ang mga pangalan ng mga pinuno ng mga angkang
nagmula sa lahi ni Esau, ayon sa kanilang mga angkan at kanilang mga rehiyon, sa

kanilang mga pangalan: sina Timna, Alva, Jetet, [41] Aholibama, Ela, Pinon, [42] Kenaz, Teman, Mibzar, [43] Magdiel, at Iram. Ito ang mga pangulo ng angkan ng Edom, ayon sa kanilang pamayanan sa lupaing inagkin nila. Ito si Esau, ang ama ng mga Edomita.

37

[1] Nanirahan si Jacob sa lupain kung saan naroon ang kanyang ama, sa lupain
ng Canaan. [2] Ito ang mga pangyayari tungkol kay Jacob. Nang labimpitong taong
gulang pa lang si Jose, nagbabantay siya ng kawan kasama ang kanyang mga kapatid.
Kasama niya ang mga anak na lalaki ni Bilhah at mga anak na lalaki ni Zilpah, mga
asawa nang kanyang ama. Nagdala si Jose ng hindi kanais-nais na balita tungkol
sa kanila sa kanilang ama. [3] Minahal ni Israel si Jose nang mas higit sa lahat
ng kanyang anak na lalaki dahil siya ang anak niya sa katandaan. Ginawan siya
nang isang magandang damit. [4] Nakita ng kanyang mga kapatid ang pagmamahal
ng kanilang ama na mas higit kaysa sa lahat niyang kapatid na lalaki. Siya ay
kinamuhian nila at hindi nakikipag-usap nang maayos. [5] Nanaginip si Jose ng isang
panaginip, at sinabi niya sa kanyang mga kapatid ang tungkol dito. Lalo pa nila
siyang kinamuhia. [6] Sinabi niya sa kanila, “Pakiusap makinig kayo sa panaginip na
aking napanaginipan. [7] Masdan ninyo, itinatali natin ang mga bigkis ng mga butil
sa bukid at masdan ninyo, tumayo ang aking bigkis at tumuwid, at masdan ninyo,
pumalibot ang inyong mga bigkis at yumuko sa aking bigkis. [8] Sinabi sa kanya ng
kanyang mga kapatid, “Magiging hari ka ba talaga namin? Mamumuno ka sa amin?
“Lalo siyang kinamuhian dahil sa kanyang mga panaginip at sa kanyang mga salita.
[9] Nanaginip siya ulit ng panaginip at sinabi niya ito sa kanyang mga kapatid. Sinabi
niya, “Tingnan ninyo, nanaginip ako ng ibang panaginip: Ang araw at ang buwan at
labing-isang bituin ay yumuko pababa sa akin.” [10] Sinabi niya ito sa kanyang ama pati
sa kanyang mga kapatid, at pinagsabihan siya ng kanyang ama. Sinabi niya sa kanya,
“Ano itong panaginip na napaginipan mo? Talaga bang lalapit ang iyong ina, ako at
ang mga kapatid mo para yumuko sa iyo sa lupa?” [11] Nainggit sa kanya ang kanyang
mga kapatid, pero ang kanyang ama ay itinago ang bagay sa kanyang isip. [12] Umalis
ang mga kapatid ni Jose upang magpastol ng kawan ng kanilang ama sa Sechem.
[13] Sinabi ni Jacob kay Jose, “Hindi ba nagpapastol ng kawan ang iyong mga kapatid
sa Sechem? Halika, at ipapadala kita sa kanila.” Sinabi ni Jose sa kanya, “Nakahanda
ako.” [14] Sinabi niya sa kanya, “Umalis ka na ngayon, tingnan mo kung maayos ang
mga kapatid mo at maayos ang mga kawan, at balitaan mo ako.” Kaya pinadala siya
ni Jacob sa lambak ng Hebron, at nagpunta si Jose sa Sichem. [15] May isang taong
nakakita kay Jose. Masdan mo, si Jose ay pagala-gala sa isang bukid. Tinanong siya
ng isang lalaki, “Ano ang hinahanap mo?” [16] Sinabi ni Jose, “Hinahanap ko ang aking
mga kapatid. Pakiusap, sabihin mo sa akin kung saan nila nagpapastol ang kawan.”
[17] Sinabi ng lalaki, “Umalis na sila sa lugar na ito, narinig ko silang nagsabi na,
“Pumunta tayo sa Dotan. Pinuntahan ni Jose ang kanyang mga kapatid at natagpuan
sila sa Dotan. [18] Nakita nila si Jose mula sa di kalayuan, at bago siya makalapit sa
kanila, nakapagplano na sila laban sa kanya para patayin siya. [19] Sinabi ng kanyang
mga kapatid sa bawat isa, “Tingnan niyo, Papalapit na ang taong mapanaginipin.
[20] Halikayo, kung ganon, patayin na natin siya at ihulog siya sa isa sa mga balon.
Sabihin natin, 'Sinakmal siya ng isang mabangis na hayop.' Tingnan natin kung
anong mangyayari sa kanyang mga panaginip.” [21] Narinig ito ni Reuben at iniligtas
siya mula sa kanilang kamay. Sinabi niya, “Huwag nating kunin ang kanyang buhay.”
[22] Sinabi ni Reuben sa kanila, “Huwag magpadanak ng dugo. Itapon siya sa balong
ito sa deserto, ngunit huwag ninyo siyang hawakan”— upang mailigtas niya siya sa
kanilang kamay para maibalik siya sa kanyang ama. [23] Nangyari na nang dumating

si Jose sa kanyang mga kapatid, hinubad sa kaniya ang magandang damit. 24 Dinala
siya at itinapon siya sa loob ng balon. Walang laman ang balon ni wala itong tubig.
25 Umupo sila para kumain ng tinapay. Tumingala sila at tumingin, at masdan, may
paparating na isang karawan ng mga Ismaelita mula sa Gilead, kasama ang kanilang
mga kamelyo na may dala-dalang mga sahog at balsamo at mira. Naglalakbay sila ay
para dalhin ang mga iyon pababa sa Ehipto. 26 Sabi ni Juda sa kanyang mga kapatid,
“Anong pakinabang nito kung papatayin ang ating kapatid at pagtakpan ang kanyang
dugo? 27 Halina kayo, at ipagbili natin siya sa mga Ismaelita, at huwag natin siyang
pagbuhatan ng kamay. Dahil siya ay ating kapatid, ating laman. Pinakinggan siya
ng kanyang mga kapatid. 28 Dumaan ang mga mangangalakal na Midianita. Inihaon
si Jose ng kanyang mga kapatid at iniakyat pataas mula sa balon. Ipinagbili nila si
Jose sa mga Ismaelita para sa dalawampung pirasong pilak. Dinala si Jose ng mga
Ismaelita sa Ehipto. 29 Bumalik si Reuben sa balon, at masdan, wala na si Jose sa loob
ng balon. Pinunit niya ang kanyang damit. 30 Bumalik siya sa kanyang mga kapatid
at sinabi, “Nasaan na ang bata? At ako, saan ako paparoon?” 31 Kumatay sila ang
isang kambing at pagkatapos kinuha nila ang damit ni Jose at sinawsaw ito sa dugo.
32 Pagkatapos, dinala nila ito sa kanilang ama at sinabi, “Nakita namin ito. Pakiusap
tingnan mo kung ito ang damit ng inyong anak o hindi?” 33 Nakilala ito ni Jacob at
sinabi, “Ito ay damit ng aking anak. Sinakmal siya ng isang mabangis na hayop. Tiyak
na nagkawasak-wasak ang katawan ni Jose.” 34 Pinunit ni Jacob ang kanyang mga
damit at naglagay siya ng sako sa kanyang balakang. Nagluksa siya para sa kanyang
anak ng maraming araw. 35 Ang lahat ng kanyang mga anak na lalaki at babae ay
pumunta para aliwin siya ngunit tumanggi siyang magpaaliw. Sabi niya, “Talagang
bababa ako sa sheol na nagluluksa para sa aking anak.” Nanangis ang kanyang ama
para kanya. 36 Ipinagbili siya ng mga Midianita sa Ehipto kay Potipar, isang opisyal
ni Paraon, na kapitan ng bantay.

38

1 Dumating ang panahon na iniwan ni Juda ang kanyang mga kapatid na lalaki
at tumira sa isang Adullamita, na ang pangalan ay Hira. 2 Nakilala niya si Sua na
anak ng Cananeo na lalaki na ang pangalan ay Sua. Pinakasalan niya at sinipingan
niya. 3 Siya ay nabuntis at nagkaroon ng anak na lalaki. Siya ay pinangalanan Er.
4 Nabuntis ulit siya at nagkaroon ng isang anak na lalaki. Tinawag niya siyang Onan.
5 Nagkaroon ulit siya ng isang anak at tinawag siya sa pangalang Selah. Ito ay sa
Kizib kung saan siya ipinanganak. 6 Nakahanap si Juda ng isang asawa para kay Er,
panganay niya. Ang pangalan niya ay Tamar. 7 Ang panganay niyang anak na si Er
ay napakasama sa paningin ni Yahweh. Pinatay siya ni Yahweh. 8 Sinabi ni Juda
kay Onan, “Sumiping ka kasama ng asawa ng iyong kapatid na lalaki. Gawin mo
ang tungkulin bilang isang kapatid na lalaki, at palakihin mo ang isang bata para sa
iyong kapatid. 9 Alam na ni Onan na ang bata ay hindi kanya. Kapag sumisiping
siya kasama ng asawa ng kanyang kapatid na lalaki, tinatapon niya sa lupa ang
kanyang semilya upang hindi siya magkaroon ng anak para sa kanyang kapatid na
lalaki. 10 Ang ginawa niya ay naging masama sa paningin ni Yahweh. Pinatay din
siya ni Yahweh. 11 Pagkatapos sinabi ni Juda kay Tamar, na kanyang manugang,
“Manatili kang biyuda sa bahay ng iyong ama hanggang sa lumaki si Selah na aking
anak.” Dahil sa isip niya, “Baka mamatay din siya katulad ng kanyang mga kapatid.”
Umalis si Tamar at nanirahan sa bahay ng kanyang ama. 12 Pagkatapos ng mahabang
panahon, ang anak na babae ni Sua na asawa ni Juda ay namatay. Si Juda ay naaliw
at pumunta pataas sa kanyang mga manggugupit ng balahibo ng tupa sa Timnat,
siya at ang kanyang kaibigan na si Hira na isang Adullamita. 13 Nasabihan si Tamar,

“Tingnan mo, ang iyong biyenan na lalaki ay pupunta pataas sa Timnat upang gupitan
ang balahibo ng kanyang mga tupa.” 14 Hinubad niya ang damit sa pagkabalo at
tinakpan ang kanyang sarili ng isang belo at ibinalot ang sarili. Umupo siya sa
tarangkahan ng Enaim, sa tabi ng daan patungong Timnat. Dahil nakita niyang si
Selah ay lumaki na ngunit hindi siya binigay bilang asawa niya. 15 Nang makita siya
ni Juda naisip niya na siya ay isang babaeng bayaran dahil tinakpan niya ang kanyang
mukha. 16 Pumunta siya sa kanya sa tabing daan at sinabi, “Halika, pakiusap hayaan
mo akong sumiping sa iyo.”- Dahil di niya alam na siya ang manugang niya- at sinabi
niya, “Anong ibibigay mo sa akin para sipingan kita?” 17 Sinabi niya, “Papadalhan
kita ng isang batang kambing na mula sa kawan.” Sinabi niya, “Maaari mo ba akong
bigyan ng isang sangla hanggang maipadala mo ito?” 18 Sinabi niya, “Anong sangla
ang maaari kong ibigay sa iyo?” At sinabi niya, “Ang inyong selyo at kordon, at ang
tungkod na nasa iyong kamay.” Ibinigay ito sa kanya at sinipingan siya. Siya ay
nabuntis sa pamamagitan niya. 19 Tumindig si Tamar at umalis palayo. Inalis niya
ang kanyang belo at isinuot ang damit sa kanyang pagkabalo. 20 Ipinadala ni Juda ang
batang kambing mula sa kawan kasama ang kanyang kaibigan na Adullamita para
tanggapin ang sangla na mula sa kamay ng babae, ngunit hindi na niya siya nakita.
21 Pagkatapos nito ay tinanong ng Adullamita ang mga lalaki sa lugar, “Nasaan na
ang kultong babaeng bayaran na nasa Enaim sa tabing daan? “Sinabi nila, wala
namang kultong babaeng bayaran dito.” 22 Bumalik siya kay Juda at sinabi, “Hindi
ko siya nakita. Maging ang mga lalaki sa lugar ay nagsabi, 'Walang naging kultong
babaeng bayaran dito. 23 Sinabi ni Juda, “Hayaan mong itago niya ang mga bagay,
baka malagay tayo sa kahihiyan. Totoo nga, ipinadala ko ang batang kambing, ngunit
hindi mo siya natagpuan.” 24 Dumating ang panahon, pagkalipas ng tatlong buwan
na sinabi kay Juda, “Ang iyong manugang na si Tamar ay naging babaeng bayaran,
at totoo nga, siya ay nabuntis sa dahil doon.” Sinabi ni Juda, “Siya'y ilabas upang
sunugin.” 25 Nang siya ay dinala palabas, nagpadala siya ng mensahe para sa kanyang
biyenan na lalaki, “Dahil sa lalaking nagmamay-ari nito nabuntis ako.” Sabi niya,
“Pakiusap alamin ninyo kung kaninong selyo, mga kordon at tungkod ito.” 26 Nakilala
ni Juda ang mga ito at sinabi, “Siya ay mas matuwid kaysa sa akin, dahil hindi ko
siya ibinigay bilang isang asawa kay Selah, na aking anak na lalaki.” Siya ay hindi
na muling sumiping sa kanya. 27 Nang siya ay manganganak na, masdan, kambal
ang nasa kanyang sinapupunan. 28 Nang nanganganak na siya, may isang naglabas
ng kamay, at kinuha ng komadrona ang isang pulang sinulid at itinali ito sa kanyang
kamay at sinabi, “Ito ang unang lumabas.” 29 nang inurong niya ang kanyang kamay,
at masdan, ang kapatid niyang lalaki ay unang lumabas. Ang komandrona ay nagsabi,
“Paano ka nakalabas!” At pinangalanan siyang Perez. 30 Pagkatapos ang kapatid niya
ay lumabas, na mayroong pulang sinulid sa kanyang kamay, at Zera ang ipinangalan
sa kanya.

39

1 Dinala si Jose pababa sa Ehipto. Binili siya ni Potipar, na isang opisyal at kapitan
ng mga bantay ni Paraon at isang taga-Ehipto, mula sa mga Ismaelita, na nagdala
sa kanya doon. 2 Si Yahweh ay kasama ni Jose at siya'y naging mayamang tao.
Nanirahan siya sa bahay ng kanyang amo na taga-Ehipto. 3 Nakita ng kanyang amo na
kasama niya si Yahweh at lahat ng ginawa niya ay pinasagana ni Yahweh. 4 Nakitaan
si Jose ng pabor sa kanyang paningin. Pinaglingkuran niya si Potipar. Ginawa ni
Potipar na tagapangasiwa si Jose ng kanyang bahay, at lahat ng nasa kanya, nilagay
niya lahat sa ilalim ng kanyang pangangalaga. 5 Dumating ang panahon na ginawa
siyang tagapangasiwa ng kanyang bahay at sa lahat ng kanyang pagmamay-ari, kaya

pinagpala ni Yahweh ang buong bahay ng taga-Ehipto dahil kay Jose. Ang pagpapala
ni Yahweh ay nasa lahat ng bagay na pagmamay-ari ni Potipar sa kanyang bahay
at sa kanyang bukid. 6 Inilagay ni Potipar ang lahat ng nasa kanya sa ilalim ng
pangangalaga ni Jose. Hindi na niya kailangan mag-isip tungkol sa anumang bagay
maliban sa pagkain na kinakain niya. Ngayon si Jose ay matipuno at kaakit-akit.
7 Dumating ang panahon na pinagnanasaan si Jose ng asawa ng kanyang amo. Sinabi
niya, “Sumiping ka sa akin”. 8 Ngunit tinanggihan niya ito at sabay sabi sa asawa ng
kanyang amo, “Tingnan mo, ang amo ko ay di-nagbigay pansin sa kung ano ang
pinaggagawa ko dito sa bahay, at nilagay niya lahat ng kanyang pag-aari sa ilalim
ng aking pangangalaga. 9 Walang mas nakakataas sa pamamahay na ito maliban sa
akin. Wala siyang anumang pinagkait sa akin maliban sa iyo, dahil ikaw ang asawa
niya. Paano ko kaya magagawa itong malaking kasamaan at magkakasala laban sa
Diyos?” 10 Kinausap niya si Jose sa bawat araw, ngunit tumanggi pa rin siya na
sipingan siya o para makasama siya. 11 Dumating ang isang araw na pumunta siya sa
bahay para gawin ang kanyang gawain. Walang sinuman sa mga lalaki sa bahay ang
naroon sa bahay. 12 Siya ay hinablot niya sa pamamagitan ng kanyang damit at sinabi,
“Sipingan mo ako.” Naiwanan niya ang kanyang damit sa kanyang kamay, lumayo,
at nagpunta sa labas. 13 Dumating ang panahon, nang makita niya na naiwanan ni
Jose ang kanyang damit sa kanyang kamay at lumayo palabas, 14 tinawag niya ang
mga lalaki sa kanyang bahay at sinabi sa kanila, “Tingnan ninyo, nagdala si Potipar
ng isang Hebreo para hamakin tayo. Pinuntahan niya ako para sipingan ako, at ako
ay sumigaw. 15 Dumating ang panahon nang marinig niya akong sumigaw, naiwan
niya ang kanyang damit sa akin, lumayo, at pumunta sa labas.” 16 Tinabi niya ang
damit hanggang sa makauwi ang kanyang amo sa bahay. 17 Sinabi niya sa kanya
ang paliwanag na ito, “Ang lingkod na Hebreo na dinala mo sa amin ay nagpunta
sa akin para hamakin ako. 18 Nang sumigaw ako, iniwan niya ang kanyang damit sa
akin at lumayo palabas.” 19 Dumating ang panahon, nang marinig ng kanyang amo
ang pagpapaliwanag ng kanyang asawa sa kanya, “Ito ang ginawa ng iyong lingkod
sa akin,” siya ay naging labis na galit. 20 Kinuha si Jose ng kanyang amo at siya
ay nilagay sa bilangguan, ang lugar na kung saan nakakulong ang mga bilanggo ng
hari. Siya ay naroon sa bilangguan. 21 Ngunit si Yahweh ay kasama ni Jose at siya ay
nagpakita katapatan sa tipan sa kanya. Siya ay binigyan niya ng kagandahang-loob sa
paningin ng bantay ng kulungan. 22 Binigay ng bantay ng kulangan sa kamay ni Jose
ang pamamahala sa lahat ng bilanggo sa kulungan. Kahit anong gawin nila roon,
si Jose ang namamahala. 23 Wala ng inaalalang anuman ang bantay ng kulungan
na nasa kamay ni Jose, dahil si Yahweh ay kasama niya. Kahit anong gawin niya,
pinasagana siya ni Yahweh.

40

1 Dumating ang panahon pagkatapos ng mga bagay na ito, ang tagahawak ng
saro at ang panadero ng hari ng Ehipto ay nagkasala sa kanilang amo, na hari ng
Ehipto. 2 Galit si Paraon sa dalawa niyang mga opisyal, ang punong tagahawak ng
saro at ang punong panadero. 3 Sila ay nilagay niya sa kulungan sa pangangasiwa
ng kapitan ng mga bantay, sa parehong kulungan kung saan nakabilanggo si
Jose. 4 Tinalaga ng kapitan ng mga bantay si Jose na maging tagapaglingkod nila.
Nananatili silang nakabilanggo sa kaunting panahon. 5 Pareho silang nanaginip
ng isang panaginip—ang tagahawak ng saro at ang panadero ng hari ng Ehipto na
nakakulong sa bilangguan—bawat isa ay may sariling panaginip sa parehong gabi,
at bawat panaginip ay mayroong sariling paliwanag. 6 Kinaumagahan, dumating
si Jose sa kanila at sila ay nakita niya. Masdan, sila ay malungkot. 7 Tinanong

niya ang mga opisyal ni Paraon na kasama niya sa pagbabantay sa bahay ng
kanyang amo, nagsasabing, “Bakit kayo labis na malungkot ngayong araw na ito?”
8 Sinabi nila sa kanya, “Pareho kaming nanaginip ng isang panaginip at wala ni
isa ang makapagpaliwanag nito.” Sinabi ni Jose sa kanila, “Hindi ba ang mga
pagpapaliwanag ay nabibilang sa Diyos? Pakiusap, sabihin niyo sa akin.” 9 Sinabi ng
punong tagahawak ng saro kay Jose ang kanyang panaginip. Sinabi niya sa kanya,
“Sa aking panaginip, narito, isang puno ng ubas ay nasa harapan ko. 10 Sa puno ng
ubas ay may tatlong mga sanga. Habang ito ay sumisibol, ang mga bulaklak nito ay
lumabas at ang mga buwig ng ubas ay nahinog. 11 Nasa kamay ko ang saro ni Paraon.
Kinuha ko ang mga ubas at piniga ko ito sa saro ni Paraon, at nilagay ko ang saro sa
kamay ni Paraon.” 12 Sinabi ni Jose sa kanya, “Ito ang paliwanag nito. Ang tatlong
mga sanga ay tatlong mga araw. 13 Sa loob ng tatlong mga araw, itataas ni Paraon
ang iyong ulo at ibabalik ka niya sa iyong katungkulan. Ilalagay mo ang saro ni
Paraon sa kanyang kamay, katulad noong ikaw pa ang kanyang tagahawak ng saro.
14 Ngunit isipin mo ako kung ikaw ay mapabuti na, at pakiusap pakitaan mo ako ng
kagandahang loob. Banggitin mo ako kay Paraon at palabasin ako sa bilangguang ito.
15 Dahil ang totoo ako ay inagaw palabas sa lupain ng mga Hebreo. Dito naman ay
wala akong ginawa para ilagay nila ako sa bartolinang ito.” 16 Nang makita ng punong
panadero na ang paliwanag ay kaaya-aya, sinabi niya kay Jose, “Nagkaroon din ako
ng panaginip at narito, tatlong mga sisidlan ng tinapay ang nasa aking ulo. 17 Ang
nasa taas na sisidlan ay lahat ng mga uri ng mga pagkain na naluto para kay Paraon,
ngunit kinain ito ng mga ibon palabas ng sisidlan na nasa aking ulo.” 18 Sumagot si
Jose at sinabi, “Ito ang paliwanag. Ang tatlong mga basket ay tatlong mga araw. 19 Sa
loob ng tatlong mga araw ay itataas ni Paraon ang iyong ulo at bibitayin ka sa puno.
Kakainin ng mga ibon ang iyong laman.” 20 Dumating ang panahon sa ikatlong araw
ay ang kaarawan ni Paraon. Gumawa siya ng salu-salo para sa lahat ng kanyang
mga lingkod. Siya ay nagbigay ng natatanging pansin sa punong tagahawak ng saro
at sa punong panadero, na mas higit sa lahat ng iba niyang mga lingkod. 21 Binalik
niya ang punong tagahawak ng saro sa kanyang pananagutan, at muli niyang nilagay
ang saro sa kamay ni Paraon. 22 Ngunit binitay niya ang punong panadero gaya ng
paliwanag ni Jose sa kanila. 23 Ganoon pa man ay hindi naalala ng punong tagahawak
ng saro na tulungan si Jose. Sa halip, kinalimutan niya ang tungkol sa kanya.

41

1 Nangyari na pagkatapos ng dalawang buong taon, na nagkaroon si Paraon ng
panaginip. Masdan, nakatayo siya sa tabi ng Ilog Nilo. 2 Masdan, may pitong
bakang kanais-nais at matataba ang umahon mula sa Nilo, at nanginain sila sa mga
tambo. 3 Masdan, may pitong iba pang mga bakang hindi kanais-nais at payat ang
umahon kasunod nila sa Nilo. Tumayo sila katabi ng ibang mga baka sa pampang
ng ilog. 4 Pagkatapos, kinain ng pitong hindi kanais-nais at payat na baka ang pitong
kanais-nais at matabang baka. Pagkatapos, nagising si Paraon. 5 Natulog siya at
nanaginip sa pangalawang pagkakataon. Masdan, pitong uhay ng butil ang tumubo
sa isang tangkay, malulusog at mabubuti. 6 Masdan, pitong uhay, payat at nilanta ng
silangang hangin ang umusbong kasunod nila. 7 Nilunok ng mga payat na uhay ang
pitong malulusog at buong uhay. Gumising si Paraon at masdan, iyon ay panaginip.
8 Kinaumagahan ay nabagabag ang kaniyang espiritu. Pinapunta niya at pinatawag
ang lahat ng mga salamangkero at mga pantas ng Ehipto. Sinabi sa kanila ni Paraon
ng kaniyang mga panaginip, pero walang ni isa ang makapagpaliwanag ng mga
iyon kay Paraon. 9 Pagkatapos sinabi ng punong tagahawak ng saro kay Paraon,
“Ngayon naiisip ko ang aking mga pagkukulang. 10 Nagalit si Paraon sa kaniyang

mga lingkod, at inilagay ako sa pangangalaga sa bahay ng kapitan ng mga bantay, ang
punong panadero at ako. 11 Nanaginip kami ng isang panaginip sa parehong gabi,
siya at ako. Nanaginip kami bawat tao ayon sa paliwanag ng kaniyang panaginip.
12 Doon kasama namin ang isang binatang Hebreo, na isang lingkod ng kapitan ng
mga bantay. Sinabi namin sa kaniya at pinaliwanag niya sa amin ang aming mga
panaginip. Ipinaliwanag niya sa bawat isa sa amin na ayon sa aming panaginip.
13 Nangyari na kung ano ang ipinaliwanag niya sa amin, iyon ang nangyari. Binalik
ako ni Paraon sa aking tungkulin, pero ang isa ay kaniyang binitay.” 14 Pagkatapos
pinadala at pinatawag ni Paraon si Jose. Mabilis nila siyang inilabas mula sa piitan.
Inahitan niya ang kaniyang sarili, pinalitan ang kaniyang damit, at pumunta kay
Paraon. 15 Sinabi ni Paraon kay Jose, “Mayroon akong panaginip pero walang
tagapagpaliwanag nito. Pero narinig ko ang tungkol sa iyo, na kapag makarinig ka
ng panaginip ay maipapaliwanag mo ito. ” 16 Sinagot ni Jose si Paraon, sinabing,
“Hindi ito nasa akin. Ang Diyos ang sasagot kay Paraon na may kagandahang loob.”
17 Nagsalita si Paraon kay Jose, “Sa panaginip ko, masdan, nakatayo ako sa pampang
ng Nilo. 18 Masdan, pitong mga bakang matataba at kanais-nais ang umahon mula sa
Nilo at nanginain sila sa mga tambo. 19 Masdan, pitong ibang mga bakang mahihina,
hindi kanais-nais at payat ang umahon kasunod nila. Hindi kailanman ako nakakita
sa buong lupain ng Ehipto ng ganoong pagka hindi kanais-nais na katulad nila.
20 Kinain ng payat at hindi kanais-nais na mga baka ang unang pitong matatabang
mga baka. 21 Nang matapos nilang kainin ang mga ito, hindi malalamang sila ay
kinain nila, dahil sa sila ay nanatiling hindi kanais-nais tulad ng dati. Pagkatapos
nagising ako. 22 Tumingin ako sa aking panaginip at masdan, pitong uhay ang
umusbong sa isang tangkay, puno at mabubuti. 23 Masdan, pito pang mga uhay,
lanta, payat at nilanta ng silangang hangin, ang umusbong kasunod nila. 24 Nilunok
ng mga payat na uhay ang pitong mabubuting uhay. Sinabi ko itong mga panaginip
na ito sa mga salamangkero, pero walang ni isa ang makapagpaliwanag nito sa akin.”
25 Sinabi ni Jose kay Paraon, “Ang mga panaginip ni Paraon ay magkatulad. Kung ano
ang gagawin ng Diyos, ipinahayag na niya kay Paraon. 26 Ang pitong mga mabubuting
baka ay pitong taon at ang pitong mga mabubuting uhay ay pitong taon. Ang mga
panaginip ay magkatulad. 27 At ang pitong payat at hindi kanais-nais na mga baka na
umahon kasunod nila ay pitong taon, at saka ang pitong payat na uhay na nilanta ng
silangang hangin ay magiging pitong taon ng taggutom. 28 Iyon ang bagay na sinabi ko
kay Paraon. Kung ano ang gagawin ng Diyos ipinakita na niya kay Paraon. 29 Tingnan
mo, pitong taon ng dakilang kasaganahan ang darating sa buong lupain ng Ehipto.
30 Pitong taon ng taggutom ay darating pagkatapos nila at lahat ng kasaganahan ay
makakalimutan sa lupain ng Ehipto at ang taggutom ay wawasak sa lupain. 31 Ang
kasaganahan ay hindi na maaalala sa lupain dahil sa taggutom na susunod, dahil
ito ay magiging napakalala. 32 Ang panaginip ay inulit kay Paraon sa kadahilanang
ang mga bagay ay itinatag na ng Diyos at hindi magtatagal ay gagawin ito ng Diyos.
33 Ngayon hayaang maghanap si Paraon ng taong marunong at matalino, at ilagay
siya sa pamamahala sa lupain ng Ehipto. 34 Hayaan si Paraon na gawin ito: hayaan
siyang humirang ng mga tagapangasiwa sa lupain. Hayaan silang kumuha ng ikalima
sa mga pananim ng Ehipto sa pitong saganang taon. 35 Hayaan silang tipunin lahat
ng pagkain ng mga paparating na mabubuting taon. Hayaan silang mag-imbak ng
mga butil sa ilalim ng kapangyarihan ni Paraon para sa pagkain sa mga siyudad.
Hayaan silang bantayan ito. 36 Ang pagkain ay magiging panustos sa lupain para
sa pitong taong taggutom na mangyayari sa lupain ng Ehipto. Sa ganitong paran
ang lupain ay hindi mawawasak dahil sa taggutom.” 37 Ang payong ito ay mabuti
sa mga mata ni Paraon at sa mga mata ng lahat ng kaniyang mga lingkod. 38 Sinabi

ni Paraon sa kaniyang mga lingkod, “Makakasumpong kaya tayo ng ganitong tao, na
kinakasihan ng Espiritu ng Diyos?” 39 Kaya sinabi ni Paraon kay Jose, “Dahil pinakita
ng Diyos ang lahat ng ito sa iyo, wala ng ibang marunong at matalinong tulad mo.
40 Mangingibabaw ka sa aking bahay at ayon sa salita mo pamamahalaan ang lahat
ng tauhan ko. Tanging sa trono lamang ako ay magiging higit na mataas kaysa sa iyo.
41 Sinabi ni Paraon kay Jose, “Tingnan mo, inilagay kita sa itaas ng buong lupain ng
Ehipto.” 42 Tinanggal ni Paraon ang kaniyang singsing na pantatak mula sa kaniyang
kamay at nilagay niya ito sa kamay ni Jose. Binihisan niya siya ng mga damit na
pinong lino at nilagyan ng gintong kuwintas sa kaniyang leeg. 43 Pinasakay niya
siya sa ikalawang karo na pag-aari niya. Sumigaw ang mga lalaki sa harapan niya,
“Ibaluktot ang tuhod.” Nilagay siya ni Paraon sa itaas ng lupain ng Ehipto. 44 Sinabi
ni Paraon kay Jose, “Ako si Paraon at maliban sa iyo, walang taong magtataas ng
kaniyang kamay o kaniyang paa sa lahat ng lupain ng Ehipto. ” 45 Tinawag ni Paraon
ang pangalan ni Jose na “Zafenat-panea.” Binigay niya si Asenat, ang anak na babae
ni Potifera na pari ng On, para maging asawa. Ang kapangyarihan ni Jose ay nasa
itaas ng buong Ehipto. 46 Si Jose ay tatlumpung taong gulang nang tumayo siya sa
harap ni Paraon, hari ng Ehipto. Lumabas si Jose mula sa presensya ni Paraon at
pumunta sa buong lupain ng Ehipto. 47 Sa pitong mabiyayang taon ang lupain ay
nagbunga nang masagana. 48 Tinipon niya lahat ng pagkaing nasa lupain ng Ehipto
ng pitong taon at inilagay ang pagkain sa mga siyudad. Inilagay niya sa bawat siyudad
ang pagkain galing sa mga bukid na nakapaligid dito. 49 Inimbak ni Jose ang mga butil
na parang buhangin ng dagat, na sa kalabisan ay tumigil na siya sa pagbilang dahil
ito ay hindi mabilang. 50 May dalawang anak na lalaki si Jose bago dumating ang
mga taon ng taggutom, na isinilang para sa kaniya ni Asenat, ang anak na babae ni
Potifera na pari ng On. 51 Tinawag ni Jose ang pangalan ng kaniyang panganay na
Manases, at sinabi niya, “Ginawa ng Diyos na makalimutan ko ang lahat ng aking mga
bagabag at lahat ng sambahayan ng aking ama.” 52 Tinawag niya ang pangalan ng
kaniyang pangalawang anak na Efraim, dahil sinabi niya, “Ginawa akong mabunga
ng Diyos sa lupain ng aking dalamhati.” 53 Ang pitong saganang mga taon na nasa
lupain ng Ehipto ay natapos na. 54 Ang pitong taon ng taggutom ay nagsimula, ayon
sa nasabi ni Jose. Mayroong taggutom sa lahat ng mga lupain, pero sa lahat ng lupain
ng Ehipto ay mayroong pagkain. 55 Nang ang buong lupain ng Ehipto ay gutom na
gutom na, tumawag ng malakas ang mga tao kay Paraon para sa pagkain. Sinabi ni
Paraon sa lahat ng mga taga Ehipto, “Pumunta kayo kay Jose at gawin ang anumang
sabihin niya.” 56 Ang taggutom ay nasa buong lupain. Binuksan ni Jose ang lahat ng
mga kamalig at nagbenta sa mga taga-Ehipto. Ang taggutom ay napakatindi sa lupain
ng Ehipto. 57 Ang buong mundo ay pumupunta sa Ehipto upang bumili ng butil kay
Jose dahil ang taggutom ay matindi sa buong mundo.

42

1 Ngayon, napagalaman ni Jacob na may butil sa Ehipto. Sinabi niya sa kanyang
mga anak na lalaki, “Bakit kayo nakatingin sa isa't isa?” 2 Sinabi niya, “Tingnan niyo
ito, narinig kong mayroong butil sa Ehipto. Bumaba kayo doon at bumili para sa
atin mula doon para tayo ay mabuhay at hindi mamatay.” 3 Ang sampung lalaking
kapatid ni Jose ay bumaba para bumili ng butil mula sa Ehipto. 4 Ngunit si Benjamin,
na kapatid ni Jose, ay hindi ipinasama ni Jacob sa kaniyang mga lalaking kapatid,
dahil sinabi niya, “Baka may kapahamakang maaaring mangyari sa kanya.” 5 Ang
mga lalaking anak ni Israel ay dumating para bumili kasama ng mga dumating, dahil
ang taggutom ay nasa lupain ng Canaan. 6 Ngayon si Jose ang gobernador sa buong
lupain. Siya ang nagbebenta sa lahat ng tao sa lupain. Dumating ang mga lalaking

kapatid ni Jose at nagpatirapa sila sa kanyang harapan. 7 Nakita ni Jose ang kanyang
mga lalaking kapatid at nakilala niya ang mga ito, ngunit nagpanggap siya sa kanila at
nagsalita ng marahas sa kanila. Sinabi niya sa kanila, “Saan kayo nanggaling?” Sinabi
nila, “Mula po sa lupain ng Canaan para bumili ng pagkain.” 8 Nakilala ni Jose ang
kanyang mga lalaking kapatid ngunit siya ay hindi nila nakilala. 9 Naalala ni Jose ang
mga naging panaginip niya patungkol sa kanila. Sinabi niya sa kanila, “Kayo ay mga
ispiya. Dumayo kayo para tingnan ang mga bahagi ng lupain na hindi nababantayan.”
10 Sinabi nila sa kanya, “Hindi po, aking panginoon. Ang inyong mga lingkod ay
dumating para bumili ng pagkain. 11 Kaming lahat ay mga lalaking anak ng iisang tao.
Kami ay tapat na mga lalaki. Ang mga lingkod po ninyo ay hindi mga ispiya.” 12 Sinabi
niya sa kanila, “Hindi, kayo ay dumating para tingnan ang mga hindi nababantayang
mga bahagi ng lupain. 13 Sinabi nila, “Kami na iyong mga lingkod ay labindalawang
magkakapatid na lalaki, mga anak ng isang tao sa lupain ng Canaan. Makikita ninyo,
ang bunso ngayong araw ay kapiling ng aming ama, at isang kapatid na lalaki ay hindi
na nabubuhay.” 14 Sinabi ni Jose sa kanila. “Iyon na nga ang sinasabi ko sa inyo;
kayo'y mga ispiya. 15 Sa pamamagitan nito kayo ay masusubok. Sa pamamagitan
ng buhay ni Paraon, hindi kayo aalis dito, maliban na lang kung pupunta rito ang
bunso ninyong kapatid na lalaki 16 Ipadala ninyo ang isa sa inyo at hayaan ninyong
kunin niya ang inyong kapatid. Mananatili kayo sa kulungan, upang masubukan ang
inyong mga salita, kung mayroon bang katotohanan sa inyo, o sa buhay ni Paraon
tiyak na mga ispiya kayo.” 17 Silang lahat ay isinailalim niya sa pagkakabilanggo sa
loob ng tatlong araw. 18 Sinabi sa kanila ni Jose sa ikatlong araw. “Gawin ninyo ito at
mabuhay, dahil takot ako sa Diyos. 19 Kung kayo ay mga lalaking tapat, hayaan ang
isa sa inyong mga lalaking kapatid na makulong sa bilangguang ito, ngunit pumunta
kayo, magdala kayo ng butil para sa taggutom ng inyong mga tahanan. 20 Dalhin ninyo
ang inyong bunsong kapatid na lalaki sa akin para ang inyong salita ay mapatunayan
at hindi kayo mamamatay.” Kaya ginawa nga nila ito. 21 Sinabi nila sa isa't-isa,
“Tayo ay tunay na nagkasala tungkol sa ating lalaking kapatid dahil nakita natin ang
paghihinagpis ng kanyang kaluluwa nang siya ay magmakaawa sa atin at hindi tayo
nakinig. Dahil doon ang kabalisahan ay dinaranas natin.” 22 Sinagot sila ni Reuben,
“Hindi ba sinabi ko sa inyo, 'Huwag magkasala laban sa bata,' ngunit hindi kayo
nakinig? Tingnan ninyo ngayon, ang kanyang dugo ay hinihingi sa atin.” 23 Hindi nila
alam na naiintindihan sila ni Jose, dahil may isang tagapagsalin na namamagitan sa
kanila. 24 Siya ay tumalikod sa kanila at nanangis. Bumalik siya at nagsalita sa kanila.
Kinuha niya si Simeon mula sa piling nila at iginapos siya habang sila ay nakatingin.
25 Pagkatapos ay inutusan ni Jose ang kanyang mga lingkod na punuin ng butil ang
mga bayong ng kaniyang mga kapatid, at ilagay ang pera ng bawat lalaki pabalik sa
kanilang mga sako, at bigyan sila ng mga kakailanganin para sa paglalakbay. Ginawa
ito para sa kanila. 26 Pinasanan ng mga magkakapatid ng butil ang kanilang mga asno
at sila'y umalis na roon. 27 Habang ang isa sa kanila ay nagbubukas ng kanyang sako
para ipakain sa kanyang asno sa isang lugar-panuluyan, nakita niya ang kanyang
pera. At narito, nasa bukana ito ng kanyang sako. 28 Sinabi niya sa kanyang mga
lalaking kapatid, “Ang aking salapi ay naibalik sa akin. Tingnan ninyo itong nasa
aking sako.” At ang kanilang mga puso ay nangabagabag at ang lahat ay nanginig.
Sinabi nila, “Ano itong ginawa sa atin ng Diyos?” 29 Pumunta sila kay Jacob, na
kanilang ama sa lupain ng Canaan at sinabi nila ang lahat ng nangyari sa kanila.
Sinabi nila, 30 “Ang lalaking panginoon ng lupain ay marahas na nagsalita sa amin at
inisip niyang kami ay mga tiktik sa lupain. 31 Sinabi namin sa kanya, 'Kami po ay mga
lalaking tapat. Hindi po kami mga tikitk. 32 Kami po ay labindalawang magkakapatid,
mga lalaking anak ng aming ama. Ang isa ay hindi na po nabubuhay, at ang bunso

ay kapiling ng aming ama ngayong araw sa lupain ng Canaan.' 33 Sinabi sa amin ng
lalaking panginoon ng lupain, 'Sa pamamagitan nito malalaman ko na kayo ay mga
lalaking tapat. Iwan ninyo sa akin ang isa sa inyong kapatid na lalaki, kumuha kayo
ng butil para sa tag-gutom sa inyong mga tahanan, at humayo na kayo sa inyong daan.
34 Dalhin ninyo ang inyong bunsong kapatid sa akin. Pagkatapos nito ay malalaman
ko na hindi nga kayo mga tiktik, ngunit mga taong tapat. Pagkatapos ay papalayain ko
ang inyong lalaking kapatid, at maaari na kayong mangalakal sa lupain." 35 Dumating
ang panahon habang inaalis nila ang laman ng kanilang mga sako, at narito nga, ang
mga lalagyan ng pilak ng bawat isa ay nasa kanilang sako. Nang makita nila at ng
kanilang ama ang mga lalagyan ng pilak, sila ay natakot. 36 Sinabi sa kanila ni Jacob
na kanilang ama sa, "Inialis ninyo sa akin ang aking mga anak. Hindi na nabubuhay
si Jose, si Simeon ay wala na, at kukunin pa ninyo si Benjamin palayo. Lahat ng ito ay
laban sa akin." 37 Si Reuben ay nagsalita sa kanyang ama, na nagsasabing. "Maaari
mong patayin ang dalawa kong anak kung hindi ko maibalik sa iyo si Benjamin.
Ilagay mo siya sa aking mga kamay, at muli ko siyang dadalhin sa iyo." 38 Sinabi ni
Jacob, "Ang aking anak ay hindi pupunta pababa kasama ninyo. Dahil ang kanyang
kapatid na lalaki ay patay na at siya na lamang ang mag-isang naiwan. Kapag may
kapahamakang nangyari sa kanya sa daan kung saan kayo pupunta, tuluyan mo nang
ibababa ang pagka-abo ng aking buhok kasama ng kalungkutan sa sheol."

43

1 Matindi na ang taggutom sa lupain. 2 Dumating ang panahon nang maubos
na nilang kainin ang butil na kinuha nila mula sa Ehipto, sinabi ng kanilang ama,
"Humayo kayong muli at bumili ng pagkain natin. 3 Sinabi sa kanya ni Juda "Mahigpit
kaming binalaan ng lalaki, 'Hindi ninyo makikita ang aking mukha maliban na
lamang kung kasama ninyo ang iyong kapatid. 4 Kung hahayaan mong isama namin
ang aming kapatid, bababa kami at bibili ng pagkain para sa iyo. 5 Ngunit kung
hindi mo siya ipapasama, hindi kami bababa. Dahil sinabi ng lalaki sa amin,
"Hindi ninyo makikita ang aking mukha maliban na lamang kung kasama ninyo
ang inyong kapatid. 6 Sinabi ni Israel, "Bakit mo ako pinakikitunguhan ng masama
sa pamamagitan ng pagsasabi sa taong iyon na meron pa kayong isang kapatid?"
7 Sinabi nila, "Nagtanong ang lalaki ng mga bagay tungkol sa amin at sa ating pamilya.
Sinabi niya, 'Buhay pa ba ang iyong ama? Mayroon pa ba kayong ibang kapatid?'
Sinagot namin siya ayon sa mga tanong na ito. Paano namin malalaman na sasabihin
niyang, "Dalhin mo dito ang iyong kapatid?" 8 Sinabi ni Judah sa kanyang ama,
"Ipadala mo ang batang lalaki sa amin. Tatayo kami at aalis upang mabuhay kami at
hindi mamatay, kapwa kami, ikaw, at ang aming mga anak. 9 Ako ang mananagot sa
kanya. Ako ang pananagutin mo. Kung hindi ko siya maibabalik sa iyo at maihaharap
sa iyo hayaan mong ako ang masisi habang buhay. 10 Kung hindi kami maaantala,
sigurado ngayon nakabalik na kami dito nang pangalawang beses". 11 Sinabi ng
kanilang ama na si Israel, "Kung ganoon, gawin ninyo ito ngayon. Kumuha kayo ng
mga pinaka magandang produkto sa ating lupain sa inyong mga sisidlan. Magdala
kayo ng regalo sa taong iyon: tulad ng balsamo at pulot-pukyutan, pabango at mirra,
pili at almendra. 12 Doblehin ninyo ang perang dala ninyo. Ang perang naisuli mula sa
pagbukas ng inyong mga sako, dalhin ninyo ulit sa inyong mga kamay. Baka isa lang
itong pagkakamali. 13 Dalhin rin ang inyong kapatid na lalaki. Tumayo at pumunta
kayo ulit sa taong iyon. 14 Nawa'y kaawaan kayo ng Makapangyarihang Diyos sa
harap ng taong iyon, upang palayain niya sa inyo ang iba niyong mga kapatid at si
Benjamin. Kung ako'y nagdadalamhati sa aking mga anak, ako'y nagdadalamhati.
15 At dinala ng mga lalaki ang regalong iyon. Kumuha sila ng dobleng salapi sa

kanilang mga kamay at si Benjamin. Tumayo sila, pumunta pababa sa Ehipto, at
tumayo sa harapan ni Jose. 16 Nang makita ni Jose na kasama nila si Benjamin, sinabi
niya sa katiwala ng kanyang bahay, “Dalhin mo ang mga lalaki sa bahay, kumatay
kayo ng hayop at ihanda ito, dahil ang mga lalaki ay kakain kasama ko ngayong
tanghalian. 17 Ginawa ng katiwala ang sinabi ni Jose. Dinala niya ang mga lalaki sa
bahay ni Jose. 18 Natakot ang mga lalaki dahil sila ay dinala sa bahay ni Jose. Sinabi
nila, “Ito ay dahil sa perang isinauli sa aming mga sako sa unang pagkakataon na
pumunta kami dito, para makahanap siya ng pagkakataon laban sa amin. Maaari
niya kaming hulihin at gawin lipin, at kunin ang aming mga asno. 19 Nilapitan nila
ang katiwala ng bahay ni Jose, at siya ay kinausap nila sa may pintuan ng bahay,
20 sinabing, “Aking amo, noong unang pagkakataon na pumunta kami dito ay para
bumili ng pagkain. 21 Nangyari na, nang makarating na kami sa lugar kung saan kami
ay pansamantalang nakatira, na binuksan namin ang aming mga sako, at, tingnan,
ang bawat pera ng tao ay nandoon sa bukasan ng kanilang sako, ang aming pera
na sakto ang halaga. Ibinalik namin ito sa aming mga kamay. 22 Ang ibang pera
ay dinala rin namin sa aming kamay para bumili ng pagkain. Hindi namin alam
kung sino ang naglagay ng pera sa aming mga sako.” 23 Sinabi ng katiwala, “Ang
kapayapaan ay sumainyo, huwag kayong matakot. Ang inyong Diyos at ang Diyos
ng inyong ama ang maaaring naglagay ng pera sa inyong mga sako. Natanggap ang
iyong pera.” Inilabas naman ng katiwala si Simeon sa kanila. 24 Dinala ng katiwala
ang mga lalaki sa bahay ni Jose. Binigyan niya ito ng tubig, at hinugasan nila ang
kanilang mga paa. Binigyan niya ng mga pagkain ang kanilang mga asno. 25 Inihanda
nila ang mga regalo sa pagdating ni Jose sa tanghali, sapagkat narinig nila na sila ay
kakain doon. 26 Nang dumating si Jose sa bahay, dinala nila ang mga regalo na nasa
kamay nila doon sa bahay, at sila'y yumuko sa harapan niya sa sahig. 27 Tinanong
niya sila tungkol sa kanilang kalagayan at nagsabing, “Mabuti ba ang kalagayan ng
inyong ama, ang matanda na inyong binabanggit? Buhay pa ba siya?” 28 Sila ay
nagsalita, “Ang iyong lingkod ang aming ama ay mabuti naman. Siya ay buhay pa.”
Sila ay dumapa at yumuko. 29 Itinuon niya ang kanyang mga mata pataas at nakita si
Benjamin ang kanyang kapatid na lalaki, ang anak ng kanyang ina, na nagsasabing,
“Ito ba ang sinasabi mong nakababatang kapatid mo na iyong binabanggit sa akin?
Sinabi niya, “Ang Diyos ay maging maawain sa iyo, aking anak”. 30 Nagmamadali
si Jose na lumabas sa loob, dahil labis siyang naantig tungkol sa kanyang kapatid
na lalaki. Naghanap siya ng lugar upang iyakan. Pumunta siya sa kanyang silid at
doon umiyak. 31 Naghilamos siya at lumabas. Pinigilan niya ang kanyang sarili, na
nagsasabing “Ihain na ang pagkain”. 32 Pinagsilbihan ng mga lingkod si Jose na siya
lang at ang kanyang mga kapatid na lalaki na sila lang. Ang mga taga-Ehipto ay
kumain doon kasama niya ng sila-sila lang dahil ang taga-Ehipto ay hindi kumakain
ng tinapay kasama ng mga Hebreo, dahil ito ay hindi katanggap-tanggap sa mga
taga-Ehipto. 33 Ang mga kapatid niya ay umupo sa tapat niya, ang panganay ayon sa
kanyang karapatan, at ang pinaka bata ayon sa kanyang pagkabata. Ang mga lalaki
ay sama-samang namangha. 34 Nagpadala si Jose ng mga parte sa kanila mula sa
pagkain na nasa harapan niya. Pero ang parte ng kay Benjamin ay limang beses ang
dami kaysa sa kanyang mga kapatid. Sila'y nag inuman at nagpakasaya na kasama
niya.

44

1 Inatasan ni Jose ang katiwala ng kanyang bahay, sinabing, “Punuin mo ang sako
ng mga lalaki ng pagkain, hangga't sa makakaya nilang buhatin, at ilagay ang bawat
pera ng lalaki sa ibabaw ng kanyang sako. 2 Ilagay ang aking baso, ang pilak na baso,

sa ibabaw ng sako ng bunso, at ganoon din ang kanyang pera para sa butil.” Ginawa
ng katiwala ang sinabi ni Jose. 3 Nang nagbubukang-liwayway na, at ang mga lalaki ay
pinaalis na, sila at ang kanilang mga asno. 4 Nang sila ay nakalabas sa lungsod subalit
hindi pa nakakalayo, sinabi ni Jose sa kanyang katiwala, “Tumayo ka, sundan mo ang
mga lalaki, at kung maabutan mo sila, sabihin mo sa kanila, 'Bakit ninyo sinuklian
ng kasamaan ang kabutihan? 5 Hindi ba ito ang baso mula sa iniinuman ng aking
amo, at ang baso na ginagamit niya para sa kanyang panghuhula? Gumawa kayo ng
masama, ang bagay na ito na inyong ginawa.”' 6 Naabutan sila ng katiwala at sinabi
ang mga salitang ito sa kanila. 7 Sinabi nila sa kanya, “Bakit po sinasabi ng aking
amo ang ganitong mga salita? Malayong gawin ng inyong mga lingkod ang bagay
na iyan. 8 Tingnan ninyo, ang pera na nakita sa aming mga sako, ay muli naming
dinala sa inyo sa labas ng lupain ng Canaan. Paano naman namin nanakawin mula
sa tahanan ng inyong amo ang pilak o ginto? 9 Kung sinuman sa inyong lingkod ang
makitaan, hayaan mo siyang mamatay, at kami rin ay magiging mga alipin ng aming
amo.” 10 Sinabi ng katiwala, “Ngayon rin hayaang magkaganoon ayon sa iyong mga
salita. Siya na mahanapan ng baso ay magiging alipin ko, at ang iyong mga kapatid ay
mapapawalangsala.” 11 At nagmamadali ang bawat lalaki at dinala ang kanilang sako
pababa sa lupa, at binuksan ng bawat lalaki ang kanilang mga sako. 12 Naghanap ang
katiwala. Nagsimula siya sa pinaka-panganay at natapos sa bunso, at nahanap ang
baso sa sako ni Benjamin. 13 Pagkatapos pinunit nila ang kanilang mga damit. Nilagay
ng bawat lalaki ang kanilang asno at bumalik sa lungsod. 14 Si Juda at ang kanyang
mga kapatid ay pumunta sa tahanan ni Jose. Siya ay nanatili pa roon, at sila'y yumuko
sa lupa sa harapan nito. 15 Sinabi ni Jose sa kanila, “Ano itong ginagawa ninyo?
Hindi ba ninyo alam na ang lalaking tulad ko ay bihasa sa panghuhula?” 16 Sinabi
ni Juda, “Ano ang maari naming sabihin sa inyo aming amo? O kaya, paano namin
maipagtatanggol ang aming sarili? Nalaman ng Diyos ang kasalanan ng iyong mga
lingkod. Tingnan ninyo, kami ay alipin na ng aming amo, kami at siyang nahanapan
ng baso.” 17 Sinabi ni Jose, “Malayong gawin ko iyan. Ang lalaking nahanapan ng
baso sa kanyang kamay, ang lalaking iyon rin ang magiging alipin ko, subalit ang mga
iba ay makakauwi na ng mapayapa sa inyong ama.” 18 Pagkatapos lumapit si Juda sa
kanya at sinabing, “Aking amo pakiusap, pahintulutan po ninyo akong makapagsalita
sa pandinig ng aking amo, at huwag hayaang umapoy sa galit laban sa iyong alipin,
sapagkat katulad ka ni Paraon. 19 Ang aking amo ay nagtanong sa kanyang mga
lingkod, sinasabing, 'Mayroon pa ba kayong ama o kapatid? 20 At sinabi namin sa
aming amo, 'Mayroon kaming matandang ama, at anak niya sa kanyang katandaan,
isang bunso. At patay na ang kanyang kuya, at siya ay nag-iisa na lamang na naiwan
mula sa kanyang ina, at mahal na mahal siya ng kanyang ama.' 21 At sinabi mo sa
iyong mga lingkod, 'Dalhin ninyo siya rito sa akin para makita ko siya.' 22 At sinabi
namin sa aming amo, 'Hindi kayang iwan ng bata ang kanyang ama. Sapagkat kung
iiwan niya ang kaniyang ama ikamamatay ito ng kanyang ama.' 23 At sinabi mo sa
iyong mga lingkod, 'Kung hindi ninyo kasama pababa ang bunso ninyong kapatid,
hindi na ninyo muli makikita ang aking mukha.' 24 At nangyari nga nang kami ay
nakabalik sa aking ama na iyong mga lingkod, isinalaysay namin sa kanya ang mga
salita ng aming amo. 25 At sinabi ng aming ama, 'Umalis kayo muli, bumili kayo
ng ilang makakain.' 26 At sinabi namin, 'Hindi na kami makabababa. Kung kasama
namin ang aming nakababatang kapatid, kami ay makakaalis pababa, sapagkat hindi
na kami hahayaan na makita pa muli ang mukha ng lalaki kung hindi namin kasama
ang bunso naming kapatid.' 27 Sinabi ng aking ama na iyong lingkod, 'Alam ninyong
dalawa lamang ang ipinanganak ng aking asawa. 28 At ang isa ay nawala mula sa akin
at sinabi ko. “Talaga ngang siya ay nagkapira-piraso, at hindi ko na siya nakita mula

noon." [29] At kung kukunin rin ninyo itong isa sa akin at muling mapahamak, dadalhin
ninyo ako sa katandaan na puno ng dalamhati sa kamatayan.' [30] Kaya ngayon, kung
pupunta ako sa aking ama na inyong alipin, at hindi ko kasama ang bata, sapagkat ang
kanyang buhay ay karugtong na ng buhay ng batang lalaki, [31] kapag ito ay nangyari,
na hindi niya makita na kasama namin ang bata siguradong ikamamatay niya ito.
At ang iyong alipin ay magiging dahilan ng pagdurusa ng ama ng iyong alipin sa
kamatayan. [32] Sapagkat ang iyong alipin ang katiyakan sa bata para sa aking ama at
sinabi kong, 'Kung hindi ko madadala ang bata sa iyo, papasanin ko ang kasalanan
magpakailanman sa aking ama. [33] Kaya ngayon, ako po ay nagmamakaawa hayaang
manatili ang iyong lingkod sa halip na ang bata ang maging alipin ng aking amo, at
hayaang makabalik ang bata kasama ng kanyang mga kapatid. [34] Sapagkat paano ako
makakabalik sa aking ama kung hindi ko kasama ang bata? Natatakot akong makita
ang masamang mangyayari sa aking ama."

45

[1] Pagkatapos hindi nakapagpigil si Jose sa kanyang sarili sa harapan ng lahat ng
mga lingkod na nakatayo sa kanyang tabi. Sinabi niya ng malakas, "Iwanan ninyo
akong lahat." Kaya walang lingkod na nakatayo sa tabi niya nang siya ay nagpakilala
sa kanyang mga kapatid na lalaki. [2] Umiyak siya ng malakas, narinig ito ng mga
taga-Ehipto at ang tahanan ng Paraon ay nakarinig ito. [3] Sinabi ni Jose sa kanyang
mga kapatid na lalaki, "Ako si Jose. Buhay pa ba ang aking ama?" Ang kanyang mga
kapatid na lalaki ay hindi makasagot sa kanya, sapagkat sila ay nabigla sa kanyang
presensiya. [4] Pagkatapos sinabi ni Jose sa kanyang mga kapatid na lalaki, "Pakiusap,
lumapit kayo sa akin." Lumapit sila. Sinabi niya, "Ako si Jose ang inyong kapatid
na lalaki, na inyong ipinagbili sa Ehipto. [5] At ngayon huwag kayong magdalamhati o
magalit sa inyong mga sarili na ipinagbili ninyo ako dito, sapagkat nauna na akong
ipinadala ng Diyos sa inyo upang pangalagaan ang buhay ninyo. [6] Nasa tagtuyot ang
lupain nitong mga dalawang taon at magkakaroon pa nang limang dagdag na mga
taon na walang pag-aararo o walang ani. [7] Nauna na akong ipinadala ng Diyos sa
inyo upang pangalagaan kayo bilang mga nalalabi dito sa mundo at nang mapanatili
kayong buhay sa pamamagitan ng dakilang kaligtasan. [8] Kaya ngayon, hindi kayo
ang nagpadala sa akin dito kung hindi ang Diyos, at ginawa niya akong ama ng
Paraon, amo ng lahat ng kanyang tahanan, at pinuno ng lahat ng lupain sa Ehipto.
[9] Magmadali kayo at umakyat patungo sa aking ama at sabihin sa kanya 'Ito ang
sinabi ng inyong anak na si Jose, ginawa ako ng Diyos na amo ng buong Ehipto.
Bumaba ka dito sa akin at huwag mag-atubili. [10] Maninirahan ka sa lupain ng Gosen
at nang ikaw ay mapalapit sa akin, ikaw at ang iyong mga anak at ang mga anak
ng iyong mga anak, at ang iyong mga hayop at ang iyong mga baka, at ang lahat
ng nasa iyo. [11] Tutustusan kita doon sapagkat mayroon pang limang mga taon na
tagtuyot upang hindi ka humantong sa kahirapan, ikaw, ang iyong tahanan, at ang
lahat ng nasa iyo.' [12] Tingnan ninyo, nakikita ng inyong mga mata, at mga mata ng
aking kapatid na lalaki na si Benjamin, na itong aking bibig ang nakikipag-usap sa
inyo. [13] Sasabihin ninyo sa aking ama ang tungkol sa lahat ng aking kapangyarihan
sa Ehipto, at ang lahat ng inyong mga nakita. Magmamadali kayo at dalhin ang aking
ama dito." [14] Niyakap niya ang kanyang kapatid na si Benjamin sa leeg at umiyak,
at si Benjamin ay umiyak sa kanyang leeg. [15] Hinagkan niya ang lahat ng kanyang
mga lalaking kapatid at umiyak sa kanila. Pagkatapos noon nakipag-usap sa kanya
ang kanyang mga kapatid na lalaki. [16] Ang balita tungkol dito ay sinabi sa bahay ng
Paraon: "Dumating ang mga lalaking kapatid ni Jose." Ito ay labis na ikinalugod ng
Paraon at ng kanyang mga lingkod. [17] Sinabi ng Paraon kay Jose, "Sabihin mo sa iyong

mga lalaking kapatid, 'Gawin ito: lagyan ninyo ang inyong mga hayop at pumunta sa
lupain ng Canaan. 18 Kunin ninyo ang inyong ama at ang inyong mga sambahayan
at pumunta sa akin. Ibibigay ko sa inyo ang kasaganahan ng lupain ng Ehipto, at
kakainin ninyo ang taba ng lupain.' 19 Kayo ngayon ay inuutusan ko kayo 'Gawin
ninyo ito, kumuha kayo ng mga karitela mula sa lupain ng Ehipto para sa inyong mga
anak at mga asawa. Kunin ninyo ang inyong ama at pumarito. 20 Huwag na kayong
mag-alala tungkol sa inyong mga ari-arian, sapagkat sa inyo na ang kasaganahan ng
lahat ng lupain sa Ehipto.'" 21 Ginawa ito ng mga anak ni Israel. Binigayan sila ni
Jose ng mga karitela, ayon sa utos ng Paraon at binigyan sila ng mga panustos para
sa paglalakbay. 22 Sa kanilang lahat nagbigay siya sa bawat tao ng mga pampalit
na damit, ngunit kay Benjamin nagbigay siya ng tatlong daang mga piraso ng pilak
at limang mga pampalit na damit. 23 Ito ang kanyang ipinadala para sa kanyang
ama: Sampung mga asno na may kargang magandang mga kagamitan ng Ehipto, at
sampung babaeng mga asno na may karga na mga butil, tinapay, at iba pang mga
gamit para sa kanilang ama para sa paglalakbay. 24 Kaya pinadala niya ng papalayo
ang kanyang mga lalaking kapatid at sila ay umalis. Sinabi niya sa kanila, "Tiyakin
ninyo na huwag kayong mag-aaway sa paglalakbay". 25 Umalis sila mula sa Ehipto at
dumating sa lupain ng Canaan, kay Jacob na kanilang ama. 26 Sinabi nila sa kaniya,
"Buhay pa si Jose at siya ang namumuno sa buong lupain ng Ehipto". At ang kanyang
puso ay namangha, sapagkat hindi niya sila pinaniniwalaan. 27 Sinabi nila sa kanya
ang lahat ng mga salita ni Jose na kanyang sinabi sa kanila. Muling nabuhay ang
espiritu ni Jacob na kanilang ama nang makita ni Jacob ang mga karitela na ipinadala
ni Jose na magdadala sa kanya,. 28 Sinabi ni Israel, "Sapat na ito. Buhay pa ang aking
anak na si Jose. Pupunta ako at makikipagkita sa kanya bago ako mamatay."

46

1 Naglakbay si Israel dala lahat ng mayroon siya at nagtungo sa Beer-seba. Nag-
alay siya roon ng mga handog sa Diyos ng kanyang amang si Isaac. 2 Nangusap ang
Diyos kay Israel sa pamamagitan ng pangitain sa gabi, na sinasabing, "Jacob, Jacob."
Sinabi niya, "Narito ako." 3 Sinabi niya, "Ako ang Diyos, ang Diyos ng iyong ama.
Huwag kang matakot na bumaba patungong Ehipto, dahil doon kita gagawing isang
dakilang bansa. 4 Bababa ako kasama mo sa Ehipto at tunay na ibabalik kitang muli.
Isasara ni Jose ang iyong mga mata sa pamamagitan ng kanyang sariling kamay."
5 Bumangon si Jacob mula sa Beer-seba. Isinakay ng mga anak na lalaki ni Israel si
Jacob na kanilang ama, ang kanilang mga anak, at ang kanilang mga asawa sa mga
kariton na ipinadala ng Paraon para magdala sa kanya. 6 Dinala nila ang kanilang
mga alagang hayop at mga ari-arian na naipon nila sa lupain ng Canaan. Pumunta
si Jacob sa Ehipto at ang lahat ng kanyang mga kaapu-apuhan kasama niya. 7 Dinala
niya kasama sa Ehipto ang kanyang mga anak na lalaki, at kanyang mga apong lalaki,
kanyang mga anak na babae at kanyang mga apong babae, at lahat ng kanyang mga
kaapu-apuhan. 8 Ito ang mga pangalan ng mga anak ni Israel na dumating sa Ehipto,
si Jacob at ang kanyang mga anak na lalaki: si Ruben, panganay na anak ni Jacob;
9 mga anak na lalaki ni Ruben na sina Enoc, Fallu, Hezron at Carmi; 10 mga anak ni
Simeon sina Jemuel, Jamin, Ohad, Jaquin, Zohar at Saul, na mga anak na lalaki ng
babaeng taga-Canaan; 11 mga anak na lalaki ni Levi na sina Gershon, Coat at Merari;
12 mga anak na lalaki ni Juda: sina Er, Onan, Sela, Fares at Zara, (pero namatay si
Er at Onan sa lupain ng Canaan. At ang mga anak na lalaki ni Fares, sina Hezron at
Hamul); 13 Ang mga anak na lalaki ni Isacar: sina Tola, Pua, Job, at Simron; 14 Ang
mga anak na lalaki ni Zabulun: sina Sered, Elon, at Jahleel 15 (ito ang mga anak na
lalaki ni Lea na ipinanganak kay Jacob sa Paddan Aram, kabilang ang anak niyang

babae na si Dina. Ang bilang ng lahat ng kanyang mga anak na lalaki at mga anak
na babae ay tatlumpu't tatlo); [16] ang mga anak na lalaki ni Gad, sina Zifion, Hagui at
Suni, Ezbon, Eri, Arodi, at Areli; [17] ang mga anak na lalaki ni Aser, sina Jimna at Isua,
Isui at Beria, at si Sera na kanilang kapatid na babae; ang mga anak na lalaki ni Beria,
sina Heber at Malquiel [18] (ito ang mga anak na lalaki ni Zilpa, na ibinigay ni Laban sa
kanyang anak na babae na si Lea. Ito ang mga ipinanganak niya kay Jacob— labing-
anim lahat); [19] ang mga anak na lalaki ni Jacob kay Raquel na kanyang asawa—sina
Jose and Benjamin. [20] (sa Ehipto ipinanganak sina Manases at Efraim kay Jose at
Asenath, anak na babae ni Potifera na pari ng On); [21] ang mga anak na lalaki ni
Benjamin, sina Bela, Bequer, Ashbel, Gera, Naaman, Ehi, Ros, Mupim, Hupim, at Ard
[22] (ito ang mga anak na lalaki ni Raquel na ipinanganak kay Jacob. Ang mga taong
ito ay labing-apat lahat); [23] Ang anak na lalaki ni Dan, si Husim; [24] ang mga anak na
lalaki ni Neftali, sina Jahzeel, Guni, Jeser, and Silem [25] (ito ang mga anak na lalaki
ni Jacob kay Bilha na ibinigay ni Laban kay Raquel na kanyang anak na babae. Ang
mga taong ito ay pito lahat. [26] Lahat ng mga taong dumating kasama ni Jacob sa
Ehipto na kanyang mga kapu-apuhan, bukod sa kanyang mga manugang na babae
ay animnapu't anim lahat. [27] Ang dalawang lalaking anak ni Jose na ipinanganak sa
kanya sa Ehipto ay dalawa. Lahat ng tao sa bahay ni Jacob na pumunta sa Ehipto
ay pitumpo lahat. [28] Naunang ipinadala ni Jacob si Juda papunta kay Jose upang
ituro sa kanya ang daan patungong Gosen at sila ay pumunta sa lupain ng Gosen.
[29] Inihanda ni Jose ang kanyang karwahe at umakyat para salubungin si Israel na
kanyang ama sa Gosen. Siya ay nakita niya, niyapos ang kanyang leeg at humagulgol
sa kanyang leeg ng matagal. [30] Sinabi ni Israel kay Jose, “Ngayon hayaan mo na akong
mamatay, yamang nakita ko na ang iyong mukha, na ikaw ay buhay pa.” [31] Sinabi
ni Jose sa kanyang mga kapatid na lalaki at sa bahay ng kanyang ama, “Aakyat ako
at sasabihin kay Paraon na, 'Ang aking mga lalaking kapatid at ang tahanan ng aking
ama na nasa lupain ng Canaan ay pumunta sa akin. [32] Ang mga lalaki ay mga pastol
dahil sila ay tagapag-alaga ng kanilang mga alagang hayop. Dinala nila ang kanilang
mga kawan, mga baka at lahat ng mayroon sila.' [33] Darating ang oras, kapag tinawag
at tinanong kayo ng Paraon, 'Ano ang inyong hanap-buhay?' [34] sabihin ninyo dapat
na, 'Ang inyong mga lingkod ay tagapag-alaga ng mga hayop mula sa aming kabataan
hanggang ngayon, kami at ang aming mga ninuno.' Gawin ninyo ito para kayo ay
maaring manirahan sa lupain ng Gosen, dahil ang bawat pastol ay kasuklam-suklam
sa mga taga-Ehipto.”

47

[1] Pagkatapos pumasok si Jose at sinabi sa Paraon, “Ang aking ama at ang aking
mga kapatid na lalaki, ang kanilang mga hayop, ang kanilang mga alagang kawan,
at ang lahat ng kanilang pagmamay-ari, ay dumating na galing sa lupain ng Canaan.
Tingnan mo, sila ay nasa lupain na ng Gosen. [2] Sinama niya ang lima sa kanyang mga
kapatid na lalaki at ipinakilala sila sa Paraon. [3] Sinabi ng Paraon sa kanyang mga
kapatid na lalaki, “Ano ang hanapbuhay ninyo?” Sinabi nila sa Paraon, “Ang iyong
mga lingkod ay mga pastol, katulad ng aming mga ninuno. [4] Pagkatapos sinabi nila
kay Paraon, “Pumunta kami bilang pansamantalang mamamayan sa lupain. Wala ng
pastulan para sa mga hayop ng inyong mga lingkod, dahil malubha na ang taggutom
sa lupain ng Canaan. Kaya ngayon, pakiusap hayaan niyo ang iyong mga lingkod
na manirahan sa lupain ng Gosen.” [5] Pagkatapos nagsalita ang Paraon kay Jose, at
sinabing, “Ang iyong ama at ang iyong mga kapatid na lalaki ay pumunta sa iyo,
[6] Ang lupain ng Ehipto ay nasa harapan mo. Patirahin mo ang iyong ama at ang
iyong mga kapatid na lalaki sa pinakamainam na rehiyon, sa lupain ng Gosen. Kung

may kakilala kang mga lalaki mula sa kanila na may kakayahan, ilagay mo sila bilang
tagapamahala sa aking mga alagang hayop.” 7 Pagkatapos dinala ni Jose ang kanyang
ama na si Jacob at ipinakilala siya sa Paraon. Pinagpala ni Jacob si Paraon. 8 Sinabi ng
Paraon kay Jacob, “Gaano ka na katagal nabubuhay?” 9 Sinabi ni Jacob kay Paraon,
“Ang mga taon ng aking mga paglalakbay ay isandaan at tatlumpu. Ang mga taon
ng aking buhay ay maikli at masakit. Hindi ito kasintagal ng aking mga ninuno.”
10 Pagkatapos pinagpala ni Jacob ang Paraon at umalis mula sa kanyang harapan.
11 Pagkatapos pinatira ni Jose ang kanyang ama at ang kanyang mga kapatid na lalaki.
Binigyan niya sila ng lupain sa Ehipto, ang pinakamainam na lupain, sa lupain ng
Rameses, ayon sa utos ng Paraon. 12 Binigyan ni Jose ng pagkain ang kanyang ama,
mga kapatid, at lahat ng sambahayan ng kanyang ama, ayon sa bilang ng kanilang
kasama sa bahay. 13 Ngayon wala ng pagkain sa lahat ng lupain; dahil malubha na ang
taggutom. Ang lupain ng Ehipto at ang lupain ng Canaan ay nakatiwangwang dahil sa
taggutom. 14 Naipon ni Jose ang lahat ng salaping nasa lupain ng Ehipto at sa lupain
ng Canaan, sa pamamagitan ng pagbebenta ng butil sa mga mamamayan. Pagkatapos
dinala ni Jose ang salapi sa palasyo ng Paraon. 15 Nang naubos na ang lahat ng salapi
sa mga lupain ng Ehipto at Canaan, lahat ng mga taga-Ehipto ay pumunta kay Jose
at sinabing, “Bigyan mo kami ng pagkain! Bakit kami mamamatay sa iyong harapan
dahil ubos na ang aming salapi? 16 Sinabi ni Jose, “Kung wala na kayong salapi,
dalhin ninyo ang inyong mga hayop at bibigyan ko kayo ng pagkain bilang kapalit ng
inyong mga alagang hayop.” 17 Kaya dinala nila ang kanilang mga alagang hayop kay
Jose. Binigyan sila ni Jose ng pagkain bilang kapalit ng kanilang mga kabayo, mga
hayop, mga kawan, at mga asno. Pinakain niya sila ng tinapay kapalit ng kanilang
mga hayop sa taon na iyon. 18 Nang natapos ang taong iyon, pumunta sila sa kanya
nang sumunod na taon at sinabi sa kanya, “Hindi kami magtatago sa aming amo na
ubos na ang lahat ng aming salapi, at ang mga baka pag-aari na ng aming amo. Wala
ng natira pa sa paningin ng aming amo, maliban sa aming katawan at ang aming
lupain. 19 Bakit kami mamamatay sa harap ng iyong mga mata, kami at ang aming
lupain? Bilhin mo kami at ang aming lupain kapalit ng pagkain, at kami at ang aming
lupain ay magiging mga lingkod ni Paraon. Bigyan mo kami ng binhi para mabuhay
kami at hindi mamatay, at ang aming lupain ay hindi mapababayan. 20 Kaya nabili ni
Jose ang buong lupain ng Ehipto para sa Paraon. Ibinenta ng bawat mamamayan ng
Ehipto ang kanilang mga bukid, dahil napakalubha na ng taggutom. Sa paraang ito,
ang lupain ay naging pag-aari na ng Paraon. 21 Tungkol naman sa mga tao, ginawa
niya silang alipin mula sa dulong hangganan ng Ehipto hanggang sa kabilang dulo.
22 Ang lupain lamang ng mga pari ang hindi nabili ni Jose dahil ang mga pari ay
binibigyan ng rasyon. Kumakain sila mula sa rasyon na ibinibigay ng Paraon sa
kanila. Kaya hindi nila ipinagbili ang kanilang lupain. 23 Pagkatapos sinabi ni Jose
sa mga tao, “Masdan ninyo, binili ko kayo at ang inyong lupain sa araw na ito para
sa Paraon. Ngayon narito ang mga binhi para sa inyo, at tatamnan niyo ang lupain.
24 Sa anihan, magbigay kayo ng ikalimang bahagi sa Paraon, at ang apat na bahagi ay
para sa inyong sarili, para sa binhi ng lupain at para pagkain ng inyong sambahayan
at inyong mga anak.” 25 Sinabi nila, “Iniligtas mo ang buhay namin. Sana ay maging
kalugod-lugod kami sa iyong mga mata. Kami ay magiging mga alipin ng Paraon.”
26 Kaya ginawa itong kautusan ni Jose na umiiral pa rin sa lupain ng Ehipto hanggang
sa araw na ito, na ang ikalimang bahagi ay magiging pag-aari ng Paraon. Ang lupain
lang ng mga pari ang hindi napunta sa Paraon. 27 Kaya si Israel ay nanirahan sa
lupain ng Ehipto, sa lupain ng Goshen. Ang kanyang mga tao roon ay nakakuha ng
mga ari-arian. Sila ay mabunga at dumami ng lubos. 28 Si Jacob ay tumira sa Ehipto
ng labimpitong taon, kaya ang mga taon ng buhay ni Jacob ay isandaan at apatnapu't

pitong taon. 29 Nang malapit na ang oras ng kamatayan ni Israel, tinawag niya ang
kanyang anak na si Jose at sinabihan siyang, “Kung ngayon ako ay kalugod-lugod sa
iyong paningin, ilagay mo ang iyong kamay sa ilalim ng aking hita, at pakitaan mo
ako ng katapatan at pagiging mapagkakatiwalaan. Pakiusap huwag mo akong ilibing
sa Ehipto.” 30 Pagtulog ko kasama ng aking mga ama, ilabas mo ako sa Ehipto at
ilibing sa libingan ng aking mga ninuno.” Sinabi ni Jose, “Gagawin ko ang sinabi mo.”
31 Sinabi ni Israel, “Mangako ka sa akin,” at si Jose ay nangako sa kanya. Pagkatapos
yumuko si Israel sa ulunan ng kanyang higaan.

48

1 At nangyari na pagkatapos ng mga bagay na ito, may nagsabi kay Jose, “Tingnan
mo, maysakit ang iyong ama.” Kaya kinuha niya ang kanyang dalawang anak
na lalaki, sina Manasses at Efraim. 2 Nang sinabihan si Jacob, “Tingnan mo, ang
iyong anak na si Jose ay dumating para makita ka,” Nag-ipon ng lakas si Israel at
umupo sa kanyang higaan. 3 Sinabi ni Jacob kay Jose, “Nagpakita sa aking ang
makapangyarihang Diyos sa Luz sa lupain ng Canaan. Binasbasan niya ako 4 at
sinabi sa akin, 'Tingnan mo, palalaguin kita, at pararamihin kita. Gagawin kitang
kapulungan sa mga bansa. Ibibigay ko ang lupaing ito sa iyong mga kaapu-apuhan
bilang isang walang hanggang pag-aari.' 5 At ngayon ang dalawa mong anak na lalaki
na ipinanganak sa iyo mula sa lupain ng Ehipto bago ako dumating dito, sila ay akin.
Sina Efraim at Manasses ay magiging akin, tulad nina Ruben at Simeon na akin.
6 Ang susunod na mga anak mo pagkatapos nila ay magiging iyo; sila ay nakalista sa
ilalim ng mga pangalan ng kanilang mga kapatid sa kanilang mana. 7 Pero para sa
akin, nang dumating ako mula sa Paddan, sa aking kalungkutan namatay si Raquel
sa lupain ng Canaan sa daan nang ako ay pabalik, habang may kaunting kalayuan
pa papunta sa Efrata. Inilibing ko siya roon sa daanan patungo sa Efrata (ito ay
Bethlehem).” 8 Nang nakita ni Israel ang mga anak na lalaki ni Jose, sinabi niya.
“Kanino ang mga ito?” 9 Sinabi ni Jose sa kanyang ama, “Sila ang mga anak kong
lalaki, na ibinigay sa akin ng Diyos dito.” Sinabi ni Israel, “Dalhin mo sila sa akin
para mabasbasan ko sila.” 10 Ngayon ang mga mata ni Israel ay malabo na dahil sa
kanyang katandaan, kaya hindi na siya nakakakita. Kaya dinala sila ni Jose malapit
sa kanya, at hinagkan sila at niyakap. 11 Sinabi ni Israel kay Jose, “Hindi ko kailanman
inasahang makikitang muli ang iyong mukha, pero ipinahintulot pa ng Diyos na
makita ko ang iyong mga anak.” 12 Kinuha sila ni Jose mula sa pagitan ng mga tuhod
ni Jacob, at saka yumuko na nakasayad ang mukha sa lupa. 13 Kapwa sila kinuha
ni Jose, si Efraim sa kanyang kanang kamay sa may bandang kaliwang kamay ni
Israel, at si Manasses sa kanyang kaliwang kamay sa may bandang kanang kamay
ni Israel, at dinala sila malapit sa kanya. 14 Inabot ni Israel ang kanyang kanang
kamay at inilagay sa ulo ni Efraim, na siyang mas bata, at ang kanyang kaliwang
kamay sa ulo ni Manasses. Pinagsalungat niya ang kanyang mga kamay, dahil si
Manasses ang panganay. 15 Binasbasan ni Israel si Jose, na nagsasabing, “And Diyos
na kasama ng aking amang si Abraham at si Isaac, ang Diyos na nag-alaga sa akin
sa araw na ito, 16 ang anghel na nagbantay sa akin mula sa lahat ng kapahamakan,
nawa ay pagpalain niya ang mga kabataang ito. Nawa ang pangalan ko ay ipangalan
sa kanila, at ang pangalan ng aking amang sina Abraham at Isaac. Nawa lumago
sila at maging napakarami sa mundo.” 17 Nang nakita ni Jose ang kanyang ama na
nilagay ang kanyang kanang kamay sa ulo ni Efraim, ikinasama niya ng loob ito.
Kinuha niya ang kamay ng kanyang ama upang ilipat mula sa ulo ni Efraim sa ulo ni
Manasses. 18 Sinabi ni Jose sa kanyang ama, “Hindi aking ama; ito po ang panganay.
Ilagay mo ang iyong kanang kamay sa kanyang ulo.” 19 Tumanggi ang kanyang ama at

nagsabi, “Alam ko, anak, alam ko, siya ay magiging isang lahi, at siya rin ay magiging
dakilang mga lahi. Pero ang kanyang nakababatang kapatid ay magiging mas dakila
pa kaysa sa kanya, at ang kanyang mga kaapu-apuhan ay magiging maraming mga
bansa.” 20 Binasbasan sila ni Israel sa araw na iyon sa mga salitang ito, “Ang mga
mamamayan sa Israel ay magpapahayag ng pagpapala sa pamamagitan ng inyong
mga pangalan na nagsasabing, 'Nawa gawin ng Diyos na maging tulad ni Efraim at
Manasses'.” Sa ganitong paraan, inuna ni Israel si Efraim bago si Manasses. 21 Sinabi
ni Israel kay Jose, “Tingnan mo, malapit na akong mamatay, pero kasama ninyo ang
Diyos, at dadalhin kayo pabalik sa lupain ng inyong mga ama. 22 Sa iyo, bilang isang
nakahihigit sa iyong mga kapatid, ibibigay ko ang bundok na libis na nakuha ko mula
sa Amoreo sa pamamagitan ng aking tabak at aking pana.”

49

1 Pagkatapos tinawag ni Jacob ang kanyang mga anak na lalaki, at sinabi:
“Magsama-sama kayo, para sabihin ko kung ano ang mangyayari sa inyo sa
hinaharap. 2 Magpulong kayo at makinig, kayong mga anak na lalaki ni Jacob.
Makinig kayo kay Israel, ang inyong ama. 3 Ruben, ikaw ang aking panganay, aking
lakas, at ang simula ng aking kalakasan, katangi-tangi ang dangal at katangi-tangi ang
kapangyarihan. 4 Katulad ng hindi mapipigilan na matuling agos ng tubig, hindi ka
magkakaroon ng katanyagan, dahil sumampa ka sa kama ng iyong ama. Dinungisan
mo ito; sumampa ka sa aking higaan. 5 Sina Simeon at Levi ay magkapatid. Mga
armas na marahas ang kanilang mga tabak. 6 O aking kaluluwa, huwag kayong
pumunta sa kanilang konseho, huwag kayong makiisa sa kanilang pagpupulong,
dahil labis ang karangalan ng aking puso para dito. Papatay sila ng mga tao dahil sa
kanilang galit. Pipilayan nila ang baka para sa kanilang kasiyahan. 7 Nawa sumpain
ang kanilang galit, dahil ito ay mabagsik—at ang kanilang matinding galit, dahil ito ay
malupit. Hahatiin ko sila kay Jacob at ikakalat ko sila sa Israel. 8 Juda, pupurihin ka
ng iyong mga kapatid na lalaki. Ang iyong kamay ay nasa leeg ng iyong mga kaaway.
Yuyuko sa iyo ang mga anak na lalaki ng iyong ama. 9 Si Juda ay isang batang leon.
Anak ko, tapos ka na sa iyong mga biktima. Yumuko siya, yumukod siya katulad
ng leon, katulad ng leona. Sino ang hahamon na gisingin siya? 10 Hindi mawawala
ang setro sa Juda, kahit ang tungkod ng pinuno mula sa pagitan ng kanyang mga
paa, hanggang dumating ang Silo. Susunod ang mga bansa sa kanya. 11 Pagkatali
ng kanyang batang kabayo sa puno ng ubas at ng batang asno sa piling puno ng
ubas, nilabhan niya ang kanyang mga kasuotan ng alak at ang kanyang balabal
sa dugo ng mga ubas. 12 Ang mata niya ay magiging kasing itim ng alak, at ang
kanyang ngipin ay kasing puti ng gatas. 13 Titira si Zebulon sa tabing-dagat. Magiging
daungan siya ng mga barko at aabot ang kanyang hangganan sa Sidon. 14 Malakas
na asno si Isacar na nakahiga sa gitna ng tupahan. 15 Nakakakita siya ng mabuting
lugar na pagpahingahan at kaaya-ayang lupain. Iyuyukod niya ang kanyang balikat
para pumasan at naging isang alipin para sa tungkulin. 16 Hahatulan ni Dan ang
kanyang mga tao bilang isa sa mga lipi ng Israel. 17 Magiging tulad ng ahas si Dan
sa gilid ng daan, isang nakalalasong ahas sa daan na nanunuklaw ng mga sakong
ng kabayo, upang mahulog ng patalikod ang kanyang sakay. 18 Maghihintay ako
sa iyong pagliligtas, Yahweh. 19 Si Gad—lulusubin siya ng mga mananalakay, pero
sasalakay siya sa kanilang mga sakong. 20 Magiging masagana ang pagkain ni Aser,
at magbibigay siya ng mga pagkain sa maharlika. 21 Si Nephtali ay isang malayang
babaeng usa; magkakaroon siya ng magandang mumunting mga usa. 22 Si Jose ay
magiging mabungang sanga, isang mabungang sanga malapit sa batis at aakyat sa
pader ang mga sanga. 23 Lulusubin siya, papanain at guguluhin ng mga namamana.

[24] Pero mananatili ang kanyang pana, at magiging dalubhasa ang kanilang mga
kamay dahil sa mga kamay ng Makapangyarihan kay Jacob, dahil sa pangalan ng
Pastol, at ang Bato ng Israel. [25] Dahil ang Diyos ng iyong ama, na siyang tutulong sa
iyo, at dahil sa makapangyarihang Diyos na siyang magbabasbas sa iyo ng pagpapala
sa kalangitan, mga pagpapala sa kailaliman na nasa ibaba, mga pagpapala sa mga
dibdib at sinapupunan. [26] Mas malaki pa ang mga pagpapala ng iyong ama kaysa
sa mga sinaunang bundok o kanais-nais na mga bagay ng walang hanggang mga
burol. Sila ay nasa ulo ni Jose, pagpapala na kokorona sa ulo ng isang prinsipe
na nakakataas sa kanyang mga kapatid. [27] Gutom na lobo si Benjamin. Lalamunin
niya ang kanyang nahuli sa umaga, at hahatiin niya ang mga nakaw sa gabi." [28] Ito
ang mga labindalawang lipi ng Israel. Ito ang sinabi ng kanilang ama nang sila ay
pinagpala niya. Bawat isa ay pinagpala niya ng nararapat na pagpapala. [29] Tinuruan
niya sila at sinabihang, "Ako nga ay pupunta na sa aking mga tao. Ilibing ninyo ako
kasama ng aking mga ninuno sa kuweba na nasa bukid ni Efron ang Heteo, [30] sa
kuweba na nasa bukid ng Macpela, na malapit sa Mamre sa lupain ng Canaan, ang
bukid na binili ni Abraham kay sa Efron ang Heteo para maging libingan. [31] Doon
inilibing si Abraham at Sara na kanyang asawa; inilibing nila roon si Isaac at Rebeca
na kanyang asawa; at inilibing ko roon si Lea. [32] Binili ang bukid at ang kuweba
rito mula sa mga Heth." [33] Nang matapos ni Jacob ang kanyang mga tagubilin sa
kanyang mga anak na lalaki, iniunat niya ang kanyang mga paa sa kama at inihinga
ang huling hininga, at pumunta sa kanyang mga tao.

50

[1] Pagkatapos niyakap ni Jose ang mukha ng kaniyang ama, nagdalamhati siya at
hinalikan niya siya. [2] Inutusan ni Jose ang kanyang mga lingkod na manggagamot
na embalsamuhin ang kanyang ama. Kaya inembalsamo ng mga manggagamot si
Israel. [3] Ginawa nila ito ng apatnapung araw, dahil iyon ang ganap na panahon ng
pag-eembalsamo. Umiyak ang mga taga-Ehipto ng pitumpung araw. [4] Nang matapos
ang mga araw ng pag-iyak, nakipag-usap si Jose sa hukuman ng Paraon at sinabing,
"Kung ngayon may nahanap akong pabor sa iyong mga mata, pakiusap, kausapin mo
si Paraon, sabihing, [5] 'Pinanumpa ako sa aking ama, sinabing, "Tingnan mo, malapit
na akong mamatay, Ilibing mo ako sa aking libingan na hinukay ko doon sa lupain ng
Canaan. Doon mo ako ilibing." Ngayon hayaan ninyo akong umakyat at ilibing ang
aking ama, at pagkatapos ay babalik din ako." [6] Sumagot ang Paraon, "Lumakad ka at
ilibing ang iyong ama, tulad ng ipinanumpa niya sa iyo." [7] Umakyat si Jose para ilibing
ang kanyang ama. Kasama niyang umakyat ang lahat ng mga opisyal ng Paraon, ang
mga tagapayo sa kanyang sambahayan, at ang lahat ng mga nakakatandang opisyal
sa lupain ng Ehipto, [8] kasama lahat ng sambahayan ni Jose at kanyang mga kapatid, at
sambahayan ng kanyang ama. Pero iniwan nila ang mga bata, kanilang mga kawan,
at ang kanilang mga kalipunan, sa lupain ng Gosen. [9] Pumunta kasama niya ang mga
karwahe at mga mangangabayo. Ito ay isang napakalaking pulutong ng tao. [10] Nang
sila ay dumating sa giikan ni Atad na nasa kabilang dako ng Jordan, sila ay nagluksa
ng napakatindi at napakalungkot na pagdadalamhati. Doon si Jose ay nagluksa ng
pitong araw para sa kanyang ama. [11] Nang nakita ng mga nananahan sa lupaing
yaon, ng mga Cananeo, ang pagluluksa sa giikan ni Atad, kanilang sinabi, "Ito ay
isang napakalungkot na pagluluksa ng mga Ehipto." Kaya ang pangalang itinawag
sa lugar na iyon ay Abel-Mizraim, na nasa kabilang dako ng Jordan. [12] Kaya ginawa
ng kanyang mga anak kay Jacob ang ayon sa inihabilin niya sa kanila. [13] Dinala
siya ng kanyang mga anak sa lupain ng Canaan at inilibing siya sa kuweba sa bukid
ng Macpela, malapit sa Mamre. Binili ni Abraham ang kuweba na may bukid para

maging lugar na paglilibingan. Binili niya ito kay Ephron na Hetheo. 14 Matapos
niyang ilibing ang kanyang ama, bumalik si Jose patungong Ehipto, siya, kasama ang
kanyang mga kapatid na lalaki, siya, at lahat ng sumama sa kaniya sa paglilibing sa
kanyang ama. 15 Nang nakita ng mga kapatid na lalaki ni Jose na ang kanilang ama
ay patay na, sinabi nila, "Paano kung si Jose ay may dinadala pang sama ng loob
at nais niyang pagbayarin tayo ng buo para sa lahat ng kasamaan na ginawa natin
sa kanya?" 16 Kaya nagpadala sila ng mensahe kay Jose, na nagsasabing, "Nagbigay
ng mga tagubilin ang iyong ama bago siya mamatay, na nagsasabing. 17 'Ganito ang
sabihin ninyo kay Jose, "Pakiusap patawarin mo ang kasalanan ng iyong mga kapatid
at ang kamalian na kanilang nagawa nang pinagmalupitan ka nila." Ngayon pakiusap
patawarin mo ang mga lingkod ng Diyos ng iyong ama. Si Jose ay umiyak nang
dinala ang mensahe sa kanila. 18 Nagpunta rin ang kanyang mga kapatid na lalaki at
nagpatirapa sa harap niya. Sinabi nila, "Tingnan mo, kami ay iyong mga lingkod."
19 Pero sinagot sila ni Jose, "Huwag kayong matakot. Nasa lugar ba ako ng Diyos?
20 At para sa inyo, ninais niyo na ipahamak ako, pero ninais ng Diyos ito para sa
kabutihan, para pag-ingatan ang buhay ng maraming tao, gaya ng nakikita ninyo
ngayon. 21 Kaya ngayon huwag kayong matakot. Paglalaanan ko kayo at ang inyong
mga anak." Inaliw niya sila sa paraang ito at nakipag-usap ng may kagandahang-
loob sa kanila. 22 Nanirahan si Jose sa Ehipto, kasama ng sambahayan ng kanyang
ama. Nabuhay siya ng isandaan at sampung taon. 23 Nakita ni Jose ang mga anak
ni Efraim hanggang sa ikatlong salinlahi. Nakita niya rin ang mga anak ni Makir
na anak ni Manases. Sila ay "ipinanganak sa kanyang mga tuhod." 24 Sinabi ni Jose
sa kanyang mga kapatid, "Malapit na akong mamatay; pero tiyak na pupuntahan
kayo ng Diyos at pangungunahan kayo palabas ng lupaing ito papunta sa lupain na
kanyang ipinangakong ibibigay kay Abraham, kay Isaac at kay Jacob." 25 Pagkatapos
ipinasumpa ni Jose ang mga anak ni Israel. Sinabi niya, "Tiyak na pupuntahan kayo
ng Diyos. Sa panahong iyon kailangan ninyong dalhin ang aking mga buto mula rito."
26 Kaya namatay si Jose sa gulang na isandaan at sampung taon. Pagkatapos siyang
embalsamuhin, siya ay inilagay nila sa isang kabaong sa Ehipto.

Exodo

1 Ito ang mga pangalan ng mga anak na lalaki ni Israel na sumama kay Jacob
sa Ehipto, bawat isa sa kanilang sambahayan ay: 2 Ruben, Simeon, Levi at Juda.
3 Isacar, Zebulun, at Benjamin, 4 Dan, Neftali, Gad at Asher. 5 Lahat ng ipinanganak
mula kay Jacob ay pitumpu ang bilang. Si Jose ay nasa Ehipto. 6 Pagkatapos
si Jose, lahat ng kaniyang mga lalaking kapatid, at lahat ng salinlahing iyon ay
namatay. 7 Ang mga Israelita ay naging mabunga, lubhang dumami ang bilang at
naging napakalakas; ang lupain ay napuno nila. 8 Pagkatapos isang bagong hari
ang namahala sa Ehipto, na walang pakialam sa alaala ni Jose. 9 Sinabi niya sa
kaniyang bayan "Tingnan ninyo ang mga Israelita; mas marami pa sila at malalakas
pa kaysa sa atin. 10 Tara na, makipag-ugnayan tayo nang may karunungan sa kanila.
Kundi patuloy silang dadami, at kung magkaroon ng digmaan, sasama sila sa ating
mga kaaway, makikipaglaban sa atin at aalis sa lupain." 11 Kaya naglagay sila ng
mahihigpit na tagapangasiwa sa kanila para apihin sila ng mabibigat na trabaho.
Nagtayo ang mga Israelita ng lungsod imbakan para kay Paraon: Pitom at Rameses.
12 Habang inaapi sila ng mga taga-Ehipto, mas dumarami ang bilang ng mga Israelita
at kumakalat. Kaya sinimulan ng mga taga-Ehipto para mangamba ang mga Israelita.
13 Pinagtatrabaho ng mabagsik ng mga taga-Ehipto ang mga Israelita. 14 Ginawa
nilang masaklap ang kanilang buhay na may kasamang mabibigat na paglilingkod
sa tisa at laryo, at sa lahat ng uri ng gawain sa mga bukid. Lahat na kailangan nilang
gawain ay mahirap. 15 Pagkatapos ang hari ng Ehipto ay nakipag-usap sa Hebreong
mga komadrona; ang pangalan ng isa ay si Sifra, at ang isa ay si Pua. 16 Sinabi niya,
"Kung tutulong kayo sa mga Hebreong babae sa paanakan, pagmasdan ninyo kapag
sila ay manganganak. Kapag ang sanggol ay lalaki, patayin ninyo; pero kung ito ay
babae, siya ay mabubuhay." 17 Pero ang mga hilot ay natakot sa Diyos at hindi nila
ginawa ang iniutos ng hari ng Ehipto; sa halip, pinabayaan nilang mabuhay ang mga
lalaking sanggol. 18 Pinatawag ng hari ng Ehipto ang mga komadrona at sinabi sa
kanila, "Bakit pinabayaan ninyo na mabuhay ang mga lalaking sanggol?" 19 Sumagot
ang mga hilot kay Paraon, "Ang mga babaeng Hebreo ay hindi tulad ng mga babaeng
taga-Ehipto; sila ay masigla at tapos nang manganak bago dumating ang komadrona."
20 Pinangalagaan ng Diyos ang mga komadrona. Ang mga tao ay dumarami ang bilang
at naging napakalakas. 21 Dahil may takot ang mga komadrona sa Diyos, binigyan
sila ng kanilang sariling pamilya. 22 Inutusan ni Paraon ang lahat ng kaniyang mga
tao, "Kailangan ninyong itapon sa ilog bawat lalaki na ipinanganak, pero pabayaan
ninyong mabuhay ang bawat babae."

2

1 Ngayon isang lalaki sa lipi ng mga Levi ang nakapag-asawa ng isang babaeng
Levi. 2 Nabuntis ang babae at nagsilang ng isang anak na lalaki. Nang makita niya
na malusog ang bata, itinago niya ito ng tatlong buwan. 3 Pero nang hindi na siya
maitago nila, kumuha siya ng isang basket na papirus at sinelyohan ito ng aspalto at
alkitran. Pagkatapos nilagay niya dito ang bata at inilagay ito sa mga tambo sa tubig
sa tabi ng ilog. 4 Ang kaniyang kapatid na babae ay nakatayo sa may hindi kalayuan
para tingnan kung anong mangyayari sa kaniya. 5 Ang anak na babae ni Paraon ay
nagpunta sa ilog para maligo doon habang naglalakad ang kaniyang mga katulong
sa tabing ilog. Nakita niya ang basket kasama ng mga tambo at pinapuntahan niya
sa kaniyang katulong para kunin ito. 6 Nang buksan niya ito, nakita niya ang bata.

Masdan ito, ang bata ay umiiyak. Siya ay nahahabag sa kaniya at sinabing, “Ito ay tiyak
na isa sa mga sanggol ng mga Hebreo.” 7 Pagkatapos sinabi ng kapatid na babae ng
bata sa anak na babae ni Paraon, “Maaari ba akong pumunta at kumuha ng isang
babaeng Hebreo para alagaan ang sanggol para sa iyo?” 8 Sinabi ng anak na babae
ni Paraon sa kaniya, “Pumunta ka”. Kaya nagpunta ang batang babae at kinuha
ang ina ng sanggol. 9 Sinabi ng anak na babae ni Paraon sa ina ng bata, “Kunin
mo ang sanggol na ito at alagaan mo siya para sa akin, at bibigyan kita ng mga
kabayaran.” Kaya kinuha ng babae ang sanggol at inalagaan siya. 10 Nang lumaki
na ang sanggol, siya ay dinala niya sa anak na babae ni Paraon, at siya ay naging
lalaking anak niya. Pinangalanan niya siyang Moises at sinabing, “Dahil inahon kita
mula sa tubig” 11 Nang lumaki na si Moises, pumunta siya sa kaniyang bayan at
inobserbahan ang kanilang mahirap na gawain. Nakita niya ang isang taga-Ehipto
na sinasaktan ang isang Hebreo, isa sa kaniyang sariling bayan. 12 Lumingon siya
sa magkabilang banda, at nang makita niya na walang tao doon, pinatay niya ang
taga-Ehipto at tinago ang kaniyang katawan sa buhangin. 13 Lumabas siya nang
sumunod na araw, at, nakita ang dalawang Hebreo na nag-aaway. Sinabi niya sa
isang may sala, “Bakit mo sinasaktan ang iyong kasamahan?” 14 Pero sinabi ng lalaki
“Sino ang gumawa sa iyong pinuno at hatulan kami? Pinaplano mo ba akong patayin
gaya ng iyong pagpatay sa taga-Ehipto?” Pagkatapos natakot si Moises at sinabing,
“Anuman ang ginawa ko ay tiyak na nalaman ng iba.” 15 Ngayon nang marinig
ni Paraon ang tungkol dito, sinubukan niyang patayin si Moises. Pero tumakas si
Moises mula kay Paraon at nanatili sa lupain ng Midian. Umupo siya doon sa tabi
ng isang balon. 16 Ngayon ang pari ng Midian ay mayroong pitong anak na babae.
Dumating sila, umigib ng tubig, at pinuno ang mga labangan para painumin ang
kawan ng kanilang ama. 17 Dumating ang mga pastol at sinubukang palayasin sila,
pero lumapit si Moises at tinulungan sila. Pagkatapos pinainom niya ang kanilang
mga kawan. 18 Nang pumunta ang mga babae kay Reuel na kanilang ama, sinabi
niya, “Bakit maaga kayong nakauwi ngayong araw?” 19 Sinabi nila, “Tinulungan
kami ng isang taga-Ehipto mula sa mga pastol. Ipinag-igib pa nga niya kami ng tubig
at pinainom ang mga kawan.” 20 Sinabi niya sa kaniyang mga anak na babae, “Kaya
nasaan siya? Bakit ninyo iniwan ang lalaki? Tawagin ninyo siya para makasabay
natin siyang kumain.” 21 Sumang-ayon si Moises na manatili siya kasama ang lalaki,
na binigay rin ang kaniyang anak na babae na si Zipora para mapangasawa. 22 Siya
ay nagsilang ng anak na lalaki, at pinangalanan siya ni Moises na Gersom; sinabi niya,
“Ako ay naging isang mamamayan sa isang dayuhang lupain.” 23 Lumipas ang isang
mahabang panahon, ang hari ng Ehipto ay namatay. Ang mga Israelita ay dumaing
dahil sa kanilang pagkaalipin. Sila ay humingi ng tulong, at ang kanilang daing ay
nakarating sa Diyos dahil sa kanilang pagkaalipin. 24 Nang marinig ng Diyos ang
kanilang mga daing, inalala ng Diyos ang kaniyang tipan kay Abraham, kay Isaac,
at kay Jacob. 25 Nakita ng Diyos ang mga Israelita, at naunawaan niya ang kanilang
kalagayan.

3

1 Ngayon si Moises ay nagpapastol pa rin ng kawan ng biyenan niyang si Jetro, ang
pari ng Midian. Pinangunahan ni Moises ang kawan sa malayong dako ng ilang at
dumating sa Horeb, ang bundok ng Diyos. 2 Doon ang anghel ni Yahweh ay nagpakita
sa kaniya sa isang nagliliyab na apoy sa mababang puno. Tumingin si Moises at nakita
na nagliliyab ang puno pero ito ay hindi nasusunog. 3 Sinabi ni Moises, “Lilingon ako
at titingnan ang kahanga-hangang bagay na ito, bakit ang puno ay hindi nasusunog.”
4 Nang makita ni Yahweh na lumingon si Moises para tingnan, tumawag ang Diyos

sa kaniya mula sa mababang puno at sinabi, “Moises, Moises.” Sinabi ni Moises,
“Narito po ako.” 5 Sinabi ng Diyos, “Huwag kang lumapit! Hubarin mo ang sapatos
sa iyong mga paa, dahil ang lugar na kinatatayuan mo ay lupang inilaan sa akin.”
6 Dagdag pa niya, “Ako ang Diyos ng iyong ama, ang Diyos ni Abraham, ang Diyos ni
Isaac, at ang Diyos ni Jacob.” Pagkatapos tinakpan ni Moises ang kaniyang mukha,
dahil takot siyang tumingin sa Diyos. 7 Sinabi ni Yahweh, “Tunay na nakita ko ang
pagdurusa ng aking bayan na nasa Ehipto. Narinig ko ang kanilang pagsigaw dahil
sa kanilang mahihigpit na tagapangasiwa, dahil alam ko ang tungkol sa kanilang
pagdurusa. 8 Bumaba ako para palayain sila mula sa kapangyarihan ng mga taga-
Ehipto at dalhin sila mula sa lupaing iyon patungo sa mabuti at malawak na lupain,
sa isang lupaing dinadaluyan ng gatas at pulot; sa rehiyon ng mga Cananeo, Heteo,
Amoreo, Perezeo, Hivita, at mga Jebuseo. 9 Ngayon ang mga pagsigaw ng bayan ng
Israel ay nakarating sa akin. Bukod dito, nakita ko ang pagmamalupit na dulot ng
mga taga-Ehipto. 10 Kaya ngayon, ipapadala kita kay Paraon para dalhin mo ang
aking bayan, ang mga Israelita, palabas mula sa Ehipto.” 11 Pero sinabi ni Moises sa
Diyos, “Sino ba ako, na dapat akong magpunta kay Paraon at dalhin ang mga Israelita
mula sa Ehipto?” 12 Sumagot ang Diyos, “Ako ay tiyak na makakasama mo. Ito ang
magiging palatandaan na pinadala kita. Kapag nailabas mo ang bayan mula sa Ehipto,
sasambahin ninyo ako sa bundok na ito.” 13 Sinabi ni Moises sa Diyos, “Pagpunta ko
sa mga Israelita at sabihin sa kanilang, 'Ang Diyos ng inyong mga ninuno ay pinadala
ako sa inyo,' at kung sabihin nila sa akin, 'Ano ang pangalan niya?' ano ang dapat
kong sabihin sa kanila?” 14 Sinabi ng Diyos kay Moises, “AKO AY SI AKO.” Sabi ng
Diyos, “Dapat mong sabihin sa mga Israelita, 'SI AKO ang nagpadala sa akin sa inyo.'”
15 Sinabi rin ng Diyos kay Moises, “Dapat mong sabihin sa mga Israelita, 'Si Yahweh,
ang Diyos ng inyong mga ninuno, ang Diyos ni Abraham, ang Diyos ni Isaac, ang Diyos
ni Jacob, ay nagpadala sa akin sa inyo. Ito ang aking pangalan magpakailanman, at
ganito ako mapapanatili sa isipan ng lahat ng mga salinlahi.' 16 Lumakad ka at sama-
samang tipunin ang mga nakatatanda ng Israel. Sabihin sa kanila, 'si Yahweh, ang
Diyos ng inyong mga ninuno, ang Diyos ni Abraham, ni Isaac, at ni Jacob, ay nagpakita
sa akin at nagsabi, “Tunay ngang napagmasdan ko kayo at nakita ang ginawa sa inyo
sa Ehipto. 17 Nangako akong kukunin kayo mula sa pagmamalupit sa Ehipto patungo
sa lupain ng mga Cananeo, Heteo, Amoreo, Perezeo, Hivita, at mga Jebuseo, isang
lupaing dinadaluyan ng gatas at pulot. 18 Makikinig sila sa iyo. Ikaw at ang mga
nakatatanda ng Israel ay dapat pumunta sa hari ng Ehipto, at dapat mong sabihin
sa kaniya, 'Si Yahweh, ang Diyos ng mga Hebreo ay kinatagpo kami. Kaya ngayon
hayaan mo kaming maglakbay ng tatlong araw sa ilang, para makapaghandog kami
kay Yahweh, na aming Diyos.' 19 Pero nalalaman ko na ang hari ng Ehipto ay hindi
kayo papayagang umalis, maliban na ang kamay niya ay pilitin. 20 Iaabot ko ang
kamay ko at sasalakayin ang mga taga-Ehipto ng mga himalang gagawin ko sa gitna
nila. Pagkatapos niyon, papayagan niya kayong umalis. 21 Bibigyan ko ang mga
taong ito ng pabor mula sa mga taga-Ehipto, kaya sa pag-alis ninyo, hindi kayo aalis
na walang dala. 22 Bawat babae ay hihingi ng pilak at gintong alahas at mga damit
mula sa kapitbahay na taga-Ehipto at sinumang babaeng nanatili sa bahay ng mga
kapitbahay niya. Ilalagay ninyo ang mga iyon sa inyong mga anak na lalaki at babae.
Sa paraang ito ay lolooban ninyo ang mga taga-Ehipto.”

4

1 Sumagot si Moises, “Pero paano kung hindi sila maniwala o makinig sa akin pero
sa halip na sabihin, 'Si Yahweh ay hindi nagpakita sa iyo'?” 2 Sinabi ni Yahweh sa
kaniya, “Ano iyang nasa kamay mo?” Sinabi ni Moises, “Isang tungkod.” 3 Sinabi ni

Yahweh, “Ihagis mo ito sa lupa.” Inihagis ito ni Moises sa lupa, at ito ay naging isang
ahas. Tumakbo si Moises palayo dito. 4 Sinabi ni Yahweh kay Moises, “Damputin
mo at hawakan ito sa buntot.” Kaya dinampot niya at hinawakan ang ahas. Naging
tungkod ito muli sa kaniyang kamay. 5 “Ito ay para maniwala sila na si Yahweh, ang
Diyos ng kanilang mga ninuno, ang Diyos ni Abraham, ang Diyos ni Isaac, at ang
Diyos ni Jacob, ang nagpakita sa iyo.” 6 Sinabi rin ni Yahweh sa kaniya, “Ngayon
ilagay mo ang iyong kamay sa loob ng iyong balabal.” Kaya inilagay ni Moises ang
kaniyang kamay sa loob ng kaniyang balabal. Nang ilabas niya ito, namasdan, na
ang kaniyang kamay ay naging ketong, kasing puti ng niyebe. 7 Sinabi ni Yahweh,
“Ilagay mo ulit ang iyong kamay sa loob ng iyong balabal.” Kaya inilagay ni Moises
ang kaniyang kamay sa loob ng kaniyang balabal, at ng inilabas niya ito, nakita niya
na naging malusog ito muli, tulad ng kaniyang ibang laman. 8 Sinabi ni Yahweh,
“Kung hindi sila maniniwala sa iyo—kung hindi nila bibigyang pansin ang unang
palatandaan ng aking kapangyarihan o maniniwala dito, pagkatapos paniniwalaan
nila ang ikalawang palatandaan. 9 At kung hindi sila maniniwala kahit sa dalawang
palatandaan ng aking kapangyarihan, o makikinig sa iyo, pagkatapos kumuha ka
ng kaunting tubig mula sa ilog at ibuhos ito sa tuyong lupa. Ang tubig na iyong
kinuha ay magiging dugo sa tuyong lupa.” 10 Pagkatapos sinabi ni Moises kay Yahweh,
“Panginoon, hindi ako naging magaling manalita, kahit pa noong nakaraan o ni mula
ng nakipag-usap ka sa iyong lingkod. Mahina ako sa pananalita at mahina ang dila.”
11 Sinabi ni Yahweh sa kaniya, “Sino ba itong gumawa ng bibig ng tao? Sino bang
gumawa sa taong pipi o bingi, nakakakita o bulag? Hindi ba ako, si Yahweh? 12 Kaya
ngayon lumakad ka at kasama mo ako sa iyong pananalita at tuturuan kita kung
ano ang sasabihin.” 13 Pero sinabi ni Moises, “Panginoon, pakiusap magpadala ka
nalang ng iba, sinuman ang gusto mong ipadala.” 14 Pagkatapos nagalit si Yahweh
kay Moises. Sinabi niya, “Ano kaya kung si Aaron, ang iyong kapatid na Levita? Alam
ko na nakakapagsalita siya ng maayos. Bukod dito, paparating siya para makipagkita
sa iyo, at kapag nakita ka niya, magsasaya ang kaniyang puso. 15 Makikipag-usap
ka sa kaniya at ilalagay mo sa kaniyang bibig ang mga salita na dapat sabihin.
Ako ay mapapasa iyong bibig at sa kaniyang bibig, at ipapakita ko sa inyo kung
ano ang gagawin. 16 Magsasalita siya sa mga tao para sa iyo. Siya ang magiging
tagapagsalita mo, at ikaw sa kaniya ay magiging tulad ko, parang Diyos. 17 Dadalhin
mo ang tungkod na ito sa iyong kamay. Sa pamamagitan nito gagawin mo ang mga
palatandaan.” 18 Kaya bumalik si Moises kay Jetro ang kaniyang biyenang lalaki, at
sinabi sa kaniya, “Payagan mo akong umalis para makabalik sa aking mga kamag-
anak na nasa Ehipto at makita ko kung buhay pa ba sila.” Sinabi ni Jetro kay Moises,
“Lumakad ka nang may kapayapaan.” 19 Sinabi ni Yahweh kay Moises sa Midian,
“Lumakad ka, bumalik ka sa Ehipto, dahil lahat ng mga taong nagnanais kunin
ang iyong buhay ay patay na.” 20 Dinala ni Moises ang kaniyang asawa at mga
anak na lalaki at isinakay niya sila sa asno. Bumalik siya sa lupain ng Ehipto, at
dinala niya ang tungkod ng Diyos na nasa kaniyang kamay. 21 Sinabi ni Yahweh
kay Moises, “Kung babalik ka sa Ehipto, siguraduhin mong gawin sa harapan ni
Paraon ang lahat ng mga kababalaghan na inilagay ko sa iyong kapangyarihan. Pero
patitigasin ko ang kaniyang puso, at hindi niya paaalisin ang mga tao. 22 Kailangan
mong sabihin kay Paraon, 'Ito ang sinasabi ni Yahweh: ang Israel ay aking anak, ang
aking panganay, 23 At sasabihin ko sa iyo, “Payagan mo ang aking anak na umalis,
kaya siya ay sasamba sa akin.” Pero dahil ikaw ay tumangging paalisin siya, tiyak na
papatayin ko ang iyong anak, ang iyong panganay.”' 24 Ngayon habang nasa daan,
nang huminto sila para sa gabi, si Yahweh ay nakipagkita kay Moises at sinubukang
patayin siya. 25 Pagkatapos kumuha si Zepora ng batong matulis at pinutol niya ang

unahang balat ng kaniyang anak na lalaki, at inilapat ito sa paa ni Moises. Pagkatapos
sinabi niya, “Sigurado ako na ikaw ang lalaking ikakasal sa akin sa pamamagitan ng
dugo.” 26 Kaya hinayaan siya ni Yahweh na mag-isa. Sinabi niya, “Ikaw ang lalaking
ikakasal sa dugo” dahil sa pagtutuli. 27 Sinabi ni Yahweh kay Aaron, “Pumunta ka
doon sa ilang para makipagkita kay Moises.” Pumunta si Aaron, at nakipagkita sa
kaniya sa bundok ng Diyos, at hinalikan siya. 28 Sinabi ni Moises kay Aaron ang
lahat ng mga salita ni Yahweh na ipinadala niya para sabihin at tungkol sa lahat ng
mga palatandaan ng kapangyarihan ni Yahweh na iniutos niya na kaniyang gagawin.
29 Pagkatapos pumunta at tinipon nina Moises at Aaron ang lahat ng mga nakatatanda
ng mga Israelita. 30 Sinabi ni Aaron ang lahat ng mga salita na sinabi ni Yahweh kay
Moises. Ipinakita niya rin ang mga palatandaan ng kapangyarihan ni Yahweh sa
paningin ng mga tao. 31 Naniwala ang mga tao. Nang marinig nila na si Yahweh ay
nag-oobserba sa mga Israelita at nakita niya ang kanilang pagkaalipin, pagkatapos
iniyuko nila ang kanilang mga ulo at sinamba siya.

5

1 Nang matapos ang mga bagay na ito, pumunta sina Moises at Aaron kay Paraon
at sinabi, “Ito ang sinabi ni Yahweh, ang Diyos ng Israel, sinabing: 'Pabayaan mong
umalis ang aking bayan, para magkaroon sila ng pagdiriwang para sa akin doon
sa ilang.” 2 Sinabi ni Paraon, “Sino si Yahweh? Bakit ako makikinig sa kaniyang
tinig at hahayaang umalis ang Israel? Hindi ko kilala si Yahweh; bukod dito, hindi
ko papayagang umalis ang Israel.” 3 Sinabi nila. “Ang Diyos ng mga Hebreo ay
nakipagkita sa amin. Payagan mo kaming umalis at maglakbay ng tatlong araw doon
sa ilang at mag-alay kay Yahweh na aming Diyos para hindi niya kami salakayin ng
salot o may espada.” 4 Pero sinabi ng hari ng Ehipto sa kanila, “Moises at Aaron,
bakit ninyo pinapaalis ang mga tao sa kanilang gawain? Bumalik kayo sa inyong
gawain.” 5 Sinabi rin niya, “Marami ng mga taong Hebreo ngayon sa aming lupain,
at papatigilin mo sila sa kanilang gawain.” 6 Sa araw ding iyon, nagbigay ng utos si
Paraon sa mga katiwala at mga mahihigpit na tagapangasiwa. Sinabi niya, 7 “Hindi
tulad noon, hindi na ninyo kailanman bibigyan ang mga tao ng dayami para gawing
mga laryo. Pabayaan ninyong magtipon ng para sa kanilang sarili. 8 Gayun pa
man, dapat pa rin ninyong hihingiin sa kanila ang parehong bilang ng mga laryo
na ginawa nila noon. Huwag ninyong tanggapin ang anumang kakaunti, dahil sila
ay tamad. Kaya nga sila ay tumatawag at sinasabing, 'Payagan ninyo kaming umalis
at mag-alay sa aming Diyos.' 9 Dagdagan pa ang mga gawain ng mga kalalakihan
para magpatuloy sila rito at hindi na papansinin ang mapanlinlang na mga salita.”
10 Kaya ang mga mahihigpit na tagapangasiwa at katiwala ay lumabas at pinaalam
sa mga tao. Sinabi nila, "Ito ang sinasabi ni Paraon: 'Hindi na ako kailanman
magbibigay ng kahit anong dayami sa inyo. 11 Kayo na sa inyong sarili ang umalis
at kumuha ng dayami kahit saan ninyo ito mahahanap, pero ang inyong gawain ay
hindi mababawasan.”' 12 Kaya ang bayan ay nagsikalat sa buong lupain ng Ehipto
para maka-ipon ng mga pinagputulan para sa dayami. 13 Palagi silang hinihimok ng
mahihigpit na tagapangasiwa at sinasabing, “Tapusin ninyo ang inyong trabaho, sa
panahon na maibigay ang dayami sa inyo.”' 14 Binubugbog ng mga mahihigpit na
tagapangasiwa ni Paraon ang mga katiwala na Israelita, iyon ding taong nilalagay
nila bilang pinuno sa mga manggagawa. Palaging tinatanong ng mga mahihigpit na
tagapangasiwa sa kanila, “Bakit hindi ninyo naibibigay ang lahat ng hinihinging laryo
sa inyo, maski kahapon at ngayon, na dati ninyong ginagawa?” 15 Kaya pumunta ang
mga Israelitang katiwala kay Paraon at tumawag sa kaniya. Sinabi nila, “Bakit sa
ganitong paraan ang pakikitungo mo sa iyong mga lingkod? 16 Wala nang dayaming

binibigay sa iyong mga lingkod, pero sinasabi pa rin nila sa amin, 'Gumawa kayo
ng mga laryo!' Kami, ang iyong mga lingkod, ay binubugbog maski ngayon, pero
kagagawan ito ng sarili mong bayan." 17 Pero sinabi ni Paraon, "Kayo ay mga tamad!
Kayo ay mga tamad! Sabi niyo, 'Payagan mo kaming umalis para makapag-alay kay
Yahweh.' 18 Kaya ngayon bumalik na kayo sa trabaho. Wala nang dayami ang ibibigay
sa inyo, pero gagawa pa rin kayo ng parehong bilang ng mga laryo." 19 Nakita ng mga
Israelitang katiwala na sila ay nasa panganib nang sinabihan silang, "Hindi ninyo
babawasan ang araw-araw na bilang ng mga laryo." 20 Nakipagkita sila kina Moises
at Aaron na nakatayo sa labas ng palasyo, papalayo kay Paraon. 21 Sinabi nila kina
Moises at Aaron, "Nawa tingnan kayo ni Yahweh at paparusahan kayo, dahil ginawa
ninyo kaming maging hindi kanais-nais sa paningin ni Paraon at sa kaniyang mga
lingkod. Inilagay ninyo ang espada sa kanilang kamay para patayin kami." 22 Bumalik
si Moises kay Yahweh at sinabi, "Panginoon, bakit mo idinulot ang panganib sa mga
taong ito? Bakit mo pala ako ipinadala? 23 Sa simula pa lang na pumunta ako kay
Paraon para magsalita sa kaniya sa iyong pangalan, idinulot niya ang panganib para
sa mga taong ito, at hindi mo pinalaya ang iyong bayan."

6

1 Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Moises, "Ngayon makikita mo kung ano ang
gagawin ko kay Paraon. Makikita mo ito, dahil hahayaan niya na sila ay umalis dahil
sa aking malakas na kamay. Dahil sa kamay kong makapangyarihan, sila ay kaniyang
palalayasin sa kaniyang lupain." 2 Kinausap ng Diyos si Moises at sinabi sa kaniya,
"Ako si Yahweh. 3 Nagpakita ako kay Abraham, kay Isaac, at kay Jacob bilang Diyos
na Makapangyarihan; pero sa pamamagitan ng aking pangalang Yahweh, ay hindi
ako nahayag sa kanila. 4 Itinatag ko rin sa kanila ang aking tipan, para ibigay sa
kanila ang lupain ng Canaan, ang lupain na kung saan sila ay nanirahan bilang hindi
mamamayan, ang lupain kung saan sila ay lumibot. 5 Dagdag pa doon, narinig ko ang
mga daing ng mga Israelita na siyang inalipin ng mga taga-Ehipto, at inalala ko ang
aking tipan sa kanila. 6 Kaya, sabihin sa mga Israelita, 'Ako si Yahweh. Dadalhin ko
kayo palabas mula sa pagkaalipin sa ilalim ng mga taga-Ehipto, at palalayain ko kayo
mula sa kanilang kapangyarihan. Kayo ay aking ililigtas sa pagpapakita ng aking
kapangyarihan, at makapangyarihang mga gawa ng paghatol. 7 Dadalhin ko kayo sa
aking sarili bilang aking bayan, at ako ay inyong magiging Diyos. Malalaman ninyo
na ako si Yahweh, ang inyong Diyos, na nagdala sa inyo palabas mula sa pagkaalipin
sa ilalim ng mga taga-Ehipto. 8 Dadalhin ko kayo sa lupain na aking sinumpaan para
ibigay kay Abraham, kay Isaac, at kay Jacob. Ibibigay ko ito sa inyo bilang isang
pag-aari. Ako si Yahweh.'" 9 Nang sinabi ito ni Moises sa mga Israelita, ayaw nilang
makinig sa kaniya dahil sa pagkasira ng kanilang loob dahil sa lupit ng kanilang
pagkaalipin. 10 Kaya nakipag-usap si Yahweh kay Moises at sinabing, 11 "Pumunta
ka at sabihan si Paraon, ang hari ng Ehipto, na hayaang umalis ang bayan ng Israel
mula sa kaniyang lupain." 12 Sinabi ni Moises kay Yahweh, "Kung ang mga Israelita ay
hindi nakinig sa akin, bakit makikinig si Paraon sa akin, gayong hindi ako magaling
sa pagsasalita?" 13 Nagsalita si Yahweh kay Moises at kay Aaron. Nagbigay siya ng
kautusan para sa mga Israelita at para kay Paraon, ang hari ng Ehipto, na dalahin ang
mga Israelita palabas sa lupain ng Ehipto. 14 Ito ay ang mga pinuno sa mga bahay
ng kanilang mga ama. Mga anak na lalaki ni Ruben, ang panganay ni Israel, sina
Hanoch, si Phallu, si Hezron, at si Carmi. Ang mga ito ay ang angkan ng mga ninuno
ni Ruben. 15 Ang mga anak na lalaki ni Simeon ay sina Jemuel, si Jamin, si Ohad, si
Jachin, si Zohar, at si Shaul—ang anak na lalaki sa isang babaeng Cananeo. Ang mga
ito ay ang angkan ng mga ninuno ni Simeon. 16 Narito ang naitalang mga pangalan

ng mga anak na lalaki ni Levi, kasama ng kanilang mga kaapu-apuhan. Sila ay sina
Gerson, Kohath, at Merari. Nabuhay si Levi hanggang siya ay 137 taong gulang. [17] Ang
mga anak na lalaki ni Gerson ay sina Libni at Shimi. [18] Ang mga anak na lalaki ni
Kohath ay sina Amram, Izhar, Hebron at Uzziel. Si Kohath ay nabuhay hanggang siya
ay 133 taong gulang. [19] Ang mga anak na lalaki ni Merari ay sina Mahali at Musi.
Ang mga ito ang naging mga ninunong angkan ng mga Levita, kasama ng kanilang
mga kaapu-apuhan. [20] Napangasawa ni Amram si Jochebed, ang kapatid na bababe
ng kaniyang ama. Ipinanganak niya sina Aaron at Moises. Si Amram ay nabuhay ng
137 taon at pagkatapos ay namatay. [21] Ang mga anak na lalaki ni Izhar ay sina Korah,
Nepheg, at Zithri. [22] Ang mga anak na lalaki ni Uzziel ay sina Misael, si Elzaphan,
at si Zithri. [23] Napangasawa ni Aaron si Elisheba, anak na babae ni Aminadab, na
kapatid na babae ni Naashon. Ipinanganak niya sina Nadab at Abiu, si Eleazar at
Ithamar. [24] Ang mga anak na lalaki ni Cora ay sina, Assir, Elcana, at Abiasaph. Ito ang
mga ninunong angkan ng mga Corita. [25] Si Eleazar, na anak na lalaki ni Aaron, ay
napangasawa ang isa sa mga anak na babae ni Putiel. Ipinanganak niya si Finehas.
Ito ang mga pinuno sa bahay ng mga ama sa gitna ng mga Levita, kabilang ng kanilang
mga kaapu-apuhan. [26] Ang dalawang lalaking ito ay sina Aaron at Moises kung kanino
sinabi ni Yahweh, “Dalhin palabas ang mga Israelita mula sa lupain ng Ehipto, sa
pamamagitan ng kanilang mga pangkat ng mga lalaking mandirigma.” [27] Nakipag-
usap si Aaron at si Moises kay Paraon, ang hari ng Ehipto, para pahintulutan silang
mailabas ang mga Israelita mula sa Ehipto. Ang mga ito pa rin ay sina Moises at
Aaron. [28] Nang nagsalita si Yahweh kay Moises sa lupain ng Ehipto, [29] sinabi niya
sa kaniya, “Ako si Yahweh. Sabihin mo kay Paraon, ang hari ng Ehipto, lahat ng
sasabihin ko sa iyo.” [30] Pero sinabi ni Moises kay Yahweh, “Hindi ako magaling sa
pagsasalita, kaya bakit makikinig si Paraon sa akin?”

7

[1] Sinabi ni Yahweh kay Moises, “Tingnan mo, ginawa kitang parang isang diyos
kay Paraon. Si Aaron na iyong kapatid ang magiging propeta mo. [2] Sasabihin mo
ang lahat ng inutos kong sabihin mo. Ang kapatid mong si Aaron ay makikipag-
usap kay Paraon para payagan niya ang bayan ng Israel na umalis mula sa kaniyang
lupain. [3] Pero patitigasin ko ang puso ni Paraon, at magpapakita ako ng maraming
palatandaan ng aking kapangyarihan, maraming kamangha-mangha, sa lupain ng
Ehipto. [4] Pero si Paraon ay hindi makikinig sa iyo, kaya ilalagay ko ang kamay ko
sa Ehipto at ilalabas ang aking mga pangkat ng mandirigmang kalalakihan, aking
bayan, ang mga kaapu-apuhan ni Israel, palabas sa lupain ng Ehipto sa pamamagitan
ng dakilang mga gawa ng pagpaparusa. [5] Malalaman ng mga taga-Ehipto na ako si
Yahweh kapag iniabot ko ang aking kamay sa Ehipto at inilabas ang mga Israelita
mula sa kanila.” [6] Ginawa iyon nina Moises at Aaron; ginawa nila tulad ng inutos ni
Yahweh sa kanila. [7] Si Moises ay walumpung taong gulang, at si Aaaron ay walumpu't
tatlong taong gulang nang nakipag-usap sila kay Paraon. [8] Sinabi ni Yahweh kina
Moises at Aaron, [9] “Kapag sinabi ni Paraon sa inyo, 'Gumawa kayo ng isang himala,'
sa gayon sasabihin mo kay Aaron, 'Kunin mo ang iyong tungkod at itapon sa harap ni
Paraon, para ito ay maging isang ahas.'” [10] Pagkatapos pumunta sina Moises at Aaron
kay Paraon, at ginawa nila ayon sa inutos ni Yahweh. Tinapon ni Aaron ang kaniyang
tungkod sa harapan ni Paraon at kaniyang mga lingkod, at ito ay naging isang ahas.
[11] Pagkatapos tinawag din ni Paraon ang kaniyang mga matatalino at salamangkero.
Gumawa sila ng kaparehong bagay sa kanilang salamangka. [12] Bawat isang lalaki
ay itinapon ang kaniyang tungkod at ang mga tungkod ay naging mga ahas. Pero
ang tungkod ni Aaron ay nilamon ng kanilang mga ahas. [13] Ang puso ni Paraon ay

tumigas, at hindi siya nakinig, tulad ng naunang pinahayag ni Yahweh. [14] Sinabi ni
Yahweh kay Moises, “Matigas ang puso ni Paraon, at tumatanggi siyang payagang
umalis ang ang mga tao. [15] Pumunta ka kay Paraon sa umaga kapag lumabas siya
papunta sa tubig. Tumayo ka sa pampang ng ilog para salabungin siya, at hawakan
ang tungkod na naging ahas sa iyong kamay. [16] Sabihin mo sa kaniya, 'Si Yahweh,
ang Diyos ng mga Hebreo ay pinadala ako sa iyo para sabihin, “Payagan mong umalis
ang aking bayan, para sambahin nila ako sa ilang. Hanggang ngayon ay hindi ka
nakikinig.” [17] Sinasabi ito ni Yahweh: “Sa pamamagitan nito ay makikilala mong
ako si Yahweh. Hahampasin ko ang tubig ng Ilog Nilo ng tungkod na nasa kamay
ko, at ang tubig ay magiging dugo. [18] Ang mga isda na nasa ilog ay mamamatay,
at ang ilog ay mangangamoy. Ang mga taga-Ehipto ay hindi makakainom ng tubig
mula sa ilog.” [19] Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Moises, “Sabihin mo kay Aaron,
'Kunin mo ang iyong tungkod at iabot mo ang kamay mo sa dako ng mga tubig ng
Ehipto, sa dako ng kanilang mga ilog, mga batis, mga lawa, at lahat ng mga tubigan,
para ang kanilang tubig ay maging dugo. Gawin mo ito para magkaroon ng dugo sa
lahat ng buong lupain ng Ehipto, kahit na sa lalagyang kahoy at bato.'” [20] Ginawa
nina Moises at Aaron ayon sa inutos ni Yahweh. Itinaas ni Aaron ang tungkod at
hinampas ang tubig sa ilog, sa paningin nina Paraon at ng kaniyang mga lingkod.
Lahat ng tubig sa ilog ay naging dugo. [21] Ang mga isda sa ilog ay namatay, at ang ilog
ay nagsimulang mangamoy. Hindi makainom ang mga taga-Ehipto ng tubig mula
sa ilog, at ang dugo ay nasa lahat ng dako sa lupain ng Ehipto. [22] Pero ang mga
salamangkero ng Ehipto ay gumawa ng kaparehong bagay sa kanilang salamangka.
Kaya ang puso ni Paraon ay tumigas, at tumanggi siyang makinig kay Moises at Aaron,
tulad ng sinabi ni Yahweh na mangyayari. [23] Pagkatapos tumalikod si Paraon at
nagpunta sa kaniyang bahay. Hindi man lamang niya binigyang pansin ito. [24] Lahat
ng mga taga-Ehipto ay naghukay sa palibot ng ilog para sa tubig na maiinom, pero
hindi nila mainom ang mismong tubig ng ilog. [25] Pitong araw ang lumipas matapos
salakayin ni Yahweh ang ilog.

8

[1] Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Moises, “Puntahan mo si Paraon at sabihin mo sa
kaniya, 'Ito ang sinabi ni 'Yahweh: “Hayaan mong umalis ang aking bayan para sila ay
sumamba sa akin. [2] Kung tatanggi ka na paalisin sila, pararanasin ko ang iyong buong
bansa ng mga salot na palaka. [3] Mapupuno ang ilog ng mga palaka. Aahon sila at
papasok sa iyong bahay, sa iyong silid tulugan, at sa iyong higaan. Pupunta sila sa mga
bahay ng iyong mga lingkod. Sila ay pupunta sa iyong bayan, sa iyong mga hurno,
sa iyong mga masahang mangkok. [4] Sasalakay ang mga palaka sa iyo, sa iyong mga
tauhan, at sa lahat ng iyong mga lingkod.""' [5] Sinabi ni Yahweh kay Moises, “Sabihin
mo kay Aaron, 'Iunat mo ang iyong kamay at ang iyong tungkod sa ibabaw ng mga
ilog, sa mga sapa at sa mga tubigan at dalhin mo ang mga palaka doon sa lupain ng
Ehipto.”' [6] Inunat ni Aaron ang kaniyang kamay sa ibabaw ng mga tubig ng Ehipto,
at nagsilabasan ang mga palaka at linukob ang lupain ng Ehipto. [7] Pero ang mga
salamangkero ay gumawa ng katulad din nito gamit ang kanilang mga salamangka:
nagdala rin sila ng mga palaka sa lupain ng Ehipto. [8] Pagkatapos tinawag ni Paraon
sina Moises at Aaron at sinabi, “Manalangin kayo kay Yahweh para paalisin niya ang
mga palaka mula sa akin at sa aking bayan. Pagkatapos hahayaan ko ang mga tao
na umalis, para maghandog sa kaniya.” [9] Sinabi ni Moises kay Paraon, “Maaari kang
magkaroon ng pribilehiyo na sabihan ako kung kailan ako magdasal para sa iyo, sa
iyong mga lingkod at sa iyong bayan, para ang mga palaka ay mawala mula sa iyo at
sa iyong mga bahay at manatili lamang doon sa ilog.” [10] Sinabi ni Paraon, “Bukas.”

Sinabi ni Moises, “Mangyayari ayon sa sinabi mo, para malaman mo na walang ibang
katulad ni Yahweh, ang aming Diyos. 11 Aalis ang mga palaka mula sa iyo, sa iyong
mga bahay, sa iyong mga lingkod, at sa iyong bayan. Mananatili lamang ang mga ito
sa ilog.” 12 Umalis sina Moises at Aaron mula kay Paraon. Pagkatapos tumawag si
Moises kay Yahweh tungkol sa mga palaka na dinala niya roon kay Paraon. 13 Ginawa
ni Yahweh ang hiningi ni Moises: ang mga palaka ay namatay sa loob ng mga bahay,
mga patyo, at sa mga parang. 14 Tinipon ito ng mga tao sa tambakan at nangamoy ang
lupain. 15 Pero nang nakita ni Paraon na mayroon doong kaginhawahan, pinatigas
niya ang kaniyang puso at hindi siya nakinig kina Moises at Aaron, tulad ng kung ano
ang sinabi ni Yahweh na gagawin niya. 16 Sinabi ni Yahweh kay Moises, “Sabihin mo
kay Aaron, 'Iunat mo ang iyong tungkod at hampasin mo ang alikabok sa lupa, para
ito ay maging niknik sa lahat ng lupain ng Ehipto.”' 17 Ginawa nila ito: Iniunat ni
Aaron ang kaniyang kamay at ang kaniyang tungkod. Hinampas niya ang alikabok sa
lupa. Dumating ang mga niknik sa mga tao at sa mga hayop. Lahat ng mga alikabok
sa lupa ay naging niknik sa buong lupain ng Ehipto. 18 Ang mga salamangkero ay
nagsubok gamit ang kanilang salamangka para makagawa ng niknik, pero hindi sila
nakagawa. May mga niknik sa mga tao at mga hayop. 19 Pagkatapos sinabi ng mga
salamamgkero kay Paraon, “Ito ang daliri ng Diyos” Pero ang puso ni Paraon ay
pinatigas, kaya tumanggi siyang makinig sa kanila. Tulad ito ng sinabi ni Yahweh
na gagawin ni Paraon. 20 Sinabi ni Yahweh kay Moises, “Gumising ka ng maaga
at tumayo sa harapan ni Paraon habang siya ay papunta ng ilog. Sabihin mo sa
kaniya, 'Ito ang sinabi ni Yahweh: “Hayaan mong umalis ang aking bayan para sila
ay sumamba sa akin. 21 Pero kung hindi mo paaalisin ang aking bayan, magpapadala
ako ng mga kuyog ng langaw sa iyo, sa iyong mga lingkod, at sa iyong mga tauhan, at
sa iyong mga bahay. Ang mga bahay ng mga taga-Ehipto ay mapupuno ng mga kuyog
ng langaw, at kahit sa lupa kung saan sila nakatayo ay mapupuno ng mga langaw.
22 Pero sa araw na iyon ituturing kong kakaiba ang lupain ng Gosen, ang lupain kung
saan naninirahan ang aking bayan, para walang mga kuyog ng langaw ang paparoon.
Ito ay mangyayari para iyong malaman na ako si Yahweh sa kalagitnaan ng lupaing
ito. 23 Gagawa ako ng pagkakakilanlan sa pagitan ng aking bayan at ng iyong bayan.
Itong tanda ng aking kapangyarihan ay magaganap bukas.”” 24 Ginawa nga ito ni
Yahweh, at ang makakapal na mga kuyog ng langaw ay dumating sa bahay ni Paraon
at sa mga bahay ng kaniyang mga lingkod. Sa buong lupain ng Ehipto, ang lupain ay
nasalanta dahil sa mga kuyog ng langaw. 25 Tinawag ni Paraon sina Moises at Aaron
at sinabi, “Lumakad kayo, mag-alay kayo sa inyong Diyos dito sa aming sariling lupa.”
26 Sinabi ni Moises, “Hindi tama sa amin na gawin iyan, dahil ang mga handog na
aming ginagawa para kay Yahweh na aming Diyos ay karumal-dumal para sa mga
taga Ehipto. Kapag gumawa kami ng pag-aalay na karumal-dumal sa paningin ng
mga taga-Ehipto, hindi ba nila kami babatuhin? 27 Hindi, ito ay tatlong araw na
paglalakbay patungong ilang na aming gagawin, para makapag-alay kay Yahweh na
aming Diyos, ayon sa kaniyang iniutos sa amin.” 28 Sinabi ni Paraon, “Papayag ako
na umalis kayo at maghandog kay Yahweh na inyong Diyos doon sa ilang. Huwag
lamang kayong pumunta sa napakalayo. At ipanalangin ninyo ako.” 29 Sinabi ni
Moises, “Pagkaalis na pagkaalis ko mula sa iyo, mananalangin ako kay Yahweh na
ang mga kuyog ng langaw ay aalis mula sa inyo, Paraon, at sa iyong mga lingkod at sa
bayan mo bukas. Pero ikaw ay hindi na dapat manlinlang sa pamamagitan ng hindi
pagpaalis sa aking bayan para maghandog kay Yahweh.” 30 Umalis si Moises mula
kay Paraon at nanalangin kay Yahweh. 31 Ginawa ni Yahweh ang hiniling ni Moises:
Inalis niya ang mga kuyog ng langaw mula kay Paraon, sa kaniyang mga lingkod, at
sa kaniyang bayan. Wala ni isa ang natira. 32 Pero sa panahong ito pinatigas pa rin

ni Paraon ang kaniyang puso, at hindi niya pinayagang umalis ang bayan.

9

1 Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Moises, “Pumunta ka kay Paraon at sabihin sa
kaniya, 'ang sabi ni Yahweh, ang Diyos ng mga Hebreo: “Hayaang umalis ang aking
bayan, para sila ay sumamba sa akin”. 2 Pero kung ikaw ay tatanggi na paalisin
sila, kung patuloy mo silang panatilihin, 3 pagkatapos ang kamay ni Yahweh ay nasa
inyong mga baka na nasa bukirin at sa mga kabayo, mga asno, mga kamelyo, mga
kawan at mga tupa at magdudulot ito ng isang matinding sakit. 4 Ituturing ni Yahweh
na magkaiba ang mga baka ng mga Israelita at ang mga baka ng taga-Ehipto: walang
hayop na pag-aari ng mga Israelita ang mamamatay. 5 Nagtakda si Yahweh ng isang
panahon; kaniyang sinabi, “Gagawin ko bukas ang bagay na ito sa lupain. 6 Ito
ang ginawa ni Yahweh sa sumunod na araw: namatay ang lahat ng mga baka sa
Ehipto. Pero wala ni isa sa mga hayop ng mga Israelita ang namatay, wala ni isang
hayop. 7 Nagsaliksik si Paraon, at nakita, wala ni isang hayop ng mga Israelita ang
namatay. Pero matigas ang kaniyang puso, kaya hindi niya hinayaang umalis ang
bayan. 8 Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Moises at kay Aaron, “Kumuha kayo
ng ilang dakot ng mga abo mula sa isang hurno. Ikaw, Moises, dapat mong ihagis
ang mga abo sa hangin habang nanonood si Paraon. 9 Magiging pinong alikabok
na kakalat sa buong lupain ng Ehipto. Magdudulot ng mga pigsa at pamamaga na
siyang kakalat sa mga tao at mga hayop sa buong lupain ng Ehipto. 10 Kaya kumuha
si Moises at Aaron ng mga abo na mula sa isang hurno at tumayo sa harapan ni
Paraon. Pagkatapos, inihagis ni Moises ang mga abo sa hangin. Nagdulot ang mga
abo ng pigsa at pamamaga na siyang kumalat sa mga tao at mga hayop. 11 Hindi
mapigilan ng mga salamangkero si Moises dahil sa mga pigsa; dahil nagkaroon din
sila ng mga pigsa maging ang lahat ng ibang mga taga-Ehipto. 12 Pinatigas ni Yahweh
ang puso ni Paraon, kaya hindi nakinig si Paraon kina Moises at Aaron. Ito mismo ang
sinabi ni Yahweh kay Moises na gagawin ng Paraon. 13 Pagkatapos sinabi ni Yahweh
kay Moises, “Gumising ka ng maaga, tumayo ka sa harapan ni Paraon, at sabihin sa
kaniya, 'si Yahweh, ang Diyos ng mga Hebreo, sinasabi ito: “Hayaan mong umalis ang
aking bayan para maari silang sumamba sa akin. 14 Sa oras na ito ipapadala ko ang
lahat ng mga salot sa iyo mismo, sa iyong mga lingkod at sa iyong bayan. Gagawin ko
ito para malaman mo na walang sinuman ang katulad ko dito sa buong mundo. 15 Sa
ngayon maaari kung iunat ang aking kamay at lusubin ka at ang iyong bayan ng sakit,
at kayo ay lipulin mula sa lupain. 16 Pero sa ganitong kadahilanan hinayaan ko kayong
makaligtas: para maipakita ang aking kapangyarihan, nang sa ganoon maipahayag
ko sa lahat ng panig ng mundo ang aking pangalan. 17 Patuloy mong itinataas ang
iyong sarili laban sa aking bayan sa pamamagitan ng hindi mo pagpayag na paalisin
sila. 18 Makinig! Bukas sa ganito ring oras magdadala ako ng isang napakalakas na
ulang may yelo, pangyayari na hindi pa nakikita sa Ehipto mula sa unang araw nito
hanggang ngayon. 19 Kaya ngayon, magpadala ka ng mga lalaki at ipunin sa ligtas
na lugar ang iyong mga baka at ang lahat ng mayroon ka sa iyong bukid sa ligtas na
lugar. Ang bawat tao at hayop na nasa bukid at hindi dinala sa bahay—babagsak sa
kanila ang ulang may yelo, at mamamatay sila.”'” 20 Pagkatapos ang mga lingkod ni
Paraon na naniwala sa mensahe ni Yahweh, ay nagmadali na dalhin ang kanilang
mga alipin at mga baka sa kanilang mga bahay. 21 Pero ang mga hindi magseryoso
ng mensahe ni Yahweh ay iiwan ang kanilang mga alipin at mga baka sa mga bukid.
22 Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Moises, “Iunat mo ang iyong kamay patungo sa
kalangitan para magkaroon ng ulang may yelo sa lahat ng lupain ng Ehipto, sa bayan,
sa mga hayop at sa lahat ng mga halaman sa mga bukid sa buong lupain ng Ehipto.”

23 Iniunat ni Moises ang kaniyang tungkod patungo sa kalangitan, at nagpadala si
Yahweh ng kulog, ulang may yelo at kidlat sa lupa. Pinaulanan din niya ng yelo ang
lupain ng Ehipto. 24 Kaya nagkaroon ng ulan at kidlat na may kasamang yelong ulan,
napakalubha, bagay na hindi pa nangyayari sa buong lupain ng Ehipto mula nang
ito ay maging isang bansa. 25 Sa buong lupain ng Ehipto, tumama ang ulang ay yelo
sa lahat ng bagay na nasa mga bukid, sa kapwa mga tao at mga hayop. Tumama
ito sa bawat halaman na nasa mga bukid at sinira ang bawat punongkahoy. 26 Doon
lamang sa lupain ng Gosen, kung saan nakatira ang mga Israelita, hindi umulan ng
yelo. 27 Pagkatapos nagpadala ang Paraon ng mga tao para ipatawag sina Moises at
Aaron. Sinabi niya sa kanila, "Nagkasala ako sa oras na ito. Si Yahweh ay matuwid
at ako at ang aking bayan ay masasama. 28 Magdasal kayo kay Yahweh, dahil ang
napakalakas na mga kidlat at ulang may yelo ay sobra na. Papaalisin ko na kayo
at hindi na kayo titira dito. 29 Sinabi ni Moises sa kaniya, "Sa oras na umalis ako sa
lungsod, ilalatag ko ang aking mga kamay kay Yahweh. Titigil na ang kulog at wala ng
anumang ulang may yelo. Sa ganitong paraan malalaman mo na pag-aari ni Yahweh
ang mundo. 30 Pero para sa iyo at sa iyong mga lingkod, alam ko na hindi niyo talaga
ginagalang si Yahweh na Diyos." 31 Ngayon ang mga lino at sebada ay nasira, dahil
ang uhay magulang na sa tangkay at namumulaklak na ang lino. 32 Pero ang trigo at
ang espelta ay hindi nasalanta dahil huli itong tumubo. 33 Nang umalis si Moises kay
Paraon at sa lungsod, inilatag niya ang kaniyang mga kamay kay Yahweh; tumigil
ang kulog at ulang may yelo, at ang ulan ay hindi na bumuhos pa. 34 Nang nakita ni
Paraon na ang ulan, ang ulang may yeloo at kulog ay humupa na, muling nagkasala
siya at pinatigas ang kaniyang puso, kasama ang kaniyang mga lingkod. 35 Pinatigas
ang puso ni Paraon, kaya hindi niya pinayagang umalis ang bayan ng Israel. Ito ang
paraan na sinabi ni Yahweh kay Moises na ito ang gagawin ni Paraon.

10

1 Sinabi ni Yahweh kay Moises, "Puntahan mo ang Paraon, dahil pinatigas ko ang
kaniyang puso at ang mga puso ng kaniyang mga lingkod. Ginawa ko ito para
maipakita ang mga palatandaan ng aking kapangyarihan sa kanila. 2 Ginawa ko rin
ito para maikuwento mo sa iyong mga anak at mga apo ang mga bagay na ginawa ko,
kung paano ko pinagmalupitan ang Ehipto, at kung paano ko binigay ang iba't-ibang
mga palatandaan ng aking kapangyarihan sa kanila. Sa ganitong paraan malalaman
mo na ako si Yahweh." 3 Kaya pumunta sina Moises at Aaron sa Paraon at sinabi
sa kaniya, "Sinabi ito ni Yahweh, ang Diyos ng mga Hebreo: 'Hanggang kailan mo
tatanggihan ang pagpapakumbaba ng iyong sarili sa aking harapan? Hayaan mo nang
umalis ang aking bayan para sumamba sila sa akin. 4 Pero kung tatanggihan mo na
paalisin ang aking bayan, makinig ka, bukas magpapadala ako ng mga balang sa
iyong lupain. 5 Tatakpan nila ang ibabaw ng lupain nang wala ni isang makakakita
ng lupa. Kakainin nila ang mga tira ng anumang nakaligtas mula sa ulang may
yelo. Kakainin din nila ang bawat puno na tumutubo para sa inyo sa mga bukid.
6 Pupunuin nila ang inyong mga tahanan, iyong lahat ng mga lingkod, at lahat ng
mga taga-Ehipto—bagay na hindi pa kailanman nakita ng iyong ama maging ng
iyong lolo, hindi pa kailanman nasaksihan mula noong araw na nasa mundo na sila
hanggang sa kasalukuyan.'" Pagkatapos umalis si Moises at lumabas mula sa harap ni
Paraon. 7 Sinabi ng mga lingkod ni Paraon sa kaniya, "Gaano ba katagal na magiging
pahamak ang taong ito sa atin? Hayaan mo nang umalis ang mga Israelita para
makasamba kay Yahweh na kanilang Diyos. Hindi mo pa ba napagtanto na wasak na
ang Ehipto?" 8 Muling dinala sina Moises at Aaron sa Paraon, na siyang nagsabi sa
kanila, "Sige, sambahin ninyo si Yahweh na inyong Diyos. Pero anong klaseng mga

tao ba ang aalis?" 9 Sinabi ni Moises, "Aalis kami na kasama ang aming mga kabataan
at ang aming mga matatanda, kasama ang aming mga anak na lalaki at mga anak
na babae. Dadalhin din namin ang mga kawan at mga baka, dahil kailangan naming
magdiwang para kay Yahweh." 10 Sinabi ng Paraon sa kanila, "Nawa'y samahan nga
kayo ni Yahweh, kung sakali na paaalisin ko kayo at ang inyong maliliit na mga
bata. Tingnan niyo, may sa kasamaan kayong iniisip. 11 Hindi! Lumakad kayo, ang
mga lalaki lamang na nasa inyo at sambahin si Yahweh, dahil iyan ang gusto ninyo."
Pagkatapos pinaalis sina Moises at Aaron sa harapan ni Paraon. 12 Pagkatapos sinabi
ni Yahweh kay Moises, "Iunat mo ang iyong mga kamay at ituon sa buong lupain
ng Ehipto, at sa mga balang para lusubin nila ang lupain ng Ehipto at kainin ang
bawat tanim na naroroon, lahat ng mga natira mula sa ulang may yelo." 13 Iniunat
ni Moises ng kaniyang tungkod sa buong lupain ng Ehipto, at nagdala si Yahweh ng
silangang hangin sa lupain sa buong araw na iyon at sa buong gabi. Kinaumagahan,
nagdala ang silangang hangin ng mga balang. 14 Pumunta ang mga balang sa buong
lupain ng Ehipto at pinugaran ang lahat ng bahagi nito. Napakaraming mga balang na
kailanman ay hindi pa nakarating sa lupain at hindi na mauulit pa. 15 Tinakpan nila
ang ibabaw ng buong lupain sa gayon nagdilim ito. Kinain nila ang bawat halaman
na nasa lupain at ang lahat ng bunga ng mga punongkahoy na natira ng ulang
may yelo. Walang natirang buhay na berdeng halaman o anumang punongkahoy
o halaman sa mga bukid sa lahat ng lupain ng Ehipto. 16 Pagkatapos mabilis na
pinatawag ng Paraon sina Moises at Aaron at sinabing, "Nagkasala ako laban kay
Yahweh na inyong Diyos at laban sa inyo. 17 Kaya ngayon, patawarin ninyo ako sa
aking kasalanan sa oras na ito, at idalangin ninyo kay Yahweh na inyong Diyos na
kaniyang alisin ang kamatayang ito mula sa akin." 18 Kaya lumabas si Moises mula
sa harap ng Paraon at nanalangin kay Yahweh. 19 Dinala ni Yahweh ang napakalakas
na kanlurang hangin na dumampot sa mga balang at itinangay sila patungo sa Dagat
ng mga Tambo; Wala ni isang balang ang natira sa buong lupain ng Ehipto. 20 Pero
pinatigas ni Yahweh ang puso ni Paraon, at hindi pinaalis ni Paraon ang mga Israelita.
21 Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Moises, "Iunat mo ang iyong kamay patungo sa
kalangitan, para magkaroon ng kadiliman sa buong lupain ng Ehipto, kadiliman na
maaaring madama." 22 Iniunat ni Moises ang kaniyang kamay patungo sa kalangitan
at nagkaroon ng makapal na kadiliman sa buong lupain ng Ehipto sa loob ng tatlong
araw. 23 Wala ni isang nakakakita ng sinuman; wala ni isang lumisan sa kanilang
mga tirahan sa loob ng tatlong araw. Pero, mayroong ilaw ang lahat ng mga Israelita,
sa lugar kung saan sila nakatira. 24 Pinatawag ng Paraon si Moises at sinabing,
"Lumakad kayo at sambahin si Yahweh. Maaari na ring sumama sa inyo maging
ang inyong mga pamilya, pero dapat maiwan ang inyong mga kawan at mga grupo
ng mga hayop." 25 Pero sinabi ni Moises, "Kailangan mo rin magbigay ng mga hayop
para sa mga alay at sunog na mga handog para maihandog namin kay Yahweh na
aming Diyos. 26 Kailangan din naming isama ang aming mga baka; wala ni isang
paa nila ang maiiwan, dahil kailangan namin silang dalhin para sa pagsamba kay
Yahweh na aming Diyos. Dahil hindi namin alam kung ano ang aming kakailanganin
sa pagsamba kay Yahweh hanggang sa makarating kami roon." 27 Pero pinatigas ni
Yahweh ang puso ng Paraon at hindi niya sila hinayaang umalis. Sinabi ng Paraon
kay Moises, 28 "Lumayo kayo sa akin! Mag-ingat sa isang bagay, nang hindi mo na
ako muling makita, dahil sa araw na makita mo ang aking mukha, mamamatay ka."
29 Sinabi ni Moises, "Ikaw na mismo ang nagsalita. Hindi ko na muling makikita ang
iyong mukha."

11

1 Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Moises, “Mayroon pa rin akong isang salot na
dadalhin kay Paraon at sa Ehipto. Pagkatapos niyan, papayagan na niya kayong
makaalis mula rito. Kapag ganap na pinayagan na niya kayong makaalis, itataboy
niya kayo ng tuluyan. 2 Turuan mo ang mga tao na ang bawat mga lalaki at babae
ay humingi sa kanilang kapitbahay ng mga hiyas na pilak at mga hiyas na ginto.”
3 Ngayon ginawang masabik ni Yahweh ang mga taga-Ehipto para malugod ang mga
Israelita. Bukod dito, ang tauhan ni Moises ay talagang kahanga-hanga sa paningin
ng mga alipin ni Paraon at mga tao sa Ehipto. 4 Sinabi ni Moises. “Ito ang mga sinabi
ni Yahweh: 'Pupunta ako sa buong Ehipto ng hating gabi. 5 Mamamatay ang lahat ng
panganay sa lupain ng Ehipto, mula sa panganay ni Paraon, na nakaupo sa kaniyang
trono, hanggang sa panganay ng aliping babae na siyang nasa likod ng gilingan ng
trigo nito, at sa lahat ng panganay ng mga baka. 6 Pagkatapos magkakaroon ng
isang matinding iyakan sa buong lupain ng Ehipto, tulad ng hindi pa kailanman
nangyari at hindi na kailanman mangyayaring muli. 7 Pero kahit hindi tumahol ang
isang aso laban sa alinmang taga-Israel, sinuman laban sa tao o hayop. Sa ganitong
paraan malalaman ninyo ang pagkakaiba ng pagtrato ko sa mga taga-Ehipto at sa mga
Israelita.' 8 Lahat ng mga alipin mong ito, Paraon ay magpapakumbaba at luluhod
sa akin. Sasabihin nila, 'Umalis na kayo at sa lahat ng mga taong sumusunod sa
iyo!' Pagkatapos lalabas ako.” Pagkatapos umalis siya mula kay Paraon na may
matinding galit. 9 Sinabi ni Yahweh kay Moises, “Hindi makikinig si Paraon sa iyo.
Ito ay mangyari para makagawa ako ng maraming kamangha-manghang mga bagay
sa lupain ng Ehipto.” 10 Ginawa lahat nina Moises at Aaron ang mga kababalaghan sa
harapan ni Paraon. Pero pinatigas ni Yahweh ang puso ni Paraon, at hindi pinayagan
ni Paraon na makaalis ang mga Israelita sa kaniyang lupain.

12

1 Nakipag-usap si Yahweh kina Moises at Aaron sa lupain ng Ehipto. Sinabi niya,
2 “Para sa inyo, ang buwan na ito ay magiging simula ng mga buwan, ang unang
buwan ng taon sa inyo. 3 Sabihan ang kapulungan ng Israel, 'Sa ikasampung araw ng
buwan na ito dapat kumuha ang bawat isa ng isang tupa o batang kambing para
sa kanilang mga sarili, gagawin ito ng bawat pamilya, isang tupa para sa bawat
sambahayan. 4 Kung ang sambahayan ay napakaliit para sa isang tupa, ang tao at sa
kaniyang kapitbahay ay kukuha ng tupa o karne ng batang kambing na sapat para sa
bilang ng tao. Dapat ito ay sapat para sa bawat isa na kakain, kaya kailangan nilang
kumuha ng sapat na karne para ipakain sa kanilang lahat. 5 Ang inyong tupa o batang
kambing ay dapat walang kapintasan, isang taong gulang na lalaki. Maaari ninyong
kunin ang isa sa tupa o mga kambing. 6 Kailangan ninyong ingatan ito hanggang
sa ikalabing-apat na araw sa buwan na iyon. Pagkatapos kailangang papatayin ang
mga hayop na ito ng buong kapulungan ng Israel sa takip-silim. 7 Kailangan ninyong
kumuha ng ilang dugo at ipahid sa dalawang magkabilang poste ng pintuan at sa
itaas ng balangkas ng pintuan ng mga bahay na kung saan kakainin ninyo ang karne.
8 Dapat ninyong kainin ang karne sa gabing iyon, pagkatapos na ihawin ito sa apoy.
Kainin ninyo ito ng may tinapay na walang lebadura, kasama ang mga mapapait na
damong-gamot. 9 Huwag ninyong kainin itong hilaw o pinakuluan sa tubig. Sa halip,
ihawin ninyo ito sa apoy kasama ang ulo, mga binti at ng lamang-loob. 10 Huwag
ninyong hayaan na may matira nito hanggang umaga. Dapat ninyong sunugin ito
anuman ang natira sa umaga. 11 Ganito dapat kung paano ninyo ito kakainin: Suot
ang inyong sinturon sa inyong baywang, ang inyong mga sapatos sa inyong paa, at
inyong tungkod sa kamay. Kailangan ninyong kainin ito ng mabilisan. Ito ang Paskua

ni Yahweh. [12] Sinabi ito ni Yahweh: Pupunta ako sa buong lupain ng Ehipto sa gabing
iyon at sasalakayin ang lahat ng mga panganay na anak ng tao at ng hayop sa lupain
ng Ehipto. Dadalhin ko ang kaparusahan sa lahat ng mga diyos ng Ehipto. Ako
ay si Yahweh. [13] Ang dugo ay magiging isang palatandaan sa inyong mga tahanan
para sa pagdating ko sa inyo. Kapag nakita ko ang dugo, lalagpasan ko lang kayo
kapag sinalakay ko ang lupain ng Ehipto. Ang salot na ito ay hindi dadapo sa inyo
at wawasak sa inyo. [14] Ang araw na ito ay magiging araw ng pag-alaala para sa
inyo, kung saan dapat ninyong sundin bilang isang pista para kay Yahweh. Ito ay
mananatiling isang batas para sa inyo, sa lahat ng inyong mga salinlahi, na dapat
ninyong sundin ngayong araw. [15] Kakain kayo ng tinapay na walang lebadura sa
loob ng pitong araw. Sa unang araw aalisin ninyo ang lebadura mula sa inyong mga
tahanan. Ang sinumang kakain ng may lebadurang tinapay mula sa unang araw at
hanggang sa ika-pitong araw, ang taong ito ay dapat itiwalag mula sa Israel. [16] Sa
unang araw magkakaroon ng isang pagpupulong para ilaan sa akin, at sa ika-pitong
araw magkakaroon ng ibang ganoong pagtitipon. Walang trabahong gagawin sa mga
araw na ito, maliban sa pagluluto para sa makakain ng lahat. Iyon lang dapat ang
trabaho na maaari ninyong gawin. [17] Dapat ninyong pagmasdan ang Pista ng Tinapay
na walang Lebadura dahil sa araw na ito dadalhin ko ang inyong bayan, armadong
grupo sa armadong grupo, palabas sa lupain ng Ehipto. Kaya dapat ninyong sundin
ang araw na ito sa lahat ng salinlahi ng inyong bayan. Ito ay mananatiling isang
batas para sa inyo. [18] Dapat kayong kumain ng tinapay na walang lebadura mula sa
takipsilim ng ikalabing-apat na araw ng unang buwan ng taon, hanggang sa takipsilim
ng ikadalawampu't isang araw ng buwan. [19] Sa loob ng pitong araw na ito, dapat
walang lebadura ang makikita sa loob ng inyong mga tahanan. Kung sinuman ang
kakain ng tinapay na may lebadura ay dapat itiwalag sa komunidad ng Israel, kahit
na ang taong iyon ay isang dayuhan o isang taong ipinanganak sa inyong lupain.
[20] Dapat kayong kumain ng walang lebadura. Saanman kayo manirahan, dapat
kayong kumain ng tinapay na walang lebadura.'” [21] Pagkatapos ipinatawag lahat ni
Moises ang mga matatanda sa Israel at sinabi sa kanila, “Lumakad kayo at pumili ng
mga tupa o mga maliliit na kambing na sapat para maipakain sa inyong mga pamilya
at papatayin ang Paskuang tupa. [22] Pagkatapos kumuha ng isang bigkis ng hisopo at
isawsaw sa dugo na nasa isang palanggana. Ipahid ang dugo na nasa palanggana
sa itaas ng balangkas ng pinto sa dalawang magkabilang poste. Wala sa inyo ni isa
ang lalabas ng pintuan ng kaniyang tahanan hanggang sa umaga. [23] Dahil si Yahweh
ay dadaan para salakayin ang mga taga-Ehipto. Kapag nakita niya ang dugo sa itaas
ng inyong balangkas at sa dalawang magkabilang poste, lalagpasan niya lamang ang
inyong pintuan at hindi niya pahihintulutan ang tagawasak na makapasok sa inyong
tahanan para kayo ay salakayin. [24] Dapat ninyong ipagdiwang ang pangyayaring ito.
Ito ay mananatiling isang batas para sa inyo at sa inyong mga kaapu-apuhan. [25] Kung
kayo ay papasok sa lupain na ibibigay ni Yahweh sa inyo, tulad ng ipinangako niyang
gagawin, dapat ninyong sundin ang pagsambang gawain na ito. [26] Kapag nagtanong
ang inyong mga anak, 'Ano ang ibig sabihin ng kilos na pag-sambang ito?' [27] At
dapat ninyong sabihin, 'Ito ay sakripisyo sa Paskua ni Yahweh, dahil nilagpasan lang
ni Yahweh ang mga tahanan ng mga Israelita sa Ehipto nang sinalakay niya ang
mga taga-Ehipto. Pinalaya niya ang aming sambahayan.”' Pagkatapos ang bayan
ay yumuko at sumamba kay Yahweh. [28] Umalis ang mga Israelita at ganap na
ginawa kung ano ang iniutos ni Yahweh kina Moises at Aaron. [29] Ito ay nangyari
ng hatinggabi ng sinalakay ni Yahweh ang lahat ng panganay sa lupain ng Ehipto,
mula sa panganay ni Paraon, na nakaupo sa kaniyang trono, hangang sa panganay
ng taong nasa kulungan at sa lahat ng panganay ng mga baka. [30] Nagising si Paraon

sa gabing iyon—siya, at ang lahat ng kaniyang alipin, at lahat ng mga taga-Ehipto.
Nagkaroon ng malakas na pagdadalamhati sa Ehipto, dahil wala ni isang tahanan
ang naroroon ang walang namatay. 31 Pinatawag ni Paraon sina Moises at Aaron
sa gabing iyon at sinabing, "Tumayo kayo at lumayas mula sa bayan ko, kayo at
ang mga Israelita. Umalis na kayo, at sumamba kay Yahweh, gaya ng sinabi ninyo
na nais ninyong gawin. 32 Kunin na ninyo ang mga alagang hayop at mga kawan,
tulad ng sinabi ninyo, at alis na, at pagpalain ninyo rin ako." 33 Ang mga taga-
Ehipto ay nasa isang matinding pagmamadali para ipadala sila palabas ng lupain,
dahil sinabi nila, "Lahat tayo ay taong patay na." 34 Kaya kinuha ng mga tao ang
kanilang masa na walang idinagdag na lebadura. Ang kanilang pinagmamasahang
mangkok ay binalot nila sa kanilang mga damit na nakalagay sa kanilang mga balikat.
35 Ginawa ngayon ng bayang Israelita ang ayon sa sinabi ni Moises sa kanila. Humingi
sila sa mga taga-Ehipto ng mga hiyas na pilak, ginto at damit. 36 Ginawang sabik
ni Yahweh ang mga taga-Ehipto para malugod ang mga Israelita. Kaya binigay ng
mga taga-Ehipto ang anumang hingin nila. Sa ganitong paraan, nakuha ng mga
Israelita ang yaman ng mga taga-Ehipto. 37 Naglakbay ang mga Israelita mula sa
Rameses hanggang Sucot. Ang kanilang bilang ay 600, 000 na mga lalaki, dagdag
pa rito ang mga babae at mga bata. 38 Isang halu-halong pangkat ng hindi Israelita
ay sumama rin sa kanila, kasama ang kanilang mga alagang hayop at mga kawan,
isang malaking bilang ng mga baka. 39 Naghurno sila ng tinapay na walang lebadura
sa ilalim ng masa na dinala nila mula sa Ehipto. Ito ay walang lebadura dahil sila
ay pinalayas sa Ehipto at hindi maaaring ipagpaliban ang paghahanda ng pagkain.
40 Ang mga Israelita ay nanirahan sa Ehipto sa loob ng 430 na taon. 41 Matapos
ang 430 na taon, sa araw ding iyon, lahat ng mga armadong grupo ni Yahweh ay
umalis palabas mula sa lupain ng Ehipto. 42 Ito ay isang gabing dapat manatiling
gising, para ilabas sila ni Yahweh mula sa lupain ng Ehipto. Ito ay gabi ni Yahweh
na dapat ipagdiwang ng lahat ng mga Israelita sa lahat ng salinlahi ng kanilang
bayan. 43 Sinabi ni Yahweh kina Moises at Aaron, "Ito ang mga alituntunin para
sa Paskua: walang dayuhan ang maaaring makibahagi sa pagkain na ito. 44 Kahit
na, ang bawat alipin ng mga Israelita, na binili ng pera, ay maaaring makakain nito
matapos ninyo silang tuliin. 45 Hindi makakain ang mga dayuhan at upahang lingkod
ng alinmang pagkain. 46 Dapat kainin ang pagkain sa isang bahay. Huwag kayong
magdadala ng anumang karne sa labas ng inyong bahay, at hindi ninyo dapat baliin
ang kahit anumang buto nito. 47 Dapat obsebahan ng lahat ng mga komunidad ng
Israel ang pagdiriwang. 48 Kapag maninirahan ang isang dayuhan sa inyo at gustong
obserbahan ang Paskua para kay Yahweh, lahat ng kaniyang lalaking kamag-anak ay
dapat tuliin. Pagkatapos siya ay maaaring dumating at sundin ito. Siya ay magiging
katulad ng mga taong ipinanganak sa lupain. Ganun pa man, walang sinumang
taong hindi tuli ang makakakain ng anumang pagkain. 49 Parehong batas ang siyang
gagamitin sa kapwa katutubo o dayuhan na naninirahan kasama ninyong lahat."
50 Kaya sinunod ng lahat ng mga Israelita nang lubusan ang iniutos ni Yahweh kina
Moises at Aaron. 51 Dumating ang araw na iyon na dinala ni Yahweh ang Israel
palabas sa lupain ng Ehipto sa pamamagitan ng kanilang mga armadong grupo.

13

1 Nagsalita si Yahweh kay Moises at sinabing, 2 "Ilaan sa akin ang lahat ng mga
panganay, ang bawat panganay na lalaki ng mga Israelita, kapwa mula sa mga tao
at sa mga hayop. Pagmamay-ari ko ang mga panganay." 3 Sinabi ni Moises sa
mga tao, "Alalahanin ninyo ang araw na ito, ang araw kung saan kayo nakalabas
mula sa Ehipto, nakalabas mula sa bahay ng pagkakaalipin, dahil nakalabas kayo

mula sa lugar na ito sa pamamagitan ng malakas na kamay ni Yahweh. Walang
tinapay na may halong lebadura ang kakainin. 4 Lalabas kayo mula sa Ehipto sa
araw na ito, sa buwan ng Abib. 5 Dapat ninyong sundin ang ganitong pamamaraan
ng pagsamba sa buwan na ito kapag dinala na kayo ni Yahweh sa lupain ng mga
Cananeo, Heteo, Amoreo, Hivita at Jebuseo, ang lupain na kaniyang ipinangako na
ibibigay sa inyong mga ninuno, isang lupain na umaagos ng gatas at pulot. 6 Sa loob
ng pitong araw dapat kayong kumain ng tinapay na walang lebadura; Sa ikapitong
araw magkakaroon ng pista sa karangalan ni Yahweh. 7 Tinapay na walang lebadura
ang dapat kainin sa loob ng pitong araw; dapat walang tinapay na may lebadura ang
makikita sa gitna ninyo. Dapat walang lebadurang makikita sa inyo sa loob ng inyong
mga kinasasakupan. 8 Sa araw na iyon sasabihan ninyo ang inyong mga anak, 'Dahil
ito ang ginawa ni Yahweh para sa akin nang lumabas ako mula sa Ehipto.' 9 Magsisilbi
itong paalala para sa inyo sa inyong kamay, at isang paalala sa inyong noo. Para
mapasainyong bibig itong batas ni Yahweh, dahil nakalabas kayo mula sa Ehipto sa
pamamagitan ng malakas na kamay ni Yahweh. 10 Kaya dapat ninyong sundin ang
batas na ito sa itinakdang panahon taun-taon. 11 Kapag dadalhin na kayo ni Yahweh
sa lupain ng Cananeo, na kaniyang ipinangako sa inyo at sa inyong mga ninuno, at
kapag ibinigay niya na ang lupain sa inyo, 12 kinakailangan ninyong ilaan sa kaniya
ang lahat ng inyong mga panganay na anak at ang lahat ng mga unang ipinanganak
ng inyong mga hayop. Kay Yahweh ang mga lalaki. 13 Kailangan mong bilhin pabalik
ang bawat unang ipinanganak na asno kasama ang isang tupa. Kapag hindi mo ito
bibilhin pabalik, dapat mong baliin ang leeg nito. Pero ang bawat panganay sa inyong
mga lalaki sa lahat ng inyong mga anak na lalaki—kailangan ninyo silang bilhin
pabalik. 14 Sa darating na panahon, kapag nagtanong ang iyong anak na lalaki, "Ano
ang ibig sabihin nito?' pagkatapos sabihin mo sa kaniya, 'Nakalabas tayo mula sa
Ehipto sa pamamagitan ng lakas ng kamay ni Yahweh, mula sa bahay ng pagkaalipin.
15 Nang nagmamatigas na tinanggihan ng Paraon ang pagpapaalis sa amin, pinatay ni
Yahweh ang lahat ng mga panganay sa buong lupain ng Ehipto, kapwa panganay na
anak ng mga tao at ang panganay na anak ng mga hayop. Kung kaya bakit ako nag-
aalay kay Yahweh ng mga panganay ng bawat hayop, at kung kaya bakit ko binibili
pabalik ang aking mga panganay na lalaki.' 16 Magiging paalala ito sa iyong mga
kamay, at paalala sa iyong noo, dahil nakalabas tayo mula sa Ehipto sa pamamagitan
ng lakas ng kamay ni Yahweh." 17 Nang pinayagan ni Paraon na umalis ang mga
tao, hindi sila pinangunahan ng Diyos sa landas patungo sa lupain ng mga Palestina,
kahit pa malapit ang lupain. Dahil sinabi ng Diyos, "Marahil magbabago ang mga
tao ng kanilang mga isipan kapag nakaranas sila ng digmaan at pagkatapos babalik
sa Ehipto. 18 Kaya pinatnubayan ng Diyos ang mga tao paikot sa may ilang patungo
sa Dagat ng mga Tambo. Umakyat ang mga Israelita papalabas mula sa Ehipto na
armado para sa pakikipaglaban. 19 Dinala ni Moises ang mga buto ni Jose, dahil
taimtim na pinanumpa ni Jose ang mga Israelita at sinabing, "Siguradong ililigtas
kayo ng Diyos, at kailangan ninyong dalhin papalayo ang aking mga buto kasama
ninyo." 20 Naglakbay ang mga Israelita mula sa Sucot at nagkampo sa Etam sa paligid
ng ilang. 21 Sumabay si Yahweh sa kanila bilang isang haligi na ulap sa umaga para
manguna sa kanilang landas. At sa gabi bilang isang haligi na apoy para bigyan sila
ng ilaw. 22 Hindi inaalis ni Yahweh mula sa harapan ng mga tao ang pang-araw na
haligi na ulap maging ang pang-gabi na haligi na apoy.

14

1 Kinausap ni Yahweh si Moises: 2 "Sabihin mo sa mga Israelita na sila ay bumalik
at magkampo sa Pi Hahirot, sa pagitan ng Migdol at ng dagat, bago ang Baal Zefon.

Kayo ay magkakampo sa tabing dagat at sa tapat ng Pi Hahirot. [3] Sasabihin ni
Paraon ang tungkol sa mga Israelita, 'Naliligaw sila sa mga lupain. Sinara sila ng
ilang. [4] Papatigasin ko ang puso ni Paraon, at hahabulin ko sila. Makakakuha ako
ng parangal dahil kay Paraon at sa kaniyang mga hukbo. Malalaman ng mga taga-
Ehipto na ako ay si Yahweh." Kaya ang mga Israelita ay nagkampo dahil sa iniutos
sa kanila. [5] Nang sinabihan ng hari ng Ehipto na ang mga Israelita ay nakatakas, ang
isipan ni Paraon at ng kaniyang mga lingkod ay bumaliktad laban sa bayan. Sinabi
nila, "Anong ginawa natin at hinayaan nating makalaya ang mga Israelita mula sa
pagtrabaho para sa atin?" [6] Pagkatapos kinuha ni Paraon ang kaniyang karwahe at
kasama niya ang kaniyang mga hukbo. [7] Isinama niya ang piniling animnaraang
karwahe at ang lahat ng ibang mga karwahe ng Ehipto, ang lahat ng mga pinuno sa
kanila. [8] Pinatigas ni Yahweh ang puso ni Paraon, hari ng Ehipto, at hinabol niya
ang mga Israelita. Ngayon nakaalis ang mga Israelita nang matagumpay. [9] Pero
hinabol sila ng mga taga-Ehipto kasama ng kanilang mga kabayo at mga karwahe,
mga nangangabayo at ang kaniyang mga hukbo. Inabutan nila ang mga Israelita na
nagkakampo sa tabing dagat ng Pi Hahirot, bago ang Baal Zefon. [10] Nang malapit na
si Paraon, ang mga Israelita ay tumingala at nabigla. Naglalakad ang mga taga-Ehipto
patungo sa kanila at sila ay natakot. Umiyak ang mga Israelita kay Yahweh. [11] Sinabi
nila kay Moises, "Dahil wala na bang mapaglilibingan sa amin sa Ehipto kaya mo
kami dinala sa ilang para dito mamatay? Bakit itinuring mo kami ng ganito, dinala
mo kami palabas sa Ehipto? [12] Hindi ba ito ang sinabi namin sa iyo sa Ehipto? Sinabi
namin sa iyo, 'Iwanan kami dito, para makapagtrabaho kami sa mga taga-Ehipto.
Mas mabuti pa sa amin ang magtrabaho para sa kanila kaysa kami ay mamatay
dito sa ilang."' [13] Sinabi ni Moises sa mga tao, "Huwag kayong matakot. Manatili
at tingnan ninyo ang pagliligtas ni Yahweh na ibibigay sa inyo ngayon. Dahil hindi
ninyo na makikita muli ang mga taga-Ehipto na nakikita ninyo ngayon. [14] Si Yahweh
ay makikipaglaban para sa inyo, at kailangan lang ninyong manatili. [15] Pagkatapos
sinabi ni Yahweh kay Moises, "Bakit ikaw, Moises, patuloy na tumatawag sa akin?
Sabihan mo ang mga Israelita na magpatuloy sa pagsulong. [16] Itaas mo ang iyong
tungkod, iunat mo sa pamamagitan ng iyong kamay sa ibabaw ng dagat at hatiin
mo ito sa dalawa, para ang bayan ng Israel ay makarating sa dagat sa tuyong lupa.
[17] Tandaan mo na patitigasin ko ang puso ng mga taga-Ehipto para sila ay tugisin.
Makakakuha ako ng parangal dahil kay Paraon at sa lahat ng kaniyang hukbo, mga
karwahe at ang kaniyang mga nangangabayo. [18] Pagkatapos malalaman ng mga taga-
Ehipto na ako ay si Yahweh at makakakuha ako ng karangalan nang dahil kay Paraon,
sa kaniyang mga karwahe at sa kaniyang mga nangangabayo." [19] Ang anghel ng
Diyos, ang siyang pumunta sa mga Israelita, kumilos at nagpunta sa kanilang likuran.
Ang haligi ng ulap ay kumilos mula sa kanila at pumunta at tumayo sa kanilang
likuran. [20] Dumating ang ulap sa pagitan ng kampo ng Ehipto at sa kampo ng Israel.
Isang madilim na ulap sa mga taga-Ehipto pero inilawan naman ang gabi para sa mga
Israelita. Kaya hindi nakalapit ang isang panig sa kabila buong gabi. [21] Iniunat ni
Moises ang kaniyang kamay sa ibabaw ng dagat. Pinabalik ni Yahweh ang dagat
sa pamamagitan ng isang malakas na hanging silangan sa buong gabing iyon at
ginawang tuyong lupa. Sa ganitong paraan nahati ang tubig. [22] Ang mga Israelita
ay pumunta sa gitna ng dagat sa tuyong lupa. Ang tubig ay nag-anyong pader para
sa kanila sa kanilang kanang kamay at sa kanilang kaliwa. [23] Tinugis sila ng mga
taga-Ehipto. Pinuntahan sila sa gitna ng dagat—lahat ng mga kabayo ni Paraon, mga
karwahe at mga nangangabayo. [24] Pero kinaumagahan, si Yahweh ay tumingin mula
sa ibaba sa mga hukbo ng Ehipto sa pamamagitan ng haligi ng apoy at ulap. Nagdulot
siya ng pagkabahala sa mga taga-Ehipto [25] Ang gulong ng kanilang mga karwahe ay

nabaon, at ang mga nangangabayo ay nahirapang magpatakbo. Kaya sinabi ng mga
taga-Ehipto, “Tumakas na tayo mula sa Israel, dahil si Yahweh ay lumalaban para sa
kanila laban sa atin. 26 Sinabi ni Yahweh kay Moises, “Iunat mo ang iyong kamay
sa ibabaw ng dagat para ang tubig ay bumalik sa mga taga-Ehipto, kanilang mga
karwahe at sa kanilang mga nangangabayo. 27 Kaya iniunat ni Moises ang kaniyang
kamay sa ibabaw ng dagat at ito ay bumalik sa dating anyo bago lumitaw ang umaga.
Ang mga taga-Ehipto ay tumakas sa dagat, at dinala sila ni Yahweh sa gitna nito.
28 Bumalik ang tubig at bumalot sa mga karwahe ni Paraon, mga nangangabayo at
ang lahat ng kaniyang mga hukbo na sumunod sa mga karwahe papuntang dagat.
Wala ni isa ang nakaligtas. 29 Gayunman, naglakad ang mga Israelita sa tuyong lupa
sa gitna ng dagat. Ang tubig ay naging isang pader para sa kanila sa kanang kamay at
sa kanilang kaliwa. 30 Iniligtas ni Yahweh ang Israel sa araw na iyon sa kamay ng mga
taga-Ehipto, at nakita ng Israel ang mga patay na mga taga-Ehipto sa dalampasigan.
31 Nang makita ng Israel ang kapangyarihan ni Yahweh na ginamit laban sa mga
taga-Ehipto, pinarangalan ng mga tao si Yahweh, at sila ay nagtiwala kay Yahweh at
sa kaniyang lingkod na si Moises.

15

1 Pagkatapos inawit nina Moises at ng bayan ng Israel ang awiting ito para kay
Yahweh. Inawit nila, “Umaawit ako kay Yahweh, dahil sa maluwalhating tagumpay;
ang kabayo at ang tagasakay nito ay itinapon sa dagat. 2 Si Yahweh ang aking
lakas at awitin, at siya ang aking naging kaligtasan. Ito ang aking Diyos, at siya
ay aking pupurihin, Diyos ng aking ama, at siya ay aking dadakilain. 3 Si Yahweh
ay isang mandirigma; Yahweh ang pangalan niya. 4 Ang mga karwahe at hukbo
ng Paraon, sa dagat ay kaniyang itinapon. Ang mga piniling opisyal ni Paraon, sa
Dagat ng mga Tambo sila ay nalunod. 5 Sila ay tinabunan ng kailaliman; sila ay
tumungo sa kailaliman na tulad ng isang bato. 6 Ang iyong kanang kamay, Yahweh, ay
maluwalhati sa kapangyarihan; ang iyong kanang kamay, Yahweh, ang dumurog sa
mga kaaway. 7 Sa dakilang kaluwalhatian iyong ibinabagsak ang mga bumabangon
laban sa iyo. Inilabas mo ang iyong poot; tinupok mo sila gaya ng pinaggapasan.
8 Sa pamamagitan ng bugso ng butas ng iyong ilong ang mga tubig ay nagtipon; ang
mga dumadaloy na tubig ay tumayong matuwid na isang bunton; ang malalim na
tubig ay namuo sa puso ng dagat. 9 Sinabi ng kaaway, 'Hahabol ako, mangunguna
ako, ipamamahagi ko ang nasamsam ko; masisiyahan sila sa ang aking ninanais;
Bubunutin ko ang aking espada; ang aking kamay ang sisira sa kanila.' 10 Pero
ipinaihip mo ang iyong hangin at tinakpan sila ng dagat; at sa malakas na mga
tubig lumubog sila na parang tingga. 11 Sino ang katulad mo, Yahweh, sa mga diyos?
Sino ang katulad mo, maluwalhati sa kabanalan, sa mga pagpupuri pinaparangalan,
na gumagawa ng mga himala? 12 Iniunat mo ang iyong kanang kamay, at sila ay
nilamon ng lupa. 13 Sa iyong katapatan sa tipan pinangunahan mo ang mga tao
na iyong sinagip. Sa iyong kalakasan sila ay iyong pinangunahan patungo sa banal
na lugar kung saan ka naninirahan. 14 Narinig ng bayan, at sila ay nanginginig;
takot ang babalot sa mga naninirahan sa Filistia. 15 Pagkatapos ang mga pinuno ng
Edom ay matatakot; ang mga sundalo ng Moab ay mayayanig; lahat ng naninirahan
sa Canaan ay maglalaho. 16 Ang kilabot at pangamba ay mapapasakanila. Dahil
sa kapangyarihan ng iyong bisig, sila ay hindi iimik na parang bato hanggang sa
makaraan ang iyong bayan, Yahweh— hanggang sa makaraan ang sinagip mong
bayan. 17 Dadalhin mo sila at itatanim sila sa bundok na iyong pinamana, ang lugar,
Yahweh, na iyong ginawa para manirahan, ang santuwaryo, aming Panginoon, na
itinayo ng iyong mga kamay. 18 Maghahari si Yahweh sa magpakailanman pa man.”

19 Dahil lumakad ang mga kabayo ni Paraon kasama ng kaniyang mga karwahe at mga
mangangabayo sa dagat. Dinala pabalik ni Yahweh ang mga tubig ng dagat sa kanila.
Pero ang mga Israelita ay naglakad sa gitna ng dagat sa mga tuyong lupa. 20 Si Miriam,
ang babaeng propeta, na kapatid na babae ni Aaron, ay dumampot ng tamburin, at
lumabas ang lahat ng mga kababaihan na may mga tamburin, sabay na sumasayaw
kasama niya. 21 Inawit ni Miriam sa kanila: "Umawit kay Yahweh, dahil siya ay
maluwalhating nagtagumpay. Itinapon niya sa dagat ang kabayo at ang kaniyang
mangangabayo." 22 Pagkatapos pinangunahan ni Moises ang Israel pasulong mula
dagat ng mga Tambo. Lumabas sila sa ilang ng Shur. Naglakbay sila ng tatlong araw
sa loob ng ilang at walang nahanap na tubig. 23 Pagkatapos nakarating sila sa Mara,
pero hindi nila mainom ang tubig doon dahil mapait ito. Kaya tinawag nilang Mara
ang lugar na iyon. 24 Kaya nagreklamo ang mga tao kay Moises at sinabing, "Ano ang
aming iinumin?." 25 Umiyak si Moises kay Yahweh at may ipinakitang puno si Yahweh
sa kaniya. Hinagis ito ni Moises sa tubig at naging matamis na maiinom ang tubig.
Sa lugar na iyon nagbigay si Yahweh sa kanila ng mahigpit na kautusan at doon din
niya sila sinubukan. 26 Sinabi niya, "Kung papakinggan ninyong mabuti ang tinig ni
Yahweh na inyong Diyos, at gagawin kung ano ang tama sa aking mga mata, at kung
makikinig kayo sa mga kautusan ko at susundin ang lahat ng mga batas ko—hindi
ako maglalagay sa inyo ng anumang mga sakit na inilagay ko sa mga taga-Ehipto,
dahil ako ay si Yahweh na nagpapagaling sa inyo." 27 Pagkatapos dumating ang mga
tao sa Elim, kung saan mayroong labing-dalawang bukal ng tubig at pitumpung puno
ng palma. Nagkampo sila doon sa may tubig.

16

1 Naglakbay ang mga tao mula sa Elim, at ang lahat ng komunidad ng mga Israelita
ay nakarating sa ilang ng Sin, na nasa gitna ng Elim at Sinai, sa ikalabinlimang araw
ng ikalawang buwan pagkatapos ng kanilang pag-alis sa lupain ng Ehipto. 2 Ang
buong komunidad ng mga Israelita ay nagreklamo laban kina Moises at Aaron sa
ilang. 3 Sinabi sa kanila ng mga Israelita, "Kung namatay na lang sana kami sa kamay
ni Yahweh sa lupain ng Ehipto nang kami ay nakaupo sa tabi ng mga palayok ng karne
at kumakain ng tinapay hanggang sa mabusog. Pagkat dinala ninyo kami palabas dito
sa ilang para patayin sa gutom ang aming buong komunidad." 4 Pagkatapos sinabi
ni Yahweh kay Moises, "Magpapaulan ako ng tinapay mula sa langit para sa inyo.
Ang mga tao ay lalabas at magtitipon ng pang isang araw na bahagi sa bawat araw
para masubukan ko sila para makita kung sila ay lalakad o hindi sa aking batas.
5 Mangyayari na sa ikaanim na araw, na magtitipon sila ng makalawang dami ng
kung ano ang tinipon nila sa bawat naunang araw, at lulutuin nila kung ano ang
dala nila." 6 Pagkatapos ay sinabi nina Moises at Aaron sa lahat ng bayan ng Israel,
"Sa gabi ay malalaman ninyong si Yahweh ang siyang nagdala sa inyo palabas mula
sa lupain ng Ehipto. 7 Sa umaga ay makikita ninyo ang kaluwalhatian ni Yahweh,
dahil naririnig niya ang inyong pagrereklamo laban sa kaniya. Sino ba kami para
kayo ay magreklamo laban sa amin?" 8 Sinabi rin ni Moises, "Malalaman ninyo ito
kapag binigyan kayo ni Yahweh ng karne sa gabi at tinapay sa umaga na sagana—
dahil narinig niya ang mga reklamo na sinabi ninyo laban sa kanya. Sino ba si Aaron
at ako? Ang inyong mga reklamo ay hindi laban sa amin; ang mga iyon ay laban
kay Yahweh." 9 Sinabi ni Moises kay Aaron, "Sabihin mo sa lahat ng komunidad
ng bayan ng Israel, 'Lumapit kayo kay Yahweh, dahil narinig niya ang inyong mga
reklamo.'" 10 Nangyari na habang nagsasalita si Aaron sa buong komunidad ng bayan
ng Israel, tumingin sila sa dako ng ilang, at pagmasdan, ang kaluwalhatian ni Yahweh
ay lumitaw sa ulap. 11 Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Moises, 12 "Narinig ko ang

mga reklamo ng bayan ng Israel. Kausapin mo sila at sabihin, 'Sa gabi ay kakain
kayo ng karne, at sa umaga ay mabubusog kayo ng tinapay. Pagkatapos malalaman
ninyong ako ay si Yahweh, na inyong Diyos.'" 13 Nangyari sa gabi na may dumating
na mga pugo at natabunan ang kampo. Sa umaga ang hamog ay nalatag sa palibot
ng kampo. 14 Pagkawala ng hamog, doon sa ibabaw ng ilang ay may mga manipis na
mumunting piraso na parang namuong hamog sa lupa. 15 Nang makita iyon ng bayan
ng Israel, sinabi nila sa isa't isa, "Ano ito?" Hindi nila alam kung ano iyon. Sinabi ni
Moises sa kanila, "Iyan ang tinapay na bigay ni Yahweh sa inyo para kainin. 16 Ito
ang utos na ibinigay ni Yahweh sa inyo: 'Kayo ay dapat magtipon, bawat isa sa inyo,
ng dami na kailangan ninyong kainin, isang omer sa bawat tao mula sa bilang ng
inyong mga tao. Ganito ninyo titipunin iyon: Magtipon ng tama lang para kainin ng
bawat taong naninirahan sa inyong tolda.'" 17 Ginawa iyon ng bayan ng Israel. Ang
ilan ay nagtipon ng mas marami, ang ilan ay nagtipon ng mas kaunti. 18 Nang sukatin
nila iyon sa sukat ng omer, ang mga nagtipon ng mas marami ay walang anumang
natira, ang mga nagtipon ng mas kaunti ay hindi nagkulang. Bawat tao ay nagtipon ng
tama lamang para mapunan ang kanilang pangangailangan. 19 Pagkatapos sinabi ni
Moises sa kanila, "Walang isa sa inyo ang dapat magtira ng anuman niyon hanggang
umaga. 20 "Pero hindi sila nakinig kay Moises. Ang ilan sa kanila ay nagtira ng
kaunti nito hanggang umaga, pero ito ay inuod at bumaho. Kaya nagalit sa kanila si
Moises. 21 Sila ay nagtipon niyon kada umaga. Bawat tao ay nagtipon ng tama lang
kainin para sa araw na iyon. Nang uminit ang araw, ito ay natunaw. 22 Nangyari
na sa ikaanim na araw nagtipon sila ng dobleng dami ng tinapay, dalawang omer
para sa bawat tao. Lahat ng mga pinuno ng komunidad ay pumunta at sinabi ito
kay Moises. 23 Sinabi niya sa kanila, "Ito ang sinabi ni Yahweh: 'Bukas ay isang
taimtim na pamamahinga, isang banal na Araw ng Pamamahinga para sa karangalan
ni Yahweh. Maghurno kayo ng gusto ninyong hurnuin at maglaga ng gusto ninyong
ilaga. Ang lahat nang matira, itabi ninyo para sa inyong mga sarili hanggang umaga.'"
24 Kaya itinabi nila ito hanggang umaga, katulad ng tagubilin ni Moises. Ito ay hindi
bumaho ni nagkaroon ng anumang uod. 25 Sinabi ni Moises, "Kainin ang pagkaing
ito ngayon, pagkat ngayon ay isang araw na inilaan bilang Araw ng Pamamahinga
para parangalan si Yahweh. Ngayon hindi kayo makakahanap nito sa mga bukid.
26 Magtitipon kayo nito sa loob ng anim na araw, pero ang ikapitong araw ay Araw
ng Pamamahinga. Sa Araw ng Pamamahinga ay walang manna." 27 Nangyari na sa
ikapitong araw may ilan sa mga tao ang lumabas para magtipon ng manna, pero wala
silang nahanap. 28 Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Moises, "Gaano katagal kayong
tatangging sundin ang aking mga kautusan at mga batas? 29 Tingnan ninyo, Ako, si
Yahweh ang nagbigay ng Araw ng Pamamahinga sa inyo. Kaya sa ikaanim na araw
ay binibigyan ko kayo ng tinapay para sa dalawang araw. Bawat isa sa inyo ay dapat
manatili sa kanyang sariling lugar; walang dapat lumabas mula sa kaniyang lugar
sa ikapitong araw." 30 Kaya nagpahinga ang mga tao sa ikapitong araw. 31 Tinawag
ng mga tao ng Israel ang pagkaing iyon na "manna." Ito ay maputi tulad ng buto ng
kulantro at ang lasa ay parang apa na ginawang may pulot. 32 Sinabi ni Moises, "Ito
ang inutos ni Yahweh: 'Hayaang itago ang isang omer na manna para sa kabuuan
ng salinlahi ng inyong bayan para ang inyong mga kaapu-apuhan ay maaring makita
ang tinapay na pinakain ko sa inyo sa ilang, matapos na ilabas ko kayo mula sa lupain
ng Ehipto.'" 33 Sinabi ni Moises kay Aaron, "Kumuha ka ng palayok at maglagay ng
isang omer ng manna sa loob nito. Panatilihin ito sa harap ni Yahweh para itago para
sa buong salinlahi ng bayan. 34 Katulad ng inutos ni Yahweh kay Moises, itinago iyon
ni Aaron katabi ng mga kautusang tipan sa loob ng kaban. 35 Kumain ng manna ang
bayan ng Israel sa loob ng apatnapung taon hanggang sa makarating sila sa lupaing

may naninirahan. Kumain sila nito hanggang sa makarating sila sa mga hangganan
ng lupain ng Canaan. 36 Ngayon ang omer ay ikasampung bahagi ng epa.

17

1 Naglakbay ang buong komunidad ng mga Israelita mula sa ilang ng Sin, ayon sa
mga tagubilin ni Yahweh. Nagkampo sila sa Rephidim, pero walang tubig na maiinom
para sa mga tao. 2 Kaya sinisi ng mga tao si Moises dahil sa kanilang kalagayan at
sinabing, "Bigyan mo kami ng tubig na maiinom." Sinabi ni Moises, "Bakit kayo
makikipagtalo sa akin?" Bakit sinusubok ninyo si Yahweh?" 3 Labis na nauuhaw ang
mga tao, at nagreklamo laban kay Moises. Sinabi nila, "Bakit dinala mo kami palabas
sa Ehipto? Para patayin kami at ang aming mga anak pati mga baka sa pagkauhaw?"
4 Kaya dumaing si Moises kay Yahweh, "Ano ba ang dapat kong gawin sa mga taong
ito? Halos handa na silang batuhin ako." 5 Sinabi ni Yahweh kay Moises, "Mauna ka sa
mga tao at magdala ka ng ilan sa mga nakatatanda ng Israel. Dalhin mo ang tungkod
na inihampas mo sa ilog at umalis ka. 6 Tatayo ako sa harapan mo doon sa ibabaw
ng bato sa Horeb, at papaluin mo ang bato. Lalabas ang tubig mula dito para inumin
ng mga tao. Pagkatapos ginawa ito ni Moises sa paningin ng mga nakatatanda ng
Israel. 7 Tinawag niya ang lugar na iyon na Massah at Meribah dahil sa pagrereklamo
ng mga Israelita at dahil sinubukan nila ang Diyos sa pamamagitan ng pagsabing,
"Kasama ba natin si Yahweh o hindi?" 8 Pagkatapos dumating at nilusob ng isang
hukbo ng mga Amalekita ang Israel sa Rephidim. 9 Kaya sinabi ni Moises kay Josue,
"Pumili ka ng ilan sa mga lalaki at umalis ka. Labanan mo si Amalek. Tatayo ako
bukas sa ibabaw ng burol na hawak ang tungkod ng Diyos sa aking kamay." 10 Kaya
nakipaglaban si Josue sa Amalek ayon sa tagubilin ni Moises sa kaniya, habang sina
Moises, Aaron at Hur ay umakyat sa ibabaw ng burol. 11 Nananalo ang mga Israelita,
habang itinataas ni Moises ang kaniyang mga kamay, kapag ipinagpapahinga niya
ang kaniyang mga kamay, nagsisimulang manalo ang mga Amalek. 12 Nang bumigat
na ang mga kamay ni Moises, kumuha sina Aaron at Hur ng bato at inilagay ito sa
ilalim niya para makaupo siya. Sa parehong pagkakataon, itinaas ni Aaron at Hur
ang mga kamay ni Moises, isang tao ang nasa tabi niya at ang isa naman ay nasa
kabilang banda niya. Kaya nanatiling nakataas ang mga kamay ni Moises hanggang
sa palubog na ang araw. 13 Kaya natalo ni Josue ang mga Amalekita sa pamamagitan
ng espada. 14 Sinabi ni Yahweh kay Moises, "Isulat mo ito sa isang libro at basahin
mo na naririnig ni Josue dahil ganap kong tatanggalin ang alaala ng Amalek mula sa
ilalim ng kalangitan." 15 Pagkatapos gumawa si Moises ng altar at tinawag niya itong
"Si Yahweh ang aking bandila." 16 Ginawa niya ito, dahil sinabi niya, "Pinangako ni
Yahweh na makikipaglaban siya kay Amalek mula sa mga salinlahi hanggang sa mga
susunod pang salinlahi."

18

1 18 Narinig ni Jetro na pari ng Midian, na biyenan na lalaki ni Moises ang lahat ng
ginawa ng Diyos kay Moises at sa mga Israelita na kaniyang bayan. Narinig niya na
dinala ni Yahweh palabas sa Ehipto ang Israel. 2 Kinuha ni Jetro na biyenan ni Moises
si Zippora na asawa ni Moises, matapos niyang pabalikin sa kanilang tahanan. 3 At
ang kaniyang dalawang anak na lalaki; Ang Pangalan ng isa niyang anak ay si Gersom,
dahil sinabi ni Moises, "Naging dayuhan ako sa isang dayuhang lupain." 4 Ang isa
niyang anak ay pinangalanang Eliezer, dahil sinabi ni Moises, "Ang Diyos ng aking
ninuno ay aking saklolo. Niligtas niya ako mula sa espada ni Paraon." 5 Dumating si
Jetro, na biyenan ni Moises, kasama ang mga anak na lalaki at asawa ni Moises sa
ilang kung saan sila nagkampo sa bundok ng Diyos. 6 Sinabi niya kay Moises, "Ako na

iyong biyenan na si Jetro, kasama ang iyong asawa at ang kaniyang dalawang anak na
lalaki ay pupunta sa iyo.” 7 Lumabas si Moises para salubungin ang kaniyang biyenan
na lalaki, yumuko at hinalikan siya. Nagtanungan sila tungkol sa kapakanan ng isa't-
isa at pagkatapos pumasok sila sa tolda. 8 Isinalaysay ni Moises sa kaniyang biyenan
na lalaki ang lahat ng ginawa ni Yahweh kay Paraon at sa mga taga-Ehipto alang-alang
sa kapakanan ng Israel, tungkol sa lahat ng mga paghihirap na dumating sa kanilang
paglalakbay, at kung paano sila niligtas ni Yahweh. 9 Nagalak si Jetro sa kabila ng
lahat ng mabuting nagawa ni Yahweh para sa Israel, dahil niligtas sila ni Yahweh
mula sa kamay ng mga taga-Ehipto. 10 Sinabi ni Jetro, “Purihin nawa si Yahweh, dahil
niligtas niya kayo mula sa kamay ng mga taga-Ehipto at mula sa kamay ng Paraon, at
pinalaya niya ang bayan mula sa kamay ng mga taga-Ehipto. 11 Ngayon alam ko na
si Yahweh ay dakila kaysa lahat ng mga diyos, dahil niligtas ng Diyos ang kaniyang
bayan nang pinagmalupitan ng mga taga-Ehipto ang mga Israelita. 12 Nagdala si Jetro,
na biyenan na lalaki ni Moises, ng sinunog na handog at alay para sa Diyos. Nagpunta
si Aaron at lahat ng mga nakatatanda ng Israel para kumain kasama ang biyenan na
lalaki ni Moises sa harap ng Diyos. 13 Kinabukasan umupo si Moises para hatulan
ang mga tao. Tumayo ang mga tao sa palibot ni Moises, mula umaga hanggang gabi.
14 Nang nakita ni Jetro ang lahat ng ginawa ni Moises para sa bayan, sinabi niya,
“Ano ba itong ginawa mo sa bayan? Bakit nauupo kang mag-isa at ang lahat ng
tao ay nakatayo na nakapalibot sa iyo mula umaga hanggang gabi?” 15 Sinabi ni
Moises sa kaniyang biyenan na lalaki, “Lumapit ang mga tao sa akin para hingin ang
direksyon ng Diyos. 16 Pumupunta sila sa akin kapag nagtatalo sila. Hinahatulan ko
ang pagitan ng bawat isa, at itinuturo ko sa kanila ang mga kautusan at mga batas ng
Diyos.” 17 Sinabi ni Jetro kay Moises, “Hindi mabuti ang iyong ginagawa. 18 Tiyak na
manghihina ka, ikaw at ang lahat ng taong pumupunta sa iyo, dahil ang pasanin na
ito ay labis na napakabigat para sa iyo. Hindi mo ito kayang gawin sa pamamagitan
ng iyong sarili. 19 Makinig ka sa akin. Bibigyan kita ng payo, at sumaiyo ang Diyos,
dahil ikaw ang kinatawan ng tao sa Diyos, at ikaw ang nagdadala ng kanilang mga
pagtatalo sa kaniya. 20 Dapat mong ituro sa kanila ang kaniyang mga kautusan at
mga batas. Dapat mong ipakita sa kanila ang daang nararapat lakaran at gawain
ang nararapat. 21 At saka, dapat pumili ka ng mga lalaking bihasa mula sa lahat ng
mga tao, mga lalaking may takot sa Diyos, mga lalaking mapagpatotoo na napopoot
sa hindi makatarungan. Dapat ilagay mo sila sa mga tao para maging mga pinuno na
nangangasiwa sa libu-libo, daan-daan, lima-limampu at sampu-sampo. 22 Hahatulan
nila ang mga tao sa lahat ng kaugaliang pamamaraan na mga kaso, pero dadalhin
nila ang mga mabibigat na mga kaso sa iyo. Sila na ang hahatol sa mga maliliit
na mga kaso. Sa ganyang paraan, magiging magaan para sa iyo, at dadalhin nila
ang pasanin kasama mo. 23 Kung gagawin mo ito, at kung inatasan ka ng Diyos na
gawin ito, hindi ka mahihirapan at makakauwi na nasisiyahan ang bayan sa kanilang
tahanan.” 24 Kaya nakinig si Moises sa mga salita ng kaniyang biyenan na lalaki at
ginawa ang lahat ng kaniyang sinabi. 25 Pinili ni Moises ang mga lalaking bihasa mula
sa lahat ng Israel at ginawa silang mga pinuno ng mga taong, tagapangasiwa sa libu-
libo, daan-daan, lima-limampu, at sampu-sampo. 26 Hinatulan nila ang mga tao sa
mga karaniwang pangyayari. Dinala nila kay Moises ang mabigat na mga kaso, pero
sila na mismo ang humahatol sa mga maliliit na mga kaso. 27 Pagkatapos hinayaan
ni Moises na umalis ang kaniyang biyenan na lalaki, at bumalik si Jetro sa kaniyang
sariling lupain.

19

1 Sa ikatlong buwan, pagkatapos lumabas ang bayan ng Israel mula sa lupain ng

Ehipto, sa parehong araw, nakarating sila sa ilang ng Sinai. 2 Pagkatapos nilang
lisanin ang Rephidim at pumunta sa ilang ng Sinai, nagkampo sila sa ilang sa harapan
ng bundok. 3 Umakyat si Moises sa Diyos. Tinawag siya ni Yahweh mula sa bundok
at sinabi, “Kailangan mong sabihin sa bahay ni Jacob, sa bayan ng Israel: 4 Nakita
mo ang aking ginawa sa mga taga-Ehipto, kung paano ko kayo inakay sa pakpak ng
agila at dinala kayo para sa akin. 5 Ngayon pagkatapos, kung susundin at pakikinggan
ninyo ang aking tinig at iingatan ang aking kasunduan, kung gayon, magiging katangi-
tanging pag-aari kita mula sa lahat ng mga tao, dahil ang buong daigdig ay akin.
6 Ikaw ay magiging kaharian ng mga pari at isang banal na bayan para sa akin. Ito
ang mga salitang dapat mong sabihin sa bayan ng Israel.” 7 Kaya bumaba si Moises
at ipinatawag ang mga nakatatanda ng Israel. Itinakda niya sa kanila ang lahat ng
salita ni Yahweh na inutos sa kaniya. 8 Lahat ng tao ay magkakasabay na sumagot at
sinabing, “Gagawin namin ang lahat ng sinabi ni Yahweh.” Pagkatapos ipinarating
ni Moises ang mga salita ng mga tao kay Yahweh. 9 Sinabi ni Yahweh kay Moises,
“Lalapit ako sa iyo sa isang makapal na ulap para maaaring marinig ng mga tao kapag
ako ay nakikipag-usap sa iyo at maaari ring maniwala sila sa iyo habang panahon.”
Pagkatapos, inilahad ni Moises ang salita ng mga tao kay Yahweh. 10 Sinabi ni Yahweh
kay Moises, “Puntahan mo ang mga tao. Ngayon at bukas kailangan mong ihandog
sila sa akin at hugasan nila ang kanilang mga damit. 11 Maging handa sa ikatlong
araw, dahil sa ikatlong araw Ako, si Yahweh ay bababa sa Bundok Sinai. 12 Dapat
kang maglagay ng hangganan sa palibot ng bundok para sa mga tao. Sabihin sa
kanila, ''Mag-ingat na hindi sila aakyat ng bundok o hahawakan ang hangganan.
Siguradong mailalagay sa kamatayan ang sinumang hahawak sa bundok.' 13 Walang
sinumang hahawak sa ganoong tao. Kundi, kailangan siyang batuhin o panain. Kahit
ito man ay isang tao o isang hayop, dapat siyang mailagay sa kamatayan. Kapag
tumunog na ang trumpeta ng isang mahabang tunog maaari na silang lumapit pataas
sa paanan ng bundok. 14 Pagkatapos bumaba si Moises mula sa bundok patungo sa
mga tao. Inihandog niya ang mga tao kay Yahweh, at hinugasan nila ang kanilang
mga damit. 15 Sinabi niya sa mga tao, “Maging handa sa ikatlong araw; huwag kayong
lalapit sa inyong mga asawa.” 16 Sa ikatlong araw, nang umagang iyon, mayroon
kulog at kidlat at isang makapal na ulap sa itaas ng bundok at ang tunog ng isang
napakalakas na trumpeta. Nanginig ang lahat ng tao na nasa kampo. 17 Dinala ni
Moises palabas sa kampo ang lahat ng tao para makipagkita sa Diyos at nakatayo sila
sa paanan ng bundok. 18 Lubusang nababalutan ng usok ang Bundok ng Sinai dahil
kay Yahweh na bumaba doon na may apoy at usok. Pumaitaas ang usok katulad ng
usok ng isang pugon at marahas na nabulabog ang buong bundok. 19 Nang palakas
ng palakas ang tunog ng trumpeta, nagsalita si Moises, at sinagot siya ng Diyos sa
isang boses. 20 Bumaba si Yahweh sa Bundok ng Sinai, mula sa tuktok ng bundok at
kaniyang tinawag si Moises sa tuktok. Kaya umakyat si Moises. 21 Sinabi ni Yahweh
kay Moises, “Bumaba ka at balaan mo ang mga tao na huwag sumuway sa akin para
tumingin, o marami sa kanila ang mamamatay. 22 Hayaan ang mga pari na lumapit
din sa akin at itakda ang kanilang sarili na humiwalay, ihanda ang kanilang sarili sa
aking pagdating para hindi ko sila salakayin.” 23 Sinabi ni Moises kay Yahweh, “Hindi
makakaakyat ang mga tao sa bundok, ito ang inutos mo sa amin: 'Maglagay ng mga
hangganan sa palibot ng bundok at ihandog ito kay Yahweh.''' 24 Sinabi ni Yahweh
sa kaniya, “Lakad ka, bumaba sa bundok, at isama mo paakyat si Aaron na kasama
mo, pero huwag mong payagan ang mga pari at ang mga tao na tanggalin ang bakod
para pumunta sa akin, kung hindi sasalakayin ko sila. 25 Kaya bumaba si Moises sa
mga tao at nakipag-usap sa kanila.

20

1 Sinabi ng Diyos ang mga salitang ito: 2 “Ako ay si Yahweh, inyong Diyos, ang
naglabas sa inyo mula sa lupain ng Ehipto, mula sa labas ng bahay ng pagkaalipin.
3 Dapat wala kang ibang diyos sa harapan ko. 4 Huwag dapat kayong gumawa para
sa sarili ninyo ng isang inukit na larawan ni kahalintulad ng anumang bagay na nasa
itaas ng langit, o sa lupa na nasa ilalim, o sa tubig na nasa ibaba. 5 Huwag dapat
kayong yuyukod sa kanila o sambahin sila, dahil Ako, si Yahweh na inyong Diyos, ay
selosong Diyos. Paparusahan ko ang kasamaan ng mga ninuno sa pamamagitan ng
pagpapadala ng kaparusahan sa mga kaapu-apuhan, patungo sa ikatlo at ikaapat na
salinlahi sa mga galit sa akin. 6 Pero magpapakita ako ng katapatan sa tipan sa libu-
libong mga nagmamahal sa akin at susunod sa aking mga utos. 7 Hindi ninyo dapat
kunin ang pangalan ko, si Yahweh ang inyong Diyos, sa walang kabuluhan, dahil
hindi ko ituturing na walang pagkakakasala ang sinumang kukuha ng pangalan ko
sa walang kabuluhan. 8 Alalahanin ninyo ang Araw ng Pamamahinga, ihandog ninyo
ito sa akin. 9 Dapat magtrabaho kayo at gawin ang lahat ng gawain sa loob ng anim
na araw. 10 Pero ang ikapitong araw, ay isang Araw ng Pamamahinga para sa akin,
si Yahweh ang inyong Diyos. Dito dapat walang gagawa ng anumang gawain, ikaw,
ni ang iyong anak na lalaki, ni ang iyong anak na babae, ni iyong lalaking lingkod,
ni iyong babaeng lingkod, ni iyong baka, ni ang dayuhan na nasa loob ng iyong mga
tarangkahan. 11 Dahil sa ikaanim na araw Ako, si Yahweh, ang lumikha ng langit,
lupa at dagat at lahat ng bagay na nasa loob nito at nagpahinga sa ikapitong araw.
Kaya nga Ako, si Yahweh, ay pinagpala ang Araw ng Pamamahinga at inihandog ito
sa aking sarili. 12 Igalang ninyo ang inyong ama at inyong ina, para maaari kang
manirahanng mahabang panahon sa lupain na ibibigay ko sa inyo Ako, si Yahweh,
ang inyong Diyos. 13 Hindi kayo dapat pumatay ng sinuman. 14 Hindi kayo dapat
mangalunya. 15 Hindi kayo dapat magnakaw mula kaninuman. 16 Hindi kayo dapat
magbigay ng maling patotoo laban sa iyong kapwa. 17 Hindi ninyo dapat kainggitan
ang bahay ng iyong kapwa; hindi ninyo dapat kainggitan ang asawa ng iyong kapwa,
ang kaniyang lingkod na lalaki, ang kaniyang lingkod na babae, ang kaniyang baka,
kaniyang asno o anumang bagay na pag-aari ng kapwa mo.” 18 Nakita ng mga tao ang
pagkulog at ang pagkidlat at narinig ang tunog ng trumpeta at nakitang umuusok ang
bundok. Nang makita ito ng mga tao, nanginig sila at tumayo sa malayo. 19 Sinabi
nila kay Moises, “Makipag-usap ka sa amin at kami'y makikinig; pero huwag mong
payagan makipag- usap sa amin ang Diyos, o lahat kami ay mamamatay.” 20 Sinabi
ni Moises sa mga tao, “Huwag kayong matakot, dahil bumaba ang Diyos para kayo
ay subukin para ang karangalan na nasa kaniya ay mapasainyo at para hindi kayo
magkasala.” 21 Kaya ang mga tao ay tumayo sa malayo at lumapit si Moises tungo
sa makapal na kadiliman kung saan naroon ang Diyos. 22 Sinabi ni Yahweh kay
Moises, “Ito ang sasabihin mo sa mga Israelita: 'Nakita mo na nakipag-usap ako
sa iyo mula sa langit. 23 Huwag kang gagawa para sa sarili mo ng anumang mga
diyos kasama ko, mga diyos ng pilak o diyos ng ginto. 24 Kailangan gumawa ka ng
isang makalupang altar para sa akin at kailangang ihain mo itong mga handog na
susunugin, mga handog ng pagtipon-tipon, tupa at mga baka. Sa bawat lugar na
kung saan pararangalan ang pangalan ko, pupuntahan at pagpapalain kita. 25 Kung
igagawa mo ako ng isang altar mula sa bato, huwag mong itatayo mula sa hinati na
mga bato, kapag ginamit mo ang iyong mga kasangkapan para dito, dinumihan mo
ito. 26 Huwag kang aakyat sa mga baitang patungo sa aking altar; ito ay hahadlang
sa iyo mula sa paglantad ng pribadong bahagi ng iyong katawan.'”

21

[1] “Ngayon ito ang mga kautusan na dapat mong igawad sa harapan nila: [2] Kung
bibili ka ng isang lingkod na Hebreo, maninilbilhan siya sa iyo sa loob ng anim
na taon at sa ikapitong taon makakaalis siya nang malaya at walang babayaran
na anumang bagay. [3] Kung dumating siyang mag-isa, aalis siyang malaya mag-isa;
kung siya ay may asawa, aalis kasama niyang malaya ang kaniyang asawa. [4] Kung
ang kaniyang amo ang siyang nagbigay ng asawa para sa kaniya at nagkaanak sila
ng mga lalaki o mga babae, ang asawa at ang kaniyang mga anak ay pag-aari ng
kaniyang amo at dapat umalis siyang malaya mag-isa. [5] Pero kung malinaw na
sinasabi ng lingkod, “Mahal ko ang aking amo, aking asawa at aking mga anak;
hindi ako aalis na malaya,” [6] pagkatapos dadalhin siya ng kaniyang amo sa Diyos.
Dadalhin siya ng kaniyang amo sa pintuan o sa haligi ng pintuan at kailangang
butasan ang kaniyang tainga ng kaniyang amo gamit ang isang pambutas. Pagkatapos
ang lingkod ay maninilbihan sa kaniya ng buong buhay niya. [7] Kung ipinagbili ng
isang lalaki ang kaniyang anak na babae na maging lingkod na babae, hindi siya
makakaalis na malaya gaya ng mga lingkod na lalaki. [8] Kung hindi malulugod ang
kaniyang amo, na siyang nagtalaga para sa kaniyang sarili, kinakailangan na ipatubos
niya siya. Wala siyang karapatan na ipagbili ito sa mga taong dayuhan. Siya ay
walang ganoong karapatan, yamang siya ay tinatrato niya ng pandaraya. [9] Kung
itatalaga siya ng kaniyang amo bilang asawa para sa kaniyang anak na lalaki, dapat
ituring niya siya na parang anak niya rin na babae. [10] Kung kukuha ng isa pang
asawa ang amo para sa kaniyang sarili, hindi niya dapat bawasan ang kaniyang
pagkain, damit o ang kaniyang karapatan bilang asawa. [11] Pero kung hindi niya
maibibigay ang tatlong bagay na ito para sa kaniya, makakaalis siyang malaya at
walang babayaran na anumang pera. [12] Sinumang manakit ng isang tao at ito
ay namatay, ang taong iyon ay siguraduhing malalagay sa kamatayan. [13] Kung
hindi ito ginawa ng tao na may paghahanda, sa halip hindi ito sinadya, pipili ako
ng lugar kung saan maaari siyang tumakas. [14] Kung ang isang tao ay sinadyang
lusubin ang kaniyang kapitbahay para patayin siya sa mapanlinlang, pagkatapos
dapat mo siyang kunin, kahit kung siya ay nasa altar ng Diyos, kaya maaari siyang
mamatay. [15] Sinumang manakit sa kaniyang ama o ina ay dapat siguradong malagay
sa kamatayan. [16] Sinumang dumukot ng isang tao at ito ay kaniyang ipinagbili, o ang
tao ay natagpuan sa kaniyang pangangalaga, ang taong dumukot ay dapat siguradong
malagay sa kamatayan. [17] Sinumang sumpain ang kaniyang ama o kaniyang ina ay
dapat siguradong malagay sa kamatayan. [18] Kung mag-aaway ang mga lalaki at may
isang taong manakit ng iba tao na gamit ang bato o ang kaniyang kamao, at ang taong
iyon ay hindi namatay, pero nanatiling nakahiga; [19] pagkatapos kung ito'y gumaling
na at maaring makalakad gamit ang kaniyang tungkod, ang taong nanakit sa kaniya
ay dapat magbayad sa nasayang nitong panahon; dapat din itong magbayad para
sa kaniyang ganap na gagaling. Pero ang taong iyon ay mapapawalang-sala. [20] Kung
sinaktan ng isang tao ang kaniyang lingkod na lalaki o ang kaniyang lingkod na babae
gamit ang kaniyang tungkod, at kung ang lingkod ay namatay dahil sa pagkakapalo,
ang taong iyon ay dapat siguradong maparusahan. [21] Gayunpaman, kung ang lingkod
ay nabuhay ng isang araw o dalawa, ang amo ay hindi na dapat maparusahan, dahil
siya rin ang magdurusa sa kawalan ng lingkod. [22] Kung nag-aaway ang mga lalaki at
makasakit ng isang babaeng buntis at nakunan siya, pero wala nang ibang sugat sa
kaniya, pagkatapos ang taong salarin ay dapat magmulta; kung may mga hinihingi
ang asawa ng babae mula sa kaniya, dapat siyang magbayad ayon sa napagpasyahan
ng mga hukom. [23] Pero kung mayroong malubhang sugat, pagkatapos kailangan
mong magbigay ng buhay para sa buhay, [24] mata para sa mata, ngipin para sa ngipin,

kamay para sa kamay, paa para sa paa, [25] paso para sa paso, sugat para sa sugat o
pasa para sa pasa. [26] Kung suntukin ng isang lalaki ang mata ng kaniyang lingkod
na lalaki o lingkod na babae at nasira ito, dapat palayain niya ang lingkod katumbas
para sa kaniyang mata. [27] Kung suntukin niya at nabunutan ng isang ngipin ang
kaniyang lingkod na lalaki o lingkod na babae, dapat palayain niya ang lingkod bilang
bayad para sa ngipin. [28] Kung suwagin ng baka ang isang lalaki o isang babae at
namatay ito, dapat batuhin ang baka, at hindi dapat kainin ang laman nito; pero
mapapawalang sala ang may-ari ng baka. [29] Pero kung may ugaling pagsuwag dati
pa ang baka at binigyan ng babala ang may-ari nito, at hindi niya ito ikinulong, at
nakapatay ang baka ng isang lalaki o isang babae, kinakailangang batuhin ang baka.
Dapat ding patayin ang may-ari nito. [30] Kung kinakailangan ang kabayaran para
sa kaniyang buhay, dapat niyang bayaran ang anumang kailangan niyang bayaran.
[31] Kung sinuwag ng baka ang anak na lalaki o anak na babae ng isang lalaki, dapat
gawin ng may-ari ng baka ang hinihingi ng kautusang ito. [32] Kung sinuwag ng baka
ang isang lingkod na lalaki o lingkod na babae, dapat magbayad ang may-ari ng baka
ng tatlumpung sekel na pilak, at dapat batuhin ang baka. [33] Kung magbubukas ng
isang hukay ang isang lalaki, o kung humukay ng isang hukay ang isang lalaki, at
hindi niya ito tinakpan at may nahulog na baka o asno sa loob nito, [34] kailangan
bayaran ng may-ari ng hukay ang nawala. Kailangan magbigay siya ng pera sa may-
ari ng namatay na hayop at magiging kaniya ang namatay na hayop. [35] Kung saktan
ng baka ng isang tao ang baka ng ibang tao kaya namatay ito, kailangan nilang ipagbili
ang buhay na baka at paghatian nila ang halaga nito, kailangan din nilang paghatian
ang patay na baka. [36] Pero kung nalaman na ang baka ay may ugaling nanunuwag
sa nakaraan, at hindi ito kinulong ng may-ari, dapat siguraduhin siyang magbayad
ng baka para sa baka at ang namatay na hayop ay magiging kaniyang pag-aari.

22

[1] Kung magnakaw ang isang lalaki ng isang baka o isang tupa at pinatay niya o
ipinagbili ito, pagkatapos dapat siyang magbayad ng limang baka para sa isang baka,
at apat na tupa para sa isang tupa. [2] Kung ang magnanakaw ay natagpuang naninira,
at kung nasaktan at siya ay namatay, sa ganoong kaso walang sinuman ang ituturing
na may sala sa kaniyang kamatayan. [3] Pero kung sumikat ang araw bago niya sinira,
salang pagpatay ng tao ang ipapataw sa taong pumatay sa kaniya. Ang magnanakaw
ay dapat gumawa ng pagbabayad-pinsala. Kung wala siyang pag-aari, pagkatapos
dapat siyang ipagbili dahil sa kaniyang pagnanakaw. [4] Kung ang ninakaw na hayop
ay natagpuang buhay sa kaniyang pag-aari, maging ito ay isang asno, o isang tupa,
dapat siyang magbayad ng doble. [5] Kung magpapastol ang isang lalaki ng kaniyang
mga baka sa isang bukid o sa ubasan at hinayaang nakakawala ang kaniyang hayop,
at kumain ito sa bukid ng ibang tao, dapat siyang gumawa ng pagbabayad-pinsala
mula sa pinakamainam sa kaniyang sariling bukid at mula sa pinakamainam sa
kaniyang sariling ubasan. [6] Kung kumalat ang apoy at kumalat sa mga tinik kaya
ang mga nakasalansan na butil, o nakatayo na butil, o ang bukid ay natupok, siya na
nagsimula ng apoy ay dapat siguraduhing gumawa ng pagbabayad-pinsala. [7] Kung
magbibigay ng pera o ari-arian ang isang lalaki sa kaniyang kapitbahay para sa ligtas
na pag-iingat, at kung ito ay ninakaw mula sa bahay ng lalaki, kung natagpuan ang
magnanakaw, ang magnanakaw na iyon ay dapat magbayad ng doble. [8] Pero kung
ang magnanakaw ay hindi natagpuan, pagkatapos ang may-ari ng bahay ay dapat
humarap sa mga hukom para tingnan kung nilagay niya ang kaniyang sariling kamay
sa pag-aari ng kaniyang kapitbahay. [9] Sa bawat pagtatalo tungkol sa isang bagay,
maging ito ay baka, asno, tupa, damit o anumang nawawalang bagay tungkol sa kung

alin ang sinasabi ng isa, "Kabilang ito sa akin," ang pag-aangkin ng dalawang panig
ay kailangang humarap sa mga hukom. Ang taong makitaan ng mga hukom na siyang
may sala ay dapat magbayad ng doble sa kaniyang kapitbahay. 10 Kung magbibigay
ng isang asno, isang baka, isang tupa o anumang hayop ang isang lalaki sa kaniyang
kapitbahay para pangalagaan, at kung ito ay namatay o nasaktan o natangay ito nang
walang sinumang nakakita, 11 isang panunumpa kay Yahweh ang dapat nilang gawin,
kung walang isang tao na naglagay sa kaniyang kamay sa pagmamay-ari ng kaniyang
kapitbahay. Kailangang tanggapin ng may-ari ito at ang isa ay hindi na kailangang
gumawa ng pagbabayad-pinsala. 12 Pero kung ninakaw ito mula sa kaniya, ang isa
ay dapat gumawa ng pagbabayad-pinsala sa may-ari para dito. 13 Kung ang hayop
ay nagkagutay-gutay, hayaan na dalhin ng isang tao ang hayop bilang katibayan.
Hindi siya kailangang magbayad kung anuman ang nasira. 14 Kung hihiram ang
isang tao ng anumang hayop mula sa kaniyang kapitbahay at ang hayop ay nasaktan
o namatay na hindi ito kasama ng may-ari, ang ibang tao ay dapat siguraduhing
gumawa ng pagbabayad-pinsala. 15 Pero kung ang may-ari ay kasama nito, ang ibang
tao ay hindi na kailangan magbayad; kung inupahan ang hayop, ito ay babayaran
sa pamamagitan ng kaniyang bayad paupahan. 16 Kung inaakit ng isang lalaki ang
isang babaeng birhen na wala pang kasunduang magpakasal at kung siya ay kaniyang
sinipingan, dapat siguraduhin niyang gawing asawa ang babae sa pamamagitan ng
pagbabayad ng kasal-kayamanan na kinakailangan para dito. 17 Kung ang kaniyang
ama ay ganap na tumangging ibigay siya sa lalaki, ang lalaki ay dapat magbayad ng
pera katumbas sa bayad-kayamanan ng mga birhen. 18 Hindi ninyo dapat hayaang
mabuhay ang isang babaeng mangkukulam. 19 Sinumang sumiping sa isang hayop
ay dapat siguradong malalagay sa kamatayan. 20 Sinumang magsasakripisyo sa
anumang diyos maliban kay Yahweh ay dapat ganap na wasakin. 21 Huwag dapat
ninyong gawan ng masama ang isang dayuhan o pagmalupitan siya, dahil naging mga
dayuhan din kayo sa lupain ng Ehipto. 22 Huwag dapat ninyong apihin ang sinumang
balo o mga batang ulila sa ama. 23 Kung sasaktan ninyo sila, at kung tumawag sila
sa akin, na si Yahweh, siguradong pakikinggan ko ang kanilang tawag. 24 Magliliyab
ang aking galit, at papatayin ko kayo sa pamamagitan ng espada; ang inyong mga
asawa ay magiging balo, at ang inyong mga anak ay magiging ulila sa ama. 25 Kung
magpapahiram kayo ng pera sa sinuman sa aking mga tao sa gitna ninyo na mga
mahihirap, hindi kayo dapat matulad sa isang nagpapatubo sa kaniya o singilin siya
ng may tubo. 26 Kung kukunin ninyo ang damit ng inyong kapitbahay bilang pangako,
dapat ninyong isauli ito sa kaniya bago lumubog ang araw, 27 dahil iyon lamang ang
kaniyang tanging pantakip; ito ay ang kaniyang damit para sa kaniyang katawan.
Ano pa ang kaniyang ipangtutulog? Kapag tumawag siya sa akin, pakikinggan ko
siya, dahil ako ay mahabagin. 28 Hindi dapat ninyo ako nilalapastangan, ako na
inyong Diyos, ni sumpain ang namumuno sa inyong bayan. 29 Hindi dapat ninyo
ipagkait ang inyong mga handog mula sa inyong ani o sa inyong pisaan ng ubas.
Dapat ninyong ibigay sa akin ang panganay ng inyong mga anak na lalaki. 30 Dapat
din ninyong gawin sa inyong mga baka at sa inyong tupa. Dahil sa loob ng pitong araw
mananatili sila sa kanilang mga ina, pero sa loob ng ikawalong araw dapat ninyong
ibigay sila sa akin. 31 Kayo ay magiging bayan na ibubukod para sa akin. Kaya huwag
dapat kayong kumain ng anumang karne na ginutay-gutay ng mga hayop sa bukid.
Sa halip, dapat ninyong itapon ito sa mga aso.

23

1 Hindi ka dapat magbigay ng isang maling ulat tungkol sa sinuman. Huwag
makianib sa taong masama para maging saksi na hindi tapat. 2 Hindi mo dapat

sundin ang karamihan ng tao para gumawa ng kasamaan, ni maaari kang sumaksi
habang pumapanig kasama ang karamihan ng tao para ilihis ang katarungan. 3 Hindi
ka dapat sumang-ayon sa isang taong dukha sa kaniyang kaso sa batas. 4 Kung
makasalubong mo ang naligaw na baka ng iyong kaaway o ang kaniyang asno, dapat
mo itong ibalik sa kaniya. 5 Kung makita mo ang asno ng sinumang napopoot sa
iyo na bumagsak sa lupa ang karga nito, hindi mo dapat iwanan ang taong iyon.
Dapat siguraduhin mong tulungan siya kasama ang kaniyang asno. 6 Hindi mo dapat
ilihis ang katarungan kapag ito ay dapat pumunta sa iyong bayan sa isang lalaking
dukha na may kaso. 7 Huwag kang makianib sa iba na gumagawa ng maling mga
paratang, at huwag kang pumatay ng inosente o banal, dahil hindi ko ipapawalang
sala ang masama. 8 Huwag kumukuha ng suhol, dahil ang suhol ang bumubulag sa
mga taong nakakakita, at inililihis ang mga salita ng mga taong tapat. 9 Huwag mo
dapat apihin ang dayuhan, dahil alam mo ang buhay ng isang dayuhan, dahil naging
mga dayuhan kayo sa lupain ng Ehipto. 10 Sa loob ng anim na taon magtatanim
ka ng buto sa iyong lupain at iipunin ang mga naani. 11 Pero sa ikapitong taon
lilinangin mo ito nang walang araro at hahayaan, para ang mahihirap sa gitna ninyo
ay makakain. Kung ano ang kanilang iniwan, ang mga mababangis na hayop ang
kakain. Gagawin mo rin ito sa iyong ubasan at sa iyong halamanang olibo. 12 Sa loob
ng anim na araw magtatrabaho ka, pero sa ikapitong araw dapat kang magpahinga.
Gawin mo ito para makapagpahinga ang iyong baka at asno, at para ang iyong anak
na lalaki ng lingkod na babae at anumang dayuhan ay maaaring makapagpahinga at
maging masigla. 13 Bigyang-pansin ang lahat ng bagay na aking sinabi sa iyo. Huwag
mong banggitin ang mga pangalan ng ibang mga diyos, o ni hayaang marinig ang
kanilang mga pangalan mula sa iyong bibig. 14 Dapat kang maglakbay para magdaos
ng isang pista para sa akin tatlong beses sa bawat taon. 15 Ipagdiwang mo ang Pista
ng Tinapay na Walang Lebadura. Bilang aking utos sa iyo, kakain ka ng tinapay
na walang lebadura sa loob ng pitong araw. Sa panahong iyon, magpapakita ka
sa aking harapan sa buwan ng Abib, na itinakda para sa layuning ito. Sa buwang
ito lumabas ka galing Ehipto. Pero hindi ka dapat magpakita sa aking harapan na
walang-dala. 16 Dapat ipagdiwang mo ang Pista ng Pag-aani, ang unang mga bunga
ng iyong pinagtrabahuhan nang nagtanim ka ng buto sa iyong bukirin. At saka
dapat mong ipagdiwang ang Pista ng Pagtitipon sa katapusan ng taon, kapag nalikom
ninyo ang iyong inani mula sa bukirin. 17 Dapat magpakita ang lahat ng iyong mga
kalalakihan sa harapan ko, si Yahweh, tatlong beses sa bawat taon. 18 Dapat huwag
mong ialay ang dugo na galing sa mga handog na ginawa para sa akin kasama
ang tinapay na may lamang lebadura. Ang taba na galing sa mga handog ng aking
mga kapistahan ay hindi dapat manatili ng buong gabi hanggang sa kinaumagahan.
19 Dapat ninyong dalhin ang unang mga prutas na piling-pili galing sa inyong lupain
sa aking bahay, ang templo ni Yahweh na inyong Diyos. Dapat huwag mong ilalaga
ang batang kambing sa gatas ng kaniyang ina. 20 Magpapadala ako ng anghel sa
unahan mo para bantayan ka sa iyong landas, at para dalhin ka sa lugar na aking
inihanda. 21 Maging mapagmatyag ka sa kaniya at sundin mo siya. Huwag mo siyang
galitin, dahil hindi ka niya patatawarin sa iyong mga pagsuway. Ang pangalan ko ay
nasa kaniya. 22 Kung talagang susundin mo ang kaniyang tinig at gagawin ang lahat
ng bagay na sinabi ko sa iyo, sa gayon magiging kaaway ko ang iyong mga kaaway
at kalaban para sa iyong mga kalaban. 23 Pangungunahan ka ng aking anghel at
dadalhin ka niya sa mga Amoreo, Perezeo, Cananeo, Heveo at Jebuseo. Wawasakin
ko sila. 24 Hindi ka dapat yumuko sa kanilang mga diyos, sambahin sila, o gawin ang
tulad ng kanilang ginagawa. Sa halip, dapat mong tuluyang patalsikin sila at basagin
ang kanilang sagradong batong mga haligi ng pira-piraso. 25 Dapat sambahin ninyo

ako, si Yahweh na iyong Diyos. Kung gagawin mo, pagpapalain ko ang iyong tinapay
at tubig. Aalisin ko ang karamdaman mula sa inyo. 26 Walang babae na magiging
baog o makukunan sa iyong lupain. Bibigyan kita ng mahabang buhay. 27 Ako mismo
ang magpapadala ng takot sa akin para sa mga taong naroon sa lupain kung saan ka
susulong. Papatayin ko lahat ang mga taong makakasalubong mo. Gagawin ko ang
lahat mong mga kaaway na babalik sa kanilang landas na may takot. 28 Magpapadala
ako ng mga putakti sa unahan mo para palayasin ang mga Heveo, Cananeo, at ang
mga Heteo sa harapan mo. 29 Hindi ko sila itataboy mula sa harapan mo sa loob ng
isang taon, o ang lupain ay magiging napabayaan, at ang mga mababangis na hayop
ay magiging napakarami para sa iyo. 30 Sa halip, palalayasin ko sila ng paunti-unti
mula sa harapan mo hanggang ikaw ay maging mabunga at manahin ang lupain.
31 Itatakda ko ang iyong mga hangganan mula sa Dagat ng mga Tambo patungo sa
Dagat ng Palestina, at mula sa ilang patungo sa Ilog Eufrates. Ibibigay ko sa iyo ang
tagumpay laban sa mga naninirahan sa lupain. Palalayasin mo sila sa harapan mo.
32 Huwag kang gumawa ng kasunduan sa kanila o sa kanilang diyos. 33 Hindi sila
dapat manirahan sa iyong lupain o gagawin ka nilang makasalanan laban sa akin.
Kung sambahin mo ang kanilang diyos, siguradong ito ay magiging bitag para sa iyo."

24

1 Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Moises, "Umakyat ka papunta sa akin- ikaw,
Aaron, Nadab, Abihu, at pitumpung mga nakatatanda ng Israelita, at sambahin ako
sa kalayuan. 2 Si Moises lamang ang maaring lumapit sa akin. Ang iba ay hindi dapat
lumapit, ni maaring sumama paakyat ang mga tao sa kaniya." 3 Pumunta si Moises sa
mga tao at sinabi ang lahat ng mga salita ni Yahweh at mga palatuntunan. Sumagot
ang lahat ng mga tao na may isang tinig at sinabing, "Gagawin namin ang lahat ng
mga salita na sinabi ni Yahweh. 4 Pagkatapos sinulat ni Moises ang lahat ng mga
salita ni Yahweh. Umagang-umaga, nagtayo si Moses ng altar sa paanan ng bundok
at inayos ang labing dalawang mga haligi na bato, kaya ang mga batong iyon ang
siyang kumatawan sa labing dalawang lipi ng Israel. 5 Nagpadala siya ng ilang mga
binatang Israelita para mag-alay ng mga sinunog na handog at mag-alay ng sama-
samang handog na mga baka para kay Yahweh. 6 Kinuha ni Moises ang kalahati ng
dugo at nilagay sa loob ng mga palanggana, iniwisik ang natirang kalahati sa ibabaw
ng altar. 7 Kinuha niya Ang Aklat ng Tipan at binasa ito ng malakas sa mga tao. Sinabi
nila, "Gagawin namin ang lahat ng sinabi ni Yahweh. Magiging masunurin kami."
8 Pagkatapos kinuha ni Moises ang dugo at iniwisik ito sa mga tao. Sinabi niya, "Ito
ang dugo ng tipan na ginawa ni Yahweh para sa inyo sa pamamagitan ng pagbibigay
sa inyo ng pangakong ito kasama ang lahat ng mga salitang ito. 9 Pagkatapos sina
Moises, Aaron, Nadab, Abihu, at pitumpu sa mga nakatatanda ng Israel ay umakyat sa
bundok. 10 Nakita nila ang Diyos ng Israel. Sa ilalim ng kaniyang mga paa mayroong
semento na gawa sa sapirong bato, na kasing linaw ng mismong langit. 11 Hindi
inilagay ng Diyos isang kamay sa galit sa mga pinuno ng Israelita. Nakita nila ang
Diyos, at kumain at uminom sila. 12 Sinabi ni Yahweh kay Moises, "Umakyat ka
papunta sa akin sa bundok at manatili ka doon. Ibibigay ko sa iyo ang mga tipak
ng bato at ang batas at mga utos na aking sinulat, para ituro mo sa kanila." 13 Kaya
lumakad si Moises kasama ang kaniyang utusan na si Josue at inakyat ang bundok ng
Diyos. 14 Sinabi ni Moises sa mga nakatatanda, "Manatili kayo dito at hintayin ninyo
kami hanggang makabalik kami sa inyo. Sina Aaron at Hur ay kasama ninyo. Kung
sinuman ang mayroong pagtatalo, hayaan mo siyang pumunta sa kanila." 15 Kaya
umakyat si Moises papunta sa bundok, at tinakpan ito ng ulap. 16 Nanahan ang
kaluwalhatian ni Yahweh sa Bundok ng Sinai, at tinakpan ito ng ulap sa loob ng

anim na araw. Sa ikapitong araw tinawag niya si Moises mula sa loob ng ulap. 17 Ang
anyo ng kaluwalhatian ni Yahweh ay katulad ng isang apoy na tumutupok sa ibabaw
ng bundok sa mga mata ng mga Israelita. 18 Pumasok si Moises sa ulap at umakyat
sa bundok. Naroon siya sa ibabaw ng bundok nang apatnapung araw at apatnapung
gabi.

25

1 Sinabi ni Yahweh kay Moises, 2 "Sabihin sa mga Israelita na kumuha ng isang
handog para sa akin mula sa bawat tao na hinikayat ng maluwag sa kalooban. Dapat
ninyong tanggapin ang mga handog na ito para sa akin. 3 Ito ang mga handog
na dapat ninyong tanggapin mula sa kanila: ginto, pilak, at tanso; 4 asul, lila, at
matingkad na pulang lana; pinong lino; mga buhok ng kambing; 5 mga tininang
pulang balat ng lalaking tupa at balat ng hayop na nakatira sa dagat; kahoy ng akasya;
6 langis para sa mga ilawan ng santuwaryo; pampalasa para sa langis na pangpahid
at ang mahalimuyak na insenso; 7 mga oniks na bato at ibang mga mamahaling bato
na ilalagay sa epod at baluti. 8 Hayaan silang gumawa ng isang santuwaryo para
manirahan ako sa gitna nila. 9 Dapat ninyong gawin ito ng ganap habang ipinapakita
ko sa iyo ang mga plano para sa tabernakulo at sa lahat nitong kagamitan. 10 Sila
ay gagawa ng isang kaban ng kahoy na akasya. Ang haba dapat nito ay dalawa at
kalahating mga kubit; ang lapad nito ay magiging isang kubit at kalahati; at ang taas
nito ay magiging isang kubit at kalahati. 11 Dapat mo itong balutin sa loob at labas
sa purong ginto, at dapat mo itong gawan ng isang hangganang ginto sa paligid ng
ibabaw nito. 12 Dapat kayong magmolde ng apat na gintong argolya para rito, at
ilagay sila sa apat na paanan ng kaban, kasama ang dalawang argolya sa isang gilid
nito, at dalawang argolya sa ibang gilid. 13 Dapat kayong gumawa ng mga baras ng
kahoy na akasya at balutan ito ng ginto. 14 Dapat ninyong ilagay ang mga baras doon
sa mga argolya sa mga gilid ng kaban, para madala ang kaban. 15 Ang mga baras ay
dapat manatili sa mga argolya ng kaban; hindi dapat sila kunin mula rito. 16 Dapat
ninyong ilagay sa kaban ang tipan ng kautusan na ibibigay ko sa inyo. 17 Dapat
kayong gumawa ng takip ng isang luklukan ng awa ng purong ginto. Ang haba nito
ay dapat dalawa at kalahating mga kubit, at ang lapad nito ay dapat isang kubit at
kalahati. 18 Dapat kayong gumawa ng dalawang kerubin ng gintong pinanday para sa
dalawang mga dulo ng takip ng luklukan ng awa. 19 Gumawa ng isang kerubin para
sa isang dulo ng takip ng luklukan ng awa, at ang ibang kerubin para sa kabilang
dulo. Sila ay dapat maging gawa bilang isang baluti kasama ang takip ng luklukan
ng awa. 20 Nakabuka dapat ang mga pakpak ng kerubin pataas at nilukuban ang
takip ng luklukan ng awa sa pagitan nila. Ang kerubin ay dapat nakaharap sa isat-
isa at nakatingin patungo sa gitna ng takip ng luklukan ng awa. 21 Dapat ninyong
ilagay ang takip ng luklukan ng awa sa ibabaw ng kaban, at dapat ninyong ilagay sa
kaban ang tipan ng kautusan na ibibigay ko sa iyo. 22 Ito ang kaban na kung saan
ako ay makikipagkita sa iyo. Makikipag-usap ako sa iyo mula sa aking kinalalagyan
sa ibabaw ng takip ng luklukan ng awa. Ito ay magmula sa pagitan ng dalawang
kerubin sa ibabaw ng kaban ng patunay na ako ay makikipag-usap sa iyo tungkol
sa lahat ng mga utos na ibibigay ko sa iyo para sa mga Israelita. 23 Dapat kayong
gumawa ng isang mesa ng kahoy na akasya. Ang haba nito ay dapat dalawang kubit;
ang lapad nito ay dapat isang kubit, at ang taas nito ay dapat isang kubit at kalahati.
24 Dapat balutan ninyo ito ng purong ginto at lagyan ng gintong dulo sa paligid ng
ibabaw. 25 Dapat kayong gumawa ng isang kalakip na balangkas para dito na may
isang dangkal ang lapad, kasama ng kalakip na hangganan na ginto para sa balangkas.
26 Dapat gumawa kayo para dito ng apat na argolya na ginto at ikabit ang mga argolya

sa apat na kanto, na kung saan ang apat na paa ay naroon. 27 Ang mga argolya
ay dapat nakakabit sa gilid para magbigay ng mga lugar para sa mga baras, nang
sa gayon ay mabubuhat ang mesa. 28 Dapat kayong gumawa ng mga baras galing
sa kahoy na akasya at balutan sila ng ginto para ang mesa ay maaaring buhatin
nila. 29 Dapat kayong gumawa ng mga pinggan, mga kutsara, mga pitsel, at mga
mangkok para gamitin sa pagbuhos ng inuming mga handog. Dapat gawin ninyo sila
ng purong ginto. 30 Dapat palagi ninyong ilagay ang tinapay ng presensya sa mesa
na nasa harapan ko. 31 Dapat kayong gumawa ng isang ilawan ng purong gintong
pinanday. Ang ilawan ay gagawin na may paanan at poste. Ang mga tasa nito, ang
mga madahong paanan, at ang mga bulaklak nito ay gawa lahat sa isang pirasong
kalakip nito. 32 Anim na mga sanga na dapat pahabain palabas mula sa mga gilid
nito-tatlong mga sanga na dapat pahabain mula sa isang gilid, at tatlong mga sanga
ng ilawan ay dapat pahabain mula sa kabilang gilid. 33 Ang unang sanga ay dapat
may tatlong mga tasa na ginawa katulad ng almendro na mga bulaklak, kasama ang
isang madahong paanan at isang bulaklak, at tatlong mga tasa ginawa na katulad
ng almendro na mga bulaklak na nasa ibang sanga, kasama ang isang madahong
paanan at isang bulaklak. Dapat kapareho ito sa lahat ng anim na sanga na hahaba
palabas mula sa ilawan. 34 Sa sariling ilawan, ang gitnang katawan ng poste, apat
dapat ang mga tasang gawa tulad ng almendro na mga bulaklak, kasama ng kanilang
madahong paanan at ang mga bulaklak. 35 Dapat may isang madahong paanan sa
unang pares ng mga sanga—gawa bilang isang piraso na kasama nito, at ang isang
madahong paanan sa ilalim ng pangalawang pares ng mga sanga—ginawa rin bilang
isang piraso kasama nito. Sa parehong paraan dapat mayroong isang madahong
paanan sa ilalim ng pangatlong pares ng mga sanga, ginawa bilang isang piraso na
kasama nito. Ito ay dapat kapareho ng lahat ng anim na sanga na palabas mula sa
ilawan. 36 Ang kanilang mga madahong paanan at mga sanga ay dapat maging isang
piraso kasama nito, isang piraso ng pinalong yari sa purong ginto. 37 Dapat kayong
gumawa ng ilawan at ang pitong ilaw nito, at ilagay ang mga ilaw nito para sila ay
magbigay ng liwanag mula dito. 38 Ang mga sipit at ang kanilang mga bandeha ay
dapat ginawa sa purong ginto. 39 Gumamit ng isang talentong purong ginto na ang
timbang ay 34 kilo sa paggawa ng ilawan at mga kagamitan nito. 40 Siguraduhin na
gagawin sila mula sa modelo na ipinapakita sa inyo sa ibabaw ng bundok.

26

1 Dapat gumawa ka ng tabernakulo na may sampung kurtina na yari sa pinong
lino na kulay asul, lila, at matingkad na pulang lana na may disenyong kerubin.
Gagawin ito ng mahusay na manggagawang lalaki. 2 Ang haba ay dalawampu't
walong kubit, ang lapad ay apat na kubit. Dapat magkaparehong sukat ang lahat ng
mga kurtina. 3 Dapat pagdugtungin ang limang kurtina, at ang ibang limang kurtina
ay dapat idugtong sa bawat isa. 4 Dapat gumawa ka ng asul na silo sa labas ng
gilid ng kurtina sa isang pangkat. Gayundin, dapat kang gumawa ng pareho ng gilid
sa dulo ng kurtina sa pangalawang pangkat. 5 Dapat kang gumawa ng limampung
silo sa unang kurtina, at dapat kang gumawa ng limampung silo sa dulo ng kurtina
sa pangalawang pangkat. Gawin ito para ang mga silo ay maging magkasalungat sa
bawat isa. 6 Dapat kang gumawa ng limampung panghawak na ginto at pagdugtungin
ang mga kurtina kasama ito kaya ang tabernakulo ay magiging buo. 7 Dapat kang
gumawa ng mga kurtinang balahibo ng kambing para sa isang tolda na pantakip
sa itaas ng tabernakulo. Dapat kang gumawa ng labing-isa sa mga kurtinang ito.
8 Ang haba ng bawat kurtina ay dapat tatlumpung kubit, at ang lapad ng bawat

kurtina ay dapat apat na kubit. Dapat parehong sukat ang bawat isa sa labing-
isang kurtina. 9 Dapat pagdugtungin mo ang limang kurtina at ang ibang anim
na kurtina sa bawat isa. Dapat doblehin mo ang ikaanim na kurtina sa harap ng
tolda. 10 Dapat kang gumawa ng limampung silo sa gilid ng dulo ng kurtina sa unang
pangkat at limampung silo sa gilid ng dulo na magdugtong sa pangalawang pangkat.
11 Dapat kang gumawa ng limampung tansong panghawak at ilagay ang mga ito sa
mga silo. Pagkatapos dapat mong pagdugtungin ng magkakasama ang mga tolda na
pantakip para maging isa. 12 Ang naiwang kalahating kurtina, iyan ay, ang naiwang
nakalaylay na bahagi galing sa mga kurtina ng tolda, dapat nakasabit sa likod ng
tabernakulo. 13 Dapat magkaroon ng isang kubit sa isang bahagi ng kurtina, at sa
isang kubit din sa ibang bahaging kurtina—na ang naiwang haba ng toldang kurtina
ay dapat lumaylay sa mga gilid ng tabernakulo sa isang gilid at sa kabilang gilid, para
takpan ito. 14 Dapat kang gumawa ng pantakip sa tabernakulo ng balat ng lalaking
tupa na kinulayan ng pula, at ibang pantakip na yari sa balat para sa itaas nito.
15 Dapat kang gumawa ng mga patayong tabla na yari sa akasyang kahoy para sa
tabernakulo. 16 Ang haba ng bawat tabla ay dapat sampung kubit, at ang lapad ay
dapat isa at kalahating kubit. 17 Dapat may dalawang nakausli sa bawat tabla para
maidugtong ang mga tabla sa bawat isa. Gagawin mo ang lahat ng mga tabla sa
tabernakulo sa ganitong pamamaraan. 18 Kapag gagawa ka ng mga tabla para sa
tabernakulo, dapat kang gumawa ng dalawampung tabla sa bawat timog na bahagi.
19 Dapat kang gumawa ng apatnapung pilak na mga pundasyon sa dalawampung
tabla. Dapat may dalawang pundasyon sa isang tabla na may dalawang patungan, at
ganoon din ang dalawang pundasyon sa ilalim ng bawat ibang tabla na may dalawang
patungan. 20 Para sa pangalawang gilid ng tabernakulo, sa hilagang bahagi, dapat
kang gumawa ng dalawampung tabla 21 at apatnapung pilak na pundasyon. Dapat
may dalawang pundasyon sa unang tabla at dalawang pundasyon sa sumunod na
tabla at sa susunod pa. 22 Dapat kang gumawa ng anim na tabla, para sa dakong
likuran ng kanlurang gilid ng tabernakulo. 23 Dapat kang gumawa ng dalawang tabla
sa likuran ng mga sulok ng tabernakulo. 24 Dapat magkahiwalay ang mga tablang ito
sa ilalim, pero magkadugtong sa itaas sa parehong bilog na metal. Dapat sa ganitong
paraan sa parehong likuran ng mga sulok. 25 Dapat may walong tabla, kasama ng mga
pilak na pundasyon. Dapat mayroong labing-anim sa lahat ng pundasyon, dalawang
pundasyon sa unang tabla, dalawang pundasyon sa ilalim ng sunod na tabla, at
ganoon din sa susunod. 26 Dapat kang gumawa ng mga pahalang na haligi na yari
sa akasyang kahoy—lima para sa mga tabla ng isang gilid ng tabernakulo, 27 limang
pahalang na haligi sa kabilang gilid ng tabernakulo, at limang pahalang na haligi
para sa dakong likuran ng kanluran ng tabernakulo. 28 Ang pahalang na haligi sa
gitna ng mga tabla, iyan ay, kalagitnaang pataas, dapat umabot sa magkabilang dulo.
29 Dapat mong balutin ng ginto ang mga tabla. Dapat kang gumawa ng kanilang
mga gintong bilog na metal, para ang mga ito ay magsilbing hawakan para sa mga
pahalang na haligi, at dapat balutin mo ng ginto ang mga baras. 30 Dapat mong itayo
ang tabernakulo sa pamamagitan ng pagsunod sa plano na pinakita sa iyo sa bundok.
31 Dapat kang gumawa ng kurtina na may asul, lila at matingkad na pulang lana, na
may disenyong kerubin, gawa ito ng mahusay na manggagawang lalaki. 32 Dapat
isabit mo ito sa limang poste ng akasya na kahoy na binalot ng ginto. Dapat ang mga
poste ay may mga kawit na gintong pangkat sa apat na pundasyong pilak. 33 Dapat
isabit mo ang kurtina sa mga panghawak, at dapat mong dalhin ang kautusang tipan
ng kaban. Ihihiwalay ng kurtina ang banal na lugar sa kabanal-banalang lugar.
34 Dapat mong ilagay ang takip ng luklukan ng awa sa kautusang tipan ng kaban,
na makikita sa kabanal-banalang lugar. 35 Dapat mong ilagay ang mesa sa labas ng

kurtina. Dapat mong ilagay ang ilawan na kasalungat ng mesa sa timog na bahagi
ng tabernakulo. Ang mesa ay dapat nasa hilagang bahagi. 36 Dapat kang gumawa
ng pabitin sa pasukan ng tabernakulo. Dapat mong gawing asul, lila, matingkad na
pulang bagay, at pinong pinulupot ng lino, ang gawa ng taga-burda. 37 Dapat kang
gumawa ng mga limang poste ng akasya at balutin ito ng ginto. Ang kanilang mga
kawit ay ginto at limang tansong pundasyon para sa mga ito.

27

1 Dapat kang gumawa ng altar mula sa kahoy ng akasya, limang kubit ang haba
at limang kubit ang luwag. Dapat ang altar ay parisukat na may tatlong kubit na
taas. 2 Dapat kang gumawa ng karugtong na apat na mga sulok ng parisukat na
mga anyong sungay. Gagawin ang mga sungay bilang isang bahagi ng altar, at dapat
mong balutin ito ng tanso. 3 Dapat kang gumawa ng kasangkapan para sa altar, mga
palayok para sa abo at gayundin ang mga pala, mga palanggana, mga tinidor para
sa karne at mga lalagyan ng apoy. Dapat mong gawin ang lahat ng mga kagamitan
mula sa tanso. 4 Dapat kang gumawa ng rehas na bakal para sa altar, tanso ang
sangkap. Gumawa ng tansong argolya sa bawat apat na mga sulok ng rehas na bakal.
5 Dapat kang maglagay ng rehas sa ilalim ng pasamano ng altar, kalahatian pababa
hanggang ilalim. 6 Dapat kang gumawa ng mga poste para sa altar, mga poste na
kahoy ng akasya, at dapat mong balutin ang mga ito ng tanso. 7 Dapat mailagay ang
mga poste sa mga argolya, at ang mga poste ay dapat nasa dalawang tagiliran ng
altar, para madala ito. 8 Dapat mong gawin ang altar na may guwang, na yari sa mga
makapal na tabla. Dapat mong gawin ito sa paraan na ipinakita sa iyo sa bundok.
9 Dapat kang gumawa ng isang patyo para sa tabernakulo. Dapat may mga nakasabit
sa bahaging timog ng patyo, mga nakasabit na pinong pinulupot na lino na isang
daang kubit ang haba. 10 Dapat ang mga nakasabit ay may dalawampung mga poste,
na may dalawampung tansong mga pundasyon. Dapat mayroon ding mga kawit na
nakadugtong sa mga poste, at gayundin sa pilak na mga baras. 11 Gayundin naman
sa tabi ng hilagang bahagi, dapat mayroong mga nakasabit na isang daang kubit
ang haba na may dalawampung mga poste, dalawampung tansong mga pundasyon,
mga kawit na nakadugtong sa mga poste, at pilak na mga baras. 12 Sa tabi ng patyo
sa kanlurang bahagi dapat mayroong kurtinang limampung kubit ang haba. Dapat
mayroong sampung mga poste at sampung mga pundasyon. 13 Ang patyo ay dapat
ding limampung kubit ang haba sa silangang bahagi. 14 Ang mga nakasabit para
sa isang dako ng pasukan ay dapat labinlimang kubit ang haba. Dapat mayroon
silang tatlong mga poste na may tatlong mga pundasyon, 15 Ang ibang bahagi rin
ay dapat mayroong mga nakasabit na labinlimang kubit ang haba. Dapat mayroon
silang tatlong mga poste at tatlong mga pundasyon. 16 Ang tarangkahan ng patyo
ay dapat mayroong isang kurtina na dalawampung kubit ang haba. Ang kurtina ay
dapat ginawa sa asul, lila at matingkad na pulang bagay at pinong pinulupot na lino,
ang gawa ng isang taga-burda. Dapat mayroong apat na mga poste na may apat na
mga pundasyon. 17 Ang lahat ng mga poste ng patyo ay dapat mayroong pilak na
mga baras, pilak na mga kalawit at tansong mga pundasyon. 18 Ang haba ng patyo
ay dapat isang daang kubit, ang lapad ay limampung kubit at ang taas ay limang
kubit na may pinong pinulupot na lino ang lahat ng mga nakasabit sa tabi at ang
mga pundasyon ay tanso. 19 Lahat ng kasangkapan na gagamitin sa tabernakulo at
ang lahat ng mga tulos ng tolda para sa tabernakulo at patyo ay dapat gawa sa tanso.
20 Dapat mong utusan ang mga Israelita na magdala ng purong langis ng pinisang
olibo para sa ilawan para magpapatuloy itong masunog. 21 Sa tolda ng pagpupulong,
sa labas ng kurtina na nasa harapan ng tipan ng kautusan, si Aaron at kaniyang mga

anak na lalaki ay dapat panatilihin ang mga ilawan mula sa gabi hanggang sa umaga
sa harapan ni Yahweh. Ang utos na ito ay magiging isang walang hanggang kautusan
magpakailanman sa buong mga salinlahi sa bansa ng Israel.

28

1 Tawagin mo ang iyong kapatid na si Aaron at ang kaniyang mga anak na lalaki
na sina Nadab, Abihu, Eleazar, at Itamar mula sa mga Israelita para maglingkod sila
sa akin bilang mga pari. 2 Dapat kang gumawa ng kasuotan para kay Aaron, na
iyong kapatid, na inihandog para sa akin. Ang kasuotang ito ay magiging kaniyang
karangalan at kagandahan. 3 Dapat mong sabihin sa lahat ng mga tao nang may
katalinuhan sa puso, pinuno ko sila ng espiritu ng karunungan, para makagawa sila
ng mga kasuotan ni Aaron para itakda siyang nakahiwalay para maglingkod sa akin
bilang pari. 4 Ang mga kasuotan na dapat nilang gawin ay isang baluti, isang efod,
isang balabal, isang kasuotang gawa sa habi, isang turbante at isang sintas. Dapat
nilang gawin ang mga kasuotang ito para ihandog sa akin. Ito ay para sa iyong
kapatid na si Aaron at sa kaniyang mga anak na lalaki para maaari silang maglingkod
sa akin bilang mga pari. 5 Dapat gumamit ang mga manggagawang lalaki ng pinong
lino na ginto, asul, lilak at matingkad na pula. 6 Dapat silang gumawa ng efod na
ginto, asul, lilak at matingkad na pulang lana, at ng pinulupot na pinong lino. Dapat
gawa ito ng isang bihasang manggagawang lalaki. 7 Dapat mayroon itong dalawang
pirasong pambalikat na nakakabit sa itaas ng dalawang sulok. 8 Ang makinis na
habing sinturon ay dapat kagaya ng efod; dapat gawa ito sa isang piraso kasama ng
efod, na gawa sa nakapilipit na pinong lino na ginto, asul, lilak, at matingkad na
pula. 9 Dapat kang kumuha ng dalawang batong oniks at iukit dito ang mga pangalan
ng labindalawang anak na lalaki ni Israel. 10 Anim sa kanilang mga pangalan ay
dapat nasa isang bato, at ang anim na pangalan dapat ay nasa ibang bato, ayon sa
kanilang kapanganakan. 11 Sa pamamagitan ng gawa ng mang-uukit ng bato, kagaya
ng pag-ukit sa isang selyo, dapat mong ipaukit ang dalawang bato kasama ng mga
pangalan ng labindalawang anak na lalaki ni Israel. Dapat mong ilagay ang mga
bato sa lalagyang ginto. 12 Dapat mong ilagay ang dalawang bato sa mga pirasong
pambalikat ng efod, para maging mga bato para magpapaalala kay Yahweh sa mga
anak na lalaki ni Israel. Si Aaron ang magdadala ng kanilang mga pangalan sa harap
ni Yahweh sa kaniyang dalawang balikat bilang isang paalala sa kaniya. 13 Dapat
kang gumawa ng mga lalagyang ginto 14 at dalawang mga tinirintas na kadena sa
purong ginto kagaya ng mga tali, at dapat mong ikabit ang mga kadena sa mga
lalagyan. 15 Dapat kang gumawa ng isang baluti para sa paggawa ng desisyon, ang
gawa ng isang bihasang manggagawang lalaki, gaya ng pagkakagawa ng efod. Gawin
ito sa ginto, sa asul, lilak, at matingkad na pulang lana, at sa pinong lino. 16 Ito
ay parisukat. Dapat mong tiklupin ng doble ang baluti. Dapat isang dangkal ang
haba at isang dangkal ang lapad nito. 17 Dapat mong ilagay ito sa apat na hanay
ng mahalagang mga bato. Ang unang hanay ay dapat may isang rubi, isang topaz,
at isang karbungko. 18 Ang ikalawang hanay ay dapat may isang esmeralda, isang
sapiro, at isang dyamante. 19 Ang pangatlong hanay ay dapat may isang hasinto, isang
agata, at isang amatista. 20 Ang pang-apat na hanay ay dapat may isang berilo, isang
oniks, at isang haspe. Dapat nakakabit ito sa mga lalagyang ginto. 21 Dapat ang mga
bato ay nakaayos ayon sa mga pangalan ng labindalawang anak na lalaki ni Israel,
bawat pangalan na magkakasunod-sunod. Dapat katulad sila sa nakaukit ng isang
selyong singsing, bawat pangalan ay tumatayo bilang isa sa mga labindalawang lipi.
22 Dapat kang gumawa sa baluti ng mga kadena kagaya ng mga tali, tinirintas na gawa
sa purong ginto. 23 Dapat kang gumawa ng dalawang singsing na ginto para sa baluti

at kailangang ikabit ang mga ito sa dalawang dulo ng baluti. 24 Dapat mong ikabit
ang dalawang kadenang ginto sa dalawang kanto ng baluti. 25 Dapat ikabit mo ang
kabilang dulo ng dalawang kadenang tinirintas sa dalawang lalagyan. Pagkatapos
dapat ikabit mo ang mga ito sa dalawang pambalikat sa harap ng efod. 26 Dapat kang
gumawa ng dalawang singsing na ginto, at dapat ilagay mo ang mga ito sa kabila
ng dalawang kanto ng baluti, sa dulo ito bago sa panloob na hangganan. 27 Dapat
kang gumawa ng dalawa pang singsing na ginto, at dapat mong ikabit ito sa ilalim ng
dalawang pambalikat sa harap ng efod, malapit ito sa pinagtahian sa itaas ng pinong
habing sintas sa baywang ng efod. 28 Dapat talian ang baluti sa bawat mga singsing
nito patungo sa mga singsing ng epod sa pamamagitan ng isang asul na tali, para ito
ay maikabit sa itaas lamang ng habing sinturon sa baywang ng efod. Para hindi na
matanggal ang baluti mula sa efod. 29 Kapag si Aaron ay papasok sa banal na lugar,
dapat dalhin niya ang mga pangalan ng mga labindalawang anak na lalaki ni Israel
sa baluti para gumawa ng mga desisyon sa kaniyang puso. Magsisilbi ito bilang isang
palagiang paalala kay Yahweh. 30 Dapat ang Urim at Tummim ay ilagay sa baluti para
sa paggawa ng mga desisyon. Ang mga ito ay dapat nasa dibdib ni Aaron kapag siya
ay pupunta sa harap ni Yahweh, dapat palaging dala ni Aaron sa kaniyang dibdib
ang paggawa ng mga desisyon para sa mga Israelita sa harap ni Yahweh. 31 Dapat
kang gumawa ng balabal ng epod na lahat ay galing sa telang lilak. 32 Dapat mayroon
itong isang bukasan sa gitna para sa ulo. Dapat habiin ang gilid ng bukasan paikot
para hindi ito mapunit. Dapat gawa ito ng isang manghahabi. 33 Sa dulo ng laylayan,
dapat kang gumawa ng mga granada na asul, lilak, at matingkad na pulang tali sa
lahat ng palibot. Mga gintong kampanilya ay dapat paikot sa pagitan nila. 34 Dapat
mayroong isang gintong kampanilya at isang granada, isang gintong kampanilya at
isang granada na magkakasunod-sunod sa palibot ng laylayan ng balabal. 35 Dapat
isuot ni Aaron ang balabal kapag maglilingkod siya, para marinig ang tunog nito
kapag papasok siya sa banal na lugar sa harap ni Yahweh at kapag aalis siya. Nang
sa gayon, hindi siya mamamatay. 36 Dapat kang gumawa ng plato sa purong gintong at
iukit dito, katulad ng nakaukit sa isang selyo, HANDOG KAY YAHWEH. 37 Dapat mong
ikabit ang plato na ito sa isang asul na tali patungo sa harap ng turbante. 38 Dapat
nasa noo ito ni Aaron; dapat palaging siyang magdadala ng anumang pagkakasala
na nakakabit sa pag-aalay ng banal na mga regalo ng mga Israelita na handog kay
Yahweh. Dapat ang turbante ay palaging nasa noo niya para tanggapin ni Yahweh
ang kanilang mga regalo. 39 Dapat kang gumawa ng kasuotang gawa sa pinong lino, at
dapat kang gumawa ng isang turbante na pinong lino. Dapat ka ring gumawa ng isang
sintas, na gawa ng isang taga-burda. 40 Para sa mga anak na lalaki ni Aaron gumawa
ka ng mga kasuotan, mga sintas, at mga bandana, para sa kanilang karangalan at
kagandahan. 41 Dapat mong damitan si Aaron na iyong kapatid, at ang kaniyang
mga anak na lalaki na kasama niya. Dapat mo silang buhusan ng langis, italaga
sila, at ihandog sila sa akin, para maglingkod sila sa akin bilang mga pari. 42 Dapat
mo silang igawa ng mga linong salawal para matakpan ang kanilang mga pribadong
parte, salawal para takpan sila mula sa baywang hanggang sa mga hita. 43 Dapat
isuot ito ni Aaron at ng kaniyang mga anak na lalaki kapag papasok sila sa tolda ng
pagpupulong o kapag lalapit sila sa altar para maglingkod sa banal na lugar. Dapat
nila itong gawin para hindi sila magdala ng pagkakasala at mamatay. Mananatili
itong isang alituntunin para kay Aaron at sa kaniyang mga kaapu-apuhan kasunod
niya.

29

1 Ngayon ito ang dapat mong gawin sa pagtatalaga sa kanila sa akin para sila ay

makapaglingkod bilang mga pari. Kumuha ka ng isang batang toro at dalawang
lalaking tupa na walang bahid, [2] tinapay na walang lebadura, at mamon na walang
lebadurang hinalong langis. At saka kumuha ka ng apa na walang lebadurang
pinahiran ng langis. Gawin mo ang mga apa gamit ang pino na trigong harina. [3] Dapat
mo itong ilagay sa isang buslo, dalhin ang mga ito sa buslo, at ihandog mo kasama
ang toro at dalawang lalaking tupa. [4] Dapat mong iharap si Aaron at ang kaniyang
mga anak na lalaki sa pasukan ng tolda ng pagpupulong. Dapat mong paliguan si
Aaron at ang kaniyang mga anak na lalaki sa tubig. [5] Dapat kang kumuha ng mga
damit at damitan si Aaron kasama ang kapa, ang balabal ng efod, ang efod, at ang
baluti, kabitan ng makinis na habing sinturon ng efod na nakapalibot sa kaniya.
[6] Dapat mong itakda ang turbante sa kaniyang ulo at ilagay ang banal na korona
sa turbante. [7] Pagkatapos kumuha ng pambasbas na langis at ibuhos sa kaniyang
ulo, at sa ganitong paraan siya babasbasan. [8] Dapat mong dalhin ang kaniyang mga
anak na lalaki at ilagay ang mga kapa sa kanila. [9] Dapat mong damitan si Aaron
at ang kaniyang mga anak na lalaki na may kasamang mga sintas at ilagay ang
kanilang pamigkis sa ulo. Ang gawain ng pagkapari ay mabibilang na sa kanila sa
pamamagitan ng palagiang batas. Sa ganitong paraan dapat mong gawing banal si
Aaron at ang kaniyang mga anak na lalaki para sa kanilang paglilingkod sa akin.
[10] Dapat mong dalhin lahat ng toro sa harap ng tolda ng pagpupulong, at ipatong ang
kamay ni Aaron at ang kamay ng kaniyang mga anak na lalaki sa ulo nito. [11] Dapat
mong patayin ang mga toro sa aking harapan, si Yahweh, sa pasukan ng tolda ng
pagpupulong. [12] Dapat mong kunin ang ilang dugo ng toro at ilagay mo ito sa sungay
ng altar gamit ang iyong daliri, at dapat mong ibuhos ang natirang dugo sa paanan
ng altar. [13] Dapat mong kunin ang lahat ng taba na nakatakip sa mga lamang-loob,
at saka kumuha ng panakip sa atay at sa dalawang lapay na may kasamang taba na
nasa kanila; sunugin ang lahat ng ito sa altar. [14] Pero ang laman ng mga toro, at ang
balat at dumi, sunugin mo ito sa labas ng kampo. Ito ay handog para sa kasalanan.
[15] Dapat mo ring kunin ang isang lalaking tupa, at ipatong ang kamay ni Aaron at
ang mga kamay ng kaniyang mga anak na lalaki sa ulo nito. [16] Dapat mong patayin
ang lalaking tupa. Pagkatapos kunin ang dugo at isaboy ito sa magkabilang gilid ng
altar. [17] Dapat mong hiwain ang lalaking tupa na pira-piraso at hugasan ang mga
lamang-loob at ang mga binti, at ilagay mo ang lamang-loob, sabay ng pira-piraso at
kasama ang ulo nito, [18] sa altar. Pagkatapos sunugin ang buong lalaking tupa. Ito
ay maging sinunog na handog sa akin, si Yahweh. Ito ay magdudulot ng matamis na
halimuyak sa akin; ito ay magiging isang handog sa pamamagitan ng apoy. [19] Dapat
mong kunin ang iba pang lalaking tupa, at ipatong ang kamay ni Aaron at ang mga
kamay ng kaniyang mga anak na lalaki sa ulo nito. [20] Pagkatapos dapat mong patayin
ang lalaking tupa at kunin ang ilan sa dugo nito. Ilagay ito sa dulo ng kanang tainga
ni Aaron, at sa dulo ng kanang tainga ng kaniyang mga anak na lalaki, sa hinlalaki ng
kanilang kanang kamay, at sa hinlalaki ng kanilang kanang paa. Pagkatapos isaboy
ang dugo sa magkabilang gilid ng altar. [21] Dapat mong kunin ang ilan sa mga dugo
na nasa altar at ilan sa binasbasang langis, at isaboy ang lahat ng ito kay Aaron at
sa kaniyang mga damit, at saka sa kaniyang mga anak na lalaki at sa kanilang mga
damit. Ilalaan si Aaron para sa akin, at ang kaniyang mga damit, kasama niya ang
kaniyang mga anak na lalaki at mga damit ng kaniyang mga anak na lalaki. [22] Dapat
mong kunin ang mga lalaking tupa, ang taba ng buntot, ang taba na nakatakip sa
lamang-loob, ang panakip sa atay, ang dalawang lapay, at ang kanang hita—dahil
ang lalaking tupang ito ay para sa pagtatalaga sa mga pari para sa akin. [23] Kumuha
ng isang tinapay, isang mamon ng tinapay na gawa sa langis, at isang apa sa labas
ng buslo ng tinapay na walang lebadura na sa aking harapan, si Yahweh. [24] Dapat

mong ilagay ang mga ito sa kamay ni Aaron at sa kamay ng kaniyang mga anak na
lalaki. Dapat nilang itaas ito sa aking harapan, si Yahweh, at ipapakita nila ito bilang
paghahandog sa akin. 25 Dapat mong kunin ang mga pagkain galing sa kanilang mga
kamay at sunugin ito sa altar kasama ang handog na susunugin. Ito ay magbibigay
ng matamis na halimuyak sa akin; ito ay handog na gawa sa apoy. 26 Dapat kang
kumuha ng dibdib ng lalaking tupa na handog ni Aaron at itaas ito at ipapakita ito
bilang handog para sa akin, si Yahweh. Pagkatapos ito ang bahagi na inyong kakainin.
27 Dapat mong ihandog sa akin ang dibdib ng paghahandog na itinaas na matayog at
ang hita ng paghahandog na ipinapakita— dibdib na itinaas at ang hita na ipinakita,
kapwa nanggaling sa lalaking tupa para sa pagpapatunay kay Aaron at sa kaniyang
mga anak na lalaki sa akin. 28 Ang mga bahagi ng laman na ito, na ibinigay ng mga
Israelita, ay kailangang mabibilang kay Aaron at sa kaniyang mga kaapu-apuhan
magpakailanman. Sa pamamalakad para sa mga handog sa pagtitipon, ito ay maging
handog para sa mga pari na kinuha mula sa mga handog ng mga Israelita na mga
handog na ipinakita sa akin, si Yahweh. 29 Ang banal na mga damit ni Aaron ay dapat
na isantabi para sa kaniyang mga anak na lalaki na susunod sa kaniya. Dapat silang
basbasan at italaga ang mga ito sa akin. 30 Ang pari na susunod sa kaniya mula sa
kaniyang mga anak na lalaki, na nanggaling sa tolda ng pagpupulong para ako ay
paglingkuran sa banal na lugar, ay kanilang isuot ang ganoong mga damit sa loob ng
pitong araw. 31 Dapat mong kunin ang lalaking tupa para sa pagtatalaga sa mga pari
para sa akin at pakuluan ang laman nito sa banal na lugar. 32 Kakainin ni Aaron at
ng kaniyang mga anak na lalaki ang laman ng lalaking tupa at tinapay na nakalagay
sa buslo sa pasukan ng tolda ng pagpupulong. 33 Dapat nilang kainin ang laman at
tinapay na binigay para pambayad ng kasalanan nila at sa pagtatalaga sa kanila, para
ilaan sa akin. Walang ibang kakain ng pagkain, dahil dapat nila itong ituring na banal
at ilaan para sa akin. 34 Kung alinman sa laman ng itinalagang handog, o alinman sa
tinapay ay maiwan sa susunod na umaga, dapat sunugin na ninyo ito. Hindi ito dapat
kainin dahil ito ay itinalaga na sa akin. 35 Sa ganitong paraan, sa pagsunod sa lahat
ng iniutos ko sa iyo na gawin, dapat mong pakitunguhan si Aaron at ang kaniyang
mga anak na lalaki. Dapat kang kumuha ng pitong araw para italaga sila sa akin.
36 Bawat araw dapat kang maghandog ng toro bilang isang handog pambayad para sa
kasalanan. Dalisayin mo ang altar sa pamamagitan ng paggamit ng pambayad para sa
kasalanan nito, at kailangan mo itong buhusan ng langis para sa pagtatalaga sa akin.
37 Sa pitong araw dapat kang gumawa ng pambayad para sa kasalanan para sa altar
at italaga ito kay Yahweh. Pagkatapos ang altar ay ganap na italaga sa akin. Anumang
paghahawak sa altar ay ibubukod para kay Yahweh. 38 Dapat kang maghandog palagi
ng dalawang tupa na isang taon ang gulang doon sa altar araw-araw. 39 Dapat kang
maghandog ng isang tupa sa umaga, at ang isang tupa ay ihandog mo sa paglubog ng
araw. 40 Kasama ang unang tupa, maghandog ng ikasampu ng epa ng pinong harina
na hinaluan ng ikaapat na bahagi ng hin ng langis galing sa pinigang olibo, at ang
ikaapat na bahagi ng hin ng alak bilang inuming handog. 41 Dapat kang maghandog
ng pangalawang tupa sa paglubog ng araw. Dapat kang maghandog ng pagkaing butil
sa umaga at parehong inuming handog. Ang mga ito ay magdudulot ng matamis na
halimuyak sa akin; ito ang magiging handog na gawa para sa akin sa apoy. 42 Ang
mga ito ay magiging palagiang handog na susunugin sa buong salinlahi ng inyong
bayan. Dapat mong gawin ang mga ito sa pasukan ng tolda ng pagpupulong sa aking
harapan, si Yahweh, kung saan ako makikipagkita para makipag-usap sa iyo. 43 Doon
kung saan ako makikipagkita sa mga Israelita; ang tolda ay ihihiwalay para sa akin sa
aking kaluwalhatian. 44 Itatalaga ko ang tolda ng pagpupulong at ang altar para ang
mga ito ay mabilang sa akin lamang. Itatalaga ko rin si Aaron at ang kaniyang mga

anak na lalaki para maglingkod sa akin bilang mga pari. 45 Maninirahan ako kasama
ng mga Israelita at kanilang magiging Diyos. 46 Malalaman nila na ako si Yahweh,
ang kanilang Diyos, na kumuha sa kanila palabas mula sa lupain ng Ehipto kaya ako
ay maninirahan kasama nila. Ako si Yahweh, kanilang Diyos.

30

1 Dapat kang gumawa ng altar para magsunog ng insenso. Dapat mong gawin ito
sa kahoy ng akasya. 2 Ang haba nito ay dapat isang kubit, at ang lapad nito ay isang
kubit. Ito ay dapat maging parisukat, at ang taas nito ay dapat dalawang kubit. Ang
mga sungay nito ay dapat gawin bilang kaisang piraso nito. 3 Dapat mong balutin
ang altar ng insenso sa purong ginto—ang tuktok nito, ang mga gilid nito, at ang mga
sungay nito. Dapat kang gumawa ng isang hangganang ginto sa palibot para dito.
4 Dapat kang gumawa ng dalawang argolyang ginto para maisama dito sa ibaba ng
hangganan nito sa dalawang magkabilang bahagi nito. Ang mga argolya ay dapat
maging mga lalagyan ng mga baras para madala ang altar. 5 Dapat ninyong gawin
ang mga baras sa kahoy ng akasya, at dapat ninyong balutin ang mga ito sa ginto.
6 Dapat ninyong ilagay ang altar ng insenso bago sa kurtina na nasa kaban ng mga
kautusang tipan. Ito ay bago sa takip ng luklukan ng awa na nasa ibabaw ng kaban ng
mga kautusang tipan, kung saan ako ay makikipagtagpo sa inyo. 7 Dapat si Aaron ang
magsunog ng mabangong insenso sa tuwing umaga. Dapat niyang sunugin ito kapag
inaayos niya ang mga lampara. 8 Kapag sisindihan ni Aaron ang mga lampara muli
sa gabi, dapat siyang magsunog ng insenso sa altar ng insenso. Dapat itong maging
isang palagiang pagsusunog ng insenso sa harap ko, si Yahweh, sa buong salinlahi ng
inyong bayan. 9 Pero kayo ay mag-aalay ng walang ibang insenso sa altar ng insenso,
o anumang pagsusunog ng alay o handog na pagkaing butil. Dapat mong buhusan ng
walang inuming handog dito. 10 Dapat si Aaron ay gumawa ng luklukan ng awa sa
mga sungay ng altar ng insenso minsan sa isang taon. Dapat niyang gawin ito gamit
ang dugo ng handog para sa pagbayad ng kasalanan. Ang punong pari ang siyang
dapat na gumawa nito sa buong salinlahi ng inyong lahi. Ang pag-aalay na ito ay
ganap na ilaan sa akin, si Yahweh.” 11 Nagsalita si Yahweh kay Moises at sinabing,
12 “Kapag kumuha ka ng isang talaan ng mga Israelita, pagkatapos ang bawat tao
ay dapat magbigay ng pangtubos para sa kaniyang buhay kay Yahweh. Dapat mong
gawin ito pagkatapos mo silang bilangin, para walang maging salot sa kanila kapag
binibilang mo sila. 13 Ang bawat isa na nabilang sa talaan ay magbabayad ng
kalahating pilak na sekel, ayon sa timbang ng sekel ng santuwaryo (isang sekel ay
kapareho ng dalawampung gera). Itong kalahating sekel ay magiging alay sa akin, si
Yahweh. 14 Ang bawat isa na nabilang, mula dalawampung taong gulang at pataas,
ay dapat magbigay nitong alay sa akin. 15 Kapag magbibigay ang mga tao nitong
alay sa akin para gumawa ng pambayad sa kasalanan para sa kanilang mga buhay,
ang mayayaman ay hindi dapat magbigay ng higit pa sa kalahating sekel, at ang mga
mahihirap ay hindi dapat magbigay ng kulang. 16 Dapat mong tanggapin itong perang
pambayad sa kasalanan mula sa mga Israelita at dapat mong ilaan ito para sa gawain
sa tolda ng pagpupulong. Ito ay dapat maging isang paalala sa mga Israelita sa akin,
para gumawa ng pangtubos ng kasalanan para sa inyong mga buhay.” 17 Nagsalita si
Yahweh kay Moises at sinabi, 18 “Dapat ka ring gumawa ng isang malaking tansong
palanggana na mayroong tansong tuntungan, isang palanggana para hugasan. Dapat
mo itong ilagay sa pagitan ng tolda ng pagpupulong at ng altar, at kailangan mo
itong lagyan ng tubig. 19 Si Aaron at kaniyang mga anak na lalaki ay dapat maghugas
ng kanilang mga kamay at kanilang mga paa ng tubig nito. 20 Kapag pumasok sila
sa tolda ng pagpupulong o kapag lumalapit sila sa altar para maglingkod sa akin

sa pagsusunog ng handog, dapat silang maghugas ng tubig sa gayon ay hindi sila
mamatay. 21 Dapat nilang hugasan ang kanilang mga kamay at paa para hindi
sila mamatay. Dapat itong maging palagiang batas para kay Aaron at sa kaniyang
mga kaapu-apuhan sa buong salinlahi ng kanilang bayan." 22 Nagsalita si Yahweh
kay Moises at sinabi, 23 "Kunin mo itong mga pinong pampalasa: limandaang sekel
ng umaagos na mira, 250 sekel ng matamis na halimuyak na kanela, 250 sekel ng
matamis na halimuyak na tubo, 24 limandaang sekel ng kassia, sinukat sa timbang
ng sekel ng santuwaryo, at isang hin ng langis ng olibo. 25 Dapat kang gumawa
ng banal na langis ng pagpapahid kasama ang mga sangkap na ito, ang gawa ng
tagapagpabango. Ito ay magiging banal na langis ng pagpapahid, inilaan para sa
akin. 26 Dapat mong basbasan ang tolda ng pagpupulong ng langis na ito, gayon din
sa kaban ng kautusang tipan, 27 ang mesa at ang lahat ng mga kasangkapan nito, ang
tuntungan ng ilaw at ng kasangkapan nito, ang altar ng insenso, 28 ang altar para sa
sinunog na mga alay kasama ng lahat ng mga kasangkapan nito, at ang palanggana
kasama ng kaniyang tuntungan. 29 Dapat mong ilaan ang mga ito sa akin para ang
mga ito ay ganap na mailaan sa akin. Ang anumang humawak sa kanila ay ibubukod
din para sa akin. 30 Dapat mong basbasan si Aaron at ang kaniyang mga anak na lalaki
at ilaan mo sila sa akin para sila ay maglingkod sa akin bilang mga pari. 31 Dapat mong
sabihin sa mga Israelita, 'Ito dapat ang langis ng pagpapahid na inilaan kay Yahweh
sa buong salinlahi ng iyong bayan. 32 Ito ay hindi dapat mailapat sa balat ng mga tao,
o gumawa man lang kayo sa alinmang langis na kaparehong sangkap, dahil inilaan
ito kay Yahweh. Dapat mong isaalang-alang ito sa ganitong paraan. 33 Ang sinumang
gumawa ng pabango gaya nito, o kung sinumang maglagay ng alinman nito sa isang
tao, ang taong iyon ay dapat alisin sa kaniyang bayan." 34 Sinabi ni Yahweh kay
Moises, "Kumuha ng mga pampalasa—estacte, onycha, at galbano—matamis na mga
pampalasa kasama ng purong kamanyang, ang bawat isa ay magsindami. 35 Gawin
ito sa paraan ng insenso, hinalo ng isang tagapagpabango, pinalasa ng asin, puro at
inilaan sa akin. 36 Gigilingin mo ito sa napakapinong paghalo. Maglagay ng bahagi
nito sa harap ng kaban ng mga kautusang tipan, na nasa tolda ng pagpupulong, kung
saan ako ay makikipagtagpo sa inyo. Ituturing mo ito bilang ganap na pag-aalay
sa akin. 37 Bilang para sa insensong ito na iyong gagawin, hindi ka dapat gumawa
ng anumang kaparehong mga sangkap para sa iyong sarili. Ito ay dapat maging
pinakabanal sa iyo. 38 Ang sinumang gumawa ng anumang gaya nito para gamitin
bilang pabango ay dapat alisin mula sa kaniyang bayan."

31

1 Nagsalita si Yahweh kay Moises, 2 "Tingnan mo, tinawag ko sa pangalan si Bezalel
anak na lalaki ni Uri na anak na lalaki ni Hur, mula sa lipi ni Juda. 3 Pinuno ko si
Bezalel ng aking Espiritu, para bigyan siya ng karunungan, pang-unawa, at kaalaman,
para sa lahat ng uri ng gawain, 4 para gumawa ng pang-sining na mga disenyo at para
sa paggawa sa ginto, pilak, at tanso; 5 para rin sa pagputol at paglagay ng mga bato
at para sa pang-ukit ng kahoy-para gawin ang lahat ng uri ng gawain. 6 Bukod sa
kaniya, hinirang ko si Oholiab anak na lalaki ni Ahisamach, mula sa lipi ni Dan.
Nilagyan ko ng kasanayan ang mga puso ng mga matalinong tao kaya magagawa
nila ang lahat ng pag-uutos ko sa iyo. Kabilang dito 7 ang tolda ng pagpupulong, ang
kaban ng tipan ng kautusan, ang takip ng luklukan ng awa na nasa kaban, at ang
lahat na kasangkapan ng tolda- 8 ang mesa at ang mga kagamitan nito, ang purong
ilawan kasama ang mga kagamitan nito, ang altar ng incenso, 9 ang altar para sa
mga sinunog na handog kasama ang lahat ng kasangkapan nito, at ang malaking
palanggana kasama ang paanan nito. 10 Kabilang din dito ang hinabing pinong

pananamit, ang mga banal na pananamit para kay Aaron ang pari at sa kaniyang
mga anak na lalaki, na nakalaan para sa akin kaya sila ay maglilingkod bilang mga
pari. 11 Kabilang din ang langis na pangpahid at ang mabangong insenso para sa
banal na lugar. Gagawin ng mga manggagawang ito ang lahat ng bagay na aking
inutos sa iyo." 12 Nagsalita si Yahweh kay Moises, 13 "Sabihin mo sa mga Israelita:
'Dapat ninyong panatilihing tiyak ang mga Araw ng Pamamahinga ni Yahweh, dahil
ito ang magiging tanda sa pagitan niya at sa inyo sa buong salinlahi ng iyong bayan
kaya malalaman ninyo na siya ay si Yahweh, siyang nagtakda sa iyo para sa kaniya.
14 Kaya dapat ninyong panatiliin ang Araw ng Pamamahinga, para dapat ninyong
ituring ito bilang banal, na nakalaan para sa kaniya. Bawat isa na dumungis dito ay
dapat talagang mamatay. Kung sinuman ang gumagawa sa Araw ng Pamamahinga,
ang taong iyan ay tiyak na dapat putulin mula sa kaniyang bayan. 15 Ang gawain
ay natapos ng anim na araw, pero ang ikapitong araw ay magiging isang Araw ng
Pamamahinga ng ganap na pamamahinga, banal, nakalaan para sa karangalan ni
Yahweh. Sinuman ang gumagawa ng kahit anong gawain sa Araw ng Pamamahinga
ay dapat siguraduhing malagay sa kamatayan. 16 Kaya ang mga Israelita ay dapat
panatilihin ang Araw ng Pamamahinga. Dapat nilang suriin ito saanman sa salinlahi
ng kanilang bayan bilang isang palagiang batas. 17 Ang Araw ng Pamamahinga ay
laging magiging isang tanda sa pagitan ni Yahweh at ng mga Israelita, dahil sa anim na
araw na ginawa ni Yahweh ang langit at lupa, at sa ikapitong araw siya ay nagpahinga
at naginhawaan."' 18 Nang matapos makipag-usap ni Yahweh kay Moises sa bundok
ng Sinai, binigyan niya siya ng dalawang tipak ng bato ng tipan ng mga kautusan,
gawa sa bato, nakasulat sa pamamagitan ng kaniyang sariling kamay.

32

1 Nang makita ng mga tao na si Moises ay natagalang bumaba sa bundok, nagtipon
sila sa paligid ni Aaron at sinabi sa kaniya, "Halika, igawa mo kami ng diyos-diyosan
na mangunguna sa amin. Dahil itong si Moises, ang taong nagdala sa amin palabas sa
lupain ng Ehipto, hindi namin alam kung ano ang nangyari sa kaniya." 2 Kaya sinabi
ni Aaron sa kanila, "Kunin ninyo ang mga gintong hikaw sa mga tainga ng inyong
mga asawa at sa mga tainga ng inyong mga anak na lalaki at sa mga anak na babae
at dalhin ang mga ito sa akin. 3 Kinuhang lahat ng mga tao ang mga gintong hikaw
na nasa kanilang mga tainga at dinala ang mga ito kay Aaron. 4 Natanggap niya ang
ginto mula sa kanila, niyari ito sa isang molde, at ginawa ito sa isang minoldeng
guya. Pagkatapos sinabi ng mga tao, "Israel, ito ang inyong diyos na nagdala sa
inyo palabas sa lupain ng Ehipto." 5 Nang nakita ito ni Aaron, nagtayo siya ng
isang altar sa harap ng guya at ginawa sa isang pagpapahayag, sinabi niya, "Bukas
magkakaroon ng pagdiriwang sa karangalan ni Yahweh. 6 Kinabukasan gumising ng
maaga ang mga tao at nag-alay ng mga sinunog na handog at sama-samang nagdala
ng mga alay. Pagkatapos sila ay umupo para kumain at uminom, at pagkatapos
tumindig para makipag-inuman sa mahalay na pagdiriwang. 7 Pagkatapos nagsalita
si Yahweh kay Moises, "Umalis ka agad, dahil sa iyong bayan, na nagdala palabas sa
lupain ng Ehipto, naging masama ang kanilang mga sarili. 8 Mabilis silang umalis
sa daan na aking inutos sa kanila. Nagmolde sila para sa kanilang sarili ng isang
guya at sumamba dito at naghandog dito. Sinabi nila, 'Israel, "Ito ang inyong diyos
na nagdala palabas sa lupain ng Egipto." 9 Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Moises,
"Nakita ko ang bayang ito. Tingnan mo, sila ay mga taong mapagmatigas. 10 Kaya
pagkatapos, huwag mong subukang pigilan ko. Ang aking galit ay sisiklab laban
sa kanila, kaya wawasakin ko sila. "Pagkatapos gagawa ako ng isang dakilang bansa
mula sa iyo." 11 Pero sinubukang huminahon ni Moises si Yahweh na kaniyang Diyos.

Sinabi niya, “Yahweh, bakit ang inyong galit ay sumiklab laban sa iyong bayan, na
nagdala palabas sa lupain ng Ehipto na may dakilang kapangyarihan at may malakas
na kamay? 12 Bakit kailangang sabihin ng mga taga-Ehipto, “Pinangunahan niya sila
nang may masamang layunin, para patayin sila sa mga bundok at para wasakin sila
sa ibabaw ng mundo? Magbalik ka mula sa iyong nagsusumiklab na galit at mahabag
ang loob mula sa kaparusahan ng iyong bayan. 13 Alalahanin mo sina Abraham at
Isaac at Israel, iyong mga lingkod, na siyang sumumpa sa pamamagitan ng iyong
sarili mismo at sinabi sa kanila, “Gagawin ko ang iyong mga kaapu-apuhan na kasing
dami ng mga bituin sa kalangitan, at bibigyan ko ang iyong mga kaapu-apuhan
lahat ng lupaing aking sinabi. Mamanahin nila ito magpakailanman.” 14 Pagkatapos
nahabag si Yahweh mula sa kaparusahan na kaniyang sinabi na dapat pahirapan
ang kaniyang bayan. 15 Pagkatapos tumalikod si Moises at bumaba sa bundok, dala-
dala ang dalawang tipak ng bato ng tipan ng kautusan sa kaniyang kamay. Ang mga
tipak ng bato ay may nakasulat sa magkabilang gilid, sa harap at sa likuran. 16 Ang
mga tipak ng bato ay sariling gawa ng Diyos, at ang mga sulat ay sariling sulat ng
Diyos, inukit sa mga tipak ng bato. 17 Nang marinig ni Josue ang ingay ng mga tao na
humihiyaw, sinabi niya kay Moises, “May ingay ng labanan doon sa kampo.” 18 Pero
sinabi ni Moises, “Hindi ito tunog ng isang tagumpay at hindi tunog ng natatalong
mga tao, pero ang tunog ng umaawit ang aking naririnig.” 19 Nang dumating si
Moises sa kampo, nakita niya ang guya at ang mga taong nagsasayawan. Siya ay
lubhang nagalit. Itinapon niya ang mga tipak ng bato na nasa kaniyang mga kamay,
at nabiyak ang mga ito sa ibaba ng bundok. 20 Kinuha niya ang guya na ginawa ng
mga tao, sinunog ito, dinurog ito para maging abo at ibinuhos ito sa tubig. Pagkatapos
ipinainom niya ito sa bayan ng Israel. 21 Pagkatapos sinabi ni Moises kay Aaron, “Ano
ang ginawa ng mga taong ito sa iyo, na dinala mo ang ganyang dakilang kasalanan sa
kanila?” 22 Sinabi ni Aaron, “Huwag mong hayaan ang iyong galit ay sumiklab, aking
panginoon. Alam mo ang mga taong ito, kung paano sila gumagawa ng kasamaan.
23 Sinabi nila sa akin, igawa mo kami ng diyos na mangunguna sa amin. Dahil itong
si Moises, ang taong nagdala palabas sa amin sa lupain ng Ehipto. hindi namin alam
kung ano ang nangyari sa kaniya.' 24 Kaya sinabi ko sa kanila, 'Kung sinuman ang
mayroong anumang ginto, hayaang tanggalin niya ito. Binigay nila sa akin ang ginto
at itinapon ko ito sa apoy, at ito ay naging isang guya.” 25 Nakita ni Moises ang mga
tao ay tumatakbo ng marahas, dahil hinayaan ni Aaron sila ay mawalan ng pagpipigil,
para tuksuhin ang kanilang mga kaaway. 26 Pagkatapos tumayo si Moises sa pasukan
ng kampo at sinabi, “Sinuman ang nasa panig ni Yahweh, pumunta sa akin.” Lahat
ng mga Levita ay nagtipon sa paligid niya, 27 Sinabi niya sa kanila, “Yahweh, ang
Diyos ng Israelita, sanasabi ito, 'Hayaang ang bawat lalaki ay ikabit ang kaniyang
espada sa kaniyang gilid at magbalik at bumalik mula sa pasukan hanggang pasukan
ng buong kampo, at patayin ang kaniyang kapatid na lalaki, kaniyang kasamahan at
kaniyang kapitbahay.” 28 Ginawa ng mga Levita ang inutos ni Moises. Sa araw na
iyon ay mahigit tatlong libong lalaki mula sa bayan ang namatay, 29 Sinabi ni Moises
sa mga Levita, “Itinalaga kayo sa paglilingkod kay Yahweh sa araw na ito, dahil bawat
isa sa inyo ay kumilos laban sa kaniyang anak na kaniyang kapatid na lalaki, kaya
bibigyan kayo ni Yahweh ng pagpapala sa araw na ito.” 30 Kinabukasan sinabi ni
Moises sa mga tao, “Nakagawa kayo ng isang dakilang kasalanan. Ngayon aakyat ako
kay Yahweh. Marahil maari akong gumawa ng pambayad sa inyong pagkakasala.”
31 Bumalik si Moises kay Yahweh at sinabing, “Naku, ang mga taong ito ay nakagawa
ng malaking kasalanan at gumawa ng kanilang mga sariling gintong diyos-diyosan.
32 Pero ngayon, pakiusap patawarin mo ang kanilang kasalanan; pero kung hindi
ninyo gagawin, pawiin mo ako sa aklat na iyong isinulat.” 33 Sinabi ni Yahweh kay

Moises, “Kung sinuman ang nagkasala laban sa akin, ang taong iyon ay papawiin ko
sa aking aklat. 34 Kaya ngayon lumakad ka, pangunahan mo ang bayan papunta sa
lugar na sinabi ko sa iyo. Tingnan, ang aking anghel ang mangunguna sa inyo. Pero
sa araw na parusahan ko sila, paparusahan ko sila dahil sa kanilang pagkakasala.
35 Pagkatapos nagpadala si Yahweh ng salot sa bayan dahil gumawa sila ng guya, ang
isa na ginawa ni Aaron.

33

1 Kinausap ni Yahweh si Moises, “Umalis ka rito, kayo at ang bayan na dinala mo
palabas mula sa lupain ng Ehipto. Puntahan mo ang lupain na kung saan ipinangako
ko kina Abraham, Isaac, at Jacob, nang aking sinabi, 'Ibibigay ko ito sa inyong mga
kaapu-apuhan.' 2 Ipapadala ko ang isang anghel sa inyo, at itataboy ko palabas ang
mga Cananaeo, Amoreo, Heteo, Perezeo, Hivita, at Jebuseo. 3 Puntahan mo ang
lupain na iyon, kung saan dumadaloy ang gatas at pulot, pero hindi ako sasama
sa inyo, dahil kayo ay isang bayang matitigas ang ulo. Baka lang wasakin kayo
sa daan.” 4 Nang marinig ng mga tao ang mga nakakagambalang salitang ito, sila
ay nagluksa, at walang ni isa man ang nagsuot ng anumang alahas. 5 Sinabi ni
Yahweh kay Moises, “Sabihin mo sa mga Israelita, 'Kayo ay isang bayang matitigas
ang ulo. Kung sasama ako sa inyo kahit sandali lamang, wawasakin ko kayo. Kaya
ngayon, alisin ninyo ang inyong mga alahas kaya makakapagpasya ako kung ano
ang gagawin ko sa inyo.'” 6 Kaya walang suot na alahas ang mga Israelita pasulong
mula sa Bundok Horeb. 7 Kinuha ni Moises ang isang tolda at itinayo ito sa labas
ng kampo, nang may kalayuan sa kampo. Tinawag niya itong tolda ng pagpupulong.
Ang sinumang magtanong kay Yahweh ng anumang bagay ay lalabas ng tolda ng
pagpupulong, sa labas ng kampo. 8 Sa tuwing lalabas si Moises sa tolda, lahat ng
tao ay tumatayo sa harap ng pasukan ng kanilang tolda at tinitingnan si Moises
hanggang siya ay makapasok sa loob. 9 Kapag pumapasok si Moises sa tolda, ang
haliging ulap ay bumababa at nananatili sa labas ng tolda, at nagsasalita si Yahweh
kay Moises. 10 Kapag nakita ng mga tao ang haliging ulap na nananatili sa pasukan ng
tolda, sila ay tumatayo at sumasamba, bawat lalaki sa kanilang sariling pasukan ng
tolda. 11 Kinakausap ni Yahweh si Moises ng harap-harapan, tulad ng isang lalaking
nakikipag-usap sa kaniyang kaibigan. Pagkatapos bumabalik si Moises sa kampo,
pero ang kaniyang lingkod na si Josue anak ni Nun, isang binata, ay nananatili sa
tolda. 12 Sinabi ni Moises kay Yahweh, “Tingnan mo, sinasabi mo sa akin, 'Dalhin mo
ang mga taong ito sa kanilang paglalakbay,' pero hindi mo pinaalam sa akin kung
sino ang ipapadala mo na kasama ko. Sinabi mo, 'Nakikilala mo ako sa pangalan,
at ikaw din ang nakatagpo ng pabor sa aking paningin.' 13 Ngayon kung ako ay
nakatagpo ng pabor sa iyong paningin, ipakita mo sa akin ang iyong mga paraan
nang sa ganon ay makilala kita at patuloy na makatagpo ng pabor sa iyong paningin.
Tandaan mo ang bayang ito ay iyong bayan. 14 Sumagot si Yahweh, “Ang sarili kong
presensiya ay sasama sa iyo, at bibigyan kita ng pahinga.” 15 Sinabi ni Moises sa
kaniya, “Kung ang inyong presensiya ay hindi sasama sa amin, huwag mo kaming
alisin mula rito. 16 Dahil kung hindi, paano malalaman na ako ay nakatagpo ng pabor
sa iyong paningin, ako at ang inyong bayan? Hindi ba nararapat lamang na sumama
ka sa amin para ako at ang iyong bayan ay maiba mula sa lahat ng ibang bayan na
nasa ibabaw ng mundo? 17 Sinabi ni Yahweh kay Moises, “Gagawin ko din ang bagay
na ito na iyong hiniling, dahil ikaw ang nakatagpo ng pabor sa aking paningin, at
nakikilalamo ako sa pangalan.” 18 Sinabi ni Moises, “Pakiusap ipakita mo sa akin
ang inyong kaluwalhatian.” 19 Sinabi ni Yahweh, “Gagawin ko ang lahat ng aking
kabutihan sa inyo, at ipapahayag ko ang aking pangalang 'Yahweh' sa inyo. Magiging

maawain ako sa kaninoman na magiging maawain, at magpapakita ako ng habag sa
kaninoman na magpapakita ng habag." [20] Pero sinabi ni Yahweh, "Hindi mo maaring
makita ang aking mukha, dahil walang sinuman ang maaaring makakita sa akin at
mabuhay." [21] Sinabi ni Yahweh, "Tingnan mo, dito ang isang lugar sa pamamagitan
ko; tatayo ka sa batong ito. [22] Habang dumaraan ang aking kaluwalhatian, ilalagay
kita sa siwang ng bato at tatakpan kita gamit ang kamay ko hanggang sa makaraan
ako. [23] Pagkatapos aalisin ko ang aking kamay, at makikita mo ang aking likuran,
pero hindi mo makikita ang aking mukha.

34

[1] Sinabi ni Yahweh kay Moises, "Pumutol ka ng dalawang tipak ng bato katulad
ng mga naunang tipak. Isusulat ko sa mga tipak na ito ang mga salita na nasa
mga naunang tipak, ang tipak na iyong binasag. [2] Maghanda ka sa umaga at
umakyat ka sa Bundok ng Sinai, at ipakita mo roon ang iyong sarili sa akin sa
tuktok ng bundok. [3] Walang sinumang aakyat kasama mo. Huwag mong hayaang
kahit sino na makita kahit saan sa bundok. Walang mga kawan o pangkat ng mga
hayop ang dapat manginain sa harap ng bundok". [4] Kaya pumutol si Moises ng
dalawang tipak ng bato katulad sa mga nauna, at maaga siyang bumangon sa umaga
at umakyat sa Bundok Sinai, ayon sa tagubilin ni Yahweh sa kaniya. Kinarga ni
Moises ang mga tipak ng bato na nasa kaniyang kamay. [5] Bumaba si Yahweh sa
ulap at tumayo doon kasama si Moises, at binigkas niya ang pangalang "Yahweh."
[6] Dumaan si Yahweh sa kaniya at inihayag, "Yahweh, Yahweh, ang Diyos ay maawain
at mapagbigay-loob, hindi madaling magalit, at nag-uumapaw sa katapatan ng tipan
at mapagkakatiwalaan, [7] pinananatili ang katapatan ng tipan para sa libu-libong
mga salinlahi, nagpapatawad sa mga kasamaan, mga pagsuway at mga pagkakasala.
Pero gagawin niyang walang kasalanan ang nagkasala. Magdadala siya ng parusa sa
kasalanan ng ama sa kanilang mga anak at anak ng kanilang mga anak, hanggang
sa pangatlo at pang-apat na salinlahi." [8] Iniyuko agad ni Moses ang kaniyang ulo
sa lupa at sumamba. [9] "Pagkatapos sinabi niya, "Kung ako ngayon ay nakatagpo ng
pabor sa inyong paningin, Panginoon ko, pakiusap sumama kayo sa amin, dahil ang
mga taong ito ay matigas ang ulo. Ipagpaumanhin ang aming kalapastanganan at
ang aming kasalanan, at dalhin mo kami bilang iyong pamana. [10] Sabi ni Yahweh,
"Tingnan mo, gagawa ako ng tipan. Sa harap ng lahat ng iyong bayan, gagawa ako ng
kamangha-mangha na hindi pa nagagawa sa buong sanlibutan o kahit sa anumang
bansa. Ang lahat ng tao na kasama mo ay makakakita ng aking mga gawa, dahil ito
ay nakakatakot na bagay na ginagawa ko kasama kayo. [11] Sundin ninyo kung ano ang
iuutos ko sa inyo ngayon. Palalayasin ko sa harap ninyo ang mga Amoreo, Cananeo,
Heteo, Perezeo, Hivita, at mga Jebuseo. [12] Mag-ingat kayo na hindi makagawa ng
tipan sa mga naninirahan sa lupain kung saan kayo ay pupunta, o magiging patibong
sila sa inyo. [13] Sa halip, dapat ninyong sirain ang kanilang mga altar, wasakin ang
kanilang mga banal na haliging bato at putulin ang mga poste ni Asera. [14] Hindi
kayo dapat sumamba ng ibang diyos, dahil ako lang, si Yahweh, ang may pangalang
'Mapanibugho,' ako ang mapanibughong Diyos. [15] Mag-ingat kayo na hindi makagawa
ng tipan sa mga naninirahan sa lupain, nang ginawa nilang bayaran ang kanilang
mga sarili sa kanilang mga diyos at maghandog sa kanilang diyos, at sinuman ang
magyaya sa inyo at kakainin niyo ang ilan sa knailang handog. [16] Kahit kunin ninyo
ang ilan sa kanilang mga anak na babae para sa inyong mga anak na lalaki, at ang
kaniyang mga anak na babae ay gawing bayaran ang kanilang sarili sa kanilang mga
diyos, at ang inyong mga anak na lalaki ay gagawin nilang bayaran ang kanilang
sarili para sa kanilang diyos. [17] Huwag kayong gumawa ng mga diyus-diyosan para

sa inyong sarili na gawa sa tinunaw na metal. 18 Dapat ninyong ipagdiwang ang Pista
ng Walang Lebadurang Tinapay. Tulad ng aking iniutos sa inyo, kailangan ninyong
kainin ang tinapay na walang lebadura sa loob ng pitong araw at sa takdang panahon
sa buwan ng Abib, dahil sa buwan ng Abib kayo ay lumabas mula Ehipto. 19 Ang lahat
ng panganay ay akin, bawat panganay ng inyong mga toro, maging ang mga baka at
tupa. 20 Dapat ninyong bilhin muli ang panganay na asno kasama ang kordero, pero
kung hindi ninyo ito bibilhin ulit, kailangan baliin ninyo ang leeg nito. Dapat ninyong
bilhin muli ang lahat ng panganay ninyong anak na lalaki. Walang haharap sa akin
kahit isa na walang dala. 21 Maaari kayong magtrabaho sa loob ng anim na araw,
pero sa ikapitong araw kailangan ninyong magpahinga. Kahit na sa panahon ng
pagbubungkal ng lupa at pag-aani, kailangan ninyong magpahinga. 22 Dapat ninyong
ipagdiwang ang Pista ng mga linggo kasama ang unang pag-aani ng trigo, at dapat
ninyong ipagdiwang ang Pista ng Pagtitipon sa huling araw ng taon. 23 Dapat haharap
sa akin ang lahat ng inyong lalaki, si Yahweh na Diyos ng Israel, tatlong beses sa
bawat taon. 24 Dahil palalayasin ko ang mga bansa sa harap ninyo at palalawakin ang
inyong hangganan. Walang sinumang maghahangad na sakupin ang inyong lupain
at kukuha nito kapag kayo ay haharap sa akin, Yahweh, ang inyong Diyos, tatlong
beses sa bawat taon. 25 Hindi ninyo dapat ialay ang dugo ng aking handog nang
may anumang lebadura, ni anumang karne mula sa handog sa Pista ng Paskua ang
matira sa umaga. 26 Dapat ninyong dalhin sa aking bahay ang pinakamagandang
unang aning prutas mula sa inyong mga bukid. Hindi ninyo dapat ilaga ang batang
kambing sa gatas ng ina nito." 27 Sinabi ni Yahweh kay Moises, "Isulat mo itong mga
salita dahil ipinapangako ko ang aking sarili ng mga salitang ito na aking sinabi, at
gumawa ng tipan sa inyo at sa Israel." 28 Naroon si Moises kasama si Yahweh ng
apatnapung araw at gabi; hindi siya kumain ng kahit anong pagkain o uminom ng
tubig. Isinulat niya sa mga tipak ang mga salita ng tipan, ang Sampung Utos. 29 Nang
makababa si Moises galing sa Bundok ng Sinai dala ang dalawang tipak ng mga utos
ng tipan sa kaniyang kamay, hindi niya alam na ang balat ng kaniyang mukha ay
lumiwanag habang nakikipag-usap siya sa Diyos. 30 Nang makita ni Aaron at ng mga
Israelita si Moises, ang balat ng kaniyang mukha ay lumiliwanag, at natakot silang
lumapit sa kaniya. 31 Pero tinawag sila ni Moises, at si Aaron at ang lahat ng pinuno
sa komunidad ay lumapit sa kaniya. Pagkatapos nakipag-usap si Moises sa kanila.
32 Pagkatapos nito, ang lahat ng mga tao sa Israel ay lumapit kay Moises, at sinabi
niya sa kanila ang lahat ng utos na ibinigay ni Yahweh sa kaniya sa Bundok ng Sinai.
33 Nang natapos makipag-usap ni Moises sa kanila, naglagay siya ng takip sa kaniyang
mukha. 34 Sa tuwing pupunta si Moises kay Yahweh para kausapin siya, inaalis niya
ang takip. Pagkatapos ibabalik niya ang takip sa tuwing siya ay aalis. Lalabas siya sa
kaniyang tolda at sasabihin sa mga Israelita kung ano ang mga naging tagubilin sa
kaniya. 35 Nakita ng mga Israelita ang mukha ni Moises na nagliliwanag. Pagkatapos
ilalagay niya muli ang takip sa kaniyang mukha hanggang sa bumalik siya sa loob
para makipag-usap kay Yahweh.

35

1 Tinipon ni Moises ang lahat ng mga mamamayang Israelita at sinabi sa kanila,
"Ito ang mga bagay na iniutos ni Yahweh na gagawin ninyo. 2 Sa ikaanim na araw
ang lahat ng gawain ay maaaring nagawa na, ngunit sa inyo, ang ikapitong araw ay
dapat na banal na araw, ang Araw ng Pamamahinga ng ganap na pamamahinga, na
banal kay Yahweh. Ang sinumang gagawa ng anumang gawain sa araw na iyon ay
papatayin. 3 Hindi kayo dapat magsisindi ng apoy saan man sa inyong mga tahanan
sa Araw ng Pamamahinga." 4 Nangusap si Moises sa lahat ng mga mamamayang

Israelita, sinabing, “Ito ang bagay na iniutos ni Yahweh. 5 Magdala ng handog para
kay Yahweh, lahat kayo na may bukas na puso. Magdala ng handog kay Yahweh—
ginto, pilak, tanso, 6 asul, lila, at pulang tela at pinong lino; balahibo ng kambing;
7 balat ng lalaking tupa na kinulayan ng pula, balat ng dugong; kahoy na akasya;
8 langis para sa ilawan ng santuwaryo, panghalo para sa langis na pampahid at ang
mabangong insenso, 9 batong onise at iba pang mahalagang bato na ilalagay sa efod
at baluting pangdibdib. 10 Bawat bihasang lalaki sa inyo ay pumunta at gawin ang
lahat na iniutos ni Yahweh— 11 ang tabernakulo kasama ng tolda nito, ang pantakip
nito, mga kawit nito, mga tabla, mga tukod, mga haligi at mga tuntungan; 12 gayundin
ang kaban kasama ng mga haligi nito, ang takip ng luklukan ng awa, at ang kurtina
para matakpan ito. 13 Dinala nila ang mesa kasama ng mga haligi nito, lahat ng
mga kagamitan nito at ang tinapay ng presensya; 14 ang ilawan para sa mga ilaw,
mga palamuti nito, mga ilaw nito, at ang langis para sa mga ilaw; 15 ang altar ng
insenso at ang mga haligi nito, ang pampahid na langis at ang mabangong insenso;
ang pambitin para sa pasukan ng tabernakulo; 16 ang altar para sa sinunog na handog
na may rehas na bakal na tanso at ang haligi nito at mga kagamitan, at ang malaking
palanggana kasama ng tuntungan nito. 17 Dinala nila ang mga pambitin para sa
patyo kasama ng kaniyang mga haligi at mga tuntungan, at ang kurtina para sa
pasukan ng patyo; 18 at ang mga tulos ng tolda para sa tabernakulo at patyo kasama
ang mga lubid nito. 19 Dinala nila ang mga mainam na hinabing kasuotan para sa
paglilingkod sa banal na lugar, ang banal na kasuotan para kay Aaron na pari at
kaniyang mga anak na lalaki para sila ay maglingkod bilang pari.” 20 Pagkatapos
ang lahat ng mga lipi ng Israel ay umalis mula sa harapan ni Moises. 21 Bawat isa
na ang puso ay napukaw at ang kaniyang espiritu ay naging handang pumunta at
nagdala ng handog kay Yahweh para sa paggawa ng tabernakulo, lahat ng bagay na
gagamitin sa paglilingkod nito, at para sa banal na kasuotan. 22 Pumunta sila kasama
ang mga lalaki at mga babae, lahat na may pusong handa. Nagdala sila ng mga
panusok, mga hikaw, mga singsing, at mga palamuti, lahat ng uri ng gintong alahas.
Iniharap nilang lahat ang mga alay na ginto kay Yahweh. 23 Bawat isa na may asul,
lila, o pulang tela, pinong lino, balahibo ng kambing, mga balat ng lalaking tupa na
kinulayan ng pula o mga balat ng dugong ay dinala nila. 24 Gumagawa ang bawat isa
ng handog na pilak o tanso at dinala ito bilang handog kay Yahweh, at bawat isa na
may kahoy na akasya para magamit sa anumang gawain ay dinala ito. 25 Ang bawat
bihasang babae ay naghabi gamit ang kaniyang mga kamay at dinala ang kaniyang
hinabi—asul, lila, o pulang sinulid, o pinong lino. 26 Lahat ng babae na ang mga puso
ay pumukaw sa kanila at may kahusayan ay naghabi ng buhok ng kambing. 27 Ang
mga pinuno ay nagdala ng batong oniks at iba pang mahalagang bato para ilagay
sa epod at sa baluti; 28 Nagdala sila ng panghalo at langis para sa ilawan, para sa
pangpahid na langis, at para sa mabangong insenso. 29 Ang mga Israelita ay kusang-
loob na nagdala ng handog kay Yahweh; ang bawat lalaki at babae na may pusong
handa ay nagdala ng mga kagamitan para sa lahat ng gawain na iniutos ni Yahweh
sa pamamagitan ni Moises na gagawin. 30 Sinabi ni Moises sa mga Israelita, “Tingnan
ninyo, tinawag ni Yahweh sa pangalan si Bezalel na anak ni Uri, anak na lalaki ni Hur,
mula sa lipi ni Juda. 31 Pinuspos niya si Bezalel ng kaniyang Espiritu, para bigyan
siya ng karunungan, pang-unawa at kaalaman sa lahat ng gawaing pansining, 32 para
gumawa ng masining na disenyo na gawa sa ginto, pilak at tanso; 33 gayundin ang
pagputol at paglagay ng mga bato at pag-ukit sa kahoy—sa paggawa ng lahat ng uri
ng disenyo at gawaing pansining. 34 Inilagay niya sa kaniyang puso para magturo,
siya at si Oholiab na anak ni Ahisamac, mula sa lipi ni Dan. 35 Sila ay pinuspos niya
ng kakayahan para gumawa ng lahat ng uri ng gawain, para maging taga-gawa ng

sining, mga mag-uukit, tagaburda ng asul, lila at pinong lino, at bilang manghahabi.
Sila ay manggagawa ng sining sa lahat ng uri ng gawain at sila ay masining na mga
taga-disenyo.

36

[1] Kaya si Bezalel at Oholiab ay magtatrabaho, gayundin ang bawat pusong may
karunungan na ipinagkalooban ni Yahweh ng kakayahan at pang-unawa na malaman
kung paano gumawa ng banal na lugar, na sumusunod sa mga tagubilin na ibinigay
sa inyo na gagawin." [2] Tinawag ni Moises sina Bezalel, Oholiab, at ang lahat ng
taong bihasa na sa kaniyang pag-iisip ay pinagkalooban ni Yahweh ng kahusayan,
at ang kanilang puso na napukaw ang kalooban na lumapit at gumawa ng gawain.
[3] Tinanggap nila mula kay Moises ang lahat ng handog na dinala ng mga Israelita sa
paggawa ng banal na lugar. Patuloy ang mga tao sa pagdadala ng mga handog na
kusang-loob sa bawat umaga. [4] Kaya ang lahat ng mga taong bihasa na gumagawa
sa banal na lugar ay lumapit kay Moises mula sa paggawa ng kanilang mga gawain.
[5] Sinabi ni Moises, "Ang mga tao ay nagdadala ng labis sa paggawa ng gawain ayon
sa iniutos ni Yahweh na ating gagawin." [6] Kaya ang tagubilin ni Moises na wala ni
isa sa kampo ang magdala ng anumang mga handog para sa paggawa ng banal na
lugar. Kaya ang mga tao ay huminto na sa pagdadala ng mga handog. [7] Mayroon
na silang labis-labis na mga kagamitan para sa lahat ng gawain. [8] Kaya ang lahat
ng manggagawa sa gitna nila ay itinayo ng tabernakulo na may sampung kurtina
na gawa sa pinong lino at asul, lila, at matingkad na pulang lana na may disenyong
kerubin. Ito ang ginawa ni Bezalel, ang napakahusay na manggagawa. [9] Ang haba
ng bawat kurtina ay dalawampu't walong kubit, ang lapad ay apat na kubit. Lahat
ng mga kurtina ay magkakatulad ang sukat. [10] Pinagsama ni Bezalel ang limang
kurtina sa bawat isa, at ang lima pa ay pinagsama din sa bawat isa. [11] Gumawa
siya ng mga silong asul sa sidsid ng bawat piraso ng kurtina, at ganon din sa sidsid
ng ikalawang piraso ng kurtina. [12] Gumawa siya ng limampung silo sa naunang
kurtina at limampung silo sa sidsid ng ikalawang kurtina. Kaya ang dalawang kurtina
ay magkasalungat sa bawat isa. [13] Gumawa siya ng limampung gintong kawit at
pinagsama ang mga kurtina kaya ang tabernakulo ay nabuo. [14] Gumawa si Bezalel
ng kurtina na gawa sa buhok ng kambing para sa tolda sa ibabaw ng tabernakulo;
gumawa siya ng labing isang kurtinang kagaya nito. [15] Ang haba ng bawat kurtina ay
tatlumpung kubit, at ang lapad ng bawat kurtina ay apat na kubit. Bawat isa sa labing-
isang kurtina ay magkapareho ang sukat. [16] Pinagsama niya ang limang kurtina sa
bawat isa at gayundin ang iba pang anim na kurtina sa bawat isa. [17] Gumawa siya
ng limampung silo sa sidsid ng dulong kurtina sa naunang piraso, at limampung silo
sa bandang sidsid ng dulong kurtina na pinagsama ng ikalawang piraso. [18] Gumawa
si Bezalel ng limampung tansong kawit para pagsamahin ang mga tolda para ito ay
maging isa. [19] Gumawa siya ng pantakip sa tabernakulo na gawa sa balat ng lalaking
tupa na kinulayan ng pula, isa pang pantakip na mainam na balat para sa ibabaw
niyon. [20] Gumawa si Bezalel ng patayong tabla na gawa sa kahoy na akasya para
sa tabernakulo. [21] Ang haba ng bawat tabla ay sampung kubit, at ang lapad ng mga
ito ay isa't kalahating kubit. [22] May dalawang usli sa bawat tabla para pagsamahin
ang bawat isa. Ginawa niya ang lahat ng tabla ng tabernakulo sa pamamagitan
nito. [23] Sa paraang ito ginawa niya ang mga tabla para sa tabernakulo. Ginawa
niya ang dalawampung tabla para sa timog na bahagi. [24] Gumawa si Bezalel ng
apatnapung pilak na tuntungan na suotan ng dalawampung tabla. May dalawang
patungan sa ilalim ng naunang tabla na maging dalawang tuntungan, at gayundin
ang dalawang tuntungan sa ilalim ng bawat iba pang tabla para sa kanilang dalawang

tuntungan. 25 Para sa ikalawang gilid ng tabernakulo, sa silangang bahagi, gumawa
siya ng dalawampung tabla. 26 At ang kanilang apatnapung pilak na tuntungan. May
dalawang tuntungan sa ilalim ng naunang tabla, dalawang tuntungan sa ilalim ng
kasunod na tabla, at sa sumunod pa. 27 Para sa bandang likuran ng tabernakulo sa
gawing kanluran, gumawa si Bezalel ng anim na tabla. 28 Gumawa siya ng dalawang
tabla para sa likurang sulok ng tabernakulo. 29 Ang mga tabla ay nahiwalay sa ilalim,
pero pinagsama sa itaas sa iisang argolya. Ganito ginawa ang para sa dalawang sulok
na nasa likuran. Mayroong walong tabla, kasama ng kanilang pilak na tuntungan.
30 Mayroong bilang na labing anim na tuntungan lahat, dalawang tuntungan sa ilalim
ng naunang tabla, dalawang tuntungan sa ilalim ng kasunod na tabla, at sa kasunod
pa. 31 Gumawa si Bezalel ng pahalang na haligi na gawa sa kahoy ng akasya—lima
para sa mga tabla sa isang gilid ng tabernakulo, 32 limang pahalang na haligi para sa
mga tabla sa kabilang gilid ng tabernakulo, at limang mga pahalang na haligi para sa
mga tabla ng likurang gilid ng tabernakulo patungong kanluran. 33 Ginawa niya ang
pahalang na haligi sa gitna ng mga tabla, iyon ay, kalahati pataas, para umabot sa dulo
hanggang dulo. 34 Tinakpan niya ang mga tabla ng ginto. Ginawa niya ang kanilang
mga gintong argolya, para ang mga ito ay magsilbing panghawak ng mga tubo, at
kaniyang binalot ng ginto ang mga rehas. 35 Gumawa si Bezalel ng kurtinang asul, lila,
at pulang lana, at pinong lino na may mga disenyo ng kerubim, ang gawa ng mahusay
na manggagawa. 36 Gumawa siya ng apat na haligi ng kahoy na akasya para sa
kurtina, at tinakpan niya ang mga ito ng ginto. Gumawa rin siya ng mga gintong kawit
para sa mga haligi, at kaniyang ipinagbubo ng apat na tuntungang pilak. 37 Gumawa
siya ng pabitin para sa pasukan ng tolda. Gawa ito sa asul, lila, at pulang lana, na
ginagamitan ng pinong lino, na gawa ng isang magbuburda. 38 Gumawa din siya ng
limang mga haligi na may mga kawit na may pabitin. Tinakpan niya ang ibabaw at
ang mga dulo nito ng ginto. Ang limang tuntungan ng mga ito ay gawa sa tanso.

37

1 Gumawa si Bezalel ng kaban sa kahoy ng akasya. Ang haba nito ay dalawa at
kalahating kubit; ang lapad nito ay isa at kalahating kubit at ang taas nito ay isa at
kalahating kubit. 2 Binalutan niya ang loob at labas nito ng purong ginto at ginawan
niya ito ng gintong hangganan na nakapalibot sa ibabaw nito. 3 Siya ay naghulma
ng apat na mga singsing na ginto para sa apat na paa nito, na mayroong dalawang
singsing sa isang gilid nito, at dalawang singsing sa kabilang gilid. 4 Gumawa siya ng
mga poste sa kahoy ng akasya at binalutan ang mga ito ng ginto. 5 Nilagay niya ang
mga poste sa mga singsing na nasa mga gilid ng kaban, para mabuhat ang kaban.
6 Gumawa siya ng takip ng luklukan ng awa na purong ginto. Ang haba nito ay
dalawa at kalahating kubit at ang lapad ay isa at kalahating kubit. 7 Gumawa si
Bezalel ng dalawang kerubim na minartilyong ginto para sa dalawang dulo ng takip
ng luklukan ng awa. 8 Isang kerubim ay para sa isang dulo ng takip ng luklukan
ng awa, at ibang kerubin ay para sa ibang dulo. Ginawa sila bilang isang piraso
kasama ng takip ng luklukan ng awa. 9 Binuka ng kerubim ang kanilang mga pakpak
pataas at nagbibigay lilim sa takip ng luklukan ng awa kasama nila. Nakaharap ang
kerubim sa bawat isa at nakatingin patungo sa gitna ng takip ng luklukan ng awa.
10 Gumawa si Bezalel ng mesa sa kahoy ng akasya. Ang haba nito ay dalawang kubit,
ang lapad nito ay isang kubit at ang taas nito ay isa at kalahating kubit. 11 Binalutan
niya ito ng purong ginto at nilagyan ng isang hangganan na purong ginto sa paligid ng
ibabaw. 12 Gumawa siya ng nakapaligid na balangkas nito na isang dapal ang lapad
na mayroong kalapit na gintong hangganan para sa balangkas. 13 Nagmolde siya ng
apat na singsing na ginto at ikinabit ang mga singsing sa apat na sulok, kung saan

naroon ang apat na mga paa. 14 Ang mga singsing ay nakakabit sa balangkas para
magbigay ng lugar para sa mga poste, para mabuhat ang mesa. 15 Ginawa niya ang
mga poste mula sa kahoy ng akasya at binalutan ang mga ito ng ginto, para mabuhat
ang mesa. 16 Gumawa siya ng mga bagay na dapat nasa mesa—ang mga pinggan,
mga kutsara, ang mga mangkok at mga pitsel na gagamitin para ibuhos ang mga
handog. Ginawa niya ang mga ito ng purong ginto. 17 Gumawa siya ng ilawan na
purong minartilyong ginto. Gumawa siya ng ilawan kasama ng tuntungan at baras
nito. Ang mga baso nito, ang madahong tuntungan nito at mga bulaklak nito ay
ginawa lahat sa isang piraso na kasama nito. 18 Anim na mga sanga ang pinahaba
mula sa gilid nito—tatlong mga sanga ang pinahaba sa isang gilid at tatlong sanga
ng ilawan ang pinahaba mula sa kabilang gilid. 19 Ang unang sanga ay may tatlong
baso na ginawa gaya ng bulaklak ng almendra, mayroong madahong tuntungan at
bulaklak, at tatlong baso na ginawa katulad ng bulaklak ng almendra sa kabilang
sanga na may madahong tuntungan at isang bulaklak. Ito ay katulad sa lahat ng
anim na mga sangang pinahaba mula sa ilawan. 20 Sa mismong ilawan, ang gitnang
baras, mayroong apat na baso ginawa katulad ng mga bulaklak ng almendra kasama
ng kanilang mga madahong tuntungan at ang mga bulaklak. 21 Mayroong madahong
tuntungan sa ilalim ng unang pares ng mga sanga—ginawang isang piraso ito, at isang
madahong tuntungan sa pangalawang pares ng mga sanga—ginawa ring isang piraso
ito. Sa parehong paraan ay mayroong madahong tuntungan sa ilalim ng pangatlong
pares ng mga sanga, ginawang isang piraso ito. Magkatulad ito sa lahat ng anim na
mga sangang pinahaba mula sa ilawan. 22 Ang kanilang mga madahong tuntungan
at mga sanga lahat ay isang piraso ito, isang bahaging pinalong trabaho ng purong
ginto. 23 Gumawa si Bezalel ng ilawan at pitong mga ilawan nito, mga panipit nito at
kanilang mga bandeha ng purong ginto. 24 Ginawa niya ang ilawan at mga kagamitan
sa isang talento ng purong ginto. 25 Gumawa si Bezalel ng altar ng insenso. Ginawa
niya ito mula sa kahoy ng akasya. Ang haba nito ay isang kubit, at ang lapad ay isang
kubit. Iyon ay parisukat at ang taas nito ay dalawang kubit. Ang mga sungay nito ay
ginawa bilang isang piraso na kasama nito. 26 Binalutan niya ang altar ng insenso ng
purong ginto—ang ibabaw, mga gilid nito, at mga sungay nito. Gumawa rin siya ng
nakapalibot na gintong hangganan para dito. 27 Gumawa siya ng dalawang gintong
mga singsing para isama ito sa ilalim ng hangganan sa dalawang magkabilang mga
gilid nito. Ang mga singsing ay tagahawak sa mga poste para mabuhat ang altar.
28 Gumawa siya ng mga poste sa kahoy ng akasya at binalutan niya sila ng ginto.
29 Ginawa niya ang banal na pangpahid na langis at ang purong pabango ng insenso,
ang trabaho ng tagapagpabango.

38

1 Gumawa si Bezalel ng altar para sa mga handog na susunugin sa kahoy ng akasya.
Iyon ay limang kubit ang haba at limang kubit ang lapad—isang parisukat—at tatlong
kubit ang taas. 2 Ginawan niya ng mga karugtong sa apat nitong kanto na kahugis ng
mga sungay ng kapong baka. Ang mga sungay ay ginawa sa isang piraso na kasama
ang altar at binalutan niya ito ng tanso. 3 Ginawa niya ang lahat na kagamitan para sa
altar—palayok para sa mga abo, mga pala, mga palanggana, mga tinidor ng karne, at
mga lalagyan ng apoy. Ginawa niya ang lahat ng kagamitang ito sa tanso. 4 Gumawa
siya ng rehas na bakal para sa altar, isang naayos na nagkakabit-kabit na tanso na
ilalagay sa ilalim ng baytang, kalagitnaan pababa sa ilalim. 5 Nagmolde siya ng apat
na singsing para sa apat ng mga kanto ng tanso na rehas na bakal, bilang tagahawak
sa mga poste. 6 Gumawa si Bezalel ng mga poste sa kahoy ng akasya at binalutan
ang mga ito ng tanso. 7 Nilagay niya ang mga poste sa mga singsing sa mga gilid

ng altar, para buhatin ito. Ginawa niya ang altar na banal, mula sa makapal na
mga tabla. [8] Gumawa si Bezalel ng malaking palangganang tanso kasama ng tansong
patungan. Ginawa niya ang palanggana mula sa mga salamin na pag-aari ng mga
babaeng naglingkod sa pasukan sa tolda ng pagpupulong. [9] Ginawa rin niya ang
patyo. Ang mga nakabitin sa timog na bahagi ng patyo ay pinong lino, isandaang
kubit ang haba. [10] Ang mga nakabitin ay mayroong dalawampung mga poste, kasama
ng dalawampung mga tuntungang tanso. Mayroong mga kawit na nakadikit sa
mga poste, at gayundin ang mga pilak na baras. [11] Gayundin naman sa bandang
hilagang bahagi, mayroong mga nakabiting isandaang kubit ang haba kasama ng
dalawampung mga poste, dalawampung mga tungtungang tanso, dinikit ang mga
kawit sa mga poste, at mga pilak na baras. [12] Ang mga nakabitin sa kanlurang bahagi
ay limampung kubit ang haba, kasama ng sampung mga poste at mga tuntungan.
Ang mga kawit at mga baras ng poste ay pilak. [13] Ang patyo rin ay limampung kubit
ang haba sa silangan bahagi. [14] Ang mga nakabitin sa isang bahagi ng pasukan ay
labinlimang kubit ang haba. Mayroon silang tatlong mga poste kasama ng tatlong
mga tuntungan. [15] Sa kabilang bahagi ng pasukan ng hukuman ay may nakabitin ding
labinlimang kubit ang haba, kasama ng tatlong mga poste at tatlong mga tuntungan.
[16] Lahat ng mga nakabitin sa palibot ng patyo ay gawa sa pinong lino. [17] Ang mga
tuntungan para sa mga poste ay gawa sa tanso. Ang mga kawit at mga baras para sa
mga poste ay gawa sa pilak, at ang tabing para sa mga ibabaw ng mga poste ay gawa
rin sa pilak. Ang lahat ng mga poste ng patyo ay binalutan ng pilak. [18] Ang kurtina ng
tarangkahan ng patyo ay dalawampung kubit ang haba. Ang kurtina ay gawa sa asul,
lila, at matingkad na pulang lino, pinong pinulupot na lino, at dalawampung kubit
ang haba. Iyon ay dalawampung kubit ang haba at limang kubit ang taas, katulad
ng mga kurtina ng patyo. [19] Ito ay mayroong apat na tansong mga tuntungan at mga
kawit na pilak. Ang tabing ng kanilang ibabaw at ang mga baras nito ay gawa sa
pilak. [20] Ang lahat ng mga tulos ng tolda para sa tabernakulo at patyo ay gawa sa
tanso. [21] Ito ang talaan ng pag-aari ng tabernakulo, ang tabernakulo ng kautusang
kasunduan, gaya ng ito ay kinuha sa pagsunod sa mga tagubilin ni Moises. Iyon ay
ang trabaho ng mga Levita sa ilalim ng pamamahala ni Itamar na anak na lalaki ni
Aaron na pari. [22] Si Bezalel na anak na lalaki ni Uri, na anak na lalaki ni Hur, mula
sa lipi ng Juda, ang gumawa ng lahat na iniutos ni Yahweh kay Moises. [23] Si Oholiab
na anak na lalaki ni Ahisamach, mula sa lipi ni Dan, nagtrabaho kasama ni Bezalel
bilang tagapag-ukit, bilang isang bihasang manggagawa at bilang mangbuburda ng
asul, lila, matingkad na pulang lana, at pinong lino. [24] Ang lahat ng ginto na ginamit
para sa proyekto, sa lahat ng trabaho na karugtong sa banal na lugar—ang ginto na
mula sa handog na tinanghal—ay dalawampu't siyam na talento at 730 sekel, sinukat
ng pamantayan ng sekel ng santuwaryo. [25] Ang pilak na binigay ng kumunidad ay
nagtitimbang ng isandaang talento at 1, 775 sekel, ayon sa sekel ng santuwaryo, [26] o
isang beka bawat lalaki, na kalahati ng sekel, sinukat ng sekel ng santuwaryo. Ang
bilang na ito ay umabot sa batayan na ang bawat tao na nabilang sa sensus, ang mga
dalawampung taong gulang at nakatatanda—603, 550 kalalakihan lahat. [27] Isandaang
talento ng pilak ay minolde para sa tuntungan ng banal na lugar at ang tuntungan ng
mga kurtina: isandaan tuntungan, isang talento sa bawat tuntungan. [28] Sa natitirang
1, 775 sekel ng pilak, ginawa ni Bezalel ang mga kawit at ginawa ang mga baras para
sa kanila. [29] Ang mga tanso na galing sa handog ay nagtitimbang ng pitumpong mga
talento at 2, 400 mga sekel. [30] Gamit nito ginawa niya ang mga tuntungan para sa
pasukan papunta sa tolda ng pagpupulong, ang tansong altar, tansong rehas na bakal
nito, lahat ng kagamitan para sa altar, [31] ang mga tuntungan para sa patyo, ang mga
tuntungan sa pasukan ng patyo, lahat ng mga tulos ng tolda para sa tabernakulo, at

lahat ng mga tulos ng tolda para sa patyo.

39

1 Gamit ang asul, lila at pulang tela, sila ay nakagawa ng mga pinong hinabing
kasuotan para sa paglilingkod sa banal na lugar. Ginawa nila ang mga kasuotan ni
Aaron para sa banal na lugar, ayon sa iniutos ni Yahweh kay Moises. 2 Ginawa ni
Bezalel ang efod na ginto, na asul, lila, at matingkad na pulang lana, at ng pinong
pinulupot na lino. 3 Nagpanday sila ng mga pinanipis na ginto at ginupit nila ang mga
alambre, para magawa ito sa asul, lila at matingkad na pulang lana, at para sa pinong
lino, ang trabaho ng isang mahusay na manggagawa. 4 Gumawa sila ng mga pang-
balikat na piraso para sa efod, na nakakabit sa dalawang itaas na kanto nito. 5 Ang
pinong nahabing sinturon nito ay katulad ng efod; gawa ito sa isang piraso kasama
ang efod, na gawa sa pinong pinulupot na linong ginto, asul, lila, at pula, katulad
ng inutos ni Yahweh kay Moises. 6 Inukit nila ang mga batong oniks, na kalakip sa
lagayan ng ginto, iniayos kasama ang inukitan na parang nasa isang pantatak, at
inukitan ng mga pangalan ng labing-dalawang anak na lalaki ni Israel. 7 Inilagay ito
ni Bezalel sa balikat na piraso ng efod, bilang mga bato para alalahanin ni Yahweh
ang labing-dalawang anak na lalaki ni Israel, ayon sa inutos ni Yahweh kay Moises.
8 Ginawa niya ang baluti, gawain ng bihasang manggagawa, inihugis katulad ng efod.
Ginawa ito sa pamamagitan ng ginto, asul, lila at pulang tela, at ng pinong lino. 9 Ito
ay parisukat. Itiniklop nila ang baluti ng dalawang ulit. Ito ay isang dipang haba at
isang dipang lapad. 10 Iniayos nila ito sa apat na hanay ng mahahalagang mga bato.
Ang unang hanay ay may isang rubi, isang topaz, at isang garnet. 11 Ang ikalawang
hanay ay may isang esmeralda, isang safira, at isang dyamante. 12 Ang ikatlong hanay
ay may jacinto, isang agate, at isang ametista. 13 Ang ikaapat na hanay ay may beryl,
isang oniks, at isang jasper. Ang mga bato ay ikinabit sa may gintong lalagyan. 14 Ang
mga bato ay nakaayos ayon sa mga pangalan ng labindalawang anak na lalaki ni
Israel, ang bawat isa ay inayos ayon sa pangalan. Ang mga ito ay mistulang mga
inukit na nakalagay sa pangselyong singsing, bawat pangalan ay kumakatawan para
sa isa sa labindalawang lipi. 15 Sa baluti gumawa sila ng mga kadena na katulad ng
tali, tinirintas ng purong ginto. 16 Gumawa sila ng dalawang lalagyan ng ginto at
dalawang singsing na ginto, at nagkabit sila ng dalawang singsing sa dalawang sulok
ng baluti. 17 Inilagay nila ang dalawang tinirintas na kadenang ginto sa dalawang
singsing sa bawat gilid ng baluti. 18 Ikinabit nila ang ibang dalawang dulo ng tinirintas
na mga kadena sa dalawang lalagyan. Ikinabit nila ito sa pang-balikat na piraso ng
efod sa may harapan nito. 19 Gumawa sila ng dalawang mga singsing na ginto at
inilagay nila ang mga ito sa dalawang sulok ng baluti, sa may gilid katabi ng panloob
na hangganan. 20 Gumawa sila ng dalawa pang singsing na ginto at ikinabit ang mga
ito sa ibaba ng dalawang pang-balikat na piraso ng harap ng efod, malapit sa tahi
nito sa itaas ng pinong nahabing sinturon ng efod. 21 Itinali nila ang baluti gamit
ang singsing nito sa singsing ng efod na may asul na tali, kaya ito ay maidugtong sa
bandang taas ng mainam na tinahing sinturon ng efod. Ito rin ang baluti na hindi
matanggal sa pagkakadugtong mula sa efod. Ginawa ito ayon sa inutos ni Yahweh kay
Moises. 22 Si Bezalel ay gumawa ng balabal ng efod na tunay na gawa sa telang lila,
ginawa ng isang manghahabi. 23 Sa gitna ay mayroon itong bukasan para sa ulo. Ang
bukasan ay may hinabing gilid na paikot para hindi ito mapunit. 24 Sa may ilalim na
tupi, gumawa sila ng pomegranteng asul, lila at pulang tali at pinong lino. 25 Gumawa
sila ng mga kampananilya sa purong ginto, at inilagay nila ang mga kampanilya sa
pagitan ng mga prutas na granada sa paligid ng ilalim na dulo ng gilid ng balabal, sa
pagitan ng mga prutas na granada— 26 isang kampanilya at isang prutas na granada,

isang kampanilya at isang prutas na granada—sa gilid ng balabal para kay Aaron
na paglilingkuran niya. Ito ay ayon sa inutos ni Yahweh kay Moises. 27 Ginawa nila
ang mahabang panlabas na kasuotan para kay Aaron at sa kaniyang mga anak na
lalaki. 28 Gumawa sila ng turbante na yari sa pinong lino, mga ginayak na pamigkis
sa ulo na gawa sa pinong lino, ang linong damit pang-ilalim na pinong lino, 29 at ang
sintas naman sa baywang na yari sa pinong lino at ng asul, lila, at matingkad na
pulang tali, gawa ng isang tagaburda. Ito ay ayon sa inutos ni Yahweh kay Moises.
30 Ginawa nila ang plaka ng banal na korona na purong ginto; inukit nila ito, katulad
ng pag-ukit sa isang selyo, INILAAN KAY YAHWEH. 31 Ikinabit nila sa turbante ang
isang asul na tali sa taas ng turbante. Ito ay ayon sa inutos ni Yahweh kay Moises.
32 Kaya ang gawain sa tabernakulo, ang tolda ng pagpupulong, ay natapos. Ginawa ng
bayan ng Israel ang lahat ng bagay. Sumunod sila sa lahat ng tagubilin na ibinigay ni
Yahweh kay Moises. 33 Dinala nila ang tabernakulo kay Moises- ang tolda at lahat ng
mga kagamitan nito, mga kawit, mga tabla, mga tubo, mga poste, at mga tuntungan;
34 ang pantakip na mga balat ng kambing na pinapula, pantakip na balat ng dugong,
at ang kurtina na tatabingan 35 ang mga kaban ng kautusang tipan, ganoon din ang
mga baras at ng takip na lulukan ng awa. 36 Dinala nila ang mesa, lahat ng mga
kagamitan nito, at tinapay ng presensya; 37 ang ilawang purong ginto at mga ilawan
na nakahanay, kasama ng mga kagamitan nito at ang langis para sa mga ilawan; 38 ang
gintong altar, ang pangpahid na langis at ang mabangong insenso; ang nakabitin para
sa pasukan ng tabernakulo; 39 ang tansong altar kasama ng tansong parilya at mga
baras at kagamitan at ang malaking palanggana kasama ng patungan nito. 40 Dinala
nila ang mga pangsabit para sa patyo kasama ng mga poste at patungan, at ng kurtina
para sa pasukan ng bulwagan; ang mga tali nito at mga pako ng tolda; at lahat ng mga
kagamitan para sa paglilingkod sa tabernakulo, ang tolda ng pagpupulong. 41 Dinala
nila ang mga pinong natahing kasuotan para sa paglilingkod sa banal na lugar, ang
banal na kasuotan para kay Aaron na pari at kaniyang mga anak na lalaki, para
sila ay maglingkod bilang mga pari. 42 Kaya nagawa ng bayan ng Israel ang lahat
ng gawain ayon sa inutos ni Yahweh kay Moises. 43 Pinagmasdan lahat ni Moises
ang mga nagawa, at, masdan ito, nagawa nila ito. Ayon sa inutos ni Yahweh, sa
pamamaraang iyon nagawa nila ito. Pagkatapos sila ay pinagpala ni Moises.

40

1 At nagsalita si Yahweh kay Moises at sinabi, 2 “Sa unang araw ng unang buwan ng
bagong taon dapat mong itayo ang tabernakulo, ang tolda ng pagpupulong. 3 Dapat
mong ilagay doon ang kaban ng mga tipan ng kautusan, at dapat mong tabingan
ang kaban gamit ang kurtina. 4 Dapat mong dalhin ang mesa at ilagay ng maayos
ang mga bagay na nakapaloob doon. Pagkatapos dapat mong ipasok ang ilawan at
isaayos ang mga lampara. 5 Dapat mong ilagay ang gintong insenso sa altar s harap
ng kaban ng tipan ng kautusan, at dapat mong ilagay ang kurtina sa pasukan ng
tabernakulo. 6 Dapat mong ilagay ang altar para sa mga sinunog na alay sa harapan
ng pasukan ng tabernakulo, ang tolda ng pagpupulong. 7 Dapat mong ilagay ang
malaking palanggana sa pagitan ng tolda ng pagpupulong at altar, at dapat mong
lagyan ng tubig iyon. 8 Dapat mong ayusin ang patyo sa palibot nito, at dapat mong
ibitin ang kurtina sa pasukan ng patyo. 9 Dapat mong kunin ang pangpahid na langis
at pahiran ang tabernakulo at ang lahat ng bagay na naroon. Dapat mong ilaan ito at
ang lahat ng mga kagamitan para sa akin; pagkatapos ito ay magiging banal. 10 Dapat
mong pahiran ang altar para sa sinunog na handog at lahat ng mga kagamitan nito.
Dapat mong ilaan ang altar sa akin, at ito ay magiging buong ilaan sa akin. 11 Dapat
mong pahiran ang tansong palanggana at ang patungan nito, at ilaan ito sa akin.

12 Dapat mong dalhin si Aaron at ang kaniyang mga anak na lalaki sa pasukan ng
tolda ng pagpupulong, at dapat mong hugasan sila ng tubig. 13 damitan mo si Aaron
ng mga kasuotan na nailaan sa akin, pahiran mo siya, at ilaan mo siya sa akin ng
sa ganoon siya ay makapaglingkod sa akin bilang aking pari. 14 Dadalhin mo ang
kaniyang mga anak na lalaki at dadamitan mo sila ng balabal. 15 Dapat mong pahiran
sila gaya ng pangpahid mo sa kanilang ama kaya makapaglilingkod sila sa akin bilang
mga pari. Ang pagpapahid sa kanila ay magdudulot sa kanila na maging palagian
ang kanilang pagpapari sa buong salinlahi ng kanilang bayan." 16 Ito ang ginawa
ni Moises; sumunod siya sa lahat ng iniutos ni Yahweh. Ginawa niya ang lahat ng
mga ito. 17 Kaya ang tabernakulo ay naitayo noong unang araw ng unang buwan ng
ikalawang taon. 18 Itinayo ni Moises ang tabernakulo, inilagay ang mga tuntungan
nito sa kanilang mga lugar, inilagay ang mga tabla, ikinabit ang mga tubo, at itinayo
ang mga haligi at poste. 19 Inilatag niya ang pantakip sa ibabaw ng tabernakulo at
naglagay ng tolda sa ibabaw nito, ayon sa inutos ni Yahweh. 20 Kinuha niya ang mga
tipan ng kautusan at inilagay ito sa loob ng kaban. Inilagay niya din ang mga baras sa
kaban at inilagay ang takip ng luklukan ng awa doon. 21 Dinala niya ang kaban sa loob
ng tabernakulo. Iniayos niya ang kurtina para ito ay magtabing sa kaban ng mga tipan
ng kautusan, ayon sa inutos ni Yahweh sa kaniya. 22 Inilagay niya ang mesa papasok
sa tolda ng pagpupulong, sa may hilagang bahagi ng tabernakulo, sa labas ng kurtina.
23 Inilagay niya sa ayos tinapay sa mesa sa tapat ni Yahweh, ayon sa inutos ni Yahweh
sa kaniya. 24 Inilagay niya ang ilawan sa loob ng tolda ng pagpupulong, sa kabila mula
sa mesa, sa gawing timog ng tabernakulo. 25 Sinindihan niya ang mga ilaw sa tapat
ni Yahweh, ayon sa inutos ni Yahweh sa kaniya. 26 Inilagay niya ang gintong altar
ng insenso sa loob ng tolda ng pagpupulong sa harap ng kurtina. 27 Nagsunog siya
doon ng pabangong insenso, ayon sa inutos ni Yahweh sa kaniya. 28 Isinabit niya
ang kurtina sa pasukan ng tabernakulo. 29 Inilagay niya ang altar para sa sinunog
na handog sa pasukan ng tabernakulo, ang tolda ng pagpupulong. Inihandog niya
doon ang sinunog na handog at butil na handog, ayon sa inutos ni Yahweh sa kaniya.
30 Inilagay niya ang palanggana sa gitna ng tolda ng pagpupulong at ng altar, at
naglagay siya ng tubig dito para sa paghuhugas. 31 Si Moises, Aaron at kaniyang mga
anak ay naghugas ng kanilang mga kamay at kanilang mga paa sa palanggana. 32 Sa
tuwing sila ay papasok sa tolda ng pagtitipon at sa tuwing pupunta sila pataas ng altar.
Hinuhugasan nila ang kanilang mga sarili, ayon sa inutos ni Yahweh kay Moises.
33 Iniayos ni Moises ang patyo sa paligid ng tabernakulo at ng altar. Iniayos niya
ang kurtina sa pasukan ng patyo. Sa paraang ito, tinapos ni Moises ang mga gawa.
34 Pagkatapos binalot ng ulap ang tolda ng pagpupulong, at napuno ng kaluwalhatian
ni Yahweh ang tabernakulo. 35 Hindi makapasok si Moises sa tolda ng pagpupulong
dahil ang ulap ay palaging naroon, at dahil pinuno ng kaluwalhatian ni Yahweh ang
tabernakulo. 36 Kahit na ang ulap ay umalis sa ibabaw ng tabernakulo, ang bayan
ng Israel ay magpapatuloy sa kanilang paglalakbay. 37 Pero kung hindi tumaas ang
ulap mula sa tabernakulo, pagkatapos ang bayan ay hindi makakapaglakbay. Sila ay
mananatili hanggang sa ito ay tumaas. 38 Dahil ang ulap ni Yahweh ay nasa taas ng
tabernakulo kapag umaga, at ang kaniyang apoy ay nasa itaas nito kapag gabi, sa
patag na tanawin ng lahat ng bayan ng Israel sa buo nilang paglalakbay.

Levitico

1 Tinawag ni Yahweh si Moises at kinausap siya mula sa tolda ng pagpupulong,
sinasabing, 2 “Kausapin mo ang bayan ng Israel at sabihin sa kanila, 'Kapag sinumang
tao mula sa inyo ang magdadala ng isang handog kay Yahweh, dalhin bilang inyong
handog ang isa sa inyong mga hayop, alinman mula sa pangkat ng mga hayop o
mula sa kawan. 3 Kung ang kaniyang handog ay isang handog na susunugin mula
sa pangkat ng mga hayop, dapat niyang ihandog ang isang lalaking hayop na walang
dungis. Ihahandog niya ito sa pasukan ng tolda ng pagpupulong, para maaari itong
tanggapin sa harapan ni Yahweh. 4 Ipapatong niya ang kaniyang kamay sa ulo ng
handog na susunugin, at pagkatapos tatanggapin ito sa ngalan niya para gawing
kabayaran ng kasalanan para sa kanyang sarili. 5 Pagkatapos dapat niyang patayin
ang toro sa harapan ni Yahweh. Ang mga anak na lalaki ni Aaron, ang mga pari,
ihahandog ang dugo at isasaboy ito sa altar na nasa pasukan ng tolda ng pagpupulong.
6 Pagkatapos dapat niyang balatan ang handog na susunugin at pagpira-pirasuhin ito.
7 Pagkatapos ilalagay ng mga anak na lalaki ni Aaron na pari ang apoy sa ibabaw ng
altar at maglalagay ng kahoy para palakasin ang apoy. 8 Ilalagay ng mga anak na
lalaki ni Aaron, na mga pari, ang mga piraso, ang ulo at ang taba nang maayos sa
kahoy na nasa apoy na nasa altar. 9 Pero dapat niyang hugasan ng tubig ang mga
lamang-loob at ang mga binti nito. Pagkatapos susunugin ng pari ang lahat ng bagay
sa altar bilang isang handog na susunugin. Magbibigay ito sa akin ng mabangong
halimuyak; magiging isang handog ito na ginawa sa akin sa pamamagitan ng apoy.
10 Kung mula sa kawan ang kaniyang handog para sa handog na susunugin, isa sa
mga tupa o isa sa mga kambing, isang lalaking walang kapintasan ang dapat niyang
ihandog. 11 Dapat niya patayin ito sa hilagang dako ng altar sa harapan ni Yahweh.
Isasaboy ng mga anak na lalaki ni Aaron, na mga pari, ang dugo nito sa bawat gilid
ng altar. 12 Pagkatapos dapat niyang pagpira-pirasuhin ito, kasama ang ulo at ang
taba nito, at ilalatag ang mga iyon ng pari sa kahoy na nasa apoy, na nasa altar,
13 subalit dapat niyang hugasan ng tubig ang mga lamang-loob at ang mga binti.
Pagkatapos ihahandog ng pari ang kabuuan, at susunugin ito sa altar. Ito ay isang
handog na susunugin, at magbibigay ito ng mabangong halimuyak para kay Yahweh;
isang handog ito na ginawa sa kanya sa pamamagitan ng apoy. 14 Kung ang handog
niya kay Yahweh ay isang sinunog na handog na mga ibon, sa gayon dapat niyang
dalhin bilang kaniyang handog ang alinman sa isang kalapati o batang ibon. 15 Dapat
itong dalhin ng pari sa altar, pilipitin ang ulo nito, at sunugin ito sa altar. Pagkatapos
dapat patuluin lahat ng dugo nito sa gilid ng altar. 16 Dapat niyang alisin ang balun-
balunan kasama ang mga laman nito, at itapon ito sa tabi ng altar sa silangang dako,
sa lugar para sa mga abo. 17 Dapat niyang biyakin ito hawak ang mga pakpak, pero
hindi niya ito dapat hatiin sa dalawang bahagi. Pagkatapos susunugin ito ng pari sa
altar, sa kahoy na nasa apoy. Magiging isang handog na susunugin ito, at magbibigay
ito ng mabangong halimuyak para kay Yahweh; magiging isang handog ito na ginawa
sa kanya sa pamamagitan ng apoy.

2

1 Kapag magdadala ang sinuman ng isang butil na handog kay Yahweh, dapat
pinong harina ang kaniyang handog, at bubuhusan niya ito ng langis at lalagyan
ito ng insenso. 2 Dadalhin niya ang handog sa mga anak na lalaki ni Aaron ang mga
pari, at doon kukuha ang pari ng isang dakot ng pinong harina kasama ang langis

at ang insensong naroon. Pagkatapos susunugin ng pari ang handog sa altar para
alalahaning may pagpapasalamat ang tungkol sa kabutihan ni Yahweh. Magbibigay
ito ng mabangong halimuyak para kay Yahweh; magiging isang handog ito na ginawa
sa kanya sa pamamagitan ng apoy. 3 Mabibilang kina Aaron at sa kaniyang mga anak
na lalaki ang anumang natirang butil na handog. Ganap na inilaan ito kay Yahweh
mula sa mga handog kay Yahweh na ginawa sa pamamagitan ng apoy. 4 Kapag
naghahandog kayo ng isang butil na handog na walang pampaalsa na hinurno sa
isang pugon, dapat malambot na tinapay ito na gawa sa pinong harinang hinaluan
ng langis, o matigas na tinapay na walang pampaalsa, na pinahiran ng langis. 5 Kung
hinurno ang inyong butil na handog sa isang lapad na kawaling bakal, dapat gawa
ito sa pinong harina na walang pampaalsang hinaluan ng langis. 6 Hahatiin ninyo
ito sa pira-piraso at bubuhusan ito ng langis. Isang butil na handog ito. 7 Kung niluto
sa isang kawali ang inyong butil na handog, dapat gawa ito sa pinong harina at
langis. 8 Dapat ninyong dalhin kay Yahweh ang butil na handog na ginawa mula
sa mga bagay na ito, at idudulog ito sa pari, na siyang magdadala nito sa altar.
9 Pagkatapos kukuha ang pari ng ilan mula sa butil na handog upang alalahaning may
pagpapasalamat ang tungkol sa kabutihan ni Yahweh, at susunugin niya ito sa altar.
Magiging isang handog ito sa pamamagitan ng apoy, at magbibigay ito ng mabangong
halimuyak para kay Yahweh. 10 Mabibilang kina Aaron at sa kaniyang mga anak na
lalaki ang anumang natira sa butil na handog. Ganap na inilaan ito kay Yahweh mula
sa mga handog kay Yahweh na ginawa sa pamamagitan ng apoy. 11 Walang butil na
handog na inyong ihahandog kay Yahweh ang gagawing may pampaalsa, dahil hindi
kayo dapat magsunog ng pampaalsa, ni anumang pulot, bilang handog na ginawa
kay Yahweh sa pamamagitan ng apoy. 12 Ihahandog ninyo ang mga ito kay Yahweh
bilang isang handog ng unang mga bunga, pero hindi gagamitin ang mga iyon upang
magbigay ng mabangong halimuyak sa altar. 13 Dapat ninyong timplahan ng asin
ang bawat butil ninyong handog. Hindi ninyo kailanman dapat hayaang mawala ang
asin ng kasunduan ng inyong Diyos mula sa inyong butil na handog. Kasama ng
lahat ng inyong mga handog dapat maghandog kayo ng asin. 14 Kung maghahandog
kayo kay Yahweh ng unang mga bunga ng isang butil na handog, maghandog ng
sariwang butil na sinangag sa apoy at pagkatapos dinurog upang maging pagkain.
15 Pagkatapos dapat ninyong lagyan ito ng langis at insenso. Isang butil na handog
ito. 16 Pagkatapos susunugin ng pari ang bahagi ng dinurog na butil at langis at
insenso para alalahaning may pagpapasalamat ang tungkol sa kabutihan ni Yahweh.
Isang handog ito na ginawa kay Yahweh sa pamamagitan ng apoy.

3

1 Kung mag-alay ang isang tao ng isang handog para sa pagtitipon-tipon ng isang
hayop mula sa grupo ng mga hayop, maging lalaki o babae, dapat siyang mag-alay
ng isang hayop na walang kapintasan sa harapan ni Yahweh. 2 Ipapatong niya ang
kaniyang kamay sa ulo ng kaniyang handog at papatayin ito sa pintuan ng tolda
ng pagpupulong. Pagkatapos isasaboy ng mga anak ni Aaron na lalaki na mga pari
ang dugo nito sa mga gilid ng altar. 3 Iaalay ng lalaki ang handog kay Yahweh na
isang alay para sa pagtitipon-tipon sa pamamagitan ng apoy. Ang tabang bumabalot
o nakadikit sa lamang-loob, 4 at ang dalawang bato at ang tabang nasa mga puson,
at ang taba ng atay, kasama ang mga bato—aalisin niya ang lahat ng ito. 5 Susunugin
iyon ng mga anak ni Aaron na lalaki sa ibabaw ng altar kasama ang handog na
susunugin, na naroon sa kahoy na nasa apoy. Magbibigay ito ng mabangong samyo
para kay Yahweh; magiging handog ito na gawa para sa kanya sa pamamagitan ng
apoy. 6 Kapag ang alay na handog ng lalaki sa isang pagtitipon-tipon para kay Yahweh

ay mula sa kawan; lalaki o babae, dapat siyang maghandog ng isang alay na walang
kapintasan. 7 Kapag maghandog siya ng isang tupa para sa kaniyang alay, pagkatapos
dapat niyang ihandog ito sa harapan ni Yahweh. 8 Ipapatong niya ang kaniyang
kamay sa ulo ng kaniyang alay at papatayin ito sa harapan ng tolda ng pagpupulong.
Pagkatapos isasaboy ng mga anak na lalaki ni Aaron ang dugo nito sa mga gilid ng
altar. 9 Maghahandog ang lalaki ng alay ng mga handog para sa pagtitipon-tipon
bilang isang handog na gawa sa pamamagitan ng apoy kay Yahweh. Aalisin ang taba,
ang buong taba ng buntot hanggang sa gulugod, at ang tabang bumabalot sa lamang-
loob at ang lahat ng tabang malapit sa lamang-loob, 10 at ang dalawang bato at ang
tabang nasa mga ito, na nasa mga puson at ang taba ng atay, kasama ang mga bato—
aalisin niya ang lahat ng ito. 11 At susunugin ng pari ang lahat ng ito sa altar bilang
isang pagkaing handog na gawa sa apoy kay Yahweh. 12 At kung ang handog ng lalaki
ay isang kambing, kung gayon ihahandog niya ito sa harapan ni Yahweh. 13 Dapat
niyang ipatong ang kaniyang kamay sa ulo ng kambing at patayin ito sa harapan ng
tolda ng pagpupulong. Pagkatapos isasaboy ng mga anak na lalaki ni Aaron ang dugo
nito sa mga gilid ng altar. 14 Ihahandog ng lalaki ang kaniyang alay kay Yahweh na
gawa sa pamamagitan ng apoy. Aalisin niya ang tabang bumabalot sa lamang-loob,
at ang lahat ng tabang malapit sa lamang-loob. 15 Aalisin niya rin ang dalawang bato
at ang taba na nasa mga ito, na nasa mga puson at ang taba ng atay kasama ang
mga bato. 16 Susunugin ng pari ang lahat ng iyon bilang isang pagkaing handog na
gawa sa pamamagitan ng apoy, para magbigay ng isang mabangong samyo. Pag-aari
ni Yahweh ang lahat ng taba. 17 Magiging isang permanenteng batas ito sa lahat ng
mga salinlahi ng inyong bayan sa bawat lugar na gagawan ninyo ng inyong bahay,
na dapat hindi kayo kakain ng taba o dugo."'

4

1 Nagsalita si Yahweh kay Moises, sinasabing, 2 "Sabihin mo sa bayan ng Israel,
'Kapag nagkasala ang sinuman na hindi sinasadyang magkasala, sa paggawa ng
alinmang bagay na inutos ni Yahweh na huwag gawin, at kung nakagawa siya ng
isang bagay na ipinagbabawal, dapat gawin ang sumusunod. 3 Kung ang punong
pari ang siyang nagkasala para magdala ng kasalanan sa mga tao, sa gayon hayaan
siyang maghandog para sa kasalanang ginawa niya ng isang batang toro na walang
kapintasan kay Yahweh bilang isang handog para sa kasalanan. 4 Dapat niyang dalhin
ang toro sa pasukan ng tolda ng pagpupulong sa harapan ni Yahweh, ipatong ang
kaniyang kamay sa ulo nito, at patayin ang toro sa harapan ni Yahweh. 5 Kukuha ang
hinirang na pari ng kaunting dugo ng toro at dadalhin ito sa tolda ng pagpupulong.
6 Isasawsaw ng pari ang kanyang daliri sa dugo at iwiwisik ang kaunti nito ng pitong
beses sa harapan ni Yahweh, sa harap ng kurtina ng kabanal-banalang lugar. 7 At
ilalagay ng pari ang kaunting dugo sa mga sungay ng altar ng mabangong insenso
sa harapan ni Yahweh, na nasa tolda ng pagpupulong, at ibubuhos niya ang lahat
ng natirang dugo ng toro sa paanan ng altar para sa mga handog na susunugin, na
nasa pasukan ng tolda ng pagpupulong. 8 Aalisin niya ang lahat ng taba sa torong
panghandog para sa kasalanan; ang tabang bumabalot sa mga lamang loob, lahat
ng tabang nakadikit sa mga panloob na bahagi, 9 ang dalawang bato at ang taba
na nasa mga ito, na nasa puson, at ang umbok ng atay, kasama ang mga bato—
aalisin niya itong lahat. 10 Aalisin niya ang lahat ng ito, gaya ng kaniyang pag-alis
nito mula sa torong alay ng handog para sa kapayapaan. Pagkatapos susunugin
ng pari ang mga bahaging ito sa altar para sa mga handog na susunugin. 11 Ang
balat ng toro at anumang natirang laman, kasama ang ulo at ang mga binti at
ang mga panloob na bahagi at ang dumi nito, 12 ang lahat ng natirang bahagi ng

toro—bibitbitin niya ang lahat ng bahaging ito sa labas ng kampo sa isang lugar na
nilinis nila para sa akin, kung saan nila binubuhos ang mga abo; susunugin nila ang
mga bahaging iyon doon sa kahoy. Dapat nilang sunugin ang mga bahaging iyon
kung saan nila binubuhos ang mga abo. 13 Kung nagkasala ang buong kapulungan
ng Israel nang hindi sinasadya, at hindi alam ng kapulungan na nagkasala sila at
nakagawa ng anumang mga bagay na inutos ni Yahweh na huwag gawin, at kung
nagkasala sila, 14 pagkatapos, kapag naging hayag ang kasalanang ginawa nila, sa
gayon dapat maghandog ang kapulungan ng isang batang toro bilang isang handog
para sa kasalanan at dalhin ito sa harap ng tolda ng pagpupulong. 15 Ipapatong ng
mga nakatatanda ng kapulungan ang kanilang mga kamay sa ulo ng toro sa harap
ni Yahweh, at papatayin ang toro sa harapan ni Yahweh. 16 Dadalhin ng hinirang na
pari ang kaunting dugo ng toro sa tolda ng pagpupulong, 17 at isasawsaw ng pari ang
kaniyang daliri sa dugo at iwiwisik ito nang pitong beses sa harapan ni Yahweh, sa
harap ng kurtina. 18 Maglalagay siya ng kaunting dugo sa mga sungay ng altar na
nasa harapan ni Yahweh, na nasa tolda ng pagpupulong, at ibubuhos niya ang lahat
ng dugo sa paanan ng altar para sa mga handog na susunugin, na nasa pasukan ng
tolda ng pagpupulong. 19 Aalisin niya ang lahat ng taba mula rito at susunugin ito
sa altar. 20 Ganyan ang dapat niyang gawin sa toro. Gaya ng kaniyang ginawa sa
torong handog para sa kasalanan, gayon din ang kaniyang gagawin sa torong ito, at
gagawa ang pari ng pambayad ng kasalanan para sa mga tao, at papatawarin sila.
21 Bubuhatin niya ang toro sa labas ng kampo at susunugin ito gaya ng pagsunog
niya sa unang toro. Ito ang handog para sa kasalanan para sa kapulungan. 22 Kapag
nagkasala ang isang namumuno nang hindi sinasadya, sa paggawa ng anuman sa
lahat ng mga bagay na inutos ni Yahweh na kanyang Diyos na huwag gawin, at kung
nagkasala siya, 23 pagkatapos kung ipinaalam sa kaniya ang kasalanang kaniyang
ginawa, dapat siyang magdala para sa kaniyang alay ng isang kambing, isang lalaking
walang kapintasan. 24 Ipapatong niya ang kaniyang kamay sa ulo ng kambing at
papatayin ito sa lugar kung saan nila pinapatay ang mga handog na susunugin sa
harapan ni Yahweh. Isa itong handog para sa kasalanan. 25 Kukunin ng pari ang
dugo ng handog para sa kasalanan sa pamamagitan ng kaniyang daliri at ilalagay
ito sa mga sungay ng altar para sa mga handog na susunugin, at ibubuhos niya ang
dugo nito sa paanan ng altar ng handog na susunugin. 26 Susunugin niya ang lahat
ng taba sa altar, gaya ng taba ng alay ng mga handog para sa kapayapaan. Gagawa
ang pari para sa ikapagpapatawad ng namumuno patungkol sa kaniyang kasalanan,
at papatawarin ang namumuno. 27 Kung nagkasala ang sinuman sa mga karaniwang
tao nang hindi sinasadya, sa paggawa ng anumang mga bagay na inutos ni Yahweh na
huwag gawin, at kung nagkasala siya, 28 pagkatapos kung alam niya ang kasalanang
nagawa niya, sa gayon magdadala siya ng isang kambing para sa kaniyang alay,
isang babaeng walang kapintasan, para sa kasalanang ginawa niya. 29 Ipapatong
niya ang kaniyang kamay sa ulo ng handog para sa kasalanan at papatayin ang
handog para sa kasalanan sa lugar ng susunuging handog. 30 Kukuha ang pari ng
kaunting dugo gamit ang kaniyang daliri at ilalagay ito sa mga sungay ng altar para
sa mga handog na susunugin. Ibubuhos niya ang lahat ng natirang dugo sa paanan ng
altar. 31 Aalisin niya ang lahat ng taba, gaya ng pag-alis ng taba mula sa alay ng mga
handog para sa kapayapaan. Susunugin ito ng pari sa altar upang magdulot ng isang
matamis na samyo para kay Yahweh. Gagawa ang pari ng kabayaran ng kasalanan
para sa tao, at papatawarin siya. 32 Kung magdadala ang isang tao ng isang kordero
bilang alay niya para sa isang handog sa kasalanan, dadalhin niya ang isang babaeng
walang kapintasan. 33 Ipapatong niya ang kaniyang kamay sa ulo ng handog para sa
kasalanan at papatayin ito para sa isang handog sa kasalanan sa lugar kung saan nila

pinapatay ang handog na susunugin. 34 Kukuha ang pari ng kaunting dugo sa handog
para sa kasalanan gamit ang kaniyang daliri at ilalagay ito sa mga sungay ng altar
bilang mga handog na susunugin, at ibubuhos niya ang lahat ng dugo nito sa paanan
ng altar. 35 Aalisin niya ang lahat ng taba, gaya ng ang taba ng kordero ay inalis
mula sa alay ng mga handog para sa kapayapaan, at susunugin ito ng pari sa altar sa
ibabaw ng mga handog ni Yahweh na gawa sa apoy. Gagawa ang pari ng pambayad
ng kasalanan para sa kaniya para sa kasalanang ginawa niya, at papatawarin ang
tao.

5

1 Kung magkasala ang sinuman dahil tumanggi siyang magpatotoo nang nakasaksi
siya tungkol sa isang bagay na kung saan kinakailangan niyang magpatotoo, kahit na
nakita niya ito o narinig ang tungkol dito, mayroon siyang pananagutan. 2 O kung
sinuman ang makakahipo ng anumang bagay na itinalaga ng Diyos bilang marumi,
maging patay na katawan ito ng isang marumi na mabangis na hayop o katawan ng
anumang mga hayop na patay, o gumagapang na hayop, kahit na hindi sinasadyang
mahipo ito ng tao, siya ay marumi at nagkasala. 3 O kung makakahawak siya ng
karumihan ng isang tao, kung anumang karumihang iyon, at kung hindi niya alam
ito, sa gayon magkakasala siya kapag nalaman niya ang tungkol dito. 4 O kung
sinuman ay sumumpa nang padalus-dalos sa pamamagitan ng kaniyang mga labi
upang gumawa ng masama, o gumawa ng mabuti, anumang sumpa ang binitiwan ng
isang tao nang padalus-dalos ng may isang panunumpa, kahit na hindi niya alam ito,
kapag nalaman niya ang tungkol dito, kung gayon ay magkakasala siya, sa anumang
mga bagay na ito. 5 Kapag nagkasala ang isang tao sa anumang mga bagay na ito,
dapat ipagtapat niya ang anumang kasalanan na kaniyang nagawa. 6 Pagkatapos
dapat niyang dalhin kay Yahweh ang kaniyang handog na pambayad sa kasalanan
para sa kasalanang nagawa niya, isang babaeng hayop mula sa kawan, alinman sa
isang tupa o isang kambing, para sa isang handog para sa kasalanan, at gagawa
ang pari para sa ikapapatawad niya ukol sa kaniyang kasalanan. 7 Kung hindi niya
kayang bumili ng isang tupa, kung gayon maaari niyang dalhin kay Yahweh bilang
kaniyang handog na pambayad sa kasalanan ang dalawang kalapati o dalawang
batang kalapati, isa para sa handog para sa kasalanan at ang isa para sa isang handog
na susunugin. 8 Dapat niyang dalhin ang mga ito sa pari, na ihahandog ang isa
para sa isang handog para sa kasalanan—pipilipitin niya ang ulo nito mula sa leeg
pero hindi niya tuluyang tatanggalin ito mula sa katawan. 9 Pagkatapos isasaboy
niya sa gilid ng altar ang kaunting dugo ng handog pambayad para sa kasalanan,
at ibubuhos niya ang natitirang dugo sa pundasyon ng altar. Ito ay isang handog
para sa kasalanan. 10 Pagkatapos dapat niyang ihandog ang pangalawang ibon bilang
isang handog na susunugin, gaya ng inilarawan sa mga tagubilin, at gagawa ang pari
ng kabayaran ng kasalanan para sa kaniya para sa nagawa niyang kasalanan, at
patatawarin ang tao. 11 Ngunit kung hindi niya kayang bumili ng dalawang kalapati
o dalawang batang kalapati, kung gayon dapat dalhin niya bilang kaniyang alay para
sa kaniyang kasalanan ang isang ikasampu ng isang epa ng pinong harina para sa
handog para sa kasalanan. Hindi niya dapat lagyan ito ng langis o kahit anong
insenso, dahil ito ay isang handog para sa kasalanan. 12 Dapat niya dalhin ito sa pari,
at kukuha ang pari ng isang dakot nito para isipin nang may pasasalamat tungkol
sa kabutihan ni Yahweh at pagkatapos sunugin ito sa ibabaw ng altar, sa ibabaw ng
mga handog na gawa sa pamamagitan ng apoy para kay Yahweh. Ito ay isang handog
para sa kasalanan. 13 Gagawa ang pari sa ikapapatawad ng anumang kasalanan na
nagawa ng tao, at ang taong iyon ay patatawarin. Magiging pag-aari ng pari ang
mga natira mula sa handog, gaya din ng handog na butil."' 14 Pagkatapos nagsalita

si Yahweh kay Moises, na nagsasabing, 15 “Kung sinuman ay lumabag sa isang utos
at nagkasala laban sa mga bagay na pagmamay-ari ni Yahweh, ngunit nagawa nang
hindi sinasadya, kung gayon dapat dalhin niya kay Yahweh ang kaniyang handog na
pambayad kasalanan. Dapat isang lalaking tupa na walang dungis mula sa kawan
ang handog na ito; dapat tasahin ang halaga nito sa pilak na sekel—ang sekel ng
santuwaryo—bilang handog na pambayad sa kasalanan. 16 Dapat niya bigyan ng
kasiyahan si Yahweh para sa kaniyang nagawang mali kaugnay sa kung ano ang
banal, at dapat niya itong dagdagan ng ikalima at ibigay ito sa pari. Pagkatapos
gagawa ang pari ng kabayaran sa kasalanan para sa kanya kasama ang lalaking tupa
na handog na pambayad kasalanan, at patatawarin ang taong iyon. 17 Kung nagkasala
ang isang tao at gumawa ng anumang bagay na iniutos ni Yahweh na hindi dapat
gawin, kahit na hindi niya alam ito, nagkasala pa rin siya at dapat niya dalhin ang
kaniyang sariling pagkakasala. 18 Dapat niyang dalhin ang isang lalaking tupa na
walang kapintasan mula sa kawan, katumbas ng kasalukuyang halaga, bilang isang
handog na pambayad sa kasalanan sa pari. Pagkatapos gagawa ang pari ng pambayad
sa kasalanan para sa kanya ukol sa kanyang nagawang kasalanan, na kung saan hindi
niya alam, at siya ay papatawarin. 19 Isang handog ito na pambayad sa kasalanan, at
tiyak na nagkasala siya sa harap ni Yahweh.”

6

1 Nagsalita si Yahweh kay Moises, na nagsasabing, 2 “Kung sinuman ang nagkasala
at lumabag sa isang utos laban kay Yahweh, tulad ng sinungaling na pakikitungo sa
kaniyang kapwa hinggil sa isang bagay na ipinagkatiwala sa kaniya, o kung nililinlang
o ninanakawan niya, o pinahihirapan ang kaniyang kapwa, 3 o nakakita ng isang
bagay na nawala ng kaniyang kapwa at nagsinungaling tungkol dito, at nanumpa
sa pagsisinungaling, o sa mga bagay na katulad nito na nagkasala ang mga tao,
4 kung gayon, mangyayari na kung nagkasala siya at may kasalanan, na dapat niyang
ibalik anuman ang kaniyang kinuha sa pamamagitan ng pagnanakaw o pang-aapi o
pagkuha ng kung ano ang ipinagkatiwala sa kaniya o ang nawalang bagay na nakita
niya. 5 O kung nagsinungaling siya tungkol sa anumang bagay, dapat niyang ibalik ito
nang buo at dapat dagdagan ng ikalima para bayaran siya na kung kanino ito inutang,
sa araw na nakitaan siya na may kasalanan. 6 Pagkatapos dapat niya dalhin kay
Yahweh ang kaniyang handog na pambayad para sa kasalanan: isang lalaking tupa
mula sa kawan na walang dungis na nagkakahalaga ng kasalukuyang halaga, bilang
isang handog na pambayad para sa kasalanan sa pari. 7 Para sa kaniya ay gagawa
ang pari ng isang pambayad para sa kasalanan sa harap ni Yahweh, at patatawarin
siya ukol sa anumang kasalanang ginawa niya.” 8 Pagkatapos nagsalita si Yahweh kay
Moises, na nagsasabing, 9 “Utusan mo si Aaron at ang kaniyang mga anak na lalaki,
at sabihin mo, 'Ito ang batas ng handog na susunugin: Dapat nasa ibabaw ng dapog
ng altar ang handog na susunugin sa buong gabi hanggang umaga, at pananatilihing
umaapoy ang apoy ng altar. 10 Isusuot ng pari ang kaniyang linong mga damit, at
isusuot niya ang kaniyang linong mga damit na panloob. Kukunin niya ang naiwang
mga abo pagkatapos na natupok ng apoy ang handog na pambayad para sa kasalanan
sa ibabaw ng altar, at ilalagay niya ang mga abo sa gilid ng altar. 11 Huhubarin niya
ang kaniyang mga damit at isusuot ang ibang mga damit para dalhin ang mga abo
sa labas ng kampo patungo sa isang lugar na malinis. 12 Pananatilihing umaapoy
ang apoy sa ibabaw ng altar. Hindi ito dapat mamatay, at ang pari ay magsusunog
ng kahoy sa ibabaw nito tuwing umaga. Aayusin niya ang handog na pambayad
para sa kasalanan ayon sa pangangailangan nito, at kaniyang susunugin dito ang
taba ng mga handog pangkapayapaan. 13 Dapat patuloy na panatilihing umaapoy

ang apoy sa ibabaw ng altar. Hindi ito dapat mamatay. [14] Ito ang batas ng handog na
pagkaing butil. Ihahandog ito ng mga anak na lalaki ni Aaron sa harap ni Yahweh sa
harapan ng altar. [15] Kukuha ang pari ng isang dakot ng pinong harina sa handog
na pagkaing butil at sa langis at sa insenso na nasa handog na pagkaing butil,
at susunugin niya ito sa altar para magpalabas ng isang mabangong samyo para
isipin at magpasalamat tungkol sa kabutihan ni Yahweh. [16] Kakainin ni Aaron at ng
kaniyang mga anak na lalaki ang anumang natira sa handog. Dapat ito kainin nang
walang pampaalsa sa isang banal na lugar. Kakainin nila ito sa patyo ng tolda ng
pagpupulong. [17] Hindi ito dapat ihurno nang may pampaalsa. Ibinigay ko ito bilang
kanilang bahagi sa aking mga handog na gawa sa pamamagitan ng apoy. Pinakabanal
ito, gaya ng handog para sa kasalanan at ng handog na pambayad para sa kasalanan.
[18] Para sa lahat na panahong darating sa lahat ng mga salinlahi ng iyong bayan,
maaaring makakain nito bilang kaniyang bahagi ang anumang lalaki na nagmumula
kay Aaron, kinuha mula sa mga handog kay Yahweh na gawa sa pamamagitan ng
apoy. Magiging banal ang sinumang humipo ng mga ito."' [19] Kaya muling nagsalita
si Yahweh kay Moises, na nagsasabing, [20] "Ito ang handog ni Aaron at ng kaniyang
mga anak na lalaki, na kanilang ihahandog kay Yahweh sa araw na kung kailan
papahiran ng langis ang bawat anak na lalaki: isang ikasampung bahagi ng isang
ephah ng pinong harina bilang isang karaniwang handog na pagkaing butil, kalahati
nito sa umaga at kalahati nito sa gabi. [21] Gagawin ito sa isang panghurnong kawali
na may langis. Kapag nababad na ito, dadalhin mo ito sa loob. Sa inihurnong pira-
piraso ihahandog mo ang handog na pagkaing butil para magpalabas ng mabangong
samyo para kay Yahweh. [22] Ang anak na lalaki ng punong pari na siyang magiging
bagong punong pari mula sa kaniyang mga anak na lalaki ang siyang mag-aalay nito.
Gaya ng iniutos magpakailanman, susunugin ang lahat ng mga ito para kay Yahweh.
[23] Lubusang susunugin ng pari ang bawat handog na pagkaing butil. Hindi ito dapat
kainin." [24] Muling nagsalita si Yahweh kay Moises, na nagsasabing, [25] "Kausapin mo
si Aaron at ang kaniyang mga anak na lalaki, na nagsasabing, 'Ito ang batas ng handog
para sa kasalanan: Dapat patayin ang handog para sa kasalanan sa lugar na kung
saan pinatay ang handog na susunugin sa harap ni Yahweh. Ito ay pinakabanal.
[26] Kakainin ito ng pari na naghandog nito para sa kasalanan. Dapat ito kainin
sa isang banal na lugar sa patyo ng tolda ng pagpupulong. [27] Magiging banal ang
anumang makakahawak ng mga karneng ito, at kung naiwisik ang dugo sa anumang
damit, dapat ninyong labahan ito, ang bahagi na tinilamsikan, sa isang banal na
lugar. [28] Pero dapat basagin ang kaldero na pinakuluan nito. Kung pinakuluan
ito sa isang tansong kaldero, dapat kuskusin ito at hugasan sa malinis na tubig.
[29] Maaaring kainin ng sinumang lalaki mula sa mga pari ang ilan sa mga ito dahil
ito ay pinakabanal. [30] At walang handog para sa kasalanan ang dapat kainin mula sa
kung saan anumang dugo ay dinala sa loob ng tolda ng pagpupulong para makagawa
sa ikapapatawad ng kasalanan sa banal na lugar. Dapat itong sunugin.

7

[1] Ito ang batas ng handog na pambayad para sa kasalanan. Pinakabanal ito. [2] Dapat
nila patayin ang handog na pambayad para sa kasalanan sa lugar ng pagpatay dito,
at dapat isaboy nila ang dugo nito sa bawat gilid ng altar. [3] Ihahandog ang lahat
ng taba nito: ang taba ng buntot, ang taba na nasa panloob na mga bahagi, [4] ang
dalawang bato at ang taba na nasa mga ito, na kasunod sa mga puson, at ang
bumalot sa atay, kasama ang mga bato—dapat tanggalin ang lahat ng ito. [5] Dapat
sunugin ng pari ang mga bahagi sa altar bilang isang handog na sinunog sa apoy
para kay Yahweh. Ito ang handog na pambayad para sa kasalanan. [6] Bawat lalaki

na kabilang sa mga pari ay maaaring kumain ng bahagi ng handog na ito. Dapat
kainin ito sa isang banal na lugar dahil pinakabanal ito. 7 Ang handog para sa
kasalanan ay katulad ng handog na pambayad para sa kasalanan. Parehong batas
ang ginagamit sa dalawang ito. Nabibilang ang mga ito sa pari na siyang gumawa
ng pambayad para sa kasalanan sa kanila. 8 Ang pari na siyang naghahandog ng
kanino mang handog na sinunog ay maaaring ilaan para sa kaniyang sarili ang balat
ng handog na iyon. 9 Bawat handog na pagkaing butil na inihurno sa isang hurno,
at ang bawat handog na niluto sa isang kawali o sa isang kawaling panghurno ay
mabibilang sa pari na siyang naghahandog nito. 10 Bawat handog na pagkaing butil,
kahit tuyo o hinaluan ng langis, parehong mabibilang sa lahat ng mga kaapu-apuhan
ni Aaron. 11 Ito ang batas ng alay na handog para sa kapayapaan na ihahandog ng
mga tao kay Yahweh. 12 Kung sinuman ang maghahandog nito para magbigay ng mga
pasasalamat, kung gayon dapat niya ihandog ito kasama ng isang alay na mga tinapay
na ginawa na walang pampaalsa, ngunit hinaluan ng langis, mga tinapay na ginawa
na walang pampaalsa, ngunit pinahiran ng langis, at ang mga tinapay na ginawa
gamit ang pinong harina na hinaluan ng langis. 13 Pati rin ang para sa layunin ng
pagbibigay ng mga pasasalamat, dapat ihandog niya kasama ang kaniyang handog
na para sa kapayapaan ang mga tinapay na niluto na may pampaalsa. 14 Ihahandog
niya ang isa sa bawat uri ng mga alay bilang isang handog na idudulog kay Yahweh.
Magiging pag-aari ito ng mga pari na siyang nagsaboy ng dugo ng mga handog
para sa kapayapaan sa altar. 15 Ang taong naghahandog ng isang handog para sa
kapayapaan para sa layunin ng pagbibigay ng mga pasasalamat ay dapat kainin
ang karne na kanyang handog sa araw ng pag-alay. Wala siyang dapat itira na
anuman nito hanggang sa susunod na umaga. 16 Ngunit kung ang alay na kaniyang
handog ay para sa layunin ng isang panata, o para sa isang layunin ng pagkukusang-
loob na handog, kakainin dapat ang karne sa araw na kaniyang ihahandog ang
kanyang alay, pero kung anuman ang natira nito ay maaaring kainin kinabukasan.
17 Subalit, kung anumang karne ng alay na natira sa ikatlong araw ay dapat sunugin.
18 Kung anuman sa karne ng alay ng tao na handog para sa kapayapaan ay kinain
sa ikatlong araw, hindi ito tatanggapin, ni bibigyang pagkilala ang taong naghandog
nito. Ito ay magiging isang kasuklam-suklam na bagay, at ang tao na siyang kumain
nito ay dadalhin ang pagkakasala ng kaniyang kasalanan. 19 Anumang karne na
madikit sa maruming bagay ay hindi dapat kainin. Dapat itong sunugin. Ganoon
din sa natirang karne, sinuman ang malinis ay maaaring kumain nito. 20 Subalit,
ang taong marumi na kumain sa anumang karne mula sa alay ng isang handog
para sa kapayapaan na pag-aari ni Yahweh—dapat itiwalag ang taong iyon mula sa
kaniyang mga kababayan. 21 Kung sinuman ang makahahawak ng anumang bagay na
marumi—kahit ang taong walang kalinisan, o hayop na hindi malinis, o alin mang
hindi malinis at nakapandidiring bagay, at kung kinain niya ang ilan sa karne na
isang alay na handog para sa kapayapaan na pag-aari ni Yahweh, dapat itiwalag ang
taong iyon mula sa kaniyang mga kababayan."' 22 Pagkatapos nangusap si Yahweh
kay Moises, sinasabing, 23 "Kausapin mo ang bayan ng Israel at sabihin, 'Hindi kayo
dapat kumain ng taba ng isang baka o tupa o kambing. 24 Ang taba ng isang hayop
na namatay na hindi naalay, o ang taba ng isang hayop na nilapang mga mababangis
na hayop, maaaring gamitin para sa ibang mga layunin, pero tiyak na hindi ninyo
dapat kainin ito. 25 Sinuman ang kumain ng taba ng isang hayop na maaaring
ihandog ng mga lalaki bilang isang alay na susunugin sa apoy para kay Yahweh, dapat
itiwalag ang taong iyon mula sa kaniyang mga lahi. 26 Hindi dapat kayo kumain ng
anumang dugo sa anuman sa inyong mga bahay, mula man ito sa isang ibon o sa
isang hayop. 27 Sinuman ang kumain ng anumang dugo, dapat itiwalag ang taong

iyon mula sa kaniyang mga kababayan."' 28 Kaya nangusap si Yahweh kay Moises at
sinabi, 29 "Kausapin mo ang bayan ng Israel at sabihin, 'Sino man ang maghandog
ng alay ng isang handog para sa kapayapaan para kay Yahweh ay dapat magdala
ng bahagi ng kaniyang alay para kay Yahweh. 30 Ang handog para kay Yahweh na
susunugin sa apoy, dapat ang kaniyang sariling mga kamay ang magdala nito. Dapat
niya dalhin ang taba kasama ang dibdib, para ang dibdib ay maging isang handog na
maitaas sa harapan ni Yahweh at idulog sa kaniya. 31 Dapat sunugin ng pari ang taba
sa altar, pero ang dibdib ay ikakaloob kay Aaron at sa kaniyang mga kaapu-apuhan.
32 Dapat ibigay ninyo ang kanang hita sa pari bilang isang handog na idinulog mula
sa alay ng inyong handog para sa kapayapaan. 33 Ang pari, isa sa mga kaapu-apuhan
ni Aaron, ang naghandog ng dugo ng mga handog para sa kapayapaan at ang taba—
magkakaroon siya ng kanang hita bilang kaniyang bahagi sa handog. 34 Dahil kinuha
ko ang handog na dibdib at hita na itinaas at idinulog sa akin, at ibinigay ko ang mga
ito kay Aaron, ang pinakapunong pari at sa kaniyang mga kaapu-apuhan; patuloy
itong magiging kanilang bahagi mula sa mga alay na handog para sa kapayapaan
na ginawa ng bayan ng Israel. 35 Ito ay bahagi para kay Aaron at sa kaniyang mga
kaapu-apuhan mula sa mga handog para kay Yahweh na sinunog sa apoy, sa araw
na iniharap sila ni Moises para maglingkod kay Yahweh sa gawain ng pari. 36 Ito
ang mga bahagi na iniutos ni Yahweh na ibigay sa kanila mula sa bayan ng Israel, sa
araw na kaniyang hinirang ang mga pari. Patuloy itong magiging kanilang bahagi sa
lahat ng mga salinlahi. 37 Ito ang batas ng sinunog na handog, handog na pagkaing
butil, handog para sa kasalanan, handog na pambayad para sa kasalanan, handog
na pagpapabanal, at alay na handog para sa kapayapaan, 38 kung saan ibinigay ni
Yahweh ang mga utos kay Moises sa Bundok Sinai sa araw na kaniyang iniutusan
ang bayan ng Israel na maghandog ng kanilang mga alay kay Yahweh sa ilang g
Sinai."'

8

1 Nagsalita si Yahweh kay Moises, sinasabing, 2 "Isama mo si Aaron at ang kaniyang
mga anak na lalaki, ang mga kasuotan at ang langis na pampahid, ang toro para sa
mga paghahandog sa kasalanan, ang dalawang lalaking tupa, at ang basket ng tinapay
na walang pampaalsa. 3 Tipunin ang lahat ng kapulungan sa pasukan patungo sa
tolda ng pagpupulong." 4 Kaya ginawa ni Moises ang ipinag-utos ni Yahweh sa
kaniya, at sama-samang dumating ang kapulungan sa pasukan patungo sa tolda ng
pagpupulong. 5 Pagkatapos sinabi ni Moises sa kapulungan, "Ito ang ipinag-utos ni
Yahweh na dapat gawin." 6 Dinala ni Moises si Aaron at ang kaniyang mga anak na
lalaki at hinugasan sila ng tubig. 7 Inilagay niya kay Aaron ang tunika at itinali ang
kabitan sa palibot sa kaniyang baywang, binihisan siya ng kasuotan at inilagay ang
efod sa kaniya, at pagkatapos itinali niya ang efod sa palibot niya kasama ng kabitan
na hinabi nang pino at itinali ito sa kaniya. 8 Inilagay niya ang baluti sa kaniya, at
sa baluti inilagay niya ang Urim at Tummim. 9 Inilapat niya ang turbante sa ibabaw
ng kaniyang ulo, at sa ibabaw ng turbante, sa harapan, inilagay niya ang gintong
plato, ang banal na korona, ayon sa ipinag-utos ni Yahweh sa kaniya. 10 Kinuha ni
Moises ang pampahid na langis, pinahiran ang tabernakulo at ang lahat ng bagay
sa loob nito, at inihandog ang mga ito kay Yahweh. 11 Winisikan niya ng langis ang
ibabaw ng altar ng pitong ulit, at pinahiran ang altar at ang lahat nitong kagamitan,
at ang panghugas na palanggana at ang patungan nito, para ihandog ang mga ito
kay Yahweh. 12 Binuhusan niya ng kaunting pampahid na langis ang ulo ni Aaron at
pinahiran siya para ihandog siya kay Yahweh. 13 Dinala ni Moises ang mga anak na
lalaki ni Aaron at binihisan sila ng mga tunika; itinali niya ang mga kabitan sa palibot

ng kanilang mga baywang at ibinalot ng lino na damit sa palibot ng kanilang mga
ulo, ayon sa ipinag-utos ni Yahweh sa kaniya. [14] Dinala ni Moises ang torong handog
para sa kasalanan, at si Aaron at ang kaniyang mga anak na lalaki ay ipinatong
ang kanilang mga kamay sa ulo ng toro na kanilang dinala para ihandog para sa
kasalanan. [15] Pinatay niya ito, at kinuha niya ang dugo at inilagay niya ito sa mga
sungay ng altar gamit ang kaniyang daliri, nilinisan ang altar, binuhusan ng dugo ang
patungan ng altar, at ibinukod ito para sa Diyos para sa kabayaran ng kasalanan para
dito. [16] Kinuha niya ang lahat ng taba sa laman-loob, ang bumabalot sa atay, at ang
dalawang bato at ang kanilang taba, at sinunog ni Moises ang lahat ng ito sa ibabaw
ng altar. [17] Pero ang toro, balat nito, karne nito, at dumi nito ay sinunog niya sa labas
ng kampo, gaya ng iniutos ni Yahweh sa kaniya. [18] Inalay ni Moises ang lalaking tupa
para sa handog na susunugin, at ipinatong ni Aaron at ng kaniyang mga anak na
lalaki ang kanilang mga kamay sa ulo ng lalaking tupa. [19] Pinatay niya ito at isinaboy
ang dugo nito sa bawat gilid ng altar. [20] Hiniwa niya ang lalaking tupa nang pira-
piraso at sinunog ang ulo at ang mga piraso at ang taba. [21] Hinugasan niya ang laman
loob at ang mga binti sa pamamagitan ng tubig, at kaniyang sinunog ang isang buong
lalaking tupa sa ibabaw ng altar. Ito ay isang handog na susunugin at naglalabas ng
mabangong halimuyak, isang paghahandog na gawa sa pamamagitan ng apoy para
kay Yahweh inutos ni Yahweh kay Moises. [22] Pagkatapos iniharap ni Moises ang ibang
tupa, ang tupang lalaki ng pagtatalaga, at ipinatong ni Aaron at ng kaniyang mga
anak na lalaki ang kanilang mga kamay sa ibabaw ng ulo ng lalaking tupa. [23] Pinatay
ito ni Aaron at kumuha si Moises ng kaunting dugo nito at inilagay ito sa dulo ng
kanang tainga ni Aaron, sa hinlalaki ng kaniyang kanang kamay at sa hinlalaki ng
kaniyang kanang paa. [24] Dinala niya ang mga anak na lalaki ni Aaron, at inilagay
niya ang kaunting dugo sa ibabaw ng dulo ng kanilang kanang tainga, sa hinlalaki ng
kanilang kanang kamay, at sa hinlalaki ng kanilang kanang paa. Pagkatapos isinaboy
ni Moises ang dugo nito sa bawat gilid ng altar. [25] Kinuha niya ang taba, ang taba ng
buntot, ang lahat ng taba sa mga laman-loob, ang bumabalot sa atay at ang dalawang
bato at ang kanang hita. [26] Mula sa basket ng tinapay na walang na walang pampaalsa
at isang nilangisan na tinapay at isang barkilyos, at inilagay ang mga ito sa ibabaw
ng taba at sa kanang hita. [27] Inilagay niya ang lahat ng ito sa mga kamay ni Aaron
at sa mga kamay ng kaniyang mga anak na lalaki, itinaas ang mga ito bilang isang
paghahandog sa harapan ni Yahweh. [28] Kaya kinuha ni Moises ang mga ito mula sa
kanilang mga kamay at sinunog ang mga ito sa ibabaw ng altar para sa mga handog
na susunugin. Ang mga ito'y isang handog ng pagtatalaga at naglabas ng mabangong
halimuyak. Ito ay isang paghahandog na ginawa sa pamamagitan ng apoy para kay
Yahweh. [29] Kinuha si Moises ang dibdib at itinaas ito bilang isang handog kay Yahweh.
Ito ang bahagi ni Moises sa tupang lalaki para sa pantalaga sa pari, ayon sa ipinag-
utos ni Yahweh sa kaniya. [30] Kumuha si Moises ng kaunting pampahid na langis at
dugo na nasa ibabaw ng altar; iwinisik niya ang mga ito kay Aaron, sa kaniyang mga
damit, sa kaniyang mga anak na lalaki, at sa mga damit ng kaniyang mga anak na
lalaki. Sa ganitong paraan inihandog niya si Aaron at ang kaniyang mga damit, at
kaniyang mga anak na lalaki at ang kanilang mga damit kay Yahweh. [31] Kaya sinabi
ni Moises kay Aaron at sa kaniyang mga anak na lalaki, "Pakuluan ninyo ang karne sa
pasukan ng tolda ng pagpupulong, at doon kainin ito at ang tinapay na nasa basket ng
pagtatalaga, ayon sa aking ipinag-utos, na nagsasabing, 'Sina Aaron at ang kaniyang
mga anak na lalaki ang kakain nito. [32] Kung anuman ang matitira sa karne at sa
tinapay dapat mo itong sunugin. [33] At hindidapat kayo lumabas mula sa pasukan
ng tolda ng pagpupulong sa loob ng pitong araw, hanggang sa matapos ninyo ang
mga araw ng inyong pagtatalaga. Dahil itatalaga kayo ni Yahweh sa loob ng pitong

araw. 34 Kung anuman ang nagawa sa araw na ito -Si Yahweh ang nag-utos na gawin
para pantubos para sa inyo. 35 Mananatili kayo araw at gabi sa pasukan ng tolda ng
pagtitipon sa loob ng pitong araw at susundin ang utos ni Yahweh, para hindi kayo
mamatay, dahil ito ang ipinag-utos sa akin. 36 Kaya sinunod ni Aaron at ng kaniyang
mga anak na lalaki ang lahat ng mga bagay na ipinag-utos ni Yahweh sa kanila sa
pamamagitan ni Moises.

9

1 Sa ikawalong araw tinawag ni Moises si Aaron at kaniyang mga anak na lalaki at
ang mga nakatatanda ng Israel. 2 Sinabi niya kay Aaron, “Kumuha ka ng isang guya
mula sa kawan para sa handog para sa kasalanan, at isang tupang lalaki na walang
dungis para sa handog na susunugin, at ialay ang mga ito sa harap Yahweh. 3 Dapat
makipag-usap ka sa bayan ng Israel at sabihin, 'Kumuha kayo ng isang lalaking
kambing bilang isang handog para sa kasalanan at isang guya at isang tupa, parehong
isang taong gulang at walang kapansanan, para sa isang handog na susunugin;
4 kumuha rin ng isang bakang lalaki at isang tupang lalaki para sa mga handog para
sa kapayapaan para ialay sa harapan ni Yahweh, at isang handog na pagkaing butil
na hinaluan ng langis, dahil sa araw na ito magpapakita sa inyo si Yahweh.'” 5 Kaya
dinala nila ang lahat ng iniutos ni Moises sa tolda ng pagpupulong, at lumapit ang
buong kapulungan ng Israel at tumayo sa harap ni Yahweh. 6 Pagkatapos sinabi
ni Moises, “Ito ang iniutos ni Yahweh na inyong gawin, para maihayag sa inyo ang
kaniyang kaluwaltian.” 7 Sinabi ni Moises kay Aaron, “Lumapit ka sa altar at ialay ang
iyong handog para sa kasalanan at handog na susunugin, at gumawa ng kabayaran
sa kasalanan para sa iyong sarili at para sa mga tao, at ihandog ang alay para sa
mga tao bilang kabayaran ng kasalanan para sa kanila, tulad ng iniutos ni Yahweh.”
8 Kaya lumapit si Aaron sa altar at pinatay ang guya bilang handog para sa kasalanan,
na para sa kaniyang sarili. 9 Dinala ng mga lalaking anak ni Aaron ang dugo sa
kaniya, at isinawsaw niya ang kaniyang daliri dito at inilagay ito sa mga sungay ng
altar; pagkatapos ibinuhos niya ang dugo sa paanan ng altar. 10 Gayunman, sinunog
niya ang taba, ang mga bato, at ang balot ng atay sa ibabaw ng altar bilang isang
handog para sa kasalanan, tulad ng iniutos ni Yahweh kay Moises. 11 At sinunog
niya ang laman at ang balat sa labas ng kampo. 12 Pinatay ni Aaron ang handog
na susunugin, at ibinigay sa kaniya ng kaniyang mga anak na lalaki ang dugo, na
kaniyang iwinisik sa bawat gilid ng altar. 13 Pagkatapos ibinigay nila sa kaniya ang
handog na susunugin, piraso bawat piraso, kasama ang ulo, at sinunog niya ang mga
ito sa ibabaw ng altar. 14 Hinugasan niya ang mga panloob na bahagi at ang mga
binti at sinunog ang mga ito sa ibabaw ng handog na susunugin sa altar. 15 Idinulog
ni Aaron ang alay ng mga tao-isang kambing, pagkatapos kinuha ito bilang alay para
sa kanilang kasalanan at pinatay ito; inialay niya ito para sa kasalanan, gaya ng
kaniyang ginawa sa unang kambing. 16 Idinulog niya ang handog na susunugin at
inihandog ito ayon sa iniutos ni Yahweh. 17 Idinulog niya ang handog na pagkaing
butil; pinuno niya ang kaniyang kamay nito at sinunog ito sa ibabaw ng altar, kasama
ang pang-umagang handog na susunugin. 18 Pinatay niya rin ang kapong baka at
ang tupang lalaki, ang alay bilang handog para sa kapayapaan, na para sa mga tao.
Ibinigay ng mga anak na lalaki ni Aaron ang dugo sa kaniya, na iwinisik niya sa
bawat gilid ng altar. 19 Gayunman, ang taba ng toro at ang tupang lalaki, ang taba ng
buntot, ang taba na nakabalot sa mga laman loob, ang mga bato, at ang balot sa atay—
20 inilagay nila ang mga ito sa mga dibdib, at pagkatapos sinunog ni Aaron ang taba
sa altar. 21 Itinaas ni Aaron ang mga dibdib at ang kanang hita bilang isang handog
sa harapan ni Yahweh at idinulog ang mga ito sa kaniya, tulad ng iniutos ni Moises.

22 Pagkatapos itinaas ni Aaron ang kaniyang mga kamay sa mga tao at pinagpala sila;
pagkatapos bumaba siya mula sa paghahandog ng handog para sa kasalanan, ang
handog na susunugin, at ang handog para sa kapayapaan. 23 Pumasok sina Moises
at Aaron sa loob ng tolda ng pagpupulong, pagkatapos lumabas ulit at pinagpala ang
mga tao, at nagpakita ang kaluwalhatian ni Yahweh sa lahat ng mga tao. 24 Lumabas
ang apoy mula kay Yahweh at tinupok ang handog na susunugin at ang taba sa altar.
Nang makita ito ng lahat ng mga tao, sumigaw sila at nagpatirapa.

10

1 Kumuha ng kani-kaniyang insensaryo sina Nadab at Abihu na mga anak ni Aaron,
nilagyan ito ng apoy at saka insenso. Pagkatapos naghandog sila ng hindi karapat-
dapat na apoy sa harapan ni Yahweh na hindi niya iniutos sa kanila na ihandog.
2 Kaya lumabas ang apoy mula sa harapan ni Yahweh at sila ay nilamon at namatay
sa harapan ni Yahweh. 3 Pagkatapos sinabi ni Moises kay Aaron, “Ito ang tinutukoy ni
Yahweh nang sinabi niyang, 'Ihahayag ko ang aking kabanalan sa sinumang lalapit sa
akin. Luluwalhatiin ako sa harapan ng lahat ng mga tao.'” Walang kahit anong sinabi
si Aaron. 4 Tinawag ni Moises sina Misael at Elzafan na mga anak na lalaki ni Uziel
na tiyuhin ni Aaron at sinabi sa kanilang, “Halikayo rito at dalhin ang inyong mga
kapatid palabas ng kampo mula sa tabernakulo.” 5 Kaya lumapit sila at binuhat sila,
na suot pa rin ang kanilang pang paring tunika, palabas ng kampo ayon sa iniutos
ni Moises. 6 Pagkatapos sinabi ni Moises kay Aaron at kay Eleazar at kay Itamar na
kaniyang mga anak na lalaki, “Huwag ninyong hayaan ang buhok sa inyong mga ulo
na nakalugay, at huwag punitin ang inyong mga damit, para hindi kayo mamatay at
para hindi mapoot si Yahweh sa buong kapulungan. Pero hayaan ninyo ang inyong
mga kamag-anak, ang buong bahay ng Israel ang magluksa para sa mga sinunog
ng apoy ni Yahweh. 7 Hindi kayo maaaring lumabas mula sa pasukan ng tolda ng
pagpupulong o kayo ay mamamatay, dahil ang pambasbas na langis ni Yahweh ay
nasa inyo.” Kaya sumunod sila ayon sa mga iniutos ni Moises. 8 Nangusap si Yahweh
kay Aaron, sinabing, 9 “Huwag uminom ng alak o matapang na inumin, ikaw, ni
ang iyong mga anak na lalaki na natitirang kasama mo, para kapag pumasok ka sa
tolda ng pagpupulong hindi kayo mamatay. Ito ay permanenteng batas sa buong
salinlahi ng iyong mga mamamayan, 10 para maibukod ang banal sa pangkaraniwan,
at ang marumi sa malinis, 11 para maituro mo sa mga mamamayan ng Israel ang
lahat ng batas na iniutos ni Yahweh sa pamamagitan ni Moises.” 12 Nakipag-usap si
Moises kay Aaron at kay Eleazar at kay Itamar, na kaniyang natitirang mga anak na
lalaki, “Kunin ang mga handog na pagkaing butil na natira mula sa mga handog kay
Yahweh na ginawa sa pamamagitan ng apoy, at kainin ito nang walang pampaalsa
sa tabi ng altar, dahil ito ang pinakabanal. 13 Dapat ninyong kainin ito sa isang
banal na lugar, dahil ito ay bahaging para sa iyo at bahagi ng iyong mga anak na
lalaki sa mga handog para kay Yahweh na ginawa sa pamamagitan ng apoy, dahil
ito ang iniutos sa akin na sabihin sa inyo. 14 Ang dibdib na itinaas bilang handog
at ang hita na idinulog kay Yahweh—ang mga ito ay dapat ninyong kainin sa isang
malinis na lugar na katanggap-tanggap sa Diyos. Dapat kainin mo at ng iyong mga
anak na lalaki at mga anak na babae ang mga bahaging iyon, dahil ibinigay ang
mga iyon bilang iyong bahagi at bahagi ng iyong mga anak na lalaki mula sa mga
alay ng handog sa pagtitipon-tipon ng bayan ng Israel. 15 Ang hita na isang handog
na inialay kay Yahweh at ang dibdib na bahagi na itinaas bilang isang handog—
dapat nilang dalhin ang mga iyon kasama ng mga handog na taba na ginawa sa
pamamagitan ng apoy, para itaas ang mga ito at idulog bilang isang handog kay
Yahweh. Magiging sa iyo at sa iyong mga anak na lalaki na kasama mo ang mga

ito bilang isang bahagi magpakailanman ayon sa iniutos ni Yahweh.” 16 Pagkatapos
tinanong ni Moises ang tungkol sa kambing na handog para sa kasalanan, at nalaman
na ito ay nasunog na. Kaya nagalit siya kina Eleazar at Itamar, ang mga natitirang
anak na lalaki ni Aaron; sinabi niya, 17 “Bakit hindi ninyo kinain ang handog para
sa kasalanan sa lugar ng tabernakulo, yamang ito ang pinakabanal, at ibinigay ito
ni Yahweh para maalis ang kasalanan ng buong kapulungan, na maging kabayaran
para sa kanilang kasalanan sa kaniyang harapan? 18 Tingnan ninyo, ang dugo nito
ay hindi dinala sa loob ng tabernakulo, kaya dapat talagang kinain ninyo ito sa lugar
ng tabernakulo, ayon sa iniutos ko.” 19 Pagkatapos sumagot si Aaron kay Moises,
“Tingnan mo, ngayon ginawa nila ang kanilang handog para sa kasalanan at handog
na susunugin sa harapan ni Yahweh, at ang bagay na ito ay nangyari sa akin ngayon.
Kung kinain ko ang handog para sa kasalanan ngayon, magiging kaaya-aya ba ito sa
paningin ni Yahweh?” 20 Nang marinig iyon ni Moises, siya ay nasiyahan.

11

1 Nagsalita si Yahweh kay Moises at kay Aaron, nagsasabing, 2 “Magsalita kayo sa
bayan ng Israel, sabihin ninyo, ' ito ang mga bagay na buhay na maaari ninyong
kainin sa lahat ng mga hayop na nasa ibabaw ng lupa. 3 Maaari ninyong kainin
ang alinmang hayop na hati ang kuko at gayundin ang ngumunguya ng pagkain.
4 Gayunman, ang ilang mga hayop maging ang ngumunguya ng pagkain o may hati
ang kuko, hindi ninyo dapat kainin ang mga ito, mga hayop tulad ng kamelyo, dahil
ngumunguya ito ng pagkain ngunit hindi hati ang kuko. Kaya marumi ang kamelyo
para sa inyo. 5 Gayundin ang liebre na nakatira sa batuhan: dahil ngumunguya ito
ng pagkain ngunit hindi hati ang kuko, marumi rin ito para sa inyo. 6 At ang kuneho:
dahil ngumunguya ito ng pagkain ngunit hindi hati ang kuko, marumi ito para sa
inyo. 7 At ang baboy kahit hati ang kuko, hindi ito ngumunguya, kaya marumi ito
para sa inyo. 8 Hindi ninyo dapat kainin alinman sa kanilang karne, ni hawakan ang
kanilang patay na katawan. Marumi ang mga ito para sa inyo. 9 Ang mga hayop
na nabubuhay sa tubig na maaari ninyong kainin ay iyong may mga palikpik at
may mga kaliskis, maging nasa karagatan man o nasa mga ilog. 10 Ngunit lahat ng
mga nabubuhay na nilikha na walang mga palikpik at kaliskis na nasa karagatan
o mga ilog, kasama ang lahat ng mga gumagalaw na nasa tubig at lahat ng mga
nabubuhay na nilikha na nasa tubig—maging kasuklam-suklam ang mga ito para
sa inyo. 11 Dahil ang mga ito ay dapat kasuklaman, hindi ninyo dapat kainin ang
kanilang laman; gayundin, dapat kasuklaman ang mga patay na katawan ng mga ito.
12 Anumang mga walang mga palikpik o mga kaliskis na nasa tubig ay dapat ninyong
kasuklaman. 13 Ito ang mga ibong dapat ninyong kasuklaman at hindi dapat kainin:
ang agila, ang buwitre. 14 ang halkon, anumang uri ng palkon, 15 bawat uri ng uwak,
16 ang kuwagong may sungay at ang malaking kuwago, ang tagak at ang anumang uri
ng lawin. 17 Dapat din ninyong kasuklaman ang maliit na kuwago at ang malaking
kuwago, ang maninisid-isda, 18 ang puting kuwago at kuwagong kamalig, ang ibong
ospri, 19 ang tagak, anumang uri ng bakaw, ang ubabila at gayundin ang paniki.
20 Dapat ninyong kasuklaman ang lahat ng lumilipad na kulisap na lumalakad gamit
ang mga paa. 21 Gayunman maaari ninyong kainin alinman sa lumilipad na mga
kulisap na lumalakad din gamit ang paa, kung may mga binti sila sa itaas ang kanilang
mga paa, na ginagamit upang tumalon sa lupa. 22 At maaari rin ninyong kainin
ang anumang uri ng balang, lukton, kuliglig o tipaklong. 23 Ngunit dapat ninyong
kasuklaman ang lahat ng lumilipad na mga kulisap na may apat na paa. 24 Magiging
marumi kayo hanggang sa gabi kung hahawakan ninyo ang patay na katawan ng isa
sa mga ito. 25 Dapat labhan ang damit ng sinumang pumulot ng isa sa mga patay na

katawan ng mga ito at manatiling marumi hanggang sa gabi. [26] Marumi para sa inyo
ang bawat hayop na hindi ganap na nahati ang kuko o hindi ngumunguya ng pagkain.
Magiging marumi ang bawat isa na hahawak sa kanila. [27] Marumi para sa inyo ang
anumang naglalakad sa mga pangamot nito sa lahat ng hayop na lumalakad gamit ang
lahat na apat na paa. Magiging marumi hanggang sa gabi ang sinumang humawak
sa ganoong patay na katawan. [28] Dapat labhan ang kaniyang mga damit at maging
marumi hanggang sa gabi ang sinumang pumulot sa ganoong patay na katawan.
Marumi para sa inyo ang mga hayop na ito. [29] Sa mga hayop na gumagapang sa lupa,
ito ang mga hayop na magiging marumi para sa inyo: ang bubuwit, ang daga, bawat
uri ng malalaking butiki, [30] ang tuko, ang bayawak, ang butiki, ang bubuli at ang
hunyango. [31] Sa lahat ng mga hayop na gumagapang, ito ang mga hayop na magiging
marumi para sa inyo. Sinumang humawak sa mga ito kapag namatay, magiging
marumi hanggang sa gabi. [32] At kung alinman sa mga ito ang namatay at nahulog sa
anumang bagay, magiging marumi ang bagay na iyon, kahit gawa ito sa kahoy, tela,
balat o telang magaspang. Anuman ito at anuman ang mga gamit nito, dapat itong
ilagay sa tubig; magiging marumi ito hanggang sa gabi. Pagkatapos magiging malinis
na ito. [33] Sapagka't bawat palayok na mahulugan ng anumang maruming hayop,
magiging marumi anuman ang nasa palayok, at dapat ninyong wasakin ang palayok
na iyon. [34] Lahat ng malinis na pagkain at pinahihintulutang kainin, ngunit kung
nabuhusan ng tubig mula sa isang maruming palayok, sa gayon magiging marumi
ito. At anumang bagay na maaaring maiinom mula sa bawat palayok ay magiging
marumi. [35] Magiging marumi ang lahat ng bagay na mabagsakan ng anumang bahagi
ng patay na katawan ng maruming hayop, kahit isang pugon ito o mga lutuang
palayok. Dapat itong basagin sa pira-piraso. Marumi ito at dapat maging marumi
para sa inyo. [36] Mananatiling malinis ang Isang bukal o hukay kung saan naiipon ang
inuming tubig kung mahulog ang ganoong mga nilalang dito. Ngunit kung sinumang
humawak sa patay na katawan ng isang maruming hayop sa tubig, magiging marumi
siya. [37] Kung anumang bahagi ng isang maruming patay na katawan ang nahulog sa
mga butong itatanim, mananatiling malinis ang mga butong iyon. [38] Ngunit kung
nabasa ng tubig ang mga buto at kung anumang bahagi ng isang maruming patay
na katawan ang nahulog doon, sa gayon magiging marumi ang mga ito para sa inyo.
[39] Kung mamamatay ang anumang hayop na maaari ninyong kainin, sa gayon ay
magiging marumi hanggang sa gabi ang sinumang humawak sa katawan ng patay
na hayop. [40] At kung sinuman ang kumain sa katawan ng patay na hayop na iyon ay
lalabhan niya ang kaniyang damit at magiging marumi hangggang gabi. At sinumang
pumulot sa gayong patay na hayop ay dapat niyang labhan ang kaniyang mga damit
at magiging marumi hanggang sa gabi. [41] Ang bawat hayop na gumagapang sa lupa
ay kasuklaman ninyo, hindi ito dapat kainin. [42] Anumang gumagapang gamit ang
kanilang tiyan at anumang lumalakad gamit ang kanilang apat na paa o anumang
may maraming paa—ang lahat ng mga hayop na gumagapang sa lupa, hindi ninyo
dapat kainin ang mga ito, dahil sila ay kinasusuklaman. [43] Hindi ninyo dapat gawing
marumi ang inyong sarili sa anumang nabubuhay na mga nilalang na gumapang;
hindi ninyo dapat gawing marumi ang inyong sarili dahil sa kanila, na dapat kayong
gawing marumi sa pamamagitan nila. [44] Dahil ako si Yahweh na inyong Diyos.
Samakatuwid ialay ang inyong sarili sa akin at magpakabanal dahil ako ay banal.
Hindi ninyo dapat dungisan ang inyong sarili sa anumang uri ng hayop na gumagalaw
sa lupa. [45] Dahil ako si Yahweh, na naglabas sa inyo mula sa lupain ng Ehipto, para
maging inyong Diyos. Samakatuwid dapat kayong maging banal, dahil ako ay banal.
[46] Ito ang batas tungkol sa mga hayop, sa mga ibon, bawat nabubuhay na nilalang na
gumagalaw sa mga tubig at ang bawat nilalang na mga gumagapang sa lupa, [47] kung

saan gagawa ng pagkakaiba sa pagitan ng marumi at ng malinis, at sa pagitan ng
nabubuhay na mga bagay na maaaring kainin at ang nabubuhay na mga bagay na
hindi maaaring kainin"

12

1 Sinabi ni Yahweh kay Moises, 2 "Kausapin ang mga tao ng Israel, sabihin, 'kung
nabuntis ang isang babae at nanganak ng isang batang lalaki, sa gayon siya ay
magiging marumi sa loob ng pitong araw, halos katulad ng siya'y marumi noong
mga araw ng kaniyang buwanang pagdurugo. 3 Sa ikawalong araw dapat tuliin ang
laman na natatakpan ng balat ng isang sanggol na lalaki. 4 Pagkatapos magpapatuloy
ang paglilinis ng ina mula sa kaniyang pagdurugo sa loob ng tatlumput-tatlong
araw. Dapat hindi siya hahawak ng anumang banal na bagay o pupunta sa loob
ng tabernakulo habang hindi tapos ang mga araw ng kaniyang paglilinis. 5 Ngunit
kung manganganak siya ng isang sanggol na babae, sa gayon magiging marumi siya
sa loob ng dalawang linggo, gaya nang siya ay nasa panahon ng kaniyang pagdurugo.
Pagkatapos magpapatuloy ang paglilinis ng ina sa loob ng animnaput-anim na araw.
6 Kapag natapos ang mga araw ng kanyang paglilinis, para sa isang anak na lalaki
o isang anak na babae, dapat siyang magdala ng isang taong gulang na tupa bilang
isang handog na susunugin at isang batang batu-bato o kalapati bilang isang handog
para sa kasalanan, sa pasukan ng tolda ng pagtitipon, para sa pari. 7 Pagkatapos ay
ihahandog niya ito sa harapan ni Yahweh at gagawa ng pambayad ng kasalanan para
sa kaniya at malilinis siya mula sa kaniyang pagdurugo. Ito ay ang batas tungkol sa
isang babae na magsisilang sinuman sa dalawa isang lalaki o isang batang babae.
8 Kung siya ay walang kakayahang bumili ng isang tupa, kung gayon dapat siyang
kumuha ng dalawang kalapati o dalawang batang batu-bato, isa bilang isang handog
na susunugin at ang iba bilang isang handog para sa kasalanan, at ang pari gagawa
ng pambayad ng kasalanan para sa kaniya; pagkatapos magiging malinis siya.'"

13

1 Nakipag-usap si Yahweh kay Moises at kay Aaron, na nagsasabing, 2 "Kung
sinuman ang may pamamaga o galis o maputing batik sa balat ng kanyang katawan,
at naging nakakahawa at may isang sakit sa balat ang kanyang katawan, sa ganun
kailangan siyang dalhin kay Aaron ang punong pari, o sa isa sa kaniyang mga anak
na lalaking mga pari. 3 Pagkatapos ay susuriin ng pari ang sakit sa balat ng kanyang
katawan. Kung ang buhok sa bahaging may sakit ay naging puti, at kung ang sakit ay
makikitang malalim kaysa balat lang, sa ganun iyon ay isang nakakahawang sakit.
Pagkatapos siyang suriin ng pari, kailangan niyang ipahayag na siya ay marumi.
4 Kung ang maliwanag na batik sa kanyang balat ay puti, at ang itsura nito ay hindi
mas malalim kaysa balat, at kung ang buhok sa bahaging may sakit ay hindi maging
puti, kung gayon kailangang ilayo ng pari ang may sakit sa loob ng pitong araw.
5 Sa ikapitong araw, kailangan siyang suriin ng pari upang makita kung sa palagay
niya ay hindi malala ang sakit, at kung ito ay hindi kumalat sa balat. Kapag wala
siya nito, kung gayon kailangan siyang ilayo ng pari ng karagdagang pitong araw.
6 Susuriin ulit siya ng pari sa ikapitong araw upang makita kung ang karamdaman
ay mas bumuti at hindi kumalat ng mas malawak sa balat. Kapag wala siya nito,
kung gayon sasabihin ng pari na siya ay malinis. Ito ay isang pantal. Kailangan
niyang labhan ang kanyang mga damit, at pagkatapos siya ay malinis na. 7 Pero
kung ang pantal ay kumalat sa balat pagkatapos niyang ipakita ang kanyang sarili sa
pari para sa kanyang paglilinis, kailangan niya muling ipakita ang kanyang sarili sa
pari. 8 Susuriin siya ng pari para makita kung ang pantal ay kumalat ng mas malawak
sa balat. Kung kumalat ito, kung gayon ay dapat siyang ipahayag ng pari na marumi.

Ito ay isang nakakahawang sakit. 9 Kapag ang nakakahawang sakit sa balat ay nasa
sinuman, kung gayon ay kailangan siyang dalhin sa pari. 10 Susuriin siya ng pari
upang makita kung may puting pamamaga sa balat, kung ang buhok ay naging puti,
o kung may hilaw na laman sa pamamaga. 11 Kung naroon iyon, sa gayon ito ay isang
malubhang sakit sa balat, at dapat ipahayag ng pari na siya ay marumi. Hindi na siya
ihihiwalay, dahil siya ay marumi na. 12 Kung ang sakit ay malawak na ang pagkalat
sa balat at natatakpan na ang buong balat ng taong may sakit mula sa kanyang ulo
hanggang sa kanyang paa, hangga't nakikita iyon ng pari, 13 kung gayon kailangang
suriin siya ng pari upang makita kung ang sakit ay bumalot sa buo niyang katawan.
Kapag mayroon nito, kung gayon ay dapat ipahayag ng pari na ang taong may sakit ay
malinis. Kung lahat ng ito ay naging puti, kung gayon ay malinis siya. 14 Ngunit kung
hilaw na laman ang makita sa kanya, siya ay magiging marumi. 15 Dapat tingnan ng
pari ang hilaw na laman at ipahayag siyang marumi dahil ang hilaw na laman ay
marumi. Iyon ay isang nakakahawang sakit. 16 Ngunit kung ang hilaw na laman ay
maging puti muli, kung gayon ay dapat pumunta ang tao sa pari. 17 Susuriin siya ng
pari para makita kung ang laman ay naging puti. Kung nagkagayon ipapahayag ng
pari na ang taong iyon ay malinis. 18 Kung ang tao ay may pigsa sa balat at gumaling
ito, 19 at sa bahagi ng pigsa ay mayroong puting pamamaga o isang malinaw na batik,
namumulang-puti, kung gayon ay kailangan itong ipakita sa pari. 20 Susuriin ito ng
pari upang makita kung ito ay mas malalim sa balat, at kung ang buhok doon ay
naging puti. Kung gayon, dapat ipahayag ng pari na siya ay marumi. Ito ay isang
nakakahawang sakit, kapag ito ay namuo sa bahagi kung nasaan ang pigsa. 21 Ngunit
kung sinuri ng pari ito at makita na walang puting buhok dito, at iyon ay wala sa
ilalim ng balat kundi kumupas na, sa ganun kailangang ihiwalay siya ng pari sa loob
ng pitong araw. 22 Kapag kumalat iyon sa balat, kung gayon ay dapat siyang ipahayag
ng pari na marumi. Ito ay isang nakakahawang sakit. 23 Ngunit kapag nanatili ang
malinaw na batik sa bahagi nito at hindi kumalat, kung gayon ito ay peklat ng pigsa,
at dapat siyang ipahayag ng pari na malinis. 24 Kapag ang balat ay may paso at ang
hilaw na laman ng paso ay maging isang namumulang-puti o puting batik, 25 kung
ganun susuriin ito ng pari para makita kung ang buhok sa batik na iyon ay naging
puti, at kung ito ay nagpapakitang mas malalim kaysa sa balat. Kapag mayroon nito,
sa ganun iyon ay nakakahawang sakit. Kumalat na ito palabas sa paso, at dapat
ipahayag siya ng pari na marumi. Ito ay isang nakakahawang sakit. 26 Ngunit kung
susuriin iyon ng pari at makitang walang puting buhok sa batik, at iyon ay wala
sa ilalim ng balat ngunit kumupas, kung gayon ay dapat siyang ihiwalay ng pari
sa loob ng pitong araw. 27 Pagkatapos ay dapat siyang suriin ng pari sa ikapitong
araw. Kung iyon ay kumalat ng malawak sa balat, kung gayon ay dapat ipahayag
ng pari na siya na siya ay marumi. Ito ay isang nakakahawang sakit. 28 Kung ang
batik ay manatili sa bahaging iyon at hindi kumalat sa balat ngunit kumupas, kung
gayon ito ay isang pamamaga mula sa paso, at dapat siyang ipahayag ng pari na
malinis, dahil hindi ito mas higit sa peklat ng paso. 29 Kung ang isang lalaki o babae
ay may nakakahawang sakit sa ulo o baba, 30 kung gayon kailangang suriin ng pari
ang tao para sa isang nakakahawang sakit upang makita kung ito ay nagmimistulang
mas malalim kaysa balat, at kung mayroong dilaw, manipis na buhok dito. Kung
mayroon, kung gayon kailangan siyang ipahayag ng pari na marumi. Ito ay isang
pangangati, isang nakakahawang sakit sa ulo o sa baba. 31 Kung ang pari ay susuriin
ang pangangating sakit at makitang wala ito sa ilalim ng balat, at kung walang itim
na buhok doon, kung gayon ang pari ay ihihiwalay ang taong may pangangating sakit
sa loob ng pitong araw. 32 Susuriin ng pari ang sakit sa ikapitong araw upang makita
kung kumalat ito. Kung walang dilaw na buhok, at kung ang sakit ay lumilitaw na

hanggang balat lang ang lalim, 33 kung gayon kailangan siyang ahitan, ngunit ang
may sakit na bahagi ay hindi dapat ahitan, at kailangang ihiwalay ng pari ang tao
na may pangangating sakit sa loob ng karagdagang pitong araw. 34 Susuriin ng pari
ang sakit sa ikapitong araw para makita kung ito ay huminto na sa pagkalat sa balat.
Kung ito ay lumilitaw na hindi mas malalim kaysa balat, kung gayonn kailangan
siyang ipahayag ng pari na malinis. Kailangang labhan ng tao ang kanyang mga
damit, at sa gayon siya ay magiging malinis. 35 Ngunit kung ang pangangating sakit
ay kumalat ng malawak sa balat pagkatapos na ang pari ay sabihin na siya ay malinis,
36 kung ganun kailangan siyang suriin ulit ng pari. Kung ang sakit ay kumalat sa balat,
ang pari ay hindi na kailangang humanap ng dilaw na buhok. Ang tao ay marumi.
37 Ngunit kung sa tingin ng pari ang pangangating sakit ay huminto sa pagkalat at
maitim na buhok ay tumubo sa bahagi, kung gayon ang sakit ay gumaling. Siya
ay malinis, at kailangan siyang ipahayag ng pari na malinis. 38 Kung isang lalaki o
isang babae ay mayroong puting mga batik sa balat, 39 kung gayon ay dapat suriin
ng pari ang tao para makita kung ang mga batik ay kulay abo, na kung saan isa
lamang itong pantal na kumalat mula sa balat. Siya ay malinis. 40 Kung ang buhok
ng isang lalaki ay nalagas mula sa kanyang ulo, siya ay kalbo, ngunit siya ay malinis.
41 At kung ang kanyang buhok ay nalagas mula sa harapang bahagi ng kanyang ulo,
at kung ang kanyang noo ay kalbo, siya ay malinis. 42 Ngunit kung mayroon isang
namumulang-puting sugat sa kanyang kalbong ulo o noo, ito ay isang nakakahawang
sakit na lumitaw. 43 Kung gayon ay dapat siyang suriin ng pari para makita kung ang
pamamaga ng maysakit na bahagi sa kanyang kalbong ulo o noo ay namumulang-puti,
kagaya ng itsura ng isang nakakahawang sakit sa balat. 44 Kapag mayroon nito, kung
gayon ay mayroon siyang nakakahawang sakit at siya ay marumi. Dapat siguraduhin
ng pari na ipahayag na marumi siya dahil sa kanyang sakit sa kanyang ulo. 45 Ang tao
na mayroong nakakahawang sakit ay kailangang magsuot ng mga punit na damit, ang
kanyang buhok ay kailangang nakalugay, at dapat niyang takpan ang kanyang mukha
hanggang sa kanyang ilong at sumigaw, 'Marumi, marumi.' 46 Sa lahat ng araw na siya
ay mayroong nakakahawang sakit siya ay magiging marumi. Dahil siya ay marumi na
may isang sakit na maaaring makahawa, siya ay dapat mamuhay ng mag-isa. Dapat
siyang mamuhay sa labas ng kampo. 47 Ang isang kasuotang narumihan ng amag,
maging ito ay lana o linong kasuotan, 48 o anumang bagay na lana o sinulsing mula sa
lana o lino, o balat o alinmang bagay na gawa sa balat— 49 kung may isang maberde o
namumulang dumi sa kasuotan, ang balat, ang hinabi o sinulsing bagay, o anumang
bagay na gawa sa balat, kung ganun ito ay isang amag na kumalat; dapat itong ipakita
sa pari. 50 Dapat suriin ng pari ang bagay para sa amag; dapat niyang ihiwalay ang
anuman na mayroong amag sa loob ng pitong araw. 51 Dapat niya muling suriin
ang amag sa ikapitong araw. Kapag ito ay kumalat sa kasuotan o anumang hinabi o
sinulsing gawa sa lana o linong bagay, o balat o alinmang bagay na kung saan balat
ang ginagamit, kung gayon ito ay mapanganib na amag, at ang bagay ay marumi.
52 Dapat niyang sunugin ang kasuotan, o anumang bagay na hinabi o sinulsi mula
sa lana o linong bagay, o balat o alinmang bagay na gawa sa balat, anuman na kung
saan ang mapanganib na amag ay makita, dahil ito ay magdadala ng sakit. Ang bagay
ay dapat lubusang sunugin. 53 Kung sinuri ng pari ang bagay at makita na ang amag
ay hindi kumalat sa kasuotan o bagay na hinabi o sinulsi mula sa lana o lino, o balat
na mga bagay, 54 kung gayon iuutos niya sa kanila na labahan ang bagay kung saan
nakita ang amag, at dapat niya itong ihiwalay sa loob ng karagdagang pitong araw.
55 Pagkatapos ay susuriin ng pari ang bagay na inamag pagkatapos itong malabhan.
Kung ang amag ay hindi nagbago ng kulay, kahit na hindi ito kumalat, ito ay marumi.
Dapat mong sunugin ang bagay, maging saan ito nahawaan ng amag. 56 Kung sinuri

ng pari ang bagay, at kung ang amag ay kumupas pagkatapos itong malabhan, kung
gayon dapat niyang punitin ang nahawahang bahagi mula sa kasuotan o mula sa
balat, o mula sa hinabi o sinulsing bagay. 57 Kapag ang amag ay makita parin sa
kasuotan, sa hinabi man o sa sinulsing bagay, o sa kahit anong bagay na balat,
kumakalat ito. Dapat mong sunugin ang anumang bagay na mayroong amag. 58 Ang
kasuotan o anumang bagay na hinabi o sinulsing mula sa lana o linong bagay, o balat
o anumang bagay na gawa sa balat—kung lalabhan mo ang bagay at ang amag ay
mawala, kung gayon ang bagay ay kailangang malabhan sa ikalawang pagkakataon,
at ito ay magiging malinis. 59 Ito ang batas tungkol sa amag sa isang kasuotan ng lana
o lino, o anumang hinabi o sinulsing mula sa lana o linong bagay, o balat o anumang
gawa sa balat, para maaari ninyong ipahayag na ito ay malinis o marumi."

14

1 Nakipag-usap si Yahweh kay Moises, nagsasabing, 2 "Ito ang magiging batas
para sa may sakit na tao sa araw ng kanyang paglilinis. Dapat siyang dalhin sa
pari. 3 Lalabas ang pari sa kampo para suriin ang isang tao para makita kung ang
nakakahawang sakit sa balat ay gumaling. 4 Pagkatapos ay iuutos ng pari sa taong
lilinisin na dapat kumuha ng dalawang buhay na ibon, kahoy na cedar, matingkad
na pulang sinulid, at isopo. 5 Uutusan siya ng pari na patayin ang isa sa mga ibon sa
ibabaw ng tubig-tabang na nasa isang palayok. 6 Pagkatapos ay kukunin ng pari
ang buhay na ibon at ang kahoy na cedar, at ang matingkad na pulang sinulid
at ang isopo, at kanyang isasawsaw ang lahat ng mga bagay na ito, kasama ang
buhay na ibon, sa dugo ng ibon na pinatay sa ibabaw ng tubig-tabang. 7 Pagkatapos
ay iwiwisik ng pari ang tubig na ito nang pitong beses sa taong lilinisin mula sa
sakit, at pagkatapos ay ihahayag ng pari na siya ay maging malinis. Pagkatapos
ay pakakawalan ng pari ang buhay na ibon sa mga lantad na kabukiran. 8 Ang
taong nilinis ay lalabhan ang kanyang mga damit, aahitin lahat ng kanyang buhok,
at paliliguan ang kanyang sarili sa tubig, at pagkatapos siya ay magiging malinis.
Pagkatapos ay kailangan niyang pumasaok sa loob ng kampo, pero siya ay titira sa
labas ng kanyang tolda sa loob ng pitong araw. 9 Sa ikapitong araw kailangan niya
ring ahitin ang kanyang balbas at mga kilay. Kailangan niyang ahitan ang lahat ng
kanyang buhok, at kailangan niyang labhan ang kanyang mga damit at paliguan ang
kanyang sarili sa tubig; sa gayon magiging malinis siya. 10 Sa ikawalong araw dapat
siyang kumuha ng dalawang lalaking tupa na walang kapintasan, isang babaeng
tupa na isang taon na walang kapintasan at tatlong ikasampung bahagi ng isang
epa ng pinong harina na hinaluan ng langis bilang isang handog na pagkaing butil,
at isang sisidlan na may langis. 11 Ang pari na naglinis sa kanya ay patatayuin ang
taong lilinisin, kasama ng mga bagay na iyon, sa harap ni Yahweh sa pasukan ng
tolda ng pagpupulong. 12 Kukunin ng pari ang isa sa mga lalaking tupa at iaalay
ito bilang isang paghahandog sa pagkakasala, kasama ang lalagyan na may langis;
itataas niya ang mga ito bilang isang handog sa harap ni Yahweh at iaalay ang mga
ito sa kanya. 13 Dapat niyang patayin ang lalaking tupa sa lugar na kung saan nila
pinatay ang handog para sa kasalanan at ang mga handog na susunugin, sa lugar
ng tabernakulo, sapagkat ang handog para sa kasalanan ay pag-aari ng pari, pati
na ang handog para sa kasalanan, dahil ito ay pinakabanal. 14 Kukuha ang pari
ng kaunting dugo sa alay ng pagkakasala at ilalagay ito sa dulo ng kanang tainga
ng taong lilinisin, sa hinlalaki ng kanyang kanang kamay, at sa malaking daliri ng
kanyang kanang paa. 15 Pagkatapos ay kukuha ang pari ng langis mula sa sisidlan
na may langis at ibubuhos ito sa palad ng kanyang kaliwang kamay, 16 at isasawsaw
ang kanyang kanang daliri sa langis na nasa kanyang kaliwang kamay, at iwiwisik

ang kaunting langis gamit ang kanyang daliri ng pitong ulit sa harap ni Yahweh.
17 Ilalagay ng pari ang natitirang mga langis sa kanyang kamay sa dulo ng kanang
tainga ng taong lilinisin, sa hinlalaki ng kanyang kanang kamay, at sa malaking daliri
ng kanyang kanang paa. Kailangan niyang ilagay ang langis na ito sa ibabaw ng
dugo na mula sa handog na pambayad ng kasalanan. 18 At sa natitirang langis na
nasa kamay ng pari, ilalagay niya ito sa ulo ng tao na lilinisin, at gagawa ang pari
ng pambayad kasalanan sa kanya sa harap ni Yahweh. 19 Pagkatapos ihahandog ng
pari ang handog para sa kasalanan at gagawa ng pambayad kasalanan para sa kanya
na lilinisin dahil sa kanyang karumihan, at pagkatapos papatayin niya ang handog
na susunugin. 20 Pagkatapos ihahandog ng pari ang handog na susunugin at ang
handog na pagkaing butil sa altar. Gagawa ang pari ng pambayad kasalanan para sa
tao, at pagkatapos magiging malinis siya. 21 Gayunman, kung ang tao ay mahirap at
walang kakayahang makakuha ng mga alay na ito, maaari siyang kumuha ng isang
lalaking tupa bilang isang alay sa pagkakasala para itataas at iaalay kay Yahweh
upang gawing kabayaran sa kanyang sarili, at isang ikasampung bahagi ng isang
epa ng pinong harina na hinaluan ng langis bilang isang handog na pagkaing butil,
at isang sisidlan na may langis, 22 kasama ng dalawang kalapati, at dalawang mga
batang kalapati, na kaya niyang kunin; ang isang ibon ay maging isang handog para sa
kasalanan at ang isa ay isang handog ng susunugin. 23 Sa ikawalong araw kailangan
niyang dalhin ang mga ito para sa kanyang paglilinis sa pari, sa pasukan ng tolda
ng pagpupulong, sa harap ni Yahweh. 24 Pagkatapos kukunin ng pari ang tupa para
sa pag-aalay ng pagkakasala at sisidlan na may langis, at itataas niya ang mga ito
bilang isang handog kay Yahweh at iaalay ang mga ito sa kanya. 25 Papatayin niya
ang tupa para sa handog na pambayad ng kasalanan, at kukuha siya ng kaunting
dugo sa pag-aalay ng pagkakasala at ilalagay ito sa dulo ng kanang tainga ng isang
lilinisin, sa hinlalaki ng kanyang kanang kamay, at sa malaking daliri ng kanyang
kanang paa. 26 Pagkatapos magbubuhos ang pari ng kaunting langis sa palad ng
kanyang kaliwang kamay, 27 at kanyang iwiwisik gamit ang kanyang kanang kamay
ang kaunting langis na nasa kanyang kaliwang kamay ng pitong beses sa harap ni
Yahweh. 28 Pagkatapos maglalagay ang pari ng kaunting langis na nasa kanyang
kamay doon sa dulo ng tainga ng isang lilinisin, sa hinlalaki ng kanyang kanang
kamay, at sa malaking daliri ng kanyang kanang paa, parehong mga lugar kung
saan niya inilagay ang dugo ng alay ng pagkakasala. 29 Ilalagay niya ang natitirang
langis na nasa kanyang kamay sa ulo ng taong lilinisin, para gumawa ng pambayad
kasalanan para sa kanya sa harapan ni Yahweh. 30 Dapat niyang ihandog ang isa sa
mga kalapati o mga batu-bato, na nakayang kunin ng tao— 31 isa bilang isang handog
para sa kasalanan at ang isa ay bilang isang handog na pambayad ng kasalanan,
kasama ng handog na pagkaing butil. Pagkatapos gagawa ng pambayad kasalanan
ang pari para sa isang lilinisin sa harap ni Yahweh. 32 Ito ang batas para sa isang tao
na kung saan ay mayroong nakakahawang sakit sa balat, siyang hindi makayanan
ang mga pamantayan sa paghahandog para sa kanyang paglilinis." 33 Nakipag-usap
si Yahweh kay Moises at kay Aaron, nagsasabing, 34 "Nang nagpunta kayo sa lupain
ng Canaan kung saan ibinigay ko sa inyo bilang isang pag-aari, at kung maglalagay
ako ng amag na kakalat sa isang bahay sa lupain ng inyong pag-aari, 35 sa gayon ang
nagmamay-ari ng bahay ay kailangang pumunta at sabihin sa pari. Dapat niyang
sabihin, 'Tila mayroon isang bagay na katulad ng amag sa aking bahay.' 36 Sa gayon
ay iuutos ng pari na lisanin nila ang bahay bago siya pumasok upang makita ang
katunayan ng amag, upang walang anumang bagay sa bahay ang magiging marumi.
Pagkatapos kailangan pumasok ng pari upang makita ang bahay. 37 Kailangan niyang
suriin ang amag upang makita kung ito ay nasa mga pader ng bahay, at upang makita

kung ito ay lumalabas na maberde o mamula-mula sa mga lubak sa mga ibabaw ng
pader. 38 Kung ang bahay ay mayroong amag, lalabas ng bahay ang pari at sasarhan
ang pinto ng bahay sa loob ng pitong araw. 39 Pagkatapos babalik uli ang pari sa
ikapitong araw at susuriin ito para makita kung kumalat ang amag sa mga dingding
ng bahay. 40 Kung mayroon ito, iuutos ng pari na tatanggalin nila ang mga bato na
kung saan nakita ang amag at itapon ang mga ito sa isang maruming lugar sa labas
ng lungsod. 41 Iuutos niya na dapat kukuskusin lahat ng mga dingding na nasa loob
ng bahay, at kailangan nilang kunin ang nahawaang gamit na kinuskos palabas ng
lungsod at itambak ito sa maruming lugar. 42 Kailangan nilang kunin ang ibang mga
bato at ilagay ang mga ito sa lugar ng mga bato na tinanggal, at dapat silang gumamit
ng bagong luad upang tapalan ang bahay. 43 Kung bumalik ulit ang amag at kumalat
sa bahay na kung saan tinanggal ang mga bato at kinuskos ang mga dingding at
pagkatapos muling tinapalan, 44 kung gayon ang pari ay kailangan pumasok at suriin
ang bahay upang makita kung ang amag ay kumalat sa bahay. Kung mayroon ito,
kung gayon ito ay mapaminsalang amag, at ang bahay ay marumi. 45 Dapat gibain ang
bahay. Ang mga bato, troso, at lahat ng mga panapal ng bahay ay kailangan dalhin
palabas ng lungsod papunta sa maruming lugar. 46 Bilang karagdagan, sinumang
pupunta sa bahay sa panahong sinarhan ito ay magiging marumi hanggang gabi.
47 Sinuman ang matutulog sa bahay ay kailangan niyang labhan ang kanyang mga
damit, ang sinuman ang kumain sa bahay ay kailangan niyang labhan ang kanyang
mga damit. 48 Kung papasok ang pari sa bahay upang suriin ito para makita kung ang
amag ay kumalat sa bahay matapos tapalan ang bahay, pagkatapos, kung ang amag
ay nawala, ihahayag niya na ang bahay ay malinis. 49 Pagkatapos ang pari ay dapat
kumuha ng dalawang ibon upang linisan ang bahay, at kahoy na cedar, at matingkad
na pulang sinulid, at isopo. 50 Papatayin niya ang isa sa mga ibon sa ibabaw ng
tubig-tabang sa isang palayok. 51 Kukunin niya ang kahoy na cedar, ang hisopo, ang
matingkad na pulang sinulid, at ang buhay na ibon, at isasawsaw ang mga ito sa
dugo ng pinatay na ibon, patungo sa tubig-tabang, at wiwisikan ang bahay ng pitong
beses. 52 Lilinisin niya ang bahay sa pamamagitan ng dugo ng ibon at ng tubig-tabang,
kasama ng buhay na ibon, kahoy na cedar, ang isopo, at ang matingkad na pulang
sinulid. 53 Pero hahayaan niya ang buhay na ibon na lumabas ng lungsod papunta sa
mga lantad na bukirin. Sa ganitong paraan kailangan niyang gumawa ng pambayad
kasalanan para sa bahay, at ito ay magiging malinis. 54 Ito ang batas sa lahat ng uri ng
nakakahawang sakit sa balat at mga bagay na nagdudulot ng ganoong sakit, at para
sa isang pangangati, 55 at para sa amag sa damit at sa loob ng isang bahay, 56 para
sa pamamaga, para sa isang pantal, at para sa isang makintab na batik, 57 upang
malaman kapag alin man sa mga ito ay marumi o kapag ito ay malinis. Ito ang batas
para sa mga nakakahawang sakit sa balat at amag."

15

1 Kinausap ni Yahweh sina Moises at Aaron, sinabing, 2 "Kausapin ang mga
mamamayan ng Israel, at sabihin sa kanila, 'Kapag sinumang lalaki na nagkaroon
ng isang likidong may impeksyon na lumabas sa kaniyang katawan, siya ay nagiging
marumi. 3 Ang kaniyang karumihan ay dahil sa likidong mayroong impeksyon na ito.
Kahit ang kaniyang katawan ay dinadaluyan ng likido, o tumigil na, ito ay marumi.
4 Bawat higaan na kaniyang hinigaan ay magiging marumi, at lahat ng bagay na
kaniyang inupuan ay magiging marumi. 5 Sinuman ang humawak sa kaniyang higaan
ay dapat niyang labhan ang kaniyang mga damit at paliguan ang kaniyang sarili ng
tubig, at maging marumi hanggang gabi. 6 Sinuman ang umupo sa anumang bagay na
inuupuan ng lalaking dinadaluyan ng likidong mayroong impeksyon, dapat labhan ng

taong iyon ang kaniyang mga damit at paliguan ang kaniyang sarili ng tubig, at siya ay
magiging marumi hanggang gabi. 7 At sinumang humawak sa katawan ng isang may
tumutulong likidong may impeksyon ay dapat niyang labhan ang kaniyang mga damit
at paliguan ang kaniyang sarili ng tubig, at maging marumi hanggang gabi. 8 Kapag
ang taong mayroong tumutulong likido ay dumura sa sinumang malinis, kung gayon
dapat labhan ng taong iyon ang kaniyang mga damit at paliguan ang kaniyang sarili
ng tubig, at siya ay magiging marumi hanggang gabi. 9 Alinmang upuan sa likod ng
kabayo na sinakyan ng mayroong isang daloy ay magiging marumi. 10 Ang sinumang
humawak sa anumang bagay na napasailalim ng taong iyon ay magiging marumi
hanggang gabi, at sinumang magdala ng mga bagay na iyon ay dapat niyang labhan
ang kaniyang mga damit at paliguan ang kaniyang sarili ng tubig; siya ay magiging
marumi hanggang gabi. 11 Ang sinuman na nagkaroon ng ganoong tulo ay humawak
na hindi muna niya hinugasan ang kaniyang mga kamay ng tubig, dapat labahan ng
taong hinawakan ang kaniyang mga damit at paliguan ang kaniyang sarili ng tubig at
siya ay magiging marumi hanggang gabi. 12 Anumang palayok na luad na hinawakan
ng may tulo na likido ay dapat basagin, at dapat hugasan ng tubig ang bawat sisidlang
kahoy. 13 Kapag siya na nagkatulo ay nilinis na mula sa kaniyang tulo, kung gayon ay
dapat siyang bumilang ng pitong araw para sa kaniyang paglilinis; pagkatapos dapat
niyang labhan ang kaniyang mga damit at paliguan ang kaniyang sarili ng umaagos
na tubig. Pagkatapos siya ay magiging malinis. 14 Sa ikawalong araw dapat siyang
kumuha ng dalawang kalapati o dalawang batu-batoi at dapat siyang pumunta kay
Yahweh sa pasukan ng tolda ng pagpupulong; doon ay dapat niyang ibigay ang mga
ibon sa pari. 15 Dapat ihandog ng pari ang mga ito, ang isa bilang handog para sa
kasalanan at ang isa bilang handog na susunugin, at ang pari ang dapat gumawa
ng pambayad ng kasalanan sa harap ni Yahweh para sa kanyang tulo. 16 Kung ang
similya ng sinumang lalaki ay kusang lumabas mula sa kaniya, sa gayon ay dapat
niyang paliguan ang kaniyang buong katawan sa tubig; siya ay magiging marumi
hanggang gabi. 17 Dapat malabhan ng tubig ang bawat kasuotan o balat ng hayop
na nagkaroon ng similya; ito ay magiging marumi hanggang gabi. 18 At kapag ang
isang babae at isang lalaki ay nagsiping at nagkaroon ng paglilipat ng similya sa
babae, dapat paliguan nila pareho ang kanilang mga sarili ng tubig; sila ay magiging
marumi hanggang gabi. 19 Kapag dinudugo ang isang babae, magpapatuloy ang
kaniyang karumihan ng pitong araw, at sinumang gumalaw sa kaniya ay magiging
marumi hanggang gabi. 20 Bawat bagay na kaniyang hinigaan sa loob ng kaniyang
kabuwanang dalaw ay magiging marumi; lahat ng bagay na kaniyang inupuan ay
magiging marumi din. 21 Sinumang humawak ng kaniyang higaan ay dapat labhan
ang kaniyang mga damit at paliguan ang kaniyang sarili sa tubig; magiging marumi
hanggang gabi ang taong iyon. 22 Sinumang makahawak sa anumang bagay na
kanyang inupuan ay dapat niyang labhan ang kaniyang mga damit at paliguan ang
kaniyang sarili ng tubig; ang taong iyon ay magiging marumi hanggang gabi. 23 Kahit
ito ay sa higaan o sa alinmang bagay na kaniyang inupuan, kung hawakan niya
ito, ang taong iyon ay magiging marumi hanggang gabi. 24 Kung sinumang lalaki
ang sumiping sa kanya, at kung ang kaniyang maruming daloy ay mapasayad sa
kaniya, magiging marumi siya ng pitong araw. Bawat higaan na kaniyang hinigaan
ay magiging marumi. 25 Kung ang isang babae ay nagkaroon ng pagdurugo ng
maraming araw na hindi sa panahon ng kaniyang kabuwanang dalaw, o kapag siya
ay mayroong siyang pagdurugo na lagpas pa sa kaniyang kabuwanang dalaw, sa
panahon ng mga araw ng pag-agos ng kaniyang karumihan, siya ay parang nasa
panahon ng kaniyang kabuwanang dalaw. Siya ay marumi. 26 Ang bawat higaan na
kaniyang hinigaan sa panahon ng kaniyang pagdurugo ay magiging kagaya ng higaan

na kaniyang hinigaan sa panahon ng kaniyang kabuwanang dalaw para sa kaniya,
at bawat bagay na kaniyang inupuan ay magiging marumi, tulad ng karumihan ng
kaniyang kabuwanang dalaw. 27 At sinumang gumalaw ng alinmang mga bagay na
iyon ay magiging marumi; dapat niyang labhan ang kaniyang mga damit at paliguan
ang kaniyang sarili ng tubig, at siya ay magiging marumi hanggang gabi. 28 Pero
kung siya ay nalinisan mula sa kaniyang pagdurugo, kung gayon siya ay magbilang
ng pitong araw at pagkatapos nito siya ay magiging malinis. 29 Sa ikawalong araw
ay kukuha siya ng dalawang kalapati o dalawang batu-bato at dadalhin ang mga
ito sa pari sa pasukan ng tolda ng pagpupulong. 30 Iaalay ng pari ang isang ibon
bilang handog para sa kasalanan at ang isa bilang handog na susunugin, at siya
ay gagawa ng pambayad para sa kanyang kasalanan sa harap ni Yahweh para sa
maruming pag-agos ng dugo. 31 Ganito dapat kung paano ninyo ihiwalay ang mga
taong Israelita mula sa kanilang karumihan, nang sa gayon ay hindi sila mamatay
sanhi ng kanilang karumihan, sa pamamagitan ng pagdungis ng aking tabernakulo,
kung saan ako nanirahan sa piling nila. 32 Ito ang mga alituntunin para sa sinumang
mayroong tulo ng likido, para sa sinumang lalaki na nilalabasan ng kanyang similya
at nagdulot sa kanyang maging marumi, 33 para sa sinumang babaeng mayroong
kabuwanang dalaw, para sa sinumang nilalabasan ng likido, kahit pa lalaki o babae,
at para sa sinumang lalaki na sumiping sa maruming babae.'"

16

1 Nakipagusap si Yahweh kay Moises—pagkatapos ito ng kamatayan ng dalawang
anak na lalaki ni Aaron, kung saan lumapit sila kay Yahweh at namatay. 2 Sinabi ni
Yahweh kay Moises, "Kausapin mo si Aaron na iyong kapatid at sabihin na huwag
siyang pumunta kahit anong oras patungo sa loob ng pinakabanal na lugar sa loob ng
kurtina, sa harapan ng takip na luklukan ng awa na nasa kaban. Kapag ginawa niya,
mamamatay siya, sapagkat magpapakita ako sa ulap sa ibabaw ng takip ng luklukan
ng awa. 3 Kaya ganito dapat pumunta si Aaron sa loob ng pinakabanal na lugar. Dapat
siyang pumasok na may isang batang toro bilang isang handog para sa kasalanan
at isang lalaking tupa bilang isang handog na susunugin. 4 Dapat siyang magsuot
ng banal na linong tunika, at dapat siyang magsuot ng linong mga damit pangloob
sa kanyang sarili, at dapat siyang magsuot ng linong sintas sa baywang at linong
turbante. Ito ay mga banal na damit. Dapat niyang paliguan ang kanyang katawan
sa tubig at damitan ang kanyang sarili ng mga damit na ito. 5 Dapat siyang kumuha
mula sa kapulungan ng mga tao ng Israel ng dalawang lalaking kambing bilang isang
handog para sa kasalanan at isang lalaking tupa bilang isang handog na susunugin.
6 Sa gayon ay dapat ipakita ni Aaron ang toro bilang handog para sa kasalanan, kung
saan maging para sa kanya, sa pambayad ng kasalanan para sa kanya at sa kaniyang
pamilya. 7 Pagkatapos ay dapat niyang kunin ang dalawang kambing at ilagay sila
sa harapan ni Yahweh sa pasukan ng tolda ng pagpupulong. 8 Pagkatapos ay dapat
magpalabunutan si Aaron para sa dalawang kambing, ang isang mabubunot para
kay Yahweh, at ang ibang mabubunot ay para sa hantungan ng sisi. 9 Dapat iharap
ni Aaron ang kambing kung saan nahulog ang palabunutan para kay Yahweh, at
ihandog ang kambing bilang isang handog para sa kasalanan. 10 Subalit ang kambing
na kung saan tumapat ang palabunutan ay dapat dalhing buhay kay Yahweh, upang
gawing pambayad sa kasalanan sa pamamagitan ng pagpapadala nito palayo bilang
isang hantungan ng sisi patungong ilang. 11 Kung ganoon dapat iharap ni Aaron ang
toro para sa handog para sa kasalanan, na kung alin ay magiging para sa kanyang
sarili. Dapat siyang gumawa ng pambayad sa kasalanan para sa kanyang sarili at
sa kanyang pamilya, kung gayon dapat niyang patayin ang toro bilang isang handog

para sa kasalanan para sa kanyang sarili. 12 Dapat kumuha si Aaron ng isang sensaryo
na puno ng mga uling na may apoy mula sa altar sa harapan ni Yahweh, na puno
ng giniling na pinong-pinong mabangong insenso ang mga kamay niya, at dadalhin
ang mga bagay na ito sa loob ng kurtina. 13 Dapat niyang ilagay doon ang insenso sa
ibabaw ng apoy sa harapan ni Yahweh upang maaaring tumakip ang ulap mula sa
insenso sa luklukan ng awa sa ibabaw ng tipan ng mga batas. Dapat niya itong gawin
upang hindi siya mamatay. 14 Pagkatapos dapat siyang kumuha ng konting dugo ng
toro at iwisik ito gamit ang kanyang daliri sa harapan ng takip ng luklukan ng awa.
Dapat niyang iwisik ang konting dugo gamit ang kanyang daliri ng pitong beses sa
harapan ng takip ng luklukan ng awa. 15 Pagkatapos ay dapat niyang patayin ang
kambing para sa handog para sa kasalanan na para sa mga tao at dalhin ang dugo
nito sa loob ng kurtina. Doon dapat niyang gawin sa dugo katulad ng ginawa niya
sa dugo ng toro: dapat niya itong iwisik sa takip ng luklukan ng awa at sa harapan
ng takip ng luklukan ng awa. 16 Dapat gumawa siya ng pambayad kasalanan para
sa banal na lugar dahil sa maruming mga gawain ng mga tao ng Israel, at dahil sa
kanilang paghihimagsik at lahat ng kanilang mga kasalanan. Dapat din niyang gawin
ito para sa tolda ng pagpupulong, kung saan namumuhay si Yahweh sa kanilang
kalagitnaan, sa harap ng kanilang maruruming mga gawain. 17 Walang sinuman ang
dapat nasa loob ng tolda ng pagpupulong kapag papasok si Aaron upang gumawa
ng pambayad kasalanan sa pinakabanal na lugar, at hanggang sa lumabas siya at
matapos ang paggawa ng pambayad kasalanan sa kaniyang sarili at sa kaniyang
pamilya, at para sa lahat ng kapulungan ng Israel. 18 Dapat siyang lumabas sa altar
na nasa harapan ni Yahweh at gawin ang pambayad kasalanan para dito, at dapat
siyang kumuha ng kaunting dugo ng toro at kaunting dugo ng kambing at ilagay ito
sa mga sungay ng altar sa lahat ng palibot. 19 Dapat niyang wisikan ng kaunting
dugo ang ibabaw nito gamit ang kanyang daliri ng pitong beses upang malinisan
ito at maialay ito kay Yahweh, palayo mula sa maruming mga gawain ng mga tao
ng Israel. 20 Kapag natapos na niya ang pagbabayad kasalanan para sa pinakabanal
na lugar, ang tolda ng pagpupulong, ang altar, dapat niyang ipakita ang buhay na
kambing. 21 Kailangang ipatong ni Aaron ang kaniyang dalawang kamay sa ulo ng
buhay na kambing at ipagtapat sa kaniya ang lahat ng kasamaan ng mga tao sa Israel,
lahat ng kanilang paghihimagsik, at lahat ng kanilang mga kasalanan. Pagkatapos
ay dapat niyang ilagay ang pagkakasalang iyon sa ulo ng kambing at ipadala ang
kambing sa pangangalaga ng isang tao na handang akayin ang kambing sa ilang.
22 Dapat dalhing mag-isa ng kambing ang kasalanan ng mga tao patungo sa isang
liblib na lugar. Doon sa ilang, dapat pakawalan ng tao ang kambing. 23 Pagkatapos ay
dapat bumalik si Aaron sa tolda ng pagpupulong at hubarin ang linong mga damit na
kanyang isinuot bago pumunta sa pinaka banal na lugar, at kailangan niyang iwanan
ang mga damit na iyon doon. 24 Kailangan niyang paliguan ang kanyang katawan sa
tubig sa isang banal na lugar, at magbihis ng kanyang pangkaraniwang kasuotan;
pagkatapos ay kailangan niyang lumabas at ialay ang kanyang handog na susunugin
at ang handog na susunugin para sa mga tao, at sa ganitong paraan ay makagawa ng
pambayad kasalanan sa kanyang sarili at para sa mga tao. 25 Dapat niyang sunugin
ang taba ng handog ng kasalanan sa altar. 26 Ang lalaking nagpalaya sa kambing na
pakakawalan ay kailangang labhan ang kanyang mga damit at paliguan ang kanyang
katawan sa tubig; pagkatapos niyon, maaari na siyang bumalik sa kampo. 27 Ang toro
para sa handog sa kasalanan at ang kambing para sa handog ng kasalanan, na ang
dugo nito ay dinala sa loob para gawing pambayad kasalanan sa banal na lugar, ay
dapat dalhin sa labas ng kampo. Doon kailangan nilang sunugin ang kanilang mga
balat, laman, at dumi nito. 28 Kailangang labhan ng taong nagsunog ng mga bahaging

iyon ang kanyang mga damit at paliguan ang kanyang katawan sa tubig; pagkatapos
niyon; maaari na siyang bumalik sa kampo. 29 Palaging magiging isang tuntunin ito
para sa inyo na sa ikapitong buwan, sa ikasampung araw ng buwan, dapat niyong
magpakumbaba at walang gagawing trabaho, maski isang katutubo o isang dayuhan
na namumuhay sa inyo. 30 Dahil ang araw na ito ang pambayad kasalanan na
gagawin para sa inyo, para kayo ay malinisan mula sa lahat ng inyong mga kasalanan
nang sa gayon kayo ay maging malinis sa harapan ni Yahweh. 31 Ito ay isang dakilang
Araw ng Pamamahinga para sa inyo, at kailangan ninyong magpakumbaba sa inyong
mga sarili at walang gagawing trabaho. Ito ay palaging magiging isang tuntunin sa
inyo. 32 Ang punong pari, ang isang papahiran at itatalagang maging punong pari sa
lugar ng kanyang ama, ay kailangang gawin ang pambayad kasalanan nito at isusuot
ang linong mga damit, iyon ay, ang banal na mga damit. 33 Kailangan niyang gumawa
ng pambayad kasalanan para sa pinaka banal na lugar; kailangan niyang gumawa
ng pambayad kasalanan para sa tolda ng pagpupulong at para sa altar, at kailangan
niyang gumawa ng pambayad kasalanan para sa mga pari at para sa lahat ng mga
tao ng kapulungan. 34 Ito ay palaging magiging isang tuntunin para sa inyo, para
gawing pambayad kasalanan para sa mga tao ng Israel ng dahil sa lahat ng kanilang
mga kasalanan, isang beses sa bawat taon." At ginawa ito gaya ng utos ni Yahweh
kay Moises.

17

1 Kinausap ni Yahweh si Moises, sinabing, 2 Makipag usap kay Aaron at kanyang
mga anak na lalaki, at sa lahat ng mamamayan ng Israel. Sabihin sa kanila kung
ano ang inutos ni Yahweh: 3 'Ang sinumang tao na mula sa Israel na pumatay ng
isang lalaking baka, tupa, o kambing sa loob ng kampo, o sa labas ng kampo, upang
ialay ito— 4 kung hindi niya ito dadalhin sa pasukan ng tolda ng pagpupulong upang
ihandog bilang isang alay para kay Yahweh sa harap ng kanyang tabernakulo, ang
taong iyon ay nagkasala na sa pagdanak ng dugo. Pinadanak niya ang dugo, at dapat
ng itiwalag ang taong iyon mula sa kanyang bayan. 5 Ang layunin ng kautusang ito ay
upang dalhin ng mga mamamayan ng Israel ang kanilang mga alay para kay Yahweh
sa pasukan ng tolda ng pagpupulong, upang ialay ng pari bilang handog ng pagtitipon-
tipon para kay Yahweh, sa halip na mag handog ng mga alay sa isang lantad na bukid.
6 Isasaboy ng pari ang dugo sa altar ni Yahweh sa pasukan ng tolda ng pagpupulong;
susunugin niya ang taba nito para makagawa ng isang mahalimuyak na amoy para
kay Yahweh. 7 Hindi na dapat maghandog ang mga tao ng kanilang mga alay sa
kambing na mga diosdiosan, kung saan kumikilos sila tulad ng mga bayarang babae.
Ito ay magiging isang permanenteng batas para sa kanila hanggang sa katapusan
ng kanilang salinlahi.' 8 Dapat mong sabihin sa kanila, 'Sinumang tao ng Israel, o
sinumang dayuhang nakatira sa kanila, na maghahandog ng isang alay na susunugin
bilang handog. 9 at hindi ito dinala sa pasukan ng tolda ng pagpupulong upang
ihandog ito para kay Yahweh, dapat na itiwalag ang taong iyon mula sa kanyang
bayan. 10 At sinuman sa Israel, o sinumang dayuhang naninirahan sa kanila, na
kumain ng kahit anong dugo, itatalikod ko ang aking mukha laban sa mga taong iyon,
sa sinumang kumain ng dugo; ititiwalag ko siya mula sa kanyang bayan. 11 Sapagkat
ang buhay ng isang hayop ay nasa dugo nito. Ibinigay ko ang dugo nito sa inyo
upang gawing pambayad ng kasalanan sa altar para sa inyong mga buhay, dahil ang
dugong ito ang ginagawang pambayad ng kasalanan, sapagkat ang dugo ay pambayad
ng kasalanan para sa buhay. 12 Kaya sinabi ko sa bayan ng Israel na walang sinuman
sa inyo ang dapat kumain ng dugo, ni sinumang dayuhan na naninirahan kasama
ninyo ang maaaring kumain nito. 13 At sinumang mamamayan ng Israel, o sinumang

mga dayuhang naninirahan sa kanila, na nangaso at pumatay ng isang hayop o ibon
na maaaring kainin, dapat patuluin ng taong iyon ang dugo nito at takpan ng lupa.
14 Sapagkat ang buhay ng bawat nilalang ay ang dugo nito. Kaya sinabi ko sa bayan ng
Israel, "Hindi ninyo dapat kainin ang dugo ng anumang nilalang, sapagkat ang buhay
ng bawat nilalang ay ang dugo nito. Dapat na itiwalag ang sinumang kumain nito."
15 Bawat tao na kumain ng isang patay na hayop o ginutay-gutay ng mga mababangis
na hayop, maging ang taong iyon ay katutubo o isang dayuhang naninirahan kasama
ninyo, dapat niyang labahan ang kanyang mga damit at paliguan ang kanyang sarili
sa tubig, at patuloy siyang marumi hanggang gabi. Pagkatapos nito magiging malinis
na siya. 16 Subalit kung hindi niya nilabhan ang kanyang mga damit o pinaliguhan
ang kanyang katawan, kung gayon dapat siyang managot sa kanyang kasalanan.'"

18

1 Kinausap ni Yahweh si Moises, sinabing, 2 "Kausapin mo ang bayan ng Israel at
sabihin sa kanila, 'Ako si Yahweh na inyong Diyos. 3 Hindi ninyo dapat gawin ang mga
bagay na ginagawa ng mga tao sa Ehipto, kung saan dati kayong nanirahan. At hindi
ninyo dapat gawin ang mga bagay na ginagawa ng mga tao sa Canaan, sa lupain na
pagdadalhan ko sa inyo. Huwag ninyong sundin ang kanilang mga kaugalian. 4 Ang
aking mga batas ang dapat ninyong gawin, at ang aking mga kautusan ang dapat
ninyong sundin, para lumakad kayo dito, dahil Ako si Yahweh ang inyong Diyos.
5 Kaya dapat ninyong sundin ang aking mga utos at aking mga batas. Kung susunod
ang isang tao sa mga ito, mabubuhay siya dahil sa mga ito. Ako si Yahweh. 6 Walang
sinuman ang dapat na sumiping sa malapit na kamag-anak niya. Ako si Yahweh.
7 Huwag ninyong lapastanganin ang inyong ama sa pagsiping sa inyong ina. Siya
ay inyong ina! Hindi ninyo siya dapat lapastanganin. 8 Huwag kayong sumiping sa
alinmang mga asawa ng inyong ama; hindi ninyo dapat lapastanganin ang inyong
ama tulad nito. 9 Huwag sumiping sa sinuman sa inyong mga kapatid na babae,
maging siya ay anak na babae ng inyong ama o anak na babae ng inyong ina, maging
siya ay lumaki sa inyong tahanan o malayo mula sa inyo. Hindi dapat kayo sumiping
sa inyong mga kapatid na babae. 10 Huwag kayong sumiping sa anak na babae ng
inyong anak na lalaki o sa anak na babae ng inyong anak na babae. Magiging sarili
ninyong kahihiyan iyon. 11 Huwag kayong sumiping sa babaeng anak ng asawa ng
inyong ama. Siya ay inyong kapatid, at hindi dapat kayo sumiping sa kanya. 12 Huwag
sumiping sa babaeng kapatid ng inyong ama. Siya ay isang malapit na kamag-anak
ng inyong ama. 13 Huwag kayong sumiping sa babaeng kapatid ng inyong ina. Siya
ay malapit na kamag-anak ng inyong ina. 14 Huwag ninyong alisan ng dangal ang
kapatid na lalaki ng inyong ama sa pagsiping sa kanyang asawa. Huwag ninyo siyang
lapitan para sa ganoong layunin; siya ay inyong tiyahin. 15 Huwag kayong sumiping
sa inyong manugang na babae. Siya ay asawa ng inyong anak na lalaki; huwag siyang
sipingan. 16 Huwag kayong sumiping sa asawa ng inyong kapatid na lalaki; huwag
ninyo siyang lapastanganin sa ganitong paraan. 17 Huwag kayong sumiping sa isang
babae at sa kanyang anak na babae, o sa babaeng anak ng kanyang anak na lalaki o
sa babaeng anak ng kanyang anak na babae. Malapit na mga kamag-anak niya ang
mga ito, at ang pagsiping sa kanila ay masama. 18 Hindi ninyo dapat pakasalan ang
kapatid na babae ng inyong asawa bilang pangalawang asawa at sumiping sa kanya
habang buhay pa ang una ninyong asawa. 19 Huwag kayong sumiping sa isang babae
habang siya ay may regla. Siya ay marumi sa panahong iyon. 20 Huwag kayong
sumiping sa asawa ng inyong kapit-bahay at dungisan ang inyong sarili sa kanya
sa ganitong paraan. 21 Hindi ninyo dapat ibigay ang sinuman sa inyong mga anak
upang idaan sa apoy, upang ialay ninyo sila kay Molec, sapagkat hindi ninyo dapat

lapastanganin ang pangalan ng inyong Diyos. Ako si Yahweh. 22 Huwag sumiping sa
ibang kalalakihan gaya sa isang babae. Napakasama nito. 23 Huwag kayong sumiping
sa alinmang hayop at dungisan ang inyong sarili dahil dito. Walang babae ang dapat
na mag-isip na sumiping sa alinmang hayop. Ito ay kabuktutan. 24 Huwag ninyong
dungisan ang inyong mga sarili sa mga paraang ito, sapagkat sa lahat ng mga paraang
ito nadungisan ang mga bansa, mga bansang itataboy ko mula sa inyong harapan.
25 Naging marungis ang lupain, kaya pinarusahan ko ang kanilang kasalanan, at
isinuka ng lupain ang mga naninirahan dito. 26 Kaya, dapat kayong sumunod sa aking
mga utos at mga batas, at hindi ninyo dapat gawin ang alinman sa mga kasuklam-
suklam na mga bagay na ito, maging katutubong Israelita o dayuhang naninirahan
kasama ninyo. 27 Sapagkat ito ang mga kasamaang ginawa ng mga tao sa lupain, mga
dating nanirahan dito bago kayo, at ngayon marungis na ang lupain. 28 Kaya mag-
ingat kayo para hindi rin isuka kagaya ng mga taong nauna sa inyo.. 29 Ititiwalag sa
kanilang mga tao ang sinumang gumawa ng mga kasuklam-suklam na mga bagay na
ito. 30 Kaya dapat ninyong ingatan ang aking kautusan upang hindi makagawa ng
alinmang kasuklam-suklam na mga kaugalian na ginawa nila dito bago kayo, upang
hindi ninyo madungisan ang inyong mga sarili dahil sa mga iyon. Ako si Yahweh na
inyong Diyos."

19

1 Kinausap ni Yahweh si Moises, sinabing, 2 "Makipag-usap sa lahat ng kapulungan
ng mga tao ng Israel at sabihin sa kanila, 'Kailangan ninyong maging banal, sapagkat
ako ay banal, ako si Yahweh na inyong Diyos. 3 Dapat gumalang ang bawat isa
sa kanyang ina at kanyang ama, at dapat ninyong panatiliin ang araw ng aking
pamamahinga. Ako si Yahweh na inyong Diyos. 4 Huwag ng bumaling sa mga
walang kuwentang diyus-diyosan, ni gumawa ng diyus-diyosan na gawa sa metal
para sa inyong sarili. Ako si Yahweh na inyong Diyos. 5 Kapag kayo ay nag-alay
ng handog para sa pagtitipon kay Yahweh, dapat ninyong ihandog ito upang maaari
kayong tanggapin. 6 Dapat itong kainin sa mismong araw nang ito ay inihandog, o
sa susunod na araw. Kung may matira hanggang sa ikatlong araw, dapat na itong
sunugin. 7 Marumi na ito kung kakainin sa ikatlong araw. Hindi na dapat ito maaring
tanggapin, 8 ngunit kung sinuman ang kumain nito ay dapat managot sa kanyang
kasalanan sapagkat dinungisan niya ang inihandog kay Yahweh. Dapat na itiwalag
ang taong iyon mula sa kanyang bayan. 9 Kapag inani ninyo ang mga pananim sa
inyong lupain, hindi ninyo dapat anihin ang lahat ng sulok ng inyong bukirin, ni
ipunin ang lahat ng bunga ng inyong ani. 10 Hindi ninyo dapat ipunin ang bawat
ubas mula sa inyong ubasan, ni ipunin ang mga ubas na nahulog sa lupa sa inyong
ubasan. Dapat ninyong iwan ang mga ito para sa mahihirap at para sa dayuhan.
Ako si Yahweh na inyong Diyos. 11 Huwag magnakaw. Huwag magsinungaling.
Huwag linlangin ang bawat isa. 12 Huwag manumpa ng kasinungalingan gamit ang
aking pangalan at huwag lapastanganin pangalan ng inyong Diyos. Ako si Yahweh.
13 Huwag ninyong apihin ang inyong kapit-bahay o pagnakawan sila. Ang bayad
ng isang inupahang tagapaglingkod ay hindi dapat manatili sa inyo ng buong gabi
hanggang umaga. 14 Huwag isumpa ang bingi o lagyan ng isang harang sa harapan ng
bulag. Sa halip, dapat ninyong katakutan ang inyong Diyos. Ako si Yahweh. 15 Huwag
idulot na ang paghataol ay maging kasinungalingan. Hindi dapat kayo magpakita
ng pagtatangi sa sinuman dahil siya ay mahirap, at hindi dapat kayo magpakita ng
pagtatangi sa sinuman sapagkat siya ay mahalaga. Sa halip, maghusga ng matuwid sa
inyong kapwa. 16 Huwag maglibot sa pagkalat ng maling tsismis sa inyong mga bayan,
nguni't protektahan ang buhay ng inyong kapwa. Ako si Yahweh. 17 Huwag kamuhian

ang inyong kapatid sa inyong puso. Dapat ninyong pagsabihan nang tapat ang inyong
kapwa upang hindi kayo magkasala dahil sa kanya. [18] Huwag maghiganti o magtanim
ng sama ng loob laban sa sinuman sa inyong kapwa, nguni't sa halip mahalin ninyo
ang inyong kapwa gaya ng inyong sarili. Ako si Yahweh. [19] Dapat ninyong ingatan
ang aking mga utos. Huwag subukang palahian ang inyong mga hayop ng iba't
ibang uri ng mga hayop. Huwag ihalo ang dalawang magkaibang uri ng buto kapag
nagtatanim sa inyong kabukiran. Huwag magsuot ng damit na gawa sa dalawang
uri ng materyal na magkasama. [20] Ang sinumang sumiping sa isang aliping babae
na nakapangako ng ikasal sa isang lalaki, subalit hindi pa natubos o naibigay ang
kanyang kalayaan, sila ay dapat maparusahan. Hindi dapat sila ipapatay sapagkat
hindi siya malaya. [21] Dapat dalhin ng lalaking iyon ang kanyang handog na pambayad
ng kasalanan kay Yahweh sa pasukan ng tolda ng pagtitipon—isang lalaking tupa
bilang isang alay na pambayad ng kasalanan. [22] Pagkatapos gagawa ng pambayad
ng kasalanan ang pari para sa kanya sa papamagitan ng lalaking tupa sa harapan ni
Yahweh, para sa kasalanan na nagawa niya. Pagkatapos mapapatawad ang kasalanan
na kanyang nagawa. [23] Kapag pumunta kayo sa lupain at magtanim ng lahat ng uri
ng mga puno para makain, kung gayon dapat ninyong ituring ang bunga na kanilang
nakuha bilang pinagbabawal na kainin. Dapat ipagbawal ang bunga sa inyo ng
tatlong taon. Hindi dapat itong kainin. [24] Subalit sa ikaapat na taon lahat ng bunga
ay magiging banal, na isang papuring handog kay Yahweh. [25] Sa ikalimang taon
maaari na ninyong kainin ang bunga, kinakailangang maghintay upang higit pang
magbunga ang puno. Ako si Yahweh na inyong Diyos. [26] Huwag kumain ng anumang
karne na may dugo pa nito. Huwag yayong sumangguni sa mga espiritu tungkol sa
hinaharap, at huwag kayong maghangad na makontrol ang iba sa pamamagitan ng
mga kahima-himalang kapangyarihan. [27] Huwag sumunod sa mga gawain ng pagano
tulad ng pag-ahit sa kanilang magkabilaang ulo o pagputol sa kanilang gilid mula sa
kanilang balbas. [28] Huwag ninyong sugatan ang inyong katawan para sa patay o
maglagay ng tatu sa inyong katawan. Ako si Yahweh. [29] Huwag ninyong idulot sa
kahihiyan ang inyong anak na babae para maging babaeng bayaran, o babagsak sa
prostitusyon ang bansa ay mapupuno ng kasamaan. [30] Dapat ninyong panatiliin ang
araw ng aking pamamahinga at igalang ang santuwaryo ng aking tabernakulo. Ako si
Yahweh. [31] Huwag bumaling sa mga nakikipag usap sa mga patay o sa mga espiritu.
Huwag hanapin ang mga ito, o dudungisan lang nila kayo. Ako si Yahweh na inyong
Diyos. [32] Dapat kayong tumayo sa harapan ng taong may puting buhok at igalang ang
presensiya ng isang matandang tao. Dapat ninyong katakutan ang inyong Diyos. Ako
si Yahweh. [33] Kung naninirahan ang isang dayuhan sa inyong lupain, huwag dapat
kayong gumawa ng anumang mali sa kanya. [34] Ang naninirahang dayuhan sa inyo ay
dapat maging tulad ninyong katutubong Israelita na kasama ninyong naninirahan,
at dapat ninyo siyang mahalin tulad ng inyong sarili, sapagkat naging mga dayuhan
kayo sa lupain ng Ehipto. Ako si Yahweh na inyong Diyos. [35] Huwag gumamit ng mga
maling sukatan kapag nagsusukat ng haba, bigat, o dami. [36] Dapat gumamit lamang
kayo ng mga tamang timbangan, mga tamang pabigat, isang tamang epa, at isang
tamang hin. Ako si Yahweh na inyong Diyos, na siyang nagdala sa inyo palabas sa
lupain ng Ehipto. [37] Dapat ninyong sundin ang lahat ng aking mga kautusan at lahat
ng aking mga batas, at gawin ang mga ito. Ako si Yahweh.""

20

[1] Nakipag-usap si Yahweh kay Moises, na sinasabing, [2] "Sabihin sa bayan ng
Israel, 'Sinuman sa mga mamamayan ng Israel, o sinumang dayuhan na namumuhay
sa Israel na magbigay ng sinuman sa kanyang mga anak kay Molec, ay tiyak na

papatayin. Dapat siyang batuhin ng mga tao sa lupain gamit ang mga bato. [3] Haharap
din ako laban sa taong iyon at tatanggalin siya mula sa kanyang mga tao dahil ibinigay
niya ang kanyang anak kay Molec, upang dungisan ang aking banal na lugar at
lapastanganin ang aking banal na pangalan. [4] Kung ipipikit ng mga tao sa lupain
ang kanilang mga mata sa lalaking iyon kapag ibinigay ang sinuman sa kanyang mga
anak kay Molec, kung hindi nila pinatay, [5] sa gayon ako mismo ang haharap laban sa
taong iyon at sa kanyang angkan, at tatanggalin ko siya at bawat isa pang gagamitin sa
masama ang kanyang sarili para gumanap bilang isang babaeng bayaran kay Molec.
[6] Ang isang taong pumupunta sa mga nakikipag-usap sa patay, o sa mga nakikipag-
usap sa mga espiritu para isama ang kanilang sarili ssa kanila, haharap ako laban
sa taong iyon; tatanggalin ko siya mula sa kanyang bayan. [7] Kaya ialay ninyo ang
inyong mga sarili kay Yahweh at maging banal, dahil ako si Yahweh ang inyong Diyos.
[8] Dapat ninyong sundin ang aking mga utos at isagawa ang mga ito. Ako si Yahweh, na
siyang nagtatalaga sa inyo para sa aking sarili. [9] Ang lahat na sumusumpa sa kanyang
ama o sa kanyang ina ay tiyak na papatayin. Isinumpa niya ang kanyang ama o
ang kanyang ina, kaya siya ay nagkasala at karapat-dapat mamatay. [10] Ang taong
gumagawa ng pangangalunya sa asawa ng ibang lalaki, iyon ay, sinumang gumagawa
ng pangangalunya sa asawa ng kanyang kapitbahay—ang nakikiapid na lalaki at ang
nakikiapid na babae ay tiyak na kapwa papatayin. [11] Ang lalaking sumisiping sa
asawa ng kanyang ama para makipagtalik sa kanya ay nagdulot ng kahihiyan sa
kanyang sariling ama. Kapwa ang anak na lalaki at ang asawa ng kanyang ama ay
tiyak na papatayin. Sila ay nagkasala at karapat-dapat mamatay. [12] Kung sipingan ng
isang lalaki ang kanyang manugang na babae, tiyak na kapwa silang dapat patayin.
Nakagawa sila ng kabuktutan. Sila ay nagkasala at karapat-dapat mamatay. [13] Kapag
sumiping ang isang lalaki sa kapwa lalaki, tulad ng sa isang babae, pareho silang
nakagawa ng kasuklam-suklam na bagay. Tiyak na dapat silang patayin. Sila ay
nagkasala at karapat-dapat mamatay. [14] Kung pakasalan ng isang lalaki ang isang
babae at pakasalan din ang kanyang ina, ito ay kasamaan. Dapat silang sunugin,
kapwa siya at ang mga babae, upang hindi magkaroon ng kasamaan sa inyo. [15] Kung
sumiping ang isang lalaki sa isang hayop, tiyak na dapat siyang patayin, at dapat
ninyong patayin ang hayop. [16] Kung lumapit ang isang babae sa anumang hayop
para sipingan ito, dapat ninyong patayin ang babae at ang hayop. Tiyak na dapat
silang patayin. Sila ay nagkasala at karapat-dapat mamatay. [17] Kung sumiping ang
isang lalaki sa kanyang kapatid na babae, alinman sa anak na babae ng kanyang
ama o alinman sa anak na babae ng kanyang ina—kung sumiping siya sa babae at
ang babae sa kanya, ito ay isang kahiya-hiyang bagay. Dapat silang alisin mula sa
presensiya ng kanyang mga tao, dahil sumiping siya sa kanyang kapatid na babae.
Dapat niyang dalhin ang kanyang kasalanan. [18] Kung sipingan ng isang lalaki ang
isang babae sa panahon ng kanyang pagreregla at nakipagtalik sa kaniya, binuksan
niya ang agusan ng kanyang dugo, ang pinagmumulan ng kanyang dugo. Kapwa
ang lalaki at babae ay dapat alisin mula sa kanilang bayan. [19] Hindi ninyo dapat
sipingan ang kapatid na babae ng inyong ina, ni kapatid na babae ng inyong ama,
dahil ipapahiya ninyo ang inyong malapit na kamag-anak. Dapat ninyong dalhin ang
sarili ninyong kasalanan. [20] Kung sipingan ng isang lalaki ang asawa ng kanyang
tiyuhin, ipinahiya niya ang kanyang tiyuhin. Dapat nilang dalhin ang sarili nilang
kasalanan at mamatay ng walang anak. [21] Kung pakasalan ng isang lalaki ang asawa
ng kanyang kapatid na lalaki, ito ay kalaswaan dahil nagkaroon siya ng kaugnayang
lumalabag sa kasal ng kanyang kapatid na lalaki, at hindi sila magkakaanak. [22] Kaya
dapat ninyong sundin ang lahat ng aking mga batas at lahat ng aking mga utos; dapat
ninyong sundin ang mga ito sa gayon hindi kayo isusuka ng lupain kung saan ko kayo

dadalhin para manirahan. 23 Hindi kayo dapat mamuhay sa mga kaugalian ng mga
bansang itataboy ko sa harapan ninyo, dahil ginawa nila ang lahat ng mga bagay na
ito, at kinamumuhian ko ang mga ito. 24 Sinabi ko sa inyo, "Mamanahin ninyo ang
kanilang lupain; ibibigay ko ito sa inyo para angkinin, isang lupaing dinadaluyan ng
gatas at pulot. Ako si Yahweh na inyong Diyos, na siyang naghiwalay sa inyo mula
sa ibang mga tao. 25 Kaya dapat ninyong kilalanin ang kaibahan ng malinis na mga
hayop at ng marumi, at kaibahan ng maruming mga ibon at ang malinis. Huwag
dapat ninyong dungisan ang inyong mga sarili ng mga maruming hayop o mga ibon
o anumang nilikhang gumagapang sa lupa, na inihiwalay ko bilang marumi mula sa
inyo. 26 Kayo ay dapat maging banal, dahil Ako, si Yahweh, ay banal, at ibinukod ko
kayo mula sa ibang mga tao, dahil kayo ay aking pag-aari. 27 Tiyak na dapat patayin
ang isang lalaki o isang babaeng nakikipag-usap sa patay o nakikipag-usap sa mga
espiritu. Dapat silang batuhin ng mga tao gamit ang mga bato. Sila ay nagkasala at
nararapat mamatay."'

21

1 Sinabi ni Yahweh kay Moises: "Nagsalita sa mga pari, ang mga anak na lalaki
ni Aaron, at kanilang sinabi, 'Walang isa sa inyo ang gagawing hindi malinis ang
kaniyang sarili para sa mga namatay sa kaniyang mga tao, 2 maliban para sa isang
malapit na kamag-anak—para sa kaniyang ina at ama, para sa kaniyang anak na
lalaki at babae, o para sa kaniyang kapatid 3 o para sa isang birheng kapatid na
babae na nasa kaniyang bahay at walang asawa. Para sa kaniya maari niyang
gawing hindi malinis ang kaniyang sarili. 4 Ngunit hindi niya dapat gawing hindi
malinis ang kanyang sarili dahil sa ibang kamag-anak, upang dungisan ang kanyang
sarili. 5 Hindi dapat mag-ahit ang mga pari ng kanilang mga ulo o ahitin ang mga
gilid ng kanilang balbas, o sugatan ang kanilang katawan. 6 Dapat silang ibukod
para sa kanilang Diyos, at hindi ipahiya ang pangalan ng kanilang Diyos, dahil ang
mga pari ang naghahandog ng mga alay kay Yahweh sa pamamagitan ng apoy, ang
"pagkain" ng kanilang Diyos. Kaya dapat silang ibukod. 7 Hindi sila dapat mag-asawa
ng sinumang babaeng bayaran at nadungisan, at hindi sila dapat mag-asawa ng isang
babaeng hiwalay mula sa kaniyang asawa, sapagkat ibinukod sila para sa kanilang
Diyos. 8 Dapat mo siyang ihandog sapagkat nag-aalay siya ng "pagkain" mula sa
inyong Diyos. Dapat siyang maging banal sa iyong paningin, dahil Ako, si Yahweh,
na siyang naghandog sa inyo sa aking sarili, ay banal din. 9 Sinumang anak na babae
ng pari ang dudungis sa kanyang sarili sa pamamagitan ng pagiging isang babaeng
bayaran ay ipinapahiya ang kaniyang ama. Dapat siyang sunugin. 10 Siya na punong
pari sa kanyang mga kapatid na lalaki, kung kaninong ulo ibinuhos ang panghirang
na langis, at ginawang banal upang magsuot ng mga natatanging kasuotan ng punong
pari, ay hindi dapat guluhin ang kanyang buhok o punitin ang kanyang mga damit.
11 Hindi siya dapat pumunta kahit saan na mayroong isang patay na katawan at
dungisan ang kanyang sarili, kahit para sa kanyang ama o sa kanyang ina. 12 Hindi
dapat iiwan ng punong pari ang dako ng santuwaryo ng tabernakulo o lapastanganin
ang santuwaryo ng kaniyang Diyos, dahil ginawa siyang banal bilang punong pari sa
pamamagitan ng panghirang na langis ng kanyang Diyos. Ako si Yahweh. 13 Dapat
mag-asawa ang punong pari ng isang birhen bilang kanyang asawa. 14 Hindi siya
dapat mag-asawa ng isang balo, isang babaeng hiwalay sa asawa, o isang babaeng
bayaran. Hindi siya dapat mag-asawa ng ganitong mga uri ng babae. Maaari lang
siyang mag-asawa ng isang birhen mula sa kaniyang sariling lahi. 15 Dapat niyang
sundin ang mga patakarang ito, upang hindi niya madungisan ang kaniyang mga
anak sa kaniyang lahi, sapagkat Ako si Yahweh, na naghandog sa kaniya para sa

aking sarili.'" 16 Sinabi ni Yahweh kay Moises, sinasabi, 17 "sabihin kay Aaron at
sabihin niya, 'Sinuman sa iyong mga kaapu-apuhan hanggang sa buong salinlahi
nila ang may kapansanan sa katawan, hindi siya dapat lumapit upang ihandog ang
'pagkain' ng kanyang Diyos. 18 Hindi dapat lumapit kay Yahweh ang sinumang taong
may kapansanan sa katawan, gaya ng isang taong bulag, isang taong pilay, isa na
ang anyo ay nasira o pumangit, 19 isang taong pilay ang kamay o paa, 20 kuba o
taong unano, o isang taong may kapansanan sa kanyang mga mata, o may isang
sakit, pamamaga, galis, o napinsala ang mga pribadong bahagi. 21 Walang tao sa
mga kaapu-apuhan ni Aaron na pari na may kapansanan ang katawan na maaaring
lumapit upang magsagawa ng mga paghahandog sa pamamagitan ng apoy para kay
Yahweh. Ang isang taong iyon ay may kapansanan sa katawan; hindi siya dapat
lumapit upang ihandog ang 'pagkain' ng kanyang Diyos. 22 Maaari niyang kainin ang
pagkain ng kanyang Diyos, maging ang ilan sa mga kabanalbanalan o ilan sa banal.
23 Gayunman, hindi siya dapat pumasok sa loob ng kurtina o lumapit sa altar, dahil
siya ay may kapansanan sa katawan, upang hindi niya madungisan ang aking banal
na lugar, dahil ako si Yahweh, ang siyang naghandog sa kanila para sa aking sarili.'"
24 Kaya sinabi ni Moises ang mga salitang ito kay Aaron, sa kanyang mga anak na
lalaki, at sa lahat ng mga tao ng Israel.

22

1 Sinabi ni Yahweh kay Moises, sinasabi, 2 "Sabihin kay Aaron at sa kaniyang mga
anak na lalaki, pagsabihan silang lumayo mula sa mga bagay na banal ng mga tao
ng Israel, na inihahandog nila sa akin. Hindi nila dapat lapastanganin ang aking
banal na pangalan. Ako si Yahweh. 3 Sabihin sa kanila, 'Sinuman sa inyong mga
kaapu-apuhan sa buong angkan ng inyong mga tao na marumi kapag lumapit siya sa
mga banal na bagay na inihandog ng mga tao ng Israel kay Yahweh, dapat ihiwalay
ang taong iyon mula sa harap ko. Ako si Yahweh. 4 Wala sa mga kaapu-apuhan ni
Aaron na may nakakahawang sakit sa balat, o isang impeksiyong dumadaloy mula
sa kaniyang katawan, ang maaaring kumain ng alinman sa mga alay na ginawa para
kay Yahweh hanggang siya ay malinis. Sinuman ang hahawak sa anumang bagay na
marumi sa pamamagitan ng paghawak sa patay, o sa pamamagitan ng paghawak sa
isang lalaking may daloy ng semilya, 5 o sinumang hahawak ng anumang hayop na
gumagapang na nagpaparumi sa kaniya, o sinumang tao na nagpaparumi sa kanya,
maging anumang uri ng karumihang ito— 6 pagkatapos ang pari na hahawak sa
anumang marumi ay magiging marumi hanggang gabi. Hindi siya dapat kumain
ng anumang mga banal na bagay, maliban lang kung pinaliguan niya ang kanyang
katawan sa tubig. 7 Kapag lumubog na ang araw, magiging malinis siya. Maaari
siyang kumain mula sa banal na mga bagay pagkatapos ng paglubog ng araw, dahil
ang mga ito ay kaniyang pagkain. 8 Hindi siya dapat kumain ng anumang bagay na
natagpuang patay o pinatay ng mga mababangis na hayop, kung saan madudungisan
niya ang kanyang sarili. Ako si Yahweh. 9 Dapat sumunod ang mga pari sa mga
tagubilin ko, o magkakasala sila at maaaring mamatay dahil sa paglapastangan sa
akin. Ako si Yahweh, na siyang naghahandog sa kanila sa aking sarili. 10 Walang
sinumang hindi kapamilya ng pari, maging ang mga bisita ng isang pari o kaniyang
mga inupahang tagapaglingkod ang maaaring kumain ng anumang bagay na banal.
11 Ngunit kung bumili ang isang pari ng alipin sa kaniyang sariling pera, maaaring
kumain ang aliping iyan mula sa mga bagay na inihiwalay para kay Yahweh. At
ang mga miyembro sa pamilya ng pari at mga aliping ipinanganak sa kaniyang
bahay, maaari din silang kumain kasama niya mula sa mga bagay na iyon. 12 Kung
ikinasal sa isang hindi pari ang anak na babae ng isang pari, hindi siya maaaring

kumain ng anumang banal na ambag na mga handog. 13 Ngunit kung isang balo ang
anak na babae ng pari, o hiwalay, at kung wala siyang anak, at kung babalik siya
upang manirahan sa bahay ng kanyang ama gaya noong kanyang kabataan, maaari
siyang kumain mula sa pagkain ng kanyang ama. Ngunit walang sinumang hindi
pamilya ng pari ang maaaring kumain mula sa pagkain ng pari. 14 Kung kumain ang
isang tao ng isang banal na pagkain na hindi ito nalalaman, dapat niyang bayaran
ang pari para rito; dapat niyang dagdagan ng ikalimang bahagi ito at ibalik ito sa
pari. 15 Hindi dapat bastusin ng mga tao ng Israel ang mga bagay na banal na
itinaas at inihandog kay Yahweh, 16 at idudulot ang kanilang sarili upang dalhin ang
kasalanang gagawin silang may sala sa pagkain ng banal na pagkain, dahil ako si
Yahweh, na siyang naghahandog sa kanila sa aking sarili."' 17 Sinabi ni Yahweh kay
Moises, sinasabi, 18 "Sabihin kay Aaron at sa kaniyang mga anak na lalaki, at lahat
ng mga tao ng Israel. Sabihin sa kanila, 'Sinumang Israelita, o isang banyaga na
naninirahan sa Israel, kapag maghahandog sila ng isang alay— kahit na ito ay para
tuparin ang isang panata o kahit na ito ay isang kusang handog, o maghahandog sila
kay Yahweh ng isang handog na susunugin, 19 kung ito ay tatanggapin, dapat silang
maghandog ng isang lalaking hayop na walang kapintasan mula sa baka, tupa, o mga
kambing. 20 Pero hindi ninyo dapat ialay ang anumang may kapintasan. Hindi ko
ito tatanggapin sa ngalan ninyo. 21 Sinumang maghandog ng alay para sa pagtitipon-
tipon ng handog mula sa maraming tao o sa kawan ni Yahweh para tuparin ang isang
panata, o bilang isang kusang handog, dapat wala itong kapintasan para tanggapin.
Dapat walang depekto ang hayop. 22 Hindi kayo dapat maghandog ng mga hayop
na bulag, baldado, o lumpo, o mayroong mga kulugo, mga sugat, o mga galis. Hindi
ninyo dapat ihandog ang mga ito kay Yahweh bilang alay sa pamamagitan ng apoy
sa altar. 23 Maaari ninyong ihandog bilang kusang handog ang isang lalaking baka o
kordero na sira ang anyo o maliit, ngunit ang isang handog na katulad niyan ay hindi
tatanggapin para sa isang panata. 24 Huwag maghandog kay Yahweh ng mga hayop
na may bugbog, durog, sira o hiwa sa mga pampaanak na bahagi. Huwag ihandog ang
mga ito sa inyong lupain, 25 at huwag tanggapin ang mga ito mula sa kamay ng isang
dayuhan bilang pagkaing inihandog sa Diyos, dahil may mga depekto o kapintasan
sa mga ito. Hindi ko tatanggapin ang mga ito sa ngalan ninyo. 26 Nakipag-usap si
Yahweh kay Moises at sinabi, 27 "Kapag ipinanganak ang isang guya o isang tupa o
isang kambing, dapat itong manatili sa kaniyang ina ng pitong araw. Pagkatapos mula
sa walong araw, maaaring tanggapin ito bilang isang alay para sa isang handog na
gawa sa apoy kay Yahweh. 28 Huwag pumatay ng isang baka o tupang babae kasama
ang kaniyang anak, sa ganitong araw. 29 Kapag mag-aalay kayo ng isang handog ng
pasasalamat kay Yahweh, dapat kayong mag-alay nito sa isang katanggap-tanggap
na paraan. 30 Dapat itong kainin sa ganitong araw na inihandog ito. Hindi kayo
dapat magtira nito hanggang sa susunod na umaga. Ako si Yahweh. 31 Kaya dapat
ninyong sundin ang aking mga kautusan at tuparin ang mga ito. Ako si Yahweh.
32 Huwag dapat ninyong ilagay sa kahihiyan ang aking banal na pangalan. Dapat
akong kilalanin bilang banal ng mga bayan ng Israel. Ako si Yahweh na inaalay ko sa
inyong sarili. 33 na siyang naglabas sa inyo sa lupain ng Ehipto, upang maging inyong
Diyos. Ako si Yahweh."

23

1 Kinausap ni Yahweh si Moises: 2 "Kausapin mo ang bayan ng Israel, at sabihin
sa kanila, 'Ang itinalagang mga pista para kay Yahweh, kung saan dapat ninyong
ipahayag bilang banal na mga pagpupulong, ay karaniwang mga pista sa akin.
3 Maaari kayong magtrabaho sa loob ng anim na araw, ngunit sa ikapitong araw

ay isang ganap na Araw ng Pamamahinga, isang banal na pagpupulong. Dapat hindi
kayo magtatrabaho sapagkat ito ay isang Araw ng Pamamahinga para kay Yahweh
sa lahat ng mga lugar kung saan kayo nakatira. 4 Ito ay ang mga itinalagang pista
ni Yahweh, ang banal na mga pagpupulong na dapat ninyong ipahayag ayon sa
kanilang itinalagang mga panahon: 5 Sa unang buwan, sa ikalabing-apat na araw
ng buwan sa takipsilim, ay Paskuwa ni Yahweh. 6 Sa ikalabing-limang araw sa
parehong buwan ay ang Pista ng Tinapay na Walang Lebadura para kay Yahweh.
Dapat ninyong kainin ang tinapay na walang lebadura sa loob ng pitong araw. 7 Sa
unang araw mayroon kayong isang pagpupulong na inihandog kay Yahweh, dapat
hindi kayo gagawa ng karaniwang trabaho. 8 Dapat kayong mag-alay ng isang handog
na gawa sa pamamagitan ng apoy para kay Yahweh sa loob ng pitong araw. Ang
ikapitong araw ay isang pagpupulong na inihandog para kay Yahweh na kung saan
dapat hindi kayo gagawa ng karaniwang trabaho.'" 9 Kinausap ni Yahweh si Moises,
sinasabi, 10 "Kausapin mo ang mga bayan ng Israelita at sabihin sa kanila, 'Kapag
dumating kayo sa loob ng lupain na ibibigay ko sa inyo, at kapag ginapas ninyo ang
ani nito, sa gayon dapat dalhin ninyo sa pari ang isang tali ng mga unang prutas
nito. 11 Itataas niya ang tali sa harap ni Yahweh at idulog ito kay Yahweh, upang
tanggapin ito para sa ngalan mo. Ito ay sa araw pagkatapos ng Araw ng Pamamahinga
na itataas ito ng pari at idudulog ito sa akin. 12 Kapag sa araw na itinaas ninyo
ang tali at idinulog ito sa akin, dapat ninyong ihandog ang isang taong gulang na
lalaking tupa at walang dungis bilang isang handog na susunugin para kay Yahweh.
13 Dapat ang handog na pagkaing butil dalawang ikapu ng isang epah ng pinong
harina na hinaluan ng langis, isang handog na ginawa sa pamamagitan ng apoy para
kay Yahweh, para magpalabas ito ng isang mabangong amoy, at kasama dito ang
isang inuming handog na alak, sa ikaapat na bahagi ng isang hin. 14 Dapat hindi
kayo kakain ng tinapay, ni inihaw o sariwang butil, hanggang sa parehong araw ng
inyong pagdadala itong handog sa inyong Diyos. Magiging isang permanenteng batas
ito hanggang sa katapusan ng inyong mga angkan, sa bawat lugar ng inyong titirhan.
15 Magbibilang kayo kinabukasan mula sa Araw ng Pamamahinga, mula sa araw
ng dinala ninyo ang tali na paghahandog para itaas at idinulog, pitong buong linggo,
pitong Araw ng Pamamahinga, 16 hanggang ang araw pagkatapos ang ikapitong Araw
ng Pamamahinga. Iyon ay, dapat kayong bumilang ng limampung araw. Pagkatapos
dapat ninyong ialay ang isang handog ng bagong butil kay Yahweh. 17 Dapat ninyong
ilabas sa inyong mga bahay ang dalawang tinapay na ginawa mula sa dalawang ikapu
ng isang epah. Dapat ginawa ang mga ito mula sa pinong harina at inihurno kasama
ang lebadura; isang paghahandog ang mga ito mula sa unang mga prutas na itataas at
idinulog kay Yahweh. 18 Dapat ninyong idulog kasama ang tinapay, pitong tupa isang
taong gulang at walang dungis, isang batang toro, at dalawang lalaking tupa. Dapat
itong maging isang handog na susunugin para kay Yahweh, kasama ang kanilang
handog ng pagkaing butil at kanilang mga inuming handog, isang paghahandog na
ginawa sa pamamagitan ng apoy at maglalabas ng isang mabangong amoy para kay
Yahweh. 19 Maghahandog kayo ng isang lalaking kambing para sa isang handog para
sa kasalanan, at dalawang tupang lalaki na isang taong gulang para isang alay, bilang
mga handog ng pagtitipon-tipon. 20 Dapat itataas ng pari ang mga ito sa harapan ni
Yahweh, kasama ang tinapay sa unang mga prutas, at idulog ang mga ito sa kanya
bilang isang paghahandog kasama ang dalawang tupa. Mga banal na handog ito kay
Yahweh para sa pari. 21 Dapat gumawa kayo ng isang pahayag sa parehong araw na
iyon. Magkakaroon ng isang banal na pagpupulong, at dapat hindi kayo gagawa ng
karaniwang trabaho. Magiging isang permanenteng batas ito hanggang sa katapusan
ng inyong mga salinlahi sa lahat ng mga lugar kung saan kayo nakatira. 22 Kapag

gagapasin ninyo ang ani ng inyong lupain, dapat hindi ninyo gagapasin nang lubos
ang mga sulok ng inyong mga bukirin, at dapat hindi ninyo iipunin ang mga naipon
ninyong ani. Dapat ninyong iwanan ang mga ito para sa mga mahihirap at para sa
mga dayuhan. Ako ay Yahweh na inyong Diyos.'" 23 Kinausap ni Yahweh si Moises,
sinasabi, 24 "Kausapin ang bayan ng Israel at sabihin, 'Sa ikapitong buwan, ang unang
araw ng buwan na iyon magiging isang mataimtim na pahinga para sa inyo, isang
alaala sa pamamagitan ng pag-ihip ng mga trumpeta, at isang banal na pagpupulong.
25 Dapat hindi kayo gagawa ng karaniwang trabaho, at dapat ninyong ialay ang isang
handog na ginawa sa pamamagitan ng apoy kay Yahweh.'" 26 Pagkatapos kinausap ni
Yahweh si Moises, sinasabi, 27 "Ngayon ang ika-sampung araw ng ikapitong buwan
magiging Araw ng Pambayad ng Kasalanan. Dapat magiging isang pagpupulong na
inilaan kay Yahweh, dapat magpakumbaba kayo at gumawa ng isang handog na
inialay sa pamamagitan ng apoy para kay Yahweh. 28 Dapat hindi kayo magtatrabaho
sa araw na iyon sapagkat ito ay ang Araw ng Pambayad ng Kasalanan, upang gawin
ang pambayad ng kasalanan para sa inyong mga sarili sa harapan ni Yahweh na
inyong Diyos. 29 Ang sinumang hindi magpapakumbaba ng kaniyang sarili sa araw
na iyon dapat ihiwalay mula sa kaniyang mga tao. 30 Ang sinumang gagawa ng
trabaho sa araw na iyon, Ako, Yahweh, lilipulin ko siya mula sa kanyang mga tao.
31 Dapat hindi kayo gagawa ng kahit anong trabaho sa araw na iyon. Magiging
isang permanenteng batas ito hanggang sa katapusan ng inyong mga salinlahi sa
lahat ng mga lugar kung saan kayo nakatira. 32 Dapat ang araw na ito ay maging
isang mataimtim na Araw ng Pamamahinga para sa inyo, at magpakumbaba kayo
sa ikasiyam na buwan. Mula sa gabi hanggang sa susunod na gabi dapat ninyong
panatilihin ang Araw ng inyong Pamamahinga.' 33 Kinausap ni Yahweh si Moises,
sinasabi, 34 "Kausapin ang mga bayan ng Israel, sinasabi, 'Sa ikalabing-limang araw
ng ikapitong buwan magiging Pista ng mga Kanlungan para kay Yahweh. Magtatagal
ito ng pitong araw. 35 Dapat magkaroon ng isang banal na pagpupulong sa unang
araw. Dapat hindi kayo gagawa ng karaniwang trabaho. 36 Sa loob ng pitong araw
dapat kayong maghandog ng isang alay na ginawa sa pamamagitan ng apoy para
kay Yahweh. Sa ikawalong araw dapat magkaroon ng isang banal na pagpupulong,
at dapat kayong gumawa ng isang alay na ihahandog sa pamamagitan ng apoy para
kay Yahweh. Ito ay isang mataimtin na pagpupulong, at hindi kayo gagawa kahit
anong karaniwang trabaho. 37 Ito ay ang itinalagang mga pista para kay Yahweh, na
dapat ninyong ipahayag bilang banal na mga pagpupulong para maghandog ng alay
na ginawa sa pamamagitan ng apoy para kay Yahweh, isang handog na susunugin at
isang handog na pagkaing butil, mga alay at mga inuming handog, isa sa bawat araw
nito. 38 Mga pistang ito'y magiging dagdag sa mga Araw ng Pamamahinga para kay
Yahweh at inyong mga regalo, lahat ninyong mga panata at lahat ninyong kusang
loob na mga handog na inyong ibibigay kay Yahweh. 39 Tungkol sa Pista ng mga
Kanlungan, sa ikalabing-limang araw ng ikapitong buwan, kapag inipon ninyo ang
mga prutas ng mga lupain, dapat ninyong panatilihin ang pista ni Yahweh sa loob
ng pitong araw. Ang unang araw magiging isang mataimtim na pahinga, at ang
ikawalong araw magiging isa ring mataimtim na pahinga. 40 Sa unang araw dapat
magdala kayo ng pinakamainam na prutas mula sa mga puno, mga sanga ng mga
puno ng palma, at madahong mga sanga na mayabong sa mga puno, at mga puno
mula sa batis, at magsasaya kayo sa harapan ni Yahweh na inyong Diyos sa pitong
araw. 41 Sa pitong araw ng bawat taon, dapat ninyong ipagdiwang itong pista para kay
Yahweh. Magiging permanenteng batas ito hanggang sa katapusan ng inyong mga
salinlahi sa lahat ng mga lugar kung saan kayo nakatira. Dapat ninyong ipagdiwang
itong pista sa ikapitong buwan. 42 Dapat kayong manirahan sa maliliit na mga

kanlungan sa loob ng pitong araw. Lahat ng likas na ipinanganak na mga Israelita
dapat tumira sa maliliit na mga kanlungan sa loob ng pitong araw, 43 para ang inyong
mga kaapu-apuhan, angkan sa mga angkan, maaaring malaman kung papaano ko
ginawa ang mga bayan ng Israel na manirahan sa ganoong mga kanlungan nang
inilabas ko sila sa lupain ng Ehipto. Ako si Yahweh ang inyong Diyos,'" 44 Sa ganitong
paraan, ipinahayag ni Moises sa mga bayan ng Israel ang itinalagang kapistahan para
kay Yahweh.

24

1 Kinausap ni Yahweh si Moises, sinasabi, 2 "Utusan ang mga bayan ng Israel para
magdala sa iyo ng dalisay na langis na hinalo mula sa mga olibo para sa langis ng
inyong mga lampara, para laging nasusunog ang mga ito at magbigay ng liwanag.
3 Sa labas ng kurtina bago ang mga tipan ng kautusan sa tolda ng pagpupulong, si
Aaron ay dapat tuloy-tuloy, mula gabi hanggang umaga, panatilihing naka-ilaw ang
lampara sa harap ni Yahweh. Ito ay laging magiging isang batas sa buong angkan
ng iyong mga tao. 4 Ang punong pari ang dapat na magpanatiling nakailaw ang mga
lampara sa harap ni Yahweh, ang mga lampara sa ilawan ng gintong dalisay. 5 Dapat
kang kumuha ng pinong harina at magluluto ng labindalawang tinapay dito. Dapat
na maging dalawang ikasampung ephah sa bawat tinapay. 6 Pagkatapos dapat mong
ayusin ang mga ito sa dalawang linya, anim sa bawat linya, sa mesa ng gintong dalisay
sa harap ni Yahweh. 7 Dapat maglagay ng isang purong insenso sa tabi ng bawat linya
ng mga tinapay bilang isang simbolo ng mga tinapay. Susunugin ang insensong ito
para kay Yahweh. 8 Bawat Araw ng Pamamahinga ang punong pari ang dapat na
palaging maglagay ng tinapay sa harap ni Yahweh, sa ngalan ng mga tao ng Israel.
Bilang isang tanda ng walang hanggang tipan. 9 Ang pag-aalay na ito ay para kay
Aaron at ng kanyang mga anak na lalaki. Dapat nilang kainin ito sa isang lugar na
banal, dahil ganap na inilaan ito sa kanya, yamang kinuha ito mula sa mga alay para
kay Yahweh na gawa sa apoy." 10 Ngayon nangyari na ang anak na lalaki ng isang
babaeng Israelita, na ang ama ay isang taga-Ehipto, sumama sa mga bayan ng Israel.
Itong anak na lalaki ng isang babaeng Israelita ay nakipag-away sa isang lalaking
Israelita sa kampo. 11 Ang anak na lalaki ng babaeng Israelita ay nilapastangan ang
pangalan ni Yahweh at nilait ang Diyos, kaya dinala siya ng mga tao kay Moises.
Ang pangalan ng kanyang ina ay Shelomith, ang anak na babae ni Dibri, mula sa
lipi ni Dan. 12 Ikinulong siya hanggang ang hatol ni Yahweh ay ipahayag sa kanilang
pasya. 13 Pagkatapos kinausap ni Yahweh si Moises, sinabi, 14 "Dalhin sa labas ng
kampo ang taong nilait ang Diyos. Lahat ng nakarinig sa kaniya ay dapat ipatong
ang kanilang kamay sa kanyang ulo, at pagkatapos dapat siyang batuhin ng buong
kapulungan. 15 Dapat mong ipaliwanag sa mga tao ng Israel at sabihin, 'Sinumang
lumait sa kaniyang Diyos ay dapat dalhin ang kaniyang pagkakasala. 16 Siya na
nilapastanganan ang pangalan ni Yahweh ay tiyak na malalagay sa kamatayan. Lahat
ng kapulungan ay tiyak na dapat siyang batuhin, kahit pa nga siya ay isang dayuhan o
isang dayuhang Israelita. Kung sinuman ang lumapastangan sa pangalan ni Yahweh,
dapat siyang malagay sa kamatayan. 17 At ang sinomang pumatay ng isang tao ay
tiyak na dapat ilagay sa kamatayan. 18 Siya na pumatay ng hayop ng iba ay dapat
bayaran ito, buhay sa buhay. 19 Kapag sinugatan ng isang tao ang kaniyang kapit-
bahay, dapat din gawin sa kaniya ang ginawa niya sa kanyang kapit-bahay: 20 bali
sa bali, mata sa mata, ngipin sa ngipin. Bilang siya ay nakagawa ng pinsala sa isang
tao, iyon din ang dapat gawin sa kaniya. 21 Sinuman ang pumatay ng isang hayop
ay dapat itong bayaran, at sinuman ang pumatay ng isang tao ay dapat malagay
sa kamatayan. 22 Dapat kang magkaroon ng magkatulad na batas para sa kapwa

dayuhan at dayuhang Israelita, dahil ako si Yahweh na inyong Diyos.'" 23 Kaya
kinausap ni Moises ang mga tao ng Israel, at dinala ng mga tao ang lalaki sa labas ng
kampo, na siyang lumait kay Yahweh. Binato nila siya ng mga bato. Sinunod ng mga
tao ng Israel ang utos ni Yahweh kay Moises.

25

1 Nakipag-usap si Yahweh kay Moises sa Bundok Sinai, na sinasabing, 2 "Makipag-
usap ka sa mga tao ng Israel at sabihin sa kanila, 'Kapag dumating kayo sa lupaing
ibibigay ko sa inyo, sa gayon dapat na magpatupad ang lupain ng isang Araw ng
Pamamahinga para kay Yahweh. 3 Dapat ninyong taniman ang inyong bukid sa
loob ng anim na taon, at sa loob ng anim na taon dapat ninyong putulan ang
ubasan at tipunin ang mga bunga. 4 Subalit sa ikapitong taon, isang Araw ng
Pamamahinga ng taimtim na pahinga para sa lupa ang dapat ipatupad, isang Araw
ng Pamamahinga para kay Yahweh. Hindi ninyo dapat taniman ang inyong bukid
o putulan ang inyong ubasan. 5 Hindi kayo dapat magsagawa ng isinaayos na pag-
aani ng anumang tumutubong mag-isa, at hindi kayo dapat magsagawa ng isinaayos
na pag-aani ng anumang ubas na tumutubo sa mga hindi pinutulang baging ninyo.
Ito ay magiging isang taon ng taimtim na pahinga para sa lupa. 6 Anuman ang
tumubo sa hindi sinakang lupa sa panahon ng taon ng Araw ng Pamamahinga ay
magiging pagkain para sa inyo. Kayo, ang inyong mga lalaki at babaeng lingkod,
ang inyong mga upahang lingkod at ang mga dayuhang naninirahan kasama ninyo
ay maaaring magtipon ng pagkain. 7 At ang inyong mga alagang hayop at saka mga
mababangis na hayop ay maaaring kainin anuman ang tumubo sa lupa. 8 Dapat
kayong bumilang ng pitong taon ng mga Araw ng Pamamahinga, iyon ay, pitong ulit
na pitong taon, upang magkaroon ng pitong mga Araw ng Pamamahingang taon,
na binubuo ng apatnapu't siyam na taon. 9 Pagkatapos dapat kayong umihip ng
maingay na trumpeta sa lahat ng dako sa ikasampung araw ng ikapitong buwan.
Sa Araw ng Pagbabayad ng Kasalanan dapat kayong umihip ng isang trumpeta sa
kabuuan ng lahat ng inyong lupain. 10 Dapat ninyong italaga ang ikalimampung
taon kay Yahweh at magpahayag ng kalayaan sa buong lupain para sa lahat ng
naninirahan dito. Magiging isang Paglaya ito para sa inyo, kung saan dapat ibalik
ang mga ari-arian at mga alipin sa kanilang mga pamilya. 11 Ang ikalimampung
taon ay magiging isang Paglaya para sa inyo. Hindi kayo dapat magtanim o gumawa
ng isinaayos na pag-aani. Kainin anuman ang tumutubong mag-isa, at tipunin ang
mga ubas na tumutubo sa hindi pinutulang mga baging. 12 Dahil isang Paglaya iyon,
na magiging banal para sa inyo. Dapat ninyong kainin ang bungang tumutubong
mag-isa mula sa kabukiran. 13 Dapat ninyong ibalik ang bawat isa sa kanyang
sariling ari-arian sa Taon ng Paglaya. 14 Kung magbebenta kayo ng anumang lupa
sa inyong kapit-bahay o bibili ng anumang lupa mula sa inyong kapit-bahay, hindi
ninyo dapat dayain o gawan ng masama ang isa't isa. 15 Kung bibili kayo ng lupa
mula sa inyong kapit-bahay, isaalang-alang ang bilang ng mga taon at mga pananim
na maaaring anihin hanggang sa susunod na Paglaya. Dapat din iyong isaalang-alang
ng inyong kapit-bahay na nagbebenta ng lupa. 16 Ang higit na malaking bilang ng taon
hanggang sa susunod na Paglaya ay magdaragdag sa halaga ng lupa, at ang higit na
maliit na bilang ng taon hanggang sa susunod na Paglaya ay magbabawas sa halaga,
dahil ang bilang ng pag-aani na idudulot ng lupa para sa bagong may-ari ay may
kaugnayan sa bilang ng mga taon bago ang susunod na Paglaya. 17 Hindi ninyo dapat
dayain o gawan ng masama ang isa't isa; sa halip, dapat ninyong parangalan ang
inyong Diyos, sapagkat ako ay Yahweh, na inyong Diyos. 18 Kaya nga dapat ninyong
sundin ang aking mga kautusan, ingatan ang aking mga batas, at tuparin ang mga

iyon. Sa gayon ligtas kayong mamumuhay sa lupain. 19 Mamumunga ang lupain, at
kakain kayo hanggang mabusog at ligtas na mamumuhay roon. 20 Maaaring sabihin
ninyo, "Anong kakainin namin sa panahon ng ikapitong taon? Masdan, hindi kami
makakapagtanim o makakapagtipon ng bunga." 21 Iuutos kong dumating sa inyo ang
aking pagpapala sa ikaanim na taon, at magbibigay ito ng aning sapat para sa tatlong
taon. 22 Magtatanim kayo sa ikawalong taon at patuloy na kakain mula sa bunga ng
mga nakaraang taon at mga itinagong pagkain. Hanggang sa dumating ang ani ng
ikasiyam na taon, makakakain kayo mula sa mga pagkaing itinago sa mga nakaraang
taon. 23 Hindi dapat ipagbili ang lupa sa bagong permanenteng may-ari, dahil sa
akin ang lupa. Kayong lahat ay mga dayuhan at pansamantalang naninirahan sa
aking lupain. 24 Dapat ninyong sundin ang karapatan ng pagtubos para sa lahat ng
lupang makamtan ninyo; dapat ninyong payagang muling bilhin ang lupa ng pamilya
ng kung kanino ninyo ito binili. 25 Kung naging mahirap ang kapwa ninyo Israelita
at dahil doon ipinagbili ang ilan sa kanyang ari-arian, sa gayon maaaring bilhin
muli ng pinakamalapit niyang kamag-anak ang ari-ariang ipinagbili niya sa inyo.
26 Kung ang isang tao ay walang kamag-anak para tumubos ng kanyang ari-arian,
subalit kung umunlad siya at may kakayahang tubusin ito, 27 sa gayon maaari niyang
kuwentahin ang mga taon mula nang ipinagbili ang lupa at bayaran ang nalalabi
sa tao na kung kanino niya ito ipinagbili. Pagkatapos maaari siyang bumalik sa
kanyang sariling ari-arian. 28 Subalit kung hindi niya kayang bawiin ang lupa para
sa kanyang sarili, sa gayon mananatili ang lupang ipinagbili niya sa pagmamay-ari
ng bumili nito hanggang sa Taon ng Paglaya. Sa Taon ng Paglaya, ibabalik ang lupa sa
taong nagbenta nito, at babalik ang tunay na may-ari sa kanyang ari-arian. 29 Kung
ang isang tao ay magbebenta ng isang bahay sa isang pinaderang siyudad, sa gayon
maaari niya itong bilhin muli sa loob ng isang buong taon matapos na ipagbili ito.
Sa loob na isang buong taon magkakaroon siya ng karapatan ng pagtubos. 30 Kung
hindi matubos ang bahay sa loob ng isang buong taon, sa gayon ang bahay na nasa
pinaderang siyudad ay magiging permanenteng ari-arian ng taong bumili nito, sa
kabuuan ng mga salinhlahi ng kanyang mga kaapu-apuhan. Hindi na ibabalik ang
bahay na iyon sa Paglaya. 31 Subalit ang mga bahay sa mga bayan na walang pader
sa palibot ng mga iyon ay magiging ari-ariang may kaugnayan sa mga bukirin ng
bansa. Maaaring bilhin muli ang mga iyon, at dapat ibalik ang mga iyon sa panahon
ng paglaya. 32 Gayunman, ang mga bahay na pagmamay-ari ng mga Levita sa kanilang
mga siyudad ay maaaring tubusin sa anumang oras. 33 Kung hindi tutubusin ng isa
sa mga Levita ang bahay na ipinagbili niya, sa gayon dapat ibalik ang bahay na
ipinagbili sa siyudad kung saan ito naroon sa Paglaya, dahil ang mga bahay sa mga
siyudad ng mga Levita ay ari-arian nila sa gitna ng mga tao ng Israel. 34 Subalit hindi
maaring ipagbili ang mga bukid sa palibot ng kanilang mga siyudad dahil ang mga
iyon ay permanenteng ari-arian ng mga Levita. 35 Kung naging mahirap ang kapwa
kababayan ninyo, kung kaya hindi na niya kayang itaguyod ang kanyang sarili, sa
gayon dapat ninyo siyang tulungan tulad ng tutulungan ang isang dayuhan o sino pa
mang naninirahan bilang tagalabas na kasama ninyo. 36 Huwag siyang singilin ng
tubo o subukang kumita mula sa kanya sa anumang paraan, ngunit parangalan ang
inyong Diyos upang ang kapatid ninyo ay makapanatiling namumuhay kasama ninyo.
37 Hindi ninyo siya dapat bigyan ng pautang na pera at patawan ng tubo, ni pagbilhan
ng iyong pagkain upang kumita. 38 Ako ay Yahweh na inyong Diyos na naglabas sa
inyo mula sa lupain ng Ehipto, upang ibigay ko sa inyo ang lupain ng Canaan, at
upang ako ay maging Diyos ninyo. 39 Kung maging mahirap ang kapwa kababayan
ninyo at ipagbili ang kanyang sarili sa inyo, hindi ninyo siya dapat pagtrabahuhin
tulad ng isang alipin. 40 Ituring siyang isang upahang lingkod. Dapat siyang maging

tulad ng isang taong pansamantalang naninirahan kasama ninyo. Maglilingkod siya
sa inyo hanggang sa Taon ng Paglaya. [41] Pagkatapos aalis siya mula sa inyo, siya at
ang kanyang mga anak na kasama niya, at babalik siya sa kanyang sariling pamilya
at sa ari-arian ng kanyang ama. [42] Sapagkat mga lingkod ko sila na inilabas ko
mula sa lupain ng Ehipto. Hindi sila ipagbibili bilang mga alipin. [43] Hindi ninyo
sila dapat pamunuan nang malupit, subalit dapat ninyong parangalan ang inyong
Diyos. [44] Para sa inyong mga aliping lalaki at babae, na maaari ninyong makuha
mula sa mga bansang naninirahan sa palibot ninyo, maaari kayong bumili ng mga
alipin mula sa kanila. [45] Maaari rin kayong bumili ng mga alipin sa mga dayuhang
naninirahan kasama ninyo, iyon ay, mula sa kanilang mga pamilyang kasama ninyo,
mga batang ipinanganak sa inyong lupain. Maaari ninyo silang maging ari-arian.
[46] Maaari ninyong ibigay ang ganyang mga alipin bilang isang pamana sa inyong
mga anak na kasunod ninyo, para panghawakan bilang ari-arian. Mula sa kanila
ay maaari kayong palaging bumili ng inyong mga alipin, ngunit hindi ninyo dapat
pamunuan ang mga tao ng Israel nang may pagmamalupit. [47] Kung isang dayuhan
o isang taong pansamantalang naninirahan kasama ninyo ang naging mayaman, at
kung isa sa mga kapwa ninyo Israelita ang naging mahirap at ipagbili ang kanyang
sarili sa dayuhang iyon, o sa isang tao sa pamilya ng isang dayuhan, [48] matapos na ang
inyong kapwa Israelita ay nabili, maaari siyang muling bilhin. Isang tao sa kanyang
pamilya ang maaaring tumubos sa kanya. [49] Marahil ang tiyuhin ng tao o anak ng
kanyang tiyuhin ang siyang tutubos sa kanya, o sinumang malapit na kamag-anak
niya mula sa kanyang pamilya. O, kung naging maunlad siya, maaari niyang tubusin
ang kanyang sarili. [50] Dapat siyang makipagtawaran sa taong bumili sa kanya; dapat
niyang bilangin ang mga taon mula sa taong ipinagbili niya ang kanyang sarili sa
nakabili sa kanya hanggang sa Taon ng Paglaya. Ang halaga ng kanyang katubusan
ay dapat kuwentahin alinsunod sa halagang ibabayad sa isang upahang lingkod, para
sa bilang ng mga taon na maaari siyang patuloy na magtrabaho para sa bumili
sa kanya. [51] Kung may maraming taon pang natitira hanggang sa Paglaya, dapat
siyang magbalik bayad bilang halaga para sa kanyang katubusan ng isang katumbas
na dami ng perang angkop sa bilang ng mga taong iyon. [52] Kung may ilang taon
na lamang tungo sa Taon ng Paglaya, sa gayon ay dapat siyang makipagtawaran sa
nakabili sa kanya upang ipakita ang bilang ng mga taong natitira bago ang Paglaya,
at dapat siyang magbayad para sa kanyang katubusan alinsunod sa bilang ng mga
taon. [53] Dapat siyang ituring bilang isang taong inuupahan taun-taon. Dapat ninyong
tiyaking hindi siya mapagmalupitan. [54] Kung hindi siya matutubos sa mga paraang
ito, dapat siyang maglingkod hanggang sa Taon ng Paglaya, siya at ang kanyang mga
anak na kasama niya. [55] Para sa akin ang mga tao ng Israel ay mga lingkod. Mga
lingkod ko sila na inilabas ko mula sa lupain ng Ehipto. Ako ay Yahweh na inyong
Diyos.'"

26

[1] "Dapat huwag kayong gumawa ng mga rebulto, ni hindi kayo magtatayo ng
mga nililok na mga larawan o isang sagradong batong haligi at dapat huwag
kayong maglagay sa inyong lupain ng anumang hinulma na imaheng bato na inyong
yuyukudan, sapagkat ako si Yahweh na inyong Dios. [2] Dapat ninyong isagawa ang
aking mga Araw ng Pamamahinga at parangalan ang aking santuwaryo. Ako si
Yahweh. [3] Kung lalakad kayo sa aking mga batas at isaisip ang aking mga utos at
susundin ang mga ito, [4] Sa gayon bibigyan ko kayo ng ulan sa kapanahunan nito;
mapapakinabangan ang lupain at magbibigay ang mga punong kahoy sa bukid ng
kanilang mga bunga. [5] Magpapatuloy ang inyong paggiik hanggang sa panahon ng

aning ubas at aabot ang aning ubas hanggang sa panahon ng pagtatanim. Kakainin
ninyo ang inyong tinapay ng sagana at mamumuhay ng ligtas sa ginawa ninyong
tahanan sa lupain; 6 Magbibigay ako ng kapayapaan sa lupain; hihiga kayo ng walang
kahit na anong kinatatakutan. Aalisin ko ang mga mababangis na hayop mula
sa lupain at hindi dadaan ang espada sa inyong lupain. 7 Hahabulin ninyo ang
inyong mga kaaway at babagsak sila sa inyong harapan sa pamamagitan ng espada.
8 Hahabulin ng lima sa inyo ang isang daan at hahabulin ng isang daan sa inyo ang
sampung libo; babagsak ang inyong mga kaaway sa inyong harapan sa pamamagitan
ng espada. 9 Titingnan ko kayo ng may pagkampi at gagawin ko kayong mabunga at
pararamihin kayo; Itatatag ko ang aking tipan sa inyo. 10 Kakain kayo ng pagkaing
inimbak ng mahabang panahon. Kakailanganin ninyong ilabas ang inyong inimbak
na pagkain dahil kakailanganin ninyo ng lugar para sa bagong ani. 11 Ilalagay ko ang
aking tabernakulo sa inyo at hindi ko kayo itatakwil. 12 Maglalakad ako kasama ninyo,
magiging Diyos ninyo at magiging bayan ko kayo. 13 Ako si Yahweh na inyong Dios
na nagdala sa inyo palabas mula sa lupain ng Ehipto, nang sa ganoon hindi na nila
kayo magiging mga alipin. Winasak ko ang mga rehas ng inyong yugo at pinalakad
kayo ng matuwid. 14 Pero kung hindi kayo makikinig sa akin at hindi sumunod sa
lahat ng mga utos na ito, 15 at kung tatanggihan ninyo ang aking mga kautusan at
kung kamumuhian ang aking mga batas, na hindi ninyo susundin ang lahat ng aking
mga utos, pero susuwayin ko ang tipan— 16 —kung gagawin ninyo ang mga bagay na
ito, ay gagawin ko ito sa inyo: pahihirapan ko kayo ng katakot-takot, sisirain ang mga
mata at unti-unting uubusin ang inyong buhay ng mga sakit at lagnat. Magtatanim
kayo ng inyong mga binhi para sa wala, dahil ang inyong mga kaaway ang kakain
ng bunga ng mga ito. 17 Tatalikuran ko kayo at dadaigin kayo ng inyong mga
kaaway. Pamumunuan kayo ng mga taong galit sa inyo at tatakas kayo kahit walang
humahabol sa inyo. 18 Kung hindi kayo makikinig sa aking mga utos, ay paparusahan
ko kayo ng pitong beses ang tindi para sa inyong mga kasalanan. 19 Babaliin ko ang
inyong pinagmamalaking kapangyarihan. Gagawin ko ang langit sa inyong itaas
na parang bakal at ang inyong lupain na parang tanso. 20 Mauubos ang inyong
lakas para sa wala, sapagkat hindi magkakaroon ang inyong lupa ng ani at hindi
mamumunga ang inyong mga punong kahoy na nasa lupain. 21 Kung maglalakad
kayo laban sa akin at hindi makikinig sa akin, magdadala ako sa inyo ng pitong
beses pang palo na katumbas ng inyong mga kasalanan. 22 Magpapadala ako ng
mapanganib na mga hayop laban sa inyo na magnanakaw ng inyong mga anak, lilipol
ng inyong mga baka at magpapakaunti ng inyong bilang. Kaya magiging pinabayaan
ang inyong mga daanan. 23 Kung sa lahat ng ito, hindi niyo pa rin tinatanggap
ang aking pagtuturo, sa halip nagpatuloy na lumakad laban sa akin, 24 Pagkatapos
lalakad din ako laban sa inyo. Ako mismo ang magpapatama sa inyo ng pitong
beses na palo para sa inyong mga kasalanan. 25 Magdadala ako ng espada sa inyo na
gagawa ng paghihiganti dahil sa pagsuway sa aking mga utos. Maiipon kayo sa loob
ng inyong mga siyudad at magpapadala ako ng mga sakit sa inyo doon at matatalo
kayo sa pamamagitan ng kapangyarihan ng inyong kaaway. 26 Kapag puputulin ko
ang tustos ng inyong pagkain, sampung mga kababaihan ang makakaluto ng inyong
tinapay sa isang hurnohan, at ipamamahagi nila ang inyong tinapay ayon sa timbang.
Kakain kayo ngunit hindi mabubusog. 27 Kung hindi kayo makikinig sa akin kahit pa
na may mga ganitong bagay, at sa halip patuloy na lumakad laban sa akin, 28 ay
lalakad ako laban sa inyo sa galit at paparusahan ko kayo ng kahit pitong beses
pang ulit na katumbas ng inyong mga kasalanan. 29 Kakainin ninyo ang laman ng
inyong mga anak na lalaki; kakainin ninyo ang laman ng inyong mga anak na babae.
30 Gigibain ko ang inyong mga altar, puputulin ko ang inyong mga altar ng insenso,

at itatapon ang inyong mga bangkay sa ibabaw ng bangkay ng inyong mga diyos-
diyosan, at ako mismo, kasusuklaman kayo. 31 Gagawin kong sira-sirang lugar ang
inyong mga lungsod at sisirain ang inyong mga santuwaryo. Hindi ako malulugod
sa samyo ng inyong mga handog. 32 Sisirain ko ang lupain. Sobrang mabibigla ang
inyong mga kaaway na naninirahan doon sa pagkakasira. 33 Ikakalat ko kayo sa mga
bansa, at bubunutin ko ang aking espada at susundan kayo. Pababayaan ang inyong
lupain at magiging sira-sira inyong mga lungsod. 34 Pagkatapos magsasaya ang lupain
sa mga Araw ng Pamamahinga nito hangga't nananatili itong pinabayaan at nasa
lupain kayo ng inyong mga kaaway. Sa panahong iyon, mamamahinga ang lupain
at magpapakasaya sa mga Araw ng Pamamahinga nito. 35 Hangga't nananatili itong
pinabayaan, maangkin nito ang pamamahinga, pamamahinga na hindi nito naangkin
sa inyong mga Araw ng Pamamahinga, noong nanirahan kayo sa lupaing iyon. 36 At
para doon sa mga natira sa inyo sa mga lupain ng mga kaaway, magpapadala ako
ng takot sa inyong mga puso na kahit pa na sa tunog ng isang dahon na hinihipan
sa hangin, magugulantang kayo at tatakas kayo na parang tinatakasan ninyo ang
espada. Babagsak kayo kahit na wala namang humahabol sa inyo. 37 Madadaganan
ninyo ang isa't isa na parang tinatakbuhan ninyo ang espada, kahit na wala namang
humahabol sa inyo. Hindi kayo magkakaroon ng kapangyarihan na tumayo sa harap
ng inyong mga kaaway. 38 Maglalaho kayo sa mga nabibilang na mga bansa, at ang
lupain mismo ng inyong mga kaaway ang lalamon sa inyo. 39 'Yung mga natitira
sa inyo, mabubulok sa kanilang mga kasalanan doon sa mga lupain ng inyong mga
kaaway, at dahil sa kasalanan ng kanilang mga ama, mabubulok din sila. 40 Ngunit
kung aamin sila sa kanilang mga kasalanan at sa kasalanan ng kanilang mga ama,
at sa kanilang kataksilan na pagiging hindi tapat sa akin at sa kanilang paglalakad
laban sa akin— 41 na nagdulot sa akin upang talikuran sila at ibigay sila sa lupain ng
kanilang mga kaaway—kung magpapakumbaba ang kanilang hindi pa tuli na mga
puso, at kung tatanggapin nila ang kaparusahan ng kanilang mga kasalanan, 42 ay
isasaisip ko ang aking kasunduan kay Jacob, aking kasunduan kay Isaac, at ang aking
kasunduan kay Abraham; gayun din, na isasaisip ko ang lupain. 43 Pinabayaan nila
ang lupain, nang sa ikalugod nito ang mga Araw ng Pamamahinga hangga't nananatili
itong pinabayaan nila. Kinailangan nilang pagbayaran ang kaparusahan para sa
kanilang mga kasalanan sapagkat sila mismo ang tumanggi sa aking mga iniatas
at namuhi sa aking mga batas. 44 Pero sa kabila ng lahat ng ito, kapag nasa lupain
sila ng kanilang mga kaaway, hindi ko sila kamumuhian na tuluyan silang lipulin at
hindi puputulin ang aking tipan sa kanila, sapagkat ako si Yahweh na kanilang Diyos.
45 Pero para sa kanilang kapakanan isasaisip ko ang tipan sa kanilang mga ninuno, na
siyang aking dinala palabas mula sa lupain ng Ehipto na nasaksihan ng mga bansa,
upang ako ay maging Diyos nila. Ako si Yahweh." 46 Ito ang mga utos, kautusan, at
mga batas na ginawa ni Yahweh sa pagitan ng kanyang sarili at ng mga tao ng Israel
sa Bundok Sinai sa pamamagitan ni Moises.

27

1 Nangusap si Yahweh kay Moises at sinabi, 2 "Magsalita ka sa mga tao ng Israel
at sabihin sa kanila, 'Kapag gagawa ang isang tao ng isang natatanging panata
na nangangailangang gumamit siya ng isang pamantayang halaga ng isang tao na
ilalaan niya kay Yahweh, gamitin ang sumusunod na mga halaga. 3 Ang inyong
pamantayang halaga para sa isang lalaki mula dalawampu hanggang animnapung
taong gulang ay dapat limampung siklo ng pilak, batay sa siklo ng santuwaryo.
4 Ang inyong pamantayang halaga para sa isang babae sa parehong gulang ay dapat
tatlumpung siklo. 5 Mula limang taon hanggang dalawampung taong gulang ang

inyong pamantayang halaga ay dapat dalawampung siklo para sa lalaki, at sampung
siklo para sa babae. [6] Mula isang buwang gulang hanggang limang taon ang inyong
pamantayang halaga ay dapat limang siklo ng pilak para sa isang lalaki, at tatlong
siklo ng pilak para sa isang babae. [7] Mula animnapung taong gulang pataas ang
inyong pamantayang halaga para sa isang lalaki ay dapat labin limang siklo, at
sampung siklo para sa isang babae. [8] Pero kung ang taong gumawa ng panata ay
hindi makabayad ng pamantayang halaga, kung gayon dapat iharap sa pari ang taong
ibinigay, at bibigyang halaga ng pari ang taong iyon sa pamamagitan ng halagang
makakaya ng isang gumagawa ng panata. [9] Kung gusto ng isang tao na mag-alay ng
isang hayop kay Yahweh, at kung tatanggapin ito ni Yahweh, sa gayon ang hayop
na iyon ay ilalaan sa kanya. [10] Hindi dapat baguhin o palitan ng isang tao ang
isang hayop na iyon, isang mabuti para sa isang masama o isang masama para sa
isang mabuti. Kung gagawin niyang baguhin ang isa para sa iba, sa gayon parehong
mga hayop at ang isa na ipinagpalit ay magiging banal. [11] Gayunman, kung ang
panunumpa ng isang tao na ibigay kay Yahweh ay totoong marumi, kung kaya hindi
ito tatanggapin ni Yahweh, sa gayon dapat dalhin ng tao ang hayop sa isang pari.
[12] Bibigyang halaga ito ng pari, sa pamamagitan ng halaga ng hayop sa pamilihan.
Anuman ang halaga na ibinigay ng pari sa hayop, iyon ang magiging halaga nito.
[13] At kung nais ng may-ari na tubusin ito, ang ikalima ng halaga nito ay idadagdag
sa pantubos na presyo nito. [14] Kung ninanais ng isang tao na ilaan ang kaniyang
bahay para ibukod para kay Yahweh, sa gayon tatantiyahin ng pari ang halaga nito.
Anuman ang ibibigay na halaga ng pari dito, iyon ang magiging halaga nito. [15] Pero
kung ilalaan ng may-ari ang kaniyang tahanan at katagalan ninais na tubusin ito, ang
ikalima ng halaga nito ay idadagdag sa pantubos na presyo, at pagkatapos magiging
kaniyang muli ang bahay. [16] Kung ninanais ng isang tao na ilaan kay Yahweh ang
ilan sa kaniyang lupa, sa gayon ang pagtataya ng halaga nito ay gagawin alinsunod sa
halaga ng binhing kinakailangan upang itanim dito. Magkakahalaga ng limampung
siklo ng pilak ang isang homer ng sebada. [17] Kung ilalaan niya ang kaniyang bukid
sa panahon ng Taon ng Paglaya, ang tinatayang halaga ay mananatili. [18] Pero kung
ilalaan niya ang kaniyang bukid pagkatapos ng Paglaya, sa gayon dapat kwentahin
ng pari ang halaga ng lupa ayon sa bilang ng mga taon na natitira hanggang sa
susunod na Taon ng Paglaya, at dapat bawasan ang tinatayang halaga. [19] Kung
ang taong naglaan ng bukid ay nagnanais na tubusin ito, sa gayon dapat siyang
magdagdag ng ikalima sa tinatayang halaga, at ito ay magiging kaniyang muli. [20] Kung
hindi niya tutubusin ang bukid, o kung ipagbili niya ang bukid sa ibang tao, hindi
na ito matutubos kailanman. [21] Sa halip, ang bukid, kapag ibinalik ito sa Paglaya,
magiging isang banal na regalo kay Yahweh, katulad ng bukid na ganap na ibinigay
kay Yahweh. Mabibilang ito sa pari. [22] Kung ilalaan ng isang tao kay Yahweh ang
bukid na kanyang binili, pero ang bukid na iyon ay hindi bahagi ng lupain ng kanyang
pamilya, [23] pagkatapos aalamin ng pari ang tinatayang halaga hanggang sa Taon ng
Paglaya, at dapat bayaran ng tao ang halaga sa araw na iyon bilang isang banal na
regalo kay Yahweh. [24] Sa Taon ng Paglaya, ibabalik ang bukid sa tao kung kanino ito
binili, sa may-ari ng lupa. [25] Dapat na itakda ang lahat ng mga tinatayang mga halaga
ayon sa timbang ng santuwaryong siklo. Dalawampung gera ang dapat na katumbas
ng isang siklo. [26] Pero ang unang anak ng mga hayop ay nabibilang na kay Yahweh
at walang tao ang maaaring maglaan nito—maging lalaking baka o tupa—sapagkat
ito ay nabibilang kay Yahweh. [27] Kung ito ay isang maruming hayop, maaaring
bilhin itong muli ng may-ari sa tinatayang halaga, at dapat na idagdag ang ikalima sa
halagang iyon. Kung hindi tinubos ang hayop, sa gayon ipagbibili ito sa itinakdang
halaga. [28] Gayunman, walang taong maglalaan kay Yahweh mula sa anumang bagay

na mayroon siya, maging tao o hayop, o lupa ng kanyang pamilya, na maaaring
ipagbili o tinubos. Bawat inilaan na bagay ay banal kay Yahweh. 29 Walang pantubos
ang maaaring ibayad para sa taong ibinukod para patayin. Dapat patayin ang taong
iyon. 30 Lahat ng ikapu ng lupain, maging tumubong butil sa lupa o bunga mula sa
mga puno, ay kay Yahweh. Banal ito kay Yahweh. 31 Kung tutubusin ng isang tao
ang alinman sa kanyang ikapu, dapat siyang magdagdag ng ikalima sa halaga nito.
32 Para sa lahat ng ikapu ng grupo ng mga hayop o ang kawan, anuman ang dumaan
sa ilalim ng tungkod ng pastol, dapat ilaan kay Yahweh ang ikasampu. 33 Hindi dapat
humanap ang pastol ng higit na mabuti o higit na masamang mga hayop, at hindi niya
maaaring ipagpalit ang isa para sa iba. Kung papalitan man niya ito, magiging banal
ang parehong mga hayop at iyon na kung saan ito ipinagpalit. Hindi ito matutubos."'
34 Ito ang mga utos na ibinigay ni Yahweh kay Moises sa Bundok Sinai para sa mga
bayan ng Israel.

Mga Bilang

1 Nagsalita si Yahweh kay Moises sa tolda ng pagpupulong sa ilang ng Sinai.
Nangyari ito sa unang araw ng ikalawang buwan sa loob ng ikalawang taon matapos
na makalabas ang mga tao ng Israel mula sa lupain ng Ehipto. Sinabi ni Yahweh,
2 "Magsagawa ka ng isang pagbibilang sa lahat ng kalalakihan ng Israel sa bawat
angkan, sa mga pamilya ng kanilang mga ama. Bilangin mo sila ayon sa kanilang
mga pangalan. Bilangin mo ang bawat lalaki, ang bawat lalaking 3 dalawampung
taong gulang pataas. Bilangin mo ang lahat ng maaaring makipaglaban bilang mga
kawal para sa Israel. Dapat ninyong itala ni Aaron ang bilang ng mga kalalakihan sa
kanilang armadong mga grupo. 4 Ang isang lalaki mula sa bawat tribu, ang isang ulo
ng angkan ay dapat maglingkod sa iyo bilang pinuno ng tribu. Dapat pangunahan
ng bawat pinuno ang mga kalalakihang makikipaglaban para sa kaniyang tribu. 5 Ito
ang mga pangalan ng mga pinunong dapat makipaglaban na kasama mo: Mula sa
tribu ni Ruben, si Elizur na anak na lalaki ni Sedeur; 6 sa tribu ni Simeon, si Selumiel
na anak na lalaki ni Zurisaddai; 7 mula sa tribu ni Juda, si Naason na anak na lalaki
ni Aminadab; 8 mula sa tribu ni Isacar, si Natanael na anak na lalaki ni Zuar; 9 mula
sa tribu ni Zebulon, si Eliab na anak na lalaki ni Helon; 10 mula sa tribu ni Efraim na
anak na lalaki ni Jose ay si Elisama na anak na lalaki ni Ammiud; mula sa tribu ni
Manases, si Gamaliel na anak na lalaki ni Pedasur; 11 mula sa tribu ni Benjamin na
anak na lalaki ni Jose ay si Abidan na anak na lalaki ni Gideon; 12 mula sa tribu ni Dan,
si Ahiezer na anak na lalaki ni Ammisaddai; 13 mula sa tribu ni Aser, si Pagiel na anak
na lalaki ni Okran; 14 mula sa tribu ni Gad, si Eliasaf na anak na lalaki ni Deuel; 15 at
mula sa tribu ni Neftali, si Ahira na anak na lalaki ni Enan. 16 Ito ang mga lalaking
pinili mula sa mga tao. Pinangunahan nila ang mga tribu ng kanilang mga ninuno.
Sila ang mga pinuno ng mga angkan sa Israel. 17 Ang mga lalaking ito ay kinuha nina
Moises at Aaron, na kanilang naitala sa pamamagitan ng pangalan, 18 at sa tabi ng
mga lalaking ito, tinipon nila ang lahat ng mga kalalakihan ng Israel sa unang araw ng
ikalawang buwan. At bawat lalaking dalawampung taong gulang pataas ay kinilala
ang kaniyang kanunu-nunuan. Dapat niyang pangalanan ang mga angkan at ang
mga pamilyang nagmula sa kaniyang mga ninuno. 19 Pagkatapos, itinala ni Moises
ang kanilang mga bilang sa ilang ng Sinai, gaya ng inuutos ni Yahweh na kaniyang
gawin. 20 Mula sa mga kaapu-apuhan ni Ruben, panganay na anak ni Israel, binilang
nila ang lahat ng mga pangalan ng lalaking dalawampung taong gulang pataas na
kayang pumunta sa digmaan, mula sa mga talaan ng mga angkan ng kanilang ninuno
at mga pamilya. 21 46, 500 na kalalakihan ang nabilang nila mula sa tribu ni Ruben.
22 Mula sa mga kaapu-apuhan ni Simeon ay binilang nila ang lahat ng pangalan ng
bawat lalaking dalawampung taong gulang pataas na kayang pumunta sa digmaan,
mula sa mga talaan ng mga angkan ng kanilang ninuno at mga pamilya. 23 59, 300 na
kalalakihan ang nabilang nila mula sa tribu ni Simeon. 24 Mula sa mga kaapu-apuhan
ni Gad ay binilang nila ang lahat ng mga pangalan ng bawat lalaking dalawampung
taong gulang pataas na kayang pumunta sa digmaan, mula sa mga talaan ng mga
angkan ng kanilang ninuno at mga pamilya. 25 45, 650 na kalalakihan ang nabilang
nila mula sa tribu ni Gad. 26 Mula sa mga kaapu-apuhan ni Juda ay binilang nila
ang lahat ng mga pangalan ng bawat lalaking dalawampung taong gulang pataas na
kayang pumunta sa digmaan, mula sa mga talaan ng mga angkan ng kanilang ninuno
at mga pamilya. 27 74, 600 na kalalakihan ang nabilang nila mula sa tribu ni Juda.
28 Mula sa mga kaapu-apuhan ni Isacar ay binilang nila ang lahat ng mga pangalan ng

bawat lalaking dalawampung taong gulang pataas na kayang pumunta sa digmaan,
mula sa mga talaan ng mga angkan ng kanilang ninuno at mga pamilya. 29 54, 400
na kalalakihan ang nabilang nila mula sa tribu ni Isacar. 30 Mula sa mga kaapu-
apuhan ni Zebulon ay binilang nila ang lahat ng mga pangalan ng bawat lalaking
dalawampung taong gulang pataas na kayang pumunta sa digmaan, mula sa mga
talaan ng mga angkan ng kanilang ninuno at mga pamilya. 31 57, 400 na kalalakihan
ang nabilang nila mula sa tribu ni Zebulon. 32 Mula sa mga kaapu-apuhan ni Efraim
na anak na lalaki Jose ay binilang nila ang lahat ng mga pangalan ng bawat lalaking
dalawampung taong gulang pataas na kayang pumunta sa digmaan, mula sa mga
talaan ng mga angkan ng kanilang ninuno at mga pamilya. 33 40, 500 na kalalakihan
ang nabilang nila mula sa tribu ni Efraim. 34 Mula sa mga kaapu-apuhan ni Manases
ay binilang nila ang lahat ng mga pangalan ng bawat lalaking dalawampung taong
gulang pataas na kayang pumunta sa digmaan, mula sa mga talaan ng mga angkan ng
kanilang ninuno at mga pamilya. 35 32, 200 na kalalakihan ang nabilang nila mula
sa tribu ni Manases. 36 Mula sa mga kaapu-apuhan ni Benjamin ay binilang nila
ang lahat ng mga pangalan ng bawat lalaking dalawampung taong gulang pataas na
kayang pumunta sa digmaan, mula sa mga talaan ng mga angkan ng kanilang ninuno
at mga pamilya. 37 35, 400 na kalalakihan ang nabilang nila mula sa tribu ni Benjamin.
38 Mula sa mga kaapu-apuhan ni Dan ay binilang nila ang lahat ng mga pangalan ng
bawat lalaking dalawampung taong gulang pataas na kayang pumunta sa digmaan,
mula sa mga talaan ng mga angkan ng kanilang ninuno at mga pamilya. 39 62, 700 ang
nabilang nila mula sa tribu ni Dan. 40 Mula sa mga kaapu-apuhan ni Aser ay binilang
nila ang lahat ng mga pangalan ng bawat lalaking dalawampung taong gulang pataas
na kayang pumunta sa digmaan, mula sa mga talaan ng mga angkan ng kanilang
ninuno at mga pamilya. 41 , 500 na kalalakihan ang nabilang nila mula sa tribu ni
Aser. 42 Mula sa mga kaapu-apuhan ni Neftali ay binilang nila ang lahat ng mga
pangalan ng bawat lalaking dalawampung taong gulang pataas na kayang pumunta
sa digmaan, mula sa mga talaan ng mga angkan ng kanilang ninuno at mga pamilya.
43 53, 400 ang nabilang nila mula sa tribu ni Neftali. 44 Binilang nina Moises at Aaron
ang lahat ng mga lalaking ito, kasama ang labindalawang kalalakihang namumuno
sa labindalawang tribu ng Israel. 45 Kaya lahat ng kalalakihan sa Israel mula sa
dalawampung taong gulang pataas, lahat nang maaaring makipaglaban sa digmaan
ay binilang nila sa bawat kanilang mga pamilya. 46 603, 550 na kalalakihan ang
nabilang nila. 47 Ngunit hindi na nila binilang ang mga kalalakihang nagmula kay
Levi, 48 dahil sinabi ni Yahweh kay Moises, 49 "Hindi mo dapat bilangin ang tribu
ni Levi o isama sila sa kabuuang bilang ng mga tao sa Israel. 50 Sa halip, italaga
mo ang mga Levita na ingatan ang tabernakulo ng toldang tipanan, at ingatan ang
buong kagamitan sa loob ng tabernakulo at sa lahat ng kagamitang naroon. Dapat
buhatin ng mga Levita ang tabernakulo at dapat nilang dalhin ang mga kagamitan
sa nito. Dapat nilang ingatan ang tabernakulo at itayo ang kanilang kampo sa paligid
nito. 51 Kapag ang tabernakulo ay ililipat na sa ibang lugar, dapat itong ibaba ng mga
Levita. Kapag ang tabernakulo ay itatayo, dapat itong itayo ng mga Levita. At ang
sinumang dayuhang lalapit sa tabernakulo ay dapat patayin. 52 Kapag itatayo ng mga
tao ng Israel ang kanilang mga tolda, dapat itong gawin ng bawat lalaki malapit sa
bandilang nabibilang sa kaniyang armadong grupo. 53 Gayon pa man, dapat itayo
ng mga Levita ang kanilang mga tolda sa paligid ng tabernakulo ng toldang tipanan
upang hindi bumaba ang aking galit sa mga tao ng Israel. Dapat ingatan ng mga Levita
ang tabernakulo ng toldang tipanan." 54 Ginawa ng mga tao ng Israel ang lahat ng
mga bagay na ito. Ginawa nila ang lahat na inutos ni Yahweh sa pamamagitan ni
Moises.

2

[1] Muling nagsalita si Yahweh kina Moises at Aaron. Kaniyang sinabi, [2] “Ang bawat
kaapu-apuhan ng mga Israelita ay dapat magkampo sa palibot ng bandila ng kaniyang
armadong grupong nabibilang sa hukbo at sa palibot ng pinakamaliit na watawat na
palatandaan sa kaniyang tribu. Ang kanilang mga kampo ay dapat nakaharap sa
tolda ng pagpupulong. [3] Dapat magkampo ang mga lalaking nabibilang sa kampo ni
Juda kasama ang kanilang armadong grupo sa palibot ng bandila ni Juda, sa silangan
ng tolda ng pagpupulong, kung saan sumisikat ang araw. Si Naason na anak ni
Amminadab ang dapat mamuno sa hukbo ni Juda. [4] Ang hukbo ni Juda ay may 74, 600
na kalalakihan. [5] Dapat magkampo ang tribu ni Isacar kasunod ni Juda. Si Nethanael
na anak ni Zuar ang dapat mamuno sa hukbo ni Isacar. [6] Ang hukbo ni Isacar ay may
54, 400 na kalalakihan. [7] Dapat magkampo ang tribu ni Zebulon kasunod ng kampo
ni Isacar. Si Eliab na anak ni Helon ang dapat mamuno sa hukbo ni Zebulun. [8] Ang
hukbo ni Zebulon ay may 57, 400 na kalalakihan. [9] Ang lahat ng hukbong nagkampo
kasama si Juda ay 186, 400 na kalalakihan. Sila ang dapat maunang lumabas mula
sa kampo. [10] Dapat magkampo ang mga hubo sa katimugang bahagi sa palibot ng
bandila ni Ruben. Si Elizur na anak ni Shedeur ang dapat mamuno sa hukbo ni
Ruben. [11] Ang hukbo ni Ruben ay may 46, 500 na kalalakihan. [12] Dapat magkampo
ang tribu ni Simeon kasunod ni Ruben. Si Selumiel na anak ni Zurisaddai ang dapat
mamuno sa hukbo ni Simeon. [13] Ang hukbo ni Simeon ay may 59, 300 na kalalakihan.
[14] Sumunod ang tribu ni Gad. Si Eliasaf na anak ni Deuel ang dapat mamuno sa
hukbo ni Gad. [15] Ang hukbo ni Gad ay may 45, 650 na kalalakihan. [16] Ang lahat ng
mga hukbong dapat magkampong kasama ni Ruben ay may bilang na 151, 450 na
kalalakihan. Sila ang dapat pangalawang lumabas mula sa kampo. [17] Susunod, dapat
lumabas mula sa kampo ang tolda ng pagpupulong kasama ng mga Levita sa gitna
ng lahat ng kampo. Dapat lalabas sila mula sa kampo sa parehong pagkakaayos gaya
ng kanilang pagpasok sa loob ng kampo. Ang bawat lalaki ay dapat nasa kaniyang
kinalalagyan, sa tabi ng kaniyang bandila. [18] Dapat magkampo ang hukbo ng Efraim
sa dakong kanluran ng tolda ng pagpupulong. Si Elishama na anak ni Ammiud ang
dapat mamuno sa hukbo ng Efraim. [19] Ang hukbo ng Efraim ay may 40, 500 na
kalalakihan. [20] Dapat ang tribu ni Manases ang magkampong kasunod ng Efraim. Si
Gamaliel na anak ni Pedasur ang dapat mamuno sa hukbo ni Manases. [21] Ang hukbo
ng Manases ay may 32, 200 na kalalakihan. [22] Susunod ang tribu ni Benjamin. Si
Abidan na anak ni Gideon ang dapat mamuno sa hukbo ni Benjamin. [23] Ang hukbo
ni Manases ay may 35, 400 na kalalakihan. [24] Lahat ng mga hukbong nagkampong
kasama ni Efraim ay may bilang na 108, 100 na kalalakihan. Sila ang pangatlong
dapat lumabas mula sa kampo. [25] Dapat magkampo ang hukbo ni Dan sa palibot ng
kaniyang bandila sa dakong hilaga ng tabernakulo. Si Ahieser na anak ni Ammisaddai
ang dapat mamuno sa mga kaapu-apuhan ni Dan. [26] Ang hukbo ni Dan ay may 62,
700 na kalalakihan. [27] Dapat magkampo ang tribu ni Aser kasunod ni Dan. Si Pagiel
na anak ni Okran ang dapat mamuno sa mga kaapu-apuhan ni Aser. [28] Ang hukbo ni
Aser ay may 41, 500 na kalalakihan. [29] Ang sumunod ay ang tribu ni Neftali. Si Ahira
na anak ni Enan ang dapat mamuno sa mga kaapu-apuhan ni Neftali. [30] Ang hukbo ni
Neftali ay may 53, 400 na kalalakihan. [31] Lahat ng mga hukbong nagkampong kasama
ni Dan ay may bilang na 157, 600 na kalalakihan. Sila ang dapat mahuling lumabas
mula sa kanilangkampo kasama ang kanilang bandila.” [32] Naibilang nina Moises at
Aaron ayon sa mga angkan ng kanilang ninuno ang 603, 550 na kalalakihan sa mga
hukbo ng mga Israelita. [33] Ngunit hindi naibilang nina Moises at Aaron ang mga
Levita sa mga tao ng Israel. Ito ay ayon sa iniutos ni Yahweh kay Moises. [34] Ginawa
ng mga Israelita ang lahat ng bagay na ipinag-utos ni Yahweh kay Moises. Nagkampo

sila sa tabi ng kanilang mga bandila. Lumabas sila mula sa kampo ayon sa kanilang mga angkan, batay sa pagkakasunod ng mga angkan nga kanilang mga ninuno.

3

1 Ngayon ito ang kasaysayan ng mga kaapu-apuhan nina Aaron at Moises nang
kausapin ni Yahweh si Moises sa Bundok Sinai. 2 Ang mga pangalan ng mga Anak
na lalaki ni Aaron ay sina Nadab ang panganay, at Abihu, Eleazar, at Itamar. 3 Ito
ang mga pangalan ng mga anak na lalaki ni Aaron, ang mga paring pinahiran ng
langis at siyang itinalaga upang maglingkod bilang mga pari. 4 Ngunit namatay
sa harapan ni Yahweh sina Nadab at Abihu nang naghandog sila kay Yahweh ng
hindi katanggap-tanggap na apoy sa ilang ng Sinai. Walang mga anak sina Nadab at
Abihu, kaya sina Eleazar at Itamar lamang ang naglingkod bilang mga pari kasama
ni Aaron na kanilang ama. 5 Nagsalita si Yahweh kay Moises Moises. Sinabi niya,
6 "Dalhin mo ang tribu ni Levi at iharap sila kay Aaron na pari para matulungan
nila siya. 7 Dapat nilang isagawa ang tungkulin sa pangalan ni Aaron at ang
buong sambayanan sa harap ng tolda ng pagpupulong. Dapat silang maglingkod
sa tabernakulo. 8 Dapat nilang ingatan ang lahat ng mga kasangkapan sa tolda
ng pagpupulong, at dapat nilang tulungan ang mga tribu ng Israel upang isagawa
ang paglilingkod sa tabernakulo. 9 Dapat mong ibigay ang mga Levita kay Aaron
at sa kaniyang mga anak na lalaki. Ganap silang ibinigay upang tulungan siyang
maglingkod sa mga tao ng Israel. 10 Dapat mong hirangin sina Aaron at ang kaniyang
mga anak na lalaki bilang mga pari, ngunit sinumang dayuhang lalapit ay dapat
patayin." 11 Nagsalita si Yahweh kay Moises. Sinabi niya, 12 "Tingnan mo, kinuha ko
ang mga Levita mula sa mga tao ng Israel. Ginawa ko ito sa halip na kunin ang bawat
panganay na lalaki na ipinanganak mula sa mga tao ng Israel. Pag-aari ko ang mga
Levita. 13 Pag-aari ko ang lahat ng mga panganay. Sa araw na sasalakayin ko ang
lahat ng panganay sa lupain ng Ehipto, inilaan ko para sa aking sarili ang lahat ng
panganay sa Israel, kapwa mga tao at mga hayop. Sila ay pag-aari ko. Ako si Yahweh."
14 Nagsalita si Yahweh kay Moises sa ilang ng Sinai. Sinabi niya, 15 "Bilangin mo
ang mga kaapu-apuhan ni Levi sa bawat pamilya, sa mga tahanan ng kanilang mga
ninuno. Bilangin mo ang bawat lalaki na isang buwang gulang at pataas." 16 Sila ay
binilang ni Moises, bilang pagsunod sa atas na ibinigay sa kanila ng salita ni Yahweh,
gaya ng iniutos sa kaniya ni Yahweh. 17 Ang mga pangalan ng mga anak na lalaki
ni Levi ay sina Gerson, Kohat, at Merari. 18 Ang mga angkan na nagmumula sa mga
anak na lalaki ni Gerson ay sina Libni at Shimei. 19 Ang mga angkan na nagmumula
sa mga anak na lalaki ni Kohat ay sina, Amram, Izar, Hebron, at Uziel. 20 Ang mga
angkan na nagmumula sa mga anak na lalaki ni Merari ay sina Mahali at Musi. Ito
ang mga angkan ng mga Levita, na nakatala angkan sa angkan. 21 Ang mga angkan
ng mga Libnita at ng mga Shimeita ay nagmula kay Gerson. Ito ang mga angkan
ng mga Gersonita. 22 Lahat ng mga lalaki mula sa isang buwang gulang at pataas
ay binilang, na may kabuuang bilang na 7, 500. 23 Dapat magkampo ang angkan ng
mga Gersonita sa dakong kanluran ng tabernakulo. 24 Dapat pangunahan ni Eliasaf
na anak na lalaki ni Lael ang angkan ng kaapu-apuhan ng mga Gersonita. 25 Dapat
ingatan ng pamilya ni Gerson ang mga kurtina ng tabernakulo sa ilalim ng panlabas
na mga takip ng tolda ng pagpupulong. Dapat nilang ingatan ang tolda, ang mala-
toldang pantakip, at ang kurtina para sa pasukan patungo sa tolda ng pagpupulong.
26 Dapat nilang ingatan ang mga tabing sa patyo, ang kurtina sa pasukan ng patyo—
ang patyo na nakapalibot sa santuwaryo at ang altar. Dapat nilang ingatan ang mga
lubid ng tolda ng pagpupulong at para sa lahat ng bagay na nasa loob nito. 27 Ang mga
angkan na ito ay nagmula kay Kohat: ang angkan ng mga Amramita, ang angkan ng

mga Izarita, ang angkan ng mga Hebronita, at ang angkan ng mga Uzielita. Ang mga
angkan na ito ay nabibilang sa mga Kohatita. 28 8, 600 na mga lalaki ang nabilang
na may edad isang buwang gulang at pataas upang mag-ingat sa mga bagay na pag-
aari ni Yahweh. 29 Dapat magkampo ang mga pamilya ng mga kaapu-apuhan ni
Kohat sa dakong timog ng tabernakulo. 30 Dapat pangunahan ni Elizafan na anak
na lalaki ni Uziel ang mga angkan ng mga Kohatita. 31 Dapat nilang ingatan ang
kaban, ang mesa, ang ilawan, ang mga altar, ang mga sagradong bagay na ginagamit
sa kanilang paglilingkod, ang kurtina, at ang lahat ng gawain sa palibot nito. 32 Dapat
pangunahan ni Eleazar na anak na lalaki ni Aaron na pari ang mga kalalakihang
namumuno sa mga Levita. Dapat niyang pangasiwaan ang mga lalaking nag-iingat
sa banal na lugar. 33 Dalawang angkan ang nagmula kay Merari: ang angkan ng
mga Mahlita at ang angkan ng mga Musita. Ang mga angkan na ito ay nagmula kay
Merari. 34 6, 200 na mga lalaki ang nabilang na may edad isang buwang gulang at
pataas. 35 Dapat pangunahan ni Zuriel na anak na lalaki ni Abihail ang mga angkan
ni Merari. Dapat silang magkampo sa dakong hilaga ng tabernakulo. 36 Dapat ingatan
ng mga kaapu-apuhan ni Merari ang mga tabla ng tabernakulo, ang mga pahalang na
haligi, mga poste, mga patungan, lahat ng mga kagamitang metal, at lahat ng bagay na
kaugnay sa mga ito, kabilang 37 ang mga haligi at mga poste ng patyo na nakapalibot
sa tabernakulo, kasama ang mga patungan ng poste ng mga ito, mga tulos, at mga
lubid. 38 Dapat magkampo sina Moses at Aaron at ang kaniyang mga anak na lalaki
sa dakong silangan ng tabernakulo, sa harapan ng tolda ng pagpupulong, sa dakong
sinisikatan ng araw. Sila ang mamahala para sa katuparan ng kanilang mga tungkulin
sa santuwaryo at sa mga tungkulin ng mga tao ng Israel. Dapat patayin ang sinumang
dayuhan na lalapit sa santuwaryo. 39 Binilang nina Moises at Aaron ang lahat ng
mga lalaki sa mga angkan ni Levi na may edad isang buwang gulang at pataas, gaya
ng iniutos ni Yahweh. Dalawampu't dalawang libong kalalakihan ang nabilang nila.
40 Sinabi ni Yahweh kay Moises, "Bilangin mo ang lahat ng panganay na mga lalaki sa
mga tao ng Israel na may edad isang buwang gulang at pataas. Ilista mo ang kanilang
mga pangalan. 41 Dapat mong kunin ang mga Levita para sa akin sa halip na ang lahat
ng mga panganay ng mga tao ng Israel. Ako si Yahweh. At dapat mong kunin ang
alagang hayop ng mga Levita sa halip na ang lahat ng panganay na alagang hayop ng
mga kaapu-apuhan ni Israel." 42 Binilang ni Moises ang lahat ng panganay na mga
tao ng Israel gaya ng iniutos ni Yahweh na gawin niya. 43 Binilang niya ang lahat ng
mga panganay na mga lalaki ayon sa kanilang pangalan, na may edad isang buwang
gulang at pataas. 22, 273 na kalalakihan ang nabilang niya. 44 Muling nagsalita si
Yahweh kay Moises. Sinabi niya, 45 "Kunin mo ang mga Levita sa halip na ang lahat
ng panganay sa mga tao ng Israel. At kunin mo ang alagang hayop ng mga Levita
sa halip na ang alagang hayop ng mga tao. Ang mga Levita ay pag-aari ko. Ako si
Yahweh. 46 Dapat kang mangolekta ng limang siklo para sa pantubos ng bawat isa
sa 273 panganay ng mga tao ng Israel na humigit sa bilang ng mga Levita. 47 Dapat
mong gamitin ang siklo ng santuwaryo bilang iyong pamantayang timbang. Ang siklo
ay katumbas ng dalawampung gera. 48 Dapat mong ibigay ang halaga ng pantubos
na iyong binayaran kay Aaron at sa kanyang mga anak na lalaki." 49 Kaya tinipon
ni Moises ang pambayad ng pantubos mula sa mga taong humigit sa bilang ng mga
natubos ng mga Levita. 50 Tinipon ni Moises ang mga pera mula sa panganay na anak
ng mga tao ng Israel. Nakaipon siya ng 1, 365 na siklo, na tumitimbang sa siklo ng
santuwaryo. 51 Ibinigay ni Moises ang pantubos na pera kay Aaron at sa kanyang
mga anak na lalaki. Ginawa ni Moises ang lahat ng bagay na sinabi sa kanya upang
gawin sa pamamagitan ng mga salita ni Yahweh, gaya ng iniutos sa kanya ni Yahweh.

4

1 Nagsalita si Yahweh kina Moises at Aaron. Sinabi niya, 2 "Magsagawa kayo
ng isang pagtatala sa mga lalaking kaapu-apuhan ni Kohat na nagmula sa mga
Levita, sa pamamagitan ng kanilang mga angkan at ng mga pamilya ng kanilang
ninuno. 3 Bilangin ninyo ang lahat ng kalalakihan na tatlumpu hanggang limampung
taong gulang. 4 Dapat sumali ang kalalakihang ito sa samahan para maglingkod
sa tolda ng pagpupulong. Dapat pangalagaan ng mga kaapu-apuhan ni Kohat ang
pinakasagradong mga bagay na inilaan para sa akin sa tolda ng pagpupulong. 5 Kapag
naghahanda ang kampo para umabante, dapat pumunta si Aaron at ang kaniyang
mga anak na lalaki sa tolda, ibaba ang kurtina na naghihiwalay sa pinakabanal
na lugar mula sa banal na lugar, at itakip ito sa kaban ng tipan. 6 Dapat nilang
takpan ang kaban ng mga balat ng dugong. Dapat silang maglatag ng asul na tela sa
taas nito. Dapat nilang ilagay ang mga pasanan sa pagbubuhat nito. 7 Dapat silang
maglatag ng isang asul na tela sa mesa ng tinapay ng presensya. Sa ibabaw nito,
dapat nilang ilagay ang mga pinggan, mga kutsara, mga mangkok, at mga banga para
sa pagbubuhos. Dapat palaging nasa mesa ang tinapay. 8 Dapat nilang takpan ang
mga ito ng isang matingkad na pulang tela at muli ng mga balat ng dugong. Dapat
nilang ilagay ang mga pasanan sa pagbubuhat sa mesa. 9 Dapat silang kumuha ng
isang asul na tela at takpan ang patungan ng ilawan, kasama ng mga ilawan nito,
mga sipit, mga sisidlan ng abo, at lahat ng mga banga ng langis para sa mga ilawan.
10 Dapat nilang takpan ang patungan ng ilawan at ang lahat ng mga kasangkapan nito
ng mga balat ng dugong, at dapat nilang ilagay ito sa balangkas na binubuhat. 11 Dapat
nilang ilatag ang isang asul na tela sa gintong altar. Dapat nilang takpan ito ng mga
balat ng dugong, at pagkatapos ay ilagay ang mga pasanan sa pagbubuhat. 12 Dapat
nilang dalhin ang lahat ng kasangkasapan para sa gawain sa loob ng banal na lugar
at balutin ito ng isang asul na tela. Dapat nilang takpan ito ng mga balat ng dugong
at ilagay ang kasangkapan sa balangkas na binubuhat. 13 Dapat nilang alisin ang mga
abo mula sa altar at maglatag ng isang lilang tela sa altar. 14 Dapat nilang ilagay ang
lahat ng kasangkapan sa balangkas na binubuhat na ginagamit nila sa paggawa ng
altar. Ang mga bagay na ito ay ang mga kawali, mga tinidor, mga pala, mga mangkok,
at lahat ng ibang kasangkapan para sa altar. Dapat nilang takpan ang altar ng mga
balat ng dugong at pagkatapos ay ilagay ang mga pasanan sa pagbubuhat. 15 Kapag
ganap na natakpan ni Aaron at ng kaniyang mga anak na lalaki ang banal na lugar at
lahat ng mga kasangkapan nito, at kapag umabante ang kampo, dapat pumunta ang
mga kaapu-apuhan ni Kohat upang dalhin ang banal na lugar. Kapag hinawakan
nila ang mga sagradong kasangkapan, dapat silang mamatay. Ito ang gawain ng
mga kaapu-apuhan ni Kohat, upang dalhin ang mga gamit sa tolda ng pagpupulong.
16 Dapat pangalagaan ni paring Eleazar na anak na lalaki ni Aaron ang langis para
sa ilaw. Dapat niyang pangasiwaan ang pangangalaga ng matamis na insenso, ang
palagiang handog na butil, ang pampahid na langis, ang buong tabernakulo at lahat
ng narito, ang sagradong mga kagamitan at mga artikulo." 17 Nagsalita si Yahweh
kina Moises at Aaron. Sinabi niya, 18 "Huwag hayaan ang mga angkan ng mga tribu
ni Kohat na maalis mula sa mga Levita. 19 Ipangtanggol ninyo sila sa paggawa nito,
upang sila ay mabuhay at hindi mamamatay. Kapag nilapitan nila ang pinakabanal
na mga bagay 20 hindi sila dapat pumasok upang tingnan ang banal na lugar kahit
sandali, kasi kung gagawin nila, dapat silang mamatay. Dapat pumasok sina Aaron
at ang kaniyang mga anak na lalaki at pagkatapos, dapat italaga nina Aaron at ng
kaniyang mga anak na lalaki ang bawat Kohatita sa kaniyang gawain, sa kaniyang
natatanging mga tungkulin." 21 Nagsalita muli si Yahweh kay Moises. Sinabi niya,
22 "Gumawa ka rin ng isang pagtatala ng mga kaapu-apuhan ni Gerson, ayon sa mga

pamilya ng kanilang ninuno, ayon sa kanilang mga angkan. 23 Bilangin mo iyong mga
tatlumpu hanggang limampung taong gulang. Bilangin mo silang lahat na sasali sa
samahan upang maglingkod sa tolda ng pagpupulong. 24 Ito ay ang gawain ng mga
angkan ng Gersonita, kapag sila ay naglilingkod at anuman ang kanilang binubuhat.
25 Dapat nilang dalhin ang mga kurtina ng tabernakulo, ang tolda ng pagpupulong,
ang mga pantakip nito, ang pantakip na balat ng dugong na nakalagay dito, at ang
mga kurtina para sa pasukan ng tolda ng pagpupulong. 26 Dapat nilang dalhin ang
mga kurtina ng patyo, ang kurtina para sa daanan sa tarangkahan ng patyo, na
malapit sa tabernakulo at malapit sa altar, ang mga lubid nito, at lahat ng mga
kasangkapan para sa kanilang paglilingkod. Anuman ang kailangang gawin sa mga
bagay na ito, dapat nilang gawin ito. 27 Dapat pamahalaan nila Aaron at ng kaniyang
mga anak na lalaki ang lahat ng paglilingkod ng mga kaapu-apuhan ng mga Gersonita,
sa bawat bagay na kanilang ililipat, at sa lahat ng kanilang paglilingkod. Dapat mo
silang italaga sa lahat ng kanilang mga tungkulin. 28 Ito ay ang paglilingkod ng mga
angkan ng mga kaapu-apuhan ng mga Gersonita para sa tolda ng pagpupulong. Ang
pari na si Itamar na anak na lalaki ni Aaron ang dapat na manguna sa kanilang
paglilingkod. 29 Dapat mong bilangin ang mga kaapu-apuhan ni Merari ayon sa
kanilang mga angkan, at iayos mo sila ayon sa mga pamilya ng kanilang ninuno,
30 mula tatlumpung taong gulang pataas hanggang limampung taong gulang. Bilangin
mo bawat isa na sasali sa samahan at maglilingkod sa tolda ng pagpupulong. 31 Ito
ay ang kanilang tungkulin at kanilang gawain sa lahat ng kanilang paglilingkod
para sa tolda ng pagpupulong. Dapat nilang pangalagaan ang pagbabalangkas ng
tabernakulo, mga pahalang na haligi nito, mga poste, at mga patungan, 32 kasama ng
mga poste ng patyo sa palibot ng tabernakulo, ang mga patungan ng mga ito, mga
tulos na pako, at ang mga lubid nito, kasama ang mga metal ng mga ito. Itala sa
kanilang pangalan ang mga bagay na dapat nilang dalhin. 33 Ito ay ang paglilingkod
ng mga angkan ng mga kaapu-apuhan ni Merari, anuman ang kanilang gagawin para
sa tolda ng pagpupulong, sa ilalim ng pamamahala n paring Itamar na anak na lalaki
ni Aaron." 34 Binilang nina Moises, Aaron at ng mga pinuno ng mga sambayanan ang
mga kaapu-apuhan ng mga Kohatita ayon sa mga angkan ng mga pamilya ng kanilang
ninuno. 35 Binilang sila mula tatlumpung taong gulang pataas hanggang limampung
taong gulang. Binilang nila ang bawat isa na sasali sa samahan para maglingkod sa
tolda ng pagpupulong. 36 Binilang nila ang 2, 750 na kalalakihan ayon sa kanilang mga
angkan. 37 Binilang nina Moises at Aaron ang lahat ng kalalakihan sa mga angkan at
mga pamilya ng mga Kohatita na siyang naglilingkod sa tolda ng pagpupulong. Sa pag-
gawa nito, sinunod nila ang iniutos ni Yahweh na kanilang gawin sa pamamagitan ni
Moises. 38 Binilang ang mga kaapu-apuhan ni Gerson sa kanilang mga angkan, ayon
sa mga pamilya ng kanilang ninuno, 39 mula tatlumpu hanggang limampung taong
gulang, bawat isa na sasali sa samahan para maglingkod sa tolda ng pagpupulong.
40 Lahat ng kalalakihan, binilang ayon sa kanilang mga angkan at mga pamilya ng
kanilang ninuno, sa bilang na 2, 630. 41 Binilang nina Moises at Aaron ang mga
angkan ng mga kaapu-apuhan ni Gerson na maglilingkod sa tolda ng pagpupulong. Sa
paggawa nito, sinunod nila ang iniutos ni Yahweh sa kanila na gawin sa pamamagitan
ni Moises. 42 Binilang ang mga kaapu-apuhan ni Merari sa kanilang angkan ayon
sa mga pamilya ng kanilang ninuno, 43 mula tatlumpu hanggang limampung taong
gulang, bawat isa na sasali sa samahan para maglingkod sa tolda ng pagpupulong.
44 Lahat ng kalalakihan, nabilang ayon sa kanilang mga angkan at mga pamilya ng
kanilang mga ninuno, sa bilang na 3, 200. 45 Binilang nina Moises at Aaron ang lahat
ng kalalakihang ito, ang mga kaapu-apuhan ni Merari. Sa paggawa nito, sinunod
nila ang iniutos ni Yahweh sa kanila na gawin sa pamamagitan ni Moises. 46 Kaya

binilang nina Moises, Aaron, at ng mga pinuno ng Israel ang lahat ng Levita ayon
sa kanilang angkan sa mga pamilya ng kanilang ninuno [47] mula tatlumpu hanggang
limampung taong gulang. Binilang nila ang bawat isa na gagawa ng mga gawain
sa tabernakulo, at sinumang magdadala at mamamahala ng mga kagamitan sa tolda
ng pagpupulong. [48] Nabilang nila ang 8, 580 na kalalakihan. [49] Sa utos ni Yahweh,
binilang ni Moises ang bawat lalaki, patuloy na bilang ang bawat-isa ayon sa uri ng
gawaing naitilaga sa kaniya upang gawin niya. Binilang niya ang bawat-isa sa uri ng
tungkulin na kanyang pasanin. Sa paggawa nito, sinunod nila ang utos ni Yahweh na
kanilang gawin sa pamamagitan ni Moises.

5

[1] Nagsalita si Yahweh kay Moises. Sinabi niya, [2] "Utusan mo ang mga tao ng Israel
na paalisin mula sa kampo ang lahat ng may nakakahawang sakit sa balat, at lahat
ng may tumutulong sugat, at ang sinumang marumi sa pamamagitan ng paghawak
ng isang patay na katawan. [3] Maging lalaki o babae, dapat paalisin ninyo sila sa
kampo. Hindi nila dapat dungisan ang kampo, dahil naninirahan ako dito." [4] Kaya
ginawa ito ng mga tao ng Israel. Pinaalis nila sila sa kampo, gaya ng inutos ni Yahweh
kay Moises. Sinunod ng mga tao ng Israel si Yahweh. [5] Muling nagsalita si Yahweh
kay Moises. Sinabi niya, [6] "Magsalita ka sa mga tao ng Israel. Kapag nakagawa
ang isang lalaki o babae ng anumang kasalanang tulad ng ginagawa ng mga tao sa
isa't isa, at hindi tapat sa akin, ang taong iyon ay nagkasala. [7] Kung gayon, dapat
niyang aminin ang kasalanang kaniyang nagawa. Dapat niyang ganap na bayaran
ang halaga ng kaniyang pagkakasala at dagdagan ang halaga ng higit sa ikalimang
bahagi. Dapat niyang ibigay ito sa isang taong nakagawan niya ng kamalian. [8] Ngunit
kung ang taong nagawan niya ng kamalian ay walang malapit na kamag-anak upang
tumanggap ng bayad, dapat niyang bayaran ang halaga para sa kaniyang pagkakasala
sa akin sa pamamagitan ng isang pari, kasama ang isang lalaking tupa upang
pambayad sala para sa kaniyang sarili. [9] Bawat handog na idinulog sa isang pari
mula sa lahat ng sagradong bagay, ang mga bagay na inilaan ng mga tao ng Israel
para sa akin ay mapapabilang sa paring iyon. [10] Mapapabilang sa pari ang bawat
sagradong bagay na pag-aari ng mga tao. Mapapabilang sa paring iyon ang anumang
ibibigay ng isang tao sa pari." [11] Muling nagsalita si Yahweh kay Moises. Sinabi
niya, [12] "Magsalita ka sa mga tao ng Israel. Sabihin mo sa kanila, 'Ipagpalagay na
tumalikod ang isang asawang babae at nagkasala laban sa kaniyang asawang lalaki.
[13] Pagkatapos, ipagpalagay na ang isang lalaki ay nakipagtalik sa kaniya. Sa ganitong
kalagayan, nadungisan siya. Kahit na hindi ito nakita ng kaniyang asawang lalaki o
nalaman ang tungkol dito, at kahit wala ni isa ang nakahuli sa kaniya sa kaganapan
at wala ni isa ang makapagpatotoo laban sa kaniya, [14] gayon pa man, maaaring
ipaalam ng isang espiritu ng pagseselos sa asawang lalaki na ang kaniyang asawang
ay nadungisan. Gayunman, ang espiritu ng pagseselos ay maaaring iparating sa isang
lalaki na ang kaniyang asawa ay hindi nadungisan. [15] Sa ganitong mga kalagayan,
dapat dalhin ng lalaki ang kaniyang asawa sa pari. Dapat magdala ng isang inuming
handog ang asawang lalaki para sa kaniyang asawa. Dapat magdala siya ng isang
ikasampu ng isang epa ng sebadang harina. Dapat hindi niya ito buhusan ng langis
o kamanyang dahil ito ay isang handog na butil ng pagseselos, isang handog na butil
na maaaring tagaturo ng kasalanan. [16] Ang pari ay dapat ilapit ang babae at iharap
siya kay Yahweh. [17] Dapat kumuha ang pari ng isang tapayan ng banal na tubig at
kumuha ng alikabok mula sa sahig ng tabernakulo. Dapat niyang ilagay ang alikabok
sa tubig. [18] Dapat iharap ng pari ang babae kay Yahweh. Dapat alisin ng babae ang
takip ng kaniyang ulo at alisin ang tali ng kaniyang buhok. Dapat ilagay ng pari sa

kaniyang mga kamay ang handog na butil bilang isang pahiwatig. Ito ang handog
na butil ng pagseselos. Dapat hawakan ng pari sa kaniyang kamay ang mapait na
tubig na may alikabok na magdadala ng isang sumpa sa kaniya. 19 Dapat panumpain
siya ng pari ng isang panunumpa. Dapat niyang sabihin sa babae, "Kung walang
lalaking nakipagtalik sa iyo, at kung hindi ka naligaw at nakagawa ng kalaswaan,
tiyak na ikaw ay magiging malaya mula sa mapait na tubig na ito na magdadala
ng isang sumpa. 20 Ngunit kung ikaw ay isang babae na nasa ilalim ng kaniyang
asawa, naligaw, kung nadungisan ka, at kung nakipagtalik sa iyo ang ilang lalaki..."
21 Dapat panumpain ng pari ang babae ng isang panunumpa na magdadala ng isang
sumpa sa kaniya, at pagkatapos, dapat siyang patuloy na kausapin ang babae,"... at
gagawin kang isang isinumpa ni Yahweh na ipapakita sa iyong mga tao na maging
ganoon. Mangyayari ito kung pahihintulutan ni Yahweh ang iyong hita na mabulok
at mamaga ang iyong tiyan. 22 Ang tubig na ito na nagdadala ng sumpa ay pupunta
sa iyong tiyan, mamaga ang iyong tiyan, at mabubulok ang iyong mga hita." Isasagot
dapat ng babae, "Oo, mangyari nawa ito kung ako ay nagkasala." 23 Dapat Isulat
ng pari ang mga sumpang ito sa isang kasulatang binalumbon, at pagkatapos, dapat
niyang hugasan ang mga sumpang isinulat sa mapait na tubig. 24 Ipapainom ng pari
ang mapait na tubig sa babaeng magdadala ng sumpa. Papasok sa kaniya at magiging
mapait ang tubig na magdadala ng sumpa. 25 Dapat kumuha ang pari ng handog na
butil ng pagseselos mula sa kamay ng babae. Dapat niyang itaas ang handog na butil
sa harap ni Yahweh at dalhin ito sa altar. 26 Dapat kumuha ng isang dakot ng handog
na butil, isang bahagi nito, at sunugin ito sa altar. Pagkatapos, dapat niyang ibigay
sa babae ang mapait na tubig upang inumin. 27 Kapag bibigyan niya ang babae ng
tubig upang inumin, kung nadungisan siya dahil nakagawa siya ng isang kasalanan
laban sa kaniyang asawang lalaki, ang tubig na magdadala ng sumpa ay papasok
sa kaniya at magiging mapait. Mamamaga ang kaniyang tiyan at mabubulok ang
kaniyang hita. Isusumpa ang babae sa gitna kaniyang mga tao. 28 Ngunit kung hindi
nadungisan ang babae at kung malinis siya, dapat siyang maging malaya. Maaari
siyang magkaroon ng mga anak. 29 Ito ay ang batas ng pagseselos. Ito ay ang batas
para sa isang babaeng lumayo mula sa kaniyang asawa at nadungisan. 30 Ito ang
batas para sa isang lalaki na may espiritu ng pagseselos kapag nagseselos siya sa
kaniyang asawa. Dapat niyang dalhin ang babae sa harap ni Yahweh, at dapat gawin
ng pari sa kaniya ang lahat ng bagay na inilalarawan ng batas na ito ng pagseselos.
31 Magiging malaya ang lalaki mula sa pagkakasala sapgkat dinala niyaang kaniyang
asawa sa pari. Ang babae ay dapat niyang dalhin ang anumang kasalanang maaaring
nasa kaniya.'"

6

1 Nagsalita si Yahweh kay Moises. Sinabi niya, 2 "Magsalita ka sa mga tao ng Israel.
Sabihin mo sa kanila, "Kapag ang isang lalaki o isang babae ay ibinukod niya ang
kaniyang sarili kay Yahweh kasama ang isang natatanging panata ng isang Nazareo,
3 dapat niyang ilayo ang kaniyang sarili mula sa alak at matapang na inumin. Dapat
hindi siya iinom ng suka na gawa mula sa alak o mula sa matapang na inumin.
Dapat hindi siya iinom ng anumang katas ng ubas o kakain ng sariwang mga ubas
o mga pasas. 4 Sa lahat ng araw na siya ay ibinukod sa akin, dapat wala siyang
kakaining anumang bagay na gawa mula sa mga ubas, kabilang ang lahat ng bagay
na gawa mula sa mga buto hanggang sa kanilang mga balat. 5 Sa buong panahon
ng kaniyang panata ng pagbubukod, walang labaha ang gagamitin sa kaniyang ulo
hanggang sa mga araw ng kaniyang pagbubukod kay Yahweh ay matupad. Dapat
siyang ihandog kay Yahweh. Dapat niyang hayaang humaba ang buhok sa kaniyang

ulo. 6 Sa buong panahon na ibubukod niya ang kaniyang sarili kay Yahweh, dapat
hindi siya lalapit sa isang patay na katawan. 7 Dapat hindi niya dudumihan ang
kaniyang sarili kahit na para sa kaniyang ama, ina, kapatid na lalaki, o sa kapatid
na babae, kung sila ay namatay. Ito ay dahil ibinukod siya para sa Diyos, gaya ng
maaaring makita ng lahat sa pamamagitan ng kaniyang mahabang buhok. 8 Sa buong
panahon ng kaniyang pagbubukod siya ay banal, nakalaan para kay Yahweh. 9 Kung
biglang namatay ang isang tao sa tabi niya at dudungisan ang kaniyang naibukod
na pagkatao, sa gayon, dapat niyang ahitan ang kaniyang ulo sa araw ng kaniyang
paglilinis na kung saan dapat pagkatapos ng pitong araw. Sa araw na iyon, dapat
niyang ahitan ang kaniyang ulo. 10 Sa ikawalong araw, dapat niyang dalhin ang
dalawang kalapati o dalawang batang kalapati sa pari sa pasukan patungo sa tolda
ng pagpupulong. 11 Ang pari ay dapat maghandog ng isang ibon bilang handog sa
kasalanan at ang isang ibon bilang handog na susunugin. Ito ay pambayad para
sa kaniya dahil nagkasala siya sa pamamagitan ng pagiging malapit sa patay na
katawan. Dapat muli niyang ihandog ang kaniyang sarili kay Yahweh sa araw ding
iyon. 12 Dapat muli niyang ihandog ang kaniyang sarili kay Yahweh sa panahon ng
kaniyang pagbubukod. Dapat niyang dalhin ang isang lalaking tupa na isang taong
gulang bilang isang pag-aalay sa pagkakasala. Hindi dapat ibilang ang mga araw
bago niya nadungisan ang kanyiang sarili, dahil nadungisan siya habang siya ay
ibinukod para sa Diyos. 13 Ito ang batas tungkol sa Nazareo para kapag natapos
na ang panahon ng kaniyang pagbubukod. Dapat siyang dalhin sa pasukan sa
tolda ng pagpupulong. 14 Dapat niyang idulog ang kaniyang handog kay Yahweh.
Dapat niyang ialay bilang isang handog na susunugin ang isang lalaking tupa na
isang taong gulang at walang kapintasan. Dapat magdala siya ng isang babaeng
tupa bilang handog para sa kasalanan na isang taong gulang at walang kapintasan.
Dapat magdala siya ng isang lalaking tupa na walang dungis bilang handog para sa
pagtitipon-tipon. 15 Dapat magdala rin siya ng isang buslo ng tinapay na ginawa na
walang pampaalsa, mga tinapay ng pinong harina na hinaluan ng langis, mga wafer
na tinapay na walang pampaalsa na pinahiran ng langis, kasama ang kanilang handog
na butil at mga handog na inumin. 16 Dapat idulog ng pari ang mga ito sa harap ni
Yahweh. Dapat niyang ialay ang kaniyang handog para sa kasalanan at handog na
susunugin. 17 Kasama ang buslo ng tinapay na walang lebadura, dapat niyang idulog
ang isang lalaking tupa bilang isang alay, ang handog sa pagtitipon-tipon kay Yahweh.
Dapat idulog din ng pari ang handog na butil at ang handog na inumin. 18 Dapat
ahitan ng Nazareo ang kaniyang ulo na nagpapahiwatig ng kaniyang pagkabukod sa
Diyos sa pasukan patungo sa tolda ng pagpupulong. Dapat niyang kunin ang buhok
mula sa kaniyang ulo at ilagay ito sa apoy sa ilalim ng paghahandog ng mga handog
sa pagtitipon-tipon. 19 Dapat kunin ng pari ang pinakuluang balikat ng lalaking tupa,
isang tinapay na walang pampaalsa mula sa buslo, at isang wafer na tinapay na
walang pampaalsa. Dapat niyang ilagay ang mga ito sa kamay ng Nazareo pagkatapos
niyang ahitan ang kaniyang ulo na nagpapahiwatig ng pagkabukod. 20 Dapat itaas
ng pari ang mga ito bilang isang handog sa harap ni Yahweh at idulog ang mga ito
sa kaniya. Ito ay banal na pagkain na nakalaan para sa pari, kasama ang dibdib
na itinaas at ang hita na inihandog. Pagkatapos nito, maaari nang uminom ng alak
ang Nazareo. 21 Ito ang batas para sa Nazareo na nagpapanata ng kaniyang alay kay
Yahweh para sa kaniyang pagkabukod. Kahit ano pa ang maaari niyang ibigay, dapat
niyang panatilihin ang kaniyang tungkulin ng panata na kaniyang kinuha, upang
panatilihin ang pangakong nakalakip sa pamamagitan ng batas para sa Nazareo.'”
22 Muling nagsalita si Yahweh kay Moises. Sinabi niya, 23 “Kausapin mo si Aaron at
ang kaniyang mga anak na lalaki. Sabihin mo, 'Dapat ninyong pagpalain ang mga

tao ng Israel sa ganitong paraan. Dapat ninyong sabihin sa kaniya, [24] “Pagpalain ka
nawa ni Yahweh at ingatan. [25] Pasisikatin nawa ni Yahweh ang kaniyang liwanag
sa iyo, titingin sa iyo, at mahabag sa iyo. [26] Tingnan ka nawa si Yahweh nang may
kabutihang loob at bigyan ka ng kapayapaan.'” [27] Sa ganitong paraan dapat nilang
ibigay ang aking pangalan sa mga tao ng Israel. At pagpapalain ko sila.”

7

[1] Sa araw na natapos ni Moises ang tabernakulo, binuhusan niya ito ng langis at
itinalaga ito kay Yahweh, kasama ang lahat kagamitan. Ganoon din ang ginawa
niya sa altar at lahat ng kagamitan nito. Binuhusan niya ng langis ang mga ito
at itinalaga kay Yahweh. [2] Sa araw na iyon, nag-alay ng mga handog ang mga
pinuno ng Israel, ang mga pangulo ng mga pamilya ng kanilang ninuno. Ang mga
taong ito ang nangunguna sa mga tribu. Pinamahalaan nila ang pagbibilang ng
mga kalalakihan sa sensus. [3] Dinala nila ang kanilang mga handog sa harapan ni
Yahweh. Nagdala sila ng anim na karitong may takip at labindalawang lalaking baka.
Nagdala sila ng isang kariton para sa bawat dalawang pinuno, at nagdala ang bawat
pinuno ng isang lalaking baka. Idinulog nila ang mga bagay na ito sa harapan ng
tabernakulo. [4] Pagkatapos, kinausap ni Yahweh si Moises. Sinabi niya, [5] “Tanggapin
mo ang mga handog mula sa kanila at gamitin ang mga handog para sa gawain
sa tolda ng pagpupulong. Ibigay mo ang mga handog sa mga Levita, sa bawat isa
ayon sa kailangan ng kaniyang gawain.” [6] Kinuha ni Moises ang mga kariton at ang
mga lalaking baka, at ibinigay niya ang mga ito sa mga Levita. [7] Ibinigay niya ang
dalawang kariton at apat na lalaking baka sa mga kaapu-apuhan ni Gerson, dahil sa
kailangan ng kanilang gawain. [8] Ibinigay niya ang apat na kariton at walong lalaking
baka sa mga kaapu-apuhan ni Merari, sa pangangalaga ni Itamar na anak na lalaki
ni Aaron na pari. Ginawa niya ito dahil sa kailangan ng kanilang gawain. [9] Ngunit
wala siyang ibinigay sa mga bagay na iyon sa mga kaapu-apuhan ni Kohat, dahil
sa kanila ang mga gawaing nauukol sa mga bagay na nabibilang kay Yahweh na
kanilang papasanin sa kanilang mga balikat. [10] Inialay ng mga pinuno ang kanilang
mga handog para sa pagtatalaga ng altar sa araw na binuhusan ni Moises ng langis
ang altar. Inialay ng mga pinuno ang kanilang mga handog sa harapan ng altar.
[11] Sinabi ni Yahweh kay Moises, “Dapat ialay ng bawat pinuno ang kaniyang handog
sa kaniyang sariling araw para sa pagtatalaga ng altar.” [12] Sa unang araw, inihandog
ni Naason na anak ni Aminadab mula sa tribu ni Juda ang kaniyang handog. [13] Ang
kaniyang handog ay isang pilak na pinggan na tumitimbang ng 130 siklo at isang
mangkok na pilak na tumitimbang ng pitumpung siklo, ayon sa pamantayang timbang
ng santuwaryong siklo. Kapwa puno ng pinong harina na hinaluan ng langis para sa
handog na butil ang mga bagay na ito. [14] Nagbigay din siya ng isang gintong pinggan
na tumitimbang ng sampung siklo, na puno ng insenso. [15] Nagbigay siya ng isang
batang toro, isang lalaking tupa at isang taong gulang na lalaking kordero bilang alay
na susunugin. [16] Nagbigay siya ng isang lalaking kambing bilang handog para sa
kasalanan. [17] Nagbigay siya ng dalawang lalaking baka, limang lalaking tupa, limang
lalaking kambing, at limang lalaking kordero na isang taong gulang, bilang alay na
handog para sa pagtitipon-tipon. Ito ang alay ni Naason na anak ni Amminadab.
[18] Sa ikalawang araw, inihandog ni Nathanael na anak ni Zuar na pinuno ng tribu ni
Isacar ang kaniyang handog. [19] Inialay niya bilang kaniyang handog ang isang pilak
na pinggan na tumitimbang ng 130 siklo at isang mangkok na pilak na tumitimbang
ng pitumpung siklo, ayon sa pamantayang timbang ng santuwaryong siklo. Kapwa
puno ang mga ito ng pinong harina na hinaluan ng langis para sa handog na butil.
[20] Nagbigay din siya ng isang gintong pinggan na tumitimbang ng sampung siklo,

na puno ng insenso.
21 Nagbigay siya ng isang batang toro, isang lalaking tupa at isang taong gulang na lalaking tupa bilang alay na susunugin.
22 Nagbigay siya ng isang lalaking kambing bilang alay para sa kasalanan.
23 Nagbigay siya ng dalawang lalaking baka, limang lalaking tupa, limang lalaking kambing, at limang lalaking tupa na isang taong gulang, bilang alay na handog para sa pagtitipon-tipon. Ito ang alay ni Nethanael na anak ni Zuar.
24 Sa ikatlong araw, nag-alay ng kaniyang handog si Eliab na anak ni Helon, pinuno ng mga kaapu-apuhan ni Zebulon.
25 Ang kaniyang handog ay isang pilak na pinggan na tumitimbang ng 130 siklo at isang mangkok na pilak na tumitimbang ng pitumpung siklo ayon sa pamantayang timbang ng santuwaryong siklo. Kapwa puno ang mga bagay na ito ng pinong harina na hinaluan ng langis para sa handog na butil.
26 Nagbigay din siya ng isang gintong pinggan na tumitimbang ng sampung siklo, na puno ng insenso.
27 Nagbigay siya ng isang batang toro, isang lalaking tupa at isang taong gulang na lalaking tupa bilang isang alay na susunugin.
28 Nagbigay siya ng isang lalaking kambing bilang alay para sa kasalanan.
29 Nagbigay siya ng dalawang lalaking baka, limang lalaking tupa, limang lalaking kambing, at limang lalaking tupa na isang taong gulang, bilang alay na handog para sa pagtitipon-tipon. Ito ang alay ni Eliab na anak ni Helon.
30 Sa ikaapat na araw, nag-alay ng kaniyang handog si Elizur na anak ni Sedeur, pinuno ng mga kaapu-apuhan ni Ruben.
31 Ang kaniyang handog ay isang pilak na pinggan na tumitimbang ng 130 siklo at isang mangkok na pilak na tumitimbang ng pitumpung siklo, ayon sa pamantayang timbang ng santuwaryong siklo. Kapwa puno ang mga bagay na ito ng pinong harina na hinaluan ng langis para sa handog na butil.
32 Nagbigay din siya ng isang gintong pinggan na tumitimbang ng sampung siklo, na puno ng insenso.
33 Nagbigay siya ng isang batang toro, isang lalaking tupa at isang taong gulang na lalaking tupa bilang alay na susunugin.
34 Nagbigay siya ng isang lalaking kambing bilang handog para sa kasalanan.
35 Nagbigay siya ng dalawang lalaking baka, limang lalaking tupa, limang lalaking kambing, at limang lalaking tupa na isang taong gulang, bilang alay na handog para sa pagtitipon-tipon. Ito ang alay ni Elizur na anak ni Sedeur.
36 Sa ikalimang araw, nag-alay ng kaniyang handog si Shelumiel na anak ni Zurisaddai, pinuno ng mga kaapu-apuhan ni Simeon.
37 Ang kaniyang handog ay isang pilak na pinggan na tumitimbang ng 130 siklo at isang mangkok na pilak na tumitimbang ng pitumpung siklo, ayon sa pamantayang timbang ng santuwaryong siklo. Kapwa puno ang mga bagay na ito ng pinong harina na hinaluan ng langis para sa handog na butil.
38 Nagbigay din siya ng isang gintong pinggan na tumitimbang ng sampung siklo, na puno ng insenso.
39 Nagbigay siya ng isang batang toro, isang lalaking tupa at isang taong gulang na lalaking tupa bilang alay na susunugin.
40 Nagbigay siya ng isang lalaking kambing bilang alay para sa kasalanan.
41 Nagbigay siya ng dalawang lalaking baka, limang lalaking tupa, limang lalaking kambing, at limang lalaking tupa na isang taong gulang, bilang alay na handog para sa pagtitipon-tipon. Ito ang alay ni Selumiel na anak ni Zurisaddai.
42 Sa ikaanim na araw, nag-alay ng kaniyang handog si Eliasaf na anak ni Deuel, pinuno ng mga kaapu-apuhan ni Gad.
43 Ang kaniyang handog ay isang pilak na pinggan na tumitimbang ng 130 siklo at isang mangkok na pilak na tumitimbang ng pitumpung siklo, ayon sa pamantayang timbang ng santuwaryong siklo. Kapwa puno ang mga bagay na ito ng pinong harina na hinaluan ng langis para sa handog na butil.
44 Nagbigay din siya ng isang gintong pinggan na tumitimbang ng sampung siklo, na puno ng insenso.
45 Nagbigay siya ng isang batang toro, isang lalaking tupa at isang taong gulang na lalaking tupa bilang alay na susunugin.
46 Nagbigay siya ng isang lalaking kambing bilang handog para sa kasalanan.
47 Nagbigay siya ng dalawang lalaking baka, limang lalaking tupa, limang lalaking kambing, at limang lalaking

tupa na isang taong gulang, bilang alay para sa handog para sa pagtitipon-tipon.
Ito ang alay ni Eliasaf na anak ni Deuel. 48 Sa ikapitong araw, nag-alay ng kaniyang
handog si Elishama na anak ni Ammiud, pinuno ng mga kaapu-apuhan ni Efraim.
49 Ang kaniyang handog ay isang pilak na pinggan na tumitimbang ng 130 siklo at
isang mangkok na pilak na tumitimbang ng pitumpung siklo, ayon sa pamantayang
timbang ng santuwaryong siklo. Kapwa puno ang mga bagay na ito ng pinong harina
na hinaluan ng langis para sa handog na butil. 50 Nagbigay din siya ng isang gintong
pinggan na tumitimbang ng sampung siklo, na puno ng insenso. 51 Nagbigay siya
ng isang batang toro, isang lalaking tupa at isang taong gulang na lalaking tupa
bilang alay na susunugin. 52 Nagbigay siya ng isang lalaking kambing bilang alay
para sa kasalanan. 53 Nagbigay siya ng dalawang lalaking baka, limang lalaking tupa,
limang lalaking kambing, at limang lalaking tupa na isang taong gulang, bilang alay
na handog para sa pagtitipon-tipon. Ito ang alay ni Elishama na anak ni Ammiud.
54 Sa ikawalong araw, nag-alay ng kaniyang handog si Gamaliel na anak ni Pedasur,
pinuno ng mga kaapu-apuhan ni Manases. 55 Ang kaniyang handog ay isang pilak
na pinggan na tumitimbang ng 130 siklo at isang mangkok na pilak na tumitimbang
ng pitumpung siklo, ayon sa pamantayang timbang ng santuwaryong siklo. Kapwa
puno ang mga bagay na ito ng pinong harina na hinaluan ng langis para sa handog
na butil. 56 Nagbigay din siya ng isang gintong pinggan na tumitimbang ng sampung
siklo, puno ng insenso.. 57 Nagbigay siya ng isang batang toro, isang lalaking tupa at
isang taong gulang na lalaking tupa bilang alay na susunugin. 58 Nagbigay siya ng
isang lalaking kambing bilang alay para sa kasalanan. 59 Nagbigay siya ng dalawang
lalaking baka, limang lalaking tupa, limang lalaking kambing, at limang lalaking tupa
na isang taong gulang, bilang alay na handog para sa pagtitipon-tipon. Ito ang alay
ni Gamaliel na anak ni Pedahzur. 60 Sa ikasiyam na araw, nag-alay ng kaniyang
handog si Abidan na anak ni Gideon, pinuno ng mga kaapu-apuhan ni Benjamin.
61 Ang kaniyang handog ay isang pilak na pinggan na tumitimbang ng 130 siklo at
isang mangkok na pilak na tumitimbang ng pitumpung siklo, ayon sa pamantayang
timbang ng santuwaryong siklo. Kapwa puno ang mga bagay na ito ng pinong harina
na hinaluan ng langis para sa handog na pagkaing butil. 62 Nagbigay din siya ng isang
gintong pinggan na tumitimbang ng sampung siklo, puno ng insenso. 63 Nagbigay
siya ng isang batang toro, isang lalaking tupa at isang taong gulang na lalaking tupa
bilang alay na susunugin. 64 Nagbigay siya ng isang lalaking kambing bilang handog
para sa kasalanan. 65 Nagbigay siya ng dalawang lalaking baka, limang lalaking tupa,
limang lalaking kambing, at limang lalaking tupa na isang taong gulang, bilang alay
na handog para sa pagtitipon-tipon. Ito ang alay ni Abidan na anak ni Gideon. 66 Sa
ikasampung araw, nag-alay ng kaniyang handog si Ahiezer na anak ni Ammisaddai,
pinuno ng mga kaapu-apuhan ni Dan. 67 Ang kaniyang handog ay isang pilak na
pinggan na tumitimbang ng 130 siklo at isang mangkok na pilak na tumitimbang
ng pitumpung siklo, ayon sa pamantayang timbang ng santuwaryong siklo. Kapwa
puno ang mga bagay na ito ng pinong harina na hinaluan ng langis para sa handog
na pagkaing butil. 68 Nagbigay din siya ng isang gintong pinggan na tumitimbang ng
sampung siklo, puno ng insenso. 69 Nagbigay siya ng isang batang toro, isang lalaking
tupa at isang taong gulang na lalaking tupa bilang alay na susunugin. 70 Nagbigay
siya ng isang lalaking kambing bilang alay para sa kasalanan. 71 Nagbigay siya ng
dalawang lalaking baka, limang lalaking tupa, limang lalaking kambing, at limang
lalaking tupa na isang taong gulang, bilang alay na handog para sa pagtitipon-tipon.
Ito ang alay ni Ahiezer na anak ni Ammisaddai. 72 Sa ikalabing isang araw, nag-alay
ng kaniyang handog si Pagiel na anak ni Okran, pinuno ng mga kaapu-apuhan ni
Aser. 73 Ang kaniyang handog ay isang pilak na pinggan na tumitimbang ng 130 siklo

at isang mangkok na pilak na tumitimbang ng pitumpung siklo, ayon sa pamantayang
timbang ng santuwaryong siklo. Kapwa puno ang mga bagay na ito ng pinong harina
na hinaluan ng langis para sa handog na butil. [74] Nagbigay din siya ng isang gintong
pinggan na tumitimbang ng sampung siklo, puno ng insenso. [75] Nagbigay siya ng
isang batang toro, isang lalaking tupa at isang taong gulang na lalaking tupa bilang
alay na susunugin. [76] Nagbigay siya ng isang lalaking kambing bilang alay para sa
kasalanan. [77] Nagbigay siya ng dalawang lalaking baka, limang lalaking tupa, limang
lalaking kambing, at limang lalaking tupa na isang taong gulang, bilang alay na
handog para sa pagtitipon-tipon. Ito ang alay ni Pagiel na anak ni Okran. [78] Sa
ikalabindalawang araw, nag-alay ng kaniyang handog si Ahira na anak ni Enan,
pinuno ng mga kaapu-apuhan ni Neftali. [79] Ang kaniyang handog ay isang pilak
na pinggan na tumitimbang ng 130 siklo at isang mangkok na pilak na tumitimbang
ng pitumpung siklo, ayon sa pamantayang timbang ng santuwaryong siklo. Kapwa
puno ang mga bagay na ito ng pinong harina na hinaluan ng langis para sa handog
na butil. [80] Nagbigay din siya ng isang gintong pinggan na tumitimbang ng sampung
siklo, na puno ng insenso. [81] Nagbigay siya ng isang batang toro, isang lalaking
tupa at isang taong gulang na lalaking tupa bilang alay na susunugin. [82] Nagbigay
siya ng isang lalaking kambing bilang alay para sa kasalanan. [83] Nagbigay siya ng
dalawang lalaking baka, limang lalaking tupa, limang lalaking kambing, at limang
lalaking tupa na isang taong gulang, bilang alay na handog para sa pagtitipon-tipon.
Ito ang alay ni Ahira na anak ni Enan. [84] Itinalaga ng mga pinuno ng Israel ang lahat
ng bagay na ito sa araw na binuhusan ni Moises ng langis ang altar. Naglaan sila ng
labindalawang pilak na pinggan, labindalawang mangkok na pilak at labindalawang
gintong pinggan. [85] Bawat pilak na pinggan ay tumitimbang ng 130 siklo at bawat
mangkok ay tumitimbang ng pitumpung siklo. Tumitimbang ng 2, 400 siklo ang
lahat ng lalagyang pilak, ayon sa pamantayang timbang ng santuwaryong siklo.
[86] Bawat isa sa labindalawang gintong pinggan, na puno ng insenso ay tumitimbang
ng sampung siklo ayon sa pamantayang timbang ng santuwaryong siklo. Lahat ng
gintong pinggan ay tumitimbang ng 120 siklo. [87] Itinalaga nila ang labindalawang
batang toro, labindalawang lalaking tupa at labindalawang lalaking tupa na isang
taong gulang bilang alay na susunugin. Ibinigay nila ang kanilang handog na butil.
Ibinigay nila ang labindalawang lalaking kambing bilang alay para sa kasalanan.
[88] Mula sa lahat ng kanilang mga alagang hayop, nagbigay sila ng dalawampu't apat
na toro, animnapung lalaking tupa, animnapung lalaking kambing at animnapung
lalaking tupang isang taong gulang, bilang alay na handog para sa pagtitipon-tipon.
Para ito sa paglalaan ng altar, nang binuhusan ito ng langis. [89] Nang pumasok si
Moises sa tolda ng pagpupulong upang makipag-usap kay Yahweh, narinig niya ang
kaniyang tinig na kinakausap siya. Kinausap siya ni Yahweh mula sa itaas ng takip
ng luklukan ng awa na nasa kaban ng tipan, mula sa gitna ng dalawang kerubim.
Nakipag-usap siya sa kaniya.

8

[1] Nagsalita si Yahweh kay Moises. Sinabi niya, [2] “Kausapin mo si Aaron. Sabihin mo
sa kaniya, 'Dapat magbigay ng liwanag ang pitong ilawan sa harapan ng patungan ng
ilaw kapag sinindihan mo ang mga ito.'" [3] Ginawa ito ni Aaron. Sinindihan niya ang
mga ilawan na nasa patungan ng ilawan upang magbigay ng liwanag sa harapan nito,
gaya ng inutos ni Yahweh kay Moises. [4] Ginawa ang patungan ng ilawan sa ganitong
paraan: Ipinakita ni Yahweh kay Moises ang huwaran para rito: pinanday na ginto
mula sa paanan hanggang sa itaas nito, kasama ang mga basong pinanday na parang
mga bulaklak. [5] Muling nagsalita si Yahweh kay Moises. Sinabi niya, [6] “Kunin mo

ang mga Levita mula sa mga tao ng Israel at gawin mo silang dalisay. 7 Gawin mo
ito sa kanila upang gawin silang malinis: Iwisik mo sa kanila ang tubig na panlinis
ng kasalanan. Paahitan mo sa kanila ang kanilang buong katawan, palabhan mo
ang kanilang mga damit, at sa ganitong paraan gawing malinis ang kanilang sarili.
8 Pagkatapos pakuhain mo sila ng isang batang toro at ng handog butil ng pinong
harinang hinaluan ng langis. Pakuhain mo sila ng isa pang batang toro bilang handog
para sa kasalanan. 9 Idulog mo ang mga Levita sa harapan ng tolda ng pagpupulong,
at tipunin mo ang buong sambayanan ng Israel. 10 Idulog mo ang mga Levita sa aking
harapan, ni Yahweh. Dapat ipatong ng mga tao ng Israel ang kanilang mga kamay sa
mga Levita. 11 Dapat ihandog ni Aaron ang mga Levita sa aking harapan, idulog mo
sila na para bang itinaas sila sa kaniyang harapan, sa ngalan ng mga tao ng Israel.
Dapat niyang gawin ito upang makapaglingkod sa akin ang mga Levita. 12 Dapat
ipatong ng mga Levita ang kanilang mga kamay sa ulo ng mga toro. Dapat kang
maghandog ng isang toro bilang alay para sa kasalanan at ang ibang toro bilang alay
na susunugin sa akin, upang ibayad sa kasalanan ng mga Levita. 13 Idulog mo ang
mga Levita sa harapan ni Aaron at sa harapan ng kaniyang mga anak, at itaas mo sila
sa akin bilang handog. 14 Sa ganitong paraan dapat mong ihiwalay ang mga Levita
mula sa mga tao ng Israel. Mapapabilang sa akin ang mga Levita. 15 Pagkatapos nito,
dapat pumasok ang mga Levita upang maglingkod sa tolda ng pagpupulong. Dapat
gawin mo silang dalisay. Dapat mo silang itaas sa akin bilang handog. 16 Gawin mo
ito, dahil akin silang lahat mula sa mga tao ng Israel. Sila ang magiging kapalit ng
bawat batang lalaking unang ipapanganak, ang panganay sa lahat ng kaapu-apuhan
ng Israel. Kinuha ko ang mga Levita para sa aking sarili. 17 Sa akin ang lahat ng
panganay mula sa mga tao ng Israel, kapwa mga tao at mga hayop. Sa araw na
kinuha ko ang mga buhay ng lahat ng panganay sa lupain ng Ehipto, inilaan ko sila
para sa aking sarili. 18 Kinuha ko ang mga Levita mula sa mga tao ng Israel sa halip
na ang lahat ng panganay. 19 Ibinigay ko ang mga Levita bilang isang regalo kay
Aaron at sa kaniyang mga anak na lalaki. Kinuha ko sila mula sa mga tao ng Israel
upang gawin ang gawain ng mga tao ng Israel sa tolda ng pagpupulong. Ibinigay
ko sila upang magbayad ng kasalanan para sa mga tao ng Israel upang walang salot
ang pipinsala sa mga tao kapag lumapit sila sa banal na lugar.” 20 Ginawa ito nina
Moises, Aaron, at ng buong sambayanan ng Israel kasama ang mga Levita. Ginawa
nila ang lahat ng bagay na inutos ni Yahweh kay Moises ukol sa mga Levita. Ginawa
ito ng mga tao ng Israel na kasama nila. 21 Ginawang dalisay ng mga Levita ang
kanilang sarili mula sa kasalanan sa pamamagitan ng paglalaba ng kanilang mga
damit. Idinulog sila ni Aaron bilang isang handog kay Yahweh at ibinayad sila sa
kasalanan para sa kanila, upang gawin silang dalisay. 22 Pagkatapos nito, pumasok
ang mga Levita upang isagawa ang kanilang paglilingkod sa tolda ng pagpupulong sa
harapan ni Aaron at sa harapan ng kaniyang mga anak na lalaki. Ito ang inutos ni
Yahweh kay Moises tungkol sa mga Levita. Pinakitunguhan nila ang mga Levita sa
ganitong paraan. 23 Muling nagsalita si Yahweh kay Moises. Sinabi niya, 24 “Ang lahat
ng ito ay para sa mga Levitang dalawampu't-limang taong gulang pataas. Dapat silang
sumama sa mga samahan upang maglingkod sa tolda ng pagpupulong. 25 Dapat silang
tumigil sa paglilingkod sa paraang ganito sa gulang na limampung taon. Sa edad na
iyan, hindi na sila dapat maglingkod pa. 26 Maaari nilang tulungan ang kanilang mga
kapatid na patuloy na gumagawa sa tolda ng pagpupulong, ngunit hindi na sila dapat
maglingkod pa. Dapat mong atasan ang mga Levita sa lahat ng bagay na ito.”

9

1 Nagsalita si Yahweh kay Moises sa ilang ng Sinai, sa unang buwan ng ikalawang

taon matapos silang makalabas mula sa lupain ng Ehipto. Sinabi niya, 2 "Hayaan
mong panatilihin ng mga tao ng Israel ang Paskua sa nakatakdang panahon nito
sa bawat taon. 3 Sa paglubog ng araw sa ikalabing-apat na araw ng buwang ito,
dapat ninyong ipagdiwang ang Paskua sa nakatakdang panahon nito sa bawat taon.
Dapat ninyong panatilihin ito, sundin ang lahat ng alituntunin at sumunod sa lahat
ng utos na kaugnay rito." 4 Kaya sinabi ni Moises sa mga tao ng Israel na dapat
nilang panatilihin ang Pagdiriwang ng Paskua. 5 Kaya ipinagdiwangi nila ang Paskua
sa unang buwan, sa gabi ng ikalabing-apat na araw ng buwan, sa ilang ng Sinai.
Sinunod ng mga tao ng Israel ang lahat ng bagay na iniutos ni Yahweh kay Moises na
kaniyang gawin. 6 May ilang kalalakihang naging marumi sa pamamagitan ng patay
na katawan ng isang tao. Hindi nila magawang ipagdiwang ang Paskua sa araw ding
iyon, pinuntahan nila sina Moises at Aaron sa parehong araw na iyon. 7 Sinabi ng
mga lalaking iyon kay Moises, "Marumi kami dahil sa patay na katawan ng isang tao.
Bakit mo kami pinipigilan sa pag-aalay ng handog kay Yahweh sa panahon panahon
ng bawat taon sa mga tao ng Israel?" 8 Sinabi ni Moises sa kanila, "Hintayin ninyo
na marinig ko kung ano ang itatagubilin ni Yahweh tungkol sa inyo." 9 Nagsalita
si Yahweh kay Moises. Sinabi niya, 10 Magsalita ka sa mga tao ng Israel. Sabihin
mo, ''Kung sinuman sa inyo o sa inyong mga kaapu-apuhan ay marumi dahil sa
isang patay na katawan, o nasa isang mahabang paglalakabay, maaari pa rin niyang
ipagdiwang ang Paskua para kay Yahweh.' 11 Dapat nilang ipagdiwang ang Paskua
sa ikalawang buwan sa gabi ng ikalabing-apat na araw. Dapat nilang kainin ito
kasama ng tinapay na walang pampaalsa at mga gulay na mapait. 12 Wala silang dapat
ititira nito hanggang sa umaga, ni dapat nilang baliin ang isang buto ng mga hayop.
Dapat nilang sundin ang lahat ng alituntunin para sa Paskua. 13 Ngunit sinumang
taong malinis at wala sa isang paglalakbay, ngunit nabigong ipagdiwang ang Paskua,
dapat itiwalag ang taong iyon mula sa kaniyang mga tao dahil hindi siya nag-alay ng
handog na inatas ni Yahweh sa nakatakdang panahon ng bawat taon. Dapat dalhin
ng taong iyon ang kaniyang kasalanan. 14 Kung nakikitira ang isang dayuhan sa inyo
at ipinagdiriwang ang Paskua sa karangalan ni Yahweh, dapat niyang panatilihin ito
at gawin lahat ng kaniyang iniuutos, sinusunod ang mga alituntunin ng Paskua at
sinusunod ang mga batas para rito. Dapat kayong magkaroon ng parehong batas
para sa dayuhan at para sa lahat ng ipinanganak sa lupain." 15 Sa araw na itinayo
ang tabernakulo, binalot ng ulap ang tabernakulo, ang tolda ng kautusang tipan. Sa
gabi nasa itaas ng tabernakulo ang ulap. Nagpakita ito na parang apoy hanggang
sa umaga. 16 Nagpatuloy ito sa paraang ganito. Binalot ng ulap ang tabernakulo
at nagpakita na parang apoy sa gabi. 17 Sa tuwing tumataas ang ulap mula sa
ibabaw ng tolda, naghahanda sa paglalakbay ang mga tao ng Israel. Sa tuwing titiigil
ang ulap, nagkakampo ang mga tao. 18 Sa utos ni Yahweh, naglalakbay ang mga
tao ng Israel, at sa kaniyang utos, nagkakampo sila. Habang nakatigil ang ulap sa
ibabaw ng tabernakulo, nananatili sila sa kanilang kampo. 19 Kapag nananatili ang
ulap sa tabernakulo ng maraming araw, maaaring sundin ng mga tao ng Israel ang
mga tagubilin ni Yahweh at huwag maglakbay. 20 Minsan nananatili ang ulap ng
kaunting araw sa tabernakulo. Sa panahong iyon, susundin nila ang utos ni Yahweh—
magkakampo sila at maglalakbay muli sa kaniyang utos. 21 Minsan naroroon ang
ulap sa kampo mula gabi hanggang sa umaga. Kapag tumataas ang ulap sa umaga,
maglalakbay sila. Kung magpapatuloy ito ng isang araw at isang gabi, kapag tumaas
lamang ang ulap na sila ay magpapatuloy sa paglalakbay. 22 Kahit nananatili ang
ulap sa tabernakulo ng dalawang araw, isang buwan o isang taon, habang nananatili
ito roon, mananatili ang mga tao ng Israel sa kanilang kampo at hindi maglalakbay.
Ngunit kapag tumaas ang ulap, nagpapatuloy sila sa kanilang paglalakbay. 23 Maaari

silang magkampo sa utos ni Yahweh at maglalakaby sa kaniyang utos. Sinusunod nila ang utos ni Yahweh sa pamamagitan ni Moises.

10

1 Nagsalita si Yahweh kay Moises. Sinabi niya, 2 "Gumawa ka ng dalawang
trumpetang pilak. Pandayin mo ang pilak upang makagawa ng mga ito. Dapat
gamitin mo ang mga trumpeta upang tawagin ang sambayanan nang sama-sama at
upang sabihin sa sambayanang ilipat ang kanilang mga kampo. 3 Dapat hipan ng
mga pari ang mga trumpeta upang tipunin ang buong sambayanan sa iyong harapan
sa pasukan ng tolda ng pagpupulong. 4 Kung isang trumpeta lamang ang hihipan
ng mga pari, ang mga pinuno, ang mga pangulo ng mga angkan ng Israel ay dapat
magkatipon sa iyo. 5 Kapag humihip ka ng isang malakas na hudyat, ang mga kampo
sa silangang dako ay dapat nilang simulan ang paglalakbay. 6 Kapag humihip kayo ng
isang malakas na hudyat sa pangalawang pagkakaton, ang mga kampo sa katimugang
dako ay dapat nilang simulan ang kanilang paglalakbay. Dapat humihip sila ng isang
malakas na hudyat para sa kanilang mga paglalakbay. 7 Kapag nagtitipun-tipon
ang sambayanan, hipan mo ang mga trumpeta, ngunit mahina. 8 Dapat hipan ng
mga lalaking anak ni Aaron na mga pari, ang mga trumpeta. Palagi itong magiging
isang kautusan para sa inyo sa kabuuan ng salinlahi ng inyong mga tao. 9 Kapag
pumunta kayo sa digmaan sa inyong lupain laban sa isang kaaway na nagmamalupit
sa inyo, dapat kayong magpatunog ng isang hudyat gamit ang mga trumpeta. Ako,
si Yahweh, ang inyong Diyos, aalalahanin ko kayo at ililigtas mula sa inyong mga
kaaway. 10 Gayundin, sa oras ng pagdiriwang, kapwa ang inyong karaniwang mga
pagdiriwang at sa simula ng mga buwan, dapat hipan ninyo ang mga trumpeta
sa karangalan ng inyong mga alay na susunugin at sa mga alay para sa inyong
handog para sa pagtitipon-tipon. Magsisilbi itong alaala ninyo sa akin, na inyong
Diyos. Ako si Yahweh, na inyong Diyos." 11 Sa ikalawang taon, sa ikalawang buwan,
sa ikadalawampung araw ng buwan, ang ulap ay tumaas mula sa tabernakulo ng
toldang tipanan. 12 Patuloy ang mga tao ng Israel sa kanilang paglalakbay mula sa
ilang ng Sinai. Huminto ang ulap sa ilang ng Paran. 13 Nagawa nila ang kanilang
unang paglalakbay, sinusunod nila ang utos ni Yahweh na kaniyang ibinigay sa
pamagitan ni Moises. 14 Ang kampong nasa ilalim ng bandila ng mga kaapu-apuhan
ni Juda ang unang lumabas, inilabas nila ang kani-kanilang mga hukbo. Si Naason
na anak ni Aminadab ang nanguna sa hukbo ni Juda. 15 Si Nathanel na anak ni Zuar
ang nanguna sa hukbo ng tribu ng mga kaapu-apuhan ni Isacar. 16 Si Eliab na anak
ni Helon ang nanguna sa hukbo ng tribui ng mga kaapu-apuhan ni Zebulun. 17 Ang
mga kaapu-apuhan nina Gerson at Merari, na siyang nangalaga sa tabernakulo, ang
kumuha sa tabernakulo at inihanda para sa kanilang paglalakbay. 18 Sumunod, ang
mga hukbo na nasa ilalim ng bandila ng kampo ni Ruben ang humayo sa kanilang
paglalabay. Si Elizur na anak ni Seduer ang nanguna sa hukbo ni Ruben. 19 Si
Selumiel na anak ni Zurisaddai ang nanguna sa hukbo ng tribu ng mga kaapu-
apuhan ni Simeon. 20 Si Eliasaf na anak ni Deuel ang nanguna sa hukbo ng tribu
ng mga kaapu-apuhan ni Gad. 21 Humayo ang mga tribu ni Kohatita. Dinala nila ang
kagamitan ng banal na santuwaryo. Nagtayo ang iba ng kanilang tabernakulo bago
dumating ang mga Kohatita sa kasunod na kampo. 22 Ang mga hukbo na nasa ilalim
ng bandila ng mga kaapu-apuhan ni Efraim ang sumunod na humayo. Si Elisama na
lalaking anak ni Ammiud ang nanguna sa hukbo ni Efraim. 23 Si Gamaliel na lalaking
anak ni Pedasur ang nanguna sa hukbo ng tribu ng mga kaapu-apuhan ni Manases.
24 Si Abidan na lalaking anak ni Gideon ang nanguna sa hukbo ng tribu ng mga
kaapu-apuhan ni Benjamin. 25 Ang mga hukbong nagkampo sa ilalim ng bandila ng

kaapu-apuhan ni Dan ang huling lumabas. Si Ahieser na lalaking anak ni Amisaddai
ang nanguna sa hukbo ni Dan. 26 Si Pagiel na lalaking anak ni Okran ang nanguna sa
hukbo ng tribu ng mga kaapu-apuhan ni Aser. 27 Si Ahira na lalaking anak ni Enan
ang nanguna sa hukbo ng tribu ng mga kaapu-apuhan ni Neftali. 28 Ito ang paraan ng
mga hukbo ng mga tao ng Israel sa paghayo sa kanilang paglalakbay. 29 Nagsalita si
Moises kay Hobab na lalaking anak ni Ruel na Medianita. Si Ruel ay ama ng asawa ni
Moises. Nagsalita si Moises kay Hobab at sinabi, “Maglalakbay kami sa isang lugar na
inilarawan ni Yahweh. Sinabi ni Yahweh, 'Ibibigay ko ito sa inyo.' Sumama ka sa amin
at gagawan ka namin ng mabuti. Ipinangako ni Yahweh na gagawa siya ng mabuti
sa Israel.” 30 Ngunit sinabi ni Hobab kay Moises, “Hindi ako sasama sa inyo. Pupunta
ako sa aking sariling lupain at sa aking sariling mga tao.” 31 At sumagot si Moises,
“Pakiusap, huwag mo kaming iwan. Alam mo kung paano magkampo sa ilang. Dapat
bantayan mo kami. 32 Kung sasama ka sa amin, gagawin namin sa iyo ang parehong
kabutihang ginawa ni Yahweh sa amin.” 33 Naglakbay sila sa loob ng tatlong araw
mula sa bundok ni Yahweh. Nauna sa kanila ang kaban ng tipan ni Yahweh nang
tatlong araw upang maghanap ng lugar na maaari nilang mapagpahingahan. 34 Nasa
itaas nila ang ulap ni Yahweh sa araw habang naglalakbay sila. 35 Sa tuwing ilalabas
ang kaban, sasabihin ni Moises, “Tumindig ka, Yahweh. Ikalat mo ang iyong mga
kaaway. Palayasin mo ang mga taong napopoot sa iyo.” 36 Sa tuwing hihinto ang
kaban, sasabihin ni Moises, “Bumalik ka, Yahweh, sa libu-libong Israelita.”

11

1 Ngayon nagreklamo ang mga tao tungkol sa kanilang mga kabalisahan habang
nakikinig si Yahweh. Narinig ni Yahweh ang mga tao at nagalit. Nagliyab sa kanila
ang apoy na mula kay Yahweh at tinupok ang ilang bahagi ng kampo sa mga gilid
nito. 2 Pagkatapos tumawag ang mga tao kay Moises, kaya nanalangin si Moises kay
Yahweh, at huminto ang apoy. 3 Pinangalanan ang lugar na iyon na Tabera, sapagkat
nagliyab ang apoy ni Yahweh sa kanila. 4 Ilang dayuhan ang nagsimulang magkampo
kasama ang mga kaapu-apuhan ng Israel. Gusto nilang kumain ng masasarap na
pagkain. Pagkatapos nagsimulang umiyak ang mga tao ng Israel at sinabi, “Sino ang
magbibigay sa atin ng karne na kakainin? 5 Naaalala namin ang isda na kinain namin
nang libre sa Ehipto, ang mga pipino, mga pakwan, mga dahon ng sibuyas o lasuna,
ang mga sibuyas, at bawang. 6 Ngayon nanghihina kami. Wala kaming makitang
makakain kundi manna.” 7 Ang manna ay kahalintulad ng buto ng kulantro. Ito
ay parang dagta. 8 Ang mga tao ay naglalakad sa paligid at tinitipon ito. Ginigiling
nila ito sa mga gilingan, binabayo ito sa mga bayuhan, pinakukuluan ito sa mga
palayok, at ginagawang keyk. Ang lasa nito ay parang sariwang langis ng olibo.
9 Kapag bumaba ang hamog sa kampo sa gabi, bumabagsak din ang manna. 10 Narinig
ni Moises ang iyakan ng mga tao sa kanilang mga pamilya, at ang bawat lalaki ay
naroon sa pasukan sa kaniyang tolda. Labis na nagalit si Yahweh, at sa mga mata
ni Moises ang pagrereklamo nila ay mali. 11 Sinabi ni Moises kay Yahweh, “Bakit
mo pinakitunguhan ang iyong lingkod ng masama? Bakit hindi ka nasisiyahan sa
akin? Ipinapasan mo sa akin ang pasanin ng lahat ng taong ito. Ipinagbuntis ko
ba ang lahat ng mga taong ito? 12 Ako ba ang nagsilang sa kanila upang sabihin
mo sa akin, 'Dalhin mo sila sa iyong kandungan tulad ng pagdadala ng isang ama
sa isang sanggol?' Kailangan ko ba silang dalhin sa lupain na iyong ipinangako sa
kanilang mga ninuno upang ibigay sa kanila? 13 Saan ako makakahanap ng karne na
ibibigay ko sa lahat ng taong ito? Umiiyak sila sa aking harapan at sinasabin, 'Bigyan
mo kami ng karneng kakainin.' 14 Hindi ko na madalang mag-isa ang mga taong
ito. Sobra na sila para sa akin. 15 Yamang pinakikitunguhan mo ako sa ganitong

paraan, patayin mo na ako ngayon, kung mabait ka sa akin, at alisin ang aking
paghihirap.” 16 Sinabi ni Yahweh kay Moises, “Dalhin mo sa akin ang pitumpung
nakakatanda ng Israel. Tiyaking sila ang mga nakakatanda at mga opisyal ng mga tao.
Dalhin mo sila sa tolda ng pagpupulong upang tumayo roong kasama mo. 17 Bababa
ako at kakausapin ko kayo roon. Kukunin ko ang ilan sa Espiritu na nasa iyo at
ilalagay ko ito sa kanila. Dadalhin nila ang pagpapahirap ng mga tao kasama mo.
Hindi mo na dadalhin itong mag-isa. 18 Sabihin mo sa mga tao, 'Italaga ninyo ang
inyong mga sarili kay Yahweh bukas. Tunay na kakakain kayo ng karne, sapagkat
umiyak kayo sa pandinig ni Yahweh. Sinabi ninyo, “Sino ang magbibigay sa atin ng
karne upang ating kainin? Naging mabuti ito para sa atin sa Ehipto.” Kaya bibigyan
kayo ni Yahweh ng karne, at kakainin ninyo ito. 19 Hindi lamang kayo kakain ng
karne sa loob ng isang araw, sa dalawang araw, sa limang araw, sa sampung araw,
o sa dalawampung araw, 20 ngunit kakain kayo ng karne sa loob ng buong isang
buwan hanggang sa ito ay lumabas sa inyong mga ilong. Ito ang magpapadiri sa inyo
dahil itinakwil ninyo si Yahweh, na siyang kasama ninyo. Umiyak kayo sa kaniyang
harapan. Sinabi ninyo, “Bakit pa natin iniwan ang Ehipto?''''' 21 Pagkatapos sinabi ni
Moises, “Kasama ko ang 600, 000 na katao, at sinabi mo, 'Bibigyan ko sila ng karne
sa loob ng isang buong buwan.' 22 Papatay ba kami ng kawan ng mga tupa at kawan
ng mga baka upang magkasya sa kanila? Huhulihin ba namin ang lahat ng isda sa
karagatan upang magkasya sa kanila?'' 23 Sinabi ni Yahweh kay Moises, “Maiksi ba
ang kamay ko? Ngayon makikita mo kung totoo ang aking salita.'' 24 Lumabas si
Moises sa tolda at sinabi niya sa mga tao ang mga salita ni Yahweh. Tinipon niya
ang pitumpu sa mga nakakatanda ng mga tao at pumalibot sila sa tolda. 25 Bumaba
si Yahweh sa ulap at nagsalita kay Moises. Kinuha ni Yahweh ang ilan sa Espiritu
na naroon kay Moises at nilagay ito sa pitumpung nakakatanda. Nang tumahan ang
Espiritu sa kanila, nagpahayag sila, ngunit sa pagkakataong iyon lamang at hindi na
naulit pa. 26 Dalawang lalaking nagngangalang Eldab at Medad ang naiwan sa kampo.
Tumahan din sa kanila ang Espiritu. Nakasulat ang kanilang pangalan sa listahan,
ngunit hindi sila lumabas sa tolda. Gayon pa man, nagpahayag sila sa kampo. 27 Isang
binatang nasa kampo ang tumakbo at sinabi kay Moises, “Sina Eldad at Medad ay
nagpapahayag sa kampo.” 28 Si Josue na lalaking anak ni Nun, ang tagapangasiwa ni
Moises, ang isa sa mga lalaking pinili ang nagsabi kay Moises, “Aking among Moises,
pigilan mo sila.” 29 Sinabi ni Moises sa kaniya, “Naninibugho ka ba para sa kapakanan
ko? Nais kong lahat ng tao ni Yahweh ay mga propeta at ilagay niya ang kaniyang
Espiritu sa kanilang lahat!'' 30 At bumalik sa kampo si Moises at ang mga nakakatanda
ng Israel. 31 Pagkatapos, isang hangin ang dumating mula kay Yahweh at nagdala ng
pugo mula sa dagat. Bumagsak ang mga ito malapit sa kampo, na may isang araw na
paglalakbay sa isang dako at isang araw na paglalakbay sa kabilang dako. Pumalibot
ang mga pugo sa kampo na may dalawang siko ang taas mula sa lupa. 32 Ang mga
tao ay abala sa paghuhuli sa mga pugo ng buong araw, buong gabi, at sa sumunod
na araw. Walang nanghuli ng mas kaunti sa sampung homer ng pugo. Ibinahagi
nila ang mga pugo sa buong kampo. 33 Habang nasa pagitan pa ng kanilang ngipin
ang karne, habang nginunguya nila ito, nagalit si Yahweh sa kanila. Pinadalhan niya
ang mga tao ng isang napakatinding sakit. 34 Pinangalanan ang lugar na iyon na
Kibrot-hataava dahil doon nila inilibing ang mga taong nanabik sa karne. 35 Mula sa
Kibrot-hataava, naglakbay ang mga tao patungong Hazerot, kung saan sila nanatili.

12

1 Pagkatapos, nagsalita sina Miriam at Aaron laban kay Moises dahil sa isang
babaeng taga-Cus na napangasawa niya. 2 Sinabi nila, “Kay Moises lamang ba

nagsalita si Yahweh? Hindi rin ba siya nagsalita sa amin?" Ngayon narinig ni
Yahweh kung ano ang kanilang sinabi. 3 Ngayon ang lalaking si Moises ay lubos na
mapagpakumbaba, higit pa sa sinuman sa mundo. 4 Agad-agad nagsalita si Yahweh
kay Moises, Aaron at Miriam: "Lumabas kayong tatlo, sa tolda ng pagpupulong."
Kaya lumabas silang tatlo. 5 Pagkatapos, bumaba si Yahweh sa isang haligi ng ulap.
Tumayo siya sa pasukan ng tolda at tinawag sina Aaron at Miriam. Kapwa sila
lumapit. 6 Sinabi ni Yahweh, "Ngayon makinig kayo sa aking mga salita. Kapag
kasama ninyo ang aking propeta, inihahayag ko ang aking sarili sa kaniya sa mga
pangitain at nagsasalita ako sa kaniya sa mga panaginip. 7 Hindi ganyan ang aking
lingkod na si Moises. Matapat siya sa lahat ng aking sambahayan. 8 Tuwiran akong
nagsasalita kay Moises, hindi sa pamamagitan ng mga pangitain o mga bugtong.
Nakikita niya ang aking anyo. Kaya bakit hindi kayo takot na magsalita laban sa
aking lingkod, laban kay Moises?" 9 Nag-alab ang galit ni Yahweh laban sa kanila at
iniwan niya sila. 10 Pumaitaas ang ulap mula sa ibabaw ng tolda, at biglang naging
ketongin si Miriam—pumuti siya kagaya ng niyebe. Nang lumingon si Aaron kay
Miriam, nakita niya na nagkaroon siya ng ketong. 11 Sinabi ni Aaron kay Moises,
"Oh aking panginoon, pakiusap, huwag mong ipataw ang kasalanang ito laban sa
amin. Nagsalita kami nang may kahangalan, at nagkasala kami. 12 Pakiusap huwag
siyang hayaang matulad sa isang patay na bagong silang na naubos ang kalahati ng
laman nang lumabas mula sa sinapupunan ng kaniyang ina." 13 Kaya tumawag si
Moises kay Yahweh. Sinabi niya, "Pakiusap pagalingin mo siya, oh Diyos, pakiusap."
14 Sinabi ni Yahweh kay Moises, "Kung duraan ng kaniyang ama ang kaniyang mukha,
mapapahiya siya sa loob ng pitong araw. Huwag ninyo siyang papasukin sa kampo
sa loob ng pitong araw. Pagkatapos nito, papasukin siyang muli." 15 Kaya pinanatili
si Miriam sa labas ng kampo sa loob ng pitong araw. Hindi naglakbay ang mga tao
hanggang sa makabalik siya sa kampo. 16 Pagkatapos nito, naglakbay ang mga tao
mula Hazerot at nagkampo sa ilang ng Paran.

13

1 Pagkatapos, nagsalita si Yahweh kay Moises. Sinabi niya, 2 "Magpadala ka ng
ilang kalalakihan upang suriin ang lupain ng Canaan na aking ibinigay sa mga tao ng
Israel. Magpadala ka ng isang lalaki mula sa bawat tribu ng kanilang mga ninuno.
Dapat pinuno ang bawat lalaki sa kanilang mga grupo." 3 Ipinadala sila ni Moises
mula sa ilang ng Paran, upang masunod nila ang utos ni Yahweh. Lahat sila ay mga
pinuno sa mga tao ng Israel. 4 Ito ang kanilang mga pangalan: mula sa tribu ni
Ruben, Sammua na lalaking anak ni Zaccur. 5 Mula sa tribu ni Simeon, si Safat na
lalaking anak ni Hori. 6 Mula sa tribu ni Juda, si Caleb na lalaking anak ni Jefune.
7 Mula sa tribu ni Isacar, si Igal na lalaking anak ni Jose. 8 Mula sa tribu ni Efraim,
si Hosea na lalaking anak ni Nun. 9 Mula sa tribu ni Benjamin, si Palti na lalaking
anak ni Rafu. 10 Mula sa tribu ni Zebulon, Gadiel na lalaking anak ni Sodi. 11 Mula sa
mga kaapu-apuhan ni Jose na nagngangalang: Gaddi na anak ni Susi mula sa tribu
ni Manases, 12 Mula sa tribu ni Dan, si Ammiel na lalaking anak ni Gemalli. 13 Mula
sa tribu ni Aser, si Setur na lalaking anak ni Micael. 14 Mula sa tribu ni Neftali,
si Nahabi na lalaking anak ni Vapsi. 15 Mula sa tribu ni Gad, si Geuel na lalaking
anak ni Maki. 16 Ito ang mga pangalan ng mga lalaking ipinadala ni Moises upang
suriin ang lupain. Tinawag ni Moises si Hosea na lalaking anak ni Nun sa pangalang
Josue. 17 Ipinadala sila ni Moises upang suriin ang lupain ng Canaan. Sinabi niya
sa kanila, "Pumunta kayo sa Negev at umakyat kayo sa maburol na lugar. 18 Suriin
ninyo ang lupain upang makita kung ano ang katulad nito. Matiyagan ninyo ang
mga taong nakatira roon, kung malakas o mahihina sila, at kung kaunti o marami

sila. 19 Tingnan kung anong uri ng lupain ang kanilang tinitirhan. Ito ba ay maganda
o hindi? Anong klase ng mga lungsod ang naroon? Tulad ba ito ng mga kampo o
ang mga ito ba ay pinatibay na lungsod? 20 Tingnan kung anong uri ng lupa, kung
ito ba ay mainam para sa pagpapalago ng pananim o hindi, at kung may mga puno
roon o wala. Maging matapang at mag-uwi kayo ng mga bunga ng lupa." Ngayon ay
panahon para sa mga unang hinog na ubas. 21 Kaya umakyat ang mga kalalakihan
at sinuri ang lupain mula sa ilang ng Sin hanggang Rehob, malapit sa Lebo Hamat.
22 Umakyat sila mula sa Negev at dumating sa Hebron. Naroon ang mga Ahiman,
Sesai, at Talmai, mga angkan na nagmula kay Anak. Ngayon, ang Hebron ay itinayo,
pitong taon na bago ang Zoan sa Ehipto. 23 Nang dumating sila sa lambak ng Escol,
pumutol sila ng isang sangang may kumpol ng ubas. Pinasan nila ito sa isang tungkod
sa pagitan ng dalawa sa kanilang pangkat. Nagdala rin sila ng mga bunga ng granada
at igos. 24 Pinangalanan ang lugar na iyon na lambak ng Escol, dahil sa kumpol ng
ubas na pinutol ng mga Israelita doon. 25 Bumalik sila pagkalipas ng apatnapung
araw mula sa pagsusuri sa lupain. 26 Bumalik sila kina Moises, Aaron at sa buong
sambayanan ng Israel sa ilang ng Paran sa Kades. Nagdala sila ng ulat sa kanila at sa
buong sambayanan, at ipinakita sa kanila ang bunga na nagmula sa lupain. 27 Sinabi
nila kay Moises, "Narating namin ang lupain kung saan mo kami ipinadala. Tunay
na dinadaluyan ito ng gatas at pulot-pukyutan. Narito ang ilan sa mga bunga mula
roon. 28 Gayunman, ang mga taong nagtayo ng kanilang tahanan doon ay malalakas.
Pinatibay at napakalawak ng kanilang mga lungsod. Nakita rin namin doon ang mga
kaapu-apuhan ni Anak. Nakatira ang mga Amalekita sa Negev. 29 Naroon ang mga
tahanan ng mga Hiteo, Jebuseo, at mga Amoreo sa burol na lugar. Naninirahan ang
mga Cananeo malapit sa dagat at sa tabi ng Ilog Jordan." 30 Sinubukan ni Caleb na
palakasin ang loob ng mga taong nakapalibot kay Moises. Sinabi niya, "Lusubin natin
nang minsanan at kunin ito, dahil kayang-kaya nating sakupin ito." 31 Ngunit sinabi
ng ibang kalalakihang pumunta kasama niya, "Hindi natin kayang lusubin ang mga
tao dahil mas malakas sila kaysa sa atin." 32 Kaya ikinalat nila ang nakakapanghina
ng loob na ulat sa mga tao ng Israel tungkol sa lupain na kanilang sinuri. Sinabi nila,
"Ang lupain na aming tiningnan ay isang lupaing umuubos ng mga mamamayan
nito. Matatangkad ang lahat ng mga taong nakita namin doon. 33 Nakita namin doon
ang mga higante, mga kaapu-apuhan ni Anak, mga taong nagmula sa mga higante.
Para kaming mga tipaklong sa aming paningin kung ihambing sa kanila, at maaaring
ganoon din kami sa kanilang paningin."

14

1 Umiyak nang malakas ang sambayanan sa gabing iyon. 2 Pinuna ng lahat ng mga
tao ng Israel sina Moises at Aaron. Sinabi ng buong sambayanan sa kanila, "Nais
naming kami ay namatay na lang sa lupain ng Ehipto, o dito sa ilang! 3 Bakit tayo
dinala ni Yahweh sa lupaing ito upang mamatay sa pamamagitan ng espada? Ang
ating mga asawa at mga maliliit na anak ay magiging mga biktima. Hindi ba mas
mabuti para sa atin na bumalik sa Ehipto?" 4 Sinabi nila sa bawat isa, "Pumili tayo
ng isa pang pinuno at bumalik tayo sa Ehipto." 5 At nagpatirapa sina Moises at Aaron
sa harapan ng buong kapulungan ng sambayanan ng mga tao ng Israel. 6 Si Josue na
anak na lalaki ni Nun at si Caleb na anak na lalaki ni Jefune ay pinunit ang kanilang
mga damit, ang ilan sa mga ipinadala upang suriin ang lupain. 7 Nagsalita sila sa
buong sambayanan ng mga tao ng Israel. Sinabi nila, "Isang napakabuting lupain
ang aming dinaanan at siniyasat. 8 Kung nalulugod si Yahweh sa atin, sa gayon
dadalhin niya tayo sa lupaing ito at ibibigay ito sa atin. Dinadaluyan ang lupain
ng gatas at pulot-pukyutan. 9 Ngunit huwag kayong maghimagsik laban kay Yahweh

at huwag kayong matakot sa mga tao ng lupain. Uubusin natin sila na kasindali ng
pagkain. Maaalis mula sa kanila ang kanilang pananggalang, dahil kasama natin si
Yahweh. Huwag ninyo silang katakutan.” [10] Ngunit tinangka ng buong sambayanan
na pagbabatuhin sila hanggang mamatay. Pagkatapos, lumitaw ang kaluwalhatian ni
Yahweh sa tolda ng pagpupulong sa lahat ng mga tao ng Israel. [11] Sinabi ni Yahweh
kay Moises, “Hanggang kailan ba ako kamumuhian ng mga taong ito? Hanggang
kailan sila mabibigong magtiwala sa akin, sa kabila ng lahat ng palatandaan ng
aking kapangyarihan na aking ginawa sa kanila? [12] Lulusubin ko sila ng salot,
hindi ko sila pamamanahan at gagawa ako mula sa iyong angkan ng isang bansa
na magiging higit na dakila at mas malakas kaysa sa kanila.” [13] Sinabi ni Moises kay
Yahweh, “Kung gagawin mo ito, maririnig ng mga taga-Ehipto ang tungkol dito, dahil
sinagip mo ang mga tao mula sa kanila sa pamamagitan ng iyong kapangyarihan.
[14] Sasabihin nila ito sa mga naninirahan sa lupain. Maririnig nila na ikaw, Yahweh
ay kapiling ng mga taong ito, dahil nakita ka nila nang harapan. Nasa itaas ng iyong
mga tao ang iyong ulap. Pinangungunahan mo sila sa isang haligi ng ulap sa araw
at isang haligi ng apoy sa gabi. [15] Ngayon, kung papatayin mo ang mga taong ito
gaya ng isang tao, ang mga bansang nakarinig sa iyong katanyagan ay magsasalita
at sasabihin, [16] 'Dahil hindi magawang dalhin ni Yahweh ang mga taong ito sa
lupaing kaniyang ipinangakong ibigay sa kanila, pinatay niya sila sa ilang.' [17] Ngayon,
nagmamakaawa ako sa iyo, gamitin mo ang iyong dakilang kapangyarihan. Sapagkat
sinabi mo, [18] banayad si Yahweh kung magalit at sagana sa tipan ng katapatan.
Pinapatawad niya ang kasamaan at pagsuway. Hindi siya magpapawalang sala kapag
dadalhin niya ang parusa ng kasalanan ng mga ninuno sa kanilang mga kaapu-
apuhan, hanggang sa ikatlo at ikaapat na salinlahi.' [19] Patawad, nakikiusap ako sa
iyo, itong kasalanan ng mga tao dahil sa kadakilaan ng iyong tipan ng katapatan,
tulad ng palagi mong pagpapatawad sa mga taong ito mula sa panahong nasa Ehipto
sila hanggang ngayon.” [20] Sinabi ni Yahweh, “Pinatawad ko na sila ayon sa iyong
kahilingan, [21] ngunit totoo, habang nabubuhay ako at habang napupuno ang buong
mundo ng aking kaluwalhatian, [22] lahat ng mga taong iyon na nakakita ng aking
kaluwalhatian at sa mga palatandaan ng aking kapangyarihang ginawa ko sa Ehipto
at sa ilang—tinutukso pa rin nila ako ng sampung beses at hindi nakinig sa aking
tinig. [23] Kaya sinabi kong tiyak na hindi nila makikita ang lupaing aking ipinangako
sa kanilang mga ninuno. Wala ni isa sa kanilang namuhi sa akin ang makakakita
nito, [24] maliban kay Caleb na aking lingkod, dahil mayroon siyang ibang espiritu.
Sinunod niya ako ng ganap; Dadalhin ko siya sa lupaing kaniyang pinuntahan upang
suriin. Aangkinin ito ng kaniyang mga kaapu-apuhan. [25] (Ngayon nakatira ang mga
Amalekita at mga Cananeo sa lambak.) Bukas lumiko kayo at pumunta sa ilang sa
pamamagitan ng daan ng Dagat ng mga Tambo.” [26] Nagsalita si Yahweh kay Moises
at kay Aaron. Sinabi niya, [27] “Hanggang kailan ko ba dapat tiisin itong masamang
sambayanang bumabatikos sa akin? Narinig ko ang mga pagrereklamo ng mga tao
ng Israel laban sa akin. [28] Sabihin mo sa kanila, 'Dahil ako ay buhay,' sinabi ni
Yahweh, 'ayon sa sinabi mo sa aking pandinig, gagawin ko ito sa inyo: [29] Babagsak
ang inyong mga patay na katawan sa ilang na ito, lahat kayong nagreklamo laban
sa akin, kayong nabilang na sa sensus, ang kabuoang bilang ng mga tao mula sa
dalawampung taon pataas. [30] Tiyak na hindi kayo makakapunta sa lupaing aking
ipinangako upang gawin ninyong tahanan, maliban kay Caleb na lalaking anak ni
Jefune at Josue na lalaking anak ni Nun. [31] Ngunit ang inyong mga maliliit na anak
na sinasabi ninyong magiging mga biktima, dadalhin ko sila sa lupain. Mararanasan
nila ang lupaing inyong tinanggihan! [32] At para sa inyo, babagsak sa ilang na ito ang
mga patay ninyong katawan. [33] Magiging pagala-gala ang inyong mga anak sa ilang

sa loob ng apatnapung taon. Dapat nilang dalhin ang bunga ng inyong paghihimagsik
hanggang sa patayin ng ilang ang inyong mga katawan. 34 Tulad ng bilang ng mga
araw na sinuri ninyo ang lupain—apatnapung araw, dapat din ninyong dalhin ang
bunga ng inyong mga kasalanan sa loob ng apatnapung taon—isang taon sa bawat
araw at dapat ninyong malaman kung ano ang katulad ng maging aking kaaway.
35 Akong, si Yahweh, ang nagsalita. Tiyak na gagawin ko ito sa buong masamang
sambayanang ito na nagtipun-tipon laban sa akin. Mauubos sila sa ilang na ito. Dito
sila mamamatay.'” 36-37 Kaya namatay lahat ng lalaking ipinadala ni Moises upang
tingnan ang lupain sa pamamagitan ng salot sa harapan ni Yahweh. Ito ang mga
lalaking bumalik at nagdala ng isang masamang ulat tungkol sa lupain. Sila ang
nagdulot sa buong sambayanan na magreklamo laban kay Moises. 38 Mula sa mga
lalaking pumunta upang tingnan ang lupain, tanging si Josue na anak na lalaki ni Nun
at si Caleb na anak na lalaki ni Jefune ang natirang buhay. 39 Nang iulat ni Moises ang
mga salitang ito sa lahat ng tao ng Israel, nagluksa sila ng napakatindi. 40 Bumangon
sila nang maaga at pumunta sa tuktok ng bundok at sinabi, “Tingnan mo, narito
kami at pupunta kami sa lugar na ipinangako ni Yahweh, sapagkat nagkasala kami.”
41 Ngunit sinabi ni Moises, “Bakit sinusuway ninyo ngayon ang utos ni Yahweh? Hindi
kayo magtatagumpay. 42 Huwag kayong umalis, dahil hindi ninyo kasama si Yahweh
upang pigilan kayo mula sa pagkakatalo sa pamamagitan ng inyong mga kaaway.
43 Nandoon ang mga Amalekita at mga Cananeo at mamamatay kayo sa pamamagitan
ng espada dahil tumalikod kayo mula sa pagsunod kay Yahweh. Kaya hindi niya kayo
sasamahan.” 44 Ngunit nagpumilit silang umakyat sa maburol na lugar; gayunpaman,
hindi umalis si Moises ni ang kaban ng tipan ni Yahweh mula sa kampo. 45 Bumaba
ang mga Amalekita at gayundin ang mga Cananeo na nakatira sa mga burol na iyon.
Nilusob nila ang mga Israelita at tinalo silang lahat hanggang sa daan patungo ng
Horma.

15

1 Pagkatapos, nagsalita si Yahweh kay Moises. Sinabi niya, 2 “Magsalita ka sa mga
tao ng Israel at sabihin mo sa kanila, 'Kapag pumasok kayo sa lupain kung saan kayo
maninirahan, na ibibigay ni Yahweh sa inyo— 3 at kapag maghandog kayo ng isang
handog sa pamamagitan ng apoy para sa kaniya—maging isang alay na susunugin,
o isang alay para sa isang panata o isang kusang handog, o isang handog sa inyong
mga pagdiriwang, upang magdulot ng isang mabangong halimuyak para kay Yahweh
mula sa kawan o pangkat ng hayop— 4 dapat maghandog kay Yahweh ang isang taong
nagdadala ng alay ng isang handog na butil ng ikasampu na epa ng pinong harinang
hinaluan ng ikaapat na hin ng langis. 5 Dapat din kayong maghanda ng ikaapat na
hin ng alak bilang inuming handog. Gawin ninyo ito kasama ang alay na susunugin o
kasama ang alay ng bawat batang tupa. 6 Kung maghahandog kayo ng isang lalaking
tupa, dapat kayong maghanda ng isang handog na butil ng dalawang ikasampu ng
isang epa ng pinong harinang hinaluan ng ikatatlo ng isang hin ng langis bilang
handog. 7 Para sa inuming handog, dapat kayong maghandog ng ikatlo ng isang hin
ng alak. Magdudulot ito ng isang mabangong halimuyak para kay Yahweh. 8 Kapag
maghanda kayo ng isang toro bilang alay na susunugin o bilang isang alay upang
tuparin ang isang panata, o alay para sa pagtitipon-tipon kay Yahweh, 9 sa gayon dapat
kayong maghandog kasama ng toro ang isang handog na butil ng tatlong ikasampu
ng isang epa ng pinong harinang hinaluan ng kalahating hin ng langis. 10 Dapat
kayong maghandog bilang inuming handog ng kalahating hin ng alak, bilang isang
handog na pinaraan sa apoy, upang magdulot ng mabangong halimuyak para kay
Yahweh. 11 Dapat mangyari ito sa ganitong paraan para sa bawat toro, para sa bawat

lalaking tupa, at para sa bawat lalaking batang mga tupa o mga batang kambing.
12 Ang bawat alay na inyong ihahanda at ihahandog ay dapat ninyong gawin ayon sa
inilarawan dito. 13 Dapat gawin ng lahat ng katutubong Israelita ang mga bagay na
ito sa ganitong paraan, kapag nagdadala ang sinuman ng isang handog na pinaraan
sa apoy, upang magdulot ng mabangong halimuyak na kalugud-lugod kay Yahweh.
14 Kung naninirahan ang isang dayuhan kasama ninyo, o sinumang nakikitira sa inyo
sa buong salinlahi ng inyong mga tao, dapat siyang maghandog ng isang handog
na pinaraan sa apoy, upang magdulot ng isang mabangong halimuyak para kay
Yahweh. Dapat siyang kumilos gaya ng inyong pagkilos. 15 Dapat may parehong
batas lamang para sa sambayanan at para sa dayuhang nakikitira sa inyo, isang
palagiang batas sa buong salinlahi ng inyong mga tao. Kung ano kayo, gayundin dapat
ang mga manlalakbay na naninirahan kasama ninyo. Dapat siyang kumilos gaya
ng inyong pagkilos sa harapan ni Yahweh. 16 Ang parehong batas at kautusan ang
dapat masunod sa inyo at sa mga dayuhang naninirahang kasama ninyo."' 17 Muling
nagsalita si Yahweh kay Moises. Sinabi niya, 18 "Magsalita ka sa mga tao ng Israel at
sabihin mo sa kanila, 'Kapag dumating kayo sa lupain kung saan ko kayo dadalhin,
19 kapag kakainin ninyo ang pagkaing nagmula sa lupain, dapat kayong maghandog
ng isang handog at idulog ito sa akin. 20 Mula sa una ng inyong masang harina,
dapat kayong maghandog ng isang tinapay upang itaas ito bilang isang itinaas na
handog mula sa giikang palapag. Dapat ninyong itaas ito sa ganitong paraan. 21 Dapat
kayong magbigay sa akin ng isang itinaas na handog sa buong salinlahi ng inyong
mga tao mula sa una ng inyong masang harina. 22 Minsan magkakasala kayo nang
hindi sinasadya, kapag hindi ninyo sinunod ang lahat ng utos na ito na sinabi ko kay
Moises— 23 lahat ng bagay na inutos ko sa inyo sa pamamagitan ni Moises mula sa
araw na sinimulan kong bigyan kayo ng mga utos at hanggang sa buong salinlahi
ng inyong mga tao. 24 Patungkol sa hindi sinasadyang kasalanan na hindi alam ng
buong sambayanan, dapat maghandog ang buong sambayanan ng isang batang toro
bilang alay na susunugin upang magdulot ng isang mabangong halimuyak para kay
Yahweh. Kalakip nito, dapat maghandog ng isang handog na butil at inuming handog,
ayon sa iniutos ng batas, at isang lalaking kambing bilang isang handog para sa
kasalanan. 25 Dapat gumawa ang pari ng pagbabayad ng kasalanan para sa lahat ng
sambayanan ng Israel. Patatawarin sila dahil ang kasalanan ay isang pagkakamali.
Dinala nila ang kanilang alay, ang isang handog para sa akin na pinaraan sa apoy.
Dinala nila ang kanilang handog para sa kasalanan sa aking harapan para sa kanilang
pagkakamali. 26 At patatawarin ang lahat ng sambayanan ng Israel, at ang mga
dayuhang naninirahan kasama nila, dahil nagkasala ang lahat ng tao nang hindi
sinasadya. 27 Kung nagkakasala ang isang tao nang hindi sinasadya, dapat siyang
maghandog ng isang babaeng kambing na isang taong gulang bilang handog para
sa kaniyang kasalanan. 28 Dapat maghandog ang pari ng pambayad ng kasalanan
sa harapan ni Yahweh para sa taong nagkasala nang hindi sinasadya. Patatawarin
ang taong iyon kapag maghandog ng pambayad ng kasalanan. 29 Dapat magkaroon
kayo ng parehong batas para sa isang nakagawa ng anumang bagay nang hindi
sinasadya, ang parehong batas para sa taong katutubo sa mga tao ng Israel at para
sa mga dayuhang naninirahan sa kanila. 30 Ngunit ang taong nakagawa ng anumang
bagay sa pagsuway, maging katutubo siya o isang dayuhan, nilalapastangan niya
ako. Dapat itiwalag ang taong iyon mula sa kaniyang mga tao.. 31 Dahil sinuway
niya ang aking salita at nilabag ang aking utos, dapat itiwalag nang ganap ang taong
iyon. Nasa kaniya ang kasalanan." 32 Habang nasa ilang ang mga tao ng Israel,
nakasumpong sila ng isang lalaking namumulot ng kahoy sa araw ng Pamamahinga.
33 Dinala siya ng mga taong nakakita sa kaniya kina Moises, Aaron, at sa buong

sambayanan. 34 Ibinilanggo nila siya dahil hindi pa naipahayag kung ano ang dapat
gawin sa kaniya. 35 Pagkatapos, sinabi ni Yahweh kay Moises, "Dapat patayin ang
lalaki. Dapat siyang batuhin ng buong sambayanan sa labas ng kampo." 36 Kaya
dinala siya ng buong sambayanan sa labas ng kampo at pinagbababato siya hanggang
mamatay gaya ng inutos ni Yahweh kay Moises. 37 Muling nagsalita si Yahweh kay
Moises. Sinabi niya, 38 "Magsalita ka sa mga kaapu-apuhan ng Israel at utusan silang
gumawa ng mga palawit para sa kanilang mga sarili upang isabit mula sa mga dulo
ng kanilang mga damit, upang isabit ang mga ito mula sa bawat dulo sa pamamagitan
ng isang taling asul. Dapat nilang gawin ito sa kabuuan ng salinlahi ng kanilang mga
tao. 39 Magiging isang natatanging paalala ito sa inyo, kapag makita ninyo ito, sa
lahat ng aking mga utos, upang tuparin ang mga ito para hindi ninyo sundin ang
inyong sariling puso at sariling mga mata, na kung saan kumilos kayo dati tulad ng
mga mangangalunya. 40 Gawin ninyo ito upang maisaisip ninyo at masunod ang lahat
kong utos, at upang maaari kayong maging banal, inilaan para sa akin, ang inyong
Diyos. 41 Ako si Yahweh ang inyong Diyos, na siyang naglabas sa inyo mula sa lupain
ng Ehipto, upang maging Diyos ninyo. Ako si Yahweh ang inyong Diyos."

16

1 Ngayon si Korah na anak na lalaki ni Izar na anak na lalaki ni Kohat na anak
na lalaki ni Levi, kasama ni Datan at Abiram na mga anak na lalaki ni Eliab, at si
On na anak na lalaki ni Pelet, ang mga kaapu-apuan ni Ruben ay tinipon ng ilang
kalalakihan. 2 Tumindig sila laban kay Moises, kasama ng ibang kalalakihan mula
sa mga tao ng Israel, dalawang daan at limampung pinuno ng sambayanan na mga
tanyag na kasapi sa sambayanan. 3 Nagkatipon sila upang harapin sina Moises at
Aaron. Sinabi nila sa kanila, "Kumukuha kayo nang labis para sa inyong mga sarili.
Ang buong sambayanan ay banal, inilaan kay Yahweh, ang bawat isa sa kanila, at
si Yahweh ay kasama nila. Bakit ninyo inaangat ang inyong mga sarili sa ibabaw
ng natitirang sambayanan ni Yahweh?" 4 Nang marinig iyon ni Moises, nagpatirapa
siya. 5 Nagsalita siya kay Korah at sa lahat ng kaniyang pangkat; sinabi niya, "Sa
kinaumagahan, ipapakita ni Yahweh kung sino ang kaniya, at kung sino ang inilaan
kay Yahweh. Dadalhin niya sa kaniya ang taong pipiliin niya. Dadalhin siya ni
Yahweh sa kaniyang sarili. 6 Gawin ninyo ito, Korah at lahat ng iyong pangkat.
Kumuha kayo ng mga insensaryo 7 bukas at lagyan ninyo ng apoy at insenso ang
mga ito sa harap ni Yahweh. Ang taong pipiliin ni Yahweh, ang taong iyon ay ilalaan
kay Yahweh. Malayo na ang inyong narating, kayong mga kaapu-apuan ni Levi."
8 Muli, sinabi ni Moises kay Korah, "Ngayon ay makinig kayo, kayong mga kaapu-
apuan ni Levi: 9 ito ba ay isang maliit na bagay para sa inyo na inilaan kayo ng
Diyos ng Israel mula sa sambayanan ng Israel, upang palapitin kayo sa kaniya, upang
magtrabaho sa tabernakulo ni Yahweh, at upang tumayo sa harapan ng sambayanan
para maglingkod sa kanila? 10 Dinala niya kayo ng malapitan, at lahat ng inyong
mga kamag-anak, ang mga kaapu-apuan ni Levi ay kasama ninyo, ngunit ninanasa
din ninyo ang pagkapari! 11 Iyon ang dahilan kung bakit ikaw at lahat ng iyong
pangkat ay nagkatipon laban kay Yahweh. Kaya bakit kayo nagrereklamo tungkol kay
Aaron, na sumusunod kay Yahweh?" 12 Pagkatapos ipinatawag ni Moises sina Datan
at Abiram, ang mga anak na lalaki ni Eliab, subalit sinabi nila, "Hindi kami pupunta.
13 Ito ba ay isang maliit na bagay na dalhin mo kami sa isang lupain na dinadaluyan
ng gatas at pulot-pukyutan, upang patayin kami sa ilang? Ngayon nais mong maging
tagapangasiwa namin! 14 Bilang karagdagan, hindi mo kami dinala sa isang lupain
na umaagos sa gatas at pulot-pukyutan, o binigyan ng mga bukid at mga ubasan
bilang isang mana. Ngayon nais mo kaming bulagin sa pamamagitan ng mga walang

lamang pangako? Hindi kami pupunta sa iyo." 15 Galit na galit si Moises at sinabi kay
Yahweh, "Huwag mong galangin ang kanilang mga handog. Hindi ako kumuha ng
isang asno mula sa kanila, at wala akong sinaktang sinuman sa kanila." 16 Pagkatapos,
sinabi ni Moises kay Korah, "Bukas ikaw at lahat ng iyong kasamahan ay dapat
pumunta sa harap ni Yahweh, ikaw, sila, at si Aaron. 17 Bawat isa sa inyo ay dapat
dalhin niya ang kaniyang insensaryo at lagyan ito ng insenso. Pagkatapos, dapat
dalhin ng bawat tao sa harap ni Yahweh ang kaniyang insensaryo, dalawang daan
at limampung insensaryo. Kayo at si Aaron rin ay dapat ninyong dalhin ang inyong
mga insensaryo." 18 Kaya kinuha ng bawat lalaki ang kaniyang insensaryo, nilagyan
ito ng apoy, nilatagan ito ng insenso, at tumayo sa pasukan patungo sa tolda ng
pagpupulong kasama ni Moises at Aaron. 19 Tinipon ni Korah ang buong sambayanan
laban kina Moises at Aaron sa pasukan ng tolda ng pagpupulong, at nagpakita ang
kaluwalhatian ni Yahweh sa buong sambayanan. 20 At nagsalita si Yahweh kay Moises
at kay Aaron: 21 "Ihiwalay ninyo ang inyong mga sarili mula sa sambayanang ito
upang lipulin ko sila agad-agad." 22 Nagpatirapa sila Moises at Aaron at sinabi,
"Diyos, ang Diyos ng mga espiritu ng buong sangkatauhan, kung nagkakasala ang
isang tao, dapat kabang magalit sa buong sambayanan?" 23 Sumagot si Yahweh kay
Moises. Sinabi niya, 24 "Magsalita ka sa buong sambayanan. Sabihin mo, 'Umalis
kayo mula sa mga tolda nila Korah, Datan, at Abiram.'" 25 Pagkatapos, bumangon
si Moises at pumunta kina Datan at Abiram; sinundan siya ng mga nakakatanda ng
Israel. 26 Nagsalita siya sa sambayanan at sinabi, "Ngayon iwanan ang mga tolda ng
mga masamang lalaking ito at huwag humawak ng anumang bagay na nabibilang sa
kanila, o malilipol kayo sa pamamagitan ng lahat ng kanilang kasalanan." 27 Kaya ang
sambayanan sa magkabilaan ay iniwan ang mga tolda nina Korah, Datan, at Abiram.
Lumabas sila Datan at Abiram at tumayo sa pasukan ng kanilang mga tolda, kasama
ng kanilang mga asawa, mga anak, at kanilang mga maliliit. 28 At sinabi ni Moises, "Sa
pamamagitan nito malalaman ninyong isinugo ako ni Yahweh upang gawin ang lahat
ng mga gawaing ito, sapagkat hindi ko ginawa ang mga ito sa aking sariling pagsang-
ayon. 29 Kung mamamatay ang mga lalaking ito nang karaniwang kamatayan gaya
ng karaniwang nangyayari, kung gayon hindi ako isinugo ni Yahweh. 30 Ngunit kung
gagawa si Yahweh ng isang butas sa lupa na lalamon sa kanila tulad ng isang malaking
bibig, kasama ng kanilang mga pamilya, at kapag bababa sila ng buhay sa lugar ng
mga patay ay dapat ninyong unawain na kinamuhian ng mga lalaking ito si Yahweh.
31 Pagkatapos sabihin ni Moises ang lahat ng salitang ito, bumukas ang lupang sa
ilalim ng mga lalaking ito. 32 Ibinukas ng lupa ang bibig nito at nilamon sila, ang
kanilang mga pamilya, at lahat ng mga taong nabibilang kay Korah, pati na rin ang
kanilang mga ari-arian. 33 Sila at ang lahat sa kanilang mga pamilya ay pumunta ng
buhay sa lugar ng mga patay. Nagsara ang lupa sa ibabaw nila, at sa pamamagitan
nito nalipol sila sa kalagitnaan ng sambayanan. 34 Ang buong Israel na nakapalibot
sa kanila ay tumakas mula sa kanilang hiyaw. Sinigaw nila, "Baka lamunin din tayo
ng lupa!" 35 Pagkatapos kumislap ang apoy mula kay Yahweh at nilamon ang 250
kalalakihan na naghandog ng insenso. 36 Muling nagsalita si Yahweh kay Moises at
sinabi, 37 "Magsalita ka kay Eleazar na anak na lalaki ni Aaron na pari at sabihan
siya na kunin ang mga insensaryo mula sa mga nagbabagang tira, sapagkat ang
mga insensaryo ay idinulog sa akin. Pagkatapos, kailangan nilang ikalat ang mga
baga. 38 Kunin ang mga insensaryo sa mga namatay dahil sa kanilang mga kasalanan.
Gawing minartilyong pingngan ang mga ito bilang isang takip sa ibabaw ng altar. Ang
mga lalaking iyon ang naghandog ng mga ito sa harap ko, kaya naihandog sa akin
ang mga ito. Magiging isang tanda ang mga ito ng aking presensya sa mga tao ng
Israel." 39 Kinuha ni Eleazar na pari ang mga tansong insensaryo na ginamit ng mga

lalaking nasunog, at ang mga ito ay minartilyo na maging isang takip para sa altar,
40 upang maging isang paalala sa mga tao ng Israel, na ang mga nagmula lamang
kay Aaron ang maaaring pumuntang magsunog ng insenso sa harap ni Yahweh, para
hindi sila magiging katulad ni Korah at ng kaniyang pangkat—gaya ng iniutos ni
Yahweh sa pamamagitan ni Moises. 41 Ngunit sa sumunod na umaga ang lahat ng
sambayanan ng mga tao ng Israel ay nagreklamo laban kina Moises at Aaron. Sinabi
nila, "Pinatay ninyo ang mga tao ni Yahweh." 42 At nangyari, nang nagkatipon ang
sambayanan laban kina Moises at Aaron, na tumingin sila sa tolda ng pagpupulong
at, tingnan mo, tinatakpan ito ng ulap. Nagpakita ang kaluwalhatian ni Yahweh, 43 at
pumunta sina Moises at Aaron sa harapan ng tolda ng pagpupulong. 44 Pagkatapos,
nagsalita si Yahweh kay Moises. Sinabi niya, 45 "Lumayo ka mula sa harapan ng
sambayanang ito upang malipol ko sila agad-agad." Pagkatapos nagpatirapa sina
Moises at Aaron. 46 Sinabi ni Moises kay Aaron, "Kunin ninyo ang insensaryo, lagyan
ito ng apoy mula sa altar, lagyan ito ng insenso, dalhin agad ito sa sambayanan, at
gumawa ng pambayad ng kasalanan para sa kanila, dahil ang galit ay paparating
mula kay Yahweh. Nagsimula na ang salot." 47 Kaya ginawa ni Aaron ang gaya
ng sinabi ni Moises. Tumakbo siya papunta sa gitna ng sambayanan. Mabilis na
nagsimulang kumalat ang salot sa mga tao, kaya inilagay niya ang insenso at gumawa
ng pambayad ng kasalanan para sa mga tao. 48 Tumayo si Aaron sa pagitan ng
mga patay at mga nabubuhay; sa pamamagitan nito natigil ang salot. 49 Yaong mga
namatay sa pamamagitan ng salot ay 14, 700 ang bilang, bukod sa mga namatay dahil
sa ginawa ni Korah. 50 Bumalik si Aaron kay Moises sa pasukan patungo sa tolda ng
pagpupulong, at ang salot ay nagwakas.

17

1 Nagsalita si Yahweh kay Moises. Sinabi niya, 2 "Magsalita ka sa mga tao ng
Israel. Kumuha ka ng mga tungkod mula sa kanila, isa para sa bawat tribu ng mga
ninuno. Kumuha ng labindalawang tungkod, isa mula sa bawat pinunong napili
mula sa bawat tribu. Isulat mo ang pangalan ng bawat lalaki sa kaniyang tungkod.
3 Dapat mong isulat ang pangalan ni Aaron sa tungkod ni Levi. Kailangang may
isang tungkod para sa bawat pinuno mula sa lipi ng kaniyang mga ninuno. 4 Dapat
mong ilagay ang mga tungkod sa tolda ng pagpupulong sa harapan ng tipan ng mga
kautusan, kung saan ako nakikipagkita sa iyo. 5 At mangyayaring ang tungkod ng
taong aking pipiliin ay uusbong. Patitigilin ko ang mga reklamo ng mga tao ng Israel,
mga sinasabi nila laban sa iyo." 6 Kaya nagsalita si Moises sa mga tao ng Israel. Lahat
ng mga katutubong pinuno ay binigyan siya ng mga tungkod, isang tungkod mula sa
bawat pinuno, na pinili mula sa bawat isa sa mga ninuno ng tribu, labindalawang
tungkod lahat. Kasali na sa mga iyon ang tungkod ni Aaron. 7 Pagkatapos inilagak ni
Moises ang mga tungkod sa harap ni Yahweh sa toldang tipanan. 8 Sa sumunod na
araw, pumunta si Moises sa toldang tipanan at, pagmasdan, ang tungkod ni Aaron
para sa mga tribu ni Levi ay umusbong. Tumubo ang mga usbong at naglabas ng
mga bulaklak at hinog na almonte! 9 Inilabas ni Moises ang lahat ng mga tungkod
mula sa harap ni Yahweh patungo sa lahat ng mga tao ng Israel. Hinanap ng bawat
tao ang kaniyang tungkod at kinuha ito. 10 Sinabi ni Yawheh kay Moises, "Ilagay mo
ang tungkod ni Aaron sa harapan ng mga toldang tipanan. Panatilihin mo ito bilang
isang palatandaan ng kasalanan laban sa mga taong nag-aklas upang mawakasan
mo ang mga reklamo laban sa akin, o sila ay mamamatay." 11 Ginawa ni Moises
ang iniutos ni Yahweh sa kaniya. 12 Nagsalita ang mga tao ng Israel kay Moises at
sinabi, "Mamamatay kami rito. Malilipol kaming lahat! 13 Mamamatay ang bawat

isang umaakyat, na lumalapit sa tabernakulo ni Yahweh. Dapat ba kaming mamatay lahat?"

18

1 Sinabi ni Yahweh kay Aaron, "Ikaw at ang iyong mga anak na lalaki, at ang mga
angkan ng iyong mga ninuno ang may pananagutan sa lahat ng kasalanang kanilang
nagawa laban sa santuwaryo. Ngunitt ikaw lamang at ang iyong mga anak na lalaking
kasama mo ang may pananagutan sa lahat ng mga kasalanang nagawa ng sinuman
sa pagkapari. 2 Para sa kapwa mo miyembro ng tribu ni Levi, tribu ng iyong ninuno,
dapat mo silang isama upang makasali sila sa iyo at tulungan ka kapag naglilingkod ka
at ng iyong mga anak na lalaki sa harap ng toldang tipanan. 3 Dapat silang maglingkod
sa iyo at sa buong tolda. Gayunpaman, hindi sila dapat lumapit sa anumang bagay sa
banal na lugar o may kaugnayan sa altar, o sila at ikaw rin ay mamamatay. 4 Dapat
silang sumali sa inyo at pangalagaan ang tolda ng pagpupulong, sa lahat ng gawain
na may kaugnayan sa tolda. Hindi dapat lumapit sa inyo ang isang dayuhan. 5 Dapat
ninyong kunin ang tungkulin na ito nang sa gayon, hindi muling dumating ang aking
galit sa mga tao ng Israel. 6 Tingnan ninyo, ako mismo ang pumili sa inyong kapwa
miyembro ng mga Levita mula sa mga kaapu-apuhan ng Israel. Sila ay isang regalo
sa inyo, ibinigay sa akin para gawin ang gawaing may kaugnayan para sa tolda ng
pagpupulong. 7 Subalit ikaw lamang at ang iyong mga anak na lalaki ang maaaring
gumanap ng pagkapari tungkol sa bawat bagay na may kaugnayan sa altar at sa bawat
bagay na nasa loob ng kurtina. Ikaw mismo ang dapat gumawa sa mga tungkuling
iyon. Ibinibigay ko sa iyo ang pagkapari bilang isang regalo. Bawat dayuhan na
lalapit ay dapat malagay sa kamatayan." 8 Pagkatapos, sinabi ni Yahweh kay Aaron,
"Tingnan mo, ibinigay ko sa iyo ang tungkulin sa pag-iingat ng mga handog na itinaas
sa akin, at lahat ng mga banal na handog na ibinigay sa akin ng mga tao ng Israel.
Ibinigay ko ang mga handog na ito sa iyo, at sa iyong mga anak na lalaki bilang
iyong patuloy na bahagi. 9 Ang mga bagay na ito mula sa mga ganap na inialay na
handog kay Yahweh, subalit ang hindi ganap na nasunog ay magiging sa iyo. Bawat
alay na dinadala ng mga tao, kalakip ng bawat handog na butil, bawat handog para
sa kasalanan, at bawat handog na pambayad para sa kasalanan—lahat nitong mga
napakabanal na handog—na inilaan nila para sa akin at dinala sa akin ay magiging
para sa iyo at para sa iyong mga anak na lalaki. 10 Ito ay ganap na inilaan para sa
akin, na dapat mong kainin ang mga handog na ito. Bawat lalaking kasama mo ay
dapat kumain ng mga handog na ito. Dapat mo silang isaalang-alang bilang inilaan
para sa akin. 11 Ito ang mga handog na mapapabilang sa iyo: kanilang mga regalo na
itinabi mula sa lahat ng itinaas na mga handog ng mga tao ng Israel, mga handog na
tinaas nang mataas sa harap ko at dinala sa akin. Ibinibigay ko ang mga ito sa iyo,
sa iyong mga anak na lalaki, at sa iyong mga anak na babae, bilang iyong patuloy na
bahagi. Bawat isang malinis sa pamamagitan ng ritwal sa iyong pamilya ay maaaring
kumain ng kahit ano mula sa mga handog na ito. 12 Lahat ng mainam na langis, lahat
ng mainam na bagong alak at butil, ang unang mga prutas na ibinigay ng mga tao
sa akin—lahat ng mga ito ay ibinibigay ko sa inyo. 13 Ang lahat ng bungang unang
hinog na nasa kanilang lupain, na dinala nila sa akin ay magiging sa inyo. Bawat
isang malinis sa iyong pamilya ay maaaring kumain ng mga bagay na ito. 14 Bawat
bagay na inilaan sa Israel ay magiging sa iyo. 15 Bawat bagay na nagpapabukas ng
sinapupunan, lahat ng panganay na hinandog ng mga tao kay Yahweh, kapwa tao
at hayop, magiging sa iyo. Gayunpaman, dapat tiyak na bilhin muli ng mga tao ang
bawat panganay na anak na lalaki, at dapat nilang bilhin muli ang panganay na lalaki
ng maruming mga hayop. 16 Iyong mga dapat bibilhin muli ng mga tao ay dapat bilhin

muli pagkatapos na maging isang buwang gulang. Pagkatapos ay maaari na silang
bilhin muli ng mga tao, sa halagang limang siklo, ayon sa pamantayang timbang na
siklo ng santuwaryo, na kapantay ng dalawampung gera. 17 Subalit ang panganay ng
isang baka, o ang panganay ng isang tupa, o ang panganay ng isang kambing ay hindi
mo dapat bilhin muli ang mga hayop na ito; sila ay inilaan sa akin. Dapat mong isaboy
ang dugo nito sa altar at sunugin ang kanilang taba bilang isang alay na pinaraan
sa apoy, upang magdulot ng mabangong halimuyak para sa akin. 18 Magiging sa iyo
ang karne ng mga ito. Gaya ng itinaas na dibdib at kanang hita, magiging sa iyo ang
karne ng mga ito. 19 Lahat ng dinalang handog ng banal na mga bagay na inalay ng
mga tao ng Israel sa akin ay ibinibigay ko ang mga ito sa iyo, sa iyong mga anak na
lalaki, sa iyong mga anak na babae bilang patuloy na bahagi. Tumatayo sila para
sa isang tipan ng asin, isang umiiral na tipan magpakailanman, sa harap ko kasama
mo at ng iyong mga kaapu-apuhan." 20 Sinabi ni Yahweh kay Aaron, "Hindi ka dapat
magkaroon ng mana sa lupain ng mga tao, ni dapat magkaroon ng bahagi sa mga
ari-arian ng mga tao. Ako ang iyong magiging bahagi at mana sa piling ng mga tao
ng Israel. 21 Sa mga kaapu-apuhan ni Levi, tingnan mo, ibinigay ko ang lahat ng mga
ikapu bilang kanilang mana kapalit ng kanilang paninilbihan na kanilang ibinibigay
sa pagtatrabaho sa tolda ng pagpupulong. 22 Simula ngayon hindi dapat lumapit ang
mga tao ng Israel sa tolda ng pagpupulong, o sila ay magkakaroon ng pananagutan
sa kasalanang ito at mamatay. 23 Dapat gawin ng mga Levita ang mga gawain na may
kaugnayan sa tolda ng pagpupulong. Sila ang may pananagutan para sa anumang
kasalanan tungkol dito. Ito ang magiging isang palagiang batas sa lahat ng salinlahi
ng iyong mga tao. At hindi sila dapat magkaroon ng mana sa piling ng mga tao ng
Israel. 24 Sapagkat ang mga ikapu ng mga tao ng Israel, na kanilang inialay bilang
handog para sa akin—ito ang mga ibinibigay ko sa mga Levita bilang kanilang mana.
Ito ang dahilan kung bakit sinabi ko sa kanila, 'Hindi sila dapat magkaroon ng mana
sa piling ng mga tao ng Israel.'" 25 Nagsalita si Yahweh kay Moises at sinabi, 26 "Dapat
mong kausapin ang mga Levita at sabihin sa kanila, 'Kapag matanggap mo mula sa
mga tao ng Israel ang ikasampu na ibinibigay ni Yahweh sa iyo bilang iyong mana
ay dapat mong ihandog ang isang inalay na handog mula sa ikasampung iyon sa
kaniya, ang ikasampu mula sa ikapu. 27 Dapat mong isaalang-alang ang iyong inalay
na handog na para itong ikasampu ng butil mula sa giikang palapag o produkto mula
sa pigaan ng ubas. 28 Kaya dapat ka ring mag-alay ng handog kay Yahweh mula sa
ikapu na iyong natanggap mula sa mga tao ng Israel. Dapat mong ibigay mula sa
kanila ang kaniyang inalay na handog kay Aaron na pari. 29 Mula sa lahat ng mga
inalay na iyong natanggap, dapat kang maghandog ng bawat inalay na handog kay
Yahweh. Dapat mong gawin ito mula sa lahat ng mainam at pinaka-banal na mga
bagay na ibinigay sa iyo.' 30 Kaya dapat mong sabihin sa kanila, 'Kapag mag-alay
kayo ng mainam ng kahit ano sa inyong tinanggap ay dapat itong isaalang-alang ng
mga Levita gaya ng nailabas mula sa giikang palapag at sa pigaan ng ubas. 31 Maaari
ninyong kainin ang natirang mga regalo sa alinmang lugar, kayo at ang inyong mga
pamilya, dahil ito ay inyong kabayaran kapalit ng inyong pagtatrabaho sa tolda ng
pagpupulong. 32 Hindi kayo magkakasala sa pagkain at pag-inom nito, kapag inyong
ialay kay Yahweh ang pinakamainam ng kahit anong inyong tinanggap. Subalit hindi
ninyo dapat lapastanganin ang banal na mga handog ng mga tao ng Israel, o kayo ay
mamamatay."

19

1 Nagsalita si Yahweh kay Moises at Aaron. Sinabi niya, 2 "Ito ay isang batas, isang
batas na aking iniuutos sa inyo: Sabihin ninyo sa mga tao ng Israel na dapat nilang

dalhin sa iyo ang isang pulang dumalagang baka na walang depekto o kapintasan,
at hindi pa nakapagpasan ng pamatok. [3] Ibigay ninyo ang dumalagang baka kay
Eleazar na pari. Dapat niyang dalhin ito sa labas ng kampo, at dapat patayin ito
ng isang tao sa kaniyang harapan. [4] Dapat kumuha si Eleazar na pari ng kaunti sa
mga dugo nito gamit ang kaniyang daliri at iwisik ito ng pitong beses sa harapan
ng tolda ng pagpupulong. [5] Isa pang pari ang dapat sumunog sa dumalagang baka
sa kaniyang paningin. Dapat niyang sunugin ang mga balat nito, laman, at mga
dugo nito kasama ang mga dumi nito. [6] Dapat kumuha ang pari ng kahoy na sedro,
isopo, at ng lanang matingkad na pula, at ihagis itong lahat sa gitna ng nasusunog
na dumalagang baka. [7] Pagkatapos, dapat niyang labhan ang kaniyang mga damit
at maligo sa tubig. At makakapasok siya sa kampo, kung saan siya mananatiling
marumi hanggang sa gabi. [8] Dapat labhan ng taong sumunog sa dumalagang baka
ang kaniyang mga damit at maligo sa tubig. Mananatili siyang marumi hanggang
sa gabi. [9] Dapat tipunin ng isang taong malinis ang mga abo ng dumalagang baka
at ilagay ang mga ito sa labas ng kampo sa isang malinis na lugar. Dapat itago ang
mga abong ito para sa sambayanan ng Israel. Ihahalo nila ang mga abo sa tubig
para sa paglilinis mula sa pagkakasala, sapagkat ang mga abo ay galing sa isang
handog para sa kasalanan. [10] Ang isang taong tumipon sa mga abo ng dumalagang
baka ay dapat niyang labhan ang kaniyang mga damit. Mananatili siyang marumi
hanggang sa gabi. Ito ay magiging palagiang batas para sa mga tao ng Israel at sa
mga dayuhang naninirahan kasama nila. [11] Sinuman ang humipo sa bangkay ng
kahit na sinong tao ay magiging marumi sa loob ng pitong araw. [12] Dapat linisin
ng taong iyon ang kaniyang sarili sa ikatlong araw at sa ikapitong araw. At siya ay
magiging malinis. Ngunit kung hindi niya nilinis ang kaniyang sarili sa ikatlong araw,
hindi siya magiging malinis sa ikapitong araw. [13] Sinumang humipo sa isang patay
na tao, ang katawan ng taong namatay, at hindi niya nilinis ang kaniyang sarili—
dinudungisan ng taong ito ang tabernakulo ni Yahweh. Dapat itiwalag ang taong iyon
mula sa Israel dahil hindi naiwisik sa kaniya ang tubig para sa karumihan. Mananatili
siyang marumi; mananatili sa kaniya ang kaniyang pagkamarumi. [14] Ito ang batas
kapag mamamatay ang isang tao sa loob ng isang tolda. Bawat taong papasok sa
loob ng tolda at bawat isang nasa loob ng tolda ay magiging marumi sa loob ng
pitong araw. [15] Bawat nakabukas na lalagyan na walang takip ay magiging marumi.
[16] Katulad nang sinumang nasa labas ng tolda na humipo sa isang taong pinatay gamit
ang isang espada, anumang bangkay, buto ng tao, o isang puntod—magiging marumi
ang taong iyon sa loob ng pitong araw. [17] Gawin ninyo ito sa taong marumi: Kumuha
kayo ng kaunting abo mula sa sinunog na handog para sa kasalanan at ihalo ang mga
ito sa isang banga na may sariwang tubig. [18] Dapat kumuha ang isang taong malinis
ng isopo, isawsaw ito sa tubig at iwisik ito sa tolda, sa lahat ng lalagyang nasa loob ng
tolda, sa mga taong naroon, at sa isang taong humipo sa buto, sa pinatay na tao, sa
namatay na tao, o sa puntod. [19] Sa ikatlong araw at sa ikapitong araw, dapat wisikan
ng taong malinis ang taong marumi. Dapat maglinis ng kaniyang sarili ang taong
marumi sa ikapitong araw. Dapat niyang labhan ang kaniyang mga damit at maligo
sa tubig. At sa gabi ay magiging malinis siya. [20] Ngunit ang sinumang mananatiling
marumi, na tumatangging magpalinis ng kaniyang sarili—ititiwalag ang taong iyon
mula sa sambayanan—dahil dinungisan niya ang santuwaryo ni Yahweh. Hindi pa
naiwisik sa kaniya ang tubig para sa karumihan; mananatili siyang marumi. [21] Ito
ay magiging isang patuloy na batas patungkol sa mga kalagayang ganito. Dapat
labhan ng taong nagwiwisik sa tubig para sa karumihan ang kaniyang mga damit.
Ang taong humawak sa tubig para sa karumihan ay magiging marumi hanggang sa
gabi. [22] Anuman ang hahawakan ng taong marumi ay magiging marumi. Ang taong

hahawak nito ay magiging marumi hanggang gabi.”

20

[1] Kaya ang mga tao ng Israel, ang buong sambayanan ay pumunta sa ilang ng
Sin sa unang buwan; nanatili sila sa Kades. Doon namatay at inilibing si Miriam.
[2] Walang tubig para sa sambayanan, kaya nagtipun-tipon sila laban kina Moises at
Aaron. [3] Nagreklamo ang mga tao laban kay Moises. Sinabi nila, “Mas mabuti pa
ngang namatay nalang kami nang mamatay ang kasamahan naming mga Israelita sa
harap ni Yahweh! [4] Bakit mo dinala ang sambayanan ni Yahweh sa ilang na ito para
mamatay dito, kami at ang aming mga hayop? [5] At bakit mo kami inilabas sa Ehipto
para dalhin kami sa nakakakilabot na lugar na ito? Walang butil dito, mga igos, mga
puno ng ubas, o mga granada. At walang tubig na maiinom.” [6] Kaya umalis sina
Moises at Aaron mula sa harap ng kapulungan. Pumunta sila sa pasukan ng tolda
ng pagpupulong at nagpatirapa. Doon nagpakita ang makinang na kaluwalhatian ni
Yahweh sa kanila. [7] Nagsalita si Yahweh kay Moises at sinabin, [8] “Kunin mo ang iyong
tungkod at tipunin ang sambayanan, ikaw at si Aaron na iyong kapatid. Magsalita
ka sa bato sa kanilang paningin, at utusan mo ang bato na magpadaloy ng tubig.
Makakakuha ka ng tubig para sa kanila mula sa batong iyan, at dapat mong ibigay
ito sa sambayanan at sa kanilang mga baka para inumin.” [9] Kinuha ni Moises ang
kaniyang tungkod sa harap ni Yahweh gaya ng iniutos ni Yahweh na kaniyang gawin.
[10] At tinipong magkakasama nina Moises at Aaron ang kapulungan sa harap ng bato.
Sinabi ni Moises sa kanila, “Makinig kayo ngayon, kayong mga mapaghimagsik. Dapat
ba kaming magpadaloy ng tubig mula sa batong ito para sa inyo?” [11] Pagkatapos,
itinaas ni Moises ang kaniyang kamay at hinampas ng dalawang beses ang bato sa
pamamagitan ng kaniyang tungkod, at lumabas ang maraming tubig. Uminom ang
sambayanan at ang kanilang mga baka. [12] Pagkatapos sinabi ni Yahweh kina Moises
at Aaron, “Dahil hindi kayo nagtiwala sa akin o inilaan ako na maging banal sa mga
mata ng mga tao ng Israel, hindi ninyo madadala ang kapulungang ito sa lupain na
ibinibigay ko sa kanila.” [13] Tinawag ang lugar na ito na mga tubig ng Meriba dahil
nakipagtalo ang mga tao ng Israel kay Yahweh doon, at ipinakita niya ang kaniyang
sarili sa kanila bilang banal. [14] Nagpadala ng mga mensahero si Moises mula Kades
sa hari ng Edom: Ito ang sinabi ng iyong kapatid na si Israel: “Alam mo ang lahat
ng paghihirap na nangyari sa amin. [15] Alam mo na pumunta sa Ehipto ang aming
mga ninuno at nanirahan sa Ehipto ng isang mahabang panahon. Tinuring kaming
napakasama ng mga taga-Ehipto gayon din ang aming mga ninuno. [16] Nang tumawag
kami kay Yahweh, dininig niya ang aming mga tinig at nagpadala siya ng isang anghel
at inilabas kami sa Ehipto. Tingnan mo, narito kami sa Kades, isang lungsod sa
hangganan ng iyong lupain. [17] Hinihiling kong pahintulutan mo kaming maadaan sa
iyong lupain. Hindi kami dadaan sa bukirin o ubasan, ni iinom ng tubig sa iyong mga
balon. Dadaan kami sa maluwang na daanan ng hari. Hindi kami liliko sa kanan o
sa kaliwa hanggang makalampas kami sa iyong hangganan.” [18] Subalit tumugon ang
hari ng Edom sa kaniya, “Hindi ka maaaring dumaan dito. Kapag ginawa mo iyon,
darating ako nang may espada upang salakayin ka.” [19] At sinabi ng mga tao ng Israel
sa kaniya, “Dadaan kami sa maluwang na daanan. Kung uminom kami o ang aming
mga alagang hayop ng iyong tubig, babayaran namin ito. Pabayaan mo lang kaming
makadaan sa aming paa, wala kaming ibang gagawin.” [20] Subalit sumagot ang hari
ng Edom, “Hindi kayo maaring dumaan.” Kaya dumating ang hari ng Edom laban
sa Israel nang may isang malakas na kamay kasama ang maraming kawal. [21] Hindi
pumayag ang hari ng Edom na makatawid ang Israel sa kanilang hangganan. Dahil
dito, lumayo ang Israel sa lupain ng Edom. [22] Kaya naglakbay ang mga tao mula

Kades. Ang mga tao ng Israel, ang buong sambayanan ay dumating sa Bundok Hor.
23 Nagsalita si Yahweh kina Moises at Aaron sa Bundok Hor, sa hangganan ng Edom.
Sinabi niya, 24 "Dapat maitipon si Aaron sa kaniyang mga tao, sapagkat hindi siya
papasok sa lupain na ibinibigay ko sa mga tao ng Israel. Ito ay dahil lumabag kayong
dalawa sa aking salita sa mga tubig ng Meribah. 25 Kunin mo si Aaron at si Eleazar na
kaniyang anak na lalaki at dalhin mo sila sa Bundok Hor. 26 Alisin mo kay Aaron ang
mga kasuotang pangpari at isuot ito kay Eleazar na kaniyang anak na lalaki. Dapat
mamatay si Aaron at mmaitipon sa kaniyang mga tao doon." 27 Ginawa ni Moises
ang inutos ni Yahweh. Umakyat sila sa Bundok Hor sa paningin ng sambayanan.
28 Tinanggal ni Moises kay Aaron ang kaniyang kasuotang pangpari at isinuot kay
Eleazar na kaniyang anak na lalaki. Namatay si Aaron doon sa tuktok ng bundok.
Pakatapos, bumaba si Moises at Eleazar. 29 Nang makita ng sambayanang patay na si
Aaron. Nagluksa ang buong bansa para sa kaniya ng tatlumpung araw.

21

1 Nang marinig ng Cananeong hari ng Arad, na siyang naninirahan sa Negev na
naglalakbay ang Israel sa daan ng Atarim, nakipaglaban siya laban sa Israel at
kumuha siya ng ilang bihag mula sa kanila. 2 Nangako ang Israel kay Yahweh at
sinabi, "Kung bibigyan mo kami ng tagumpay sa mga taong ito, lubos na wawasakin
namin ang kanilang mga lungsod." 3 Nakinig si Yahweh sa tinig ng Israel at binigyan
sila ng tagumpay laban sa mga Cananeo. Lubusan silang winasak at ang kanilang mga
lungsod. Tinawag na Horma ang lugar na iyon. 4 Naglakbay sila mula sa Bundok ng
Hor sa daan ng Dagat ng mga Tambo upang lumiko sa lupain ng Edom. 5 Lubos na
napanghinaan ng loob sa paglalakbay ang mga tao. Nagsalita ang mga tao laban sa
Diyos at kay Moises: "Bakit mo kami pinalabas sa Ehipto upang mamatay sa ilang?
Walang tinapay, walang tubig, at ayaw namin ang nakakasawang pagkaing ito." 6 At
nagpadala si Yahweh ng mga makamandag na ahas sa mga tao. Tinuklaw ng mga
ahas ang mga tao; maraming tao ang namatay. 7 Lumapit ang mga tao kay Moises at
sinabin, "Nagkasala kami dahil nagsalita kami laban kay Yahweh at sa iyo. Magdasal
ka kay Yahweh upang ilayo niya ang mga ahas mula sa amin." Kaya nagdasal si
Moises para sa mga tao. 8 Sinabi ni Yahweh kay Moises, "Gumawa ka ng isang ahas
at ikabit mo ito sa isang poste. At mangyayari na ang bawat isang natuklaw ay
makaliligtas, kung titingnan niya ito." 9 Kaya gumawa si Moises ng isang tansong
ahas at ikinabit ito sa isang poste. Kapag natuklaw ng isang ahas ang sinumang
tao, kung titingin siya sa tansong ahas, makaliligtas siya. 10 PAt nagpatuloy ang mga
tao ng Israel sa kanilang paglalakbay at nagkampo sila sa Obot. 11 Naglakbay sila
mula sa Obot at nagkampo sila sa Lye Abarim sa ilang na nakaharap sa Moab sa
dakong silangan. 12 Mula roon naglakbay sila at nagkampo sa lambak ng Zered.
13 Mula roon naglakbay sila at nagkampo sa kabilang bahagi ng Ilog Arnon, na nasa
ilang na lpatungo sa hangganan ng mga Amoreo. Ang Ilog Arnon ang nagsisilbing
hangganan ng Moab, sa pagitan ng Moab at ng mga Amoreo. 14 Kaya nga sinasabi
sa kasulatang binalumbon ng Mga Digmaan ni Yahweh, "Waheb sa Sufa, at ang
mga lambak ng Arnon, 15 ang libis ng mga lambak na patungo sa bayan ng Ar at
pababa patungo sa hangganan ng Moab." 16 Mula roon naglakbay sila patungo sa
Beer, na kung saan ay naroon ang balon na sinabi ni Yahweh kay Moises, "Sama-
sama mong tipunin ang mga tao upang bigyan ko sila ng tubig." 17 At inawit
ng Israel ang awiting ito: "Bumukal ka, balon. Awitin ang tungkol dito. 18 Ang
balong hinukay ng ating mga pinuno, ang balong hinukay ng mga taong marangal sa
pamamagitan ng setro at kanilang mga baston." Pagkatapos mula sa ilang naglakbay
sila patungong Matana. 19 Mula sa Matana naglakbay sila patungong Nahaliel, at mula

sa Nahaliel patungong Bamot, 20 at mula sa Bamot patungo sa isang lambak sa lupain
ng Moab. Iyon ay kung saan ang tuktok ng Bundok Pisga na natatanaw sa ilang.
21 Pagkatapos, nagpadala ang Israel ng mga mensahero kay Sihon na hari ng mga
Amoreo na nagsasabi, 22 "Hayaan mo kaming dumaan sa iyong lupain. Hindi kami
liliko sa anumang bukirin o ubasan. Hindi kami iinom ng tubig mula sa iyong mga
balon. Maglalakbay kami sa pamamagitan ng maluwang na daanan ng hari hanggang
makatawid kami sa kanilang hangganan." 23 Ngunit hindi pinayagan ni Haring Sihon
ang Israel na dumaan sa kanilang hangganan. Sa halip, sama-samang tinipon ni
Sihon ang lahat ng kaniyang hukbo at sinalakay ang Israel sa ilang. Nakarating siya
sa Jahaz, kung saan nakipaglaban siya sa Israel. 24 Sinalakay ng Israel ang hukbo ni
Sihon sa pamamagitan ng talim ng espada at kinuha nila ang lupain mula sa Arnon
patungong ilog ng Jabok, hanggang sa lupain ng mga tao ng Ammon. Ngayon ay
pinatibay ang hangganan ng mga tao ng Ammon. 25 Kinuha ng Israel ang lahat ng
mga lungsod ng Amoreo at tinirhan nilang lahat, kasama ang Hesbon at lahat ng
mga nayon nito. 26 Ang Hesbon ay ang lungsod ni haring Sihon ng mga Amoreo, na
siyang nakipaglaban sa dating hari ng Moab. Kinuha ni Sihon ang lahat ng kaniyang
lupain mula sa kaniyang sinasakupan hanggang sa Ilog Arnon. 27 Kaya sinabi ng
mga nagsalita sa kawikaan, "Pumunta kayo sa Hesbon. Hayaan ninyo ang lungsod
ng Sihon na muling maitayo at maitatag. 28 Isang apoy na umaalab mula sa Hesbon,
isang ningas ng apoy mula sa lungsod ng Sihon na lumamon sa Ar ng Moab, at mga
nagmamay-ari ng mga burol sa tabi ng Arnon. 29 Aba sa iyo, Moab! Napuksa ka,
mga tao ng Cemos. Pinabihag niya ang kaniyang mga anak na lalaki at pinabilanggo
niya ang kaniyang mga anak na babae kay Sihon na hari ng mga Amoreo. 30 Ngunit
nasakop namin si Sihon. Nawasak ang Hesbon hanggang sa Dibon. Tinalo namin sila
hanggang sa dulo ng Nofa, na umaabot sa Medeba." 31 Kaya nagsimulang manirahan
ang Israel sa lupain ng mga Amoreo. 32 At ipinadala ni Moises ang mga lalaki upang
tingnan ang Jazer. Kinuha nila ang mga nayon nito at pinaalis ang mga Amoreong
naroon. 33 Pagkatapos tumalikod sila at umakyat sa daan ng Bashan. Lumabas si Og
na hari ng Bashan laban sa kanila, siya at ang lahat niyang hukbo, upang labanan
sila sa Edrei. 34 Pagkatapos, sinabi ni Yahweh kay Moises, "Huwag kang matakot
sa kaniya, dahil binigyan ko kayo ng tagumpay laban sa kaniya, lahat ng kaniyang
hukbo at ng kaniyang lupain. Gawin ninyo sa kaniya ang tulad ng ginawa ninyo
kay Sihon na hari ng mga Amoreo, na nanirahan sa Hesbon." 35 Kaya pinatay nila
siya, ang kaniyang mga anak na lalaki, at lahat ng kaniyang hukbo, hanggang walang
natirang buhay sa kaniyang mga tao. Pagkatapos, kinuha nila ang kaniyang lupain.

22

1 Nagpatuloy sa paglalakbay ang mga tao ng Israel hanggang sa magkampo sila sa
mga kapatagan ng Moab malapit sa Jerico, sa ibayo ng Ilog Jordan mula sa lungsod.
2 Nakita ni Balak na lalaking anak ni Zippor ang lahat ng ginawa ng Israel sa mga
Amoreo. 3 Labis na natakot si Moab sa mga tao dahil sila ay marami, at matindi
ang takot ni Moab sa mga tao ng Israel. 4 Sinabi ng hari ng Moab sa nakakatanda
ng Midian, "Kakainin nitong napakaraming ang lahat ng nakapaligid sa atin gaya ng
panginginain ng isang kapong baka sa mga damo sa isang bukirin." Ngayon si Balak
na lalaking anak ni Zippor ang hari ng Moab sa panahong iyon. 5 Nagpadala siya
ng mga mensahero kay Balaam na lalaking anak ni Beor, sa Petor na nasa tabi ng
Ilog Eufrates, sa lupain ng kaniyang bansa at kaniyang mga tao. Tinawag niya siya at
sinabi, "Tingnan mo, isang bansa ang dumating dito mula sa Ehipto. Kanilang sinakop
ang buong lupain at sila ay narito na malapit sa akin. 6 Kaya pakiusap pumunta ka na
ngayon at isumpa ang bayang ito para sa akin, dahil sila ay napakalakas para sa akin.

Marahil kung gayon, maaari ko na silang salakayin at palayasin palabas sa lupain. Alam ko na ang sinumang pinagpapala mo ay pagpapalain, at ang sinumang isusumpa
mo ay susumpain." 7 Kaya umalis ang mga nakakatanda ng Moab at ng Midian, dala nila ang pambayad para sa panghuhula. Nagpunta sila kay Balaam at sinabi sa kaniya
ang mga salita ni Balak. 8 Sinabi ni Balaam sa kanila, "Mamalagi kayo rito ngayong gabi. Sasabihin ko sa inyo kung ano ang sasabihin sa akin ni Yahweh." Kaya nanatili
ang mga pinuno ng Moab kay Balaam sa gabing iyon. 9 Nagpunta ang Diyos kay
Balaam, at sinabi, "Sino ang mga lalaking ito na nagpunta sa iyo?" 10 Sumagot si
Balaam, "Ipinadala sila sa akin ni Balak na lalaking anak ni Zippor, hari ng Moab.
Sinabi niya, 11 'Tingnan mo, ang mga taong nanggaling mula sa Ehipto ay sinakop ang aking lupain. Ngayon, pumarito ka at sumpain sila para sa akin. Marahil, maaari ko
na silang kalabanin at palayasin."' 12 Tumugon ang Diyos kay Balaam, "Hindi ka dapat sumama sa mga lalaking iyon. Hindi mo dapat isumpa ang mga tao ng Israel dahil
pinagpala sila." 13 Kinaumagahan tumayo si Balaam at sinabi sa mga pinuno ni Balak, "Bumalik na kayo sa inyong lupain dahil hindi ako pinayagan ni Yahweh na sumama
sa inyo." 14 Kaya umalis ang mga pinuno ng Moab at bumalik kay Balak. Sinabi nila,
"Tumanggi si Balaam na sumama sa amin." 15 Muling nagpadala si Balak ng mas
maraming pinuno na mas iginagalang kaysa sa mga naunang grupo. 16 Nagpunta
sila kay Balaam at sinabi sa kaniya, "Ito ang sinasabi ni Balak na anak ni Zippor, 'Pakiusap, wala nawang anumang bagay na hahadlang sa iyo sa pagparito sa akin,
17 dahil babayaran pa kita nang labis at bibigyan kita ng dakilang karangalan, at gagawin ko anuman ang sasabihin mong gawin ko. Kaya pakiusap pumunta ka at
isumpa mo ang mga taong ito para sa akin."' 18 Sumagot si Balaam at sinabi sa mga tauhan ni Balak, "Kahit na ibibigay sa akin ni Balak ang kaniyang palasyong puno ng pilak at ginto, hindi ako pwedeng sumuway sa mga salita ni Yahweh, ang aking Diyos, at gawin nang walang labis o walang kulang kung ano ang sinabi niya sa akin.
19 Kung gayon, pakiusap manatili rin kayo rito ngayong gabi, upang pag-isipan kong
mabuti ang anumang sinasabi ni Yahweh sa akin." 20 Pinuntahan ng Diyos si Balaam
sa gabi at sinabi sa kaniya, "Yamang nagpunta ang mga lalaking ito para ipatawag ka, tumayo ka at sumama sa kanila. Ngunit gagawin mo lamang kung ano ang aking
sinabing gagawin mo." 21 Kinaumagahan tumayo si Balaam, nilagyan niya ng upuan
ang kaniyang asno at sumama sa mga pinuno ng Moab. 22 Ngunit dahil sumama siya,
ang galit ni Yahweh ay sumiklab. Inilagay ng anghel ni Yahweh ang kaniyang sarili sa daanan bilang isang taong hadlang kay Balaam, na nakasasakay sa kaniyang asno.
Ang dalawang alipin ni Balaam ay kasama din niya. 23 Nakita ng asno ang anghel ni
Yahweh na nakatayo sa daraanan na hawak niya ang kaniyang nakalabas na tabak. Lumihis ang asno sa kalsada at pumunta sa loob ng isang bukirin. Hinampas ni
Balaam ang asno upang ipaharap sa kalsada. 24 At tumayo ang anghel ni Yahweh sa
isang makipot na bahagi ng kalsada sa pagitan ng ilang ubasan, na mayroong isang pader sa kaniyang kanang bahagi at isa pang pader sa kaniyang kaliwang bahagi.
25 Nakita muli ng asno ang anghel ni Yahweh. Sumiksik siya sa pader at naipit ang
paa ni Balaam laban dito. Muli siyang hinampas ni Balaam. 26 Pumunta sa mas
malayo ang anghel ni Yahweh at tumayo sa isa pang makipot na lugar kung saan ay walang paraan para makaiwas sa kahit sa anumang bahagi. 27 Nakita ng asno ang
anghel ni Yahweh, at humiga siya sa ilalim ni Balaam. Sumiklab ang galit ni Balaam at kaniyang hinampas ng baston ang kaniyang asno. 28 Pagkatapos, binuksan ni Yahweh
ang bibig ng asno para magsalita siya. Sinabi niya kay Balaam, "Ano ang aking ginawa sa iyo na nag-udyok sa iyo na hampasin ako nitong makaikatlo beses?" 29 Sumagot
si Balaam, "Dahil ikaw ay kumilos nang may kahangalan sa akin. Sana ay mayroong isang espada sa aking kamay. Kung mayroon, sa ngayon pinatay na kita." 30 Sinabi ng

asno kay Balaam, “Hindi ba ako ang iyong asno na sinasakyan mo sa buong buhay
mo hanggang sa mga araw na ito? Ugali ko bang gawin ang mga ganitong bagay
sa iyo dati?” Sinabi ni Balaam, “Hindi.” 31 Pagkatapos, binuksan ni Yahweh ang
mga mata ni Balaam, at nakita niya ang anghel ni Yahweh na nakatayo sa daraanan
na nakalabas ang kaniyang espadang nasa kaniyang kamay. Iniyuko ni Balaam ang
kaniyang ulo at nagpatirapa. 32 Sinabi ng anghel ni Yahweh sa kaniya, “Bakit mo
hinampas nitong tatlong beses ang iyong asno? Tingnan mo, naparito ako bilang
isang taong galit sa iyo dahil masama ang mga ikinikilos mo sa harapan ko. 33 Nakita
ako ng iyong asno at iniwasan niya ako ng tatlong beses. Kung hindi siya umiwas sa
akin, siguradong napatay kita at nailigtas ko ang buhay niya.” 34 Sinabi ni Balaam sa
anghel ni Yahweh, “Nagkasala ako. Hindi ko alam na nakatayo ka sa kalsada laban
sa akin. Ngayon kung ganoon, kung hindi katanggap-tanggap sa iyo ang paglalakbay
na ito, babalik ako sa aking pinanggalingan.” 35 Ngunit sinabi ng anghel ni Yahweh
kay Balaam, “Magpatuloy ka kasama ng mga lalaki. Ngunit dapat sabihin mo lamang
ang mga salita na sinabi ko sa iyo.” Kaya sumama si Balaam sa mga pinuno ni Balak.
36 Nang marinig ni Balak na dumating na si Balaam, lumabas siya upang salubungin
siya sa isang lungsod ng Moab sa Arnon, na nasa hangganan. 37 Sinabi ni Balak
kay Balaam, “Hindi ba ako nagpadala ng mga tauhan upang ipatawag ka? Bakit
hindi ka pumunta sa akin? Wala ba akong kakayahan na bigyan ka ng karangalan?”
38 At sumagot si Balaam, “Tingnan mo, naparito na ako para sa iyo. Mayroon na
ba akong karapatang magsabi ng anumang bagay? Sasabihin ko lamang ang mga
salita ni Yahweh na ilagay niya sa aking bibig.” 39 Sumama si Balaam kay Balak, at
nakarating sila sa Kiriat Husot. 40 At inialay ni Balak ang mga kapong baka at tupa
at binigyan niya ng kaunting karne si Balaam at ang mga pinunong kasama niya.
41 Kinaumagahan, dinala ni Balak si Balaam sa itaas sa mga dambana ni Baal. Mula
roon makikita lamang ni Balaam ang maliit na bahagi ng mga Israelita sa kanilang
kampo.

23

1 Sinabi ni Balaam kay Balak, “Gumawa ka ng pitong altar dito para sa akin at
maglaan ka ng pitong toro at pitong lalaking tupa. 2 Kaya ginawa ni Balak ayon sa
hiniling ni Balaam. Pagkatapos, naghandog si Balak at Balaam ng isang toro at isang
lalaking tupa sa bawat altar. 3 Pagkatapos, sinabi ni Balaam kay Balak, “Tumayo
ka malapit sa handog na susunugin at pupunta ako. Marahil darating si Yahweh
upang makipagkita sa akin. Anuman ang ipapakita niya sa akin sasabihin ko sa
iyo.”Kaya umalis siya patungo sa isang burol na walang mga puno. 4 Nakipagkita
ang Diyos sa kaniya, at sinabi ni Balaam sa kaniya, “Gumawa ako ng pitong altar,
at nag-alay ako ng isang toro at isang lalaking tupa sa bawat isa”. 5 Naglagay ng
isang mensahe si Yahweh sa bibig ni Balaam at sinabi, “Bumalik ka kay Balak at
magsalita ka sa kaniya.” 6 Kaya bumalik si Balaam kay Balak, na nakatayo sa tabi ng
kaniyang handog na susunugin, at lahat ng mga pinuno ng Moab na kasama niya.
7 At nagsimulang sabihin ni Balaam ang kaniyang propesiya at sinabi, “Dinala ako ni
Balak mula sa Aram. Ang hari ng Moab mula sa mga bundok sa silangan. 'Halika,
isumpa mo si Jacob para sa akin,' sinabi niya. 'Halika, labanan mo ang Israel.' 8 Paano
ko isusumpa ang mga taong hindi isinumpa ng Diyos? Paano ko lalabanan ang mga
hindi nilabanan ni Yahweh? 9 Sapagkat nakikita ko siya mula sa tuktok ng mga bato;
mula sa mga burol tinitingnan ko siya. Tingnan mo, may mga taong naninirahang
mag-isa at hindi itinuturing ang kanilang sarili bilang isang karaniwang bansa. 10 Sino
ang makakapagbilang sa alikabok ni Jacob o makakapagbilang kahit na ang ikaapat
lamang ng Israel? Hayaan akong akong mamatay sa kamatayan ng isang matuwid

na tao, at hayaang maging katulad niya ang wakas ng aking buhay!” 11 Sinabi ni
Balak kay Balaam, “Anong ginawa mo sa akin? Dinala kita upang isumpa ang aking
mga kalaban, ngunit tingnan mo, pinagpala mo sila.” 12 Sumagot si Balaam at sinabi,
“Hindi ba dapat akong maging maingat na sabihin lamang kung ano ang inilagay
ni Yahweh sa aking bibig?” 13 Kaya sinabi ni Balak sa kaniya, “Pakiusap sumama
ka sa akin sa isang lugar kung saan makikita mo sila. Makikita mo lamang ang
pinakamalapit sa kanila, hindi silang lahat. Doon isusumpa mo sila para sa akin.”
14 Kaya dinala niya si Balaam sa bukid ng Zopim, sa tuktok ng Bundok Pisga, at
gumawa ng pito pang altar. Naghandog siya ng isang toro at isang lalaking tupa sa
bawat altar. 15 Pagkatapos, sinabi ni Balaam kay Balak, “Tumayo ka rito sa tabi ng
iyong handog na susunugin, habang nakikipagkita ako kay Yahweh doon.” 16 Kaya
nakipagkita si Yahweh kay Balaam at inilagay ang isang mensahe sa kaniyang bibig.
Sinabi niya, “Bumalik ka kay Balak at ibigay mo sa kaniya ang aking mensahe.”
17 Bumalik si Balaam sa kaniya, at masdam, nakatayo siya sa tabi ng kaniyang handog
na susunugin, at kasama niya ang mga pinuno ng Moab. At sinabi ni Balak sa
kaniya, “Ano ang sinabi ni Yahweh?” 18 Sinimulan ni Balaam ang kaniyang propesiya.
Sinabi niya, “Tumayo ka, Balak, at dinggin mo. Makinig ka sa akin, ikaw na anak ni
Zippor. 19 Hindi isang tao ang Diyos, na kailangan niyang magsinungaling, o isang
tao, na kailangang magbago ang kaniyang isip. Nangako ba siya ng anumang bagay
na hindi ito ginagawa? Nagsabi ba siyang gagawin niya ang isang bagay na hindi
niya ito tinutupad? 20 Tingnan mo, inutusan ako upang magpala. Binigyan ako ng
Diyos ng isang biyaya, at hindi ko kayang baliktarin ito. 21 Wala siyang nakikitang
paghihirap kay Jacob o kaguluhan sa Israel. Kasama nila si Yahweh na kanilang Diyos,
at sumisigaw sapagkat kasama nila ang kanilang hari. 22 Inilabas sila ng Diyos mula
sa Ihipto nang may lakas katulad ng isang mabangis na kapong baka. 23 Walang
kulam ang tatalab laban kay Jacob, at walang panghuhula ang makakapinsala sa
Israel. Sa halip, dapat itong sabihin tungkol kay Jacob at kay Israel, 'Tingnan mo
kung ano ang ginawa ng Diyos!' 24 Tingnan mo, tumayo ang mga tao katulad ng
isang babaeng leon, gaya ng isang leong lumabas at sumalakay. Hindi siya humihiga
hanggang sa makain niya ang kaniyang biktima at inumin ang dugo ng kaniyang
napatay.” 25 Pagkatapos sinabi ni Balak kay Balaam, “Huwag mo silang isumpa o
pagpalain.” 26 Ngunit sumagot si Balaam at sinabi kay Balak, “Hindi ko ba sinabi sa
iyo na dapat kong sabihin ang lahat ng sinabi ni Yahweh na sasabihin ko?” 27 Kaya
sumagot si Balak kay Balaam, “Pumarito ka ngayon, dadalhin kita sa ibang lugar.
Marahil makakalugod ito sa Diyos para isumpa mo sila roon para sa akin.” 28 Kaya
dinala ni Balak si Balaam sa tuktok ng Bundok Peor, na natatanawan ang ilang sa
ibaba. 29 Sinabi ni Balaam kay Balak, “Magtayo ka para sa akin ng pitong altar dito
at maghanda ng pitong toro at pitong lalaking tupa.” 30 Kaya ginawa ni Balak ayon
sa sinabi ni Balaam; nag-alay siya ng isang toro at isang lalaking tupa sa bawat altar.

24

1 Nang makita ni Balaam na kinalugdanito ni Yahweh na pagpalain ang Israel, hindi
na siya umalis, gaya nang una, upang gumamit ng pangkukulam. Sa halip, tumingin
siya sa ilang. 2 Itinaas niya ang kaniyang mga mata at nakita niya na nagkampo
ang Israel, bawat isa sa kanilang tribu, at pumasok sa kaniya ang Espiritu ng Diyos.
3 Natanggap niya itong propesiya at sinabi, “Magsasalita na si Balaam na anak ni Beor,
ang taong malawak na nakamulat ang kaniyang mga mata. 4 Nagsalita siya at narinig
ang mga salita ng Diyos. Nakita niya ang isang pangitain mula sa Makapangyarihan,
Sa harapan niya, siya ay nagpatirapa pababa kalakip ang kaniyang mga matang
nakamulat. 5 Anong ganda ng iyong mga tolda, o Jacob, ang lugar na kung saan

ka nakatira, Israel! 6 Katulad ng mga lambak sila'y inilatag, katulad ng mga hardin sa tabing ilog, katulad ng mga mabangong punong itinanim ni Yahweh, katulad ng mga sedar sa gilid ng mga tubig. 7 Ang mga tubig na dumadaloy sa kanilang mga lalagyan, at ang kanilang mga binhi ay saganang-natubigan. Ang kanilang hari ay mas mataas kaysa kay Agag, at pararangalan ang kanilang kaharian. 8 Ilalabas siya ng Diyos sa Ehipto. Mayroon siyang lakas katulad ng isang mabangis na baka. Uubusin niya ang mga bansa na lalaban sa kaniya. Babaliin niya ang kanilang mga buto sa pira-piraso. Tutudlain niya sila ng kaniyang mga palaso. 9 Yuyuko siya katulad ng isang leon, katulad ng isang babaeng leon. Sino ang mangangahas na gambalain siya? Nawa, ang lahat na magpapala sa kaniya ay pagpalain; nawa, ang lahat na sumumpa sa kaniya ay sumpain." 10 Ang galit ni Balak laban kay Balaam ay sumiklab at hinampas niya ang kaniyang mga kamay sa galit. Sinabi ni Balak kay Balaam, "Ipinatawag kita upang isumpa ang aking mga kaaway, ngunit tingnan mo, pinagpala mo sila ng tatlong beses. 11 Kaya iwan mo ako ngayon at umuwi ka na. Sinabi ko na labis kitang gagantimpalaan, ngunit pinigilan ka ni Yahweh na makakuha ng anumang gantimpala." 12 At sumagot si Balaam, "Sinabi ko sa mga mensaherong ipinadala mo sa akin, 13 'Kahit na ibibigay ni Balak sa akin ang kaniyang palasyo na puno ng pilak at ginto, hindi ako susuway sa mga salita ni Yahweh at anumang bagay na masama o mabuti, o lahat ng bagay na gusto ko sanang gawin. Sasabihin ko lamang kung ano ang gusto ni Yahweh na sabihin ko.' Hindi ko ba nasabi ito sa kanila? 14 Kaya ngayon, tingnan mo, babalik ako sa aking mga tao. Ngunit binabalaan muna kita kung ano ang gagawin ng mga taong ito sa iyong mga tao sa darating na mga araw." 15 Sinimulan ni Balaam itong propesiya. Sinabi niya, "Magsasalita si Balaam na anak ni Beor, Ang taong mulat ang kaniyang mga mata. 16 Ito ay isang propesiya ng isang taong nakaririnig ng mga salita mula sa Diyos, na may kaalaman mula sa Kataas-taasan, na may mga pangitain mula sa Makapangyarihan sa lahat, Sa harapan niya na siyang nagpatirapang mulat ang kaniyang mga mata. 17 Nakita ko siya, ngunit siya ay wala ngayon dito. Tiningnan ko siya, ngunit hindi siya malapit. Isang tala ang lalabas mula kay Jacob, at lilitaw ang isang setro mula sa Israel. Dudurugin niya ang mga pinuno ng Moab at lilipulin lahat ng mga kaapu-apuhan ni Set. 18 At ang Edom ay magiging pag-aari ng Israel, at ang Seir ay magiging pag-aari rin nila, ang mga kaaway ng Israel, na masasakop ng Israel sa pamamagitan ng dahas. 19 Mula kay Jacob darating ang isang hari na mayroong kapangyarihan, at kaniyang lilipulin ang mga nakaligtas sa kanilang lungsod." 20 At tiningnan ni Balaam si Amalek at sinimulan ang kaniyang propesiya. Sinabi niya, " Si Amalek ay minsang naging pinakadakila sa mga bansa, ngunit pagkawasak ang kaniyang magiging huling hantungan." 21 At tumingin si Balaam sa mga Cineo at sinimulan niya ang kaniyang propesiya. Sinabi niya, "Ang lugar kung saan kayo nakatira ay matibay, at ang inyong mga pugad ay nasa loob ng mga bato. 22 Gayon pa man, si Kain ay mawawasak kapag binihag kayo ng Asiria." 23 Pagkatapos, sinimulan ni Balaam ang kaniyang pangwakas na propesiya. Sinabi niya, "Aba! Sino ang makakaligtas kapag ginawa ito ng Diyos? 24 Darating ang mga barko mula sa baybayin ng Kitim; Sasalakayin nila ang Asiria at sasakupin ang Eber, ngunit sila rin ay hahantong sa pagkawasak sa katapusan." 25 Pagkatapos tumayo si Balaam at umalis. Bumalik siya sa kanyang tahanan at umalis din si Balak.

25

1 Nanatili ang Israel sa Sitim, at nagsimulang makipagtalik ang mga lalaki sa mga babae ng Moab, 2 sapagkat inaanyayahan ng mga Moabita ang mga tao sa mga pag-aalay sa kanilang mga diyos. Kaya kumain at yumukod ang mga tao sa mga diyos ng Moabita. 3 Sumali ang mga kalalakihan ng Israel sa pagsamba kay Baal ng Peor, at

sumiklab ang galit ni Yahweh laban sa Israel. [4] Sinabi ni Yahweh kay Moises, "Patayin
mo ang lahat ng pinuno ng mga tao at bitayin sila sa aking harapan upang ilantad
sila sa liwanag ng araw, upang maalis ang aking matinding galit mula sa Israel."
[5] Kaya sinabi ni Moises sa mga pinuno ng Israel, "Dapat patayin ang bawat isa sa
inyo ang kaniyang mga taong sumama sa pagsamba kay Baal ng Peor." [6] Pagkatapos,
dumating ang isa sa mga lalaki ng Israel at dinala sa mga miyembro ng kaniyang
pamilya ang isang babaeng Midianita. Nangyari ito sa paningin ni Moises at sa lahat
ng sambayanan ng Israel, habang umiiyak sila sa pasukan ng tolda ng pagpupulong.
[7] Nang makita iyon ni Finehas na lalaking anak ni Eleazar na lalaking anak naman
ni Aaron, na pari, tumayo siya mula sa sambayanan at humawak ng isang sibat.
[8] Sinundan niya ang lalaking Israelita sa tolda at isinaksak ang sibat sa kapwa nilang
katawan, sa lalaking Israelita at sa babae. Kaya natigil ang salot na ipinadala ng
Diyos sa mga tao ng Israel. [9] Dalawampu't apat na libo ang bilang ng mga namatay
sa pamamagitan ng salot. [10] Nagsalita si Yahweh kay Moises at sinabi, [11] "Inalis ni
Finehas na lalaking anak ni Eleazar na lalaking anak naman ni Aaron, na pari, ang
aking galit sa mga tao ng Israel dahil mapusok siya sa aking adhikain sa kanila. Kaya
hindi ko nilipol ang mga tao ng Israel sa aking matinding galit. [12] Kaya sabihin mo,
'sabi ni Yahweh, "Tingnan mo, ibinibigay ko kay Finehas ang aking kasunduan ng
kapayapaan. [13] Para sa kaniya at sa kaniyang mga kaapu-apuhang kasunod niya, ito
ang magiging isang kasunduan ng isang walang hanggang pagkapari dahil masigasig
siya para sa akin, na kaniyang Diyos. Nagbayad siya ng kasalanan para sa mga tao ng
Israel."'' [14] Ngayon ang pangalan ng lalaking Israelitang napatay kasama ng babaeng
Midianita ay si Zimri na anak ni Salu, isang pinuno ng isang pamilya mula sa ninuno
ng mga Simeonita. [15] Si Cozbi ang pangalan ng babaeng Midianitang pinatay na
babaeng anak ni Zur, pangulo ng isang tribu at pamilya sa Midian. [16] Kaya nagsalita si
Yahweh kay Moises at sinabi, [17] "Ituring mong kaaway ang mga Midianita at lusubin
sila, [18] sapagkat itinuring nila kayong katulad ng mga kaaway sa pamamagitan ng
kanilang panlilinlang. Pinangunahan nila kayo sa kasamaan tungkol kay Peor at
tungkol sa kanilang kapatid na babaeng si Cozbi, ang babaeng anak ng isang pinuno
sa Midian, na pinatay sa araw ng salot dahil kay Peor."

26

[1] At nangyari na pagkatapos ng salot, nagsalita si Yahweh kay Moises at kay Eleazar
na anak ni Aaron na pari. Sinabi niya, [2] "Bilangin ninyo ang buong sambayanan ng
Israel, mula labindalawang taong gulang pataas, ayon sa pamilya ng kanilang mga
ninuno, lahat ng may kakayahang makipagdigma para sa Israel." [3] Kaya nagsalita
sina Moises at Eleazar na pari sa kanila sa mga kapatagan ng Moab sa tabi ng Jordan
at Jerico at sinabi, [4] "Bilangin ninyo ang mga tao, mula labindalawang taong gulang
pataas, ayon sa iniutos ni Yahweh kay Moises at sa mga tao ng Israel, na lumabas
mula sa lupain ng Ehipto." [5] Si Ruben ay ang panganay ni Israel. Mula sa kaniyang
anak na si Hanoc nagmula ang angkan ng mga Hanocitas. Mula kay Palu nagmula
ang mga angkan ng mga Paluita. [6] Mula kay Hesron nagmula ang angkan ng mga
Hesronita. Mula kay Carmi nagmula ang angkan ng mga Carmita. [7] Ito ang mga
angkan ng mga kaapu-apuhan ni Ruben, na may bilang 43, 730 na kalalakihan. [8] Si
Eliab ay isang anak ni Palu. [9] Ang mga anak na lalaki ni Eliab ay sina Nemuel, Datan
at Abiram. Ito ay ang parehong Datan at Abiram na sumunod kay Kora nang subukin
nila si Moises at umaklas laban kay Yahweh. [10] Ibinuka ng lupa ang bibig nito at
nilamon sila kasama si Kora nang mamatay ang lahat na kaniyang tagasunod. Sa
panahong iyon, nilamon ng apoy ang 250 na kalalakihan, na naging isang babalang
tanda. [11] Ngunit hindi namatay ang kaapu-apuhan ni Kora. [12] Ito ang mga angkan

ng mga kaapu-apuhan ni Simeon: Kay Nemuel, ang angkan ng mga Nemuelita, kay
Jamin, ang angkan ng mga Jaminita, kay Jaquin, ang angkan ng mga Jaquinita, 13 kay
Zerah, ang angkan ng mga Zeraita, kay Saul, ang angkan ng mga Saulita. 14 Ito ang
mga angkan ng mga kaapu-apuhan ni Simeon, na may bilang 22, 200 na kalalakihan.
15 Ito ang mga angkan ng mga kaapu-apuhan ni Gad: kay Zefon, ang angkan ng mga
Zefonita, kay Hagai, ang angkan ng mga Hagaita, kay Suni na angkan ng mga Sunita,
16 kay Ozni na angkan ng mga Oznita, kay Eri, ang angkan ng mga Erita, 17 kay Arod,
ang angkan ng mga Arodita, kay Areli, ang angkan ng mga Arelita. 18 Ito ang mga
angkan ng mga kaapu-apuhan ni Gad, na may bilang 40, 500 na kalalakihan. 19 Sina
Er at Onan ang mga anak na lalaki ni Juda, ngunit namatay ang mga lalaking ito sa
lupain ng Canaan. 20 Ito ang mga angkan ng ibang mga kaapu-apuhan ni Juda: kay
Sela, ang angkan ng mga Selanita, kay Perez, ang angkan ng mga Perezita, at kay Zera,
ang angkan ng mga Zeraita. 21 Ito ang mga kaapu-apuhan ni Perez: kay Hezron, ang
angkan ng mga Hesronita, kay Hamul, ang angkan ng mga Hamulita. 22 Ito ang mga
angkan ng mga kaapu-apuhan ni Juda, na may bilang 76, 500 na kalalakihan. 23 Ito
ang mga angkan ng mga kaapu-apuhan ni Isacar: kay Tola, ang angkan ni Tolaita, kay
Pua, ang angkan ni Puanita, 24 kay Jasub, ang angkan ng mga Jasubita, kay Simron,
ang angkan ng mga Simronita. 25 Ito ang mga angkan ni Isacar, na may bilang 64,
300 na kalalakihan. 26 Ito ang mga angkan ng mga kaapu-apuhan ni Zebulon: kay
Sered, ang angkan ng mga Seredita, kay Elon, ang angkan ng mga Elonita, kay Jaleel,
ang angkan ng mga Jalelita. 27 Ito ang mga angkan ng mga Zaebulonita, na may
bilang 60, 500 na kalalakihan. 28 Ang mga angkan ng mga kaapu-apuhan ni Jose ay
sina Manases at Efraim. 29 Ito ang mga kaapu-apuhan ni Manases: kay Maquir, ang
angkan ng mga Maquirita (si Maquir ang ama ni Galaad), kay Galaad, ang angkan
ng mga Galaadita. 30 Ito ang mga kaapu-apuhan ni Galaad: kay Iezer, ang angkan
ng mga Iezerita, kay Helec, ang angkan ng mga Helecita, 31 kay Asriel, ang angkan
ng mga Asrielita, kay Shekem, ang angkan ng mga Shekemita, 32 kay Semida, ang
angkan ng mga Semidaita, kay Hefer, ang angkan ng mga Heferita. 33 Si Zelofehad na
anak na lalaki ni Hefer ay walang anak na lalaki, kundi mga anak na babae lamang.
Ang pangalan ng kaniyang mga anak na babae ay sina Mahla, Noe, Hogla, Milca at
Tirza. 34 Ito ang mga angkan ni Manases, na may bilang na 52, 700 na kalalakihan.
35 Ito ang mga angkan ng mga kaapu-apuhan ni Efraim: kay Sutela, ang angkan ng
mga Sutelita, kay Bequer, ang angkan ng mga Bequerita, kay Tahan, ang angkan ng
mga Tahanita. 36 Ang mga kaapu-apuhan ni Sutela ay sina, kay Eran, ang angkan ng
mga Eranita. 37 Ito ang mga angkan ng mga kaapu-apuhan ni Efraim, na may bilang
32, 500 na kalalakihan. Ito ang mga kaapu-apuhan ni Jose, na naibilang sa kanilang
bawat angkan. 38 Ito ang mga angkan ng mga kaapu-apuhan ni Benjamin: kay Bela,
ang angkan ng mga Belaita, kay Asbel, ang angkan ng mga Asbelita, kay Ahiram, ang
angkan ng mga Ahiramita, 39 kay Sufam, ang angkan ng mga Sufamita, kay Hufam,
ang angkan ng mga Hufamita. 40 Ang mga anak na lalaki ni Bela ay sina Ard at
Naaman. Mula kay Ard nagmula ang angkan ng mga Ardita, at mula kay Naaman
nagmula ang angkan ng mga Naamita. 41 Ito ang mga angkan ng mga kaapu-apuhan
ni Benjamin. Sila ay may bilang na 45, 600 na kalalakihan. 42 Ito ang mga angkan ng
mga kaapu-apuhan ni Dan, kay Suham, ang mga angkan ng mga Suhamita. Ito ang
mga angkan ng mga kaapu-apuhan ni Dan. 43 Lahat ng mga angkan ng Suhamita,
na may bilang na 64, 400 na kalalakihan. 44 Ito ang mga angkan ng mga kaapu-
apuhan ni Aser: kay Imna, ang angkan ng mga Imnita, kay Isvi, ang angkan ng mga
Isvita, kay Beria, ang angkan ng mga Berita. 45 Ang mga kaapu-apuhan ni Beria ay
ang mga ito: kay Heber, ang angkan ng mga Heberita, kay Malquiel, ang angkan ng
mga Malquielita. 46 Ang pangalan ng anak na babae ni Aser ay si Sera. 47 Ito ang

mga angkan ng mga kaapu-apuhan ni Aser, na may bilang 53, 400 na kalalakihan.
48 Ito ang mga angkan ng mga kaapu-apuhan ni Neftali: kay Jahzeel, ang angkan ng
mga Jahzeelita, kay Guni, ang angkan ng mga Gunita, 49 kay Jezer, ang angkan ng mga
Jezerita, kay Silem, ang angkan ng mga Silemita. 50 Ito ang mga angkan ng mga kaapu-
apuhan ni Neftali, na may bilang 45, 400 na kalalakihan. 51 Ito ang kabuuang bilang
ng mga kalalakihan ng mga tao ng Israel: 601, 730. 52 Nagsalita si Yahweh kay Moises
at sinabi, 53 "Dapat ninyong hatiin ang lupain sa mga kalalakihang ito bilang mana
ayon sa bilang ng kanilang mga pangalan. 54 Sa mas malaking mga angkan day apat
mong bigyan ng mas malaking mana, at sa mas maliit na mga angkan dapat mong
bigyan ng mas maliit na mana. Dapat mong bigyan ng isang mana ang bawat pamilya
ayon sa bilang ng mga kalalakihan na nabilang. 55 Gayunpaman, dapat hatiin ang
lupain sa pamamagitan ng palabunutan. Dapat nilang manahin ang lupain habang
hinahati ito sa mga tribu ng kanilang mga ninuno. 56 Dapat hatiin ang kanilang mana
sa mas malaki at mas maliit na angkan, na ipamamahagi sa kanila sa pamamagitan
ng palabunutan." 57 Ito ang mga angkan ng Levita na nabilang angkan sa angkan: kay
Gerson, ang angkan ng mga Gersonita, kay Kohat, ang angkan ng mga Kohatita, kay
Merari, ang angkan ng mga Merarita. 58 Ito ang mga angkan ni Levi: ang angkan ng
mga Libnita, ang angkan ng mga Hebronita, ang angkan ng mga Mahlita, ang angkan
ng mga Musita, at ang angkan ng mga Koraita. Si Kohat ang ninuno ng Amram.
59 Ang pangalan ng asawa ni Amram ay si Jocebed, isang kaapu-apuhan ni Levi, na
ipinanganak sa mga Levita sa Ehipto. Isinilang niya kay Amram ang kanilang mga
anak na sina Aaron, Moises at Miriam na kanilang kapatid na babae. 60 Kay Aaron
ipinanganak si Nadab at Abihu, Eleazar at Itamar. 61 Namatay sina Nadab at Abihu
nang maghandog sila sa harap ni Yahweh ng hindi katanggap-tanggap na apoy. 62 Ang
mga lalaking nabilang sa nila ay may bilang na 23, 000, lahat ng mga lalaking isang
buwang gulang pataas. Ngunit hindi sila kabilang sa mga kaapu-apuhan ng Israel
sapagkat walang pamana na ibinigay sa kanila ng mga tao ng Israel. 63 Ito ang mga
taong nabilang nina Moises at Eleazar na Pari. Binilang nila ang mga tao ng Israel sa
mga kapatagan ng Moab sa tabi ng Jordan sa Jerico. 64 Ngunit sa mga ito walang taong
nabilang sina Moises at Aaron na pari nang bilangin nila ang mga kaapu-apuhan ng
Israel sa ilang ng Sinai. 65 Sapagkat sinabi ni Yahweh na ang lahat ng mga taong iyon
ay tiyak na mamamatay sa ilang. Walang isang taong natira kasama nila, maliban
kina Caleb na anak ni Jefune at Josue na anak ni Nun.

27

1 At nagpunta kay Moises ang mga anak na babae ni Zelofehad na anak na lalaki
ni Hefer na anak na lalaki ni Galaad na anak na lalaki ni Maquir na anak na
lalaki ni Manases, mula sa mga angkan ni Manases na anak na lalaki ni Jose. Ito
ang mga pangalan ng kaniyang mga anak na babae: Mahla, Noe, Hogla, Milca, at
Tirsa. 2 Tumayo sila sa harapan nina Moises, Eleazar na pari, sa mga pinuno, at sa
harapan ng lahat ng mga komunidad sa pasukan ng tolda ng pagpupulong. Sinabi
nila, 3 "Namatay ang aming ama sa ilang. Hindi siya kasama sa mga nagtipun-tipon
laban kay Yahweh sa samahan ni Kora. Namatay siya sa kaniyang sariling kasalanan;
ang kasalanan niya ang dahilan kung bakit siya namatay. 4 Bakit kailangang mawala
ang pangalan ng aming ama mula sa buong miyembro ng kaniyang angkan, dahil
ba wala siyang anak na lalaki? Bigyan mo kami ng lupain mula sa mga kamag-
anak ng aming ama." 5 Kaya dinala ni Moises kay Yahweh ang kanilang kahilingan.
6 Nagsalita si Yahweh kay Moises at sinabi, 7 "Tama ang sinasabi ng mga anak na
babae ni Zelofehad. Dapat mo silang bigyan ng lupain bilang isang mana mula
sa lahat ng kamag-anak ng kanilang ama, at dapat mong tiyakin na ang mana ng

kanilang ama ay maipapasa sa kanila. 8 Dapat kang magsalita sa mga tao ng Israel at
sabihin, 'Kung mamatay man ang isang tao at walang anak na lalaki, dapat ninyong
ipasa ang kaniyang mana sa kaniyang anak na babae. 9 Kung wala siyang anak na
babae, dapat ninyong ibigay ang kaniyang mana sa kaniyang mga kapatid na lalaki.
10 Kung wala siyang mga kapatid na lalaki, dapat ninyong ibigay ang kanyang mana
sa mga lalaking kapatid ng kaniyang ama. 11 Kung walang kapatid na lalaki ang
kaniyang ama, dapat ninyong ibigay ang kaniyang mana sa kaniyang malapit na
kamag-anak sa kaniyang angkan, at dapat niya itong kunin para sa kaniyang sarili.
Ito ay magiging isang batas na itatatag para sa mga tao ng Israel, ayon sa iniutos ni
Yahweh sa akin.'" 12 Sinabi ni Yahweh kay Moises, "Akyatin mo ang mga bundok ng
Abarim at tingnan ang lupain na ibinigay ko sa mga tao ng Israel. 13 Pagkatapos mong
makita ito, ikaw din ay dapat maitipon sa iyong mga tao, tulad ng iyong kapatid na
si Aaron. 14 Mangyayari ito sapagkat kayong dalawa ay naghimagsik laban sa aking
utos sa ilang ng Sin. Nang umapaw ang tubig mula sa bato roon, dahil sa iyong
galit, nabigo kang igalang ako bilang isang banal sa harap ng mga mata ng buong
sambayanan." Ito ang mga tubig sa Meriba ng Kades sa ilang ng Sin. 15 Pagkatapos,
nagsalita si Moises kay Yahweh at sinabi, 16 "Nawa, Yahweh, ang Diyos ng espiritu
ng lahat ng sangkatauhan, magtalaga ka ng isang tao sa buong sambayanan, 17 isang
taong maaaring makalabas at makapasok sa harap nila at pangunahan sila palabas
at dalhin sila papasok, upang hindi matulad ang iyong sambayanan sa isang tupang
walang pastol." 18 Sinabi ni Yahweh kay Moises, "Kunin mo si Josue na anak na
lalaki ni Nun, isang lalaking pinananahan ng aking Espiritu at ipatong mo ang iyong
kamay sa kaniya. 19 Dalhin mo siya sa harapan ni Eleazar na pari at sa harap sa lahat
ng sambayanan at utusan siya sa harap ng kanilang mga mata na pangunahan sila.
20 Dapat mong ilagay sa kaniya ang ilan sa iyong kapangyarihan, upang ang lahat ng
sambayanan ng mga tao ng Israel ay susunod sa kaniya. 21 Pupunta siya sa harapan
ni Eleazar na pari upang hingin ang aking kalooban sa mga desisyon sa Urim para
sa kaniya. Ito ay magiging kaniyang mga utos na ang mga tao ay lalabas at papasok,
siya at ang lahat ng mga tao ng Israel na kasama niya, ang buong sambayanan."
22 Kaya sumunod ni Moises ayon sa utos sa kaniya ni Yahweh. Kinuha niya si Josue
at dinala sa harapan ni Eleazar na pari at sa lahat ng sambayanan. 23 Ipinatong niya
ang kaniyang kamay sa kaniya at inutusan siyang manguna, ayon sa iniutos sa kaniya
ni Yahweh na gawin niya.

28

1 Nagsalita si Yahweh kay Moises at sinabi, 2 "Utusan mo ang mga tao ng Israel
at sabihin sa kanila, 'Dapat ninyong ialay ang inyong mga handog sa akin sa mga
itinakdang panahon, ang pagkain ng aking mga handog na ipinaraan sa apoy upang
magbigay ng isang mabangong halimuyak para sa akin.' 3 Dapat mo ring sabihin sa
kanila, 'Ito ang alay na ipinaraan sa apoy na dapat mong ihandog kay Yahweh—mga
lalaking tupa na isang taong gulang na walang kapintasan, dalawa bawat araw, bilang
isang karaniwang alay na susunugin. 4 Dapat mong ihandog ang isang tupa sa umaga,
at dapat mong ihandog ang ibang tupa sa gabi. 5 Dapat mong ihandog ang ikasampu
ng epa ng pinong harina bilang isang handog na butil, hinaluan ng ikaapat ng isang
hin ng hinalong langis. 6 Ito ay karaniwang alay na susunugin na inutos sa Bundok
Sinai upang magbigay ng isang matamis na halimuyak, isang handog na ipinaraan sa
apoy para kay Yahweh. 7 Ang inuming handog na kasama nito ay dapat maging ika-
apat ng isang hin para sa isa sa mga tupa. Dapat ninyong ibuhos sa banal na lugar ang
inuming handog ng matapang na inumin kay Yahweh. 8 Dapat ninyong ihandog ang
isang tupa sa gabi kasama ang iba pang handog na butil tulad ng isang inihandog

sa umaga. Dapat ninyong ihandog din ang isa pang inuming handog kasama nito,
isang handog na ipinaraan sa apoy, upang magbigay ng isang mabangong halimuyak
para kay Yahweh. 9 Sa Araw ng Pamamahinga dapat ninyong ihandog ang dalawang
lalaking tupa, bawat isang taong gulang na walang kapintasan, at dalawa sa ikasampu
ng isang epa ng pinong harina bilang isang handog na pagkaing butil, na hinaluan ng
langis, at ang inuming handog kasama nito. 10 Ito ay ang alay na susunugin para sa
bawat Araw ng Pamamahinga, bilang karagdagan sa karaniwang alay na susunugin
at ang inuming handog na kasama nito. 11 Sa simula ng bawat buwan, dapat kayong
mag-alay ng isang handog na susunugin kay Yahweh. Dapat kayong mag-alay ng
dalawang batang toro, isang tupang lalaki, at pitong lalaking tupa na isang taong
gulang na walang kapintasan. 12 Dapat din kayong maghandog ng tatlo sa ikasampu
ng isang epa ng pinong harina bilang isang handog na butil na hinaluan ng langis para
sa bawat toro, at dalawa sa ikasampu ng pinong harina bilang isang handog na butil
na hinaluan ng langis para sa bawat lalaking tupa. 13 Dapat din ninyong ihandog
ang isang ikasampu ng isang epa ng pinong harina na hinaluan ng langis bilang
isang handog na butil para sa bawat tupa. Ito ay magiging alay na susunugin, upang
magbigay ng isang mabangong halimuyak, isang handog na ipinaraan sa apoy para
kay Yahweh. 14 Dapat maging kalahati ng isang hin ng alak ang mga inuming handog
ng mga tao para sa isang toro, ang ikatlo ng isang hin para sa isang lalaking tupa, at
ikaapat ng isang hin para sa isang batang tupa. Ito ay magiging alay na susunugin
para sa bawat buwan sa bawat buwan ng taon. 15 Isang lalaking kambing bilang
isang alay para sa kasalanan ang dapat ihandog kay Yahweh. Magiging karagdagan
ito sa karaniwang alay na susunugin at ang inuming handog na kasama nito. 16 Sa
unang buwan, sa ikalabing-apat na araw ng buwan, dumadating ang Paskua ni
Yahweh. 17 Idinadaos ang pista sa ikalabing limang araw ng buwang ito. Sa loob ng
pitong araw, dapat kainin ang tinapay na walang lebadura. 18 Sa unang araw, dapat
magkaroon ng isang banal na pagpupulong upang parangalan si Yahweh. Hindi ninyo
dapat gawin ang karaniwang gawain sa araw na iyon. 19 Gayunman, dapat kayong
mag-alay ng isang handog na ipinaraan sa apoy, isang alay na susunugin para kay
Yahweh. Dapat kayong mag-alay ng dalawang batang toro, isang lalaking tupa, at
pitong lalaking tupa na isang taong gulang, na walang kapintasan. 20 Kasama ng
toro, dapat kayong mag-alay ng isang handog na butil ng tatlo sa ikasampu ng epa
ng pinong harina na hinaluan ng langis, at kasama ng lalaking tupa, ang dalawa sa
ikasampu. 21 Sa bawat pitong tupa, dapat kayong maghandog ng isang ikasampu
ng isang epa ng pinong harina na hinaluan ng langis, 22 at isang lalaking kambing
bilang alay para sa kasalanan upang maging pambayad sa kasalanan para sa inyong
sarili. 23 Dapat ninyong ihandog ang mga ito bilang karagdagan sa karaniwang alay
na susunugin na kinakailangan sa bawat umaga. 24 Gaya ng nailarawan dito, dapat
kayong mag-alay ng mga handog na ito araw-araw, para sa pitong araw ng Paskua,
ang pagkaing inihahandog ninyong ipinaraan sa apoy, isang mabangong halimuyak
para kay Yahweh. Dapat itong ihandog bilang karagdagan sa karaniwang alay na
susunugin at inuming handog kasama nito. 25 Sa ika-pitong araw, dapat kayong
magkaroon ng isang banal na pagpupulong upang parangalan si Yahweh, at hindi
ninyo dapat gawin ang karaniwang gawain sa araw na iyon. 26 At saka sa araw ng
mga unang bunga, kapag maghandog kayo ng isang bagong handog na butil kay
Yahweh sa inyong Pagdiriwang ng mga Linggo, dapat magkaroon kayo ng isang
banal na pagpupulong upang parangalan si Yahweh, at hindi ninyo dapat gawin ang
karaniwang gawain sa araw na iyon. 27 Dapat kayong mag-alay ng isang handog na
susunugin upang magbigay ng isang mabangong halimuyak para kay Yahweh. Dapat
kayong mag-alay ng dalawang batang toro, isang lalaking tupa, at pitong lalaking

tupang isang taong gulang. 28 Maghandog din kayo ng handog na butil kasama ng
mga ito: pinong harina na hinaluan ng langis, tatlo sa ikasampu ng isang epa ng
pinong harinang hinaluan ng langis para sa bawat toro at dalawa sa ikasampu para
sa isang lalaking tupa. 29 Mag-alay kayo ng isang ikasampu ng isang epa ng pinong
harinang hinaluan ng langis para sa bawat pitong tupa, 30 at isang lalaking kambing
upang maging pambayad kasalanan para sa inyong mga sarili. 31 Kapag mag-aalay
kayo ng ganitong mga hayop na walang kapintasan, kasama ng kanilang inuming
handog, dapat itong maging karagdagan sa karaniwang alay na susunugin at ang
handog na butil kasama nito."

29

1 "Sa ikapitong buwan, sa unang araw ng buwan, dapat magkaroon kayo ng isang
banal na pagpupulong upang parangalan si Yahweh. Hindi kayo dapat gumawa
ng karaniwang gawain sa araw na iyon. Ito ay magiging isang araw kung kailan
hihipan ninyo ang mga trumpeta. 2 Dapat kayong mag-alay ng isang susunuging
handog upang magbigay ng isang mabangong halimuyak para kay Yahweh. Dapat
kayong mag-alay ng isang batang toro, isang lalaking tupa, at pitung lalaking tupa
tig-iisang taong gulang, bawat isang walang kapintasan. 3 Dapat kayong mag-alay
kasama ng mga iyon ng kanilang handog na butil, pinong harinang hinaluan ng
langis, tatlo sa sampung bahagi ng isang epa para sa toro, dalawa sa sampung bahagi
para sa lalaking tupa, 4 at isa sa sampung bahagi ng bawat tupa sa pitong tupa. 5 At
dapat kayong mag-alay ng isang lalaking kambing para sa handog ng pambayad ng
inyong sariling kasalanan. 6 Ialay ninyo ang mga handog na ito sa ikapitong buwan
bilang karagdagan sa lahat ng mga alay na inyong iaalay sa unang araw ng bawat
buwan: ang natatanging alay na susunugin at ang handog na butil kasama nito. Dapat
karagdagan ang mga ito sa karaniwang alay na susunugin, ang mga handog na butil
nito, at ang mga inuming handog. Habang ginagawa ninyo ng mga handog na ito,
susundin ninyo kung ano ang inatas sa inyo upang magbigay ng isang mabangong
halimuyak, isang handog na ipinaraan sa apoy para kay Yahweh. 7 Sa ikasampung
araw ng ikapitong buwan, dapat magkaroon kayo ng isang banal na pagpupulong
upang parangalan si Yahweh. Dapat kayong magpakumbaba at hindi magtrabaho.
8 Dapat kayong maghandog ng isang alay na susunugin upang magbigay ng isang
mabangong halimuyak para kay Yahweh. Dapat kayong maghandog ng isang batang
toro, isang lalaking tupa, at pitong lalaking tupa na tig-iisang taong gulang. Dapat
walang kapintasan ang mga ito. 9 Dapat kayong maghandog kasama ng mga iyon ng
isang handog na butil, pinong harinang hinaluan ng langis, tatlo sa sampung bahagi
ng isang epa para sa toro, dalawa sa sampung bahagi para sa isang lalaking tupa,
10 at isa sa sampung bahagi ng isang epa para sa bawat isa sa pitong tupa. 11 Dapat
kayong mag-alay ng isang lalaking kambing bilang isang handog para sa kasalanan.
Bukod pa ito sa handog para sa kasalanan ng pagbabayad kasalanan, ang karaniwang
handog na susunugin, at ang mga handog na butil, at mga inuming handog. 12 Sa ika
labing limang araw ng ikapitong buwan dapat magkaroon kayo ng isang banal na
pagpupulong upang parangalan si Yahweh. Hindi kayo dapat gumawa ng karaniwang
gawain sa araw na iyon, at dapat ninyong ipagpatuloy ang pagdiriwang sa loob
ng pitong araw para sa kaniya. 13 Dapat kayong maghandog ng isang handog na
susunugin, isang alay na ipinaraan sa apoy para magbigay ng isang mabangong
halimuyak para kay Yahweh. Dapat maghandog kayo ng labing tatlong batang toro,
dalawang lalaking tupa, at labing-apat na lalaking tupa na tig-iisang taong gulang.
Dapat walang kapintasan ang bawat isa. 14 Dapat kayong maghandog kasama ng
mga iyon ng isang handog na butil, pinong harina na hinaluan ng langis, tatlo sa

sampung bahagi ng isang epa para sa bawat toro ng labing tatlong toro, dalawa sa
sampung bahagi para sa bawat lalaking tupa ng dalawang lalaking tupa, 15 at isa sa
sampung bahagi ng isang epa para sa bawat isa sa labing apat na mga tupa. 16 Dapat
maghandog kayo ng isang lalaking kambing bilang isang alay para sa kasalanan
bukod pa sa karaniwang handog na susunugin, mga handog na butil, at inuming
handog kasama nito. 17 Sa ikalawang araw ng pagpupulong, dapat maghandog kayo
ng labindalawang batang toro, dalawang lalaking tupa, at labing apat na tupa na
tig-iisang taong gulang bawat isa, na walang kapintasan. 18 Dapat gumawa kayo
kasama ng mga iyon ng isang handog na butil at ang mga inuming handog para
sa mga toro, para sa mga lalaking tupa, at para sa mga batang tupa, gagawa ng
maraming handog gaya ng inutos. 19 Dapat kayong mag-handog ng isang lalaking
kambing bilang isang handog para sa kasalananbukod pa sa karaniwang alay na
susunugin, handog na butil, at kanilang mga inuming handog. 20 Sa ikatlong araw ng
pagpupulong, dapat maghandog kayo ng labing-isang toro, dalawang lalaking tupa, at
labing apat na lalaking tupang tig-iisang taong gulang, walang kapintasan ang bawat
isa. 21 Dapat gawin kasama ng mga iyon ang isang handog na butil at mga inuming
handog para sa mga toro, para sa mga lalaking tupa, at para sa mga batang tupa,
gagawa ng maraming handog gaya ng inutos. 22 Dapat mag-handog kayo ng isang
lalaking kambing bilang isang handog para sa kasalanan bukod pa sa karaniwang
handog na susunugin, handog na butil, at mga inuming handog. 23 Sa ikaapat na
araw ng pagpupulong, dapat maghandog kayo ng sampung toro, dalawang lalaking
tupa, at labing apat na lalaking tupa na tig-iisang taong gulang, walang kapintsan
ang bawat isa. 24 Dapat gumawa kayo kasama ng mga iyon ng isang handog na
butil at mga inuming handog para sa mga toro, para sa mga lalaking tupa, at para
sa mga batang tupa, gagawa ng maraming handog gaya ng inutos. 25 Dapat kayong
maghandog ng isang kambing bilang isang handog para sa kasalanan bukod pa sa
karaniwang handog na susunugin, mga handog na butil, at mga inuming handog.
26 Sa ikalimang araw ng pagpupulong, dapat maghandog kayo ng siyam na toro,
dalawang lalaking tupa, at labing apat na lalaking tupang tig-iisang taong gulang,
walang kapintasan ang bawat isa. 27 Dapat gumawa kayo kasama ng mga iyon
ng isang handog na butil at ang inuming handog para sa mga toro, para sa mga
lalaking tupa, at para sa mga batang tupa, gagawa ng maraming handog gaya ng
inutos. 28 Dapat maghandog kayo ng isang lalaking kambing bilang handog para
sa kasalanan bukod pa sa karaniwang handog na susunugin, mga handog na butil,
at kanilang mga inuming handog. 29 Sa ikaanim na araw ng pagpupulong, dapat
maghandog kayo ng walong toro, dalawang lalaking tupa, at labing-apat na lalaking
tupa na tig-iisang taong gulang, walang kapintasan ang bawat isa. 30 Dapat gumawa
kayo kasama nila ng isang handog na butil at mga inuming handog para sa mga
toro, para sa mga lalaking tupa, at para sa mga batang tupa, gagawa ng maraming
handog gaya ng inutos. 31 Dapat kayong maghandog ng isang lalaking kambing bilang
isang handog para sa kasalanan bukod pa sa karaniwang handog na susunugin, mga
handog na butil, at mga inuming handog. 32 Sa ikapitong araw ng pagpupulong,
dapat maghandog kayo ng pitong toro, dalawang lalaking tupa, at labing apat na
lalaking tupa na tig-iisang taong gulang, walang kapintasan ang bawat isa. 33 Dapat
gumawa kayo kasama ng mga iyon ng isang handog na butil at inuming handog
para sa mga toro, para sa mga lalaking tupa, at para sa mga batang tupa, gagawa
ng maraming handog gaya ng inutos. 34 Dapat maghandog kayo ng isang lalaking
kambing bilang isang handog para sa kasalanan bukod pa sa karaniwang handog na
susunugin, mga butil ng handog, at kanilang mga inuming handog. 35 Sa ikawalong
araw dapat magkaroon kayo ng isa pang mataimtim na pagpupulong. Hindi kayo

dapat gumawa ng karaniwang gawain sa araw na iyon. 36 Dapat mag-alay kayo ng
isang handog na susunugin, isang handog naipinaraan sa apoy upang magbigay ng
mabangong halimuyak para kay Yahweh. Dapat kayong mag-alay ng isang toro, isang
lalaking tupa, at pitong lalaking tupa na tig-iisang taong gulang, walang kapintasan
ang bawat isa. 37 Dapat ninyong ihandog ang kanilang handog na butil at kanilang
mga inuming handog para sa toro, para sa lalaking tupa, at para sa mga batang tupa,
gagawa ng maraming handog gaya ng inutos. 38 Dapat maghandog kayo ng isang
lalaking kambing bilang isang handog para sa kasalanan bukod pa sa karaniwang
handog na susunugin, at kanilang mga inuming handog. 39 Ito ang dapat ninyong
ihandog kay Yahweh sa inyong mga itinakdang pagdiriwang. Dapat ay karagdagan
ang mga ito sa inyong mga panata at mga kusang handog. Dapat ihandog ninyo
ang mga ito bilang inyong handog na susunugin, mga handog na butil, mga inuming
handog, at handog para sa pagtitipon-tipon." 40 Sinabi ni Moises sa mga tao ng Israel
ang lahat ng bagay na inutos ni Yahweh na kaniyang sabihin.

30

1 Nagsalita si Moises sa mga pinuno ng mga tribu ng mga tao ng Israel. Sinabi niya,
"Ito ang inutos ni Yahweh. 2 Kapag gumawa ng panata ang sinuman kay Yahweh, o
sumumpa ng isang panunumpa upang itali ang kaniyang sarili sa pamamagitan ng
isang pangako, hindi niya dapat sirain ang kaniyang salita. Dapat niyang tuparin
ang kaniyang pangako na gawin ang lahat ng bagay na lumabas sa kaniyang bibig.
3 Kapag gumawa ng isang panata kay Yahweh ang isang dalagang naninirahan sa
bahay ng kaniyang ama at itali niya ang kaniyang sarili sa pamamagitan ng isang
pangako, 4 kung marinig ng kaniyang ama ang panata at pangako kung saan itinali
niya sa kaniyang sarili, at kung wala siyang sasabihin para baligtarin ito, ang lahat
niyang panata ay mananatiling mabisa. Mananatiling mabisa ang bawat pangako
kung saan itinali niya sa kaniyang sarili. 5 Subalit kung marinig ng kaniyang
ama ang tungkol sa kaniyang panata at pangako, at kung wala siyang sasabihin
sa kaniya, ipapatupad ang lahat ng panata at pangakong itinali niya sa kaniyang
sarili. 6 Gayunman, kung marinig ng kaniyang ama ang lahat ng panatang ginawa
niya at ang mga taimtim na pangako niya kung saan ibinigkis niya sa kaniyang
sarili, at kung mananaig siya sa kaniya sa araw ding iyon, hindi ipapatupad ang
mga iyon. Patatawarin siya ni Yahweh dahil nanaig sa kaniya ang kaniyang ama.
7 Kung magpapakasal siya sa isang lalaki habang nasa ilalim ng mga panatang iyon,
o kung gumawa siya ng mga mapangahas na pangako kung saan pinananagot niya
ang kaniyang sarili, ipapatupad ang mga pananagutang iyon. 8 Subalit kung pipigilan
siya ng kaniyang asawa sa araw na narinig niya ang tungkol dito, at pinapawalang
bisa niya ang panatang ginawa niya, ang mapangahas na pananalita ng kaniyang labi
kung saan ibinigkis niya sa kaniyang sarili. Palalayain siya ni Yahweh. 9 Subalit para
sa isang balo o babaeng hiniwalayan ng asawa, lahat ng bagay kung saan ibinigkis
niya ang kaniyang sarili ay ipapatupad laban sa kaniya. 10 At kung gumawa ng panata
ang isang babaeng nasa pamilya ng kaniyang asawa—kung ibigkis niya ang kaniyang
sarili sa pamamagitan ng pangakong may panunumpa, 11 at marinig ito ng kaniyang
asawa ngunit walang sasabihin sa kaniya—kung hindi niya ipapawalang bisa ang
kaniyang panata, dapat ipatupad ang lahat ng panata niya. Ipapatupad ang bawat
pangako kung saan ibinigkis niya ang kaniyang sarili. 12 Subalit kung ipapawalang
bisa ng kaniyang asawa ang mga iyon sa araw na narinig niya ang tungkol sa mga
iyon, hindi ipapatupad anuman ang lalabas sa kaniyang bibig tungkol sa mga panata
o pangako niya. Pinawalang bisa ng kanyang asawa ang mga iyon. Palalayain siya ni
Yahweh. 13 Bawat panata o panunumpang ginagawa ng isang babae na nagbibigkis sa

kaniya upang pagkaitan ang kaniyang sarili ng isang bagay ay maaaring pagtibayin
or ipawalang bisa ng kaniyang asawa. 14 Subalit kung wala siyang sinabing anuman
sa kaniya sa paglipas ng mga araw, pinagtitibay niya ang lahat niyang panata at
nagbibigkis na mga pangakong ginawa niya. Pinagtibay niya ang mga iyon dahil
wala siyang sinabi sa oras na narinig niya ang tungkol sa mga iyon. 15 At kung
susubuking ipawalang bisa ng kaniyang asawa ang panata ng asawang babae paglipas
ng mahabang panahon matapos niyang marinig ang tungkol dito, mananagot siya
para sa kaniyang kasalanan." 16 Ito ang mga batas na inutos ni Yahweh na ipahayag
ni Moises—mga batas sa pagitan ng isang lalaki at kaniyang asawa at sa pagitan ng
ama at kaniyang anak na babae kapag nasa kabataan siya sa pamilya ng kaniyang
ama.

31

1 Nagsalita si Yahweh kay Moises at sinabi, 2 "Ipaghiganti mo ang mga tao ng Israel
laban sa mga Midianita. Matapos mong gawin iyon, mamamatay ka at maititipon sa
iyong mga tao." 3 Kaya nagsalita si Moises sa mga tao. Sinabi niya, "Bigyan ng sandata
ang ilan sa inyong kalalakihan para sa digmaan upang lumaban sa Midian at ipatupad
ang paghihiganti ni Yahweh rito. 4 Dapat magpadala ang bawat tribu sa buong Israel
ng isang libong kawal sa digmaan." 5 Kaya mula sa libu-libong kalalakihan ng Israel,
nagpadala ng isang libo mula sa bawat tribu para sa digmaan, labindalawang libong
kalalakihan lahat. 6 Pagkatapos, ipinadala sila ni Moises sa labanan, isang libo mula
sa bawat tribu, kasama si Finehas na anak ni Eleazar na pari, at ilang kagamitan mula
sa banal na lugar at mga trumpetang pag-aari niya para sa pagpapatunog ng mga
hudyat. 7 Nakipaglaban sila sa Midian, ayon sa inutos ni Yahweh kay Moises. Pinatay
nila ang bawat lalaki. 8 Pinatay nila ang mga hari ng Midian kasama ng ibang mga
napatay nila: sina Evi, Rekem, Zur, Hur, at Reba, ang limang hari ng Midian. Pinatay
rin nila si Balaam na anak ni Beor, sa pamamagitan ng espada. 9 Binihag ng hukbo ng
Israel ang mga kababaihan ng Midian, kasama ang kanilang mga anak, lahat ng baka,
lahat ng kawan, at lahat ng kanilang mga kagamitan. Kinuha nila ang mga ito bilang
pandarambong. 10 Sinunog nila ang lahat nilang lungsod kung saan sila nanirahan at
lahat ng kanilang kampo. 11 Dinala nila lahat ng kanilang nadambong at mga bihag,
kapwa mga tao at mga hayop. 12 Dinala nila ang mga bilanggo, ang dambong, at ang
mga nakuhang bagay kay Moises, kay Eleazer na pari, at sa sambayanan ng mga tao
ng Israel. Dinala nila ang mga ito sa kampo sa kapatagan ng Moab, sa bandang Jordan
malapit sa Jerico. 13 Sinalubong sila nina Moises, Eleazar na pari at ng lahat ng mga
pinuno ng sambayanan sa labas ng kampo. 14 Subalit nagalit si Moises sa mga opisyal
ng hukbo at sa mga mga pinuno ng libu-libo at kapitan ng daan-daan, na nanggaling
sa labanan. 15 Sinabi ni Moises sa kanila, "Hinayaan ba ninyong mabuhay ang mga
babae? 16 Masdan ninyo, ang mga babaeng ito, sa pamamagitan ng payo ni Balaam,
ang nagdulot sa mga tao ng Israel na magkasala laban kay Yahweh sa usapin ng
Peor, nang lumaganap ang salot sa sambayanan ni Yahweh. 17 Kaya ngayon, patayin
ninyo ang mga batang lalaki, at patayin ang bawat babaeng nakipagtalik na sa isang
lalaki. 18 Ngunit kunin para sa inyong sarili ang mga dalagang hindi pa nakipagtalik
sa isang lalaki. 19 Dapat kayong magkampo sa labas ng kampo ng Israel sa loob
ng pitong araw. Lahat kayong nakapatay ng sinuman o nakahawak ng anumang
patay na tao—dapat gawing dalisay ang inyong sarili sa ikatlo at ikapitong araw—
kayo at ang mga bihag ninyo. 20 At gawing dalisay para sa inyong sarili ang bawat
kasuotan, lahat ng bagay na gawa sa balat ng hayop at balahibo ng kambing, at lahat
ng bagay na gawa sa kahoy." 21 Pagkatapos sinabi ni Eleazar na pari sa mga kawal na
nagpunta sa digmaan, "Ito ang mga batas na ibinigay ni Yahweh kay Moises: 22 Ang

ginto, pilak, tanso, bakal, lata, at tingga, 23 at lahat ng bagay na hindi nasusunog
sa apoy, dapat ninyong padaanin sa apoy, at magiging mailinis ito. Dapat ninyong
gawing dalisay ang mga ito sa tubig na panlinis. Anumang hindi makakaraan sa
apoy ay dapat ninyong linisin sa pamamagitan ng tubig na iyon. 24 At dapat ninyong
labhan ang inyong mga damit sa ikapitong araw at sa gayon magiging malinis kayo.
Pagkatapos nito, maaari na kayong pumasok sa kampo ng Israel." 25 Pagkatapos,
nagsalita si Yahweh kay Moises at sinabi, 26 "Bilangin mo ang lahat ng kinuhang
bagay na dinambong, kapwa mga tao at mga hayop. Ikaw, si Eleazar na pari, at
ang mga pinuno ng sambayanan ng mga angkan ng mga ninuno 27 dapat ninyong
hatiin ang mga dinambong sa dalawang bahagi. Hatiin ang mga iyon sa pagitan ng
mga kawal na pumunta sa labanan at sa buong sambayanan. 28 At magpataw ng
buwis para ibigay sa akin mula sa mga kawal na nagpunta sa labanan. Ang buwis na
ito ay dapat isa sa bawat limandaan, maging mga tao, baka, asno, tupa o kambing.
29 Kunin ang buwis na ito mula sa kanilang bahagi at ibigay ito kay Eleazar na pari
bilang isang handog na idudulog sa akin. 30 Gayundin mula sa bahagi ng mga tao
ng Israel, dapat kayong kumuha ng isa sa bawat limampu—mula sa mga tao, baka,
asno, tupa, at kambing. Ibigay ninyo ang mga ito sa mga Levitang nangangalaga ng
aking tabernakulo." 31 Kaya ginawa nina Moises at Eleazar ayon sa inutos ni Yahweh
kay Moises. 32 Ngayon, ang natirang dambong na kinuha ng mga kawal ay 675, 000
na tupa, 33 72, 000 na lalaking baka, 34 61, 000 na asno, at 35 32, 000 na kababaihang
hindi pa kailanman nakipagtalik sa sinumang lalaki. 36 Ang hating itinabi para sa
mga sundalo ay may bilang na 337, 000 na tupa. 37 Ang bahagi ng tupa para kay
Yahweh ay 675. 38 Talumpu't anim na libo ang lalaking baka kung saan 72 ang buwis
ni Yahweh. 39 Ang mga asno ay 30, 500 mula sa 61 na bahagi ni Yahweh. 40 Ang
mga tao ay labing-anim na libong kababaihan kung saan 32 ang buwis ni Yahweh.
41 Kinuha ni Moises ang buwis na magiging handog na idudulog kay Yahweh. Ibinigay
niya ito kay Eleazar na pari, ayon sa inutos ni Yahweh kay Moises. 42 Para sa hati ng
mga tao ng Israel na kinuha ni Moises mula sa mga kawal na nakapunta sa digmaan—
43 ang hati ng sambayanan ay 337, 500 na tupa, 44 talumpu't anim na libong lalaking
baka, 45 30, 500 na asno, 46 at labing-anim na libong kababaihan. 47 Mula sa hati ng
mga tao ng Israel, kumuha si Moises ng isa sa bawat limampu, kapwa mga tao at mga
hayop. Ibinigay niya ang mga iyon sa mga Levitang nangangalaga sa tabernakulo ni
Yahweh, gaya ng inutos ni Yahweh na gawin niya. 48 Pagkatapos, lumapit kay Moises
ang mga opisyal ng hukbo, mga pinuno ng libu-libo at mga kapitan ng daan-daan.
49 Sinabi nila sa kaniya, "Binilang ng iyong mga lingkod ang mga kawal na nasa
ilalim ng aming pamumuno, at walang isa mang nawawala. 50 Dinala namin ang
mga handog ni Yahweh, kung ano ang natagpuan ng bawat lalaki, mga ginintuang
bagay, mga pansuot sa braso, mga pulseras, mga singsing na may selyo, mga hikaw
at mga kuwintas, upang gumawa ng pambayad ng kasalanan para sa aming sarili sa
harapan ni Yahweh." 51 Tinanggap ni Moises at ni Eleazar na pari mula sa kanila
ang ginto at mga binuong bagay. 52 Lahat ng ginto sa handog na ibinigay nila kay
Yahweh—ang mga handog mula sa mga pinuno ng libu-libo, at mula sa mga kapitan
ng daan-daan—ay tumitimbang ng 16, 750 siklo. 53 Kumuha ng dambong ang bawat
kawal, ang bawat lalaki para sa kaniyang sarili. 54 Kinuha ni Moises at ni Eleazar na
pari ang ginto mula sa mga pinuno ng libu-libo at mga kapitan ng daan-daan. Dinala
nila ito sa tolda ng pagpupulong bilang paalala sa mga tao ng Israel para kay Yahweh.

32

1 Ngayon ang mga kaapu-apuhan ni Ruben at Gad ay may napakalaking bilang ng
mga alagang hayop. Nang nakita nila ang lupain ni Jazer at Galaad, ang lupain ay

isang mainam na lugar para sa mga alagang hayop. 2 Kaya ang mga kaapu-apuhan
ni Gad at Ruben ay dumating at nagsalita kay Moises, kay Eleazar na pari, at sa
mga pinuno ng sambayanan. Sinabi nila, 3 “Atarot, Dibon, Jazer, Nimra, Hesbon,
Eleale, Sebam, Nebo, at Beon, 4 ang mga lupaing sinalakay ni Yahweh sa harap ng
mamamayan ng Israel ay magandang mga lugar para sa mga alagang hayop. Kaming
mga lingkod mo ay may maraming alagang hayop.” 5 Sinabi nila, “Kung kami ay
naging kalugud-lugod sa inyong paningin, hibigay mo sa amin ang lupaing ito, samga
lingkod mo, bilang isang ari-arian. Huwag mo kaming hayaang tumawid sa Jordan.”
6 Sumagot si Moises sa mga kaapu-apuhan ni Gad at Ruben, “Kailangan bang pumunta
ang inyong mga kapatid na lalaki sa digmaan habang kayo ay nananatili dito? 7 Bakit
ninyo pinahihina ang puso ng mga tao ng Israel sa pagpunta sa lupaing ibinigay
sa kanila ni Yahweh? 8 Ganoon din ang ginawa ng inyong mga ama nang ipadala
ko sila mula sa Kades Barnea upang suriin ang lupain. 9 Umakyat sila sa lambak
ng Escol. Nakita nila ang lupain at pagkatapos ay pinahina ang loob ng mga tao
ng Israel kaya tumanggi silang pumasok sa lupaing ibinigay sa kanila ni Yawheh.
10 Nag-alab ang galit ni Yawheh ng araw na iyon. Nanumpa siya at sinabi, 11 'Tiyak
na wala sa mga kalalakihang umalis mula Ehipto, mula dalawampung taong gulang
pataas, ang makakakita sa lupaing aking ipinangako kay Abraham, kay Isaac, at kay
Jacob, dahil hindi nila ako lubusang sinunod, maliban kay 12 Caleb na lalaking anak ni
Jefune na Cenizita, at Josue na anak ni Nun. Tanging si Caleb at Josue ang lubusang
sumunod sa akin.' 13 Kaya nag-alab ang galit ni Yahweh laban sa Israel. Idinulot
niyang magpaga-gala sila sa ilang sa loob ng apatnapung taon hanggang sa ang lahat
ng salinlahing gumawa ng masama sa kaniyang paningin ay nalipol. 14 Tingnan mo,
humalili kayo sa lugar ng inyong mga ama, tulad ng mas makasalanang mga tao,
upang dumagdag sa nag-aalab na galit ni Yahweh sa Israel. 15 Kung tatalikod kayo
mula sa pagsunod sa kaniya, iiwan niya muli ang Israel sa ilang at lilipulin ninyo
ang lahat ng mga taong ito.” 16 Kaya lumapit sila kay Moises at sinabi, “Payagan mo
kaming magtayo ng mga bakod dito para sa aming mga baka at mga lungsod para sa
aming mga pamilya. 17 Gayunman, kami mismo ay magiging handa at nakasandatang
sasama sa hukbo ng Israel hanggang sa mapangunahan namin sila sa kanilang lugar.
Ngunit maninirahan ang aming mga pamilya sa mga pinagtibay na lungsod dahil sa
ibang mga taong nananatili pa ring nakatira sa lupaing ito. 18 Hindi kami babalik sa
aming mga tahana hangga't ang mga tao ng Israel, ang bawat lalaki ay magkaroon ng
mana. 19 Hindi namin mamanahin ang lupain kasama nila sa ibang panig ng Jordan,
dahil ang aming mana ay narito sa dakonhg silangan ng Jordan.” 20 Kaya sumagot
si Moises sa kanila, “Kung gagawin ninyo ang inyong sinabi, kung sasandatahan
ninyo ang inyong mga sarili sa harap ni Yahweh upang makidigma, 21 ang bawat
isa sa inyong mga armadong lalaki ay kinakailangang tumawid sa Jordan sa harap ni
Yahweh, hanggang sa mapaalis niya ang kaniyang mga kaaway mula sa harap niya
22 at naangkin ang lupain sa harap niya. Kung ganoon matapos iyon makakabalik
na kayo. Mapapawalang-sala kayo kay Yahweh at sa Israel. Magiging inyong ari-
arian ang lupaing ito sa harapan ni Yahweh. 23 Ngunit kung hindi ninyo gagawin
ito, tingnan ninyo, magkakasala kayo kay Yahweh. Tiyakin ninyong ang inyong
kasalanan ay hahanapin kayo. 24 Magtayo kayo ng mga lungsod para sa inyong mga
pamilya at mga kulungan para sa inyong tupa; at gawin ninyo ang inyong sinabi.”
25 Ang mga kaapu-apuhan ni Gad at Ruben ay nagsalita kay Moises at sinabi, “Ang
inyong mga lingkod ay gagawin ang mga inutos mo, aming amo. 26 Ang aming mga
paslit, ang aming mga asawa, ang aming mga kawan, at ang lahat ng aming alagang
hayop ay mananatili doon sa mga lungsod ng Galaad. 27 Ganoon pa man, kami na
inyong mga lingkod, ay tatawid sa harapan ni Yahweh upang makipaglaban, bawat

lalaking armado para sa digmaan, gaya ng sinabi mo, aming amo.” 28 Kaya nagbigay
ng mga tagubilin si Moises tungkol sa kanila kay Eleazar na pari, kay Josue na anak
na lalaki ni Nun, at sa mga pinuno ng mga angkan ng mga ninuno sa mga tribu
ng mga tao ng Israel. 29 Sinabi ni Moises sa kanila, “Kung ang mga kaapu-apuhan
ni Gad at Ruben ay tatawid sa Jordan kasama ninyo, bawat lalaking armado upang
makipaglaban sa harapan ni Yahweh, at kung ang lupain ay nilupig sa harap ninyo,
ibibigay ninyo sa kanila ang lupain ng Galaad bilang isang ari-arian. 30 Ngunit kung
hindi sila tatawid kasama ninyong armado, kukunin nila ang kanilang mga ari-arian
sa piling ninyo sa lupain ng Canaan.” 31 Kaya ang mga kaapu-apuhan ni Gad at
Ruben ay sumagot at sinabi, “Ayon sa sinabi ni Yahweh sa amin, na inyong mga
lingkod, ito ang gagawin namin. 32 Kami ay tatawid na nakasandata sa harap ni
Yahweh sa lupain ng Canaan, ngunit mananatili sa amin ang aming inangking mana
sa bahaging ito ng Jordan.” 33 Kaya ang mga kaapu-apuhan nina Gad at Ruben at pati
na rin ang kalahati sa tribu ni Manases na anak na lalaki ni Jose, ibinigay ni Moises
ang kaharian ni Sihon, na hari ng mga Amoreo, at Og, na hari ng Bashan. Ibinigay sa
kanila ang lupain, at ibinahagi sa kanila ang lahat ng mga lungsod nito kasama ang
mga hangganan, ang mga lungsod ng lupaing nakapaligid sa mga ito. 34 Muling itinayo
ng mga kaapu-apuhan ni Gad ang Dibon, Atarot, Aroer, 35 Atrot Sopan, Jazer, Jogbeha,
36 Bet Nimra, at Bet Haran bilang mga pinatibay na lungsod na may mga kulungan
para sa tupa. 37 Muling itinayo ng mga kaapu-apuhan ni Ruben ang Hesbon, Eleale,
Kiriatim, 38 Nebo, Baal Meon—na pinalitan kalaunan ang kanilang mga pangalan, at
Sibma. Nagbigay sila ng ibang mga pangalan sa mga lungsod na kanilang muling
itinayo. 39 Nagpunta ang mga kaapu-apuhan ni Maquir na anak na lalaki ni Manases
sa Galaad at kinuha ito mula sa mga Amoreong naroon. 40 Pagkatapos ibinigay ni
Moises ang Galaad kay Maquir anak na lalaki ni Manases, at ang kaniyang mga tao
ay nanirahan doon. 41 Nagpunta si Jair na anak na lalaki ni Manases at sinakop ang
mga nayon nito at tinawag ang mga itong Havot Jair. 42 Nagpunta si Noba at sinakop
ang Kenat at mga kanayunan nito, at tinawag niya itong Noba, sunod sa kaniyang
sariling pangalan.

33

1 Ito ang mga pagkilos ng mga tao ng Israel matapos nilang lisanin ang lupain ng
Ehipto ayon sa kanilang mga armadong pangkat sa ilalim ng pamumuno ni Moises
at Aaron. 2 Isinulat ni Moises ang mga lugar mula sa pinanggalingan nila hanggang
sa pinuntahan nila ayon sa inutos ni Yahweh. Ito ang kanilang mga pagkilos, mula
sa paglisan tungo sa sunod na paglisan. 3 Naglakbay sila mula sa Rameses sa unang
buwan, umalis sila sa ikalabing limang araw ng unang buwan. Sa umaga matapos
ang Paskua, hayagang umalis ang mga tao ng Israel sa paningin ng lahat ng mga taga-
Ehipto. 4 Nangyari ito habang inililibing ng mga taga-Ehipto ang lahat ng kanilang
mga panganay, iyong mga pinatay ni Yahweh sa kanila, sapagkat nagpataw din siya
ng parusa sa kanilang mga diyos. 5 Naglakbay ang mga tao ng Israel mula sa Rameses
at nagkampo sa Sucot. 6 Naglakbay sila mula sa Succot at nagkampo sa Etam sa dulo
ng ilang. 7 Naglakbay sila mula sa Etam at bumalik sa Pi Hahirot na kasalungat ng
Baal-zefon, kung saan sila nagkampo kasalungat ng Migdol. 8 Pagkatapos, naglakbay
sila mula sa kasalungat ng Pi Hahirot at dumaan sila sa gitna ng dagat tungo sa
ilang. Naglakbay sila ng tatlong araw tungo sa ilang ng Etam at nagkampo sa Mara.
9 Naglakbay sila mula sa Mara at dumating sa Elim. May labindalawang bukal
at pitumpung puno ng palmera sa Elim. Doon sila nagkampo. 10 Naglakbay sila
mula sa Elim at nagkampo sa tabi ng Dagat ng mga Tambo. 11 Naglakbay sila mula
sa Dagat ng mga Tambo at nagkampo sa ilang ng Sin. 12 Naglakbay sila mula sa

ilang ng Sin at nagkampo sa Dofca. 13 Naglakbay sila mula sa Dofca at nagkampo
sa Alus. 14 Naglakbay sila mula sa Alus at nagkampo sila sa Refidim, kung saan
walang matagpuang tubig upang mainom ng mga tao. 15 Naglakbay sila mula sa
Refidim at nagkampo sa ilang ng Sinai. 16 Naglakbay sila mula sa ilang ng Sinai at
nagkampo sa Kibrot Hataava. 17 Naglakbay sila mula sa Kibrot Hattaava at nagkampo
sa Hazerot. 18 Naglakbay sila mula sa Hazerot at nagkampo sa Ritma. 19 Naglakbay
sila mula sa Ritma at nagkampo sa Rimmon Perez. 20 Naglakbay sila mula sa Rimmon
Perez at nagkampo sa Libna. 21 Naglakbay sila mula sa Libna at nagkampo sa Risa.
22 Naglakbay sila mula sa Risa at nagkampo sa Cehelata. 23 Naglakbay sila mula sa
Cehelata at nagkampo sila sa Bundok ng Sefer. 24 Naglakbay sila mula sa Bundok
ng Sefer at nagkampo sa Harada. 25 Naglakbay sila mula sa Harada at nagkampo sa
Macelot. 26 Naglakbay sila mula sa Macelot at nagkampo sa Tahat. 27 Naglakbay sila
mula sa Tahat at nagkampo sa Tera. 28 Naglakbay sila mula sa Tera at nagkampo
sa Mitca. 29 Naglakbay sila mula sa Mitca at nagkampo sa Hasmona. 30 Naglakbay
sila mula sa Hasmona at nagkampo sa Moserot. 31 Naglakbay sila mula sa Moserot
at nagkampo sa Bene Jaakan. 32 Naglakbay sila mula sa Bene Jaakan at nagkampo
sa Hor Hagidgad. 33 Naglakbay sila mula sa Hor Hagidgad at nagkampo sa Jotbata.
34 Naglakbay sila mula sa Jotbata at nagkampo sa Abrona. 35 Naglakbay sila mula
sa Abrona at nagkampo sa Ezion Geber. 36 Naglakbay sila mula sa Ezion Geber at
nagkampo sa ilang ng Sin sa Kades. 37 Naglakbay sila mula sa Kades at nagkampo
sa Bundok ng Hor, sa dulo ng lupain ng Edom. 38 Umakyat ang paring si Aaron
sa Bundok Hor ayon sa utos ni Yahweh at doon namatay sa ika-apatnapung taon
matapos lumabas ang mga tao ng Israel sa lupain ng Ehipto, sa ikalimang buwan, sa
unang araw ng buwan. 39 123 taong gulang si Aaron nang mamatay siya sa Bundok
Hor. 40 Narinig ng hari ng Arad na Cananeo, na nakatira sa timugang ilang sa lupain
ng Canaan ang pagdating ng mga tao ng Israel. 41 Naglakbay sila mula sa Bundok
Hor at nagkampo sa Zalmona. 42 Naglakbay sila mula sa Zalmona at nagkampo sa
Punon. 43 Naglakbay sila mula sa Punon at nagkampo sa Obot. 44 Naglakbay sila
mula sa Obot at nagkampo sa Iye Abarim, sa hangganan ng Moab. 45 Naglakbay sila
mula sa Iye Abarim at nagkampo sa Dibon Gad. 46 Naglakbay sila mula sa Dibon
Gad at nagkampo sa Almon Diblataim. 47 Naglakbay sila mula sa Almon Diblataim
at nagkampo sa kabundukan ng Abarim, salungat ng Nebo. 48 Naglakbay sila mula
sa mga kabundukan ng Abarim at nagkampo sa mga kapatagan ng Moab sa tabi ng
Jordan sa Jerico. 49 Nagkampo sila sa tabi ng Jordan, mula Bet Jesimot hanggang
Abel Siitim sa mga kapatagan ng Moab. 50 Nagsalita si Yahweh kay Moises sa mga
kapatagan ng Moab sa tabi ng Jordan sa Jerico at sinabi, 51 “Magsalita ka sa mga
tao ng Israel at sabihin mo sa kanila, 'Kapag tumawid kayo sa Jordan sa lupain ng
Canaan, 52 dapat ninyong itaboy ang lahat ng mga naninirahan sa lupain sa inyong
harapan. Dapat ninyong sirain ang lahat ng kanilang inukit na mga anyo. Dapat
ninyong wasakin ang lahat ng kanilang mga hinubog na anyo at gibain ang lahat
ng kanilang mga dambana. 53 Dapat ninyong angkinin ang lupain at manirahan
doon, sapagkat ibinigay ko sa inyo ang lupain upang angkinin. 54 Dapat ninyong
manahin ang lupain sa pamamagitan ng palabunutan, ayon sa bawat angkan. Dapat
ninyong ibigay ang mas malaking bahagi ng lupa sa mas malaking angkan, at dapat
ninyong ibigay ang mas maliit na bahagi ng lupa sa mas maliit na angkan. Saan man
tumapat ang palabunutan sa bawat angkan, ang lupaing iyon ay mapapabilang dito.
Mamanahin ninyo ang lupa ayon sa tribu ng inyong mga ninuno. 55 Subalit kung
hindi ninyo itataboy ang mga naninirahan sa lupain sa harapan ninyo, sa gayon ang
mga taong pinayagan ninyong manatili ay magiging parang mga muta sila sa inyong

mga mata at magiging tinik sa inyong mga tagiliran. Gagawin nilang mahirap ang
inyong buhay sa lupain kung saan kayo maninirahan. 56 At mangyayari na kung ano
ang binabalak ko ngayong gawin sa mga taong iyon, gagawin ko rin sa inyo."'

34

1 Nagsalita si Yahweh kay Moises at sinabi, 2 "Utusan mo ang mga tao ng Israel
at sabihin sa kanila, "Kapag papasok kayo sa lupain ng Canaan, ang lupain na
mapapasainyo, ang lupain ng Canaan at mga hangganan nito, 3 ang inyong hangganan
sa timog ay aabot mula sa ilang ng Sin sa may hangganan ng Edom. Ang silangang
dulo ng timog na hangganan ay magiging nasa isang linya na magtatapos sa gawing
hangganan ng timog ng Dagat Asin. 4 Ang inyong hangganan ay liliko sa timog mula sa
burol ng Akrabim at tatawid hanggang sa ilang ng Sin. Mula doon, aabot ito sa timog
ng Kades Barnea at hanggang sa Hazar Adar at hanggang Azmon. 5 Mula roon, ang
hangganan ay liliko mula Azmon patungo sa batis ng Ehipto at susundan ito hanggang
sa dagat. 6 Ang kanlurang hangganan ay magiging sa baybayin ng Malaking Dagat.
Ito ang magiging kanluraning hangganan ninyo. 7 Ang inyong hilagang hangganan
ay aabot hanggang sa linya na dapat ninyong markahan mula sa Malaking Dagat
hanggang sa Bundok Hor, 8 at mula sa Bundok Hor hanggang sa Lebo Hamat, at
magpapatuloy sa Zedad. 9 At magpapatuloy ang hangganan sa Zefron at matatapos
sa Hazar Enan. Ito ang inyong magiging hilagang hangganan. 10 Pagkatapos, dapat
ninyong markahan ang inyong silangang hangganan mula sa Hazar Enan sa timog
hanggang Sefam. 11 Pagkatapos bababa ang silangang hangganan mula sa Sefam
hanggang sa Ribla, sa silangang dako ng Ain. Magpapatuloy ang hangganan sa
silangang dako ng Dagat Cineret. 12 At magpapatuloy ang hangganan sa timog sa may
Ilog Jordan hanggang sa Dagat Asin at magpapatuloy pababa sa silangang hangganan
ng Dagat Asin. Ito ang inyong magiging lupain, na alinsunod sa mga hangganan sa
buong palibot."' 13 Pagkatapos, inutusan ni Moises ang mga tao ng Israel at sinabi,
"Ito ang lupaing matatanggap ninyo sa pamamagitan ng palabunutan, na ipinangako
ni Yahweh na ibibigay sa siyam na tribu at sa kalahating tribu. 14 Ang tribu ng
kaapu-apuhan ni Ruben, alinsunod sa itinakdang ari-arian sa tribu ng kanilang mga
ninuno, at sa tribu ng mga kaapu-apuhan ni Gad, alinsunod sa itinakdang ari-arian sa
mga tribu ng kanilang mga ninuno, at sa kalahati ng tribu ni Manases ay natanggap
ang lahat ng kanilang mga lupain. 15 Ang dalawang tribu at ang kalahating tribu ay
nakatanggap ng kanilang bahagi sa lupain sa ibayo ng Jordan sa silangang Jerico,
patungo sa harap sa sikatan ng araw." 16 Nagsalita si Yahweh kay Moises at sinabi,
17 "Ito ang mga pangalan ng mga kalalakihang maghahati sa lupain para sa inyong
mana: Si Eleazar na pari at Josue na anak na lalaki ni Nun. 18 Kailangan mong pumili
ng isang pinuno mula sa bawat tribu na maghahati sa lupain para sa kanilang mga
angkan. 19 Ito ang mga pangalan ng mga kalalakihan: Mula sa tribu ni Juda, si Caleb
anak na lalaki ni Jefune. 20 Mula sa tribu ng mga kaapu-apuhan ni Simeon, si Semuel
na anak na lalaki ni Amiud. 21 Mula sa tribu ng Benjamin, si Elidad na anak na lalaki
ni Kislon. 22 Mula sa tribu ng mga kaapu-apuhan ni Dan isang pinunog si Bukki na
anak na lalaki ni Jogli. 23 Mula sa mga kaapu-apuhan ni Jose, sa tribu ng mga kaapu-
apuhan ni Manases isang pinunong si Haniel na anak na lalaki ni Efod. 24 Mula sa
tribu ng mga kaapu-apuhan ni Efraim isang pinunong si Kemuel na anak na lalaki ni
Siftan. 25 Mula sa tribu ng mga kaapu-apuhan ni Zebulun isang pinunong si Elizafan
na anak na lalaki ni Parnac. 26 Mula sa tribu ng mga kaapu-apuhan ni Isacar isang
pinunong si Paltiel na anak na lalaki ni Azan. 27 Mula sa tribu ng mga kaapu-apuhan
ni Aser isang pinunong si Ahiud na anak na lalaki ni Selomi. 28 Mula sa tribu ng mga
kaapu-apuhan ni Neftali isang pinunong si Pedahel na anak na lalaki ni Amiud."

[29] Inutusan ni Yahweh ang mga lalaking ito na hatiin ang lupain ng Canaan at ibigay sa bawat isa sa mga tribu ng Israel ang kanilang parte.

35

[1] Nagsalita si Yahweh kay Moises sa mga kapatagan ng Moab sa tabi ng Jordan sa
Jerico at sinabi, [2] "Utusan mo ang mga tao ng Israel na magbigay ng ilan sa kanilang
mga bahagi ng lupain sa mga Levita. Dapat nila silang bigyan ng mga lungsod
upang tirahan at lupaing pastulan sa palibot ng mga lungsod na iyon. [3] Kukunin
ng mga Levita ang mga lungsod na ito para panahanan. Ang lupaing pastulan
ay magiging para sa kanilang mga baka, sa kanilang mga kawan, at sa lahat ng
kanilang mga hayop. [4] Ang mga lupaing pastulan sa palibot ng mga lungsod na
inyong ibibigay sa mga Levita ay dapat isang libong kubit sa bawat panig mula sa
mga pader ng lungsod. [5] Dapat kang sumukat ng dalawang libong kubit mula sa
labas ng lungsod sa silangang bahagi, at dalawang libong kubit sa timugang bahagi,
at dalawang libong kubit sa kanlurang bahagi, at dalawang libong kubit sa hilagang
bahagi. Ito ang magiging lupaing pastulan para sa kanilang mga lungsod. Ang
mga lungsod ay magiging nasa gitna. [6] Anim sa mga lungsod na iyong ibibigay sa
mga Levita ay dapat magsilbing mga lungsod ng kanlungan. Dapat mong ilaan ang
mga ito bilang mga lugar na maaaring matakasan ng mga akusadong mamamatay-
tao. Maglaan ka rin ng ibang apatnapu't dalawang lungsod. [7] Ang mga lungsod na
ibibigay mo sa mga Levita ay may kabuuang apatnapu't walo. Dapat mong ibigay
ang kanilang mga lupaing pastulan kasama ng mga ito. [8] Ang mga malalaking
tribu ng mga tao ng Israel, ang mga tribu na may maraming lupain, ang dapat
magbigay ng maraming lungsod. Ang mga tribu na mas maliit ay magbibigay ng
kaunting lungsod. Bawat tribu ay dapat magbigay para sa mga Levita ayon sa
bahaging natanggap nito." [9] Pagkatapos, nagsalita si Yahweh kay Moises at sinabi,
[10] "Magsalita ka sa mga tao ng Israel at sabihin mo sa kanila, 'Kapag tumawid kayo
sa Jordan patungo sa lupain ng Canaan, [11] dapat kayong pumili ng mga lungsod
na magsisilbing mga lungsod ng kublihan para sa inyo, upang sinumang tao ang
makapatay ng isang tao nang hindi sinasadya ay maaaring tumakas sa mga ito. [12] Ang
mga lungsod na ito ang dapat magiging inyong kublihan mula sa tagapaghiganti,
upang ang akusadong tao ay hindi mapapatay na walang unang paglilitis sa harap
ng sambayanan. [13] Dapat kayong pumili ng anim na lungsod bilang mga lungsod
ng kublihan. [14] Dapat kayong magbigay ng tatlong lungsod sa labas ng Jordan at
tatlo sa lupain ng Canaan. Ang mga ito ang magiging mga lungsod ng kublihan.
[15] Para sa mga tao ng Israel, para sa mga dayuhan, para sa sinumang naninirahan sa
piling ninyo, ang anim na lungsod na ito ay magsisilbing isang kublihan na maaaring
matakasan ng sinumang makapatay ng isang tao nang hindi sinasadya. [16] Subalit
kung hinampas ng isang akusadong tao ang kaniyang biktima gamit ang isang
kasangkapang bakal, at kung mamamatay ang kaniyang biktima, ang akusado ay
tunay ngang isang mamamatay-tao. Dapat tiyakin siyang patayin. [17] Kung hinampas
ng isang akusadong tao ang kaniyang biktima gamit ang isang bato sa kanyang kamay
na maaaring makapatay sa biktima, at kung mamamatay ang kaniyang biktima, ang
akusado ay tunay ngang isang mamamatay-tao. Dapat tiyakin siyang patayin. [18] Kung
hinampas ng isang akusadong tao ang kaniyang biktima gamit ang isang sandatang
kahoy na maaaring makapatay sa biktima, at kung mamamatay ang biktima, ang
akusado ay tunay ngang isang mamamatay-tao. Dapat tiyakin siyang patayin. [19] Ang
kadugong tagapaghiganti ay maaari niyang patayin ang isang mamamatay-tao. Kapag
makatagpo siya, maaari niyang patayin. [20] At kung pagbuhatan ng kamay ng isang
akusadong tao ang sinuman sa galit o maghagis ng isang bagay sa kaniya, habang

nagtatago upang tambangan siya, para mamatay ang biktima, 21 o kung hinampas
siya sa galit gamit ang kaniyang kamay upang mamatay ang biktima, ang akusadong
humampas sa kaniya ay tiyak na papatayin. Isang siyang mamamatay-tao. Ang
kadugong tagapaghiganti ay maaaring patayin ang mamamatay-tao kapag siya ay
makasalubong niya. 22 Subalit kung biglang pinalo ng isang akusadong tao ang isang
biktima nang walang galit o maghagis ng isang bagay na makatama sa biktima nang
hindi inaasahan 23 o kung maghahagis ng bato na makakapatay sa isang biktima
nang hindi nakikita ang biktima, ang akusado ay hindi kaaway ng biktima, hindi niya
sinasadyang saktan ang biktima. Gayon pa man, kung mamamatay ang biktima, 24 sa
ganoong kalagayan, dapat maghusga ang sambayanan sa pagitan ng inaakusahan
at ng kadugong tagapaghiganti sa batayan ng mga batas na ito. 25 Dapat iligtas ng
sambayanan ang inaakusahan mula sa kapangyarihan ng kadugong tagapaghiganti.
Dapat ibalik ng sambayanan ang inaakusahan sa lungsod ng kublihan kung saan
siya dating tumakas. Dapat siyang mamuhay doon hanggang sa mamatay ang
kasalukuyang pinakapunong pari, ang siyang pinahiran ng banal na langis. 26 Subalit
kung pumunta ang akusadong tao sa anumang oras sa lampas ng hangganan ng
lungsod ng kublihan kung saan siya tumakas, 27 at kung makita siya ng kadugong
tagapaghiganti sa labas ng hangganan ng kaniyang lungsod ng kublihan, at kung
mapatay niya ang akusadong tao, ang kadugong tagapaghiganti ay hindi magkakasala
ng pagpatay. 28 Ito ay dahil ang akusadong tao ay dapat nanatili sa kaniyang
lungsod ng kublihan hanggang sa mamatay ang pinakapunong pari. Pagkatapos ng
kamatayan ng pinakapunong pari, ang akusadong tao ay maaaring bumalik sa lupain
kung saan ang kaniyang sariling ari-arian. 29 Ang mga batas na ito ay dapat maging
mga kautusan para sa inyo sa buong salinlahi ng mga tao sa lahat ng lugar kung
saan kayo nakatira. 30 Kung sinuman ang pumatay ng sinumang tao, dapat patayin
ang mamamatay-tao, ayon sa patotoo sa pamamagitan ng mga salita ng mga saksi.
Ngunit ang salita ng isang saksi lamang ay hindi magdudulot sa sinumang tao upang
patayin. 31 Gayundin, dapat huwag kayong tumanggap ng pantubos para sa buhay
ng isang mamamatay-tao na nagkasala ng pagpatay. Dapat tiyakin siyang patayin.
32 At dapat huwag kayong tumanggap ng pantubos para sa isang tumakas papunta
sa lungsod ng kublihan. Dapat huwag ninyong gagawin ang ganitong pamamaraan,
pahintulutan siyang tumira sa kaniyang sariling ari-arian hanggang sa mamatay ang
pinakapunong pari. 33 Huwag ninyong dumihan sa ganitong pamamaraan ang lupain
kung saan kayo namumuhay, dahil ang dugo mula sa pinatay ay dinudumihan ang
lupain. Walang pambayad kasalanan ang maaaring gawin sa lupain kapag ang dugo
ay dumanak dito, maliban sa pamamagitan ng dugo ng isang dumanak dito. 34 Kaya
dapat huwag ninyong dungisan ang lupaing inyong pinamumuhayan dahil ako ay
namumuhay dito. Akong si Yahweh ay namumuhay kasama ng mga tao ng Israel.'"

36

1 Pagkatapos, ang mga pinuno ng mga pamilya ng kanilang ninuno sa angkan na
itinatag ni Galaad na anak ni Maquir na anak ni Manases—ang mga pinuno ng mga
angkan ng mga kaapu-apuhan ni Jose ay lumapit at nagasalita sa harap ni Moises
at sa harap ng mga pinunong pangulo ng mga pamilya ng mga ninuno ng mga
tao ng Israel. 2 Sinabi nila, "Inutusan ka ni Yahweh, aming amo, na bigyan mo ng
kabahagi ng lupa ang mga tao ng Israel sa pamamagitan ng palabunutan. Inutusan
ka ni Yahweh na ibigay ang kabahagi ng kapatid naming si Zelofehad sa kaniyang
mga anak na babae.. 3 Subalit kung mag-aasawa ang kaniyang mga anak na babae
ng mga lalaki sa ibang tribu ng mga tao ng Israel, aalisin ang kabahagi ng lupa
nila mula sa kabahagi ng aming mga ninuno. Idaragdag ito sa kabahagi ng mga

tribu na sinalihan nila. Sa ganitong usapin, aalisin ito sa itinakdang kabahagi ng
aming mana. 4 Sa pagkakataong iyon, kapag dumating ang Paglaya ng mga tao ng
Israel, ang kabahagi nila ay masasama sa kabahagi ng tribung sinalihan nila. Sa
ganitong paraan, ibabawas ang kabahagi nila mula sa kabahagi ng tribu ng aming
mga ninuno.” 5 Kaya nagbigay si Moises ng isang utos sa mga tao ng Israel, ayon
sa salita ni Yahweh. Sinabi niya, “Tama ang sinabi ng tribu ng mga kaapu-apuhan
ni Jose. 6 Ito ang inuutos ni Yahweh patungkol sa mga anak na babae ni Zelofehad.
Sinabi niya, 'Hayaan silang magpakasal sa sinumang inaakala nilang pinakamabuti,
subalit dapat lamang silang magpakasal sa loob ng lipi ng kanilang ama.' 7 Walang
kabahagi ng mga tao ng Israel ang dapat lumipat mula sa isang tribu tungo sa
iba. Dapat magpatuloy ang bawat isa sa mga tao ng Israel sa kabahagi ng tribu
ng kaniyang mga ninuno. 8 Bawat babae sa mga tao ng Israel na nagmamay-ari ng
kabahagi sa kaniyang tribu ay dapat mag-asawa mula sa angkang nabibilang sa tribu
ng kaniyang ama. Ito ay upang bawat isa sa mga tao ng Israel ay magmay-ari ng
pamana mula sa mga ninuno niya. 9 Walang kabahagi ang dapat magpalipat-lipat
mula sa isang tribu tungo sa iba. Bawat isa sa mga tribu ng mga tao ng Israel ay
dapat panatilihin ang kaniyang sariling mana.” 10 Kaya ginawa ng mga anak na
babae ni Zelofehad ang gaya ng inutos ni Yahweh kay Moises. 11 Sina Mahla, Tirza,
Hogla, Milca, at Noe, mga anak na babae ni Zelopfehad ay nag-asawa ng mga kaapu-
apuhan ni Manases. 12 Nagsipag-asawa sila sa mga angkan ng mga kaapu-apuhan
ni Manases na anak ni Jose. Sa ganitong paraan, mananatili ang mga mana nila sa
tribu na nabibilang sa angkan ng kanilang ama. 13 Ito ang mga utos at kautusan na
ibinigay ni Yahweh kay Moises para sa mga tao ng Israel sa kapatagan ng Moab sa
tabi ng Jordan sa Jerico.

Deuteronomio

[1] Ito ang mga salita na sinabi ni Moises sa lahat ng mga Israelita sa ibayo ng Jordan
sa ilang, sa patag na lambak ng Ilog Jordan sa tapat ng Suf, sa pagitan ng Paran,
Tofel, Laban, Hazerot at Di Zahab. [2] Ito ay labing isang araw na paglalakbay mula
sa Horeb sa daanan sa Bundok ng Seir hanggang sa Kades Barnea. [3] Nangyari ito
nang ikaapatnapung taon, ng ikalabing isang buwan, sa unang araw ng buwan, na
nagsalita si Moises sa bayan ng Israel, sinasabi sa kanila ang lahat ng iniutos sa
kaniya ni Yahweh na ukol sa kanila. [4] Ito ay matapos lusubin ni Yahweh si Sihon na
hari ng mga Amoreo, na nakatira sa Hesbon at Og na hari ng Bashan, na nakatira
sa Astarot at Edrei. [5] Sa ibayo ng Jordan, sa lupain ng Moab, sinimulang ihayag
ni Moises ang mga tagubiling ito, na nagsasabing, [6] "Nagsalita sa atin si Yahweh
na ating Diyos sa Horeb, na nagsasabing, 'Namuhay na kayo ng sapat na haba sa
maburol na bansang ito. [7] Umikot at maglakbay kayo at pumunta sa maburol na
bansa ng mga Amoreo at sa lahat ng mga lugar na malapit doon sa patag na lambak
ng Ilog Jordan, sa maburol na bansa, sa mababang lupain, sa Negev at sa baybayin—
sa lupain ng mga Cananeo, at sa Lebanon hanggang sa malaking ilog ng Eufrates.
[8] Masdan ito, inilagay ko ang lupain sa harapan ninyo; pumaroon at angkinin ang
lupaing ipinangako ni Yahweh sa inyong mga ama—kay Abraham, kay Isaac, at kay
Jacob—para ibigay sa kanila at sa kanilang mga kaapu-apuhang susunod sa kanila.'
[9] Nagsalita ako sa inyo nang panahong iyon, na nagsasabing, 'Hindi ko kayang dalhin
kayo ng mag-isa. [10] Pinarami kayo ni Yahweh na inyong Diyos, masdan ninyo, sa
araw na ito kayo ay gaya ng mga bituin sa langit sa dami. [11] Nawa'y si Yahweh, ang
Diyos ng inyong mga ama, ay gawin kayong makalibo pa sa dami ninyo ngayon at
pagpalain kayo, gaya ng ipinangako niya sa inyo! [12] Pero paano ko dadalhing mag-
isa ang inyong mga pasanin, inyong mga kabigatan at ang inyong mga pagtatalo?
[13] Kumuha ng mga lalaking matalino, mapag-unawang mga lalaki at mga lalaking may
magandang kalooban mula sa bawat lipi at gagawin ko silang mga pangulo ninyo.'
[14] Sinagot ninyo ako at sinabing, 'Ang bagay na iyong sinabi ay mabuti naming gawin.'
[15] Kaya kinuha ko ang mga pinuno ng inyong mga lipi, mga matatalinong lalaki at mga
lalaking may magandang kalooban at ginawa silang mga pinuno ninyo, mga punong
kawal ng libu-libo, mga punong kawal ng daan-daan, mga punong kawal ng lima-
limampu, mga punong kawal ng sampu-sampu at mga pinuno, lipi sa lipi. [16] Inutusan
ko ang inyong mga hukom nang panahong iyon, na nagsasabing, 'pakinggan ninyo
ang mga pagtatalo sa pagitan ng inyong mga kapatid, at hatulan ng matuwid ang
pagitan ng isang lalaki at kaniyang kapatid, at ang dayuhang kasama niya. [17] Hindi
kayo magpapakita ng pagtatangi sa sinumang nasa isang pagtatalo, maririnig ninyo
ng magkatulad ang maliit at malaking bagay. Hindi dapat kayo matakot sa mukha
ng tao, dahil ang kahatulan ay sa Diyos. Ang pagtatalo na sobrang mahirap para
sa inyo, dadalhin ninyo ito sa akin at pakikinggan ko ito.' [18] Iniutos ko sa inyo ng
panahong iyon ang lahat ng mga bagay na dapat ninyong gawin. [19] Naglakbay tayo
palayo mula sa Horeb at dumaan sa malawak at kakila-kilabot na ilang na inyong
nakita, sa ating daan patungo sa maburol na bansa ng mga Amoreo, gaya ng iniutos
ni Yahweh na ating Diyos sa atin; at tayo ay dumating sa Kades Barnea. [20] Sinabi ko
sa inyo, 'Narating na ninyo ang maburol na bansa ng mga Amoreo, na ibinibigay sa
atin ni Yahweh na ating Diyos. [21] Masdan, itinakda ni Yahweh na inyong Diyos ang
lupain sa inyong harapan; umakyat kayo, at angkinin ito, gaya ng sinabi ni Yahweh,
ang Diyos ng inyong mga ama, huwag matakot, ni panghinaan ng loob.' [22] Lumapit

sa akin sa akin ang bawat isa sa inyo at sinabing, 'Magpadala tayo ng mga lalaki na
mauna sa atin, para kanilang siyasatin ang lupaing para sa atin, at ipagbigay alam sa
atin ang tungkol sa daan na dapat nating lusubin, at ang tungkol sa mga lungsod kung
saan tayo pupunta.' 23 Ang bagay na labis na nagpalugod sa akin; kumuha ako ng
labindalawang mga lalaki sa inyo, isang lalaki sa bawat lipi. 24 Umikot at umakyat sila
patungo sa maburol na bansa at dumating sa lambak ng Escol at sinuri ito. 25 Kumuha
sila ng ilan sa mga bunga ng lupain sa kanilang mga kamay at ibinaba nila ito sa
atin. Dinala din nila sa atin ang salita at sinabing, 'Ito ay isang magandang lupain na
ibinibigay sa atin ni Yahweh na ating Diyos.' 26 Pero tumanggi parin kayong lumusob,
pero nagrebelde laban sa mga utos ni Yahweh na inyong Diyos. 27 Nagreklamo kayo
sa inyong mga tolda at sinabing, "Ito ay dahil napopoot sa atin si Yahweh kaya
dinala niya tayo palabas sa lupain ng Ehipto, para talunin tayo sa pamamagitan ng
kapangyarihan ng mga Amoreo, at para sirain tayo. 28 Saan tayo maaaring pumunta
ngayon? Pinanghinaan tayo ng loob ng ating mga kapatid, na nagsasabing, 'Ang mga
taong iyon ay malalaki at matataas kaysa sa atin; ang kanilang mga lungsod ay malaki
at pinagtibay hanggang kalangitan; higit pa rito, nakita natin doon ang mga anak na
lalaki ng Anakim.' 29 Pagkatapos sinabi ko sa inyo, 'Huwag matakot, ni matakot sa
kanila. 30 Si Yahweh na inyong Diyos na nanguna sa inyo, siya ay makikipaglaban
para sa inyo, tulad ng lahat ng bagay na ginawa niya sa inyo sa Ehipto sa harap
ng inyong mga mata, 31 at gayundin sa ilang, kung saan nakita ninyo kung paano
kayo dinala ni Yahweh na inyong Diyos, na gaya ng isang lalaking na daladala ang
kaniyang anak, kahit saan kayo pumunta hanggang sa dumating kayo sa lugar na
ito.' 32 Pero sa bagay na ito hindi kayo naniwala kay Yahweh na inyong Diyos— 33 na
nanguna sa inyo sa daan para maghanap ng mga lugar para itayo ang inyong tolda,
at ng apoy sa gabi at ulap sa umaga, para ituro sa inyo ang landas na dapat ninyong
daanan. 34 Narinig ni Yahweh ang tinig ng inyong mga salita at ito ay galit, nangako
siya at sinabi, 35 'Tunay na walang isa sa mga taong ito ang masamang salinlahing
ito na makakakita ng magandang lupain na aking ipinangako na ibibigay sa inyong
mga ninuno, 36 maliban kay Caleb na anak na lalaki ni Jefune; makikita niya ito. Sa
kanya ko ibibigay ang lupain na kanyang tinungtungan at sa kanyang mga anak, dahil
lubos siyang sumunod kay Yahweh.' 37 Gayundin si Yahweh ay galit sa akin para sa
inyong mga kapakanan, na nagsasabing, 'Ikaw man ay hindi papasok doon; 38 si Josue
na anak na lalaki ni Nun, na nakatayo sa harap mo bilang iyong lingkod, ay siyang
makakapasok doon; palakasin ang kaniyang kalooban, sapagkat pamumunuan niya
ang Israel at mamanahin ito. 39 Bukod dito, ang inyong mga maliliit na bata, na
inyong sinasabing magiging mga biktima, na sa araw na ito ay walang kaalaman
sa kung ano ang mabuti at masama—sila ay makakapasok doon. Ibibigay ko ito sa
kanila at sila ang aangkin nito. 40 Pero para sa inyo, bumalik at maglakbay kayo sa
ilang na patungo sa Dagat ng mga Tambo.' 41 Pagkatapos kayo ay sumagot at sinabi
sa akin, 'Nagkasala tayo laban kay Yahweh; aakyat tayo at makipaglaban at susundin
natin ang lahat ng iniutos ni Yahweh na ating Diyos.' Bawat lalaki sa inyo ay ilagay
ang kaniyang mga sandatang pandigma at tayo'y handa para lusubin ang maburol
na bansa. 42 Sinabi sa akin ni Yahweh, 'Sabihin sa kanila, "Huwag lumusob at huwag
makipaglaban, dahil hindi ninyo ako makakasama at kayo ay matatalo ng inyong
mga kaaway.' 43 Nagsalita ako sa inyo sa ganitong paraan, pero hindi kayo nakinig.
Kayo ay sumuway laban sa mga utos ni Yahweh; kayo ay mayabang at nilusob ang
maburol na bansa. 44 Pero ang mga Amoreo, na nakatira sa maburol na bansa ay
dumating laban sa inyo at hinabol kayo tulad ng mga bubuyog at tinalo kayo sa Seir,
hanggang sa Horma. 45 Bumalik kayo at umiyak sa harapan ni Yahweh; pero hindi
dininig ni Yahweh ang inyong tinig, ni hindi niya kayo binigyang pansin. 46 Kaya

nanirahan kayo ng maraming araw sa Kadesh, ang lahat ng mga araw na kayo ay nanatili doon.

2

1 Pagkatapos lumiko kami at naglakbay papunta sa ilang sa daan na patungo sa
Dagat ng mga Tambo, gaya ng sinabi ni Yahweh sa akin; umikot tayo sa Bundok ng
Seir sa loob ng maraming araw. 2 Nagsalita sa akin si Yahweh, at sinabing, 3 "Kayo ay
matagal nang nagpapaikut-ikot sa bundok na ito; pumunta kayo pahilaga. 4 Utusan
ang mga tao, sa pagsasabing, "Kayo ay dadaan sa hangganan ng lupain ng inyong mga
kapatid, sa mga kaapu-apuhan ni Esau, na naninirahan sa Seir; sila ay matatakot sa
inyo. Kaya mag-iingat na 5 huwag kayong makikipag-away sa kanila, dahil hindi ko
ibibigay ang anumang lupain nila sa inyo, hindi, ni hindi sapat sa lupa na tumapak
ang inyong paa; dahil ibinigay ko ang Bundok ng Seir kay Esau bilang isang pag-aari.
6 Kayo ay bibili sa kanila ng pagkain para sa pera, para kayo ay makakain; bibili rin
kayo sa kanila ng tubig para sa pera, para makainom kayo. 7 Dahil pinagpala kayo ni
Yahweh na inyong Diyos sa lahat ng gagawin ng inyong kamay; alam niya ang inyong
paglalakbay sa malawak na ilang na ito. Dahil sa loob ng apatnapung mga taon na ito
si Yahweh na inyong Diyos ay kasama ninyo, at hindi kayo nagkulang sa anumang
bagay."' 8 Kaya tayo ay dumaan sa ating mga kapatid, ang mga kaapu-apuhan ni
Esau, na naninirahan sa Seir, malayo mula sa daan ng Araba, mula sa Elat at mula
sa Ezion Geber. At tayo ay lumiko at dumaan sa ilang ng Moab. 9 Sinabi sa akin ni
Yahweh, "Huwag ninyong guguluhin ang Moab, at huwag kayong makikipag-away sa
kanila sa labanan. Dahil hindi ko ibibibay ang kaniyang lupain sa inyo para inyong
pag-arian, dahil ibinigay ko ang Ar sa mga kaapu-apuhan ni Lot, para sa kanilang
pag-aari." 10 (Ang Emim ang dating nanirahan doon, isang lahing kasindakila gaya
ng karamihan, at kasintaas gaya ng Anakim; 11 ang mga ito ay itinuring din bilang
Refaim, tulad ng Anakim; pero tinawag silang Emim ng mga Moabita. 12 Ang mga
taga-Hor ay dati ring naninirahan sa Seir, pero ang mga kaapu-apuhan ni Esau ang
pumalit sa kanila. Sila ay pinuksa nila mula sa kanila at nanirahan sa kanilang
lugar, gaya ng ginawa ng Israel sa lupain na kaniyang pag-aari na binigay ni Yahweh
sa kanila.) 13 "'Ngayon tumayo ka at pumunta sa batis ng Zered,' Kaya nagpunta
tayo sa batis ng Zered. 14 Ngayon ang mga araw mula ng dumating tayo sa Kadesh
Barnea hanggang tayo ay makatawid sa batis ng Zered, ay tatlumpu't-walong taon.
Ito ay ang mga panahon na ang lahat ng salinlahi ng mga kalalakihan na angkop sa
pakikipag-digma ay pumanaw mula sa mga tao, gaya ng ipinangako ni Yahweh sa
kanila. 15 Higit pa rito, ang kamay ni Yahweh ay laban sa salinlahing iyan para sila
ay puksain mula sa mga tao hanggang sila ay mawala. 16 Kaya nangyari ito, nang ang
lahat ng mga kalalakihan na akma sa pakikipag-digma ay namatay at nawala mula sa
mga tao, 17 na sinabi ni Yahweh sa akin, 18 'Dadaan kayo ngayon sa Ar, ang hangganan
ng Moab. 19 Kapag kayo ay papalapit sa kabila ng mga lipi ng Ammon, huwag ninyo
silang guguluhin ni huwag kayong makikipag-away sa kanila; dahil hindi ko ibibigay
sa inyo ang alinman sa mga lupain ng mga lahi ng Ammon bilang isang pag-aari;
dahil ibinigay ko ito sa mga kaapu-apuhan ni Lot bilang isang pag-aari.'" 20 (Itinuring
din iyon na maging isang lupain ng Refaim. Ang Refaim ay dating nanirahan doon—
pero tinawag sila ng mga Ammonita na Zamzumim— 21 isang dakilang lipi na gaya
ng karamihan, at kasintaas ng Anakim. Pero pinuksa sila ni Yahweh sa harap ng
mga Ammoneo, at sila ay pinalitan nila at nanirahan sa kanilang lugar. 22 Gaya
din ito ng ginawa ni Yahweh para sa bayan ni Esau, na nanirahan sa Seir, nang
winasak niya ang mga Horeo mula sa kanila, ang mga kaapu-apuhan ni Esau ang
pumalit sa kanila at sila ay nanirahan sa kanilang lugar hanggang ngayon. 23 At ang

taga-Awim, na nanirahan sa mga nayon hanggang sa layo ng Gaza—ang taga-Caftor
na lumabas sa Caftor, ay winasak sila at nanirahan sa kanilang lugar.) 24 “'Ngayon
tumayo kayo, magpatuloy sa inyong paglalakbay, at tumawid sa lambak ng Arnon;
tingnan ninyo, ibinigay ko sa inyong kamay si Sihon ang Amoreo, ang hari ng Hesbon,
at ang kaniyang lupain. Simulang sakupin ito, at makipaglaban kayo sa kaniya sa
labanan. 25 Ngayon uumpisahan kong lagyan ng takot at sindak sa inyo ang mga
tao na nasa ilalim ng buong kalangitan; maririnig nila ang mga balita tungkol sa
inyo at manginginig at magdadalamhati dahil sa inyo.' 26 Nagpadala ako ng mga
mensahero mula sa ilang ng Kedemot kay Sihon, ang hari ng Hesbon, ng may salita ng
kapayapaan, na nagsasabing, 27 'Hayaan mo na dumaan ako sa iyong lupain; dadaan
ako sa malapad na daan; hindi ako liliko ni hindi sa bandang kanan o sa kaliwa.
28 Magbebenta ka sa akin ng pagkain para sa pera, para ako ay makakain; bigyan
mo ako ng tubig para sa pera, para ako ay makainom; paraanin mo lang ako gamit
ng aking mga paa; 29 gaya ng ginawa para sa akin ng mga kaapu-apuhan ni Esau
na naninirahan sa Seir, at sa mga Moabita na nanirahan sa Ar, hanggang sa ako ay
makalagpas sa Jordan sa lupaing ibinibigay sa amin ni Yahweh na ating Diyos.' 30 Pero
si Sihon, ang hari ng Hesbon, ay hindi kami hinayaang makalagpas sa kaniya; dahil
si Yahweh na inyong Diyos ay pinatigas ang kaniyang isipan at ginawang matigas ang
kaniyang puso, na maaari niyang matalo sila sa pamamagitan ng inyong lakas, na
ginawa niya sa araw na ito. 31 Sinabi ni Yahweh sa akin, 'Tingnan mo, Sinimulan ko
na ibigay si Sihon at ang kaniyang lupain sa inyong harapan; simulan ninyong pag-
arian ito, nang sa gayon maari ninyong manahin ang kaniyang lupain.' 32 Pagkatapos
nakipaglaban si Sihon sa atin, siya at lahat ng kaniyang mga tao, para makipaglaban
sa Jahaz. 33 Si Yahweh na ating Diyos ay ibinigay siya sa atin at tinalo natin siya;
hinampas natin siya hanggang sa mamatay, ang kaniyang mga anak na lalaki, at
lahat ng kaniyang mamamayan. 34 Kinuha natin ang lahat ng kaniyang mga lungsod
nang oras na iyon, at winasak natin ng ganap ang bawat lungsod na pinamumuhayan,
kasama ng mga kababaihan at mga batang maliliit, wala tayong itinira. 35 Ang mga
baka lamang na ating kinuha bilang samsam para sa ating mga sarili, kasama ng
mga sinasamsam sa mga lungsod na ating kinuha. 36 Mula Aroer, na nasa gilid ng
lambak ng Arnon, at mula sa lungsod na nasa lambak, patungong Galaad, walang
isang lungsod na masyadong mataas para sa atin. Si Yahweh na ating Diyos ang
siyang nagbigay sa atin ng tagumpay sa ating mga kalaban. 37 Doon lamang sa lupain
ng mga kaapu-apuhan ni Ammon kayo hindi pumunta, pati sa lahat ng mga gilid ng
Ilog Jabbok, at mga lungsod ng maburol na bansa—saan man tayo pinagbawalan ni
Yahweh na ating Diyos na puntahan.

3

1 Pagkatapos umikot tayo at umakyat papuntang Bashan. Si Og, ang hari ng Bashan,
ay dumating at sinalakay tayo, siya at ang lahat kaniyang mamamayan, para lumaban
sa Edrei. 2 Sinabi ni Yahweh sa akin, 'Huwag mo siyang katakutan; dahil binigyan ko
kayo ng tagumpay sa kaniya at inilagay ang lahat ng kaniyang mga tao at kaniyang
lupain sa ilalim ng inyong pangangasiwa. Gagawin ninyo sa kaniya ang ginawa
ninyo kay Sihon, hari ng mga Amoreo, na namuhay sa Hesbon.' 3 Kaya binigyan
din tayo ni Yahweh na ating Diyos ng tagumpay laban kay Og, at ang hari ng Bashan,
at inilagay ang lahat ng kaniyang mga tao sa ilalim ng ating pangangasiwa. At pinatay
natin siya hanggang walang ni isa sa mga tao niya ang natira. 4 Kinuha natin ang
lahat ng kaniyang mga lungsod nang panahong iyon; walang ni isang lungsod ang
hindi natin kinuha mula sa kanila: animnapung mga lungsod—lahat ng rehiyon ng
Argob, ang kaharian ni Og sa Bashan. 5 Ito ang lahat ng mga lungsod na pinatibay na

may matataas na mga pader, mga tarangkahan, at mga rehas; maliban pa dito ang
mga napakaraming hindi nababakuran na mga nayon. [6] Ganap natin silang winasak,
kagaya ng ginawa natin kay Sihon hari ng Hesbon, ganap nating winasak ang bawat
tirahang lungsod, kasama ng mga babae at mga bata. [7] Pero lahat ng baka at mga
sinamsam sa mga lungsod, ay kinuha natin bilang samsam para sa ating mga sarili.
[8] Nang panahong iyon kinuha natin ang lupain mula sa kamay ng dalawang hari
ng mga Amoreo na nasa ibayo ng Jordan, mula sa lambak ng Arnon hanggang sa
Bundok Hermon [9] (ang Bundok Hermon na ang tawag ng mga Sidoneo ay Sirion, at
ang mga Amoreo ay tinawag itong Senir); [10] at lahat ng mga lungsod ng kapatagan,
buong Galaad, at buong Bashan, hanggang Salca at Edrei, mga lungsod ng kaharian
ni Og sa Bashan. [11] (Para sa mga natira sa Refaim, tanging si Og na hari ng Bashan
ang naiwan; tumingin kayo, sa kaniyang higaan ay isang higaang bakal; hindi ba
ito sa Rabba, kung saan ang mga kaapu-apuhan ni Ammon naninirahan? Siyam na
kubito ang haba nito at apat na kubit ang lawak, sa paraan ng pag-sukat ng mga tao.)
[12] Ang lupaing ito na ating kinuhang pag-aari nang panahong iyon—mula sa Aroer,
na nasa lambak ng Arnon, at kalahati ng burol na bayan ng Galaad, at mga lungsod
nito—ibinigay ko sa lipi ni Ruben at sa lipi ni Gad. [13] Ang ibang lupain sa Galaad
at lahat ng Bashan, ang kaharian ni Og, ibinigay ko sa kalahati ng lipi ni Manases:
lahat ng rehiyon ng Argob, at lahat ng Bashan. (Ang parehong teritoryo ay tinawag
na lupain ng Refaim.) [14] Si Jair, kaapu-apuhan ni Manases, ay kinuha ang lahat ng
rehiyon ng Argob hanggang sa hangganan ng lipi ng Gesureo at ng lipi ng Maacateo.
Tinawag niya ang rehiyon, kahit ang Bashan, sa kaniyang sariling pangalan, Havvot
Jair, hanggang sa araw na ito.) [15] Ibinigay ko ang Galaad kay Maquir. [16] Sa mga
lipi ni Ruben at sa lipi ni Gad ibinigay ko ang teritoryo mula Galaad sa lambak ng
Arnon—ang kalagitnaan ng lambak ay ang hangganan ng teritoryo—at sa Ilog Jabok,
na hangganan ng mga kaapu-apuhan ni Ammon. [17] Isa pa sa mga hangganan nito
ay ang kapatagan din ng lambak ng Ilog Jordan, mula sa Cineret hanggang sa Dagat
ng Araba (iyon ay, ang Dagat Asin), hanggang sa mga matarik na bundok ng Pisga
na pasilangan. [18] Inutusan ko kayo nang panahong iyon, na nagsasabing, 'Si Yahweh
na inyong Diyos ay ibinigay sa inyo ang lupaing ito para angkinin ito; kayo, lahat ng
tao ng digmaan, ay dadaan sa ilalim ng armado sa harapan ng inyong mga kapatid,
ang bayan ng Israel. [19] Pero ang inyong mga asawa, mga maliliit na anak, at mga
baka (alam ko na mayroon kayong maraming baka), ay mananatili sa lungsod na
ibinigay ko sa inyo, [20] hanggang si Yahweh ay magbigay ng kapahingahan sa inyong
mga kapatid, gaya ng ginawa niya sa inyo, hanggang sa maging pag-aari na din nila
ang lupain na ibibigay sa kanila ni Yahweh na inyong Diyos sa ibayo ng Jordan;
pagkatapos ay babalik kayo, bawat isa sa inyo, sa mga sarili ninyong pag-aari na
ibinigay ko sa inyo.' [21] Inutusan ko si Josue nang panahong iyon sa pagsasabing,
'Nakita ng inyong mga mata ang lahat ng nagawa ni Yahweh na inyong Diyos sa
dalawang haring ito; Gagawin ni Yahweh ang katulad sa lahat ng mga kaharian kung
saan kayo pupunta. [22] Hindi ninyo sila katatakutan, dahil si Yahweh na inyong Diyos
ang siyang lalaban para sa inyo.' [23] Pinakiusapan ko si Yahweh nang panahong iyon
sa pagsasabing, [24] 'O Panginoong Yahweh, sinimulan mong ipakita sa iyong lingkod
ang iyong kadakilaan at malakas mong kamay; anong diyos ba ang nasa langit o
nasa lupa ang makakagawa ng katulad ng mga ginawa mo, at katulad ng matitinding
mga gawa? [25] Hayaan mo akong makapunta, nagmamakaawa ako, at makita ang
masaganang lupain na nasa ibayo ng Jordan, iyong masaganang burol na bansa, at
pati na rin ang Lebanon.' [26] Pero galit sa akin si Yahweh dahil sa inyo; hindi siya
nakinig sa akin. Sinabi ni Yahweh sa akin, 'Hayaang maging sapat ito para sa iyo—
huwag nang magsalita sa akin tungkol sa bagay na ito: [27] umakyat ka sa itaas ng Pisga

at ituon ang iyong mga mata pakanluran, pahilaga, patimog, at pasilangan; tingnan
ng iyong mga mata, dahil hindi ka makakapunta sa Jordan. 28 Sa halip, atasan si
Josue at palakasin ang loob at palakasin siya, dahil pupunta siya doon kasama ng
mga taong ito, at siya ang magdudulot na mamana nila ang lupain na makikita mo.'
29 Kaya nanatili kami sa lambak na kasalungat ng Beth Peor.

4

1 Ngayon, Israel, makinig kayo sa mga batas at mga panuntunan na ituturo ko
sa inyo, gawin ang mga ito; ng sa gayon maaari kayong mabuhay at makapasok at
angkinin ang lupain na ibibigay sa inyo ni Yahweh, ang Diyos ng inyong mga ama.
2 Hindi ninyo dagdagan ang mga salita na iniutos ko sa inyo, ni bawasan ang mga
ito, sa gayon maaari ninyong sundin ang tungkol sa mga kautusan ni Yahweh na
inyong Diyos na iniutos ko sa inyo 3 Nakita ng inyong mga mata kung ano ang ginawa
ni Yahweh dahil sa Baal Peor; dahil lahat ng mga tao na sumunod kay Baal Peor,
winasak sila ni Yahweh na inyong Diyos mula sa inyo. 4 Pero kayong kumapit kay
Yahweh na inyong Diyos ay buhay sa araw na ito, bawat isa sa inyo. 5 Tingnan ninyo,
tinuro ko sa inyo ang mga batas at panuntunan, gaya ng iniutos ni Yahweh na aking
Diyos, na dapat ninyong gawin sa kalagitnaan ng lupain kung saan kayo patungo
para maangkin ninyo ito. 6 Kaya panatilihin at gawin ang mga ito; dahil ito ay inyong
karunungan at inyong kaunawaan sa paningin ng mga tao na makakarinig ng tungkol
sa lahat ng mga kautusang ito at sabihin, 'Siguradong itong napakalaking bansa ay
isang matalino at may kaunawaang mga tao.' 7 Dahil ano pang napakalaking bansa
na mayroong isang diyos na malapit sa kanila, gaya ni Yahweh na ating Diyos na
kapag siya ay ating tatawagin? 8 Anong napakalaking bansa na mayroong mga batas
at mga panuntunan na napakatuwid gaya ng lahat nitong batas na aking itinatatag
sa harapan ninyo sa araw na ito? 9 Bigyang pansin lamang at bantayang maigi ang
inyong sarili, nang sa gayon ay hindi ninyo malimutan ang mga bagay na nakita
ng inyong mga mata, nang sa gayon hindi mawala sa inyong puso ang mga ito sa
bawat araw ng inyong buhay. Sa halip, ipaalam ang mga ito sa inyong mga anak
at sa kanilang magiging mga anak— 10 sa araw na kayo ay tumayo sa harapan ni
Yahweh na inyong Diyos sa Horeb, nang sinabi sa akin ni Yahweh, 'Tipunin mo ang
mamamayan, at ipaparinig ko sa kanila ang aking mga salita, na maaaring nilang
matutunang matakot sa akin sa lahat ng mga araw na sila ay nabubuhay sa mundo, at
nang ito ay maaari nilang ituro sa kanilang mga anak.' 11 Lumapit kayo at tumayo sa
paanan ng bundok. Ang bundok ay nagniningas sa apoy hanggang sa puso ng langit,
na may kadiliman, ulap, at makapal na kadiliman. 12 Nagsalita si Yahweh sa inyo
sa kalagitnaan ng apoy; narinig ninyo ang kaniyang boses na may mga salita, pero
wala kayong nakitang anyo; boses lamang ang narining ninyo. 13 Ipinahayag niya
sa inyo ang kaniyang tipan na kaniyang iniutos sa inyo na inyong gampanan, ang
Sampung Utos. Sinulat niya ang mga ito sa dalawang tipak na bato. 14 Inutos sa akin
ni Yahweh nang panahong iyon para ituro sa inyo ang mga batas at mga ordenansa,
para maaari niyong magawa ito sa lupain kung saan kayo pupunta para angkinin ito.
15 Kaya maging maingat sa inyong mga sarili, dahil wala kayong nakitang anumang
anyo nang araw na iyon na nagsalita si Yahweh sa Horeb sa kalagitnaan ng apoy.
16 Mag-ingat na huwag pasamain ang inyong mga sarili at gumawa ng isang inukit
na anyo na kahawig ng anumang nilalang, na anyo ng isang lalaki o isang babae, 17 o
ang kahawig ng anumang hayop na nasa ibabaw ng lupa, o ang kahawig ng anumang
ibong may pakpak na lumilipad sa kalangitan, 18 o ang kahawig sa anumang bagay
na gumagapang sa ibabaw ng lupa, o ang kahawig ng anumang isda na nasa tubig
sa ilalim ng mundo. 19 Maging maingat kayo kapag titingala kayo sa kalangitan at

titingnan sa araw, buwan, o mga bituin—lahat ng mga hukbo sa kalangitan— maging
maingat kayo na hindi mapalayo para sumamba at pakamahalin ang mga ito—ang
mga bagay na iyon na itinalaga ni Yahweh na inyong Diyos doon para sa lahat ng
mga tao na nasa ilalim ng buong himpapawid. 20 Pero kinuha kayo ni Yahweh at
dinala kayo palabas sa pugon na bakal, palabas ng Ehipto, para maging mga tao
niya sa kaniyang sariling pamana, gaya ninyo sa araw na ito. 21 Bukod pa dito, galit
sa akin si Yahweh dahil sa inyo; nangako siyang hindi ako makapunta sa ibayo ng
Jordan, at hindi ako dapat pumunta sa loob ng masaganang lupaing iyon, ang lupain
na ibinibigay ni Yahweh na inyong Diyos sa inyo bilang isang pamana. 22 Sa halip,
dapat akong mamatay sa lupaing ito; Hindi dapat ako pumunta sa ibayo ng Jordan;
pero kayo ay makakapunta at maaangkin ang masaganang lupaing iyon. 23 Bigyan
ninyo ng pansin ang inyong mga sarili, nang sa gayon hindi ninyo makalimutan ang
tipan ni Yahweh na inyong Diyos, na ginawa niya sa inyo, at ang pagggawa ng diyus-
diyosan sa anyo ng anumang bagay na ipinagbabawal ni Yahweh na inyong Diyos na
inyong gawin. 24 Dahil si Yahweh na inyong Diyos ay isang apoy na lumalamon, isang
selosong Diyos. 25 Kapag kayo ay nagkaanak at ang mga anak ng inyong mga anak, at
kapag kayo ay naroon na sa lupain sa mahabang panahon, at kung naging masama
kayo at gumawa ng isang inukit na hugis sa anyo ng anumang bagay, at gumawa ng
kung ano ang masama sa paningin ni Yahweh na inyong Diyos, para galitin siya—
26 tatawagin ko ang langit at lupa para maging saksi laban sa inyo sa araw na ito para
kayo ay mamamatay sa madaling panahon mula sa lupain na inyong pupuntahan
sa ibayo ng Jordan para angkinin; Hindi ninyo mapapahaba ang inyong mga araw
sa loob nito, pero kayo ay ganap niyang wawasakin. 27 Ikakalat kayo ni Yahweh
sa mga tao, at magiging kunti na lamang ang matitira sainyo sa mga bansa, kung
saan si Yahweh ay pangungunahan kayo papalayo. 28 Doon kayo ay maglilingkod
sa ibang mga diyos, ang gawa ng mga kamay ng tao, kahoy at bato, kung saan
alinma'y hindi nakakakita, nakakarinig, nakakakain, ni nakakaamoy. 29 Pero mula
doon hahanapin ninyo si Yahweh na inyong Diyos, at matatagpuan ninyo siya, kapag
hinanap ninyo siya ng inyong buong puso at ng inyong buong kaluluwa. 30 Kapag
kayo ay nababalisa, at kapag ang lahat ng mga bagay na ito ay dumating sa inyo,
sa mga darating na araw na iyon kayo ay babalik kay Yahweh na inyong Diyos at
makinig sa kaniyang boses. 31 Dahil si Yahweh na inyong Diyos ay isang maawaing
Diyos; hindi niya kayo bibiguin ni wawasakin, ni hindi kakalimutan ang tipan ng
inyong mga ama na ipinangako niya sa kanila. 32 Itanong ngayon ang tungkol sa
mga araw na nakaraan, na nauna sa inyo: mula noong araw na nilikha ng Diyos ang
tao sa lupa, at mula sa dulo ng langit patungo sa kabila, itanong kung nagkaroon
na ba ng anumang bagay na katulad nitong napakalaking bagay, o mayroong bang
bagay tulad nito ang narinig? 33 Narinig na ba ng mga tao ang boses ng Diyos na
nagsasalita mula sa kalagitnaan ng apoy, na gaya ng narinig ninyo, at nanatiling
buhay? 34 O ang Diyos ba ay tinangkang pumunta at kunin ang isang bansa mula sa
kalagitnaan ng ibang bansa, sa pamamagitan ng mga pagsubok, sa pamamagitan
ng mga tanda, at sa pamamagitan ng mga kababalaghan, at sa pamamagitan ng
digmaan, at sa pamamagitan ng isang napakalakas na kamay, at sa pamamagitan ng
sa isang pagpapakita ng dakilang kapangyarihan, at sa pamamagitan ng matinding
mga pananakot, gaya ng lahat ng ginawa ni Yahweh na inyong Diyos para sa inyo
sa Ehipto sa harapan ng inyong mga mata? 35 Sa inyo ipinakita ang mga bagay na
ito, para malaman ninyo na si Yahweh ay Diyos, at walang iba pa maliban sa kaniya.
36 Mula sa langit ginawa niyang iparinig ang kaniyang boses, nang sa gayon ay maaari
niya kayong turuan; sa mundo ginawa niyang makita ninyo ang kaniyang malaking
apoy; narinig ninyo ang kaniyang mga salita sa kalagitnaan ng apoy. 37 Dahil minahal

niya ang inyong mga ama, pinili niya ang kanilang kaapu-apuhang kasunod nila, at
dinala kayo palabas ng Ehipto kasama ng kaniyang presenya, kasama ng kaniyang
dakilang kapangyarihan; 38 para mapapaalis kayo mula sa harapan ng mga bansa na
mas malaki at mas malakas kaysa sa inyo, para dalhin kayo, para ibigay sa inyo ang
kanilang lupain bilang isang pamana, gaya sa araw na ito. 39 Kaya alamin sa araw
na ito, at ilagay ito sa inyong puso, na si Yahweh ay Diyos sa ibabaw ng langit at
sa ilalim ng lupa; walang iba pa. 40 Susundin ninyo ang kaniyang mga batas at ang
kaniyang mga kautusan na aking iniutos sa araw na ito, para makabuti sa inyo at sa
inyong mga anak kasunod ninyo, at nang mapahaba ninyo ang inyong mga araw sa
lupain na ibibigay ni Yahweh magpakailanman." 41 Pagkatapos tatlong mga lungsod
sa silangang bahagi ng Jordan ang pinili ni Moises, 42 Para makatakas ang sinuman
sa isa sa mga iyon kung siya ay nakapatay ng ibang tao ng hindi sinasadya, na hindi
niya naging dating kaaway. Sa pagtakas sa isa sa mga lungsod nito, siya ay maaaring
makaligtas. 43 Ito ay: Bezer sa ilang, bansang patag, para sa lipi ni Ruben; Ramot
sa Galaad, para sa lipi ni Gad; Golan sa Basan, para sa lipi ni Manases. 44 Ito ang
batas na inilagay ni Moises sa harapan ng mga Israelita; 45 ito ang mga tipan ng mga
panuntunan, mga batas, at ibang mga panuntunan na kaniyang sinabi sa mga tao sa
Israel nang sila ay nakalabas sa Ehipto, 46 nang sila ay nasa silangan ng Jordan, sa
lambak sa kabila ng Beth Peor, sa lupain ng Sihon, hari ng mga Amoreo, na nanirahan
sa Hesbon, na tinalo ni Moises at ng mga Israelita nang sila ay lumabas sa Ehipto.
47 Kinuha nila ang kaniyang lupain bilang isang pag-aari, at ang lupain ni Og hari ng
Bashan— ang mga ito, ang dalawang hari sa mga Amoreo, na nasa lampas ng Jordan
patungong silangan. 48 Itong kalupaan ay nagsimula sa Aroer, sa dulo ng lambak ng
Arnon, tungo sa Bundok Sion (o Bundok Hermon), 49 at kasali ang lahat ng kapatagan
ng Ilog lambak Jordan, patungong silangan lampas ng Jordan, sa Dagat ng Araba, sa
gulod ng Bundok Pisga.

5

1 Tinawag ni Moises ang lahat ng Israelita at sinabihan sila, "Makinig sa akin, Israel,
sa mga batas at mga kautusan na aking sasabihin sa inyong mga tainga ngayon, para
pag-aralan at panatilihin ito. 2 Gumawa si Yahweh na ating Diyos ng isang tipan sa
atin sa Horeb. 3 Hindi ginawa ni Yahweh ang tipan na ito para sa ating mga ninuno,
pero para sa atin, sa ating lahat na nabubuhay dito ngayon. 4 Nagsalita si Yahweh sa
inyong harapan sa ibabaw ng bundok mula sa gitna ng apoy 5 (Tumayo ako sa pagitan
ni Yahweh at sa inyo ng panahong iyon, para ihayag sa inyo ang kaniyang salita;
dahil takot kayo dahil sa apoy, at hindi kayo umakyat sa bundok). Sinabi ni Yahweh,
6 'Ako si Yahweh na inyong Diyos, ang siyang nagdala sa inyo palabas sa lupain ng
Ehipto, mula sa bahay ng pagkakaalipin. 7 Hindi dapat kayo magkaroon ng ibang
mga diyos sa aking harapan. 8 Huwag kayong gumawa ng isang inukit na larawan
para sa inyong sarili na kahintulad ng anumang bagay na nasa ibabaw ng langit, o na
nasa ilalim ng mundo, o nasa ilalim ng tubig. 9 Huwag kayong yuyukod sa kanila o
paglingkuran sila, sapagkat ako, si Yahweh, na inyong Diyos, ako ang isang Diyos na
mapanibughuin. Parurusahan ko ang kasamaan ng mga ninuno sa pamamagitan ng
pagdadala ng kaparusahan sa mga anak, hanggang sa ikatlo at ikaapat na salinlahi ng
mga yaong napupuot sa akin, 10 at pinapakita ang tipan ng katapatan sa mga libu-libo
sa kanila na siyang nagmamahal sa akin at sumusunod sa aking mga utos. 11 Huwag
ninyong gamitin ang pangalan ni Yahweh na inyong Diyos sa walang kabuluhan,
sapagkat hindi siya ituturing ni Yahweh na walang kasalanan na gumagamit sa
kaniyang pangalan sa walang kabuluhan. 12 Sundin ang Araw ng Pamamahinga para
mapanatili itong banal, bilang utos ni Yahweh sa inyo. 13 Para sa anim na araw

magtatrabaho kayo at gawin lahat ang inyong trabaho; [14] pero ang ikapitong araw ay
ang Araw ng Pamamahinga para kay Yahweh na inyong Diyos. Sa araw na ito hindi
na kayo gagawa ng anumang trabaho, ikaw, ni inyong anak na lalaki, ni inyong anak
na babae, ni inyong lalaking tagapaglingkod, ni inyong babaeng tagapaglingkod, ni
inyong baka, ni inyong asno, ni alinman sa inyong kawan, ni sino mang dayuhan na
nasa loob ng mga tarangkahan. Para ang iyong lalaking tagapaglingkod at babaeng
tagapaglingkod ay maaaring makapagpahinga ganoon din kayo. [15] Isasaisip ninyo
na kayo ay naging isang lingkod sa lupain ng Ehipto, at si Yahweh na inyong Diyos
ang nagdala sa inyo palabas mula doon sa pamamagitan ng isang malakas na kamay
at sa pamamagitan ng pagpapakita ng kapangyarihan. Kaya si Yahweh na inyong
Diyos ang nagutos sa inyo na sundin ang Araw ng Pamamahinga. [16] Igalang ang
inyong ama at inyong ina, ayon sa iniutos ni Yahweh na inyong Diyos na gawin
ninyo, para mabuhay kayo ng mahabang panahon sa lupain na ibibigay ni Yahweh
na inyong Diyos, at para maging maayos ito para sa inyo. [17] Huwag kayong papatay.
[18] Huwag kayong mangangalunya. [19] Huwag kayong magnakaw. [20] Huwag mabigay
ng maling testigo laban sa inyong kapit-bahay. [21] Huwag ninyong pagnasaan ang
asawa ng inyong kapit-bahay, huwag ninyong pagnasaan ang bahay ng inyong kapit-
bahay, kaniyang bukid, o kaniyang lalaking tagapaglingkod, o kaniyang babaeng
tagapaglingkod, kaniyang baka, o kaniyang asno, o anumang bagay na pag-aari ng
inyong kapit-bahay.' [22] Sinabi ni Yahweh ang mga salitang ito sa isang napakalakas
na boses sa buong kapulungan ninyo sa ibabaw ng bundok mula sa gitna ng apoy, ng
ulap, at sa makapal na kadiliman; hindi na siya dumagdag ng anumang mga salita.
At sinulat niya sa dalawang tipak na bato at ibinigay ang mga ito sa akin. [23] Nangyari
ito, nang marinig ninyo ang boses mula sa gitna ng kadiliman, habang nasusunog ang
bundok, dumating kayo sa akin—lahat ng iyong mga nakatatanda at ang mga pinuno
ng inyong mga lipi. [24] Sinabi niya, 'Tingnan mo, ipinakita ni Yahweh na ating Diyos
sa atin ang kanyang kaluwalhatian at kaniyang kadakilaan, at ating napakinggan
ang kaniyang boses mula sa gitna ng apoy; nakita natin ngayon na nagsasalita ang
Diyos kasama ang mga tao, at maaari silang mabuhay. [25] Pero bakit kailangan naming
mamatay? Sapagkat itong dakilang apoy ang tutupok sa atin; kapag narinig natin ang
boses ni Yahweh na ating Diyos nang matagal, mamamatay tayong lahat. [26] Sino pa
bang tao maliban sa atin ang nakarinig sa boses ng Diyos na buhay na nagsasalita sa
gitna ng apoy at nabuhay, katulad sa ginawa namin? [27] Para sa iyo, kailangan mong
umalis at makinig sa lahat ng bagay na sasabihin ni Yahweh na ating Diyos; sabihing
muli sa amin ang lahat ng bagay na sinabi ni Yahweh; makikinig kami at susundin
ito.' [28] Narinig ni Yahweh ang inyong boses nang mangusap kayo sa akin. Sinabi niya
sa akin, 'Narinig ko ang mga salita ng mga taong ito, kung ano ang kanilang sinabi
sa iyo. Mabuti ang sinabi nila sa iyo. [29] O, na ipagpatuloy nawa nila ang ganitong
puso na nasa kanila, na parangalan nila ako at patuloy na sundin ang aking mga
utos, nawa ay makabuti ito para sa kanila at sa kanilang mga anak magpakailanman!
[30] Humayo ka at sabihin sa kanila, "Bumalik kayo sa inyong mga tolda." [31] Pero para
sa iyo, tumayo ka dito sa aking tabi, at sasabihin ko sa iyo ang lahat ng mga utos, ang
mga batas, at ang mga panuntunan na ituturo mo sa kanila, para kanilang sundin
ang mga ito sa lupain na ibibigay ko sa kanila para ariin.' [32] Kaya, susundin ninyo,
kung ano ang iniutos ni Yahweh na inyong Diyos; huwag kayong liliko sa kanang
kamay o sa kaliwa. [33] Maglalakad kayo sa lahat ng kaparaanan na iniutos ni Yahweh
na inyong Diyos sa inyo, para mabuhay kayo, at para makabuti ito para sa inyo, at
nang sa ganoon hahaba ang inyong mga araw sa lupain na inyong aariin.

6

[1] Ngayon ito ang mga utos, mga batas, at mga panuntunan na iniutos sa akin
ni Yahweh na inyong Diyos para ituro sa inyo, para sundin ninyo ang mga ito sa
lupain na inyong pupuntahan sa Jordan para angkinin; [2] para maparangalan ninyo
si Yahweh na inyong Diyos, para sundin ang lahat ng kaniyang mga batas at mga utos
na ipinapagawa ko sa inyo—kayo, inyong mga anak na lalaki, at anak na lalaki ng
inyong mga anak, sa lahat ng mga araw ng inyong mga buhay, para ang inyong mga
araw ay humaba. [3] Kaya, makinig sa mga ito, Israel, at sundin, para makabuti ito
sa inyo, para kayo ay labis na dumami, sa lupain na dinadaluyan ng gatas at pulot,
gaya ng ipinangako ni Yahweh, ang Diyos ng inyong mga ama, na gagawin sa inyo.
[4] Makinig kayo, Israel: Si Yahweh na ating Diyos ay iisa. [5] Mahalin ninyo si Yahweh
na inyong Diyos ng inyong buong puso, ng inyong buong kaluluwa, at sa buo ninyong
kalakasan. [6] Ang mga salita na aking iniutos sa inyo ngayon ay nasa inyong puso;
[7] at matiyaga ninyong ituturo ang mga ito sa inyong mga anak; pag-uusapan ninyo
ang mga ito kung kayo ay nakaupo sa inyong bahay, kapag naglalakad kayo sa daan,
kapag kayo ay nakahiga, at kapag kayo ay babangon. [8] Itali ninyo ang mga ito bilang
isang palatandaan sa inyong kamay, at magsisilbi ang mga ito bilang gasa sa pagitan
ng inyong mga mata. [9] Isusulat ninyo ang mga ito sa mga haligi ng pintuan ng inyong
bahay at sa inyong mga tarangkahan. [10] Kapag dadalhin kayo ni Yahweh na inyong
Diyos doon sa lupaing ipinangako niya sa inyong mga ama, kay Abraham, kay Isaac,
at kay Jacob, ibibigay niya sa inyo, ang malawak at ang mga napakagandang lungsod
na hindi ninyo itinayo, [11] at mga bahay na puno sa lahat ng uri ng mabubuting mga
bagay na hindi mo ginawa, mga balon na hindi ninyo hinukay, at mga ubasan at
kahoy ng mga olibo na hindi ninyo itinanim, makakakain kayo at masisiyahan—
[12] pagkatapos mag-ingat para hindi ninyo malimutan si Yahweh, na siyang nagdala
sa inyo palabas sa lupain ng Ehipto, mula sa bahay ng pagkaalipin. [13] Pararangalan
ninyo si Yahweh na inyong Diyos; sasambahin ninyo siya, at mangangako kayo ayon
sa kaniyang pangalan. [14] Hindi kayo susunod sa ibang mga diyos, ang mga diyos ng
mga taong nakapaligid sa inyo— [15] dahil si Yahweh na nasa kalagitnaan ninyo ay isang
mapanibughuing Diyos —baka ang galit ni Yahweh na inyong Diyos ay magpaningas
laban sa inyo at wasakin kayo mula sa ibabaw ng mundo. [16] Huwag ninyong subukin
si Yahweh na inyong Diyos kagaya ng pagsubok ninyo sa kaniya sa Masa. [17] Matiyaga
ninyong susundin ang mga utos ni Yahweh na inyong Diyos, kaniyang mataimtim
na mga utos, at kaniyang mga batas, na kaniyang iniutos sa inyo. [18] Gagawin ninyo
kung ano ang tama at mabuti sa paningin ni Yahweh, para makabuti ito sa inyo,
para inyong mapasok at angkinin ang mabuting lupain na ipinangako ni Yahweh
sa inyong mga ama, [19] palayasin ang lahat ng inyong mga kaaway na nasa inyong
harapan, gaya ng sinabi ni Yahweh. [20] Kung tatanungin kayo ng inyong mga anak
pagdating ng panahon, sa pagsasabing, 'Anong ibig sabihin sa mga bagay na ito—
ang tipan ng mga kautusan, ang mga batas, at ang ibang mga kautusan na iniutos
ni Yahweh na ating Diyos?' [21] pagkatapos sasabihin ninyo sa inyong mga anak,
'Kami ay naging mga alipin ng Paraon sa Ehipto; dinala kami ni Yahweh palabas
sa Ehipto sa pamamagitan ng makapangyarihang kamay, [22] at nagpakita siya ng mga
tanda at kamangha-manghang bagay, dakila at malubha, sa Ehipto, kay Paraon, at
sa kaniyang buong sambahayan, sa harap ng ating mga mata; [23] at dinala niya tayo
palabas mula roon, para madala niya tayo sa loob, para ibigay sa atin ang lupain
na kaniyang ipinangako sa ating mga ama. [24] Inutusan tayo ni Yahweh na palaging
sundin ang lahat ng mga batas na ito, na matakot sa kaniya na ating Diyos para sa
ating kabutihan, para mapanatili niya tayong buhay, tulad ngayon. [25] Kung ating
susundin ang lahat ng mga utos na ito sa harapan ni Yahweh na ating Diyos, ayon sa

mga iniutos sa atin, ito ay magiging katuwiran natin.'

7

1 Kapag dinala kayo ni Yahweh na inyong Diyos sa lupain na inyong pupuntahan
para angkinin at paalisin ang maraming mga bansa sa inyong harapan - ang mga anak
ni Heth, ang mga Gergeseo, ang mga Amoreo, ang mga Canaaneo, ang mga Perezeo,
ang mga Heveo at ang mga Jebuseo-pitong bansang lalong malaki at malalakas kaysa
sa inyo; 2 at kapag bibigyan kayo ni Yahweh na inyong Diyos ng katagumpayan sa
kanila kapag nakita ninyo sila sa digmaan, dapat ninyo silang salakayin, pagkatapos
dapat ganap ninyo sila wasakin. Hindi kayo gagawa ng tipan sa kanila, ni magpakita
ng awa sa kanila. 3 Ni naisin ninyo na makipag-ayos ng kasal sa kanila; hindi ninyo
ibibigay ang inyong mga anak na mga babae sa kanilang mga anak na lalaki, at hindi
ninyo kukunin ang kanilang mga anak na babae para sa inyong mga anak na lalaki.
4 Dahil ilalayo nila ang inyong mga anak na lalaki mula sa pagsunod sa akin, para
sambahin nila ang ibang mga diyos. Kaya ang galit ni Yahweh ay magsisiklab laban
sa inyo at wawasakin niya kayo agad. 5 Ganito kayo makikipagkasundo sa kanila:
Sisirain ninyo ang kanilang mga altar, pagputul-putulin ang kanilang sagradong poste
ng pira-piraso, ibagsak ang kanilang mga posteng Asera at sunugin ang kanilang
hinulmang mga diyus-diyosan. 6 Dahil kayo ang isang bansa na hiniwalay ni Yahweh
na inyong Diyos. Pinili niya kayo para maging isang lahi para sa kaniya para angkinin,
higit pa sa lahat na mukha ng ibabaw ng lupa. 7 Hindi itinakda ni Yahweh ang
pagmamahal niya sa inyo o pinili niya kayo dahil mas marami ang bilang ninyo kaysa
sinuman sa mga tao- dahil kayo ang pinaka-konti sa lahat— 8 pero dahil minamahal
niya kayo at ninais niya na manatili ang pangako niya sa inyong mga ama. Ito ang
dahilan kung bakit si Yahweh ay inilabas kayo sa isang makapangyarihang kamay
at itinubos kayo palabas sa bahay ng pagkakaalipin, mula sa kamay ng Paraon, hari
ng Ehipto. 9 Kaya kilalanin si Yahweh na inyong Diyos— siya ay Diyos, ang tapat na
Diyos, na nagpapanatili ng mga tipan at katapatan sa isang libong salinlahi sa mga
nagmamahal sa kaniya at nagpapanatili ng kaniyang mga utos, 10 pero pagbabayarin
silang mga nagagalit sa kaniya sa kanilang harapan, para wasakin sila; hindi siya
magiging maawain sa sinumang galit sa kaniya; gagantihan niya sila sa harapan
niya. 11 Kaya susundin ninyo ang kaniyang mga utos, ang mga batas, at ang mga
kautusan na inuutos ko sa inyo sa araw na ito, para gawin ninyo ang mga ito. 12 Kung
pakikinggan ninyo mga kautusang ito at susundin at gawin ang mga ito, pananatilihin
ni Yahweh na inyong Diyos ang kaniyang tipan sa inyo at ang katapatan na ipinangako
niya sa inyong mga ama. 13 Mamahalin, pagpapalain, at pararamihin niya kayo;
pagpapalain niya rin ang bunga ng inyong mga katawan at bunga ng inyong lupain,
inyong butil, inyong bagong alak, at ang inyong langis, ang pagpaparami ng inyong
mga baka at ang inyong mga batang kawan, sa lupain na ipinangako niya sa inyong
mga ama na ibibigay niya sa inyo. 14 Pagpapalain kayo ng higit pa sa lahat ng iba mga
tao; Wala isa mang lalaki na walang anak o isang baog na babae sa inyo o sa inyong
mga hayop. 15 Tatanggalin ni Yahweh ang lahat ng sakit; walang masasamang mga
sakit na mula sa Ehipto ang mailalagay niya sa inyo, pero ilalagay niya ito sa kanila
na galit sa inyo. 16 Uubusin ninyo ang lahat ng mga lahi na binigay ni Yahweh na
inyong Diyos na mapagtagumpayan, at sa inyong mata hindi ninyo sila kakaawaan.
At hindi ninyo sasambahin ang kanilang mga diyos, dahil iyon ay magiging isang bitag
sa inyo. 17 Kung sasabihin ninyo sa inyong puso, 'Itong mga bansa ay mas marami
kaysa sa akin, papaano ko sila maaaring tatalunin?'— 18 huwag kayong matakot sa
kanila; alalahanin ninyo sa inyong isipan kung ano ang ginawa ni Yahweh na inyong
Diyos kay Paraon at sa buong Ehipto; 19 ang mga matinding paghihirap na nakita

ng inyong mga mata, ang mga palatandaan, ang mga kababalaghan, ang kamay na
makapangyarihan, at ang pagpapakita ng kapangyarihan sa pamamagitan ni Yahweh
sa pamamagitan ng pagpapalabas sa inyo. Gagawin ulit ni Yahweh na inyong Diyos
sa lahat ng mga taong kinakatakutan ninyo. [20] Bukod pa dito, si Yahweh na inyong
Diyos ay magpapadala ng putakti sa kanila hanggang sa sinumang maiwan at kung
sino sa kanila ang nagtatago ay masasawi mula sa inyong presensya. [21] Huwag ninyo
silang katakutan sapagkat si Yahweh ay kasama ninyo, isang dakila at kinakatakutang
Diyos. [22] Si Yahweh na inyong Diyos ay aalisin ang mga bansa sa harapan ninyo ng
unti-unti. Hindi ninyo matatalo silang lahat ng mabilisan, o ang mga mabangis na
mga hayop na lalong darami sa palibot ninyo. [23] Pero si Yahweh na inyong Diyos
ay bibigyan kayo ng katagumpayan kapag nakita ninyo sila sa labanan; labis niya
sila lilinlangin hanggang sila ay mawasak. [24] Ilalagay niya ang kanilang mga hari sa
ilalim ng inyong kapangyarihan, at buburahin ang kanilang pangalan mula sa ilalim
ng langit. Walang sinuman ang maaaring tumayo sa harapan ninyo, hanggang sa
mawasak ninyo sila. [25] Susunugin ninyo ang mga inukit na hugis ng kanilang diyos;
huwag ninyong naisin ang pilak o ginto na nakabalot dito na gusto ninyong makuha
para sa inyong sarili, at mabibitag kayo sa pamamagitan nito; dahil kamuhi-muhi ito
kay Yahweh na inyong Diyos. [26] Wala kayong dadalhin na anumang nakakasuklam
na bagay sa loob ng inyong bahay at simulang sambahin ito. Tiyak na kamumuhian
at kasusuklaman ninyo ito, dahil ito ay inihiwalay para wasakin.

8

[1] Dapat ninyong sundin ang lahat ng mga utos na ibibigay ko sa inyo ngayon, para
mabuhay kayo at lumago, at pasukin at ariin ang lupain na ipinangako ni Yahweh
sa inyong mga ama. [2] Isasa-isip ninyo ang lahat ng mga kaparaanan ni Yahweh na
inyong Diyos na nagdala sa inyo ng apatnapung taon sa ilang, para kayo ay ibaba
niya, para subukin niya kayo para malaman kung ano ang nasa inyong puso, kung
susundin ninyo ang kaniyang mga utos o hindi. [3] Ibinaba niya kayo, at ginutom, at
pinakain kayo ng manna, na hindi ninyo alam kung ano, ni ng inyong mga ninuno,
ni ng inyong mga ama. Ginawa niya ang mga iyon para malaman ninyo na ang mga
tao ay hindi lamang nabubuhay sa tinapay, kung hindi, ito ay sa pamamagitan ng
bawat salita na nagmumula sa bibig ni Yahweh kaya nabubuhay ang mga tao. [4] Ang
inyong kasuotan ay hindi naluluma sa inyo, at hindi namaga ang inyong mga paa
sa loob ng apatnapung taong iyon. [5] Pag-isipan ninyo sa inyong puso, kung paano,
bilang isang amang tinutuwid ang kaniyang anak, kaya tinutuwid kayo ni Yahweh na
inyong Diyos. [6] Susundin ninyo ang mga utos ni Yahweh na inyong Diyos, para kayo
ay lumakad sa kaniyang mga pamamaraan at parangalan siya. [7] Dahil dadalhin kayo
ni Yahweh na inyong Diyos sa mabuting lupain, isang lupain ng mga batis ng tubig, ng
mga bukal at mga talon, na umaagos sa mga lambak at sa mga burol; [8] isang lupain ng
trigo at sebada, ng mga puno ng ubas, mga puno ng igos, at mga granada; isang lupain
ng mga punong olibo at pulot. [9] Ito ay isang lupain kung saan makakakain kayo ng
tinapay nang hindi nagkukulang, at kung saan walang magkukulang sa inyo; isang
lupain na ang mga bato ay gawa sa bakal, at mula sa kaniyang mga burol maaari
kayong makahukay ng tanso. [10] Makakakain kayo at mabubusog, at pagpapalain
ninyo si Yahweh na inyong Diyos dahil sa mabuting lupain na ibinigay niya sa inyo.
[11] Maging maingat na hindi ninyo makalimutan si Yahweh na inyong Diyos, at para
hindi ninyo ipagwalang bahala ang kaniyang mga utos, at kaniyang mga alituntunin,
at kanyang mga batas na aking iniutos sa inyo ngayon. [12] Para hindi ito mangyari
na, kapag kumain kayo at mabusog, at kapag magtatayo kayo ng maayos na mga
bahay at manirahan dito, [13] at kapag dumami ang inyong mga alagang hayop at

mga kawan, at kapag dumami na ang inyong pilak at ginto, at kapag ang lahat ng
nasa inyo ay dumami— [14] na pagkatapos ang inyong puso ay maaaring magmataas, at
maaari ninyong makalimutan si Yahweh na inyong Diyos, na nagpalabas sa inyo mula
sa lupain ng Ehipto, mula sa tahanan ng pagkakaalipin. [15] Maaaring makalimutan
ninyo siya na pumatnubay sa inyo sa malaki at kakila-kilabot na ilang, kung saan
may nag-aapoy na mga ahas at mga alakdan, at sa uhaw na lupa na walang tubig;
si Yahweh, na nagpalabas ng tubig sa batong pingkian para sa inyo; [16] si Yahweh,
na nagpakain sa inyo ng manna sa ilang na hindi nakilala ng inyong mga ninuno,
para kayo ay ibaba niya, at para kayo ay subukin niya, para gawan kayo ng kabutihan
hanggang katapusan; [17] kung hindi, maaari ninyong sabihin sa inyong puso, 'Sa aking
kapangyarihan at sa lakas ng aking kamay natamo ko ang lahat ng kayamanang ito.'
[18] Pero isa-isip ninyo si Yahweh na inyong Diyos, dahil siya ang nagbibigay sa inyo ng
kapangyarihan para makakuha ng kayamanan; para maitatag ang kaniyang tipan na
kaniyang pinangako sa inyong mga ama, gaya sa araw na ito. [19] Ito ay mangyayari na,
kung inyong kalilimutan si Yahweh na inyong Diyos at sumunod sa ibang mga diyos,
sambahin sila, at gagalangin sila, patutunayan ko laban sa inyo ngayon na kayo'y
tunay na mapupuksa. [20] Tulad ng mga bansa na pinuksa ni Yahweh sa harapan
ninyo, kaya magihihirap kayo, dahil hindi ninyo ninais makinig sa boses ni Yahweh
na inyong Diyos.

9

[1] Makinig, Israel; malapit na kayong tumawid sa Jordan sa araw na ito, pasukin para
agawin ang mga bansang higit na malaki at higit na malakas kaysa sa inyong sarili,
at mga lungsod na pinatibay pataas hanggang sa langit, [2] isang malalakas na mga tao
at matatangkad, ang mga anak na lalaki ng Anakim, na kilala ninyo, at siyang narinig
ninyong sinabi ng mga tao, 'Sino ang makakapanindigan sa harapan ng mga anak na
lalaki ni Anak?' [3] Kaya alamin sa araw na ito, na si Yahweh na inyong Diyos ang siyang
mangunguna sa harapan ninyo katulad ng isang lumalamong apoy; wawasakin niya
sila, at sila ay ibabagsak niya sa inyong harapan; para palayasin ninyo sila palabas
at agad silang mamatay, gaya ng sinabi ni Yahweh sa inyo. [4] Huwag sabihin sa
inyong puso, matapos silang itulak palabas ni Yahweh na inyong Diyos mula sa inyong
harapan, 'dahil ako ay matuwid kaya dinala ako ni Yahweh para angkinin ang lupang
ito,' dahil ito sa kasamaan nitong mga bansa kaya't pinaaalis sila ni Yahweh palabas
mula sa harapan ninyo. [5] Hindi ito dahil sa inyong pagkamatuwid o sa kabutihan ng
inyong puso na makakapasok kayo para angkinin ang kanilang lupain; pero dahil
sa kasamaan ng mga bansang ito kaya't papaalisin sila ng inyong Diyos palabas
mula sa inyong harapan, at para magawa niyang tuparin ang salita na pinangako
niya sa inyong mga ninuno, kay Abraham, Isaac, at Jacob. [6] Kaya alamin ninyo, na
hindi nagbigay si Yahweh na inyong Diyos sa inyo nitong masaganang lupain para
angkinin dahil sa inyong pagkamatuwid, sapagkat kayo'y suwail na sangkatauhan.
[7] Alalahanin ninyo at huwag kalimutan kung paano ninyo ginalit si Yahweh na inyong
Diyos sa ilang; mula sa araw na iniwan ninyo ang lupain ng Ehipto hanggang sa
nakarating kayo sa lugar na ito, naging suwail kayo laban kay Yahweh. [8] Pati sa
Horeb ginalit ninyo si Yahweh, at nagalit si Yahweh sa inyo na sapat para lipulin
kayo. [9] Nang umakyat ako sa bundok para tanggapin ang mga tipak na bato, ang
mga tipak ng tipan na ginawa ni Yahweh kasama ninyo, nanatili ako sa bundok ng
apatnapung araw at apatnapung gabi; ni hindi ako kumain ng tinapay o uminom
ng tubig. [10] Ibinigay ni Yahweh sa akin ang dalawang tipak na batong sinulatan
gamit ang kaniyang daliri; nasusulat sa mga ito ang lahat ng bagay gaya ng lahat ng
mga salitang ipinahayag ni Yahweh sa inyo sa bundok mula sa gitna ng apoy noong

araw ng pagtitipon. 11 Nangyari ito sa matapos ang apatnapung araw at apatnapung
gabing iyon ng ibinigay ni Yahweh sa akin ang dalawang tipak na bato, ang mga tipak
ng kautusan. 12 Sinabi ni Yahweh sa akin, 'Tumayo ka, agad na bumaba mula rito,
dahil dinungisan ng iyong mga tao na dinala mo palabas ng Ehipto ang kanilang mga
sarili. Agad silang lumihis sa landas na aking iniutos sa kanila. Gumawa sila para sa
kanilang sarili ng isang hinulmang hugis.' 13 Dagdag pa rito, nagsalita si Yahweh sa
akin at sinabing, 'Nakita ko ang mga taong ito; mga taong matitigas ang ulo. 14 Hayaan
mo akong mag-isa, para mawasak ko sila at burahin ang kanilang pangalan mula sa
silong ng langit, at gagawin kitang isang bansang higit na malakas at higit na dakila
kaysa sa kanila'. 15 Kaya tumalikod ako at bumaba sa bundok, at ang bundok ay
nasusunog. Nasa aking mga kamay ang dalawang tipak ng tipan. 16 Tumingin ako, at
nakitang, nagkasala kayo laban kay Yahweh na inyong Diyos. Naghulma kayo para sa
inyong sarili ng isang guya. Lumihis kayo mula sa daang iniutos ni Yahweh sa inyo.
17 Kinuha ko ang dalawang tipak at tinapon ang mga ito mula sa aking mga kamay.
Binasag ko ang mga ito sa harapan ng inyong mga mata. 18 Muli akong nagpatirapa
sa harapan ni Yahweh ng apatnapung araw at apatnapung gabi; hindi ako kumain
ng tinapay ni uminom ng tubig, dahil sa lahat kasalanang ginawa ninyo, sa paggawa
ng kung ano ang masama sa paningin ni Yahweh, para galitin siya. 19 Dahil natakot
ako sa galit at sa mainit na pagkayamot na kung saan galit si Yahweh laban sa inyo
para wasakin kayo. Pero nakinig din si Yahweh sa akin ng oras na iyon. 20 Galit
na galit si Yahweh kay Aaron para patayin siya; nanalangin din ako para kay Aaron
ng oras na iyon. 21 Kinuha ko ang inyong kasalanan, ang guya na ginawa ninyo, at
sinunog ito, hinampas ito, at dinurog ito nang napakaliit, hanggang sa naging pino ito
tulad ng alikabok. Tinapon ko ang alikabok nito sa tubig na dumadaloy pababa mula
sa bundok. 22 Sa Tabera, sa Massa, at sa Kibrot Hataava, ginalit ninyo si Yahweh
ng matindi. 23 Nang ipinadala kayo ni Yahweh mula sa Kades Barnea at sinabing,
'Humayo at angkinin ang lupain na ibinigay ko sa inyo,' pagkatapos naghimagsik
kayo laban sa utos ni Yahweh na inyong Diyos, at hindi kayo naniwala o nakinig sa
kaniyang boses. 24 Naging suwail kayo laban kay Yahweh mula sa araw na nakilala ko
kayo. 25 Kaya nagpatirapa ako sa harapan ni Yahweh ng apatnapung wawasakin niya
kayo. 26 Nagdasal ako kay Yahweh at sinabing, 'O Panginoong Yahweh, huwag mong
wasakin ang iyong mga tao o ang iyong pamana na iyong iniligtas sa pamamagitan ng
iyong kadakilaan, na dinala mo palabas ng Ehipto gamit ang isang makapangyarihang
kamay. 27 Isipin ang inyong mga lingkod, na sina Abraham, Isaac, at Jacob; huwag
tumingin sa katigasan ng ulo mga taong ito, ni sa kanilang kasamaan, ni sa kanilang
kasalanan, 28 para ang lupain mula sa kung saan mo kami dinala ay dapat sabihing,
“Dahil hindi sila dadalhin ni Yahweh sa lupang ipinangako niya sa kanila, at dahil
kinasuklaman niya sila, dinala niya sila palabas para patayin sila sa ilang.” 29 Gayun
pa man sila ay iyong mga tao at iyong pamana, na dinala mo palabas sa pamamagitan
ng iyong dakilang lakas at sa pamamagitan ng pagpapakita ng iyong kapangyarihan.'

10

1 Nang panahong iyon sinabi ni Yahweh sa akin, 'Umukit ka ng dalawang tipak
na bato katulad ng una, at umakyat ka sa akin sa bundok, at gumawa ka ng isang
kaban na kahoy. 2 Isusulat ko sa mga tipak na bato ang mga salita na nasa unang
mga tipak, na iyong binasag at ilalagay mo sila kahoy na baul.' 3 Kaya gumawa ako
ng baul sa kahoy ng akasya, at umukit ako ng dalawang tipak na bato katulad ng
nauna, at umakyat ako sa bundok, dala ang dalawang tipak na bato sa aking kamay.
4 Isinulat niya sa mga tipak na bato, tulad sa unang nakasulat, ang Sampung Utos na
sinabi ni Yahweh sa iyo sa bundok mula sa gitna ng apoy sa araw ng pagpupulong;

pagkatapos ibinigay sila ni Yahweh sa akin. 5 Bumalik ako at bumaba mula sa
bundok, at inilagay ang mga tipak na bato sa baul na ginawa ko; naroon sila, gaya
ng inutos ni Yahweh sa akin." 6 (Naglakbay ang mga tao sa Israel mula Beerot
Bene Jaakan patungong Mosera. Doon namatay si Aaron, at doon siya inilibing;
si Eleazar na kaniyang anak na lalaki, ay naglingkod sa tanggapan ng pari kapalit
niya. 7 Mula doon naglakbay sila patungong Gudgoda, at mula Gudgoda patungong
Jotbata, isang lupain ng mga batis ng tubig. 8 Nang panahong iyon pinili ni Yahweh
ang lipi ni Levi para dalhin ang kasunduan ni Yahweh, para tumayo sa harapan ni
Yahweh para maglingkod sa kaniya, at pagpalain ang mga tao sa kaniyang pangalan,
sa araw na iyon 9 Kaya walang bahagi si Levi ni pamanang lupain kasama ang
kaniyang mga kapatid na lalaki; si Yahweh ang kaniyang pamana, gaya ng sinabi
sa kaniya ni Yahweh na inyong Diyos.) 10 Nanatili ako sa bundok gaya ng unang
pagkakataon, apatnapung araw at apatnapung gabi. Nakinig si Yahweh sa akin sa
panahon ding iyon; hindi ninais ni Yahweh na wasakin kayo. 11 Sinabi ni Yahweh
sa akin, 'Bumangon ka, mauna kang umalis sa mga tao para pangunahan sila sa
kanilang paglalakbay; papasok sila at angkinin ang lupaing ipinangako ko sa kanilang
mga ninuno na ibibigay sa kanila.' 12 Ngayon, Israel, ano ang kailangan ni Yahweh
na inyong Diyos, maliban sa matakot kay Yahweh na inyong Diyos, para lumakad
sa lahat ng kaniyang kaparaanan, para ibigin siya, at para sambahin si Yahweh na
inyong Diyos ng buong puso at buong kaluluwa, 13 para sundin ang mga utos ni
Yahweh, at ang kaniyang mga batas, na inuutos ko sa inyo ngayon para sa inyong
kabutihan? 14 Tingnan ninyo, pag-aari ni Yahweh na inyong Diyos ang langit ng
kalangitan, ang sanlibutan, kasama ang lahat na nasa kanila. 15 Si Yahweh lamang
ang nasiyahan sa inyong mga ama para ibigin sila, at pinili niya kayo, na kanilang
mga kaapu-apuhan, na kasunod nila, kaysas sa sa ibang mga tao, gaya ng ginagawa
niya ngayon. 16 Kaya nga tuliin ang masamang balat ng inyong puso at huwag maging
suwail. 17 Dahil si Yahweh na inyong Diyos, siya ay Diyos ng mga diyos at Panginoon
ng mga panginoon, ang dakilang Diyos, ang tanging makapangyarihan at ang tanging
kinatatakutan, na siyang walang itinatanging sinuman at hindi tumatanggap ng mga
suhol. 18 Nagpapatupad siya ng katarungan para sa ulila at balo, at ipinapakita niya
ang pagmamahal para sa mga dayuhan sa pamamagitan ng pagbibigay sa kanila
ng pagkain at kasuotan. 19 Kaya mahalin ang dayuhan; dahil naging dayuhan kayo
sa lupain ng Ehipto. 20 Katatakutan ninyo si Yahweh na inyong Diyos; siya ang
inyong sasambahin. Kailangan ninyong kumapit sa kaniya, at mangangako kayo sa
pamamagitan ng kaniyang pangalan. 21 Siya ang inyong papuri, at siya ay inyong
Diyos, na siyang gumawa para sa inyo ng makapangyarihan at nakakatakot na mga
bagay na ito, na nakita ng inyong mga mata. 22 Bumaba ang inyong mga ama sa
Ehipto bilang pitumpung tao; ngayon ginawa kayo ni Yahweh na inyong Diyos na
kasindami ng mga bituin sa kalangitan.

11

1 Sa gayon ay iibigin ninyo si Yahweh na inyong Diyos at palaging susundin ang
kaniyang mga tagubilin, kaniyang mga batas, kaniyang mga panuntunan at kaniyang
mga utos. 2 Pansinin na hindi ako nakikipag-usap sa inyong mga anak, na hindi
nakaalam o nakakita sa mga parusa ni Yahweh na inyong Diyos, kaniyang kadakilaan,
kaniyang malakas na kamay, ang pagpapakita ng kaniyang kapangyarihan, 3 ang mga
tanda at mga gawa na ginawa niya sa gitna ng Ehipto, kay Paraon, hari ng Ehipto, at
sa lahat ng lupain niya. 4 Ni nakita nila kung ano ang ginawa niya sa hukbo ng Ehipto,
sa kanilang mga kabayo, o sa kanilang mga karrwaheng pandigma; kung paano niya
ginawa na ang tubig sa Dagat na Pula ay tabunan sila habang hinahabol nila kayo,

at kung paano sila sinira ni Yahweh hanggang ngayon; 5 o kung ano ang ginawa niya
para sa inyo sa ilang hanggang sa makarating kayo sa lugar na ito. 6 Hindi nila nakita
ang ginawa ni Yahweh kina Datan at Abiram, mga anak na lalaki ni Eliab na anak
na lalaki ni Ruben; kung paano bumuka ang bibig ng mundo at nilulon sila, ang
sambahayan, ang mga tolda, at bawat nabubuhay na bagay na nakasunod sa kanila,
sa gitna ng buong Israel. 7 Pero nakita ng inyong mga mata ang lahat ng mga dakilang
gawa ni Yahweh na ginawa niya. 8 Kaya nga sundin ninyong lahat ang mga utos na
pinapagawa ko sa inyo ngayon, para maging malakas kayo, at pumasok at angkinin
ang lupain, kung saan kayo papunta para angkinin iyon; 9 at mapapahaba ninyo ang
mga araw ninyo sa lupaing pinangako ni Yahweh sa inyong mga ama na ibigay sa
kanila at sa kanilang mga kaapu-apuhan, isang lupaing dinadaluyan ng gatas at pulot.
10 Para ang lupain, kung saan kayo papasok para inyong angkinin, ay hindi tulad ng
lupain ng Ehipto, kung saan kayo nanggaling, kung saan nagtanim kayo ng buto at
diniligan iyon gamit ang inyong paa, tulad ng hardin ng mga damong-gamot; 11 pero
ang lupain, kung saan kayo patungo para angkinin iyon, ay isang lupain ng mga
burol at mga lambak, at umiinom ng tubig ng ulan ng kalangitan, 12 isang lupaing
inaalagaan ni Yahweh; ang mga mata ni Yahweh ay palaging naroon, mula sa simula
hanggang sa katapusan ng taon. 13 Mangyayari ito, kung masigasig kayong makikinig
sa aking mga utos na sinasabi ko sa inyo ngayon para mahalin si Yahweh na inyong
Diyos, at paglingkuran siya ng inyong buong puso at ng inyong buong kaluluwa, 14 na
ibibigay ko ang ulan ng inyong lupain sa kapanahunan nito, ang paunang ulan at ang
panghuling ulan, para matipon ninyo ang inyong mga butil, ang inyong bagong alak,
at inyong langis. 15 Magbibigay ako ng damo sa inyong mga bukid para sa inyong
mga baka, at kakain kayo at mabubusog. 16 Bigyang pansin ang inyong mga sarili,
para hindi malinlang ang inyong puso, at kayo'y lumihis at sumamba sa ibang mga
diyus-diyosan, at yumukod sa kanila; 17 para ang galit ni Yahweh ay hindi mag-alab
laban sa inyo, at para hindi niya isara ang kalangitan, para hindi magkaroon ng
ulan, at ang lupa ay hindi magbigay ng kaniyang bunga, at para hindi kayo madaling
mamatay mula sa masaganang lupaing ibinibigay sa inyo ni Yahweh. 18 Kaya nga
ilagay ang mga salita kong ito sa inyong puso at kaluluwa; itali ang mga ito bilang
isang tanda sa inyong kamay, at hayaan ang mga ito na maging gasa sa pagitan ng
inyong mga mata. 19 Ituturo ninyo ang mga ito sa inyong mga anak at pag-usapan
ang tungkol sa mga ito kapag nakaupo kayo sa bahay ninyo, kapag naglalakad kayo
sa daan, kapag humihiga at bumabangon kayo. 20 Isusulat ninyo ang mga ito sa mga
haligi ng pinto ng inyong bahay at sa mga tarangkahan ng inyong lungsod, 21 para
dumami ang inyong mga araw, at ang mga araw ng inyong mga anak, sa lupaing
ipinangako ni Yahweh sa inyong mga ama na ibibigay niya sa kanila, na maging tulad
ang dami ng araw na gaya ng kalangitan ay mataas sa ibabaw ng mundo. 22 Dahil
kung masigasig ninyong susundin ang lahat ng mga utos na ito na sinasabi ko sa inyo,
para gawin ang mga iyon, ibigin si Yahweh na inyong Diyos, lumakad sa lahat ng
kaniyang mga kaparaanan, at kumapit sa kaniya, 23 at itataboy ni Yahweh ang lahat
ng mga bansang ito mula sa harapan ninyo, at aagawan ninyo ang mga bansang higit
na malaki at higit na malakas kaysa sa inyong sarili. 24 Bawat lugar na lalakaran ng
inyong mga talampakan ay mapapasa inyo; mula sa ilang hanggang sa Lebanon, mula
sa ilog, ang Ilog Eufrates, hanggang sa kanlurang dagat ay magiging hangganan ninyo.
25 Walang sinumang tao ang makakatayo sa harapan ninyo; maglalagay si Yahweh na
inyong Diyos ng takot at ng kilabot sa lahat ng mga lupaing lalakaran ninyo, tulad
ng sinabi niya sa inyo. 26 Masdan, itinakda ko sa inyo ngayon ang isang pagpapala
at isang sumpa; 27 ang pagpapala, kung makikininig kayo sa mga utos ni Yahweh
na inyong Diyos na sinasabi ko sa inyo ngayon; 28 at ang sumpa, kung hindi kayo

makikinig sa mga utos ni Yahweh na inyong Diyos, pero lumihis palayo mula sa daan
na sinasabi ko sa inyo ngayon, para sumunod sa ibang mga diyus-diyosan na hindi
ninyo nakilala. [29] Mangyayari ito, kapag si Yahweh na inyong Diyos ay dinala kayo
sa lupain kung saan kayo papunta para angkinin, na itatakda ninyo ang pagpapala
sa Bundok Gerizim, at ang sumpa sa Bundok Ebal. [30] Hindi ba ang mga iyon ay nasa
kabila ng Jordan, sa kanluran ng kanluraning daan, sa lupain ng mga Cananeo na
nakatira sa Araba, sa itaas salungat sa Gilgal, sa tabi ng mga kakahuyan ng More?
[31] Dahil tatawid kayo sa Jordan para makapasok at angkinin ang lupaing ibinibigay
sa inyo ni Yahweh na inyong Diyos, at aangkinin ninyo iyon at maninirahan doon.
[32] Susundin ninyo ang lahat ng mga batas at mga panuntunang itinakda ko sa inyo
ngayon.

12

[1] Ito ang mga batas at ang mga panuntunan na pananatilihin ninyo sa lupain na si
Yahweh, ang Diyos ng inyong mga ama, ang nagbigay sa inyo para inyong angkinin
sa lahat ng araw na kayo ay nabubuhay sa mundo. [2] Tiyak na wawasakin ninyo ang
lahat ng mga lugar kung saan ang mga bansa na inyong tatanggalan ng karapatan
na sumamba sa kanilang mga diyus-diyosan, sa matataas na mga bundok, sa mga
burol, at sa ilalim ng bawat luntiang puno; [3] at sisirain ninyo ang kanilang mga altar,
pagpipira-pirasuhin ninyo ang kanilang banal na mga batong haligi, at susunugin
ang kanilang mga posteng Asera; puputulin ninyo ang inukit na mga larawan ng
kanilang mga diyus-diyosan at sisirain ang kanilang pangalan mula sa lugar na iyon.
[4] Hindi ninyo sasambahin si Yahweh na inyong Diyos tulad niyan. [5] Pero sa lugar na
pipiliin ni Yahweh na inyong Diyos mula sa lahat ng inyong mga lipi para ilagay ang
kaniyang pangalan, na magiging lugar kung saan siya titira, at doon kayo pupunta.
[6] Dadalhin ninyo roon ang inyong mga handog na susunugin, ang inyong mga alay,
ang inyong mga ikapu, at ang mga handog na inihandog ng inyong kamay, ang inyong
mga handog para sa mga panata, ang inyong kusang loob na mga handog, at ang
panganay ng inyong mga hayop at mga kawan. [7] Kakainin ninyo roon sa harapan
ni Yahweh na inyong Diyos at magsasaya tungkol sa lahat ng mga bagay na inyong
ginagawa, kayo at ang inyong mga sambahayan, kung saan kayo ay pinagpala ni
Yahweh na inyong Diyos. [8] Hindi ninyo gagawin ang lahat ng mga bagay na ginagawa
natin dito ngayon; gumawa ngayon ang bawat isa ng anumang bagay na tama sa
kanilang sariling mga mata; [9] dahil hindi pa kayo nakarating sa kapahingahan, sa mga
mamanahin na ibibigay ni Yahweh na inyong Diyos sa inyo. [10] Pero kapag tatawid na
kayo sa Jordan at maninirahan sa lupain na idinulot ni Yahweh na inyong Diyos na
inyong mamanahin, at kapag binibigyan niya kayo ng kapahingahan mula sa lahat
ng inyong mga kaaway na nakapalibot, nang sa gayon manirahan kayo ng ligtas,
[11] pagkatapos mangyayari ito sa lugar kung saan piliin ni Yahweh na inyong Diyos
doon na manirahan ang kaniyang pangalan, doon dalhin ninyo ang lahat ng iniutos
ko sainyo: ang inyong mga sinunog na handog, ang inyong mga alay, ang inyong
mga ikapu, at ang mga handog na inihandog ng inyong kamay, at lahat ng inyong
piling handog para sa mga panata na inyong ipapangako kay Yahweh. [12] Magsasaya
kayo sa harapan ni Yahweh na inyong Diyos—kayo, ang inyong mga anak na lalaki,
ang inyong mga anak na babae, ang inyong mga lingkod na lalaki at ang inyong
mga lingkod na babae at ang mga Levita na nasa loob ng inyong tarangkahan, dahil
wala siyang bahagi o pamana sa inyo. [13] Bigyang pansin ang inyong sarili na hindi
kayo magsusunog ng handog sa bawat lugar na inyong makikita; [14] pero ito ay sa
lugar na pipiliin ni Yahweh na mula sa isa sa inyong mga lipi na ang inyong mga
handog ay susunugin, at gagawin ninyo doon ang lahat ng bagay na sinabi ko sa

inyo. [15] Gayon pa man, maaari kayong pumatay at kumain ng mga hayop na nasa
loob ng lahat ng inyong mga tarangkahan, gaya ng nais ninyo, pagtanggap sa mga
pagpapala ni Yahweh na inyong Diyos para sa lahat nang ibinigay niya sa inyo; ang
marurumi at ang malilinis na mga tao ay parehong makakakain nitong mga hayop
tulad ng gasela at usa. [16] Pero hindi ninyo kakainin ang dugo, ibubuhos ninyo ito
sa lupa na parang tubig. [17] Hindi kayo maaaring kumain sa loob ng inyong mga
tarangkahan mula sa ikapu ng inyong butil, ang inyong bagong alak, inyong langis, o
ang panganay ng inyong hayop o kawan; at hindi kayo maaaring kumain ng anuman
sa laman na inyong inialay kasama ng anumang mga panata na inyong ginawa, ni
hindi ang inyong kusang-loob na mga handog, o ang mga handog na inihandog ng
inyong kamay. [18] Sa halip, kakainin ninyo ang mga ito sa harapan ni Yahweh na
inyong Diyos sa lugar na pipiliin ni Yahweh na inyong Diyos—kayo, ang inyong anak
na lalaki, anak na babae, ang mga lingkod na lalaki, mga lingkod na babae, at ang mga
Levita na nasa loob ng inyong tarangkahan; magsasaya kayo sa harapan ni Yahweh
na inyong Diyos tungkol sa lahat ng bagay kung saan inilagay ninyo ang inyong
kamay. [19] Bigyang pansin ang inyong sarili na hindi ninyo pababayaan ang mga
Levita hangga't naninirahan kayo sa inyong lupain. [20] Kapag pinalawak ni Yahweh
na inyong Diyos ang inyong mga hangganan, tulad ng ipinangako niya sa inyo, at
sinabi ninyo, 'Kakain ako ng laman,' dahil sa inyong pagnanais na kumain ng laman,
maaari kayong kumain ng laman, gaya ng inyong pagnanais. [21] Kung masyadong
malayo mula sa inyo ang lugar na pipiliin ni Yahweh na inyong Diyos na lagyan ng
kaniyang pangalan, sa gayon papatay kayo ng ilan sa inyong mga hayop o inyong mga
kawan na ibinigay ni Yahweh sa inyo, katulad ng sinabi ko sa inyo; maaari kayong
kumain sa loob ng inyong mga tarangkahan, ayon sa inyong pagnanais. [22] Tulad
ng ang gasela at ang usa ay kinakain, kakain din kayo nito; maaaring kumain nito
ang magkatulad na marurumi at malilinis na mga tao. [23] Tiyakin lamang na huwag
ninyong kakainin ang dugo, dahil ang dugo ay ang buhay; hindi ninyo kakainin ang
buhay kasama ang laman. [24] Hindi ninyo ito kakainin; ibubuhos ninyo ito sa lupa na
parang tubig. [25] Hindi ninyo ito kakainin, para lahat ay maging mabuti sa inyo, at
ng inyong mga anak na susunod sa inyo, kapag ginawa ninyo kung ano ang tama sa
mga mata ni Yahweh. [26] Pero ang mga bagay na nabibilang kay Yahweh na mayroon
kayo at ang mga handog para sa inyong mga panata—kukunin ninyo ang mga ito at
pupunta sa lugar na pipiliin ni Yahweh. [27] Ihahain ninyo ang inyong mga sinunog
na handog, ang laman at ang dugo, sa altar ni Yahweh na inyong Diyos; ang dugo
ng inyong mga alay ay ibubuhos sa altar ni Yahweh na inyong Diyos, at kakainin
ninyo ang laman. [28] Magmasid at makinig sa lahat ng mga salitang ito na sinasabi
ko sa inyo, na maaaring makabuti ito sa inyo at sa inyong mga anak na susunod sa
inyo magpakailanman, kapag ginawa ninyo kung ano ang mabuti at tama sa mga
mata ni Yahweh na inyong Diyos. [29] Kapag winasak ni Yahweh ang mga bansa mula
sa harapan ninyo, kapag pumasok kayo para alisan sila ng karapatan, at mapaalis
ninyo sila, at maninirahan sa kanilang lupain, [30] bigyan pansin ang inyong sarili
na hindi kayo mabibitag sa pagsunod sa kanila, pagkatapos silang mawasak mula
sa harapan ninyo—mabitag sa pagsisiyasat sa kanilang mga diyos, sa pagtatanong,
'Paano sumasamba ang mga bansang ito sa kanilang mga diyus-diyosan? Ganoon din
ang gagawin ko.' [31] Hindi ninyo iyan gagawin sa paggalang kay Yahweh na inyong
Diyos, dahil ang lahat ng bagay na kasuklam-suklam kay Yahweh, ang mga bagay na
kinasusuklaman niya—ginawa nila ang mga ito sa kanilang diyus-diyosan; sinunog
nila kahit pa ang kanilang mga anak na lalaki at kanilang mga anak na babae sa apoy
para sa kanilang mga diyus-diyosan. [32] Anuman ang sinabi ko sa inyo ay sundin ito.
Huwag itong dagdagan o bawasan.

13

[1] Kung may lilitaw sa inyo na isang propeta o isang nagbibigay kahulugan sa
mga panaginip, at kung siya ay magbibigay sa inyo ng isang palatandaan o isang
himala, [2] at kung darating ang tanda o ang himala, kung saan siya ay nagsalita sa
inyo at sinabing, 'Sumunod tayo sa ibang mga diyus-diyosan, na hindi ninyo kilala,
at sambahin natin sila,' [3] huwag makinig sa mga salita ng propetang iyon, o ng
mga nagbibigay kahulugan sa mga panaginip; dahil sinusubukan kayo ni Yahweh
na inyong Diyos para malaman kung mahal ninyo si Yahweh na inyong Diyos ng
inyong buong puso at buong kaluluwa. [4] Maglalakad kayo kasunod ni Yahweh na
inyong Diyos, parangalan siya, susundin ang kaniyang mga kautusan, at sumunod sa
kaniyang boses, at sambahin ninyo siya at kumapit sa kaniya. [5] Ilalagay sa kamatayan
ang propeta o nagbibigay kahulugan sa mga panaginip na iyon, dahil nagsasalita
siya ng paghihimagsik laban kay Yahweh na inyong Diyos, ang siyang nagdala sa
inyo palabas sa lupain ng Ehipto, at ang siyang tumubos sa inyo palabas sa bahay ng
pagkaalipin. Gusto kayong ilayo ng propetang iyon sa daan kung saan kayo inutusang
lumakad ni Yahweh na inyong Diyos. Kaya alisin ninyo ang kasamaan mula sa inyo.
[6] Ipagpalagay na ang inyong kapatid na lalaki, na anak na lalaki ng inyong ina, o ang
inyong anak na lalaki o inyong anak na babae, o ang asawa ng inyong sinapupunan,
o ang inyong kaibigan na sa inyo ay parang sarili ninyong kaluluwa, na palihim na
umaakit sa inyo at sinasabing, 'Tayo'y pumunta at sumamba sa ibang mga diyus-
diyosan na hindi ninyo kilala, maging kayo o ng inyong mga ninuno— [7] alinman sa
mga diyus-diyosan ng mga tao na nakapalibot sa inyo, malapit sa inyo, o malayo mula
sa inyo, mula sa isang dulo ng mundo hanggang sa ibang dulo ng mundo.' [8] Huwag
sumang-ayon o makinig sa kaniya. Ni dapat siyang kaawaan ng inyong mata, ni
papatawarin o itago siya. [9] Sa halip, siguraduhin ninyong papatayin siya; ang inyong
kamay ang mauun para patayin siya, at pagkatapos ang kamay na ng lahat ng mga tao.
[10] Babatuhin ninyo siya hanggang sa kamatayan sa pamamagitan ng mga bato, dahil
sinubukan niyang hilain kayo palayo mula kay Yahweh na inyong Diyos, na nagdala
sa inyo palabas sa lupain ng Ehipto, palabas sa bahay ng pagkaalipin. [11] Makikinig
at matatakot ang buong Israel, at hindi magpapatuloy sa paggawa ng ganitong uri
ng kasamaan sa inyo. [12] Kung marinig ninyo sa sinuman na nagsasabi tungkol
sa isa sa inyong mga lungsod na binigay ni Yahweh na inyong Diyos sa inyo para
tirahan: [13] Ang ilan sa masamang mga kasamahan ay umalis mula sa inyo at lumayo
ang naninirahan sa kanilang lungsod at sinabing, 'Tayo na at sumamba sa ibang
mga diyus-diyosan na hindi ninyo kilala.' [14] Pagkatapos suriin ninyo ang katibayan,
gumawa ng pagsasaliksik, at siyasatin ito ng mabuti. Kung ito ay totoo at tiyak na
isang kasuklam-suklam na bagay na nagawa sa inyo— [15] pagkatapos siguraduhing
lumusob sa mga naninirahan sa lungsod sa pamamagitan ng talim ng tabak, ganap
itong wasakin at ang lahat ng mga tao na narito, kasama ng alagang hayop, sa
pamamagitan ng talim ng tabak. [16] pagsama-samahin ninyo ang lahat ng natirang
mapapakinabangan pa mula rito sa gitna ng daan, at sunugin ang lungsod, gayon din
ang lahat ng natirang mapapakinabangan rito— para kay Yahweh na inyong Diyos.
Magiging isang bunton ng mga pagkasira magpakailanman ang lungsod; hindi na ito
dapat pang maitayong muli. [17] Wala ni isa sa mga bagay na iyon na inihiwalay para
wasakin ang dapat manatili sa inyong kamay. Ito ang dapat na kalagayan, nang sa
gayon tatalikod si Yahweh mula sa kabagsikan ng kaniyang galit, pakitaan kayo ng
awa, may kahabagan sa inyo, at paparamihin ang inyong mga bilang, na ayon sa
kaniyang isinumpa sa inyong mga ama. [18] Gagawin niya ito dahil nakikinig kayo sa
boses ni Yahweh na inyong Diyos, para sundin ang lahat ng kaniyang mga kautusan
na sinabi ko sa inyo ngayon, para gawin iyon na siyang tama sa mga mata ni Yahweh

na inyong Diyos.

14

1 Kayo ang mga tao ni Yahweh na inyong Diyos. Huwag ninyong putulan ang inyong
mga sarili, ni ahitan ang anumang bahagi ng inyong mukha para sa patay. 2 Dahil
kayo ang isang bansa na inilaan para kay Yahweh na inyong Diyos, at pinili kayo
ni Yahweh na maging mga tao para sa kaniyang sariling pag-aari, higit pa sa lahat
ng mga tao na nasa ibabaw ng mundo. 3 Hindi ninyo dapat kainin ang anumang
kasuklam-suklam na bagay. 4 Ito ang mga hayop na maaari ninyong kainin: ang
lalaking baka, ang tupa, at ang kambing, 5 ang usa, ang gasel, ang usang lalaki, ang
mabangis na kambing, at aybeks, at ang antilope, at ang tupang bundok. 6 Maaari
ninyong kainin ang anumang mga hayop na nakabahagi ang kuko, iyon ay, yung
ang kuko na nahahati sa dalawa, at ngumunguya ng nginuyang pagkain ng hayop.
7 Gayon pa man, may ilang mga hayop na hindi ninyo dapat kainin na ngumunguya
ng nginuyang pagkain ng hayop o yaong mayroong kukong nahahati sa dalawa: ang
kamelyo, ang kuneho, at ang kuneho sa batuhan; dahil ang mga ito ay ngumunguya
ng nginuyang pagkain ng hayop pero hindi hiwalay ang kuko, marumi sila para sa
inyo. 8 Marumi rin para sa inyo ang baboy dahil siya ay hiwalay ang kuko pero hindi
ngumunguya ng nginuyang pagkain ng hayop; marumi siya para sa inyo. Huwag
kainin ang karne ng baboy, at huwag hawakan ang kanilang mga bangkay. 9 Maaari
ninyong kainin ang mga bagay na ito na nasa tubig: kahit anong may mga palikpik at
mga kaliskis; 10 pero hindi dapat ninyong kainin ang mga walang palikpik at kaliskis;
marumi sila para sa inyo. 11 Makakain ninyo ang lahat ng malilinis na mga ibon.
12 Pero ito ang mga ibon na hindi dapat ninyo kainin: ang agila, ang buwitre, ang
ospri, 13 ang pulang halkon at itim na halkon, anumang uri ng palkon, 14 anumang
uri ng uwak, 15 at ang ostrits, at ang gabing lawin, ang tagak, anumang uri ng lawin,
16 ang munting kuwago, ang malaking kuwago, ang puting kuwago, 17 ang pelikano,
ang buwitreng carrion, ang maninisid-isda, 18 at ang tagak, anumang uri ng kanduro,
ang hoopoe, at ang paniki. 19 Lahat ng may pakpak, kumukuyog na mga bagay ay
marumi para sa inyo; hindi dapat sila kainin. 20 Maaari ninyong kainin ang lahat
ng mga malinis na bagay na lumilipad. 21 Hindi ninyo dapat kainin ang anumang
hayop na kusang namatay; maaari ninyo itong ibigay sa dayuhan na nasa inyong
mga tarangkahan, na maaari niyang kainin ito; o maaari ninyo itong ipagbili sa
isang dayuhan. Sapagka't kayo ay isang bansa na inilaan para kay Yahweh na inyong
Diyos. Dapat huwag ninyong pakuluan ang isang batang kambing sa gatas ng ina nito.
22 Dapat ninyong tiyakin ang ikapu sa lahat ng bunga ng inyong pinunla, na kung saan
lalabas mula sa bukid taon taon. 23 Dapat kayong kumain sa harapan ni Yahweh na
inyong Diyos, sa lugar na kaniyang pipiliin na kaniyang maging santuwaryo, ang
ikapu ng inyong butil, ng inyong bagong alak, at ng inyong langis, at ang unang
anak ng inyong mga hayop at inyong kawan; nang matutunan ninyong palaging
parangalan si Yahweh na inyong Diyos. 24 Kung ang paglalakbay ay napakahaba
para sa inyo na hindi na ninyo makayanan na dalhin ito, dahil ang lugar na pipiliin
ni Yahweh na inyong Diyos na kaniyang santuwaryo ay napakalayo mula sa inyo,
pagkatapos, kapag pagpapalain na kayo ni Yahweh na inyong Diyos, 25 ipagpapalit
ninyo ang alay sa pera, itatali ang pera sa inyong kamay, at pumunta sa lugar na
pipiliin ni Yahweh na inyong Diyos. 26 Doon gagastusin ninyo ang pera para sa
anumang ninais ninyo: para sa mga baka, o para sa tupa, o para sa alak, o para
sa matapang na inumin, o para sa anumang nais ninyo; kakain ka doon sa harap ni
Yahweh na inyong Diyos, at magsasaya kayo, kayo at ang inyong sambahayan. 27 Ang
Levita na nasa loob ng inyong mga tarangkahan— huwag siyang kalimutan, dahil

wala silang bahagi ni pamana na nasa inyo. 28 Sa katapusan ng bawat tatlong taon
ay ibibigay ninyo ang lahat na ikapu ng inyong bunga sa parehong taon, at iimbakin
ninyo ito sa loob ng inyong mga tarangkahan; 29 at ang Levita, dahil wala silang
bahagi ni pamana na nasa inyo, at ang dayuhan, at ang ulila, at ang balo na nasa
loob ng inyong mga tarangkahan, pupunta at kakain at mabusog. Gawin ito para
pagpapalain kayo ni Yahweh na inyong Diyos sa lahat ng gawain ng inyong kamay
na inyong gagawin.

15

1 Sa katapusan ng bawat pitong taon, dapat ninyong kanselahin ang mga utang. 2 Ito
ang paraan ng pagpapalaya: ang lahat ng nagpapautang ay kanselahin ang alinmang
pinautang sa kaniyang kapitbahay o kaniyang kapatid; hindi na niya ito hihigin dahil
ang pagkakansela ni Yahweh ng mga utang ay nahayag na. 3 Maaari ninyong hingin
ito mula sa isang dayuhan; pero anuman ang nasa inyong kapatid na inyong pag-
aari ay dapat ng bitawan ng inyong kamay. 4 Ganoon pa man, wala dapat sa inyo ang
mahirap (sapagkat tiyak na pagpapalain kayo ni Yahweh sa lupain na ibibigay niya sa
inyo bilang isang pamana para angkinin), 5 kung masigasig lamang kayong makinig
sa boses ni Yahweh na inyong Diyos, para sundin ang lahat ng mga kautusan na ito
na aking sinasabi sa inyo sa araw na ito. 6 Pagpapalain kayo ni Yahweh na inyong
Diyos, ayon sa ipinangako niya sa inyo; magpapautang kayo sa maraming mga bansa,
pero hindi kayo hihiram; mamumuno kayo sa maraming mga bansa, pero hindi nila
kayo pamumunuan. 7 Kung may isang taong mahirap sa inyo, isa sa inyong mga
kapatid, saanman sa loob ng inyong mga tarangkahan sa lupain na ibinibigay sa inyo
ni Yahweh na inyong Diyos, hindi dapat ninyo patigasin ang inyong mga puso ni isara
ang inyong kamay mula sa inyong mahirap na kapatid; 8 pero dapat ninyong tiyakin
na bukas ang inyong kamay sa kaniya at tiyaking pautangin siya ng sapat para sa
kaniyang kailangan. 9 Mag-ingat kayo sa pagkakaroon ng isang masamang pag-iisip
sa inyong puso, sa pagsasabing, 'Ang ikapitong taon, ang taon ng pagpapalaya, ay
malapit na,' para hindi kayo maging maramot patungkol sa mahirap ninyong kapatid
at walang maibigay sa kaniya; baka siya ay umiyak kay Yahweh tungkol sa inyo, at
maging kasalanan ito para sa inyo. 10 Dapat ninyong tiyaking magbigay sa kaniya, at
hindi dapat magdamdam ang inyong puso kapag magbibigay sa kaniya, dahil ang
kapalit nito ay pagpapalain kayo ni Yahweh na inyong Diyos sa lahat ng inyong
mga gawain at sa lahat ng paglalagyan ng inyong kamay. 11 Dahil hindi kailanman
mawawala ang mahihirap sa lupain; kaya sinasabi ko ito sa inyo, 'Dapat ninyong
tiyaking bukas ang inyong kamay sa inyong kapatid, sa mga nangangailangan sa inyo,
at sa mga mahihirap sa inyong lupain.' 12 Kung ang inyong kapatid, ay isang Hebreong
lalaki, o isang Hebreong babae, ay binenta sa inyo at pinaglingkuran kayo nang anim
na taon, kung gayon sa ikapitong taon dapat ninyo siyang palayain. 13 Kapag hinayaan
ninyo siyang makalaya, huwag ninyo dapat siyang hayaan na makaalis na walang
dala. 14 Dapat magbigay kayo ng masagana sa kaniya mula sa inyong kawan, mula
sa inyong giikan ng palapag, at mula sa inyong pigaan ng ubas. Dahil pinagpala kayo
ni Yahweh na inyong Diyos, dapat kayong magbigay sa kaniya. 15 Dapat ninyong
alalahanin na kayo ay mga alipin sa lupain ng Ehipto, at si Yahweh na inyong Diyos
ang tumubos sa inyo; kaya sinasabi ko sa inyo ngayon na gawin ito. 16 Mangyayari
ito kung sinabi niya sa inyo, 'hindi ako lalayo sa inyo; dahil minamahal niya kayo at
ang inyong tahanan, at dahil siya ay nasa mabuting kalagayan kasama ninyo, 17 kung
gayon dapat kayong kumuha ng isang pambutas at itusok ito sa kaniyang tainga sa
isang pintuan, at siya ay magiging lingkod ninyo habang buhay. At gagawin rin ninyo
ito sa inyong aliping babae. 18 Hindi dapat maging mahirap para sa inyo na siya ay

palayain mula sa inyo, dahil pinagsilbihan niya kayo ng anim na taon at binigyan
ng dobleng halaga ang inupahang tao. Pagpapalain kayo ni Yahweh na inyong Diyos
sa lahat ng inyong mga gagawin. [19] Dapat ninyong ihandog kay Yahweh na inyong
Diyos ang lahat ng mga panganay na lalaki sa inyong mga alagang hayop at sa inyong
kawan; hindi kayo magtatrabaho gamit ang inyong panganay na alagang hayop, ni
gupitan ang panganay sa inyong kawan. [20] Dapat ninyong kainin ang panganay
na lalaki sa harapan ni Yahweh na inyong Diyos taon-taon sa lugar na pipiliin ni
Yahweh, kayo at ng inyong sambahayan. [21] Kung ito ay may anumang kapintasan—
halimbawa, kung ito ay pilay o bulag, o mayroon kahit anong kapintasan—hindi
ninyo dapat ito ialay kay Yahweh na inyong Diyos. [22] Kakainin ninyo ito sa loob
ng inyong mga tarangkahan; dapat itong kainin ng taong marumi at malinis, tulad
ng pagkain ninyo sa isang gasel o isang usa. [23] Huwag ninyo kainin ang dugo nito;
kailangan ninyong ibuhos ang dugo nito sa lupa tulad ng tubig.

16

[1] Tandaan ang buwan ng Abib, at panatilihin ang Paskua para kay Yahweh na
inyong Diyos, sapagka't sa buwan ng Abib dinala kayo ni Yahweh na inyong Diyos
palabas ng Ehipto sa gabi. [2] Iaalay ninyo ang Paskua para kay Yahweh na inyong
Diyos gamit ang ilan sa mga kawan at mga alagang hayop sa lugar na pipiliin ni
Yahweh bilang kaniyang santuwaryo. [3] Kakain kayo ng tinapay na walang lebadura
kasama nito; pitong araw kakain kayo ng tinapay na walang lebadura kasama nito,
ang tinapay ng dalamhati; dahil mabilis kayong lumabas mula sa lupain ng Ehipto.
Gawin ninyo ito sa lahat ng araw ng inyong buhay para inyong maisip ang araw na
kayo ay nakalabas mula sa lupain ng Ehipto. [4] Dapat walang makitang lebadura
sa inyo sa bawat hangganan sa ikapitong araw; ni kahit anong karne na inyong
ialay sa gabi sa unang araw na manatili hanggang umaga. [5] Hindi ninyo maaaring
ialay ang Paskua sa loob ng alin man sa inyong mga tarangkahan ng inyong lungsod
na ibibigay ni Yahweh na inyong Diyos. [6] Sa halip, mag-alay sa lugar na pipiliin
ni Yahweh bilang kaniyang santuwaryo. Doon ninyo isasagawa ang pag-aalay ng
paskua sa gabi at sa paglubog ng araw, sa panahon ng taon na kayo ay nakalabas
ng Ehipto. [7] Dapat ninyo itong ihawin at kainin sa lugar na pipiliin ni Yahweh na
inyong Diyos; kinaumagahan kayo ay babalik at pupunta sa inyong mga tolda. [8] Sa
loob ng anim na araw kayo ay kakain ng tinapay na walang lebadura; sa ika pitong
araw magkaroon ng isang taimtim na pagtitipon para kay Yahweh na inyong Diyos;
sa araw na iyon hindi kayo dapat magtrabaho. [9] Bibilang kayo ng pitong linggo para
sa inyong sarili; dapat ninyong simulan ang pagbibilang ng pitong linggo sa oras na
inyong simulang ilagay ang karit sa nakatayong butil. [10] Dapat ninyong ipagdiwang
ang Pista ng mga Linggo para kay Yahweh na inyong Diyos kasama ang inyong ambag
para sa kusang-loob na handog mula sa iyong kamay na inyong ibibigay, ayon sa
pagpapala sa inyo ni Yahweh na inyong Diyos. [11] Kayo ay magsasaya sa harapan
ni Yahweh na inyong Diyos—kayo, inyong anak na lalaki, inyong anak na babae,
inyong lalaking tagapaglingkod, inyong babaing tagapaglingkod, ang Levita na nasa
loob ng mga tarangkahan ng inyong lungsod, at ang mga dayuhan, ang mga ulila, at
ang mga balo na nasasakupan ninyo, doon sa lugar na pipiliin ni Yahweh na inyong
Diyos para sa kaniyang santuwaryo. [12] Isaisip ninyo na kayo ay naging isang alipin
sa Ehipto; Dapat ninyong sundin at gawin ang mga batas na ito. [13] Dapat ninyong
ipagdiwang ang Pista ng mga Kanlungan ng pitong araw matapos ninyong malikom
ang ani mula sa inyong giikang palapag at mula sa pigaan ng ubas. [14] Kayo ay
magagalak sa panahon ng pista—kayo, inyong anak na lalaki, inyong anak na babae,
inyong lalaking tagapaglingkod, inyong babaing tagapaglingkod, ang Levita, ang mga

dayuhan, ang mga ulila at ang mga balo na nasa inyo, na nasa loob ng inyong mga
tarangkahan. [15] Sa loob ng pitong araw dapat ninyong sundin ang Pista para kay
Yahweh na inyong Diyos sa lugar na pipiliin ni Yahweh, dahil pagpapalain kayo ni
Yahweh na inyong Diyos sa lahat ng inyong ani at sa lahat ng gawain ng inyong mga
kamay, at dapat kayo ay lubusang masiyahan. [16] Tatlong beses sa isang taon, ang lahat
ng inyong kalalakihan ay dapat magpakita sa harapan ni Yahweh na inyong Diyos sa
lugar na kaniyang pipiliin: sa Pista ng Tinapay na walang Lebadura, sa Pista ng mga
Linggo, at sa Pista ng mga Kanlungan; at hindi sila makikita sa harapan ni Yahweh na
walang dala; [17] sa halip, ang bawat tao ay magbibigay ayon sa kaniyang kakayahan,
para malaman ninyo ang pagpapalang ibinigay sa inyo ni Yahweh na inyong Diyos.
[18] Dapat gumawa kayo ng mga hukom at mga opisiyal sa loob ng lahat ng inyong
mga tarangkahan ng lungsod na ibibigay sa inyo ni Yahweh na inyong Diyos; sila ay
kukunin mula sa bawat mga lipi ninyo, at dapat sila ay humatol sa mga tao ng may
matuwid na paghatol. [19] Hindi ninyo dapat pilitin ang katarungan; hindi dapat kayo
magpakita ng pagpanig ni kumuha ng suhol, dahil ang isang suhol ay bumubulag
sa mga mata ng matalino at sumisira sa mga salita ng matuwid. [20] Dapat ninyong
sundin ang katarungan, sa katarungan lamang, para kayo ay maaaring mamuhay
at manahin ang lupaing ibinibigay sa inyo ni Yahweh na inyong Diyos. [21] Dapat
hindi kayo magtayo para sa iyong mga sarili ng isang Asera, anumang uri ng baras,
katabi ng altar ni Yahweh na inyong Diyos na inyong gagawin para sa inyong sarili.
[22] Ni magtayo kayo para sa inyong sarili ng anumang banal na batong haligi, na
kinasusuklaman ni Yahweh na inyong Diyos.

17

[1] Hindi kayong dapat maghandog kay Yahweh na inyong Diyos ng isang baka o
tupa na may kapintasan o kapansanan dahil kasuklam-suklam iyon sa harapan ni
Yahweh na inyong Diyos. [2] Kung mayroong matagpuan sa inyo, kahit saan sa loob
ng tarangkahan ng inyong mga lungsod na ibibigay ni Yahweh na inyong Diyos,
sinumang lalaki o babae na gumagawa ng masama sa paningin ni Yahweh na inyong
Diyos at lumalabag sa kaniyang kautusan— [3] sinuman ang mawala at sumamba sa
ibang mga diyus-diyosan at lumuhod sa kanila, kahit na ang araw, ang buwan o
anumang nasa langit—na wala sa aking sinabi [4] at kung sinabi sa iyo ang tungkol
dito o kung maririnig mo ito—pagkatapos ay dapat kang gumawa ng isang maingat
na pagsusuri. Kung totoo at tiyak ito na isang kasuklam-suklam na bagay na natapos
gawin sa Israel— [5] —pagkatapos dapat mong dalhin ang lalaki o babae iyon, na
nakagawa ng masamang bagay sa tarangkahan ng inyong mga lungsod, na ang lalaki
o babaeng iyon, ay dapat batuhin hanggang sa mamatay. [6] Sa bibig ng dalawang
o tatlong mga saksi, ang dapat mamatay ay hatulan ng kamatayan, pero sa bibig
ng isang saksi ay hindi siya dapat hatulan ng kamatayan. [7] Ang kamay ng mga
saksi ay dapat unang maglagay sa kaniya sa kamatayan at pagkatapos ang kamay
ng lahat ng mga tao; at alisin mo ang kasamaan mula sa inyo. [8] Kung magkaroon ng
napakahirap na bagay sa iyo sa paghatol—marahil ang isang katanungan ng pagpatay
o aksidenteng kamatayan, ng karapatan ng isang tao at karapatan ng ibang tao o
isang natatanging katanungan na masakit na nagawa o ibang uri ng bagay—mga
bagay na pagtatalo sa loob ng tarangkahan ng inyong mga lungsod, pagkatapos dapat
kayong umakyat doon sa lugar na pinili ni Yahweh na inyong Diyos bilang kaniyang
santuwaryo. [9] Dapat kang pumunta sa mga pari, ang mga kaapu-apuhan ni Levi at
sa mga hukom na naging tagasilbi ng panahong iyon, hahanapin mo ang kanilang
mga payo at ibibigay nila sa inyo ang paghatol. [10] Dapat mong sundin ang batas na

ibinigay sa inyo, sa lugar na pinili ni Yahweh bilang kaniyang santuwaryo. Mag-
iingat kayo sa paggawa ng lahat ng bagay na kanilang pinapagawa sa inyo. [11] Sundin
ninyo ang batas na kanilang tinuro sa inyo at gawin ayon sa mga pasya na kanilang
ibibigay sa inyo. Huwag kayong lumihis mula sa kung ano ang sasabihin nila sa
inyo, sa kanang kamay o sa kaliwa. [12] Sinuman sa inyo ang nagmamayabang, sa
hindi pakikinig sa pari na tumatayo para magsilbi sa harapan ni Yahweh na inyong
Diyos, o sa hindi nakikinig sa hukom—ang taong iyon ay mamamatay; aalisin ninyo
ang masama mula sa Israel. [13] Dapat makarinig at matakot ang lahat ng mga tao at
hindi na magmayabang kailanman. [14] Kapag dumating kayo sa lupain na ibibigay
sa inyo ni Yahweh na iyong Diyos, at kapag aangkinin ninyo ito at magsimulang
manirahan dito at pagkatapos sinabi ninyo, 'Magtatakda ako ng isang hari para sa
aking sarili, tulad ng lahat ng mga bansa na nakapalibot sa akin,' [15] pagkatapos dapat
ninyong tiyakin na magtakda bilang isang hari para sa inyong sarili, isang tao na
siyang pipiliin ni Yahweh na inyong Diyos. Dapat kayong magtakda ng isang hari
para sa inyong sarili, isang tao na mula sa inyong mga kapatid. Nawa'y hindi ka
magtakda ng isang dayuhan, na hindi ninyo kapatid, para sa inyong sarili. [16] Pero
hindi dapat siya magparami ng mga kabayo para sa kaniyang sarili o magdulot sa
mga tao na bumalik sa Ehipto para sila ay magparami ng mga kabayo, dahil sinabi
ni Yahweh sa inyo, 'Mula ngayon hindi na dapat kayo bumalik sa daang iyon.' [17] At
hindi siya dapat magdagdag ng mga asawa para sa kaniyang sarili, para ang kaniyang
puso ay hindi na tumalikod kay Yahweh; ni paramihin ng lubusan ng pilak o ginto.
[18] Kapag siya ay nakaupo sa trono ng kaniyang kaharian, dapat siyang sumulat para
sa kaniyang sarili sa isang balumbon ng isang kopya ng batas na ito, mula sa batas
na mula sa mga pari, na mga Levita. [19] Ang balumbon ay dapat nasa kaniya at dapat
niyang basahin ang laman nito sa lahat ng araw ng kaniyang buhay, para matutunan
niyang parangalan si Yahweh na kaniyang Diyos, nang sa gayon mapanatili ang lahat
ng mga salita ng kautusan at mga batas, para isagawa ang mga ito. [20] Dapat niyang
gawin ito para hindi magmataas ang kaniyang puso sa kaniyang mga kapatid at para
hindi siya lilihis mula sa mga kautusan, sa kanan man o sa kaliwa, para sa layunin na
humaba ang kaniyang mga araw sa kaniyang kaharian, siya at kaniyang mga anak,
sa Israel.

18

[1] Ang mga pari, na mga Levita, at ang lahat ng lipi ni Levi, ay walang bahagi
ni pamana sa Israel; dapat nilang kainin ang mga handog kay Yahweh na gawa sa
apoy bilang kanilang pamana. [2] Dapat wala silang pamana kasama ng kanilang mga
kapatid na lalaki; si Yahweh ang kanilang pamana, gaya ng sinabi niya sa kanila. [3] Ito
ang magiging bahagi ng mga nakatakdang pari mula sa mga tao, mula sa kanila na
naghahandog ng isang alay, maging ito ay mga baka o tupa: dapat nilang ibigay sa
pari ang balikat, ang dalawang pisngi, at ang mga lamanloob. [4] Ang mga unang bunga
ng inyong butil, ng inyong bagong alak, at ng inyong langis, at ang unang balahibo ng
inyong tupa, dapat ninyong ibigay sa kaniya. [5] Dahil pinili siya ni Yahweh na inyong
Diyos mula sa lahat ng inyong lipi para tumayong maglingkod sa pangalan ni Yahweh,
siya at ang kaniyang mga anak na lalaki magpakailanman. [6] Kung may isang Levita
na dumating mula sa alinman sa inyong mga bayan na mula sa buong Israel kung
saan siya namumuhay, at nagnanais ng buong kaluluwa na siya'y pumunta sa lugar
na pipiliin ni Yahweh, [7] sa gayon dapat siyang maglingkod sa pangalan ni Yahweh
na kaniyang Diyos gaya ng ginagawa ng lahat ng kaniyang kapatid na Levita, na
siyang tumayo roon sa harapan ni Yahweh. [8] Dapat silang magkaroon ng parehong
bahagi para kainin, bukod sa kung ano ang dumating mula sa pinagbilhan ng pamana

ng kaniyang pamilya. 9 Kapag nakarating kayo sa lupaing ibibigay ni Yahweh na
inyong Diyos sa inyo, hindi ninyo dapat matutunan ang mga kasuklam-suklam na
bagay ng mga bansang iyon. 10 Walang dapat na makitang isa sa inyo na ginagawang
padaanin ang kaniyang anak na lalaki o kaniyang anak na babae sa apoy, sinumang
gumagawa ng panghuhula, sinumang nagsasanay ng hula, o alinmang mang-aakit,
o alinmang mangkukulam, 11 alinmang manggagayuma, sinumang nakipag-usap sa
patay, o sinumang nakikipag-usap sa mga espiritu. 12 Dahil ang sinumang gumagawa
ng mga bagay na ito ay kasuklam-suklam kay Yahweh; dahil sa mga kasuklam-
suklam na bagay na ito palalayasin sila ni Yahweh na inyong Diyos mula sa inyong
harapan. 13 Wala dapat kayong bahid ng kasalanan sa harapan ni Yahweh na inyong
Diyos. 14 dahil ang mga bansang ito na inyong sasakupin ay nakikinig sa mga taong
gumagawa ng pangkukulam at panghuhula; pero para sa inyo, hindi kayo pinayagan
ni Yahweh na inyong Diyos na gawin iyon. 15 Magtatatag si Yahweh na inyong Diyos
ng isang propeta para sa inyo na mula sa inyo, isa sa inyong mga kapatid, katulad
ko. Dapat kayong makinig sa kaniya. 16 Ito ang inyong hiningi mula kay Yahweh
na inyong Diyos sa Horeb ng araw ng pagpupulong, sa pagsasabing, 'Huwag nating
hayaang marinig muli ang boses ni Yahweh na ating Diyos, ni makita pa man ang
malaking apoy na ito, o tayo ay mamamatay.' 17 Sinabi ni Yahweh sa akin, 'Ang
kanilang sinabi ay mabuti. 18 Magtatatag ako ng isang propeta para sa kanila mula sa
kanilang mga kapatid, na katulad mo. Ilalagay ko ang aking mga salita sa kaniyang
bibig, at sasabihin niya sa kanila ang lahat ng iniutos ko sa kanila. 19 Mangyayari
ito kung mayroong hindi makikinig sa aking mga salita na sinasabi niya sa aking
pangalan, hihingin ko ito sa kaniya. 20 Pero ang propetang magsasalita nang may
kayabangan sa aking pangalan, isang salita na hindi ko iniutos sa kaniya na sabihin,
o magsalita sa pangalan ng ibang mga diyus-diyosan, ang propetang iyan ay dapat
na mamatay.' 21 Kung sasabihin ninyo sa inyong puso, 'Paano natin makikilala ang
isang mensahe na hindi sinabi ni Yahweh?'— 22 kapag magsasalita ang isang propeta
sa pangalan ni Yahweh, kung ang bagay na iyon ay hindi maganap ni mangyari, kung
gayon iyon ay isang bagay na hindi sinabi ni Yahweh; sinasabi ito ng propeta ng may
kayabangan, at hindi kayo dapat matakot sa kaniya.

19

1 Kapag hiniwalay ni Yahweh na inyong Diyos ang mga bansa, iyong mga lupain na
ibinibigay sa inyo ni Yahweh na inyong Diyos, at kapag kayo ay dumating kasunod
nila at nanirahan sa kanilang mga lungsod at mga bahay, 2 dapat kayong pumili ng
tatlong lungsod para sa inyong sarili sa gitna ng inyong lupain na ibibigay ni Yahweh
sa inyo para angkinin. 3 Dapat kayong gumawa ng isang daanan at hatiin ang mga
hangganan ng inyong lupain sa tatlong bahagi, ang lupain na gagawin ni Yahweh na
inyong Diyos na inyong manahin, para ang bawat isang nakapatay ng ibang tao ay
maaaring tumakas doon. 4 Ito ang batas para sa isang nakapatay ng kapwa at siyang
tumakas doon para mabuhay: sinumang nakapatay ng kaniyang kapitbahay ng hindi
sinasadya, na hindi niya dating kinamuhian— 5 gaya nang isang taong pumunta sa
kagubatan kasama ang kaniyang kapitbahay para pumutol ng kahoy, at ipapalo ang
kaniyang kamay gamit ang palakol para pumutol ng isang puno, at nadulas ang ulo
mula sa hawakan at tinamaan ang kaniyang kapitbahay kung kaya't namatay siya—
kaya dapat na tumakas ang taong iyon sa isa sa mga lungsod na iyon at mabuhay.
6 Kung hindi maaaring habulin ng tagapaghiganti sa dugo kung sino ang kumitil
sa buhay, at sa matinding galit maabutan siya dahil isang mahabang paglalakbay
ito. At hinampas niya siya at pinatay, kahit na hindi karapat-dapat na mamatay ang
taong iyon; at kaya't hindi siya karapat-dapat sa parusang kamatayan dahil hindi niya

kinamuhian ang kaniyang kapit-bahay bago pa ito nangyari. [7] Kaya inuutos ko sa inyo
na pumili ng tatlong lungosod para sa inyong sarili. [8] Kapag pinalawak ni Yahweh na
inyong Diyos ang inyong mga hangganan, gaya ng kaniyang ipinangakong gagawin
sa inyong mga ninuno, at ibibigay sa inyo ang lahat ng lupain na ipinangako niyang
ibibigay sa inyong mga ninuno; [9] kung pananatilihin ninyo ang lahat ng mga utos
na ito para gawin ang mga ito, na inuutos ko sa inyo ngayon—mga utos na ibigin si
Yahweh na inyong Diyos at lumakad palagi sa kaniyang mga kaparaanan, sa gayon
dapat kayong magdagdag ng tatlo pang lungsod para sa inyong sarili, bukod sa tatlong
ito. [10] Gawin ito para hindi dumanak ang walang salang dugo sa gitna ng lupain
na ibibigay ni Yahweh na inyong Diyos sa inyo bilang isang pamana, para walang
dugo ng pagkakasala ang mapunta sa inyo. [11] Pero kung sinuman ang nagagalit
sa kaniyang kapit-bahay, inabangan siya, mangibabaw laban sa kaniya, at malubha
siyang sinugatan kung kaya't namatay siya, at kung tatakas siya papunta sa isa sa mga
lungsod na iyon— [12] dapat magpadala ang mga nakatatanda ng kaniyang lungsod
at dalhin siya pabalik mula roon, at ibigay siya sa kamay ng mapagkakatiwalaang
kamag-anak, para mamatay siya. [13] Hindi dapat maawa ang inyong mata sa kaniya;
sa halip, dapat ninyong pawiin ang dugo ng pagkakasala mula sa Israel, sa ikakabuti
ninyo. [14] Hindi dapat ninyo alisin ang mga palatandaan sa lupa ng inyong kapitbahay
na inilagay nila sa lugar ng mahabang panahon na ang nakalipas, sa inyong pamana
na inyong mamanahin, sa lupaing ibibigay sa inyo ni Yahweh na inyong Diyos para
angkinin. [15] Hindi dapat mangibabaw laban sa isang tao ang isang tanging saksi para
sa anumang kasalan, sa anumang bagay siya nagkasala; sa bibig ng dalawang saksi,
o sa bibig ng tatlong saksi, dapat mapatunayan ang anumang bagay. [16] Ipagpalagay
na nangibabaw ang hindi matuwid na saksi laban sa sinumang tao para magpatotoo
laban sa kaniyang maling gawain. [17] Pagkatapos silang dalawa, kung sino sa pagitan
nila ang may umiiral na pagtatalo, ay dapat tumayo sa harapan ni Yahweh, sa harapan
ng mga pari at ng mga hukom na naglilingkod sa mga araw na iyon. [18] Dapat na
gumawa ang mga hukom ng masigasig na pagtatanong; tingnan, kung ang saksi ay
isang bulaang saksi at nagpahayag ng hindi totoo laban sa kaniyang kapatid, [19] kung
gayon dapat ninyong gawin sa kaniya, ang nais niyang gawin sa kaniyang kapatid;
at maaalis ninyo ang kasamaan mula sa inyo. [20] Pagkatapos silang mga naiwan ay
makakarinig at matatakot, at mula sa panahong iyon hindi na gagawa pa ng anumang
kasamaan sa gitna ninyo. [21] Hindi dapat maawa ang inyong mga mata; buhay ang
ibabayad para sa buhay, mata para sa mata, ngipin para sa ngipin, kamay para sa
kamay, paa para sa paa.

20

[1] Kapag martsa na kayo para makipagdigma laban sa inyong mga kaaway, at
nakakita ng mga kabayo, mga karwaheng pandigma, at maraming bilang ng tao kaysa
inyo, hindi dapat kayo matakot sa kanila; dahil si Yahweh na inyong Diyos ay kasama
ninyo, na siyang nagdala sa inyo palabas sa lupain ng Ehipto. [2] Kapag kayo ay malapit
na sa digmaan, dapat na lumapit ang pari at magsalita sa mga tao, [3] at sabihin sa
kanila, 'Makinig kayo, Israel, malapit na kayo ngayon sa digmaan laban sa inyong mga
kaaway; huwag kayong panghinaan ng loob; huwag kayong matakot, ni manginig, ni
matakot sa kanila; [4] dahil si Yahweh na inyong Diyos ang siyang sasama sa ninyo
para ipaglaban kayo laban sa inyong mga kaaway at para kayo ay iligtas.' [5] Dapat
makipag usap ang mga opisyal sa mga tao at sabihing, 'Anong lalaki ang naroon na
nagtayo ng isang bagong bahay at hindi ito inihinandog? Hayaan mo siyang umalis
at bumalik sa kaniyang tahanan, para hindi siya mamatay sa labanan at ibang tao
ang maghandog nito. [6] Anong lalaki ang naroon na siyang nagtanim ng isang ubasan

at hindi nagamit ang bunga nito? Hayaan mo siyang umalis at bumalik sa kaniyang
bahay, para hindi siya mamatay sa labanan at ibang lalaki ang gagamit ng bunga nito.
7 Anong lalaki ang naroon na siyang nakatakdang ipakasal sa isang babae pero hindi
pa niya pinakasalan? Hayaan mo siyang umalis at bumalik sa kaniyang bahay para
hindi siya mamatay sa labanan at ibang lalaki ang mapangasawa niya.' 8 Ang mga
opisyal ay dapat pang magsalita sa mga tao at sabihing, 'Anong lalaki ang naroon
na siyang natatakot o naduduwag? Hayaan siyang umalis at bumalik sa kaniyang
bahay, para ang puso ng kaniyang kapatid ay hindi matunaw tulad ng kaniyang
sariling puso.' 9 Kapag natapos ng magsalita ang mga opisyal sa mga tao, dapat silang
magtalaga ng mga mamumuno sa kanila. 10 Kapag kayo ay nagmartsa para salakayin
ang isang lungod, gumawa ng isang handog ng pangkapayapaan sa mga taong iyon.
11 Kung tanggapin nila ang inyong alok at buksan ang kanilang mga tarangkahan,
lahat ng mga taong matagpuan rito ay dapat sapilitang magtrabaho para sa inyo at
dapat na maglingkod sa inyo. 12 Pero kung walang mag-alok ng kapayapaan sa inyo,
sa halip ay makipagdigmaan laban sa inyo, kung ganun dapat ninyo itong salakayin,
13 at kapag ibinigay na sa inyo ni Yahweh na inyong Diyos ang tagumpay at ilagay sila
sa ilalim ng inyong pamamahala, dapat ninyong patayin ang bawat lalaki sa bayan.
14 Pero ang mga kababaihan, ang mga bata, mga baka, at lahat ng bagay na nasa
lungsod, at lahat ng mapapakinabangan nito, kunin bilang inyo samsam ang lahat ng
ito para sa iyong sarili. Gamitin ninyo ang nasamsam mula sa inyong mga kaaway, na
siyang si Yahweh na inyong Diyos ang nagbigay sa inyo. 15 Dapat kayong kumilos sa
ganitong paraan tungo sa lahat ng mga lungsod na sadyang malayo mula sa inyo, mga
lungsod na hindi nabibilang sa mga lungsod na sumusunod sa mga bansang ito. 16 Sa
mga lungsod ng mga taong ito na ibibigay ni Yahweh na inyong Diyos bilang isang
pamana, wala dapat kayong ililigtas ng buhay sa mga humihinga. 17 Sa halip, ganap
ninyo silang wasakin: ang Heteo, ang Amoreo, ang Cananeo, ang Perezeo, Heviteo,
at ang Jebuseo, tulad ng inutos ni Yahweh na inyong Diyos. 18 Gawin ninyo ito para
hindi nila kayo turuang kumilos sa alinmang mga kasuklam-suklam na paraan, na
ginawa nila sa kanilang mga diyus-diyusan. Kung gagawin ninyo, magkakasala kayo
laban kay Yahweh na inyong Diyos. 19 Kapag sasalakayin ninyo ang isang lungsod
sa mahabang panahon, sa pakikipaglaban ninyo dito para makuha ito, hindi ninyo
dapat sirain ang mga puno nito sa pagputol gamit ang palakol laban sa kanila. Dahil
maaari kayong kumain mula sa mga ito, kaya hindi ninyo dapat sila putulin. Dahil
ang puno ba sa bukid ay ang taong dapat ninyong salakayin? 20 Ang mga puno lamang
na alam ninyong punong hindi makakain, ang maaari ninyong wasakin at putulin;
magtatayo kayo ng mga kuta laban sa lungsod na nakikipag digma sa inyo, hanggang
ito ay bumagsak.

21

1 Kung may isang taong natagpuang pinatay sa lupain na ibibigay ni Yahweh na
inyong Diyos sa inyo para angkinin, na nakahiga sa bukid, at hindi matukoy kung
sino ang sumalakay sa kaniya; 2 sa gayon dapat lumabas ang inyong mga nakatatanda
at inyong mga hukom, at dapat silang mag sukat sa mga lungsod na nakapalibot sa
kaniya na siyang pinatay. 3 At ang lungsod na pinakamalapit sa taong pinatay—
dapat kumuha ang mga nakatatanda nito ng isang dumalagang baka mula sa mga
hayop, isa na hindi pa pinagtrabaho, na hindi pa nalagyan ng pamatok. 4 Dapat
magdala ang mga nakatatanda ng lungod na iyon ng dumalagang baka pababa sa
isang lambak na may umaagos na tubig, isang lambak na hindi pa na aararo ni
tinaniman, at dapat baliin ang leeg ng dumalagang baka doon sa lambak. 5 Dapat
lumapit ang mga pari, mga kaapu-apuhan ni Levi, dahil sila ang pinili ni Yahweh na

inyong Diyos para paglingkuran siya at para pagpalain ang mga tao sa pangalan ni
Yahweh; makinig sa kanilang mga payo, dahil ang kanilang salita ang magiging pasya
sa bawat pagtatalo at kaso ng pagsalakay. 6 Dapat hugasan ng lahat ng nakatatanda
ng lungsod na pinakamalapit sa taong pinatay ang kanilang mga kamay sa ibabaw ng
dumalagang baka na binali ang leeg sa may lambak; 7 at dapat silang sumagot sa kaso
at sabihin, 'Hindi ang aming mga kamay ang nagpadanak ng dugong ito, ni hindi ito
nakita ng aming mga mata. 8 Yahweh, Patawarin mo ang iyong mga tao sa Israel na
iyong iniligtas, at ipawalang sala para sa inosenteng pagdanak ng dugo sa kalagitnaan
ng iyong bayang Israel.' Pagkatapos papatawarin sila sa pagdanak ng dugo. 9 Sa
ganitong paraan aalisin mo ang inosenteng dugo mula sa inyong kalagitnaan, kung
gagawin ninyo kung ano ang tama sa mga mata ni Yahweh. 10 Kapag kayo ay lalabas
para makipagdigma laban sa inyong mga kaaway at ibinigay sa inyo ni Yahweh na
inyong Diyos ang tagumpay at inilagay sila sa ilalim ng inyong pamamahala, dapat
ninyo silang dalhin bilang mga bihag. 11 Kung may makita kayo sa mga bihag na
isang magandang babae, at nagkagusto kayo sa kaniya at ninais ninyo siyang kunin
para maging sarili ninyong asawa, 12 pagkatapos iuuwi ninyo siya sa inyong bahay,
aahitan niya ang kaniyang ulo at puputulin ang kaniyang mga kuko. 13 Huhubarin
niya ang suot-suot niyang mga damit nang siya ay bihagin, at siya ay mananatili sa
inyong tahanan at magluluksa para sa kaniyang ama at kaniyang ina ng isang buong
buwan. Pagkatapos nito maaari ka nang matulog kasama niya at magiging kaniyang
asawa, at siya ay magiging iyong asawa. 14 Pero kung hindi ka nalugod sa kaniya,
hayaan ninyo nalang siyang pumunta kung saan niya hilingin. Pero hindi ninyo
siya dapat na ipagbili para lamang sa pera, at huwag ninyo siyang ituring na parang
isang alipin, dahil ipinahiya ninyo siya. 15 Kung ang isang lalaki ay may dalawang
asawa, isang minamahal at isang kinasusuklaman, at pareho silang may mga anak sa
kaniya— pareho sa minamahal na asawa at ang kinasusuklamang asawa—kung ang
panganay na lalaking anak ay sa nasa kinasusuklaman, 16 sa gayon sa araw na ang
lalaki ay magbibigay ng pamana sa kaniyang mga anak na lalaki na kanilang magiging
pag-aari, hindi niya maaring gawin ang anak na lalaki sa minamahal na asawa na
maging panganay na anak bago ang anak na lalaki sa kinasusuklamang asawa, ang
siyang tunay na panganay na anak na lalaki. 17 Sa halip, dapat niyang kilalanin
ang panganay, ang anak na lalaki ng asawang kinasusuklaman, sa pamamagitan ng
pagbibigay sa kaniya ng dobleng bahagi ng lahat ng kaniyang pag-aari; dahil ang
anak na lalaking iyon ang simula ng kaniyang lakas; ang karapat ng unang anak
ay pag aari niya. 18 Kung ang isang lalaki ay may isang anak na lalaki na matigas
ang ulo at suwail na hindi sumusunod sa boses ng kaniyang ama o sa boses ng
kaniyang ina, at sinuman, kahit na siya ay kanilang itinutuwid, hindi nakikinig sa
kanila; 19 sa gayon dapat lamang siyang pigilan ng kaniyang ama at kaniyang ina at
dalhin siya palabas sa mga nakatatanda ng kaniyang lungsod at sa tarangkahan ng
kaniyang siyudad. 20 Dapat nilang sabihin sa mga nakatatanda sa kaniyang lungsod,
'Ang aming anak na lalaking ito ay matigas ang ulo at suwail; hindi siya sumusunod
sa aming boses; siya ay isang matakaw at isang lasenggo.' 21 Pagkatapos ang lahat
ng kalalakihan sa kaniyang lungsod ay dapat batuhin siya hanggang mamatay gamit
ang mga bato; at maaalis ninyo ang kasamaan mula sa inyo. Maririnig ito ng buong
Israel at matatakot. 22 Kung ang isang tao ay nakagawa ng isang kasalanan na karapat
dapat para sa kamatayan at patayin siya, at ibitin ninyo siya sa isang puno, 23 sa gayon
ang kaniyang katawan ay hindi dapat manatili ng buong gabi sa puno. Sa halip,
dapat ninyo tiyakin at ilibing siya sa araw ding iyon; sapagka't sinumang ibinitin ay
isinumpa ng Diyos. Sundin ang kautusang ito ng sa ganoon hindi ninyo madungisan
ang lupain na ibinigay ni Yahweh na inyong Diyos bilang isang pamana.

22

[1] Hindi dapat ninyo pabayaan ang lalaking baka ng inyong kapwa Israelita o ang kaniyang tupa ay naligaw at itago ang inyong sarili mula sa kanila; dapat tiyakin ninyong isauli ito sa kaniya.
[2] Kung ang kapwa ninyo Israelita ay hindi malapit sa inyo, o hindi ninyo siya kilala, kung gayon iuwi ninyo ang hayop sa inyong tahanan, at ito ay dapat nasa sa inyo hanggang hanapin niya ito, at pagkatapos ito ay dapat ibalik ninyo sa kaniya.
[3] Kailangan gawin din ninyo ito sa kaniyang asno; kailangan gawin rin ninyo ito sa kaniyang damit; kailangan gawin rin ninyo ito sa bawat nawawalang bagay ng inyong kapwa Israelita, anumang bagay na kaniyang nawala at inyong nakita; hindi ninyo maaaring itago sa inyong sarili.
[4] Hindi ninyo dapat masdan lang ang asno ng inyong kasamahang Israelita o ang kaniyang natumbang lalaking baka sa daan at itago ang inyong sarili mula sa kanila; dapat tiyakin ninyong tulungan siya para muling ibangon ito.
[5] Ang isang babae ay hindi dapat magsuot ng kung anong may kinalaman sa isang lalaki, at ni ang isang lalaki ay magsuot ng pambabaeng kasuotan; dahil kung sinuman ang gagawa ng mga bagay na ito ay isang bagay na kasuklam-suklam para kay Yahweh na inyong Diyos.
[6] Kung ang isang pugad ng ibon ay mangyaring nasa inyong harapan sa daanan, sa anumang punong kahoy sa lupa, na may mga inakay o mga itlog sa loob nito, at ang inang ibon na naglilimlim sa inakay o sa ibabaw ng mga itlog, hindi ninyo dapat kunin ang inang ibon kasama ang inakay.
[7] Dapat tiyakin ninyong pakawalan ang inang ibon, pero ang inakay ay maaring ninyong kunin sa inyong sarili. Sundin ang utos na ito para maging mabuti sa inyo, at para mapahaba ninyo ang inyong mga araw.
[8] Kapag kayo ay nagpatayo ng isang bagong bahay, kung gayon dapat gumawa kayo ng isang barandilya para sa inyong bubong, para hindi kayo magdala ng dugo sa inyong bahay, kung sinuman ang mahuhulog mula doon.
[9] Dapat hindi kayo magtanim sa inyong ubasan ng dalawang uri ng buto, para ang buong ani ay hindi kunin ng banal na lugar, ang buto na inyong hinasik at ang bunga ng ubasan.
[10] Hindi dapat kayo mag-araro kasama ang isang lalaking baka at isang asno ng magkasama.
[11] Hindi dapat kayo magsuot ng tela na gawa sa lana at lino ng magkasama.
[12] Dapat gawan ninyo ang inyong sarili ng mga palawit sa apat na mga sulok ng balabal na inyong isusuot.
[13] Ipagpalagay na ang isang lalaki ay kumuha ng isang asawa, at sinipingan niya,
[14] at pagkatapos ay kinamuhian niya, at pinaratangan niya ng nakakahiyang mga bagay at naglagay ng isang masamang reputasyon sa kaniya, at sasabihing, 'Kinuha ko itong babae, pero nang sinipingan ko siya, natuklasan kong wala siyang katibayan sa kaniyang pagkabirhen'
[15] Pagkatapos ang ama at ina ng babae ay dapat magpakita ng katunayan ng kaniyang pagkabirhen sa mga nakatatanda sa lungsod.
[16] Ang ama ng dalaga ay dapat magsalita sa mga nakatatanda, 'Ibinigay ko ang aking anak na babae sa lalaking ito bilang isang asawa, at siya ay kinamuhian niya.
[17] Tingnan ninyo, siya ay pinaratangan niya ng nakakahiyang mga bagay at sinabi, "Wala akong nakitang katibayan sa pagkabirhen ng inyong anak na babae"—gayon pa man ito ay nagpapatunay sa pagkabirhen ng aking anak na babae.' At pagkatapos ilalatag nila palabas ang damit sa harapan ng mga nakatatanda ng lungsod.
[18] Ang mga nakatatanda sa lungsod na iyon ay dapat kunin ang lalaking iyon at siya ay parusahan;
[19] at pagmultahin ng isang daang shekel ng pilak, at ibigay ang mga ito sa ama ng babae, dahil nilagyan ng lalaki ng isang masamang kapurihan ang isang birhen ng Israel. Dapat siya ay maging kaniyang asawa; hindi niya maaaring palayasin siya sa buong buhay niya.
[20] Pero kung ang bagay na ito ay totoo, na ang katibayan ng pagkabirhen ay hindi nakita sa babae,
[21] kung gayon kailangan nilang dalhin palabas ang babae sa pintuan ng bahay ng kaniyang ama, at ang mga lalaki ng kaniyang lungsod ay dapat siyang batuhin, hanggang siya ay mamatay,

dahil siya ay gumawa ng isang nakakahiyang asal sa Israel, na umasal gaya ng isang
bayarang babae sa bahay ng kaniyang ama; at aalisin ninyo ang kasamaan mula sa
inyo. 22 Kung ang isang lalaki ay nakitang sumiping sa isang babae na kasal na sa
ibang lalaki, kung gayon silang dalawa ay dapat mamatay, ang lalaking sumiping sa
babae, at ang babae mismo; dapat alisin ninyo ang kasamaan mula sa inyo. 23 Kung
may isang dalagang isang birhen, may kasunduang ipakakasal sa isang lalaki, at may
ibang lalaking nakakita sa kaniya sa lungsod at sumiping sa kaniya, 24 dalhin silang
dalawa sa tarangkahan ng lungsod, at sila ay babatuhin hanggang mamatay. Dapat
ninyong batuhin ang babae, dahil hindi siya sumigaw, kahit siya ay nasa lungsod.
Dapat ninyong batuhin ang lalaki, dahil nilapastangan niya ang asawa ng kaniyang
kapwa; at aalisin ninyo ang kasamaan na mula sa inyo. 25 Pero kung makita ng
lalaki sa bukid ang babae na may kasunduan ikakasal, at sinunggaban niya ito at
sinipingan, kung gayon tanging ang lalaking sumiping sa kaniya ang dapat mamatay.
26 Pero sa dalaga, wala kayong dapat gawin; walang kasalanan na kamatayan ang
nararapat sa dalaga. Dahil ang kasong ito ay katulad nang isang lalaking umatake
sa kaniyang kapwa at pinatay niya. 27 Dahil siya ay nakita niya sa bukid; sumigaw
ang babaeng may kasunduang ipakakasal, pero wala doon ni isa para siya ay iligtas.
28 Kung makakita ang isang lalaki ng isang dalaga na isang birhen pero walang pang
kasunduang ipakakasal, at kung siya ay sinunggaban niya at sinipingan, at kung sila
ay natuklusan, 29 sa gayon ang lalaking sumiping sa kaniya ay dapat magbigay ng
limampung mga shekel na pilak sa ama ng babae, at siya ay dapat maging kaniyang
asawa, dahil ipinahiya niya siya. Hindi niya maaaring palayasin siya sa buong buhay
niya. 30 Hindi dapat kunin ng isang lalaki ang asawa ng kaniyang ama bilang sa
kaniya; hindi niya dapat kunin ang karapatan ng pag-aasawa ng kaniyang ama.

23

1 Sinumang lalaki na ang kanilang mga pribadong bahagi ay nadurog o naputol ay
hindi maaaring mapabilang sa kapulungan ni Yahweh. 2 Walang anak sa labas ang
maaaring mapabilang sa kapulungan ni Yahweh; hanggang sa ikasampung salinlahi
ng kaniyang mga kaapu-apuhan, wala sa kanila ang maaaring mapabilang sa kapu-
lungan ni Yahweh. 3 Isang Ammonita o isang Moabita ay hindi maaaring mapabilang
sa kapulungan ni Yahweh; hanggang sa ikasampung salinlahi ng kaniyang mga
kaapu-apuhan, wala sa kanila ang maaaring mapabilang sa kapulungan ni Yahweh.
4 Ito ay dahil hindi nila kayo sinalubong ng may tinapay at tubig sa daan, noong kayo
ay lumabas sa Ehipto, at dahil inupahan nila laban sa inyo si Balaam ang anak na
lalaki ni Beor mula Petor sa Aram Naharaim, para sumpain kayo. 5 Pero si Yahweh
na inyong Diyos ay hindi nakinig kay Balaam; sa halip, si Yahweh na inyong Diyos ay
ginawa pagpapala ang mga sumpa para sa inyo, dahil si Yahweh na inyong Diyos ay
minahal kayo. 6 Hindi ninyo dapat hanapin ang kanilang kapayapaan o kaunlaran,
sa lahat ng inyong araw. 7 Hindi ninyo dapat kamuhian ang isang Edomita, dahil
siya ay kapwa ninyo Israelita; hindi ninyo dapat kasuklaman ang isang taga-Ehipto,
dahil kayo ay dating isang dayuhan sa kaniyang lupain. 8 Ang mga kaapu-apuhan
ng ikatlong salinlahi na isinilang sa kanila ay maaaring mapabilang sa kapulungan
ni Yahweh. 9 Kapag kayo ay maglalakad bilang isang hukbo laban sa inyong mga
kaaway, dapat ninyong bantayan ang inyong mga sarili mula sa masasamang bagay.
10 Kung mayroon man sa inyong isang lalaki na marumi dahil sa nangyari sa kaniya
kinagabihan, dapat siyang lumabas sa kampo ng mga sundalo; hindi siya dapat
bumalik sa kampo. 11 Kapag sumapit na ang gabi, dapat niyang paliguan ang
kaniyang sarili sa tubig, kapag lumubog na ang araw, maaari na siyang bumalik sa
loob ng kampo. 12 Dapat kayong magkaroon ng isang lugar sa labas ng kampo kung

saan maaari kayong pumunta; 13 at magkaroon kayo sa inyong mga kagamitan ng
magagamit panghukay; kapag kayo ay tumingkayad para maginhawaan ang inyong
sarili, dapat kayong maghukay gamit ito at pagkatapos ay lagyan muli ng lupa para
takpan ang anumang lumabas mula sa inyo. 14 Dahil si Yahweh na inyong Diyos ay
naglalakad sa gitna ninyo para bigyan kayo ng tagumpay at ibigay ang inyong mga
kalaban sa inyo. Kaya dapat ninyong gawing banal ang kampo, nang sa ganun wala
siyang makitang maruming bagay sa inyo at tumalikod mula sa inyo. 15 Hindi ninyo
dapat ibalik sa kaniyang amo ang isang alipin na tumakas mula sa kaniyang amo.
16 Hayaan ninyo siyang manirahan kasama ninyo, sa anumang bayan na kaniyang
pipiliin. Huwag ninyo siyang pahirapan. 17 Hindi dapat magkaroon ng bayarang
babae sa sinuman sa mga anak na babae ng Israel, ni hindi dapat magkaroon ng
bayarang lalaki sa mga anak na lalaki ng Israel. 18 Hindi dapat kayo magdala
ng mga kabayaran sa isang bayarang babae, o mga kabayaran sa isang bayarang
lalaki, sa bahay ni Yahweh na inyong Diyos sa anumang panata; dahil ang dalawang
bagay na ito ay kasuklamsuklam kay Yahweh na inyong Diyos. 19 Hindi dapat kayo
magpahiram ng may tubo sa kapwa ninyo Israelita—tubo sa pera, tubo sa pagkain,
o tubo sa kahit na anong pinapahiram na may tubo. 20 Sa isang dayuhan ay maaari
kayong magpahiram ng may tubo; pero sa inyong kapwa Israelita ay hindi kayo dapat
magpahiram ng mayroong tubo, para pagpalain kayo ni Yahweh na inyong Diyos
sa lahat ng paglagyan ng inyong kamay, sa lupain kung saan ay inyong aangkinin.
21 Kapag kayo ay gumawa ng panata kay Yahweh na inyong Diyos, hindi dapat kayo
matagal sa pagtupad nito, dahil si Yahweh na inyong Diyos ay tiyak hihingiin ito sa
inyo; magiging kasalanan ito kapag hindi ninyo ito tutuparin. 22 Pero kung pipigilan
ninyo ang inyong sarili sa pag-gawa ng isang panata, ito ay hindi na magiging
kasalanan sa inyo. 23 Ang lumabas sa inyong mga labi ay dapat ninyong tuparin
at gawin; ayon sa inyong naipanata kay Yahweh na inyong Diyos, anumang bagay
na malaya ninyong naipangako sa pamamagitan ng inyong bibig. 24 Kapag kayo ay
pumunta sa ubasan ng inyong kapitbahay, maaari kayong kumain ng dami ng mga
ubas hanggang sa nais ninyo, Pero huwag kayong maglagay ng ilan man sa inyong
buslo. 25 Kapag kayo ay pumunta sa hinog na bunga ng inyong kapitbahay, maaari
ninyong pitasin ang mga ulo ng butil sa pamamagitan ng inyong kamay, pero huwag
ninyong lagyan ng karit sa hinog na butil ng inyong kapitbahay.

24

1 Kapag ang isang lalaki ay kumuha ng isang asawa at pinakasalan niya, kung wala
siyang nakitang pabor sa kaniyang mga mata dahil nakakita siya ng hindi angkop
na bagay sa kaniya, dapat siyang sumulat ng liham ng pagkakahiwalay, ilagay ito
sa kaniyang kamay at palabasin siya sa kaniyang bahay. 2 Kapag siya umalis sa
kaniyang bahay, maaari siyang umalis at maging asawa ng ibang lalaki. 3 Kung ang
pangalawang asawang lalaki ay napoot sa kaniya at sinulatan siya ng isang kasulatan
ng paghihiwalay, inilalagay ito sa kaniyang kamay at pinaalis niya sa kaniyang
bahay; o kung namatay ang pangalawang asawang lalaki, ang lalaking kumuha sa
kaniya para magiging kaniyang asawa— 4 pagkatapos ang kaniyang dating asawa na
unang nagpalayas sa kaniya, maaaring hindi niya ito tanggapin na kaniyang asawa,
matapos na siya'y maging marumi, dahil iyon ay hindi kalugod-lugod sa harapan ni
Yahweh. Hindi ka dapat na magdulot sa lupain na maging makasalanan, ang lupain
na ibibigay ni Yahweh na inyong Diyos bilang isang pamana. 5 Kapag ang lalaki
ay kumuha ng bagong asawa, hindi siya sasama sa labanan kasama ang hukbo, ni
utusan ng sapilitang tungkulin; siya ay malaya na nasa kaniyang bahay sa loob ng
isang taon at magpapasaya sa kaniyang asawa na kaniyang kinuha. 6 Walang tao

ang maaaring kumuha ng gilingan o sa mataas na gilingang bato bilang isang sangla,
dahil iyon ay pagkuha ng buhay ng taoo bilang kasunduan. 7 Kung ang isang tao
ay natagpuang dinudukot ang sinuman sa kaniyang mga kapatid mula sa bayan ng
Israel at pinakitunguhan niya bilang isang alipin at binenta siya, ang magnanakaw
na iyon ay dapat mamatay; at alisin ninyo ang kasamaan sa inyo. 8 Pakinggang
mabuti ang tungkol sa anumang sakit ng ketong, sa gayon bigyan ninyo ng mainamn
na pansin at sumunod sa bawat tagubilin sa inyo ng mga pari, na mga levita, na
nagturo sa inyo; ayon sa iniutos ko sa kanila, para kayo ay kumilos. 9 Isaisip kung ano
ang ginawa ni Yahweh na iyong Diyos kay Miriam, nang kayo'y lumabas sa Ehipto.
10 Kapag ikaw ay magpapahiram sa inyong kapitbahay ng anumang uri ng utang,
huwag kayong papasok sa kaniyang bahay para kunin ang kaniyang inutang. 11 Ikaw
ay tatayo sa labas at ang taong inyong pinahiram ay dadalhin sa labas ang uinutang
niya sa inyo. 12 Kung siya ay isang taong mahirap, huwag kayong matulog sinangla
niya na nasa inyong pag-aari. 13 Kapag lumubog ang araw, siguraduhing isuli sa
kaniya ang sinangla niya sa paglubog ng araw, para siya ay makatulog sa kaniyang
balabal at pagpalain ka, ito ay magiging matuwid sa harapan ni Yahweh na iyong
Diyos. 14 Hindi dapat ninyo pahirapan ang isang inuupahang lingkod na mahirap
at nangangailangan, maging siya ay kapwa mong mga Israelita, o mga dayuhan
na nasa inyong lupain sa loob ng tarangkahan ng inyong lungsod; 15 Bawat araw
dapat ninyo ibigay sa kaniya ang kaniyang sahod, dapat hindi lulubog ang araw na
hindi siya mabayaran, dahil siya ay mahirap at umaasa dito. Gawin ito para hindi
siya dumaing kay Yahweh laban sa inyo at hindi ito magiging kasalanan na iyong
nagawa. 16 Hindi dapat patayin ang mga magulang para sa kanilang mga anak, ni
ang mga anak ay papatayin para sa kanilang mga magulang; sa halip, bawat isa
ay dapat patayin para sa sariling nilang kasalanan. 17 Huwag ninyong piliting ilayo
ang hustisya na nararapat sa dayuhan o as ulila, o kunin ang damit ng balo bilang
kabayaran sa utang. 18 Sa halip, dapat ninyong isaisip na kayo ay isang alipin sa
Ehipto at si Yahweh na inyong Diyos ay iniligtas kayo mula doon. Samakatuwid,
tinuturuan ko kayo na sumunod sa utos na ito. 19 Kapag kayo ay mag-aani sa inyong
bukid at nakalimot kayo ng isang bigkis sa bukid, hindi na dapat ninyo kunin ito,
para na ito sa mga dayuhan, sa mga ulila, o sa balo, para pagpalain kayo ni Yahweh
na inyong Diyos sa lahat ng gawain ng inyong mga kamay. 20 Kapag inalog niyo ang
puno ng olibo, dapat hindi na ninyo babalikang muli ang mga sanga, para na ito sa
mga dayuhan, sa mga ulila, o sa balo. 21 Kapag pinagtipon-tipon ninyo ang mga ubas
sa inyong ubasan, hindi mo na dapat pulutin ang nasa likuran mo, ito ay para na sa
dayuhan, sa mga ulila, o sa balo. 22 Dapat ninyong isaisip na kayo ay naging isang
alipin sa lupain ng Ehipto; kaya't itinuturo ko sa inyo na sundin ang utos na ito.

25

1 Kung may pagtatalo sa pagitan ng mga tao at pumunta sila sa hukuman, at
hinatulan sila ng mga hukom, sa gayon ay pawawalang sala nila ang matuwid at
parurusahan ang masama. 2 Kung ang maysala ay nararapat hampasin, sa gayon
padadapain siya ng hukom at hahampasin sa kanilang presensya sa dami ng iniutos
na palo, ayon sa kaniyang krimen. 3 Maaari siyang bigyan ng hukom ng apatnapung
palo, pero hindi siya dapat lumampas sa bilang na iyon; dahil kung lalampas siya sa
bilang na iyon at hampasin siya ng higit na maraming palo, sa gayon ay mapapahiya
ang kapwa ninyo Israelita sa inyong harapan. 4 Hindi dapat ninyo busalan ang
lalaking baka kapag siya ay naggigiik ng butil. 5 Kung ang magkapatid na lalaki
ay magkasamang namumuhay at namatay ang isa sa kanila, na hindi nagkaroon ng
anak, sa gayon ang asawa ng namatay na lalaki ay hindi dapat ipakasal sa ibang tao sa

labas ng pamilya. Sa halip, ang kapatid ng kaniyang asawa ay dapat siyang sipingan
at kunin siya sa kaniyang sarili bilang kaniyang asawa, at gawin ang tungkulin ng
kaniyang kapatid bilang asawa niya. 6 Para ang unang niyang ipanganak ang papalit
sa pangalan ng namatay na kapatid ng lalaking iyon, para ang pangalan niya ay hindi
maglaho mula sa Israel. 7 Pero kung ang lalaki ay hindi nais kunin ang asawa ng
kaniyang kapatid para sa kaniyang sarili, kung gayon ang asawa ng kapatid ay dapat
umakyat sa tarangkahan sa mga nakatatanda at sabihin, 'Ang kapatid ng aking asawa
ay tumatangging tumayo para sa pangalan ng kaniyang kapatid sa Israel; ayaw niyang
gampanan ang tungkulin ng isang kapatid ng asawa para sa akin.' 8 Pagkatapos ang
mga nakatatanda ng kaniyang lungsod ay dapat siyang tawagin at kausapin siya.
Pero ipagpalagay na magpumilit siya at sabihin, Hindi ko nais na kunin siya.' 9 Sa
gayon ang asawa ng kapatid niya ay dapat pumunta sa kaniya sa presensya ng mga
nakatatanda, hubarin ang kaniyang sandalyas mula sa kaniyang paa, at duraan ang
kaniyang mukha. Dapat niya siyang sagutin at sabihan, 'Ito ang ginagawa sa lalaking
hindi itataguyod ang bahay ng kaniyang kapatid.' 10 Ang kaniyang pangalan ay
tatawagin sa Israel, 'Ang bahay niya na ang sandalyas ay hinubad.' 11 Kung ang mga
lalaki ay mag-away, at ang asawa ng isa ay dumating para ipagtanggol ang kaniyang
asawa mula sa kamay niya na humampas sa kaniya, at kung iunat niya ang kaniyang
kamay at hawakan siya sa mga pribadong bahagi, 12 sa gayon ay dapat ninyong
putulin ang kaniyang kamay; ang inyong mata ay hindi dapat maawa. 13 Hindi dapat
kayo magkaroon sa inyong lalagyan ng magkakaibang timbangan, isang malaki at
isang maliit. 14 Hindi dapat kayo magkaroon sa inyong bahay ng magkakaibang
sukatan, isang malaki at isang maliit. 15 Isang ganap at tapat na timbangan ang
dapat mayroon kayo; isang ganap at tapat na sukatan ang dapat mayroon kayo, para
humaba ang inyong mga araw sa lupaing ibinibigay sa inyo ni Yahweh. 16 Dahil ang
lahat ng gumagawa ng mga bagay na iyon, lahat ng kumikilos nang hindi matuwid, ay
isang kasuklam-suklam kay Yahweh na inyong Diyos. 17 Isaisip kung ano ang ginawa
sa inyo ng taga-Amalek sa daan habang palabas kayo mula sa Ehipto, 18 kung paano
niya kayo sinalubong sa daan at sinalakay kayo sa likuran, lahat na mahina sa inyong
likuran, nang kayo ay nanghina at pagod; hindi niya pinarangalan ang Diyos. 19 Kaya,
kapag binigyan kayo ni Yahweh na inyong Diyos ng pahinga mula sa lahat ng inyong
mga kaaway na nakapalibot, sa lupain na ibibigay ni Yahweh na inyong Diyo para
angkinin bilang isang pamana, hindi dapat ninyo kalimutan na dapat ninyong pawiin
ang alaala ng taga-Amalek mula sa silong ng langit.

26

1 Kapag dumating kayo sa lupaing ibinibigay sa inyo ni Yahweh na inyong Diyos
bilang pamana, at naangkin na ninyo iyon at nanirahan doon, 2 sa gayon dapat
ninyong kunin ang ilan sa lahat ng mga naunang ani sa lupain na dinala ninyo mula
sa lupaing ibinibigay sa inyo ni Yahweh na inyong Diyos. Dapat ninyong ilagay iyon
sa basket at pumunta sa lugar na pipiliin ni Yahweh na inyong Diyos na kaniyang
santuwaryo. 3 Dapat kayong pumunta sa pari na naglilingkod sa mga araw na iyon at
sabihin sa kaniya, 'Kinikilala ko ngayon si Yahweh na iyong Diyos kaya pumarito ako
sa lupaing ipinangako ni Yahweh sa ating mga ninuno na ibibigay sa atin.' 4 Kukunin
ng pari ang basket mula sa inyong kamay at ilalagay ito sa harapan ng altar ni Yahweh
na inyong Diyos. 5 Dapat ninyong sabihin sa harapan ni Yahweh na inyong Diyos, 'Ang
aking ninuno ay isang pagala-galang Arameo. Bumaba siya sa Ehipto at nanatili roon,
at ang kaniyang lahi ay kakaunti ang bilang. Doon siya ay naging dakila, malakas
at mataong bansa. 6 Ang mga taga-Ehipto ay pinakitunguhan kami ng masama at
pinahirapan kami. Pinagawa nila sa amin ang gawain ng mga alipin. 7 Humingi

kami ng tulong kay Yahweh, ang Diyos ng aming mga ama, at narinig niya ang aming
boses at nakita ang aming paghihirap, ang aming trabaho, at ang aming pagtitiis sa
hirap. 8 Inilabas kami ni Yahweh mula sa Ehipto na may makapangyarihang kamay,
nang pagpapakita ng kaniyang kapangyarihan, na labis na nakakatakot, na may mga
tanda, at mga kamangha-manghang bagay; 9 at dinala kami sa lugar na ito at ibinigay
sa amin ang lupaing ito, isang lupaing dinadaluyan ng gatas at pulot. 10 Ngayon
tingnan, dinala ko ang unang ani ng lupain sa iyo Yahweh, na nagbigay sa akin.'
Dapat ninyong ilagay ito sa harapan ni Yahweh na inyong Diyos at siya'y sambahin
sa kaniyang harapan; 11 at dapat kayong magsaya sa lahat ng mabuting ginawa ni
Yahwen na inyong Diyos para sa inyo, para sa inyong tahanan—kayo, at ang Levita,
at ang dayuhang kasama ninyo. 12 Kapag natapos kayo sa pagbibigay ng lahat ng
ikapu ng inyong ani sa ikatlong taon, iyon ay, ang taon ng pag-iikapu, kung gayon
dapat ninyong ibigay ito sa Levita, sa dayuhan, sa ulila, at sa balo, para makakain
sila sa loob ng mga tarangkahan ng inyong lungsod at mabusog. 13 Dapat ninyong
sabihin sa harapan ni Yahweh na inyong Diyos, 'Inilabas ko mula sa aking tahanan
ang mga bagay na nabibilang kay Yahweh, at ibinigay ang mga iyon sa Levita, sa
dayuhan, sa ulila, at sa balo, ayon sa lahat ng mga utos na ibinigay mo sa akin. Hindi
ako sumuway sa anuman sa iyong mga utos, ni kalimutan ang mga ito. 14 Hindi ko
kinain ang anuman sa mga ito sa aking pagluluksa, ni inilagay ito sa ibang lugar
nang ako ay marumi, hindi ko ibinigay ang anuman nito sa karangalan ng patay.
Nakinig ako sa boses ni Yahweh na aking Diyos; sinunod ko lahat ng bagay na inutos
mong gawin ko. 15 Tumingin pababa mula sa banal na lugar kung saan ka nakatira,
mula sa langit, at pagpalain ang iyong bayang Israel, at ang lupaing ibinigay mo
sa amin, tulad ng ipinangako mo sa aming mga ama, isang lupaing dinadaluyan ng
gatas at pulot.' 16 Sa araw na ito si Yahweh na inyong Diyos ay inuutusan kayong
sundin ang mga batas at panuntunang ito; sa gayon panatilihin ninyo ang mga ito at
gawin ng inyong buong puso at inyong buong kaluluwa. 17 Kinilala ninyo ngayon
na si Yahweh ay inyong Diyos, at lalakad kayo sa kaniyang mga kaparaanan at
susundin ang kaniyang mga batas, kaniyang mga utos, at kaniyang mga panuntunan,
at makikinig kayo sa kaniyang boses. 18 At sa araw na ito kayo ay kinilala ni Yahweh
na mga taong kaniyang pag-aari, tulad ng pinangako niyang gawin sa inyo, at ndapat
ninyong sundin ang lahat ng kaniyang mga utos. 19 Si Yahweh ay kinilala ngayon na
ilalagay niya kayo ng mataas sa ibabaw ng lahat ng ibang mga bansang ginawa niya,
sa respeto para papurihan, para sa pagkakilala, at para prangalan. Kayo ay magiging
mga taong ibinukod para kay Yahweh na inyong Diyos, gaya ng sinabi niya."

27

1 Inutusan ni Moises at ng mga nakatatanda ng Israel ang mga tao at sinabi, "Sundin
ang lahat ng mga utos na sinasabi ko sa inyo ngayon. 2 Sa araw na inyong tatawirin
ang Jordan patungo sa lupain na ibibigay sa inyo ni Yahweh na inyong Diyos, dapat
maglagay kayo ng ilang malalaking mga bato at ito'y palitadahan ang ito ng palitada.
3 Dapat ninyong isulat ang lahat ng mga salita ng kautusang ito kapag nakatawid
na kayo; upang makapunta kayo sa lupain na ibibigay sa inyo ni Yahweh na inyong
Diyos, isang lupaing dinadaluyan ng gatas at pulot, tulad ng ipinangako ni Yahweh
sa inyo, ang Diyos ng inyong mga ninuno. 4 Kapag nakatawid na kayo ng Jordan,
ilagay ninyo ang mga batong ito sa Bundok Ebal na iniutos ko sa inyo ngayon, at
ito'y palitadahan ito ng palitada. 5 Doon dapat kayong magtayo ng altar para kay
Yahweh na inyong Diyos, isang altar ng mga bato; pero hindi ninyo dapat gagamitan
ng kasangkapang bakal ang pagtatayo ng mga bato. 6 Dapat magtayo kayo ng altar
ni Yahweh na inyong Diyos ng mga hindi hinugisang bato; dapat ninyong ialay doon

ang mga handog na susunugin para kay Yahweh na inyong Diyos, 7 at mag-aalay kayo
ng mga handog para sa pagtitipon-tipon at kumain doon; magdiriwang kayo sa harap
ni Yahweh na inyong Diyos. 8 Isusulat ninyo sa mga bato ang lahat ng mga salita ng
kautusang ito ng malinaw.” 9 Nagsalita si Moises at ang mga pari, ang mga Levita,
sa buong Israel at sinabing, “Kayo ay tumahimik at makinig, Israel: Ngayon naging
lahi na kayo ni Yahweh na inyong Diyos. 10 Sa gayon, Dapat ninyong sundin ang
boses ni Yahweh na inyong Diyos at sundin ang kaniyang mga utos at mga batas na
sinasabi ko sa inyo ngayon.” 11 Sa araw ding iyon inutusan ni Moises ang mga tao at
sinabi, 12 “Pagkatapos ninyong tawirin ang Jordan, dapat tumayo ang mga liping ito
sa Bundok Gerizim para pagpalain ang mga tao: sina Simeon, Levi, Juda, Isacar, Jose,
at Benjamin. 13 At dapat tumayo ang mga liping ito sa Bundok ng Ebal para bigkasin
ang mga sumpa: sina Ruben, Gad, Aser, Zabulon, Dan, at Naftali. 14 Ang mga Levita
ay sasagot at sasabihin sa lahat ng mga kalalakihan ng Israel sa malakas na boses:
15 'Nawa'y isumpa ang taong gumagawa ng isang inukit o hinulmang anyo, isang
bagay na nakasusuklam kay Yahweh, ang gawa ng mga kamay ng isang manggagawa
lalaki, at siyang naglagay nito ng palihim.' At lahat ng mga tao ay dapat sumagot at
magsabi ng, 'Amen.' 16 'Nawa'y isumpa ang taong hind pinaparangalan ang kaniyang
ama o sa kaniyang ina.' At lahat ng mga tao ay dapat magsabing, 'Amen.' 17 'Nawa'y
isumpa ang taong magtatanggal ng palatandaan sa lupa ng kaniyang kapitbahay.' At
lahat ng mga tao ay dapat magsabi ng, 'Amen.' 18 'Nawa'y isumpa ang taong inililigaw
ang bulag mula sa daan.' At lahat ng mga tao ay dapat magsabi ng, 'Amen.' 19 'Nawa'y
isumpa ang taong nagkakait ng katarungan na nararapat sa isang dayuhan, ulila, o
balo.' At lahat ng mga tao ay dapat magsabi ng, 'Amen.' 20 'Nawa'y isumpa ang taong
sumiping sa asawa ng kaniyang ama, dahil kinuha niya ang karapatan ng kaniyang
ama.' At lahat ng mga tao ay dapat magsabi ng, 'Amen.' 21 'Nawa'y isumpa ang
taong sumiping sa anumang uri ng hayop.' At lahat ng mga tao ay dapat magsabi
ng, 'Amen.' 22 'Nawa'y isumpa ang taong sumiping sa kaniyang kapatid na babae,
ang anak na babae ng kaniyang ama, o sa anak na babae ng kaniyang ina.' At lahat
ng mga tao ay dapat magsabi ng, 'Amen.' 23 'Nawa'y isumpa ang taong sumiping
sa kaniyang biyenang babae.' At lahat ng mga tao ay dapat magsabi ng, 'Amen.'
24 'Nawa'y isumpa ang taong lihim na pinatay ang kaniyang kapwa.' At lahat ng
mga tao ay dapat magsabi ng, 'Amen.' 25 'Nawa'y isumpa ang taong tumatanggap ng
isang suhol para pumatay ng taong walang kasalanan.' At lahat ng mga tao ay dapat
magsabi ng, 'Amen.' 26 'Nawa'y isumpa ang taong hindi magpatunay sa mga salita ng
kautusang ito, para sundin ang mga ito.' At lahat ng mga tao ay dapat magsabi ng,
'Amen.'

28

1 Kung makikinig kayo ng mabuti sa boses ni Yahweh na inyong Diyos para sundin
ang lahat ng kaniyang mga kautusan na sinasabi ko ngayon sa inyo, Itataas kayo
ni Yahweh na inyong Diyos mula sa lahat ng ibang mga bansa sa mundo. 2 Lahat
ng mga biyayang ito ay dadating sa inyo at aabutan kayo, kung makinig kayo sa
boses ni Yahweh na inyong Diyos. 3 Pagpapalain kayong nasa lungsod at pagpapalain
kayong nasa kabukiran. 4 Pagpapalain ang bunga ng inyong katawan, at ang bunga
ng inyong lupa, at ang bunga ng inyong mga hayop, ang pagdami ng inyong mga
baka, at ang mga guya ng inyong kawan. 5 Pagpapalain ang inyong buslo at ang
inyong labangan ng pagmamasa. 6 Pagpapalain kayo kapag kayo ay pumasok, at
pagpapalain kayo kapag kayo ay lumabas. 7 Dudulutin ni Yahweh sa ang inyong
mga kaaway na kumakalaban sa inyo na mapababagsak sa inyong harapan; lalabas sila
laban sa inyo sa isang daanan, pero tatakasan kayo sa pitong mga daanan. 8 Uutusan

ni Yahweh ang biyaya na pumunta sa inyo sa inyong mga kamalig at sa lahat ng
madapuan ng inyong mga kamay; bibiyayaan niya kayo sa lupain na ibibigay niya
sa inyo. 9 Itatatag kayo ni Yahweh bilang mga tao na nakalaan para sa kaniya, gaya
ng ipinangako niya sa inyo, kung susundin ninyo ang mga kautusan ni Yahweh na
inyong Diyos, at lalakad sa kaniyang mga pamamaraan. 10 Lahat ng mga tao sa
mundo ay makikitang kayo ay tinawag sa pangalan ni Yahweh, at matatakot sila sa
inyo. 11 Gagawin kayo ni Yahweh na maging labis na masagana sa bunga ng inyong
katawan, sa bunga ng inyong baka, sa bunga ng inyong lupa, sa lupain na kaniyang
ipinangako sa inyong mga ama na ibibigay sa inyo. 12 Bubuksan ni Yahweh para
sa inyo ang kaniyang bahay-imbakan ng kalangitan para magbigay ng ulan para sa
inyong lupain sa tamang panahon, at pagpapalain lahat ng gawa ng inyong kamay;
magpapahiram kayo sa maraming bansa, pero hindi kayo manghihiram. 13 Gagawin
kayo ni Yahweh na ulo at hindi buntot, magiging nasa itaas lamang kayo at kailanman
hindi mapapasailalim, kung makikinig kayo sa mga kautusan ni Yahweh na inyong
Diyos na sinasabi ko sa inyo ngayon, para gunitain at gawin ang mga ito, 14 at kung
hindi kayo tataliwas palayo mula sa kahit na anong mga salita na sinasabi ko sa inyo
ngayon, sa kanan o kaliwa, para sumunod sa ibang mga diyos para paglingkuran sila.
15 Pero kung hindi kayo makikinig sa boses ni Yahweh na inyong Diyos, at sundin
ang lahat ng kaniyang mga kautusan at kaniyang mga batas na sinasabi ko sa inyo
ngayon, darating ang mga sumpang ito sa inyo at matatabunan kayo. 16 Isusumpa
kayong mga nasa lungsod, at isusumpa kayong mga nasa kabukiran. 17 Isusumpa ang
inyong mga buslo at ang inyong labangan ng pagmamasa. 18 Isusumpa ang bunga
ng inyong katawan, ang bunga ng inyong lupa, ang paglago ng inyong mga baka, at
anak ng inyong kawan. 19 Isusumpa kayo kapag kayo ay pumasok, at isusumpa kayo
kapag kayo ay lumabas. 20 Magpapadala si Yahweh sa inyo ng mga sumpa, pagkalito,
at mga pagtutuwid sa lahat ng bagay na gagamitan ninyo ng inyong kamay, hanggang
sa kayo ay mawasak, at hanggang sa kayo ay mabilis na mapuksa dahil sa inyong mga
masasamang mga gawain kung saan itinakwil ninyo ako. 21 Hindi aalisin ni Yahweh
ang mga salot sa inyo hanggang sa madurog niya kayo mula sa labas ng lupain na
inyong papasukin para angkinin. 22 Sasalakayin kayo ni Yahweh sa pamamagitan ng
mga nakakahawang karamdaman, ng lagnat, ng pamamaga, at ng tagtuyot at sobrang
kainitan, at ng mga malalakas na hangin at amag. Hahabulin nila hanggang kayo
ay mapuksa. 23 Magiging tanso ang kalangitan na nasa itaas ng inyong mga ulo at
magiging bakal ang mundo na nasa ilalim ninyo. 24 Gagawing pulbos at alikabok ni
Yahweh ang ulan sa inyong lupain; mula sa kalangitan babagsak ito sa inyo, hanggang
sa kayo ay madurog. 25 Si Yahweh ang magdudulot na pabagsakin kayo sa harapan
ng inyong mga kaaway; lalabas kayo sa isang daanan laban sa kanila, at tatakas sa
pitong mga daanan sa harapan nila. Pagpapasa-pasahan kayo doon at saanman sa
lahat ng kaharian ng mundo. 26 Magiging pagkain ang inyong patay na katawan ng
lahat ng mga ibon ng kalangitan at ng mga mababangis na hayop ng mundo; wala ni
isang mananakot sa kanila papalayo. 27 Sasalakayin kayo ni Yahweh sa pamamagitan
ng mga pigsa ng Ehipto at ng mga sakit sa tiyan, sakit sa balat, at pangangati, kung
saan hindi kayo mapapagaling. 28 Sasalakayin kayo ni Yahweh sa pamamagitan
ng kalungkutan, ng pagkabulag, at ng pagkalito ng kaisipan. 29 Kakapit kayo sa
tanghali tulad ng pagkapit ng bulag sa kadiliman at hindi kayo sasagana sa inyong
mga daan; lagi kayong aapihin at nanakawan, at wala ni isang magliligtas sa inyo.
30 Ipagkakasundo kayo sa isang babae, pero kukunin siya ng ibang lalaki at pipilitin
siyang sumiping sa kaniya. Magtatayo kayo ng isang bahay pero hindi maninirahan
doon; magtatanim kayo ng isang ubasan pero hindi matatamasa ang bunga nito.
31 Papatayin ang inyong lalaking baka sa harapan ng inyong mga mata, pero hindi

ninyo kakainin ang karne nito; sapilitang kukunin ang inyong asno papalayo mula
sa inyong harapan, at hindi na maibabalik sa inyo. Ibibigay ang inyong mga tupa
sa inyong mga kaaway, at walang sinuman ang makakatulong sa inyo. 32 Ibibigay
sa ibang tao ang inyong mga anak na lalaki at inyong mga anak na babae; buong
araw silang hahanapin ng inyong mga mata, pero mabibigo sa pag-aasam sa kanila.
Walang magiging kalakasan ang inyong kamay. 33 Ang ani ng inyong lupain at lahat
ng inyong mga pinaghirapan—isang bansa na hindi ninyo kilala ang kakain nito;
lagi kayong aapihin at dudurugin, 34 sa gayon masiraan kayo ng ulo sa mga nakikita
ninyo na nangyayari. 35 Sasalakayin kayo ni Yahweh sa mga tuhod at mga binti
sa pamamagitan ng matinding mga pigsa na kung saan hindi ninyo mapapagaling,
mula sa ibaba ng inyong mga paa hanggang sa itaas ng inyong ulo. 36 Dadalhin
kayo ni Yahweh at ang hari na ilalagay ninyo sa inyong itaas sa isang bansa na
hindi ninyo kilala, kahit kayo ni ng inyong mga ninuno; sasambahin ninyo doon
ang ibang mga diyus-diyosan na kahoy at bato. 37 Pagmumulan kayo ng matinding
takot, isang kawikaan, at isang tampulan ng galit, sa gitna ng mga tao kung saan
kayo daldalhin ni Yahweh. 38 Kukuha kayo ng maraming binhi mula sa kabukiran,
pero kakaunting binhi lamang ang madadala ninyo, dahil kakainin ito ng mga balang.
39 Magtatanim kayo ng ubasan at aalagaan ang mga ito, pero hindi kayo makakainum
ng alinman sa mga alak, ni makakatipon ng mga ubas, dahil kakainin ito ng mga
uod. 40 Magkakaroon kayo ng mga puno ng olibo sa loob ng inyong nasasakupan,
pero hindi kayo makakapahid ng alinmang langis sa inyong sarili, dahil ihuhulog ng
inyong mga puno ng olibo ang mga bunga nito. 41 Magkakaroon kayo ng mga anak
na lalaki at mga anak na babae, pero hindi sila mananatiling sa inyo, dahil sila ay
mabibihag. 42 Lahat ng inyong mga puno at mga bunga ng inyong lupa—lilipulin ang
mga ito ng mga balang. 43 Aangat mula sa inyo ang dayuhang kapiling ninyo na pataas
ng pataas; kayo mismo ang bababa na pailalim ng pailalim. 44 Papahiramin nila kayo,
pero hindi kayo magpapahiram sa kanila; sila ang magiging ulo, at kayo ang magiging
buntot. 45 Dadating sa inyo lahat ng mga sumpang ito at hahabulin at sasakupin
kayo hanggang sa kayo ay mawasak. Mangyayari ito dahil hindi kayo nakinig sa
boses ni Yahweh na inyong Diyos, kahit sundin ang kainyang mga kautusan at mga
batas na sinasabi ko niya sa inyo. 46 Mapapasainyo ang mga sumpang ito bilang mga
tanda at kababalaghan, at sa inyong mga kaapu-apuhan magpakailanman. 47 Dahil
hindi ninyo sinamba si Yahweh na inyong Diyos ng may kasiyahan at kagalakan ng
puso nang kayo ay nasa kasaganahan, 48 kaya magsisilbi kayo sa mga kalaban na
ipinadala ni Yahweh laban sa inyo; pagsisislbihan ninyo sila sa gutom, sa uhaw, sa
pagkahubad, at sa kahirapan. Maglalagay siya ng pamatok na bakal sa inyong mga
leeg hanggang sa mawasak niya kayo. 49 Magdadala si Yahweh ng bansa laban sa
inyo mula sa malayo, mula sa dulo ng mundo, tulad ng isang agila na lumilipad
papunta sa kaniyang biktima, isang bansa na hindi ninyo naiintindihan ang wika;
50 isang bansa na mayroong mabangis na mga pagpapakilala na walang paggalang sa
mga matatanda, ni kabutihang-asal para sa mga bata. 51 Kakainin nila ang anak ng
inyong baka at ng bunga ng inyong lupain hanggang hanggang sa kayo ay mawasak.
Wala silang ititirang butil para sa inyo, bagong alak, o langis, walang mga anak ng
inyong kawan, hanggang sa maidulot nila sa inyo ang pagkakapuksa. 52 Sasalakayin
nila kayo sa lahat ng tarangkahan ng inyong mga lungsod, hanggang sa bumagsak
ang inyong mga matataas at pinatibay na mga pader saan man sa inyong lupain, mga
pader na pinagkakatiwalaan ninyo. Sasalakayin nila kayo sa loob ng lahat ng inyong
mga tarangkahan ng lungsod sa buong lupain na ibinigay sa inyo ni Yahweh na inyong
Diyos. 53 Kakainin ninyo ang bunga ng sarili ninyong katawan, ang laman ng inyong
mga anak na lalaki at ng inyong mga anak na babae, na ibinigay sa inyo ni Yahweh

na inyong Diyos, sa pagsalakay at sa paghihirap kung saan ang inyong kalaban ang
maglalagay sa inyo. 54 Ang taong malambot at makinis na kasama ninyo—siya ay
magiging mainggit sa kaniyang mga kapatid na lalaki at sa kaniyang sariling mahal
na asawa, at sa mga anak na naiwan niya. 55 Kaya hindi niya ibibigay sa kahit sino
sa kanila ang laman ng sarili niyang mga anak na kaniyang kakainin, dahil wala
nang matitira para sa kaniyang sarili sa pagsalakay at sa paghihirap na inilagay ng
inyong kalaban sa loob ng lahat ng inyong mga tarangkahan sa lungsod. 56 Ang
babaeng malambot at makinis na kasama ninyo, na hindi susubukang ipatong ang
ilalim ng paa sa lapag para sa kalambutan at pagkamaselan—magiging mainggitin
siya sa kaniyang sariling mahal na asawa lalaki, sa kaniyang anak na lalaki, at sa
kaniyang anak na babae, 57 at ng kaniyang sariling bagong panganak na lumabas
mula sa gitna ng kaniyang binti, at ng mga anak na kaniyang ipagbubuntis. Kakainin
niya sila ng pribado dahil sa kakulangan ng kahit na ano, sa panahon ng pagsalakay
at pagdurusa na inilagay ng inyong kalaban sa loob ng inyong mga tarangkahan ng
lungsod. 58 Kung hindi niyo susundin ang lahat ng mga salita ng batas na ito na
nasusulat sa librong ito, ganun din na parangalan itong maluwalhati at nakatatakot
na pangalan ni Yahweh na inyong Diyos, 59 papatindihin pa ni Yahweh ang mga salot
ninyo, at ng inyong mga kaapu-apuhan; magiging dakilang salot ang mga iyon ng
mahabang panahon at matinding karamdaman ng mahabang panahon. 60 Dadalhin
niya ulit sa inyo ang lahat ng mga karamdaman ng Ehipto na kinatatakutan ninyo;
kakapit sila sa inyo. 61 Pati na rin ang bawat sakit at salot na hindi nasusulat sa
libro ng batas na ito, Iyon ding ang mga dadalhin ni Yawheh sa inyo hanggang sa
kayo ay mawasak. 62 Kayo ay maiiwang kakaunti ang bilang, kahit na tulad kayo ng
mga bituin ng kalangitan sa bilang, dahil hindi kayo nakinig sa boses ni Yahweh na
inyong Diyos. 63 Kagaya ng pagkagalak noong una ni Yahweh sa inyo sa paggawa
ninyo ng mabuti, at sa pagpaparami sa inyo, kaya siya din ay magagalak na kayo ay
mapuksa at mawasak. Bubunutin kayo paalis sa lupain na inyong papasukin para
angkinin. 64 Ikakalat kayo ni Yahweh sa gitna ng lahat ng mga tao mula sa isang
dulo ng mundo hanggang sa ibang dulo ng mundo; doon sasamba kayo sa ibang mga
diyus-diyosan na hindi ninyo nakilala, ni ng inyong mga ninuno, mga diyus-diyosan
na kahoy at bato. 65 Sa mga bansang ito hindi kayo makakahanap ng kaluwagan,
at walang magiging kapahingahan para sa mga talampakan ng inyong mga paa; sa
halip, bibigyan kayo ni Yahweh doon ng takot sa puso, lumalabong mga mata, at
isang kaluluwang nagluluksa. 66 Mananatiling may pagdududa ang inyong buhay;
matatakot kayo tuwing gabi at araw at tiyak nga na walang magiging kasiguraduhan
ang inyong buhay. 67 Sa umaga sasabihin ninyong, 'sana ay gabi na!' at sa gabi ay
sasabihin ninyong, 'sana ay umaga na!' dahil sa takot sa inyong mga puso at sa mga
bagay na kailangan makita ng inyong mga mata. 68 Dadalhin kayo ulit ni Yahweh sa
Ehipto sa pamamagitan ng mga barko, sa daan kung saan sinabi ko sa inyo, 'Hindi na
ninyo muling makikita ang Ehipto.' Doon iaalok ninyo ang inyong sarili para ipagbili
sa inyong mga kaaway bilang mga lalaki at babaeng alipin, pero wala ni isa ang bibili
sa inyo."

29

1 Ito ang mga salita na inutos ni Yahweh kay Moises na sabihin sa mga tao ng Israel
sa lupain ng Moab, mga salita na idinagdag sa tipan na kaniyang ginawa sa kanila
sa Horeb. 2 Ipinatawag ni Moises ang lahat ng mga Israelita at sinabi sa kanila,
"Nakita ninyo ang lahat ng bagay na ginawa ni Yahweh sa harap ng inyong mga
mata sa lupain ng Ehipto kay Paraon, sa lahat ng kaniyang mga lingkod, at sa lahat
ng kanyang lupain— 3 ang matinding paghihirap na nakita ng inyong mga mata, ang

mga pangitain, at yaong mga dakilang kababalaghan. 4 Pero hanggang ngayon hindi
kayo binigyan ni Yahweh ng isang puso para makaalam, mga mata para makakita,
o mga tainga para makarinig. 5 Pinamunuan ko kayo sa loob ng apatnapung taon
sa ilang; ang inyong mga damit ay hindi naluma, at ang inyong mga sandalyas ay
hindi napudpod sa inyong mga paa. 6 Hindi kayo kumain ng kahit na anong tinapay
ni uminom ng kahit na anong alak o nakakalasing na mga inumin, para inyong
malaman na ako si Yahweh na inyong Diyos. 7 Nang dumating kayo sa lugar na
ito, si Sihon, ang hari ng Heshbon, at si Og, ang hari ng Bashan, ay lumabas laban
sa atin para lumaban, at tinalo natin sila. 8 Kinuha natin ang kanilang lupain at
binigay ito bilang pamana sa mga lipi ni Reuben, sa mga lipi ni Gad, at sa kalahating
lipi ni Manasses. 9 Kaya sundin ang mga salita ng tipang ito at gawin, para kayo ay
sumagana sa lahat ng bagay na inyong gagawin. 10 Nakatayo kayo ngayong araw,
kayong lahat, sa harapanni Yahweh na inyong Diyos; ang mga nangunguna sa inyo,
ang inyong mga lipi, ang inyong mga nakatatanda, at ang inyong mga opisiyal—lahat
ng mga kalalakihan ng Israel, 11 ang inyong mga anak, ang inyong mga asawa, at ang
dayuhan na kasama ninyo sa inyong kampo, mula sa mga tagaputol ng inyong kahoy
hanggang sa mga tagasalok ng inyong tubig. 12 Narito kayong lahat para pumasok sa
tipan ni Yahweh na inyong Diyos at sa pangakao na ginagawa ni Yahweh na inyong
Diyos sa inyo ngayon, 13 para ngayon ay maaari niya kayong gawing isang bayan
para sa kaniyang sarili, at sa ganoon siya ay maging Diyos para sa inyo, gaya ng
sinabi niya sa inyo, at gaya ng sinumpa niya sa inyong mga ninuno, kay Abraham,
kay Isaac, at kay Jacob. 14 At hindi ko lamang ginagawa para inyo ang tipang ito at
itong panunumpa, 15 —kasama ng lahat ng nakatayo ngayon na narito kasama natin
sa harapan ni Yahweh na ating Diyos, pero pati narin sa mga kasama natin na wala
rito ngayon. 16 Alam ninyo kung paano tayo namuhay sa lupain ng Ehipto, at kung
paano tayo pumasok sa gitna ng mga bansa na inyong dinaanan. 17 Nakita ninyo ang
kanilang mga nakasusuklam na mga bagay: kanilang mga diyus-diyosan na kahoy at
bato, pilak at ginto, na nabibilang sa kanila, 18 kung kaya't marapat na wala sinumang
sa inyo, lalaki, babae, pamilya, o lipi na ang puso ay tatalikod ngayon mula kay
Yahweh na ating Diyos, para sumamba sa mga diyus-diyosan ng mga bansang iyon—
kung kaya't marapat na wala sa inyo ang anumang ugat na nagbubunga ng apdo at
halamang mapait, 19 para kapag marinig ng taong iyon ang mga salita ng sumpang
ito, hindi niya dapat basbasan ang kaniyang sarili sa kaniyang puso at sabihing,
'magkakaroon ako ng kapayapaan, kahit na maglalakad ako sa katigasan ng aking
puso.' Sisirain nito ang basa kasama ang tuyo. 20 Hindi siya papatawarin ni Yahweh,
pero sa halip, ang galit ni Yahweh at kanyang pagseselos ay mag-iinit laban sa taong
iyon, at ang lahat ng mga sumpa na nakasulat sa aklat na ito ay mapapasakanya, at
tatanggalin ni Yahweh ang kanyang pangalan mula sa ilalim ng langit. 21 Ibubukod
siya ni Yahweh para sa sakuna na mula sa lahat ng mga lipi ng Israel, sa pagsunod sa
lahat ng mga sumpa ng tipan na nakasulat sa aklat ng batas na ito. 22 Ang darating
na salinlahi, ang mga anak ninyo na lilitaw pagkatapos ninyo, at ang dayuhan na
nagmula sa isang malayong lupain, ay magsasalita kapag nakita nila ang mga salot
sa lupaing ito at ang mga karamdaman na ginawa ni Yahweh — 23 at kapag nakita
nila ang buong lupain na naging asupre at nasusunog na asin, kung saan walang
ipinunla ni namumunga, kung saan walang mga halaman ang tumutubo, katulad
ng pagkabagsak ng Sodom at Gomorra, Adma at Zeboiim, na winasak ni Yahweh
sa kaniyang galit at matinding poot— 24 sasabihin nilang lahat kasama ng lahat ng
ibang mga bansa, 'Bakit ito ginawa ni Yahweh sa lupaing ito? Ano ang kahulugan
ng init ng labis na galit na ito?' 25 Pagkatapos sasabihin ng mga tao, 'Ito ay dahil
pinabayaan nila ang tipan ni Yahweh, ang Diyos ng kanilang mga ninuno, na ginawa

niya sa kanila noong sila ay inilabas niya mula sa lupain ng Ehipto, 26 at dahil sila ay
pumunta at sumamba sa ibang diyus-diyosan at yumukod sa kanilang, diyus-diyosan
na hindi nila kilala at ang mga hindi niya binigay sa kanila. 27 Kaya ang galit ni
Yahweh ay sumiklab laban sa lupaing ito, para magdala doon ng lahat ng mga sumpa
na nasusulat sa aklat na ito. 28 Binunot sila ni Yahweh mula sa kanilang lupain sa
galit, sa poot, at sa matinding galit, at itinapon sila sa ibang lupain, gaya ng ngayon.'
29 Ang mga bagay na lihim ay nabibilang lamang kay Yahweh na ating Diyos; pero
ang mga bagay na inihayag ay nabibilang magpakailanman sa atin at sa ating mga
kaapu-apuhan, para gawin natin ang lahat ng mga salita ng batas na ito.

30

1 Kapag ang lahat ng mga bagay na ito ay nakarating sa inyo, ang mga pagpapala
at ang mga sumpa na itinalaga ko sa harapan ninyo, at kapag isinaisip ninyo ito
kasama ang lahat ng ibang mga bansa kung saan si Yahweh ang inyong Diyos ay
dinala kayo, 2 at kapag bumalik kayo kay Yahweh na inyong Diyos at sumunod sa
kaniyang boses, susundin ang lahat ng mga sinasabi ko sa inyo sa araw na ito— kayo
at inyong mga anak— ng inyong buong puso at inyong buong kaluluwa, 3 kung gayon
babaligtarin ni Yahweh na inyong Diyos ang inyong pagkakabihag at magkakaroon
ng habag sa inyo, babalik siya at titipunin kayo mula sa lahat ng mga tao kung
saan si Yahweh ang inyong Diyos ay ikinalat kayo. 4 Kung mayroon sa mga lahi
ninyo ang ipinatapon sa pinaka-malalayong mga lugar mula sa ilalim ng kalangitan,
mula kung saan si Yahweh na inyong Diyos ay titipunin kayo, at magmula doon
dadalhin niya kayo. 5 Si Yahweh na inyong Diyos ay dadalhin kayo sa lupain na
pagmamay-ari ng inyong mga ninuno, at magiging sa inyo ulit ito; Gagawan ka niya
ng kabutihan at pararamihin kayo higit pa sa ginawa niya sa inyong mga ninuno.
6 Tutuliin ni Yahweh na inyong Diyos ang inyong puso at ang puso ng inyong mga
kaapu-apuhan para mamahalin ninyo si Yahweh na inyong Diyos ng inyong buong
puso at inyong buong kaluluwa, para kayo ay mabuhay. 7 Ilalagay ni Yahweh na
inyong Diyos itong mga sumpa sa inyong mga kaaway at sa mga galit, at sa sinumang
nagpapahirap sa inyo. 8 Babalik kayo at susunod sa boses ni Yahweh, at gagawin
ninyo ang lahat ng kaniyang mga utos na inuutos ko sa inyo sa araw na ito. 9 Si
Yahweh na inyong Diyos ay gagawing masagana ang lahat ng ginawa ng inyong
kamay sa bunga ng inyong katawan, sa bunga ng inyong mga baka, at sa bunga ng
inyong mga pananim, para sa kasaganahan, para kay Yahweh muling masisiyahan
ulit siya sa inyo sa kasaganahan, gaya ng pagkalugod niya sa inyong mga ninuno.
10 Gagawin niya ito kung susundin ninyo ang salita ni Yahweh na inyong Diyos,
para panatilihin ang kaniyang mga kautusan at mga batas na nasusulat sa aklat ng
kautusan, kung babalik kayo kay Yahweh na inyong Diyos ng inyong buong puso at
inyong buong kaluluwa. 11 Dahil itong utos na sinasabi ko sa inyo sa araw na ito
ay hindi lubhang mahirap para sa inyo, ni ito ay napakalayo sa inyo para abutin,
12 hindi ito nasa langit, para sabihin ninyo, “Sinong nais umakyat sa atin sa langit
at dalhin ito pababa sa atin at maaari nating marinig ito, para magawa natin ito?'
13 Maging ito ay sa ibayo ng dagat, para inyong masabi, 'Sino sa atin ang pupunta
sa ibayong dagat para dalhin ito sa atin at marinig natin, at para magawa natin ito?'
14 Pero ang salita ay napakalapit sa inyo, nasa inyong bibig at nasa inyong puso,
para inyong magawa ito. 15 Tingnan ninyo, inilagay ko sa araw na ito sa inyong
harapan ang buhay at kabutihan, kamatayan at kasamaan. 16 Kung susundin ninyo
ang mga panuntunan ni Yahweh na inyong Diyos, na sinasabi ko sa inyo sa araw na
ito na mahalin si Yahweh na inyong Diyos, para mamuhay ng naaayon sa kaniyang
paraan, at sundin ang kaniyang mga kautusan, ang kaniyang mga batas at kaniyang

mga ordenansa, mabubuhay kayo at paparamihin, at pagpalain kayo ni Yahweh na
inyong Diyos sa lupain na inyong pupuntahan para angkinin. 17 Pero kung ang inyong
puso ay tumalikod at hindi kayo nakinig sa halip ay lumayo at nagpatirapa pababa sa
ibang mga diyus-diyosan at sasambahin sila, 18 kung gayon, sasabihin ko sa inyo sa
araw na ito siguradong mamamatay kayo, hindi tatagal ang inyong buhay sa lupain
na inyong dadaanan sa kabila ng Jordan para puntahan at angkinin. 19 Tinatawag
ko ang langit at ang lupa para maging saksi laban sa inyo sa araw na ito, itinalaga
ko sa inyo ang buhay at kamatayan, ang mga pagpapala at mga sumpa, kaya piliin
ninyo ang buhay para kayo at ang inyong lahi ay mamuhay ng matagal. 20 Gawin ito
para mahalin si Yahweh na inyong Diyos, para sundin ang kaniyang salita, at para
kumapit sa kaniya. Dahil siya ang inyong buhay at ang haba ng inyong mga araw,
gawin ninyo ito para maaari kayong mamuhay sa lupain na ipinangako ni Yahweh
sa inyong mga ninuno, kay Abraham, kay Isaac, at kay Jacob, na ibibigay sa kanila."

31

1 Nagpunta si Moises at sinabi ang mga salitang ito sa buong Israel. 2 Sinabi
niya sa kanila, "Isang daan at dalawampung taong gulang na ako; hindi na ako
maaaring makalabas at makakpasok; Sinabi ni Yahweh sa akin, 'Hindi ka na tatawid
sa Jordan.' 3 Si Yahweh na inyong Diyos, sasama siya sa inyo; wawasakin niya ang
mga bansa mula sa inyong harapan, at babawiin ninyo ito. Si Josue, ang mangunguna
sa inyong harapan, tulad ng sinabi ni Yahweh. 4 Gagawin ni Yahweh sa kanila
kung ano kay Sihon at Og, sa mga hari ng Amoreo, at sa kanilang lupain, kung
saan kaniyang winasak. 5 Bibigyan kayo ni Yahweh ng tagumpay laban sa kanila
kapag nakaharap na ninyo sila sa digmaan, at gagawin ninyo sa kanila ang lahat ng
sinasabi ko sa inyo. 6 Magpakatatag at magpakatapang, huwag matakot, at huwag
matakot sa kanila; sapagkat si Yahweh na inyong Diyos, ang siyang sasama sa inyo;
hindi niya kayo bibiguin ni pababayaan." 7 Tinawag ni Moises si Josue at sinabi
sa kaniya sa harapan ng buong Israel, "Magpakatatag at magpakatapang, sapagkat
sasamahan mo itong lahi papunta sa lupain na ipinangako ni Yahweh sa inyong
mga ninuno para ibigay sa kanila; Ikaw ang magdudulot sa kanila para manahin
ito. 8 Si Yahweh, ang siyang mangunguna sa inyong harapan; sasama siya sa inyo;
hindi niya kayo bibiguin ni iiwan; huwag matakot, huwag mapanghinaan ng loob."
9 Isinulat ni Moises ang kautusang ito at ibinigay ito sa mga pari, sa mga anak na
lalaki ni Levi, na nagdala sa kaban ng tipan ni Yahweh; binigay din niya ang mga
kopya nito sa lahat ng mga nakatatanda ng Israel. 10 Inutusan sila ni Moises at
sinabi, "Sa katapusan ng bawat pitong taon, sa panahon na ipapawalang-bisa ang
mga utang, sa oras ng Pagdiriwang ng mga Kanlungan, 11 kapag ang buong Israelita
ay dumating para magpakita sa harapan ni Yahweh na inyong Diyos sa lugar na
kaniyang pipiliin para sa kaniyang santuwaryo, babasahin mo itong batas sa harapan
ng buong Israel kanilang pandinig. 12 Tipunin ang mga tao, ang mga kalalakihan, ang
mga kababaihan, ang mga kabataan, at inyong dayuhan na nasa loob ng tarangkahan
ng inyong lungsod, para makarinig sila at matuto, at para maaari nilang parangalan si
Yahweh na inyong Diyos at sundin ang lahat ng mga salita nitong kautusan. 13 Gawin
ito para sa kanilang mga anak, na walang alam, maaaring makarinig at matuto para
parangalan si Yahweh na inyong Diyos, habang nabubuhay kayo sa lupain na inyong
pupuntahan ang Jordan para angkinin." 14 Sinabi ni Yahweh kay Moises, "Masdan mo,
ang araw ay paparating na ikaw ay dapat ng mamatay; tawagin si Josue at ipakita ang
inyong mga sarili sa loob ng tolda ng pagpupulong, para mabigyan ko siya ng utos."
Pumunta sina Moises at Josue at ipinakita ang kanilang mga sarili sa loob ng tolda ng
pagpupulong. 15 Nagpakita si Yahweh sa loob ng tolda sa isang haliging ulap; nakatayo

ang haligi ng ulap sa ibabaw ng pintuan ng tolda. [16] Sinabi ni Yahweh kay Moises,
"Masdan mo, matutulog ka kasama ang iyong mga ama; babangon itong mga lahi
at kikilos katulad ng mga bayarang babae na sumusunod sa masamanag mga diyus-
diyosan ng lupain, ang lupain na kanilang pupuntahan para maging kasamahan nila.
Iiwanan nila ako at sisirain ang kasunduang ginawa ko kasama sila. [17] Pagkatapos, sa
araw na iyon, ang aking galit ay sisiklab laban sa kanila, at iiwanan ko sila, ikukubli
ko ang aking mukha mula sa kanila, at sasakmalin sila. Maraming mga sakuna at
kaguluhan ang mapapa sa kanila, para kanilang sabihin sa araw na iyon, 'Ang mga
sakuna ba ito ay natagpuan ako dahil ang ating Diyos ay wala sa aming kalagitnaan?'
[18] Sisiguraduhin ko na ikukubli ang aking mukha mula sa kanila sa araw na iyon
dahil ang lahat ng kasamaan ay kanilang gagawin, sapagkat bumaling sila sa ibang
mga diyus-diyosan. [19] Kaya ngayon isulat mo itong awitin para sa iyong sarili at
ituro ito sa bayan ng Israel. Ilagay ito sa kanilang mga bibig, para ang awiting ito
ay maging isang saksi para sa akin laban sa bayan ng Israel. [20] Kapag dinala ko sila
dito sa loob ng lupain na aking ipinangako upang ibigay sa kanilang mga ninuno, ang
lupaing umaapaw sa gatas at pulot, at nang sila ay nakakain at nabusog at tumaba,
pagkatapos babaling sila sa ibang mga diyos at sasamba sa kanila; kamumuhian nila
ako at sisirain ang kasunduan. [21] Kapag maraming kasamaan at mga kaguluhan ang
mayroon ang mga tao na ito, ang awiting ito ang magpapatunay bilang isang saksi;
dahil ito ay hindi malilimutan mula sa mga bibig ng kanilang mga kaapu-apuhan;
dahil alam ko ang mga plano na kanilang binubuo ngayon, kahit bago ko pa sila
dinala dito sa lupain na aking ipinangako." [22] Kaya isinulat ni Moises ang awiting ito
ng araw ding iyon at itinuro sa bayan ng Israel. [23] Binigyan ni Yahweh ng utos si Josue
na anak ni Nun, at sinabi, "Magpakatatag at Magpakatapang; sapagkat dadalhin mo
ang bayan ng Israel papasok sa lupain na ipinangako ko sa kanila, at ako ay sasainyo."
[24] Nangyari ito nang matapos ni Moises ang pagsusulat ng mga salita nitong kautusan
sa isang aklat, [25] ibinigay niya ang isang utos sa mga Levita ang siyang nagdala ng
kaban ng tipan ni Yahweh; sinabi niya, [26] "Dalhin mo itong aklat ng kautusan at ilagay
ito sa gilid ng kaban ng tipan ni Yahweh na inyong Diyos, para ito ay naroroon bilang
isang saksi laban sa inyo. [27] Dahil alam ko ang inyong mga paghihimagsik at inyong
katigasan; tingnan ninyo, habang patuloy akong nabubuhay kasama ninyo kahit sa
araw na ito, kayo ay naging mapanghimagsik laban kay Yahweh; paano pa pag ako
ay patay na? [28] Magtipon sa akin ang lahat ng nakatatanda ng inyong mga lipi, at
inyong mga opisyal, para masabi ang mga salita sa kanilang mga tainga at tatawag
sa langit at lupa para maging saksi laban sa kanila. [29] Dahil alam ko na pag patay
na ako lubusan ninyong sisirain ang inyong mga sarili at lumiko palayo sa daanan
na aking iniutos sa inyo; kapahamakan ay darating sa inyo sa susunod na mga araw.
Mangyayari ito dahil gagawa kayo ng masama sa mata ni Yahweh, para galitin siya
sa pamamagitan ng mga gawa ng inyong mga kamay." [30] Umawit si Moises sa mga
tainga ng mga pinagtipon sa Israel ang mga salita ng awiting ito hanggang sa matapos

32

[1] Ibigay ang inyong mga tainga, kayong kalangitan, at hayaan akong magsalita.
Hayaan ang mundo na makinig sa mga salita ng aking bibig. [2] Hayaan ang aking
katuruan ay pumatak na parang ulan, hayaan ang aking talumpati ay dumalisay na
parang hamog, gaya ng mahinang ulan sa malambot na damo, at gaya ng ulan sa
mga halaman. [3] Dahil ipapayahag ko ang pangalan ni Yahweh, at ang tungkol ang
kadakilaan sa ating Diyos. [4] Ang Batong tanggulan, ang kaniyang ganap na gawa;
dahil ang lahat ng kaniyang landas ay husto. Siya ang matapat na Diyos na siyang
walang kasamaan. Siya ay makatarungan at matuwid. [5] Kumilos sila ng masama

laban sa kaniya. Sila ay hindi niya mga anak. Ito ay kanilang kahihiyan. Sila
ay isang makasalanan at manlilinlang na salinlahi. [6] Gagantimpalaan ba ninyo si
Yahweh sa ganitong paraan, kayong mga hangal at walang damdaming mga tao?
Hindi ba siya ang inyong ama, ang nag-iisang lumikha sa inyo? Na siyang lumikha sa
inyo? [7] Isaisip ang mga araw ng sinaunang panahon, isipin ang tungkol sa maraming
taong lumipas. Tanungin ang inyong ama at ipapakita niya sa inyo, ang inyong
mga nakakatanda at sasabihin nila sa inyo. [8] Nang ibinigay ng Kataastaasan sa mga
bansa ang kanilang pamana—nang hinati niya ang lahat ng sangkatauhan, at itinakda
niya ang mga hangganan ng mga tao, itinakda rin niya ang bilang ng kanilang mga
diyus-diyosan. [9] Dahil ang bahagi ni Yahweh ay ang kaniyang mga tao; si Jacob ang
kaniyang bahaging mana. [10] Siya ay natagpuan niya sa isang disyertong lupain, at sa
tigang at humahagulhol na ilang; ipinagtanggol at inalagaan niya, siya ay binantayan
niya na tulad ng pag-iingat sa mata. [11] Gaya ng isang agila na nagbabantay ng
kaniyang pugad at pumapagaspas sa ibabaw ng kaniyang mga inakay, ibinuka ni
Yahweh ang kaniyang mga pakpak at kinuha sila, at dinala sila sa kaniyang mga
likuran. [12] Si Yahweh lamang ang pumatnubay sa kaniya; walang dayuhang diyus-
diyosan ang kasama niya. [13] Hinayaan niya kayong sumakay sa tayog ng lupain, at
siya ay pinakain niya ng mga bunga ng bukid; kayo ay pinalusog niya ng pulut na
mula sa bato, at langis na mula sa matigas na matarik na bato. [14] Kumain kayo ng
mantikilya na mula sa grupo ng mga hayop at uminom ng gatas na mula sa kawan,
kasama ng taba ng mga tupa, mga lalaking tupa ng Bashan, at mga kambing, kasama
ng pinakamainam ng trigo— at ininum ninyo ang bumubulang alak na gawa mula sa
katas ng mga ubas. [15] Pero lumaki si Jeshurun na mataba at sumisipa, puno ng taba,
matipuno, at makinis. Tinalikuran nila ang Diyos na gumawa sa kanila, at itinanggi
nila ang Bato ng kaniyang kaligtasan. [16] Pinagselos nila si Yahweh sa pamamagitan
ng kanilang mga kakaibang diyus-diyosan; at ginalit siya ng kanilang mga kasuklam-
suklam na diyus-diyosan. [17] Nagsakripisyo sila sa mga demonyo, na hindi Diyos—mga
diyos na hindi nila kilala, mga diyos na bago pa lang lumitaw, mga diyos na hindi
kinakatakutan ng inyong mga ama. [18] Pinabayaan ninyo ang Bato, na naging ama
ninyo, at inyong kinalimutan ang Diyos na nagsilang sa inyo. [19] Nakita ito ni Yahweh
at sila ay tinanggihan niya, dahil lubha siyang ginalit ng kaniyang mga anak na lalaki
at kaniyang mga anak na babae. [20] “Itatago ko ang aking mukha mula sa kanila,”
sinabi niya, “at makikita ko kung ano ang kanilang magiging katapusan; dahil sila
ay isang napakasamang salinlahi, mga anak na hindi tapat. [21] Pinagselos nila ako sa
pamamagitan diyos na hindi totoo at ginalit ako ng kanilang mga walang halagang
diyus-diyosan. Papainggitin ko sila sa pamamagitan ng hindi ko bayan, gagalitin ko
sila sa pamamagitan ng isang bansa na walang pang-unawa. [22] Dahil isang apoy ang
nag-aalab sa pamamagitan ng aking galit at sumusunog hanggang sa pinakamalalim
na lugar ng mga patay; kinakain nito ang mundo at ang ani nito; sinusunog nito ang
mga pundasyon ng mga bundok. [23] Bubuntunan ko sila ng kapahamakan; ipapatama
ko sa kanila ang lahat ng aking mga palaso; [24] Mamamatay sila sa gutom at lalamunin
ng nag-aapoy na init at mapait na pagkawasak; ipapadala ko sa kanila ang mga ngipin
ng mga mababangis na hayop, gamit ang lason ng mga bagay na gumagapang sa
alikabok. [25] Sa labas ng espada ay mamimighati, at kilabot ay ganoon din sa mga silid-
tulugan. lilipol ito sa parehong binata at dalaga, ang sumususong bata, at ang lalaking
may kulay-abong mga buhok. [26] Sinabi ko na ikakalat ko sila ng malayo, para mapawi
ang kanilang alaala mula sa sangkatauhan. [27] Kung hindi lang sa pagmamayabang
ng kaaway, at baka ang kanilang kaaway ay magkamali, at kanilang sasabihin, 'Itaas
ang ating kamay,' Nagawa ko na sana ang lahat ng mga ito. [28] Dahil ang Israel ay
isang bansa na walang karunungan, at walang pang-uunawa sa kanila. [29] O, na sila

ay matatalino, na naunawaan nila ito, na isaalang-alang nila ang kanilang parating
na kapalaran! 30 Paano ba hahabulin ng isa ang isang libo, at papaliparin ng dalawa
ang sampung libo, maliban kung ipinagbili sila ng kanilang Bato, at isinuko sila ni
Yahweh? 31 Dahil ang bato ng ating mga kaaway ay hindi katulad ng ating Bato,
gaya ng pag-amin ng ating mga kaaway. 32 Dahil ang kanilang mga puno ng ubas ay
nagmula sa puno ng ubas ng Sodoma, at mula sa mga bukid ng Gomorra; ang kanilang
mga ubas ay mga ubas ng lason; ang kanilang mga kumpol ay mapait. 33 Ang kanilang
alak ay ang lason ng mga ahas at ang mabagsik na kamandag ng mga maliliit na ahas.
34 Hindi ba ito binalak ng palihim na aking tinago, na natatakan kabilang ng aking
mga kayamanan? 35 Ako ang magbibigay ng paghihiganti, at kabayaran, sa panahon
na madudulas ang kanilang paa; dahil ang araw ng kapahamakan para sa kanila
ay nalalapit, at ang mga bagay na darating sa kanila ay mabilis na mangyayari."
36 Dahil si Yahweh ang magpapasya para sa kaniyang mga tao, at kakaawaan niya ang
kaniyang mga lingkod. Makikita niya na ang kanilang kapangyarihan ay nawala, at
wala ni isang matitira, kahit mga alipin o malayang mga tao. 37 Pagkatapos sasabihin
niya, "Nasaan ang kanilang mga diyos, ang bato na siyang kanilang kanlungan? —
38 Ang mga diyos na kumain ng mga taba ng kanilang mga sakripisyo at uminom
ng alak na kanilang mga handog na inumin? Hayaan silang bumangon at tulungan
kayo; hayaan sila ang mag-ingat ninyo. 39 Tingnan ninyo ngayon ako, kahit ako, ang
Diyos, at walang nang diyos maliban sa akin; ako'y pumapatay, at ako'y bumubuhay;
ako'y sumusugat, at ako'y nagpapagaling, at walang ni isa na makakapagligtas sa
inyo mula sa aking lakas. 40 Dahil itinaas ko ang aking kamay sa langit at sinabing,
'Habang ako ay nabubuhay magpakailanman, ako ay kikilos. 41 Kapag hinahasa ko
ang aking makintab na espada, at kapag nagsimula na ang aking kamay na magdala
ng katarungan, maghihiganti ako sa aking mga kaaway, at gagantihan ko yaong mga
napopoot sa akin. 42 Lalasingin ko ang aking mga palaso ng dugo, at ang aking
espada ay lalamunin ang laman kasama ng dugo ng mga pinatay at ng mga bihag,
at mula sa mga ulo ng mga pinuno ng kaaway.'" 43 Magdiwang, kayong mga bansa,
kasama ng mga tao ng Diyos, dahil ipaghihiganti niya ang dugo ng kaniyang mga
lingkod; Maghihiganti siya sa kaniyang mga kaaway, at gagawa siya ng kabayaran
ng kasalanan para sa kaniyang lupain, para sa kaniyang mga tao. 44 Dumating si
Moises at inawit ang lahat ng mga salita ng awiting ito sa tainga ng mga tao, siya, at
si Josue na anak na lalaki ni Nun. 45 At natapos ni Moises na awitin ang lahat ng mga
salitang ito sa buong Israel. 46 Sinabi niya sa kanila, "Ituon ang inyong mga isipan
sa lahat ng mga salita na aking pinatunayan sa inyo ngayon, para mautusan ninyo
ang inyong mga anak na sundin ang mga ito, ang lahat ng mga salita ng batas na ito.
47 Dahil ito ay hindi balewalang bagay para sa inyo, dahil ito ang inyong buhay, at sa
pamamagitan ng bagay na ito ay papahabain ninyo ang inyong mga araw sa lupain
na inyong pupuntahan sa ibayo ng Jordan para angkinin." 48 Nagsalita si Yahweh
kay Moises sa parehong araw at sinabing, 49 "Umakyat ka sa bandang ito ng mga
bundok ng Abarim, itaas ng Bundok Nebo, na nasa lupain ng Moab, kabila ng Jerico.
Mapagmamasdan mo ang lupain ng Canaan, na ibibigay ko sa bayan ng Israel bilang
kanilang pag-aari. 50 Mamamatay ka sa bundok na pupuntahan mo at Matitipon
kasama ng iyong mga tao, gaya ni Aaron na kapwa mong Israelita na namatay sa
Bundok Hor at tinipon ng kaniyang mga tao. 51 Ito ay mangyayari dahil hindi ka
tapat sa akin kabilang sa bayan ng Israel sa tubigan ng Meriba sa Kades, sa ilang ng
Sin; 52 dahil hindi mo ako pinakitunguhan ng may dangal at Dahil makikita mo ang
lupain sa harapan mo, pero hindi ka makakapunta roon, sa lupain na ibibigay ko sa
bayan ng Israel."

33

[1] Ito ang pagpapala kung saan pinagpala ni Moises na tao ng Diyos ang bayan
ng Israel bago ang kaniyang kamatayan. [2] Sinabi niya: Mula si Yahweh sa Sinai
at nagpakita sa kanila mula Seir. Nagliwanag siya mula sa Bundok ng Paran, at
dumating siya kasama ang sampung libong mga banal na pinili. Sa kaniyang kanang
kamay ay mayroong kumikislap na kidlat. [3] Tunay nga, mahal niya ang mga tao;
lahat ng kaniyang mga banal na pinili ay nasa inyong kamay, at nagpatirapa siya
sa inyong mga paa; nakatanggap ang bawat isa ng inyong mga salita. [4] Ako, si
Moises, nag-utos sa inyo ng isang batas, isang pamana para sa kapulungan ni Jacob.
[5] Pagkatapos naging hari si Yahweh sa Jesurun, kapag ang mga pinuno ng mga
tao ay nagtipun-tipon, nagkasama-sama ang lahat ng mga lipi ng Israel. [6] Hayaang
mabuhay si Ruben at hindi mamatay; pero nawa ang kaniyang mga tauhan ay maging
iilan lamang. [7] Ito ang pagpapala para kay Juda. Sinabi ni Moises: Makinig ka,
Yahweh, sa boses ng Juda, at dalhin siyang muli sa kaniyang mga tao. Makipaglaban
para sa kaniya; maging tulong laban sa kaniyang mga kaaway. [8] Tungkol kay Levi,
sinabi ni Moises: Ang iyong Tummim at iyong Urim ay napapabilang sa iyong
kinasisiyahan, ang iyong sinubukan doon sa Masa, kung saan kayo nakipagburo sa
tubig ng Meriba. [9] Ang taong nagsasabi tungkol sa kaniyang ama at ina," Hindi
ko sila nakita." Ni hindi niya kinilala ang kaniyang mga kapatid, ni hindi niya
inangkin ang kaniyang sariling mga anak. Dahil binabantayan niya ang inyong salita
at sinunod ang iyong tipan. [10] Itinuro niya kay Jacob ng inyong mga panuntunan,
at mga batas sa Israel. Maglalagay siya ng insenso sa iyong harapan, at ang buong
sinunog na mga alay sa inyong altar. [11] Pagpalain, Yahweh, ang kaniyang mga pag-
aari, at tanggapin ang gawa ng kaniyang mga kamay. Durugin ang mga balakang
ng sinumang bumangon laban sa kaniya, at sa mga taong galit sa kaniya, para hindi
sila ulit makabangon. [12] Tungkol kay Benjamin, sinabi ni Moises: Ang isang minahal
ni Yahweh ay namumuhay ng matiwasay sa tabi niya; iniingatan siya ni Yahweh
sa mahabang panahon, at nabubuhay siya sa pagitan ng mga braso ni Yahweh.
[13] Tungkol kay Jose, sinabi ni Moises: Nawa'y pagpalain ni Yahweh ang kaniyang
lupain at ng kaniyang mahahalagang mga bagay sa langit, kasama ang hamog, At
ng nakapaloob sa ilalim nito. [14] Na mayroong mahahalagang mga bagay sa pag-aani
na ginawa sa tulong ng araw, kasama ang mga mahahalagang bagay sa paglipas
ng mga buwan, [15] Na mayroong magagandang mga bagay mula sa napakatandang
mga bundok, at na mayroong mahahalagang mga bagay ng walang katapusang mga
burol. [16] Mayroong mga pinakamahalagang bagay sa mundo at ng kasaganahan nito,
at kasama ang mabuting kalooban niya para sa sinumang nasa palumpong. Hayaang
dumating ang pagpapala mula sa ulo ni Jose, at sa noo niya na siyang naging prinsipe
sa kaniyang mga kapatid. [17] Ang unang anak ng isang toro, maluwalhati siya, at
kaniyang mga sungay ay ang mga sungay ng isang mabangis na toro. Kasama nilang
itutulak niya ang mga tao, lahat sila, sa katapusan ng mundo. Ito ang mga sampung
libo ng Efraim; ito ang mga libu-libo ni Manases. [18] Tungkol kay Zebulun, sinabi ni
Moises: Magsaya, Zebulun, sa iyong paglabas, at ikaw, Isacar, sa inyong mga tolda.
[19] Tatawagin nila ang mga tao sa mga bundok. Doon iaalay nila ang mga alay ng
pagkamatuwid. Dahil sisipsipin nila ang kasaganahan ng mga karagatan, at mula
sa buhangin ng dalampasigan. [20] Tungkol kay Gad, sinabi ni Moises: Pagpalain ang
siyang magpapalawak kay Gad. Maninirahan siya doon katulad ng isang babaeng
leon, at sisirain niya ang braso o ang isang ulo. [21] Naglaan siya ng kaniyang
pinakamahalagang bahagi para sa kaniyang sarili, dahil mayroong nakalaang bahagi
ng lupain para sa mga pinuno. Dumating siya kasama ang pinuno ng mga tao.
Ipinatupad niya ang katarungan ni Yahweh at ang kaniyang mga kautusan kasama ng

Israel. 22 Tungkol kay Dan, sinabi ni Moises: Si Dan ay isang batang leon na lumundag
mula sa Bashan. 23 Tungkol kay Neftali, sinabi ni Moises: Neftali, nasisiyahan sa
mga pabor, at puno ng pagpapala ni Yahweh, dalhin ang pag-aari ng lupain tungo sa
kanluran at timog. 24 Tungkol kay Aser, sinabi ni Moises: Pagpalain si Aserng higit pa
sa ibang mga anak na lalaki; hayaan siyang maging katanggap-tanggap sa kaniyang
mga kapatid, at hayaang malubog sa langis ng olibo ang kaniyang mga paa. 25 Nawa'y
ang rehas ng iyong lungsod ay maging bakal at tanso; hangga't kayo ay nabubuhay,
ganun din kahaba ang iyong magiging kaligtasan. 26 Walang sinumang katulad ng
Diyos, Jesurun— isang matuwid, na nakasakay sa kalangitan para tulungan ka, at
sa kaniyang kaluwalhatian sa mga ulap. 27 Ang walang hanggang Diyos ay isang
kublihan para sa kaniyang mga tao, at sa ilalim ay ang walang hanggang mga
braso. Itutulak niya palabas ang kaaway mula sa harapan ninyo, at sasabihin niya,
“Wasakin!” 28 Nawa'y ang Israel ay mamumuhay na may kaligtasan. Ang bukal ni
Jacob ay ligtas sa isang lupain ng butil at bagong alak; tunay nga, hayaan ang langit
na bumagsak ang hamog sa kaniya. 29 Pinagpala kayo, Israel! Sino ang katulad ninyo,
mga tao na iniligtas ni Yahweh, ang sanggalan ng inyong tulong, at ang espada ng
inyong kaluwalhatian? Ang inyong mga kaaway ay darating na nanginginig sa inyo;
tatapakan ninyo ang kanilang matataas na mga lugar.

34

1 Umakyat si Moises mula sa mga kapatagan ng Moab patungong Bundok ng Nebo,
hanggang sa tuktok ng Pisga, na nasa tapat ng Jerico. At ipinakita ni Yahweh sa
kaniya ang lahat ng lupain ng Galaad hanggang Dan, 2 at lahat ng Neftali at ang lahat
ng lupain ng Efraim at Manases, at lahat ng lupain ng Juda, hanggang sa kanlurang
karagatan, 3 at ang Negev, at ang patag sa lambak ng Jerico, ang Lungsod ng mga
Palmera, hanggang Zoar. 4 Sinabi ni Yahweh sa kaniya, “Ito ang lupain na ipinangako
ko kay Abraham, kay Isaac, at kay Jacob, na sinasabing, 'Ibibigay ko ito sa inyong
mga kaapu-apuhan.' Pinayagan kitang tingnan iyon sa iyong mga mata, pero hindi
ka makakapunta roon.” 5 Kaya si Moises ang lingkod ni Yahweh ay namatay doon sa
lupain ng Moab, gaya ng salitang ipinangako ni Yahweh. 6 Inilibing siya ni Yahweh
sa lambak ng lupain ng Moab sa tapat ng Beth Peor, pero walang nakakaalam kung
saan ang kaniyang libingan hanggang sa araw na ito. 7 Isang daan at dalawampung
taong gulang si Moises ng namatay siya; hindi lumabo ang kaniyang mata, ni humina
ang kaniyang likas na lakas. 8 nagluksa ng tatlumpung araw ang mga tao ng Israel
sa mga kapatagan ng Moab para kay Moises, at ang mga araw ng pagluluksa para
kay Moises ay natapos. 9 Si Josue na anak ni Nun, ay puno ng espiritu ng kaalaman,
dahil ipinatong ni Moises ang kaniyang kamay sa kaniya. Nakinig ang mga Israelita
sa kaniya at ginawa kung ano ang iniutos ni Yahweh kay Moises. 10 Walang ibang
tumayong propeta sa Israel tulad ni Moises, na siyang kilala ni Yahweh mukha sa
mukha. 11 Walang ibang propeta na tulad niya sa lahat ng mga palatandaan at mga
kababalaghan na ipinadala ni Yahweh sa kaniya para gawin sa lupain ng Ehipto, kay
Faraon, at sa lahat ng kaniyang mga lingkod, at sa lahat ng kaniyang lupain. 12 Hindi
pa nagkaroon ng sinumang propetang tulad niya sa lahat ng mga dakila, nakakatakot
na gawa na ginawa ni Moises sa paningin ng buong Israel.

Joshua

1 Ngayon ito ang nangyari pagkatapos mamatay si Moises, ang lingkod ni Yahweh,
na nangusap si Yahweh kay Josue ang anak ni Nun, punong pumapangalawa kay
Moises, sinasabing, 2 "Namatay na si Moises na aking lingkod. Kaya ngayon,
magbangon, tawirin ang Jordang ito, ikaw at lahat ng mga bayang ito, sa lupaing
ibinibigay ko sa kanila—sa mga bayan ng Israel. 3 Ibinigay ko sa inyo ang bawat
lugar na lalakaran ng talampakan ng inyong paa. Ibinigay ko na ito sa inyo, gaya
ng ipinangako ko kay Moises. 4 Magiging lupain ninyo, mula sa ilang at Lebanon
hanggang sa malawak na ilog, ang Eufrates, lahat ng lupain ng mga Heteo, at sa
Malawak na Dagat, kung saan lumulubog ang araw. 5 Walang sinumang makakatayo
sa harap ninyo sa lahat ng araw ng inyong buhay. Sasamahan kita tulad ng pagsama
ko kay Moises. Hindi kita pababayaan o iiwan kita. 6 Maging malakas at matapang.
Idudulot mong manahin ng mga taong ito ang lupaing ipinangako ko sa kanilang
mga ninunong ibibigay ko sa kanila. 7 Maging malakas at napakatapang. Maging
maingat na sundin ang lahat ng batas na iniutos sa inyo ng aking lingkod na si Moises.
Huwag kayong lilihis mula rito sa kanan o sa kaliwa, para maging matagumpay
kayo saan man kayo pupunta. 8 Palagi kang magsasalita tungkol sa aklat ng batas
na ito. Pagbubulay-bulayan mo ito sa araw at gabi para masunod mo ang lahat na
nakasulat dito. Sa gayon magiging maunlad ka at matagumpay. 9 Hindi ba iniutos
ko sa iyo? Maging malakas at matapang! Huwag matakot. Huwag matakot. Kasama
mo si Yahweh na iyong Diyos saan ka man pupunta." 10 Pagkatapos inutusan ni
Josue ang mga pinuno ng bayan, 11 "Lumibot kayo sa kampo at utusan ang mga tao,
'Maghanda ng makakain para sa inyong sarili. Sa loob ng tatlong araw tatawirin
ninyo ang Jordang ito at papasukin at aangkinin ang lupain na ibinibigay ni Yahweh
inyong Diyos sa inyo para angkinin."' 12 Sinabi ni Josue sa mga lipi ni Reubenita,
mga lipi ni Gadita at sa kalahating lipi ni Manases, 13 "Alalahanin ang salitang
iniutos sa inyo ni Moises na lingkod ni Yahweh nang sinabi niyang, 'Binibigyan
kayo ng pahinga ni Yahweh na inyong Diyos, at ibinibigay niya sa inyo ang lupaing
ito.' 14 Mananatili sa lupaing ibinigay sa inyo ni Moises sa kabila ng Jordan ang
inyong mga asawa, inyong mga maliliit, at ang inyong mga alagang hayop. Pero
ang inyong mga mandirigma ay tatawid kasama ng inyong mga kapatid na lalaki at
tutulungan sila 15 hanggang ipagkaloob ni Yahweh sa inyong mga kapatid na lalaki
ang kapahingahan tulad ng ibinigay niya sa inyo. At aangkinin din nila ang lupaing
ibinibigay sa kanila ni Yahweh na inyong Diyos. Pagkatapos babalik kayo sa sarili
ninyong lupain at angkinin ito, ang lupaing ibinigay ni Moises na lingkod ni Yahweh
sa kabila ng Jordan, kung saan sumisikat ang araw." 16 At sumagot sila kay Josue,
sinabing, "Gagawin namin ang lahat ng iniutos mo sa amin, at pupunta kami saan
mo man kami ipapadala. 17 Susundin ka namin tulad ng pagsunod namin kay Moises.
Nawa'y samahan ka ni Yahweh, tulad ng pagsama niya kay Moises. 18 Malalagay sa
kamatayan ang sinumang susuway sa iyong mga utos at hindi susunod sa iyong mga
salita. Maging malakas lamang at matapang."

2

1 Pagkatapos palihim na ipinadala ni Josue anak ni Nun ang dalawang lalaki mula
sa Sittim bilang mga espiya. Sinabi niya, "Lumakad kayo, manmanan ang buong
lupain, lalung-lalo na ang Jerico." Umalis sila at dumating sa bahay ng isang bayarang
babae na nagngangalang Rahab, at nanatili sila doon. 2 Sinabi ito sa hari ng Jerico,

"Tingnan ninyo, dumating ang mga lalaki ng Israel para magmanman sa lupain."
3 Ang hari ng Jerico ay nagpasabi kay Rahab at sinabi, "Ilabas ang mga lalaking
pumunta sa iyo na tumuloy sa iyong bahay, dahil naparito sila para magmanman
sa buong lupain." 4 Pero pinapasok ng babae ang dalawang lalaki at itinago sila. At
sinabi niya, "Oo, pumunta ang mga lalaki sa akin, pero hindi ko alam kung saan
sila galing. 5 Umalis sila nang takipsilim, oras iyon para isara ang tarangkahan
ng lungsod. Hindi ko alam kung saan sila pumunta. Marahil maaabutan ninyo
sila kung magmamadali kayong sundan sila." 6 Pero dinala niya sila sa bubong at
itinago sila gamit ang mga tangkay ng lino na kaniyang nilatag sa bubong. 7 Kaya
sinundan sila ng mga lalaki sa daang papunta sa mga tawiran ng Jordan. At isinara
ang mga tarangkahan pagkalabas ng mga humahabol. 8 Hindi pa nakakahiga ang
mga lalaki para sa gabi, nang umakyat siya sa kanila sa bubong. 9 Sinabi niya,
"Alam ko na ibinigay ni Yahweh sa inyo ang lupain at ang takot sa inyo ay dumating
sa amin. Ang lahat ng naninirahan sa lupain ay manghihina sa inyong harapan.
10 Nabalitaan namin kung paano pinatuyo ni Yahweh ang tubig ng Dagat na Pula
para sa inyo noong lumabas kayo sa Ehipto. At nabalitaan namin kung ano ang
ginawa ninyo sa dalawang hari ng mga Amoreo sa kabilang dako ng Jordan—Sihon
at Og—na winasak ninyong ganap. 11 Sa pagkarinig namin nito, natunaw ang aming
mga puso at walang tapang ang naiwan sa sinuman—dahil si Yahweh na inyong
Diyos, siya ang Diyos sa langit sa itaas at sa lupa sa ibaba. 12 Kaya ngayon, pakiusap
mangako ka sa akin sa pamamagitan ni Yahweh na, katulad ng aking kabutihan sa
inyo, pakitunguhan rin ninyo ng may kabutihan ang sambahayan ng aking ama.
Bigyan ninyo ako ng isang tiyak na palatandaan 13 na ililigtas ninyo ang buhay ng
aking ama, ina, mga kapatid na lalaki at babae, at ang kanilang buong pamilya, at
sa gayon ililigtas ninyo kami mula sa kamatayan." 14 Sinabi ng mga lalaki sa kaniya,
"Buhay namin para sa inyong buhay, kahit hanggang kamatayan! Kung hindi mo
sasabihin ang aming pakay, kaya, kapag ibinigay ni Yahweh ang lupaing ito magiging
mahabagin kami at matapat sa iyo." 15 Kaya pinalabas niya sila sa bintana gamit ang
isang lubid. Ang bahay kung saan siya nanirahan ay itinayo sa loob ng pader ng
lungsod. 16 Sinabi niya sa kanila, "Pumunta kayo sa mga burol at magtago o ang mga
humahabol ay makikita kayo. Magtago kayo doon sa loob ng tatlong araw hanggang
ang mga humahabol ay makabalik. Pagkatapos magpatuloy na sa inyong landas."
17 Sinabi ng mga lalaki sa kaniya, "Wala kaming pananagutan sa mga pangakong
ipinagawa mo sa aming sumpaan, kung hindi mo gagawin ito: 18 Kapag pumasok
kami sa lupain, dapat itali mo itong matingkad na pulang lubid sa bintana na siyang
pinagbabaan mo sa amin, at magtitipon kayo sa bahay ng iyong ama at ina, iyong
mga lalaking kapatid at ang buong sambahayan ng iyong ama. 19 Sinuman ang
lalabas sa mga pintuan ng iyong bahay patungo sa lansangan, ang kanilang dugo
ay nasa kanilang sariling mga ulo at wala kaming pananagutan. Pero kung may
isang kamay na manakit sa sinumang kasama mo sa bahay, ang kaniyang dugo ay
nasa aming mga ulo. 20 Pero kung ipagsasabi mo itong aming pakay, kung gayon
wala kaming pananagutan sa pangakong aming sinumpaan sa iyo, sa pangakong
pinagawa mong aming sumpaan." 21 Sumagot si Rahab, "Matupad nawa ang inyong
sinabi." Pinaalis niya sila at umalis sila. Pagkatapos itinali niya ang matingkad na
pulang lubid sa bintana. 22 Umalis at umakyat sila sa mga burol at nanatili sila doon
ng tatlong araw hanggang sa makabalik ang mga humahabol sa kanila. Naghanap
ang mga humahabol sa kahabaan ng daanan at wala silang natagpuan. 23 Bumalik
ang dalawang lalaki at tumawid at nagbalik kay Josue anak ni Nun, at isinalaysay
nila sa kaniya ang lahat ng bagay na nangyari sa kanila. 24 At sinabi nila kay Josue,
"Totoong ibinigay ni Yahweh ang lupaing ito. Natatakot ang lahat ng mga naninirahan

sa lupain dahil sa atin.

3

1 Maagang bumangon si Josue, at umalis sila mula sa Sittim. Dumating sila sa
Jordan, siya at ang lahat ng bayan ng Israel, at nagkampo sila roon bago sila tumawid.
2 Pagkaraan ng tatlong araw, naglibot ang mga opisyales sa gitna ng kampo; 3 inutusan
nila ang mga tao, "Kapag nakita ninyo ang kaban ng tipan ni Yahweh na inyong
Diyos, at ang mga Levitang paring binubuhat ito, dapat kayong umalis sa lugar na ito
at sundan iyon. 4 Dapat may pagitan ito ng dalawang libong kubit sa inyo. Huwag
kayong lalapit dito, para makita ninyo kung alin ang daraanan, dahil hindi pa ninyo
dinaanan ang daang ito dati." 5 Sinabi ni Josue sa mga tao, "Ihandog ang inyong mga
sarili kay Yahweh bukas, dahil gagawa si Yahweh ng mga kababalaghan sa inyo."
6 Pagkatapos sinabi ni Josue sa mga pari, "Buhatin ang kaban ng tipan, at dumaan sa
harapan ng mga tao." Kaya binuhat nila ang kaban ng tipan at pumunta sa harapan
ng mga tao. 7 Sinabi ni Yahweh kay Josue, "Sa araw na ito gagawin kitang dakila sa
mga mata ng buong Israel. Malalaman nila na gaya ng ako ay kasama ni Moises, ako
ay makakasama mo. 8 Utusan mo ang mga pari na nagdala ng kaban ng tipan, 'Kapag
nakarating na kayo sa gilid ng tubig ng Jordan, dapat muna kayong huminto sa Ilog
Jordan.'" 9 Pagkatapos sinabi ni Josue sa mga Israelita, "Pumarito kayo, at pakinggan
ang mga salita ni Yahweh na inyong Diyos. 10 Sa pamamagitan nito malalaman ninyo
na kasama ninyo ang buhay na Diyos at paaalisin mula sa inyong harapan ang mga
Cananaeo, ang mga Heteo, ang mga Hivita, ang mga Perezeo, ang mga Gergeseo,
ang mga Amoreo, at ang mga Jebuseo. 11 Tingnan ninyo! Ang kaban ng tipan ng
Panginoon ng buong mundo ay mauunang itatawid sa inyo sa Jordan. 12 Ngayon
pumili ng labindalawang kalalakihan mula sa mga lipi ng Israel, isang lalaki sa bawat
isa. 13 Kapag nakaapak na sa tubig ng Jordan ang mga talampakan ng mga paring
may dala ng kaban ng tipan ni Yahweh, ang Panginoon ng buong mundo, mahahati
ang tubig ng Jordan, at kahit na ang daloy ng tubig na salungat sa agos ay hihinto sa
pagdaloy at mananatili sila sa isang tambakan. 14 Kaya nang umalis ang mga tao para
tumawid sa Jordan, ang mga pari na may dala ng kaban ng tipan ay pinangunahan
ang bayan. 15 Sa sandaling sumapit na sa Jordan ang may dala ng kaban, at ang paa ng
mga iyon na may dala ng kaban ay lumubog sa gilid ng tubig (ngayon umaapaw ang
Jordan sa lahat ng pangpang sa buong panahon ng pag-ani), 16 ang daloy ng tubig na
salungat sa agos ay nanatili sa isang tambakan. Tumigil sa pagdaloy ang tubig mula
sa malalayong lugar. Tumigil sa pagdaloy ang tubig mula sa Adam, ang lungsod na
nasa tabi ng Zaretan, pababa sa karagatan ng Negeb, ang Dagat na Asin. At tumawid
ang mga tao malapit sa Jerico. 17 Nakatayo sa tuyong lupa sa gitna ng Jordan ang mga
paring nagbuhat ng kaban ng tipan ni Yahweh hanggang nakatawid na ang lahat ng
bayan ng Israel sa tuyong lupa.

4

1 Nang nakatawid ang lahat ng mga tao sa Jordan, sinabi ni Yahweh kay Josue,
2 "Pumili ng labindalawang lalaki para sa inyong mga sarili mula sa inyong bayan,
isang lalaki mula sa bawat lipi. 3 Ibigay sa kanila ang kautusang ito: 'Kumuha
ng labindalawang bato mula sa gitna ng Jordan kung saan nakatayo ang mga pari
sa tuyong lupa, at dalhin ninyo ang mga iyon at ilapag ang mga iyon sa lugar
kung saan kayo ngayon magpapalipas ng gabi."' 4 Pagkatapos tinawag ni Josue ang
labindalawang lalaki na kaniyang pinili mula sa mga lipi ng Israel, isa sa bawat
lipi. 5 Sinabi ni Josue sa kanila, "Pumunta sa kalagitnaan ng Jordan sa unahan ng
kaban ni Yahweh inyong Diyos, bawat isa sa inyong na may isang bato sa kaniyang

balikat—labindalawang bato, itayong katulad ng bilang ng mga lipi ng bayan ng
Israel. 6 Magiging isa itong palatandaan sa inyong kalagitnaan para sa inyo kapag
nagtanong ang inyong mga anak sa mga darating na mga araw, 'Ano ang kahulugan
ng mga batong ito sa inyo?' 7 Kaya sasabihin ninyo sa kanila, 'Nahati ang tubig ng
Jordan sa harap ng kaban ng tipan ni Yahweh. Nang makatawid ito sa Jordan, nahati
ang tubig ng Jordan. Kaya ang mga batong ito ay magiging isang alaala sa bayan ng
Israel magpakailanman.”' 8 Ginawa ng bayan ng Israel gaya ng iniutos ni Josue, at
namulo sila ng labindalawang bato mula sa kalagitnaan ng Jordan, gaya ng sinabi
ni Yahweh kay Josue, inayos silang katulad ng bilang ng mga lipi ng bayan ng Israel.
Binuhat nila ang mga ito sa lugar kung saan nagpalipas sila ng gabi at itinayo nila ang
mga ito roon. 9 Pagkatapos nagtayo si Josue ng labindalawang bato sa kalagitnaan
ng Jordan, sa lugar kung saan ang mga paa ng mga pari na nagbuhat ng kaban ng
tipan ay tumayo. At ang bantayog ay naroon hanggang sa araw na ito. 10 Tumayo
ang mga paring nagbuhat ng kaban sa kalagitnaan ng Jordan hanggang ang lahat ng
iniutos ni Yahweh kay Josue para sabihin sa bayan ay masunod, ayon sa lahat ng
iniutos ni Moises kay Josue. Nagmadali tumawid ang mga tao. 11 Nang matapos na sa
pagtawid ang lahat ng mga tao, ang kaban ni Yahweh at ang mga pari ay tumawid sa
harap ng mga tao. 12 Ang lipi ni Ruben, ang lipi ni Gad, at kalahating lipi ng Manases
ay tumawid sa unahan ng bayan ng Israel nakahanay bilang isang hukbo, gaya ng
sinabi ni Moises sa kanila. 13 Humigit-kumulang apatnapung libong kalalakihang
nakahandang makipagdigma ay tumawid sa harap ni Yahweh, para sa labanan sa
mga kapatagan ng Jerico. 14 Sa araw na iyon ginawang dakila ni Yahweh si Josue
sa mga paningin ng buong Israel. Pinarangalan nila siya—gaya ng pagparangal nila
kay Moises—sa lahat ng kaniyang mga araw. 15 Pagkatapos nagsalita si Yahweh kay
Josue, 16 “Utusan ang mga paring nagbubuhat ng kaban ng tipan ng mga kautusan na
umahon mula sa Jordan.” 17 Kaya, inutusan ni Josue ang mga pari, “Umahon mula sa
Jordan.” 18 Nang umahon ang mga paring nagbubuhat ng kaban ng tipan ni Yahweh
mula sa kalagitnaan ng Jordan, at ang mga talampakan nila ay inahon sa tuyong
lupa, tapos nanumbalik ang mga ang tubig ng Jordan at umapaw sa mga pampang
nito, gaya noong apat na araw na ang nakakalipas. 19 Umahon ng Jordan ang mga
tao sa ikasampung araw ng unang buwan. Nanatili sila sa Gilgal, silangan ng Jerico.
20 Ang labindalawang bato na kanilang kinuha sa Jordan, itinayo ni Josue sa Gilgal.
21 Sinabi niya sa bayan ng Israel, “Kapag tinanong ng inyong mga kaapu-apuhan ang
kanilang mga ama sa darating na mga panahon, 'Ano ang mga batong ito?' 22 Sabihin
sa inyong mga anak, 'Dito ay kung saan pinatawid ang Israel sa tuyong lupa sa Jordan.'
23 Pinatuyo ni Yahweh na inyong Diyos ang tubig sa Jordan para sa inyo, hanggang sa
makatawid kayo, gaya ng ginawa ni Yahweh inyong Diyos sa Dagat ng mga Tambo, na
kaniyang tinuyo para sa atin hanggang tayo ay makatawid, 24 para malaman ng lahat
ng mga tao sa mundo na ang kamay ni Yahweh ay makapangyarihan, at paparangalan
ninyo si Yahweh ang inyong Diyos magpakailanman.”

5

1 Pagkarinig ng lahat ng hari ng mga Amoreo sa kanlurang dako ng Jordan, at
lahat ng hari ng mga Cananaeo, na nasa baybayin ng Malaking Dagat, na pinatuyo
ni Yahweh ang tubig sa Jordan hanggang nakatawid ang bayan ng Israel, natunaw
ang kanilang mga puso, at walang anumang espiritu sa kanila dahil sa mga Israelita.
2 Sa panahong iyon sinabi ni Yahweh kay Josue, “Gumawa ka ng mga kutsilyo mula
sa matigas na bato at tuliin minsan pa ang lahat ng lalaki ng Israel.” 3 Pagkatapos
gumawa mismo si Josue ng mga kutsilyo mula sa matigas na bato at tinuli ang lahat
ng lalaki ng Israel sa Gibeat Haaralot. 4 At ito ang dahilan na tinuli sila ni Josue:

lahat ng lalaking lumabas sa Ehipto, kasama ang lahat ng kalalakihang mandirigma,
ay namatay sa ilang habang daan, pagkatapos nilang lumabas sa Ehipto. 5 Kahit
tinuli na ang lahat ng lalaking lumabas sa Ehipto, gayon man, walang batang lalaking
ipinanganak sa ilang habang daang palabas ng Ehipto ay tinuli. 6 Naglakbay ang
bayan ng Israel sa loob ng apatnapung taon sa ilang hanggang ang lahat ng tao,
iyon ay, lahat ng kalalakihang mandirigma na nakalabas sa Ehipto ay namatay, dahil
hindi nila sinunod ang tinig ni Yahweh. Ipinangako ni Yahweh sa kanila na hindi
niya sila hahayaang makita ang lupaing ipinangako niya sa kanilang mga ninuno na
ibibigay sa amin, isang lupaing umaapaw ang gatas at pulot. 7 Ang kanilang mga
anak na inalagaan ni Yahweh kapalit nila na silang tinuli ni Josue, dahil hindi pa
sila tinuli sa daan. 8 Nang tinuli silang lahat, nanatili sila sa kampo kung saan sila
naroroon hanggang gumaling sila. 9 At sinabi ni Yahweh kay Josue, “Sa araw na ito
inalis ko ang kahihiyan ng Ehipto mula sa inyo.” Kaya tinawag ang lugar na iyon sa
pangalang Gilgal hanggang sa araw na ito. 10 Nagkampo ang bayan ng Israel sa Gilgal.
Ipinagdiwang nila ang Paskua sa ikalabing apat na araw ng buwan, sa gabi, sa mga
kapatagan ng Jerico. 11 At kinabukasan ng Paskua, sa araw mismong iyon, kinain
nila ang ilan sa bunga ng lupain, tinapay na walang lebadura, at inihaw na butil.
12 Tumigil ang manna sa araw matapos nilang kainin ang bunga ng lupain. Wala ng
manna para sa bayan ng Israel, pero kinain nila ang bunga ng lupain ng Canaan sa
taong iyon. 13 Nang malapit na si Josue sa Jerico, tumingala siya at nakita, at masdan
ito, isang lalaki ang nakatayo sa kaniyang harapan; hinugot niya ang kaniyang espada
at ito at nasa kamay niya. Lumapit si Josue sa kaniya at sinabing, “Ikaw ba ay sa amin
o para sa aming kaaway?” 14 Sinabi niya, “Wala sa alinman. Dahil ako ang pinuno
ng hukbo ni Yahweh. Ngayon naparito ako.” Pagkatapos nagpatirapa si Josue sa
lupa para sumamba at sinabi sa kaniya, “Ano ang sinasabi ng aking panginoon sa
kaniyang lingkod?” 15 Sinabi ng pinununo ng hukbo ni Yahweh kay Josue, “Hubarin
mo ang iyong sandalyas mula sa iyong mga paa, dahil banal ang lugar na iyong
kinatatayuan.” At ginawa iyon ni Josue.

6

1 Ngayon nakasara lahat ang mga pasukan ng Jerico dahil sa hukbo ng Israel.
Walang sinuman ang lumalabas at pumapasok. 2 Sinabi ni Yahweh kay Josue,
“Tingnan mo, ibinigay ko sa inyo ang Jerico, ang hari nito at mga sundalong sinanay
nito. 3 Dapat kayong magmartsa sa palibot ng lungsod, lahat ng kalalakihan sa
digmaan ay lilibutin ang lungsod nang minsanan. Dapat ninyong gawin ito sa loob
ng anim na araw. 4 Dapat dalhin ng pitong pari ang pitong trumpetang gawa sa
mga sungay ng lalaking tupa sa harapan ng kaban. Sa ikapitong araw, dapat kayong
magmartsa ng pitong beses palibot ng lungsod at patunugin ng malakas ang mga
trumpeta ng mga pari. 5 Dapat silang magpatunog ng isang mahabang tunog gamit
ang sungay ng lalaking tupa at kapag marinig ninyo ang tunog ng trumpeta dapat
sumigaw ng napakalakas ang lahat ng mga tao at guguho ang pader ng lungsod.
Dapat lumusob ang mga sundalo, bawat isa ng deretso lang.” 6 Pagkatapos tinawag
ni Josue na anak na lalaki ni Nun, ang mga pari at sinabi sa kanila, “Buhatin ninyo
ang kaban ng tipan, at hayaang dalhin ng pitong pari ang pitong trumpetang gawa
sa mga sungay ng lalaking tupa sa harapan ng kaban ni Yahweh.” 7 At sinabi niya sa
mga tao, “Lumakad kayo at magmartsa sa palibot ng lungsdo at ang mga armadong
kalalakihan ay mauuna sa kaban ni Yahweh.” 8 Tulad ng sinabi ni Josue sa bayan,
dinala ng pitong pari ang pitong trumpetang gawa sa mga sungay ng lalaking tupa
sa harapan ni Yahweh. Habang nauuna sila, pinatunog nila nang malakas ang
mga trumpeta. Sumunod sa kanila ang Kaban ng Tipan ni Yahweh. 9 Lumakad

ang mga armadong kalalakihan sa harapan ng mga pari, at gumawa sila ng isang
malakas na tunog sa kanilang mga trumpeta, pero pagkatapos ang hulihang bantay
ay sumusunod sa likod ng kaban, at tuluy-tuloy na hinipan ng mga pari ang kanilang
mga trumpeta. 10 Pero inutos ni Josue sa bayan, sinabing, “Huwag kayong sumigaw.
Dapat walang tunog ang lalabas sa inyong mga bibig hanggang sa araw na sabihin
kong sumigaw kayo. Sa pagkakataong iyon lamang kayo dapat sumigaw.” 11 Kaya
idinulot niya na ang Kaban ni Yahweh ay ilibot nang minsan sa lungsod sa araw na
iyon. Pagkatapos pumasok sila sa kanilang mga kampo at nanatili sila sa kanilang
kampo sa gabing iyon. 12 Kaya gumising ng maaga si Josue at binuhat ng mga
pari ang Kaban ni Yahweh. 13 Ang pitong paring may dala ng pitong trumpetang
gawa sa mga sungay ng lalaking tupa sa harapan ng Kaban ni Yahweh at matatag
na naglalakad, hinipan nilang malakas ang mga trumpeta. Naglalakad sa kanilang
harapan ang mga armadong sundalo. Pero nang ang hulihang bantay ay naglakad sa
likod ng Kaban ni Yahweh, saka hinipang malakas ng tuluy-tuloy ang mga trumpeta.
14 Nagmartsa sila sa palibot ng lungsod nang minsan sa pangalawang araw at bumalik
sa kampo. Ginawa nila ito sa loob ng anim na araw. 15 Maaga silang gumising
nang magbubukang liwayway nang ikapitong araw at nagmartsa sila palibot ng
lungsod ayon sa nakasanayan nila, sa pagkakataong ito pitong ulit. Sa araw na ito
sila nagmartsa palibot ng slungsod nang pitong ulit. 16 Ito ay nasa ikapitong araw
nang pinatunog nang malakas ng mga pari ang mga trumpeta, at iniutos ni Josue
sa mga tao, “Sumigaw! Dahil ibinigay sa inyo ni Yahweh ang lungsod. 17 Inilaan ni
Yahweh para wasakin ang lungsod at ang lahat ng nasa loob nito. Tanging si Rahab
ang bayarang babae ang mabubuhay—siya at lahat ng kaniyang sambahayan—dahil
itinago niya ang mga lalaking ipinadala natin. 18 Pero para sa inyo, mag-ingat
kayo tungkol sa mga bagay na itinakda para wasakin, kaya pagkatapos ninyo silang
tandaan para wasakin huwag ninyong kunin ang kahit ano sa mga iyon. Kung
gagawin ninyo ito, gagawin ninyong isang bagay na dapat wasakin ang kampo ng
Israel at magdadala kayo ng kaguluhan dito. 19 Lahat ng pilak, ginto, at mga bagay na
gawa sa tanso at bakal ay nakalaan kay Yahweh. Dapat dalhin ang mga ito sa ingatang
yaman ni Yahweh.” 20 Kaya sumigaw ang mga tao at pinatunog nila nang malakas
ang mga trumpeta. Nangyari ito nang narinig ng mga tao ang tunog ng trumpeta,
sumigaw sila nang napakalakas na sigaw at gumuho ang pader kaya umakyat ang
mga tao sa lungsod, sumugod ang bawat isa. At nabihag nila ang lungsod. 21 Winasak
nila ng ganap ang lahat ng nasa lungsod gamit ang talim ng espada—lalaki at babae,
bata at matanda, lalaking baka, tupa at mga asno. 22 Pagkatapos sinabi ni Josue sa
dalawang lalaking nagmanman sa lupain, “Puntahan ang bahay ng bayarang babae.
Dalhin palabas ang babae at lahat ng kasama niya, ayon sa inyong sumpa sa kaniya.”
23 Kaya ang kabataang lalaki na nagmanman ay pumasok at inilabas si Rahab. Nilabas
nila ang kaniyang ama, ina, mga kapatid at lahat ng kamag-anak na kasama niya.
Dinala nila sila sa isang lugar sa labas ng kampo ng Israel. 24 At sinunog nila ang
lungsod at lahat ng naririto. Tanging pilak, ginto at mga sisidlang tanso at bakal ang
inilagay sa ingatang yaman ng bahay ni Yahweh. 25 Pero pinahintulutan ni Josue si
Rahab ang bayarang babae, ang sambahayan ng kaniyang ama, at lahat ng kasama
niya na mabuhay. Nanirahan siya sa Israel hanggang sa araw na ito, dahil itinago
niya ang mga lalaking ipinadala ni Josue para magmanman sa Jerico. 26 Pagkatapos
sa pagkakataong iyon inutusan sila ni Josue kasama ng isang panunumpa at sinabi
niya, “Sumpain ang tao sa paningin ni Yahweh na magtatayong muli ng lungsod na
ito, ang Jerico. Sa ikapapahamak ng kaniyang panganay na anak na lalaki, ilalatag
niya ang pundasyon at sa ikapapahamak ng kaniyang bunsong anak na lalaki, itatayo
niya ang mga tarangkahan nito.” 27 Kaya kasama ni Josue si Yahweh at kumalat ang

kaniyang katanyagan sa buong lupain.

7

1 Pero kumilos ng hindi tapat ang bayan ng Israel tungkol sa mga bagay na inilaan
para sa pagkawasak. Si Acan na anak na lalaki ni Carmi na anak na lalaki ni Zimri na
anak na lalaki ni Zera, mula sa lipi ni Juda, ay kumuha ng ilang bagay na inilaan para
sa pagkawasak, at sumiklab ang galit ni Yahweh laban sa bayan ng Israel. 2 Nagpadala
ng mga kalalakihan si Josue mula sa Jerico sa Ai, malapit sa Beth Aven, silangan
ng Bethel. Sinabi niya sa kanila, “Umakyat kayo at manmanan ang lupain.” Kaya
lumakad ang mga kalalakihan at minanman ang Ai. 3 Nang bumalik sila kay Josue,
sinabi nila sa kaniya, “Huwag mong ipadala ang lahat ng tao sa Ai. Magpadala ka
lamang ng dalawa o tatlong libong kalalakihan para pumunta at lusubin ang Ai.
Huwag mong ipadala ang lahat ng tao sa labanan, dahil kakaunti lamang sila sa
bilang.” 4 Kaya mahigit tatlong libong kalalakihan lamang ang pumunta mula sa
hukbo, pero tumakas ang mga ito mula sa mga kalalakihan ng Ai. 5 Nakapatay ng
mahigit tatlumpu't-anim na kalalakihan ang mga kalalakihan ng Ai habang tinugis
nila sila mula sa tarangkahan ng lungsod hanggang sa tibagang bato, at pinatay nila
sila habang bumababa sila sa isang burol. At natakot ang mga puso ng mga tao at
iniwan sila ng kanilang tapang. 6 Pagkatapos pinunit ni Josue ang kaniyang mga
kasuotan. Siya at mga nakatatanda ng Israel ay naglagay ng alikabok sa kanilang
ulo at iniyuko ang mukha sa lupa sa harapan ng kaban ni Yahweh, nanatili sila
roon hanggang gabi. 7 Pagkatapos sinabi ni Josue, “Ah Panginoong Yahweh, bakit
mo dinala ang bayang ito sa kabila ng Jordan? Para ibigay kami sa mga kamay
ng mga Amoreo para lipulin kami? Kung gagawa lamang kami ng magkakaibang
desisyon at manatili sa ibayong dako ng Jordan! 8 Panginoon, ano ang maaari kong
sabihin, pagkatapos tumakas ang mga Israel sa harapan ng kanilang mga kaaway!
9 Dahil ang mga Cananaeo at lahat ng mga naninirahan sa lupain ay narinig ito.
Nakapalibot sila sa amin at ginawang makalimutan ng bayan sa mundo ang aming
pangalan. At kaya anong gagawin mo para sa iyong dakilang pangalan?” 10 Sinabi
ni Yahweh kay Josue, “Bumangon ka! Bakit ka nakadapa diyan? 11 Nagkasala ang
Israel. Nilabag nila ang aking tipan na aking iniutos sa kanila. Ninakaw nila ang ilan
sa mga bagay na inilaan. Ninakaw nila at pagkatapos itinago rin nila ang kanilang
kasalanan sa pamamagitan ng paglalagay kung ano ang kanilang kinuha sa kanilang
sariling mga pag-aari. 12 Bilang bunga, hindi nakatayo ang bayan ng Israel sa harap
ng kanilang mga kaaway. Tinalikuran nila ang kanilang mga kaaway dahil sila mismo
sa kanilang sarili ay inilaan para sa pagkawasak. Hindi na ako sasama sa inyo kahit
kailan maliban kung wawasakin ninyo ang mga bagay na dapat wasakin, pero nasa
inyo pa rin. 13 Bumangon ka! Ilaan ang bayan sa akin at sabihin sa kanila, 'Ilaan ninyo
ang inyong mga sarili kay Yahweh para bukas. Dahil si Yahweh, ang Diyos ng Israel ay
sinasabi, “Mayroong mga bagay na inilan para wasakin na nananatili sa inyo, Israel.
Hindi kayo makakatayo laban sa inyong mga kaaway hanggang tanggalin ninyo mula
sa inyo ang lahat ng bagay na ibinukod para wasakin.” 14 Sa umaga, dapat ninyong
ipakita ang inyong sarili sa pamamagitan ng inyong mga lipi. Ang lipi na pinili
ni Yahweh ay manggagaling malapit sa kanilang mga angkan. Dapat lumapit ang
angkan na pinili ni Yahweh sa bawat sambahayan. Dapat lumapit ang sambahayan
na pinili ni Yahweh. 15 Mangyayari ito na ang isang taong nahuli at kung sino ang
may mga bagay na ibinukod para sa pagkawasak, susunugin siya, siya at lahat ng
mayroon siya, dahil winasak niya ang tipan ni Yahweh at dahil nakagawa siya ng
isang kahiya-hiyang bagay sa Israel.”' 16 Kaya, bumangon ng maaga kinaumagahan
si Josue at inilapit ang Israel, lipi sa lipi, at ang lipi ni Juda ang napili. 17 Inilapit

niya ang mga angkan ni Juda, at ang angkan ng Zerahita ang napili. Inilapit niya ang
angkan ng mga Zerahita tao sa tao, at si Zabdi ang napili. [18] Inilapit niya ang kaniyang
sambahayan, tao sa tao, at si Achan na anak na lalaki ni Carmi na anak na lalaki ni
Zabdi na anak na lalaki ni Zerah, ang napili mula sa lipi ni Juda. [19] Pagkatapos
sinabi ni Josue kay Achan, "Aking anak, sabihin mo ang katotohanan sa harap ni
Yahweh, ang Diyos ng Israel, at ibigay mo ang iyong pagtatapat sa kaniya. Pakiusap
sabihin mo sa akin kung ano ang iyong nagawa. Huwag mo itong itago sa akin."
[20] Sumagot si Achan kay Josue, "Tunay nga, nagkasala ako laban kay Yahweh, ang
Diyos ng Israel. Ganito ang aking ginawa: [21] Nang nakita ko sa mga manloloob ang
isang magandang balabal mula sa Babylon, dalawan-daang sekel ng pilak, at isang
bar ng ginto na nagtitimbang ng limampung sekel, aking ninais at kinuha ko ang
mga ito. Nakatago sila sa ilalim ng lupa sa gitna ng aking tolda, at ang pilak ay nasa
ilalim nito." [22] Nagpadala si Josue ng mga mensahero, na siyang pumunta sa tolda at
naroon ang mga bagay. Nang tiningnan nila, natagpuan nila ang mga ito na nakatago
sa kaniyang sariling tolda, at ang mga pilak na nasa ilalim ng mga ito. [23] Kinuha nila
ang mga bagay mula sa gitna ng tolda at dinala nila ang mga ito kay Josue at sa lahat
ng bayan ng Israel. Ibinuhos nila ang mga ito sa harapan ni Yahweh. [24] Pagkatapos
kinuha ni Josue, at buong Israel na kasama niya, si Achan na anak na lalaki ni Zerah,
at ang pilak, ang balabal, ang bar ng ginto, kaniyang mga anak na lalaki at babae,
kaniyang mga baka, kaniyang mga asno, kaniyang tupa, kaniyang tolda, at lahat ng
mayroon siya, at dinala nila sila sa lambak ng Achor. [25] Pagkatapos sinabi ni Josue,
"Bakit mo kami ginulo? Guguluhin ka ni Yahweh sa araw na ito." Binato siya ng
buong Israel. At sinunog nila silang lahat, at binato nila sila. [26] Naglagay sila sa
kaniyang ibabaw ng isang malaking bunton ng mga bato na narito hanggang sa araw
na ito. Pinawi ni Yahweh ang kaniyang lumalagablab na galit. Kaya ang pangalan ng
lugar ay ang lambak ng Achor hanggang sa ngayong araw na ito.

8

[1] Sinabihan ni Yahweh si Josue, "Huwag matakot; huwag mapanghinaan ng loob.
Dalhin mo ang lahat ng mga tao sa digmaan. Pumunta sa Ai. Tingnan mo, ang
ibinibigay ko sa iyong kamay ang hari ng Ai, kaniyang bayan, kaniyang siyudad, at
kaniyang lupain. [2] Gagawin mo sa Ai at sa kaniyang hari gaya ng ginawa mo sa Jerico
at sa kaniyang hari, maliban na kunin mo ang panloloob at ang mga baka para sa
iyong sarili. Magtakda ng isang pananambang sa likod ng lungsod." [3] Kaya tumayo si
Josue at kinuha ang mga kalalakihan sa digmaan patungong Ai. Pagkatapos pumili si
Josue ng tatlumpung libong kalalakihan—malakas, matapang na mga kalalakihan—
at pinadala niya sila sa gabi. [4] Inutusan niya sila, "Masdan ito, maglalagay kayo
ng tambangan laban sa lungsod, sa likod nito. Huwag masyadong lumayo mula sa
lungsod, pero maging handa kayong lahat. [5] Lalapit ako at lahat ng mga kalalakihan
na kasama ko sa lungsod. At kapag lumabas sila para salakayin tayo, lalayo tayo
mula sa kanila gaya ng dati. [6] Lalabas sila pagkatapos natin hanggang ilayo natin
sila mula sa lungsod. Sinasabi nila, 'Lumalayo sila sa atin gaya ng ginawa nila noong
una.' Kaya lalayo tayo mula sa kanila. [7] Pagkatapos lalabas kayo sa lugar ng inyong
pinagtataguan, at huhulihin ninyo ang lungsod. Ibibigay ito sa inyong kamay ni
Yahweh na inyong Diyos. [8] Kapag nahuli ninyo ang lungsdo, susunugin ninyo ito.
Gagawin ninyo ito kapag susundin ninyo ang utos na ibinigay sa salita ni Yahweh.
Tingnan mo, inutusan ko kayo." [9] Ipinadala sila ni Josue, at pumunta sila sa lugar
ng tambangan, at nagtago sila sa pagitan ng Bethel at Ai sa kanluran ng Ai. Pero
natulog si Josue sa gabing iyon kasama ng mga tao. [10] Bumangon ng madaling araw
si Josue at inihanda ang kaniyang mga sundalo, si Josue at ang mga nakatatanda ng

Israel, at sinalakay nila ang bayan ng Ai. 11 Lahat ng lumalaban na kalalakihan ay
umakyat at nilapitan ang lungsod. Lumapit sila sa lungsod at nagkampo sa hilagang
dako ng Ai. Ngayon mayroong isang lambak sa pagitan nila at Ai. 12 Kinuha niya ang
humigit-kumulang ng limang libong kalalakihan at itinakda sila sa pananambang
sa kanlurang dako ng lungsod sa pagitan ng Bethel at Ai. 13 Ipinuwesto nila ang
lahat ng sundalo, ang mga pangunahing hukbo sa hilagang dako ng lungsod, at
ang likurang bantay sa kanlurang dako ng lungsod. Nagpalipas ng gabing si Josue
sa lambak. 14 Nangyari ito nang nakita ng hari ng Ai, siya at kaniyang hukbo ay
bumangon ng maaga at nagmadaling lumabas para salakayin ang Israel sa lugar
na nakaharap patungo sa lambak ng Ilog Jordan. Hindi niya alam na naghihintay
ang isang pananambang para sumalakay mula sa likuran ng lungsod. 15 Si Josue
at lahat ng Israel ay hinayaan ang kanilang sarili na matalo sa kanilang harapan,
at tumakas sila patungo ng ilang. 16 Lahat ng mga tao na nasa loob ng lungsod ay
sama-samang tinawag para sumunod sa kanila, at sumunod sila kay Josue at lumayo
sila mula sa lungsod. 17 Walang lalaki ang umalis sa Ai at Bethel na siyang hindi
lumabas para tugisin ang Israel. Pinabayaan nila ang lungsod at iniwan itong bukas
habang tinutugis nila ang Israel. 18 Sinabi ni Yahweh kay Josue, "Itutok ang sibat
na iyon sa iyong kamay patungong Ai, dahil ibibigay ko ang Ai sa iyong kamay."
Itinutok ni Josue ang sibat na nasa kaniyang kamay patungo ng lungsod. 19 Ang mga
sundalong nagtatago sa pananambang ay nagmadaling lumabas sa kanilang lugar
nang inabot niya ang kaniyang kamay. Tumakbo at pumasok sila ng lungsod at hinuli
ito. Mabilis nilang sinunog ang lungsod. 20 Lumiko at lumingon ang mga kalalakihan
ng Ai. Nakita nila ang usok mula sa lungsod na tumataas sa himpapawid, at hindi
sila makatakas sa paraang ito o iyon. Dahil ang mga sundalong Israelita na siyang
tumakas sa ilang ngayon ay bumalik para harapin ang mga tumutugis sa kanila.
21 Nang nakita ni Josue at lahat ng Israel na nabihag ang siyudad ng pananambang
na may tumataas na usok, umikot sila at pinatay ang mga kalalakihan ng Ai. 22 At
ang ibang mga sundalo ng Israel, ang mga umalis ng lungsod, lumabas para salakayin
sila. Kaya hinuli ang kalalakihan ng Ai sa pagitan ng mga hukbo ng Israel, sa ilang
bahagi nito at sa ilang bahagi na iyon. Sinalakay ng Israel ang kalalakihan ng Ai;
wala sa kanila ang nakaligtas o nakatakas. 23 Itinago nila ang hari ng Ai, na siyang
binihag nilang buhay, at dinala nila siya kay Josue. 24 Nangyari ito nang natapos
patayin ng Israel ang lahat ng mga naninirahan ng Ai sa lupaing malapit sa ilang
kung saan tinugis nila sila, at nang lahat sa kanila, sa isang kahuli-hulihan, na natalo
sa pamamagitan ng talim ng espada, bumalik ang lahat ng Israel sa Ai. Sinalakay nila
ito sa pamamagitan ng talim ng espada. 25 Lahat ng natalo sa araw na iyon, kapwa
mga lalaki at babae, ay labindalawang libo, lahat ng bayan ng Ai. 26 Hindi ibinalik
ni Josue ang kaniyang kamay na inabot niya, habang hinahawakan ang kaniyang
sibat, hanggang tuluyang nawasak niya ang lahat ng bayan ng Ai. 27 Kinuha lamang
ng Israel ang mga alagang hayop at ang ninakaw mula sa lungsod para sa kanilang
sarili, tulad ng inutos ni Yahweh kay Josue. 28 Sinunog ni Josue ang Ai at ginawa itong
isang tambakan ng mga nawasak magpakailanman. Ito ay isang lugar na pinabayaan
sa araw na ito. 29 Ibinitin niya ang hari ng Ai sa isang puno hanggang gabi. Nang
palubog na ang araw, nagbigay ng utos si Josue at kinuha nila ang katawan ng hari
pababa mula sa puno at itinapon ito sa harap ng tarangkahan ng lungsod. Nagtayo
sila roon ng isang malaking tambakan ng mga bato sa ibabaw nito. Nanatili ang
tambakan na iyon doon sa araw na ito. 30 Pagkatapos itinayo ni Josue ang isang
altar para kay Yahweh, ang Diyos ng Israel, sa Bundok Ebal, 31 gaya ni Moises ang
lingkod ni Yahweh na inutusan ang bayan ng Israel, ayon sa nakasulat sa aklat ng
batas ni Moises: "Isang altar mula sa hindi nahating mga bato, na walang ni isa ang

makahawak sa isang bakal na kagamitan." At naghandog siya rito ng handog na
susunugin kay Yahweh, at nag-alay sila ng mga handog para sa kapayapaan. 32 At
doon sa presensya ng bayan ng Israel, isinulat niya sa mga bato ang isang kopya ng
batas ni Moises. 33 Lahat ng Israel, kanilang nakatatanda, mga opisyales, at kanilang
mga hukom ay tumayo sa magkabilang bahagi ng kaban sa harap ng mga pari at
mga Levita na nagdala ng kaban ng tipan ni Yahweh—ang dayuhan gayundin ang
ipinanganak na katutubo—nakatayo sa harap ng Bundok Gerizim ang kalahati sa
kanila at nakatayo sa harap ng Bundok Ebal ang ibang kalahati. Pinagpala nila ang
bayan ng Israel, gaya ng iniutos ni Moises na lingkod ni Yahweh sa kanila sa simula.
34 Pagkatapos, binasa ni Josue ang lahat ng mga salita sa batas, ang mga pagpapala
at ang mga sumpa, gaya ng kanilang isinulat sa aklat ng batas. 35 Walang isang salita
mula sa lahat na inutos ni Moises na hindi binasa ni Josue sa harap ng pagpupulong
ng Israel, kasama ang mga kababaihan, ang maliliit na mga bata, at ang mga dayuhan
na siyang nanirahan sa kanila.

9

1 Pagkatapos ang lahat ng haring nanirahan sa kabila ng Jordan sa maburol na
lupain, at sa mga mababang lupain ng baybayin ng Malawak na Dagat patungong
Lebanon—ang mga Heteo, Amoreo, Cananaeo, Perizeo, Hivita, at ang mga Jebuseo—
2 nagsama-sama ang mga ito sa ilalim ng isang pamumuno, para magkipagdigma
laban kay Josue at Israel. 3 Nang nabalitaan ng mga naninirahan sa Gabaon ang
ginawa ni Josue sa Jerico at Ai, 4 gumawa sila ng isang tusong plano. Tinustusan
nila ang kanilang sarili ng mga pagkain at kumuha ng mga lumang sako at nilagay
nila ang kanilang mga asno. Kumuha rin sila ng mga lumang sisidlang balat ng
alak, gutay-gutay, at inayos. 5 Inilagay nila ang luma at sira-sirang mga sandalyas
sa kanilang mga paa, at nagsuot ng luma, sira-sirang kasuotan. Lahat ng kanilang
pagkaing panustos ay tuyo at inaamag. 6 Pagkatapos pumunta sila kay Josue sa
kampo sa Gilgal at sinabi sa kaniya at sa mga kalalakihan ng Israel, "Naglakbay kami
mula sa isang napakalayong bansa, kaya ngayon gumawa kayo ng isang kasunduan
sa amin." 7 Sinabi ng mga kalalakihan ng Israel sa mga Hivita, "Marahil kayo ay
naninirahan sa malapit sa amin. Paano kami gagawa ng isang kasunduan sa inyo?"
8 Sinabi nila kay Josue, Kami ay inyong mga lingkod." Sinabi ni Josue sa kanila,
"Sino kayo? Saan kayo nagmula?" 9 Sinabi nila sa kaniya, "Naparito ang inyong
mga lingkod mula sa isang napakalayong lupain, dahil sa pangalan ni Yahweh na
inyong Diyos. Narinig namin ang isang ulat tungkol sa kaniya at tungkol sa lahat ng
bagay na ginawa niya sa Ehipto— 10 at lahat ng bagay na ginawa niya sa dalawang
hari ng mga Amoreo sa kabilang dako ng Jordan—kay Sihon hari ng Hesbon, at kay
Og hari na Bashan na naroon sa Astarot. 11 Sinabi sa amin ng aming nakatatanda
at lahat ng naninirahan sa aming bansa, 'Magdala kayo ng mga pagkain sa inyong
mga kamay para sa paglalakbay. Lumakad kayo at salubungin sila at sabihin sa
kanila, "Kami ay inyong mga lingkod. Gumawa kayo ng isang kasunduan sa amin."
12 Ito ang aming tinapay, mainit pa ito nang kinuha namin sa aming mga bahay
sa araw na aming itinakdang pumunta rito sa inyo. Pero ngayon, tingnan ninyo,
tuyo na ito at inaamag. 13 Itong mga sisidlang balat ay bago nang napuno ang mga
ito, at tumingin ka, nasira na ang mga ito. Ang aming mga kasuotan at aming mga
sandalyas ay naluma sa isang napakahabang paglalakbay."' 14 Kaya kinuha ng mga
Israelita ang ilan sa kanilang mga pagkain, pero hindi sila sumangguni kay Yahweh
para sa patnubay. 15 Gumawa ng kapayapaan si Josue sa kanila at gumawa ng isang
taimtim na pangakong pinagtibay ng dugo, para hayaan silang mabuhay. Gumawa
rin ng isang panata ang mga pinuno ng mga tao sa kanila. 16 Pagkalipas ng tatlong

araw matapos gawin ng mga Israelita ang kasunduang ito sa kanila, nalaman nilang
sila ay kanilang kapitbahay at nanirahan sila sa malapit. 17 Pagkatapos lumabas
ang bayan ng Israel at pumunta sa kanilang mga lungsod ng ikatlong araw. Ang
kanilang mga lungsod ay Gabaon, Caphira, Beerot, at Kiriat Jearim. 18 Hindi sila
sinalakay ang bayan ng Israel dahil gumawa ang kanilang mga pinuno ng isang
panata tungkol sa kanila sa harapan ni Yahweh, ang Diyos ng Israel. Nagmamaktol
ang buong mga Israelita laban sa kanilang mga pinuno. 19 Pero sinabi ng lahat ng mga
pinuno sa buong bayan, "Gumawa kami ng isang panata sa kanila tungkol sa kanila sa
pamamagitan ni Yahweh, ang Diyos ng Israel, at ngayon hindi namin sila maaaring
saktan. 20 Ito ang gagawin natin sa kanila: Para maiwasan ang anumang galit na
maaaring dumating sa atin dahil sa panatang isinumpa namin na sa kanila, hahayaan
natin silang mabuhay." 21 Sinabi ng mga pinuno sa kanilang bayan, "Hayaan silang
mabuhay." Kaya, naging mamumutol ng kahoy at mga mananalok ng tubig ang mga
Gabaonita para sa lahat ng mga Israelita, tulad ng sinabi ng mga pinuno tungkol sa
kanila. 22 Ipinatawag sila ni Josue at sinabi, "Bakit nilinlang ninyo kami nang inyong
sinabi, 'Napakalayo namin mula sa inyo', samantalang naninirahan kayo rito mismo
kasama namin? 23 Ngayon, dahil dito, isinumpa kayo at ilan sa inyo ay palaging
magiging mga alipin, iyong mga pumuputol ng kahoy at sumasalok ng tubig para
sa bahay ng aking Diyos." 24 Sumagot sila kay Josue at sinabi, "Dahil sinabi ito sa
inyong mga lingkod na inutusan ni Yahweh na inyong Diyos ang kaniyang lingkod na
si Moises na ibigay sa inyo ang buong lupain, at wasakin ang lahat ng naninirahan sa
lupain sa iyong harapan—kaya labis kaming natakot para sa aming mga buhay dahil
sa inyo. Kaya iyan ang dahilan kung bakit ginawa namin ang bagay na ito. 25 Ngayon,
tumingin ka, hawak mo kami sa iyong kapangyarihan. Anuman ang palagay ninyong
mabuti at tama para gawin ninyo sa amin, gawin ito." 26 Kaya ginawa ito ni Josue
para sa kanila: tinanggal niya sila sa pamamahala ng bayan ng Israel, at hindi nila
pinatay ng mga Israelita. 27 Sa araw na iyon ginawa ni Josue ang mga Gabaonita na
mga pamumutol ng kahoy at mananalok ng tubig para sa komunidad, at para sa altar
ni Yahweh, hanggang sa araw na ito, sa lugar na pinili ni Yahweh.

10

1 Ngayon narinig ni Adoni-sedec, hari ng Jerusalem na nasakop ni Josue ang Ai at
tuluyang winasak ito, gaya ng ginawa niya sa Jerico at sa hari nito. At narinig nila
kung paano gumawa ng kapayaapan ang bayan ng Gabaon sa Israel at namumuhay
na kasama nila. 2 Ang bayan ng Jerusalem ay matindi ang takot dahil ang Gibeon ay
isang napakalaking lungsod, gaya ng isa sa mga maharlikang mga lungsod. Ito ay mas
malaki kaysa sa Ai, at ang lahat ng kalalakihan nito ay magigiting na mandirigma.
3 Kaya si Adoni-sedec, hari ng Jerusalem, ay nagpadala ng isang mensahe kay Oham,
hari ng Hebron, kay Piram, hari ng Jarmuth, kay Japhia, hari ng Lachish, at kay Debir,
hari ng Eglon: 4 Umakyat kayo sa akin at tulungan ako. Salakayin natin ang Gabaon
dahil gumawa sila ng kapayapaan kay Josue at sa bayan ng Israel." 5 Ang limang hari
ng Amoreo, ang hari ng Jerusalem, ang hari ng Hebron, ang Hari ng Jarmuth, ang
hari ng Lachish, at hari ng Eglon ay umakyat, sila at lahat ng kanilang mga hukbo.
Pinaghandaan nila ang kanilang kinalalagyan laban sa Gabaon, at sinalakay nila ito.
6 Ang bayan ng Gabaon ay nagpadala ng isang mensahe kay Josue at sa mga hukbo sa
Gilgal. Sinabi nila, "Magmadali kayo! Huwag ninyong alisin ang inyong mga kamay
sa inyong mga alipin. Umakyat kayo rito ng mabilisan at iligtas kami. Tulungan
ninyo kami, dahil ang lahat ng hari ng mga Amoreo na nakatira sa maburol na bansa
ay nagtipon ng sama-sama para salakayin kami." 7 Umakyat si Josue mula sa Gilgal,
siya at ang mga lalaking mandirigma, at lahat ng lumalaban na kalalakihan. 8 Sinabi

ni Yahweh kay Josue, “Huwag kang matakot sa kanila. Ibinigay ko sila sa inyong
mga kamay. Wala isa sa kanila na makakapigil sa inyong pagsalakay.” 9 Madaling
nakarating si Josue sa kanila, naglakad ng buong magdamag mula sa Gilgal. 10 At
nilito ni Yahweh ang mga kaaway sa harap ng Israel— na kung saan napatay sila
sa isang malawakang pagpatay sa Gabaon, at tinugis sila sa daan paakyat ng Beth
Horon, at pinatay sila sa daan ng Azeka at Maceda. 11 Habang tumatakbo sila mula
sa Israel, pababa sa burol ng Beth Horon, hinulog ni Yahweh sa kanila ang mga
malalaking bato mula sa langit hanggang sa Azeka, at namatay sila. Mas marami ang
namatay dahil sa mga bato kaysa sa mga napatay sa pamamagitan ng mga espada
sa mga kalalakihan ng Israel. 12 Pagkatapos nakipag-usap si Josue kay Yahweh sa
araw na iyon na binigyan ni Yahweh ng tagumpay ang kalalakihan ng Israel laban
sa mga Amoreo. Ito ang sinabi ni Josue kay Yahweh sa harap ng Israel, “Araw,
manatili sa Gabaon, at buwan, sa lambak ng Ajalon.” 13 Ang araw ay nanatili pa rin,
at ang buwan tumigil sa paggalaw hanggang ang bansa ay naghiganti sa kanilang
mga kaaway. Hindi ba ito nakasulat sa Ang Aklat ni Jashar? Nanatili ang araw sa
gitna ng langit; hindi ito bumaba sa isang buong araw. 14 Wala pang nangyari sa
anumang araw gaya ng pangyayaring ito dati o pagkatapos nito, nang sinunod ni
Yahweh ang salita ng isang tao. Dahil si Yahweh ay nakikipagdigmaan sa kapakanan
ng Israel. 15 Si Josue at ang buong Israel na kasama niya ay bumalik sa kampo ng
Gilgal. 16 Ngayon nakatakas ang limang hari at nagtago sila sa loob ng kuweba sa
Maceda. 17 Sinabi ito kay Josue, “Natagpuan sila! —ang limang hari na nagtago sa
loob ng kuweba sa Maceda!” 18 Sinabi ni Josue, “Igulong ang malaking mga bato sa
bukana ng kuweba at maglagay ng mga sundalo roon para bantayan sila. 19 Huwag
kayong manatili roon. Tugisin ang inyong mga kaaway at salakayin sila mula sa
likuran. Huwag silang pahintulutang makapasok sa loob ng kanilang mga lungsod
dahil si Yahweh ang inyong Diyos ibinigay na sila sa inyong mga kamay.” 20 Si Josue
at ang mga anak ni Israel ay tinapos ang pagpatau sa kanila sa isang napakatinding
pagpatay, hanggang sila ay halos tuluyan ng mawasak; ilan lamang ang nakaligtas
na tumakas sa mga pinatibay na mga lungsod. 21 Pagkatapos bumalik ang buong
hukbo ng mapayapa kay Josue sa mga kampo sa Maceda. At walang sinuman ang
nangahas magsalita ng isang salita laban sa sinumang bayan ng Israel. 22 Pagkatapos
sinabi ni Josue, “Buksan ang bukana ng kuweba at mula sa kuweba dalhin sa akin
ang limang haring ito.” 23 Ginawa nila gaya ng sinabi niya. Dinala nila sa kaniya ang
limang hari mula sa kuweba—ang hari ng Jerusalem, ang hari ng Hebron, ang hari
ng Jarmuth, ang hari ng Lachish, at ang hari ng Eglon. 24 At nang dinala nila ang mga
hari kay Josue, ipinatawag niya ang bawat kalalakihan ng Israel, at sinabi niya sa
mga pinuno ng mga sundalo na nakasama niya sa labanan, “Ilagay ninyo ang inyong
mga paa sa kanilang mga leeg.” Kaya lumapit sila at inilagay ang kanilang mga paa
sa kanilang mga leeg. 25 Pagkatapos sinabi niya sa kanila, “Huwag kayong matakot at
huwag kayong mabagabag. Maging malakas at matapang. Ito ang gagawin ni Yahweh
sa lahat ng inyong mga kaaway na kakalabanin ninyo.” 26 Pagkatapos sinalakay at
pinatay ni Josue ang mga hari. Ibinitin niya sila sa ibabaw ng limang puno. Nakabitin
sila sa mga puno hanggang gabi. 27 Nang palubog na ang araw, nagbigay ng mga utos
si Josue, at ibinaba sila mula sa mga puno at inihagis sila sa loob ng kuweba kung
saan sila nagtago. Nilagyan nila ng malalaking bato ang bukana ng kuweba. Ang
mga batong iyon nanatili pa rin hanggang sa araw na ito. 28 Sa ganitong paraan,
nasakop ni Josue ang Maceda sa araw na iyon at pinatay ang bawat isa gamit ang
espada, kasama ang hari nito. Tuluyan niya silang winasak at bawat nabubuhay na
nilalang doon. Wala siyang itinirang mga nakaligtas. Ginawa niya ito sa hari ng
Maceda gaya ng ginawa niya sa hari ng Jerico. 29 Dumaan si Josue at buong Israel

mula sa Maceda patungong Libna. Pumunta siya sa labanan sa Libna. 30 Ibinigay
din ni Yahweh ito sa kamay ng Israel—kasama ang kanilang hari. Sinalakay ni Josue
ang bawat nabubuhay na nilalang sa loob nito gamit ag espada. Wala siyang iniwang
nakaligtas na buhay sa loob nito. Ginawa niya sa hari gaya ng ginawa niya sa hari ng
Jerico. 31 Pagkatapos dumaan si Josue at ang buong Israel mula sa Libna patungong
Lachish. Nagkampo siya dito at nakipagdigmaan laban dito. 32 Ibinigay ni Yahweh
ang Lachish sa kamay ng Israel. Nasakop ni Josue ito ng ikalawang araw. Sinalakay
niya gamit ang kaniyang espada bawat nabubuhay na nilalang na nasa loob nito,
gaya ng ginawa niya sa Libna. 33 Pagkatapos dumating si Horam, hari ng Gezer
para tulungan ang Lachish. Sinalakay siya ni Josue at ang kaniyang hukbo hanggang
walang nakaligtas na naiwan. 34 Pagkatapos dumaan si Josue at buong Israel mula
sa Lachish patungong Eglon. Nagkampo sila rito at nakipagdigmaan laban dito, 35 at
nasakop ito ng parehong araw. Sinalakay nila ito gamit ang espada at tuluyan nilang
winasak ang lahat dito, gaya ng ginawa ni Josue sa Lachish. 36 Pagkatapos dumaan
si Josue at buong Israel mula sa Eglon patungong Hebron. Nakipagdigmaan sila
laban dito. 37 Nasakop nila ito at sinalakay gamit ang espada ang lahat dito, kasama
ang hari at ang lahat ng mga nayon na nakapalibot dito. Tuluyan nilang winasak
ang bawat buhay na nilalang dito, walang iniwang nakaligtas, gaya ng ginawa ni
Josue sa Eglon. Tuluyan niyang winasak ito, at ang bawat buhay na nilalang dito.
38 Pagkatapos bumalik si Josue, at ang buong hukbo ni Israel na kasama niya, at
dumaan sila sa Debir at nakipagdigmaan laban dito. 39 Nasakop niya ito at ang hari,
at ang lahat ng mga katabing nayon nito. Sinalakay nila ang mga ito gamit ang
espada at tuluyang winasak ang bawat nabubuhay na nilalang dito. Hindi nag-iwan
ng mga nakaligtas si Josue, gaya ng ginawa niya sa Hebron at ang hari nito, gaya ng
ginawa niya sa Libnah at ang hari nito. 40 Nasakop ni Josue ang lahat ng lupain, ang
maburol na bansa, ang Negev, ang mga kapatagan, at ang mga mababang burol. Sa
lahat ng kanilang mga hari wala siyang iniwang nakaligtas. Tuluyan niyang winasak
ang bawat nabubuhay na bagay, gaya ni Yahweh, ang Diyos ng Israel, na iniutos.
41 Sinalakay sila ni Josuegamit ang espada mula Kades Barnea hanggang Gaza, at
lahat ng bansa sa Gosen hanggang Gabaon. 42 Nasakop ni Josue ang lahat ng mga
haring ito at ang kanilang lupain sa isang iglap dahil si Yahweh, ang Diyos ng Israel,
nakipaglaban para sa Israel. 43 Pagkatapos si Josue, at ang lahat ng Israel kasama
niya, ay bumalik kampo sa Gilgal.

11

1 Nang narinig ito ni Jabin, hari ng Hazor, nagpadala siya ng isang mensahe kay
Jobab, hari ng Madon, sa hari ng Shimron, at sa hari ng Acsap. 2 Nagpadala rin siya
ng mensahe sa mga hari na nasa hilagang maburol na bansa, sa Ilog Jordan lambak
sa katimugan ng Cinneret, sa mga kapatagan, at sa maburol ng bansa ng Dor sa
kanluran. 3 Nagpadala rin siya ng isang mensahe sa mga Cananaeo sa silangan at
kanluran, ang mga anak ni Het, ang mga Perezeo, ang mga Jebuseo sa maburol na
bansa, at ang mga Hivita sa Bundok Hermon sa lupain ng Mispa. 4 Lahat ng kanilang
hukbo ay dumating kasama nila, isang malaking bilang ng mga sundalo, sa bilang na
gaya ng mga buhangin sa dalampasigan. Mayroon silang napakalaking bilang ng mga
kabayo at mga karwahe. 5 Nagkita ang lahat ng mga haring ito sa itinakdang oras,
at nagkampo sila sa mga tubig ng Merom para makipaglaban sa Israel. 6 Sinabi ni
Yahweh kay Josue, “ Huwag kang matakot sa kanilang harapan, dahil bukas sa oras
na ito ibibigay ko silang lahat sa Israel bilang patay na kalalakihan. Pipilayin mo ang
kanilang mga kabayo, at susunugin mo ang kanilang mga karwahe.” 7 Dumating si
Josue at lahat ng mga lalaking mandirigma. Dumating silang bigla sa mga tubig ng

Merom, at nilusob ang mga kaaway. 8 Ibinigay ni Yahweh ang kaaway sa kamay ng
Israel, at sinaksak nila sila ng espada at hinabol sila sa Sidon, Misrepot Maim, at sa
lambak ng Mispa sa silangan. Sinalakay nila sila gamit ang espada hanggang walang
nakaligtas sa kanila ang natira. 9 Ginawa ni Josue sa kanila gaya ng sinabi sa kaniya
ni Yahweh. Pinilayan niya ang mga kabayo at sinunog ang mga karwahe. 10 Bumalik
si Josue sa oras na iyon at binihag ang Hazor. Sinaksak niya ang hari gamit ang
espada. (Naging pinuno ang Hazor ng lahat ng mga kahariang ito.) 11 Sinalakay nila
gamit ang espada ang lahat ng buhay na nilalang ang naroroon, at hiniwalay niya
sila para wasakin, kaya walang buhay na nilalang ang natirang buhay. Pagkatapos
sinunog niya ang Hazor. 12 Binihag ni Josue lahat ng mga lungsod ng mga haring ito.
Binihag din niya ang lahat ng kanilang mga hari at nilusob sila gamit ang espada,
gaya ng inutos ni Moises na lingkod ni Yahweh. 13 Hindi sinunog ng Israel ang mga
lungsod na ginawa sa mga tambak, maliban sa Hazor. Si Josue lamang ang nagsunog
nito. 14 Kinuha ng hukbo ng Israel ang lahat ng ninakaw mula sa mga lungsod na
ito kasama ng mga alagang hayop para sa kanilang mga sarili. Pinatay nila ang
bawat tao gamit ang espada hanggang ang lahat ay namatay. Wala silang itinirang
buhay na nilalang. 15 Gaya ng inutos ni Yahweh sa kianyang lingkod na si Moises,
sa parehong paraan, inutos ni Moises kay Josue. At kaya walang iniwan si Josue
na hindi tapos sa anumang bagay sa lahat ng inutos na iyon ni Yahweh kay Moises
na gawin. 16 Kinuha ni Josue ang lahat ng lupaing iyon, ang maburol na bansa,
lahat ng Negev, lahat ng lupain ng Goshen, ang mga mababang burol, ang lambak
Ilog Jordan, ang maburol na bansa ng Israel, at ang mga mababang lupain. 17 Mula
sa Bundok Halak na malapit sa Edom, at papuntang hilaga gaya sa layo ng Baal
Gad sa lambak malapit sa Lebanon sa ibaba ng Bundok Hermon, binihag niya lahat
ng kanilang mga hari at pinatay sila. 18 Nakipaglaban si Josue ng isang mahabang
panahon sa lahat ng mga hari. 19 Walang isang lungsod ang gumawa ng kapayapaan
sa mga hukbo ng Israel maliban sa mga Hivita na naninirahan sa Gabaon. Binihag ng
Israel lahat ng natitirang mga lungsod sa digmaan. 20 Dahil si Yahweh ang nagpatigas
sa kanilang mga puso para sila ay pumunta at makipaglaban sa Israel, kaya ganap
niyang winasak sila, at hindi nagpapakita ng awa sa kanila, gaya sa itinuro niya
kay Moises. 21 Pagkatapos dumating si Josue sa panahong iyon at winasak niya ang
Anakim. Ginawa niya ito sa maburol na bansa, sa Hebron, Debir, Anab, at sa lahat
ng maburol na bansa ng Juda, at sa lahat ng maburol na bansa ng Israel. Ganap na
winasakl ni Josue sila at kanilang mga lungsod. 22 Wala sa mga Anakim ang natira
sa lupain ng Israel maliban sa Gaza, Gat, at Asdod. 23 Kaya binihag ni Josue ang
buong lupain, gaya ng sinabi ni Yahweh kay Moises. Ibinigay ni Josue ito bilang isang
pamana ng Israel, itinalaga sa bawat lipi nila. Pagkatapos nagkaroon ng pahinga ang
lupain mula sa mga digmaan.

12

1 Ngayon ito ang mga hari ng lupain, na siyang lumupig ng kalalakihan ng Israel.
Inangkin ng mga Israelita ang lupa sa silangang bahagi ng Jordan kung saan sumisikat
ang araw, mula sa lambak ng Ilog Arnon patungo sa Bundok Hermon, at lahat ng
Araba sa silangan. 2 Si Sihon ay hari ng mga Amoreo, na nakatira sa Hesbon. Namuno
siya mula sa Aroer, kung saan nasa gilid ng bangin ng Arnon mula sa gitna ng
lambak, at kalahati ng Galaad pababa sa Ilog Jabbok sa hangganan ng mga Ammonita.
3 Pinamunuan din ni Sihon ang Araba patungo sa Dagat ng Cinneret, sa silangan,
patungo sa Dagat ng Araba (ang Dagat ng Asin) patungong silangan, hanggang sa
Beth Jesimot at patungong timog, patungo sa paanan ng mga libis ng Bundok Pisga.
4 Si Og, hari ng Bashan, isa sa natira ng Rephaim, na nanirahan sa Astarot at Edrei.

5 Namuno siya sa Bundok Hermon, Saleca, at lahat ng Bashan, patungo sa hangganan
ng bayan ng Gesur at mga Maacateo, at kalahati ng Galaad, patungo sa hangganan
ni Sihon, hari ng Hesbon. 6 Tinalo sila ni Moises na lingkod ni Yahweh, at ng bayan
ng Israel, at ibinigay ni Moises na lingkod ni Yahweh ang lupain bilang pag-aari sa
mga Rubenita, ng mga Gadita, at sa kalahating lipi ni Manases. 7 Ito ang mga hari
ng lupain na siyang tinalo ni Josue at ng bayan ng Israel sa kanlurang bahagi ng
Jordan, mula sa Baal Gad sa lambak malapit sa Lebanon patungo sa Bundok Halak
malapit sa Edom. Ibinigay ni Josue ang lupain sa mga lipi ng Israel para sa kanila
para angkinin. 8 Ibinigay niya ang maburol na bansa, ang mga mababang lupain, ang
Araba, ang mga gilid ng mga bundok, ang ilang, at ang Negeb—ang lupain ng mga
Heteo, mga Amoreo, mga Cananaeo, mga Perezeo, mga Hivita, at mga Jebuseo. 9 Ang
mga hari kabilang ang hari ng Jerico, ang hari ng Ai na nasa tabi ng Bethel, 10 ang hari
ng Jerusalem, ang hari ng Enaim, 11 ang hari ng Jarmut, ang hari ng Lachish, 12 ang
hari ng Eglon, ang hari ng Gezer, 13 ang hari ng Debir, ang hari ng Geder, 14 ang hari
ng Horma, ang hari ng Arad, 15 ang hari ng Libna, ang hari ng Adulam, 16 ang hari ng
Maceda, ang hari ng Bethel, 17 ang hari ng Tappua, ang hari ng Hepher, 18 ang hari ng
Apek, ang hari ng Lasaron, 19 ang hari ng Madon, ang hari ng Hasor, 20 ang hari ng
Simron-Meron, ang hari ng Acsap, 21 ang hari ng Taanac, ang hari ng Megiddo, 22 ang
hari ng Kedes, ang hari ng Jocneam sa Carmel, 23 ang hari ng Dor sa Napat Dor, ang
hari ng Goyim sa Gilgal, 24 at ang hari ng Tirsa. Ang kabuuang bilang ng mga hari ay
tatlumpu't isa.

13

1 Ngayon matanda na si Josue at nasa ganap ng mga taon nang sinabi ni Yahweh sa
kaniya, "Matanda ka na at marami ng taon ang iyong dinaanan, pero napakarami pa
ring lupain ang bibihagin. 2 Ito pa rin ang lupaing natitira: lahat ng mga rehiyon ng
mga Palestina, at lahat ng mga Gessureo, 3 (mula sa Sihor, na nasa silangan ng Ehipto,
at pahilaga sa hangganan ng Ekron, na itinuring na ari-arian ng mga Cananaeo;
ang limang namumuno ng Palestina, ng mga Gazeo, Asdodeo, Ashkelon, Gath, at
Ekron—ang nasasakupan ng mga Awites). 4 Doon sa timog, mayroon pa rin lahat
ng mga lupain ng mga Cananaeo, at Meara na pag-aari ng mga taga-Sidon, sa Apek,
sa hangganan ng mga Amoreo; 5 ang lupain ng mga Gebalita, ang buong Lebanon
patungo sa sikat ng araw, mula sa Baal Gad sa ibaba ng Bundok Hermon hanggang
Lebo Hamat. 6 Gayon din, lahat ng mga naninirahan sa maburol na lupain mula sa
Lebanon hanggang sa Misrepot Maim, kabilang ang buong bayan ng Sidon. Itataboy
ko sila sa harapan ng mga hukbo ng Israel. Tiyaking italaga ang lupain sa Israel bilang
isang pamana, ayon sa inutos ko sa iyo. 7 Hatiin ang lupaing ito bilang isang pamana
para sa siyam na lipi at para sa kalahating lipi ni Manases." 8 Kasama ang ibang
kalahating lipi ni Manases, ang mga Rubenita at ang mga Gadita ay nakatanggap ng
kanilang mga mana na ibinigay ni Moises sa kanila sa bandang silangan ng Jordan,
9 mula sa Aroer, na nasa gilid ng bangin sa ilog Arnon (kabilang ang lungsod na nasa
gitna ng bangin), sa lahat ng kapatagan ng Medeba hanggang sa Dibon; 10 lahat ng
mga lungsod ng Sihon, hari ng mga Amoreo, na namuno sa Hesbon, sa hangganan ng
mga Ammonita; 11 Galaad, at ang rehiyon ng mga Gesurita at mga Maacateo, buong
Bundok Hermon, buong Basan hanggang Saleca; 12 ang buong kaharian ng Og sa
Basan, na naghari sa Astarot at Edrei—ito ang mga naiwan sa labi ng Rephaim—
sinalakay sila ni Moises gamit ang espada at itinaboy sila. 13 Pero hindi pinalayas
ng bayan ng Israel ang mga Gesurita o ang mga Maacateo. Sa halip, nanirahan ang
Gesur at Maacat sa Israel hanggang sa araw na ito. 14 Ang lipi lamang ni Levi ang
hindi binigyan ni Moises ng pamana. "Ang mga handog kay Yahweh, ang Diyos ng

Israel, gumawa sa pamamagitan ng apoy," ang kanilang pamana, tulad ng sinabi ng
Diyos kay Moises. 15 Binigyan ni Moises ng isang pamana ang lipi ni Ruben, angkan
sa angkan. 16 Ang kanilang nasasakupan ay mula sa Aroer, sa gilid ng bangin ng
Ilog Arnon, at ang lungsod na nasa gitna ng lambak, at buong kapatagan sa Medeba.
17 Tinanggap din ni Ruben ang Hesbon, at ang lahat ng mga lungsod nito na nasa
kapatagan, Dibon, at Bamoth Baal, at Beth Baalmeon, 18 at Jahaz, at Kademot, at
Mepaat, 19 at Kiriataim, at Sibma, at Zeretsahar sa burol ng lambak. 20 Tinanggap
din ni Ruben ang Beth Peor, ang mga libis ng Pisga, Beth Jeshimot, 21 lahat ng mga
lungsod ng kapatagan, at ang buong kaharian ni Sihon na hari ng mga Amoreo, na
naghari sa Hesbon, na magkasamang tinalo ni Moises kasama ang mga pinuno ng
Midian, Evi, Rekem, Zur, Hur at Reba, ang mga prinsipe ni Sihon, na nanirahan
sa lupain. 22 Pinatay din ng bayan ng Israel si Balaam na anak na lalaki ni Beor
gamit ang espada, na nagsanay sa paghula, kasama ang ibang pinatay nila. 23 Ang
hangganan ng lipi ni Ruben ay ang Ilog Jordan; ito ang kanilang hangganan. Ito ang
pamana ng lipi ni Ruben, ibinigay sa bawat mga angkan nila, kasama ng kanilang mga
lungsod at mga nayon. 24 Ito ang ibinigay ni Moises sa lipi ni Gad, angkan sa angkan:
25 Ang kanilang nasasakupan ay Jacer, lahat ng mga lungsod ng Galaad at kalahati
ng lupa ng mga Ammonita, hanggang Aroer, na nasa silangan ng Rabba, 26 mula
sa Hesbon hanggang sa Ramath Mizpeh at Betonim, mula sa Mahanaim hanggang
sa nasasakupan ng Debir. 27 Doon sa lambak, binigay sa kanila ni Moises ang Beth
Haram, Beth Nimra, Sucot, at Zapon, ang natitirang kaharian ni Sihon na hari ng
Hesbon, kasama ang Jordan bilang isang hangganan, hanggang sa ibabang dulo ng
dagat ng Cinneret, pasilangan sa ibayo ng Jordan. 28 Ito ang pamana ng lipi ni Gad,
angkan sa angkan, kasama ang kanilang mga lungsod at mga nayon. 29 Nagbigay ng
pamana si Moises sa kalahating lipi ni Manases. Itinalaga ito sa kalahating lipi ng
bayan ni Manases, ibinigay sa bawat mga lipi nila. 30 Ang kanilang nasasakupan ay
mula sa Mahanaim, buong Basan, buong kaharian ni Og hari ng Basan, at sa buong
bayan ng Jair, na nasa Basan, animnapung lungsod; 31 kalahati ng Galaad, at Astarot
at Edrei (ang mga maharlikang lungsod ng Og sa Basan). Ito ang mga itinalaga sa
angkan ni Machir na anak na lalaki ni Manases—kalahati ng bayan ni Machir, na
ibinigay sa bawat mga pamilya nila. 32 Ito ang pamana na itinalaga ni Moises sa
kanila sa mga kapatagan ng Moab, sa ibayo ng Jordan silangan ng Jerico. 33 Hindi
binigyan ni Moises ng pamana ang lipi ng Levi. Yahweh, ang Diyos ng Israel ang
kanilang pamana, tulad ng sinabi niya sa kanila.

14

1 Ito ang mga lugar ng lupain na tinanggap ng bayan ng Israel bilang kanilang mana
sa lupain ng Canaan, na nakalaan para sa kanila ni Eleazar na pari, ni Josue na anak
na lalaki ni Nun, at ng mga pinuno ng mga lipi ng mga pamilya ng kanilang mga
ninuno sa loob ng bayan ng Israel. 2 Ang kanilang pamana ay pinili sa pamamagitan
ng palabunutan para sa siyam at kalahating mga lipi, gaya lamang ng iniutos ni
Yahweh sa pamamagitan ng kamay ni Moises, 3 Dahil ibinigay ni Moises ang pamana
sa dalawa at kalahating mga lipi sa ibayong Jordan, pero sa mga Levita, wala siyang
pamana. 4 Ang lipi ni Jose ay talagang dalawang lipi, Manases at Ephraim. At walang
bahagi ng pamana ang ibinigay sa mga Levita doon sa lupain, pero may mga lungsod
lamang para matirahan, kasama ang kanilang mga lupang-pastulan para sa kanilang
alagang baka at para sa kanilang sariling materyal na pangangailangan. 5 Ginawa
ng bayan ng Israel ang iniutos ni Yahweh kay Moises, kaya naitalaga nila ang lupain.
6 Pagkatapos nagpunta ang lipi ni Juda kay Josue sa Gilgal. Sinabi ni Caleb na anak ni
Jepunne na Canezeo, sinabi sa kaniya, "Alam mo kung ano ang sinabi ni Yahweh kay

Moises na lingkod ng Diyos tungkol sa iyo at sa akin sa Kades Barnea. 7 Apatnapung
taong gulang ako nang isinugo ako ni Moises na lingkod ni Yahweh mula sa Kades
Barnea para magmanman sa lupain. Muli akong nagdala nang isang ulat sa kaniya
na parang ito ay nasa puso ko para gawin. 8 Pero ang aking mga kapatid ay sumama
sa akin na nagawang matakot ang puso ng bayan. Pero lubos akong sumunod
kay Yahweh na aking Diyos. 9 Sumumpa si Moises sa araw na iyon na sinasabing,
'Tiyak na ang lupang nilakaran mo ay magiging isang pamana para sa iyo at para sa
iyong mga anak magpakailanman, dahil lubos kang sumunod kay Yahweh na aking
Diyos.' 10 Ngayon, tingnan mo! Pinanatili akong buhay ni Yahweh nitong apatnapu't
limang taon, gaya ng kaniyang sinabi—mula sa panahon nang sinabi ni Yahweh ang
salitang ito kay Moises, habang naglalakad ang Israel sa ilang. Ngayon, tingnan mo!
Walumpu't limang taong gulang na ako. 11 Malakas pa rin ako ngayon gaya noong
araw na isinugo ako ni Moises. Ang lakas ko ngayon ay katulad ng lakas ko noon,
para sa digmaan at para sa pag-alis at sa pagdating. 12 Kaya ngayon ibigay mo sa
akin ang maburol na bansang ito, na ipinangako sa akin ni Yahweh ng araw na iyon.
Dahil narinig mo sa araw na iyon ang Anakim ay mayroong malalaking pinagtibay
na mga lungsod. Maaaring si Yahweh ay magiging kasama ko at paalisin ko sila,
gaya nang sinabi ni Yahweh." 13 Pagkatapos pinagpala siya ni Josue at ibinigay ang
Hebron bilang isang pamana kay Caleb na lalaking anak ni Jepunne. 14 Kaya naging
pamana ang Hebron kay Caleb na lalaking anak ni Jepunne na Cenezeo hanggang sa
araw na ito, dahil lubos siyang sumunod kay Yahweh, ang Diyos ng Israel. 15 Ngayon,
Kiriat Arba ang dating pangalan ng Hebron. (Si Arba ang pinakadakilang lalaki sa
mga Anakim). Pagkatapos nagkaroon ng kapahingahan ang lupain mula sa digmaan.

15

1 Ang pagtatakda ng lupain para sa lipi ng bayan ng Juda, ibinigay sa kanilang
mga angkan, pinalawak ang timog hanggang sa hangganan ng Edom, kasama ang
ilang ng Sin bilang pinaka-malayong dako sa timog. 2 Ang kanilang hangganan sa
timog ay sinimulan sa dulo ng Dagat ng Asin, mula sa dalampasigan na nakaharap
sa timog. 3 Ang sumunod na kanilang hangganan ay lumabas sa timog ng kaburulan
ng Akrabbim at dumaan sa Sin, at umahon sa timog ng Kades Barnea, sa Hezron, at
hanggang sa Addar, kung saan lumiko patungong Karka. 4 Dumaan ito patungong
Azmon, nagdaan sa batis ng Ehipto, at dumating ito sa dulo ng dagat. Ito ang
kanilang hangganan sa timog. 5 Ang silangang hangganan ay ang Dagat ng Asin,
na nasa bibig ng Jordan. Ang hangganan sa hilaga ay nagsisimula sa dalampasigan
ng dagat sa bibig ng Jordan. 6 Umahon ito sa Beth Hogla at dumaan patungong timog
ng Beth Araba. Pagkatapos umahon ito sa Bato ng Bohan (si Bohan ang anak na
lalaki ni Reuben). 7 Pagkatapos ang hangganang paahon sa Debir mula sa lambak ng
Achor, at gayon din pahilaga, lumiliko patungong Gilgal, na kasalungat sa kaburulan
ng Adummim, na nasa katimugang bahagi ng ilog. Pagkatapos ang hangganan na
dinaanan sa mga bukal ng En Shemes at papuntang En Rogel. 8 Pagkatapos ang
hangganang paahon sa lambak ng Ben Hinnom patungo sa bahaging timog ng lungsod
ng Jebuseo (iyon ay, Jerusalem). Pagkatapos paahon ito sa tuktok ng kaburulan na
nasa lambak ng Hinnom, sa kanluran, na nasa dulo ng hilagang parte ng lambak ng
Rephaim. 9 Pagkatapos umabot sa hangganan mula sa tuktok ng mga burol papunta
sa bukal ng Neptoa, at lumabas mula doon papunta sa mga lungsod ng Bundok
Efron. Pagkatapos lumiko ang hangganan paikot sa Baala (pareho sa Kiriat Jearim).
10 Pagkatapos umikot ang hangganan sa kanluran ng Baala sa Bundok Seir, at dumaan
sa gilid ng Bundok Jearim sa Hilaga (pareho sa Kesalon), bumaba sa Beth Shemes,
at dumaan sa Timna. 11 Lumabas ang hangganan sa gilid ng pahilagang burol ng

Ekron, at pagkatapos lumiko paikot sa Sikeron at dumaan sa Bundok Baala, mula
sa kung saan papunta hanggang Jabneel. Nagtapos ang hangganan sa dagat. 12 Ang
Malaking Dagat ang hangganan ng pakanluran at ng mga dalampasigan nito. Ito
ang hangganang paikot sa lipi ni Juda, angkan sa angkan. 13 Sa pagsunod ng utos
ni Yahweh kay Josue, Binigyan ni Josue si Caleb na anak na lalaki ni Jepunne ng
isang itinalagang lupain sa kalagitnaan ng lipi ng Juda, Kiriat, Arba, iyon ay Hebron.
(Si Arba ang ama ni Anak.) 14 Pinalayas ni Caleb mula doon ang tatlong lipi ng
mga kaapu-apuhan ni Anak: Sesai Aiman at Talmai, mga kaapu-apuhan ni Anak.
15 Umakyat siya mula doon laban sa mga naninirahan sa Debir (ang pangalang Debir
ay karaniwang tinawag na Kiriat Seper). 16 Sinabi ni Caleb, “Ang lalaking lulusob
sa Kiriat Seper at bibihagin ito, ibibigay ko sa kaniya si Acsa ang aking anak na
babae bilang isang asawa.” 17 Si Otniel anak na lalaki ni Kenaz, kapatid na lalaki ni
Caleb, ang bumihag dito. Kaya ibinigay ni Caleb sa kanya si Acsa na kaniyang anak
na babae bilang isang asawa. 18 Nangyari ito nang pumunta si Acsa sa kaniya, pilit
siyang humingi sa kaniyang ama ng isang bukid. At nang bumaba siya sa kaniyang
asno, sinabi ni Caleb sa kaniya, “Ano ang nais mo?” 19 Sumagot si Acsa, “Gumawa
ka sa akin ng isang natatanging pabor. Yamang ibinigay mo sa akin ang lupain ng
Negev, bigyan mo rin ako ng ilang mga bukal ng tubig.” At ibinigay ni Caleb sa kanya
ang mataas na bahagi ng mga bukal at mababang bahagi ng mga bukal. 20 Ito ay
ang minana ng lipi ng bayan ng Juda, na ibinigay sa kanilang mga angkan. 21 Ang
mga lungsod na kabilang sa lipi ng Juda na nasa pinaka-timog, patungo sa hangganan
ng Edom, ay ang mga Kabzeel, Eder, Jagur, 22 Kina, Dimona, Adada, 23 Kedes, Hazor,
Itnan, 24 Zip, Telem, Bealot. 25 Hazor Hadatta, Keriot Hezron (Ito rin ay kilala bilang
Hazor), 26 Amam, Sema, Molada, 27 Hazar, Gadda, Hesmon, Beth Pelet, 28 Hazar Sual,
Beerseba, Bizotia. 29 Baala, Iyim, Ezem, 30 Eltolad, Cesil, Horma, 31 Siclag, Madmanna,
Sansanna, 32 Lebaot, Silim, Ain, at Rimmon. Ang mga ito ay dalawamput-siyam na
mga lungsod lahat, hindi kabilang ang kanilang mga nayon. 33 Sa babang bahagi
ng maburol na bansa sa kanluran, naroon ang mga Estaol, Zora, Asna, 34 Sanoa,
En Gannim, Tappua, Enam, 35 Jarmut, Adullam, Soco, Azeka, 36 Saaraim, Aditaim, at
Gedera (ito ay Gederotaim). Ang mga ito ay labing-apat na lungsod sa bilang, hindi
kabilang ang kanilang mga nayon. 37 Zenan, Hadasa, Migdalgad, 38 Dilean, Mispa,
Jokteel, 39 Lachis, Bozkat, Eglon. 40 Cabbon, Lamam, Citlis, 41 Gederot, Beth Dagon,
Naama, Maceda. Ang mga ito ay labing-anim na lungsod sa bilang, hindi kabilang
ang kanilang mga nayon. 42 Libna, Ether, Asan, 43 Ipta, Asna, Nezib, 44 Keila, Achzib,
Maresa, Ang mga ito ay siyam na lungsod, hindi kabilang ang kanilang mga nayon.
45 Ang Ekron, kasama ang nakapaligid na mga bayan at mga nayon dito; 46 mula Ekron
hanggang sa Malaking Dagat, lahat ng mga pamayanan na malapit sa Asdod, kasama
ang kanilang mga nayon. 47 Ang Asdod, ang nakapaligid na mga bayan at mga nayon
dito; Ang Gaza, ang nakapaligid na mga bayan at mga nayon dito; hanggang sa batis
ng Ehipto, at sa Malaking Dagat kasama ng dalampasingan nito. 48 Sa kaburulang
bansa, Samir, Jattir, Soco, 49 Danna, Kiriat Sanna (ito ay Debir), 50 Anab, Estemo, Anim,
51 Gosen, Holon, at Gilo. Ang mga ito ay labing-isang lungsod, hindi kabilang ang
kanilang mga nayon. 52 Arab, Duma, Esan, 53 Janim, Beth Tappua, Apeka, 54 Humta,
Kiriat Arba (ito ay Hebron), at Zior. Ito ang siyam na lungsod, hindi kabilang ang
kanilang mga nayon. 55 Maon, Carmel, Zip, Jutta, 56 Jezreel, Jokdeam, Zanoa, 57 Kain,
Gibea, at Timna. Ang mga ito ay sampung mga lungsod, hindi kabilang ang kanilang
mga nayon. 58 Halhul, Beth Zur, Gedor, 59 Maarat, Beth Anot, at Eltekon. Ang mga ito
ay anim na mga lungsod, hindi kabilang ang kanilang mga nayon. 60 Kiriat Baal, (ito
ay Kiriat Jearim), at Rabba. Ito ang dalawang lungsod, hindi kabilang ang kanilang
mga nayon. 61 Sa ilang, naroroon ang Beth Araba, Middin, Secaca, 62 Nibsan, ang

Lungsod ng Asin, at En Gedi. Ito ang anim na lungsod, hindi kabilang ang kanilang
mga nayon. 63 Pero para sa mga Jebuseo, hindi mapaalis ang mga naninirahan sa
Jerusalem, ng lipi ni Juda, kaya nanirahan doon ang mga Jebuseo kasama ang lipi ni
Juda hanggang sa araw na ito.

16

1 Umabot mula Jordan sa Jerico ang pagtatalaga ng lupain para sa lipi ni Jose, sa
silangan ng mga bukal ng Jerico, sa ilang, paakyat mula sa Jerico patungo sa maburol
na bansa ng Bethel. 2 Pagkatapos papunta ito mula sa Bethel hanggang sa Luz at
dumaan patungong Atarot, ang lupain ng mga Arkita. 3 Pagkatapos bumaba ito
pakanluran sa lupain ng mga Jaflatita, hanggang sa kalayuan ng lupain ng babang
Beth Horon, at pagkatapos patungo sa Gezer; at nagtapos ito sa dagat. 4 Sa ganitong
paraan natanggap ng mga lipi ni Jose, Manases at Efraim ang kanilang pamana. 5 Ang
lupain ng lipi ni Efraim na itinalaga sa kanilang mga angkan ay ang sumusunod: ang
hangganan ng kanilang minana sa silangan mula Atarot Addar hanggang sa kalayuan
ng Mataas ng Beth Horon, 6 at mula roon nagpatuloy ito patungong dagat. Mula sa
Micmetat sa hilaga lumiko ito pasilangan tungo sa Taanat Silo at lampas na dumaan
ito sa silangan tungo sa Janoa. 7 Pagkatapos bumaba ito mula sa Janoa patungong
Atarot at patungong Naara, at pagkatapos nakarating sa Jerico at nagtapos sa Jordan.
8 Mula sa hangganan ng Tappua nagpunta nang pakanluran patungo sa bukal ng
Kana at nagtapos sa dagat. Ito ang minana ng lipi ni Efraim, na itinalaga sa kanilang
mga angkan, 9 kasama ang mga lungsod na pinili para sa lipi ni Efraim sa loob
ng minana ng lipi ni Manases—lahat ng mga lungsod, gayundin ang kanilang mga
nayon. 10 Hindi nila pinaalis ang mga Cananaeo na naninirahan sa Gezer, kaya ang
mga Cananaeo ay nanirahan sa Efraim hanggang ngayon, pero ang mga taong ito ay
sapilitang pinagtrabaho.

17

1 Ito ang lupaing itinalaga para sa lipi ng Manases (panganay na anak na lalaki
ni Jose) —iyon ay, para kay Makir, na panganay ni Manases na siya mismong ama
ng Galaad. Itinalaga ang lupain ng Galaad at Basan sa mga kaapu-apuhan ni Makir,
dahil naging mandirigma si Makir. 2 Ang lupain itinalaga sa natirang lipi ni Manases,
ibinigay sa kanilang mga angkan—Abiezer, Helek, Asriel, Secem, Heper, at Semida.
Ito ang mga lalaking kaapu-apuhan ni Manases anak na lalaki ni Jose, iniharap sa
kanilang mga angkan. 3 Ngayon si Zelopehad na anak na lalaki ni Heper na anak na
lalaki ni Galaad anak na lalaki ni Makir anak na lalaki ni Manases ay walang mga
anak na lalaki, pero mga anak na babae lamang. Ito ang mga pangalan ng kaniyang
mga anak na babae: Mala, Noe, Hogla, Milka, and Tirza. 4 Nilapitan nila si Eleazar
na pari, Josue anak na lalaki ni Nun at ang mga pinuno, at kanilang sinabi, “Iniutos
ni Yahweh kay Moises na ibigay sa amin ang isang pamana kasama ng aming mga
kapatid na lalaki.” Kaya, sa pagsunod sa kautusan ni Yahweh, binigyan niya ang mga
kababaihang iyon ng isang pamana kasama ng mga kapatid na lalaki ng kanilang
ama. 5 Itinalaga ang sampung piraso ng lupa kay Manases sa Galaad at Basan, na
nasa kabilang dako ng Jordan, 6 dahil nakatanggap ng pamana ang mga anak na
babae ni Manases kasama ng kaniyang mga anak na lalaki. Itinalaga ang lupain ng
Galaad sa natitirang lipi ni Manases. 7 Umabot mula Aser hanggang Micmetat ang
lupain ni Manases, na nasa silangan ng Secem. Pagkatapos umabot ang hangganan
patimog sa mga naninirahan na malapit sa bukal ng Tappua. 8 (Ang lupain ng Tappua
ay pag-aari ng Manases, pero ang bayan ng Tappua sa hangganan ng Manases ay
pag-aari ng lipi ni Efraim.) 9 Nagtuloy ang hangganan sa batis ng Kana. Ang mga

katimugang lungsod ng batis na ito kasama ng mga bayan ni Manases ay pag-aari ni
Efraim. Ang hangganan ng Manases na nasa tagiliran ng hilagang batis, at nagtapos
ito sa dagat. 10 Ang lupain sa timog ay pag-aari ni Efraim, at ang lupain sa hilaga ay
kay Manases; ang dagat ay ang hangganan. Sa hilagang dako mararating ang Aser,
at sa silangan, ang Isacar. 11 Gayundin sa Isacar at sa Aser, Inangkin ni Manases ang
Beth San at nayon nito, Ibleam at nayo nito, ang mga maninirahan sa Dor at nayon
nito, ang mga naninirahan sa Endor at nayon nito, ang mga naninirahan sa Taanac at
nayon nito, ang mga naninirahan sa Megiddo at nayon nito (at ang ikatlong lungsod
ay Napet). 12 Gayon pa man hindi maangkin ng lipi ni Manases ang mga lungsod na
iyon, dahil patuloy na naninirahan sa lupaing ito ang mga Cananaeo. 13 Nang lumakas
ang bayan ng Israel, pinagtrabaho nila nang sapilitan ang mga Cananaeo, pero hindi
sila ganap na napaalis. 14 Pagkatapos sinabi ng mga kaapu-apuhan ni Jose kay Josue,
sinabing, "Bakit isang lupain lamang ang iyong itinalaga sa amin at isang bahagi
bilang pamana, yamang kami ay isang bayang marami ang bilang at sa lahat ng
pagkakataon kami ay pinagpala ni Yahweh?" 15 Sinabi ni Josue sa kanila, "Kung kayo
ay isang bayan na marami ang bilang, umakyat kayo mismo sa kagubatan at doon
linisin ang lupa para sa inyong mga sarili sa lupain ng mga Perezeo at ng Rephaim.
Gawin ito, yamang napakaliit ng maburol na lupain ng Efraim para sa inyo." 16 Sinabi
ng mga kaapu-apuhan ni Jose, "Hindi sapat para sa amin ang maburol na lupain.
Pero may mga karwaheng bakal ang lahat ng Cananaeo na naninirahan sa lambak,
kapwa ang nasa Beth San at mga nayon nito at ang mga nasa lambak ng Jezreel."
17 Pagkatapos sinabi ni Josue sa sambahayan ni Jose—para kay Efraim at Manases,
"Kayo ay isang bayan na marami ang bilang, at may malakas kayong kapangyarihan.
Hindi dapat isang pirasong lupain lamang ang italaga sa inyo. 18 Magiging inyo rin
ang maburol na lupaing ito. Kahit na kagubatan ito, lilinisin ninyo ito at aangkinin ito
hanggang sa pinakamalayong hangganan nito. Palalayasin ninyo ang mga Cananaeo,
kahit sila ay may mga karwaheng bakal at kahit na malakas sila."

18

1 Pagkatapos sama-samang nagtipon ang buong kapulungan ng bayan ng Israel
sa Silo. Itinayo nila ang tolda ng pagpupulong doon at sinakop nila ang lupain sa
kanilang harapan. 2 Mayroon pang pitong lipi sa kalagitnaan ng bayan ng Israel na
ang pamana ay hindi pa naitatalaga. 3 Sinabi ni Josue sa bayan ng Israel, "Hanggang
kailan ninyo ipagpapaliban ang pagpunta sa lupain na ibinigay sa inyo ni Yahweh,
ang Diyos ng inyong mga ninuno? 4 Maghirang kayo para sa inyong sarili ng ng
tatlong lalaki mula sa bawat lipi, at ipapadala ko sila. Pupunta sila at susuriin ang
itaas at ibaba ng lupain. Susulat sila ng isang paglalarawan nito kasama ng isang
tanawin sa kanilang mga mamanahin, at pagkatapos babalik sila sa akin. 5 Hahatiin
nila ito sa pitong bahagi. Mananatili ang Juda sa kanilang lupain sa dakong timog,
at ang sambahayan ni Jose ay magpapatuloy sa kanilang lupain sa dakong hilaga.
6 Ilalarawan ninyo ang lupain sa pitong bahagi at dadalhin ang paglalarawan dito
sa akin. Magpapalabunutan ako para sa inyo dito sa harapan ni Yahweh na aming
Diyos. 7 Walang kabahagi ang mga Levita sa inyo, dahil ang pagkapari mula kay
Yahweh ang kanilang minana. Tinanggap na ng Gad, Ruben at ang kalahating lipi
ni Manases ang kanilang minana, lampas ng Jordan. Ito ang pamana na ibinigay sa
kanila ni Moises na lingkod ni Yahweh." 8 Kaya tumayo ang mga lalaki at umalis.
Inutusan ni Josue ang mga pumunta para isulat ang paglarawan ng lupain, sinabing,
"Umakyat at bumaba sa lupain at sumulat ng isang paglalarawan nito at bumalik sa
akin. Magpapalabunutan ako para inyo dito sa harapan ni Yahweh sa Silo." 9 Umalis
ang mga lalaki at umakyat at bumabang lumakad sa lupain at isinulat ang isang

paglalarawan nito sa isang balumbon ng kasulatan sa pamamagitan ng pitong bahagi
ng lungsod, nagtatala ng mga lungsod sa bawat bahagi sa bawat bahagi. Pagkatapos
bumalik sila kay Josue sa kampo sa Silo. 10 Pagkatapos nagpalabunutan si Josue
para sa kanila sa harapan ni Yahweh sa Silo. At doon itinalaga ni Josue ang lupain
sa bayan ng Israel—ibinigay sa bawat isa ang kaniyang kabahagi ng lupa. 11 Ang
pagtatalaga ng lupa para sa lipi ni Benjamin ay ibinigay sa bawat mga angkan nila.
Matatagpuan sa pagitan ng mga kaapu-apuhan ni Juda at sa mga kaapu-apuhan ni
Jose ang nasasakupan ng kanilang nakatalagang lupa. 12 Sa dakong hilaga, nagsimula
ang kanilang hangganan sa Jordan. Umabot ang hangganan sa hilagang gulod ng
Jerico, at pagkatapos hanggang sa pakanlurang maburol na lupain. Umabot ito doon
sa ilang ng Beth Aven. 13 Mula roon dumaan ang hangganan sa timog sa dako ng Luz
(parehong lugar tulad ng Betel). Pagkatapos bumaba ang hangganan sa Atarot Adar,
sa tabi ng bundok na naroon sa timog ng Bet Horon. 14 Pagkatapos nagpatuloy ang
hangganan sa ibang direksyon: sa dakong kanluran, lumiko ito patungong timog,
patungo sa bundok sa ibayo mula sa Bet Horon. Nagtapos ang hangganang ito sa
Kiriat Baal (iyon ay, Kiriat Jearim), isang lungsod na pag-aari sa lipi ni Juda. Bumuo ito
ng hangganan sa dakong kanluran. 15 Nagsimula sa labas ng Kiriat Jearim ang timog
na dako. Nagmula roon ang hangganan patungong Epron, hanggang sa bukal na mga
tubig ng Neptoa. 16 Pagkatapos bumaba ang hangganan sa bundok na kasalungat ng
lambak ng Ben Hinnom, na nasa hilagang dulo ng lambak ng Rephaim. Bumaba ito sa
lambak ng Hinnom, timog ng libis ng mga Jebuseo, at nagpatuloy pababa sa En Rogel.
17 Lumiko ito pahilaga, papunta sa direksyon ng En Semes, at mula roon lumabas ito
sa Gelilot, na kasalungat sa paakyat ng Adummim. Pagkatapos bumaba ito sa Bato ni
Bohan (anak na lalaki ni Ruben si Bohan). 18 Dumaan ito sa hilaga sa gilid ng daan
ng Bet Araba at pababa sa Araba. 19 Dumaan ang hangganan sa hilaga sa gilid ng
daan ng Bet Hogla. Nagtapos ang hangganan sa hilagang look ng Dagat ng Asin, sa
timugang dulo ng Jordan. Ito ang hangganan sa timog. 20 Nabuo nito ang hangganan
ng Jordan sa silangang bahagi. Ito ang pamana sa lipi ni Benjamin, at ibinigay ito sa
bawa't isa sa kanilang mga angkan, hangganan pagkatapos ng hangganan, sa buong
palibot. 21 Ngayon ang mga lungsod ng lipi ni Benjamin ayon sa kanilang mga angkan
ay Jerico, Bet Hogla, Emek Keziz, 22 Bet Araba, Zemaraim, Betel, 23 Avvim, Para, Opra,
24 Kepar Ammoni, Opni, at Geba. May labindalawang lungsod, hindi kabilang ang
kanilang mga nayon. 25 Naroon din ang mga lungsod ng Gibeon, Rama, Beerot,
26 Mizpe, Kepira, Moza, 27 Rekem, Irpeel, Tarala, 28 Zela, Haelep, Jebus (pareho sa
Jerusalem), Gibea, at Kiriat. Mayroong labing-apat na mga lungsod, hindi kabilang
ang kanilang mga nayon. Ito ang pamana ni Benjamin para sa kanilang mga angkan.

19

1 Tumapat ang ikalawang palabunutan kay Simeon at itinalaga ito sa bawat mga
angkan nila. Ang minana nila ay nasa gitna ng pamana na pag-aari ng lipi ni Juda.
2 Napunta sa kanila bilang pamana ang Beer-seba, Seba, Molada, 3 Hazar, Sual, Bala,
Ezem, 4 Eltolad, Betul, at Horma. 5 May Ziklag din si Simeon, Bet Marcabot, Hazar
Susa, 6 Bet Labaot, at Saruhen. Labing tatlong lungsod ang mga ito, hindi kabilang
ang kanilang mga nayon. 7 Si Simeon ay mayroon ding Ain, Rimmon, Eter, at Asan.
Apat na lungsod ang mga ito, hindi kabilang ang kanilang mga nayon. 8 Kasama ang
mga ito sa mga nayong nakapalibot sa mga lungsod na ito hanggang sa Baalat Beer
(pareho gaya ng Rama sa Negev). Ito ang pamana ng lipi ni Simeon, na ibinigay sa
kanilang mga angkan. 9 Ang pamana ng lipi ni Simeon ay bumuo ng bahagi sa lupain
ng lipi ni Juda. Dahil napakalawak para sa kanila ang bahagi ng lupaing itinalaga
sa lipi ni Juda, tinanggap ng lipi ni Simeon ang kanilang pamana mula sa gitna ng

kanilang bahagi. [10] Tumapat ang ikatlong palabunutan sa lipi ni Zebulon, at ibinigay
ito sa kanilang mga angkan. Nagsimula ang hangganan ng kanilang minana sa Sarid.
[11] Umakyat pakanluran ang kanilang hangganan patungong Marala at dumikit sa
Dabbeset; pagkatapos umabot ito sa batis na katapat ng Jokneam. [12] Mula sa Sarid
lumiko ang hangganan pasilangan patungo sa silangan at tumungo sa hangganan
ng Kislot Tabor. Mula roon tumungo ito sa Daberat at pagkatapos pataas hanggang
sa Japia. [13] Mula roon dumaan pasilangan sa Gat Heper, at pagkatapos sa Etkazin;
sunod nagpunta ito sa Rimmon at lumiko patungo sa Nea. [14] Lumiko ang hangganan
sa hilaga patungong Hannathn at nagtapos sa lambak ng Ipta El. [15] Kasama sa
rehiyong ito ang mga lungsod ng Kattat, Naalal, Simron, Idala, at Betlehem. Mayroong
labindalawang lungsod, hindi kabilang ang kanilang mga nayon. [16] Ito ang minana
ng lipi ni Zebulon, na ibinigay sa kanilang mga angkan—ang mga lungsod, kasama
ang kanilang mga nayon. [17] Tumapat ang ikaapat na palabunutan kay Isacar, at
ibinigay ito sa kanilang mga angkan. [18] Kasama sa kanilang lupain ang Jezreel,
Kesulot, Sunem, [19] Hafaraim, Sion, at Anaharat. [20] Kasama rin dito ang Rabbit, Kision,
Ebez, [21] Remet, En-gannim, En-hadda, at Beth-passes. [22] Dumikit din ang kanilang
hangganan sa Tabor, Sahasim, at Beth-semes, at nagtapos sa Jordan. Mayroong
labing-anim na lungsod, hindi kabilang ang kanilang mga nayon. [23] Ito ang minana
ng lipi ni Isacar, at ibinigay ito sa kanilang mga angkan—ang mga lungsod, kasama
ang kanilang mga nayon. [24] Tumapat ang ikalimang palabunutan sa lipi ni Aser, at
ibinigay ito sa kanilang mga angkan. [25] Kasama sa kanilang lupain ang Helka, Hali,
Beten, Acsap, [26] Alamelek, Amad, at Misal. Sa kanluran umabot ang hangganan sa
Carmel at Sihor Libnat. [27] Pagkatapos lumiko ito pasilangan sa Bet Dagon at umabot
hanggang kasing layo ng Zebulon, at pagkatapos sa lambak ng Iphta-el, pahilaga
sa Beth-emec at Nehiel. Pagkatapos nagpatuloy ito sa Kabul patungong hilaga.
[28] Pagkatapos nagpatuloy ito sa Ebron, Rehob, Hammon, at Kana, hanggang kasing
layo ng Pinakamalaking Sidon. [29] Bumalik ang hangganan sa Rama, at pagkatapos sa
pinatibay na lungsod ng Tiro. Pagkatapos lumiko ang hangganan sa Hosa at nagtapos
sa dagat, sa rehiyon ng Aczib, [30] Umma, Apek, at Rehob. Mayroong dalawampu't
dalawang lungsod, hindi kabilang ang kanilang mga nayon. [31] Ito ang minana ng
lipi ni Aser, at ibinigay ito sa kanilang mga angkan—ang mga lungsod, kasama ang
kanilang mga nayon. [32] Tumapat ang ikaanim na palabunutan sa lipi ni Neftali, at
ibinigay ito sa kanilang mga angkan. [33] Ang kanilang hangganan ay matatagpuan
mula sa Helep, mula sa ensena sa Saananim, hanggang patungo sa Adamineceb at
Jabneel, hanggang kasing layo ng Lakkum; nagtapos ito sa Jordan. [34] Lumiko ang
hangganan pakanluran sa Aznot-tabor at hanggang patungo sa Hukkok; at dumikit
ito sa Zebulon sa timog, at nakarating sa Aser sa kanluran at Juda sa silangan sa Ilog
Jordan. [35] Ang mga pinatibay na lungsod ay Zidim, Zer, Hammat, Rakkat, Cinneret,
[36] Adama, Rama, Hazor, [37] Kedes, Edrei, at En Hazor. [38] Naroon din ang Yiron,
Migdalel, Horem, Beth-anat, at Beth-semes. Mayroong labinsiyam na lungsod, hindi
kabilang ang kanilang mga nayon. [39] Ito ang minana ng lipi ni Neftali, at ibinigay
ito sa kanilang mga angkan—ang mga lungsod, kabilang ang kanilang mga nayon.
[40] Tumapat ang ikapitong palabunutan sa lipi ni Dan, at ibinigay ito sa kanilang mga
angkan. [41] Kabilang sa minana nito ang Zora, Estaol, Ir Semes, [42] Saalabin, Ajalon, at
Itla. [43] Kabilang rin dito ang Elon, Timna, Ekron, [44] Elteke, Gibbethon, Baalat, [45] Jehud,
Bene Berak, Gat Rimmon, [46] Me-Jarkon, at Rakkon kasama ang lupain sa ibayo mula
sa Joppa. [47] Nang mawala sa kanila ang lupain ng lipi ni Dan, nilusob ng Dan ang
Lesem, nilabanan ito, at binihag ito. Pinatay nila ang bawat isa gamit ang espada,
inangkin ito, at nanirahan dito. Muli nilang pinangalanan ang Lesem, tinawag itong
Dan kasunod sa kanilang ninuno. [48] Ito ang minana ng lipi ni Dan, at ibinigay ito sa

kanilang mga angkan—ang mga lungsod, kasama ang kanilang mga nayon. [49] Nang
matapos nila ang paglalaan ng lupain bilang pamana, ibinigay ng bayan ng Israel ang
isang pamana kasama ang kanilang sarili para kay Josue na anak ni Nun. [50] Sa utos
ni Yahweh ibinigay nila sa kanya ang lungsod na hiningi niya, ang Timnat Sera sa
maburol na bansa ng Efraim. Muli niyang itinayo ang lungsod at nanirahan doon.
[51] Ito ang mga pamana na itinalaga ni Eleazar na pari, ni Josue na anak ni Nun, at
ng mga panliping pinuno ng mga pamilya ng mga ninuno ng Israel sa pamamagitan
ng palabunutan sa Silo, sa harapan ni Yahweh, sa pasukan ng tolda ng pagpupulong.
Kaya natapos nila ang pagtatalaga ng lupain.

20

[1] Pagkatapos sinabi ni Yahweh kay Josue, [2] “Sabihin mo sa bayan ng Israel,
na sinasabing, 'Pumili ng mga lungsod ng kanlungan na sinabi ko sa inyo sa
pamamagitan ng kamay ni Moises. [3] Gawin ito para makapunta doon ang isang
tao na nakapatay nang hindi sinasadya. Ang mga lungsod na ito ay magiging isang
lugar ng kanlungan mula sa sinumang naghahangad para sa paghihiganti sa dugo
ng isang tao na pinatay. [4] Siya ay tatakbo isa sa mga lungsod na iyon at tatayo
sa pasukan ng lungsod ng tarangkahan, at ipinaliwanag ang kaniyang kaso sa mga
nakatatanda ng lungsod na iyon. Pagkatapos siya ay dadalhin nila sa loob ng lungsod
at bibigyan siya ng isang lugar na matitirahan kasama nila. [5] At kapag dumating ang
isang maghihiganti ng dugo, pagkatapos ang bayan ng lungsod ay hindi dapat isuko
para sa kapangyarihan na siyang pumatay sa kaniya. Hindi dapat nilang gawin ito,
dahil pinatay niya ang kaniyang kapitbahay nang hindi inaasahan at hindi nasuklam
sa kaniya sa simula pa. [6] Dapat siyang manatili sa lungsod hanggang tumayo siya
sa harap ng kapulungan para sa paghatol, hanggang sa kamatayan ng naglilingkod
bilang punong pari sa mga araw na iyon. Pagkatapos ang isang sadyang nakapatay
sa tao ay maaaring bumalik sa kaniyang sariling bayan at kaniyang sariling tahanan,
sa bayan na kaniyang tinakasan. [7] Kaya pinili ng mga Israelita ang Kades sa Galilea
sa maburol na lugar ng Neftali, Secem sa maburol na lugar ng Efraim at ang Kiriat
Arba (pareho gaya ng Hebron) sa bansang burol ni Juda. [8] Lampas ng Jordan sa
silangan ng Jerico, pinili nila ang Bezer sa ilang na nasa talampas mula sa lipi ni
Ruben; Ramot Galaad, mula sa lipi ni Gad; at Golan sa Bashan, mula sa lipi ni
Manases. [9] Ito ang mga piniling lungsod para sa buong bayan ng Israel at para sa mga
dayuhan na naninirahan kasama nila, para sinuman na makapatay ng isang tao nang
hindi sinasadya ay maaaring makatakbo sa kanila para sa kanilang kaligtasan. Hindi
maaaring mamamatay ang taong ito sa pamamagitan ng kamay ng maghihiganti ng
dugo, hanggang humarap muna sa kapulungan ang napagbintangan.

21

[1] Pagkatapos pumunta ang mga pinuno ng mga angkan ng mga Levita kina Eleazar
na pari, Josue na anak ni Nun, at sa mga pinuno ng mga pamilya ng kanilang mga
ninuno sa loob ng bayan ng Israel. [2] Sinabi nila sa kanila sa Silo sa lupain ng Canaan,
“Inutusan kayo ni Yahweh sa pamamagitan ng kamay ni Moises na bigyan kami
ng mga lungsod para manirahan, kasama ang mga lupang pastulan para sa aming
mga alagang hayop.” [3] Kaya sa pamamagitan ng utos ni Yahweh, ibinigay ng bayan
ng Israel sa mga Levita mula sa kanilang minana ang mga sumusunod na lungsod,
kabilang ang kanilang mga lupang pastulan, para sa mga Levita. [4] Ibinigay ang
resulta ng palabunutang ito para sa mga angkan ng mga Kohatita: ang mga pari—
ang mga kaapu-apuhan ni Aaron na mula sa mga Levita— tumanggap ng labing
tatlong lungsod na ibinigay mula sa lipi ni Juda, mula sa lipi ni Simeon, at mula

sa lipi ni Benjamin. 5 Ang mga natirang angkan ng mga Kohatita ay tumanggap ng
sampung lungsod sa pamamagitan ng mga palabunutan ng sampung lungsod mula
sa mga angkan ng mga lipi ni Efraim, Dan, at mula sa kalahating lipi ni Manases.
6 At binigyan ang mga taong mula sa Gerson sa pamamagitan ng palabunutan ng
labintatlong lungsod mula sa mga angkan ng mga lipi nina Isacar, Aser, Neftali, at sa
kalahating lipi ni Manases sa Bashan. 7 Ang bayan na mga kaapu-apuhan ni Merari ay
tumanggap ng labindalawang lungsod mula sa mga lipi nina Ruben, Gad, at Zebulon.
8 Kaya ibinigay ng bayan ng Israel ang mga lungsod na ito, kasama ang kanilang
mga lupang pastulan, sa mga Levita sa pamamagitan ng mga palabunutan, gaya ng
inutos ni Yahweh sa pamamagitan ng kamay ni Moises. 9 Mula sa mga lipi ng Juda
at Simeon, nagtalaga sila ng lupain sa mga sumusunod na mga lungsod, nakalista
rito ang bawat pangalan. 10 Ibinigay ang mga lungsod na ito sa mga kaapu-apuhan ni
Aaron, na kabilang sa mga angkan ng mga Kohatita, na nagmula naman sa lipi ni Levi.
Dahil natapat sa kanila ang unang mga palabunutan. 11 Ibinigay ng mga Israelita
sa kanila ang Kiriat Arba (si Arba ang naging ama ni Anak), ang parehong lugar
gaya ng Hebron, sa maburol na lupain ng Juda, kasama ang mga lupang pastulan
sa paligid nito. 12 Pero ibinigay na kay Caleb na anak ni Jepunne ang mga bukid ng
lungsod at ang mga nayon nito, bilang pag-aari niya. 13 Ibinigay nila ang Hebron
sa mga kaapu-apuhan ni Aaron na pari kasama ang mga lupang pastulan nito—na
isang kanlungang lungsod para sa sinuman na nakapatay sa iba ng hindi sinasadya—
at Libna kasama ang mga lupang pastulan nito, 14 Jattir kasama ang mga lupang
pastulan nito, at Estemoa kasama ang mga lupang pastulan nito. 15 Ibinigay din nila
ang Holon kasama ang mga lupang pastulan nito, Debir kasama ang mga lupang
pastulan nito, 16 Ain kasama ang mga lupang pastulan nito, Jutta kasama ang mga
lupang pastulan nito, at Bet-Semes kasama ang mga lupang pastulan nito. Mayroong
siyam na lungsod na ibinigay mula sa dalawang liping ito. 17 Mula sa lipi ni Benjamin
ibinigay ang Gabaon kasama ang mga lupang pastulan nito, ang Geba kasama ang
mga lupang pastulan nito, 18 Anatot kasama ang mga lupang pastulan nito, at Almon
kasama ang mga karatig-pook nito—apat na lungsod. 19 Ang mga lungsod na ibinigay
sa mga pari, ang mga kaapu-apuhan ni Aaron, ay labintatlong lungsod lahat, kasama
ang kanilang mga lupang pastulan. 20 Para sa natirang pamilya ng Kohat—ang mga
Levitang kabilang sa pamilya ng Kohat—mayroon silang mga lungsod na ibinigay
sa kanila mula sa lipi ni Efraim sa pamamagitan ng mga palabunutan. 21 Sa kanila
ibinigay ang Secem kasama ang mga lupang pastulan nito sa maburol na lupain ng
Efraim—isang kanlungang lungsod para sa sinumang nakapatay ng isang tao nang
hindi sinasadya—Gezer kasama ang mga lupang pastulan nito, 22 Kibzaim kasama
ang mga lupang pastulan nito, at Bet Horon kasama ang mga lupang pastulan nito—
apat na lungsod lahat. 23 Mula sa lipi ni Dan, ibinigay sa angkan ng Kohat ang
Elteke kasama ang mga lupang pastulan nito, Gibbeton kasama ang mga lupang
pastulan nito, 24 Ajalon kasama ang mga lupang pastulan nito, Gatrimon kasama
ang mga lupang pastulan nito—apat na lungsod lahat. 25 Mula sa kalahating lipi ni
Manases, ibinigay ang Taanac sa angkan ng Kohat kasama ang mga lupang pastulan
nito at Gatrimon kasama ang mga lupang pastulan nito—dalawang lungsod. 26 May
sampung lungsod lahat para sa mga natirang mga angkan ng Kohatita, kasama ang
kanilang mga lupang pastulan. 27 Mula sa kalahating lipi ni Manases, hanggang sa
angkan ng Gerson, ito ang ibang mga angkan ng Levita, at ibinigay nila ang Golan
sa Basan kasama ang mga lupang pastulan nito—isang kanlungang lungsod para sa
sinumang nakapatay ng isa pa nang hindi sinasadya, kasama ang Beestera at ang mga
lupang pastulan nito—dalawang lungsod lahat. 28 Sa mga angkan ng Gerson ibinigay
din nila ang Kision mula sa lipi ni Isacar, kasama ang mga lupang pastulan nito,

Daberet kasama ang mga lupang pastulan nito, 29 Jarmut kasama ang mga lupang
pastulan nito, at ang Engannim kasama ang mga lupang pastulan nito—apat na
lungsod. 30 Mula sa lipi ni Aser, ibinigay nila ang Misal kasama ang mga lupang
pastulan nito, Abdon kasama ang mga lupang pastulan nito, 31 Helkat kasama ang
mga lupang pastulan nito, at Rehob kasama ang mga lupang pastulan nito—apat na
lungsod lahat. 32 Mula sa lipi ni Neftali, ibinigay nila sa mga angkan ng Gerson ang
Kedes sa Galilea kasama ang mga lupang pastulan nito—isang kanlungang lungsod
para sa sinumang nakapatay ng isa pa nang hindi sinasadya; Hammotdor kasama
ang mga lupang pastulan nito, at Kartan kasama ang mga lupang pastulan nito—
tatlong lungsod lahat. 33 Mayroong labintatlong lungsod lahat, mula sa mga angkan ng
Gerson, kasama ang kanilang mga lupang pastulan. 34 Sa natirang mga Levita— ang
mga angkan ni Merari—ay ibinigay mula sa lipi ni Zebulon: Jokneam kasama ang mga
lupang pastulan nito, Karta kasama ang mga lupang pastulan nito, 35 Dimna kasama
ang mga lupang pastulan nito, at Nahalal kasama ang mga lupang pastulan nito—
apat na lungsod lahat. 36 Ibinigay sa mga angkan ni Merari mula sa lipi ni Ruben:
Bezer kasama ang mga lupang pastulan nito, Jahaz kasama ang mga lupang pastulan
nito, 37 Kedemot kasama ang mga lupang pastulan nito, at Mepaat kasama ang mga
lupang pastulan nito—apat na lungsod. 38 Mula sa lipi ni Gad ibinigay sa kanila ang
Ramot sa Galaad kasama ang mga lupang pastulan nito—isang kanlungang lungsod
para sa sinumang nakapatay ng isa pa nang hindi sinasadya—at Mahanaim kasama
ang mga lupang pastulan nito. 39 Ibinigay din sa mga angkan ni Merari ang Hesbon
kasama ang mga lupang pastulan nito, at Jazer kasama ang mga lupang pastulan
nito. Apat na lungsod itong lahat. 40 Lahat ng mga ito ang mga lungsod na may
maraming angkan ni Merari, na mula sa lipi ni Levi—labindalawang lungsod lahat
ang ibinigay sa kanila sa pamamagitan ng mga palabunutan. 41 Ang mga lungsod ng
mga Levita na kinuha sa gitna ng lupaing inangkin ng bayan ng Israel ay apatnapu't
walong lungsod, kasama ang kanilang mga lupang pastulan. 42 Mayroong nakapaligid
na mga lupang pastulan ang bawat siyudad na ito. Ganito sa lahat ng mga lungsod
na ito. 43 Kaya ibinigay ni Yahweh sa Israel ang lahat ng lupaing ipinangako niyang
ibibigay sa kanilang mga ninuno. Inangkin ito ng mga Israelita at nanirahan doon.
44 Pagkatapos binigyan sila ni Yahweh ng pahinga sa bawat dako, gaya ng kanyang
ipinangako sa kanilang mga ninuno. Walang isa sa kanilang kaaway ang maaaring
tumalo sa kanila. Ibinigay ni Yahweh ang lahat ng kanilang kaaway sa kanilang
mga kamay. 45 Walang isang bagay sa lahat ng mga mabuting pangako na sinabi ni
Yahweh sa bahay ng Israel ang hindi nagkatotoo. Natupad ang lahat ng ito.

22

1 Sa panahong iyon tinawag ni Josue ang mga Reubenita, ang mga Gadita, at ang
kalahating lipi ni Manases. 2 Sinabi niya sa kanila, “Nagawa ninyo ang lahat ng
bagay na iniutos sa inyo ni Moises, ang lingkod ni Yahweh; Sinunod ninyo ang
aking tinig sa lahat ng iniutos ko sa inyo. 3 Hindi ninyo iniwan ang inyong mga
kapatid na lalaki sa maraming araw na ito o hanggang sa araw na ito. Sa halip,
naging maingat kayo na sumunod sa mga itinagubilin ng mga kautusan ni Yahweh
na inyong Diyos. 4 Ngayon si Yahweh na inyong Diyos ang nagbigay ng kapahingahan
sa inyong mga kapatid na lalaki, gaya ng ipinangako niya sa kanila. Kaya bumalik
kayo at pumunta sa inyong mga tolda sa lupaing pag-aari ninyo, na ibinigay sa inyo
ni Moises na lingkod ni Yahweh sa kabilang bahagi ng Jordan. 5 Lubos na maging
maingat lamang na sundin ang mga kautusan at batas na iniutos sa inyo ni Moises
na lingkod ni Yahweh, na mahalin si Yahweh na inyong Diyos, na lumakad sa lahat ng
kaniyang mga pamamaraan, na panatilihin ang mga kautusan, at kumapit sa kaniya

at sambahin siya ng buong puso ninyo at ng buo kaluluwa ninyo." 6 Kaya pinagpala
sila ni Josue at pinaalis sila, at bumalik sila sa kanilang mga tolda. 7 Ngayon sa
kalahati ng lipi ni Manases, binigyan sila ni Moises ng isang pamana sa Bashan, pero
sa isa pang kalahati, binigyan ni Josue ng isang pamana katabi ng kanilang mga
kapatid na lalaki sa lupain sa kanluran ng Jordan. Pinabalik sila ni Josue sa kanilang
mga tolda; pinagpala niya sila 8 at sinabi sa kanila, "Bumalik sa inyong mga tolda na
may maraming salapi, at may napakaraming alagang hayop, at ng pilak at ginto, at
ng tanso at bakal, at ng napakaraming mga kasuotan. Hatiin ninyo ang mga ninakaw
mula sa inyong mga kaaway kasama ng inyong mga kapatid na lalaki." 9 Kaya ang
mga kaapu-apuhan ni Ruben, ang mga kaapu-apuhan ni Gad, at ang kalahati ng lipi ni
Manases ay bumalik sa tahanan, na iniwan ang bayan ng Israel sa Silo, na nasa lupain
ng Canaan. Umalis sila para magtungo sa rehiyon ng Galaad, sa sarili nilang lupain,
na sila mismo ang nagmamay-ari, alinsunod sa kautusan ni Yahweh, sa pamamagitan
ng kamay ni Moises. 10 Nang makarating sila sa Jordan na nasa lupain ng Canaan, ang
mga lahi ni Ruben at mga lahi ni Gad at ang kalahating lipi ni Manases ay nagtayo ng
isang altar katabi ng Jordan, isang napakalaki at tanyag na altar. 11 Narinig ng bayan
ng Israel ang tungkol dito at sinabi, "Tingnan mo! Nagtayo ng isang altar ang bayan ng
Ruben, Gad at kalahating lipi ni Manases sa harap ng lupain ng Canaan, sa Gelilot, sa
rehiyong malapit sa Jordan, sa tabi na pag-aari ng bayan ng Israel." 12 Nang marinig
ito ng bayan ng Israel, ang buong kapulungan ng bayan ng Israel ay sama-samang
nagtipon sa Silo para umakyat para makipagdigma laban sa kanila. 13 Pagkatapos
nagpadala ng mga mensahero ang bayan ng Israel sa mga lahi ni Ruben, mga lahi ni
Gad, at kalahating lipi ni Manases, sa lupain ng Galaad. Ipinadala rin nila si Finehas
anak na lalaki ni Eleazar, ang pari, 14 at kasama niya ang sampung pinuno, isa sa
bawat mga pamilyang minamana ng Israel, at bawat isa sa kanila ay mga pinuno
ng isang angkan sa loob ng bayan ng Israel. 15 Dumating sila sa mga tao ng Ruben,
Gad, at ng kalahating lipi ni Manases, sa lupain ng Galaad, at nagsalita sila sa kanila:
16 "Ang buong kapulungan ni Yahweh ay sinasabi ito, "Ano itong kataksilang nagawa
ninyo laban sa Diyos ng Israel, sa pamamagitan ng pagsunod kay Yawheh simula
sa araw na ito sa pamamagitan ng pagtatayo para sa inyong sarili ng isang altar sa
araw na ito sa paghihimagsik laban kay Yahweh? 17 Hindi pa ba sapat ang kasalanan
natin sa Peor? Gayunman hindi pa nga natin nalinisan ang ating mga sarili mula
rito. Dahil sa kasalanan na iyon dumating ang isang salot sa kapulungan ni Yahweh.
18 Dapat din kayong tumalikod mula sa pagsunod kay Yahweh sa kasalukuyang ito?
Kung maghihimagsik din kayo laban kay Yahweh ngayon, bukas magagalit siya sa
buong kapulungan ng Israel. 19 Kung ang lupain na inyong pag-aari ay nadungisan,
pagkatapos dapat kayong dumaan sa lupain na kinatatayuan ng tabernakulo ni
Yahweh at kumuha kayo ng isang ari-arian para sa inyong mga sarili sa kalagitnaan
namin. Huwag lamang maghimagsik laban kay Yahweh, ni maghimagsik laban sa
amin sa pamamagitan ng pagtatayo ng isang altar para sa inyong mga sarili maliban
sa altar ni Yahweh na aming Diyos. 20 Hindi ba si Acan anak na lalaki ni Zera, ang
sumira ng pananampalataya sa kahalagahan ng mga bagay na iyon na nakalaan para
sa Diyos? At hindi ba bumagsak ang poot sa buong bayan ng Israel? Hindi lamang ang
lalaking iyon ang mag-isang napahamak dahil sa kaniyang kasamaan.'" 21 Pagkatapos
ang mga lipi ni Ruben, Gad, at ang kalahating lipi ni Manases ay sumagot sa mga
pinuno ng mga angkan ng Israel: 22 "Ang Makapangyarihan, Diyos, Yahweh! Ang
Isang Makapangyarihan, Diyos, Yahweh! —Alam niya, at hayaang malaman ng Israel!
Kung ito ay sa paghihimagsik o sa paglabag ng pananampalataya laban kay Yahweh,
huwag kaming iligtas sa araw na ito 23 sa pagtatayo namin ng altar para ilayo ang
aming mga sarili mula sa pagsunod kay Yahweh. Kung itinayo namin ang altar na

iyon para maghandog doon ng mga handog na susunugin, mga butil na handog, o
mga pangkapayapaang handog, sa gayon hayaang pagbayarin kami ni Yahweh para
rito. 24 Hindi! Ginawa namin iyon dahil sa takot na sa pagdating ng panahon ang
inyong mga anak ay maaaring magsabi sa aming mga anak, “Ano ang kinalaman
ninyo kay Yahweh, ang Diyos ng Israel? 25 Dahil ginawa ni Yahweh ang Jordan na
isang hangganan sa pagitan namin at ninyo. Kayong bayan ng Ruben at bayan ng
Gad, wala kayong anumang bagay na ginawa kay Yahweh.' Kaya ang inyong mga
anak ay maaaring gawing patigilin ang aming mga anak para sambahin si Yahweh.
26 Kaya sinabi namin, “Tayo ay magtayo ng isang altar, hindi para sa mga handog
na susunugin ni para sa anumang mga alay, 27 pero para maging isang saksi sa
pagitan namin at ninyo, at sa pagitan ng aming mga salinlahi pagkatapos namin, na
gagampanan namin ang paglilingkod kay Yahweh sa harap niya, kasama ng aming
mga handog na susunugin at ng aming mga alay at kasama ng aming mga handog
pangkapayapaan, sa gayon hindi kailanman magsasabi ang inyong mga anak sa
aming mga anak sa panahon na darating, “Wala kayong bahagi kay Yahweh.” 28 Kaya
sinabi namin, 'Kung dapat itong sabihin sa amin o sa aming mga kaapu-apuhan sa
panahon na darating, sasabihin naming, “Pagmasdan ninyo! Ito ang isang kopya ng
altar ni Yahweh, na ginawa ng aming mga ninuno, hindi para sa mga handog na
sinunog, ni para sa mga alay, pero bilang isang saksi sa pagitan namin at ninyo.”
29 Huwag nawa mangyari sa amin ito na kami ay maghimagsik laban kay Yahweh, at
tumalikod ngayon mula sa pagsunod sa kaniya sa pamamagitan ng pagtatayo ng isang
altar para sa handog na sinunog, para sa handog na butil, o para sa alay, maliban sa
isang altar ni Yahweh aming Diyos na nasa harap ng kaniyang tabernakulo.'” 30 Nang
si Finehas na pari at ang mga pinuno ng mga tao, iyon ay, ang mga ulo ng mga
angkan ng Israel na kasama niya, ay narinig ang mga salita na sinabi ng bayan ng
Ruben, Gad, at Manases, na mabuti ito sa kanilang mga paningin. 31 Sinabi ni Finehas
anak na lalaki ni Eleazar na pari sa bayan ng Ruben, Gad at Manases, “Ngayon alam
namin na si Yahweh ay kasama namin, dahil hindi ninyo nagawa ang paglabag sa
pananampalatayang ito laban sa kaniya. Ngayon sinagip ninyo ang bayan ng Israel
mula sa kamay ni Yahweh.” 32 Pagkatapos bumalik sina Finehas anak na lalaki ni
Eleazar na pari, at ang mga pinuno mula sa mga lahi ni Ruben at mga lahi ni Gad,
palabas ng lupain ng Galaad, pabalik sa lupain ng Canaan, patungo sa bayan ng
Israel, at nagbalik ng mensahe sa kanila. 33 Ang kanilang ulat ay mabuti sa paningin
ng bayan ng Israel. Pinagpala ng bayan ng Israel ang Diyos at hindi na nagsalita
tungkol sa paggawa ng digmaan laban sa mga lahi ni Ruben at mga lahi ni Gad, para
wasakin ang lupain kung saan sila nanirahan. 34 Ang mga Reubenita at ang Gadita ay
pinangalanan ang altar na “Saksi” dahil sinabi nila na “Ito ay isang saksi sa pagitan
namin na si Yahweh ay Diyos.”

23

1 At pagkatapos ng maraming araw, nang mabigyan ni Yahweh ng kapahingahan
ang Israel mula sa lahat ng kanilang mga kaaway na nakapalibot sa kanila,
napakatanda na ni Josue. 2 Tinawag ni Josue ang buong Israel—ang kanilang mga
matatanda, ang kanilang mga pinuno, ang kanilang mga hukom, at ang kanilang
mga opisiyal—at sinabi sa kanila, “Napakatanda ko na. 3 Nakita ninyo ang lahat ng
bagay na nagawa ni Yahweh na inyong Diyos sa lahat ng mga bansang ito para sa
inyong kapakanan, dahil si Yahweh na inyong Diyos ang nakipaglaban para sa inyo.
4 Masdan ninyo! Itinalaga ko sa inyo ang mga bansa na natira para sakupin bilang
isang pamana para sa inyong mga lipi, kasama ang lahat ng mga bansang winasak ko
na, mula sa Jordan patungo sa Malaking Dagat sa kanluran. 5 Paaalisin sila ni Yahweh

na inyong Diyos. Itutulak siya niya mula sa inyo. Sasakupin niya ang kanilang lupain,
at aariin ninyo ang kanilang lupain, gaya ng ipinangako sa inyo ni Yahweh na inyong
Diyos. 6 Kaya maging matatag kayo, kaya mapapanatili ninyo at magagawa ang lahat
ng nakasulat sa Aklat ng Batas ni Moises, hindi kayo lilihis mula rito sa kanan o sa
kaliwa, 7 kaya hindi kayo maisasama sa mga bansang ito na nananatiling kasama
ninyo o babanggitin ang mga pangalan ng kanilang mga diyos, sumumpa sa kanila,
sambahin sila, o yumukod sa kanila. 8 Sa halip, dapat kayong kumapit kay Yahweh
na inyong Diyos gaya ng nagawa ninyo hanggang sa araw na ito. 9 Dahil pinaalis ni
Yahweh sa harap ninyo ang malaki, malakas na mga bansa. Para sa inyo, walang
isa man ang nakatayo sa harapan ninyo hanggang sa kasalukuyan. 10 Sinumang nag-
iisang lalaki sa inyong bilang ay gagawang patakasin ang isang libo, para kay Yahweh
na inyong Diyos, ang tanging lumalaban para sa inyo, gaya ng ipinangako niya sa
inyo. 11 Bigyan ng kaukulang pansin, para mahalin ninyo si Yahweh na inyong Diyos.
12 Pero kung tatalikod kayo at kakapit sa mga nakaligtas sa mga bansang ito nanatiling
kasama ninyo, o kung kumuha ng asawa mula sa kanila, o kung makikisama kayo
sa kanila at sila sa inyo, 13 pagkatapos tiyak na malalaman na hindi na palalayasin
ni Yahweh na inyong Diyos ang mga bansang ito mula sa inyo. Sa halip, magiging
isang patibong sila at isang bitag para sa inyo, pamalo sa inyong likuran at mga tinik
sa inyong mga mata, hanggang sa mamatay kayo mula sa mabungang lupaing ito na
binigay ni Yahweh na inyong Diyos sa inyo. 14 At ngayon lalakad ako sa daan sa buong
lupa, at malalaman ninyo ng buong puso at kaluluwa na walang isang salitang hindi
nagkatotoo sa lahat ng mga mabubuting bagay na ipinangako ni Yahweh na inyong
Diyos tungkol sa inyo. Lahat ng mga bagay na ito ay nangyari para sa inyo. Walang
isa sa kanila ang nabigo. 15 Pero gaya ng bawat salitang ipinangako ni Yahweh na
inyong Diyos sa inyo ay natupad, kaya magdadala si Yahweh sa inyo ng lahat ng mga
masasamang bagay hanggang sa mawasak niya kayo mula sa mabuting lupain na ito
na ibinigay ni Yahweh na inyong Diyos sa inyo. 16 Gagawin niya ito kung sisirain
ninyo ang tipan ni Yahweh na inyong Diyos, na iniutos niya sa inyo para sundin.
Kung pupunta kayo at sasamba sa ibang mga diyos at yumukod sa kanila, sa gayon
mag-aalab ang galit ni Yahweh laban sa inyo, at mabilis kayong mamamatay mula sa
mabuting lupain na ibinigay niya sa inyo."

24

1 Pagkatapos tinipon ni Josue ang lahat ng mga lipi ng Israel sa Secem at ipinatawag
ang mga nakatatanda ng Israel, ang kanilang mga pinuno, ang kanilang mga hukom,
at ang kanilang mga opisyal, at ipinakita ang kanilang mga sarili sa harap ng
Diyos. 2 Sinabi ni Josue sa buong bayan, "Ito ang sinasabi ni Yahweh, ang Diyos
ng Israel, 'Nanirahan ang inyong mga ninuno noong unang panahon sa ibayo ng Ilog
Eufrates—si Tera, ang ama ni Abraham at ang ama ni Nahor—at sinamba nila ang
ibang mga diyos. 3 Pero kinuha ko ang inyong ama mula sa ibayo ng Eufrates at
pinangunahan siya sa lupain ng Canaan, at binigyan ko siya ng maraming kaapu-
apuhan sa pamamagitan ng kaniyang anak na si Isaac. 4 At kay Isaac ibinigay ko
sina Jacob at Esau. Ibinigay ko kay Esau ang maburol na lugar ng Seir para ariin,
pero bumaba si Jacob at kaniyang mga anak sa Ehipto. 5 Pinadala ko sina Moises
at Aaron, at pinahirapan ko ang mga taga-Ehipto sa pamamagitan ng mga salot.
Pagkatapos noon, inilabas Ko kayo. 6 Inilabas ko ang inyong mga ninuno sa Ehipto,
at nakarating kayo sa dagat. Tinugis sila ng mga taga-Ehipto sa pamamagitan ng
mga karwahe at mga mangangabayo hanggang sa kalayuan ng Dagat ng mga Tambo.
7 Nang tumawag ang inyong mga ninuno kay Yahweh, nagdulot siya ng kadiliman sa
pagitan ninyo at ng mga taga-Ehipto. Pinagsama niya ang tubig ng dagat at sila ay

natabunan. Nakita ninyo kung ano ang ginawa ko sa Ehipto. Pagkatapos namuhay
kayo sa ilang ng mahabang panahon. [8] Dinala ko kayo sa lupain ng mga Amoreo, na
nanirahan sa ibang bahagi ng Jordan. Nakipaglaban sila sa inyo, at ibinigay ko sila
sa inyong kamay. Inangkin ninyo ang kanilang lupain, at winasak ko sila sa harap
ninyo. [9] Pagkatapos tumayo si Balak na anak na lalaki ni Zippor, hari ng Moab, at
nilusob ang Israel. Ipinadala at ipinatawag niya si Balaam na anak na lalaki ni Beor,
para sumpain kayo. [10] Pero hindi ako nakinig kay Balaam. Sa katunayan, pinagpala
niya kayo. Kaya iniligtas ko kayo mula sa kaniyang kamay. [11] Tumawid kayo sa
Jordan at nakarating sa Jericho. Nakipaglaban ang mga pinuno ng Jerico laban sa
inyo, kasama ang mga Amoreo, ang mga Perizeo, ang mga Cananaeo, ang mga Heteo,
ang mga Girgaseo, ang mga Hivita, at ang mga Jebuseo. Pinagtagumpay ko kayo sa
kanila at nilagay sila sa ilalim ng inyong pamamahala. [12] Ipinadala ko ang putakti
sa harap ninyo, na paalis sa kanila at sa dalawang hari ng mga Amoreo sa harapan
ninyo. Ito ay hindi nangyari sa pamamagitan ng inyong espada o sa pamamagitan
ng inyong pana. [13] Binigyan ko kayo ng lupain na hindi ninyo pinagtrabahuhan
at mga lungsod na hindi ninyo itinayo, at ngayon kayo ay naninirahan sa mga ito.
Kinakain ninyo ang mga bunga ng mga ubasan at mga halamanang olibo na hindi
ninyo itinanim.' [14] Ngayon ang pagkatakot kay Yahweh at sambahin siya ng boung
karangalan at katapatan; alisin ang mga diyos na sinamba ng inyong mga ninuno
sa dako ng Eufrates at sa Ehipto, at sambahin si Yahweh. [15] Kung tila mali ito sa
inyong mga paningin para sambahin ninyo si Yahweh, kayo na mismo ang pumili
ngayong araw na ito kung sino ang inyong paglilingkuran, kung ang mga diyos na
sinamba ng inyong mga ninuno sa ibayo ng Eufrates o ang mga diyos ng mga Amoreo,
kung saang lupain kayo naninirahan. Pero para sa akin at sa aking sambahayan,
sasambahin namin si Yahweh." [16] Sumagot ang bayan at sinabi, "Hindi namin
kailanman pababayaan si Yahweh para maglingkod sa ibang mga diyos, [17] dahil si
Yahweh na aming Diyos ang naglabas sa amin at sa aming mga ninuno mula sa lupain
ng Ehipto, mula sa pagkaalipin, at siyang gumawa ng mga dakilang palatandaan
sa aming paningin, at siyang nagpanatili sa amin sa lahat ng mga daan na aming
pupuntahan, at kasama ng lahat ng mga bansa na aming dinaanan. [18] At pinaalis
ni Yahweh sa harap namin ang lahat ng mga mamamayan, ang mga Amoreo na
nanirahan sa lupaing ito. Sa gayon sasambahin rin namin si Yahweh, dahil siya ang
aming Diyos." [19] Pero sinabi ni Josue sa bayan, "Hindi ninyo maaaring paglingkuran
si Yahweh, dahil siya ay isang banal na Diyos; siya ay isang selosong Diyos; hindi
niya papatawarin ang inyong mga paglabag at mga kasalanan. [20] Kung iiwan ninyo
si Yahweh at sasamba sa mga dayuhang diyos, sa gayon siya ay tatalikod at pipinsalain
kayo. Tutupukin niya kayo, pagkatapos niyang makagawa ng mabuti sa inyo." [21] Pero
sinabi ng bayan kay Josue, "Hindi, sasambahin namin si Yahweh." [22] Pagkatapos
sinabi ni Josue sa bayan, "Kayo ang mga saksi laban sa inyong mga sarili na kayo
mismo ang pumili kay Yahweh, para sambahin siya." Sinabi nila, "Kami ay mga
saksi." [23] Ngayon itapon ninyo ang mga dayuhang diyos na nasa inyo, at ibaling
ang inyong puso kay Yahweh, ang Diyos ng Israel." [24] Sinabi ng bayan kay Josue,
"Sasambahin namin si Yahweh na aming Diyos. Makikinig kami sa kaniyang tinig."
[25] Gumawa si Josue ng isang tipan sa bayan sa araw na iyon. Inilagay niya sa lugar
ang mga kautusan at mga batas sa Sechem. [26] Sinulat ni Josue ang mga salitang ito
sa Ang Aklat ng Batas ng Diyos. Kumuha siya ng isang malaking bato at inilagay
ito doon sa ilalim ng punong ensena sa tabi ng santuwaryo ni Yahweh. [27] Sinabi ni
Josue sa lahat ng mga tao, "Tingnan mo, ang batong ito ay magiging isang patotoo
laban sa amin. Narinig nito ang lahat ng mga salita na sinabi ni Yahweh sa amin.
Kaya ito ay magiging isang saksi laban sa inyo, kung ninyo ipagkakaila ang inyong

Diyos.” 28 Kaya pinaalis ni Josue ang bayan, bawa't isa kaniyang sariling pamana.
29 Pagkatapos ng mga bagay na ito si Josue na anak na lalaki ni Nun, ang lingkod ni
Yahweh, ay namatay, na nabuhay ng 110 taong gulang. 30 Siya ay inilibing nila sa
loob ng hangganan ng kaniyang sariling pamana, sa Timnat Sera, na nasa maburol
na lugar ng Efraim, hilaga ng Bundok Gaash. 31 Sinamba ng Israel si Yahweh sa buong
buhay ni Josue, at sa buong buhay ng mga matatanda na nabuhay ng mas matagal
kay Josue, ang mga nakaranas sa lahat ng bagay na nagawa ni Yahweh para sa Israel.
32 Ang mga buto ni Jose, na dinala palabas ng bayan ng Israel mula Ehipto—inilibing
nila ang mga ito sa Sechem, sa kapirasong lupain na binili ni Jacob mula sa mga
anak na lalaki ni Hamor, ang ama ni Sechem. Binili niya ito sa halagang isang daang
pirasong pilak, at ito ay naging isang pamana para sa mga kaapu-apuhan ni Jose. 33 Si
Eleazar na anak na lalaki ni Aaron ay namatay din. Inilibing nila siya sa Gibeah, ang
lungsod ni Finehas na kaniyang anak na lalaki, na ibinigay sa kaniya. Iyon ay nasa
maburol na lugar ng Efraim.

Mga Hukom

1 Pagkatapos mamatay ni Josue, ang mga Israelita ay nagtanong kay Yahweh,
sa pagsasabing, “Sino ang mamumuno sa amin kapag kami ay sumalakay at
nakipaglaban sa mga Cananeo?” 2 Sinabi ni Yahweh, “ang tribo ng Juda ang
mamumuno sainyo. Tingnan ninyo, binigyan ko sa sila ng kontrol sa lupaing ito.”
3 Sinabi ng pangkat ng mga tao ng Juda sa pangkat ng mga tao ng Simeon, kanilang
mga kapatid, “Sumama kayo sa amin sa teritoryong itinalaga sa amin, para sama-
sama tayong lumaban sa mga Cananeo. At kami din ay sasama sa inyo, sa teritoryong
itinalaga sa inyo.” Kaya ang lipi ni Simeon ay sumama sa kanila. 4 Sumalakay ang
mga tao ng Juda, at binigyan sila ng katagumpayan ni Yahweh laban sa mga Cananeo
at mga Ferezeo. Pinatay nila ang sampung libo sa kanila sa Bezek. 5 Natagpuan nila
si Adoni Bezek sa Bezek, at nakipaglaban sila sa kaniya at tinalo ang mga Cananeo at
mga Pherezeo. 6 Pero tumakas si Adoni Bezek, siya ay hinabol nila at nahuli, at pinutol
nila ang kaniyang mga hinlalaki sa kamay at mga malalaking daliri sa paa 7 Sinabi
ni Adoni Bezek, “Pitumpung hari, na ang may hinlalaki sa kamay at mga malalaking
dalari sa paa ang pinutol, na nag-iipon ng kanilang pagkain mula sa ilalim ng aking
mesa. Gaya ng aking ginawa, ganun din ang ginawa ng Diyos sa akin.” Siya ay dinala
nila sa Jerusalem, at doon siya namatay. 8 Ang mga tao ng Juda ay nakipaglaban sa
lungsod ng Jerusalem at kinuha ito. Sinalakay nila ito sa pamamagitan ng talim ng
espada at ang lungsod ay sinunog nila. 9 Pagkatapos noon, bumaba ang mga lalaki
ng Juda para makipaglaban sa mga Cananeo na naninirahan sa burol na bansa, sa
Negev, at sa mga mababang burol ng katimugan. 10 Sumalakay ang Juda laban sa mga
Cananeo na naninirahan sa Hebron (ang pangalan ng Hebron noong una ay Kiriat
Arba), at tinalo nila si Sesai, Ahiman, at Talmai. 11 Mula roon sumalakay ang mga
lalaki ng Juda laban sa mga naninirahan ng Debir (Kiriat Sefer ang dating pangalan
ng Debir) 12 Sinabi ni Caleb, “Sinuman ang sumalakay sa Kiriat Sefer at kunin ito,
ibibigay ko sa kaniya si Acsa, ang aking anak na babae, para kaniyang maging asawa.”
13 Si Otniel na anak na lalaki ni Kinaz (nakababatang kapatid ni Caleb) ay binihag
ang Debir, kaya binigay ni Caleb si Acsa, ang kaniyang anak na babae, para maging
asawa niya. 14 Di nagtagal ay lumapit si Acsa kay Otniel, at hinimok niya si Otniel
na hilingin sa kaniyang ama na bigyan siya ng isang bukirin. Habang pababa siya
sa kaniyang asno, tinanong siya ni Caleb, “Ano ang maaari kong gawin para sa iyo?”
15 Sinabi niya sa kaniya, “Bigyan mo ako ng biyaya. Buhat ng paglagay mo sa akin sa
lupain ng Negeb, bigyan mo rin ako ng mga bukal ng tubig.” Kaya binigay ni Caleb sa
kaniya ang mga bukal sa itaas at mga bukal sa ibaba. 16 Umakyat sa Lungsod ng mga
Palmera ang mga kaapu-apuhan ng Cineong biyenan ni Moises kasama ang bayan ng
Juda, sa ilang saJuda, na nasa Negeb, para manirahan kasama ng mga tao ng Juda
na malapit sa Arad. 17 At sumama ang mga lalaki ng Juda sa mga kalalakihan sa
Simeon na kanilang mga kapatid at sinalakay ang mga Cananeo na sumakop sa Sefat
at winasak ito ng husto. Ang pangalan ng lungsod ay tinawag na Horma. 18 Sinakop
din ng mga tao ng Juda ang Gaza at ang lupaing nasa paligid nito, Ashkelon at ang
lupaing nasa paligid nito, at Ekron at ang lupaing nasa paligid nito. 19 Si Yahweh
ay kasama ng mga tao ng Juda at inangkin nila ang bulubundukin, pero hindi nila
napalayas ang mga naninirahan sa mga kapatagan dahil mayroon silang mga bakal
na karwaheng pandigma. 20 Ibinigay kay Caleb ang Hebron (gaya ng sinabi ni Moises),
at pinalayas niya roon ang tatlong anak na lalaki ni Anak. 21 Pero hindi pinalayas ang
mga tao ng Benjamin ang mga Jebuseong naninirahan sa Jerusalem. Kaya nanirahan

sa Jerusalem ang mga Jebuseo kasama ang mga tao ng Benjamin sa araw na ito.
22 Naghahanda ang sambahayan ni Jose para salakayin ang Betel, at kasama nila si
Yahweh. 23 Nagpadala sila ng mga lalaki para magmanman sa Betel (ang lungsod na
tinawag dating Luz). 24 Nakakita ang mga espiya ng isang taong lumabas sa lungsod,
at sinabi nila sa kaniya, “Pakiusap, ipakita sa amin kung paano makakapunta sa
lungsod, at magiging mabuti kami sa iyo. 25 Ipinakita niya sa kanila ang isang daan
patungo sa lungsod. At kanilang sinalakay ang lungsod sa pamamagitan ng talim ng
espada, pero hinayaan nila ang lalaki at lahat ng kaniyang pamilya na makalayo.
26 At ang lalaki ay pumunta sa lupain ng mga anak ni Het at nagtayo ng isang
lungsod at tinawag itong Luz, na pangalan nito sa araw na ito. 27 Hindi pinalayas
ng mga tao ng Manases ang mga taong naninirahan sa mga lungsod ng Bet San at
ang mga nayon nito, o Taanac at ang mga nayon nito, o ang mga naninirahan sa Dor
at ang mga nayon nito, o ang mga naninirahan sa Ibleam at ang mga nayon nito,
o ang mga naninirahan sa Megido at ang mga nayon nito, dahil determinado ang
mga Cananeo na manirahan sa lupaing iyan. 28 Nang maging malakas ang Israel,
pinilit nila ang mga Cananeo na paglingkuran sila sa pamamagitan ng mahirap na
trabaho, pero hindi nila kailanman sila ganap na pinalayas. 29 Hindi pinalayas ng
Efraim ang mga Cananeong naninirahan sa Gezer, kaya patuloy na nanirahan ang
mga Cananeo sa Gezer kasama nila. 30 Hindi pinalayas ng Zabulun ang mga taong
naninirahan sa Kitron, o ang mga taong naninirahan sa Nahalol, kaya patuloy na
nanirahan ang mga Cananeo kasama nila, pero pinilit ng Zabulun ang mga Cananeo
na paglingkuran sila sa pamamagitan ng mabigat na trabaho. 31 Hindi pinalayas ng
Aser ang mga taong naninirahan sa Acco, o ang mga taong naninirahan sa Sidon,
o ang mga naninirahan sa Alab, Aczib, Helba, Apik, o Rehob. 32 Kaya naninirahan
ang lipi ng Aser kasama ang mga Cananeo (ang mga nanirahan sa lupain), dahil sila'y
hindi nila pinalayas. 33 Hindi pinalayas ng lipi ni Neftali ang mga naninirahan sa Bet-
semes, o ang mga naninirahan sa Bet Anat. Kaya nanirahan ang lipi ni Neftali kasama
ang mga Cananeo (ang mga taong naninirahan sa lupaing iyon). Gayunpaman, ang
mga naninirahan sa Bet-semes at Bet Anat ay sapilitang pinagtrabaho ng mabigat
para sa Neftali. 34 Pinilit ng mga Amoreo ang lipi ni Dan na manirahan sa burol
na bansa, sila ay hindi pinahihintulutang bumaba sa kapatagan. 35 Kaya nanirahan
ang mga Amoreo sa Bundok ng Heres, sa Aijalon, at sa Shaalbim, pero sinakop sila
ng lakas ng mga hukbo ng sambahayan ni Jose, at sila ay sapilitang naglingkod sa
kanila ng pagtatrabaho ng mabigat. 36 Umabot ang hangganan ng mga Amoreo mula
sa burol ng Akrabbim sa Sela pataas sa bulubundukin.

2

1 Umakyat ang anghel ni Yahweh mula sa Gilgal patungo Bochim at sinabing,
“Kinuha ko kayo mula sa Ehipto, at dinala kayo sa lupaing ipinangako kong ibibigay
sa inyong mga ama. Sinabi ko na, 'hindi ko kailanman sisirain ang aking tipan sa
inyo. 2 Hindi kayo dapat gumawa ng kasunduan sa mga naninirahan sa lupaing ito.
Dapat ninyong wasakin ang kanilang mga altar.' Subalit hindi kayo nakinig sa aking
tinig. Ano itong ginawa ninyo? 3 Kaya sinasabi ko ngayon, 'Hindi ko itataboy ang mga
Cananeo sa harapan ninyo, pero sila ay magiging mga tinik sa inyong tagiliran, at ang
kanilang mga diyus-diyosan ay magiging bitag para sa inyo.'” 4 Nang sinabi ng anghel
ni Yahweh ang mga salitang ito sa lahat ng bayan ng Israel, sumigaw at nanangis ang
mga tao. 5 Tinawag nilang Bochim ang lugar na iyon. Doon ay naghandog sila ng mga
alay kay Yahweh. 6 Ngayon nang pinahayo ni Josue ang mga tao sa kanilang landas,
ang bayan ng Israel ay pumunta sa lugar na itinalaga, para ariin ang kanilang lupain.
7 Naglingkod kay Yahweh ang bayan sa buong buhay ni Josue at ng mga nakakatanda

na namuhay nang higit na matagal kaysa sa kaniya, silang mga nakakita ng lahat
na dakilang gawa ni Yahweh para sa Israel. 8 Si Josue na anak ni Nun na lingkod ni
Yahweh, ay namatay sa gulang na 110 taon. 9 Inilibing nila si Josue sa hangganan ng
lupaing nakatalaga sa kaniya sa Timnat Heres, sa bulubundukin ng Efraim, hilaga ng
Bundok Gaas. 10 Ang buong salinlahi ay nagtipon din sa kanilang mga ama. At ang isa
pang salinlahing nagsitanda pagkatpos nilang hindi makakilala kay Yahweh o sa mga
ginawa niya para sa Israel. 11 Ginawa ng bayan ng Israel ang masama sa paningin ni
Yahweh at sila'y naglingkod sa mga Baal. 12 Humiwalay sila kay Yahweh, ang Diyos ng
kanilang mga ama, na naglabas sa kanila sa lupain ng Ehipto. Sumunod sila sa ibang
diyus-diyosan, sa mga diyus-diyosan ng mga taong nasa palibot nila, at nagpatirapa
sila sa kanila. Kanilang ginalit si Yahweh dahil 13 humiwalay sila kay Yahweh at
sumamba kay Baal at sa mga Ashtoret. 14 Nag-alab ang galit ni Yahweh sa Israel,
at ibinigay sila sa mga sumalakay na nagnakaw ng kanilang mga ari-arian mula sa
kanila. Sila ay kaniyang ipinagbili bilang mga aliping hawak ng lakas ng kanilang mga
kaaway na nakapalibot pa sa kanila, para hindi na nila maipatanggol ang kanilang
mga sarili laban sa kanilang mga kaaway. 15 Saanman magtungo ang Israel para
lumaban, ang kamay ni Yahweh ay laban sa kanila para matalo sila, gaya ng kaniyang
isinumpa sa kanila. At sila'y nasa matinding kapighatian. 16 Si Yahweh ay nagtaas
ng mga hukom, na nagligtas sa kanila mula sa kapangyarihan ng mga nagnanakaw
ng kanilang mga ari-arian. 17 Gayunma'y hindi sila nakinig sa kanilang mga hukom.
Sila ay hindi tapat kay Yahweh at ibinigay ang kanilang mga sarili tulad ng mga
bayarang babae sa ibang mga diyus-diyosan at sumamba sa kanila. Sa madaling
panahon ay lumihis sila mula sa paraan ng pamumuhay ng kanilang mga ama—
iyong mga sumunod sa mga utos ni Yahweh—pero sila mismo ay hindi ito ginawa.
18 Nang magtaas si Yahweh ng mga hukom para sa kanila, tinulungan ni Yahweh
ang mga hukom at iniligtas sila mula sa kapangyarihan ng kanilang mga kaaway sa
buong buhay ng hukom. Dahil nahabag si Yahweh sa kanila nang dumaing sila dahil
sa mga umapi at nagpahirap sa kanila. 19 Pero kapag namatay ang hukom, tatalikod
sila at gagawa ng mga bagay na higit na masahol kaysa sa ginawa ng kanilang mga
ama. Susunod sila sa ibang mga diyus-diyosan para paglingkuran at sambahin sila.
Tumanggi silang isuko ang anumang masasamang gawi nila o ang kanilang mga
suwail na paraan. 20 Nag-alab ang galit ni Yahweh laban sa Israel; kaniyang sinabi,
"Dahil sinuway ng bansang ito ang mga alituntunin ng aking tipang itinatag ko para
sa kanilang mga ama—dahil hindi sila nakinig sa aking tinig— 21 mula ngayon, hindi
ko na itataboy mula sa harapan nila ang alinman sa mga bansang iniwan ni Josue
nang namatay siya. 22 Gagawin ko ito para subukin ang Israel, kung susunod sila sa
paraan ni Yahweh at lalakad dito o hindi, tulad ng pagsunod dito ng kanilang mga
ama." 23 Iyan ang dahilan kung bakit itinira ni Yahweh ang mga bansang iyon at
hindi niya sila itinaboy agad, at kung bakit hindi niya pinayagang sakupin sila ni
Josue.

3

1 Ngayon ay hinayaan ni Yahweh ang mga bansa na subukin ang Israel, lalo na
ang lahat sa Israel na hindi nakaranas ng anumang digmaan sa Canaan. 2 (ginawa
niya ito para ituro ang pakikipagdigma sa bagong salinlahi ng mga Israelita na hindi
pa nakakaalam nito noong una.): 3 ang limang hari mula sa Palestina, lahat ng
mga Cananeo, ang mga Sidoneo, at ang mga Heveo na naninirahan sa kabundukan
ng Lebanon, mula sa Bundok Baal Hermon patungong Pasong Hamat. 4 Ang mga
bansang ito ay inawanan para masubok ni Yahweh ang Israel, para patunayang kung
susundin nila ang mga utos na ibinigay niya sa kanilang mga ninuno sa pamamagitan

ni Moises. 5 Kaya namuhay ang bayan ng Israel kasama ang mga Cananeo, ang
mga Heteo, ang Amoreo, ang Ferezeo, ang Heveo, at ang mga Jebuseo. 6 Kinuha
nila ang kanilang mga anak na babae para maging asawa nila, at ang kanilang
sariling anak na mga babae ay ibinigay nila sa kanilang mga anak na lalaki, at
pinaglingkuran nila ang kanilang mga diyus-diyosan. 7 Ginawa ng bayan ng Israel
ang masama sa paningin ni Yahweh at kinalimutan si Yahweh na kanilang Diyos.
Sinamba nila ang mga Baal at ang mga Asera. 8 Kaya ang galit ni Yahweh ay nag-
alab sa Israel, at sila'y ipinagbili niya sa kamay ni Cushanrishataim ang hari ng Aram
Naharaim. Naglingkod nang walong taon ang bayan ng Israel kay Cushan Rishathaim.
9 Nang ang bayan ng Israel ay tumawag kay Yahweh, nagtalaga si Yahweh ng isang
tao para tulungan ang bayan ng Israel, at siyang sasagip sa kanila: Si Otniel anak
na lalaki ni Kenaz (Nakababatang kapatid na lalaki ni Caleb). 10 Siya ay binigyan
ng kapangyarihan ng Espiritu ni Yahweh, pinangunahan niya ang Israel at siya ay
nakipagdigma. Binigyan siya ni Yahweh ng tagumpay laban kay Cushanrishataim
na hari ng Aram. Ito ang kapangyarihan ni Otniel na tumalo kay Cushanrishataim.
11 Nagkaroon ng kapayapaan ang lupain ng apatnapung taon. Pagkatapos si Otniel
na anak na lalaki ni Kenaz ay namatay. 12 Muling sumuway ang bayan ng Israel
kay Yahweh sa pamamagitan ng paggawa ng mga masasamang bagay, at nakita niya
ang kanilang ginawa. Kaya binigyan ni Yahweh ng lakas si Eglon ang hari ng Moab
sa kaniyang pagsalakay laban sa Israel, dahil nakagawa ang Israel ng mga bagay
na masama gaya ng napansin ni Yahweh. 13 Sumali si Eglon sa mga Ammonita at
mga Amalekita at nagpunta sila at tinalo ang Israel, at inangkin nila ang Lungsod
ng mga Palma. 14 Naglingkod ang bayan ng Israel kay Eglon na hari ng Moab sa
loob ng walumpung taon. 15 Pero nang tumawag ang bayan ng Israel kay Yahweh,
nagtalaga ng isang tao si Yahweh na tutulong sa kanila, si Ehud na anak na lalaki
ni Gera, isang Benjamita, at kaliwete. Ipinadala siya ng bayan ng Israel, kasama ang
pugay na pambayad, kay Eglon na hari sa Moab. 16 Gumawa ng isang espadang
may dalawang talim si Ehud para sa kaniyang sarili, isang kubit sa haba; itinali
niya ito sa ilalim ng kaniyang damit sa kanang hita. 17 Ibinigay niya ang pugay
na pambayad kay Haring Eglon ng Moab. (Ngayon si Eglon ay isang napakatabang
tao.) 18 Matapos ihandog ni Ehud ang pugay na pambayad, umalis siya kasama
ang mga nagdala nito. 19 Gayunman, para kay Ehud nang marating niya ang lugar
kung saan ginawa ang mga inukit na larawan malapit sa Gilgal, siya ay bumalik
at sinabi, “Mayroon akong lihim na mensahe para sa iyo, aking hari.” Sinabi ni
Eglon, “Tumahimik ka” Kaya umalis sa silid ang lahat ng naglilingkod sa kaniya.
20 Lumapit sa kaniya si Ehud. Nakaupong mag-isa ang hari, nag-iisa sa katiwasayan
ng silid sa itaas. Sinabi ni Ehud, “Mayroon akong mensahe mula sa Diyos para sa
iyo.” Tumayo ang hari mula sa kaniyang upuan. 21 Si Ehud ay bumunot gamit ang
kaliwang kamay at kinuha ang espada mula sa kaniyang kanang hita, at isinaksak ito
sa katawan ng hari. 22 At bumaon pati ang hawakan ng espada kasunod ng talim, na
ang dulo ay tumagos sa kaniyang likuran, at sumara ang taba sa talim, dahil hindi
binunot ni Ehud ang espada mula sa kaniyang katawan. 23 Pagkatapos lumabas si
Ehud sa balkonahe at isinara ang mga pintuan ng silid sa itaas sa kaniyang likuran at
kinandado ang mga ito. 24 Matapos umalis ni Ehud, dumating ang mga tagapaglingkod
ng hari; nakita nila na nakakandado ang mga pintuan ng silid sa itaas, kaya inisip
nila, “Tiyak na pinagiginhawa niya ang kaniyang sarili sa katiwasayan sa silid sa
itaas.” 25 Lubha silang nag-alala hanggang sa naramdaman nilang nagpapabaya sila
sa kanilang tungkulin kapag hindi parin bubuksan ng hari ang mga pintuan ng silid
sa itaas. Kaya kinuha nila ang susi at binuksan ang mga ito, at doon nakahiga ang
kanilang amo, nakahandusay sa sahig, patay na. 26 Habang naghihintay ang mga

lingkod, nag-iisip kung ano ang kanilang gagawin, tumakas si Ehud at dumaan sa
ibayo ng lugar kung saan may inukit na larawan ng mga diyus-diyosan, at siya ay
tumakas patungong Seira. 27 Nang dumating siya, hinipan niya ang isang trumpeta
sa mga burol ng Efraim. Pagkatapos bumaba ang bayan ng Israel kasama niya mula
sa mga burol, at sila'y pinamumunuan niya. 28 Sinabi niya sa kanila, “Sumunod
kayo sa akin, dahil malapit nang talunin ni Yahweh ang inyong mga kaaway, ang
mga Moabita.” Sumunod sila sa kaniya at binihag ang mga mababaw na bahagi ng
Jordan sa kabila mula sa mga Moabita, at hindi nila pinahihintulan ang sinuman
na tumawid sa ilog. 29 Nang panahong iyon nakapatay sila ng humigit kumulang
sa sampung libong kalalakihan ng Moab, at ang lahat ay malakas at mahuhusay na
mga lalaki. Walang isa mang nakatakas. 30 Kaya nang araw na iyon napasuko ang
Moab sa pamamagitan ng lakas ng Israel. At nagkaroon ng kaginhawaan ang lupain
sa loob ng walumpung taon. 31 Pagkatapos ni Ehud ang sumunod na hukom ay si
Shamgar anak na lalaki ni Anat na pumatay ng 600 kalalakihan ng mga Filisteo sa
pamamagitan ng isang tungkod na ginagamit para magtaboy ng mga baka. Iniligtas
din niya ang Israel mula sa panganib.

4

1 Matapos mamatay ni Ehud, muling sinuway ng bayan ng Israel si Yahweh sa
pamamagitan ng paggawa ng masasamang bagay, at nakita niya kung ano ang ginawa
nila. 2 Ibinigay sila ni Yahweh sa kapangyarihan ni Jabin na hari ng Canaan na
naghahari sa Hazor. Ang pinuno ng kaniyang hukbo ay nagngangalang Sisera, at
naninirahan siya sa Haroshet ng mga Hentil. 3 Tumawag ang bayan ng Israel kay
Yahweh para sa tulong, dahil mayroong siyamnaraang bakal na karwaheng pandigma
si Sisera at inapi niya ang bayan ng Israel sa loob ng dalawampung taon. 4 Ngayon si
Debora, isang babaeng propeta (asawa ni Lappidot), ay isang nangungunang hukom
sa Israel nang panahong iyon. 5 Madalas siyang nakaupo sa ilalim ng palmera ni
Debora sa pagitan ng Rama at Betel sa bulubundukin ng Efraim, at lumalapit sa
kaniya ang mga tao ng Israel para lutasin ang kanilang mga alitan. 6 Ipinatawag
niya si Barak na anak ni Abinoam mula sa Kedes sa Neftali. Sinabi niya sa kaniya,
“Inuutusan ka ni Yahweh, ang Diyos ng Israel, 'Pumunta ka sa Bundok Tabor, at
magsama ng sampung libong kalalakihan mula sa Neftali at Zebulun. 7 Palalabasin
ko si Sisera, na pinuno ng hukbo ni Jabin, para salubungin kayo sa ilog ng Kison,
kasama ang kaniyang mga karwaheng pandigma at kaniyang hukbo, at bibigyan ko
kayo ng tagumpay laban sa kaniya.'” 8 Sinabi ni Barak sa kaniya, “Kung sasama ka sa
akin, pupunta ako, pero kung hindi ka sasama sa akin, hindi ako pupunta.” 9 Sinabi
niya, “Talagang sasama ako sa iyo. Gayunman, ang landas na dadaanan mo ay hindi
maghahatid sa iyong karangalan, dahil gagawin ni Yahweh na talunin si Sisera ng
isang babae sa pamamagitan ng kaniyang lakas.” Pagkatapos tumayo si Debora at
sumama kay Barak sa Kedes. 10 Tinawag ni Barak ang mga kalalakihan ng Neftali para
magtipon sa Kedes. Sampung libong kalalakihan ang sumama sa kaniya, at sumama
sa kanya si Debora. 11 Ngayon hiniwalay ni Heber (ang Kenita) ang kaniyang sarili
mula sa mga Kenita—sila ay mga kaapu-apuhan ni Hobab (biyenan ni Moises) —at
nagtayo ng kaniyang tolda sa may kakahuyan ng Zaananim malapit sa Kedes. 12 Nang
sinabihan nila si Sisera na umakyat si Barak sa Bundok Tabor, 13 tinipon ni Sisera ang
kaniyang mga karwaheng pandigma, siyamnaraang bakal na karwaheng pandigma,
at lahat ng mga sundalong kasama niya, mula sa Haroset ng mga Hentil patungo sa
Ilog Kison. 14 Sinabi ni Debora kay Barak, “Humayo ka! Dahil ito ang araw na ibinigay
sa iyo ni Yahweh ang tagumpay laban kay Sisera. Hindi ba pinangungunahan ka ni
Yahweh?” Kaya bumaba si Barak mula sa Bundok Tabor na may sampung libong

kalalakihang sumusunod sa kaniya. 15 Ginawa ni Yahweh na malito ang hukbo ni
Sisera, ang lahat ng kaniyang mga karwaheng pandigma, at lahat ng kaniyang hukbo.
Sinalakay sila ng mga tauhan ni Barak at bumaba si Sisera sa kaniyang karwaheng
pandigma at tumakbo. 16 Pero tinugis ni Barak ang mga karwaheng pandigma at ang
hukbo patungo sa Haroset ng mga Hentil, at ang buong hukbo ni Sisera ay namatay
sa pamamagitan ng talim ng espada, at wala ni isa mang nakaligtas. 17 Pero tumakbo
palayo si Sisera patungo sa tolda ni Jael, na asawa ni Heber na Kenita, dahil mayroong
kapayapaan sa pagitan ni Jabin na hari ng Hazor at ng sambahayan ni Heber na
Kenita. 18 Lumabas si Jael para salubungin si Sisera at sinabi sa kaniya, “Lumapit ka,
aking panginoon; lumapit ka patungo sa akin at huwag matakot.” Kaya lumapit si
Sisera patungo sa kaniya at pumasok sa kaniyang tolda at siya ay tinakpan niya ng
isang kumot. 19 Sinabi niya sa kaniya, “Pakiusap bigyan mo ako ng kaunting tubig na
maiinom, dahil ako ay nauuhaw.” Binuksan niya ang isang balat na supot ng gatas
at binigyan siya ng inumin, at siya'y tinakpan niyang muli. 20 Sinabi niya sa kaniya,
“Tumayo ka sa bungad ng tolda at kung may dumating at magtanong sa iyo, 'May tao
ba riyan?' sabihing, 'Wala'.” 21 Pagkatapos nagdala si Jael (ang asawa ni Heber) ng
isang pakong kahoy ng tolda at martilyo sa kaniyang kamay at palihim na pumunta
sa kaniya, dahil siya ay nasa mahimbing na pagtulog, at ipinukpok niya ang pakong
kahoy sa tagiliran ng kaniyang ulo at ito ay tumusok patagos sa kaniya at bumaba sa
lupa. At siya ay namatay. 22 Habang hinahabol ni Barak si Sisera, lumabas si Jael para
salubungin siya at sinabi sa kaniya, “Halika, ipapakita ko sa iyo ang taong hinahanap
mo.” Kaya sumama siya sa kaniya, at naroon nakabulagtang patay si Sisera, na ang
pakong kahoy ng tolda ay nasa tagiliran ng kaniyang ulo. 23 Kaya sa araw na iyon
tinalo ng Diyos si Jabin, ang hari ng Canaan, sa harapan ng mga tao ng Israel. 24 Ang
lakas ng mga tao ng Israel ay tumindi nang tumindi laban kay Jabin ang hari ng
Canaan, hanggang sa siya ay wasakin nila.

5

1 Sa araw na inawit ni Debora at Barak anak ni Abinoam ang awiting ito: 2 “Kapag
nanguna ang mga pinuno sa Israel, kapag masayang nagkusa sumama ang mga
tao para sa digmaan— pinupuri namin si Yahweh! 3 Makinig sa akin, kayo mga
hari! Magbigay pansin, kayong mga pinuno, ako ay aawit kay Yahweh; aawit ako
ng mga papuri kay Yahweh, ang Diyos ng Israel. 4 Yahweh, nang lumisan ka mula
sa Seir, nang lumakad ka mula sa Edom, nayanig ang mundo, at nanginig ang
kalangitan; nagbuhos din ng tubig ang ulap. 5 Nayanig ang mga bundok sa harapan
ng mukha ni Yahweh; kahit ang Bundok ng Sinai ay nayanig sa harapan ng mukha
ni Yahweh, ang Diyos ng Israel. 6 Sa kapanahunan ni Shamgar (anak na lalaki
ni Anat), sa kapanahunan ni Jael, napabayaan ang mga pangunahing kalsada, at
ang mga lumalakad ay ginagamit lamang ang mga liko-likong daan. 7 Walang mga
manggagawa sa Israel, hanggang sa Ako, si Debora, ang nag-uutos— nag-uutos ang
isang ina sa Israel! 8 Pinili nila ang bagong mga diyus-diyosan, at nagkaroon ng
labanan sa mga tarangkahan ng lungsod; ni walang mga kalasag o sibat ang makikita
sa apatnapung libo sa Israel. 9 Nakikiisa ang aking puso sa mga namumuno ng Israel,
kasama ang mga tao na masayang nagkusang loob— pinuri namin si Yahweh para sa
kanila! 10 Pag-isipan ninyo ang tungkol dito—kayong sumasakay sa mga puting asno
na nakaupo sa mga mamahaling piraso ng tela para upuan, at kayong naglalakad
sa daan. 11 Pakinggan ang mga tinig ng mga umaawit sa igiban ng tubig. Doon
sinabi nilang muli ang makatuwirang mga ginawa ni Yahweh, at ang matuwid na
mga kinikilos ng kaniyang mga mandirigma sa Israel. Pagkatapos bumaba ang mga
tao ni Yahweh sa mga tarangkahang lungsod. 12 Gising, gising, Debora! Gising, gising,

umawit ng isang awitin! Bangon, Barak, at bihagin ang iyong mga bilanggo, ikaw
anak ni Abinoam. 13 Pagkatapos bumaba ang mga nakaligtas sa mga maharlika—
bumaba ang mga tao ni Yahweh sa akin kasama ng mga mandirigma. 14 Dumating
sila mula sa Efraim, na ang pinagmulan ay nasa Amalec; sumunod ang mga tao ng
Benjamin sa inyo. Bumaba ang mga namumuno mula sa Macir, at ang mga nagbitbit
ng isang tungkod ng opisyal mula sa Zebulun. 15 At kasama ni Debora ang aking
mga prinsipe sa Isacar, at kasama ni Isacar si Barak na nagmamadaling sumunod sa
kaniya patungo sa lambak sa ilalim ng kaniyang utos. May matinding pagsasaliksik
ng puso sa mga angkan ni Ruben. 16 Bakit kayo umupo sa pagitan ng mga pugon,
nakikinig sa mga pastol na tumutugtog ng kanilang mga tipano para sa kanilang
mga kawan? Para sa mga angkan ni Ruben ay may dakilang pagsasaliksik ng puso.
17 Nanatili si Galaad sa kabilang dako ng Jordan; at Dan, bakit siya lumibot gamit
ang mga barko? Nanatili si Aser sa baybayin at nanirahan malapit sa kaniyang mga
daungan. 18 Isang lipi si Zebulun na inilagay sa panganib ang kanilang buhay na halos
dumating sa kamatayan, at si Nephtali, rin, sa larangan ng digmaan. 19 Dumating
ang mga hari at nakipaglaban, pagkatapos nakipaglaban ang mga hari ng Canaan, sa
Taanac sa pamamagitan ng mga tubig sa Megido. Pero hindi sila nakakuha ng pilak
bilang manloloob. 20 Nakipaglaban ang mga bituin mula sa langit, mula sa kanilang
landas sa ibayo ng mga kalangitan nakipaglaban sila laban kay Sisera. 21 Tinangay
sila ng Ilog Kison palayo, ang matandang ilog na iyan, ang Ilog Kison. Magmartsa
ka aking kaluluwa, maging matatag! 22 At ang tunog ng paa ng mga kabayo—
pumapadyak, ang pagpadyak ng kaniyang mga makapangyarihan. 23 'Isumpa ang
Meroz!' sinasabi ng anghel ni Yahweh. 'Tiyaking isumpa ang mga nanirahan dito!
— dahil hindi sila dumating para tulungan si Yahweh— para tulungan si Yahweh sa
digmaan laban sa malakas na mga mandirigma.' 24 Pinagpala si Jael higit sa lahat
ng mga babae, si Jael (ang asawa ni Heber ang Cineo), mas pinagpala siya kaysa sa
lahat ng ibang babaeng nanirahan sa mga tolda. 25 Humingi ang lalaki ng tubig, at
siya ay binigyan niya ng gatas; dinalhan niya ng mantikilya sa isang pinggan para
sa mga prinsipe. 26 Inilagay niya ang kaniyang kamay sa pakong kahoy ng tolda,
at ang kaniyang kanang kamay sa martilyo ng mga manggagawa, sa pamamagitan
ng martilyo pinalo niya si Sisera, dinurog niya ang kaniyang ulo. Pinalo niya ang
kaniyang bungo hanggang magkapira-piraso nang pinalo niya ang gilid ng kaniyang
ulo. 27 Bumagsak siya sa pagitan ng kaniyang paa, natumba siya at nahiga siya
roon. Sa pagitan ng kaniyang paa naramdaman niya ang pamamanhid. Ang lugar na
kaniyang pinagbagsakan ay kung saan marahas siyang pinatay. 28 Sa labas ng isang
bintana tumingin siya — tumingin ang ina ni Sisera mula sa sala-sala at sumigaw
siya sa lubos na kalungkutan 'Bakit napakatagal dumating ng kaniyang karwahe?
Bakit natagalan ang tunog ng mga paa ng mga kabayong humihila ng kaniyang mga
karwahe?' 29 Sumagot ang kaniyang mga pinakamatalinong prinsesa, at ibinigay niya
ang kaniyang parehong sagot: 30 'Hindi ba nila natagpuan at hinati ang mga nakuha
sa panloloob? —Ang sinapupunan, ang dalawang sinapupunan para sa bawat lalaki;
ang nakuha sa panloloob na tininang damit para kay Sisera, ang nadarambong na
tininang damit na burdado, ang dalawang tininang damit na burdado para sa mga
leeg ng manloloob?' 31 Kaya nawa'y mamatay ang lahat inyong kaaway, Yahweh!
Pero hayaan ang umibig sa kaniya na maging katulad ng araw kapag sumikat ito sa
kaniyang lakas." At may kapayapaan sa lupain sa loob ng apatnapung taon.

6

1 Ang bayan ng Israel ay gumawa ng kasamaan sa paningin ni Yahweh, at sila'y
inilagay niya sa ilalim ng kapangyarihan ng Midianita ng pitong taon. 2 Ang

kapangyarihan ng Midianita ang nagpahirap sa Israel. Dahil sa Midianita, gumawa
ang bayan ng Israel ng makukublihan para sa kanilang sarili mula sa mga yungib
sa mga burol, sa mga kuweba, at mga matibay na tanggulan. 3 Nangyari na kapag
ang mga Israelita ay nagtanim ng kanilang mga pananim, ang mga Midianita at ang
mga Amalekita at ang mga taong mula sa silangan ay sasalakay sa mga Israelita.
4 Inilalagay nila ang kanilang mga sundalo sa lupain at winawasak ang mga pananim,
hanggang sa Gaza. Wala silang itinitirang pagkain sa Israel, walang tupa, ni mga
baka, o mga asno. 5 Sa tuwing sila at kanilang mga alagang hayop at mga tolda ay
dadating, darating sila na gaya ng pulutong ng mga balang, at ito ay hindi kayang
bilangin maging ang mga tao o ang kanilang mga kamelyo. Sinakop nila ang lupain
para wasakin ito. 6 Pinahina ng Midianita ang mga Israelita ng napakatindi na ang
bayan ng Israel ay tumawag kay Yahweh. 7 Nang tumawag ang mga tao ng Israel kay
Yahweh dahil sa Midian, 8 nagpadala ng isang propeta si Yahweh sa mga tao ng Israel.
Sinabi ng propeta sa kanila, "Ito ang sinabi ni Yahweh, ang Diyos ng Israel: 'Dinala
ko kayo mula Ehipto, inalis ko kayo mula sa tahanan pagkaka-alipin. 9 Sinagip ko
kayo mula sa kapangyarihan ng mga taga Ehipto, at mula sa kapangyarihan ng lahat
ng mga nagpapahirap sa inyo. Pinalayas ko sila sa inyong harapan, at ibinigay ko
sa inyo ang kanilang lupain. 10 Sinabi ko sa inyo, "Ako si Yahweh na inyong Diyos;
inutusan ko kayo na huwag sambahin ang mga diyus-diyosan ng mga Amoreo, na
ang lupain ay inyong tinirahan." Pero hindi ninyo sinunod ang tinig ko.'" 11 Ngayon
ang anghel ni Yahweh ay dumating at umupo sa ilalim ng igos sa Ofra, na pag-aari
ni Joas (ang Abiezrita), habang si Gideon, anak na lalaki ni Joas, ay hinihiwalay
ang trigo sa pamamagitan ng paghampas nito sa sahig, sa pigaan ng ubas—para
itago ito mula sa mga Midianita. 12 Ang anghel ni Yahweh ay nagpakita sa kaniya
at sinabi sa kaniya, "Si Yahweh ay kasama mo, ikaw na malakas na mandirigma!"
13 Sinabi ni Gideon sa kaniya, "O, aking panginoon, kung si Yahweh ay kasama namin,
bakit nagyayari ang lahat ng ito sa amin? Nasaan na ang lahat ng kaniyang mga
dakilang gawa na sinabi sa amin ng aming mga ama, nang sinabi nilang, 'Hindi ba
si Yahweh ang nag-alis sa atin mula sa Ehipto?' Pero ngayon pinabayaan kami at
ibinigay kami ni Yahweh sa kapangyarihan ng Midian." 14 Tumingin si Yahweh sa
kaniya at sinabing, "Pumunta ka sa lakas na mayroon ka. Iligtas ang Israel mula
sa kapangyarihan ng mga Midianita. Hindi kita ipinadala?" 15 Sinabi ni Gideon
sa kaniya, "Pakiusap, Panginoon, paano ko maliligtas ang Israel? Tingnan mo, ang
aking pamilya ang pinakamahina sa Manases, at ako ang pinaka hindi mahalaga sa
sambahayan ng aking ama." 16 Sinabi ni Yahweh sa kaniya, "Ako ay sasama sa iyo, at
iyong matatalo ang buong hukbo ng Midianita." 17 Sinabi ni Gideon sa kaniya, "Kung
ikaw ay nasisiyahan sa akin, kung gayon bigyan mo ako ng isang palatandaan na ikaw
ang siyang nakikipag-usap sa akin. 18 Pakiusap, huwag kang umalis dito, hanggang
ako ay pumunta sa iyo at mag-dala ng aking handog at inilagay ito sa harapan mo."
Sinabi ni Yahweh, "Ako ay maghihintay hanggang ikaw ay makabalik." 19 Pumunta
si Gideon at nag-handa ng isang batang kambing at mula sa isang epha ng harina
gumawa siya ng tinapay na walang lebadura. Nilagay niya ang karne sa isang basket,
at nilagay niya ang sabaw sa isang palayok at dinala ang mga ito sa kaniya sa ilalim ng
punong igos, at inihandog ang mga ito. 20 Sinabi ng anghel ng Diyos sa kaniya, "Dalhin
ang karne at ang tinapay na walang lebadura at ilagay ang mga ito sa batong ito, at
ibuhos ang sabaw sa ibabaw ng mga ito." At ginawa iyon ni Gideon. 21 Pagkatapos
ang anghel ni Yahweh ay iniabot ang dulo ng tungkod na nasa kaniyang kamay.
Sa pamamagitan nito dinampian ang laman at ang tinapay na walang lebadura;
lumabas ang isang apoy mula sa bato at tinupok ang karne at ang tinapay na walang
lebadura. Pagkatapos ang anghel ni Yahweh ay umalis palayo at hindi na siya makita

ni Gideon. [22] Naintindihan ni Gideon na ito ang anghel ni Yahweh. Sinabi ni Gideon,
"O, Panginoong Yahweh, Dahil nakita ko ang anghel ni Yahweh na mukha sa mukha!"
[23] Sinabi ni Yahweh sa kaniya, "Sa iyo ang kapayapaan! Huwag kang matakot, hindi
ka mamamatay." [24] Kaya gumawa doon si Gideon ng isang altar para kay Yahweh.
Tinawag niya itong, "Si Yahweh ay Kapayapaan." Hanggang sa araw na ito nakatayo
parin ito sa Ofra ng lahing Abiezrita. [25] Nang gabing iyon sinabi ni Yahweh sa kaniya,
"Kunin ang toro ng iyong ama, at ang pangalawang toro na labimpitung taong gulang,
at tanggalin ang altar ni Baal na pag-aari ng iyong ama, at putulin ang Asera na nasa
tabi nito. [26] Gumawa ng isang altar kay Yahweh na iyong Diyos sa tuktok ng lugar
ng kanlungan na ito, at gawin ito sa tamang paraan. Ialay ang pangalawang toro
bilang isang handog na susunugin, gamit ang kahoy mula sa Asera na iyong pinutol."
[27] Kaya si Gideon ay kumuha ng sampu sa kaniyang mga lingkod at ginawa kung ano
ang sinabi ni Yahweh sa kaniya. Dahil masyado siyang natakot sa sambahayan ng
kaniyang ama at ang kalalakihan ng bayan para gawin ito sa umaga, ginawa niya ito
sa gabi. [28] Kinabukasan nang bumangon ang kalalakihan ng bayan, ang altar ni Baal
ay nawasak, at ang Asera na nasa tabi nito ay nabuwal, at ang pangalawang toro na
inalay sa altar na naisagawa. [29] Sinabi ng kalalakihan ng lungsod sa isa't-isa, "Sino ang
gumawa nito?" Nang kinausap nila ang iba at naghanap ng kasagutan, sinabi nila, "Si
Gideon na anak ni Joas ang gumawa ng bagay na ito." [30] Pagkatapos sinabi ng mga
kalalakihan ng bayan kay Joas, "Dalhin palabas ang iyong anak na lalaki para siya
ay mailagay sa kamatayan, dahil winasak niya ang altar ni Baal, at binuwal niya ang
Asera sa tabi nito." [31] Sinabi ni Joas sa lahat ng tumututol sa kaniya, "Pakikiusapan
ba ninyo ang kaso para kay Baal? Kayo ba ang magliligtas sa kaniya? Sinuman ang
magmaka-awa sa kaso para sa kaniya, hayaan siyang malagay sa kamatayan habang
umaga pa. Kung si Baal ay isang diyos, hayaan siyang ipagtanggol ang kaniyang sarili
kapag winasak ng sinuman ang kaniyang altar." [32] Kaya sa araw na iyon si Gideon
ay binigyan ng pangalang, "Jeru Baal", dahil sinabi niya, "Hayaang ipagtanggol ni
Baal ang kaniyang sarili laban sa kaniya," dahil winasak ni Gideon ang kaniyang
altar. [33] Ngayon ang lahat ng mga Midianita, ang mga Amalekita, at ang mga tao
sa silangan ay nagtipon ng magkakasama. Tumawid sila ng Jordan at nag-kampo
sa lambak ng Jezreel. [34] Pero binalot si Gideon ng Espiritu ni Yahweh. Hinipan ni
Gideon ang isang trumpeta, tinawag ang angkan ng Abiezrita, para sila ay maaaring
sumunod sa kaniya. [35] Nagpadala siya ng mga sugo sa buong Manases, at sila rin,
ay tinawag para sumunod sa kanya. Siya rin ay nagpadala ng mga sugo sa Asher,
Zebulun, at Neftali, at pumunta sila para makipagkita sa kaniya. [36] Sinabi ni Gideon sa
Diyos, "Kung binabalak mo akong gamitin para iligtas ang Israel, gaya ng sinabi mo—
[37] Tingnan mo, inilalagay ko ang isang tela na gawa sa balahibo ng tupa sa giikang
palapag. Kapag merong hamog sa balahibo ng tupa lamang, at tuyo sa lahat ng lupa,
kung gayon malalaman ko na gagamitin mo ako para iligtas ang Israel, gaya ng sinabi
mo." [38] Ito ang nangyari—Bumangon si Gideon ng maaga nang sumunod na araw,
piniga niyang sabay ang balahibo ng tupa, at piniga ang hamog mula sa balahibo ng
tupa, tama lamang para punuin ang isang mangkok ng tubig. [39] Pagkatapos sinabi ni
Gideon sa Diyos, "Huwag kang magalit sa akin, magsasalita ako ng isa pang beses.
Pakiusap pahintulutan mo ako ng isa pang pagsubok gamit ang balahibo ng tupa. Sa
pagkakataong ito gawing tuyo ang balahibo ng tupa, at hayaang mayroong hamog
sa lahat ng lupa sa palibot nito." [40] Ginawa ng Diyos ang anumang kaniyang hiningi
para sa gabing iyon. Ang balahibo ng tupa ay tuyo, at mayroong hamog sa lahat ng
lupa sa palibot nito.

7

1 Pagkatapos si Jerub Baal (iyon ay, si Gideon) bumangon nang maaga at lahat ng
mga taong kasama niya at nagkampo sila sa tabi ng bukal ng Harod. Ang kampo ng
Midian ay nasa hilaga nila sa lambak na malapit sa burol ng More. 2 Sinabi ni Yahweh
kay Gideon, "Napakaraming sundalo sa akin para mabigyan kita ng tagumpay laban
sa mga Midianita. Tiyaking hindi magmamayabang ang Israel laban sa akin, sa
pagsasabing, 'Iniligtas tayo ng ating sariling kapangyarihan.' 3 Kaya ngayon, ihayag
sa mga tainga ng mga tao at sabihin, 'Sinuman ang takot, sinuman ang nanginginig,
hayaan siyang bumalik at umalis mula sa Bundok ng Galaad." Kaya dalawampu't
dalawang libong tao ang umalis at sampung libo ang nanatili. 4 Sinabi ni Yahweh kay
Gideon, "Napakarami pa rin ng mga tao. Dalhin sila pababa sa tubig at gagawin kung
mas kaunti ang kanilang bilang para sa iyo roon. Kung sabihin ko sa iyo. 'Sasama
sa iyo itong isa,' sasama siya sa iyo; pero kung sasabihin ko, 'Hindi sasama sa iyo
ang isang ito,' hindi siya sasama." 5 Kaya dinala ni Gideon ang mga tao sa tubig at
sinabi ni Yahweh sa kaniya, "Ihiwalay ang bawat isang sumalok ng tubig at uminom,
gaya ng pagdila ng isang aso, mula sa sinumang lumuhod para uminom." 6 Tatlong
daang kalalakihan ang dumila. Ang natirang mga kalalakihan ay lumuhod para
uminom ng tubig 7 Sinabi ni Yahweh kay Gideon, "Sa pamamagitan ng tatlong daang
kalalakihan sumalok at uminom, ililigtas ko kayo at bibigyan ng tagumpay laban
sa mga Midianita. Hayaang bumalik ang ibang mga kalalakihan sa kani-kanilang
lugar." 8 Kaya ang mga napili ay kumuha ng kanilang mga pangangailangan at
kanilang mga trumpeta. Pinauwi ni Gideon ang mga lalaki ng Israel, bawat lalaki
sa kaniyang tolda, pero pinanatili niya ang tatlong daang kalalakihan. Ngayon ang
kampo ng Midianita ay nasa baba niya sa lambak. 9 Sa parehong gabing iyon sinabi
ni Yahweh sa kaniya, "Bangon! Lusubin ang kampo, dahil ibibigay ko sa iyo ang
tagumpay laban dito. 10 Pero kung natatakot kang bumaba, bumaba ka sa kampo
kasama si Pura na iyong lingkod 11 at makinig sa kanilang sinasabi at mapapalakas
ang iyong loob para lusubin ang kampo. "Kaya pumunta si Gideon kasama si Purah
na kaniyang lingkod, pababa sa puwesto ng tagabantay ng kampo. 12 Nanatili sa
tabi ng lambak ang mga Midianita, ang mga Amalekita at lahat ng tao ng silangan,
singkapal ng ulap ng mga balang. Higit pa sa kayang bilangin ang kanilang mga
kamelyo; higit na marami ang bilang nila kaysa sa mga butil ng buhangin sa baybayin.
13 Nang dumating si Gideon doon, isang lalaki ang nagsasabi ng isang panaginip sa
kaniyang kasama. Sinabi ng lalaki, "Tingnan mo! mayroon akong isang panaginip at
nakita ko ang isang bilog na piraso ng tinapay na sebada ang gumugulong papunta
sa kampo ng Midianita. Dumating ito sa tolda at tumama nang napalakas, bumagsak
at natiwarik ito, kaya lumagapak ito." 14 Sinabi ng ibang lalaki, "Walang iba ito kundi
ang espada ni Gideon (anak na lalaki ni Joas), ang Israelita. Binigyan siya ng Diyos ng
tagumpay laban sa Midian at sa lahat ng kanilang mga hukbo." 15 Nang marinig ni
Gideon ang muling pagsasalaysay ng panaginip at ang kahulugan nito, nagpatirapa
siya sa pagsamba. Bumalik siya sa kampo ng Israel at sinabi, "Bumangon kayo!
Binigyan kayo ni Yahweh ng tagumpay laban sa mga hukbo ng Midian." 16 Hinati
niya ang tatlong daang kalalakihan sa tatlong pangkat at ibinigay sa kanila ang lahat
ng mga trumpeta at ang mga tapayang walang laman, na may sulo sa loob ng bawat
tapayan. 17 Sinabi niya sa kanila, "Tumingin kayo sa akin at sundin kung ano ang
aking gagawin. Masdan ninyo! Kapag dumating ako sa dulo ng kampo, dapat ninyong
gawin kung ano ang aking gagawin. 18 Kapag hihipan ko ang trumpeta, ako at ang
lahat ng aking kasama, sa gayon hihipan ninyo rin ang inyong mga trumpeta sa
bawat sulok ng buong kampo at sumigaw, 'Para kay Yahweh at kay Gideon!'" 19 Kaya
dumating si Gideon at ang isandaang lalaki na kasama niya sa bawat sulok ng kampo,

sa pagsisimula ng kalagitnaang pagbabantay. Habang nagpapalit ng mga tagabantay
ang mga Midianita, hinipan nila ang mga trumpeta at binasag ang mga tapayang nasa
kanilang mga kamay. [20] Hinipan ng tatlong pangkat ang mga trumpeta at binasag
ang mga tapayan. Hinawakan nila ang mga sulo sa kanilang kaliwang kamay at mga
trumpeta sa kanang kamay para hipan ang mga ito. Sumigaw sila, "Ang espada ni
Yahweh at ni Gideon," [21] Tumayo ang bawat lalaki sa kaniyang lugar sa palibot ng
kampo at nagsitakbuhan ang lahat ng mga hukbo ng Midianita. Sumigaw sila at
tumakbo palayo. [22] Nang hinipan nila ang tatlong daang mga trumpeta, itinakda ni
Yahweh ang espada ng bawat Midianita laban sa kaniyang kasama at laban sa lahat
ng kanilang mga hukbo. Tumakbo palayo ang hukbo hanggang sa layo ng Beth Sita
patungong Zerera, kasing layo ng hangganan ng Abel Meholah na malapit sa Tabata.
[23] Nagtipon ang mga kalalakihan ng Israel mula sa Neftali, Asher at buong Manases
at hinabol nila ang Midian. [24] Nagpadala si Gideon ng mga mensahero sa lahat ng
mga burol ng Efraim, sa pagsasabing, "Bumaba laban sa Midian at pigilan ang Ilog
Jordan, hanggang sa layo ng Beth Bara, para pigilan sila. Kaya sama-samang nagtipon
ang mga kalalakihan ng Efraim at pinigilan ang mga tubig, hanggang sa layo ng Beth
Bara at ng Ilog Jordan. [25] Nabihag nila ang dalawang prinsipe ng Midian, sina Oreb
at Zeeb. Pinatay nila si Oreb sa bato ng Oreb, at pinatay nila si Zeeb sa pigaan ng
ubas ng Zeeb. Hinabol nila ang mga Midianita at dinala nila ang mga ulo nina Oreb
at Zeeb kay Gideon, na nasa kabilang ibayo ng Jordan.

8

[1] Sinabi ng mga kalalakihan ng Efraim kay Gideon, "Ano ba itong ginawa mo sa
amin? Hindi mo kami tinawag nang nakipaglaban ka sa mga Midian." At marahas
na nakipagtalo sila sa kaniya. [2] Sinabi niya sa kanila, "Ano ba ang aking ginawa
ngayon na maihahambing na ikukumpara sa inyo? Hindi ba na ang tinipong mga
ubas ng Efraim ay mas mabuti sa inaning ubas ni Abiezer? [3] Ibinigay ng Diyos sa
inyo ang tagumpay laban sa mga prinsipe ng Midian—Oreb at Zeeb! Ano ba ang aking
napagtagumpayan na maikukupara sa inyo?" Ang kanilang galit laban sa kaniya ay
humupa sa sinabi niya. [4] Dumating si Gideon sa Jordan at tumawid dito, siya at ang
tatlong daang kalalakihang kasama niya. Sila ay pagod na pagod, pero nagpatuloy
pa rin sila sa pagtugis. [5] Sinabi niya sa mga kalalakihan ng Sucot, "Pakiusap bigyan
mo ng tinapay ang mga taong sumusunod sa akin, dahil sila ay pagod na pagod at
tinutugis ko sina Zeba at Zalmunna, ang mga hari ng Midinanita." [6] At sinabi ng
mga pinuno ng Suco, "Ang mga kamay ba nina Zeba at Zalmuna ay nasa inyong
mga kamay ngayon? Hindi ko alam kung magbibigay kami ng tinapay sa iyong mga
hukbo" [7] Sinabi ni Gideon, "Kapag ibinigay ni Yahweh sa amin ang tagumpay laban
kay Zeba at Zalmunna, pupunitin ko ang inyong laman gamit ang tinik sa disyerto at
dawag." [8] Umakyat siya mula roon patungong Penuel at nagsalita sa mga tao roon
sa parehong paraan, pero sumagot ang mga kalalakihan ng Penuel gaya ng pagsagot
ng mga kalalakihan ng Sucot sa kaniya. [9] Nagsalita rin siya sa mga tao ng Penuel
at sinabi, "Kapag dumating ako na may kapayapaan, pababagsakin ko ang toreng
ito." [10] Ngayon sina Zeba at Zalmuna ay nasa Karkor, kasama nila ang kanilang mga
hukbo, mga labinlimang libong kalalakihan, lahat ng mga nanatili mula sa buong
hukbo ng mga tao ng silangan. Dahil doon 120, 000 ang bumagsak na kalalakihan na
sinanay para lumaban gamit ang espada. [11] Umakyat si Gideon sa kampo ng kaaway
at tinahak ang Daan ng Nomad, lagpas Noba at Jogbeha. Tinalo niya ang hukbo ng
kaaway, dahil hindi nila inaasahan ang paglusob. [12] Tumakas sina Zeba at Zalmuna,
habang hinahabol sila ni Gideon, nahuli niya ang dalawang hari ng Midian—sina
Zeba at Zalmuna—at nagkagulo ang buong hukbo nila. [13] Bumalik mula sa labanan

si Gideon, anak na lalaki ni Joas papunta sa pasong Heres. 14 Nakasalubong niya
ang isang binata sa bayan ng Sucot at humingi ng payo mula sa kaniya. Inilarawan
sa kaniya ng binata ang mga pinuno ng Sucot at mga nakatatanda, pitumpu't pitong
kalalakihan. 15 Dumating si Gideon sa mga kalalakihan ng Sucot at sinabing, “Tingnan
sina Zeba at Zalmuna, sa kanilang ninyo ako kinutya at sa pagsasabing, 'Nalupig na
ba ninyo sina Zeba at Zalmunna? Hindi namin alam na dapat kaming magbigay ng
tinapay sa inyong hukbo.'” 16 Kinuha ni Gideon ang mga nakatatanda ng lungsod
at pinarusahan ang mga kalalakihan ng Sucot sa pamamagitan ng disyertong mga
tinik at mga dawag. 17 At pinabagsak niya ang tore ng Penuel at pinatay ang mga
kalalakihan ng lungsod na iyon. 18 Pagkatapos sinabi ni Gideon kina Zeba at Zalmuna,
“Anong uri ng mga lalaki ang inyong pinatay sa Tabor?” Sumagot sila, “Gaya mo,
gayon din sila. Bawat isa sa kanila ay tulad ng anak na lalaki ng isang hari.”
19 Sinabi ni Gideon, “Sila ay aking mga kapatid na lalaki, ang mga anak na lalaki
ng aking ina. Habang nabubuhay si Yahweh, kung iniligtas ninyo sila ng buhay,
hindi ko kayo papatayin.” 20 Sinabi niya kay Jeter (kaniyang panganay na anak),
“Bumangon ka at patayin sila!” Pero ang binata ay hindi bumunot ng kaniyang
espada dahil takot siya, dahil siya ay bata pa lamang. 21 Pagkatapos sinabi nina Zeba
at Zalmunna, “Bumangon ka at patayin kami! Dahil gaya ng kung ano ang isang
lalaki, ganoon din ang kaniyang lakas.” Bumangon si Gideon at pinatay sina Zeba
at Zalmuna. Kinuha din niya ang gasuklay na hugis na mga palamuti, na nasa leeg
ng kanilang mga kamelyo. 22 Pagkatapos sinabi ng mga kalalakihan ng Israel kay
Gideon, “Pamunuan mo kami—ikaw, at iyong mga anak na lalaki at iyong lalaking
apo—dahil iniligtas mo kami mula sa kapangyarihan ng Midian.” 23 Sinabi ni Gideon
sa kanila, “Hindi ako ang mamumuno sa inyo, ni ang aking anak na lalaki, si Yahweh
ang mamumuno sa inyo.” 24 Sinabi ni Gideon sa kanila, “Hayaan mo akong gumawa
ng isang kahilingan sa inyo: ang bawat isa sa inyo ay magbibigay sa akin ng mga
hikaw mula sa kaniyang nakuha sa panloloob.” (Ang mga Midianita ay may mga
gintong hikaw dahil sila ay mga Ishmaelita). 25 Sumagot sila, “Kami ay nagagalak na
ibigay ang mga iyon sa iyo.” Naglatag sila ng isang balabal at bawat tao ay nagtapon
doon ng mga hikaw mula sa kaniyang nakuha sa panloloob. 26 Ang bigat ng mga
gintong hikaw na kaniyang hiningi ay 1, 700 siklo ng ginto. Itong nakuha nila sa
panloloob ay dagdag sa gasuklay na hugis na mga palamuti, ang mga palawit, ang
kulay ube na kasuotan na sinusuot ng mga hari ng Midian at karagdagan sa mga
kadena na nakapalibot sa leeg ng kanilang mga kamelyo. 27 Gumawa si Gideon ng
efod mula sa mga hikaw at inilagay ito sa kaniyang lungsod, sa Ofra at ipinagbili ng
buong Israel ang kanilang sarili sa pamamagitan ng pagsamba nito roon. Ito'y naging
bitag kay Gideon at para sa mga nasa kaniyang bahay. 28 Kaya ang mga Midian ay
malupig sa harap ng mga taong Israel at hindi na nila muling itinaas ang kanilang
mga ulo. At ang lupain ay nagkaroon ng kapayapaan sa loob ng apatnapung taon sa
panahon ni Gideon. 29 Si Jerub Baal, na anak na lalaki ni Joas ay umuwi at nanirahan
sa kaniyang sariling bahay. 30 Naging ama si Gideon ng pitumpung anak na lalaki,
dahil nagkaroon siya ng maraming asawa. 31 Ang kaniyang iba pang asawa, na nasa
Shekem, ay nagsilang din sa kanya ng anak na lalaki at binigyan niya ng pangalang
Abimelec. 32 Si Gideon, na anak na lalaki ni Joas, ay namatay sa mabuting katandaan
at inilibing sa Ofra sa kuweba ng ama ni Joas, ng angkan ni Abiezer. 33 At nangyari
na pagkamatay na pagkamatay ni Gideon ang mga tao ng Israel ay tumalikod muli
at ipinagbili ang kanilang sarili sa pamamagitan ng pagsamba sa mga Baal. Ginawa
nilang diyos si Baal Berith. 34 Hindi naalala ng mga tao ng Israel na parangalan si
Yahweh na kanilang Diyos na nagligtas sa kanila mula sa kapangyarihan ng lahat ng
kanilang mga kaaway sa bawat dako. 35 Hindi nila tinupad ang kanilang pangako sa

bahay ni Jerub Baal (ang ibang pangalan ni Gideon), kapalit ng lahat ng kabutihan na ginawa niya sa Israel.

9

[1] Nagpunta si Abimelec na anak ni Jerub Baal sa mga kamag-anak ng kaniyang
ina sa Shekem at sinabi niya sa kanila at sa buong angkan ng pamilya ng kaniyang
ina, [2] “Pakiusap sabihin mo ito, para makarinig ang lahat ng mga pinuno ng Shekem,
'Ano ang mas mabuti para sa inyo: maghari sa inyo ang lahat ng pitumpung anak
na lalaki ni Jerub Baal, o isa lang ang maghari sa inyo?' Alalahaning ako ay inyong
buto at inyong laman.” [3] Nagsalita para sa kaniya ang mga kamag-anak ng kaniyang
ina sa mga pinuno ng Shekem, at napagkasunduan nilang sundan si Abimelec, dahil
sinabi nila, “Kapatid natin siya.” [4] Binigyan nila siya ng pitumpung piraso ng pilak
mula sa bahay ni Baal Berit, at ginamit ito ni Abimelec para kumuha ng mga lalaking
lumalabag sa batas at walang pag-iingat na asal, na sumunod sa kaniya. [5] Pumunta
siya sa bahay ng kaniyang ama sa Ofra at sa isang bato pinatay niya ang pitumpung
kapatid niyang lalaki, mga anak na lalaki ni Jerub Baal. Tanging si Jotam ang naiwan,
ang pinakabatang anak na lalaki ni Jerub Baal, dahil itinago niya ang kaniyang
sarili. [6] Nagsama-samang dumating lahat ng mga pinuno ng Shekem at Betmilo at
nagtungo sila at ginawang hari si Abimelec, sa tabi ng kahoy na puno malapit sa
haliging nasa Shekem. [7] Nang sabihan si Jotam tungkol dito, pumunta siya at tumayo
sa tuktok ng Bundok Gerizim. Sumigaw siya at sinabi sa kanila, “Makinig kayo sa
akin, kayong mga pinuno ng Shekem, para pakinggan kayo ng Diyos. [8] Minsang
lumabas ang mga puno para magpahid sa isang hari sa ibabaw nila. At sinabi nila
sa puno ng olibo, 'Maghari ka sa amin.' [9] Pero sinabi ng puno ng olibo sa kanila,
'Dapat ko bang bitawan ang aking langis, na ginagamit para parangalan ang mga
diyos at sangkatauhan, para umalis ako pabalik, para lang umuyog sa ibabaw ng
ibang mga puno?' [10] Sinabi ng mga puno sa puno ng igos, 'Halika at maghari sa
amin.' [11] Pero sinabi ng puno ng igos sa kanila, 'Dapat ko bang bitawan ang aking
tamis at aking maayos na bunga, para lang makabalik ako at umuyog sa ibabaw
ng ibang mga puno?' [12] Sinabi ng mga puno sa puno ng ubas, 'Halika at maghari
sa amin.' [13] Sinabi ng puno ng ubas sa kanila, 'Dapat ko bang bitawan ang aking
bagong alak, na nagpapaligaya sa mga diyos at sangkatauhan, at bumalik at umuyog
sa ibabaw ng ibang mga puno?' [14] Pagkatapos sinabi ng lahat ng mga puno sa
palumpong na tinik, 'Halika at maghari sa amin.' [15] Sinabi ng palumpong na tinik
sa mga puno, 'Kung tunay na gusto ninyong pahiran ako bilang hari sa inyo, sa gayon
pumunta sa akin at maging ligtas sa ilalim ng aking lilim. Kung hindi, hayaang
lumabas ang apoy sa palumpong na tinik at hayaan itong sumunog sa mga sedar
ng Lebanon.' [16] Kaya ngayon, kung kumilos kayo sa katotohanan at katapatan, nang
ninyong ginawang hari si Abimelec, at kung nakagawa kayo ng mabuti tungkol kay
Jerub Baal at kaniyang bahay, at kung nagparusa kayo sa kaniya ng karapat-dapat—
[17] —at para isipin na lumaban ang aking ama para sa inyo, ipinagsapalaran ang
kaniyang buhay, at iniligtas kayo mula sa kamay ng Midian— [18] pero sa araw na
ito nag-alsa kayo laban sa bahay ng aking ama at pinatay ang kaniyang mga anak
na lalaki, pitumpung tao, sa ibabaw ng isang bato. At ginawa ninyo si Abimelec
ang lalaking anak ng kaniyang babaeng lingkod, na hari sa lahat ng mga pinuno
ng Shekem, dahil kamag-anak ninyo siya. [19] Kung kumilos kayo ng may katapatan at
karangalan kay Jerub Baal at sa kaniyang bahay, dapat kayong magalak kay Abimelec,
at hayaan siyang magalak din sa inyo. [20] Pero kung hindi, hayaan na lumabas
ang apoy mula kay Abimelec at sunugin ang mga kalalakihan ng Shekem at bahay
ng Millo. Hayaang lumabas ang apoy mula sa mga kalalakihan ng Shekem at Bet

Millo, para sumunod kay Abimelec.” 21 Tumakas si Jotam at tumakbo palayo, At
nagtungo siya sa Beer. Nanirahan siya doon dahil malayo iyon mula kay Abimelec,
na kaniyang kapatid. 22 Namuno si Abimelec sa buong Israel sa loob ng tatlong taon.
23 Nagpadala ang Diyos ng masamang espiritu sa pagitan ni Abimelec at mga pinuno
ng Shekem. Pinagtaksilan ng mga pinuno ng Sechem ang tiwalang mayroon sila kay
Abimelec. 24 Ginawa ito ng Diyos para mapaghigantihan ang karahasan na nagawa
sa pitumpung anak na lalaki ni Jerub Baal, at si Abimelec ang managot sa pagpatay sa
kanila, at managot ang mga kalalakihan ng Shekem dahil tinulungan nilang patayin
ang kaniyang mga kapatid na lalaki. 25 Kaya nagtalaga ang mga pinuno ng Shekem
ng mga kalalakihan na mag-aabang sa mga tuktok ng mga burol para tambangan nila
siya, at ninakawan nila lahat ng dumaan sa kanila sa tabi ng daan. Ibinalita ito kay
Abimelec. 26 Dumating si Gaal anak na lalaki ni Ebed kasama ng kaniyang mga kamag
anak at pumunta sila sa Shekem. Nagkaroon ng lakas ng loob ang mga pinuno ng
Shekem sa kaniya. 27 Lumabas sila sa bukirin at nagtipon ng mga ubas mula sa mga
ubasan, at tumapak sa mga ito. Nagdaos sila ng pagdiriwang sa bahay ng kanilang
diyos, kung saan kumain sila at uminom, at isinumpa nila si Abimelec. 28 Si Gaal
anak ni Ebed ay nagsabing, “Sino si Abimelec, at sino si Shekem, na dapat natin siyang
paglingkuran? hindi ba siya ang anak ni Jerub Baal? At hindi ba opisyal niya si Zebul?
Paglingkuran ang mga kalalakihan ng Hamor, ama ng Shekem! Bakit kailangan
natin siyang paglingkuran? 29 Hiling kong ang mga taong ito ay nasa ilalim ng aking
kautusan! Pagkatapos aalisin ko si Abimelec. Sasabihin ko kay Abimelec, 'Tawagin
mo ang lahat ng iyong mga hukbo.'" 30 Nang marinig ni Zebul, opisyales ng lungsod,
ang mga salita ni Gaal anak ni Ebed ang kaniyang galit ay nag-alab. 31 Nagpadala
siya ng mga mensahero kay Abimelec para manlinlang, sa pagsasabing, “Tingnan,
parating sa Shekem si Gaal anak ni Ebed at kaniyang mga kamag-anak, at pinupukaw
ang lungsod laban sa iyo. 32 Ngayon, tumayo ka sa gabi, ikaw at ang mga sundalong
kasama mo, at maghanda ng isang pananambang sa mga bukirin. 33 Pagkatapos sa
umaga, sa sandaling sumikat ang araw, bumangon ng maaga at maglunsad ng isang
pagsalakay sa lungsod. At kapag siya at ang mga taong kasama niya ay lumabas laban
sa iyo, gawin ang anumang bagay na magagawa mo sa kanila.” 34 Kaya tumayo si
Abimelec sa gabi, siya at lahat ng kalalakihan na kasama niya, at naglunsad sila ng
pananambang laban sa Shekem—hinati sa apat na pangkat. 35 Lumabas si Gaal anak
ni Ebed at tumayo sa pasukan ng tarangkahan ng lungsod. Lumabas sa kanilang
pinagtataguan sina Abimelec at mga kalalakihang kasama niya. 36 Nang makita ni
Gaal ang mga kalalakihan, sinabi niya kay Zebul, “Tingnan, bumababa ang mga
kalalakihan mula sa tuktok ng mga burol!” Sinabi ni Zebul sa kaniya, “Nakikita
mo ang mga anino sa mga burol na para bang sila ay mga lalaki.” 37 Nagsalita ulit si
Gaal at sinabing, “Tingnan mo, bumababa ang mga lalaki sa gitna ng lupain, at ang
isang pangkat ay padating sa daan ng kahoy ng mga manghuhula.” 38 Pagkatapos
sinabi ni Zebul sa kaniya, “Nasaan na ang iyong mapagmalaking mga salita ngayon,
ikaw na nagsabing, 'Sino si Abimelec na dapat namin paglingkuran?' Hindi ba ito ang
mga lalaking kinamumuhian mo? Lumabas ka ngayon at makipaglaban sa kanila.”
39 Lumabas si Gaal at pinangungunahan niya ang mga lalaki ng Shekem, at nakipag-
away siya kay Abimelec. 40 Hinabol siya ni Abimelec, at tumakas si Gaal sa kaniya.
At marami ang bumagsak sa pasukan ng tarangkahan ng lungsod. 41 Nanatili si
Abimelec sa Aruma. Pinilit ni Zebul si Gaal at kaniyang mga kamag-anak palabas
ng Shekem. 42 Sa sumunod na araw lumabas ang mga tao ng Shekem sa kabukiran,
at ibinalita ito kay Abimelec. 43 Dinala niya ang kaniyang mga tao, inihanay sila sa
tatlong mga pangkat, at naglagay sila ng pananambang sa bukirin. Tumingin siya
at nakitang parating ang mga tao mula sa lungsod. At sinalakay niya sila at pinatay

sila. [44] Sumalakay sina Abimelec at ang mga pangkat na kasama niya at hinarang
ang pasukan ng tarangkahan ng lungsod. Sumalakay ang iba pang dalawang mga
pangkat sa lahat ng nasa bukirin at pinatay sila. [45] Lumaban si Abimelec sa lungsod
sa buong araw na iyon. Binihag ang lungsod, at pinatay ang mga tao na naroon.
Giniba niya ang mga pader ng lungsod at nagkalat ng asin sa ibabaw nito. [46] Nang
marinig ng lahat ng mga pinuno ng tore ng Shekem iyon, pumasok sila sa matibay
na tanggulan ng bahay ng El Berit. [47] Sinabihan si Abimelec na magkakasamang
nagtipon ang lahat ng mga pinuno sa tore ng Shekem. [48] Umakyat si Abimelec sa
Bundok ng Zalmon, siya at lahat ng lalaking kasama niya. Kumuha si Abimelec ng
palakol at pumutol ng mga sanga. Inilagay niya ito sa kaniyang balikat at inutusan
ang mga lalaking kasama niya, "Kung ano ang nakita ninyong ginagawa ko, bilisan at
gawin gaya ng ginawa ko." [49] Kaya nagputol ang bawat isa ng mga sanga at sinunod
si Abimelec. Pinagpatong-patong nila sa ibabaw ng pader ng tore, at niliyaban nila
ito, paramamatay din ang mga tao ng tore ng Shekem, humigit-kumulang sa isang
libong lalaki at babae. [50] Pagkatapos nagtungo si Abimelec sa Tebez, at nagkampo
siya laban sa Tebez at binihag ito. [51] Pero may matibay na tore sa lungsod, at lahat
ng mga lalaki at mga babae at lahat ng mga pinuno ng lungsod ay tumakas papunta
roon at ikinulong ang kanilang sarili. Pagkatapos umakyat sila sa bubong ng tore.
[52] Dumating si Abimelec sa tore at nakipaglaban dito, at umakyat siya malapit sa
pinto ng tore para sunugin ito. [53] Pero isang babae ang naghulog ng batong pang-
giling sa ulo ni Abimelec at nabiyak nito ang kaniyang bungo. [54] Pagkatapos madalian
siyang tumawag sa batang lalaking taga-dala ng kaniyang baluti, at sinabi sa kaniya,
"Ilabas mo ang iyong espada at patayin ako, para walang magsalita tungkol sa akin
na, 'Isang babae ang pumatay sa kaniya."' Kaya sinaksak siya ng kaniyang batang
lalaki, at namatay siya. [55] Nang makita ng mga kalalakihan ng Israel na patay na si
Abimelec, umuwi na sila. [56] At sa ganun napaghigantihan ng Diyos ang kasamaan ni
Abimelec na ginawa niya sa kaniyang ama sa pamamagitan ng pagpatay sa kaniyang
pitumpung kapatid na lalaki. [57] Ibinalik ng Diyos ang lahat ng kasamaan ng mga
tao ng Shekem sa kanilang sarili at dumating sa kanila ang sumpa ni Jotam anak na
lalaki ni Jerub Baal.

10

[1] Matapos kay Abimelec, si Tola na anak na lalaki ni Pua na anak ni Dodo, isang tao
na mula kay Issacar na nakatira sa Samir, sa burol ng Efraim, ay tumayo para iligtas
ang Israel. [2] Pinamunuan niya ang Israel ng dalawampu't tatlong taon. Namatay
at inilibing siya sa Samir. [3] Sinundan siya ni Jair ang Galaadita. Pinamunuan
niya ang Israel ng dalawamput-dalawang taon. [4] Nagkaroon siya ng tatlumpung
anak na lalaki na nakasakay sa tatlumpung asno at mayroon silang tatlumpung
lungsod, na tinatawag na Havot Jair hanggang sa araw na ito, na nasa lupain ng
Galaad. [5] Namatay si Jair at inilibing sa Kamon. [6] Dinagdagan ng bayan ng Israel ang
kasamaan na kanilang ginawa sa harapan ni Yahweh at sinamba ang mga Baal, ang
Astorot, ang mga diyus-diyosan ng Aram, ang mga diyus-diyosan ng Sidon, ang mga
diyus-diyosan ng Moab, ang mga diyus-diyosan ng bayan ng Amon at ang mga diyus-
diyosan ng mga Filisteo. Pinabayaan nila at hindi na sinamba si Yahweh. [7] Si Yahweh
ay nag-alab sa galit tungo sa Israel at ibinigay sila sa mga Filisteo at sa mga Amonita,
para sila ay sakupin. [8] Dinurog at inapi nila ang bayan ng Israel nang taong iyon at sa
loob ng labingwalong taon inapi nila ang bayan ng Israel na nasa ibayo ng Jordan sa
lupain ng mga Amoreo, na nasa Galaad. [9] At ang mga Amonita ay tumawid sa Jordan
para makipaglaban sa Juda, laban sa Benjamin at laban sa sambahayan ni Efraim,
kaya ang Israel ay lubhang naglamhati. [10] Pagkatapos tumawag ang bayan ng Israel

kay Yahweh, sinabing, “Nagkasala kami laban sa iyo, dahil iniwan namin ang aming
Diyos at sinamba ang mga Baal.” 11 Sinabi ni Yahweh sa bayan ng Israel, “Hindi ko ba
kayo iniligtas mula sa mga taga-Ehipto, ang mga Amoreo, ang mga Amonita, ang mga
Filisteo 12 at gayundin mula sa mga Sidonia? Inapi kayo ng mga Amalekita at mga
Maonita; tumawag kayo sa akin, at iniligtas ko kayo mula sa kanilang kapangyarihan.
13 Pero iniwan ninyo akong muli at sumamba sa ibang mga diyus-diyosan. kaya,
hindi ako patuloy na magdadagdag sa mga panahon na iniligtas ko kayo. 14 Humayo
at tawagin ninyo ang ibang mga diyus-diyosan na inyong sinamba. Hayaan silang
magligtas sa inyo kapag kayo ay nagkaroon ng gulo.” 15 Sinabi ng bayan ng Israel
kay Yahweh, “Nagkasala kami. Gawin sa amin anuman ang mabuti para sa iyo.
Tangi naming pakiusap, iligtas mo kami sa araw na ito.” 16 Lumayo sila mula sa
mga dayuhang diyus-diyosan na pag-aari nila at sinamba si Yahweh. At hindi na
niya matiis ang paghihirap ng Israel. 17 Pagkatapos sama-samang nagtipon ang mga
Amonita at nagtayo ng kampo sa Galaad. Sama-samang dumating ang mga Israelita at
nagtayo ng kanilang kampo sa Mizpa. 18 Sinabi ng mga pinuno ng mga tao ng Galaad
sa bawat isa, “Sino ang taong magpapasimula ng pakikipaglaban sa mga Amonita?
Magiging pinuno siya sa lahat ng naninirahan sa Galaad.”

11

1 Ngayon si Jefta na taga-Galaad ay isang matapang na mandirigma, pero siya ay
lalaking anak ng isang bayarang babae. Si Galaad ang kaniyang ama. 2 Nagsilang
din ang asawa ni Galaad ng iba pang mga lalaking anak. Nang lumaki na ang mga
lalaking anak ng kaniyang asawa, pinilit nilang paalisin ng bahay si Jefta at sinabi sa
kaniya, “Wala kang mamanahin na anumang bagay mula sa aming pamilya. Anak
ka sa ibang babae.” 3 Kaya si Jefta ay umalis mula sa kaniyang mga kapatid at
namuhay sa lupain ng Tob. Sumama kay Jefta ang mga lalaking lumalabag sa batas
at dumating sila at sumama sa kaniya. 4 Lumipas ang mga araw, nakipagdigmaan
ang mga tao sa Ammon laban sa Israel. 5 Nang nakipagdigmaan ang mga tao sa
Ammon laban sa Israel, pumunta ang mga nakatatanda ng Galaad kay Jefta para
dalhin siya pabalik mula sa lupain ng Tob. 6 Sinabi nila kay Jefta, “Sumama ka at
maging aming pinuno para lumaban sa mga tao ng Ammon.” 7 Sinabi ni Jefta sa
mga pinuno ng Galaad, “Kinasuklaman ninyo ako at pinilit akong umalis sa bahay ng
aking ama. Bakit ngayon nandito kayo akin kapag nasa kaguluhan kayo?” 8 Sinabi
ng mga nakatatanda sa Galaad kay Jefta, “Iyan ang dahilan kung bakit bumalik kam
sa iyo ngayon; sumama ka sa amin at labanan natin ang mga tao sa Ammon, at
magiging pinuno ka ng lahat na siyang nanirahan ng Galaad.” 9 Sinabi ni Jefta sa mga
nakatatanda ng Galaad, “Kung dadalhin niyo ako muli ating lugar para makipaglaban
sa mga tao sa Ammon, at kung bibigyan tayo ng katagumpayan ni Yahweh laban sa
kanila, ako ang magiging pinuno ninyo.” 10 Sinabi ng mga nakatatanda ng Galaad
kay Jefta, “Nawa'y si Yahweh ang maging saksi sa pagitan natin kung hindi namin
gagawin kung ano ang aming sinabi!” 11 Kaya pumunta si Jefta sa mga nakatatanda
ng Galaad, at ginawa siya ng mga tao na kanilang pinuno at kumander. Nang
nasa harapan siya ni Yahweh sa Mizpa, inulit ni Jefta ang lahat ng kaniyang mga
ipinangako. 12 Pagktapos nagpadala ng mga mensahero si Jefta sa hari ng mga taga-
Ammon, na nagsasabing, “Ano itong alitan sa pagitan natin? Bakit kayo ppunta at
sapilitang kukunin ang aming lupain?” 13 Sumagot ang hari ng mga taga-Ammon
sa mga mensahero ni Jefta, “Dahil, nang lumabas ang mga Israelita mula sa Ehipto,
kinuha nila ang aking lupain mula sa Arnon sa Jabbok, hanggang sa Jordan. Ngayon
ibalik ninyo ang mga lupaing iyon ng mapayapa.” 14 Muling ipinadala ni Jefta ang mga
mensahero sa hari ng mga tao ng Amon, 15 at sinabi niya, “Ito ang pinapasabi ni Jefta:

Hindi kinuha ng mga Israelita ang lupain ng Moab at ang lupain ng mga taga-Ammon,
16 pero, nang lumabas sila mula sa Ehipto, at nagpunta ang mga Israelita sa ilang
patungong Dagat Pula at sa Kadesh, 17 Nagpadala ang mga Israelita ng mga mensahero
sa hari ng Edom, na nagsasabing, 'Pakiusap pahintulatan kaming tumawid sa inyong
lupain,' pero hindi nakinig ang hari ng Edom. Nagpadala rin sila ng mga mensahero
sa hari ng Moab, pero tumanggi siya. Kaya nanatili ang mga Israelita sa Kades.
18 Pagkatapos pumunta sila sa ilang at lumayo mula sa lupain ng Edom at sa lupain
ng Moab, at nagpunta sila sa silangang bahagi ng lupain ng Moab at nagkampo sila sa
kabilang bahagi ng Arnon. Pero hindi sila pumunta sa teritoryo ng Moab, dahil ang
arnon ay hangganan ng Moab. 19 Nagpadala ng mga mensahero ang mga Israelita
sa Sihon, sa hari ng mga Amoreo, na namuno sa Hesbon; sinabi sa kaniya ng Israel,
'Pakiusap, pahintulutan kaming kaming tumawid sa inyong lupain papunta sa aming
lugar.' 20 Pero hindi nagtiwala si Sihon sa Israel para tumawid sa kanyang teritoryo.
Kaya tinipon ni Sihon ang lahat ng kanyang hukbo at pumunta sila sa Jahaz, at doon
nakipag-away sila laban sa Israel. 21 At si Yahweh, ang Diyos ng Israel, ang nagbigay
ng katagumapayan sa mga Israelita laban kay Sihon at inilagay ang lahat ng kaniyang
mga tao sa ilalim ng kanilang pamumuno. Kaya kinuha ng Israel ang buong lupain
ng mga Amoreo, na nanirahan sa bansang iyon. 22 Kinuha nila ang lahat ng bagay na
nakapaloob sa teritoryo ng mga Amoreo, mula sa Arnon patungong Jabbok, at mula
sa ilang hanggang sa Jordan. 23 Kaya pagkatapos si Yahweh, ang Diyos ng Israel, ay
pinaalis ang mga Amoreo sa harapan sa kaniyang bayan ng Israel, at ngayon dapat ba
ninyong angkinin ang kanilang lupain? 24 Hindi ninyo kukunin ang lupain ng Cemos,
na ibinigay, na inyong diyos? Kaya kung anumang lupain na ibinigay sa atin ni
Yahweh, ating kukunin. 25 Ngayon mas magaling ba kayo kaysa kay Balac na anak na
lalaki ni Zippor, na hari ng Moab? Naglakas-loob ba siyang magkaroon ng pagtatalo
sa Israel? Nagdeklara ba siya ng digmaan laban sa kanila? 26 Habang nanirahan ang
mga Israelita ng tatlong daang taon sa Hesbon at sa mga nayon nito, at sa Aroer at
sa mga nayon nito, at sa buong mga lungsod na kabilang sa mga ilog ng Arnon—
bakit hindi ninyo kinuha ang mga ito ng panahon na iyon? 27 Wala akong ginawang
mali sa inyo, pero gumagawa ka ng mali sa akin sa pamamagitan ng pagsalakay sa
akin. Si Yahweh, ang hukom, ang magpapasya sa araw na ito sa pagitan ngbayan ng
Israel at sa bayan ng Ammon.” 28 Pero ang hari ng mga tao ng Ammon ay tinalikuran
ang babala na ipinadala sa kaniya ni Jefta. 29 Pagkatapos dumating kay Jefta ang
Espiritu ni Yahweh, at dumaan siya sa Galaad at Manases, at dumaan sa Mizpa ng
Galaad, at mula sa Mizpa ng Galaad kaniyang nadaanan ang mga tao ng Ammon.
30 Gumawa si Jefta ng isang panata kay Yahweh at sinabing, “Kung bibigyan mo
ako ng tagumpay laban sa mga tao ng Ammon, 31 at kung anuman ang lumabas sa
mga pintuan ng aking bahay para salubungin ako kapag bumalik ako ng mapayapa
mula sa bayan ng Ammon na pag-aari ni Yahweh, at ihahandog ko ito bilang isang
sinunog na handog.” 32 Kaya dumaan si Jefta sa bayan ng Ammon para makipaglaban
sa kanila, at ibinigay sa kaniya ni Yahweh ang tagumpay. 33 Sinalakay niya sila at
nagdulot na maraming mapatay mula sa Aroer ganoon din sa Minit—dalawampung
mga lungsod—at sa Abelqueramim. Kaya ang bayan ng Ammon ay inilagay sa ilalim
ng pamumuno ng bayan ng Israel. 34 Dumating si Jefta sa kaniyang tahanan sa Mizpa,
at doon lumabas ang kaniyang anak na babae para salubungin siya ng mga tamburin
na mayroong kasamang sayaw. Siya lamang ang nag-iisa niyang anak, at maliban sa
kaniya wala na siyang anak na lalaki ni anak na babae. 35 Nang makita niya ang
kaniyang anak na babae, pinunit niya ang kaniyang mga damit at sinabi, “O! Aking
anak! dinurog mo ako ng kalungkutan, at naging isa ka sa magdudulot sa akin ng
sakit! Sapagkat gumawa ako ng isang panata kay Yahweh, at hindi ko na mababawi

ang aking panata." 36 Sinabi niya sa kaniya, "Aking ama, gumawa ka ng isang panata
kay Yahweh, gawin mo sa akin ang lahat ng iyong ipinangako, dahil si Yahweh ang
nagsagawa ng paghihiganti laban sa iyong mga kaaway, ang mga Amoreo." 37 Sinabi
niya sa kaniyang ama, "Hayaan ang pangakong ito na maitago para sa akin. Iwan
akobng mag-isa sa loob ng dalawang buwan, para ako ay makaalis at bumababa sa
mga burol at magdalamhati sa aking pagkabirhen, ako at ang aking mga kasamahan."
38 Sinabi niya, "Umalis ka na." Pinaalis niya ang kaniyang anak na babae ng dalawang
buwan. Siya ay Iniwan niya, siya at ang kaniyang mga kasamahan, at nagdalamhati
sila sa kaniyang pagkabirhen sa burol. 39 Pagkatapos ng dalawang buwan bumalik
siya sa kaniyang ama, na ginawa sa kaniya ang ayon sa panata na kaniyang ginawa.
Ngayon hindi siya kailanman sumiping sa isang lalaki, at naging kaugalian ito ng
Israel 40 na ang mga babaeng anak ng Israel sa bawat taon, sa loob ng apat na araw,
ay ipapaulit ang kwento tungkol sa babaeng anak ni Jefta na Galaadita.

12

1 Isang panawagan ang lumabas para sa kalalakihan ng Efraim; dumaan sila sa
Zafon at sinabi kay Jefta, "Bakit ka dadaan para makipaglaban sa mga tao ng Ammon
at hindi kami tinawag para sumama sa iyo? Susunugin namin ang iyong bahay
kasama ka." 2 Sinabi ni Jefta sa kanila, "Ako at ang aking mga tao ay nasa isang
matinding alitan sa mga tao ng Ammon. Nang tinawag ko kayo, hindi ninyo ako
iniligtas mula sa kanila. 3 Nang makita ko na hindi ninyo ako iniligtas, inilagay ko
ang aking buhay sa aking sariling lakas at dumaan laban sa mga tao ng Ammon, at
binigyan ako ni Yahweh ng tagumpay. Bakit kayo dumating para makipaglaban sa
akin ngayon?" 4 Sama-samang tinipon ni Jefta ang lahat ng kalalakihan ng Galaad
at nakipaglaban sa Efraim. Sinalakay ng kalalakihan ng Galaad ang kalalakihan ng
Efraim dahil sinabi nila, "Kayong mga taga-Galaad ay mga pugante sa Efraim—sa
Efraim at Manases." 5 Nabihag ng mga taga-Galaad ang mga tawiran ng Jordan na
patungong Efraim. Kapag sinabi ng sinumang mga nakaligtas ng Efraim, "Hayaan
mo akong tumawid sa ibayo ng ilog," sasabihin ng kalalakihan ng Galaad sa kaniya,
"Isa ka ba sa mga taga-Efraim?" Kung sinabi niyang, "Hindi," 6 Sa ganun sasabihin
nila sa kaniya, "Sabihing: "Shibolet." At kung sinabi niyang "Sibolet" (dahil hindi
niya mabigkas ang salita ng tama), huhulihin at papatayin siya ng mga taga-Galaad
sa tawiran ng Jordan. Apatnapu't dalawang libong taga-Efraim ang namatay sa
panahong iyon. 7 Naglingkod si Jefta bilang isang hukom sa buong Israel sa loob ng
anim na taon. Pagkatapos namatay si Jefta na taga-Galaad at inilibing sa isa sa mga
lungsod sa Galaad. 8 Pagkatapos niya, naglingkod bilang isang hukom sa buong Israel
si Ibzan ng Bethlehem. 9 Nagkaroon siya ng tatlumpung anak na lalaki. Pinamigay
niya ang tatlumpung anak na babae sa pag-aasawa, at nagdala siya ng tatlumpung
anak na babae ng ibang kalalakihan para sa kaniyang mga anak na lalaki, mula
sa labas. Naging hukom siya sa Israel sa loob ng pitong taon. 10 Namatay si Ibzan
at inilibing sa Bethlehem. 11 Pagkatapos niya, naglingkod bilang hukom sa buong
Israel si Elon na taga-Zebullun. Naging hukom siya sa Israel sa loob ng sampung
taon. 12 Namatay si Elon ang Zabulonita at inilibing sa Ayalon sa lupain ng Zabulun.
13 Pagkatapos niya, naglingkod bilang isang hukom sa buong Israel si Abdon na anak
ni Hillel na taga-Piraton. 14 Mayroon siyang apatnapung anak na lalaki at tatlumpung
apong lalaki. Sumakay sila sa pitumpung asno, at naging hukom siya sa Israel sa loob
ng walong taon. 15 Namatay si Abdon na anak na lalaki ni Hillel na taga-Piraton at
inilibing sa Piraton sa lupain ng Efraim ang burol na bansa ng mga Amalekita.

13

[1] Muling gumawa ng kasamaan sa paningin ni Yahweh ang bayan ng Israel, at pinahintulutan niya sila na pamunuan ng mga Palestina sa loob ng apatnapung taon.
[2] Mayroong isang lalaki na mula sa Zora, sa pamilya ng mga Danita, na ang pangalan ay Manoa. Walang kakayahang magbuntis ang kaniyang asawa kaya hindi siya magkaanak. [3] Nagpakita ang anghel ni Yahweh sa babae at sinabi sa kaniya, “Tingnan mo ngayon, walang kang kakayahang magbuntis, at hindi ka magkaanak, pero mabubuntis ka at manganganak ng isang batang lalaki. [4] Ngayon maging maingat, huwag uminom ng alak o matapang na inumin, at huwag kakain ng anumang maruming pagkain na inihayag ng batas na madumi. [5] Masdan, mabubuntis ka at manganganak ng isang batang lalaki. Walang labaha ang gagamitin sa kaniyang ulo, sapagkat magiging Nazareo ang bata na inihandog para sa Diyos mula sa sinapupunan. Sisimulan niyang iligtas ang Israel mula sa kamay ng mga Palestina.”
[6] Pagkatapos dumating ang babae at sinabi sa kaniyang asawa. “Nagpakita sa akin ang isang tao ng Diyos, at ang itsura ay katulad ng isang anghel ng Diyos, nagdulot siya sa akin ng labis na takot. Hindi ko tinanong kung saan siya galing, at hindi niya sinabi sa akin ang kaniyang pangalan. [7] Sinabi niya sa akin, 'Masdan mo! Mabubuntis ka, at manganganak ng isang batang lalaki. Kaya hindi ka iinom ng alak o matapang na inumin, at huwag kakain ng anumang pagkain na hinayag ng batas na marumi, dahil magiging isang Nazareo sa Diyos ang bata mula sa araw na nasa sinapupunan mo siya hanggang sa araw ng kaniyang kamatayan.'” [8] Pagkatapos nanalangin si Manoa kay Yahweh at sinabi, “O, Panginoon, pakiusap hayaan na muling bumalik ang tao ng Diyos para matuuruan niya kami kung ano ang aming gagawin para sa bata na ipapanganak sa madaling panahon.” [9] Sumagot ang Diyos sa panalangin ni Manoa, at muling dumating sa babae ang anghel ng Diyos nang nakaupo siya sa bukid. Pero hindi niya kasama si Manoa na kaniyang asawa. [10] Kaya agad na tumakbo ang babae at sinabi sa kaniyang asawa, “Tingnan mo! Ang tao na nagpakita sa akin—ang nagpunta sa akin noong isang araw!” [11] Tumayo si Manoa at sumunod sa kaniyang asawa. Nang lumapit siya sa tao, sinabi niya, “Ikaw ba iyong tao na naka-usap ng aking asawa?” Sinabi ng tao, “Ako nga.” [12] Kaya sinabi ni Manoa, “Ngayon nawa ang iyong salita ay magkatotoo. Pero ano ang alintuntun para sa bata, at ano ang kaniyang magiging tungkulin?” [13] Sinabi ng anghel ni Yahweh kay Manoa, dapat maingat niyang gawin ang lahat ng mga bagay na sinabi ko sa kaniya. [14] Huwag siyang kakain ng anumang bagay na nagmumula sa puno ng ubas, at huwag hayaang uminom ng alak o matapang na inumin; huwag siyang hayaang kumain ng anumang pagkain na hinayag ng batas na marumi. Dapat niyang sundin ang lahat ng bagay na sinabi kong gawin niya. [15] Sinabi ni Manoa sa anghel ni Yahweh, “Pakiusap manatili ka muna ng sandali, para bigyan kami ng panahon para maghanda ng isang batang kambing para sa iyo.” [16] Sinabi ng anghel ni Yahweh kay Manoa, “Kahit na manatili ako, hindi ko kakainin ang iyong pagkain. Pero kung maghahanda ka ng isang handog na susunugin, ihandog ito kay Yahweh.” (Hindi alam ni Manoa na siya ang anghel ni Yahweh.) [17] Sinabi ni Manoa sa anghel ni Yahweh, “Ano ang iyong pangalan, para maparangalan kita kapag nagkatotoo ang iyong mga salita?” [18] Sinabi ng anghel ni Yahweh sa kaniya, “Bakit mo tinatanong ang aking pangalan? Ito ay kahanga-hanga!”
[19] Kaya kinuha ni Manoa ang batang kambing kasama ang handog na pagkaing butil at inihandog ang mga ito para kay Yahweh sa ibabaw ng bato. Gumawa siya ng isang bagay na kamangha-mangha habang nanunuod si Manoa at ang kaniyang asawa.
[20] Nang magliyab na ang apoy mula sa altar patungong langit, umakyat ang anghel ni Yahweh sa nagliliyab na apoy ng altar. Nakita ito ni Manoa at ng kaniyang asawa at nagpatirapa sila sa lupa. [21] Hindi na muling nagpakita ang anghel ni Yahweh kay

Manoa o sa kaniyang asawa. Pagkatapos malaman ni Manoa na siya ang anghel ni
Yahweh. 22 Sinabi ni Manoa sa kaniyang asawa, "Tiyak na mamamatay tayo, dahil
nakita natin ang Diyos!" 23 Pero sinabi sa kaniya ng kaniyang asawa, "Kung nais
tayong patayin ni Yahweh, hindi niya tatanggapin ang ating sinunog na handog at
handog na pagkaing butil na ibinigay natin sa kaniya. Hindi niya ipapakita sa atin
ang lahat ng mga bagay na ito, ni sa panahong ito na hayaan niya tayong marinig
ang ganoong mga bagay." 24 Dumating ang araw na nanganak ang babae sa isang
batang lalaki, at tinawag siya sa pangalang Samson. Lumaki ang bata at pinagpala ni
Yahweh. 25 Nagsimulang kumilos sa kaniya ang Espiritu ni Yahweh sa Mahane Dan,
sa pagitan ng Zora at Estaol.

14

1 Bumaba si Samson sa Timna, at doon nakita niya ang isang babae, isa sa mga
dalagang babae ng mga Palestina. 2 Nang bumalik siya, sinabihan niya ang kaniyang
ama at ina, "May nakita akong isang dalaga sa Timna, isa sa mga dalagang babae
ng mga Filestia. Ngayon kunin ninyo siya para sa maging aking asawa." 3 Sinabi
sa kaniya ng kaniyang ina at ama, "Wala na bang ibang mga babae na kabilang sa
iyong mga kamag-anak, o kabilang sa ating mga tao? Kukuha ka ba ng isang asawa
mula sa mga filisteo na hindi tuli?" Sinabi ni Samson sa kaniyang ama, "Kunin mo
siya para sa akin, habang tinitignan ko siya, napapasaya niya ako." 4 Pero hindi alam
ng kaniyang ama at ina na ang bagay na ito ay nagmula kay Yahweh, dahil ninais
niyang magkaroon ng alitan ang mga Palestino (sapagkat sa panahon na iyon ang
mga Palestino ang namumuno sa Israel). 5 Pagkatapos bumaba si Samson sa Timna
kasama ang kaniyang ama at ina, at dumating sila sa ubasan malapit sa Timna. At
mayroong isa sa mga batang leon ang dumating at umatungal sa kaniya. 6 Biglang
pumaloob sa kaniya ang Espiritu ni Yahweh, at doon dinurog niya ang leon ng pira-
piraso na kasing dali ng pagdurog sa isang maliit na kambing, at walang anumang
bagay sa kaniyang kamay. Pero hindi niya sinabi sa kaniyang ama o sa kaniyang ina
kung ano ang kanyang ginawa. 7 Pumunta siya at nakipag-usap sa babae, at nang
tumingin siya sa kaniya, napahanga niya si Samson. 8 Lumipas ang mga araw, nang
bumalik siya para pakasalan siya, lumiko siya ng daanan para tingnan ang patay na
katawan ng leon, At mayroong isang kumpol ng mga pukyutan at pulot ang naiwan
sa patay na katawan ng leon. 9 Tinipon niya ang pulot sa kaniyang mga kamay at
umalis, kumakain siya habang naglalakad. Nang dumating siya sa kaniyang ama at
ina, ibinigay niya sa kanila ang ilan sa mga ito, at kinain nila. Pero hindi niya sinabi
sa kanila na kinuha niya ang pulot mula sa naiwang patay na katawan ng leon.
10 Bumaba ang ama ni Samson sa lugar kung saan nakatira ang babae, at nagbigay si
Samson ng isang kapistahan doon, dahil kaugalian ito ng mga binatang kalalakihan.
11 Pagkakita ng mga kamag-anak niya sa kaniya, nagdala sila sa kaniya ng kanilang
tatlumpung mga kaibigan para dumalo sa kaniya. 12 Sinabi ni Samson sa kanila,
"Hayaan ninyo na magsabi ako ng isang bugtong. Kung isa sa inyo ang makaalam nito
at sabihin sa akin ang sagot sa loob ng pitong araw ng kapistahan, magbibigay ako
ng tatlumpung mga linong balabal at tatlumpung mga hanay ng mga damit. 13 Pero
kung hindi ninyo maibigay sa akin ang sagot, kung ganoon kayo ang magbibigay sa
akin ng tatlumpung linong balabal at tatlumpung mga hanay ng mga damit." Sinabi
nila sa kaniya, "Sabihin mo sa amin ang iyong bugtong, para aming marinig ito."
14 Sinabi niya sa kanila, "Mula sa kumakain mayroong bagay na makakain; mula sa
lakas mayroong bagay na sobrang matamis." Pero hindi natukoy ng kaniyang mga
panauhin ang sagot sa pangatlong araw. 15 Sa ika-apat na araw sinabi nila sa asawa
ni Samson, "Linlangin mo ang iyong asawa para maibigay niya sa amin ang sagot sa

bugtong, o susunugin ka namin at ang bahay ng iyong ama. Inimbita mo ba kami
dito para gawin kaming mahirap? 16 Nagsimulang umiyak ang asawa ni Samson sa
kaniyang harapan; sinabi niya, "Lahat ng ginagawa mo ay galit sa akin! Hindi mo
ako mahal. Nagsabi ka ng bugtong sa ilan kong mga kaibigan, pero hindi mo sinabi
sa akin ang sagot." Sinabi ni Samson sa kaniya, "Tumingin ka sa akin, kung hindi ko
sinabi sa aking ama o sa aking ina, dapat ko bang sabihin sa iyo?" 17 Umiyak siya sa
loob ng pitong araw hanggang sa natapos ang kanilang kapistahan. Sa ikapitong araw
sinabi niya sa kaniya ang sagot dahil pinilit niya siya ng labis. Sinabi niya ang sagot
sa mga kamag-anak ng kaniyang bayan. 18 At sinabi sa kaniya ng mga kalalakihan
sa lungsod, sa ikapitong araw bago lumubog ang araw, "Ano ang mas matamis kaysa
sa pulot? Ano ang mas malakas kaysa sa leon?" Sinabi ni Samson sa kanila, "Kung
hindi kayo nag-araro gamit ang aking dumalagang baka, hindi sana ninyo malalaman
ang sagot sa aking bugtong." 19 Pagkatapos biglang pumaloob ang Espiritu ni Yahweh
kay Samson na may kapangyarihan. Bumaba si Samson sa Ashkelon at pinatay niya
ang tatlumpung lalaki na kabilang sa mga tao roon. Sapilitang niyang kinuha ang
kanilang mga gamit, at ibinigay niya ang mga hanay ng kasuotan sa mga nakasagot
sa kaniyang bugtong. Matindi ang kaniyang galit at umuwi siya sa bahay ng kaniyang
ama. 20 At ibinigay ang kaniyang asawa sa kaniyang matalik na kaibigan.

15

1 Pagkatapos ng ilang mga araw, sa panahon ng pag-aani ng trigo, kumuha si
Samson ng isang batang kambing at umalis para bisitahin ang kaniyang asawa. Sinabi
niya sa kaniyang sarili, "Pupunta ako sa kuwarto ng aking asawa." Pero hindi siya
pinayagang pumasok ng ama ng kaniyang asawa. 2 Sinabi ng ama ng kaniyang
asawa, "Akala ko galit ka sa kaniya, kaya ibinigay ko siya sa kaibigan mo. Ang
kaniyang nakababatang kapatid na babae ay mas maganda kaysa sa kaniya, hindi
ba? Siya nalang ang kunin mo." 3 Sinabi ni Samson sa kanila, sa oras na ito hindi
ako magkakasala patungkol sa mga Palestina kapag sinaktan ko sila. 4 Kaya umalis si
Samson at humuli ng tatlong daang soro at kaniyang itinali ng sama-sama ang bawat
pares, buntot sa buntot. Pagkatapos kumuha siya ng mga sulo at itinali niya ang mga
ito sa gitna ng bawat pares ng mga buntot. 5 Nang inihanda niyang sunugin ang mga
sulo, hinayaan niyang ang mga sorong magpuntahan sa mga nakatayong butil ng mga
Palestina, at sinimulan nilang sunugin ang bawat nakasalansan na butil at ang mga
butil na nakatayo sa bukid, kasama ng mga ubasan at ang mga halamanan ng olibo.
6 Tinanong ng mga Palestina, "Sino ang gumawa nito?" Sinabi nila, "Si Samson, ang
manugang ng taga-Timna, ginawa niya ito dahil kinuha ng taga-Timna ang asawa
ni Samson at ibinigay siya sa kaniyang kaibigan. Pagkatapos nagpunta ang mga
Palestina at sinunog siya at ang kaniyang ama. 7 Sinabi ni Samson sa kanila, "Kung ito
ang ginawa ninyo, maghihiganti ako laban sa inyo, at pag nangyari na ito, hihinto na
ako. 8 Pagkatapos hiniwa niya sila ng pira-piraso, balakang at hita sa pamamagitan
ng isang matinding pagpatay. Pagkatapos bumaba siya at nanirahan sa isang kuweba
sa talampas ng Etam. 9 Pagkatapos umakyat ang mga Palestina at naghanda sila para
sa pakikipaglaban sa Juda at nagtalaga ng kanilang mga hukbo sa Lehi. 10 Sinabi ng
mga kalalakihan ng Juda, "Bakit kayo umakyat para salakayin kami?" Sinabi nila,
"Sasalakay kami para mabihag si Samson, at gawin sa kaniya ang ginawa niya sa
amin." 11 Pagkatapos tatlong libong kalalakihan ng Juda ang bumaba sa kuweba
sa talampas ng Etam, at sinabi nila kay Samson, "Hindi mo ba alam na ang mga
Palestina ay naghahari sa amin?" Ano itong ginawa mo sa amin?" Sinabi ni Samson
sa kanila, "Ginawa nila sa akin, ang ginawa ko sa kanila." 12 Sinabi nila kay Samson,
"Bumaba kami para talian ka at ipaubaya ka sa kapangyarihan ng mga Palestina."

Sinabi ni Samson sa kanila, “Ipangako ninyo sa akin na hindi ninyo ako papatayin.”
13 Sinabi nila sa kaniya, “Hindi, tatalian ka lang namin sa pamamagitan ng mga lubid
at ibibigay sa kanila. Ipinapangako namin na hindi ka namin papatayin.” Pagkatapos
siya ay tinalian nila sa pamamagitan ng dalawang bagong lubid at dinala paakyat
mula sa bato. 14 Nang makarating siya sa Lehi, nagsisigawang papalapit ang mga
Palistana ng makita siya. Pagkatapos pumasok ang Espiritu ni Yahweh sa kaniya ng
may kapangyarihan. Ang mga lubid na nasa kaniyang mga braso ay naging katulad
ng nasunog na lino at bumagsak ang mga ito sa kaniyang mga kamay. 15 Nakakita si
Samsom ng isang sariwang panga ng isang asno, pinulot niya ito at pinatay ang isang
libong kalalakihan sa pamamagitan nito. 16 Sinabi ni Samson, “Sa pamamagitan ng
panga ng isang asno, mga tambak sa ibabaw ng mga tambak, sa pamamagitan ng
isang panga ng asno pinatay ko ang isang libong kalalakihan.” 17 Nang matapos
magsalita si Samson, itinapon niya ang panga ng asno at tinawag niya ang lugar na
ito na Ramat-Lehi. 18 Uhaw na uhaw si Samson at tumawag kay Yahweh at sinabing,
“Ibinigay mo itong dakilang tagumpay sa iyong lingkod, pero ngayon mamamatay ako
sa pagka-uhaw at babagsak sa mga kamay ng mga hindi tuli?” 19 At biniyak ng Diyos
ang hukay sa lugar iyon ng Lehi at lumabas ang tubig. Pagkatapos niyang uminom,
nanumbalik ang kaniyang lakas at sumigla siya. Kaya tinawag niyang En Hakkore
ang lugar na iyon, at ito ay nasa Lehi sa araw na ito. 20 Hinukuman ni Samson ang
Israel sa mga panahon ng mga Palestina sa loob ng dalawangpung taon.

16

1 Pumunta si Samson sa Gaza at nakita siya doon ng isang babaeng bayaran at
sumama siya kasama ng babae sa kama. 2 Sinabi sa mga taga-Gaza “nagpunta dito si
Samson.” Pinaligiran ng mga taga-Gaza ang lugar at lihim na naghintay sila sa kaniya
ng buong magdamag sa tarangkahan ng lungsod. Wala silang gianwang pagkilos
nang gabing iyon. Sinabi nila, “Maghintay tayo hanggang sa lumiwanag ang araw, at
pagkatapos patayin natin siya.” 3 Nakahiga si Samson sa kama hanggang hatinggabi.
Nang hatinggabi tumayo siya at kaniyang hinawakan ang tarangkahan ng lungsod at
ang dalawang poste nito. Binunot niya ang mga ito sa ilalim ng lupa, ang rehas at ang
lahat, inilagay niya ang mga ito sa kaniyang mga balikat, at dinala ang mga ito paakyat
sa itaas ng burol, sa harap ng Hebron. 4 Pagkatapos nito, napaibig si Samson sa
isang babae na naninirahan sa lambak ng Sorek. Ang kaniyang pangalan ay Delilah.
5 Pinuntahan siya ng mga pinuno ng mga Palestina, at sinabi sa kaniya, “Linlangin mo
si Samson para makita kung saan nanggagaling ang kaniyang matinding lakas at sa
anong paraan maaari natin siyang matatalo, para maaaring natin siyang maigapos
para alipustahin siya. Gawin ito, at bawat isa sa amin ng ay bibigyan kayo ng 1,
100 piraso ng pilak” 6 At sinabi ni Delilah kay Samson, “Pakiusap, sabihin mo sa
akin kung bakit napakalakas mo, at kung papaano ka matatalian ng sinuman, para
mapigilan ka?” 7 Sinabi ni Samson sa kaniya, “Kung tatalian nila ako sa pamamagitan
ng pitong sariwang tali ng pana na hindi pa natutuyo, sa gayon magiging mahina
ako at magiging tulad ng sinumang tao. 8 Pagkatapos nagdala ang mga pinuno ng
Palestina kay Delilah ng pitong sariwang tali ng pana na hindi pa natutuyo at tinalian
niya si Samson sa pamamagitan nito. 9 Ngayon mayroong mga lalaking lihim niyang
itinatago, namamalagi sa sulok ng kaniyang kuwarto. Sinabi niya sa kaniya, “Ang
mga Palestina ay papunta sa iyo Samson!” Pero naputol niya ang mga tali ng pana
katulad ng isang sinulid ng estambre kapag nadikit sa apoy. At hindi nila nalaman
ang lihim ng kaniyang lakas. 10 Pagkatapos sinabi ni Delilah kay Samson, “Sa ganitong
paraan mo ako nilinlang at nagsabi sa akin ng mga kasinungalingan. Pakiusap,
sabihin mo sa akin kung papaano ka maaaring malupig.” 11 Sinabi niya sa kaniya,

“Kung tatalian nila ako sa pamamagitan ng mga bagong lubid na hindi pa nagagamit
sa trabaho, magiging mahina ako at gaya ng sinumang tao.” [12] Kaya kumuha si
Delilah ng dalawang sariwang lubid at tinalian siya sa pamamagitan ng mga ito,
at sinabi sa kaniya, “Ang mga Palestina ay patungo sa iyo, Samson!” Nakahiga ang
mga lalaki na naghihintay sa sulok ng kuwarto. pero natanggal ni Samson ang mga
lubid mula sa kaiyang mga braso na para lamang isang sinulid ang mga ito. [13] Sinabi
ni Delilah kay Samson, “Hanggang ngayon nilinlang mo ako at nagsabi sa aking nga
kasinungalingan. Sabihin mo sa akin kung papaano ka malulupig.” Sinabi ni Samson
sa kaniya, “Kapag tinirintas mo ang pitong hibla ng aking buhok sa isang tela na nasa
isang panghabi, at pagkatapos ipinulupot ito sa panghabi, magiging katulad ako ng
sinumang tao.” [14] Habang natutulog siya, pinag isa ang pitong tirintas ng kaniyang
buhok ni Delilah sa isang tela sa loob ng panghabi at ipinulupot ito sa panghabi, at
sinabi sa kaniya, “Papunta sa iyo ang mga Palestina, Samson!” Pero gumising siya
mula sa pagkakatulog at kaniyang hinila ang tela at ang aspile mula sa panghabi.
[15] Sinabi niya sa kaniya, “Papaano mo nasasabing, 'Mahal mo ako,' Hindi mo nga
ibinabahagi ang mga lihim mo sa akin? Hinamak mo ako ng mga tatlong beses at
hindi mo sinabi sa akin kung papaano ka nagkaroon ng matinding lakas. [16] Araw-
araw pinipilit niya siya sa pamamagitan ng kaniyang mga salita, at pinipilit niya siya
nang lubusan na hiniling niyang siya ay mamatay na. [17] Kaya sinabi ni Samson sa
kaniya ang lahat ng bagay at sinabi sa kaniya, “Hindi pa kailanman naaahitan ng
labaha ang buhok sa aking ulo dahil naging isang Nazareo ako para sa Diyos mula sa
sinapupunan ng aking ina. Kung ang aking ulo ay aahitan, sa gayon mawawala ang
aking lakas, at magiging mahina ako tulad ng ibang tao. [18] Nang makita ni Delilah
na nagsabi siya ng katotohanan tungkol sa lahat ng bagay, ipinadala at pinatawag
niya ang mga pinuno ng mga Palestina, na nagsasabing, “Umakyat kayong muli,
dahil sinabi na niya ang lahat ng bagay sa akin.” Pagkatapos umakyat ang mga
pinuno ng Palestina sa kaniya, dala-dala ang mga pilak na nasa kanilang mga kamay.
[19] Pinatulog niya siya sa kaniyang kandungan. Tumawag siya ng isang lalaki para
ahitin ang pitong tirintas sa kaniyang ulo, at sinimulan niya para paamuhin siya,
dahil nawala ang kaniyang lakas. [20] Sinabi niya, “Patungo sa iyo ang mga Palestina,
Samson!” Gumising siya sa kaniyang pagkakatulog at sinabi, “Makakawala ako gaya
ng dati at aalugin ang aking sarili na malaya. “Pero hindi niya alam na iniwan na
siya ni Yahweh. [21] Binihag siya ng mga Palestina at tinanggal ang kaniyang mga
mata. Dinala nila siya pababa sa Gaza at tinalian siya ng mga tansong kadena.
Ipinapaikot niya ang gilingang nasa mga kulungang bahay. [22] Pero nagsimulang
tumubo ulit ang mga buhok sa kaniyang ulo pagkatapos itong ahitan. [23] Nagtipon-
tipon ang mga pinuno ng Palestina para mag-alay ng dakilang handog para kay Dagon
na kanilang diyos, at para magsaya. Sinabi nila, “Natalo ng ating diyos si Samson,
ang ating kaaway at inilagay siya sa ating pamamahala. [24] Nang makita siya ng
mga tao, pinuri nila ang kanilang diyos, dahil sinabi nila, “Tinalo ng ating diyos
ang ating kaaway at ibinigay siya sa atin—ang maninira ng ating bansa, na pinatay
ang marami sa atin.” [25] Nang nagdiriwang sila, sinabi nila, “Ipatawag si Samson,
na maaari niya tayong patawanin.” Tinawag nila si Samson mula sa kulungan at
pinatawa niya sila. Pinatayo nila siya sa gitna ng mga haligi. [26] Sinabi ni Samson sa
batang lalaki na nakahawak sa kaniyang kamay, “Pahintulutan mo akong hawakan
ang mga haligi kung saan nakasandig ang gusali, ng sa gayon makakasandal ako
laban sa mga ito.” [27] Ngayon ang bahay ay punung-puno ng mga lalaki at mga babae.
Naroon ang lahat ng pinuno ng mga Palestina. Sa itaas ng bubong humigit kumulang
na tatlong libong mga lalaki at mga babae, na nanunuod habang sila ay inaaliw ni
Samson. [28] Tinawag ni Samson si Yahweh at sinabi, Panginoong Yahweh, isipin mo

ako! Pakiusap palakasin mo akong muli ngayon, O Diyos, para makapaghiganti ako
sa isang ihip sa Palestina sa pagkuha nila sa aking dalawang mata.” 29 Hinawakan ni
Samson ang gitna ng dalawang haligi kung saan nakasandig ang gusali at sumandal
siya laban sa mga ito, isang haligi sa kaniyang kanang kamay, at ang isa sa kaniyang
kaliwang kamay. 30 Sinabi ni Samson, “Hayaan akong mamatay kasama ng mga
Palestina!” Itinulak niya sa pamamagitan ng kaniyang lakas, at bumagsak ang gusali
sa mga pinuno at ang mga tao na nasa loob nito. Kaya ang mga tao na kaniyang
napatay nang namatay siya ay mas marami kumpara doon sa kaniyang napatay sa
panahon ng nabubuhay pa siya. 31 Pagkatapos bumaba ang kaniyang mga kapatid
at ang lahat na kasama sa bahay ng kaniyang ama, at siya ay Kinuha nila, at dinala
siya pabalik at inilibing sa gitna ng Zora at Estaol, sa lugar ng libingan ng Manao, na
kaniyang ama. Humatol si Samson sa Israel sa loob ng dalawangpung taon.

17

1 May isang lalaki sa burol sa bansang Efraim, na ang pangalan ay Mica. 2 Sinabi
niya sa kaniyang ina “Ang 1, 100 mga pirasong pilak na kinuha mula sa iyo, narinig
ko ang tungkol sa sinabi mong isang sumpa, —tumingin dito! Nasa akin ang pilak.
Ninakaw ko ito.” Sinabi ng kaniyang ina, “Pagpalain ka nawa ni Yahweh, aking
anak!” 3 Binalik niya ang 1, 100 pirasong pilak sa kaniyang ina at sinabi ng kaniyang
ina, “Ibinukod ko ang pilak na ito kay Yahweh, para sa aking anak na lalaki para
gumawa ng isang inukit na anyo ng kahoy at isang hinulmang anyo ng metal. Kaya
ngayon, ibinabalik ko ito sa iyo.” 4 Nang ibinalik niya ang pera sa kaniyang ina,
kumuha ng dalawang daang pirasong pilak ang kaniyang ina at ibinigay sa isang
manggagawa ng metal na nag-uukit ng anyo ng kahoy at isang hinulmang anyo ng
metal. Nakalagay ito sa bahay ni Mica. 5 Mayroong mga diyus-diyosan ang lalaking si
Mica sa kaniyang bahay at gumawa siya ng isang epod at sambahayan ng diyus-
diyosan, at inihandog niya ang isa sa kaniyang mga anak na lalaki para maging
kaniyang pari. 6 Nang panahong iyon walang hari sa Israel, at ginagawa ng bawat
isa kung ano ang sa paningin nila ay tama. 7 Ngayon may isang binata sa Bethlehem
ng Juda, sa pamilya ng Juda, na isang Levita. Nanatili siya roon para tapusin ang
kaniyang mga tungkulin. 8 Iniwan ng binata ang Bethlehem sa Juda para pumunta
at maghanap ng lugar para matirahan. Sa kaniyang paglalakbay, nagtungo siya sa
bahay ni Mica sa burol na bansang Efraim. 9 Sinabi ni Mica sa kaniya, “Saan ka
nanggaling?” Sinabi ng binata sa kaniya, “Ako ay isang Levita ng Bethlehem sa Juda,
at naglalakbay ako para makahanap ng lugar na maaari kong matirahan.” 10 Sinabi
sa kaniya ni Mica, “Mamuhay kasama ko at maging isang tagapayo at pari para sa
akin. Bibigyan kita ng sampung mga pirasong pilak sa bawat taon, isang magarang
mga kasuotan, at iyong pagkain.” Kaya nagtungo ang Levita sa kaniyang tahanan.
11 Nakuntento ang Levita na manirahan sa kaniya, at naging isa sa mga anak na lalaki
ni Mica ang binata. 12 Inilaan ni Mica ang Levita para sa banal na mga tungkulin, at
naging pari niya ang binata, at nanirahan siya sa bahay ni Mica. 13 Pagkatapos sinabi
ni Mica, “Ngayon alam kong may gagawing maganda para sa akin si Yahweh, dahil
naging mga pari ko ang Levitang ito.”

18

1 Sa panahong iyon walang hari sa Israel. Naghahanap ang tribo ng mga kaapu-
apuhan ni Dan ng isang teritoryo para tirahan, hanggang sa araw na iyon hindi
sila nakatanggap ng anumang pamana mula sa mga lipi ng Israel. 2 Ang bayan ng
Dan ay nagpadala ng limang kalalakihan mula sa kabuuang bilang ng kanilang lipi,
kalalakihan na bihasang mandirigma mula sa Zora at mula sa Estaol, para manmanan

ang lupain habang naglalakad, at titingnan ito. Sinabi nila sa kanila, “Humayo at
tingnan ang lupain.” Nakarating sila sa burol na bansa ng Efraim, hanggang sa bahay
ni Mikias, at nagpalipas sila ng gabi roon. 3 Nang malapit na sila sa bahay ni Mikias,
nakilala nila ang pananalita ng binatang Levita. Kaya huminto sila at nagtanong sa
kaniya, “Sino ang nagdala sa iyo dito? Ano ang ginagawa mo sa lugar na ito? Bakit
ka nandito?” 4 Sinabi niya sa kanila, “Ito ang ginawa ni Mikias sa akin: Inupahan
niya ako para maging kaniyang pari.” 5 Sinabi nila sa kaniya, “Pakiusap alamin ang
payo ng Diyos, para malaman namin kung magtatagumpay ba kami sa pupuntahang
paglalakbay. 6 Ang sinabi ng pari sa kanila, “Umalis kayo nang payapa. Papatnubayan
kayo ni Yahweh sa landas na dapat ninyong lakaran.” 7 Kaya umalis ang limang
kalalakihan at nakarating sa Lais, at nakita nila ang mga tao na naninirihan doon
ng ligtas—katulad din sa pamamaraan ng mga Sidoneo na naninirahang matiwasay
at ligtas. Wala ni isa ang siyang sumakop sa kanila sa lupain, o gumulo sa kanila
sa anumang paraan. Nanirahan sila ng malayo mula sa mga Sidoneo, at hindi
sila nakipag-ugnayan kaninuman. 8 Bumalik sila sa kanilang lipi sa Zora at Estaol.
Tinanong sila ng kanilang mga kamag-anak, “Ano ang inyong balita?” 9 Sinabi nila,
“Halina! salakayin natin sila! Nakita namin ang lupain at ito'y napakabuti. Wala ba
kayong ginagawa? Huwag bagalan ang pagsalakay at pagsakop sa lupain. 10 Kapag
pupunta kayo, makakarating kayo sa mga taong nag-iisip na ligtas sila, at malawak
ang lupain! Ibinigay ito sa inyo ng Diyos— isang lugar na hindi nagkukulang sa
anumang bagay sa mundo.” 11 Anim na raang kalalakihan ng lipi ng Dan, mga armado
ng mga pandigmang sandata, na umalis mula sa Zora at Estaol. 12 Umakyat sila at
nagkampo sa Kiriath Jearim, sa Juda. Ito ang dahilan kung bakit tinawag ng mga tao
ang lugar na Mahaneh Dan hanggang sa araw na ito; nasa kanluran ito ng Kiriath
Jearim. 13 Umalis sila mula sa burol na bansa ng Efraim at nakarating sa bahay ni
Mikias. 14 Pagkatapos ang limang kalalakihang nagmamanman sa bansa ng Lais ay
nagsabi sa kanilang kamag-anak, “Alam ba ninyo na sa mga bahay na ito ay may isang
epod, mga sambahayan ng diyos, isang inukit na anyo, at isang hinulmang metal na
anyo? Magpasya na ngayon kung ano ang inyong gagawin.” 15 Kaya bumalik sila roon
at nakarating sa bahay ng binatang Levita, sa bahay ni Mikias, at kanilang binati
siya. 16 Ngayon ang anim na raang Daneo, armado ng mga sandatang pandigma,
nakatayo sa pasukan ng tarangkahan. 17 Pumunta doon ang limang kalalakihan
na nagmanman sa lupain at kinuha nila ang inukit na anyo, ang epod, at ang mga
pansambahayang diyos, at ang hinulmang metal na anyo, habang nakatayo ang pari
sa bungad ng tarangkahan kasama ang anim na raang armadong kalalakihan ng mga
sandatang pandigma. 18 Nang ang mga ito ay pumunta sa bahay ni Mikias at kinuha
ang inukit na anyo, ang epod, mga pansambahayang diyos, at hinulmang metal na
anyo, sinabi ng pari sa kanila, “Ano ang ginagawa ninyo?” 19 Sinabi nila sa kaniya,
“Tumahimik kayo! Ilagay ang iyong kamay sa iyong bibig at sumama sa amin, at
maging ama at pari sa amin. Mas mabuti ba sa iyo na maging pari sa bahay ng isang
lalaki, o maging pari para sa isang lipi at isang angkan sa Israel?” 20 Nagalak ang puso
ng pari. Kinuha niya ang epod, mga sambahayan ng diyos at ang inukit na anyo, at
sumama sa mga tao. 21 Kaya tumalikod sila at umalis. Nilagay nila ang maliit na mga
bata sa kanilang harapan, pati na rin ang mga baka at ang kanilang mga ari-arian.
22 Nang malayo na sila mula sa bahay ni Mikias, ang mga kalalakihan na nasa mga
bahay na malapit sa bahay ni Mikias ay magkasamang pinatawag, at inabutan nila
ang mga Daneo. 23 Sumigaw sila sa mga Daneo, at tumalikod sila at sinabi kay Mikias,
“Bakit kayo magkasamang pinatawag?” 24 Sinabi niya, “Ninakaw ninyo ang mga
diyos na ginawa ko, kinuha ninyo ang aking pari at aalis kayo. Ano pa ang maiiwan
sa akin? Bakit ninyo ako tinatanong, 'Ano ang gumugulo sa iyo?'” 25 Sinabi ng mga

tao ng Dan sa kaniya, “Hindi mo kami dapat hayaang marinig ka naming magsabi
ng anumang bagay, o sasalakayin ka ng ilang galit na galit na mga kalalakihan at
ikaw at iyong pamilya ay mapapatay.” 26 Pagkatapos nagpatuloy ang mga tao ng Dan
sa kanilang pinaroroonan. Nang nakita ni Mikias na sila ay napakalakas para sa
kaniya, tumalikod siya at bumalik sa kaniyang bahay. 27 Kinuha ng bayan ng Dan
kung ano ang ginawa ni Mikias, kasama rin pati ang kaniyang pari, at nakarating sila
sa Lais, sa mga tao na siyang panatag at ligtas at pinatay nila sila gamit ang espada at
sinunog ang lungsod. 28 Wala ni isang naligtas sa kanila dahil malayo pa ito mula sa
Sidon, at hindi sila nagkaroon ng pakikipag-ugnayan sa kaninuman. Nasa lambak ito
malapit sa Beth-Rehob. Ipinatayong muli ng mga Daneo ang lungsod at nanirahan
doon. 29 Pinangalanan nila ang lungsod ng Dan, ang pangalan ni Dan na kanilang
ninuno, na siyang isa sa mga anak na lalaki ng Israel. Pero ang dating pangalan ng
lungsod ay Lais. 30 Inilagay ng bayan ng Dan ang inukit na anyo para sa kanilang
sarili. At si Jonatan, anak ni Gersom, anak ni Moises, siya at ang kaniyang mga anak
na lalaki ay mga pari sa mga lipi ng Daneo hanggang sa araw ng pagbihag sa lupain.
31 Kaya sinamba nila ang inukit na anyo na ginawa ni Mikias hangga't ang bahay ng
Diyos ay nasa Silo.

19

1 Sa mga araw na iyon, nang walang hari sa Israel, mayroong isang lalaki, isang
Levita, na pansamantalang naninirahan sa pinakamalayong bahagi ng burol na bansa
ng Efraim. Kumuha siya ng isang babae para sa kaniyang sarili, isa pang asawa mula
sa Bethlehem sa Juda. 2 Pero ang isa pa niyang asawa ay taksil sa kaniya; iniwanan
siya at bumalik sa bahay ng kaniyang ama sa Bethlehem ng Juda. Nanatili siya roon
sa loob ng apat na buwan. 3 Pagkatapos tumayo ang kaniyang asawa at pumunta sa
kaniya para hikayatin siyang bumalik. Kasama niya ang kaniyang tagapaglingkod,
at isang pares ng mga asno. Dinala niya siya sa bahay ng kaniyang ama. 4 Nang
nakita siya ng ama ng babae, nagalak siya. Ang kaniyang biyenan, ang ama ng
babae, ay hinikayat siyang manatili sa loob ng tatlong araw. Kumain sila at uminom,
at nagpalipas sila ng gabi roon. 5 Sa ika-apat na araw maaga silang bumangon
at naghanda siya para umalis, pero sinabihan ng ama ng babae ang kaniyang
manugang, “Palakasin mo ang iyong sarili sa pamamagitan ng kaunting tinapay,
pagkatapos maaari kanang umalis.” 6 Kaya ang dalawa sa kanila ay umupo para
kumain at uminom na magkasama. Pagkatapos sinabi ng ama ng babae, “Pakiusap
pumayag na magpalipas ng gabi at magpakasaya.” 7 Nang gumising ng maaga ang
Levita para umalis, hinimok siya ng ama ng dalagang babae na manatili, kaya binago
niya ang kaniyang binalak at muling nagpalipas ng gabi roon. 8 Sa ika-limang araw
gumising siya ng maaga para umalis, pero sinabi ng ama ng babae, “Palakasin mo ang
iyong sarili, maghintay hanggang hapon.” Kaya kumain silang dalawa. 9 Nang ang
Levita at ang kaniyang isa pang asawa at ang kaniyang tagapaglingkod ay bumangon
para umalis, ang kaniyang biyenan, ang ama ng babae ay sinabi sa kaniya, “Tingnan,
malapit ng gumabi ngayon. Pakiusap manatili kayo ng isa pang gabi, at magpakasaya.
Maaari kang gumising nang maaaga bukas at umuwi.” 10 Pero hindi na ninanais ng
Levita na magpalipas pa ng gabi. Bumangon siya at umalis. Pumunta siya patungong
Jebus (iyon ay Jerusalem). Mayroon siyang isang pares ng mga sasakyang asno —at
kasama niya ang kaniyang isa pang asawa. 11 Nang malapit na sila sa Jebus, malapit
nang matapos ang araw, at sinabi ng tagapaglingkod sa kaniyang amo, “Halina,
lumihis tayo patungo sa lungsod ng Jebuseo at magpalipas ng gabi roon.” 12 Sinabi ng
kaniyang amo sa kaniya, “Hindi tayo lilihis patungo sa isang lugnsod ng mga dayuhan
na hindi kabilang sa bayan ng Israel. Pupunta tayo sa Gabaa.” 13 Sinabi ng Levita

sa kaniyang binata, “Halina, pumunta tayo sa isa sa mga ibang lugar na iyon, at
magpalipas ng gabi sa Gabaa o Rama.” 14 Kaya nagpatuloy sila, at lumubog ang araw
habang papalapit sila sa Gabaa, sa nasasakupan ng Benjamin. 15 Lumihis sila roon
para magpalipas ng gabi sa Gabaa. At pumasok siya at umupo sa plasa ng lungsod,
sapagka't walang isa mang nagpatuloy sa kanila sa kaniyang bahay para sa gabi.
16 Pero pagkatapos dumating ang isang matandang lalaki mula sa kaniyang trabaho
sa bukid ng gabing iyon. Siya ay mula sa burol na bansa ng Efraim, at panandalian
siyang nakatira sa Gabaa. Pero ang mga kalalakihang naninirahan sa lugar na iyon
ay mga Benjamita. 17 Tumingin siya at nakita ang manlalakbay sa plasa ng lungsod.
Sinabi ng matandang lalaki, “Saan ka pupunta? Saan ka nanggaling?” 18 Sinabi
ng Levita sa kaniya, “Kami ay naglalakbay mula sa Bethlehem sa Juda patungo sa
pinakamalayong bahagi ng burol na bansa ng Efraim, na kung saan ako nagmula.
Pumunta ako sa Bethlehem sa Juda, at papunta ako sa bahay ni Yahweh, pero wala
ni isang magdadala sa akin sa kaniyang bahay. 19 Mayroon kaming dayami at pakain
para sa aming mga asno, at mayroong tinapay at alak para sa akin at sa iyong babaeng
lingkod dito, at para sa binatang ito na kasama ng iyong mga lingkod. Wala kaming
kakulangan.” 20 Binati sila ng matandang lalaki, “Sumainyo ang kapayapaan! Ako
ang bahala sa lahat ng inyong mga pangangailangan. Huwag lamang magpalipas ng
gabi sa plasa.” 21 Kaya dinala ng lalaki ang Levita sa kaniyang bahay at nagbigay
ng pakain para sa mga asno. Hinugasan nila ang kanilang mga paa at kumain at
uminom. 22 Nagsasaya sila, nang ang mga kalalakihan sa lungsod, masasamang lalaki,
ay pinalibutan ang bahay, hinahampas ang pinto. Nakipag-usap sila sa matandang
lalaki, ang amo ng bahay, at sinabing, “Palabasin ang lalaking dumating sa iyong
bahay, para makilala namin siya.” 23 Ang lalaki, ang amo ng bahay, lumabas at
sinabi sa kanila, “Huwag, mga kapatid ko, pakiusap huwag gawin ang masamang
bagay na ito! Sapagka't bisita sa aking bahay ang lalaking ito, huwag gawin ang
masamang bagay na ito! 24 Tingnan ninyo, narito ang aking birheng anak na babae
at ang isa pang asawa. Hayaang ilabas ko sila ngayon. Lapastanganin sila at gawin sa
kanila ang anumang nais ninyo. Pero huwag gumawa ng masamang bagay sa lalaking
ito!” 25 Pero ayaw makinig sa kaniya ng mga kalalakihan, kaya kinuha ng lalaki ang
kaniyang isa pang asawa at inilabas siya sa kanila. Kinuha siya nila, ginahasa siya,
at inabuso siya nang buong magdamag, at hinayaan nila siyang umalis ng madaling
araw. 26 Sa madaling araw dumating ang babae at bumagsak sa pinto ng bahay
ng lalaki kung saan naroon ang kaniyang amo, at nahiga siya roon hanggang sa
magliwanag. 27 Bumangon ang kaniyang amo sa umaga at binuksan ang mga pinto
ng bahay at umalis papunta sa kainyang paroroonan. Nakikita niya ang kaniyang
isa pang asawa na nakahiga roon sa pintuan, na ang mga kamay ay nasa bungad.
28 Sinabi ng Levita sa kaniya, “Bumangon ka. Umalis na tayo.” Pero walang sagot.
Isinakay niya siya sa asno at umalis ang lalaki para umuwi. 29 Nang makarating ang
Levita sa kaniyang bahay, kumuha siya ng isang kutsilyo, at hinawakan niya ang
kaniyang isa pang asawa, at pinagputul-putol siya, biyas sa biyas, sa labing dalawang
piraso, at pinadala ang mga piraso sa lahat ng dako ng Israel. 30 Sinabi ng lahat ng
nakakita nito, “Hindi pa nangyari ang bagay o nakita mula sa araw na lumabas ang
mga tao ng Israel mula sa lupain ng Ehipto hanggang sa araw na ito. Isipin ang bagay
na ito! Bigyan kami ng payo! Sabihin sa amin kung ano ang gagawin!”

20

1 Pagkatapos lumabas ang lahat ng mga tao ng Israel bilang iisang tao, mula
Dan hanggang Beer-seba, kasama rin ang lupain ng Galaad, at nagtipon sila ng
magkakasama sa harapan ni Yahweh sa Mizpa. 2 Ang mga pinuno ng lahat ng mga

tao, ng lahat ng mga lipi ng Israel, kinuha ang kanilang mga lugar sa pagpupulong
ng mga tao ng Diyos—400, 000 kalalakihang naglalakad, na nakahandang lumaban
gamit ang espada. 3 Ngayon narinig ng lipi ng Benjamin na umakyat ang bayan
Israel sa Mizpa. Sinabi ng mga tao ng Israel, "Sabihin sa amin kung paano nangyari
itong masamang bagay." 4 Ang Levita, ang asawang ng babaeng pinatay, ay sumagot,
"Ako ay dumating sa Gibea sa teritoryo na nabibilang kay Benjamin, ako at aking
isa pang asawa, para magpalipas ng gabi. 5 Nang gabing iyon, nilusob ako ng mga
pinuno ng Gidea, pinalibutan ang bahay at tinangkang patayin ako. Sinunggaban
at ginahasa ang aking isa pang asawa, at siya ay namatay. 6 Kinuha ko ang aking
isa pang asawa at pinagpira-piraso ang kaniyang katawan, at ipinadala ang mga
ito sa bawat rehiyon na ipinamana sa Israel, dahil nakagawa sila ng kasamaan at
kalapastanganan sa Israel. 7 Ngayon, lahat kayong mga Israelita, magsalita at ibigay
ang inyong payo at pansin dito!" 8 Tumayo ng magkakasama ang lahat ng mga tao
bilang isa, at sinabi nila, "Wala sa atin ang pupunta sa kaniyang tolda at wala sa atin
ang babalik sa kaniyang bahay! 9 Pero ngayon ito ang dapat nating gawin sa Gibea:
sasalakayin natin ito alinsunod sa makuha sa ating palabunutan. 10 Kukuha tayo
ng sampung kalalakihan ng isang daan sa buong mga lipi ng Israel, at isang daan ng
isang libo, at isang libo ng sampung libo, para kumuha ng panustos para sa mga taong
ito, para kapag dumating sila ng Gibea sa Benjamin, maaari nila silang parusahan
dahil sa kasamaan na nagawa nila sa Israel." 11 Kaya lahat ng mga sundalo ng Israel
ay nagtipon laban sa lungsod, nagkaisa nang may isang layunin. 12 Nagpadala ng
kalalakihan ang mga lipi ng Israel sa buong lipi ng Benjamin, sa pagsasabing, "Ano
itong kasamaan na nagawa ninyo? 13 Kaya, ibigay sa amin ang masamang kalalakihan
ng Gibea, para maaari namin silang patayin, at para ganap naming matatanggal itong
kasamaan mula sa Israel. Pero ang mga Benjamita ay hindi nakikinig sa tinig ng
kanilang mga kapatid, ang mga tao ng Israel. 14 Pagkataos dumating ng magkakasama
ang mga tao ng Benjamin mula sa mga lungsod patungong Gibea para maghandang
sa pakikipaglaban sa mga tao ng Israel. 15 Sama-samang dinala ang mga tao ni
Benjamin mula sa kanilang mga lungsod para lumaban sa araw na iyon na 26, 000
sundalo ang tinuruang lumaban gamit ang espada; karagdagan sa bilang na iyon
ay pitong daan ng kanilang piniling kalalakihan na mula sa mga naninirahan ng
Gibea. 16 Kabilang sa lahat ng mga sundalo ay pitong daang piniling kalalakihan
na mga kaliwete. Bawat isa sa kanila ay kayang tumirador ng isang bato sa isang
hibla ng buhok at hindi papalya. 17 Ang mga sundalo ng Israel, hindi kasama ang
bilang mula kay Benjamin, umabot sa 400, 000 kalalakihan, na tinuruang lumaban
gamit ang espada. Ang lahat sa kanila ay mga lalaking mandirigma. 18 Bumangon
ang bayan ng Israel, pumunta ng Bethel, at humingi ng payo mula sa Diyos. Hiniling
nila, "Sino ang unang sasalakay sa mga tao ng Benjamin para sa amin?" Sinabi
ni Yahweh, "Unang sasalakay ang Juda." 19 Bumabangon ang bayan ng Israel sa
umaga at, nakaharap sa Gibea, naghanda sila para sa labanan. 20 Lumabas ang
bayan ng Israel para lumaban sa pangkat ng Benjamin. Inihanay nila ang kanilang
pwestong pandigma laban sa kanila sa Gibea. 21 Lumabas ang mga tao ng Benjamin
mula sa Gibea, at nakapatay sila ng dalawampu't dalawang libong kalalakihan nag
hukbo ng Israel sa araw na iyon. 22 Pero pinatatag ng bayan ng Israel ang kanilang
mga sarili, at binuo nila ang hanay pangdigma sa parehong lugar kung saan sila
nakahany nang unang araw. 23 At umakyat ang bayan ng Israel at sila ay umiyak
sa harap ni Yahweh hanggang gabi. At humingi sila ng gabay mula kay Yahweh:
"Dapat ba kaming bumalik muli para lumaban sa aming mga kapatid, ang mga tao
ng Banjamin?" At sinabi ni Yahweh, "Lusubin sila!" 24 Kaya pumunta ang bayan ng
Israel laban sa mga sundalo ng Benjamin sa pangalawang araw. 25 Sa panagalawang

araw, lumabas ang Benjamin laban sa kanila mula Gibea at pinatay nila ang18, 000 kalalakihan mula sa bayan ng Israel. Lahat ay kalalakihan na tinuruang lumaban gamit ang espada. 26 Pagkatapos ang lahat mga sundalo ng Israel at lahat ng mga tao ay pumunta ng Bethel at umiyak, at doon sila ay umupo sa harapan ni Yahweh at sila ay nag-ayuno sa araw na iyon hanggang gabi at nag handog ng mga handog na susunugin at mga handog pangkapayapaan sa harapan ni Yahweh. 27 Tinanong ng bayana ng Israel si Yahweh—dahil ang kaban ng tipan ng Diyos ay naroon sa mga araw na iyon, 28 at si Finehas, anak na lalaki ni Eleazar na anak na lalaki ni Aaron, ay naglilingkod sa harapan ng kaban sa mga araw na iyon—"Dapat ba tayong lumabas para muling makipagdigma laban sa mga tao ng Benjamin, ating mga kapatid, o tumigil?" Sinabi ni Yahweh, "Lusubin, dahil bukas tutulungan ko kayong talunin sila." 29 Kaya nagtalaga ang mga Israelita ng kalalakihan sa mga lihim na mga lugar sa palibot ng Gibea. 30 Nakipaglaban ang bayan ng Israel laban sa mga tao ng Benjamin sa pangatlong araw, at binuo nila ang kanilang hanay na pangdigma laban sa Gibea gaya ng nakaraan nilang ginawa.. 31 Pumunta ang mga tao ng Benjamin at nakipaglaban laban sa mga tao, at napalayo sila mula sa lungsod. Nagsimula na silang pumatay ng ilan sa mga tao. May halos tatlumpong kalalakihan ng Israel ang namatay sa mga bukid at sa mga daan. Isa sa mga daan ay papunta ng Bethel, ang iba ay papunta ng Gibea. 32 Pagkatapos sinabi ng mga tao ng Benjamin, "Sila ay natalo at sila ay tumatakbo palayo mula sa atin, gaya ng nauna." Pero sinabi ng mga sundalo ng Israel, "Tayo ay tumakbo pabalik at ilayo sila mula sa lungsod papunta sa mga daan." 33 Bumangon ang lahat ng mga tao ng Israel mula sa kanilang mga lugar at binuo ang kanilang mga sarili sa hanay para makipagdimaan sa Baal Tamar. Pagkatapos ang mga sundalo ng Israel na nagtatago sa mga lihim na mga lugar ay lumabas sa kanilang mga lugar mula sa Maare Gibea. 34 Doon lumabas laban sa Gibea ang sampung libong napiling kalalakihan na mula sa buong Israel, at ang labanan ay napakatindi, pero hindi alam ng mga Benjamita na ang kapahamakan ay malapit sa kanila. 35 Tinalo ni Yahweh ang Benjaminita sa harap ng Israel. Sa araw na iyon, nakapatay ang mga sundalo ng Israel ng 25, 100 kalalakihan ng Benjamin. Lahat ng kanilang napatay ay mga tinuruang lumaban gamit ang espada. 36 Kaya nakita ng mga sundalo ng Benjamin na sila ay natalo. Nagbigay ang kalalakihan ng Israel ng lupa sa Benjamin, dahil umasa sila sa kalalakihan na inilagay nila sa mga lihim na pwesto sa labas ng Gibea. 37 Pagkatapos ang kalalakihan na nagtatago ay bumangon at nagmadali at sinugod nila ang Gibea, at gamit ang kanilang mga espada pinatay nila ang lahat ng mga naninirahan sa lungsod. 38 Ang inayos na hudyat sa pagitan ng mga sundalo ng Israel at kalalakihan na nagtatago ng palihim ay ang isang malaking ulap ng usok na tataas mula sa lungsod— 39 —at maaaring aatras ang mga sundalo ng Israel sa labanan malayo mula sa laban. Ngayon nagsimula ng lumusob ang Benjamin at pinatay nila ang halos tatlumpung kalalakihan ng Israel, at sinabi nila, "Sigurado ito na matatalo natin sila sa harapan natin, gaya ng naunang labanan." 40 Pero nang magsimula na ang haligi ng usok na tumaas mula sa lungsod, bumalik ang mga Benjamita at nakita ang usok na tumataas sa himpapawid mula sa buong lungsod. 41 Pagkatapos bumalik ang bayan ng Israel laban sa kanila. Natakot ang kalalakihan ng Benjamin, dahil nakita nila ang kapahamakan ay dumating sa kanila. 42 Kaya lumayo sila mula sa mga tao ng Israel, tumakas sa daan papuntang ilang. Pero naabutan sila ng labanan. Lumabas ang mga sundalo ng Israel mula sa lungsod at pinatay sila kung saan sila nakatayo. 43 Pinalibutan nila ang mga Benjaminita at nilusob nila; At kanilang niyurakan sila sa Nohah, at pinatay sila papuntang silangang bahagi ng Gibea. 44 Mula sa lipi ng Benjamin, 18, 000 sunadol tao ang namatay, lahat sila ay kalalakihan na tanyag sa labanan. 45 Bumalik sila at tumakas patungo sa

ilang papunta sa bato ng Rimon. Pinatay ng mga Israelita ang karagdagang limang
libo sa kanila sa gilid ng mga daan. Patuloy silang sumunod sa kanila, sinusundan
sila ng malapitan hanggang Gidom, at doon pinatay nila ang karagdagang dalawang
libo. 46 Ang lahat ng mga sundalo ng Benjamin na pinatumba sa araw na iyon ay 25,
000—kalalakihan na tinuruan para lumaban gamit ang espada; lahat sila ay tanyag
sa labanan. 47 Pero anim na daang sundalo ang umatras at tumakas papunta sa
ilang, sa dako ng bato ng Rimon. At nanatili sila sa bato ng Rimmon sa loob ng apat
na buwan. 48 Bumalik ang mga sundalo ng Israel laban sa mga tao ng Benjamin at
inatake at pinatay sila—ang buong lungsod, ang mga baka, at lahat ng mga bagay na
kanilang makikita. Sinunog din nila ang bawat bayan sa kanilang madaanan.

21

1 Ngayon gumawa ng isang pangako ang mga kalalakihan ng Israel sa Mizpa,
“Wala sa amin ang magbibigay ng kaniyang anak na babae para ipakasal sa isang
Benjaminita.” 2 Pagkatapos nagpunta ang mga tao sa Bethel at umupo sa harapan ng
Diyos hanggang gabi, at labis silang umiyak na may malakas na tinig. 3 Sinigaw
nila, “Bakit, nangyari ito sa Israel, Yahweh, Diyos ng Israel, dapat bang mawala
ang isa sa aming mga lipi sa araw na ito?” 4 Nagising ng maaga ang mga tao nang
sumunod araw at nagtayo ng isang altar doon at naghandog ng susunuging alay at
mga handog ng pangkapayapaan. 5 Sinabi ng mga tao ng Israel, “Alin sa lahat ng
lipi ng Israel ang hindi dumalo sa pagpupulong para kay Yahweh?” Dahil gumawa
sila ng isang mahalagang pangako tungkol sa sinumang hindi nagpakita kay Yahweh
sa Mizpa. Sinabi nila, “Tiyak na ipapapatay siya.” 6 May malasakit ang mga tao
ng Israel sa kapatid nilang si Benjamita. Sinabi nila, “Ngayong araw isang lipi ang
ititiwalag mula sa Israel. 7 Sino ang magbibigay ng mga asawang babae para sa
mga naiwan, dahil mayroon tayong ginawang isang pangako kay Yahweh na hindi
natin hahayaan ang sinuman sa kanila na maipakasal sa ating mga anak na babae?”
8 Sinabi nila, “Alin sa mga lipi ng Israel ang hindi nagpakita kay Yahweh sa Mizpa?”
Nakitang wala ni isa ang pumunta sa kapulungan mula sa Jabes Galaad. 9 Dahil
nang binilang ng mga tao sa isang maayos na paraan, masdan ninyo, wala sa mga
naninirahan sa Jabes Galaad ang naroon. 10 Nagpadala ang kapulungan ng 12, 000
sa kanilang pinakamatatapang na tauhan at inutusang magtungo sa Jabes Galaad
at salakayin at patayin sila, kahit ang mga kababaihan at mga bata. 11 “Gawin ito:
Dapat ninyong patayin ang bawat lalaki at bawat babaeng nakipagsiping sa isang
lalaki.” 12 Nakita ng mga kalalakihan ang apat na daang kababaihan na naninirahan
sa Jabes Galaad na hindi pa nasipingan ng isang lalaki, at dinala sila sa kampo ng
Silo, sa Canaan. 13 Nagpadala ng isang mensahe ang buong kapulungan at sinabi
sa mga tao ng Benjamin na naroon sa bato ng Rimon na sila ay nag-handog ng
kapayapaan. 14 Kaya bumalik ang Benjaminita sa panahon na iyon at binigyan sila
ng kababaihan sa Jabesh Gilead. Dahil hindi sapat ang kababaihan para sa kanilang
lahat. 15 Nalungkot ang mga tao sa nangyari kay Benjamin, dahil gumawa si Yahweh
ng isang pagkakahati-hati sa pagitan ng mga lipi ng Israel. 16 Pagkatapos sinabi
ng mga namumuno ng kapulungan, “Paano natin aayusin ang mga asawang babae
para sa mga Benjamita na naiwan, simula nang pinatay ang mga kababaihan ni
Benjamin?” 17 Sinabi nila,” Dapat na mayroong isang pamana para sa mga nakaligtas
na Benjaminta, para hindi mawasak ang isang lipi mula sa Israel. 18 Hindi namin sila
mabibigyan ng mga asawa mula sa aming mga anak na babae. Dahil gumawa ng
isang pangako ang tao ng Israel, 'Sumpain ang sinumang magbigay ng asawa sa lipi
ng Benjamin.”' 19 Kaya sinabi nila, “Alam ninyong may isang pista para kay Yahweh sa
bawat taon sa Silo (na nasa hilaga ng Betel, silangan ng daan na nagdudugtong mula

sa Betel hanggang Sechem, at timog ng Lebona).” [20] Binigyan nila ng tagubilin mga
kalalakihan ni Benjamin, sinasabing, “Humayo at magtago ng palihim at maghintay
sa mga ubasan. [21] Bantayan ang pagkakataon kapag lumabas na ang mga kababahan
para sumayaw mula sa Silo, magmadaling pumunta sa mga ubasan at dapat na
kumuha ng isang asawa mula sa mga kababahan ng Silo ang bawat isa sa inyo,
pagkatapos bumalik sa lupain ng Benjamin. [22] Kapag pumunta ang kanilang mga
ama o kanilang mga kapatid na lalaki para tumutol sa amin, sasabihin namin sa
kanila, 'Bigyan ninyo kami ng pabor! Hayaan silang manatili sa amin dahil hindi
kami nakakuha ng mga asawa sa panahon ng digmaan. At wala kayong kasalanan
hinggil sa isang pangako, dahil hindi ninyo ibinigay sakanila ang inyong mga anak
na babae.”' [23] Iyon nga ang ginawa ng mga tao ni Benjamin, kinuha nila ang bilang
ng mga asawang kinakailangan nila mula sa mga kababaihan na sumasayaw, at sila
ay dinala nila palayo para maging kanilang mga asawa. Sila ay umalis at bumalik sa
lugar na kanilang minana; muli nilang itinayo ang mga bayan, at doon sila namuhay.
[24] Pagkatapos iniwan ng mga tao ng Israel ang lugar at umuwi, bawat isa sa kaniyang
sariling lipi at angkan, at bawat isa sa kaniyang sariling mana. [25] Sa mga panahon
na iyon walang hari sa Israel. Ginawa ng bawat isa kung ano ang tama sa kanilang
sariling mga paningin.

Ruth

[1] Nangyari ito noong mga araw nang ang mga hukom ay namahala na nagkaroon ng
taggutom doon, at isang tiyak na lalaki ng Bethlehem ng Juda ang pumunta sa bansa
ng Moab kasama ang kaniyang asawa at kaniyang dalawang anak na lalaki. [2] Elimelek
ang pangalan ng lalaki at Naomi ang pangalan ng kaniyang asawa. Ang pangalan ng
kaniyang dalawang anak na lalaki ay sina Mahlon at Quelion, na mga Efrateo na taga-
Bethlehem-Juda. Nakarating sila sa bansa ng Moab at nanirahan doon. [3] Pagkatapos
namatay si Elimelek na asawa ni Naomi, at naiwan siyang kasama ng kaniyang
dalawang anak na lalaki. [4] Itong mga anak na lalaki ay kumuha ng mga asawa mula
sa mga kababaihan ng Moab; ang pangalan ng isa ay Orpa at ang pangalan ng isa
pa ay Ruth. Nanirahan sila roon nang halos sampung taon. [5] Pagkatapos parehong
namatay sina Mahlon at Quelion, kaya naiwan si Naomi wala ang kaniyang asawa
at wala ang kaniyang dalawang anak. [6] Pagkatapos nagpasya si Naomi na umalis ng
Moab kasama ang kaniyang mga manugang at bumalik sa Juda dahil narinig niya sa
rehiyon ng Maob na tinulungan ni Yahweh ang kaniyang bayan na nangangailangan
at binigyan sila ng pagkain. [7] Kaya umalis siya sa lugar kung saan siya naroon kasama
ang kaniyang mga manugang na babae at naglakad sila pababa sa daan para bumalik
sa lupain ng Juda. [8] Sinabi ni Naomi sa kaniyang dalawang manugang na babae,
“Lumakad, bumalik, kayo bawat isa sa inyo, sa bahay ng inyong ina. Nawa ipakita ni
Yahweh ang kabaitan sa inyo, tulad ng pagpapakita ninyo ng katapatan sa namatay
at sa akin. [9] Nawa idulot sa inyo ng Panginoon ang pahinga, bawat isa sa inyo sa
bahay ng panibagong asawa.” Pagkatapos hinalikan niya sila at nagtaas sila ng mga
boses at umiyak. [10] Sinabi nila sa kaniya, “Hindi! Babalik kami kasama mo sa iyong
lahi.” [11] Pero sinabi ni Naomi, “Bumalik kayo, aking mga anak! Bakit kayo sasama
sa akin? May mga anak pa ba ako sa aking sinapupunan para sa inyo, para maging
asawa ninyo? [12] Bumalik kayo, aking mga anak, lumakad sa sarili ninyong landas
dahil ako ay napakatanda na para magkaroon ng asawa. Kung sabihin ko, “Umaasa
akong makakuha ako ng asawa ngayong gabi,' at pagkatapos magsilang ng mga anak
na lalaki, [13] kung gayon maghihintay pa ba kayo hanggang lumaki sila? Maghihintay
pa ba kayo at hindi magpapakasal sa mga lalaki ngayon? Huwag, mga anak ko!
Ito ay higit na magpapahirap sa akin kaysa magpapahirap sa inyo, dahil bumaling
laban sa akin ang kamay ni Yahweh. [14] Pagkatapos ang kaniyang mga manugang ay
nagtaas ng kanilang mga boses at muling umiyak. Hinalikan ni Orpah ang kaniyang
biyenan nang may pamamaalam, pero si Ruth ay nanatili sa kaniya. [15] Sinabi ni
Naomi, “Makinig ka, ang hipag mo ay bumalik na sa kaniyang bayan at sa kaniyang
mga diyos! Bumalik ka kasama ang iyong hipag.” [16] Pero sinabi ni Ruth, “Huwag
mo akong palayuin mula sa iyo, sapagkat kung saan ka pupunta, doon ako pupunta;
kung saan ka titira, doon ako titira; ang iyong bayan ay magiging aking bayan, at
ang iyong Diyos ay magiging aking Diyos. [17] Kung saan ka mamamatay, doon ako
mamamatay at doon din ako ililibing. Nawa parusahan ako ni Yahweh, at kahit higit
pa, kung anuman pero kamatayan kailanman ang magpahiwalay sa atin. [18] Nang
makita ni Naomi na nagpasya nang sumama si Ruth sa kanya, tumigil na siyang
makipagtalo sa kaniya. [19] Kaya naglakbay ang dalawa hanggang makarating sila
sa bayan ng Bethlehem. Nangyari ito nang dumating sila sa Bethlehem, ang buong
bayan ay sobrang nagulat tungkol sa kanila. Sinabi ng mga kababaihan, “Ito ba si
Naomi?” [20] Pero sinabi niya sa kanila, “Huwag ako tawaging Naomi. Tawagin akong
Maramdamin, dahil ang Maykapal ay sobrang nagdaramdam sa akin. [21] Lumabas

akong puno pero muli akong ibinalik ni Yahweh sa bahay ng walang dala. Kaya bakit
tinatawag ninyo akong Naomi, nakikitang hinatulan ako ni Yahweh, na pinahirapan
ako ng Maykapal?” 22 Kaya sina Naomi at Ruth na Moabita, na kaniyang manugang,
ay bumalik mula sa bansa ng Moab. Dumating sila sa Bethlehem sa simula ng pag-
aani ng sebada.

2

1 Ngayon ang asawa ni Naomi, si Elimelek, ay may kamag-anak, si Boaz, na isang
mayaman, maimpluwensiyang tao. 2 Sinabi ni Ruth, na Moabita, kay Naomi, “Ngayon
hayaan mo akong umalis at mamulot ng mga uhay ng natitirang butil sa mga bukid.
Susunod ako sa kahit kaninong mga mata ako makatagpo ng pabor.” Kaya sinabi ni
Naomi sa kaniya, “Pumunta ka, aking anak.” 3 Si Ruth ay nagpunta at namulot sa
bukid kasunod ng mga mang-aani. Nangyaring napunta siya sa bahagi ng bukiring
nabibilang kay Boaz, na may kaugnayan kay Elimelek. 4 Masdan, si Boaz ay dumating
mula Betlehem at sinabi sa mga mang-aani, “Sumainyo nawa si Yahweh.” Sumagot
sila sa kaniya, “Pagpalain kayo nawa ni Yahweh”. 5 Pagkatapos, sinabi ni Boaz
sa kaniyang lingkod na nangangasiwa sa mga mang-aani,” Kanino nabibilang ang
kabataang babaeng ito?” 6 Sumagot ang lingkod na nangangasiwa sa mga mang-
aani at sinabi, “Iyan ang kabataang babaeng Moabitang bumalik kasama ni Naomi
mula sa lupain ng Moab. 7 Sinabi niya sa akin, 'Pakiusap hayaan mo akong mamulot
at magtipon ng mga uhay habang sumusunod ako sa mga nag-aani.' Kaya dumating
siya rito at nagpapatuloy mula umaga hanggang ngayon, maliban na nagpahinga siya
nang kaunti sa bahay.” 8 Pagkatapos sinabi ni Boaz kay Ruth, “Nakikinig ka ba sa
akin, aking anak? Huwag kang pumaroon at mamulot sa ibang bukid; huwag mong
iwan ang aking bukid. Sa halip, manatili ka rito at magtrabaho kasama ng aking
mga kabataang babaing manggagawa. 9 Panatilihin mo lang na nakatuon ang iyong
mga mata sa bukid kung saan ang mga lalaki ay nag-aani at sumusunod sa likod ng
ibang kababaihan. Hindi ko ba tinagubilinan ang mga kalalakihan na huwag kang
galawin? Kapag nauuhaw ka, maaari kang pumunta sa mga banga ng tubig at inumin
ang tubig na naigib ng mga kalalakihan.” 10 Pagkatapos yumuko siya sa harap ni Boaz,
na nakasayad ang ulo sa lupa. Sinabi niya sa kaniya, “Bakit ako nakatagpo ng pabor
sa iyong paningin, dapat ka bang magmalasakit sa akin, isang dayuhan?” 11 Sumagot
si Boaz at sinabi sa kaniya,” Naibalita sa akin, lahat ng nagawa mo simula nang
mamatay ang iyong asawa. Iniwan mo ang iyong ama, ina, at ang lupain ng iyong
kapanganakan para sundan ang iyong biyenang babae at para pumunta sa isang
bayang hindi mo kilala. 12 Gantimpalaan ka nawa ni Yahweh dahil sa iyong ginawa.
Makatanggap ka nawa ng buong kabayaran mula kay Yahweh, ang Diyos ng Israel,
sa ilalim ng mga pakpak na nahanap mo ang kanlungan.” 13 Pagkatapos sinabi niya,
“Hayaan mong makatagpo ako ng pabor sa inyong paningin, aking panginoon, dahil
inaliw mo ako, at nakipag-usap kang may kagandahang-loob sa akin, kahit na hindi
ako isa sa inyong mga babaeng lingkod.” 14 Nang oras na ng kainan sinabi ni Boaz
kay Ruth, “Pumarito ka, at kumain ng kaunting tinapay, at isawsaw mo ang iyong
pagkain sa sukang alak.” Umupo siya sa gilid ng mga mang-aani, at inalok niya siya
ng kaunting inihaw na butil. Kumain siya hanggang sa mabusog siya at iniwan ang
natira nito. 15 Nang tumindig siya para mamulot, inutusan ni Boaz ang kaniyang mga
kabataang lalaki, sinasabing, “Hayaan ninyo siyang mamulot kahit sa mga binigkis,
at huwag magsasabi ng kahit anong masama sa kaniya. 16 At dapat hilain ninyo
palabas ang ilang mga binigkis para sa kaniya mula sa mga bigkis, at iwan ang mga
ito para pulutin niya. Huwag ninyo siyang sasawayin.” 17 Kaya namulot siya sa
bukid hanggang gabi. Pagkatapos giniik niya ang mga uhay ng butil na kaniyang

napulot, at ang butil ay halos isang salop ng sebada. [18] Binuhat niya ito at nagtungo
ng lungsod. Pagkatapos nakita ng kaniyang biyenan ang kaniyang napulot. Dinala
din ni Ruth ang inihaw na butil na natira mula sa kaniyang pagkain at ibinigay ito sa
kaniya. [19] Sinabi ng kaniyang biyenan sa kaniya, "Saan ka namulot ngayong araw?
Saan ka pumunta para magtrabaho? Pagpalain nawa ang lalaking tumulong sa iyo."
Pagkatapos sinabi ni Ruth sa kaniyang biyenan ang tungkol sa lalaking nagmamay-
ari ng bukid kung saan siya nagtrabaho. Sinabi niya," Ang pangalan ng lalaking
nagmamay-ari ng bukid kung saan ako nagtrabaho ngayon ay Boaz." [20] Sinabi ni
Naomi sa kaniyang manugang," Pagpalain nawa siya ni Yahweh, na hindi itinigil ang
kaniyang katapatan sa buhay at sa mga patay." Sinabi ni Naomi sa kaniya," Ang
lalaking iyon ay malapit na kamag-anak natin; isa sa mga tagasagip na kamag-anak
natin." [21] Sinabi ni Ruth na Moabita, "Tunay nga, sinabi niya sa akin, 'Dapat kang
manatiling malapit sa aking mga kabataang lalaki hanggang matapos nilang lahat
ang aking ani. " [22] Sinabi ni Naomi kay Ruth na manugang niya, "Mabuti iyon, aking
anak, lumabas ka kasama ng kaniyang mga kabaatang babaeng manggagawa, para
hindi ka mapahamak alinman sa ibang bukid." [23] Kaya nanatili siyang malapit sa
mga babaing manggagawa ni Boaz para mamulot hanggang matapos ang pag-aani
ng sebada at pag-aani ng trigo. Nakatira siya kasama ng kaniyang biyenan.

3

[1] Sinabi sa kaniya ni Naomi, na kaniyang biyenan, "Aking anak, hindi ba dapat na
humanap ako ng lugar para makapagpahinga ka, kaya maging maayos ang mga bagay
para sa iyo? [2] Ngayon si Boaz, ang lalaki na ang mga kabataang babaing manggagawa
ay nakasama mo, hindi ba kamag-anak natin siya? Tingnan mo, magtatahip siya ng
sebada mamayang gabi sa giikang palapag. [3] Kaya, maglinis, maglagay ka ng pabango,
magpalit ka ng damit, at bumaba sa giikan. Pero huwag ka munang magpakilala sa
lalaki hanggang matapos siyang kumain at uminom. [4] At tiyakin mo, kapag humiga
siya, na matandaan mo ang lugar kung saan siya nakahiga para mamaya ay maaari
kang pumunta sa kaniya, alisin ang takip ng kaniyang mga paa, at humiga roon.
Pagkatapos sasabihin niya sa iyo ang iyong gagawin." [5] Sinabi ni Ruth kay Naomi,
"Gagawin ko ang lahat ng bagay na sasabihin ninyo." [6] Kaya bumaba siya sa giikan,
at sumunod siya sa mga tagubiling ibinigay sa kaniya ng kaniyang biyenan. [7] Nang
si Boaz ay makakain at makainom at ang kaniyang puso ay masigla, pumunta siya
para humiga sa dulo ng tumpok ng butil. Pagkatapos siya ay dahan-dahang lumapit,
inalis ang takip ng kaniyang mga paa, at nahiga. [8] Nangyari ito noong hatinggabi na
ang lalaki ay nagulat. Bumalikwas siya, at naroon ang isang babae na nakahiga sa
kaniyang paanan. [9] Sinabi niya, "Sino ka?" Sumagot siya, "Ako si Ruth, ang iyong
babaeng lingkod. Ilatag mo ang inyong balabal sa iyong babaeng lingkod, dahil ikaw
ay isang malapit na kamag-anak." [10] Sinabi ni Boaz, "Aking anak, pagpalain ka nawa
ni Yahweh. Nagpakita ka ng higit na kabaitan sa huli kaysa sa simula, dahil hindi
ka humabol alinman sa mga binata, maging mahirap man o mayaman. [11] At ngayon,
aking anak, huwag kang matakot! Gagawin ko para sa iyo ang lahat ng sabihin mo,
dahil ang buong lungsod ng aking bayan ay nalalaman na ikaw ay isang karapat-
dapat na babae. [12] Ngayon ito ay totoo na ako ay isang malapit na kamag-anak; sa
gayon, may isang kamag-anak na mas malapit kaysa akin. [13] Manatili ka rito ngayong
gabi, at sa umaga, kung gagampanan niya para sa iyo ang tungkulin ng isang kamag-
anak, mabuti, hayaang gawin niya ang tungkulin ng isang kamag-anak. Pero kung
hindi niya gagawin ang tungkulin ng isang kamag-anak para sa iyo, pagkatapos ako
ang gagawa nito, sa pamamagitan ng buhay ni Yahweh. Mahiga ka hanggang sa
umaga." [14] Kaya nahiga siya sa kaniyang paanan hanggang umaga. Pero bumangon

siya bago pa man may sinumang makakilala ng ibang tao. Dahil sinabi ni Boaz,
“Huwag hayaang malaman na pumarito ang babae sa giikan.” 15 Pagkatapos sinabi
ni Boaz, “Dalhin mo ang iyong balabal at hawakan mo ito.” Nang gawin niya iyon,
nakasukat siya ng anim na malalaking sukat ng sebada sa loob nito at pinasan niya.
Pagkatapos nagtungo siya sa lungsod. 16 Nang dumating si Ruth sa kaniyang biyenan,
sinabi niya, “Kamusta ang iyong ginawa, aking anak?” Pagkatapos sinabi ni Ruth sa
kaniya ang lahat ng nagawa ng lalaki para sa kaniya. 17 Sinabi niya, “Itong anim na
sukat ng sebada ay kung ano ang ibinigay niya sa akin, dahil sinabi niya, 'Huwag kang
umalis na walang dala sa iyong biyenan.'” 18 Pagkatapos sinabi ni Naomi, “Manatili
ka rito, aking anak, hanggang malaman mo kung anong mangyayari sa bagay na ito,
dahil hindi titigil ang lalaki hanggang matapos niya ang bagay na ito ngayon.”

4

1 Ngayon umakyat si Boaz sa tarangkahan at umupo roon. Maya-maya, dumaan
ang malapit na kamag-anak na nabanggit ni Boaz. Sinabi ni Boaz sa kaniya, “Aking
kaibigan, lumapit ka at maupo rito.” Lumapit ang lalaki at umupo. 2 Pagkatapos
nagdala si Boaz ng sampung lalaki na mga nakatatanda sa lungsod at sinabing,
“Umupo kayo rito.” Kaya umupo sila. 3 Sinabi ni Boaz sa malapit na kamag-anak, “Si
Naomi, na nagbalik mula sa bansa ng Moab, ay ipinagbibili ang kapiraso ng lupain na
noon ay sa ating kapatid na si Elimelek. 4 Iniisip kong ipagbigay-alam at sabihin sa iyo,
'Bilhin mo ito sa harapan ng mga nakaupo rito, at sa harapan ng mga nakatatanda
ng aking bayan.' Kung nais mong tubusin ito, tubusin mo. Pero kung hindi mo
gustong tubusin ito, sabihin mo sa akin para malaman ko, dahil wala ni isang tutubos
nito maliban sa iyo, at ako ang kasunod mo.” Pagkatapos, sinabi ng ibang lalaki,
“Tutubusin ko ito.” 5 Pagkatapos sinabi ni Boaz, “Sa araw na bilhin mo ang bukid
mula sa kamay ni Naomi, kailangan mo ring kunin si Ruth na Moabita, ang asawa
ng namatay na lalaki, sa utos para maitaas ang pangalan ng namatay sa kaniyang
pamana.” 6 Pagkatapos sinabi ng malapit na kamag-anak, “Hindi ko ito matutubos
para sa aking sarili nang hindi masisira ang aking sariling pamana. Kunin mo ang
aking karapatan ng pagtubos para sa iyong sarili, dahil hindi ko ito matutubos.”
7 Ngayon ito ang kaugalian sa Israel sa mga naunang panahon patungkol sa pagtubos
at pagpalit ng mga ari-arian. Para patunayan ang lahat ng mga bagay, hinuhubad
ng isang tao ang kaniyang sapatos at ibinibigay ito sa kaniyang kapitbahay; ito ang
paraan sa paggawa ng ayon sa batas na mga kasunduan sa Israel. 8 Kaya sinabi ng
malapit na kamag-anak kay Boaz, “Bilhin ito para sa iyong sarili.” At hinubad niya
ang kaniyang sapatos. 9 Pagkatapos sinabi ni Boaz sa mga nakatatanda at sa lahat
ng mga tao, “Kayo ang mga saksi sa araw na ito na nabili ko ang lahat ng dating
kay Elimelek at lahat ng dating kay Quelion at Mahlon mula sa kamay ni Naomi.
10 Bukod dito tungkol kay Ruth na Moabita, ang asawa ni Mahlon: nakuha ko rin
siya na maging aking asawa, sa utos para maitaas ko ang pangalan ng namatay na
lalaki sa kaniyang pamana, kaya ang kaniyang pangalan ay hindi mapuputol mula
sa gitna ng kaniyang mga kapatid at mula sa tarangkahan ng kaniyang lugar. Kayo
ang mga saksi ngayon.” 11 Sinabi ng lahat ng mga tao na nasa tarangkahan at mga
nakatatanda, “Kami ang mga saksi. Gawin nawa ni Yahweh ang babae na pumasok
sa iyong bahay tulad nina Raquel at Lea, ang dalawa na nagtayo ng bahay sa Israel.
Magtagumpay ka nawa sa Efrata at maging kilala sa Betlehem. 12 Nawa ang iyong
bahay ay maging tulad ng bahay ni Fares, na ipinanganak ni Tamar kay Juda, sa
pamamagitan ng anak na ibibigay sa iyo ni Yahweh sa dalagang ito.” 13 Kaya kinuha
ni Boaz si Ruth, at siya ay naging asawa niya. Sinipingan niya ito, at pinahintulutan
ni Yahweh na mabuntis siya at nagsilang siya ng isang anak na lalaki. 14 Sinabi ng

mga babae kay Naomi, “Pagpalain ka nawa ni Yahweh, na hindi ka iniwan sa araw
na ito na walang isang malapit na kamag-anak, itong sanggol. Nawa maging kilala
ang kaniyang pangalan sa Israel. 15 Nawa maging isa siyang tagapagpanumbalik
ng buhay, at isang tagapagpalusog sa iyong katandaan, dahil isinilang siya ng iyong
manugang, na nagmahal sa iyo, na mas mabuti sa iyo kaysa pitong anak na lalaki.”
16 Pagkatapos kinuha ni Naomi ang bata, pinahiga niya siya sa kaniyang dibdib at
inalagaan siya. 17 At ang mga babae, kaniyang mga kapitbahay, binigyan siya ng
pangalan, sinasabing, “Isang bata ang ipinanganak kay Naomi.” Pinangalanan nila
siyang Obed. Naging ama siya ni Jesse, na naging ama ni David. 18 Ngayon ito ang
mga kaapu-apuhan ni Fares: si Fares ang naging ama ni Hezron, 19 si Hezron ang
naging ama ni Ram, si Ram ang naging ama ni Aminadab, 20 si Aminadab ang naging
ama ni Naason, si Naason ang naging ama ni Salmon, 21 si Salmon ang naging ama ni
Boaz, si Boaz ang naging ama ni Obed, 22 si Obed ang naging ama ni Jesse, at si Jesse
ang naging ama ni David.

1 Samuel

1 Mayroong isang tao ng Romataim-Zofim, sa maburol na lupain ng Efraim; ang
kanyang pangalan ay si Elkana na anak na lalaki ni Jeroham na anak na lalaki ni
Elihu na anak na lalaki ni Tohu na anak na lalaki ni Zuf, isang Efrateo. 2 Mayroon
siyang dalawang asawa; ang pangalan ng unang asawa ay si Ana at ang pangalan ng
pangalawa ay si Penina. Nagkaroon ng mga anak si Penina, ngunit hindi nagkaanak
si Ana. 3 Umaalis ang taong ito mula sa kanyang siyudad taon-taon upang sumamba
at mag-alay kay Yahweh ng mga hukbo sa Shilo. Naroon ang dalawang anak na lalaki
ni Eli, sina Hofni at Pinehas, na mga pari kay Yahweh. 4 Kapag dumarating ang araw
para kay Elkana para mag-alay bawat taon, palagi niyang binibigyan ng mga bahagi
ng karne si Penina na kanyang asawa at lahat ng kanyang anak na lalaki at babae.
5 Ngunit para kay Ana binibigyan niya palagi ng dobleng bahagi si Ana, dahil minahal
niya si Ana, kahit na isinara ni Yahweh ang kanyang sinapupunan. 6 Lubos siyang
ginalit ng kanyang karibal upang mainis siya, dahil isinara ni Yahweh ang kanyang
sinapupunan. 7 Kaya taon-taon, kapag umaakyat siya sa bahay ni Yahweh kasama
ang kanyang pamilya, palagi siyang ginagalit ng kanyang karibal. Kaya umiiyak na
lang siya at hindi na kumakain. 8 Palaging sinasabi sa kanya ng kanyang asawa na
si Elkana, “Ana, bakit ka umiiyak? Bakit hindi ka kumakain? Bakit malungkot ang
iyong puso? Hindi ba ako mas mabuti sa iyo kaysa sampung anak na lalaki?” 9 Sa isa
sa mga pagkakataong ito, tumayo si Ana matapos silang kumain at uminom sa Shilo.
Ngayon nakaupo si Eli na pari sa kanyang upuan sa tapat ng pintuan patungo sa
bahay ni Yahweh. 10 Labis ang kanyang pagdadalamhati; nanalangin siya kay Yahweh
at umiyak nang matindi. 11 Gumawa siya ng isang panata at sinabi niya, “Yahweh ng
mga hukbo, kung titingin ka sa dalamhati ng iyong lingkod at iisipin ako, at huwag
mong kalimutan ang iyong lingkod, ngunit bigyan mo ng anak na lalaki ang iyong
lingkod, pagkatapos ibibigay ko ang buong buhay niya kay Yahweh, at walang labaha
ang dadampi sa kanyang ulo.” 12 Habang patuloy siyang nagdadasal sa harapan ni
Yahweh, pinagmasdan ni Eli ang kanyang bibig. 13 Nangusap si Ana sa kanyang
puso. Gumalaw ang kanyang mga labi, ngunit hindi narinig ang kanyang boses. Kaya
inakala ni Eli na siya ay lasing. 14 Sinabi ni Eli sa kanya, “Gaano katagal kang magiging
lasing? Itapon mo ang iyong alak.” 15 Sumagot si Ana, “Hindi, aking amo, ako ay isang
babaeng nagdadalamhati ang kalooban. Hindi ako nakainom ng alak o matapang na
inumin, ngunit ibinubuhos ko ang aking kaluluwa sa harapan ni Yahweh.” 16 “Huwag
mong ituring na ang iyong lingkod ay isang nakahihiyang babae; nagsasalita ako mula
sa aking matinding pag-aalala at pagkagalit.” 17 Pagkatapos sumagot si Eli at sinabing,
“Umalis ka ng mapayapa; ipagkaloob nawa ng Diyos ng Israel ang iyong kahilingan
na iyong hiniling sa kanya.” 18 Sinabi niya, “Hayaang makasumpong ng biyaya ang
iyong lingkod sa iyong paningin.” Pagkatapos umalis ang babae at kumain; hindi na
malungkot ang kanyang mukha. 19 Sila'y bumangon nang maaga sa araw na iyon at
sumamba sa harapan ni Yahweh, at pagkatapos bumalik sila sa kanilang bahay sa
Ramah. Sinipingan ni Elkana si Ana na kanyang asawa, at inalala siya ni Yahweh.
20 Nang dumating ang panahon, nabuntis si Ana at nagsilang ng isang batang lalaki.
Tinawag niya ang kanyang pangalan na Samuel, sinasabing, “Dahil hiningi ko siya
mula kay Yahweh.” 21 Muli, umakyat sina Elkana at ang kanyang buong bahay upang
maghandog ng taunang pag-aalay at tuparin ang kanyang panata. 22 Ngunit hindi
sumama si Ana; sinabi niya sa kanyang asawa, “Hindi ako sasama hanggang sa hindi
na sumususo ang bata; pagkatapos dadalhin ko siya, upang maipakita siya sa harapan

ni Yahweh at manirahan siya doon magpakailanman.” 23 Sinabi ni Elkana na kanyang
asawa sa kanya, “Gawin mo kung ano ang pasya mong mabuti sa iyo. Maghintay ka
hanggang sa hindi mo na siya pinapasuso; pagtibayin lamang nawa ni Yahweh ang
kanyang salita.” Kaya nanatili ang babae at pinasuso ang kanyang anak hanggang
sa hindi na siya sumususo. 24 Nang hindi na niya siya pinapasuso, isinama niya
siya kasama ang tatlong taong gulang na toro, isang epa ng pagkain at isang bote
ng alak, at dinala niya siya sa bahay ni Yahweh sa Shilo. Ngayon ang anak niya
ay bata pa. 25 Pinatay nila ang toro, at dinala nila ang bata kay Eli. 26 Sinabi niya,
“O aking panginoon! Habang buhay ka, aking panginoon, ako ang babaeng tumayo
rito sa tabi mo na nananalangin kay Yahweh. 27 Sapagkat ang batang ito ang aking
ipinanalangin at ibinigay sa akin ni Yahweh ang aking kahilingan na aking hiniling
sa kanya. 28 Ibinibigay ko siya kay Yahweh; habang nabubuhay siya ipapahiram ko
siya kay Yahweh.” At sinamba ni Elkana at kanyang pamilya si Yahweh doon.

2

1 Nanalangin si Ana at sinabing, “Nagsasaya ang aking puso kay Yahweh. Itinaas ni
Yahweh ang aking tambuli. Nagmamayabang ang aking bibig sa aking mga kaaway,
dahil nagagalak ako sa iyong pagliligtas. 2 Wala ng banal tulad ni Yahweh, sapagka't
walang iba maliban sa iyo; walang ibang bato tulad ng ating Diyos. 3 Huwag nang
magmataas ng buong kapurihan; huwag hayaang maglabas ng kahambugan ang
iyong bibig. Sapagka't si Yahweh ay Diyos ng kaalaman; sa pamamagitan niya
tinitimbang ang mga kilos. 4 Nasira ang mga pana ng mga makapangyarihang
kalalakihan, ngunit iyong mga nadapa ay nagsuot ng kalakasan tulad ng isang
sinturon. 5 Ipinaupa ng mga busog ang kanilang sarili para sa tinapay; sa mga
gutom sila ay hindi na naging gutom. Kahit na ang isang baog ay magsisilang ng
pito, ngunit mananamlay ang babaeng maraming anak. 6 Pumapatay si Yahweh
at bumubuhay. Siya ang nagbababa sa Sheol at nagtataas. 7 Si Yahweh ang
nagpapadukha, at siya ang nagpapayaman. Siya ang nagpapababa, ngunit siya
rin naman ang nagpapataas. 8 Ibinabangon niya ang mahirap mula sa alabok.
Itinataas niya ang mga nangangailangan mula sa tambak ng abo upang paupuin
sila kasama ang mga prinsipe at manahin ang upuan ng karangalan. Sapagka't ang
mga haligi ng mundo ay kay Yahweh at kanyang ipinatong sa kanila ang sanlibutan.
9 Gagabayan niya ang mga paa ng kanyang mga tapat, ngunit patatahimikin ang mga
makasalanan sa kadiliman, sapagka't walang ni isa ang mananaig sa pamamgitan
ng lakas. 10 Magkakapira-piraso ang mga sumasalungat kay Yahweh; magpapakulog
siya mula sa langit laban sa kanila. Si Yahweh ang huhusga sa mga dulo ng mundo.
Bibigyan niya ng kalakasan ang kanyang hari at itataas niya ang sungay ng kanyang
hinirang.” 11 Pagkatapos pumunta si Elkana sa Rama, sa kanyang bahay. Naglingkod
ang bata kay Yahweh sa harapan ni Eli na pari. 12 Ngayon ang mga anak na lalaki ni
Eli ay mga walang kabuluhang kalalakihan. Hindi nila nakikilala si Yahweh. 13 Ang
kaugalian ng mga pari kapag naghandog ang sinumang tao ng isang alay, pupunta
ang lingkod ng pari na may dalang tatlong tulis na tinidor sa kanyang kamay, habang
kumukulo ang karne. 14 Itusok niya ito sa loob ng kawali, o takure, o kaldero, o
palayok. Lahat nang nakuha ng tinidor ay kukunin ng pari para sa kanyang sarili.
Ginawa nila ito sa Shilo kasama ang lahat ng mga Israelita na pumunta roon. 15 Sa
halip, bago nila sunugin ang taba, dumating ang lingkod ng pari, at sinabi sa taong
nag-aalay, “Magbigay ka ng karne upang ihawin para sa pari; sapagka't hindi niya
tatanggapin ang pinakuluang karne mula sa iyo, ngunit hilaw lamang.” 16 Kung
sasabihin ng tao sa kanya, “Dapat nilang sunugin muna ang taba, at pagkatapos
kumuha ka ng hangga't gusto mo.” Pagkatapos sasabihin niyang, “Hindi, ibigay

mo ito sa akin ngayon; kung hindi, kukunin ko ito ng sapilitan.” [17] Ang kasalanan
ng mga binatang ito ay napakalaki sa harapan ni Yahweh, sapagka't inalipusta nila
ang handog ni Yahweh. [18] Ngunit naglingkod si Samuel kay Yahweh bilang isang
batang dinamitan ng isang linong epod. [19] Ginagawan siya ng kanyang ina ng isang
maliit na balabal at dinadala ito sa kanya taon-taon, kapag umaakyat siya kasama
ang kanyang asawa upang maghandog ng taunang alay. [20] Pinagpapala ni Eli si
Elkana at kanyang asawa at sinasabing, “Bigyan nawa ka ni Yahweh ng maraming
anak sa pamamagitan ng babaeng ito dahil sa kahilingan na kanyang ginawa kay
Yahweh.” Pagkatapos babalik sila sa kanilang sariling tahanan. [21] Tinulungan muli
ni Yahweh si Ana, at nabuntis siya ulit. Nagsilang siya ng tatlong anak na lalaki at
dalawang anak na babae. Samantala, lumaki ang batang si Samuel sa harapan ni
Yahweh. [22] Ngayon napakatanda na ni Eli; narinig niya ang lahat ng ginagawa ng
kanyang mga anak na lalaki sa buong Israel, at kung paano nila sinipingan ang mga
kababaihan na naglilingkod sa pasukan patungo sa tolda ng pagpupulong. [23] Sinabi
niya sa kanila, “Bakit ninyo ginawa ang ganoong mga bagay? Sapagka't narinig ko
ang inyong mga masamang gawa mula sa lahat ng mga taong ito.” [24] Hindi, mga
anak ko; sapagka't hindi magandang balita ang aking naririnig. Dinulot ninyong
sumuway ang mga tao ni Yahweh. [25] “Kung magkakasala ang isang tao laban sa
iba, hahatulan siya ng Diyos; ngunit kung magkakasala ang isang tao laban kay
Yahweh, sino ang magsasalita para sa kanya?” Ngunit ayaw nilang makinig sa boses
ng kanilang ama, dahil nilalayon ni Yahweh na patayin sila. [26] Lumaki ang batang
si Samuel, at kinalugdan ni Yahweh at ng mga kalalakihan. [27] Ngayon dumating ang
isang lingkod ng Diyos kay Eli at sinabi sa kanya, “Sinasabi ni Yahweh, 'Hindi ko
ba inihayag ang aking sarili sa bahay ng iyong ninuno, nang naroon sila sa Ehipto
sa pagkakaalipin sa bahay ni Paraon? [28] Pinili ko siya mula sa lahat ng mga lipi ng
Israel upang maging aking pari, para umakyat sa aking altar, at para magsunog ng
insenso, para magsuot ng isang epod sa aking harapan. Ibinigay ko sa bahay ng iyong
ninuno ang lahat ng handog ng mga tao ng Israel na ginawa sa apoy. [29] Sa gayon,
bakit ninyo hinahamak ang aking mga alay at mga handog na aking kinakailangan
sa lugar kung saan ako naninirahan? Bakit ninyo pinarangalan ang inyong mga
anak na lalaki na higit sa akin sa pamamagitan ng pagpapataba ng inyong sarili ng
mga mainam ng bawat handog ng aking bayang Israel?' [30] Sapagka't si Yahweh, ang
Diyos ng Israel, nagsasabing, 'Nangako ako na ang inyong bahay, at ang bahay ng
inyong ninuno, ay lalakad sa harap ko magpakailanman.' Ngunit ngayon sinasabi
ni Yahweh, 'Malayong gawin ko ito, sapagka't pararangalan ko yaong nagpaparangal
sa akin, ngunit yaong mga humahamak sa akin ay hindi papahalagahan. [31] Tingnan
mo, paparating na ang mga araw na puputulin ko ang iyong lakas at ang lakas ng
bahay ng iyong ama, upang wala ng sinumang matandang lalaki sa iyong bahay.
[32] Makikita mo ang pagdadalamhati sa lugar kung saan ako naninirahan. Kahit na
ibibigay ang kabutihan sa Israel, wala nang sinumang matandang lalaki sa iyong
bahay. [33] Sinuman sa inyo na hindi ko puputulin mula sa aking altar, idudulot kong
lumabo ang inyong mga mata, at magdudulot ako ng kapighatian para sa inyong
buhay. Mamamatay ang lahat ng kalalakihang ipapanganak sa inyong pamilya. [34] Ito
ang magiging palatandaan para sa iyo na darating sa iyong dalawang anak na lalaki,
kay Hofni at Pinehas: Mamamatay silang dalawa sa parehong araw. [35] Magtataas ako
para sa aking sarili ng isang tapat na pari na gagawa kung ano ang nasa aking puso
at nasa aking kaluluwa. Gagawan ko siya ng isang tiyak na bahay; at lalakad siya sa
harapan ng aking hinirang na hari magpakailanman. [36] Paparoon ang bawat isa na
naiwan sa iyong bahay at yuyukod sa taong iyon, hihingi para sa isang pirasong ng
pilak at isang putol ng tinapay, at magsasabing, “Pakiusap italaga mo ako sa isa sa

mga tungkulin ng pari upang makakain ako ng piraso ng tinapay.'"'

3

[1] Naglingkod kay Yahweh ang batang si Samuel na nakapailalim kay Eli. Madalang
ang mga salita ni Yahweh sa mga panahong iyon; walang madalas na pangitain.
[2] Sa panahong iyon, nang si Eli, na ang paningin ay nagsimulang lumabo kaya hindi
na siya makakita nang mabuti, ay nakahiga sa kanyang sariling higaan. [3] Hindi pa
namamatay ang ilawan ng Diyos, at nakahiga si Samuel upang matulog sa bahay ni
Yahweh, kung saan naroon ang kaban ng Diyos. [4] Tumawag si Yahweh kay Samuel,
na nagsabing, “Narito ako.” [5] Tumakbo si Samuel kay Eli at sinabing, “Narito ako,
dahil tinawag mo ako.” Sinabi ni Eli, “Hindi kita tinawag; humiga ka ulit.” Umalis si
Samuel at humiga. [6] Tumawag muli si Yahweh, “Samuel.” Bumangon muli si Samuel
at nagtungo kay Eli at sinabing, “Narito ako, dahil tinawag mo ako.” Sumagot si Eli,
“Hindi kita tinawag, aking anak; humiga ka muli.” [7] Ngayon wala pang anumang
karanasan si Samuel kay Yahweh, ni nagkaroon ng anumang mensahe mula kay
Yahweh na naibunhayag sa kanya. [8] Tinawag muli ni Yahweh si Samuel sa ikatlong
pagkakataon. Muling bumangon si Samuel at nagtungo kay Eli at sinabing, “Narito
ako, sapagka't tinawag mo ako.” Pagkatapos napagtanto ni Eli na tinawag ni Yahweh
ang bata. [9] Pagkatapos sinabi ni Eli kay Samuel, “Umalis ka at humigang muli;
kung tatawagin ka niya muli, dapat mong sabihin, 'Magsalita ka, Yahweh, sapagka't
nakikinig ang iyong lingkod.'" Kaya umalis si Samuel at minsan pang humiga sa
kanyang sariling lugar. [10] Dumating si Yahweh at tumayo; tumawag siya tulad ng
ibang mga pagkakataon, “Samuel, Samuel.” Pagkatapos sinabi ni Samuel, “Magsalita
ka, sapagka't nakikinig ang iyong lingkod.” [11] Sinabi ni Yahweh kay Samuel, “Tingnan
mo, gagawa akong ng isang bagay sa Israel kung saan manginginig ang mga tainga
ng lahat ng makakarinig nito. [12] Sa araw na iyon tutuparin ko ang lahat ng bagay na
aking sinabi kay Eli tungkol sa kanyang bahay, mula simula hanggang sa katapusan.
[13] Sinabi ko na sa kanya na hahatulan ko ang kanyang sambahayan minsan para sa
lahat ng kasalanang kanyang nalaman, dahil nagdala ng sumpa sa kanilang sarili
ang kanyang mga anak na lalaki at hindi niya sila pinigilan. [14] Dahil dito naipangako
ko sa sambahayan ni Eli na ang mga kasalanan ng kanyang sambahayan ay hindi
kailanman mapapawi sa pamamagitan ng alay o handog.” [15] Nakahiga si Samuel
hanggang umaga; pagkatapos binuksan niya ang mga pintuan ng bahay ni Yahweh.
Ngunit natakot si Samuel na sabihin kay Eli ang tungkol sa pangitain. [16] Pagkatapos
tinawag ni Eli si Samuel at sinabing, “Samuel, anak ko.” Sinabi ni Samuel, “Narito
ako.” [17] Sinabi niya, “Ano ang salitang kanyang sinabi sa iyo? Pakiusap huwag mo
itong itago mula sa akin. Gawin nawa sa iyo ng Diyos, at higit pa, kung itatago mo
ang anumang bagay mula sa akin anuman sa lahat ng salitang sinabi niya sa iyo.”
[18] Sinabi ni Samuel sa kanya ang lahat; wala siyang tinago mula sa kanya. Sinabi ni
Eli, “Si Yahweh iyon. Hayaan mong gawin niya anuman ang sa tingin niya ay mabuti
sa kanya.” [19] Lumaki si Samuel, at kasama niya si Yahweh at wala sa kanyang mga
salitang inihula ang nabigong magkatotoo. [20] Nalaman ng buong Israel mula Dan
hanggang Beer-seba na hinirang si Samuel upang maging isang propeta ni Yahweh.
[21] Nagpakita muli si Yahweh sa Shilo, sapagka't ibinunyag niya ang kanyang sarili
kay Samuel sa Shilo sa pamamagitan ng kanyang salita.

4

[1] Dumating ang salita ni Samuel sa buong Israel. Ngayon umalis ang Israel upang
makipaglaban sa mga Filisteo. Nagtayo sila ng kampo sa Ebenezer, at nagtayo ng
kampo ang mga Felisteo sa Afek. [2] Humanay ang mga Filisteo para labanan ang

Israel. Lumaganap ang labanan, natalo ang Israel ng mga Filisteo, na pumatay ng
halos apat na libong kalalakihan sa lugar ng labanan. 3 Nang dumating ang mga tao
sa kampo, sinabi ng nakakatanda ng Israel, “Bakit tayo pinatalo ni Yahweh ngayon
sa mga Filisteo? Dalhin natin ang kaban ng tipan ni Yahweh dito mula sa Silo, upang
makasama natin iyon dito, para panatilihin tayong ligtas mula sa kapangyarihan ng
ating mga kaaway.” 4 Kaya nagpadala ang mga tao ng kalalakihan sa Silo; mula
roon dinala nila ang kaban ng tipan ni Yahweh ng mga hukbo, na nakaupo sa itaas
ng querobin. Ang dalawang anak na lalaki ni Eli na sina Hofni at Finehas ay naroon
kasama ang kaban ng tipan ng Diyos. 5 Nang dumating ang kaban ng tipan ni Yahweh
sa kampo, sumigaw nang malakas ang lahat ng mga tao ng Israel, at umugong ang
mundo. 6 Nang narinig ng mga Filisteo ang ingay ng hiyawan, sinabi nila, “Ano
ang kahulugan nitong malakas na hiyawan sa kampo ng mga Hebreo?” Pagkatapos
napagtanto nila na dumating ang kaban ni Yahweh sa kampo. 7 Natakot ang mga
Filisteo; sinabi nila, “Dumating ang Diyos sa kampo.” Sinabi nila, “Kapighatian sa
atin!” Hindi pa nangyayari ito noon! 8 Kapighatian sa atin! Sino ang magtatanggol
sa atin mula sa lakas nitong makapangyarihang Diyos? Ito ang Diyos na sumalakay
sa mga taga-Ehipto sa pamamagitan ng marami at iba't ibang uri ng salot sa ilang.
9 Lakasan ninyo ang loob ninyo, at magpakalalaki kayo, kayong mga Filisteo, o
magiging mga alipin kayo para sa mga Hebreo, gaya ng naging mga alipin sila sa
inyo. Magpakalalaki kayo, at lumaban.” 10 Nakipaglaban ang mga Filisteo, at natalo
ang Israel. Tumakas ang bawat isa sa kanyang bahay, at ang patayan ay napakalawak;
sapagka't natalo ang tatlumpung libong sundalo mula sa Israel. 11 Nakuha ang kaban
ng Diyos at namatay ang dalawang lalaking anak ni Eli, na sina Hofni at Finehas.
12 Tumakbo ang isang lalaki ng Benjamin mula sa hanay ng labanan at nakarating
sa Silo sa parehong araw, dumating na punit ang kanyang mga damit at may lupa sa
kanyang ulo. 13 Nang nakarating siya, nakaupo si Eli sa kanyang upuan na nakatingin
sa daan dahil kumabog ang kanyang puso na may pag-aalala para sa kaban ng Diyos.
Nang pumasok ang lalaki sa lungsod at sinabi ang balita, umiyak ang buong lungsod.
14 Nang narinig ni Eli ang ingay ng iyakan, sinabi niya, “Ano ang kahulugan nitong
hiyawan?” Biglang dumating ang lalaki at sinabi kay Eli. 15 Ngayon siyamnapu't
walong taong gulang na si Eli; malabo ang kanyang mga mata, at hindi siya makakita.
16 Sinabi ng lalaki kay Eli, “Ako ang isang nanggaling mula sa hanay ng labanan.
Tumakas ako mula sa labanan sa araw na ito.” At sinabi niya, “Ano ang nangyari,
anak ko?” 17 Sumagot at nagsabi ang lalaking nagdala ng balita, “Tumakas ang Israel
mula sa mga Filisteo. Mayroon ding isang malaking pagkatalo sa mga tao. Ang iyong
dalawang anak na lalaki, na sina Hofni at Finehas ay patay na, at nakuha ang kaban
ng Diyos.” 18 Nang nabanggit niya ang kaban ng Diyos, natumba patalikod si Eli mula
sa kanyang upuan sa gilid ng tarangkahan. Nabali ang kanyang leeg, at namatay siya,
dahil matanda na siya at mabigat. Naging hukom siya ng Israel sa loob ng apatnapung
taon. 19 Ngayon ang kanyang manugang na babae, asawa ni Finehas, ay buntis at
malapit ng manganganak. Nang narinig niya ang balita na nakuha ang kaban ng
Diyos at ang kanyang biyenang lalaki at ang kanyang asawa ay patay na, lumuhod
siya at nanganak, ngunit nagpahina sa kanya ang hirap ng kanyang panganganak.
20 Sinabi sa kanya ng babaeng nagpapaanak sa oras na malapit na siyang mamatay,
“Huwag kang matakot, dahil nanganak ka ng isang lalaki.” Ngunit hindi siya sumagot
o isinapuso kung ano ang kanilang sinabi. 21 Pinangalanan niya ang bata ng Icabod,
na nagsasabing, “Nawala ang kaluwalhatian mula sa Israel!” dahil nakuha ang kaban
ng Diyos, at dahil sa kanyang biyenan at kanyang asawa. 22 At sinabi niya, “Nawala
ang kaluwalhatian mula sa Israel, dahil nakuha ang kaban ng Diyos.”

5

[1] Ngayon nakuha na ng mga Filisteo ang kaban ng Diyos, at dinala nila ito mula
sa Ebenezer patungo sa Asdod. [2] Kinuha ng mga Filisteo ang kaban ng Diyos, dinala
nila ito sa bahay ng Dagon, at inilagay sa tabi ng Dagon. [3] Nang nagising nang maaga
sa sumunod na araw ang mga tao ng Asdod, tingnan ninyo, natumba paharap sa
lupa ang Dagon sa harapan ng kaban ni Yahweh. Kaya kinuha nila ang Dagon at
inilagay siyang muli sa kanyang lugar. [4] Ngunit nang nagising sila nang maaga ng
sumunod na umaga, tingnan ninyo, natumba paharap sa lupa ang Dagon sa harapan
ng kaban ni Yahweh. Ang ulo ng Dagon at kanyang dalawang kamay ay putol na
naroon sa pintuan. Katawan lamang ng Dagon ang naiwan. [5] Ito ang dahilan, kahit
sa araw na ito, ang mga pari ng Dagon at sinumang dumating sa bahay ng Dagon ay
hindi umaapak sa pintuan ng Dagon sa Asdod. [6] Napakabigat ng kamay ni Yahweh
sa mga tao ng Asdod. Winasak niya sila at pinahirapan sila ng mga bukol, kapwa sa
Asdod at nasasakupan nito. [7] Nang napagtanto ng mga kalalakihan ng Asdod kung
ano ang nangyayari, sinabi nila, "Hindi dapat manatili ang kaban ng Diyos ng Israel
sa atin, dahil mabigat ang kanyang kamay laban sa atin at laban kay Dagon na ating
diyos." [8] Kaya ipinadala nila at sama-samang tinipon ang lahat ng mga namumuno
ng mga Filisteo; sinabi nila sa kanila, "Ano ang gagawin namin sa kaban ng Diyos ng
Israel?" Sumagot sila, "Hayaang dalhin ang kaban ng Diyos ng Israel sa palibot ng
Gat." At dinala nila ang kaban ng Diyos ng Israel doon. [9] Ngunit pagkatapos nilang
madala ito sa palibot, ang kamay ni Yahweh ay laban sa lungsod, na nagdudulot ng
isang napakalaking kalituhan. Pinahirapan niya ang mga kalalakihan ng lungsod,
kapwa maliit at malaki; at ang mga bukol ay kumalat sa kanila. [10] Kaya ipinadala
nila ang kaban ng Diyos sa Ekron. Ngunit pagdating mismo ng kaban ng Diyos sa
Ekron, sumigaw ang mga taga-Ekron, nagsasabing, "Dinala nila sa atin ang kaban ng
Diyos ng Israel upang patayin tayo at ang ating mga tao." [11] Kaya pinatawag nila at
sama-samang tinipon ang lahat ng mga namumuno ng mga Filisteo; sinabi nila sa
kanila, "Ilayo ninyo ang kaban ng Diyos ng Israel, at hayaang bumalik ito sa sariling
lugar nito, upang hindi tayo nito patayin at ating mga tao." Dahil nagkaroon na ng
isang nakamamatay na takot sa buong siyudad; napakabigat ng kamay ng Diyos doon.
[12] Ang mga kalalakihang hindi namatay ay pinahirapan ng mga bukol, at umabot ang
iyak ng siyudad sa kalangitan.

6

[1] Ngayon nasa bansa ng mga Filisteo ang kaban ni Yahweh sa loob ng pitong buwan.
[2] Pagkatapos pinatawag ng mga tao ng Filisteo ang mga pari at ang mga manghuhula;
sinabi nila sa kanila, "Ano ang dapat nating gawin sa kaban ni Yahweh? Sabihin mo
sa amin kung paano namin dapat ipadala ito pabalik sa sariling bansa nito." [3] Sinabi
ng mga pari at mga manghuhula, "Kung ibabalik ninyo ang kaban ng Diyos ng Israel,
huwag itong ibalik na walang regalo; sa ano mang paraan padalhan siya ng isang
handog pambayad para sa kasalanan. Pagkatapos gagaling kayo, at malalaman ninyo
kung bakit hindi inalis ang kanyang kamay sa inyo hanggang ngayon." [4] Pagkatapos
sinabi nila, "Ano ang dapat na handog pambayad para sa kasalanan na ibabalik
namin sa kanya?" Sumagot sila, "Limang ginintuang bukol at limang ginintuang
daga, lima bilang pareho sa bilang ng mga namumuno ng mga Filisteo. Para sa
parehong salot na nagpahirap sa inyo at sa inyong mga namumuno. [5] Kaya dapat
gumawa kayo ng inyong mga hugis ng mga bukol, at mga hugis ng inyong daga
na puminsala sa lupain, at bigyan ng kaluwalhatian ang Diyos ng Israel. Marahil
aalisin niya ang kanyang kamay mula sa inyo, mula sa inyong mga diyos, at mula

sa inyong lupain. 6 Bakit ninyo papatigasin ang inyong mga puso, gaya ng mga taga-
Ehipto at ni Paraon na pinatigas ang kanilang mga puso? Iyon ay nang matindi
silang pinahirapan ng Diyos; hindi ba pinaalis ng mga taga-Ehipto ang mga tao, at
umalis sila? 7 Pagkatapos ngayon, maghanda kayo ng isang bagong kariton na may
dalawang nagpapasusong baka, na hindi pa nasingkawan. Itali ang mga baka sa
kariton, ngunit dalhin ang kanilang guya pauwi, malayo mula sa kanila. 8 Pagkatapos
dalhin ang kaban ni Yahweh at ilagay ito sa kariton. Ilagay ang mga ginintuang anyo
na ibabalik sa kanya bilang isang handog para sa kasalanan sa isang kahon sa isang
gilid nito. Pagkatapos pakawalan ito at hayaang umalis. 9 Pagkatapos masdan ninyo;
kung pupunta ito sa daan patungo sa sarili nitong lupain sa Beth-semes, kung gayon
si Yahweh ang nagpatupad nitong malaking sakuna. Ngunit kung hindi, saka natin
malalaman na hindi ang kanyang kamay ang nagpahirap sa atin; sa halip, malalaman
nating nagkataon lang na nangyari ito sa atin." 10 Ginawa ito ng mga kalalakihan gaya
ng sinabi sa kanila; kumuha sila ng dalawang nagpapasusong baka, tinali nila sa
kariton, at ikinulong ang kanilang mga guya sa tahanan. 11 Inilagay nila ang kaban
ni Yahweh sa kariton, kasama ng isang kahon na naglalaman ng mga ginintuang
daga at ang kanilang hinulmang mga bukol. 12 Tumuloy ang mga baka sa dako ng
Beth-semes. Pumunta sila sa tabi ng isang malapad na daan, umuungal sila habang
lumalakad, at hindi sila lumihis patabi maging sa kanan o sa kaliwa. Sinundan sila
ng mga namumuno ng Felisteo sa hangganan ng Beth-semes. 13 Ngayon nag-aaniang
mga tao ng Beth-semes sa kanilang trigo sa lambak. Nang tumingin sila sa itaas at
nakita ang kaban, nagalak sila. 14 Dumating ang kariton sa bukirin ni Josue mula sa
Beth-semes at huminto roon. Naroon ang isang malaking bato, at biniyak nila ang
kahoy mula sa kariton, at hinandog ang mga baka bilang isang handog na susunugin
kay Yahweh. 15 Ibinaba ng mga Levita ang kaban ni Yahweh at kahon na kasama nito,
kung saan naroon ang mga ginintuang anyo, at inilagay ang mga ito sa malaking bato.
Inihandog ng mga kalalakihan ng Beth-semes ang handog na susunugin at gumawa
ng mga alay sa parehong araw kay Yahweh. 16 Nang nakita ito ng limang namumuno
sa mga Filisteo, bumalik sila sa araw na iyon sa Ekron. 17 Ito ang mga ginintuang
bukol na ibinalik ng mga Filisteo para sa isang handog pambayad para sa kasalanan
kay Yahweh: isa para sa Asdod, isa para sa Gaza, isa para sa Ashkelon, isa para sa
Gat at isa para sa Ekron. 18 Parehong bilang ang limang ginintuang daga sa bilang
ng lahat ng lungsod ng Filisteo pag-aari ng limang namumuno, kapwa matibay na
mga lungsod at mga panlalawigang nayon. Ang malaking bato, na nasa tabi nito
inilagay nila ang kaban ni Yahweh, ay nanatiling isang saksi hanggang sa araw na
ito sa bukirin ni Josue na Beth-semita. 19 Sinalakay ni Yahweh ang ilang kalalakihan
ng Beth-semes dahil tumingin sila sa kanyang kaban. Pinatay niya ang pitumpung
kalalakihan. Nagluksa ang mga tao, dahil binigyan ni Yahweh ang mga tao ng isang
malaking dagok. 20 Sinabi ng mga kalalakihan ng Beth-semes, "Sino ang makakatayo
sa harapan ni Yahweh, ang banal na Diyos na ito? At kanino siya aakyat mula
sa atin?" 21 Nagpadala sila ng mga mensahero na naninirahan sa Kiriath Jearim,
sinasabing, "Ibinalik ng mga Filisteo ang kaban ni Yahweh; bumaba at dalhin ninyo
ito pabalik."

7

1 Dumating ang mga kalalakihan ng Kiriat-Jearim, kinuha ang kaban ni Yahweh,
at dinala ito sa bahay ni Abinadab sa burol. Itinalaga nila ang kanyang anak na
lalaking si Eleazar para mangalaga sa kaban ni Yahweh. 2 Mula nang araw na manatili
ang kaban sa Kiriat-Jearim, lumipas ang mahabang panahon, dalawampung taon.
Nanaghoy ang buong bahay ng Israel at ninais nilang bumaling kay Yahweh. 3 Sinabi

ni Samuel sa lahat ng tao ng Israel, "Kung babalik kayo kay Yahweh nang inyong buong puso, alisin ninyo ang mga dayuhang diyos at ang Astarot mula sa inyo, ibaling ang inyong mga puso kay Yahweh, at siya lamang ang sambahin, sa gayon ililigtas niya kayo mula sa kamay ng mga Filisteo."
4 Pagkatapos inalis ng mga tao ng Israel ang mga Baal at mga Astarot, at sinamba lamang si Yahweh.
5 Pagkatapos, sinabi ni Samuel, "Dalahin ninyo ang buong Israel sa Mizpa at mananalangin ako kay Yahweh para sa inyo."
6 Nagtipon sila sa Mizpa at sumalok ng tubig at ibinuhos ito sa harapan ni Yahweh. Nag-ayuno sila sa araw na iyon at sinabing, "Nagkasala kami laban kay Yahweh." Doon pinagpasiyahan ni Samuel ang mga alitan ng mga tao ng Israel at pinangunahan ang mga tao.
7 Ngayon nang marining ng mga Filisteo na nagtipon ang mga tao ng Israel sa Mizpa, sinalakay ng mga namumuno ng Filisteo ang Israel. Pagkarinig ng mga tao ng Israel nito, natakot sila sa mga Palestina.
8 Pagkatapos sinabi ng bayan ng Israel kay Samuel, "Huwag kang tumigil sa pagtawag kay Yahweh na ating Diyos para sa amin, upang iligtas niya kami mula sa kamay ng mga Filisteo."
9 Kumuha si Samuel ng isang pinapasusong kordero at inihandog ito bilang isang buong sinunog na handog kay Yahweh. Pagkatapos patuloy na tumawag si Samuel kay Yahweh para sa Israel, at sinagot siya ni Yahweh.
10 Habang inihahandog ni Samuel ang sinunog na handog, lumapit ang mga Filisteo para salakayin ang Israel. Subalit nagpakulog si Yahweh ng isang malakas na tunog sa araw na iyon laban sa mga Filisteo at nagkagulo sila, at napuksa sila sa harapan ng Israel.
11 Pumunta ang mga kalalakihan ng Israel mula sa Mizpa, at tinugis nila ang mga Filisteo at pinatay sila hanggang sa ibaba ng Betcar.
12 Pagkatapos kumuha si Samuel ng isang bato at itinayo ito sa pagitan ng Mizpa at Shen. Pinangalanan niya itong Ebenezer, sinasabing, "Hanggang sa ngayon tinulungan pa rin kami ni Yahweh."
13 Kaya nag-api ang mga Filisteo at hindi sila pumasok sa hangganan ng Israel. Laban sa mga Filisteo ang kamay ni Yahweh sa lahat ng araw ni Samuel.
14 Naibalik sa Israel ang mga bayang kinuha ng mga Filisteo mula sa Israel, mula sa Ekron hanggang sa Gat; binawi ng Israel ang kanilang nasasakupan mula sa mga Filisteo. Pagkatapos nagkaroon ng kapayapaan sa pagitan ng Israel at mga Amoreo.
15 Hinatulan ni Samuel ang Israel sa lahat ng araw ng kanyang buhay.
16 Bawat taon lumilibot siya sa Bethel, sa Gilgal at sa Mizpa. Pinagpapasiyahan niya ang mga alitan para sa Israel sa lahat ng mga lugar na ito.
17 Pagkatapos babalik siya sa Rama, sapagkat naroon ang bahay niya; at doon pinagpapasiyahan din niya ang mga alitan para sa Israel. Gumawa rin siya ng altar doon kay Yahweh.

8

1 Nang matanda na si Samuel, ginawa niyang mga hukom sa Israel ang mga anak niyang lalaki.
2 Joel ang pangalan ng panganay niya at Abija ang pangalan ng pangalawa niyang anak na lalaki. Mga hukom sila sa Beer-seba.
3 Hindi lumakad sa mga paraan niya ang kanyang mga anak, sa halip naghabol sila sa hindi tapat na tubo. Tumanggap sila ng mga suhol at binaluktot ang katarungan.
4 Pagkatapos sama-samang nagtipon ang mga nakakatanda ng Israel at pumunta sila kay Samuel sa Rama.
5 Sinabi nila sa kanya, "Tingnan mo, matanda ka na at hindi lumalakad ayon sa mga paraan mo ang iyong mga anak. Pumili ka para sa amin ng isang hari na hahatol sa amin tulad ng lahat ng mga bansa."
6 Subalit hindi nalugod si Samuel nang sabihin nilang, "Bigyan mo kami ng haring hahatol sa amin." Kaya nanalangin si Samuel kay Yahweh.
7 Sinabi ni Yahweh kay Samuel, "Sundin mo ang boses ng mga tao sa lahat ng bagay na sasabihin nila sa iyo; sapagkat hindi ikaw ang tinanggihan nila, ngunit ako ang tinanggihan nila mula sa pagiging hari nila.
8 Kumikilos sila ngayon tulad ng ginawa nila mula noong araw na inilabas ko sila mula sa Ehipto, pinabayaan ako, at

naglingkod sa ibang mga diyos, at kaya ginagawa rin nila sa iyo. 9 Ngayon makinig sa
kanila; ngunit taimtim na balaan sila at ipaalam sa kanila ang paraan na mamahala sa
kanila ang hari." 10 Kaya sinabi ni Samuel ang lahat ng salita ni Yahweh sa mga taong
humihingi ng hari. 11 Sinabi niya, "Ganito kung paano mamumuno ang hari sa inyo.
Kukunin niya ang inyong mga anak na lalaki at itatalaga sila sa kanyang mga karo at
para maging mga mangangabayo niya, at para tumakbo sa harapan ng kanyang mga
karo. 12 Hihirang siya para sa kanyang sarili ng mga kapitan ng libu-libong sundalo,
at mga kapitan ng limampung sundalo. Pagbubungkalin niya ang ilan ng kanyang
lupa, gagapas ang ilan ng kanyang ani, at ang ilan ay gagawa ng kanyang mga sandata
para sa digmaan at mga kagamitan para sa kanyang mga karo. 13 Kukunin din niya
ang inyong mga anak na babae para maging mga tagagawa ng pabango, tagapagluto
at babaeng magtitinapay. 14 Kukunin niya ang pinakamainam sa mga bukid ninyo,
ang inyong mga ubasan at mga taniman ng olibo at ibibigay ang mga iyon sa mga
lingkod niya. 15 Kukunin niya ang ikasampu ng inyong butil at ng inyong mga ubasan
at ibibigay sa kanyang mga opisyal at mga lingkod. 16 Kukunin niya ang inyong mga
lalaki at babaeng lingkod at ang pinakamagaling sa mga binata ninyo at inyong mga
asno; pagtatrabahuhin niya silang lahat para sa kanya. 17 Kukunin niya ang ikasampu
ng inyong mga kawan at magiging mga alipin niya kayo. 18 Pagkatapos sa araw na
iyon, tatangis kayo dahil sa haring pinili ninyo para sa inyong sarili; ngunit hindi kayo
sasagutin ni Yahweh sa araw na iyon." 19 Subalit tumangging makinig ang mga tao
kay Samuel; sinabi nila, "Hindi! Dapat mayroon kaming hari 20 upang maging tulad
kami ng lahat ng ibang bansa, at upang hatulan kami ng aming hari at manguna sa
amin at makipaglaban sa aming mga labanan." 21 Nang marinig ni Samuel ang lahat
ng salita ng mga tao, inulit niya ang mga iyon sa mga tainga ni Yahweh. 22 Sinabi ni
Yahweh kay Samuel, "Sundin mo ang boses nila at gawan sila ng hari." Kaya sinabi ni
Samuel sa mga kalalakihan ng Israel, "Dapat pumunta ang bawat lalaki sa kanyang
sariling lungsod."

9

1 May isang lalaki mula sa Benjamin, isang lalaking maimpluwensiya. Kish ang
pangalan niya, anak na lalaki ni Abiel na anak na lalaki ni Zeror ng Becorat na
anak na lalaki ni Afia, na anak na lalaki na taga-Benjamin. 2 Mayroon siyang isang
anak na lalaki na nagngangalang Saul, isang makisig na binata. Walang sinumang
lalaki sa bayan ng Israel ang mas makisig kaysa kanya. Mula balikat niya pataas
mas matangkad siya sa lahat ng tao. 3 Ngayon nawala ang mga asno ni Kish, na
ama ni Saul. Kaya sinabi ni Kish sa anak niyang si Saul, "Isama mo ang isa sa mga
lingkod; bumangon at hanapin ang mga asno." 4 Kaya dumaan si Saul sa maburol na
lugar ng Efraim at nagtungo sa lupain ng Salisa, ngunit hindi nila natagpuan ang mga
iyon. Dumaan sila sa lupain ng Shaalim, pero wala roon ang mga iyon. Pagkatapos
dumaan sila sa lupain ng mga taga-Benjamin, ngunit hindi nila natagpuan ang mga
iyon. 5 Nang dumating sila sa lupain ng Zuf, sinabi ni Saul sa kanyang lingkod na
kasama niya, "Halika, bumalik na tayo, at baka tumigil na mag-alala ang aking ama
sa mga asno at magsimulang mag-alala tungkol sa atin." 6 Subalit sinabi sa kanya
ng lingkod, "Makinig ka, may lingkod ng Diyos sa lungsod na ito. Siya ay isang
lalaking iginagalang; nagkakatotoo ang lahat ng bagay na sabihin niya. Pumunta
tayo roon; maaaring masabi niya sa atin kung aling daan ang dapat nating tahakin
sa ating paglalakbay." 7 Pagkatapos sinabi ni Saul sa kanyang lingkod, "Subalit kung
pupunta tayo, anong madadala natin sa lalaki? Dahil ubos na ang tinapay sa ating
supot, at walang handog na madadala para sa tao ng Diyos. Anong mayroon tayo?"
8 Sumagot ang lingkod kay Saul, "Mayroon ako ritong ikaapat na siklo ng pilak na

ibibigay ko sa lingkod ng Diyos, para sabihin sa atin kung saan tayo dapat tumungo.”
9 (Dati sa Israel, kapag hahanapin ng isang tao ang kaalaman ng kalooban ng Diyos,
sinasabi niya, “Halika, pumunta tayo sa manghuhula.” Dahil ang propeta ngayon ay
dating tinatawag na manghuhula.) 10 Pagkatapos sinabi ni Saul sa kanyang lingkod,
“Mabuting pagkasabi. Halika, tayo na.” Kaya pumunta sila sa lungsod kung saan
naroon ang lingkod ng Diyos. 11 Habang paakyat sila sa burol patungo sa lungsod,
nakasalubong sila ng mga babaeng palabas para sumalok ng tubig; sinabi ni Saul
at ng kanyang lingkod sa kanila, “Narito ba ang manghuhula?” 12 Sumagot sila
at sinabi, “Narito siya; tingnan ninyo, nauna lang siya sa inyo. Magmadali kayo,
dahil pupunta siya sa lungsod ngayon, sapagkat mag-aalay ang mga tao ngayon sa
mataas na lugar. 13 Pagpasok na pagpasok ninyo sa lungsod matatagpuan ninyo
siya bago siya umakyat sa mataas na lugar para kumain. Hindi kakain ang mga
tao hanggang sa dumating siya dahil babasbasan niya ang alay; pagkatapos kakain
ang mga inanyayahan. Ngayon, umakyat na kayo dahil matatagpuan ninyo siya
kaagad.” 14 Kaya umakyat sila sa lungsod. Habang papasok sila sa lungsod, nakita
nila si Samuel na patungo sa kanila para umakyat sa mataas na lugar. 15 Ngayon,
sa araw bago dumating si Saul, ibinunyag ni Yahweh kay Samuel: 16 “Bukas sa mga
ganitong oras ipapadala ko sa iyo ang isang lalaki mula sa lupain ng Benjamin, at
papahiran mo siya ng langis para maging prinsipe ng aking bayang Israel. Ililigtas
niya ang bayan ko mula sa kamay ng mga Filisteo. Dahil naawa ako sa aking bayan
sapagkat nakarating sa akin ang paghinigi nila ng tulong sa akin.” 17 Nang makita
ni Samuel si Saul, sinabi ni Yahweh sa kanya, “Siya ang lalaking sinabi ko sa iyo!
Siya ang mamamahala sa aking bayan.” 18 Pagkatapos lumapit si Saul kay Samuel sa
tarangkahan at sinabing, “Sabihin mo sa akin kung saan ang bahay ng manghuhula?”
19 Sinagot ni Samuel si Saul at sinabing, “Ako ang manghuhula. Mauna kang umakyat
sa akin sa mataas na lugar, dahil ngayon kakain kang kasama ko. Sa umaga hahayaan
kitang umalis, at sasabihin ko sa iyo ang lahat ng bagay na nasa isip mo. 20 Para sa
iyong mga asnong nawala tatlong araw na ang nakalipas, huwag mabahala tungkol
sa mga iyon, dahil natagpuan na ang mga iyon. At para kanino nakatuon ang lahat
ng naisin ng Israel? Hindi ba sa iyo at sa buong bahay ng iyong ama?” 21 Sumagot si
Saul at sinabing, “Hindi ba ako taga- Benjamin, mula sa pinakamaliit na lipi ng Israel?
Hindi ba ang aking angkan ang pinakamaliit sa lahat ng angkan ng lipi ni Benjamin?
Bakit ka nagsalita sa akin sa ganitong paraan?” 22 Kaya isinama ni Samuel si Saul at
kanyang lingkod, dinala sila sa bulwagan, at pinaupo sila sa pang-ulong dako ng mga
inanyayahan, na mga tatlumpung tao. 23 Sinabi ni Samuel sa tagapagluto, “Dalhin
mo ang bahaging ibinigay ko sa iyo, kung alin sinabi sa iyong, 'Itabi mo ito.'” 24 Kaya
kinuha ng tagapagluto ang hitang itinaas sa pag-aalay at kung ano ang kasama nito, at
inilagay ito sa harapan ni Saul. Pagkatapos sinabi ni Samuel, “Tingnan kung ano ang
itinabi ko para sa iyo! Kainin mo ito, dahil itinabi ko ito hanggang sa itinakdang oras
para sa iyo. Sa ngayon masasabi mong, 'Inanyayahan ko ang mga tao.'” Kaya kumain
si Saul kasama ni Samuel sa araw na iyon. 25 Nang makababa sila mula sa mataas
na lugar patungo sa lungsod, nakipag-usap si Samuel kay Saul sa ibabaw ng bubong.
26 Pagkatapos sa bukang-liwayway, tinawag ni Samuel si Saul sa ibabaw ng bubong at
sinabing, “Bumangon ka, upang maihatid kita paalis sa iyong patutunguhan.” Kaya
bumangon si Saul, at kapwa siya at si Samuel ay lumabas sa kalye. 27 Habang patungo
sila sa dakong labas ng lungsod, sinabi ni Samuel kay Saul, “Sabihan mo ang lingkod
na mauna sa atin (at nauna siya), ngunit dapat kang manatili rito sandali, upang
maipahayag ko ang pasabi ng Diyos sa iyo.”

10

[1] Pagkatapos kumuha si Samuel ng isang bote ng langis at ibinuhos ito sa ulo ni
Saul, at hinalikan siya. Sinabi niya, “Hindi ba pinahiran ka ng langis ni Yahweh
para maging tagapamahala ng kanyang pamana? [2] Kapag iniwan mo ako ngayon,
may matatagpuan kang dalawang lalaki sa puntod ni Raquel, sa nasasakupan ng
Benjamin at Zelza. Sasabihin nila sa iyo, 'Natagpuan na ang hinahanap mong mga
asno. Ngayon, tumigil ang iyong ama sa pag-aalala tungkol sa mga asno, at nababalisa
na tungkol sa iyo, sinasabing, “Ano ang dapat kong gawin sa anak ko?'” [3] Pagkatapos
magpapatuloy ka mula roon, at makakarating ka sa owk ng Tabor. Sasalubungin ka
roon ng tatlong lalaking papunta sa Diyos sa Bethel, ang isa ay may dalang tatlong
batang kambing, ang isa ay may dalang tatlong pirasong tinapay at ang isa ay may
dalang isang balat na sisidlan ng alak. [4] Babatiin ka nila at bibigyan ng dalawang
pirasong tinapay, na kukunin mo mula sa kanilang mga kamay. [5] Matapos iyon,
paroroon ka sa burol ng Diyos, kung saan naroon ang kuta ng mga Filisteo. Kapag
nakarating ka sa lungsod, makakasalubong ka ng isang pangkat ng propetang pababa
mula sa mataas na lugar na may alpa, panderetas, plauta, at lira sa harapan nila;
magsisipanghula sila. [6] Agad na darating sa iyo ang Espiritu ni Yahweh at huhula ka
kasama nila, at mababago ka sa isang kakaibang lalaki. [7] Ngayon, kapag dumating
sa iyo ang mga palatandaang ito, gawin mo anumang masumpungang gawin ng
iyong kamay, sapagkat kasama mo ang Diyos. [8] Mauna ka sa aking bumaba sa
Gilgal. Pagkatapos bababa ako sa iyo para maghandog ng mga sinunog na handog at
mag-alay ng mga handog pangkapayapaan. Maghintay ng pitong araw hanggang sa
dumating ako at ipakita sa iyo kung ano ang dapat mong gawin.” [9] Nang tumalikod
si Saul para iwan si Samuel, binigyan siya ng Diyos ng panibagong puso. Pagkatapos
lahat ng mga palatandaang ito ay nangyari sa araw na iyon. [10] Nang dumating sila
sa burol, sinalubong siya ng isang pangkat ng mga propeta, at agad na dumating
sa kanya ang Espiritu ng Diyos kaya nanghula siya kasama nila. [11] Nang makita
siya ng lahat ng taong dating nakakakilala sa kanya na nanghuhula kasama ng mga
propeta, sinabi ng mga tao sa isa't isa, “Anong nangyari sa anak ni Kish? Isa na
ba ngayon si Saul sa mga propeta?” [12] Isang lalaki mula sa parehong lugar ang
sumagot, “At sino ang kanilang ama?” Dahil dito, naging kasabihan, “Isa rin ba
si Saul sa mga propeta?” [13] Nang matapos niyang manghula, pumaroon siya sa
mataas na lugar. [14] Pagkatapos sinabi ng tiyo ni Saul sa kanya at kanyang lingkod,
“Saan kayo nagpunta?” At sumagot siya, “Para hanapin ang mga asno; nang hindi
namin matagpuan ang mga iyon, pumunta kami kay Samuel.” [15] Sinabi ng tiyo ni
Saul, “Pakiusap, sabihin sa akin kung anong sinabi sa iyo ni Samuel.” [16] Sumagot si
Saul sa kanyang tiyo, “Sinabi niya sa amin nang tapatan na natagpuan na ang mga
asno.” Ngunit hindi niya sinabi sa kanya ang bagay patungkol sa kaharian na sinabi
ni Samuel. [17] Ngayon sama-samang tinawag ni Samuel ang mga tao sa harapan ni
Yahweh sa Mizpa. [18] Sinabi niya sa mga tao ng Israel, “Ito ang sinasabi ni Yahweh,
na Diyos ng Israel: 'Dinala ko ang Israel palabas ng Ehipto, at iniligtas kayo mula
sa kamay ng mga taga-Ehipto, at mula sa kamay ng lahat ng kahariang umapi sa
inyo.' [19] Subalit ngayon tinanggihan ninyo ang inyong Diyos na nagliligtas sa inyo
mula sa lahat ninyong kalamidad at dalamhati; at sinabi ninyo sa kanya, 'Maglagay
ng hari sa amin.' Ngayon idulog ang inyong mga sarili sa harapan ni Yahweh ayon
sa inyong mga lipi at angkan.” [20] Kaya dinala ni Samuel palapit ang lahat ng lipi
ng Israel, at napili ang lipi ni Benjamin. [21] Pagkatapos dinala niya palapit ang lipi
ni Benjamin ayon sa kanilang mga angkan; at napili ang angkan ng mga Matrites;
at napili si Saul na anak ni Kish. Subalit nang siya ay hinahanap nila, hindi siya
matagpuan. [22] Pagkatapos gustong magtanong ng mga tao sa Diyos ng karagdagang

tanong, “May ibang lalaki pa bang darating?” Sumagot si Yahweh, “Itinago ni Saul ang
kanyang sarili sa mga kargada.” 23 Pagkatapos tumakbo sila at kinuha si Saul mula
roon. Nang tumayo siya kasama ng mga tao, mas matangkad siya kaysa sinumang tao
mula sa kanyang balikat pataas. 24 Pagkatapos sinabi ni Samuel sa mga tao, “Nakikita
ba ninyo ang lalaking pinili ni Yahweh?” Walang isa mang katulad niya sa lahat ng
tao!” Sumigaw ang lahat ng tao, “Mabuhay ang hari!” 25 Pagkatapos sinabi ni Samuel
sa mga tao ang mga kaugalian at panuntunan ng paghahari, isinulat ang mga iyon
sa isang aklat at inilagay ito sa harapan ni Yahweh. Pagkatapos pinaalis ni Samuel
ang mga tao, bawat lalaki sa kanyang bahay. 26 Umuwi rin si Saul sa tahanan niya
sa Gibea, at sumama sa kanya ang ilang malalakas na tauhan na hinipo ng Diyos
ang mga puso. 27 Subalit ilang walang kabuluhang lalaki ang nagsabi, “Paano tayo
maililigtas ng lalaking ito?” Inalipusta ng mga taong ito si Saul at hindi siya dinalhan
ng anumang regalo. Subalit nanahimik lang si Saul.

11

1 Pagkatapos nilusob ni Nahas na Ammonita ang Jabes Gilead. Sinabi ng lahat
ng kalalakihan ng Jabes kay Nahas, “Gumawa ng isang kasunduan sa amin at
maglilingkod kami sa iyo.” 2 Sumagot si Nahas na taga-Ammon, “Sa kondisyong
ito gagawa ako ng kasunduan sa inyo, na dudukutin ko ang lahat ng kanang mata
ninyo, at sa paraang ito, magdadala ng kahihiyan sa buong Israel.” 3 Sumagot
ang mga nakatatanda ng Jabes, “Iwan muna kami sa loob ng pitong araw para
makapagpadala kami ng mga sugo sa buong nasasakupan ng Israel. Pagkatapos,
kung walang magliligtas sa amin, susuko kami sa iyo.” 4 Dumating ang mga sugo sa
Gibea, kung saan nakatira si Saul, at sinabi nila sa mga tao kung ano ang nangyari.
Umiyak nang malakas ang lahat ng tao. 5 Ngayon sinusundan ni Saul ang mga lalaking
baka sa bukid. Sinabi ni Saul, “Anong problema ng mga tao na umiiyak sila?” Sinabi
nila kay Saul kung ano ang sinabi ng mga kalalakihan ng Jabes. 6 Nang marinig ni
Saul ang sinabi nila, agad na dumating ang Espiritu ng Diyos sa kanya, at galit na
galit siya. 7 Kumuha siya ng magkasingkaw na lalaking baka at pinagpira-piraso
ang mga iyon. Pinadala niya ang mga iyon sa mga sugo sa buong nasasakupan
ng Israel. Sinabi niya, “Sinuman ang hindi lumabas kasunod ni Saul at kasunod
ni Samuel, ito ang gagawin sa kanyang lalaking baka. Dumating sa mga tao ang
takot kay Yahweh at lumabas silang magkakasama bilang isang lalaki. 8 Nang tinipon
niya sila sa Bezek, ang mga tao ng Israel ay tatlondaang libo, at tatlumpung libo ang
kalalakihan ng Juda. 9 Sinabi nila sa mga dumating na mga mensahero, “Sabihin
sa mga kalalakihan ng Jabes Gilead, 'Bukas, sa oras na mainit ang araw, ililigtas ko
kayo.'” Kaya umalis ang mga mesahero at sinabihan ang mga kalalakihan ng Jabes
at natuwa sila. 10 Pagkatapos sinabi ng mga kalalakihan ng Jabes kay Nahas, “Bukas
susuko kami sa iyo, at magagawa mo sa amin anuman ang mukhang mabuti sa iyo.”
11 Sumunod na araw, hinati ni Saul ang mga tao sa tatlong pangkat. Dumating sila sa
gitna ng kampo sa oras ng pang-umagang tanod at sinalakay at tinalo nila ang mga
Ammonita hanggang sa kainitan ng araw. Kumalat ang mga nakaligtas, at walang
dalawa sa kanila ang naiwang magkasama. 12 Pagkatapos sinabi ng mga tao kay
Samuel, “Sino iyong nagsabing, 'Maghahari ba sa atin si Saul?' Dalhin ang mga lalaki
upang mapatay namin sila.” 13 Subalit sinabi ni Saul, “Walang dapat patayin sa araw
na ito dahil ngayon, iniligtas ni Yahweh ang Israel.” 14 Pagkatapos sinabi ni Samuel sa
mga tao, “Halikayo, pumunta tayo sa Gilgal at baguhin ang kaharian doon.” 15 Kaya
pumunta sa Gilgal ang lahat ng tao at ginawang hari si Saul sa harapan ni Yahweh
sa Gilgal. Nag-alay sila roon ng mga handog pangkapayapaan sa harapan ni Yahweh
at lubos na nagalak si Saul at lahat ng mga kalalakihan ng Israel.

12

1 Sinabi ni Samuel sa buong Israel, “Nakinig ako sa lahat ng bagay na sinabi ninyo
sa akin, at nagtalaga ako ng isang hari sa inyo. 2 Ngayon, narito ang hari lumakakad
sa harapan ninyo; at ako ay matanda na at puti na ang buhok; at ang aking mga anak
na lalaki ay kasama ninyo. Lumakad ako sa harapan ninyo mula sa aking kabataan
hanggang ngayon. 3 Narito ako; magpatotoo laban sa akin sa harapan ni Yahweh at
sa harapan ng kanyang hinirang. Kaninong lalaking baka ang kinuha ko? Kaninong
asno ang kinuha ko? Sino ang aking dinaya? Sino ang aking inapi? Mula kaninong
kamay ako kumuha ng isang suhol upang bulagin ang aking mga mata? Magpatotoo
laban sa akin, at ibabalik ko ito sa inyo.” 4 Sinabi nila, “Hindi mo kami dinaya, inapi,
o ninakawan ng anumang bagay mula sa kamay ng sinuman.” 5 Sinabi niya sa kanila,
“Saksi si Yahweh laban sa inyo, at ang kanyang hinirang ay saksi ngayon, na wala
kayong nakita sa aking kamay.” At sumagot sila, “Saksi si Yahweh.” 6 Sinabi ni Samuel
sa mga tao, “Si Yahweh ang siyang humirang kina Moises at Aaron, at ang siyang
nagdala palabas sa inyong mga ama mula sa lupain ng Ehipto. 7 Kaya ngayon, ihandog
ang inyong mga sarili, upang maaari akong makiusap kasama ninyo sa harapan ni
Yahweh tungkol sa lahat ng mga makatarungang gawain ni Yahweh, na ginawa niya
sa inyo at sa inyong mga ama. 8 Nang dumating si Jacob sa Ehipto, at umiyak ang
inyong mga ninuno kay Yahweh. Ipinadala ni Yahweh sina Moises at Aaron, siyang
nanguna sa inyong mga ninuno palabas ng Ehipto at nanirahan sila sa lugar na ito.
9 Subalit kinalimutan nila si Yahweh na kanilang Diyos; ipinagbili niya sila sa kamay
ni Sisera, kapitan ng mga hukbo ni Hazor, sa kamay ng mga Filisteo, at sa kamay ng
hari ng Moab; nakigpaglaban silang lahat sa inyong mga ninuno. 10 Umiyak sila kay
Yahweh at sinabi, “Nagkasala kami, dahil tinalikuran namin si Yahweh at naglingkod
sa mga Baal at sa mga Astoret. Subalit iligtas kami ngayon mula sa kamay ng aming
mga kaaway, at paglilingkuran ka namin.' 11 Kaya ipinadala ni Yahweh sina Jerub
Baal, Bedan, Jepta, at Samuel, at binigyan kayo ng tagumpay sa inyong mga kaaway
sa buong palibot ninyo, upang ligtas kayong manirahan. 12 Nang nakita ninyo na
dumating si Nahas ang hari ng bayan ng Ammon laban sa inyo, sinabi ninyo sa akin.
'Hindi! Sa halip, isang hari dapat ang mamuno sa amin'—kahit na si Yahweh, ang
inyong Diyos, ang hari ninyo. 13 Ngayon narito ang hari na inyong pinili, na inyong
hiningi at siyang hinirang ngayon ni Yahweh bilang hari ninyo. 14 Kung takot kayo
kay Yahweh, paglingkuran siya, sundin ang kanyang boses, at huwag maghimagsik
laban sa mga utos ni Yahweh, pagkatapos kapwa kayo at ang haring namamahala sa
inyo ay magiging tagasunod ni Yahweh na inyong Diyos. 15 Kapag hindi ninyo sinunod
ang boses ni Yahweh, subalit maghimagsik laban sa mga utos ni Yahweh, kung gayon
ang kamay ni Yahweh ay magiging laban sa inyo, tulad ng ito ay laban sa inyong mga
ninuno. 16 Kahit na ngayon idulog ang inyong sarili at masdan ang dakilang bagay
na ito na gagawin ni Yahweh sa harapan ng inyong mga mata. 17 Hindi ba ngayon
ang pag-aani ng trigo? Tatawag ako kay Yahweh, upang magpapadala siya ng kulog
at ulan. Pagkatapos malalaman ninyo at makikita na matindi ang inyong kasamaan,
na inyong ginawa sa paningin ni Yahweh, sa paghingi ng isang hari para sa inyong
mga sarili.” 18 Kaya tumawag si Samuel kay Yahweh; at sa parehong araw na iyon
nagpadala si Yahweh ng kulog at ulan. Pagkatapos labis na natakot ang lahat ng mga
tao kina Yahweh at Samuel. 19 Pagkatapos sinabi ng lahat ng mga tao kay Samuel,
“Manalangin para sa iyong mga lingkod kay Yahweh na iyong Diyos, upang hindi
kami mamatay. Sapagkat idinagdag namin sa lahat ng aming mga kasalanan itong
kasamaan sa paghingi ng isang hari para sa aming mga sarili.” 20 Sumagot si Samuel,
“Huwag kayong matakot. Nagawa ninyo ang lahat ng kasamaang ito, subalit huwag
tumalikod mula kay Yahweh, sa halip paglingkuran si Yahweh ng inyong buong puso.

21 Huwag kayong tumalikod pagkatapos ng mga walang kabuluhang bagay na hindi
mapapakinabangan o makakapagligtas sa inyo, dahil ang mga ito ay walang silbi.
22 Para sa kapakanan ng kanyang dakilang pangalan, hindi tatanggihan ni Yahweh
ang kanyang mga tao, dahil nasiyahan si Yahweh na gawin kayong isang mga tao
para sa kanyang sarili. 23 Para sa akin, huwag nawang ipahintulot na magkasala
ako laban kay Yahweh sa pamamagitan ng pagtigil sa pananalangin para sa inyo. Sa
halip, ituturo ko sa inyo ang daang mabuti at tama. 24 Katakutan lamang si Yahweh
at paglingkuran siya sa katotohanan ng inyong buong puso. Isaalang-alang ang mga
dakilang bagay na nagawa niya para sa inyo. 25 Subalit kung magpumilit kayo sa
paggawa ng masama, kapwa kayo at inyong hari ay mamamatay."

13

1 Tatlumpong taong gulang si Saul nang nagsimula siyang mamuno; nang namuno
siya sa loob ng apatnapung taon sa Israel, 2 pumili siya ng tatlong libong kalalakihan
ng Israel. Dalawang libo ang kasama niya sa Micmas at sa maburol na lugar ng
Bethel, habang isang libo ang kasama ni Jonatan sa Gibea ng Benjamin. Pinauwi
niya ang mga natitirang sundalo, bawat lalaki sa kanyang tolda. 3 Tinalo ni Jonatan
ang kuta ng mga Filisteo na nasa Geba at narinig ito ng mga Filisteo. Pagkatapos
hinipan ni Saul ang trumpeta sa buong lupain, nagsasabing, "Hayaang marinig ng
mga Hebreo." 4 Narinig ng buong Israel na tinalo ni Saul ang kuta ng mga Filisteo,
at naging isang bulok na amoy din ang Israel sa mga Filisteo. Pagkatapos sama-
samang pinatawag ang mga sundalo upang sumama kay Saul sa Gilgal. 5 Nagtipon
ng magkakasama ang mga Filisteo upang makipaglaban sa Israel: tatlong libong
karo, anim na libong kalalakihan upang patakbuhin ang mga karo, at mga hukbo
na kasindami ng buhangin sa baybayin. Dumating sila at nagkampo sa Micmas,
silangan ng Beth-aven. 6 Nang makita ng mga kalalakihan ng Israel na sila ay
nasa panganib—sapagkat ang mga tao ay namimighati, nagtago ang mga tao sa mga
kuweba, sa damuhan, sa mga bato, sa mga balon, at sa mga hukay. 7 Ang ilan sa
mga Hebreo ay pumunta sa ibayo ng Jordan sa lupain ni Gad at Galaad. Subalit
naroon pa rin si Saul sa Gilgal, at nanginginig ang lahat ng mga tao na sumusunod sa
kanya. 8 Naghintay siya ng pitong araw, ang itinakdang panahon ni Samuel. Subalit
hindi pumunta si Samuel sa Gilgal, at naghiwa-hiwalay ang mga tao mula kay Saul.
9 Sinabi ni Saul, "Dalhin ninyo sa akin ang handog na susunugin at ang mga handog
pangkapayapaan" Pagkatapos inihandog niya ang handog na susunugin. 10 Nang
matapos siyang maghandog ng handog na susunugin dumating si Samuel. Lumabas
si Saul upang salubungin siya at upang batiin siya. 11 Pagkatapos sinabi ni Samuel,
"Ano itong nagawa mo?" Sumagot si Saul, "Nang nakita ko na iniwanan na ako
ng mga tao, at hindi ka dumating sa loob ng itinakdang panahon, at nagtipon ang
mga Filisteo sa Micmas, 12 sinabi ko, 'Bababa ngayon ang mga Filisteo laban sa akin
sa Gilgal, at hindi ko hinanap ang pabor ni Yahweh.' Kaya pinilit ko ang aking
sarili na ihandog ang handog na susunugin." 13 Pagkatapos sinabi ni Samuel kay
Saul, "Kumilos ka ng may kahangalan. Hindi mo sinunod ang utos ni Yahweh na
iyong Diyos na ibinigay niya sa iyo. Sa gayon itinatag sana ni Yahweh ang iyong
pamumuno sa Israel magpakailanman. 14 Subalit ang iyong pamumuno ngayon ay
hindi na magpapatuloy. Humanap si Yahweh ng isang taong masunurin sa kanya, at
hinirang siya ni Yahweh upang maging prinsipe ng kanyang mga tao, dahil hindi mo
sinunod kung ano ang kanyang inutos sa iyo." 15 Pagkatapos bumangon si Samuel at
pumunta sa Gilgal patungong Gibea ng Benjamin. Pagkatapos binilang ni Saul ang
mga tao na naroon kasama niya, halos anim na raang kalalakihan. 16 Si Saul, kanyang
anak na lalaking si Jonatan, at ang mga tao na naroon kasama nila, ay nanatili sa Geba

ng Benjamin. Subalit nagkampo ang mga Filisteo sa Micmas. 17 Dumating ang mga
mananalakay mula sa kampo ng mga Filisteo sa tatlong pangkat. Isang pangkat ay
patungong Ofra, sa lupain ng Sual. 18 Ang ibang pangkat ay patungong Beth-horon,
at ang ibang pangkat ay patungo sa hangganan na nakatanaw sa lambak ng Zeboim
patungo sa ilang. 19 Walang mahanap na panday sa buong Israel, dahil sinabi ng
mga Filisteo, "Kung hindi gagawa ang mga Hebreo ng mga espada o mga sibat para
sa kanilang mga sarili." 20 Subalit ang lahat ng kalalakihan ng Israel ay sanay na
bumaba sa mga Filisteo, bawat isa upang hasain ang tulis ng kanyang arado, kanyang
asarol, kanyang palakol, at kanyang karit. 21 Ang bayad ay ikadalawang bahagi ng
isang sekel para sa tulis ng arado, at sa mga asarol, at isangkatlo ng isang sekel para
sa paghahasa ng mga palakol at para sa pagpapatuwid ng mga pantaboy. 22 Kaya
sa araw ng labanan, walang mga espada o mga sibat na makikita sa mga kamay ng
alinmang sundalo na kasama nina Saul at Jonatan; sina Saul at kanyang anak na lalaki
na si Jonatan lamang ang mayroon nito. 23 Ang kuta ng mga Filisteo ay pumunta sa
lagusan ng Micmas.

14

1 Isang araw, sinabi ni Jonatan na anak na lalaki ni Saul sa kanyang batang
tagapagdala ng baluti, "Halika, pumunta tayo sa kuta ng mga Filisteo sa kabilang
panig." Subalit hindi niya sinabihan ang kanyang ama. 2 Nanatili si Saul sa dakong
labas ng bayan ng Gibea sa ilalim ng punong granada na nasa Migron. Mga anim
na raang kalalakihan ang kasama niya, 3 kasama si Ahias anak na lalaki ni Ahitob
(kapatid na lalaki ni Icabod) anak na lalaki ni Pinehas na anak na lalaki ni Eli, ang
pari ni Yahweh sa Shilo, na nakasuot ng isang epod. Hindi alam ng mga tao na
nawala si Jonatan. 4 Sa pagitan ng mga lagusan, na nilalayon ni Jonatan na tawirin
papunta sa kuta ng mga Filisteo, may isang mabatong talampas sa isang bahagi, at
isang mabatong talampas sa isa pang bahagi. Ang pangalan ng isang talampas ay
Bozez, at ang pangalan ng isa pa ay Sene. 5 Ang isang matarik na talampas ay
pumaitaas sa hilaga sa harap ng Micmas, at ang isa sa timog sa harap ng Geba.
6 Sinabi ni Jonatan sa kanyang batang tagapagdala ng baluti, "Halika, tumawid tayo
papunta sa kuta nitong mga taong di tuli. Maaring kumilos si Yahweh sa ngalan
natin, sapagkat walang makakapigil kay Yahweh mula sa pagligtas sa pamamagitan
ng marami o kaunting tao." 7 Sumagot ang kanyang tagapagdala ng baluti, "Gawin
mo ang lahat ng bagay na nasa puso mo. Sige, tingnan mo, kasama mo ako upang
sundin ang lahat ng mga iniutos mo." 8 Pagkatapos sinabi ni Jonatan, "Tatawid
tayo papunta sa mga kalalakihan, at ilalantad natin ang ating mga sarili sa kanila.
9 Kapag sasabihin nila sa atin, "Maghintay kayo diyan hanggang sa dumating kami sa
inyo'—kung gayon mananatili tayo sa ating lugar at hindi tatawid papunta sa kanila.
10 Subalit kung sasagot sila, 'Pumunta kayo dito sa amin,' kung gayon tatawid tayo;
dahil ibinigay sila ni Yahweh sa atin. Ito ang magiging tanda sa atin." 11 Kaya pareho
nilang inilantad ang kanilang mga sarili sa kuta ng mga Filisteo. Sinabi ng mga
Palestina, "Masdan ninyo, ang mga Hebreo ay lumalabas sa mga butas kung saan
sila nagtatago." 12 Pagkatapos tumawag ang kalalakihan ng kampo kina Jonatan
at sa kanyang tagapagdala ng baluti, at sinabi, "Umakyat kayo dito sa amin, at
papakitaan namin kayo ng isang bagay." Sinabi ni Jonatan sa kanyang tagapagdala
ng baluti, "Sumunod ka sa akin, dahil ibinigay sila ni Yahweh sa kamay ng Israel."
13 Umakyat si Jonatan gamit ang kanyang mga kamay at paa, at sumunod sa kanyang
likuran ang kanyang tagapagdala ng baluti. Pinatay ni Jonatan ang mga Filisteo sa
harapan, at pinatay ng kanyang tagapagdala ng baluti sa kanyang likuran. 14 Iyan
ang unang pagsalakay na ginawa nina Jonatan at kanyang tagapagdala ng baluti,

nakapatay ng halos dalawampung kalalakihan sa loob ng halos kalahati ng haba
ng isang tudling sa isang ektarya ng lupa. 15 May isang kaguluhan sa kampo, sa
bukid, at sa mga tao. Kahit na ang kuta at ang mananalakay ay nagkagulo. Lumindol
ang mundo, at may isang malawakang kaguluhan. 16 Pagkatapos tumingin ang mga
bantay ni Saul sa Gibea ng Benjamin; ang pangkat ng mga ni Jonatan ay naghiwa-
hiwalay, at sila ay nagpaparoon at parito. 17 Pagkatapos sinabi ni Saul sa mga tao
na kasama niya, "Magbilang kayo at hanapin ninyo kung sino ang nawawala sa
atin." Nang mabilang nila, si Jonatan at ang kanyang tagapagdala ng baluti ang mga
nawawala. 18 Sinabi ni Saul kay Ahias, "Dalhin ang epod ng Diyos dito"—sapagkat
isinuot ni Ahias ang epod nang araw na iyon kasama ng mga sundalo ng Israel.
19 Habang nagsasalita si Saul sa pari, ang kaguluhan sa kampo ng mga ni Filisteo
ay nagpatuloy at lumalawak. Pagkatapos sinabi ni Saul sa pari, "Alisin ang iyong
kamay." 20 Nagsama-sama si Saul at lahat ng mga taong kasama niya at pumunta
sa labanan. Ang bawat espada ng ni Jonatan ay laban sa kanyang kapwa tao, at
nagkaroon ng matinding kalituhan. 21 Ngayon iyong mga Hebreo na dati ay kasama
ng mga ni Filisteo at iyong kasama nila sa kampo, kahit sila ay umanib sa mga Israelita
na kasama nila Saul at Jonatan. 22 Nang tinago ng lahat ng kalalakihan ng Israel ang
kanilang sarili sa mga burol malapit sa Efraim narinig nila na tumatakas ang mga
Filisteo, kahit na hinabol sa nila sila sa labanan. 23 Kaya iniligtas ni Yahweh ang
Israel nang araw na iyon, at lumagpas ang labanan sa dako ng Beth-aven. 24 Sa araw
na iyon ang kalalakihan ng Israel ay nabalisa dahil inilagay ni Saul ang mga tao sa
ilalim ng isang panunumpa at sinabi, "Susumpain ang taong kakain ng anumang
pagkain hanggang gabi at naipaghiganti ako sa aking mga kaaway." Kaya wala sa
mga hukbo ang tumikim ng pagkain. 25 Pagkatapos pumasok ng kagubatan ang lahat
ng mga tao at may mga pulot sa ibabaw ng lupa. 26 Nang pumasok ang mga tao sa
kagubatan, dumaloy ang pulot, subalit wala ni isa ang naglagay ng kanyang kamay
sa kanyang bibig dahil kinatakutan ng mga tao ang panunumpa. 27 Subalit hindi
narinig ni Jonatan na binigkis ng kanyang ama ang mga tao sa isang panunumpa.
Inabot niya ang dulo ng kanyang tungkod na nasa kanyang kamay at inilublob ito sa
pulot-pukyutan. Itinaas niya ang kanyang kamay sa kanyang bibig, at lumiwanag ang
kanyang mga mata. 28 Pagkatapos sumagot ang isa sa mga tao, "Mahigpit na binilinan
ng iyong ama ang mga tao ng may panunumpa, sa pagsasabing, 'Susumpain ang tao
na kakain ng pagkain sa araw na ito,' kahit na mahina na ang mga tao mula sa gutom."
29 Pagkatapos sinabi ni Jonatan, "Gumawa ang ama ko ng gulo sa lupain. Masdan
kung paano lumiwanag ang aking mga mata dahil tumikim ako ng kaunti ng pulot
na ito. 30 Ano pa kaya kung malayang kumain ang mga tao ngayon sa pandarambong
mula sa kanilang mga kaaway na kanilang natagpuan? Subalit ngayon ang patayan
ay hindi matindi sa mga Filisteo." 31 Sinalakay nila ang mga Filisteo sa araw na iyon
mula Micmas hanggang Ahilon. Pagod na pagod ang mga tao. 32 Sumugod nang may
kasakiman ang mga tao sa pandarambong at kumuha ng mga tupa, mga baka at
mga bisiro, at pinatay ang mga ito sa lupa. Kinain ng mga tao ang mga ito kasama
ang dugo. 33 Pagkatapos sinabihan nila si Saul, "Tingnan mo, nagkakasala ang mga
tao laban kay Yahweh sa pamamagitan ng pagkain na may dugo." Sinabi ni Saul,
"Kumilos kayo ng hindi tapat. Ngayon, magpagulong kayo ng isang malaking bato
dito sa akin." 34 Sinabi ni Saul, "Pumunta kayo sa mga tao, at sabihan sila, 'Hayaang
dalhin ng bawat tao ang kanyang kapong baka at kanyang mga tupa, patayin ang
mga ito dito, at kainin. Huwag magkasala laban kay Yahweh sa pamamagitan ng
pagkain kasama ang dugo.'" Kaya dinala ng bawat tao ang kanyang sariling kapong
baka kasama niya nang gabing iyon at pinatay ang mga ito roon. 35 Gumawa si
Saul ng isang altar kay Yahweh, na naging unang altar na ginawa niya kay Yahweh.

36 Pagkatapos sinabi ni Saul, “Habulin natin ang mga Filisteo sa gabi at dambungan
sila hanggang umaga; huwag tayong magtira ng buhay sa isa sa kanila.” Sumagot
sila, “Gawin kung anong sa tingin mo ay mabuti.” Subalit sinabi ng pari, “Lapitan
natin ang Diyos dito.” 37 Tinanong ni Saul ang Diyos, “Dapat ko bang habulin ang
mga Filisteo? Ibibigay mo ba sila sa kamay ng Israel?” Subalit hindi siya sinagot
ng Diyos nang araw na iyon. 38 Pagkatapos sinabi ni Saul, “Pumarito kayo, lahat
kayong mga pinuno ng mga tao; matuto kayo at tingnan kung paano nangyari ang
kasalanang ito ngayon. 39 Sapagkat, habang nabubuhay si Yahweh, siyang nagligtas
sa Israel, kahit na ito ay si Jonatan na anak kong lalaki, siya ay tiyak na mamamatay.”
Subalit wala sa kalalakihan sa mga tao ang sumagot sa kaniya. 40 Pagkatapos sinabi
niya sa buong Israel, “Dapat kayong tumayo sa isang panig, at ako at si Jonatan na
aking anak ay sa kabila.” Sinabi ng mga tao kay Saul, “Gawin mo kung ano ang
mukhang mabuti para sa iyo.” 41 Kaya nga sinabi ni Saul kay Yahweh, ang Diyos ng
Israel, “Ipakita ang ginamit sa palabunutan.” Sina Jonatan at Saul ang nakuha sa
palabunutan, subalit nakaligtas ang mga tao mula sa pagpili. 42 Pagkatapos sinabi ni
Saul, “Magpalabunutan tayo sa pagitan ko at sa aking anak na si Jonatan.” Pagkatapos
nakuha si Jonatan sa palabunutan. 43 Pagkatapos sinabi ni Saul kay Jonatan, “Sabihan
mo ako kung ano ang nagawa mo.” Sinabihan siya ni Jonatan, “Tumikim ako ng
kaunting pulot gamit ang dulo ng bara na nasa aking kamay. Narito ako; mamamatay
ako.” 44 Sinabi ni Saul, “Gawin ng Diyos at higit din sa akin, kung hindi ka mamatay,
Jonatan.” 45 Pagkatapos sinabi ng mga tao kay Saul, “Dapat bang mamatay si Jonatan,
na siyang nagdala nitong dakilang tagumpay para sa Israel? Higit pa rito! Habang
nabubuhay si Yahweh, walang isang buhok sa kanyang ulo ang mahuhulog sa lupa,
dahil kumilos siya kasama ang Diyos ngayon.” Kaya iniligtas ng mga tao si Jonatan
kaya hindi siya namatay. 46 Pagkatapos pinatigil ni Saul ang pagtugis sa mga Filisteo,
at pumunta ang mga Filisteo sa kanilang sariling lugar. 47 Nang magsimula si Saul
na mamuno sa Israel, nakipaglaban siya sa lahat ng kanyang mga kaaway sa bawat
panig. Nakipaglaban siya sa Moab, sa mga tao ng Ammon, Edom, sa mga hari ng
Zobah, at sa mga Filisteo. Saan man siya bumaling, nagpatupad siya ng parusa sa
kanila. 48 Kumilos siya na may kagitingan at tinalo ang mga Amalekita. Iniligtas niya
ang Israel mula sa mga kamay ng mga dumambong sa kanila. 49 Ang mga anak na
lalaki ni Saul ay sina Jonatan, Isui, at Melquisua. Ang mga pangalan ng kanyang
dalawang anak na babae ay Merab, ang panganay, at Mical, ang nakababata. 50 Ang
pangalan ng asawa ni Saul ay Ahinoam; siya ang anak na babae ni Ahimaaz. Ang
pangalan ng kapitan ng kanyang hukbo ay Abner anak na lalaki ni Ner, tiyuhin ni
Saul. 51 Si Kish ang ama ni Saul; at si Ner, ang ama ni Abner, na anak na lalaki
ni Abiel. 52 May matinding labanan laban sa mga Filisteo sa lahat ng araw ni Saul.
Kapag makakita si Saul ng sinumang malakas na tao, o sinumang matapang na tao,
inilalapit niya ang kanyang sarili.

15

1 Sinabi ni Samuel kay Saul, “Ipinadala ako ni Yahweh upang buhusan ka ng langis
para maging hari sa kanyang bayang Israel. Ngayon makinig ka sa mga salita ni
Yahweh. 2 Ito ang sinabi ni Yahweh ng mga hukbo, 'Natandaan ko kung ano ang
ginawa ng Amalek sa Israel sa paglaban sa kanila sa daan, nang lumabas sila sa
Ehipto. 3 Ngayo'y humayo at lusubin ang Amalek at ganap na lipulin ang lahat ng
meron sila. Huwag silang paligtasin subalit patayin ang kapwa lalaki at babae, bata
at sanggol, lalaking baka at tupa, kamelyo at asno.” 4 Ipinatawag ni Saul ang mga tao
at binilang sila sa lungsod ng Telem: dalawang daang libong naglalakad, at sampung
libong kalalakihan ng Juda. 5 Pagkatapos dumating si Saul sa lungsod ng Amalek at

naghintay sa lambak. 6 Pagkatapos sinabi ni Saul sa mga Kenita, "Humayo, umalis,
lumabas mula sa mga Amalek, upang hindi ko kayo lipulin kasama nila. Sapagkat
nagpakita kayo ng kagandahang-loob sa lahat ng tao sa Israel, nang dumating sila
mula Ehipto." Kaya lumayo ang mga Kenita mula sa mga Amalek. 7 Pagkatapos
nilusob ni Saul ang mga Amalek, mula Avila hanggang sa layo ng Shur, na nasa
silangan ng Ehipto. 8 Pagkatapos dinala niyang buhay si Agag ang hari ng mga
Amalek; tuluyan niyang nilipol ang lahat ng mga tao gamit ang talim ng espada.
9 Subalit itinira ni Saul at ng mga tao si Agag, pati na rin ang pinakamabuti sa
mga tupa, mga baka, mga pinatabang bisiro, at ang mga tupa. Lahat ng bagay na
mabuti, hindi nila winasak. Sapagkat ganap nilang winasak ang anumang bagay na
kinasuklaman at walang halaga. 10 Pagkatapos dumating ang salita ni Yahweh kay
Samuel, nagsasabing, 11 "Nalulungkot akong ginawa kong hari si Saul, dahil tumalikod
siya sa pagsunod sa akin at hindi tinupad ang aking mga kautusan." Galit si Samuel;
buong gabi siyang umiyak kay Yahweh. 12 Bumangon ng maaga si Samuel upang
puntahan si Saul. Sinabihan si Samuel, "Dumating si Saul sa Carmel at nagtayo siya ng
isang bantayog sa kanyang sarili, pagkatapos lumihis at nagpatuloy pababa sa Gilgal."
13 Pagkatapos dumating si Samuel kay Saul, at sinabi ni Saul sa kanya, "Pinagpala
ka sa pamamagitan ni Yahweh! Natupad ko na ang utos ni Yahweh." 14 Sinabi ni
Samuel, "Ano pala itong pag-unga ng mga tupa sa aking mga tainga, at ang ungal
ng mga baka na aking narinig?" 15 Sumagot si Saul, "Dinala nila ang mga ito mula
sa mga Amalek. Sapagkat itinira ng mga tao ang pinakamabuti sa mga tupa at sa
mga baka, upang ialay kay Yahweh na iyong Diyos. Ang natitira ay ganap naming
winasak." 16 Pagkatapos sinabi ni Samuel kay Saul, "Sandali lang, at sasabihin ko sa
iyo kung ano ang sinabi ni Yahweh sa akin ngayong gabi." Sinabi ni Saul sa kanya,
"Magsalita!" 17 Sinabi ni Samuel, "Kahit na ikaw ay maliit sa sarili mong paningin,
hindi kaba naging pinuno ng mga lipi ng Israel? At hinirang ka ni Yahweh bilang
hari ng Israel; 18 Ipinadala ka ni Yahweh sa iyong sariling paraan at sinabi, "Humayo
at ganap na lipulin ang mga taong makasalanan, ang mga Amalek, at makipaglaban
sa kanila hanggang sila ay malipol.' 19 Bakit hindi mo sinunod ang boses ni Yahweh,
subalit sa halip sinamsam mo ang nadambong at gumawa ng masama sa paningin
ni Yahweh? 20 Pagkatapos sinabi ni Saul kay Samuel, "Sa katunayan ay sinunod ko
ang boses ni Yahweh, at pumunta sa daan na ipinadala ako ni Yahweh. Nabihag
ko si Agag, ang hari ng Amalek, at ganap na nilipol ang mga Amalek. 21 Subalit
kumuha ang mga tao ng ilan sa nadambong—mga tupa at mga lalaking baka, ang
pinakamabuti sa mga bagay na itinalaga sa pagkawasak, upang ialay kay Yahweh
na inyong Diyos sa Gilgal." 22 Sumagot si Samuel, "Mas nagagalak ba si Yahweh sa
mga handog na susunugin at mga alay, kaysa sa pagsunod sa boses ni Yahweh? Ang
pagsunod ay maigi kaysa sa alay, at ang pakikinig ay maigi kaysa sa taba ng mga
lalaking tupa. 23 Sapagkat ang paghihimagsik ay tulad ng kasalanan ng panghuhula,
at pagkasutil at tulad ng kasamaan at katampalasan. Dahil tinanggihan mo ang salita
ni Yahweh, tinanggihan ka rin niya mula sa pagiging hari." 24 Pagkatapos sinabi
ni Saul kay Samuel, "Nagkasala ako; dahil binali ko ang kautusan ni Yahweh at ang
iyong mga salita, dahil takot ako sa mga tao at sinunod ang kanilang boses. 25 Ngayon,
pakiusap patawarin ang aking kasalanan, at bumalik kasama ko upang maaari kong
sambahin si Yahweh." 26 Sinabi ni Samuel kay Saul, "Hindi ako babalik kasama mo;
dahil tinanggihan mo ang salita ni Yahweh, at tinanggihan ka ni Yahweh mula sa
pagiging hari sa Israel." 27 Habang patalikod si Samuel upang umalis, hinawakan
ni Saul ang tupi ng kanyang damit at napunit ito. 28 Sinabi ni Samuel sa kanya,
"Kinuha ni Yahweh ang kaharian ng Israel mula sa iyo ngayon at ibinigay ito sa isang
kapwa mo, isa na mas mabuti kaysa sa iyo. 29 Gayundin, ang Lakas ng Israel ay hindi

magsisinungaling ni babaguhin ang kanyang isip; sapagkat siya ay hindi isang tao,
na dapat niyang baguhin ang kanyang isip." 30 Pagkatapos sinabi ni Saul, "Nagkasala
ako. Subalit pakiusap parangalan mo ako ngayon sa harapan ng mga nakakatanda ng
aking mga tao at sa harapan ng Israel. Bumaling ka muli kasama ko, para masamba
ko si Yahweh na iyong Diyos." 31 Kaya bumaling muli si Samuel kay Saul, at sinamba
ni Saul si Yahweh. 32 Pagkatapos sinabi ni Saul, "Dalhin si Agag ang hari ng mga
Amalek dito sa akin." Pumunta si Agag sa kanya na nakagapos sa mga kadena at
sinabi, "Tiyak na lumipas na ang pait ng kamatayan." 33 Sumagot si Samuel, "Sa
pamamagitan ng iyong espada ginawang walang anak ang mga babae, kaya ang iyong
ina ay magiging walang anak kasama ng mga kababaihan." Pagkatapos tinadtad ni
Samuel si Agag ng pira-piraso sa harapan ni Yahweh sa Gilgal. 34 Pumunta si Samuel
sa Rama at umakyat si Saul sa kanyang bahay sa Gibea ni Saul. 35 Hindi nakita ni
Samuel si Saul hanggang sa araw ng kanyang kamatayan, sapagkat nagluksa siya kay
Saul. At nalungkot si Yahweh na kanyang ginawang hari si Saul ng Israel.

16

1 Sinabi ni Yahweh kay Samuel, "Hanggang kailan ka magluluksa para kay Saul,
yamang tinanggihan ko siya mula sa pagiging hari sa Israel? Punuin mo ng langis
ang iyong sungay na sisidlan at umalis. Ipapadala kita kay Jesse na taga-Bethlehem,
sapagkat pumili ako para sa aking sarili ng isang hari sa kanyang mga anak na lalaki."
2 Sinabi ni Samuel, "Paano ako pupunta? Kung marinig ito ni Saul, papatayin niya
ako." Sinabi ni Yahweh, "Magdala ka ng dumalagang baka at sabihin, 'Pumarito ako
para mag-alay kay Yahweh.' 3 Tawagin mo si Jesse para mag-alay, at ipapakita ko
sa iyo kung ano ang iyong gagawin. Bubuhusan mo ng langis para sa akin ang isa
na sasabihin ko sa iyo." 4 Ginawa ni Samuel ang sinabi ni Yahweh at pumunta sa
Bethlehem. Nanginginig ang mga nakakatanda ng lungsod habang sinasalubong siya
at sinabi, "Pumarito ka ba para sa kapayapaan?" 5 Sinabi niya, "Sa kapayapaan;
naparito ako upang mag-alay kay Yahweh. Italaga ang iyong sarili kay Yahweh para
sa alay at sumama kayo sa akin." At itinalaga niya si Jesse at ang kanyang mga
anak na lalaki kay Yahweh, at pagkatapos tinawag niya sila sa pag-aalay. 6 Nang
dumating sila, tumingin siya kay Eliab at sinabi niya sa kanyang sarili na ang pinili
ni Yahweh ay tunay na nakatindig sa harapan niya. 7 Ngunit sinabi ni Yahweh kay
Samuel, "Huwag kang tumingin sa kanyang panlabas na anyo, o sa taas ng kanyang
tindig; dahil tinanggihan ko siya. Sapagka't hindi tumitingin si Yahweh katulad nang
pagtingin ng tao; sa panlabas na anyo tumitingin ang tao, ngunit sa puso tumitingin
si Yahweh." 8 Pagkatapos tinawag ni Jesse si Abinadab at pinaraan sa harapan ni
Samuel. At sinabi ni Samuel, "Hindi rin siya ang pinili ni Yahweh." 9 Pagkatapos
pinaraan ni Jesse si Samma. At sinabi ni Samuel, "Hindi rin siya ang pinili ni
Yahweh." 10 Pinaraan ni Jesse ang pito sa kanyang mga anak na lalaki sa harapan ni
Samuel. At sinabi ni Samuel kay Jesse, "Hindi pinili ni Yahweh ang sinuman sa mga
ito." 11 Pagkatapos sinabi ni Samuel kay Jesse, "Narito ba lahat ng iyong mga anak na
lalaki?" Sumagot siya, "Natitira pa ang bunso, ngunit nagpapastol siya ng mga tupa."
Sinabi ni Samuel kay Jesse, "Ipasundo siya; sapagka't hindi tayo uupo hanggang sa
dumating siya rito." 12 Nagpadala si Jesse at ipinasundo siya. Ngayon ang binatilyong
ito ay malusog at may magandang mga mata at makisig na anyo. Sinabi ni Yahweh,
"Tumayo ka, buhusan mo siya ng langis; sapagka't siya na iyon." 13 Pagkatapos
kinuha ni Samuel ang sungay ng langis at binuhusan siya sa gitna ng kanyang mga
kapatid na lalaki. Mula sa araw na iyon lumukob ang Espiritu ni Yahweh kay David.
Pagkatapos bumangon si Samuel at pumunta sa Rama. 14 Ngayon ang Espiritu ni
Yahweh ay umalis na kay Saul, at sa halip isang masamang espiritu na mula kay

Yahweh ang bumagabag sa kanya. 15 Sinabi ng lingkod ni Saul sa kanya, "Tingnan
mo, isang masamang espiritu mula sa Diyos ang bumabagabag sa iyo. 16 Hayaang mo
na ang aming panginoon ang mag-utos sa iyong mga alipin na nasa iyong harapan na
humanap ng isang taong may kasanayang tumugtog ng alpa. At kapag nasa iyo ang
masamang espiritu na mula sa Diyos, patutugtugin niya ito at bubuti ang pakiramdam
mo." 17 Sinabi ni Saul sa kanyang mga lingkod, "Maghanap kayo para sa akin ng
makakatugtog nang mabuti at dalhin siya sa akin." 18 Pagkatapos isa sa mga binata
ang sumagot, at sinabi, "Nakita ko ang anak na lalaki ni Jesse na taga-Bethlehem, na
bihasa sa panunugtog, isang malakas, matapang na lalaki, isang lalaking mandirigma,
matalino sa pananalita, isang makisig na lalaki; at kasama niya si Yahweh." 19 Kaya't
nagpadala ng mga mensahero si Saul kay Jesse, at sinabi, "Ipadala mo sa akin ang
anak mong si David, na kasama ng mga tupa." 20 Kumuha si Jesse ng isang asnong
may kargang tinapay, isang sisidlan ng alak, at isang batang kambing, at ipinadala
sila sa pamamagitan ng kanyang anak na si David kay Saul. 21 Pagkatapos pumunta si
David kay Saul at naglingkod sa kanya. Labis siyang minahal ni Saul, at siya ay naging
tagadala ng kanyang baluti. 22 Ipinasabi ni Saul kay Jesse, "Hayaang mong tumayo si
David sa harapan ko, sapagkat nakasumpong siya ng biyaya sa aking paningin." 23 Sa
tuwing na kay Saul ang masamang espiritu na mula sa Diyos, kinukuha ni David ang
alpa at tinutugtog ito. Kaya nagiginhawahan si Saul at bumubuti, at aalis sa kanya
ang masamang espiritu.

17

1 Ngayon tinipon ng mga Filisteo ang kanilang mga hukbo para sa labanan.
Nagtipon sila sa Soco, na nabibilang sa Juda. Nagkampo sila sa pagitan ng Soco at
Azeka, sa Epesdammim. 2 Nagtipon at nagkampo si Saul at ang kalalakihan ng Israel
sa lambak ng Ela, at nagsihanay upang makipaglaban sa mga Filisteo. 3 Nakatayo ang
mga Filisteo sa isang bundok sa kabilang dako at nakatayo naman ang mga Israelita
sa isang bundok sa kabilang dako na may isang lambak ang nakapagitan sa kanila.
4 Isang malakas na tao ang lumabas mula sa kampo ng mga Filisteo, isang taong
nagngangalang Goliat na mula sa Gat, na ang tangkad ay anim na kubit at isang
dangkal. 5 Mayroon siyang isang salakot na tanso sa kanyang ulo, at nasusuutan
siya ng isang baluti sa katawan. Tumitimbang ang baluti ng limang libong siklong
tanso. 6 Mayroon siyang tansong baluti sa kanyang mga binti at isang sibat na tanso
sa pagitan ng kanyang mga balikat. 7 At ang hawakan ng kanyang sibat ay malaki, na
may isang silong panghabi para sa paghahagis nito gaya ng tali sa isang panghabi ng
manghahabi. Tumitimbang ang ulo ng kanyang sibat ng anim na raang siklong bakal.
Ang kanyang tagadala ng kalasag ay nauuna sa kanya. 8 Tumayo siya at sumigaw sa
mga hukbo ng Israel, "Bakit kayo lumabas para humanay sa pakikipaglaban? Hindi
ba ako isang Filisteo, at hindi ba kayo mga lingkod ni Saul? Pumili kayo ng isang
lalaki para sa inyong sarili at hayaan siyang bumaba rito sa akin. 9 Kung kaya niya
akong labanan at mapatay ako, sa gayon magiging mga alipin ninyo kami. Ngunit
kung matalo at mapatay ko siya, sa gayon magiging mga lingkod namin kayo at
maglingkod sa amin." 10 Muling sinabi ng Filisteo, "Hinahamon ko ang mga hukbo
ng Israel ngayon. Bigyan ninyo ako ng isang tao para makapaglaban kami." 11 Nang
marinig ni Saul at ng buong Israel ang sinabi ng Filisteo, pinanghinaan sila ng loob
at labis na natakot. 12 Ngayon si David ay anak ng Efrateo ng Betlehem sa Juda,
na nagngangalang Jesse. Mayroong siyang walong anak na lalaki. Isang matandang
lalaki si Jesse sa panahon ni Saul, higit sa gulang sa mga kalalakihan. 13 Sumunod
ang tatlong anak ni Jesse kay Saul sa pakikipaglaban. Ang pangalan ng tatlong anak
niyang lalaki na sumama sa labanan ay sina Eliab ang panganay, pangalawa sa kanya

si Abinadab, at ang pangatlo ay si Shamma. 14 Si David ang bunso. Sumunod kay
Saul ang tatlong pinakamatanda. 15 Ngayon nagpapabalik-balik si David sa pagitan
ng hukbo ni Saul at ng mga tupa ng kanyang ama sa Betlehem, upang pakainin
ang mga ito. 16 Lumalapit sa umaga at gabi ang malakas na taong Filisteo sa loob
ng apatnapung araw upang iharap ang kanyang sarili sa labanan. 17 Pagkatapos
sinabi ni Jesse sa kanyang anak na si David, "Dalahan mo ang iyong mga kapatid
ng epa ng butil na sinangag at itong sampung tinapay at dalhin agad ang mga ito
sa kampo para sa iyong mga kapatid mo. 18 Dalahin mo din ang sampung kesong
ito sa kapitan ng kanilang libo. Tingnan mo kung ano ang kalagayan ng iyong mga
kapatid na lalaki at magdala ka pabalik ng ilang patunay na mabuti ang kanilang
kalagayan. 19 Kasama ni Saul ang iyong mga kapatid at lahat ng kalalakihan ng
Israel sa lambak ng Ela, na nakikipaglaban sa mga Filisteo." 20 Bumangon si David
ng maaga kinaumagahan at iniwan ang kawan ng tupa sa pangangalaga ng isang
pastol. Kinuha niya ang mga gamit at umalis, gaya ng iniutos ni Jesse sa kanya.
Pumunta siya sa kampo habang lumalabas ang hukbo sa larangan ng digmaan na
isinisigaw ang sigaw pandigma. 21 At nagsihanay ang Israel at mga Filisteo para
sa labanan, hukbo laban sa hukbo. 22 Iniwan ni David ang kanyang mga dala sa
tagapag-ingat ng mga gamit, tumakbo sa mga hukbo, at binati ang kanyang mga
kapatid. 23 Habang nakikipag-usap siya sa kanila, lumabas mula sa hukbo ng Filisteo
ang isang malakas na tao, ang taga-Filisteo ng Gat, na Goliat ang pangalan, at sinabi
ang ganoon ding mga salita. 24 At narinig ni David ang mga ito. Nang makita ng lahat
ng kalalakihan ng Israel ang lalaki, tumakas sila mula sa kanya at takot na takot
sila. 25 Sinabi ng mga kalalakihan ng Israel, "Nakita ba ninyo ang taong dumating
dito? Naparito siya upang hamunin ang Israel. At bibigyan ng hari ng maraming
kayamanan ang taong makakapatay sa kanya, ibibigay sa kanya ang kanyang anak na
babae para mapangasawa, at hindi na pababayarin ang sambahayan ng kanyang ama
mula sa pagpapabuwis sa Israel." 26 Sinabi ni David sa mga kalalakihang nakatayo
sa tabi niya, "Ano ang gagawin sa taong makakapatay sa Filisteong ito at mag-aalis
ng kahihiyan mula sa Israel? Sino ang hindi tuling Filisteo ito na humahamon sa
mga hukbo ng buhay na Diyos?" 27 Pagkatapos inulit ng mga tao kung ano ang
kanilang sinasabi at sinabihan siya, "Ganito ang gagawin sa taong makakapatay sa
kanya." 28 Narinig ng kanyang pinakamatandang kapatid na si Eliab nang nakipag-
usap siya sa mga kalalakihan. Nag-alab ang galit ni Eliab laban kay David, at sinabi
niya, "Bakit ka pumunta dito? Kanino mo iniwan ang ilang tupa na nasa desyerto?
Alam ko ang iyong pagmamataas, at ang katusuhan sa iyong puso; dahil pumunta
ka dito upang makita mo ang labanan." 29 Sinabi ni David, "Ano ang nagawa ko
ngayon? Hindi ba isang tanong lang iyon?" 30 Tumalikod siya sa kanya tungo sa iba,
at nagsalita sa ganoon ding paraan. Sumagot ang mga tao ng parehong bagay gaya
ng kanina. 31 Nang marinig ang mga salitang sinabi ni David, inulit ng mga sundalo
ang mga ito kay Saul, at ipinatawag niya si David. 32 Pagkatapos sinabi ni David
kay Saul, "Hayaang walang puso ang mabigo dahil sa Filisteong iyon; pupunta ang
iyong lingkod at makikipaglaban sa Filisteong ito." 33 Sinabi ni Saul kay David, "Hindi
mo kayang pumunta sa Filisteong iyon para makipaglaban sa kanya; sapagkat isang
kabataan ka lamang, at isa siyang taong mandirigma mula sa kanyang kabataan."
34 Pero sinabi ni David kay Saul, "Isang tagapangalaga ng tupa ng kanyang ama ang
iyong lingkod. Kapag dumating ang isang leon o oso at kinuha ang isang kordero sa
kawan, 35 hinahabol ko ito at sinasalakay ito, at inililigtas ito mula sa kanyang bibig.
At kapag lumaban ito sa akin, hinuhuli ko ito sa kanyang balbas, hinahampas at
pinapatay ito. 36 Parehong pinatay ng iyong lingkod ang isang leon at isang oso. Ang
hindi tuling Filisteong ito ay magiging tulad ng isa sa kanila, yamang hinahamon niya

ang mga hukbo ng buhay na Diyos." 37 Sinabi ni David, "Iniligtas ako ni Yahweh mula
sa pangalmot ng leon at mula sa pangalmot ng oso. Ililigtas niya ako mula sa kamay
ng Filisteong ito." Pagkatapos sinabi ni Saul kay David, "Humayo ka, at sumaiyo
nawa si Yahweh." 38 Dinamitan ni Saul si David ng kanyang baluti. Inilagay niya
ang isang turbanteng tanso sa kanyang ulo, at dinamitan niya siya ng isang baluti
sa katawan. 39 Ibinigkis ni David ang kanyang espada sa kanyang baluti. Pero hindi
na siya makalakad, dahil hindi siya nasanay sa mga ito. Pagkatapos sinabi ni David
kay Saul, "Hindi ako makakalaban gamit ang mga ito, sapagka't hindi ako nasanay sa
mga ito." Kaya hinubad ni David ang mga ito. 40 Kinuha niya ang kanyang tungkod at
pumili ng limang makinis na bato mula sa batis; inilagay niya ang mga ito sa kanyang
supot pangpastol. Nasa kanyang kamay ang kanyang tirador habang lumalapit siya
sa Filisteo. 41 Dumating ang Palestina at lumapit kay David, kasama ang tagadala ng
kanyang kalasag sa kanyang harapan. 42 Nang tumingin sa palibot ang Palestina at
nakita si David, kinamuhian niya siya, sapagka't isa lamang siyang bata, at malusog
na may isang magandang anyo. 43 Pagkatapos sinabi ng Palestina kay David, "Isa
ba akong aso, na pumarito kang may dalang tungkod?" At isinumpa ng Palestina
si David sa pamamagitan ng kanyang mga diyos. 44 Sinabi ng Filisteo kay David,
"Lumapit ka sa akin, at ibibigay ko ang iyong laman sa mga ibon sa kalangitan at sa
mga mababanigs na hayop ng parang." 45 Sumagot si David sa Filisteo, "Pumarito ka
sa akin na may isang espada, isang sibat, at isang mahabang sibat. Ngunit pumarito
ako sa iyo sa pangalan ni Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos ng mga hukbo ng Israel,
na iyong kinamumuhian. 46 Ngayon, bibigyan ako ni Yahweh ng tagumpay laban sa
iyo, at papatayin kita at aalisin ang iyong ulo mula sa iyong katawan. Ngayon ibibigay
ko ang mga patay na katawan ng hukbong Filisteo sa mga ibon ng kalangitan at sa
mababangis na mga hayop ng mundo, upang malaman ng lahat ng mundo na may
Diyos ang Israel, 47 at upang malaman ng lahat ng nagtitipong ito na hindi nagbibigay
ng tagumpay si Yahweh gamit ang espada o sibat. Sapagka't ang pakikipaglaban ay
kay Yahweh, at ibibigay niya kayo sa aming mga kamay." 48 Nang tumayo ang Filisteo
at lumapit kay David, sa gayon tumakbo ng mabilis si David patungo sa hukbo ng mga
kaaway upang salubungin siya. 49 Isinuot ni David ang kanyang kamay sa kanyang
supot, kumuha ng isang bato mula rito, tinirador ito, at tinamaan ang Filisteo sa
kanyang noo. Bumaon ang bato sa noo ng Filisteo, at sumubsob ang kanyang mukha
sa lupa. 50 Tinalo ni David ang ang Palestina gamit ang isang tirador at isang bato.
Tinamaan niya ang ang Palestina at pinatay siya. Walang espada sa kamay ni David.
51 Pagkatapos tumakbo si David at tumayo sa ibabaw ng Palestina at kinuha ang
kanyang espada, binunot sa lagayan ng kaniyang espada, pinatay siya, at pinugot ang
kanyang ulo gamit ito. Nang makita ng mga Filisteo na patay na ang kanilang malakas
na lalaki, tumakas sila. 52 Pagkatapos sumigaw ang mga kalalakihan ng Israel at Juda,
at hinabol nila ang mga Filisteo hanggang sa lambak at mga tarangkahan ng Ekron.
Nakahandusay ang mga patay na Filisteo sa daan patungong Shaaraim, hanggang sa
Gat at sa Ekron. 53 Bumalik ang mga tao ng Israel mula sa pagtugis sa mga Filisteo, at
ninakawan ang kanila kampo. 54 Kinuha ni David ang ulo ng Filisteo at dinala ito sa
Jerusalem, ngunit nilagay niya ang kanyang baluti sa kanyang tolda. 55 Nang makita
ni Saul si David na lumabas laban sa mga Filisteo, sinabi niya kay Abner, ang kapitan
ng hukbo, "Abner, kaninong anak ang binatang ito?" Tumugon si Abner, "Habang
nabubuhay ka, hari, hindi ko alam." 56 Sinabi ng hari, "Tanungin ninyo kung sino
ang maaaring nakakaalam, kung kaninong anak ang binata." 57 Nang makabalik si
David mula sa pagpatay sa Filisteo, pinuntahan siya ni Abner at dinala sa harapan
ni Saul na dala ang ulo ng Palestina sa kanyang kamay. 58 Sinabi ni Saul sa kanya,
"Kaninong anak ka, binata?" At sumagot si David, "Anak ako ng iyong lingkod na si

Jesse na taga-Bethlehem."

18

1 Nang matapos siyang makipag-usap kay Saul, ibinigkis ang kaluluwa ni Jonatan
sa kaluluwa ni David, at minahal ni Jonatan si David bilang kanyang sariling
kaluluwa. 2 Kinuha ni Saul si David na maglingkod sa kanya sa araw na iyon;
hindi niya siya hinayaang bumalik sa bahay ng kanyang ama. 3 Pagkatapos gumawa
ng pakikipagkaibigang kasunduan sina Jonatan at David dahil minahal siya ni
Jonatan na parang kanyang sariling kaluluwa. 4 Hinubad ni Jonatan ang kanyang
balabal na kanyang isinuot at ibinigay ito kay David kasama nang kanyang sandata,
kanyang espada, pana at sinturon. 5 Pumupunta si David saan man siya ipadala ni
Saul at nagtatagumpay siya. Itinalaga siya ni Saul bilang pinuno sa kalalakihang
mandirigma. Nakakalugod ito sa paningin ng lahat ng tao at sa paningin din ng mga
lingkod ni Saul. 6 Sa kanilang pag-uwi mula sa pagtalo sa mga Filisteo, pumunta
ang mga kababaihang nagmula sa lahat ng lungsod ng Israel, na nag-aawitan at
nagsasayawan, para salubungin si Haring Saul, na may tamburin, kagalakan, at
mga instrumentong pangmusika. 7 Nag-aawitan ang kababaihan habang tumutugtog;
inawit nila: "Pinatay ni Saul ang kanyang libu-libo, at si David ang kanyang sampung
libo." 8 Galit na galit si Saul at hindi nakalugod sa kanya ang awiting ito. Sinabi
niya, "Ipinagpalagay nila kay David ang sampung libo, pero ang ipinagpalagay nila
sa akin ay libu-libo lamang. Ano pa ang kanyang makukuha kundi ang kaharian?"
9 At patuloy na minasdan ni Saul si David na may paghihinala mula sa araw na
iyon. 10 Kinabukasan sumugod ang mapanirang espiritu kay Saul mula sa Diyos. At
nagsisigaw siya sa loob ng bahay. Kaya tumugtog si David ang kaniyang instrumento,
gaya ng kanyang ginagawa bawat araw. Hawak ni Saul ang sibat sa kanyang kamay.
11 Inihagis ni Saul ang sibat, sapagkat iniisip niya, "Aking itutusok si David sa
dingding." Ngunit tumakas si David mula sa presensiya ni Saul dalawang ulit sa
ganitong paraan. 12 Natakot si Saul kay David, dahil kasama niya si Yahweh, ngunit
hindi na kasama ni Saul. 13 Kaya pinaalis siya ni Saul mula sa kanyang presensiya
at hinirang siya na isang kumander ng isang libo. Sa ganitong paraan, lumalabas si
David at pumupunta sa mga tao. 14 Sumasagana si David sa lahat ng kanyang paraan,
sapagkat kasama niya si Yahweh. 15 Nang makita ni Saul na sumagana siya, tumayo
siya nang may pagkamangha sa kanya. 16 Pero minahal ng buong Israel at Juda si
David dahil lumalabas siya at pumunta sa kanilang harapan. 17 Pagkatapos sinabi ni
Saul kay David, "Narito ang aking panganay na anak na babae, si Merab. Ibibigay
ko siya sa iyo bilang asawa. Magpakatapang ka lamang para sa akin at lumaban sa
labanan ni Yahweh." Sapagkat inisip ni Saul, "Huwag hayaang pagbuhatan ko siya ng
kamay, ngunit hayaang pagbuhatan siya ng kamay ng mga taga-Filisteo." 18 Sinabi ni
David kay Saul, "Sino ako? At ano ang aking buhay, o pamilya ng aking ama sa Israel,
na dapat akong maging manugang ng hari?" 19 Ngunit sa panahon nang si Merab,
ang anak na babae ni Saul, ay dapat ibinigay sana kay David, ibinigay siya bilang
asawa kay Adreil na taga-Meholat. 20 Pero minahal ni Mical, na anak na babae ni
Saul si David. Sinabihan nila si Saul at nakalugod ito sa kanya. 21 Pagkatapos inisip
ni Saul, "Ibibigay ko siya sa kanya, upang siya'y maging bitag sa kanya, at upang
ang kamay ng mga taga-Filisteo ay maging laban sa kanya." Kaya sinabi ni Saul kay
David sa pangalawang pagkakataon, "Ikaw ang aking magiging manugang na lalaki."
22 Inutusan ni Saul ang kanyang mga lingkod, "Palihim ninyong kausapin si David at
sabihin, 'Tingnan mo, kinasisiyahan ka ng hari, at mahal ka ng lahat niyang mga
lingkod. Ngayon nga, magiging manugang na lalaki ka ng hari."' 23 Kaya sinabi ng
mga lingkod ni Saul kay David ang mga salitang ito. At sinabi ni David, "Maliit na

bagay lang ba sa inyo ang maging manugang ng hari, yamang isa akong dukha, at
kaunti ang kabuluhan?” 24 Iniulat ng mga lingkod ni Saul ang mga salitang ito na
sinabi ni David. 25 At sinabi ni Saul, “Ganito ang inyong sasabihin kay David, 'Hindi
naghahangad ang hari ng anumang dote, isang daang pinagtulian ng mga Filisteo
lamang, upang mapaghigantihan ang mga kaaway ng hari.”' Ngayon iniisip ni Saul
na mahulog si David sa kamay ng mga Filisteo. 26 Nang sinabi ng mga lingkod ang mga
salitang ito kay David, nakalugod ito kay David na maging manugang ng hari. 27 Bago
lumipas ang mga araw na iyon, humayo si David kasama ang kanyang mga tauhan
at pumatay ng dalawang daang Filisteo. Dinala ni David ang kanilang pinagtulian,
at ibinigay ang mga ito ng buong bilang sa hari, upang maging manugang siya ng
hari. Kaya ibinigay ni Saul ang kanyang anak na si Mical sa kanya bilang asawa.
28 At nakita at nalaman ni Saul na si Yahweh ay kasama ni David. Minahal siya ni
Mical, ang anak na babae ni Saul. 29 Mas lalong natakot si Saul kay David. Patuloy na
naging kaaway ni Saul si David. 30 Kaya lumabas ang mga prinsipe ng Filisteo para sa
digmaan, at sa tuwing lumalabas sila, nagtatagumpay si David kaysa sa lahat na mga
lingkod ni Saul, kaya ang kanyang pangalan ay binigyan ng mataas na paggalang.

19

1 Sinabi ni Saul sa kanyang anak na si Jonatan at sa lahat ng kanyang mga lingkod na
kailangan nilang patayin si David. Pero nalugod ng labis si Jonatan kay David, anak na
lalaki ni Saul. 2 Kaya sinabi ni Jonatan kay David, “gusto kang patayin ng aking amang
si Saul. Kaya maging handa sa umaga at magtago sa isang lihim na lugar. 3 Lalabas
ako at tatayo sa tabi ng aking ama sa bukirin kung nasaan ka, at makikipag-usap ako
sa aking ama tungkol sa iyo. Kung may malaman akong anumang bagay, sasabihin ko
sa iyo.” 4 Nagsalita ng magandang bagay si Jonatan patungkol kay David sa kanyang
ama na si Saul at sinabi sa kanyang, “Huwag mong hayaang magkasala ang hari
laban sa kanyang lingkod na si David. Sapagkat hindi siya nagkasala laban sa iyo,
at nagdala ng kabutihan sa iyo ang kanyang mga gawa. 5 Sapagkat ipinagsapalaran
niya ang kanyang buhay at pinatay ang taga-Filisteo. Nagdala ng malaking tagumpay
si Yahweh para sa buong Israel. Nakita mo ito at nagalak ka. Bakit ka magkakasala
laban sa walang salang dugo sa pamamagitan ng pagpatay kay David nang walang
dahilan?” 6 Nakinig si Saul kay Jonatan. Sumumpa si Saul, “Habang nabubuhay si
Yahweh, hindi ko siya papatayin.” 7 Pagkatapos tinawag ni Jonatan si David, sinabi
ni Jonatan ang lahat ng mga bagay na ito. Dinala ni Jonatan si David kay Saul, at
nasa piling niya siya tulad ng dati. 8 At may digmaan muli. Humayo si David at
nakipaglaban sa mga Filisteo at tinalo sila sa isang matinding patayan. Tumakas sila
sa kanya. 9 Isang mapaminsalang espiritu mula kay Yahweh ang pumunta kay Saul
habang nakaupo siya sa kanyang tahanan na may sibat sa kanyang kamay, at habang
nagpapatugtog si David ng kanyang panugtog. 10 Sinubukang itusok ni Saul si David sa
pader gamit ang sibat, ngunit nakaalis siya mula sa presensiya ni Saul, kaya naitusok
ni Saul ang sibat sa pader. Lumayo at tumakas si David ng gabing iyon. 11 Nagpadala
si Saul ng mga mensahero sa sambahayan ni David upang bantayan siya ng sa ganun
maaari niya siyang mapatay sa umaga. Sinabi sa kanya ni Mical, asawa ni David,
“Kung hindi mo ililigtas ang iyong sarili ngayong gabi, bukas mapapatay ka.” 12 Kaya
pinababa ni Mical si David sa bintana. Umalis siya at lumayo at tumakas. 13 Kumuha
si Mical ng isang sambahayang diyus-diyosan at nilagay ito sa kama. Pagkatapos
naglagay siya ng isang unan na gawa sa buhok ng kambing sa ulunan nito, at tinakpan
ito gamit ang mga damit. 14 Nang magpadala si Saul ng mga mensahero para kunin
si David, sinabi niyang, “May sakit siya.” 15 Pagkatapos nagpadala si Saul ng mga
mensahero upang tingnan si David; sinabi niya, “Dalhin ninyo siya sa akin sa kama,

upang mapatay ko siya.” 16 Nang pumasok ang mga mensahero, masdan, nasa kama
ang sambahayang diyus-diyosan kasama ng unan na buhok ng kambing sa uluhan
nito. 17 Sinabi ni Saul kay Mical, “Bakit mo ako nilinlang at hinayaang umalis ang
aking kaaway, kaya nakatakas siya?” Sinagot ni Mical si Saul, “Sinabi niya sa akin,
'Hayaan akong makaalis. Bakit kailangan kitang patayin?”' 18 Ngayon lumayo si
David at tumakas, at nagtungo kay Samuel sa Rama at sinabi sa kanya ang lahat
ng ginawa ni Saul sa kanya. Pagkatapos nagtungo at nanatili siya at si Samuel sa
Naiot. 19 Sinabi ito kay Saul, na sinasabing, “Tingnan mo, nasa Naiot si David sa
Rama.” 20 Pagkatapos nagpadala si Saul ng mga mensahero upang hulihin si David.
Nang makita nila ang samahan ng mga propetang nanghuhula, at tumatayo si Samuel
bilang kanilang pinuno, nagtungo ang Espiritu ng Diyos sa mga mensahero ni Saul,
at nanghula din sila. 21 Nang masabihan si Saul nito, nagpadala siya ng ibang mga
mensahero at nanghula din sila. Kaya nagpadala muli si Saul ng mga mensahero sa
ikatlong pagkakataon, at nanghula din sila. 22 Pagkatapos nagtungo din siya sa Rama
at dumating sa malalim na balon na nasa Secu. Tinanong niya, “Nasaan sina Samuel
at David?” Mayroong nagsabing, “Tingnan, nasa Naiot sila sa Rama.” 23 Nagpunta si
Saul sa Naiot sa Rama. At dumating din ang Espiritu ng Diyos sa kanya, at nanghula
siya sa pagpunta niya, hanggang sa makabalik siya sa Naiot sa Rama. 24 At inalis niya
din ang kanyang mga damit, at nanghula din siya sa harapan ni Samuel at humigang
hubad sa buong araw at buong gabing iyon. Dahil dito sinabi nilang, “Kabilang na
din ba si Saul sa mga propeta?”

20

1 Pagkatapos tumakas si David mula Naiot sa Rama at dumating at sinabi kay
Jonatan, “Ano ang nagawa ko? Ano ang aking kasamaan? Ano ang kasalanan ko
sa harap ng iyong ama, na gustong kunin ang aking buhay?” 2 Sinabi ni Jonatan
kay David, “Malayong mangyari iyon; hindi ka mamamatay. Walang ginawa ang
aking ama malaki man o maliit na hindi sinasabi sa akin. Bakit kailangang itago
ng aking ama ang bagay na ito mula sa akin? Hindi ganoon.” 3 Gayunman
nangako muli si David at sinabing, “Alam na alam ng iyong ama na nakasumpong
ako ng pabor sa iyong paningin. Nasabi niyang, 'Huwag hayaang malaman ito ni
Jonatan, o magluluksa siya.' Ngunit tunay nga na habang nabubuhay si Yahweh, at
habang nabubuhay ka, may isang hakbang lamang sa pagitan ko at ng kamatayan.”
4 Pagkatapos sinabi ni Jonatan kay David, Anuman ang sabihin mo, gagawin ko para
sa iyo.” 5 Sinabi ni David kay Jonatan, “Bukas ang bagong buwan at kailangan kong
umupo para kumain kasama ng hari. Ngunit hayaan mo akong makaalis upang
makapagtago ako sa bukirin hanggang sa ikatlong araw nang gabi. 6 Kung talagang
nangungulila ang ama mo sa akin, sa gayon, sabihin mo, 'Taimtim na humingi ng
pahintulot na umalis si David sa akin upang makatakbo siya sa Bethlehem na kanyang
lungsod; dahil taon ng pag-aalay ngayon doon para sa buong pamliya.' 7 Kung
sasabihin niyang, 'Mabuti iyon,' magkakaroon ng kapayapaan ang iyong lingkod.
Ngunit kung sobrang galit siya, kung ganoon, nakapagpasiya na siya sa kasamaan.
8 Kaya makitungo ka ng may kabutihan sa iyong lingkod sa tipan ni Yahweh sa iyo.
Pero kung may kasalanan ka sa akin, ikaw mismo ang pumatay sa akin; sapagkat
bakit mo naman ako dadalhin sa iyong ama?” 9 Sinabi ni Jonatan, “Malayo nawa
ito sa iyo! Kung malalaman kong ipinasya ng aking ama na dumating sa iyo ang
kapahamakan, hindi ko ba sasabihin sa iyo?” 10 Pagkatapos sinabi ni David kay
Jonatan, “Sino ang magsasabi sa akin kung may pagkakataon na sagutin ka ng iyong
ama ng magaspang?” 11 Sinabi ni Jonatan kay David, “Halika, magtungo tayo palabas
ng bukirin.” At sabay silang lumabas ng bukirin. 12 Sinabi ni Jonatan kay David,

“Maging saksi nawa si Yahweh, ang Diyos ng Israel. Kapag tinanong ko ang aking
ama sa mga panahong ito bukas o sa ikatlong araw, kung may magandang kalooban
kay David, hindi ko ipapadala at ipaalam ito sa iyo? 13 Kung makakalugod sa aking
ama na saktan ka, gawin nawa ni Yahweh kay Jonatan at mas higit pa din kung
hindi ko ipapaalam ito sa iyo at papaalisin kita, upang makahayo ka nang payapa.
Sumaiyo nawa si Yahweh, gaya ng kasama niya ang aking ama. 14 Kung buhay pa rin
ako, hindi mo ba ipapakita sa akin ang tipan ng katapatan ni Yahweh, upang hindi
ako mamatay? 15 At huwag mong tuluyang putulin ang iyong tipan ng katapatan mula
sa aking bahay, nang dapat pinutol na ni Yahweh ang bawat isa sa mga kalaban ni
David mula sa balat ng lupa.” 16 Kaya gumawa si Jonatan ng isang tipan sa bahay
ni David at sinabing, “Mangailangan nawa si Yahweh ng isang pagtatala mula sa
kamay ng mga kalaban ni David.” 17 Ipinagawa muli ni Jonatan si David ng pangako
dahil sa pagmamahal na mayroon siya sa kanya, dahil minahal niya siya gaya ng
pagmamahal niya sa kanyang sariling kaluluwa. 18 Pagkatapos sinabi ni Jonatan sa
kanya, “Bagong buwan bukas. Hahanapin ka dahil walang uupo sa iyong upuan.
19 Kapag nakapanatili ka na ng tatlong araw, bumaba ng mabilisan at pumunta sa
lugar kung saan ka nagtago noong nangyari ang usapin at manatili sa may bato ng
Ezel. 20 Papana ako ng tatlong palaso sa gilid nito, na para bang pumapana ako sa
isang patamaan. 21 At ipapadala ko ang aking binata at sabihin sa kanyang, 'Humayo
kayo at hanapin ang mga palaso.' Kung sasabihin ko sa binatang, 'Tingnan ninyo,
nasa gilid mo ang mga palaso; kunin ang mga ito,” pagkatapos pumarito kayo; dahil
magkakaroon ng kaligtasan para sa iyo at hindi kapahamakan, habang nabubuhay
si Yahweh. 22 Ngunit kung sasabihin ko sa binatang, 'Tingnan mo, nasa likod mo
ang mga palaso,' kung ganoon humayo sa iyong pupuntahan, dahil pinaalis ka ni
Yahweh. 23 Para naman sa usapang nagsalita ka at ako, tingnan mo, nasa pagitan
natin si Yahweh magpakailanman.”' 24 Kaya itinago ni David ang kanyang sarili
sa bukirin. Noong dumating ang bagong buwan, umupo ang hari para kumain ng
pagkain. 25 Umupo ang hari sa kanyang upuan, gaya ng dati, sa upuan sa may pader.
Tumayo si Jonatan at umupo si Abner sa tabi ni Saul. Ngunit walang nakaupo sa
lugar ni David. 26 Gayunman walang sinabing anumang bagay si Saul sa araw na
iyon dahil inisip niyang, “May nangyari sa kanya. Hindi siya malinis; tiyak na hindi
siya malinis.” 27 Ngunit sa ikalawang araw, ang araw matapos ang bagong buwan,
walang nakaupo sa upuan ni David. Sinabi ni Saul sa kanyang anak na lalaking si
Jonatan, “Bakit hindi dumating sa kainan ang anak na lalaki ni Jesse, maging kahapon
o ngayon?” 28 Sumagot si Jonatan kay Saul, “taimtim na humingi ng pahintulot si
David mula sa akin na makapunta sa Bethlehem. 29 Sinabi niya, 'Pakiusap hayaan
akong makaalis. Dahil may pag-aalay ang aming pamilya sa lungsod at inutusan ako
ng aking kapatid na lalaki na pumaroon. Ngayon, kung nakasumpong ako ng pabor
sa iyong paningin, pakiusap hayaan akong makaalis at makita ang aking mga kapatid
na lalaki.' Sa kadahilanang ito hindi siya pumunta sa mesa ng hari.” 30 Pagkatapos
nag-alab ang galit ni Saul laban kay Jonatan at sinabi niya sa kanya, “Ikaw na anak ng
isang tampalasan, suwail na babae! Hindi ko ba alam na pinili mo ang anak na lalaki
ni Jesse sa sarili mong kahihiyan at sa kahihiyan ng kahubaran ng iyong ina? 31 Dahil
habang nabubuhay sa mundo ang anak na lalaki ni Jesse, hindi ikaw ni ang iyong
kaharian ang maitatatag. Ngayon, ipadala mo siya at dalhin mo siya sa akin sapagkat
tiyak na dapat siyang mamatay.” 32 Sinagot ni Jonatan si Saul na kanyang ama, “Sa
anong kadahilanan dapat siyang ipapatay? Ano ang kanyang nagawa?” 33 Pagkatapos
hinagis ni Saul ang kanyang sibat upang patayin siya. Kaya alam ni Jonatan na
gustong-gustong ipapatay ng kanyang ama si David. 34 Tumayo si Jonatan sa mesa na
sobrang galit at hindi kumain ng pagkain sa ikalawang araw ng buwan dahil nagluksa

siya para kay David dahil hindi siya ginalang ng kanyang ama. 35 Kinaumagahan,
lumabas si Jonatan papunta sa bukirin sa tipanan kay David at isang binata ang
kasama niya. 36 Sinabi niya sa kanyang binata, “Tumakbo ka at hanapin ang mga
palasong ipinana ko.” At sa pagtakbo ng binata, pumana siya ng isang palaso sa
unahan niya. 37 Nang dumating ang binata sa lugar kung saan nahulog ang palaso na
pinana ni Jonatan, tinawag ni Jonatan ang binata at sinabing, “Hindi ba nasa unahan
mo ang palaso?” 38 At tinawag ni Jonatan ang binata, “Magmadali ka, bilisan mo,
huwag kang tumigil!” Kaya tinipon ng binata ni Jonatan ang mga palaso at pumunta
sa kanyang panginoon. 39 Ngunit walang alam ang binata sa anumang bagay. Tanging
sina Jonatan at David ang nakakaalam ng bagay. 40 Binigay ni Jonatan ang kanyang
mga sandata sa kanyang binata at sinabi sa kanyang, “Humayo ka, dalhin ang mga
ito sa lungsod.” 41 Pagkaalis na pagkaalis ng binata, tumayo si David mula sa likod
ng isang tambak ng lupa, nagpatirapa sa lupa at yumuko ng tatlong beses. Hinalikan
nila ang isa't-isa at magkasamang umiyak, na si David ang mas malakas ang pag-iyak.
42 Sinabi ni Jonatan kay David, “Humayo ka ng payapa, dahil pareho tayong nangako
sa pangalan ni Yahweh at sinabing, 'Pumagitna nawa si Yahweh sa iyo at sa akin at sa
pagitan ng aking mga kaapu-apuhan at iyong mga kaapu-apuhan, magpakailanman.'”
Pagkatapos tumayo si David at umalis at bumalik si Jonatan sa lungsod.

21

1 Pagkatapos dumating si David sa Nob upang makita si Ahimelec na pari. Dumating
si Ahimelec upang makipagkita kay David na nanginginig at sinabi sa kanyang, “Bakit
ka nag-iisa at walang kasama?” 2 Sinabi ni David kay Ahimelec na pari, “Ipinadala
ako ng hari para sa misyon at sinabi sa akin, 'Huwag hayaang malaman ninuman
ang kahit anong tungkol sa bagay na ipapadala ko sa iyo at kung ano ang iniutos ko
sa iyo.' Inutusan ko ang mga binata sa isang tiyak na lugar. 3 Ngayon sa gayon anong
mayroon sa iyong kamay? Bigyan mo ako ng limang hati ng tinapay o kahit anong
narito.” 4 Sinagot ng pari si David at sinabing, “Walang karaniwang tinapay sa ngayon
pero mayroong banal na tinapay—kung iningatan ng mga binata ang kanilang sarili
mula sa mga babae.” 5 Sinagot ni David ang pari, “Tiyak na iniwas ang mga babae
mula sa amin sa loob ng tatlong araw na ito. Nang lumabas ako, inihandog kay
Yahweh ang mga katawan ng mga binata, kahit na karaniwang paglalakbay iyon.
Paano pa kaya ngayon maihahandog pa ba ang mga katawan nila kay Yahweh?”
6 Kaya ibinigay ng pari sa kanya ang tinapay na inilaan kay Yahweh. Dahil walang
tinapay doon, tanging ang tinapay lang ng presensiya, na inalis mula sa harapan ni
Yahweh, upang makapaglagay ng mainit na tinapay kapalit nito kapag inalis na ito.
7 Ngayon naroon ang isa sa mga lingkod ni Saul sa araw na iyon, katanggap-tanggap
siya sa harap ni Yahweh. Si Doeg na taga-Edom ang pangalan niya, ang pinuno ng
mga pastol ni Saul. 8 Sinabi ni David kay Ahimelec, “Ngayon wala bang alinmang sibat
o espada dito? Sapagkat hindi ko dinala ang aking espada ni aking mga sandata dahil
mabilisan ang usapin ng hari.” 9 Sinabi ng pari, “Ang espada ni Goliat na Pelistina,
na pinatay mo sa lambak ng Ela, ay narito na nakabalot sa isang tela sa likod ng efod.
Kung gusto mong kunin iyon, kunin mo, dahil wala ng ibang sandata dito.” Sinabi ni
David, “Wala ng ibang espada tulad ng isang iyon; ibigay mo ito sa akin.” 10 Tumayo
si David at tumakas ng araw na iyon mula kay Saul at nagpunta kay Aquis na hari
ng Gat. 11 Sinabi ng mga lingkod ni Aquis sa kanya, “Hindi ba si David ito, ang hari
ng lupain? Hindi ba kumakanta sila sa isa't-isa tungkol sa kanya sa mga sayawan,
'Pinatay ni Saul ang kanyang libo-libo, at pinatay ni David ang kanyang sampung
libo?'” 12 Isinapuso ni David ang mga salitang ito at sobrang natakot kay Aquisna
hari ng Gat. 13 Binago niya ang kanyang pag-uugali at nagkunwaring baliw sa harap

nila; gumawa siya ng mga palatandaan sa mga pintuan ng tarangkahan at hinayaan
ang kanyang laway na tumulo sa kanyang balbas. 14 Pagkatapos sinabi ni Aquis sa
kanyang mga lingkod, “Tingnan ninyo, makikita ninyong baliw ang lalaki. Bakit ninyo
siya dinala sa akin? 15 Kulang na ba ako sa mga taong baliw, kaya dinala ninyo ang
taong ito upang umastang kagaya nitong nasa piling ko? Talaga bang papasok ang
taong ito sa aking bahay?”

22

1 Kaya umalis si David doon at tumakas papunta sa kuweba ng Adulam. Nang
marinig ito ng kanyang mga kapatid na lalaki at lahat ng nasa bahay ng kanyang
ama, bumaba sila roon sa kanya. 2 Ang bawat isang naghihirap, bawat isang may nasa
pagkakautang, at bawat isang hindi kuntento—nagtipon silang lahat sa kanya. Naging
kapitan si David sa kanila. Mayroong halos apat na raang kalalakihang kasama niya.
3 Pagkatapos pumunta si David mula roon patungo sa Mizpe sa Moab. Sinabi niya sa
hari ng Moab, “Pakiusap hayaan mo ang aking ama at aking inang lumabas kasama
mo hanggang sa malaman ko kung ano ang gagawin ng Diyos para sa akin.” 4 Iniwan
niya sila kasama ang hari ng Moab. Nanatili ang kanyang ama at ina na kasama niya
sa buong panahon na nasa kanyang malakas na tanggulan si David. 5 Pagkatapos
sinabi ng propetang Gad kay David, “Huwag manatili sa iyong malakas na tanggulan.
Umalis ka at pumunta sa lupain ng Juda.” Kaya umalis doon si David at pumunta
sa kagubatan ng Heret. 6 Narinig ni Saul na natagpuan na si David, kasama ang
mga lalaking kasama niya. Ngayon nakaupo si Saul sa Gibea sa ilalim ng puno ng
tamariska sa Rama na may sibat sa kanyang kamay at nakatayo ang lahat ng kanyang
mga lingkod sa paligid niya. 7 Sinabi ni Saul sa kanyang mga lingkod na nakatayo
sa paligid niya, “Makinig kayo ngayon, bayan ng Benjamin! Makakapagbigay ba ang
bawat isa sa inyong anak na lalaki ni Jesse ng mga bukirin at mga ubasan? Magagawa
ba niyang gawin kayong lahat na mga kapitan ng libo-libo at kapitan ng daan-daan,
8 kapalit ninyong lahat na nagbabalak ng masama laban sa akin? Wala sa inyo ang
nagbalita sa akin nang gumawa ng tipan ang anak kong lalaki sa anak na lalaki ni
Jesse. Wala sa inyo ang nalulungkot para sa akin. Wala sa inyo ang nagbalita sa akin
na inudyukan ng aking anak ang aking lingkod na si David laban sa akin. Ngayon
nagtatago siya at naghihintay para sa akin para masalakay niya ako.” 9 Pagkatapos si
Doeg na taga-Edom ay tumayo sa tabi ng mga lingkod ni Saul, sumagot siya, “Nakita
ko ang anak na lalaki ni Jesse na pumunta sa Nob kay Ahimelec na anak na lalaki
ni Ahitub. 10 Nanalangin siya kay Yahweh na tulungan niya siya at binigyan niya
siya ng mga pangangailangan at ang espada ni Goliat na Filisteo.” 11 Pagkatapos
nagpadala ang hari ng isang tao upang ipatawag ang paring si Ahimelec anak na
lalaki ni Ahitub at ng buong sambahayan ng kanyang ama, ang mga paring nasa
Nob. Lahat sila ay nagtungo sa hari. 12 Sinabi ni Saul, “Makinig ka ngayon, anak
na lalaki ni Ahitub.” Sumagot siya, “Narito ako, aking panginoon.” 13 Sinabi ni Saul
sa kanya, “Bakit ka nagtangka laban sa akin, ikaw at ang anak na lalaki ni Jesse, sa
ginawa mong pagbibigay sa kanya ng tinapay at isang espada at nanalangin sa Diyos
na tulungan nawa siya para lumaban sa akin para magtago sa lihim gaya ng ginawa
niya ngayon?” 14 Pagkatapos sumagot si Ahimelec sa hari at sinabing, “Sino sa inyong
lahat na mga lingkod ang pinakamatapat gaya ni David na manugang ng hari at nasa
ibabaw ng iyong mga bantay at pinararangalan sa inyong bahay? 15 Ito ba ang unang
pagkakataon na nanalangin ako sa Diyos upang tulungan siya? Malayo nawa ito
mula sa akin! Huwag ninyo hayaan ang haring magpasa ng kahit anong bagay sa
kanyang lingkod o sa lahat ng nasa bahay ng aking ama. Sapagkat walang alam ang
iyong lingkod sa mga bagay na ito.” 16 Sumagot ang hari, “Tiyak na mamamatay ka,

Ahimelec, ikaw at ang buong bahay ng iyong ama." [17] Sinabi ng hari sa bantay na
nakatayo sa paligid niya, "Bumalik kayo at patayin ang mga pari ni Yahweh. Dahil
na kay David din ang kanilang kamay at dahil alam nilang tumakas siya ngunit hindi
ito sinabi sa akin." Ngunit hindi mailabas ng mga lingkod ng hari ang kanilang
kamay upang patayin ang mga pari ni Yahweh. [18] Pagkatapos sinabi ng hari kay
Doeg, "Bumalik at patayin ang mga pari." Kaya bumalik si Doeg na taga-Edom at
sinalakay ang mga pari; nakapatay siya ng walumpu't-limang mga tao na nakasuot
ng isang telang efod sa araw na iyon. [19] Sa pamamagitan ng dulo ng espada sinalakay
niya ang Nob, ang lungsod ng mga pari, kapwa mga lalaki at mga babae, mga bata at
mga sanggol at mga lalaking baka at mga asno at mga tupa. Pinatay niya silang lahat
gamit ang talim ng espada. [20] Ngunit isa sa mga anak na lalaki ni Ahimelec anak
na lalaki ni Ahitub, na nagngangalang Abiatar, ang nakatakas at tumakbo kay David.
[21] Sinabihan ni Abiatar si David na pinatay ni Saul ang mga pari ni Yahweh. [22] Sinabi
ni David kay Abiatar, "Alam kong sa araw na iyon, noong naroon si Doeg na taga-
Edom, na siguradong sasabihin niya kay Saul. May pananagutan ako para sa bawat
kamatayan ng pamilya ng iyong ama! [23] Manatili ka kasama ko at huwag matakot.
Dahil ang nagtatangka sa buhay mo ay nagtatangka din sa buhay ko. Magiging ligtas
ka kasama ako."

23

[1] Sinabihan nila si David, "Tingnan mo, nakikipaglaban ang mga Filisteo laban
sa Keila at ninakaw nilavang mga giikang sahig." [2] Kaya nanalangin si David kay
Yahweh para sa tulong, at tinanong niya siya, "Dapat ba akong pumunta at salakayin
ang mga Filisteong ito?" Sinabi ni Yahweh kay David, "Pumunta ka at salakayin
ang mga Filisteo at iligtas ang Keila." [3] Sinabi ng mga tauhan ni David sa kanya,
"Tingnan mo, natatakot kami dito sa Juda. Ano pa kaya kung pupunta tayo sa Keila
laban sa mga hukbo ng mga Filisteo?" [4] Pagkatapos nanalangin pang muli si David
kay Yahweh para sa tulong. Sinagot siya ni Yahweh, "Tumayo ka, bumaba ka sa Keila.
Dahil bibigyan kita ng tagumpay laban sa mga Filisteo." [5] Pumunta sina David at mga
tauhan niya sa Keila at nakipaglaban sa mga Filisteo. Tinangay nila ang kanilang mga
baka at sinalakay nila sila ng may matinding patayan. Kaya iniligtas ni David ang
mga naninirahan sa Keila. [6] Nang nakatakas papunta kay David si Abiatar na anak
na lalaki ni Ahimelech sa Keila, bumaba siya na may isang epod sa kanyang kamay.
[7] Sinabihan si Saul na pumunta si David sa Keila. Sinabi ni Saul, "Ibinigay siya ng
Diyos sa aking kamay. Dahil nakulong siya sapagkat pumasok siya sa isang lungsod
na may mga tarangkahan at mga rehas." [8] Ipinatawag ni Saul ang lahat ng kanyang
hukbo para sa labanan, para bumaba sa Keila, upang lusubin si David at kanyang
mga tauhan. [9] Nalaman ni David na may masamang balak si Saul laban sa kanya.
Sinabi niya kay Abiatar na pari, "Dalhin mo rito ang epod." [10] Pagkatapos sinabi
ni David, "Yahweh, ang Diyos ng Israel, tunay nga na narinig ng iyong lingkod na
hinangad ni Saul na pumunta sa Keila, upang wasakin ang lungsod alang-alang sa
akin. [11] Maaari bang hulihin ako ng mga kalalakihan ng Keila at isusuko ako sa
kanyang kamay? Maaari bang bumaba si Saul, gaya ng narinig ng iyong lingkod?
Yahweh, ang Diyos ng Israel, nagmamakaawa ako sa iyo, pakiusap sabihan mo ang
iyong lingkod." Sinabi ni Yahweh, "Bababa siya." [12] Pagkatapos sinabi ni David,
"Isusuko ba ako ng mga kalalakihan ng Keila at ang aking mga tauhan sa kamay ni
Saul?" Sinabi ni Yahweh, "Isusuko ka nila." [13] Pagkatapos bumangon si David at
ang kanyang halos anim na raang mga tauhan at umalis mula sa Keila, at pumunta
sila mula sa isang lugar patungo sa ibang lugar. Sinabihan si Saul na nakatakas si
David mula sa Keila, at tumigil siya sa pagtugis. [14] Nanatili si David sa matibay na mga

tanggulan sa ilang, sa maburol na lugar sa ilang ng Zip. Hinahanap siya ni Saul araw-
araw, ngunit hindi siya ibinigay ng Diyos sa kanyang kamay. 15 Nakita ni David na
paparating si Saul para kunin ang kanyang buhay; ngayon nasa ilang ng Zip sa Hores
si David. 16 Sa gayon bumangon at pinuntahan ni Jonatan na anak na lalaki ni Saul
si David sa Hores, at pinalakas ang kanyang kamay sa Diyos. 17 Sinabi niya sa kanya,
"Huwag kang matakot. Dahil hindi ka mahahanap ng kamay ni Saul na aking ama.
Magiging hari ka sa Israel, at ako ang susunod sa iyo. Alam din ito ni Saul na aking
ama." 18 Gumawa sila ng isang kasunduan sa harap ni Yahweh. Nanatili si David sa
Hores, at umuwi si Jonatan sa kanyang tahanan. 19 Pagkatapos pumunta ang mga
lahi ni Zip kay Saul sa Gibea at sinabing, "Hindi ba nagtatago si David sa matibay na
tanggulan sa Hores, sa kaburulan ng Haquila, na nasa timog ng Jesimon? 20 Ngayon,
bumaba ka, hari! Ayon sa iyong ninanais, bumaba ka! Tungkulin naming isuko
siya sa kamay ng hari." 21 Sinabi ni Saul, "Pagpalain nawa kayo ni Yahweh. Dahil
nahabag kayo sa akin. 22 Umalis kayo, at siguraduhing mabuti. Pag-aralan at alamin
kung saang lugar siya nagtatago at kung sino ang nakakita sa kanya roon. Sinabi
ito sa akin na napakatuso niya. 23 Kaya tingnan ninyo, at alamin ang lahat ng lugar
kung saan mismo siya nagtatago. Bumalik kayo sa akin na may tiyak na kaalaman,
at pagkatapos babalik ako kasama ninyo. Kung nasa lupain siya, hahanapin ko siya
kasama ang lahat ng libu-libo ng Juda." 24 Pagkatapos nauna silang umakyat kay
Saul sa Zip. Ngayon si David at kanyang mga tauhan ay nasa ilang ng Maon, sa Araba
ng timog ng Jesimon. 25 Pumunta si Saul at kanyang mga tauhan upang hanapin
siya. At sinabihan si David tungkol dito, kaya bumaba siya sa isang mabatong burol
at nanirahan sa ilang ng Maon. Nang narinig ito ni Saul, tinugis niya si David sa
ilang ng Maon. 26 Pumunta si Saul sa isang panig ng bundok, at pumunta si David
at ang kanyang mga tauhan sa kabilang panig ng bundok. Nagmadaling tumakas
si David mula kay Saul. Habang nakapalibot sina Saul at kanyang mga tauhan kay
David at kanyang mga tauhan upang dakpin sila, 27 pumunta ang isang mensahero
kay Saul at sinabing, "Bilisan mo at pumarito dahil gumawa ng pagsalakay ang mga
Filisteo laban sa lupain." 28 Kaya bumalik si Saul mula sa pagtugis niya kay David
at nilabanan ang mga Filisteo. Kaya nga ang lugar na iyon ay tinawag na Bato ng
Pagtakas. 29 Umakyat si David mula roon at namuhay sa matibay na mga tanggulan
ng Engedi.

24

1 Nang bumalik si Saul mula sa pagtugis sa mga Filisteo, sinabihan siya, "Si David
ay nasa desyerto ng Engedi." 2 Pagkatapos kumuha si Saul ng tatlong libong piling
kalalakihan mula sa buong Israel at umalis para hanapin si David at kanyang mga
tauhan sa mga Bato ng mga Ligaw na Kambing. 3 Dumating siya sa tabi ng kulungan
ng mga tupa, na kung saan may isang kuweba. Pumasok si Saul sa loob upang
paginhawahin ang kanyang sarili. 4 Sinabi ng mga tauhan ni David sa kanya, "Ito
ang araw na sinabi ni Yahweh na sinabi niya sa iyo, 'Ibibigay ko sa iyong kamay
ang iyong kaaway, upang gawin mo ang nais mong gawin sa kanya."' Pagkatapos
umakyat si David at tahimik na gumapang pasulong at pinutol ang gilid ng balabal
ni Saul. 5 Pagkatapos bumigat ang damdamin ni David dahil pinutol niya ang gilid ng
balabal ni Saul. 6 Sinabi niya sa kanyang mga tauhan, "Huwag nawang ipahintulot
ni Yahweh na gawin ko ang bagay na ito sa aking panginoon, na hinirang ni Yahweh,
para iunat ko ang aking kamay laban sa kanya, sapagkat hinirang siya ni Yahweh."
7 Kaya pinagsabihan ni David ang kanyang mga tauhan ng mga salitang ito, at hindi
sila pinahintulutang salakayin si Saul. Tumayo si Saul, iniwan ang kuweba, at umalis.
8 Pagkatapos, tumayo rin si David, iniwan ang kuweba, at tinawag si Saul: "Aking

panginoong hari.” Nang tumingin si Saul sa kanyang likuran, nagpatirapa si David
sa lupa at nagpakita sa kanya ng paggalang. 9 Sinabi ni David kay Saul, “Bakit ka
nakikinig sa mga kalalakihan na nagsabing, “Tingnan mo, gusto kang saktan ni
David?' 10 Ngayon nakita ng iyong mga mata kung paano ka inilagay ni Yahweh
sa aking kamay nang nasa kuweba pa tayo. Sinabi ng ilan sa akin na patayin kita,
ngunit kinaawaan kita. Sinabi ko, 'Hindi ko iuunat ang aking kamay laban sa aking
panginoon; dahil hinirang siya ni Yahweh.' 11 Tingnan mo, aking ama, tingnan mo
ang gilid ng iyong balabal sa aking kamay. Sapagkat ang katotohanan kung bakit ko
pinutol ang gilid ng iyong balabal at hindi kita pinatay, para malaman mo at makita
mo na walang masama o pagtataksil sa aking kamay, at hindi ako nagkasala laban
sa iyo, kahit na tinutugis mo ang aking buhay para makuha. 12 Nawa'y humatol
si Yahweh sa pagitan mo at sa akin, at nawa'y si Yahweh ang maghiganti para
sa akin laban sa iyo, ngunit hindi magiging laban sa iyo ang kamay ko. 13 Gaya
ng sinabi ng lumang kasabihan, 'Mula sa makasalanan lumalabas ang kasamaan.'
Ngunit hindi magiging laban sa iyo ang kamay ko. 14 Mula kanino sumunod ang
hari ng Israel? Mula kanino ka humahabol? Sa isang patay na aso! Sa isang pulgas!
15 Nawa'y maging hukom si Yahweh at magbigay ng hatol sa pagitan natin, at tiyakin,
at ipakiusap ang layunin ko at pahintulutan akong makatakas mula sa iyong kamay.”
16 Nang matapos sabihin ni David ang mga salitang ito kay Saul, Sinabi ni Saul, “Boses
mo ba ito, David, aking anak?” Nagtaas ng kanyang boses si Saul at umiyak. 17 Sinabi
niya kay David, “Mas matuwid ka kaysa sa akin. Dahil sinuklian mo ako nang mabuti,
kung saan sinuklian kita ng kasamaan. 18 Ipinahayag mo ngayong araw na ito kung
paano ka gumawa nang mabuti sa akin, dahil hindi mo ako pinatay nang nilagay
ako ni Yahweh sa iyong habag. 19 Dahil kung matatagpuan ng isang tao ang kanyang
kaaway, hahayaan ba niya siyang umalis ito nang ligtas? Nawa'y gantimpalaan ka
ni Yahweh ng mabuti para sa nagawa mo sa akin ngayon. 20 Ngayon alam kong
tiyak na magiging tapat na hari ka at itatatag ang kaharian ng Israel sa iyong kamay.
21 Ipangako mo sa akin sa pamamagitan ni Yahweh na hindi mo puputulin ang aking
mga kaapu-apuhan kasunod ko, at hindi mo sisirain ang aking pangalan sa bahay ng
aking ama.” 22 Kaya gumawa si David ng isang panunumpa kay Saul. Pagkatapos
umuwi si Saul, pero umakyat sina David at kanyang mga tauhan sa matibay na
tanggulan.

25

1 Ngayon namatay na si Samuel. Sama-samang nagtipon ang lahat ng Israelita at
nagluksa para sa kanya, at inilibing nila siya sa kanyang bahay sa Rama. Pagkatapos
tumayo at bumaba si David sa desyerto ng Paran. 2 Mayroong isang lalaki sa Maon, na
may mga pag-aari sa Carmel. Napakayaman ng lalaki. Mayroon siyang tatlong libong
tupa at isang libong kambing. Naggugupit siya ng kanyang tupa sa Carmel. 3 Nabal
ang pangalan ng lalaki, at ang pangalan ng kanyang asawa ay Abigail. Matalino
at may kahali-halinang anyo ang babae. Pero malupit at masama ang lalaki sa
kanyang pakikitungo. Isa siyang kaapu-apuhan sa sambahayan ni Caleb. 4 Narinig
ni David sa ilang na si Nabal ay naggugupit ng kanyang tupa. 5 Kaya nagpadala ng
sampung kalalakihan si David. Sinabi ni David sa binatang kalalakihan. “Umakyat
sa Carmel, pumunta kay Nabal, at batiin siya sa aking pangalan. 6 Sasabihin ninyo
sa kanya 'Mamuhay sa karangyaan. Kapayapaan para sa iyo at kapayapaan sa iyong
bahay, at kapayapaan sa lahat ng mayroon ka. 7 Narinig ko na mayroon kang mga
manggugupit. Nasa amin ang iyong mga pastol, at hindi namin sila sinaktan at walang
nawala sa kanila sa buong panahon na sila ay nasa Carmel. 8 Tanungin ang iyong
kabataang kalalakihan, at sasabihin nila sa iyo. Ngayon hayaang makasumpong ng

biyaya ang binatang kalalakihan sa iyong mga mata, dahil pupunta kami sa araw ng
isang pagdiriwang. Pakiusap magbigay ka anuman ang mayroon ka sa iyong kamay
sa iyong mga lingkod at sa iyong anak na lalaking si David."' 9 Nang dumating ang
mga kabataang kalalakihan ni David, sinabi nila itong lahat kay Nabal sa ngalan
ni David at pagkatapos naghintay. 10 Sumagot si Nabal sa mga lingkod ni David,
"Sino si David? At sino ang anak na lalaki ni Jesse? Maraming mga lingkod sa
araw na ito ang sumusuway sa kanilang mga amo. 11 Kailangan ko bang kunin
ang aking tinapay, aking tubig at aking karne na kinatay ko para sa aking mga
manggugupit at ibigay ito sa kalalakihang dumating mula sa hindi ko alam kung
saan nanggaling?" 12 Kaya umalis at bumalik ang kabataang kalalakihan ni David,
at sinabi sa kanya ang lahat nang bagay na sinabi. 13 Sinabi ni David sa kanyang
tauhan, "Itali nang bawat lalaki ang kanyang espada." At itinali ng bawat lalaki
ang kanyang espada. Itinali rin ni David ang kanyang espada. Halos apat na daang
kalalakihan ang sumunod kay David, at naiwan ang dalawang daan sa dala-dalahan.
14 Pero sinabihan ng isa sa kabataang kalalakihan si Abigail, asawa ni Nabal; sinabi
niya, "Nagpadala si David ng mga mensahero sa labas ng ilang upang batiin ang
ating amo, at ininsulto niya sila. 15 Yamang napakabait ng kalalakihan sa atin. Hindi
tayo sinaktan at walang anumang bagay na nawala sa atin hanggat kasama natin sila
nang nasa mga bukirin tayo. 16 Isang pader sila sa atin sa araw man o sa gabi, kasama
namin sila sa pagbabantay ng mga tupa. 17 Samakatuwid alamin ito at isaalang-alang
kung ano ang iyong magagawa, sapagka't may balak na kasamaan laban sa ating
amo, at laban sa kanyang buong sambahayan. Siya ay napakasamang tao na walang
isa na makapagdahilan sa kanya." 18 Pagkatapos nagmadali si Abigail at kumuha
ng dalawang daang tinapay, dalawang boteng alak, limang tupang nakahanda na,
limang sukob ng sinangag na butil, isang daang tungkos ng pasas, at dalawang daang
mamon ng igos at ikinarga ang mga ito sa mga asno. 19 Sinabi niya sa kanyang
kabataang kalalakihan, "Mauna kayo sa akin at susunod ako sa inyo." Ngunit hindi
niya sinabihan ang kanyang asawang si Nabal. 20 Habang nakasakay siya sa kanyang
asno at bumaba sa pamamagitan ng bundok, bumaba si David at kanyang tauhan
papunta sa kanya at sinalubong niya sila. 21 Ngayon sinabi ni David, "Tiyak na
walang kabuluhan ang lahat ng pagbabantay ko sa lahat ng mayroon ang taong ito
sa ilang, kaya wala ni isang nawawala na lahat ng nasa kanya, at ibinalik niya sa
akin ang masama para sa mabuti. 22 Nawa gawin ng Diyos ito sa akin, David, at
marami pa, kung sa umaga wala akong ititirang isang lalaki sa lahat na nasa kanya."
23 Nang nakita ni Abigail si David, nagmadali siyang bumaba mula sa kanyang asno at
lumuhod sa harapan ni David at nagpatirapa sa kanyang sarili sa lupa. 24 Lumuhod
siya sa kanyang paa at sinabi, "Ako lang mag-isa, aking panginoon, na mayroong
pagkakasala. Pakiusap hayaan mong kausapin ka ng iyong lingkod, at makinig sa
mga salita ng iyong lingkod. 25 Huwag mong hayaan aking panginoon na pansinin ang
walang halangang taong ito, Nabal ang kanyang pangalan, at ang kahangalan ay nasa
kanya. Ngunit ako na iyong lingkod ay hindi nakita ang kabataang kalalakihan ng
aking panginoon, na iyong ipinadala. 26 Pagkatapos ngayon, aking panginoon, habang
nabubuhay si Yahweh, at habang nabubuhay ka, buhat ng pinigilan ka ni Yahweh
mula sa pagdaloy ng dugo, at mula sa paghihiganti ng iyong sarili sa sariling mong
kamay, ngayon hayaan mo ang iyong mga kaaway, at sa mga naghahanap gumawa
ng kasamaan sa aking panginoon, ay magiging kagaya ni Nabal. 27 At ngayon, hayaan
sanang madala ng iyong lingkod ang regalong ito para sa aking panginoon, hayaang
ibigay ito sa kabataang kalalakihan na sumunod sa aking panginoon. 28 Pakiusap
patawarin ang pagkakasala ng iyong lingkod, dahil tiyak na gagawan ni Yahweh
ang aking panginoon ng isang bahay, dahil nakikipaglaban ang aking panginoon

sa labanan ni Yahweh, at hindi makikita ang kasamaan sa iyo habang nabubuhay
ka. 29 At kahit na tugisin ka ng mga kalalakihan para kunin ang iyong buhay,
gayon pa man ang buhay ng aking panginoon ay matatali sa mga nabubuhay sa
pamamagitan ni Yahweh na inyong Diyos, at aalisin niya ang mga buhay ng iyong
mga kaaway, gaya ng nasa bulsa ng isang tirador. 30 At mangyari ito, nang matapos
gawin ni Yahweh ang lahat ng mabuting mga bagay para sa aking panginoon na
kanyang ipinangako sa iyo, at nang ginawa ka niyang pinuno sa buong Israel, 31 hindi
magiging pahirap ang bagay na ito sa iyo, ni masasaktan ang aking panginoon, dahil
hindi mo ibinuhos ang iyong dugo ng walang dahilan, at hindi mo ipinaghiganti
ang iyong sarili. At kapag nagdala ng tagumpay si Yahweh sa aking panginoon,
alalahanin mo ang iyong lingkod." 32 Sinabi ni David kay Abigail, "Nawa si Yahweh,
ang Diyos ng Israel, na pinagpala, ang siyang nagpadala sa iyo upang makipagkita
sa akin sa araw na ito. 33 At ang iyong kaalaman ay pinagpala, at pinagpala ka,
dahil pinanatili mo ako sa araw na ito mula sa pagkakasala sa pagdanak ng dugo at
mula sa paghihiganti ko para sa aking sariling gamit ang aking kamay. 34 Para sa
katotohanan, ayon kay Yahweh, ang Diyos ng Israelm ma nabubuhay, na pinigilan
ako na saktan ka, maliban lamang kung nagmadali ka para makipagkita sa akin,
tiyak na walang matitira kay Nabal kahit isang sanggol na lalaki kinaumagahan."
35 Kaya tinanggap ni David mula sa kanyang kamay kung ano ang kanyang dinala
sa kanya, sinabi niya sa kanya, "Umakyat ka ng may kapayapaan sa iyong bahay;
tingnan mo, nakinig ako sa iyong boses at tinanggap kita." 36 Bumalik si Abigail kay
Nabal; masdan mo, siya ay nagdadaos ng isang pagdiriwang sa kanyang bahay, tulad
ng pagdiriwang ng isang hari; at maligaya ang puso ni Nabal sa kalooban niya, dahil
lasing na lasing siya. Kaya hindi niya sinabi ang lahat hanggang sa magbukang-
liwayway. 37 At nangyari kinaumagahan, nang hindi na lasing si Nabal, na sinabi
ng kanyang asawa sa kanya ang mga bagay na ito, inatake siya sa puso, at naging
tulad siya ng isang bato. 38 At dumating matapos ang sampung araw na sinalakay
ni Yahweh si Nabal kaya namatay siya. 39 At nang narinig ni David na namatay na
si Nabal, sinabi niya, "Nawa pagpalain si Yahweh, na siyang kumuha ng dahilan ng
pang-iinsulto sa akin mula sa kamay ni Nabal, at sa pag-iingat ng kanyang lingkod
mula sa kasamaan. At ibinalik niya ang masamang kilos ni Nabal sa kanyang sarili."
Pagkatapos nagpadala si David ng mga lingkod at kinausap si Abigail, para kunin
siya bilang kaniyang asawa. 40 Nang dumating ang mga lingkod ni David kay Abigail
sa Carmel, nakipag-usap sila sa kanya at sinabi, "Ipinadala kami ni David sa iyo
upang kunin ka para sa kaniya bilang kanyang asawa." 41 Tumayo siya, niyuko ang
kanyang sarili kasama ang kanyang mukha sa lupa, at sinabi, "Tingnan ninyo, ang
iyong lingkod na babae ay isang lingkod para maghugas ng mga paa ng mga lingkod
ng aking panginoon." 42 Nagmadali si Abigail at tumayo, at sumakay sa isang asno
na may limang lingkod na babae na sumunod sa kanya, at sumunod siya sa mga
mensahero ni David at naging kanyang asawa. 43 Kinuha rin ni David si Ahinoam
ng Jezreel bilang isang asawa, kapwa sila ay naging kanyang mga asawa. 44 Ngayon
ibinigay ni Saul si Mical na kanyang anak na babae, asawa ni David, kay Palti anak
ni Lais, na nasa Gallim.

26

1 Dumating ang mga Zipiteo kay Saul sa Gibea at sinabing, "Hindi ba nagtatago
si David sa burol ng Hacila, na bago ang desyerto?" 2 Pagkatapos tumayo si Saul
at bumaba sa ilang ng Zip, na may tatlong libong piling kalalakihan ng Israel na
kasama niya, upang hanapin si David sa desyerto ng Zip. 3 Nagkampo si Saul sa
burol ng Hacila, na bago sa desyerto, na malapit sa daanan. Ngunit si David ay

nanatili sa desyerto, at nakita niya na paparating si Saul kasunod niya sa desyerto.
4 Kaya nagpadala si David ng mga espiya at napag-alaman niyang totoong dumating
si Saul. 5 Tumayo si David at pumunta sa lugar kung saan nagkampo si Saul; nakita
niya ang lugar kung saan nagpapahinga si Saul, at si Abner anak na lalaki ni Ner, ang
heneral ng kanyang hukbo; Nagpapahinga si Saul sa kampo, at nagkampo ang mga
tao palibot sa kanya, natutulog ang lahat. 6 Pagkatapos sinabi ni David kay Ahimelec
na Hiteo, at kay Abisai anak na lalaki ni Zeruia, ang lalaking kapatid ni Joab, "Sino
ang sasama sa akin pababa sa kampo ni Saul?" sinabi ni Abisai, "Sasama ako pababa
sa iyo." 7 Kaya pumunta si David at Abisai sa hukbo nang gabi. At nandoon si Saul
na natutulog sa loob ng kampo, kasama ang kanyang sibat na nakatusok sa lupa
sa tabi ng kanyang ulo. Nagpapahinga si Abner at kanyang mga sundalo sa palibot
niya. 8 Pagkatapos sinabi ni Abisai kay David, "Sa araw na ito inilagay ng Diyos sa
iyong kamay ang iyong kaaway. Ngayon pakiusap hayaan mong itusok ko siya sa
lupa sa pamamagitan ng sibat sa isang bagsak lamang. Hindi ko siya hahampasin ng
pangalawang pagkakataon." 9 Sinabi ni David kay Abisai, "Huwag mo siyang patayin,
sapagkat sino ang mag-aabot ng kanyang kamay laban sa hinirang ni Yahweh at hindi
magkakasala?" 10 Sinabi ni David, "Habang nabubuhay si Yahweh, papatayin siya ni
Yahweh, o darating ang araw na mamamatay siya, o pupunta siya sa labanan at
mamamatay. 11 Nawa'y ipagbawal ni Yahweh na dapat kong iunat ang aking kamay
laban sa kanyang tinalaga, kaya ngayon, kunin mo ang sibat na nasa kanyang ulo
at ang banga ng tubig, at umalis na tayo." 12 Kaya kinuha ni David ang sibat at ang
banga ng tubig mula sa ulo ni Saul at umalis na sila. Walang ni isang nakakita sa
kanila o nakaalam tungkol dito, ni isang tao ang nagising, dahil nakatulog silang
lahat, dahil mahimbing na pagtulog ang ibinigay ni Yahweh sa kanila. 13 Pagkatapos
pumunta si David sa kabilang dako at tumayo sa tuktok ng bundok sa malayo, isang
malayong pagitan ang nasa kanila. 14 Sumigaw si David sa mga tao at kay Abner
anak na lalaki ni Ner, sinabi niya, "Hindi ka ba sasagot, Abner?" Pagkatapos sumagot
at sinabi ni Abner, "Sino kang sumisigaw sa hari?" 15 Sinabi ni David kay Abner,
"Hindi ka ba isang taong matapang? Sino ang katulad mo sa Israel? Bakit hindi
ka nagbantay sa iyong panginoon na hari? Dahil may ibang taong dumating upang
patayin ang hari na iyong panginoon. 16 Hindi maganda ang bagay na ito na iyong
ginawa. Habang nabubuhay si Yahweh, nararapat kang mamatay dahil hindi mo
binantayan ang iyong panginoon na hinirang ni Yahweh. At ngayon tingnan mo kung
nasaan ang sibat ng hari, at ang banga ng tubig na nasa kanyang ulonan." 17 Nakilala
ni Saul ang boses ni David at sinabi, "Boses mo ba iyan, anak kong David?" sinabi ni
David, "Ito ang aking boses, aking panginoong hari." 18 Sinabi niya, "Bakit tinutugis
ng hari ang kanyang lingkod? Ano ang aking nagawa? Anong kasamaan ang nasa
aking kamay? 19 Samakatuwid ngayon, nagmakaawa ako sa iyo, hayaang pakinggan
ng aking panginoon na hari ang mga salita ng kanyang lingkod. Kung si Yahweh na
nag-udyok sa iyo laban sa akin, hayaan siyang tumanggap ng isang handog; ngunit
kung mga tao ito, nawa'y isumpa sila sa paningin ni Yahweh, dahil sa araw na ito
inilayo nila ako, na hindi dapat ako kumapit sa pamana ni Yahweh, na kanilang
sinabi sa akin, "Sumamba ka sa ibang mga diyos." 20 Samakatuwid ngayon, huwag
hayaang dumanak ang aking dugo sa lupa mula sa presensya ni Yahweh, para sa
hari ng Israel na dumating at humanap sa isang pulgas, bilang isang naghahanap
ng ibon sa mga bundok." 21 Pagkatapos sinabi ni Saul, "Nagkasala ako. Bumalik ka,
David, anak ko, hindi na kita kailanman sasaktan, dahil natatangi ang aking buhay sa
iyong mga mata ngayon. Tingnan mo, naging mangmang ako at lubusang nagkamali."
22 Sumagot si David at sinabi, "Tingnan mo, aking hari, narito ang iyong sibat! Hayaan
mong lumapit ang isa sa iyong batang kalalakihan at kunin ito at dalhin ito sa iyo.

23 Nawa pagbayarin ni Yahweh ang bawat tao para sa kanyang kadakilaan at kanyang
katapatan, dahil inilagay ito ni Yahweh sa araw na ito, ngunit hindi ko sasaktan ang
kanyang tinalaga. 24 At tingnan mo, tulad ng buhay mong katangi-tangi sa aking mga
mata sa araw na ito, kaya nawa maging mas mahalaga ang buhay ko sa mga mata ni
Yahweh, at nawa iligtas niya ako mula sa lahat ng kaguluhan.” 25 Pagkatapos sinabi
ni Saul kay David, “Nawa pagpalain ka, anak kong David, upang makagawa ka ng
mga dakilang bagay, at tunay na magtatagumpay ka.” Kaya lumakad si David, at
bumalik si Saul sa kanyang lugar.

27

1 Sinabi ni David sa kanyang puso, “Mawawala ako nang isang araw sa pama-
magitan ng kamay ni Saul; wala nang mas mabuti para sa akin kung hindi ang
tumakas sa lupain ng mga Filisteo; titigil na si Saul sa paghahanap sa akin kahit
saan sa lahat ng hangganan ng Israel; sa paraang ito makakatakas ako sa kanyang
kamay.” 2 Bumangon si David at tumawid, siya at ang anim na daang kalalakihang
na kasama niya, kay Aquis anak na lalaki ni Maoc, ang hari ng Gat. 3 Nanirahan si
David kasama nina Aquis sa Gat, siya at ang kanyang tauhan, bawat tao sa kanyang
sariling sambahayan, at si David kasama ang kanyang dalawang asawa, Ahinoam na
Jezreelita, at Abigail na Carmelita, asawa ni Nabal. 4 Sinabihan si Saul na tumakas si
David patungo sa Gat, kaya hindi na niya siya hinanap. 5 Sinabi ni Aquis kay David,
“Kung kinakitaan niya ako ng kagandahang loob sa iyong mga mata, hayaan silang
bigyan ako ng isang lugar sa isa sa mga lungsod ng bansa, upang manirahan ako
doon: para saan pa na titira ang iyong lingkod sa maharlikang siyudad na kasama
mo?” 6 Kaya ibinigay ni Aquis sa kanya ang Ziklag nang araw na iyon; kaya nabibilang
ang Ziklag sa hari ng Juda hanggang sa araw na ito. 7 Ang bilang ng mga araw ni
David na namuhay sa lupain ng mga Filisteo ay isang buong taon at apat na buwan.
8 Nilusob ni David at kanyang mga tauhan ang iba't-ibang mga lugar, sinalakay ang
Gesurita, ang Girziteo, at ang Amalekita, sa mga bayan na iyon na namumuhay sa
lupaing iyon, habang papunta kayo sa Sur, hanggang sa layo ng lupain ng Ehipto.
Naninirahan sila sa lupaing iyon mula pa sa sinaunang kapanahunan (Paalala: Sa
halip ng “Gizrita, na makikita sa sulat ng Hebreo, ilang bagong mga bersyon ay ang
Girzita, na makikita sa sulat ng Hebreo) 9 Sinalakay ni David ang lupain at walang
tinirang mga lalaki ni mga babaeng buhay, kinuha niya ang mga tupa, ang baka, ang
mga asno, ang mga kamelyo, at ang mga pananamit; bumalik siya at pumunta muli
kay Aquis. 10 Sinasabi ni Aquis, “Laban kanino ang inyong ginawang pagsalakay sa
araw na ito? Baka isasagot ni David, “Laban sa timog ng Juda,” o “Laban sa timog ng
Jerameelita,” o “Laban sa timog ng Kenita.” 11 Baka bubuhayin ni David ang lalaki ni
ang babae upang dalhin sila sa Gat, nagsasabing, “Para wala silang masabi tungkol
sa atin, Ginawa ni David ang nararapat.” Ginawa niya itong lahat habang nakatira
siya sa bansa ng mga Filisteo. 12 Naniwala si Aquis kay David, sinasabing, “Ginawa
niyang lubos na mapoot ang bayan ng Israel sa kanya, samakatuwid magiging lingkod
ko siya magpakailanman.”

28

1 At nangyari na sa mga araw na iyon na tinipon ng mga Filisteo ang kanilang
mga hukbo para sa digmaan upang makipaglaban sa Israel. Sinabi ni Aquis kay
David, “Tiyak mong alamin na lalabas ka kasama ko sa mga hukbo, ikaw at ang
iyong mga tauhan.” 2 Sinabi ni David kay Aquis, “Upang malaman mo kung ano
ang magagawa ng iyong lingkod.” Sinabi ni Aquis kay David, “para gawin kitang
palagiang tagapagbantay ko.” 3 Namatay si Samuel; pinagluksa siya ng buong Israel

at inilibing siya sa Rama, sa kanyang lungsod. Ngayon ipinagbawal ni Saul sa lupain
sa sinumang nakikipag-usap sa mga patay o sa mga espiritu. 4 Sama-samang tinipon
ng mga Filisteo ang kanilang sarili at dumating at nagkampo sa Shunem; at sama-
samang tinipon ni Saul ang buong Israel, at nagkampo sila sa Gilboa. 5 Nang makita
ni Saul ang mga hukbo ng mga Filisteo, natakot siya, at labis na lumakas ang tibok
ng kanyang puso. 6 Nanalangin si Saul kay Yahweh para tulungan siya, ngunit hindi
sumagot sa kanya si Yahweh—maging sa panaginip, ni sa pamamagitan ng Urim,
ni sa pamamagitan ng mga propeta. 7 Pagkatapos sinabi ni Saul sa kanyang mga
lingkod, "Hanapan ninyo ako ng babaeng umaangking nakikipag-usap sa mga patay,
upang makapunta ako sa kanya at hingin ang kanyang payo." Sinabi ng kanyang mga
lingkod sa kanya, "Tingnan mo, mayroong isang babae sa Endor na umaaangking
nakikipag-usap sa mga patay." 8 Ikinubli ni Saul ang kanyang sarili, nagsuot ng
ibang kasuotan, at pumunta siya kasama ang dalawang tauhan; pinuntahan nila
ang babae sa gabi. Sinabi niya, "Manghula ka para sa akin, nagmamakaawa ako
sa iyo sa pamamagitan ng pakikipag-usap sa patay, at dalhin sa akin ang sinumang
pangangalanan ko sa iyo." 9 Sinabi ng babae sa kanya, "Tingnan, alam mo ang ginawa
ni Saul, kung paano niya ipinagbawal sa lupain ang sinumang nakikipag-usap sa mga
patay o sa mga espiritu. Kaya bakit ka naglalagay ng bitag para sa aking buhay, para
mamatay ako?" 10 Nanumpa si Saul sa kanya sa pamamagitan ni Yahweh, at sinabing,
"Habang nabubuhay si Yahweh, walang anumang parusa ang mangyayari sa iyo para
sa bagay na ito." 11 Pagkatapos sinabi ng babae, "Sino ang dapat kong papuntahin sa
iyo?" Sinabi ni Saul, "Papuntahin mo sa akin si Samuel." 12 Nang makita ng babae
si Samuel, sumigaw siya nang malakas at nangusap kay Saul, sinabing, "Bakit mo
ako nilinlang? Sapagkat ikaw si Saul." 13 Sinabi sa kanya ng hari, "Huwag kang
matakot. Anong nakikita mo?" Sinabi ng babae kay Saul, "Nakita ko ang isang diyos
na umaakyat mula sa lupa." 14 Sinabi niya sa kanya, "Ano ang kamukha niya? Sinabi
niya, "Isang matandang lalaki ang umaakyat; nakasuot siya ng balabal." Nadama
ni Saul na si Samuel iyon, at yumukod siya na ang kanyang mukha ay nasa lupa at
nagpakita ng paggalang. 15 Sinabi ni Samuel kay Saul, "Bakit mo ako ginambala at
pinabalik?" Sumagot si Saul, "Labis akong namimighati, dahil ang mga Filisteo ay
naghahandang makipagdigma laban sa akin, at iniwan na ako ng Diyos at hindi na
sumasagot sa akin, maging sa pamamagitan ng mga propeta, ni sa mga panaginip.
Kaya tumawag ako sa iyo para ipaalam mo sa akin kung ano ang aking gagawin."
16 Sinabi ni Samuel, "Ano ngayon ang kahilingan mo sa akin, yamang iniwan ka
na ni Yahweh, at naging kaaway mo siya? 17 Ginawa ni Yahweh sa iyo ang sinabi
niyang gagawin niya. Kinuha ni Yahweh ang kaharian sa ilalim ng iyong mga kamay
at ibinigay ito sa iba—kay David. 18 Dahil hindi mo sinunod ang boses ni Yahweh
at hindi mo ipinatupad ang kanyang matinding galit sa Amalek, kaya ginawa niya
ito ngayon sa iyo. 19 Higit pa rito, ibibigay ka ni Yahweh at ang Israel sa kamay ng
mga Filisteo. Bukas makakasama kita at ang iyong mga anak na lalaki. Ibibigay din
ni Yahweh ang hukbo ng Israel sa kamay ng mga Filisteo." 20 Pagkatapos biglang
bumagsak ang buong katawan ni Saul sa lupa at takot na takot dahil sa mga salita
ni Samuel. Wala na siyang lakas, dahil wala siyang kinain na anumang pagkain sa
buong araw na iyon, maging sa buong gabi. 21 Lumapit ang babae kay Saul at nakita
niyang labis siyang naguguluhan, sinabi niya sa kanya, "Tingnan mo, nakinig ang
iyong babaeng lingkod sa iyong boses; Inilagay ko ang aking buhay sa aking kamay
at nakinig sa mga salitang sinabi mo sa akin. 22 Kaya ngayon, nagmamakaawa ako
sa iyo, makinig ka rin sa boses ng iyong babaeng lingkod at hayaan mong maghain
ako ng kaunting pagkain sa harap mo. Kumain ka para makaipon ka ng lakas para
sa iyong paglalakbay." 23 Ngunit tumanggi si Saul at sinabing, "Hindi ako kakain."

Ngunit pinilit siya ng kanyang mga lingkod kasama ng babae at nakinig siya sa
kanilang boses. Kaya bumangon siya at umupo sa higaan. 24 Mayroon pinatabang
guya ang babae sa kanyang bahay; nagmadali siya at pinatay ito; kumuha siya ng
harina, minasa ito at naghurno ng tinapay na walang lebadura gamit ito. 25 Dinala
niya ito sa harapan ni Saul at kanyang mga lingkod, at kumain sila. Pagkatapos
bumangon sila at umalis sa gabing iyon.

29

1 Ngayon sama-samang tinipon ng mga Filisteo ang lahat ng kanilang hukbo sa
Aphek; nagkampo ang mga Israelita sa tabi ng bukal na nasa Jezreel. 2 Dumaan ang
mga prinsipe ng mga Filisteo nang daan-daan at nang libu-libo; dumaan si David at
ang kanyang mga tauhan sa hulihang bantay kasama ni Aquis. 3 Pagkatapos sinabi ng
mga prinsipe ng mga Filisteo, "Ano ang ginagawa ng mga Hebreong ito dito?" Sinabi
ni Aquis sa mga prinsipe ng mga Filisteo, "Hindi ba ito si David, ang lingkod ni Saul
na hari ng mga Israelita na naging kasama ko sa mga araw na ito, o sa mga taon na
ito, at wala akong nakitang kapintasan sa kanya mula nang dumating siya sa akin
hanggang sa araw na ito?" 4 Ngunit galit sa kanya ang mga prinsipe ng mga Filisteo;
sinabi nila sa kanya, "Paalisin mo ang taong iyan, para bumalik siya sa kanyang lugar
na ibinigay mo sa kanya; huwag mo siyang hayaang sumama sa atin sa digmaan,
upang hindi siya maging kaaway natin sa digmaan. Dahil paano pa ba gagawa ng
kapayapaan ang taong ito sa kanyang panginoon? Hindi ba sa pamamagitan ng mga
ulo ng ating mga tauhan? 5 Hindi ba ito ang David na inawitan nila sa isa-isa sa
pamamagitan ng mga sayaw, sinasabing: 'Pinatay ni Saul ang kanyang libu-libo, At
si David ang kanyang sampung libo?'" 6 Pagkatapos tinawag ni Aquis si David at
sinabing, "Habang nabubuhay si Yahweh, naging mabuti ka, at ang iyong paglabas
at pagpasok sa akin sa hukbo ay naging mabuti sa aking pananaw; sapagkat wala
akong nakitang kasalanan sa iyo simula ng araw na dumating ka sa akin hanggang
sa araw na ito. Gayon pa man, hindi sang-ayon sa iyo ang mga prinsipe. 7 Kaya
ngayon bumalik ka at umalis na may kapayapaan, upang hindi ka kagalitan ng mga
prinsipe ng mga Filisteo." 8 Sinabi ni David kay Filisteo, "Subalit ano ba ang nagawa
ko? Ano ang nakita mo sa iyong lingkod habang kasama mo ako hanggang sa araw
na ito, na hindi ako makakapunta at makipagdigma laban sa mga kaaway ng aking
panginoong hari?" 9 Sumagot si Aquis at sinabi kay David, "Alam kong kasinlinis ka
ng isang anghel ng Diyos sa aking paningin; gayunpaman, sinabi ng mga prinsipe
ng mga Filisteo, 'Hindi siya maaaring umakyat kasama natin sa labanan.' 10 Kaya
ngayon bumangon nang maaga ang mga lingkod ng iyong panginoon na sumama sa
iyo; pagkagising ninyo sa madaling araw at may liwanag na, umalis na kayo." 11 Kaya
bumangon si David nang maaga, siya at ang kanyang mga tauhan upang umalis ng
umaga, para bumalik sa lupain ng mga Filisteo. Ngunit umakyat ang mga Filisteo sa
Jezreel.

30

1 At nangyari na nang bumalik sa Ziklag si David at ng kanyang mga tauhan sa
ikatlong araw, na gumawa ng pagsalakay ang mga Amalekita sa Negev at sa Ziklag.
Linusob nila ang Ziklag, sinunog ito, 2 at binihag ang mga kababaihan at bawat isang
naroroon, kapwa maliliit at malalaki. Wala silang pinatay, ngunit dinala sila habang
papaalis sila. 3 Nang dumating sina David at ang kanyang mga tauhan sa lungsod,
nasunog na ito—at binihag ang kanilang mga asawa, kanilang mga anak na lalaki,
at kanilang mga anak na babae. 4 Pagkatapos nagtaas ng boses sina David at mga
taong kasama niya at umiyak sila hanggang wala na silang kakayahang umiyak.

[5] Binihag ang dalawang asawa ni David na sina Ahinoam na taga-Jezreel, at si Abigail
na asawa ni Nabal na taga-Carmelo. [6] Labis na namighati si David, sapagkat nag-
uusap ang mga tao tungkol sa pagbato sa kanya, dahil ang mga espiritu ng lahat ng
tao ay nagdadalamhati, bawat tao para sa kanyang mga anak na lalaki at mga anak
na babae; subalit pinalakas ni David ang kanyang sarili kay Yahweh, na kanyang
Diyos. [7] Sinabi ni David kay Abiathar na anak ni Ahimelec na pari, “Nagmamakaawa
ako sa iyo, dalhin mo dito ang epod para sa akin.” Dinala ni Abiathar ang epod
kay David. [8] Nanalangin si David kay Yahweh ng gabay, sinasabing, “Kung tutugisin
ko ang hukbong ito, maaabutan ko ba sila? Sumagot si Yahweh sa kanya, “Tugisin
mo sila dahil tiyak na maaabutan mo sila, at tiyak na mababawi mo ang lahat.”
[9] Kaya umalis si David, siya at ang anim na raang tauhang kasama niya; nakarating
sila sa batis Besor, kung saan nanatili ang mga lalaking naiwan. [10] Ngunit patuloy
si David sa pagtugis, siya at ang apat na raang tauhan; sapagkat dalawang daang
tauhan ang naiwan na mahinang mahina na kaya hindi na makatawid sa batis ng
Besor. [11] Natagpuan nila sa bukid ang isang taga-Ehipto at dinala kay David; binigyan
nila ng tinapay, at kinain niya ito; binigyan nila ng tubig na maiinom; [12] at binigyan
nila ng isang pirasong mamon na gawa sa igos at dalawang kumpol ng pasas. Nang
nakakain na siya, bumalik na muli ang kanyang lakas, sapagkat hindi siya kumain
ng tinapay ni uminom ng tubig sa loob ng tatlong araw at tatlong gabi. [13] Sinabi
ni David sa kanya, “Kanino ka nabibilang? Saan ka nagmula?” Sinabi niya, isa
akong binata ng Ehipto, lingkod ng isang Amalekita; iniwan ako ng aking amo, dahil
tatlong araw na ang nakakaraan nagkasakit ako. [14] Gumawa kami ng pagsalakay sa
Negev ng mga Chereteo, at kung ano ang nabibilang sa Juda, at sa Negev ng Caleb, at
sinunog namin ang Ziklag.” [15] Sinabi sa kanya ni David, “Maaari mo ba akong dalhin
pababa sa mga pangkat na ito na sumalakay?” Sinabi ng taga-Ehipto, “Sumumpa
ka sa akin sa Diyos na hindi mo ako papatayin o ipagkakanulo sa mga kamay ng
aking panginoon, at dadalhin ko kayo pababa sa mga sumalakay na pangkat na ito.”
[16] Nang dinala si David ang taga-Ehipto pababa, ang mga sumalakay ay nagkalat sa
buong paligid, nagkakainan at nag-iinuman, at nagsasayawan, dahil sa lahat ng mga
nanakaw nila mula sa lupain ng Filisteo at mula sa lupain ng Juda. [17] Nilusob sila
ni David mula sa takip-silim hanggang sa gabi ng sumunod na araw. Wala ni isang
lalaki ang nakatakas maliban sa apat na raang binatang sumakay sa mga kamelyo at
tumakas. [18] Nabawi ni David ang lahat ng kinuha ng mga Amalekita; at nailigtas ni
David ang kanyang dalawang asawa. [19] Wala ni isang nawala, maging maliliit man ni
malalaki, maging anak na mga lalaki ni anak na mga babae, maging ang nanakaw, ni
anumang bagay na kinuha sa kanila ng mga sumalakay para sa kanilang sarili. Dinala
ni David pabalik ang lahat. [20] Kinuha ni David ang lahat ng kanilang mga kawan at
mga pangkat ng hayop, na itinaboy ng mga tauhan sa unahan ng ibang baka. Sinabi
nila, “Ito ang nanakaw ni David.” [21] Pumunta si David sa kanyang dalawandaang
tauhang naiwan na mahinang mahina para sumunod sa kanya, iyong mga pinaiwan
ng iba upang manatili sa batis Besor. Ang mga tauhang ito ang naunang pumunta
para salubungin si David at mga taong kasama niya. Nang pumunta si David sa
mga taong ito, binati niya sila. [22] Pagkatapos sinabi ng lahat ng masasamang lalaki
at mga walang kabuluhang taong sumama kay David, “Dahil hindi sumama sa atin
ang mga kalalakihang ito, hindi natin sila bibigyan ng anumang nanakaw na nabawi
natin. Maliban na maaaring isama ng bawat lalaki ang kanyang asawa at mga anak,
pangunahan sila palayo, at umalis.” [23] Kaya sinabi ni David, “Hindi kayo dapat
kumilos ng ganito sa mga ibinigay sa atin ni Yahweh, mga kapatid. Iningatan niya
tayo at ibinigay sa ating kamay ang mga sumalakay laban sa atin. [24] Sinong makikinig
sa inyo sa bagay na ito? Dahil gaya ng kabahagi ay para sa sinumang pumunta sa

labanan, kaya ganundin ang kabahagi para sa sinumang nagbantay sa mga gamit;
makikibahagi sila at magkakapareho bawat kabahagi." 25 Naging ganoon na mula
sa araw na iyon hanggang sa araw na ito, sapagkat ginawang batas iyon ni David
at isang kautusan para sa Israel. 26 Nang pumunta si David sa Ziklag ipinadala niya
ang ilan sa mga nanakaw sa mga nakakatanda ng Juda, sa kanyang mga kaibigan,
sinabing, "Tingnan ninyo, narito ang isang handog para sa inyo mula sa nanakaw
mula sa mga kaaway ni Yahweh." 27 Sa mga nakakatanda na nasa Betuel, at sa mga
nasa Ramot sa Timog, at sa mga nasa Jattir, 28 at sa mga nasa Aroer, at sa mga nasa
Sifmot, at sa mga nasa Estemoa. 29 At ganun din sa mga nakakatandang nasa Racal,
at sa mga nasa lungsod ng mga Jerahmeelita, at sa mga nasa siyudad ng mga Cineo,
30 at sa mga nasa Horma, at sa mga nasa Borasan, at sa mga nasa Athac, 31 at sa mga
nasa Hebron, at sa lahat ng lugar kung saan palaging pumupunta mismo si David at
ng kanyang mga tauhan.

31

1 Ngayon nakipaglaban ang mga Filisteo laban sa Israel. Nagsitakas ang mga
kalalakihan ng Israel mula sa harap ng mga Filisteo at patay na bumagsak sa bundok
Gilboa. 2 Tinugis ng malapitan ng mga Filisteo si Saul at ang kanyang anak na
mga lalaki. Napatay ng mga Filisteo si Jonatan, Abinadab, at Malquisua, at ang
kanyang mga anak na lalaki. 3 Nagpatuloy ang matinding labanan laban kay Saul,
at nasukol siya ng mga mamamana. Siya ay nakaranas ng malubhang sugat dahil sa
kanila. 4 Pagkatapos sinabi ni Saul sa kanyang tagadala ng baluti, "Hugutin mo ang
iyong espada at isaksak mo ito sa akin. Kung hindi, darating itong hindi mga tuli
at lalapastanganin ako." Ngunit ayaw gawin ng kanyang tagadala ng baluti, dahil
takot na takot siya. Kaya kinuha ni Saul ang kanyang sariling espada at pinatay
nito ang kanyang sarili. 5 Nang nakita ng tagadala ng baluti na patay na si Saul,
gayon din pinatay niya ang kanyang sarili ng kanyang sariling espada at namatay
nagmagkasama. 6 Kaya namatay si Saul, ang kanyang tatlong anak na lalaki, at
kanyang tagadala ng baluti— sama-samang namatay ang mga kalalakihang ito nang
araw na iyon. 7 Habang nasa kabilang bahagi ng lambak ang mga kalalakihan ng
Israel, at sa mga nasa ibayo ng Jordan, nakita nila na nagsitakas ang mga kalalakihan
ng Israel, at nang si Saul at ang kanyang mga anak na lalaki ay patay na, iniwan nila
ang kanilang mga lungsod at nagsitakas, at dumating ang mga Filisteo at nanirahan
sa lugar nila. 8 Dumating ang sumunod na araw, nang dumating ang mga Filisteo
upang tanggalin ang mga patay, na nakita nila si Saul at ang kanyang tatlong anak
na lalaki na patay na sa Bundok Gilboa. 9 Pinutol nila ang kanyang ulo at tinanggal
ang kanyang mga pananggang baluti, at nagpadala ng mga mensahero sa lupain ng
mga Filisteo sa lahat ng dako upang dalhin ang balita sa kanilang diyus-diyosan sa
templo at sa mga tao. 10 Inilagay nila ang kanyang baluti sa loob ng templo ni Astare,
at ang kanilang itinali ang kanyang katawan sa pader ng lungsod sa Bethsan. 11 Nang
nabalitaan ng mga nakatira sa Jabes Galaad kung ano ang ginawa ng mga Filisteo
kay Saul, 12 tumayo ang lahat ng mandirigmang mga kalalakihan at lumakad ng
magdamag at kinuha ang katawan ni Saul at ang mga katawan ng kanyang mga anak
na lalaki mula sa pader ng Bethsan. Pumunta sila sa Jabesh at doon nila sinunog ang
mga ito. 13 Pagkatapos kinuha nila ang kanilang mga buto at inilibing ang mga ito sa
ilalim ng isang puno ng tamarisko sa Jabes, at nag-ayuno sa loob ng pitong araw.

2 Samuel

1 Nang namatay si Saul, bumalik si David galing sa pagsalakay sa bayan ng Amalek
at nanatili sa Ziklag ng dalawang araw. 2 Sa ikatlong araw, mayroong isang taong
dumating mula sa kampo ni Saul na sira ang kaniyang mga damit at may dumi
sa kaniyang ulo. Nang nakarating siya kay David yumuko siya sa lupa at siya
ay nagpatirapa. 3 Sinabi ni David sa kaniya, “Saan ka nanggaling? Sagot niya,
“Nakatakas ako mula sa kampo ng Israel.” 4 Sinabi ni David sa kaniya, “Pakiusap
sabihin mo sa akin kung ano ang mga bagay na nangyari.” sumagot siya, “Nagsitakas
ang mga tao mula sa labanan. Marami ang bumagsak at marami ang namatay. Si Saul
at Jonatan na kaniyang anak na lalaki ay namatay din.” 5 Sinabi ni David sa binatang
lalaki, “Papaano mo nalaman na si Saul at si Jonatan na kaniyang anak na lalaki ay
namatay?” 6 Sumagot ang binata, “Nagkataon na naroon ako sa Bundok Gilboa, at
doon nakasandal siya sa kaniyang sibat, at ang mga karwaheng pandigma at ang mga
nangangabayo ay halos malapit na sa kaniya. 7 Tumalikod si Saul at nakita ako at
tinawag niya ako. Sumagot ako, 'Nandito ako.' 8 Sinabi niya sa akin, 'Sino ka?' Sinagot
ko siya, 'Ako ay taga-Amalek.' 9 Sinabi niya sa akin, 'Pakiusap tumayo ka sa harapan
ko at patayin mo ako, dahil matinding paghihirap ang nararanasan ko, pero nanatili
pa rin akong buhay. 10 Kaya tumayo ako sa ibabaw niya at pinatay ko siya, dahil
alam ko na hindi na siya mabubuhay pagkatapos niyang bumagsak. At kinuha ko
ang kaniyang korona na nasa kaniyang ulo at ang pulseras na nasa kaniyang kamay,
at dinala ang mga ito dito para sa iyo, aking panginoon.” 11 Pagkatapos pinunit ni
David ang kaniyang mga damit, at ginawa rin ito ng lahat ng mga kalalakihan na
kasama niya. 12 Sila'y nanangis, umiyak, at nag-ayuno hanggang gabi para kay Saul,
para kay Jonatan na kaniyang anak na lalaki, para sa mga tao ni Yahweh, at para
sa tahanan ng Israel dahil bumagsak sila sa pamamagitan ng espada. 13 Sinabi ni
David sa binata, “Saan ka nanggaling? Sumagot siya, “Ako ay anak na lalaki ng isang
dayuhan sa lupain, isang taga- Amalek.” 14 Sinabi ni David sa kaniya, “Bakit hindi ka
natakot na patayin ang hari na hinirang ni Yahweh sa pamamagitan ng iyong sariling
kamay?” 15 Tinawag ni David ang isa sa mga binata at sinabi, “Kunin at patayin siya.”
Kaya kinuha ang lalaki at pinatay siya, at namatay ang taga-Amalek. 16 Pagkatapos
sinabi ni David sa namatay na taga-Amalek, “Ang iyong dugo ay nasa iyong ulo dahil
ang iyong sariling bibig ay naging saksi laban sa iyo at sa sinabi mo, 'Pinatay ko
ang hinirang na hari ni Yahweh.”' 17 Pagkatapos inawit ni David ang panlibing na
awiting ito tungkol kay Saul at Jonatan na kaniyang anak na lalaki. 18 Ipinag-utos
niya sa mga tao na ituro itong Awit ng Pananangis sa mga anak lalaki ng Juda, na
naisulat sa Ang Aklat ni Jaser. 19 Ang iyong niluwalhati, Israel, ay namatay, pinatay sa
inyong mga bundok! Papaano ang magiting ay napatumba! 20 Huwag itong sabihin
kay Gath, Huwag itong ipahayag sa mga kalye ng Askelon para hindi magsaya ang
mga anak na babae ng mga taga-Filisteo, para hindi magdiwang ang mga anak na
babae ng mga hindi tuli. 21 Mga Bundok ng Gilboa, huwag na hayaang magkaroon
ng hamog o ulan sa inyo, ni mga kabukirin na magbibigay ng butil para sa mga alay,
dahil doon ang panangga ng magiting ay nadungisan. Ang panangga ni Saul ay hindi
na kailanman pinahiran sa pamamagitan ng langis. 22 Mula sa mga dugo sa mga
namatay na iyon, mula sa mga katawan ng mga magigiting, ang pana ni Jonatan ay
hindi na bumalik, at ang espada ni Saul ay hindi bumalik ng walang saysay. 23 Si
Saul at Jonatan ay minahal at mapagmahal sa buhay, at sa kanilang kamatayan sila
ay hindi ipinaghiwalay. Sila ay mas mabilis kaysa sa mga agila, mas malakas kaysa

sa mga leon. [24] Kayong mga anak na babae ng Israel, umiyak sa ibabaw ni Saul, na
siyang nagbihis sa inyo ng pulang kasuotan, na naglagay ng palamuti ng ginto sa
inyong mga kasuotan. [25] Paano napabagsak ang isang magiting sa gitna ng labanan!
Si Jonatan ay pinatay sa inyong mataas mga lugar. [26] Ako ay namimighati para sa
iyo, aking kapatid na Jonatan. Ikaw ay minahal ko ng lubusan. Ang pagmamahal
mo sa akin ay kahanga-hanga, higit pa sa pagmamahal ng mga kababaihan. [27] Paano
napabagsak ang magigiting, at ang mga sandata sa digmaan ay nasira!"

2

[1] Pagkaraan nito nagtanong si David kay Yahweh at sinabi, "Pupunta ba ako sa isa
sa mga lungsod sa Juda?" Sumagot si Yahweh sa kaniya, "Pumunta ka." Sabi ni David,
"Sa anong lungsod ako pupunta?" Sumagot si Yahweh, "Sa Hebron." [2] Kaya umalis si
David kasama ang kaniyang dalawang asawa, si Ahinoam mula sa Jezreel, at Abigail
mula sa Carmel, ang biyuda ni Nabal. [3] Isinama ni David ang mga kalalakihan na
kasama niya, na ang bawat isa ay isinama ang kanilang pamilya, sa mga lungsod
ng Hebron, kung saan nagsimula silang manirahan. [4] Pagkatapos dumating ang mga
kalalakihan mula sa Juda at hinirang si David na hari sa buong sambahayan ng Juda.
Sinabi nila kay David, "Ang mga kalalakihan sa Jabes Galaad ang naglibing kay Saul.
[5] Kaya nagpadala si David ng mga mensahero sa mga kalalakihan ng Jabes Galaad at
sinabi sa kanila, "Kayo ay pinagpala ni Yahweh, dahil sa ipinakita ninyo na katapatan
sa inyong panginoong si Saul at inilibing siya. [6] Ngayon nawa'y magpakita si Yahweh
sa inyo ng tapat na kasunduan at katapatan. Magpapakita rin ako sa inyo nitong
kabutihan dahil ginawa ninyo ang bagay na ito. [7] Kaya ngayon, hayaang maging
malakas ang inyong mga kamay; maging matapang dahil si Saul na inyong panginoon
ay namatay, at buong sambahayan ng Juda ay hinirang ako mag hari sa kanila." [8] Pero
si Abner anak na lalaki ni Ner, pinuno ng hukbo ni Saul, kinuha ang anak ni Saul na
si Isobet at dinala siya sa Mahanaim; [9] ginawa niya si Isobet na hari sa buong Galaad,
Asureo, Jezreel, Efraim, Benjamin, at sa buong Israel. [10] Si Isobet anak na lalaki ni
Saul, ay apatnapung-taong gulang nang mag-umpisa siyang maghari sa buong Israel,
at naghari siya ng dalawang taon. Peroo ang sambahayan ng Juda ay sumunod kay
David. [11] Ang panahon na si David ay naging hari sa Hebron sa buong sambahayan
ni Juda ay pitong taon at anim na buwan. [12] Si Abner anak na lalaki ni Ner, at ang
mga lingkod ni Isobet anak na lalaki ni Saul, ay umalis mula sa Mahanaim patungo sa
Gibeon. [13] Si Joab anak na lalaki ni Zeruias at ang mga lingkod ni David ay lumabas
at nakipagkita sa kanila sa lawa ng Gibeon. Umupo sila doon, isang grupo sa isang
panig ng lawa at ang iba sa kabilang panig. [14] Sinabi ni Abner kay Joab, "Hayaan
ang mga binata ay tumayo at makipaglaban sa ating harapan." Pagkatapos sinabi ni
Joab, "Hayaan silang tumayo." [15] Pagkatapos nagsitayuan ang mga binata at sama-
samang nagtipon, labingdalawa para kay Benjamin at Isobet anak na lalaki ni Saul, at
labingdalawa mula sa mga lingkod ni David. [16] Sinunggaban ng bawat lalaki ang ulo
ng kaniyang kaaway at sinaksak ang kaniyang espada sa gilid ng kaniyang kalaban, at
pareho silang nagsibagsakan. Kaya ang lugar na iyon ay tinawag sa Hebreo, "Helkat
Hazzurim," o "Bukid ng mga Espada," na nasa Gibeon. [17] Ang labanan ay masyadong
marahas ng araw na iyon at si Abner at ang mga kalalakihan ng Israel ay natalo sa
harapan ng mga lingkod ni David. [18] Ang tatlong anak na lalaki ni Zeruias ay naroon:
Si Joab, at Abisai, at Asahel. Si Asahel ay napakabilis ng mga paa gaya ng isang gasel.
[19] Tinutugis ng malapitan ni Asahel si Abner at sinusundan siya na hindi lumilihis
sa anumang dako. [20] Lumingon si Abner sa kaniyang likuran, at sinabi, "Ikaw ba
iyan Asahel?" Sumagot siya, "Ako nga ito." [21] Sinabi ni Abner sa kaniya, "Lumihis
ka sa kanan o sa iyong kaliwa, at sunggaban mo ang isa sa binata at kunin ang

kaniyang baluti." Pero hindi lumihis si Asahel. 22 Kaya sinabi ulit ni Abner kay Asahel,
Tigilan mo na ang pagtugis sa akin. Bakit kita pababagsakin sa lupa? Anong mukhang
ihaharap ko kay Joab, na iyong kapatid na lalaki?" 23 Pero tumangging lumihis si
Asahel at sinaksak siya ni Abner sa katawan sa pamamagitan ng mapurol na dulo
ng kaniyang sibat, kaya ang sibat ay tumagos sa kabilang gilid. Bumagsak si Asahel
at namatay doon. Kaya ang sinuman ang dumating sa lugar kung saan bumagsak at
namatay si Asahel, ay huminto at nanatiling nakatayo. 24 Pero tinugis ni Joab at Abisai
si Abner. Nang palubog na ang araw, pumunta sila sa burol ng Amma, na malapit
sa Giah sa pamamagitan ng daan patungo sa kagubatan ng Gibeon. 25 Nagtipon ang
mga kalalakihan ni Benjamin ng sama-sama sa likuran ni Abner at tumayo sa itaas
ng burol. 26 Pagkatapos tinawag ni Abner si Joab at sinabi, "Dapat bang magpatayan
tayo habang buhay? Hindi mo ba alam lalo lang itong lulubha sa katapusan? Gaano
katagal bago mo sasabihin sa iyong mga kalalakihan na tigilan na ang pagtugis sa
inyong mga kapatid na lalaki? 27 Sumagot si Joab, "Hanggang sa nabubuhay ang
Diyos, kung hindi mo sinabi iyan, ang aking mga tauhan ay patuloy na tutugisin ang
kanilang mga kapatid na lalaki hanggang umaga!" 28 Kaya pinatunog ni Joab ang
trumpeta, at ang lahat ng kaniyang tauhan ay tumigil at hindi na tinugis kailanman
ang Israel, ni hindi na sila naglaban kailanman. 29 Si Abner at ang kaniyang mga
tauhan ay naglakbay nang buong magdamag patungong Araba. Tumawid sila sa
Jordan, naglakad silang lahat ng sumunod na umaga, at pagkatapos nakarating sa
Mahanaim. 30 Bumalik si Joab galing sa pagtugis kay Abner. Tinipon niya ang lahat ng
kaniyang tauhan, kung saan nawawala si Asahel at ang labing-siyam na mga sundalo
ni David. 31 Pero ang mga tauhan ni David ay nakapatay ng 360 tauhan ni Benjamin
sa pamamagitan ni Abner. 32 Pagkatapos kinuha nila si Asahel at inilibing siya sa loob
ng libingan ng kaniyang ama, na nasa Bethlehem. Naglakbay si Joab at ang kaniyang
mga tauhan ng buong magdamag, at inabutan na sila ng maagang pagsikat ng araw
sa Hebron.

3

1 Ngayon ay mayroong isang mahabang digmaan sa pagitan ng tahanan ni Saul at
ng tahanan ni David. Patuloy na lumalakas ng lumakas si David pero ang tahanan ni
Saul ay patuloy na humihina ng humihina. 2 Ang mga anak na lalaki ay ipinanganak
kay David sa Hebron. Ang kaniyang panganay ay si Amnon, kay Anihoam mula sa
Jezreel. 3 Ang kaniyang pangalawang anak, ay si Quileb, ay ipinanganak kay Abigail,
ang biyuda ni Nabal mula sa Carmel. Ang pangatlo, ay si Absalom, anak ni Maaca,
anak na babae ni Talmai, hari ng Gesur. 4 Si Adonias, ang ikaapat na anak na lalaki
ni David, na anak na lalaki ni Haggit. Ang ikalima ay si Sheftias, anak na lalaki ni
Abital, 5 at ang ika-anim, si Itream, anak na lalaki ng asawa ni David na si Egla.
Ang mga anak na lalaki na to ay ipinanganak kay David sa Hebron. 6 Nangyari ito
sa panahon ng digmaan sa pagitan sa tahanan ni Saul at sa tahanan ni David na si
Abner ay nagawang palakasin ang tahanan ni Saul. 7 May isang kerida si Saul na
ang pangalan ay Rizpa, ang anak na babae ni Aya. Sinabi ni Isobet kay Abner, "Bakit
mo sinipingan ang kerida ng aking ama?" 8 Pagkatapos si Abner ay galit na galit sa
mga salita ni Isobet at sinabi, "Ako ba ay ulo ng aso na pag-aari ng Juda? Sa araw na
ito ay ipinapakita ko ang katapatan sa tahanan ni Saul, ang iyong ama, sa kaniyang
mga kapatid na lalaki, at sa kaniyang mga kaibigan sa hindi ko pagbibigay sa iyo
sa kamay ni David. At ngayon pinaparatangan mo ako sa araw na ito tungkol sa
babaeng ito. 9 Nawa gawin sa akin ng Diyos, Abner, at mas masama pa, kung hindi
ko gagawin para kay David ang gaya ng ipinangako ni Yahweh sa kaniya, 10 na ilipat
ang kaharian mula sa tahanan ni Saul at itayo ang trono ni David sa buong Israel

at sa buong Juda, mula Dan hanggang Beerseba." 11 Hindi makasagot si Isobet kay
Abner ng iba pang salita, dahil natakot siya sa kaniya. 12 Pagkatapos nagpadala ng
mga mensahero si Abner kay David, para kausapin siya sa pagsasabing, "Kaninong
lupa ito?" Gumawa ka ng isang kasunduan sa akin, at makikita mo na ang aking
kamay ay nasa iyo, dalhin ang buong Israel sa iyo." 13 Sumagot si David, "Mabuti,
gagawa ako ng isang kasunduan sa iyo. Pero isang bagay ang hihingin ko mula sa iyo
na hindi mo makikita ang aking mukha maliban na dalhin mo muna si Mical, ang
anak na babae ni Saul, kapag nakipagkita ka sa akin." 14 Pagkatapos nagpadala ng
mga mensahero si David kay Isobet, anak na lalaki ni Saul, na nagsasabing, "Ibigay
mo sa akin ang aking asawa na si Mical, na aking binayaran na nagkakahalaga ng
isangdaang balat ng mga taga-Filisteo." 15 Kaya ipinakuha ni Isobet si Mical at kinuha
siya sa kaniyang asawa, na si Patiel anak na lalaki ni Lais. 16 Sumama ang kaniyang
asawa sa kaniya, umiiyak habang papaalis, at sinundan siya sa Bahurim. Pagkatapos
sinabi ni Abner sa kaniya, "Bumalik sa bahay mo ngayon." Kaya nagbalik siya.
17 Kinausap ni Abner ang mga nakatatanda sa Israel sa pagsasabing, "Nang nakaraan
sinusubukan ninyo na mag hari si David sa inyo. 18 Ngayon gawin ito. Dahil nakipag-
usap si Yahweh kay David sinasabing, 'Sa pamamagitan ng kamay ng aking lingkod
na si David ililigtas ko ang aking mga tao ang Israel mula sa kapangyarihan ng mga
Filisteo at sa lahat ng kanilang mga kaaway."" 19 Kinausap din mismo ni Abner
ang bayan ng Benjamin. Pagkatapos pumunta rin si Abner upang makipag-usap kay
David sa Hebron para ipaliwanag ang lahat ng bagay na ninanais ng Israel at ng buong
sambahayan ni Benjamin na nais tapusin. 20 Nang dumating sa Hebron si Abner at
ang dalawampu sa kaniyang mga tauhan para makipagkita kay David, naghanda si
David ng isang piging para sa kanila. 21 Ipinaliwanag ni Abner kay David, "Ako ay
aalis at titipunin ang buong Israel para sa iyo, aking panginoon ang hari, nang sa
gayon gagawa sila ng isang kasunduan sa iyo, nang sa gayon maaari kang maghari
sa lahat ng nanaisin mo." Kaya pinaalis ni David si Abner, at umalis si Abner ng
may kapayapaan. 22 Pagkatapos dumating ang mga sundalo ni David at Joab galing
sa pagsalakay at may dalang maraming mga bagay na kanilang nakuha sa panloloob.
Pero si Abner ay hindi kasama ni David sa Hebron. Pinaalis siya ni David, at umalis
si Abner ng may kapayapaan. 23 Nang si Joab at lahat ng hukbo na kasama niya ay
dumating, sinabi nila kay Joab, "Si Abner anak na lalaki ni Ner ay nagpunta sa hari,
at ang hari ay pinaalis na siya, at umalis si Abner ng may kapayapaan." 24 Pagkatapos
pumunta si Joab sa hari at sinabi, "Ano ang ginawa mo? Tingnan mo, pumunta si
Abner sa iyo! Bakit mo siya pinaalis, at siya ay nakaalis na? 25 Hindi mo ba alam
na pumunta si Abner anak na lalaki ni Ner para lokohin ka, at alamin ang iyong
mga plano at malaman ang lahat ng bagay na gagawin mo?" 26 Nang iniwan ni
Joab si David, nagpadala siya ng mga mensahero kay Abner, at dinala siya pabalik
mula sa balon ng Sira, pero hindi alam ito ni David. 27 Nang makabalik si Abner
sa Hebron, dinala siya ni Joab sa isang tabi sa gitna ng tarangkahan para kausapin
siya ng tahimik. Doon sinaksak siya ni Joab sa tiyan at pinatay siya. Sa ganitong
paraan, naipaghiganti ni Joab ang dugo ni Asahel na kaniyang kapatid na lalaki.
28 Nang marinig ni David ang tungkol dito, sinabi niya, "Ako at ang aking kaharian
ay inosente sa harapan ni Yahweh magpakailanman hinggil sa dugo ni Abner anak
na lalaki ni Ner. 29 Hayaan ang kasalanan sa pagkamatay ni Abner ay bumagsak sa
ulo ni Joab at sa lahat ng sambahayan ng kaniyang ama. Nawa'y hindi ito maalis sa
pamilya ni Joab isang tao na mayroong tumutulong sugat o sakit sa balat o isang pilay
at dapat lumakad na mayroong isang tungkod o pinatay sa pamamagitan ng espada o
umaalis na walang pagkain. 30 Kaya si Joab at Abisai ang kaniyang kapatid na lalaki
ay pinatay si Abner, dahil pinatay niya sa labanan ang kanilang kapatid na lalaki na

si Asahel sa Gibeon. 31 Sinabi ni David kay Joab at sa lahat ng tao na kasama niya,
“Punitin ninyo ang inyong mga damit, maglagay ng telang magaspang, at manangis
sa harapan ng bangkay ni Abner.” At si Haring David ay lumakad sa likod ng bangkay
sa paghahatid sa libingan. 32 Inilibing nila si Abner sa Hebron. Umiyak ang hari at
nanangis ng malakas sa puntod ni Abner, at lahat din ng tao ay nag iyakan. 33 Ang
hari ay nanangis para kay Abner, at umawit. “Kailangan bang mamatay ni Abner
gaya sa pagkamatay ng isang mangmang? 34 Ang iyong mga kamay ay hindi nakatali.
Ang iyong mga paa ay hindi nakakadena. habang ang isang lalaki ay bumabagsak sa
harapan ng mga anak na lalaki ng walang hustisya, kaya ikaw ay bumagsak. “Muli
ang lahat ng tao ay nagsiiyakan sa kaniya. 35 Lumapit ang lahat ng tao kay David
para pakainin habang may araw pa, pero nangako si David, “Nawa'y gawin sa akin
ng Diyos, at ng mas matindi pa, kung titikim ako ng tinapay o anumang bagay bago
lumubog ang araw.” 36 Kaya napansin ng lahat ng tao ang pighati ni David, at nalugod
sila, gaya ng ginawa ng hari na nakalulugod sa kanila. 37 Kaya naintindihan ng lahat
ng tao at ng buong Israel nang araw na iyon na hindi ito nais ng hari na patayin
si Abner anak na lalaki ni Ner. 38 Sinabi ng hari sa kanyang mga lingkod, “Hindi
ba ninyo alam na isang prinsipe at dakilang lalaki ang bumagsak sa araw na ito
sa Israel? 39 At ako ay mahina sa araw na ito, kahit na ako ang nahirang na hari.
ang mga kalalakihang ito, ang anak na lalaki ni Zeruias, ay napakalupit para sa akin.
Nawa'y si Yahweh ang magbayad sa masamang tao, sa pamamagitan ng pagpaparusa
sa kaniya para sa kaniyang kasamaan, gaya ng nararapat sa kaniya.”

4

1 Nang nabalitaan ni Isboset, lalaking anak ni Saul, na namatay si Abner sa Hebron,
nanghina ang kaniyang mga kamay, at nagkagulo ang buong Israel. 2 Ngayon ang
lalaking anak ni Saul ay mayroong dalawang tauhan na mga kapitan ng mga pangkat
sundalo. Baana ang pangalan ng isa at Recab ang isa, mga lalaking anak ni Rimon
na taga-Beerot na mga tao ni Benjamin (dahil ang Beerot ay itinuring na bahagi
ng Benjamin, 3 at tumakas ang mga taga-Beerot putungong Gittaim at naninirahan
sila roon hanggang sa panahong ito). 4 Ngayon si Jonatan, lalaking anak ni Saul, ay
mayroong isang lalaking anak na lumpo sa kaniyang mga paa. Limang taon gulang
siya nang nabalitaan niya ang tungkol kina Saul at Jonatan na nagmula sa Jezreel.
Binuhat siya ng kaniyang tagapangalaga para tumakas. Pero habang tumatakbo siya,
natumba ang lalaking anak ni Jonatan at naging lumpo. Mefiboset ang kanyang
pangalan. 5 Kaya ang mga anak na lalaki ni Rimon na taga-Beerot, na sina Recab
at baana ay naglakbay ng ang panahon ay mainit papunta sa tahanan ni Isboset,
habang siya ay nagpapahinga sa tanghali. 6 Nakatulog ang babaeng nagbabantay sa
pintuan habang sinasala ang trigo, at pumasok sina Recab at Baana nang tahimik
at dinaanan siya. 7 Kaya pagkatapos nilang pumasok ng bahay, sinalakay nila siya
at pinatay habang nakahiga siya sa kaniyang higaan sa kaniyang silid. Pagkatapos
pinugutan nila siya ng ulo at dinala ito palayo, buong gabi silang naglalakbay sa daan
patungong Araba. 8 Dinala nila ang ulo ni Isboset kay David sa Hebron, at sinabi
nila sa hari, “Tingnan mo, ito ang ulo ni Isboset na lalaking anak ni Saul, ang iyong
kaaway, na nagbabanta sa iyong buhay. Sa araw na ito pinaghigantihan ni Yahweh
na ating panginoon si haring si Saul at kaniyang mga kaapu-apuhan.” 9 Sinagot ni
David sina Recab at Baana na kaniyang kapatid, ang mga lalaking anak ni Rimon na
taga-Beerot; sinabi niya sa kanila, “Habang nabubuhay si Yahweh, ang nagligtas sa
aking buhay mula sa bawat kaguluhan, 10 nang sinabihan ako ng isang tao, 'Tingnan
mo, patay na si Saul,' iniisip ko na nagdadala siya ng mabuting balita, hinuli ko siya
at pinatay sa Himat Ziklag. Iyon ang gantimpala na ibinigay ko sa kaniya para sa

kaniyang balita. [11] Gaano pa kaya, kapag pinatay ng mga masasamang lalaki ang
isang taong walang kasalanan sa kaniyang sariling bahay sa kaniyang higaan, hindi
ko ba dapat hingin ang kaniyang dugo ngayon mula sa inyong kamay, at aalisin kayo
sa mundo?” [12] Pagkatapos nagbigay si David ng utos sa mga binata, at pinatay nila sila
at pinutol ang kanilang mga kamay at paa at isinabit sila sa tabi ng lawa sa Hebron.
Pero kinuha nila ang ulo ni Isboset at inilibing ito sa libingan ni Abner sa Hebron.

5

[1] Pagkatapos pumunta ang lahat ng lipi ng Israel kay David sa Hebron at sinabi,
“Tingnan mo, kami ay iyong laman at buto. [2] Sa nakaraang panahon, nang si Saul
pa ang hari sa ating lahat, ikaw itong nangunguna sa hukbo ng Israelita. Sinabi ni
Yahweh sa iyo, 'Magiging pastol ka ng aking bayan ng Israel, at magiging pinuno ka ng
buong Israel.'" [3] Kaya dumating ang lahat na nakatatanda ng Israel sa hari ng Hebron,
at gumawa si Haring David ng isang kasunduan sa kanila sa harapan ni Yahweh.
Hinirang nila si David na maging hari ng buong Israel. [4] Tatlumpung taong gulang
si David nang nagsimula siyang maghari, at naghari siya ng apatnapung taon. [5] Sa
Hebron naghari siya sa buong Juda ng pitong taon at anim na buwan, at sa Jerusalem
naghari siya ng tatlumpu't tatlong taon sa buong Israel at Juda. [6] Pumunta ang hari
at ang mga tauha niya sa Jerusalem laban sa mga Jebuseo, ang mga mamamayan ng
lupain. Sinabi nila kay David, “Huwag kang babalik dito maliban kung papaalisin
ka sa pamamagitan ng mga bulag at lumpo. Hindi makakapunta dito si David.”
[7] Gayunpaman, nasakop ni David ang kuta ng Sion, na ngayon ay lungsod na ni
David. [8] Sa oras na iyon sinabi ni David, 'Sinuman ang sasalakay sa mga taga-Jebus ay
kailangang pumunta sa pamamagitan ng tubig at aabutin nila ang 'lumpo at bulag,'
ang mga galit kay David.” kaya sinabi ng mga tao iyan, “Hindi makakapunta ang
'bulag at lumpo' sa palasyo.” [9] Kaya nanirahan si David sa kuta at tinawag itong
siyudad ni David. Pinatibay niya ang palibot nito, mula sa terasa patungong loob.
[10] Naging lubos na makapangyarihan si David dahil kay Yahweh, ang Diyos ng mga
hukbo, ay kasama niya. [11] Pagkatapos nagpadala ng mga mensahero si Hiram hari
ng Tyre kay David, at mga punong sedro, karpintero, at mason. Nagtayo sila ng
bahay para kay David. [12] Alam ni David na itinalaga siya ni Yahweh bilang hari sa
buong Israel, at sa gayon naging dakila ang kaniyang kaharian para sa kapakanan
ng kaniyang bayang Israel. [13] Pagkatapos nilisan ni David ang Hebron at pumunta
sa Jerusalem, kumuha siya ng maraming kerida at mga asawa sa Jerusalem, at
maraming mga lalaking anak at mga babaeng anak ang ipinanganak sa kaniya. [14] Ito
ang mga pangalan ng mga bata na ipinanganak sa kaniya sa Jerusalem: Sammua,
Sobab, Natan, Solomon, [15] Ibhar, Elisua, Nefeg, Jafia, [16] Elisama, Eliada, at Elifelet.
[17] Ngayon nang mabalitaan ng mga Filisteo na nahirang na si David bilang hari ng
buong Israel, lumabas silang lahat para makita siya. Pero nabalitaan ni David ito at
bumaba siya sa kuta. [18] Ngayon dumating ang mga Filisteo at nagsikalat sa lambak
ng Refaim. [19] Pagkatapos humingi si David ng tulong mula kay Yahweh. Sinabi niya,
“Kailangan ko bang salakayin ang Filisteo? Bibigyan mo ba ako ng tagumpay laban
sa kanila?” Sinabi ni Yahweh kay David, “Salakayin mo, dahil siguradong bibigyan
kita ng tagumpay laban sa Filisteo.” [20] Kaya sinalakay ni David ang Baal Perazim,
at doon tinalo niya sila. Sinabi niya, “Pinatumba ni Yahweh ang aking mga kalaban
sa aking harapan katulad ng isang rumaragasang tubig baha.” Kaya naging Baal
Perazim ang pangalan ng lugar na iyon. [21] Iniwan ng mga taga-Filisteo ang kanilang
mga diyus-diyosan doon, at dinala ni David at kaniyang mga tauhan ang mga ito.
[22] Pagkatapos umakyat muli ang mga taga-Filisteo at nagsikalat sa lambak ng Refaim.
[23] Kaya muling humingi si David ng tulong mula kay Yahweh, at sinabi ni Yahweh

sa kaniya, “Hindi mo dapat salakayin ang kanilang harapan, pero palibutan mo ang
likuran nila at lapitan mo sila sa pamamagitan ng mga kahoy ng balsam. 24 Kapag
narinig mo ang tunog ng pag-ihip ng hangin sa itaas ng mga punong balsam, salakayin
mo sila nang may lakas. Gawin mo ito dahil pangungunahan ka ni Yahweh para
salakayin ang hukbong ng mga taga-Filisteo." 25 Kaya ginawa ni David ang inutos
ni Yahweh sa kaniya. Pinatay niya ang mgataga-Filisteo mula sa Geba hanggang sa
Gezer.

6

1 Ngayon sama-samang tinipon muli ni David ang lahat ng mga kalalakihan ng
Israel na pinili niya, na tatlumpung libo. 2 Tumayo si David at umalis kasama ang
lahat niyang mga kalalakihan na sumama sa kaniya mula sa Baala sa Juda para dalhin
ang kaban ng Diyos, na tinawag sa pamamagitan ng pangalan ni Yahweh ng mga
hukbo, na nakaupo sa kadakilaan ng buong kerubin. 3 Nilagay nila ang kaban ng
Diyos sa isang bagong kariton. Inilabas nila ito sa bahay ni Abinadab, na naroon
sa isang burol. Pinapatnubayan nina Uzza at Ahio, kaniyang mga lalaking anak,
ang bagong kariton. 4 Inilabas nila ang kariton sa bahay ni Abinadab sa ibabaw ng
burol kasama ang kaban ng Diyos nito. Naglalakad si Ahio sa harapan ng kaban.
5 Pagkatapos nagsimulang magdiwang si David at ang buong sambahayan ng Israel
sa harapan ni Yahweh, nagdiriwang gamit ang mga instrumentong gawa sa pinong
kahoy, mga alpa, mga kudyapi, mga tamburin, mga kalansing, at mga pompyang.
6 Nang dumating sila sa giikang sahig ni Nacon, natumba ang mga toro, at inabot
ni Uzza ang kaniyang kamay para damputin ang kaban ng Diyos, at nakuha niya
ito. 7 Pagkatapos ang galit ni Yahweh ang sumunog kay Uzza. Sinunog siya ng Diyos
doon dahil sa kaniyang kasalanan. Namatay si Uzza roon sa tabi ng kaban ng Diyos.
8 Nagalit si David dahil pinarusahan ni Yahweh si Uzza, at tinawag niya ang pangalan
ng lugar na iyon na Perez Uzza. Hanggang sa araw na ito tinatawag ang lugar na
iyon na Perez Uzza. 9 Sa araw na iyon natakot si David kay Yahweh. Sinabi niya,
“Paano mapupunta sa akin ang kaban ni Yahweh?” 10 Kaya hindi pumayag si David
na dalhin niya ang kaban ni Yahweh papasok sa lungsod ni David. Sa halip, inilagay
niya ito sa tabi ng bahay ni Obed Edom na taga-Gat. 11 Nanatili ang kaban ni Yahweh
sa bahay ni Obed Edom na taga-Gat nang tatlong buwan. Kaya pinagpala siya ni
Yahweh at ang kaniyang buong sambahayan. 12 Ngayon sinabihan si Haring David,
“Pinagpala ni Yahweh ang bahay ni Obed Edom at lahat ng bagay na pag-aari niya
dahil sa kaban ng Diyos.” Kaya pumunta si David at dinala ang kaban ng Diyos mula
sa bahay ni Obed Edom patungo sa lungsod ni David nang may kagalakan. 13 Nang
nakaanim na hakbang ang mga nagdadala ng kaban ni Yahweh, nag-alay siya ng
isang toro at isang matabang baka. 14 Sumayaw si David sa harapan ni Yahweh nang
ng kaniyang buong kalakasan; nagsuot lamang siya ng isang linong epod. 15 Kaya
dinala ni David at ng buong kabahayan ng Israel ang kaban ni Yahweh na may
sigawan at tunog ng mga trumpeta. 16 Ngayon pagdating ng kaban ni Yahweh sa loob
ng lungsod ni David, dumungaw sa labas ng bintana si Mical, na babaeng anak ni
Saul. Nakita niya si Haring David na tumatalon at sumasayaw sa harapan ni Yahweh.
Pagkatapos kinamuhian niya siya sa kaniyang puso. 17 Dinala nila sa loob ang kaban
ni Yahweh at inilagay ito sa kaniyang lugar, sa gitna ng tolda na ipinatayo ni David
para dito. Pagkatapos naghandog si David ng mga sinunog na handog at handog para
sa pagtitipon-tipon sa harapan ni Yahweh. 18 Nang matapos si David sa pag-aalay ng
sinunog na mga handog at mga handog para sa pagtitipon-tipon, pinagpala niya ang
mga tao sa pangalan ni Yahweh ng mga hukbo. 19 Pagkatapos namahagi siya sa mga
tao, sa kabuuang dami ng Israel, sa mga lalaki at mga babae, ng isang buong tinapay,

isang piraso ng karne, at isang mamong pasas. Pagkatapos umalis ang lahat ng mga
tao; at bumalik ang bawat isa sa kanilang sariling bahay. 20 Pagkatapos bumalik si
David para pagpalain ang kaniyang pamilya. Dumating si Mical, ang babaeng anak ni
Saul, para salubungin si David at sinabi, “Labis na pagpaparangal ang hari ng Israel
sa araw na ito, na hinubaran ang kaniyang sarili sa harapan ng mga mata ng mga
babaeng alipin na kaniyang mga lingkod, katulad ng isang taong walang hiya na hindi
nahihiyang hubaran ang kaniyang sarili!” 21 Sumagot si David kay Mical, “Ginawa
ko iyon sa harapan ni Yahweh, na pinili niya ako na mas mataas sa iyong ama at
mataas sa lahat ng kaniyang pamilya, na itinalaga ako maging pinuno ng buong tao
ni Yahweh, sa buong Israel. Sa harapan ni Yahweh magagalak ako! 22 Magiging higit
pa akong 'hubad' higit pa dito. Mapapahiya ako sa sarili kong mga mata, pero sa
lahat mga babaeng alipin na sinasabi mo, magiging marangal ako.” 23 Kaya si Mical,
ang babaeng anak ni Saul, ay hindi nagkaroon ng mga anak hanggang sa araw ng
kaniyang kamatayan.

7

1 Nangyari ito matapos manirahan ng hari sa kaniyang bahay, at matapos siyang
binigyan ng kapahingahan ni Yahweh mula sa lahat ng kaniyang nakapalibot na
mga kaaway, 2 sinabi ng hari kay Natan na propeta, “Tingnan mo, naninirahan ako
sa isang tahanang cedar, pero nananatili sa gitna ng isang tolda ang kaban ng Diyos.”
3 Pagkatapos sinabi ni Natan sa hari, “Humayo ka, gawin mo kung ano ang nasa
iyong puso, dahil kasama mo si Yahweh.” 4 Pero nang gabi ring iyon, dumating
ang salita ni Yahweh kay Natan at sinabi, 5 “Pumunta ka, at sabihin kay David na
aking lingkod, 'Ito ang sinasabi ni Yahweh: Gagawan mo ba ako ng isang bahay na
matitirahan? 6 Dahil hindi ako tumira sa isang bahay simula ng araw na dinala ko ang
mga tao ng Israel palabas ng Ehipto hanggang sa kasalukuyan; sa halip, palagi akong
lumilipat sa isang tolda, isang tabernakulo. 7 Sa lahat ng lugar kung saan lumilipat
ako kasama ang lahat ng tao ng Israel, may nasabi ba akong anumang bagay sa
sinuman sa mga pinuno ng Israel na hinirang ko para pangalagaan ang aking mga
lahing Israel, sinasabing, “Bakit hindi mo ako ginawan ng isang bahay na cedar?"”'
8 Sa gayon, sabihin mo sa aking lingkod na si David, “Ito ang sinasabi ni Yahweh
ng mga hukbo: 'Kinuha kita mula sa pastulan, mula sa pagsunod sa mga tupa, para
maging pinuno ka ng Israel aking mga tao. 9 Sasamahan kita saan ka man pumunta
at tinalo ko ang lahat ng iyong mga kaaway mula sa iyong harapan. At gagawa ako
ng isang dakilang pangalan para sa iyo, kagaya ng pangalan ng mga dakilang nasa
sanlibutan. 10 Pipili ako ng isang lugar para sa Israel na aking mga tao at ilalagay sila
roon, para mamuhay sila sa kanilang sariling lugar at hindi na muling guguluhin.
Wala ng mga masasamang tao ang magpapahirap sa kanila, gaya ng dating ginawa
sa kanila, 11 gaya nang ginagawa nila mula sa mga araw na inutusan ko ang aking mga
hukom na maging pinuno sa aking lahing Israel. At bibigyan kita ng kapahingahan
mula sa lahat ng iyong mga kaaway. Karagdagan pa, Ako si Yahweh, ipinapahayag
ko sa iyo na gagawin kitang tahanan. 12 Kapag ang iyong mga araw ay natupad na
at mamahinga kasama ng iyong mga ama, magtatatag ako ng isang kaapu-apuhan
kasunod mo, isa na manggagaling sa iyong katawan, at itatatag ko ang kaniyang
kaharian. 13 Gagawa siya ng isang tahanan para sa aking pangalan, at itatatag ko ang
trono ng kaniyang kaharian magpakailanman. 14 Magiging isang ama ako sa kaniya,
at magiging anak ko siya. Kapag magkasala siya, parurusahan ko siya ng pamalo ng
mga kalalakihan at may kasamang paghagupit sa mga anak ng tao. 15 Pero hindi siya
iiwan ng aking tipan ng katapatan, gaya ng pagkuha nito kay Saul, na inalis ko mula
sa harapan mo. 16 Pagtitibayin ang iyong tahanan at kaharian magpakailanman sa

harapan mo. Itatatag ang iyong trono magpakailanman.”' 17 Nagsalita si Natan kay
David at ibinalita sa kaniya ang lahat ng mga salitang ito, at sinabi niya sa kaniya
ang tungkol sa buong pangitain. 18 Pagkatapos pumasok at umupo si haring David
sa harapan ni Yahweh; sinabi niya, “Sino ako, Yahweh O'Diyos, at sino ang aking
pamilya na dinala mo sa puntong ito? 19 At ito ay maliit na bagay sa iyong paningin,
Panginoong Yahweh. Nagsalita ka tungkol sa lingkod ng iyong pamilya para sa isang
dakilang sandali, at ipinakita sa akin ang mga hinaharap na salinlahi, Panginoong
Yahweh! 20 Ano pa ang maaaring sabihin ko, na si David, sa iyo? Pinarangalan mo ang
iyong lingkod, Panginoong Yahweh. 21 Alang-alang sa iyong salita, at para tuparin ang
iyong sariling layunin, ginawa mo ang dakilang bagay na ito at ibinunyag ito sa iyong
lingkod. 22 Kaya dakila ka, Panginoong Yahweh. Dahil wala kang katulad, at walang
ibang Diyos maliban sa iyo, gaya ng narinig ng aming mga sariling tainga. 23 At
anong bansa ang katulad ng iyong lahing Israel, na nag-iisang bansa sa sanlibutan
na pinuntahan at iniligtas mo, O' Diyos, para sa iyong sarili? Ginawa mo ito para
maging isang lahi sila para sa iyong sarili, para gumawa ng pangalan para sa iyong
sarili, at gumawa ng dakila at nakakatakot na gawain para sa iyong lupain. Pinalayas
mo ang mga bansa at kanilang mga diyus-diyosan mula sa harapan ng iyong mga
tao, na iniligtas mo mula sa Ehipto. 24 Itinatag mo ang Israel bilang iyong sariling
lahi magpakailanman, at ikaw Yahweh, ang naging kanilang Diyos. 25 Kaya ngayon,
Yahweh O'Diyos, nawa'y itatag ang iyong ginawang pangako hinggil sa iyong lingkod
at kaniyang pamilya magpakailanman. Gawin mo gaya ng iyong sinabi. 26 Nawa'y
maging dakila ang iyong pangalan magpakailanman, para sabihin ng mga tao, 'Si
Yahweh ng mga hukbo ay Diyos ng Israel,' habang ang tahanan ko, David, na iyong
lingkod, ay itatag sa harapan mo. 27 Para sa iyo, Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos ng
Israel, ibinunyag mo sa iyong lingkod na gagawan mo siya ng isang tahanan. Kaya nga
ako, na iyong lingkod, nakatagpo ng lakas ng loob para manalangin sa iyo. 28 Ngayon,
Panginoong Yahweh, ikaw ay Diyos, at mapagkakatiwalaan ang iyong mga salita, at
ginawa mo ang mabuting pangakong ito sa iyong lingkod. 29 Kaya ngayon, malugod
mong pagpalain ang bahay ng iyong lingkod, para magpatuloy ito magpakailanman
sa harapan mo. Dahil ikaw, Panginoong Yahweh, ang nagsabi ng mga bagay na ito, at
sa iyong pagpapala ang bahay ng iyong lingkod ay pagpapalain magpakailanman.”

8

1 Matapos mangyari ito sinalakay ni David ang Filisteo at tinalo sila. Kaya nakuha
ni David ang Gat at mga nayon nito mula sa pamamahala ng mga taga-Filisteo.
2 Pagkatapos tinalo niya ang Moab at sinukat ang kanilang mga kalalakihan gamit
ang isang tali sa pamamagitan ng pagpapahiga sa kanila sa lupa. Sinukat niya ng
dalawang tali para ipapatay, at ang isang buong tali ay para panatilihing buhay.
Kaya naging mga lingkod ni David ang mga taga-Moab at sinumulan siyang bigyan
ng pagkilala. 3 Pagkatapos tinalo ni David si Hadadezer lalaking anak ni Rehob, na
hari ng Soba, habang naglalakbay para bawiin ang kaniyang pamumuno sa Ilog
ng Eufrates. 4 Binihag ni David mula sa kaniya ang 1, 700 karwahe at 20, 000
kalalakihang naglalakad. Pinilay lahat ni David ang mga kabayo ng karwaheng
pandigma, pero naglaan siya ng isandaang karwahe na sapat para sa kanila. 5 Nang
dumating ang mga Arameo ng Damasco para tulungan si Hadadezer na hari ng
Soba, pinatay ni David ang dalawampu't dalawang libong kalalakihan ng Arameo.
6 Pagkatapos inilagay ni David ang mga kuta sa Aram ng Damasco, at naging mga
lingkod niya ang mga Arameo at siya ay kinilala. Ibinigay ni Yahweh ang tagumpay
kay David saan man siya magtungo. 7 Kinuha ni David ang mga gintong kalasag
na nasa mga lingkod ni Hadadezer at dinala ang mga ito sa Jerusalem. 8 Kinuha

ni Haring David ang napakaraming tanso, mula sa Betaat Berotai, mga lungsod ni
Hadadezer. 9 Nang narinig ni Toi, hari ng Hamat na tinalo ni David ang buong hukbo
ni Hadadezer, 10 pinadala ni Toi ang kaniyang anak na lalaki na si Hadoram kay
Haring David para batiin at purihin siya, dahil nakipaglaban si David kay Hadadezer
at tinalo niya ito, at dahil nakipagdigmaan si Hadadezer laban kay Toi. Kasamang
daladala ni Hadoram ang pilak, ginto at tanso. 11 Hinandog ni Haring David ang mga
bagay na ito kay Yahweh, kasama ang pilak at ginto mula sa lahat ng mga bansa na
kaniyang nasakop— 12 mula sa Aram, Moab, mga bayan ng Ammon, mga taga-Filisteo,
at Amalek, kasama ang lahat ng mga gamit na nakuha sa panloloob ni Hadadezer
na anak na lalaki ni Rehob, ang hari ng Soba. 13 Naging tanyag ang pangalan ni
David nang bumalik siya mula sa pananakop sa mga Arameo sa lambak ng Asin,
kasama ang kanilang labing walong libong tauhan. 14 Inilagay niya ang mga kuta
sa buong Edom, at naging lingkod niya ang lahat ng mga taga-Edom. Ibinigay ni
Yahweh ang tagumpay kay David saan man siya nagtungo. 15 Naghari si David sa
buong Israel, at ipinatupad niya ang katarungan at katuwiran sa lahat ng kaniyang
mga tao. 16 Naging pinuno ng hukbo si Joab anak na lalaki ni Zeruias, at naging
tagapagtala si Jehoshafat anak na lalaki ni Ahilud. 17 Naging pari sina Zadok anak
na lalaki ni Ahitub at Ahimelec anak na lalaki ni Abiatar, at naging manunulat si
Seraya. 18 Namuno si Benaias anak na lalaki ni Joaida sa mga Kereteo at mga Peleteo,
at naging punong tagapayo ng hari ang mga anak na lalaki ni David.

9

1 Sinabi ni David, "Mayroon pa bang natitira sa pamilya ni Saul na maaari kong
mapakitaan ng kagandahang loob alang-alang kay Jonatan?" 2 May isang lingkod
sa pamilya ni Saul na ang pangalan ay Siba, at ipinatawag siya para kay David.
Sinabi ng hari sa kaniya, "Ikaw ba si Siba?" Tumugon siya, "Oo. Ako ang inyong
lingkod." 3 Kaya sinabi ng hari, "Mayroon pa bang natitira sa pamilya ni Saul na
maaari kong mapakitaan ng kagandahang loob sa Diyos?" Tumugon si Siba sa hari,
"May nalalabi pang anak na lalaki si Jonatan, na pilay ang paa." 4 Sinabi ng hari
sa kaniya, "Nasaan siya?" Tumugon si Siba sa hari, " Nasa bahay siya ni Maquir
anak na lalaki ni Ammiel sa Lo Debar." 5 Pagkatapos ipinasundo at ipinakuha siya ni
Haring David sa bahay ni Maquirr anak na lalaki ni Ammiel mula sa Lo Debar. 6 Kaya
nagtungo si Mefibosheth kay David anak na lalaki ni Jonatan na anak na lalaki ni Saul
at iniyuko ang kaniyang mukha sa lupa para gumalang kay David. Sinabi ni David,
"Mefiboshet." Sumagot siya, "Ako ang inyong lingkod!" 7 Sinabi ni David sa kaniya,
Huwag kang matakot, dahil titiyakin kong kagandahang-loob ang ipapakita ko sa iyo
alang-alang kay Jonatan na iyong ama at ibabalik ko sa iyo ang lahat ng lupain ni
Saul na iyong lolo, at lagi kang kakain sa aking lamesa." 8 Yumuko si Mefiboset at
sinabing, "Ano ba ang iyong lingkod, na dapat mong pakitaan ng pabor ang tulad kong
isang patay na aso?" 9 Pagkatapos tinawag ng hari si Siba, lingkod ni Saul at sinabi sa
kaniya, "Ibinigay ko sa anak na lalaki ng iyong amo ang lahat ng mga ari-arian ni Saul
at ng kaniyang pamilya. 10 Ikaw ang mag-aararo ng lupa para sa kaniya, ikaw at iyong
mga anak na lalaki at iyong mga lingkod, at dapat anihin ninyo ang mga pananim
para ang apo ng iyong amo ay magkaroon ng makakain. Pero si Mefisobet lalaking
apo ng iyong amo ay laging kakain sa aking lamesa." Mayroong labing limang anak na
lalaki at dalawampung lingkod si Siba. 11 Pagkatapos sinabi ni Siba sa hari, "Gagawin
lahat ng iyong lingkod ang mga iniuutos ng aking among hari sa kaniyang lingkod."
Idinagdag ng hari, "Tungkol naman kay Mefisobet siya ay kakain sa aking lamesa,
tulad ng isa sa mga anak na lalaki ng hari. 12 May isang binatang anak na lalaki si
Mefisobet na ang pangalan ay Mica. At ang lahat ng nakatira sa bahay ni Siba ay

naging mga lingkod ni Mefisobet. [13] Kaya nanirahan si Mefisobet sa Jerusalem, at lagi siyang kumakain sa lamesa ng hari, kahit pilay ang pareho niyang paa.

10

[1] Dumating ang panahon na namatay ang hari ng mga Ammon, at ang anak niyang
si Hanun ang naging hari kapalit niya. [2] Sinabi ni David, "Magpapakita ako ng
kagandahang-loob kay Hanun na anak ni Nahas, tulad ng kabutihang ipinakita ng
kaniyang ama sa akin." Kaya ipinadala ni David ang kaniyang mga lingkod para
makiramay kay Hanun tungkol sa kaniyang ama. Pumasok ang kaniyang mga lingkod
sa lupain ng mga lahi ng Ammon. [3] Pero ang sinabi ng mga pinuno ng lahi ng Ammon
kay Hanun na kanilang amo, "Sa palagay mo ba talagang ginagalang ni David ang
iyong ama dahil nagpadala siya ng mga tauhan para makiramay sa iyo? Hindi ba
ipinadala ni David ang kaniyang mga lingkod sa iyo para tingnan ang lungsod, para
magmanman at para pabagsakin ito?" [4] Kaya kinuha ni Hanun ang mga lingkod
ni David at inahitan ang kanilang mga balbas, pinutulan ang kanilang mga damit
hanggang sa kanilang mga puwitan, at pinaalis. [5] Nang ipinaliwanag nila ito kay
David, ipinatawag niya ang mga ito para sila ay makita, dahil hiyang-hiya ang mga
kalalakihan. Sinabi ng hari, "Manatili kayo sa Jerico hanggang tumubo muli ang
inyong balbas, at bumalik pagkatapos." [6] Nang makita ng mga tao ng Ammon
na sila ay naging isang masangsang na amoy kay David, nagpadala ng mga sugo
ang mga tao ng Ammon at inupahan ang mga Arameo sa Bet Rehob at Soba, mga
dalawampung libong sundalong naglalakad, at kasama ni haring Maaca ang isang
libong kalalakihan, at mga tauhan ni Tob na may labindalawang libong kalalakihan.
[7] Nang marinig ito ni David, ipinadala niya si Joab at ang buong hukbo ng mga
sundalo. [8] Lumabas ang mga taga-Ammon at bumuo ng isang hanay ng pandigma
sa pasukan ng kanilang tarangkahan, habang nakatayo sa bukirin ang mga Arameo
sa Soba at sa Rehob, at mga tauhan ni Tob at si Maaca. [9] Nang makita ni Joab ang
pandigmang mga hanay sa kaniyang harapan at likod, pinili niya ang ilan sa mga
magagaling na mandirigma ng Israel at hinanda sila laban sa mga Arameo. [10] Ibinigay
niya ang pamumuno sa kapatid niyang lalaki na si Abisai ang mga nalalabing hukbo,
at inilagay sila sa mga hanay ng pandigma laban sa hukbo ng Ammon. [11] Sinabi ni
Joab, "Kung mas malalakas ang mga Arameo para sa akin, kung gayon ikaw Abisai
ang dapat magligtas sa akin. Pero kung mas malalakas ang hukbo ng Ammon para
sa iyo, sa gayon pupunta ako at ililigtas ka. [12] Magpakatatag ka, at ipakitang malakas
tayo para sa ating mga tao at para sa mga lungsod ng ating Diyos, dahil gagawin
ni Yahweh kung ano ang mabuti para sa kaniyang layunin." [13] Kaya sumulong si
Joab at ang mga sundalo ng kaniyang hukbo sa digmaan laban sa mga Arameo, na
napilitang tumakas mula sa hukbo ng Israel. [14] Nang nakita ng hukbo ng Ammon
na tumakas ang mga Arameo, tumakas din sila mula kay Abisai at bumalik papasok
ng lungsod. Pagkatapos nagbalik si Joab mula sa mga tao ng Ammon at bumalik
ng Jerusalem. [15] At nang nakita ng mga Arameo na sila ay natalo ng Israel, muli
silang nagtipon-tipon. [16] Pagkatapos pinatawag ni Hadadezer ang hukbo ng mga
Arameo mula sa dulo ng Ilog Eufrates. Nagtungo sila sa Helam kasama si Sobac,
ang pinuno ng hukbo ni Hadarezer na nasa kanilang unahan. [17] Nang sinabi ito kay
David, pinagsama-sama niya ang buong Israel, tinawid ang Jordan, at dumating sa
Helam. Hinanda ng mga Arameo ang kanilang sarili sa pandigmang mga hanay laban
kay David at nilabanan siya. [18] Tumakas ang mga Arameo mula sa Israel. Pinatay
ni David ang pitong daang sundalong Arameo na sakay sa karwahe at apatnapung
libong sundalong nakakabayo. Nasugatan at namatay doon si Sobac ang pinuno ng
kanilang hukbo. [19] Nang makita ng lahat ng mga hari na mga lingkod ni Hadadezer

na tinalo sila ng Israel, nakipagkasundo sila sa Israel at sila ay naging mga bihag.
Kaya natakot ang mga Arameo na tulungan pa ang mga tao ng Ammon.

11

1 Dumating ang panahon ng tagsibol, ng panahong iyon karaniwang pumupunta
ang mga hari sa digmaan, ipinadala ni David si Joab at ang kaniyang mga lingkod,
at ang buong hukbo ng Israel. Winasak nila ang hukbo ng Ammon at kinubkob
ang Rabba. Pero si David ay nanatili sa Jerusalem. 2 Kaya isang gabi nang
bumangon si David mula sa kaniyang higaan at naglakad-lakad sa bubong ng
kaniyang palasyo. Mula roon nagkataong nakita niya ang isang babaeng naliligo,
at sadyang napakagandang pagmasdan. 3 Kaya nagpatawag si David ng mga tao at
tinanong kung sino ang nakakakilala sa babaeng iyon. May isang nagsabi, “Hindi
ba ito si Batsheba, ang anak na babae ni Eliam, hindi ba asawa siya ni Urias na
anak na Heteo?” 4 Nagpadala si David ng mga sugo at siya ay ipinakuha; nagtungo
ang babae sa kaniya, at sinipingan siya ni David (kakatapos lamang niyang gawing
dalisay ang kaniyang sarili mula sa pagreregla). Pagkatapos bumalik siya sa kaniyang
bahay. 5 Nabuntis ang babae, at pinasabi niya kay David; sinabi niyang, “Buntis ako.”
6 Pagkatapos nagpadala ng liham si David kay Joab, na nagsasabing, “Ipadala si Urias
na isang Heteo.” Kaya ipinadala ni Joab si Urias kay David. 7 Nang dumating si Urias,
tinanong siya ni David kung kumusta si Joab, kamusta ang ginagawa ng mga hukbo,
at kumusta ang nangyayaring digmaan. 8 Sinabi ni David kay Urias, “Umuwi ka sa
iyong bahay, at hugasan mo ang iyong paa.” Kaya umalis si Urias sa palasyo ng hari,
at nagpadala ng isang regalo ang hari para kay Urias matapos siyang umalis. 9 Pero
natulog si Urias sa pintuan ng palasyo ng hari kasama ang lahat ng mga lingkod ng
kaniyang amo, at hindi siya umuwi sa kaniyang bahay. 10 Nang sinabi nila kay David,
“Hindi umuwi si Urias sa kaniyang bahay,” Sinabi ni David kay Urias, “Hindi ba galing
ka sa paglalakbay? Bakit hindi ka umuwi sa iyong bahay? 11 Sumagot si Urias kay
David, “Ang kaban, at ang Israel at Juda ay nananatili sa mga tolda, at nakakampo
ang aking amo na si Joab at kaniyang mga lingkod sa isang hayag na bukid. Paano ako
mamakapunta sa aking bahay para kumain at uminom at sumiping sa aking asawa?
Titiyakin kong habang ikaw ay nabubuhay, hindi ko ito gagawin.” 12 Kaya sinabi ni
David kay Urias, “Manatili ka rin ngayon dito, at bukas hahayaan kitang makaalis.”
Kaya nanatili si Urias sa Jerusalem sa araw na iyon at sa sumunod na araw. 13 Nang
pinatawag siya ni David, kumain siya at uminom kasama niya, at nilasing siya ni
David. Kinagabihan lumabas si Urias para matulog sa kaniyang higaan kasama
ang mga lingkod ng kaniyang amo; hindi siya umuwi sa kaniyang bahay. 14 Kaya
kinabukasan sumulat si David ng isang liham kay Joab, at pinadala ito sa kamay ni
Urias. 15 Sumulat si David ng liham na nagsasabing, “Ilagay si Urias sa pinaka harap
ng matinding labanan, at pagkatapos pabayaan siya, para matamaan at mamatay.”
16 Kaya habang pinapanood ni Joab ang paglusob sa lungsod, itinalaga niya si Urias sa
lugar na kung saan alam niyang malalakas ang mga sundalong kaaway na kaniyang
masasagupa. 17 Nang lumabas ang mga kalalakihan sa lungsod at nakipaglaban sa
hukbo ni Joab, napatumba ang ilan sa mga sundalo ni David, at namatay rin doon
si Urias na isang Heteo. 18 Nang nagpadala ng liham si Joab kay David tungkol sa
lahat ng bagay na nauukol sa digmaan, 19 inutusan niya ang sugo, sa pagsasabing,
“Kapag matapos mong sabihin ang lahat ng mga bagay tungkol sa digmaan sa hari,
20 mangyayari na magalit ang hari, at sasabihin niya sa iyo, 'Bakit kayo lumapit nang
husto sa lungsod para lumaban? Hindi ninyo ba alam na nagpapatama sila ng palaso
mula sa pader? 21 Sino ang pumatay kay Abimelec anak na lalaki Jerubeset? Hindi ba
isang babae ang naghagis ng isang gilingang pang-ibabaw sa kaniya mula sa pader,

kaya namatay siya sa Tebez? Bakit kayo lumapit ng husto sa pader?' Kung gayon
ang dapat mong isagot, 'Ang lingkod mong si Urias na isa Heteo ay patay na rin.'”
22 Kaya umalis ang ipinadalang mensahero at nagtungo kay David at sinabi sa kaniya
ang lahat ng bagay na ipinasasabi ni Joab sa kaniya. 23 At sinabi ng mensahero kay
David, “Higit na malakas ang mga kaaway kaysa sa amin sa simula pa lang; kami
ay sinalakay nila sa bukid, pero napaatras namin sila sa pasukan ng tarangkahan.
24 At tinamaan ng kanilang mga tagapana ang inyong mga sundalo mula sa pader, at
ilan sa mga lingkod ng hari ay napatay, at napatay rin ang iyong lingkod na si Urias
na isang Heteo.” 25 Pagkatapos sinabi rin ni David sa mensahero, “Sabihin mo ito
kay Joab, 'Huwag mo itong ikalungkot, dahil nasasakmal ng espada ang kahit sino.
Gawin mong higit na mas malakas ang iyong pakikipagdigmaan laban sa lungsod, at
pabagsakin ito.' At palakasin mo ang loob ni Joab.” 26 Kaya nang marinig ng asawa
ni Urias na patay na ang kaniyang asawa, siya ay lubos na nanangis para sa kaniyang
asawa. 27 Nang lumipas ang kaniyang kalungkutan, ipinakuha siya ni David at dinala
siya sa kaniyang palasyo, at naging asawa niya ito at nagkaroon sila ng anak na lalaki.
Pero ang ginawa ni David ay hindi kalugud-lugod kay Yahweh.

12

1 Pagkatapos ipinadala ni Yahweh si Natan kay David. Pumunta siya sa kaniya at
sinabi, “May dalawang lalaki sa isang lungsod. Mayaman ang isang lalaki at mahirap
ang isa. 2 Maraming bakahan at kawan ang mayamang lalaki, 3 pero ang mahirap
na lalaki ay wala maliban sa isang maliit na babaeng tupa na binili niya at pinakain
at pinalaki. Lumaki iyon kasama niya at kasama ng kaniyang mga anak. Kumakain
ang tupa kasama niya at umiinom mula sa kaniyang sariling tasa at natutulog iyon
sa kaniyang mga bisig at parang isang anak na babae sa kaniya. 4 Isang araw may
isang panauhin ang dumating sa mayamang lalaki, pero ayaw ng mayamang lalaki
na kumuha ng isang hayop mula sa kaniyang sariling bakahan at mga kawan para
magbigay ng pagkain para sa kaniya. Sa halip kinuha niya ang babaeng tupa ng
mahirap na lalaki at niluto ito para sa kaniyang panauhin.” 5 Nag-aapoy sa galit si
David laban sa mayamang lalaki at nagalit siya ng labis kay Natan, “Habang si Yahweh
ay nabubuhay, dapat patayin ang lalaking gumawa nito. 6 Dapat niyang bayaran ang
tupa ng apat na beses dahil ginawa niya ang ganoong bagay at dahil wala siyang awa
sa mahirap na lalaki.” 7 Pagkatapos sinabi ni Nathan kay David, “Ikaw ang lalaking
iyon! Sinabi ni Yahweh, ang Diyos ng Israel, 'Pinahiran kita ng langis para maging
hari ng buong Israel at iniligtas kita mula sa kamay ni Saul. 8 Ibinigay ko sa iyo ang
bahay ng iyong amo at ang mga asawa ng iyong amo sa iyong mga bisig. Ibinigay
ko rin sa iyo ang bahay ng Israel at Juda. At kung kulang pa iyon, ibibigay ko pa
sana sa iyo ang maraming bagay bilang karagdagan. 9 Kaya bakit mo inalipusta ang
mga utos ni Yahweh, para gumawa ng masama sa kaniyang paningin? Pinatay mo
si Urias ang Heteo sa pamamagitan ng espada at kinuha ang kaniyang asawa upang
maging iyong sariling asawa. Pinatay mo siya sa pamamagitan ng espada ng hukbo
ng Ammon. 10 Kaya ngayon hindi aalis ang espada sa iyong bahay, dahil inalipusta
mo ako at kinuha ang asawa ni Urias ang Heteo bilang iyong asawa.' 11 Sinabi
ni Yahweh, 'Tingnan, ibabangon ko ang kapahamakan laban sa iyo mula sa iyong
sariling bahay. Sa harapan ng iyong mga mata, kukunin ko ang iyong mga asawa at
ibibigay sila sa iyong kapwa at sisipingan niya ang iyong mga asawa sa maliwanag
na araw. 12 Dahil palihim mong ginawa ang iyong kasalanan, pero gagawin ko
ang bagay na ito sa harapan ng buong Israel, sa tanghaling-tapat.”' 13 Pagkatapos
sinabi ni David kay Natan, “Nagkasala ako laban kay Yahweh.” Sumagot si Natan
kay David, “Pinatawad na rin ni Yahweh ang iyong kasalanan. Hindi ka papatayin.

[14] Gayunman, dahil sa gawaing ito inalipusta mo si Yahweh, tiyak na mamamatay ang
batang isisilang sa iyo." [15] Pagkatapos umalis si Natan at umuwi. Sinaktan ni Yahweh
ang anak ng asawa ni Urias kay David at lubha siyang nagkasakit. [16] Pagkatapos
nagsumamo si David sa Diyos para sa bata. Nag-ayuno si David at pumunta sa
loob at buong gabing humiga sa sahig. [17] Bumangon at tumayo sa tabi niya ang
mga nakatatanda sa kaniyang bahay, para ibangon siya mula sa sahig, pero hindi
siya bumangon at hindi siya kumain kasama nila. [18] Nangyari na sa ika-pitong
araw namatay ang bata. Natakot ang mga lingkod ni David na sabihin sa kaniya
na patay na ang bata, dahil sinabi nila, "Tingnan mo, habang buhay pa ang bata
kinausap natin siya at hindi siya nakinig sa ating boses. Baka kung ano gawin niya
sa kanyang sarili kung sasabihin natin sa kaniyang patay na ang bata?!" [19] Pero nang
makita ni David na nagbubulungan ang kaniyang mga lingkod, naghinala si David
na patay na ang bata. Sinabi niya sa kaniyang mga lingkod, "Patay na ba ang bata?"
Sumagot sila, "Patay na siya." [20] Pagkatapos bumangon si David mula sa sahig at
hinugasan ang kaniyang sarili, pinahiran ng langis ang kaniyang sarili at pinalitan
ang kaniyang mga damit. Pumunta siya sa tabernakulo ni Yahweh at sumamba doon
at pagkatapos bumalik sa kaniyang sariling palasyo. Nang hilingin niya ito, naghanda
sila ng pagkain sa kanyang harapan at kumain siya. [21] Pagkatapos sinabi ng kaniyang
mga lingkod sa kaniya, "Bakit mo ginawa ito? Nag-ayuno ka at umiyak para sa bata
habang nabubuhay pa siya, pero nang namatay ang bata, bumangon ka at kumain."
[22] Sumagot si David, "Habang buhay pa ang bata nag-ayuno ako at umiyak. Sinabi ko,
'Sinong nakakaalam kung kaaawaan ako ni Yahweh o hindi na maaaring mabuhay
ang bata?' [23] Pero ngayon patay na siya, bakit pa ako mag-ayuno? Maibabalik ko
ba siyang muli? Pupunta ako sa kaniya, pero hindi siya babalik sa akin." [24] Inaliw
ni David ang kaniyang asawang si Batsheba at pumunta sa kaniya at sumiping sa
kaniya. Kaya nagkaanak siya ng isang batang lalaki at pinangalanang Solomon ang
bata. Mahal siya ni Yahweh, [25] kaya nagpadala siya ng salita sa pamamagitan ni Natan
ang propeta para pangalanan siyang Jedidias, dahil mahal siya ni Yahweh. [26] Ngayon,
nakipaglaban si Joab sa Rabba, ang maharlikang lungsod ng mga tao ng Ammon at
nabihag niya ang kuta nito. [27] Kaya nagpadala si Joab ng mga mensahero kay David
at sinabi, "Nakipaglaban ako sa Rabba at nakuha ko ang ipunan ng tubig ng lungsod.
[28] Ngayon samakatwid sama-samang ipunin ang natitirang hukbo at magkampo laban
sa lungsod at kunin ito, dahil kung kukunin ko ang lungsod, ipapangalan ito sa
akin." [29] Kaya sama-samang tinipon ni David ang lahat ng kaniyang mga hukbo at
pumunta sa Rabba; nakipaglaban siya sa lungsod at nabihag ito. [30] Kinuha ni David
ang korona mula sa ulo ng kanilang hari—tumitimbang ito ng isang talentong ginto
at may isang mamahaling bato rito. Inilagay ang korona sa sariling ulo ni David.
Pagkatapos inilabas niya ang nakuha sa panloloob ng lungsod na may malalaking
kabuuan. [31] Inilabas niya ang mga tao na nasa lungsod at pinilit silang magtrabaho
gamit ang mga lagari, mga suyod na bakal at mga palakol; pinagtrabaho din niya
sila sa tapahan ng laryo. Inatasan ni David ang lahat ng mga lungsod ng mga tao ng
Ammon na gawin ang mga trabahong ito. Pagkatapos bumalik si David at ang buong
hukbo sa Jerusalem.

13

[1] Nangyari na pagkatapos nito labis na naakit si Amnon anak na lalaki ni David, kay
Tamar na kaniyang kapatid na babae sa ama na kapatid na babaeng buo ni Absalom,
isa pa sa mga anak na lalaki ni David. [2] Bigong-bigo si Amnon na nagkasakit siya dahil
sa kaniyang kapatid na babae sa ama na si Tamar. Isa siyang birhen at tila malayong
makagawa ng anumang bagay si Amnon sa kaniya. [3] Pero may kaibigan si Amnon

na ang pangalan ay si Jonadab anak na lalaki ni Simea, kapatid na lalaki ni David.
Isang tusong lalaki si Jonadab. 4 Sinabi ni Jonadab kay Amnon, “Bakit, nalulumbay
ka bawat umaga, anak ng hari? Hindi mo ba sasabihin sa akin?” Kaya sumagot si
Amnon sa kaniya, “Umiibig ako kay Tamar, kapatid na babae ng aking kapatid na
si Absalom.” 5 Pagkatapos sinabi ni Jonadab sa kaniya, “Humiga ka sa iyong higaan
at magkunwaring may sakit. Kapag dumating ang iyong ama para makita ka, hingin
sa kanya, 'Pakiusap, maaari mo bang papuntahin ang aking kapatid na babaeng si
Tamar para bigyan ako ng isang bagay na makakain at lutuin ito sa aking harapan,
para maaari ko itong makita at kainin mula sa kaniyang kamay?'” 6 Kaya humiga
si Amnon at nagkunwaring may sakit. Nang dumating ang hari para makita siya,
sinabi ni Amnon sa hari, “Pakiusap, papuntahin mo ang aking kapatid na babaeng
si Tamar para maghanda ng pagkain sa aking harapan para sa aking sakit upang
makakain ako mula sa kaniyang kamay.” 7 Pagkatapos nagpadala ng salita si David
kay Tamar sa kaniyang palasyo na nagsasabing, “Pumunta ka ngayon sa bahay ng
iyong kapatid na lalaking si Amnon at maghanda ng pagkain para sa kaniya.” 8 Kaya
pumunta si Tamar sa bahay ng kaniyang kapatid na lalaking si Amnon kung saan
siya nakahiga. Kumuha siya ng masa at minasa ito at hinulmang tinapay sa kaniyang
paningin at pagkatapos hinurno niya ito. 9 Kinuha niya ang kawali at ibinigay ang
tinapay sa kaniya, pero tumanggi siyang kumain. Pagkatapos sinabi ni Amnon sa
ibang nandoon, “Palabasin ang lahat, palayo sa akin.” Kaya umalis ang lahat mula
sa kaniya. 10 Kaya sinabi ni Amnon kay Tamar, “Dalhin ang pagkain sa loob ng
aking silid para makakain ako mula sa iyong kamay.” Kaya kinuha ni Tamar ang
tinapay na kaniyang ginawa at dinala ito sa loob ng silid ni Amnon na kaniyang
kapatid. 11 Nang dinala niya ang pagkain sa kanya, siya'y hinawakan niya at sinabi sa
kaniya, “Halika, sumiping sa akin, aking kapatid.” 12 Sumagot siya sa kaniya, “Hindi,
aking kapatid, huwag mo akong pilitin, dahil walang dapat mangyaring gantong
bagay sa Israel. Huwag mong gawin itong nakapanlulumong bagay! 13 Saan ako
maaaring pumunta para makatakas sa kahihiyang idudulot nito sa aking buhay? At
tatatakan ka ng gawaing ito bilang isang hangal na walang kahihiyan sa buong Israel.
Pakiusap, hinihiling kong kausapin mo ang hari. Papayagan ka niyang pakasalan
ako.” 14 Pero, hindi nakinig si Amnon sa kaniya. Yamang malakas siya kaysa kay
Tamar, siya'y sinunggaban niya at sumiping siya sa kaniya. 15 Pagkatapos kinapootan
ni Amnon si Tamar ng matinding pagkapoot. Siya'y kinapootan niya ng higit pa kaysa
kaniyang paghahangad sa kaniya. Sinabi ni Amnon sa kaniya, “Bumangon ka at
umalis.” 16 Pero sumagot siya sa kaniya. “Hindi! Dahil ang malaking kasamaang
ito na pagpapaalis mo sa akin ay mas masama pa sa kung ano ang ginawa mo
sa akin!” Pero hindi nakinig si Amnon sa kaniya. 17 Sa halip, tinawag niya ang
kaniyang pansariling lingkod at sinabi, “Dalhin mo ang babaeng ito palayo sa akin at
ikandado ang pintuan pagkaalis niya.” 18 Pagkatapos dinala siya palabas ng kaniyang
lingkod at kinandado ang pintuan pagkalabas niya. Suot-suot ni Tamar ang isang
ginayakang balabal dahil sa ganoong paraan nagbibihis ang mga anak na babae ng
hari na siyang mga birhen. 19 Naglagay si Tamar ng mga abo sa kaniyang ulo at
pinunit ang kaniyang balabal. Nilagay niya ang kaniyang mga kamay sa kaniyang
ulo at lumakad papalayo, umiiyak ng malakas habang umaalis. 20 Sinabi sa kaniya
ng kapatid niyang si Absalom, “Kinasama mo ba si Amnon ang iyong kapatid? Pero
ngayon manatiling tahimik, aking kapatid. Siya ay iyong kapatid. Huwag isapuso ang
bagay na ito.” Kaya mag-isang nanatili si Tamar sa bahay ni Absalom na kaniyang
kapatid. 21 Pero nang marinig ni David ang lahat ng mga bagay na ito, labis siyang
nagalit. 22 Walang anumang sinabi si Absalom kay Amnon, dahil kinapootan siya
ni Absalom dahil sa kaniyang ginawa at kung papaano niya pinahiya ang kaniyang

kapatid na babaeng si Tamar. 23 Nangyari pagkatapos ng dalawang buong taon si
Absalom ay nagtrabaho bilang manggugupit ng tupa sa Baal Hazor na malapit sa
Efraim at inanyayahan ni Absalom ang lahat ng mga anak na lalaki ng hari para
bumisita roon. 24 Pumunta si Absalom sa hari at sinabi, “Tingnan mo ngayon, may
mga manggugupit ng tupa ang iyong lingkod. Pakiusap, nawa'y ang hari at kaniyang
mga lingkod ay sumama sa akin, iyong lingkod.” 25 Sumagot ang hari kay Absalom.
“Hindi, aking anak, kaming lahat ay hindi dapat pumunta dahil magiging pabigat
kami sa iyo.” Pinilit ni Absalom ang hari, pero ayaw niyang pumunta, gayun pa man
pinagpala niya si Absalom. 26 Pagkatapos sinabi ni Absalom, “Kung hindi, pakiusap
hayaang sumama sa amin ang aking kapatid na si Amnon.” Kaya sinabi ng hari
sa kaniya, “Bakit dapat sumama si Amnon sa iyo?” 27 Pinilit ni Absalom si David,
kaya hinayaan niyang sumama sa kaniya si Amnon at ang lahat ng anak na lalaki
ng hari. 28 Inutusan ni Absalom ang kaniyang mga lingkod na nagsasabing, “Makinig
nang mabuti. Kapag nagsimula ng malasing si Amnon sa alak at kapag sinabi ko sa
inyo na, 'Salakayin si Amnon,' patayin siya. Huwag matakot. Hindi ba't inutusan ko
kayo? Maging magiting at matapang.” 29 Kaya ginawa ng mga lingkod ni Absalom kay
Amnon ang iniutos niya sa kanila. Pagkatapos tumayo ang lahat ng anak na lalaki ng
hari at sumakay ang bawat lalaki sa kaniyang mola at tumakas. 30 Kaya nangyari na,
habang nasa daan sila, nakarating na kay David ang balita na nagsasabing, “Pinatay
ni Absalom ang lahat ng anak na lalaki ng hari at walang ni isang natira sa kanila.”
31 Pagkatapos tumayo ang hari at pinunit ang kaniyang mga damit at humiga sa
sahig; nakiisa ang lahat ng kaniyang mga lingkod na pinunit ang kanilang mga damit.
32 Sumagot at sinabi ni Jehonadab anak na lalaki ni Simea, kapatid na lalaki ni David,
“Huwag hayaan maniwala ang aking amo na pinatay nila ang lahat ng binatang anak
ng hari, dahil si Amnon lamang ang namatay. Binalak ito ni Absalom mula sa araw na
nilapastangan ni Amnon ang kaniyang kapatid na babaeng si Tamar. 33 Kaya huwag
hayaan ang aking panginoon na hari na isapuso ang balitang ito, na maniniwalang
namatay ang lahat ng anak na lalaki ng hari, dahil si Amnon lamang ang namatay.”
34 Tumakas si Absalom. Itinaas ng isang lingkod na nagbabantay ang kaniyang mga
mata at nakita ang maraming taong paparating sa daan sa burol sa kanluran niya.
35 Pagkatapos sinabi ni Jehonadab sa hari, “Tingnan mo, paparating ang mga anak na
lalaki ng hari. Kagaya ng sinabi ng iyong lingkod.” 36 Kaya nangyari na pagkatapos
na pagkatapos niyang magsalita dumating ang mga anak na lalaki ng hari at tumaas
ang kanilang mga boses at umiyak. At ang hari at lahat ng kaniyang mga lingkod
ay lubhang umiyak. 37 Pero tumakas si Absalom at pumunta kay Talmai anak na
lalaki ni Amihud, ang hari ng Gesur. Nagluksa si David para sa kaniyang anak na
lalaki bawat araw. 38 Kaya tumakas si Absalom at pumunta sa Gesur, kung saan
siya nanatili sa loob ng tatlong taon. 39 Nananabik si Haring David na lumabas para
makita si Absalom, dahil naglubag na ang kalooban niya tungkol kay Amnon at sa
kaniyang pagkamatay.

14

1 Ngayon, nahalata ni Joab anak na lalaki ni Zeruias na naghahangad ang puso ng
hari na makita si Absalom. 2 Kaya nagpadala ng salita si Joab sa Tekoa at nagpadala ng
isang matalinong babae sa kaniya. Sinabi niya sa kaniya, “Pakiusap magkunwaring
ikaw ay isang taong nagdadalamhati at magsuot ng damit panluksa. Pakiusap huwag
pahiran ang iyong sarili ng langis, pero maging katulad ng isang babaeng nagluluksa
ng magtagal na panahon para sa patay. 3 Pagkatapos pumunta sa hari at sabihin sa
kaniya ang tungkol sa kung ano ang aking ilalarawan.” Kaya sinabi ni Joab sa kaniya
ang mga salita kaniyang sasabihin sa hari. 4 Nang makipag-usap sa hari ang babaeng

mula sa Tekoa, nagpatirapa siya sa lupa at sinabi, “Tulungan mo ako, hari.” 5 Sinabi
ng hari sa kaniya, “Anong problema?” Sumagot siya, “Ang katotohanan isa akong
balo at patay na ang aking asawa. 6 Ako na iyong lingkod ay nagkaroon ng dalawang
anak na lalaki, nag-away silang dalawa sa bukid at walang sinumang umawat sa
kanila. Pinalo ng isa ang isa at pinatay siya. 7 At ngayon nag-alsa laban sa iyong
lingkod ang buong angkan at sinabi nila, “Isuko ang lalaking pumalo sa kaniyang
kapatid, para mapatay namin siya, para bayaran ang buhay ng kaniyang kapatid na
kaniyang pinatay.' At kaya sisirain din nila ang tagapagmana. Samakatwid papawiin
nila ang nagliliyab na uling na natitira sa akin at walang iiwan para sa aking asawa
maging pangalan ni kaapu-apuhan sa ibabaw ng mundo.” 8 Kaya sinabi ng hari sa
babae, “Umuwi ka sa iyong bahay at mag-uutos ako ng isang bagay na gagawin para
sa iyo.” 9 Sumagot sa hari ang babae ng Tekoa, “Aking panginoon, hari, nawa'y sa akin
at sa pamilya ng aking ama ang kasalanan. Walang kasalanan ang hari at kaniyang
trono.” 10 Sumagot ang hari, “Sinuman ang magsasabi ng anumang bagay sa iyo,
dalhin mo siya sa akin at hindi ka niya mahahawakan kailanman.” 11 Pagkatapos
sinabi niya, “Pakiusap, nawa'y isipin ng hari si Yahweh na iyong Diyos, para hindi
na makasira ng sinuman ang tagapaghiganti ng dugo, para hindi nila wasakin ang
aking anak.” Sumagot ang hari, “Habang nabubuhay si Yahweh, walang isang buhok
ng iyong anak ang mahuhulog sa lupa.” 12 Pagkatapos sinabi ng babae, “Pakiusap
hayaang magsalita pa ang iyong lingkod sa aking panginoon na hari.” Sinabi niya,
“Magsalita ka.” 13 Kaya sinabi ng babae, “Sa gayon bakit ka nag-iisip ng ganoong
bagay laban sa mga tao ng Diyos? Dahil sa pagsasabi ng bagay na ito, ang hari
ay katulad ng isang tao na makasalanan, dahil hindi na ibinalik pauwi ng hari ang
pinalayas niyang anak. 14 Dahil dapat mamatay tayong lahat at katulad ng tubig
na natapon sa lupa na hindi na maaaring matipong muli. Pero hindi kumukuha ng
buhay ang Diyos; sa halip, hahanap siya ng isang paraan para ibalik ang isang pinaalis
mula sa kaniyang sarili. 15 Pagkatapos ngayon, sa pagkakakita na pumarito ako para
sabihin ang bagay na ito sa panginoon ko na hari, Ito ay dahil tinakot ako ng mga tao.
Kaya sinabi ng iyong lingkod sa kaniyang sarili, 'Makikipag-usap ako ngayon sa hari.
Marahil gagawin ng hari ang kahilingan ng kaniyang lingkod. 16 Dahil pakikinggan
ako ng hari, para iligtas ang kaniyang lingkod mula sa kamay ng lalaki na sisira
sa akin at sa aking anak ng sama-sama, mula sa pamana ng Diyos.' 17 Pagkatapos
nanalangin ang iyong lingkod, “Yahweh, pakiusap hayaang magbigay ginhawa sa
akin ang salita ng aking amo na hari, dahil gaya ng isang anghel ng Diyos, gayon
din ang aking amo na hari sa pagsasabi ng mabuti mula sa masama.' Makasama
mo nawa si Yahweh na iyong Diyos.” 18 Pagkatapos sumagot ang hari at sinabi sa
babae, “Pakiusap huwag itago mula sa akin ang anumang bagay na aking tinatanong
sa iyo.” Sumagot ang babae, “Hayaang magsalita ngayon ang aking panginoon na
hari.” 19 Sinabi ng hari, “Kasama mo ba ang kamay ni Joab sa lahat ng ito?” Sumagot
ang babae at sinabi, “Habang buhay ka, aking panginoon na hari, walang isa mang
makakatakas sa iyong kanang kamay o sa kaliwa mula sa anumang bagay na sinabi ng
aking panginoon na hari. Ang iyong lingkod na si Joab ang siyang nag-utos sa akin at
sinabi sa akin ang mga bagay na ito na sinabi ng iyong lingkod. 20 Ang iyong lingkod
na si Joab ang gumawa nito para palitan ang takbo ng pangyayari. Matalino ang
aking panginoon, katulad ng katalinuhan ng isang anghel ng Diyos at alam niya ang
lahat ng bagay na nangyayari sa lupain.” 21 Kaya sinabi ng hari kay Joab, “Tingnan
mo ngayon, gagawin ko ang bagay na ito. Pagkatapos pumunta ka at isama pabalik
ang binatang si Absalom.” 22 Kaya nagpatirapa si Joab sa lupa bilang paggalang at
pasasalamat sa hari. Sinabi ni Joab, “Ngayon alam ng iyong lingkod na nakasumpong
ako ng kabutihang-loob sa iyong paningin, aking panginoon na hari na ginawa ng hari

ang kahilingan ng kaniyang lingkod.'' 23 Kaya tumayo si Joab, pumunta sa Gesur at
dinala si Absalom pabalik sa Jerusalem. 24 Sinabi ng hari, “Maaari siyang bumalik sa
kaniyang sariling bahay, pero hindi niya maaaring makita ang aking mukha.” Kaya
bumalik si Absalom sa kaniyang sariling bahay, pero hindi nakita ang mukha ng hari.
25 Ngayon, walang sinuman sa buong Israel ang pinuri para sa kaniyang kakisigan na
higit pa kay Absalom. Walang kapintasan sa kaniya mula sa talampakan ng kaniyang
paa hanggang sa tuktok ng kaniyang ulo. 26 Kapag ginugupit niya ang buhok sa
kaniyang ulo sa katapusan ng bawat taon, dahil mabigat ito sa kaniya, tinitimbang
niya ang kaniyang buhok; tumitimbang ito ng dalawang daang sekel na sinusukat
sa pamamagitan ng pamantayang timbang ng hari. 27 Isinilang kay Absalom ang
tatlong anak na lalaki at isang anak na babae na ang pangalan ay Tamar. Isa siyang
magandang babae. 28 Nanirahan si Absalom sa Jerusalem ng dalawang buong taon na
hindi nakikita ang mukha ng hari. 29 Pagkatapos nagpadala ng salita si Absalom kay
Joab para ipadala siya sa hari, pero hindi pumunta sa kaniya si Joab. Kaya nagpadala
ng salita si Absalom sa pangalawang pagkakataon, pero hindi parin pumunta si Joab.
30 Kaya sinabi ni Absalom sa kaniyang mga lingkod, “Tingnan, malapit sa akin ang
bukid ni Joab at mayroon siyang sebada roon. Puntahan ninyo at sunugin ito.” Kaya
sinunog ng mga lingkod ni Absalom ang bukid. 31 Pagkatapos tumayo si Joab at
pumunta sa bahay ni Absalom at sinabi sa kaniya, “Bakit sinunog ng iyong mga
lingkod ang aking bukid?” 32 Sumagot si Absalom kay Joab, “Tingnan, nagpadala ako
ng salita sa iyo na nagsasabing, 'Pumarito ka para maaaring maipadala kita sa hari
para sabihin na, “Bakit pa ako pumarito mula sa Gesur? Mas mabuti pang nanatili
ako roon. Kaya ngayon hayaan akong makita ang mukha ng hari at kung nagkasala
ako, hayaan siyang patayin ako."”' 33 Kaya pumunta si Joab sa hari at sinabihan siya.
Nang pinatawag ng hari si Absalom, pumunta siya sa hari at yumukod nang mababa
sa lupa sa harapan ng hari at hinagkan ng hari si Absalom.

15

1 Pagkatapos nito naghanda si Absalom ng isang karo at mga kabayo para sa
kaniyang sarili, kasama ang limampung tauhan para tumakbo sa kaniyang unahan.
2 Babangon ng maaga si Absalom at tatayo sa tabi ng daang papasok sa tarangkahan
ng lungsod. Kapag pumunta sa hari ang sinumang may isang alitan para sa
paghahatol, sa gayon tatawagin siya ni Absalom at sasabihing, “Mula sa anong
lungsod ka galing?” At sasagot ang lalaki, “Nanggaling ang iyong lingkod sa isa sa
mga lipi ng Israel.” 3 Kaya sasabihin ni Absalom sa kaniya, “Tingnan mo, mabuti at
tama ang iyong kaso, pero walang isang binigyan ang hari ng kapangyarihan para
dinggin ang iyong kaso.” 4 Idinagdag ni Absalom, “Nais kong maging hukom ako sa
lupain, para ang bawat taong may anumang alitan o dahilan ay maaaring makalapit
sa akin at bibigyan ko siya ng katarungan!” 5 Nangyari ito ng may papalapit na
isang tao kay Absalom para parangalan siya, iaabot ni Absalom ang kaniyang kamay
at hahawakan siya at hahalikan siya. 6 Kumilos si Absalom sa ganitong paraan sa
buong Israel na pumupunta sa hari para sa paghahatol. Kaya nakuha ni Absalom ang
mga puso ng kalalakihan ng Israel. 7 Pagkatapos ng apat na taon sinabi ni Absalom
sa hari, “Pakiusap pahintulutan mo akong umalis at tuparin ang isang panatang
aking ginawa kay Yahweh sa Hebron. 8 Dahil gumawa ang iyong lingkod ng isang
panata habang naninirahan ako sa Gesur sa Aram, sa pagsasabing; “Kung talagang
dadalhin ulit ako ni Yahweh sa Jerusalem, sa gayon sasambahin ko si Yahweh.”'
9 Kaya sinabi ng hari sa kaniya, “Umalis nang mapayapa.” Kaya tumayo si Absalom
at pumunta sa Hebron. 10 Pero pagkatapos nagpadala si Absalom ng mga espiya sa
lahat ng mga lipi ng Israel, na nagsasabing, “Sa sandaling marinig ninyo ang tunog ng

trumpeta, sa gayon dapat ninyong sabihin, 'Si Absalom ay hari sa Hebron."' 11 Kasama
ni Absalom na pumunta ang dalawang-daang kalalakihang mula sa Jerusalem, na
kaniyang inanyayahan. Pumunta sila nang walang kamalayan, walang nalalaman
sa anumang bagay na binalak ni Absalom. 12 Habang naghahandog si Absalom
ng mga alay, ipinatawag niya si Ahitofel mula sa kaniyang bayang pinagmulan sa
Gilo. Tagapayo siya ni David. Matindi ang pakikipagsabwatan ni Absalom, dahil
patuloy na dumadami ang mga taong sumusunod kay Absalom. 13 Isang mensahero
ang dumating kay David na nagsasabing, "Sumusunod kay Absalom ang mga puso
ng kalalakihan ng Israel." 14 Kaya sinabi ni David sa lahat ng kaniyang lingkod
na kasama niya sa Jerusalem, "Tumayo at tumakas tayo, o walang isa sa atin ang
makakaligtas mula kay Absalom. Maghanda para makaalis agad, o mabilis niya
tayong maaabutan at magdadala siya ng kapahamakan sa atin at sasalakayin ang
lungsod sa pamamagitan ng talim ng espada." 15 Sinabi ng mga lingkod sa hari,
"Tingnan, handa ang iyong mga lingkod na gawin ang anumang ipasya ng aming
panginoong hari." 16 Umalis ang hari kasunod ang pamilya niya ay kasunod niya,
pero iniwan ng hari ang sampung babae na mga kerida, para pangalagaan ang
palasyo. 17 Pagkatapos makaalis ng hari at ng lahat ng taong kasunod niya, huminto
sila sa huling bahay. 18 Lumakad kasama niya ang kaniyang buong hukbo at nauna
sa kaniya ang lahat ng mga taga-Ceret, at lahat ng taga-Pelet, at lahat ng taga-Gat
ang lahat ng Peletheo at ang lahat ng Getheo—animnaraang kalalakihang sumunod
sa kaniya ay mula sa Gat. 19 Pagkatapos sinabi ng hari kay Itai ang taga- Gat, "Bakit
sumama ka rin sa amin? Bumalik at manatili kasama ni Haring Absalom, dahil isa
kang dayuhan at isang pinalayas. Bumalik sa iyong sariling lugar. 20 Yamang kahapon
ka lang umalis, bakit maglalakbay kami kasama ka? Hindi ko alam kung saan ako
pupunta. Kaya bumalik at isama ang iyong kababayan pabalik. Nawa'y mapasaiyo
ang katapatan at pagkamatapat." 21 Pero sinagot ni Itai ang hari at sinabing, "Habang
nabubuhay si Yahweh at habang nabubuhay ang aking among hari, tunay na kahit sa
anumang lugar pumunta ang aking among hari, doon din pupunta ang iyong lingkod
kahit mangahulugan ito ng buhay o kamatayan." 22 Kaya sinabi ni David kay Itai,
"Mauna at magpatuloy kasama namin." Kaya naglakbay si Itai na taga-Gat kasama
ang hari, kasama ang lahat ng kaniyang tauhan at ang lahat ng pamilyang kasama
niya. 23 Umiyak ng malakas ang buong bansa habang dumadaan ang lahat ng tao
sa Lambak Kidron at habang tumatawid din mismo ang hari. Naglakbay ang lahat
ng tao sa daan patungong ilang. 24 Kahit si Zadok kasama ang lahat ng Levita, dala-
dala ang kaban ng kautusan ng Diyos, ay naroon. Ibinaba nila ang kaban ng Diyos
at sumama sa kanila si Abiatar. Naghintay sila hanggang sa makaraan ang lahat ng
tao palabas ng lungsod. 25 Sinabi ng hari kay Zadok, "Dalhin ang kaban ng Diyos
pabalik sa lungsod. Kung makakasumpong ako ng biyaya sa mga mata ni Yahweh,
dadalhin niya ako pabalik dito at ipapakitang muli sa akin ang kaban at ang lugar
kung saan siya naninirahan. 26 Pero kung sasabihin niyang, 'Hindi ako nasisiyahan
sa iyo; tingnan, narito ako, hayaan siyang gawin sa akin kung ano ang mabuti sa
kaniya." 27 Sinabi rin ng hari kay Zadok na pari, "Hindi kaba isang manghuhula?"
Bumalik lungsod nang mapayapa at ang dalawa mong anak na lalaking kasama mo,
sina Ahimaaz na anak mo at Jonatan na anak ni Abiatar. 28 Tingnan, maghihintay ako
sa mga tawiran ng Araba hanggang sa dumating ang salita mula sa iyo para sabihan
ako." 29 Kaya dinala ni Zadok at Abiatar ang kaban ng Diyos pabalik sa Jerusalem
at nanatili sila roon. 30 Pero umakyat si David nang nakapaa at umiiyak paakyat
sa Bundok ng mga Olibo, at tinakpan niya ang kaniyang ulo. Tinakpan ng bawat
isang mga taong kasama niya ang kanilang ulo at umakyat silang umiiyak habang
naglalakad. 31 May isang taong nakapagsabi kay David na, "Si Ahitofel ay kasama sa

mga kasabwat ni Absalom." Kaya nanalangin si David, "O Yahweh, pakiusap gawin
mong kahangalan ang payo ni Ahitofel." 32 Nang nakarating si David sa tuktok ng
daan, kung saan nakagawiang sambahin ang Diyos, dumating si Cusai na Arkita para
salubungin siya na punit ang kaniyang damit at may lupa sa kaniyang ulo. 33 Sinabi ni
David sa kaniya, "Kung maglalakbay ka kasama ko, sa gayon magiging isang pabigat
ka sa akin. 34 Pero kung babalik ka sa lungsod at sasabihin kay Absalom, 'Magiging
lingkod mo ako, hari, gaya ng paglilingkod ko dati sa iyong ama,' kaya magiging
lingkod mo ako ngayon; pagkatapos guguluhin mo ang payo ni Ahitofel para sa akin.
35 Hindi mo ba makakasama roon si Abiatar at Zadok na mga pari? Kaya kahit ano
ang marinig mo sa palasyo ng hari, dapat mong sabihin ito kina Zadok at Abiatar
na mga pari. 36 Makikita mo na kasama nila roon ang kanilang dalawang anak, sina
Ahimaaz, anak na lalaki ni Zadok at Jonatan, anak na lalaki ni Abiatar. Dapat mong
ipadala sa akin sa pamamagitan ng kanilang kamay ang lahat ng bagay na marinig
mo." 37 Kaya pumunta si Cusai, kaibigan ni David sa lungsod habang dumating at
pumasok si Absalom sa Jerusalem.

16

1 Nang makaalis si David nang di kalayuan sa tuktok ng burol, sinalubong siya ni
Ziba ang lingkod ni Mefiboset na may dalawang upuang asno; may dalawandaang
tinapay sa mga ito at sandaang kumpol ng mga pasas at sandaang buwig ng igos
at isang balat na sisidlang alak. 2 Sinabi ng hari kay Ziba, "Bakit mo dinala ang
mga bagay na ito?" Sumagot si Ziba, "Ang mga asno ay para sa sambahayan ng
hari para sakyan at ang mga tinapay at mga mamon na igos ay para sa iyong mga
tauhan para kainin at ang alak ay para sa sinumang mahihilo sa ilang para inumin."
3 Sinabi ng hari, "At nasaan ang apo ng iyong panginoon?" Sumagot si Ziba sa hari,
"Tingnan, nagpaiwan siya sa Jerusalem, dahil sinabi niya, 'Ngayon ang tahanan ng
Israel ay ipanunumbalik ang kaharian ng aking ama sa akin."' 4 Pagkatapos sinabi
ng hari kay Ziba, "Tingnan mo, lahat ng nabibilang kay Mefiboset ay nabibilang na
sa iyo ngayon." Sumagot si Ziba, "Yumuyukod akong may pagpapakumbaba sa iyo,
aking panginoon, ang hari. Hayaan mo akong makasumpong ng biyaya sa iyong
paningin." 5 Nang lumapit si Haring David sa Bahurim, may lumabas mula roon na
isang lalaki mula sa angkan ni Saul na ang pangalan ay Simei anak ni Gera. Lumabas
siyang nagmumura habang naglalakad. 6 Binato niya si David at ang lahat ng mga
opisyal ng hari, kahit na may hukbo at mga bantay na nasa kanan at kaliwa ng
hari. 7 Sumigaw si Simei na nagmumura, "Umalis ka, lumayas mula rito, masamang
tao ka, tao ng dugo! 8 Pinaghigantihan kayong lahat ni Yahweh para sa dugo ng
pamilya ni Saul na pinalitan ninyo sa pamumuno. Ibinigay ni Yahweh ang kaharian
sa kamay ni Absalom ang iyong anak. At ngayon sira ka na dahil isa kang tao
ng dugo." 9 Pagkatapos sinabi ni Abisai anak na lalaki ni Zeruias sa hari, "Bakit
kailangang murahin ng patay na asong ito ang aking panginoong hari? Pakiusap
pahintulutan mo akong pumaroon at pugutan siya ng ulo." 10 Pero sinabi ng hari,
"Ano ang gagawin ko sa inyo, mga anak ni Zeruias? Marahil minumura niya ako dahil
sinabi ni Yahweh sa kainya, 'Sumpain si David.' Sino sa gayon ang magkapagsabi sa
kaniya, 'Bakit mo isinusumpa ang hari?"' 11 Kaya sinabi ni David kay Abisai at sa lahat
ng kaniyang lingkod, "Tingnan niyo, ang aking anak na lalaki na ipinanganak mula
sa aking katawan ay gustong kunin ang aking buhay. Paano pa kaya ang pagnanais
na sirain ang lipi ng Benjamin? Iwan siyang mag-isa at hayaan siyang magmura,
dahil inutusan siya ni Yahweh na gawin ito. 12 Marahil mamasdan ni Yahweh ang
kapighatiang ipinataw sa akin at gantihan ako ng mabuti dahil sa pagmumura niya
sa akin ngayon." 13 Kaya naglakbay si David at ang kaniyang mga tauhan sa daan,

samantalang si Simei ay sumabay sa kaniyang tabi paakyat sa dalisdis ng burol,
nagmumura at naghahagis sa kaniya ng lupa at mga bato. 14 Pagkatapos napagod
ang hari at ang lahat ng taong kasama niya at nagpahinga siya nang huminto sila
nang gabi na. 15 Si Absalom naman at ang lahat ng kalalakihan ng Israel na kasama
niya, dumating sila sa Jerusalem at kasama niya si Ahitofel. 16 Nang dumating kay
Absalom si Cusai na Arkite, ang kaibigan ni David, na sinabi ni Cusai kay Absalom,
“Mabuhay ng mahaba ang hari! Mabuhay ng mahaba ang hari!” 17 Sinabi ni Absalom
kay Cusai, “Ito ba ang katapatan mo sa iyong kaibigan? Bakit hindi ka sumama
sa kaniya?” 18 Sinabi ni Cusai kay Absalom, “Hindi! Sa halip, ang isang pinili ni
Yahweh at ang mga tao ito at ang lahat ng kalalakihan ng Israel, sa mga taong ito
ako napapabilang, at mananatili ako kasama niya. 19 At saka, anong tao ang dapat
kong paglingkuran? Hindi ba ako dapat maglingkod sa presensiya ng kaniyang anak
na lalaki? Gaya ng paglilingkod ko sa presensiya ng iyong ama, maglilingkod ako sa
iyong presensiya.” 20 Pagkatapos sinabi ni Absalom kay Ahitofel, “Ibigay sa amin ang
iyong payo tungkol sa dapat naming gawin.” 21 Sumagot si Ahitopel kay Absalom,
“Sumiping sa mga asawang alipin ng iyong ama na iniwan niya para pangalagaan
ang palasyo at maririnig ng buong Israel na naging isa kang mabahong amoy sa iyong
ama. Pagkatapos magiging malakas ang mga kamay ng lahat ng kasama mo. 22 Kaya
naglatag sila ng isang tolda para kay Absalom sa ibabaw ng palasyo at sumiping
si Absalom sa mga asawang alipin ng kaniyang ama sa paningin ng buong Israel.
23 Ngayon ang payo ni Ahitofel na ibinigay niya sa mga araw na iyon ay para bang
narinig ng isang tao ito mula mismo sa bibig ng Diyos. Ganyang paraan tiningnan
nina David at Absalom ang payo ni Ahitofel.

17

1 Pagkatapos sinabi ni Ahitofel kay Absalom, “Ngayon hayaan mo akong pumili
ng labindalawang libong kalalakihan at babangon ako at tutugisin si David ngayong
gabi. 2 Pupunta ako sa kaniya habang pagod siya at nanghihina at gugulatin ko siya sa
takot. Tatakas ang mga taong kasama niya at ang hari lamang ang aking sasalakayin.
3 Ibabalik ko sa iyo ang lahat ng tao, tulad ng isang babaeng ikakasal na papunta
sa kaniyang asawa at ang lahat ng taong nasasakupan mo ay magiging mapayapa.”
4 Kasiya-siya kay Absalom at sa lahat ng mga nakatatanda ng Israel kung ano ang
sinabi ni Ahitofel. 5 Pagkatapos sinabi ni Absalom, “Ngayon tawagin din si Cusai
ang Arkite at pakinggan natin kung ano ang kaniyang sasabihin.” 6 Nang dumating
si Cusai kay Absalom, ipinaliwanag ni Absalom sa kaniya kung ano ang sinabi ni
Ahitofel at pagkatapos tinanong si Cusai, “Dapat ba naming gawin ang anumang
sabihin ni Ahitofel? Kung hindi, sabihan kami kung ano ang payo mo.” 7 Kaya sinabi
ni Cusai kay Absalom, “Hindi mabuti ang ibinigay na payo ni Ahitofel sa panahong
ito.” 8 Idinagdag ni Cusai, “Alam mong malakas na mga mandirigma ang iyong ama at
ang kaniyang mga tauhan at mabangis sila at katulad sila ng isang osong ninakawan
ng mga anak sa isang bukid. Ang iyong ama ay isang taong mandirigma; hindi
siya matutulog kasama ang hukbo ngayong gabi. 9 Tingnan mo, marahil ngayon
ay nagtatago siya sa isang hukay o sa ibang lugar. Mangyayari ito kapag napatay
ang ilan sa iyong tauhan sa simula ng isang pagsalakay na sasabihin ng sinumang
makarinig nito, “Isang malupit na pagpatay ang naganap sa mga sundalong sumunod
kay Absalom.' 10 Pagkatapos kahit na siguro ang matatapang na mandirigma, na ang
mga puso ay katulad ng puso ng Leon, ay matatakot dahil alam ng buong Israel na
isang magiting na tao ang iyong ama at napakalakas ng kalalakihang kasama niya.
11 Kaya pinapayuhan kita na dapat sama-samang magtipon ang buong Israel sa iyo,
mula sa Dan hanggang Beer-seba, kasindami ng buhangin na nasa tabing-dagat at

pupunta ka mismo sa labanan. 12 Pagkatapos pupunta tayo sa kaniya kahit saan man
siya matagpuan at lulukuban natin siya tulad ng hamog na nuhuhulog sa lupa. Wala
tayong ititira kahit isa sa kaniyang tauhan, o siya mismo na buhay. 13 Kung tatakas
siya sa isang lungsod, sa gayon magdadala ang buong Israel sa lungsod na iyan ng
mga lubid at hihilain natin ito sa ilog, hanggang sa wala nang kahit isang maliit na
bato ang matatagpuan doon." 14 Pagkatapos sinabi ni Absalom at ng kalalakihan ng
Israel, "Mas mabuti ang payo ni Cusai ang Arkite kaysa kay Ahitofel." Itinalaga ni
Yahweh ang pagtanggi sa mabuting payo ni Ahitofel para magdala ng kapahamakan
kay Absalom. 15 Pagkatapos sinabi ni Cusai kina Zadok at Abiatar na mga pari,
"Pinayuhan ni Ahitofel sina Absalom at ang mga nakatatanda ng Israel sa gayon at
sa gayong paraan, pero nagpayo ako ng ibang bagay. 16 Kaya ngayon, magmadaling
umalis at ibalita kay David; sabihin sa kaniya, 'Huwag magkampo ngayong gabi sa
mga tawiran ng Araba, pero tiyaking tumawid sa lahat ng paraan, o masasakmal
ang hari kasama ang lahat ng taong kasama niya.'" 17 Ngayon si Jonatan at Ahimaaz
ay nananatili sa balon ng Rogel; madalas pumunta ang isang babaeng lingkod at
nagdadala ng mga mensahe sa kanila. Pagkatapos aalis sila at sasabihin kay Haring
David, para hindi sila makita na pumupunta sa lungsod. 18 Pero nakita sila ng isang
binata at sinabi kay Absalom. Kaya nagmadaling umalis sina Jonatan at Ahimaaz
at dumating sa bahay ng isang tao sa Bahurim, na may isang balon sa kaniyang
patyo, kung saan sila bumaba. 19 Kinuha ng asawa ng lalaki ang pantakip ng balon
at inilatag ito sa bukana ng balon at hinagisan ito ng trigo, kaya walang isa ang
nakakaalam na nasa balon sina Jonatan at Ahimaaz. 20 Dumating ang mga tauhan ni
Absalom sa bahay ng babae at sinabing, "Nasaan sina Ahimaaz at Jonatan?" Sinabi
sa kanila ng babae, "Tumawid sila sa ilog." Kaya pagkatapos nilang maghanap sa
paligid at hindi sila natagpuan, bumalik sila sa Jerusalem. 21 Pagkapos nang umalis
sila umakyat sina Jonatan at Ahimaaz mula sa balon. Nagtungo sila kay haring David
para mag-ulat; sinabi nila sa kaniya, "Bumangon ka at magmadaling tumawid sa tubig
dahil nagbigay si Ahitofel ng gayon at gayong payo tungkol sa iyo." 22 Pagkatapos
bumangon si David at ang lahat ng taong kasama niya, at tumawid sila sa Jordan.
Pagliwanag ng umaga walang isa sa kanila ang nabigong tumawid sa Jordan. 23 Nang
makita ni Ahitofel na hindi sinunod ang kaniyang payo, nilagyan niya ng upuan
ang kaniyang asno at umalis. Umuwi siya sa kaniyang sariling lungsod, inayos ang
kaniyang mga bagay-bagay at nagbigti siya. Sa ganitong paraan namatay siya at
inilibing sa libingan ng kaniyang ama. 24 Pagkatapos dumating si David sa Mahanaim.
Samantalang si Absalom, tumawid siya sa Jordan, siya at ang lahat ng kalalakihan ng
Israel na kasama niya. 25 Pagkatapos ginawang pinuno ni Absalom si Amasa sa hukbo
sa halip na si Joab. Si Amasa ay anak na lalaki ni Jeter na Israelita na sumiping kay
Abigail, anak na babae ni Nahas at kapatid ni Zeruias, ang ina ni Joab. 26 Pagkatapos
nagkampo ang Israel at si Absalom sa lupain ng Galaad. 27 Nang dumating si David
sa Mahanaim, sina Sobi anak na lalaki ni Nahas mula sa Rabba na mga taga-Ammon
at Maquir anak na lalaki ni Ammiel mula sa Lo Debar at Barzilai na taga-Galaad na
mula sa Rogelim, 28 nagdala ng mga tulugang banig at mga kumot, mga mangkok at
mga banga, mga trigo at harinang sebada, sinangag na butil, mga patani, mga lentil,
29 pulot, mantikilya, tupa at keso. Kaya maaaring kumain si David at ang mga taong
kasama niya. Sinabi ng mga lalaking ito, "Gutom ang mga tao, pagod at uhaw sa
ilang."

18

1 Binilang ni David ang mga sundalong kasama niya at nagtalga ng mga kapitan ng
libu-libo at mga kapitan ng daan-daan. 2 Pagkatapos ipinadala ni David ang hukbo,

isang-katlo sa ilalim ng pamumuno ni Joab, isa pang katlo sa ilalim ng pamumuno ni Abisai anak ni Zeruias, kapatid ni Joab at isa pa ring katlo sa ilalim ng pamumuno ni Itai na taga-Gat. Sinabi ng hari sa hukbo, "Titiyakin kong sasama rin ako sa inyo.."
3 Pero sinabi ng kalalakihan, "Hindi ka dapat pumunta sa labanan, dahil kung tatakas kami hindi sila mag-aalala sa amin, o kung mamatay ang kalahati sa amin wala silang pakialam. Pero kasing halaga mo ang sampung libo sa amin! 4 Kaya mas mabuting
maghanda kang tulungan kami mula sa lungsod." Kaya sinagot sila ng hari, "Gagawin ko anuman ang pinakamabuti para sa inyo." Tumayo ang hari sa tarangkahan ng lungsod habang lumabas ang buong hukbo nang daan-daan at libu-libo. 5 Inutusan
ni David sina Joab, Abisai at Itai sa pagsasabing, "Makitungo nang malumanay alang-alang sa akin sa binata, kay Absalom." Narinig ng lahat ng tao na ibinigay ng hari sa mga kapitan ang utos na ito tungkol kay Absalom. 6 Kaya lumabas ang hukbo sa
kabukiran laban sa Israel; umabot ang labanan sa kagubatan ng Efraim. 7 Natalo
roon ang hukbo ng Israel sa harapan ng mga sundalo ni David; may isang matinding patayan doon sa araw na iyon nang dalawampung libong kalalakihan. 8 Umabot ang
labanan hanggang sa buong kabukiran at mas maraming kalalakihan ang nilamon ng kagubatan kaysa ng espada. 9 Nagkataong nakasalubong ni Absalom ang ilan sa
mga sundalo ni David. Nakasakay si Absalom sa kaniyang mola at napadaan ang mola sa ilalim ng makakapal na sanga ng isang malaking punong kahoy at sumabit ang kaniyang ulo sa mga sanga ng puno. Naiwan siyang nakabitin sa pagitan ng lupa at ng langit habang nagpatuloy sa pagtakbo ang kaniyang sinasakyang mola.
10 Nakita ito ng isang tao at sinabihan si Joab, "Tingnan, nakita kong nakabitin si Absalom sa isang punong kahoy!" 11 Sinabi ni Joab sa taong nagsabi sa kaniya
tungkol kay Absalom, "Tingnan mo! Nakita mo siya! Bakit hindi mo siya hinampas pababa sa lupa? Bibigyan sana kita ng sampung siklong pilak at isang sinturon."
12 Sumagot ang lalaki kay Joab, "Kahit na makatanggap ako ng isanglibong siklong pilak, hindi ko pa rin iaabot ang aking kamay laban sa anak ng hari, dahil narinig naming lahat na inutusan ka ng hari, si Abisai at si Itai, sa pagsasabing, 'Walang isa mang dapat gumalaw sa binatang si Absalom.' 13 Kung inilagay ko sa panganib ang
aking buhay sa pamamagitan ng isang kasinungalingan (at walang makukubli mula sa hari), pinabayaan mo nalang sana ako." 14 Pagkatapos sinabi ni Joab, "Hindi na
ako maghihintay sa iyo." Kaya nagdala si Joab ng tatlong sibat sa kaniyang kamay at isinaksak ang mga ito sa puso ni Absalom, habang buhay pa siya at nakabitin mula sa kahoy. 15 Pagkatapos pumaligid ang sampung binatang kalalakihang tagadala ng
sandata ni Joab kay Absalom, sinalakay siya at pinatay. 16 Pagkatapos hinipan ni Joab
ang trumpeta at bumalik ang hukbo mula sa pagtugis sa Israel, dahil pinabalik ni Joab ang hukbo. 17 Kinuha nila si Absalom at itinapon siya sa isang malaking hukay sa
kagubatan; inilibing nila ang kaniyang katawan sa ilalim ng isang malaking tumpok ng mga bato, habang tumatakas ang buong Israel, ang bawat tao sa kanilang sariling tahanan. 18 Ngayon si Absalom, Nang buhay pa siya, nagtayo siya para sa kaniyang
sarili ng isang malaking haliging bato sa Lambak ng Hari, dahil sinabi niya, "Wala akong anak na lalaki para ipagpatuloy ang alaala ng aking pangalan." Pinangalanan niya ang haligi kasunod sa kaniyang sariling pangalan, kaya tinawag itong Bantayog ni Absalom hanggang sa araw na ito. 19 Pagkatapos sinabi ni Ahimaaz anak na lalaki
ni Zadok, "Pahintulutan mo akong tumakbo ngayon sa hari dala ang mabuting balita, kung paano siya iniligtas ni Yahweh mula sa kaniyang mga kaaway." 20 Sinagot
siya ni Joab, "Hindi ka magiging tagapagdala ng balita ngayon; dapat mong gawin ito sa ibang araw. Ngayon hindi ka magdadala ng balita dahil patay ang anak na lalaki ng hari." 21 Pagkatapos sinabi ni Joab sa isang Cusita, "Humayo ka, sabihin
sa hari kung ano ang iyong nakita." Yumukod ang Cusita kay Joab at tumakbo.

22 Pagkatapos sinabing muli ni Ahimaaz anak na lalaki ni Zadok kay Joab, “Kahit
anuman ang mangyari, pakiusap pahintulutan mo rin akong tumakbo at sundan ang
Cusita.” Sumagot si Joab, “Bakit gusto mong tumakbo, anak ko, nakikitang wala kang
gantimpala para sa balita?” 23 “Anuman ang mangyayari,” sabi ni Ahimaaz, “Tatakbo
ako.” Kaya sinagot siya ni Joab, “Takbo.” Pagkatapos tumakbo si Ahimaaz sa daan ng
kapatagan at naunahan ang Cusita. 24 Ngayon nakaupo si David sa pagitan ng mga
panloob at panlabas ng tarangkahan. Umakyat ang bantay sa bubong ng tarangkahan
sa pader at itinaas ang kaniyang mata. Habang nakatingin siya, nakakita siya ng
isang taong papalapit, mag-isang tumatakbo. 25 Sumigaw ang bantay at sinabihan ang
hari. Pagkatapos sinabi ng hari, “Kung nag-iisa siya, may balita sa kaniyang bibig.”
Dumating ang mananakbo at lumapit sa lugnsod. 26 Pagkatapos napansin ng bantay
ang isa pang taong tumatakbo at tinawag ng bantay ang bantay ng tarangkahan;
sinabi niya, “Tingnan mo, may isa pang lalaking mag-isang tumatakbo.” Sinabi ng
hari, “Nagdadala rin siya ng balita.” 27 Kaya sinabi ng bantay, “Sa palagay ko ang
pagtakbo ng lalaking nasa harapan ay katulad ng pagtakbo ni Ahimaaz anak na lalaki
ni Zadok.” Sinabi ng hari, “Mabuti siyang tao at parating siya na may mabuting
balita.” 28 Pagkatapos sumigaw si Ahimaaz at sinabi sa hari, “Mabuti ang lahat.”
At iniyukod niya ang kaniyang sarili sa harapan ng hari na nakadikit ang kaniyang
mukha sa lupa at sinabing, “Pagpalain si Yahweh na iyong Diyos, na siyang nagbigay
sa mga lalaking nagtaas ng kanilang kamay laban sa aking panginoong hari.” 29 Kaya
sumagot ang hari, “Nasa mabuting kalagayan ba ang binatang si Absalom? Sumagot
si Ahimaaz, “Nang pinadala ako ni Joab, ang lingkod ng hari, sa iyo, hari, nakita ko
ang isang malaking kabalisahan, pero hindi ko alam kung ano ito.” 30 Pagkatapos
sinabi ng hari, “Lumihis at tumayo rito.” Kaya lumihis si Ahimaaz, at nanatiling
nakatayo. 31 Pagkatapos kaagad namang dumating ang Cusita at sinabing, “May
mabuting balita para sa aking panginoong hari, dahil ipinaghiganti ka ni Yahweh
sa araw na ito mula sa lahat ng nag-alsa laban sa iyo.” 32 Pagkatapos sinabi ng
hari sa Cusita, “Nasa mabuting kalagayan ba ang binatang si Absalom?” Sumagot
ang Cusita, “Ang mga kaaway ng aking panginoong hari at ang lahat nang nag-alsa
laban sa iyo, ay dapat matulad pinsala na nangyari sa binatang iyon.” 33 Pagkatapos
kinabahan nang matindi ang hari at umakyat siya sa silid sa itaas ng tarangkahan
at umiyak. Habang lumalakad nagdalamhati siya, “Absalom anak ko, anak ko, anak
kong si Absalom! Ako nalang sana ang namatay sa halip na ikaw, Absalom, anak ko,
anak ko!”

19

1 Sinabihan si Joab, “Tingnan mo, humagulgol ang hari at nagluksa para kay
Absalom.” 2 Kaya ang tagumpay ng araw na iyon ay naging pagluluksa sa lahat
ng hukbo, dahil narinig ito ng hukbo nang sinabi ng araw na iyon, “Nagluksa ang
hari para sa kaniyang anak na lalaki.” 3 Kinailangang patagong maglakad ng tahimik
ang mga sundalo sa lungsod ng araw na iyon, katulad ng mga taong nahihiyang
tumatakbo palayo mula sa labanan. 4 Tinakpan ng hari ang kaniyang mukha at
umiyak sa isang malakas na tinig, “Anak kong Absalom, Absalom, anak ko, anak
ko!” 5 Pagkatapos pumasok sa loob ng bahay ang hari si Joab at sinabi sa kaniya,
“Pinahiya mo ang mga mukha ng lahat ng iyong mga sundalo sa araw na ito, na
nagligtas ng iyong buhay sa araw na ito, at ang buhay ng iyong mga anak na lalaki
at ng iyong mga anak na babae, at ang buhay ng iyong mga asawa, at ang buhay
ng iyong mga asawang alipin, 6 dahil minahal mo galit sa iyo, at galit ka sa mga
nagmamahal sa iyo. Dahil sa araw na ito ipinakita mo na ang mga pinuno at
mga sundalo ay baliwala sa iyo. Naniniwala ako sa araw na ito kung nabuhay

si Absalom, at tayong lahat ay namatay, iyon siguro ang makapagpapasaya sa iyo.
7 Kaya ngayon tumayo ka at lumabas, magsalita ng mabuti sa iyong mga sundalo,
dahil ipinapangako ko kay Yahweh, kapag hindi ka pumunta, wala ni isang taong
mananatili sa iyo mamayang gabi. Iyon ay magiging masama para sa iyo kaysa sa
lahat ng kapahamakang nangyari sa iyo mula ng iyong kabataan hanggang ngayon."
8 Kaya tumayo ang hari at umupo sa tarangkahan ng lungsod, at sinabi ito sa lahat
ng kalalakihan, "Tingnan, nakaupo ang hari sa tarangkahan." Kaya pumunta ang
lahat ng mga tao sa harap ng hari. Samantala, sa Israel, tumakas ang bawat tao sa
kaniyang tahanan. 9 Nagtatalo ang lahat ng mga tao sa lahat ng lipi sa buong Israel
sinasabing, "Iniligtas tayo ng hari mula sa kamay ng ating mga kaaway. Iniligtas niya
tayo mula sa kamay ng mga Filisteo at ngayon naubusan siya ng lungsod mula kay
Absalom. 10 At si Absalom, na ating hinirang para sa atin, ay namatay sa labanan.
Kaya bakit hindi natin pag-usapan ang pagbabalik muli ng hari?" 11 Nagpadala si
Haring David kay Zadok at kay Abiatar ng mga pari na sinasabing, "Kausapin ang
mga pinuno ng Juda sabihin na, 'Bakit huli kayo sa pagpapabalik sa hari sa kaniyang
palasyo, yamang ang usapin sa buong Israel pinapaboran ang hari, para dalhin siya
pabalik sa kaniyang palasyo? 12 Kayo ang aking mga kapatid na lalaki, aking laman
at buto. Bakit kayo ang huling magdadala sa hari pabalik?' 13 At sabihin kay Amasa,
'Hindi ba ikaw ang aking laman at aking buto? Gagawin sa akin ng Diyos, ng higit pa,
kapag hindi ikaw ang kapitan ng aking hukbo mula ngayon sa lugar ni Joab.'" 14 At
nakuha niya ang mga puso ng lahat ng tao sa Juda, na parang sila ay puso ng isang
tao, nang sa gayon nagpadala sila sa hari sinasabing, "Bumalik ka, ikaw at lahat ng
iyong kalalakihan." 15 Kaya bumalik ang hari at dumating sa Jordan. At dumating
ang kalalakihan ng Juda sa Gilgal para makipagkita sa hari, para samahan ang hari
sa Jordan. 16 Si Simei anak na lalaki ni Gera, ang lahi ni Benjamin, na nagmula sa
Bahurim, ay nagmadaling bumaba kasama ng kalalakihan ng Juda para makipagkita
kay Haring David. 17 Mayroong isang libong kalalakihan mula kay Benjamin na
kasama niya, at si Ziba ang lingkod ni Saul, at kaniyang labinlimang anak na lalaki at
dalawampung lingkod na kasama niya. 18 Tumawid sila sa Jordan sa harap ng hari.
Tumawid sila para dalhin ang pamilya ng hari at para gawin ang anumang inisip
niyang mabuti. Yumuko si Simei anak na lalaki ni Gera sa hari bago palang niya
simulang tawirin ang Jordan. 19 Sinabi ni Simei sa hari, "Huwag, aking panginoon,
na hanapin ang pagkakasala at isaisip kung ano ang katigasan ng ulo na ginawa
ng iyong lingkod ng araw na umalis sa Jerusalem ang aking panginoon, ang hari.
pakiusap, nawa'y hindi isapuso ito ng hari. 20 Dahil alam ng iyong lingkod na ako ay
nagkasala. Tingnan mo, kaya pumunta ako sa araw na ito bilang una mula sa lahat
ng pamilya ni Jose para pumunta pababa para makipagkita sa aking panginoong
hari." 21 Pero sumagot si Abisai anak na lalaki ni Zeruias at sinabing, "Hindi ba
kailangang malagay sa kamatayan si Simei dahil dito, dahil nilapastangan niya ang
hinirang ni Yahweh?" 22 Pagkatapos sinabi ni David, "Ano ba ang dapat kong gawin
sa inyo, kayo na mga anak na lalaki ni Zeruias, na kayo ay maging kaaway ko sa
araw na ito? Maaari bang malagay ng sinumang lalaki sa kamatayan sa araw na ito
sa Israel? Dahil hindi ko alam na sa araw na ito ako ang hari ng Israel?" 23 Kaya
sinabi ng hari kay Simei, "Hindi ka mamamatay." Kaya nangako ang hari sa kaniya
ng isang sumpa. 24 Pagkatapos bumaba si Mefiboset anak na lalaki ni Saul para
makipag-kita sa hari. Hindi niya sinuotan ang kaniyang mga paa, o pinutulan ang
kaniyang balbas, o nilabhan ang kaniyang mga damit simula ng araw na umalis
ang hari hanggang sa araw na dumating siya ng bahay ng mapayapa. 25 At nang
dumating siya mula Jerusalem para makipag-kita sa hari, sinabi ng hari sa kaniya,
"Bakit hindi ka sumabay sa akin, Mefiboset?" 26 Sumagot siya, "Aking panginoong

hari, nilinlang ako ng aking lingkod, dahil sinabi ko, 'uupo ako sa isang asno para maaari kong sakyan iyon at sumabay sa hari, dahil ang iyong lingkod ay lumpo.'
27 Siniraan ako ng aking lingkod na si Ziba, ang iyong lingkod, sa aking panginoong hari. Pero ang aking panginoong hari ay gaya ng isang anghel ng Diyos. Sa gayon, gawin ang anumang mabuti sa iyong paningin.
28 Dahil ang lahat ng sambahayan ng aking ama ay mga patay na tao sa harapan ng aking panginoong hari, pero ginawa mo ang iyong lingkod kasama mong kumakain sa iyong mesa. Anong karapatan meron ako para umiyak pa rin ako sa hari?"
29 Pagkatapos sinabi sa kaniya ng hari, "Bakit nagpapaliwanag pa? Napagpasyahan ko na ikaw at si Ziba ang maghahati sa mga lupain."
30 Kaya sumagot si Mefiboset sa hari, "Oo, hayaan na makuha niya ang lahat ng ito, yamang dumating ng ligtas ang aking panginoong hari sa kaniyang sariling tahanan."
31 Pagkatapos bumaba si Barzilai ang lahi ng Galaad mula Rogelim para tumawid sa Jordan kasama ng hari, at sinamahan niya ang hari sa Jordan.
32 Ngayon si Barzilai ay isang napakatandang lalaki, walumpung taong gulang.
33 Pinagkalooban niya ang hari ng pangangailangan habang nanatili siya sa Mahanaim, dahil siya ay isang napakayamang tao. Sinabi ng hari kay Barzilai, "Pumunta ka sa akin, at ako ang magbibigay para sa iyo ng matitirahan kasama ko sa Jerusalem."
34 Sumagot si Barzilai sa hari, "Ilang mga araw nalang ang natitira sa mga taon ng aking buhay, dapat umakyat ako kasama ng hari sa Jerusalem?
35 Ako ay walumpung taong gulang. Malalaman ko paba ang kaibahan sa pagitan ng mabuti at masama? Malalasahan paba ng iyong lingkod ang aking kakainin o anuman iinumin ko? Makakarinig pa ba ako ng ibang boses ng kumakantang kalalakihan at kumakantang kababaihan? Bakit pa kailangan ng iyong lingkod na maging isang pasanin ng aking panginoong hari?
36 Nanaisin nalang ng iyong lingkod na pumunta sa Jordan kasama ng hari. Bakit pa kailangan bayaran ako ng hari ng isang gantimpala?
37 Pakiusap hayaan ang iyong lingkod na bumalik sa tahanan, nang sa gayon ako ay mamatay sa aking sariling lungsod sa libingan ng aking ama at aking ina. Pero tingnan mo, narito ang aking lingkod na si Camaam. Hayaan siyang tumawid kasama ang aking panginoong hari, at gawin sa kaniya anuman sa tingin mo ay mabuti."
38 Sumagot ang hari, "Aalis si Camaam kasama ko, at gagawin ko para sa kaniya anumans sa tingin mo ay mabuti, at anuman ang nanaisin mo mula sa akin, gagawin ko iyon para sa iyo."
39 Pagkatapos tumawid ang lahat ng mga tao sa Jordan, at tumawid ang hari, at hinalikan ng hari si Barzilai at pinagpala siya. Pagkatapos bumalik si Barzilai sa kaniyang sariling tahanan.
40 Kaya tumawid ang hari patungong Gilgal, at tumawid kasama niya si Camaam. Lahat ng hukbo ng Juda ay dinala ang hari, at kalahati rin ng hukbo ng Israel.
41 Sa madaling panahon lahat kalalakihan ng Israel ay nag-umpisang pumunta sa hari at sinabi sa hari, "Bakit ang mga kapatid naming lalaki, ang kalalakihan ng Juda, ninakaw kayo palayo at dinala ang hari at kaniyang pamilya sa Jordan, at lahat ng kalalakihan ni David kasama niya?"
42 Kaya sumagot ang kalalakihan ng Israel, "Ito ay dahil mas malapit na kamag-anak ang hari sa amin. Kung kaya bakit kayo magagalit tungkol dito? Kinain ba namin ang anumang bagay na kailangan bayaran ng hari? Binigyan ba niya kami ng anumang mga regalo?
43 Sumagot ang kalalakihan ng Israel sa kalalakihan ng Juda, "Mayroon kaming sampung liping kamag-anak ng hari, kaya mas may karapatan kami kay David kaysa sa inyo. Kung kaya bakit ninyo kami nilinlang? Hindi ba ang aming mungkahi na ibalik ang aming hari ang unang pinakinggan?" Pero ang mga salita ng kalalakihan ng Juda ay naging mas marahas kaysa sa mga salita ng kalalakihan ng Israel.

20

1 Mayroon ding nangyari sa parehong lugar isang basagulero na ang pangalan ay

Seba anak na lalaki ni Bicri, isang lahi ni Benjamin. Hinipan niya ang trumpeta at
sinabing, “Wala kaming kinuhang bahagi kay David, ni nakuhang pamana sa anak
na lalaki ni Jesse. Hayaan ang bawat lalaking bumalik sa kaniyang tahanan, sa
Israel.” 2 Kaya iniwan si David ng lahat ng kalalakihan ng Israel at sumunod kay
Seba na anak na lalaki ni Bicri. Pero sumunod ng mas malapit ang kalalakihan ng
Juda sa kanilang hari, mula Jordan hanggang Jerusalem. 3 Nang dumating si David
sa kaniyang palasyo sa Jerusalem, kinuha niya ang sampung asawang lingkod na
iniwan niya para pangalagaan ang palasyo, at inilagay niya sila sa isang bahay na
may mga bantay. Naglaan siya para sa kanilang pangangailangan, pero hindi na siya
sumiping sa kanila kailanman. Kaya kinulong sila hanggang sa araw ng kanilang
kamatayan, namuhay na parang sila ay mga balo. 4 Pagkatapos sinabi ng hari kay
Amasa, “Tawagin ang kalalakihan ng Juda ng magkasama sa loob ng tatlong araw;
dapat narito karin.” 5 Kaya pumunta si Amasa para tawagin ang kalalakihan ng Juda
ng magkasama, pero nanatili siya ng higit pa sa itinakdang oras na inutos sa kaniya
ng hari. 6 Kaya sinabi ni David kay Abisai, “Ngayon si Seba anak na lalaki ni Bicri ay
gagawan tayo ng mas maraming pinsala kaysa sa ginawa ni Absalom. Kunin ang mga
lingkod ng iyong panginoon, aking mga sundalo, at tugisin siya o baka makahanap
siya ng pinatibay na mga lungsod at makawala sa ating paningin.” 7 Pagkatapos
lumabas ang kalalakihan ni Joab at hinabol siya, kasama ng mga lahi ni Kereteo at
ang mga lahi ni Pelet at lahat ng malalakas na mandirigma. Umalis sila sa Jerusalem
para habulin si Seba anak na lalaki ni Bicri. 8 Nang nasa dakilang bato na sila na
nasa Gibeon, Dumating si Amasa para salubungin sila. Nakasuot si Joab ng baluting
pandigma na kaniyang isinuot, na kalakip ang isang sinturon palibot sa kaniyang
baywang na mayroong nakalagay na isang espadang may lalagyan nito. Sa kaniyang
paglalakad, nahulog ang espada. 9 Kaya sinabi ni Joab kay Amasa, “Mabuti ba ang
lagay mo, aking pinsan?” Magiliw ni Joab na kinuha ang balbas ni Amasa ng kaniyang
kanang kamay para halikan siya. 10 Hindi napansin ni Amasa ang punyal na nasa
kaliwang kamay ni Joab. Sinaksak ni Joab si Amasa sa tiyan at nahulog sa lupa ang
kaniyang mga bituka. Hindi na siya hinampas muli ni Joab, at namatay si Amasa.
Kaya si Joab at Abisai kaniyang kapatid na lalaki ay hinabol si Seba anak na lalaki ni
Bicri. 11 Pagkatapos isa sa kalalakihan ni Joab ay tumayo sa gilid ni Amasa, at sinabi
ng lalaki, “Siya na pumapanig kay Joab, at siya na kay David, hayaan silang sumunod
kay Joab.” 12 Nakahiga si Amasa na naliligo sa kaniyang dugo sa gitna ng daan.
Nang nakita ng lalaki na lahat ng tao'y nanatiling nakatayo, kinuha niya si Amasa
paalis sa daan at inilagay sa isang bukirin. Tinapon niya ang isang tela kay Amasa
dahil nakita niya na ang bawat isa na dumating kasama niya ay nanatiling nakatayo.
13 Pagkatapos nang inalis si Amasa sa daan, sumunod ang lahat ng kalalakihan kay
Joab sa paghabol kay Seba na anak na lalaki ni Bicri. 14 Nakalagpas si Seba sa lahat
ng lipi ng Israel sa Abel, sa Bet Maaca, at sa lahat ng lupain ng mga lahi ni Beri, na
nagtipong magkakasama at tinugis rin si Seba. 15 Nahuli nila siya at nakulong siya sa
Abel ng Bet Maaca. Gumawa sila ng isang panlusob na dahilig laban sa lungsod laban
sa pader. Lahat ng hukbo na kasama ni Joab ay hinampas ang pader para patumbahin
ito. 16 Pagkatapos isang matalinong babae ang sumigaw sa labas ng lungsod, “Makinig
kayo, pakiusap makinig ka, Joab! Lumapit ka sa akin para maaari akong makipag-
usap sa iyo.” 17 Kaya lumapit si Joab sa kaniya, at sinabi ng babae, “Ikaw ba si Joab?”
Sumagot siya, “Ako nga.” Pagkatapos sinabi niya sa kaniya, “Makinig sa mga salita ng
iyong lingkod.” Sumagot siya, “Nakikinig ako.” 18 Pagkatapos sinabi niya, “Sinasabi
nila sa sinaunang panahon, 'Siguraduhing humingi ng payo sa Abel,' at ang payong
iyon ang tatapos sa bagay. 19 Kami ang lungsod na isa sa mga pinaka-mapayapa at
tapat sa Israel. Sinusubukan ninyong sirain ang isang lungsod na ina sa Israel. Bakit

ninyo gustong lunukin ang mana ni Yahweh?” 20 Kaya sumagot si Joab at sinabing,
“Huwag sanang pahintulatan, huwag sanang pahintulatan mula sa akin, na lunukin
ko o sirain. 21 Hindi iyan totoo. Pero isang lalaki mula sa burulang bansa ng Efraim,
na ang pangalan ay Seba anak na lalaki ni Bicri, itinaas niya ang kaniyang kamay
laban sa hari, laban kay David. Ibigay ninyo siyang mag-isa, at aalis ako mula sa
lungsod.” Sinabi ng babae kay Joab, “Itatapon ang kaniyang ulo sa iyo sa ibabaw ng
pader.” 22 Pagkatapos pumunta ang babae sa lahat ng tao sa kaniyang karunungan.
Pinutol nila ang ulo ni Seba anak na lalaki ni Bicri, at itinapon ito palabas kay Joab.
Pagkatapos hinipan niya ang trumpeta at nilisan ng mga tauhan ni Joab ang lungsod,
bawat lalaki sa kaniyang tahanan. At bumalik si Joab sa Jerusalem sa hari. 23 Ngayon
si Joab ay nasa lahat ng hukbo ng Israel, at si Benaias anak na lalaki ni Joaida ay
nasa mga lahi ni Ceret at sa mga lahi ni Pelet. 24 Si Adoram ay nasa kalalakihan na
gumagawa ng sapilitang trabaho, at si Jehoshafat anak na lalaki ni Ahilud ay ang
tagatala. 25 Si Seva ay tagasulat at si Zadok at Abiatar ang mga pari. 26 Si Ira ang lahi
ni Jair ang pangulong ministro ni David.

21

1 May taggutom ng panahon ni David ng tatlong taon na magkakasunod, at hinanap
ni David ang mukha ni Yahweh. Kaya sinabi ni Yahweh, “Kaya may taggutom sa iyo
dahil kay saul at sa mapanganib niyang pamiya, dahil inilagay niya ang mga lahi
ni Gibeon sa kamatayan.” 2 Ngayon hindi nagmula ang mga lahi ni Gibeon sa Israel;
nagmula sila sa anumang natira ng mga Amoreo. Sumumpa ang mga tao ng Israel na
hindi sila papatayin, subalit gayunpaman sinubukan silang lahat na patayin ni Saul
sa kanyang kasigasig sa mga tao ng Israel at sa Judah. 3 Kaya tinawag ni Haring David
ang mga lahi ni Gibeon at sinabi sa kanila, “Ano ang kailangan kong gawin para sa
inyo? Paano ako makagagawa ng pambayad sa kasalanan, nang sa gayun maaari
ninyong pagpalain ang mga tao ni Yahweh, na nagmana ng kanyang kabutihan at
mga pangako?” 4 Sumagot ang mga lahi ni Gibeon sa kaniya, “Hindi ito tungkol
sa pilak o ginto sa pagitan namin at kay Saul o sa kaniyang pamilya. At hindi para
ilagay namin ang sinumang tao sa kamatayan sa Israel.” Sumagot si David, “Anuman
ang hilingin ninyo, iyon ang gagawin ko para sa inyo.” 5 Sumagot sila sa hari, “Ang
taong sumubok na patayin kaming lahat, na nagbalak ng masama laban sa amin,
para mawasak kami ngayon at mawalan lugar sa loob ng mga hangganan ng Israel—
6 hayaang ibigay sa amin ang pitong kalalakihan mula sa kaniyang kaapu-apuhan,
at bibitayin namin sila sa harapan ni Yahweh sa Gibea ni Saul, ang isang pinili ni
Yahweh.” Kaya sumagot ang hari, “Ibibigay ko sila sa inyo.” 7 Pero iniligtas ng hari
si Mefiboset anak na lalaki ni Jonatan anak na lalaki ni Saul, dahil sa sinumpaan
ni Yahweh sa pagitan nila, sa pagitan ni David at Jonatan anak na lalaki ni Saul.
8 Pero kinuha ng hari ang dalawang anak na lalaki ni Rizpa anak na babae ni Aya,
mga anak na lalaki na kaniyang ipinanganak kay Saul—pinangalanan ang dalawang
anak na lalaking Armoni at Mefiboset; at kinuha rin ni David ang limang anak na
lalaki ni Mical na anak na babae ni Saul, na kaniyang iniluwal kay Adriel anak na
lalaki ni Barzilai ang taga-Mehola. 9 Ibinigay niya sila sa mga kamay ng mga lahi ni
Gibeon. Binitay nila sila sa bundok sa harapan ni Yahweh, at silang pito ay namatay
lahat ng magkakasama. Nilagay sila sa kamatayan sa panahon ng ani, sa panahon
ng mga unang araw sa umpisa ng ani ng sebada. 10 Pagkatapos si Rizpa, ang anak na
babae ni Aya, kumuha ng telang magaspang at nilatag sa kaniyang sarili sa bundok
sa tabi ng patay na mga katawan, mula sa simula ng ani hanggang bumuhos ang ulan
sa kanila galing sa langit. Hindi niya hinayaan ang mga ibon sa langit na galawin
ang mga katawan sa araw o mga mababangis na hayop sa gabi. 11 Sinabi kay David

ang anumang ginawa ni Rizpa, anak na babae ni Aya, ang asawang alipin ni Saul.
12 Kaya pumunta si David at kinuha ang mga buto ni Saul at mga buto ni Jonatan
kaniyang anak na lalaki mula sa kalalakihan ng Jabes Galaad, na nagnakaw sa kanila
mula sa plasa ng Beth San, kung saan sila binitay ng mga Palestina, pagkatapos
mapatay ng mga Palestina si Saul sa Gilboa. 13 Kinuha ni David mula doon ang
mga buto ni Saul at Jonatan na kaniyang anak, at tinipon rin niya ang mga buto
ng pitong kalalakihan na binitay. 14 Inilibing nila ang mga buto ni Saul at Jonatan na
kaniyang anak na lalaki sa bansa ni Benjamin sa Zela, sa libingan ni Kish na kaniyang
ama. Isinagawa nila ang lahat ng inutos ng hari. Pagkatapos sinagot ng Diyos ang
kanilang mga panalangin sa lupain. 15 Pagkatapos pumunta ang mga taga-Filisteo
sa digmaan kasama ng Israel. Kaya bumaba si David kasama ng kaniyang hukbo at
nakipaglaban sa Filisteo. Napagtagumapayan ni David ang nakakapagod na labanan.
16 Si Esbibenob, isang kaapu-apuhan ng mga higante, na ang sibat na pilak ay may
bigat sa tatlung daang siklo, at armado ng isang bagong espada, inilaan para patayin
si David. 17 Pero iniligtas si David ni Abisai anak na lalaki ni Zeruias, sinalakay ang
Filisteo, at pinatay siya. Pagkatapos sumumpa ang kalalakihan ni David, sinabing,
“Hindi kana dapat pumunta sa digmaan kasama namin, para hindi mo mapatay ang
lampara ng Israel.” 18 Nangyari pagkatapos nito nagkaroon uli ng isang labanan
kasama ng mga taga-Filisteo sa Gob, nang pinatay ni Sibecai na Husatita si Saf, na
isa sa lahi ni Hus, na isa sa mga kaapu-apuhan ng Refaim. 19 Nangyari uli sa isang
labanan kasama ng mga taga-Filisteo sa Gob, na si Elhanan anak na lalaki ni Jair ang
Betlehemita na pinatay si Goliat ang Geteo, ang tungkod ng sibat ay gaya ng isang
sinag ng panghabi. 20 Nangyari sa isa pang labanan sa Gat na mayroong isang tao
na napakataas na mayroong anim na daliri sa bawat kamay at anim na daliri sa
bawat paa, dalawampu't-apat sa bilang. Siya rin ay naggaling sa Refaim. 21 At nang
hinamon niya ang Israel, si Jonatan anak na lalaki ni Simea, kapatid na lalaki ni
David, ay pinatay siya. 22 Ito ang mga kaapu-apuhan ng Refaim ng Gat, at pinatay sila
sa pamamagitan ng kamay ni David at sa kamay ng kaniyang mga sundalo.

22

1 Umawit si David kay Yahweh ng mga salita ng kantang ito sa araw na iniligtas
siya ni Yahweh palabas sa kamay ng lahat ng kaniyang mga kaaway, at palabas sa
kamay ni Saul. 2 Nanalangin siya, “Si Yahweh ay aking bato, ang aking tanggulan,
ang siyang nagliligtas sa akin. 3 Ang Diyos ang aking muog. Kumukuha ako ng
kanlungan sa kaniya. Siya ang aking panangga, ang sungay ng aking kaligtasan,
aking matibay na tanggulan, at aking kanlungan, ang siyang nagliligtas sa akin mula
sa karahasan. 4 Tatawag ako kay Yahweh, na karapatdapat purihin, at maliligtas ako
mula sa aking mga kaaway. 5 Dahil nakapalibot sa akin ang mga alon ng kamatayan.
Ang walangsaysay na bugso ng mga tubig tumabon sa akin. 6 Ang mga gapos ng sheol
nakapalibot sa akin; binibihag ako ng patibong ng kamatayan. 7 Sa aking pagkabalisa
tumawag ako kay Yahweh; Tumawag ako sa aking Diyos; dininig niya ako sa aking
boses mula sa kaniyang templo, at ang aking tawag para sa tulong nakarating sa
kaniyang mga tainga. 8 Pagkatapos naalog ang mundo at nayanig. Nangatog ang
mga pundasyon ng kalangitan at inalog, dahil galit ang Diyos. 9 Lumabas ang usok
mula sa mga butas ng kaniyang ilong, at lumabas ang nagliliyab na apoy sa kaniyang
bibig. Umapoy ang mga uling sa pamamagitan nito. 10 Binuksan niya ang kalangitan
at bumaba, at makapal na dilim ang nasa ibaba ng kaniyang mga paa. 11 Sumakay
siya sa isang anghel at lumipad. Nakita siyang lumilipad sa mga pak-pak ng hangin.
12 At gumawa siya ng kadiliman sa toldang nakapalibot sa kaniya, nag-iipon ng mga
mabibigat na ulap ulan sa himpapawid. 13 Mula sa kidlat sa harapan niya nahulog ang

mga uling ng apoy. 14 Kumulog si Yahweh mula sa kalangitan. Sumigaw ang Kataas-
taasan. 15 Nagpatama siya ng mga pana at kinalat ang kaniyang mga kaaway — mga
boltahe ng kidlat at ikinalat ito. 16 Pagkatapos nagkaroon ng mga daluyan ng tubig;
ang mga pundasyon ng mundo ay nagkalat sa sigaw ng digmaan ni Yahweh, sa bugso
ng hininga ng mga butas ng kaniyang ilong. 17 Inabot niya pababa mula sa itaas;
hinawakan niya ako! Hinila niya ako palabas ng umaalon na tubig. 18 Iniligtas niya
ako mula sa malakas kong kaaway, mula doon sa napopoot sa akin, dahil masyado
silang malakas sa akin. 19 Dumating sila laban sa akin sa araw ng aking pagkabalisa,
pero si Yahweh ang umalalay sa akin. 20 Dinala rin niya ako sa isang malawak na
lugar. Iniligtas niya ako dahil nasiyahan siya sa akin. 21 Ginantimpalaan ako ni
Yahweh sa sukat ng aking katuwiran; binalik niya ako sa sukat ng kalinisan ng aking
mga kamay. 22 Dahil pinanatili ko ang mga kaparaanan ni Yahweh at hindi gumawa
ng kasamaan sa pamamagitan ng pagtalikod mula sa aking Diyos. 23 Dahil ang lahat
ng kaniyang matuwid na mga utos ay nasa harapan ko; para sa kaniyang mga batas,
hindi ako tumalikod palayo sa mga ito. 24 Naging walang sala rin ako sa harapan niya,
at pinanatili kong malayo ako mula sa kasalanan. 25 Kaya ibinalik ako ni Yahweh sa
sukat ng aking katuwiran, sa antas ng aking kalinisan sa kaniyang paningin. 26 Sa
isang tapat, ipinakita mo ang iyong sarili na maging tapat; sa isang tao na walang
sala, ipinakita mo ang iyong sarili na maging walang sala. 27 Sa mga dalisay ipinakita
mo ang iyong sariling dalisay, pero ikaw ay matigas sa baluktot. 28 Iniligtas mo ang
mga taong nasaktan, pero laban ang iyong mga mata sa mayayabang, at ibinababa
mo sila. 29 Dahil ikaw ang aking lampara, Yahweh. Inilawan ni Yahweh ang aking
kadiliman. 30 Dahil sa pamamagitan kaya kong tumakbo sa ibabaw ng barikada; sa
pamamagitan ng aking Diyos makakatalon ako sa ibabaw ng isang pader. 31 Para
sa Diyos, ang kaniyang paraan ay tama. Ang salita ni Yahweh ay dalisay. Siya
ay isang panangga sa bawat taong nagkukubli sa kaniya. 32 Dahil sino ang Diyos
maliban kay Yahweh? At sino ang isang bato maliban sa ating Diyos? 33 Ang Diyos ay
aking kanlungan, at pinamunuan niya ang walang salang tao sa kaniyang daraanan.
34 Ginawa niyang matulin ang aking mga paa gaya ng isang usa at inilagay ako sa mga
bundok. 35 Sinanay niya ang aking mga kamay para sa digmaan, at ang aking mga
braso para iyuko ang isang tanso na pana. 36 Ibinigay mo sa akin ang panangga ng
iyong kaligtasan, at ang iyong biyaya ay gumawa sa akin ng dakila bagay. 37 Gumawa
ka ng isang malapad na lugar para sa aking mga paa na tinatapakan ko, para hindi
dumulas ang aking mga paa. 38 Hinabol ko ang aking mga kaaway at winasak sila.
Hindi ako tumalikod hanggang sila ay mawasak. 39 Nilamon ko sila at binasag sila;
hindi sila makakabangon. Bumagsak sila sa ilalim ng aking mga paa. 40 Nilagyan mo
ako ng lakas gaya ng isang sinturon para sa labanan; inilagay mo ako sa ibaba sa mga
lumalaban sa akin. 41 Binigay mo sa akin ang likod ng aking mga kaaway; Winasak
ko ang mga galit sa akin. 42 Umiyak sila para tulungan, pero walang isang naligtas
sa kanila; umiyak sila kay Yahweh, pero hindi siya sumagot sa kanila. 43 Hinampas
ko sila hanggang maging mga piraso tulad ng alikabok sa lupa, pinulbos ko sila gaya
ng putik sa mga kalye. 44 Iniligtas mo rin ako mula sa mga alitan ng sarili kong
mga tao. Pinanatili mo ako bilang ulo ng mga bansa. Sa mga tao na hindi ko alam
kung pinaglilingkuran ako. 45 Pinilit ang mga dayuhan na yumuko sa akin. Nang
panahon na narinig nila ako, sinunod nila ako. 46 Dumating na nanginginig ang mga
dayuhan palabas sa kanilang mga kuta. 47 Buhay si Yahweh! Nawa'y purihin ang
aking bato. Nawa'y maitaas ang Diyos, ang bato ang aking kaligtasan. 48 Ito ang
Diyos na nagsasagawa ng paghihiganti para sa akin, ang siyang nagdadala pababa
sa mga tao sa ilalim ko. 49 Ginawa niya akong malaya mula sa aking mga kaaway.
Sa katunayan, itinaas mo ako sa ibabaw ng mga lumalaban sa akin. Iniligtas mo ako

mula sa marahas na kalalakihan. 50 Kung kaya magbibigay ako ng pasasalamat sa iyo,
Yahweh, sa piling ng mga bansa; Aawit ako ng mga pasasalamat sa iyong pangalan.
51 Nagbibigay ng dakilang tagumpay ang Diyos sa kaniyang hari, at ipinapakita niya
ang kaniyang katapatang tipan sa kaniyang hinirang, kay David at sa kaniyang kaapu-
apuhan magpakailanman."

23

1 Ngayon, ito ang mga huling sinabi ni David—David na lalaking anak ni Jesse,
ang taong mataas na kinikilala, ang siyang pinahiran ng langis ng Diyos ni Jacob,
ang matamis na manunulat ng awit ng Israel. 2 "Nangusap sa pamamagitan ko ang
Espiritu ni Yahweh at nasa aking dila ang kaniyang salita. 3 Sinabi ng Diyos ng
Israel, sinabi ng Bato ng Israel sa akin, 'Ang isang namumuno nang makatarungan
sa mga tao, namumuno ng may takot sa Diyos. 4 Siya ay magiging tulad ng liwanag
sa umaga sa pagsikat ng araw, isang umaga na walang mga ulap, sa pag-usbong ng
malambot na mga damo mula sa lupa sa pamamagitan nang maliwanag na sinag ng
araw pagkatapos ng ulan. 5 Tunay nga, hindi ba gaya nito ang aking sambahayan sa
harapan ng Diyos? Hindi ba gumawa siya ng tipan sa akin na walang hanggan,
maayos at tiyak sa kahit na anong paraan? Hindi ba pinalago niya ang aking
kaligtasan at tinupad ang aking bawat naisin? 6 Pero ang lahat ng mga walang
kabuluhan, magiging katulad ng mga tinik na itatapon, dahil walang mga kamay
ang makakapagtipon sa kanila. 7 Ang taong gagalaw sa kanila, kailangang gumamit
ng kasangkapang bakal o tungkod ng sibat. Kailangan silang tupukin kung saan
sila nakakalat.'" 8 Ito ang mga pangalan ng mga magigiting na kawal ni David:
Jesbaal na Hacmonita na naging pangulo ng mga magiting na kawal. Nakapatay
siya ng walong daang tao sa isang pagkakataon. 9 Sumunod sa kaniya si Eleazar
na lalaking anak ni Dodo, lalaking anak ng isang Ahohita, isa sa tatlong magigiting
na mga tauhan ni David. Naroon siya nang nilabanan nila ang mga taga-Filisteo na
sama-samang nagtipon para makipagdigmaan, at nang umurong ang mga tauhan ng
Israel. 10 Nanatili si Eleazar at nilabanan ang mga taga-Filisteo hanggang sa napagod
ang kaniyang kamay at nanigas ang kaniyang kamay sa mahigpit na pagkakahawak
sa kaniyang espada. Nagdala ng tagumpay si Yahweh sa araw na iyon. Bumalik ang
hukbo pagkatapos ni Eleazar, para lang hubaran ang mga katawan. 11 Sumunod sa
kaniya si Samma na lalaking anak ni Age, isang Hararita. Sama-samang nagtipon
ang mga taga-Filisteo kung saan may bukid ng mga lentil, at tinakasan sila ng hukbo.
12 Pero tumayo si Samma sa gitna ng bukid at ipinagtanggol ito. Napatay niya ang
mga taga-Filisteo at nagdala ng isang dakilang tagumpay kay Yahweh. 13 Tatlo sa
tatlumpung tauhan ang bumaba papunta kay David sa panahon ng ani, sa kuweba
ng Adullam. Nakakampo ang hukbo ng mga taga-Filisteo sa lambak ng Refaim. 14 Si
David noon ay nasa kaniyang tanggulan, isang yungib, habang nagtatag ang mga
taga-Filisteo sa Bethlehem. 15 Nagnais si David ng tubig at sinabing, "Kung mayroon
lamang magbibigay sa akin ng tubig na maiinom mula sa balon ng Bethlehem, ang
balon na nasa tarangkahan!" 16 Kaya sinira ng tatlong magigiting na lalaki ang hukbo
ng mga taga-Filisteo at sumalok ng tubig sa balon ng Betlehem, ang balon na nasa
tarangkahan. Kumuha sila ng tubig at dinala ito kay David, pero hindi niya ininom
ito. Sa halip, ibinuhos niya ito kay Yahweh. 17 Pagkatapos sinabi niya, "Huwag nawa
pahintulutan, Yahweh, na inumin ko ito. Iinumin ko ba ang dugo ng mga taong
nagbuwis ng kanilang mga buhay?" Kaya tumanggi siyang ininumin ito. Ito ang mga
bagay na ginawa ng tatlong magigiting na lalaki. 18 Si Abisai, lalaking kapatid ni Joab
at lalaking anak ni Zeruias, ang kapitan ng tatlo. Minsan na siyang nakipaglaban sa
tatlong daang kalalakihan gamit ang kaniyang sibat at pinatay sila. Madalas siyang

banggitin kasama ng tatlong kawal. 19 Hindi ba mas kilala siya kaysa tatlong kawal?
Ginawa nila siyang kapitan. Gayunman, hindi napantayan ng kaniyang katanyagan
ang katanyagan ng tatlong pinakakilalang mga kawal. 20 Si Benaias, mula sa Kabzeel,
ay lalaking anak ni Joaida; siya ang malakas na lalaki na gumawa ng mga dakilang
gawa. Pinatay niya ang dalawang lalaking anak ni Ariel ng Moab. Bumaba rin siya
sa loob ng isang hukay at pinatay ang leon habang nagniniyebe. 21 At pinatay niya
ang isang napakalaking lalaking taga-Ehipto. May hawak na sibat ang taga-Ehipto,
pero nakipaglabanan si Benaias sa kaniya gamit lamang ang isang tungkod. Inagaw
niya mula sa kamay ng taga-Ehipto at pinatay siya gamit ang kaniyang sariling sibat.
22 Ginawa ni Benaias anak na lalaki ni Joaida itong mga kahanga-hangang gawa, at
pinangalanan siya kasama ng tatlong magigiting na lalaki. 23 Labis siyang hinangaan
kaysa sa tatlumpung kawal sa pangkalahatan, pero hindi siya labis na hinahangaan
gaya ng tatlong pinaamahusay na kawal. Pero ginawa siya ni David na tagapamahala
ng kaniyang mga tagabantay. 24 Kasali sa tatlumpu ang mga sumusunod na lalaki:
Asahel lalaking kapatid ni Joab, Elhanan lalaking anak ni Dodo na mula sa Betlehem,
25 Samma na Horodita, Elika na Harodita, 26 Helez na Paltita, Ira na lalaking anak
ni ekis na taga-Tekoa, 27 Abi Ezer na taga-Anatot, Mebunai na taga-Husa, 28 Zalmon
na taga-Aho, Maharai na Netofa; 29 Heleb lalaking anak ni Baana, taga-Netofa, Itai
lalaking anak ni Ribai na mula sa Gibea ng mga lahi ni Benjamin, 30 Benaias ang
Piraton, Hidai ng mga lambak ng Gaas. 31 Abialbon na Araba, Azmavet na Bahurim,
32 Eliahba na taga-Saalbon, mga lalaking anak ni Jasen, Jonatan; 33 Samma na taga-
Arar, Ahiam anak ni Sharar na taga-Arar, 34 Elifelet lalaking anak ni Ahasbai na taga-
Maaca, Eliam lalaking anak ni Ahithofel na taga-Gilo, 35 Hezro na taga-Carmel, Paarai
ang Arab 36 Igal lalaking anak ni Natan mula sa Zoba, Bani mula sa lipi ni Gad, 37 Zelek
na taga-Ammon, Naharai na taga-Beerot, tagadala ng baluti kay Joab lalaking anak
ni Zeruias, 38 Ira na taga-Jatir, Gareb taga-Jatir, 39 Urias ang Heteo— tatlumpu't pito
lahat.

24

1 Muling sumiklab ang galit ni Yahweh laban sa Israel at pinakilos niya si David
laban sa kanila sa pagsasabi, “Bilangin ang Israel hanggang Juda”. Pagkatapos sinabi
ni David “Sige, bilangin ang Israel at Juda.” 2 Sinabi ng hari kay Joab na pinuno ng
hukbo na kasama niya, “Puntahan ang lahat ng mga lipi ng Israel, mula Dan hanggang
Beer-seba at bilangin ang lahat ng mga tao, para malaman ko ang buong bilang ng
mga kalalakihang akma para sa digmaan.” 3 Sinabi ni Joab sa hari, “Paramihin nawa
ni Yahweh ang bilang ng mga tao ng sandaang ulit at makita nawa'y makita nga
mga mata nag aking panginoon ang hari ang katuparan. Pero bakit kaya ito ang
nais ng aking hari?” 4 Gayunman, tapos na ang salita ng hari laban kay Joab at
laban sa mga pinuno ng hukbo. Kaya umalis si Joab at ang mga pinuno mula sa
harapan ng hari para bilangin ang mga tao ng Israel. 5 Tumawid sila ng Jordan at
nagkampo malapit sa Aroer, timog sa lungsod sa lambak. Pagkatapos dumaan sila
sa Gad patungong Jazer. 6 Dumating sila sa Galaad at sa lupain ng Tatim Hodsi,
pagkatapos sa Dan Jaan at paikot papuntang Sidon. 7 Narating nila ang tanggulan ng
Tiro at ang lahat ng lungsod ng mga Hivita at mga Cananeo. Pagkatapos lumabas sila
ng Negev sa Juda sa Beer-seba. 8 Nang malagpasan sa buong lupain, bumalik sila sa
Jerusalem matapos nilang malibot ang buong lupain pagkalipas ng siyam na buwan
at dalawampung araw. 9 Pagkatapos inulat ni Joab sa hari ang kabuuan ng bilang
ng mga lalaking nakikipaglaban. Sa Israel, mayroong 800, 000 na matatapang na
kalalakihang bumunot ng espada at ang mga tauhan sa Juda, 500, 000 kalalakihan.
10 Pagkatapos nagdalamhati ang puso ni David matapos niyang bilangin ang mga

kalalakihan. Kaya sinabi niya kay Yahweh, “Nagkasala ako nang matindi sa paggawa
nito. Ngayon, Yahweh, alisin mo ang pagkakasala ng iyong lingkod, sapagkat kumilos
ako nang may labis na kahangalan.” 11 Nang bumangon si David kinaumagahan,
ang salita ni Yahweh ay dumating kay propetang Gad na tagahatid ng pangitain ni
David na nagsasabing, 12 “Sabihan si David: 'Ito ang sinasabi ni Yahweh: “Bibigyan
kita ng tatlong pagpipilian, pumili ka ng isa sa mga iyon.”'” 13 Kaya pumunta si
Gad kay David at sinabi sa kaniya, “Tatlong taon ba na taggutom ang darating sa
iyo sa iyong lupain? O tatakas ka ng tatlong buwan mula sa iyong mga kaaway
habang hinahabol ka nila? O magkakaroon ng salot sa iyong lupain sa loob ng tatlong
araw? Pag-isipan mo ngayon anong sagot ang ibabalik sa kaniya na nagpadala sa
akin.” 14 Pagkatapos sinabi ni David kay Gad, “Hirap na hirap ang aking kalooban.
Hayaang mahulog tayo sa kamay ni Yahweh kaysa mahulog sa mga kamay ng mga tao,
napakadakila ng kaniyang mga mahabaging gawa.” 15 Kaya nagpadala si Yahweh ng
salot mula umaga hanggang sa taning na oras, at pitumpung libong tao ang namatay
mula Dan hanggang Beer-seba. 16 Nang inabot ng anghel ang kaniyang kamay sa
dako ng Jerusalem para wasakin ito, nagbago ang ang isip ni Yahweh tungkol sa
kapahamakan, at sinabi sa anghel na pumupuksa sa mga tao, “Tama na! Iatras mo
ngayon ang iyong kamay.” Nakatayo noon ang anghel ni Yahweh sa giikan ni Arauna
na Jebuseo. 17 At nakipag-usap si David kay Yahweh nang makita niya ang anghel
na sumugod sa mga tao at sinabing, “Nagkasala ako” at “labis akong nagkamali.
Pero itong mga tupa, ano ang kanilang nagawa? Pakiusap, hayaang ako at ang
sambahayan ng aking ama ang parusahan ng inyong kamay!” 18 Pagkatapos pumunta
si Gad nang araw na iyon kay David at sinabi sa kaniya, “Umakyat ka at gumawa ng
altar para kay Yahweh sa giikan ni Arauna na Jebuseo.” 19 Kaya umakyat si David
gaya ng itinagubilin ni Gad na gawin niya, gaya ng inutos ni Yahweh. 20 Tumingin
sa labas si Arauna at nakitang papalapit na ang hari at ang kaniyang mga lingkod.
Kaya lumabas si Arauna at yumukod sa hari na ang kaniyang mukha ay nasa lupa.
21 Pagkatapos sinabi ni Arauna, “Bakit narito ang aking panginoon ang hari sa aking
harapan, na kaniyang lingkod?” Sumagot si David, “Para bilhin ang iyong giikan, para
makagawa ako ng altar para kay Yahweh, para maalis ang salot mula sa mga tao.”
22 Sinabi ni Arauna kay David, “Kunin mo ito bilang sa iyo, aking panginoon ang hari.
Gawin mo rito kung ano ang tama sa iyong paningin. Tingnan mo, narito ang mga
lalaking baka para sa sinunog na handog at mga kareta ng giikan at mga pamatok
ng lalaking baka para panggatong. 23 Ako, si Arauna, ibibigay ang lahat ng ito sa iyo,
aking hari.” Pagkatapos sinabi niya sa hari, “Tanggapin ka nawa ni Yahweh na iyong
Diyos.” 24 Sinabi ng hari kay Arauna, “Hindi, pinipilit kong bilhin ito sa halaga nito.
Hindi ako mag-aalay ng sinunog na handog kay Yahweh na walang halaga sa akin.”
Kaya binili ni David ang giikan at lalaking baka sa halagang limampung piraso ng
pilak. 25 Gumawa roon ng altar si David para kay Yahweh at naghandog doon ng mga
sinunog na handog at mga handog ng pagtitipon-tipon. Kaya nasiyahan si Yahweh
para sa lupain at nahinto ang salot sa Israel.

1 Mga Hari

[1] Matandang-matanda na si Haring David. Binalutan nila siya ng mga damit, pero
hindi siya naiinitan. [2] Kaya sinabi sa kaniya ng kaniyang mga lingkod, “Hayaan mo
kaming maghanap ng dalagang birhen para sa aming hari. Paglingkuran niya ang
hari at alagaan siya. Hihiga siya sa iyong mga bisig upang maiinitan ang aming
panginoon na hari.” [3] Kaya naghanap sila ng isang magandang babae sa loob ng mga
hangganan ng Israel. Nahanap nila si Abisag na taga-Sunem at dinala siya sa hari.
[4] Siya ay napakagandang babae. Pinaglingkuran niya ang hari at inalagaan siya, pero
hindi sumiping ang hari sa kaniya. [5] Sa panahong iyon, itinaas ni Adonias na anak
ni Haguit ang kaniyang sarili, sinasabing, “Ako ang magiging hari.” Kaya naghanda
siya para sa kaniyang sarili ng mga karwahe at mga mangangabayo na kasama ang
limampung tao para mauna sa kaniya. [6] Hindi siya ginambala ng kaniyang ama,
na nagsabing, “Bakit mo ginawa ito o iyan?” Si Adonias ay isa ring napakakisig na
lalaki, sumunod na ipinanganak kay Absalom. [7] Kinausap niya sila Joab na anak ni
Zeruias at si Abiatar na pari. Sumunod sila kay Adonias at tinulungan siya. [8] Ngunit
sila Sadoc na pari, Benaias na anak ni Joiada, Nathan na propeta, Semei, Rei, at ang
mga magigiting na mga taong sumusunod kay David ay hindi sumunod kay Adonias.
[9] Si Adonias ay nag-alay ng mga tupa, mga lalaking baka, at mga pinatabang baka
sa bato ng Zoholete na katabi ng En-rogel. Inanyayahan niya ang lahat ng kaniyang
kapatid na lalaki, mga anak na lalaki ng hari, at lahat ng kalalakihan sa Juda na mga
lingkod ng hari. [10] Ngunit hindi niya inanyayahan sila Nathan na propeta, Benaias,
ang mga magigiting na lalaki, o ang kaniyang kapatid na si Solomon. [11] Pagkatapos,
kinausap ni Nathan si Batsheba na ina ni Solomon, sinasabing, “Hindi mo ba narinig
na si Adonias na anak ni Haguit ay naging hari, at hindi ito alam ni David na ating
panginoon? [12] Kaya ngayon, payuhan kita, para maligtas mo ang sarili mong buhay
at ang buhay ng iyong anak na si Solomon. [13] Pumunta ka kay Haring David; sabihin
mo sa kaniya, 'Aking panginoong hari, hindi ba't sumumpa ka sa iyong lingkod na
iyong sinasabi, “Tiyak na si Solomon na iyong anak ang maghahari pagkatapos ko,
at uupo siya sa aking trono?” Kung ganon, bakit naghahari si Adonias?' [14] Habang
kinakausap mo ang hari, papasok ako pagkatapos mo at patutuhanan ko ang iyong
mga salita.” [15] Kaya pumunta si Batsheba sa silid ng hari. Napakatanda na ng hari, at
pinaglilingkuran siya ni Abisag na taga-Sunem. [16] Yumuko si Batseba at nagpatirapa
sa harap ng hari. At sinabi ng hari, “Ano ang iyong nais?” [17] Sinabi niya sa kaniya,
“Aking panginoon, sumumpa ka sa iyong lingkod kay Yahweh na iyong Diyos, na
iyong sinabi, 'Tiyak na si Solomon na iyong anak ang maghahari pagkatapos ko,
at uupo siya sa aking trono.' [18] Ngayon, tingnan mo, si Adonias ang hari, at ikaw,
aking panginoong hari, ay hindi mo alam ito. [19] Nag-alay siya ng mga lalaking baka,
pinatabang baka, at maraming mga tupa at inanyayahan ang lahat ng mga anak na
lalaki ng hari, si Abiatar na pari, at si Joab na kapitan ng hukbo, pero hindi niya
inanyayahan si Solomon na iyong lingkod. [20] Aking panginoong hari, ang mga mata
ng buong Israel ay nasa iyo, naghihintay sila na sabihin mo sa kanila kung sino ang
uupo sa trono pagkatapos mo, aking panginoon. [21] Kung hindi, mangyayari ito, kapag
nahimlay na ang aking panginoon ang hari kasama ng kaniyang mga ninuno, ako at
ang aking anak na si Solomon ay ituturing na mga kriminal.” [22] Habang kinakausap
niya ang hari, pumasok si Nathan na propeta. [23] Sinabi ng mga lingkod sa hari,
“Nandito si Nathan na propeta.” Nang pumunta siya sa harapan ng hari, nagpatirapa
siya na ang kaniyang mukha ay nasa sahig. [24] Sinabi ni Nathan, “Aking panginoong

hari, sinabi mo bang, 'Si Adonias ang maghahari pagkatapos ko, at uupo siya sa aking
trono?' 25 Dahil bumaba siya ngayon at nag-alay siya ng maraming mga lalaking
baka, mga pinatabang baka at mga tupa, at inanyayahan ang lahat ng mga anak
na lalaki ng hari, ang mga kapitan ng mga hukbo, at si Abiatar na pari. Kumakain
at umiinom sila sa harapan niya, at isinasabi nilang, 'Mabuhay si Haring Adonias!'
26 Pero ako na iyong lingkod, si Sadoc na pari, si Benaias na anak ni Joiada, at ang
iyong lingkod na si Solomon, ay hindi niya inanyayahan. 27 Ginawa ba ito ng aking
panginoong hari nang hindi mo sinasabi sa amin na iyong mga lingkod, kung sino
ang dapat na maupo sa trono pagkatapos niya?" 28 Pagkatapos, sumagot si Haring
David at sinabi, "Pabalikin mo sa akin si Batsheba." Pumunta siya sa harap ng hari
at tumayo sa harap niya. 29 Gumawa ng panata ang hari at sinabi, "Buhay si Yahweh,
na tumubos sa akin mula sa lahat ng kaguluhan, 30 tulad ng panunumpa ko sa iyo
kay Yahweh, ang Diyos ng Israel, sinasabi ko, 'Ang iyong anak na si Solomon ang
maghahari pagkatapos ko, at uupo siya sa aking trono kapalit ko,' gagawin ko ito
ngayon." 31 Pagkatapos, yumuko si Batseba na ang kaniyang mukha ay nasa sahig
at nagpatirapa sa harap ng hari at sinabi, "Nawa ang aking panginoon na si Haring
David ay mabuhay magpakailanman!" 32 Sinabi ni Haring David, "Papuntahin mo sa
akin si Sadoc na pari, si Nathan na propeta, at si Benaias na anak ni Joiada." Kaya
pumunta sila sa hari. 33 Sinabi ng hari sa kanila, "Magsama kayo ng mga lingkod ko
na inyong panginoon, at pasakayin ninyo si Solomon na aking anak sa aking sariling
mola at dalhin ninyo siya sa Gihon. 34 Pahiran siya ng langis nila Sadoc na pari
at Nathan na propeta bilang hari ng buong Israel at hipan ang trumpeta at sabihi,
'Mabuhay si Haring Solomon!' 35 Pagkatapos ay susundan ninyo siya, at pupunta
siya at mauupo sa aking trono; dahil siya ang magiging hari kapalit ko. Itinalaga ko
siya para maging pinuno ng buong Israel at Juda." 36 Sumagot si Benaias na anak
ni Joiada sa hari, at sinabi, "Nawa'y ito nga ang mangyari! Nawa'y si Yahweh, na
Diyos ng aking hari, ang magpatibay nito. 37 Kung paano sinamahan ni Yahweh ang
aking panginoong hari, nawa'y ganoon din kay Solomon, at gawing mas dakila ang
kaniyang trono kaysa sa trono ng aking panginoong si Haring David." 38 Kaya sila
Sadoc na pari, Nathan na propeta, Benaias na anak ni Joiada, at ang mga Kereteo
at Peleteo ay bumaba at pinasakay si Solomon sa mola ni Haring David; dinala nila
siya sa Gihon. 39 Kinuha ni Sadoc na pari ang sungay na lalagyan ng langis mula sa
tolda at pinahiran ng langis si Solomon. Pagkatapos ay hinipan nila ang trumpeta,
at sinabi ng lahat ng tao, "Mabuhay si Haring Solomon!" 40 Pagkatapos, sumunod
ang lahat ng tao sa kaniya, at tumugtog ng mga plauta at nagsaya nang may buong
kagalakan, na ang lupa ay nayanig sa kanilang tunog. 41 Narinig ito nila Adonias
at ng lahat ng kaniyang mga panauhin habang patapos na sila sa pagkain. Nang
narinig ni Joab ang tunog ng trumpeta, sinabi niya, "Bakit napakaingay ng lungsod?"
42 Habang nagsasalita siya, dumating si Jonatan na anak ni Abiatar na pari. Sinabi ni
Adonias, "Pumasok ka, dahil karapat-dapat ka at nagdadala ka ng magandang balita."
43 Sumagot si Jonatan at sinabi kay Adonias, "Ang aming panginoong si Haring David
ay ginawang hari si Solomon. 44 At pinadala ng hari sila Sadoc na pari, Nathan na
propeta, Benaias na anak ni Joiada, at ang mga Kereteo at Peleteo na kasama niya.
Pinasakay nila si Solomon sa mola ng hari. 45 Pinahiran siya ng langis bilang hari
nila Sadoc na pari at Nathan ang propeta sa Gihon, at nagsaya mula roon, kaya
napakaingay ng lungsod. Ito ang ingay na narinig mo. 46 Nakaupo rin si Solomon
sa trono ng kaharian. 47 Dagdag pa rito, ang mga lingkod ng hari ay dumating para
pagpalain ang ating panginoong si Haring David, sinasabi nila, 'Nawa'y gawing mas
dakila ng iyong Diyos ang pangalan ni Solomon kaysa sa iyong pangalan, at gawing
mas dakila ang kaniyang trono kaysa sa iyong trono.' At iniyuko ng hari ang kaniyang

sarili sa higaan. 48 Sinabi rin ng hari, 'Pagpalain nawa si Yahweh, na Diyos ng Israel,
na nagbigay ng isang tao na mauupo sa aking trono balang-araw, at makita ito ng
sarili kong mga mata.'" 49 Pagkatapos, ang lahat ng mga panauhin ni Adonias ay
natakot; tumayo sila at kani-kaniyang umalis. 50 Takot si Adonias kay Solomon at
tumayo siya, umalis, at kinuha ang mga sungay sa altar. 51 Pagkatapos ay sinabi ito
kay Solomon, sinasabi, "Tingnan mo, si Adonias ay takot kay Haring Solomon, dahil
kinuha niya ang mga sungay sa altar, sinasabi, 'Manumpa muna sa akin si Haring
Solomon na hindi niya papatayin ang kaniyang lingkod gamit ang espada."' 52 Sinabi
ni Solomon, "Kung ipakikita niya na siya ay isang taong karapat-dapat, kahit ang
isang hibla ng kaniyang buhok ay hindi malalagas sa lupa, ngunit kung kasamaan
ang makikita sa kaniya, mamamatay siya." 53 Kaya nagsugo si Haring Solomon ng
mga kalalakihan, na nagbaba kay Adonias pababa ng altar. Pumunta at yumuko siya
kay Haring Solomon, at sinabi ni Solomon sa kaniya, "Umuwi ka na."

2

1 Sa pagdating ng araw ng malapit nang mamatay si David, inutusan niya si
Solomon na kaniyang anak, sinabi niya, 2 "Papunta na ako sa lupa. Kaya maging
malakas ka at ipakita mong lalaki ka. 3 Sundin mo ang mga utos ni Yahweh na iyong
Diyos na lumakad sa kaniyang mga pamamaraan, na sumunod sa kaniyang mga
alituntunin, kautusan, desisyon, at mga kautusan sa tipan, maging maingat na gawin
kung ano ang nakasulat sa batas ni Moises, sa gayon magtatagumpay ka sa lahat ng
gagawin mo, saan ka man pumunta, 4 upang tuparin ni Yahweh ang kaniyang salita
na sinabi niya tungkol sa akin, na sinasabi niyang, 'Kung maingat na binabantayan ng
mga anak mong lalaki ang kanilang pag-uugali, na lalakad nang matapat sa harapan
ko nang kanilang buong puso at kaluluwa, hindi titigil kailanman na magkaroon ka
ng isang lalaki sa trono ng Israel.' 5 Alam mo rin kung ano ang ginawa sa akin ni
Joab na anak ni Zeruias, at kung ano ang ginawa niya sa dalawang kumander ng
mga hukbo ng Israel, kay Abner na anak ni Ner, at kay Amasa na anak ni Jeter, na
pinatay niya. Pinadanak niya ang dugo ng digmaan sa panahon ng kapayapaan at
inilagay ang dugo ng digmaan sa sinturon sa palibot ng kaniyang baywang at sa mga
sapatos niya sa kaniyang mga paa. 6 Pakitunguhan mo si Joab gamit ang karunungan
na natutunan mo, pero huwag mong hayaang ang kaniyang kulay abong ulo ay
mapunta sa libingan nang may kapayapaan. 7 Subalit, magpakita ka ng kabaitan
sa mga anak na lalaki ni Barsilai na taga-Galaad, at hayaan mo silang makasama
sa mga kumakain sa iyong mesa, dahil pumunta sila sa akin noong tumakas ako sa
kapatid mong si Absalom. 8 Tingnan mo, kasama mo si Semei na anak ni Gera, ang
Benjaminita ng Bahurim, na sinumpa ako ng isang napakasamang sumpa noong araw
na pumunta ako sa Mahanaim. Bumaba si Semei para salubungin ako sa Jordan, at
sumumpa ako sa kaniya kay Yahweh, sinasabi ko, 'Hindi kita papatayin gamit ang
espada.' 9 Kaya ngayon, huwag mo siyang hayaang makawala mula sa kaparusahan.
Isa kang matalinong tao, at malalaman mo kung ano ang dapat mong gawin sa
kaniya. Dadalhin mo ang kaniyang kulay abong ulo sa libingan nang may dugo."
10 Pagkatapos, nahimlay na si David kasama ang kaniyang mga ninuno at inilibing
sa lungsod ni David. 11 Ang mga araw na naghari si David sa Israel ay apatnapung
taon. Naghari siya sa Hebron ng pitong taon at sa Jerusalem ng tatlumpu't tatlong
taon. 12 Pagkatapos naupo si Solomon sa trono ng kaniyang ama na si David, at
ang kaniyang pamumuno ay naging matatag. 13 Pagkatapos, pumunta si Adonias na
anak ni Haguit kay Batsheba na ina ni Solomon. Sinabi niya, "Pumunta ka ba dito
nang may kapayapaan?" Sinagot niya, "Mapayapa." 14 Pagkatapos ay sinabi niya,
"Mayroon akong nais sabihin sa iyo." Kaya sumagot siya, "Magsalita ka." 15 Sinabi

ni Adonias, “Alam mo na ang kaharian ay sa akin, at inasahan akong maging hari
ng buong Israel. Gayunpaman, bumaliktad ang naganap sa kaharian at napunta sa
aking kapatid, dahil ito ay sa kaniya mula kay Yahweh. 16 Ngayon mayroon akong
isang kahilingan sa iyo. Huwag mo akong tanggihan.” Sinabi sa kaniya ni Batsheba,
“Magsalita ka.” 17 Sinabi niya, “Pakiusap, kausapin mo si Solomon na hari, dahil
hindi ka niya tatanggihan, para ibigay niya sa akin si Abisag na taga-Sunem bilang
aking asawa.” 18 Sinabi ni Batsheba, “Kung ganoon, kakausapin ko ang hari.” 19 Kaya
pumunta si Batsheba kay Haring Solomon para kausapin siya para kay Adonias.
Tumayo ang hari para salubungin siya at yumuko siya sa kaniya. Pagkatapos ay
naupo siya sa kaniyang trono at nagpakuha ng trono para sa ina ng hari. Naupo siya
sa bandang kanang kamay niya. 20 Pagkatapos, sinabi niya, “Gusto kong humiling
ng isang maliit na kahilingan sa iyo; huwag mo akong tanggihan.” Sinagot siya ng
hari, “Humiling ka, aking ina, dahil hindi kita tatanggihan.” 21 Sinabi niya, “Ibigay
mo si Abisag na taga-Sunem kay Adonias na iyong kapatid bilang kaniyang asawa.”
22 Sumagot si Haring Solomon at sinabi sa kaniyang ina, “Bakit mo hinihingi si Abisag
na taga-Sunem para kay Adonias? Bakit hindi mo rin hingin ang kaharian para sa
kaniya, dahil siya ang aking nakatatandang kapatid—para sa kaniya, para kay Abiatar
na pari, at para kay Joab na anak ni Zeruias?” 23 Pagkatapos ay sumumpa si Haring
Solomon kay Yahweh, sinasabi niya, “Nawa'y gawin sa akin ng Diyos, at mas higit pa,
kung hindi ito sinabi ni Adonias laban sa kaniyang sariling buhay. 24 Kaya ngayon sa
kay Yahweh na buhay, na nagtatag at naglagay sa akin sa trono ni David na aking ama,
at ang gumawa ng sambahayan sa akin tulad ng ipinangako niya, tiyak na papatayin
si Adonias ngayon.” 25 Kaya pinadala ni Haring Solomon si Benaias na anak ni Joiada
at nahanap ni Benaias si Adonias at pinatay siya. 26 At kay Abiatar na pari, sinabi ng
hari, “Pumunta ka sa Anatot, sa sarili mong bukirin. Dapat kang patayin, pero hindi
kita papatayin sa oras na ito, dahil binuhat mo ang kaban ng tipan ng Panginoong
si Yahweh sa harap ni David na aking ama at kasama kang naghirap sa bawat
paghihirap ng aking ama.” 27 Kaya inalis ni Solomon si Abiatar mula sa pagiging
pari ni Yahweh, para matupad niya ang salita ni Yahweh, na sinabi niya tungkol sa
sambahayan ni Eli sa Silo. 28 Dumating ang balita kay Joab, dahil sinuportahan ni
Joab si Adonias, pero hindi niya sinuportahan si Absalom. Kaya pumunta si Joab sa
tolda ni Yahweh at kinuha ang mga sungay sa altar. 29 Sinabi kay Haring Solomon na
si Joab ay tumakas papunta sa tolda ni Yahweh at ngayo'y nasa tabi ng altar. Kaya
sinugo ni Solomon si Benaias na anak ni Joiada, sinasabi niya, “Humayo ka, patayin
mo siya.” 30 Kaya pumunta si Benaias sa tolda ni Yahweh at sinabi sa kaniya, “Ang
sabi ng hari, 'Lumabas ka.'” Sumagot si Joab, “Hindi, mamamatay ako dito.” Kaya
bumalik si Benaias sa hari, sinasabi niya, “Sinabi ni Joab na gusto niyang mamatay
sa altar.” 31 Sinabi sa kaniya ng hari, “Gawin mo kung ano ang sinabi niya. Patayin
mo siya at ilibing, para maalis mo mula sa akin at sa sambahayan ng aking ama ang
dugo na pinadanak ni Joab nang walang dahilan. 32 Nawa'y ibalik ni Yahweh ang
dugo sa kaniyang sarili, dahil nilusob niya ang dalawang lalaking mas matuwid at
mas mabuti kaysa sa kaniya at pinatay sila gamit ang espada, sila Abner na anak
ni Ner, ang kapitan ng hukbo ng Israel, at Amasa na anak ni Jeter, ang kapitan
ng hukbo ng Juda, nang hindi nalalaman ng aking amang si David. 33 Kaya nawa
ang dugo nila ay bumalik sa ulo ni Joab at sa ulo ng kaniyang mga kaapu-apuhan
magpakailanman. Pero kay David at sa kaniyang mga kaapu-apuhan, at kaniyang
sambahayan, at sa kaniyang trono, nawa'y magkaroon ng kapayapaan mula kay
Yahweh magpakailanman.” 34 Pagkatapos, umalis si Benaias na anak ni Joiada at
sinalakay si Joab at pinatay siya. Inilibing siya sa kaniyang sariling bahay sa ilang.
35 Nilagay ng hari si Benaias na anak ni Joiada sa hukbo kapalit niya, at nilagay niya si

Sadoc na pari kapalit ni Abiatar. 36 Pagkatapos ay pinadala at pinatawag niya si Semei,
at sinabi sa kaniya, “Magtayo ka ng bahay sa Jerusalem at manirahan doon, at huwag
kang lalabas mula doon papunta kahit saang lugar. 37 Dahil sa araw na umalis ka, at
dumaan sa Lambak ng Kidron, dapat mong malaman na tiyak kang mamamatay. Ang
dugo ay mapupunta sa iyong sarili.” 38 Kaya sinabi ni Semei sa hari, “Ang sinasabi mo
ay mabuti. Tulad ng sinabi ng aking panginoon na hari, gagawin ng iyong lingkod.”
Kaya nanirahan si Semei sa Jerusalem nang maraming araw. 39 Pero sa pagtatapos ng
tatlong taon, dalawa sa mga lingkod ni Semei ay tumakas papunta kay Achish na anak
ni Maaca na hari ng Gat. Kaya sinabi nila kay Semei, “Tingnan mo, ang mga lingkod
mo ay nasa Gat.” 40 At tumayo si Semei, inihanda niya ang kaniyang asno, at pumunta
kay Achish sa Gat para hanapin ang kaniyang mga lingkod. Umalis siya at kinuha ang
kaniyang mga lingkod mula sa Gat. 41 Nang sinabihan si Solomon na umalis si Semei
mula sa Jerusalem papuntang Gat at bumalik, 42 nagsugo ang hari at pinatawag si
Semei at sinabi sa kaniyang, “Hindi ba kita pinanumpa kay Yahweh, at nagpatotoo
sa iyo, sinasabi ko, 'Dapat mong malaman na sa araw na aalis ka at pupunta sa ibang
lugar, tiyak na mamamatay ka?' Pagkatapos ay sinabi mo sa akin, 'Ang sinabi mo
ay mabuti.' 43 Kaya bakit hindi mo iningatan ang iyong panunumpa kay Yahweh,
at ang utos na binigay ko sa iyo?” 44 Sinabi rin ng hari kay Semei, “Alam mo sa
iyong puso ang lahat ng kasamaan na ginawa mo sa aking ama na si David. Kaya
ibabalik ni Yahweh ang kasamaan mo sa iyong sarili. 45 Pero pagpapalain si Haring
Solomon, at matatatag ang trono ni David sa harap ni Yahweh magpakailanman.”
46 Kaya inutusan ng hari si Benaias na anak ni Joiada na umalis at patayin si Semei.
Kaya ang pamumuno ay matibay na naitatag sa kamay ni Solomon.

3

1 Kumampi si Solomon sa Paraon na hari ng Ehipto sa pamamagitan ng pag-
papakasal. Kinuha niya ang anak na babae ng Paraon at dinala siya sa lungsod
ni David hanggang sa matapos niya ang pagtatayo ng kaniyang sariling tahanan,
ang tahanan ni Yahweh, at ang pader sa paligid ng Jerusalem. 2 Nag-aalay ang
mga tao sa mga dambana, dahil wala pang tahanan ang naitayo para sa pangalan
ni Yahweh. 3 Minahal ni Solomon si Yahweh, lumalakad sa mga alituntunin ni
David na kaniyang ama, maliban na nag-alay siya at nagsunog ng insenso sa mga
dambana. 4 Pumunta ang hari sa Gibeon para mag-alay doon, dahil iyon ang malaking
dambana. Naghandog si Solomon ng isang libong susunuging handog sa altar na
iyon. 5 Nagpakita si Yahweh sa Gibeon kay Solomon sa isang panaginip isang gabi;
sinabi niya, “Humiling ka! Ano ang ibibigay ko sa iyo?” 6 Kaya sinabi ni Solomon,
“Nagpakita ka ng dakilang katapatan sa tipan sa iyong lingkod, si David, aking ama,
dahil lumakad siya sa harap mo nang may pagtitiwala, katuwiran, at kabutihan ng
puso. Iningatan mo ang dakilang katapatan sa tipan na ito para sa kaniya at binigyan
mo siya ng anak na lalaki para maupo sa trono niya ngayon. 7 At ngayon, Yahweh
na aking Diyos, ginawa mong hari ang iyong lingkod kapalit ni David na aking ama,
kahit na isa lamang akong bata. Hindi ko alam kung paano lumabas o pumasok.
8 Ang iyong lingkod ay nasa kalagitnaan ng mga taong pinili mo, dakilang bayan,
masyadong marami para itala o bilangin. 9 Kaya bigyan mo ang iyong lingkod ng
maunawaing puso para hatulan ang iyong bayan, para malaman ko ang mabuti at
masama. Dahil sino ang may kakayahang hatulan ang dakilang bansa mo na ito?”
10 Ang kahilingan na ito ni Solomon ay ikinalugod ng Panginoon. 11 Kaya sinabi sa
kaniya ng Diyos, “Dahil hiniling mo ang bagay na ito at hindi ka humiling para sa
sarili mo ng mahabang buhay o kayamanan o ang buhay ng iyong mga kalaban,
pero humiling ka para sa sarili mo ng kaunawaan para malaman ang katarungan.

12 Tingnan mo, ngayon gagawin ko ang lahat ng hiniling mo sa akin. Bibigyan kita
ng may karunungan at maunawaing puso, sa gayon wala ng katulad mo na nauna
sa iyo, at walang katulad mo ang mas hihigit na susunod sa iyo. 13 Binigay ko rin
sa iyo ang hindi mo hiniling, ang parehong kayamanan at karangalan, para walang
magiging katulad mo sa mga hari sa lahat ng iyong mga araw. 14 Kung lalakad ka sa
aking mga paraan para sundin ang aking mga alituntunin at utos, tulad ng paglakad
ng iyong ama na si David, pahahabain ko ang iyong mga araw." 15 Pagkatapos ay
nagising si Solomon, masdan ito, isa iyong panaginip. Pumunta siya sa Jerusalem at
tumayo sa harap ng kaban ng tipan ng Panginoon. Nag-alay siya ng mga handog na
susunugin at handog para sa kapayapaan, at nagdaos ng isang handaan para sa lahat
ng kaniyang mga lingkod. 16 May dalawang bayarang babae ang pumunta sa hari
at tumayo sa harap niya. 17 Sinabi ng isang babae, "O, aking panginoon, ako at ang
babaeng ito ay naninirahan sa iisang bahay, at nanganak ako kasama siya sa bahay na
iyon. 18 Nangyari na sa ikatlong araw matapos kong manganak ay nanganak din ang
babaeng ito. Magkasama kami. Wala na kaming kasama sa bahay, pero kami lamang
dalawa ang nasa bahay. 19 Isang gabi ay namatay ang kaniyang anak na lalaki, dahil
nahigaan niya ito. 20 Kaya tumayo siya nang hatinggabi at kinuha ang aking anak
na lalaki sa tabi ko, habang natutulog ang iyong lingkod, at inihiga siya sa kaniyang
dibdib, at inihiga ang kaniyang patay na anak sa aking dibdib. 21 Nang tumayo ako
kinaumagahan para pasusuin ang aking anak, patay na siya. Pero nang tinignan ko
siya nang mabuti kinaumagahan, hindi siya ang aking anak, na ipinanganak ko."
22 Pagkatapos ay sinabi ng isa pang babae, "Hindi, ang nabubuhay ang aking anak, at
ang patay ay ang iyong anak." Sinabi ng unang babae, "Hindi, ang patay ay ang iyong
anak, at ang nabubuhay ay ang aking anak." Ganito sila nag-usap sa harap ng hari.
23 Pagkatapos ay sinabi ng hari, "Ang isa sa inyo ay sinasabi, 'Ito ang aking anak na
nabubuhay, at ang iyong anak ay patay na,' at sinasabi ng isa pa, 'Hindi, ang anak mo
ay ang patay na, at ang anak ko ay ang nabubuhay pa.'" 24 Sinabi ng hari, "Magdala
kayo sa akin ng espada." Kaya nagdala sila ng espada sa hari. 25 Pagkatapos ay sinabi
ng hari, "Hatiin ninyo ng dalawa ang nabubuhay na bata, at ibigay ang kalahati sa
babaeng ito, at ang kalahati sa isa pa." 26 At ang babae na ang anak ay buhay pa ay
nagsalita sa hari, dahil ang kaniyang puso ay puno ng pagmamahal para sa kaniyang
anak, "O, aking panginoon, ibigay mo na lang sa kaniya ang nabubuhay na bata, at
huwag mo siyang patayin sa anumang paraan." Pero sinabi ng isa pang babae, "Hindi
siya mapupunta sa akin o sa iyo. Hatiin ninyo siya." 27 Pagkatapos ay sumagot ang
hari at sinabi, "Ibigay niyo sa unang babae ang nabubuhay na bata, at huwag ninyo
siyang patayin sa anumang paraan. Siya ang kaniyang ina." 28 Nang narinig ng buong
Israel ang paghahatol na ginawa ng hari, natakot sila sa hari, dahil nakita nila ang
karunungan ng Diyos ay nasa kaniya sa pagbibigay ng hatol.

4

1 Si Haring Solomon ay hari sa buong Israel. 2 Ito ang kaniyang mga opisyal: si
Azarias, anak ni Zadok, ay ang pari. 3 Sina Elihoref at Ahias, mga anak ni Sisa,
ay mga kalihim. Si Jehoshafat, anak ni Ahilud, ay ang tagapagtala. 4 Si Benaias,
anak ni Joiada, ay pinakamataas na pinuno ng hukbo. Sina Zadok at Abiatar ay
mga pari. 5 Si Azarias, anak ni Natan, ay tagapamahala ng mga pinuno. Si Zabud,
anak ni Natan, ay isang pari at kaibigan ng hari. 6 Si Ahisar ay aang namamahala
sa sambahayan. Si Adoniram, anak ni Abda, ay namamahala ng mga kalalakihan
na sakop sa sapilitang paggawa. 7 May labingdalawang mga pinuno si Solomon sa
buong Israel, na nagbibigay ng pagkain para sa hari at sa kaniyang sambahayan.
Bawat lalaki ay kailangang maglaan para sa isang buwan sa loob ng isang taon. 8 Ito

ang kanilang mga pangalan: Si Benhur, para sa kaburolang bansa ng Ephraim; [9] Si
Bendequer para sa Macaz, Saalbim, Beth-semes, at sa Elon-behanan, [10] si Ben-hessed,
para sa Arubot (sa kaniyang pag-aari ang Socoh at ang buong lupain ng Hefer) [11] Si
Ben-abinadab, para sa lahat ng distrito ng Dor (asawa niya si Tafath, ang anak na
babae ni Solomon); [12] Si Baana, anak ni Ahilud, para sa Taanac at Megido, at ang
buong Beth-sean na nasa tabi ng Zaretan sa ibaba ng Jezreel, mula sa Beth-sean
hanggang sa Abel-mehola kasing layo ng kabilang bahagi ng Jokmeam; [13] Si Ben-
geber ang sa Ramot-Gilead. (sa kaniyang pag-aari ang mga bayan ni Jair, anak ni
Manases, na nasa Galaad, at ang rehiyon ng Argob ay pag-aari niya, na nasa Bashan,
animnapung malalaking mga lungsod na may mga pader at mga tansong rehas na
tarangkahan); [14] Si Ahinadab na anak ni Iddo para sa Mahanaim; [15] Si Ahimaaz, para
sa Neftali (pinakasalan niya rin si Basemat na anak na babae ni Solomon); [16] Si Baana
na anak ni Husai, para sa Asher at Alot, at [17] si Jehoshafat na anak ni Parua, para sa
Isacar; [18] Si Simei, anak ni Ela, para sa Benjamin; [19] at si Geber, anak ni Uri, para sa
lupain ng Galaad, ang bayan ni Sihon, hari ng mga Amoreo at ni Og, hari ng Bashan, at
siya lamang ang opisyal na nasa lupain. [20] Kasing dami ng buhangin sa tabing-dagat
ang Juda at Israel. Sila ay kumakain at umiinum at masasaya. [21] Naghari si Solomon
sa buong kaharian mula sa Ilog hanggang sa lupain ng mga Filisteo at sa hangganan
ng Ehipto. Nagdala sila ng parangal at naglingkod kay Solomon sa buong buhay niya.
[22] Ang pangangailangan ni Solomon para sa isang araw ay tatlumpung kor ng pinong
harina at animnapung kor ng pagkain, [23] sampung matatabang baka, dalawampung
baka galing sa pastulan, at isang daang tupa, bukod pa sa usa, mga gasel, mga usang
lalaki at mga pinatabang ibon. [24] Dahil siya ang may kapangyarihan sa buong rehiyon
sa bahagi ng Ilog, mula sa Tifsa hanggang sa Gaza, sa lahat ng mga hari dito sa bahagi
ng Ilog, at siya ay may kapayapaan sa lahat ng panig ng nakapaligid sa kanya. [25] Ang
Juda at Israel ay namuhay sa kaligtasan, bawat lalaki nasa ilalim ng kaniyang puno ng
ubas at ilalim ng kaniyang punong igos, mula sa Dan hanggang sa Beer-seba, sa buong
buhay ni Solomon. [26] Si Solomon ay may apatnapung libong kuwadra ng kabayo
para sa kanyang mga karwahe, at labingdalawang libong mangangabayo. [27] Ang mga
opisyal na iyon ay nagbigay ng pagkain para kay Haring Solomon at para sa lahat ng
pumunta sa hapag-kainan ni Haring Solomon, bawat lalaki sa kanyang buwan. Hindi
nila hinahayaang magkaroon ng pagkukulang. [28] Sila rin ay nagdala sa tamang lugar
ng senada at dayami para sa mga kabayong pangkarwahe at sinasakyan, bawat isa
nagdadala kung ano ang kaniyang nakayanan. [29] Binigyan ng Diyos si Solomon ng
kahanga-hangang karunungan at pag-unawa, at malawak na pag-unawa gaya ng mga
buhangin sa dalampasigan. [30] Ang karunungan ni Solomon ay higit pa sa karunungan
ng lahat ng bayan ng silangan at sa lahat ng karunungan ng Ehipto. [31] Mas matalino
pa siya kaysa sinumang tao-kaysa kay Etan na Ezrahita, Heman, Calcol, at Darda,
mga anak na lalaki ni Machol-at ang kaniyang katanyagan ay umabot sa lahat ng
nakapaligid na mga bansa. [32] Siya ay nagsasalita ng tatlong libong kawikaan, at
ang kaniyang mga awit ay isang libo't lima ang bilang. [33] Isinalarawan niya ang
mga halaman, mula sa sedar na nasa Lebanon hanggang sa hisopong tumutubo sa
pader. Pinaliwanag niya rin ang tungkol sa mga hayop, mga ibon, mga bagay na
gumagapang, at isda. [34] Dumating ang mga taong galing sa lahat ng mga bansa para
pakinggan ang karunungan ni Solomon, pinadala mula sa mga hari ng daigdig na
nakarinig ng kaniyang karunungan.

5

[1] Ipinadala ni Hiram, hari ng Tiro, ang kaniyang mga lingkod kay Solomon, dahil
narinig niya na siya ay hinirang na hari kapalit ng kaniyang ama; dahil sa noon pa

man ay mahal na ni Hiram si David. 2 Nagpadala ng salita si Solomon kay Hiram,
nagsasabing, 3 “Alam mo na ang aking amang si David ay hindi maaring magtayo ng isang templo sa pangalan ni Yahweh ang kaniyang Diyos dahil sa mga digmaan na pumaligid sa kaniya, dahil sa kaniyang buong buhay inilalagay ni Yahweh sa ilalim ng kaniyang talampakan ang kaniyang mga kaaway. 4 Pero ngayon, si Yahweh na aking Diyos ay nagbigay sa akin ng kapahingan sa lahat ng dako. Walang sinumang kalaban ni anumang sakuna. 5 Kaya binabalak kong magtayo ng isang templo para sa pangalan ni Yahweh na aking Diyos, gaya ng sinabi ni Yahweh kay David na aking ama, nagsasabing, 'Ang iyong anak, na siyang iluluklok ko sa iyong trono kapalit mo, ang magtatayo ng templo para sa aking pangalan.' 6 Kaya ngayon utusan mo sila na magputol ng mga sedar mula sa Lebanon para sa akin. At ang aking mga lingkod ay tutulong sa iyong mga lingkod, at babayaran kita para sa iyong mga lingkod sa gayon bayad ka ng patas sa lahat ng bagay na sinang-ayunan mong gawin. Dahil alam mo na walang sinuman sa amin ang nakakaalam kung paano magputol ng troso gaya ng mga taga-Sidon.” 7 Nang marinig ni Hiram ang mga salita ni Solomon, siya ay nagalak ng labis at nagsabi, “Nawa mapapurihan si Yahweh sa araw na ito, na siyang nagbigay kay David ng isang matalinong anak na mamamahala sa kaniyang dakilang bayan” 8 Nagpadala ng salita si Hiram kay Solomon na nagsasab, “Narinig ko ang mensahe na ipinadala mo sa akin. Gagawin ko ang lahat ng nais mo patungkol sa mga troso ng sedar at saypres. 9 Ibababa ng aking mga lingkod ang mga puno buhat sa Lebanon hanggang sa dagat, at gagawin kong balsa ang mga ito para makarating sa pamamagitan ng dagat sa lugar na iniatas mo sa akin. Ang mga ito ay paghihiwa-hiwalayin doon at ito ay inyong mahahakot. Matutupad mo ang aking hangarin sa pamamagitan ng pagbibigay ng pagkain para sa aking sambahayan.” 10 Kaya ibinigay ni Hiram kay Solomon ang lahat ng troso ng sedar at pir na gusto niya. 11 Binigyan ni Solomon si Hiram ng dalawampung libong takal ng trigo para sa pagkain ng kaniyang sambahayan at dalawampung galon ng purong langis. Ibinigay ito ni Solomon kay Hiram taon-taon. 12 Binigyan ni Yahweh si Solomon ng katalinuhan, gaya ng kaniyang ipinangako sa kaniya. May kapayapaan sa pagitan nila Hiram at Solomon, at silang dalawa ay gumawa ng isang tipan. 13 Sapilitang pinagtrabaho ni Haring Solomon ang buong Israel; ang bilang ng sapilitang mga manggagawa ay tatlumpong libong kalalakihan. 14 Sila ay pinadala niya sa Lebanon, sampung libo isang buwan ng halinhinan. Isang buwan sila nasa Lebanon at dalawang buwan sa kanilang tahanan. Si Adoniram ang namahala sa mga pinilit na manggagawa.
15 Si Solomon ay may pitumpung libong taga-buhat ng mga mabibigat at walumpong libong taga-tibag ng mga bato sa mga bundok, 16 bukod sa mga 3, 300 na punong opisyal na namamahala sa mga gawain at nangangasiwa sa mga manggagawa. 17 Sa utos ng hari sila ay nagtibag ng malalaking mga bato na mataas ang kalidad para sa paglatag ng pundasyon ng templo. 18 Kaya ang mga tagapagpatayo nila Solomon at Hiram at ang mga Gibalita ang gumawa ng pagpuputol at naghanda ng troso at ng mga bato para sa pagpapatayo ng templo.

6

1 Kaya inumpisahan itayo ni Solomon ang templo ni Yahweh. Ito ay nangyari sa ika-480 taon pagkatapos lumabas ng lupain ng Ehipto ang bayan ng Israel, sa ika-apat na taon ng paghahari ni Solomon sa buong Israel, sa buwan ng Ziv, na ikalawang buwan.
2 Ang templo na itinayo ni Haring Solomon para kay Yahweh ay may animnapung kubit na haba, dalawampung kubit na lawak, at tatlumpong kubit na taas. 3 Ang portiko sa harapan ng pangunahing bulwagan ng templo ay dalawampung kubit ang haba, kasing lapad ng templo, at sampung kubit na lalim sa harapan ng templo. 4 Para

sa bahay gumawa siya ng bintana na may balangkas na mas makitid sa labas kaysa
sa loob. 5 Sa gilid ng mga pader ng pangunahing silid siya ay nagtayo ng mga silid
sa paligid nito, sa paligid ng parehong panlabas na silid at panloob na silid. Siya ay
nagtayo ng mga silid sa paligid ng lahat ng panig. 6 Ang pinakamababang palapag
ay limang kubit ang lawak, ang gitna ay anim na kubit ang lawak, at ang ikatlo ay
pitong kubit ang lawak. Para sa labas gumawa siya ng ungos sa mga pader ng templo
sa lahat ng paligid para ang mga biga ay hindi maaring maisingit sa mga pader ng
templo. 7 Ang templo ay itinayo ng mga batong inihanda sa tibagan; walang martilyo,
palakol, o anumang kagamitan gawa sa bakal ang narinig sa templo habang ito ay
itinatayo. 8 Sa timog na bahagi ng templo ay may pasukan sa ibabang palapag, at
maaaring aakyat sa hagdan patungo sa gitnang palapag, at mula sa gitna patungo sa
ikatlong palapag. 9 Kaya itinayo ni Solomon ang templo at tinapos ito; binubungan
niya ang templo sa pamamagitan ng mga biga at mga makakapal na tablang sedar.
10 Itinayo niya ang mga silid sa gilid salungat sa panloob na mga silid ng templo, bawat
panig ay limang kubit ang taas, ito ay nakakabit sa templo sa pamamagitan ng bigang
sedar. 11 Ang salita ni Yahweh ay nakarating kay Solomon, nagsasabi " 12 Tungkol dito
sa templo na iyong itinatayo, kung ikaw ay lalakad ayon sa aking mga alituntunin
at gagawa ng katarungan, pananatilihin ang lahat ng aking kautusan at sumunod sa
mga ito, pagtitibayin ko ang aking pangako sa iyo na aking ginawa kay David na iyong
ama. 13 Ako ay mananahan sa bayan ng Israel at hindi ko sila tatalikdan. 14 Kaya
itinayo ni Solomon ang templo at tinapos ito. 15 Pagkatapos itinayo niya ang mga
panloob na pader ng templo sa pamamagitan ng mga tablang sedar. Mula sa sahig
ng templo hanggang sa kisame, tinakpan niya ang mga ito sa loob sa pamamagitan
ng kahoy, at tinakpan niya ang sahig ng templo sa pamamagitan ng mga tablang
saypres. 16 Nagtayo siya ng dalawampung kubit sa likuran ng templo sa pamamagitan
ng tablang sedar mula sa sahig hanggang sa kisame. Itinayo niya ang silid na ito para
maging panloob na silid, ang kabanal-banalang lugar. 17 Ang pangunahing bulwagan,
na banal na lugar na nasa harap ng kabanal-banalang lugar, ay apatnapung kubit
ang haba. 18 May sedar sa loob ng templo, inukit sa hugis ng mga gurd at mga
nakabukang bulaklak. Lahat ay sedar sa loob. Walang makikitang gawa sa bato doon.
19 Ihihanda ni Solomon ang panloob na silid sa loob ng templo para ilagay doon ang
arko ng tipan ni Yahweh. 20 Ang panloob na silid ay dalawampung kubit ang haba,
dalawampung kubit ang lapad, at dalawampung kubit ang taas; nilatagan ni Solomon
ang mga pader ng purong ginto at tinakpan ang altar ng sedar na kahoy. 21 Nilatagan
ni Solomon ang loob ng templo ng purong ginto. At nilagyan niya ng tanikalang
ginto ang kabilang panig na harap ng panloob na silid, at nilatagan niya ng ginto ang
harapan. 22 Nilatagan niya ang buong panloob ng ginto hanggang ang lahat ng templo
ay matapos. Nilatagan niya rin ng ginto ang buong altar na nabibilang sa panloob na
silid. 23 Gumawa si Solomon ng dalawang kerubin na kahoy mula sa puno ng olibo,
ang bawat isa ay sampung kubit ang taas. 24 Ang isang pakpak ng unang kerubin ay
limang kubit ang haba at ang isa pang pakpak nito ay limang kubit din ang haba.
Kaya mula sa dulo ng isang pakpak hanggang sa kabilang dulo ng ikalawang pakpak
ay mayroong sampung kubit ang agwat. 25 Ang lapad ng pakpak ng isang kerubin ay
mayroon din sampung kubit. Kapwa kerubin ay mayroon parehong sukat at hugis.
26 Ang taas ng isang kerubin ay sampung kubit at ganoon din ang isa pang kerubin.
27 Inilagay ni Solomon ang mga kerubin sa pinakaloob na silid. Ang mga pakpak ng
mga kerubin ay iniunat para ang pakpak ng isa ay madikit sa isang pader, at ang
pakpak ng isa pang kerubin ay madikit sa isa pang pader. Ang kanilang mga pakpak
ay nakadikit sa isa't isa sa gitna ng kabanal-banalang lugar. 28 Nilatagan ni Solomon
ang mga kerubin ng ginto. 29 Inukitan niya ang lahat ng pader sa paligid ng templo ng

mga hugis ng kerubin, mga puno ng palma, at mga nakabukang bulaklak, sa panlabas
at panloob na mga silid. 30 Nilatagan ni Solomon ng ginto ang sahig ng templo, sa
panlabas at panloob na mga silid. 31 Si Solomon ay nagpaggawa ng mga pintong gawa
sa punong olibo para sa pasukan papunta sa panloob na silid. Ang hamba at mga
poste ng pinto ay mayroon limang bahagi na may mga puwang. 32 Kaya nagpagawa
siya ng dalawang pinto na gawa sa puno ng olibo, at gumawa siya sa mga ito ng mga
ukit ng kerubin, mga puno ng palma, at mga nakabukang bulaklak. Binalutan niya
ang mga ito ng ginto, at kanyang ikinalat ang mga ginto sa kerubin at mga puno ng
palma. 33 Sa ganitong paraan, gumawa rin si Solomon para sa pasukan ng templo ng
poste ng pinto na gawa sa puno ng olibo na mayroong apat na bahagi na may mga
puwang 34 at dalawang pinto gawa sa kahoy ng puno ng saypres. Ang dalawang panel
ng isang pinto ay natitiklop, at ang dalawang panel ng isa pang pinto ay natitiklop.
35 Inukitan niya ang mga ito ng mga kerubin, mga puno ng palma, at mga nakabukang
bulaklak, at pantay niyang nilatagan ng ginto ang inukit na ginawa. 36 Itinayo niya
ang panloob na patyo ng may tatlong hanay ng mga tabas na bato at isang hanay ng
mga bigang sedar 37 Ang pundasyon ng templo ni Yahweh ay inilatag sa ika-apat na
taon, sa buwan ng Ziv. 38 Sa ika-labing-isang taon, sa buwan ng Bul, na ika-walong
buwan, ang templo ay natapos sa lahat ng mga bahagi nito at umayon sa lahat ng
mga detalye nito. Inabot ng pitong taon si Solomon para maitayo ang templo.

7

1 Inabot ng labing tatlong taon si Solomon para makapagtayo ng sarili niyang
palasyo. 2 Itinayo niya ang Palasyo sa Kagubatan ng Lebanon. Ang haba nito ay isang
daang kubit, ang lapad nito ay limampung kubit, at ang taas nito ay tatlumpung kubit.
Ang palasyo ay itinayo nang may apat na hanay ng haliging sedar na may bigang sedar
sa ibabaw ng mga poste. 3 Ang bubong ay gawa sa sedar; ito ay binubungan ng higit
sa apatnapu't limang biga na nasa mga poste, labing lima sa isang hanay. 4 Doon
ay may biga sa tatlong hanay, at bawat bintana ay katapat ng isa pang bintana sa
tatlong pangkat. 5 Lahat ng mga pinto at mga poste ay ginawang mga parisukat na
may biga, at ang bintana ay may katapat na bintana sa tatlong pangkat. 6 Doon ay
may isang bulwagan na limampung kubit ang haba at tatlumpung kubit ang lapad,
na may isang portiko sa harap at mga poste at isang bubong. 7 Itinayo ni Solomon
ang bulwagan ng trono kung saan siya maghuhukom, ang bulwagan ng katarungan.
Ang bawat palapag ay nababalutan ng sedar. 8 Ang tahanan ni Solomon kung saan
siya maninirahan, sa ibang patyo sa loob ng palasyo, ay katulad din ang disenyo.
Siya rin ay nagtayo ng tahanang tulad nito para sa anak na babae ng Paraon, na
kaniyang ginawang asawa. 9 Ang mga gusaling ito ay pinalamutian ng mamahalin
na batong natagpas, sinukat nang maagi at hinati ng lagari at pinakinis sa lahat ng
panig. Ang mga batong ito ay ginamit mula sa pundasyon hanggang sa mga bato
sa itaas at sa labas din ng malaking patyo. 10 Ang pundasyon ay itinayo gamit ang
napakalaki, mamahaling bato na walo at sampung kubit ang haba. 11 Nasa itaas
ang mamahaling mga batong natagpas nang wasto sa sukat, at mga bigang sedar.
12 Ang malaking patyo na nasa paligid ng palasyo ay may tatlong hanay ng tinagpas
na bato at isang hanay ng bigang sedar tulad sa loob ng templo ni Yahweh at ng
portiko ng templo. 13 Pinasundo ni Haring Solomon si Hiram at dinala siya mula
sa Tiro. 14 Si Hiram ay anak na lalaki ng isang balo ng tribo ng Nephtali; ang
kaniyang ama ay lalaking taga-Tiro, isang mahusay na manggagawa ng tanso. Si
Hiram ay puno ng karunungan at kaalaman at kahusayan sa malaking gawain gamit
ang tanso. Pumunta siya kay Haring Solomon para gumawa ng lahat ng kagamitan
na yari sa tanso para sa hari. 15 Hinugis ni Hiram ang dalawang poste ng tanso,

bawat isa ay labing walong kubit ang taas at labing dalawang kubit ang palibot.
16 Siya ay gumawa ng dalawang kapitel ng makintab na tanso para ilagay sa taas ng
poste. Ang taas ng bawat kapitel ay limang siko. 17 May mga mahahaba't makitid
na mga metal na nilmabat at mga tinirintas na mga tanikala para sa mga kapitel
na ginawang mga palamuti sa taas ng mga haligi, pito sa bawat kapitel. 18 Kaya si
Hiram ay gumawa ng dalawang hanay ng mga granada sa paligid ng bawat poste para
palamutian ang kanilang mga kapitel. 19 Ang mga kapitel sa itaas ng poste ng portiko
ay may palamuti ng mga liryo, apat na kubit ang taas. 20 Kasama din ang kapitel
sa dalawang haligi, malapit sa kanilang tuktok, ay nakapalibot ang dalawang daang
nakahanay na granada. 21 Kaniyang itinayo ang mga poste sa portiko ng templo. Ang
poste sa kanan ay pinangalanang Jakin, at ang poste sa kaliwa ay Boaz. 22 Sa itaas
ng mga haligi ay mga palamuti tulad ng mga liryo. Ang paghuhugis ng mga haligi
ay natapos sa ganitong paraan. 23 Naghulma ng pabilog na dagat na bakal si Hiram,
sampung kubit mula sa labi't labi. Ang taas nito ay limang kubit, at ang dagat ay
tatlumpung kubit ang palibot na sukat. 24 Sa ilalim ng labi ay nakapalibot sa dagat ay
bunga ng halamang gumagapang, sampu sa bawat kubit, hinulma lahat kasabay ng
hinulmang dagat. 25 Ang dagat ay nakapatong sa labing dalawang hinulmang baka,
tatlong nakaharap sa hilaga, tatlong nakaharap sa kanluran, tatlong nakaharap sa
timog, at tatlong nakaharap sa silangan. Ang dagat ay nakapatong sa kanila, at ang
lahat ng kanilang puwitan ay nakapwesto sa bandang loob. 26 Ang dagat ay kasing
kapal ng isang kamay, at ang labi nito ay hinulma tulad ng labi ng isang tasa, tulad
ng isang bulaklak na liryo. Ang dagat ay naglalaman ng dalawang libong bat na
tubig. 27 Gumawa si Hiram ng sampung patungan na tanso. Bawat isang patungan
ay apat na kubit ang haba at apat na kubit ang lapad, at tatlong kubit ang taas. 28 Ang
pagkakagawa ng patungan ay tulad nito. Mayroon silang mga mahahabang tabla na
nakatayo sa pagitan ng mga balangkas, 29 at sa mga tabla at mga balangkas ay mga
leon, mga baka, at mga kerubin. Sa itaas at sa ibaba ng mga leon at mga baka ay
mga koronang pinanday. 30 Ang bawat patungan ay may apat na tansong gulong
at ehe, at ang apat na sulok nito ay may suporta sa ilalim para sa kawa. Ang mga
suporta ay hinulma sa korona sa gilid ng bawat isa. 31 Ang bukana ay bilog tulad ng
isang patungan, isang kubit at kalahating lawak, at nasa loob ng korona na nakaangat
ang isang kubit. Sa bukana ay mga inukit na bagay, at ang kanilang mga tabla ay
parisukat, hindi bilog. 32 Ang apat na gulong ay nakapailalam sa mga tabla, at ang
mga ehe ng mga gulong at ang kanilang mga bahay ay nasa patungan. Ang taas ng
isang gulong ay isa't kalahating kubit. 33 Ang mga gulong ay pinanday tulad ng mga
gulong ng mga karwaheng pandigma. Ang kanilang bahay, mga gilid, mga rayos ng
gulong at boha ay hinulmang bakal. 34 Mayroong apat na hawakan sa apat na sulok
ng bawat tuntungan, ipinanday mismo sa tuntungan. 35 Sa itaas ng mga tuntungan ay
may isang nakapalibot na tali na kalahating kubit ang lalim, at sa itaas ng tuntungan
ang mga suporta nito at ang mga mahabang tabla nito ay nakakabit. 36 Sa ibabaw
ng mga suporta at sa mga tabla si Hiram ay umukit ng mga kerubin, mga leon, at
mga puno ng palma na nagtakip ng puwang, at sila ay napapalibutan ng mga korona.
37 Ginawa niya ang sampung patungan sa ganitong paraan. Ang lahat ng iyon ay
hinulma sa iisang hulmahan, at mayroon silang isang sukat, at kaparehang hugis.
38 Si Hiram ay gumawa ng sampung hugasang tanso. Ang isang hugasan ay kayang
humawak ng apatnapung bat na tubig. Bawat hugasan ay apat na mga kubit ang
lapad, at mayroong isang hugasan sa bawat sampung mga patungan. 39 Gumawa
siya ng limang mga patungan na nakaharap sa bahaging timog ng templo at lima sa
hilagang bahagi ng templo. Nilagay niya ang dagat sa silangang sulok, nakaharap sa
bahaging timog ng templo. 40 Ginawa ni Hiram ang mga hugasan at ang mga pala at

patubigang mangkok. Pagkatapos kaniyang natapos ang lahat ng kaniyang ginawa
para kay Haring Solomon sa templo ni Yahweh: 41 ang dalawang poste, at ang tulad-
mangkok na mga kapitel na nasa itaas ng dalawang poste, at ang dalawang pangkat
ng palamuting lambat para takpan ang dalawang tulad mangkok na mga kapitel na
nasa itaas ng mga poste. 42 Ginawa niya ang apat na daang granada para sa dalawang
pangkat ng palamuting nilambat: dalawang hanay ng granada para sa bawat pangkat
ng palamuting nilambat para takpan ang dalawang tulad mangkok ng mga kapitel
na nasa mga poste, 43 at ang sampung mga patungan, at ang sampung hugasan sa
mga patungan. 44 Ginawa niya ang dagat at ang labing dalawang mga bakang nasa
ilalim nito; 45 gayun din ang mga kaldero, mga pala, mga kawa, at lahat ng iba pang
kasangkapan — ang mga ito ay ginawa ni Hiram mula sa makintab na tanso, para kay
Haring Solomon, para sa templo ni Yahweh. 46 Pinahulma ito ng Hari sa kapatagan
ng Jordan, sa isang maputik na lupain sa pagitan ng Succoth at Sarthan. 47 Hindi
tinimbang ni Solomon ang lahat ng mga kasangkapan dahil masyadong marami para
timbangin, kaya ang timbang ng tanso ay hindi malalaman. 48 Pinagawa ni Solomon
ang lahat ng kasangkapan na nasa loob ng templo ni Yahweh mula sa ginto: ang
gintong dambana at ang lamesa kung saan ilalagay ang tinapay na handog. 49 Ang
patungan ng ilaw, lima sa kanan at lima sa kaliwa, sa harap ng panloob na silid ay
gawa sa purong ginto, at ang mga bulaklak, ang mga ilawan, at ang mga pang-ipit ay
ginto. 50 Ang mga saro, ang panggupit ng ilawan, mga mangkok, mga kutsara, at mga
pansindi ng insenso ay nilikha mula sa purong ginto. Gayundin ang mga bisagra ng
pinto ng panloob na silid, na siyang kabanal-banalang lugar, at ang mga pintuan ng
pangunahing bulwagan ng templo ay gawa din sa ginto. 51 Sa ganitong paraan, ang
lahat ng gawain ni Haring Solomon sa tahanan ni Yahweh ay tapos na. Kaya ipinasok
ni Solomon ang mga bagay na inihandog ni David, na kaniyang ama, kay Yahweh, at
ang pilak, ang ginto, at ang mga kasangkapan, at nilagay ito sa bodega sa tahanan ni
Yahweh.

8

1 Pagkatapos ay tinipon ni Solomon ang mga nakatatanda ng Israel, ang lahat ng
pinuno ng mga tribo, at mga pinuno ng mga pamilya ng bansang Israel, sa harap
ng kaniyang sarili sa Jerusalem, upang dalhin ang arko ng tipan ni Yahweh mula
sa lungsod ni David, na ang, Zion. 2 Ang lahat ng kalalakihan ng Israel ay nagtipon
sa harapan ni Haring Solomon sa pista, sa buwan ng Etanim, ng ika-pitong buwan.
3 Ang lahat ng nakatatanda ng Israel ay dumating, at ang mga pari ang kumuha
ng arko. 4 Dinala nila ang arko ni Yahweh, ang tolda ng pagpupulong, at lahat ng
banal na kagamitan na nasa loob ng tolda. Ang mga pari at mga Levita ang dinala
ang mga bagay na ito. 5 Si Haring Solomon at lahat ng kapulungan ng Israel ay
magkakasamang dumating sa harap ng arko, naghahandog ng tupa at mga baka na
hindi mabilang. 6 Dinala ng mga pari ang arko ng tipan ni Yahweh sa lugar nito,
hanggang sa pinakaloob na silid ng tahanan, sa kabanal-banalang lugar, sa ilalim ng
mga pakpak ng kerubin. 7 Sapagkat inunat ng kerubin ang kanilang mga pakpak sa
lugar ng arko, at tinakpan nila ang arko at ang poste na pambuhat nito. 8 Ang mga
poste ay sobrang haba na ang kanilang dulo ay nakita mula sa kabanal-banalang
lugar sa harap ng pinakaloob na silid, pero hindi ito makikita mula sa labas. Sila ay
nandoon hanggang sa araw na ito. 9 Ang arko ay walang laman maliban sa dalawang
tapyas na bato na nilagay ni Moises dito sa Horeb, nang gumawa si Yahweh ng tipan sa
mga Israelita noong makalabas sila sa lupain ng Ehipto. 10 Ito ang nangyari nang ang
mga pari ay lumabas mula sa banal na lugar, napuno ng ulap ang templo ni Yahweh.
11 Hindi na kayang manatili ng mga pari para maglingkod dahil sa ulap, sapagkat ang

kaluwalhatian ni Yahweh ang nagpuno sa kaniyang tahanan. [12] Pagkatapos ay sinabi
ni Solomon, “sinabi ni Yahweh na siya ay mamumuhay sa makapal na kadiliman,
[13] pero ako ay nagtayo ng matayog na tirahan, isang lugar para ikaw ay manirahan
magpakailanman.” [14] Pagkatapos humarap ang hari at pinagpala ang kapulungan ng
Israel, habang ang kapulungan ng Israel ay nakatayo. [15] Kaniyang sinabi, “Nawa si
Yahweh, ang Diyos ng Israel, ay mapapurihan, ang nangusap kay David, na aking ama,
at nakapagtupad nito gamit ang kaniyang sariling mga kamay, na nagsabi, [16] 'Simula
nung araw na inalis ko ang aking bayan ng Israel mula sa Ehipto, ako ay walang
napiling lungsod mula sa lahat ng mga tribo ng Israel para pagtayuan ng tahanan,
para ang aking ngalan ay nandoon. Ganunpaman, pinili ko si David na mamuno sa
aking bayan ng Israel.' [17] Ngayon nasa puso ng aking ama na si David na magtayo ng
tahanan para sa ngalan ni Yahweh, ang na Diyos ng Israel. [18] Pero sinabi ni Yahweh
kay David na aking ama, 'ninais ng iyong puso ang gumawa ng tahanan para sa
aking pangalan, mabuti na ito ay nasa iyong puso. [19] Gayon pa man hindi mo itatayo
ang tahanan, sa halip, ang iyong anak, ang ipapanganak mula sa iyong laman, ang
magtatayo ng bahay para sa aking pangalan.' [20] Tinupad ni Yahweh ang salitang
kaniyang sinabi, sapagkat ako ay nagmula sa lugar ni David, na aking ama, at ako ay
umupo sa trono ng Israel, gaya ng pinangako ni Yahweh. Ako ay nagtayo ng tahanan
para sa ngalan ni Yahweh, na Diyos ng Israel. [21] Naglaan ako ng isang lugar para
sa arko doon, na kung saan naroon ang tipan ni Yahweh, na kaniyang pinangako sa
ating mga ama nang kaniyang inilabas sila mula sa Ehipto.” [22] Tumayo si Solomon sa
harap ng altar ni Yahweh, sa harap ang kapulungan ng Israel, at nag-unat ng kaniyang
mga kamay sa kalangitan. [23] Kaniyang sinabi, “Yahweh, na Diyos ng Israel, walang
diyos ang gaya mo sa itaas ng kalangitaan o sa kailaliman ng mundo, na tumupad
ng kaniyang katapatan sa tipan sa iyong mga lingkod na naglalakad kasama mo ng
kanilang buong puso; [24] ikaw na tumupad sa iyong lingkod na si David, na aking ama,
ng mga pangako mo sa kaniya. Oo, nangusap ka gamit ang iyong bibig at tinupad
ito gamit ang iyong kamay, tulad ng sa ngayon. [25] Kaya ngayon, Yahweh, Diyos ng
Israel, isagawa mo ang iyong ipinangako sa iyong lingkod na si David, na aking ama,
noong iyong sinabi, “Hindi ka magkulang na magkaroon ng isang lalaki sa paningin
ko na uupo sa trono ng Israel, kung ang iyong kaapu-apuhan ay maingat lamang na
lalakad sa aking harapan, gaya ng iyong paglakad sa aking harapan.' [26] Kaya ngayon,
Diyos ng Israel, pinapanalangin ko na ang ipinangako mo sa iyong lingkod na si
David, aking ama, ay magkatotoo. [27] Ngunit ang Diyos ba ay talagang maninirahan sa
mundo? Masdan ito, ang buong sansinukob at kalangitan mismo ay hindi ka kayang
ilulan — paano pa kaya ang templo na aking tinayo! [28] Gayon pa man, pakiusap
ay ituring mo ang panalanging ito ng iyong lingkod at ang kaniyang hiling, Yahweh
aking Diyos; makinig ka sa iyak at panalangin ng iyong lingkod na nananalangin sa
harapan mo ngayon. [29] Nawa ang iyong mga mata ay nakatuon patungo sa templong
ito sa gabi at araw, sa lugar kung saan ay sinabi mo, 'ang Aking pangalan at aking
prisensya ay nandoon' — para marining ang panalangin na ipagdarasal ng iyong
lingkod sa lugar na ito. [30] Kaya makinig ka sa hiling ng iyong lingkod at ng iyong
bayan ng Israel kapag nanalangin kami sa lugar na ito. Oo, makinig ka mula sa
lugar kung saan ka nakatira, mula sa mga kalangitan; at kapag ika'y nakinig, ikaw ay
magpatawad. [31] Kung may taong nagkasala sa kaniyang kapit-bahay at kailangang
manumpa, at kung siya ay dumating at sumumpa sa harap ng iyong dambana sa
tahanang ito, [32] makinig ka mula sa kalangitan at kumilos at hatulan ang iyong mga
lingkod, hatulan ang masasama, para ibalik ang kaniyang asal sa sarili niyang ulo. At
ipahayag na ang matuwid ay walang kasalanan, para mabigyan siya ng karangalan
para sa kaniyang katuwiran. [33] Kapag ang iyong bayang Israel ay natalo ng kaaway

dahil sila ay nagkasala laban sa iyo, kapag nanumbalik sila sa iyo pinapahayag ang
iyong pangalan, manalangin at humiling ng kapatawaran sa iyo sa templong ito —
34 kung ganun ay pakiusap makinig ka mula sa kalangitan at patawarin ang kasalanan
ng iyong bayang Israel; ibalik mo sila mula sa lupain na iyong binigay sa kanilang
mga ninuno. 35 Kapag tahimik ang kalangitan at walang ulan dahil ang bayan ay
nagkasala laban sa iyo — kung sila ay nanalangin sa lugar na ito, ipahayag nila ang
iyong pangalan, at tumalikod sa kanilang kasalanan kapag napahirapan mo sila —
36 makinig ka sa kalangitan at patawarin ang kasalanan ng iyong mga lingkod at ng
iyong bayan ng Israel, kung iyong ituturo sa kanila ang tamang bagay kung saan
sila dapat lumakad. Magpadala ka ng ulan sa iyong lupain, kung saan mo ibinigay
sa iyong bayan bilang pamana. 37 Ipagpalagay na mayroon taggutom sa lupain, o
ipagpalagay na mayroon sakit, pagkalanta o pagkabulok, mga balang o mga uod; o
ipalagay na ang tarangkahan ng lungsod sa kanilang lupain ay sinugod ng kaaway, o
mayroong kahit anong salot o pagkakasakit — 38 ipagpalagay na ang mga panalangin
at mga kahilingang ay gawin ng isang tao o ng iyong bayan na Israel — bawat isa
ay nalalaman ang salot sa kaniyang sariling puso habang inuunat niya ang kaniyang
mga kamay sa templong ito. 39 Pagkatapos ay makinig ka mula sa kalangitan, ang
lugar kung saan ka naninirahan, magpatawad at kumilos, at bigyan ng gantimpala
ang bawat tao sa kaniyang ginagawa; alam mo ang kaniyang puso, dahil ikaw at
ikaw lamang ang nakakaalam ng puso ng lahat ng tao. 40 Gawin mo ito para sila ay
matakot sa iyo sa lahat ng araw na sila ay mabubuhay sa lupain na ibinigay mo sa
aming mga ninuno. 41 Karagdagan dito, tungkol sa dayuhan na hindi nabibilang sa
iyong bayan ng Israel: kapag siya ay nanggaling mula sa malayong bansa dahil sa
iyong pangalan — 42 sapagkat maririnig nila ang iyong dakilang pangalan, ang iyong
makapangyarihang kamay, at iyong nakataas na kamay — kapag siya ay dumating at
nanalangin sa templong ito, 43 pakiusap na makinig ka mula sa kalangitan, ang lugar
kung saan ka naninirahan, at gawin mo ang kahit anong hingin sa iyo ng dayuhan.
Gawin mo iyon para ang mga grupo ng tao sa mundo ay malaman ang iyong pangalan
at matakot sa iyo, gaya ng iyong sariling bayan ng Israel. Gawin mo ito para malaman
nila na ang tahanang ito na aking binuo ay tinawag sa iyong pangalan. 44 Ipagpalagay
na ang iyong bayan ay makikipaglaban sa kaaway, sa kahit anong paraan mo sila
ipapadala, at ipagpalagay na sila ay mananalangin sa iyo, Yahweh, sa lungsod na
iyong pinili sa tahanang aking itinayo sa ngalan mo. 45 Kung ganoon makinig ka
sa kalangitan sa kanilang mga panalangin, kanilang kahilingan, at tulungan mo sila
sa kanilang pinaglalaban. 46 Ipagpalagay na sila ay nagkasala laban sa iyo, yamang
walang sinuman ang hindi nagkakasala, at ipagpalagay na ikaw ay galit sa kanila at
ibinigay sila sa mga kaaway upang dalhin silang bihag sa kanilang lupain, maging
malayo o malapit. 47 At ipagpalagay na kanilang napagtanto na sila ay nasa lugar
kung saan sila ipinatapon, at ipagpalagay na sila ay nagsisi at humanap ng pabor sa
iyo mula sa lupain ng mga humuli sa kanila. Ipagpalagay na kanilang sinabi, 'Kami ay
kumilos ng hindi tama at nagkasala. Kami ay nag-asal ng masama.' 48 Ipagpalagay na
sila ay bumalik sa iyo nang kanilang buong puso at nang kanilang buong kaluluwa
sa lupain ng kanilang mga kaaway na humili sa kanila, at ipagpalagay na sila ay
nanalangin sa iyo sa gawing kanilang lupain, kung saan ay ibinigay mo sa kanilang
mga ninuno, at tungo sa lungsod na iyong pinili, at tungo sa tahanan na aking
itinayo para sa ngalan mo. 49 Kung gayon ay makinig ka sa kanilang mga panalangin,
kanilang mga hiling sa kalangitan, ang lugar kung saan ka nakatira, at tulungan sila
sa kanilang pinaglalaban. 50 Patawarin ang iyong bayan, na nagkasala laban sa iyo,
at lahat ng kanilang mga kasalanan kung saan ay sumuway laban sa iyong mga utos.
Kahabagan sila sa harap ng kanilang mga kaaway na bumihag sa kanila, para ang

kanilang mga kaaway ay magkaroon din ng habag sa iyong bayan. [51] Sila ang iyong
bayan na iyong pinili, na sinagip mo palabas ng Ehipto na parang nasa gitna ng
pugon kung saan ang bakal ay pinanday. [52] Panalangin ko na ang iyong mga mata
ay mabuksan sa mga hiling ng iyong bayan ng Israel, na makinig ka sa kanila sa
tuwing sila'y tumatawag sa iyo. [53] Sapagkat hiniwalay mo sila sa lahat ng mga tao
sa mundo upang mapabilang sa iyo at makatanggap ng iyong mga pangako, tulad ng
paliwanag ni Moises na iyong lingkod, nang iyong inilabas ang aming mga ama mula
sa Ehipto, Panginoong Yahweh." [54] Kaya nang matapos ipanalangin ni Solomon ang
lahat ng panalanging ito at kahilingan kay Yahweh, siya ay tumayo mula sa harap ng
altar ni Yahweh, mula sa pagkakaluhod habang ang kaniyang kamay ay nakaunat sa
kalangitan. [55] Siya ay tumayo at pinagpala ang lahat ng kapulungan ng Israel na may
malakas na boses na sinasabi, [56] "Nawa si Yahweh ay mapapurihan, na nagbigay ng
kapahingahan sa kaniyang bayang Israel, na tumutupad ng lahat ng kaniyang mga
pangako. Wala ni isang salita ang nabigo sa lahat ng mabuting pangako ni Yahweh
na ginawa niya kay Moises na kaniyang lingkod. [57] Nawa si Yahweh na ating Diyos
ay makasama natin, gaya kung paano siya ay nasa ating mga ninuno. [58] Nawa hindi
niya tayo iwan o pabayaan, na maaari niyang ibaling ang ating puso sa kaniya, para
mamuhay sa lahat ng kaniyang paraan at ingatan ang kaniyang mga kautusan at ang
kaniyang mga tuntunin at kaniyang mga batas, na kaniyang inutos sa ating mga ama.
[59] At hayaan ang mga salitang aking sinabi, na aking hiniling sa harap ni Yahweh, ay
mapalapit kay Yahweh ating Diyos umaga at gabi, para maaari siyang makatulong sa
pinaglalaban ng kaniyang lingkod at kaniyang bayan ng Israel, na kailangan araw-
araw; [60] na ang lahat ng tao dito sa mundo ay malaman na si Yahweh, siya ay Diyos
at wala ng iba pang Diyos! [61] Kung gayon, hayaang ang iyong puso na maging totoo
kay Yahweh ating Diyos, para lumakad sa kaniyang alituntunin at pagkaingatan ang
kaniyang mga kautusan, mula sa araw na ito. [62] Kaya ang hari at lahat ng Israelitang
kasama niya ay naghandog ng mga alay kay Yahweh. [63] Si Solomon ay naghandog
ng alay para sa pagtitipon, na ginawa niya para kay Yahweh: dalawampu't dalawang
libong baka at 120, 000 tupa. Kaya ang hari at mga Israelita ay inialay ang tahanan
ni Yahweh. [64] Sa araw ding iyon itinalaga ng hari ang gitna ng patyo na nasa harap
ng templo ni Yahweh, doon niya inialay ang mga sinunog na handog, ang handog
ng butil, at ang taba ng handog para sa pagtitipon-tipon, dahil ang altar na tanso
na nasa harapan ni Yahweh ay napakaliit para tanggapin ang pag-aalay ng sinunog
na handog, handog ng butil at ang taba ng handog ng pagtitipon-tipon. [65] Kaya si
Solomon ang nagdaos ng handaan sa oras na iyon, at lahat ng Israelita ay kasama
niya, isang malaking kapulungan, mula Lebo Hamat hanggang sa batis ng Ehipto, sa
harap ni Yahweh ating Diyos sa loob ng pitong araw at sa pito pang araw, sa kabuuan
ng labing apat na mga araw. [66] Sa ika-walong araw, pinauwi niya ang mga tao, at
kanilang pinagpala ang hari at umuwi sila sa kanilang tahanan ng may kagalakan at
masayang mga puso dahil sa lahat ng kabutihan na pinakita ni Yahweh kay David,
na kaniyang lingkod, at sa Israel, na kaniyang bayan.

9

[1] Pagkatapos maitayo ni Solomon ang templo ni Yahweh at ang palasyo ng hari, at
pagkatapos niyang magawa ang lahat ng ninais niyang gawin, [2] nangyaring nagpakita
muli si Yahweh kay Solomon sa ikalawang pagkakataon, kagaya ng pagpapakita sa
kaniya sa Gabaon. [3] At sinabi sa kaniya ni Yahweh, "Narinig ko ang iyong panalangin
at ang iyong kahilingan sa akin. Itinalaga ko ang templong ito, na iyong itinayo, para
sa akin, para doon ko ilagay ang aking pangalan magpakailanman, at ang aking mga
mata at ang aking puso ay mananatili doon sa lahat ng panahon. [4] Para naman sa iyo,

kung ikaw ay lalakad sa harapan ko gaya ng ama mong si David na lumakad ng may
matapat na puso at sa pagiging matuwid, at kung susundin mo ang lahat na iniutos
ko at iniingatan ang aking mga kautusan at aking mga tuntunin, [5] itatatag ko ang
trono ng iyong kaharian sa buong Israel magpakailanman, gaya nang ipinangako
ko sa iyong amang si David, na sinasabing, 'Isa sa iyong lahi ay hindi kailaman
mabibigong lumuklok sa trono ng Israel.' [6] Pero kung kayo ay tatalikod, ikaw at
ang at iyong mga anak, at hindi iingatan ang aking mga kautusan na aking inilagay
sa harapan ninyo, at kung pupunta at sasamba kayo sa ibang mga diyos at yuyukod
sa kanila, [7] kung gayon ay palalayasin ko ang Israel mula sa lupain na ibinigay ko
sa kanila; at ang templong ito na inilaan ko para sa aking pangalan—iwawaksi ko
ito sa aking paningin. At ang pangalang “Israel” ay magiging para na lamang isang
kawikaan at isang katatawanan sa lahat ng mga tao. [8] At kahit na ang templong ito
ay napakatayog ngayon, bawat isang mapapadaan dito ay mangingilabot at susutsot.
Sasabihin nila, “ Bakit nagawa ni Yahweh ang ganito sa lupain at sa templong ito?
[9] Sasagot ang iba, “dahil tinalikuran nila si Yahweh, na kanilang Diyos, na siyang
naglabas sa kanilang mga ninuno sa lupain ng Ehipto, at pinaglingkuran nila ang
ibang mga diyos at yumukod sila sa mga ito at sumamba sila sa kanila. Iyon ang
dahilan kung bakit dinala ni Yahweh ang lahat ng mga sakunang ito sa kanila.””
[10] At5 nangyari sa pagsapit ng katapusan ng dalawampung taon, natapos ni Solomon
ang pagpapatayo ng dalawang gusali, ang templo ni Yahweh at ang palasyo ng hari.
[11] Si Hiram, ang hari ng Tiro, ay nagbigay kay Solomon ng mga kahoy na sedar, mga
kahoy na pino, at ginto, lahat ng hinangad ni Solomon. Kaya binigyan ni Haring
Solomon si Hiram ng dalawampung lungsod sa lupain ng Galilea. [12] Lumabas si
Hiram mula sa Tiro para tingnan ang mga lungsod na ibinigay sa kaniya ni Solomon,
pero hindi siya nasiyahan sa mga iyon. [13] Kaya sinabi ni Hiram, “Ano ba itong mga
lungsod na ibinigay mo sa akin, aking kapatid?” Kaya tinawag ni Hiram ang mga
iyon na Lupain ng Cabul, kung saan ganoon pa rin ang tawag sa kanila hanggang
ngayon. [14] Nagpadala si Hiram sa hari ng 120 talentong ginto. [15] Ang sumusunod
ay ang dahilan na ipinataw ni Haring Solomon na magtrabaho ang mga tao: upang
itayo ang templo ni Yahweh at ang kaniyang sariling palasyo, upang itayo ang Millo
at ang pader ng Jerusalem, at upang itayo ang mga tanggulan ng Hazor, Megido, at
Gezer. [16] Ang haring Paraon ng Ehipto ay nagpunta at sinakop ang Gezer, sinunog
niya ito, at pinatay ang mga taga Canaan sa loob ng lungsod. Pagkatapos ay ibinigay
ng Paraon ang lungsod sa kaniyang anak na babae, na asawa ni Solomon, bilang
regalo sa kanilang kasal. [17] Kaya muling itinayo ni Solomon ang Gezer at Beth-
Horon sa bandang Ibaba, [18] ang Baalat at Tadmor sa ilang sa lupain ng Juda, [19] at sa
lahat ng mga imbakang lungsod na pag-aari niya, at mga lungsod para sa kaniyang
mga karwahe at mga lungsod para sa kaniyang mangangabayo, at anumang mga
hinangad niyang itayo para sa kanyang kasiyahan sa Jerusalem, sa Lebanon, at sa
lahat ng mga lupain na nasa ilalim ng kaniyang pamumuno. [20] Sa lahat ng mga
tao na natira sa mga Amoreo, sa mga Heteo, Perezeo, Hivita at Jebuseo, na hindi
kabilang sa bayan ng Israel, [21] ang kanilang mga kaapu-apuhan na naiwan nila sa
lupain, mga taong hindi lubusang napuksa ng mga mamamayan ng Israel— ginawa
sila ni Solomon bilang mga sapilitang manggagawa, kung saan ganoon pa rin sila
hanggang sa araw na ito. [22] Gayon man, hindi ginawang mga sapilitang manggagawa
ang mga Israelita. Sa halip, naging mga sundalo sila at kaniyang mga lingkod, at
kaniyang mga opisyales at kaniyang mga pinuno at mga pinuno ng kaniyang hukbo
ng karwahe at kaniyang mga mangangabayo. [23] Ito ang mga pangunahing pinuno na
namahala sa mga tagapangsiwa ng mga gawain ni Solomon, 550 katao, na nangasiwa
sa mga taong gumawa ng gawain. [24] Lumipat ang anak na babae ng Paraon mula sa

lungsod ni David patungo sa bahay na itinayo ni Solomon para sa kanya. Kinalaunan,
itinayo ni Solomon ang Millo. 25 Tatlong beses sa isang taon na nag- aalay si Solomon
ng mga handog na susunugin at mga handog pangkapayapaan sa altar na itinayo niya
para kay Yahweh, nagsusunog ng insenso kasama nito sa altar sa harap ni Yahweh.
Kaya tinapos niya ang templo at ginagamit na ito ngayon. 26 Nagpagawa si Solomon
ng malaking grupo ng mga barko sa Ezion-Geber, kung saan malapit sa Elat, na nasa
dalampasigan ng Dagat na pula, sa lupain ng Edom. 27 Pinadalhan ni Hiram ang mga
grupo ng barko ni Solomon ng mga tauhan, mga bihasang mandaragat, kasama ang
mga sariling tauhan ni Solomon. 28 Pumunta sila sa Ofir kasama ang mga tauhan ni
Solomon. Mula roon ay nag-uwi sila ng 420 talentong ginto para kay Haring Solomon.

10

1 Nang mabalitaan ng reyna ng Seba ang katanyagan ni Solomon tungkol sa
pangalan ni Yahweh, pumunta siya para subukin si Solomon sa pamamagitan ng mga
mahihirap na tanong. 2 Dumating siya sa Jerusalem kasama ang isang napakahabang
karawan, mga kamelyo na punong-puno ng mga pabango, maraming ginto, at
maraming mga mamahaling bato. Nang siya ay dumating, sinabi niya kay Solomon
lahat ng nasa loob ng kaniyang puso. 3 Sinagot ni Solomon lahat ng kaniyang mga
katanungan. Wala ni isa man na kaniyang mga tanong ang hindi sinagot ng hari.
4 Nang makita ng reyna ng Seba ang lahat ng karunungan ni Solomon, ang palasyo na
kaniyang itinayo, 5 ang pagkain sa kaniyang hapag-kainan at mga tirahan ng kaniyang
mga lingkod at kanilang mga gawain at kanilang mga kasuotan, at saka mga taga-silbi
niya ng inumin at ang paraan kung paano siya nag-alay ng mga handog na susunugin
sa templo ni Yahweh, wala ng espiritu sa kaniya. 6 Sinabi niya sa hari, “Totoo nga,
ang balita na aking narinig sa sarili kong lupain tungkol sa iyong mga salita at iyong
karunungan. 7 Hindi ko mapaniwalaan ang aking narinig hanggang sa dumating ako
rito, at ngayon ay nakita ito ng aking mga mata. Wala pa pala sa kalahati ang nasabi
sa akin tungkol sa iyong karunungan at kayamanan! Nahigitan mo ang katanyagan
na aking nabalitaan. 8 Pinagpala ang iyong bayan, at pinagpala ang iyong mga lingkod
na palaging nasa iyong harapan, dahil naririnig nila ang iyong karunungan. 9 Nawa
ay purihin si Yahweh ang inyong Diyos, na nalulugod sa iyo, na siyang naglagay
sa iyo sa trono ng Israel. Dahil walang hanggang minahal ni Yahweh ang Israel,
ginawa ka niyang hari, para gumawa ka ng katarungan at katuwiran. 10 Binigyan
niya ang hari ng 120 talentong ginto at malaking halaga ng mga pabango at mga
mamahaling mga bato. Wala nang mas higit pang halaga ng mga pabango tulad
nitong mga ibinigay ng reyna ng Seba kay Haring Solomon ay kailanman naibigay
pa muli sa kaniya. 11 Ang mga barko ni Hiram, na nagdala ng ginto mula sa Ofir,
ay nagdala rin mula sa Ofir ng napakaraming kahoy na algum at mga mamahaling
bato. 12 Gumawa ang hari ng mga haligi gamit ang kahoy na algum para sa templo ni
Yahweh at para sa palasyo ng hari, at mga alpa at mga lira para sa mga mang-aawit.
Wala nang mas madami pang bilang ng kahoy na algum ang dumating o nakita pa
muli hanggang sa araw na ito. 13 Ibinigay lahat ni Haring Solomon ang lahat ng
maibigan ng reyna ng Seba, anuman ang hiniling niya, karagdagan sa mga ibinigay
ni Solomon ayon sa kaniyang maharlikang kabutihang-loob. Kaya bumalik siya sa
kaniyang sariling lupain kasama ang kaniyang mga lingkod. 14 Ngayon ang timbang
ng ginto na dumating kay Solomon sa loob ng isang taon ay 666 talento ng ginto,
15 bukod sa mga ginto na dinala ng mga mangangalakal at mga negosyante. Lahat
ng mga hari na taga-Arabia at mga gobernador sa bansa ay nagdala rin ng ginto
at pilak kay Solomon. 16 Si Solomon ay nagpagawa ng dalawang-daang malalaking
kalasag na binalutan ng ginto. Anim na raang siklo ng ginto ang napunta sa bawat isa.

17 Nagpagawa rin siya ng tatlong-daang kalasag na binalutan ng ginto. Tatlong mina
ng ginto ang napunta sa bawat kalasag; inilagay ang mga ito ng hari sa loob ng Palasyo
ng Kagubatan ng Lebanon. 18 Pagkatapos ay nagpagawa ang hari ng isang malaking
trono na gawa sa garing at nilatagan ito ng pinakamataas na uri ng ginto. 19 May anim
na baytang papunta sa trono, at ang likod nito ay may pabilog na tuktok. May mga
dantayan ng bisig sa magkabilang gilid ng upuan, at dalawang leon ang nakatayo
sa tabi ng mga dantayan. 20 Labingdalawang leon ang nakatayo sa mga baytang,
isa sa bawat magkabilang gilid sa bawat anim na baytang. Walang anumang trono
kagaya nito sa alinmang kaharian. 21 Lahat ng iinumang tasa ni Haring Solomon
ay ginto, at lahat ng mga iinumang tasa sa Palasyo ng Kagubatan ng Lebanon ay
purong ginto. Walang pilak, dahil ang pilak ay hindi itinuturing na mahalaga noong
panahon ni Solomon. 22 Ang hari ay may mga grupo ng barko sa dagat na pumapalaot
sa karagatan, kasama ang mga barko ni Hiram. Isang beses sa bawat tatlong taon
ang mga barko ay nagdadala ng ginto, pilak, garing, gayundin ng mga bakulaw at
mga malalaking unggoy.. 23 Kaya nahigitan ni Haring Solomon ang lahat ng hari sa
mundo sa kayamanan at karunungan. 24 Sinadya ng buong mundo ang presensiya
ni Solomon para mapakinggan ang kaniyang karunungan, na inilagay ng Diyos sa
kaniyang puso. 25 Ang mga bumisita sa kaniya ay nagdala ng pagpaparangal, mga
sisidlang gawa sa pilak at gawa sa ginto, mga damit, mga armas, pampalasa, gayundin
ng mga kabayo at mga asno, taon taon. 26 Sama-samang tinipon ni Solomon ang mga
karwahe at mga mangangabayo. Mayroon siyang 1, 400 na mga karwahe at labing
dalawang libong mangangabayo na inihimpil niya sa mga lungsod ng mga karwahe at
sa kaniyang sarili sa Jerusalem. 27 Napakaraming pilak ang hari sa Jerusalem, kasing
dami ng mga bato sa lupa. Ginawa niyang sagana ang mga kahoy na cedar gaya
ng mga punong sikamoreng igos na nasa mabababang lupain. 28 Nagmamay-ari si
Solomon ng mga kabayo na nanggaling sa Ehipto at Cilicia. Ang mga mangangalakal
ng hari ay binili ang mga iyon sa kawan, bawat isang kawan ay may halaga. 29 Ang
mga karwahe ay binili sa labas ng Ehipto sa halagang animnaraang siklo ng pilak
bawat isa, at mga kabayo ng 150 siklo bawat isa. Pagkatapos karamihan sa mga ito
ay ipinagbili sa lahat ng mga hari ng mga Heteo at Arameo.

11

1 Ngayon nagmahal si Solomon ng maraming dayuhang babae: ang anak na babae
ng Paraon, mga babaeng Moabita, Ammonita, Edomita, Sidomita at mga babaeng
Heteo— 2 mga bansang nauukol kung saan sinabi ni Yahweh sa bansang Israel,
“Huwag kayong pupunta sa kanila para mag-asawa o ni isa sa kanila ay pupunta
sa inyo, dahil tiyak na ibabaling nila ang inyong puso sa kanilang mga diyos.” Pero
minahal ni Solomon ang mga babaeng ito. 3 Nagkaroon si Solomon ng pitong-daang
maharlikang asawa at tatlong-daang iba pang kinakasama. Inilayo ng kaniyang
mga asawa ang kaniyang puso. 4 Dahil noong tumanda si Solomon, iniligaw ng
kaniyang mga asawa ang kaniyang puso sa ibang diyos; ang kaniyang puso ay hindi
niya lubos na isinuko kay Yahweh na kaniyang Diyos, gaya ng kaniyang amang si
David. 5 Sinunod ni Solomon si Astarte, ang diyosa ng mga Sidonio, at sumunod siya
kay Milcom, ang kasuklam-suklam na diyus-diyosan ng mga Amonita. 6 Gumawa
si Solomon ng kasamaan sa paningin ni Yahweh; hindi siya lubusang sumunod kay
Yahweh, tulad nang nagawa ng kaniyang amang si David. 7 Pagkatapos nagpatayo
si Solomon ng isang dambana para kay Cemos, ang kasuklam-suklam na diyus-
diyosan ng Moab, sa burol na nasa silangan ng Jerusalem, at para din kay Molec,
ang kasuklam-suklam na diyus-diyosan ng mga Ammonita. 8 Nagtayo rin siya ng
mga dambana para sa lahat ng kaniyang mga dayuhang asawa, na nagsunog ng mga

insenso at nag-alay para sa kanilang mga diyos.. 9 Nagalit si Yahweh kay Solomon,
dahil tumalikod ang kaniyang puso sa kaniya, na Diyos ng Israel, kahit na nagpakita
sa kaniya ng dalawang ulit 10 at nag-utos sa kaniya tungkol sa mismong bagay na ito,
na hindi siya dapat maglingkod sa ibang diyos. Subalit hindi sinunod ni Solomon
kung ano ang inutos ni Yahweh. 11 Kaya sinabi ni Yahweh kay Solomon, "Dahil
nagawa mo ito at hindi mo sinunod ang aking tipan at aking mga alituntunin na
inutos ko sa iyo, tiyak na pipilasin ko ang kaharian mula sa iyo at ibibigay ko ito sa
iyong lingkod. 12 Subalit, alang-alang sa iyong amang si David, hindi ko ito gagawin
habang ikaw ay nabubuhay, pero sisirain ko ito sa kamay ng iyong anak na lalaki.
13 Gayon man, hindi ko sisirain ang buong kaharian; Ibibigay ko ang isang lipi sa iyong
anak alang-alang sa aking lingkod na si David, at para sa kapakanan ng Jerusalem,
na aking pinili." 14 Pagkatapos ay nagtayo si Yahweh ng kakalaban kay Solomon, si
Hadad na Idumeo. Siya ay nagmula sa maharlikang angkan ng Edom. 15 Noong si
David ay nasa Edom, si Joab na pinuno ng mga kawal ay nagpunta para ilibing ang
mga patay, bawat taong napatay sa Edom. 16 Si Joab at ang buong Israel ay nanatili
doon ng anim na buwan hanggang sa mapatay niya ang bawat kalalakihan sa Edom.
17 Ngunit si Hadad ay dinala ng mga lingkod ng kaniyang ama sa Ehipto kasama ng
iba pang mga Idumeo, dahil si Hadad ay isa pa lamang maliit na bata. 18 Umalis
sila sa Midian at nagpunta sa Paran, mula kung saan kasama nilang dinala ang mga
kalalakihan patungo sa Ehipto, sa Paraon na hari ng Ehipto, na nagbigay sa kaniya
ng isang bahay, lupa at pagkain. 19 Nalugod ang Paraon kay Hadad kaya binigyan
siya ng Paraon ng asawa, ang kapatid ng sarili niyang asawa, ang kapatid na babae
ng reyna na si Tapenes. 20 Isinilang ng kapatid ni Tapenes ang anak na lalaki ni
Hadad; Pinangalanan nila siyang Genubat; Siya ay pinalaki ni Tapenes sa palasyo ng
Paraon. Kaya namuhay si Genubat sa palasyo ng Paraon kasama ang mga anak ng
Paraon. 21 Noong mabalitaan ni Hadad na tulog na si David kasama ang kaniyang
mga ninuno, at si Joab na pinuno ng hukbo ay patay na, sinabi ni Hadad sa Paraon,
"Pahintulutan mo akong umalis para pumunta sa aking sariling bansa." 22 At sinabi
sa kaniya ng Paraon, "Pero ano pa ang kulang mo sa akin na gustuhin mo pang
bumalik sa iyong sariling bansa?" Sumagot si Hadad, "Wala, hayaan mo lang akong
umalis." 23 Nagtayo muli ang Diyos ng isa pang katunggali kay Solomon, si Rezon na
anak na lalaki ni Eliada, na tumakas mula sa kaniyang panginoon na si Hadadezer,
hari ng Zoba. 24 Nagtipon si Rezon ng mga kalalakihan at naging kapitan ng isang
maliit na puwersa, noong tinalo ni David ang mga kalalakihan ng Zoba. Nagpunta
ang mga tauhan ni Zoba sa Damasco at nanirahan doon, at napailalim kay Rezon ang
Damasco. 25 Siya ay naging kaaway ng Israel sa lahat ng panahon ng paghahari ni
Solomon, kasama ng mga kaguluhan na idinulot ni Hadad. Kinasuklaman ni Rezon
ang Israel at naghari siya sa Aram. 26 At si Jeroboam na anak na lalaki ni Nebat, isang
Efraimita na taga Sereda, isang opisyal ni Solomon, na ang pangalan ng kaniyang
ina ay Serua, isang babaeng balo, ay nagtaas din ng kaniyang kamay laban sa hari.
27 Ang dahilan kung bakit nagrebelde siya laban sa hari ay dahil itinayo ni Solomon
ang Millo at inayos ang lagusan ng pader sa lungsod ni David na kaniyang ama. 28 Si
Jeroboam ay isang lalaking malakas at matapang. Nakita ni Solomon ang binata na
masipag, kaya ibinigay sa kaniya ang pamamahala sa lahat ng gawain sa tahanan
ni Jose. 29 Sa panahong iyon, nang lumabas si Jeroboam sa Jerusalem, natagpuan
siya ni propetang Ahias sa daan. Ngayon nagbihis si Ahias ng bagong kasuotan, at
ang dalawang lalaki ang tanging nasa bukid. 30 Pagkatapos ay dinakma ni Ahias ang
bagong kasuotan na nasa kaniya, at pinunit ito ng labing-dalawang piraso. 31 Sinabi
niya kay Jeroboam, "kumuha ka ng sampung piraso, dahil si Yahweh na Diyos ng
Israel, sinasabi niya, 'Pagmasdan mo, pipilasin ko ang kaharian at aalisin sa kamay

ni Solomon, at ibibigay ko ang sampung lipi sa iyo 32 (subalit magkakaroon si Solomon
ng isang lipi, alang-alang sa lingkod kong si David at alang-alang sa Jerusalem, ang
lungsod na aking pinili mula sa lahat ng lipi ng Israel), 33 dahil iniwanan nila ako
at sinamba nila si Astarte, ang babaeng diyus-diyosan ng mga Sidonita, kay Cemos
ang diyos ng mga Moabita, at kay Milcom ang diyos ng mga mamamayan ng mga
Ammonita. Hindi sila lumakad ayon sa aking kaparaanan, para gawin ang mabuti sa
aking paningin, at para sundin ang aking mga utos at mga tuntunin gaya ng ginawa
ng kaniyang ama na si David. 34 Ngunit, hindi ko aalisin ang buong kaharian sa
kamay ni Solomon. Sa halip, gagawin ko siyang hari sa lahat ng araw ng kaniyang
buhay, alang-alang sa aking lingkod na si David na aking pinili, na siyang nag-ingat
sa aking mga kautusan at mga tuntunin. 35 Ngunit kukunin ko ang kaharian mula sa
kamay ng kaniyang anak, at ibibigay ko ito sa iyo, ang sampung mga lipi. 36 Ibibigay
ko ang isang lipi sa anak na lalaki ni Solomon, para ang aking lingkod na si David
ay magkakaroon lagi ng ilaw sa harapan ko sa Jerusalem, ang lungsod kung saan
pinili kong ilagay ang aking pangalan. 37 Kukunin kita, at ikaw ay mamumuno at
tutupad sa lahat ng hangarin mo, at ikaw ay magiging hari ng buong Israel. 38 Kung
pakikinggan mo ang lahat na aking ipag-uutos sa iyo, at kung lalakad ka sa aking mga
landas, at kung gagawin mo kung ano ang mabuti sa aking paningin, para ingatan
ang mga tuntunin at mga kautusan, gaya ng ginawa ng aking lingkod na si David,
sa gayon ay sasamahan kita at ipagtatayo kita ng totoong tahanan, gaya ng itinayo
ko para kay David, at ang Israel ay ibibigay ko sa iyo. 39 Paparusahan ko ang mga
kaapu-apuhan ni David, pero hindi habang panahon." 40 Kaya pinagsikapang patayin
ni Solomon si Jeroboam, ngunit tumindig si Jeroboam at tumakas papuntang Ehipto,
kay Shishak, hari ng Ehipto, at nanatili siya sa Ehipto hanggang sa pagkamatay ni
Solomon. 41 Para sa ibang mga bagay tungkol kay Solomon, lahat ng kaniyang mga
ginawa at ang kaniyang karunungan, hindi ba nakasulat ang mga ito sa Aklat ng mga
Kaganapan sa Buhay ni Solomon? 42 Naghari si Solomon sa buong Israel sa loob ng
apatnapung taon. 43 Natulog siya kasama ang kaniyang mga ninuno, at inilibing siya
sa lungsod ng kaniyang amang si David. Ang kaniyang anak na lalaki na si Rehoboam
ang humalili sa kaniya bilang hari.

12

1 Nagpunta si Rehoboam sa Shekem, dahil ang buong Israel ay darating sa Shekem
para gawin siyang hari. 2 Ito ay nangyari nang marinig ito ni Jeroboam anak ni Nebat
(dahil siya ay nasa Ehipto pa, kung saan siya ay tumakas mula sa kinaroroonan
ni Haring Solomon; Si Jeroboam ay nanirahan sa Ehipto). 3 Kaya siya ay isinugo
at tinawag nila, at dumating si Jeroboam at buong kapulungan ng Israel; sila ay
nagsalita kay Rehoboam at sinabi, "ginawang mahirap ng iyong ama ang aming
pasanin. 4 Ngayon, gawin mong madali ang mahirap na trabahong ibinigay ng
iyong ama, at pagaanin mo ang mabigat na pasanin na inilagay niya sa amin, at
paglilingkuran ka namin." 5 Sinabi ni Rehoboam sa kanila, "Umalis kayo ng tatlong
araw; pagkatapos bumalik kayo sa akin." Kaya umalis ang mga tao. 6 Sumangguni si
Haring Rehoboam sa mga matatandang lalaki na tumayo sa harapan ni Solomon na
kaniyang ama habang siya ay nabubuhay; sinabi niya, "Paano ninyo ako papayuhan
upang sagutin ang mga taong ito?" 7 Sila ay nagsalita sa kaniya at sinabi, "Kung
ikaw ay magiging isang lingkod ngayon sa mga taong ito at paglilingkuran sila, at
sasagutin sila sa pamamagitan ng mabubuting mga salita, palagi silang magiging
mga lingkod mo." 8 Subalit binalewala ni Rehoboam ang ibinigay na payo ng mga
matatandang lalaki sa kaniya, at sumangguni sa mga kabataan na lumaking kasama
niya, na tumayo sa harapan niya. 9 Sinabi niya sa kanila, "Anong payoang maibibigay

ninyo sa akin, upang maaari nating masagot ang mga tao na nagsalita sa akin at
nagsabing, “Pagaanin ninyo ang pasanin na inilagay sa amin ng inyong ama?” 10 Ang
mga kabataan na lumaking kasama ni Rehoboam ay nagsalita sa kaniya, nagsabi,
“Magsalita ka sa mga taong ito na nagsabi sa iyo na ang iyong amang si Solomon ang
nagpabigat ng kanilang pasanin pero dapat mo itong pagaanin. Dapat mong sabihin
sa kanila, “Ang hinliliit kong daliri ay makapal kaysa sa baywang ng aking ama.
11 Kaya ngayon, kahit na pinahirapan kayo ng aking ama sa pamamagitan ng isang
mabigat na pasanin, magdadagdag ako sa inyong pasanin. Pinarusahan kayo ng aking
ama sa pamamagitan ng mga latigo, ngunit parurusahan ko kayo sa pamamagitan ng
mga alakdan.” 12 Kaya dumating si Jeroboam at ang lahat ng bayan kay Rehoboam
sa ikatlong araw, gaya ng itinagubilin ng hari noong sinabi niyang, “Bumalik kayo
sa akin sa ikatlong araw.” 13 Marahas na tinugon ng hari ang bayan at binalewala
ang payo na ibinigay sa kaniya ng mga matatandang lalaki. 14 Siya ay nagsalita sa
kanila bilang pagsunod sa payo ng mga nakababatang lalaki; sabi niya, “Pinagpasan
kayo ng aking ama sa pamamagitan ng mabibigat na pasanin, pero magdadagdag ako
ng pasanin sa inyo. Pinarusahan kayo ng aking ama sa pamamagitan ng mga latigo,
pero parurusahan ko kayo sa pamamagitan ng mga alakdan.” 15 Kaya hindi nga
pinakinggan ng hari ang mga tao, dahil ito ay isang pagbabago ng mga pangyayari
na ginawa ni Yahweh, upang maaari niyang tuparin ang kaniyang salita na kaniyang
sinabi kay Ahias na taga-Silo kay Jeroboam na anak ni Nebat. 16 Nang makita ng
buong Israel na hindi sila pinakinggan ng hari, sinagot siya ng mga tao at sinabi,
“Anong bahagi mayroon kami kay David? Wala kaming mana sa anak ni Jesse!
Umuwi kayo sa inyong mga tolda, Israel. Ngayon pangalagaan mo ang sarili mong
bahay, David.” Kaya nagbalik ang Israel sa kanilang mga tolda. 17 Pero para sa bayang
Israel na nanirahan sa mga lungsod ng Juda, si Rehoboam ang naghari sa kanila.
18 Pagkatapos ipinadala ni Haring Rehoboam si Adoram, na siyang namamahala sa
mga pinilit na mga manggagawa, pero pinagbabato siya ng buong Israel hanggang
mamatay. Mabilis na tumakas si Haring Rehoboam sa kaniyang karwahe patungong
Jerusalem. 19 Kaya ang Israel ay naging rebelde laban sa angkan ni David hanggang
sa araw na ito. 20 Nangyari ito nang mabalitaan ng buong Israel na bumalik na si
Jeroboam, ipinadala nila at tinawag siya sa kanilang kapulungan at ginawa siyang
hari sa buong Israel. Walang isa man ang sumunod sa pamilya ni David, maliban
lamang sa lipi ni Juda. 21 Nang dumating si Rehoboam sa Jerusalem, tinipon niya ang
lahat ng lipi ni Juda at ang lipi ni Benjamin; mayroong piniling 180, 000 kalalakihan
na mga sundalo, para labanan ang lipi ng Israel, para ibalik muli ang kaharian kay
Rehoboam na anak ni Solomon. 22 Ngunit dumating ang salita ng Diyos kay Semaias,
ang lingkod ng Diyos; ito ang sinabi, 23 “Sabihin kay Rehoboam na anak ni Solomon,
hari ng Juda, sa lahat ng lipi ni Juda at Benjamin, at sa natitirang mga tao; sabihing,
24 'Ito ang sinasabi ni Yahweh: Hindi ninyo dapat nilulusob o nilalabanan ang inyong
mga kapatid na bayang Israel. Bawat lalaki ay dapat magbalik sa kaniyang tahanan,
dahil kalooban ko na mangyari ang bagay na ito.”' Kaya nakinig sila sa salita ni
Yahweh at bumalik at nagpunta sa kani-kanilang daan, at sinunod nila ang kaniyang
salita. 25 Pagkatapos itinayo ni Jeroboam ang Shekem sa burol ng bansang Efraim,
at nanirahan doon. Lumipat siya mula doon at itinayo ang Penuel. 26 Inaakala
ni Jeroboam sa kaniyang puso, “Ngayon manunumbalik ang kaharian sa bahay ni
David. 27 Kung aakyat ang bayang ito para mag-alay ng mga handog sa templo ni
Yahweh sa Jerusalem, sa gayon, ang puso ng mga taong ito ay manunumbalik muli
sa kanilang panginoon, kay Rehoboam hari ng Juda. Papatayin nila ako at babalik
sila kay Rehoboam hari ng Juda.” 28 Kaya naghanap ng payo si Haring Jeroboam
at gumawa ng dalawang guyang ginto; sinabi niya sa mga tao, “Labis-labis ito para

sa inyo na umakyat sa Jerusalem. Masdan ninyo, ito ang inyong mga diyos bayang
Israel, na naglabas sa inyo sa lupain ng Ehipto. 29 Naglagay siya ng isa sa Bethel at
ang isa sa Dan. 30 Kaya naging isang kasalanan ang pagkilos na ito. Ang mga tao ay
nagpunta sa isa o sa kabila, hanggang makarating sa Dan. 31 Gumawa si Jeroboam
ng mga Templo sa mga dambana; naghirang din siya ng mga pari sa kalagitnaan ng
buong bayan, na hindi mga anak na lalaki ni Levi. 32 Nagtalaga si Jeroboam ng isang
pista sa ika-walong buwan, sa ika-labing limang araw ng buwan, tulad ng pista na
nasa Juda, at umakyat siya sa altar. Ginawa niya ito sa Bethel, naghahandog sa mga
guya na kaniyang ginawa, at naglagay siya sa Bethel ng mga pari sa mga dambana
na kaniyang ginawa. 33 Umakyat si Jeroboam sa altar na kaniyang ginawa sa Bethel
sa ika-labing limang araw ng ika-walong buwan, sa buwan na binalak niya sa sarili
niyang isipan; nagtalaga siya ng isang pista para sa bayan ng Israel at umakyat sa
altar para magsunog ng insenso.

13

1 Isang lingkod ng Diyos ang lumabas sa Juda sa pamamagitan ng salita ni Yahweh
para sa Bethel. Nakatayo si Jeroboam sa may altar para magsunog ng insenso. 2 Ang
lingkod ng Diyos ay sumigaw sa harapan ng altar sa pamamagitan ng salita ni Yahweh
at sinabi, “Altar, o altar, sinasabi ni Yahweh, 'Tingnan, isang anak na lalaki ang
isisilang sa pamilya ni David, sa pangalang Josias, at maghahandog siya sa iyo ng
mga pari ng mga dambana na nagsusunog ng insenso sa iyo; susunugin nila ang mga
buto ng kalalakihan sa iyo'.” 3 Pagkatapos nagbigay ng isang palatandaan ang lingkod
ng Diyos sa araw ding iyon, sinasabi, “Ito ang katunayan na nagsalita si Yahweh:
“Masdan ito, ang altar ay mahahati, at ang mga abo na naririto ay ibubuhos.” 4 Nang
marinig ng hari kung ano ang sinabi ng lingkod ng Diyos, na siya ay nagsalita laban
sa altar ng Bethel, itinaas ni Jeroboam ang kaniyang kamay mula sa altar, na sinasabi,
“Hulihin siya.” Pagkatapos ang kamay na itinuro niya laban sa lalaki ay natuyo, sa
gayon hindi niya ito maibalik sa kaniyang sarili. 5 Nahati din ang altar, at ibinuhos
ang mga abo mula sa altar, tulad ng inilarawan sa pamamagitan ng palatandaan
na ibinigay ng lingkod ng Diyos sa pamamagitan ng salita ni Yahweh. 6 Sumagot
si Haring Jeroboam at sinabi sa lingkod ng Diyos, “Makiusap ka para sa pabor ni
Yahweh na iyong Diyos at ipanalangin ako, sa gayon maaaring maibalik muli sa dating
kalagayan ang aking kamay.” Kaya nanalangin ang lingkod ng Diyos kay Yahweh, at
muling naibalik sa dating kalagayan ang kamay ng hari. 7 Sinabi ng hari sa lingkod
ng Diyos, “Sumama ka sa aking tahanan at magpalakas, at bibigyan kita ng isang
gantimpala.” 8 Sinabi ng lingkod ng Diyos sa hari, “Kahit ibigay mo sa akin ang
kalahati ng iyong mga pag-aari, hindi ako sasama sa iyo, ni kakain o iinom sa lugar
na ito, 9 dahil inutos sa akin ni Yahweh sa pamamagitan ng kaniyang salita, “Hindi
ka kakain ng tinapay ni iinom ng tubig, ni babalik sa iyong dinaanan.” 10 Kaya nag-
iba ng daanan ang lingkod ng Diyos at hindi nagbalik sa kaniyang tahanan sa daan
na kaniyang dinaanan patungo sa Bethel. 11 Ngayon mayroong isang matandang
propeta na naninirahan sa Bethel, at isa sa mga anak niyang lalaki ay dumating
at sinabi sa kaniya ang lahat ng nagawa ng lingkod ng Diyos nang araw na iyon
sa Bethel. Sinabi rin ng kaniyang mga anak na lalaki sa kaniya ang mga salita na
sinabi ng lingkod ng Diyos sa hari. 12 Sinabi ng kanilang ama sa kanila, “Saang daan
siya nagpunta?” Ngayon itinuro ng mga anak na lalaki ang dinaanan ng lingkod ng
Diyos mula sa Juda na pinanggalingan. 13 Kaya sinabi niya sa kaniyang mga anak na
lalaki, “Ihanda ang asnong sasakyan ko.” Kaya inihanda nila ang asno at sinakyan
niya ito. 14 Sinundan ng matandang propeta ang lingkod ng Diyos at inabutan siyang
nakaupo sa ilalim ng puno ng ensena; at sinabi niya sa kaniya, “Ikaw ba ang lingkod

ng Diyos na nanggaling mula sa Juda?" Sumagot siya, "Ako nga." [15] Pagkatapos
sinabi sa kaniya ng matandang propeta, "Sumama ka sa aking tahanan at kumain
ka." [16] Sumagot ang lingkod ng Diyos, "Hindi ako maaaring sumama sa iyo pabalik
ni magpunta sa inyo, hindi rin ako maaaring kumain ni uminom sa inyo sa lugar
na ito, [17] dahil ito ay iniutos sa akin sa pamamagitan ng salita ni Yahweh, "Hindi ka
kakain ni iinom nang tubig doon, ni magbabalik sa iyong dinaanan." [18] Kaya sinabi ng
matandang propeta sa kaniya, "Ako ay isa ring propetang tulad mo, at isang anghel
ang nagsalita sa akin sa pamamagitan ng salita ni Yahweh, sinasabing, "Isama mo
siya pabalik sa iyong bahay, para maaari siyang kumain at uminom ng tubig." Pero
siya ay nagsisinungaling sa lingkod ng Diyos. [19] Kaya sumama ang lingkod ng Diyos sa
matandang propeta at kumain sa kaniyang tahanan at uminom ng tubig. [20] Habang
sila ay nakaupo sa hapagkainan, ang salita ni Yahweh ay dumating sa propeta na
nagdala sa kaniya, [21] at sumigaw siya sa lingkod ng Diyos na nanggaling mula sa
Juda, sinasabing, "Pinasasabi ni Yahweh, "Dahil sinuway mo ang salita ni Yahweh at
hindi sinunod ang utos na ibinigay sa iyo ni Yahweh na iyong Diyos, [22] pero bumalik
ka at kumain at uminom ng tubig sa lugar na sinabi niya sa iyo na huwag kang
kakain at iinom ng tubig, hindi maililibing ang iyong katawan sa libingan ng iyong
mga ninuno." [23] Pagkatapos niyang kumain at uminom, inihanda ng propeta ang
asno ng lingkod ng Diyos, ang lalaking bumalik kasama niya. [24] Nang makaalis na
ang lingkod ng Diyos, isang leon ang nasalubong niya sa daan at pinatay siya, at ang
katawan niya ay naiwan sa daanan. Pagkatapos nakatayo ang asno sa tabi nito at
nakatayo din ang leon sa katawan nito. [25] Nang napadaan ang mga tao at nakita
ang naiwang katawan sa daanan, at ang nakatayong leon sa tabi ng katawan, sila ay
dumating at ibinalita ito sa lungsod kung saan nanirahan ang matandang propeta.
[26] Nang marinig ito ng propeta na nagdala pabalik sa kaniya mula sa daanan, sinabi
niya, "Ito ang lingkod ng Diyos na lumabag sa salita ni Yahweh. Kaya siya ay ibinigay
ni Yahweh sa leon, na nilapa ng pira-piraso at pinatay siya, tulad lamang ng salita
ni Yahweh na nagbabala sa kaniya. [27] Kaya nagsalita ang matandang propeta sa
mga anak niyang lalaki, na sinasabing, "Ihanda ang aking asno," at inihanda nila
ito. [28] Siya ay nagpunta at nakitang naiwan ang katawan sa daanan, at nakabantay
ang asno at leon sa tabi ng bangkay. Hindi kinain ng leon ang bangkay, ni sinaktan
ang asno. [29] Kinuha ng propeta ang bangkay ng lingkod ng Diyos, isinakay ito sa
asno at dinala ito pabalik. Dumating siya sa sarili niyang lungsod para magluksa at
para siya ay ilibing. [30] Inilibing niya ang bangkay sa sarili niyang libingan, at sila ay
nagluksa sa kaniya, na sinasabing, "Kaawa-awa ka, aking kapatid na lalaki!" [31] Nang
siya ay mailibing na niya, nagsalita ang matandang propeta sa kaniyang mga anak na
lalaki, na sinasabing, "Kapag ako ay namatay ilibing ninyo ako sa libingan kung saan
inilibing ang lingkod ng Diyos. Ilagay ninyo ang aking mga buto sa tabi ng kaniyang
mga buto. [32] Dahil kung ano ang kaniyang sinabi nang siya ay nagpahayag ng salita
ni Yahweh laban sa altar sa Bethel, at laban sa lahat ng templo sa mga dambana
sa mga lungsod ng Samaria, ay siguradong matutupad." [33] Pagkatapos nito hindi
nagbago si Jeroboam mula sa kaniyang masasamang gawain, pero patuloy pa rin
siyang naghirang ng mga pari para sa mga dambana mula sa kalagitnaan ng buong
bayan. Ginawa niyang banal ang sinumang nais maglingkod, na maaaring maging
mga pari sa mga dambana. [34] Ang bagay na ito ay naging kasalanan sa pamilya
ni Jeroboam at naging dahilan na maputol at mawasak ang mga ito sa ibabaw ng
daigdig.

14

[1] Nang panahon na iyon ang anak ni Jeroboam na si Abias ay nagkasakit. [2] Sinabi

ni Jeroboam sa kaniyang asawa, “Pakiusap bumangon ka at magkunwari, para hindi ka makilala bilang asawa ko, at pumunta ka sa Silo, dahil ang propetang si Ahias ay naroroon; siya ang nagsalita tungkol sa akin, na sinasabing ako ay magiging hari
sa bayang ito. 3 Magdala ka ng sampung tinapay, ilang mga keyk, at isang garapong pulot, at pumunta ka kay Ahias. Sasabihin niya sa iyo kung ano ang mangyayari
sa bata.” 4 Ganoon nga ang ginawa ng asawa ni Jeroboam; umalis siya at nagpunta sa Silo at dumating sa bahay ni Ahias. Ngayon hindi na nakakakita si Ahias, siya ay
bulag na dahil sa kaniyang edad. 5 Sinabi ni Yahweh kay Ahias, “Masdan mo, darating ang asawa ni Jeroboam para humingi ng payo mula sa iyo tungkol sa kaniyang anak na lalaki, dahil siya ay may sakit. Sabihin mo sa kaniya ang ganoon at ganito, dahil
kapag siya ay dumating, magkukunwari siyang parang siya ay ibang babae.” 6 Nang
marinig ni Ahias ang tunog ng kaniyang yapak habang siya ay pumapasok sa pintuan, sabi niya, “Pumasok ka, asawa ni Jeroboam. Bakit ka nagkukunwari na maging isang tao na hindi naman ikaw iyon? Isinugo ako sa iyo na may mga masamang
balita. 7 Umalis ka, sabihin mo kay Jeroboam na si Yahweh, ang Diyos ng Israel, ay nagsasabing, “Itinaas kita mula sa kalagitnaan ng bayan para gawin kang pinuno ng
aking bayang Israel. 8 Inalis ko ang kaharian mula sa pamilya ni David at ibinigay ko sa iyo, gayon man hindi ka naging tulad ni David na aking lingkod, na tumupad sa aking mga utos at sumunod sa akin ng buong puso niya, at gawin lamang kung ano
ang matuwid sa aking mga paningin. 9 Sa halip, ginawa mo ang kasamaan, higit sa lahat ng nauna sa iyo. Gumawa ka ng ibang mga diyos, at hinulmang mga imaheng
bakal para galitin ako, at sinaksak mo ako sa aking likuran. 10 Kaya, pagmasdan mo, magpapadala ako ng kapahamakan sa iyong pamilya; puputulin ko mula sa iyo ang bawat batang lalaki sa Israel, maging alipin o malaya, at ganap na tatanggalin ang iyong pamilya, tulad ng isang tao na nagsusunog ng dumi hanggang ito ay maglaho
na. 11 Sinuman na kabilang sa iyong pamilya na namatay sa lungsod ay kakainin ng mga aso, at sinumang mga namatay sa bukid ay kakainin ng mga ibon ng mga
kalangitan, dahil ako, si Yahweh, ang nagsabi nito. 12 Kaya tumindig ka, asawa ni Jeroboam, at bumalik ka sa iyong tahanan, kapag pumasok ka sa lungsod, ang
anak mong si Abias ay mamamatay. 13 Ipagluluksa siya ng buong Israel at siya ay ililibing. Siya lamang ang tanging mula sa pamilya ni Jeroboam ang mapupunta sa isang libingan, dahil sa kaniya lamang, mula sa sambahayan ni Jeroboam, ay may mabubuting bagay na natagpuan sa paningin ni Yahweh, ang Diyos ng Israel.
14 Gayundin, si Yahweh ay magtatalaga ng isang hari ng Israel na magpuputol sa pamilya ni Jeroboam sa araw na iyon. Ngayon na ang araw na iyon, ngayon na.
15 Dahil lilipulin ni Yahweh ang Israel tulad ng isang halamang tambo na nililiglig sa tubig, at bubunutin niya ang Israel sa masaganang lupain na ito na ibinigay niya sa kanilang mga ninuno. Sila ay kaniyang ikakalat sa kabila ng ilog Eufrates, dahil
gumawa sila ng mga poste ni Asera at ginalit nila si Yahweh. 16 Pababayaan niya ang Israel dahil sa mga kasalanan ni Jeroboam, ang mga kasalanan na kaniyang ginawa, at sa pamamagitan na nagdulot ng kasalanan sa bayang Israel para magkasala.”
17 Kaya tumindig at umalis ang asawa ni Jeroboam, at dumating sa Tirsa. Pagdating
niya sa bungad ng pintuan ng kaniyang bahay, namatay ang bata. 18 Inilibing siya ng buong bayan ng Israel at ipinagluksa siya, tulad lamang ng pagkakasabi sa kanila sa pamamagitan ng salita ni Yahweh na kaniyang sinabi sa pamamagitan ng lingkod
niyang si propeta Ahias. 19 Sa iba pang mga bagay tungkol kay Jeroboam, kung paano siya nakipagdigma at paano siya naghari, tingnan, sila ay nakasulat Sa Aklat ng mga
Kaganapan ng mga Hari ng Israel. 20 Naghari si Jeroboam ng dalawampu't-dalawang taon at pagkatapos humimlay siyang kasama ang kaniyang mga ninuno, at si Nadab
na kaniyang anak na lalaki ang naging hari na humalili sa kaniya. 21 Ngayon si

Rehoboam na anak ni Solomon ang naghahari sa Juda. Si Rehoboam ay apatnapu't-
isang taong gulang noong siya ay naging hari, at siya ay labing pitong taong naghari
sa Jerrusalem, ang lungsod na pinili ni Yahweh sa lahat ng mga lipi ng Israel para
ilagay ang kaniyang pangalan. Ang pangalan ng kaniyang ina ay Naama na taga-
Ammon. 22 Gumawa ng kasamaan ang Juda sa paningin ni Yahweh; nagbunsod sa
kaniya para siya ay magselos sa mga kasalanang ginawa nila, higit pa sa lahat ng
bagay na nagawa ng kanilang ninuno. 23 Dahil sila ay nagtayo rin ng mga dambana,
mga sagradong haliging bato, at poste ni Asera sa bawat matataas na burol at sa
ilalim ng bawat luntiang puno. 24 Mayroon ding mga kultong bayarang lalaki at
babae sa lupain. Ginawa din nila ang mga kasuklam-suklam na bagay na ginawa ng
mga bansa, na pinalayas ni Yahweh sa harapan ng bayang Israel. 25 Nangyari nang
ika-limang taon ng paghahari ni Haring Rehoboam na sinalakay ni Shishak hari ng
Ehipto ang Jerusalem. 26 Kinuha niya ang mga kayamanan sa bahay ni Yahweh, at
ang mga kayamanan sa bahay ng hari. Sinamsam niya ang lahat ng bagay; kinuha
niya rin ang lahat ng mga gintong kalasag na ginawa ni Solomon. 27 Gumawa ng
mga tansong kalasag si Haring Rehoboam kapalit nila at ipinagkatiwala sila sa mga
kamay ng mga pinuno ng bantay, na nagbabantay ng pintuan sa bahay ng hari. 28 Ito
ay nangyayari kapag pumapasok ang hari sa bahay ni Yahweh, dala-dala ito ng mga
bantay; pagkatapos sila ay ibabalik nila sa himpilan ng bantay. 29 Para sa iba pang
mga bagay tungkol kay Rehoboam, at sa lahat ng ginawa niya, hindi ba nasusulat
sila sa Ang Aklat ng mga Kaganapan ng mga Hari ng Juda? 30 Mayroong patuloy na
digmaan sa pagitan ng sambahayan ni Rehoboam at sa sambahayan ni Jeroboam.
31 Kaya humimlay si Rehoboam kasama ng kaniyang mga ninuno at inilibing kasama
nila sa lungsod ni David. Ang pangalan ng kaniyang ina ay Naama na Ammonita. Si
Abias na kaniyang anak na lalaki ang naging hari na kaniyang kahalili.

15

1 Sa ika labing-walong taon ng paghahari ni Haring Jeroboam anak ni Nebat, si
Abiam ay nagsimulang maghari sa Juda. 2 Siya ay naghari sa Jerusalem sa loob
ng tatlong taon. Ang pangalan ng kanyang ina ay Maaca, ang anak ni Absalom.
3 Lumakad siya ayon sa mga kasalanan ng mga nauna sa kaniya; ang kaniyang puso
ay hindi nakalaan kay Yahweh na kaniyang Diyos na tulad ng puso ni David, na
kaniyang ninuno. 4 Ganumpaman, alang-alang kay David, binigyan siya ni Yahweh
ng ilawan sa Jerusalem sa pamamagitan ng pagtataguyod sa kaniyang anak para
palakasin ang Jerusalem. 5 Ginawa ito ng Diyos dahil ginawa ni David ang tama sa
kaniyang paningin; sa buong buhay niya hindi siya tumalikod sa anumang inutos sa
kaniya, maliban na lang sa ginawa niya kay Urias na Hiteo. 6 Sa kasalukuyan, may
digmaan sa pagitan nila Rehoboam at Jeroboam sa buong buhay ni Abiam. 7 At sa iba
pang mga bagay tungkol kay Abiam, ang lahat ng kaniyang ginawa, hindi ba naisulat
ang mga ito sa Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay ng mga Hari ng Judah? Nagkaroon
ng digmaan sa pagitan ni Abiam at Jeroboam. 8 Nahimlay si Abiam sa piling ng
kaniyang mga ninuno, at inilibing siya sa lungsod ni David. Si Asa na kaniyang anak
ang naging hari kapalit niya. 9 Sa ika-dalawampung taon ni Jeroboam, hari ng Israel,
si Asa ay nagsimulang mamuno sa Juda. 10 Siya ay namuno sa loob ng apatnapu't
isang taon sa Jerusalem. Ang pangalan ng kaniyang lola ay Maaca, na siyang anak
ni Absalom. 11 Ginawa ni Asa ang tama sa paningin ni Yahweh, na tulad ng ginawa
ni David, na kaniyang ninuno. 12 Pinalayas niya ang mga lalakeng bayaran sa mga
dambana mula sa lupain at tinanggal ang lahat ng mga diyus-diyosan na ginawa ng
kaniyang mga ninuno. 13 Tinanggal niya rin si Maaca, ang kaniyang lola sa pagiging
reyna dahil gumawa ito ng isang kasuklam-suklam na rebulto mula sa poste ni Asera.

Pinutol ni Asa ang kasuklam-suklam na rebulto at saka sinunog sa Lambak ng Kidron.
14 Pero ang mga dambana ay nanatiling nakatayo. Ganumpaman, ang puso ni Asa ay
ganap na nakalaan kay Yahweh sa buong buhay niya. 15 Dinala niya sa tahanan ni
Yahweh ang lahat ng mga bagay na inihandog ng kaniyang ama at ang kaniyang mga
handog kay Yahweh, mga bagay na gawa sa ginto at pilak. 16 May digmaan sa pagitan
nila Asa at Baasa na hari ng Israel, sa buong buhay nila. 17 Mapangahas na kumilos
si Baasa na hari ng Israel laban sa Juda at itinayo ang Rama, para mapigilan niya ang
sinuman na makapasok o makalabas sa lupain ni Asa hari ng Juda. 18 Kaya kinuha
ni Asa ang lahat ng mga pilak at ginto sa taguan ng mga kayamanan ng templo at
ng palasyo ng hari. Inabot niya ito sa kamay ng kaniyang mga lingkod at inutusan
silang dalhin ito kay Ben Hadad, anak ni Tabrimon anak ni Hezion, ang hari ng Aram
na nakatira sa Damasco. 19 Sinabi niya, "Magkaroon tayo ng kasunduan, na tulad ng
kasunduan na mayroon ang mga ama natin. Tingnan mo, pinadalhan kita ng mga
pilak at ginto. Putulin mo na ang kasunduan mo kay Baasa na Hari ng Israel, para
hayaan na niya ako." 20 Nakinig si Ben Hadad kay Haring Asa at ipinadala ang mga
pinuno ng kaniyang mga hukbo, at kanilang sinalakay ang mga lungsod sa Israel.
Sinalakay nila ang Ijon, Dan, Abel Bet Maaca, at ang buong Cineret, kasama ng lahat
ng lupain ng Neftali. 21 Nang marinig ito ni Haring Baasa, itinigil niya ang pagtayo
ng Rama at bumalik sa Tirza. 22 At gumawa ng proklamasyon para sa buong Juda
si Haring Asa. Walang sinuman ang hindi sakop nito. Dinala nila ang lahat ng mga
troso at mga bato na ginagamit ni Haring Baasa para itayo ang Rama. Ginamit ni
Haring Asa ang mga ito para itayo ang Geba ng Benjamin at Mizpah. 23 At sa iba
pang mga bagay tungkol kay Asa, ang kaniyang kadakilaan, ang lahat ng kaniyang
ginawa, ang lahat ng mga lungsod na kaniyang itinayo, hindi ba naisulat ang mga
ito sa Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay ng mga Hari ng Juda? Pero nang siya ay
tumanda na, nagkaroon siya ng sakit sa paa. 24 At si Asa ay nahimlay kasama ang
kaniyang mga ninuno at inilibing sa lungsod ni David na kaniyang ama. Si Jehosafat
na kaniyang anak ang naging hari kapalit niya. 25 Si Nadab na anak ni Jeroboam ang
naging hari ng Israel noong ikalawang taon ng paghahari ni Asa sa Juda; naghari siya
sa Israel ng dalawang taon. 26 Ginawa niya ang masama sa paningin ni Yahweh at
sumunod sa yapak ng kaniyang ama, at sa kaniyang sariling kasalanan, na humikayat
sa buong Israel para magkasala. 27 Nagplano ng pagtataksil laban kay Nadab si Baasa
na anak ni Ahias na mula sa pamilya ni Isacar,; pinatay siya ni Baasa sa Gibeton,
na sakop ng Filisteo, dahil sina Nadab at ang buong Israel ay lumusob sa Gibeton.
28 Sa ikatlong taon ni haring Asa ng Juda, pinatay ni Baasa si Nadab at naging hari
kapalit niya. 29 At nang siya ay naging hari, pinatay ni Baasa ang lahat ng pamilya
ni Jeroboam. Wala siyang iniwang humihinga sa mga kaapu-apuhan ni Jeroboam;
sinira niya ang lipi ng mga hari sa paraang ito, ayon sa sinabi ni Yahweh kay Ahias
ang taga-Shilo na kaniyang lingkod, 30 para sa mga kasalanan ni Jeroboam at ang
kaniyang pangunguna sa buong Israel sa pagkakasala dahil ginalit niya si Yahweh,
ang Diyos ng Israel. 31 At sa iba pang mga bagay tungkol kay Nadab, ang kaniyang
mga nagawa, hindi ba ito nasusulat sa Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay ng mga
Hari ng Israel? 32 May digmaan sa pagitan ni Haring Asa at Haring Baasa ng Israel sa
buong buhay nila. 33 Sa ikatlong taon ni Asa hari ng Judah, nagsimulang maghari sa
Israel si Baasa anak ni Ahias sa Tirza sa loob ng dalwampu't apat na taon. 34 Ginawa
niya ang masama sa paningin ni Yahweh at lumakad sa yapak ni Jeroboam at sa
kaniyang kasalanan na humikayat sa buong Israel para magkasala.

16

1 Dumating ang mensahe ni Yahweh kay Jehu na anak ni Hanani laban kay Baasa, at

nagsabing, 2 “Sa kabila ng pag-angat ko sa iyo mula sa alikabok at paghirang ko sa iyo
bilang pinuno ng aking bayang Israel, lumakad ka sa yapak ni Jeroboam at hinimok
ang aking bayang Israel para magkasala, upang magalit ako dahil sa kanilang mga
kasalanan. 3 Tingnan mo, tuluyan kong itataboy si Baasa at ang kaniyang pamilya, at
itutulad ko ang iyong pamilya sa pamilya ni Jeroboam na anak ni Nebat. 4 Kakainin
ng mga aso ang sinumang nabibilang kay Baasa na mamamatay sa lungsod, at ang
mga ibon sa himpapawid ay kakainin ang sinumang mamamatay sa mga parang. 5 At
sa iba pang mga bagay tungkol kay Baasa, ang kaniyang mga ginawa, ang kaniyang
kadakilaan, hindi ba ito nasusulat sa Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay ng mga Hari
ng Israel? 6 Nahimlay si Baasa kasama ng kaniyang mga ninuno at inilibing sa Tirza,
at ang kaniyang anak na si Ela ang naging hari kapalit niya. 7 Kaya dumating ang
mensahe ni Yahweh laban kay Baasa at sa buo niyang pamilya sa pamamagitan ni
propetang Jehu na anak ni Hanani dahil sa mga masasamang bagay na ginawa ni
Baasa sa paningin ni Yahweh, na nagpagalit sa kaniya sa pamamagitan ng kaniyang
mga ginawa na tulad ng pamilya ni Jeroboam, at dahil sa pagpatay niya sa buong
pamilya ni Jeroboam. 8 Sa ika-dalawampu't anim na taon ni Asa, hari ng Juda, si Ela
na anak ni Baasa ay nagsimulang maghari sa buong Israel sa Tirza; siya ay naghari
sa loob ng dalawang taon. 9 Ang kaniyang lingkod na si Zimri, ang pinuno ng kalahati
ng kaniyang mga karuwaheng pandigma, ay nagbalak ng masama laban sa kaniya.
Sa panahong iyon si Ela ay nasa Tirza, na nilalasing ang sarili sa bahay ni Arza, na
namamahala sa buong sambahayan sa Tirza. 10 Pumasok sa loob si Zimri, sinalakay
at pinatay niya si Ela, at naging hari kapalit niya sa ika-dalawampu't pitong taon
ni Asa hari ng Juda. 11 Noong nagsimulang maghari si Zimri, pagka-upo niya sa
kaniyang trono, pinatay niya ang lahat ng pamilya ni Baasa. Hindi siya nag-iwan ng
buhay, kahit na isang batang lalaki, maging kamag-anak o kaibigan ni Baasa. 12 Kaya
winasak ni Zimri ang lahat ng pamilya ni Baasa, na gaya ng sinabi sa kanila ni Yahweh
sa pamamagitan ni Jehu na propeta, 13 dahil sa lahat ng mga nagawang kasalanan ni
Baasa at ng kaniyang anak na si Ela, at ng dahil sa hinikayat din din nila ang Israel
para magkasala at galitin si Yahweh, ang Diyos ng Israel, nang dahil sa kanilang mga
diyus-diyosan. 14 At sa iba pang mga bagay tungkol kay Ela, ang lahat ng kaniyang
ginawa, hindi ba naisulat ang mga ito sa Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay ng mga
Hari ng Israel? 15 Noong ika-dalawampu't pitong taon ni Asa hari ng Judah, naghari
lamang si Zimri sa loob ng pitong araw sa Tirzah. Ngayon ang hukbo ay nagkampo sa
Gibeton, na nasa teritoryo ng mga Filisteo. 16 Narinig ng hukbo na nasa kampo doon
na, “Nagtaksil si Zimri at pinatay niya ang hari.” Kaya sa araw na iyon sa kampo, ang
buong Israel ay idineklara si Omri, ang pinuno ng hukbo, bilang hari sa buong Israel.
17 Pumunta paakyat si Omri kasama ang buong Israel mula sa Gibeton, at nilusob
ang Tirza. 18 Kaya nang makita ni Zimri na ang lungsod ay nasakop na, pumunta
siya sa tanggulan na nakadugtong sa palasyo ng hari at sinilaban ang gusali kung
nasaan siya, sa paraang ito namatay siya sa sunog. 19 Ito ay para sa mga kasalanan
na kaniyang ginawa sa paningin ni Yahweh, sa paglakad sa yapak ni Jeroboam at
sa kasalanang kaniyang mga nagawa, at sa paghimok niya na magkasala ang Israel.
20 At para naman sa iba pang bagay patungkol kay Zimri, at sa pag-aklas na ginawa
niya, hindi ba nakasulat ang mga iyon sa Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay ng mga
Hari ng Israel? 21 Pagkatapos ang bayan ng Israel ay nahati sa dalawang bahagi.
Sumunod ang kalahati kay Tibni na anak ni Ginat para gawin siyang hari at ang
kalahati ay sumunod kay Omri. 22 Pero ang mga taong sumunod kay Omri ay mas
malakas kaysa sa mga sumunod kay Tibni na anak ni Ginat. Kaya namatay si Tibni at
si Omri ang naging hari. 23 Nagsimulang maghari si Omri sa buong Israel noong ika
tatlumpu't isang taon ni haring Asa sa Juda, at siya ay naghari ng labindalawalang

taon. Naghari siya sa Tirza ng anim na taon. 24 Binili niya ang bulubundukin ng
Samaria kay Semer sa halagang dalawang talentong pilak. Nagtayo siya ng lungsod sa
bulubundukin at tinawag niya itong Samaria, ayon sa pangalan ni Semer, ang dating
may-ari ng bulubundukin. 25 Ginawa ni Omri ang masamang bagay sa paningin ni
Yahweh at naging masahol pa sa mga nauna sa kaniya. 26 Dahil sa pagsunod niya sa
yapak ni Jeroboam na anak ni Nebat at sa kasalanan nito, hinikayat niya ang Israel
sa kasalanan na gumalit kay Yahweh, ang Diyos ng Israel, dahil sa kanilang mga
diyus-diyosan. 27 At para sa iba pang mga bagay na ginawa ni Omri, at ang lakas ng
puwersa na pinakita niya, hindi ba nakasulat ang mga ito sa Aklat ng mga Kaganapan
sa Buhay ng mga Hari ng Israel? 28 Pagkatapos, nahimlay si Omri kasama ng kaniyang
mga ninuno at inilibing sa Samaria, si Ahab na kaniyang anak ang pumalit sa kaniya
bilang hari. 29 Sa ika-tatlumpu't walong taon ng pamumuno ni Haring Asa ng Juda, si
Ahab na anak ni Omri ay naging hari sa buong Israel. 30 Naghari si Ahab na anak ni
Omri sa buong Israel nang dalawampu't dalawang taon. Gumawa ng masama si Ahab
sa paningin ni Yahweh, na mas masahol pa sa mga nauna sa kaniya. 31 Bale wala
lang sa kaniya ang paglakad sa yapak ni Jeroboam na anak ni Nebat, kaya ginawa
niyang asawa si Jezebel na anak ni Etbaal, hari ng mga taga-Sidon; pumunta siya
at sinamba si Baal at yumukod sa kaniya. 32 Nagtayo siya ng altar para kay Baal sa
tahanan ni Baal, na itinayo niya sa Samaria. 33 Nagtayo si Ahab ng poste para kay
Asera. Gumawa si Ahab ng mga bagay na mas masahol pa sa mga nauna sa kaniya na
mas lalong ikinagalit ni Yahweh, na Diyos ng Israel. 34 Sa kaniyang panahon, tinayo
muli ni Hiel ang Jerico. Tinayo niya ito kapalit ang buhay ng kaniyang panganay na
anak na si Abiram at ginawa ang mga tarangkahan kapalit ang buhay ni Segub, ang
kaniyang bunso. Ginawa nila ito dahil sinunod nila ang salita ni Yahweh na sinabi
noong panahon ni Josue anak ni Nun.

17

1 Sinabihan ni Elias na taga-Tisbe sa Galaad si Ahab, “Habang si Yahweh, na Diyos
ng Israel na aking kinakatawan, ay totoong buhay, hindi magkakaroon ng hamog o
kaya ulan sa mga susunod na taon hanggang hindi ko sinasabi.” 2 Ang mensahe
ng Diyos ay dumating kay Elias, na nagsasabing, 3 “Lisanin mo ang lugar na ito
at pumunta ka pasilangan; magtago ka sa batis ng Kerit sa silangan ng Jordan.
4 Mangyayari na iinom ka sa tubig mula sa batis at inutusan ko ang mga uwak na
pakainin ka doon. 5 Kaya umalis si Elias at ginawa ang inutos ni Yahweh. Pumunta
siya para mamuhay sa batis ng Kerit sa silangan ng Jordan. 6 Dinalhan siya ng mga
uwak ng tinapay at karne sa umaga at sa gabi, at uminom siya mula sa batis. 7 Pero
hindi katagalan natuyo ang batis dahil hindi umuulan sa lupain. 8 Dumating ang
mensahe ng Diyos sa kaniya na nagsasabing, 9 “Bumangon ka, pumunta ka sa Sarepta
na sakop ng Sidon, at doon ka manahan. Tingnan mo, inutusan ko ang isang balo para
alagaan ka. 10 Kaya bumangon siya at pumunta sa Sarepta, at nang makarating siya
sa tarangkahan ng lungsod isang balo ang namumulot ng mga kahoy. Kaya tinawag
niya ito at sinabi, “Pakidalhan mo naman ako ng kaunting tubig na nasa banga para
maka-inom ako.” 11 Habang siya ay papunta para kumuha ng tubig tinawag siya ni
Elias at sinabi, “Pahingi naman ng tinapay na nasa kamay mo.” 12 Sumagot siya,
“Si Yahweh na iyong Diyos ay buhay, wala na akong tinapay, maliban na lang sa
isang dakot ng harina at kaunting mantika sa lalagyan. Tingnan mo, namulot ako ng
dalawang kahoy para lutuin ito para sa akin at sa anak ko, para kami makakain, at
mamatay.” 13 Sinabi ni Elias sa kaniya, “Huwag kang matakot. Pumunta ka at gawin
ang sinabi mo pero magluto ka muna ng maliit na tinapay at dalhin mo sa akin. At
pagkatapos magluto ka na ng para sa inyo ng anak mo. 14 Dahil sinabi ni Yahweh,

na Diyos ng Israel, “Hindi mauubusan ng laman ang banga ng harina, maging ang
lalagyan ng mantika ay hindi hihinto sa pagdaloy, hanggang sa magpadala si Yahweh
ng ulan sa buong lupain.” 15 Pagkatapos, ginawa niya ang sinabi ni Elias, at siya,
si Elias at ang bata ay kumain nang maraming araw. 16 Hindi naubos ang harina
sa banga maging ang mantika sa lalagyan ay hindi huminto sa pagdaloy, na siyang
sinabi ni Yahweh sa pamamagitan ni Elias. 17 Pagkatapos ng mga pangyayaring ito,
nagkasakit ang lalaking anak ng babae, ang babaeng may-ari ng bahay. Napakalubha
ng kaniyang karamdaman na kaniyang ikinamatay. 18 Kaya sinabi ng kaniyang ina,
“Ano ba ang dinala mo laban sa akin, lingkod ng Diyos? Pumunta ka ba rito para
ipaalala ang aking kasalanan at patayin ang aking anak?” 19 Pagkatapos sinabi sa
kaniya ni Elias, “Ibigay mo sa akin ang iyong anak.” Kinuha ni Elias ang kaniyang
anak at dinala sa taas ng bahay kung saan siya namamalagi, at inilapag ang bata
sa higaan. 20 Tumawag siya kay Yahweh, “Yahweh aking Diyos, nagdala ka rin ba
ng kapahamakan sa balo na aking tinutuluyan, at pinatay mo ang kaniyang anak?”
21 At inunat ni Elias nang tatlong beses ang kaniyang sarili sa bata; tumawag siya kay
Yahweh at sinabi, “Yahweh na aking Diyos, nagmamaka-awa ako sa iyo, ibalik mo ang
buhay ng batang ito.” 22 Pinakinggan ni Yahweh ang tinig ni Elias; ang hininga ng
bata ay bumalik sa kanya, at siya ay nabuhay muli. 23 Kinuha niya ang bata at binaba
sa bahay mula sa silidat sinabi, “Tingnan mo, buhay ang iyong anak.” 24 Sumagot ang
babae kay Elias, “Alam ko na ngayon na ikaw ay lingkod ng Diyos, at ang salita ni
Yahweh mula sa iyong bibig ay totoo.”

18

1 Kaya pagkalipas ng maraming araw ang salita ni Yahweh ay nakarating kay Elias
sa ikatlong taon ng tagtuyot nagsasabing, “Elias ipakita mo ang iyong sarili kay Ahab,
at magpapadala ako ng ulan sa lupain.” 2 At pumunta si Elias at siya ay nagpakita kay
Ahab; ngayon malubha ang taggutom sa Samaria. 3 Tinawag ni Ahab si Obadias, ang
taga pangasiwa ng palasyo. Sa panahong iyon labis na pinarangalan ni Obadias si
Yahweh, 4 dahil nang ipinapapatay ni Jezebel ang mga propeta ni Yahweh, sinama ni
Obadias ang isandaang propeta at itinago niya sila ng tig limampo sa isang kuweba,
at pinakain niya sila ng tinapay at tubig. 5 Sinabi ni Ahab kay Obadias, “Lumibot ka
sa lupain sa lahat ng mga bukal ng tubig at batis. Marahil tayo ay makakahanap ng
damo at maililigtas ang mga kabayo at mga asno para hindi tayo maubusan ng lahat
ng hayop.” 6 Kaya hinati nila ang lupaing kanilang lalakaran at humanap ng tubig.
Si Ahab ay naglakad mag isa, at si Obadias ay umiba ng daan. 7 Habang si Obadias
ay nasa daan, hindi inaasahan nasalubong siya ni Elias. Nakilala siya ni Obadias at
nagpatirapa sa lupa. Kaniyang sinabi, “ ikaw ba ito, ang panginoon kong si Elias?”
8 Sumagot si Elias, “Ako nga ito. Pumunta ka at sabihin mo sa iyong panginoon,
'Masdan narito, si Elias.'” 9 Sumagot si Obadias, “Paano ako nagkasala upang ibibigay
ang iyong lingkod sa kamay ni Ahab, para patayin niya ako? 10 Si Yahweh ang iyong
Diyos ay buhay, walang bansa o kaharian na kung saan ang aking panginoon ay
hindi nagsugo ng kalalakihan para hanapin ka. Kapag ang isang bansa o kaharian ay
nagsasabi, 'Wala rito si Elias,' pinasusumpa sila ni Ahab na hindi ka nila mahanap.
11 Pero ngayon iyong sinasabi, 'Pumunta ka, at sabihin mo sa panginoon mo na narito
si Elias.' 12 Sa sandaling ako ay mawalay sa iyo, ikaw ay kaagad daldalhin ng Espiritu
ni Yahweh sa isang lugar na hindi ko alam. Kapag ako ay pumunta at sabihin kay
Ahab, at kung hindi ka niya makita, papatayin niya ako. Subalit ako, iyong lingkod,
ay sumamba kay Yahweh mula pa sa aking kabataan. 13 Hindi ba sinabi sa inyo, aking
panginoon, kung ano ang aking ginawa nang patayin ni Jezebel ang mga propeta ni
Yahweh, kung paanong tinago ko ang isang daan na propeta ni Yahweh, tiglampu

sa isang kuweba at pinakain ko sila ng tinapay at tubig? 14 At ngayon sinasabi mo,
'Pumunta ka at sabihin mo sa iyong panginoon na narito si Elias', kaya papatayin
niya ako." 15 Sumagot si Elias, "Buhay si Yahweh ng mga hukbo, sa harapan niya
ako ay nakatayo, tinitiyak ko na ipapakita ko ang aking sarili kay Ahab ngayon."
16 Kaya si Obadias ay nagpunta para makipagkita kay Ahab; sinabi niya sa kaniya,
at nagpunta si Ahab para makipagkita kay Elias. 17 Nang makita ni Ahab si Elias,
sinabi niya sa kaniya, "ikaw ba ito, ikaw na gumagawa ng kaguluhan sa Israel?"
18 At sumagot si Elias, "Hindi ko ginulo ang Israel, pero ikaw at ang sambahayan ng
iyong ama ang nanggugulo sa pamamagitan ng pagtalikod sa mga utos ni Yahweh at
sa pagsunod sa mga diyus-diyosan ni Baal. 19 Kaya ngayon, magpasabi ka at tipunin
sa akin ang buong Isarel sa Bundok Carmelo, kasama ang 450 propeta ni Baal at apat
na raang propeta ni Asera, na kumakain sa lamesa ni Jezebel." 20 Kaya nagpasabi
si Ahab sa lahat ng tao sa Israel at tinipon ang mga propetang magkakasama sa
Bundok Carmelo. 21 Si Elias ay lumapit sa lahat ng tao at sinabi niya, "Gaano katagal
ninyong babaguhin ang inyong kaisipan? Kung si Yahweh ay Diyos, sumunod kayo
sa kaniya. Ngunit kung si Baal ay Diyos, sundin siya." Subalit ang mga tao ay hindi
sumagot sa kaniya kahit isang salita. 22 Pagkatapos sinabi ni Elias sa mga tao, "Ako,
ako lamang, ang natitira bilang propeta ni Yahweh, pero ang mga propeta ni Baal
ay 450 kalalakihan. 23 Kaya hayaang bigyan nila tayo ng dalawang toro. Hayaan
silang pumili ng isang toro para sa kanilang sarili at putulin ito ng pira-piraso, at
ilalatag sa kahoy, pero huwag lalagyan ng apoy sa ilalim nito. Pagkatapos ihahanda
ang isang pang toro at ilalatag sa kahoy, at huwag lalagyan ng apoy sa ilalim nito.
24 Pagkatapos tatawagin ninyo ang pangalan ng inyong diyos, at ako ay tatawag sa
pangalan ni Yahweh, at ang Diyos na sasagot sa pamamagitan ng apoy, siya ang
magiging Diyos." Kaya ang lahat ng tao ay sumagot, at sinabi, "Mabuti ito." 25 Kaya
sinabi ni Elias sa mga propeta ni Baal, "Pumili kayo ng isang toro para sa inyo at
mauna na itong ihanda, dahil kayo ay marami. Pagkatapos tumawag kayo sa inyong
diyos, pero huwag ninyong lagyan ng apoy ang ilalim ng toro." 26 At kanilang kinuha
ang toro na nakalaan sa kanila at inihanda ito, at tinawag ang pangalan ni Baal mula
umaga hanggang sa katanghaliang tapat, sinasabi, "Baal, pakinggan mo kami. "Pero
walang tinig, o sinumang sumagot. Sila ay nagsayaw sa paligid ng altar na kanilang
ginawa. 27 Sa kinatanghalian tapat kinutya sila ni Elias at sinabi, "Sumigaw kayo
ng malakas! Siya ay diyos! Marahil siya ay nagiisip, o siya ay nasa palikuran, o
siya ay nasa isang paglalakbay, o marahil siya ay natutulog at dapat siyang gisingin.
28 "Kaya sila ay sumigaw pa ng mas malakas, at hiniwa nila ang kanilang sarili, tulad
ng kanilang ginagawa, gamit ang mga espada at mga sibat, hanggang sa umagos ang
dugo sa kanilang sarili. 29 Lumipas ang tanghaling tapat, at sila ay nahihibang pa rin
hanggang sa oras ng pag-aalay handog na pang gabi, pero walang boses o sinumang
sumasagot; wala kahit sino ang nagbigay pansin sa kanilang mga pagsusumamo.
30 Pagkatapos sinabi ni Elias sa lahat ng tao, "Lumapit kayo sa akin," at ang lahat ng
tao ay lumapit sa kaniya. Pagkatapos kaniyang inayos ang altar ni Yahweh na nasira.
31 Kumuha si Elias ng labing dalawang bato, ang bawat bato na kumakatawan sa mga
lipi ng mga anak ni Jacob — ito ay kay Jacob na ang salita ni Yahweh ay dumating,
sinasabi, Israel ang magiging iyong pangalan." 32 Sa pamamagitan ng mga bato ay
kaniyang tinayo ang altar sa pangalan ni Yahweh, at humukay siya ng isang kanal
sa palibot ng altar na ang laki tama lang para magkasya ang dalawang salop na
mga binhi. 33 Pagkatapos kaniyang inilagay ang kahoy para sa apoy at ang toro ay
pinutol sa piraso, at ipinatong ang mga pira-piraso sa ibabaw ng kahoy. At kaniyang
sinabi,"Punuin ninyo ang apat na tapayan ng tubig at ibuhos ninyo sa handog na
susunugin at sa kahoy." 34 At kaniyang sinabi, "Gawin ninyo ito ng pangalawang

ulit," at kanilang ginawa ito sa pangalawang ulit, pagkatapos sinabi niya, "Gawin
ninyo ito sa pangatlong ulit," at kanilang ginawa ito sa pangatlong ulit. 35 Ang tubig
ay umagos sa palibot ng altar at napuno ang kanal. 36 Ito ang naganap sa oras ng
pag-aalay ng pang gabing handog, si Elias na propeta ay lumapit at sinabi, " Yahweh,
na Diyos ni Abraham, ni Isaac, at ng Israel, hayaang malaman sa araw na ito na ikaw
ang Diyos sa Israel, at ako ang iyong lingkod, at aking ginagawa ang lahat ng bagay
sa iyong salita. 37 Pakinggan mo ako, O Yahweh, pakinggan mo ako, para malaman
ng mga tao na ikaw, Yahweh, ay Diyos, at iyong ibabalik muli ang kanilang puso sa
iyong sarili." 38 Pagkatapos kaagad ang apoy ni Yahweh ay bumaba, at tinupok ang
handog na susunugin, maging ang kahoy, ang mga bato, at ang lupa, at tinuyo ang
tubig na nasa kanal. 39 Nang makita ng buong bayan ito, sila ay nagpatirapa sa lupa
at sinabi, "Si Yahweh, siya ay Diyos! Si Yahweh, siya Diyos!" 40 Kaya sinabi ni Elias
sa kanila, "Dalhin ninyo ang mga propeta ni Baal. Huwag hayaang makatakas ni isa
sa kanila" ' Kaya kinuha sila, at dinala ni Elias ang mga propeta ni Baal sa ibaba
ng batis ng Cison at pinatay sila roon. 41 Sinabi ni Elias kay Ahab, "Bumangon ka,
kumain at uminom, sapagkat may ingay ng malakas na ulan. 42 Kaya si Ahab ay
bumangon para kumain at para uminom. Pagkatapos si Elias ay nagpunta sa tuktok
ng Carmelo, siya ay yumukod sa lupa, at inilagay ang kaniyang mukha sa pagitan ng
kaniyang mga tuhod. 43 Kaniyang sinabi sa kaniyang lingkod, "Pumanhik ka ngayon,
tumingin ka sa gawing dagat." Ang kaniyang lingkod ay pumanhik at tumingin at
sinabi, "Wala naman." Kaya sinabi ni Elias, "Pumunta ka muli, ng pitong ulit." 44 Sa
ikapitong ulit sinabi ng lingkod, "Tingnan mo, may isang ulap na umakyat mula
sa dagat, na kasingliit ng kamay ng isang tao." Sumagot si Elias, "Pumunta ka at
sabihin mo kay Ahab, 'Ihanda mo ang iyong karwahe, at bumaba bago ka mapigilan
ng ulan.'" 45 Di nagtagal ito ay nangyari na ang kalangitan ay nagdilim sa mga ulap
at hangin, at bumuhos ng napakalakas na ulan. Sumakay si Ahab at nagpunta kay
Jezreel, 46 pero ang kamay ni Yahweh ay na kay Elias. Sinuksok niya ang kaniyang
balabal sa kaniyang sinturon at naunang tumakbo kay Ahab sa pasukan ng Jezreel.

19

1 Sinabi ni Ahab kay Jezebel ang lahat ng ginawa ni Elias, at kung paano niya
pinatay ang lahat ng mga propeta sa pamamagitan ng espada. 2 Pagkatapos nagpadala
si Jezebel ng isang mensahero kay Elias, na nagsasabing, "Nawa'y gawin sa aking ng
mga diyos, ang higit pang masama, kung hindi ko gagawin ang buhay mo tulad ng
buhay ng isa sa mga patay na propeta sa ganitong oras bukas." 3 Nang marinig iyon
ni Elias, bumangon siya at umalis para sa kaniyang buhay at pumuta sa Beer-seba,
na bahagi ng Juda, at iniwan ang kaniyang mga lingkod doon. 4 Pero mag-isa lamang
siyang naglakbay ng isang araw patungo sa ilang, at dumating at umupo siya sa ilalim
ng isang puno ng retama. Hiniling niya para sa kaniyang sarili na maaari na siyang
mamatay, at sinabing, "Sobra na ito, Yahweh; kunin mo na ang aking buhay, dahil
hindi ako higit kaysa sa aking mga patay na ninuno" 5 Kaya humiga siya at natulog sa
ilalim ng puno ng retama; sa hindi inaasahan isang anghel ang humawak sa kaniya
at sinabi sa kaniya, "Bumangon ka at kumain." 6 Tumingin si Elias, at malapit sa
kaniyang ulunan ay mayroong tinapay na niluto sa uling at isang pitsel ng tubig.
Kaya kinain niya ito at ininom at muling humiga. 7 Sa pangalawang pagkakataon
muling bumalik ang anghel ni Yahweh at hinawakan siya at sinabi, "Bumangon ka
at kumain, dahil ang iyong paglalakbay ay higit na mas mahirap para sa iyo." 8 Kaya
siya ay tumayo at kumain at uminom, at naglakbay siya sa lakas na mula sa pagkain
sa apatnapung araw at apatnapung gabi sa Horeb, na bundok ng Diyos. 9 Nagpunta
siya sa kuweba doon at nanatili roon. Pagkatapos dumating ang salita ni Yahweh sa

kaniya at sinabi sa kaniya, “Ano ang ginagawa mo dito Elias?” 10 Sumagot si Elias,
“Naging napakamasigasig ako para sa iyo Yahweh, Diyos ng mga hukbo, para sa
bayan ng Israel na tinalikuran ang iyong tipan, sinira ang iyong mga altar, at pinatay
ang iyong mga propeta sa pamamagitan ng espada. Ngayon ako, ako nalang, ang
natira at gusto nila akong patayin.” 11 Sumagot si Yahweh, “Lumabas ka at tumayo sa
bundok sa aking harapan.” Pagkatapos dumaan si Yahweh, at isang napakalakas na
hangin ang humampas sa mga bundok at pinagpira-piraso ang mga bato sa harapan
ni Yahweh, pero si Yahweh ay wala sa hangin. Pagkatapos ng malakas na hangin,
isang lindol ang dumating, pero wala si Yahweh sa lindol. 12 Pagkatapos ng lindol
isang apoy ang dumating, pero si Yahweh ay wala sa apoy. Pagkatapos ng apoy, isang
maliit na boses ang dumating. 13 Nang marinig ni Elias ang boses, binalot niya ang
kaniyang mukha ng kaniyang balabal, lumabas, at tumayo sa pasukan ng kuweba.
Pagkatapos isang boses ang dumating sa kaniya na nagsabing, “Ano ang ginagawa
mo dito Elias?” 14 Sumagot si Elias, “Naging napakamasigasig ako para sa iyo Yahweh,
Diyos ng mga hukbo, dahil ang bayan ng Israel ay tinalikuran ang iyong tipan, sinira
ang iyong mga altar, at pinatay ang iyong mga propeta sa pamamagitan ng espada.
Ngayon mag-isa nalang akong natira at gusto nilang akong patayin.” 15 Pagkatapos
sinabi sa kaniya ni Yahweh, “Bumalik ka sa daan patungo sa ilang ng Damasco, at
kapag nakarating ka doon itatalaga mo si Hazael bilang hari ng Aram, 16 at itatalaga
mo si Jehu anak ni Nimshi na maging hari sa Israel, at itatalaga mo si Eliseo anak
na lalaki ni Shafat ng Abel Mehola na maging propeta kapalit mo. 17 Mangyayari na
papatayin ni Jehu ang sinumang makakatakas mula sa espada ni Hazael, at papatayin
ni Eliseo ang sinumang makakatakas mula sa espada ni Jehu. 18 Pero mag-iiwan ako
para sa aking sarili ng pitong libong mamamayan ng Israel, na ang mga tuhod ay
hindi pa lumuluhod kay Baal, at ang mga bibig ay hindi pa humahalik sa kaniya.”
19 Kaya umalis si Elias mula roon at natagpuan si Eliseo anak na lalaki ni Shafat, na
nag-aararo ng labindalawang pamatok na mga baka sa kaniyang harapan, at siya ang
nag-aararo sa ika-labindalawang pamatok. Lumakad si Elias papalapit kay Eliseo at
binalot ang dulo ng kaniyang balabal sa kaniya. 20 Pagkatapos iniwan ni Eliseo ang
mga baka at sumunod kay Elias; sinabi niya, “Pakiusap hayaan mong humalik ako
sa aking ama at aking ina, at pagkatapos ako ay susunod sa iyo.” Pagkapos sinabi ni
Elias sa kaniya, “Bumalik ka, pero isipin mo kung ano ang ginawa ko sa iyo.” 21 Kaya
bumalik si Eliseo mula kay Elias at inalis ang ang pamatok ng mga baka, pinatay ang
mga hayop, niluto ang karne sa pamamagitan ng kahoy mula sa pamatok ng baka at
pagkatapos binigay niya ito sa mga tao at kanilang kinain. Pagkatapos tumayo siya,
at sumunod kay Elias, at naglingkod siya sa kaniya.

20

1 Sama-samang tinipon ni Ben Hadad ang hari sa Aram ang kaniyang buong
hukbo; kung saan tatlumput dalawang mabababang hari na kasama niya, at mga
kabayo at mga karwaheng pandigma. Siya ay nagpunta, at kinubkob ang Samaria,
at nakipaglabanan dito. 2 Siya ay nagpadala ng mga mensahero sa lungsod kay Ahab
sa hari ng Israel, at sinabi sa kaniya, “Sinasabi ito ni Ben Hadad: 3 Ang iyong pilak
at ang iyong ginto ay akin. Gayon din ang iyong asawa at ng inyong mga anak,
ang mga pinakamahusay, ay akin na ngayon.”' 4 Ang hari ng Israel ay sumagot
at sinabi, “Ito ay ayon sa iyong sinasabi, panginoon ko, aking hari. Ako at lahat
ng akin ay sa iyo.” 5 Ang mga mensahero ay bumalik at sinabi, “Sinasabi ito ni
Ben Hadad, 'Nagpadala ako ng liham sa iyo na nagsasabing kailangang ibigay mo
sa akin ang iyong mga pilak, iyong mga ginto, ang iyong mga asawa, at iyong mga
anak. 6 Pero ipadadala ko sa iyo ang aking mga lingkod kinabukasan sa ganitong

oras, at kanilang hahalughugin ang iyong bahay at ang mga bahay ng iyong mga
lingkod. Kukunin nila sa sarili nilang mga kamay at aalisin anuman ang magustuhan
ng kanilang mga mata."' 7 Sama-samang tinawag ng hari ng Israel ang lahat ng mga
nakatatanda sa lupain at sinabi, "Pakiusap pansinin at tingnan kung paano ang taong
ito ay humahanap ng gulo. Siya ay nagpasabi sa akin para kunin aking mga asawa,
mga anak, at pilak at ginto, at hindi ako tumatanggi sa kaniya." 8 Lahat ng mga
nakatatanda at lahat ng tao sinabi kay Ahab, Huwag mong siyang pakinggan o pag
bigyan sa kanilang mga hinihingi." 9 Kaya sinabi ni Ahab sa mga mensahero ni Ben
Hadad, "Sabihin sa aking panginoon ang hari, ''Sang-ayon sa lahat ng sinabi na iyong
lingkod ng una, pero hindi ko matatanggap itong pangalawang hinihiling."' Kaya
ang mensahero ay umalis at ibinalik ang sagot kay Ben Hadad. 10 Pagkatapos si Ben
Hadad ay nagpadala ng kaniyang sagot kay Ahab, at sinabi, "Gawin nawa ng mga
diyos ito sa akin at mas higit pa, kahit na ang mga abo ng Samaria ay magiging sapat
para sa lahat ng tao na susunod sa akin upang magkaroon ang bawat isa ng isang
dakot." 11 Ang hari ng Israel ay sumagot at sinabi, "Sabihin ninyo kay Ben Hadad,
'Walang sinuman ang nagsusuot ng baluti ang kailangan magyabang na para itong
kaniya nang hinuhubad.'" 12 Narinig ni Ben Hadad ang mensaheng ito habang sila
ay nag-iinuman, siya at ang mga hari sa ilalim niya na nasa kanilang mga tolda.
Inutusan ni Ben Hadad ang kaniyang mga tauhan, "Ihanay ninyo ang inyong mga
sarili sa pakikidigma." Kaya inihannda nila ang kanilang sarili sa pakikidigma para
lusubin ang lungsod. 13 Masdan, isang propeta ay lumapit kay Ahab hari ng Israel
at sinabi, "sinasabi ni Yahweh, 'Nakita mo ba ang lubhang napakaraming hukbo?
Tingnan mo, aking ibibigay ito sa iyong kamay sa araw na ito, at iyong makikilala na
ako si Yahweh." 14 Sumagot si Ahab, "Sa pamamagitan nino?" Sumagot at sinasabi
ni Yahweh, "Sa pamamagitan ng mga batang opisyal na naglingkod sa gobernador
sa mga lalawigan." Pagkatapos sinabi ni Ahab, "Sino ang magsisimula ng labanan?
Sumagot si Yahweh, "Ikaw." 15 Pagkatapos tinipon ni Ahab ang mga batang pinuno
na naglilingkod sa gobernador sa mga lalawigan. Sila ay 232. Pagkatapos ay kaniyang
tinipon ang lahat ng mga sunadalo, ang lahat ng hukbo ng Israel, na may bilang na
pitong libo. 16 Sila ay umalis ng tanghaling tapat. Si Ben Hadad ay umiinom at lasing
sa loob ng kaniyang tolda, siya at ang tatlongput dalawang mas mababang mga hari
na tumutulong sa kaniya. 17 Ang mga batang pinuno na naglilingkod sa gobernador
sa mga lalawigan ang unang lumusob. Pagkatapos ipinaalam kay Ben Hadad ng
mga taga-manman na kaniyang ipinidala, "May mga lalaking dumarating mula sa
Samaria." 18 Sinabi ni Ben Hadad, "Maging sila ay lalabas para sa kapayapaan o
digmaan, kunin sila ng buhay." 19 Kaya ang mga batang pinuno na naglilingkod sa
lalawigan ng gobernador ay lumabas ng lungsod, at ang mga hukbo ay sumunod
sa kanila. 20 Pinatay ng bawat isa ang kaniyang kalaban, at ang mga Aramina ay
tumakas; Hinabol sila ng Israel. Si Ben Hadad ang hari ng Aram ay tumakas na
nakasakay ng kabayo kasama ang mga ilang mangangabayo. 21 Pagkatapos ang hari
ng Israel ay lumabas at sinalakay ang mga kabayo at mga karwaheng pandigma at
pinatay ang mga maraming Aramean. 22 Kaya ang propeta ay lumapit sa hari ng
Israel at sinabi sa kaniya, "Umalis ka, at palakasin ang iyong sarili, at unawain at
planuhin ano ang iyong ginagawa, dahil sa pagbabalik ng taon ang hari ng Aram ay
babalik muli laban sa iyo." 23 Sinabi ng mga lingkod ng hari ng Aram sa kaniya, "Ang
kanilang diyos ay isang diyos sa mga burol. Kaya sila ay malakas kaisa sa atin. Pero
ngayon labanan natin sila sa kapatagan, at sigurado doon magiging mas malakas tayo
sa kanila. 24 At gawin mo din ito, alisin mo ang mga hari ang bawat isa sa kanilang
pinamumunuan, sa kani-kaniyang tungkulin, at maglagay ka ng kapitan ng hukbo na
kapalit nila. 25 Mag-ipon ka ng isang hukbo gaya ng hukbo mong nawala, kabayo para

sa kabayo at karwaheng pandigma para sa karwaheng pandigma, at tayo ay lalaban
sa kanila sa kapatagan. kaya sigurado tayo ay magiging malakas kaysa sa kanila."
Kaya si Ben Hadad ay nakinig sa kanilang payo at ginawa niya ang minungkahi nila.
26 Makaraan ang simula ng bagong taon, Tinipon ni Ben Hadad ang mga Aramean
at nagpunta sa Aphek para labanan ang Israel. Ang bayan ng Israel ay tinipon at
inarmasan para kalabanin sila. 27 Ang bayan ng Israel ay nag-kampo sa harapan
nila gaya ng dalawang kawan ng kambing, pero ang kabukiran ay napuno ng mga
Aramean. 28 Pagkatapos isang lingkod ng Diyos ang lumapit at nagsalita sa hari ng
Israel at sinabi, "Sinasabi ni Yahweh: 'Dahil sinabi ng mga Aramean na si Yahweh ay
diyos ng mga burol, pero hindi siya ang diyos sa mga lambak, ilalagay ko sa iyong
kamay ang malakas na hukbong ito, at inyong malalaman na ako si Yahweh."' 29 Kaya
ang mga hukbo ay nagkampo ng magkatapat ng pitong araw. Pagkatapos sa ikapitong
araw ay sinimulan ang labanan. Ang bayan ng Israel ay pumatay ng isang daang
libong hukbo ng Aramea sa loob ng isang araw. 30 Ang natira ay tumakas sa Aphek,
sa loob ng lungsod, at nabagsakan ng pader ang dalawangput pitong libong sundalo
na natira. At tumakas si Ben Hadad at nagpunta sa loob ng lungsod, sa loob ng isang
silid. 31 Sinabi ng mga lingkod kay Ben Hadad, "Tingnan mo ngayon, narinig namin
na ang mga hari ng sambahayan ng Israel ay maawaing mga hari. Pakiusap hayaan
ninyo kaming maglagay ng sako sa aming mga baywang at lubid sa aming mga ulo at
pumunta sa hari ng Israel. Marahil maari ka pa niyang buhayin. 32 Kaya naglagay sila
ng sako sa kanilang baywang at lubid sa kanilang mga ulo at pagkatapos pumunta sila
sa hari ng Israel at sinabi, " Sinabi ng iyong lingkod na si Ben Hadad, 'Pakiusap hayaan
mo akong mabuhay."' Sinabi ni Ahab, "Siya ba ay buhay pa? Siya ay aking kapatid."
33 Ngayon ang mga lalaki ay nakikinig sa anumang palatandaan mula kay Ahab, kaya
sila ay mabilis na sumagot sa kaniya, "Oo, ang iyong kapatid na si Ben Hadad ay buhay
pa." Pagkatapos sinabi ni Ahab, "Umalis ka at dalhin siya." Pagkatapos si Ben Hadad
pumunta sa kaniya, at pinasakay siya ni Ahab sa kaniyang karwahe. 34 Sinabi ni Ben
Hadad kay Ahab, "Aking ibabalik sa iyo ang lungsod na kinuha ng aking ama mula
sa iyong ama, at ikaw ay maaring gagawa para sa iyong sarili ng mga pamilihan sa
Damasco, gaya ng ginagawa ng aking ama sa Samaria." Sumagot si Ahab, "Hahayan
kitang lumaya dahil sa kasunduang ito." Kaya gumawa ng kasunduan si Ahab sa
kaniya at hinayaan siyang umalis. 35 May isang lalaki, isa sa mga anak ng propeta,
sinabi sa kaniyang kapwa propeta sa pamamagitan ng salita ni Yahweh, "Pakiusap
saktan mo ako." Pero ang lalaki ay tumangging saktan siya. 36 Pagkatapos sinabi ng
propeta sa kaniyang kapwa propeta, "Dahil hindi mo sinunod ang tinig ni Yahweh, sa
sandaling iwanan mo ako, isang leon ang papatay sa iyo." At sandaling iniwan siya
ng lalaking iyon, isang leon ang nakatagpo sa kaniya at pinatay siya. 37 Pagkatapos
nakatagpo ang propeta ng isa pang lalaki at sinabi, "Pakiusap saktan mo ako." Kaya
sinaktan siya ng lalaki at sinugatan siya. 38 Pagkatapos ang propeta ay umalis at
hinintay ang hari sa daan; siya ay nagpanggap na may isang benda sa kaniyang mga
mata. 39 At nang dumaan ang hari, sinigawan ng propeta ang hari at sinabi, "Ang
iyong lingkod ay nagmula sa kainitan ng labanan, at isang sundalo ang huminto at
nagdala ng isang kalaban sa akin at sinabi, 'Bantayan mo ang taong ito. Kung sa
anumang paraan ay makatakas siya, sa gayon ang iyong buhay ay magiging kapalit
ng kaniyang buhay, kung hindi magbabayad ka ng isang talentong pilak.' 40 Pero
dahil ang iyong lingkod ay abala parito at paroon, ang iyong kalabang sundalo ay
nakatakas." Pagkatapos sinabi ng hari ng Israel sa kaniya, ito ang iyong magiging
kaparusahan - ikaw mismo ang nagtakda nito. 41 Pagkatapos nagmamadaling inalis
ng propeta ang benda ng kaniyang mga mata, at nakilala siya ng hari ng Israel na
siya ay isa sa mga propeta. 42 Sinabi ng propeta sa hari, "Sinasabi ni Yahweh, 'Dahil

nakawala sa iyong kamay ang lalake na aking hinatulan ng kamatayan, ang iyong
buhay ay magiging kapalit ng kaniyang buhay, at ang iyong bayan para sa kaniyang
bayan."' 43 Kaya ang hari ng Israel ay umuwi sa kaniyang bahay ng nagdaramdam
at galit, at nagpunta sa Samaria.

21

1 Dumating ang araw na si Nabot ang taga-Jezreel ay nagkaroon ng ubasan sa
Jezreel, malapit sa palasyo ni Ahab, hari ng Samaria. 2 Nakipag-usap si Ahab kay
Nabot, sinasabing, "Ibigay mo sa akin ang iyong ubasan, para magkaroon ako ng
hardin para sa gulay, dahil malapit ito sa aking bahay. Bilang kapalit, bibigyan
kita ng mas magandang ubasan, o, kung gusto mo, babayaran ko ang halaga nito
sa pera." 3 Sumagot si Nabot kay Ahab, "Nawa'y ipagbawal ni Yahweh na dapat
kong ibigay sa iyo ang lupain na ipinamana ng aking mga ninuno." 4 Kaya umuwi
si Ahab sa kaniyang palasyo nagdadamdam at galit dahil sa sagot na ibinigay sa
kaniya ni Nabot na taga-Jezreel, "Hindi ko ibibigay sa iyo ang ipinamana ng aking
mga ninuno." Humiga siya sa kaniyang higaan, ibinaling ang kaniyang mukha, at
tumangging kumain ng kahit anong pagkain. 5 Pinuntahan siya ng kaniyang asawang
si Jezebel at sinabi sa kaniya, "Bakit napaka lungkot ng iyong puso, kaya ba hindi ka
kumain ng pagkain?" 6 Sumagot siya sa kaniya, "Nakipag-usap ako kay Nabot na taga-
Jezreel at sinabi ko sa kaniya, 'Ibigay mo sa akin ang iyong ubasan kapalit ng pera, o
kung ikalulugod mo, bibigyan kita ng ibang ubasan na magiging iyo.' At sumagot siya,
'Hindi ko ibibigay sa iyo ang aking ubasan.'" 7 Kaya sumagot ang kaniyang asawang si
Jezebel, "Hindi ba't pinamumunuan mo pa rin ang kaharian ng Israel? Bumangon ka
at kumain; hayaan mo ang iyong puso na magsaya. Kukunin ko ang ubasan ni Nabot
na taga-Jezreel para sa iyo." 8 Kaya sumulat si Jezebel ng mga liham sa pangalan ni
Ahab, sinelyuhan ito ng kaniyang mga selyo, at pinadala ito sa mga nakatatanda at
sa mayayaman na nakaupo na kasama niya sa mga pagpupulong, at sa naninirahan
malapit kay Nabot. 9 Kaniyang isinulat sa liham, "Maghayag ng isang pag-aayuno at
iupo si Nabot ng mataas sa mga tao. 10 Maglagay ng dalawang lalaking hindi tapat
kasama niya at hayaan silang tumestigo laban sa kaniya, na magsasabing, 'Sinumpa
mo ang Diyos at ang hari.'" At ilabas ninyo siya at pagbabatuhin hanggang mamatay.
11 Kaya ang mga tao sa kaniyang lungsod, ang mga nakatatanda at ang mayayaman
na naninirahan sa kaniyang lungsod, ay ginawa ang inilarawan ni Jezebel sa kanila,
gaya ng nasusulat sa mga liham na kaniyang pinadala sa kanila. 12 Naghayag sila
ng isang pag-aayuno at inupo si Nabot ng mataas sa mga tao. 13 Dumating ang
dalawang lalaki at umupo sa harapan ni Nabot; tumestigo sila laban kay Nabot
sa presensya ng mga tao, na nagsasabing, "Isinumpa ni Nabot ang Diyos at ang
hari." Pagkatapos siya ay nilabas nila sa lungsod at pinagbabato hangggang siya
ay mamatay. 14 Pagkatapos ang mga nakatatanda ay nagpadala ng ulat kay Jezebel
na nagsasabing, "Pinagbabato si Nabot at ngayon ay patay na. 15 At nang marinig ni
Jezebel na si Nabot ay pinagbabato at patay na, sinabi niya kay Ahab, "Bumangon ka
at kunin ang ubasan ni Nabot na taga-Jezreel, na kaniyang tinangging ibigay sa iyo
kapalit ng pera, dahil si Nabot ay hindi na buhay, pero patay na." 16 Nang marinig
ni Ahab na patay na si Nabot, bumangon siya at bumaba sa ubasan ni Nabot na
taga-Jezreel at kinuha ito. 17 Pagkatapos ang salita ni Yahweh ay dumating kay Elias
na taga-Tisbe, na nagsasabing, 18 "Bumangon ka at makipagkita kay Ahab na hari
ng Israel, na naninirahan sa Samaria. Siya ay nasa ubasan ni Nabot, kung saan
siya nagpunta para kunin ito. 19 Dapat kang makipag-usap sa kaniya at sabihin na
sinasabi ni Yahweh, 'Pumatay ka ba at nagkamkam ng ari-arian?' At sasabihin mo sa
kaniya na sinasabi ni Yahweh, 'Sa lugar kung saan dinilaan ng mga aso ang dugo ni

Nabot, didilaaan ng mga aso ang iyong dugo, oo, ang iyong dugo.' 20 Sinabi ni Ahab
kay Elias, “Natagpuan mo ba ako, aking kaaway?” Sumagot si Elias, “Natagpuan
kita, dahil ipinagbili mo ang iyong sarili para gumawa ng kung ano ang masama sa
paningin ni Yahweh. 21 Sinasabi ito sa iyo ni Yahweh: 'Masdan mo, magdadala ako
sa iyo ng sakuna at lubos na uubusin at kukunin mula sa iyo ang bawat batang lalaki
at alipin at malayang lalaki sa Israel. 22 Ang pamilya mo ay gagawin kong tulad sa
pamilya ni Jeroboam anak ni Nebat, at tulad ng pamilya ni Baasa anak ni Ahias, dahil
ginalit mo ako at inakay ang Israel na magkasala.' 23 Nagsalita rin si Yahweh ukol
kay Jezebel, na nagsasabing, 'Kakainin ng mga aso si Jezebel sa pader ng Jezreel.'
24 Sinumang nabibilang kay Ahab at ang mamamatay sa lungsod—kakainin ng aso
ang taong iyon. At sinumang mamamatay sa bukid—kakainin ang taong iyon ng mga
ibon sa himpapawid.” 25 Walang katulad si Ahab, na ibinenta ang kaniyang sarili
para gumawa ng kasamaan sa paningin ni Yahweh, na kaniyang asawa na si Jezebel
ay inudyukan na magkasala. 26 Gumawa si Ahab ng nakasusuklam na mga gawain
para sa mga diyus-diyosang kaniyang sinundan, tulad nalang ng ginawa ng mga taga-
Amoreo, silang mga inalis ni Yahweh sa harapan ng bayan ng Israel. 27 Nang marinig
ni Ahab ang mga salitang ito, pinunit niya ang kaniyang kasuotan at nagsuot ng damit
na sako sa kaniyang katawan at nag-ayuno, at nahiga na nakadamit ng sako at naging
labis na malungkot. 28 Pagkatapos ang salita ni Yahweh ay dumating kay Elias na taga-
Tisbe, na nagsasabing, 29 “Nakita mo ba kung paano ibinaba ni Ahab ang kaniya sarili
sa aking harapan? Dahil ibinaba niya ang kaniyang sarili sa aking harapan, hindi ko
na dadalhin ang darating na sakuna sa kaniyang panahon; dadalhin ko ang sakunang
ito sa panahon ng kaniyang anak na lalaki at sa kaniyang pamilya.”

22

1 Lumipas ang tatlong taon na walang digmaan sa pagitan ng Aram at Israel.
2 Pagkatapos nangyari ito sa ikatlong taon, si Jehoshafat hari ng Judah ay pumunta
sa hari ng Israel. 3 Ngayon sinabi ng hari ng Israel sa kaniyang mga lingkod, “Alam
ba ninyo na sa atin ang Ramot Galaad, pero wala tayong ginagawa para makuha ito
mula sa kamay ng hari ng Aram?” 4 Kaya sinabi niya kay Jehoshafat, “Sasama ka ba
sa akin sa pakikidigma sa Ramot Galaad?” Sumagot si Jehoshafat sa hari ng Israel,
“Ako ay tulad mo, ang aking bayan ay tulad ng iyong bayan, at aking mga kabayo
ay tulad ng iyong mga kabayo. 5 Sinabi ni Jehoshafat sa hari ng Israel, “Pakiusap
humingi ka ng gabay mula sa salita ni Yahweh kung ano ang dapat mong unang
gawin.” 6 Pagkatapos pinagtipon-tipon ng hari ng Israel ang mga propeta, na apat
na daang mga lalaki, at sinabi sa kanila, “Dapat ba akong pumunta sa Ramot Galaad
para makipaglaban, o hindi dapat?” Sinabi nila, “Lumusob tayo, dahil ilalagay ito ng
Panginoon sa kamay ng hari.” 7 Pero sinabi ni Jehoshafat “Wala na bang iba pang
propeta ni Yahweh kung saan maaaring tayo makakuha ng payo?” 8 Sinabi ng hari
ng Israel kay Jehoshafat, “Mayroon pang isang tao na maaari tayong manghingi ng
payo mula kay Yahweh para tulungan tayo, si Micaya anak ni Imla, pero ayoko sa
kaniya dahil hindi siya nagpropesiya ng kahit anong magandang bagay tungkol sa
akin, kundi mga kahirapan lamang.” Pero sinabi ni Jehoshafat, “Nawa'y hindi ito
sabihin ng hari” 9 Pagkatapos ang hari ng Israel ay tumawag ng opisyal at nag-utos
na “Ngayon din ay dalhin si Micaya anak ni Imla.” 10 Ngayon si Ahab na hari ng Israel
at si Jehoshafat na hari ng Juda ay nakaupo sa kanilang trono, nakasuot ng kanilang
kasuotang pang hari, sa isang malawak na lugar sa tarangkahan ng Samaria, at lahat
ng mga propeta ay nagsasabi ng hula sa kanilang harapan. 11 Gumawa si Zedekias
anak na lalaki ni Caanana ng mga sungay na bakal at sinabi, “Ito ang sinasabi ni
Yahweh: 'Sa pamamagitan ng mga ito mapapaatras ninyo ang mga Arameo hanggang

sila ay maubos.” [12] At pareho ang ipinahayag ng lahat ng mga propeta na sinasabi,
“Lusubin natin ang Ramot Galaad at mananalo, dahil ibinigay ito ni Yahweh sa kamay
ng hari.” [13] Ang mensahero na nagpunta para tawagin si Micaya ay sinabi sa kaniya,
“Ngayon masdan mo, ang mga salita ng mga propeta ay naghahayag ng magagandang
bagay sa hari sa iisang bibig. Hayaan ang iyong mga salita ay maging tulad ng
isa sa kanila at magsabi ng magagandang bagay.” [14] Sumagot si Micaya, “Habang
nabubuhay si Yahweh, ito ang sinasabi niya sa akin na aking sasabihin.” [15] Nang
lumapit siya sa hari, sinabi sa kaniya ng hari, “Micaya, dapat ba kaming pumunta
sa Ramot Galaad upang makipaglaban, o hindi?' Sumagot si Micaya, “Lumusob tayo
at manalo. Ilalagay ito ni Yahweh sa kamay ng hari.” [16] Pagtapos sinabi sa kaniya
ng hari, “Gaano karaming beses ko ba dapat ipag-utos sa iyo na katotohanan lamang
ang sasabihin sa akin sa pangalan ni Yahweh?” [17] Kaya sinabi ni Micaya, “Nakita ko
ang lahat ng mga Israelita na nagkalat sa mga kabundukan, tulad ng mga tupa na
walang pastol, at sinabi ito ni Yahweh, 'Walang pastol ang mga ito. Pabakilin ang
bawat tao sa kanilang mga tahanan ng payapa.”' [18] Kaya sinabi ng hari ng Israel kay
Jehoshafat, “Hindi ba't sinabi ko na sa iyo na hindi siya magsasabi ng magandang
pahayag tungkol sa akin, puro kapahamakan lamang?” [19] Pagkatapos sinabi ni
Micaya, “Gayuman pakinggan ang salita ni Yahweh: Nakita ko si Yahweh na nakaupo
sa kaniyang trono, at lahat ng hukbo sa langit ay nakatayo sa tabi niya sa kaniyang
kanang kamay at sa kaniyang kaliwa. [20] Sinabi ni Yahweh, 'Sino ang mag-uudyok
kay Ahab, para siya ay maaaring lumusob at matalo sa Ramot-Galaad?' at may isang
sumagot sa ganitong paraan, at sumagot ang isa pa sa ganoong paraan. [21] Pagkatapos
isang espiritu ang lumapit, tumayo sa harapan ni Yahweh, at sinabi, 'Ako ang mag-
uudyok sa kaniya.' Sinabi sa kaniya ni Yahweh, 'Paano?' [22] Sumagot ang espiritu,
'Lalabas ako at magiging isang mapanlinlang na espiritu sa bibig ng lahat ng kaniyang
mga propeta.' Sumagot si Yahweh, 'Uudyukan mo siya, at ikaw rin ay magtatagumpay.
Pumunta ka na ngayon at gawin iyon.' [23] Ngayon masdan mo, inilagay ni Yahweh
ang mapanlinlang na espiritu sa lahat ng bibig nitong mga propeta mong ito, at si
Yahweh ay naghanda ng pagkawasak para sa iyo.” [24] Pagkatapos si Zedekias anak na
lalaki ni Cananaa, ay umakyat, sinampal si Micaya sa pisngi, at sinabi, “Aling daan
ang tinahak ng Espiritu ni Yahweh para umalis sa akin upang magsalita sa iyo?”
[25] Sumagot si Micaya, “Masdan ito, malalaman mo sa araw na iyon, kapag tumakbo
ka papunta sa isang kaloob-loobang kwarto para magtago.” [26] Sinabi ng hari ng Israel
sa kaniyang lingkod, “Hulihin si Micaya at dalhin siya kay Amon, ang gobernador
sa lungsod, at kay Joas, aking anak na lalaki. Sabihin sa kaniya, [27] 'Sinabi ng hari,
ilagay ang lalaking ito sa bilangguan at pakainin ng kaunting tinapay at kaunting
tubig, hanggang sa makarating akong ligtas.'” [28] Pagkatapos sinabi ni Micaya. “Kung
makakakabalik ka ng ligtas, hindi nangusap sa akin si Yahweh,” at dinagdag pa niya,
“Pakinggan niyo ito, lahat kayong mga tao.” [29] Kaya si Ahab, ang hari ng Israel, at
Jehoshafat, ang hari ng Juda, ay pumunta sa Ramot Galaad. [30] Sinabi ng hari ng Israel
kay Jehoshafat, “Magbabalatkayo ako at pupunta sa isang labanan, pero isuot mo ang
iyong pangharing kasuotan.” Kaya nagbalatkayo ang hari at nagpunta sa labanan.
[31] Ngayon inutusan ng hari ng Aram ang tatlumpu't dalawang mga kapitan ng mga
karwaheng pandigma, na nagsasabi, “Huwag niyong lusubin ang hindi mahalaga o
mahalagang mga kawal. Sa halip, ang hari ng Israel lamang ang lusubin ninyo.”
[32] Nang makita ng mga kapitan ng mga karwaheng pandigma si Jehoshafat sinabi
nila, “Siguradong iyon ang hari ng Israel.” Lumiko sila at nilusob siya, kaya sumigaw
si Jehoshafat. [33] Nang makita ng mga pinuno ng mga karwaheng pandigma na hindi
iyon ang hari ng Israel, huminto sila sa pagtugis sa kaniya. [34] Ngunit isang lalaki
ang basta nalang nagpalipad ng kaniyang palaso at tinamaan ang hari ng Israel

sa pagitan ng dugtungan ng kaniyang mga baluti. Pagkatapos sinabi ni Ahab sa
nagpapatakbo ng kaniyang karwaheng pandigma, "Umikot at dalhin ako palabas
sa labanang ito, dahil lubha akong sugatan." 35 Lalong sumidhi ang labanan nang
araw na iyon, at ang hari ay nanatili sa kaniyang karwaheng pandigma laban sa
mga Arameo. Namatay siya ng gabing iyon. dumaloy ang dugo sa kaniyang sugat
hanggang sa ilalim ng kaniyang karwaheng pandigma. 36 Pagkatapos ng paglubog
ng araw, isang sigaw ang narinig ng buong hukbo, na nagsasabing, "Bawat lalaki
ay dapat bumalik sa kaniyang lungsod, at bawat lalaki ay bumalik na sa kaniyang
rehiyon!" 37 Kaya si haring Ahab ay namatay at dinala sa Samaria, at inilibing
nila siya sa Samaria. 38 Hinugasan nila ang karwaheng pandigma sa paliguan ng
Samaria, at ang mga aso ay dinilaan ang kaniyang dugo (Ito ay kung saan naliligo
ang mga babaeng bayaran), gaya ng inihayag na salita ni Yahweh. 39 Para sa ibang
bagay na ukol kay Ahab, lahat ng kaniyang ginawa, ang bagay na garing na kaniyang
itinayo, at lahat ng mga lungsod na kaniyang itinatag, hindi ba nakasulat ito sa Ang
Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay ng mga Hari ng Israel? 40 Kaya natulog si Ahab
kasama ng kaniyang mga ninuno, at si Ahazias kaniyang anak ay naging hari kapalit
niya. 41 Pagkatapos si Jehoshafat anak na lalaki ni Asa ay nagsimulang maghari
sa Juda sa ikaapat na taon ni Ahab hari ng Israel. 42 Si Jehoshafat ay tatlumpu't
limang taon nang magsimula siyang maghari, at namuno siya sa Jerusalem nang
dalawampu't limang taon. Ayuba ang pangalan ng kaniyang ina, na anak na babae
ni Silhi. 43 Lumakad siya sa kaparaanan ni Asa, kaniyang ama; hindi niya sila
tinalikuran; ginawa niya kung ano ang tama sa paningin ni Yahweh. Gayunman,
ang mga dambana ay hindi parin inalis. Patuloy na nag-aalay at nagsusunog ng mga
insenso ang mga tao sa mga dambana. 44 Nakipagkasundo si Jehoshafat sa hari ng
Israel. 45 Para sa ibang bagay na ukol kay Jehoshafat, at ang kalakasan na kaniyang
ipinakita, at kung paano niya pinagtagumpayan ang digmaan, hindi ba ang mga ito
ay nasusulat sa Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay ng mga Hari ng Juda? 46 Inalis
niya mula sa lupain ang mga natirang mga lalaki at babaeng bayaran sa sagradong
lugar na nanatili sa mga araw ng kaniya Amang si Asa. 47 Walang hari sa Edom, pero
isang pumapangalawa ang namuno doon. 48 Gumawa ng pangkaragatang barko si
Jehoshafat; Pupunta sila sa Ofir para sa ginto, pero hindi sila natuloy dahil ang mga
barko ay nawasak sa Ezion Geber. 49 Pagkatapos sinabi ni Ahazias anak na lalaki
ni Ahab kay Jehoshafat, "Hayaan ang aking mga lingkod na maglayag kasama ng
iyong mga lingkod sa mga barko." Pero hindi ito pinayagan ni Jehoshafat. 50 Natulog
si Jehoshafat kasama ng kaniyang mga ninuno at inilibing kasama nila sa lungsod
ni David, na kaniyang ninuno; si Jehoram ang kaniyang anak na lalaki ang naging
hari kapalit niya. 51 Nagsimulang maghari si Ahazias sa Israel sa Samaria nang ika-
labing pitong taon ni Jehoshafat hari ng Juda, at naghari siya ng dalawang taon sa
Israel. 52 Ginawa niya kung ano ang masama sa paningin ni Yahweh at lumakad sa
kaparaanan ng kaniyang ama, sa paraan ng kaniyang ina, at sa paraan ng anak na
lalaki ni Jeroboam na anak na lalaki ni Nebat, na nagdala sa Israel para magkasala.
53 Pinaglingkuran niya at sinamba si Baal at kaniyang ginalit si Yahweh, na Diyos ng
Israel, ginalit, gaya ng ginawa ng kaniyang ama.

2 Mga Hari

1 Nang namatay si Ahab, nagrebelde ang Moab laban sa Israel. 2 Pagkatapos,
nahulog si Ahazias sa balkonahe sa taas ng kaniyang tulugan sa Samaria, at
nagkaroon ng malubhang karamdaman. Kaya nagpadala siya ng mga mensahero
at sinabi sa kanila, "Pumunta kayo at tanungin si Baal-zebub, ang diyos ng Ekron,
kung gagaling pa ako sa karamdamang ito." 3 Pero sinabi ng anghel ni Yahweh
kay Elias ang taga-Tisbe, "Tumayo ka at puntahan ang mga mensahero ng hari ng
Samaria, at tanungin mo sila, 'Dahil ba walang Diyos sa Israel kaya kayo pupunta para
sumangguni kay Baal-zebub ang diyos ng Ekron? 4 Dahil dito, ito ang sabi ni Yahweh,
"Hindi ka na makakabangon sa higaan kung saan ka bumabangon; sa halip, tiyak
kang mamamatay." Pagkatapos umalis si Elias. 5 Nang bumalik ang mga mensahero
kay Ahazias, sinabi niya sa kanila, "Bakit kayo bumalik?" 6 Sinabi nila sa kaniya,
"Isang lalaki ang lumapit sa amin na nagsabi, 'Bumalik kayo sa haring nagpadala sa
inyo, at sabihin sa kaniya, "Sinabi ito ni Yahweh: 'Dahil ba walang Diyos sa Israel
kaya kayo pupunta para sumangguni kay Baal-zebub ang diyos ng Ekron? Dahil
dito, hindi ka na makakabangon sa hingaan kung saan ka bumabangon; sa halip,
tiyak kang mamamatay." 7 Sinabi ni Ahazias sa kaniyang mga mensahero, "Anong
klaseng tao siya, ang taong lumapit sa inyo at sinabi ang mga salitang ito? 8 Sumagot
sila sa kaniya, "Nakasuot siya ng damit na gawa sa buhok at mayroong balat na
sinturon na nakasuot sa kaniyang baywang." Kaya sumagot ang hari, "Si Elias iyon
na taga-Tisbe." 9 Pagkatapos nagpadala ang hari ng kapitan kasama ang limampung
sundalo para kay Elias. Nagpunta ang kapitan kay Elias kung saan nakaupo siya
sa tuktok ng burol. Nagsalita ang kapitan sa kaniya, ikaw na lingkod ng Diyos,
sinabi ng hari, 'Bumaba ka.'" 10 Sumagot si Elias at sinabi sa kapitan, "kung ako
ay lingkod ng Diyos, bumaba sana ang apoy mula sa kalangitan at sunugin ka at
ang limampung sundalo mo." Pagkatapos bumaba ang apoy mula sa kalangitan at
sinunog siya at kaniyang limampung sundalo. 11 Muling nagpadala si Haring Ahazias
ng isa pang kapitan na may kasamang limampung sundalo para kay Elias. Sinabi ng
kapitan kay Elias, "Ikaw na lingkod ng Diyos, sabi ng hari, 'Magmadali kang bumaba.'"
12 Sumagot si Elias at sinabi sa kanila, "Kung ako ay lingkod ng Diyos, bumaba sana
ang apoy mula sa kalangitan at sunugin ka at iyong limampung sundalo." Muli,
bumaba ang apoy ng Diyos mula sa kalangitan at sinunog siya at kaniyang limampung
sundalo. 13 Ganun pa man, nagpadala muli ang hari ng ikatlong grupo ng limampung
mandirigma. Umakyat ang kapitan, lumuhod sa harap ni Elias, at nagmakaawa sa
kaniya at sinabi, "Ikaw na lingkod ng Diyos, nagmamakaawa ako na ang buhay ko
at buhay ng limampung alipin mo ay maging mahalaga sa iyong paningin. 14 Tunay
nga na bumaba ang apoy mula sa kalangitan at sinunog ang unang dalawang kapitan
kasama ng kanilang mga tauhan, pero ngayon hayaan mo sana na maging mahalaga
ang buhay ko sa iyong paningin." 15 Kaya nagsabi ang anghel ni Yahweh kay Elias,
"Bumaba ka kasama niya. Huwag kang matakot sa kaniya." Kaya tumayo si Elias
at bumaba kasama niya papunta sa hari. 16 Pagkatapos, sinabi ni Elias kay Ahazias,
"Ito ang sinabi ni Yahweh, 'Nagpadala ka ng mga mensahero para sumangguni kay
Baal-zebub ang diyos ng Ekron? Dahil ba walang Diyos sa Israel na maaari mong
tanungan ng kaalaman? Kaya ngayon, hindi ka na makakabangon sa hingaan kung
saan ka bumabangon; sa halip, tiyak kang mamamatay." 17 Kaya namatay si Haring
Ahazias ayon sa mga salita ni Yahweh na binanggit ni Elias. Nagsimulang maghari si
Joram kapalit niya, sa ikalawang taon, si Jehoram anak ni Jehoshafat ang naging hari

ng Juda, dahil walang anak si Ahazias. 18 Para sa ibang mga bagay na tungkol kay
Ahazias, hindi ba sila nakasulat sa Aklat ng mga Kaganapan sa buhay ng mga Hari
ng Israel?

2

1 At nangyari, nang kukunin na ni Yahweh si Elias paakyat sa langit sa pamamagitan
ng ipu-ipo, umalis si Elias kasama si Eliseo sa Gilgal. 2 Sinabi ni Elias kay Eliseo,
"Pakiusap, manatili ka rito dahil pinapadala ako ni Yahweh sa Bethel." Sumagot
si Eliseo, "Hanggang nabubuhay si Yahweh at hanggang nabubuhay ka, hindi kita
iiwan." Kaya pumunta sila sa Bethel. 3 Pumunta ang mga anak ng mga propeta
na nasa Bethel kay Eliseo at sinabi sa kaniya, "Alam mo ba na kukunin ni Yahweh
ang panginoon mo ngayong araw na ito?" Sumagot si Eliseo, "Oo, alam ko, pero
huwag ninyo ng banggitin iyon." 4 Sinabi ni Elias sa kaniya, "Eliseo, pakiusap,
manatili ka rito, dahil pinapadala ako ni Yahweh sa Jerico." At sumagot si Eliseo,
"Hanggang nabubuhay si Yahweh at hanggang nabubuhay ka, hindi kita iiwan." Kaya
nagpunta sila sa Jerico. 5 Pagkatapos pumunta ang mga anak ng mga propeta kay
Eliseo na nasa Jerico at sinabi sa kaniya, "Alam mo ba na kukunin ni Yahweh ang
panginoon mo ngayong araw na ito?" Sumagot si Eliseo, "Oo, alam ko, pero huwag
ninyo ng banggitin iyon." 6 Pagkatapos sinabi ni Elias sa kaniya, "Eliseo, pakiusap,
manatili ka rito, dahil pinapadala ako ni Yahweh sa Jordan." At sumagot si Eliseo,
"Hanggang nabubuhay si Yahweh at hanggang nabubuhay ka, hindi kita iiwan."
Kaya nagtungo ang dalawa. 7 Kinalaunan, limampung anak ng mga propeta ang
tumayo sa harap ng dalawa habang nakatayo sa kabilang dako ng Jordan. 8 Hinubad
ni Elias ang kaniyang balabal, tinupi, at hinampas ang tubig gamit ito. Nahati sa
dalawang bahagi ang ilog kaya nakalakad ang dalawa sa tuyong lupa. 9 At iyon
nga ang nangyari pagkatapos nilang tumawid sa kabila, sinabi ni Elias kay Eliseo,
"Hilingin mo sa akin ang ibig mong gawin ko para sa iyo bago ako kunin sa piling
mo." Sumagot si Eliseo, "Kung maaari hayaan mong mapunta sa akin ang dalawang
ulit ng iyong espiritu." 10 Sumagot si Elias, "Humihiling ka ng mahirap na bagay.
Gayun pa man, kung makikita mo ako kapag kinuha ako mula sa iyo, mangyayari ito
sa iyo, pero kung hindi, hindi mangyayari iyon." 11 Habang naglalakad sila at nag-
uusap, biglang may isang karwahe ng apoy at mga kabayong apoy ang lumitaw, na
nagpahiwalay sa kanila, at nilipad pataas si Elias sa pamamagitan ng ipu-ipo sa langit.
12 Nakita iyon ni Eliseo at nanangis, "Ama ko, ama ko, ang mga karwahe ng Israel
at kanilang kabalyero!" Hindi na niya nakita si Elias, at hinawakan ang kaniyang
damit at pinunit sa dalawang bahagi. 13 Dinampot niya ang nahulog na balabal mula
kay Elias, at bumalik sa pampang ng Jordan para tumayo roon. 14 Hinampas niya
ang tubig gamit ang nahulog na balabal ni Elias at sinabi, "Nasaan si Yahweh, ang
Diyos ni Elias?" Nang hinampas niya ang tubig, nahati ito sa dalawalang bahagi at
tumawid si Eliseo. 15 Nang nakita ng mga anak ng mga propeta na mula sa Jerico
na nakatawid siya, sinabi nila, "Napunta ang espiritu ni Elias kay Eliseo!" Kaya
nagpunta sila para salubungin siya, at iniyuko ang kanilang mga sarili sa lupa sa
kaniyang harapan. 16 Sinabi nila sa kaniya, "Tingnan mo, may limampung malalakas
na lalaki mula sa iyong mga alipin. Hinihiling namin na ipadala mo sila para hanapin
ang iyong panginoon, kung sakali na kinuha siya ng Espiritu ni Yahweh at hinagis
sa ilang bundok o ilang lambak." Sumagot si Eliseo, "Hindi, huwag ninyo silang
ipadala." 17 Pero nang napilit nila si Eliseo hanggang sa mahiya na siya, sinabi niya,
"Ipadala ninyo na sila." Pagkatapos nagpadala sila ng limampung kalalakihan, at
naghanap sila ng tatlong araw, pero hindi siya nahanap. 18 Bumalik sila kay Eliseo,
habang nanatili siya sa Jerico, at sinabi niya sa kanila, "Hindi ba sinabi ko na sa

inyo, 'Huwag na kayong pumunta'?"
19 Sinabi ng mga lalaki sa lungsod kay Eliseo, "Nagmamakaawa kami sa iyo, nakikita mo na mabuti ang kalagayan ng lungsod na ito, gaya ng nakikita ng panginoon ko, pero madumi ang tubig at hindi mabunga ang lupain."
20 Sumagot si Eliseo, "Magdala kayo sa akin ng bagong mangkok at lagyan ito ng asin," kaya dinala nila iyon sa kaniya.
21 Nagpunta si Eliseo sa bukal ng tubig at tinapon ang asin doon; at kaniyang sinabi, "Sinabi ito ni Yahweh, 'Pinagaling ko na ang tubigang ito. Mula sa oras na ito, walang ng kamatayan at lupaing hindi mamumunga,'"
22 Kaya gumaling ang tubigan sa araw ding iyon, sa pamamagitan ng mga salita na sinabi ni Eliseo.
23 Pagkatapos pumunta si Eliseo mula roon hanggang sa Bethel. Habang papunta siya sa kaniyang daraanan, may mga batang lalaki ang lumabas mula sa lungsod at hinamak siya; sinabi nila sa kaniya," Umakyat ka, kalbo! Umaakyat ka, kalbo!"
24 Tumingin si Eliseo sa kaniyang likuran at nakita sila; tumawag siya kay Yahweh para sumpain sila. Pagkatapos dalawang babaeng oso ang lumabas sa kakahuyan at sinugod ang apatnapu't dalawang bata.
25 Pagkatapos pumunta si Eliseo mula roon sa Bundok Carmel, at mula roon bumalik siya sa Samaria.

3

1 Ngayon sa ikalabing walong taon na paghahari ni haring Jehosafat hari ng Juda, si Joram anak ni Ahab ay nagsimulang maghari sa buong Israel sa Samaria; naghari siya ng labindalawang taon.
2 Gumawa siya ng kasamaan sa paningin ni Yahweh, pero hindi gaya ng kaniyang ama at ina; dahil tinanggal niya ang sagradong posteng bato ni Baal na ginawa ng kaniyang ama.
3 Gayun pa man, sumunod siya sa mga kasalanan ni Jeroboam anak ni Nebat, na nagsanhi sa Israel na magkasala; hindi siya lumayo sa kanila.
4 Ngayon, nagparami ng tupa si Mesa hari ng Moab. Kailangan niyang magbigay sa hari ng Israel ng 100, 000 kordero at 100, 000 ng balahibo ng tupa.
5 Pero pagkatapos mamatay ni haring Ahab, nagrebelde ang hari ng Moab laban sa hari ng Israel.
6 Kaya sa oras na iyon, iniwan si Haring Joram ang Samaria para tipunin ang mga Israelita para sa digmaan.
7 Nagpadala siya ng mensahe kay Jehosafat hari ng Juda, nagsasabing, "nagrebelde ang hari ng Moab laban sa akin. Sasamahan mo ba ako sa labanan sa Moab?" Sumagot si Jehosafat, "Pupunta ako. Ikaw at ako ay iisa, ang aking bayan ay iyong bayan, ang aking mga kabayo ay iyong mga kabayo."
8 Pagkatapos kaniyang sinabi, "Saang daanan tayo lulusob?" sumagot si Jehosafat, "Sa daanan sa disyerto ng Edom."
9 Kaya ang mga hari ng Israel, Juda, at Edom ay naglakad nang halos paikot ng pitong araw. Walang tubig ang matagpuan para sa mga hukbo, ni para sa mga kabayo o ibang mga hayop.
10 Kaya sinabi ng hari ng Israel, "Ano ito? Tinawag ba ni Yahweh ang tatlong hari ng magkakasama para talunin ng Moab?"
11 Pero sinabi ni Jehosafat, "Wala ba ritong propeta ni Yahweh, para makapagsangguni tayo kay Yahweh sa pamamagitan niya?" Isa sa mga alipin ng hari ng Israel ang sumagot at sinabi, "Nandito si Eliseo anak ni Safat, ang nagbuhos ng tubig sa mga kamay ni Elias."
12 Sinabi ni Jehosafat, "Nasasakaniya ang salita ni Yahweh." Kaya pinuntahan siya ni Jehosafat hari ng Israel, at ng hari ng Edom.
13 Sinabi ni Eliseo sa hari ng Israel, "Ano ang kinalaman ko sa iyo? Pumunta ka sa mga propeta ng iyong ama at ina." Kaya sinabi ng hari ng Israel sa kaniya, "Hindi, dahil tinawag kaming tatlong hari ni Yahweh, para matalo kami ng Moab."
14 Sumagot si Eliseo, "Hanggang nabubuhay si Yahweh ng mga hukbo, na siyang aking pinanaligan, kung hindi ko lang totoong ginagalang ang presensya ni Jehosafat hari ng Juda, ni hindi kita papansinin, o titingnan.
15 Pero magdala kayo ngayon ng isang manunugtog." At nang tapos na ang pagtugtog ng manunugtog ng alpa, lumapit ang kamay ni Yahweh kay Eliseo.
16 Sinabi niya, "Sinabi ito ni Yahweh, 'Gawan ninyo

ang tuyong ilog na ito ng maraming kanal.' 17 Dahil sinabi ito ni Yahweh, 'Hindi
kayo makakakita ng hangin, ni makakakita ng ulan, pero mapupuno ng tubig ang
ilog na ito, at iinom kayo, ikaw at inyong mga baka at lahat ng inyong mga alagang
hayop.' 18 Madaling bagay lamang ito sa paningin ni Yahweh. Bibigyan niya din
kayo ng tagumpay laban sa mga Moabita. 19 Lulusob kayo sa bawat matitibay na
lungsod at magagandang lungsod, puputulin ang bawat magagandang puno, ihihinto
ang lahat ng tubig na bukal, at sisirain ang bawat magagandang bahagi ng lupain sa
pamamagitan ng bato." 20 Kaya kinaumagahan, nang halos oras na ng paghahandog
ng alay, dumating ang tubig sa direksyon ng Edom; napuno ang bansa ng tubig.
21 Nang narinig ng lahat ng Moabita na dumating ang mga hari para lumaban sa
kanila, tinipon nila ang kanilang mga sarili, lahat nang may kakayahan na magsuot
ng baluti, at tumayo sila sa hangganan. 22 Gumising sila nang maaga at sumalamin
ang araw sa tubig. Nang nakita ito ng mga Moabita, ang tubig sa kanilang banda,
mukhang kasing pula ng dugo. 23 Sumigaw sila, "Dugo ito! Tiyak na nawasak na ang
mga hari, at pinatay nila ang isa't-isa! Kaya ngayon, Moab, Nakawan na natin sila!"
24 Nang dumating sila sa kampo ng Israel, binigla sila ng mga Israelita at nilusob ang
mga Moabita, na tumakas mula sa kanila. Hinabol ng mga hukbo ng Israel ang mga
Moabita sa kabilang lupain at pinatay sila. 25 Winasak ng Israel ang mga lungsod,
at sa bawat magagandang bahagi ng lupain, naghahagis ang bawat tao ng bato at
napuno ng bato ang mayabong na mga sakahan. Pinahinto nila ang lahat ng bukal
ng tubig at pinutol ang lahat ng magagandang puno, maliban lamang sa Kir-Haseret,
kung saan iniwan nila ang mga bato sa lugar. Pero inatake ito ng mga sundalong may
tirador. 26 Nang nakita ni Haring Mesa ng Moab na natalo na sila sa laban, sinama
niya ang pitong-daan na mga lalaking gumagamit ng espada para lusubin ang hari
ng Edom, pero nabigo sila. 27 Pagkatapos, sinama niya ang kaniyang panganay, na
maghahari sana pagkatapos niya, hinandog niya ito bilang susunuging alay sa pader.
Kaya nagkaroon ng labis na galit laban sa Israel, at iniwan ng hukbo ng Israelita si
Haring Mesa at bumalik sa kanilang sariling lupain.

4

1 Ngayon, nagpuntang umiiyak ang isa sa mga asawa ng mga anak ng mga propeta
kay Eliseo, sinabing, "Ang iyong lingkod na aking asawa ay patay na, at alam mo
na may takot ang iyong lingkod kay Yahweh. Ngayon pumunta ang nagpapautang
para kunin ang aking dalawang anak para maging mga alipin niya." 2 Kaya sinabi
ni Eliseo sa kaniya, "Ano ang magagawa ko para sa iyo?" Sinabi niya, "Ang iyong
lingkod ay walang kahit ano sa bahay, maliban sa palayok ng langis." 3 Pagkatapos,
sinabi ni Eliseo, "Umalis ka para manghiram ng mga tapayan na walang laman sa
iyong mga kapit-bahay. Manghiram ka ng marami hangga't maaari. 4 Pagkatapos
kailangan mo pumunta sa loob ng bahay mo at isara ang pinto sa likod mo at ng
iyong mga anak, at ibuhos ang langis sa mga tapayan na iyon; itabi mo ang mga
tapayan na napuno." 5 Kaya iniwan niya si Eliseo at sinara ang pinto sa likod niya
at kaniyang mga anak. Nagdala sila ng mga tapayan para sa kaniya, at pinuno ang
mga ito ng langis. 6 Nang napuno na ang mga lagayan, sabi niya sa kaniyang mga
anak, "Magdala pa kayo ng isa pang tapayan." Pero ang sabi ng anak niya sa kaniya,
"Wala ng mga tapayan." Pagkatapos, huminto na sa pagdaloy ng langis. 7 Pagkatapos,
bumalik siya at sinabi sa lingkod ng Diyos. Sabi niya, "Pumunta ka roon, ibenta mo
ang langis; bayaran mo ang iyong utang, at mamuhay kasama ng iyong mga anak
sa mga natira." 8 Isang araw, naglakad si Eliseo sa Sunem kung saan nakatira ang
isang mahalagang babae; pinilit niyang kumain sila ng magkasama. Kaya sa madalas
na pagdaan ni Eliseo, siya ay humihinto para kumain doon. 9 Sinabi ng babae sa

kaniyang asawa, “Tingnan mo, nalaman ko na ang lalaking ito na laging dumadaan
dito ay lingkod ng Diyos. 10 Gumawa tayo ng maliit na silid sa bubungan para kay
Eliseo, at maglagay tayo ng higaan, upuan, at lampara. Pagkatapos, kapag pumunta
siya sa atin, mananatili na siya roon.” 11 Kaya nang dumating ang araw na bumalik si
Eliseo para huminto roon, nanatili siya sa silid at nagpahinga roon. 12 Sinabi ni Eliseo
sa kaniyang lingkod na si Gehazi, “Tawagin mo ang Sunamita.” Nang tinawag niya ito,
tumayo ang babae sa harap niya. 13 Sinabi ni Eliseo sa lingkod, “Sabihin mo sa babae
na, 'Ginawa mo ang lahat ng abalang ito para alagaan kami. Ano ang maaari kong
gawin para sa iyo? Gusto mo bang kausapin namin ang hari para sa iyo o sa pinuno
ng hukbo?'” Sumagot siya, 'Namuhay ako kasama ang aking sariling bayan.” 14 Kaya
sinabi ni Eliseo, “Ano pala ang maaari nating gawin para sa kaniya?” Sumagot si
Gehazi, “Tunay nga, wala siyang anak, at matanda na ang kaniyang asawa.” 15 Kaya
sumagot si Eliseo, “Tawagin mo siya.” Nang siya ay tinawag niya, tumayo siya sa
pintuan. 16 Sinabi ni Eliseo, “Sa parehong oras ng taong ito, pagkatapos ng isang taon,
makakahawak ka ng isang anak.” Sinabi niya, “Hindi, aking panginoon at lingkod
ng Diyos, huwag kang magsinungaling sa iyong alipin.” 17 Pero nagdalang-tao ang
babae at nanganak ng isang lalaki sa parehong panahon ng sumunod na taon, tulad
ng sinabi ni Eliseo sa kaniya. 18 Nang lumaki na ang bata, pumunta siya sa kaniyang
ama, na kasama ng mga taga-ani. 19 Sinabi niya sa kaniyang ama, “Ang ulo ko, ang
ulo ko.” Sabi ng kaniyang ama sa kaniyang alipin, “Buhatin mo siya sa kaniyang
ina.” 20 Nang binuhat siya at dinala ang bata sa kaniyang ina, umupo ang bata sa
tuhod ng kaniyang ina hanggang tanghali at pagkatapos ay namatay. 21 Kaya tumayo
ang babae at hiniga ang bata sa higaan ng lingkod ng Diyos, sinara ang pinto, at
umalis. 22 Tinawag niya ang kaniyang asawa, at sinabi, “Pakiusap magpadala ka sa
akin ng isa sa mga alipin at isa sa mga asno para ako ay makapagmadali sa lingkod
ng Diyos at makabalik agad.” 23 Sinabi ng asawa niya, “Bakit gusto mong pumunta
sa kaniya ngayong araw na ito? Hindi naman Kapistahan ng Bagong Buwan o Araw
ng Pamamahinga.” Sumagot siya. “Magiging maayos din ang lahat.” 24 Pagkatapos,
sinakyan niya ang asno at sinabi sa kaniyang alipin, “Bilisan mo ang pagmamaneho;
huwag kang babagal hangga't hindi ko sinasabi.” 25 Kaya pumunta siya sa lingkod ng
Diyos sa Bundok Carmel. Nang nakita siya ng lingkod ng Diyos sa malayo, sinabi niya
kay Gehazi kaniyang alipin, “Tingnan mo, paparating na ang Sunamita. 26 Pakiusap,
tumakbo ka para salubungin siya at sabihin mo sa kaniya, 'Maayos ba ang lahat sa iyo
at iyong asawa at anak'” Sumagot siya, “Maayos naman.” 27 Nang pumunta siya sa
lingkod ng Diyos sa bundok, hinawakan niya ang paa ng lingkod ng Diyos. Lumapit si
Gehazi para ilayo siya pero sinabi ng lingkod ng Diyos, “Pabayaan mo siya, dahil siya
ay malungkot, at tinago ni Yahweh ang problema sa akin, at walang siyang sinabi
sa akin.” 28 Pagkatapos kaniyang sinabi, “Humingi ba ako sa iyo ng anak, aking
panginoon? Hindi ba sinabi ko sa iyo na, 'Huwag mo akong linlangin'?” 29 Pagkatapos
sinabi ni Eliseo kay Gehazi, “Magdamit ka para sa paglalakbay at kunin mo ang aking
tungkod. Pumunta ka sa bahay niya. Kung may makakasalubong ka, huwag mo
siyang batiin, at kung may babati sa iyo, huwag mo siyang sagutin. Ilagay mo ang
tungkod ko sa mukha ng bata.” 30 Pero sinabi ng ina ng bata, “Hanggang nabubuhay
si Yahweh, at hanggang nabubuhay ka, hindi kita iiwan.” Kaya tumayo si Eliseo at
sinundan siya. 31 Nagmadaling nauna sa kanila si Gehazi at nilagay ang tungkod sa
mukha ng bata, pero hindi ito nagsalita o nakarinig. Kaya bumalik si Gehazi para
salubungin si Eliseo at sinabi sa kaniya, “Hindi nagising ang bata.” 32 Nang dumating
si Eliseo sa bahay, patay na ang bata at nasa higaan pa rin. 33 Kaya pumasok si
Eliseo at sinara ang pinto at nanalangin kay Yahweh. Umakyat siya at dinapaan ang
bata; 34 nilagay ang bibig niya sa bibig ng bata, kaniyang mata sa mata ng bata, at

kaniyang kamay sa kamay ng bata. Inunat niya ang kaniyang sarili sa bata, at nag-init
ang katawan ng bata. [35] Pagkatapos tumayo si Eliseo at naglakad sa silid at umakyat
muli at inunat ang kaniyang sarili sa bata. Bumahing ang bata ng pitong beses at
binuksan ang kaniyang mga mata! [36] Kaya tinawag ni Eliseo si Gehazi, “Tawagin mo
ang Sunamita!” Kaya tinawag niya ito, at nang pumunta siya sa silid, sabi ni Eliseo,
“Kunin mo ang iyong anak.” [37] Pagkatapos nagpatirapa siya sa lupa at yumuko sa
lupa, at pagkatapos kinuha ang kaniyang anak at umalis. [38] Pagkatapos pumunta muli
si Eliseo sa Gilgal. Mayroong taggutom doon sa lupain, at umupo sa kaniyang tabi
ang mga anak ng mga propeta. Sinabi niya sa mga alipin, “Ilagay ninyo ang malaking
palayok sa apoy at magluto ng nilaga para sa mga anak ng mga propeta.” [39] Ang isa
sa kanila ay pumunta sa sakahan para maglikom ng mga gulay. Nakahanap siya ng
ligaw na punong ubas at nakalikom ng sapat na ligaw na mga gulay para punuin ang
tupi ng kaniyang balabal. Hiniwa nila ang mga ito at nilagay sa nilaga, pero hindi
nila alam kung anong uri ang mga iyon. [40] Kaya binuhos nila ang nilaga para kainin
ng mga tao. Kinalaunan, habang kumakain sila, sumigaw sila at sinabi, “Lingkod
ng Diyos, may kamatayan sa palayok!” At hindi na sila makakain. [41] Pero sinabi ni
Eliseo, “Magdala ng ilang harina.” Hinagis niya ito sa palayok at sinabi, “Ibuhos ninyo
ito para sa mga tao, para makakain sila.” At wala ng anumang bagay ang nakakasakit
sa loob ng palayok. [42] Isang lalaking taga-Baal-salisa ang lumapit sa lingkod ng Diyos
at nagdala ng labingdalawang trigong tinapay sa kaniyang sako mula sa bagong ani,
at sariwang aning butil. Sinabi niya, “Ibigay mo ito sa mga tao para makakain sila.”
[43] Sinabi ng kaniyang alipin, “Ano, dapat ko ba itong ihain sa harapan ng isang-daang
lalaki?” Pero sinabi ni Eliseo, “Ibigay mo ito sa mga tao, para makakain sila, dahil
sinabi ito ni Yahweh, 'Kakain sila at magkakaroon pa ng tira.'” [44] Kaya hinain ito
ng kaniyang alipin sa kanilang harapan; kumain sila, at may mga natira pa, gaya ng
pinangakong salita ni Yahweh.

5

[1] Ngayon si Naaman, pinuno ng hukbo ng hari ng Aram, ay magiting at marangal sa
paningin ng kaniyang panginoon, dahil sa pamamagitan niya, binigyan ng tagumpay
ni Yahweh ang Aram. Malakas din siya at matapang pero isa siyang ketongin.
[2] Lumusob ang mga Aramean nang grupo grupo at dinakip ang isang batang babae
mula sa lupain ng Israel. Pinaglingkuran niya ang asawa ni Naaman. [3] Sinabi ng
dalaga sa kaniyang madrasta, “Sana kasama ng amo ko ang propeta na nasa Samaria!
Tiyak pagagalingin niya ang ketong ng panginoon ko.” [4] Kaya sinabi ni Naaman sa
hari ang sinabi ng dalaga mula sa lupain ng Israel. [5] Kaya sinabi ng hari ng Aram,
“Lumakad ka, at magpapadala ako ng liham sa hari ng Israel.” Umalis si Naaman
na may baong sampung talentong pilak, anim na libong piraso ng ginto, at sampung
pamalit na damit. [6] Dinala rin niya ang liham sa hari ng Israel na nagsasabing,
“Kapag dumating ang sulat na ito sa iyo, makikita mong pinadala ko si Naaman na
aking lingkod sa iyo para pagalingin mo siya sa kaniyang ketong.” [7] Nang mabasa
ng hari ng Israel ang liham, pinunit niya ang damit niya at sinabing, “Diyos ba ako,
para pumatay at magbigay ng buhay kaya nais ng lalaking ito na pagalingin ko ang
isang tao sa kaniyang ketong? Mukhang naghahamon siya ng away.” [8] Kaya nang
marinig ni Eliseo, ang lingkod ng Diyos, na pinunit ng hari ng Israel ang kaniyang
damit, nagpadala siya ng mensahe sa hari nagsasabing, “Bakit mo pinunit ang iyong
mga damit? Papuntahin mo siya sa akin at malalaman niyang may propeta sa
Israel.” [9] Kaya dumating si Naaman kasama ng kaniyang mga kabayo at karwahe at
tumayo sa pinto ng bahay ni Eliseo. [10] Nagpadala si Eliseo ng mensahero sa kaniya,
sinasabing, “Lumublob ka sa Jordan ng pitong beses, at maibabalik ang kutis mo;

ikaw ay magiging malinis.” 11 Pero nagalit si Naaman at umalis, sinasabing, “Tingnan mo, akala ko siguradong lalabas siya para sa akin at tatayo at tatawag sa pangalan ni Yahweh na kaniyang Diyos, at ikukumpas ang kamay niya sa buong katawan ko para pagalingin ako sa aking ketong. 12 Hindi ba't ang Abana at Farfar, mga ilog ng Damasco, ay mas malinis kaysa lahat ng tubig sa Israel? Hindi ba pwedeng doon ako maligo para maging malinis?” Kaya tumalikod siya at umalis nang galit na galit.
13 Pagkatapos lumapit ang mga lingkod ni Naaman at kinausap siya, “Ama, kung inutusan ka ng propeta ng isang mahirap na bagay, hindi mo ba gagawin ito? Paano pa kaya kung magsabi siya sa iyo ng isang simpleng bagay gaya ng, 'Lumublob ka para maging malinis ka?'” 14 Kaya nagpunta siya at lumublob ng pitong beses sa Jordan bilang pagsunod sa mga tagubilin ng lingkod ng Diyos. Bumalik ang kaniyang kutis, tulad ng kutis ng isang maliit na bata, at siya ay gumaling. 15 Bumalik si Naaman sa lingkod ng Diyos, siya at ang lahat ng kaniyang kasama, at lumapit sila sa harap niya. Sinabi niya, “Alam kong wala nang ibang diyos sa buong mundo maliban sa Israel. Kaya pakiusap, tanggapin mo ang regalong ito mula sa iyong lingkod.” 16 Pero tumugon si Eliseo, “Hangga't nabubuhay si Yahweh na aking pinaglilingkuran, hindi ako tatanggap ng anumang bagay.” Pinilit ni Naaman si Eliseo na tanggapin ang regalo pero tumanggi ito. 17 Kaya sinabi ni Naaman, “Kung hindi, maaari mo ba akong bigyan ng lupa na kayang dalhin ng dalawang mola, dahil simula ngayon, ang iyong lingkod ay hindi na maghahandog, ni mag-aalay sa sinumang diyos maliban kay Yahweh. 18 Pero patawarin sana ni Yahweh ang iyong lingkod sa isang bagay na ito, iyon ay, kapag pumunta ang hari sa tahanan ni Rimmon para sumamba roon, at kumapit siya sa kamay ko, at yumuko ako sa tahanan ni Rimmon. Patawarin nawa ni Yahweh ang iyong lingkod sa bagay na ito.” 19 Sinabi ni Eliseo sa kaniya, “Humayo ka nang mapayapa.” Kaya umalis si Naaman. 20 Hindi pa siya nakakalayo sa kaniyang paglalakbay nang si Gehazi lingkod ni Eliseo na lingkod ng Diyos ay sinabi sa kaniyang sarili, “Kinaawaan ng panginoon ko si Naaman na Aramean sa pamamagitan ng hindi pagtanggap ng mga regalo mula sa kamay niya na kaniyang dinala. Hangga't nabubuhay si Yahweh, hahabulin ko siya at tatanggap ako ng anumang bagay mula sa kaniya.” 21 Kaya sumunod si Gehazi kay Naaman. Nang nakita ni Naaman na may taong sumusunod sa kaniya, bumaba siya mula sa kaniyang karwahe para salubungin siya at sinabing, “Maayos lang ba ang lahat?” 22 Sinabi ni Gehazi, “Maayos naman ang lahat. Pinadala ako ng aking panginoon, sinasabing, 'May lumapit sa akin mula sa bansa sa burol ng Efraim, dalawang lalaki na anak ng mga propeta. Pakiusap bigyan mo sila ng isang talentong pilak at dalawang pamalit na damit.” 23 Tumugon si Naaman, “Masaya akong bigyan ka ng dalawang talento.” Hinimok ni Naaman si Gehazi at nagtali ng dalawang talentong pilak sa dalawang sisidlan, na may dalawang pamalit na damit, at ipinapasan ito sa kaniyang dalawang lingkod na nagdala ng mga sisidlan ng pilak para kay Gehazi. 24 Nang dumating si Gehazi sa burol, kinuha niya ang sisidlan ng pilak mula sa mga kamay nila at tinago ang mga ito sa bahay; pinaalis niya ang mga lingkod at umalis sila. 25 Nang pumasok si Gehazi at humarap sa kaniyang amo, sinabi ni Eliseo, “Saan ka nanggaling, Gehazi?” Tumugon siya, “Diyan-diyan lang nagpunta ang iyong lingkod.” 26 Sinabi ni Eliseo kay Gehazi, “Hindi ba kasama mo ang espiritu ko nang huminto ang karwahe ng lalaking iyon para salubungin ka? Ito ba ang oras para tumanggap ng pera, damit, mga olibong halamanan at mga ubasan, mga tupa, mga baka, at mga lingkod na lalaki at babae? 27 Kaya ang ketong ni Naaman ay papasa-iyo at iyong mga kaapu-apuhan magpakailanaman.” Kaya umalis si Gehazi sa kaniyang harapan, isang ketongin na kasing puti ng bulak.

6

[1] Sinabi ng mga anak ng mga propeta kay Eliseo, “Ang lugar kung saan kami
nakatira kasama ka ay masyadong maliit para sa ating lahat. [2] Hayaan mo kaming
pumunta sa Jordan, at magputol ng puno roon at magtayo ng matitirahan.” Tumugon
si Eliseo sinabing, “Sige.” [3] Sinabi ng isa sa kanila, “Pakiusap samahan mo ang iyong
mga lingkod.” Sumagot si Eliseo, “Sasama ako.” [4] Kaya sumama siya sa kanila, at
nang makarating sila sa Jordan, nag-umpisa silang magputol ng mga puno. [5] Pero
habang nagpuputol ang isa sa kanila, nalaglag ang ulo ng palakol sa tubig; sumigaw
siya at sinabinig, “Naku, panginoon, hiniram ko lang iyon!” [6] Kaya sinabi ng lingkod
ng Diyos, “Saan ito nahulog?” Tinuro ng lalaki kay Eliseo ang lugar. Pumutol siya
ngayon siya ng isang patpat, tinapon ito sa tubig at pinalutang ang palakol. [7] Sinabi
ni Eliseo, “Kunin mo.” Kaya inabot ito ng lalaki ng kaniyang kamay. [8] Ngayon
nakikipagdigma ang hari ng Aram laban sa Israel. Sumangguni siya sa kaniyang
mga lingkod, sinasabing, “Ang kampo ko ay nasa ganitong lugar.” [9] Kaya nagpunta
ang lingkod ng Diyos sa hari ng Israel, sinasabing, “Sikapin ninyong hindi dumaan sa
lugar na iyon, dahil ang mga Aramean ay bababa roon.” [10] Pagkatapos nagpadala ang
hari ng Israel ng mga tauhan sa lugar na iyon kung saan binalaan siya ng lingkod ng
Diyos. Iniligtas siya ng babalang iyon ng ilang beses. [11] Gulong-gulo ang isip ng hari
ng Aram dahil sa babalang ito, at tinawag niya ang kaniyang mga lingkod at sinabi
sa kanila, “Wala ba sa inyo ang magsasabi kung sino sa inyo ang pumapanig sa hari
ng Israel?” [12] Kaya sinabi ng isa sa kaniyang mga lingkod, “Hindi, panginoong hari,
dahil si Eliseo na propeta ng Israel ang nagsasabi sa hari ng Israel ng mga sinasabi mo
sa iyong silid!” [13] Tumugon ang hari, “Humayo kayo at tingnan ninyo kung nasaan
si Eliseo nang makapagpadala ako ng mga tauhan para dakpin siya.” At sinabi sa
kaniya, “Nasa Dotan siya.” [14] Kaya nagpadala ang hari ng mga kabayo, mga karwahe
at isang malaking hukbo sa Dotan. Dumating sila nang gabi at pinalibutan ang
lungsod. [15] Nang ang alipin ng lingkod ng Diyos ay maagang bumangon at lumabas,
pagmasdan mo, isang malaking hukbo at mga kabayo ang nakapaligid sa lungsod.
Sinabi ng kaniyang alipin sa kaniya, “Panginoon! Anong gagawin natin?” [16] Sumagot
si Eliseo, “Huwag kang matakot, dahil ang mga kasama natin ay higit na mas marami
kumpara sa kanila.” [17] Nanalangin si Eliseo at sinabing, “Yahweh, Nakiki-usap ako
na buksan mo ang mga mata niya nang makakita siya.” Kaya't binuksan ni Yahweh
ang mga mata ng kaniyang alipin at nakakita siya. Ang bundok ay puno ng mga
kabayo at karwahe na nag-aapoy sa paligid ni Eliseo! [18] Nang bumaba ang mga
Aramean sa kaniya, nanalangin si Eliseo kay Yahweh at sinabing, “Hinihiling kong
bulagin mo sila.” Kaya't binulag sila ni Yahweh, gaya ng hiling ni Eliseo. [19] Pagkatapos
sinabi ni Eliseo sa mga Aramean, “Hindi ito ang daan, ni ito ang lungsod. Sumunod
kayo sa akin at dadalhin ko kayo sa taong hinahanap ninyo.” At dinala niya sila sa
Samaria. [20] Nang dumating sila sa Samaria, sinabi ni Eliseo, “Buksan mo ang mga
mata nila, Yahweh, nang makakita sila.” Binuksan ni Yahweh ang mga mata nila at
nakakita sila, at nakita nilang nasa gitna sila ng lungsod ng Samaria. [21] Nang makita
sila ng hari ng Israel, sinabi niya kay Eliseo, “Ama, dapat ko na ba silang patayin?
Papatayin ko na ba sila?” [22] Sumagot si Eliseo, “Huwag mo silang patayin. Papatayin
mo ba silang mga kinuha mong bihag gamit ang espada at pana mo? Maghain ka
ng tinapay at tubig sa kanila para makakain at makainom sila at makapunta sa
kanilang panginoon.” [23] Kaya't naghain ng pagkain ang hari para sa kanila, at nang
nakakain at nakainom sila, pinalaya niya sila at pinabalik sa kanilang panginoon.
Ang mga grupo ng sundalong Aramean na iyon ay hindi bumalik sa lupain ng Israel
nang mahabang panahon. [24] Matapos nito, tinipon ni Ben Hadad, hari ng Aram, ang
lahat ng kaniyang hukbo at lumusob sa Samaria at binihag ito. [25] Kaya't nagkaroon

ng matinding taggutom sa Samaria. Binihag nila ito hanggang ang isang asno ay
maibenta sa halagang walumpung pirasong pilak, at ikaapat na bahagi ng isang kab
ng dumi ng kalapati sa halagang limang pirasong pilak. 26 Habang dumadaan ang
hari ng Israel sa may pader, isang babae ang umiyak sa kaniya, sinasabing, “Tulungan
mo ako, panginoong hari.” 27 Sinabi niya, “Kung hindi ka tinutulungan ni Yahweh,
paano kita matutulungan? Mayroon bang nanggagaling sa giikan o pigaan ng alak?”
28 Sinabi pa ng hari, “Ano ang bumabagabag sa iyo?” Tumugon siya, “Sinabi ng
babeng ito sa akin, 'Ibigay mo sa akin ang iyong anak para kainin natin ngayon, at
bukas kakainin natin ang anak ko.'” 29 Kaya't nilaga namin ang anak ko at kinain
ito, at sinabi ko sa kaniya kinabukasan, “'Ibigay mo sa akin ang iyong anak para
kainin natin, pero tinago niya ito.” 30 Kaya nang narinig ng hari ang sinabi ng babae,
pinunit niya ang kaniyang damit (dumadaan siya sa may pader), at tumingin ang
mga tao at nakita na mayroon siyang sako bilang panloob na kasuotan. 31 Sinabi
niya, “Parusahan nawa ako ng Diyos, at lalong higit pa, kung matatapos ang araw na
nananatili pa rin ang ulo ni Eliseo sa kaniya, anak ni Safat.” 32 Pero nakaupo si Eliseo
sa kaniyang bahay kasama ng mga nakatatanda. Nagpadala ng tao ang hari pero nang
dumating ang mensahero kay Eliseo, sinabi niya sa mga nakatatanda, “Tingnan ninyo
kung paanong nagpadala ng tao ang anak ng mamamatay-tao na ito para patayin
ako? Kapag dumating siya, isara ninyo ang pinto at pigilan ninyong mabuksan niya
ito. Hindi ba't kasunod niya ay ang mga yapak ng kaniyang panginoon?” 33 Habang
nakikipag-usap siya sa kanila, dumating ang mensahero sa kaniya. Sinabi ng hari,
“Ang suliraning ito ay galing kay Yahweh. Bakit kailangan ko pang maghintay kay
Yahweh?”

7

1 Sinabi ni Eliseo, “Pakinggan ninyo ang salita ni Yahweh. Ito ang sinasabi niya:
'Bukas, sa ganitong oras, isang takal ng mainam na harina ang ipagbibili kapalit
ng isang sekel, at dalawang takal ng sebada ang ipagbibili kapalit ng isang sekel sa
tarangkahan ng Samaria.'” 2 Pagkatapos ang kapitan na kanang kamay ng hari ay
sumagot sa lingkod ng diyos, at sinabi, “Masdan mo, kahit na gumawa si Yahweh ng
bintana sa langit, maaari bang mangyari ito?” Tumugon si Eliseo, “Masasaksihan mo
itong mangyari gamit ang sarili mong mga mata, pero hindi ka makakakain mula
dito.” 3 Ngayon, mayroong apat na lalaking may ketong sa labas ng tarangkahan ng
lungsod. Sinabi nila sa isa't isa, “Bakit tayo mauupo rito hanggang mamatay tayo?
4 Kung sabihin nating papasok tayo sa lungsod, ang taggutom ay nasa lungsod, at
mamamatay tayo roon. Pero kung uupo pa rin tayo dito, mamamatay pa rin tayo.
Kaya ngayon, halika, pumunta tayo sa hukbo ng mga Aramean. Kung pananatilihin
nila tayong buhay, mabubuhay tayo, at kung papatayin nila tayo, mamamatay lang
tayo.” 5 Kaya tumayo sila nang mag-gagabi na para pumunta sa kampo ng mga
Aramean; nang dumating sila sa pinakalabas na bahagi ng kampo, walang naroon.
6 Dahil pinarinig ng Panginoon sa mga Aramean ang ingay ng mga karwahe, at ang
ingay ng mga kabayo —ang ingay ng isang malaking hukbo, at sinabi nila sa isa't
isa, “Inupahan ng hari ng Israel ang mga hari ng mga Hiteo at mga taga-Ehipto para
pumunta laban sa amin.” 7 Kaya tumayo ang mga sundalo at tumakas nang mag-
gagabi na; iniwan nila ang kanilang mga tolda, mga kabayo, mga asno, at ang kampo
sa lagay nito, at tumakas para sa mga buhay nila. 8 Nang dumating sa pinakalabas na
bahagi ng kampo ang mga lalaking may ketong, pumasok sila sa loob ng isang tolda at
kumain at uminom, at tinangay ang pilak at ginto at mga damit at tinago ito. Bumalik
sila at pumasok sa isa pang tolda at tinangay ang mga nasamsam nila mula roon at
tinago itong muli. 9 Pagkatapos sinabi nila sa isa't isa, “Hindi tama ang ginagawa

natin. Ang araw na ito ay araw ng magandang balita, pero nananahimik tayo patungkol dito. Kung maghihintay tayo hanggang bukang-liwayway, parurusahan tayo. Kaya, halina at sabihin natin ito sa sambahayan ng hari."
10 Kaya't pumunta sila at tinawag ang mga tagabantay ng tarangkahan ng lungsod. Sinabi nila sa kanila, "Nagpunta kami sa kampo ng mga Aramean, pero walang naroon, wala ni tunog ninuman, pero naroon ang mga kabayo nila, at ang mga asnong nakatali, at ang mga tolda sa lagay nito."
11 At isinigaw ng mga bantay ng tarangkahan ang balita, at pagkatapos sinabi ito sa loob ng sambahayan ng hari.
12 Pagkatapos bumangon ang hari kinagabihan at sinabi sa kaniyang mga lingkod, "Sasabihin ko sa inyo ngayon ang ginawa ng mga Aramean sa atin. Alam nilang gutom tayo, kaya umalis sila ng kampo para magtago sa mga bukirin. Sinasabi nila, "Sa oras na lumabas sila sa lungsod, kukunin natin sila nang buhay, at papasok tayo sa lungsod.'"
13 Sumagot ang isa sa mga lingkod ng hari at sinabing, "Pakiusap, hayaan mong kunin ng ilan sa mga tauhan ang limang kabayong natitira sa lungsod. Tulad sila ng lahat ng natitira sa mga mamamayan ng Israel —karamihan ay patay na; hayaan mong ipadala namin sila at tingnan ito."
14 Kaya kumuha sila ng dalawang karwahe na may mga kabayo, at sinugo sila ng hari sa hukbo ng mga Aramean, sinasabing, "Tingnan ninyo iyon."
15 Sinundan nila sila hanggang sa Jordan, at ang lahat ng daanan ay puno ng mga damit at gamit na iniwan ng mga Aramean sa pagmamadali. Kaya bumalik ang mga mensahero at sinabi sa hari."
16 Lumabas ang mga tao at sinamsam ang mga gamit sa kampo ng mga Aramean. Kaya ang takal ng mainam na harina ay ipinagbili sa halagang isang sekel at ang dalawang takal ng sebada ay kapalit ng isang sekel, tulad ng sinabi ni Yahweh.
17 Inutusan ng hari ang kapitan, ang kaniyang kanang kamay, para mangasiwa sa tarangkahan, at tinapak-tapakan siya ng mga tao sa daan ng tarangkahan. Namatay siya gaya ng sinabi ng lingkod ng Diyos nang bumaba ang hari sa kaniya.
18 Kaya nangyari iyon gaya ng sinabi ng lingkod ng Diyos sa hari, sinasabing, "Sa oras na ito sa tarangkahan ng Samaria, ang dalawang takal ng sebada ay ipagbibili sa halagang isang sekel, at ang isang takal ng mainam na harina para sa isang sekel."
19 Sinagot ng kapitang iyon ang lingkod ng Diyos at sinabing, "Kahit gumawa si Yahweh ng bintana sa langit, maaari bang mangyari ito?" Sinabi ni Eliseo, "Makikita mong mangyari ito nang sarili mong mga mata, pero hindi ka kakain mula rito."
20 At nangyari ito sa kaniya sa ganoong paraan, dahil tinapak-tapakan siya ng mga tao sa tarangkahan, at namatay siya.

8

1 Ngayon nagsalita si Eliseo sa babae na ang anak ay kaniyang binuhay. Sinabi niya sa kaniya, "Bumangon ka, at pumunta sa iyong sambahayan, at manatili ka sa ibang lupain kung saan maaari, dahil magpapadala si Yahweh ng taggutom na darating sa lupaing ito ng pitong taon."
2 Kaya bumangon ang babae at sinunod niya ang salita ng lingkod ng Diyos. Nagpunta siya sa kaniyang sambahayan at nanirahan sa lupain ng Filisteo ng pitong taon.
3 Pagkatapos ng pitong taon bumalik ang babae mula sa lupain ng mga Filisteo, at siya ay pumunta sa hari para magmakaawa sa kaniya para sa kaniyang bahay at lupain.
4 Ngayon ang hari ay nakikipag-usap kay Gehazi na lingkod ng Diyos, sinasabing, "Pakiusap sabihin sa akin ang lahat ng dakilang bagay na nagawa ni Eliseo."
5 Pagkatapos habang sinasabi niya sa hari kung paano binuhay ni Eliseo ang patay na anak, dumating ang babaeng ang anak ay kaniyang binuhay na nagmakaawa sa hari para sa kaniyang bahay at lupain. Sinabi ni Gehazi, "Aking panginoong, hari, ito ang babae, at ito ang kaniyang anak na lalaki, na binuhay ni Eliseo."
6 Nang tanungin ng hari ang babae tungkol sa kaniyang anak, ipinaliwanag niya ito sa kaniya. Kaya iniutos ng hari sa isang opisyal para sa kaniya, sinasabing,

“Ibalik sa kaniya ang lahat ng pag-aari niya at lahat ng mga ani ng kaniyang bukid
mula nang araw na iniwan niya ang lupain hanggang ngayon.” 7 Nagpunta si Eliseo
sa Damasco kung saan si Ben-Hadad ang hari ng Aram ay may sakit. Sinabi sa
hari, “Ang lingkod ng Diyos ay naparito.” 8 Sinabi ng hari kay Hazael, “Magdala
ka ng isang regalo at salubungin ang lingkod ng Diyos, at sumangguni kay Yahweh
sa pamamagitan niya, sinasabing, 'Gagaling ba ako mula sa sakit na ito?” 9 Kaya
nagpunta si Hazael para salubungin siya at dala niya ang isang regalo ng bawat uri
ng mabubuting bagay sa Damasco, na dala ng apatnapung kamelyo. Kaya nagpunta
si Hazael at tumayo sa harap ni Eliseo at sinabi, “Ipinadala ako sa iyo ng iyong
anak na si Ben-Hadad hari ng Aram, tinatanong kung, 'Gagaling ba ako mula sa
sakit na ito?” 10 Sinabi ni Eliseo sa kaniya, “Lumakad ka, sabihin kay Ben-Hadad,
'Siguradong gagaling ka,' pero ipinakita sa akin ni Yahweh na siya ay siguradong
mamamatay.” 11 Pagkatapos tumitig si Eliseo kay Hazael hanggang siya ay mapahiya,
at ang lingkod ng Diyos ay umiyak. 12 Tinanong ni Hazael, “Bakit ka umiiyak, aking
panginoon?” Kaniyang sinagot, “Dahil nalalaman ko ang kasamaan na iyong gagawin
sa bayan ng Israel. Susunugin mo ang kanilang mga kutang tanggulan, at papatayin
mo ang kanilang mga kabataang lalaki gamit ang espada, dudurugin ang kanilang
mga maliliit na bata, at bibiyakin ang tiyan ng kanilang babaeng buntis.” 13 Tumugon
si Hazael, “Sino ang iyong lingkod, na dapat gumawa nitong dakilang bagay? Siya
ay isang aso lamang.” Sumagot si Eliseo, “Ipinakita sa akin ni Yahweh na ikaw
ang maghahari sa Aram,” 14 Pagkatapos iniwan ni Hazael si Eliseo at nagpunta sa
kaniyang panginoon, na sinabi sa kaniya, “Ano ang sinabi ni Eliseo sa iyo?” Sumagot
siya, “Sinabi niya sa akin na ikaw ay tiyak na gagaling.” 15 Nang sumunod na araw
kinuha Hazael ang kumot at nilublob ito sa tubig, at inilatag ito sa mukha ni Ben-
Hadad kaya siya ay namatay. Pagkatapos si Hazael ay naging hari na kapalit niya.
16 Sa ikalimang taon ni Joram anak ni Ahab, hari ng Israel, nagsimulang maghari si
Jehoram. Siya ang anak ni Jehosafat hari ng Juda. Nagsimula siyang maghari nang
si Jehoshafat ay hari ng Juda. 17 Si Jehoram ay tatlumput-dalawang taong gulang
nang siya ay magsimulang maghari, at naghari siya ng walong taon sa Jerusalem.
18 Lumakad si Jehoram sa mga pamamaraan ng mga hari ng Israel, tulad ng ginawa
ng sambahayan ni Ahab; dahil ang anak na babae ni Ahab ay kaniyang asawa, at
ginawa niya kung ano ang masama sa paningin ni Yahweh. 19 Gayunman, dahil sa
kaniyang lingkod na si David, hindi nais ni Yahweh na wasakin ang Juda, dahil sinabi
niya sa kaniya na bibigyan siya lagi ng mga kaapu-apuhan. 20 Sa mga panahon ni
Jehoram, naghimagsik ang Edom mula sa ilalim ng kamay ng Juda, at nagtayo sila ng
isang hari para manguna sa kanila. 21 Pagkatapos tumawid si Jehoram kasama ang
kaniyang mga pinuno at lahat ng kaniyang mga karwahe. Nangyari ito nang siya ay
nagising sa gabi at sinalakay at tinalo ang mga Edomita, na pumaligid sa kaniya at ang
mga pinuno ng mga karwahe. Pagkatapos tumakas ang hukbo ni Jehoram papunta
sa kanilang mga tahanan. 22 Kaya naghihimagsik ang Edom mula sa kapangyarihan
ng Juda hanggang sa araw na ito. Naghihimagsik din ang Libna sa panahon ding
iyon. 23 Gaya ng ibang mga bagay tungkol kay Jehoram, ang lahat niyang ginawa,
hindi ba nakasulat ang mga ito sa Ang Aklat ng mga Kaganapan sa buhay ng mga
Hari ng Juda? 24 Namatay si Jehoram at nahimlay kasama ang kaniyang mga ninuno,
at inilibing kasama ang kaniyang mga ninuno sa lungsod ni David. Pagkatapos ang
anak ni Ahazias ang naging hari na kapalit niya. 25 Nang ikalabindalawang taon ni
Joram anak ni Ahab, hari ng Israel, si Ahazias anak ni Jehoram, hari ng Juda, ay
nagsimulang maghari. 26 Si Ahazias ay dalawamput-dalawang taong gulang nang
magsimulang maghari; naghari siya ng isang taon sa Jerusalem. Ang pangalan ng
kaniyang ina ay si Atalia; siya ay anak na babae ni Omri, hari ng Israel. 27 Lumakad si

Ahazias sa pamamaraan ng sambahayan ni Ahab; ginawa niya kung ano ang masama
sa paningin ni Yahweh, gaya ng ginagawa ng sambahayan ni Ahab, dahil si Ahazias
ay isang manugang na lalaki sa sambahayan ni Ahab. 28 Pumunta si Ahazias kasama
si Joram anak ni Ahab, para makipaglaban kay Hazael, hari ng Aram, sa Ramoth-
galaad. Sinugatan ng mga Aramean si Joram. 29 Nagbalik si Haring Joram para
magpagaling sa Jezreel sa mga sugat na ginawa ng mga Aramean sa kaniya sa Rama,
nang nakipaglaban siya kay Hazael hari ng Aram. Kaya si Ahazias anak ni Jehoram,
hari ng Juda, ay bumababa sa Jezreel para makita si Joram anak ni Ahab, dahil siya
ay nasugatan.

9

1 Tinawag ni Eliseo na propeta ang isa sa mga anak ng mga propeta at sinabi
sa kaniya, "Magbihis ka para maglakbay, pagkatapos dalhin ang maliit na bote ng
langis na ito sa iyong kamay at pumunta sa Ramoth-galaad. 2 Kapag dumating ka,
hanapin mo si Jehu anak ni Jehosafat anak ni Nimsi, at pumasok ka at patayuin siya
sa gitna ng kaniyang mga kasama, at samahan siya sa loob ng isang silid. 3 Pagkatapos
kunin ang bote ng langis at ibuhos ito sa kaniyang ulo at sabihing, 'Sinasabi ito
ni Yahweh: "Hinirang kita para maging hari ng Israel," Pagkatapos buksan ang
pinto, at tumakbo; huwag patagalin." 4 Kaya ang binata, ang batang propeta, ay
nagpunta sa Ramot-galaad. 5 Nang dumating siya, namasdan niya ang mga kapitan
ng hukbo ay nakaupo. Kaya sinabi ng batang propeta, "Ako ay may isang sadya sa
iyo, kapitan." Sumagot si Jehu, "Kanino sa amin?" Sumagot ang batang propeta, "Sa
iyo, kapitan." 6 Kaya tumayo si Jehu at pumasok sa bahay, at ibinuhos ng propeta
ang langis sa kaniyang ulo at sinabi kay Jehu, "sinasabi ito ni Yahweh, ang Diyos
ng Israel: 'Hinirang kita para maging hari sa bayan ni Yahweh, sa Israel. 7 Dapat
mong patayin ang pamilya ni Ahab na iyong panginoon, kaya ipaghihiganti ko ang
dugo ng aking mga lingkod na mga propeta, at ang dugo ng lahat ng mga lingkod
ni Yahweh, na pinatay sa pamamagitan ng kamay ni Jezabel. 8 Dahil ang buong
pamilya ni Ahab ay mapaparusahan, at puputulin ko mula kay Ahab ang bawat
batang lalaki, maging siya ay isang alipin o isang taong malaya. 9 Gagawin ko sa
sambahayan ni Ahab gaya ng sa sambahayan ni Jeroboam anak ni Nebat at gaya
ng sa sambahayan ni Baasa anak ni Ahias. 10 Kakainin ng mga aso si Jezabel sa
Jezreel, at walang sinuman doon ang maglilibing sa kaniya." Pagkatapos binuksan
ng propeta ang pintuan at tumakbo. 11 Pagkatapos lumabas si Jehu sa mga lingkod
ng kaniyang panginoon, at sinabi sa kaniya ng isa, "Mabuti ba ang lahat ng bagay?
Bakit pumunta sa iyo ang baliw na taong ito?" Sumagot si Jehu sa kanila, "Kilala
ninyo ang lalaki at ang mga uri ng bagay na sinasabi niya." 12 Sinabi nila, "Isang
kasinungalingan iyon. Sabihin sa amin." Sumagot si Jehu, "Sinabi niya ito at iyon
sa akin, at sinabi niya rin, 'Ito ang sinasabi ni Yahweh: Hinirang kita bilang hari
ng Israel." 13 Pagkatapos bawat isa sa kanila ay mabilis na hinubad ang kaniyang
panlabas na damit at inilagay ito sa paanan ni Jehu para lakaran. Hinipan nila ang
trumpeta at sinabi, "Si Jehu ay hari." 14 Sa pamamaraang ito nakipagsabwatan si Jehu
anak ni Jehosafat anak ni Nimsi laban kay Joram. Ngayon pinagtatanggol ni Joram
ang Ramot-galaad, siya at lahat ng Israel, dahil kay Hazael hari ng Aram, 15 pero
nagbalik si Haring Joram sa Jezreel para pagalingin ang sugat na ginawa ng mga
Aramean sa kaniya, nang nakipaglaban siya kay Hazael hari ng Aram. Sinabi ni
Jehu sa mga lingkod ni Joram, "Kung ito ang iyong palagay, sa gayon huwag hayaang
may isang makatakas at makalabas sa lungsod, para sabihin ang mga balitang ito sa
Jezreel." 16 Kaya sumakay si Jehu sa isang karwahe patungong Jezreel; dahil doon
nagpapahinga si Joram. Ngayon si Ahazias hari ng Juda ay bumaba para makita si

Joram. 17 Ang bantay ay nakatayo sa tore sa Jezreel, at nakita niya ang kasama ni Jehu
habang siya ay dumating sa kalayuan; sinabi niya, “Nakikita ko ang isang pangkat ng
kalalakihan na dumarating,” Sinabi ni Joram, 'Kumuha ka ng isang mangangabayo,
at ipadala siya para salubungin sila; sabihin sa kaniya para sabihing, 'Ikaw ba ay
dumating para sa kapayapaan?” 18 Kaya ipinadala ang isang lalaki sa mangangabayo
para salubungin sila, sinabi niya, “Sinabi ito ng hari: 'Ikaw ba ay dumating para sa
kapayapaan?” Kaya sinabi ni Jehu, “Ano ang magagawa mo sa kapayapaan? Bumalik
ka at sumunod sa akin.” Pagkatapos sinabi ng bantay sa hari, “Sinalubong sila ng
mensahero, pero hindi siya babalik.” 19 Pagkatapos nagpadala siya ng pangalawang
lalaki na nakakabayo, na pumunta sa kanila at sinabi, “Sinasabi ito ng hari: 'Ikaw
ba ay dumating para sa kapayapaan? “Sumagot si Jehu, “Ano ang magagawa mo
sa kapayapaan? Bumalik ka at sumunod sa akin.” 20 Muling nag-ulat ang bantay,
“Siya ay sinalubong nila, pero hindi siya babalik. At ang paraan ng pagpapatakbo ng
karwahe ay gaya ng pagpapatakbo ni Jehu anak ni Nimsi, dahil nagpapatakbo siya
ng matulin.” 21 Kaya sinabi ni Joram, “Ihanda mo ang aking karwahe.” Inihanda nila
ang kaniyang karwahe, at si Joram hari ng Israel at Ahazias hari ng Juda ay sumakay,
bawat isa sa kaniyang karwahe, para salubungin si Jehu. Siya ay natagpuan nila sa
lupain ni Nabot na Jezreelita. 22 Nang nakita ni Joram si Jehu, sinabi niya, 'Ikaw
ba ay dumating para sa kapayapaan, Jehu?” Sumagot siya, “Anong kapayapaan ang
naroroon, kung napakaraming pagsamba sa diyus-diyusan na mayroong prostitusyon
at pangkukulam ng iyong inang si Jezabel?” 23 Kaya pabalik na tumakas si Joram sa
kaniyang karwahe at sinabi kay Ahazias, “Pagtataksil ito, Ahazias.” 24 Pagkatapos
nilabas ni Jehu ang kaniyang pana na buong lakas niyang pinana si Joram sa pagitan
ng kaniyang mga balikat; tumagos ang palaso sa kaniyang puso, at nalaglag siya sa
kaniyang karwahe. 25 Pagkatapos sinabi ni Jehu kay Bidkar na kaniyang kapitan,
“Damputin at itapon siya sa bukid ni Nabot na Jezreelita. Isipin kung paano ako
at ikaw ay magkasamang sumakay pagkatapos ni Ahab na kaniyang ama, inilagay
ni Yahweh ang propesiyang ito laban sa kaniya: 26 'Totoong nakita ko kahapon ang
dugo ni Nabot at ang dugo ng kaniyang mga anak na lalaki, sinasabi ni Yahweh,
at gagantihan kita sa bukid na ito,' sinasabi ni Yahweh. Kaya ngayon, kunin at
itapon siya sa lugar, sa bukid na iyon, para maganap kung ano ang sinabi sa atin
na mangyayari sa salita ni Yahweh.” 27 Nang makita ito ni Ahazias ang hari ng
Juda, tumakas siya sa daan ng Beth Haggan. Pero sumunod si Jehu sa kaniya, at
sinabi, “Patayin din siya sa karwahe,” at siya ay pinana nila pag-ahon sa Gur, na
nasa Ibleam. Tumakas si Ahazias patungo sa Meggido at namatay doon. 28 Binuhat
ng kaniyang mga lingkod ang kaniyang katawan sa isang karwahe tungo sa Jerusalem
at inilibing siya sa kaniyang puntod kasama ang kaniyang mga ninuno sa lungsod ni
David. 29 Ngayon nasa ikalabing-isang taon ni Joram anak ni Ahab na sinimulan
ni Ahazias maghari sa Juda. 30 Nang dumating si Jehu sa Jezreel, narinig ito ni
Jezabel, at pinintahan niya ang kaniyang mga mata, inayos ang kaniyang buhok,
at dumungaw sa bintana. 31 Habang pumapasok si Jehu sa tarangkahan, sinabi niya
sa kaniya, Ikaw ba ay dumating para sa kapayapaan”, ikaw Zimri, mamamatay-tao
ng iyong panginoon?” 32 Tumingala si Jehu sa bintana at sinabi, “Sino ang sa aking
panig? Sino?” Pagkatapos dalawa o tatlong eunuko ang dumungaw. 33 Kaya sinabi ni
Jehu, “Ihagis ninyo siya.” Kaya inihagis nila si Jezabel, at tumilamsik ang kaniyang
dugo sa mga pader at sa mga kabayo, tinapakan siya ni Jehu. 34 Nang pumasok si
Jehu sa palasyo, siya ay kumain at uminom. Pagkatapos sinabi niya, “Asikasuhin
ninyo ngayon ang sinumpang babaeng ito at ilibing siya, dahil siya ay isang anak na
babae ng hari.” 35 Pumunta sila para ilibing siya, pero wala na ang natagpuan sa
kaniya kundi bungo na lamang, ang mga paa, at ang mga palad ng kaniyang kamay.

36 Kaya bumalik sila at sinabi kay Jehu. Sinabi niya, “Ito ang salita ni Yahweh na sinabi niya sa pamamagitan ng kaniyang lingkod na si Elias na Tisbita, sinasabing, 'Sa lupain ng Jezreel kakainin ng mga aso ang laman ni Jezabel, 37 at ang katawan ni Jezabel ay magiging tulad ng dumi sa mga bukid sa lupain ng Jezreel, kaya walang makapagsasabing, “Ito ay si Jezabel.”

10

1 Ngayon si Ahab ay may pitumpung kaapu-apuhan sa Samaria. Sumulat si Jehu
ng mga liham at ipinadala nila sa Samaria, sa mga namumuno sa Jezreel, kabilang
ang mga matatanda at tagapag-alaga ng mga kaapu-apuhan ni Ahab, sinasabing,
2 “Ang mga kaapu-apuhan ng iyong panginoon ay kasama ninyo, at kayo ay mayroon
ding mga karwahe at kabayo at isang pinagtibay na lungsod at armas. Kung
gayon, sa sandaling dumating ang liham na ito sa inyo, 3 piliin ang pinakamabuti
at pinakanararapat sa mga kaapu-apuhan ng iyong panginoon at ilagay siya sa trono
ng kaniyang ama, at ipaglaban ang maharlikang lahi ng iyong panginoon.” 4 Pero
sila ay natakot at sinabi sa kanilang mga sarili, “Tingnan ninyo, hindi makatayo
ang dalawang hari sa harap ni Jehu. Kaya paano kami tatayo?” 5 Pagkatapos ang
lalaki na tagapamahala sa palasyo, at lalaki na naroroon sa lungsod, at pati rin ang
mga matatanda, at sila na nagpalaki sa mga bata, ay nagpasabi kay Jehu, sinasabing,
“Kami ang inyong mga lingkod. Gagawin namin ang lahat ng bagay na inuutos ninyo
sa amin. Hindi namin gagawing hari ang sinumang lalaki. Gawin kung ano ang
mabuti sa inyong paningin.” 6 Pagkatapos sumulat si Jehu ng isang liham sa kanila
sa ikalawang pagkakataon, sinasabing, “Kung kayo ay nasa aking panig, at kung kayo
ay makikinig sa aking tinig, dapat ninyong kunin ang ulo ng mga lalaki na mga kaapu-
apuhan ng inyong panginoon, at pumunta kayo sa akin sa Jezreel bukas sa ganitong
oras.” Ngayon ang mga kaapu-apuhan ng hari, pitumpu ang bilang, ay kasama ang
mahahalagang lalaki ng lungsod, siyang nagpapalaki sa kanila. 7 Kaya nang dumating
ang liham sa kanila, kinuha nila ang mga anak na lalaki ng hari at pinatay sila,
pitumpung katao, inilagay ang kanilang mga ulo sa mga basket, at ipinadala nila kay
Jehu sa Jezreel. 8 Isang mensahero ang dumating kay Jehu, sinasabing, “Dinala nila
ang mga ulo ng mga anak na lalaki ng hari.” Kaya sinabi niya, “Ilagay ang mga ito ng
dalawang tumpok sa pasukan ng tarangkahan hanggang sa umaga.” 9 Nang umaga
lumabas at tumayo si Jehu, at sinabi sa lahat ng tao, “Kayo ay walang malay. Tingnan
ninyo, nagbanta ako laban sa aking panginoon at pinatay siya, pero sinong pumatay
sa lahat ng mga ito? 10 Ngayon dapat tiyak ninyong malaman na wala sa bahagi ng
salita ni Yahweh, ang salita na sinabi niya tungkol sa pamilya ni Ahab, ay babagsak
sa lupa, dahil ginawa ni Yahweh ang kaniyang sinabi sa pamamagitan ng kaniyang
lingkod na si Elias.” 11 Kaya pinatay ni Jehu ang lahat ng natitira sa pamilya ni Ahab
sa Jezreel, at lahat ng kaniyang mahahalagang tauhan, kaniyang malapit na mga
kaibigan, at kaniyang mga pari, hanggang wala nang matira sa kanila. 12 Pagkatapos
tumindig at umalis si Jehu; nagpunta siya sa Samaria. Habang siya ay parating sa
Beth Eked ng pastulan, 13 nakasalubong niya ang mga kapatid na lalaki ni Ahazias
hari ng Juda. Sinabi ni Jehu sa kanila, “Sino kayo?” Sumagot sila, “Kami ang mga
kapatid na lalaki ni Ahazias, at bababa kami para batiin ang mga anak ng hari at
mga anak ni Reyna Jezabel.” 14 Sinabi ni Jehu sa sarili niyang mga tauhan, “Hulihin
silang buhay.” Kaya hinuli nila silang buhay at pinatay sila sa balon ni Beth Eked,
lahat ng apatnapu't dalawang kalalakihan. Hindi siya nagtira ng sinumang buhay sa
kanila. 15 Nang umalis doon si Jehu, nakasalubong niya si Jonadab anak na lalaki
ni Rechab na dumarating para makipagkita sa kaniya. Binati siya ni Jehu at sinabi
sa kaniya, “Buong puso ka bang makikiisa sa akin, gaya ng pagiging matapat ko sa

iyo? Sumagot si Jonadab, “Oo” Sabi ni Jehu, kung ganoon nga, iabot mo sa akin ang
iyong kamay”. At iniabot ni Jonadab ang kaniyang kamay, kaya pinasakay siya ni
Jehu sa kaniyang karwahe. 16 Sinabi ni Jehu, sumama ka sa akin at tingnan mo ang
aking kasigasigan para kay Yahweh.” Kaya sumakay si Jonadab sa kaniyang karwahe.
17 Nang dumating siya sa Samaria, pinatay ni Jehu ang lahat ng natitira mula sa mga
kaapu-apuhan ni Ahab sa Samaria, hanggang mawasak niya ang maharlikang angkan
ni Ahab, gaya lamang ng sinabi sa kanila dati sa pamamagitan ng salita ni Yahweh,
na sinabi niya kay Elias. 18 Pagkatapos sama-samang tinipon ni Jehu ang lahat ng
tao at sinabi sa kanila, “naglingkod si Ahab kay Baal ng sandali, pero naglilingkod si
Jehu sa kaniya nang higit pa. 19 Kaya ngayon ipadala sa akin ang lahat na propeta ni
Baal, at lahat ng mga sumasamba sa kaniya, at lahat ng kaniyang mga pari. Huwag
ninyong hayaang may maiwan, dahil mayroong akong isang dakilang handog para
ialay kay Baal. Sinumang hindi dumating ay hindi mabubuhay.” Pero ginawa ito
ni Jehu nang may pandaraya, nang may layunin para patayin ang mga sumasamba
kay Baal. 20 Sinabi ni Jehu, “Italaga ang isang mataimtim na kapulungan para kay
Baal, at magbukod ng isang araw para dito.” Kaya ipinahayag nila ito. 21 Pagkatapos
nagpadala si Jehu sa buong Israel at dumating ang lahat ng mga sumasamba kay
Baal, kaya walang isang lalaki ang naiwan doon na hindi dumating. Nagpunta sila
sa templo ni Baal, at napuno nito ang dulo hanggang kabila. 22 Sinabi ni Jehu sa
mga lalaki na nag-iingat sa lalagyan ng damit ng mga pari, “Ilabas ang mga damit
para sa lahat ng sumasamba kay Baal.” Kaya inilabas ng mga lalaki ang mga damit
sa kanila. 23 Kaya nagpunta si Jehu kasama si Jonadab anak na lalaki ni Rechab sa
bahay ni Baal, at sinabi niya sa mga sumasamba kay Baal, “Hanapin at siguraduhin
na wala isa man dito na kasama ninyo mula sa mga lingkod ni Yahweh, pero ang mga
sumasamba lamang kay Baal.” 24 Pagkatapos nagpunta sila sa loob para maghandog
ng mga alay at magsunog ng mga handog. Ngayon pumili si Jehu ng walumpung
kalalakihan na nakatayo sa labas, at sinabi sa kanila, “Kung tumakas ang sinuman
sa mga kalakihan na dinala ko sa inyo, sinuman ang nagpatakas sa lalaking iyon ay
papatayin bilang kapalit ng buhay ng tumakas” 25 Sa sandaling natapos ni Jehu ang
sinunog na handog, sinabi niya sa bantay at sa mga kapitan, “Pumasok at patayin
sila. Huwag hayaang lumabas ang isa man.” Kaya pinatay nila sila gamit ang talim
ng espada, at itinapon sila ng bantay at ng mga kapitan at nagpunta sa loob ng silid
ng bahay ni Baal. 26 At kinaladkad nila ang banal na mga posteng bato na nasa loob
ng bahay ni Baal, at sinunog nila ito. 27 Sinira nila ang poste, at winasak ang bahay
ni Baal at ginawa itong isang palikuran, hanggang sa araw na ito. 28 Ganoon winasak
ni Jehu si Baal at tinanggal ang pagsamba nito mula sa Israel. 29 Pero hindi iniwan ni
Jehu ang mga kasalanan ni Jeroboam anak ni Nebat, na ginawa niyang kasalanan sa
Israel- iyon ay, ang pagsamba sa mga gintong guya sa Bethel at Dan. 30 Kaya sinabi
ni Yahweh kay Jehu, “Dahil nagawa mong mabuti ang pagsasagawa kung ano ang
matuwid sa aking paningin, at nagawa sa bahay ni Ahab ayon sa buong kalooban ng
aking puso, ang inyong mga kaapu-apuhan ay uupo sa trono ng Israel hanggang sa
apat na salinlahi.” 31 Pero hindi nag-ingat si Jehu na lumakad sa batas ni Yahweh,
ang Diyos ng Israel, nang kaniyang buong puso. Hindi siya tumalikod mula sa mga
kasalanan ni Jeroboam, sa pamamagitan nito ay ginawa niyang magkasala ang Israel.
32 Sa mga araw na iyon sinimulang tanggalin ni Yahweh ang mga rehiyon mula Israel,
at tinalo ni Hazael ang mga Israelita sa mga hangganan ng Israel, 33 mula pasilangan
ng Jordan, lahat ng lupain ng Galaad, ang mga Gadita, at ang mga Rubenita, at ang
mga Manasita, mula Aroer, na nasa lambak ng Arnon, mula Galaad hanggang Bashan.
34 Para sa ibang mga bagay na ginawa ni Jehu, at lahat ng kaniyang ginawa, at lahat
ng kaniyang kapangyarihan, hindi ba ito nakasulat sa Ang Aklat ng Kaganapan sa

buhay ng mga Hari ng Israel? 35 Nahimlay si Jehu kasama ang kaniyang mga ninuno,
at inilibing siya sa Samaria. Pagkatapos si Jehoahas na kaniyang anak ay naging hari
na kapalit niya. 36 Dalawampu't walong taong naghari si Jehu sa Israel sa Samaria.

11

1 Ngayon, nang nakita ni Atalia, ang ina ni Ahazias, na patay na ang kaniyang anak,
tumayo siya at pinatay ang lahat ng mga anak ng hari. 2 Pero kinuha ni Jehoseba, anak
na babae ni Haring Joram at kapatid ni Ahazias, si Joas anak ni Ahazias, at itinago
siya malayo sa mga anak ng hari na pinatay, kasama ang kaniyang tagapag-alaga;
itinago niya sila sa silid. Itinago nila siya mula kay Atalia para hindi siya mapatay.
3 Kasama niya si Jehoseba sa pagtatago sa tahanan ni Yahweh sa loob ng anim na
taon, habang si Atalia ang naghahari sa lupain. 4 Nang ikapitong taon, nagpadala
ng mensahe si Jehoiada at pinapunta ang mga pinuno ng daan-daang taga-Karito at
tagapagbantay sa kaniya patungo sa templo ni Yahweh. Nakipagtipan siya sa kanila,
at ipinanumpa sa tahanan ni Yahweh. Pagkatapos ipinakita niya sa kanila ang anak
ng hari. 5 Inutusan niya sila at sinabing, "Ito ang dapat ninyong gawin. Ang ikatlong
bahagi ninyo na pumupunta sa Araw ng Pamamahinga ay magbantay sa tahanan ng
hari, ang ikatlo ay sa Tarangkahan ng Sur, 6 at ang ikatlo ay sa tarangkahan sa likod
ng himpilan ng bantay." 7 At ang dalawa pang grupo, kayo na hindi naglilingkod sa
Araw ng Pamamahinga, ay bantayan ang tahanan ni Yahweh para sa hari. 8 Paligiran
ninyo ang hari, lahat ng may sandata sa kaniyang kamay. Sinuman ang pumasok
mula sa inyong hanay, patayin ninyo siya. Samahan ninyo ang hari kapag siya ay
lumalabas at pumapasok. 9 At sinunod ng mga pinuno ng daan-daan ang lahat ng
inutos ni Joiada ang pari. Ang bawat pinuno ay isinama ang kanilang mga tauhan, ang
mga naglilingkod tuwing Araw ng Pamamahinga pati na ang mga hindi naglilingkod;
at pumunta sila kay Jehoiada, ang pari. 10 Pagkatapos ibinigay ni Jehoiada ang
pari, sa mga pinuno ng daan-daan ang mga sibat at panangga na pag-aari noon ni
Haring David, na nakatabi sa tahanan ni Yahweh. 11 Kaya ang mga tagapagbantay ay
tumayo, ang bawat isa na may hawak na sandata, mula sa kanang bahagi ng templo
hanggang sa kaliwang bahagi nito, sa paligid ng altar at templo, na nakapalibot sa
hari. 12 Pagkatapos inilabas ni Jehoiada si Joas ang anak ng hari, ipinatong ang korona
sa kaniya, at ibinigay sa kaniya ang tipan ng mga utos. Ginawa nila siyang hari
at pinahiran siya ng langis. Nagpalakpakan sila at sinabing, "Mabuhay ang hari!"
13 Nang narinig ni Atalia ang ingay ng mga tagapagbantay at ng mga tao, pumunta
siya sa tahanan ni Yahweh. 14 Tiningnan niya, at nakita ang hari na nakatayo sa gilid
ng mga poste, gaya ng nakaugalian, at ang mga pinuno at manunugtog ng trumpeta
ay kasama ng hari. Lahat ng tao sa lupain ay nagdiriwang at hinihipan ang trumpeta.
Pagkatapos pinunit ni Atalia ang kaniyang damit at sumigaw, "Taksil! Taksil!" 15 At
inutusan ni Jehoiada ang pari, ang mga pinuno ng daan-daan na kasama ng mga
sundalo; sinabi niya sa kanila, "Ilabas ninyo siya sa gitna ng mga hanay. Sinuman
ang sumunod sa kaniya, patayin sila gamit ang espada." Dahil sinabi ng pari, "Huwag
ninyong hayaang mapatay siya sa tahanan ni Yahweh. 16 Kaya nagbigay daan sila sa
kaniya, at pumunta siya sa tarangkahan ng kabayo patungo sa tahanan ng hari, at
doon siya pinatay. 17 Kaya gumawa ng tipan si Jehoaida para kay Yahweh, kay Haring
Joas at sa mga mamamayan, na sila ay dapat maging bayan ni Yahweh, at gumawa rin
siya ng tipan sa pagitan ng hari at ng mga mamamayan. 18 Kaya lahat ng mamamayan
sa lupain ay pumunta sa tahanan ni Baal at winasak ito. Pinagpira-piraso nila ang
altar ni Baal at ang kaniyang imahe, at pinatay nila si Matan, ang pari ni Baal, sa
harap ng mga altar na iyon. Pagkatapos nagtalaga ng mga tagapagbantay ang pari
sa templo ni Yahweh. 19 Isinama ni Jehoiada ang mga pinuno ng daan-daan, ang

mga Karito, ang tagapagbantay, at ang lahat ng mamamayan sa lupain. Ibinaba nila
ang hari mula sa tahanan ni Yahweh at dumaan sa tarangkahan ng tagapagbantay
patungo sa palasyo ng hari. [20] Kaya si Joas ay umupo sa trono. Lahat ng tao sa lupain
ay nagdiwang, at ang lungsod ay tahimik. Tungkol naman kay Atalia, siya ay pinatay
nila gamit ang espada sa palasyo ng hari. [21] Si Joas ay pitong taon nang magsimula
siyang maghari.

12

[1] Sa ikapitong taon ni Jehu, nagsimulang maghari si Joas; naghari siya sa loob ng
apatnapung taon sa Jerusalem. Ang pangalan ng kaniyang ina ay si Sibia, na taga-
Beerseba. [2] Ginawa ni Joas kung ano ang matuwid sa mga mata ni Yahweh sa lahat
ng oras dahil tinuturuan siya ni Jehoiada ang pari. [3] Pero ang mga dambana ay
hindi niya pinagiba. Ang mga tao ay patuloy pa ring naghahandog at nagsusunog ng
insenso roon. [4] Sinabi ni Joas sa mga pari, "Lahat ng salapi para sa mga kagamitan
na nabibilang kay Yahweh at ang mga dinala sa tahanan ni Yahweh, ang buwis na
naitala, at lahat ng salapi na ibinigay para sa templo ng mga taong inudyukan ni
Yahweh na magbigay— [5] ang mga salaping ito ay iipunin ng mga pari, bawat isa sa
kanila mula sa nagbabayad ng buwis, at gagamitin nila ito para ayusin ang templo
kapag may kailangang ayusin. [6] Pero sa dalawampu't tatlong taon na paghahari ni
Haring Joas, wala pang kahit anong naipaaayos ang mga pari sa templo. [7] Kaya
tinawag ni Haring Joas si Jehoiada at ang ibang mga pari; sinabi niya sa kanila,
"Bakit wala pa kayong naipaaayos sa templo? Ngayon hindi na kayo ang kukuha ng
salapi sa mga nagbabayad ng buwis, pero kunin ninyo ang mga nakolekta para sa
pagpapaayos ng templo at ibigay ninyo ito sa mga makakapag-ayos. [8] Kaya sumang-
ayon ang mga pari na hindi na sila tatanggap ng salapi mula sa mga tao at hindi
na rin sila ang mag-aayos ng templo. [9] Sa halip, kumuha si Joiada ang pari ng
isang baul, binutasan niya ang takip nito, at inilagay ito sa gilid ng altar, sa kanang
bahagi kung saan dumaraan ang tao patungo sa tahanan ni Yahweh. Lahat ng mga
paring nagbabantay sa pasukan sa templo ay inilagay dito ang lahat ng salapi na
dinala sa tahanan ni Yahweh. [10] Kapag nakikita nila na marami ng laman ang baul,
lalapit ang mga eskriba ng hari at punong pari at ilalagay sa mga lalagyan ang salapi
at bibilangin ito, ang salaping nakuha nila sa templo ni Yahweh. [11] Ibinigay nila
ang salaping tinimbang sa mga kamay ng mga kalalakihang nangalaga sa templo ni
Yahweh. Ibinayad nila ito sa mga karpentero at mga manggagawa na nagtatrabaho sa
templo ni Yahweh, [12] at sa mga mason at nagtatapyas ng bato para ipambili ng kahoy
at batong tinapyas para ayusin ang templo ni Yahweh, at para sa lahat ng dapat
bayaran para maayos ito. [13] Pero ang mga salaping dinala sa tahanan ni Yahweh
ay hindi ginamit para sa paggawa ng mga kopang pilak, mga pantabas ng mitsa,
mga mangkok, mga trumpeta o anumang kasangkapan na gawa sa ginto o pilak.
[14] Binigay nila ang salapi para sa mga nag-aayos ng tahanan ni Yahweh. [15] Bilang
karagdagan, hindi na nila hinihingan ng ulat tungkol sa salapi na pampaggawa ang
mga taong nakatanggap at nagbayad nito sa mga manggagawa, dahil ang mga taong
ito ay matatapat. [16] Pero ang mga handog para pambayad sa kasalanan at ang handog
para sa kapatawaran ng kasalanan ay hindi dinala sa templo ni Yahweh, dahil ang
mga ito ay para sa mga pari. [17] Sa panahong iyon, nilusob at nilabanan ni Hazael
hari ng Aram ang Gat, at sinakop ito. Pagkatapos tinangkang lusubin ni Hazael ang
Jerusalem. [18] Kaya kinuha ni Joas hari ng Juda ang lahat ng kasangkapan na itinalaga
nina Jehosafat at Joram at Ahazias, ang kaniyang mga ninuno, mga hari ng Juda, para
kay Yahweh, ang kaniyang sariling mga banal na kasangkapan, at lahat ng ginto na
makikita sa mga imbakan sa tahanan ni Yahweh at ng hari; ipinadala niya ang mga

ito kay Hazael ang hari ng Aram. Pagkatapos umalis na si Hazael mula sa Jerusalem.
19 Ang iba pang bagay tungkol kay Joas, lahat ng kaniyang ginawa, hindi ba nasusulat
sa Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay ng mga Hari ng Juda? 20 Nag-alsa at sama-
samang nagplano ang kaniyang mga lingkod; nilusob nila si Joas sa tahanan sa Millo,
sa daan papunta ng Sila. 21 Si Josacar, anak ni Semiat, at Jehozabad anak ni Somer, na
kaniyang lingkod, ay sinalakay siya at siya ay namatay. Inilibing nila si Joas kasama ng kaniyang mga ninuno sa lungsod ni David, at si Amasias, na kaniyang anak, ang naging hari kapalit niya.

13

1 Sa ikadalawampu't tatlong taon na paghahari ni Joas, anak ni Ahasias hari ng Juda, si Jehoahas ay nagsimulang maghari sa Israel sa Samaria; naghari siya sa loob ng
labimpitong taon. 2 Ginawa niya ang masama sa paningin ni Yahweh at sinundan niya
ang mga kasalanan ni Jeroboam anak ni Nebat, na nagdulot sa Israel na magkasala;
at hindi tumalikod si Jehoahas mula rito. 3 Dahil dito, nagsiklab ang galit ni Yahweh
laban sa Israel at paulit-ulit niya silang pinasakop kay Hazael hari ng Aram at Ben
Hadad anak ni Hazael. 4 Kaya nagsumamo si Jehoahas kay Yahweh, at pinakinggan
siya ni Yahweh dahil nakita niya ang pang-aapi sa Israel, kung paano sila inaaapi ng
hari ng Aram. 5 Kaya binigyan ni Yahweh ang Israel ng isang tagapagligtas, at sila ay
nakatakas sa ilalim ng kapangyarihan ng mga Aramean, at ang bayan ng Israel ay
nagsimulang mamuhay sa kani-kanilang tahanan gaya ng dati. 6 Gayunpaman, hindi
nila tinalikuran ang mga kasalanan ni Jeroboam, na nagdulot sa Israel na magkasala,
at nagpatuloy sila sa paggawa nito. At nanatili ang diyus-diyosang Asera sa Samaria.
7 Nagtira ang mga Amarean kay Jehoahas ng limampung mangangabayo lamang,
sampung karwahe, at sampung libong kawal, dahil winasak sila ng hari ng Aram
at ginawang tulad ng ipa sa panahon ng anihan. 8 Ang iba pang bagay tungkol
kay Jehoahas, at ang lahat ng kaniyang ginawa at kaniyang kapangyarihan, hindi
ba nasusulat sa Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay ng mga Hari ng Israel? 9 Kaya
nahimlay si Jehoahas kasama ng kaniyang mga ninuno, at siya ay inilibing nila sa
Samaria. Si Joas na kaniyang anak ang naging hari kapalit niya. 10 Sa ikatatlumpu't
pitong taon ng paghahari ni Joas hari ng Juda, nagsimula ang paghahari ni Jehoas
anak ni Jehoahas sa Samaria; naghari siya sa loob ng labing-anim na taon. 11 Ginawa
niya kung ano ang masama sa paningin ni Yahweh. Hindi niya tinalikuran ang
kasalanan ni Jeroboam anak ni Nebat, kung saan nagdulot sa Israel na magkasala, at
namuhay siya sa mga ito. 12 Ang iba pang bagay tungkol kay Joas, at lahat ng kaniyang
ginawa, at kaniyang katapangan kung saan nakipaglaban siya kay Amasias hari ng
Juda, hindi ba ito nasusulat sa Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay ng mga Hari ng
Israel? 13 Nakahimlay si Joas kasama ng kaniyang mga ninuno, at si Jeroboam ang
umupo sa kaniyang trono. Inilibing si Joas sa Samaria kasama ng mga hari ng Israel.
14 Ngayon, si Eliseo ay nagkasakit na kaniyang ikinamatay kalaunan, kaya si Joas ay
bumaba at nanangis sa kaniya. Sinabi niya, “Ama ko, ama ko, ang mga karwahe ng
Israel at mga mangangabayo ay kinukuha ka palayo!” 15 Sinabi ni Eliseo, “Kumuha
ka ng pana at ilang palaso,” kaya si Joas ay kumuha ng isang pana at ilang mga
palaso. 16 Sinabi ni Eliseo sa hari ng Israel, “Hawakan mo ang pana,” kaya hinawakan
niya ito. Pagkatapos, ipinatong ni Eliseo ang kaniyang kamay sa mga kamay ng
hari. 17 Sinabi ni Eliseo, “Buksan mo ang bintanang nakaharap sa silangan,” kaya
binuksan niya ito. Pagkatapos sinabi ni Eliseo, “Pumana ka!”, at pumana siya. Sinabi ni Eliseo, “Ito ang palaso ng katagumpayan ni Yahweh, palaso ng katagumpayan laban sa Aram, dahil lulusubin mo ang mga Aramean sa Afec hanggang matalo ninyo
sila.” 18 Pagkatapos sinabi ni Eliseo, “Kunin mo ang mga palaso,” kaya kinuha ito

ni Joas. Sinabi niya sa hari ng Israel, “Ipana mo ito sa lupa,” at pinana niya ito
sa lupa nang tatlong beses, pagkatapos tumigil siya. 19 Pero ang lingkod ng Diyos
ay nagalit sa kaniya at sinabing, “Dapat pinana mo ang lupa ng lima o anim na
beses. Pagkatapos lulusubin mo ang Aram hanggang maubos mo sila, pero ngayon,
lulusubin mo lang sila ng tatlong beses.” 20 Pagkatapos namatay si Eliseo, at siya ay
inilibing. Ngayon sumalakay ang pangkat ng mga Moabita sa pagsisimula ng taon.
21 Habang inililibing nila ang isang lalaki, nakita nila ang isang pangkat ng Moabita,
kaya inihagis nila ang katawan sa libingan ni Eliseo. Pagkadikit na pagkadikit ng
lalaki sa mga buto ni Eliseo, nabuhay siya at tumayo. 22 Inapi ni Hazael hari ng Aram
ang Israel sa panahon ng paghahari ni Jehoahas. 23 Pero mahabagin si Yahweh sa
Israel at mayroon siyang awa at malasakit sa kanila, dahil sa kaniyang tipan kay
Abraham, Isaac at Jacob. Kaya hindi sila winasak ni Yahweh, at hindi niya pa rin sila
inilayo sa kaniyang presensiya. 24 Namatay si Hazael hari ng Aram, at si Ben Hadad
na kaniyang anak ang naging hari kapalit niya. 25 Binawi ni Jehoas anak ni Joacaz
mula kay Ben Hadad anak ni Hazael ang mga lungsod na kinuha mula kay Joacaz na
kaniyang ama noong digmaan. Nilusob siya ni Joas tatlong beses, at nabawi niya ang
mga lungsod ng Israel.

14

1 Sa ikalawang taon ng paghahari ni Jehoas anak ni Jehoahas, hari ng Israel, si
Amasias anak ni Joas, hari ng Juda ay nagsimulang maghari. 2 Dalawampu't limang
taong gulang siya nang magsimula siyang maghari; naghari siya sa Jerusalem sa
loob ng dalawampu't siyam na taon. Ang pangalan ng kaniyang ina ay Jehoadan,
taga-Jerusalem. 3 Ginawa niya kung ano ang matuwid sa mga mata ni Yahweh, pero
hindi katulad ng kaniyang ninunong si David. Ginawa niya ang lahat ng ginawa ni
Joas na kaniyang ama. 4 Pero ang mga dambana ay hindi winasak. Ang mga tao
ay patuloy na nag-aalay at nagsusunog ng insenso sa mga dambana. 5 Dumating
ang pagkakataon nang tumatag na ang kaniyang paghahari, pinatay niya ang mga
lingkod na pumatay sa kaniyang ama, ang hari. 6 Pero hindi niya ipinapatay ang
mga anak ng mga mamamatay-tao; sa halip, kumilos siya ayon sa sinasabi ng
Kasulatan, sa Aklat ni Moises, gaya ng iniutos ni Yahweh, na nagsasabing, “Ang
mga ama ay hindi dapat patayin dahil sa kaniyang mga anak, ni ang mga anak
dahil sa kanilang mga magulang. Sa halip, bawat tao ay dapat patayin dahil sa
sarili niyang kasalanan.” 7 Pinatay niya ang sampung libong sundalo sa Edom sa
lambak ng Asin; sinakop niya rin ang Sela sa digmaan at tinawag itong Jokteel,
kung saan ito pa rin ang tawag hanggang sa araw na ito. 8 Pagkatapos nagpadala
si Amasias ng mga tagapagbalita para kay Jehoas anak ni Jehoahas anak ni Jehu
hari ng Israel, na nagsasabing, “Halikayo, magkita-kita tayo ng harapan sa digmaan.”
9 Pero nagpadala ng tagapagbalita si Jehoas hari ng Israel pabalik kay Amasias hari
ng Juda, na sinasabing, “Ang matinik na halaman na nasa Lebanon ay nagpadala ng
mensahe sa sedar sa Lebanon, nagsasabing, “Ibigay mo ang iyong anak na babae sa
anak kong lalaki para maging asawa,' pero isang mabangis na hayop sa Lebanon ang
dumaan at inapakan ang matinik na halaman. 10 Tunay nga na nilusob mo ang Edom,
at itinaas ka ng iyong puso. Ipagmalaki mo ang iyong katagumpayan, pero manatili
ka sa iyong tahanan, dahil bakit mo pa ilalagay sa kaguluhan at ibabagsak ang iyong
sarili, ikaw pati na ang Juda? 11 Pero si Amasias ay hindi nakinig. Kaya lumusob si
Jehoas, hari ng Israel; siya at si Amasias hari ng Juda ay nagkita ng harap-harapan
sa Beth-semes, na pag-aari ng Juda. 12 Natalo ang Juda ng Israel, at ang bawat isa ay
tumakas pauwi. 13 Nabihag ni Jehoas hari ng Israel, si Amasias hari ng Juda na anak
ni Jehoas na anak ni Ahasias, sa Beth-semes. Pumunta siya sa Jerusalem at ibinagsak

niya ang pader ng Jerusalem mula sa Tarangkahan ng Efraim hanggang Tarangkahan
ng Sulok, apat na raang kubit ang layo. 14 Kinuha niya lahat ng ginto at pilak, lahat ng
mga kagamitan na nakita sa tahanan ni Yahweh, at ang mga mahahalagang bagay sa
palasyo ng hari, na may kasama ring bihag, at bumalik na sa Samaria. 15 Tungkol sa
iba pang bagay kay Jehoas, lahat ng kaniyang ginawa, ang kaniyang kapangyarihan,
at kung paano niya nilabanan si Amasias hari ng Juda, hindi ba nasusulat sa Aklat
ng mga Kaganapan sa Buhay ng mga Hari ng Israel? 16 Pagkatapos nahimlay si
Jehoas kasama ng kaniyang mga ninuno at inilibing sa Samaria kasama ng mga
hari ng Israel, at si Jeroboam, ang kaniyang anak, ang naging hari ng Israel. 17 Si
Amasias na anak ni Joas, hari ng Juda, ay nabuhay ng labinlimang taon pagkatapos
ng kamatayan ni Jehoas anak ni Jeoahas, hari ng Israel. 18 Tungkol sa iba pang mga
bagay kay Amasias, hindi ba nasusulat ang mga ito sa Aklat ng mga Kaganapan sa
Buhay ng mga Hari ng Juda? 19 Nagsabwatan sila laban kay Amasias sa Jerusalem,
at tumakas siya papuntang Laquis. Tumakas siya sa Laquis, pero nagpadala sila
ng mga tauhan sa Laquis at pinatay siya roon. 20 Dinala nila siya pabalik sakay ng
kabayo, at siya ay ibinurol kasama ng kaniyang mga ninuno sa lungsod ni David.
21 Kinuha ng mga tao si Uzias, na labing-anim na taong gulang, at ginawa siyang
hari kapalit ng kaniyang amang si Amasias. 22 Si Uzias ang muling nagpatayo ng Elat
at ibinalik ito sa Juda nang hinimlay si Amasias kasama ng kaniyang mga ninuno.
23 Nang ikalabinlimang taon ng paghahari ni Amasias anak ni Joas hari ng Juda, si
Jeroboam anak ni Jehoas hari ng Israel, ay nagsimulang maghari sa Samaria; naghari
siya ng apatnapu't isang taon. 24 Ginawa niya kung ano ang masama sa paningin ni
Yahweh. Hindi siya tumalikod sa anumang kasalanan ni Jeroboam anak ni Nebat, na
nagdulot para magkasala ang Israel. 25 Ibinalik niya ang hangganan ng Israel mula
sa Lebo Hamat hanggang dagat ng Araba, bilang katuparan sa salita ni Yahweh, ang
Diyos ng Israel, na kaniyang sinabi sa pamamagitan ng kaniyang lingkod na si Jonas
anak ni Amitai, ang propeta, na nagmula sa Gat-hefer. 26 Dahil nakita ni Yahweh ang
paghihirap ng Israel, na napakapait para sa lahat, alipin man o malaya, at walang
magliligtas sa Israel. 27 Kaya sinabi ni Yahweh na hindi niya buburahin ang pangalan
ng Israel sa ilalim ng kalangitan; sa halip, niligtas niya sila sa pamamagitan ng kamay
ni Jeroboam anak ni Jehoas. 28 Tungkol sa iba pang mga bagay kay Jeroboam, lahat
ng kaniyang ginawa, kaniyang kapangyarihan, paano siya nakipagdigma at nabawi
ang Damasco at Hamat, na pag-aari noon ng Juda, para sa Israel, hindi ba nasusulat
ang mga ito sa Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay ng mga Hari ng Israel? 29 Nahimlay
si Jeroboam kasama ng kaniyang mga ninuno, kasama ang mga hari ng Israel, at si
Zecarias ang kaniyang anak ang naging hari kapalit niya.

15

1 Sa ika-dalawampu't pitong taon ni Jeroboam hari ng Israel, nagsimula ang
paghahari ni Uzzias anak ni Amazias hari ng Juda. 2 Labing anim na taon si Uzzias
ng magsimulang maghari. Naghari siya ng limampu't dalawang taon sa Jerusalem.
Si Jecilias ng Jerusalem ang pangalan ng kaniyang ina. 3 Ginawa niya ang matuwid
sa mata ni Yahweh, sinunod ang halimbawa ng kaniyang ama, at gumawa tulad ng
ginawa ni Amazias. 4 Subalit, ang mga dambana ay hindi inalis. Patuloy na nag-aalay
ang mga tao at nagsusunog ng insenso sa mga dambana. 5 Hinayaang magkaketong
ni Yahweh ang hari hanggang sa araw ng kaniyang kamatayan at nanirahan sa isang
nakahiwalay na tahanan. Si Jotam, ang anak ng hari, ang namahala sa sambahayan
at naghari sa mga mamamayan ng lupain. 6 Ang iba pang mga bagay tungkol kay
Uzzias, lahat ng kaniyang ginawa, hindi ba't ang mga ito ay nakasulat sa Ang Aklat
ng Mga Kaganapan ng mga Buhay ng Hari ng Juda? 7 Kaya nahimlay si Uzzias kasama

ng kaniyang mga ninuno; inilibing siya kasama ng kaniyang mga ninuno sa lungsod
ni David. Si Jotam, kaniyang anak ay naging hari kapalit niya. 8 Sa ika tatlumpu't
walong taon ni Uzzias hari ng Juda, si Zacarias anak ni Jeroboam ang naghari ng
Israel sa Samaria sa loob ng anim na buwan. 9 Ginawa niya ang masama sa harapan
ni Yahweh, gaya ng ginawa ng kaniyang ama. Hindi niya nilisan ang mga kasalanan
ni Jeroboam anak ni Nebat, na siyang naging dahilan para magkasala ang Israel.
10 Naghimagsik si Sallum anak ni Jabes laban kay Zacarias, nilusob siya sa harap ng
mga tao at pinaslang siya. Pagkatapos siya ang pumalit na hari kapalit niya. 11 Sa
iba pang mga bagay tungkol kay Zacarias, ang mga ito ay nakasulat sa Aklat ng Mga
Kaganapan ng mga Buhay ng Hari ng Israel. 12 Ito ang mga salita ni Yahweh na sinabi
niya kay Jehu, sinasabing, "Ang iyong kaapu-apuhan ay mauupo sa trono ng Israel
hanggang sa ika-apat na salin lahi." At kaya ito ang naganap. 13 Nagsimulang maghari
si Sallum anak ni Jabes sa ika-tatlumpu't siyam na taon ni Uzzias hari ng Juda, at siya
naghari sa loob lamang ng isang buwan sa Samaria. 14 Mula sa Tirza si Menahem
anak ni Gadi ay nagtungo sa Samaria. Doon nilusob niya si Sallum anak ni Jabes,
sa Samaria. Pinatay niya siya at naging hari kapalit niya. 15 Sa iba pang mga bagay
tungkol kay Sallum at ang paghihimagsik na kaniyang ginawa, nakasulat ang mga ito
sa Aklat ng Mga Kaganapan ng mga Buhay ng Hari ng Israel. 16 Pagkatapos nilusob
ni Menahem si Tipsa at lahat ng naroon, at ang mga hangganang palibot ng Tirza,
dahil hindi nila ibinukas ang lungsod sa kaniya. Kaya nilusob niya ito, at nilaslas
niya ang tiyan ng mga babaeng buntis sa nayon na iyon. 17 Sa ika-tatlumpu't siyam
na taon ni Uzzias hari ng Juda nagsimulang maghari si Menahem anak ni Gadi sa
Israel; siya ay naghari ng sampung taon sa Samaria. 18 Ginawa niya ang masama sa
harapan ni Yahweh. Kaya sa buong buhay niya, hindi niya nilisan ang mga kasalan
ni Jeroboam anak ni Nebat, na siyang nagdulot sa Israel na magkasala. 19 Pagkatapos
si Pul ang hari ng Asiria ay dumating laban sa lupain at nagbigay si Menahem kay
Pul ng isang libong talentong pilak, para siya ay tulungan ni Pul na palakasin ang
kaharian ng Israel sa kaniyang pangunguna. 20 Siningil ni Menahem ang halagang
ito mula sa Israel sa pag-uutos sa bawat mayayaman na magbayad ng limampung
sekel ng pilak sa kaniya para ibigay sa hari ng Asiria. Kaya ang hari ng Asiria ay
umuwi at hindi namalagi roon sa lupain. 21 Sa iba pang mga bagay tungkol kay
Menahem, at ang lahat ng ginawa niya, hindi ba sila ay nakasulat sa Aklat ng Mga
Kaganapan ng mga Buhay ng Hari ng Israel? 22 Kaya nahimlay si Menahen kasama
ng kaniyang mga ninuno, at si Pekakias kaniyang anak ay naging hari kapalit niya.
23 Sa ika-limampung taon ni Uzzias hari ng Juda, si Pekakias anak ni Menahem ay
nagsimulang maghari sa Israel sa Samaria; dalawang taon siyang naghari. 24 Ginawa
niya ang masama sa harapan ni Yahweh. Hindi niya iniwan ang mga kasalanan ni
Jeroboam anak ni Nebat, na siyang nagdulot sa Israel na magkasala. 25 Si Peka anak
ni Remalias, isang kapitan na naglilingkod kay Pekakias, ay nakipagsabwatan kina
Argob at Aries laban sa kaniya at pinaslang siya sa tanggulan ng palasyo ng hari sa
Samaria. Kasama niya ang limampung kalalakihang taga-Galaad. Pinatay niya siya
at naging hari kapalit niya. 26 Sa iba pang mga bagay tungkol kay Pekakias, lahat ng
ginawa niya, ang mga ito ay nakasulat sa Aklat ng Mga Kaganapan ng mga Buhay
ng Hari ng Israel. 27 Sa ika-limapu't dalawang taon ni Uzzias hari ng Juda, si Peka
anak ni Remalias ay nagsimulang maghari sa Isarel sa Samaria; dalawampung taon
siya naghari. 28 Ginawa niya ang masama sa harapan ni Yahweh. Hindi niya nilisan
ang mga kasalanan ni Jeroboam anak ni Nebat, na siyang nagdulot na magkasala
ang Israel. 29 Sa mga panahon na si Peka ay hari ng Israel, si Tiglat Pileser hari
ng Asiria ay dumating at sinakop ang Ijon, Abelbetmaaca, Janoas, Kades, Hazor,
Galaad, Galilee, at lahat ng lupain ng Naftali. Tinangay niya ang mga mamamayan

sa Asiria. 30 Kaya si Hosea anak ni Ela ay nagbuo ng isang sabwatan laban kay Peka
anak ni Remalias. Nilusob niya at pinatay siya. Pagkatapos siya ay naghari kapalit
niya, sa ika-dalawampung taon ni Jotam anak ni Uzzias. 31 Sa iba pang mga bagay
tungkol kay Peka, lahat ng ginawa niya, ang mga ito ay nakasulat sa Aklat ng Mga
Kaganapan ng mga Buhay ng Hari ng Israel. 32 Sa ikalawang taon ni Peka anak ni
Remalias, hari ng israel, nagsimulang maghari si Jotam anak ni Uzzias, hari ng Juda.
33 Dalawampu't limang taon gulang siya nang magsimula siyang maghari; labing anim
na taon siyang naghari sa Jerusalem. Jerusa ang pangalan ng kaniyang ina; siya ay
anak ni Zadok. 34 Matuwid ang ginawa ni Jotam sa paningin ni Yahweh. Sinunod
niya ang halimbawang ginawa ng kaniyang amang si Uzzias. 35 Subalit, ang mga
dambana ay hindi inalis. Nag-aalay pa rin at nagsusunog ng insenso ang mga tao
sa mga dambana. Ipinagawa ni Jotam ang tarangkahan sa gawing itaas ng tahanan
ni Yahweh. 36 Sa iba pang mga bagay tungkol kay Jotam, lahat ng kaniyang ginawa,
hindi ba ang mga ito ay nakasulat sa Aklat ng Mga Kaganapan ng mga Buhay ng Hari
ng Juda? 37 Sa panahong iyon sinimulang isugo ni Yahweh sina Rezin hari ng Aram,
at Peka anak ni Remalias laban sa Juda. 38 Nahimlay si Jotam kasama ng kaniyang
mga ninuno at inilibing kasama ng kaniyang ninuno sa lungsod ni David. Pagkatapos
si Ahaz, kaniyang anak, ay naging hari kapalit niya.

16

1 Sa ika-labing pitong taon ni Peka anak ni Remalias, si Ahaz anak ni Jotam hari ng
Juda ay nagsimulang maghari. 2 Dalampung taong gulang si Ahaz nang magsimulang
maghari, at siya ay labing anim na taong naghari sa Jerusalem. Hindi niya ginawa
ang matuwid sa paningin ni Yahweh kaniyang Diyos, tulad sa ginawa ni David
kaniyang ninuno. 3 Sa halip, nilakaran niya ang landas ng mga hari ng Israel; sa
katunayan, sinunog niya ang kaniyang anak bilang isang handog na sinusunog, ayon
sa nakasusuklam na mga kaugalian ng mga bansa, na itinaboy ni Yahweh sa harapan
ng mamamayan ng Israel. 4 Naghandog siya ng mga alay at nagsunog ng insenso sa
matataas na lugar, sa tuktok ng burol, at sa lilim ng bawat luntiang puno. 5 Pagkatapos
si Rezin, hari ng Aram at Peka anak ni Remalias, hari ng Israel, ay dumating at
sinalakay ang Jerusalem. Napalibutan nila si Ahaz, pero hindi siya magapi. 6 Sa
panahong iyon, si Rezin hari ng Aram ay nabawi ang Elat para sa Aram at itinaboy
ang mga taga-Juda mula sa Elat. Pagkatapos dumating ang mga taga-Aram sa Elat
kung saan sila ay naninirahan hanggang sa mga araw na ito. 7 Kaya nagsugo ng
mga tagapagbalita si Ahaz kay Tiglat Pileser hari ng Asiria, sinasabing, "Ako ay iyong
lingkod at iyong anak. Lumapit ka at iligtas ako mula sa kamay ng hari ng Aram at
mula sa kamay ng hari ng Israel, na lumusob sa akin." 8 Kaya kinuha ni Ahaz ang pilak
at gintong mayroon sa tahanan ni Yahweh at kasama ng mga yaman ng palasyo ng
hari at ipinadala ito bilang isang handog sa hari ng Asiria. 9 Pagkatapos pinakinggan
siya ng hari ng Asiria, at dumating ang hari ng Asiria laban sa Damasco, sinakop
ito at ibinilanggo ang kanilang mamamayan sa Kir. Pinaslang din niya si Rezin ang
hari ng Aram. 10 Nagtungo sa Damasco si Haring Ahaz para makipagkita kay Tiglat
Pileser hari ng Asiria. Sa Damasco nakita niya ang isang altar. Pinadala niya kay
Urias ang pari ang isang modelo ng altar at pagpaparisan nito at ang plano ng lahat
ng kailangang gawin. 11 Kaya si Urias ang pari ay nagtayo ng altar ayon sa plano na
ipinadala ni Haring Ahaz mula sa Damasco. Ito ay natapos bago bumalik si Haring
Ahaz mula sa Damasco. 12 Nang dumating ang hari mula sa Damasco nakita niya ang
altar; lumapit ang hari sa altar at nag-alay dito. 13 Inalay niya ang kaniyang handog
na susunugin, at handog na butil, ibinuhos niya ang kaniyang handog na iinumin, at
iwinisik ang dugo ng handog ng pakikisama sa altar. 14 Ang tansong altar na nasa

harap ni Yahweh - inilipat niya ito mula sa harap ng templo, mula sa pagitan ng
kaniyang altar at templo ni Yahweh at nilipat ito sa gawing hilaga ng kaniyang altar.
15 Pagkatapos inutusan ni Haring Ahaz si Urias ang pari, sinasabing, '' Sa malaking
altar sunugin ang pang-umagang handog na susunugin at sa gabi ang handog na
butil, at ang handog na susunugin ng hari at kaniyang handog na butil, kasama ang
handog na susunugin ng lahat ng mga tao sa lupain, at ang kanilang handog na butil
at kanilang handog na iinumin. Wisikan itong lahat ng dugo ng handog na susunugin
at lahat ng dugo ng iaalay. Pero ang tansong altar ay para sa aking paghingi ng tulong
ng Diyos. 16 Ginawa nga ni Urias ang pari kung ano ang pinag-utos ni Haring Ahaz.
17 Pagkatapos inalis ni Haring Ahaz ang mga balangkas at palanggana mula sa mga
nalilipat na patungan; inalis din niya ang dagat mula sa bakang tanso na nasa ilalim
nito at inilapag sa batong nakalatag. 18 Inalis din niya ang may bubong na daanan
na kanilang itinayo sa templo para sa araw ng Pamamahinga, kasama ang pasukan
ng hari sa labas ng templo, lahat dahil sa hari ng Asiria. 19 Sa iba pang mga bagay
tungkol kay Ahaz at kung ano ang kaniyang ginawa, hindi ba ang mga ito ay nakasulat
sa Ang Aklat ng mga Kaganapan ng mga Buhay ng Hari ng Juda? 20 Nahimlay si Ahaz
kasama ng kaniyang ninuno at inilibing kasama ang mga ninuno niya sa lungsod ni
David. Si Hezekias kaniyang anak ay naging hari kapalit niya.

17

1 Sa ika-labindalawang taon ni Ahaz hari ng Juda, nagsimula ang paghahari ni
Hosea anak ni Ela. Siyam na taon niyang pinamunuan ang buong Israel sa Samaria.
2 Ginawa niya ang masama sa paningin ni Yahweh, gayon man hindi katulad ng mga
nakaraang hari ng Israel. 3 Nilusob siya ni Salmaneser hari ng Asiria, at naging
lingkod niya si Hosea at nagbigay sa kaniya ng buwis. 4 Pagkatapos nabatid ng
hari ng Asiria na si Hoesa ay nagbabalak laban sa kaniya, dahil nagsugo ng mga
mensahero si Hosea kay So hari ng Ehipto; gayundin, hindi siya nagbibigay ng buwis
sa hari ng Asiria, tulad ng ginagawa niya taon-taon. Kaya ang hari ng Asiria ay
iginapos at ikinulong siya. 5 Pagkatapos nilusob ng hari ng Asiria ang buong lupain,
at nilusob ang Samaria at sinakop ito sa loob ng tatlong taon. 6 Sa ika-siyam na
taon ni Hosea, sinakop ng hari ng Asiria ang Samaria at dinalang bihag ang Israel sa
Asiria. Dinala niya sila sa Hala, sa Ilog Habor sa Gozan, at sa mga lungsod ng Medes.
7 Ang pagkakabihag na ito ay naganap dahil ang mga Israelita ay nagkasala laban kay
Yahweh ang kanilang Diyos, na naglabas sa kanila mula sa lupain ng Egipto, mula
sa kapangyarihan ng Faraon hari ng Egipto. Ang mga tao ay sumasamba sa ibang
mga diyos at 8 sinusundan ang mga kaugalian ng mga bansang itinaboy ni Yahweh
sa harapan ng mga Israelita, at sa mga kaugalian ginagawa ng mga hari ng Israel.
9 Ang mga Israelita ay palihim na gumawa ng mga bagay na hindi matuwid laban
kay Yahweh ang kanilang Diyos. Nagtayo sila ng mga dambana sa lahat ng lungsod,
mula sa tore ng tagabantay hanggang sa pinagtibay na lungsod. 10 Nagtayo rin sila
ng mga banal na batong poste at poste ni Asera sa bawat burol at lilim ng luntiang
puno. 11 Nagsunog sila ng insenso roon sa mga dambana, tulad ng mga ginagawa
ng mga bansa, silang mga itinaboy ni Yahweh sa kanilang harapan. Nagsagawa ang
mga Israelita ng mga masasamang bagay na nagpagalit kay Yahweh; 12 sumamba
sila sa diyus-diyosan, na sinabi ni Yahweh sa kanila, ''huwag ninyo itong gagawin.''
13 Gayon man si Yahweh ay nagpahayag sa Israel at sa Juda sa bawat propeta at
sugo, sinasabing, ''Talikuran ang inyong masasamang gawa at sundin aking mga utos
at aking mga bilin, at maingat na sundin lahat ng batas aking pinag-utos sa inyong
mga ama, at aking ipinabatid sa inyo sa pamamagitan ng aking mga lingkod ang mga
propeta.'' 14 Pero hindi sila nakikinig; sa halip sila ay nagmamatigas tulad ng kanilang

mga ninuno na hindi nagtiwala kay Yahweh ang kanilang Diyos. [15] Tinanggihan
nila ang kaniyang kautusan at ang tipang ginawa sa pagitan niya at kanilang mga
ninuno, at mga utos sa tipan na kaniyang binigay sa kanila. Sinunod nila ang mga
walang kabuluhang kaugalian at maging sila mismo ay naging walang kabuluhan.
Sinundan nila ang mga paganong bansang nakapaligid sa kanila, silang pinag-utos
na Yahweh na huwag gagayahin. [16] Sinuway nilang lahat ang mga utos ni Yahweh na
kanilang Diyos. Gumawa sila ng imahe ng dalawang batang baka mula sa hinulmang
bakal para sambahin. Gumawa sila ng poste ni Asera, at sinamba lahat ng bituin
sa langit at si Baal. [17] Inalay nila ang kanilang mga anak na lalaki at babae sa
apoy bilang mga handog na susunugin, gumamit ng panghuhula at panggagayuma,
pinagbili kanilang mga sarili para gawin ang masama sa paningin ni Yahweh, at
siya ay galitin. [18] Kaya galit na galit sa Israel si Yahweh at inalis sila sa kaniyang
paningin. Walang ibang natira maliban sa lipi ni Juda. [19] Kahit ang Juda ay hindi
sinunod ang mga utos ni Yahweh ang kanilang Diyos, pero sa halip ay sinundan din
ang mga kaugaliang sinusunod ng Israel. [20] Kaya tinanggihan ni Yahweh lahat ng lahi
ng Israel; pinahirapan niya sila at ibinigay sila sa kamay ng mga taong aako sa kanila
bilang bagay na samsam, hanggang itinaboy niya sila sa kaniyang harapan. [21] Pinilas
niya ang Israel sa maharlikang angkan ni David, at ginawa nilang hari si Jeroboam
anak ni Nebat. Nilihis ni Jeroboam ang Israel mula sa pagsunod kay Yahweh at
hinayaan gumawa ng isang malaking kasalanan. [22] Sinunod ng mga Israelita lahat
ng pagkakasala ni Jeroboam at hindi nilisan ang mga ito, [23] kaya inalis ni Yahweh ang
Israel sa kaniyang paningin, gaya ng sinabi niya sa lahat ng kaniyang mga lingkod ang
mga propeta na gagawin niya. Kaya ang Israel ay tinanggay sa Asiria mula sa sarili
niyang lupain, at ito ang kalagayan hanggang sa araw na ito. [24] Nagdala ng mga
tao ang hari ng Asiria mula Babilonia at mula Cuta, at mula Avva, at mula Hamat
at Separvaim, at inilagay sila sa mga lungsod ng Samaria kapalit ng mga Israelita.
Pinamahalaan nila ang Samaria at nanirahan sa mga lungsod nito. [25] Naganap ito sa
simula ng kanilang paninirahan doon na hindi nila pinarangalan si Yahweh. Kaya
nagsugo ng mga leon si Yahweh sa kalagitnaan nila na pumatay ng ilan sa kanila.
[26] Kaya sila ay nakipag-usap sa hari ng Asiria, nagsabing, "Ang bansang dinala mo
at inilagay sa mga lungsod ng Samaria ay walang alam sa mga kaugaliang hinihingi
ng diyos ng lupain. Kaya siya ay nagsugo ng mga leon sa aming kalagitnaan, at,
tingnan mo, pinapatay ng mga leon ang mga tao dahil hindi nila alam ang kaugaliang
hinihingi ng diyos ng lupain. [27] Pagkatapos pinag-utos ng hari ng Asiria, sinasabing,
"'Kunin ang isa sa mga pari na dinala mo mula roon, at pakawalan siya at hayaang
mamuhay doon, at hayaang siyang turuan sila ng kaugaliang hinihingi ng diyos ng
lupain." [28] Kaya ang isang pari na kanilang dinala mula sa Samaria ay dumating
at namuhay sa Bethel; sila ay tinuruan niya kung paano nila dapat pararangalan si
Yahweh. [29] Ang bawat katutubo ay gumagawa ng kanilang sariling diyos, at nilalagay
sila sa mga dambana na ginawa ng mga Samaritano - bawat katutubo sa mga lungsod
kung saan sila naninirahan. [30] Ginawa ng taga-Babilonia si Succot Benot; ginawa ng
taga-Cut si Nergal; ginawa ng taga-Hamat si Asima; [31] ginawa ng mga Awites si Nibhaz
at Tartak; at sinunog ng mga Sefarvita ang kanilang mga anak kay Adrammelek at
Anammelek, ang mga diyos ng mga Sefarvita. [32] Pinarangalan din nila si Yahweh,
at nagtalaga mula sa kanilang sarili ng mga pari sa mga matataas na lugar, na nag-
aalay para sa kanila sa templo sa mga dambana. [33] Pinarangalan nila si Yahweh
at sumamba rin sa kanilang mga diyos, sa kaugalian ng mga bansa pinanggalingan
nila. [34] Sa mga araw na ito nanatili sila sa kanilang sinaunang kaugalian. Hindi nila
pinararangalan si Yahweh, ni sundin nila ang mga bilin, atas, ang batas, o ang utos
na ibinigay ni Yahweh sa bayan ni Jacob - na siyang pinangalanang Israel - [35] at sa

kanila nakipagtipan si Yahweh at inutusan sila, "Huwag ninyong katatakutan ang ibang mga diyos, ni yuyukod sa mga iyon, ni sasambahin sila, ni mag-aalay sa kanila.
36 Pero si Yahweh, na naglabas sa inyo mula sa lupain ng Egipto nang may dakilang kapangyarihan at isang nakataas na kamay, ay siyang ninyong pararangalan; sa kaniya kayo magpapatirapa, at mag-aalay.
37 Ang mga kautusan at mga atas, ang batas at ang mga utos na sinulat niya sa inyo, ay dapat ninyong sundin magpakailanman. Kaya hindi ninyo dapat katakutan ang ibang mga diyos,
38 at ang tipang ginawa ko sa inyo, ay hindi ninyo makalilimutan; at hindi ninyo pararangalan ang ibang mga diyos.
39 Pero si Yahweh inyong Diyos ay siyang ninyong pararangalan. Siya ang magliligtas sa iyo mula sa kapangyarihan ng inyong mga kaaway."
40 Hindi sila makikinig, dahil patuloy nilang ginagawa ang ginawa nila dati.
41 Kaya may takot ang mga bansang ito kay Yahweh at sinamba rin ang kanilang mga inukit na imahe, at ganoon din ang ginawa ng kanilang mga anak - tulad ng ginawa ng kanilang mga apo. Nagpapatuloy sila sa ginawa ng kanilang ninuno, hanggang sa araw na ito.

18

1 Ngayon sa pangatlong taon ni Hosea na anak ni Ela, hari ng Israel, nagsimulang maghari si Hezekias na anak ni Ahaz, hari ng Juda.
2 Dalawampu't limang taong gulang siya nang magsimula siyang maghari; naghari siya ng dalawampu't siyam na taon sa Jerusalem. Abija ang pangalan ng kaniyang ina; na anak ni Zecarias.
3 Ginawa niya ang tama sa paningin ni Yahweh, sinunod ang lahat ng halimbawa na ginawa ni David, na kaniyang ninuno.
4 Tinanggal niya ang mga dambana, winasak ang mga sagradong poste na gawa sa bato, at pinutol ang mga poste ni Asera. Pinagpira-piraso niya ang tansong ahas na ginawa ni Moises, dahil sa mga panahon na iyon nagsusunog dito ng insenso ang bayan ng Israel; tinawag itong "Nehustan".
5 Nagtiwala si Hezekias kay Yahweh, ang Diyos ng Israel, na walang katulad sa lahat ng mga haring sumunod sa kaniya, ni sa mga haring sinundan niya.
6 Dahil nanindigan siya kay Yahweh. Hindi siya tumigil sa pag-sunod sa kaniya pero iningatan niya ang lahat ng kaniyang mga kautusan, na inutos ni Yahweh kay Moises.
7 Kaya sinamahan ni Yahweh si Hezekias, at saanman siya pumunta siya ay sumagana. Naghimagsik siya laban sa hari ng Asiria at hindi siya pinaglingkuran.
8 Nilusob niya ang mga taga-Filisteo patungong Gaza at ang mga hangganang nasa paligid, mula sa tore ng bantay hanggang sa matibay na lungsod.
9 Sa ika-apat na taon ni Haring Hezekias, na ika-pitong taon ni Haring Hosea na anak ni Ela hari ng Israel, nilusob ni Salmaneser na hari ng Asiria ang Samaria at pinalibutan ito.
10 Sa katapusan ng ikatlong taon ay kinuha nila ito, sa ika-anim na taon ni Hezekias, na ika-siyam na taon ni Hoshea na hari ng Israel; sa ganitong paraan ay nasakop ang Samaria.
11 Kaya dinala ng hari ng Asiria ang mga Israelita papuntang Asiria at nilagay sila sa Hala, at sa Ilog Habor sa Gozan, at sa mga lungsod ng Medes.
12 Ginawa niya ito dahil hindi nila sinunod ang tinig ni Yahweh na kanilang Diyos, pero nilabag ang kaniyang tipan, lahat ng inutos ni Moises ang lingkod ni Yahweh. Tinanggihan nilang makinig dito o gawin ito.
13 Pagkatapos sa ika-labing apat na taon ni Haring Hezekias, nilusob ni Senaquerib na hari ng Asiria ang lahat ng matitibay na lungsod ng Juda at sinakop sila.
14 Kaya nagpadala si Hezekias hari ng Juda ng mensahe sa hari ng Asiria, na nasa Lacis, sinasabing, "Nasaktan ko ang iyong kalooban. Lumayo ka mula sa akin. Titiisin ko kung anuman ang ipataw mo sa akin." Hiningi ng hari ng Asiria kay Hezekias na hari ng Juda na magbayad ng tatlong daang talento ng pilak at tatlumpung talento ng ginto.
15 Kaya binigay sa kaniya ni Hezekias ang lahat ng pilak na natagpuan sa tahanan ni Yahweh at sa mga pananalapi sa palasyo ng hari.
16 Pagkatapos pinutol ni Hezekias ang ginto mula sa mga pinto ng templo ni Yahweh at mula sa mga poste na

kaniyang pinagpatungan; binigay niya ang ginto sa hari ng Asiria. 17 Pero pinakilos
ng hari ng Asiria ang kaniyang dakilang hukbo, pinadala si Tartan at Rabsaris at ang
punong tagapag-utos mula sa Lacis kay Haring Hezekias sa Jerusalem. Naglakbay
sila sa kalsada at dumating sa labas ng Jerusalem. Nilapitan nila ang padaluyan
ng tubig sa itaas na tubigan, sa malawak na daanan ng mga naglalaba, at tumayo
dito. 18 Nang nanawagan sila kay Haring Hezekias, sina Eliakim na anak ni Hilkias,
na namamahala ng sambahayan, at Sebna ang eskriba, at Joas anak ni Asaf, ang
tagapagtala, ay lumabas para katagpuin sila. 19 Kaya sinabi sa kanila ng punong
tagapag-utos na sabihin kay Hezekias kung ano ang sinabi ng dakilang hari, ang hari
ng Asiria: “Ano ang pinanggagalingan ng iyong kapanatagan? 20 Nagsasalita ka lang
ng mga walang kabuluhang mga salita, sinasabi mong may mga alyansa at lakas para
sa digmaan. Ngayon sino ang iyong pinagkakatiwalaan? Sino ang nagbigay sa iyo ng
tapang na maghimagsik laban sa akin? 21 Tingnan mo, nagtitiwala ka sa tungkod na
panglakad ng bugbog na tambo ng Ehipto, pero kapag sinandalan ito ng isang tao
tutusok ito sa kaniyang kamay at bubutasin ito. Iyon ang Paraon hari ng Ehipto sa
sinumang nagtitiwala sa kaniya. 22 Pero kapag sinabi mo sa akin, 'Nagtitiwala kami
kay Yahweh aming Diyos', hindi ba't siya ang tinaggalan ni Hezekias ng mga dambana
at mga altar, at sinabi sa Juda at sa Jerusalem, 'Dapat kayong magsamba sa altar na
ito sa Jerusalem'? 23 Kaya ngayon, nais kong gumawa ka ng magandang alok mula sa
aking panginoon ang hari ng Asiria. Bibigyan kita ng dalawang libong kabayo, kung
makakahanap ka ng mga sasakay sa kanila. 24 Paano mo malalabanan kahit ang
isang kapitan ng mahihina sa mga lingkod ng aking panginoon? Pinagkatiwalaan
mo ang Ehipto para sa mga karwahe at mangangabayo! 25 Naglakbay ba ako dito
nang wala si Yahweh para labanan at wasakin ang lugar na ito? Sinabi sa akin ni
Yahweh, 'Lusubin mo ang lupain at wasakin ito.'” 26 Pagkatapos sinabi nila Eliakim
na anak ni Hilkias, ni Sebna, at ni Joas sa punong tagapag-utos, “Pakiusap, kausapin
mo ang iyong mga lingkod sa wikang Aramaic, dahil naiintindihan namin ito. Huwag
mo kaming kausapin sa wika ng Juda sa tainga ng mga mamamayang nasa pader.”
27 Pero sinabi ng punong tagapag-utos sa kanila, “Pinadala ba ako ng aking panginoon
para sabihin sa inyong panginoon at sa inyo ang mga salitang ito? Hindi ba niya
ako pinadala para sa mga taong nakaupo sa pader, ang kakain ng kanilang sariling
mga dumi at iinumin ang kanilang mga ihi kasama ninyo?” 28 Pagkatapos tumayo
ang punong tagapag-utos at sumigaw nang may malakas na tinig sa wikang Judio,
“Makinig sa salita ng dakilang hari, ang hari ng Asiria. 29 Sinasabi ng hari, “Huwag
ninyong hayaang linlangin kayo ni Hezekias, dahil hindi niya kayo maliligtas mula
sa aking kapangyarihan. 30 Huwag ninyong hayaang pilitin kayo ni Hezekias na
pagkatiwalaan si Yahweh, na sinasabing, “Siguradong ililigtas tayo ni Yahweh; hindi
mapapasakamay ang lungsod na ito sa hari ng Asiria.'” 31 Huwag kayong makinig
kay Hezekias, dahil ito ang sinasabi ng hari ng Asiria: 'Makipagpayapaan kayo sa
akin at lumabas kayo at pumunta sa akin. Pagkatapos ang bawat isa sa inyo ay
kakain sa sarili niyang ubasan at mula sa sarili niyang puno ng igos, at iinom ng
tubig mula sa sarili niyang balon. 32 Gagawin ninyo ito hanggang sa dumating ako at
dalhin kayo sa lupaing gaya ng inyong sariling lupain, isang lupain ng butil at bagong
alak, isang lupain ng tinapay at ubasan, isang lupain ng mga puno ng olibo at pulot,
para mabuhay kayo at hindi mamatay.' Huwag kayong makinig kay Hezekias kapag
sinubukan niya kayong pilitin, na sinasabing, 'Sasagipin tayo ni Yahweh.' 33 Mayroon
ba sa mga diyos ng mga tao ang sumagip sa kanila mula sa kapangyarihan ng hari ng
Asiria? 34 Nasaan na ang mga diyos ng Hamat at Arpad? Nasaan na ang mga diyos
ng Sefarvaim, Hena, at Iva? Sinagip ba nila ang Samaria mula sa aking kamay? 35 Sa
lahat ng mga diyos sa lupain, mayroon bang diyos na nakapagsagip ng kaniyang

lupain mula sa aking kapangyarihan? Paano ililigtas ni Yahweh ang Jerusalem
mula sa aking kapangyarihan?” 36 Pero nanatiling tahimik ang mga mamamayan
at hindi sumagot, dahil sinabi sa kanila ng hari, “Huwag ninyo siyang sasagutin.”
37 Pagkatapos sina Eliakim na anak ni Hilkias, ang pinuno ng sambahayan; si Sebna
ang eskriba; at Joas ang anak ni Asaf, ang tagapagtala, ay pinuntahan si Hezekias nang
may mga punit na damit, at inulat sa kaniya ang mga sinabi ng punong tagapag-utos.

19

1 Nangyari nga nang malaman ni Haring Hezekias ang ulat, pinunit niya ang
kaniyang damit, binalutan ang kaniyang sarili ng magaspang na tela, at nagpunta sa
tahanan ni Yahweh. 2 Pinadala niya si Eliakim, na tagapamahala ng sambahayan,
at Sebna ang eskriba, at ang mga nakatatanda sa mga pari, na binabalutan ng
magaspang na tela, kay Isaias ang anak ni Amoz, ang propeta. 3 Sinabi nila sa
kaniya, “Sinasabi ni Hezekias, 'Ang araw na ito ay araw ng kabalisaan, pagsaway,
at kahihiyan, dahil dumating na ang panahon ng pagpapanganak sa mga sanggol,
pero walang lakas para isilang sila. 4 Maaaring pakikinggan ni Yahweh ang inyong
Diyos ang lahat ng mga sinabi ng punong tagapag-utos, na pinadala ng hari ng Asiria
na kaniyang panginoon para labanan ang buhay na Diyos, at sasawayin ang mga
salitang narinig ni Yahweh na inyong Diyos. Ngayon ay itaas ninyo ang inyong
mga panalangin para sa mga nalalabing naririto pa.” 5 Kaya pumunta ang mga
lingkod ni Haring Hezekias kay Isaias, 6 at sinabi sa kanila ni Isaias, “Sabihin ninyo
sa inyong panginoon: 'Sinasabi ni Yahweh, “Huwag kang matakot sa mga salitang
narinig mo, kung saan kinutya ako ng mga lingkod ng hari ng Asiria. 7 Tingnan mo,
maglalagay ako sa kaniya ng espiritu, at makaririnig siya ng isang ulat at babalik
siya sa sarili niyang lupain. Dudulutin ko siyang malaglag sa espada sa sarili niyang
lupain.” 8 Pagkatapos bumalik ang punong tagapag-utos at natagpuan ang hari ng
Asiria na nakikipagdigmaan laban sa Libna, dahil narinig niyang umalis ang hari
mula sa Lacis. 9 Pagkatapos narinig ni Senaquerib na kumilos si Tirhaka ang hari ng
Etiopia at ang Ehipto para kalabanin siya, kaya muli siyang nagpadala ng mensahero
kay Hezekias na may mensaheng: 10 “Sabihin mo kay Hezekias hari ng Juda, 'Huwag
mong hayaang linlangin ka ng Diyos na siyang pinagkakatiwalaan mo, na sinasabing,
“Hindi mapapasakamay ng hari ng Asiria ang Jerusalem. 11 Tingnan mo, narinig mo
ang ginawa ng mga hari ng Asiria sa lahat ng mga lupain sa pamamagitan ng ganap
na pagwawasak sa kanila. Kaya masasagip ka ba? 12 Niligtas ba sila ng mga diyos
ng mga bansa, ang mga bansang winasak ng aking mga ama: Gozan, Haran, Rezef,
at ang mga mamamayan ng Eden sa Telasar? 13 Nasaan ang mga hari ng Hamat, ang
hari ng Arpad, ang hari ng mga lungsod ng Sefarvaim, ng Hena, at Iva?” 14 Natanggap
ni Hezekias ang liham na ito mula sa mga mensahero at binasa ito. Umakyat siya
sa tahanan ni Yahweh at nilatag ito sa kaniyang harapan. 15 Pagkatapos nanalangin
si Hezekias sa harapan ni Yahweh at sinabing, “Yahweh ng mga hukbo, Diyos ng
Israel, ikaw na nakaluklok sa ibabaw ng kerubim, ikaw lang ang Diyos sa lahat ng
mga kaharian sa buong mundo. Nilikha mo ang langit at ang lupa. 16 Ibaling mo
ang iyong tainga, Yahweh, at makinig. Buksan mo ang iyong mga mata, Yahweh,
at tingnan, at pakinggan ang mga salita ni Senaquerib, na kaniyang pinadala para
kutyain ang buhay na Diyos. 17 Tunay nga, Yahweh, winasak ng mga hari ng Asiria
ang mga bansa at ang kanilang mga lupain. 18 Nilagay nila ang kanilang mga diyos
sa apoy, dahil hindi sila mga diyos pero gawa ng mga kamay ng mga tao, kahoy
lamang at bato. Kaya winasak sila ng mga taga-Asiria. 19 Kaya ngayon, Yahweh
aming Diyos, iligtas mo kami, nagmamakaawa ako, mula sa kaniyang kapangyarihan,
para malaman ng lahat ng mga kaharian sa mundo na ikaw, Yahweh, ang nag-iisang

Diyos.” [20] Pagkatapos nagpadala si Isaias na anak ni Amoz ng mensahe kay Hezekias,
sinasabing, “Sinasabi ni Yahweh ang Diyos ng Israel, 'Dahil nanalangin ka sa akin
tungkol kay Senaquerib ang hari ng Asiria, narinig kita. [21] Ito ang mensahe na sinabi
ni Yahweh tungkol sa kaniya: “Kinamumuhian ka ng birheng anak na babae ng Sion
at pinagtatawanan ka para hamakin ka. Iniiling ng anak na babae ng Jerusalem
ang kaniyang ulo sa iyo. [22] Sino ang iyong sinuway at kinutya? At sino ang iyong
pinagtaasan ng boses at itinaas ang iyong mata nang may pagmamataas? Laban
sa Banal ng Israel! [23] Nilabanan mo ang Panginoon sa pamamagitan ng iyong mga
mensahero, at sinabing, “Kasama ng daan-daang kong mga karwahe ay umakyat ako
sa kataasan ng mga kabundukan, sa pinakamataas na tuktok ng Lebanon. Puputulin
ko ang matatayog na sedar at mainam na mga puno ng igos doon. At papasukin ko
ang pinaka malalayong bahagi nito, ang pinaka masagana nitong gubat. [24] Humukay
ako ng mga balon at uminom ng mga tubig mula sa mga ibang bansa. Tinuyot ko
ang lahat ng mga ilog ng Ehipto sa ilalim ng aking talampakan.' [25] Hindi mo pa ba
naririnig kung paano ko ito itinakda noon pa man, at ginawa ito noong sinaunang
panahon? Ngayon ay tinutupad ko na ito. Narito ka para tibagin ang matitibay na
lungsod at maging tumpok ng mga durog na bato. [26] Ang kanilang mga mamamayan,
na kaunti ang lakas, ay nawasak at napahiya. Sila ay mga halaman sa bukirin,
luntiang mga damo, ang damo sa bubungan o sa bukirin, na sinunog bago pa man
ito lumaki. [27] Pero alam ko ang iyong pag-upo, paglabas, pagdating, at ang iyong
matinding galit laban sa akin. [28] Dahil sa matinding galit mo sa akin, at dahil umabot
sa aking pandinig ang iyong kayabangan, ilalagay ko ang aking kawit sa iyong ilong,
at ang aking lubid sa iyong bibig; ibabalik kita sa paraan kung paano ka dumating.”
[29] Ito ang magiging tanda para sa iyo: Sa taon na ito ay kakainin mo ang mga ligaw na
halaman, at sa pangalawang taon ang tutubo mula roon. Pero sa pangatlong taon ay
dapat kang magtanim at umani, magtanim ng ubasan at kainin ang kanilang bunga.
[30] Ang mga natira sa angkan ni Juda na mabubuhay ay muling uugat at mamumunga.
[31] Dahil mula sa Jerusalem ay may lalabas na nalabi, mula sa Bundok Sion ay darating
ang mga naligtas. Gagawin ito ng kasigasigan ni Yahweh ng mga hukbo. [32] Kaya ito
ang sinasabi ni Yahweh tungkol sa hari ng Asiria: “Hindi siya papasok sa lungsod na
ito ni papana ng palaso rito. Hindi siya makakalapit dito ng may kalasag ni magtatayo
ng tungtungang panglusob dito. [33] Ang daan na kaniyang tinahak para makarating
ang magiging parehong daanan sa kaniyang pag-alis; hindi siya papasok sa lungsod
na ito. Ito ang kapahayagan ni Yahweh.” [34] Dahil ipagtatanggol ko ang lungsod na ito
at sasagipin ito, para sa sarili kong kapakanan at para sa kapakanan ng lingkod kong
si David.” [35] Nang gabing iyon lumabas ang anghel ng Diyos at nilusob ang kampo
ng mga taga-Asiria, pinatay ang 185, 000 na mga sundalo. Nang bumangon ang mga
lalaki ng madaling araw, nagkalat ang mga bangkay sa paligid. [36] Kaya umalis si
Senaquerib na hari ng Asiria sa Israel at umuwi at nanatili sa Ninive. [37] Kinalaunan,
habang sumasamba siya sa tahanan ni Nisroc ang kaniyang diyos, pinatay siya ng
kaniyang mga anak na sina Adramelec at Sarezer gamit ang espada. Pagkatapos
tumakas sila sa lupain ng Ararat. Pagkatapos ang kaniyang anak na si Esarhadon
ang pumalit sa kaniya bilang hari.

20

[1] Sa mga panahon na iyon ay may sakit si Hezekias na maaari niyang ikamatay.
Kaya pinuntahan siya ni Isaias ang anak ni Amoz, at sinabi sa kaniya, “Sinasabi
ni Yahweh, 'Ihanda mo ang iyong sambahayan; dahil mamamatay ka na, at hindi na
mabubuhay.'” [2] Pagkatapos humarap si Hezekias sa pader at nanalangin kay Yahweh,
na sinasabing, [3] “Pakiusap, Yahweh, alalahanin mo kung paano ako buong pusong

lumakad ng tapat sa iyong harapan, at kung paano ko ginawa ang tama sa iyong
paningin." At tumangis ng malakas si Hezekais. [4] Bago lumabas si Isaias sa gitnang
patyo, dumating sa kaniya ang mensahe ni Yahweh, na sinasabing, [5] "Bumalik ka, at
sabihin kay Hezekias, ang pinuno ng aking bayan, 'Ito ang sinasabi ni Yahweh, ang
Diyos ni David na inyong ninuno: "Narinig ko ang iyong panalangin, at nakita ko
ang iyong mga luha. Pagagalingin na kita sa ikatlong araw, at aakyat ka sa tahanan
ni Yahweh. [6] Dadagdagan ko ng labinlimang taon ang iyong buhay, at ililigtas kita
at ang lungsod na ito mula sa kapangyarihan ng hari ng Asiria, at ipagtatanggol ko
ang lungsod na ito para sa sarili kong kapakanan at para sa kapakanan ng aking
lingkod na si David.'" [7] Kaya sinabi ni Isaias, "Kumuha kayo ng tumpok ng mga
igos." Ginawa nila ito at pinatong sa kaniyang pigsa, at gumaling siya. [8] Sabi ni
Hezekias kay Isaias, "Ano ang magiging tanda na pagagalingin ako ni Yahweh, at
dapat akong umakyat sa templo ni Yahweh sa ikatlong araw?" [9] Sumagot si Isaias,
"Ito ang magiging tanda para sa iyo mula kay Yahweh, na gagawin ni Yahweh
ang bagay na kaniyang sinabi. Dapat bang humakbang ang anino ng sampung
hakbang pasulong, o sampung hakbang pabalik?" [10] Sumagot si Hezekias, "Madali
lang para sa anino na humakbang ng sampung beses pasulong. Hindi, hayaang
humakbang ang anino ng sampung hakbang pabalik." [11] Kaya tumawag si Isaias
kay Yahweh, at dinulot niya ang anino na humakbang ng sampung beses pabalik,
mula sa pinanggalingan nito sa hagdan ni Ahaz. [12] Sa panahon na iyon si Berodac
Baladan na anak ni Baladan hari ng Babilonia ay nagpadala ng mga liham at isang
kaloob kay Hezekias, dahil narinig niya na nagkaroon ng karamdaman si Hezekias.
[13] Nakinig si Hezekias sa mga liham na iyon, at pinakita niya sa mga mensahero
ang buong palasyo at ang kaniyang mahahalagang mga gamit, ang pilak, ang ginto,
ang mga sangkap at mahalagang langis, at ang imbakan ng kaniyang mga sandata,
at lahat ng matatagpuan sa kaniyang mga imbakan. Walang natira sa kaniyang
bahay, ni sa lahat ng kaniyang kaharian, ang hindi pinakita ni Hezekias sa kanila.
[14] Pumunta si propeta Isaias kay Haring Hezekias at tinanong siya, "Anong sinabi ng
mga lalaking ito sa iyo? Saan sila nagmula?" Sinabi ni Hezekias, "Nagmula sila sa
malayong bansa ng Babilonia." [15] Tinanong ni Isaias, "Ano ang nakita nila sa bahay
mo?" Sumagot si Hezekias, "Nakita nila lahat ng bagay sa aking bahay. Wala sa
mga mahahalaga kong mga gamit ang hindi ko ipinakita sa kanila." [16] Kaya sinabi
ni Isaias kay Hezekias, "Makinig sa mensahe ni Yahweh: [17] 'Tingnan mo, paparating
na ang araw nang lahat ng nasa iyong palasyo, ang mga bagay na inimbak ng iyong
mga ninuno hanggang sa araw na ito, ay dadalhin sa Babilonia. Walang matitira, sabi
ni Yahweh. [18] At ang mga anak na lalaki na nanggaling sa iyo, na ikaw mismo ang
nag-alaga—dadalhin nila palayo, at sila ay magiging mga eunoko sa palasyo ng hari
ng Babilonia.'" [19] Pagkatapos sinabi ni Hezekias kay Isaias, "Mabuti ang mensahe ni
Yahweh na iyong sinabi." Dahil inisip niya, "Hindi ba magkakaroon ng kapayapaan
at katatagan sa aking panahon?" [20] Para sa ibang mga bagay tungkol kay Hezekias,
at lahat ng kaniyang kapangyarihan, at kung paano niya itinayo ang tubigan at ang
padaluyan ng tubig, at paano niya dinala ang tubig sa lungsod—hindi ba nakasulat
ang mga ito sa Aklat ng mga Kaganapan sa buhay ng mga Hari ng Juda? [21] Nahimlay
si Hezekias kasama ng kaniyang mga ninuno, at si Manasses na kaniyang anak ang
pumalit sa kaniya bilang hari.

21

[1] Labingdalawang taong gulang si Manasses nang magsimula siyang maghari;
naghari siya ng limampu't limang taon sa Jerusalem. Hefzibas ang pangalan ng
kaniyang ina. [2] Ginawa niya kung ano ang masama sa paningin ni Yahweh, gaya ng

mga nakapandidiring mga bagay ng mga bansa na pinalayas ni Yahweh sa harapan ng
bayan ng Israel. [3] Dahil itinayo niya muli ang mga dambana na winasak ng kaniyang
ama na si Hezekias, at nagtayo siya ng mga altar para kay Baal, gumawa ng poste ni
Asera, gaya ng ginawa ni Ahab na hari ng Israel, at lumuhod siya sa lahat ng mga
bituin ng langit at sinamba ang mga ito. [4] Nagtayo si Manasses ng paganong mga altar
sa tahanan ni Yahweh, bagaman inutos ni Yahweh, "Sa Jerusalem mananatili ang
aking pangalan magpakailanman." [5] Nagtayo siya ng mga altar para sa lahat ng mga
bituin ng kalangitan sa dalawang patyo ng tahanan ni Yahweh. [6] Hinandog niya ang
kaniyang anak bilang sinunog na handog sa apoy, nagsagawa siya ng panghuhula at
salamangka, at kumonsulta sa mga nakipagusap sa mga patay at sa mga nakipagusap
sa mga espiritu. Gumawa siya ng labis na kasamaan sa paningin ni Yahweh, at
pinukaw niya ang Diyos na magalit. [7] Ang inukit niyang imahe ni Asera na ginawa
niya, ay inilagay niya sa tahanan ni Yahweh. Ang tahanan na ito ang lugar kung saan
nangusap si Yahweh kay David at Solomon na kaniyang anak; na sinasabing, "Sa
tahanan na ito at sa Jerusalem, na aking pinili mula sa lahat ng mga tribo ng Israel,
mananatili ang aking pangalan magpakailanman. [8] Hindi ko hahayaang maligaw
ang landas ng Israel mula sa lupain na aking binigay sa kanilang mga ninuno, kung
susundin lang nila ng mabuti ang lahat ng inutos ko sa kanila, at sundin ang lahat
ng batas na inutos sa kanila ng aking lingkod na si Moises." [9] Pero hindi nakinig ang
mga tao, at inakay sila ni Manasses na gumawa ng higit pang kasamaan kaysa sa
mga bansa na winasak ni Yahweh sa harapan ng bayan ng Israel. [10] Kaya nangusap
si Yahweh sa pamamagitan ng kaniyang mga lingkod na mga propeta, na sinasabing,
[11] "Dahil gumawa ng karumal-dumal na mga bagay si Manasses ang hari ng Juda, at
kumilos ng may kasamaan na higit pa sa lahat ng ginawa ng mga Amorita na kaniyang
sinundan, at dinulot ding magkasala ang Juda kasama ng kaniyang mga diyus-
diyosan," [12] kaya sinasabi ni Yahweh, ang Diyos ng Israel, "Tingnan ninyo, malapit na
akong magpadala ng labis na kapahamakan sa Jerusalem at Juda na kung sinuman
ang makarinig nito, kikilabutan ang pareho niyang tainga. [13] Ilalatag ko sa ibabaw
ng Jerusalem ang panukat na linya na ginamit laban sa Samaria, at ang panghulog
na ginamit laban sa bahay ni Ahab; pupunasan at lilinisin ko ang Jerusalem, gaya ng
pagpupunas ng pinggan ng isang tao, pinupunasan ito at pagkatapos ay itinataob ito.
[14] Itatapon ko ang mga nalalabi ng aking mana at ibibigay sila sa kamay ng kanilang
mga kaaway. Magiging biktima sila ng pandarambong para sa lahat ng kanilang mga
kaaway, [15] dahil ginawa nila kung ano ang masama sa aking paningin, at pinukaw ako
para magalit, simula nang lumabas ang kanilang mga ninuno sa Ehipto, hanggang sa
araw na ito." [16] Higit pa roon, nagpadanak si Manasses ng labis na inosenteng dugo,
pinuno niya ng kamatayan ang magkabilang dulo ng Jerusalem. Karagdagan pa ito
sa kasalanan na pinilit niyang gawin ng Juda, sa paggawa ng masama sa paningin
ni Yahweh. [17] Para sa iba pang mga bagay tungkol kay Manasses, lahat ng kaniyang
ginawa, at ang kasalanan na kaniyang ginawa, hindi ba nakasulat ang mga ito sa
Aklat ng mga Kaganapan sa buhay ng mga Hari ng Juda? [18] Nahimlay si Manasses
kasama ng kaniyang mga ninuno at inilibing sa hardin ng sarili niyang bahay, sa
hardin ni Uza. Ang kaniyang anak na si Amon ang pumalit sa kaniya bilang hari.
[19] Dalawampu't dalawang taong gulang si Amon nang magsimula siyang maghari;
naghari siya ng dalawang taon sa Jerusalem. Meshulemet ang pangalan ng kaniyang
ina, na anak ni Haruz ng Jotba. [20] Ginawa niya kung ano ang masama sa paningin ni
Yahweh, gaya ng ginawa ng kaniyang ama na si Manasses. [21] Sinunod ni Amon ang
lahat ng landas na tinahak ng kaniyang ama at sinamba ang mga diyus-diyosan na
sinamba ng kaniyang ama, at lumuhod sa kanila. [22] Iniwan niya si Yahweh, ang Diyos
ng kaniyang mga ama, at hindi lumakad sa daan ni Yahweh. [23] Nagbanta ang mga

lingkod ni Amon laban sa kaniya at pinatay ang hari sa sarili niyang tahanan. [24] Pero
pinatay ng mga mamamayan ng lupain ang lahat ng nagkaisa laban kay Haring Amon,
at ginawa nilang hari si Josias ang anak ng hari bilang kaniyang kapalit. [25] Para sa
iba pang mga bagay tungkol sa ginawa ni Amon, hindi ba nakasulat ang mga ito sa
Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay ng mga Hari ng Juda? [26] Nilibing siya ng mga tao
sa kaniyang puntod sa hardin ni Uza, at si Josias na kaniyang anak ang pumalit sa
kaniya bilang hari.

22

[1] Si Josias ay walong taong gulang nang magsimula siyang maghari; naghari siya
nang tatlumpu't isang taon sa Jerusalem. Ang pangalan ng kaniyang ina ay Jedida
(siya ang anak ni Adaya na taga-Boskat). [2] Ginawa niya kung ano ang tama sa mata
ni Yahweh. Lumakad siya sa lahat ng pamamaraan ni David ang kaniyang ninuno, at
hindi siya lumiko sa kanan man o sa kaliwa. [3] Nangyari ito sa ika-labing walong taon
ni Haring Josias, nang isinugo niya si Safan anak na lalaki ni Azalias anak na lalaki ni
Mesulam, ang eskriba, sa tahanan ni Yahweh, na sinasabing, [4] Pumunta ka kay Hilkias
ang punong pari at sabihin sa kaniyang bilangin ang pera na dinala sa tahanan ni
Yahweh, na nalikom ng mga bantay ng templo mula sa bayan. [5] Ipadala mo ito sa
kanila sa mga manggagawa na namamahala sa tahanan ni Yahweh at ipabigay mo
ito sa mga manggagawa na nasa tahanan ni Yahweh, para kumpunihin ang mga sira
sa templo. [6] Magpabigay ka sa kanila ng pera sa mga karpintero, mga nagtatayo, at
mga mason, at para bumili rin ng troso at magtabas ng bato para kumpunihin ang
templo.” [7] Pero hindi kinailangan ang pagbibigay-sulit para sa pera na ibinigay sa
kanila, dahil tapat nila itong pinanghawakan. [8] Sinabi ng punong pari na si Hilkias
kay Safan, ang eskriba, “Natagpuan ko ang Aklat ng Batas sa tahanan ni Yahweh.
Kaya ibinigay ni Hilkias ang aklat kay Safan, at binasa niya ito. [9] Pumunta si Safan
at dinala ang aklat sa hari, at nag-ulat din sa kaniya, na nagsasabing, “Nagastos
na ng inyong mga lingkod ang pera na natagpuan sa templo at ibinigay ito sa mga
tagapangsiwa na nangalaga sa tahanan ni Yahweh.” [10] Pagkatapos sinabi ni Safan
ang eskriba sa hari, “Binigyan ako ni Hilkias ang pari ng isang aklat.” Pagkatapos
binasa ito ni Safan sa hari. [11] Noong marinig ng hari ang mga salita ng batas, pinunit
niya ang kaniyang mga damit. [12] Inutusan ng hari sina Hilkias ang pari, Ahikam na
anak ni Safan, Akbor na anak ni Mikaias, Safan ang eskriba, at Asaias, ang kaniyang
sariling lingkod, na sinasabing, [13] “Pumunta kayo at sumangguni kay Yahweh para sa
akin, at para sa bayan at para sa lahat ng Juda, dahil sa mga salita ng aklat na ito na
natagpuan. Dahil labis ang galit ni Yahweh na nag-alab laban sa atin. Labis ito, dahil
hindi nakinig ang ating mga ninuno sa mga salita ng aklat na ito para sundin ang
lahat na isinulat tungkol sa atin.” [14] Kaya pumunta sina Hilkias ang pari, Ahikam, si
Akbor, Safan at Asaias kay Hulda ang babaeng propeta, ang asawa ni Sallum anak ni
Tikva anak ni Harhas, tagapag-ingat ng mga kasuotan ng mga pari (nanirahan siya
sa Jerusalem sa ikalawang purok), at nagsalita sila sa kaniya. [15] Sinabi niya sa kanila,
“Ito ang sinasabi ni Yahweh, ang Diyos ng Israel: “Sabihin mo sa lalaking nagsugo sa
iyo sa akin, [16] “Ito ang kung ano ang sinasabi ni Yahweh: “Masdan mo, malapit na
akong magdala ng sakuna sa lugar na ito at sa mga naninirahan dito, lahat ng mga
salita ng aklat na nabasa ng hari ng Juda. [17] Dahil tinalikuran nila ako at nagsunog
ng insenso sa ibang mga diyus-diyosan, para galitin nila ako sa lahat ng kanilang
mga ginawa - kaya ang aking galit ay nag-alab laban sa lugar na ito, at hindi ito
mapapawi.'” [18] Pero sa hari ng Juda, na nagsugo sa iyo para tanungin ang kalooban
ni Yahweh, ito ang kung ano ang sasabihin ninyo sa kaniya: ' Sinasabi ito ni Yahweh,
ang Diyos ng Israel: Tungkol sa mga salita na iyong narinig: [19] dahil ang iyong puso

ay malambot, at dahil nagpakumbaba ka sa harap ni Yahweh, nang marinig mo ang
kung ano ang aking sinabi laban sa lugar na ito at sa mga naninirahan dito, na sila ay
pababayaan at magiging isang sumpa, at dahil sa pinunit mo ang iyong mga damit at
nanangis sa harap ko, nakinig din ako sa iyo' - ito ang pahayag ni Yahweh. [20] Masdan
mo, isasama kita sa iyong mga ninuno; maisasama ka sa iyong libingan nang may
kapayapaan, ni makikita ng iyong mga mata ang anuman sa mga sakuna na dadalhin
ko sa lugar na ito at sa mga naninirahan dito." Kaya bumalik sa hari ang mga lalaki
dala-dala ang mensaheng ito.

23

[1] Kaya nagpadala ng mga sugo ang hari na tinipon sa kaniya lahat ng mga
nakatatandang pinuno ng Juda at ng Jerusalem. [2] Pagkatapos pumunta ang hari sa
tahanan ni Yahweh, at kasama niya ang lahat ng mga lalaki ng Juda at lahat ng
mga naninirahan sa Jerusalem, at ang mga pari, mga propeta, at lahat ng mga tao,
mula sa hamak hanggang sa dakila. Pagkatapos binasa niya sa kanilang pandinig
lahat ng mga salita ng aklat ng tipan na natagpuan sa tahanan ni Yahweh. [3] Tumayo
ang hari sa tabi ng haligi at gumawa ng tipan sa harap ni Yahweh, na susunod kay
Yahweh, at susundin ang kaniyang mga utos, mga batas ng tipan, at mga tuntunin,
nang kaniyang buong puso at buong kaluluwa, para pagtibayin ang mga salita ng
tipang ito na nakasulat sa aklat na ito. Kaya sumang-ayon ang lahat ng mga tao na
panindigan ang tipan. [4] Inutusan ng hari ang punong pari na si Hilkias, ang mga
pari sa ilalim niya, at ang mga bantay ng tarangkahan, na ilabas mula sa templo ni
Yahweh lahat ng mga sisidlan na ginawa para kay Baal at Asera, at para sa lahat ng
mga bituin ng langit. Sinunog niya ang mga iyon sa labas ng Jerusalem sa mga bukid
sa Lambak ng Kidron at dinala ang kanilang abo sa Bethel. [5] Inalis niya ang mga
pari ng mga diyus-diyosan na pinili ng mga hari ng Juda para magsunog ng insenso
sa mga dambana sa mga lungsod ng Juda at sa mga lugar sa palibot ng Jerusalem
- ang mga nagsunog ng insenso para kay Baal, para sa araw at sa buwan, para sa
mga planeta at sa lahat ng mga butuin ng langit. [6] Inilabas niya ang poste ni Asera
mula sa templo ni Yahweh, sa labas ng Jerusalem sa Lambak ng Kidron at sinunog
ito roon. Ipinadurog niya ito at itinapon ang mga abo na iyon sa mga libingan ng
mga karaniwang tao. [7] Inalis niya ang mga gamit sa mga silid ng mga gumagawa ng
mahahalay na ritwal bilang pagsamba, sa templo ni Yahweh, kung saan humabi ang
mga babae ng mga kasuotan para kay Asera. [8] Inilabas ni Josias ang lahat ng mga
pari mula sa mga lungsod ng Juda at nilapastangan ang mga dambana kung saan
nagsunog ng insenso ang mga pari, mula Geba hanggang Beerseba. Winasak niya ang
mga dambana sa mga tarangkahan, ang mga dambana na nasa pasukan patungo sa
Tarangkahan ni Josue, na itinayo ng isang gobernador ng lungsod na nagngangalang
Josue. Ang mga dambanang ito ay nasa gawing kaliwa ng tarangkahan ng lungsod sa
pagpasok ng lungsod. [9] Kahit na hindi pinapayagan ang mga pari ng mga dambanang
iyon na paglingkuran ang altar ni Yahweh sa Jerusalem, pinayagan sila na kumain
ng tinapay na walang pampaalsa, tulad ng mga kapwa nila pari. [10] Nilapastangan
ni Josias ang Tofet, na nasa lambak ng Ben Hinom, para walang makapaghandog ng
kaniyang anak na lalaki o kaniyang anak na babae bilang isang sinunog na handog sa
apoy para kay Molec. [11] Inalis niya ang mga kabayo na ibinigay ng mga hari ng Juda
sa araw. Nasa isang lugar ang mga iyon sa pasukan patungo sa templo ni Yahweh,
malapit sa silid ni Natan Melec, ang katiwala. Sinunog ni Josias ang mga karwahe
ng araw. [12] Winasak ng haring si Josias ang mga altar na nasa bubong ng kaitaasang
silid ni Ahaz, na ginawa ng mga hari ng Juda, at ang mga altar na ginawa ni Manases
sa dalawang patyo ng templo ni Yahweh. Winasak ni Josias ang mga ito sa maraming

piraso at tinapon ang mga ito sa Lambak ng Kidron. 13 Hinamak ni Josias ang mga
dambana na nasa silangan ng Jerusalem, sa katimugan ng Bundok ng Katiwalian
na itinayo ni Solomon ang hari ng Israel para kay Astoret, ang kasuklam-suklam na
diyus-diyosan ng mga Sidonio, para kay Quemos, ang kasuklam-suklam na diyus-
diyosan ng Moab; at para kay Milcom, ang kasuklam-suklam na diyus-diyosan ng
mga mamamayan ng Ammon. 14 Binasag ni Haring Josias ang mga sagradong batong
haligi, giniba ang mga poste ni Asera, at pinuno ang kanilang mga lugar ng mga buto
ng tao. 15 Giniba rin ni Josias ang altar na nasa Bethel at ang dambana na itinayo ni
Jeroboam, anak na lalaki ni Nebat, na nanguna sa Israel para magkasala. Sinunog
niya ang altar sa dambana at dinurog ito; sinunog niya rin ang poste ni Asera. 16 Nang
makita ni Josias ang lugar, napansin niya ang mga libingan na nasa gilid ng burol.
Ipinadala niya ang mga lalaki para kunin ang mga kalansay mula sa mga libingan;
pagkatapos sinunog niya ang mga iyon sa altar, na lumapastangan nito. Ito ay sang-
ayon sa salita ni Yahweh na sinabi ng lingkod ng Diyos, ang lalaki na sa simula pa
ay nagsabi ng mga bagay na ito. 17 Pagkatapos sinabi niya, "Anong bantayog iyon na
nakikita ko?' Sinabi sa kaniya ng mga lalaki ng lungsod, "Iyon ay ang libingan ng
lingkod ng Diyos na nanggaling sa Juda at nagsalita tungkol sa mga bagay na ito na
kagagawa mo lamang laban sa altar ng Bethel." 18 Kaya sinabi ni Josias, "Pabayaan
ninyo ito. Walang dapat gumalaw ng kaniyang kalansay." Kaya hindi nila ginalaw
ang kaniyang kalansay, kasama ng kalansay ng propeta na nanggaling sa Samaria.
19 Ang lahat ng mga templo at dambana na nasa mga lungsod ng Samaria, na dinulot
ng mga hari ng Israel na pumukaw ng galit ni Yahweh - ipinagiba ni Josias ang mga
iyon. Ginawa niya sa kanila eksakto kung ano ang nagawa sa Bethel. 20 Pinatay rin
niya ang lahat ng mga pari ng mga dambana sa mga altar doon, at sinunog ang mga
kalansay ng tao sa mga iyon. Pagkatapos bumalik siya sa Jerusalem. 21 Pagkatapos
inutos ng hari sa lahat ng mga tao, na sinasabing, "Ipagdiwang ang Paskwa para
kay Yahweh ang inyong Diyos, tulad ng nasusulat sa aklat ng tipan na ito." 22 Ang
gayong pagdiriwang ng Paskwa ay hindi kailanman idinaos mula pa sa mga araw ng
mga hukom na namuno sa Israel ni sa loob ng lahat ng mga araw ng mga hari ng
Israel o Juda. 23 Ngunit ang Paskwang ito ay tunay na ipinagdiwang noong ika-labing
walong taon ni Haring Josias; ito ay para kay Yahweh sa Jerusalem. 24 Pinaalis din
ni Josias ang mga nakipag-usap sa mga patay o sa mga espiritu. Pinaalis din niya
ang mga anti-anting, ang mga diyus-diyosan, at ang lahat ng mga nakasusuklam na
mga bagay na nakita sa lupain ng Juda at sa Jerusalem, para pagtibayin ang mga
salita ng batas na nasusulat sa aklat na natagpuan ng paring si Hilkias sa tahanan ni
Yahweh. 25 Bago kay Josias, walang naging hari na tulad niya, na nagtalaga ng sarili
kay Yahweh nang kaniyang buong puso, buong kaluluwa at buong lakas, na sinunod
ang lahat ng batas ni Moises. Ni walang sinumang haring kasunod na katulad ni
Josias. 26 Pero hindi bumaling si Yahweh mula sa bangis ng kaniyang matinding galit,
na nag-alab laban sa Juda dahil sa lahat ng pagsambang pagano na kung saan inudyok
siya ni Manases. 27 Kaya sinabi ni Yahweh, "Aalisin ko rin ang Juda mula sa aking
paningin, tulad ng pag-aalis ko sa Israel, at itatapon ko ang lungsod na ito na aking
pinili, Jerusalem, ang tahanan na sinabi kong, 'Malalagay doon ang aking pangalan.'"
28 Tungkol sa ibang mga bagay hinggil kay Josias, lahat ng kaniyang ginawa, hindi ba't
nasusulat ang mga iyon sa Ang Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay ng mga Hari ng
Juda? 29 Sa panahon na siya ang hari ng Ehipto, nilabanan ni Faraon Neco ang hari
ng Asiria sa Ilog Eufrates. Pumunta si Haring Josias para harapin si Neco sa labanan,
at pinatay siya ni Neco sa Megido. 30 Binuhat siyang patay ng mga lingkod ni Josias sa
isang karwahe mula sa Megido, dinala siya sa Jerusalem, at inilibing siya sa kaniyang
sariling puntod. Pagkatapos pinili ng mga mamamayan ng lupain si Jehoahas, anak

ni Josias, pinahiran siya ng langis at ginawa siyang hari kapalit ng kaniyang ama.
31 Si Jehoahas ay dalawampu't tatlong taong gulang nang nagsimula siyang maghari,
at siya ay naghari nang tatlong buwan sa Jerusalem. Ang pangalan ng kaniyang ina
ay Hamutal; siya ang anak na babae ni Jeremias ng Libna. 32 Ginawa ni Jehoahas
kung ano ang masama sa paningin ni Yahweh, tulad ng lahat ng ginawa ng kaniyang
mga ninuno. 33 Ikinadena siya ni Faraon Neco sa Ribla sa lupain ng Hamat, para hindi
siya makapaghari sa Jerusalem. Pagkatapos minultahan ni Neco ang Juda ng isang
daang talento ng pilak at isang talento ng ginto. 34 Ginawang hari ni Faraon Neco si
Eliakim anak ni Josias, bilang kapalit ng kaniyang amang si Josias, at pinalitan ang
kaniyang pangalan sa Jehoiakim. Pero dinala niyang palayo si Jehoahas sa Ehipto, at
namatay doon si Jehoahas. 35 Ibinayad ni Johoiakim kay Faraon ang pilak at ginto.
Binuwisan niya ang lupain para ibayad ang pera, para sundin ang utos ni Faraon.
Pinilit niya ang bawat isang lalaki sa mga mamamayan ng lupain na magbayad ng
pilak at ng ginto para ibigay ito kay Faraon Neco. 36 Si Jehoiakim ay dalawamput
limang taong gulang nang nagsimula siyang maghari, at naghari siya ng labing isang
taon sa Jerusalem. Ang pangalan ng kaniyang ina ay Zebida; siya ay ang anak ni
Pedaias ng Ruma. 37 Ginawa ni Jehoiakim kung ano ang masama sa paningin ni
Yahweh, tulad ng lahat ng ginawa ng kaniyang mga ninuno.

24

1 Sa panahon ng paghahari ni Jehoiakim, nilusob ni Nebucadnezar hari ng Babilonia
ang Juda; naging lingkod niya si Jehoiakim sa loob ng tatlong taon. Pagkatapos
nagtaksil si Jehoiakim at naghimagsik laban kay Nebucadnezar. 2 Nagpadala si
Yahweh laban kay Jehoiakim ng mga pangkat ng mga Caldean, Aramean, Moabita,
at Ammonita; ipinadala niya sila laban sa Juda para wasakin ito. Ito ay naaayon
sa salita ni Yahweh na sinabi sa pamamagitan ng kaniyang mga lingkod na mga
propeta. 3 Tiyak na nangyari ito sa Juda sa utos ni Yahweh, para alisin sila mula
sa kaniyang paningin, dahil sa mga kasalanan ni Manases, lahat ng kaniyang mga
ginawa, 4 at dahil din sa mga inosenteng dugo na kaniyang pinadanak, dahil pinuno
niya ang Jerusalem ng inosenteng dugo. Hindi mapapatawad ni Yahweh ang mga
iyon. 5 Sa ibang mga bagay patungkol kay Johoiakim, at lahat ng kaniyang ginawa,
hindi ba nasusulat ang mga iyon sa Aklat ng mga Kaganapan sa Buhay ng mga
Hari ng Juda? 6 Humimlay si Johoiakim kasama ng kaniyang mga ninuno, at ang
kaniyang anak na si Jehoiakin ang naging hari kapalit niya. 7 Hindi na muling
sumalakay ang hari ng Ehipto sa labas ng kaniyang lupain, dahil sinakop na ng
hari ng Babilonia ang lahat ng mga lupain na hawak ng hari ng Ehipto, mula sa
batis ng Ehipto hanggang sa Ilog Eufrates. 8 Si Johoiakin ay labing walong taong
gulang nang nagsimula siyang maghari; naghari siya sa Jerusalem sa loob ng tatlong
buwan. Ang pangalan ng kaniyang ina ay Nehusta. Siya ay ang anak na babae ni
Elnatan ng Jerusalem. 9 Ginawa niya kung ano ang masama sa paningin ni Yahweh -
ginawa niya lahat ng nagawa ng kaniyang ama. 10 Nang panahong iyon sinalakay ng
hukbo ni Nebucadnezar hari ng Babilonia ang Jerusalem at pinaligiran ang lungsod.
11 Dumating sa lungsod si Nebucadnezar hari ng Babilonia habang pinaliligiran ito
ng kaniyang mga kawal, 12 at si Jehoiakin ang hari ng Juda ay lumabas patungo sa
hari ng Babilonia, siya, ang kaniyang ina, mga lingkod, prinsipe, at opisyal. Binihag
siya ng hari ng Babilonia sa ika-walong taon ng kaniyang paghahari. 13 Kinuha mula
roon ni Nebucadnezar ang lahat ng mga mahahalagang bagay sa tahanan ni Yahweh,
at ang mga nasa palasyo ng hari. Pinira-piraso niya ang lahat ng mga gintong bagay
na ginawa ni Solomon hari ng Israel sa templo ni Yahweh, gaya ng sinabi ni Yahweh
na mangyayari. 14 Dinala niyang bihag ang lahat ng Jerusalem, mga pinuno at mga

mandirigma, sampung libong mga bihag, at lahat ng mga mahuhusay na manggagawa
at mga panday. Walang naiwan kung hindi ang mga pinakamahihirap na mga tao
sa lupain. 15 Itinapon ni Nebucadnezar si Jehoiakin sa Babilonia, pati na ang ina
ng hari, mga asawa, opisyal, at ang pangunahing mga lalaki ng lupain. Ipinatapon
niya sila sa Babilonia mula sa Jerusalem. 16 Lahat ng mga kawal, pitong libo ang
bilang, at isang libong mahuhusay na mangagawa at mga panday, lahat sa kanila
may kakayahang lumaban - itinapon ng hari ng Babilonia ang mga lalaking ito sa
Babilonia. 17 Ginawa ng hari ng Babilonia si Matanias, ang kapatid na lalaki ng ama
ni Jehoiakin, na hari kapalit niya, at pinalitan sa Zedekias ang kaniyang pangalan.
18 Si Zedekias ay dalawampu't isang taong gulang nang nagsimula siyang maghari;
naghari siya nang labing isang taon sa Jerusalem. Ang pangalan ng kaniyang ina
ay Hamutal; siya ay anak ni Jeremias na taga-Libna. 19 Ginawa niya kung ano ang
masama sa paningin ni Yahweh - ginawa niya ang lahat ng bagay na nagawa ni
Jehoiakim. 20 Dahil sa galit ni Yahweh, nangyari sa Jerusalem at Juda ang lahat ng
mga kaganapang ito, hanggang sa mapalayas niya sila mula sa kaniyang presensya.
Pagkatapos naghimagsik si Zedekias laban sa hari ng Babilonia.

25

1 Nangyari ito na sa ika-siyam na taon ng paghahari ni Haring Zedekias, sa ika-
sampung buwan, at sa ika- sampung araw ng buwan, dumating si Nebucadnezar hari
ng Babilonia kasama ng lahat ng kaniyang hukbo laban sa Jerusalem. Nagkampo siya
sa harap nito, at nagtambak ng lupa sa paligid ng mga pader. 2 Kaya kinubkob nila
ang lungsod hanggang sa ika-labing isang taon ng paghahari ni Haring Zedekias.
3 Sa ika-siyam na araw ng ika-apat na buwan ng taong iyon, napakatindi ng
taggutom sa lungsod kung kaya't walang pagkain para sa mga mamamayan ng
lupain. 4 Pagkatapos pinasok ang lungsod, at kinagabihan tumakas ang lahat ng mga
lumalaban na kalalakihan sa gabi sa pamamagitan ng tarangkahan sa pagitan ng
dalawang pader, sa may hardin ng hari, kahit na nasa buong paligid ng lungsod
ang mga Caldean. Pumunta ang hari patungo sa Araba. 5 Pero hinabol ng hukbo
ng mga Caldean si Haring Zedekias at inabutan siya sa mga kapatagan ng lambak
ng Ilog Jordan malapit sa Jerico. Lahat ng kaniyang hukbo ay nagkaniya-kaniyang
takas palayo mula sa kaniya. 6 Binihag nila ang hari at dinala siya sa hari ng
Babilonia sa Ribla, kung saan hinatulan siya nila. 7 Tungkol sa mga anak na lalaki
ni Zedekias, pinatay nila sila sa harap ng kaniyang paningin. Pagkatapos dinukot
niya ang kaniyang mga mata, ginapos sa mga tansong tanikala, at dinala siya sa
Babilonia. 8 Ngayon sa ika-limang buwan, sa ika-pitong araw ng buwan, na nasa ika-
labing siyam na taon ng paghahari ni Nebucadnezar hari ng Babilonia at pinuno ng
kaniyang mga tanod, dumating sa Jerusalem si Nebuzaradan, isang lingkod ng hari
ng Babilonia. 9 Sinunog niya ang tahanan ni Yahweh, ang palasyo ng hari, at ang
lahat ng mga bahay sa Jerusalem; sinunog din niya ang bawat mahalagang gusali sa
lungsod. 10 Tungkol sa lahat ng mga pader na nakapaligid sa Jerusalem, winasak ang
mga iyon ng lahat ng hukbo ng mga taga-Babilonia na nasa ilalim ng pinuno ng mga
tanod. 11 Tungkol sa nalalabing mga tao na naiwan sa lungsod, ang mga sumuko sa
hari ng Babilonia, at ang nalalabi sa populasyon - itinapon sila ni Nebuzaradan, ang
pinuno ng tanod. 12 Pero iniwan ng pinuno ng tanod ang ilan sa pinakamahihirap
ng bayan para gumawa sa mga ubasan at mga bukirin. 13 Tungkol sa mga haliging
tanso na nasa tahanan ni Yahweh, at ang mga patungan at ang tansong dagat na
nasa tahanan ni Yahweh, pinagpira-piraso ang mga iyon ng mga Caldean at dinala
ang tanso sa Babilonia. 14 Ang mga palayok, pala, lalagyan ng abo, kutsara, at lahat ng
mga kagamitang tanso na ginamit ng mga pari para maglingkod sa templo - tinangay

rin ng mga Caldean lahat ng mga iyon. 15 Ang mga palayok para alisin ang mga abo
at ang mga hugasan na gawa sa ginto, at ang mga gawa sa pilak - kinuha rin ang mga
iyon ng kapitan ng bantay ng hari. 16 Ang dalawang haligi, ang dagat, at ang mga
patungan na ginawa ni Solomon para sa tahanan ni Yahweh ay naglalaman ng tanso
na higit pa kaysa kayang timbangin. 17 Ang taas ng isang haligi ay labing walong
siko, at isang tansong kapitel sa ibabaw nito. Ang kapitel ay tatlong siko ang taas,
na may mga sala-salang palamuti at mga granada sa paligid ng kapitel - lahat gawa
sa tanso. Ang ikalawang haligi at ang sala-salang palamuti nito ay kapareho ng una.
18 Binihag ng pinuno ng tanod si Seraya, ang punong pari, kasama ni Zefanias, ang
ikalawang pari, at ang tatlong bantay ng tarangkahan. 19 Mula sa lungsod, binihag
niya ang isang opisyal na tagapamahala ng mga sundalo, at limang lalaki sa mga
tagapayo ng hari, na nasa lungsod pa. Binihag niya rin ang opisyal ng hukbo ng
hari na namamahala sa pangangalap ng mga lalaking papasok sa hukbo, kasama ang
animnapung mahahalagang lalaki mula sa lupain na nasa lungsod. 20 Pagkatapos
kinuha sila at dinala ni Nebuzaradan, ang pinuno ng tanod, sa hari ng Babilonia
sa Ribla. 21 Ipinapatay sila ng hari ng Babilonia sa Ribla sa lupain ng Hamat. Sa
ganitong paraan, naitinapon ang Juda mula sa lupain nito. 22 Tungkol sa mga natirang
mamamayan sa lupain ng Juda, ang mga iniwan ni Nebucadnezar hari ng Babilonia,
itinalaga niya si Gedalias na anak ni Ahikam na anak ni Safan, para mamahala sa
kanila. 23 Ngayon nang marinig ng mga pinuno ng mga kawal, sila at ang kanilang
mga tauhan, na ginawang gobernador ng hari ng Babilonia si Gedalias, pumunta sila
kay Gedalias sa Mizpa. Ang mga lalaking ito ay sina Ismael na anak ni Netanias,
Johanan na anak ni Karea, Seraias na anak ni Tanhumet ang Netofatita at Jaazanias
na anak ng Maacateo - sila at ang kanilang mga tauhan. 24 Nanumpa si Gedalias sa
kanila at sa kanilang mga tauhan, at sinabi sa kanila, “Huwag kayong matakot sa mga
opisyal na Caldean. Mamuhay kayo sa lupain at paglingkuran ang hari ng Babilonia,
at mapapabuti kayo.” 25 Pero nangyari ito nang sa ika-pitong buwan dumating si
Ismael na anak ni Netanias na anak ni Elisama, mula sa maharlikang pamilya, na
may kasamang sampung lalaki, at nilusob si Gedalias. Namatay si Gedalias, pati na
ang mga kalalakihan ng Juda at ang mga taga-Babilonia na kasama niya sa Mizpa.
26 Pagkatapos lahat ng mga tao, mula sa pinakaaba hanggang sa pinakadakila, at ang
mga pinuno ng mga kawal, ay tumakas patungong Ehipto, dahil takot sila sa mga
taga-Babilonia. 27 Kinalaunan nang ika-tatlumpu't pitong taon ng pagkapatapon ni
Jehoiakin hari ng Juda, sa ika-labing dalawang buwan, sa ika-dalawampu't pitong
araw ng buwan, na pinalaya ni Evil Merodac hari ng Babilonia si Jehoiakin hari
ng Juda mula sa bilangguan. Nangyari ito sa taon na nagsimulang maghari si Evil
Merodac. 28 Maayos siyang nakipag-usap sa kaniya at binigyan siya ng isang puwesto
na mas marangal kaysa sa ibang mga hari na kasama niya sa Babilonia. 29 Hinubad
ni Evil Merodac ang mga damit pang bilangguan ni Jehoiakin, at regular na kasalo
sa hapag kainan ng hari si Jehoiakin habang siya ay nabubuhay. 30 At araw-araw
binigyan siya ng regular na rasyon ng pagkain para sa nalalabing bahagi ng kaniyang
buhay.

1 Mga Cronica

1 Si Adan, Set, Enos, 2 Kenan, Mahalalel, Jared, 3 Enoc, Matusalem, Lamec, 4 Noe,
Shem, Ham, at Jafet. 5 Ang mga anak na lalaki ni Jafet ay sina Gomer, Magog, Madai,
Javan, Tubal, Meshec, at Tiras. 6 Ang mga anak na lalaki ni Gomer ay sina Askenaz,
Difat at Togarma. 7 Ang mga anak na lalaki ni Javan ay sina Elisha, Tarsis, Kitim, at
Dodanim. 8 Ang mga anak na lalaki ni Ham ay sina Cus, Misraim, Phuth at Canaan.
9 Ang mga anak na lalaki ni Cus ay sina Seba, Habila, Sabta, Raama, at Sabteca.
Ang mga anak na lalaki ni Raama ay sina Sheba at Dedan. 10 Si Cus ay naging
ama ni Nimrod, na unang mananakop sa lupa. 11 Si Misraim ay ninuno ni Ludim,
Ananim, Lehabim at Naftuhim, 12 Patrusim, Casluhim (kung saan nagmula ang mga
taga-Filisteo), at ang Caftorim. 13 Si Canaan ay ama ni Sidon, ang kaniyang panganay
na anak, at ni Het. 14 Siya din ang naging ninuno ng mga Jeboseo, Amoreo, Gergeseo,
15 Hivita, Arkita, Sinita, 16 Arvadita, Zemareo, at Hamateo. 17 Ang mga anak ni Shem
ay sina Elam, Asur, Arfaxad, Lud, Aram, Uz, Hul, Geter at Meshec. 18 Si Arfaxad
ang ama ni Selah at si Selah ang ama ni Eber. 19 Nagkaroon si Eber ng dalawang
anak na lalaki. Ang pangalan ng isa ay Peleg, sapagkat sa mga panahon niya ay
nahati ang lupa. Joctan ang pangalan ng kaniyang kapatid. 20 Si Joctan ang ama ni
Almodad, Selef, Hazarmavet, Jerah, 21 Hadoram, Uzal, Dicla, 22 Ebal, Abimael, Sheba,
23 Ofir, Havila, at Jobab. Ito ang lahat ng mga anak na lalaki ni Joctan. 24 Sina Shem,
Arfaxad, Selah, 25 Eber, Peleg, Reu, 26 Serug, Nahor, Terah, 27 at Abram, na si Abraham.
28 Ang mga anak ni Abraham ay sina Isaac at Ismael. 29 Ito ang kanilang mga anak na
lalaki: ang panganay na anak ni Ismael ay sina Nebayot, Kedar, Adbeel, at Mibsam,
30 Misma, Duma, Massa, Hadad, Tema, 31 Jetur, Nafis at Kedema. Ito ang mga anak na
lalaki ni Ismael. 32 Ang mga anak na lalaki ni Ketura, ang babae ni Abraham, ay sina
Zimran, Jocsan, Medan, Midian, Isbak at Sua. Ang mga anak na lalaki ni Jocsan ay
sina Sheba at Dedan. 33 Mga anak na lalaki ni Midian ay sina Efa, Efer, Hanoc, Abida,
at Eldaa. Ang lahat ng mga ito ay kaapu-apuhan ni Ketura. 34 Si Abraham ang ama
ni Isaac. Ang mga anak na lalaki ni Isaac ay sina Esau at Israel. 35 Ang mga anak na
lalaki ni Esau ay sina Elifaz, Reuel, Jeus, Jalam, at Korah. 36 Ang mga anak na lalaki
ni Elifas ay sina Teman, Omar, Zefi, Gatam, Kenaz, Timna, at Amalek. 37 Ang mga
anak na lalaki ni Reuel ay sina Nahat, Zera, Sammah, at Miza. 38 Ang mga anak na
lalaki ni Seir ay sina Lotan, Sobal, Zibeon, Ana, Dison, Eser at Disan. 39 Ang mga anak
na lalaki ni Lotan ay sina Hori at Homam, at si Timna ay kapatid na babae ni Lotan.
40 Ang mga anak na lalaki ni Sobal ay sina Alian, Manahat, Ebal, Sefi, at Onam. Ang
mga anak na lalaki ni Zibeon ay sina Aias at Ana. 41 Ang anak na lalaki ni Ana ay
si Dison. Ang mga anak na lalaki ni Dison ay sina Hamram, Esban, Itran, at Keran.
42 Ang mga anak na lalaki ni Eser ay sina Bilhan, Zaavan, at Jaacan. Ang mga anak
na lalaki ni Disan ay sina Hus at Aran. 43 Ito ang mga hari na naghari sa lupain ng
Edom bago naghari ang kahit sinong hari sa mga Israelita: Si Bela na anak na lalaki
ni Beor, at ang pangalan ng kaniyang lungsod ay Dinhaba. 44 Nang mamatay si Bela,
si Jobab na anak na lalaki ni Zera na taga-Bosra ang pumalit sa kaniya bilang hari.
45 Nang mamatay si Jobab, si Husam na mula sa lupain ng Temaneo ang pumalit
sa kaniya bilang hari. 46 Nang mamatay si Husam, si Hadad na anak na lalaki ni
Bedad, na tumalo sa mga Midian sa lupain ng Moab, ang pumalit sa kaniya bilang
hari. Avit ang pangalan ng kaniyang lungsod. 47 Nang mamatay si Hadad, si Samla na
taga-Masreca ang pumalit sa kaniya bilang hari. 48 Nang mamatay si Samla, si Saul

na taga-Rehobot na nanirahan sa Ilog Eufrates ang pumalit sa kaniya bilang hari.
49 Nang mamatay si Saul, si Baal-Hanan na anak na lalaki ni Acbor ang pumalit sa
kaniya bilang hari. 50 Nang mamatay si Baal-Hanan na anak na lalaki ni Acbor, si
Hadad ang pumalit sa kaniya bilang hari. Pai ang pangalan ng kaniyang lungsod.
Mehetabel ang pangalan ng kaniyang asawa, na anak ni Matred at babaeng apo ni
Mezahab. 51 Namatay si Hadad. Ang mga pinuno ng mga angkan sa Edom ay sina
Timna, Alian, Jetet, 52 Aholibama, Ela, Pinon, 53 Kenaz, Teman, Mibzar, 54 Magdiel, at
Iram. Ito ang mga pinuno ng mga angkan sa Edom.

2

1 Ito ang mga anak na lalaki ni Israel: sina Ruben, Simeon, Levi, Juda, Isacar,
Zebulun, 2 Dan, Jose, Benjamin, Neftali, Gad, at Asher. 3 Ang mga lalaking anak ni
Juda ay sina Er, Onan, at Sela, na mga anak niya sa babaeng anak ni Bat-sua, na isang
Canaanita. Si Er na panganay na anak ni Juda ay masama sa paningin ni Yahweh, at
pinatay siya ni Yahweh. 4 Sina Peres at Zera ang naging mga anak niya kay Tamar,
na kaniyang manugang. Si Juda ay nagkaroon ng limang anak na lalaki. 5 Ang mga
anak na lalaki ni Peres ay sina Hezron at Hamul. 6 Ang mga anak na lalaki ni Zera
ay sina Zimri, Etan, Heman, Calcol, at Dara, lima silang lahat. 7 Si Acan ang anak na
lalaki ni Carmi na nagdala ng gulo sa Israel, nang nakawin niya ang nakalaan para sa
Diyos. 8 Si Azarias ang anak na lalaki ni Etan. 9 Ang mga anak na lalaki ni Hezron ay
sina Jerameel, Ram, at Chelubai. 10 Si Ram ang ama ni Aminadab, at si Aminadab ang
ama ni Naason, isang pinuno sa mga kaapu-apuhan ni Juda. 11 Si Naason ang ama
ni Salma, at si Salma ang ama ni Boaz. 12 Si Boaz ang ama ni Obed, at si Obed ang
ama ni Jesse. 13 Si Jesse ang ama ng panganay niyang anak na si Eliab, si Abinadab
ang pangalawa, si Simea ang pangatlo, 14 si Netanel ang pang-apat, panglima si Radai,
15 pang-anim si Ozem, at pang-pito si David. 16 Sina Zervias at Abigail ang kanilang
dalawang kapatid na babae. Ang mga anak na lalaki ni Zervias ay sina Abisai, Joab,
at Asahel, tatlo silang lahat. 17 Ipinanganak ni Abigail si Amasa na ang ama ay si
Jeter na Ismaelita. 18 Si Caleb na anak na lalaki ni Hezron ang ama ni Jeriot kay
Azuba, na kaniyang asawa. Ang kaniyang mga anak na lalaki ay sina Jeser, Sobab,
at Ardon. 19 Namatay si Azuba, at napangasawa ni Caleb si Efrata, na nagsilang Hur.
20 Si Hur ang ama ni Uri, at si Uri ang ama ni Bezalel. 21 Pagkatapos, nang si Hezron ay
animnapung taong gulang, napangasawa niya ang anak ni Maquir, na ama ni Gilead.
Ipinanganak niya si Segub. 22 Si Segub ang ama ni Jair, na namahala sa dalawampu't
tatlong mga lungsod sa lupain ng Gilead. 23 Kinuha nina Gesur at Aram ang mga
bayan nina Jair at Kenat, pati na rin ang animnapung nakapalibot na mga bayan.
Ang lahat ng mga naninirahang ito ay kaapu-apuhan ni Maquir, na ama ni Gilead.
24 Pagkatapos mamatay ni Hezron, sinipingan ni Caleb si Efrata, na asawang babae
ng kaniyang amang si Hezron. Ipinanganak niya si Asur, ang ama ni Tekoa. 25 Ang
mga anak na lalaki ni Jerameel, na panganay ni Hezron ay sina Ram na panganay,
Buna, Orem, Ozem, at Ahias. 26 May iba pang asawa si Jerameel na nagngangalang
Atara. Ina siya ni Onam. 27 Ang mga anak na lalaki ni Ram na panganay ni Jerameel,
ay sina Maaz, Jamin, at Equer. 28 Ang mga anak na lalaki ni Onam ay sina Samai
at Jada. Ang mga anak na lalaki ni Samai ay sina Nadab at Abisur. 29 Abihail ang
pangalan ng asawa ni Abisur; ipinanganak niya sina Ahban at Molid. 30 Ang mga
anak na lalaki ni Nadab ay sina Seled at Apaim, ngunit namatay si Seled ng hindi
nagkaanak. 31 Si Ishi ang anak ni Apaim. Ang anak na lalaki ni Isi ay si Sesan. Ang
anak na lalaki ni Sesan ay si Ahlai. 32 Ang mga anak na lalaki ni Jada, na kapatid
na lalaki ni Samai ay sina Jeter at Jonatan. Namatay si Jeter na walang anak. 33 Ang
mga anak na lalaki ni Jonatan ay sina Pelet at Zaza. Ito ang mga kaapu-apuhan ni

Jerameel. 34 Ngayon hindi nagkaroon ng mga lalaking anak si Sesan, mga anak na
babae lamang. Mayroong utusan si Sesan, na isang taga-Egipto na ang pangalan ay
Jarha. 35 Ibinigay ni Sesan ang kaniyang anak na babae kay Jarha na kaniyang utusan
upang maging kaniyang asawa. Ipinanganak niya si Atai. 36 Si Atai ang ama ni Natan,
at si Natan ang ama ni Zabad. 37 Si Zabad ang ama ni Eflal, at si Eflal ang ama ni Obed.
38 Si Obed ang ama ni Jehu, at si Jehu ang ama ni Azarias. 39 Si Azarias ang ama ni
Helez, at si Helez ang ama ni Eleasa. 40 Si Eleasa ang ama ni Sismai, at si Sismai ang
ama ni Sallum. 41 Si Sallum ang ama ni Jecamias, at si Jecamias ang ama ni Elisama.
42 Ang mga anak na lalaki ni Caleb, ang kapatid na lalaki ni Jerameel ay sina Mesa
na panganay, na ama ni Zif. Ang kaniyang pangalawang anak, si Maresa na ama
ni Hebron. 43 Ang mga anak na lalaki ni Hebron ay sina Korah, Tapua, Requem, at
Sema. 44 Si Sema ang ama ni Raham na ama ni Jorqueam. Si Requem ang ama ni
Samai. 45 Ang anak na lalaki ni Samai ay si Maon, at si Maon ang ama ni Beth-sur.
46 Si Efa, na asawang alipin ni Caleb, ay ipinanganak sina Haran, Moza, at Gasez. Si
Haran ang ama ni Gasez. 47 Ang mga anak na lalaki ni Jahdai ay sina Regem, Jotam,
Gesam, Pelet, Efa, at Saaf. 48 Si Maaca, na asawang alipin ni Caleb ay ipinanganak
sina Seber at Tirhana. 49 Ipinanganak din niya si Saaf na ama ni Madmana, si Seva
na ama ni Macbena at ama ni Gibea. Si Acsa na anak na babae ni Caleb. Ito ang mga
kaapu-apuhan ni Caleb. 50 Ito ang mga anak na lalaki ni Hur, ang kaniyang panganay
kay Efrata: si Sobal, na ama ng Chiriath Jearim, 51 Si Salma na ama ni Betlehem, at
si Hareph na ama ni Beth-gader. 52 Si Sobal na ama ng Chiriath Jearim ay may mga
kaapu-apuhan: si Haroe, at kalahati ng mga tao ng Menuho, 53 at ang mga angkan
ng Chiriath Jearim—ang mga Itrita, mga Putita, mga Sumatita, at mga Misraita. Ang
mga Zorita at mga Estaolita ay nagmula sa mga ito. 54 Ang mga angkan ni Salma ay
ang mga sumusunod: ang mga taga-Bethlehem, mga Netofatita, mga taga-Atrot-bet-
joab, at ang kalahati ng mga Manahatita—na mga Zorita, 55 ang mga angkan ng mga
eskriba na nakatira sa Jabes: ang mga Tiratita, mga Simatita, at mga Sucatita. Ito ang
mga Kenita na nagmula kay Hamat, na ninuno ng mga Recab.

3

1 Ngayon ito ang mga anak ni David na ipinanganak sa kaniya sa Hebron: Si Amnon
ang panganay, na anak niya kay Ahinoam na taga-Jezreel; si Daniel, ang pangalawa,
na anak niya kay Abigail na taga-Carmel; 2 si Absalom ang pangatlo, at si Maaca ang
kaniyang ina, na anak ni Talmai na hari ng Gesur. Si Adonias ang pang-apat na anak
niya kay Haguit; 3 si Sefatias ang pang-lima na anak niya kay Abital; si Itream ang
pang-anim na anak niya kay Egla na asawa niya. 4 Ang anim na ito ay mga anak ni
David na ipinanganak sa Hebron, kung saan naghari siya nang pitong taon at anim na
buwan. At pagkatapos noon naghari siya nang tatlumpu't tatlong taon sa Jerusalem.
5 Ang apat na lalaking ito ay anak niya kay Bathseba na babaeng anak ni Amiel,
ipinanganak ang mga ito sa Jerusalem sina: Simea, Sobab, Natan, at si Solomon. 6 Ang
iba pang siyam na anak ni David ay sina Ibaar, Elisama, Elifelet, 7 Noga, Nefeg, Jafia,
8 Elisama, Eliada at si Elifelet. 9 Ito ang mga anak ni David, hindi kabilang ang mga
anak niya sa kaniyang mga asawang alipin. Si Tamar ay kanilang kapatid na babae.
10 Ang anak ni Solomon ay si Rehoboam. Ang anak ni Rehoboam ay si Abia. Ang
anak ni Abia ay si Asa. Ang anak ni Asa ay si Jehoshafat. 11 Ang anak ni Jehoshafat
ay si Joram. Ang anak ni Joram ay si Ahazias. Ang anak ni Ahazias ay si Joas. 12 Ang
anak ni Joas ay si Amasias. Ang anak ni Amasias ay si Azarias. Ang anak ni Azarias
ay si Jotam. 13 Anak ni Jotam si Ahaz. Anak ni Ahaz si Ezequias. Anak ni Ezequias si
Manases. 14 Anak ni Manases si Amon. Anak ni Amon si Josias. 15 Ang mga lalaking
anak ni Josias: ang kaniyang panganay ay si Johahan, ang pangalawa ay si Jehoiakim,

ang pangatlo ay si Sedecias, at ang pang-apat ay si Sallum. 16 Ang anak ni Jehoiakim ay
si Jeconias. Ang huling hari ay si Zedekias. 17 Ang mga anak ni Jeconias, na bihag, ay
sina Selatiel, 18 Machiram, Pedaya, Senazar, Jacamias, Hosama, at si Nedabias. 19 Ang
mga anak na lalaki ni Pedaya ay sina Zerubabel at si Simei. Ang mga anak naman
ni Zerubabel ay sina Mesulam at si Hananias; si Selomit naman ang kapatid nilang
babae. 20 Ang lima pa niyang mga anak ay sina Hasuba, Ohel, Berequias, Hasadias,
at si Jusab Hesed. 21 Ang mga anak naman ni Hananias ay sina Pelatias at si Jesaias.
Ang kaniyang anak ay si Rephaias, at ang iba pang mga kaapu-apuhan ay sina Arnan,
Obadias, at Secanias. 22 Ang anak na lalaki ni Secanias ay si Semaias. At ang mga
anak ni Semaias ay sina Hatus, Igeal, Barias, Nearias, at si Safat. 23 Ang tatlong anak
na lalaki ni Nearias ay sina Elioenai, Ezequias, at si Azricam. 24 Ang pitong anak na
lalaki ni Elioenai ay sina Odabias, Eliasib, Pelaias, Akub, Johanan, Delaias, at si Anani.

4

1 Ang mga anak ni Juda ay sina Peres, Hezron, Carmi, Hur, at si Sobal. 2 Si Sobal
ang ama ni Reaias. Si Reaias ang ama ni Jahat: At si Jahat ang ama ni Ahumai at ni
Laad. Ito ang mga pinagmulan ng mga angkan ng Zorita. 3 Ito ang mga pinagmulan
ng mga angkan sa lungsod ng Etam: si Jezreel, Isma, at si Idbas. Ang pangalan ng
kanilang kapatid na babae ay Hazzalelponi. 4 Si Penuel ang pinagmulan ng mga
angkan sa lungsod ng Gedor. At si Ezer ang pinagmulan ng mga angkan sa Husa.
Ito ang mga kaapu-apuhan ni Hur, na panganay ni Efrata at nagtatag ng Bethlehem.
5 May dalawang asawa si Asur na ama ni Tekoa, sina Helea at Naara. 6 Ipinanganak
sa kaniya ni Naara si Auzam, Heper, Temeni at si Haahastari. Ito ang mga anak ni
Naara. 7 Ang mga anak ni Helea ay sina Zeret, Jesohar, Etnan, 8 at si Kuz, na ama
ni Anob, at Zobeba, at ang mga angkan na nagmula kay Aharhel na anak ni Arum.
9 Higit na iginagalang si Jabes kaysa kaniyang mga kapatid na lalaki. Tinawag siya ng
kaniyang ina na Jabes. Sinabi niya, “Sapagkat nahirapan ako nang ipinanganak ko
siya.” 10 Nanalangin si Jabes sa Diyos ng Israel at nagsabi, “Pagpalain mo nawa ako,
at palawakin ang aking nasasakupan. Nawa ang iyong kamay ay suma akin; ilayo
mo ako sa kasamaan upang hindi ko na kailangang makaranas ng hirap!” At sinagot
ng Diyos ang kaniyang panalangin. 11 Si Celub na kapatid ni Sua ang naging ama
ni Mehir na ama ni Eston. 12 Si Eston ang ama ni Beth-rafa, Pasea, at ni Tehina na
nagtatag sa lungsod ng Nahas. Ito ang mga lalaki na nakatira sa Reca. 13 Ang mga anak
ni Kenaz ay sina Otniel at Seraias. Ang mga anak ni Otniel ay sina Hatat at Meonotai.
14 Si Meonatai ang ama ni Ofra, at si Seraias ang ama ni Joab, na pinagmulan ng
Geharasim, kung saan ang mga tao roon ay mga mahuhusay na manggagawa. 15 Ang
mga anak ni Caleb na anak ni Jefone ay sina Iru, Ela at Naam. Ang anak ni Ela ay
si Kenaz. 16 Ang mga anak ni Jehalelel ay sina Zif, Sifa, Tirias, at si Asarel. 17 Ang
mga anak na lalaki ni Ezra ay sina Jeter, Mered, Efer, at si Jalon. Ipinanganak ng
taga-Egiptong asawa ni Mered si Miriam, Samai, at si Isba na ama ni Estemoa. 18 Ito
ang mga anak na lalaki ni Bitia na anak na babae ni Faraon, na naging asawa ni
Mered. Ipinanganak ng Judiong asawa ni Mered si Jered, na ama ni Gedor, si Heber
na ama ni Soco at si Jecutiel na ama ni Zanoa. 19 Sa dalawang anak na lalaki ng
asawa ni Hodias, na kapatid na babae ni Naham, ang isa sa kanila ay naging ama ni
Keila na Garmita. Ang isa pa ay si Estemoa na Maacateo. 20 Ang mga anak na lalaki
ni Simon ay sina Amnon, Rina, Benhanan, at si Tilon. Ang mga anak na lalaki ni Isi
ay sina Zohet at si Ben-zohet. 21 Ang mga anak ni Sela, na anak ni Juda ay sina Er
na ama ni Leca, si Laada na ama ni Maresa at siyang pinagmulan ng mga angkan ng
mga gumagawa ng lino sa Beth-asbea, 22 si Jokim, ang mga lalaki ng Cozeba, si Joas
at Saraf, na may ari-arian sa Moab, ngunit bumalik sa Bethlehem. (Ang kaalamang

ito ay galing sa sinaunang mga talaan.) 23 Magpapalayok ang ilan sa mga taong ito na
nakatira sa Netaim at Gedera at nagtrabaho para sa hari. 24 Ang mga anak ni Simeon
ay sina Nemuel, Jamin, Jarib, Zera, at si Saul. 25 Si Salum ay anak ni Saul, si Mibsam
ay anak ni Sallum, at si Misma na anak ni Mibsam. 26 Ang mga kaapu-apuhan ni
Misma ay sina Hamuel na kaniyang anak, si Zacur na kaniyang apo, at si Simei na
anak ni Zacur. 27 Nagkaroon ng labing-anim na lalaking anak si Simei at may anim na
babaeng anak. Hindi nagkaroon ng maraming anak ang kaniyang mga kapatid, kaya
hindi dumami ang bilang ng kanilang angkan tulad ng lahi ni Juda. 28 Nanirahan sila
sa Beerseba, sa Molada, at sa Hasar-shaul. 29 Nanirahan din sila sa Bilha, sa Ezem,
sa Tolad, 30 sa Bethuel, sa Horma, sa Siclag, 31 sa Beth-marcabot, sa Hazar-susim,
sa Beth-biri, at sa Saaraim. Ito ang kanilang mga lungsod hanggang sa paghahari
ni David. 32 Ang kanilang limang mga nayon ay ang Etam, Ain, Rimon, Toquen, at
Asan, 33 kanila rin ang malalayong mga nayon hanggang sa Baal. Ito ang kanilang
mga tinirhan, at iniingatan nila ang talaan ng kanilang lahi. 34 Ang pinuno ng mga
angkan ay sina Mesobab, si Jamlec, at si Josias na anak ni Amasias, 35 si Joel, at Jehu na
anak ni Josibias na anak ni Seraias, na anak ni Asiel, 36 si Elioenai, Jaacoba, Jesohaia,
Asaias, Adiel, Jesimiel, Benaias, 37 at si Ziza na anak ni Sifi, na anak ni Allon na anak
ni Jedaias na anak ni Simri na anak ni Semaias. 38 Ang binanggit na pangalan ay
mga pinuno sa kanilang mga angkan, at labis na dumami ang kanilang mga angkan.
39 Pumunta sila malapit sa Gador, sa dakong silangan ng lambak, upang humanap
ng mapagpapastulan para sa kanilang mga kawan. 40 Nakatagpo sila ng sagana at
mabuting pastulan. Malawak ang lupain, tahimik at payapa. Dating nanirahan ang
mga Hamita doon. 41 Ang itinalang mga pangalan na ito ay dumating sa mga panahon
na si Ezequias ang hari ng Juda, at nilusob ang mga tirahan ng mga Hamita at ang mga
Meunim, na naroon din. Lubos nilang winasak ang mga naroon at nanirahan doon
dahil nakatagpo sila ng pastulan ng kanilang kawan. 42 Limang daang kalalakihan
mula sa tribu ni Simeon ang nagtungo sa bundok ng Seir, kasama ang kanilang mga
pinuno na sina Pelatias, Nearias, Refaias at si Uziel na mga anak na lalaki ni Isi.
43 Tinalo nila ang iba pang mga Amalekitang takas na naroon, at nanirahan sila doon
hanggang ngayon.

5

1 Ito ang mga anak ni Ruben na panganay ni Israel—ngayon si Ruben ang panganay
na anak ni Israel, ngunit ang kaniyang karapatan bilang panganay ay ibinigay sa mga
anak ni Jose na anak ni Israel dahil dinungisan ni Ruben ang higaan ng kaniyang ama.
Kaya hindi siya itinala bilang panganay na anak. 2 Pinakamalakas sa kaniyang mga
kapatid si Juda, at ang pinuno ay manggagaling sa kaniya. Ngunit ang karapatan ng
pagkapanganay ay kay Jose— 3 ang mga anak ni Ruben, na panganay ni Israel ay sina
Hanoc, Pallu, Hezron, at si Carmi. 4 Ito ang mga lalaking kaapu-apuhan ni Joel: anak
ni Joel si Semaias. Anak ni Semaias si Gog. Anak ni Gog si Simei. 5 Anak ni Simei
si Mica. Anak ni Mica si Reaias. Anak ni Reaias si Baal. 6 Anak ni Baal si Beera, na
dinalang bihag ni Tilgat Pileser na hari ng Asiria. Si Beera ay pinuno sa tribu ni Ruben.
7 Ang mga kamag-anak ni Beera sa kanilang mga angkan ay ang mga sumusunod, na
nakatala sa mga talaan ng kanilang angkan: Si Jeiel na panganay, Zacarias, 8 at si Bela
na anak ni Azaz na anak ni Sema na anak ni Joel. Nanirahan sila sa Aroer, hanggang
sa Nebo at Baal-meon, 9 at pasilangan sa simula ng ilang na hanggang sa Ilog Eufrates.
Ito ay dahil marami silang baka sa lupain ng Gilead. 10 Sa panahon ni Saul, nilusob
ng tribu ni Ruben ang mga Hagrita at tinalo sila. Nanirahan sila sa mga tolda ng mga
Hagrita sa buong lupain sa silangan ng Gilead. 11 Nakatira malapit sa kanila ang tribu
ni Gad, sa lupain ng Bashan hanggang sa Saleca. 12 Si Joel ang kanilang pinuno, na

pangulo ng angkan, at si Safam naman ang pangulo ng isa pang angkan, at si Janai
at si Safat sa Bashan. 13 Ang kanilang kamag-anak sa mga pamilya ng kanilang mga
ama ay sina Micael, Mesulam, Sheba, Jorai, Jacan, Zia, at si Eber—pito silang lahat.
14 Ang mga taong ito na nabanggit ay mga anak ni Abihail, at si Abihail ay anak ni
Huri. Si Huri ay anak ni Jaroa. Si Jaroa ay anak ni Gilead. Si Gilead ay anak ni
Micael. Si Micael ay anak ni Jesisai. Si Jesisai ay anak ni Jaddo. Si Jahdo ay anak ni
Buz. 15 Si Ahi na anak ni Abdiel na anak ni Guni, ay pinuno ng pamilya ng kanilang
ama. 16 Nanirahan sila sa Gilead, sa Basan, sa mga bayan nito, at sa lahat ng lupaing
pastulan ng Saron hanggang sa mga hangganan nito. 17 Lahat ng mga ito ay nakatala
sa talaan ng mga angkan sa mga araw ni Jotam na hari ng Juda at ni Jeroboam na
hari ng Israel. 18 Ang mga Rubenita, ang mga Gadita, at kalahati ng tribu ni Manases
ay mayroong apatnapu't apat na libong mga kawal na sinanay para sa digmaan, na
may dalang kalasag at espada, at kayang humugot ng pana. 19 Nilusob nila ang mga
Hagrita, Jetur, Nafis, at Nodab. 20 Nakatanggap sila ng tulong mula sa Diyos laban sa
kanila. Sa ganitong paraan, ang mga Hagrita at ang lahat ng kasama nila ay natalo.
Ito ay dahil nanalangin ang mga Israelita sa Diyos sa digmaan, at tumugon siya sa
kanila, dahil nagtiwala sila sa kaniya. 21 Hinuli nila ang kanilang mga alagang hayop
kabilang ang limampung libong mga kamelyo, 250, 000 mga tupa, dalawang libong
mga asno at 100, 000 mga kalalakihan. 22 Sapagkat nakipaglaban ang Diyos para sa
kanila, napatay nila ang marami sa mga kaaway. Nanirahan sila sa kanilang lupain
hanggang sa pagkabihag. 23 Nanirahan ang kalahating tribu ni Manases sa lupain
ng Basan hanggang sa Baal Hermon at Senir (iyon ay, ang Bundok Hermon). 24 Ito
ang mga pinuno ng kanilang mga pamilya: na sina Epher, Isi, Eliel, Azriel, Jeremias,
Hodavias at si Jahdiel. Malalakas at matatapang silang mga kalalakihan, tanyag na
mga kalalakihan, mga pinuno sa kanilang mga pamilya. 25 Ngunit hindi sila naging
tapat sa Diyos ng kanilang mga ninuno. Sa halip, sinamba nila ang mga diyos ng mga
tao sa lupaing iyon, na nilipol ng Diyos sa kanilang harapan. 26 Hinimok ng Diyos
ng Israel si Pul na hari ng Asiria (na tinawag din na Tilgat Pileser, hari ng Asiria).
Dinala niyang bihag ang mga Rubenita, mga Gadita at kalahati ng tribu ni Manases.
At dinala niya sila sa Hala, sa Habor, sa Hara, at sa ilog ng Gozan, kung saan sila ay
nananatili hanggang ngayon.

6

1 Ang mga anak na lalaki ni Levi ay sina Gerson, Kohat at Merari. 2 Ang mga anak
na lalaki ni Kohat ay sina Amram, Izar, Hebron at Uziel. Ang mga anak ni Amram
ay sina Aaron, Moises at Miriam. 3 Ang mga anak na lalaki ni Aaron ay sina Nadab,
Abihu, Eleazar at Itamar. 4 Si Eleazar ang ama ni Finehas, at si Finehas ang ama ni
Abisua. 5 Si Abisua ang ama ni Buki, at si Buki ang ama ni Uzi. 6 Si Uzi ang ama
ni Zerahias at si Zeraias ang ama ni Meraiot. 7 Si Meraiot ang ama ni Amarias, si
Amarias ang ama ni Ahitob. 8 Si Ahitob ang ama ni Zadok, at si Zadok ang ama
ni Ahimaaz. 9 Si Ahimaaz ang ama ni Azarias, at si Azarias ang ama ni Johanan.
10 Si Johanan ang ama ni Azarias na naglingkod sa templo na ipinatayo ni Solomon
sa Jerusalem. 11 Si Azarias ang ama ni Amarias, at si Amarias ang ama ni Ahitob.
12 Si Ahitob ang ama ni Zadok na ama ni Sallum. 13 Si Sallum ang ama ni Hilkias,
at si Hilkias ang ama ni Azarias. 14 Si Azarias ang ama ni Seraya, at si Seraya ang
ama ni Jehozadak. 15 Nabihag si Jehozadak nang ipinatapon ni Yahweh ang Juda at
Jerusalem sa pamamagitan ng kamay ni Nebucadnezar. 16 Ang mga anak na lalaki
ni Levi ay sina Gerson, Kohat at Merari. 17 Ang mga anak na lalaki ni Gerson ay
sina Libni at Simei. 18 Ang mga anak na lalaki ni Kohat ay sina Amram, Izar, Hebron
at Uziel. 19 Ang mga anak na lalaki ni Merari ay sina Mahli at Musi. Sila ang mga

naging angkan ng mga Levita ayon sa pamilya ng kanilang ama. [20] Ang mga kaapu-
apuhan ni Gerson ay nagmula sa kaniyang anak na si Libni. Ang anak ni Libni ay
si Jahat. Ang anak ni Jahat ay si Zima. [21] Ang anak ni Zima ay si Joah. Ang anak
ni Joah ay si Iddo. Ang anak ni Iddo ay si Zara. Ang anak ni Zara ay si Jeatrai.
[22] Nagmula ang kaapu-apuhan ni Kohat sa kaniyang anak na lalaki na si Aminadab.
Ang kaniyang anak ay si Korah. Ang anak ni Korah ay si Asir. [23] Ang anak ni Asir
ay si Elkana. Ang anak ni Elkana ay si Ebiasaf. [24] Ang anak ni Asir ay si Tahat.
Ang anak ni Tahat ay si Uriel. Ang anak ni Uriel ay si Uzias. Ang anak ni Uzias ay
si Shaul. [25] Ang mga anak na lalaki ni Elkana ay sina Amasai, Ahimot at Elkana.
[26] Ang anak na lalaki ng ikalawang Elkana na ito ay si Zofar. Ang kaniyang anak ay
si Nahat. [27] Ang anak ni Nahat ay si Eliab. Ang anak ni Eliab ay si Jeroham. Ang
anak ni Jehoram ay si Elkana. [28] Ang mga anak na lalaki ni Samuel ay si Joel na
panganay at si Abija ang pangalawa. [29] Ang anak na lalaki ni Merari ay si Mahli.
Ang kaniyang anak ay si Libni. Ang anak ni Libni ay si Simei. Ang anak ni Simei
ay si Uza. [30] Ang anak ni Uza ay si Simea. Ang anak ni Simea ay si ni Hagia. Ang
anak ni Hagia ay si Asaya. [31] Ang mga sumusunod ay mga pangalan ng mga lalaking
itinalaga ni David na mamahala sa musika sa tahanan ni Yahweh, matapos na ilagay
doon ang kaban ng tipan. [32] Naglingkod sila sa pamamagitan ng pag-awit sa harap ng
tabernakulo, ang toldang tipanan, hanggang sa maipatayo ni Solomon ang tahanan
ni Yahweh sa Jerusalem. Tinupad nila ang kanilang mga tungkulin na sinusunod ang
mga panuntunang ibinigay sa kanila. [33] Ito ang mga naglingkod kasama ang kanilang
mga anak na lalaki. Mula sa angkan ng mga Kohat ay si Heman na manunugtog.
Kung babalikan ang nakaraang panahon, ito ang kaniyang mga lalaking ninuno: si
Heman ay anak ni Joel na anak ni Samuel. [34] Si Samuel ay anak ni Elkana na anak
ni Jeroham na anak ni Eliel na anak ni Toah. [35] Si Toah ay anak ni Zuf na anak
ni Elkana na anak ni Mahat. Si Mahat ay anak ni Amasai na anak ni Elkana. [36] Si
Elkana ay anak ni Joel na anak ni Azarias na anak ni Zefanias. [37] Si Zefanias ay anak
ni Tahat na anak ni Asir na anak ni Ebiasaf na anak ni Korah [38] Si Korah ay anak ni
Izar na anak ni Kohat na anak ni Levi. Si Levi ay anak ni Israel. [39] Ang kasamahan
ni Heman ay si Asaf na nakatayo sa kaniyang kanan. Si Asaf ay anak na lalaki ni
Berequias na anak na lalaki ni Simea. [40] Si Simea ay anak na lalaki ni Micael na anak
na lalaki ni Baaseias na anak na lalaki ni Malquias. [41] Si Malquias ay anak na lalaki
ni Etni na anak na lalaki ni Zera na anak na lalaki ni Adaias. [42] Si Adaias ay anak
na lalaki ni Etan na anak na lalaki ni Zima na anak na lalaki ni Simei. [43] Si Simei ay
anak na lalaki ni Jahat na anak na lalaki ni Gerson na anak na lalaki ni Levi. [44] Sa
gawing kaliwa ni Heman ay ang kaniyang mga kasamahan na mga anak na lalaki
ni Merari. Isinama nila si Etan na anak na lalaki ni Quisi na anak na lalaki ni Abdi
na anak na lalaki ni Malluc. [45] Si Malluc ay anak na lalaki ni Hashabias na anak
na lalaki ni Amazias na anak na lalaki ni Hilkias. [46] Si Hilkias ay anak na lalaki ni
Amzi na anak na lalaki ni Bani na anak na lalaki ni Semer. [47] Si Semer ay anak na
lalaki ni Mahli na anak na lalaki ni Musi. Si Musi ay anak na lalaki ni Merari na
anak na lalaki ni Levi. [48] Ang kanilang mga kasamahang Levita ay itinalaga upang
gawin ang lahat ng mga gawain sa tabernakulo na tahanan ng Diyos. [49] Si Aaron
at ang kaniyang mga anak ang gumagawa ng lahat ng gawain na may kinalaman sa
kabanal-banalang lugar. Ginagawa nila ang mga paghahandog sa altar para sa mga
alay na susunugin. Ginagawa nila ang paghahandog sa altar ng insenso. Ang lahat
ng ito ay upang mabayaran ang mga kasalanan ng Israel. Sinunod nila ang lahat
ng mga iniutos ni Moises na lingkod ng Diyos. [50] Ang mga sumusunod ay kaapu-
apuhan ni Aaron. Anak ni Aaron si Eleazar na ama ni Finehas na ama ni Abisua.
[51] Anak ni Abisua si Buki na ama ni Uzi na ama ni Zerahias. [52] Anak ni Zerahias si

Meraiot na ama ni Amarias na ama ni Ahitob. 53 Anak ni Ahitob si Zadok na ama
ni Ahimaaz. 54 Ang mga sumusunod ay ang mga lugar na itinalaga sa mga kaapu-
apuhan ni Aaron. Sa mga angkan ni Kohat (sila ang unang itinalaga sa pamamagitan
ng palabunutan). 55 Itinalaga sila sa Hebron sa lupain ng Juda at sa mga pastulan
nito. 56 Ngunit ang mga bukirin ng lungsod at ang mga nayon na nakapalibot dito ay
ibinigay kay Caleb na anak na lalaki ni Jefune. 57 Ibinigay sa mga kaapu-apuhan na
ito ni Aaron ang Hebron na siyang lungsod-kanlungan, ang Libna kasama ang mga
pastulan nito, Jatir, Estemoa kasama ang mga pastulan ng mga ito. 58 Ang Hilen at
Debir kasama ang mga pastulan ng mga ito. 59 Ibinigay din sa mga kaapu-apuhan na
ito ni Aaron ang Asan at Beth-semes kasama ang mga pastulan ng mga ito. 60 Mula
sa tribu ni Benjamin, ibinigay sa kanila ang Geba, Alemet, Anatot kasama ang mga
pastulan ng mga ito. Labintatlong lungsod ang lahat ng natanggap ng mga angkan
ni Kohat. 61 Sa pamamagitan ng palabunutan, ibinigay ang sampung lungsod sa mga
natitirang kaapu-apuhan ni Kohat mula sa kalahating tribu ni Manases. 62 Ibinigay
sa mga kaapu-apuhan ni Gerson ayon sa iba't iba nilang angkan ang labintatlong
lungsod mula sa mga tribu ni Isacar, Asher, Neftali at ang kalahating tribu ni Manases
sa Bashan. 63 Ibinigay sa mga kaapu-apuhan ni Merari ang labindalawang lungsod
sa pamamagitan ng palabunutan ayon sa iba't iba nilang angkan mula sa mga tribu
ni Ruben, Gad at Zebulun. 64 Kaya ibinigay ng mga Israelita ang mga lungsod na ito
kasama ang mga pastulan ng mga ito sa mga Levita. 65 Itinalaga nila sa pamamagitan
ng palabunutan ang mga bayang unang nabanggit mula sa mga tribu ni Juda, Simeon
at Benjamin. 66 Ibinigay sa ilang mga angkan ni Kohat ang mga lungsod mula sa tribu
ni Efraim. 67 Ibinigay sa kanila ang Shekem (isang lungsod-kanlungan) kasama ang
mga pastulan nito sa kaburulan ng bansang Efraim, Gezer kasama ang mga pastulan
nito, 68 Jocmeam, Beth-horon kasama ang mga pastulan ng mga ito, 69 Ayalon at Gat-
rimon kasama ang mga pastulan ng mga ito. 70 Ibinigay sa mga mula sa kalahating
tribu ni Manases ang Aner at Bilean kasama ang mga pastulan ng mga ito. Naging
pag-aari ito ng mga natitirang angkan ni Kohat. 71 Ibinigay sa mga kaapu-apuhan ni
Gerson, mula sa mga angkan ng kalahating tribu ni Manases ang Golan sa Bashan at
Astarot kasama ang mga pastulan ng mga ito. 72 Mula sa tribu ni Isacar, natanggap ng
mga kaapu-apuhan ni Gerson ang Kades, Daberat kasama ang mga pastulan ng mga
ito, 73 pati na rin ang Ramot at Anem kasama ang mga pastulan ng mga ito. 74 Mula
sa tribu ni Asher, natanggap nila ang Masal, Abdon kasama ang mga pastulan ng mga
ito, 75 ang Hucoc at Rehob kasama ang mga pastulan ng mga ito. 76 Mula sa tribu ni
Neftali natanggap nila ang Kades sa Galilea, Hamon kasama ang mga pastulan nito,
at Kiryataim kasama ang mga pastulan nito. 77 Ibinigay sa mga natitirang Levita na
kaapu-apuhan ni Merari ang Rimono at Tabor kasama ang mga pastulan ng mga ito
mula sa tribu ni Zebulun. 78 Ibinigay din sa kanila ang kabilang bahagi ng Jordan at
Jerico, sa gawing silangan ng ilog, ang Bezer na nasa ilang kasama ang mga pastulan
nito, ang Jaza, 79 Kedemot, Mefaat kasama ang mga pastulan ng mga ito. Ibinigay
ang mga ito mula sa tribu ni Ruben. 80 Mula sa tribu ni Gad, ibinigay sa kanila ang
Ramot sa Gilead, ang Mahanaim kasama ang mga pastulan ng mga ito, 81 ang Hesbon
at Hazer kasama ang mga pastulan ng mga ito.

7

1 Ang apat na anak na lalaki ni Isacar ay sina Tola, Pua, Jasub at Simron. 2 Ang mga
anak na lalaki ni Tola ay sina Uzi, Refaya, Jeriel, Jahmai, Ibsam at Samuel. Sila ang
pinagmulan ng mga angkan na nagmula sa kanilang mga ninuno, ang mga angkan
ni Tola. Sila ay mga malalakas at matatapang na lalaki. Ayon sa kanilang mga talaan,
ang kanilang bilang ay 22, 600 noong panahon ni David. 3 Ang anak na lalaki ni Uzi ay

si Izrahias. Ang kaniyang mga anak na lalaki ay sina Micael, Obadias, Joel at Isaias,
ang mga pinuno ng limang angkan. 4 Ayon sa talaan ng mga angkan ng kanilang
mga ninuno, mayroon silang 36, 000 na mga hukbong pandigma sapagkat marami
silang mga asawa at mga anak na lalaki. 5 Ang kanilang mga kapatid, ang mga tribu
ni Isacar ay mayroong 87, 000 na mga mandirigma ayon sa talaan na pag-aari ng
mga angkan ng kanilang mga ninuno. 6 Ang tatlong anak na lalaki ni Benjamin ay
sina Bela, Bequer at Jediael. 7 Ang limang anak na lalaki ni Bela ay sina Esbon, Uzi,
Uziel, Jeremot at Iri. Sila ay mga mandirigma at pinagmulan ng mga angkan. Ayon
sa mga talaan na pag-aari ng mga angkan ng kanilang mga ninuno, nasa 22, 034 ang
bilang ng mga mandirigma ng kanilang hukbo. 8 Ang mga anak na lalaki ni Bequer
ay sina Zemira, Joas, Eliezer, Elionai, Omri, Jeremot, Abias, Anatot at Alamet. Ang
lahat ng ito ay kaniyang mga anak. 9 Ayon sa mga talaan ng kanilang angkan, nasa
20, 200 ang bilang ng mga pinuno ng pamilya at mga mandirigma. 10 Ang anak ni
Jediael ay si Bilhan. Ang mga anak ni Bilhan ay sina Jehus, Benjamin, Aod, Canaana,
Zetan, Tarsis at Ahisahar. 11 Ang lahat ng ito ay mga anak ni Jediael. Ang nakasulat sa
mga talaan ng kanilang mga angkan ay 17, 200 na mga pinuno at mga mandirigmang
nababagay maglingkod sa militar. 12 (Si Supim at Hupim ay mga anak ni Ir at si
Husim naman ay anak ni Aher.) 13 Ang mga anak na lalaki ni Neftali ay sina Jahzeel,
Guni, Jezer at Sallum. Sila ang mga apo ni Bilha. 14 Si Manases ay may anak na
lalaki na nagngangalang Azriel na anak niya sa kaniyang asawang alipin na Aramea.
Isinilang din niya si Maquir na ama ni Gilead. 15 Nakapangasawa si Maquir mula sa
angkan nina Hupim at Supim. Ang pangalan ng kapatid na babae ay Maaca. Isa pa
sa kaapu-apuhang lalaki ni Manases ay si Zelofehad na mayroon lamang mga anak
na babae. 16 Si Maaca na asawa ni Maquir ay nagsilang ng isang batang lalaki at
tinawag siyang Peres. Ang pangalan ng kaniyang kapatid na lalaki ay Seres na ang
mga anak ay sina Ulam at Requem. 17 Ang anak na lalaki ni Ulam ay si Bedan. Ito
ang mga kaapu-apuhan ni Gilead na anak ni Maquir na anak ni Manases. 18 Isinilang
ng kapatid na babae ni Gilead na si Hamolequet sina Ishod, Abiezer at Mahla. 19 Ang
mga anak na lalaki naman ni Semida ay sina Ahian, Shekem, Likhhi at Aniam. 20 Ang
mga sumusunod ay ang mga kaapu-apuhan ni Efraim. Ang anak na lalaki ni Efraim
ay si Sutela. Ang anak na lalaki ni Sutela ay si Bered. Ang anak na lalaki ni Bered
ay si Tahat. Ang anak na lalaki ni Tahat ay si Elada. Ang anak na lalaki ni Elada ay
si Tahat. 21 Ang anak na lalaki ni Tahat ay si Zabad. Ang anak na lalaki ni Zabad
ay si Sutela. (Si Ezer at Elad ay pinatay ng mga tao sa Gat nang pumunta sila upang
nakawin ang kanilang mga baka. 22 Si Efraim na kanilang ama ay nagluksa para
sa kanila sa loob ng maraming araw at dumating ang kaniyang mga kapatid upang
aliwin siya. 23 Sinipingan niya ang kaniyang asawa. Nabuntis siya at nagsilang ng
isang batang lalaki. Tinawag siya ni Efraim na Beria dahil sa kasawiang dumating
sa kaniyang pamilya. 24 Ang kaniyang anak na babae ay si Sera na siyang nagpatayo
ng Beth-Horong Ibaba at Beth-Horong Itaas at Uzeensera.) 25 Ang kaniyang anak na
lalaki ay si Refa. Ang anak na lalaki ni Refa ay si Resef. Ang anak na lalaki ni Resef
ay si Tela. Ang anak na lalaki ni Tela ay si Tahan. 26 Ang anak na lalaki ni Tahan ay si
Ladan. Ang anak na lalaki ni Ladan ay si Amihud. Ang anak na lalaki ni Amihud ay
si Elisama. 27 Ang anak na lalaki ni Elisama ay si Nun. Ang anak na lalaki ni Nun ay
si Josue. 28 Ang kanilang mga ari-arian at mga tirahan ay sa Bethel at sa mga nayon
sa paligid nito. Nakaabot pa sila pasilangan sa Naaran at pakanluran sa Gezer at sa
mga nayon nito at sa Shekem at sa mga nayon nito sa Ayyah at sa mga nayon nito.
29 Sa hangganan na sakop ni Manases ay ang Beth-sean at ang mga nayon nito, ang
Taanach at ang mga nayon nito, ang Megido at ang mga nayon nito at ang Dor at ang
mga nayon nito. Sa mga bayang ito naninirahan ang mga kaapu-apuhan ni Jose na

anak ni Israel. 30 Ang mga anak na lalaki ni Aser ay sina Imna, Isva, Isvi at Berias.
Si Sera ang kanilang kapatid na babae. 31 Ang mga anak na lalaki ni Berias ay sina
Heber at Malquiel na ama ni Birzavit. 32 Ang mga anak na lalaki ni Heber ay sina
Jaflet, Somer, at Jotam. Si Sua ang kanilang kapatid na babae. 33 Ang mga anak ni
Jaflet ay sina Pasac, Bimhal at Asvat. Ito ang mga anak ni Jaflet. 34 Ito naman ang mga
anak na lalaki ni Somer na kapatid ni Jaflet, sina Rohga, Jehuba at Aram. 35 Ito ang
mga anak na lalaki ni Helem na kapatid ni Shemer, sina Zofa, Imna, Seles at Amal.
36 Ang mga anak na lalaki ni Zofa ay sina Suah, Harnnefer, Sual, Beri, Imra, 37 Bezer,
Hod, Samna, Silsa, Itran at Beera. 38 Ang mga anak na lalaki ni Jeter ay sina Jefune,
Pispa at Ara. 39 Ang mga anak na lalaki ni Ula ay sina Ara, Haniel at Rizia. 40 Sila ang
mga kaapu-apuhan ni Aser, mga pinuno ng kanilang mga pamilya, mga kilalang tao,
mga mandirigma at mga pangunahin sa mga pinuno. Ayon sa nakasulat sa talaan,
mayroong 26, 000 na mga lalaki ang nababagay na maglingkod sa militar.

8

1 Ang limang anak na lalaki ni Benjamin ay sina Bela na kaniyang panganay, sina
Asbel, Ahara, 2 Noha at Rafa. 3 Ang mga anak na lalaki ni Bela ay sina Adar, Gera,
Abihud, 4 Abisua, Naaman, Ahoa, 5 Gera, Shefupan at Huram. 6 Ito ang mga kaapu-
apuhan ni Ehud na mga pinuno ng mga angkan na naninirahan sa Geba, na napilitang
lumipat sa Manahat: 7 sina Naaman, Ahias at Gera. Si Gera ang panghuli na nanguna
sa kanilang paglipat. Siya ang ama nina Uza at Ahihud. 8 Si Saaraim ang naging ama
ng mga taong nasa lupain ng Moab, matapos niyang hiwalayan ang kaniyang mga
asawang sina Husim at Baara. 9 Ang mga anak ni Saarim sa asawa niyang si Hodes ay
sina Jobab, Sibia, Mesa, Malcam, 10 Jeuz, Sachia at Mirma. Ito ang kaniyang mga anak
na lalaki na mga pinuno sa kanilang mga angkan. 11 Anak niya rin sina Ahitob at
Elpaal kay Husim. 12 Ang mga anak na lalaki ni Elpaal ay sina Eber, Misam at Semed
(siya ang nagtayo sa Ono at Lod kasama ang mga nayon sa paligid nito). 13 Anak
niya rin sina Berias at Sema. Sila ang mga pinuno ng mga angkan na naninirahan
sa Ayalon na nagpalayas sa mga naninirahan sa Gat. 14 Ito ang mga anak na lalaki
ni Beria: sina Ahio, Sasac, Jeremot, 15 Zebadias, Arad, Eder, 16 Micael, Ispa at Joha.
17 - 18 Ito ang mga anak na lalaki ni Elpaal: sina Zebadias, Mesulam, Hizki, Heber,
Ismerai, Izlia at Jobab. 19 - 20 - 21 Ito ang mga anak na lalaki ni Simei: sina Jaquim,
Zicri, Zabdi, Elienai, Zilletai, Eliel, Adaya, Beraya at Simrat. 22 - 23 - 24 - 25 Ito ang
mga anak na lalaki ni Sasac: sina Ispan, Eber, Eliel, Abdon, Zicri, Hanan, Hananias,
Elam, Anatotias, Ifdaya at Penuel. 26 - 27 Ito ang mga anak na lalaki ni Jeroham: sina
Samserai, Seharia, Atalia, Jaaresias, Elias at Zicri. 28 Sila ang mga pinuno ng mga
angkan at mga pinuno na nanirahan sa Jerusalem. 29 Si Jeiel na ama ni Gibeon ay
nanirahan sa Gibeon. Ang pangalan ng kaniyang asawa ay Maaca. 30 Si Abdon ang
panganay niyang anak na sinundan nina Sur, Kish, Baal, Nadab, 31 Gedor, Ahio at
Zequer. 32 Ang iba pang anak ni Jeiel ay si Miclot na ama ni Simea. Nanirahan din
sila malapit sa kanilang mga kamag-anak sa Jerusalem. 33 Si Ner ang ama ni Kish na
ama ni Saul. Si Saul ang ama nina Jonatan, Melquisua, Abinadab at Esbaal. 34 Ang
anak ni Jonatan ay si Merib-baal na ama ni Mica. 35 Ang mga anak ni Mica ay sina
Piton, Melec, Tarea at Ahaz. 36 Si Ahaz ang ama ni Joada. Si Joada ang ama nina
Alemet, Azmavet at Zimri, na ama naman ni Moza. Si Zimri ang ama ni Moza. 37 Si
Moza ang ama ni Binea na ama ni Rafa na ama ni Elasa na ama ni Azel. 38 May
anim na anak si Azel: sina Azrikam, Bocru, Ismael, Searias, Obadias at Hanan. Silang
lahat ay mga anak na lalaki ni Azel. 39 Ang mga anak ni Esec na kaniyang kapatid
ay si Ulam na panganay, si Jeus ang pangalawa at si Elifelet ang pangatlo. 40 Ang
mga anak ni Ulam ay magigiting na mandirigma at mahuhusay gumamit ng pana.

Nagkaroon sila ng maraming anak at mga apo na binubuo ng 150. Kabilang silang lahat sa kaapu-apuhan ni Benjamin.

9

1 Kaya, naitala ang lahat ng Israelita sa talaan ng mga angkan. Naitala sila sa
Aklat ng mga Hari ng Israel. Sa mga taga-Juda, dinala silang bihag sa Babilonia
dahil sa kanilang kasalanan. 2 Ang unang bumalik sa kanilang mga lungsod ay ilan
sa mga Israelita, mga pari, mga Levita at mga tagapaglingkod sa templo. 3 Ang
ilan sa mga kaapu-apuhan nina Juda, Benjamin, Efraim, at Manases ay nanirahan
sa Jerusalem. 4 Kabilang sa mga nanirahan doon ay si Utai na lalaking anak ni
Amihod na anak ni Omri na anak ni Imri na anak ni Bani na isa sa mga kaapu-
apuhan ni Peres na anak ni Juda. 5 Kabilang sa mga Silonita ay si Asaya na panganay
at ang kaniyang mga anak na lalaki. 6 Kabilang sa kaapu-apuhan ni Zera si Jeuel.
Mayroong bilang na 690 ang kanilang mga kaapu-apuhan. 7 Kabilang sa mga kaapu-
apuhan ni Benjamin si Sallu na anak ni Mesulam na anak ni Hodavias na anak ni
Asenua. 8 Kabilang din si Ibnias na lalaking anak ni Jeroham, si Elah na anak ni
Uzi na anak ni Micri at si Mesulam na anak ni Sefatias na anak ni Reuel na anak
ni Ibnia. 9 Ang bilang ng kanilang kamag-anak na nakasulat sa listahan ng talaan
ng mga angkan ay 956. Ang lahat ng mga kalalakihang ito ay pinuno sa angkan ng
kanilang ninuno. 10 Ang mga pari ay sina Jedaias, Joiarib, at Jaquin. 11 At si Azarias
na anak ni Hilkias na anak ni Mesalum na anak ni Zadok na anak na Meraiot na
anak ni Ahitob, na tagapangasiwa sa tahanan ng Diyos 12 Kabilang rin si Adaya na
anak ni Jeroham na anak ni Pashur na anak ni Malquias. Kabilang din si Masai na
anak ni Adiel na anak ni Jazera na anak ni Mesulam na anak ni Mesilemit na anak
ni Imer. 13 Mayroong bilang na 1, 760 ang kanilang mga kamag-anak na pinuno
ng angkan ng kanilang ninuno. May kakayahan ang mga kalalakihang ito para sa
mga gawain sa tahanan ng Diyos. 14 Sa mga Levita naman, kabilang si Semaya na
anak ni Hasub na anak ni Azrikam na anak ni Hashabias sa mga kaapu-apuhan ni
Merari. 15 Kabilang din sina Bacbacar, Heres, Galal, at Matanias na anak ni Mika
na anak ni Zicri na anak ni Asaf. 16 Kabilang din si Obadias na anak ni Semaya
na anak ni Galal na anak ni Jeduthun at si Berequias na anak ni Asa na anak ni
Elkana na nanirahan sa mga nayon ng Netofatita. 17 Taga-pagbantay naman ng mga
pintuan sina Sallum, Akob, Talmon, Ahiman at ang kanilang mga kaapu-apuhan. Si
Sallum ang kanilang pinuno. 18 Dati silang nagbabantay sa tarangkahan ng hari sa
silangang bahagi para sa kampo ng mga kaapu-apuhan ni Levi. 19 Tagapamahala
sa mga gawain sa templo at nagbabantay sa bungad ng tolda si Sallum na anak ni
Kore na anak ni Ebiasaf na anak ni Korah, at ang kaniyang mga kamag-anak, sa
angkan ng kaniyang ama, ang angkan ni Korah. Katulad ng kanilang mga ninuno na
tagabantay noon sa pasukan ng lugar kung saan nananahan si Yahweh. 20 Si Finehas
ang tagapangasiwa sa kanila noon at sinasamahan siya ni Yahweh. 21 Si Zacarias na
anak ni Meselemias ang tagabantay sa pasukan ng Templo, ang "toldang tipanan."
22 May kabuuang bilang na 212 ang mga piniling tagapagbantay sa tarangkahan ng
pasukan. Naitala ang kanilang mga pangalan sa talaan ng mga tao sa kanilang mga
nayon. Inilagay sila nina David at propetang si Samuel sa mga tungkuling iyon dahil
mapagkakatiwalaan sila. 23 Kaya sila at ang kanilang mga anak ang nagbantay sa
mga tarangkahan ng tahanan ni Yahweh, ang tabernakulo. 24 Itinalaga sa apat na
sulok ang mga taga-pagbantay ng mga tarangkahan, sa dakong silangan, kanluran,
hilaga at timog. 25 Ang mga kanilang mga kapatid na nakatira sa kanilang mga
nayon ay darating upang palitan sila sa loob ng pitong araw 26 Ngunit ang apat na
pinuno ng mga taga-pagbantay ng mga tarangkahan, na mga Levita, ay itinalaga

upang bantayan ang mga silid at silid-imbakan sa tahanan ng Diyos. 27 Magdamag
silang nagbabantay sa nakatalaga nilang puwesto sa palibot ng tahanan ng Diyos,
dahil tungkulin nilang bantayan ito. Binubuksan nila ito tuwing umaga. 28 Ilan sa
kanila ang tagapangasiwa sa mga kagamitan sa templo. Binibilang nila ang mga
kagamitang ito kapag dinadala ang mga ito sa loob at kapag dinadala sa labas. 29 Ilan
din sa kanila ang itinalaga upang pangalagaan ang mga nailaan na mga bagay, mga
kagamitan at ang mga kasangkapan, kabilang ang mga magagandang harina, alak,
langis, insenso at ang mga natatanging mga sangkap. 30 Ang ilan sa mga anak ng
mga pari ay naghahalo ng mga natatanging sangkap. 31 Si Matitias na isang Levita, na
panganay ni Sallum na mula sa angkan ni Korah, ay tagapangasiwa ng paghahanda ng
tinapay para sa paghahandog 32 Ang ilan sa kanilang mga kapatid na kaapu-apuhan
ni Kohat ay tagapangasiwa sa mga tinapay na handog, upang ihanda ito tuwing
Araw ng Pamamahinga. 33 Nanirahan ang mga mang-aawit at pamilya ng pinuno ng
mga Levita sa mga silid sa templo kapag wala silang gawain, dahil kailangan nilang
gampanan ang kanilang mga naitakdang tungkulin sa araw at gabi. 34 Ang mga ito
ay pinuno ng mga pamilya na kabilang sa mga Levita, ayon sa nakatala sa talaan ng
kanilang angkan. Nanirahan sila sa Jerusalem. 35 Nanirahan sa Gibeon si Jelhiel na
asawa ni Maaca at ama ni Gibeon. 36 Si Abdon ang kaniyang panganay na anak at
ang iba pa niyang mga anak na lalaki ay sina Zur, Kish, Baal, Ner, at Nadab, 37 Gedor,
Ahio, Zacarias at Miklot. 38 Si Miclot ang ama ni Simeam. Nakatira rin sila malapit sa
kanilang mga kapatid sa Jerusalem. 39 Si Ner ang ama ni Kish na ama ni Saul. Si Saul
ang ama nina Jonatan, Malquisua, Abinadab at Esbaal. 40 Anak ni Jonatan si Merib-
baal na ama naman ni Mica. 41 Ang mga lalaking anak ni Mica ay sina Piton, Melec,
Tarea at Ahaz. 42 Si Ahaz ang ama ni Jara. Si Jara ang ama nina Alemet, Azmavet,
at Zimri. Si Zimri ang ama ni Moza. 43 Si Moza ang ama ni Binea. Si Binea ang ama
ni Refaya. Si Refaya ang ama ni Elasa. Si Elasa ang ama ni Azel. 44 Ito ang anim na
lalaking anak ni Azel: Sina Azrikam, Bocru, Ismael, Seraya, Obadias, at Hanan.

10

1 At ngayon, nakipaglaban ang mga Filisteo laban sa Israel. Tumakas ang bawat
Israelita mula sa mga Filisteo at pinatay sa Bundok ng Gilboa. 2 Nagpatuloy ang mga
Filisteo sa pagtugis kay Saul at sa kaniyang mga anak na lalaki. Pinatay ng mga
Filisteo ang kaniyang mga anak na lalaki na sina Jonatan, Abinadab at Melquisua.
3 Naging matindi ang digmaan laban kay Saul at inabutan siya ng mga mamamana.
Lubha siyang nasugatan dahil sa mga mamamana. 4 Pagkatapos nito, sinabi ni Saul sa
tagadala ng kaniyang mga baluti. “Hugutin mo ang iyong tabak at isaksak mo ito sa
akin. Kung hindi, darating ang mga hindi tuli at aabusuhin ako”. Ngunit ayaw gawin
ng tagadala ng kaniyang mga baluti, sapagkat siya ay takot na takot. Kaya hinugot
ni Saul ang sariling tabak at sinaksak ang kaniyang sarili. 5 Nang makita ng tagadala
ng kaniyang mga baluti na patay na si Saul, itinusok rin niya ang tabak sa kaniyang
sarili at namatay. 6 Kaya namatay si Saul at ang kaniyang tatlong anak na lalaki, kaya
ang lahat ng kaniyang sambahayan ay magkakasamang namatay. 7 Nang makita ng
bawat Israelitang nasa lambak na tumakas sila, at patay na si Saul at ang kaniyang
mga anak, iniwan nila ang kanilang mga lungsod at nagsitakas sila. At dumating ang
mga Filisteo at nanirahan doon. 8 At nangyari nga kinabukasan, nang dumating ang
mga Filisteo upang pagnakawan ang mga patay, natagpuan nilang patay si Saul at ang
kaniyang mga anak na lalaki sa Bundok ng Gilboa. 9 Hinubaran nila si Saul, pinugutan
siya ng ulo at kinuha ang kaniyang baluti. Nagpadala sila ng mga mensahero sa
buong Filistia upang ikalat ang balita sa kanilang mga diyus-diyosan at sa lahat ng
tao. 10 Inilagay nila ang kaniyang baluti sa templo ng kanilang mga diyus-diyosan at

isinabit ang kaniyang ulo sa templo ni Dagon. [11] Nang marinig ng mga taga-Jabes-
Gilead ang lahat ng ginawa ng mga Filisteo kay Saul, [12] pumunta ang lahat ng kanilang
mandirigma at kinuha ang katawan ni Saul maging ang kaniyang mga anak at dinala
nila ang mga ito sa Jabes. Inilibing nila ang kanilang mga buto sa ilalim ng puno ng
ensina at nag-ayuno sila ng pitong araw. [13] Namatay si Saul dahil hindi siya naging
tapat kay Yahweh. Hindi siya sumunod sa mga tagubilin ni Yahweh, sa halip, humingi
siya ng payo sa taong nakikipag-usap sa patay. [14] Hindi siya humingi ng patnubay
mula kay Yahweh, kaya pinatay siya ni Yahweh at ibinigay ang kaniyang kaharian
kay David na anak na lalaki ni Jesse.

11

[1] At nagpunta ang lahat ng Israelita kay David sa Hebron at sinabi, “Tingnan mo,
kami ay iyong laman at dugo. [2] Sa nakalipas na panahon nang naghari si Saul sa
atin, ikaw ang nanguna sa mga hukbong Israelita. Sinabi sa iyo ni Yahweh na iyong
Diyos, 'Ikaw ang mangangalaga sa aking bayang Israel at ikaw ang mamumuno sa
aking bayang Israel.'” [3] Kaya lahat ng mga matatanda ng Israel ay pumunta sa hari sa
Hebron at gumawa si David ng kasunduan sa kanila sa harap ni Yahweh. Binuhusan
nila ng langis si David na hari ng buong Israel. Sa ganitong paraang natupad ang
salita ni Yahweh na ipinahayag ni Samuel. [4] Si David at lahat ng Israelita ay nagtungo
sa Jerusalem (iyan ay Jebus). Ngayon, naroon ang mga Jebuseo, na naninirahan
sa lupain na iyon. [5] Sinabi ng mga naninirahan sa Jebus kay David, “Hindi ka
makakapasok dito.” Ngunit tinalo ni David ang matibay na tanggulan ng Zion, iyon
ay ang lungsod ni David. [6] Sinabi ni David, “Sinuman ang unang lulusob sa mga
Jebuseo ay magiging pinuno.” Kaya si Joab na anak ni Zuriah ang unang lumusob,
kaya ginawa siyang pinuno ng hukbo. [7] Pagkatapos, nagsimulang tumira si David
sa matibay na tanggulan. Kaya tinawag nila itong lungsod ni David. [8] Pinatibay
niya ang pader ng lungsod mula sa Millo at pinalibutan niya ng pader. Pinatibay
ni Joab ang natitirang bahagi ng lungsod. [9] Naging dakila si David sapagkat ang
makapangyarihang si Yahweh ay kasama niya. [10] Ito ang mga pinuno na mayroon si
David na nagpakita na sila ay malalakas kasama niya sa kaniyang kaharian, kasama
ang buong Israel upang gawin siyang hari, na sinusunod ang salita ni Yahweh tungkol
sa Israel. [11] Ito ang listahan ng mga piling kawal ni David: Si Jasobeam, na anak ng
isang Hacmonita, ay pinuno ng tatlumpu. Pinatay niya ang tatlongdaang kalalakihan
sa pamamagitan ng kaniyang sibat sa isang pagkakataon. [12] Sumunod sa kaniya si
Eleazar na anak ni Dodo, na Ahohita na isa sa tatlong malalakas na mga kalalakihan.
[13] Kasama niya si David sa Pas-dammim, at doon nagtipon-tipon ang mga Filisteo para
sa labanan, kung saan may bukid ng sebada at tumakas ang hukbo ng mga Israelita
mula sa mga Filisteo. [14] Tumayo sila sa gitna ng bukid, ipinagtanggol ito at pinatay
ang mga Filisteo. Iniligtas sila ni Yahweh na may malaking tagumpay. [15] At tatlo sa
tatlumpung mga pinuno ang bumaba patungo kay David sa malaking bato, sa yungib
ng Adullam. Nagkampo ang mga hukbo ng Filisteo sa lambak ng Rephaim. [16] Sa
panahong iyon, naroon si David sa kaniyang tanggulan, isang yungib, samantalang
nagtatag ang mga Filisteo ng kanilang kampo sa Betlehem. [17] Nanabik sa tubig si
David at sinabi, “Kung may magbibigay sana sa akin ng tubig upang inumin mula
sa balon ng Betlehem, sa balon na malapit sa tarangkahan!” [18] Kaya sumugod ang
tatlong malalakas na kalalakihan sa hukbo ng mga Filisteo at kumuha ng tubig mula
sa balon ng Betlehem, ang balon na nasa tarangkahan. Kumuha sila ng tubig at dinala
kay David, ngunit tumanggi siyang inumin ito. Sa halip, ibinuhos niya ito para kay
Yahweh. [19] At sinabi niya, “Huwag mong ipahintulot, Yahweh, na inumin ko ito.
Iinumin ko ba ang dugo ng mga kalalakihang nagbuwis ng kanilang mga buhay?”

Dahil inilagay nila sa panganib ang kanilang buhay, ayaw niyang inumin ito. Ito ang
mga bagay na ginawa ng tatlong matatapang na kalalakihan. 20 Si Abisai na kapatid ni
Joab ang namuno sa tatlo. Ginamit niya ng minsan ang kaniyang sibat laban sa tatlong
daan at pinatay sila. Madalas siyang banggitin kasama ng tatlong kawal. 21 Sa tatlo,
siya ay labis na pinarangalan at naging kanilang pinuno. Gayunman, ang kaniyang
katanyagan ay hindi papantay sa katanyagan ng tatlong mga kawal. 22 Si Benaias
na anak ni Joaida ay malakas na lalaki na gumawa ng mga kahanga-hangang gawa.
Pinatay niya ang dalawang anak ni Ariel ng Moab. Bumaba din siya sa malalim na
hukay at pinatay ang isang leon habang umuulan ng niyebe. 23 Pinatay rin niya ang
isang lalaking taga-Egipto na may limang kubit ang taas. Ang taga-Egipto ay may sibat
na tulad ng kahoy na panghabi, subalit pumunta siya sa kaniya na tungkod lamang
ang dala. Inagaw niya ang sibat sa kamay ng taga-Egipto at pinatay siya gamit ang
sarili niyang sibat. 24 Ang mga kahanga-hangang gawa na ito ay ginawa ni Benaias
na anak ni Joaida, at pinangalanan siya kasama ng tatlong malalakas na kalalakihan.
25 Mas higit siyang iginagalang kaysa sa tatlumpung mga kawal sa pangkalahatan,
ngunit hindi siya iginagalang na katulad ng tatlong mga piling kawal. Gayunman,
inilagay siya ni David na tagapangasiwa ng kaniyang mga bantay. 26 Ang malalakas
na mga kalalakihan ay sina Asahel na kapatid ni Joab, Elhanan na anak ni Dodo
ng Betlehem, 27 Si Samot na taga-Harod, Si Helez na taga-Pelet, 28 Si Ira na anak ni
Iques na taga-Tekoa, si Abiezer na taga-Anatot, 29 si Sibecai na taga-Husa, si Ilai na
taga-Aho, 30 si Maharai na taga-Netofa, Heled na anak ni Baana na taga-Netofa, 31 si
Itai na anak ni Ribai na taga-Gibea na mula sa angkan ni Benjamin, si Benaias na
taga-Piraton, 32 si Hurai na mula sa mga lambak ng Gaas, si Abiel na taga-Arba, 33 si
Azmavet na taga-Behurim, si Eliaba na taga-Saalbon, 34 ang mga anak ni Hasem na
taga-Gizon, si Jonathan na anak ni Sage na taga-Arar, 35 si Ahiam na anak ni Sacar
na taga-Arar, si Elifal na anak ni Ur, 36 si Hefer na taga-Mequera, si Ahias na taga-
Pelon, 37 si Hezro na taga-Carmel, si Naarai na anak ni Ezbai, 38 si Joel na kapatid ni
Nathan, si Mibhar na anak ni Hagri, 39 si Zelec na taga-Ammon, si Naarai na taga-
Berot (tagadala ng baluti ni Joab na anak ni Zeruiah), 40 si Ira at Gareb na taga-Jatir,
41 si Urias na Heteo, si Zabad na anak ni Ahlai, 42 si Adina na anak ni Siza (na pinuno
sa angkan ni Ruben) at kasama niya ang tatlumpung tao, 43 si Hanan anak ni Maaca,
at si Josafat na taga-Mitan, 44 si Uzias na taga-Asterot, Sammah at Jeiel na mga anak
ni Hotam na taga-Aroer, 45 si Jediael na anak ni Simri at si Joha na kaniyang kapatid
na taga-Tiz, 46 si Eliel na taga-Mahava, si Jeribai at Josavia ang mga anak ni Elnaam,
si Itma na taga-Moab, 47 sina Eliel, Obed, at Jasael na taga-Zoba.

12

1 Ito ang mga kalalakihang pumunta kay David sa Ziklag, nang siya ay natatago
kay Saul na anak ni Kish. Kasama sila sa mga kawal, na mga katulong niya sa
pakikipaglaban. 2 Sila ay may dalang mga pana at kaya nilang gamitin ang parehong
kanan at kaliwang kamay sa pagtirador at sa pagpana ng mga palaso mula sa pana.
Sila ay galing sa lahi ni Benjamin, na kalahi ni Saul 3 Ang pinuno ay si Ahiezer;
sumunod si Joas —sila ay parehong anak ni Semaa na taga-Gibea. Sina Jeziel at Pelet
na mga anak ni Asmavet. Naroon din si Beraca at Jehu na taga-Anatot, 4 si Ismaias
na taga-Gebion na isang sundalo na kasama sa tatlumpu at siyang namumuno sa
tatlumpu, sina Jeremias, Jahaziel, Johanan, at Jozabad na mga taga-Gedera, 5 Sina
Eluzai, Jerimot, Balias, Semarias at Sefatias na taga-Haruf, 6 ang mga taga-Korah na
sina Elkana, Isaias, Azarel, Joezer, Jesobeam, at 7 Joela, at Zebadias, na mga anak
ni Joram na taga-Gedor. 8 Ilan sa mga taga-Gad ay umanib kay David sa matibay
na tanggulan sa ilang. Sila ay mga mandirigma, mga kalalakihang sinanay para sa

digmaan, na kayang humawak ng kalasag at sibat; na ang mga mukha ay kasing
bangis ng mga mukha ng leon. Sila ay kasing bilis ng mga gasel sa mga bundok. [9] Si
Ezer ang pinuno, si Obadias ang ikalawa si Eliab ang ikatlo, [10] si Mismana ang ikaapat,
si Jeremias ang ikalima, [11] si Attai ang ikaanim, si Eliel ang ikapito, [12] si Johanan
ang ikawalo, si Elzabad ang ikasiyam, [13] si Jeremias ikasampu, si Macbanai ang
ikalabing-isa. [14] Itong mga anak ni Gad ay mga pinuno ng hukbo. Ang pinamunuan
ng pinakamababa ay isang daan at ang pinamunuan ng pinakadakila ay isanglibo.
[15] Tinawid nila ang Jordan sa unang buwan, nang umapaw ang mga pampang nito
at pinalayas ang lahat ng mga naninirahan sa mga kapatagan papuntang silangan at
papuntang kanluran. [16] Ang ilan sa mga kalalakihan sa lipi ni Benjamin at Juda ay
pumunta sa matibay na tanggulan ni David. [17] Lumabas si David upang salubungin
sila at sinabi niya: "Kung pumunta kayo na may kapayapaan upang tulungan ako,
maaari kayong sumama sa akin. Subalit kung kayo ay pumarito upang ipagkanulo
ako sa aking mga kalaban, sawayin nawa kayo ng Diyos ng ating mga ninuno,
sapagkat wala akong ginawang mali." [18] Pagkatapos, ang Espiritu ay dumating kay
Amasai na pinuno ng tatlumpu. Sinabi niya, "Kami ay sa iyo, David. Kami ay
nasa iyong panig, anak ni Jesse. Kapayapaan, magkaroon nawa ng kapayapaan
sa sinumang tutulong sa iyo. Kapayapaan sa mga tumutulong sa iyo, sapagkat
tinutulungan ka ng Diyos." Pagkatapos, tinanggap sila ni David at ginawa silang
mga pinuno sa kaniyang mga tauhan. [19] Ang ilan mula sa Manases ay umalis upang
sumama kay David nang dumating siya kasama ang mga Filisteo upang labanan si
Saul. Ngunit hindi nila tinulungan ng mga Filisteo, sapagkat ang panginoon ng mga
Filisteo ay sumangguni sa isa't isa at pinaalis si David. Sinabi nila, "Iiwan niya tayo at
sasama sa kaniyang panginoon na si Saul at malalagay sa panganib ang ating buhay."
[20] Nang pumunta siya sa Ziklag, ang mga kalalakihan ng Manases na sumama sa
kaniya ay sina Adna, Jozabad, Jidiael, Micael, Eliu, at Zillettai, na mga kapitan sa
libu-libong mula sa Manases. [21] Tinulungan ng mga lalaking mandirigma si David na
lumaban sa mga lumilibot na pangkat ng mga magnanakaw. Pagkatapos, naging mga
pinuno sila sa mga hukbo. [22] Araw-araw, may mga lalaking pumupunta kay David
upang tulungan siya hanggang sa magkaroon ng malaking hukbo tulad ng hukbo ng
Diyos. [23] Ito ang talaan ng mga armadong kawal para sa labanan na nagpunta kay
David sa Hebron upang ibigay ang kaharian ni Saul sa kaniya, na tumupad sa salita
ni Yahweh. [24] Mula sa Juda ang mga nagdala ng kalasag at sibat ay 6, 800, na armado
para sa digmaan. [25] Mula sa tribu ni Simeon ay may 7, 100 na lalaking mandirigma.
[26] Mula sa mga Levita ay may 4, 600 na mga lalaking mandirigma. [27] Si Joiada ang
pinuno ng mga kaapu-apuhan ni Aaron at ang kasama niya ay 3, 700. [28] Kasama ni
Zadok, isang binatang malakas at matapang, ang dalawampu't dalawang pinuno mula
sa angkan ng kaniyang ama. [29] Mula kay Benjamin, na tribu ni Saul ay may 3, 000.
Karamihan sa kanila ay nanatiling tapat kay Saul hanggang ngayon. [30] Mula sa tribu
ni Efraim ay may 20, 800 na lalaking mandirigma, mga lalaking tanyag sa sambahayan
ng kanilang ama. [31] Mula sa kalahating tribu ni Manases ay may 18, 000 na mga
lalaking tanyag na dumating upang gawing hari si David. [32] Mula kay Isacar, ay may
dalawandaang pinuno na may pag-unawa sa mga panahon at nalalaman kung ano
dapat gawin ng Israel. Ang lahat ng kanilang kamag-anak ay nasa ilalim ng kanilang
utos. [33] Mula kay Zebulun ay may 50, 000 na lalaking mandirigma, na nakahanda para
sa digmaan, na dala ang lahat ng sandata ng digmaan at handang ibigay ang hindi
nahahating katapatan. [34] Mula kay Neftali ay may isang libong opisyal at kasama nila
ang may 37, 000 na lalaki na may mga kalasag at mga sibat. [35] Mula sa angkan ni
Dan ay may 28, 600 na mga kalalakihan na nakahanda para sa labanan. [36] Mula kay
Asher ay may apatnapung libong mga kalalakihan na nakahanda para sa labanan.

37 Mula sa kabilang panig ng Jordan, mula sa tribu ni Ruben, Gad, at sa kalahating
tribu ni Manases ay may 120, 000 na lalaking armado ng lahat ng uri ng sandata para
sa labanan. 38 Ang lahat ng mga kawal na ito, na handa para sa labanan, ay dumating
sa Hebron na may matatag na hangarin na gawing hari si David sa buong Israel. Ang
lahat ng iba pang Israelita ay sumang-ayon na gawing hari si David. 39 Sila ay naroon
ng tatlong araw kasama si David na kumain at uminom, sapagkat pinadalhan sila ng
kanilang mga kamag-anak ng kailangang pagkain at inumin. 40 Bukod pa rito, ang
mga malapit sa kanila, hanggang Isacar, Zebulun at Neftali, ay nagdala ng tinapay
na isinakay sa mga asno, mga camelyo, mga mola at mga baka, at tinapay na gawa
sa igos, mga kumpol ng pasas, alak, langis, baka at tupa, sapagkat nagdiriwang ang
Israel.

13

1 Sumangguni si David sa mga pinuno ng libu-libo at daan-daan, sa bawat pinuno.
2 Sinabi ni David sa buong kapulungan ng Israel, 'Kung ito ang mabuti para sa inyo at
kung ito ay nagmula kay Yahweh na ating Diyos, magpadala tayo ng mga mensahero
sa lahat ng lugar kung saan naroon ang ating mga kapatiran na nananatili sa lahat
ng mga rehiyon ng Israel at sa mga pari at mga Levita na nasa kanilang mga lungsod.
Sabihan sila na sumama sila sa atin. 3 Ibalik natin ang kaban ng tipan sa atin, sapagkat
hindi natin sinangguni ang kaniyang kalooban sa panahon ng paghahari ni Saul."
4 Sumang-ayon ang buong kapulungan na gawin ang mga bagay na ito, dahil tila
tama ito sa paningin ng lahat ng mga tao. 5 Kaya, tinipon ni David ang lahat ng mga
Israelita, mula sa ilog ng Sihor sa Egipto hanggang Lebo Hamat, upang kunin ang
kaban ng Diyos mula sa Kiriath Jearim. 6 Si David at ang lahat ng Israel ay umakyat
sa Baala, iyan ay ang, Kiriath Jearim, na sakop ng Juda, upang kunin doon ang kaban
ng Diyos, na ang tawag ay Yahweh, na nakaupo sa trono sa ibabaw ng kerubim. 7 Kaya
inilagay nila ang kaban ng Diyos sa bagong kariton. Inilabas nila ito mula sa bahay
ni Abinadab. Sina Uza at Ahio ang umaalalay sa kariton. 8 Si David at ang lahat
ng Israelita ay nagdiriwang sa harapan ng Diyos ng kanilang buong lakas. Sila ay
umaawit na may mga instrumentong may kuwerdas, mga tamburin, mga pompiyang
at mga trumpeta. 9 Nang makarating sila sa giikan sa Quidon, biglang hinawakan ni
Uza ang kaban, dahil natisod ang baka. 10 Pagkatapos, nagalab ang galit ni Yahweh
laban kay Uza at pinatay siya ni Yahweh dahil hinawakan ni Uza ang kaban. Namatay
siya doon sa harap ng Diyos. 11 Nagalit si David dahil pinarusahan ni Yahweh si Uza.
Ang lugar na iyon ay tinawag na Perez Uza hanggang sa araw na ito. 12 Natakot si
David sa Diyos sa araw na iyon. Sinabi niya, "Paano ko maiuuwi ang kaban ng tipan
ng Diyos?" 13 Kaya hindi inilipat ni David ang kaban ng tipan sa lungsod ni David,
ngunit inilagak ito sa bahay ni Obed-edom na taga-Gat. 14 Ang kaban ng Diyos ay
nanatili sa tahanan ni Obed-edom ng tatlong buwan. Kaya pinagpala ni Yahweh ang
kaniyang tahanan at ang lahat ng kaniyang ari-arian.

14

1 Pagkatapos, nagpadala si Hiram na hari ng Tiro ng mga mensahero kay David at
cedar na kahoy, mga karpintero at mga mason. Nagtayo sila ng bahay para sa kaniya.
2 Alam ni David na hinirang siya ni Yahweh bilang hari sa buong Israel at naitaas ang
kaniyang kaharian para sa kapakanan ng kaniyang bayang Israel. 3 Nag-asawa pa ng
marami si David sa Jerusalem, at siya ay naging ama ng maraming anak na lalaki
at babae. 4 Ito ang pangalan ng kaniyang mga anak na isinilang sa Jerusalem: Sina
Samua, Sobab, Natan, Solomon, 5 Ibhar, Elisua, Elpelet, 6 Noga, Nefeg, Jafia, 7 Elisama,
Beeliada, at Elifelet. 8 Nang mabalitaan ng mga Filisteo na hinirang si David bilang

hari sa buong Israel, umalis silang lahat upang hanapin siya. Ngunit nabalitaan ni
David ang tungkol dito at umalis upang labanan sila. 9 Dumating ang mga Filisteo
at nilusob ang lambak ng Refaim. 10 Pagkatapos, humingi si David ng tulong mula
sa Diyos. Sinabi niya, "Dapat ko bang lusubin ang mga Filisteo? Pagtatagumpayin
mo ba ako laban sa kanila?" Sinabi ni Yahweh sa kaniya, "Lusubin mo sila, sapagkat
tiyak na ibibigay ko sila sa iyo." 11 Kaya, pumunta sila sa Baal-perazim at tinalo
ang mga Filisteo doon. Sinabi niya, "Nilupig ni Yahweh ang aking mga kaaway sa
pamamagitan ng aking mga kamay tulad ng rumaragasang tubig baha." Kaya ang
pangalan ng lugar na iyon ay Baal-perazim. 12 Iniwan ng mga Filisteo ang kanilang
mga diyus-diyosan doon at nagbigay si David ng utos na dapat sunugin ang mga iyon.
13 Pagkatapos, muling nilusob ng mga Filisteo ang lambak. 14 Kaya muling humingi
si David ng tulong sa Diyos. Sinabi ng Diyos sa kaniya, "Huwag mong lusubin ang
kanilang harapan, sa halip umikot ka at lusubin mo sila sa likuran sa tapat ng mga
puno ng balsam. 15 Kapag narinig mo ang tunog ng martsa sa hangin na umiihip sa
itaas ng mga puno ng balsam, lumusob ka nang buong lakas. Gawin mo ito dahil ang
Diyos ay mauuna sa iyo upang lusubin ang hukbo ng mga Filisteo." 16 Kaya ginawa
ni David ang inutos ng Diyos sa kaniya. Tinalo niya ang hukbo ng mga Filisteo mula
sa Gibeon hanggang sa Gezer. 17 Pagkatapos, naipamalita ang katanyagan ni David
sa lahat ng lupain at ginawa ni Yahweh na matakot ang lahat ng bansa kay David.

15

1 Nagpatayo si David ng mga bahay para sa kaniyang sa lungsod ni David. Siya
ay naghanda ng isang lugar para sa kaban ng Diyos at nagtayo ng tolda para dito.
2 At sinabi ni David, "Ang mga Levita lamang ang maaaring magbuhat ng kaban
ng Diyos, sapagkat pinili sila ni Yahweh upang buhatin ito at upang paglingkuran
siya magpakailanman." 3 Pagkatapos, ang lahat ng Israel ay tinipon ni David sa
Jerusalem upang dalhin ang kaban ni Yahweh sa lugar na kaniyang inihanda para
dito. 4 Tinipon ni David ang mga kaapu-apuhan ni Aaron at ang mga Levita. 5 Mula sa
kaapu-apuhan ni Kohat, naroon ang pinuno na si Uriel at ang kaniyang mga kamag-
anak na 120 na kalalakihan. 6 Mula sa kaapu-apuhan ni Merari, naroon ang pinuno
na si Asaias at ang kaniyang mga kamag-anak na 220 na kalalakihan. 7 Mula sa
kaapu-apuhan ni Gershom, naroon ang pinuno na si Joel at ang kaniyang mga kamag-
anak na 130 na kalalakihan. 8 Mula sa kaapu-apuhan ni Elizafan, naroon ang pinuno
na si Semaias at ang kaniyang mga kamag-anak na 200 na kalalakihan. 9 Mula sa
kaapu-apuhan ni Hebron, naroon ang pinuno na si Eliel at ang kaniyang mga na
kamag-anak na 80 na kalalakihan. 10 Mula sa kaapu-apuhan ni Uziel, naroon ang
pinuno na si Aminadab at ang kaniyang mga na kamag-anak na 112 na kalalakihan.
11 Ipinatawag ni David ang mga paring sina Zadok at Abiatar at ang mga Levitang
sina Uriel, Asaias, Joel, Semaias, Eliel at Aminadab. 12 Sinabi niya sa kanila, "Kayo
ang mga pinuno ng pamilya ng mga Levita. Ilaan ninyo ang inyong sarili kay Yahweh,
kayo at ang inyong mga kapatid na lalaki upang maaari ninyong dalhin ang kaban
ni Yahweh, ang Diyos ng Israel sa lugar na inihanda ko para dito. 13 Hindi ninyo ito
binuhat noong una. Kung kaya si Yahweh na ating Diyos ay nagalit sa atin, sapagkat
hindi natin siya hinanap o sinunod ang kaniyang kautusan." 14 Kaya ang mga pari
at ang mga Levita ay inilaan ang kanilang mga sarili upang buhatin ang kaban ni
Yahweh, ang Diyos ng Israel. 15 Kaya pinasan ng mga Levita ang kaban ng Diyos sa
kanilang mga balikat gamit ang mga pingga, tulad ng iniutos ni Moises na alinsunod
sa tuntuning ibinigay sa pamamagitan ng salita ni Yahweh. 16 Kinausap ni David
ang mga pinuno ng Levita upang italaga ang kanilang mga kapatid na tumugtog ng
mga instrumentong pangmusika, instrumentong may mga kuwerdas, mga alpa at

mga pompiyang, tumugtog ng malakas at masayang itataas ang kanilang mga tinig.
17 Kaya, itinalaga ng mga Levita si Heman, ang lalaking anak ni Joel at isa sa kaniyang
mga kapatid na lalaki, si Asaf na anak ni Berequias. At itinalaga din ang kanilang
mga kamag-anak mula sa kaapu-apuhan ni Merari at si Etan na anak ni Cusaias.
18 Kasama nila ang kanilang mga kamag-anak na nasa ikalawang katungkulan: sina
Zacarias, Jaazael, Semiramot, Jehiel, Uni, Eliab, Benaias, Maaseias, Matitias, Elifelehu,
Micneias, Obed-edom, at Jeiel, ang mga tagapagbantay ng tarangkahan. 19 Ang mga
manunugtog na sina Heman, Asaf at Etan ay itinalaga upang tumugtog ng mga
tansong pompiyang na may malalakas na tunog. 20 Sina Zacarias, Aziel, Semiramot,
Jehiel, Uni, Eliab, Maasaias, at Benaias ang tumugtog ng mga instrumentong may
kuwerdas na alinsunod sa Alamot. 21 Ang mga nanguna sa pagtugtog ng mga alpa
ay sina Matitias, Elifelehu, Micneias, Obed-edom, Jeiel at Azazias na alinsunod sa
Seminit. 22 Si Quenanias na pinuno ng mga Levita sa pag-awit, ang namahala sa pag-
awit dahil mahusay siya. 23 Sina Berequias at Elkana ang tagabantay sa kaban. 24 Ang
mga paring sina Sebanias, Joshafat, Nethanael, Amazias, Zacarias, Benaias at Eliezer
ang iihip ng mga trumpeta sa harapan ng kaban ng Diyos. Si Obed-edom at Jehias
ang mga tagabantay ng kaban. 25 Kaya pumunta sina David, ang mga nakatatanda
sa Israel at ang mga pinuno sa libu-lubo upang ilabas sa bahay ni Obed-edom ang
kaban ng tipan ni Yahweh na may kagalakan. 26 Sapagkat tinulungan ng Diyos ang
mga Levita na nagbuhat sa kaban ng tipan ni Yahweh, naghandog sila ng pitong
toro at pitong tupa. 27 Nakadamit si David ng balabal na gawa pinong lino, ganoon
din ang mga Levitang nagbuhat sa kaban, ang mga mang-aawit, at si Kenaniaz, ang
nangunguna sa awit kasama ang mga mang-aawit. Nakasuot si David ng linong efod.
28 Kaya dinala ng lahat ng Israel ang kaban ng tipan ni Yahweh na may masayang
hiyawan at may tunog ng mga tambuli, mga pompiyang at mga instrumentong may
kuwerdas at mga alpa. 29 Ngunit nang paparating ang kaban ng tipan ni Yahweh sa
lungsod ni David, dumungaw sa bintana ang babaeng anak ni Saul na si Mical. Nakita
niya si Haring David na sumasayaw at nagdiriwang. At kinamuhian niya si Haring
David sa kaniyang puso.

16

1 Ipinasok nila ang kaban ng Diyos at inilagay ito sa gitna ng tolda na ipinagawa
ni David para dito. Pagkatapos, naghandog sila ng mga alay na susunugin at mga
handog pangkapayapaan sa harap ng Diyos. 2 Nang natapos ni David ihandog
ang alay na susunugin at handog pangkapayapaan, pinagpala niya ang mga tao sa
pangalan ni Yahweh. 3 Nagbahagi siya sa bawat Israelita, sa mga kalalakihan at
kababaihan, ng tinapay, at isang pirasong karne, at kumpol ng mga pasas. 4 Nagtalaga
si David ng ilang Levita upang maglingkod sa harapan ng kaban ni Yahweh, at upang
magdiwang, magpasalamat at magpuri kay Yahweh, ang Diyos ng Israel. 5 Ang mga
Levitang ito ay sina Asaf, na pinuno, at pumapangalawa sa kaniya sina Zacarias, Jeiel,
Semiramot, Jehiel, Matitias, Eliab, Benaias, Obed-edom at Jeiel. Sila ang tutugtog
ng mga instrumentong may kwerdas at mga alpa. Si Asaf naman ang tutugtog
sa mga pompiyang nang malakas. 6 Ang mga paring sina Benaias at Jahaziel ang
palaging iihip sa mga sungay sa harapan ng kaban ng tipan ng Diyos. 7 At sa
araw na iyon, unang hinirang ni David si Asaf at ang kaniyang mga kapatid upang
awitin ang awit na ito ng pasasalamat kay Yahweh. 8 Magpasalamat kay Yahweh,
tumawag sa kaniyang pangalan at ipaalam sa lahat ng bansa ang kaniyang mga
gawa. 9 Umawit sa kaniya, umawit ng mga papuri sa kaniya at ipagsabi ang lahat
ng kaniyang kamangha-manghang mga gawa. 10 Magmayabang kayo sa kaniyang
banal na pangalan, magalak ang puso ng mga naghahanap kay Yahweh. 11 Hanapin

si Yahweh at ang kaniyang kalakasan; patuloy na hanapin ang kaniyang presensiya.
12 Alalahanin ang kaniyang mga kamangha-manghang ginawa, ang kaniyang mga
himala at mga utos na nagmula sa kaniyang bibig, 13 kayo na kaapu-apuhan ng
Israel ang kaniyang mga lingkod, kayong mga tao ni Jacob, ang kaniyang pinili.
14 Siya si Yahweh, ang ating Diyos. Ang kaniyang mga utos ay nasa buong mundo.
15 Panatilihin ninyo sa inyong isipan ang kaniyang tipan magpakailanman, ang salita
na kaniyang iniutos sa sanlibong salinlahi. 16 Naaalala niya ang kasunduan na
kaniyang ginawa kay Abraham, at ang kaniyang sinumpaan kay Isaac. 17 Ito ang
kaniyang pinatunayan kay Jacob bilang isang kautusan, at sa Israel bilang isang
walang hanggang kasunduan. 18 Sinabi niya, "Ibibigay ko sa iyo ang lupain ng Canaan
bilang bahagi ng iyong mamanahin." 19 Sinabi ko ito noong kakaunti pa lamang ang
inyong bilang, talagang napakaunti, at mga estranghero sa lupain. 20 Nagpunta sila
mula sa isang bansa patungo sa isang bansa, mula sa isang kaharian patungo sa iba.
21 Hindi niya hinayaan na apihin sila ng sinuman, pinarusahan niya ang mga hari
alang-alang sa kanilang kapakanan. 22 Sinabi niya, "Huwag ninyong gagalawin ang
aking mga pinili, at huwag ninyong sasaktan ang aking mga propeta." 23 Umawit
kay Yahweh, buong mundo; ihayag araw-araw ang kaniyang pagliligtas. 24 Ipahayag
ang kaniyang kaluwalhatian sa mga bansa, ang kaniyang kamangha-manghang mga
gawa sa lahat ng bansa. 25 Sapagkat si Yahweh ay dakila at marapat na papurihan,
at marapat siyang katakutan higit sa lahat ng ibang diyos. 26 Sapagkat ang lahat ng
diyos ng mga bansa ay mga diyus-diyosan, ngunit si Yahweh ang lumikha ng mga
langit. 27 Ang kaluwalhatian at kamaharlikaan ay nasa kaniyang presensiya. Ang
kalakasan at kagalakan ay nasa kaniyang lugar. 28 Ibigay kay Yahweh ang papuri,
kayong mga angkan ng mga tao, ibigay kay Yahweh ang kaluwalhatian at kalakasan.
29 Ibigay kay Yahweh ang kaluwalhatiang nararapat sa kaniyang pangalan. Magdala
ng handog at lumapit sa kaniyang harapan. Yumuko kay Yahweh sa kaniyang banal
na kaluwalhatian. 30 Manginig sa kaniyang harapan, lahat ng nasa daigdig. Ang
sanlibutan ay matatag at hindi ito mayayanig. 31 Matuwa ang mga langit at ang
daigdig ay magalak; sasabihin nila sa lahat ng mga bansa, "maghari si Yahweh."
32 Dadagundong ang karagatan, at sisigaw ng may kagalakan ang mga pumupuno
nito. Magagalak ang mga parang, at ang lahat ng nandito. 33 Sisigaw ng may
kagalakan sa harap ni Yahweh ang mga puno sa kagubatan, sapagkat darating siya
upang hatulan ang mundo. 34 Magpasalamat kay Yahweh, sapagkat siya ay mabuti,
at ang matapat niyang kasunduan ay magtatagal magpakailanman. 35 At sabihing,
"Iligtas mo kami, Diyos ng aming kaligtasan. Tipunin mo kami ng magkakasama
at iligtas mo kami mula sa ibang mga bansa, upang makapagpasalamat kami sa
iyong banal na pangalan at kaluwalhatian sa iyong kapurihan." 36 Nawa si Yahweh,
ang Diyos ng Israel ay papurihan magpakailanman hanggang sa magpasawalang-
hanggan. Sinabi ng lahat ng tao, "Amen" at pinuri si Yahweh. 37 Kaya iniwan ni David
si Asaf at ang kaniyang mga kapatid sa harapan ng kaban ng tipan ni Yahweh, upang
patuloy na maglingkod sa harapan ng kaban, gaya ng kinakailangang gawin araw-
araw. 38 Kasama din si Obed- edom at ang animnapu't walong kamag-anak nito. Si
Obed-edom na anak ni Jeduthun, kasama si Hosa ang magiging mga tagapagbantay ng
tarangkahan. 39 Ang paring si Zadok at ang kaniyang mga kapwa pari ay maglilingkod
sa harapan ng tabernakulo ni Yahweh sa dambana na nasa Gibeon. 40 Sila ay patuloy
na maghahandog ng mga alay na susunugin para kay Yahweh sa altar para sa mga
alay na susunugin umaga at gabi, bilang pagsunod sa lahat ng nasusulat sa kautusan
ni Yahweh, na ibinigay niya sa Israel bilang kautusan. 41 Kasama nila sina Heman
at Jeduthun, gayon din ang mga pinili sa pangalan upang magpasalamat kay Yahweh
dahil ang kaniyang matapat na kasunduan ay magtatagal magpakailanman. 42 Sina

Heman at Jeduthun ang namamahala sa mga nagpapatunog ng mga trumpeta, mga
pompiyang, at ang ibang mga instrumento para sa sagradong musika. Ang mga anak
ni Jeduthun ang nagbantay sa tarangkahan. 43 Pagkatapos, umuwi ang lahat ng tao
sa kanilang mga tahanan, at umuwi si David upang pagpalain ang kaniyang sariling
sambahayan.

17

1 At nangyari nang nakatira na ang hari sa kaniyang tahanan, sinabi niya kay
propeta Natan, “Tingnan mo, ako ay nakatira sa isang tahanan na sedar, ngunit ang
kaban ng tipan ni Yahweh ay nananatili sa ilalim ng isang tolda.” 2 Pagkatapos,
sinabi ni Natan kay David, “Humayo ka, gawin mo kung ano ang nasa iyong puso,
sapagkat ang Diyos ay sumasaiyo.” 3 Ngunit nang gabing iyon, ang salita ng Diyos ay
dumating kay Natan at sinabi, 4 “Humayo ka at sabihin mo sa lingkod kong si David,
'Ito ang sinasabi ni Yahweh: Hindi mo ako ipagtatayo ng isang bahay na matitirhan.
5 Sapagkat hindi ako tumira sa isang bahay mula sa araw na dinala ko ang Israel
hanggang sa kasalukuyang araw na ito. Sa halip, ako ay naninirahan sa isang tolda,
isang tabernakulo, sa iba't ibang lugar. 6 Sa lahat ng lugar na nilipatan ko kasama
ang buong Israel, mayroon ba akong sinabi na kahit ano sa sinuman sa mga pinuno
ng Israel na pinili kong magpastol sa aking mga tao, nagsasabi, “Bakit hindi ninyo
ako ipinagtayo ng isang tahanan na sedar?”'” 7 “At ngayon, sabihin mo sa aking
lingkod na si David, 'Ito ang sinasabi ni Yahweh, na pinuno ng hukbo: “Kinuha kita
mula sa pastulan, mula sa pagsunod sa mga tupa, nang sa gayon ikaw ay maging
pinuno ng bayan kong Israel. 8 At kasama mo ako saan ka man magpunta at nilupig
ko ang lahat ng iyong kaaway sa iyong harapan. At gagawan kita ng isang pangalan,
katulad ng pangalan ng mga dakila na nasa lupa. 9 Ako ay magtatakda ng isang lugar
para sa bayan kong Israelita at patitirahin ko sila doon, nang sa gayon manirahan
sila sa sarili nilang lugar at hindi na sila magagampala. Hindi na sila aapihin ng
mga masasamang tao, tulad ng ginawa nila noon, 10 tulad ng ginagawa nila mula sa
mga araw na inutusan ko ang mga hukom na pamahalaan ang bayan kong Israel.
At susupilin ko ang lahat ng iyong kaaway. Gayon din, sinasabi ko sa iyo na ako, si
Yahweh ay magtatayo ng isang tahanan para sa iyo. 11 At mangyayari na kapag
natapos na ang iyong mga araw upang ikaw ay pumunta sa iyong mga ninuno,
gagawin kong tagapamuno ang iyong kaapu-apuhan na susunod sa iyo, at sa isa sa
iyong sariling kaapu-apuhan, itatatag ko ang kaniyang kaharian. 12 Ipagtatayo niya
ako ng isang tahanan, at itatatag ko ang kaniyang trono magpakailanman. 13 Ako
ay magiging ama sa kaniya, at siya ay magiging anak ko. Hindi ko babawiin ang
matapat kong kasunduan sa kaniya, tulad ng pagbawi ko nito mula kay Saulo, na
namuno bago ikaw. 14 Itatalaga ko siya sa aking tahanan at sa aking kaharian
magpakailanman, at itatatag ko ang kaniyang trono magpakailaman.”'” 15 Nagsalita
si Natan kay David at ibinalita sa kaniya ang lahat ng mga salitang ito, at sinabi niya
rin ang tungkol sa kabuuang pangitain. 16 Pagkatapos, pumasok si haring David at
umupo sa harapan ni Yahweh, sinabi niya, “Sino ako, Yahweh na Diyos, at ano ang
aking pamilya na ako ay dinala mo sa kalagayang ito? 17 At ito ay isang maliit na
bagay sa iyong paningin, O Diyos. Ikaw ay nagsalita tungkol sa pamilya ng iyong
lingkod tungkol sa panahon na darating, at ipinakita mo sa akin ang mga susunod
na salinlahi, O Yahweh na Diyos. 18 Ano pa ang masasabi ko, akong si David, sa
iyo? Pinarangalan mo ang iyong lingkod. Binigyan mo ang iyong lingkod ng isang
natatanging pagkilala. 19 O Yahweh, alang-alang sa iyong lingkod at upang matupad
ang iyong sariling layunin, ginawa mo ang dakilang bagay na ito upang ihayag ang
lahat ng iyong mga dakilang gawa. 20 O Yahweh, wala kang katulad, at walang ibang

Diyos maliban sa iyo, gaya ng lagi naming naririnig. [21] At anong bansa sa mundo
ang tulad ng iyong bayang Israel na iniligtas mo O Diyos mula sa Egipto bilang mga
tao para sa iyo, upang gumawa ng pangalan para sa iyo sa pamamagitan ng mga
dakila at mga nakamamanghang gawa? Pinalayas mo ang mga bansa sa harap ng
iyong mga tao, na iniligtas mo mula sa Egipto. [22] Ginawa mo ang Israel na iyong
sariling mga tao magpakailanman, at ikaw, O Yahweh ang naging Diyos nila. [23] Kaya
ngayon, O Yahweh, nawa manatili magpakailanman ang ipinangako mo tungkol sa
iyong lingkod at sa kaniyang pamilya. Gawin mo kung ano ang iyong sinabi. [24] Nawa
ang iyong pangalan ay manatili magpakailanman at maging dakila, upang sabihin
ng mga tao, 'Si Yahweh, ang pinuno ng mga hukbong anghel ang Diyos ng Israel,'
habang ang tahanan ko, akong si David na iyong lingkod ay manatili sa iyong harapan.
[25] Sapagkat ipinahayag mo, o aking Diyos, sa iyong lingkod na ipagtatayo mo siya ng
isang tahanan. Kaya ako na iyong lingkod ay nakatagpo ng tapang upang manalangin
sa iyo. [26] Ngayon, O Yahweh, ikaw ay Diyos, at ginawa mo ang mabuting pangako na
ito sa iyong lingkod: [27] Ngayon, ikinalugod mo na pagpalain ang tahanan ng iyong
lingkod upang ito ay magpatuloy magpakailanman sa iyong harapan. Pinagpala mo
ito, O Yahweh, at ito ay pagpapalain magpakailanman."

18

[1] Pagkatapos nito, nangyari na sinalakay ni David ang mga Filisteo at tinalo sila.
Kinuha niya ang Gat at ang mga nayon nito mula sa pamamahala ng mga FIlisteo.
[2] Pagkatapos tinalo niya ang Moab, at naging mga tagapaglingkod ni David ang mga
Moabita at binigyan siya ng parangal. [3] Sunod na tinalo ni David si Hadadezer, ang
hari ng Zoba sa Hamat, habang naglalakbay si Hadadezer upang itatag ang kaniyang
pamumuno sa Ilog Eufrates. [4] Nabihag ni David mula sa kaniya ang isanlibong
karwahe, pitong libong mangangabayo, at dalawampung libong kawal na naglalakad.
Pinilayan ni David ang mga kabayo ng mga karwahe, ngunit nagtira siya ng sapat sa
kanila para sa isandaang karwahe. [5] Nang dumating ang mga Arameo ng Damasco
upang tulungan si Hadadezer na hari ng Zoba, pinatay ni David ang dalawampu't
dalawang libong Arameong kalalakihan. [6] Pagkatapos naglagay si David ng mga
kuta sa Aram ng Damasco, at naging mga alipin niya ang mga Arameo at nagdala
sa kaniya ng parangal. Binigyan ni Yahweh si David ng katagumpayan saan man
siya nagpunta. [7] Kinuha ni David ang mga gintong panangga na nasa mga alipin ni
Hadadezer at dinala sila sa Jerusalem. [8] Kinuha ni David ang napakaraming tanso
mula sa Tibha at Cun, ang mga lungsod ni Hadadezer. Ito ang mga tanso na kalaunan
ay ginamit ni Solomon sa paggawa ng tansong dagat, mga haligi, at mga kagamitang
tanso. [9] Nang mabalitaan ni Tou, ang hari ng Hamat, na tinalo ni David ang lahat ng
hukbo ni Hadadezer na hari ng Zoba, [10] ipinadala ni Tou ang kaniyang anak na si
Hadoram kay Haring David upang batiin at pagpalain, dahil nakipaglaban at tinalo
ni David si Hadadezer, at dahil nagdeklara si Hadadezer ng digmaan laban kay Tou.
Nagdala si Hadoram ng mga kagamitan na pilak, ginto, at tanso. [11] Inilaan ni Haring
David ang mga kagamitang ito kay Yahweh, kasama ang mga pilak at mga ginto na
nakuha niya sa lahat ng bansa: sa Edom, Moab, sa mga Ammonita, sa mga Filisteo, at
Amalek. [12] Pinatay ni Abisai na anak ni Zeruias ang 18, 000 na Edomita sa lambak ng
Asin. [13] Naglagay siya ng mga kuta sa Edom, at naging mga tagapaglingkod ni David
ang lahat ng Edomita. Binigyan ni Yahweh si David ng katagumpayan saan man
siya nagpunta. [14] Naghari si David sa buong Israel, at pinangasiwaan niya nang may
katarungan at katuwiran ang lahat ng kaniyang mamamayan. [15] Si Joab na anak ni
Zeruias ang pinuno ng hukbo, at si Jehosafat na anak ni Ahilud ang tagapagtala. [16] Si
Zadok na anak ni Ahitob at si Abimelec na anak ni Abiatar ay mga pari, at si Shavsha

ay eskriba. [17] Si Benaias na anak ni Joiada ang tagapangasiwa ng mga Kereteo at mga
Peleteo, at ang mga anak ni David ay ang mga pangunahing tagapayo ng hari.

19

[1] Hindi nagtagal, namatay ang hari ng mga Ammonita na si Nahas at ang kaniyang
anak ang naging hari kapalit niya. [2] Sinabi ni David, “Magpapakita ako ng kabaitan
kay Hanun na anak ni Nahas sapagkat nagpakita ng kabaitan ang kaniyang ama sa
akin.” Kaya nagpadala si David ng mga mensahero upang damayan siya tungkol
sa kaniyang ama. Pumasok ang mga lingkod ni David sa lupain ng mga Ammonita
at pumunta kay Hanun upang damayan siya. [3] Ngunit sinabi ng mga pinuno ng
mga Ammonita kay Hanun, “Iniisip mo ba talaga na pinararangalan ni David ang
iyong ama dahil nagpadala siya ng mga kalalakihan upang aliwin ka? Hindi kaya
naparito ang kaniyang mga lingkod sa iyo upang manmanan at suriin ang lupain
upang pabagsakin ito?” [4] Kaya ipinahuli ni Hanun ang mga lingkod ni David, inahitan
sila, pinutol ang kanilang mga kasuotan mula sa kanilang baywang, hanggang sa
puwitan at saka sila pinaalis. [5] Nang isinalaysay nila ito kay David, nagpadala siya ng
mga sasalubong sa kanila, sapagkat labis na napahiya ang mga kalalakihan. Sinabi
ng hari, “Manatili kayo sa Jerico hanggang sa muling tumubo ang inyong mga balbas
at saka kayo bumalik dito.” [6] Nang nakita ng mga Ammonita na naging mabaho
sila kay David, nagpadala si Hanun at ang mga Ammonita ng isang libong talentong
pilak upang upahan ang mga karwahe ng Arameo at mga mangangabayo mula sa
Naharaim, Maacah, at Soba. [7] Nakaupa sila ng 32, 000 na karwahe sa hari ng
Maacah at ang kaniyang mga tauhan na pumunta at nagkampo sa tapat ng Medeba.
Nagsama-sama ang mga Ammonita mula sa kanilang mga lungsod at pumunta sa
digmaan. [8] Nang marinig ito ni David, ipinadala niya si Joab at ang kaniyang buong
hukbo upang salubungin sila. [9] Lumabas ang mga Ammonita at humanay para sa
labanan sa may tarangkahan ng lungsod, samantalang ang mga haring dumating
ay nasa parang na wala silang kasama. [10] Nang makita ni Joab na ang hanay na
kaniyang kakalabanin ay kapwa sa harapan at likuran, pumili siya ng ilan sa mga
pinakamahusay na mandirigma ng Israel at pinahanay sila laban sa mga Arameo.
[11] Samantalang ibinigay niya ang pamumuno sa mga natirang hukbo sa kaniyang
kapatid na si Abisai at inilagay niya sila sa hanay ng pakikipaglaban sa hukbo ng mga
Ammonita. [12] Sinabi ni Joab, “Kung labis na malakas ang mga Arameo para sa akin,
kailangan mo akong iligtas Abisai. Ngunit kung labis na malakas ang hukbo ng mga
Ammonita para sa iyo, darating ako at ililigtas kita. [13] Maging malakas ka at ipakita
natin na tayo ay malakas alang-alang sa ating bayan at alang-alang sa mga lungsod
ng ating Diyos, sapagkat gagawin ni Yahweh kung ano ang mabuti para sa kaniyang
layunin.” [14] Kaya sumulong si Joab at ang mga kawal ng kaniyang hukbo sa digmaan
laban sa mga Arameo, na sapilitang tumakas sa harap ng hukbo ng Israel. [15] Nang
makita ng hukbo ng mga Ammonita na tumakas ang mga Arameo, tumakas din sila
mula kay Joab na kapatid ni Abisai at bumalik sa lungsod. Pagkatapos, bumalik si Joab
mula sa mga Ammonita at bumalik sa Jerusalem. [16] At nang nakita ng mga Arameo
na natatalo sila ng Israel, nagpadala sila ng karagdagang mga kawal mula sa ibayong
Ilog Eufrates, kasama si Sofac, ang pinuno ng hukbo ni Hadadezer. [17] Nang sabihin
ito kay David, tinipon niya ang lahat ng Israel, tumawid sila sa Jordan, at pumunta
sa kanila. Pinahanay niya ang hukbo para sa digmaan laban sa mga Arameo, at
nilabanan nila siya. [18] Tumakas ang mga Arameo mula sa Israel at nakapatay si
David ng pitong libong nakakarwaheng Arameo at apatnapung libong mga kawal
na naglalakad. Pinatay din niya si Sofac, ang pinuno ng hukbo. [19] Nang makita ng
lahat ng haring tagapaglingkod ni Hadadezer na tinalo sila ng Israel, nakipagkasundo

sila kay David at naglingkod sa kanila. Kaya hindi na pumayag ang mga Arameo na tulungan ang mga Ammonita.

20

1 Nang sumapit ang tagsibol sa panahon na karaniwang nakikipagdigma ang mga
hari. Pinangunahan ni Joab ang hukbo sa labanan at winasak nila ang lupain ng
mga Ammonita. Pumunta siya at sinalakay ang Rabba, nanatili si David sa Jerusalem.
Nilusob ni Joab ang Rabba at tinalo ito. 2 Kinuha ni David ang korona ng kanilang
hari mula sa ulo nito at nalaman niya na nagtitimbang ito ng isang talentong ginto
at may mga mamahaling bato. Inilagay ang korona sa ulo ni David at inilabas niya
ang napakalaking bilang na sinamsam sa lungsod. 3 Pinalabas niya ang mga tao na
nasa lungsod at sapilitan silang pinagtrabaho gamit ang mga lagari, mga matutulis
na bakal at mga palakol. Iniutos ni David sa lahat ng mga lungsod ng mga Ammonita
na gawin ang trabahong ito. Pagkatapos, bumalik si David at ang lahat ng kaniyang
hukbo sa Jerusalem. 4 At nangyari pagkatapos nito, nagkaroon ng digmaan sa Gezer
laban sa mga Filisteo. Napatay ni Sibecai na Husatita si Sipai, isa sa mga kaapu-
apuhan ng Refaim at nasakop ang mga Filisteo. 5 At muling nangyari sa digmaan
laban sa mga Filisteo sa Gob, pinatay ni Elhanan na anak ni Jair na taga-Bethlehem
si Lahmi na kapatid ni Goliath na taga-Gat, na ang sibat ay katulad ng kahoy na
ginagamit ng manghahabi. 6 At nangyari na sa isa pang labanan sa Gat, may isang
lalaking sobrang tangkad na may tig-aanim na daliri sa bawat kamay at tig-aanim na
daliri sa bawat paa. Mula rin siya sa lahi ng Refaim, 7 Nang kutyain niya ang hukbo
ng Israel, pinatay siya ni Jehonadab na anak ni Simea, na kapatid ni David. 8 Ito ay
mga kaapu-apuhan ng Refaim sa Gat, at sila ay pinatay sa pamamagitan ng kamay ni
David at sa kamay ng kaniyang mga kawal.

21

1 Lumitaw ang isang kaaway laban sa Israel at inudyukan si David na bilangin
ang mga tao sa Israel. 2 Sinabi ni David kay Joab at sa mga pinuno ng hukbo,
“Pumunta kayo, bilangin ninyo ang mga tao ng Israel mula Beer-seba hanggang
Dan at bumalik kayo at ibalita ninyo sa akin, upang malaman ko ang bilang nila.
3 Sinabi ni Joab, “Nawa ay paramihin ni Yahweh ang kaniyang hukbo ng isandaang
beses na mas marami kaysa sa kung ano ito ngayon. Ngunit aking panginoong hari,
hindi ba naglilingkod silang lahat sa aking panginoon? Bakit gusto ito ng aking
panginoon? Bakit ka magdadala ng sanhi ng pagkakasala sa Israel?” 4 Ngunit nanaig
ang utos ng hari kay Joab. Kaya umalis si Joab at pumunta sa lahat ng dako ng
Israel. Pagkatapos bumalik siya sa Jerusalem. 5 At ibinalita ni Joab ang kabuuang
bilang ng mga kalalakihang mandirigma kay David. Mayroong 1, 100, 000 na mga
kalalakihan na bumubunot ng espada sa Israel. Mayroong 470, 000 na mga kawal
sa Juda lamang. 6 Ngunit hindi kasama sa bilang ang mga tribo ni Levi at Benjamin,
sapagkat namuhi si Joab sa utos ng hari. 7 Nasaktan ang Diyos sa ginawa niyang ito,
kaya sinalakay niya ang Israel. 8 Sinabi ni David sa Diyos, “Labis akong nagkasala sa
paggawa nito. Ngayon, alisin mo ang kasalanan ng iyong lingkod, sapagkat ako ay
naging napakahangal.” 9 Sinabi ni Yahweh kay Gad, na propeta ni David, 10 “Pumunta
ka at sabihin kay David: 'Ito ang sinabi ni Yahweh: “Binibigyan kita ng tatlong
pagpipilian. Pumili ka ng isa sa mga ito.”'” 11 Kaya pumunta si Gad kay David at
sinabi sa kaniya, “Ito ang sinabi ni Yahweh: 'Mamili ka ng isa sa mga ito: 12 tatlong
taon na tag-gutom, tatlong buwan na pagtugis ng iyong mga kaaway at pagkahuli
sa pamamagitan ng kanilang mga espada, o kaya tatlong araw na espada ni Yahweh,
iyon ay, isang salot sa lupain, wawasakin ng mga anghel ni Yahweh ang buong lupain

ng Israel.' Kaya ngayon, magpasya ka kung anong sagot ang dadalhin sa nagsugo sa
akin" [13] Pagkatapos, sinabi ni David kay Gad, "Ako ay nasa mahirap na kalagayan.
Hayaan mong mahulog ako sa kamay ni Yahweh kaysa sa kamay ng mga tao, sapagkat
napakadakila ng kaniyang mahabaging gawa." [14] Kaya nagpadala si Yahweh ng isang
salot sa Israel at pitumpung libong tao ang namatay. [15] Nagpadala ang Diyos ng isang
anghel sa Jerusalem upang sirain ito. Nang sisirain na niya ito, nanood si Yahweh
at nagbago ang kaniyang isip tungkol sa paninira. Sinabi niya sa naninirang anghel,
"Tama na! Ngayon iurong mo ang iyong kamay." Sa oras na iyon, nakatayo ang
anghel ni Yahweh sa giikan ni Ornan na Jebuseo. [16] Tumingin sa itaas si David at
nakita niya ang anghel ni Yahweh na nakatayo sa pagitan ng langit at lupa na may
hawak na espada na nakataas sa buong Jerusalem. Pagkatapos dumapa si David at
ang mga nakatatanda na nakadamit ng pangluksa sa lupa. [17] Sinabi ni David sa Diyos,
"Hindi ba ako ang nag-utos na bilangin ang hukbo? Ginawa ko ang masamang bagay
na ito. Ngunit ang mga tupang ito, ano ang kanilang ginawa? Pakiusap Yahweh na
aking Diyos, hayaan mong ako at ang aking pamilya ang parusahan ng iyong kamay,
ngunit huwag mong parusahan ang iyong mga tao ng salot na ito." [18] Kaya inutusan
ng anghel ni Yahweh si Gad na sabihin kay David, na kailangang pumunta si David at
magtayo ng altar para kay Yahweh sa giikan ni Ornan na Jabuseo. [19] Kaya pumunta si
David gaya ng itinagubilin sa kaniya ni Gad na gawin sa ngalan ni Yahweh. [20] Habang
naggigiik ng trigo si Ornan, lumingon siya at nakita ang anghel. Nagtago siya at ang
kaniyang apat na anak na lalaki na kasama niya. [21] Nang dumating si David kay
Ornan, tumingin si Ornan at nakita niya si David. Iniwan niya ang giikan at yumukod
kay David na nasa lupa ang kaniyang mukha. [22] At sinabi ni David kay Ornan,
"Ibenta mo sa akin ang giikang ito upang makapagtayo ako ng altar para kay Yahweh.
Babayaran ko ang kabuuang halaga upang maalis ang salot sa mga tao." [23] Sinabi
ni Ornan kay David, "Kunin mo ito na parang pagmamay-ari mo aking panginoon
na hari. Gawin mo dito kung ano ang mabuti sa iyong paningin. Narito, bibigyan
kita ng mga baka para sa mga alay na susunugin, mga kahoy na kasangkapan sa
panggiik para panggatong at trigo para sa handog na butil; Ibibigay ko ang lahat ng
ito sa iyo." [24] Sinabi ni Haring David kay Ornan, "Hindi, iginigiit kong babayaran ko
ang kabuuang halaga. Hindi ko kukunin ang sa iyo at ihahandog ito bilang handog
na susunugin para kay Yahweh, ng walang halaga." [25] Kaya nagbayad si David ng
animnaraang siklong ginto para sa lugar. [26] Nagtayo doon si David ng altar para kay
Yahweh at naghandog ng mga alay na susunugin at mga handog pangkapayapaan.
Tinawag niya si Yahweh, na sumagot sa kaniya sa pamamagitan ng apoy mula sa
langit patungo sa altar para sa mga handog na susunugin. [27] Pagkatapos nagbigay ng
utos si Yahweh sa anghel at ibinalik ng anghel ang kaniyang espada sa lalagyan nito.
[28] Nang makita ni David na sinagot siya ni Yahweh sa giikan ni Ornan na Jabuseo,
ginawa na niya ang pag-aalay doon sa sandali ring iyon. [29] Sa panahon iyon, ang
tabernakulo ni Yahweh na ginawa ni Moises sa ilang at ang altar para sa mga alay
na susunugin ay nasa banal na lugar sa Gibeon. [30] Gayun paman, hindi makapunta
si David doon upang humingi ng patnubay sa Diyos, dahil natatakot siya sa espada
ng anghel ni Yahweh.

22

[1] At sinabi ni David, "Dito itatayo ang tahanan ng Diyos na si Yahweh, kasama
ang altar para sa mga handog na susunugin ng Israel." [2] Kaya inutosan ni David
ang kaniyang mga lingkod na tipunin ang mga dayuhang nakatira sa lupain ng
Israel. Itinalaga niya sila na maging mga taga-tapyas ng bato, upang tumapyas ng
mga malalaking bato, upang maitayo ang tahanan ng Diyos. [3] Nagbigay si David ng

maraming bakal para sa mga pako sa mga pintuan patungo sa mga daanan at para
sa mga bisagra. Nagbigay rin siya ng maraming tanso na hindi kayang timbangin,
4 at maraming puno ng sedar na hindi mabilang. (Nagdala ng napakaraming troso
ng sedar ang mga taga-Sidon at mga taga-Tiron na hindi kayang bilangin ni David.)
5 Sinabi ni David, “Ang aking anak na si Solomon ay bata at wala pang karanasan, at
ang tahanan na itatayo para kay Yahweh ay dapat na bukod-tanging kahanga-hanga,
nang sa gayon ito ay maging tanyag at maluwalhati sa lahat ng ibang lupain. Kaya
maghahanda ako para sa pagtatayo nito.” Kaya gumawa si David ng malawakang
paghahanda bago ang kaniyang kamatayan. 6 Pagkatapos ay tinawag niya ang
kaniyang anak na si Solomon at inutusan siya na magtayo ng isang tahanan para kay
Yahweh, ang Diyos ng Israel. 7 Sinabi ni David kay Solomon, “Anak ko, hangarin ko ito
na ako mismo ang magtayo ng tahanan, para sa pangalan ni Yahweh na aking Diyos.
8 Ngunit dumating si Yahweh sa akin at sinabi, 'Marami ka ng pinadanak na dugo at
nakipaglaban sa maraming labanan. Hindi ikaw ang magtatayo ng tahanan para sa
aking pangalan, dahil marami ka ng pinadanak na dugo sa mundo sa aking paningin.
9 Gayunpaman, magkakaroon ka ng isang anak na lalaki na magiging payapang tao.
Bibigyan ko siya ng kapahingahan mula sa lahat ng kaniyang kaaway sa bawat panig.
Sapagkat Solomon ang kaniyang magiging pangalan, at bibigyan ko ng kapayapaan
at katahimikan ang Israel sa kaniyang mga araw. 10 Magtatayo siya ng isang tahanan
para sa aking pangalan. Magiging anak ko siya at ako ang magiging ama niya. Itatatag
ko ang trono ng kaniyang kaharian sa buong Israel magpakailanman.” 11 “Ngayon,
aking anak, samahan ka nawa ni Yahweh at bigyan ka niya ng kakayahan upang
magtagumpay. Maitayo mo nawa ang tahanan ni Yahweh na iyong Diyos, gaya ng
sinabi niya na gagawin mo. 12 Tanging si Yahweh nawa ang magbigay sa iyo ng
kaalaman at pang-unawa upang masunod mo ang batas ni Yahweh na iyong Diyos,
kapag inilagay ka niyang tagapamahala sa buong Israel. 13 At magtatagumpay ka,
kung maingat mong susundin ang mga tuntunin at mga kautusan na ibinigay ni
Yahweh kay Moises para sa Israel. Maging matatag ka at lakasan mo ang iyong
loob. Huwag kang matakot o panghinaan ng loob. 14 Ngayon, tingnan mo, buong
pagsisikap kong inihanda para sa tahanan ni Yahweh ang 100, 000 talento ng ginto,
isang milyong talento ng pilak, tanso at maraming bilang ng bakal. Nagbigay rin ako
ng troso at bato. Dapat mo pang dagdagan ang lahat ng mga ito. 15 Mayroon kang
maraming manggagawa na makakasama mo, mga taga-tapyas ng bato, mga mason,
mga karpintero at mga mahuhusay na manggagawa ng iba't ibang mga bagay na hindi
mabilang, 16 na may kakayahang gumawa sa ginto, pilak, tanso at bakal. Kaya simulan
mo ng magtrabaho at samahan ka nawa ni Yahweh.” 17 Ipinag-utos rin ni David sa
lahat ng mga pinuno ng Israel na tulungan ang kaniyang anak na si Solomon, sinasabi,
18 “Si Yahweh na inyong Diyos ay kasama ninyo at binigyan kayo ng kapayapaan sa
bawat panig. Ibinigay niya sa akin ang lahat ng mga nakatira sa rehiyon. Nasakop
ni Yahweh ang rehiyon at ang mga tao nito. 19 Ngayon hanapin ninyo si Yahweh na
inyong Diyos nang buong puso at kaluluwa. Tumayo kayo at itayo ang banal na lugar
ng Diyos na si Yahweh. At maaari na ninyong dalhin ang kaban ng tipan ni Yahweh
at ang mga bagay na pag-aari ng Diyos sa tahanan na itinayo para sa pangalan ni
Yahweh.”

23

1 Nang matanda na si David at malapit na ang wakas ng kaniyang buhay, ginawa
niyang hari sa buong Israel ang kaniyang anak na si Solomon. 2 Tinipon niya ang
lahat ng mga pinuno ng Israel, kasama ang mga pari at mga Levita. 3 Binilang ang
mga Levita na nasa tatlumpung taong gulang at higit pa. Tatlumpu't walong libo ang

bilang nila. [4] Sa mga ito, dalawampu't apat na libo ang mangangasiwa ng trabaho sa
tahanan ni Yahweh, at anim na libo ang mga opisyal at mga hukom. [5] Ang apat na
libo ay mga taga-bantay ng pintuan at apat na libo ang magpupuri kay Yahweh na
may mga instrumento “na ginawa ko para sa pagsamba” sabi ni David. [6] Hinati sila ni
David sa pangkat na umayon sa mga anak na lalaki ni Levi: Gershon, Kohat at Merari.
[7] Mula sa mga angkan na nagmula kay Gershon, si Ladan at Simei. [8] Mayroong tatlo
sa mga lalaking anak ni Ladan: sina Jehiel na pinuno, Zetam at Joel. [9] Mayroong tatlo
sa mga lalaking anak ni Simei: sina Zelomit, Haziel at Haran. Ito ang mga pinuno ng
mga angkan ni Ladan. [10] Ang apat na anak na lalaki ni Simei: sina Jahat, Zisa, Jeus at
Berias. [11] Si Jahat ang panganay at si Zisa ang pangalawa ngunit hindi nagkaroon ng
maraming anak na lalaki sina Jeus at Beria, kaya sila ay binilang na isang angkan na
may parehong tungkulin. [12] Ang apat na anak na lalaki ni Kohat: sina Amram, Izar,
Hebron at Uziel. [13] Ang mga anak ni Amram: sina Aaron at Moises. Napili si Aaron at
ang kaniyang kaapu-apuhan sa isang permanenteng batayan upang ihandog ang mga
bagay na ganap na pag-aari ni Yahweh, upang maghandog ng insenso kay Yahweh,
upang maglingkod sa kaniya, at upang magbigay ng mga pagpapala sa kaniyang
pangalan magpakailanman. [14] Tungkol naman kay Moises na lingkod ng Diyos, ang
kaniyang mga anak ay itinuring na mga Levita. [15] Ang mga anak na lalaki ni Moises
ay sina Gershon at Eliezer. [16] Si Sebuel ang pinakamatanda sa kaapu-apuhan ni
Gershon [17] Si Rehabias ang kaapu-apuhan ni Eliezer. Wala ng ibang anak na lalaki
si Eliezer, ngunit si Rehabias ay maraming mga kaapu-apuhan. [18] Ang anak na lalaki
ni Izar ay si Zelomit na pinuno. [19] Ang kapu-apuhan ni Hebron ay si Jerias, ang
panganay, si Amarias ang pangalawa, si Jahaziel ang pangatlo, at si Jecamiam ang
pang-apat. [20] Ang mga anak na lalaki ni Uziel ay si Micas na panganay, at si Isias na
ikalawa. [21] Ang mga anak na lalaki ni Merari ay sina Mahli at Musi. Sina Eleazar
at Kis ang mga anak na lalaki ni Mahli. [22] Namatay si Eleazar na hindi nagkaroon
ng mga anak na lalaki. Mayroon lamang siyang anak na mga babae. Sila ay naging
asawa ng mga anak na lalaki ni Kis. [23] Ang tatlong mga anak na lalaki ni Musi ay sina
Mahli, Eder, at Jeremot. [24] Ito ang mga kaapu-apuhan ni Levi ayon sa kanilang mga
angkan. Sila ang mga pinuno na binilang at nilista sa pamamagitan ng pangalan, ng
mga angkan na gumawa ng gawain ng paglilingkod sa tahanan ni Yahweh, mula sa
dalampung taong gulang pataas. [25] Sapagkat sinabi ni David, “Si Yahweh, na Diyos ng
Israel, ay nagbigay ng kapahingahan sa kaniyang mga tao. Ginawa niya ang kaniyang
tahanan sa Jerusalem magpakailanman. [26] Hindi na kinakailangan pang buhatin ng
mga Levita ang tabernakulo at lahat ng kagamitang ginagamit sa paglilingkod dito.
[27] Sapagkat sa huling mga salita ni David, ang mga Levita ay binilang mula sa gulang
na dalampung taon pataas. [28] Ang kanilang tungkulin ay upang tulungan ang kaapu-
apuhan ni Aaron sa paglilingkod sa tahanan ni Yahweh. Sila ang mangangalaga sa
mga patyo, mga silid, ang seremonya sa paglilinis ng lahat ng mga bagay na pag-
aari ni Yahweh, at iba pang gawain sa paglilingkod sa tahanan ng Diyos. [29] Sila rin
ang mamamahala sa tinapay na handog, ang pinong harina para sa mga handog na
butil, ang manipis na tinapay na walang pampaalsa, ang inihurnong mga handog,
ang mga handog na hinaluan ng langis, at lahat ng panukat ng dami at sukat ng
mga bagay. [30] Tumatayo rin sila tuwing umaga upang magpasalamat at magpuri
kay Yahweh. Ginagawa rin nila ito sa gabi [31] at sa tuwing iniaalay ang mga handog
na susunugin kay Yahweh, sa Araw ng Pamamahinga at sa pagdiriwang ng bagong
buwan at mga araw ng pista. Ang saktong bilang na itinakda sa pamamagitan ng
kautusan, ay kailangan na laging nasa harap ni Yahweh. [32] Sila ang mamamahala
sa tolda ng pagtitipon, sa banal na lugar, at tutulungan nila ang mga katulad nilang
kaapu-apuhan ni Aaron sa paglilingkod sa tahanan ni Yahweh.

24

[1] Ang mga pangkat ayon sa mga kaapu-apuhan ni Aaron ay ito: sina Nadab, Abihu,
Eleazar at Itamar. [2] Sina Nadab at Abihu ay namatay bago namatay ang kanilang
ama. Wala silang anak, kaya sina Eleazar at Itamar ay naglingkod bilang mga pari.
[3] Si David kasama si Zadok, na anak ni Eleazar, at si Ahimelec, na anak ni Itamar
ang naghati sa kanila sa grupo para sa kanilang tungkulin bilang pari. [4] Mas marami
ang mga namumunong kalalakihan mula sa mga kaapu-apuhan ni Eleazar kaysa sa
mga kaapu-apuhan ni Itamar, kaya hinati nila ang mga kaapu-apuhan ni Eleazar sa
labing anim na pangkat. Ginawa nila ito ayon sa mga pinuno ng mga angkan at
ayon sa mga kaapu-apuhan ni Itamar. Ang mga pangkat na ito ay walo ang bilang
na kumakatawan sa kanilang angkan. [5] Sila ay hinati ng walang pinapanigan sa
pamamagitan ng bunutan sapagkat naroon ang mga itinalagang tagapangasiwa at
mga tagapanguna ng Diyos mula sa mga kaapu-apuhan ni Eleazar at mga kaapu-
apuhan ni Itamar. [6] Isinulat ni Semaias na anak ni Netanel na eskriba, na isang Levita,
ang kanilang mga pangalan sa harapan ng hari, ng mga opisyal, ni Zadok na pari, ni
Ahimelec na anak ni Abiatar, at ng mga pinuno ng mga pari at mga Levitang pamilya.
Isang angkan ang napili sa pamamagitan ng palabunutan mula sa mga kaapu-apuhan
ni Eleazar, at ang susunod ay pipiliin sa pamamagitan ng palabunutan mula sa mga
kaapu-apuhan ni Itamar. [7] Ang unang napili sa pamamagitan ng sapalaran ay si
Jehoiarib, ang pangalawa ay si Jedaias, [8] ang pangatlo ay si Harim, ang pang-apat ay
si Seorim, [9] ang ikalima ay si Malaquias, ang ikaanim ay si Mijamin, [10] ang ikapito
ay si Hacos, ang ikawalo ay si Abias, [11] ang ikasiyam ay si Jeshua, ang ikasampu
ay si Secanias, [12] ang ikalabing-isa ay si Eliasib, ang ikalabindalawa ay si Jaquim,
[13] ang ikalabintatlo ay si Jupa, ang ikalabing-apat ay si Jesebeab, [14] ang ikalabinglima
ay si Bilga, ang ikalabing-anim ay si Imer, [15] Ang ikalabingpito ay si Hezer, ang
ikalabingwalo ay si Afses, [16] ikalabinsiyam ay si Petaya, ang ay si Hazaquiel, [17] ang
ikadalawampu't isa ay si Jaquin, ang ikadalawampu't dalawa ay si Gamul, [18] ang
ikadalawampu't tatlo ay si Delaias, at ang ikadalawampu't apat ay si Maasias. [19] Ito
ang pagkakasunud-sunod ng kanilang paglilingkod nang pumunta sila sa tahanan
ni Yahweh, na sinusunod ang alituntuning ibinigay sa kanila ni Aaron na kanilang
ninuno, gaya ng iniutos sa kaniya ni Yahweh, ang Diyos ng Israel. [20] Ito ang iba pang
mga kaapu-apuhan ni Levi: Kabilang sa mga kaapu-apuhan ni Amram ay si Subael.
Kabilang sa mga kaapu-apuhan ni Subael ay si Jehedias. [21] Kabilang sa mga kaapu-
apuhan ni Amram ay si Isias. [22] Kabilang sa mga kaapu-apuhan ni Isharita ay si
Zelomot. Kabilang sa mga kaapu-apuhan ni Zelomot ay si Jahat. [23] Kabilang sa mga
kaapu-apuhan ni Hebron ay si Jerias ang pinakamatanda, ikalawa ay si Amarias,
pangatlo ay si Jahaziel, at ang ikaapat ay si Jecamiam. [24] Kabilang sa mga kaapu-
apuhan ni Uziel ay si Micas. Kabilang sa mga kaapu-apuhan ni Micas ay si Samir.
[25] Ang kapatid na lalaki ni Micas ay si Isias. Kabilang si Zacarias sa mga anak ni Isias.
[26] Kabilang si Mahli at Musi sa mga kaapu-apuhan ni Merari. Kabilang si Beno sa
mga kaapu-apuhan ni Jaazias. [27] Kabilang din sina Jaazias, Beno, Soham, Zacur at
Ibri sa mga kaapu-apuhan ni Merari. [28] Kabilang si Eleazar na walang mga anak sa
mga kaapu-apuhan ni Mahli. [29] Kabilang si Jerameel sa mga kaapu-apuhan ni Kish.
[30] Kabilang din sina Mahli, Eder at si Jerimot sa mga kaapu-apuhan ni Musi. Ito ang
mga Levita na itinala ayon sa kanilang mga pamilya. [31] Nagsapalaran din ang mga
kalalakihang ito sa harap ng haring si David, Zadok, Ahimelec, at mga pinuno ng mga
pamilya ng mga pari at mga Levita. Ang mga pamilya ng mga panganay na lalaki
ay nagsapalaran kasama ng mga bunso. Nagsapalaran sila gaya ng ginawa ng mga
kaapu-apuhan ni Aaron.

25

1 Si David at ang mga pinuno ng manggagawa ng tabernakulo ay pumili ng ilan sa
mga anak nina Asaf, Heman at Jeduthun para sa ilang mga gawain na ito. Nagpahayag
ng propesiya ang mga kalalakihang ito nang may arpa, mga instrumentong may
kuwerdas at mga pompiyang. Ito ang listahan ng mga kalalakihang gumawa ng
gawaing ito: 2 Mula sa mga anak ni Asaf ay sina Zacur, Jose, Netanias, at Asarelas,
ang mga anak na lalaki ni Asaf, sa ilalim ng pangunguna ni Asaf, na nagpapahayag sa
ilalim ng pangangasiwa ng hari. 3 Mula naman sa mga anak na lalaki ni Jeduthun ay:
sina Gedalias, Zeri, Jesaias, Simei, Hashabias at Matitias, anim sa kabuuang bilang,
sa ilalim ng pangunguna ng kanilang amang si Jeduthun, na siyang tumugtog ng
arpa para sa pagpapasalamat at pagpupuri kay Yahweh. 4 Mula sa mga anak ni
Heman ay: sina Bukias, Matanias, Uziel, Sebuel, Jerimot, Hananias, Hanani, Eliata,
Gedalti, Ramamti-ezer, Josbecasa, Maloti, Hotir at Mahaziot. 5 Lahat sila ay mga anak
ni Heman na propeta ng hari. Binigyan ng Diyos si Heman ng labing-apat na anak
na lalaki at tatlong anak na babae upang siya ay parangalan. 6 Lahat sila ay nasa
patnubay ng kanilang mga ama. Sila ay mga musikero sa tahanan ni Yahweh, na
may mga pompiyang at instrumentong may kuwerdas habang sila ay naglilingkod
sa tahanan ng Diyos. Sina Asaf, Jeduthun at Heman ay nasa ilalim ng pangangasiwa
ng hari. 7 Sila at ang kanilang mga kapatid na mahusay at bihasa upang bumuo
ng musika para kay Yahweh ay may bilang na 288. 8 Sila ay nagsapalaran para
sa kanilang mga tungkulin, pantay-pantay ang lahat, ang nakababata maging ang
matatanda, ang guro maging ang mag-aaral. 9 Ngayon tungkol sa mga anak na lalaki
ni Asaf: ang unang napili sa pamamagitan ng palabunutan ay napunta sa pamilya
ni Jose, ang ikalawa ay napunta sa pamilya ni Gedalia, labindalawang katao ang
bilang. 10 Ang ikatlo ay napunta kay Zacur, sa kaniyang mga anak at mga kamag-
anak, labindalawang bilang ng tao. 11 Ang ikaapat ay napunta kay Izri, sa kaniyang
mga anak at ang kaniyang kamag-anak, labindalawang bilang ng tao. 12 Ang ikalima
ay napunta kay Netanias, sa kaniyang mga anak at mga kamag-anak, labindalawang
bilang ng tao. 13 Ang ikaanim ay napunta kay Bukias, sa kaniyang mga anak na lalaki
at mga kamag-anak, labindalawang bilang ng tao. 14 Ang ikapito ay kay Jesharelah,
sa kaniyang mga anak na lalaki at mga kamag-anak, labindalawang bilang ng tao.
15 Ang ikawalo ay pumunta kay Jesaias, sa kaniyang mga anak na lalaki at mga
kamag-anak, labindalawang bilang ng tao. 16 Ang ikasiyam ay napunta kay Matitias,
sa kaniyang mga anak na lalaki at mga kamag-anak, labindalawang bilang ng tao.
17 Ang ikasampu ay napunta kay Simei, sa kaniyang mga anak na lalaki at mga
kamag-anak, labindalawang bilang ng tao. 18 Ang ikalabing-isa ay napunta kay Azarel,
sa kaniyang mga anak na lalaki at mga kamag-anak, labindalawang bilang ng tao.
19 Ang ikalabindalawa ay napunta kay Hashabias, sa kaniyang mga anak na lalaki at
mga kamag-anak, labindalawang bilang ng tao. 20 Ang ikalabintatlo ay napunta kay
Subael, sa kaniyang mga anak na lalaki at mga kamag-anak, labindalawang bilang ng
tao. 21 Ang ikalabing-apat ay napunta kay Matitias, ang kaniyang mga anak na lalaki
at mga kamag-anak, labindalawang bilang ng tao. 22 Ang ikalabinlima ay kay Jeremot,
sa kaniyang mga anak na lalaki at mga kamag-anak, labindalawang bilang ng tao.
23 Ang ikalabing-anim ay napunta kay Hananias, sa kaniyang mga anak na lalaki
at mga kamag-anak, labindalawang bilang ng tao. 24 Ang ikalabingpito ay napunta
kay Josbecasa, sa kaniyang mga anak na lalaki at mga kamag-anak, labindalawang
bilang ng tao. 25 Ang ikalabingwalo ay napunta kay Hanani, sa kaniyang mga anak
na lalaki at mga kamag-anak, labindalawang bilang ng tao. 26 Ang ikalabingsiyam
ay kay Maloti, sa kaniyang mga anak na lalaki at mga kamag-anak, labindalawang
bilang ng tao. 27 Ang ikadalawampu ay napunta kay Eliata, sa kaniyang mga anak

na lalaki at mga kamag-anak, labindalawang bilang ng tao. [28] Ang ikadalawampu't
isa ay napunta kay Hotir, sa kaniyang mga anak na lalaki at mga kamag-anak,
labindalawang bilang ng tao. [29] Ang ikadalawampu't dalawa ay napunta kay Gidalti,
sa kaniyang mga anak na lalaki at mga kamag-anak, labindalawang bilang ng tao.
[30] Ang ikadalawampu't tatlo ay kay Mahaziot, sa kaniyang mga anak na lalaki at
mga kamag-anak, labindalawang bilang ng tao. [31] Ang ikadalawampu't apat ay
pumunta kay Romamti-Ezer, sa kaniyang mga anak na lalaki at mga kamag-anak,
labindalawang bilang ng tao.

26

[1] Ito ang pagkakahati-hati ng mga pangkat ng mga nagbabantay ng tarangkahan:
Mula sa angkan ni Korah, si Meselemias na anak ni Korah, kaapu-apuhan ni Asaf.
[2] Mayroong mga anak na lalaki si Meselemias: si Zacarias ang panganay, si Jediael
ang ikalawa, si Zebadias ang ikatlo, si Jatniel ang ikaapat, [3] si Elam ang ikalima, si
Jehohanan ang ikaanim, si Eliehoenai ang ikapito. [4] May mga anak na lalaki si Obed
Edom: Si Semaias ang panganay, si Jehozabad ang ikalawa, si Joa ang ikatlo, at si
Sacar ang ikaapat, at si Natanel ang ikalima, [5] si Amiel ang ikaanim, si Isacar ang
ikapito, si Peulletai ang ikawalo, sapagkat pinagpala ng Diyos si Obed Edom. [6] Si
Semaias, na kaniyang anak ay nagkaroon ng mga anak na lalaki na namumuno sa
kani-kanilang mga pamilya. Sila ang mga kalalakihang marami ang kakayahan. [7] Ang
mga anak na lalaki ni Semaias ay sina Otni, Refael, Obed at Elzabad. Ang mga kamag-
anak niya na sina Elihu at Semaquias ay mga kalalakihang may mga kakayahan
rin. [8] Lahat sila ay mga kaapu-apuhan ni Obed-edom. Sila at ang kanilang mga
anak at mga kamag-anak ay may kakayahang gawin ang kanilang mga tungkulin
sa paglilingkod sa loob ng tabernakulo. Ang animnapu't dalawa sa kanila ay mga
kamag-anak ni Obed-edom. [9] Si Meselemias ay may mga lalaking anak at kamag-
anak, mga lalaking may kakayahan, labingwalo silang lahat. [10] Si Hosa, na kaapu-
apuhan ni Merari, ay may mga anak na lalaki: si Simri ang pinuno (ginawa siyang
pinuno ng kaniyang ama kahit hindi siya ang panganay), [11] si Hilkias ang ikalawa,
si Tebalias ang ikatlo, at si Zacarias ang ikaapat. Lahat ng mga anak ni Hosa at
mga kamag-anak ay labintatlo ang bilang. [12] Ang pagkakapangkat-pangkat na ito ng
mga tagapagbantay ng tarangkahan, na ayon sa kanilang mga pinuno ay may mga
tungkulin na tulad ng kanilang mga kamag-anak, upang maglingkod sa tahanan ni
Yahweh. [13] Nagpalabunutan sila, maging bata at matanda, ayon sa kanilang mga
pamilya, para sa bawat tarangkahan. [14] Nang nagpalabunutan sila para sa silangang
tarangkahan, napunta ito kay Selemias. Pagkatapos ay nagpalabunutan uli sila para
sa anak niyang si Zacarias, isang matalinong tagapagpayo, at napunta sa kaniya ang
hilagang tarangkahan. [15] Kay Obed-edom itinalaga ang tarangkahan sa timog, at
itinalaga sa kaniyang mga anak ang mga bahay-imbakan. [16] Itinalaga kina Supim
at Hosa ang kanlurang tarangkahan pati na rin ang tarangkahan ng Sallequet, na
nasa daang paakyat. Itinakda ang pagbabantay para sa bawat pamilya. [17] Sa bandang
silangan ay may anim na Levita, sa hilaga ay may apat sa isang araw, sa timog ay may
apat sa isang araw at dalawang pares sa mga bahay-imbakan. [18] Sa kanlurang patyo
ay may apat na nakabantay, may apat din sa daanan, at may dalawa sa patyo. [19] Ito
ang mga pagkakapangkat-pangkat ng mga nagbabantay ng tarangkahan. Marami
sa kanila ay mga kaapu-apuhan nina Korah at Merari. [20] Sa mga Levita, si Ahias
ang taga-pangasiwa ng mga kayamanan sa tahanan ng Diyos, at ang mga bagay na
kayamanan na pag-aari ni Yahweh. [21] Ang mga kaapu-apuhan ni Ladan na nagmula
kay Gershon at mga pinuno ng mga pamilya ni Ladan na Gersonita, ay sina Jehiel at
ang kaniyang mga anak, [22] si Zetam, at si Joel na kaniyang kapatid, na nangangasiwa

sa mga bahay-imbakan sa tahanan ni Yahweh. 23 May mga bantay din na kinuha
mula sa mga angkan nina Amram, Ishar, Hebron, at Uzziel. 24 Si Sebuel na anak
ni Gershon na anak ni Moises ang nangangangasiwa ng mga bahay-imbakan. 25 Ang
kaniyang mga kamag-anak mula sa angkan ni Eliezer ay ang anak niyang si Rehabias,
ang anak na lalaki ni Rehabias na si Jesaias, ang anak na lalaki ni Jesaias na si Joram,
ang anak na lalaki ni Joram na si Zicri, at ang anak na lalaki naman ni Zicri na si
Selomit. 26 Sina Selomit at ang kaniyang mga kamag-anak ang namamahala sa lahat
ng mga bahay-imbakan kung saan nakatago ang mga bagay na pag-aari ni Yahweh,
na inilaan ni Haring David, ng mga pinuno ng mga pamilya, ng mga pinuno ng libo-libo at daan-daan, at ng mga pinuno ng mga hukbo kay Yahweh. 27 Inilaan nila
ang ilan sa mga nasamsam sa labanan para sa pagpapaayos ng tahanan ni Yahweh.
28 Nangangasiwa rin sila sa lahat ng mga bagay na inilaan ni propeta Samuel kay
Yahweh, mga bagay na inilaan ni Saul na anak ni Kish, ni Abner na anak ni Ner,
at ni Joab na anak ni Zeruias. Ang lahat ng mga inilaan kay Yahweh ay nasa ilalim
ng pag-iingat ni Selomit at ng kaniyang mga kamag-anak. 29 Sa mga kaapu-apuhan
ni Ishar, si Kenanias at ang kaniyang mga anak ang tagapamahala sa mga gawain
sa labas ng Israel. Sila ang mga opisyal at mga hukom. 30 Sa mga kaapu-apuhan ni
Hebron, sina Hashabaias at ang kaniyang mga kapatid, 1, 700 na kalalakihang may
kakayahan, ang tagapamahala sa gawain para kay Yahweh at sa mga gawaing para
sa Hari. Sila ay nasa kanlurang bahagi ng Jordan. 31 Mula sa mga kaapu-apuhan ni
Hebron, si Jerijas ang pinuno ng kaniyang mga kaapu-apuhan, na kabilang sa listahan
ng kanilang mga pamilya. Sa ika-apatnapung taon ng paghahari ni David sinaliksik
nila ang mga talaan at natagpuan nilang may mga mahuhusay na kalalakihan sa
kanila sa Jazer ng Gilead. 32 Si Jerijas ay may 2, 700 na kamag-anak, na mga pinuno
ng pamilya. Ginawa sila ni David na tagapangasiwa sa tribo ni Ruben at Gad at sa
kalahating tribo ni Manases, para sa lahat ng bagay na may kinalaman sa Diyos at sa
Hari.

27

1 Ito ang talaan ng mga pinuno ng pamilya ng mga Israelita, mga pinuno ng libo-libo at daan-daan, gayun din ang mga pinuno ng hukbo na naglilingkod sa hari sa
iba't ibang paraan. Bawat pangkat ng mga hukbo ay naglilingkod sa bawat buwan sa
buong taon. Sa bawat pangkat ay mayroong 24, 000 na mga kalalakihan. 2 Ang
namahala sa pangkat ng unang buwan ay si Jasobeam na anak ni Zabdiel. Sa
kaniyang pangkat ay mayroong 24, 000 kalalakihan. 3 Kabilang siya sa mga kaapu-apuhan ni Peres at nangangasiwa sa lahat ng mga opisyal ng hukbo para sa unang
buwan. 4 Ang namamahala sa pangkat sa ikalawang buwan ay si Dodai, mula sa
angkan na nagmula sa mga kaapu-apuhan ni Aho. Si Miclot ang nasa ikalawang
tungkulin. Sa kaniyang pangkat ay may 24, 000 kalalakihan. 5 Ang pinuno ng hukbo
para sa ikatlong buwan ay si Benaias, na anak ni Joiada, na pari at pinuno. Sa
kaniyang pangkat ay may 24, 000 kalalakihan. 6 Ang Benaias na ito ang siyang
pinuno ng tatlumpo at namamahala sa tatlumpo. Si Amizabad na kaniyang anak
ay nasa kaniyang pangkat. 7 Ang pinuno ng mga kawal para sa ikaapat na buwan ay
si Asahel na kapatid ni Joab. Ang kaniyang anak na si Zebadias ang naging pinuno ng
mga kawal pagkatapos niya. Sa kaniyang pangkat ay may 24, 000 kalalakihan. 8 Ang
pinuno ng mga kawal para sa ikalimang buwan ay si Samhut, isa sa mga kaapu-apuhan ni Ishar. Sa kaniyang pangkat ay may 24, 000 kalalakihan. 9 Ang pinuno
ng mga kawal para sa ikaanim na buwan ay si Ira na mula sa Tekoa na anak ni
Ikes. Sa kaniyang pangkat ay may 24, 000 kalalakihan. 10 Ang pinuno ng mga kawal
para sa ikapitong buwan ay si Helez na Pelonita, mula sa mga tao ng Efraim. Sa

kaniyang pangkat ay may 24, 000 kalalakihan. 11 Ang pinuno ng mga kawal para
sa ikawalong buwan ay si Sibecai na Husatita mula sa angkan ng Zera. Sa kaniyang
pangkat ay may 24, 000 kalalakihan. 12 Ang pinuno ng mga kawal para sa ikasiyam na
buwan ay si Abiezer na Anathothita, mula sa tribo ni Benjamin. Sa kaniyang pangkat
ay may 24, 000 mga kalalakihan. 13 Ang pinuno ng mg kawal para sa ikasampung
buwan ay si Maharai mula sa lungsod ng Netofa mula sa angkan ni Zera. Sa kaniyang
pangkat ay may 24, 000 kalalakihan. 14 Ang pinuno ng mga kawal para sa ikalabing
isang buwan ay si Benaias mula sa lungsod ng Piraton, mula sa tribo ni Efraim. Sa
kaniyang pangkat ay may 24, 000 kalalakihan. 15 Ang pinuno ng mga kawal para
sa ikalabing dalawang buwan ay si Heldai na mula sa Netofa mula sa angkan ni
Otniel. Sa kaniyang pangkat ay may 24, 000 kalalakihan. 16 Ito ang mga pinuno ng
mga tribo ng Israel: Para sa tribo ni Ruben, si Eliezer na anak ni Zicri ang pinuno.
Para sa tribo ni Simeon, si Sefatias na anak ni Maaca ang pinuno. 17 Para sa tribo
ni Levi, si Hashabias na anak ni Kemuel ang pinuno at pinangunahan ni Zadok ang
mga kaapu-apuhan ni Aaron. 18 Para sa tribo ni Juda, si Elihu na isa sa mga kapatid
ni David ang pinuno. Para sa tribo ni Isacar, si Omri na anak ni Micael ang pinuno.
19 Para sa tribo ni Zebulun, si Ismaias na anak ni Obadias ang pinuno. Para sa tribo
ni Neftali, si Jerimot na anak ni Azriel ang pinuno. 20 Para sa tribo ni Efraim, si Hosea
na anak ni Azarias ang pinuno. Para sa kalahating tribo ni Manases, si Joel na anak
ni Pedaias ang pinuno. 21 Para sa kalahating tribo ni Manases na nasa Gilead, si Iddo
na anak ni Zacarias ang pinuno. Para sa tribo ni Benjamin, si Jaasiel na anak ni
Abner ang pinuno. 22 Para sa tribo ni Dan, si Azarel na anak ni Jeroham ang pinuno.
Ito ang mga pinuno ng mga tribo ng Israel. 23 Hindi binilang ni David ang mga may
gulang na dalawampu o mas bata pa, sapagkat nangako si Yahweh na pararamihin
niya ang Israel gaya ng mga bituin sa langit. 24 Sinimulang bilangin ni Joab na anak
ni Zeruias ang mga kalalakihan, ngunit hindi niya natapos. Dumating sa Israel ang
galit dahil dito. Hindi naisulat ang bilang na ito sa Kasaysayan ni Haring David. 25 Si
Azmavet na anak ni Abdiel ang namahala sa kaban ng yaman ng hari. Si Jonatan na
anak ni Uzias ang namahala sa mga bahay-imbakan sa bukid, sa lungsod, at sa mga
nayon at sa mga pinatibay na mga tore. 26 Si Ezri na anak ni Kelub ang namahala sa
mga magsasakang nag-aararo ng lupa. 27 Si Simei na mula sa Rama ang namahala
ng mga ubasan, at Si Zabdi na mula sa Sephan ang namahala ng mga ubas at ang
mga imbakan ng alak. 28 Si Baal Hahan na mula sa Geder ang namahala sa mga
punong olibo at mga puno ng sicamoro na nasa mga mabababang lugar, at si Joas
ang namahala sa mga imbakan ng langis. 29 Pinamahalaan ni Sitrai na mula sa Saron
ang mga kawan na pinapastulan sa Saron, at pinamahalaan ni Safat na anak ni Adlai
ang mga kawan na nasa mga lambak. 30 Sa mga kamelyo, si Obil na Ismaelita ang
namahala, at si Jedeias na mula sa Meronot ang namahala sa mga babaeng asno. Si
Jaziz na Hagrita ang namahala sa mga kawan. 31 Lahat ng ito ay mga tagapamahala
ng mga pag-aari ni Haring David. 32 Si Jonatan na tiyo ni David, ay isang tagapayo,
sapagkat isa siyang marunong na tao at isang eskriba. Si Jehiel na anak ni Hacmoni
ang nangalaga sa mga anak na lalaki ng hari. 33 Si Ahitofel ang tagapayo ng hari, at
si Husai na mula sa mga tao ng Arkita ay sariling taga-payo ng hari. 34 Kinuha ni
Joiada na anak ni Benaias at ni Abiatar ang tungkulin ni Ahitofel. Si Joab ang pinuno
ng hukbo ng mga kawal ng hari.

28

1 Pinulong ni David ang lahat ng mga pinuno sa Israel at Jerusalem: ang mga
pinuno ng mga tribo, ang mga pinuno ng bawat pangkat na naglilingkod sa hari
sa itinakdang panahon ng kanilang gawain, mga pinuno ng libo-libo at daan-daang

mga kawal, ang mga namamahala sa lahat ng mga pag-aari at mga ari-arian ng hari
at ng kaniyang mga anak na lalaki, at ang mga pinuno at mga mandirigmang lalaki,
kabilang ang mga pinakadalubhasa sa kanila. [2] Pagkatapos tumayo si haring David
at sinabi, “Makinig kayo sa akin, mga kapatid at mga mamamayan. Layunin kong
magtayo ng isang templo para sa kaban ng tipan ni Yahweh; isang tungtungan ng
paa ng ating Diyos, at nakapaghanda na ako sa pagpapatayo nito. [3] Ngunit sinabi
ng Diyos sa akin, 'Hindi ka magtatayo ng isang templo para sa aking pangalan,
sapagkat ikaw ay isang mandirigma at nagpadanak ng dugo.' [4] Ngunit si Yahweh
na Diyos ng Israel, pinili niya ako sa lahat ng pamilya ng aking ama na maging hari
sa Israel magpakailanman. Pinili niya ang tribo ni Juda bilang pinuno. Sa tribo
ng Juda at sa sambahayan ng aking ama, sa lahat ng lalaking anak ng aking ama,
ako ang pinili niya na maging hari sa buong Israel. [5] Mula sa maraming anak na
ibinigay ni Yahweh sa akin, pinili niya si Solomon, na aking anak, na maupo sa trono
ng kaharian ni Yahweh sa buong Israel. [6] Sinabi niya sa akin, 'Ang anak mong si
Solomon ang magtatayo ng aking tahanan at ng aking mga patyo, sapagkat pinili ko
siya upang maging anak ko at ako ang magiging ama niya. [7] Itatatag ko ang kaniyang
kaharian magpakailanman kung mananatili siyang matapat sa pagsunod sa aking
mga kautusan at mga utos, katulad mo sa araw na ito.' [8] Kaya ngayon, sa harap ng
buong Israel, at ng kapulungang ito para kay Yahweh at sa harapan ng ating Diyos,
kailangan na ingatan at sikapin ninyong isagawa ang lahat ng kautusan ni Yahweh
na inyong Diyos. Gawin ninyo ito upang makamtan ninyo ang mabuting lupaing ito
at maipamana magpakailanman sa inyong mga anak na susunod sa inyo. [9] At ikaw
naman Solomon na aking anak, sundin mo ang Diyos ng iyong ama, at paglingkuran
mo siya ng buong puso at may isang espiritu na may pagkukusa. Gawin ito sapagkat
sinisiyasat ni Yahweh ang lahat ng puso at nauunawaan ang bawat pag-uudyok ng
kaisipan ng bawat isa. Kung hahanapin mo siya, matatagpuan mo siya, ngunit kung
iiwan mo siya, itatakwil ka niya magpakilanman. [10] Isipin mo na pinili ka ni Yahweh
na magtayo ng templong ito bilang kaniyang santuwaryo. Magpakatatag ka at gawin
ito.” [11] Pagkatapos nito ibinigay ni David kay Solomon na kaniyang anak ang plano
para sa portiko ng templo, ng mga gusali ng templo, ng mga silid imbakan, ng mga
silid na nasa itaas, ng mga silid sa loob, at ang silid kung saan ilalagay ang takip ng
luklukan ng awa. [12] Ibinigay niya ang plano na kaniyang iginuhit para sa patyo ng
bahay ni Yahweh, ang lahat ng nakapalibot na mga silid, ang silid imbakan sa tahanan
ng Diyos, at ang mga kabang-yaman na pag-aari ni Yahweh. [13] Ibinigay niya ang mga
tuntunin para sa mga gawain ng bawat pangkat ng mga pari at mga Levita, para sa
mga itinalagang responsibilidad para sa paglilingkod sa tahanan ni Yahweh, at para
sa lahat ng mga bagay sa paglilingkod sa tahanan ni Yahweh. [14] Ibinigay niya ang
timbang ng lahat ng sisidlang ginto, at ng lahat ng sisidlang pilak, at ng lahat ng mga
bagay na kailangan para sa bawat uri ng paglilingkod. [15] Ibinigay ang mga detalye
ng mga ito, ang timbang, kabilang ang detalye para sa mga ilawang ginto at para sa
mga gintong patungan ng mga ito, ang mga detalye ng timbang ng bawat isa nito,
pati na ang patungang pilak at ang mga detalye para sa tamang paggamit sa bawat
patungan ng mga ilawan. [16] Ibinigay niya ang timbang ng mga ginto para sa mga
lamesa ng tinapay na handog, para sa bawat lamesa, at ang timbang ng pilak para
sa mga lamesang pilak. [17] Ibinigay niya ang timbang ng purong ginto para sa mga
panusok ng karne, mga palanggana, at mga tasa. Ibinigay niya ang timbang para sa
bawat gintong mangkok, at ang timbang ng bawat pilak na mangkok. [18] Ibinigay niya
ang timbang ng pinong ginto para sa altar ng insenso, at ng ginto para sa disenyo ng
mga kerubin na nakabuka ang kanilang mga pakpak at tumatakip sa kaban ng tipan
ni Yahweh. [19] Sinabi ni David, “Isinulat ko ang mga ito habang pinapatnubayan ako

ni Yahweh at ipinaunawa sa akin ang tungkol sa mga disenyo." [20] Sinabi ni David
kay Solomon na kaniyang anak, "Magpakatatag ka at maging matapang. Gawin mo ang gawain. Huwag kang matakot o mabalisa, sapagkat si Yahweh na Diyos na aking Diyos ay kasama mo. Hindi ka niya iiwan o pababayaan hanggang sa matapos ang
lahat ng gawain para sa paglilingkod sa templo ni Yahweh. [21] Tingnan mo, narito ang
mga pangkat ng mga pari at mga Levita para sa lahat ng paglilingkod sa templo ng Diyos. Makakasama mo sila, kasama ng lahat ng mga kalalakihang bihasang at may kusang loob upang tulungan ka sa gawain at upang gampanan ang paglilingkod. Ang mga opisyal at ang lahat ng mga tao ay handang sumunod sa iyong mga utos."

29

[1] Sinabi ni Haring David sa buong kapulungan, "Si Solomon na aking anak, na
tanging pinili ng Diyos ay bata pa at walang karanasan at malaki ang gawain.
Sapagkat hindi para sa mga tao ang templo ngunit para kay Yahweh na Diyos. [2] Kaya
ginawa ko ang lahat ng aking makakaya na magbigay para sa templo ng aking Diyos. Ibibigay ko ang ginto para sa mga bagay na gagawin sa ginto, pilak para sa mga bagay na gagawin sa pilak, tanso para sa mga bagay na gagawin sa tanso, bakal para sa mga bagay na gagawin sa bakal, at kahoy para sa mga bagay na gagawin sa kahoy, Ibinibigay ko rin ang batong onix, mga batong dapat ilagay, mga bato para ilagay sa disenyo na may iba't ibang kulay— ang lahat ng uri ng mga mamahaling bato— at
maraming mga batong marmol. [3] Ngayon, dahil sa aking kagalakan sa tahanan ng
aking Diyos, ibinibigay ko ang aking sariling mga kayamanang ginto at pilak para rito. Ginagawa ko ang ito na karagdagan sa lahat ng aking inihanda para sa banal
na templo: [4] tatlong libong talentong ginto mula sa Ofir, at pitong libong talento na
pinong pilak upang ilagay sa mga dingding ng mga gusali. [5] Ipinagkakaloob ko ang
mga ginto para sa mga bagay na gagawin sa ginto, at pilak para sa mga bagay na gagawin sa pilak, at mga bagay para sa lahat ng uri ng gawain na gagawin ng mga mahuhusay na manggagawa. Sino pa ang nais magbigay kay Yahweh ngayon at ibigay
ang kaniyang sarili sa kaniya?" [6] Pagkatapos nagbigay ng kusang-loob na handog ang
mga pinuno ng mga pamilya ng kanilang mga ninuno, ang mga pinuno ng mga tribo sa Israel, ang mga pinuno ng libo-libo at daan-daang mga kawal at ang mga opisyal
sa mga gawain ng hari. [7] Nagbigay sila para sa paglilingkod sa tahanan ng Diyos
ng limang libong talento at sampung libong dariko na ginto, sampung libong talento
ng pilak, labing walong libong talento ng pilak, at 100, 000 talento ng bakal. [8] Ang
mga may mahahalagang bato ay nagbigay sa kabang-yaman sa tahanan ni Yahweh,
sa ilalim ng pamamahala ni Jehiel, isang kaapu-apuhan ni Gershon. [9] Nagalak ang
mga tao dahil sa mga kusang-loob na handog na ito, sapagkat buong puso silang
nagbigay kay Yahweh. Labis ding nagalak si Haring David. [10] Pinapurihan ni David
si Yahweh sa harapan ng lahat ng kapulungan. Sinabi niya, "Papurihan ka nawa,
Yahweh, ang Diyos ni Israel na aming ninuno, magpakailanman. [11] Sa iyo, Yahweh,
ang kadakilaan, ang kapangyarihan, ang kaluwalhatian, ang katagumpayan, at ang karangalan. Sapagkat sa iyo ang lahat ng nasa langit at nasa lupa. Sa iyo ang
kaharian, Yahweh, at ikaw ang itinataas bilang tagapamuno ng lahat. [12] Nagmula
sa iyo ang kayamanan at karangalan, at namumuno ka sa lahat ng mga tao. Nasa iyong kamay ang kapangyarihan at kalakasan. Taglay mo ang lakas at kalakasan
na gawing dakila ang mga tao at magbigay ng lakas sa sinuman. [13] At ngayon,
aming Diyos, pinasasalamatan ka namin at pinapupurihan ang iyong maluwalhating
pangalan. [14] Ngunit sino ako, at sino ang aking mga tao, upang maghandog nang kusa
ng mga bagay na ito? Totoong galing sa iyo ang lahat ng mga bagay at ibinabalik
lamang namin sa iyo kung ano ang sa iyo. [15] Sapagkat kami ay mga dayuhan at mga

manlalakbay sa iyong harapan, tulad ng aming mga ninuno. Tulad ng isang anino
ang aming mga araw sa mundo at walang pag-asa na manatili sa mundo. [16] Yahweh
na aming Diyos, ang lahat ng mga kayamanang ito na aming tinipon upang magtayo
ng isang templo upang parangalan ang iyong banal na pangalan—nagmula ang mga
ito sa iyo at pag-aari mo. [17] Alam ko rin, aking Diyos, na iyong sinusuri ang puso at
nalulugod sa katuwiran. Para sa akin, sa katapatan ng aking puso, kusang-loob kong
inihandog ang lahat ng mga bagay na ito at nagagalak akong tumitingin sa iyong
mga tao na narito na kusang-loob na naghahandog sa iyo. [18] Yahweh, ang Diyos nina
Abraham, Isaac, at Israel—na aming mga ninuno—panatilihin ito magpakailanman
sa mga kaisipan ng iyong mga tao. Ituon ang kanilang mga puso sa iyo. [19] Bigyan
mo si Solomon na aking anak ng buong pusong pagnanais na sundin ang iyong
mga kautusan, ang iyong mga utos sa kasunduan, at ang iyong mga tuntunin, at
isagawa ang lahat ng mga planong ito na itayo ang palasyo na aking ipinaghanda.
[20] Sinabi ni David sa lahat ng kapulungan, "Papurihan ngayon si Yahweh na inyong
Diyos." Nagpuri ang lahat ng kapulungan kay Yahweh, ang Diyos ng kanilang mga
ninuno, iniyukod ang kanilang mga ulo at sumamba kay Yahweh at nagpatirapa sila
sa harapan ng hari. [21] Kinabukasan, naghain sila ng mga handog kay Yahweh at mga
handog na susunugin para sa kaniya. Naghandog sila ng isang libong toro, isang
libong lalaking tupa, at isang libong kordero, kabilang ang mga handog na inumin
at mga hain na masagana para sa buong Israel. [22] Sa araw na iyon, kumain sila
at uminom sa harapan ni Yahweh na may malaking pagdiriwang. Ginawa nilang
hari sa ikalawang pagkakataon si Solomon, na anak ni David, at hinirang siya sa
kapangyarihan ni Yahweh na maging pinuno. Hinirang din nila si Zadok na maging
pari. [23] At umupo si Solomon sa trono ni Yahweh bilang hari sa halip na si David
na kaniyang ama. Pinagpala siya, at sinunod siya ng buong Israel. [24] Nagpahayag ng
katapatan ang lahat ng mga pinuno, mga kawal, at ang lahat ng mga anak ni David kay
Haring Solomon. [25] Lubos na pinarangalan ni Yahweh si Solomon sa harap ng buong
Israel at ipinagkaloob sa kaniya ang kapangyarihang higit kaysa sa mga ibinigay
niya sa sinumang hari ng Israel. [26] Naghari si David na anak ni Jesse sa buong Israel.
[27] Naging hari si David sa Israel sa loob ng apatnapung taon. Namuno siya ng pitong
taon sa Hebron at tatlumpu't tatlong taon sa Jerusalem. [28] Namatay siya na nasa
tamang katandaan, pagkatapos niyang tinamasa ang mahabang buhay, kayamanan
at karangalan. Si Solomon na kaniyang anak ang pumalit sa kaniya. [29] Nakasulat ang
mga nagawa ni Haring David sa kasaysayan ni Samuel na propeta, sa kasaysayan ni
Natan na propeta, at sa kasaysayan ni Gad na propeta. [30] Nakatala roon ang mga
ginawa niya sa kaniyang pamumuno, ang kaniyang nagawa at ang mga pangyayari
na nakaapekto sa kaniya, sa Israel, at sa lahat ng mga kaharian sa ibang lupain.

2 Mga Cronica

1 Si Solomon na anak ni David ay naging matatag sa kaniyang pamumuno, at si
Yahweh na kaniyang Diyos ay kasama niya at ginawa siyang makapangyarihan. 2 At
nagsalita si Solomon sa buong Israel at sa mga pinunong kawal ng libu-libo at sa
daan-daan at sa mga hukom at sa bawat prinsipe sa buong Israel, sa mga pinuno ng
mga ama ng tahanan. 3 Kaya si Solomon at ang buong kapulungang kasama niya ay
pumunta sa dambana na nasa Gibeon; dahil naroon ang toldang tipanan ng Diyos na
ginawa ni Moises na lingkod ni Yahweh sa ilang. 4 Ngunit dinala ni David ang kaban
ng Diyos mula sa Chiriath Jearim sa lugar na kaniyang inihanda para rito sapagkat
nagtayo siya ng tolda para dito sa Jerusalem. 5 Sa karagdagan, ang altar na tanso na
ginawa ni Besalel na anak ni Uri na anak ni Hur ay nasa harapan ng tabernakulo ni
Yahweh; pumanta roon sina Solomon at ang kapulungan. 6 Pumunta si Solomon doon
sa altar na tanso sa harapan ni Yahweh, na naroon sa toldang tipanan at naghandog
dito ng isang libong sinunog na mga alay. 7 Nagpakita ang Diyos kay Solomon ng
gabing iyon at sinabi sa kaniya, "Humiling ka! Ano ang dapat kong ibigay sa iyo?"
8 Sinabi ni Solomon sa Diyos, "Nagpakita ka ng dakilang katapatan sa tipan kay David
na aking ama at ginawa mo akong hari na kahalili niya. 9 Ngayon, Yahweh na Diyos,
isakatuparan mo ang iyong pangako kay David na aking ama, dahil ginawa mo akong
hari sa mga tao na ang bilang ay kasing dami ng mga alikabok sa lupa. 10 Ngayon
bigyan mo ako ng karunungan at kaalaman upang mapamunuan ko ang mga taong
ito, sapagkat sino ba ang huhukom sa iyong mga tao na napakarami ang bilang?"
11 Sinabi ng Diyos kay Solomon, "Dahil ito ang nasa iyong puso at dahil hindi ka
humiling ng mga yaman, kayamanan o karangalan at hindi mo hiningi ang buhay ng
mga may galit sa iyo, o mahabang buhay para sa iyong sarili—ngunit dahil humiling
ka ng karunungan at kaalaman para sa iyong sarili, upang mapamunuan mo ang
aking mga tao kung saan kita ginawang hari— 12 Ibinibigay ko sa iyo ngayon ang
karunungan at kaalaman; bibigyan din kita ng yaman, kayamanan, karangalan, higit
pa sa nakamtan ng sinumang mga hari na nauna sa iyo at higit pa sa makakamtan ng
sinuman na susunod sa iyo." 13 At bumalik si Solomon sa Jerusalem mula sa dambana
na nasa Gibeon, mula sa harapan ng toldang tipanan; naghari siya sa buong Israel.
14 Nagtipon si Solomon ng mga karwahe at mangangabayo: at nagkaroon siya ng
1, 400 na mga karwahe at labindalawang libong mangangabayo na inilagay niya sa
lungsod na pinag-iimbakan ng mga karwahe, at sa kaniya rin, na hari ng Jerusalem.
15 Ginawa ng hari ang pilak at ginto na pangkaraniwan sa Jerusalem na parang mga
bato at ginawa niyang pangkaraniwan ang sedar na kahoy tulad ng mga puno ng
sikamorong nasa mababang mga lupain. 16 Sa pag-aangkat ng mga kabayo mula sa
Ehipto at Cilicia para kay Solomon, binili ng kaniyang mga mangangalakal ang mga
ito mula sa Cilicia sa mataas na halaga. 17 Nag-angkat sila ng karwahe mula sa Ehipto
sa halagang anim na raang siklong pilak at kabayo sa halagang 150 siklo. Iniluluwas
din nila ang mga ito sa mga hari ng Heteo at sa mga Arameo.

2

1 Ngayon, iniutos ni Solomon ang pagpapatayo ng tahanan para sa pangalan ni
Yahweh at pagpapatayo ng palasyo para sa kaniyang kaharian. 2 Nagtalaga si Solomon
ng pitumpung libong kalalakihan na tagahakot at walumpung libong kalalakihan
na tagaputol ng mga kahoy sa mga kabundukan at 3, 600 na kalalakihan upang
mangasiwa sa kanila. 3 Nagpadala ng mensahe si Solomon kay Hiram, ang hari ng

Tiro, na nagsasabi, “Tulad ng ginawa mo sa aking amang si David na pinadalhan
mo ng sedar na mga troso upang magpatayo ng tahanan na matitirahan, gawin
mo rin iyon sa akin. 4 Tingnan mo, malapit na akong magtayo ng isang tahanan
para sa pangalan ni Yahweh na aking Diyos, upang ihandog ito sa kaniya, upang
magsunog sa harap niya ng matatamis na mga sangkap, para sa tinapay ng presensiya
at para sa mga alay na susunugin sa umaga at gabi, sa Araw ng Pamamahinga, sa
mga bagong buwan, at sa nakatakdang mga kapistahan para kay Yahweh na aming
Diyos. Ito ay batas ng Israel sa lahat ng panahon. 5 Ang itatayo kong tahanan ay
magiging napakalaki, sapagkat mas dakila ang aming Diyos kaysa sa lahat ng mga
diyus-diyosan. 6 Ngunit sino ang makapagtatayo ng isang tahanan para sa Diyos,
gayong sa buong kalawakan at maging sa kalangitan mismo ay hindi siya magkasiya?
Sino ako upang ipagtayo siya ng tahanan, maliban na magsunog ng mga alay sa
harapan niya? 7 Kaya padalhan mo ako ng isang tao na dalubhasa sa pagpanday ng
ginto, pilak, tanso, bakal at marunong humabi ng telang kulay ube, pula at asul, at
isang tao na nakakaalam gumawa ng lahat ng uri ng pag-uukit ng kahoy. Siya ay
makakasama ng mga dalubhasang kalalakihan na kasama ko sa Juda at Jerusalem,
na ibinigay ng aking ama na si David. 8 Padalhan mo rin ako ng mga puno ng sedar,
mga puno ng pir at mga puno ng algum mula sa Lebanon; sapagkat alam ko na
mahusay ang iyong mga lingkod sa pagputol ng troso sa Lebanon. Sasamahan ng
aking mga lingkod ang iyong mga lingkod, 9 upang ihanda ang napakaraming troso
para sa akin; sapagkat magiging napakalaki at kahanga-hanga ang tahanan na aking
itatayo. 10 Ibibigay ko sa iyong mga lingkod, na puputol ng kahoy, ang dalawampung
libong sisidlang puno ng binayong trigo, dalawampung libong sisidlang puno ng
sebada, dalawampung libong sisidlang puno ng alak at dalawampung libong sisidlan
na puno ng langis.” 11 At sumagot si Hiram na hari ng Tiro sa liham, na ipinadala
niya kay Solomon: “Sapagkat mahal ni Yahweh ang kaniyang mga tao, ginawa ka
niyang hari sa kanila.” 12 Sinabi pa ni Hiram, “Purihin si Yahweh, Diyos ng Israel, na
lumikha ng langit at lupa, na nagbigay kay haring David ng isang matalinong anak,
pinagkalooban ng mabuting pagpapasiya at karunungan, na magtatayo ng tahanan
para kay Yahweh, at tahanan para sa kaniyang kaharian. 13 Ngayon nagpadala ako
ng bihasang tao, na pinagkalooban ng karunungan, si Huramabi, 14 na lalaking anak
ng isang babaeng mula sa angkan ni Dan. Ang kaniyang ama ay mula sa Tiro. Bihasa
siyang gumawa gamit ang ginto, pilak, tanso, bakal, bato at troso at humabi ng telang
kulay ube, pula at asul at pino na lino. Bihasa rin siya sa paggawa ng lahat ng uri
ng pag-uukit at paggawa ng lahat ng uri ng disenyo. Isamo mo siya sa iyong mga
bihasang mangagawa, at sa mga bihasang mangagawa ng aking panginoong si David
na iyong ama. 15 At ngayon, ang trigo at ang sebada, ang langis at ang alak na sinabi
ng aking panginoon, ipadala ninyo ang mga ito sa inyong mga lingkod. 16 Puputol
kami ng kahoy mula sa Lebanon, kasindami ng iyong kailangan. Dadalhin namin
ito sa iyo sa mga balsa na idadaan sa dagat patungong Jopa at bubuhatin ninyo ito
patungong Jerusalem.” 17 Binilang ni Solomon ang lahat ng mga dayuhang naroon
sa lupain ng Israel, na sinusunod ang paraan ng pagbilang sa kanila ni David na
kaniyang ama. Sila ay 153, 600. 18 Nagtalaga siya ng pitumpong libo sa kanila upang
magbuhat, walumpong libo na tagaputol ng mga kahoy sa mga kabundukan at 3, 600
na tagapamahala upang pakilusin ang mga tao.

3

1 At sinimulang ipatayo ni Solomon ang tahanan ni Yahweh sa Jerusalem sa Bundok
ng Moria, kung saan nagpakita si Yahweh kay David na kaniyang ama. Inihanda niya
ang lugar na binalak ni David para rito sa giikan ni Ornan na Jebuseo. 2 Sinimulan

niyang ipatayo sa ikalawang araw ng ikalawang buwan, sa ika-apat na taon ng
kaniyang paghahari. 3 At ganito ang mga sukat ng pundasyong inilatag ni Solomon
para sa tahanan ng Diyos. Gamit ang sinaunang paraan ng siko, ang haba ay
animnapung siko at ang lapad ay dalawampung siko. 4 Dalawampung siko ang haba
ng portiko sa harapan ng tahanan, kapantay ng lapad ng mga gusali. Dalawampung
siko rin ang taas nito at binalot ni Solomon ang loob nito ng purong ginto. 5 Ginawa
rin niya ang kisame ng pangunahing bulwagan gamit ang kahoy ng pino, na kaniyang
binalutan ng purong ginto, at inukitan niya ng mga puno ng palma at mga kadena.
6 Pinalamutian niya ang tahanan ng mga mamahaling bato; ang ginto ay ginto mula
sa Parvaim. 7 Binalot niya rin ng ginto ang mga hamba, mga bungad, mga dingding
at mga pintuan ng ginto; umukit siya ng kerubin sa mga dingding nito. 8 Ipinatayo
niya ang kabanal-banalang lugar. Kapantay ng haba nito ang lapad ng tahanan,
dalawampung siko at dalawampung siko rin ang lapad nito. Binalutan niya ito ng
purong ginto na nagkakahalaga ng anim na raang talento. 9 Limampung siklo ng ginto
ang bigat ng mga pako. Binalot niya ng ginto ang mga ibabaw nito. 10 Gumawa siya
ng dalawang imahe ng mga kurebin para sa kabanal-banalang lugar; binalot ito ng
ginto ng mga manggagawa. 11 Dalawampung siko ang haba ng lahat ng mga pakpak
ng mga kerubin; limang siko ang haba ng pakpak ng isang kerubin, na umaabot sa
dingding ng silid; at ang isang pakpak ay limang siko rin na umaabot sa pakpak ng isa
pang kerubin. 12 Ang pakpak ng isang pang kerubin ay limang siko rin, na umaabot
sa dingding ng silid; ang isang pakpak nito ay limang siko rin, na umaabot sa pakpak
ng naunang kerubin. 13 Ang mga pakpak ng mga kerubin na ito ay bumubuka na may
kabuuang sukat na dalawampung siko. Nakatayo ang mga kerubin, na nakaharap ang
kanilang mga mukha sa pangunahing bulwagan. 14 Ginawa niyang kulay ube, asul,
at pulang tela at pinong lino ang kurtina at dinisenyuhan niya ito ng mga kerubin.
15 Gumawa rin si Solomon ng dalawang haligi, tatlumpu't limang siko ang taas ng
bawat isa, para sa harapan ng tahanan; ang ulunan na nasa tuktok ng mga ito ay
limang siko ang taas. 16 Gumawa siya ng mga kadena para sa mga haligi at inilagay
ang mga ito sa tuktok nito; gumawa rin siya ng isang daang granada at idinugtong
ang mga ito sa mga kadena. * 17 Inilagay niya ang mga haligi sa harapan ng templo,
ang isa sa kanang bahagi at ang isa ay sa kaliwa; pinangalanan niya ang haliging
nasa kanan ng Jaquin at ang haligi sa kaliwa ay Boaz.

4

1 Bukod dito, gumawa siya ng isang altar na tanso; ang haba nito ay dalawampung
siko, at ang lapad nito ay dalawampung siko. Ang taas nito ay sampung siko. 2 Ginawa
rin niya ang lagayan ng tubig na tinawag na bilog na dagat na gawa sa hinulmang
metal, na may sampung siko ang luwang ng labi. Ang taas nito ay limang siko, at
ang dagat ay tatlumpung siko ang sukat pabilog. 3 Sa ilalim ng labi nito ay mga
toro na pumapalibot sa dagat, sampu sa bawat siko na kasamang hinulma nang
hulmahin ang dagat. 4 Ang lagayan ng tubig na tinawag na dagat ay nakapatong
sa labindalawang toro, ang tatlo ay nakaharap sa hilaga, ang tatlo ay nakaharap sa
timog, ang tatlo ay nakaharap sa kanluran, at ang tatlo ay nakaharap sa silangan. Ang
dagat ay nakapatong sa mga ito, at lahat ng kanilang mga puwitan ay nakapaloob.
5 Ang dagat ay kasing kapal ng lapad ng isang kamay, at ang labi nito ay pinanday
gaya ng labi ng kopa, gaya ng bulaklak na liryo. Ang dagat ay may lamang tatlong
libong baldeng tubig. 6 Gumawa rin siya ng sampung palanggana para sa paghuhugas
ng mga bagay; naglagay siya ng lima sa gawing kanan, at lima sa kaliwa; ang mga
kasangkapang ginamit sa pagsasagawa ng handog na susunugin ay huhugasan sa
mga ito. Ngunit ang dagat ay paghuhugasan ng mga pari. 7 Ginawa niya ang gintong

patungan ng ilawan na ginawa ayon sa tagubilin para sa disenyo ng mga ito; inilagay
niya ang mga ito sa templo, lima sa gawing kanan, at lima sa kaliwa. 8 Gumawa siya
ng sampung mesa at inilagay sa templo, lima sa gawing kanan, at lima sa kaliwa.
Gumawa siya ng sandaang palangganang ginto. 9 Bukod pa rito, ginawa niya ang
patyo ng mga pari at ang malaking patyo, at ang mga pinto ng patyo; binalot niya ng
tanso ang pinto ng mga ito. 10 Inilagay niya ang dagat sa gawing kanan ng tahanan, sa
silangan na nakaharap sa timog. 11 Ginawa ni Huram ang mga palayok, ang mga pala
at ang mga mangkok na pangwisik. Kaya tinapos ni Hiram ang trabahong ginawa niya
para kay Haring Solomon sa loob ng tahanan ng Diyos: 12 ang dalawang haligi, at ang
tila mangkok na nasa itaas ng dalawang haligi, at ang dalawang hanay ng lambat na
pandekorasyon upang takpan ang dalawang tila mangkok na nasa itaas ng mga haligi.
13 Ginawa niya ang apatnaraang granada para sa dalawang hanay ng lambat na
pandekorasyon: dalawang hilera ng granada para sa bawat hanay ng lambat upang
takpan ang dalawang tila mangkok na nasa itaas ng mga haligi. 14 Ginawa rin niya
ang mga patungan at ang mga palangganang ipapatong sa patungan; 15 isang dagat
ng maraming tubig at labindalawang toro sa ilalim nito, 16 maging ang mga palayok,
mga pala, mga pantusok ng karne, at lahat ng iba pang mga kasangkapan—ginawa ni
Huramabi ang mga ito mula sa pinakintab na tanso para kay Haring Solomon, para
sa tahanan ni Yahweh. 17 Hinulma ng hari ang mga ito sa kapatagan ng Jordan, sa
maputik na lupa sa pagitan ng Sucot at Zaretan. 18 Kaya ginawa ni Solomon ang lahat
ng mga sisidlang ito sa labis na kasaganaan; sa katunayan, ang timbang ng tanso ay
hindi malaman. 19 Ginawa ni Solomon ang lahat ng mga kasangkapan na nasa loob
ng tahanan ng Diyos, maging ang gintong altar, at ang mga mesa kung saan ilalagay
ang tinapay na handog; 20 ang mga patungan ng ilawan kasama ang mga ilawan ng
mga ito, na dinisenyo upang sindihan sa harap ng loobang silid—gawa ang mga ito
sa purong ginto; 21 at ang mga bulaklak, ang mga ilawan, at ang mga panipit ay gawa
sa ginto, purong ginto. 22 Maging ang mga sindihan ng ilawan, mga palanggana, mga
panandok, at mga sunugan ng insenso ay gawa lahat sa purong ginto. Gayon din
sa bungad ng tahanan, ang mga loobang pintuan nito patungo sa dakong kabanal-
banalan at ang mga pintuan ng tahanan, ang templo, ay gawa sa ginto.

5

1 Kaya natapos ang lahat ng gawain na ginawa ni Solomon para sa tahanan ni
Yahweh. Dinala ni Solomon ang mga bagay na inialay ni David na kaniyang ama,
kabilang ang pilak, ang ginto, at ang lahat ng mga kasangkapan, at inilagay ang mga
ito sa mga silid-imbakan ng tahanan ng Diyos. 2 Pagkatapos, tinipon ni Solomon sa
Jerusalem ang mga nakatatanda ng Israel, ang lahat ng mga pinuno ng mga lipi, at
ang mga pinuno ng mga angkan ng mga tao sa Israel, upang kunin ang kaban ng
tipan ni Yahweh mula sa lungsod ni David, ang Zion. 3 Lahat ng kalalakihan ng Israel
ay nagtipun-tipon sa harapan ng hari sa pagdiriwang, na ginaganap sa ikapitong
buwan. 4 Dumating ang lahat ng mga nakatatanda ng Israel, at binuhat ng mga
Levita ang kaban. 5 Dinala nila ang kaban, ang toldang tipanan at ang lahat ng banal
na kasangkapan na nasa loob ng tolda. Dinala ng mga pari na kabilang sa tribu ni
Levi ang mga bagay na ito. 6 Si Haring Solomon at ang buong kapulungan ng Israel
ay nagtipon sa harapan ng kaban, na nag-aalay ng mga tupa at mga baka na hindi
mabilang. 7 Dinala ng mga pari ang kaban ng tipan ni Yahweh sa lagayan nito, sa
loobang silid ng tahanan, sa dakong kabanal-banalan, sa ilalim ng mga pakpak ng mga
kerubin. 8 Sapagkat nakabuka ang mga pakpak ng mga kerubin sa kinaroroonan ng
kaban, at tinakpan ng mga ito ang kaban at ang mga pasanan nito. 9 Ang mga pasanan
ay napakahaba at ang mga dulo nito ay nakikita mula sa dakong banal sa harap ng

silid na nasa loob, ngunit hindi nila ito nakikita mula sa labas. Naroon pa rin ang
mga ito hanggang sa araw na ito. [10] Walang laman ang kaban maliban sa dalawang
tapyas ng bato na inilagay roon ni Moises sa Horeb noong si Yahweh ay gumawa ng
kasunduan sa mga tao ng Israel nang makalabas sila sa Ehipto. [11] Nangyari na ang
mga pari ay lumabas mula sa dakong banal. Inilaan ng lahat ng mga paring naroon
ang kanilang mga sarili kay Yahweh; pinangkat sila ayon sa kanilang pagkakabaha-
bahagi. [12] Maging ang mga Levitang mga mang-aawit, lahat sila, kabilang sina Asaf,
Heman, Jedutun, at ang kanilang lalaking anak at ang kanilang mga kapatid na lalaki
ay nakadamit ng pinong lino at tumutugtog ng mga pompiyang, mga alpa, at mga
lira, na nakatayo sa silangang dulo ng altar. Kasama nila ang 120 pari na umiihip ng
mga trumpeta. [13] Nangyari na ang mga umiihip ng trumpeta at ang mga mang-aawit
ay sama-samang gumawa ng musika, tumutugtog nang iisang tunog na maririnig
para sa pagpupuri at pagpapasalamat kay Yahweh. Nilakasan nila ang kanilang mga
tinig kasama ng mga trumpeta at mga pompiyang at iba pang mga instrumento, at
pinuri nila si Yahweh. Umawit sila, "Sapagkat siya ay mabuti, sapagkat ang kaniyang
katapatan sa kaniyang kasunduan ay nananatili magpakailanman." At ang tahanan,
na tahanan ni Yahweh ay napuno ng ulap. [14] Ang mga pari ay hindi makatayo sa
loob upang maglingkod dahil sa ulap, sapagkat pinuno ng kaluwalhatian ni Yahweh
ang kaniyang tahanan.

6

[1] At sinabi ni Solomon, "Sinabi ni Yahweh na siya ay titira sa makapal na kadiliman,
[2] ngunit ipinagtayo kita ng isang matayog na tirahan, isang lugar na titirahan mo
magpakailanman." [3] At humarap ang hari at binasbasan ang buong kapulungan ng
Israel, habang nakatayo ang buong kapulungan ng Israel. [4] Sinabi niya, "Purihin
nawa si Yahweh, ang Diyos ng Israel na nakipag-usap kay David na aking ama, at
tinupad ito sa pamamagitan ng kaniyang sariling mga kamay, sinasabi, [5] 'Mula noong
araw na inilabas ko ang aking mga tao mula sa lupain ng Ehipto, wala akong piniling
lungsod mula sa lahat ng lipi ng Israel kung saan magtatayo ng tahanan, upang
naroon ang aking pangalan. Ni hindi ako pumili ng sinumang tao upang maging
prinsipe sa aking bayang Israel. [6] Gayunpaman, pinili ko ang Jerusalem, upang
naroon ang aking pangalan, at pinili ko si David upang mamuno sa aking bayang
Israel.' [7] Ngayon nasa puso ni David, na aking ama, na magtayo ng tahanan para sa
pangalan ni Yahweh, ang Diyos ng Israel. [8] Ngunit sinabi ni Yahweh kay David, na
aking ama, 'Yamang nasa iyong puso ang magtayo ng tahanan para sa aking pangalan,
mabuti ang iyong ginawa na ito ay nasa iyong puso. [9] Gayunpaman, hindi mo dapat
itayo ang tahanan; sa halip, ang iyong anak, na manggagaling sa iyong puson, ang
siyang magtatayo ng tahanan para sa aking pangalan.' [10] Tinupad ni Yahweh ang
salitang kaniyang sinabi, sapagkat bumangon ako kapalit ni David na aking ama,
at umupo ako sa trono ng Israel, ayon sa ipinangako ni Yahweh. Ipinatayo ko ang
tahanan para sa pangalan ni Yahweh, ang Diyos ng Israel. [11] Inilagay ko ang kaban
doon, kung saan naroon ang kasunduan ni Yahweh, na ginawa niya kasama ang mga
tao ng Israel." [12] Tumayo si Solomon sa harap ng altar ni Yahweh sa harapan ng buong
kapulungan ng Israel, at iniunat ang kaniyang mga kamay. [13] Sapagkat gumawa siya
ng tansong entablado, limang siko ang haba, limang siko ang lapad, tatlong siko ang
taas. At inilagay niya ito sa gitna ng patyo. Tumayo siya rito at lumuhod sa harapan
ng buong kapulungan ng Israel, at itinaas niya ang kaniyang mga kamay patungo
sa kalangitan. [14] Sinabi niya, "Yahweh, Diyos ng Israel, walang Diyos na katulad mo
sa langit man o sa lupa, na tumutupad sa tipan at sa tipan ng kasunduan sa iyong
mga lingkod na lumalakad sa harap mo nang kanilang buong puso; [15] tinupad mo

ang iyong pangako sa iyong lingkod na si David na aking ama. Oo, nagsalita ka sa
iyong bibig at tinupad mo ito ng iyong kamay, maging sa araw na ito. 16 Kaya ngayon,
Yahweh, Diyos ng Israel, tuparin mo ang pangako mo sa iyong lingkod na si David
na aking ama, noong sinabi niya, 'Hindi ka magkukulang na magkaroon ng lalaki sa
aking paningin na uupo sa trono ng Israel, kung magiging maingat lang ang iyong
mga kaapu-apuhan na sumunod sa aking kautusan, tulad ng pagsunod mo sa akin.'
17 Kaya ngayon, Diyos ng Israel, dalangin ko na ang pangako na ginawa mo sa iyong
lingkod na si David ay matupad. 18 Ngunit talaga bang titira ang Diyos kasama ng
mga tao sa lupa? Tingnan, sa buong kalawakan at maging sa kalangitan mismo ay
hindi ka magkasiya—gaano pa kaya sa templong ito na aking itinayo! 19 Gayunpaman
isaalang-alang mo ang panalanging ito ng iyong lingkod at ang kaniyang kahilingan,
Yahweh na aking Diyos; pakinggan mo ang iyak at panalangin na ipinapanalangin
ng iyong lingkod sa iyong harapan. 20 Nawa ay maging bukas ang iyong mga mata
sa templong ito araw at gabi, sa lugar kung saan sinabi mong paglalagyan mo ng
iyong pangalan—upang dinggin ang mga panalangin na idadalangin ng iyong lingkod
sa lugar na ito. 21 Kaya pakinggan mo ang mga kahilingan ng iyong lingkod at
ng iyong mga taong Israel kapag kami ay mananalangin paharap sa lugar na ito.
Oo, pakinggan mo mula sa lugar kung saan ka nakatira, mula sa kalangitan; at
kapag iyong napakinggan, patawarin mo. 22 Kung magkasala ang isang tao laban
sa kaniyang kapwa at kailangan na manumpa ng isang panunumpa, at kung siya ay
dumating at manumpa ng isang panunumpa sa harapan ng iyong altar sa tahanang
ito, 23 dinggin mo mula sa langit at kumilos ka at hatulan mo ang iyong mga lingkod,
na papagbayarin ang masama, upang parusahan siya ng nararapat sa kaniyang
ginawa. At ipahayag mong matuwid ang walang kasalanan, upang ibigay sa kaniya
ang gantimpala dahil sa kaniyang pagkamatuwid. 24 Kapag matalo ng kaaway ang
iyong mga taong Israel dahil nagkasala sila sa iyo, kung magbabalik-loob sila sa iyo, at
kilalanin ang iyong pangalan, mananalangin, at hihiling ng kapatawaran sa harapan
mo sa templong ito— 25 pakiusap pakinggan mo mula sa kalangitan at patawarin
mo ang kasalanan ng iyong mga taong Israel; ibalik mo sila sa lupaing ibinigay mo
sa kanila at sa kanilang mga ninuno. 26 Kapag nakasara ang langit at walang ulan
dahil nagkasala laban sa iyo ang mga tao—kung mananalangin sila na nakaharap sa
lugar na ito, kikilalanin ang iyong pangalan, at tatalikod sa kanilang kasalanan kapag
pinahirapan mo sila— 27 dinggin mo sa langit at patawarin mo ang kasalanan ng iyong
mga lingkod at ng iyong mga taong Israel, kapag pangungunahan mo sila sa mabuting
daang dapat nilang lakaran. Magpadala ka ng ulan sa iyong lupain na ibinigay mo
sa iyong mga tao bilang mana nila. 28 Ipagpalagay na may taggutom sa lupain, o
ipagpalagay na may sakit, tagtuyot o amag, mga balang o mga uod; o ipagpalagay
na sasalakayin ng mga kaaway ang mga tarangkahan ng lungsod sa kanilang lupain,
o na may anumang salot o karamdaman— 29 at ipagpalagay natin na nanalangin at
humiling ang isang tao o ang lahat ng iyong tao sa Israel—na nalalaman ng bawat isa
ang salot at kalungkutan sa kaniyang sariling puso habang itinataas ang kaniyang
mga kamay tungo sa templong ito. 30 Kung gayon, pakinggan mo mula sa langit,
ang lugar kung saan ka nakatira; patawarin mo, at gantimpalaan mo ang bawat tao
sa lahat ng kaniyang kaparaanan; alam mo ang kaniyang puso, sapagkat tanging
ikaw lamang ang nakakaalam sa puso ng mga tao. 31 Gawin mo ito upang sila ay
matakot sa iyo, upang sila ay lumakad sa iyong mga kaparaanan sa lahat ng araw
na sila ay nabubuhay sa lupain na iyong ibinigay sa aming mga ninuno. 32 Dagdag
pa rito, tungkol sa dayuhang hindi kabilang sa iyong mga taong Israel: kapag siya
ay dumating mula sa malayong bansa dahil sa iyong dakilang pangalan, sa iyong
makapangyarihang kamay, at sa iyong nakataas na bisig; kapag sila ay dumating at

mananalangin patungo sa tahanang ito— 33 sa panahong iyon pakiusap pakinggan
mo mula sa kalangitan, sa lugar kung saan ka nakatira, at gawin mo ang anumang
hihilingin ng dayuhan sa iyo, upang malaman ng lahat ng lahi sa mundo ang iyong
pangalan, upang matakot sila sa iyo, katulad ng iyong mga taong Israel, at upang
malaman nila na ang tahanang ito na itinayo ko ay tinatawag sa iyong pangalan.
34 Ipagpalagay nating lumabas ang iyong mga tao upang makipagdigma laban sa
kanilang mga kaaway, sa anumang kaparaanang ipadadala mo sila, at ipagpalagay
nating nananalangin sila patungo sa lungsod na ito na iyong pinili, at patungo sa
tahanang itinayo ko sa iyong pangalan. 35 Sa panahong iyon pakinggan mo mula sa
kalangitan ang kanilang panalangin, ang kanilang kahilingan, at tulungan sa kanilang
layunin. 36 Ipagpalagay na nagkasala sila laban sa iyo—yamang walang sinuman
ang hindi nagkakasala—at ipagpalagay na galit ka sa kanila at ibibigay mo sila sa
kanilang kaaway, upang dalhin sila ng kaaway at gawin silang mga bihag sa kanilang
lupain, maging malayo man o malapit. 37 At ipagpalagay na napagtanto nila na sila
ay nasa lupain kung saan sila ay sapilitang dinala, at ipagpalagay na nagsisi sila at
humingi ng pabor mula sa iyo sa lupain ng kanilang pagkakabihag. Ipagpalagay na
sasabihin nila, 'Naging matigas ang aming ulo at nagkasala kami. Gumawa kami ng
kasamaan.' 38 Ipagpalagay na sila ay magbabalik-loob sa iyo nang buong puso nila at
buong kaluluwa nila sa lupain kung saan sila binihag, kung saan sila dinala bilang
mga bihag, at ipagpalagay na mananalangin sila tungo sa kanilang lupain, na ibinigay
mo sa kanilang mga ninuno, at tungo sa lungsod na iyong pinili, at tungo sa tahanan
na aking itinayo para sa iyong pangalan. 39 Sa panahong iyon makinig ka mula sa
kalangitan, sa lugar kung saan ka nakatira, sa kanilang panalangin at kanilang mga
kahilingan, at tulungan sila sa kanilang adhikain. Patawarin mo ang iyong mga tao,
na nagkasala sa iyo. 40 Ngayon, aking Diyos, nagmamakaawa ako sa iyo, buksan mo
ang iyong mga mata, at ang iyong mga tainga na dinggin ang panalangin na ginawa
sa lugar na ito. 41 Kaya ngayon tumindig, Yahweh na Diyos, pumunta ka sa iyong
lugar ng pahingahan, ikaw at ang kaban ng iyong lakas, suotan mo ng kaligtasan,
Yahweh na Diyos, ang iyong mga pari, at ang iyong mga banal ay magalak sa iyong
kabutihan. 42 Yahweh na Diyos, huwag mong italikod ang mukha ng iyong pinili mula
sa iyo. Alalahanin mo ang iyong tipan ng katapatan kay David, na iyong lingkod."

7

1 Ngayon pagkatapos manalangin ni Solomon, bumaba ang apoy mula sa langit at
nilamon ang mga handog na susunugin at ang mga Alay, at pinuno ng kaluwalhatian
ni Yahweh ang tahanan. 2 Hindi makapasok ang mga pari sa tahanan ni Yahweh,
dahil pinuno ng kaniyang kaluwalhatian ang kaniyang tahanan. 3 Tumingin ang
lahat ng mga tao ng Israel nang bumaba ang apoy at ang kaluwalhatian ni Yahweh
ay nasa tahanan. Yumuko sila na nakasayad ang kanilang mga mukha sa sahig na
bato, sumamba, at nagpasalamat kay Yahweh. Sinabi nila, "Sapagkat siya ay mabuti,
sapagkat ang kaniyang tipan ng katapatan ay magpakailanman." 4 Kaya naghandog
ang hari at ang lahat ng tao ng mga alay kay Yahweh. 5 Naghandog ng alay si Haring
Solomon ng dalawampung libong mga baka at 120, 000 na mga tupa at mga kambing.
Kaya inihandog ng hari at ng lahat ng mga tao ang tahanan ng Diyos. 6 Tumayo
ang mga pari, nakatayo ang bawat isa kung saan sila naglilingkod; ganoon din ang
mga Levita dala ang mga kagamitan ng musika ni Yahweh na ginawa ni David sa
pagbibigay ng mga pasasalamat kay Yahweh sa awitin, "Mananatili ang kaniyang
tipan ng kasunduan magpakailanman." Nagpatunog ng mga trumpeta ang lahat ng
pari sa harap nila; at tumayo ang lahat ng Israelita. 7 Inihandog ni Solomon ang
gitna ng patyo na nasa harap ng tahanan ni Yahweh. Hinandog niya roon ang mga

handog na susunugin at ang taba ng handog pangkapayapaan, dahil hindi magkasya
sa ginawa niyang altar na tanso ang mga handog na susunudin, ang mga butil na
handog, at ang taba. 8 Kaya idinaos ni Solomon ang pagdiriwang sa panahong iyon
sa loob ng pitong araw, kasama ang buong Israel, isang napakalaking kapulungan,
mula sa Lebo Hamat hanggang sa batis ng Ehipto. 9 At sa ika-walong araw nagdaos
sila ng taimtim na pagtitipon, sapagkat ginawa nila ang paghahandog ng altar sa loob
ng pitong araw, at ang pagdiriwang sa loob ng pitong araw. 10 Sa ika- dalawampu't
tatlong araw ng ika-pitong buwan, pina-uwi ni Solomon ang mga tao sa kanilang mga
tahanan na may mga pusong masaya at nagagalak dahil sa kabutihan na ipinakita
ni Yahweh kay David, kay Solomon, at sa Israel, ang kaniyang mga tao. 11 Sa gayon
natapos ni Solomon ang tahanan ni Yahweh at ang kaniyang sariling tahanan. Lahat
ng nasa puso ni Solomon na gawin sa tahanan ni Yahweh at sa kaniyang sariling
tahanan, matagumpay niyang nagawa. 12 Nagpakita si Yahweh kay Solomon sa gabi
at sinabi sa kaniya, “Narinig ko ang iyong panalangin, at pinili ko ang lugar na ito para
sa aking sarili bilang isang bahay alayan. 13 Ipagpalagay na isinara ko ang kalangitan
upang walang ulan, o kung utusan ko ang mga balang na lamunin ang lupain, o kung
magpadala ako ng sakit sa aking mga tao. 14 Sa panahong iyon kung ang aking mga tao
na tinawag sa pamamagitan ng aking pangalan ay magpapakumbaba, mananalangin,
hahanapin ako, at tatalikod sa kanilang masasamang gawain, makikikiibig ako mula
sa langit, patatawarin ko ang kanilang kasalanan, at pagagalingin ko ang kanilang
lupain. 15 Ngayon magiging bukas ang aking mga mata at makikinig ang aking mga
tainga sa mga panalangin na gagawin sa lugar na ito. 16 Sapagkat pinili ko ngayon at
inilaan ang tahanang ito, upang ang aking pangalan ay naroon magpakailanman; at
ang aking mga mata at puso ay naroon sa lahat ng panahon. 17 At ikaw, kung lalakad
ka sa harap ko tulad ng iyong amang si David, na sinusunod ang lahat ng iniutos
ko sa iyo at sinusunod ang aking mga panuntunan at mga kautusan, 18 kung gayon,
itatatag ko ang trono ng iyong kaharian, tulad ng sinabi ko sa isang kasunduan kay
David na iyong ama, noong sinabi ko, 'Hindi mabibigo kailanman ang isa sa iyong
lahi na maging hari ng Israel.' 19 Ngunit kung tatalikod ka, at iiwanan ang aking mga
panuntunan at ang mga kautusan na aking ibinigay sa iyo, at kung sasamba ka sa
ibang mga diyos at yumuko sa kanila, 20 sa panahong iyon ay bubunutin ko sila mula
sa aking lupain na ibinigay ko sa kanila; at ang tahanang ito na itinalaga ko sa aking
pangalan—palalayasin ko ito mula sa aking harapan, at gagawin ko itong kawikaan
at isang katatawanan sa gitna ng lahat ng lahi ng tao. 21 At kahit na ang templong ito
sa ngayon ay matayog, magugulat ang lahat na dadaan dito at susutsut. Tatanungin
nila, 'Bakit ginawa ito ni Yahweh sa lupain ito at sa tahanang ito?' 22 Sasagot ang
iba, 'Dahil tinalikuran nila si Yahweh, ang kanilang Diyos, na naglabas sa kanilang
mga ninuno mula sa lupain ng Ehipto, at bumaling sila sa ibang diyos at yumuko sa
kanila at sinamba sila. Iyon ang dahilan kung bakit dinala ni Yahweh ang lahat ng
sakunang ito sa kanila.”

8

1 Nangyari na sa pagtatapos ng ika-dalawampung taon ng pagpapatayo ni Solomon
ng tahanan ni Yahweh at ng kaniyang sariling tahanan, 2 ipinatayo muli ni Solomon
ang mga bayan na ibinigay sa kaniya ni Hiram at pinatira niya ang mga Israelita
doon. 3 Nilusob at tinalo ni Solomon ang Hamat-Zoba. 4 Ipinatayo niya ang Tadmor
sa ilang at ipinatayo niya ang lahat ng mga lungsod-imbakan sa Hamat. 5 Ipinatayo
din niya ang Bet-horong Itaas at Bet-horong Ibaba, mga lungsod na napapalibutan
ng mga pader at mayroon ding mga tarangkahan at pangharang. 6 Ipinatayo niya
ang Baalat at ang lahat ng mga lungsod-imbakan na pag-aari niya at ang lahat ng

mga lungsod para sa kaniyang mga karwahe, mga mangangabayo at anumang naisin
niyang ipatayo para sa kaniyang kasiyahan sa Jerusalem, sa Lebanon at sa lahat ng
mga lupaing kaniyang pinamumunuan. [7] Tungkol naman sa lahat ng taong naiwan
na Heteo, Amoreo, Perezeo, Hivita at Jebuseo na hindi kabilang sa Israel, [8] ang
kanilang mga kaapu-apuhan na naiwan sa lupain na hindi nilipol ng mga Israelita—
Sila ay ginawa ni Solomon na mga sapilitang manggagawa hanggang sa panahong
ito. [9] Gayunpaman, hindi isinama ni Solomon ang mga Israelita sa mga sapilitang
manggagawa. Sa halip, sila ay naging kaniyang mga kawal, mga pinuno ng kaniyang
mga hukbo, mga tagapangasiwa at pinuno ng kaniyang mga mangangarwahe at
kaniyang mga mangangabayo. [10] Sila rin ang mga punong tagapangasiwa sa mga
namamahala na kabilang kay Haring Solomon, 250 sa kanila ang namamahala sa
mga manggagawa. [11] Dinala ni Solomon ang anak ng Faraon sa labas ng lungsod ni
David, sa tahanan na ipinatayo niya para rito, sapagkat sinabi niya, "Hindi maaaring
tumira ang aking asawa sa tahanan ni David na hari ng Israel, sapagkat banal ang
lugar kung saan naroroon ang kaban ni Yahweh." [12] Pagkatapos nito, naghandog
si Solomon ng mga alay na susunugin kay Yahweh sa ipinagawa niyang altar sa
harap ng portiko. [13] Naghandog siya ng mga alay ayon sa kailangan sa bawat araw,
inihandog niya ang mga ito na sinusunod ang mga alituntuning nakasaad sa kautusan
ni Moises, sa mga Araw ng Pamamahinga, sa bawat paglabas ng bagong buwan, sa
mga itinakdang kapistahan, tatlong beses sa bawat taon: ang pagdiriwang ng Pista
ng Tinapay na Walang Pampaalsa, Pista ng mga Linggo at ang Pista ng mga Tolda.
[14] Bilang pagsunod sa mga utos ng kaniyang amang si David, itinalaga ni Solomon ang
mga pangkat ng pari sa kanilang gawain at ang mga Levita sa kanilang mga posisyon
upang purihin ang Diyos at upang maglingkod sa mga pari ayon sa kailangan sa
bawat araw. Itinalaga din niya sa bawat tarangkahan ang mga tagapagbantay ng mga
tarangkahan ayon sa kanilang pangkat, sapagkat iniutos din ito ni David na lingkod ng
Diyos. [15] Hindi lumabag ang mga taong ito sa mga utos ng hari sa mga pari at sa mga
Levita tungkol sa anumang bagay o tungkol sa mga silid-imbakan. [16] Ngayon, natapos
ang lahat ng mga gawain ni Solomon, simula sa araw ng pagtatayo ng pundasyon ng
tahanan ni Yahweh hanggang sa matapos ito. Sa ganitong paraang natapos at nagamit
ang tahanan ni Yahweh. [17] Pagkatapos, pumunta si Solomon sa Ezion-geber at Elot
sa baybaying dagat sa lupain ng Edom. [18] Pinadalhan siya ni Hiram ng mga barko na
pinangangasiwaan ng mga opisyal na may kaalaman tungkol sa karagatan. Pumunta
sila sa Ofir kasama ang mga lingkod ni Solomon. Mula doon, nag-uwi sila ng 450
talentong ginto para kay Haring Solomon.

9

[1] Nang mabalitaan ng reyna ng Sheba ang katanyagan ni Solomon, pumunta siya
sa Jerusalem upang subukin siya ng mga mahihirap na tanong. Dumating siya nang
may napakaraming dala at kasama, mga kamelyo na may pasang mga pampalasa,
maraming ginto, at maraming mamahaling bato. [2] Nang pumunta siya kay Solomon,
sinabi niya sa kaniya ang lahat ng nasa kaniyang puso. Sinagot ni Solomon ang
lahat ng kaniyang tanong; walang mahirap para kay Solomon; walang tanong na
hindi niya nasagot. [3] Nang makita ng reyna ng Sheba ang karunungan ni Solomon,
at ang palasyo na kaniyang itinayo, [4] ang pagkain sa kaniyang mesa, ang ayos ng
kaniyang mga lingkod, ang mga gawain ng kaniyang mga lingkod at ang kanilang
kasuotan, gayundin ang kaniyang mga tagahawak ng saro at ang kanilang kasuotan,
at ang pamamaraan ng kaniyang paghahandog ng handog na susunugin sa tahanan ni
Yahweh, nawalan siya ng loob. [5] Sinabi niya sa hari, "Totoo nga ang balita na narinig
ko sa aking sariling lupain tungkol sa iyong mga salita at karunungan. [6] Hindi ako

naniwala sa aking narinig hanggang sa nakarating ako dito at ngayon, nakita ito ng
aking mga mata. Wala pa sa kalahati ang sinabi sa akin tungkol sa iyong karunungan
at kayamanan! Nahigitan mo ang katanyagan na aking narinig. 7 Pinagpala ang iyong
mga tao at ang iyong mga tagapaglingkod na palaging nakatayo sa iyong harapan
dahil naririnig nila ang iyong karunungan. 8 Purihin si Yahweh na iyong Diyos na
nalugod sa iyo at naglagay sa iyo sa trono upang maging hari ni Yahweh na iyong
Diyos. Dahil mahal ng iyong Diyos ang Israel, ginawa ka niyang hari ng lahat upang
patatagin sila magpakailanman upang gawin mo kung ano ang makatarungan at
makatuwiran!" 9 Binigyan niya ang hari ng 120 talento ng ginto at napakaraming
sangkap at mga mamahaling bato. Hindi na nakatanggap si Haring Solomon ng
kasing dami ng mga sangkap na ibinigay sa kaniya ng reyna ng Sheba 10 Ang mga
lingkod ni Hiram at ang mga lingkod ni Solomon, na nag-uwi ng mga ginto mula
sa Ofir ay nagdala rin ng mga kahoy na algum at mga mamahaling bato. 11 Gamit
ang kahoy na algum, gumawa ang hari ng mga hagdan para sa tahanan ni Yahweh at
para sa kaniyang tahanan, at ng mga arpa at liro para sa mga musikero. Walang pang
nakikitang kahoy na katulad nito nang panahong iyon sa lupain ng Juda. 12 Ibinigay ni
Haring Solomon sa reyna ng Sheba ang lahat ng gusto niya, anuman ang hiniling niya,
na karagdagan sa kaniyang dinala sa hari. Kaya umalis siya at umuwi sa kaniyang
sariling lupain kasama ang kaniyang mga lingkod. 13 Ang timbang ng gintong
dumadating kay Solomon sa loob ng isang taon ay 666 talento ng ginto, 14 hindi pa
kabilang ang ginto na idinadala sa kaniya ng mga negosyante at mangangalakal.
Nagdala rin ng ginto at pilak kay Solomon ang lahat ng hari sa Arabia at mga
gobernador sa bansa. 15 Gumawa si Haring Solomon ng dalawang daan na malalaking
mga kalasag na gawa sa pinanday na ginto. Anim na raang siklo ng ginto ang nagamit
sa paggawa sa bawat isa. 16 Gumawa rin siya ng tatlong daang mga kalasag na gawa
sa pinanday na ginto. Tatlong mina ng ginto ang nagamit sa paggawa sa bawat isa.
Inilagay ng hari ang mga ito sa Palasyo ng Kagubatang Lebanon. 17 At nagpagawa
ang hari ng isang napakalaking trono ng garing at binalot ito ng pinakamagandang
ginto. 18 Mayroon anim na baitang paakyat sa trono at pabilog ang likod ng tuktok
ng trono. May mga patungan ng kamay sa magkabilang bahagi ng trono at may
dalawang leon na nakatayo sa magkabilang bahagi ng patungan ng kamay. 19 May
labindalawang imahe ng leon ang nakatayo sa bawat baitang, isa sa bawat gilid ng
bawat anim na baitang. Walang tronong katulad nito sa ibang kaharian. 20 Ang
lahat ng kopang iniinuman ni Haring Solomon ay mga ginto at ang lahat ng kopang
iniinuman sa Palasyo ng Kagubatang Lebanon ay mga purong ginto. Walang pilak
dahil ang pilak itinuturing na hindi mahalaga sa kapanahunan ni Solomon. 21 Ang
hari ay may pangkat ng mga barko sa karagatan kasama ang mga barko ni Hiram.
Minsan sa bawat ika-tatlong taon, nagdadala ang pangkat ng mga barko ng ginto,
pilak at garing at ng mga gorilya at malalaking unggoy. 22 Kaya nahigitan ni Haring
Solomon ang lahat ng mga hari sa buong mundo sa kayamanan at karunungan.
23 Hinahangad ng buong daigdig na makaharap si Solomon upang mapakinggan ang
kaniyang karunungan na inilagay ng Diyos sa kaniyang puso. 24 Nagdadala ang mga
bumibisita ng mga pagpaparangal, mga sisidlang gawa sa pilak at ginto, mga damit,
baluti at mga sangkap, gayundin ng mga kabayo at mola. Nagpatuloy ito taun-taon.
25 May apat na libong kuwadra si Solomon para sa mga kabayo at mga karwahe at
labindalawang libong mangangabayo, na kaniyang inilagay sa mga lungsod ng mga
karwahe at sa kaniya sa Jerusalem. 26 Pinamumunuan niya ang lahat ng hari mula sa
Ilog Eufrates hanggang sa lupain ng mga Filisteo at sa hangganan ng Ehipto. 27 May
pilak ang hari sa Jerusalem, na kasindami ng mga bato sa lupa. Ginawa niyang sagana
ang kahoy na sedar katulad ng punong sikamoro na nasa mababang lugar. 28 Nagdala

sila ng mga kabayo para kay Solomon galing sa Ehipto at mula sa lahat ng lupain.
29 Ang iba pang mga pangyayari tungkol kay Solomon mula sa simula hanggang sa
wakas, hindi ba ito nakasulat sa Kasaysayan ni Propeta Natan at sa Pahayag ni Ahias
na taga-Shilo at sa mga Pangitain ni Propeta Iddo tungkol kay Reboam na anak ni
Nebat? 30 Naghari si Solomon sa Jerusalem sa buong Israel ng apatnapung taon.
31 At namatay siya at inilibing ng mga tao sa lungsod ni David na kaniyang ama. Si
Rehoboam na kaniyang anak ang pumalit sa kaniya bilang hari.

10

1 Pumunta sa Shekem si Rehoboam, dahil darating ang lahat ng mga taga-Israel sa
Shekem upang gawin siyang hari. 2 Narinig ito ni Jeroboam na anak ni Nebat (dahil
nasa Egipto siya, kung saan siya tumakas mula kay haring Solomon, ngunit bumalik si
Jeroboam mula sa Ehipto). 3 Kaya ipinatawag nila siya, dumating si Jeroboam at ang
lahat ng Israelita. Kinausap nila si Rehoboam at sinabi, 4 "Ginawang mahirap ng iyong
ama ang aming mga pasanin. Kaya ngayon, gawin mong mas madali ang mahirap
na gawain ng iyong ama, at pagaanin mo ang mabigat na pasanin na ibinigay niya
sa amin at paglilingkuran ka namin." 5 Sinabi ni Rehoboam sa kanila, "Bumalik kayo
sa akin pagkatapos ng tatlong araw." Kaya, umalis na ang mga tao. 6 Sumangguni
si Haring Rehoboam sa mga matandang kalalakihan na nagpayo kay Solomon na
kaniyang ama noong nabubuhay pa siya. sinabi niya, "Paano ninyo ako papayuhan
upang mabigyan ng kasagutan ang mga taong ito?" 7 Nakipag-usap sila sa kaniya
at sinabi, "Kung magiging mabuti ka sa mga taong ito at bibigyang-lugod mo sila at
magsasabi ng mga mabubuting salita sa kanila, magiging alipin mo sila sa habang
panahon. 8 Ngunit hindi pinakinggan ni Rehoboam ang payo na ibinigay ng mga
matandang kalalakihan sa kaniya at sumangguni siya sa mga kabataang lalaki na
kasabayan niyang lumaki at nagpapayo sa kaniya. 9 Sinabi niya sa kanila, "Ano ang
maibibigay ninyong payo sa akin upang sagutin natin ang mga taong ito na nakipag-
usap sa akin at sinasabi, "Pagaanin mo ang mga pasanin na ibinigay ng iyong ama sa
amin'?" 10 Nagsalita ang mga kabataang lalaki na kasabayang lumaki ni Rehoboam
na nagsasabi, "Makipag-usap ka sa mga taong nagsabi sa iyo na ginawang mabigat
ng iyong amang si Solomon ang kanilang mga pasanin, na kailangan mong gawing
mas magaan. Dapat mong sabihin sa kanila, 'Mas makapal ang aking hinliliit kaysa sa
baywang ng aking ama. 11 Kaya ngayon, bagaman pinapasan kayo ng aking ama ng
isang mabigat na pasanin, dadagdagan ko pa ang inyong mga pasanin. Pinarusahan
kayo ng aking ama ng mga latigo, ngunit parurusahan ko kayo sa pamamagitan ng
mga alakdan."' 12 Kaya pumunta si Jeroboam at ang lahat ng tao kay Rehoboam sa
ikatlong araw, kagaya ng iniutos ng hari sa kanila ng sabihin niya, "Bumalik kayo
sa akin sa ikatlong araw." 13 Marahas silang sinagot ng hari. Hindi pinansin ni
Haring Rehoboam ang payo ng mga matandang kalalakihan. 14 Nakipag-usap siya
sa kanila na sinunod ang payo ng mga kabataang lalaki at sinabi, "Gagawin kong
mas mabigat ang inyong mga pasanin at dadagdagan ko pa ito. Pinarusahan kayo
ng aking ama ng mga latigo, ngunit parurusahan ko kayo sa pamamagitan ng mga
alakdan." 15 Hindi nakinig ang hari sa mga tao, sapagkat ito ang isang pangyayaring
pinahintulutan ng Diyos, upang matupad ni Yahweh ang kaniyang salita na sinabi
niya sa pamamagitan ni Ahias na Silonita kay Jeroboam na anak ni Nebat. 16 Nang
makita ng mga taga-Israel na hindi nakinig ang hari sa kanila, sinagot siya ng mga
tao at sinabi, "Anong bahagi mayroon kami kay David? Wala kaming mana sa anak
ni Jesse! Bumalik na kayong mga taga-Israel sa inyong mga tolda. Ngayon David,
bahala ka ng tumingin sa iyong sariling tolda." Kaya, bumalik na ang bawat isa sa
mga Israelita sa kanilang mga tolda. 17 Ngunit ang mga taga-Israel na nakatira sa mga

lungsod ng Juda, pinamunuan sila ni Rehoboam.
18 Pagkatapos, ipinadala ni Haring Rehoboam si Adoram na namumuno sa sapilitang panggawa, ngunit binato siya ng mga Israelita hanggang sa namatay siya. Kaagad na tumakas si Haring Rehoboam sakay ng kaniyang karwahe patungo sa Jerusalem.
19 Kaya, nagrerebelde ang Israel laban sa sambahayan ni David hanggang sa mga panahong ito.

11

1 Nang makarating si Rehoboam sa Jerusalem, tinipon niya ang sambahayan ni Juda at Benjamin, 180, 000 na piling mga lalaking mandirigma na makikipaglaban sa Israel upang maibalik kay Rehoboam ang kaharian.
2 Ngunit natanggap ni Semaias na lingkod ng Diyos ang salita ni Yahweh, na nagsasabi,
3 "Sabihin mo kay Rehoboam na anak ni Solomon na hari ng Juda at sa buong Israel na nasa Juda at Benjamin.
4 Sinabi ito ni Yahweh, 'Hindi ninyo dapat salakayin o kalabanin ang inyong mga kapatid. Dapat bumalik ang bawat isa sa kaniyang tahanan sapagkat ang bagay na ito ay pinahintulutan kong mangyari.'" Kaya nakinig sila sa mga salita ni Yahweh at hindi na nila kinalaban si Jeroboam.
5 Nanirahan si Rehoboam sa Jerusalem at nagpatayo ng mga lungsod sa Juda upang maging pananggalang.
6 Ipinatayo niya ang Bethlehem, Etam, Tekoa,
7 Beth-sur, Soco, Adullam,
8 Gat, Maresa, Zif,
9 Adoraim, Laquis, Azeka,
10 Zora, Aijalon, at Hebron. Ito ay mga pinatibay na lungsod sa Juda at Benjamin.
11 Pinatibay niya ang mga tanggulan at naglagay ng mga pinuno sa mga ito na may kasamang imbakan ng mga pagkain, langis at alak.
12 Naglagay siya ng mga kalasag at mga sibat sa bawat lungsod at labis na pinatibay ang mga lungsod. Sakop niya ang Juda at Benjamin.
13 Pumunta sa kaniya ang mga pari at ang mga Levitang nasa buong Israel na mula sa loob ng kanilang hangganan.
14 Sapagkat iniwan ng mga Levita ang kanilang mga pastulan at mga pag-aari upang pumunta sa Juda at Jerusalem; sapagkat itinaboy sila ni Jeroboam at ng kaniyang mga anak, kaya hindi na sila makagagawa pa ng mga tungkulin ng pari para kay Yahweh.
15 Nagtalaga si Jeroboam ng mga pari para sa mga dambana at sa mga diyus-diyosang guya at kambing na kaniyang ipinagawa.
16 Sumunod sa kanila ang mga tao mula sa lahat ng mga tribu ng Israel na itinuon ang kanilang puso na hanapin si Yahweh, ang Diyos ng Israel. Pumunta sila sa Jerusalem upang maghandog kay Yahweh, ang Diyos ng kanilang mga ninuno.
17 Kaya pinalakas nila ang kaharian ng Juda at pinatatag sa loob ng tatlong taon si Rehoboam na anak ni Solomon sapagkat sa loob ng tatlong taon, sinunod nila ang paraan ng pamumuhay nina David at Solomon.
18 Napangasawa ni Rehoboam si Mahalat, ang anak na babae ni Jerimot na anak ni David at ni Abihail na anak ni Eliab na na anak ni Jesse.
19 Nagsilang siya ng mga batang lalaki na sina Jeus, Semarias at Zaham.
20 Kasunod ni Mahalat, napangasawa ni Rehoboam si Maaca na anak ni Absalom. Isinilang niya sina Abiaz, Atai, Ziza at Selomit.
21 Minahal ni Rehoboam si Maaca na anak ni Absalom nang higit sa lahat ng kaniyang ibang mga asawa at sa kaniyang mga asawang alipin (mayroon siyang labing-walong asawa at animnapung asawang alipin at naging ama ng labing-walong mga anak na lalaki at animnapung mga anak na babae).
22 Itinalaga ni Rehoboam si Abias na anak ni Maaca upang maging pinuno sa kaniyang mga kapatid. Naisip niyang gawing hari si Abias.
23 Namuno ng may karunungan si Rehoboam, ikinalat niya ang lahat ng kaniyang lalaking anak sa buong lupain ng Juda at Benjamin hanggang sa mga matitibay na lungsod. Binigyan rin niya sila ng saganang pagkain at naghanap siya ng maraming asawa para sa kanila.

12

1 Nangyari nang naging matatag na ang paghahari ni Rehoboam at malakas siya,

tinalikuran niya ang mga kautusan ni Yahweh—kasama ang buong Israel. 2 Nangyari
na sa ikalimang taon ng paghahari ni Haring Rehoboam, sinalakay ni Shishak na
hari ng Ehipto ang Jerusalem dahil hindi naging tapat ang mga tao kay Yahweh.
3 Kasama niyang dumating ang kaniyang mga kawal na isang libo at dalawang daang
karwahe at animnapung libong mangangabayo. Kasama niya ang hindi mabilang na
mga kawal mula sa Ehipto: mga taga-Libya, mga taga-Sukuim at mga taga-Etiopia.
4 Sinakop niya ang mga matatag na lungsod na pag-aari ng Juda at nakarating siya
sa Jerusalem. 5 Ngayon, pumunta ang propetang si Semaias kay Rehoboam at sa
mga pinuno ng Juda na nagtipun-tipon sa Jerusalem dahil kay Shishak. Sinabi ni
Semaias sa kanila, “Ito ang sinasabi ni Yahweh. 'Tinalikuran ninyo ako, kaya ibinigay
ko rin kayo sa mga kamay ni Shishak.”' 6 Kaya nagpakumbaba ang mga prinsipe
ng Israel at ang hari at sinabi, “Matuwid si Yahweh.” 7 Nang makita ni Yahweh
na nagpakumbaba sila, nagsalita si Yaweh sa pamamagitan ni Semaias, sinabi niya
ito, “Nagpakumbaba sila. Hindi ko sila pupuksain. Sasagipin ko sila sa ganap na
kapahamakan at hindi maibubuhos ang aking poot sa Jerusalem sa pamamagitan
ng mga kamay ni Shishak. 8 Gayon pa man, magiging mga tagapaglingkod niya sila,
upang maunawaan nila kung paano ang maglingkod sa akin at ang maglingkod sa
mga pinuno ng ibang mga bansa.” 9 Kaya nilusob ni Shishak na hari ng Egipto
ang Jerusalem at kinuha ang mga kayamanan sa tahanan ni Yahweh at ang mga
kayamanan sa bahay ng hari. kinuha niya ang lahat, kinuha rin niya ang mga
gintong kalasag na ginawa ni Solomon. 10 Nagpagawa si Haring Rehoboam ng mga
tansong kalasag bilang kapalit ng mga ito at ipinagkatiwala ang mga ito sa mga kamay
ng pinuno ng mga tagabantay, na nagbabantay ng mga pintuan sa bahay ng hari.
11 Nangyari na sa tuwing pumapasok ang hari sa tahanan ni Yaweh, binubuhat ng
mga tagabantay ang mga kalasag at pagkatapos ay ibabalik sa silid ng mga tagabantay.
12 Nang magpakumbaba si Rehoboam, nawala ang poot ni Yaweh sa kaniya, at hindi
na niya pinuksa si Rehoboam nang lubusan; bukod dito may matatagpuan paring
mabuti sa Juda. 13 Kaya, pinalakas ni Haring Rehoboam ang kaniyang paghahari
sa Jerusalem at nagpatuloy ang kaniyang pagiging hari. Apatnapu't isang taon si
Rehoboam nang magsimula siyang maghari, at naghari siya ng labing pitong taon
sa Jerusalem, ang lungsod na pinili ni Yaweh sa lahat ng mga lipi ng Israel upang
maipahayag ang kaniyang pangalan doon. Naama ang pangalan ng kaniyang ina
na isang Ammonita. 14 Masama ang kaniyang ginawa, dahil hindi niya itinuon ang
kaniyang puso sa paghahanap kay Yahweh. 15 Tungkol sa iba pang mga bagay na
may kinalaman kay Rehoboam, mula umpisa at hanggang sa huli, hindi ba isinulat
ang mga ito sa sulat ng propetang si Semaias at ng propetang si Iddo, na mayroon
ding mga talaan ng mga angkan at ang malimit na digmaan sa pagitan ni Rehoboam
at Jeroboam? 16 Namatay si Rehoboam at inilibing siyang kasama ang kaniyang mga
ninuno sa lungsod ni David. Si Abija na kaniyang anak ang pumalit sa kaniya bilang
hari.

13

1 Sa ika-labingwalong taon ni Haring Jeroboam, nagsimulang maghari si Abias sa
Judah. 2 Naghari siya ng tatlong taon sa Jerusalem. Ang pangalan ng kaniyang ina ay
Maacah na anak ni Uriel na taga-Gibea. Nagkaroon ng digmaan sa pagitan ni Abias
at Jeroboam. 3 Nagtungo si Abias sa digmaan dala ang malakas na hukbo, magigiting
na mga kawal at 400, 000 na piniling mga kalalakihan. Humanay naman si Jeroboam
laban sa kaniya ng 800, 000 na piling mga kalalakihan, malalakas at magigiting na
mga kawal. 4 Tumayo si Abias sa Bundok ng Zemaraim, sa may lupaing maburol ng
Efraim at nagsabi, “Makinig ka sa akin Jeroboam at lahat ng Israel! 5 Hindi ba ninyo

alam na si Yahweh, ang Diyos ng Israel, ang nagbigay kay David ng pamumuno sa
buong Israel magpakailanman, sa kaniya at sa kaniyang mga anak sa pamamagitan
ng isang kasunduan? 6 Ngunit si Jeroboam na anak na lalaki ni Nebat, ang lingkod ni
Solomon na anak ni David ay nakipaglaban at naghimagsik sa kaniyang panginoon.
7 Mga walang kabuluhang lalaki na mga hamak na tao ang nakipagtipon sa kaniya.
Dumating sila laban kay Rehoboam na anak ni Solomon, nang bata pa si Rehoboam at
walang pang karanasan at hindi sila kayang tapatan. 8 Ngayon ay sinasabi ninyo na
kaya ninyong labanan ang makapangyarihang pamumuno ni Yahweh sa kamay ng
mga kaapu-apuhan ni David. Kayo ay isang malaking hukbo at kasama ninyo ang mga
ginintuang guya na ginawa ni Jeroboam bilang mga diyos ninyo. 9 Hindi ba't pinaalis
ninyo ang mga pari ni Yahweh na mga anak ni Aaron at ang mga Levita? Hindi
ba gumawa kayo ng mga pari para sa inyong sarili ayon sa pamamaraan ng ibang
lahi ng ibang lupain? Ang sinumang dumarating upang italaga ang kaniyang sarili
sa pamamagitan ng isang batang toro at pitong lalaking tupa ay maaaring maging
isang pari sa mga hindi tunay na diyos. 10 Ngunit para sa amin, si Yahweh ang
aming Diyos at hindi namin siya tinalikuran. Mayroon kaming mga pari na mga
anak ni Aaron na naglilingkod kay Yahweh at ang mga Levita na nasa kanilang mga
gawain. 11 Nagsusunog sila sa bawat umaga at gabi ng mga alay na susunugin at
mga mababangong insenso para kay Yahweh. Sila rin ay naghahanda ng tinapay na
handog sa ibabaw ng dinalisay na hapag. Sinisindihan rin nila ang ilawang gintong
patungan upang ang mga ito ay magliwanag sa bawat gabi. Sinusunod namin ang
mga kautusan ni Yahweh na aming Diyos, ngunit tinalikuran ninyo siya. 12 Tingnan
ninyo, kasama namin ang Diyos na siyang namumuno at ang kaniyang mga pari ay
narito dala ang mga trumpeta upang magpatunog ng babala laban sa inyo. Bayang
Israel, huwag ninyong labanan si Yahweh, ang Diyos ng inyong mga ninuno, sapagkat
hindi kayo magtatagumpay." 13 Ngunit naghanda si Jeroboam ng isang lihim na
pagsalakay sa kanilang likuran. Ang kaniyang hukbo ay nasa harapan ng Juda at
ang lihim na pagsalakay ay nasa kanilang likuran. 14 Nang lumingon sa likuran ang
mga taga-Juda, nakita nila na ang labanan ay parehong nasa kanilang harapan at
likuran. Sumigaw sila ng malakas kay Yahweh at hinipan ng mga pari ang mga
trumpeta. 15 At sumigaw ang mga kalalakihan ng Juda at habang sumisigaw sila,
nangyari nga na hinampas ng Diyos si Jeroboam at ang lahat ng Israel sa harapan ni
Abias at ng taga-Juda. 16 Tumakas ang mga Israelita mula sa Juda at ipinasakamay
sila ng Diyos sa mga taga-Juda. 17 Pinatay sila ni Abias at ng kaniyang hukbo; 500, 000
na piling lalaki ng Israel ang namatay. 18 Sa ganitong paraan, natalo ang Israel nang
panahong iyon. Nagtagumpay ang mga taga-Juda dahil umasa sila kay Yahweh, ang
Diyos ng kanilang mga ninuno. 19 Tinugis ni Abias si Jeroboam at sinakop niya ang
mga lungsod mula sa kaniya, ang Bethel, Jesana at Efron, kasama ang mga nayon
ng mga ito. 20 Hindi na nabawi ni Jeroboam ang kapangyarihan sa panahon ng
paghahari ni Abias, hinampas siya ni Yahweh at namatay siya. 21 Subalit naging
makapangyarihan si Abias, nagkaroon siya ng labing-apat na asawa at naging ama
ng dalawampu't dalawang anak na lalaki at labing-anim na anak na babae. 22 Ang
iba pang ginawa at sinabi ni Abias ay naisulat sa kasaysayan ni proteta Iddo.

14

1 Namatay si Abias at inilibing siya kasama ng kaniyang mga ninuno sa lungsod
ni David. Ang kaniyang anak na si Asa ang naging hari. Sa kaniyang kapanahunan,
mapayapa ang lupain nang sampung taon. 2 Ginawa ni Asa ang mabuti at matuwid
sa paningin ni Yahweh na kaniyang Diyos, 3 sapagkat tinanggal niya ang mga altar ng
mga diyus-diyosan at mga dambana. Giniba niya ang mga sagradong batong poste

at binuwal ang mga imahe ni Ashera. 4 Inutusan niya ang mga taga-Juda na hanapin
si Yahweh, ang Diyos ng kanilang mga ninuno at tuparin ang kaniyang batas at mga
kautusan. 5 Tinanggal din niya sa lahat ng lungsod ng Juda ang mga dambana at
ang mga altar na sunugan ng insenso. Naging mapayapa ang kaharian sa kaniyang
pamamahala. 6 Nagpatayo siya ng matitibay na pader sa lungsod ng Juda, sapagkat
mapayapa ang lupain at walang digmaan sa mga panahong iyon dahil binigyan siya
ni Yahweh ng kapayapaan. 7 Sapagkat sinabi ni Asa sa Juda, "Itayo natin ang mga
lungsod na ito at gumawa tayo ng mga pader sa paligid nito, mga tore, tarangkahan
at rehas. Sa atin pa rin ang lupain dahil hinanap natin si Yahweh na ating Diyos.
Hinanap natin siya at binigyan niya tayo ng kapayapaan sa bawat dako." Kaya
nagtayo sila at nagtagumpay. 8 May mga kawal si Asa na nagdadala ng mga kalasag
at mga sibat. Mula sa tribu ni Juda ay mayroon siyang 300, 000 na tauhan at mula sa
tribu ni Benjamin ay 280, 000 na tauhan na nagdadala ng mga kalasag at mga pana.
Malalakas at matatapang ang mga kalalakihang ito. 9 Nilusob sila ni Zera na taga-
Etiopia na may hukbong isang milyong kawal at tatlong daang karwahe at nagtungo
siya sa Maresa. 10 Pagkatapos, lumabas si Asa upang harapin siya at itinakda nila ang
hanay para sa labanan sa lambak ng Sefata at Maresa. 11 Tumangis si Asa kay Yahweh
na kaniyang Diyos at sinabi, "Yahweh, walang iba kundi ikaw lamang ang tumutulong
sa mga mahihina kapag humaharap sa mga kaaway. Tulungan mo kami Yahweh na
aming Diyos sapagkat umaasa kami sa iyo at sa iyong pangalan, narito kami laban
sa ganito karaming bilang. Yahweh, ikaw ang aming Diyos, huwag mong hayaang
matalo ka ng tao." 12 Kaya hinampas ni Yahweh ang mga taga-Etiopia sa harapan ni
Asa at ng Juda, tumakas ang mga taga-Etiopia. 13 Hinabol sila ni Asa at ang kaniyang
mga kawal hanggang Gerar. Kaya marami sa mga taga-Etiopia ang namatay at ang
iba ay hindi na nakabawi pa, dahil lubos silang nawasak sa harapan ni Yahweh at sa
kaniyang hukbo. Marami ang nasamsam ng hukbo. 14 Winasak ng hukbo ang lahat ng
nayon sa paligid ng Gerar, dahil natakot ang lahat ng naninirahan doon kay Yahweh.
Sinamsam ng hukbo ang lahat ng nayon at marami silang nakuhang mahahalagang
bagay. 15 Winasak din ng hukbo ang mga toldang tinirhan ng mga pastol na pagala-
gala, kinuha nila ang napakaraming tupa, gayundin ang mga kamelyo at bumalik na
sila sa Jerusalem.

15

1 Bumaba ang Espiritu ng Diyos kay Azarias na anak na lalaki ni Oded. 2 Umalis siya
upang makipagkita kay Asa at sinabi sa kaniya, "Makinig ka sa akin Asa at ang lahat
ng mga tao sa tribu nina Juda at Benjamin. Kasama ninyo si Yahweh habang kayo ay
nasa kaniya. Kung siya ay inyong hahanapin, matatagpuan ninyo siya. Ngunit kung
itatakwil ninyo siya, itatakwil rin niya kayo. 3 Ngayon, sa napakahabang panahon,
hindi kasama ng Israel ang tunay na Diyos, walang nagtuturong pari at wala ang
kautusan ng Diyos. 4 Ngunit sa kanilang kagipitan, nagbalik-loob sila kay Yahweh, ang
Diyos ng Israel, hinanap nila si Yahweh at siya ay natagpuan nila. 5 Sa mga panahong
iyon, walang kapayapaan sa taong naglalakbay palayo, ni sa taong naglalakbay
papunta roon. Sa halip, malaki ang kapahamakang ang nasa lahat ng naninirahan
sa mga lupain. 6 Nagkawatak-watak sila, bansa laban sa bansa at lungsod laban sa
lungsod sapagkat pinahirapan sila ng Diyos ng lahat ng uri ng pagdurusa. 7 Ngunit
magpakatatag kayo at huwag kayong panghinaan ng loob sapagkat gagantimpalaan
kayo sa inyong mga gawa." 8 Nang marinig ni Asa ang mga salitang ito, ang propesiya
ni propeta Oded, lumakas ang kaniyang loob at ipinaalis ang mga bagay na kasuklam-
suklam sa buong lupain ng Juda at Benjamin at sa mga lungsod na nabihag niya
mula sa bayan sa burol ng Efraim. Muli niyang ipinatayo ang dambana ni Yahweh

na nasa harapan ng portiko ng tahanan ni Yahweh. 9 Tinipon niya ang lahat ng mga
taga-Juda at Benjamin at ang mga naninirahang kasama nila, mga taong nagmula
kay Efraim at Manases at Simeon. Sapagkat nang makita nila na kasama niya si
Yahweh na kaniyang Diyos, napakarami nilang pumunta sa kaniya na nagmula sa
Israel. 10 Kaya nagtipun-tipon sila sa Jerusalem sa ikatlong buwan, sa ika-labinlimang
taon ng paghahari ni Asa. 11 Nang araw na iyon, inihandog nila kay Yahweh ang ilan
sa kanilang mga nasamsam: pitong daang baka at pitong libong tupa at mga kambing
ang kanilang dinala. 12 Gumawa sila ng kasunduan na hahanapin nila nang buong
puso at kaluluwa si Yahweh, ang Diyos ng kanilang mga ninuno. 13 Nagkasundo
sila na dapat ipapatay ang sinumang tumangging hanapin si Yahweh, ang Diyos ng
Israel. Hamak man o dakila ang taong ito, lalaki man o babae. 14 Nangako sila
kay Yahweh nang may malakas na tinig, may sigawan, may mga trumpeta at may
mga tambuli. 15 Nagalak ang buong Juda sa pangako, sapagkat buong puso silang
nangako kay Yahweh at hinanap nila ang Diyos nang may buong pagnanais at siya ay
natagpuan nila. Binigyan sila ni Yahweh ng kapayapaan sa buong lupain. 16 Inalis din
niya sa pagiging reyna si Maaca na kaniyang lola dahil gumawa siya ng kasuklam-
suklam na imahe ng diyosang si Ashera. Giniba ni Asa ang kasuklam-suklam na
imahe, dinurog niya iyon at sinunog sa batis ng Kidron. 17 Ngunit hindi tinanggal
ang mga dambana sa Israel. Gayunpaman, naging tapat ang puso ni Asa noong mga
panahong nabubuhay pa siya. 18 Dinala niya sa tahanan ng Diyos ang mga kagamitan
ng kaniyang ama at ang kaniyang sariling kagamitan na pag-aari ni Yahweh: mga
pilak at mga gintong kagamitan. 19 Wala nang digmaan hanggang sa ika-tatlumpu't
limang taon ng paghahari ni Asa.

16

1 Sa ikatatlumpu't anim na taon ng paghahari ni Asa, agrisibong kumilos si Baasa na
hari ng Israel laban sa Juda at itinayo ang Rama upang walang sinumang makalabas
o makapasok sa lupain ni Asa na hari ng Juda. 2 Pagkatapos, kinuha ni Asa ang pilak
at ginto mula sa silid imbakan sa templo ni Yahweh at sa sambahayan ng hari at
ipinadala kay Ben-hadad, ang hari ng Aram na nakatira sa Damascus. Sinabi niya,
3 "Magkaroon tayo ng kasunduan, gaya ng aking ama at ng iyong ama. Tingnan mo,
pinadalhan kita ng pilak at ginto. Putulin mo na ang iyong kasunduan kay Baasha na
hari ng Israel, upang ako ay lubayan niya." 4 Pinakinggan ni Ben-hadad si Haring Asa
at ipinadala niya ang mga pinuno ng kaniyang mga hukbo laban sa mga lungsod ng
Israel. Sinalakay nila ang Ijon, Dan at Abelmain at ang imbakang lungsod ng Neftali.
5 Nang mabalitaan ito ni Baasha, itinigil niya ang pagpapatayo sa Rama at itinigil
niya ang kaniyang gawain. 6 Pagkatapos, tinawag ni haring Asa ang lahat ng Juda.
Kinuha nila ang mga bato at mga troso sa Rama na ginagamit ni Baasha sa pagtatayo
ng lungsod. Pagkatapos, ginamit ni Haring Asa ang mga kagamitang iyon upang itayo
ang Geba at Mizpah. 7 Sa panahong iyon, pumunta ang manghuhulang si Hanani kay
Asa, ang hari ng Juda at sinabi sa kaniya, "Dahil umasa ka sa hari ng Aram at hindi
ka umasa kay Yahweh na iyong Diyos, ang hukbo ng hari ng Aram ay nakatakas mula
sa iyong mga kamay. 8 Hindi ba malaking hukbo ang mga taga-Ethiopia at mga taga-
Libya na may mga napakaraming karwahe at mangangabayo? Ngunit, dahil umasa
ka kay Yahweh, pinagtagumpay ka niya laban sa kanila. 9 Sapagkat nagmamasid si
Yahweh sa lahat ng dako ng mundo upang ipakita niya ang kaniyang kapangyarihan
sa ngalan ng mga buong pusong nagtitiwala sa kaniya. Ngunit ikaw ay naging hangal
sa mga bagay na ito. Mula ngayon, makakaranas ka ng digmaan." 10 Pagkatapos,
nagalit si Asa sa propeta; ikinulong niya ito, sapagkat nagalit siya sa kaniya sa mga
bagay na ito. Sa araw na iyon, pinahirapan ni Asa ang ilan sa mga tao. 11 Ang lahat

ng mga ginawa ni Asa mula sa umpisa hanggang sa wakas, tingnan ninyo, nakasulat
ang mga ito sa Aklat ng mga Hari ng Juda at Israel. 12 Sa ikatatlumpu't siyam na
taon ng kaniyang paghahari, si Asa ay nagkaroon ng sakit sa paa; napakalubha ng
kaniyang sakit. Gayunpaman, hindi siya humingi ng tulong kay Yahweh, kundi sa
mga manggagamot lamang. 13 Namatay si Asa kasama ang kaniyang mga ninuno;
namatay siya nang ikaapatnapu't isang taon ng kaniyang paghahari. 14 Inilibing nila
siya sa kaniyang sariling libingan, na ipinahukay niya sa lungsod ni David para sa
kaniyang. Inilagay siya sa kabaong na puno ng mababangong amoy at iba't ibang uri
ng pabango na inihanda ng mga taong mahusay gumawa ng pabango. Pagkatapos,
gumawa sila ng napakalaking apoy bilang parangal sa kaniya.

17

1 Si Jehoshafat na kaniyang anak ang pumalit sa kaniya bilang hari at nagpakalakas
siya laban sa Israel. 2 Naglagay siya ng mga hukbo sa lahat ng pinatibay na lungsod
ng Juda at naglagay ng mga kampo sa lupain ng Juda at sa mga lungsod ng Efraim na
sinakop ng kaniyang amang si Asa. 3 Kasama ni Jehoshafat si Yahweh dahil lumakad
siya sa unang kaparaanan ng kaniyang ama na si David at hindi siya bumaling sa
mga Baal. 4 Sa halip, nagtiwala siya sa Diyos ng kaniyang ama, at lumakad siya ayon
sa kaniyang mga kautusan, hindi ayon sa gawain ng Israel. 5 Kaya itinatag ni Yahweh
ang pamamahala sa kaniyang kamay, nagbigay ng parangal kay Jehoshafat ang lahat
ng Juda. Nagkaroon siya ng napakaraming yaman at karangalan. 6 Ang kaniyang
puso ay nakatuon sa kaparaanan ni Yahweh. Inalis din niya ang mga altar at imahen
ni Ashera sa Juda. 7 Sa ikatlong taon ng kaniyang paghahari ipinadala niya ang
kaniyang mga opisyal na sina Benhayil, Obadias, Zecharias, Netanel at Micaias upang
magturo sa mga lungsod ng Judah. 8 Kasama nila ang mga Levita: Sina Semaias,
Netanias, Zebadias, Asahel, Semiramot, Jehonatan, Adonijas, Tobias at Tobadonijas at
kasama nila ang mga paring sina Elisama at Jehoram. 9 Nagturo sila sa Juda, dala-
dala Ang Aklat ng Kautusan ni Yahweh. Nagtungo sila sa lahat ng lungsod ng Juda
at nagturo sa mga tao. 10 Nagkaroon ng Malaking Takot kay Yahweh ang lahat ng
kaharian ng mga lupaing nasa palibot ng Juda kaya hindi sila nakipagdigma laban
kay Jehoshafat. 11 Nagdala ang ilang mga Palestina kay Jehoshafat ng mga kaloob
at pilak bilang pagkilala. Nagdala din sa kaniya ang mga Arabo ng mga kawan, 7,
700 na lalaking tupa at 7, 700 na kambing. 12 Naging labis na makapangyarihan si
Jehoshafat. Nagpatayo siya ng mga matibay na tanggulan at imbakang lungsod sa
Juda. 13 Nagkaroon siya ng maraming kagamitan sa mga lungsod ng Juda at mga
kawal—malalakas, matatapang na mga lalaki—sa Jerusalem. 14 Ito ang listahan ng
lahat sa kanila, ayon sa pangalan ng sambahayan ng kanilang ama: Mula sa Juda,
ang mga pinuno ng libo; si Adna ang pinunong kawal at kasama niya ang 300, 000
na lalaking panglaban; 15 sumunod sa kaniya si Jehohanan ang pinunong kawal at
kasama niya ang 280, 000 na lalaki; 16 sumunod sa kaniya si Amasias na anak ni
Zicri, na nagkusang-loob upang maglingkod kay Yahweh at kasama niya ang 200,
000 na lalaking panglaban. 17 Mula sa Benjamin: si Eliada isang makapangyarihan
na lalaking matapang at kasama niya ang 200, 000 na may dalang mga pana at
panangga; 18 sumunod sa kaniya si Jehosabad at kasama niya ang 180, 000 na handa
sa pakikipagdigma. 19 Ito ang mga naglingkod sa hari, maliban pa sa mga inilagay ng
hari sa mga pinatibay na lungsod sa buong Juda.

18

1 Ngayon, nagkaroon ng maraming kayamanan at karangalan si Jehoshafat.
Umanib siya kay Ahab sa pamamagitan ng pagpapakasal ng isa sa kaniyang pamilya

sa anak na babae ni Ahab. 2 Pagkatapos ng ilang taon, bumaba siya sa Samaria kung
nasaan si Ahab. Nagkatay si Ahab ng maraming tupa at mga baka para sa kaniya at
para sa mga taong kasama niya. Hinikayat din siya ni Ahab na lusubin ang Ramot-
gilead kasama niya. 3 Sinabi ni Ahab, na hari ng Israel, kay Jehoshafat, na hari ng
Juda, "Sasama ka ba sa akin sa Ramot-gilead?" Sumagot si Jehoshafat sa kaniya, "Ako
ay gaya mo at ang aking mga tao ay gaya ng iyong mga tao, sasamahan namin kayo
sa digmaan." 4 Sinabi ni Jehoshafat sa hari ng Israel, "Pakiusap alamin mo muna
ang salita ni Yahweh para sa kasagutan." 5 Pagkatapos, tinipon ng hari ng Israel ang
mga propeta, apat na raang lalaki, at sinabi sa kanila, "Dapat ba tayong pumunta
sa Ramot-gilead upang makipagdigma o hindi dapat?" Sinabi nila, "Sumalakay kayo,
sapagkat ibibigay ng Diyos sa hari ang tagumpay." 6 Ngunit sinabi ni Jehoshafat,
"Wala na bang ibang propeta ni Yahweh dito na maaari nating hingian ng payo?
7 Sinabi ng hari ng Israel kay Jehoshafat, "Mayroon pang isang tao na maaari nating
hingian ng payo ni Yahweh, si Micaias na anak ni Imla ngunit kinamumuhian ko siya
dahil kahit kailan ay hindi siya nagpahayag ng magandang propesiya tungkol sa akin
kundi mga paghihirap lamang." Ngunit sinabi ni Jehoshafat, "Huwag naman sanang
sabihin ng hari iyan." 8 Pagkatapos, tinawag ng hari ng Israel ang isang opisyal
at iniutos, "Dalhin mo dito si Micaias na anak ni Imla, ngayon din." 9 Ngayon ang
hari ng Israel at si Jehoshafat na hari ng Juda ay nakaupo sa kani-kanilang trono,
suot ang kanilang damit na panghari, sa lantad na lugar sa pasukan ng tarangkahan
ng Samaria, at lahat ng propeta ay nagpapahayag ng propesiya sa harap nila. 10 Si
Zedekias na anak ni Quenaana ay gumawa ng mga sungay na bakal at sinabi, "Sinabi
ni Yahweh ito: 'Sa pamamagitan nito itutulak mo ang mga taga-Aram hanggang sa sila
ay maubos.'" 11 At pareho ang ipinahayag ng lahat ng propeta, sinasabi, "Salakayin
ninyo ang Ramot-gilead at magtagumpay, sapagkat ibinigay ito ni Yahweh sa kamay
ng hari." 12 Ang mensahero na pumunta upang tawagin si Micaias ay nagsalita sa
kaniya, sinasabi, "Ngayon tingnan mo, ang mga salita ng mga propeta ay naghahayag
ng mabubuting bagay sa hari na iisa ang sinasabi. Pakiusap hayaan mong ang iyong
salita ay maging tulad ng salita ng isa sa kanila at sabihin mo ang mabubuting bagay."
13 Sumagot si Micaias, "Sa ngalan ni Yahweh na buhay magpakailanman, ang sinasabi
ng Diyos ang aking sasabihin." 14 Nang dumating siya sa hari, sinabi ng hari sa kaniya,
"Micaias, dapat ba kaming pumunta sa Ramot-gilead upang makipagdigma o hindi?"
Sumagot si Micaias sa kaniya, "Sumalakay kayo at maging matagumpay! Sapagkat
ito ay magiging malaking tagumpay." 15 Pagkatapos, sinabi ng hari sa kaniya, "Ilang
beses ba kitang dapat utusan na mangakong wala kang ibang sasabihin sa akin kundi
ang katotohanan sa ngalan ni Yahweh?" 16 Kaya sinabi ni Micaias, "Nakita ko ang
lahat ng Israel na nagkalat sa mga bundok gaya ng tupa na walang pastol, at sinabi ni
Yahweh, 'Ang mga ito ay walang pastol. Hayaang umuwi ang bawat tao sa kaniyang
bahay ng payapa.'" 17 Kaya sinabi ng hari ng Israel kay Jehoshafat, "Hindi ba sinabi
ko sa iyo na hindi siya maghahayag ng magandang propesiya tungkol sa akin, kundi
kapahamakan lamang?" 18 Pagkatapos ay sinabi ni Micaias, "Kaya dapat pakinggan
ninyong lahat ang salita ni Yahweh: Nakita ko si Yahweh na nakaupo sa kaniyang
trono, at lahat ng hukbo ng langit ay nakatayo sa kaniyang kanang kamay at sa
kaniyang kaliwa. 19 Sinabi ni Yahweh, "Sino ang mag-uudyok kay Ahab na hari ng
Israel upang siya ay pumunta at bumagsak sa Ramot-gilead?' At sumagot ang isa
sa ganitong paraan, at ang isa pa ay sumagot sa ganoong paraan. 20 Pagkatapos
ay pumunta sa harap ang espiritu, tumayo sa harap ni Yahweh at sinabi, 'Ako
ang mag-uudyok sa kaniya.' Sinabi ni Yahweh sa kaniya, 'Paano?' 21 Sumagot ang
espiritu, 'Lalabas ako at magiging isang sinungaling na espiritu sa bibig ng lahat ng
kaniyang mga propeta.' Sumagot si Yahweh, 'Ikaw ang mag-uudyok sa kaniya at

magtatagumpay ka. Pumunta ka na ngayon at gawin mo.' 22 Ngayon tingnan mo,
naglagay si Yahweh ng sinungaling na espiritu sa bibig ng mga propeta mo, at iniutos
ni Yahweh ang kapahamakan para sa iyo." 23 Pagkatapos, lumapit si Zedekias na anak
ni Quenaana at sinampal sa pisngi si Micaias, at sinabi, "Saan dumaan ang Espiritu
ni Yahweh na umalis mula sa akin upang magsalita sa iyo?" 24 Sinabi ni Micaias,
"Tingnan mo, malalaman mo iyan sa araw na ikaw ay tatakbo sa pinakaloob na silid
upang magtago." 25 Sinabi ng hari ng Israel sa ilang utusan, "Kayong mga tao, hulihin
ninyo si Micaias at dalhin kay Ammon, na gobernador ng lungsod, at kay Joas na aking
anak. 26 Sasabihin ninyo sa kaniya, 'Sinabi ng hari, Ikulong mo ang lalaking ito at
pakainin siya ng kaunting tinapay at kaunting tubig lamang, hanggang sa makabalik
ako nang ligtas.'" 27 Pagkatapos ay sinabi ni Micaias, "Kung babalik ka nang ligtas,
kung gayon ay hindi nagsalita si Yahweh sa pamamagitan ko." At idinagdag niya,
"Makinig kayo rito, lahat kayong mga tao." 28 Kaya si Ahab, ang hari ng Israel, at si
Jehoshafat, ang hari ng Juda, ay nakipaglaban sa Ramot-gilead. 29 Sinabi ng hari ng
Israel kay Jehoshafat, "Magbabalatkayo ako at pupunta sa labanan, ngunit isuot mo
ang iyong damit na panghari." Kaya nagbalatkayo ang hari ng Israel, at pumunta sa
labanan. 30 Nagutos ang hari ng Aram sa mga kapitan ng kaniyang karwahe, sinasabi,
"Huwag ninyong salakayin ang mga hindi mahalaga o mahalagang kawal. Sa halip,
salakayin lamang ninyo ang hari ng Israel." 31 At nangyari, nang nakita ng mga
kapitan ng karwahe si Jehoshafat, sinabi nila, "Iyon ang hari ng Israel." Umikot sila
upang salakayin siya, ngunit sumigaw si Jehoshafat, at tinulungan siya ni Yahweh.
Pinaalis sila ni Yahweh palayo sa kaniya. 32 At nangyari, nang nakita ng mga kapitan
ng karwahe na hindi iyon ang hari ng Israel, tumigil sila sa paghahabol sa kaniya.
33 Ngunit may isang taong humatak sa kaniyang pana nang sapalaran at tinamaan
ang hari ng Israel, sa pagitan ng pinagdugtungan ng kaniyang baluti. Pagkatapos ay
sinabi ni Ahab sa nagpapatakbo ng kaniyang karwahe, "Lumiko ka at dalhin mo ako
palayo sa labanan, sapagkat malubha akong nasugatan." 34 Lumala ang labanan sa
araw na iyon, at ang hari ng Israel ay nanatili sa kaniyang karwahe na nakaharap sa
mga taga-Aram hanggang gabi. Nang lumulubog na ang araw, namatay siya.

19

1 Bumalik nang ligtas si Jehoshafat na hari ng Juda sa kaniyang bahay sa Jerusalem.
2 Lumabas si propetang Jehu na anak ni Hanani upang salubungin siya at sinabi kay
Haring Jehoshafat, "Dapat mo bang tulungan ang masama? Dapat mo bang mahalin
ang mga namumuhi kay Yahweh? Dahil sa ginawa mong ito, nasa iyo ang galit mula
kay Yahweh. 3 Gayon pa man, may ilang mabuting makikita sa iyo, iyon ay ang
pagtanggal mo ng mga imahen ni Ashera palabas sa lupain, at itinakda mo ang iyong
puso na hanapin ang Diyos." 4 Sa Jerusalem tumira si Jehoshafat, at muli niyang
pinuntahan ang mga tao, mula sa Beer-seba hanggang sa burol na lupain ng Efraim
at pinanumbalik sila kay Yahweh, ang Diyos ng kanilang mga ninuno. 5 Naglagay
siya ng mga hukom sa lupain, sa bawat pinatibay na lungsod ng Juda. 6 Sinabi
niya sa mga hukom, "Pag-aralan ninyo ang dapat ninyong gawin, dahil hindi kayo
humahatol para sa mga tao, ngunit para kay Yahweh, siya ay nasa inyo sa paghahatol.
7 At ngayon, hayaan ninyong ang takot kay Yahweh ang sumainyo. Maging maingat
kapag kayo ay hahatol, sapagkat walang kawalan ng katarungan kay Yahweh na ating
Diyos, ni walang pinapanigan o pagtanggap ng suhol." 8 Bukod dito, nagtalaga si
Jehoshafat ng ilan sa mga Levita at mga pari sa Jerusalem, at ilan sa mga pinuno
ng mga sinaunang sambahayan ng Israel, para sa pagsasagawa ng paghatol para kay
Yahweh, at para sa mga pagtatalo. Tumira sila sa Jerusalem. 9 Tinagubilinan niya sila,
sinasabi, "Bilang paggalang kay Yahweh, ito ang gagawin ninyo nang tapat at may

matuwid na puso: 10 Kapag may dumating na pagtatalo mula sa inyong mga kapatid
na nakatira sa kanilang lungsod, kung dahil sa pagdanak ng dugo, kung dahil sa
mga batas o kautusan, palatuntunan o utos, dapat ninyo silang balaan upang hindi
sila magkasala laban kay Yahweh, at upang ang galit ay hindi bumaba sa inyo at sa
inyong mga kapatid. Kung kikilos kayo sa ganitong paraan, hindi kayo magkakasala.
11 Tingnan ninyo, si Amarias na pinakapunong pari ang siyang mangangasiwa sa
inyo sa lahat ng bagay na nauukol kay Yahweh. Si Zebedias na anak ni Ismael na
pinuno ng sambahayan ng Juda, ang mamamahala sa lahat ng bagay patungkol sa
hari. Gayon din naman, ang mga Levita ay magiging opisyal na maglilingkod sa inyo.
Kumilos nang may tapang, at manahan nawa si Yahweh sa mga mabubuti.

20

1 At nangyari pagkatapos nito, ang mga tao sa Moab at Ammon, kasama ang ilang
mga Meunita ay dumating upang makipagdigma laban kay Jehoshafat. 2 At may ilang
dumating na nagsabi kay Jehoshafat, "May isang malaking grupo ng mga tao ang
paparating laban sa iyo mula sa ibayo ng Dagat na Patay, sa Aram. Tingnan mo,
sila ay nasa Hazazon-tamar" (ito ay ang En-gedi). 3 Natakot si Jehoshafat at itinalaga
niya ang kaniyang sarili upang hanapin si Yahweh. Nagpahayag siya ng pag-aayuno
sa buong Juda. 4 Nagtipun-tipon ang Juda upang hanapin si Yahweh; dumating sila
upang hanapin si Yahweh mula sa lahat ng lungsod ng Juda. 5 Tumayo si Jehoshafat sa
kapulungan ng Juda at Jerusalem, sa tahanan ni Yahweh, sa harap ng bagong patyo.
6 Sinabi niya, "Yahweh, ang Diyos ng aming mga ninuno, hindi ba ikaw ang Diyos ng
kalangitan? At hindi ba ikaw ang namumuno sa lahat ng kaharian ng mga bansa?
Ang kapangyarihan at kalakasan ay nasa iyong kamay, kaya walang sinuman ang
makakatalo sa iyo. 7 Aming Diyos, hindi ba ikaw ang nagpalayas sa mga naninirahan
sa lupaing ito bago ang bayan mong Israel upang ibigay ito magpakailanman sa
mga kaapu-apuhan ni Abraham? 8 Nanirahan sila dito at ipinagpatayo ka ng isang
banal na lugar para sa iyong ngalan, nagsasabi, 9 "Kung dumating ang sakuna sa
amin, ang tabak ng paghatol, o karamdaman, o tag-gutom, kami ay tatayo sa harap
ng tahanang ito, at sa harap mo (dahil ang iyong ngalan ay nasa tahanang ito), at
kami ay dadaing sa iyo sa aming mga paghihirap, at maririnig mo kami at ililigtas.
10 Ngayon tingnan mo, narito ang mga tao ng Ammon, Moab, at Bundok ng Seir,
na hindi mo hinayaang malusob ng Israel nang sila ay umalis sa lupain ng Ehipto,
sa halip, tumalikod sa kanila ang Israel at hindi sila winasak. 11 Tingnan mo kung
paano nila kami gantihan; sila ay darating upang palayasin kami sa iyong lupain na
ibinigay mo sa amin upang manahin. 12 Aming Diyos, hindi mo ba sila hahatulan?
Dahil wala kaming kakayahan laban sa malaking hukbo na ito na paparating laban sa
amin. Hindi namin alam kung ano ang aming gagawin, ngunit ang aming mga mata
ay nasa iyo." 13 Lahat ng Juda ay tumayo sa harapan ni Yahweh, kasama ang kanilang
mga sanggol, mga asawang babae, at mga anak. 14 At sa kalagitnaan ng kapulungan,
ang espiritu ni Yahweh ay dumating kay Jahaziel na lalaking anak ni Zacarias na
lalaking anak ni Benaias na lalaking anak ni Jeiel na lalaking anak ni Matanias, na
isang Levita, isa sa mga lalaking anak ni Asaf. 15 Sinabi ni Jahaziel, "Makinig, lahat
ng Juda at kayong lahat na naninirahan sa Jerusalem, at Haring Jehoshafat: Ito ang
sinasabi sa inyo ni Yahweh: 'Huwag kayong matakot, huwag kayong panghinaan ng
loob dahil sa malaking hukbo na ito. Dahil ang laban ay hindi sa inyo kundi sa
Diyos. 16 Kailangan ninyong bumaba laban sa kanila bukas. Tingnan ninyo, sila ay
paparating mula sa daan ng Ziz. Makikita ninyo sila sa dulo ng lambak, bago ang
ilang sa Jeruel. 17 Hindi ninyo kailangang makipaglaban sa labanan na ito. Manatili
lamang kayo sa inyong kinatatayuan, manatiling nakatayo, at makikita ninyo ang

pagliligtas ni Yahweh sa inyo, mga Juda at Jerusalem. Huwag kayong matakot o
panghinaan ng loob. Lumabas kayo laban sa kanila bukas, dahil kasama ninyo si
Yahweh." 18 Yumuko si Jehoshafat na ang kaniyang mukha ay nasa lupa. At ang
lahat ng Judah at mga naninirahan sa Jerusalem ay lumuhod sa harap ni Yahweh
na nagpupuri sa kaniya. 19 Ang mga Levita, ang mga angkan ni Kohat at Korah ay
tumayo upang papurihan si Yahweh, ang Diyos ng Israel na may napakalakas na tinig.
20 Kinabukasan, maaga pa lamang ay gumising na sila at lumabas patungo sa disyerto
ng Tekoa. Sa kanilang pag-alis, si Jehoshafat ay tumayo at nagsabi, "Makinig kayo sa
akin, Juda, at kayo na mga naninirahan sa Jeruslaem! Magtiwala kayo kay Yahweh,
ang inyong Diyos, at kayo ay tutulungan. Magtiwala kayo sa kaniyang mga propeta,
at kayo ay magtatagumpay." 21 Nang masabihan niya ang mga tao, itinalaga niya
ang mga aawit kay Yahweh at magpupuri para sa kaniyang banal na kaluwalhatian,
na mauuna bago ang mga hukbo, at magsasabi, "Pasalamatan si Yahweh; dahil ang
kaniyang tipan ng katapatan mananatili magpakailanman." 22 Nang nagsimula silang
umawit at magpuri, nagtalaga si Yahweh ng mga kalalakihang lihim na sasalakay sa
mga tao ng Ammon, Moab, at Bundok ng Seir na paparating laban sa Juda. Sila
ay natalo. 23 Dahil ang mga tao ng Ammon at Moab ay dumating upang labanan
ang mga naninirahan sa Bundok ng Seir, upang tuluyan silang patayin at wasakin.
Nang matapos sila sa mga naninirahan ng Bundok ng Seir, nagtulungan silang lahat
upang wasakin ang bawat isa. 24 Nang makarating ang Juda sa isang lugar kung saan
natatanaw ang disyerto, nakita nila ang mga hukbo. Sila ay patay na, nakahandusay
sa lupa; walang nakaligtas. 25 Nang lumapit si Jehoshafat at ang kaniyang mga
tao upang mangsamsam sa kanila, nakita nila ang napakaraming kayamanan at
mahahalagang hiyas na kanilang sinamsam para sa kanilang mga sarili, higit pa sa
kaya nilang buhatin. Umabot sila ng tatlong araw upang makuha ang mga nasamsam,
napakarami nito. 26 Sa ika-apat na araw, nagtipun-tipon sila sa lambak ng Beracah.
Doon sila nagpuri kay Yahweh, kaya ang pangalan ng lugar na iyon ay "Lambak ng
Beracah" hanggang sa araw na ito. 27 Pagkatapos, sila ay bumalik, bawat kalalakihan
ng Juda at Jerusalem, at sa pangunguna sa kanila ni Jehoshafat sila ay bumalik sa
Jerusalem ng may galak; sapagkat pinagalak sila Yahweh sa kanilang mga kaaway.
28 Dumating sila sa Jerusalem at sa tahanan ni Yahweh na may mga lira, alpa, at
trumpeta. 29 Ang malaking takot sa Diyos ay nasa lahat ng kaharian ng mga bansa
nang kanilang marinig na si Yahweh ang nakipaglaban sa mga kaaway ng Israel.
30 Kaya ang kaharian ni Jehoshafat ay tahimik, sapagkat binigyan siya ng Diyos
ng kapayapaan sa palibot niya. 31 Si Jehoshafat ang naghari sa Juda: siya ay nasa
tatlumput' limang taong gulang nang siya ay nagsimulang maghari, at naghari siya
sa Jerusalem sa loob ng dalawamput' limang taon. Ang pangalan ng kaniyang ina
ay Azuba, ang babaeng anak ni Silhi. 32 Lumakad siya sa mga kaparaanan ni Asa,
ang kaniyang ama; hindi niya tinalikuran ang mga ito; ginawa niya kung ano ang
tama sa paningin ni Yahweh. 33 Gayunman, ang mga altar ay hindi pa inaalis o
ni hindi pa itinuon ng mga tao ang kanilang mga puso sa Diyos ng kanilang mga
ninuno. 34 Para sa iba pang mga bagay tungkol kay Jehoshafat, mula una at hanggang
sa huli, tingnan, nakasulat ito sa kasaysayan ni Jehu na lalaking anak ni Hanani,
na nakatala sa Aklat ng mga Hari ng Israel. 35 Pagkatapos nito, si Jehoshafat, ang
hari ng Juda ay nakipagkasundo kay Ahazias, ang hari ng Israel, na nagsasagawa
ng labis na kasamaan. 36 Nakipagkasundo siya sa kaniya upang gumawa ng mga
barkong pangkaragatan. Ginawa nila ang mga barko sa Ezion-geber. 37 At si Eliezer,
ang lalaking anak ni Dodavahu sa Maresa ay nagpahayag ng propesiya laban kay
Jehoshafat; sinabi niya, "Dahil nakipagkasundo ka kay Ahazias, winasak ni Yahweh
ang inyong mga ginawa." Winasak ang mga barko kaya hindi sila nakapaglayag.

21

[1] Si Jehoshafat ay namahinga kasama ang kaniyang mga ninuno at inilibing kasama
nila sa lungsod ni David; si Jehoram, na kaniyang anak ang pumalit sa kaniya bilang
hari. [2] Si Jehoram ay may mga kapatid na lalaki, ang mga lalaking anak ni Jehoshafat
ay sina Azarias, Jehiel, Zacarias, Azarias, Micael at Sefatias. Ang lahat ng ito ay
mga lalaking anak ni Jehoshafat na hari ng Israel. [3] Binigyan sila ng kanilang ama
ng mga malalaking handog na pilak, ginto, at iba pang mga mahahalagang bagay,
at gayundin ang mga matitibay na lungsod sa Juda; gayunman, ibinigay niya ang
trono kay Jehoram dahil siya ang panganay. [4] Ngayon, nang si Jehoram ay naghari
sa kaharian ng kaniyang ama at matatag na itinalaga ang kaniyang sarili bilang
hari, pinatay niya ang lahat ng kaniyang mga kapatid na lalaki gamit ang tabak,
at ang lahat din na iba pang mga pinuno ng Israel. [5] Si Jehoram ay nasa tatlumpu't
dalawang taong gulang nang siya ay nagsimulang maghari, at naghari siya ng walong
taon sa Jerusalem. [6] Siya ay lumakad sa mga kaparaanan ng mga hari ng Israel
gaya ng ginagawa ng sambahayan ni Ahab; dahil nasa kaniya ang babaeng anak
ni Ahab bilang kaniyang asawa; at ginawa niya kung ano ang masama sa paningin
ni Yahweh. [7] Gayunman, ayaw ni Yahweh na wasakin ang sambahayan ni David,
dahil sa kasunduan na kaniyang ginawa kay David; siya ay nangako na lagi siyang
bibigyan ng buhay at ang kaniyang mga kaapu-apuhan. [8] Sa mga araw ni Jehoram,
naghimagsik ang Edom mula sa kapangyarihan ng Juda, at nagtalaga sila ng kanilang
sariling hari. [9] At tumawid si Jehoram kasama ang kaniyang mga pinuno at ang
lahat ng kaniyang karwahe. Nangyari na, siya bumangon nang gabi at sinalakay ang
mga Edom na pumalibot sa kaniya at ang mga pinuno ng mga karwahe. [10] Kaya
nagrebelde ang Edom mula sa kapangyarihan ng Juda hanggang sa araw na ito.
Sumabay ding naghimagsik ang Libna mula sa kaniyang kapangyarihan, dahil si
Jehoram ay tumalikod kay Yahweh, ang Diyos ng kaniyang mga ninuno. [11] Dagdag
pa nito, nagtayo rin si Jehoram ng mga dambana sa mga bundok ng Juda; Pinakilos
niya ang mga naninirahan sa Jerusalem na tulad ng isang nagbebenta ng aliw. Sa
ganitong paraan, iniligaw niya ang Juda. [12] Isang liham mula kay propetang Elias
ang dumating para kay Jehoram. Sabi sa liham, “Ito ang sinabi ni Yahweh, ang Diyos
ni David na iyong ninuno: Dahil hindi ka lumakad sa kaparaanan ni Jehoshafat na
iyong ama, o sa kaparaanan ni Asa na hari ng Juda, [13] sa halip ay lumakad ka sa
kaparaanan ng mga hari ng Israel, at nagdulot sa Juda at ang mga naninirahan sa
Jerusalem upang kumilos na gaya ng nagbebenta ng aliw, na tulad ng ginawa ng
tahanan ni Ahab, at dahil pinatay mo rin gamit ng tabak ang iyong mga lalaking
kapatid sa pamilya ng iyong ama, ang mga kalalakihan na mas mabuti kaysa sa
iyong sarili, [14] tingnan mo, ipapadanas ni Yahweh ang matinding salot sa iyong mga
tao, mga anak, mga asawa at ang lahat ng iyong mga kayamanan. [15] Magkakaroon
ka ng malubhang sakit dahil sa isang karamdaman sa iyong bituka, hanggang sa
lumabas ang iyong bituka dahil sa sakit, araw-araw.” [16] Inudyukan ni Yahweh ang
mga espiritu ng mga Filisteo at ng mga Arabo na malapit sa Etiopia upang labanan si
Jehoram. [17] Sinalakay nila ang Juda, nilusob ito at kinuha ang lahat ng kayamanan na
natagpuan sa sambahayan ng hari. Kinuha rin nila ang kaniyang mga anak na lalaki
at ang kaniyang mga asawa. Walang naiwan na lalaking anak sa kaniya maliban
kay Ahazias, ang kaniyang bunsong anak. [18] Matapos ang lahat ng ito, binigyan
siya ni Yahweh ng isang hindi malunasang karamdaman sa kaniyang bituka. [19] At
nangyari na sa takdang panahon, pagkalipas ng dalawang taon, ang kaniyang bituka
ay lumabas dahil sa kaniyang sakit at namatay siya dahil sa malubhang karamdaman.
Ang kaniyang mga tao ay hindi nagsunog bilang parangal sa kaniya gaya ng kanilang
ginawa para sa kaniyang mga ninuno. [20] Nagsimula siyang maghari nang siya ay

tatlumpu't dalawang taong gulang; naghari siya sa Jerusalem ng walong taon at namatay siya nang walang nagdalamhati. Siya ay kanilang inilibing sa lungsod ni David, ngunit hindi sa mga libingan ng mga hari.

22

1 Hinirang ng mga naninirahan sa Jerusalem si Ahazias na bunsong anak ni
Jehoram bilang hari kapalit niya; sapagkat pinatay ng pangkat ng mga kalalakihang
dumating sa kampo na kasama ng mga Arabo ang kaniyang mga nakatatandang
anak na lalaki. Kaya naging hari si Ahazias na anak ni Jehoram na hari ng Juda.
2 Apatnapu't dalawang taong gulang si Ahazias nang siya ay nagsimulang maghari;
naghari siya ng isang taon sa Jerusalem. Ang pangalan ng kaniyang ina ay Atalia; siya
ang babaeng anak ni Omri. 3 Siya ay lumakad din sa mga kaparaanan ng sambahayan
ni Ahab dahil ang kaniyang ina ang tagapayo sa paggawa ng mga masasamang bagay.
4 Ginawa ni Ahazias ang mga masasamang bagay sa paningin ni Yahweh, tulad ng
mga ginagawa ng sambahayan ni Ahab dahil sila ang kaniyang mga naging tagapayo
matapos mamatay ang kaniyang ama, sa kaniyang pagkawasak. 5 Sinunod din niya
ang kanilang mga payo; sumama siya kay Joram na lalaking anak ni Ahab na hari
ng Israel, upang labanan si Hazael na hari ng Aram, sa Ramot-gilead. Nasugatan
ng mga taga-Aram si Joram. 6 Si Joram ay bumalik sa Jezreel upang magamot ang
kaniyang mga sugat na kaniyang nakuha sa Ramah, nang lumaban siya kay Hazael
na hari ng Aram. Kaya si Ahazias na lalaking anak ni Jehoram na hari ng Juda ay
bumaba sa Jezreel upang makita si Joram na lalaking anak ni Ahab, dahil si Joram ay
sugatan. 7 Ngayon, ang pagkawasak ni Ahazias ay kalooban ng Diyos sa pamamagitan
ng pagbisita ni Ahazias kay Joram. Nang siya ay dumating, pumunta siya kasama ni
Jehoram upang salakayin si Jehu na lalaking anak ni Namsi, ang pinili ni Yahweh
upang wasakin ang sambahayan ni Ahab. 8 Nangyari nga, nang dala-dala ni Jehu
ang kahatulan sa sambahayan ni Ahab, natagpuan niya ang mga pinuno ng Juda
at ang mga lalaking anak ng kapatid ni Ahazias na naglilingkod kay Ahazias. Sila ay
pinatay ni Jehu. 9 Hinanap ni Jehu si Ahazias; nahuli nilang nagtatago siya sa Samaria,
dinala siya kay Jehu at siya ay pinatay. At siya ay kanilang inilibing, dahil sinabi nila,
“Siya ay anak ni Jehoshafat, na buong pusong sumunod kay Yahweh.” Kaya ang
sambahayan ni Ahazias ay wala nang kapangyarihan upang mamuno sa kaharian.
10 Ngayon, nang makita ni Atalia, ang ina ni Ahazias, na patay na ang kaniyang anak,
kumilos siya at pinatay ang lahat ng anak ng hari sa sambahayan ng Juda. 11 Ngunit
si Jehosabet, isang babaeng anak ng hari ay kinuha si Joas, isang lalaking anak ni
Ahazias, at matapang niyang tinakas mula sa mga anak ng hari na pinatay. Inilagay
siya sa isang silid kasama ang kaniyang tagapag-alaga. Kaya itinago siya ni Jehosabet,
isang babaeng anak ni Haring Jehoram, at asawa ng paring si Joiada (sapagkat siya
ay kapatid ni Ahazias), mula kay Atalia, kaya hindi siya napatay ni Atalia. 12 Siya ay
kasama nila, nakatago sa bahay ng Diyos sa loob ng anim na taon, habang si Atalia
ang namumuno sa buong lupain.

23

1 Sa ika-pitong taon, naging makapangyarihan si Joiada. Nakipagkasundo siya sa
mga pinuno ng hukbo ng daan-daan, sina Azarias na anak na lalaki ni Jeroham,
Ismael na anak na lalaki ni Jehohanan, Azarias na anak na lalaki ni Obed, Maasias
na anak na lalaki ni Adaya at si Elisafat na anak na lalaki ni Zicri. 2 Nilibot nila ang
Juda at tinipon ang mga Levita mula sa lahat ng lungsod ng Juda, gayundin ang mga
pinuno ng mga sinaunang sambahayan ng Israel, at nakarating sila sa Jerusalem.
3 Nakipagkasundo ang buong kapulungan sa hari sa tahanan ng Diyos. Sinabi ni

Joiada sa kanila,” Tingnan ninyo, maghahari ang anak ng hari, gaya ng sinabi ni
Yahweh tungkol sa mga kaapu-apuhan ni David. 4 Ito ang dapat ninyong gawin: ang
ikatlong bahagi ng mga pari at ng mga Levita na pupunta upang maglingkod sa Araw
ng Pamamahinga ay magiging mga bantay sa mga pintuan. 5 Ang isa pang ikatlong
bahagi ay sa bahay ng hari; at ang natirang ikatlo ay sa Saligang Tarangkahan.
Ang lahat ng tao ay pupunta sa patyo ng tahanan ni Yahweh. 6 Walang papasok
sa tahanan ni Yahweh, maliban sa mga pari at mga Levita na naglilingkod; dapat
silang pumasok, sapagkat naitalaga sila para sa kanilang gawain sa ngayon. Dapat
nilang sundin ang lahat ng utos ni Yahweh. 7 Dapat palibutan ng mga Levita ang hari
sa lahat ng mga panig, ang bawat tao ay may sandata sa kanilang kamay. Patayin
ang sinumang papasok sa tahanan. Samahan ninyo ang hari kapag siya ay papasok
at kapag siya ay lalabas.” 8 Kaya naglingkod ang mga Levita at lahat ng Juda sa
bawat kaparaanang iniutos ng pari na si Joiada. Isinama ng bawat isa ang kanilang
mga tauhan, sila na papasok upang maglingkod sa Araw ng Pamamahinga, at sila
na aalis sa paglilingkod sa Araw ng Pamamahinga; sapagkat hindi pinauwi ni Joiada
ang kanilang mga pangkat. 9 At binigyan ni Joiada na pari ang mga pinuno ng hukbo
ng mga sibat, at mga maliliit at malalaking panangga, na pag-aari ni haring David,
na nasa tahanan ng Diyos. 10 Inilagay ni Joiada ang lahat ng kawal, ang bawat isa
sa kanila ay may hawak na sandata, mula sa kanang bahagi ng templo hanggang sa
kaliwang bahagi ng templo, sa tabi ng altar at sa templo, na pinaliligiran ang hari.
11 Pagkatapos, inilabas nila ang anak na lalaki ng hari, inilagay ang korona sa kaniya
at ibinigay ang kautusan. At ginawa nila siyang hari, at pinahiran siya ni Joiada
at ng kaniyang mga anak. At sinabi nila, “Mabuhay ang hari.” 12 Nang marinig ni
Atalia ang ingay ng mga taong tumatakbo at nagpupuri sa hari, pumunta siya sa
mga tao na nasa tahanan ni Yahweh. 13 At tumingin siya, at masdan, ang hari ay
nakatayo sa kaniyang haligi sa pasukan, at nasa tabi ng hari ang mga pinuno at mga
taga-ihip ng trumpeta. Nagsasaya at umiihip ng mga trumpeta ang lahat ng tao sa
lupain at ang mga mang-aawit ay tumutugtog ng mga instrumentong pangmusika
at nangunguna sa pagkanta ng papuri. At pinunit ni Atalia ang kaniyang damit at
sumigaw, “Pagtataksil! Pagtataksil!” 14 At inilabas ni Joiada na pari, ang mga pinuno
ng daan-daan na namumuno sa hukbo at sinabi sa kanila, “Ilabas siya sa gitna ng
mga hanay, patayin sa pamamagitan ng espada ang sinumang susunod sa kaniya.”
Sapagkat sinabi ng pari, “Huwag ninyo siyang patayin sa tahanan ni Yahweh.” 15 Kaya
nagbigay daan sila para sa kaniya, at lumabas siya sa daan na Tarangkahan ng
Kabayo papunta sa tahanan ng hari at doon siya ay pinatay nila. 16 At gumawa si
Joiada ng isang kasunduan, sa lahat ng tao at sa hari, na sila ay dapat maging mga
tao ni Yahweh. 17 Kaya pumunta ang lahat ng tao sa bahay ni Baal at giniba ito.
Binasag nila ang mga altar ni Baal, dinurog ang kaniyang mga imahe at pinatay nila
si Matan, ang pari ni Baal, sa harap ng mga altar na iyon. 18 Nagtalaga si Joiada ng
mga opisyal para sa tahanan ni Yahweh sa ilalim ng kamay ng mga pari, na mga
Levita, na siyang itinalaga ni David sa tahanan ni Yahweh, upang mag-alay ng mga
handog na susunugin kay Yahweh, gaya ng nasusulat sa kautusan ni Moises, kasama
ng pagsasaya at pag-aawitan, gaya ng ibinigay na tagubilin ni David. 19 Naglagay si
Joiada ng mga bantay sa mga tarangkahan sa tahanan ni Yahweh, nang sa gayon ay
walang sinumang marumi ang makapasok sa. 20 Isinama ni Joiada ang mga pinuno
ng daan-daan, ang mga mararangal na tao, ang mga gobernador ng mga tao, at lahat
ng mga tao sa lupain. Ibinaba niya ang hari mula sa tahanan ni Yahweh; pumasok
ang mga tao sa Mataas na Tarangkahan sa bahay ng hari at pinaupo ang hari sa
trono ng kaharian. 21 Kaya nagalak ang lahat ng mga tao sa lupain at ang lungsod ay
tumahimik. Tungkol naman kay Atalia, siya ay pinatay nila ng espada.

24

1 Pitong taong gulang si Joas nang magsimulang maghari; naghari siya ng
apatnapung taon sa Jerusalem. Sibias ang pangalan ng kaniyang ina na taga-Beer-
seba. 2 Ginawa ni Joas kung ano ang matuwid sa mata ni Yahweh sa lahat ng araw ni
Joiada na pari. 3 Ikinuha siya ni Joiada ng dalawang asawa at naging ama siya ng mga
anak na lalaki at mga babae. 4 At nangyari pagkatapos nito, na si Joas ay nagpasya na
muling itayo ang tahanan ni Yahweh. 5 Tinipon niya ang mga pari at mga Levita at
sinabi sa kanila, "Pumunta kayo taun-taon sa mga lungsod ng Juda at kolektahin ang
pera mula sa lahat ng Israelita upang isaayos ang tahanan ng inyong Diyos. Tiyakin
ninyo na masimulan ninyo kaagad." Noong una, walang ginawa ang mga Levita.
6 Kaya ipinatawag ng hari si Joiada, ang pinakapunong pari, at sinabi sa kaniya,
"Bakit hindi mo inatasan ang mga Levita na kunin mula sa Juda at Jerusalem ang
buwis na ipinataw ni Moises, ang lingkod ni Yahweh, at ng kapulungan ng Israel, para
sa tolda ng tipanan?" 7 Sapagkat giniba ng mga anak ni Atalia, na masamang babae,
ang tahanan ng Diyos at ibinigay sa mga Baal ang lahat ng kagamitan na inilaan
sa tahanan ni Yahweh. 8 Kaya nag-utos ang hari, at gumawa sila ng isang kaban
at inilagay ito sa labas sa may pasukan sa tahanan ni Yahweh. 9 At gumawa sila ng
proklamasyon sa buong Juda at Jerusalem, para sa mga tao upang dalhin kay Yahweh
ang buwis na ipinataw ni Moises na lingkod ng Diyos sa Israel sa ilang. 10 Nagalak
ang lahat ng pinuno at lahat ng tao at dinala ang pera at inilagay sa kaban, hanggang
sa napuno nila ito. 11 At nangyari na sa tuwing dinadala ng mga Levita ang kaban
sa mga opisyal ng hari, at sa tuwing nakikita nila na maaraming perang nasa loob
nito, darating ang mga eskriba ng hari at ang opisyal ng pinakapunong hari, aalisin
nila ang laman ng kaban at dadalhin nila at ibabalik sa kinalalagyan nito. Ginagawa
nila ito araw-araw, at nakakalikom sila ng malaking halaga ng pera. 12 Ibinigay ng
hari at ni Joiada ang pera sa mga gumawa ng gawaing paglilingkod sa tahanan ni
Yahweh. Umupa ang mga lalaking ito ng mga kantero at mga karpintero upang
ibalik sa dating kalagayan ang tahanan ni Yahweh, at maging ang mga gumagawa
gamit ang bakal at tanso. 13 Kaya nagtrabaho ang mga manggagawa, at umusad
ang gawaing pag-aayos sa pamamagitan ng kanilang mga kamay; itinayo nila ang
tahanan ng Diyos sa dati nitong disenyo at pinatibay ito. 14 Nang kanilang matapos,
dinala nila ang natirang pera sa hari at kay Joiada. Ang perang ito ay ginamit sa
paggawa ng muwebles para sa bahay ni Yahweh, mga kasangkapan sa paglilingkod
at paghahandog, mga sandok at mga kasangkapang ginto at pilak. Patuloy silang nag-
alay ng mga handog na susunugin sa tahanan ni Yahweh sa lahat ng mga araw ni
Joiada. 15 Tumanda si Joiada at napuspos ng mga araw, at siya ay namatay. Siya ay
130 taong gulang nang siya mamatay. 16 Siya ay inilibing nila sa lungsod ni David
kasama ng mga hari, dahil mabuti ang ginawa niya sa Israel, sa Diyos, at sa tahanan
ng Diyos. 17 Ngayon pagkatapos ng kamatayan ni Joiada, nagpunta ang mga pinuno
ng Juda at pinarangalan ang hari. At nakinig sa kanila ang hari. 18 Pinabayaan nila
ang tahanan ni Yahweh, ang Diyos ng kanilang mga ninuno, at sinamba ang mga
diyos na Ashera at ang mga diyus-diyosan. Dumating ang galit ng Diyos sa Juda at
Jerusalem dahil sa kanilang maling gawain. 19 Gayunman, nagpadala siya ng mga
propeta sa kanila upang muli silang ibalik sa kaniya, kay Yahweh. Nagpatotoo ang
mga propeta laban sa mga tao, ngunit ayaw nilang makinig. 20 Dumating ang Espiritu
ng Diyos kay Zacarias na anak ng paring si Joiada. Tumayo si Zacarias sa itaas ng
mga tao at sinabi sa kanila, "Ito ang sinasabi ng Diyos, 'Bakit ninyo nilalabag ang
mga kautusan ni Yahweh, nang sa gayon hindi kayo sumagana? Yamang tinalikuran
na ninyo si Yahweh, tinalikuran rin niya kayo.'" 21 Ngunit nagsabuwatan sila laban
sa kaniya at sa utos ng hari, siya ay binato nila ng mga bato sa patyo ng tahanan

ni Yahweh. 22 Sa paraang ito, pinagsawalang-bahala ni haring Joas ang kabaitan na
ginawa sa kaniya ni Joiada, ang ama ni Zacarias. Sa halip, pinatay niya ang anak
ni Joiada. Nang si Zacarias ay naghihingalo, kaniyang sinabi, “Makita nawa ito ni
Yahweh at papanagutin ka.” 23 At nangyari, sa katapusan ng taon na ang hukbo
ng Aram ay dumating laban kay Joas. Pumunta sila sa Juda at Jerusalem, pinatay
nila lahat ng mga pinuno ng mga tao at ipinadala ang lahat ng kanilang ninakaw sa
hari ng Damasco. 24 Pumunta ang hukbo ng mga Arameo na may munting bilang,
ngunit ibinigay sa kanila ni Yahweh ang katagumpayan laban sa isang nakapalaking
hukbo dahil tinalikuran ng taga-Juda si Yahweh, ang Diyos ng kanilang mga ninuno.
Sa paraang ito, ang mga Arameo ang nagdala ng hatol kay Joas. 25 Nang nakaalis
na ang mga Arameo, malubhang nasugatan si Joas. Nagsabuwatan ang kaniyang
sariling mga lingkod laban sa kaniya dahil sa pagpatay sa mga anak ng paring si
Joiada. Siya ay pinatay nila sa kaniyang higaan, at namatay siya. Siya ay inilibing
nila sa lungsod ni David, ngunit hindi sa mga libingan ng mga hari. 26 Ito ang mga
taong nagsabuwatan laban sa kaniya, si Sabad na anak ni Simeat na Ammonita at
si Jehosabad na anak ni Simrit na Maobita. 27 Ngayon ang kasaysayan tungkol sa
kaniyang mga anak, ang mahalagang mga propesiya na sinabi tungkol sa kaniya, at
ang muling pagtatayo ng tahanan ng Diyos, tingnan, nakasulat ang mga ito sa Ang
Paliwanag sa Aklat ng mga Hari. At si Amazias na kaniyang anak ang pumalit sa
kaniya bilang hari.

25

1 Dalawamput-limang taong gulang si Amazias nang magsimula siyang maghari.
Naghari siya ng dalawamput-siyam na taon sa Jerusalem. Joadan ang pangalan ng
kaniyang ina na taga-Jerusalem. 2 Ginawa niya kung ano ang matuwid sa mata ni
Yahweh, ngunit hindi niya ginawa ito nang may ganap na pusong tapat. 3 At nangyari,
nang ganap na matatag ang kaniyang pamumuno, pinatay niya ang mga lingkod na
pumatay sa kaniyang ama na hari. 4 Ngunit hindi niya pinatay ang mga anak ng
mga pumatay sa kaniyang ama, sa halip ginawa niya kung ano ang nakasulat sa
kautusan, sa aklat ni Moises, gaya ng iniutos ni Yahweh, “Ang mga ama ay hindi dapat
mamatay para sa kanilang mga anak, at hindi rin dapat mamatay ang mga anak para
sa mga ama. Sa halip, ang bawat tao ay dapat mamatay para sa kaniyang sariling
kasalanan.” 5 Bukod dito, tinipon ni Amazias ang mga taga-Juda at itinala sila ayon
sa mga bahay ng kanilang mga ninuno, sa ilalim ng mga pinuno ng hukbong libu-
libo at mga pinuno ng hukbong daan-daan, ang lahat ng taga-Juda at taga-Benjamin.
Sila ay binilang niya mula dalawampung taong gulang at pataas at may 300, 000 na
piling lalaki na may kakayahang sumabak sa digmaan, at may kakayahang humawak
ng sibat at panangga. 6 Umupa din siya ng 100, 000 na mga lalaking mandirigmang
mula sa Israel ng nagkakahalaga ng sandaang talento ng pilak. 7 Ngunit pumunta
sa kaniya ang isang lingkod ng Diyos at sinabi, “Hari, huwag mong pasamahin sa
iyo ang hukbo ng Israel, sapagkat hindi kasama ng Israel si Yahweh, wala sa mga
tao ng Efraim. 8 Ngunit kahit na pumunta ka nang may katapangan at kalakasan sa
labanan, pababagsakin ka ng Diyos sa harap ng kaaway sapagkat may kapangyarihan
ang Diyos na tumulong at may kapangyarihang magpabagsak.” 9 Sinabi ni Amazias
sa lingkod ng Diyos, “Ngunit ano ang aming gagawin sa isandaang talento na aking
ibinigay sa hukbo ng Israel?” Sumagot ang lingkod ng Diyos, “Kaya ni Yahweh na
bigyan ka ng higit pa roon.” 10 Kaya inihiwalay ni Amazias ang hukbong sasama sa
kaniya mula sa Efraim, sila ay muli niyang pinauwi. Kaya lubhang sumiklab ang
kanilang galit laban sa Juda at sila ay umuwi nang may matinding galit. 11 Tumapang
si Amazias at pinangunahan ang kaniyang mga tao na pumunta sa lambak ng Asin.

Doon niya tinalo ang sampung-libong mga lalaki ng Seir. 12 Dinala ng hukbo ng
Juda ang sampung-libong buhay na lalaki. Sila ay dinala nila sa tuktok ng bangin at
inihulog sila mula doon, at silang lahat ay nagkabali-bali. 13 Ngunit ang mga lalaki ng
hukbong pinauwi ni Amazias upang hindi sila sumamama sa kaniya sa labanan, ay
nilusob ang mga lungsod ng Juda mula sa Samaria hanggang sa Bet-horon. Pinatay
nila ang tatlong-libong tao at maraming ninakaw. 14 Ngayon nangyari na pagkatapos
bumalik si Amazias mula sa pagpatay sa mga Edomita, dinala niya ang mga diyos
ng mga tao ng Sier at itinayo niya ang mga ito upang maging kaniyang mga diyos.
Yumuko siya sa harap ng mga ito at nagsunog ng insenso para sa mga ito. 15 Kaya
sumiklab ang galit ni Yahweh laban kay Amazias. Nagpadala siya ng isang propeta
sa kaniya, na nagsabi, "Bakit mo sinamba ang mga diyos ng mga tao na hindi man
lamang nakapagligtas ng sarili nitong mga tao laban sa iyong mga kamay?" 16 At
nangyari na habang kinakausap siya ng propeta, sinabi sa kaniya ng hari, "Ginawa
ka ba naming tagapayo ng hari? Tumigil ka. Bakit ka kailangan patayin?" At tumigil
ang propeta at sinabi, "Alam kong nagpasya ang Diyos na wasakin ka dahil ginawa mo
ito at hindi ka nakinig sa aking payo." 17 Pagkatapos, sumangguni si Amazias na hari
ng Juda sa mga tagapayo at nagpadala ng mga mensahero kay Joas na hari ng Israel
na anak ni Joahaz na anak ni Jehu, nagsasabi, "Halika, magharapan tayo sa isang
labanan." 18 Ngunit nagpadala din ng mga mensahero si Joas na hari ng Israel kay
Amazias na hari ng Juda, nagsasabi, "Nagpadala ang isang dawag na nasa Lebanon ng
isang mensahe sa isang sedar na nasa Lebanon, nagsasabi, 'Ibigay mo ang iyong anak
na babae upang maging asawa ng aking anak,' ngunit dumaan ang isang mabangis na
hayop sa Lebanon at tinapakan ang dawag. 19 Sinabi mo, 'Tingnan mo, napabagsak
ko ang Edom' at itinaas ka ng iyong puso. Magmalaki ka sa iyong tagumpay ngunit
manatili ka sa tahanan, sapagkat bakit mo ipapahamak at ibabagsak ang iyong sarili,
ikaw at ang Juda na kasama mo?" 20 Ngunit hindi nakinig si Amazias dahil ang
kaganapang ito ay mula sa Diyos, upang maipasakamay niya ang mga tao ng Juda
sa kanilang mga kaaway dahil humingi sila ng payo sa mga diyos ng Edom. 21 Kaya
lumusob si Joas na hari ng Israel, siya at si Amazias na hari ng Juda ay nagsagupaan
sa Beth-semes na sakop ng Juda. 22 Bumagsak ang Juda sa harap ng Israel at tumakas
papunta sa mga tahanan ang bawat lalaki. 23 Binihag ni Joas na hari ng Israel si
Amazias na hari ng Juda na anak ni Joas, na anak ni Ahazias, sa Beth-Semes. Siya
ay dinala niya sa Jerusalem at giniba ang pader ng Jerusalem mula sa Tarangkahan
ng Efraim hanggang sa Tarangkahan sa Sulok, apatnaraang kubit ang layo. 24 Kinuha
niya lahat ng ginto at pilak, lahat ng kagamitan na matatagpuan sa tahanan ng Diyos
na kay Obed-Edom, at ang mahahalagang mga kagamitan sa tahanan ng hari, kasama
ang mga bihag at bumalik sa Samaria. 25 Nabuhay si Amazias na hari Juda na anak
ni Joas, ng labing-limang taon pagkatapos ng kamatayan ni Joas na hari ng Israel na
anak ni Joahas. 26 Ang ibang mga bagay tungkol kay Amazias sa simula hanggang
sa kahuli-hulihan, hindi ba nakasulat ang mga ito sa Ang Aklat ng mga Hari ng
Juda at Israel? 27 Ngayon, mula sa panahon na tumalikod si Amazias sa pagsunod
kay Yahweh, sinimulan nilang gumawa ng sabuwatan laban sa kaniya sa Jerusalem.
Tumakas siya patungong Laquis, ngunit nagpadala sila ng mga tao na susunod sa
kaniya sa Laquis at pinatay siya doon. 28 Siya ay ibinalik nilang nakasakay sa mga
kabayo at inilibing siya kasama ng kaniyang mga ninuno sa Lungsod ng Juda.

26

1 Kinuha ng lahat ng tao ng Juda si Uzias na labing-anim na taong gulang, at ginawa
siyang hari na kapalit ng kaniyang ama na si Amazias. 2 Siya ang muling nagtayo ng

Elat at pinanumbalik ito sa Juda. Pagkatapos mamatay ang hari. 3 Si Uzias ay labing-
anim na taong gulang nang magsimula siyang maghari. Naghari siya ng limampu't
dalawang taon sa Jerusalem. Jecolias ang pangalan ng kaniyang ina, na mula sa
Jerusalem. 4 Ginawa niya kung ano ang matuwid sa mata ni Yahweh, sinusunod
niya ang lahat ng halimbawa ng kaniyang ama na si Amazias. 5 Inilaan niya ang
kaniyang sarili upang hanapin ang Diyos sa mga araw ni Zacarias, na siyang nagbigay
sa kaniya ng mga tagubilin para sa pagsunod sa Diyos. Habang hinahanap niya si
Yahweh, pinagpala siya ng Diyos. 6 Lumabas si Uzias at nakipaglaban sa mga Filisteo.
Giniba niya ang mga pader sa lungsod ng Gat, Jabne at Asdod. Nagtayo siya ng mga
lungsod sa bansa ng Asdod at sa mga Filisteo. 7 Tinulungan siya ng Diyos laban sa
mga Filisteo, laban sa mga Arabo na nakatira sa Gurbaal at laban sa mga Meunita.
8 Nagbigay ang mga Ammonita ng kayamanang parangal kay Uzias at lumaganap
ang kaniyang katanyagan sa ibang mga lupain, maging sa hangganan ng Ehipto,
sapagkat siya ay naging lubos na makapangyarihan. 9 Dagdag pa rito, nagtayo si
Uzias ng mga tore sa Jerusalem sa may Tarangkahan sa Sulok, sa Tarangkahan sa
Lambak at sa paikot ng pader at pinatibay ang mga ito. 10 Nagtayo siya ng mga
toreng bantayan sa ilang at naghukay ng maraming balon, sapagkat marami siyang
mga baka sa mababang lugar gayon din sa mga kapatagan. Mayroon siyang mga
magsasaka at mga nagtatanim ng ubas sa mga burol sa bansa at sa mabungang mga
bukirin, sapagkat mahal niya ang pagsasaka. 11 Bukod dito, si Uzias ay mayroong
isang hukbo ng mga lalaking mandirigma na nagpunta sa digmaan na nakapangkat
na binuo sa pamamagitan ng kanilang bilang na binilang ni Jeiel, ang eskriba at
Maaseias, ang pinuno, sa ilalim ng pamumuno ni Hananias, ang isa sa mga tagapag-
utos ng hari. 12 Ang buong bilang ng mga pangulo ng mga sinaunang sambahayan
ay 2, 600 na mandirigmang mga lalaki. 13 Sa ilalim ng kanilang kamay ay isang
hukbong 307, 500 na mga lalaki, na nakidigma na may malakas na kapangyarihan
upang tulungan ang hari laban sa kaaway. 14 Naghanda si Uzias para sa kanila,
para sa lahat ng hukbo, ng mga panangga, mga sibat, mga helmet, mga baluti, mga
pana at mga bato para sa tirador. 15 Nagtayo siya sa Jerusalem ng mga makina na
inimbento ng mga bihasang lalaki upang ilagay sa mga tore at sa mga kuta, kung
saan papana ng mga pana at ng mga malalaking bato. Lumaganap sa malayong mga
lupain ang kaniyang katanyagan, sapagkat siya ay lubos na tinulungan hanggang sa
siya ay naging lubos na makapangyarihan. 16 Ngunit nang naging makapangyarihan
si Uzias, nagmataas ang kaniyang puso kaya siya gumawa ng masama. Sumuway
siya laban kay Yahweh, ang kaniyang Diyos, sapagkat pumasok siya sa tahanan ni
Yahweh upang magsunog ng insenso sa altar ng insenso. 17 Sinundan siya ni paring
Azarias at kasama niya ang walumpung matatapang na pari ni Yahweh. 18 Pinigilan
nila si haring Uzias at sinabi sa kaniya, “Hindi ito para sa iyo, Uzias, na magsunog
ng insenso para kay Yahweh, kundi para sa mga pari, ang mga kaapu-apuhan ni
Aaron na siyang itinalaga kay Yahweh na magsunog ng insenso. Lumabas ka sa
banal na lugar, sapagkat sumuway ka. Dahil dito, wala kang magiging karangalan
mula kay Yahweh na Diyos.” 19 At nagalit si Uzias. May hawak siyang insensaryo
sa kaniyang kamay upang magsunog ng insenso. Habang nagagalit siya sa mga pari,
may tumubong ketong sa kaniyang noo sa harap ng mga pari sa tahanan ni Yahweh
sa tabi ng altar ng insenso. 20 Tiningnan siya ng pinakapunong pari na si Azarias
at ng lahat ng mga pari, at tingnan, siya ay may ketong sa kaniyang noo. Siya ay
agad nilang pinalabas mula doon. Sa katunayan, nagmadali siyang lumabas dahil
hinampas siya ni Yahweh. 21 Si haring Uzias ay isang ketongin hanggang sa araw ng
kaniyang kamatayan, at tumira sa isang hiwalay na bahay, sapagkat siya ay isang
ketongin, sapagkat pinaalis siya mula sa tahanan ni Yahweh. Ang kaniyang anak na

si Jotam ang namahala sa tahanan ng hari at namuno sa mga tao sa lupain. 22 Ang iba
pang mga bagay tungkol kay Uzias sa simula hanggang sa kahuli-hulihan ay isinulat
ni propetang Isaias na anak ni Amos. 23 Namatay si Uzias at inilibing siya kasama ng
kaniyang mga ninuno sa isang lupang libingan na pag-aari ng mga hari sapagkat sabi
nila, "Siya ay ketongin." Si Jotam, ang kaniyang anak, ang pumalit sa kaniya bilang
hari.

27

1 Si Jotam ay dalawampu't limang taong gulang nang magsimula siyang maghari at
naghari siya sa Jerusalem ng labing-anim na taon. Ang pangalan ng kaniyang ina ay
Jerusa; siya ang anak na babae ni Zadok. 2 Ginawa niya ang tama sa mga mata ni
Yahweh, sinusunod ang lahat ng halimbawa ng kaniyang amang si Uzias. Pinigilan
din niyang pumunta sa loob ng templo ni Yahweh. Ngunit patuloy pa rin ang mga
tao sa kanilang mga masasamang gawain. 3 Itinayo niya ang mataas na tarangkahan
sa tahanan ni Yahweh, at sa burol ng Ofel ay nagtayo pa siya ng marami. 4 Bukod
pa roon, nagtayo siya ng mga lungsod sa maburol na bahagi ng Juda, at nagtayo siya
ng mga kastilyo at mga tore sa kagubatan. 5 Lumaban din siya sa hari ng Ammon
at tinalo sila. Sa taon ding iyon, nagbigay sa kaniya ng isandaang talento ng pilak
ang mga Ammonita, sampung libong sukat ng trigo, sampung libong sukat ng sebada.
Patuloy na nagbigay sa kaniya ang mga Ammonita sa ikalawa at ikatlong taon. 6 Kaya
naging makapangyarihan si Jotam dahil lumakad siya ng may katatagan kay Yahweh
na kaniyang Diyos. 7 At sa iba pang mga bagay tungkol kay Jotam, lahat ng kaniyang
pakikipagdigma at pamumuhay, tingnan ninyo, nakasulat ang mga ito sa Aklat ng mga
Hari ng Israel at Juda. 8 Siya ay dalawampu't limang taong gulang nang magsimulang
maghari at naghari siya sa Jerusalem sa loob ng labing-anim na taon. 9 Si Jotam ay
namatay at siya ay kanilang inilibing sa lungsod ni David. Si Ahaz, na kaniyang anak
ang pumalit sa kaniya bilang hari.

28

1 Si Ahaz ay dalawampung taong gulang nang magsimula siyang maghari at naghari
siya sa Jerusalem ng labing-anim na taon. Hindi niya ginawa ang tama sa mga mata
ni Yahweh, katulad ng ginawa ni David na kaniyang ninuno. 2 Sa halip, lumakad
siya sa mga pamamaraan ng mga hari ng Israel, gumawa rin siya ng mga metal na
imahen para sa mga Baal. 3 Bukod pa roon, nagsunog siya ng insenso sa lambak
ng Ben Hinom at inialay niya ang mga anak niya bilang mga alay na susunugin,
alinsunod sa kalapastanganan ng mga lahing pinalayas ni Yahweh bago dumating
ang mga Israelita. 4 Nag-alay at nagsunog siya ng insenso sa mga dambana, sa mga
burol, at sa ilalim ng bawat luntiang puno. 5 Kaya ipinasakamay siya ni Yahweh na
Diyos ni Ahaz sa hari ng Aram. Tinalo siya ng mga Arameo at kinuha mula sa kaniya
ang napakalaking bilang ng mga bilanggo at dinala sila sa Damasco. Napasakamay
din si Ahaz sa hari ng Israel, na tumalo sa kaniya sa isang matinding labanan. 6 Si
Peka na anak ni Remalias ay nakapatay ng 120, 000 na mga kawal sa Juda sa loob ng
isang araw, lahat ng mga matatapang nilang kawal, dahil tinalikuran nila si Yahweh,
ang Diyos ng kanilang mga ninuno. 7 Pinatay ni Zicri na isang malakas na lalaki
mula sa Efraim si Maasias na anak na lalaki ng hari, si Azrikam na tagapamahala sa
palasyo, at si Elkana na kanang kamay ng hari. 8 Nagdala ng mga bihag ang hukbo ng
Israel mula sa 200, 000 na asawang babae ng kanilang mga kamag-anak, mga anak
na lalaki at babae. Marami rin silang sinamsam na dinala nila pabalik sa Samaria.
9 Ngunit naroon ang isang propeta ni Yahweh, Oded ang kaniyang pangalan. Siya ay
lumabas upang salubungin ang hukbo na papasok sa Samaria. Sinabi niya sa kanila,
"Dahil nagalit si Yahweh sa Juda, ang Diyos ng inyong mga ninuno, ipinasakamay

niya sila sa inyo. Ngunit pinagpapatay ninyo sila sa galit na abot hanggang langit.
10 At ngayon, gusto pa ninyong gawing alipin ang mga kalalakihan at kababaihan ng
Juda at Jerusalem. Ngunit hindi ba kayo mismo ay nagkasala kay Yahweh na inyong
Diyos? 11 Makinig kayo ngayon sa akin: ibalik ninyo ang mga bilanggo na inyong
binihag mula sa inyong mga kapatid, sapagkat ang matinding poot ni Yahweh ay nasa
inyo." 12 Pagkatapos, may ilang pinuno ng Efraim ang tumayo laban sa mga bumalik
mula sa digmaan, ang mga lalaking sina Azarias na anak ni Johanan, si Berquias na
anak ni Mesillemot, si Jehizkias na anak ni Sallum at si Amasa na anak ni hadlai.
13 Sinabi nila sa kanila, "Hindi ninyo dapat dalhin ang mga bilanggo rito, sapagkat
ang gusto ninyo ay isang bagay na magdadala sa atin ng kasalanan laban kay Yahweh
na magdaragdag sa ating mga kasalanan at mga paglabag; sapagkat napakalaki ng
ating paglabag at mayroong matinding poot laban sa Israel." 14 Kaya iniwan ng mga
kawal ang mga bilanggo at ang mga sinamsam sa harapan ng mga pinuno at sa buong
kapulungan. 15 Ang mga lalaking itinalaga ay tumayo at kinuha ang mga bilanggo at
dinamitan ang mga walang kasuotan mula sa mga nasamsam. Dinamitan nila sila
at binigyan sila ng sandalyas. Binigyan sila ng makakain at inumin. Ginamot nila
ang kanilang mga sugat at isinakay ang mga nanghihina sa mga asno. Ibinalik sila sa
kanilang mga pamilya sa Jerico, (na tinatawag na lungsod ng mga Palma). Pagkatapos
bumalik sila sa Samaria. 16 Nang mga panahong iyon, nagpadala si Haring Ahaz
ng mga mensahero sa mga hari ng Asiria upang pakiusapan silang tulungan siya.
17 Sapagkat muling nagbalik ang mga Edomita at sinalakay ang Juda at kumuha ng
mga bilanggo. 18 Sinakop din ng mga Filisteo ang mga lungsod sa mga mabababang
lupain at ang Negev ng Juda. Kinuha nila ang Beth-semes, Aijalon, Gederot, Soco
kasama ang mga nayon nito, Timna kasama ang mga nayon nito, at gayon din ang
Gimzo kasama ang mga nayon nito. Nagpunta sila upang manirahan sa mga lugar
na iyon. 19 Sapagkat ibinaba ni Yahweh ang Juda dahil kay Ahaz, ang hari ng Israel;
sapagkat napakasama ng kaniyang ginawa sa Juda at labis na nagkasala kay Yahweh.
20 Si Tiglat-Pileser, hari ng Asiria, ay nagpunta at ginulo siya sa halip na palakasin
siya. 21 Sapagkat sinamsam at pinagnakawan ni Ahaz ang tahanan ni Yahweh at
ang mga tahanan ng mga hari at mga pinuno upang ibigay sa mga hari ng Asiria,
ngunit hindi ito nakatulong sa kaniya. 22 Ang Haring ito na si Ahaz ay nagkasala pa
ng mas matindi laban kay Yahweh sa panahon ng kaniyang pagdurusa. 23 Sapagkat
nag-alay siya sa mga diyos ng Damasco, mga diyos na tumalo sa kaniya. Sinabi niya,
"Dahil tinulungan sila ng mga diyos ng mga hari ng Syria, mag-aalay ako sa kanila,
upang matulungan nila ako." Ngunit sila ang sumira sa kaniya at sa buong Israel.
24 Tinipon ni Ahaz ang mga kagamitan sa tahanan ng Diyos at pinagpuputol ang mga
ito. Ipinasara niya ang mga pintuan ng tahanan ni Yahweh at gumawa siya ng mga
altar para sa kaniyang sarili sa bawat sulok ng Jerusalem. 25 Gumawa siya ng mga
dambana sa bawat lungsod ng Juda upang pagsunugan ng mga alay sa ibang mga
diyos, at ito ang naging dahilan upang magalit si Yahweh, ang Diyos ng kaniyang
mga ninuno. 26 Ngayon, ang lahat ng kaniyang mga ginawa at lahat ng kaniyang
kapamaraanan mula umpisa hanggang wakas, tingnan ninyo, nakasulat ang mga ito
sa Aklat ng mga Hari ng Juda at Israel. 27 Namatay si Ahaz at siya ay kanilang inilibing
sa lungsod sa Jerusalem, ngunit siya ay hindi nila dinala sa mga libingan ng mga hari
ng Israel. Si Ezequias na kaniyang anak ang pumalit sa kaniya bilang hari.

29

1 Nagsimulang maghari si Ezequias noong siya ay dalawampu't limang taong gulang
at naghari siya ng dalawampu't siyam na taon sa Jerusalem. Ang pangalan ng
kaniyang ina ay Abija na anak ni Zacarias. 2 Ginawa niya ang tama sa mga mata

ni Yahweh at sinusunod ang lahat ng halimbawang ginawa ni David, na kaniyang
ninuno. 3 Sa unang taon ng kaniyang paghahari, sa unang buwan, binuksan ni
Ezequias ang mga pintuan ng tahanan ni Yahweh at isinaayos ang mga ito. 4 Dinala
niya ang mga pari at mga Levita at tinipon silang lahat sa patyo sa silangang bahagi.
5 Sinabi niya sa kanila, "Makinig kayo sa akin, kayong mga Levita! Italaga ninyo
ang inyong mga sarili kay Yahweh, at italaga ninyo ang tahanan ni Yahweh, ang
Diyos ng inyong mga ninuno, at inyong alisin ang karumihan mula sa banal na lugar.
6 Sapagkat lumabag ang ating mga ninuno at ginawa nila ang masama sa paningin
ni Yahweh na ating Diyos; siya ay tinalikuran nila, tumalikod sila mula sa lugar na
pinananahanan ni Yahweh. 7 Isinara din nila ang mga pintuan ng mga portiko at
pinatay ang mga lampara; hindi sila nagsunog ng mga insenso o naghandog ng mga
alay na susunugin sa banal na lugar para sa Diyos ng Israel. 8 Kaya ang poot ng Diyos
ay bumagsak sa Juda at Jerusalem, at sila ay ginawa niyang halimbawa ng pagkatakot,
pagkasindak at kahihiyan, gaya ng inyong nakikita sa sarili ninyong mga mata. 9 Ito
ang dahilan kung bakit namatay sa tabak ang ating mga ama, at nabihag ang ating
mga anak at mga asawa dahil dito. 10 Ngayon, nasa aking puso na gumawa ng isang
kasunduan kay Yahweh, ang Diyos ng Israel, nang sa gayon ay maaaring mawala ang
kaniyang matinding galit sa atin. 11 Mga anak ko, huwag na kayong maging tamad,
sapagkat pinili kayo ni Yahweh upang tumayo sa harapan niya at sumamba, at upang
kayo ay maging mga lingkod niya at magsunog ng insenso." 12 At nagsitayuan ang
mga Levita, ang mga lalaking sina Mahat na anak ni Amasai, si Joel na anak ni Azarias,
mula sa angkan ni Kohat; at mula naman sa mga angkan ni Merari, si Kish na anak
ni Abdi, at Azarias na anak ni Jehalelel; at mula sa mga Gershonita, si Joah na anak
ni Zimna at Eden na anak ni Joah; 13 at sa mga anak naman ni Elizafan, sina Simri at
Jeiel; at sa mga anak ni Asaf, sina Zacarias at Matanias; 14 sa mga anak ni Heman, sina
Jehiel at Simei; at sa mga anak ni Jeduthun, sina Semias at Uziel. 15 Tinipon nila ang
kanilang mga kapatid, itinalaga nila ang mga sarili nila kay Yahweh at pumasok gaya
ng iniutos ng hari, na sumusunod sa mga salita ni Yahweh upang linisin ang tahanan
ni Yahweh. 16 Pumasok ang mga pari sa kaloob-loobang bahagi ng tahanan ni Yahweh
upang linisin ito, inilabas nila sa may patyo ng bahay ang lahat ng mga maruruming
nakita nila sa templo ni Yahweh. Kinuha ng mga Levita ang mga ito upang dalhin
sa batis ng Kidron. 17 Ngayon, nagsimula sila sa unang araw ng unang buwan upang
italaga ang tahanan kay Yahweh, at sa ika-walong araw ng buwan, nagpunta sila sa
portiko ni Yahweh. Itinalaga nila ang tahanan ni Yahweh sa loob ng walong araw.
Natapos sila sa ikalabing-anim na araw ng unang buwan. 18 Pagkatapos nagpunta
sila kay haring Ezequias sa loob ng palasyo at sinabi, "Nalinis na namin ang buong
tahanan ni Yahweh, ang altar para sa mga handog na susunugin kasama ang lahat
ng mga kasangkapan nito, at ang mesa ng tinapay na handog kasama ang lahat ng
mga kasangkapan nito. 19 Higit pa rito, naihanda at naitalaga na namin kay Yahweh
ang lahat ng bagay na itinapon ni Haring Ahaz nang lumabag siya noong panahon ng
kaniyang paghahari. Tingnan ninyo, nasa harapan ng altar ni Yahweh ang mga ito."
20 Pagkatapos, gumising ng maaga si haring Ezequias at tinipon ang mga pinuno ng
lungsod; pumunta siya sa tahanan ni Yahweh. 21 Nagdala sila ng pitong lalaking baka,
pitong lalaking tupa, pitong kordero, at pitong lalaking kambing, bilang handog para
sa kasalanan ng kaharian, para sa santuwaryo, at para sa Juda. Inutusan niya ang
mga pari, ang mga anak ni Aaron, na ialay ang mga ito sa altar ni Yahweh. 22 Kaya
kinatay nila ang mga lalaking baka, at kinuha ng mga pari ang dugo at iwinisik ito
sa altar. Kinatay nila ang mga lalaking tupa at iwinisik ang dugo sa altar; kinatay
din nila ang mga kordero at iwinisik ang dugo sa altar. 23 Dinala nila sa harapan
ng hari at ng kapulungan ang mga lalaking kambing para sa handog sa kasalanan,

ipinatong nila ang kanilang mga kamay sa mga ito. 24 Pinatay ng mga pari ang mga
ito, at ginawa nila ang handog para sa kasalanan sa pamamagitan ng dugo ng mga ito
sa altar, upang maging kabayaran sa mga kasalanan para sa buong Israel sapagkat
iniutos ng hari na ang alay na susunugin at handog para sa kasalanan ay dapat gawin
para sa buong Israel. 25 Inilagay ni Ezequias ang mga Levita sa tahanan ni Yahweh
na may mga pompyang, mga alpa at mga lira, isinasaayos ang mga ito ayon sa utos ni
David, ni Gad na propeta ng hari, at ng propetang si Natan, sapagkat ang utos ay mula
kay Yahweh sa pamamagitan ng kaniyang mga propeta. 26 Tumayo ang mga Levita na
may mga instrumento ni David at ang mga pari na may mga trumpeta. 27 Inutusan sila
ni Ezequias na ihandog sa altar ang alay na susunugin. Nang magsimula ang pag-
aalay, nagsimula rin ang awit para kay Yahweh na may kasamang mga trumpeta,
kasama ang mga instrumento ni David na hari ng Israel. 28 Sumamba ang buong
kapulungan, umawit ang mga mang-aawit at tumugtog ang mga manunugtog ng
trumpeta, nagpatuloy ang mga ito hanggang sa natapos ang pagsusunog ng mga alay.
29 Nang matapos nila ang mga pag-aalay, yumukod at sumamba ang hari at ang lahat
ng kasama niyang naroon. 30 Bukod pa rito, inutusan ni haring Ezequias at ng mga
pinuno ang mga Levita na umawit ng mga papuri kay Yahweh gamit ang mga awit
ni David at ng propetang si Asaf. Umawit sila ng mga papuri nang may kagalakan at
nagsiyukod sila at sumamba. 31 At sinabi ni Ezequias, "Ngayon, pinabanal ninyo ang
inyong mga sarili kay Yahweh. Pumunta kayo rito sa tahanan ni Yahweh at magdala
ng mga alay at handog ng pagpapasalamat." Nagdala ang kapulungan ng mga alay
at mga handog ng pagpapasalamat, lahat ng may pusong nagnanais ay nagdala ng
mga alay na susunugin. 32 Ang bilang ng mga handog na susunugin na dinala ng
kapulungan ay pitumpung lalaking baka, isandaang lalaking tupa at dalawandaang
lalaking kordero. Lahat ng mga ito ay para sa alay na susunugin para kay Yahweh.
33 Ang mga hayop na itinalaga kay Yahweh ay anim na raang baka at tatlong libong
tupa. 34 Ngunit kakaunti ang bilang ng mga pari upang balatan ang lahat ng mga
alay na susunugin, kaya tinulungan sila ng mga kapatid nilang mga Levita, hanggang
matapos ang gawain, at hanggang sa maitalaga ng mga pari ang kanilang mga sarili
kay Yahweh, sapagkat higit na maingat ang mga Levita sa pagtatalaga ng kanilang
mga sarili kaysa sa mga pari. 35 Sa karagdagan, mayroong napakaraming alay na
susunugin; ginawa ang mga ito kasama ang taba ng mga alay pangkapayapaan,
at mayroong inuming handog sa bawat alay na susunugin. At nagawa nang may
kaayusan ang seremonya sa tahanan ni Yahweh. 36 Nagsaya si Ezequias, gayon din
ang mga tao, dahil sa inihanda ng Diyos para sa mga tao, sapagkat mabilis na natapos
ang gawain.

30

1 Nagpapunta si Ezequias ng mga mensahero sa buong Israel at Juda, at sumulat
din ng liham sa Efraim at Manases, na kinakailangan nilang pumunta sa tahanan
ni Yahweh sa Jerusalem, upang ipagdiwang ang Paskwa ni Yahweh, ang Diyos ng
Israel. 2 Sapagkat ang hari, ang kaniyang mga pinuno, at ang lahat ng kapulungan
sa Jerusalem ay nagsanggunian, at napagpasiyahang ipagdiwang ang Paskwa sa
ikalawang buwan. 3 Hindi nila ito maipagdiwang kaagad, sapagkat hindi sapat ang
bilang ng mga paring nakapaglaan ng kanilang sarili para kay Yahweh, at hindi rin
nagtipon-tipon ang mga tao sa Jerusalem. 4 Ang planong ito ay tama sa paningin ng
hari at ng buong kapulungan. 5 Kaya gumawa sila ng kautusan na kinakailangan
ipahayag sa buong Israel, mula sa Beer-seba hanggang sa Dan, na kinakailangang
pumunta ang mga tao sa Jerusalem upang ipagdiwang ang Paskwa ni Yahweh, ang
Diyos ng Israel. Sa katunayan, hindi nila ginanap ito sa napakaraming bilang na gaya

ng iniutos sa kasulatan. 6 Kaya pumunta sa buong Israel at Juda ang tagapagdala ng
sulat na dala-dala ang sulat mula sa hari at sa kaniyang mga pinuno, ayon sa utos ng
hari. Sinabi nila, “Kayong mga taga-Israel, manumbalik kayo kay Yahweh, ang Diyos
ni Abraham, Isaac, at Israel, upang muli siyang bumalik sa mga nalalabi sa inyo na
nakatakas mula sa kamay ng mga hari ng Asiria. 7 Huwag kayong maging katulad ng
inyong mga ninuno o kaya ng inyong mga kapatid, na nagkasala laban kay Yahweh,
ang Diyos ng kanilang mga ninuno, kaya ibinigay niya sila sa pagkawasak, gaya ng
inyong nakita. 8 Ngayon huwag maging matigas ang inyong ulo, tulad ng inyong mga
ninuno; sa halip, ibigay ninyo ang inyong sarili kay Yahweh at pumunta kayo sa
kaniyang banal na lugar, na kaniyang itinalaga kay Yahweh magpakailanpaman, at
sambahin ninyo si Yahweh, ang inyong Diyos, upang mawala ang kaniyang malaking
galit sa inyo. 9 Sapagkat kung muli kayong babalik kay Yahweh, makakatagpo ng
kahabagan ang inyong mga kapatid at mga anak sa harapan ng mga bumihag sa
kanila, at muli silang babalik sa lupaing ito. Sapagkat si Yahweh, ang inyong Diyos,
ay mapagbiyaya at maawain, at hindi niya ibabaling ang kaniyang mukha palayo sa
inyo, kung babalik kayo sa kaniya. 10 Kaya dumaan ang mga tagapagdala ng sulat sa
bawat lungsod sa buong rehiyon ng Efraim at Manases, hanggang sa Zebulun; ngunit
pinagtawanan at kinutya sila ng mga tao. 11 Gayunpaman, may mga kalalakihan sa
Aser at Manases at Zebulun na nagpakumbaba, at pumunta sa Jerusalem. 12 Nasa Juda
rin naman ang kamay ng Diyos, upang bigyan sila ng isang puso, upang sumunod
sa utos ng hari at mga pinuno ayon sa salita ni Yahweh. 13 Maraming tao, isang
napakalaking kapulungan, ang nagsamasama sa Jerusalem upang ipagdiwang ang
Pista ng Tinapay na Walang Lebadura sa ikalawang buwan. 14 Tumindig sila at inalis
ang mga altar na nasa Jerualem at ang lahat ng mga altar ng insenso; at itinapon ang
mga iyon sa batis ng Kidron. 15 At sa ikalabing-apat na araw ng pangalawang buwan,
pinatay nila ang kordero ng Paskwa. Nahiya ang mga pari at mga Levita, at inihandog
nila ang kanilang mga sarili kay Yahweh at nagdala sila ng mga handog na susunugin
sa tahanan ni Yahweh. 16 Tumayo sila sa kanilang lugar ayon sa kanilang pangkat,
sinusunod ang utos na nasa kautusan ni Moises, na lingkod ng Diyos. Iwinisik ng mga
pari ang dugo na tinanggap nila mula sa mga kamay ng mga Levita. 17 Dahil marami
ang naroroon sa kapulungan na hindi itinalaga ang kanilang mga sarili kay Yahweh,
kaya ang mga Levita ang namahala sa pagkakatay ng korderong pampaskwa para
sa lahat ng hindi nakapaglinis upang ilaan ang kordero kay Yahweh. 18 Sapagkat
marami sa mga tao, ang karamihan sa kanila ay mula sa Efraim, Manases, Isacar
at Zebulun, ang hindi nakapaglinis ng kanilang sarili, gayon pa man kumain sila ng
pagkaing pampaskwa, labag sa nakasulat na tagubilin. Ipinanalangin sila ni Ezequias,
na nagsasabing, “Patawarin nawa ng mabuting Yahweh ang bawa't isa 19 na nagtakda
ng kanilang mga puso na hanapin ang Diyos, na si Yahweh, ang Diyos ng kaniyang
mga ninuno, kahit na hindi siya malinis ayon sa pamantayan ng paglilinis ng banal
na lugar.” 20 Kaya pinakinggan ni Yahweh si Ezequias at pinagaling niya ang mga
tao. 21 Ipinagdiwang ng mga Israelitang naroon sa Jerusalem ang pista ng tinapay
na walang lebadura sa loob ng pitong araw na may labis na kagalakan. Araw-
araw nagpuri ang mga Levita at mga pari kay Yahweh, kumakanta kay Yahweh na
may mga instrumentong may malakas na tunog. 22 Kinausap ni Ezequias nang may
panghihimok ang mga Levita na nakauunawa sa paglilingkod kay Yahweh. Kaya
kumain sila sa kabuuan ng pista sa pitong araw, nag-alay sila ng mga handog na
pangkapayapaan, at ipinagtapat nila ang kanilang kasalanan kay Yahweh, ang Diyos
ng kanilang mga ninuno. 23 Nagpasya ang buong kapulungan na magdiwang ng
pitong araw pa, at ginawa nga nila nang may kagalakan. 24 Sapagkat nagbigay sa
kapulungan si Ezequias na hari ng Juda ng isang libong toro at pitong libong tupa

bilang alay; at nagbigay ang mga pinuno sa kapulungan ng isang libong toro at
sampung libong tupa at mga kambing. Maraming bilang ng mga pari ang nagtalaga ng
kanilang mga sarili kay Yahweh. 25 Nagalak ang buong kapulungan ng Juda, kasama
ang mga pari at mga Levita, at ang lahat ng mga taong dumating mula sa Israel,
pati na rin ang mga dayuhan na mula sa lupain ng Israel at ang mga naninirahan sa
Juda. 26 Kaya may labis na kagalakan sa Jerusalem, sapagkat simula sa panahon ni
Solomon na anak ni David, na hari ng Israel, ay wala pang nangyaring katulad nito
sa Jerusalem. 27 Pagkatapos, tumayo ang mga pari at mga Levita at pinagpala ang
mga tao. Narinig ang kanilang tinig at umabot ang kanilang dalangin sa kalangitan,
ang banal na lugar kung saan naninirahan ang Diyos.

31

1 Ngayon nang matapos ang lahat ng ito, pumunta sa lungsod ng Juda ang lahat
ng mga Israelita naroon at dinurog ang sagradong haliging mga bato, pinutol ang
mga imahen ni Ashera, at giniba ang mga dambana at mga altar sa buong Juda at
Benjamin. Ginawa rin nila ito sa Efraim at Manases, hanggang sa mawasak nilang
lahat ang mga ito. At bumalik ang mga tao ng Israel, bawat isa sa kaniyang sariling
lupain at lungsod. 2 Itinalaga ni Ezequias ang mga pari sa kanila mga pangkat at
ang mga Levita at isinaayos ayon sa kanilang mga pangkat, itinalaga ang bawat isa
sa kani-kaniyang gawain, ang mga pari at mga Levita. Itinalaga niya sila upang
ihanda ang mga handog na susunugin at mga handog para sa pangkapayapaan, upang
maglingkod, upang magbigay pasasalamat, at upang magpuri sa mga tarangkahan
ng templo ni Yahweh. 3 Itinalaga rin niya ang ibabahagi ng hari para sa handog
na susunugin mula sa kaniyang sariling ari-arian, ito ay, para sa umaga at sa
gabing handog na susunugin, at ang mga handog na susunugin para sa araw ng
mga pamamahinga, sa mga bagong buwan, at sa mga nakatakdang pista, ayon sa
nakasulat sa kautusan ni Yahweh. 4 Bukod dito, inutusan niya ang mga taong
nakatira sa Jerusalem na ibigay ang mga nakalaan para sa mga pari at sa mga
Levita, upang mapag-ukulan nila ng panahon ang kanilang pagsunod sa kautusan
ni Yahweh. 5 Nang mailabas ang kautusan, nagbigay agad ng masagana ang mga
Israelita ng unang bunga ng butil, bagong alak, langis, pulot, at lahat ng mula sa
kanilang inani sa mga bukirin; at masagana rin nilang dinala ang ikasampung bahagi
ng lahat ng bagay. 6 Nagdala rin ang mga tao ng Israel at judah na naninirahan
sa lungsod ng Juda ng ikasampung bahagi ng bakahan, kawan ng tupa, at ang
ikasampung bahagi ng mga bagay na nailaan kay Yahweh na kanilang Diyos, at
inilatag ang mga ito sa maraming bunton. 7 Inumpisahan nilang ilatag ang mga
bunton noong ikatlong buwan at natapos nila sa ikapitong buwan. 8 Nang pumunta
si Ezequias at ang mga namumuno at nakita ang napakaraming bunton, pinagpala
nila si Yahweh at ang mga taga-Israel. 9 At tinanong ni Ezequias ang mga pari at
ang mga Levita tungkol sa mga napakaraming bunton. 10 Sinagot siya ni Azarias, ang
pinakapunong pari sa tahanan ni Zadok, at sinabing, "Nang magsimulang magdala
ng mga handog sa tahanan ni Yahweh ang mga tao, nakakain kami ng higit sa sapat
at marami pang natira, sapagkat pinagpala ni Yahweh ang kaniyang mga tao. At
malaking bilang pa rin ang naiwan sa mga ito." 11 Pagkatapos, nag-utos si Ezequias
na maghanda ng silid imbakan sa tahanan ni Yahweh, at inihanda ang mga ito. 12 At
tapat silang nagdadala ng mga handog, ng ikapu at ng lahat ng bagay na para kay
Yahweh. Si Conanias, na isang Levita, ang tagapangasiwa sa mga ito, at si Simie
na kaniyang kapatid ang pumapangalawa sa kaniya. 13 sina Jehiel, Azazias, Nahat,
Asael, Jerimot, Josabad, Eliel, Ismaquias, Mahat, at Benaias ang mga tagapangasiwa sa
ilalim ng pamamahala ni Conanias at si Simei na kaniyang kapatid, sa pamamagitan

ng pagtalaga ni Ezequias, na hari at si Azarias, na tagapangasiwa sa tahanan ng Diyos.
14 At si Korah na anak ni Imna na Levita, na bantay sa silangang tarangkahan, ang
namamahala sa mga kusang kaloob na handog sa Diyos, at siya ang namamahala sa
pamamahagi ng mga handog kay Yahweh at ng mga handog na inilaan kay Yahweh.
15 Sa ilalim ng kaniyang pamamahala ay sina Eden, Minyamin, Jeshua, Semaya,
Amarias, Semaya, Amarias at si Secanias sa mga lungsod ng mga pari. Sila ang nasa
takdang katungkulan upang maibigay ang handog na ito sa kanilang mga kapatid sa
bawat pangkat, sa mahalaga at hindi mahalaga. 16 Nagbigay din sila sa mga lalaking
may tatlong gulang at pataas na kabilang sa talaan ng mga angkan—ang lahat ng
pumasok sa tahanan ni Yahweh, ayon sa nakatakda araw-araw, upang gawin ang
kanilang tungkulin sa bawat pangkat. 17 Nagbigay din sila sa mga kabilang sa mga
talaan ng angkan ng kanilang mga ninuno, at sa mga Levitang dalawampu at pataas
ang gulang, bawat pangkat ay nabigyan ng kani-kanilang tungkulin. 18 Nagbigay sila
sa mga—kabilang sa talaan ng angkan—kasama ang kanilang mga maliliit na anak,
ang kanilang mga asawa, kanilang mga anak na lalaki at mga anak na babae, sa lahat
ng kabuuan ng mga tao—sapagkat inilaan nila ang kanilang mga sarili kay Yahweh
upang maging banal para sa kanilang tungkulin na ipinagkatiwala sa kanila. 19 Ang
mga pari na kaapu-apuhan ni Aaron, na nakatira sa mga bukirin sa mga nayon na
kabahagi ng kanilang mga lungsod, o sa bawat lungsod, doon ay may pinangalanan
na mga kalalakihan na nakatalaga upang magbigay ng bahagi para sa lahat ng mga
kalalakihang kasama ng mga pari, at ang lahat na kabilang sa talaan ng angkan na
kasama ng mga Levita. 20 Ginawa ni Ezequias ang mga ito sa buong Juda. Ginawa
niya kung ano ang mabuti, tama, at tapat sa harapan ni Yahweh na kaniyang Diyos.
21 Sa bawat proyekto na kaniyang sinimulan sa paglilingkod sa tahanan ng Diyos, sa
batas, at sa mga kautusan, upang hanapin ang kaniyang Diyos, ginawa niya ito nang
buong puso, at nagtagumpay siya.

32

1 Pagkatapos ng mga bagay na ito at ang mga gawaing ito na nagpapakita ng
katapatan, si Sinaquerib, ang hari ng Asiria, ay dumating at pumasok sa Juda;
nagkampo siya upang lusubin ang mga matitibay na lungsod, na binalak niyang
sakupin. 2 Nang makita ni Ezequias na dumating si Senaquerib at nilalayon na
labanan ang Jerusalem, 3 sumangguni siya sa kaniyang mga pinuno at sa kaniyang
mga makapangyarihang tauhan upang harangan ang tubig ng mga bukal na nasa
labas ng lungsod; tinulungan nila siyang gawin ito. 4 Kaya maraming tao ang
nagtipon-tipon at hinarangan ang lahat ng mga bukal at ang sapa na dumadaloy
sa kalagitnaan ng lupain. Sinabi nila, “Bakit paririto ang mga Hari ng Asiria at
makakasumpong ng maraming tubig?” 5 Nagkaroon si Ezequias ng lakas ng loob at
itinayo ang lahat ng mga pader na nasira; pinataas niya ang mga ito hanggang sa mga
tore, gayon din ang iba pang mga pader na nasa labas. Pinatibay din niya ang Millo sa
lungsod ni David, at gumawa siya ng maraming bilang ng mga sandata at mga kalasag.
6 Naglagay siya ng mga pinunong kawal na mangangasiwa sa mga tao. Tinipon
niya silang sama-sama sa kaniyang harapan sa malawak na lugar sa tarangkahan
ng lungsod at pinalakas niya ang kanilang kalooban. Sinabi niya, 7 “Magpakalakas
at magpakatapang kayo. Huwag kayong matakot o panghinaan ng loob dahil sa hari
ng Asiria at sa lahat ng mga hukbo na kasama niya, Sapagkat kasama natin ang
mas malakas kaysa sa mga kasama niya. 8 Kawal lamang sa laman ang mga kasama
niya, ngunit kasama natin si Yahweh, na ating Diyos, upang tulungan tayo, at upang
makipaglaban para sa atin.” At pinalakas nila ang loob ng bawat isa ayon sa sinalita
ni Ezequias, na hari ng Juda. 9 Pagkatapos nito, si Sinaquerib, na hari ng Asiria ay

nagpadala ng kaniyang mga lingkod sa Jerusalem (ngayon siya ay nasa harap na ng
Laquis at ang lahat ng kaniyang mga kawal ay kasama niya), para kay Ezequias, na
hari ng Juda, at sa lahat ng taga-Juda na nasa Jerusalem. Sinabi niya, 10 "Ito ang sinabi
ni Sinaquerib, na hari ng Asiria: 'Sa ano kayo umaaasa upang mapagtiisan ninyo ang
isang nakaambang paglusob sa Jerusalem? 11 Hindi ba nililinlang kayo ni Ezequias,
upang mamatay kayo sa pamamagitan ng pagkagutom at pagka-uhaw, nang sinabi
niya sa inyo, "Ililigtas tayo ni Yahweh mula sa kamay ng hari ng Asiria?" 12 Hindi
ba ito rin ang Ezequias na nag-alis sa kaniyang mga dambana at sa kaniyang mga
altar, at inutusan ang Juda at Jerusalem, "sa isang altar kayo sasamba at dito ninyo
susunugin ang inyong mga alay?" 13 Hindi ba ninyo alam kung ano ang ginawa ko at
ng aking mga ninuno sa lahat ng mga lahi ng ibang mga lupain? Nailigtas ba ng mga
diyos ng mga ibang mga lahi sa anumang paraan ang kanilang lupain mula sa aking
kapangyarihan? 14 Sa lahat ng mga diyos ng mga bansang iyon na lubusang sinira
ng aking mga ninuno, mayroon bang diyos na may kakayahang iligatas ang kaniyang
bayan mula sa aking mga kamay? Bakit kayo maililigtas ng inyong Diyos mula sa
aking kapangyarihan? 15 Ngayon huwag ninyong hayaan na linlangin o hikayatin
kayo ni Ezequias sa paraang ito. Huwag kayong maniwala sa kaniya, sapagkat wala
diyos ng anumang bansa o kaharian ang nakapagligtas ng kaniyang bayan mula sa
aking mga kamay, o mula sa kamay ng aking mga ninuno. Gaano pa kaya kayo
ililigtas ng ang inyong Diyos mula ssa aking kamay?" 16 Nagsalita pa ang mga alipin
ni Sinaquerib ng mas marami laban kay Yahweh na Diyos at sa lingkod niyang si
Ezequias. 17 Sumulat din si Sinaquerib ng liham upang kutyain si Yahweh, ang Diyos
ng Israel, at upang magsalita ng laban sa kaniya. Sinabi niya, "Gaya ng mga diyos ng
mga tao sa mga lupain na hindi nailigtas ang kanilang mga tao sa aking mga kamay,
gayundin ang Diyos ni Ezequias na hindi kayang iligtas ang kaniyang mga tao sa
aking mga kamay." 18 Sumigaw sila nang malakas gamit ang salita ng mga Judio
sa mga taga-Jerusalem na nasa pader, upang takutin at guluhin sila, nang sa gayon,
masakop nila ang lungsod. 19 Nagsalita sila sa Diyos ng Jerusalem gaya ng pagsasalita
nila sa diyos ng ibang mga tao sa lupa, na gawa lamang ng kamay ng tao. 20 Si
haring Ezequias, at si propetang Isaias na anak ni Amos ay nanalangin dahil sa mga
pangyayaring ito at nagmakaawa sa langit. 21 Nagsugo si Yahweh ng isang anghel,
na pumatay sa mga mandirigma, sa mga pinuno ng kawal, at sa mga pinuno ng hari
sa kampo. Kaya kahiya-hiyang bumalik si haring Senaquerib sa kaniyang sariling
lupain. Nang pumunta siya sa tahanan ng kaniyang diyos, pinatay siya ng ilan sa
kaniyang sariling anak gamit ang espada. 22 Sa ganitong paraan, iniligtas ni Yahweh si
Ezequias at ang mga naninirahan sa Jerusalem mula sa kamay ni Sinaquerib, ang hari
ng Asiria, at mula sa lahat ng kamay ng iba, at pinatnubayan sila sa lahat ng paraan.
23 Maraming nagdala ng kaloob kay Yahweh sa Jerusalem, at mga mahahalagang
bagay kay Ezequias, ang hari ng Judah, kaya naging tanyag siya sa paningin ng
lahat ng bansa mula sa panahong iyon at sa sumunod pang mga panahon. 24 Sa
mga panahong iyon nagkasakit si Ezequias na halos malapit na niyang ikamatay.
Kaya nanalangin siya kay Yahweh, na nagsalita sa kaniya na nagbigay ng tanda sa
kaniya na siya ay gagaling. 25 Ngunit hindi tumanaw ng utang na loob si Ezequias kay
Yahweh sa tulong na ibinigay sa kaniya, sapagkat nagmalaki ang kaniyang puso. Kaya
dumating ang galit sa kaniya, sa Judah at sa Jerusalem. 26 Gayunman, sa bandang
huli nagpakumbaba siya sa pagmamataas ng kaniyang puso, siya at kasama ang
mga mamamayan ng Jerusalem, kaya hindi dumating ang galit ni Yahweh sa kanila
sa panahon ng paghahari ni Ezequias. 27 Nagkaroon ng maraming kayamanan at
karangalan si Ezequias. Nagpagawa siya para sa kaniya ng silid imbakan para sa
mga pilak, ginto, mamahaling mga bato at para sa mga pampalasa, at para din sa

mga kalasag at para sa lahat ng uri ng mamahaling bagay. [28] Mayroon din siyang
mga bahay imbakan para sa mga inaning butil, bagong alak, at langis; at kuwadra
para sa lahat ng uri ng mga hayop; mayroon din siyang mga kawan sa kanilang kural.
[29] Bukod pa rito, nagpatayo siya para sa kaniyang sarili ng mga lungsod at nagkaroon
siya ng napakaraming mga tupa at mga kawan, sapagkat binigyan siya ng Diyos ng
napakaraming kayamanan. [30] Si Ezequias din na ito ang nagpatigil sa bukal ng tubig
sa itaas ng Gihon, at pinaagos ito pababa patungo sa gilid ng kanlurang bahagi ng
lungsod ni David. Nagtagumpay si Ezequias sa lahat ng kaniyang gawain. [31] Gayun
pa man, tungkol sa mga sugo ng mga prinsipe ng Babilonia na pinapunta sa kaniya
upang magtanong tungkol sa mga kamangha-manghang nangyari sa lupain, hinayaan
siya ng Diyos, upang subukin siya, at upang alamin ang lahat ng nasa kaniyang puso.
[32] Sa iba pang mga bagay tungkol kay Ezequias, kabilang ang kaniyang mga gawa na
nagpapakita ng katapatan, makikita ninyo na nakasulat ang mga ito sa Pangitain ni
Propeta Isaias na Anak ni Amoz, at sa Aklat ng mga Hari ng Judah at Israel. [33] Namatay
si Ezequias gaya ng kaniyang mga ninuno, at inilibing siya sa burol ng libingan ng
mga kaapu-apuhan ni David. Sa kaniyang burol pinarangalan siya ng lahat ng mga
taga-Juda at lahat ng mga naninirahan sa Jerusalem. Pumalit sa kaniya bilang hari
ang kaniyang anak na lalaki na si Manases.

33

[1] Labing dalawang taong gulang si Manases nang nagsimula siyang maghari;
naghari siya ng limampu't limang taon sa Jerusalem. [2] Ginawa niya kung ano
ang masama sa paningin ni Yahweh, tulad ng mga kasuklam-suklam na ginawa ng
mga tao na pinalayas ni Yahweh bago dumating ang mga mamamayan ng Israel.
[3] Sapagkat itinayo niyang muli ang dambana na giniba ni Ezequias, na kaniyang
ama, nagpagawa siya ng altar para kay Baal, at nagtayo siya ng imahen ni Ashera,
at lumuhod siya upang sambahin ang lahat ng mga bituin sa langit. [4] Nagtayo si
Manases ng mga altar ng mga pagano sa tahanan ni Yahweh, bagaman iniutos ni
Yahweh na, "Dito sa Jerusalem sasambahin ang aking pangalan magpakailanman."
[5] Nagtayo siya ng mga altar para sa lahat ng bituin sa langit sa dalawang patyo
sa tahanan ni Yahweh. [6] Inihandog niya ang kaniyang mga anak bilang mga
handog na susunugin sa lambak ng Ben Hinnom; nagsagawa siya ng panghuhula,
pangkukulam at salamangka, at sumangguni sa mga nakikipag-usap sa mga patay
at sa mga nakikipag-usap sa espiritu. Marami siyang isinasagawang masasama sa
paningin ni Yahweh, at ginalit niya ang Diyos. [7] Ang inukit na imahen ni Ashera
na kaniyang pinagawa, inilagay niya ito sa tahanan ng Diyos. Ang tahanang ito ang
tinutukoy ng Diyos kay David at sa kaniyang anak na si Solomon. Sinabi niya "Sa
bahay na ito at sa Jerusalem, na aking pinili mula sa lahat ng mga tribo ng Israel,
dito sasambahin ang aking pangalan magpakailanman. [8] Hindi ko palalayasin ang
mga Israelita kailanman sa lupain na aking ibinigay sa kanilang mga ninuno, kung
maingat lamang nilang susundin ang lahat ng iniutos ko sa kanila, susundin ang lahat
ng mga batas, kautusan, at alituntunin na ibinigay ko sa kanila sa pamamagitan
ni Moises." [9] Pinamunuan ni Manases ang mga taga-Judah at ang mga nakatira
sa Jerusalem na gumawa ng masasama ng higit pa sa ginawa ng mga bansang
pinuksa ni Yahweh bago dumating ang mga mamamayan ng Israel. [10] Nakipag-usap si
Yahweh kay Manases, at sa kaniyang mga tao; ngunit hindi nila pinakinggan. [11] Kaya
ipinasalakay sila ni Yahweh sa pinuno ng hukbo ng Hari ng Asiria, na bumihag kay
Manases nang nakakadena, at nilagyan ng tanikala ang kanyang mga paa, at dinala
siya sa Babilonia. [12] Nang nagdurusa si Manases, nagmakaawa siya kay Yahweh, na
kaniyang Diyos at labis siyang nagpakumbaba sa Diyos ng kaniyang mga ninuno.

13 Nanalangin siya sa kaniya; at nagmakaawa siya sa Diyos, at dininig ng Diyos ang
kaniyang pagmamakaawa at dinala siya pabalik sa Jerusalem, sa kaniyang pagiging
hari. At napagtanto ni Manases na Diyos si Yahweh. 14 Pagkatapos nito, gumawa si
Manases ng panlabas na pader sa lungsod ni David, sa kanlurang bahagi ng Gihon, sa
lambak, hanggang sa pasukan na tinatawag na Isdang Tarangkahan. Pinalibutan niya
ang burol ng Ofel ng mga napakataas na pader. Naglagay siya ng mga matatapang
na pinuno ng kawal sa lahat ng mga pinagtibay na lungsod ng Juda. 15 Inalis niya
ang mga diyos ng mga dayuhan, inalis niya ang mga diyus-diyosang mula sa tahanan
ni Yahweh at lahat ng altar na itinayo niya sa bundok ng tahanan ni Yahweh at sa
Jerusalem, at itinapon ang mga ito palabas ng lungsod. 16 Ipinatayo niyang muli ang
altar ni Yahweh at naghandog doon ng mga handog pangkapayapaan at handog ng
pasasalamat; inutusan niya ang Juda na maglingkod kay Yahweh, ang Diyos ng Israel.
17 Gayuman nag-alay pa rin ang mga tao sa dambana, ngunit ang kanilang alay ay kay
Yahweh lamang, na kanilang Diyos. 18 Tungkol naman sa iba pang mga bagay ukol
kay Manases, ang panalangin niya sa kaniyang Diyos, at ang sinabi ng mga Propetang
nakipag-usap sa kaniya sa pangalan ni Yahweh, na Diyos ng Israel, nakasulat ang mga
ito sa mga ginawa ng mga hari ng Israel. 19 Gayundin, ang kaniyang panalangin at
kung paano siya nagmakaawa sa Diyos, lahat ng kaniyang kasalanan at paglabag, at
ang mga lugar kung saan siya nagtayo ng mga dambana at naglagay ng mga imahen
ni Ashera at ng mga inukit na imahe bago siya nagpakumbaba—nakasulat ang mga
ito sa Kasayasayan ng mga Propeta. 20 Namatay si Manases kasama ang kaniyang mga
ninuno at inilibing siya sa kaniyang sariling bahay. Si Ammon, na kaniyang anak, ang
pumalit sa kaniya bilang hari. 21 Dalawampu't dalawang taon si Ammon nang siya ay
nagsimulang maghari; naghari siya ng dalawang taon sa Jerusalem. 22 Ginawa niya
kung ano ang masama sa paningin ni Yahweh, gaya ng ginawa ng kaniyang amang
si Manases. Naghandog siya sa lahat ng inukit na imahe na ginawa ng kaniyang
amang si Manases, at sinamba niya ang mga ito. 23 Hindi siya nagpakumbaba sa
harapan ni Yahweh, gaya ng ginawa ng kaniyang amang si Manases. Sa halip, lalo
pang nagkasala si Ammon. 24 Ang kaniyang mga lingkod ay nagsabwatan laban sa
kaniya at pinatay siya sa kaniyang sariling bahay. 25 Ngunit pinatay ng mga tao ang
lahat ng mga nagsabwatan laban kay haring Ammon, at ginawa nila si Josias, na
kaniyang anak, bilang hari na kapalit niya.

34

1 Walong taong gulang si Josias nang magsimula siyang maghari. Tatlumpu't isang
taon siyang naghari sa Jerusalem. 2 Ginawa niya kung ano ang tama sa mga mata ni
Yahweh at sumunod sa mga yapak ni David na kaniyang ninuno, at hindi lumingon
sa kanan man o sa kaliwa. 3 Dahil sa ikawalong taon ng kaniyang paghahari, habang
siya ay bata pa, sinimulan niyang hanapin ang Diyos ni David na kaniyang ninuno.
Sa ikalabing dalawang taon, sinimulan niyang linisin ang Juda at Jerusalem mula
sa mga dambana, mga imahen ni Ashera, at mga inukit na mga imahe, at ang mga
molde ng imahe na gawa sa metal. 4 Giniba ng mga tao ang mga altar ng mga Baal
sa kaniyang harapan. Binasag niya ang mga altar ng insenso na nasa ibabaw nila.
Giniba niya ang mga imahen ni Ashera at ang mga inukit naimahe sa pira-piraso
hanggang sa maging abo ang mga ito. Ikinalat niya ang abo sa mga libingan ng
mga taong nag-alay sa mga ito. 5 Sinunog niya ang mga buto ng kanilang mga pari
sa kanilang mga altar. Sa ganitong paraan, nilinis niya ang Juda at ang Jerusalem.
6 Ginawa rin niya ito sa mga lungsod ng Manases, Efraim, at Simeon, hanggang sa
Neftali, at sa mga nawasak na lugar na nakapalibot sa kanila. 7 Giniba niya ang mga
altar, dinurog ang mga imahen ni Ashera at ang mga inukit na imahe hanggang sa

naging pulbos ang mga ito, at hinati-hati ang lahat ng altar ng insenso sa lahat ng
dako ng lupain ng Israel. Pagkatapos ay bumalik siya sa Jerusalem. 8 Ngayon sa
ikalabing-walong taon ng kaniyang paghahari, matapos linisin ni Josias ang lupain at
ang templo, ipinadala niya si Safan na anak ni Azalias, si Maasias, ang gobernador
ng lungsod, at si Joas na anak ni Joahaz na nakalihim upang ipaayos ang tahanan
ni Yahweh na kaniyang Diyos. 9 Pumunta sila kay Hilkias, ang pinakapunong pari
at ipinagkatiwala sa kaniya ang pera na dinala sa tahanan ng Diyos na tinipon ng
mga Levita, ng mga bantay ng mga pintuan mula sa Manases at Efraim, mula sa
lahat ng mga naninirahan sa Israel, mula sa buong Juda at Benjamin at mula sa
mga naninirahan sa Jerusalem. 10 Ipinagkatiwala nila ang pera sa mga kalalakihang
namamahala sa mga gawain sa templo ni Yahweh. Binayaran ng mga kalalakihang
ito ang mga manggagawang nag-ayos muli ng templo. 11 Ibinayad nila ito sa mga
karpentero at mga manggagawa, upang bumili ng mga tabas na bato, at mga kahoy
na panghalang at para gumawa ng mga barakilan para sa mga gusali na pinabayaan
ng ilang mga hari na magiba. 12 Ginawa ng mga kalalakihan ang kanilang trabaho
nang tapat. Ang kanilang mga tagapamahala ay sina Jahat at Obadias, ang mga Levita,
na mga anak ni Merari; at sina Zacarias at Mesulam, mula sa mga anak ng mga
taga-Kohat. Ang ibang mga Levita, na mahuhusay na manunugtog ay pinamahalaan
ang mga trabahador. 13 Ang mga Levitang ito ang namahala sa mga nagbuhat
ng mga materyales na kinakailangan sa gawain at sa lahat ng mga kalalakihang
nagtrabaho sa kahit na anong paraan. Mayroon ding mga Levita na mga kalihim,
mga administrador at mga bantay ng tarangkahan. 14 Nang inilabas nila ang salapi na
ipinasok sa tahanan ni Yahweh, natagpuan ni Hilkias na pari Ang Aklat ng Kautusan
ni Yahweh na ibinigay sa pamamagitan ni Moises. 15 Sinabi ni Hilkias sa eskribang
si Safan, "Natagpuan ko ang Aklat ng Kautusan sa tahanan ni Yahweh." Dinala ni
Hilkias ang aklat kay Safan. 16 Dinala ni Safan ang aklat sa hari at ibinalita sa kaniya,
"Ginagawa ng inyong mga lingkod ang lahat ng ipinagkatiwala sa kanila. 17 Ibinuhos
nila ang salaping natagpuan sa loob ng tahanan ni Yahweh, at ipinagkatiwala nila
ito sa mga tagapamahala at sa mga trabahador." 18 Sinabi ng eskribang si Safan sa
hari, "Binigyan ako ng paring si Hilkias ng isang aklat." Pagkatapos ay binasa ito ni
Safan sa hari. 19 At nangyari nang marinig ng hari ang mga salita ng kautusan, pinunit
niya ang kaniyang mga kasuotan. 20 Inutusan ng hari si Hilkias, si Ahikam na anak ni
Safan, si Abdon na anak ni Mica, sa eskribang si Safan, at si Asias na kaniyang sariling
lingkod, sinabi niya, 21 "Pumunta kayo at itanong ninyo ang kagustuhan ni Yahweh
para sa akin at para sa mga naiwan sa Israel at sa Juda dahil sa mga salita ng aklat na
natagpuan. Sapagkat malaki ang galit ni Yahweh na ibinuhos sa atin. Dahil ang ating
mga ninuno ay hindi nakinig sa mga salita ng aklat na ito upang sundin ang lahat
ng nakasulat dito." 22 Kaya si Hilkias at ang lahat ng inutusan ng hari ay pumunta
kay Hulda na isang babaeng propeta, ang asawa ni Sallum na anak ni Tokat na anak
ni Hasra, ang tagapag-ingat ng kasuotan (nanirahan siya sa Jerusalem sa Ikalawang
Distrito) at nakipag-usap sila sa kaniya sa ganitong paraan: 23 Sinabi niya sa kanila,
"Ito ang sinasabi ni Yahweh, ang Diyos ng Israel: 'Sabihin ninyo sa taong nagpadala
sa inyo sa akin, 24 "Ito ang sinasabi ni Yahweh: 'Tingnan ninyo, magpapadala ako
ng sakuna sa lugar na ito at sa mga naninirahan dito, ang lahat ng mga sumpang
naisulat sa aklat na kanilang nabasa sa harapan ng hari ng Juda. 25 Dahil tinalikuran
nila ako at nagsunog sila ng insenso sa ibang mga diyos, upang galitin ako sa lahat
ng kanilang mga ginawa—kung gayon ibubuhos ko ang aking galit sa lugar na ito, at
hindi ito mapapawi."' 26 Ngunit sa hari ng Juda, na siyang nagpadala sa inyo upang
tanungin ang kagustuhan ni Yahweh, ito ang sasabihin ninyo sa kaniya: "Ito ang
sinabi ni Yahweh, ang Diyos ng Israel: Tungkol sa mga salitang narinig mo: 27 'dahil

malambot ang iyong puso at nagpakumbaba ka sa harapan ng Diyos nang marinig mo
ang kaniyang mga salita laban sa lugar na ito at sa mga naninirahan dito, at dahil
nagpakumbaba ka sa aking harapan at pinunit mo ang iyong kasuotan at umiyak
sa aking harapan, nakinig din ako sa iyo'—ito ang pahayag ni Yahweh. 28 'Tingnan
mo, titipunin kita kasama ng iyong mga ninuno at magsasama-sama kayo sa inyong
libingan nang payapa, at hindi mo makikita ang anuman sa mga sakunang ibibigay
ko sa lugar na ito at sa mga naninirahan dito.'"" Kaya dinala ng mga kalalakihan
ang mensaheng ito sa hari. 29 Pagkatapos nagpadala ng mga mensahero ang hari
at tinipon ang lahat ng mga nakatatanda ng Juda at Jerusalem. 30 Pagkatapos ay
umakyat ang hari sa tahanan ni Yahweh, at ang lahat ng mga tao sa Juda at ang mga
naninirahan sa Jerusalem, ang mga pari, ang mga Levita, at ang lahat ng tao mula
sa mga dakila hanggang sa mga hamak. Binasa niya sa kanila ang lahat ng salita
ng Aklat ng Kautusan na natagpuan sa tahanan ni Yahweh. 31 Tumayo ang hari sa
kaniyang lugar at nakipagtipan sa harap ni Yahweh, na susunod siya kay Yahweh,
at susundin niya ang kaniyang mga kautusan, ang kaniyang tipan ng katapatan, at
ang kaniyang mga batas nang buong puso at kaluluwa, na susundin niya ang mga
salita ng kasunduan na nakasulat sa aklat na ito. 32 Pinanumpa niya ang lahat ng
taong matatagpuan Jerusalem at Benjamin na sumunod sa kasunduan. Ang mga
mamamayan ng Jerusalem ay sumunod sa kasunduan ng Diyos, ang Diyos ng kanilang
mga ninuno. 33 Tinanggal ni Josias ang lahat ng mga kasuklam-suklam na bagay mula
sa mga lupain na pagmamay-ari ng mga Israelita. Pinasamba niya ang lahat ng mga
Israelita kay Yahweh, na kanilang Diyos. Sa lahat ng kaniyang mga araw, hindi sila
tumalikod sa pagsunod kay Yahweh, ang Diyos ng kanilang mga ninuno.

35

1 Ipinagdiwang ni Josias ang Paskwa para kay Yahweh sa Jerusalem at pinatay nila
ang mga tupang pampaskwa sa ikalabing apat na araw ng unang buwan. 2 Itinalaga
niya ang mga pari sa kani-kanilang mga posisyon at hinikayat silang maglingkod
sa tahanan ni Yahweh. 3 Sinabi niya sa mga Levitang nagturo sa buong Israel, na
tapat kay Yahweh, "Ilagay ninyo ang banal na kaban sa bahay na itinayo ni Solomon
na anak ni David, hari ng Israel. Huwag na ninyo itong buhatin sa inyong mga
balikat. Ngayon ay sambahin ninyo si Yahweh, na inyong Diyos, at paglingkuran ang
kaniyang sambayanang Israel. 4 Ayusin ninyo ang inyong mga sarili ayon sa pangalan
ng inyong mga sambahayan at inyong mga pangkat, na sinusunod ang mga nakasulat
na tagubilin ni David, ang hari ng Israel at ni Solomon na kaniyang anak. 5 Tumayo
kayo sa banal na lugar, ayon sa inyong posisyon kasama ang inyong mga pangkat sa
loob ng mga sambahayan ng inyong mga kapatid, ang mga kaapu-apuhan ng mga
tao, at ayon sa inyong posisyon sa inyong mga pangkat sa loob ng sambahayan ng
mga Levita. 6 Katayin ninyo ang mga tupang pampaskwa at ilaan ninyo ang inyong
mga sarili kay Yahweh. Ihanda ninyo ang mga tupa para sa inyong mga kapatid na
mga Israelita. Gawin ninyo iyon bilang pagsunod sa salita ni Yahweh na ibinigay kay
Moises." 7 Nagbigay si Josias sa lahat ng taong naroon ng tatlumpung libong tupa
at mga batang kambing mula sa mga kawan para sa mga handog para sa Paskwa.
Nagbigay din siya ng tatlong libong toro, ang mga ito ay mula sa mga pagmamay-ari
ng hari. 8 Ang kaniyang mga tagapamuno ay nagbigay ng kusang loob na handog sa
mga tao, mga pari, at mga Levita. Sina Hilkias, Zacarias at Jehiel, ang mga opisyal
na namamahala sa bahay ng Diyos ay nagbigay sa mga pari para sa mga handog sa
Paskwa ng 2, 600 na maliliit na mga kambing at tatlong daang baka. 9 Gayun din sina
Conanias, at Semaya, Natanael, ang kaniyang mga kapatid, sina Hosabias, Jehiel at
Jozabad, ang mga pinuno ng mga Levita ay nagbigay sa mga Levita ng mga handog

sa Paskwa ng limang libong maliliit na kambing at limang daang mga baka. 10 Kaya
ang paglilingkod ay nakahanda na at tumayo ang mga pari sa kani-kaniyang mga
puwesto, kasama ng mga Levita sa kani-kanilang mga pangkat bilang pagsunod sa
utos ng hari. 11 Kinatay nila ang mga tupang pampaskwa at isinaboy ng mga pari ang
dugo na kanilang tinanggap mula sa mga kamay ng mga Levita at binalatan naman ng
mga Levita ang mga tupa. 12 Inalis nila ang mga handog na susunugin upang ibigay
ito sa mga pangkat ng mga sambahayan ng mga tao, upang ihandog ang mga ito kay
Yahweh, gaya ng nasusulat sa Aklat ni Moises. Ganoon din ang ginawa nila sa mga
toro. 13 Inihaw nila sa apoy ang mga tupang pampaskwa gaya ng sinasabi ng tagubilin.
Para naman sa mga handog na nakalaan, pinakuluan nila ito sa mga palayok, kaldero
at mga kawali, at mabilis nila itong dinala sa mga tao. 14 Hindi nagtagal ay inihanda
nila ang mga handog para sa kanilang mga sarili at para sa mga pari, dahil ang
mga pari, ang mga kaapu-apuhan ni Aaron ay abala sa paghahandog ng mga handog
na susunugin at ang taba hanggang sa gumabi, kaya inihanda ng mga Levita ang
mga handog para sa kanilang sarili at para sa mga pari, ang mga kaapu-apuhan ni
Aaron. 15 Ang mga mang-aawit, ang mga kaapu-apuhan ni Asaf ay nasa kanilang mga
pwesto, gaya ng iniutos ni David, sina Asaf, Heman at Jeduthun, ang mga propeta ng
hari. Nasa bawat tarangkahan ang mga bantay, hindi nila kinakailangang umalis sa
kanilang mga pwesto dahil ang kanilang mga kapatid na mga Levita ang naghanda ng
mga handog para sa kanila. 16 Kaya, sa panahon iyon, ang kabuuan ng paglilingkod
kay Yahweh ay ginawa para sa pagdiriwang ng Paskwa at para maghandog ng handog
na susunugin sa altar ni Yahweh, gaya ng iniutos ni Haring Josias. 17 Ipinagdiwang
ng mga Israelitang naroon ang Paskwa sa panahong iyon at pagkatapos ay ang Pista
ng Tinapay na Walang Lebadura sa loob ng pitong araw. 18 Hindi pa nagkaroon
ng ganitong pagdiriwang ng Paskwa mula sa panahon ng propetang si Samuel, at
hindi ipinagdiwang ng kahit sino sa mga naging hari ng Israel ang Paskwa na gaya
ng ginawa ni Josias, kasama ang mga pari, ang mga Levita, at lahat ng mga tao ng
Juda at Israel na naroon at ang mga mamamayan ng Jerusalem. 19 Ipinagdiwang
ang Paskwang ito sa ikalabing-walong taon ng paghahari ni Josias. 20 Pagkatapos ng
lahat ng ito, pagkatapos isaayos ni Josias ang templo, si Neco na hari ng Ehipto ay
pumunta upang makipaglaban sa Carquemis sa ilog ng Eufrates at pumunta si Josias
upang labanan siya. 21 Ngunit nagpadala ng mga sugo si Neco sa kaniya at sinabing,
"Ano ang gagawin ko sa iyo, hari ng Juda? Hindi ako naparito upang labanan ka sa
araw na ito kundi laban sa sambahayan na aking kinakalaban. Inutusan ako ng Diyos
na magmadali, kaya huwag mong hadlangan ang Diyos, na siyang kasama ko, kung
hindi ay wawasakin ka niya." 22 Gayun pa man, ayaw tumalikod ni Josias sa kaniya.
Nagbalatkayo siya upang makipaglaban sa kaniya. Hindi siya nakinig sa mga salita
ni Neco na nagmula sa bibig ng Diyos, kaya pumunta siya upang makipaglaban sa
lambak ng Megido. 23 Napana ng mga mamamana si Haring Josias, at sinabi ng hari sa
kaniyang mga lingkod, "Ilayo ninyo ako, dahil malubha akong nasugatan." 24 Kaya
inilabas siya ng kaniyang mga lingkod sa karwahe at isinakay sa ibang karwahe.
Siya ay dinala sa Jerusalem, kung saan siya namatay. Inilibing siya sa libingan ng
kaniyang mga ninuno. Ang lahat ng Juda at Jerusalem ay nagluksa para kay Josias.
25 Nagdalamhati si Jeremias para kay Josias. Nagdadalamhati ang lahat ng mga lalaki
at mga babaeng mang-aawit kay Josias hanggang sa araw na ito. Naging kaugalian
sa Israel ang mga awit na ito kaya isinulat ang mga ito sa mga awiting pangluksa.
26 Para sa mga iba pang usapin tungkol kay Josias at ang kaniyang mga mabubuting
gawa bilang pagsunod sa nasusulat sa kautusan ni Yahweh— 27 at ang kaniyang mga
gawain, mula sa umpisa hanggang sa huli ay nakasulat sa Aklat ng mga Hari ng Juda
at Israel.

36

1 Pagkatapos ay pinili ng mga tao ng lupain si Jehoahaz na anak ni Josias at
ginawa siyang hari bilang kapalit ng kaniyang ama sa Jerusalem. 2 Si Jehoahaz ay
dalawampu't tatlong taong gulang nang magsimula siyang maghari, at naghari siya
ng tatlong buwan sa Jerusalem. 3 Tinanggal siya ng hari ng Ehipto sa Jerusalem
at pinagmulta ang lupain ng isang daang talentong pilak at isang daang talentong
ginto. 4 Ginawa ng hari ng Ehipto si Eliakim, na kaniyang kapatid bilang hari ng
Juda at Jerusalem at binago ang kaniyang pangalan sa Jehoiakim. Pagkatapos, dinala
niya ang kapatid ni Eliakim na si Jehoahaz at dinala siya sa Ehipto. 5 Dalawampu't
limang taong gulang si Jehoiakim nang magsimula siyang maghari, at labing-isang
taon siyang naghari sa Jerusalem. Ginawa niya kung ano ang masamang sa paningin
ni Yahweh na kaniyang Diyos. 6 At nilusob siya ni Nebucadnezar na hari ng Babilonia
at iginapos siya ng kadena upang dalhin sa Babilonia. 7 Dinala rin ni Nebucadnezar
ang ilan sa mga bagay sa tahanan ni Yahweh sa Babilonia at inilagay ang mga iyon
sa kaniyang palasyo sa Babilonia. 8 Para naman sa mga ibang usapin tungkol kay
Jehoiakim, ang mga kasuklam-suklam na bagay na ginawa niya at ang mga nalaman
laban sa kaniya ay nasusulat sa Aklat ng mga Hari ng Juda at Israel. Pagkatapos,
ang kaniyang anak na si Jehoiakin ang pumalit sa kaniya bilang hari. 9 Walong
taong gulang si Jehoiakin nang magsimula siyang maghari. Naghari siya ng tatlong
buwan at sampung araw sa Jerusalem. Ginawa niya kung ano masama sa paningin
ni Yahweh. 10 Noong tagsibol, nagpadala si Haring Nebucadnezar ng mga kalalakihan
at dinala siya sa Babilonia, kasama ng mga mahahalagang bagay mula sa tahanan
ni Yahweh at ginawa niyang hari ng Juda at Jerusalem ang kaniyang kamag-anak
na si Zedekias. 11 Dalawampu't-isang taong gulang si Zedekias nang magsimula
siyang maghari. Naghari siya ng labing-isang taon sa Jerusalem. 12 Ginawa niya
kung ano ang masama sa paningin ni Yahweh na kaniyang Diyos. Hindi siya
nagpakumbaba sa harapan ng propetang si Jeremias, na nagsasalita mula sa bibig ni
Yahweh. 13 Naghimagsik din si Zedekias laban kay Haring Nebucadnezar, na siyang
nagpasumpa sa kaniya ng katapatan sa pamamagitan ng Diyos. Ngunit pinatigas ni
Zedekias ang kaniyang ulo at pinatigas ang kaniyang puso sa pagsunod kay Yahweh,
ang Diyos ng Israel. 14 Dagdag pa rito, ang lahat ng mga pinuno ng mga pari at
ng mga tao ay nagkasala ng labis, sinusunod ang mga kasuklam-suklam na mga
bagay na ginagawa ng ibang lahi. Nilapastangan nila ang tahanan ni Yahweh na
inilaan niya para sa kaniyang sarili sa Jerusalem. 15 Si Yahweh, ang Diyos ng kanilang
mga ninuno ay nagpadala ng mensahe sa kanila sa pamamagitan ng kaniyang mga
mensahero nang paulit-ulit, dahil mayroon siyang habag sa kaniyang mga tao at sa
lugar kung saan siya naninirahan. 16 Ngunit kinutya nila ang mga mensahero ng
Diyos, kinamuhian ang kaniyang mga salita, at hinamak ang kaniyang mga propeta,
hanggang sa ang galit ni Yahweh ay nagsimula laban sa kaniyang mga tao hanggang
sa ito ay hindi na maiiwasan. 17 Kaya dinala ng Diyos sa kanila ang hari ng mga
Caldeo, na siyang pumatay sa kanilang mga kabataan sa pamamagitan ng mga
tabak sa santuwaryo at walang habag sa mga kabataang lalaki o mga birhen, mga
matatandang lalaki o ang mga puti na ang buhok. Ibinigay silang lahat ng Diyos sa
kaniyang kamay. 18 Lahat ng kagamitan ng tahanan ng Diyos, malaki at maliit, ang
mga kayamanan sa tahanan ni Yahweh at ang mga kayamanan ng hari at kaniyang
mga opisyal—ang lahat ng mga ito ay dinala niya sa Babilonia. 19 Sinunog nila ang
tahanan ng Diyos, giniba nila ang pader ng Jerusalem, sinunog ang lahat ng mga
palasyo nito, at winasak ang mga magagandang bagay sa loob nito. 20 Dinala ng hari
sa Babilonia ang mga nakaligtas sa tabak. Sila ay naging lingkod niya at ng kaniyang
mga anak hanggang sa nangyari ang pamumuno ng kaharian ng Persia. 21 Nangyari

ito upang maganap ang salita ni Yahweh sa pamamagitan ng bibig ni Jeremias,
hanggang sa masiyahan ang lupain sa kaniyang Araw ng Pamamahinga. Sapagkat
habang ang lupain ay pinabayaan ipinagdiwang nito ang Araw ng Pamamahinga sa
loob ng pitumpung taon. 22 Ngayon sa unang taon ni Ciro, ang hari ng Persia, upang
maganap ang salita ni Yahweh sa pamamagitan ng bibig ni Jeremias, inudyukan ni
Yahweh ang espiritu ni Ciro, ang hari ng Persia, kaya gumawa siya ng pahayag sa
lahat ng kaniyang kaharian at isinulat din ang mga ito. Sinabi niya, 23 "Ito ang sinabi
ni Ciro, ang hari ng Persia: Ibinigay sa akin ni Yahweh na Diyos ng langit ang lahat ng
kaharian sa mundo. Inutusan niya ako na magtayo ng isang tahanan para sa kaniya
sa Jerusalem, na nasa Juda. Kung sino man sa inyo ang kabilang sa kaniyang mga
tao, nawa si Yahweh na inyong Diyos ay sumainyo. Pinahihintulutan kitang pumunta
sa lupain."

EZRA

1 Noong unang taon ni Ciro, hari ng Persia, tinupad ni Yahweh ang kaniyang salita
na dumating mula sa bibig ni Jeremias at inudyukan ang espiritu ni Ciro. Ang tinig
ni Ciro ay narinig sa kaniyang buong kaharian. Ito ang nasusulat at nasabi: 2 Sabi ni
Ciro, hari ng Persia: Ibinigay sa akin ni Yahweh, ang Diyos ng Langit, ang lahat ng mga
kaharian sa daigdig, at itinalaga niya ako na magtayo ng isang templo para sa kaniya
sa Jerusalem na nasa Judea. 3 Sinuman sa inyo na nagmula sa kaniyang mga tao,
sumainyo nawa ang kaniyang Diyos, para kayo ay umakyat sa Jerusalem at magtayo
ng templo para kay Yahweh, ang Diyos ng Israel, na siyang Diyos ng Jerusalem. 4 Ang
mga tao saanmang bahagi ng kaharian kung saan naninirahan ang mga nakaligtas
sa lupaing iyon ay dapat magbigay sa kanila ng pilak at ginto, mga ari-arian at mga
hayop, gayundin ang kusang-kaloob na handog para sa templo ng Diyos sa Jerusalem.
5 Pagkatapos, ang mga pinuno ng mga angkan ng mga ninuno ng Juda at Benjamin,
mga pari at mga Levita, at bawa't isa na ang espiritu ay ginising ng Diyos na pumunta
at magtayo ng kaniyang tahanan ay tumayo. 6 Ang mga nakapalibot sa kanila ay
tumulong sa kanilang gawain sa pilak at gintong mga kagamitan, mga ari-arian, mga
hayop, mga mahahalagang bagay, at mga kusang-kaloob na mga handog. 7 Ibinalik
din ni Haring Ciro ang mga kagamitang nabibilang sa templo ni Yahweh na dinala
ni Nebucadnezar mula sa Jerusalem at inilagay sa tahanan ng kaniyang sariling
mga diyos. 8 Ipinagkatiwala lahat ni Ciro kay Mitredat na tagapag-ingat yaman,
na nagbilang ng mga ito para kay Sesbazar, na tagapamahala ng Judea. 9 Ito ang
kanilang bilang: Tatlumpung gintong palanggana, isang libong pilak na palanggana,
dalawampu't siyam na iba pang palanggana, 10 tatlumpung gintong mangkok, 410 na
maliliit na pilak na mangkok, at isang libong karagdagang kagamitan. 11 Mayroong
5, 400 na ginto at pilak na kagamitan sa lahat. Dinala ni Sesbazar ang lahat ng mga
ito nang ang mga taong tinapon ay nagpunta sa Jerusalem mula sa Babilonia.

2

1 Ito ang mga tao sa lalawigan na umakyat mula sa pagkabihag ni Haring
Nebucadnezar, na siyang nagpatapon sa kanila sa Babilonia, ang mga taong bumalik
sa kani-kanilang mga lungsod sa Jerusalem at sa Judea. 2 Sila ay bumalik kasama
si Zerubabel, Josue, Nehemias, Seraias, Reelaias, Mordecai, Bilsan, Mispar, Bigvai,
Rehum at Baana. Ito ang talaan ng mga kalalakihan ng mga tao ng Israel. 3 Ang
mga kaapu-apuhan ni Paros: 2, 172. 4 Ang mga kaapu-apuhan ni Sefatias: 372.
5 Ang mga kaapu-apuhan ni Arah: 775. 6 Ang mga kaapu-apuhan ni Pahat Moab
sa pamamagitan ni Josue at Joab: 2, 812. 7 Ang mga kaapu-apuhan ni Elam: 1, 254.
8 Ang mga kaapu-apuhan ni Zatu: 945. 9 Ang mga kaapu-apuhan ni Zacai: 760. 10 Ang
mga kaapu-apuhan ni Bani: 642. 11 Ang mga kaapu-apuhan ni Bebai: 623. 12 Ang mga
kaapu-apuhan ni Azgad: 1, 222. 13 Ang mga kaapu-apuhan ni Adonikam: 666. 14 Ang
mga kaapu-apuhan ni Bigvai: 2, 056. 15 Ang mga kaapu-apuhan ni Adin: 454. 16 Ang
mga kaapu-apuhan ni Ater sa pamamagitan ni Ezequias: siyamnapu't walo. 17 Ang
mga kaapu-apuhan ni Bezai: 323. 18 Ang mga kaapu-apuhan ni Jora: 112. 19 Ang
mga kaapu-apuhan ni Hasum: 223. 20 Ang mga kaapu-apuhan ni Gibar: siyamnapu't
lima. 21 Ang mga kalalakihan ng Bethlehem: 123. 22 Ang mga kalalakihan ng Netofa:
limampu't anim. 23 Ang mga kalalakihan ng Anatot: 128. 24 Ang mga kalalakihan
ng Azmavet: apatnapu't dalawa. 25 Ang mga kalalakihan ng Jearim, Cafira at Beerot:
743. 26 Ang mga kalalakihan ng Rama at Geba: 621. 27 Ang mga kalalakihan ng

Micmas: 122. [28] Ang mga kalalakihan ng Bethel at Ai: 223. [29] Ang mga kalalakihan
ng Nebo: limampu't dalawa. [30] Ang mga kalalakihan ng Magbis: 156. [31] Ang mga
kalalakihan ng ibang Elam: 1, 254. [32] Ang mga kalalakihan ng Harim: 320. [33] Ang
mga kalalakihan ng Lod, Hadid at Ono: 725. [34] Ang mga kalalakihan ng Jerico: 345.
[35] Ang mga kalalakihan ng Senaa: 3, 630. [36] Ang mga pari: Ang mga kaapu-apuhan ni
Jedaias ng tahanan ni Josue: 973. [37] Ang mga kaapu-apuhan ni Imer: 1, 052. [38] Ang
mga kaapu-apuhan ni Pashur: 1, 247. [39] Ang mga kaaapu-apuhan ni Harim: 1, 017.
[40] Ang mga Levita: Ang mga kaapu-apuhan ni Jeshua at Kadmiel na mga kaapu-
apuhan ni Hodavias: pitumpu't apat. [41] Ang mga mang-aawit sa templo, ang mga
kaapu-apuhan ni Asaf: 128. [42] Ang mga kaapu-apuhan ng mga bantay-pinto, ang
mga kaapu-apuhan ni Salum, Ater, Talmon, Akub, Hatita at Sobai: may kabuuang
139. [43] Ang mga inatasan na maglingkod sa templo: Ang mga kaapu-apuhan ni Ziha,
Hasufa, Tabaot, [44] Keros, Siaha, Padon, [45] Lebana, Hagaba, Akub, [46] Hagab, Samlai at
Hanan; [47] ang mga kaapu-apuhan ni Gidel, Gahar, Reaias, [48] Rezin, Nekoda, Gazam,
[49] Uza, Pasea, Besai, [50] Asna, Meunim at Nefisim; [51] ang mga kaapu-apuhan ni Bakbuk,
Hakufa, Harhur, [52] Bazlut, Mehida, Harsa, [53] Barkos, Sisera, Tema, [54] Nezias, at Hatifa.
[55] Ang mga kaapu-apuhan ng mga alipin ni Solomon, ang mga kaapu-apuhan ni Sotai,
Hasoferet, Peruda, [56] Jaala, Darkin, Gidel, [57] Sefatias, Hatil, Poqueret-hazebaim, at
Ami. [58] 392 ang kabuuang bilang ng mga kaapu-apuhan na inatasang maglingkod
sa templo at ang mga kaapu-apuhan ng mga alipin ni Solomon. [59] Ang mga lumisan
mula sa Tel-mela, Tel-harsa, Kerub, Addon, at Imer —ngunit hindi napatunayan ang
kanilang kanunu-nunuan mula sa Israel —kabilang ang [60] 652 na mga kaapu-apuhan
ni Delaia, Tobia at Nekoda. [61] At sa mga kaapu-apuhan ng mga pari: Ang mga kaapu-
apuhan ni Habaias, Hakoz, Barzilai, (na kinuha ang kaniyang asawa mula sa mga
kababaihan ni Barzilai ng Gilead at tinawag sa kanilang pangalan). [62] Sinubukan
nilang tuklasin ang kanilang tala-angkanan sa talaan ngunit hindi ito matagpuan
dahil dinungisan nila ang kanilang pagkapari. [63] Kaya sinabi ng gobernador sa kanila
na hindi sila dapat kumain ng anumang mula sa banal na mga alay hanggang sa
pahintulotan sila ng isang pari sa Umim at Tumim. [64] Ang kabuuang grupo ay may
bilang na 42, 360, [65] hindi kabilang ang kanilang mga aliping lalaki at aliping babae
(ito ay 7, 337) at ang kanilang mga lalaki at babaeng mang-aawit sa templo (200).
[66] Ang kanilang kabayo: 736. Ang kanilang mola: 245. [67] Ang kanilang kamelyo:
435. Ang kanilang asno: 6, 720. [68] Nang pumunta sila sa tahanan ni Yahweh sa
Jerusalem, ang mga punong matatanda ay naghandog ng mga kusang-loob na handog
upang maipatayo ang tahanan ni Yahweh. [69] Sila ay nagbigay para sa pondo ayon
sa kanilang kakayahan: 61, 000 na gintong darika, 5, 000 pilak na mina at 100 na
tunikang pangpari. [70] Kaya ang mga pari at mga Levita, ang mga tao, ang mga mang-
aawit at mga bantay-pinto ng templo at ang mga inatasang maglingkod sa templo ay
nanirahan sa kanilang mga lungsod. Lahat ng tao sa Israel ay nasa kanilang mga
lungsod.

3

[1] Ito ang ikapitong buwan matapos bumalik ang mga tao ng Israel sa kanilang mga
lungsod, nang magkatipon sila ng sama-sama bilang isang mamamayan sa Jerusalem.
[2] Si Josue na lalaking anak ni Jozadak at ang kaniyang mga kapatid na mga pari, at
si Zerubabel na lalaking anak ni Sealtiel, at ang kaniyang mga kapatid ay umakyat
at itinayo ang altar ng Diyos ng Israel upang mag-alay ng mga handog na susunugin
tulad ng iniutos sa kautusan ni Moises, na lingkod ng Diyos [3] Pagkatapos ay itinatatag
nila ang altar sa kinatatayuan nito, sapagkat nasa kanila ang pangamba dahil sa
mga mamamayan sa lupain. Sila ay nag-alay ng mga handog na susunugin kay

Yahweh sa umaga at gabi. 4 Pinagdiriwang din nila ang Pista ng mga Tolda ayon
sa nasusulat, at nag-alay sila ng mga handog na susunugin sa bawat araw alinsunod
sa kautusan, ang gawain ng bawat isa sa bawat araw. 5 Bilang karagdagan, mayroon
ding arawan at buwanang mga handog na susunugin, at mga handog para sa lahat
ng nakatalagang mga pista ni Yahweh, kasama sa lahat ng mga kusang-kaloob na
handog. 6 Sila ay nagsimulang mag-alay ng handog na susunugin kay Yahweh sa
unang araw ng ikapitong buwan, kahit na ang templo ay hindi pa naitatatag. 7 Kaya
sila ay nagbigay ng pilak sa mga manlililok ng bato at mga mahusay na manggagawa;
at pagkain, inumin, at langis sa mamamayan ng Sidon at Tiro, para sila ay magpadala
ng mga puno ng sedar galing sa Lebanon patungo sa Jopa sa pamamagitan ng dagat,
katulad ng pahintulot sa kanila ni Ciro, hari ng Persia. 8 At sa ikalawang buwan
ng ikalawang taon matapos na magpunta sila sa tahanan ng Diyos sa Jerusalem, si
Zerubabel, si Josue na lalaking anak ni Jozadak, ang iba pang mga pari, ang mga
Levita, at ang mga nanggaling sa pagkakabihag pabalik sa Jerusalem ay nagsimula sa
paggawa. Itinalaga nila ang mga Levitang dalawampung taong gulang pataas upang
pangasiwaan ang gawain sa tahanan ni Yahweh. 9 Itinalaga ni Josue ang kaniyang
mga anak at ang kaniyang mga kapatid, si Kadmiel at ang kaniyang mga anak, at
ang mga kaapu-apuhan ni Juda upang pangasiwaan ang mga taong gumagawa sa
gawain sa tahanan ng Diyos. Kasama sa kanila ang mga kaapu-apuhan ni Henadad,
ang kanilang mga kaapu-apuhan, at ang kanilang kapwa mga Levita din. 10 Ang
mga tagapagtayo ay inaglagay ang pundasyon para sa templo ni Yahweh. Binigyang
daan nito ang mga paring nakatayo na suot ang kanilang mga kasuotan kasama
ang mga trumpeta, at mga Levita, mga anak ni Asaf, upang papurihan si Yahweh
sa pamamagitan ng pompyang, gaya ng iniutos ng mga kamay ni David, na hari ng
Israel. 11 Umawit sila ng papuri at pasasalamat kay Yahweh, "Siya ay mabuti! ang
kaniyang tipan ng katapatan sa Israel ay mananatili magpakailanman." Ang lahat
ng mamamayan ay humiyaw nang may kagalakan sa pagpupuri kay Yahweh dahil
ang pundasyon ng templo ay nailagay na. 12 Ngunit marami sa mga pari, mga Levita,
mga punong ama ng lipi, at matatandang mga taong nakakita sa unang tahanan ang
tumangis ng malakas nang mailagay ang mga pundasyon ng tahanang ito sa harap
ng kanilang mga mata. Ngunit marami ang sumisigaw sa tuwa na may galak at isang
nasasabik na tunog. 13 Ang kinahinatnan, ang mamamayan ay hindi makilala ang
ingay ng nagagalak at masaya sa ingay ng pagtangis ng mga tao, sapagkat ang mga
tao ay umiiyak nang may malaking tuwa, at narinig ang ingay hanggang sa malayo.

4

1 Narinig ng mga kaaway ng Juda at Benjamin na ang templo para kay Yahweh,
ang Diyos ng Israel ay itinatayo ng mga taong galing sa pagkakatapon. 2 Dahil dito,
nilapitan nila si Zerubabel at ang mga pinuno ng bawat angkan. At sinabi sa kanila,
"Hayaan ninyo kaming sumama sa pagtatayo ninyo dahil katulad ninyo, sinasaliksik
din namin ang inyong Diyos at nag-aalay din kami sa kaniya mula sa panahon ni
Esar-haddon, na hari ng Asiria, na siyang nagdala sa amin sa lugar na ito " 3 Ngunit
sinabi nina Zerubabel, Josue, at ng mga pinuno ng mga angkan, "kami dapat ang
magtayo ng tahanan ng aming Diyos at hindi kayo, dahil kami ang magtatayo para
kay Yahweh, ang Diyos ng Israel, ayon sa iniutos ni Haring Ciro ng Persia." 4 Kaya
pinahina ng mga tao sa lupain ang mga kamay ng mga taga-Judea; tinakot nila ang
mga taga-Judea sa pagtatayo. 5 Sinuhulan din nila ang mga tagapayo para hadlangan
ang kanilang mga plano. Ginawa nila ito sa buong panahon ni Ciro at hanggang sa
paghahari ni Dario na hari ng Persia. 6 At sa simula ng paghahari ni Assuero sumulat
sila ng paratang laban sa mga nakatira sa Juda at Jerusalem. 7 Ito ay nangyari sa

panahon ni Assuero na sumulat sina Bislam, Mitredat, Tabeel, at ang kanilang mga
kasamahan kay Assuero. Ang liham ay nakasulat sa Aramaico at isinalin. [8] Si Rehum
na kumander at si Simsai na eskriba ang sumulat sa ganitong paraan kay Artaxerxes
tungkol sa Jerusalem. [9] Pagkatapos, sumulat ng isang liham sina Rehum, Simsai at
ang kanilang mga kasamahan, na mga hukom at ibang mga opisyal sa pamahalaan,
mula sa Erec, Babilonia, at Susa sa Elam, [10] at sinamahan sila ng mga taong pinilit
pinatira sa Sarmaria ng dakila at marangal na si Asurbanipal, kasama ang iba pang
nasa Lalawigan lampas ng Ilog. [11] Ito ang kopya ng liham na kanilang ipinadala kay
Artaxerxes: “Ito ang sinusulat ng iyong mga lingkod, ang mga tao sa ibayo ng ilog:
[12] Malaman nawa ng hari na ang mga Judiong nanggaling sa iyo ay pumunta sila laban
sa atin sa Jerusalem para magtayo ng isang mapaghimagsik na lungsod. Natapos na
nila ang mga pader at inayos na ang mga pundasyon. [13] Ngayon malaman nawa
ng hari na kung ang lungsod na ito ay naitayo at ang pader ay natapos, hindi sila
magbibigay ng kahit na anong pagkilala at buwis, subalit pipinsalain nila ang mga
hari. [14] Siguradong dahil nakain namin ang asin ng palasyo, hindi ito naaangkop
para sa amin na makita ang kahit na anong kahihiyan na mangyayari sa hari. Dahil
dito kaya ipinababatid namin sa hari [15] upang hanapin ang talaan ng iyong ama at
para mapatunayan na ito ay isang mapaghimagsik na lungsod na pipinsala sa mga
hari at sa mga lalawigan. Ito ay nagdulot ng maraming suliranin sa mga hari at
sa mga lalawigan. Ito ay naging isang sentro para sa paghihimagsik noon pa man.
Dahil sa kadahilanang ito, nawasak ang lungsod. [16] Pinababatid namin sa hari na
kung ang lungsod na ito at ang pader ay maitayo, wala nang matitira para sa iyo sa
ibayo ng malaking ilog, ang Eufrates.” [17] Kaya ang hari ay nagpadala ng tugon kay
Rehum at Simsai at sa kanilang mga kasamahan sa Samaria at ang iba pa sa ibayo ng
Ilog: “Sumainyo nawa ang kapayapaan. [18] Ang liham na ipinadala ninyo sa akin ay
naisalin at binasa sa akin. [19] Kaya nag-utos ako ng isang pagsisiyasat at natuklasan
na sila ay naghimagsik at nag-alsa sa mga hari. [20] Ang mga makapangyarihang
hari ay namuno sa Jerusalem at may kapangyarihan sa lahat ng bagay hanggang
sa ibayo ng Ilog. Kinilala at nagbayad sila ng mga buwis sa kanila. [21] Ngayon,
gumawa kayo ng isang utos para sa mga taong ito na ihinto at huwag itayo ang
lungsod na ito hanggang ako ay makagawa ng isang utos. [22] Maging maingat na
hindi ito makaligtaan. Bakit kailangang palakihin ang pinsala para saktan ang mga
hari?” [23] Nang binasa ang utos ni Haring Artaxerxes sa harap nina Rehum, Simsai,
at kanilang mga kasamahan, sila ay mabilis na lumabas sa Jerusalem at sapilitang
pinahinto ang mga Judio sa pagtatayo. [24] Kaya ang paggawa sa tahanan ng Diyos sa
Jerusalem ay nahinto hanggang sa ikalawang taon ng paghahari ni Dario na hari ng
Persia.

5

[1] Pagkatapos, si propetang Hagai at si Zacarias na anak ng propetang si Ido ay
nagpropesiya sa mga Judio sa ngalan ng Diyos ng Israel sa loob ng Juda at Jerusalem.
[2] Umakyat si Zerubabel na anak ni Sealtiel at Josue na anak ni Jozadak at sinimulang
itayo ang tahanan ng Diyos sa Jerusalem kasama ang mga propeta na nanghikayat sa
kanila. [3] At dumating sina Tatenai na gobernador ng Lalawigan sa ibayo ng Ilog, Setar
Bozenai, at ang kanilang mga kasamahan at sinabi sa kanila, “Sino ang nag-utos na
itayo ninyo ang tahanang ito at ganap na tapusin ang mga pader na ito?” [4] Sinabi pa
nila, “Ano ang mga pangalan ng mga lalaking gumagawa sa gusaling ito?” [5] Ngunit
ang mata ng Diyos ay nasa mga nakatatanda ng mga Judio, at hindi sila pinigilan ng
kanilang mga kalaway. Naghihintay sila ng isang liham na ipapadala ng hari at para
sa isang utos na ibabalik sa kanila patungkol dito. [6] Ito ang liham nina Tatenai, Setar

Bozenai, at ang kanilang mga kapwa opisyal kay haring Dario. 7 Nagpadala sila ng
isang ulat, isinusulat ito kay haring Dario, "Sumainyo nawang lahat ang kapayapaan.
8 Malaman nawa ng hari na kami ay pumunta ng Juda sa tahanan ng dakilang Diyos.
Ito ay itinatayo sa pamamagitan ng malalaking bato at ang mga trosong nakalapat sa
mga pader. Ang gawaing ito ay ginagawa ng lubos at umuusad ng mabuti sa kanilang
mga kamay. 9 Tinanong namin ang mga nakatatanda, 'Sino ang nagbigay sa inyo ng
utos para itayo ang tahanang ito at ang mga pader na ito?' 10 Tinanong pa namin ang
kanilang mga pangalan nang sa gayon ay maaari mong malaman ang mga pangalan
ng bawat taong nanguna sa kanila. 11 Tumugon sila at sinabi, 'Kami ay mga lingkod
ng nag-iisang Diyos ng langit at lupa, at muli naming itinatayo ang tahanang ito na
itinayo ng dakilang hari ng Israel maraming taon na ang nakalilipas at binubuo namin
ito. 12 Gayunman, nang ginalit ng aming mga ninuno ang Diyos ng langit, ibinigay
niya sila sa kamay ni Nebucadnezar na hari ng Babilonia, na siyang sumira ng bahay
na ito at ipinatapon ang mga tao sa Babilonia. 13 Gayunpaman, sa unang taon nang si
Ciro ay hari ng Babilonia, naglabas si Ciro ng isang utos na itayong muli ang tahanan
ng Diyos. 14 Ibinalik din ni haring Ciro ang ginto at pilak na nabibilang sa tahanan
ng Diyos na kinuha at dinala ni Nebucadnezar mula sa templo sa Jerusalem tungo
sa templo sa Babilonia. Isinauli niya ang mga ito kay Sesbazar, na siyang iniluklok
niyang gobernador. 15 Sinabi niya sa kaniya, "Kunin mo ang mga kagamitang ito.
Pumunta ka at ilagay ang mga ito sa templo sa Jerusalem. Nawa maitayong muli ang
tahanan ng Diyos doon." 16 At dumating itong si Sesbazar at inilagay ang pundasyon
para sa tahanan ng Diyos sa Jerusalem; na ginagawa ngayon ngunit hindi pa tapos.
17 Ngayon kung mainam ito para sa hari, masuri nawa ito sa tahanan ng mga talaan sa
Babilonia kung may isang pasya doon mula kay Haring Ciro para itayo ang tahanang
ito ng Diyos sa Jerusalem. Kung gayon, maaring ipadala ng hari ang kaniyang pasya
sa amin."

6

1 Kaya si Haring Dario ay nag-utos ng isang imbestigasyon sa tahanan ng mga
talaan sa Babilonia. 2 Sa tanggulang lungsod ng Ecbatana sa Media natagpuan ang
isang kasulatang binalumbon; ito ang nakasulat sa talaan: 3 Sa unang taon ni Haring
Ciro, naglabas siya ng isang utos tungkol sa tahanan ng Diyos sa Jerusalem: 'Maitayo
nawa ang tahanan para sa paghahandog. Maitayo nawa ang mga pader nito na may
animnapung siko ang taas at animnapung siko ang lapad, 4 na may tatlong patong
ng malalaking bato at isang patong ng bagong troso. At ang tahanan ng hari ang
magbabayad ng gastusin. 5 Ibalik din ninyo ang ginto at pilak na nabibilang sa
tahanan ng Diyos na dinala ni Nebucadnezar mula sa templo ng Jerusalem patungo
sa templo ng Babilonia. Ipadala ninyo ang mga iyon sa templo ng Jerusalem at
ilagay ang mga iyon sa tahanan ng Diyos.' 6 Ngayon, Tatenai, Setar Bozenai, at ang
iyong mga kapwa opisyal na nasa ibayo ng Eufrates, lumayo kayo sa lugar na iyon.
7 Pabayaan ninyo ang paggawa sa tahanan ng Diyos. Ang gobernador at ang mga
nakatatandang Judio ay itatayo ang tahanang ito ng Diyos sa lugar na iyon. 8 Ipinag-
uutos ko sa inyo na dapat ninyong gawin ito para sa mga nakatatandang Judiong
nagtatayo ng tahanan ng Diyos: Ang mga pondo mula sa pagkilala sa hari sa ibayo
ng Eufrates ay gagamitin para bayaran ang mga lalaking ito na hindi tumitigil sa
kanilang paggawa. 9 Anuman ang kakailanganin—mga batang toro, mga lalaking
tupa, o mga batang tupa para sa mga alay na susunugin sa Diyos ng Kalangitan, butil,
asin, alak, o langis ayon sa utos ng mga pari sa Jerusalem—ibigay ninyo ang mga
bagay na ito sa kanila araw-araw nang walang palya. 10 Gawin ninyo ito para sila
ay makapagdala ng handog sa Diyos ng Kalangitan at ipanalangin ako, ang hari, at

ang aking mga anak. 11 Ipinag-uutos ko na kung sinuman ang lalabag sa utos na ito,
isang barakilan ang dapat hilahin mula sa kaniyang bahay at dapat siyang ituhog dito.
Dahil dito, ang kaniyang tahanan ay dapat gawing isang tambak ng gumuhong mga
bato. 12 Nawa ang Diyos na nabubuhay doon ay ibabagsak ang sinumang hari at mga
tao na lalabag sa tahanang ito ng Diyos sa Jerusalem. Akong, si Dario, ang siyang
nag-uutos nito. Gawin ninyo ito nang lubusan!" 13 At ginawa nina Tatenai, Setar
Bozenai, at ng kanilang mga kasamahan ang lahat ng bagay na inutos ni Haring Dario.
14 Kaya ang mga nakatatandang Judio ay nagtayo sa paraang ipinagbilin nina Hagai
at Zacarias sa pamamagitan ng pagpropesiya. Itinayo nila ito ayon sa utos ng Diyos
ng Israel at ni Ciro, ni Dario, at ni Artaxerxes, mga hari ng Persia. 15 Ang tahanan
ay natapos sa ikatlong araw ng buwan ng Adar, sa ikaanim na taon ng paghahari
ni Haring Dario. 16 Itinalaga ng mga Israelita, mga pari, mga Levita, at ng iba pang
nalalabing mga bihag ang tahanan ng Diyos nang may kagalakan. 17 Naghandog
sila ng isandaang toro, isandaang lalaking tupa, at apatnaraang batang tupa para sa
pagtatalaga sa tahanan ng Diyos. Ladindalawang lalaking kambing ay inialay din
bilang isang handog para sa kasalanan ng lahat ng Israelita, isa para sa bawat tribu
ng Israel. 18 Itinalaga rin nila ang mga pari at mga Levita na gumawa ng kaniya-
kaniyang gawain para sa paglilingkod sa Diyos sa Jerusalem, gaya ng nasusulat sa
Aklat ni Moises. 19 Kaya ang mga galing sa pagkakatapon ay nagdiwang ng Paskua
sa ikalabing-apat na araw ng unang buwan. 20 Nilinis ng mga pari at mga Levita ang
kanilang mga sarili at kinatay ang mga Pampaskua na mga alay para sa lahat ng mga
nanggaling sa pagkakatapon, kasama ang mga pari at Levita. 21 Ang mga Israelitang
kumain nang ilan sa karne ng Paskua ay ang mga bumalik galing sa pagkakatapon
at ihiniwalay ang kanilang mga sarili mula sa karumihan ng mga tao sa lupain at
hinanap si Yahweh, ang Diyos ng Israel. 22 Buong kagalakan nilang ipinagdiwang
ang Pista ng Tinapay na Walang Pampaalsa nang pitong araw, dahil binigyan sila
ni Yahweh ng kagalakan at binago ang puso ng hari ng Asiria upang palakasin ang
kanilang mga kamay sa gawain ng kaniyang tahanan, ang tahanan ng Diyos ng Israel.

7

1 Pagkatapos ng mga bagay na ito, sa panahon ng paghahari ni Haring Artaxerxes,
si Ezra, na ang kaniyang mga ninuno ay sina Seraias, Azarias, Hilcias, 2 Sallum, Sadoc,
Ahitub, 3 Amarias, Azarias, Meraiot, 4 Zeraias, Uzzi, Buki, 5 Abisua, Finehas, Eleazar,
at si Aaron na pinakapunong pari - 6 Umalis si Ezra mula sa Babilonia. Isa siyang
dalubhasang eskriba sa batas ni Moises na ibinigay ni Yahweh, ang Diyos ng Israel.
Ibinigay ng hari sa kaniya ang kahit anong bagay na kaniyang hingin yamang ang
kamay ni Yahweh ay kasama niya. 7 Ang ilan sa mga kaapu-apuhan ng Israel at
ng mga pari, mga Levita, mga mang-aawit sa templo, mga bantay-pinto, at ang mga
itinalaga na maglingkod sa templo ay umakyat sa Jerusalem sa ikapitong taon ni
Haring Artaxerxes. 8 Siya ay dumating sa Jerusalem sa ikalimang buwan ng parehong
taon. 9 Siya ay umalis ng Babilonia sa unang araw ng unang buwan. Noong unang
araw ng ika-limang buwan nang siya ay dumating sa Jerusalem, yamang kasama niya
ang mabuting kamay ng Diyos. 10 Pinatatag ni Ezra ang kaniyang puso sa pag-aaral,
sa pagsasagawa, at pagtuturo sa mga alituntunin at mga utos ng batas ni Yahweh.
11 Ito ay ang utos na ibinigay ni Haring Artaxerxes kay Ezra na pari at eskriba ng
mga kautusan at mga alituntunin ni Yahweh para sa Israel: 12 "Ang Hari ng mga
haring si Artaxerxes, kay paring Ezra, isang eskriba ng kautusan ng Diyos ng langit:
13 Aking iniuutos na ang sinumang mula sa Israel sa aking kaharian, kasama ang
kanilang mga pari at mga Levita, na nagnanais na pumunta ng Jerusalem, ay maaring
sumama sa iyo. 14 Ako, ang hari, at ang aking pitong mga tagapayo, ay ipapadala ko

kayong lahat upang siyasatin ang tungkol sa Juda at Jerusalem ayon sa batas ng Diyos
na inyong naunawaan, 15 at upang dalhin sa Jerusalem, na kaniyang tahanan, ang
pilak at ginto na kanilang malayang ihahandog sa Diyos ng Israel. 16 Ibigay ng libre
ang lahat ng pilak at ginto na binigay ng mga taga-Babilonia kasama ang anumang
malayang inialay sa pamamagitan ng mga tao at mga pari para sa tahanan ng Diyos
sa Jerusalem. 17 Kaya bilhin ninyo sa kabuuan halaga ang baka, mga lalaking tupa at
mga batang tupa, at butil at inuming mga handog. Ihandog ninyo ang mga ito sa altar
na nasa tahanan ng inyong Diyos sa Jerusalem. 18 Gawin ninyo sa natitirang pilak
at ginto ang anumang tingin ninyong mabuti para sa inyo at sa inyong mga kapatid,
upang malugod ninyo ang inyong Diyos. 19 Ilagay ninyo ang mga bagay na malayang
ibinigay sa inyo sa harap niya para sa paglilingkod sa tahanan ng inyong Diyos sa
Jerusalem. 20 Anumang bagay na kakailanganin sa tahanan ng inyong Diyos, kunin
ninyo ang mga gastos mula sa aking kabang-yaman. 21 Ako, si Haring Artaxerxes,
ang gumagawa ng utos sa lahat ng mga ingat-yaman sa ibayong Ilog, na ang kahit
anong hingin ni Ezra mula sa inyo ay dapat ninyong maibigay ng buo, 22 hanggang
sa isang daang talentong pilak, isang daang takal ng butil, isang daang malaking
sisidlan ng alak, at isang daang malaking sisidlan ng langis, pati asin na walang
limitasyon. 23 Anumang nagmula sa utos ng Diyos ng Langit, gawin ninyo ito nang
may malasakit para sa kaniyang tahanan. Sapagkat bakit kailangang dumating ang
kaniyang poot sa aking kaharian at sa aking mga anak? 24 Ipinababatid namin sa
kanila ang tungkol sa iyo hindi upang magpataw ka ng kahit na anong pagkilala o mga
buwis sa sinuman sa mga pari, mga levita, mga musikero, mga bantay-pinto, o sa mga
taong itinalaga sa paglilingkod sa templo at sa mga tagapaglingkod sa tahanang ito ng
Diyos. 25 Ezra, sa karunungang ipinagkaloob sa iyo ng Diyos, ikaw ay dapat magtalaga
ng mga hukom at mga lalaking may mahusay na pagpapasya upang maglingkod
sa lahat ng tao sa ibayong Ilog, at upang maglingkod sa sinumang nakakaalam sa
batas ng Diyos. Ikaw ay dapat ring magturo sa mga hindi pa nakakaalam sa batas.
26 Parusahan mo ang sinumang hindi buo ang pagsunod sa batas ng Diyos o sa
batas ng hari, maging sa pamamagitan ng kamatayan, pagpapalayas, pagsamsam
ng kanilang mga kalakal, o pagkakabilanggo." 27 Sinabi ni Ezra, "Purihin si Yahweh,
ang Diyos ng ating mga ninuno, ang siyang naglagay ng lahat ng ito sa puso ng hari
para sa kapurihan ng tahanan ni Yahweh sa Jerusalem, 28 at siyang nagpaabot ng
tipan ng katapatan sa akin sa harap ng hari, sa kaniyang mga tagapayo, at sa lahat
ng kaniyang makapangyarihang mga opisyal. Ako ay napalakas sa pamamagitan ng
kamay ni Yahweh na aking Diyos, at ako ay nagkalap ng mga pinuno mula sa Israel
na humayong kasama ko."

8

1 Ito ang mga pinuno ng mga pamilya ng kanilang mga ninuno na umalis mula
sa Babilonia kasama ko sa panahon ng paghahari ni Haring Artaxerxes. 2 Mula
sa mga kaapu-apuhan ni Finehas: si Gersom, sa mga kaapu-apuhan ni Itamar:
si Daniel, sa mga kaapu-apuhan ni David: si Hatus. 3 sa mga kaapu-apuhan ni
Secanias, mga kaapu-apuhan ni Paros: si Zacarias, Kasama niyang nakalista ang
150 na mga lalaki. 4 Mula sa mga kaapu-apuhan ni Pahat-Moab: si Eliehoenai na
anak ni Zeraias. Kasama niyang nakalista ang dalawandaang lalaki. 5 Mula sa mga
kaapu-apuhan ni Secanias: si Ben Jahaziel. Kasama niyang nakalista ang tatlong
daang lalaki. 6 Mula sa mga kaapu-apuhan ni Adin: si Ebed na anak ni Jonatan.
Kasama niyang nakalista ang limampung lalaki. 7 Mula sa mga kaapu-apuhan ni
Elam: si Jesaias na anak ni Atalias. Kasama niyang nakalista ang pitumpung lalaki.
8 Mula sa mga kaapu-apuhan ni Sefatias: si Zebadias na anak ni Micael. Kasama

niyang nakalista ang walumpung lalaki. 9 Mula sa mga kaapu-apuhan ni Joab: si
Obadias na anak ni Jehiel. Kasama niyang nakalista ang 218 na lalaki. 10 Mula sa
mga kaapu-apuhan ni Selomit na anak ni Josifias. Kasama niyang nakalista ang 160
na lalaki. 11 Mula sa mga kaapu-apuhan ni Bebai: si Zacarias na anak ni Bebai.
Kasama niyang nakalista ang dalawampu't walong lalaki, 12 Mula sa mga kaapu-
apuhan ni Azgad: si Johanan na anak ni Hacatan. Kasama niyang nakalista ang
110 na lalaki,. 13 Ang mga kaapu-apuhan ni Adonicam ay huling dumating. Ito ang
kanilang mga pangalan: sina Elifelet, Jeiel, at Semaias. Kasama nilang dumating
ang animnapung lalaki. 14 Mula sa mga kaapu-apuhan ni Bigvai: sina Utai at Zacur.
Kasama niyang nakalista ang pitumpung lalaki. 15 Sinabi ni Ezra, "Tinipon ko ang
mga manlalakbay sa lagusang papunta sa Ahava, at nanatili kami roon ng tatlong
araw. Sinuri ko ang mga tao at mga pari, ngunit wala akong nakitang kaapu-apuhan
ni Levi roon. 16 Kaya pinapunta ko sina Eliezer, Ariel, Semaias, Elnatan, Jarib, at
Elnatan at Natan, Zacarias, at Mesulam—na mga pinuno—at sina Joarib at Elnatan—
na mga guro. 17 Sumunod, ipinadala ko sila kay Ido, ang pinuno sa Casifia. Sinabi ko
sa kanila kung ano ang sasabihin nila kay Ido at sa kaniyang mga kamag-anak, ang
mga tagapaglingkod sa templo na naninirahan sa Casifia, ito ay upang magpadala sa
amin ng mga tagapaglingkod para sa tahanan ng Diyos. 18 Kaya nagpadala sila sa amin
sa pamamagitan ng mabuting kamay ng ating Diyos ng isang lalaking nagngangalang
Serebias, isang matalinong tao. Siya ay kaapu-apuhan ni Mali na anak ni Levi na
anak ni Israel. Dumating siya kasama ang kaniyang labing walong mga anak na
lalaki at mga kapatid na lalaki. 19 Kasama niyang dumating si Hasabias. Naroon
din sina Jesaias, isa sa mga anak ni Merari, kasama ang kaniyang mga kapatid na
lalaki at kaniyang mga anak na lalaki, dalawampung lalaki lahat. 20 Mula sa mga
itinalagang maglingkod sa templo, na ibinigay ni David at kaniyang mga opisyal na
maglingkod sa mga Levita: 220, ang bawat isa sa kanila ay itinalaga ayon sa kanilang
pangalan. 21 Pagkatapos nagdeklara ako ng pag-aayuno sa Lagusan ng mga Ahava
upang magpakumbaba kami sa harap ng Diyos, upang humingi ng tuwid na landas
mula sa kaniya para sa amin, sa aming mga anak, at sa lahat ng aming mga ari-arian.
22 Nahiya akong humingi sa hari ng hukbo o mga mangangabayo para ipagtanggol
kami laban sa mga kaaway sa aming daraanan, yamang sinabi namin sa hari, 'Ang
kamay ng aming Diyos ay nasa lahat ng humahanap sa kaniya para sa kabutihan,
ngunit ang kaniyang kapangyarihan at poot ay nasa lahat ng sinumang nakakalimot
sa kaniya.' 23 Kaya nag-ayuno kami at humingi sa Diyos tungkol dito, at nagmakaawa
kami sa kaniya. 24 Sumunod, pumili ako ng labindalawang lalaki mula sa mga opisyal
ng pagkapari: sina Serebias, Hasabias, at sampu sa kanilang mga kapatid na lalaki.
25 Tumimbang ako para sa kanila ng pilak, ginto, at ng mga kagamitan at mga handog
para sa tahanan ng Diyos na malayang inihandog ng hari, ng kaniyang mga tagapayo
at mga opisyal, at lahat ng Israelita. 26 Kaya tinimbang ko sa kanilang mga kamay ang
650 talentong pilak, isandaang talento ng mga kagamitang pilak, isandaang talentong
ginto, 27 dalawampung gintong mangkok na kapag pinagsama ay nagkakahalaga ng
isanlibong darika, at dalawang makinang na tansong sisidlan na kasinghalaga ng
ginto. 28 Pagkatapos, sinabi ko sa kanila, 'Kayo ay inilaan para kay Yahweh, maging
ang mga kagamitang ito. At ang pilak at ginto na ito ay kusang-kaloob na handog kay
Yahweh, ang Diyos ng inyong mga ninuno. 29 Bantayan ninyo ang mga ito at ingatan
hanggang matimbang ninyo sa harap ng mga opisyal sa pagkapari, mga Levita, at
mga pinuno ng mga angkan ng mga ninuno ng Israelita sa Jerusalem sa mga silid ng
tahanan ng Diyos.' 30 Tinanggap ng mga pari at mga Levita ang aking tinimbang na
pilak, ginto, at mga kagamitan upang madala nila sa Jerusalem, sa tahanan ng ating
Diyos. 31 Umalis kami mula sa Lagusan ng Ahava noong ika-labindalawang araw

ng unang buwan para pumunta sa Jerusalem. Ang kamay ng ating Diyos ay nasa
amin; pinagtanggol niya kami mula sa kamay ng kaaway at sa sinumang nagnais na
lusubin kami habang nasa daan. 32 Kaya pumasok kami sa Jerusalem at nanatili roon
ng tatlong araw. 33 At noong ikaapat na araw, ang pilak, ginto, at mga kagamitan ay
tinimbang sa tahanan ng aming Diyos sa kamay ni Meremot na anak ni Urias, na
pari. Kasama niya sina Eleazar na anak ni Finehas, si Jozabad na anak ni Josue,
at Noadias na anak ni Binui na Levita. 34 Ang bilang at timbang ng bawat isa ay
nalaman; lahat ng timbang ay naisulat sa oras na iyon. 35 Ang mga bumalik mula
sa pagkakabihag, ang mga tao sa pagkakatapon ay nag-alay sila ng mga handog
na susunugin para sa Diyos ng Israel: labindalawang toro para sa buong Israel,
siyamnapu't anim na tupang lalaki, pitumpu't pitong batang tupa, at labindalawang
lalaking kambing bilang handog sa kasalanan. Lahat ay handog na susunugin para
kay Yahweh. 36 At ibinigay nila ang mga utos ng hari sa matataas na mga opisyal ng
hari at sa mga gobernador sa ibayo ng Ilog, at tinulungan nila ang mga tao at ang
tahanan ng Diyos."

9

1 "Nang matapos na ang mga bagay na ito, nilapitan ako ng mga opisyal at sinabi,
'Hindi pa inihihiwalay ng mga tao ng Israel, mga pari at mga Levita ang kanilang
mga sarili mula sa mga bayan ng iba pang lupain at sa mga karumal-dumal na
gawain: sa mga Cananeo, mga Heteo, mga Perezeo, mga Jebuseo, mga Amonita, mga
Moabita, mga taga-Ehipto at mga Amoreo. 2 Dinala nila ang ilan sa kanilang mga
anak na babae at anak na lalaki, at pinagsama nila ang mga taong banal sa mga
mamamayan ng ibang mga lupain. At ang mga opisyal at mga pinuno ang nanguna
sa kawalan ng pananampalatayang ito. 3 Nang marinig ko ito, pinunit ko ang aking
damit at balabal at ginupit ko ang aking buhok at balbas. At umupo ako na hiyang-
hiya. 4 Ang lahat ng mga nanginig sa salita ng Diyos ng Israel tungkol sa kawalang
pananampalatayang ito ay lumapit sa akin habang ako ay nakaupong hiyang-hiya
hanggang sa gabi ng pag-aalay. 5 Ngunit sa gabi ng pag-aalay tumayo ako mula sa
aking kahiya-hiyang kinalalagyan na suot ang aking mga gulagulanit na mga damit
at balabal, lumuhod ako at itinaas ko ang aking mga kamay kay Yahweh na aking
Diyos. 6 Sinabi ko, 'Aking Diyos, hiyang-hiya ako at nasa lubos na kahihiyan upang
itingala ang aking mukha sa iyo, sapagkat ang aming mga kasamaan ay lumagpas
na sa aming mga ulo at umabot na ang aming kasalanan sa kalangitan. 7 Simula
noong panahon ng aming mga ninuno hanggang ngayon kami ay nasa matinding
pagkakasala. Sa aming mga kasamaan, kami, ang aming mga hari, at mga pari
ay ipinasakamay mo sa mga hari ng mundong ito, sa espada, sa pagkabihag, at
pagpapagnanakaw at sa mga mukhang hiyang-hiya, tulad namin ngayon. 8 Subalit
ngayon sa maikling panahon, dumating ang habag mula kay Yahweh na aming
Diyos upang mag-iwan sa amin ng ilang mga nakaligtas at bigyan kami ng bahagi
sa kaniyang dakong banal. Ito ay upang paliwanagin ng aming Diyos ang aming
mga mata at bigyan kami ng kaunting ginhawa sa aming pagkakaalipin. 9 Sapagkat
kami ay mga alipin, ngunit hindi kami kinalimutan ng aming Diyos bagkus hinabaan
niya ang kaniyang tipan ng katapatan sa amin. Ginawa niya ito sa harap ng hari
ng Persia upang bigyan niya kami ng kalakasan, upang muli naming maitayo ang
tahanan ng Diyos at buuin ang mga nawasak. Ginawa niya ito upang mabigyan niya
kami ng isang pader ng kaligtasan sa Juda at Jerusalem. 10 Subalit ngayon, aming
Diyos, ano ang masasabi namin pagkatapos nito? Kinalimutan namin ang iyong mga
utos, 11 ang mga utos na ibinigay mo sa iyong mga lingkod na mga propeta, nang
sabihin mo, "Ang lupaing ito na inyong papasukin upang ariin ay isang maruming

lupain. Dinumihan ito ng mga tao sa mga lupain sa pamamagitan ng kanilang mga
kasuklam-suklam na mga gawain. Pinuno nila ito ng kanilang karumihan hanggang
sa magkabilang dulo. [12] Kaya ngayon, huwag ninyong ibigay ang inyong mga anak
na babae sa kanilang mga anak; at huwag ninyong kunin ang kanilang mga anak na
babae para sa inyong mga anak, at huwag ninyong asamin ang kanilang kasalukayang
kapayapaan at mabuting kalalagayan, upang manatili kayong malakas at makakain
ang bunga ng lupain, upang dulutan ninyo ang inyong mga anak na magmay-ari
nito sa lahat ng panahon." [13] Subalit matapos ang lahat ng dumating sa amin
dahil sa aming mga masasamang gawain at aming matinding kasalanan—yamang
ikaw, aming Diyos, pinigilan mo ang nararapat sa aming mga kasalanan at iniwanan
kaming mga nakaligtas— [14] susuwayin ba namin muli ang iyong mga kautusan at
makikipag-asawa sa mga kasuklam-suklam na taong ito? Hindi ka ba magagalit at
pupuksain kami upang wala ni isa ang matira, ni makatakas? [15] Yahweh, Diyos ng
Israel, ikaw ay matuwid, sapagkat nanatili kaming ilan na makaligtas sa araw na ito.
Tingnan mo! Kami ay nasa iyong harapan sa aming mga kasalanan, sapagkat walang
sinuman ang makakatayo sa iyong harapan dahil dito."

10

[1] Habang si Ezra ay nanalangin at nagtatapat, siya ay tumangis at nagpatirapa sa
harap ng tahanan ng Diyos. Isang napakalaking kapulungan ng mga Israelitang lalaki,
mga babae, at mga bata ay nagtipon sa kaniya, sapagkat ang mga tao ay labis na
tumatangis. [2] Sinabi ni Secanias na anak ni Jehiel mula sa kaapu-apuhan ni Elam kay
Ezra, "Kami nga mismo ay nakagawa ng kataksilan laban sa ating Diyos at nanirahan
kasama ng mga dayuhang babae mula sa mga tao ng ibang mga lupain. Ngunit
ngayon ay mayroong pag-asa para sa Israel patungkol dito. [3] Kaya ngayon gumawa
tayo ng isang tipan sa ating Diyos na palabasin ang lahat ng mga babae at kanilang
mga anak ayon sa mga tagubilin ng Panginoon at sa mga tagubilin ng mga nanginig sa
mga utos ng ating Diyos, at mangyari nawa ito ayon sa batas. [4] Tumayo ka, sapagkat
ang bagay na ito ay para iyo upang gawin mo, at kasama mo kami. Magpakatatag
ka at gawin ito." [5] Kaya tumayo si Ezra at ang mga pinakapunong pari, ang mga
Levita, at ang lahat ng mga Israelita ay nanumpa na kumilos sa ganitong paraan. Sila
ay nangako. [6] At tumayo si Ezra mula sa harap ng bahay ng Diyos at pumunta sa
mga silid ni Jehohanan na anak ni Eliasib. Hindi siya kumain ng anumang tinapay
at uminom ng anumang tubig, yamang siya ay nagluluksa tungkol sa kawalan ng
pananampalataya ng mga nanggaling sa pagkakabihag. [7] Kaya nagpadala sila ng
mensahe sa Juda at Jerusalem sa lahat ng taong nanggaling sa pagkatapon upang
magtipun-tipon sa Jerusalem. [8] Sinuman ang hindi pumunta sa loob ng tatlong araw
ayon sa tagubilin ng mga opisyal at mga nakatatandang lalaki ay kukunin ang lahat ng
kanilang mga ari-arian at hindi ibibilang sa napakalaking kapulungan ng mga taong
bumalik mula sa pagkakatapon. [9] Kaya lahat ng mga lalaki ng Juda at Benjamin ay
nagtipun-tipon sa Jerusalem sa loob ng tatlong araw. Ito ay ang ika-siyam na buwan at
ang ika-dalawampung araw ng buwan. Tumayo ang lahat ng tao sa liwasan sa harap
ng tahanan ng Diyos at nanginig dahil sa salita at sa ulan. [10] Tumayo ang paring si
Ezra at sinabi, "Kayo mismo ay nakagawa ng kataksilan. Nanirahan kayo kasama
ang mga dayuhang babae kaya pinalaki ninyo ang kasalanan ng Israel. [11] Ngunit
ngayon purihin si Yahweh, ang Diyos ng inyong mga ninuno, at gawin ang kaniyang
kaloooban. Humiwalay kayo sa mga tao sa lupain at mula sa mga dayuhang babae.
[12] Lahat ng kapulungan ay sumagot sa malakas na tinig, "Gagawin namin ang tulad
ng iyong sinabi. [13] Gayunpaman, maraming tao, at ito ay maulan na panahon. Wala
kaming lakas para tumayo sa labas, at ito ay hindi lamang isa o dalawang araw

na gawain, yamang kami ay labis na lumabag sa bagay na ito. 14 Kaya hayaan
natin ang ating mga opisyal na kumatawan sa lahat ng kapulungan. Hayaan na ang
lahat ng nagpahintulot ng mga dayuhang babaeng tumira sa ating mga lungsod ay
lumapit sa panahong pagtitibayin ng mga nakakatanda sa lungsod at mga hukom sa
lungsod hanggang sa lumayo mula sa atin ang nagngingitngit na poot ng ating Diyos."
15 Tumutol dito sina Jonatan na lalaking anak ni Asahel at Jazeias na lalaking anak ni
Tikva, at sina Mesulam at Sabetai na Levita ay sumang-ayon sa kanila. 16 Kaya ginawa
ito ng mga taong bumalik mula sa pagkatapon. Ang paring si Ezra ay pumili ng mga
lalaki, ang mga pinuno sa angkan ng kanilang mga ninuno at mga bahay—lahat sila
ayon sa pangalan, at siniyasat nila ang usapin sa unang araw ng ika-sampung buwan.
17 Sa unang araw ng unang buwan natapos nilang tuklasin kung sino ang mga lalaking
nanirahan kasama ang mga dayuhang babae. 18 Sa mga kaapu-apuhan ng mga pari ay
mayroong mga nanirahan kasama ang mga dayuhang babae. Sa mga kaapu-apuhan
ni Josue na anak ni Jehozadak at ng kaniyang mga kapatid na lalaki ay sina Maaseias,
Eliezer, Jarib, at Gedalia. 19 Kaya nagpasya sila na palayasin ang kanilang mga asawa.
Sapagkat sila ay nagkasala, sila ay naghandog ng tupang lalaki mula sa kawan para
sa kanilang kasalanan. 20 Sa mga kaapu-apuhan ni Imer: sina Hanani at Zebadias.
21 Sa mga kaapu-apuhan ni Harim: sina Maaseias, Elias, Semaias, Jehiel, at Uzias.
22 Sa mga kaapu-apuhan ni Pashur: Elioenai, Maaseias, Ismael, Netanael, Jozabad, at
Elasa. 23 Sa mga Levita: sina Jozabad, Simei, Kelaias—iyon ay, Kelita, Petahias, Juda, at
Eliezer. 24 Sa mga mang-aawit: si Eliasib. Sa mga bantay-pinto: sina Sallum, Telem, at
Uri. 25 Kabilang sa mga nalabing Israelita —sa mga kaapu-apuhan ni Paros: Ramias,
Izias, Malquijas, Mijamin, Eleazar, Malquijas, at Benaias. 26 Sa mga kaapu-apuhan ni
Elam: sina Matanias, Zecarias, Jehiel, Abdi, Jeremot, at Elias. 27 Sa mga kaapu-apuhan
ni Zatu: sina Elioenai, Eliasib, Matanias, Jeremot, Zabad, at Aziza. 28 Sa mga kaapu-
apuhan ni Bebai: sina Jehohanan, Hananias, Zabai, at Atlai. 29 Sa mga kaapu-apuhan
ni Bani: sina Mesulam, Maluc, Adaias, Jasub, at Seal Jeremot. 30 Sa mga kaapu-apuhan
ni Pahat Moab: sina Adna, Helal, Benaias, Maaseias, Matanias, Bezalel, Binui, at
Manases. 31 Sa mga kaapu-apuhan ni Harim: sina Eliezer, Isijas, Malquijas, Semaias,
Simeon, 32 Benjamin, Maluc, at Semarias. 33 Sa mga kaapu-apuhan ni Hasum: sina
Matenai, Matata, Zabad, Elifelet, Jeremai, Manases, at Simei. 34 Sa mga kaapu-apuhan
ni Bani: sina Maadai, Amram, Uel, 35 Benaias, Bedeias, Heluhi, 36 Vanias, Meremot,
Eliasib, 37 Matanias, Matenai, Jaasu, 38 Bani, Binui, Simei, 39 Selemias, Natan, Adaias,
40 Macnadebai, Sasai, Sarai, 41 Azarel, Selemias, Semarias, 42 Salum, Amarias at Jose.
43 Kabilang sa mga kaapu-apuhan ni Nebo: sina Jeiel, Matitias, Zabad, Zebina, Ido,
Joel, at Benaias. 44 Lahat ng mga ito ay kumuha ng mga dayuhang asawa at nagka-
anak sa ilan sa kanila.

Nehemias

1 Ang mga salita ni Nehemias na anak ni Hacalias: Ngayon ito ay nangyari sa buwan
ng Kislev, sa ikadalawampung taon, habang ako ay nasa tanggulang lungsod ng Susa,
2 na ang isa sa aking mga kapatid, na si Hanani, ay dumating kasama ang ilang mga
tao mula sa Juda, at tinanong ko sila tungkol sa mga Judio na nakatakas, mga natirang
Judio, at tungkol sa Jerusalem. 3 Sinabi nila sa akin, “Silang mga nasa lalawigan
na nakaligtas sa pagkabihag ay nasa matinding kaguluhan at kahihiyan dahil ang
pader ng Jerusalem ay gumuho, at ang mga tarangkahan nito ay sinunog.” 4 At
nang marinig ko ang mga salitang ito, ako ay umupo at umiyak, at ilang araw akong
patuloy na nagdalamhati at nag-ayuno at nanalangin sa harap ng Diyos ng langit.
5 Sinabi ko, “Yahweh, ikaw ang Diyos ng langit, ang Diyos na dakila at kahanga-hanga,
na tumutupad sa kaniyang tipan at kagandahang-loob sa mga umiibig sa kaniya at
tumutupad sa kaniyang mga kautusan. 6 Pakinggan mo ang aking panalangin at
buksan mo ang iyong mga mata, para marinig mo ang panalangin ng iyong lingkod na
aking ipinanalangin sa harapan mo araw at gabi para sa mga bayan ng Israel na iyong
mga lingkod. Ipinagtatapat ko ang mga kasalanan ng mga bayan ng Israel, na kami
ay nagkasala laban sa iyo. Ako at ang tahanan ng aking ama ay nagkasala. 7 Kami ay
namuhay ng may labis na kasamaan laban sa iyo, at hindi namin iningatan ang mga
kautusan, mga batas, at ang mga utos na inutos mo sa iyong lingkod na si Moises.
8 Mangyaring alalahanin mo ang salita na iyong iniutos sa iyong lingkod na si Moises,
'Kung kayo ay namumuhay ng hindi tapat, ikakalat ko kayo sa iba't ibang mga bansa,
9 pero kung kayo ay magbabalik sa akin at susunod sa aking mga kautusan at gagawin
ang mga ito, kahit na ang iyong bayan ay nagkalat sa ilalim ng pinakamalayong
kalangitan, titipunin ko sila mula doon at dadalhin ko sila sa lugar na aking pinili
para mapanatili ang aking pangalan.' 10 Ngayon sila ang iyong mga lingkod at iyong
bayan, na iyong iniligtas sa pamamagitan ng iyong dakilang kapangyarihan at sa
pamamagitan ng iyong makapangyarihang kamay. 11 Yahweh, ako ay nakikiusap sa
iyo, pakinggan mo ngayon ang panalangin ng iyong lingkod at ang panalangin ng
iyong mga lingkod na nasisiyahang parangalan ang iyong pangalan. Ngayon bigyan
mo ng katagumpayan ang iyong lingkod sa araw na ito, at ipagkaloob mo sa kaniya
ang habag sa paningin ng taong ito.” Ako ay naglingkod bilang tagapagdala ng kopa
ng hari.

2

1 Sa buwan ng Nisan, sa ikadalawampung taon ni Haring Artaxerxes, siya ay
pumili ng alak, at kinuha ko ang alak at ibinigay ito sa hari. Ngayon ako ay hindi
kailanman naging malungkot sa kaniyang harapan. 2 Kaya sinabi sa akin ng hari,
“Bakit malungkot ang iyong mukha? Hindi ka naman mukhang may sakit. Marahil
ito ay kalungkutan ng puso. ” Pagkatapos nito, ako ay lubos na natakot. 3 Sinabi ko sa
hari, “Nawa mabuhay ang hari magkailanman! Bakit hindi malulungkot ang aking
mukha? Ang lungsod, ang lugar ng mga libingan ng aking ama, ay nananatiling giba,
at ang mga tarangkahan nito ay winasak sa pamamagitan ng apoy.” 4 Pagkatapos
sinabi sa akin ng hari. “Ano ang gusto mong gawin ko?” Kaya ako ay nanalangin
sa Diyos ng kalangitan. 5 Tumugon ako sa hari, “Kung mabuti ito para sa hari, at
kung ang iyong lingkod ay gumawa ng mabuti sa iyong paningin, maaari mo akong
ipadala sa Juda, sa lungsod ng libingan ng aking mga ninuno, para maitayo ko itong
muli.” 6 Tumugon ang hari sa akin (at ang reyna ay nakaupo rin sa tabi niya), “Gaano

katagal kang mawawala at kailan ka babalik?” Ang hari ay nagalak na isugo ako
matapos kong maibigay sa kaniya ang mga petsa. 7 Pagkatapos sinabi ko sa hari,
“Kung makalulugod sa hari, nawa bigyan ako ng mga liham para ibigay sa mga
gobernador sa kabilang ilog, para ako ay pahintulutang makaraan sa kanilang mga
lupain sa aking pagpunta sa Juda. 8 Mangyaring mayroon din sanang liham para
kay Asaf ang tagapag-ingat ng kagubatan ng hari, nang sa gayon ay maaaring niya
akong bigyan ng troso para gawing mga biga sa mga pintuan ng tanggulang kasunod
sa templo, at sa pader ng lungsod, at sa aking bahay na aking pananahanan.” Dahil
ang mabuting kamay ng Diyos ay nasa akin, ipinagkaloob sa akin ng hari ang aking
mga kahilingan. 9 Pumunta ako sa mga gobernador sa kabilang ilog, at ibinigay
sa kanila ang mga liham ng hari. Ngayon ang hari ay nagpadala ng mga opisyal
at mga mangangabayo para samahan ako. 10 Nang marinig ito nina Sanballat na
Horonita at ni Tobias na lingkod na Ammonita, sila ay labis na nayamot na may
isang taong dumating para tulungan ang bayan ng Israel. 11 Kaya nagpunta ako
sa Jerusalem, at nanatili roon ng tatlong araw. 12 Bumangon ako ng gabi, ako at
ilan sa mga kalalakihang kasama ko. Hindi ko sinabi kahit kanino kung ano ang
inilagay ng aking Diyos sa aking puso na gagawin para sa Jerusalem. Wala akong
ibang hayop na kasama, maliban sa isa na aking sinasakyan. 13 Lumabas ako ng gabi
sa Tarangkahan ng Lambak, malapit sa Bukal ng Dragon at sa Tarangkahan ng Dumi,
at siniyasat ang mga pader ng Jerusalem na nasira at ang mga tarangkahang kahoy
na nawasak ng apoy. 14 Pagkatapos pumunta ako sa Tarangkahan ng Bukal at sa
paliguan ng hari. Napakasikip ng lugar para daanan ng hayop na aking sinasakyan.
15 Kaya umakyat kami ng gabing iyon sa lambak at siniyasat ang pader, bumalik
ako at pumasok sa Tarangkahan ng Lambak, gayundin pabalik. 16 Hindi alam ng
mga namumuno kung saan ako pumunta o kung ano ang ginawa ko, at hindi ko
pa ipinaalam sa mga Judio, maging sa mga pari, mga maharlika, mga namumuno,
at maging sa mga iba pang gumawa ng trabaho. 17 Sinabi ko sa kanila, “Nakikita
ninyo ang kaguluhan kung saan tayo naroroon, kung paano nananatiling giba ang
Jerusalem at ang mga tarangkahan nito ay winasak ng apoy. Halikayo, itayo nating
muli ang pader ng Jerusalem, para hindi na tayo kailanman mapahiya.” 18 Sinabi ko
sa kanila na ang mabuting kamay ng Diyos ay nasa akin at tungkol din sa mga salita
ng hari na kaniyang sinabi sa akin. Sinabi nila “Tayo nang bumangon at magtayo.”
Kaya pinalakas nila ang kanilang mga kamay para sa mabubuting gawain. 19 Pero
nang marinig nila Sanballat na Horonita, at ni Tobias ang Ammonitang lingkod, at
Gesem na taga-Arabya ang tungkol dito, pinagtawanan nila kami at nilait, at sinabi
nila, “Ano ang ginagawa ninyo? Naghihimagsik ba kayo laban sa hari?” 20 Pagkatapos
sinagot ko sila, “Bibigyan kami ng Diyos ng kalangitan ng katagumpayan. Kami ay
kaniyang mga lingkod at babangon kami at magtatayo. Pero kayo ay walang bahagi,
walang karapatan, at walang kasaysayang pinanghahawakan sa Jerusalem.”

3

1 Pagkatapos tumayo si Eliasib ang punong pari kasama ng kaniyang mga
kapatirang pari, at itinayo nila ang Tarangkahan ng Tupa. Pinagingbanal nila ito
at naglagay ng mga pinto. Pinagingbanal nila ito hanggang sa Tore ng Sandaan at
hanggang sa Tore ng Hananel. 2 Kasunod niyang nagtrabaho ang mga kalalakihan
ng Jerico, at kasunod nilang nagtrabaho si Zacur na anak ni Imri. 3 Itinayo ng mga
anak ni Hasenaa ang Tarangkahan ng Isda. Inilagay nila ang mga biga sa lugar at
inilagay ang mga pinto nito, mga tornilyo, at mga rehas. 4 Si Meremot ang nag-
ayos ng katabing bahagi. Siya ay anak ni Urias na anak ni Hakoz. At Si Mesulam
ang kasunod nilang nag-ayos. Siya ang anak ni Berequias na anak ni Mesezabel.

Kasunod nilang nag-ayos ay si Zadok. Siya ang anak ni Baana. 5 Kasunod nilang
nag-ayos ang mga taga-Tekoa, pero ang kanilang mga pinuno ay tumangging gawin
ang inutos ng kanilang mga tagapangasiwa. 6 Sina Joiada anak ni Pasea at Mesullam
anak ni Besodeias ang nag-ayos ng Lumang Tarangkahan. Nilagay nila ng mga biga,
at inilagay ang mga pinto nito, mga tornilyo, at mga rehas. 7 Kasunod nilang nag-ayos
sina Melatias na taga-Gibeon, kasama si Jadon na taga-Meronot. Sila ang namumuno
sa mga kalalakihan ng Gibeon at Mizpa. Ang Mizpa ay tirahan ng gobernador ng
lalawigan sa kabilang Ilog. 8 Kasunod niya na nag-ayos ang anak ni Harhaia na si
Uziel, isa sa mga platero, at kasunod niya si Hanania, manggagawa ng mga pabango.
Itinayo nilang muli ang Jerusalem hanggang sa Malapad na Pader. 9 Kasunod nilang
nag-ayos si Refaias na anak ni Hur. Siya ang pinuno ng kalahating distrito ng
Jerusalem. 10 Kasunod nila si Jedias anak ni Harumaf na nag-ayos katabi ng kaniyang
bahay. Kasunod niyang nag-ayos si Hatus na anak ni Hasabneias. 11 Sina Malquias
anak ni Harim at Hasub anak ni Pahath Moab ang nag-ayos ng isa pang bahagi sa
gawi na Tore ng mga Pugon. 12 Kasunod nila si Sallum anak ni Haloles, pinuno ng
kalahating distrito ng Jerusalem, ang nag-ayos kasama ang kaniyang mga anak na
babae. 13 Sila Hanun at ang mga naninirahan sa Zanoa ang nag-ayos ng Lambak na
Tarangkahan. Itinayo nila ito at inilagay ang mga pinto nito, mga tornilyo, at mga
rehas nito. Sila ang nag-ayos ng isang libong siko hanggang sa Tarangkahan ng Dumi.
14 Si Malquias anak ni Recab, ang pinuno ng distrito sa Beth Hakerem, ang nag-ayos ng
Tarangkahan ng Dumi. Itinayo niya ito at inilagay ang mga pinto nito, mga tornilyo,
at mga rehas nito. 15 Si Sallun anak ni Col hoze, ang pinuno ng distrito ng Mizpa, ang
nagtayo muli ng Bukal na Tarangkahan. Itinayo niya ito, at inilagay ang isang takip
sa ibabaw nito at at inilagay ang mga pinto nito, mga tornilyo, at mga rehas nito.
Itinayo niyang muli ang pader ng Paliguan ng Siloam sa hardin ng hari, hanggang sa
hagdan patungo sa ibaba mula sa lungsod ni David. 16 Si Nehemias anak ni Azbuk,
ang pinuno ng kalahating distrito ng Beth Zur, ang nag-ayos ng lugar sa kabila mula sa
mga libingan ni David, hanggang sa paliguan na gawa ng tao, at sa bahay ng malalakas
na lalaki. 17 Pagkatapos niya ang mga Levita ang nag-ayos, kasama si Rehum anak ni
Bani at kasunod niya si Hashabias, ang pinuno ng kalahating distrito ng Keila, para
sa kaniyang distrito. 18 Pagkatapos niya ang kanilang mga kababayan ang nag-ayos,
kabilang si Bavai, anak ni Henadad, pinuno ng kalahating distrito ng Keila. 19 Si Ezer
ang sumunod sa kaniya na nag-ayos. Siya ay anak ni Jeshua, pinuno ng Mizpa, na
nag-ayos sa isa pang bahagi sa kabila ng paakyat patungo sa taguan ng mga armas,
sa tukod. 20 Pagkatapos niya, si Baruch anak ni Zabai ang buong pusong nag-ayos
ng isa pang bahagi mula sa tukod hanggang sa pinto ng bahay ng punong paring si
Eliasib. 21 Pagkatapos niya, si Meremot anak ni Urias na anak ni Hakoz ang nag-ayos
ng isa pang bahagi, mula sa pintuan ng bahay ni Eliasib hanggang sa dulo ng bahay ni
Eliasib. 22 Kasunod niya ang mga pari, ang mga kalalakihan mula sa lugar sa palibot
ng Jerusalem ang nag-ayos. 23 Pagkatapos nila, sina Benjamin at Hassub ang nag-ayos
sa kabila ng kanilang sariling bahay. Pagkatapos nila, si Azarias anak ni Maaseias na
anak ni Ananias ang nag-ayos sa tabi ng kanilang sariling bahay. 24 Pagkatapos niya,
si Binui anak ni Henadad ang nag-ayos ng isa pang bahagi, mula sa bahay ni Azarias
hanggang sa tukod. 25 Si Palal anak ni Uzai ang nag-ayos sa itaas salungat sa tukod
at toreng aabot pataas mula sa itaas ng bahay ng hari sa patyo ng mga guwardiya.
Pagkatapos niya, si Pedeias anak ni Paros ang nag-ayos. 26 Ngayon ang mga lingkod ng
templo na naninirahan sa Ofel ang nag-ayos sa kabilang bahagi ng Tarangkahan ng
Tubig sa silangan ng nakausling tore. 27 Pagkatapos niya ang mga taga-Tekoa ang nag-
ayos ng isa pang bahagi, sa kabila ng malaking tore na namumukod tangi, hanggang
sa pader ng Ofel. 28 Inayos ng mga pari ang ibabaw ng Tarangkahan ng mga Kabayo,

bawat tapat ng sarili nilang bahay. 29 Pagkatapos nila, si Zadok anak ni Immer ang
nag-ayos ng katapat na bahagi ng sarili niyang bahay. At pagkatapos niya, inayos ni
Semias anak ni Secanias, ang tagapagbantay ng silangang tarangkahan. 30 Pagkatapos
niya, sina Hananias anak ni Selemias, at Hanun ang ikaanim na anak ni Zalap ang
nag-ayos ng kabilang bahagi. Pagkatapos niya, inayos ni Mesulam anak ni Berequias
ang tapat na kaniyang tinitirahang mga silid. 31 Pagkatapos niya ay si Malquias, isa
sa mga platero, ang nag-ayos hanggang sa bahay ng mga lingkod sa templo at mga
mangangalakal na nasa kabila ng Tarangkahan ng Tipan at ang silid sa sulok na
tinitirahan sa itaas. 32 Nag-ayos ang mga platero at ang mga mangangalakal sa gitna
ng itaas na silid at ang Tarangkahan ng mga Tupa.

4

1 Ngayon nang narinig ni Sanbalat na itinatayo namin ang pader, ito ay nagpaalab
ng kaniyang kalooban, at siya ay galit na galit, at kinutya niya ang mga Judio.
2 Sa harapan ng kaniyang mga kapatid at ng hukbo ng Samaria, sinabi niya, "Ano
ang ginagawa ng mga mahihinang Judiong ito? Nais ba nilang maibalik sa dating
kalagayan ang lungsod para sa kanila? Sila ba ay maghahandog ng mga alay?
Matatapos ba nila ang trabaho sa isang araw? Nais ba nilang buhayin ang mga bato
mula sa mga tumpok ng durog na bato pagkatapos itong masunog? 3 Si Tobias na
Ammonita ay kasama niya, at sinabi niya, "Kung ang isang asong-gubat ay aakyat
sa kanilang itinatayo, maaaring ikabagsak ito ng kanilang pader na bato!" 4 Makinig
ka, aming Diyos, dahil kami ay hinahamak. Ibalik mo ang kanilang mga panunuya
sa sarili nilang mga ulo at pabayaan mo sila para nakawan sila sa lupain kung
saan mga bilanggo sila. 5 Huwag mong pagtakpan ang kanilang mabigat na sala
at huwag mong burahin ang kanilang kasalanan mula sa harap mo, dahil ginalit
nila ang mga tagapagtayo. 6 Kaya itinayo namin ang pader at lahat ng pader ay
naitayo hanggang sa kalahating taas nito, dahil ang mga tao ay may pagnanais na
magtrabaho. 7 Pero nang marinig nina Sanbalat, Tobias, na mga taga-Arabia, ang mga
Ammonita, at ang mga Asdod na nagpapatuloy ang gawain sa pagsasaayos ng mga
pader sa Jerusalem, at isinasara na ang mga nasirang bahagi ng pader, nag-alab ang
matinding galit sa kanilang kalooban. 8 Silang lahat ay sama-samang nagsabwatan,
at pumunta sila para makipag-away laban sa Jerusalem at magdulot ng pagkalito rito.
9 Pero nanalangin kami sa aming Diyos at naglagay ng bantay bilang tagapagtanggol
laban sa kanila araw at gabi dahil sa kanilang pananakot. 10 Pagkatapos sinabi
ng mamamayan ng Juda, "Ang lakas nilang mga umako ng trabaho ay nanghihina.
Napakarami ng durog na bato, at hindi na namin kayang itayong muli ang pader."
11 At sinabi ng aming mga kaaway, "Hindi nila malalaman o makikita hanggang
makalapit kami sa kanila at mapatay sila, at mapatigil ang trabaho." 12 Sa panahong
iyon, ang mga Judiong naninirahan malapit sa kanila ay dumating mula sa lahat
ng direksiyon at nakipag-usap sa amin ng sampung beses, binalaan kami tungkol sa
mga pamamaraan na kanilang ginagawa laban sa amin. 13 Kaya naglagay ako ng mga
tao sa pinakamababang bahagi ng pader sa lantad na mga lugar. Nagbigay ako ng
pwesto sa bawat pamilya. Sila ay may kanya-kanyang tabak, mga sibat, at mga pana.
14 Tumingin ako at tumayo, at sinabi sa mga maharlika, at sa mga namumuno, at sa
natitirang ibang mga tao, "Huwag kayong matatakot sa kanila. Alalahanin ninyo ang
Panginoon, na dakila at kahanga-hanga. Ipaglaban ninyo ang inyong mga pamilya,
ang inyong mga anak na lalaki at babae, ang inyong mga asawa, at ang inyong mga
tahanan. 15 Nangyari na nang narinig ng aming mga kalaban na batid na namin ang
kanilang mga balak, at binigo ng Diyos ang kanilang mga balak, lahat kami ay bumalik
sa pader, bawat isa sa kaniyang trabaho. 16 Kaya mula noon kalahati ng aking mga

lingkod ay nagtrabaho lamang sa pagtatayo muli ng pader, at kalahati sa kanila ay
may hawak na mga sibat, panangga, mga pana at nagsuot ng kalasag, habang ang
mga pinuno ay nakatayo sa likuran ng lahat ng mamamayan sa Juda. 17 Kaya ang
parehong mga manggagawa na nagtatayo ng pader at nagdadala ng mga pasanin ay
nagbabantay din ng kanilang mga kinalalagyan. Ang bawat isa ay nagtatrabaho sa
pamamagitan ng isang kamay, at sa kabilang kamay naman ay hawak ang kaniyang
sandata. 18 Bawat tagapagtayo ay nagsuot ng kaniyang espada sa kaniyang tagiliran at
ganoon siya nagtatrabaho. At nanatili sa aking tabi ang nagpapatunog ng trumpeta.
19 Sinabi ko sa mga maharlika at sa mga opisyales at sa natitirang mga tao, "Ang
gawain ay malaki at malawak, at kami ay napahiwalay doon sa pader, malayo sa isa't-
isa. 20 Bilisan ninyo ang takbo sa lugar kung saan maririnig ninyo ang trumpeta at
kayo ay magtipon doon. Ang ating Diyos ang lalaban para sa atin." 21 Kaya ginagawa
namin ang trabaho. Kalahati sa kanila ay may hawak-hawak na mga sibat mula sa
pagsikat ng araw hanggang sa paglabas ng mga bituin. 22 Sinabi ko rin sa mga tao sa
oras na iyon, "Hayaan ninyo ang bawat lalaki at ang kaniyang lingkod na magpalipas
ng gabi sa kalagitnaan ng Jerusalem, sa gayon sila ay magiging bantay natin sa gabi
at manggagawa sa araw." 23 Kaya kahit ako, maging ang aking mga kapatid na lalaki,
aking mga lingkod, mga lalaki na nagbabantay na sumunod sa akin, ay hindi nagpalit
ng aming mga damit, at bawat isa sa amin ay nagdala ng kaniya-kaniyang sandata,
kahit na siya ay kumukuha ng tubig.

5

1 Pagkatapos, ang mga lalaki at ang kanilang mga asawa ay dumaing nang
napakalakas laban sa kanilang mga kapwa Judio. 2 Dahil may mga iba na nagsabi
"Kasama ng aming mga anak na lalaki at babae, kami ay marami. Kaya hayaan
ninyong makakuha kami ng butil para makakain kami at patuloy na mabuhay." 3 May
mga iba rin na nagsabing, "Sinasanla namin ang aming mga bukirin, ang aming
ubasan, at ang aming mga bahay para makakuha ng butil sa panahon ng taggutom."
4 May mga iba rin na nagsabing, "Humiram kami ng pera para bayaran ang buwis
ng hari sa aming mga bukirin at sa aming mga ubasan. 5 Pero ngayon ang aming
laman at dugo ay pareho na ng sa mga kapatid namin, at ang aming mga anak ay
pareho na ng kanilang mga anak. Napilitan kaming ipagbili ang aming mga anak
na lalaki at babae para maging mga alipin. Ang iba naming mga anak na babae ay
inalipin na. Pero wala sa aming kapangyarihan na baguhin ito dahil ibang mga tao
na ngayon ang nagmamay-ari ng aming mga bukirin at aming mga ubasan." 6 Galit
na galit ako nang narinig ko ang kanilang daing at ang mga salitang ito. 7 Pagkatapos
ay pinag-isipan ko ito, at nagharap ng sakdal laban sa mga maharlika at opisyales.
Sinabi ko sa kanila, "Naniningil kayo ng tubo, bawat isa sa kanyang sariling kapatid."
Nagdaos ako ng isang malaking pagpupulong laban sa kanila 8 at sinabi sa kanila,
"Tayo, hangga't makakaya natin, ay muling binili mula sa pagkaalipin ang ating mga
kapatid na Judio na naipagbili sa mga bansa, pero kayo ipinagbibili pa ninyo ang
inyong mga kapatid na lalaki at babae para muling maipagbili sa amin!" Tahimik
sila at ni minsan ay walang masabi ni isang salita. 9 Sinabi ko rin, "Hindi mabuti
ang ginagawa ninyo. Hindi ba dapat kayong lumakad na may takot sa ating Diyos
para maiwasan ang paghamak ng mga bansa na mga kaaway natin? 10 Ako at ang
aking mga kapatid at ang mga lingkod ko ay nagpapautang sa kanila ng pera at butil.
Pero dapat nating itigil ang paniningil ng tubo sa mga pautang na ito. 11 Ibalik sa
kanila ngayon mismong araw na ito ang kanilang mga bukirin, ang kanilang ubasan,
at kanilang taniman ng olibo at ang kanilang mga bahay at ang porsiyento ng pera,
ng butil, ng bagong alak, at ng langis na siningil ninyo mula sa kanila." 12 Pagkatapos

sinabi nila, “Ibabalik namin kung ano ang kinuha namin sa kanila, at wala kaming
hihingin mula sa kanila. Gagawin namin ang sinabi mo.” Pagkatapos tinawag ko ang
mga pari, at pinanumpa sila na gagawin ang kanilang ipinangako. 13 Ipinagpag ko ang
tiklop ng aking kasuotan at sinabi, “Ganito nawa ipagpag ng Diyos mula sa kanyang
bahay at mga ari-arian ang bawat taong hindi tutupad ng kanyang pangako. Ganito
nawa siya maipagpag at mawalan.” Lahat ng kapulungan ay nagsabing, “Amen,”
at pinuri nila si Yahweh. At ginawa ng mga tao ang ipinangako nila. 14 Kaya mula
ng pahanon na itinalaga ako bilang gobernador nila sa lupain ng Juda, mula sa ika-
dalawampung taon hanggang sa ika-tatlumpu't dalawang taon ni Artaxerxes ang hari,
labindalawang taon, hindi ako kumain, maging ang aking mga kapatid na lalaki, ng
pagkain na inilaan para sa gobernador. 15 Pero ang mga dating gobernador na nauna
sa akin ay nagpatong ng mabibigat na mga pasanin sa mga tao, at kinuha mula sa
kanila ang apatnapung sekel ng pilak para sa kanilang pang-araw-araw na pagkain at
alak. Kahit ang kanilang mga lingkod ay pinahirapan ang mga tao. Pero hindi ko ito
ginawa dahil sa takot sa Diyos. 16 Patuloy rin akong gumawa sa pader, at wala kaming
biniling lupa. At lahat ng mga lingkod ko ay nagtipon doon para sa gawain. 17 Sa mesa
ko ay mga Judio at opisyales, 150 lalaki, maliban pa sa mga dumating sa amin mula
sa mga kasamang bansa na nakapaligid sa amin. 18 Ngayon ang hinanda bawat araw
ay isang baka, anim na piling tupa, at mga ibon din, at sa bawat sampung araw
sagana sa lahat ng uri ng alak. Gayumpaman para sa lahat ng ito hindi ko hiningi
ang nakalaang halaga para sa pagkain ng gobernador, dahil ang mga hinihingi ay
masyadong mabigat sa mga tao. 19 Alalahanin mo ako, aking Diyos, sa kabutihan,
dahil sa lahat ng aking ginawa para sa mga taong ito.

6

1 Ngayon nang narinig nila Sanbalat, Tobias, at Gesem ang taga-Arabia at ng iba
pang mga kalaban natin na muli ko nang naitayo ang pader at wala nang ibang mga
bahagi na nananatiling sira, bagama't hindi ko pa nailalagay ang mga pinto sa mga
tarangkahan, 2 nagpadala sina Sanbalat at Gesem sa akin na sinasabing, “Halika,
sama-sama tayong magpulong kahit saan sa kapatagan ng Ono.” Pero binalak nila
na gawan ako ng masama. 3 Nagpadala ako ng mga sugo sa kanila, na nagsasabing,
“Gumagawa ako ng mahalagang gawain at hindi ako makabababa. Bakit kailangang
mahinto ang gawain habang iniiwan ko ito at bumaba sa inyo?” 4 Pinadalhan nila
ako ng parehong mensahe nang apat na beses, at sumagot ako sa kanila sa parehong
paraan sa bawat pagkakataon. 5 Ipinadala ni Sanbalat ang kanyang lingkod sa akin
sa parehong paraan nang ika-limang beses, na may isang bukas na liham sa kanyang
kamay. 6 Nasusulat dito, “Ito ay nauulat sa mga bansa, at sinasabi rin ito ni Gesem, na
ikaw at ang mga Judio ay nagbabalak na maghimagsik, iyan ang dahilan kung bakit
mo muling tinatayo ang pader. Mula sa sinasabi ng mga ulat na ito, ikaw ay malapit ng
maging hari nila. 7 At nagtalaga ka rin ng mga propeta para ipahayag ang tungkol sa
iyo sa Jerusalem, na nagsasabing, 'May isang hari sa Juda!' Matitiyak mong maririnig
ng hari ang mga ulat na ito. Kaya halika, mag-usap tayo.” 8 Pagkatapos nagpadala ako
sa kanya ng kasagutan na nagsasabing, “Walang ganyang mga bagay ang nangyari
gaya ng sinabi mo, dahil sa loob ng iyong puso gawa-gawa mo lang ang mga iyan.”
9 Dahil gusto nilang lahat na takutin kami, nag-iisap na, “Bibitiwan ng mga kamay
nila ang kanilang trabaho, at hindi ito magagawa.” Pero ngayon, O Diyos, palakasin
mo ang mga kamay ko. 10 Pumunta ako sa bahay ni Semaya anak ni Delaias anak
ni Mehetabel, na nananatili sa kanyang tahanan. Sinabi niya, “Sama-sama tayong
magpulong sa tahanan ng Diyos, sa loob ng templo, at isara natin ang mga pinto ng
templo, dahil darating sila para patayin ka. Sa gabi, darating sila para patayin ka.”

11 Sumagot ako, “Tatakas ba ang isang lalaking katulad ko? At ang isa bang lalaking
tulad ko ay papasok sa templo para lang manatiling buhay? Hindi ako papasok.”
12 Napag-isip-isip ko na hindi ang Diyos ang nagpadala sa kanya, kundi nagpropesiya
siya laban sa akin. Binayaran siya nina Tobias at Sanbalat. 13 Binayaran nila siya para
takutin ako, para gawin ko kung ano ang sinabi niya at magkasala, para mabigyan nila
ako ng masamang pangalan para hiyain ako. 14 Alalahanin mo sina Tobias at Sanbalat,
aking Diyos, at lahat ng ginawa nila. Alalahanin mo rin ang babaeng propetang si
Noadias at ang iba pang mga propeta na sinubukan akong takutin. 15 Ang pader ay
natapos sa ika-dalawampu't limang araw ng buwan ng Elul, pagkaraan ng limampu't
dalawang araw. 16 Nang narinig ng lahat ng mga kalaban namin ang tungkol dito,
lahat ng mga bansa na nakapaligid sa amin, natakot sila at malaki ang nawalang
tiwala sa kanilang sarili. Dahil alam nila na nagawa ang gawain sa tulong ng aming
Diyos. 17 Sa panahong ito nagpadala ang mga maharlika sa Juda ng maraming liham
kay Tobias, at dumating sa kanila ang mga liham ni Tobias. 18 Dahil marami sa Juda
ang nakatali sa panunumpa sa kanya dahil siya ang manugang ni Secanias ni Arah.
Ang kanyang anak na si Jehohanan ay napangasawa ang anak ni Mesulam anak ni
Berequias. 19 Sinabi rin nila sa akin ang tungkol sa mabubuting mga gawa niya at
iniulat ang mga salita ko pabalik sa kanya. Ang mga liham ay ipinadala sa akin mula
kay Tobias para takutin ako.

7

1 Nang matapos maitayo ang pader at nailagay ko na ang mga pinto nito, at
naitalaga na ang mga bantay ng mga tarangkahan at mga mang-aawit at mga Levita,
2 ibinigay ko sa aking kapatid na si Hanani ang pamamahala sa Jerusalem, kasama
ni Hananias na namuno sa tanggulan, dahil siya ay taong tapat at may takot sa
Diyos higit pa kaysa sa karamihan. 3 At sinabi ko sa kanila, “Huwag ninyong buksan
ang mga tarangkahan ng Jerusalem hangga't hindi pa tirik ang araw. Habang may
nagbabantay sa tarangkahan, maaari ninyong isara ang mga pinto at lagyan ng
harang ang mga ito. Magtalaga kayo ng mga tagapagbantay mula doon sa mga
naninirahan sa Jerusalem, ang ilan ay italaga sa kanilang himpilan, at ang ilan sa
harap ng kanilang mga bahay.” 4 Ngayon ang lungsod ay malawak at malaki, pero
kaunti lang ang mga taong nasa loob nito, at wala pang mga bahay ang muling
naitatayo. 5 Inilagay ng aking Diyos sa aking puso na tipunin ang mga maharlika, ang
mga opisyales, at ang mga tao na itala ang kanilang mga pangalan ayon sa kanilang
mga pamilya. Natagpuan ko ang Talaan ng Lahi ng unang pangkat ng mga bumalik at
aking natagpuan ang mga sumusunod na nakasulat dito. 6 “Ito ang mga mamamayan
ng lalawigan na umakyat mula sa pagkatapon at naging bihag ni Nebucadnezar, ang
hari ng Babilonia. Bumalik sila sa Jerusalem at sa Judah, ang bawat isa sa kani-
kaniyang lungsod. 7 Dumating sila na kasama sila Zerubabbel, Jeshua, Nehemias,
Azarias, Raamias, Nahamani, Mordecai, Bilsan, Misperet, Bigvai, Nehum, at Baana.
Ang bilang ng mga kalalakihan ng bayan ng Israel ay kabilang ang mga sumusunod.
8 Ang mga kaapu-apuhan ni Paros, 2, 172. 9 Ang mga kaapu-apuhan ni Shefatias, 372.
10 Ang mga kaapu-apuhan ni Arah, 652. 11 Ang mga kaapu-apuhan ni Pahath Moab,
sa pamamagitan ng mga kaapu-apuhan ni Jeshua at Joab, 2, 818. 12 Ang mga kaapu-
apuhan ni Elam, 1, 254. 13 Ang mga kaapu-apuhan ni Zatu, 845. 14 Ang mga kaapu-
apuhan ni Zacai, 760. 15 Ang mga kaapu-apuhan ni Binui, 648. 16 Ang mga kaapu-
apuhan ni Bebai, 628. 17 Ang mga kaapu-apuhan ni Azgad, 2, 322. 18 Ang mga kaapu-
apuhan ni Adonikam, 667. 19 Ang mga kaapu-apuhan ni Bigvai, 2, 067. 20 Ang mga
kaapu-apuhan ni Adin, 655. 21 Ang mga kaapu-apuhan ni Ater, ni Hezekias, 98. 22 Ang
mga kaapu-apuhan ni Hasum, 328. 23 Ang mga kaapu-apuhan ni Bezai, 324. 24 Ang

mga kaapu-apuhan ni Harif, 112. [25] Ang mga kaapu-apuhan ni Gibeon, 95. [26] Ang
mga lalaki mula sa Bethlehem at Netofa, 188. [27] Ang mga lalaki mula sa Anatot, 128.
[28] Ang mga lalaki ng Beth Azmavet, 42. [29] Ang mga lalaki ng Kiriat Jearim, Chephira,
at Beerot, 743. [30] Ang mga lalaki ng Rama at Geba, 621. [31] Ang mga lalaki ng Micmas,
122. [32] Ang mga lalaki ng Bethel at Ai, 123. [33] Ang mga lalaki sa iba pang Nebo, 52.
[34] Ang mga tao sa iba pang Elam, 1, 254. [35] Ang mga lalaki ng Harim, 320. [36] Ang mga
lalaki ng Jerico, 345. [37] Ang mga lalaki ng Lod, Hadid, at Ono, 721. [38] Ang mga lalaki
ng Senaa, 3, 930. [39] Ang mga pari: Ang mga kaapu-apuhan ni Jedaias (sa bahay ni
Jeshua), 973. [40] Ang mga kaapu-apuhan ni Imer, 1, 052. [41] Ang mga kaapu-apuhan ni
Pashur, 1, 247. [42] Ang mga kaapu-apuhan ni Harim, 1, 017. [43] Ang mga Levita: ang
mga kaapu-apuhan ni Jeshua, ni Kadmiel, ang kaapu-apuhan ni Hodavias, 74. [44] Ang
mga mang-aawit: ang mga kaapu-apuhan ni Asaf, 148. [45] Ang mga tagapagbantay ng
tarangkahan na kaapu-apuhan ni Sallum, ang mga kaapu-apuhan ni Ater, ang mga
kaapu-apuhan ni Talmon, ang mga kaapu-apuhan ni Akub, ang mga kaapu-apuhan ni
Hatita, ang mga kaapu-apuhan ni Sobai, 138. [46] Ang mga lingkod ng templo: ang mga
kaapu-apuhan ni Ziha, ang mga kaapu-apuhan ni Hasufa, ang mga kaapu-apuhan
ni Tabaot, [47] ang mga kaapu-apuhan ni Keros, ang mga kaapu-apuhan ni Sia, ang
mga kaapu-apuhan ni Padon, [48] ang mga kaapu-apuhan ni Lebana, ang mga kaapu-
apuhan ni Hagaba, ang mga kaapu-apuhan ni Salmai, [49] ang mga kaapu-apuhan ni
Hanan, ang mga kaapu-apuhan ni Gidel, ang mga kaapu-apuhan ni Gahar. [50] Ang mga
kaapu-apuhan ni Reaias, ang mga kaapu-apuhan ni Rezin, ang mga kaapu-apuhan ni
Nekoda, [51] ang mga kaapu-apuhan ni Gazam, ang mga kaapu-apuhan ni Uza, ang mga
kaapu-apuhan ni Pasea, [52] ang mga kaapu-apuhan ni Besai, ang mga kaapu-apuhan ni
Meunim, ang mga kaapu-apuhan ni Nefusesim. [53] Ang mga kaapu-apuhan ni Bakbuk,
ang mga kaapu-apuhan ni Hakufa, ang mga kaapu-apuhan ni Harhur, [54] ang mga
kaapu-apuhan ni Bazlit, ang mga kaapu-apuhan ni Mehida, ang mga kaapu-apuhan
ni Harsa, [55] ang mga kaapu-apuhan ni Barkos, ang mga kaapu-apuhan ni Sisera, ang
mga kaapu-apuhan ni Tema, [56] ang mga kaapu-apuhan ni Nezias, ang mga kaapu-
apuhan ni Hatifa. [57] Ang mga kaapu-apuhan ng mga lingkod ni Solomon: ang mga
kaapu-apuhan ni Sotai, ang mga kaapu-apuhan ni Soferet, ang mga kaapu-apuhan
ni Perida, [58] ang mga kaapu-apuhan ni Jaala, ang mga kaapu-apuhan ni Darkon, ang
mga kaapu-apuhan ni Gidel, [59] ang mga kaapu-apuhan ni Shefatias, ang mga kaapu-
apuhan ni Hatil, ang mga kaapu-apuhan ni Poqereth Hazebaim, ang mga kaapu-
apuhan ni Amon. [60] Lahat ng mga lingkod ng templo, at lahat ng mga kaapu-apuhan
ng mga lingkod ni Solomon, ay 392. [61] At ang mga sumusunod ay ang mga pumunta
mula sa Tel Mela, Tel Charsa, Cherub, Adon, at Imer; pero hindi nila mapatunayan
na sila o ang mga pamilya ng kanilang mga ninuno ay mga kaapu-apuhan mula sa
Israel: [62] Ang mga kaapu-apuhan ni Delaias, ang mga kaapu-apuhan ni Tobias, ang
mga kaapu-apuhan ni Nekoda, 642. [63] At ang mga pari: ang mga kaapu-apuhan ni
Hobaias, ang mga kaapu-apuhan ni Hakoz, ang mga kaapu-apuhan ni Barzilai na
ginawang asawa ang mga anak na babae ni Barzilai na taga-Galaad at tinawag ayon
sa kanilang pangalan. [64] Sinaliksik nila ang pagkakatala ng kanilang pangalan kung
kasama sa mga nakatala ayon sa kanilang lahi, pero hindi nila matagpuan, kaya sila
ay ibinukod mula sa pagkapari bilang marumi. [65] At sinabi ng gobernador sa kanila
na hindi dapat sila payagan na kumain sa bahagi ng pagkain ng mga pari na mula sa
mga alay hanggang sa pagkakataon na may lumitaw na pari na may Urim at Tumim.
[66] Ang buong kapulungan na magkakasama ay 42, 360, [67] maliban pa sa kanilang
mga lalaking lingkod at kanilang mga babaeng lingkod, na ang bilang ay 7, 337. Sila
ay mayroong 245 na mang-aawit na mga lalaki at mga babae. [68] Ang kanilang mga
kabayo ay 736, ang kanilang mga mola, 245, [69] ang kanilang mga kamelyo, 435, at

ang kanilang mga asno, 6, 720. 70 Ang ilan sa mga pinuno ng mga angkan ng mga
ninuno ay nagbigay ng mga kaloob para sa gawain. Ang gobernador ay nagbigay sa
pananalapi ng isang libong daric ng ginto, 50 mga mangkok, at 530 mga kasuotang
pang-pari. 71 Ang ilan sa mga pinuno ng angkan ng mga ninuno ay nagbigay sa
pananalapi para sa gawain ng 20, 000 mga daric ng ginto at 2, 200 na mga mina
ng pilak. 72 Ang natirang mga tao ay nagbigay ng 20, 000 na mga daric ng ginto, at
2, 200 na mga mina ng pilak, at animnapu't pitong mga balabal para sa mga pari.
73 Kaya ang mga pari, ang mga Levita, ang mga tagapagbantay ng tarangkahan, ang
mga mang-aawit, ang ilan sa mga mamamayan, ang mga lingkod sa templo, at lahat
ng Israelita ay nanirahan sa kani-kanilang mga lungsod. Nang ika-pitong buwan ang
mga bayan ng Israel ay nanahan sa kanilang mga lungsod."

8

1 Ang lahat ng tao ay nagtipon-tipon para sa isang layunin sa liwasan sa harap ng
Tarangkahan ng Tubig. Sinabi nila kay Ezra, ang eskriba na dalhin ang Aklat na Batas
ni Moises, na iniutos ni Yahweh sa Israel. 2 Sa unang araw ng ika-pitong buwan, si
Ezra, ang pari ay dinala ang batas sa harap ng pagpupulong, sa kapwa mga lalaki
at babae, at sa lahat ng nakakarinig at nakakaunawa. 3 Humarap siya sa liwasan sa
harap ng Tarangkahan ng Tubig, at binasa niya ito mula umaga hanggang tanghali,
sa harap ng mga lalaki at babae, at sinumang nakauunawa. At ang lahat ng tao ay
nakinig nang masigasig sa Aklat ng Batas. 4 At si Ezra, ang eskriba ay tumayo sa
isang mataas na entabladong kahoy na ginawa ng mga tao para sa layuning iyon.
Ang mga nakatayo sa kaniyang tabi ay sina Matanias, Sema, Anaya, Urias, Hilkias,
at Maaseias, sa kaniyang kanan; at Pedaias, Misael, Malquias, Hasum, Hasbadana,
Zacarias at Mesulam ay nakatayo sa kaniyang kaliwa. 5 Binuksan ni Ezra ang aklat sa
paningin ng lahat ng mga tao, dahil siya ay nakatayo nang mataas sa mga tao, at nang
binuksan niya ito, ang lahat ng tao ay tumayo. 6 Si Ezra ay nagbigay ng pasasalamat
kay Yahweh, ang dakilang Diyos, at lahat ng mga tao ay itinaas ang kanilang mga
kamay at sumagot, "Amen, Amen!" Pagkatapos, iniyuko nila ang kanilang mga ulo
at sumamba kay Yahweh na nakasayad ang kanilang mukha sa lupa. 7 Maging
sila Jeshua, Bani, Serebias, Jamin, Akub, Sabetai, Hodias, Maaseias, Kelita, Azarias,
Jozabad, Hanan, Pelaias at ang mga Levita ay tumulong sa mga tao na maintindihan
ang batas, habang ang mga tao ay nanatili sa kanilang lugar. 8 At kanilang binasa ang
aklat, ang batas ng Diyos, pinapaliwanag nang malinaw at binibigyan ng kahulugan
para maintindihan nila ang binabasa. 9 Sinabi nina Nehemias, ang gobernador, at
si Ezra, ang pari at eskriba, at ang mga Levita na nagbibigay-kahulugan sa mga tao
sa kanila, "Ang araw na ito ay banal kay Yahweh na inyong Diyos. Huwag kayong
mamighati at umiyak." Dahil ang lahat ng tao ay umiyak nang marinig nila ang
mga salita ng batas. 10 Pagkatapos, sinabi ni Nehemias sa kanila, "Humayo na kayo,
kainin ninyo ang taba at kumuha kayo ng matamis na maiinom, at ipadala ang ilan
nito sa mga walang naihanda, dahil ang araw na ito ay banal sa ating Panginoon.
Huwag kayong magdalamhati, dahil ang kagalakan ni Yahweh ang inyong lakas."
11 Kaya pinatahimik ng mga Levita ang mga tao, na sinasabing, "Tumahimik kayo!
Dahil ang araw na ito ay banal. Huwag kayong magdalamhati." 12 At lahat ng tao
ay humayo para kumain, uminom, magbahagi ng pagkain at magdiwang ng may
matinding kagalakan dahil naunawaan nila ang mga salitang ipinahayag sa kanila.
13 Sa ikalawang araw ang mga pinuno ng mga pamilya ng kanilang mga ninuno
mula sa lahat ng tao, ang mga pari at mga Levita, ay nagpunta nang sama-sama
kay Ezra, ang eskriba para makatanggap ng kaalaman mula sa mga salita ng batas.
14 At kanilang natagpuan na nakasulat sa batas kung paano iniutos ni Yahweh sa

pamamagitan ni Moises na ang bayan ng Israel ay kailangan manirahan sa mga
kubol sa panahon ng kapistahan sa ikapitong buwan. 15 Kailangan nilang gumawa ng
isang panukala sa lahat ng kanilang mga lungsod, at sa Jerusalem, na nagsasabing,
"Pumunta kayo sa burol, at magdala kayo ng mga sanga pabalik mula sa mga puno
ng olibo at ligaw na olibo, at mula sa mirto, mga palma at mayabong na mga puno,
para gumawa ng pansamantalang bahay, katulad nang nasusulat." 16 Kaya ang mga
tao ay pumunta at nagdala ng mga sanga pabalik at ginawan nila ang kanilang mga
sarili ng kubol, bawat isa sa kanilang mga bubong, sa kanilang mga patyo, sa mga
hukuman ng bahay ng Diyos, sa bukas na lugar sa Tarangkahan ng Tubig, at sa bukas
na lugar sa Tarangkahan ng Efraim. 17 At lahat ng kapulungan ng mga bumalik mula
sa pagkabihag ay gumawa ng mga kubol at tumira doon. Dahil simula noong mga
araw ni Josue, anak na lalaki ni Nun, hanggang sa araw na iyon, ang bayan ng Israel
ay hindi ipinagdiwang ang kapistahang ito. At ang kagalakan nila ay lubos-lubos.
18 Gayundin araw-araw, mula sa unang araw hanggang sa huli, si Ezra ay nagbasa
mula sa Aklat ng Batas ng Diyos. Pinanatili nila ang kapistahan nang pitong araw at
sa ikawalong araw ay isang taimtim na pagpupulong, bilang pagsunod sa kautusan.

9

1 Ngayon sa ika-dalawampu't-apat na araw ng parehong na buwan, ang bayan
ng Israel ay nagpulong at sila ay nag-ayuno, at nagsuot sila ng telang sako, at
naglagay ng alikabok sa kanilang mga ulo. 2 Inihiwalay ng mga kaapu-apuhan ng
Israel ang kanilang sarili mula sa lahat ng mga dayuhan. Tumayo sila at nagtapat
ng kanilang sariling mga kasalanan at masasamang mga gawain ng kanilang mga
ninuno. 3 Tumayo sila sa kanilang mga lugar, at sa ika-apat na araw nagbasa sila
mula sa Aklat ng Batas ni Yahweh na kanilang Diyos. Sa isa pang ika-apat na araw sila
ay nagtatapat at yumuyuko sa harap ni Yahweh na kanilang Diyos. 4 Ang mga Levita,
sila Jeshua, Bani, Kadmiel, Sebanias, Buni, Serebias, Bani, at Kenani, ay tumayo sa
mga hagdan at sila ay tumawag ng may malakas na tinig kay Yahweh na kanilang
Diyos. 5 Tapos ang mga Levita, Jeshua, at Kadmiel, Bani, Hasabneias, Serebias, Hodias,
Sebanias at Petahias, ay sinabing, "Tumayo kayo at magbigay ng papuri kay Yahweh
na inyong Diyos magpakailanman." "Nawa pagpalain nila ang iyong maluwalhating
pangalan, at madakila ito nang higit sa anumang pagpapala at pagpupuri. 6 Ikaw
si Yahweh. Ikaw lamang. Ginawa mo ang langit, ang pinakamataas na kalangitan,
kasama ng lahat ng kanilang mga anghel na nakahanda para sa digmaan, at ang
lupa at lahat nang naroon, at ang mga dagat at lahat ng nasa kanila. Nagbigay ka
ng buhay sa kanilang lahat, at ang hukbo ng mga anghel ng langit ay sumasamba sa
iyo. 7 Ikaw si Yahweh, ang Diyos na pumili kay Abram, at ang naglabas sa kaniya sa
Ur ng Caldea, at ang nagbigay sa kaniya ng pangalang Abraham. 8 Natagpuan mong
tapat ang kaniyang puso sa iyong harapan, at gumawa ka ng tipan sa kaniya na
ibibigay mo sa kaniyang mga kaapu-apuhan ang lupain ng Cananeo, Heteo, Amoreo,
Perezeo, Jebuseo at ng Gergeseo. Pinanatili mo ang iyong pangako dahil ikaw ay
matuwid. 9 Nakita mo ang paghihirap ng aming mga ninuno sa Ehipto at narinig mo
ang kanilang mga hinagpis sa dagat ng mga Tambo. 10 Nagbigay ka ng mga tanda
at kababalaghan laban sa Paraon, at sa lahat ng kaniyang mga alipin, at sa lahat
ng mga tao sa kaniyang lupain, dahil alam mo na ang mga taga-Ehipto ay kumilos
nang may pagmamataas laban sa kanila. Pero gumawa ka ng pangalan para sa iyong
sarili na nananatili hanggang sa araw na ito. 11 At hinati mo ang dagat sa kanilang
harapan, kaya dumaan sila sa tuyong lupa sa gitna ng dagat; at tinapon ang mga
humabol sa kanila papunta sa mga kailaliman, gaya ng isang bato sa malalim na
katubigan. 12 Ginabayan mo sila sa pamamagitan ng isang haliging ulap sa araw, at

sa pamamagitan ng haliging apoy sa gabi, para ilawan ang kanilang daan nang sa
gayon makalakad sila sa liwanag nito. 13 Sa bundok ng Sinai bumaba ka at kinausap
sila mula sa langit at binigyan mo sila ng makatuwirang mga kautusan at totoong
mga batas, mabuting mga alituntunin at mga kautusan. 14 Pinaalam mo ang iyong
Banal na Pamamahinga sa kanila, at binigyan mo sila ng mga kautusan at alituntunin
at batas sa pamamagitan ni Moises na iyong lingkod. 15 Binigyan mo sila ng tinapay
mula sa langit para sa kanilang gutom, at tubig mula sa isang bato para sa kanilang
uhaw, at sinabi mo sa kanila na pumunta para angkinin ang lupain na pinangako
mo na ibibigay sa kanila. 16 Pero sila at ang aming mga ninuno ay kumilos ng may
kalapastanganan, at matigas ang ulo nila, at hindi nakinig sa iyong mga kautusan.
17 Tumanggi silang makinig, at hindi nila inisip ang tungkol sa mga kababalaghan na
iyong ginawa sa kanilang kalagitnaan, pero naging mapagmatigas sila, at sa kanilang
paghihimagsik sila ay nagtalaga ng pinuno na magbabalik sa kanila sa pagkakaalipin.
Pero ikaw ang Diyos na puno ng kapatawaran, mapagbigay-loob at mahabagin, hindi
madaling magalit, at sagana sa pag-ibig na hindi nagbabago. Hindi mo sila iniwan.
18 Hindi mo sila iniwan kahit na sila ay gumawa ng guya mula sa tinunaw na
bakal at sinabing, 'Ito ang inyong Diyos na nag-alis sa inyo sa Ehipto,' habang sila
ay gumagawa ng labis na mga kalapastanganan. 19 Ikaw, at ang iyong kahabagan,
ay hindi nagpabaya sa kanila sa ilang. Ang haliging ulap na gagabay sa kanila sa
kanilang daan ay hindi sila iniwan sa araw, maging ang haliging apoy sa gabi para
bigyan ng liwanag ang kanilang daan kung saan sila maglalakad. 20 Binigay mo ang
mabuti mong Espiritu para turuan sila, at ang iyong manna ay hindi mo ipinagkait sa
kanilang mga bibig, at binigyan mo sila ng tubig para sa kanilang pagkauhaw. 21 Sa
apatnapung taon ibinigay mo ang kanilang pangangailangan sa ilang, at hindi sila
nagkulang. Ang kanilang mga kasuotan ay hindi nasira at ang kanilang mga paa ay
hindi namaga. 22 Binigyan mo sila ng mga kaharian at mamamayan, at nagtakda ka
sa kanila ng lupain sa bawat malalayong sulok. Kaya kinuha nila bilang pag-aari ang
lupain ni Haring Sihon ng Hesbon, at ang lupain ng Og na hari ng Bashan. 23 Ginawa
mo ang kanilang mga anak na kasing dami ng bituin sa langit, at dinala mo sila sa
lupain. Sinabi mo sa kanilang mga ninuno na pumunta at angkinin iyon. 24 Kaya
ang mga tao ay pumunta doon at inangkin ang lupain, at sinakop mo bago pa man
sila manirahan sa lupain, ang mga Cananeo. Binigay mo sila sa kanilang mga kamay,
kasama ng kanilang mga hari at mga mamamayan ng lupain, para magawa ng Israel
ang anumang naisin nila sa kanila. 25 Nasakop nila ang mga matatatag na lungsod at
masaganang lupain, at nasakop nila ang mga bahay na puno ng lahat ng mabubuting
bagay, ang mga balon ay nahukay na, ang mga ubasan at halamanan ng olibo, at
punong prutas ay nananagana. Kaya sila ay kumain, nabusog, nasiyahan, at labis
na natuwa sa kanilang mga sarili dahil sa iyong dakilang kabutihan. 26 Pagkatapos,
sila ay naging suwail at naghimagsik laban sa iyo. Tinapon nila ang iyong batas sa
kanilang likuran. Pinatay nila ang iyong mga propeta na nagbabala sa kanila na
bumalik sa iyo, at gumawa sila ng matinding mga kalapastanganan. 27 Kaya binigay
mo sila sa kamay ng kanilang mga kaaway, na nagdulot ng kanilang paghihirap.
At sa oras ng kanilang paghihirap, sila ay umiyak sa iyo at dininig mo sila mula
sa langit at maraming beses mo silang iniligtas sa kamay ng kanilang mga kaaway
dahil sa inyong dakilang awa. 28 Pero pagkatapos nilang makapagpahinga, gumawa
ulit sila ng kasamaan sa harapan mo, at ipinaubaya mo sila sa kamay ng kanilang
mga kaaway, kaya pinamahalaan sila ng kanilang mga kaaway. Pero nang bumalik
sila at umiyak sa iyo, dininig mo sila mula sa langit, at maraming beses, dahil sa
iyong habag, na iniligtas mo sila. 29 Binalaan mo sila para manumbalik sila sa iyong
batas. Pero kumilos sila nang may pagmamataas at hindi nakinig sa iyong mga

kautusan. Sila ay nagkasala laban sa iyong mga kautusan na nagbibigay ng buhay
sa sinumang sumusunod dito. Hindi nila sinunod ang mga iyon, at hindi nila ito
binigyan ng pansin, at tinanggihan nilang makinig sa mga iyon. 30 Sa maraming
taon, sila ay pinagtiisan mo at binalaan ayon sa iyong Espiritu sa pamamagitan ng
iyong mga propeta. Gayumpaman hindi pa rin sila nakinig. Kaya ibinigay mo sila sa
mga kalapit-bansa. 31 Pero sa iyong dakilang habag hindi mo sila lubusang nilipol, o
pinabayaan, dahil ikaw ay mahabagin at maawain na Diyos. 32 Kaya ngayon, aming
Diyos, ang dakila, ang makapangyarihan, at ang kamangha-manghang Diyos, na
siyang tumutupad sa kaniyang tipan at tapat na pagmamahal, huwag mong maliitin
ang lahat ng paghihirap na dumating sa amin, sa aming mga hari, sa aming mga
prinsipe, sa aming mga pari, sa aming mga propeta, at sa aming mga ninuno, at sa
lahat na iyong mga tao mula sa araw ng mga hari ng Asiria hanggang sa araw na ito.
33 Ikaw ay makatuwiran sa lahat ng bagay na dumating sa amin, dahil matapat mo
kaming pinakitunguhan, at kami ay kumilos nang may kasamaan. 34 Ang aming mga
hari, mga prinsepe, mga pari, at mga ninuno ay hindi pinanatili ang iyong batas, ni
binigyang pansin ang iyong mga kautusan o ang mga utos mo sa tipan na babala sa
kanila. 35 Kahit na sa kanilang sariling kaharian, habang sila ay nagsasaya sa iyong
dakilang kabutihan sa kanila, sa malaki at masaganang lupain na hinanda mo sa
kanila, hindi sila naglingkod sa iyo o lumayo mula sa kanilang masasamang gawi.
36 Ngayon sa lupain na binigay mo sa aming mga ninuno para masiyahan sa mga
prutas at mabubuting kaloob, kami ay mga alipin, tingnan mo, kami ay mga alipin!
37 Ang masaganang ani mula sa aming mga lupain ay napupunta sa mga hari na iyong
itinakda para sa amin dahil sa aming mga kasalanan. Sila ang namamahala sa aming
mga katawan at sa aming mga alagang hayop ayon sa kanilang kagustuhan. Kami ay
nasa labis na pagdurusa. 38 Dahil sa lahat ng ito, kami ay gumawa ng isang matatag
na tipan sa kasulatan. Sa selyadong dokumento ay ang mga pangalan ng aming mga
prinsipe, mga Levita at mga pari."

10

1 Ang mga naglagay ng mga pangalan nila sa selyadong kasulatan ay sina: Nehemias
anak ni Hachalias, ang gobernador, at ang mga pari na siyang lumagda ay sila
Zedekias, 2 Seraias, Azarias, Jeremias, 3 Pashur, Amarias, Malchias, 4 Hattus, Sebanias,
Maluch, 5 Harim, Meremot, Obadias, 6 Daniel, Ginnethon, Baruch, 7 Mesullam, Abias,
Miamim, 8 Maazias, Bilgai, at Semeias. Ito ang mga pari. 9 Ang mga Levita ay sina:
Jeshua anak ni Azanias, Binui mula sa pamilya ni Henadad, Kadmiel, 10 at ang kapwa
nila mga Levita, Sebanias, Hodias, Kelita, Pelaias, Hanan, 11 Mica, Rehob, Hashabias,
12 Zacur, Serebias, Sebanias, 13 Hodias, Bani, at Beninu. 14 Ang mga pinuno ng bayan
ay sina: Paros, Pahat-moab, Elam, Zatu, Bani, 15 Bunni, Azgad, Bebai, 16 Adonijas,
Bigvia, Adin, 17 Ater, Hezekias, Azur, 18 Hodias, Hasum, Besai, 19 Hariph, Anathoth,
Nebai, 20 Magpias, Mesulam, Hezir, 21 Mesezabel, Zadok, Jaddua, 22 Pelatias, Hanan,
Anaias, 23 Oseas, Hananias, Hasub, 24 Halohesh, Pilha, Sobek, 25 Rehum, Hasabna,
Maaseias, 26 Ahias, Hanan, Anan, 27 Maluc, Harim, at Baana. 28 At sa mga natitirang
mga tao, na mga pari, Levita, mga tagapagbantay ng tarangkahan, mga mang-aawit,
mga tagapaglingkod sa templo, at lahat ng binukod ang kanilang mga sarili mula
sa mga tao ng mga kalapit-bayan at ipinangako ang kanilang mga sarili sa batas
ng Diyos, kasama ang kanilang mga asawa, mga anak na lalaki at babae, lahat ng
mayroong kaalaman at pang-unawa, 29 sumama sila kasama ng kanilang mga kapatid,
mga maharlika, at tinali nila ang kanilang mga sarili sa isang sumpaan at pangako na
lalakad sa batas ng Diyos, na ibinigay sa pamamagitan ni Moises ang lingkod ng Diyos,
at sisiyasatin at susunod sa lahat ng mga kautusan ni Yahweh na ating Panginoon

at sa kaniyang utos at alintuntunin. 30 Nangako kami na hindi namin ibibigay ang
aming mga anak na babae para sa mga tao sa lupain o kukuha ng kanilang mga
anak na babae para sa mga anak naming lalaki. 31 Nangako rin kami na kung ang
mga tao sa lupain ay nagdala ng mga kalakal o anumang butil para itinda sa Araw
ng Pamamahinga, hindi kami bibili sa kanila sa anumang banal na araw. Tuwing
ikapitong taon hahayaan namin ang aming kabukiran na mapahinga, at aalisin
namin ang lahat ng utang na pinagkasunduan ng ibang mga Judio. 32 Tinanggap
namin ang mga utos na magbigay ng ikatlo ng siklo bawat taon para sa paglilingkod
sa tahanan ng ating Diyos, 33 na magkaloob ng tinapay sa kaniyang presensiya, at
para sa karaniwang handog na butil, ng mga sinusunog na handog sa mga Araw ng
Pamamahinga, para sa pagdiriwang ng bagong buwan at mga tinakdang kapistahan,
at para sa banal na mga handog, at para sa mga handog sa kasalanan para mabayaran
ang kasalanan ng Israel, gayundin sa lahat ng gawain sa tahanan ng ating Diyos. 34 At
ang mga pari, ang mga Levita, at ang mga tao ay nagpalabunutan para sa handog
na kahoy. Ang palabunutan ay pipili kung sino sa mga pamilya ang magdadala
ng kahoy sa tahanan ng ating Diyos sa mga itinalagang panahon bawat taon. Ang
kahoy ay susunugin sa altar ni Yahweh na ating Diyos, katulad ng nasusulat sa batas.
35 Pinangako namin na magdadala sa tahanan ni Yahweh ng mga unang bunga na
tumubo sa aming lupain, at ng unang bunga ng bawat puno sa bawat taon. 36 At
tulad ng nasusulat sa batas, nangako kami na dadalhin namin sa tahanan ng Diyos
at sa mga pari na siyang naglilingkod doon, ang aming mga anak na lalaki at ang
aming mga kawan at kalupunan. 37 Dadalhin namin ang unang minasang tinapay at
ang aming mga handog na butil, at ang bunga ng bawat puno, at ang bagong alak
at ang langis na dadalhin namin sa mga pari, sa mga imbakan sa tahanan ng ating
Diyos. Dadalhin namin sa mga Levita ang mga ikapu mula sa aming lupa dahil ang
mga Levita ang lumilikom ng mga ikapu mula sa lahat ng bayan kung saan kami
naghahanapbuhay. 38 Isang pari, mula sa kaapu-apuhan ni Aaron, ay kailangan
sumama sa mga Levita kapag tumatanggap sila ng mga ikapu. Ang mga Levita ay
kailangang dalhin ang ikasampu ng mga ikapu sa tahanan ng ating Diyos sa mga
imbakan ng ingat-yaman. 39 Dahil ang bayan ng Israel at ang mga kaapu-apuhan
ni Levi ay magdadala ng ambag na butil, bagong alak, at langis sa mga imbakan
kung saan nilalagay ang mga kagamitan ng santuwaryo at kung saan nananatili ang
mga pari na naglilingkod, ang mga tagapagbantay ng tarangkahan, at ang mga mang-
aawit. Hindi namin pababayaan ang tahanan ng ating Diyos.

11

1 Ang mga pinuno ng bayan ay nanirahan sa Jerusalem, at ang naiwang mga tao
ay nagpalabunutan para dalhin ang isang pamilya mula sa sampu na manirahan
sa Jerusalem, ang banal na lungsod, at ang iba pang siyam ay nanatili na sa ibang
mga bayan. 2 At pinagpala ng mga tao ang lahat ng mga nagkusang manirahan
sa Jerusalem. 3 Ito ang mga pinuno sa lalawigan na nanirahan sa Jerusalem.
Gayumpaman, sa mga bayan ng Juda, bawat isa ay nanirahan sa kaniyang sariling
lupa, kasama ang ilang mga Israelita, mga pari, mga Levita, mga tagapaglingkod sa
templo at mga kaapu-apuhan ng mga lingkod ni Solomon. 4 Nanirahan sa Jerusalem
ang ilan sa mga kaapu-apuhan ni Juda at ilan sa mga kaapu-apuhan ni Benjamin. Ang
mga mamamayan mula sa Juda kasama: si Ataias na anak ni Uzias na anak ni Zacarias
na anak ni Amarias na anak ni Sefatias na anak ni Mahalael, na kaapu-apuhan ni
Peres. 5 At naroon si Maaseias na anak ni Baruc na anak Colhoze na anak ni Hazaias
na anak ni Adaias na anak ni Joiarib na anak ni Zacarias, na anak ng Silonita. 6 Lahat
ng mga anak ni Peres na nanirahan sa Jerusalem ay 468. Sila ay mga tanyag na

kalalakihan. [7] Ang mga ito ay mula sa kaapu-apuhan ni Benjamin: sina Salu na anak
ni Mesulam na anak ni Joed na anak ni Pedaias na anak ni Kolaias na anak ni Maaseias
na anak ni Itiel na anak ni Jesaias. [8] Ang sumunod sa kaniya ay sina Gabai at Salai,
na may kabuuang 928 katao. [9] Si Joel na anak ni Zicri ay tagapamahala, nila at si Juda
na anak ni Hesenua ay ang pangalawang tagapamahala sa buong lungsod. [10] Mula
sa mga pari: sina Jedaias na anak ni Joiarib, Jaiquin, [11] Seraias na anak ni Helkias na
anak ni Mesulam na anak ni Zadok na anak ni Meraiot na anak ni Ahitub, ang pinuno
sa tahanan ng Diyos, [12] at ang kanilang mga kasamahan na gumawa ng trabaho ng
angkan, 822 na mga kalalakihan, kasama si Adaias na anak ni Jeroham na anak ni
Pelalias na anak ni Amzi na anak ni Zacarias na anak ni Pashur na anak ni Malquijas.
[13] At ito ang kaniyang mga kasamahan na pinuno ng mga sambahayan, 242 na mga
lalaki, at si Amasai ang na anak ni Azarel na anak ni Azai na anak ni Mesilemot na
anak ni Immer, [14] at kanilang mga kapatid, mga matatapang na mandirigma, ang
bilang ay 128; ang kanilang pangunahing pinuno ay si Zabdiel na anak ni Hagedolim.
[15] At mula sa mga Levita: si Semaias na anak ni Hasub na anak ni Azrikam na anak ni
Hashabias na anak ni Buni, [16] at si Sabitai at Jozabad, na mula sa mga pinuno ng mga
Levita na nakatalaga sa gawaing panlabas ng tahanan ng Diyos. [17] Doon si Matanias
na anak ni Mica na anak ni Zabdi, mula sa kaapu-apuhan ni Asaf, ang tagapangasiwa
na nanguna sa panalangin ng pagpapasalamat, at si Bakbukuias, na pangalawa sa
kaniyang mga kasamahan, at si Abda na anak ni Samua na anak ni Galal na anak ni
Jeduthun. [18] Sa kabuuan ng banal na lungsod ay may 284 na mga Levita. [19] Ang mga
tagapagbantay ng tarangkahan: sina Akub, Talmon, at kanilang mga kasamahan, na
nagbabantay ng mga tarangkahan, 172 mga lalaki. [20] At ang natira mula sa Israel at
sa mga pari at sa mga Levita ay naroon sa lahat ng mga bayan ng Juda. Bawat isa
ay nanirahan sa sariling minanang lupain. [21] Ang mga manggagawa ng templo ay
nanirahan sa Ofel, at sina Ziha at Gispa ang namahala sa kanila. [22] Ang pangunahing
pinuno ng mga Levita na naglilingkod sa Jerusalem ay si Uzi na anak ni Bani na anak
ni Hashabias na anak ni Matanias na anak ni Mica, mula sa mga kaapu-apuhan ni
Asap na mga mang-aawit na namamahala sa gawain sa tahanan ng Diyos. [23] Sila ay
nasa ilalim ng mga kautusan ng hari at mahigpit na kautusan ang ibinibigay sa mga
mag-aawit na araw-araw kailangang gawin. [24] At si Petahias na anak ni Mesezabel,
mula sa kaapu-apuhan ni Zera na anak ni Juda, ay palaging nasa tabi ng hari sa lahat
ng usapin tungkol sa mga tao. [25] Tungkol sa mga nayon at kanilang mga bukirin, ilan
sa mga mamamayan ng Juda ay nanirahan sa Kiriat Arba at sa mga nayo nito, at sa
Dibon at mga nayon nito, at sa Jekabzeel at mga nayon nito. [26] Sila ay nanirahan
din sa Jeshua, Molada, Beth-Pelet, [27] Hazar-shual, Beer-seba at mga nayon nito. [28] At
sila ay nanirahan sa Ziklag, Mecona, at mga nayon nito, [29] sa En-rimon, Zora, Jarmut,
[30] Zanoa, Adullam, at mga nayon nito, at sa Laquis sa kabukiran nito at sa Azeka at
mga nayon nito. Kaya nanirahan sila mula sa Beer-seba patungo sa lambak ng ng
Ben Hinom. [31] Ang mga lipi ni Benjamin ay nanirahan din mula at paakyat sa Geba,
at Micmas, at Aija, at sa Bethel at kanilang mga nayon. [32] Sila ay nanirahan din sa
Anatot, Nob, Ananias, [33] Hazor, Rama, Gitaim, [34] Hadid, Zeboim, Nebalat, [35] Lod, at
Ono, ang lambak ng mga manggagawa. [36] Ilan sa mga Levita na nanirahan sa Juda
ay itinalaga sa bayan ni Benjamin.

12

[1] Ito ang mga pari at mga Levita na umakyat kasama sina Zerubabel na anak ni
Sealtiel at kasama ni Josue: sina Sereias, Jeremias, Ezra, [2] Amarias, Maluc, Hatus,
[3] Secanias, Rehum, at Meremot. [4] Naroon sina Ido, Ginetoi, Abijas, [5] Mijamin, Maadias,
Bilga, [6] Semaias, at Joiarib, Jedaias. [7] Sina Saul, Amok, Hilkias, at Jedaias. Ito ang

mga pinuno ng mga pari at kanilang mga kasamahan sa mga araw ni Josue. 8 Ang
mga Levita ay sina Josue, Binui, Kadmiel, Serebias, Juda, at Matanias, na siyang
tagapangasiwa sa mga awit ng pasasalamat, kasama ang kaniyang mga kasamahan.
9 Sina Bakbukuias at Uno, ang kanilang mga kasamahan, ay nakatayo sa tapat nila
habang may gawain. 10 Si Josue ang ama ni Jehoiakim, si Joiakim ang ama ni Eliasib,
si Eliasib ang ama ni Joiada, 11 si Joiada ang ama ni Jonatan, at si Jonatan ang ama
ni Jadua. 12 Sa mga araw ni Jehoiakim ito ang mga pari, ang mga pinuno ng mga
ama ng mga pamilya: Si Meraias ang pinuno ni Seraias, si Hananias ang pinuno ni
Jeremias, 13 si Mesulam ang pinuno ni Ezra, si Jehohanan ang pinuno ni Amarias, 14 si
Jonatan ang pinuno ni Maluqui, at si Jose ang pinuno ni Sebanias. 15 Sa pagpapatuloy,
si Adna ang pinuno ni Harim, si Helkai ang pinuno ni Meraiot, 16 si Zacarias ang
pinuno ni Ido, si Mesulam ang pinuno ni Gineton, at 17 si Zicri ang pinuno ni Abijas.
Mayroon ding pinuno si Miniamin. Si Piltai ang pinuno ni Moadias. 18 Si Samua
ang pinuno ni Bilga, si Jehonatan ang pinuno ni Semaias, 19 si Matenai ang pinuno
ni Joiarib, si Uzi ang pinuno ni Jedaias, 20 si Kalai ang pinuno ni Salai, si Eber ang
pinuno ni Amok, 21 si Hashabias ang pinuno ni Hilkias, at si Nathanael ang pinuno
ni Jedaias. 22 Sa mga araw ni Eliasib, ang mga Levitang sina Eliasib, Joiada, Johanan,
at Jadua ay naitala bilang mga pinuno ng mga pamilya, at ang mga pari ay naitala
habang naghahari si Dario ang Persiano. 23 Ang mga kaapu-apuhan ni Levi at ang
mga pinuno ng kanilang mga pamilya ay naitala sa Aklat ng mga Salaysay hanggang
sa mga araw ni Johanan na anak ni Eliasib. 24 At ang mga pinuno ng mga Levita
ay sina Hashabias, Serabias, at Josue na anak ni Kadmiel, kasama ang kanilang
mga kasamahan na nakatayo sa tapat nila para magbigay ng papuri at magbigay ng
pasasalamat, tumutugon ng pangkat sa pangkat, bilang pagsunod sa utos ni David,
ang lingkod ng Diyos. 25 Sina Matanias, Bakbukuias, Obadias, Mesulam, Talmon at
Akub ay mga tagapagbantay ng tarangkahan na nakatayong nagbabantay sa mga
bodega ng mga tarangkahan. 26 Naglingkod sila sa mga araw ni Joiakim na anak
ni Josue na anak ni Jehozadak, at sa mga araw ni Nehemias ang gobernador at
ni Ezra ang pari at eskriba. 27 Sa pagtatalaga ng pader ng Jerusalem, hinanap ng
mga tao ang mga Levita saanman sila nanirahan, para dalhin sila sa Jerusalem para
magdiwang ng pagtatalaga ng may kagalakan, may pasasalamat at umaawit na may
mga pompiyang, alpa, at may mga lira. 28 Ang samahan ng mga mang-aawit ay sama-
samang nagtipon mula sa distrito sa paligid ng Jerusalem at mula sa mga nayon ng
mga taga-Netofa. 29 Sila ay nagmula rin sa Beth Gilgal at mula sa mga kabukiran
ng Geba at Azmavet, dahil ang mga mang-aawit ay gumawa ng mga nayon para sa
kanilang mga sarili sa paligid ng Jerusalem. 30 Ang mga pari at ang mga Levita ay
dinalisay ang kanilang mga sarili, at pagkatapos ay dinalisay nila ang mga tao, ang
mga tarangkahan, at ang pader. 31 Pagkatapos ay kasama ko ang mga pinuno ng
Juda na umakyat sa taas ng pader, at nagtalaga ako ng dalawang malaking pangkat
ng mang-aawit na magbibigay pasasalamat. Ang isa ay pumunta sa kanan ng pader
patungo sa Tarangkahan ng Dumi. 32 Si Hoshaias at kalahati ng mga pinuno ng Juda
ay sumunod sa kanila, 33 at pagkatapos nila ay pumunta sina Azarias, Ezra, Mesulam,
34 Juda, Benjamin, Semaias, Jeremias, 35 at ilan sa mga anak ng mga pari na may mga
trumpeta, at si Zacarias na anak ni Jonatan na anak ni Semaias na anak ni Matanias
na anak ni Micaias na anak ni Zacur, ang kaapu-apuhan ni Asaf. 36 Naroon din ang
mga kamag-anak ni Zacarias, sina Semaias, Azarel, Milalai, Gilalai, Maai, Nathanael,
Juda, Hanani, na may instrumento sa musika ni David ang lingkod ng Diyos. Si Ezra
ang eskriba ay nasa harap nila. 37 Sa pamamagitan ng Tarangkahan ng Bukal, sila ay
pumanhik sa pamamagitan ng mga hagdanan sa lungsod ni David paakyat ng pader,
sa itaas ng palasyo ni David, patungo sa Tarangkahan ng Tubig sa silangan. 38 At

ang ibang pangkat ng mang-aawit na nagbigay pasasalamat ay pumunta sa ibang
direksiyon. Sinundan ko sila sa pader kasama ang kalahati ng mga tao, sa itaas ng
Tore ng mga Pugon, sa Malapad na Pader, 39 at sa itaas ng Tarangkahan ng Efraim,
at sa pamamagitan ng Lumang Tarangkahan, at sa pamamagitan ng Tarangkahan ng
Isda, at ng Tore ni Hananel at ng Tore ng Sandaan, patungo sa Tarangkahan ng mga
Tupa, at huminto sila sa Tarangkahan ng Bantay. 40 Kaya ang parehong mga pangkat
ng mang-aawit na nagbigay pasasalamat ay pumunta kung saan sila nakatalaga sa
tahanan ng Diyos, at pumunta rin ako kung saan ako nakatalaga kasama ang kalahati
ng mga pinuno. 41 At ang mga pari ay pumunta rin kung saan sila nakatalaga: sina
Eliakim, Maaseias, Miniamin, Micaias, Elioenai, Zacarias, at Hananias, na may mga
trumpeta, 42 sina Maaseias, Semaias, Eleazar, Uzi, Jehohanan, Malquijas, Elam, at
Ezer. Ang mga mang-aawit ay umawit kasama si Jezrahias bilang tagapanguna. 43 At
naghandog sila ng maraming mga alay ng araw na iyon, at nagsaya, dahil dinulot
ng Diyos na sila ay magdiwang ng may labis na kagalakan. Ang mga babae rin
at mga bata ay nagsaya. Kaya ang kagalakan ng Jerusalem ay maririnig mula sa
malayo. 44 Sa araw na iyon ang mga lalaki ay itinalaga na maging tagapangasiwa sa
mga silid-imbakan para sa mga kontribusyon, mga unang bunga, at mga ikapu, para
ipunin nila ang mga bahagi na hiningi ng kautusan para sa mga pari at para sa mga
Levita. Ang bawat isa ay inatasang magtrabaho sa mga bukirin malapit sa mga bayan.
Dahil ang mga taga-Juda ay nagsaya para sa mga pari at mga Levita na nakatayo sa
harapan nila. 45 Naisagawa nila ang paglilingkod sa kanilang Diyos, at sa gawain
ng pagdadalisay, bilang pagpapanatili sa utos ni David at ni Solomon na kaniyang
anak, at gayundin ang mga mang-aawit at mga tagapagbantay ng tarangkahan. 46 Sa
mahabang panahon, sa mga araw ni David at Asaf, ay mayroong mga tagapamahala
ng mga mang-aawit, at mayroong mga awiting papuri at pasasalamat sa Diyos. 47 Sa
mga araw ni Zerubabel at sa mga araw ni Nehemias, lahat ng mga Israelita ay
nagbigay ng kanilang pang-araw-araw na mga bahagi para sa mga mang-aawit at
mga tagapagbantay ng tarangkahan. Itinabi nila ang bahagi na para sa mga Levita,
at ang mga Levita ay itinabi ang bahagi para sa mga kaapu-apuhan ni Aaron.

13

1 Nang araw na iyon binasa nila ang Aklat ni Moises na naririnig ng mga tao.
Natuklasan nila na nakasulat doon na walang Ammonita o Moabita ang dapat sumali
sa kapulungan ng Diyos, magpakailanman. 2 Ito ay dahil hindi sila lumapit sa mga
mamamayan ng Israel nang may tinapay at tubig, sa halip binayaran nila si Balaam
para sumpain ang Israel. Gayumpaman, ginawa ng ating Diyos na isang pagpapala
ang sumpa. 3 Nang narinig nila ang Batas, pinaalis nila mula sa Israel ang bawat
dayuhan. 4 Bago nito, si Eliasib na pari ay itinalaga sa mga imbakan ng tahanan ng
ating Diyos. Siya ay kamag-anak ni Tobias. 5 Naghanda si Eliasib ng isang malaking
imbakan para kay Tobias, kung saan pinaglalagyan dati ng mga handog na pagkaing
butil, ng insenso, mga kagamitan, at ng mga ikapu ng butil, bagong alak, at ng
langis, na itinalaga para sa mga Levita, mga mang-aawit, mga tagapagbantay ng
tarangkahan, at ang mga ambag para sa mga pari. 6 Pero wala ako sa Jerusalem
nang mga panahong ito. Dahil pumunta ako sa hari ng Babilonia na si Artaxerxes
sa kaniyang ika-tatlumpu't dalawang taon. Pagkatapos ng ilang panahon ay humingi
ako ng pahintulot sa hari para umalis, 7 at bumalik ako sa Jerusalem. Nabatid ko
ang kasamaan na ginawa ni Eliasib sa pagbibigay kay Tobias ng isang imbakan sa
patyo ng bahay ng Diyos. 8 Nagalit ako nang lubos at itinapon ko ang lahat ng mga
kagamitan sa bahay ni Tobias palabas ng imbakan. 9 Iniutos ko na gawin nilang
dalisay ang mga imbakan, at ibinalik ko sa loob ng mga ito ang mga kagamitan sa

tahanan ng Diyos, ang mga handog na pagkaing butil, at ang insenso. [10] At nalaman
ko na ang mga bahaging nakatakda para sa mga Levita ay hindi naibigay sa kanila,
kaya naman mabilis nilang nilisan ang templo, ang bawat isa sa kani-kaniyang bukid,
tulad din ng ginawa ng mga mang-aawit. [11] Kaya hinarap ko ang mga opisyales at
sinabi, "Bakit napabayaan ang bahay ng Diyos?" Tinipon ko sila at inilagay sila sa
kanilang mga puwesto. [12] Pagkatapos, dinala ng buong Juda ang ikapu ng butil, ng
bagong alak, at ng langis sa mga imbakan. [13] Itinalaga ko bilang mga tagapag-ingat
yaman sa mga kamalig na imbakan si Selemias, ang pari, at si Sadoc, ang eskriba,
at mula sa mga Levita, si Pedaias. Sunod sa kanila ay si Hanan na anak ni Zacur
na anak ni Matanias, dahil itinuring silang mapagkakatiwalaan. Ang kanilang mga
tungkulin ay ang ibigay ang mga panustos sa kanilang mga kasamahan. [14] Alalahanin
mo ako, aking Diyos, tungkol dito, at huwag niyo ng burahin ang mga ginawa kong
magaganda para sa tahanan ng aking Diyos at ang mga pakinabang nito. [15] Sa mga
araw na iyon nakita ko sa Juda ang mga taong umaapak sa mga pigaan ng ubas sa
Araw ng Pamamahinga at nagpapasok ng mga tumpok ng butil at isinasakay ang mga
ito sa mga asno, at pati alak, mga ubas, mga igos, at lahat ng uri ng mga mabibigat
na pasanin, na dinala nila sa Jerusalem sa Araw ng Pamamahinga. Tinutulan ko
sila sa pagtitinda ng pagkain sa araw na iyon. [16] Ang mga lalaking mula sa Tiro
na nakatira sa Jerusalem ay nagdala ng mga isda at lahat ng uri ng mga kalakal, at
itininda nila ang mga iyon sa Araw ng Pamamahinga sa mga mamamayan ng Juda at
sa lungsod! [17] Kaya hinarap ko ang mga pinuno ng Juda, "Ano itong masamang bagay
na inyong ginagawa, nilalapastangan ninyo ang Araw ng Pamamahinga? [18] Hindi ba
ito ang ginawa ng inyong mga ama? At hindi ba nagdala ang ating Diyos ng lahat ng
kasamaang ito sa atin at sa lungsod na ito? Ngayon nagdadala kayo ng mas higit pang
poot sa Israel dahil sa paglalapastangan ng Araw ng Pamamahinga." [19] Nang dumilim
na sa mga tarangkahan ng Jerusalem bago ang Araw ng Pamamahinga, iniutos ko na
ang mga pinto ay isara at hindi dapat buksan ang mga ito hanggang sa matapos
ang Araw ng Pamamahinga. Inilagay ko ang ilan sa aking mga lingkod sa mga
tarangkahan para walang kargada ang maipasok sa Araw ng Pamamahinga. [20] Ang
mga mangangalakal at tagapagtinda ng lahat ng uri ng paninda ay nanatili sa labas
ng Jerusalem ng isa o dalawang beses. [21] Pero binalaan ko sila, "Bakit kayo nananatili
sa labas ng pader? Kung uulitin niyo iyan, pagbubuhatan ko kayo ng kamay!" Mula
nang panahong iyon hindi na sila pumunta sa Araw ng Pamamahinga. [22] At inutusan
ko ang mga Levita na gawing dalisay ang kanilang mga sarili, at lumapit at bantayan
ang mga tarangkahan, para gawing banal ang Araw ng Pamamahinga. Alalahanin
mo rin ako dahil dito, aking Diyos, at kaawaan mo ako dahil sa katapatan ng pangako
mo na mayroon ka para sa akin. [23] Sa mga araw na iyon nakita ko rin ang mga Judio
na nag-asawa ng mga babae mula sa Asdod, Ammon, at Moab. [24] Kalahati sa kanilang
mga anak ang nakakapagsalita ng wika ng Asdod, pero hindi sila makapagsalita ng
wika ng Juda, liban sa isang wika ng ibang mga bansa. [25] Kaya hinarap ko sila, at
isinumpa, at sinaktan ko ang iba sa kanila at sinabunutan ko sila. Pinasumpa ko sila
sa Diyos, na nagsasabing, "Hindi niyo dapat ibigay ang inyong mga anak na babae
sa kanilang mga anak na lalaki, o kunin ang kanilang mga anak na babae para sa
inyong mga anak na lalaki, o para sa inyong mga sarili. [26] Hindi ba si Solomon na
hari ng Israel ay nagkasala nang dahil sa mga babaeng ito? Sa maraming mga bansa
walang haring tulad niya, at siya ay minahal ng kaniyang Diyos. At ginawa siya ng
Diyos na hari ng buong Israel. Gayunpaman, ang kaniyang mga dayuhang asawa
ang nagtulak sa kaniyang magkasala. [27] Dapat nga ba kaming makinig sa inyo at
gawin ang lahat ng malaking kasamaang ito, at kumilos ng may pagtataksil laban sa
ating Diyos sa pamamagitan ng pag-aasawa ng mga dayuhang babae?" [28] Isa sa mga

anak ni Joiada anak ni Eliasib na punong pari ay manugang na lalaki ni Sanbalat
ang Horonita. Kaya, inalis ko siya sa aking presensya. 29 Alalahanin mo ang mga ito,
aking Diyos, dahil sa nilapastangan nila ang kaparian, at ang tipan ng kaparian at
ang mga Levita. 30 Kaya nilinis ko sila mula sa lahat ng dayuhan, at itinatag ang mga
tungkulin ng mga pari at ng mga Levita, bawat isa sa kani-kanyang mga tungkulin.
31 Naglaan ako para sa handog ng mga kahoy sa itinakdang mga oras at para sa mga
unang bunga. Alalahanin niyo ako, aking Diyos, magpakailanman.

Ester

1 Sa mga araw ni Assuero (ito ang Assuero na naghari mula India hanggang sa
Ethiopia, mahigit 127 lalawigan), 2 sa mga araw na iyon naupo si Haring Assuero sa
kanyang maharlikang trono sa kuta ng Susa. 3 Sa ikatlong taon ng kanyang paghahari,
nagbigay siya ng isang pista sa lahat ng kanyang mga opisyal at kanyang mga lingkod.
Ang hukbo ng Persia at Media, ang magigiting na mga lalaki, ang mga gobernador ng
mga lalawigan ay nasa kanyang harapan. 4 Ipinakita niya ang yaman ng karangyaan
ng kanyang kaharian at ang dangal ng kaluwalhatian ng kanyang kadakilaan nang
maraming araw, sa loob ng 180 araw. 5 Nang natapos ang mga araw na ito, nagbigay
ang hari ng pista na tumagal ng pitong araw. Ito ay para sa lahat ng tao sa palasyo
ng Susa, mula sa pinakadakila hanggang sa pinakahamak. Idinaos ito sa bulwagan
ng hardin ng palasyo ng hari. 6 Ang bulwagan ng hardin ay pinalamutian ng mga
kurtina na kulay puti ang tela at kulay-ube, na may mga tali ng pinong lino at kulay-
ube, ibinitin sa sabitang pilak mula sa mga haliging marmol. May mga sopang ginto at
pilak na nasa bangketang may dibuhong palamuti na yari sa batong kristal, marmol,
ina ng perlas, at mga batong panlatag na may kulay. 7 Ang mga inumin ay inihain
sa mga gintong tasa. Di-pangkaraniwan ang bawat tasa, at maraming maharlikang
alak na dumating dahil sa pagiging mapagbigay ng hari. 8 Ang inuman ay isinagawa
alinsunod sa kautusang, “Dapat walang pilitan.” Nagbigay ng mga utos ang hari sa
lahat ng mga tauhan ng kanyang palasyo na gawin para sa kanila ang anumang naisin
ng bawat panauhin. 9 Pati si Reyna Vashti ay nagbigay ng pista para sa mga kababihan
sa maharlikang palasyo ni Haring Assuero. 10 Sa ika-pitong araw, nang ang puso ng
hari ay nasisiyahan dahil sa alak, sinabihan niya sina Memuhan, Biztha, Harbona,
Bigtha, Abagtha, Zethar at Carcas (ang pitong opisyal na naglilingkod sa harap niya),
11 na dalahin si Reyna Vashti sa harap niya dala ang kanyang maharlikang korona.
Gusto niyang ipakita sa mga tao at mga opisyal ang kanyang kagandahan, sapagkat
ang mga katangian niya ay napakaganda. 12 Ngunit tumangging sumunod si Reyna
Vashti sa salita ng hari na ipinadala sa kanya ng mga opisyal. Pagkatapos labis na
nagalit ang hari; nag-alab ang matinding galit sa kalooban niya. 13 Kaya sumangguni
ang hari sa mga lalaking kilalang matalino, na nakakaintindi sa mga panahon (dahil
ito ang pamamaraan ng hari sa lahat ng mga bihasa sa batas at paghahatol). 14 Ngayon
ang mga taong malapit sa kanya ay sina Carshena, Shethar, Admatha, Tarshish, Meres,
Marsena at Memucan, pitong prinsipe ng Persia at Media. May paraan sila ng paglapit
sa hari, at may pinakamataas na mga katungkulan sa loob ng kaharian. 15 “Alinsunod
sa batas, ano ang gagawin kay Reyna Vashti dahil hindi niya sinunod ang utos ni
Haring Assuero, na dinala sa kanya ng mga opisyal?” 16 Sinabi ni Memucan sa harap
ng hari at ng mga opisyal, “Hindi lamang laban sa Hari nakagawa ng mali si Reyna
Vashti, kundi pati na rin sa lahat ng mga opisyal at lahat ng taong nasa loob ng
lahat ng lalawigan ni Haring Assuero. 17 Dahil ang paksa ng reyna ay malalaman
ng lahat ng kababaihan. Magdudulot ito sa kanila na ituring nang may paghamak
ang kanilang mga asawa. Sasabihin nilang, 'Inutusan ni Haring Assuero si Vashti ang
reyna na pumunta sa kanyang harapan, ngunit tumanggi siya.' 18 Bago pa matapos
ang mismong araw na ito ang mararangal na mga babae ng Persia at Media na
nakarinig sa paksa ng reyna ay magsasabi ng parehong bagay sa lahat ng mga opisyal
ng hari. Magkakaroon ng matinding paghamak at galit. 19 Kung ito ay makalulugod
sa hari, hayaang isang maharlikang kautusan ang palabasin mula sa kanya, at hayaan
itong maisulat sa mga batas ng mga Persiano at ng mga Medeo, na hindi na maaaring

pawalang-bisa, upang si Vashti ay hindi na muling makapunta sa harap niya. Hayaan
ang hari na ibigay ang kanyang kalagayan bilang reyna sa ibang higit na mabuti
kaysa kanya. 20 Nang maihayag na ang utos ng hari sa lahat ng kabuuang lawak
ng kaharian, lahat ng asawa ay pararangalan ang kanilang mga asawa, mula sa
pinakadakila hanggang sa pinakamaliit ang kahalagahan." 21 Ang hari at kanyang
mga marangal na kalalakihan ay nasiyahan sa kanyang payo, at ginawa ng hari ang
panukala ni Memucan. 22 Nagpadala siya ng mga liham sa lahat ng maharlikang
lalawigan, sa bawat lalawigan sa sarili nitong pagsulat, at sa bawat tao sa kanilang
sariling wika. Iniutos niya na ang bawat lalaki ay dapat maging amo ng kanyang
sariling sambahayan. Ang utos na ito ay ibinigay sa wika ng bawat tao sa imperyo.

2

1 Pagkatapos ng mga bagay na ito, nang humupa ang galit ni Haring Assuero, naisip
niya si Vashti at kung ano ang ginawa niya. Inisip din niya ang tungkol sa kautusang
ginawa niya laban kay Vashti. 2 Pagkatapos ay sinabi ng mga binatang tauhan ng
Hari na naglilingkod sa kanya, "Hayaang magsagawa ng paghahanap sa ngalan ng
hari para sa mga magagandang dalagang birhen 3 Hayaang humirang ang hari ng mga
opisyal sa lahat ng mga lalawigan ng kanyang kaharian, upang pagsama-samahin ang
lahat ng magagandang mga dalagang birhen sa harem sa palasyo ng Susa. Hayaan
silang mailagay sa ilalim ng pangangalaga ni Hegai, ang opisyal ng hari, na siyang
namamahala sa mga babae, at hayaang ibigay niya ang kanilang mga pampaganda.
4 Hayaan ang sinumang dalagang babaeng makalugod sa hari na maging reyna kapalit
ni Vashti." Naibigan ng hari ang payong ito at ginawa niya ito. 5 Mayroong isang Judio
na nakatira sa siyudad ng Susa na nagngangalang Mordecai, anak na lalaki ni Jair na
apo ni Simei na anak na lalaki ni Kis na lipi ni Benjamin. 6 Kinuha siya palayo mula sa
Jerusalem kasama ng mga tinapon pati na mga dinakip na kasama ni Jehoiakin, hari
ng Juda, na tinangay ni Nebuchadezzar na hari ng Babilonia. 7 Siya ang nag-aalaga
kay Hadasa, iyon ay, si Esther, ang anak na babae ng kanyang tiyo, sapagkat wala na
siyang ama o ina. Ang dalaga ay may magandang hugis at kaibig-ibig ang panlabas
na anyo. Inaruga siya ni Mordecai na parang sariling anak. 8 Nang pinahayag ang
utos at batas ng hari, maraming dalaga ang dinala sa palasyo ng Susa. Sila ay inilagay
sa ilalim ng pangangalaga ni Hegai. Dinala rin si Esther papuntang palasyo ng hari
at inilagay sa ilalim ng pangangalaga ni Hegai, ang siyang tagapangasiwa sa mga
dalaga. 9 Ang dalaga ay nakapag-bigay lugod sa kanya, at nakuha niya ang pabor
nito. Agad niya itong binigyan ng mga pampaganda at bahagi ng pagkain niya.
Itinalaga niya sa kanya ang pitong aliping babae mula sa palasyo ng hari, at siya
at mga aliping babae ay inilipat niya sa pinakamagandang lugar sa bahay ng mga
kababaihan. 10 Walang sinumang sinabihan si Esther kung sino ang kanyang lahi o
mga kamag-anak, sapagkat sinabihan siya ni Mordecai na huwag sabihin. 11 Araw-
araw naglalakad si Mordecai papunta at pabalik sa harapan ng patyo sa labas ng
bahay ng mga kababaihan, upang malaman ang tungkol sa kapakanan ni Esther,
at tungkol sa kung ano ang gagawin sa kanya. 12 Nang dumating ang pagkakataon
para sa bawat dalaga upang pumunta kay Haring Assuero—sa pagsunod ng mga
alintuntunin para sa mga babae, ang bawat babae ay kinakailangang tapusin ang
labindalawang buwan ng pagpapaganda, anim na buwan na may langis ng mira,
at anim na may pabango at pampaganda — 13 Kapag ang dalaga ay pumunta sa
hari, anuman ang kagustuhan nito ay ibinibigay sa kanya mula sa bahay ng mga
kababaihan, para madala niya sa palasyo. 14 Sa gabi siya ay papasok, at sa umaga
siya ay babalik sa ikalawang tahanan ng mga babae, at sa pangangalaga ni Saasgaz,
ang opisyal ng hari, na siyang namamahala sa ibang mga asawa. Hindi na siya muling

makakabalik sa hari maliban na lamang kung siya ay malugod sa kanya at ipatawag
siyang muli. 15 Ngayon nang dumating ang panahon para kay Esther (anak na babae
ni Abihail, ang tiyo ni Mordecai, na siyang kumuha sa kanya bilang sariling anak)
na pumunta sa hari, hindi siya humingi ng anumang bagay subalit kung ano ang
iminungkahi ni Hegai na namamahala sa mga babae. Ngayon naibigan si Esther ng
sinumang makakita sa kanya. 16 Dinala si Esther kay Haring Asssuero sa maharlikang
tirahan sa ika-sampung buwan, ang buwan ng Tebeth, sa ikapitong taon ng kanyang
pamumuno. 17 Higit na minamahal ng hari si Esther sa lahat ng mga babae, nakuha
nito ang pabor at kabaitan sa harapan niya, higit sa lahat ng ibang mga birhen,
kaya ipinatong niya ang maharlikang korona sa ulo nito at ginawa siyang reyna sa
halip na si Vasthi. 18 Nagbigay ang hari ng isang malaking handaan para sa lahat ng
mga opisyal at mga alipin niya, “Handaan ni Esther,” at nagbigay siya ng kaluwagan
mula sa pagbubuwis sa mga lalawigan. Nagbigay rin siya ng mga regalo na may
pangmaharlikang pagkabukas-palad. 19 Nang tipunin ang mga birhen sa ikalawang
pagkakataon, si Mordecai ay naka-upo sa tarangkahan ng Hari. 20 Hindi pa sinabi ni
Esther ang tungkol sa kanyang mga kamag-anak o kanyang lahi, tulad ng tagubilin ni
Mordecai sa kanya. Patuloy niyang sinunod ang payo ni Mordecai tulad ng ginawa
niya nang pinapalaki siya nito. 21 Sa panahong iyon, habang si Mordecai ay nakaupo
sa tarangkahan ng hari, dalawa sa mga opisyal ng hari na sina Bigtan at Teres, na
nagbabantay sa daanan ng pintuan, ay nagalit at naghanap ng paraan para gumawa
ng masama kay Haring Assuero. 22 Nang mapag-alaman ni Mordecai ang bagay na ito,
sinabihan niya si Reyna Esther, at kinausap ni Esther ang hari sa ngalan ni Mordecai.
23 Ang ulat ay siniyasat at napatunayan, kaya binitay ang dalawang lalaki sa bitayan.
Isinulat ang pangyayaring ito sa Aklat ng mga Alaala sa presensya ng hari.

3

1 Pagkatapos ng mga bagay na ito, itinaas ni Haring Assuero ang tungkulin ni
Haman na anak na lalaki ni Hammedatha na Agageo, at inilagay ang sentro ng
kanyang kapangyarihan na mataas sa lahat ng opisyal na kasama niya. 2 Lahat
ng mga lingkod ng hari na nasa tarangkahan ng hari ay palaging lumuluhod at
nagpapatirapa kay Haman tulad ng inutos ng hari na gawin nila. Ngunit si Mordecai
ay hindi lumuhod ni pinatirapa ang kanyang sarili. 3 Pagkatapos ang mga lingkod ng
hari na nasa tarangkahan ng hari ay sinabihan si Mordecai, “Bakit mo sinusuway ang
utos ng hari?” 4 Kinausap nila siya araw-araw, ngunit tumanggi siyang sundin ang
kanilang kagustuhan. Kaya kinausap nila si Haman upang alamin kung ang usapin
tungkol kay Mordecai ay mananatiling ganoon, sapagkat sinabi niya na siya ay isang
Judio. 5 Nang makita ni Haman na si Mordecai ay hindi lumuhod at yumuko sa kanya,
napuno si Haman ng matinding galit. 6 May paghamak na inisip niya ang pagpatay
lamang kay Mordecai, sapagkat sinabi ng mga lingkod ng hari kung sino ang lahi
ni Mordecai. Gustong lipulin ni Haman lahat ng mga Judio, ang lahi ni Mordecai,
na nasa buong kaharian ni Assuero. 7 Sa unang buwan (iyon ay ang buwan ng
Nisan), sa ikalabindalawang taon ni Haring Assuero, nagtapon sila ng Pur—iyon ay,
nagpalabunutan sila—sa harapan ni Haman—palabunutan sa bawat araw matapos
ang araw at buwan, upang pumili ng araw at buwan— hanggang mapili nila ang
ikalabindalawang buwan (ang buwan ng Adar). 8 Pagkatapos sinabi ni Haman kay
Haring Assuero, “May isang lahing nagkalat at nakatira sa lahat ng lalawigan ng
iyong kaharian. Ang kanilang mga batas ay iba mula sa ibang mga tao, at hindi
nila sinusunod ang mga batas ng hari, kaya hindi nararapat para sa hari na hayaan
silang manatili. 9 Kung mamarapatin ng hari, magbigay ng utos upang patayin sila,
at maglalagay ako ng sampung libong talentong pilak sa kamay ng namamahala sa

kalakalan ng hari, upang ilagay nila ito sa kabang-yaman ng hari.”
10 Pagkatapos
ay hinubad ng hari ang panselyong singsing sa kanyang kamay at ibinigay ito kay
Haman na anak na lalaki ni Hammedatha ng Agageo, ang kaaway ng mga Judio.
11 Sinabi ng hari kay Haman, “Sisiguraduhin kong maibalik ang pera sa iyo at sa
iyong lahi. Magagawa mo anuman ang iyong naisin para dito.”
12 Pagkatapos ay
pinatawag ang mga manunulat ng hari sa ikalabintatlong araw ng unang buwan,
at isang utos na naglalaman ng lahat ng iniutos ni Haman ang sinulat para sa mga
panlalawigang gobernador ng hari, iyong mga namumuno sa lahat ng lalawigan, sa
mga gobernador ng iba't-ibang mga lahi, at sa lahat ng mga opisyal ng lahat ng tao,
sa bawat lalawigan sa sarili nilang pagsulat, at sa bawat tao sa sarili nilang wika.
Ito ay isinulat sa pangalan ni Haring Assuero at sinelyuhan ng kanyang singsing.
13 Ang mga kasulatan ay inihatid sa pamamagitan ng tagahatid ng liham sa lahat ng
lalawigan ng hari, upang lipulin, patayin, at wasakin ang lahat ng Judio, mula bata
hanggang matanda, mga bata at kababaihan, sa isang araw—sa ikalabintatlong araw
ng ikalabindalawang buwan (ang buwan ng Adar) —at samsamin ang kanilang mga
ari-arian.
14 Ang kopya ng liham ay ginawang batas sa bawat lalawigan. Sa bawat
lalawigan ito ay ipinagbigay-alam sa lahat ng mga tao na dapat silang maghahanda
para sa araw na ito.
15 Lumabas ang mga tagahatid at nagmadaling ipinamahagi ang
kautusan ng hari. Ang batas ay ipinamahagi rin sa palasyo ng Susa. Ang hari at si
Haman ay umupo upang uminom, ngunit ang siyudad ng Susa ay nasa kaguluhan.

4

1 Nang malaman ni Mordecai ang lahat ng ginawa, pinunit niya ang kanyang mga
damit at isinuot ang telang magaspang at mga abo. Lumabas siya sa gitna ng siyudad,
at umiyak ng isang malakas at mapait na iyak.
2 Pumunta lamang siya hanggang sa
tarangkahan ng hari, dahil walang sinuman ang pinahihintulutang makadaan dito na
nakadamit ng telang magaspang.
3 Sa bawat lalawigan, saan man nakarating ang utos
at batas ng hari, mayroong matinding pagluluksa ang mga Judio, may pag-aayuno,
iyakan, at taghuyan. Marami sa kanila ang nakahiga sa telang magaspang at mga abo.
4 Nang ang mga kabataang babae ni Esther at kanyang mga lingkod ay dumating at
sinabihan siya, ang reyna ay nagdalamhati. Nagpadala siya ng mga damit upang
damitan si Mordecai (para mahubad niya ang kanyang telang magaspang), subalit
ayaw niyang tanggapin ang mga ito.
5 Pagkatapos pinatawag ni Esther si Hathach,
isa sa mga opisyal ng hari na naatasan para paglingkuran siya. Inutusan niya ito na
pumunta kay Mordecai para alamin kung ano ang nangyari at ano ang ibig sabihin
nito.
6 Kaya nagpunta si Hathach kay Mordecai sa plasa ng siyudad sa harap ng
tarangkahan ng hari.
7 Iniulat ni Mordecai sa kanya ang lahat ng nangyari sa kanya,
at ang kabuuang halaga ng pilak na pinangako ni Haman para timbangin at ilagay sa
pananalapi ng hari upang ipapatay ang mga Judio.
8 Binigyan niya rin siya ng kopya
ng batas na nilathala sa Susa para sa pagkawasak ng mga Judio. Ginawa niya ito
upang maipakita ito ni Hathach kay Esther, at mabigyan niya siya ng pananagutan
ng pagpunta sa hari para hingin ang kanyang pabor, at magmakaawa sa kanya ngalan
ng kanyang lahi.
9 Kaya pumunta si Hathach kay Esther at sinabi sa kanya kung ano
ang sinabi ni Mordecai.
10 Pagkatapos kinausap ni Esther si Hathach at sinabi sa
kanyang bumalik kay Mordecai.
11 Sinabi niya, “Ang lahat ng mga lingkod ng hari at
mga tao sa mga lalawigan ng hari ay nakakaalam na kung sinumang lalaki o babae
ang pumunta sa hari sa panloob na bulwagan nang hindi pinapatawag, mayroon
lamang isang batas: na siya ay dapat patayin—maliban sa sinuman na iunat ng hari
sa kaniya ang gintong setro upang mabuhay siya. Hindi pa ako pinapatawag upang
pumunta sa hari sa tatlumpung araw na ito.”
12 Kaya iniulat ni Hathach ang sinabi ni

Esther kay Mordecai. [13] Pinabalik ni Mordecai ang mensaheng ito: "Hindi mo dapat
isipin na sa palasyo ng hari, makakatakas ka higit pa sa ibang mga Judio. [14] Kung
mananatili kang tahimik sa oras na ito, ang pagsaklolo at pagliligtas ay darating para
sa mga Judio mula sa ibang lugar, subalit ikaw at ang sambahayan ng iyong ama ay
mamamatay. Sinong nakakaalam kung dumating ka sa maharlikang kalagayan para
sa panahong tulad nito?" [15] Pagkatapos pinadala ni Esther ang mensaheng ito kay
Mordecai, [16] "Pumunta ka, tipunin mo ang lahat ng mga Judio na naninirahan sa Susa,
at mag-ayuno kayo para sa akin. Huwag kayong kumain o uminom ng tatlong araw,
gabi o araw. Ako at ang aking mga kabataang babae ay mag-aayuno sa parehong
paraan. Pagkatapos pupunta ako sa hari, kahit na labag ito sa batas. At kung ako
ay mamatay, ako ay mamamatay." [17] Pumunta si Mordecai at ginawa ang lahat ng
sinabi ni Esther na kanyang gagawin.

5

[1] Makalipas ng tatlong araw, isinuot ni Esther ang kanyang damit pangreyna at
nagtungo upang tumayo sa panloob na patyo ng palasyo ng hari, sa tapat ng bahay
ng hari. Nakaupo ang hari sa kanyang trono sa loob ng palasyo, paharap sa pasukan
ng maharlikang tahanan. [2] Nang makita ng hari si Reyna Esther na nakatayo sa patyo,
nakasumpong ito ng pabor sa kanyang paningin. Itinuro niya sa kanya ang kanyang
gintong setro na nasa kanyang kamay. Kaya lumapit at hinawakan ni Esther ang dulo
ng kanyang setro. [3] Pagkatapos sinabi ng hari sa kanya, "Ano ang nais mo, Reyna
Esther? Ano ang iyong kahilingan?" Ibibigay sa iyo hanggang sa kalahati ng aking
kaharian." [4] Sinabi ni Esther, "Kung mamarapatin ng hari, hayaang dumalo ang hari
at si Haman sa handaang inihanda ko ngayon para sa kanya." [5] Pagkatapos sinabi
ng hari "Dalhin agad si Haman, upang gawin kung ano ang sinabi ni Esther." Kaya
pumunta ang hari at si Haman sa handaang inihanda ni Esther. [6] Nang inihahain
na ang alak sa handaan, sinabi ng hari kay Esther, "Ano ang iyong kahilingan?
Ipagkakaloob sa iyo. Ano ang iyong pakiusap? Hanggang kalahati ng aking kaharian,
ito ay ipagkakaloob." [7] Sumagot si Esther, "Ito ang aking kahilingan at pakiusap,
[8] kung nakasumpong ako ng pabor sa paningin ng hari at mamarapatin ng hari na
ipagkaloob ang aking kahilingan, at igalang ang aking pakiusap. Hayaan na ang hari
at si Haman ay dumalo sa ihahanda kong handaan para sa inyo bukas, at sasagutin
ko ang katanungan ng hari." [9] Masayang lumabas si Haman nang araw na iyon at
may galak sa puso. Ngunit nang makita ni Haman si Mordecai sa tarangkahan ng
hari na hindi tumayo ni hindi nanginig sa takot sa kanyang harapan, napuno siya ng
matinding galit laban kay Mordecai. [10] Gayunman, nagtimpi si Haman sa kanyang
sarili at umuwi sa kanyang sariling bahay. Pinatawag niya ang kanyang mga kaibigan
at tinipon sila, kasama si Zeresh na kanyang asawa. [11] Ipinagmalaki ni Haman sa
kanila ang karangyaan ng kanyang kayamanan at ang bilang ng kanyang maraming
anak na lalaki, kung paano siya sumulong angat sa lahat ng mga opisyal at mga
lingkod ng hari. [12] Sinabi ni Haman, "Kahit si Reyna Esther ay walang ibang inimbita
na pumunta maliban sa akin kasama ng hari sa handaan na kanyang inihanda. Kahit
bukas muli niya akong inimbitahan kasama ang hari. [13] Ngunit lahat ng ito na aking
nararanasan ay walang halaga sa akin, hanggang sa nakikita ko si Mordecai na Judio
na nakaupo sa tarangkahan ng hari." [14] Kaya sinabi ni Zeresh kay Haman na kanyang
asawa at sa lahat ng kanyang kaibigan, "Hayaan mo silang gumawa ng bitayang may
taas na limampung kubit. Sa umaga makipag-usap ka sa hari na ibitay nila roon si
Mordecai. Pagkatapos pumunta kang masaya kasama ng hari sa handaan. Naging
kasiya-siya ito kay Haman, at nagpagawa siya ng bitayan.

6

1 Nang gabing iyon hindi makatulog ang hari. Inutusan niya ang kanyang mga
lingkod na dalhin ang mga talaan ng mga pangyayari sa kanyang paghahari, at
ito ay basahin nang malakas sa harap ng hari. 2 At natagpuang nakatala roon na
isinumbong ni Mordecai ang tungkol kina Bigthana at Teres, dalawa sa mga opisyal
ng hari na nagbabantay sa pasukan, na siyang sinubukang saktan si Haring Assuero.
3 Nagtanong ang hari, “Anong karangalan at pagkilala ang nagawa kay Mordecai
sa paggawa nito?” Pagkatapos sinabi ng kanyang mga kabataang lalaki, na lingkod
niya, “Walang anumang nagawa para sa kanya.” 4 At sinabi ng hari, “Sino ang nasa
patyo?” Ngayon si Haman ay pumasok sa panlabas na patyo ng bahay ng hari
upang kausapin siya tungkol sa pagbitay kay Mordecai sa bitayang inihanda niya
para sa kanya. 5 Sinabi ng mga lingkod ng hari sa kanya, “Si Haman ay nakatayo
sa patyo.” Sinabi ng hari, “Hayaan siyang pumasok.” 6 Nang pumasok si Haman,
sinabi ng hari sa kanya, “Anong dapat gawin sa lalaki na kinalulugdang parangalan
ng hari?” Ngayon sinabi ni Haman sa kanyang puso, “Sino ang kinalulugdang
parangalan ng hari na higit kaysa sa akin?” 7 Sinabi ni Haman sa hari, “Sa lalaki na
kinalulugdang parangalan ng hari, 8 hayaang dalhin ang mga maharalikang balabal,
mga balabal na isinuot ng hari, at isang kabayong sinakyan ng hari at sa ulo nito ay
ang sagisag ng hari. 9 Pagkatapos payagang ibigay ang mga balabal at ang kabayo
sa isa sa pinakamarangal na opisyal ng hari. Hayaan silang bihisan ang lalaking
kinalulugdang parangalan ng hari, at hayaang pasakayin siya sa kabayong lilibot
sa mga lansangan ng bayan. Hayaang ipahayag nila sa harapan niya, 'Ganito ang
ginagawa sa kinalulugdang parangalan ng hari!”' 10 Pagkatapos sinabi ng hari kay
Haman, “Magmadali, kunin mo ang mga balabal at ang kabayo, gaya ng iyong sinabi,
at gawin mo iyon kay Mordecai na Judio na nakaupo sa tarangkahan ng hari. Huwag
mabigo sa isa mang bagay na iyong sinabi.” 11 Pagkatapos kinuha ni Haman ang mga
balabal at ang kabayo. Binihisan niya si Mordecai at pinasakay sa kabayo patungo
sa mga lansangan ng siyudad. Ipinahayag sa unahan niya, “Ganito ang ginagawa sa
tao na kinalulugdang parangalan ng hari!” 12 Bumalik si Mordecai sa tarangkahan ng
hari. Ngunit nagmadali si Haman sa kanyang bahay, nagluluksa, na may takip ang
ulo. 13 Sinabi ni Haman kay Zeres na kanyang asawa at sa lahat niyang mga kaibigan
ang lahat ng bagay na nangyari sa kanya. Pagkatapos sinabi sa kanya ng kanyang
mga kalalakihang kilala sa kanilang karunungan, at Zeres na kanyang asawa, “Kapag
si Mordecai, ang tao na siyang nagsimula kang bumagsak, ay Judio, hindi mo siya
matatalo, ngunit ikaw ay tiyak na babagsak sa harap niya. 14 Habang nakikipag-usap
sila sa kanya, dumating ang mga opisyal ng hari. Nagmadaling dinala si Haman sa
handaang inihanda ni Esther.

7

1 Kaya pumunta ang hari at si Haman sa pista kasama ni Reyna Esther. 2 Sa
ikalawang araw na ito, habang nagsisilbi sila ng alak, sinabi ng hari kay Esther,
“Ano ang iyong kahilingan, Reyna Esther? Ipagkakaloob ito sa iyo. Ano ang iyong
pakiusap? Hanggang sa kalahati ng kaharian, ipagkakaloob ito.” 3 Pagkatapos ay
sumagot si Reyna Esther, “Kung nakasumpong ako ng kagandahang loob sa iyong
mga mata, hari, at kung ito ay mamarapatin mo, hayaang ibigay sa akin ang aking
buhay—ito ang aking kahilingan, at pakiusap ko rin ito para sa aking lahi. 4 Dahil
kami ay ipinagbili, ako at ang aking lahi, upang wasakin, patayin, at lipulin. Kung
kami ay ipinagbili lamang sa pagkaalipin, bilang lalaki at babaing alipin, tatahimik na
lang sana ako, sapagkat walang kapighatiang tulad nito na magbigay-katarungan para
gagambalain ang hari.” 5 Pagkatapos sinabi ni Haring Assuero kay Esther na reyna,

“Sino siya? Nasaan ang taong pumuno sa kanyang puso na gumawa ng ganyang
bagay?” 6 Sinabi ni Esther, “Ang taong napopoot, ang kaaway na iyon, ay itong
masamang si Haman!” Pagkatapos lubhang nasindak si Haman sa harap ng Hari at ng
reyna. 7 Tumayo ang hari sa matinding galit mula sa pag-inom ng alak sa kapistahan
at pumunta sa hardin ng palasyo, ngunit naiwan si Haman upang magmakaawa para
sa kanyang buhay mula kay Reyna Esther. Nakita niya na ang kapahamakan ay
pinagpapasyahan na ng hari laban sa kanya. 8 Pagkatapos bumalik ang hari mula sa
hardin ng palasyo patungo sa silid kung saan isinilbi ang alak. Kababagsak lamang
ni Haman sa upuang kinaroroonan ni Esther. Sinabi ng hari, “Pagsasamantalahan ba
niya ang reyna sa aking harapan sa sarili ko pang pamamahay?” Pagkalabas mismo
ng mga salitang ito mula sa bibig ng hari, tinakpan ng mga lingkod ang mukha ni
Haman. 9 Pagkatapos si Harbona, isa sa mga opisyal na naglilingkod sa hari, ay
nagsabing, “Isang bitayang limampung kubit ang taas ang nakatayo sa tabi ng bahay
ni Haman. Itinayo niya ito para kay Mordecai, ang nagsalita upang mapangalagaan
ang hari.” Sinabi ng hari, “Bitayin siya roon.” 10 Kaya binitay nila si Haman sa
bitayang kanyang inihanda para kay Mordecai. Pagkatapos humupa ang matinding
galit ng hari.

8

1 Sa araw na iyon ibinigay ni Haring Assuero kay Reyna Esther ang ari-arian ni
Haman, na kaaway ng mga Judio. At nagsimulang maglingkod si Mordecai sa hari,
dahil sinabihan ni Esther ang hari kung ano ang kaugnayan niya sa kanya. 2 Kinuha
ng hari ang panselyong singsing, na binawi niya mula kay Haman, at ibinigay ito
kay Mordecai. Itinalaga ni Esther si Mordecai na maging tagapamahala ng lahat ng
ari-arian ni Haman. 3 Pagkatapos nakipag-usap muli si Esther sa hari. Iniyuko niya
ang kanyang mukha sa lupa at umiyak habang nagmamakaawa sa kanya na tapusin
na ang masamang balak ni Haman na Agageo, ang pakanang binuo niya laban sa
mga Judio. 4 Pagkatapos itinuro ng hari ang gintong setro kay Esther; bumangon
at tumayo siya sa harap ng hari. 5 Sinabi niya, “Kung mamarapatin ng hari, at
kung nakasumpong ako ng kagandahang-loob sa iyong paningin, kung ang bagay
ay parang wasto sa harap ng hari, at ako ay kalugud-lugod sa iyong mga mata,
hayaang isang kautusan ang maisulat upang mapawalang-bisa ang mga liham ni
Haman na anak ni Hammedatha na Agageo, ang mga liham na kanyang sinulat para
wasakin ang mga Judio na nasa lahat ng mga lalawigan ng hari. 6 Sapagkat paano
ko makakayang tingnan ang kapahamakang mangyayari sa aking lahi? Paano ko
matitiis na panoorin ang pagkalipol ng aking mga kamag-anak? 7 Sinabi ni Haring
Assuero kina Esther at Mordecai na Judio, “Tingnan ninyo, ibinigay ko kay Esther
ang bahay ni Haman, at binitay nila si Haman sa bitayan, dahil sasalakayin niya ang
mga Judio. 8 Sumulat ka ng iba pang kautusan para sa mga Judio sa pangalan ng
hari, at selyuhan ito sa pamamagitan ng singsing ng hari. Sapagkat ang kautusang
naisulat na sa pangalan ng hari at naselyuhan sa pamamagitan ng singsing ng hari
ay hindi maaaring mapawalang-bisa.” 9 Kaya pinatawag ang mga manunulat ng hari
sa oras na iyon, sa ikatlong buwan, na buwan ng Sivan, sa ikadalawampu't tatlong
araw ng buwan. Isang kautusan ang isinulat na naglalaman ng lahat ng iniuutos ni
Mordecai na may kinalaman sa mga Judio. Isinulat ito para sa mga panlalawigang
gobernador, ang mga gobernador at mga opisyal ng mga lalawigang matatagpuan
mula India hanggang Ethiopia, 127 na lalawigan, sa bawat lalawigan ang liham ay
isinulat sa kanilang sariling pagsulat, at sa bawat lahi sa kanilang wika, at sa mga
Judio sa kanilang pagsulat at wika. 10 Sumulat si Mordecai sa pangalan ni Haring
Assuero at sinelyuhan ito ng panselyong singsing ng hari. Pinadala ang mga kasulatan

sa pamamagitan ng mga tagahatid na nakasakay sa mabibilis na mga kabayo na
siyang ginagamit sa paglilingkod sa hari, pinarami mula sa maharlikang palahiang
hayop. 11 Pinahintulutan ng hari ang mga Judio na nasa bawat siyudad na magtipun-
tipon at gumawa ng paninindigan upang pangalagaan ang kanilang buhay; upang
ubusin, patayin, at lipulin ang anumang sandatahang lakas mula sa alinmang lahi
o lalawigang gustong sumalakay sa kanila, kasali ang mga bata at mga kababaihan
o dambungin ang kanilang mga ari-arian. 12 Ipapairal ito sa lahat ng lalawigan ni
Haring Assuero, sa ikalabintatlong araw ng ikalabindalawang buwan, na buwan ng
Adar. 13 Ang kopya ng utos ay ilalathala bilang batas at ilalantad ito sa lahat ng
tao. Ang mga Judio ay dapat handa sa araw na iyon upang maghiganti sa kanilang
mga kaaway. 14 Kaya sumakay ang mga tagahatid sa maharlikang mga kabayong
ginagamit para sa paglilingkod sa hari ang mga tagahatid. Humayo sila nang walang
antala. Ang kautusan ng hari ay inilathala rin mula sa palasyo ng Susa. 15 Pagkatapos
umalis si Mordecai sa presensya ng hari na nakasuot ng maharlikang damit na
bughaw at puti, na may malaking gintong korona at kulay-ubeng balabal ng pinong
lino. At sumigaw at nagsaya ang siyudad ng Susa. 16 Nagkaroon ng kaliwanagan,
kagalakan, kasiyahan, at karangalan ang mga Judio. 17 Sa bawat lalawigan at sa bawat
siyudad, saanman makarating ang kautusan ng hari, may kagalakan at kasiyahan ang
mga Judio, isang pagdiriwang at isang araw ng pangilin. Maraming naging Judio ang
nagmula sa ibat-ibang lahi ng mga tao, dahil ang takot ng mga Judio ay bumagsak sa
kanila.

9

1 Ngayon sa ikalabindalawang buwan, ang buwan ng Adar, sa ikalabintatlong araw,
nang ang batas ng hari at ang kautusan ay malapit nang ipatupad, sa araw na ang
mga kaaway ng mga Judio ay umaasang makakuha ng kapangyarihan sa ibabaw nila,
ito ay nabaliktad. Ang mga Judio ang nakakuha ng kapangyarihan sa ibabaw ng mga
galit sa kanila. 2 Nagpulong ang mga Judio sa kanilang mga siyudad sa kabuuan ng
lahat ng mga lalawigan ni Haring Ahasuerus, upang pagbuhatan ng kamay ang mga
sumubok na magdala ng kapahamakan sa kanila. Wala ni isa ang makapanindigan
laban sa kanila, dahil ang takot sa kanila ay bumagsak sa lahat ng mga lahi. 3 Lahat
ng mga opisyal ng mga lalawigan, ang mga panlalawigang gobernador, ang mga
gobernador, at ang mga tagapangasiwa ng hari, tumulong sa mga Judio dahil sa takot
kay Mordecai na bumagsak sa kanila. 4 Dahil si Mordecai ay dakila sa bahay ng hari,
at ang kanyang kasikatan ay kumalat sa kabuuan ng lahat ng mga lalawigan, dahil
ang taong si Mordecai ay nagiging dakila. 5 Sinalakay ng mga Judio ang kanilang
mga kaaway gamit ang espada, pinagpapatay at pinagwawasak sila, at ginawa ang
anumang naisin nila sa mga galit sa kanila. 6 Sa mismong kuta ng Susa, pinatay at
winasak ng mga Judio ang limandaang kalalakihan. 7 Pinatay nila sina Parshandatha,
Dalphon, Aspatha, 8 Poratha, Adalia, Aridatha, 9 Parmashta, Arisai, Aridai, Vaizatha,
10 at ang sampung anak na lalaki ni Haman na anak na lalaki ni Hammedatha, ang
kaaway ng mga Judio. Ngunit hindi sila kumuha ng kahit anong nakaw. 11 Sa araw
na iyon ang bilang ng namatay sa Susa, ang pinatibay na siyudad, ay ibinalita sa hari.
12 Sinabi ng hari kay Reyna Esther, “Pinatay ng mga Judio ang limandaang lalaki sa
siyudad ng Susa, kasama ang sampung anak na lalaki ni Haman. Pagkatapos ano
pa ang ginawa nila sa mga natitirang lalawigan ng hari? Ngayon ano ang iyong
kahilingan? Ito ay ipagkakaloob sa iyo. Ano ang pakiusap mo? Ito ay ipagkakaloob
sa iyo.” 13 Sinabi ni Esther, “Kung makalulugod ito sa Hari, hayaang ang mga Judio
na nasa Susa ay pahintulutang dalhin ang kautusan ng araw na ito bukas din, at
hayaang bitayin ang katawan ng mga anak na lalaki ni Haman sa mga bitayan.”

14 Kaya iniutos ng hari na ito ay gawin. Isang kautusan ang pinalabas sa Susa at
binitay nila ang sampung anak na lalaki ni Haman. 15 Ang mga Judio na nasa Susa ay
dumating na magkakasama sa ikalabing-apat na araw ng buwan ng Adar, at pumatay
ng karagdagang tatlondaang lalaki sa Susa, ngunit walang gumalaw sa mga nakaw.
16 Ang natirang mga Judio na nasa mga lalawigan ng hari ay nagsama-sama upang
ipagtanggol ang kanilang mga buhay, at nagkaroon sila ng kaginhawaan mula sa
kanilang mga kaaway at pumatay ng pitumpu't-limang libo sa mga namumuhi sa
kanila, ngunit hindi nila ginalaw ang mga mahahalagang bagay ng mga pinatay nila.
17 Sa ikalabintatlong araw ng buwan ng Adar, sa ikalabing-apat na araw, nagpahinga
sila at gumawa ng isang araw ng kapistahan at pagsasaya. 18 Ngunit ang mga Judio na
nasa Susa ay magkakasamang nagtipon sa ikalabintatlo at ikalabing-apat na araw. Sa
ikalabinlimang araw nagpahinga sila at ginawa nila itong isang araw ng kapistahan at
pagsasaya. 19 Iyan ang dahilan kung bakit ang mga Judio ng mga nayon, na gumagawa
ng kanilang mga tahanan sa mga bayang bukirin, ay ipinagdiriwang ang ikalabing-
apat na araw sa buwan ng Adar bilang isang araw ng pagsasaya at kapistahan, at
bilang isang araw kung saan nagpapadala sila ng mga regalong pagakain sa isa't-isa.
20 Itinala ni Mordecai ang mga bagay na ito at nagpadala ng mga liham sa lahat ng
mga Judio na nasa lahat ng mga lalawigan ni Haring Ahasueros, kapwa malapit at
malayo, 21 pinipilit silang tandaan ang ikalabing-apat at ikalabinlimang araw ng Adar
bawat taon. 22 Ito ang mga araw na nakakuha ng kaginhawaan ang mga Judio mula sa
kanilang mga kaaway, at ang panahon kung kailan ang kanilang pighati ay napalitan
ng kagalakan, at mula sa pagluluksa naging isang araw ng pangilin. Gagawin nila ang
mga iyon na araw ng kapistahan at pagsasaya, at ng pagpapadala ng mga regalong
pagkain sa isa't-isa at mga regalo para sa mahirap. 23 Kaya nagpatuloy ang mga Judio
sa pagdiriwang ng kanilang nasimulan, paggawa sa kung ano ang isinulat ni Mordecai
sa kanila. 24 At sa panahong iyon si Haman na anak na lalaki ni Hammedatha na
Agageo, ang kaaway ng lahat ng mga Judio, ay nagpakana laban sa mga Judio para
lipulin sila at nagtapon siya ng Pur (iyon ay, nagpalabunutan), upang durugin at
wasakin sila. 25 Ngunit nang dumating iyon sa harapan ng Hari, nagbigay siya ng
mga kautusan sa pamamagitan ng mga liham na ang masamang balak ni Haman na
kanyang binuo laban sa mga Judio ay dapat ibalik sa kanyang sariling ulo at siya at
ang kanyang mga anak na lalaki ay dapat bitayin sa bitayan. 26 Kaya tinawag nila
ang mga araw na ito na Purim, sunod sa pangalan ng Pur. Dahil sa lahat ng bagay
na naitala sa liham na ito at lahat ng bagay na kanilang nakita at nangyari sa kanila,
27 tinanggap ng mga Judio ang isang bagong kaugalian at tungkulin. Itong kaugalian
ay para sa kanilang mga sarili, kanilang mga kaapu-apuhan, at bawat isang sasama
sa kanila. Ipagdiriwang nila ang dalawang araw na ito bawat taon. Ipagdiriwang
nila sa tiyak na paraan at sa parehong panahon bawat taon. 28 Itong mga araw ay
ipagdiriwang at tatandaan ng bawat salinlahi, bawat pamilya, bawat lalawigan at
bawat siyudad. Itong mga Judio at kanilang mga kaapu-apuhan ay hindi hihinto sa
matapat na pagdiriwang ng mga araw na ito ng Purim, upang hindi nila makalimutan.
29 Si Reyna Esther na anak ni Abihail at Mordecai na Judio, sumulat na may ganap
na kapangyahiran at pinatunayan ang pangalawang liham na ito patungkol sa Purim.
30 Ipinadala ang mga liham sa lahat ng mga Judio sa 127 na mga lalawigan ng kaharian
ni Ahasuerus, ninanais ang kaligtasan at katotohanan ng mga Judio. 31 Ang mga liham
na ito ay nagpatunay sa mga araw ng Purim sa kanilang mga itinakdang panahon,
ayon sa ibinilin sa mga Judio ni Mordecai na Judio at Reyna Esther. Tinanggap ng mga
Judio ang tungkuling ito para sa kanilang mga sarili at sa kanilang mga kapu-apuhan,
katulad din ng pagtanggap nila sa mga panahon ng pag-aayuno at pagdaing. 32 Ang
utos ni Esther ay pinagtibay ang mga alituntuning ito hinggil sa Purim, at nakasulat

ito sa aklat.

10

1 Pagkatapos nagpataw ng isang buwis sa lupain at sa mga lupang baybayin sa
tabing-dagat si Haring Ahasueros. 2 Lahat ng mga nagawa ng kanyang kapangyarihan
at kalakasan, kasama ang buong kasaysayan ng kadakilaan ni Mordecai kung saan
inangatan siya ng hari, nakasulat ang mga iyon sa Aklat ng mga Alaala ng mga Hari ng
Media at Persia. 3 Si Mordecai na Judio ay pangalawa sa antas kay Haring Ahasueros.
Siya ay dakila sa gitna ng mga Judio at tanyag sa kanyang maraming kapatid na Judio,
sapagkat hinahangad niya ang kapakanan ng kanyang lahi, at siya ay nagsalita para
sa kapayapaan ng lahat ng kanyang lahi.

Job

[1] May isang lalaki sa lupain ng Uz na ang pangalan ay Job; walang maipipintas kay
Job at siya ay matuwid, may takot siya sa Diyos at tumatalikod sa anumang kasamaan.
[2] Binigyan siya ng pitong anak na lalaki at tatlong anak na babae. [3] May pag-aari
siyang pitong libong mga tupa, tatlong libong kamelyo, limang daang pares ng mga
baka, at limang daang mga asno at napakaraming mga lingkod. Ang lalaking ito ang
pinaka-dakila sa lahat ng tao sa Silangan. [4] Sa bawat araw na may kani-kaniyang
pagdiriwang ang mga anak na lalaki, ipinapatawag nila ang kanilang tatlong kapatid
na babae para kumain at uminom kasama nila. [5] Pagkatapos ng mga araw ng pista,
sila ay ipinapatawag at muli silang itatalaga ni Job sa Diyos. Babangon siya nang
maagang-maaga at mag-aalay ng sinunog na handog para sa bawat kaniyang mga
anak, dahil iniisip niya na, "Marahil nagkasala ang aking mga anak at isinumpa ang
Diyos sa kanilang mga puso." Ito ay laging ginagawa ni Job. [6] At dumating naman
ang isang araw para humarap ang mga anak ng Diyos kay Yahweh, at si Satanas
ay dumalo kasama nila. [7] Ang tanong ni Yahweh kay Satanas, "Saan ka naman
nanggaling?" Sumagot si Satanas kay Yahweh, "Galing ako sa isang paglalakad-lakad
sa mundo, nagpabalik-balik ako rito." [8] Nagtanong muli si Yahweh, "Ano naman ang
masasabi mo sa lingkod kong si Job? Dahil wala siyang katulad sa mundong ito,
walang maipipintas at tapat na tao, may takot sa Diyos at tumatalikod sa lahat ng
kasamaan." [9] Saka sumagot si Satanas kay Yahweh, "Basta na lang ba magkakaroon
ng takot sa iyo si Job nang walang kadahilanan?" [10] Hindi ka ba gumawa ng bakod sa
kaniyang paligid, sa paligid ng kaniyang bahay, at sa lahat ng kaniyang mga pag-aari?
Pinagpala mo ang kaniyang hanap-buhay at pinarami mo ang kaniyang kayamanan.
[11] Pero iunat mo ang iyong kamay laban sa kaniyang mga pag-aari, at makikita mo na
itatanggi ka niya sa iyong harapan. [12] Sinabi ni Yahweh sa kaniya, "Makinig ka, ang
lahat ng kaniyang pag-aari ay hawakan mo, pero huwag mo siyang pagbubuhatan ng
kamay." Saka umalis si Satanas sa presensiya ni Yahweh. [13] Dumating ang isang araw
habang nagkakainan at nag-iinuman ang kaniyang mga anak sa bahay ng kanilang
panganay na kapatid, [14] isang mensahero ang pumunta kay Job at nagbalita, "Habang
ang mga baka ay nag-aararo at ang mga asno ay nanginginain sa kanilang tabi;
[15] lumusob ang mga Sabano at tinangay sila. Pinatay nga nila ang ibang mga lingkod
gamit ang espada; ako lang ang nag-iisang nakatakas para ibalita sa iyo." [16] Habang
siya ay nagsasalita pa, dumating ang isa pang lingkod at nagbalita. "Umulan ng apoy
ng Diyos mula sa langit at tinupok ang mga tupa kasama na ang mga lingkod; at ako
lang ang tanging nakaligtas para sabihin sa iyo." [17] Habang siya rin ay nagsasalita,
may dumating pang isang lingkod at nagbalitang "Gumawa ng tatlong pangkat ang
mga Caldea, nilusob ang mga kamelyo, at tinangay silang lahat. Totoo ito, at pinatay
pa nila ang mga lingkod gamit ang espada, at ako lang ang nakaligtas para ibalita sa
iyo." [18] Habang siya ay nagsasalita dumating ang isa pa at nagbalitang, "Nagkakainan
at nag-iinuman ng alak ang iyong mga anak sa bahay ng kanilang panganay na
kapatid. [19] Isang malakas na hangin ang umihip mula sa disyerto at giniba ang apat
na haligi ng bahay, nadaganan nito ang mga kabataan, at namatay silang lahat, at
ako na lang ang nakatakas para sabihin ito sa iyo." [20] Napatayo si Job, pinunit ang
kaniyang damit, inahit ang kaniyang buhok, nagpatirapa sa lupa at sinamba ang
Diyos." [21] Sabi niya, "Hubad akong lumabas sa sinapupunan ng aking ina, hubad
din akong babalik doon. Si Yahweh ang nagbigay, si Yahweh rin ang babawi; ang

pangalan nawa ng Diyos ang mapapurihan.” 22 Sa lahat ng mga pangyayaring ito,
hindi nagkasala si Job at hindi siya naging hangal para akusahan ang Diyos.

2

1 Muling dumating ang araw para humarap kay Yahweh ang mga anak ng Diyos,
pumunta rin si Satanas para iharap ang kaniyang sarili kay Yahweh. 2 Tinanong
ni Yahweh si Satanas, “Saan ka naman nanggaling ngayon?” Sumagot si Satanas,
“Galing ako sa paglalakad sa lupa nang pabalik-balik.” 3 Nagtanong muli si Yahweh
kay Satanas, “Ano naman ang masasabi mo sa lingkod kong si Job? Sapagkat wala
siyang katulad sa mundong ito, walang maipipintas at tapat na tao, may takot sa Diyos
at tumatalikod sa lahat ng kasamaan. Nananatili pa rin siya sa kaniyang integridad
kahit na pinilit mo akong gumawa ng laban sa kaniya, para sirain siya nang walang
dahilan.” 4 Sumagot si Satanas kay Yahweh at sinabing, “Balat sa balat naman;
kayang ibigay ng tao ang lahat-lahat ng pag-aari niya para lamang siya mabuhay.
5 Pero subukan mong iunat ang iyong kamay at galawin ang kaniyang mga buto
at katawan, tingnan mo kung hindi ka niya isumpa nang harapan.” 6 Sinabi ni
Yahweh kay Satanas, “Sige, siya ay nasa iyong mga kamay, pero huwag mo lang
siyang babawian ng buhay.” 7 Kaya umalis si Satanas sa presensiya ni Yahweh at
nilagyan ng mga malubhang pigsa si Job mula sa kaniyang talampakan hanggang
sa bumbunan. 8 Pumulot si Job ng isang piraso ng basag na palayok para kayurin
ang sarili gamit nito, saka siya umupo sa ibabaw ng mga abo. 9 Saka sinabi sa
kaniya ng kaniyang asawa, “Panghahawakan mo pa rin ba ang iyong integridad?
Isumpa mo na ang Diyos at mamatay ka na.” 10 Pero sinabi niya sa kaniyang asawa,
“Kung makapagsalita ka parang wala kang isip, hindi mo ba naisip na hindi lang
kabutihan ang maaari nating maranasan sa kamay ng Diyos at maaari rin tayong
makaranas ng masama?” Sa lahat ng pangyayaring ito, hindi nagkasala si Job sa
kaniyang mga labi. 11 Ngayon naman, nabalitaan ng tatlong kaibigan ni Job ang lahat
ng masamang nangyari sa kaniya, nilisan nila ang kani-kanilang lugar para puntahan
si Job: Si Eliphaz na Temaneo, Bildad na Shuhita, at Zophar na Naamita. Naglaan
sila ng panahon para makidalamhati sa kaniya at aliwin siya. 12 Nang tumanaw
sila sa kalayuan, hindi nila agad nakilala si Job, napahiyaw sila at humagulgol sa
iyak; pinunit ng bawat isa ang kani-kaniyang damit, nagsaboy ng abo sa hangin at sa
kanilang mga ulo. 13 Saka sila umupo sa tabi ni Job sa loob ng pitong araw at pitong
gabi, wala ni isa sa kanila ang nangahas magsalita sa kaniya, dahil nakita nila ang
sobrang hirap ni Job.

3

1 Pagkatapos nito, binuksan ni Job ang kaniyang bibig at isinumpa ang araw ng
kapanganakan niya. 2 Sinabi niya, 3 “Sana napuksa na lang ang araw na ipinanganak
ako, ang gabi na binalitang 'isang sanggol na lalaki ang ipinanganak.' 4 Sana napuno
na lang ng kadiliman ang araw na iyon, huwag na sana itong maalala ng Diyos, o
kaya sikatan pa ito ng araw. 5 Sana angkinin na lang ito ng kadiliman at ng anino
ng kamatayan; balutan na lang ng madilim na ulap at ang lahat na nagpapadilim sa
umaga ay gawing mas kalagim-lagim. 6 At sa gabing iyon, hayaan na lang na makapal
na kadiliman ang bumalot dito: huwag na itong hayaan na magalak sa mga araw ng
taon, huwag na itong paabutin sa hustong bilang ng mga buwan. 7 Masdan mo, sana
naging baog na lang ang gabing iyon, at walang masayang tinig ang narinig. 8 Hayaan
na lang na isumpa ang araw na iyon ng mga marunong gumising sa Leviatan.
9 Hayaan na ang mga bituin sa hating-gabi ay magdilim. Hayaan na maghanap ng
liwanag ang araw na iyon pero walang matagpuan, o kaya ang mga talukap ng mga

mata ay huwag nang makakita ng bukang liwayway, 10 dahil hindi nito sinara ang
pintuan ng sinapupunan ng aking ina, ni itinago ang kaguluhan mula sa aking mga
mata. 11 Bakit hindi pa ako namatay noong ako ay lumabas sa sinapupunan? Bakit
hindi ko pa isinuko ang aking espiritu noong ako ay ipinagbubuntis pa lang ng aking
ina? 12 Bakit pa ako kinandong sa kaniyang mga tuhod? O tinanggap ng kaniyang
didbdib para ako ay makasuso? 13 Dapat sana tahimik na akong nakahiga ngayon,
nakatulog na sana ako at namamahinga 14 kasama ng mga hari at taga-payo sa lupa,
na nagtayo ng mga puntod para sa kanilang mga sarili na ngayon ay gumuho na. 15 O
kaya naman ay nakahiga na kasama ang mga prinsipe na minsan nang nagkaroon
ng maraming ginto, na pinuno ang kanilang mga bahay ng pilak. 16 O kaya, patay
na ako nang ipinanganak, tulad ng mga sanggol na hindi na nasilayan ang liwanag.
17 Sa lugar na iyon, ang mga masasama ay wala nang kaguluhan, at ang mga pagod
ay nakakapagpahinga. 18 Na kung saan ang mga bilanggo ay nagkakasundo, hindi na
nila maririnig ang boses ng mga tagapamahala sa kanila. 19 Ang mga karaniwan at
mga tanyag na tao ay naroroon, ang lingkod doon ay malaya mula sa kayang amo.
20 Bakit pa ibinigay ang liwanag sa isang taong naghihirap, bakit pa ibinigay ang
buhay sa taong ang kaluluwa ay puno ng pait; 21 ang taong gusto nang mamatay pero
hindi mamatay-matay, ang taong naghahanap ng kamatayan higit pa sa paghahanap
ng kayamanan? 22 Bakit pa ibinigay ang liwanag sa isang taong lubos na masaya at
nagagalak kung hinahanap naman niya ay libingan? 23 Bakit ibinibigay ang liwanag
sa isang taong inililihim ang kaniyang pamamaraan, isang tao kung saan naglagay
ang Diyos ng mga bakod? 24 Dahil mas nangyayari ang aking hikbi kaysa kumain; ang
aking panaghoy ay ibinubuhos na parang tubig. 25 Dahil ang bagay na kinatatakutan
ko ay dumating na sa akin; kung ano ang ikinatatakot ko ay narito na. 26 Wala
akong kaginhawaan, katahimikan at kapahingahan bagkus ang dumating sa akin ay
kabalisahan.

4

1 Sumagot si Elifaz ang Temaneo at sinabing, 2 “Kung sakaling may kumausap sa iyo,
malulungkot ka ba? Pero sino ba ang makakapigil sa kaniyang sarili para magsalita?
3 Tingnan mo nga naman, nagturo ka sa marami, pinalakas mo ang mga nanghihinang
kamay. 4 Inalalayan ng iyong salita ang mga nahuhulog, at ang mga nanlalambot na
tuhod ay pinatigas mo. 5 Pero ngayong ikaw naman ang may kaguluhan, nanghihina
ka; ikaw ay dinapuan ng kaguluhan, at ikaw ay naguluhan. 6 Hindi ba dapat ang
takot mo sa Diyos ang nagbibigay sa iyo ng lakas ng loob? Hindi ba ang integridad
mo sa iyong mga ginagawa ang nagbibigay sa iyo ng pag-asa? 7 Parang awa mo
na, isipin mo itong mabuti: may inosente bang naghirap? O kaya may matuwid
bang pinalayas? 8 Ayon sa aking natunghayan, siyang nagbungkal ng kasalanan, at
nagtanim ng kaguluhan, ay umani rin nito. 9 Sila ay mamamatay sa pamamagitan ng
hininga ng Diyos; sa pagsabog ng kaniyang galit sila ay matutupok. 10 Ang atungal ng
mga leon, ang tinig ng mabangis na leon, maging ang pangil ng mga batang leon—
ang lahat ay nabasag. 11 Ang matandang leon ay namatay dahil sa kawalan ng mga
biktima; ang mga batang leon ng inahin ay nagkalat saan mang lugar. 12 Subalit
ngayon, may lihim na dumating sa akin, may bumulong sa aking tainga tungkol dito.
13 Sa mga kahulugan ng mga pangitain sa gabi, habang ang mga tao ay natutulog
nang mahimbing. 14 Matinding takot ang siyang lumukob sa akin, at sa aking mga
buto ay nanginig. 15 Pagkatapos isang espiritu ang dumaan sa aking harapan, at ang
mga balahibo ko ay nagsipagtayuan. 16 Ang espiritu ay tumigil at tumayo, pero di
ko maaninag ang kaniyang anyo. Isang anyo ang nasa aking harapan, tahimik ang
paligid at may bigla akong narinig, 17 “Ang isang mortal na tao ba ay mas matuwid

kaysa sa Diyos? Mas dalisay ba ang tao kaysa sa kaniyang Manlilikha? 18 Tingnan mo,
kung hindi pinagkakatiwalaan ng Diyos ang kaniyang mga lingkod, at pinaparatangan
ang kaniyang mga anghel nang kahangalan, 19 ano pa kaya silang mga nakatira sa
mga bahay na gawa sa putik, at ang mga pundasyon ay nasa buhangin, na mas
marupok sa mga kulisap na madaling durugin? 20 Sa pagitan ng umaga at gabi sila
ay winasak; naglaho na sila magpakailanman nang walang nakakapansin sa kanila.
21 Hindi ba nabunot ang tali ng kanilang mga tolda? Namatay sila, namatay sila nang
walang karunungan.

5

1 Manawagan ka na ngayon, mayroon bang makikinig sa iyo? Sino sa mga banal
ang malalapitan mo? 2 Dahil papatayin ng galit ang isang hangal, papatayin ng
selos ang walang isip. 3 Nakakita na ako ng isang hangal na lumalalim na ang
ugat, pero bigla kong sinumpa ang kaniyang tahanan. 4 Ang kaniyang mga anak
ay malayo sa kaligtasan; naipit sila sa mga tarangkahan ng lungsod. Wala kahit
isa ang magliligtas sa kanila — 5 ang ani nila ay kinain ng mga nagugutom, ng
mga taong kumukuha nito mula sa mga matinik na lugar; ang mga kayamanan
nila ay sinimot ng mga taong nauuhaw dito. 6 Sapagkat ang mga paghihirap ay
hindi tumutubo mula sa lupa; kahit ang kaguluhan ay hindi umuusbong mula sa
lupa; 7 Pero gumagawa ang sangkatuhan ng sarili niyang kaguluhan, gaya ng mga
apoy na lumilipad paitaas. 8 Pero ako, sa Diyos ako lalapit, ipagkakatiwala ko sa
Diyos ang aking kalagayan — 9 siya na gumagawa ng mga dakila at makabuluhang
mga bagay, mga kamangha-manghang bagay na hindi na mabilang. 10 Nagbibigay
siya ng ulan sa lupa, at nagpapadala ng tubig sa mga taniman. 11 Ginawa niya
ito para itaas ang mga mabababa; para ilikas ang mga taong nagdadalamhati sa
mga abo. 12 Binibigo niya ang mga balak ng mga tuso, para hindi makamit ang
mga binalak nila. 13 Binibitag niya ang mga matatalino sa kanilang katusuhan; ang
mga plano ng matatalino ay matatapos din. 14 Nagpupulong sila sa dilim tuwing
umaga, at nangangapa sa tanghali na tulad nang sa gabi. 15 Pero inililigtas niya
ang mga mahihirap mula sa mga espada na nasa kanilang mga bibig, at ang mga
nangangailangan mula sa mga mayayaman. 16 Kaya may pag-asa ang mahihirap, at
ang kawalan ng katarungan ay itinitikom ang kaniyang sariling bibig. 17 Tingnan mo,
masaya ang taong tinutuwid ng Diyos; kaya huwag mong kamuhian ang pagtutuwid
ng Makapangyarihan. 18 Dahil siya ay sumusugat at tumatapal, sumusugat siya at
siya rin ang gumagamot. 19 Ililigtas ka niya sa anim na kaguluhan; lalo na, sa pitong
kaguluhan, walang anumang masama ang makagagalaw sa iyo. 20 Sa tag-gutom ikaw
ay kaniyang ililigtas mula sa kamatayan; sa digmaan mula sa kapangyarihan ng
espada. 21 Ikukubllli ka mula sa latay ng mga dila; at hindi ka matatakot kapag ang
pagkawasak ay dumating. 22 Tatawanan mo ang pagkawasak at tag-gutom, at hindi ka
matatakot sa mga mababangis na hayop. 23 Sapagkat may kasunduan ka sa mga bato
sa iyong taniman; magiging mapayapa ka sa mga mababangis na hayop. 24 Matitiyak
mo na ang iyong tolda ay ligtas; dadalawin mo ang iyong kawan at makikitang hindi
ito nabawasan. 25 Matitiyak mo na dadami ang iyong lahi, na ang iyong mga anak
ay matutulad sa mga damo sa lupa. 26 Uuwi ka sa iyong puntod sa iyong katandaan,
tulad ng mga naipong mga tangkay ng palay na dinadala sa giikan. 27 Tingnan mo,
siniyasat namin ang bagay na ito; ganito talaga ito; pakinggan mo ito at patunayan
sa iyong sarili."

6

1 Pagkatapos sumagot si Job at sinabing, 2 "O, kung titimbangin lamang ang aking

paghihirap, at susukatin ang lahat ng aking mga sakuna! 3 Sa ngayon mas magiging
mabigat pa ito kaysa sa lahat ng buhangin sa dagat. Kaya nga naging padalos-dalos
ako sa aking mga salita. 4 Dahil ang mga palaso ng Makapangyarihan ay nakaabang
sa akin, ang aking espiritu ay iniinom ang lason; ang mga kaparusahan ng Diyos ay
nagsunod-sunod laban sa akin. 5 Ang isa bang mabangis na asno ay uungal kung
marami namang damo? O ang mga baka ba ay uungal kung may dayami naman
silang makakain? 6 Ang isang pagkain ba na walang lasa ay makakain kung walang
asin? O may kung anong lasa ba sa puti ng itlog? 7 Tumatanggi akong hawakan sila;
tulad sila ng mga nakakapandiring pagkain sa akin. 8 O, sana matanggap ko na ang
aking hinihiling, oh, ibigay na sana ng Diyos ang aking minimithi; 9 na malugod ang
Diyos na durugin niya ako ng isang beses, na bitawan niya ako at putulin sa buhay
na ito. 10 Sana ito na lang ang aking maging pampalubag-loob—kahit na magsaya
ako sa hindi napapawing hapdi: na hindi ko sinuway ang mga salita ng Tanging
Banal. 11 Ano ba ang aking lakas, na kailangan ko pang maghintay? Ano ba ang
aking katapusan, na kailangan kong pahabain ang aking buhay? 12 Ang lakas ko ba
ay kasing lakas ng mga bato? O ang aking mga kalamnan ay gawa sa tanso? 13 Hindi
ba totoo na hindi ko kayang tulungan ang aking sarili, at ang karunungan ay tinanggal
sa akin? 14 Para sa isang taong malapit nang mawalan ng malay, dapat ipakita ng
kaniyang kaibigan ang katapatan; kahit na pinabayaan niya pa ang kaniyang takot sa
Makapangyarihan. 15 Pero naging matapat ang mga kapatid ko sa akin, na tulad ng
mga batis sa disyerto, na tulad ng mga daluyan ng tubig na natutuyo, 16 na dumidilim
dahil sa mga yelong tumatakip sa mga ito, at dahil sa mga niyebe na ikinukubli ang
sarili sa kanila. 17 Kapag sila ay natunaw, sila ay mawawala; kapag ang panahon ay
mainit, nalulusaw sila sa kanilang kinalalagyan. 18 Ang mga karawan ay gumigilid
para maghanap ng tubig, nagpapaikot-ikot sila sa tuyong lupain at saka mamamatay.
19 Ang mga karawan mula sa Tema ay pinagmamasdan sila, gayun din sa pangkat
ng mga taga-Sheba na umaasa sa kanila. 20 Sila ay nabigo dahil umaasa sila na
makakahanap ng tubig; pumunta sila roon pero sila ay nilinlang. 21 Kaya ngayon,
kayong mga kaibigan ko ay wala nang halaga sa akin; nakita ninyo ang aking kaawa-
awang kalagayan pero kayo ay natatakot. 22 'Sinabi ko ba sa inyo na bigyan ninyo
ako ng kahit ano?' 'O, regaluhan ninyo ako mula sa inyong kayamanan?' 23 O, 'Iligtas
ako mula sa kamay ng aking kalaban?' O, 'Tubusin ako sa kamay ng mga nang-
aapi sa akin?' 24 Ituro ninyo sa akin, at ako ay mananahimik, ipaintindi ninyo sa
akin kung saan ako nagkamali. 25 Sadya ngang napakasakit ng katotohanan! Pero
ang inyong mga sinasabi, paano ba nito ako maitutuwid? 26 Balak ba ninyong hindi
pansinin ang aking mga sinasabi, ituring ito ang salita ng isang tao na parang ito ay
hangin? 27 Totoo nga, pinagpupustahan ninyo ang naulila sa ama, at pinagtatalunan
ang inyong kaibigan na tulad ng isang kalakal. 28 Subalit ngayon, tingnan ninyo ako
at papatunayan ko sa inyo na hindi ako nagsisinungaling. 29 Pigilan ninyo ang inyong
sarili, parang awa ninyo na; maging makatarungan kayo, maghunos-dili kayo dahil
nasa tamang panig ako. 30 May kasamaan ba sa aking dila? Hindi ba malalaman ng
aking bibig ang malisyosong mga bagay?

7

1 Hindi ba't may mabigat na gawain ang bawat isang tao sa ibabaw ng lupa?
2 Hindi ba na ang kaniyang mga araw ay gaya ng isang taong upahan? 3 Katulad
ng isang alipin na maalab na ninanais ang mga anino ng gabi, katulad ng isang taong
upahan na naghihintay sa kaniyang mga sahod- kaya nagtiis ako sa mga buwan ng
kahirapan; nagkakaroon ako ng mga gabing punong-puno ng kaguluhan. 4 Kapag ako
ay humihiga, sinasabi ko sa aking sarili, “Kailan ako babangon at kailan lilipas ang

gabi? Punong-puno ako ng kabalisahan hanggang sa magbukang-liwayway. 5 Ang
aking laman ay nadadamitan ng mga uod at mga tipak ng alikabok; nanigas na ang
mga sugat sa aking balat at saka malulusaw at mananariwang muli. 6 Ang aking mga
araw ay mas mabilis kaysa sa panghabi; lilipas sila nang walang pag-asa. 7 Alalahanin
mo O Diyos na ang aking buhay ay isa lamang hininga; ang aking mata ay hindi
na makakakita pa ng kabutihan. 8 Ang mata ng Diyos, na nakikita ako, ay hindi
na muli ako makikita; Ang mga mata ng Diyos ay tutuon sa akin pero hindi na
ako mabubuhay. 9 Gaya ng isang ulap na napapawi at nawawala, gayon din ang
siyang bumababa sa sheol ay hindi na aahon pa. 10 Siya ay hindi na babalik pa
sa kaniyang tahanan; ni makikilala pa siya muli sa kaniyang lugar. 11 Kaya hindi
ko pipigilin ang aking bibig; Magsasalita ako sa kadalamhatian ng aking espiritu;
Ako ay dadaing sa kapaitan ng aking kaluluwa. 12 Ako ba ay isang dagat, o isang
halimaw sa dagat para lagyan mo ng bantay? 13 Kapag sinasabi ko, 'Aaliwin ako
ng aking higaan, at pakakalmahin ng aking upuan ang aking daing, 14 pagkatapos
tinatakot mo ako sa mga panaginip at ako ay sinisindak sa mga pangitain, 15 kaya
pipiliin ko ang magbigti at kamatayan sa halip na panatilihin pang buhay ang aking
mga buto. 16 Kinasusuklaman ko ang aking buhay; Hindi ko hinahangad na patuloy
akong mabuhay; hayaan mo akong mag-isa dahil walang silbi ang aking mga araw.
17 Ano ang tao na dapat bigyan mo ng pansin, na dapat iyong ituon ang isip sa kaniya,
18 na dapat mong bantayan tuwing umaga at sinusubok mo siya sa bawat sandali?
19 Gaano katagal bago mo alisin ang iyong tingin sa akin? bago mo ako hayaang mag-
isa nang may sapat na panahon para lunukin ang aking sariling laway? 20 Kahit ako
ay nagkasala, ano ang magagawa nito sa iyo, ikaw na nagbabantay sa mga tao? Bakit
mo ako ginawang isang pakay, para ba ako ay maging pasanin sa iyo? 21 Bakit hindi
mo mapatawad ang aking mga pagsuway at alisin ang aking kasamaan? Sa ngayon
ako ay hihiga sa alikabok; maingat mo akong hahanapin, pero wala na ako."

8

1 Pagkatapos sumagot si Bildad ang Suhita at nagsabing, 2 "Hanggang kailan mo
sasabihin ang mga bagay na ito? Gaano katagal magiging kagaya ng malakas na
hangin ang mga salita sa iyong bibig? Binabaluktot ba ng Diyos ang katarungan?
3 Maaari bang baluktututin ng Makapangyarihang Diyos ang katuwiran? 4 Ang iyong
mga anak ay nagkasala laban sa kaniya; Alam namin ito, dahil pinarusahan niya
sila sa kanilang mga kasalanan. 5 Sabihin nating masigasig mong hinanap ang Diyos
at iyong inilahad ang iyong mga kahilingan sa Makapangyarihan. 6 Sabihin nating
ikaw ay dalisay at matuwid; pagkatapos siguradong gagawa siya para sa iyo at
gagantipalaan ka ng tahanan na tunay mong pag-aari. 7 Kahit na maliit ang iyong
simula, ang iyong huling kalagayan ay magiging mas higit. 8 Para sa kaalaman,
nagmamakaawa ako sa iyo, tungkol sa mga dumaang panahon, ihanda ang iyong
sarili para matutunan kung ano ang mga natuklasan ng ating mga ninuno. 9 (
Ipinanganak lamang tayo kahapon at wala tayong nalalaman sapagkat ang ating mga
araw sa daigdig ay isang anino.) 10 Hindi ba nila ituturo at sasabihin sa iyo? Hindi ba
sila magsasalita mula sa kanilang mga puso? 11 Maaari bang tumubo ang papirus na
walang lati? Maaari bang tumubo ang tambo na walang tubig? 12 Habang sila ay mga
sariwa pa at hindi pinuputol, sila ay natutuyo bago ang anumang halaman. 13 Kaya
gayon din ang mga landas ng lahat nang nakakalimot sa Diyos, ang pag-asa ng mga
walang diyos ay maglalaho — na ang may pagtitiwala ay nagkakahiwa-hiwalay, 14 na
ang may tiwala ay marupok tulad ng isang sapot ng gagamba. 15 Ang ganoong tao
ay sasandig sa kaniyang bahay, pero hindi ito magtatagal. Hahawak siya dito, pero
hindi ito mananatili. 16 Siya ay sariwa sa ilalim ng araw, at ang kaniyang mga sibol ay

kumakalat sa kaniyang buong hardin. 17 Ang kaniyang mga ugat ay pumupulupot sa
tambak ng bato; naghahanap sila ng magagandang lugar sa gitna ng batuhan. 18 Pero
kung ang taong ito ay sinira sa kaniyang lugar, saka siya ipagkakaila ng lugar na iyon
at sasabihing, 'Hindi kailanman kita nakita.' 19 Masdan mo, Ito ay ang “kagalakan” ng
ganoong pag-uugali ng isang tao; Sisibol muli ang ibang halaman sa parehong lupa
sa kaniyang lugar. 20 Masdan mo, hindi itatakwil ng Diyos ang isang taong walang
kasalanan; ni aalalayan ang kamay ng mga gumagawa ng masama. 21 Pupunuin
pa niya ang iyong bibig ng tuwa, at ang iyong mga labi ng sigawan. 22 Sila na
mga napopoot sa iyo ay dadamitan ng kahihiyan; Ang tolda ng mga masasama ay
maglalaho.”

9

1 Pagkatapos sumagot si Job at sinabi, “ 2 tunay na alam ko na ganito nga ito.
Pero paano magiging matuwid ang isang tao sa harap ng Diyos? 3 Kung gusto
niyang makipagtalo sa Diyos, hindi niya siya sasagutin kahit minsan lang sa libong
beses. 4 Ang Diyos ay marunong sa puso at makapangyarihan sa lakas; Sino ang
nagmatigas laban sa kaniya ang nagtagumpay kailanman? — 5 siya na nagtatanggal
ng mga bundok na walang babala sa sinuman kapag pinapataob niya ang mga ito
dahil sa kaniyang galit— 6 siyang yumayanig sa daigdig mula sa kinalalagyan nito
at pinapanginig ang mga sandigan nito. 7 Ito rin ang Diyos na nagsasabi sa araw na
huwag sumikat, at ito nga ay hindi sumikat, at siyang nagtatakip sa mga bituin, 8 siya
na mismong naglatag ng mga kalangitan at siyang yumuyurak at sumusupil sa mga
alon ng dagat, 9 siya na gumawa sa Oso, sa Orion, sa Pleyades, at sa kumpol ng mga
bituin sa katimugan. 10 Ito rin ang Diyos na gumagawa ng mga dakilang bagay, mga
bagay na hindi kayang maunawaan—sa katunayan, mga kahanga-hangang bagay na
hindi mabibilang. 11 Masdan mo, sinasamahan niya ako, at hindi ko siya nakikita;
Dumadaan din siya, pero hindi ko siya napapansin. 12 Kung makakahuli siya ng
biktima, sino ang makakapigil sa kaniya? Sino ang magsasabi sa kaniya, “Ano ang
iyong ginagawa?” 13 Hindi babawiin ng Diyos ang kaniyang galit; ang mga katulong
ni Rahab ay yumuko sa ilalim niya. 14 Paano ako makakasagot sa kaniya, maaari ba
akong mamili ng mga salita para ikatwiran sa kaniya? 15 Kahit na ako ay matuwid,
hindi ko siya kayang sagutin; ang puwede ko lang gawin ay magmakaawa sa aking
hukom. 16 Kahit na ako ay tumawag at sinagot niya ako, hindi ako naniniwala na
nakikinig siya sa aking tinig. 17 Dahil binabasag niya ako sa pamamagitan ng bagyo
at pinaparami ang aking mga sugat nang walang dahilan. 18 Hindi man lamang ako
hinayaang mahabol ang aking hininga; sa halip ay pinuno niya ako nang kapaitan.
19 Kung kami ay nagsasalita tungkol sa kalakasan, bakit, siya ay makapangyarihan!
At kung pinag-uusapan natin ang tungkol sa katarungan, 'Sino,' sabi niya, 'ang
magtatanong sa akin?' 20 Kahit na ako ay matuwid, ang sarili kong bibig ang hahatol
sa akin; kahit na ako ay walang kasalanan, patutunayan pa rin nito na ako ay may
pagkakasala. 21 Ako ay walang kapintasan pero wala na akong pakialam sa aking
sarili; kinasusuklaman ko ang sarili kong buhay. 22 Wala itong pagkakaiba, kaya ko
sinasabi na magkasama niyang sinisira ang mga taong walang kasalanan at ang mga
masasamang tao. 23 Kung ang isang salot ay biglang pumatay, tatawanan niya ang
mga pagdurusa ng mga taong walang kasalanan. 24 Ang lupa ay ibinigay sa kamay
ng mga masasamang tao; tinatakpan ng Diyos ang mga mukha ng mga hukom nito.
Kung hindi siya ang gumagawa nito, kung gayon sino? 25 Ang aking mga araw ay
mas matulin kaysa tumatakbong mensahero; lumilipas ang aking mga araw; wala
silang nakikitang mabuti kahit saan. 26 Sila ay kasing-bilis ng mga bangkang tambo
ng papirus, at kasing-bilis ng pagsalakay ng agila na dumadagit sa kaniyang biktima.

27 Kung sinabi kong kakalimutan ko ang aking mga hinaing, na huhubarin ko ang
malungkot kong mukha at magpapakasaya, 28 ako ay maaring matakot sa lahat ng
aking mga kalungkutan dahil alam ko na hindi mo isaalang-alang na ako ay walang
sala. 29 Ako ay hahatulan; kung gayon, bakit pa ako susubok nang wala namang
kahihinatnan? 30 Kung huhugasan ko ang aking sarili ng tubig-niyebe at gagawin
kong napakalinis ang aking mga kamay, 31 itutulak ako ng Diyos sa isang hukay, at
ang aking mga kasuotan ay mayayamot sa akin. 32 Dahil ang Diyos ay hindi tao,
kagaya ko, na maaari ko siyang sagutin, na pareho kaming pupunta sa hukuman.
33 Walang hukom sa pagitan namin na maaaring magpatong ng kaniyang kamay sa
aming dalawa. 34 Walang ibang hukom na maaring mag-alis ng pamalo ng Diyos sa
akin, na maaaring pumigil sa kaniyang bagsik para hindi ako matakot. 35 Sa gayon
magsasalita ako at hindi matatakot sa kaniya. Pero sa kasalukuyang kalagayan, hindi
ko iyon magagawa.

10

1 Napapagod ako sa aking buhay; magbibigay ako ng malayang pagpapahayag sa
aking hinaing; magsasalita ako sa kapaitan ng aking kaluluwa. 2 Sasabihin ko sa
Diyos, huwag mo akong basta isumpa; ipakita mo kung bakit mo ako inaakusahan.
3 Makakabuti ba para sa iyo na ako ay iyong apihin, na kasuklaman ang mga gawa ng
iyong mga kamay habang ikaw ay nakangiti sa mga plano ng masasama? 4 Mayroon
ka bang mga mata? Nakakakita ka ba kagaya ng nakikita ng tao? 5 Ang mga araw
mo ba ay kagaya ng mga araw ng sangkatauhan o ang mga taon mo ba ay kagaya
ng mga taon ng mga tao, 6 na nag-uusisa sa aking mga kasamaan at nagsasaliksik
ng aking mga kasalanan, 7 kahit na alam mong wala akong kasalanan at walang
sinumang makakasagip sa akin mula sa iyong mga kamay? 8 Ang iyong mga kamay
ang nagbalangkas at humubog sa akin, pero sinisira mo ako. 9 Alalahanin mo,
nagsusumamo ako sa iyo, na hinubog mo ako gaya ng putik; ibabalik mo ba muli ako
sa alabok? 10 Hindi ba't ibinuhos mo ako na parang gatas at binuo mo ako na parang
keso? 11 Binihisan mo ako ng balat at laman at hinabi mo akong magkakasama ng
mga buto at mga litid. 12 Pinagkalooban mo ako ng buhay at katapatan sa tipan; ang
tulong mo ang nagbantay sa aking espiritu. 13 Gayon man itinago mo ang mga bagay
na ito sa iyong puso—alam ko ito ang iyong iniisip: 14 na kung ako ay nagkasala,
napapansin mo ito; Hindi mo ako ipapawalang-sala sa aking mga kasamaan. 15 Kung
ako ay masama, sumpain ako; kahit ako ay matuwid, hindi ko maaring itaas ang aking
ulo, yamang puno ako nang kahihiyan at pinagmamasdan ang sarili kong paghihirap.
16 Kung titingala ang aking ulo, hinuhuli mo ako tulad ng isang leon; muli mong
ipinapakita sa akin na ikaw ay makapangyarihan. 17 Nagdadala ka ng mga bagong
saksi laban sa akin at dinadagdagan mo ang iyong galit sa akin; sinasalakay mo ako
ng mga bagong hukbo. 18 Bakit, kung gayon, inilabas mo ako mula sa sinapupunan?
Sana ay isinuko ko na ang aking espiritu para wala ng mata ang nakakita sa akin
kailanman. 19 hindi na sana ako nabuhay; binitbit na sana ako mula sa sinapupunan
diretso sa libingan. 20 Hindi ba kaunti na lang ang aking mga araw? Kung gayon ay
tapusin na, hayaan akong mag-isa, para magkaroon naman ako ng kaunting pahinga
21 bago ako pumunta kung saan hindi na ako makakabalik, sa lupain ng kadiliman
at sa anino ng kamatayan, 22 ang lupain na kasing-dilim ng hatinggabi, sa lupain ng
anino ng kamatayan, walang kahit anong kaayusan, kung saan ang liwanag ay kagaya
ng hatinggabi.""

11

1 Pagkatapos sumagot si Zofar ang Naamita at nagsabi, 2 Hindi ba dapat sagutin

ang ganyang napakaraming salita? Nararapat ba sa taong ito, na puno ng mga salita,
na paniwalaan? 3 Nararapat ba na ang iyong pagmamagaling ay nagpapanatili sa
iba na manahimik? Kapag kinutya mo ang aming katuruan, wala bang sinuman
na magpapahiya sa iyo? 4 Dahil sinasabi mo sa Diyos, 'Ang aking mga paniniwala ay
dalisay, ako ay walang kasalanan sa iyong mga mata. 5 Pero, kung sana lang magsalita
ang Diyos at buksan ang kaniyang bibig laban sa iyo; 6 na ipakita sa iyo ang mga lihim
ng karunungan. Dahil dakila siya sa pang-unawa. Saka mo alamin na ang hinihingi sa
iyo ng Diyos ay mas magaan sa nararapat sa iyong kasalanan. 7 Maiintindihan mo ba
ang Diyos sa pamamagitan ng paghahanap sa kania? Maaari mo bang mauunawaan
ang Makapangyarihan nang lubusan? 8 Ang mga bagay ay kasing-taas ng langit; ano
ang magagawa mo? Mas malalim pa ito kaysa sa sheol; ano ang malalaman mo?
9 Ang kaniyang sukat ay mas mahaba pa kaysa daigdig, mas malawak pa kaysa dagat.
10 Kung siya ay dumadaan at ikinukulong ang sinuman, kung tinatawag ang sinuman
sa hukuman, sa gayon sino ang makakapigil sa kaniya? 11 Sapagkat kilala niya ang
mga taong mapagpanggap; kapag nakakakita ng kasamaan, hindi ba niya napapansin
ito? 12 Pero ang mga taong hangal ay walang pang-unawa; Makukuha nila ito kapag
ang isang ligaw na asno ay magsilang ng isang tao. 13 Pero ipagpalagay na itinakda
mong ayusin ang iyong puso at iniunat ang iyong mga kamay patungo sa Diyos;
14 ipagpalagay mo na ang kasamaan ay nasa iyong mga kamay, kung gayon ilayo
mo ito mula sa iyo, at hindi hinayaan ang kasamaan na manahan sa iyong mga tolda.
15 Sa gayon ay tiyak na maitataas mo ang iyong mukha na walang tanda ng kahihiyan;
tunay nga, magiging matatag ka at hindi matatakot. 16 Makakalimutan mo ang iyong
paghihirap; maaalala mo lamang ito gaya ng tubig na umagos palayo. 17 Ang iyong
buhay ay magiging mas maliwanag kaysa katanghaliang tapat; kahit na mayroong
kadiliman, ito ay magiging gaya ng umaga. 18 Magiging ligtas ka dahil may pag-asa;
sa katunayan, matatagpuan mo ang iyong kaligtasan at ikaw ay makapagpapahinga
nang ligtas. 19 At walang pwedeng tumakot sa iyo; tunay, marami ang lalapit sa iyo
para humingi ng pabor. 20 Pero ang mga mata ng mga masasamang tao ay mabibigo;
wala silang paraan para tumakas. Ang kanilang tanging pag-asa ay ang huling hinga
ng buhay."

12

1 Pagkatapos sumagot si Job at sinabi, 2 walang pag-aalinlangan na kayo ang bayan;
ang karunungan ay mamamatay na kasama ninyo. 3 Pero mayroon din akong pang-
unawa na kagaya ninyo; Hindi ako mas mababa kaysa sa inyo. Sa katunayan, sino
ang hindi nakaka-alam ng mga bagay na gaya nito? 4 Ako ay isang katatawanan para
sa aking kapwa —ako, na siyang tumawag sa Diyos at kaniyang sinagot! Ako, isang
taong makatarungan at walang kasalanan—ako ngayon ay isa nang katatawanan.
5 Sa isip ng isang taong matiwasay, may paglait para sa kasawian; Iniisip niya sa
paraang magdadala nang mas marami pang kasawian sa mga nadudulas ang paa.
6 Sumasagana ang mga tolda ng mga manloloob, at ang mga nagpapagalit sa Diyos
ay dama ang katiyakan; ang kanilang mga sariling mga kamay ang kanilang mga
diyos. 7 Pero ngayon tanungin mo ang mga mababangis na hayop; at tuturuan ka
nila; Tanungin mo ang mga ibon sa mga himpapawid at sasabihin nila sa iyo. 8 O
magsalita ka sa lupa, at ikaw ay tuturuan; Ang mga isda sa dagat ay magpapahayag
sa iyo. 9 Alin sa mga hayop ang hindi alam na ang kamay ni Yahweh ang gumawa
nito—ang nagbigay sa kanila ng buhay— 10 Yahweh, sa kaninong kamay ang bawat
bagay na may buhay at ang hininga ng sangkatauhan? 11 Hindi ba ang tainga ang
sumusuri sa mga salita gaya ng dila na tumitikim sa pagkain? 12 Sa mga taong
may edad ay karunungan; sa kahabaan ng mga araw ay pang-unawa. 13 Sa Diyos

ay may karunungan at kalakasan; mayroon siyang mabuting kaisipan at pang-
unawa. 14 Tingnan mo, siya ay nasisira, at hindi na ito maitatayong muli; kung
ikinukulong niya ang isang tao, hindi na maaring palayain. 15 Masdan mo, kung
pinipigil niya ang mga tubig, natutuyo ang mga ito, at kung pakakawalan ang mga
ito, natatabunan nila ang lupain. 16 Nasa kaniya ang kalakasan at karunungan; ang
mga taong nilinlang at ang mga luminlang ay parehong nasa ilalim ng kaniyang
kapangyarihan. 17 Pinapangunahan niyang ilayo ang mga tagapayo ng nakayapak
sa kalungkutan; inililiko niya ang mga hukom para maging hangal. 18 Tinatanggal
niya ang hanay ng kapangyarihan mula sa mga hari; binabalutan niya ng tela ang
kanilang mga baywang. 19 Pinapangunahan niyang ilayo ang mga pari na nakayapak
sa kalungkutan at patalsikin ang mga makapangyarihang tao. 20 Inalis niya ang
pananalita ng mga taong mapagkakatiwalaan at inaalis niya ang pang-unawa ng mga
matatanda. 21 Ibinubuhos niya ang paghamak sa mga prinsipe at kinanakalas niya
ang sinturon ng mga malalakas na tao. 22 Inilalantad niya ang mga malalalim na
bagay mula sa kadiliman at inilalabas sa liwanag ang mga anino kung saan naroon
ang mga patay. 23 Ginagawa niyang malakas ang mga bansa, at winawasak din niya
ang mga ito. Pinapalawak niya ang mga bansa, at dinadadala din niya ang mga ito
bilang mga bihag. 24 Tinatanggal niya ang pang-unawa mula sa mga pinuno ng mga
bayan sa daigdig; Idinudulot niyang magpaikot-ikot sila sa ilang kung saan walang
daan. 25 Nangangapa sila sa dilim na walang liwanag; Ginagawa silang parang lasing
na pasuray-suray.

13

1 Tingnan mo, nakikita ko ang lahat; Nakikinig at nauunawaan ko ito. 2 Kung
ano ang alam mo, alam ko rin; hindi ako mas mababa sa iyo. 3 Gayunman,
mas gugustuhin ko na lang na makipag-usap sa Makapangyarihan; aking hihilingin
na makapagdahilan sa Diyos. 4 Pero inyong pinagtakpan ang katotohanan ng
kasinungalingan; kayo ay manggagamot na walang silbi. 5 O, nais mo bang hawakang
mabuti ang iyong kapayapaan! Iyon ang inyong karunungan. 6 Pakinggan mo ang
aking mga paliwanag; pakinggan mo ang panawagan ng aking mga labi. 7 Magsasabi
ka ba ng hindi matuwid sa Diyos, at magsasalita ka ba ng mapanlinlang sa kaniya?
8 Dapat mo ba talagang ipakita ang kabaitan sa kaniya? Ginusto mo ba talagang
makipagtalo sa hukuman bilang mga manananggol para sa Diyos? 9 Makabubuti
ba talaga sa iyo kung siya na hukom ay titingnan at suriin ka? O tulad ng ibang
nangloloko ng iba, talaga bang magiging maling kinatawan sa kaniya sa hukuman?
10 Siguradong susumbatan ka niya kung lihim mong ipapakita ang pagtatangi sa
kaniya. 11 Hindi ka ba magawang matakot ng kaniyang kamahalan? Hindi ba
babagsak ang pagkatakot niya sa iyo? 12 Hindi malilimutang kasabihan mo ay
kawikaan na gawa sa mga abo; ang mga pananananggol mo ay pananananggol na
gawa sa putik. 13 Manahimik ka muna, hayaan mo muna ako, para makapagsalita
ako, dumating na kung anuman ang nararapat sa akin. 14 Kukunin ko ang sarili
kong laman sa aking ngipin; kukunin ko ang aking buhay sa aking mga kamay.
15 Tingnan mo, kung papatayin niya ako, mawawalan ako ng pag-asa; gayon pa man,
ipagtatanggol ko ang aking mga pamamaraan sa harapan mo. 16 Ito ang magiging
dahilan ko para sa aking pagpapawalang-sala, hindi na ako pupunta sa harapan
mo tulad ng isang taong walang diyos. 17 O Diyos, pakinggan ng mabuti ang aking
sasabihin; hayaan mong madinig ng iyong mga tainga ang aking pagpapahayag.
18 Tingnan mo ngayon, inilagay ko ang aking tanggulan sa ayos; Alam ko na ako
ay inosente. 19 Sinong maaaring makipagtalo sa akin laban sa akin sa hukuman?
Kung pupunta ka para gawin iyon, at kung mapapatunayan mong mali ako, kung

gayon mananahimik at isusuko ko ang aking buhay. [20] O Diyos, gumawa ka ng
dalawang bagay para sa akin, at pagkatapos hindi ko na itatago ang aking sarili sa
iyong mukha: [21] babawiin mo ang mapang-aping kamay mo, at huwag mong hayaan
ang iyong mga paninindak para takutin ako. [22] Pagkatapos tatawag ka, at tutugon ako;
O hayaan mong ako ay magsalita, at iyong tugunin. [23] Ilan ang aking mga kasamaan at
kasalanan? Hayaan mong malaman ko ang aking pagsuway at kasalanan. [24] Bakit mo
itinatago ang iyong mukha sa akin at itinuturing mo akong tulad ng iyong kaaway?
[25] Uusigin mo ba ang isang tinangay na dahon? Hahabulin mo ba ang tuyong dayami?
[26] Dahil sumulat ka ng mga mapapait na mga bagay laban sa akin; ipinamana mo sa
akin ang mga kasamaan ng aking kabataan. [27] Inilagay mo rin ang aking paa sa mga
kandadong kahoy; tinitingnan mong mabuti ang lahat ng aking mga landas; sinusuri
mo ang lupa kung saan ang mga nilakaran ng talampakan ng aking paa [28] bagaman
tulad ako ng isang mabahong bagay na nabubulok, tulad ng isang damit na kinakain
ng gamugamo.

14

[1] Ang mga tao, na ipinanganak ng babae, na nabubuhay ng kaunting araw at puno
ng kaguluhan. [2] Umuusbong siya mula sa lupa tulad ng isang bulaklak at pinuputol;
tumatakas siya tulad ng isang anino at hindi nagtatagal. [3] Tumitingin ka ba alinman
sa mga ito? Dinadala mo ba ako sa paghatol kasama mo? [4] Sinong magdadala ng
mga bagay na malinis mula sa mga bagay na marumi? Walang sinuman. [5] Ang mga
araw ng tao ay tiyak; Ang bilang ng kaniyang mga buwan ay nasa iyo; itinakda mo
ang kaniyang mga hangganan para hindi siya makalampas. [6] Lumayo ka mula sa
kaniya para siya ay maaaring makapahinga, sa gayon siya ay maaaring masiyahan
sa kaniyang araw tulad ng isang inupahang tao kung magagawa niya. [7] Maaaring
magkaroon ng pag-asa roon para sa isang puno; kung puputulin ito, maaaring
sumibol muli, itong sariwang sanga ay hindi matatapos. [8] Kahit tumanda na ang
ugat nito sa lupa, at ang mga tangkay nito ay mamatay sa lupa, [9] kahit na ito ay
nakakaamoy ng tubig lamang, uusbong ito at magkakasanga tulad ng isang halaman.
[10] Pero ang tao ay namamatay; nagiging mahina; sa katunayan nga, nalalagutan
ng hininga ang tao, at kung gayon nasaan siya? [11] Gaya ng tubig na nawawala sa
isang lawa, at tulad ng isang ilog na nauubusan ng tubig at natutuyo, [12] gayundin
ang mga tao ay humimlay at hindi na bumangon muli. Hanggang mawala ang
kalangitan, hindi na sila gigising ni magigising man sa kanilang pagkakatulog. [13] O,
nais mo akong itagong palayo sa sheol na malayo mula sa mga kaguluhan, at nais
mo akong panatilihing itago hanggang matapos ang iyong poot, nais mo akong ilagay
sa takdang panahon para manatili doon at pagkatapos alalahanin mo ako! [14] Kung
ang isang tao ay mamamatay, mabubuhay ba siyang muli? Kung gayon, hinahangad
kong maghintay sa nakakapagod na panahon doon hanggang dumating ang aking
paglaya. [15] Tatawag ka, at sasagutin kita. Nais mong magkaroon ng hangarin para sa
gawa ng iyong mga kamay. [16] Binilang mo at iningatan ang aking mga yapak; hindi
mo nais panatilihin ang bakas ng aking kasalanan. [17] Ang aking mga kasalanan ay
itinago sa isang lalagyan; nais mong takpan ang aking kasalanan. [18] Pero kahit ang
mga bundok ay gumuguho at nawawala; kahit ang mga bato ay nilipat sa kanilang
lugar; [19] sinisira ng tubig ang mga bato; tinatangay ng mga baha ang mga alikabok sa
lupa. Tulad nito, winawasak mo ang pag-asa ng tao. [20] Lagi mo siyang tinatalo,
at siya ay pumapanaw; pinalitan mo ang kaniyang mukha at pinalayas mo siya
para mamatay. [21] Ang kaniyang mga anak na lalaki ay maaaring dumating para
magparangal, pero hindi niya ito nalalaman; maaari silang ibaba, pero hindi niya ito

nakikitang nangyayari. 22 Nararamdaman lamang niya ang kirot sa kaniyang sariling
katawan, at siya ay nagdadalamhati para sa kaniyang sarili.

15

1 Pagkatapos sumagot si Elifaz ang Temanita at sinabi, 2 Nararapat bang sumagot
ang isang matalinong tao nang walang kabuluhang kaalaman at pupunuin ba ng
kaniyang sarili ng hanging silangan? 3 Nararapat ba siyang magdahilan nang walang
pakinabang na pakikipag-usap o mga pananalita na maaaring hindi makakagawa sa
kaniya ng mabuti? 4 Tunay nga, inalis mo ang paggalang para sa Diyos; pinigilan mo
ang debosyon para sa kaniya, 5 dahil ang iyong kasalanan ang nagtuturo sa iyong
bibig; pinili mong magkaroon ka ng dila ng isang taong mapanlinlang. 6 Ang sarili
mong bibig ang sumusumpa sa iyo, hindi sa akin; sa katunayan nga, ang sarili mong
mga labi ang nagpapatunay laban sa iyo. 7 Ikaw ba ang unang taong ipinanganak?
Dinala ka ba na mabuhay bago ang mga burol? 8 Narinig mo ba ang lihim na
kaalaman ng Diyos? Nilimitahan mo ba ang karunungan sa iyong sarili? 9 Anong
nalalaman mo na hindi namin nalalaman? Anong nauunawaan mo na wala rin sa
amin? 10 Kasama namin ang kapwa puti ang buhok at napakatandang tao na mas
matanda pa kaysa sa iyong ama. 11 Ang mga kaaliwan ba ng Diyos ay napakaliit para
sa iyo, ang mga salitang mahinahon sa iyo? 12 Bakit ka nadaig ng iyong puso? Bakit
ang iyong mga mata ay nanglilisik, 13 sa gayon ibaling mo ang iyong espiritu laban
sa Diyos at maglabas ka ng ganoong mga salita mula sa iyong bibig? 14 Ano ang tao
na siya ay dapat maging malinis? Ano siya na ipinanganak ng isang babae na dapat
maging matuwid? 15 Tingnan mo, hindi nagtitiwala ang Diyos kahit sa kaniyang mga
hinirang; sa katunayan nga, ang kalangitan ay hindi malinis sa kaniyang paningin;
16 gaano kaunti ang isang malinis na karumal-dumal at makasalanan, isang tao na
umiinom ng kasalanan tulad ng tubig! 17 Ipapakita ko sa iyo; pakinggan mo ako;
ipapahayag ko sa iyo ang mga bagay na aking nakita, 18 ang mga bagay na ipinasa
ng mga taong matatalino mula sa kanilang mga ama, ang mga bagay na hindi itinago
ng kanilang mga ninuno. 19 Ang mga ito ay kanilang mga ninuno, sa nag-iisang
binigyan ng lupain, at sa kanilang kalagitnaan ay walang dayuhan ang dumaan.
20 Ang masasamang tao na namimilipit sa sakit sa lahat ng araw niya, ang bilang
ng mga taon na inilaan para sa taong mapang-api para magdusa. 21 Isang kalila-
kilabot na tunog ay nasa kaniyang mga tainga; habang siya ay nasa kasaganaan,
ang tagapagwasak ay darating sa kanila. 22 Hindi niya naiisip na babalik siya sa
kadiliman; nakaabang ang espada para sa kaniya. 23 Gumagala siya sa iba-ibang mga
lugar dahil sa tinapay, na sinasabing, 'Nasaan na ito?' Nalalaman niya ang araw ng
kadiliman ay malapit na. 24 Ang pagdadalamhati at pagkahapis ay ginagawa siyang
takot; nagwagi sila laban sa kaniya, tulad ng isang hari na handa sa labanan. 25 Dahil
inabot niya ng kaniyang kamay laban sa Diyos at kumikilos nang may pagmamalaki
laban sa Makapangyarihan, 26 ang masamang taong ito na lumalaban sa Diyos na may
matigas na leeg, na may isang makapal na kalasag. 27 Totoo ito, kahit tinakpan niya
ang kaniyang mukha ng kaniyang katabaan at mataba rin ang kaniyang mga pigi,
28 at nanirahan sa mga wasak na lungsod; sa mga bahay na walang taong nakatira
ngayon at handa nang maging mga tambakan. 29 Hindi siya magiging mayaman; hindi
magtatagal ang kaniyang yaman; kahit ang kaniyang anino ay hindi magtatagal sa
daigdig. 30 Hindi siya umalis sa kadiliman; isang apoy ang magtutuyo sa kaniyang
mga sanga; at sa hininga ng bibig ng Diyos siya ay papanaw. 31 Huwag siyang hayaang
magtiwala sa mga walang kabuluhang bagay, nalilinlang niya ang kaniyang sarili;
dahil ang walang pakinabang ang kaniyang magiging gantimpala. 32 Mangyayari ito
bago ang panahon ng kaniyang kamatayan; ang kaniyang sanga ay hindi magiging

luntian. [33] Ihuhulog niya ang kaniyang mga hilaw na ubas tulad ng puno ng ubas;
itatapon niya ang kaniyang mga bulaklak tulad ng puno ng olibo. [34] Dahil ang mga
kasamahan ng hindi maka-diyos na tao ay hindi mamumunga; tutupukin ng apoy ang
kanilang mga tolda ng panunuhol. [35] Nagbubuntis sila ng kasamaan at nanganganak
ng kasalanan; sa kanilang sinapupunan ay nagbubuntis ng panlilinlang."

16

[1] Pagkatapos sumagot si Job at sinabi, [2] "Narinig ko ang maraming ganoong mga
bagay; kayong lahat ay nakakainis na mga tagapag-aliw. [3] May katapusan ba ang
mga walang saysay na mga salita? Ano ang nangyayari sa iyo na ganito ang iyong
sagot? [4] Maaari din akong magsalita tulad ng ginagawa mo, kung ikaw ay nasa aking
kinalalagyan; maaari kong tipunin at pagsama-samahin ang mga salita laban sa iyo
at ilingin ang aking ulo sa iyo nang may pangungutya. [5] O, paano ko palalakasin ang
loob mo gamit ang aking bibig! Paano ko mapapagaan ang iyong pighati gamit ang
aking mga labi! [6] Kung magsasalita ako, ang aking pighati ay hindi mababawasan;
kung hindi ako magsasalita, paano ako matutulungan? [7] Pero ngayon, O Diyos,
pinahirapan mo ako; pinabayaan mo ang buong pamilya ko. [8] Ginawa mo akong
matuyo, na sa sarili nito ay isang saksi laban sa akin; ang pagpayat ng aking katawan
ay tumatayo laban sa akin, at nagpapatotoo ito laban sa aking mukha. [9] Sa matinding
galit ng Diyos nilupig at inusig niya ako; nagngangalit siya sa akin gamit ang kaniyang
ngipin; ipinako ng kaaway ang kaniyang paningin sa akin habang sinisira niya ako.
[10] Napanganga sa akin ang mga tao; sinampal niya ako nang may mapanisi sa
pisngi; sila ay nagsama-samang nagtipon laban sa akin. [11] Ibinigay ako ng Diyos
sa taong hindi maka-diyos, at inihagis ako sa kamay ng masamang tao. [12] Nasa
kaginhawahan ako at sinira niya ako. Tunay nga, hinalbot ako sa leeg at binasag
ako ng pira-piraso; inilagay niya rin ako bilang kaniyang puntirya. [13] Pinalibutan
ako ng kaniyang tagapana; O Diyos tinusok mo ang aking laman-loob at hindi ako
kinaawaan; pinalabas niya ang aking bituka sa lupa. [14] Dinurog niya ng paulit-ulit ang
aking pader; tumakbo siya tulad ng isang mandirigma. [15] Tinahi ko ang sako sa aking
balat; sinaksak ko sa lupa ang aking sungay. [16] Mamula-mula ang aking mukha sa
pag-iyak; nasa pilik-mata ko ang anino ng kamatayan [17] bagaman walang karahasan
sa aking mga kamay, at ang aking panalangin ay dalisay. [18] O lupa, huwag mong
tabunan ang aking dugo; hayaan ang aking iyak ay walang lugar ng kapahingahan.
[19] Kahit ngayon, tingnan mo, ang aking saksi ay nasa langit; siyang mananagot sa
akin ay nasa kaitaasan. [20] Hinahamak ako ng aking mga kaibigan, pero umiiyak ko
sa Diyos. [21] Hiniling ko sa saksi ng kalangitang iyon na makipagtalo para sa taong
ito kasama ang Diyos tulad ng isang tao na ginagawa sa kaniyang kapwa! [22] Nang
lumipas ang ilang taon, pupunta ako sa isang lugar na hindi na ako babalik.

17

[1] Ang aking espiritu ay naubos, at ang aking mga araw ay tapos na; handa na ang
libingan para sa akin. [2] Tunay nga na mayroong mangungutyang kasama ko; lagi ko
dapat makita ang kanilang pagtatangka. [3] Ibigay ngayon ang isang pangako, maging
isang tagapanagot para sa akin sa iyong sarili; sino pa roon ang tutulong sa akin?
[4] Dahil sa iyo, O Diyos, iningatan mo ang kanilang mga puso na maunawaan ito;
kaya, hindi mo sila maitatas nang higit sa akin. [5] Siyang bumabatikos sa kaniyang
mga kaibigan para sa isang gantimpala, sa mata ng kaniyang mga anak ay hindi
magtatagumpay. [6] Pero ginawa niya akong isang usap-usapan ng mga tao; dinuraan
nila ang aking mukha. [7] Malabo na rin ang aking mata dahil sa kalungkutan; payat na
ang buong katawan ko gaya ng mga anino. [8] Sinisindak nito ang mga matutuwid; ang

inosente ay ginugulo ang kaniyang sarili laban sa taong hindi maka-diyos. 9 Nag-iingat ang taong matuwid sa kaniyang landas; siyang may malinis na mga kamay ay lalakas nang lalakas. 10 Pero para sa inyong lahat, halika ka ngayon; hindi ako makakakita ng matalinong tao sa kalagitnaan ninyo. 11 Lumipas na ang mga araw ko, tapos na ang mga plano ko, kahit ang mga kahilingan ng aking puso. 12 Ang mga taong ito, ang mga mangungutya, pinalitan ang gabi ng araw; ang liwanag, sinabi nila, malapit na sa kadiliman. 13 Nang tumingin ako sa sheol bilang aking tahanan; mula nang lumaganap ang aking higaan sa kadiliman; 14 mula nang sinabi ko sa hukay, 'ikaw ang aking ama,' at sa uod, 'ikaw ang aking ina o aking kapatid na babae,' 15 nasaan na ngayon ang aking pag-asa?, dahil sa aking pag-asa, sinong makakakita ng anuman? 16 Ang pag-asa ba ay bababa sa tarangkahan ng sheol kapag kami ay pumanaog sa alabok?

18

1 Pagkatapos sumagot si Bildad ang Suhita at sinabi, 2 Kailan ka titigil sa iyong pagsasalita? Pag-isipan mo, at pagkatapos saka kami magsasalita. 3 Bakit mo pinapalagay na gaya kami ng mga halimaw; bakit kami naging hangal sa iyong paningin? 4 Ikaw na sinisira ang sarili sa iyong galit, dapat bang pabayaan ang daigdig para lang sa iyo o dapat bang alisin ang mga bato mula sa kanilang mga lugar? 5 Tunay nga, ang liwanag ng masamang tao ay papatayin; ang kislap ng kaniyang apoy ay hindi magliliwanag. 6 Magdidilim ang liwanag sa kaniyang tolda; ang kaniyang ilawan sa itaas niya ay papatayin. 7 Ang mga hakbang ng kaniyang lakas ay magiging maikli; ang kaniyang sariling mga plano ang magpapabagsak sa kaniya. 8 Dahil siya ay ihahagis sa isang lambat ng kaniyang sariling mga paa; lalakad siya sa isang patibong. 9 Isang bitag ang huhuli sa kaniya sa sakong; isang patibong ang huhuli sa kaniya. 10 Nakatago sa lupa ang isang silo; at isang bitag para sa kaniyang daraanan. 11 Mga kakila-kilabot ang tatakot sa bawat tabi; siya ay kanilang hahabulin sa kaniyang mga sakong. 12 Ang kaniyang kayamanan ay mapapalitan ng kagutuman, at ang kalamidad ay magiging handa sa kaniyang tabi. 13 Ang mga bahagi ng kaniyang katawan ay lalamunin; tunay nga, ang panganay ng kamatayan ang lalamon sa kaniyang mga bahagi. 14 Siya ay tatanggalin sa kaniyang tolda, ang tahanan na ngayon ay kaniyang pinagkakatiwalaan; dadalhin siya sa kamatayan, ang hari ng mga takot. 15 Ang mga tao na hindi kaniyang pag-aari ay maninirahan sa kaniyang tolda pagkatapos nilang makita na kumalat ang asupre sa loob ng kaniyang tahanan. 16 Ang kaniyang mga ugat ay matutuyo sa ilalim; sa ibabaw ay puputulin ang kaniyang mga sanga. 17 Ang kaniyang alaala ay mawawala sa lupa; mawawalan siya ng pangalan sa lansangan. 18 Itutulak siya mula sa liwanag patungo sa kadiliman at itatapon sa labas ng mundong ito. 19 Hindi siya magkakaroon ng anak o apo sa kalagitnaan ng kaniyang bayan, ni anumang natitirang kaanak ang mananatili kung saan siya natira. 20 Silang naninirahan sa kanluran ay nanginig sa takot sa kung ano ang mangyayari sa kaniya isang araw; silang naninirahan sa silangan ay matatakot sa pamamagitan nito. 21 Tunay na ganoon ang mga tahanan ng mga hindi matutuwid na tao, ang mga lugar ng mga taong hindi nakakakilala sa Diyos."

19

1 Pagkatapos sumagot si Job at sinabi, 2 "Hanggang kailan ninyo ako pahihirapan at babasagin ng pira-piraso na may mga salita? 3 Sampung beses ninyo na akong pinagsasabihan; hindi kayo nahihiya na pinagmamalupitan ninyo ako. 4 Kung totoo nga na nagkasala ako, mananatiling panagutan ko ang aking pagkakamali. 5 Kung totoo nga na magmamalaki kayo laban sa akin at mapaniwala ang lahat ng mga tao

na nagkasala ako, 6 kung gayon dapat alam ninyo na ginawan ako ng mali ng Diyos
at nahuli ako sa kaniyang lambat. 7 Tingnan ninyo, sumisigaw ako na ginawan ako
ng mali, pero hindi ako narinig; nanawagan ako ng tulong, pero walang katarungan.
8 Pinaderan niya ang aking daanan para hindi ako makatawid, at pinadilim niya ang
aking nilalakaran. 9 Hinubad niya ang aking karangalan, at kinuha niya ang korona
mula sa ulo ko. 10 Giniba niya ako sa bawat dako, at naglaho na ako; binunot niya ang
aking mga pag-asa katulad ng isang puno. 11 Pinasiklab din niya ang kaniyang galit
laban sa akin; tinuturing niya ako bilang isa sa kaniyang mga kaaway. 12 Nagtitipon
ang mga hukbo niya, nagtayo sila ng tungtungan na panlusob laban sa akin at
nagkampo sa paligid ng aking tolda. 13 Nilayo niya mula sa akin ang mga kapatid
ko, nilayo niya ako mula sa aking mga kakilala. 14 Binigo ako ng aking mga kamag-
anak; kinalimutan na ako ng malapit kong mga kaibigan. 15 Ang mga taong minsang
tumuloy sa bahay ko bilang panauhin pati na ang mga lingkod kong babae ay itinuring
akong ibang tao; isa akong dayuhan sa paningin nila. 16 Nananawagan ako sa aking
lingkod, pero hindi niya ako tinutugon kahit na nagmamakaawa ako sa pamamagitan
ng aking bibig. 17 Nakasusulasok sa asawa ko ang aking paghinga; nakapandidiri ang
aking panawagan sa sariling kong mga kapatid na lalaki at babae. 18 Kahit ang mga
bata ay kinasusuklaman ako; kung babangon ako para magsalita, pinagsasalitaan nila
ako. 19 Kinamumuhian ako ng lahat ng aking mga kaibigan; tinalikuran ako ng lahat
ng mga minamahal ko. 20 Nakakapit ang mga buto ko sa aking balat at laman; buto't
balat na lamang ang natitira sa akin. 21 Maawa kayo sa akin, maawa kayo sa akin,
mga kaibigan ko, dahil hinawakan ako ng kamay ng Diyos. Bakit ninyo ako inaapi na
parang kayo ang Diyos? 22 Bakit hindi pa kayo nasisiyahan sa pag-ubos ng laman ko?
23 O, sana ay maisulat na ngayon ang mga sinasabi ko! O, sana maitala sa aklat ang
mga ito! 24 O, sana ay magpakailanmang maiukit ito ng bakal na panulat at tingga
sa isang bato! 25 Pero para sa akin, alam ko na nabubuhay ang aking Manunubos, at
balang araw ay tatayo siya sa daigdig; 26 pagkatapos mawasak ang balat ko, iyon ay,
ang aking katawan, saka makikita ko ang Diyos sa aking pangangatawan. 27 Makikita
ko siya, ako mismo ang makakakita sa kaniya sa aking tabi; makikita siya ng aking
mga mata, at hindi bilang isang dayuhan. Bibigay ang lamang-loob ko. 28 Kung
sinasabi ninyo, 'Paano natin siya pahihirapan! Nasa kaniya ang ugat ng kaniyang mga
kaguluhan', 29 matakot kayo sa espada, dahil ang poot ang nagdadala ng kaparusahan
ng espada, para malaman ninyo na mayroong paghahatol."

20

1 Pagkatapos sumagot si Zofar ang taga-Naaman, 2 "Mabilis akong pinapasagot
ng aking kaisipan dahil sa aking pag-aalala. 3 Nakarinig ako mula sa iyo ng isang
pagsaway na nagpahiya sa akin, pero tinutugon ako ng espiritu na higit sa aking
pang-unawa. 4 Hindi mo ba alam ang katotohanan na ito noong sinaunang panahon,
nang nilagay ng Diyos ang tao sa lupa: 5 saglit lang ang katagumpayan ng masama,
at ang kagalakan ng taong hindi naniniwala diyos ay hindi nagtatagal? 6 Bagaman
umabot sa kalangitan ang tangkad niya, at umabot ang ulo niya sa kaulapan, 7 pero
maglalaho ang taong iyon katulad ng kaniyang dumi; sasabihin ng mga nakakita
sa kaniya, 'Nasaan siya?' 8 Lilipad siya palayo tulad ng panaginip at hindi na
masusumpungan; itataboy siya palayo katulad ng pangitain sa gabi. 9 Hindi na siya
muling makikita ng mga mata na nakakita sa kaniya; hindi na siya muling makikita
ng pinanggalingan niya. 10 Hihingi ng kapatawaran ang mga anak niya sa mga dukha,
ibabalik ng mga kamay niya ang kaniyang kayamanan. 11 Puno ng kasiglahan ang
kaniyang mga buto, pero kasama niya itong hihiga sa kaniya sa alabok. 12 Bagaman
matamis ang kasamaan sa kaniyang bibig, bagaman itinatago niya ito sa ilalim

ng kaniyang dila, [13] bagaman pinipigilan niya ito at hindi pinapakawalan pero
pinapanatili pa rin ito sa kaniyang bibig— [14] magiging mapait ang pagkain sa
kaniyang bituka, magiging kamandag ito ng mga ahas sa loob niya. [15] Nilulunok niya
ang kaniyang mga kayamanan, pero isusuka niya ulit ito; palalabasin ito ng Diyos
mula sa kaniyang tiyan. [16] Sisipsipin niya ang kamandag ng mga ahas; papatayin
siya ng dila ng ulupong. [17] Hindi siya mabubuhay para magalak sa panonood
ng mga ilog at dumadaloy na agos ng pulot at mantikilya. [18] Pagbabayaran niya
ang kaniyang mga pinaghirapan; hindi niya ito lulunukin; hindi siya magagalak sa
kayamanan na nakuha niya. [19] Dahil inapi niya at pinabayaan ang mga dukha;
sapilitan niyang inagaw ang mga bahay na hindi niya itinayo. [20] Dahil hindi siya
makahanap ng kasiyahan sa kaniyang sarili, hindi niya maliligtas ang kahit anong
bagay na nagbibigay sa kaniya ng kaligayahan. [21] Walang naiwang bagay ang hindi
niya nilamon; kaya hindi magtatagal ang kaniyang kasaganaan. [22] Sa kasaganaan
ng kaniyang kayamanan siya ay mahuhulog sa kaguluhan; darating sa kaniya ang
kamay ng lahat ng nasa kahirapan. [23] Kapag naghahanda na siyang magpakabusog,
ibubuhos ng Diyos ang bagsik ng kaniyang poot sa taong iyon; papaulanin niya ito
sa kaniya habang kumakain siya. [24] Bagaman tatakas ang taong iyon sa bakal na
sandata, patatamaan siya ng isang tanso na pana. [25] Tatagos ang palaso mula sa likod
niya; tunay nga, lalabas mula sa atay niya ang kumikinang na dulo nito; katakot-takot
na mga bagay ang darating sa kaniya. [26] Nakalaan ang ganap na kadiliman para sa
kaniyang mga kayamanan; lalamunin siya ng apoy na hindi naapula; lalamunin nito
kung ano ang nalabi sa kaniyang tolda. [27] Ipapakita ng kalangitan ang kaniyang mga
kasalanan, at babangon ang kalupaan laban sa kaniya bilang isang saksi. [28] Maglalaho
ang kayamanan ng kaniyang bahay; aanurin ang kaniyang mga kalakal sa araw ng
poot ng Diyos. [29] Ito ang bahagi ng masamang tao mula sa Diyos, ang pamana ng
Diyos na nakalaan para sa kaniya."

21

[1] Pagkatapos sumagot si Job at sinabing, [2] "Pakinggang mabuti ang aking sasabihin,
at hayaan ninyong maging tulong ninyo ito sa akin. [3] Pagtiisan ako, at magsasalita
rin ako; pagkatapos kong magsalita, ipagpatuloy ninyo ang inyong panlalait. [4] Para
sa akin, sa tao ba dapat ako magreklamo? Bakit hindi dapat ako mainip? [5] Tingnan
ninyo ako at mabigla, at ilagay ninyo ang inyong mga kamay sa inyong mga bibig.
[6] Kapag iniisp ko ang aking mga paghihirap, ako ay nababagabag, at nananaig
ang takot sa aking laman. [7] Bakit patuloy pang nabubuhay ang masasamang tao,
tumatanda, at umaangat ang antas sa buhay? [8] Natatatag ang mga kaapu-apuhan
nila sa kanilang paningin, at natatatag ang kanilang mga anak sa harap ng kanilang
mga mata. [9] Ligtas ang tahanan nila mula sa takot; kahit sa pamalo ng Diyos sa
kanila. [10] Nanganganak ang kanilang mga toro, at hindi nabibigo ang mga ito;
nanganganak ang kanilang mga baka at hindi namamatay ang guya nito dahil sa
maagang pagkapanganak nito. [11] Pinapalaya nila ang kanilang mga anak na parang
mga kawan, at sumasayaw ang mga ito. [12] Umaawit sila sa tamburin at alpa at
nagagalak sa tugtog ng plauta. [13] Lumilipas ang mga araw nila sa kasaganaan, at
tahimik silang bumababa sa sheol. [14] Sinasabi nila sa Diyos, 'Lumayo ka sa amin dahil
wala kaming nais na malaman sa pamamaraan mo. [15] Sino ba ang Makapangyarihan,
na dapat namin siyang sambahin? Anong kapakinabangan ang makukuha namin
kung nagdasal kami sa kaniya?' [16] Tingnan ninyo, hindi ba nasa mga kamay nila ang
kanilang kasaganaan? Wala akong gagawin sa payo ng masasamang tao. [17] Gaano
kadalas pinapatay ang ilawan ng masasamang tao, o dumadating ang kapahamakan
sa kanila? Gaano kadalas kinakalat ng Diyos ang kalungkutan sa kanila dahil sa

kaniyang galit? 18 Gaano sila kadalas nagiging katulad ng putol na halaman sa
hangin o tulad ng ipa na tinatangay ng bagyo? 19 Sinasabi ninyo, 'Nilalaan ng
Diyos ang kasalanan ng tao para pagbayaran ng kaniyang mga anak'. Hayaan mo
siyang pagbayaran ito mismo, para malaman niya kung ano ang kasalanan niya.
20 Hayaan mong makita ng kaniyang mga mata ang sarili niyang pagkawasak, at
hayaan mong inumin niya ang poot ng Makapangyarihan. 21 Dahil ano ang pakialam
niya sa kaniyang pamilya kapag naputol na ang kaniyang mga araw? 22 Mayroon
bang makapagtuturo ng kaalaman sa Diyos dahil siya ang humahatol kahit ng mga
nasa nakatataas? 23 Namamatay ang isang tao habang malakas pa siya, nang payapa
at panatag. 24 Puno ang katawan niya ng gatas, at matibay ang kaniyang mga
buto at nasa mabuting kalagayan. 25 Ang iba naman ay namamatay nang may
kapaitan sa kaniyang kaluluwa, ang siyang hindi pa nakararanas ng kahit anong
mabuti. 26 Pareho silang nahihiga sa alikabok; pareho silang binabalutan ng mga uod.
27 Tingnan ninyo, alam ko ang nasa isip ninyo, alam ko ang mga paraan kung paano
ninyo ako nais hamakin. 28 Dahil sinasabi ninyo, 'Nasaan na ngayon ang tahanan ng
prinsipe? Nasaan na ang tolda na minsang pinapamahayan ng masama?' 29 Hindi
ninyo pa ba tinatanong ang mga manlalakbay? Hindi ninyo ba alam ang katibayan
na kaya nilang sabihin, 30 na ang masamang tao ay iniingatan mula sa araw ng
kapahamakan, at nilalayo siya mula sa araw ng poot? 31 Sino ang hahatol sa kaniya
nang harapan dahil sa masasama niyang pamamaraan? Sino ang maghihiganti sa
kaniya dahil sa kaniyang mga ginawa? 32 Pero ililibing siya; babantayan ng mga
tao ang kaniyang puntod. 33 Magiging matamis sa kaniya ang mga tipak ng lambak;
susundan siya ng lahat ng mga tao, dahil hindi mabilang ang tao na nauna sa kaniya.
34 Paano ninyo ako ngayon aaliwin sa pamamagitan ng walang kabuluhan, dahil
walang mabuti sa mga sagot ninyo kung hindi puro kasinungalingan?”

22

1 Pagkatapos sumagot si Elifaz ang taga-Teman at sinabing, 2 “Magiging kagamit-
gamit ba ang tao sa Diyos? Magiging kagamit-gamit ba ang matalino sa kaniya?
3 Kasiyahan ba para sa Makapangyarihan kung ikaw ay matuwid? Kapakinabangan
ba para sa kaniya kung ginawa mong tuwid ang iyong pamamaraan? 4 Dahil ba sa
iyong paggalang para sa kaniya kaya ka niya sinasaway at dinadala sa paghuhukom?
5 Hindi ba napakatindi ng kasamaan mo? Wala bang katapusan ang mga kasalanan
mo? 6 Dahil naningil ka ng pangseguridad mula sa kapatid mong lalaki nang walang
dahilan; hinubaran mo ang isang tao. 7 Hindi mo binigyan ng tubig na maiinom
ang mga nanghihina; nagdamot ka ng tinapay mula sa mga nagugutom 8 bagaman
ikaw, isang makapangyarihan, ay nagmamay-ari ng mundo, bagaman ikaw, na taong
pinaparangalan, ay namumuhay dito. 9 Pinaalis mo ang mga balo nang walang dala;
nabali ang mga bisig ng mga walang ama. 10 Kaya, nakapaligid sa iyo ang mga
patibong, at binabagabag ka ng hindi inaasahang mga takot. 11 Mayroong kadiliman,
para hindi ka makakita; binabalutan ka ng kasaganaan ng mga tubig. 12 Hindi ba't
nasa kalangitan ang Diyos? Pagmasdan mo ang taas ng mga tala, napakataas nila!
13 Sinasabi mo, 'Ano bang alam ng Diyos? Kaya ba niyang humatol sa makapal
na kadiliman? 14 Binabalutan siya ng makapal na mga ulap, para hindi niya tayo
makita; lumalakad siya sa ibabaw ng arko ng langit.' 15 Papanatilihin mo ba ang
dating daan kung saan lumakad ang masamang mga tao— 16 ang mga dinampot
palayo sa panahon nila, ang mga tinangay ang pundasyon katulad ng ilog, 17 ang
mga nagsabi sa Diyos, 'Lumayo ka sa amin'; ang mga nagsabing, 'Ano ba ang kayang
gawin ng Makapangyarihan sa atin?' 18 Pero pinuno niya ang kanilang mga tahanan
ng mabubuting bagay; malayo sa akin ang mga balak ng mga masama. 19 Nakikita

ang kanilang kapalaran ng mga taong tuwid at nagagalak; pinagtatawanan sila
ng mga taong walang sala para hamakin. 20 Sinasabi nila, 'Siguradong pinuputol
ang mga tumayo laban sa atin; tinupok ng apoy ang kanilang mga pagmamay-ari.
21 Ngayon, sumang-ayon ka sa Diyos at makipagpayapaan sa kaniya; sa ganoong
paraan, darating sa iyo ang kabutihan. 22 Pakiusap, tanggapin mo ang tagubilin mula
sa kaniyang bibig; ingatan mo ang kaniyang mga salita sa iyong puso. 23 Kung babalik
ka sa Makapangyarihan, kung itataboy mo ang hindi makatuwiran mula sa iyong
mga tolda, maitatatag ka. 24 Ilatag mo ang iyong mga kayamanan sa alikabok, ang
ginto ng Ofir sa gitna ng mga bato ng batis, 25 at ang Makapangyarihan ang iyong
magiging kayamanan at mahalagang pilak sa iyo. 26 Dahil sa ganoon masisiyahan
ka sa Makapangyarihan; itataas mo ang iyong mukha sa Diyos. 27 Mananalangin
ka sa kaniya, at diringgin ka niya; tutuparin mo ang iyong mga pangako sa kaniya.
28 Mag-uutos ka rin ng kahit ano, at pagtitibayin ito para sa iyo; magliliwanag ang
ilaw sa iyong daan. 29 Binababa ng Diyos ang mga mapagmataas, nililigtas niya ang
mga nakababa ang mga mata. 30 Ililigtas niya ang taong walang sala; maliligtas ka sa
pamamagitan ng kalinisan ng iyong mga kamay."

23

1 Pagkatapos sumagot si Job at sinabi, 2 "Kahit ngayon ay mapait ang aking
dinadaing; mas mabigat ang aking paghihirap kaysa sa aking paghihinagpis. 3 O,
sana alam ko kung saan ko siya matatagpuan! O, sana makalapit ako sa kinaroroonan
niya! 4 Ilalatag ko sa kaniyang harapan ang aking kaso at pupunuin ang aking bibig ng
pangangatwiran. 5 Matututunan ko ang mga salita na isasagot niya at mauunawaan
ko ang sasabihin niya sa akin. 6 Makikipagtalo ba siya laban sa akin sa kadakilaan
ng kaniyang kapangyarihan? Hindi, pakikinggan niya ako. 7 Doon maaaring
makipagtalo sa kaniya ang taong matuwid. Sa ganitong paraan mapapawalang-sala
ako magpakailanman ng aking hukom. 8 Tingnan ninyo, pumupunta ako pasilangan,
pero wala siya roon, at pumupunta ako pakanluran, pero hindi ko siya maramdaman.
9 Sa hilaga, kung saan siya gumagawa, pero hindi ko siya makita, at sa timog, kung
saan niya tinatago ang kaniyang sarili para hindi ko siya makita. 10 Pero alam niya
ang daanan na aking tinatahak; kapag sinubukan na niya ako, lilitaw ako tulad ng
ginto. 11 Nanindigan ang aking mga paa sa kaniyang mga yapak; pinanatili ko ang
pamamaraan niya at hindi lumihis. 12 Hindi ko tinalikuran ang mga kautusan ng
kaniyang mga labi; iningatan ko sa aking puso ang mga salita ng kaniyang bibig.
13 Pero kakaiba siya, sino ang kayang magpatalikod sa kaniya? Kung ano ang ninanais
niya, ginagawa niya. 14 Dahil isinasakatuparan niya ang mga atas niya laban sa akin;
marami ang mga tulad nito. 15 Kaya, natatakot ako sa kaniyang presensiya; kapag
iniisip ko siya, natatakot ako sa kaniya. 16 Dahil pinahina ng Diyos ang aking puso;
sinindak ako ng Makapangyarihan. 17 Hindi dahil sa pinutol ako ng kadiliman, ni
tinatakpan ng makapal na kadiliman ang aking mukha.

24

1 Bakit hindi tinakda ng Makapangyarihan ang panahon ng paghahatol sa
masasamang tao? Bakit hindi nakikita ng mga tapat sa Diyos ang paparating na
panahon ng kaniyang paghuhukom? 2 Mayroong mga masasama na tinatanggal
ang mga hangganan ng tagamarka; mayroong mga masasama na pilit kinukuha ang
mga kawan at nilalagay sa sarili nilang mga pastulan. 3 Tinataboy nila ang alagang
asno ng mga taong walang ama; kinukuha nila ang kapong baka ng balo bilang
kasiguraduhan. 4 Pinapalayas nila ang mga nangangailangan sa kanilang dinaraanan;
tinatago ng mga mahihirap sa mundo ang sarili nila mula sa kanila. 5 Tingnan ninyo,

pumupunta ang mga mahihirap na ito sa kanilang trabaho gaya ng mga ligaw na
asno sa ilang, maingat na naghahanap ng pagkain; marahil pagkakalooban sila ng
pagkain ng Araba para sa kanilang mga anak. 6 Umaani sa gabi ang mga mahihirap sa
palayan ng ibang tao; namumulot sila ng mga ubas mula sa inani ng mga masasama.
7 Buong gabi silang hubad na nakahiga nang walang damit; wala silang panakip sa
lamig. 8 Basa sila ng mga ambon ng mga bundok; nahihiga sila sa tabi ng malalaking
bato dahil wala silang masisilungan. 9 Mayroong masasama na kinukuha ang mga
ulila mula sa dibdib ng kanilang ina, at masasamang tao na kinukuha ang mga bata
bilang kasiguraduhan mula sa mga mahihirap. 10 Pero naglilibot ang mga mahihirap
nang walang damit; bagaman sila ay nagugutom, dinadala nila ang bungkos ng mga
butil ng iba. 11 Gumagawa ng langis ang mga mahihirap sa loob ng mga pader ng
masasama. Tinatapakan nila ang pampiga ng ubas ng masasama, pero sila mismo ay
nagdudusa ng kauhawan. 12 Dumadaing ang mga tao sa lungsod, umiiyak ang mga
sugatan, pero hindi pinapansin ng Diyos ang kanilang mga panalangin. 13 Ang ilan
sa masasama ay naghihimagsik laban sa liwanag; hindi nila alam ang pamamaraan
nito, ni nagpapatuloy sa daan nito. 14 Bumabangon ang mamamatay-tao kasabay ng
liwanag; pinapatay niya ang mahihirap at nangangailangan; sa gabi ay tulad siya
ng magnanakaw. 15 Gayundin, inaabangan ng mata ng nakikiapid ang takipsilim,
sinasabi niya, 'Walang mata ang makakakita sa akin'. Tinatago niya ang kaniyang
mukha. 16 Sa kadiliman ay nagbubungkal sa loob ng bahay ang mga masasama; pero
kinukulong nila ang kanilang sarili sa araw; wala silang pakialam sa liwanag. 17 Dahil
ang umaga para sa kanilang lahat ay gaya ng makapal na kadiliman; maginhawa sila
sa mga katakot-takot na mga bagay sa makapal na kadiliman. 18 Pero, mabilis silang
lumilipas gaya ng bula sa ibabaw ng mga tubig; may sumpa ang bahagi ng kanilang
lupa; walang nagtatrabaho sa kanilang ubasan. 19 Tinutupok ng tagtuyot at init ang
tubig ng niyebe; gayundin nilalamon ng sheol ang mga nagkasala. 20 Makakalimutan
siya ng sinapupunang nagdala sa kaniya; matamis siyang kakainin ng mga uod, hindi
na siya maaalala magpakailanman; sa ganitong paraan, mababali ang kasamaan
gaya ng puno. 21 Nilalamon ng masama ang mga baog na babae na kailanman ay
hindi nanganak; wala siyang ginagawang mabuti sa balo. 22 Pero tinatangay ng
Diyos ang makapangyarihang mga tao sa pamamagitan ng kaniyang kapangyarihan;
bumabangon siya at hindi pinalalakas ang kanilang buhay. 23 Hinahayaan ng Diyos
na isipin nila na ligtas sila, at masaya sila roon, pero ang mata niya ay nasa kanilang
mga kinikilos. 24 Tinatanghal ang mga taong ito; pero, sa ilang sandali lamang,
maglalaho sila; tunay nga, ibababa sila; titipunin sila gaya ng ilan; mapuputol sila
gaya ng dulo ng butil ng palay. 25 Kung hindi ito totoo, sino ang makapagpapatunay
na sinungaling ako; sino ang makapagpapawalang-bisa ng aking mga salita?”

25

1 Pagkatapos sumagot si Bildad ang Suhita at sinabi, 2 “Nasa kaniya ang kapang-
yarihan at takot; nagtatakda siya ng kaayusan sa kaniyang mga matataas na lugar
sa langit. 3 May katapusan ba sa bilang ng kaniyang mga hukbo? Kanino ba hindi
sumisikat ang kaniyang liwanag? 4 Kung gayon, paano magiging matuwid ang tao sa
Diyos? Paano ba magiging malinis, katanggap-tanggap sa kaniya, siya na ipinanganak
ng isang babae? 5 Masdan mo, kahit na ang buwan ay walang liwanag sa kaniya; sa
kaniyang paningin, ang mga bituin ay hindi dalisay. 6 Gaano pa kaya ang tao, na isa
lamang uod — isang anak ng tao, na isang uod!”

26

1 Pagkatapos sumagot si Job at sinabi, 2 Ganoon mo natulungan ang isang walang

kapangyarihan! Ganoon mo iniligtas ang bisig na walang kalakasan! 3 Ganoon
mo pinayuhan ang isang walang karunungan at ipinahayag sa kaniya ang tamang
kaalaman! 4 Kaninong tulong ang tinutukoy mo? Kaninong espiritu ang lumabas
mula sa iyo? 5 Tumugon si Bildad, "Ang mga namatay, ang mga kaluluwa, ay
nanginginig, ang mga naninirahan sa ilalim ng karagatan. 6 Hubad ang Sheol sa
harap ng Diyos; mismong ang pagkawasak ay walang panakip laban sa kaniya.
7 Inuunat niya ang hilaga sa walang laman na kalawakan at ibinibitin ang daigdig
sa gitna ng kawalan. 8 Binibigkis niya ang mga tubig sa kaniyang mga makapal
na ulap, pero hindi sumasabog ang mga ulap sa ilalim nila. 9 Tinatakpan niya
ang mukha ng buwan at inilalatag dito ang kaniyang mga ulap. 10 Umukit siya
ng isang pabilog na hangganan sa ibabaw ng mga tubig bilang guhit sa pagitan
ng liwanag at kadiliman. 11 Nanginginig ang mga haligi ng langit at nabibigla sa
kaniyang pagsasaway. 12 Pinakalma niya ang dagat sa pamamagitan ng kaniyang
kapangyarihan; sa pamamagitan ng kaniyang pang-unawa, winasak niya si Rahab.
13 Sa pamamagitan ng kaniyang hininga, pinagliwanag niya ang kalangitan mula sa
mga bagyo; ang mga kalangitan ay pinagliwanag mula sa mga bagyo; sinaksak ng
kaniyang kamay ang tumatakas na ahas. 14 Tingnan mo, ang mga ito ay mga palawit
lamang ng kaniyang mga pamamaraan; kay hinang bulong ang naririing natin mula
sa kaniya! Sino ang makakaunawa sa kulog ng kaniyang kapangyarihan?

27

1 Muling nagsalita si Job at sinabi, 2 Habang nabubuhay ang Diyos, na siyang nag-
alis ng aking katarungan, ang Makapangyarihan, na may gawa ng kapaitan ko sa
aking buhay, 3 na habang nasa akin pa ang aking buhay at ang hininga mula sa
Diyos ay nasa mga butas ng aking ilong, 4 tunay nga hindi magsasalita ng hindi
matuwid ang aking mga labi, ni magsasalita ng panlilinlang ang aking dila. 5 Hinding-
hindi ko matatanggap na kayo ay tama; hanggang mamatay ako, hindi ko kailanman
itatanggi ang aking dangal. 6 Pinaninindigan ko ang aking pagkamatuwid at hindi ko
ito bibitiwan; hindi ako susumbatan ng aking mga isipan habang ako ay nabubuhay.
7 Hayaang ang aking kaaway ay maging tulad ng isang masamang tao; hayaang ang
lumalaban sa akin ay maging tulad ng isang makasalanang tao. 8 Para saan ang pag-
asa ng isang taong walang diyos kapag kinitil siya ng Diyos, kapag kinuha ng Diyos
ang kaniyang buhay? 9 Maririnig ba ng Diyos ang kaniyang iyak kapag dumating
ang kaguluhan sa kaniya? 10 Kaluluguran ba niya ang Makapangyarihan at tatawag
sa Diyos sa lahat ng oras? 11 Ituturo ko sa inyo ang tungkol sa kamay ng Diyos;
hindi ko itatago ang mga isipan ng Makapangyarihan. 12 Tingnan ninyo, kayong
lahat mismo ang nakakita nito; kung gayon bakit ninyo sinabi ang lahat ng mga
walang katuturan na ito? 13 Ito ang kapalaran na itatakda ng Diyos para sa isang
masamang tao, ang pamana na tinatanggap ng nang-aapi mula sa Makapangyarihan:
14 Kapag dumami ang kaniyang mga anak, ito ay para sa tabak; ang kaniyang mga
anak ay hindi kailanman magkakaroon ng sapat na pagkain. 15 Ang mga mananatiling
buhay ay ililibing ng salot, at ang kanilang mga biyuda ay hindi magluluksa para
sa kanila. 16 Kahit na ang masamang tao ay nagtatambak ng pilak na parang
alikabok, at nagtatamabk ng kasuotan na parang luwad, 17 maaaring magyambak
siya ng kasuotan, pero isusuot ito ng mga matutuwid na tao, at paghahati-hatian ng
mga inosenteng tao ang pilak. 18 Tinatayo niya ang kaniyang bahay tulad ng isang
gagamba, tulad ng isang kubo na ginagawa ng isang bantay. 19 Mayaman siyang
humihiga sa kama, pero hindi niya laging gagawin ito; imumulat niya ang kaniyang
mga mata, at lahat ng bagay ay wala na. 20 Inaabutan siya ng mga malalaking takot
tulad ng tubig sa baha; tinatangay siya ng isang bagyo sa gabi. 21 Tinatangay siya

ng hanging silangan, at siya ay nawawala; tinatangay siya nito mula sa kaniyang
lugar. 22 Binabayo siya nito nang walang humpay; sinisikap niyang tumakas mula
sa mga kamay nito. 23 Ipinapalakpak nito ang kaniyang mga kamay sa kaniya sa
pangungutya; sinasagitsit siya nito mula sa kaniyang lugar.

28

1 Tiyak na mayroong isang mina ng pilak, isang lugar kung saan dinadalisay nila
ang ginto. 2 Hinuhukay ang bakal mula sa lupa; tinutunaw ang tanso mula sa
bato. 3 Nagtatakda ang tao ng wakas sa kadiliman at hinahanap sa pinakamalayong
hangganan, ang mga bato sa karimlan at makapal na kadiliman. 4 Gumagawa siya
ng isang hukay pangminahan malayo sa kung saan naninirahan ang mga tao, mga
lugar na nalimutan ng kaninumang paa. Naglalambitin siya malayo sa ibang mga tao;
pabalik-balik na umiindayog. 5 Tungkol sa lupa, mula kung saan nanggagaling ang
tinapay, tinutupok ito sa ilalim na parang ng apoy. 6 Ang mga bato nito ay ang lugar
kung saan matatagpuan ang mga safiro, at ang alabok nito ay naglalaman ng ginto.
7 Walang ibong mahuhuli ang nakakaalam ng landas patungo rito, ni nakita ito ng
mata ng palkon. 8 Hindi pa nalalakaran ang ganitong landas ng mga mapagmalaking
hayop, ni dumaan na doon ang mabangis na leon. 9 Ipinapatong ng isang tao ang
kaniyang kamay sa matigas na bato; itinataob niya ang mga bundok sa kanilang
mga ugat. 10 Bumubutas siya ng mga lagusan sa mga bato; nakikita ng kaniyang
mata ang bawat mahahalagang bagay doon. 11 Ginagapos niya ang mga batis para
hindi sila umaagos; anumang nakatago roon kaniyang dinadala sa liwanag. 12 Saan
kaya matatagpuan ang karunungan? Saan kaya ang lugar ng pang-unawa? 13 Hindi
alam ng tao ang halaga nito; ni hindi ito natatagpuan sa lupain ng mga buhay.
14 Sinasabi ng malalim na mga tubig sa ilalim ng lupa, “Wala ito sa akin'; Sinasabi
ng karagatan, “Wala ito sa akin.' 15 Hindi ito matatamo kapalit ng ginto; ni hindi
matitimbang ang pilak bilang presyo nito. 16 Hindi ito matutumbasan ng ginto ng
Ofir, ng mahalagang oniks o safiro. 17 Ang halaga nito ay hindi matutumbasan ng
ginto at kristal; ni hindi ito maipagpapalit sa mga alahas ng mainam na ginto. 18 Hindi
karapat-dapat banggitin ang koral o haspe; tunay nga, ang presyo ng karunungan ay
higit kaysa sa mga rubi. 19 Hindi ito matutumbasan ng topaz ng Etiopia; ni hindi
ito mapapahalagahan sa purong ginto. 20 Kung gayon, saan nga nagmumula ang
karunungan? Saan ang lugar ng pang-unawa? 21 Natatago ang karunungan mula sa
mga mata ng lahat ng mga buhay na bagay at pinanatiling nakatago mula sa mga
ibon ng mga kalangitan. 22 Sinasabi ng Pagkawasak at Kamatayan, 'Isa lamang sabi-
sabi tungkol dito ang narinig ng aming mga tainga.' 23 Nauunawaan ng Diyos ang
landas patungo rito; Alam niya ang lugar nito. 24 Dahil tumitingin siya hanggang sa
mga pinakadulo ng daigdig at nakikita lahat ng nasa ilalim ng mga kalangitan. 25 Sa
nakaraan, ginawa niya ang pwersa ng hangin at binaha-bahagi ang mga tubig ayon
sa sukat. 26 Gumawa siya ng isang kautusan para sa ulan at isang landas para sa
kidlat ng kulog. 27 Pagkatapos nakita niya ang karunungan at ipinahayag ito; tunay
nga, itinatag niya ito at sinuri niya ito. 28 Sa mga tao sinabi niya, 'Tingnan ninyo,
ang takot sa Panginoon — iyan ang karunungan; ang lumayo sa kasamaan ay pang-
unawa.”

29

1 Muling nagsalita si Job at sinabi, 2 “ O, na ako ay parang noong mga nakalipas
na mga buwan nang pinapangalagaan ako ng Diyos, 3 nang lumiwanag ang kaniyang
ilawan sa aking ulo, at nang lumakad ako sa kadilimang ginagabayan ng kaniyang
liwanag. 4 O, kung katulad lang sana ako noong nasa kahinugan pa ng aking mga

araw nang ang pagkakaibigan ng Diyos ay nasa aking tolda, 5 nang kapiling ko pa
ang Makapangyarihan, at ang aking mga anak ay nakapaligid sa akin, 6 nang ang
aking landas ay umaapaw sa gatas, at ibinubuhos sa akin ng bato ang mga batis ng
langis! 7 Nang lumabas ako patungo sa tarangkahan ng lungsod, nang naupo ako
sa aking lugar sa plasa, 8 natanaw ako ng mga kabataang lalaki at pinanatili ang
kanilang distansya mula sa akin bilang tanda ng paggalang, at ang mga matatanda
ay tumindig at tumayo para sa akin. 9 Dati ay itinitigil ng mga prinsipe ang kanilang
usapan kapag dumadating ako; tinatakpan nila ng kanilang kamay ang kanilang mga
bibig. 10 Tumahimik ang mga boses ng mga maharlilka, at kumapit ang kanilang
dila sa bubong ng kanilang mga bibig. 11 Dahil matapos akong marinig ng kanilang
mga tainga, pagpapalain nila ako; matapos akong makita ng kanilang mga mata,
nagpapatotoo sila at sumasang-ayon sa akin 12 dahil dati ay sinasagip ko ang taong
mahirap na sumisigaw, pati na ang lahat ng mga walang ama, na walang sinumang
tutulong sa kaniya. 13 Ang pagpapala ng taong malapit nang masawi ay dumarating
sa akin; dinulot kong kumanta ang puso ng biyuda dahil sa kagalakan. 14 Sinuot ko
ang katuwiran, at dinamitan ako nito; ang katarungan ko ay tulad ng isang kasuotan
at isang turban. 15 Naging mga mata ako ng mga bulag; naging mga paa ako ng
mga pilay. 16 Naging isang ama ako ng mga nangangailangan; sinusuri ko ang kaso
kahit na ng isang hindi ko kilala. 17 Binasag ko ang mga panga ng masama; hinalbot
ko ang biktima mula sa pagitan ng kaniyang mga ngipin. 18 Pagkatapos sinabi ko,
“Mamamatay ako sa aking pugad; pararamihin ko ang aking mga araw tulad ng mga
butil ng buhangin. 19 Umaabot ang aking mga ugat sa mga tubig, at nasa mga sanga ko
ang hamog buong gabi. 20 Ang parangal sa akin ay laging sariwa, at ang pana ng aking
kalakasan ay laging bago sa aking kamay; 21 Sa akin nakinig ang mga tao; hinintay nila
ako; nanatili silang tahimik para marinig ang aking payo. 22 Matapos kong sabihin ang
aking mga salita, hindi na sila muling nagsalita; ang aking pananalita ay pumatak sa
kanila tulad ng tubig. 23 Lagi nila akong hinihintay na parang paghintay nila sa ulan;
ibinuka nila nang malaki ang kanilang bibig para inumin ang aking mga salita, gaya
ng ginagawa nila para sa ulan sa panahon ng tag-araw. 24 Ngumiti ako sa kanila nang
hindi nila ito inasahan; hindi nila tinanggihan ang liwanag ng aking mukha. 25 Pinili
ko ang kanilang landas at umupo bilang kanilang hepe; namuhay akong tulad ng
isang hari sa kaniyang hukbo, tulad ng isang umaaliw sa mga taong nagdadalamhati
sa isang libing.

30

1 Ngayon ang mga mas nakababata sa akin ay walang maidulot kundi pan-
gungnutya sa akin - ang mga kabataang lalaking ito na ang mga ama ay gusto kong
tanggihang magtrabaho katabi ng mga aso sa aking kawan. 2 Tunay nga, ang lakas ng
mga kamay ng kanilang mga ama - paano nito ako matutulungan - mga lalaki na kung
saan ang lakas ng kanilang kaganapan sa gulang ay naglaho na? 3 Sila ay mga payat
dahil sa kahirapan at kagutuman, ngumangatngat sila sa tuyong lupa sa kadiliman
ng ilang at kapanglawan. 4 Namitas sila ng halaman ng soltwot at mga dahon ng
palumpong; ang mga ugat ng puno ng tambo ang kanilang pagkain. 5 Pinalayas sila
mula sa mga tao na sumigaw sa kanila na parang isang tao na sinisigawan ang isang
magnanakaw. 6 Kaya kinailangan nilang manirahan sa ilog lambak, sa mga lungga
ng lupa at ng mga bato. 7 Sa mga palumpong, umungal sila tulad ng mga asno; sa
ilalim ng mga palumpong nagtitipon-tipon sila. 8 Sila ay mga inapo ng mga hangal;
tunay nga, na walang kwentang mga tao; pinalayas sila sa lupain sa pamamagitan
ng mga pamalo. 9 Pero ngayon, para sa kanilang mga anak, naging paksa ako ng
isang kanta ng pangungutya; tunay nga, naging isang katatawanan ako sa kanila.

10 Kinasusuklaman nila ako at hindi lumalapit sa akin; hindi sila nag-aatubiling
dumura sa aking mukha. 11 Dahil tinanggal ng Diyos ang lubid ng aking pana at
pinahirapan ako, kaya sa harapan ko ay nawawala ang lahat ng pagpipigil sa sarili
ng mga taong ito. 12 Sa aking kanang kamay naghimagsik ang magulong pulutong
ng mga tao; itinaboy nila ako at itinambak laban sa akin ang kanilang punso ng
paglusob. 13 Sinisira nila ang aking landas; Itinutulak nila ang kapahamakan para sa
akin, mga lalaki na walang sinumang makapipigil. 14 Sinasalakay nila ako tulad ng
isang hukbo sa pamamagitan ng isang malaking butas sa pader ng lungsod; sa gitna
ng pagkawasak gumulong sila sa akin. 15 Nilukuban ako ng malaking takot; itinaboy
ang aking karangalan na parang ng hangin; naglaho ang aking kasaganaan na parang
isang ulap. 16 Ngayon ang buhay ko ay ibinubuhos mula sa akin. Hinawakan ako ng
maraming araw ng pagdurusa. 17 Sa gabi sinasaksak ang aking mga buto sa loob ng
aking katawan; ang mga sakit na nagpapahirap sa akin ay walang kapahingahan.
18 Hinablot ng malakas na pwersa ng Diyos ang aking kasuotan; binalutan ako nito
tulad ng kwelyo ng aking tunika. 19 Inihagis niya ako sa putik; Naging tulad ako
ng alabok at mga abo. 20 Umiiyak ako sa iyo, Diyos, pero hindi mo ako sinasagot;
tumatayo ako pero tinitingnan mo lang ako. 21 Nagbago ka na at naging malupit sa
akin; sa kapangyarihan ng iyong kamay ay pinapahirapan mo ako. 22 Itinaas mo ako
sa hangin at dinulot na tangayin ako nito; tinutunaw mo ako sa bagyo. 23 Dahil alam
kong dadalhin mo ako sa kamatayan, sa bahay na nakatadhana para sa lahat ng mga
buhay na bagay. 24 Pero, wala bang umaabot ng kaniyang kamay para humingi ng
tulong kapag siya ay bumabagsak? Wala bang nasa kaguluhan na nagmakaawa para
sa tulong? 25 Hindi ba ako umiyak para sa kaniya na nasa kaguluhan? Hindi ba ako
nagdalamhati para sa taong nangangailangan? 26 Nang naghanap ako ng kabutihan,
ang dumating ay kasamaan; nang ako ay naghintay para sa liwanag, sa halip ay
dumating ang kadiliman. 27 Naguguluhan ang aking puso at hindi nagpapahinga;
mga araw ng dalamhati ang dumating sa akin. 28 Patuloy na nangingitim ang aking
balat hindi dahil sa araw; tumatayo ako sa kapulungan at humihingi ng tulong.
29 Ako ay kapatid ng asong gubat, isang kasama ng mga ostrich. 30 Maitim ang aking
balat at natutuklap; nasunog sa init ang aking mga buto. 31 Kaya ang aking alpa ay
nakatono para sa mga kanta ng pagluluksa, ang aking plauta para sa pagkanta ng
mga nananaghoy.

31

1 Gumawa ako ng tipan sa aking mga mata; paano kaya ako makakatingin nang may
pagnanasa sa isang birhen? 2 Dahil ano ang gantimpala mula sa Diyos sa itaas, ang
mana mula sa Makapangyarihan na nasa itaas? 3 Dati ay iniisip ko na ang kalamidad
ay para sa mga makasalanan, na ang kapahamakan ay para sa mga gumagawa ng
kasamaan. 4 Hindi ba nakikita ng Diyos ang aking mga pamamaraan at binibilang
ang lahat ng aking mga hakbang? 5 Kung ako ay lumakad nang may kasinungalingan,
kung ang paa ko ay nagmadali patungo sa panlilinlang, 6 (hayaang ako ay timbangin
sa isang parehas na timbangan para malaman ng Diyos ang aking integridad). 7 kung
nalihis mula sa tamang daan ang aking hakbang, kung sumunod ang aking puso sa
aking mga mata, kung may anumang bahid ng karumihan ang dumikit sa aking mga
kamay, 8 kung gayon hayaang maghasik ako at hayaang ang iba ang kumain; tunay
nga, hayaang bunutin ang ani mula sa aking bukid. 9 Kung naakit ang aking puso
sa ibang babae, kung ako ay naghintay sa pinto ng aking kapwa para sa kaniyang
asawang babae, 10 kung gayon hayaang gumiling ng butil ang aking asawa para sa
ibang lalaki, at hayaang sumiping ang ibang mga lalaki sa kaniya. 11 Dahil iyon ay
magiging kakila-kilabot na krimen; tunay nga, iyon ay magiging isang krimen na

parurusahan ng mga hukom. 12 Dahil iyon ay isang apoy na sumusunog sa lahat ng
bagay para sa sheol at susunugin niyon ang lahat ng aking mga ani. 13 Kung hindi
ko pinansin ang pagsamo para sa katarungan mula sa aking lalaki o babaeng lingkod
nang sila ay nakipagtalo sa akin, 14 ano kung ganoon ang gagawin ko kapag tumayo
ang Diyos para akusahan ako? Kapag dumating siya para husgahan ako, paano ko siya
sasagutin? 15 Hindi ba't ginawa rin sila ng siyang gumawa sa akin sa sinapupunan?
Hindi ba't pareho ang nag-iisa na bumuo sa ating lahat sa sinapupunan? 16 Kung
ipinagkait ko ang mga ninanais ng mga mahihirap, o kung idinulot ko na lumabo ang
mga mata ng mga biyuda dahil sa pag-iyak, 17 o kung kinain kong mag-isa ang aking
pagkain at hindi pinayagang kumain din nito ang mga walang ama - 18 (sa halip,
mula sa aking pagkabata ang ulila ay lumaki kasama ko parang sa isang ama, at
ginabayan ko ang kaniyang ina, isang biyuda, mula sa sinapupunan ng sarili kong ina)
— 19 kung nakita ko ang sinuman na namatay dahil sa kakulangan ng pananamit, o
kung nakita ko ang isang nangangailangang tao na walang pananamit; 20 o kung hindi
ako binasbasan ng kaniyang puso dahil hindi siya nainitan ng balahibo ng aking tupa,
21 kung iniamba ko ang aking kamay laban sa mga taong walang ama dahil nakita ko
ang pagsuporta para sa akin sa tarangkahan ng lungsod — 22 kung ganoon hayaang
malaglag ang aking balikat mula sa paypay, at hayaang ang bisig ko ay mabali mula
sa hugpungan. 23 Dahil ang sakuna mula sa Diyos ay magiging malaking takot sa
akin; dahil sa kaniyang kamahalan, hindi ko kayang gawin ang mga bagay na ito.
24 Kung ginawa kong aking pag-asa ang ginto, at kung sinabi ko sa mainam na ginto,
'Sa iyo ako may tiwala;' 25 Kung ako ay nagalak dahil labis ang aking kayamanan,
dahil kinuha ng aking kamay ang maraming pag-aari; 26 kung nakita ko ang araw
nang ito ay lumiwanag, o ang buwan na naglalakad sa kaniyang kaliwanagan, 27 at
kung lihim na naakit ang aking puso, kaya hinalikan ng aking bibig ang aking kamay
sa pagsamba sa kanila - 28 ito rin ay magiging isang krimen na paparusahan ng mga
hukom, sapagkat ikakaila ko sana ang Diyos na nasa itaas. 29 Kung nagalak ako sa
pagkasira ng sinumang namumuhi sa akin at binati ang aking sarili nang inabutan
siya ng sakuna — 30 (tunay nga, hindi ko pinayagan ang aking bibig na magkasala sa
pamamagitan ng paghingi ng kaniyang buhay gamit ang isang sumpa) 31 kung hindi
kailanman sinabi ng mga tao sa aking tolda, “Sino ang makakahanap ng isang hindi
nabusog sa pagkain ni Job?” 32 (hindi kailanman kinailangan ng dayuhan na manatili
sa lansangan; sa halip, lagi kong binubuksan ang aking mga pinto sa manlalakbay)
33 kung, tulad ng sangkatauhan, itinago ko ang aking mga kasalanan sa pamamagitan
ng pagtatago ng aking kasalanan sa loob ng aking tunika 34 - dahil kinatakutan ko ang
napakaraming tao, dahil lubha akong natakot sa paghamak ng mga pamilya, kung
kaya't nanahimik ako at hindi lumabas ng aking bahay. 35 O, kung mayroon lang
sanang makikinig sa akin! Tingnan ninyo, narito ang aking lagda; hayaang sagutin
ako ng Makapangyarihan! Kung nasa akin lang sana ang sakdal na isinulat ng aking
kalaban! 36 Tiyak na lantarang dadalhin ko ito sa aking balikat; isusuot ko ito nang
tulad ng isang korona. 37 Magpapahayag ako sa kaniya ng isang pagsusulit ng aking
mga hakbang; gaya ng isang prinsipeng malakas ang loob, lalapitan ko siya. 38 Kung
sakaling sumigaw laban sa akin ang aking lupain, at ang mga daan ng araro nito ay
sama-samang umiyak, 39 kung kinain ko ang ani nito nang hindi ito binabayaran o
naging dahilan na mamatay ang mga may-ari nito, 40 kung ganoon hayaang tumubo
ang mga tinik sa halip na trigo at damo sa halip na barley.” Tapos na ang mga salita
ni Job.

32

1 Kaya tumigil sa pagsagot kay Job ang tatlong mga lalaking ito dahil siya ay

matuwid sa sarili niyang paningin. 2 Pagkatapos sumiklab ang galit ni Elihu anak ni
Baraquel, apo ni Bus ng pamilya ni Ram; sumiklab ito laban kay Job dahil binigyang
katwiran niya ang kaniyang sarili sa halip na ang Diyos. 3 Sumiklab din ang galit ni
Elihu laban sa tatlo niyang mga kaibigan dahil wala silang nahanap na sagot kay Job,
gayunman hinatulan nila si Job 4 Ngayon naghintay si Elihu na makapagsalita kay Job
dahil mas matanda sa kaniya ang tatlong ibang lalaki. 5 Pero, nang nakita ni Elihu
na walang sagot sa bibig ng tatlong mga lalaking ito, sumiklab ang kaniyang galit.
6 Pagkatapos nagsalita si Elihu na anak ni Baraquel, apo ni Bus at sinabi, “Bata pa
ako, at kayo ay napakatanda na. Iyon ang kung bakit nagpigil ako at hindi nangahas
na sabihin sa inyo ang aking palagay. 7 Sinabi ko, “ Ang haba ng mga araw ay dapat
magsalita; ang maraming mga taon ay dapat magturo ng karunungan. 8 Pero may
espiritu sa isang tao; binibigyan siya ng pang-unawa ng hininga ng Makapangyarihan.
9 Hindi lamang ang mga dakilang tao ang marunong, ni ang mga matatanda lamang
ang nakakaunawa ng katarungan. 10 Dahil dito sinasabi ko sa inyo, “Dinggin ninyo
ako; Sasabihin ko rin sa inyo ang aking kaalaman.' 11 Tingnan ninyo, naghintay
ako para sa inyong mga salita; nakinig ako sa inyong mga pangangatuwiran habang
iniisip ninyo tungkol sa ano ang sasabihin. 12 Tunay nga, nakinig akong mabuti
sa inyo, pero, tingnan ninyo, wala isa man sa inyo ang makakumbinsi kay Job o
makatugon sa kaniyang mga salita. 13 Ingatan ninyong huwag sabihing, “Natagpuan
namin ang karunungan! Kailangang daigin ng Diyos si Job; hindi ito magagawa ng
tao lamang. 14 Dahil hindi itinuon ni Job ang kaniyang mga salita laban sa akin,
kaya hindi ko siya sasagutin gamit ang inyong mga salita. 15 Hindi makaimik ang
tatlong mga lalaking ito; hindi na nila masagot si Job; ni isang salita ay wala na silang
masabi. 16 Dapat ba akong maghintay dahil hindi sila nagsasalita, dahil nakatayo
sila doon nang tahimik at hindi na sumasagot? 17 Hindi, sasagot din ako sa aking
panig; sasabihin ko rin sa kanila ang aking nalalaman. 18 Puno ako ng mga salita;
itinutulak ako ng espiritung nasa akin. 19 Tingnan ninyo, ang aking dibdib ay tulad
ng nangangasim na alak na walang singawan; tulad ng bagong mga sisidlan ng alak,
handa nang pumutok. 20 Magsasalita ako para ako ay maginhawahan; ibubuka ko
ang aking mga labi at sasagot. 21 Hindi ako magpapakita ng pagtatangi; hindi rin ako
magbibigay kaninuman ng titulo ng panggalang. 22 Dahil hindi ko alam kung paano
magbigay ng ganoong titulo; kung ginawa ko iyon, maaga akong kukunin ng aking
Tagalikha.

33

1 Kaya ngayon Job, nagmamakaawa ako sa iyo, pakinggan ang aking sasabihin;
makinig ka sa lahat ng aking mga salita. 2 Tingnan mo ngayon, binuksan ko ang
aking bibig; nagsalita na ang aking dila sa aking bibig. 3 Mga salita ko'y magsasabi
ng pagkamatapat ng aking puso; kung ano ang alam ng aking mga labi, matapat
silang magsasabi sa iyo. 4 Ang Espiritu ng Diyos ang gumawa sa akin; ang hininga
ng Makapangyarihan ang nagbigay buhay sa akin. 5 Kung kaya mo, sagutin mo ako;
ihanda mo ang iyong sasabihin sa harap ko at tumayo ka. 6 Tingnan mo, matuwid
din ako tulad mo sa paningin ng Diyos; hinulma din ako mula sa luwad. 7 Tingnan
mo, hindi ka matatakot sa akin; maging ang aking presensya ay hindi rin magiging
mabigat sa iyo. 8 Sa aking pandinig tiyak kang nagsalita; narinig ko ang tunog ng
iyong mga salita na nagsasabi, 9 “Malinis ako at walang pagkakasala; ako ay inosente,
at ako ay walang kasalanan. 10 Tingnan mo, naghanap ng pagkakataon ang Diyos
na lusubin ako; tinuring niya akong kaaway. 11 Ginapos niya ang aking mga paa
sa mga kahoy na posas; tinitingnan niya lahat ng aking daraanan. 12 Tingnan mo,
sasagutin kita; nagkakamali ka sa pagsasabi nito, dahil ang Diyos ay mas higit kaysa

sa tao. 13 Bakit ka nakikibaka sa kaniya? Hindi niya kailangan ipaliwanag ang lahat
ng kaniyang mga ginagawa. 14 Minsan nang nagsalita ang Diyos - oo, dalawang
beses, bagama't hindi ito napapansin ng tao. 15 Sa panaginip, sa pangitain sa gabi,
kapag mahimbing na natulog ang mga tao ay dumating, sa pagkakatulog sa higaan -
16 pagkatapos binubuksan ng Diyos ang mga tainga ng tao, at tatakutin sila ng mga
banta, 17 para hilahin sila mula sa kaniyang makasalanang mga layunin, at ilayo
ang kayabangan sa kaniya. 18 Nilalayo ng Diyos ang buhay ng tao mula sa hukay,
ang buhay niya mula sa pagtawid sa kamatayan. 19 Pinarurusahan din ang tao ng
may kirot sa kaniyang higaan, na may patuloy na paghihirap sa kaniyang mga buto,
20 para mapoot ang kaniyang buhay sa pagkain, at mapoot ang kaniyang kaluluwa
sa masasarap na pagkain. 21 Inubos ang kaniyang laman para hindi na ito makita;
ang kaniyang mga buto na minsan ay hindi na nakikita, ngayon ay nakalitaw na.
22 Sa katunayan, nalalapit na sa hukay ang kaniyang kaluluwa, ang kaniyang buhay
sa mga humihiling na wasakin ito. 23 Pero kung mayroong lamang na anghel na
maaaring mamagitan para sa kaniya, isang tagapamagitan mula sa libi-libong mga
anghel, para ipakita kung ano ang tamang gawin, 24 at kung ang anghel ay mabait
sa kaniya at sasabihin sa Diyos na, “Iligtas mo ang taong ito mula sa pagbaba sa
hukay; nakahanap ako ng pangtubos para sa kaniya, 25 pagkatapos ang kaniyang
laman ay magiging mas sariwa kaysa sa isang bata; babalik siya sa mga araw ng
kalakasan ng kaniyang kabataan. 26 Mananalangin siya, at magiging mabait ang Diyos
sa kaniya, para makita niya ang mukha ng Diyos nang may kasiyahan at bibigyan siya
ng tagumpay. 27 Pagkatapos aawit ang taong iyon sa harap ng mga tao at sasabihin,
“Nagkasala ako at binaluktot kung alin ang tama, pero hindi pinarusahan ang aking
kasalanan. 28 Iniligtas ng Diyos ang aking kaluluwa mula sa pagpunta sa hukay;
patuloy na makikita ng aking buhay ang liwanag.' 29 Tingnan mo, ginawang lahat ito
ng Diyos sa isang tao, dalawang beses, oo, kahit tatlong beses pa, 30 para makuha ang
kaniyang kaluluwa mula sa hukay, kaya maliliwanagan siya nang liwanag ng buhay.
31 Bigyang-pansin mo ito Job, at makinig ka sa akin; tumahimik ka at magsasalita
ako. 32 Kung may sasabihin ka, sagutin mo ako; magsalita ka, dahil hiling ko na
mapatunayan na ikaw ay nasa tama. 33 Kung hindi, makinig ka sa akin; manatili
kang tahimik, at tuturuan kita ng karunungan.”

34

1 Higit pa rito, nagpatuloy sa pagsasalita si Elihu; 2 “Makinig ka sa aking
mga sasabihin, kayong matatalino; pakinggan ninyo ako, kayong may kaalaman.
3 Sinusubok ng tainga ang mga salita, gaya ng dila na tumitikim ng pagkain. 4 Piliin
natin para sa ating sarili kung ano ang matuwid: alamin natin sa ating mga sarili
kung ano ang tama. 5 Dahil sinabi ni Job, “ Ako ay matuwid, pero kinuha ng Diyos
ang aking mga karapatan. 6 Sa kabila ng aking mga karapatan, itinuring akong isang
sinungaling. Walang lunas ang aking sugat, kahit wala naman akong kasalanan.'
7 Sino ang katulad ni Job, na umiinom ng pangungutya gaya ng tubig, 8 na sumasama
sa mga gumagawa ng masama, at lumalakad kasama ang masasamang tao? 9 Dahil
kaniyang sinabi, “walang pakinabang sa isang tao ang magalak sa paggawa ng
nais ng Diyos.” 10 Kaya makinig kayo sa akin, kayong mga matatalino: malayong
gawin ng Diyos na gumawa ng kasamaan; malayong gawin ng Makapangyarihan
na magkasala. 11 Dahil kaniyang binabayaran ang gawa ng isang tao; pinapatanggap
niya sila ng gantimpala sa kanilang sariling mga pamamaraan. 12 Tunay nga na hindi
gumagawa ng kasamaan ang Diyos, ni hindi binabaluktot ng Makapangyarihan ang
katarungan. 13 Sino ang nagtalaga sa kaniya na pamahalaan ang buong mundo?
Sino ang naglagay ng buong daigdig sa kaniyang pamamahala? 14 Kung itatakda

lamang ng Diyos ang kaniyang layunin para sa kaniyang sarili, at kung iipunin niya
pabalik para sa kaniyang sarili ang kaniyang espiritu at kaniyang hininga, 15 sama-
samang mawawala ang lahat ng laman; babalik muli sa alabok ang sangkatauhan.
16 Kung mayroon kayong pang-unawa, pakinggan ninyo ito; makinig kayo sa tunog
ng aking mga sasabihin. 17 Kaya bang mamahala ng taong namumuhi sa katarungan?
Hahatulan mo ba ang Diyos na siyang matuwid at makapangyarihan? 18 Ang Diyos,
na nagsasabi sa isang hari, “Ikaw a hamak”, o sinasabi sa mga maharlika, 'Ikaw ay
masama”? 19 Hindi nagpapakita ang Diyos ng pagtatangi sa mga pinuno at hindi
niya kinikilala ang mayayaman kaysa sa mahirap, dahil silang lahat ay ginawa ng
kaniyang kamay. 20 Sa isang sandali sila ay namatay; sa hating-gabi mayayanig
ang mga tao at mamamatay; ang mga taong malalakas ay kukunin, pero hindi
sa pamamagitan ng mga kamay ng tao. 21 Dahil ang mga mata ni Yahweh ay
nakatuon sa pamumuhay ng tao; nakikita niya ang lahat ng hakbang niya. 22 Walang
kadiliman, walang makapal na karimlan ang makakapagtago sa kanilang sarili sa
mga gumagawa ng kasalanan. 23 Dahil hindi na kailangan ng Diyos na suriin pa
nang maigi ang isang tao; hindi na kailangang pumunta ng sinuman sa harapan niya
para sa paghuhukom. 24 Winawasak niya nang pira-piraso ang mga malalakas na tao
dahil ang kanilang mga pamumuhay ay hindi na kailangan pang suriin; naglalagay
siya ng iba sa kanilang mga lugar. 25 Sa paraang ito, mayroong siyang kaalaman sa
kanilang mga ginagawa; binabagsak niya ang mga taong ito sa gabi; sila ay winasak.
26 Sa harapan ng lahat ng tao, pinatay niya sila dahil sa kanilang masasamang gawa
gaya ng mga kriminal 27 dahil lumayo sila mula sa pagsunod sa kaniya at tumangging
kilalanin ang kaniyang mga pamamaraan. 28 Sa paraang ito, ginawa nilang ilapit ang
iyak ng mahihirap sa kaniya; pinakinggan niya ang iyak ng mga taong nahihirapan.
29 Kapag siya ay nanatiling tahimik, sino ang maaring magparatang sa kaniya?
Kung itatago niya ang kaniyang mukha, sino ang maaring makakakilala sa kaniya?
Namamahala siya sa lahat ng bansa at bawat tao, 30 kaya hindi mamahala ang hindi
maka-diyos, kaya walang ni isa ang mabibitag. 31 Ipagpalagay natin na may taong
nagsabi sa Diyos, “Tiyak akong may sala, pero hindi na ako magkakasala; 32 ituro
mo kung ano ang hindi ko nakikita; gumawa ako ng kasalanan, pero hindi ko na ito
gagawin.” 33 Sa tingin mo parurusahan ng Diyos ang kasalanan ng taong iyon, dahil
sa hindi mo gusto ang ginawa ng Diyos? Dapat kang mamili, hindi ako. Kaya sabihin
mo ang iyong nalalaman. 34 Sasabihin sa akin ng matatalinong tao - tunay nga, na
sasabihin sa akin ng bawat matatalinong tao na nakaririnig sa akin, 35 “Nagsasalita
si Job nang walang kaalaman; walang karunungan ang mga sinasabi niya.' 36 Dapat
mailagay si Job sa paglilitis sa maliliit na detalye ng kaniyang kaso dahil nagsasalita
siya gaya ng masasamang tao. 37 Dahil nagdadagdag siya ng pagrerebelde sa kaniyang
kasalanan; pinapalakpak niya ang kaniyang mga kamay para inisin kami sa aming
kalagitnaan; nagsasabi siya ng mga salita laban sa Diyos.”

35

1 Higit pa rito nagpatuloy si Elihu, sinasabing, “ 2 Sa tingin mo wala kang sala?
Iniisip mo ba na, “Mas matuwid ako kaysa sa Diyos?” 3 Dahil sabi mo, “Ano pang silbi
sakin na matuwid ako? Anong kabutihan ang maidudulot nito para sa akin, kung mas
mabuti pa kung nagkasala ako?” 4 Sasagutin kita, ikaw at ang iyong mga kaibigan.
5 Tumingala ka sa himpapawid, at tingnan mo ito; tingnan mo ang himpapawid, na
mas mataas kaysa sa iyo. 6 Kung nagkasala ka, anong pinsala ang nagawa mo sa
Diyos? Kung maipon ang iyong mga kasalanan, ano ang ginagawa mo sa kaniya?
7 Kung ikaw ay matuwid, ano ang maibibigay mo sa kaniya? Ano ang matatanggap
niya mula sa iyong kamay? 8 Maaaring makasakit ang iyong kasamaan sa tao, na

katulad mo at maaring pakinabangan ng ibang mga anak ng tao ang iyong katuwiran.
9 Dahil sa maraming pang-aapi, umiiyak ang mga tao; tumawag sila ng tulong mula
sa kamay ng mga malalakas na tao. 10 Pero, walang nagsabi, “Nasaan ang aking
Diyos na aking manlilikha, na nagbibigay ng mga awitin sa gabi, 11 na nagtuturo
sa amin na mas higit sa pagtuturo niya sa mga hayop sa lupa, at ginagawa kaming
mas matalino kaysa sa mga ibon sa himpapawid?' 12 Doon umiyak sila, pero hindi
nagbigay ang Diyos ng kasagutan dahil sa pagmamataas ng mga masasamang tao.
13 Tiyak na hindi pakikinggan ng Diyos ang iyak ng isang hangal; hindi papansinin
ito ng Makapangyarihan. 14 Paano pa kaya siya sasagot sa iyo kung sinasabi mo
na hindi mo siya nakikita, na nasa harapan niya ang iyong kaso, at naghihintay ka
sa kaniya! 15 Paano pa kaya siya sasagot sa iyo kung sinasabi mo na kailanman
hindi niya pinarurusahan ang sinuman dahil sa galit, at wala siyang pakialam sa
kayabangan ng mga tao. 16 Kaya binubuksan lang ni Job ang kaniyang bibig para
lamang magsalita ng kahangalan; marami siyang sinasabi na walang kaalaman.”

36

1 Nagpatuloy si Elihu at sinabi, 2 “Hayaan mong magsalita ako nang kaunti pa, at
ipakikita ko sa iyo ang ilang mga bagay dahil may konti pa akong sasabihin para
ipagtanggol ang Diyos. 3 Marami akong nakuhang karunungan mula sa malayo;
kinilala ko ang katuwiran ng aking Manlilikha. 4 Sigurado, hindi kasinungalingan ang
aking mga sasabihin; kasama mo ang isang taong matalino. 5 Tingnan mo, ang Diyos
ay makapangyarihan, at hindi namumuhi kaninuman; siya ay makapangyarihan
sa lawak ng kaunawaan. 6 Hindi niya pananatilihin ang buhay ng masasamang
tao sa halip gagawin niya ang nararapat para sa mga nagdurusa. 7 Hindi niya
inaalis ang kaniyang mga mata sa mga matutuwid na tao sa halip inihahanda sila
sa mga trono gaya ng mga hari, at naitaas sila. 8 Gayunman kapag nakagapos sila
sa kadena, at kung nahuli sila ng mga lubid ng paghihirap, 9 saka niya ipakikita
sa kanila ang kanilang ginawa - ang kanilang mga kasalanan at kung paano sila
kumilos nang may pagmamataas. 10 Binubuksan din niya ang kanilang mga tainga
para sa kaniyang tagubilin, at inutusan niya sila na tumalikod mula sa kasalanan.
11 Kung makikinig sila sa kaniya at sasamba sa kaniya, ilalaan nila ang kanilang
mga araw sa kasaganahan, ang kanilang mga taon sa kaligayahan. 12 Gayon pa man,
kung hindi sila makikinig, mamamatay sila sa pamamagitan ng espada; mamamatay
sila dahil wala silang alam. 13 Ang mga hindi maka-diyos ay nagkikimkim ng galit
sa kanilang puso; hindi sila humihingi ng tulong kahit na tinatali na sila ng Diyos.
14 Mamamatay sila sa kanilang kabataan; magtatapos ang kanilang buhay kasama
ang kababaihang sumasamba sa diyus-diyosan. 15 Inililigtas ng Diyos ang mga taong
naghihirap sa pamamagitan ng kahirapan; binubuksan niya ang kanilang mga tainga
sa pamamagitan ng pang-aapi sa kanila. 16 Tunay nga na gusto niyang tanggalin
ka mula sa pagkabalisa tungo sa malawak na lugar kung saan walang paghihirap
at kung saan nakahanda ang iyong hapag na puno ng pagkain na maraming taba.
17 Pero puno ka ng paghatol sa mamasamang tao; hatol at katarungan ang ginawad
sa iyo. 18 Huwag mong hayaan na maakit ka ng kayamanan sa pandaraya; huwag
mong hayaan na malihis ka mula sa katarungan dahil sa malaking suhol. 19 May
pakinabang ba ang kayaman sa iyo, para hindi ka na mabalisa, o kaya ba ng buong
lakas mo na tulungan ka? 20 Huwag mong naisin ang gabi, para gumawa ng kasalanan
laban sa iba, kapag nawala na ang mga tao sa kanilang kinalalagyan. 21 Mag-ingat
ka na hindi ka magkasala dahil sinusubukan ka sa pamamagitan ng pagdurusa kaya
manatili kang malayo mula sa pagkakasala. 22 Tingnan mo, dakila ang kapangyarihan
ng Diyos; sinong tagapagturo ang katulad niya? 23 Sino ang minsang nagturo tungkol

sa kaniyang pamumuhay? Sino ang makapagsasabi sa kaniya, “Nakagawa ka ng
kasamaan?' [24] Alalahanin mo na purihin ang kaniyang mga ginawa, na kinanta
ng mga tao. [25] Tumingin ang lahat ng tao sa mga ginawa niya, pero nakita lang
nila ang mga gawang ito mula sa malayo. [26] Tingnan mo, dakila ang Diyos, pero
hindi namin siya lubos na maintindihan; hindi mabilang ang kaniyang mga taon.
[27] Dahil kinukuha niya ang mga singaw mula sa mga patak ng tubig para gawing
ulan, [28] na binubuhos ng mga ulap at bumabagsak nang masagana sa sangkatauhan.
[29] Tunay nga, mayroon bang makauunawa ng paggalaw ng mga ulap at kidlat mula
sa kaniyang tolda? [30] Tingnan mo, kinalat niya ang kaniyang kidlat sa paligid niya;
binalot niya ng kadiliman ang dagat. [31] Sa pamamagitan nito, pinakain niya ang mga
tao at binigyan sila ng masaganang pagkain. [32] Binalot niya ang kaniyang kamay ng
kidlat hanggang sa inutusan sila na patayin ang kanilang mga target. [33] Ang kanilang
ingay ay naghuhudyat sa mga tao na paparating na ang bagyo; alam din ng mga baka
ang pagdating nito.

37

[1] Tunay nga, kumakabog dito ang aking dibdib; naalis ito sa kaniyang kinalalagyan.
[2] Pakinggan ang ingay ng kaniyang tinig, ang tunog na lumalabas mula sa kaniyang
bibig. [3] Pinadadala niya ito sa buong himpapawid, pinadadala niya ang kaniyang
kidlat sa lahat ng dako ng mundo. [4] Isang tinig ang dumadagundong pagkatapos nito;
kumulog ang kaniyang maluwalhating tinig; hindi niya pinipigilan ang mga kidlat
kapag narinig ang kaniyang tinig. [5] Kahanga-hangang kumukulog ang tinig ng Diyos;
gumagawa siya ng mga kadakilaan na hindi natin maunawaan. [6] Sabi niya sa niyebe,
“Mahulog ka sa lupa'; gaya sa ambon, 'Maging isang malakas na pagbuhos ng ulan.'
[7] Pinatigil niya ang bawat kamay ng mga tao sa pagtatrabaho, para makita sa lahat ng
tao na kaniyang nilalang ang kaniyang mga ginawa. [8] Pagkatapos, pumunta ang mga
hayop sa kanilang taguan at nanatili sa kanilang mga lungga. [9] Sa timog nagmula ang
bagyo at sa hilaga nagmula ang malamig na hangin. [10] Sa pamamagitan ng hininga
ng Diyos ibinigay ang yelo; nanigas ang tubig gaya ng bakal. [11] Tunay nga, pinupuno
niya ang makapal na ulap ng tubig; kinakalat niya ang kidlat mula sa mga ulap.
[12] Pinaikot niya ang mga ulap sa pamamagitan ng kaniyang gabay, para magawa nila
ang kahit anong inuutos niya mula sa ibabaw ng buong daigdig. [13] Ginawa niya ang
lahat ng ito na mangyari; minsan nangyayari ito para sa pagtatama, minsan para sa
lupain, at minsan bilang mga pagkilos sa katapatan sa tipan. [14] Makinig ka dito Job;
huminto ka at isipin mo ang kamangha-manghang mga ginawa ng Diyos. [15] Alam mo
ba kung papaano pinilit ng Diyos ang kaniyang kagustuhan sa mga ulap at pinakislap
ang mga kidlat? [16] Naiintindihan mo ba ang paglutang ng mga ulap, ang kamangha-
manghang mga ginawa ng Diyos, na siyang nakaaalam ng lahat? [17] Naiintindihan mo
ba kung papaano ang iyong mga damit ay natuyo nang walang mainit na hangin na
mula sa timog? [18] Kaya mo bang palawakin ang himpapawid gaya ng ginawa niya -
ang himpapawid, na kasing tibay ng salaming bakal? [19] Turuan mo kami kung ano
ang sasabihin namin sa kaniya, dahil hindi namin matanto ang aming mga katuwiran
dahil sa kadiliman ng aming mga pag-iisip. [20] Dapat ko bang sabihin sa kaniya na nais
kung makausap siya? Sinong tao ang nais malulon? [21] Ngayon, hindi makatingin ang
mga tao sa araw kapag nagliliwanag ito sa himpapawid pagkatapos umihip ng hangin
at nagliwanag ang mga ulap nito. [22] Mula sa hilaga ang ginintuang kaluwalhatian -
dahil sa kagila-gilalas na kaningningan ng Diyos. [23] Tungkol sa Makapangyarihan,
hindi namin siya makita; dakila ang kaniyang kapangyarihan at katuwiran. Hindi
siya nang-aapi ng mga tao. [24] Kaya, kinatatakutan siya ng mga tao. Hindi niya
pinapansin ang mga nag-iisip na matalino sila.”

38

[1] Pagkatapos tinawag ni Yahweh si Job sa malakas na bagyo at sinabi, [2] “Sino
itong nagdadala ng kadiliman sa aking mga plano sa pamamagitan ng mga salita
na walang kaalaman? [3] Talian mo ang iyong baywang gaya ng isang lalaki dahil
magtatanong ako sa iyo, at kailangan mo akong sagutin. [4] Nasaan ka nang inilatag
ko ang pundasyon ng mundo? Sabihin mo sa akin, kung mayroon kang labis na
kaunawaan. [5] Sino ang nakaaalam ng lawak nito? Sabihin mo sa akin, kung alam
mo. Sino ang nag-unat ng panukat dito? [6] Saan nakalatag ang mga pundasyon nito?
Sino ang naglatag ng mga panulukang-bato nito [7] nang magkakasamang kumanta ang
mga bituin sa umaga at sumigaw sa galak ang lahat ng mga anak ng Diyos? [8] Sino
ang nagsara ng dagat gamit ang pinto kapag bumubulwak ito, na parang lumabas
sa sinapupunan - [9] nang ginawa ko ang mga ulap bilang damit nito, at makapal
na kadiliman bilang mga bigkis nito? [10] Iyon ay noong nilagyan ko ng tanda ang
hangganan ng dagat, at naglagay ako ng mga rehas at mga pinto, [11] at nang sinabi
ko dito, 'Maari kang pumunta hanggang dito, pero hanggang dito lamang; dito ko
ilalagay ang hangganan ng pagmamalaki ng iyong mga alon.' [12] Binuksan mo na ba,
buhat noong nagsimula ang iyong mga araw, na magbigay ng utos na magsimula
ang umaga, at idulot ang bukang-liwayway na malaman ang lugar nito sa takbo ng
mundo, [13] para mahawakan nito ang mga dako ng mundo para yanigin ang mga
masasamang tao? [14] Nagbago ang anyo ng mundo gaya ng luwad na nagbabago
sa ilalim ng tatak; nangingibabaw ang lahat ng naroroon gaya ng mga tiklop na
piraso ng damit. [15] Mula sa masasamang tao ang kanilang 'liwanag' ay kinuha;
sinira ang nakataas nilang braso. [16] Nakapunta ka na ba sa mga pinagmumulan ng
tubig sa dagat? Nakapaglakad ka na ba sa pinakamababang bahagi ng kailaliman?
[17] Naipakita na ba sa iyo ang tarangkahan ng kamatayan? Nakita mo na ba ang
mga tarangkahan ng anino ng kamatayan? [18] Naintindihan mo ba ang kalawakan
ng mundo? Sabihin mo sa akin, kung alam mo ang lahat ng ito. [19] Nasaan ang
daan patungo sa kinalalagyan ng liwanag - para sa kadiliman, saan ito nakalagay?
[20] Kaya mo bang dalahin ang liwanag at kadiliman sa kanilang pinagtatrabahuhan?
Kaya mo bang hanapin ang pabalik sa bahay nila? [21] Siguradong alam mo, dahil
pinanganak ka roon; ang bilang ng iyong mga araw ay napakahaba! [22] Nakapasok ka
na ba sa mga imbakan ng niyebe, o nakita mo na ba ang mga imbakan ng yelo, [23] ang
mga bagay na itinatago kong ito ay para sa panahon ng kaguluhan, para sa araw ng
labanan at digmaan? [24] Saang daanan binabahagi ang mga kidlat o saan kinakalat
ang mga hangin mula sa silangan para sa buong mundo? [25] Sino ang gumawa ng
mga agusan ng mga pagbaha ng ulan, o sino ang gumawa ng mga daanan ng mga
dagundong ng kulog, [26] para idulot ito na umulan sa mga lupain kung saan walang
tao ang nabubuhay, at sa ilang, kung saan walang ni isang tao, [27] para matugunan
ang mga pangangailangan ng baog at malungkot na mga rehiyon, at para pasibulin
ang sariwang damo? [28] May ama ba ang ulan? Sino ang nagbunga ng mga patak
ng hamog? [29] Kaninong sinapupunan galing ang yelo? Sino ang nagsilang ng puting
hamog ng yelo mula sa himpapawid? [30] Tinago ng mga tubig ang kanilang mga
sarili at naging gaya ng bato; tumigas ang ibabaw ng kailaliman. [31] Kaya mo bang
ikandado ang mga kadena sa Pleyades, o kalagan ang mga tali ng Orion? [32] Kaya
mo bang patnubayan ang mga bituin para lumitaw sa kanilang nararapat na mga
panahon? Kaya mo bang patnubayan ang Oso sa kaniyang mga anak? [33] Alam mo ba
ang mga batas sa himpapawid? Kaya mo bang ipatupad ang batas ng himpapawid sa
mundo? [34] Kaya mo bang sumigaw sa mga ulap, para masaganang bumuhos ang ulan
sa iyo? [35] Kaya mo bang ipadala ang mga kidlat para makalabas sila, na sasabihin
nila sa iyo, 'Narito na kami'? [36] Sino ang naglagay ng karunungan sa mga ulap o

nagbigay ng pang-unawa sa mga ambon? [37] Sino ang makabibilang ng mga ulap
sa pamamagitan ng kaniyang kahusayan? Sino ang kayang magbuhos ng tubig sa
himpapawid [38] kapag nagsama-sama ang maraming alikabok at nagkumpulan nang
magkakasama ang tipak ng lupa? [39] Kaya mo bang maghanap ng biktima para sa
babaeng leon o pawiin ang gutom ng mga batang leon [40] kapag yumuyukyok sila
sa kanilang mga lungga at nakahigang naghihintay sa kanilang taguan? [41] Sino ang
nagbibigay ng biktima sa mga uwak kapag umiiyak ang mga batang uwak sa Diyos
at sumusuray dahil sa kakulangan ng pagkain?

39

[1] Alam mo ba kung anong panahon ipinapanganak ng ligaw na kambing sa
mga bato ang kaniyang anak? Kaya mo bang pagmasdan ang mga usa habang
ipinapanganak nila ang mga batang usa? [2] Kaya mo bang bilangin ang mga buwan na
sila ay nagbubuntis? Alam mo ba ang panahon na kanilang dinadala ang kanilang
mga anak? [3] Yumuyukod sila at pinapanganak ang kanilang anak, at pagkatapos
winawakasan nila ang kanilang mga sakit sa panganganak. [4] Ang kanilang mga anak
ay lumalakas at lumalaki sa mga damuhan; lumalabas sila at hindi na bumabalik
muli. [5] Sino ang nagpalaya sa ligaw na asno? Sino ang nagkalag sa mga gapos ng
mabilis na asno, [6] na ang tahanan ay ginawa ko sa Araba, ang kaniyang bahay sa
asin na lupain? [7] Tumatawa siya nang may panghahamak sa mga ingay sa lungsod;
hindi niya naririnig ang mga sigaw ng kutsero. [8] Gumagala siya sa mga bundok
bilang kaniyang pastulan; doon siya humahanap ng mga luntiang halaman para
kainin. [9] Masaya bang maglilingkod sa iyo ang mabangis na toro? Pahihintulutan
niya bang manatili sa iyong sabsaban? [10] Gamit ang lubid, kaya mo bang pasunurin
ang mabangis na toro para mag-araro ng mga tudling? Susuyurin niya ba ang
mga lambak para sa iyo? [11] Magtitiwala ka ba sa kaniya dahil kahanga-hanga ang
kaniyang lakas? Iiwan mo ba sa kaniya para gawin ang iyong tungkulin? [12] Aasahan
mo ba siyang dadalhin sa bahay ang iyong butil na titipunin para sa iyong giikan?
[13] Ang mga pakpak ng ostrich ay nagmamalaking pumapagaspas, pero sila ba ang
mga pakpak at balahibo ng pag-ibig? [14] Dahil iniiwan niya ang kaniyang mga itlog sa
lupa, at hinahayaan niyang malimliman sila sa alikabok; [15] nalilimutan niyang maaari
silang madurog ng paa o maapakan ng isang mabangis na hayop. [16] Magaspang ang
kaniyang pakikitungo sa kanila na parang sila ay hindi kaniya; hindi siya natatakot na
ang kaniyang hirap ay mawalan ng kabuluhan, [17] dahil pinagkaitan siya ng Diyos ng
karunungan at hindi siya binigyan ng anumang pang-unawa. [18] Kapag mabilis siyang
tumatakbo, tumatawa siya sa panlilibak sa kabayo at sa sakay nito. [19] Binigyan mo
ba ng lakas ang kabayo? Dinamitan mo ba ang leeg niya ng kaniyang malambot na
buhok? [20] Napatalon mo na ba siya na parang balang? Ang katanyagan ng kaniyang
pagsinghal ay nakakatakot. [21] Yumayabag siya sa kapangyarihan at nagagalak sa
kaniyang kalakasan; tumatakbo siya nang mabilis para salubungin ang mga sandata.
[22] Kinukutya niya ang takot at hindi nasisiraan ng loob; hindi siya umaatras sa
espada. [23] Ang suksukan ng mga palaso ay kumakalampag sa kaniyang tagiliran,
kasama ang kumikintab na sibat at dyabelin. [24] Nilulunok niya ang lupa nang may
bagsik at matinding galit; sa tunog ng trumpeta, hindi siya makatayo sa isang lugar.
[25] Tuwing tutunog ang trumpeta, sinasabi niyang, 'Aha!' Naaamoy niya ang labanan
sa malayo— ang dumadagundong na mga sigaw ng mga kumander at mga hiyawan.
[26] Sa pamamagitan ba ng karunungan mo nakakalipad ang lawin, na inuunat niya
ang kaniyang mga pakpak papuntang timog? [27] Sa mga utos mo ba umaakyat ang
agila at gumagawa ng kaniyang pugad sa matataas na lugar? [28] Naninirahan siya sa
mga bangin at ginagawa ang kaniyang tahanan sa mga tuktok ng mga bangin, isang

matibay na tanggulan. [29] Mula roon naghahanap siya ng mga biktima; nakikita sila
ng kaniyang mga mata mula sa malayo. [30] Ang kaniyang anak ay umiinom din ng
dugo; kung nasaan ang mga taong pinatay, naroon siya."

40

[1] Patuloy na kinausap ni Yahweh si Job; sinabi niya, [2] "Dapat bang itama ang
Makapangyarihan ng sinumang naghahangad na magbatikos? Siya na nakikipagtalo
sa Diyos, hayaan siyang sumagot." [3] Pagkatapos sumagot si Job kay Yahweh at
sinabing, [4] "Tingnan mo, ako ay walang halaga; paano kita sasagutin? Nilagay ko
ang kamay ko sa aking bibig. [5] Minsan akong nagsalita, at hindi ako sasagot; sa
katunayan, dalawang beses, pero hindi na ako magpapatuloy." [6] Pagkatapos sumagot
si Yahweh kay Job sa isang malakas na bagyo at sinabing, [7] "Ngayon, bigkisin mo ang
iyong damit bilang isang tunay na lalaki, dahil tatanungin kita, at dapat mo akong
sagutin. [8] Sasabihin mo ba talaga na hindi ako makatarungan? Hahatulan mo ba
ako para masabi mong tama ka? [9] Mayroon ka bang bisig na katulad ng sa Diyos?
Kaya mo bang magpakulog sa boses na katulad ng sa kaniya? [10] Ngayon damitan
mo ang iyong sarili ng kaluwalhatian at dignidad; gayakan mo ang iyong sarili ng
karangalan at karangyaan. [11] Ikalat mo ang labis sa iyong galit; tingnan mo ang bawat
isang mayabang at ibagsak siya. [12] Tingnan mo ang lahat ng mayabang at pabagsakin
mo siya; tapakan mo ang mga masasamang tao kung saan sila nakatayo. [13] Sama-
sama mo silang ilibing sa lupa; ikulong mo ang kanilang mga mukha sa isang liblib
na lugar. [14] Pagkatapos kikilalanin ko rin ang tungkol sa iyo na ang iyong sariling
kanang kamay ay kaya kang maligtas. [15] Masdan mo ngayon ang dambuhalang hayop,
na ginawa ko na katulad ng paggawa ko sa iyo; kumakain siya ng damo katulad ng
toro. [16] Tingnan mo ngayon, ang kaniyang kalakasan ay nasa kaniyang mga hita;
ang kaniyang kapangyarihan ay nasa kalamnan ng kaniyang tiyan. [17] Ginagalaw
niya ang kaniyang buntot na parang sedar; ang kalamnan ng kaniyang mga hita
ay magkakarugtong. [18] Ang kaniyang mga buto ay parang mga tubo ng tanso; ang
kaniyang mga binti ay parang mga rehas ng bakal. [19] Siya ang puno ng mga nilikha ng
Diyos. Tanging ang Diyos, na gumawa sa kaniya, ang makatatalo sa kaniya. [20] Dahil
ang mga burol ay nagbibigay sa kaniya ng pagkain; ang mga hayop sa damuhan ay
naglalaro sa malapit. [21] Nahihiga siya sa ilalim ng mga halamang tubig sa silungan
ng mga talahib, sa putikan. [22] Tinatakpan siya ng mga halamang tubig gamit ang
kanilang lilim; ang mga puno sa batis ay nakapaligid sa kaniya. [23] Tingnan mo, kung
umapaw ang ilog sa mga pampang nito, hindi siya nanginginig; panatag siya, kahit
na ang Ilog Jordan ay umapaw hanggang sa nguso niya. [24] Kaya ba ng sinuman na
hulihin siya gamit ang isang kawit, o butasin ang ilong niya gamit ang patibong?

41

[1] Kaya mo bang palabasin ang leviatan gamit ang kawit sa pangingisda? O igapos
ang mga panga niya gamit ang tali? [2] Kaya mo bang maglagay ng lubid sa ilong
niya, o butasin ang panga niya gamit ang kawit? [3] Magsusumamo ba siya sa iyo
nang paulit-ulit? Magsasabi ba siya ng mga malumanay na salita sa iyo? [4] Gagawa
ba siya ng kasunduan sa iyo, na dapat mo siyang gawing alipin magpakailanman?
[5] Makikipaglaro ka ba sa kaniya nang katulad sa ibon? Itatali mo ba siya para sa
iyong mga aliping babae? [6] Tatawad ba ang mga pangkat ng mga mangingisda para
sa kaniya? Hahatiin ba nila siya para makipagkalakalan sa mga mangangalakal?
[7] Kaya mo bang punuin ang tagiliran niya ng mga salapang o ang ulo niya ng mga
sibat sa pangingisda? [8] Ilagay mo ang iyong kamay sa kaniya minsan lamang, at
maaalala mo ang labanan at hindi na ito gagawin. [9] Tingnan mo, ang pag-asa ng

sinumang ginagawa iyon ay kasinungalingan; hindi ba mapapatirapa sa lupa sa
pagtingin lamang sa kaniya? 10 Walang matapang na maglalakas-loob na pukawin
ang leviatan; sino ngayon, ang makatatayo sa harap ko? 11 Sino ang unang nagbigay
sa akin ng anumang bagay na dapat ko siyang bayaran pabalik? Anuman ang nasa
ilalim ng buong kalangitan ay sa akin. 12 Hindi ako mananahimik tungkol sa mga
binti ng leviatan, maging ang tungkol sa kaniyang kalakasan, maging ang kaniyang
kaaya-ayang anyo. 13 Sino ang makatatanggal ng kaniyang panlabas na takip? Sino
ang makapapasok sa kaniyang dobleng baluti? 14 Sino ang makapagbubukas ng mga
pinto ng kaniyang mukha— napalilibutan ng kaniyang mga ngipin na kakila-kilabot?
15 Ang kaniyang likod ay gawa sa mga hanay ng mga kalasag, magkakalapit na katulad
ng saradong selyo. 16 Magkalapit sila sa isa't isa na walang hangin na nakapapasok
sa gitna nila. 17 Magkadugtong sila; magkadikit sila, para hindi sila mapaghihiwalay.
18 Kumikislap ang liwanag mula sa kaniyang pagsinghal; ang kaniyang mga mata ay
tulad ng talukap ng bukang-liwayway. 19 Mula sa bibig niya ay mga nag-aapoy na sulo,
ang mga kislap ng apoy ay nagtatalsikan. 20 Mula sa mga butas ng kaniyang ilong ay
usok katulad ng kumukulong palayok sa apoy na pinaypayan para maging sobrang
init. 21 Ang kaniyang hininga ay sinisindihan ng mga uling para lumagablab; apoy
ang lumalabas sa bibig niya. 22 Kalakasan ang nasa leeg niya, at sumasayaw ang takot
sa harap niya. 23 Magkakadugtong ang mga tupi ng kaniyang laman; nakakapit sila
sa kaniya; hindi sila magagalaw. 24 Ang kaniyang puso ay kasing tigas ng bato— sa
katunayan, kasing tigas ng batong gilingan. 25 Kapag tinataas niya ang kaniyang sarili,
kahit ang mga diyos ay natatakot; dahil sa takot, umaatras sila. 26 Kung tatamaan siya
ng espada, wala itong magagawa— at maging ang sibat, palaso at iba pang matulis na
sandata. 27 Ang tingin niya sa bakal ay parang dayami, at sa tanso ay parang bulok
na kahoy. 28 Hindi siya mapapatakbo ng palaso; sa kaniya ang mga bato ng tirador
ay nagiging ipa. 29 Ang mga pamalo ay parang dayami; pinagtatawanan niya ang
sumusuray na paglipad ng sibat. 30 Ang kaniyang mga pambabang bahagi ay tulad
ng mga matatalim na piraso ng basag na palayok; iniiwan niya ang malaking bakas
sa putik na para siyang karetang giikan. 31 Pinabubula niya ang kailaliman katulad
ng kumukulong tubig sa palayok; ginagawa niya ang dagat na parang palayok ng
pamahid. 32 Pinakikinang niya ang landas na dinaanan niya; iisipin ng isang tao na
ang kailaliman ay puti. 33 Sa lupa ay walang makapapantay sa kaniya, na ginawa
para mamuhay nang walang takot. 34 Nakikita niya ang lahat ng mayabang; siya ang
hari ng lahat ng mga anak ng kayabangan."

42

1 Pagkatapos sumagot si Job kay Yahweh at sinabing, 2 "Alam kong kaya mong
gawin ang lahat ng bagay, na wala kang layunin na mapipigilan. 3 Tinanong mo ako,
'Sino ba itong walang nalalaman na nagdadala ng kadiliman sa aking mga plano?'
Kaya sinabi ako ang mga bagay na hindi ko naintindihan, mga bagay na napakahirap
para maunawaan ko, na hindi ko alam. 4 Sinabi mo sa akin, 'Makinig ka, ngayon,
at magsasalita ako; magtatanong ako sa iyo ng mga bagay, at sasabihin mo sa akin.'
5 Narinig ko na ang tungkol sa iyo sa pandinig ng aking tainga, pero ngayon nakikita
ka na ng aking mata. 6 Kaya kinamumuhian ko ang sarili ko; nagsisisi ako sa alikabok
at abo." 7 Mangyaring pagkatapos niyang sabihin ang mga salitang ito kay Job, sinabi
ni Yahweh kay Elifaz ang Temaneo, "Ang aking poot ay sumiklab laban sa iyo at laban
sa dalawa mong kaibigan dahil hindi ninyo sinabi ang mga katotohanan tungkol sa
akin katulad ng ginawa ng aking lingkod na si Job. 8 Kaya ngayon, kumuha kayo
ng pitong toro at pitong tupa, pumunta kayo sa aking lingkod na si Job, at mag-
alay ng handog na susunugin. Ang aking lingkod na si Job ay ipapanalangin kayo,

at tatanggapin ko ang kaniyang panalangin, para hindi ko kayo parusahan dahil sa
inyong kamangmangan. Hindi ninyo sinabi ang totoo tungkol sa akin, katulad ng
ginawa ng aking lingkod na si Job." 9 Kaya sila Elifaz ang Temaneo, Bildad na Suhita,
at Zofar ang Naamita ay umalis at ginawa kung ano ang inutos ni Yahweh sa kanila, at
tinanggap ni Yahweh si Job. 10 Nang ipinanalangin ni Job ang kaniyang mga kaibigan,
ibinalik ni Yahweh ang yaman niya. Binigay ni Yahweh ang doble ng kung ano ang
pag-aari niya dati. 11 Pagkatapos lahat ng kapatid na lalaki ni Job, at lahat ng kaniyang
kapatid na babae, at lahat silang naging kasama niya dati—pumunta sila sa kaniya at
kumain sa bahay niya. Nakidalamhati sila sa kaniya at inaliw siya dahil sa lahat ng
mga sakuna na dinala sa kaniya ni Yahweh. Ang bawat isa ay binigyan si Job ng piraso
ng pilak at gintong singsing. 12 Mas pinagpala ni Yahweh ang huling bahagi ng buhay
ni Job kaysa sa una; nagkaroon siya ng labing-apat na libong tupa, anim na libong
kamelyo, isang libong pamatok ng baka, at isang libong babaeng asno. 13 Nagkaroon
din siya ng pitong anak na lalaki at tatlong anak na babae. 14 Pinangalanan niya
ang unang anak na babae na Jemima, ang pangalawa Kezia, at ang pangatlo Keren-
hapuc. 15 Sa buong lupain, walang babae ang matatagpuang kasing ganda ng mga
anak ni Job. Binigyan sila ni Job ng pamana kasama ng kanilang mga kapatid na
lalaki. 16 Pagkatapos nito, nabuhay pa si Job ng 140 taon; nakita niya ang kaniyang
mga anak na lalaki at ang mga anak ng mga anak niya, hanggang sa apat na salinlahi.
17 Pagkatapos namatay si Job, sa katandaan at puspos ng mga kaarawan.

Mga Awit

1

1 Mapalad ang taong hindi lumalakad sa payo ng masama, o tumatayo sa daanan
kasama ang mga makasalanan, o umuupo sa kapulungan ng mga nangungutya. 2 Pero
ang kaniyang kagalakan ay nasa batas ni Yahweh, at sa kaniyang batas, nagbubulay-
bulay siya araw at gabi. 3 Siya ay matutulad sa isang puno na nakatanim malapit sa
mga batis ng tubig na namumunga sa panahon nito, na ang mga dahon ay hindi
nalalanta; anuman ang kaniyang gawin ay sasagana. 4 Ang mga masasama ay
hindi katulad nito, sa halip sila ay katulad ng ipa na tinatangay ng hangin. 5 Kaya
ang masama ay hindi makatatayo sa paghahatol, maging ang mga makasalanan
sa kapulungan ng matuwid. 6 Dahil sinasang-ayunan ni Yahweh ang daanan ng
matuwid, pero ang daanan ng masama ay mapupuksa.

2

1 Bakit naghihimagsik ang mga bansa, at ang mga tao ay nagsasabwatan nang
walang kabuluhan? 2 Ang mga hari ng lupa ay nagsasama-sama at ang mga
namamahala ay nagsasabwatan laban kay Yahweh at laban sa kaniyang Mesias,
sinasabing, 3 “Tanggalin natin ang mga posas na nilagay nila sa atin at itapon ang
kanilang mga kadena.” 4 Siya na nakaupo sa kalangitan ay hahamakin sila; kinukutya
sila ng Panginoon. 5 Pagkatapos, kakausapin niya sila sa kaniyang galit at tatakutin
sila sa kaniyang poot, sinasabing, 6 “Ako mismo ang naghirang sa aking hari sa Sion,
ang aking banal na bundok.” 7 Ihahayag ko ang kautusan ni Yahweh. Sinabi niya sa
akin, “Ikaw ay aking anak! Ngayong araw, ako ay naging iyong ama. 8 Hilingin mo sa
akin, at ibibigay ko sa iyo ang mga bansa para sa iyong mana at ang pinakamalalayong
mga bahagi ng lupain para sa iyong pag-aari. 9 Wawasakin mo sila gamit ang isang
bakal na setro; dudurugin mo sila tulad ng isang banga ng magpapalayok.” 10 Kaya
ngayon, kayong mga hari, maging maingat; magpatuwid kayong mga namamahala sa
mundo. 11 Sambahin si Yahweh nang may takot at magdiwang nang may panginginig.
12 Ibigay ang totoong katapatan sa kaniyang anak para hindi siya magalit sa inyo, at
para hindi kayo mamatay kapag mabilis na sumiklab ang kaniyang galit. Mapalad
ang lahat ng kumukubli sa kaniya.

3

1 Yahweh, napakarami ng aking mga kaaway! Marami ang tumalikod at nilusob
ako. 2 Maraming nagsasabi tungkol sa akin, “Walang tulong mula sa Diyos na darating
para sa kaniya.” Selah 3 Pero ikaw, Yahweh, ay isang kalasag sa aking paligid, aking
kaluwalhatian, at ang siyang nag-aangat ng aking ulo. 4 Tinataas ko ang aking tinig
kay Yahweh, at sinasagot niya ako mula sa kaniyang banal na burol. Selah 5 Nahiga
ako at natulog; nagising ako, dahil inalagaan ako ni Yahweh. 6 Hindi ako matatakot
sa maraming tao sa bawat dako na inihanda ang kanilang mga sarili laban sa akin.
7 Bumangon ka, Yahweh! Iligtas mo ako, aking Diyos! Dahil sasaktan mo ang lahat
ng aking mga kalaban sa panga; sisirain mo ang mga ngipin ng masasama. 8 Ang
kaligtasan ay nanggagaling kay Yahweh. Nawa makamit ang iyong mga pagpapala
ng iyong bayan. Selah

4

1 Tumugon ka kapag ako ay nananawagan, Diyos ng aking katuwiran; bigyan
mo ako ng silid kapag ako ay napapalibutan. Kaawaan mo ako at makinig ka
sa aking panalangin. 2 Kayong mga tao, gaano ninyo katagal papalitan ang aking
karangalan ng kahihiyan? Gaano ninyo katagal mamahalin ang mga walang halaga
at maghahangad ng mga kasinungalingan? Selah 3 Pero alamin ninyo na hinihiwalay
ni Yahweh ang mga maka-Diyos para sa kaniyang sarili. Didinig si Yahweh kapag
tumatawag ako sa kaniya. 4 Manginig kayo sa takot, pero huwag kayong magkasala!
Magnilay-nilay sa inyong puso sa inyong higaan at manahimik. Selah 5 Ihandog
ang mga alay ng katuwiran at ilagay ang inyong tiwala kay Yahweh. 6 Maraming
nagsasabi, “Sino ang magpapakita ng anumang kabutihan sa atin?” Yahweh, itaas
mo ang liwanag ng iyong mukha sa amin. 7 Binigyan mo ang aking puso ng higit
na kagalakan kaysa sa iba tuwing sumasagana ang kanilang mga butil at bagong
alak. 8 Sa kapayapaan, ako ay hihiga at matutulog, dahil tanging ikaw, Yahweh, ang
nagliligtas at nagpapatiwasay sa akin.

5

1 Makinig ka sa aking panawagan sa iyo, Yahweh; isipin mo ang aking mga daing.
2 Makinig ka sa tunog ng aking panawagan, aking Hari at aking Diyos, dahil sa iyo ako
nananalangin. 3 Yahweh, sa umaga naririnig mo ang aking iyak; sa umaga dadalhin
ko ang aking kahilingan sa iyo at maghihintay nang may pananabik. 4 Tiyak ngang
hindi ka ang Diyos na pinahihintulutan ang kasamaan; ang mga masasamang tao ay
hindi mo magiging mga panauhin. 5 Ang mayabang ay hindi tatayo sa harapan mo;
kinamumuhian mo ang lahat nang kumikilos nang masama. 6 Wawasakin mo ang
mga sinungaling; hinahamak ni Yahweh ang mga mararahas at mandarayang mga
tao. 7 Pero para sa akin, dahil sa iyong dakilang katapatan sa tipan, papasok ako sa
iyong tahanan; sa paggalang, ako ay yuyuko sa dako ng iyong banal na templo. 8 O
Panginoon, akayin mo ako sa iyong katuwiran dahil sa aking mga kaaway; gawin
mong tuwid ang iyong landas sa harap ko. 9 Dahil walang katotohanan sa kanilang
bibig; ang kanilang panloob na pagkatao ay masama; ang kanilang lalamunan ay
isang bukas na libingan; nang-uuto sila gamit ang kanilang dila. 10 Ihayag mong sila
ay may sala, O Diyos; nawa ang kanilang mga balakin ang magpabagsak sa kanila!
Itaboy mo sila dahil sa maraming kasalanan nila, dahil sila ay sumuway laban sa
iyo. 11 Pero nawa ang lahat ng kumukubli sa iyo ay magalak; hayaan mo silang
laging sumigaw sa galak dahil ipinagtatanggol mo sila; hayaan mo silang magalak sa
iyo, sila na nagmamahal sa iyong pangalan. 12 Dahil pagpapalain mo ang matuwid,
Yahweh; palilibutan mo sila ng pagpapala tulad ng isang kalasag.

6

1 Yahweh, huwag mo akong sawayin sa iyong galit o ituwid sa iyong poot. 2 Maawa
ka sa akin, Yahweh, dahil mahina ako; pagalingin mo ako, Yahweh, dahil nanginginig
ang aking mga buto. 3 Labis ding nababagabag ang aking kaluluwa. Pero ikaw,
Yahweh—hanggang kailan ito magpapatuloy? 4 Bumalik ka, Yahweh! Sagipin mo
ako. Iligtas mo ako dahil sa iyong katapatan sa tipan! 5 Dahil walang ala-ala tungkol
sa iyo sa kamatayan. Sino ang magbibigay ng pasasalamat sa iyo sa sheol? 6 Pagod
na ako sa aking paghihinagpis. Buong gabi kong binabasa ng luha ang aking higaan;
hinuhugasan ko ng luha ang aking upuan. 7 Lumalabo ang aking mga mata dahil sa
kalungkutan; nanghihina ang mga ito dahil sa aking mga kaaway. 8 Lumayo kayo sa
akin, kayo na gumagawa ng kasalanan; dahil narinig ni Yahweh ang ingay ng aking
pagtangis. 9 Narinig ni Yahweh ang aking pagmamakaawa; tinanggap ni Yahweh ang

aking panalangin. [10] Lahat ng mga kaaway ko ay mapapahiya at labis na mababalisa.
Aatras sila at agad silang hahamakin.

7

[1] Yahweh aking Diyos, sa iyo ako kumukubli! Iligtas mo ako mula sa lahat ng
humahabol sa akin, at iyong sagipin. [2] Kung hindi, gugutay-gutayin nila ako tulad ng
leon, luluray-lurayin ako ng pira-piraso nang walang sinuman ang makakapagligtas
sa akin. [3] Yahweh aking Diyos, kailanman ay hindi ko ginawa ang ibinibintang sa
akin ng mga kaaway ko; walang kawalan ng katarungan sa mga kamay ko. [4] Hindi
ako kailanman gumawa ng mali sa mga taong may kapayapaan sa akin, o sinaktan
nang walang katuturan ang mga laban sa akin. [5] Kung hindi ako nagsasabi ng
katotohanan hayaan mong habulin ng aking kaaway ang buhay ko at sagasaan ako;
hayaan mo siyang tapak-tapakan ang katawan ko sa lupa at iwanan akong nakahiga
sa kahihiyan sa alikabok. Selah [6] Bumangon ka, Yahweh, sa iyong galit; tumayo ka
laban sa matinding galit ng mga kaaway ko; gumising ka para sa kapakanan ko at
isakatuparan ang makatuwirang mga kautusan para sa kanila. [7] Ang mga bansa
ay nagsama-sama sa paligid mo; bawiin mong muli mula sa kanila ang lugar na
nararapat sa iyo. [8] Yahweh, hatulan mo ang mga bansa; ipawalang-sala mo ako,
Yahweh, dahil ako ay matuwid at walang kasalanan, Kataas-taasan. [9] Nawa dumating
na sa katapusan ang mga gawain ng mga masasamang tao, pero patatagin mo ang
mga taong matuwid, makatuwirang Diyos, ikaw na sumisiyasat ng mga puso at mga
isipan. [10] Ang aking kalasag ay nanggagaling mula sa Diyos, ang nagliligtas ng mga
pusong matuwid. [11] Ang Diyos ay makatuwirang hukom, ang Diyos na galit bawat
araw. [12] Kung hindi magsisisi ang isang tao, hahasain ng Diyos ang kaniyang espada
at ihahanda ang kaniyang pana para sa labanan. [13] Naghahanda siya para gumamit
ng mga sandata laban sa kaniya; ginagawa niya ang kaniyang umaapoy na palaso.
[14] Isipin mo ang isang buntis na may kasamaan, ang nag-iisip ng mapanirang mga
balak, ang nanganganak ng mga mapanirang kasinungalingan. [15] Nagbubungkal siya
ng hukay, tatakpan ito at saka mahuhulog siya sa hukay na binungkal niya. [16] Ang
kaniyang sariling mapanirang mga balak ay babalik din sa kaniya, dahil ang kaniyang
kasamaan ay babagsak sa sarili niyang ulo. [17] Pasasalamatan ko si Yahweh dahil sa
kaniyang katarungan; aawit ako ng papuri kay Yahweh ang Kataas-taasan.

8

[1] Yahweh aming Panginoon, kahanga-hanga ang pangalan mo sa buong mundo,
hinahayag mo ang iyong kaluwalhatian sa kalangitan. [2] Mula sa mga bibig ng mga
bata at sanggol ay lumikha ka ng papuri dahil sa mga kaaway mo, para patahimikin
ang kaaway at ang tagapaghiganti. [3] Kapag tumitingin ako sa iyong mga kalangitan,
na ginawa ng iyong mga daliri, ang buwan at mga tala, na nilagay mo sa lugar, [4] ano
ang halaga ng sangkatauhan na pinapansin mo sila, o ang mga tao na pinapakinggan
sila? [5] Gayumpaman ginawa mo sila ng mababa ng kaunti kaysa sa mga nilalang sa
kalangitan at kinoronahan sila ng may kaluwalhatian at karangalan. [6] Ginawa mo
siyang tagapamahala ng lahat ng ginawa ng iyong mga kamay; niligay mo ang lahat
ng bagay sa ilalim ng kaniyang mga paa: [7] lahat ng mga tupa at mga baka, at kahit
ang mga hayop ng bukid, [8] ang mga ibon ng langit, at ang mga isda ng dagat, lahat
ng dumadaan sa mga agos ng dagat. [9] Yahweh aming Panginoon, kahanga-hanga ang
pangalan mo sa buong mundo!

9

Para sa punong manunugtog; nakatakda sa estilo ng Muth Laben. Isang awit ni David.

1 Buong puso akong magpapasalamat kay Yahweh; ihahayag ko ang lahat ng
kamangha-mangha mong mga gawain. 2 Magagalak ako at magsasaya sa iyo; aawit
ako ng papuri sa iyong pangalan, Kataas-taasan! 3 Kapag bumalik ang mga kaaway
ko, madadapa sila at mapupuksa sa harapan mo. 4 Dahil pinagtanggol mo ang
aking makatuwirang layunin; nakaluklok ka sa iyong trono, makatuwirang hukom!
5 Sinindak mo ang mga bansa sa pamamagitan ng iyong panlabang sigaw; winasak
mo ang masama; binura mo ang kanilang alaala magpakailanman. 6 Nagiba ang
mga kaaway tulad ng mga lugar na gumuho nang gapiin mo ang kanilang mga
lungsod. Lahat ng alaala tungkol sa kanila ay naglaho. 7 Pero nananatili si
Yahweh magpakailanman; tinatatag niya ang kaniyang trono para sa katarungan.
8 Hinahatulan niya ang mundo ng pantay. Gumagawa siya ng makatarungang mga
pasya para sa mga bansa. 9 Magiging matibay na tanggulan din si Yahweh para sa
mga inaapi, isang matibay na tanggulan sa panahon ng kaguluhan. 10 Nagtitiwala
ang nakakakilala ng pangalan mo, dahil ikaw, Yahweh, ay hindi nang-iiwan ng
mga lumalalapit sa iyo. 11 Umawit ng mga papuri kay Yahweh, ang namumuno
sa Sion; sabihin sa lahat ng bansa ang kaniyang ginawa. 12 Dahil ang Diyos na
naghihiganti sa pagdanak ng dugo ay nakaaalala; hindi niya nakalilimutan ang daing
ng mga inaapi. 13 Maawa ka sa akin, Yahweh; tingnan mo kung paano ako inaapi ng
mga kinamumuhian ako, ikaw na kayang agawin ako mula sa mga tarangkahan ng
kamatayan. 14 Para maihayag ko ang lahat ng kapurihan mo. Sa mga tarangkahan
ng anak na babae ng Sion magsasaya ako sa iyong kaligtasan! 15 Lumubog ang mga
bansa sa hukay na ginawa nila; nahuli ang mga paa nila sa lambat na tinago nila.
16 Hinayag ni Yahweh ang kaniyang sarili; nagsagawa siya ng paghatol; nahuli sa
patibong ang masama dahil sa sarili niyang mga ginawa. Selah 17 Ang mga masasama
ay binalik at pinadala sa sheol, ang patutunguhan ng mga bansa na lumimot sa Diyos.
18 Dahil ang mga nangangailangan ay hindi kailanman makalilimutan, o itataboy ang
mga pag-asa ng mga inaapi. 19 Bumangon ka, Yahweh; huwag mo kaming hayaang
lupigin ng tao; nawa mahatulan ang mga bansa sa iyong paningin. 20 Sindakin mo
sila, Yahweh; nawa malaman ng mga bansa na sila ay tao lamang. Selah

10

1 Yahweh, bakit ka nakatayo sa malayo? Bakit tinatago mo ang iyong sarili sa
oras ng kaguluhan? 2 Dahil sa kanilang kayabangan, hinahabol ng masasamang tao
ang mga api; pero pakiusap hayaan mong mahuli ang mga masasama sa ginawa
nilang sariling mga balakin. 3 Dahil ipinagyayabang ng masasamang tao ang kaniyang
pinakamalalim na mga hangarin; pinagpapala niya ang sakim at iniinsulto si Yahweh.
4 Ang masasamang tao ay nakataas-noo; hindi niya hinahanap ang Diyos. Hindi
niya kailanman iniisip ang tungkol sa Diyos dahil siya ay wala talagang pakialam
sa kaniya. 5 Siya ay matatag sa lahat ng oras, pero ang iyong mga makatuwirang
mga kautusan ay labis na mataas para sa kaniya; sinisinghalan niya ang lahat ng
kaniyang mga kaaway. 6 Sinasabi niya sa kaniyang puso, “Hindi ako mabibigo;
hindi ako makahaharap ng pagkatalo sa lahat ng salinlahi.” 7 Ang kaniyang bibig
ay puno ng pagsusumpa at mapanlinlang, mapaminsalang mga salita; ang kaniyang
dila ay nakasasakit at nakasisira. 8 Siya ay naghihintay sa pagtambang malapit
sa mga nayon; sa lihim na mga lugar niya pinapatay ang inosente; ang kaniyang
mga mata ay naghahanap ng ilang biktimang walang laban. 9 Siya ay nagtatago ng
palihim katulad ng leon sa masukal na lugar; siya ay nag-aabang para humuli ng api.
Nahuhuli niya ang api kapag hinihila niya ang kaniyang lambat. 10 Ang kaniyang
mga biktima ay dinudurog at binubugbog; sila ay nahulog sa kaniyang matibay na
mga lambat. 11 Sinasabi niya sa kaniyang puso, “Nakalimot ang Diyos; tinakpan niya

ang kaniyang mukha; hindi siya mag-aabalang tumingin.” 12 Bumangon ka, Yahweh;
itaas mo ang iyong kamay sa paghatol, O Diyos. Huwag mong kalimutan ang mga
api. 13 Bakit itinatanggi ng masamang tao ang Diyos at sinasabi sa kaniyang puso,
“Hindi mo ako pananagutin”? 14 Binigyang pansin mo, dahil lagi mong nakikita ang
gumagawa ng paghihirap at kalungkutan. Pinagkakatiwala ng ulila ang kaniyang
sarili sa iyo; inililigtas mo ang mga walang ama. 15 Baliin mo ang bisig ng masama
at buktot na tao; panagutin siya sa kaniyang mga masasamang gawain, na akala
niya hindi mo matutuklasan. 16 Si Yahweh ay Hari magpakailanpaman; ang mga
bansa ay pinalalayas mo sa kanilang mga lupain. 17 Yahweh, narinig mo ang mga
pangangailangan ng mga api; pinalalakas mo ang kanilang puso, pinakikinggan mo
ang kanilang panalangin; 18 Ipinagtatanggol mo ang walang mga ama at ang mga api
para walang tao sa mundo ang magdudulot muli ng malaking takot.

11

1 Kumukubli ako kay Yahweh; paano mo sasabihin sa aking, “Tumakas ka katulad
ng isang ibon sa bundok”? 2 Tingnan mo! Inihahanda ng mga masasama ang kanilang
mga pana. Inihahanda nila ang kanilang mga palaso sa tali para panain sa dilim ang
pusong matuwid. 3 Dahil kung ang mga pundasyon ay nasira, ano ang kayang gawin
ng matuwid? 4 Si Yahweh ay nasa kaniyang banal na templo; ang kaniyang mga
mata ay nagmamasid, sinusuri ng kaniyang mga mata ang mga anak ng mga tao.
5 Parehong sinusuri ni Yahweh ang matuwid at masama, pero kinapopootan niya
ang mga gumagawa ng karahasan. 6 Nagpapaulan siya ng mga nagbabagang uling
at asupre sa mga masasama; nakakapasong hangin ang kanilang magiging bahagi sa
kaniyang kopa! 7 Dahil si Yahweh ay matuwid, at mahal niya ang katuwiran; makikita
ng matuwid ang kaniyang mukha.

12

1 Tulong, Yahweh, dahil ang mga maka-diyos ay naglaho; ang mga matatapat ay
nawala. 2 Ang lahat ay nagsasabi ng walang kabuluhang mga salita sa kaniyang
kapwa; ang lahat ay nagsasalita ng hindi matapat na papuri at may salawahang puso.
3 Yahweh, putulin mo ang lahat ng labing hindi matapat ang papuri, bawat dila na
nagpapahayag ng dakilang mga bagay. 4 Ito ang mga nagsabing, “Sa pamamagitan
ng ating dila, tayo ay mangingibabaw. Kapag ang ating mga labi ang nagsalita, sino
ang maaaring maging panginoon sa atin?” 5 “Dahil sa karahasan laban sa mahirap,
dahil sa mga daing ng nangangailangan, ako ay babangon,” sinasabi ni Yahweh.
“Magbibigay ako ng kaligtasan na kanilang hinahangad.” 6 Ang mga salita ni Yahweh
ay dalisay, katulad ng pilak na dinalisay sa pugon sa lupa, na tinunaw ng pitong beses.
7 Ikaw si Yahweh! Iniingatan mo sila. Pinangangalagaan mo ang maka-diyos mula
sa masamang salinlahing ito at magpakailanman. 8 Ang masasama ay naglalakad sa
bawat panig kapag ang masama ay naitaas sa mga anak ng mga tao.

13

1 Yahweh, gaano katagal mong kalilimutan ang tungkol sa akin? Gaano katagal mo
itatago ang iyong mukha sa akin? 2 Gaano katagal ako dapat mag-alala at magkaroon
ng kalungkutan sa aking puso sa buong araw? Gaano katagal magtatagumpay ang
aking mga kaaway? 3 Tumingin ka sa akin at sagutin mo ako, Yahweh aking Diyos!
Paliwanagin ang aking mga mata, o ako ay matutulog sa kamatayan. 4 Huwag mong
hayaan na sabihin ng aking kaaway, “Natalo ko siya”, para ang aking kaaway ay hindi
magsabing, “Ako ay nanaig sa aking kalaban”; kung hindi, ang aking mga kaaway
ay magdiriwang kapag ako ay bumagsak. 5 Pero nagtiwala ako sa katapatan mo sa

tipan; ang aking puso ay nagagalak sa iyong kaligtasan. 6 Aawit ako kay Yahweh dahil
pinakitunguhan niya ako nang mabuti.

14

1 Sinasabi ng mangmang sa kaniyang puso, "Walang Diyos." Sila ay masama at
nakagawa ng kasuklam-suklam na kasalanan; walang sinuman ang gumagawa ng
mabuti. 2 Si Yahweh ay tumingin sa baba mula sa langit sa mga anak ng sangkatauhan
para makita kung mayroong sinuman ang nakauunawa, kung sino ang naghahanap
sa kaniya. 3 Ang lahat ay tumalikod; ang lahat ay naging marumi; walang sinuman
ang gumagawa ng mabuti, wala, kahit isa. 4 Hindi ba nila alam ang kahit na ano, sila
na nakagawa ng kasalanan, sila na nilalamon ang aking mga tao gaya ng pagkain ng
tinapay, pero hindi tumatawag kay Yahweh? 5 Sila ay nanginginig ng may pangamba,
dahil kasama ng Diyos ang matuwid na kapulungan! 6 Gusto mong hiyain ang taong
mahirap kahit na si Yahweh ang kaniyang kanlungan. 7 Oh, ang kaligtasan ng Israel
ay manggagaling mula sa Sion! Kapag binalik ni Yahweh ang kaniyang bayan mula
sa pagkakabihag, magagalak si Jacob at matutuwa ang Israel!

15

1 Sinong puwedeng manatili sa iyong tabernakulo, Oh Yahweh? Sinong maaaring
manirahan sa iyong banal na burol? 2 Siya ay lumalakad sa katuwiran at gumagawa
ng tama and nagsasabi ng katotohanan mula sa kaniyang puso. 3 Hindi siya
naninirang-puri gamit ang kaniyang dila, o nananakit ng iba, o nang-iinsulto ng
kaniyang kapwa. 4 Ang taong walang halaga ay kasuklam-suklam sa kaniyang
paningin, pero pinararangalan niya ang lahat ng may takot kay Yahweh. Sumusumpa
siya sa kaniyang sariling kakulangan at hindi tumatalikod sa kaniyang mga pangako.
5 Hindi siya naniningil ng tubo sa tuwing siya ay nagpapautang. Hindi rin siya
tumatanggap ng suhol para tumestigo laban sa walang-sala. Sinumang gumagawa
ng mga bagay na ito ay hindi kailanman mayayanig.

16

1 Ingatan mo ako, O Diyos, dahil sa iyo ako kumukubli. 2 Sinasabi ko kay Yahweh,
"Ikaw ang aking Diyos; ang kabutihan ko ay walang saysay nang malayo sa iyo. 3 Para
sa mga taong banal na nasa daigdig, sila ay mararangal na tao; ang kasiyahan ko ay
nasa kanila. 4 Ang kanilang kapahamakan ay lalawig, silang naghahanap ng ibang
diyos. Hindi ako magbubuhos ng inuming handog na dugo sa kanilang mga diyos
o magtataas ng kanilang mga pangalan gamit ang aking mga labi. 5 Ikaw ang aking
bahagi at ang aking kopa, O Yahweh. Hawak mo aking tadhana. 6 Mga panukat na
guhit ay inalagay para sakin sa mga kalugod-lugod na lugar; tiyak na magandang
pamana ang inilaan para sa akin. 7 Pupurihin ko si Yahweh na naggagabay sa akin;
maging sa gabi, ang isipan ko ay nagtuturo sa akin. 8 Inuuna ko si Yahweh sa lahat
ng oras, kaya't hindi ako mayayanig mula sa kaniyang kanang kamay! 9 Kaya nga
ang puso ko ay magagalak, ang nagpaparangal kong puso ay magpupuri sa kaniya;
tiyak na mabubuhay ako nang panatag. 10 Dahil hindi mo iiwan ang aking kaluluwa
sa Sheol. Hindi mo pababayaan ang tapat sa iyo na masilayan ang hukay. 11 Tinuturo
mo sa akin ang landas ng buhay; nag-uumapaw na kagalakan ay nananahan sa iyong
piling; labis na tuwa ay nananatili sa iyong kanang kamay magpakailanman!

17

1 Pakinggan mo ang pagsamo ko ng katarungan, O Yahweh; pansinin mo ang aking
panawagan ng tulong! Paglaanan mo ng iyong tainga ang panalangin ko, mula sa
mga labi na walang panlilinlang. 2 Hayaan mong ang pagpapawalang-sala sa akin ay

magmula sa iyon piling; makita nawa ng iyong mga mata kung ano ang tama! [3] Kung
susubukin mo ang puso ko, kung daratnan mo ako sa gabi, lilinisin mo ako at wala
kang makikitang anumang masamang balakin; ang bibig ko ay hindi magkakasala.
[4] Patungkol sa gawi ng sangkatauhan, sa salita ng mga labi mo kaya lumayo ako
sa kasamaan. [5] Ang mga yapak ko ay nanatiling nakatuon sa iyong gabay; ang
paanan ko ay hindi lumihis. [6] Nananawagan ako sa iyo, dahil tinutugon mo ako, O
Diyos; ibaling mo ang pandinig mo sa akin at pakinggan mo ako sa aking sasabihin.
[7] Ipakita mo ang katapatan mo sa tipan sa kaaya-ayang paraan, ikaw na nagliligtas,
sa pamamagitan ng iyong kanang kamay, ng mga kumukibli sa iyo mula sa kanilang
mga kaaway. [8] Ingatan mo ako tulad ng sinta mong irog; itago mo ako sa ilalim ng
anino ng iyong mga pakpak [9] mula sa presensiya ng masasama na nananakit sa akin,
mga kaaway kong pumapaligid sa akin. [10] Wala silang awa kaninuman; ang mga
bibig nila ay nagsasalita nang may kayabangan. [11] Pinaligiran nila ang aking mga
yapak. Binabalak nila na pabagsakin ako. [12] Tulad sila ng isang leon na sabik para
sa isang biktima, tulad ng isang batang leon na nakaabang sa mga liblib na lugar.
[13] Tumayo ka, O Yahweh! Lusubin mo sila! Pabagsakin mo sila! Iligtas mo ako mula
sa masasama sa pamamagitan ng iyong tabak! [14] Sagipin mo ako mula sa mga tao sa
pamamagitan ng iyong kamay, O Yahweh, mula sa mga tao ng mundong ito na ang
yaman ay sa buhay na ito lamang! Pupunuin mo ng yaman ang mga tiyan ng iyong
mga pinahahalagahan; magkakaroon sila ng maraming anak at iiwan ang kanilang
yaman sa kanilang mga anak. [15] Ako, makikita ko ang iyong mukha sa katuwiran;
masisiyahan ako sa paggising ko nang ikaw ang aking nakikita.

18

[1] Mahal kita, O Yahweh, ang aking lakas. [2] Si Yahweh ang aking bato, ang aking
tanggulan, ang siyang nagdadala sa akin sa kaligtasan; siya ang aking Diyos, ang
aking bato; sa kaniya ako kumukubli. Siya ang aking kalasag, ang tambuli ng
aking kaligtasan, at ang aking muog. [3] Mananawagan ako kay Yahweh na siyang
karapat-dapat na purihin, at maliligtas ako mula sa aking mga kaaway. [4] Nakapalibot
sa akin ang mga lubid ng kamatayan, at inanod ako ng rumaragasang tubig ng
kawalan ng halaga. [5] Nakapaligid sa akin ang mga lubid ng Sheol; ang patibong
ng kamatayan ay binitag ako. [6] Sa aking pagkabalisa, tumawag ako kay Yahweh,
tumawag ako para humingi ng tulong sa aking Diyos. Pinakinggan niya ang tinig ko
mula sa kaniyang templo; ang aking panawagan ng tulong ay nakarating sa kaniyang
presensiya; nakarating ito sa kaniyang tainga. [7] Kaya nayugyog at nayanig ang lupa;
maging ang mga pundasyon ng mga bundok, nayanig at nayugyog dahil nagalit ang
Diyos. [8] Umangat ang usok na lumabas mula sa kaniyang ilong, at naglalagablab
na apoy ang lumabas mula sa kaniyang bibig. Nagbaga ang mga uling dahil dito.
[9] Binuksan niya ang kalangitan at siya ay bumaba, at makapal na kadiliman ay nasa
ilalim na kaniyang paanan. [10] Sumakay siya sa isang anghel at lumipad; pumagaspas
siya sa mga pakpak ng hangin. [11] Ginawa niyang tolda sa kaniyang paligid ang
kadiliman, mabigat na mga ulap-ulan sa kalangitan. [12] Mula sa kidlat sa kaniyang
harapan, bumagsak ang mga yelo at nag-aapoy na uling. [13] Dumagundong si Yahweh
sa mga kalangitan! Ang Kataas-taasan ay sumigaw at nagpadala ng mga yelo at
kidlat. [14] Pinana at ikinalat niya ang kaniyang mga kaaway; pinaghiwa-hiwalay
sila ng maraming kidlat. [15] Pagkatapos, ang daluyan ng mga tubig ay lumitaw; ang
mga pundasyon ng mundo ay nahayag sa iyong sigaw na pandigma, O Yahweh—sa
pagbuga ng hininga ng iyong ilong. [16] Bumaba siya mula sa itaas; hinawakan niya
ako! Iniahon niya ako mula sa rumaragasang tubig. [17] Sinagip niya ako mula sa
aking malakas na kalaban, mula sa mga namumuhi sa akin, dahil sila ay higit na

malakas kaysa sa akin. 18 Sinugod nila ako sa araw ng aking pagdadalamhati pero si
Yahweh ang aking tagapagtanggol! 19 Pinalaya niya ako tungo sa isang malawak
na lugar; iniligtas niya ako dahil siya ay nalulugod sa akin. 20 Ginantimpalaan
ako ni Yahweh dahil sa aking katuwiran; tinulungan niya akong bumangon dahil
ang aking mga kamay ay malinis. 21 Dahil pinanatili ko ang mga pamamaraan ni
Yahweh at hindi tumalikod sa aking Diyos patungo sa kasamaan. 22 Dahil ang lahat
ng kaniyang makatuwirang mga kautusan ay nanguna sa akin; maging sa kaniyang
mga alintuntunin, hindi ako tumalikod. 23 Nanatili akong walang-sala sa kaniyang
harapan, at lumayo ako mula sa kasalanan. 24 Kaya tinulungan akong bumangon ni
Yahweh dahil sa aking katuwiran, dahil ang aking mga kamay ay malinis sa kaniyang
paningin. 25 Sa sinumang tapat, ipakita mo na ikaw ay tapat; sa taong walang-sala,
ipakita mo na ikaw ay walang-sala. 26 Sa sinumang dalisay, ipakita mo na ikaw ay
dalisay; pero ikaw ay tuso sa sinumang baluktot. 27 Dahil nililigtas mo ang mga
hinahamak, pero ibinabagsak mo ang lahat ng nagyayabang, ang mapagmataas na
mga mata! 28 Dahil nagbibigay ka ng liwanag sa aking ilawan; si Yahweh na aking
Diyos ang nagbibigay liwanag sa aking kadiliman. 29 Sa pamamagitan mo, kaya kong
lampasan ang isang barikada; sa pamamagitan ng aking Diyos, kaya kong talunan ang
isang pader. 30 Patungkol sa Diyos: ang kaniyang pamamaraan ay ganap. Ang salita
ni Yahweh ay dalisay! Siya ang panangga sa sinumang kumukubli sa kaniya. 31 Dahil
sino ang Diyos maliban kay Yahweh? Sino ang bato maliban sa ating Diyos? 32 Ang
Diyos ang nagbibigay ng lakas sa akin tulad ng isang sinturon, na nagdadala sa isang
matuwid na tao sa kaniyang landas. 33 Pinabibilis niya ang aking mga paa na parang
isang usa at inilalagay niya ako sa kabundukan! 34 Sinasanay niya ang aking mga
kamay para sa digmaan at ang aking mga braso para matutong gumamit ng tansong
pana. 35 Ibinigay mo sa akin ang panangga ng iyong kaligtasan. Ang iyong kanang
kamay ay sumusuporta sa akin, at ang pabor mo ay ginawa akong tanyag. 36 Gumawa
ka ng isang malawak na lugar para sa aking paanan sa ilalim kaya ang aking paanan
ay hindi lumihis. 37 Hinabol ko ang aking mga kaaway at hinuli ko sila; hindi ako
tumalikod hangga't hindi sila nawawasak. 38 Hinambalos ko sila hangga't hindi na
nila kayang bumangon; bumagsak sila sa ilalim ng aking paanan. 39 Dahil binigyan
mo ako ng lakas tulad ng sinturon para sa digmaan; inilagay mo ako sa ilalim ng
mga nag-aalsa laban sa akin. 40 Ibinigay mo sa akin ang batok ng aking mga kaaway;
nilipol ko lahat ng namumuhi sa akin. 41 Humingi sila ng tulong pero walang sumagip
sa kanila; tumawag sila kay Yahweh, pero hindi niya sila pinakinggan. 42 Dinurog ko
sila tulad ng alikabok sa hangin; itinapon ko sila tulad ng putik sa kalsada. 43 Iniligtas
mo ako mula sa pagtatalo ng mga tao. Ginawa mo akong pinuno sa lahat ng bansa.
Mga taong hindi ko kilala ay naglingkod sa akin. 44 Sa oras na narinig nila ako,
sumunod sila sa akin; ang mga dayuhan ay napilitang yumuko sa akin. 45 Ang mga
dayuhan ay dumating na nanginginig mula sa kanilang mga tanggulan. 46 Buhay
si Yahweh; nawa ang aking bato ay purihin. Nawa ang Diyos ng aking kaligtasan
ay maitaas. 47 Ito ang Diyos na naghihiganti para sa akin, ang nagdudulot sa mga
bayan na sumailalim sa akin. 48 Napalaya ako mula sa aking mga kaaway! Totoo,
itinaas mo ako nang higit sa mga tumuligsa sa akin. Iniligtas mo ako mula sa mga
marahas na kalalakihan. 49 Kaya magpapasalamat ako sa iyo, O Yahweh, sa lahat ng
bansa; aawit ako ng mga papuri sa iyong pangalan! 50 Ang Diyos ay nagbibigay ng
tagumpay sa kaniyang hari, at ipinakikita niya ang kaniyang katapatan sa tipan sa
kaniyang hinirang, kay David at sa kaniyang kaapu-apuhan magpakailanman.

19

1 Ang kalangitan ay nagpapahayag ng kaluwalhatian ng Diyos, at ipinapaalam

ng himpapawid ang ginawa ng kaniyang kamay! 2 Bawat araw ang pananalita ay
bumubuhos; bawat gabi nagpapahayag ito ng kaalaman. 3 Walang pananalita o
salaysay; ni hindi naririnig ang kanilang tinig. 4 Gayumpaman ang kanilang mga
salita ay umaabot sa buong mundo; at ang kanilang pananalita ay hanggang sa dulo
ng mundo. Nagtayo siya ng tolda para sa araw sa kalagitnaan nila. 5 Ang araw
ay parang lalaking ikakasal na lumalabas sa kaniyang silid at parang isang lalaking
malakas na nagagalak kapag siya ay tumatakbo sa kaniyang karera. 6 Ang araw
ay sumisikat mula sa isang dako at tumatawid sa himpapawid hanggang sa kabila;
walang makatatakas sa init nito. 7 Ang batas ni Yahweh ay perpekto, pinasisigla ang
kaluluwa; ang patotoo ni Yahweh ay maaasahan, ginagawang marunong ang payak
ang kaisipan. 8 Ang mga tagubilin ni Yahweh ay matuwid, pinasasaya ang puso; ang
kautusan ni Yahweh ay dalisay, nagdadala ng liwanag sa mga mata. 9 Ang takot kay
Yahweh ay dalisay, nananatili magpakailanman; ang makatuwirang mga kautusan
ni Yahweh ay totoo at matuwid sa kabuuan! 10 Ang mga ito ay mas mahalaga kaysa
ginto, mas higit pa kaysa pinong ginto; mas matamis kaysa pulot na tumutulo mula
sa pulot-pukyutan. 11 Oo, sa pamamagitan ng mga ito ang iyong lingkod ay binalaan;
sa pagsunod dito ay may malaking gantimpala. 12 Sino ang makababatid sa lahat
ng kaniyang sariling mga kamalian? Linisin mo ako sa mga lihim na kasalanan.
13 Ingatan mo rin ang iyong lingkod sa mga kasalanang mapagmataas; huwag mong
hayaan na ang mga ito ay maghari sa akin. Sa gayon ako ay magiging ganap, at
inosente sa maraming kasalanan. 14 Nawa ang mga salita ng aking bibig at mga
saloobin ng aking puso ay maging katanggap-tanggap sa iyong paningin, Yahweh,
aking bato at aking manunubos.

20

1 Nawa ay tulungan ka ni Yahweh sa araw ng kaguluhan; nawa ang pangalan ng
Diyos ni Jacob ang mangalaga sa iyo 2 at magpadala ng tulong mula sa banal na lugar
para magtaguyod sa iyo sa Sion. 3 Nawa maalala niya ang lahat ng iyong mga alay at
tanggapin ang iyong sinunog na handog. Selah 4 Nawa ay ipagkaloob niya sa iyo ang
hinahangad ng iyong puso at tuparin ang lahat ng iyong mga plano. 5 Pagkatapos
magagalak kami sa iyong tagumpay, at, sa pangalan ng ating Diyos, itataas namin
ang mga bandila. Nawa ay ipagkaloob ni Yahweh ang lahat ng iyong kahilingan.
6 Ngayon alam ko na ililigtas ni Yahweh ang kaniyang hinirang; sasagutin siya mula
sa kaniyang banal na kalangitan na may lakas ng kaniyang kanang kamay na maaari
siyang sagipin. 7 Nagtitiwala ang ilan sa mga kalesang pandigma at ang iba ay sa mga
kabayo, pero ang tinatawagan namin ay si Yahweh na aming Diyos. 8 Sila ay ibababa
at ibabagsak, pero tayo ay babangon at tatayong matuwid! 9 Yahweh, sagipin mo ang
hari; tulungan mo kami kapag kami ay nananawagan.

21

1 Nagagalak ang hari sa iyong lakas, Yahweh! Labis siyang nagagalak sa kaligtasan
na iyong ibinibigay! 2 Ibinigay mo sa kaniya ang inaasam ng kaniyang puso at hindi
mo pinigilan ang kahilingan ng kaniyang mga labi. Selah 3 Dahil dinadalhan mo siya
ng mayamang mga pagpapala; inilagay mo sa kaniyang ulo ang pinakadalisay na
gintong korona. 4 Humihiling siya sa iyo ng buhay; ibinigay mo ito sa kaniya; binigyan
mo siya ng mahabang buhay magpakailanman. 5 Ang kaniyang kaluwalhatian ay
dakila dahil sa iyong tagumpay; iginawad mo sa kaniya ang karingningan at pagiging
maharlika. 6 Dahil pinagkalooban mo siya ng mga pangmatagalang pagpapala;
hinayaan mo siyang magalak nang may kasiyahan sa iyong presensya. 7 Dahil ang

hari ay nagtitiwala kay Yahweh; sa pamamagitan ng katapatan sa tipan ng Kataas-
taasan siya ay hindi matitinag. 8 Dadakpin ng iyong kamay ang lahat ng iyong mga
kaaway; dadakpin ng iyong kanang kamay ang mga napopoot sa iyo. 9 Sa panahon
ng iyong galit; susunugin mo sila na parang nasa maalab na pugon. Lilipulin sila
ni Yahweh sa kaniyang matinding galit, at lalamunin sila ng apoy. 10 Pupuksain mo
ang kanilang mga anak mula sa lupa at ang kanilang mga kaapu-apuhan na kabilang
sa sangkatauhan. 11 Dahil hinangad nila ang masama laban sa iyo; bumuo sila ng
masamang balak na kung saan hindi sila magtatagumpay! 12 Dahil sila ay iyong
paaatrasin; sila ay iyong papanain. 13 Maitanghal, ka Yahweh, sa iyong lakas; aawitin
at pupurihin namin ang iyong kapangyarihan.

22

1 Diyos ko, Diyos ko, bakit mo ako pinabayaan? Bakit napakalayo mo mula sa
pagliligtas sa akin at malayo mula sa mga salita ng aking paghihirap? 2 Diyos ko,
maghapon akong nananawagan sa iyo, pero hindi ka sumasagot, at maging sa gabi
ako ay walang katahimikan! 3 Pero ikaw ay banal; ikaw ay nakaupo bilang hari
kasama ang mga papuri ng Israel. 4 Ang aming mga ninuno ay nagtiwala sa iyo;
nagtiwala sila sa iyo at sila ay niligtas mo. 5 Dumaing sila sa iyo at sila ay niligtas mo.
Nagtiwala sila sa iyo at hindi sila nabigo. 6 Pero ako ay parang isang uod at hindi
isang tao, isang kahihiyan sa sangkatauhan at pinagtatawanan ng mga tao. 7 Silang
lahat na nakakakita sa akin ay kinukutya ako; hinahamak nila ako; ang kanilang mga
ulo ay napapailing sa akin. 8 Sinasabi nila, “Nagtitiwala siya kay Yahweh, hayaan
natin na iligtas siya ni Yahweh. Hayaan natin na sagipin siya ni Yahweh, dahil
nalulugod siya sa kaniya.” 9 Dahil kinuha mo ako mula sa sinapupunan; hinayaan
mong magtiwala ako sa iyo habang ako ay nasa dibdib ng aking ina. 10 Ipinagkatiwala
na ako sa iyo mula pa sa sinapupunan; ikaw ang aking Diyos simula pa ng ako ay
nasa sinapupunan ng aking ina! 11 Huwag kang lumayo mula sa akin dahil malapit
lang ang kaguluhan; walang sinuman ang tutulong. 12 Pinaliligiran ako ng maraming
mga toro; pinapaligiran ako ng malalakas na mga toro ng Bashan. 13 Binubuksan nila
ang kanilang bibig para sa akin na parang isang umaatungal na leon na niluluray ang
kaniyang biktima. 14 Ako ay parang natapong tubig, at lahat ng aking mga buto ay
nalinsad. Ang aking puso ay tulad ng pagkit; natutunaw ito sa kaloob-loobang bahagi
ko. 15 Ang aking lakas ay parang natuyong piraso ng palayukan; ang aking dila ay
dumidikit sa aking ngalangala. Inilagay mo ako sa alabok ng kamatayan. 16 Dahil
pinapaligiran ako ng mga aso; napalibutan ako ng samahan na mga mapaggawa
ng masama; tinusok nila ang aking mga kamay at mga paa. 17 Nabibilang ko na
ang aking mga buto. Tumitingin at tumititig sila sa akin. 18 Pinaghahatian nila ang
aking mga kasuotan sa kanilang mga sarili, pinagpipilian nila ang aking mga damit.
19 Huwag kang lumayo, Yahweh; hinihiling kong magmadali ka para tulungan ako,
aking kalakasan! 20 Iligtas mo ang aking kaluluwa mula sa espada, ang tanging buhay
ko mula sa mga kuko ng mabangis na mga aso. 21 Iligtas mo ako mula sa bibig ng
leon; iligtas mo ako mula sa mga sungay ng mababangis na toro. 22 Ihahayag ko
ang iyong pangalan sa aking mga kapatid; sa gitna ng kapulungan ay pupurihin kita.
23 Kayo na may takot kay Yahweh, purihin siya! Kayong lahat na mga kaapu-apuhan
ni Jacob, parangalan siya! Ipakita niyo ang inyong pagkamangha sa kaniya, kayong
lahat na mga kaapu-apuhan ng Israel! 24 Dahil hindi niya hinamak o pinabayaan
ang pagdurusa ng naghihirap; hindi tinago ni Yahweh ang kaniyang mukha mula sa
kaniya; nang umiyak ang naghihirap sa kaniya, dininig niya. 25 Ang aking pagpupuri
ay dahil sa iyo sa gitna ng napakalaking kapulungan; tutuparin ko ang aking mga
panata sa harap nilang may takot sa kaniya. 26 Ang mga naaapi ay makakakain at

mabubusog; sila na naghahanap kay Yahweh ay magpupuri sa kaniya. Nawa ang
inyong mga puso ay mabuhay magpakailanman. 27 Ang lahat ng mga tao sa lupa ay
aalalahanin at babalik kay Yahweh; lahat ng mga pamilya ng mga bansa ay luluhod
sa iyong harapan. 28 Dahil ang kaharian ay kay Yahweh; siya ang namumuno sa
mga bansa. 29 Lahat ng mga mayayaman sa lupa ay magpipista at sasamba; silang
lahat na mapupunta sa alabok ay luluhod sa harapan niya, sila na hindi kayang
panatilihin ang kanilang sariling buhay. 30 Ang isang salinlahi ay darating para siya
ay paglingkuran; sasabihin nila sa susunod na salinlahi ang tungkol sa Panginoon.
31 Darating sila at ipapahayag ang kaniyang katuwiran; ipamamalita nila sa mga
taong hindi pa naipapanganak kung ano ang kaniyang nagawa!

23

1 Si Yahweh ang aking pastol; hindi ako magkukulang. 2 Pinahihiga niya ako sa
luntiang mga pastulan; inaakay niya ako sa tabi ng payapang tubigan. 3 Binabalik
niya ang aking buhay; ginagabayan niya ako sa tamang landas alang-alang sa
kaniyang pangalan. 4 Kahit na lumakad ako sa gitna ng napakadilim na anino ng
lambak, hindi ko katatakutan ang kapahamakan dahil ikaw ang kasama ko; ang iyong
pamalo at iyong tungkod ang nagpapayapa sa akin. 5 Ipinaghahanda mo ako ng isang
hapag sa harapan ng aking mga kaaway; binuhusan mo ng langis ang aking ulo; ang
saro ko ay nag-uumapaw. 6 Tiyak na kabutihan at katapatan sa tipan ang hahabol sa
akin sa lahat ng mga araw ng aking buhay; at ako ay mananahanan sa tahanan ni
Yahweh habang buhay!

24

1 Ang buong lupain ay kay Yahweh, ang daigdig at ang lahat ng naninirahan dito.
2 Dahil itinatag niya ito sa mga karagatan at itinaguyod sa mga ilog. 3 Sino ang
aakyat sa bundok ni Yahweh? Sino ang tatayo sa kaniyang banal na lugar? 4 Siya
na may malinis na mga kamay at dalisay na puso; siyang hindi nagtatanghal ng mga
kasinungalingan, at hindi nanunumpa para lang manlinlang. 5 Makatatanggap siya
ng pagpapala mula kay Yahweh at katuwiran mula sa Diyos ng kaniyang kaligtasan.
6 Iyan ang salinlahi ng mga naghahanap sa kaniya, sila na humahanap sa mukha
ng Diyos ni Jacob. Selah 7 Bumukas kayo, kayong mga tarangkahan, bumukas
kayo, kayong walang-hanggang mga pintuan, para ang Hari ng kaluwalhatian ay
makapasok! 8 Sino ang Hari ng kaluwalhatian? Si Yahweh, ang malakas at
makapangyarihan; si Yahweh, ang makapangyarihan sa digmaan. 9 Bumukas kayo,
kayong mga tarangkahan, bumukas kayo, kayong walang-hanggang mga pintuan,
para ang Hari ng kaluwalhatian ay makapasok! 10 Sino ang Hari ng kaluwalhatian?
Si Yahweh ng mga hukbo, siya ang Hari ng kaluwalhatian. Selah

25

1 Sa iyo Yahweh, Itinataas ko ang aking buhay! 2 Aking Diyos, ako ay nagtitiwala sa
iyo. Huwag mo akong hayaang mapahiya; huwag mong hayaan na magalak ng may
katagumpayan sa akin ang aking mga kaaway. 3 Nawa walang sinumang umaasa sa
iyo ang maalipusta; nawa ang mga nagsisigawa ng kataksilan na walang dahilan ay
mapahiya! 4 Ipaalam mo sa akin ang iyong mga kaparaanan, Yahweh, ituro mo sa
akin ang iyong mga landas. 5 Patnubayan mo ako sa iyong katotohanan at turuan
mo ako, dahil ikaw ang Diyos ng aking kaligtasan; Ako ay umaasa sa iyo buong araw.
6 Alalahanin mo, Yahweh, ang iyong mga gawa ng kahabagan at sa katapatan sa tipan;
dahil lagi silang nananatili magpakailanman. 7 Huwag mong alalahanin ang tungkol
sa mga kasalanan ng aking kabataan o ang aking pagrerebelde; alalahanin mo ako

na may katapatan sa tipan dahil sa iyong kabutihan, Yahweh! 8 Si Yahweh ay mabuti
at matuwid; kaya itinuturo niya ang daan sa mga makasalanan. 9 Pinapatnubayan
niya ang mapagpakumbaba na may katarungan at itinuturo niya ang kanyang daan
sa mga mapagpakumbaba. 10 Ang lahat ng mga landas ni Yahweh ay ginawa mula
sa katapatan sa tipan at pagiging mapagkakatiwalaan sa mga nag-iingat ng kanyang
tipan at kanyang mga tapat na kautusan. 11 Alang-alang sa iyong pangalan, Yahweh,
patawarin mo ang aking kasalanan, dahil ito ay napakalaki. 12 Sino ang taong may
takot kay Yahweh? Tuturuan siya ng Panginoon sa daan na dapat niyang piliin. 13 Ang
kanyang buhay ay magpapatuloy sa kabutihan; at ang kanyang mga kaapu-apuhan
ay magmamana ng lupain. 14 Ang pakikipagkaibigan ni Yahweh ay para sa mga
nagbibigay karangalan sa kanya, at pinapahayag ang kanyang tipan sa kanila. 15 Ang
aking mga mata ay laging nakatuon kay Yahweh, dahil pakakawalan niya ang aking
mga paa mula sa lambat. 16 Bumaling ka sa akin at kaawaan mo ako; dahil ako ay nag-
iisa at nahihirapan. 17 Ang mga kaguluhan ng aking puso ay lumalawak; hanguin mo
ako mula sa aking pagkabalisa. 18 Masdan mo ang aking paghihirap at mga pasakit;
patawarin mo lahat ng aking mga kasalanan. 19 Masdan mo ang aking mga kaaway,
dahil sila ay marami; kinamumuhian nila ako nang may malupit na pagkagalit.
20 Pangalagaan mo ang aking buhay at sagipin mo ako; hindi ako mapapahiya, dahil
nagkukubli ako sa iyo! 21 Nawa ingatan ako ng dangal at pagkamakatwiran, dahil
umaasa ako sa iyo. 22 Sagipin mo ang Israel, O Diyos, sa lahat ng kaniyang mga
kaguluhan!

26

1 Hatulan mo ako, Yahweh, dahil lumakad ako nang may dangal; Nagtiwala ako
kay Yahweh nang walang pag-aalinlangan. 2 Siyasatin mo ako, Yahweh, at ako ay
iyong subukin; subukin mo ang kadalisayan ng aking mga kaloob-looban at ang aking
puso! 3 Dahil ang iyong katapatan sa tipan ay nasa harap ng aking mga mata, at ako
ay lumalakad sa iyong katotohanan. 4 Hindi ako nakikisama sa mga mandaraya, o
nakikisalamuha sa mga hindi tapat. 5 Napopoot ako sa kapulungan ng mga gumagawa
ng kasamaan, at hindi ako nakikipamuhay sa mga masasama. 6 Hinuhugasan ko ang
aking mga kamay sa kawalan ng kasalanan, at pumupunta ako sa paligid ng iyong
altar, Yahweh, 7 para umawit ng isang malakas na awitin ng papuri at ibalita ang lahat
ng iyong mga kahanga-hangang mga gawa. 8 Yahweh, mahal ko ang tahanan kung
saan ka naninirahan, ang lugar na pinananahanan ng iyong kaluwalhatian. 9 Huwag
mo akong walisin kasama ng mga makasalanan, o ang aking buhay kasama ng mga
taong hayok sa dugo, 10 kung saan ang mga kamay ay may masamang balak, at sa
kanang kamay ay puno ng mga suhol. 11 Pero para sa akin, lalakad ako nang may
dangal; tubusin mo ako at maawa ka sa akin. 12 Nakatayo ang aking paa sa pantay
na tuntungan; sa mga kapulungan ay pupurihin ko si Yahweh!

27

1 Si Yahweh ang aking liwanag at aking kaligtasan; kanino ako matatakot? Si
Yahweh ang kanlungan ng aking buhay; kanino ako mangangamba? 2 Nang lumapit
sa akin ang mga gumagawa ng kasamaan para lamunin ang aking laman, ang aking
mga kalaban at ang aking mga kaaway ay nadapa at nabuwal. 3 Kahit ang isang
hukbo ay nagsasama-sama laban sa akin, ang aking puso ay hindi matatakot; kahit
digmaan ay umusbong laban sa akin, kahit ganoon ay mananatili akong nagtitiwala.
4 Isang bagay ang aking hiniling kay Yahweh, at iyon ay aking hahanapin: na ako ay
mananahan sa tahanan ni Yahweh sa lahat ng mga araw ng aking buhay, para makita
ang kagandahan ni Yahweh at para magnilay-nilay sa kanyang templo. 5 Dahil sa araw

ng kaguluhan ay ikukubli niya ako sa kanyang kubol; sa loob ng kanyang tolda ay
itatago niya ako. Itataas niya ako sa ibabaw ng isang malaking bato! 6 Pagkatapos ay
itataas ang aking ulo nang mas angat kaysa aking mga kaaway na nasa paligid ko,
at ako ay maghahain ng mga handog ng kagalakan sa kanyang tolda! Aawit ako at
gagawa ng mga awitin kay Yahweh! 7 Pakinggan mo, Yahweh, ang aking tinig kapag
ako ay umiiyak! Maawa ka sa akin, at sagutin mo ako! 8 Sinasabi ng aking puso
tungkol sa iyo, "Hanapin ang kaniyang mukha!" Hahanapin ko ang iyong mukha,
Yahweh! 9 Huwag mong itago ang iyong mukha sa akin; huwag mong saktan ang
iyong lingkod sa galit! Ikaw ang aking naging katuwang; huwag mo akong pabayaan o
iwanan, Diyos ng aking kaligtasan! 10 Kahit na pabayaan ako ng aking ama o ng aking
ina, si Yahweh ang mag-aaruga sa akin. 11 Ituro mo sa akin ang iyong daan, Yahweh!
Pangunahan mo ako sa patag na landas dahil sa aking mga kaaway. 12 Huwag mo
akong ibigay sa mga hangarin ng aking mga kaaway, dahil ang mga sinungaling na
saksi ay nagsitindig laban sa akin, at sila ay bumuga ng karahasan! 13 Ano kaya ang
nangyari sa akin kung hindi ako naniwala na makikita ko ang kabutihan ni Yahweh
sa lupain ng mga buhay? 14 Maghintay kayo kay Yahweh; maging matatag, at hayaan
na maging matapang ang inyong puso! Maghintay kayo kay Yahweh!

28

1 Sa iyo, Yahweh, ako ay umiiyak; aking malaking Muog, huwag mo akong
pabayaan. Kung hindi mo ako tutugunan, mabibilang ako sa mga bumababa sa
libingan. 2 Dinggin ang tinig ng aking pagsusumamo kapag ako ay humihingi ng
tulong sa iyo, kapag itinataas ko ang aking mga kamay sa iyong pinakabanal na
lugar! 3 Huwag mo akong kaladkarin palayo kasama ng masasama, silang gumagawa
ng malaking kasalanan, na nagsasalita ng kapayapaan sa kanilang kapwa pero may
kasamaan sa kanilang mga puso. 4 Ibigay sa kanila kung ano ang nararapat sa
kanilang mga gawa at ibalik sa kanila kung ano ang hinihingi ng kanilang kasamaan;
ibalik sa kanila ang mga gawa ng kanilang mga kamay; igawad sa kanila ang
nararapat. 5 Dahil hindi nila nauunawaan ang mga paraan ni Yahweh o ang gawa
ng kaniyang mga kamay, sila ay kaniyang pupuksain at hindi kailanman itatayong
muli. 6 Pagpalain si Yahweh dahil dininig niya ang tinig ng aking pagsusumamo! 7 Si
Yahweh ang aking kalakasan at ang aking kalasag; ang puso ko ay nagtitiwala sa
kaniya, at tinulungan ako. Kaya labis na nagagalak ang aking puso, at pupurihin ko
siya nang may pag-awit. 8 Si Yahweh ang kalakasan ng kaniyang bayan, at kanlungang
nagliligtas sa kaniyang hinirang. 9 Iligtas mo ang iyong bayan at pagpalain ang iyong
pamana. kayo ay maging pastol nila at aalagaan sila magpakailanman.

29

1 Kilalanin na si Yahweh— kayo na mga anak ng makapangyarihan— kilalanin
na si Yahweh ay may kaluwalhatian at kapangyarihan! 2 Ibigay kay Yahweh
ang karangalan na nararapat sa kaniyang pangalan; sambahin si Yahweh sa
pananamit na naaangkop para sa kaniyang kabanalan. 3 Ang tinig ni Yahweh ay
naririnig sa ibabaw ng mga katubigan; dumadagundong ang Diyos ng kaluwalhatian,
dumadagundong si Yahweh sa ibabaw ng katubigan. 4 Ang tinig ni Yahweh ay
makapangyarihan; ang tinig ni Yahweh ay kamangha-mangha. Ang tinig ni Yahweh
ay nakawawasak ng mga sedar; 5 Ang tinig ni Yahweh ay napagpipira-piraso ang
mga sedar ng Lebanon. 6 Pinalulukso niya ang Lebanon tulad ng isang guya at ang
Sirion tulad ng isang batang baka. 7 Bumubuga ng lumalagablab na apoy ang tinig ni
Yahweh. 8 Ang tinig ni Yahweh ang yumayanig sa ilang; si Yahweh ang yumayanig
sa ilang ng Kades. 9 Ang tinig ni Yahweh ang nagdudulot na manganak ang babaeng

usa; kinakalbo nito ang mga gubat; pero sa kaniyang templo ang lahat ay nagsasabing,
“Kaluwalhatian!” 10 Si Yahweh ay umuupo bilang hari sa ibabaw ng baha; si Yahweh
ay umuupo bilang hari magpakailanman. 11 Si Yahweh ang nagbibigay-lakas sa
kaniyang bayan; Pinagpapala ni Yahweh ng kapayapaan ang kaniyang bayan.

30

1 Itinataas kita, Yahweh, dahil ibinangon mo ako at hindi pinahintulutan ang aking
mga kalaban na magalak dahil sa akin. 2 Yahweh aking Diyos, humingi ako sa iyo
ng tulong, at pinagaling mo ako. 3 Yahweh, hinango mo ang aking kaluluwa mula
sa Sheol; pinanatili mo akong buhay mula sa pagbaba sa libingan. 4 Umawit ng mga
papuri kay Yahweh, kayong bayan niyang matapat! Magbigay ng pasasalamat kapag
naalaala ninyo ang kaniyang kabanalan. 5 Dahil ang kaniyang galit ay isang saglit
lamang; pero ang kaniyang pabor ay panghabangbuhay. Ang pag-iyak ay dumarating
sa gabi, pero ang kagalakan ay dumarating sa umaga. 6 Buong tiwala kong sinabi,
“Hindi ako kailanman mayayanig.” 7 Yahweh sa pamamagitan ng iyong pabor ako
ay itinatag mo tulad ng isang matatag na bundok; pero kapag itinago mo ang iyong
mukha, ako ay naligalig. 8 Umiyak ako sa iyo, Yahweh, at naghanap ng pabor mula
sa aking Panginoon! 9 Anong pakinabang mayroon sa aking kamatayan, kung ako
ay bababa sa libingan? Mapapapurihan ka ba ng alabok? Maipapahayag ba nito na
ikaw ay mapagkakatiwalaan? 10 Pakinggan mo, Yahweh, at ako ay kaawaan! Yahweh,
ikaw ay maging katuwang ko. 11 Pinalitan mo ang aking pagluluksa ng pagsasayaw;
hinubad mo ang aking sako at dinamitan ako ng kagalakan. 12 Kaya ngayon ang
naparangalan kong puso ay aawit nang papuri sa iyo at hindi mananahimik; Yahweh
aking Diyos, magbibigay ako ng pasasalamat sa iyo magpakailanman!

31

1 Sa iyo, Yahweh, kumukubli ako; huwag mo akong hayaan na mapahiya. Iligtas
mo ako sa iyong katuwiran. 2 Makinig ka sa akin; sagipin mo ako agad; ikaw ang
aking maging bato ng kanlungan, isang matibay na tanggulan para iligtas ako. 3 Dahil
ikaw ang aking bato at aking tanggulan; alang-alang sa iyong pangalan, gabayan at
patnubayan mo ako. 4 Kunin mo ako sa lambat na kanilang ikinubli para sa akin,
dahil ikaw ang aking kanlungan. 5 Ipinagkakatiwala ko sa iyong mga kamay ang
aking espiritu; tutubusin mo ako, Yahweh, Diyos ng katapatan. 6 Kinamumuhian ko
ang mga naglilingkod sa mga walang kwentang diyos-diyosan, pero nagtitiwala ako
kay Yahweh. 7 Matutuwa ako at magagalak sa iyong katapatan sa tipan, dahil nakita
mo ang aking kapighatian; alam mo ang pagkabalisa ng aking kaluluwa. 8 Hindi
mo ako isinuko sa aking mga kaaway. Inilagay mo ang aking mga paa sa isang
malawak na lugar. 9 Maawa ka sa akin, Yahweh, dahil ako ay nasa kahirapan;
ang aking mga mata ay napapagod sa kalungkutan kasama ang aking kaluluwa at
aking katawan. 10 Dahil ang aking buhay ay pagod sa kalungkutan at ang mga taon
ko na puro daing. Ang aking lakas ay nabibigo dahil sa aking kasalanan, at ang
aking mga buto ay unti-unting nanghihina. 11 Dahil sa lahat ng aking mga kaaway,
hinahamak ako ng mga tao; ang aking mga kapitbahay ay nangingilabot dahil sa
aking kalagayan, at mga taong nakakakilala sa akin ay nangangamba. Ang mga
nakakakita sa akin sa kalye ay tumatakbo palayo sa akin. 12 Nilimot ako na parang
patay na walang sinuman ang nakakaalala. Ako ay tulad ng isang basag na palayok.
13 Dahil aking narinig ang bulong-bulungan ng nakararami, nakakasindak na balita
mula sa lahat ng dako habang ang mga iba ay parang nagpaplano na magkakasama
laban sa akin. Sila ay nagpaplanong kunin ang aking buhay. 14 Pero umaasa ako
sa iyo, Yahweh; sinasabi ko, “Ikaw ang aking Diyos.” 15 Ang aking kapalaran ay

nasa iyong mga kamay. Iligtas mo ako sa kamay ng aking mga kaaway at mula
sa mga humahabol sa akin. 16 Paliwanagin mo ang iyong mukha sa iyong lingkod;
iligtas mo ako sa iyong katapatan sa tipan. 17 Huwag mong hayaan na mapahiya
ako, Yahweh; dahil nananawagan ako sa iyo! Nawa ang masama ay mapahiya!
Nawa sila ay mapatahimik sa Sheol. 18 Nawa mapatahimik ang mga sinungaling na
labi na nagsasalita ng suwail laban sa matuwid ng may pagmamataas at paghamak.
19 Napakadakila ng iyong kabutihang hinanda mo para sa mga sumasamba sa iyo,
na tinupad mo para sa mga nagkukubli sa iyo sa harap ng buong sangkatauhan!
20 Sa kanlungan ng iyong presensya, ikinukubli mo sila mula sa mga balakin ng mga
tao. Ikinukubli mo sila sa isang kanlungan mula sa marahas na mga dila. 21 Purihin
si Yahweh, dahil ipinakita niya sa akin ang kaniyang kagila-gilalas na katapatan sa
tipan noong ako ay nasa isang nilusob na lungsod. 22 Kahit na nabanggit ko sa aking
pagmamadali, “Ako ay napalayo mula sa iyong mga mata,” gayumpaman dininig
mo ang aking pagmamakaawa, nang ako ay dumaing sa iyo. 23 O, ibigin si Yahweh,
kayong lahat na mga matatapat na tagasunod. Iniingatan ni Yahweh ang tapat, pero
pinagbabayad niya ng buo ang mapagmataas. 24 Maging matatag at panatag, lahat
kayo na nagtitiwala kay Yahweh para sa tulong.

32

1 Mapalad ang tao na pinatawad ang kaniyang pagsuway, na tinakpan ang
kaniyang kasalanan. 2 Mapalad ang tao na siyang pinapalagay ni Yahweh na walang
pagkakasala at ang espiritu na walang panlilinlang. 3 Kapag nanatili akong tahimik,
ang aking mga buto ay unti-unting nadudurog habang ako ay dumadaing buong araw.
4 Dahil araw at gabi ang iyong kamay ay mabigat sa akin. Nalanta ang aking kalakasan
tulad ng tagtuyot sa tag-araw. Selah 5 Pagkatapos inamin ko ang aking kasalanan sa
iyo, at hindi ko na ikinubli ang aking kasamaan. Sinabi ko, “aaminin ko ang pagsuway
ko sa iyo Yahweh,” at pinatawad mo ang kabigatan ng aking kasalanan. Selah
6 Dahil dito, ang lahat ng makadiyos ay dapat manalangin sa iyo sa oras ng mabigat
na paghihirap. Pagkatapos kapag ang daluyong ng tubig ay umapaw, hindi nila
maabot ang mga tao. 7 Ikaw ang aking kublihan; babantayan mo ako sa kaguluhan.
Papalibutan mo ako ng mga awit ng pagtatagumpay. Selah 8 Pangangaralan kita
at ituturo sa iyo ang daan na dapat mong lakaran. Pangangaralan kita habang
nagmamasid ako sa iyo. 9 Huwag kang tumulad sa isang kabayo o katulad ng isang
asno, na walang pagkakaintindi; dahil lamang sa renda sa bibig kaya napapasunod
sila kung saan mo sila gustong papuntahin. 10 Ang mga masasama ay maraming
kapighatian, pero ang katapatan sa tipan ni Yahweh ang papalibot sa nagtitiwala sa
kaniya. 11 Magalak kay Yahweh, at magalak kayo, kayong mga matutuwid; sumigaw
sa galak, ang lahat ng pusong matuwid.

33

1 Magalak kay Yahweh, kayong mga matuwid; ang papuri ay angkop para sa
matuwid. 2 Pasalamatan si Yahweh na may alpa; awitan siya ng mga papuri niya
ng may alpa na sampung kuwerdas. 3 Awitan siya ng bagong awit; tumugtog nang
mahusay at umawit ng may kagalakan. 4 Dahil ang salita ni Yahweh ay matuwid, at
ang lahat ng kaniyang ginagawa ay patas. 5 Iniibig niya ang katuwiran at katarungan.
Ang lupa ay puno ng katapatan sa tipan ni Yahweh. 6 Sa pamamagitan ng salita
ni Yahweh ang mga langit ay nalikha, at ang lahat ng mga bituin ay nagawa sa
pamamagitan ng hininga ng kaniyang bibig. 7 Tinitipon niya ang tubig ng dagat na
parang isang tumpok; nilalagay niya ang mga karagatan sa mga imbakan. 8 Hayaan
ang buong mundo na matakot kay Yahweh; hayaan ang lahat ng nananahan sa

mundo ay mamangha sa kanya. 9 Dahil siya ay nagsalita, at nangyari ito; siya ay
nag-utos, at tumayo ng matayog. 10 Binibigo ni Yahweh ang pagsasanib ng mga
bansa; siya ang nananaig sa mga plano ng mga tao. 11 Ang mga plano ni Yahweh
ay nananatili magpakailanman, ang mga plano ng kanyang puso para sa lahat ng
salinlahi. 12 Mapalad ang bansa na ang Diyos ay si Yahweh; ang bayan na kaniyang
pinili bilang kanyang sariling pag-aari. 13 Nagmamasid si Yahweh mula sa kalangitan;
nakikita niya ang lahat ng mga tao. 14 Mula sa lugar kung saan siya nananahan, siya
ay tumingin sa lahat ng nananahan sa lupa. 15 Siya na humuhubog ng mga puso
nilang lahat ay nagmamasid sa lahat ng kanilang mga gawi. 16 Walang hari ang
naligtas sa pamamagitan ng isang malaking hukbo; ang isang mandirigma ay hindi
naligtas sa pamamagitan ng kanyang dakilang lakas. 17 Ang isang kabayo ay hindi
tunay na kasiguruhan ng tagumpay; sa kabila ng kanyang kalakasan, ay hindi siya
makakapagligtas. 18 Tingnan ninyo, ang mata ni Yahweh ay nasa kanila na may takot
sa kaniya, sa mga taong umaasa sa kaniyang katapatan sa tipan 19 para mailigtas ang
kanilang mga buhay mula sa kamatayan at panatilihin silang buhay sa mga panahon
ng taggutom. 20 Kami ay naghihintay kay Yahweh; siya ang aming saklolo at aming
kalasag. 21 Ang aming mga puso ay nagagalak sa kaniya, dahil kami ay nagtitiwala sa
kaniyang banal na pangalan. 22 Hayaan mo ang iyong katapatan sa tipan, Yahweh,
ay mapasaamin habang nilalagay namin ang aming pag-asa sa iyo.

34

1 Pupurihin ko si Yahweh sa lahat ng oras; ang kaniyang kapurihan ay laging
mamumutawi sa aking bibig. 2 Pupurihin ko si Yahweh; nawa marinig ito ng api
at sila ay matuwa. 3 Purihin natin si Yahweh; sama-sama nating itaas ang kaniyang
pangalan. 4 Hinanap ko si Yahweh, at tumugon siya, at sa lahat ng mga takot ko
tagumpay ang ibinigay niya. 5 Nagniningning ang mga tumitingin sa kaniya, at ang
kanilang mga mukha ay hindi nahihiya. 6 Ang inapi ay umiyak, at narinig siya
ni Yahweh at niligtas mula sa lahat ng kaniyang mga kaguluhan. 7 Ang anghel
ni Yahweh ay nagkakampo sa paligid ng may mga takot sa kaniya, at sila ay
nililigtas niya. 8 Tikman at masdan na si Yahweh ay mabuti; mapalad ang taong
kumukubli sa kaniya. 9 Katakutan ninyo si Yahweh, kayo na kaniyang banal na
bayan; hindi nagkukulang ang mga may takot sa kaniya. 10 Ang batang leon minsan
ay nagkukulang sa pagkain at nagugutom; pero ang mga humahanap kay Yahweh ay
hindi magkukukulang ng anumang bagay na mabuti. 11 Halikayo, mga bata, makinig
kayo sa akin; ituturo ko sa inyo ang takot kay Yahweh. 12 Sinong naghahangad
ng buhay at naghahangad ng mahabang panahon na mabuhay at magkaroon ng
magandang buhay? 13 Kung ganoon, lumayo kayo sa pagsasabi ng masama, at
ilayo ang inyong mga labi sa pagsasabi ng mga kasinungalingan. 14 Tumalikod
kayo sa kasamaan at gumawa ng mabuti; hangarin ninyo ang kapayapaan at ito
ay palaganapin. 15 Ang mga mata ni Yahweh ay nasa mga matutuwid, at sa kanilang
mga iyak nakatuon ang kaniyang pandinig. 16 Si Yahweh ay laban sa mga gumagawa
ng masama, para burahin ang kanilang alala sa mundo. 17 Ang mga matutuwid ay
umiiyak, at naririnig ito ni Yahweh at mula sa lahat ng kanilang mga kaguluhan,
nililigtas sila. 18 Si Yahweh ay malapit sa mga wasak ang puso, at inililigtas niya
ang mga nadurog ang espiritu. 19 Maraming mga problema ang mga matutuwid,
pero sa lahat ng iyon si Yahweh ang nagbibigay ng tagumpay. 20 Iniingatan niya ang
lahat ng kaniyang mga buto; ni isa sa kanila ay walang masisira. 21 Papatayin ng
masama ang makasalanan; ang mga galit sa matutuwid ay mahahatulan. 22 Ang mga
kaluluwa ng kaniyang mga lingkod ay tinutubos ni Yahweh; walang mahahatulan sa
mga kumukubli sa kaniya.

35

1 Kumilos ka laban sa mga kumikilos laban sa akin O Yahweh; labanan mo ang
mga lumalaban sa akin. 2 Kunin mo ang iyong maliit na pananggalang at malaking
pananggalang; bumangon ka at ako ay iyong tulungan. 3 Sa mga humahabol sa akin
gamitin mo ang iyong mga sibat at palakol; sa kaluluwa ko ay iyong sabihin, "Ako
ang iyong kaligtasan." 4 Nawa ang mga naghahangad sa aking buhay ay mapahiya at
masira ang puri. Nawa ang mga nagbabalak na saktan ako ay tumalikod at malito.
5 Nawa sila ay maging tulad ng hinanging ipa, sa pagtataboy ng anghel ni Yahweh
sa kanila. 6 Nawa ang kanilang daraanan ay maging madilim at madulas, habang
tinutugis sila ng anghel ni Yahweh. 7 Nang walang dahilan, naglagay sila ng lambat
para sa akin; nang walang dahilan nagbungkal sila ng hukay para sa aking buhay.
8 Hayaan mo na dumating sa kanila nang hindi inaasahan ang pagkawasak. Hayaan
mo na mahuli sila ng inilagay nilang lambat. Sa kanilang pagkawasak, hayaan mong
sila ay bumagsak. 9 Pero magsasaya ako kay Yahweh at magagalak sa kaniyang
kaligtasan. 10 Sa aking buong lakas sasabihin ko, "Sino ang katulad mo, Yahweh, na
siyang nagliligtas sa mga api mula sa mas malakas kaysa sa kanila at ang mahihirap
at nangangailangan mula sa mga nagtatangka na nakawan sila?" 11 Dumarami ang
masasamang saksi; pinararatangan nila ako nang hindi totoo. 12 Binayaran nila ng
kasamaan ang aking kabutihan. Ako ay nagdadalamhati. 13 Pero, nang maysakit sila,
nagsuot ako ng sako; nag-ayuno ako para sa kanila na nakatungo ang aking dibdib.
14 Nagdalamhati ako para sa aking mga kapatid; lumuhod ako sa pagluluksa para sa
aking ina. 15 Pero nang ako ay natisod, natuwa sila at nagsama-sama; nagsama-
sama sila laban sa akin, at ako ay ginulat nila. Winarak nila ako nang walang
humpay. 16 Walang galang nila akong hinamak; nangalit ang kanilang mga ngipin
sa akin. 17 Panginoon hanggang kailan ka titingin? Iligtas mo ang aking kaluluwa
mula sa kanilang mga mapangwasak na pag-atake, ang buhay ko mula sa mga leon.
18 Pagkatapos magpapasalamat ako sa iyo sa dakilang pagpupulong; pupurihin kita
sa maraming tao. 19 Huwag mong hayaang magdiwang sa akin ang mapanlinlang
kong mga kaaway; huwag mo silang hayaang magawa ang kanilang masasamang
mga balak. 20 Dahil hindi sila nagsasalita ng kapayapaan, sa halip, nagpaplano sila
ng mga salitang mapanlinlang laban sa naninirahan sa aming lupain na mapayapang
namumuhay. 21 Binubuka nila ng malaki ang kanilang mga bibig laban sa akin; sabi
nila, "Ha, ha, nakita namin ito." 22 Nakita mo ito, Yahweh, huwag kang manahimik;
huwag kang lumayo sa akin Panginoon. 23 Bumangon ka at gumising para ipagtanggol
ako; aking Diyos at Panginoon, ipagtanggol mo ang aking panig. 24 Ipagtanggol
mo ako, Yahweh aking Diyos, dahil sa iyong katuwiran; huwag mo silang hayaang
magalak sa akin. 25 Huwag mong hayaang sabihin nila sa kanilang puso na, "Aha,
nakuha na namin ang aming nais." Huwag mong hayaan na sabihin nila, "Nilamon
namin siya." 26 Ilagay mo sila sa kahihiyan at lituhin mo silang nagnanais na saktan
ako. Nawa ang mga gustong humamak sa akin ay mabalot ng kahihiyan at kasiraan.
27 Hayaan mong ang mga nagnanais ng paglaya ko ay sumigaw sa galak at matuwa;
nawa patuloy nilang sabihin, "Purihin si Yahweh, siya na nasisiyahan sa kapakanan
ng kaniyang lingkod." 28 Pagkatapos nito ang katarungan mo at kapurihan ay buong
araw kong ihahayag.

36

1 Nagsasalita ang kasalanan gaya ng mensahe sa puso ng taong masama; walang
pagkatakot sa Diyos sa kaniyang mga mata. 2 Dahil pinagiginhawa niya ang kaniyang
sarili, iniisip na ang kaniyang kasalanan ay hindi matutuklasan at kasusuklaman.
3 Ang kaniyang mga salita ay makasalanan at mapanlinlang; ayaw niyang maging

matalino at gumawa ng mabuti. 4 Habang siya ay nakahiga sa kaniyang kama,
nagbabalak siya ng mga paraan para magkasala; siya ay nagtatakda ng masamang
paraan; hindi niya iniiwasan ang kasalanan. 5 Ang iyong katapatan sa tipan, Yahweh,
ay umaabot sa kalangitan; ang iyong katapatan ay umaabot sa mga kaulapan. 6 Ang
iyong katarungan ay gaya ng pinakamataas na mga bundok; ang iyong katarungan
ay gaya ng pinakamalalim na dagat. Yahweh, pinangangalagaan mo ang kapwa
sangkatauhan at mga hayop. 7 Napakahalaga ng iyong katapatan sa tipan, O Diyos!
Ang sangkatauhan ay kumakanlong sa ilalim ng anino ng iyong mga pakpak. 8 Sila ay
masaganang masisiyahan sa kayamanan ng mga pagkain sa iyong bahay; hahayaan
mo silang uminom mula sa ilog ng iyong mahalagang mga pagpapala. 9 Dahil
kasama mo ang bukal ng buhay; sa iyong liwanag ay aming makikita ang liwanag.
10 Palawigin mo ang iyong katapatan sa tipan nang lubusan sa mga na nakakakilala
sa iyo, ang pagtatanggol mo sa matuwid ang puso. 11 Huwag mong hayaan ang paa
ng mayabang na makalapit sa akin. Huwag mong hayaan ang kamay ng masama
na palayasin ako. 12 Doon ang masasama ay natalo; sila ay bumagsak at wala ng
kakayahang bumangon.

37

1 Huwag kang mainis dahil sa masasamang tao; huwag kang mainggit sa mga
umasal nang hindi makatuwiran. 2 Dahil sila ay malapit nang matuyo gaya ng
damo at malanta gaya ng luntiang mga halaman. 3 Magtiwala ka kay Yahweh at
gawin kung ano ang matuwid; tumira ka sa lupain at gawin mong tungkulin ang
katapatan. 4 Pagkatapos hanapin mo ang kaligayahan kay Yahweh, at ibibigay niya
sa iyo ang mga naisin ng iyong puso. 5 Ibigay mo ang iyong pamamaraan kay
Yahweh; magtiwala ka sa kaniya, at siya ang kikilos para sa iyo. 6 Itatanghal niya
ang iyong katarungan gaya ng liwanag ng araw at ang iyong kawalang-muwang gaya
ng araw sa tanghali. 7 Tumigil ka sa harap ni Yahweh at matiyagang maghintay sa
kaniya. Huwag kang mag-alala kung may taong mapagtatagumpayan ang kaniyang
masamang balakin kung ang tao ay gumagawa ng masamang mga plano. 8 Huwag
kang magalit at madismaya. Huwag kang mag-alala, ito ay gumagawa lamang ng
problema. 9 Ang mga mapaggawa ng kasamaan ay aalisin, pero ang mga naghihintay
kay Yahweh ay magmamana ng lupain. 10 Sa maikling panahon ang masama ay
mawawala, mamamasdan mo ang kaniyang kinalulugaran, pero siya ay mawawala.
11 Pero ang mapagkumbaba ay mamanahin ang lupain at magagalak sa lubos na
kasaganahan. 12 Ang makasalanan ay nagbabalak laban sa matuwid at nginangalit
ang kaniyang ngipin laban sa kaniya. 13 Ang Panginoon ay tinatawanan siya, dahil
nakikita niya na ang kaniyang araw ay parating na. 14 Binunot ng masama ang
kanilang mga espada at binaluktot ang kanilang mga pana para ilugmok ang mga
naaapi at nangangailangan, para patayin ang mga matuwid. 15 Ang kanilang mga
espada ang sasaksak sa kanilang mga puso, at ang kanilang mga pana ay masisira.
16 Mas mabuti ang kaunti na mayroon ang matuwid kaysa sa kasaganahan ng
masasama. 17 Dahil ang mga bisig ng masasama ay mababali, pero si Yahweh
ang sumusuporta sa mga matutuwid. 18 Binabantayan ni Yahweh ang mga walang
kasalanan araw-araw, at ang kanilang mana ay mananatili magpakailanman. 19 Hindi
sila mahihiya sa panahon ng problema. Sa panahon na dumating ang taggutom, sila
ay may sapat na kakainin. 20 Pero ang masasama ay mamamatay. Ang mga kaaway
ni Yahweh ay magiging tulad ng kasaganahan ng mga pastulan; sila ay mawawala at
maglalaho sa usok. 21 Ang masama ay nangungutang pero hindi nagbabayad, pero
ang matuwid ay mapagbigay at nagbibigay. 22 Ang mga pinagpala ni Yahweh ay
mamanahin ang lupain; ang mga isinumpa niya ay tatanggalin. 23 Sa pamamagitan

ni Yahweh naitatag ang mga hakbang ng isang tao, ang tao na ang balakin ay kapuri-
puri sa paningin ng Diyos. 24 Bagama't siya ay nadapa, siya ay hindi babagsak, dahil
hinahawakan siya ni Yahweh sa kaniyang kamay. 25 Ako ay naging bata at ngayon ay
matanda na; hindi pa ako nakakakita ng matuwid na pinabayaan o mga anak niyang
nagmamakaawa para sa tinapay. 26 Sa kahabaan ng araw siya ay mapagbigay-loob
at nagpapahiram, at ang kaniyang anak ay naging isang pagpapala. 27 Tumalikod ka
mula sa kasamaan at gawin mo kung ano ang tama; pagkatapos, magiging ligtas ka
magpakailanman. 28 Dahil iniibig ni Yahweh ang katarungan at hindi pinababayaan
ang kaniyang tapat na mga tagasunod. Sila ay pag-iingatan magpakailanman, pero
ang kaapu-apuhan ng masama ay tatanggalin. 29 Mamanahin ng matuwid ang lupain
at mamumuhay sila roon magpakailanman. 30 Ang bibig ng matuwid ay nagsasalita
ng karunungan at nagdaragdag ng katarungan. 31 Ang batas ng kaniyang Diyos ay
nasa kaniyang puso; ang kaniyang paa ay hindi madudulas. 32 Binabantayan ng
masamang tao ang matuwid at binabalak siyang patayin. 33 Hindi siya pababayaan
ni Yahweh na mapunta sa kamay ng masama o hatulan kapag siya ay nahusgahan.
34 Maghintay ka kay Yahweh at panatalihin mo ang kaniyang kaparaanan, at ikaw
ay kaniyang itataas para angkinin ang lupain. Makikita mo kapag ang masasama ay
tatanggalin. 35 Nakita ko ang masama at nakakikilabot na tao na nagkalat gaya ng
luntiang puno sa likas nitong lupa. 36 Pero nang ako ay dumaan muli, siya ay wala na
roon. Hinanap ko siya, pero hindi na siya matagpuan. 37 Pagmasdan mo ang taong
may dangal, at tandaan mo ang matuwid; mayroong mabuting kinabukasan para
sa taong may kapayapaan. 38 Ang mga makasalanan ay tuluyang mawawasak; ang
kinabukasan para sa masasamang tao ay mapuputol. 39 Ang kaligtasan ng matutuwid
ay nagmumula kay Yahweh; sila ay kaniyang pinangangalagaan sa mga panahon ng
kaguluhan. 40 Sila ay tinutulungan at sinasagip ni Yahweh. Sinasagip niya sila mula
sa masasama at iniligtas sila dahil sila ay kumubli sa kaniya.

38

1 Yahweh, huwag mo akong sawayin sa iyong galit at huwag akong parusahan sa
iyong poot. 2 Dahil tumatagos sa akin ang iyong mga palaso at ibinabagsak ako
ng iyong kamay. 3 May karamdaman ang aking buong katawan dahil sa iyong
galit; walang kalakasan ang aking mga buto dahil sa aking kasalanan. 4 Dahil
nilunod ako ng aking mga kasalanan; napakabigat ng pasanin na ito para sa akin.
5 Lumala at nangamoy ang aking mga sugat dahil sa mga hangal kong kasalanan.
6 Tinatapakan ako at pinahihiya araw-araw; buong araw akong nagluluksa. 7 Dahil
dinaig ako ng kahihiyan, may karamdaman ang aking buong katawan. 8 Manhid
na ako at labis na nanlulupaypay; naghihinagpis ako dahil sa galit ng aking puso.
9 Panginoon, naiintindihan mo ang masidhing pagnanais ng aking puso at ang aking
mga paghihinagpis ay hindi ko maitatago mula sa iyo. 10 Kumakabog ang aking puso,
naglalaho ang aking lakas, at nanlalabo ang aking paningin. 11 Iniiwasan ako ng aking
mga kaibigan dahil sa aking kalagayan; nilalayuan ako ng aking kapwa. 12 Silang
mga naghahangad ng masama sa aking buhay ay naglagay ng mga patibong para sa
akin. Silang naghahangad ng aking kapahamakan ay nagsasabi ng mga mapanira at
mapanlinlang na mga salita buong araw. 13 Pero ako, tulad ako ng isang bingi na
walang naririnig; tulad ako ng isang pipi na walang sinasabi. 14 Tulad ako ng isang
taong hindi nakaririnig at walang katugunan. 15 Siguradong maghihintay ako para
sa iyo, Yahweh; ikaw ay sasagot, Panginoong aking Diyos. 16 Sinasabi ko ito para
hindi ako maliitin ng aking mga kaaway. Kung madudulas ang aking paa, gagawan
nila ako ng mga nakakakilabot na mga bagay. 17 Dahil matitisod na ako at ako ay
patuloy na naghihinanakit. 18 Inaamin ko ang aking pagkakasala; nababahala ako sa

aking kasalanan. [19] Pero napakarami ng aking mga kaaway; ang mga napopoot ng
mali ay marami. [20] Gumaganti sila ng masama sa aking kabutihan; nagbabato sila ng
paratang sa akin kahit pinagpatuloy ko kung ano ang mabuti. [21] Huwag mo akong
pabayaan, Yahweh; aking Diyos, huwag kang lumayo sa akin. [22] Magmadali kang
pumunta para tulungan ako, Panginoon, na aking kaligtasan.

39

[1] Napagpasyahan ko, "Iingatan ko kung ano ang aking sasabihin para hindi
magkasala dahil sa aking dila. Bubusalan ko ang aking bibig habang nasa harapan
ng masamang tao." [2] Nanatili akong tahimik; pinigilan ko ang aking mga salita kahit
na sa pagsasabi ng mabuti, at ang aking paghihirap ay lalong lumala. [3] Nag-aalab ang
aking puso; kapag iniisip ko ang tungkol sa mga bagay na ito, nakapapaso ito tulad
ng isang apoy. Kaya sa wakas nagsalita na ako. [4] Yahweh, ipaalam mo sa akin kung
kailan ang katapusan ng aking buhay at ang kahabaan ng aking mga araw. Ipakita
mo sa akin kung paano ako lilipas. [5] Tingnan mo, ginawa mo lamang kasing lapad ng
aking kamay ang aking mga araw, at ang haba ng aking buhay ay balewala para sa iyo.
Tunay na ang bawat tao ay parang isang hininga. Selah [6] Tunay nga na ang bawat tao
ay lumalakad tulad ng isang anino. Tunay nga na ang lahat ng tao ay nagmamadali
sa pag-iipon ng kayamanan kahit na hindi nila alam kung kanino mapupunta ito.
[7] Ngayon, Panginoon, para saan ang aking paghihintay? Ikaw lamang ang aking
pag-asa. [8] Ako ay bigyan mo ng katagumpayan sa lahat ng aking mga kasalanan:
huwag mo akong gawing paksa ng pangungutya ng mga mangmang. [9] Nananahimik
ako at hindi binubuksan ang aking bibig dahil sa iyong ginawa. [10] Itigil mo na ang
pagpapahirap sa akin; nalulula ako sa pamamagitan ng hampas ng inyong kamay.
[11] Kapag itinutuwid mo ang mga tao dahil sa kasalanan, dahan-dahan mong inuubos
ang kanilang lakas tulad ng isang gamu-gamo; tunay na balewala ang lahat ng tao
tulad ng singaw. Selah [12] Pakinggan mo ang aking dalangin, Yahweh, makinig ka sa
akin, makinig ka sa aking pag-iyak! Huwag kang maging bingi sa akin, dahil tulad
ako ng isang dayuhang kasama ninyo, isang nangibang-bayan tulad ng lahat ng aking
mga ninuno. [13] Ibaling mo ang iyong pagtitig mula sa akin para muli akong makangiti
bago ako mamatay."

40

[1] Matiyaga akong naghintay kay Yahweh; pinakinggan niya ako at dininig ang aking
pag-iyak. [2] Inahon niyo din ako mula sa kakilakilabot na hukay, mula sa putikan, at
itinayo niya ang aking mga paa sa isang bato at itinatag ang aking paglalakbay. [3] Siya
ang naglagay sa aking mga bibig ng bagong awit, papuri sa ating Diyos. Marami ang
makakaalam nito at pararangalan siya at magtitiwala kay Yahweh. [4] Mapalad ang
taong ginagawa niyang sandigan si Yahweh at hindi nagpaparangal sa mayayabang o
silang tumalikod mula sa kaniya tungo sa kasinungalingan. [5] Marami, Yahweh aking
Diyos, ang kamangha-manghang bagay na iyong ginawa at hindi mabibilang ang
iyong mga iniisip para sa akin; kung ihahayag ko at sasabihin ang mga ito, higit pa sa
maaaring mabilang ang mga ito. [6] Hindi kayo nagagalak sa pag-aalay o paghahandog
pero binuksan mo ang aking tainga; hindi mo hiniling ang mga sinunog na alay o mga
alay sa kasalanan. [7] Pagkatapos sinabi ko, "Masdan mo, dumating ako; nasusulat sa
balunbon nang kasulatan ang tungkol sa akin. [8] Nalulugod akong gawin ang iyong
kalooban, aking Diyos; ang iyong mga batas ay nasa aking puso." [9] Pinahayag ko
ang magandang balita ng iyong katuwiran sa malaking pagtitipon; Yahweh, alam
mong hindi ko mapipigilan ang labi ko sa pagsasabi nito. [10] Hindi ko ikinubli ang
iyong katuwiran sa aking puso; inihayag ko ang iyong katapatan at kaligtasan; hindi

ko itinago ang iyong katapatan sa tipan o iyong pagiging mapagkakatiwalaan sa
malaking pagtitipon. [11] Huwag mong ipagkait ang iyong mga maawing pagkilos
sa akin, Yahweh; hayaan mong ang katapatan mo sa tipan at ang iyong pagiging
mapagkakatiwalaan ay lagi pag-ingatan ako. [12] Nakapalibot sa akin ang hindi
mabilang na kaguluhan; naipit ako ng aking kasamaan kaya wala na akong makitang
anumang bagay; marami pa sila kaysa sa mga buhok sa aking ulo, at binigo ako
ng aking puso. [13] Malugod ka, Yahweh, na ako ay iyong sagipin; magmadali kang
tulungan ako, Yahweh. [14] Hayaan mo silang mapahiya at ganap na mabigo, silang
mga naghahangad na kunin ang aking buhay. hayaan mo silang tumalikod at madala
sa kahihiyan, silang mga nagagalak na saktan ako. [15] Hayaan mo silang masindak
dahil sa kanilang kahihiyan, silang mga nagsasabi sa akin ng, "Aha, aha!" [16] Pero
magalak nawa silang mga naghahanap sa iyo at sa iyo ay maging masaya; hayaan
mong ang lahat ng nagmamahal sa iyong pagliligtas ang patuloy na magsabi, "Nawa
si Yahweh ay mapapurihan." [17] Ako ay mahirap at nangangailangan; pero iniisip pa
rin ako ng Panginoon. Ikaw ang aking katuwang at dumating ka para sagipin ako;
huwag kang magtagal aking Diyos.

41

[1] Mapalad siya na may malasakit para sa mga mahihina; sa araw ng kaguluhan,
Si Yahweh ang magliligtas sa kaniya. [2] Pangangalagaan siya ni Yahweh at buhay
niya ay pananatilihin, at sa lupa siya ay pagpapalain. Hindi siya ibibigay ni Yahweh
sa kapangyarihan ng kaniyang mga kaaway. [3] Si Yahweh ang aalalay sa kaniya sa
higaan ng paghihirap; gagawin mong higaan ng kagalingan ang kaniyang higaan
ng karamdaman. [4] Sinabi ko, "Yahweh, maawa ka sa akin! Pagalingin mo ako
dahil nagkasala ako laban sa iyo." [5] Ang mga kaaway ko ay nagsasalita ng masama
laban sa akin, nagsasabing, "Kailan kaya siya mamamatay at maglalaho ang kaniyang
pangalan? [6] Kapag pumupunta ang kaaway ko para makita ako, nagsasabi siya ng
mga bagay na walang kwenta; iniipon ng kaniyang puso ang aking sakuna para sa
kaniyang sarili, kapag lumayo siya mula sa akin, ipinagsasabi niya sa iba ang tungkol
dito. [7] Lahat ng mga napopoot sa akin ay sama-samang nagbubulungan laban sa akin;
laban sa akin, umaasa sila na masaktan ako. [8] "Isang masamang karamdaman,"
sinasabi nila, "ang kumakapit ng mahigpit sa kaniya; ngayon na nakahiga na siya,
hindi na siya makakabangon pa." [9] Sa katunayan, kahit ang sarili kong malapit
na kaibigan na aking pinagkakatiwalaan, ang siyang kumain ng aking tinapay, ay
inangat ang sakong niya laban sa akin. [10] Pero ikaw, Yahweh, ay naawa sa akin
at ibinangon ako para pagbayarin ko sila. [11] Sa pamamagitan nito nalaman ko na
nasisiyahan ka sa akin, dahil ang mga kaaway ko ay hindi nagtatagumpay laban sa
akin. [12] Para sa akin, tinulungan mo ako sa aking katapatan at iingatan ako sa harap
ng iyong mukha magpakailanman. [13] Nawa si Yahweh, ang Diyos ng Israel, ay purihin
magpakailan pa man. Amen at Amen. Ikalawang Aklat

42

[1] Gaya ng usa na hinihingal at nananabik para sa tubig na umaagos, gayon ang
pagkauhaw ko para sa iyo, O Diyos. [2] Nauuhaw ako para sa Diyos, para sa Diyos
na buhay; kailan kaya ako makapupunta at makahaharap sa Diyos? [3] Ang mga
luha ko ang naging pagkain ko araw at gabi, habang ang mga kaaway ko ay laging
nagsasabi sa akin, "Nasaan ang Diyos mo?" [4] Inaalala ko ang mga bagay na ito
habang binubuhos ko ang aking kaluluwa: kung paano ako pumunta kasama ang
napakaraming tao at pangunahan sila patungo sa tahanan ng Diyos na may tinig
ng kagalakan at pagpupuri, ang napakaraming tao na nagdiriwang ng kapistahan.

5 Bakit ka yumuyukod, aking kaluluwa, at bakit ka nababalisa sa aking kalooban?
Umasa ka sa Diyos, dahil pupurihin ko siya sa tulong ng kaniyang presensiya. 6 Diyos
ko, ang aking kaluluwa ay yumuyukod sa aking kalooban, kaya inaalala kita mula sa
lupain ng Jordan, mula sa tatlong tuktok ng Bundok ng Hermon, at mula sa burol ng
Mizar. 7 Tumatawag ang kalaliman sa kalaliman ng ingay ng iyong mga talon, lahat
ng iyong mga alon at mga nagtataasang alon ay dumating sa akin. 8 Pero uutusan ni
Yahweh ang kaniyang katapatan sa tipan sa umaga; sa gabi kasama ko ang kaniyang
awit, ang panalangin sa Diyos ng buhay ko. 9 Sasabihin ko sa aking Diyos na aking
malaking bato, "Bakit mo ako kinalimutan? Bakit ako nagluluksa dahil sa pang-aapi
ng aking kaaway? 10 Gaya ng espada sa aking mga buto, kinukutya ako ng aking mga
katunggali habang palagi nilang sinasabi sa akin, "Nasaan na ang Diyos mo?" 11 Bakit
ka yumuyukod, aking kaluluwa? Bakit ka nababalisa sa aking kalooban? Umasa ka
sa Diyos, dahil magpupuri pa ako sa kaniya, na saklolo ng aking mukha at aking
Diyos.

43

1 Hatulan mo ako, O Diyos, at ipagtanggol ang aking kapakanan laban sa
makasalanang bansa; 2 Dahil ikaw ang Diyos ng aking kalakasan; bakit mo ako
itinapon palayo? Bakit ako nagluluksa dahil sa pang-aapi ng kaaway? 3 O, ipadala mo
ang iyong liwanag at katotohanan; hayaan mong pangunahan nila ako; hayaan mong
dalhin ako sa banal mong burol at sa iyong tabernakulo. 4 Pagkatapos, pupunta ako sa
altar ng Diyos, sa Diyos na aking lubos na kaligayahan; at sa aking alpa pupurihin kita,
O Diyos, aking Diyos. 5 Bakit ka yumuyukod, aking kaluluwa? Bakit ka nababalisa
sa aking kalooban? Umasa ka sa Diyos; dahil magpupuri pa ako sa kaniya, siya na
aking saklolo at aking Diyos.

44

1 Narinig ng aming mga tainga, O Diyos, ang sinabi ng aming mga ninuno sa amin
tungkol sa ginawa mo sa kanilang mga araw, noong unang panahon. 2 Pinalayas
mo ang mga bansa gamit ang iyong kamay, pero itinanim mo ang aming bayan;
pinahirapan mo ang mga tao, pero ikinalat mo ang aming bayan sa buong lupain.
3 Dahil hindi nila nakuha ang lupain para maging ari-arian nila sa pamamagitan
ng sarili nilang espada; ni ang kanilang sandata ang nagligtas sa kanila; kundi ang
iyong kanang kamay, ang iyong bisig at ang ningning ng iyong mukha, dahil sinang-
ayunan mo sila. 4 O Diyos, ikaw ang aking hari; pamahalaan mo ang tagumpay
para kay Jacob. 5 Sa pamamagitan mo, ibababagsak namin ang aming mga kalaban;
sa pamamagitan ng iyong pangalan, tatapakan namin silang mga tumitindig laban
sa amin. 6 Dahil hindi ako nagtitiwala sa aking pana, ni sa aking espada na ililigtas
ako. 7 Pero iniligtas mo kami mula sa aming mga kalaban at inilagay sa kahihiyan
ang mga napopoot sa amin. 8 Ang Diyos ang aming ipinagmamalaki buong araw,
at magpapasalamat kami sa iyong pangalan magpakailanman. Selah 9 Pero ngayon,
kami ay iyong itinapon, at dinala kami sa kahihiyan, at hindi mo na sinasamahan ang
aming mga hukbo. 10 Pinaatras mo kami mula sa aming kalaban; at ang mga napopoot
sa amin ay kinamkam ang yaman para sa kanilang mga sarili. 11 Ginawa mo kaming
tulad ng tupa na nakalaan para kainin at ikinalat kami sa mga bansa. 12 Ipinagbili
mo ang iyong bayan para sa wala; hindi mo napalago ang iyong kayamanan sa
paggawa nito. 13 Ginagawa mo kaming katawa-tawa sa aming mga kapwa, hinamak
at kinutya kami ng mga taong nakapaligid sa amin. 14 Ginagawa mo kaming isang
panlalait sa kalagitnaan ng mga bansa, isang pag-iiling sa kalagitnaan ng mga tao.
15 Buong araw nasa harapan ko ang aking kasiraan, at nabalot ng kahihiyan ang

aking mukha 16 dahil sa tinig niyang nanlalait at nanghahamak, dahil sa kaaway at
naghihiganti. 17 Lahat ng ito ay dumating sa amin, pero hindi ka namin kinalimutan
o pinakitunguhan ng mali ang iyong tipan. 18 Hindi tumalikod ang aming mga puso;
hindi lumayo ang aming mga hakbang mula sa iyong daan. 19 Pero lubha mo pa
rin kaming pinahirapan sa lugar ng mga aso at binalot kami ng anino ng kamatayan.
20 Kung nakalimot kami sa pangalan ng aming Diyos o nag-unat ng aming mga kamay
sa hindi kilalang diyos, 21 hindi kaya ito sisiyasatin ng Diyos? Dahil nalalaman niya
ang mga lihim ng puso. 22 Sa katunayan, para sa iyong kapakanan, kami ay pinapatay
buong araw; itinuring kaming mga tupa para katayin. 23 Gumising ka, bakit ka
natutulog, Panginoon? 24 Tumindig ka, huwag mo kaming ilayo ng tuluyan. Bakit
mo tinatago ang iyong mukha at kinakalimutan ang aming paghihirap at kaapihan?
25 Dahil natunaw kami sa alabok; ang aming mga katawan ay kumakapit sa lupa.
26 Bumangon ka para sa aming tulong at tubusin kami alang-alang sa iyong katapatan
sa tipan.

45

1 Nag-uumapaw ang aking puso sa mabuting paksa; babasahin ko nang malakas
ang mga salita na aking isinulat tungkol sa hari; ang aking dila ang panulat
ng isang manunulat na handa. 2 Ikaw ay mas makisig kaysa mga anak ng
tao; biyaya ay binuhos sa iyong mga labi; kaya alam namin na pinagpala ka
ng Diyos magpakailanman. 3 Ilagay mo ang iyong espada sa iyong hita, ikaw
na makapangyarihan, sa iyong kaluwalhatian at kamaharlikahan. 4 Sa iyong
kamaharlikahan matagumpay kang sumakay dahil sa pagiging mapagkakatiwalaan,
kapakumbabaan at katuwiran; ituturo ng iyong kanang kamay ang mga katakot-takot
na mga bagay. 5 Ang iyong mga palaso ay matalim; ang mga tao ay babagsak sa
iyong ilalim; ang iyong mga palaso ay nasa puso ng mga kalaban ng hari. 6 Ang iyong
trono, O Diyos, ay magpakailanpaman; ang setro ng katarungan ay setro ng iyong
kaharian. 7 Minamahal mo ang matuwid at kinasusuklaman ang kasamaan; kaya
O Diyos, ang iyong Diyos, ay hinirang ka sa pamamagitan ng langis ng kasayahan
na higit sa iyong mga kasamahan. 8 Ang lahat ng iyong kasuotan ay amoy mira,
mga sabila at kasia; mula sa mga palasyong gawa sa garing pinasasaya kayo ng mga
instrumentong may kwerdas. 9 Ang mga anak na babae ng mga hari ay kabilang sa
mga kagalang-galang na kababaihan; sa iyong kanang kamay nakatayo ang reyna na
nadaramtan ng ginto ng Ophir. 10 Makinig ka, anak na babae, isaalang-alang mo at
ikiling ang iyong pandinig; kalimutan mo ang iyong sariling bayan at ang tahanan ng
iyong ama. 11 Sa ganitong paraan nanaisin ng hari ang iyong kagandahan; siya ang
iyong panginoon; igalang mo siya. 12 Ang anak na babae ng Tiro ay pupunta na may
dalang isang handog; ang mga mayayaman kasama ng mga tao ay magmamakaawa
ng iyong tulong. 13 Ang maharlika na anak na babae sa palasyo ay lahat maluwalhati;
ang kaniyang kasuotan ay ginto ang palamuti. 14 Dadalhin siya sa hari na may
binurdahang damit, ang mga birhen, ang mga kasama niyang sumusunod sa kanya
ay dadalhin sa iyo. 15 Pangungunahan sila ng kagalakan at pagsasaya; at sa palasyo
ng hari papasok sila. 16 Sa lugar ng iyong mga ama naroon ang iyong mga anak, na
siyang gagawin mong mga prinsipe sa buong mundo. 17 Gagawin ko ang lahat para
ang iyong pangalan ay maalala ng lahat ng salinlahi; kaya ang mga tao ay bibigyan
ka ng pasasalamat magpakailanpaman.

46

1 Ang Diyos ang ating kublihan at kalakasan, ang handang tumulong kapag may
kaguluhan. 2 Kaya nga, hindi kami matatakot, kahit na ang lupa ay mabago, kahit

na ang mga kabundukan ay mayanig papunta sa puso ng karagatan, 3 kahit na ang
mga tubig nito ay umugong at mangalit, at kahit ang mga kabundukan ay mayanig
sa pagragasa ng tubig. Selah 4 Doon ay may isang ilog, na ang agos ay pinasasaya
ang lungsod ng Diyos, ang banal na lugar ng mga tabernakulo ng Kataas-taasan.
5 Ang Diyos ay nasa gitna niya; siya ay hindi matitinag; tutulungan siya ng Diyos, at
gagawin niya ito sa pagbubukang-liwayway. 6 Ang mga bansa ay napoot at ang mga
kaharian ay nayanig; ang tinig niya ay kaniyang itinaas, at ang lupa ay naagnas. 7 Si
Yahweh, ang Diyos ng mga hukbo ay kasama natin; ang Diyos ni Jacob na kublihan
natin. Selah 8 Lumapit kayo, masdan ang mga ginawa ni Yahweh, ang pagkawasak na
kaniyang idinulot sa mundo. 9 Pinahihinto niya ang mga digmaan sa dulo ng mundo;
binali niya ang mga pana at ang mga sibat ay pinagpira-piraso; ang mga panangga ay
kaniyang sinunog. 10 Tumahimik kayo at kilalanin ninyo na ako ay Diyos; itatanghal
ako sa ginta ng mga bansa; itatanghal ako sa mundo. 11 Si Yahweh ng mga hukbo ay
sasaatin; ang Diyos ni Jacob ang kublihan natin. Selah

47

1 Kayong lahat na mga tao, ipalakpak ninyo ang inyong mga kamay; sumigaw
kayo sa Diyos sa tunog ng tagumpay. 2 Dahil kasindak-sindak ang Kataas-taasang
si Yahweh; sa buong mundo siya ang dakilang Hari. 3 Nilulupig niya ang mga tao sa
ilalim natin at ang mga bansa sa ilalim ng ating mga paa. 4 Pinipili niya ang ating
mamanahin para sa atin, ang kaluwalhatian ni Jacob na minahal niya. Selah 5 Sa
pamamagitan ng isang sigaw ang Diyos ay naitaas, si Yahweh sa pamamagitan ng
tunog ng isang trumpeta. 6 Umawit ng mga papuri sa Diyos, umawit ng mga papuri;
umawit ng mga papuri sa ating Hari, umawit ng mga papuri. 7 Dahil ang Diyos
ang Hari ng buong mundo; umawit ng papuri na may pang-unawa. 8 Ang Diyos
ay naghahari sa lahat ng mga bansa; ang Diyos ay nakaupo sa kaniyang banal na
trono. 9 Ang mga prinsipe ng mga tao ay nagtipon-tipon kasama ang bayan ng Diyos
ni Abraham; dahil ang mga pananggalang ng mundo ay pag-aari ng Diyos; siya ay
pinarangalan ng lubos.

48

1 Dakila si Yahweh at lubos na dakila para purihin, sa lungsod ng ating Diyos sa
kaniyang bundok na banal. 2 Ang pagiging matayog nito ay kay gandang pagmasdan,
ang kagalakan ng buong mundo, ay ang Bundok ng Sion, sa mga dako ng hilaga,
ang lungsod ng Haring dakila. 3 Nagpakilala ang Diyos sa kaniyang mga palasyo
bilang isang kublihan. 4 Pero, tingnan niyo, ang mga hari ay pinulong ang kanilang
mga sarili; sila ay dumaan nang magkakasama. 5 Nakita nila ito, pagkatapos sila ay
namangha, sila ay nasiraan ng loob at nagmamadaling lumayo. 6 Pangangatog ang
bumalot sa kanila doon, sakit gaya ng isang babaeng nanganganak. 7 Sa pamamagitan
ng hangin ng silangan sinira mo ang mga barko ng Tarsis. 8 Gaya ng aming narinig,
ay ganoon din ang aming nakita sa lungsod ni Yahweh ng mga hukbo, sa lungsod ng
ating Diyos; itatatag ito ng Diyos magpakailanman. Selah 9 Naalala namin ang tungkol
sa iyong katapatan sa tipan, O Diyos, sa gitna ng iyong templo. 10 Gaya ng iyong
pangalan, O Diyos, gayundin ang papuri sa iyo hanggang sa mga dulo ng mundo; ang
iyong kanang kamay ay puno ng katuwiran. 11 Hayaan mong ang Bundok ng Sion ay
matuwa, hayaan mong ang mga anak na babae ng Juda ay magsaya dahil sa iyong
makatuwirang mga kautusan. 12 Maglakad sa palibot ng Bundok Sion, umikot ka sa
kaniya; bilangin mo ang kaniyang mga tore, 13 masdan mong mabuti ang kaniyang
mga pader, at tingnan ang kaniyang mga palasyo nang sa gayon masabi mo ito sa

susunod na salinlahi. 14 Dahil ang Diyos na ito ang ating Diyos magpakailanpaman;
siya ang ating magiging gabay hanggang sa kamatayan.

49

1 Pakinggan ninyo ito, lahat kayong mga mamamayan; ibaling ang inyong pandinig,
lahat kayong mga naninirahan sa mundo, 2 kapwa mababa at mataas, mayaman
at mahirap na magkakasama. 3 Magsasabi ang aking bibig ng karunungan at
ang magiging pagbubulay-bulay ng aking puso ay pang-unawa. 4 Ikikiling ko
ang aking pandinig sa isang parabola; sisimulan ko ang aking parabola gamit
ang alpa. 5 Bakit kailangang matakot ako sa mga araw ng kasamaan, kapag
napapaligiran ako ng kasamaan sa aking mga sakong? 6 Ang mga nagtitiwala sa
kanilang yaman at ipinagmamalaki ang halaga ng kanilang yaman - 7 tiyak na
walang makatutubos sa kaniyang kapatid o makapagbibigay sa Diyos ng panubos
para sa kaniya, 8 Dahil mahal ang pagtubos ng buhay ng isang tao, at sa ating
pagkakautang walang makakapagbayad. 9 Walang mabubuhay ng magpakailanman
nang hindi mabubulok ang kanyang katawan. 10 Dahil makararanas siya ng
pagkabulok. Ang mga marurunong ay namamatay; ang mga hangal at ang mga
malupit ay parehong mamamatay at iiwanan nila ang kanilang kayamanan sa iba.
11 Ang nasa kaloob-looban ng kaisipan nila ay magpapatuloy ang kanilang mga
pamilya magpakailanman, pati na ang mga lugar kung saan sila naninirahan, sa
lahat ng mga salinlahi; tinawag nila ang kanilang mga lupain ayon sa kanilang
mga pangalan. 12 Pero ang tao na may taglay na yaman ay hindi nananatiling
buhay; tulad siya ng mga hayop na namamatay. 13 Ito, ang kanilang pamamaraan,
ay kanilang kahangalan; pero pagkatapos nila, ang mga tao ay sumasang-ayon sa
kanilang mga sinasabi. Selah 14 Itinatalaga sila tulad ng isang kawan na pupunta sa
sheol; kamatayan ang kanilang magiging pastol; ang matuwid ay magkakaroon ng
kapangyarihan sa kanila pagsapit ng umaga; lalamunin ng sheol ang kanilang mga
katawan at wala silang lugar na matitirahan. 15 Pero tutubusin ng Diyos ang aking
buhay mula sa kapangyarihan ng sheol; ako ay kaniyang tatanggapin. Selah 16 Huwag
matakot kapag may isang taong yumayaman, kapag ang kapangyarihan ng kaniyang
pamilya ay lumalawak, 17 dahil kapag siya ay namatay, wala siyang dadalhin kahit
anong bagay; hindi niya kasamang bababa ang kanyang kapangyarihan. 18 Pinagpala
niya ang kaniyang kaluluwa habang siya ay nabubuhay - at pinupuri ka ng mga tao
kapag namumuhay ka para sa iyong sarili - 19 pupunta siya sa salinlahi ng kanyang
mga ama at hindi nila kailanman makikitang muli ang liwanag. 20 Ang isang taong
may yaman pero walang pang-unawa ay tulad ng mga hayop na namamatay.

50

1 Ang Tanging Makapangyarihan, ang Diyos, si Yahweh, ay nagsalita at tinawag
ang daigdig mula sa pagsikat ng araw hanggang sa paglubog nito. 2 Mula sa Sion,
ang kaganapan ng kagandahan, ang Diyos ay nagningning. 3 Dumarating ang ating
Diyos at hindi nananatiling tahimik; isang apoy ang lumalamon sa harapan niya, at
bumabagyo nang napakalakas sa kanyang paligid. 4 Nananawagan siya sa kalangitan
at sa lupa para mahatulan niya ang kaniyang bayan: 5 "Tipunin ang mga matatapat
sa akin, ang mga nakipagtipan sa akin sa pamamagitan ng pag-aalay." 6 Ipahahayag
ng kalangitan ang kaniyang katuwiran, dahil ang Diyos mismo ay hukom. Selah
7 "Makinig, aking bayan, at ako ay magsasalita; ako ang Diyos, ang inyong Diyos.
8 Hindi ko kayo susumbatan dahil sa inyong mga alay; ang sinunog ninyong mga
handog ay laging nasa aking harapan. 9 Wala akong kukuning toro mula sa inyong
bahay, o lalaking mga kambing mula sa inyong mga kawan. 10 Dahil ang bawat hayop

sa kagubatan ay sa akin, at ang mga baka na nasa isang libong burol. 11 Kilala ko
ang lahat ng mga ibon sa mga bundok, at ang mga mababangis na hayop sa bukid
ay sa akin. 12 Kung ako ay nagugutom, hindi ko sa inyo sasabihin; dahil ang mundo
ay sa akin, at ang lahat ng mga bagay dito, ay sa akin din. 13 Kakainin ko ba ang
laman ng mga toro o iinumin ang dugo ng mga kambing? 14 Maghandog kayo sa
Diyos ng alay ng pasasalamat, at tuparin ninyo ang inyong mga banal na panata sa
Kataas-taasan. 15 Tumawag kayo sa akin sa araw ng kaguluhan; sasagipin ko kayo, at
ako ay inyong luluwalhatiin." 16 Pero sa mga makasalanan sinasabi ng Diyos, "Ano
ang kinalaman mo sa pagpapahayag ng aking mga kautusan, at sinasambit mo ang
aking tipan, 17 gayong ang aking tagubilin ay inyong kinamumuhian at ang aking
mga salita ay inyong itinatapon? 18 Kapag nakakakita kayo ng isang magnanakaw,
sumasang-ayon kayo sa kanya; nakikisali kayo sa mga nangangalunya. 19 Nagsasabi
kayo ng kasamaan, at naghahayag ang inyong dila ng kasinungalingan. 20 Umuupo
kayo at nagsasalita laban sa inyong kapatid; ang anak ng sarili ninyong ina ay inyong
sinisiraang puri. 21 Ginawa ninyo ang mga bagay na ito, pero nanatili akong tahimik,
kaya inisip ninyo na isa lamang akong katulad ninyo. Pero susumbatan ko kayo at
ipapakita ko ang lahat ng mga bagay na inyong ginawa. 22 Ngayon isaalang-alang
niyo ito, kayong nakakalimot sa Diyos; dahil kung hindi ay dudurugin ko kayo at
walang sinumang darating para tulungan kayo: 23 Sinumang naghahandog ng alay
ng pasasalamat ay nagpupuri sa akin, at sa sinumang nagpaplano ng kaniyang landas
sa tamang paraan, ipakikita ko sa kaniya ang pagliligtas ng Diyos."

51

1 Kaawaan mo ako, Diyos, dahil sa iyong katapatan sa tipan; alang-alang sa iyong
mga maawaing gawa, burahin mo ang aking mga kasalanan. 2 Mula sa aking mabigat
na pagkakasala ako ay hugasan mo nang lubusan at linisin ako mula sa aking
kasalanan. 3 Dahil alam ko ang aking mga paglabag, at laging naaalala ang aking
kasalanan. 4 Laban sa iyo, sa iyo lamang ako nagkasala at sa iyong paningin ginawa
kung ano ang napakasama; matuwid ka kapag nagsasalita; tama ka kapag humahatol.
5 Masdan mo, ako ay isinilang sa malaking kasalanan; nang ipinagdadalang-tao ako
ng aking ina, ako ay naroon na sa kasalanan. 6 Masdan mo, sa aking puso ang
ninanais mo ay ang pagiging-mapagkakatiwalaan; sa aking puso ipaaalam mo ang
karunungan. 7 Dalisayin mo ako ng isopo, at ako ay magiging malinis; hugasan mo
ako at magiging mas maputi ako kaysa niyebe. 8 Iparinig mo sa akin ang kasiyahan
at kagalakan para magsaya ang mga buto na iyong binali. 9 Itago mo ang iyong
mukha sa aking mga kasalanan at pawiin ang lahat ng mga nagawa kong kasamaan.
10 Likhain mo sa akin ang isang malinis na puso, Diyos, at ipanumbalik sa akin
ang isang matuwid na espiritu. 11 Sa iyong presensiya huwag mo akong paalisin,
at huwag alisin ang iyong Banal na Espiritu mula sa akin. 12 Ibalik mo sa akin
ang kagalakan ng iyong pagliligtas, at pagkalooban mo ako ng espiritung handang
sumunod. 13 Pagkatapos ituturo ko sa mga lumalabag sa iyong mga utos ang iyong
mga pamamaraan, at magbabalik-loob sa iyo ang mga makasalanan. 14 Patawarin
mo ako dahil sa pagdadanak ng dugo, Diyos ng aking kaligtasan, at sisigaw ako nang
buong kagalakan sa iyong katuwiran. 15 Panginoon, buksan mo ang aking mga labi,
at ipahahayag ng aking bibig ang iyong kapurihan. 16 Pero hindi ka nagagalak sa
alay, kundi ito ay aking ibibigay; sa mga sinunog na handog hindi ka nasisiyahan.
17 Ang mga alay na karapat-dapat sa Diyos ay isang basag na kalooban. Hindi mo
hahamakin, O Diyos, ang isang basag at nagsisising puso. 18 Gawan mo ng mabuti ang
Sion ayon sa iyong kasiyahan; itayo mong muli ang mga pader ng Jerusalem. 19 Kung
magkagayon ay malulugod ka sa mga alay ng katuwiran, sa sinunog na mga handog

at lubusang sinunog na mga handog; pagkatapos, ang aming bayan ay maghahandog
ng mga toro sa iyong altar.

52

1 Bakit mo ipinagyayabang ang iyong panggugulo, ikaw malakas na lalaki? Ang
katapatan ng Diyos sa tipan ay dumarating araw-araw. 2 Nagbabalak ang iyong
dila tulad ng matalim na labaha na mapandayang gumagawa. 3 Minamahal mo ang
kasamaan kaysa sa kabutihan at kasinungalingan kaysa sa pagsasabi ng katuwiran.
Selah 4 Mahal mo ang lahat ng mga salitang sumisira sa iba, ikaw na mandarayang
dila. 5 Kaya wawasakin ka rin ng Diyos magpakailanman; siya ang mag-aalis sa
iyo at hahatakin kang palabas sa iyong tolda at bubunutin ka mula sa lupain ng
mga nabubuhay. Selah 6 Ang matuwid ay makikita rin ito at matatakot; tatawanan
siya nila at sasabihing, 7 “Tingnan mo, ito ang taong hindi ang Diyos ang ginawang
kalakasan pero nagtiwala sa kasaganahan ng kaniyang kayamanan at pinatunayan
ang kaniyang sarili sa kasamaang kaniyang ginagawa.” 8 Pero para sa akin, katulad
ko ang isang berdeng punong olibo sa tahanan ng Diyos; ako ay magtitiwala sa
katapatan ng Diyos sa tipan magpakailanpaman. 9 Ako ay magbibigay pasasalamat,
O Diyos, magpakailanman dahil sa mga bagay na iyong ginawa. Umaasa ako sa iyong
pangalan, dahil ito ay mabuti sa harapan ng mga matatapat.

53

1 Sinasabi ng mangmang sa kaniyang puso, ''Walang Diyos.'' Masama sila at
gumawa ng kasuklam-suklam na pagkakasala; walang sinuman ang gumagawa ng
mabuti. 2 Mula sa langit nakatanaw ang Diyos sa mga anak ng tao para tingnan kung
may nakauunawa na naghahanap sa kaniya. 3 Ang bawat isa sa kanila ay tumalikod;
ang lahat ay naging marumi; wala ni isang gumagawa ng mabuti, wala, wala kahit isa.
4 Wala ba silang nalalaman, silang gumagawa ng pagkakasala, silang mga kumakain
ng aking bayan gaya ng pagkain ng tinapay pero hindi tumatawag sa Diyos? 5 Sila ay
nasa kalagitnaan ng matinding pagkatakot, kahit na walang dahilan para matakot;
dahil ikakalat ng Diyos ang mga buto ng sinumang nagsasama-sama laban sa inyo;
ang ganiyang mga tao ay ilalagay sa kahihiyan dahil sila ay tinanggihan ng Diyos.
6 O, ang kaligtasan ng Israel ay darating mula sa Sion! Kapag ibinalik na ng Diyos
ang kaniyang bayan mula sa pagkakabihag, magdiriwang si Jacob at ang Israel ay
magagalak!

54

1 Iligtas mo ako, O Diyos, sa pamamagitan ng iyong pangalan, at sa iyong kalakasan,
hatulan mo ako. 2 Pakinggan mo ang aking panalangin, O Diyos; pakinggan mo
ang mga salita ng aking bibig. 3 Dahil ang mga dayuhan ay naghimagsik laban
sa akin, at ang mga walang awang mga lalaki ay pinagtangkaan ang aking buhay;
hindi nila itinakda ang Diyos sa kanilang harapan. Selah 4 Masdan mo, ang Diyos
ang tumutulong sa akin; ang Panginoon ang siyang nagtataas sa akin. 5 Ibabalik
niya sa aking mga kaaway ang kasamaan; sa iyong katapatan, wasakin mo sila!
6 Mag-aalay ako ng kusang-loob na handog; ako ay magbibigay pasasalamat sa iyong
pangalan, Yahweh, dahil ito ay mabuti. 7 Dahil siya ang sumagip sa akin mula sa
bawat kaguluhan; ang aking mata ay nakatingin ng matagumpay laban sa aking mga
kaaway.

55

1 Pakinggan mo aking panalangin, O Diyos; at huwag mong itago ang iyong
sarili sa aking pagsamo. 2 Pakinggan mo ako at ako ay iyong sagutin; wala akong

kapahingahan sa aking mga kaguluhan. 3 dahil sa tinig ng aking mga kaaway, dahil
sa pang-aapi ng masasama; dahil nagdala sila ng kaguluhan sa akin at galit akong
inuusig. 4 Lubhang nasaktan ang aking puso, at binagsakan ako ng malaking takot
sa kamatayan. 5 Dumating sa akin ang pagkatakot at panginginig, at kilabot ang
nanaig sakin. 6 Aking sinabi, "O, kung mayroon lamang akong mga pakpak tulad
ng kalapati! Kung magkagayon lilipad akong palayo at magpapahinga. 7 Tingnan,
ako ay gagala sa malayo; doon ako mananahan sa ilang. Selah 8 Magmamadali ako
para sumilong mula sa malakas na hangin at unos''. 9 Wasakin mo sila, Panginoon,
at guluhin ang kanilang mga wika, dahil nakita ko ang karahasan at kaguluhan sa
lungsod. 10 Lumiligid sila araw at gabi sa ibabaw ng kanyang pader, kasalanan at
kalokohan ay nasa kalagitnaan niya. 11 Kasamaan ang nasa gitna nito; ang pang-aapi
at pandaraya sa mga lansangan nito ay hindi umaalis. 12 Dahil hindi isang kaaway
ang sumasaway sa akin. kaya maaari ko itong tiisin; ni hindi siya ang napopoot
sa akin na itinaas ang kaniyang sarili laban sa akin, dahil kung hindi itinago ko
sana ang aking sarili sa kanya. 13 Pero ikaw iyon, isang lalaking kapantay ko, aking
kasama at aking malapit na kaibigan. 14 Mayroon tayong matamis na pagsasamahan;
naglakad tayo kasama ang maraming tao sa tahanan ng Diyos. 15 Hayaang mong
biglang dumating ang kamatayan sa kanila; hayaang mo silang bumaba ng buhay
sa Sheol, dahil sa kalagitnaan nila, sa kasamaan sila namumuhay. 16 Para sa akin,
tatawag ako sa Diyos, at ililigtas ako ni Yahweh. 17 Magsusumbong ako at dadaing
sa gabi, sa umaga at sa tanghaling tapat; maririnig niya ang aking tinig. 18 Ligtas
niyang sasagipin ang aking buhay mula sa digmaang laban sa akin, dahil marami
silang mga lumaban sa akin. 19 Ang Diyos, ang nananatili mula noon pang unang
panahon, ay makikinig at tumutugon sa kanila. Selah Ang mga taong iyon ay hindi
nagbago; sila ay hindi natatakot sa Diyos. 20 Itinataas ng aking kaibigan ang kaniyang
mga kamay laban sa kaniyang mga kasundo; hindi na niya iginalang ang tipan na
mayroon siya. 21 Ang kaniyang bibig ay kasindulas ng mantikilya, pero ang kaniyang
puso ay naghamon; mas malambot pa kaysa sa langis ang kaniyang mga salita, pero
ang totoo sila ay mga binunot na espada. 22 Ilagay mo ang iyong pasanin kay Yahweh,
at ikaw ay kaniyang aalalayan; hindi niya papayagang sumuray- suray sa paglalakad
ang taong matuwid. 23 Pero ikaw, O Diyos, ay dadalhin sa hukay ng pagkawasak ang
masama; ang mga uhaw sa dugo at mandaraya ay hindi mabubuhay kahit kalahati
ng buhay ng iba, pero ako ay sa iyo magtitiwala.

56

1 Maawa ka sa akin, o Diyos, dahil may naghahangad na lamunin ako; buong
araw ay nilalabanan niya ako at inaapi. 2 Hinahangad ng aking mga kaaway na
lamunin ako buong araw; dahil marami ang mayabang na kumakalaban sa akin.
3 Kapag ako ay natatakot, magtitiwala ako sa iyo. 4 Sa Diyos, na ang salita ay aking
pinupuri - sa Diyos ako nagtitiwala; hindi ako matatakot; ano ang magagawa sa akin
ng mga pawang tao lamang? 5 Buong araw, binabaluktot nila ang aking mga salita;
lahat ng kanilang iniisip ay laban sa akin para sa kasamaan. 6 Nagtitipon-tipon sila,
tinatago nila ang kanilang mga sarili, at tinatandaan ang aking mga hakbang, katulad
ng kanilang paghihintay sa aking buhay. 7 Huwag mo silang hayaang makatakas
na gumagawa ng kasamaan. Pabagsakin mo ang mga tao sa iyong galit, O Diyos.
8 Binibilang mo ang aking mga paglalakbay at inilalagay mo ang aking mga luha sa
iyong bote; wala ba ang mga ito sa iyong aklat? 9 Pagkatapos tatalikod ang aking mga
kaaway sa araw ng aking pagtawag sa iyo; ito ang aking nalalaman, na ang Diyos ay
para sa akin. 10 Sa Diyos, na ang salita ay pinupuri ko - kay Yahweh, na ang salita
ay pinupuri ko - 11 sa Diyos ako nagtitiwala; hindi ako matatakot; ano ang magagawa

sa akin ng pawang tao lamang? 12 Ang tungkulin na tuparin ang lahat ng panata
ko sa iyo ay nasa akin, O Diyos; magbibigay ako ng mga handog ng pasasalamat sa
iyo. 13 Dahil sinagip mo ang aking buhay mula sa kamatayan; pinigilan mo ang aking
mga paa na mahulog, para ako ay makalakad sa harapan ng Diyos sa liwanag ng mga
nabubuhay.

57

1 Maging maawain ka sa akin, o Diyos, maging maawain ka, dahil kumukubli ako
sa iyo hanggang matapos ang mga kaguluhan na ito. Nananatili ako sa ilalim ng
iyong mga pakpak para sa pag-iingat hanggang matapos na ang pagwasak na ito.
2 Mananawagan ako sa Kataas-taasang Diyos, sa Diyos, na ginagawa ang lahat ng
bagay para sa akin. 3 Magpapadala siya ng tulong mula sa langit at ililigtas ako,
kapag ang taong gusto akong lamunin ay nagagalit sa akin; Selah ipadadala ng Diyos
sa akin ang kaniyang katapatan sa tipan at kaniyang pagiging mapagkakatiwalaan.
4 Ang aking buhay ay nasa kalagitnaan ng mga leon; ako ay nasa kalagitnaan ng mga
handang lumapa sa akin. Ako ay nasa kalagitnaan ng mga tao na ang mga ngipin
ay mga sibat at palaso, at ang mga dila ay matalim na mga espada. 5 Maitanghal
ka, O Diyos, sa taas ng kalangitan; nawa ang iyong kaluwalhatian ay maitaas pa sa
buong mundo. 6 Naglalatag sila ng isang lambat sa aking mga paa; ako ay nabagabag.
Nagbungkal sila ng hukay sa harap ko. Sila mismo ang nahulog sa gitna nito! Selah
7 Ang aking puso ay naninindigan, O Diyos, ang aking puso ay naninindigan; aawit
ako, oo, aawit ako ng mga papuri. 8 Gumising ka, marangal kong puso; gumising
kayo, plauta at alpa; gigisingin ko ang bukang-liwayway. 9 Magpapasalamat ako sa
iyo, Panginoon, sa gitna ng mga tao; aawit ako sa iyo ng mga papuri sa gitna ng mga
bansa. 10 Dahil ang iyong katapatan sa tipan ay dakila sa kalangitan at ang iyong
pagiging mapagkakatiwalaan ay umaabot sa himpapawid. 11 Maitanghal ka, O Diyos,
sa taas ng kalangitan; nawa ang iyong kaluwalhatian ay maitaas pa sa buong mundo.

58

1 Nagsasabi ba kayong mga tagapamahala ng katuwiran? Tuwid ba kayong
humatol, kayong mga tao? 2 Hindi, gumagawa kayo ng kasamaan sa inyong puso;
naghahasik kayo ng karahasan sa buong kalupaan gamit ang inyong mga kamay.
3 Ihinihiwalay ang mga masasama mula sa sinapupunan; naliligaw na sila simula
nang kapanganakan pa lamang, na nagsasabi ng mga kasinungalingan. 4 Ang
kanilang kamandag ay katulad ng kamandag ng ahas; katulad sila ng binging ulupong
na tinatakpan ang kanilang mga tainga, 5 na hindi pinapansin ang tinig ng mga nang-
aamo, kahit gaano pa sila kagaling. 6 Sirain mo ang mga ngipin ng kanilang mga bibig,
O Diyos; sirain mo ang mga malalaking ngipin ng mga batang leon, Yahweh. 7 Hayaan
mong matunaw sila katulad ng tubig na dumadaloy; kapag pinapana nila ang
kanilang mga palaso, hayaan mong ang mga ito ay parang walang mga tulis. 8 Hayaan
mo silang maging parang kuhol na natutunaw at namamatay, katulad ng sanggol na
kulang sa buwan na ipinanganak ng isang babae, na hindi kailanman makikita ang
sikat ng araw. 9 Bago pa maramdaman ng iyong mga paso ang nakakapasong init
ng mga tinik, aalisin niya ang mga iyon sa pamamagitan ng buhawi, ang parehong
luntian at nakakapasong mga tinik. 10 Ang matuwid ay magagalak kapag nakita niya
ang paghihiganti ng Diyos; huhugasan niya ang kaniyang mga paa sa dugo ng mga
masasama, 11 para ang mga tao ay makapagsabing, "Tunay nga, may gantimpala para
sa taong matuwid; tunay ngang mayroong Diyos na humahatol sa mundo."

59

1 Sagipin mo ako mula sa aking mga kaaway, aking Diyos; itaas mo ako na malayo
mula sa mga kumakalaban sa akin. 2 Panatilihin mo akong ligtas mula sa mga
gumagawa ng malaking kasalanan, at iligtas mo ako mula sa mga taong uhaw sa
dugo. 3 Dahil, tingnan mo, nag-aabang sila para kunin ang buhay ko. Ang mga
makapangyarihang gumagawa ng kasamaan ay nagsasama-sama laban sa akin, pero
hindi dahil sa aking pagsuway o kasalanan, Yahweh. 4 Naghahanda silang tumakbo
tungo sa akin kahit na wala akong kasalanan; gumising ka at tulungan mo ako at
tingnan. 5 Ikaw, Yahweh ang Diyos ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel, bumangon ka
at parusahan mo ang lahat ng mga bansa; huwag kang maging maawain sa sinumang
gumagawa ng masasama. Selah 6 Bumabalik sila sa gabi, umalulong sila na parang
mga aso at lumilibot sa lungsod. 7 Tingnan mo, dumidighay sila sa kanilang mga bibig;
mga espada ay nasa kanilang mga labi, dahil sinasabi nila, “Sino ang nakaririnig sa
atin?” 8 Pero ikaw, Yahweh, ay tinatawanan sila; kinukutya mo ang mga bansa. 9 O
Diyos, aking kalakasan, magbibigay pansin ako sa iyo; ikaw ang aking matayog na
tore. 10 Katatagpuin ako ng Diyos sa kaniyang katapatan sa tipan; hahayaan ng Diyos
na makita ko ang aking nais sa aking mga kaaway. 11 Huwag mo silang papatayin, o
makakalimutan ito ng aking bayan. Ikalat mo sila gamit ang iyong kapangyarihan at
ilaglag sila, Panginoon na aming kalasag. 12 Dahil sa mga kasalanan ng kanilang
mga bibig at sa mga salita ng kanilang mga labi, hayaan mo silang madakip ng
kanilang kayabangan, at para sa mga sumpa at kasinungalingan na ipinapahayag
nila. 13 Tupukin mo sila sa poot, tupukin mo sila para sila ay mawala na; hayaan
mo silang malaman na namumuno ang Diyos kay Jacob at sa dulo ng mundo. Selah
14 Sa gabi hayaan mo silang bumalik, hayaan mo silang umalulong na parang mga
aso at lumibot sa lungsod. 15 Maglalakbay sila pataas at pababa para sa pagkain at
maghihintay buong gabi kung hindi sila masiyahan. 16 Pero aawit ako tungkol sa
iyong kalakasan; dahil ikaw ang naging matayog kong tore at isang kublihan sa araw
ng aking kapighatian. 17 Sa iyo, aking kalakasan, aawit ako ng mga papuri; dahil ang
aking Diyos ang aking matayog na tore, ang Diyos ng katapatan sa tipan.

60

1 O Diyos, itinakwil mo kami; nilupig mo kami; ikaw ay nagalit; ibalik mo aming
muli sa aming kalagayan. 2 Pinayayanig mo ang lupain; pinaghiwa-hiwalay mo ito;
pagalingin mo ang pagkakasira nito, dahil ito ay nayayanig. 3 Ipinakita mo sa iyong
bayan ang mga matitinding bagay; pinainom mo sa amin ang alak na nagpapasuray.
4 Nagbigay ka ng isang bandera sa mga nagpaparangal sa iyo para maipakita ito dahil
sa katotohanan. Selah 5 Para silang mga minamahal mo ay masagip, sagipin mo
kami ng iyong kanang kamay at sagutin ako. 6 Ang Diyos ay nagsalita sa kaniyang
kabanalan, “Ako ay nagagalak; hahatiin ko ang Shekem at ipamamahagi ang lambak
ng Sucot. 7 Sa akin ang Galaad, at sa akin ang Manases; sanggalang ko sa ulo ang
Efraim; setro ko ang Juda. 8 Ang Moab ay aking hilamusan; sa ibabaw ng Edom
ihahagis ko ang aking sapatos; sisigaw ako sa tagumpay dahil sa Filistia. 9 Sino ang
magdadala sa akin sa malakas na lungsod? Sino ang maghahatid sa akin sa Edom?”
10 Pero ikaw, O Diyos, hindi mo ba kami itinakwil? Hindi mo sinamahan sa laban
ang aming hukbo. 11 Tulungan mo kami laban sa kaaway, dahil ang tulong ng tao ay
walang silbi. 12 Magtatagumpay kami sa pamamagitan ng tulong ng Diyos; yuyurakan
niya ang aming mga kaaway.

61

1 O Diyos pakinggan mo ako; pansinin mo ang aking panalangin. 2 Tumatawag ako

mula sa dulo ng daigdig kapag nagapi ang aking puso; dalhin mo ako sa bato na
mataas kaysa sa akin. 3 Dahil naging kanlungan ka sa akin, isang matatag na muog
mula sa kaaway. 4 Magpakailanman akong mananahan sa iyong tolda; magtatago
ako sa ilalim ng iyong mga pakpak. Selah 5 Dahil narinig mo, O Diyos, ang aking mga
panata; binigyan mo ako ng mana para sa mga nagpaparangal sa iyong pangalan.
6 Pahahabain mo ang buhay ng hari; ang kaniyang mga taon ay magiging katulad ng
maraming salinlahi. 7 Mananatili siyang nasa harapan ng Diyos magpakailanman;
8 Magpupuri ako sa iyong pangalan magpakailanman para araw-araw kong magawa
ang aking mga panata.

62

1 Sa Diyos lamang ako naghihintay nang tahimik; magmumula sa kaniya ang
aking kaligtasan. 2 Siya lamang ang aking muog at aking kaligtasan; siya ang aking
mataas na tore; ako ay hindi matitinag. 3 Hanggang kailan kayong lahat sasalakay
sa isang tao, para pabagsakin siya tulad ng isang pader o isang maugang bakuran?
4 Sumasangguni sila sa kaniya para ibagsak siya mula sa kaniyang marangal na
posisyon; mahilig silang magsabi ng mga kasinungalingan; siya ay pinagpapala nila
sa kanilang mga bibig, pero sa kanilang mga puso siya ay kanilang isinusumpa. Selah
5 Naghihintay ako nang tahimik para lamang sa Diyos; dahil nakatuon ang aking pag-
asa sa kaniya. 6 Siya lamang ang aking muog at kaligtasan; siya ang aking mataas na
tore; ako ay hindi matitinag. 7 Sa Diyos ang aking kaligtasan at kaluwalhatian; nasa
Diyos ang saligan ng aking kalakasan at kanlungan. 8 Magtiwala kayo sa kaniya sa
lahat ng oras, kayong mga tao; ibuhos ninyo ang inyong puso sa kaniyang harapan;
kanlungan natin ang Diyos. Selah 9 Tunay na walang kabuluhan ang mga lalaking
mahina ang katayuan, at kasinungalingan ang mga lalaking mataas ang katayuan;
magaan silang tinimbang sa sukatan; pareho silang tinimbang, sila ay magaan kaysa
sa wala. 10 Huwag kang magtitiwala sa pang-aapi o pagnanakaw; at huwag umasa sa
walang kabuluhan na mga kayamanan, dahil wala itong maibubunga; huwag mong
itutuon ang iyong puso sa mga ito. 11 Minsang nagsalita ang Diyos, dalawang beses
kong narinig ang mga ito: sa Diyos nauukol ang kapangyarihan. 12 Gayundin sa inyo,
Panginoon, nauukol ang katapatan sa tipan, dahil binabayaran mo ang bawat tao
kung ano ang kaniyang ginawa.

63

1 O Diyos, ikaw ang aking Diyos! Masigasig kitang hinahanap, nauuhaw ang aking
kaluluwa sa iyo, at nananabik ang aking laman sa iyo, sa tuyot at tigang na lupa na
walang tubig. 2 Kaya tumingin ako sa iyo sa mga banal na mga tao para makita ko ang
iyong kapangyarihan at kaluwalhatian. 3 Dahil higit pa sa buhay ang iyong katapatan
sa tipan, magpupuri ang aking mga labi sa iyo. 4 Kaya pagpapalain kita habang ako
ay nabubuhay; itataas ko ang aking mga kamay sa iyong pangalan. 5 Parang tulad ito
ng pagkain ng utak sa buto at mga taba; sa aking mga labing nagagalak pupurihin ka
ng aking bibig. 6 Kapag naiisip ko ang tungkol sa iyo sa aking higaan at pinagninilay-
nilayan kita sa mga oras ng gabi. 7 Dahil ikaw ang aking tulong, at magagalak ako
sa anino ng iyong mga pakpak. 8 Kumakapit ako sa iyo; inaalalayan mo ako ng
iyong kanang kamay. 9 Pero mapupunta sa kailaliman ng bahagi ng mundo sila na
naghahanap para wasakin ang buhay ko. 10 Ibibigay sila sa ilalim ng kapangyarihan
ng espada, at magiging pagkain sila para sa mga asong ligaw. 11 Pero magagalak ang
hari sa Diyos; ang lahat ng nanunumpa sa kaniya ay ipagmamalaki siya, pero ang
bibig ng mga nagsasalita ng kasinungalingan ay mahihinto.

64

1 Dinggin mo ang aking tinig, O Diyos, pakinggan mo ang aking daing; ingatan mo
ang aking buhay mula sa takot mula sa aking mga kaaway. 2 Itago mo ako mula
sa lihim na pakana ng mga mapaggawa ng masama, mula sa kaguluhan ng mga
gumagawa ng masama. 3 Hinasa nila ang kanilang mga dila gaya ng mga espada;
itinutok nila ang kanilang mga palaso, mapapait na mga salita, 4 para panain nila
mula sa lihim na mga lugar ang mga taong walang kasalanan; agad nilang papanain
siya at walang kinatatakutan. 5 Pinalalakas nila ang kanilang loob sa masamang
plano; palihim silang nagpulong para maglagay ng mga patibong; sinasabi nila, "Sino
ang makakikita sa atin?" 6 Lumikha sila ng mga planong makasalanan; "Natapos
namin," sinasabi nila, "ang isang maingat na plano." Malalim ang saloobin at puso
ng tao. 7 Pero papanain sila ng Diyos; kaagad silang masusugatan ng kaniyang
mga palaso. 8 Madarapa sila, dahil laban sa kanila ang kanilang mga dila; iiling
sa kanilang mga ulo ang lahat ng makakakita sa kanila. 9 Matatakot ang lahat ng
mga tao at ihahayag ang mga gawa ng Diyos. Pag-iisipan nilang mabuti ang tungkol
sa kaniyang mga ginawa. 10 Magagalak kay Yahweh ang matuwid at kukubli sila sa
kaniya; magmamalaki ang lahat ng matapat sa puso.

65

1 Dahil sa iyo, Diyos sa Sion, matutupad ang aming mga panata sa iyo; dadalhin
namin ang aming mga panata sa iyo. 2 Ikaw na dumidinig ng panalangin, sa iyo
pupunta ang lahat ng laman. 3 Nananaig ang kasamaan sa amin; para sa aming mga
kasalanan, patatawarin mo sila. 4 Mapalad ang taong pinipili mo para mapalapit
sa iyo para manahan siya sa iyong bakuran. Masisiyahan kami sa kabutihan ng
iyong tahanan, ang iyong banal na templo. 5 Sasagutin mo kami sa iyong katuwiran
sa pamamagitan ng paggawa ng mga kamangha-manghang mga bagay, Diyos ng
aming kaligtasan; ikaw na siyang pinagtitiwalaan ng lahat sa dulo ng daigdig at sa
malalayong ibayo ng dagat. 6 Dahil ikaw ang siyang nagpatatag ng mga kabundukan,
ikaw na binabalot ng kalakasan. 7 Ikaw ang nagpapatahimik sa umaatungal na mga
dagat, umaatungal na mga alon, at kaguluhan ng mga tao. 8 Sila na nabubuhay sa
dulong bahagi ng mundo ay matatakot sa katibayan ng iyong mga gawa; pinapasaya
mo ang silangan at kanluran. 9 Pumunta ka para tulungan ang mundo; dinidiligan
mo ito; pinagyayaman ng lubos; ang ilog ng Diyos ay puno ng tubig; pinagkalooban
mo ng mga butil ang sangkatauhan nang inihanda mo ang daigdig. 10 Tinutubigan
mo ang mga bukirin nang masagana; inaayos mo ang mga taniman; ginagawa mong
malambot ang mga ito sa mga patak ng ulan; pinagpapala mo ang mga tumutubo
sa pagitan nito. 11 Kinokoronahan mo ang taon ng iyong kabutihan; naghuhulog
ng pataba sa lupa ang mga bakas ng iyong karwahe. 12 Nahuhulog ang mga ito sa
pastulan sa mga ilang, at ang mga kaburulan ay sinuotan ng sinturon ng kagalakan.
13 Ang mga pastulan ay dinamitan ng mga kawan; ang mga lambak ay nababalutan
ng butil; sumisigaw sila ng kagalakan, at sila ay umaawit.

66

1 Mag-ingay sa galak para sa Diyos, lahat ng nilalang; 2 Awitin ang kaluwalhatian
ng kaniyang pangalan; gawing maluwalhati ang kaniyang kapurihan. 3 Sabihin mo
sa Diyos, "Nakakikilabot ang iyong mga gawa! Sa pamamagitan ng kadakilaan ng
iyong kapangyarihan, magpapasakop sa iyo ang iyong mga kaaway. 4 Sasamba at
aawit sa iyo ang lahat ng nasa lupa; aawit sila sa iyong pangalan." Selah 5 Halika at
tingnan ang mga gawa ng Diyos; kinatatakutan siya sa kaniyang mga ginagawa sa
mga anak ng mga tao. 6 Ginawa niyang tuyong lupa ang dagat; tumawid sila sa ilog

nang naglalakad; nagalak kami sa kaniya roon. 7 Namumuno siya magpakailanman
sa pamamagitan ng kaniyang kapangyarihan; pinagmamasdan ng kaniyang mga
mata ang mga bansa; huwag hayaang itaas ng mga suwail ang kanilang mga sarili.
Selah 8 Purihin ang Diyos, kayong mga tao, hayaang marinig ang tinig ng kaniyang
kapurihan. 9 Iniingatan niya tayo sa mga nabubuhay, at hindi pinapahintulutang
madulas ang ating mga paa. 10 Dahil ikaw, O Diyos, ang sumubok sa amin; sinubok
mo kami gaya ng pilak. 11 Dinala mo kami sa isang lambat; nilagyan mo kami ng
matinding pabigat sa aming mga balakang. 12 Pinasakay mo ang mga tao sa aming
mga ulo; dumaan kami sa apoy at tubig; pero inilabas mo kami sa malawak na lugar.
13 Pupunta ako sa iyong tahanan na may mga sinunog na handog; tutuparin ko ang
aking mga panata 14 na ipinangako ng aking labi at sinabi ng aking bibig nang ako
ay nasa kahirapan. 15 Magsusunog ako ng taba ng mga hayop bilang handog na
may mabangong samyo ng mga tupa; mag-aalay ako ng mga toro at kambing. Selah.
16 Halika at makinig, lahat kayo na may takot sa Diyos, at ipahahayag ko kung ano ang
ginawa niya para sa aking kaluluwa. 17 Nananawagan ako sa kaniya gamit ang aking
bibig, at pinuri siya ng aking dila. 18 Kung alam kong may kasalanan sa aking puso,
hindi makikinig ang Diyos sa akin. 19 Pero tunay ngang nakinig ang Diyos; binigyan
niya ng pansin ang tinig ng aking panalangin. 20 Purihin ang Diyos, na hindi itinakwil
ang aking panalangin o kaniyang katapatan sa tipan mula sa akin.

67

1 Maging maawain nawa ang Diyos sa atin at pagpalain tayo at pahintulutan
na magningning ang kaniyang mukha sa atin 2 nang sa gayon ang iyong mga
pamamaraan ay maihayag sa lupa, ang iyong kaligtasan sa lahat ng mga bansa.
3 Hayaan mong purihin ka ng mga tao, O Diyos; hayaan mong purihin ka ng lahat. 4 O,
hayaan mong matuwa at umawit sa galak ang mga bansa para sa iyo, dahil hahatulan
mo ang mga tao nang may katarungan at pamumunuan mo ang mga bansa sa lupa.
Selah 5 Hayaan mong purihin ka ng mga tao, O Diyos; hayaang mong purihin ka ng
lahat. 6 Pinalago ng lupa ang ani nito at ang Diyos, ang ating Diyos, ang nagpala sa
atin. 7 Pinagpala tayo ng Diyos, at pinararangalan siya sa lahat ng sulok ng mundo.

68

1 Hayaang tumayo ang Diyos; hayaang kumalat ang kaniyang mga kaaway; hayaan
ding magtakbuhan palayo ang mga napopoot sa kaniya. 2 Kung paano itinaboy ang
usok, gayundin ang pagtaboy mo sa kanila; kung paano natutunaw ang kandila sa
harap ng apoy, hayaang maglaho ang mga masama sa presensiya ng Diyos. 3 Pero
hayaang matuwa ang mga matutuwid; hayaan silang magpakasaya sa harap ng Diyos;
nawa ay magalak sila at maging masaya. 4 Umawit sa Diyos, umawit ng mga papuri
sa kaniyang pangalan; gumawa ng daan sa kapatagan para sa naglalakbay sa gitna
ng lambak sa Ilog Jordan; Yahweh ang kaniyang pangalan; magalak kayo sa harap
niya. 5 Ang ama ng mga walang ama, ang hukom ng mga balo, ay Diyos sa banal
na lugar kung saan siya nananahan. 6 Inilalagay ng Diyos ang mga nalulungkot
na magkaroon ng mga pamilya; pinalalaya niya ang mga bilanggo na nag-aawitan;
pero maninirahan sa tigang na lupa ang mga suwail. 7 O Diyos, nang lumabas ka sa
harap ng iyong bayan, nang lumakad ka sa ilang, 8 nanginig ang lupa; nagbuhos
din ng ulan ang kalangitan sa presensiya ng Diyos, sa presensiya ng Diyos nang
pumunta siya sa Sinai, sa presensiya ng Diyos, ang Diyos ng Israel. 9 Ikaw, O Diyos,
ay nagpadala ng saganang ulan; pinalakas mo ang iyong pamana noong nanghina
ito. 10 Dito nanirahan ang iyong bayan; Ikaw, O Diyos, ay nagbigay sa mga mahihirap
mula sa iyong kabutihan. 11 Nag-utos ang Panginoon, at isang malaking hukbo ang

nagpamalita sa mga ito. [12] Nagsitakas ang mga hari ng mga hukbo, tumakbo sila, kaya
pinaghati-hatian ng mga kababaihan na naghihintay sa tahanan ang mga nasamsam:
[13] mga kalapati na balot ng pilak na may mga pakpak na ginto. Nang nagpaiwan kayo
sa mga kuwadra, bakit ninyo nagawa ito? [14] Itinaboy ng Maykapal ang mga hari roon;
kagaya nang pag-ulan ng niyebe sa Bundok ng Salmon! [15] Ang bulubunduking bayan
ng Bashan ay isang matatag na bundok; isang matayog na bundok ang bulubunduking
bayan ng Bashan. [16] Bakit mo pa kinaiinggitan, ikaw na mataas na bulubunduking
bayan ang lugar na nais ng Diyos na panahanan? Tunay nga na maninirahan si
Yahweh doon magpakailanman. [17] Dalawampung-libo ang karwahe ng Diyos, libo-
libo; kasama nila ang Panginoon sa banal na lugar, gaya ng sa Sinai. [18] Naitanghal
ka; pinalaya mo ang mga bihag; at tumanggap ka ng mga kaloob mula sa mga tao,
maging sa mga lumaban sa iyo, nang sa gayon ikaw, Panginoong Diyos, ay manahan
doon. [19] Purihin ang Panginoon, siya na bumubuhat ng ating mga pasanin araw-araw,
ang Diyos ng ating kaligtasan. Selah. [20] Ang ating Diyos ay ang Diyos na nagliligtas;
Si Yahweh ang Panginoon ang siyang may kakayahang magligtas sa atin mula sa
kamatayan. [21] Pero papaluin ng Diyos ang mga ulo ng kaniyang mga kaaway, sa anit
ng mga nagkasala laban sa kaniya. [22] Sinabi ng Panginoon, "Ibabalik ko ang aking
mga kaaway mula sa Bashan; ibabalik ko sila mula sa kailaliman ng dagat [23] para
madurog mo ang iyong mga kaaway, na parang sinasawsaw ang iyong paa sa dugo,
at para magkaroon ng bahagi ang mga dila ng iyong mga aso mula sa iyong mga
kaaway. [24] Nakita nila ang iyong mga prusisyon, O Diyos, ang mga prusisyon ng aking
Diyos, aking Hari, tungo sa banal na lugar. [25] Naunang lumakad ang mga mang-aawit,
sumunod ang mga manunugtog, at sa gitna ang mga dalagang tumutugtog ng mga
tamburin. [26] Purihin ang Diyos sa kapulungan; purihin si Yahweh, kayong totoong
kaapu-apuhan ng Israel. [27] Nauna roon ang Benjamin, ang pinakamaliit na tribo,
pagkatapos ang mga pinuno ng Juda at kanilang kapulungan, ang mga pinuno ng
Zebulun at ang mga pinuno ng Naptali. [28] Ang iyong Diyos, Israel, ang nagsaad ng
iyong kalakasan; ipakita mo sa amin ang iyong kapangyarihan, O Diyos, gaya ng
ipinakita mo noon. [29] Ipakita mo ang iyong kapangyarihan mula sa iyong templo
sa Jerusalem kung saan nagdadala ng mga kaloob ang mga hari sa iyo. [30] Sumigaw
sa paglaban sa mga mababangis na hayop sa mga kasukalan, laban sa mga tao, na
gaya ng mga toro at guya. Ipahiya mo sila at padalahin mo sila ng mga kaloob sa
iyo; ikalat mo ang mga tao na gustong-gusto ang digmaan. [31] Magsisilabas ang mga
prinsipe sa Ehipto; magmamadali ang Etiopia na i-abot ang kaniyang mga kamay sa
Diyos. [32] Umawit sa Diyos, kayong mga kaharian sa mundo; Umawit ng mga papuri
kay Yahweh. [33] Sa kaniya na nakasakay sa langit ng mga kalangitan, na namuhay
mula pa noong unang panahon; tingnan ninyo, itinataas niya ang kaniyang tinig
ng may kapangyarihan. [34] I-ukol ang kalakasan sa Diyos; ang kaniyang kadakilaan
ay nasa Israel; ang kaniyang kalakasan ay nasa kalangitan. [35] O Diyos, ikaw ay
kinatatakutan sa iyong banal na lugar; ang Diyos ng Israel—nagbibigay siya ng
kalakasan at kapangyarihan sa kaniyang bayan. Purihin ang Diyos.

69

[1] Iligtas mo ako, O Diyos, dahil nilagay ng katubigan ang buhay ko sa panganib.
[2] Lumulubog ako sa malalim na putikan kung saan walang lugar na matatayuan;
pumunta ako sa malalim na katubigan kung saan rumaragasa ang baha sa akin.
[3] Napapagal ako sa aking pag-iyak; nanunuyo ang aking lalamunan; nanlalabo ang
aking mga mata habang naghihintay ako sa Diyos. [4] Higit pa sa aking mga buhok sa
ulo ang mga napopoot sa akin ng walang dahilan; ang mga pumapatay sa akin, ang
naging mga kaaway ko dahil sa mga maling dahilan, ay makapangyarihan; ang mga

hindi ko ninakaw ay kailangan kong ibalik. 5 O Diyos, alam mo ang aking kahangalan,
at hindi nalilihim ang mga kasalanan ko sa iyo. 6 Huwag mong hayaang malagay sa
kahihiyan ang mga naghihintay sa iyo dahil sa akin, Panginoong Diyos ng mga hukbo;
huwag mong hayaang malagay sa kasiraang-puri ang mga naghahanap sa iyo dahil
sa akin, O Diyos ng Israel. 7 Para sa iyong kapakanan, tinanggap ko ang panlalait;
kahihiyan ang bumalot sa aking mukha. 8 Naging dayuhan ako sa aking mga kapatid,
dayuhan sa mga anak ng aking ina. 9 Dahil nilamon ako ng kasigasigan sa iyong
tahanan, at ang mga lait ng mga nanlalait sa iyo ay bumagsak sa akin. 10 Noong
umiyak ako at hindi kumain, hinamak nila ako. 11 Noong ginawa kong kasuotan ang
sako, naging paksa ako ng kawikaan sa kanila. 12 Pinag-uusapan ako ng mga nakaupo
sa tarangkahan ng lungsod; ako ang awit ng mga manginginom. 13 Pero para sa akin,
sa iyo ang aking panalangin, Yahweh, sa panahon na tatanggap ka; sagutin mo ako sa
pagiging mapagkakatiwalaan ng iyong kaligtasan. 14 Hilahin mo ako mula sa putikan,
at huwag mo akong hayaang lumubog; hayaan mo akong malayo mula sa napopoot sa
akin at sagipin mo mula sa malalim na katubigan. 15 Huwag mong hayaang tabunan
ako ng baha, ni hayaang lamunin ako ng kalaliman. Huwag mong hayaang isara ng
hukay ang bibig nito sa akin. 16 Sagutin mo ako Yahweh, dahil mabuti ang iyong
katapatan sa tipan; dahil labis ang iyong kahabagan sa akin, humarap ka sa akin.
17 Huwag mong itago ang iyong mukha sa iyong mga lingkod, dahil ako ay nasa
kalungkutan; sagutin mo ako agad. 18 Lumapit ka sa akin at tubusin ako. Dahil
sa aking mga kaaway, iligtas mo ako. 19 Alam mo ang aking paghihirap, kahihiyan
at kasiraang-puri; nasa harap mo ang lahat ng aking mga kalaban. 20 Winasak ng
pagtutuwid ang aking puso; punong-puno ako ng kabigatan; naghahanap ako ng
sinumang maaawa sa akin, pero wala ni isa man. Naghahanap ako ng mga mag-
aaliw, pero wala akong nakita. 21 Binigyan nila ako ng lason para kainin ko; sa aking
pagka-uhaw binigyan nila ako ng suka para inumin. 22 Hayaan mong maging bitag
ang mesa sa harap nila; kapag iniisip nila na ligtas sila, hayaan mong maging patibong
ito. 23 Hayaan mong magdilim ang kanilang mga mata para hindi sila makakita; lagi
mong yugyugin ang mga baywang nila. 24 Ibuhos mo ang iyong labis na galit sa kanila,
hayaang mong abutan sila ng bagsik ng iyong galit. 25 Hayaan mong ang kanilang
lugar ay maging kapanglawan; hayaang mong walang sinuman ang manirahan sa
kanilang mga tolda. 26 Dahil inuusig nila ang siyang sinaktan mo; ibinalita nila
sa iba ang hapdi ng mga sinugatan mo. 27 Isakdal mo sila dahil sa paggawa ng
sunod-sunod na kasalanan; huwag mo silang hayaang pumasok sa matuwid mong
katagumpayan. 28 Hayaan mo silang mabura sa aklat ng buhay at hindi maisulat
kasama ng mga matutuwid. 29 Pero ako ay naghihirap at nagdadalamhati; hayaan
mo, O Diyos, na parangalan ako ng iyong kaligtasan. 30 Pupurihin ko ang pangalan
ng Diyos ng may awit at dadakilain siya ng may pasasalamat. 31 Higit na kalulugdan
ito ng Diyos kaysa sa isang baka o toro na may mga sungay at paa. 32 Nakita ito
ng mga mapagpakumbaba at natuwa; kayo na mga naghahanap sa Diyos, hayaan
niyong mabuhay ang inyong mga puso. 33 Dahil naririnig ni Yahweh ang mga
nangangailangan at hindi hinahamak ang mga bilanggo. 34 Purihin siya ng langit
at lupa, ng mga dagat at lahat ng mga gumagalaw dito. 35 Dahil ililigtas ng Diyos ang
Sion at itatayong muli ang mga lungsod sa Juda; maninirahan ang mga tao roon at
aangkinin ito. 36 Mamanahin ito ng mga lingkod ng kaniyang mga kaapu-apuhan;
maninirahan doon silang mga nagmamahal sa kaniyang pangalan.

70

1 Iligtas mo ako, O Diyos! Yahweh, pumunta ka agad at tulungan ako. 2 Hayaan
mong mapahiya ang mga nagtatangka sa aking buhay at mapahamak; hayaan

mo silang tumalikod at madala sa kahihiyan, silang nakuhang magsaya sa aking
kalungkutan. [3] Hayaan mo silang tumalikod dahil sa kanilang kahihiyan, silang mga
nagsasabi ng, "Aha, aha." [4] Hayaan mong ang mga iyon na naghahanap sa inyo ay
matuwa at magalak sa inyo; hayaan mong ang mga umiibig sa iyong kaligtasan na
sabihin lagi, "Purihin nawa ang Diyos." [5] Pero ako ay mahirap at nangangailangan;
magmadali ka sa akin, O Diyos; ikaw ang tutulong at sasagip sa akin. Yahweh, huwag
kang maantala.

71

[1] Sa iyo, Yahweh, ako ay kumukubli; huwag mo ako kailanman ilagay sa kahihiyan.
[2] Sagipin mo ako at iligtas sa iyong katuwiran; ibaling mo ang iyong tainga sa akin at
iligtas ako. [3] Maging batong kublihan ka para sa akin kung saan man ako pumunta;
nagbigay ka ng utos para iligtas ako, dahil ikaw ang aking bato at tanggulan. [4] Sagipin
mo ako, aking Diyos, mula sa kamay ng masasama, mula sa kamay ng makasalanan
at malupit. [5] Dahil ikaw ang aking pag-asa, Panginoong Yahweh. Nagtiwala ako
sa iyo mula noong ako ay bata pa. [6] Habang ako ay nasa sinapupunan, inalalayan
mo ako; ikaw ang siyang kumuha sa akin palabas sa tiyan ng aking ina; ang aking
papuri ay tungkol palagi sa iyo. [7] Isa akong halimbawa sa maraming tao; ikaw ang
aking matibay na kublihan. [8] Ang aking bibig ay mapupuno ng iyong papuri, na may
karangalan mo sa buong araw. [9] Sa panahon ng aking pagtanda huwag mo akong
itapon; huwag mo akong iwanan kapag ang aking lakas ay manghina. [10] Dahil ang
aking mga kaaway ay pinag-uusapan ako, silang mga nagmamasid sa aking buhay
ay sama-samang nagbabalak. [11] Sinasabi nila, "Pinabayaan siya ng Diyos" habulin
at kunin siya, dahil wala ni isa ang magliligtas sa kaniya." [12] O Diyos, huwag kang
lumayo sa akin; aking Diyos, magmadali ka sa pagtulong sa akin. [13] Hayaan mo silang
mapunta sa kahihiyan at masira, silang mga laban sa aking buhay; hayaan mo silang
mapuno ng pagsaway at kasiraan, silang naghahangad na ako ay saktan. [14] Pero lagi
akong aasa sa iyo at pupurihin kita nang higit pa. [15] Buong araw sasabihin ng aking
bibig ang tungkol sa iyong katuwiran at iyong kaligtasan, bagamat hindi ko ito kayang
unawain. [16] Pupunta ako sa kanila kasama ang mga makapangyarihang gawa ng
Panginoong Yahweh; Aking babanggitin ang iyong katuwiran, ang iyo lamang. [17] O
Diyos, tinuruan mo ako mula pa sa aking pagkabata; kahit ngayon ihinahayag ko
ang iyong mga kahanga-hangang gawa. [18] Tunay nga, kahit na matanda na ako at
maputi na ang buhok, O Diyos, huwag mo akong pabayaan, dahil ihinahayag ko ang
iyong kalakasan sa susunod na salinlahi, at iyong kapangyarihan para sa lahat ng
darating. [19] Maging ang iyong katuwiran, O Diyos, ay napakataas; ikaw na gumawa
ng mga dakilang bagay, O Diyos, sino ang katulad mo? [20] Ikaw na nagpakita sa amin
ng mga matitinding suliranin ay bubuhay sa amin at mag-aangat sa amin mula sa
kailaliman ng mundo. [21] Dagdagan mo nawa ang aking karangalan; bumalik kang
muli at aliwin ako. [22] Magpapasalamat din ako sa iyo gamit ang alpa para sa iyong
pagiging mapagkakatiwalaan, aking Diyos; aawit ako sa iyo ng mga papuri gamit ang
alpa, nag-iisang Banal na Diyos ng Israel. [23] Sisigaw sa galak ang aking mga labi
habang inaawit ko ang mga papuri sa iyo, maging ako na iyong tinubos. [24] Sasabihin
rin ng aking dila ang tungkol sa iyong katuwiran buong araw; dahil inilagay sila sa
kahihiyan at nilito, sila na hinahangad ang aking kapahamakan.

72

[1] Ibigay mo sa hari ang iyong mga matuwid na mga tuntunin, O Diyos, ang iyong
katuwiran sa anak na lalaki ng hari. [2] Hatulan niya nawa ang mga tao nang
may katuwiran at ang mahihirap na may katarungan. [3] Magbunga nawa ang mga

kabundukan ng kapayapaan sa bayan; magbunga nawa ng katuwiran ang mga burol.
4 Hatulan niya nawa ang mahihirap sa bayan; iligtas niya nawa ang mga anak ng
nangangailangan at pira-pirasuhin ang mga mapang-api. 5 Parangalan nila nawa
ikaw habang nananatili ang araw, at hangga't ang buwan ay nananatili sa lahat ng
salinlahi. 6 Bumaba siya nawa tulad ng ulan sa tuyong damo, tulad ng ambon na
dinidiligan ang mundo. 7 Umunlad nawa ang matuwid sa kaniyang mga araw at
magkaroon nawa ng kasaganahan ng kapayapaan hanggang sa mawala ang buwan.
8 Magkaroon nawa siya ng kapangyarihan mula mga dagat, at mula sa Ilog hanggang
sa dulo ng mundo. 9 Yumuko nawa sa harapan niya silang mga naninirahan sa ilang;
dilaan nawa ng kaniyang mga kaaway ang alikabok. 10 Magbigay nawa ng handog
ang mga mga hari ng Tarsis at ng mga isla; mag-alay nawa ng mga handog ang
mga hari ng Sheba at Seba. 11 Tunay nga, magsiyuko nawa sa harapan niya ang
lahat ng mga hari; maglingkod nawa sa kaniya ang lahat ng mga bansa. 12 Dahil
tinutulungan niya ang mga nangangailangan na tumatawag at mahihirap na walang
ibang katulong. 13 May awa siya sa mga mahihirap at nangangailangan, at nililigtas
niya ang buhay ng mga nangangailangan. 14 Tinutubos niya ang mga buhay nila
mula sa pang-aapi at karahasan, at ang kanilang mga dugo ay mahalaga sa kaniyang
paningin. 15 Mabuhay ang hari! Ipagkaloob nawa sa kaniya ang mga ginto ng Sheba.
Manalangin nawa ang mga tao sa kaniya; pagpalain siya nawa ng Diyos buong araw.
16 Magkaroon nawa ng kasaganahan ng binhi sa tuktok ng mga kabundukan ng
mundo; kumampay nawa sa hangin ang kanilang mga ani tulad ng mga puno sa
Lebanon, at ang mga tao sa mga lungsod ay dumami gaya ng mga damo sa lupa.
17 Manatili nawa ang pangalan ng hari magpakailanman; nawa tumagal ang pangalan
niya gaya ng araw; pagpalain nawa ang mga tao sa kaniya; nawa ang lahat ng bansa
ay tawagin siyang pinagpala. 18 Pagpalain nawa si Yahweh, ang Diyos ng Israel, siya
lamang na gumagawa ng mga kahanga-hangang mga bagay. 19 Pagpalain nawa ang
kaniyang maluwalhating pangalan magpakailanaman, at mapuno nawa ang mundo
ng kaniyang kaluwalhatian. Amen at Amen. 20 Ang mga panalangin ni David, na
anak ni Jesse, ay tapos na. Ikatlong Libro

73

1 Sadyang mabuti ang Diyos sa Israel sa mga may dalisay na puso. 2 Pero para
sa akin, halos dumulas ang aking mga paa; halos dumulas ang aking mga paa sa
aking paghakbang 3 dahil nainggit ako sa arogante nang makita ko ang kasaganaan
ng masasama. 4 Dahil wala silang sakit hanggang sa kanilang kamatayan, kundi
sila ay malakas at nakakakain nang mabuti. 5 Malaya sila mula sa mga pasanin
tulad ng ibang mga tao; hindi sila nahihirapan katulad ng ibang mga tao. 6 Ang
pagmamalaki ay nagpapaganda sa kanila na tulad ng kwintas na nakapalibot sa
kanilang leeg; dinadamitan sila ng karahasan tulad ng balabal. 7 Mula sa ganoong
pagkabulag nagmumula ang kasalanan; ang masamang mga kaisipan ay tumatagos
sa kanilang mga puso. 8 Nangungutya silang nagsasabi ng mga masasamang bagay;
nagmamalaki silang nagbabanta ng karahasan. 9 Nagsasalita sila laban sa kalangitan,
at ang kanilang mga dila ay gumagala sa daigdig. 10 Kaya, ang bayan ng Diyos ay
nakikinig sa kanila at ninanamnam ang kanilang mga salita. 11 Sinasabi nila, “Paano
nalalaman ng Diyos? Alam ba ng Diyos kung ano ang nangyayari?” 12 Pansinin ninyo:
ang mga taong ito ay masama; wala silang inaalala, lalo pa silang nagiging mayaman.
13 Sadyang walang kabuluhan na bantayan ko ang aking puso at hugasan ang
aking mga kamay sa kawalang-kasalanan. 14 Dahil buong araw akong pinahirapan
at dinisiplina bawat umaga. 15 Kung aking sinabi, “Sasabihin ko ang mga bagay
na ito,” parang pinagtaksilan ko ang salinlahi ng inyong mga anak. 16 Kahit na

sinubukan kong unawain ang mga bagay na ito, napakahirap nito para sa akin.
17 Pagkatapos pumasok ako sa santuwaryo ng Diyos at naunawaan ang kanilang
kapalaran. 18 Sadyang inilalagay mo sila sa madudulas na mga lugar; dinadala mo
sila sa pagkawasak. 19 Paano sila naging disyerto sa isang iglap! Sumapit sila sa
kanilang wakas at natapos sa kahindik-hindik na takot. 20 Katulad sila ng panaginip
matapos magising; Panginoon, kapag ikaw ay tumindig, wala kang iisiping ganoong
mga panaginip. 21 Dahil nagdalamhati ang aking puso, at ako ay labis na nasugatan.
22 Ako ay mangmang at kulang sa pananaw; ako ay katulad ng walang alam na hayop
sa harapan mo. 23 Gayumpaman, ako ay palaging kasama mo; hawak mo ang aking
kanang kamay. 24 Gagabayan mo ako ng iyong payo at pagkatapos tanggapin mo ako
sa kaluwalhatian. 25 Sino ang hahanapin ko sa langit bukod sa iyo? Walang sinuman
na nasa daigdig ang aking ninanais kundi ikaw. 26 Humina man ang aking katawan
at ang aking puso, pero ang Diyos ang lakas ng aking puso magpakailanman. 27 Ang
mga malayo sa iyo ay mamamatay; wawasakin mo ang lahat ng mga taksil sa iyo.
28 Pero para sa akin, ang kailangan ko lang gawin ay lumapit sa Diyos. Ginawa kong
kublihan si Yahweh na aking Panginoon. Ipahahayag ko ang lahat ng iyong mga
gawa.

74

1 O Diyos, bakit mo kami laging tinatanggihan? Bakit ang iyong galit ay nag-aalab
laban sa mga tupa ng iyong pastulan? 2 Alalahanin mo ang iyong bayan, na iyong
tinubos noong sinaunang panahon, na iyong binili para maging sarili mong pamana,
at sa Bundok ng Sion, kung saan ka nananahan. 3 Halika, tingnan mo ang mga
lubos na pagkawasak, lahat ng pininsala na ginawa ng kaaway sa banal na lugar.
4 Ang iyong mga kalaban ay umatungal sa gitna ng iyong itinakdang lugar; inilagay
nila ang kanilang mga bandila. 5 Sinibak nila gamit ang mga palakol gaya ng sa
makapal na gubat. 6 Dinurog at sinira nila ang lahat ng mga inukit; sinira nila iyon
gamit ang mga palakol at maso. 7 Sinunog nila ang iyong santuwaryo; nilapastangan
nila kung saan ka naninirahan, at giniba ito. 8 Sinabi nila sa kanilang mga puso,
“Wawasakin namin silang lahat. “Sinunog nila ang lahat ng iyong mga tagpuang
lugar sa lupain. 9 Hindi na kami nakakikita ng anumang mga himala mula sa Diyos;
wala ng propeta, at walang sinuman sa atin ang nakakaalam kung gaano ito tatagal.
10 O Diyos, gaano katagal ka lalaitin ng mga kaaway? Lalapastanganin ba ng kaaway
ang iyong pangalan habang panahon? 11 Bakit mo pinipigilan ang iyong kamay, ang
iyong kanang kamay? Gamitin mo ang iyong kanang kamay mula sa iyong kasuotan
at wasakin sila. 12 Gayumpaman, ang Diyos ang aking naging hari mula pa noong
sinaunang panahon, na nagdadala ng kaligtasan sa daigdig. 13 Hinati mo ang dagat
sa pamamagitan ng iyong lakas; dinurog mo ang mga ulo ng halimaw na nasa dagat.
14 Dinurog mo ang mga ulo ng leviatan; pinakain mo siya sa mga naninirahan sa ilang.
15 Binuksan mo ang mga bukal at batis; tinuyo mo ang mga dumadaloy na ilog. 16 Ang
araw ay sa iyo, at ang gabi ay sa iyo rin; nilagay mo ang araw at buwan. 17 Inilagay
mo ang lahat ng mga hangganan sa daigdig; ginawa mo ang tag-araw at taglamig.
18 Alalahanin mo, Yahweh, kung paano ka binato ng kaaway ng mga panlalait, at
nilapastangan ng mga hangal ang iyong pangalan. 19 Huwag mong ibigay ang buhay
ng iyong kalapati sa isang mabangis na hayop. Huwag mong tuluyang kalimutan ang
buhay ng iyong inaping bayan magpakailanman. 20 Alalahanin mo ang iyong tipan,
dahil ang madidilim na mga rehiyon sa daigdig ay puno ng mga lugar ng karahasan.
21 Huwag mong hayaang maibalik ang mga inapi sa kahihiyan; nawa purihin ng
mahirap at inaapi ang iyong pangalan. 22 Tumindig ka, O Diyos; ipagtanggol mo ang
iyong sariling karangalan; alalahanin mo kung paano ka nilait ng mga hangal buong

araw. 23 Huwag mong kalimutan ang tinig ng iyong mga kalaban o sigaw ng mga
patuloy na sumasalungat sa iyo.

75

1 O Diyos, kami ay magbibigay ng pasasalamat sa iyo; nagpapasalamat kami sa
iyo dahil ipinakita mo ang iyong presensya; sinasabi ng mga tao ang iyong kahanga-
hangang mga gawa. 2 Sa takdang panahon, hahatol ako ng patas. 3 Kahit na ang
mundo at lahat ng mga naninirahan ay nanginginig sa takot, papanatagin ko ang
mga haligi ng daigdig. Selah 4 Sinabi ko sa mga arogante, “Huwag kayong maging
mayabang,” at sa masasama, “Huwag kayong magtiwala sa tagumpay. 5 Huwag
magpakasiguro na magtatagumpay kayo; huwag kayong taas-noong magsalita.
6 Hindi dumarating ang tagumpay mula sa silangan, mula sa kanluran, o mula sa
ilang. 7 Pero ang Diyos ang hukom; binababa niya ang isa at itinataas ang iba. 8 Dahil
hawak ni Yahweh ang kopa na may bumubulang alak sa kaniyang kamay, na may
halong mga pampalasa, at ibinubuhos ito. Tunay nga, ang lahat ng masasama sa
daigdig ay iinumin ito hanggang sa huling patak. 9 Pero patuloy kong sasabihin kung
ano ang iyong nagawa; aawit ako ng papuri sa Diyos ni Jacob. 10 Sinasabi niya,
“Aking puputulin ang lahat ng mga sungay ng masasama, pero ang mga sungay ng
matutuwid ay itataas.”

76

1 Ipinakilala ng Diyos ang kaniyang sarili sa Juda; ang kaniyang pangalan ay dakila
sa Israel. 2 Ang kaniyang tolda ay nasa Salem; ang kaniyang pinananahanan ay
nasa Sion. 3 Doon, sinira ang mga palaso ng pana, ang kalasag, ang espada, at ang
ibang mga sandata sa labanan. Selah 4 Kumikinang ka at ipinakita mo ang inyong
kaluwalhatian, habang bumababa ka mula sa mga bundok, kung saan pinatay mo ang
iyong mga biktima. 5 Ang mga matatapang ay nanakawan; nakatulog sila. Lahat ng
mga mandirigma ay walang nagawa. 6 Sa iyong pagsaway, Diyos ni Jacob, parehong
nakatulog ang kabayo at ang sakay nito. 7 Totoong ikaw nga ay dapat katakutan; sino
ang makakatagal sa iyong paningin kapag ikaw ay nagalit? 8 Ang iyong paghatol ay
nagmula sa langit; ang mundo ay takot at tahimik. 9 Ikaw, O Diyos, ay tumindig para
isagawa ang paghatol at para iligtas ang lahat ng naapi sa mundo. Selah 10 Tunay
nga, na ang iyong galit na paghatol sa mga taong iyon ay magdadala sa iyo ng papuri.
Ganap mong ipinakita ang iyong galit. 11 Gumawa kayo ng mga pangako kay Yahweh
na iyong Diyos at tuparin ang mga ito. Nawa lahat ng nakapaligid sa kaniya ay
magdala ng kaloob, na siyang dapat katakutan. 12 Ibinababa niya ang lakas ng loob
ng mga prinsipe; siya ay kinatatakutan ng mga hari sa mundo.

77

1 Tatawag ako sa Diyos gamit ang aking tinig; tatawag ako sa Diyos gamit ang
aking tinig, at diringgin ako ng aking Diyos. 2 Sa mga araw ng aking mga kaguluhan,
hinanap ko ang Panginoon; sa gabi, inunat ko ang aking mga kamay, at hindi nito
nagawang mapagod. Tumanggi akong mapanatag. 3 Inisip ko ang Diyos habang
naghihinagpis ako; inisip ko siya habang nanghihina ako. Selah 4 Binuksan mo ang
aking mga mata; labis akong nabahala para magsalita. 5 Iniisip ko ang nakaraan,
tungkol sa mga panahong matagal nang nakalipas. 6 Sa kahabaan ng gabi inaalala
ko ang awit na minsan kong inawit. Nag-isip akong mabuti at sinubukang unawain
ang nangyari. 7 Tatanggihan ba ako ng Panginoon habang buhay? Hindi na ba niya
muli ipakikita ang kaniyang tulong? 8 Ang kaniya bang katapatan sa tipan ay wala na
habang buhay? 9 Habangbuhay na bang bigo ang kaniyang pangako? Nakalimutan

na ba ng Diyos na maging mapagbigay-loob? Napigil na ba ng galit ang kaniyang
habag? Selah [10] Sabi ko, "Ito ang aking hinagpis: ang pagbabago ng kanang kamay
ng Makapangyarihang Diyos sa atin." [11] Pero, aalalahanin ko ang mga ginawa mo
Yahweh; Iisipin ko ang mga kahanga-hangang mga ginawa mo noon. [12] Pagninilay-
nilayan ko ang lahat ng mga ginawa mo at pagmumuni-munihin ko ang mga iyon.
[13] Ang paraan ninyo O Diyos ay banal; anong diyos-diyosan ang maihahambing sa
aming dakilang Diyos? [14] Ikaw ang Diyos na gumagawa ng mga kababalaghan;
ipinakita mo ang iyong lakas sa mga tao. [15] Binigyan mo ng tagumpay ang iyong
bayan sa pamamagitan ng iyong dakilang kapangyarihan - ang mga kaapu-apuhan
ni Jacob at Jose. Selah [16] Nakita ka ng katubigan O Diyos; nakita ka ng katubigan,
at natakot sila; ang kailaliman ng tubig ay nanginig. [17] Nagbuhos ng tubig ang mga
ulap; ang kalangitan ay kumulog; kumikislap ang iyong mga palaso sa buong paligid.
[18] Ang madagundong mong boses ay narinig sa hangin; inilawan ng kidlat ang mundo;
nanginig at nayanig ito. [19] Papunta sa dagat ang iyong landas at ang iyong daan ay
patungo sa umaalong tubig, pero ang mga bakas ng iyong mga paa ay hindi nakita.
[20] Inakay mo ang iyong bayan tulad ng isang kawan sa pamamagitan ng mga kamay
ni Moises at Aaron.

78

[1] Dinggin ninyo ang aking mga tinuturo, aking bayan, makinig kayo sa mga salita
ng aking bibig. [2] Bubuksan ko ang aking bibig sa mga talinhaga; aawit ako tungkol sa
mga bagay na lihim tungkol sa nakaraan. [3] Ito ang mga bagay na narinig at natutunan
natin, mga bagay na sinabi sa atin ng ating mga ninuno. [4] Hindi natin ito itatago sa
kanilang mga kaapu-apuhan. Sasabihin natin sa susunod na salinlahi ang tungkol sa
kapuri-puring mga bagay na ginawa ni Yahweh, ang kaniyang kalakasan, at ang mga
kababalaghan na kaniyang ginawa. [5] Dahil tinatag niya ang mga utos sa tipan kay
Jacob at nagtalaga ng batas sa Israel. Inutusan niya ang ating mga ninuno na ituro
ito sa kanilang mga anak. [6] Inutos niya ito para malaman ng darating na salinlahi
ang kaniyang mga tuntunin, ang mga bata na hindi pa ipinapanganak ay dapat din
nilang sabihin ito sa kanilang mga magiging anak. [7] Pagkatapos, ilalagak nila ang
kanilang pag-asa sa Diyos at hindi kalilimutan ang mga ginawa niya pero susundin
ang kaniyang mga kautusan. [8] Pagkatapos, hindi sila magiging katulad ng kanilang
mga ninuno, na matigas ang ulo at rebeldeng salinlahi, salinlahi na hindi tama ang
mga puso, at hindi mapagkakatiwalaan at hindi tapat sa Diyos. [9] Ang mga taga-
Efraim ay armado ng mga pana, pero umatras sila sa araw ng labanan. [10] Hindi
nila iningatan ang tipan sa Diyos, at tumanggi silang sumunod sa kaniyang batas.
[11] Nakalimutan nila ang kaniyang mga ginawa, ang mga kamangha-manghang bagay
na ipinakita niya sa kanila. [12] Gumawa siya ng kahanga-hangang mga bagay sa harap
ng kanilang mga ninuno sa lupain ng Ehipto, sa lupain ng Soan. [13] Hinati niya ang
dagat at dinala sila sa kabila nito; pinatayo niya ang mga tubig na gaya ng mga pader.
[14] Sa umaga, pinangunahan niya sila ng ulap at sa buong gabi sa liwanag ng apoy.
[15] Biniyak niya ang mga bato sa ilang, at binigyan sila ng maraming tubig, sapat
para punuin ang kailaliman ng dagat. [16] Nagpaagos siya ng tubig mula sa bato at
pinadaloy ang tubig gaya ng mga ilog. [17] Pero pinagpatuloy pa rin nilang magkasala
sa inyo, nagrerebelde laban sa Kataas-taasang Diyos sa ilang. [18] Hinamon nila ang
Diyos sa kanilang mga puso sa pamamagitan ng paghingi ng pagkain para pawiin
ang kanilang gutom. [19] Nagsalita sila laban sa Diyos: Sabi nila, "Kaya ba talaga ng
Diyos na maglatag ng lamesa para sa atin sa ilang? [20] Tingnan ninyo, nang hinampas
niya ang bato, bumulwak ang tubig at nag-umapaw ang pagdaloy nito. Pero kaya
din ba niya na magbigay ng tinapay? Magbibigay ba siya ng karne para sa kaniyang

bayan? 21 Nang narinig ito ni Yahweh, nagalit siya; kaya nag-alab ang kaniyang apoy
laban kay Jacob, nilusob ng galit niya ang Israel, 22 dahil hindi sila naniwala sa Diyos
at hindi sila nagtiwala sa kaniyang kaligtasan. 23 Gayumpaman, inutusan niya ang
mga kalangitan at binuksan ang pinto nito. 24 Nagpaulan siya ng manna para sa
kainin nila, at binigyan sila ng butil mula sa langit. 25 Kinain ng mga tao ang tinapay
ng mga anghel. Nagpadala siya sa kanila ng masaganang pagkain. 26 Pinaihip niya
ang silangang hangin sa kalangitan, at sa pamamagitan ng kaniyang kapangyarihan,
ginabayan niya ang katimugang hangin. 27 Nagpaulan siya ng karne para sa kanila
gaya ng alikabok, mga ibon na singdami ng mga buhangin sa dagat. 28 Nahulog ito
sa gitna ng kanilang kampo, sa buong paligid ng kanilang mga tolda. 29 Kaya kumain
sila at nabusog. Binigay niya ang gusto nila. 30 Pero hindi pa rin sila nabusog; ang
kanilang pagkain ay nasa mga bibig pa rin nila. 31 Pagkatapos, nilusob sila ng galit ng
Diyos at pinatay ang pinakamalalakas sa kanila. Tinumba niya ang mga batang lalaki
ng Israel. 32 Sa kabila nito, patuloy pa rin silang nagkasala at hindi sila naniwala sa
kaniyang kahanga-hangang mga ginawa. 33 Dahil dito, pinaikli ng Diyos ang kanilang
mga araw; ang kanilang mga taon ay napuno ng takot. 34 Sa tuwing pinapahirapan
sila ng Diyos, nagsisimula silang hanapin siya, at babalik sila at masidhing hahanapin
siya. 35 Maaalala nila na ang Diyos ang kanilang bato at ang Kataas-taasang Diyos
ang kanilang tagapagligtas. 36 Pero bobolahin siya nila sa pamamagitan ng kanilang
bibig at magsisinungaling sila sa pamamagitan ng kanilang mga salita. 37 Dahil ang
kanilang mga puso ay hindi matatag na nakatuon sa kaniya, at hindi sila tapat sa
kaniyang tipan. 38 Gayumpaman, siya ay naging maawain, pinatawad niya ang
kanilang labis na kasalanan at hindi sila winasak. Oo, maraming beses niyang
pinigil ang kaniyang galit at hindi pinukaw lahat ang kaniyang matinding galit.
39 Inalala niya na sila ay gawa sa laman, isang hangin na umiihip at hindi na bumalik.
40 Napakadalas nilang nagrebelde laban sa kaniya sa ilang at pinagdalamhati siya sa
tigang na mga rehiyon! 41 Paulit-ulit nilang sinubok ang Diyos at sinaktan ang Banal
ng Israel. 42 Hindi nila inisip ang kaniyang kapangyarihan, kung paano niya sila
niligtas mula sa mga kalaban 43 nang ipinakita niya ang nakasisindak na mga tanda
sa Ehipto at kababalaghan niya sa rehiyon ng Soan. 44 Ginawa niyang dugo ang mga
ilog ng Ehipto para hindi sila makainom mula sa kanilang mga batis. 45 Nagpadala
siya ng kulupon ng mga langaw na lumamon sa kanila at mga palaka na kumalat
sa kanilang lupain. 46 Binigay niya ang kanilang mga pananim sa mga tipaklong
at ang trabaho nila sa mga balang. 47 Winasak niya ang kanilang mga taniman
gamit ang yelo at ang kanilang mga punong sikamore ng mas maraming pang yelo.
48 Nagpaulan siya ng yelo sa kanilang mga baka at naghagis ng mga kidlat sa kanilang
mga baka. 49 Ang bagsik ng kaniyang galit ay humagupit laban sa kanila. Pinadala
niya ang kaniyang poot, matinding galit, at kaguluhan tulad ng mga kinatawan na
sinugo para magdala ng sakuna. 50 Itinaas niya ang landas ng kaniyang galit; hindi
niya sila niligtas mula sa kamatayan pero ibinigay niya sila sa salot. 51 Pinatay niya
ang lahat ng panganay sa Ehipto, ang panganay ng kanilang lakas sa mga tolda ni
Ham. 52 Inakay niya ang sarili niyang bayan gaya ng tupa at ginabayan sila mula
sa ilang gaya ng isang kawan. 53 Inakay niya sila nang may kapanatagan at walang
takot, pero nagapi ng dagat ang kanilang mga kaaway. 54 Pagkatapos, dinala niya
sila sa hangganan ng kaniyang banal na lupain, sa kaniyang bundok na nakuha ng
kaniyang kanang kamay. 55 Tinaboy niya ang mga bansa sa kanilang mga harapan at
itinalaga sila sa kanilang pamana; pinatira niya ang mga tribu ng Israel sa kanilang
mga tolda. 56 Pero hinamon at sumuway sila sa Kataas-taasang Diyos at hindi sinunod
ang kaniyang banal na mga kautusan. 57 Hindi sila tapat at kumilos sila nang may

kataksilan gaya ng kanilang mga ama; hindi sila maaasahan tulad ng isang sirang
pana. 58 Dahil siya ay ginalit nila sa kanilang paganong mga templo at pinukaw siya
na magalit dahil sa kanilang mga diyos-diyosan. 59 Nang marinig ito ng Diyos, nagalit
siya at lubusang itinakwil ang Israel. 60 Iniwan niya ang banal na santuwaryo ng
Shilo, ang tolda kung saan siya naninirahan kasama ng mga tao. 61 Hinayaan niyang
mahuli ang kaniyang lakas at ibinigay niya ang kaniyang kaluwalhatian sa kamay ng
kaniyang mga kaaway. 62 Ibinigay niya ang kaniyang bayan sa mga espada, at nagalit
siya sa kaniyang pamana. 63 Nilamon ng apoy ang kanilang mga binata, at ang mga
dalaga nila ay walang mga kantang pangkasal. 64 Nahulog ang kanilang mga pari sa
espada, at ang kanilang mga balo ay hindi makaiyak. 65 Pagkatapos, gumising ang
Diyos mula sa pagkakatulog, gaya ng isang mandirigma na sumisigaw dahil sa alak.
66 Pinaatras niya ang kaniyang mga kaaway; inilagay niya sila sa walang hanggang
kahihiyan. 67 Tinanggihan niya ang tolda ni Jose, at hindi niya pinili ang tribu ni
Efraim. 68 Pinili niya ang tribu ng Juda at Bundok ng Sion na iniibig niya. 69 Itinayo
niya ang kaniyang banal na santuwaryo gaya ng langit, gaya ng daigdig na kaniyang
itinatag magpakailanman. 70 Pinili niya si David, ang kaniyang lingkod, at kinuha siya
mula sa kulungan ng mga tupa. 71 Kinuha siya mula sa pagsunod sa mga babaeng
tupa kasama ng mga kanilang anak, at dinala siya para maging pastol ni Jacob, ng
kaniyang bayan, at ng Israel, na kaniyang pamana. 72 Pinatnubayan sila ni David
nang may dangal sa kaniyang puso, at ginabayan sila sa pamamagitan ng kahusayan
ng kaniyang mga kamay.

79

1 O Diyos, ang mga dayuhang bansa ay dumating sa iyong pamana; dinungisan
nila ang iyong banal na templo; ginawa nilang isang bunton ng pagkawasak ang
Jerusalem. 2 Ibinigay nila ang mga patay na katawan ng iyong mga lingkod bilang
pagkain ng mga ibon sa himpapawid, ang mga katawan ng iyong tapat na bayan sa
mga halimaw ng daigdig. 3 Ibinuhos nila ang kanilang dugo na parang tubig sa paligid
ng Jerusalem, at walang naglilibing sa kanila. 4 Kami ay naging isang kasiraan para sa
aming mga kapwa para magawan ng panunuya at pangungutya ng mga nakapaligid
sa amin. 5 Gaano katagal, Yahweh? Mananatili ba ang iyong galit magpakailanman?
Gaano katagal mag-iinit tulad ng apoy ang galit ng iyong pagseselos? 6 Ibuhos mo ang
iyong poot sa mga bansa na hindi nakakakilala sa iyo at sa mga kaharian na hindi
tumatawag sa iyong pangalan. 7 Dahil nilamon nila si Jacob at winasak ang kaniyang
mga nayon. 8 Huwag ibilang ang mga kasalanan ng aming mga ninuno laban sa amin;
dumating nawa ang mga mahabaging pagkilos mo sa amin, dahil napakahina namin.
9 Tulungan mo kami, Diyos ng aming kaligtasan, alang-alang sa kaluwalhatian ng
iyong pangalan; iligtas mo kami at patawarin ang aming mga kasalanan alang-alang
sa iyong pangalan. 10 Bakit kailangan sabihin ng mga bansa, “Nasaan ang kanilang
Diyos?” Nawa ang dugo ng iyong mga lingkod na ibinuhos ay maipaghiganti sa mga
bansang nasa harap ng aming mga mata. 11 Nawa ang mga pagdaing ng mga bilanggo
ay dumating sa harap mo; sa kadakilaan ng iyong kapangyarihan panatilihin mong
buhay ang mga anak ng kamatayan. 12 Pagbayarin mo sa mga kandungan ng aming
mga karatig- bansa ng pitong beses ang mga pang-iinsulto sa iyo, Panginoon. 13 Kaya
kami na bayan mo at tupa ng iyong pastulan ay magbibigay ng pasasalamat sa iyo
magpakailanman. Sasabihin namin ang iyong mga papuri sa lahat ng mga salinlahi.

80

1 Bigyang pansin mo, Pastol ng Israel, ikaw na nangunguna kay Jose tulad ng
isang kawan; ikaw na nakaupo sa ibabaw ng kerubin, magliwanag ka sa amin! 2 Sa

paningin ni Efraim at Benjamin at Manases, palakasin mo ang iyong kapangyarihan;
lumapit ka at iligtas kami. 3 O Diyos, panumbalikin mo kaming muli; pagliwanagin
mo ang iyong mukha sa amin, at kami ay maliligtas. 4 Yahweh Diyos ng mga
hukbo, hanggang kailan ka magagalit sa iyong bayan kapag sila ay nananalangin?
5 Pinakain mo sila ng tinapay ng luha at binigyan sila ng napakaraming luha para
mainom. 6 Ginagawan mo kami ng bagay para pagtalunan kami ng aming kapwa, at
pinagtatawanan kami ng aming mga kaaway. 7 Diyos ng mga hukbo, panumbalikin
mo kami; pagliwanagin mo ang iyong mukha sa amin, at kami ay maliligtas. 8 Nagdala
ka ng puno ng ubas mula sa Egipto; pinalayas mo ang mga bansa at itinanim ito sa
ibang lugar. 9 Nilinis mo ang lupain para dito; nag-ugat ito at pinuno ang lupain.
10 Ang mga bundok ay natakpan ng lilim nito, ang pinakamataas na mga puno ng
sedar ng Diyos sa mga sanga nito. 11 Umaabot ang mga sanga nito hanggang sa dagat
at mga usbong nito hanggang sa Ilog Eufrates. 12 Bakit mo winasak ang mga pader
nito para ang lahat ng dumaraan ay pipitas ng bunga nito? 13 Sinisira ito ng mga
baboy-ramong nasa gubat, at kinakain ito ng mga halimaw sa bukid. 14 Bumalik ka,
Diyos ng mga hukbo; pagmasdan mo mula sa langit at pansinin at alagaan ang puno
ng ubas na ito. 15 Ito ang ugat na itinanim ng iyong kanang kamay, ang usbong
na pinalago mo 16 Ito ay sinunog at pinutol; nawa mapuksa ang iyong mga kaaway
dahil sa iyong pagsaway. 17 Nawa ang iyong kamay ay maipatong sa taong iyong
kanang kamay, sa anak ng tao na pinalakas mo para sa iyong sarili. 18 Sa gayon hindi
kami tatalikod mula sa iyo; pasiglahin mo kami, at tatawag kami sa iyong pangalan.
19 Ibalik mo kami, Yahweh, Diyos ng mga hukbo; magliwanag ka sa amin, at kami ay
maliligtas.

81

1 Umawit nang malakas sa Diyos ng aming kalakasan; sumigaw nang may
kagalakan para sa Diyos ni Jacob. 2 Umawit at tumugtog ng tamburin, ng kaaya-ayang
lira kasama ng alpa. 3 Hipan ang sungay ng lalaking tupa sa araw ng bagong buwan,
sa araw ng kabilugan ng buwan, kapag nagsimula ang araw ng aming kapistahan.
4 Dahil ito ay isang batas para sa Israel, isang kautusan na ibinigay ng Diyos ni Jacob.
5 Nagpalabas siya nito bilang isang patakaran kay Jose noong siya ay nagtungo sa
lupain ng Ehipto, kung saan nakarinig ako ng wika na hindi ko naintindihan. 6 “Inalis
ko ang pasanin mula sa kaniyang balikat; ang kaniyang mga kamay ay nakalaya
mula sa pagkakahawak ng basket. 7 Sa iyong pagdadalamhati ikaw ay tumawag,
at tinulungan kita; Tinugon kita mula sa isang madilim na ulap na may kasamang
kulog. Sinubok kita sa mga tubig ng Meriba. Selah 8 Makinig kayo, aking bayan, dahil
babalaan ko kayo, Israel, kung makikinig lamang kayo sa akin! 9 Walang dapat na
maging dayuhang diyos sa inyo; hindi ninyo dapat sambahin ang anumang dayuhang
diyos. 10 Ako si Yahweh na inyong Diyos, na naglabas sa inyo mula sa lupa ng Ehipto.
Ibuka ninyo nang malaki ang inyong bibig, at pupunuin ko ito. 11 Pero hindi nakinig
ang aking bayan sa aking mga salita; hindi ako sinunod ng Israel. 12 Kaya hinayaan
ko sila na sundin ang katigasan ng sarili nilang pamamaraan para maaari nilang
gawin kung ano sa tingin nila ang tama. 13 O, nawa makinig ang aking bayan sa akin;
O, nawa lumakad sa aking mga landas ang aking bayan. 14 Pagkatapos agad kong
pasusukuin ang kanilang mga kaaway at ibabaling ko ang aking kamay laban sa mga
nang-aapi sa kanila. 15 Nawa ang mga napopoot kay Yahweh ay yumuko nang may
takot sa harap niya! Nawa sila ay mapahiya magpakailanman. 16 Pakakainin ko ang
Israel ng pinakamainam na trigo; pasisiyahin ko kayo ng pulot na lumalabas mula sa
bato.”

82

1 Tumatayo ang Diyos sa banal na pagtitipon; sa kalagitnaan ng mga diyos,
nagbibigay siya ng paghatol. 2 Gaano katagal kang hahatol nang walang katarungan
at magpapakita ng pagtatangi sa masasama? Selah 3 Ipagtanggol mo ang mahihirap
at mga ulila sa ama; panatilihin mo ang mga karapatan ng pinapahirapan at
dukha. 4 Sagipin mo ang mahihirap at nangangailangan; alisin mo sila sa kamay
ng masasama. 5 Hindi nila nalalaman ni nauunawaan; nagpapalabuy-laboy sila sa
kadiliman; lahat ng mga pundasyon ng lupa ay gumuguho. 6 Sinabi ko, "Kayo ay mga
diyos, at lahat kayong mga anak ng Kataas-taasan. 7 Gayumpaman mamamatay kayo
tulad ng mga tao at babagsak tulad ng isa sa mga prinsipe." 8 Bumangon, O Diyos,
hatulan mo ang daigdig, dahil mamanahin mo ang lahat ng mga bansa.

83

1 O Diyos, huwag kang manahimik! Huwag mo kaming isawalang bahala at man-
atiling hindi kumikilos, O Diyos. 2 Tingnan mo, ang iyong mga kaaway ay nanggugulo,
at ang mga napopoot sa iyo ay nagmamataas. 3 Sila ay nagsasabwatan laban sa iyong
bayan at magkakasamang nagbabalak laban sa iyong mga pinangangalagaan. 4 Sinabi
nila, "Halina, at wasakin natin sila bilang isang bansa. Sa gayon ang pangalan ng
Israel ay hindi na maaalala pa." 5 Sama-sama silang nagbalak ng isang mahusay na
paraan; gumawa sila ng alyansa laban sa iyo. 6 Kabilang dito ang mga tolda ng Edom
at ang mga Ismaelita, at ang mga mamamayan ng Moab at ang Agarenos, na nagbalak
ng masama kasama nina 7 Gebal, Ammon, Amalek; kabilang din dito ang Filistia at
ang mga nakatira sa Tiro. 8 Ang Asiria ay kaanib din nila; sila ay tumutulong sa
kaapu-apuhan ni Lot. Selah 9 Gawin mo sa kanila ang tulad ng ginawa mo sa Midian,
sa Sisera at sa Jabi sa Ilog ng Kison. 10 Namatay sila sa Endor at naging tulad ng
pataba sa lupa. 11 Gawin mong tulad nina Oreb at Zeeb ang kanilang mga maharlika,
at lahat ng kanilang mga prinsipe tulad nina Zeba at Zalmuna. 12 Sinabi nila, "Kunin
natin ang mga pastulan ng Diyos." 13 Aking Diyos, gawin mo silang tulad ng ipo-ipong
alikabok, tulad ng ipa sa hangin, 14 tulad ng apoy na sumusunog sa gubat, at tulad ng
apoy na sumusunog sa kabundukan. 15 Habulin mo sila ng iyong malakas na hangin,
at sindakin sila ng iyong bagyo. 16 Balutan mo ang kanilang mga mukha ng kahihiyan
para hanapin nila ang iyong mukha, Yahweh. 17 Nawa mailagay sila sa kahihiyan at
masindak magpakailanman; nawa ay mamatay sila sa kahihiyan. 18 At malalaman
nila na ikaw lamang, Yahweh, ang Kataas-taasan sa buong mundo.

84

1 Kaibig-ibig ang lugar kung saan kayo nakatira, Yahweh ng mga hukbo!
2 Nananabik ako sa mga patyo ni Yahweh, pinagod ako ng aking pagnanais para dito.
Ang aking puso at ang buo kong pagkatao ay tumatawag sa buhay na Diyos. 3 Kahit
ang maya ay nakahanap ng isang tirahan para sa kaniya na maging ang pugad ng
inakay ng layang-layang ay malapit sa inyong mga altar, Yahweh ng mga hukbo, aking
Hari, at aking Diyos. 4 Pinagpala mo sila na nakatira sa inyong tahanan; patuloy ka
nilang pinupuri. Selah 5 Pinagpala ang tao na ang lakas ay nasa iyo, na ang puso
ay mga daanan papunta sa Sion. 6 Sa pagdaan sa lambak ng Pag-iyak, nakahanap
sila ng bukal ng tubig para inumin. Ang mga maagang ulan ay tinatakpan ito ng
maraming tubig. 7 Sila ay naglalakbay mula sa kalakasan patungo sa kalakasan; ang
bawat isa sa kanila ay humaharap sa Diyos sa Sion. 8 Yahweh ang Diyos ng mga
hukbo, dinggin mo ang aking panalangin; Diyos ni Jacob, pakinggan mo ang aking
sinasabi! Selah 9 O Diyos, bantayan ang aming kalasag; magpakita ka ng pag-aalala
sa inyong hinirang. 10 Dahil ang isang araw sa iyong patyo ay mas mabuti kaysa isang

libo sa ibang dako. Mas nanaisin kong maging bantay sa pinto ng tahanan ng aking
Diyos, kaysa mabuhay sa tolda ng mga masasama. 11 Dahil si Yahweh na Diyos ay ang
ating araw at kalasag; si Yahweh ay magbibigay ng biyaya at kaluwalhatian; hindi
niya pinagkakait ang anumang mabuting bagay mula sa lumalakad na may dangal.
12 Yahweh ng mga hukbo, pinagpala ang taong nagtitiwala sa inyo.

85

1 Yahweh, nagpakita ka ng pabor sa iyong lupain; ibinalik mo ang kagalingan ni
Jacob. 2 Pinatawad mo ang kasalanan ng iyong mamamayan; tinakpan mo ang lahat
ng kanilang kasalanan. Selah 3 Binawi mo ang lahat ng iyong poot; tumalikod ka mula
sa iyong galit. 4 Panumbalik mo kami, Diyos ng aming kaligtasan, at bitawan ang
iyong inis sa amin. 5 Magagalit ka ba sa amin magpakailanman? Mananatili ka bang
galit hanggang sa mga salinlahi sa hinaharap? 6 Hindi mo ba kami bubuhaying muli?
Pagkatapos ang iyong bayan ay magagalak sa iyo. 7 Ipakita mo sa amin ang iyong
katapatan sa tipan, Yahweh, ipagkaloob mo sa amin ang iyong kaligtasan. 8 Makikinig
ako sa sasabihin ni Yahweh na Diyos, dahil siya ay makikipag-ayos sa kaniyang bayan,
ang kaniyang matapat na tagasunod. Pero hindi sila dapat bumalik sa hangal na
pamamaraan. 9 Tiyak na ang kaniyang kaligtasan ay malapit sa mga may takot sa
kaniya, kaya ang kaluwalhatian ay mananatili sa ating lupain. 10 Ang katapatan sa
tipan at pagiging mapagkakatiwalaan ay nagkatagpo, ang katuwiran at kapayapaan
ay hinalikan ang isa't isa. 11 Ang pagiging mapagkakatiwalaan ay uusbong mula sa
lupa, at ang tagumpay ay dudungaw mula sa langit. 12 Oo, si Yahweh ay magbibigay ng
kaniyang mabubuting pagpapala, at mamumunga ang mga pananim sa ating lupain.
13 Pangungunahan siya ng katuwiran at gagawa ng daan para sa kaniyang mga yapak.

86

1 Makinig ka, Yahweh, at sagutin mo ako, dahil ako ay mahirap at inapi.
2 Pangalagaan mo ako, dahil ako ay matapat; aking Diyos, iligtas mo ang iyong lingkod
na nagtitiwala sa iyo. 3 Maawa ka sa akin, Panginoon, dahil ako ay tumatawag sa
iyo buong araw. 4 Pasayahin mo ang iyong lingkod, dahil sa iyo, Panginoon, ako
nagdarasal. 5 Ikaw, Panginoon, ay mabuti, at handang magpatawad, at nagpapakita
ka ng malaking awa sa lahat ng tumatawag sa iyo. 6 Yahweh, makinig ka sa
aking panalangin, dinggin mo ang aking pagsamo. 7 Sa araw ng aking kaguluhan
tumatawag ako sa iyo, dahil sasagutin mo ako. 8 Walang sinuman ang maihahambing
sa iyo sa mga diyos, Panginoon. Walang mga gawa ang makakatulad sa mga ginawa
mo. 9 Lahat ng bansa na iyong ginawa ay pupunta at yuyuko sa iyo, Panginoon.
Pararangalan nila ang iyong pangalan. 10 Dahil ikaw ay dakila at gumagawa ng
kamangha-manghang mga bagay, ikaw lamang ang Diyos. 11 Turuan mo ako ng iyong
mga pamamaraan, Yahweh. At ako ay lalakad sa iyong katotohanan. Pag-isahin mo
ang aking puso sa pagsamba sa iyo. 12 Panginoon aking Diyos, pupurihin kita ng
buong puso, luluwalhatiin ko ang iyong pangalan magpakailanman. 13 Dahil dakila
ang iyong katapatan sa tipan para sa akin, iniligtas mo ang aking buhay mula sa
kailaliman ng sheol. 14 O Diyos, ang mayayabang ay naghihimagsik laban sa akin. Ang
isang pangkat ng marahas na mga lalaki ay nagbabanta sa aking buhay. Wala silang
pagsasaalang-alang para sa iyo. 15 Pero kayo, Panginoon, ay maawain at mabait na
Diyos, matagal magalit, at sagana sa pagiging tapat at mapagkakatiwalaan sa tipan.
16 Harapin mo ako at maawa ka sa akin, ibigay mo ang iyong kalakasan sa iyong
lingkod; iligtas mo ang anak ng babaeng lingkod mo. 17 Magpakita kayo sa akin ng
tanda ng iyong pabor. Kung ganoon sinumang napopoot sa akin ay makikita ito at
malalagay sa kahihiyan dahil ikaw, Yahweh, ang tumulong at umaliw sa akin.

87

1 Ang lungsod ng Panginoon ay naitatag sa banal na mga kabundukan. 2 Mas
minamahal ni Yahweh ang mga tarangkahan ng Sion kaysa sa lahat ng mga tolda
ni Jacob. 3 Mga maluwalhating bagay ay sinabi sa iyo, lungsod ng Diyos. Selah
4 Binanggit ko ang Rahab at Babilonia sa mga tagasunod ko. Masdan ninyo, may
Filistia, at Tiro, kasama ang Etiopia. Ang isang ito ay ipinanganak doon. 5 Sa Sion ay
sasabihin ito, "Bawat isa rito ay ipinanganak sa kaniya; at ang Kataas-taasan mismo
ang magtatatag sa kaniya." 6 Tinatandaan ni Yahweh habang inililista niya ang mga
tao, "Ang isang ito ay ipinanganak doon." Selah 7 Kaya sinasabi ng mang-aawit at
mananayaw, "Ang lahat ng aking bukal ng tubig ay nasa iyo."

88

1 Yahweh, Diyos ng aking kaligtasan, araw at gabi akong umiiyak sa iyo. 2 Pakinggan
mo ang aking panalangin; pansinin mo ang aking pag-iyak. 3 Dahil puno ako ng mga
kaguluhan, at umabot na ang buhay ko sa Sheol. 4 Tinuturing ako ng mga tao na
gaya ng mga bumababa sa hukay; ako ay isang taong walang lakas. 5 Iniwan ako
sa gitna ng mga patay; katulad ako ng mga patay na nakahimlay sa libingan, na
wala ka nang pakialam dahil naalis na sila mula sa iyong kapangyarihan. 6 Inilagak
mo ako sa pinakamalalim na bahagi ng hukay, sa madilim at malalim na mga
lugar. 7 Nakadagan sa akin ang bigat ng iyong poot, at lahat ng iyong mga alon ay
humahampas sa akin. Selah 8 Dahil sa iyo, iniiwasan ako ng mga kasama ko. Ginawa
mo akong katakot-takot na tanawin sa kanila. Nakagapos ako at hindi ako makatakas.
9 Namamaga ang mga mata ko dahil sa pighati; Buong araw akong tumatawag sa
iyo, Yahweh; inuunat ko ang aking mga kamay sa iyo. 10 Gagawa ka ba ng mga
himala para sa patay? Babangon ba ulit silang mga namatay para papurihan ka?
Selah 11 Maihahayag ba sa libingan ang iyong katapatan sa tipan, ang iyong pagiging
tapat sa lugar ng mga patay? 12 Malalaman ba ang kamangha-mangha mong mga
ginawa sa kadiliman, o ang iyong katuwiran sa lugar ng pagkamakalimutin? 13 Pero
dumadaing ako sa iyo, Yahweh; sa umaga ay idinudulog ko sa iyong harapan ang
aking mga panalangin. 14 Yahweh, bakit mo ako tinatanggihan? Bakit mo tinatago
ang iyong mukha mula sa akin? 15 Matagal na akong naghihirap at nasa bingit na
ng kamatayan simula pa nang aking kabataan. Nagdusa na ako sa labis mong galit;
wala na akong magagawa. 16 Dinaanan na ako ng iyong galit, at pinuksa ako ng
katakot-takot mong mga gawain. 17 Buong araw nila akong pinaligiran katulad ng
tubig; pinalibutan nila ako. 18 Tinanggal mo ang bawat kaibigan at kasama mula sa
akin. Ang tanging kasama ko lang ay ang kadiliman.

89

1 Magpakailanman kong aawitin ang mga ginawa ni Yahweh sa kaniyang katapatan
sa tipan. Ihahayag ko sa mga susunod na salinlahi ang iyong pagiging totoo. 2 Dahil
aking sinabi, "Ang katapatan sa tipan ay naitatag magpakailanman; itinatag mo ang
iyong pagkamatapat sa kalangitan." 3 "Nakipagtipan ako sa aking pinili, nangako
ako sa aking lingkod na si David. 4 Itataguyod ko ang iyong mga kaapu-apuhan
magpakailanman, at itataguyod ko ang iyong trono sa bawat salinlahi." Selah
5 Pinupuri ng kalangitan ang iyong kamanghaan, Yahweh; ang iyong pagiging totoo
ay pinupuri sa pagtitipon ng mga banal. 6 Dahil sino sa kalangitan ang maihahambing
kay Yahweh? Sino sa mga anak ng mga diyos ang katulad ni Yahweh? 7 Siya ay Diyos
na lubos na pinararangalan sa konseho ng mga banal at ang kamangha-mangha sa
gitna ng lahat ng nakapalibot sa kaniya. 8 Yahweh, Diyos ng mga hukbo, sino ang
kasing lakas mo, Yahweh? Pinapaligiran ka ng iyong katapatan. 9 Pinaghaharian mo

ang nagngangalit na mga dagat; kapag gumugulong ang mga alon, pinapayapa mo ang
mga ito. 10 Dinurog mo si Rahab katulad ng isang taong pinatay. Kinalat mo ang mga
kaaway mo sa pamamagitan ng malakas mong bisig. 11 Sa iyo ang kalangitan, pati na
ang kalupaan. Nilikha mo ang mundo at lahat ng nilalaman nito. 12 Nilikha mo ang
hilaga at timog. Nagsasaya ang Tabor at Hermon sa pangalan mo. 13 Mayroon kang
makapangyarihang bisig at malakas na kamay, at nakataas ang iyong kanang kamay.
14 Katuwiran at hustisya ang saligan ng iyong trono. Katapatan sa tipan at pagiging
mapagkakatiwalaan ang nasa harapan mo. 15 Mapalad ang mga sumasamba sa iyo!
Yahweh, lumalakad sila sa liwanag ng iyong mukha. 16 Buong araw silang nagsasaya
sa pangalan mo, at itinataas ka nila sa katuwiran mo. 17 Ikaw ang kanilang dakilang
kalakasan, at sa iyong pabor kami ay nagtatagumpay. 18 Dahil ang kalasag namin ay
pagmamay-ari ni Yahweh; ang hari namin ay Ang Banal ng Israel. 19 Matagal na ang
nakalipas nang nagsalita ka sa matatapat sa iyo sa pamamagitan ng pangitain; sinabi
mo, “Pinatungan ko ng korona ang isang taong magiting; humirang ako mula sa mga
tao. 20 Pinili ko si David na aking lingkod; hinirang ko siya gamit ang aking banal na
langis. 21 Aalalayan siya ng aking kamay; palalakasin siya ng aking bisig. 22 Walang
kaaway ang makapanlilinlang sa kaniya; walang anak ng kasamaan ang mang-aapi
sa kaniya. 23 Dudurugin ko ang mga kaaway niya sa kaniyang harapan; papatayin ko
ang mga namumuhi sa kaniya. 24 Makakasama niya ang aking katotohanan at ang
aking katapatan sa tipan; sa pamamagitan ng pangalan ko siya ay magtatagumpay.
25 Ipapatong ko ang kaniyang kamay sa ibabaw ng dagat at ang kanang kamay niya
sa ibabaw ng mga ilog. 26 Tatawagin niya ako, 'Ikaw ang aking Ama, aking Diyos, ang
bato ng aking kaligtasan.' 27 Gagawin ko rin siyang panganay kong anak na lalaki,
ang pinaka-tinatanghal sa mga hari ng lupa. 28 Ipagpapatuloy ko ang aking katapatan
sa tipan sa kaniya magpakailanman; at ang tipan ko sa kaniya ay magiging matatag.
29 Itataguyod ko ang kaniyang mga kaapu-apuhan magpakailanman at ang kaniyang
trono ay magiging kasing tatag ng kalangitan. 30 Kung iiwanan ng kaniyang mga anak
ang aking batas at susuwayin ang aking mga kautusan, 31 kung lalabagin nila ang
aking mga patakaran at hindi susundin ang aking mga kautusan, 32 parurusahan ko
ang kanilang paghihimagsik gamit ang isang pamalo at ang kanilang mga kasalanan
ng aking mga suntok. 33 Pero hindi ko aalisin ang aking katapatan sa tipan mula sa
kaniya o hindi magiging totoo sa aking pangako. 34 Hindi ko puputulin ang aking tipan
o babaguhin ang mga salita ng aking mga labi. 35 Higit kailanman ako ay nangako sa
aking kabanalan - hindi ako magsisinungaling kay David: 36 ang kaniyang mga kaapu-
apuhan at ang kaniyang trono ay magpapatuloy magpakailanman na kasing tagal ng
araw sa aking harapan. 37 Magiging matatag ito magpakailanman katulad ng buwan,
ang tapat na saksi sa kalangitan. “ Selah 38 Pero itinanggi mo at itinakwil; nagalit ka sa
iyong hinirang na hari. 39 Tinalikuran mo ang tipan ng iyong lingkod. Nilapastangan
mo ang kaniyang korona sa lupa. 40 Giniba mo ang lahat ng kaniyang mga pader.
Sinira mo ang kaniyang mga tanggulan. 41 Ninakawan siya ng lahat ng dumaan sa
kaniya. Siya ay naging kasuklam-suklam sa mga kapitbahay niya. 42 Itinaas mo ang
kanang kamay ng mga kaaway niya; pinasaya mo ang lahat ng mga kaaway niya.
43 Binaliktad mo ang dulo ng kaniyang espada at hindi mo siya pinagtatagumpay
kapag nasa labanan. 44 Tinapos mo ang kaniyang karangyaan; giniba mo ang
kaniyang trono. 45 Pinaikli mo ang araw ng kaniyang kabataan. Binihisan mo siya ng
kahihiyan. Selah 46 Hanggang kailan, Yahweh? Itatago mo ba ang iyong sarili, habang
buhay? Hanggang kailan maglalagablab ang iyong galit tulad ng apoy? 47 Isipin mo
kung gaano na lang kaikli ang oras ko, at ang kawalan ng pakinabang ng lahat ng
mga anak ng tao na nilikha mo! 48 Sino ang kayang mabuhay at hindi mamamatay,

o sino ang makapagliligtas ng kaniyang buhay mula sa kapangyarihan ng sheol?
Selah 49 Panginoon, nasaan na ang dati mong mga gawain ng katapatan sa tipan
na pinangako mo kay David sa iyong katotohanan? 50 Alalahanin mo, Panginoon,
ang pangungutya sa iyong mga lingkod at kung paano ko kinikimkim sa aking puso
ang napakaraming panlalait mula sa mga bansa. 51 Nagbabato ng panlalait ang
mga kaaway mo, Yahweh; kinukutya nila ang mga hakbangin ng iyong hinirang.
52 Pagpalain nawa si Yahweh magpakailanman. Amen at Amen.

90

Ika-apat na aklat. Isang panalangin ni Moises ang lingkod ng Diyos.

1 Panginoon, ikaw ang aming kublihan sa mga nakalipas na mga salinlahi. 2 Bago
nahubog ang mga bundok, o hinubog mo ang lupa at ang mundo, hanggang sa habang
panahon, ikaw ay Diyos. 3 Binabalik mo sa alabok ang tao, at sinasabi mo, "Bumalik
ka, ikaw na lahi ng tao." 4 Dahil ang isang libong taon ay parang kahapon na lumipas,
na tulad ng hudyat sa gabi. 5 Tinatangay mo sila tulad ng baha at nakakatulog sila;
sa umaga ay tulad sila ng sumisibol na damo. 6 Sa umaga ito ay namumulaklak at
tumutubo; sa gabi ito ay nalalanta at natutuyot. 7 Tunay nga na nilalamon kami
ng iyong galit, at sa iyong poot kami ay lubhang natatakot. 8 Nilagay mo ang mga
kasalanan namin sa iyong harapan, ang aming mga nakatagong kasalanan sa liwanag
ng iyong presensiya. 9 Lumilipas ang aming buhay sa ilalim ng iyong poot; ang
aming mga taon ay madaling lumilipas na tulad ng buntong-hininga. 10 Ang aming
mga taon ay pitumpu, walumpu kung kami ay malusog; pero kahit na ang aming
pinakamainam na taon ay may suliranin at kapighatian. Oo, mabilis itong lumilipas,
at tinatangay kami palayo. 11 Sino ang nakakaalam ng tindi ng iyong galit; ang poot
mo na katumbas sa takot na dinudulot nito? 12 Kaya turuan mo kaming isaalang-alang
ang aming buhay para mamuhay kami ng may karunungan. 13 Bumalik ka, Yahweh!
Gaano pa ba katagal? Maawa ka sa iyong mga lingkod. 14 Bigyan mo kami sa umaga
ng kasiyahan sa iyong katapatan sa tipan para magsaya kami at magalak sa lahat
ng mga araw namin. 15 Hayaan mo kaming magalak katumbas ng mga araw nang
sinaktan mo kami at sa mga taon na nakaranas kami ng suliranin. 16 Hayaan mong
makita ng iyong mga lingkod ang iyong mga gawa, at hayaang makita ng aming mga
anak ang iyong kaluwalhatian. 17 Nawa ang pabor ng Panginoon ay mapasaamin;
pasaganahin ang gawa ng aming mga kamay; tunay nga, pasaganahin mo ang gawa
ng aming mga kamay.

91

1 Siya na nananahan sa kanlungan ng Kataas-taasan ay mananatili sa lilim
ng Makapangyarihan sa lahat. 2 Aking sasabihin kay Yahweh, "Siya ang aking
kanlungan at aking tanggulan, aking Diyos, na aking pinagkakatiwalaan." 3 Dahil
sasagipin ka niya mula sa patibong ng mangangaso at mula sa nakamamatay na
salot. 4 Tatakpan ka niya ng kaniyang mga pakpak, at sa ilalim ng kaniyang mga
pakpak ay makakatagpo ka ng kanlungan. Ang kanyang pagiging mapagkakatiwalaan
ay isang kalasag at proteksyon. 5 Hindi ka matatakot sa kilabot ng gabi, o sa
palaso na lumilipad sa araw, 6 o ang salot na gumagala sa kadiliman, o ang
sakit na nanggagaling sa katanghalian. 7 Libo ang maaaring mabuwal sa iyong
tabi, at sampung libo sa iyong kanang kamay, pero hindi ito makakaabot sa iyo.
8 Mamamasdan mo lamang at makikita ang mga kaparusahan ng masasama. 9 Dahil
si Yahweh ang aking kanlungan! Gawin mo ring kanlungan ang Kataas-taasan.
10 Walang kasamaang makakaabot sa iyo; walang paghihirap ang makakalapit sa
iyong tahanan. 11 Dahil uutusan niya ang kaniyang mga anghel na protektahan ka,

para ingatan ka sa lahat ng iyong mga kaparaanan. 12 Itataas ka nila gamit ang
kanilang mga kamay para hindi ka madulas at mahulog sa bato. 13 Dudurugin mo
ang mga leon at ulupong sa iyong mga paa; iyong yuyurakan ang mga batang leon
at mga ahas. 14 Dahil matapat siya sa akin, ililigtas ko siya. Poproktetahan ko siya
dahil matapat siya sa akin. 15 Kapag tumatawag siya sa akin, ako ay tutugon sa
kaniya. Makakasama niya ako sa kaguluhan; bibigyan ko siya ng katagumpayan at
pararangalan siya. 16 Bibigyan ko siya ng kasiyahan sa mahabang buhay at ipapakita
ko sa kaniya ang aking kaligtasan.

92

1 Ito ay isang mabuting bagay para magbigay ng pasasalamat kay Yahweh at
para umawit ng papuri sa iyong ngalan, Kataas-taasan, 2 para ipahayag ang iyong
katapatan sa tipan sa umaga at ang iyong katotohanan tuwing gabi, 3 na may alpa na
may sampung kuwerdas at may himig ng lira. 4 Dahil ikaw, Yahweh, ay pinasaya
mo ako sa pamamagitan ng iyong mga gawa. Aawit ako sa tuwa dahil sa gawa
ng iyong mga kamay. 5 Napakadakila ng iyong mga gawa, Yahweh! Ang iyong
kaisipan ay napakalalim. 6 Hindi alam ng malupit na tao, ni maiintindihan ng hangal:
7 Kapag sumisibol ang masasama katulad ng damo, at kahit ang lahat ng gumagawa
ng masama ay magtagumpay, mananatili silang nasa tiyak na kapahamakan
magpakailanman. 8 Pero ikaw, Yahweh, ay maghahari magpakailanman. 9 Sa
katunayan, tingnan mo ang iyong mga kaaway, Yahweh; lahat ng gumagawa ng
masama ay nakakalat. 10 Itinaas mo ang aking sungay katulad ng sungay ng mabangis
na toro; pinahiran mo ako ng sariwang langis. 11 Nakita ng aking mga mata ang
pagkabagsak ng aking mga kaaway; ang aking mga tainga ay narinig ang katapusan
ng aking mga masasamang kaaway. 12 Ang mga matutuwid ay yayabong katulad ng
puno ng palma; ito ay lalago katulad ng isang sedar sa Lebanon. 13 Sila ay nakatanim
sa tahanan ni Yahweh; sila ay yayabong sa patyo ng ating Diyos. 14 Namumunga
sila kahit sila ay matanda na; nanatili silang sariwa at luntian, 15 para ihayag na si
Yahweh ay makatuwiran. Siya ang aking bato, at walang hindi matuwid sa kaniya.

93

1 Si Yahweh ay naghahari; siya ay binabalutan ng kamaharlikahan; si Yahweh
ay nakadamit ng kalakasan; sinusuot niya ito na parang isang sinturon. Ang
mundo ay matatag na itinayo; hindi ito matitinag. 2 Ang iyong trono ay naitayo
mula noong unang panahon; ikaw ay mula sa magpakailanman. 3 Tumataas
ang karagatan, Yahweh; kanilang itinaas ang kanilang mga tinig; ang alon ng
karagatan ay nagsasalpukan at dumadagundong. 4 Sa ibabaw ng nagsasalpukang
mga alon, ang mga makapangyarihang naghahati ng dagat, si Yahweh na kataas-
taasan ay makapangyarihan. 5 Ang iyong taos pusong mga kautusan ay tunay na
mapagkakatiwalaan; ang iyong kabanalan ang nagpapalamuti ng iyong tahanan,
Yahweh, magpakailanman.

94

1 Yahweh, ang Diyos na naghihiganti, magliwanag ka sa amin. 2 Bumangon ka,
hukom ng mundo, ibigay mo sa mapagmalaki kung ano ang nararapat sa kanila.
3 Yahweh, gaano magtatagal ang kasamaan, gaano magtatagal ang kaligayahan ng
masasama? 4 Nagbubuhos sila ng pagmamataas at mapanghamon na mga salita, at
nagmamayabang silang lahat. 5 Wawasakin nila ang iyong bayan, Yahweh; sinasaktan
nila ang bansa na nabibilang sa iyo. 6 Pinapatay nila ang balo at ang dayuhan, at
pinapaslang nila ang mga ulila. 7 Sinasabi nila, “Hindi makikita ni Yahweh, ang

Diyos ni Jacob ay hindi mapapansin ito.” 8 Unawain ninyo, kayong mangmang;
kayong mga hangal, kailan kayo matututo? 9 Siya na lumikha ng tainga, hindi
ba niya naririnig? Siyang naghulma ng mata, hindi ba siya nakakakita? 10 Siya
na dumidisiplina ng mga bansa, hindi ba niya tinatama? Siya ang nagbigay ng
kaalaman sa tao. 11 Alam ni Yahweh ang isipan ng mga tao, na sila ay masama.
12 Pinagpala siya na iyong tinuruan, Yahweh, siya na tinuruan mo mula sa iyong
batas. 13 Binigyan mo siya ng kapahingahan sa oras ng kaguluhan hanggang ang
isang hukay ang binungkal para sa masasama. 14 Dahil hindi iiwanan ni Yahweh
ang kaniyang mga tao o pababayaan ang kanyang pag-aari. 15 Dahil mananaig ang
katarungan; at lahat ng matuwid ay susunod. 16 Sino ang babangon para ipagtanggol
ako mula sa mga gumagawa ng masama? Sino ang tatayo para sa akin laban sa
mga masasama? 17 Maliban na lang kung si Yahweh ang aking naging tulong, sa
kalaunan, ako ay hihiga sa lugar ng katahimikan. 18 Nang sinabi ko, “Ang aking paa
ay nadudulas,” ang iyong katapatan sa tipan, Yahweh, ay itinaas ako. 19 Kapag ang
mga alalahanin na nasa akin ay nagbabadya na tabunan ako, ang iyong kaginhawaan
ang nagpapasaya sa akin. 20 Kaya ba ng masasamang mga pinuno na makiisa sa iyo,
silang mga gumawa ng walang katarungan sa pamamagitan ng alituntunin? 21 Sila
ay magkasama na nagsasabwatan para kunin ang buhay ng matuwid at kanilang
sinsusumpa sa kamatayan ang walang sala. 22 Pero si Yahweh ang naging matayog
kong tore, at ang aking Diyos ang naging bato sa aking kanlungan. 23 Dadalhin niya
sa kanila ang kanilang sariling labis na kasalanan at puputulin niya ang sarili nilang
kasamaan. Si Yahweh ang ating Diyos ang puputol sa kanila.

95

1 O halika, tayo ay umawit kay Yahweh; tayo ay umawit ng may kagalakan para
sa bato ng ating kaligtasan. 2 Tayo ay pumasok sa kaniyang presensya ng may
pasasalamat; tayo ay umawit sa kaniya ng may salmong papuri. 3 Dahil si Yahweh ay
dakilang Diyos at dakilang Hari na nananaig sa lahat ng diyos. 4 Sa kaniyang kamay
ay ang kalaliman ng kalupaan; ang katayugan ng bundok ay sa kaniya. 5 Ang dagat ay
kaniya, dahil nilikha niya ito, at hinulma ng kaniyang mga kamay ang tuyong lupa.
6 O halika, tayo ay magpuri at yumukod; tayo ay lumuhod sa harapan ni Yahweh, ang
ating tagapaglikha: 7 Dahil siya ang ating Diyos, at tayo ang mga tao sa kaniyang
pastulan at ang mga tupa ng kaniyang kamay. Ngayon, marinig niyo nawa ang
kaniyang tinig! 8 “Huwag niyong patigasin ang inyong puso, tulad sa Meribah, o sa
araw ng Masah sa ilang, 9 nang sinubukan ng inyong ninuno na hamunin ang aking
kapangyarihan at sinubukan ang aking pasensya, kahit na nakita nila ang aking mga
gawa. 10 Sa apatnapung taon ako ay galit sa salinlahi na iyon at sinabi, 'Ito ang mga tao
na ang mga puso ay lumihis ng landas; hindi nila alam ang aking mga pamamaraan.'
11 Kaya nga nangako ako sa aking poot na hindi na sila kailanman makakapasok sa
aking lugar ng kapahingahan.”

96

1 O, umawit kay Yahweh ng isang bagong awitin; umawit kay Yahweh, buong
daigdig. 2 Umawit kay Yahweh, purihin ang kanyang pangalan; ipahayag ang kanyang
kaligtasan araw-araw. 3 Ipahayag ang kanyang kaluwalhatian sa gitna ng mga bansa,
ang kanyang kahanga-hangang mga gawa sa gitna ng lahat ng mga bansa. 4 Dahil si
Yahweh ay dakila at marapat siyang papurihan ng lubos. Dapat siyang katakutan
higit sa lahat ng ibang mga diyos. 5 Dahil lahat ng mga diyos ng mga bansa ay
mga diyus-diyosan, pero si Yahweh ang lumikha ng kalangitan. 6 Kaningningan
at kamahalan ang nasa kanyang presensiya. Kalakasan at kagandahan ang nasa

kanyang santuwaryo. 7 Iukol kay Yahweh, kayong mga angkan ng mga tao, iukol kay
Yahweh ang kaluwalhatian at kalakasan. 8 Iukol kay Yahweh ang kaluwalhatiang
nararapat sa kanyang pangalan. Magdala ng handog at magsipasok sa kanyang mga
silid. 9 Magbigay galang kay Yahweh sa kanyang banal na kaningningan. Manginig
kayo sa kanyang harapan, buong daigdig. 10 Sabihin ninyo sa gitna ng mga bansa, si
Yahweh ang naghahari. Ang mundo rin ay itinatag; hindi ito mayayanig. Hinahatulan
niya ang mga tao nang patas. 11 Hayaang ang kalangitan ay magalak, at ang daigdig
ay magdiwang; hayaang ang dagat ay rumagasa at ang mga laman nito ay sumigaw
nang may kagalakan. 12 Hayaang magalak ang mga bukirin at lahat ng nasa kanila.
Pagkatapos hayaang ang mga puno sa kagubatan sumigaw sa kagalakan 13 sa harapan
ni Yahweh, dahil siya ay darating. Siya ay darating para hatulan ang daigdig batay
sa katuwiran at ang mga tao batay sa kanyang katapatan.

97

1 Naghahari si Yahweh; hayaang magalak ang daigdig; hayaang matuwa ang
maraming kapuluan. 2 Pumapalibot sa kanya ang mga ulap at kadiliman. Katuwiran
at katarungan ang saligan ng kanyang trono. 3 Ang apoy ang nasa kanyang unahan
at tumutupok sa kanyang mga kaaway sa lahat ng dako. 4 Ang kanyang kidlat ang
lumiliwanag sa mundo; nakikita ng daigdig at nayayanig. 5 Ang mga bundok ay
natutunaw gaya ng kandila sa harapan ni Yahweh, ang Panginoon ng buong daigdig.
6 Ipinapahayag ng kalangitan ang kanyang katarungan, at nakikita ng lahat ng mga
bansa ang kanyang kaluwalhatian. 7 Ang lahat ng sumasamba sa mga inukit na
bagay ay mapapahiya, ang mga nagyayabang sa mga walang katuturang mga diyos-
diyosan— yumukod kayo sa kanya, kayong lahat na mga diyos! 8 Narinig ng Sion
at natuwa, at ang mga bayan ng Juda ay nagalak dahil sa iyong matuwid na mga
kautusan, Yahweh. 9 Dahil ikaw, Yahweh, ay kataas-taasan sa buong daigdig. Ikaw
ay dinadakila higit sa lahat ng mga diyos. 10 Kayong mga nagmamahal kay Yahweh,
kamuhian ninyo ang masama! Ipinagtatanggol niya ang buhay ng kanyang mga banal
at inililigtas niya sila sa kamay ng mga masasama. 11 Ang liwanag ay itinatanim
para sa mga matuwid at katuwaan para sa mga may matapat na puso. 12 Magalak
kay Yahweh, kayong matutuwid; at magbigay ng pasasalamat sa kanyang banal na
pangalan.

98

1 O, umawit kay Yahweh ng bagong awitin, dahil gumawa siya ng mga kahanga-
hangang mga bagay; ang kanyang kanang kamay at ang kanyang banal na bisig,
ay nagbibigay sa atin ng tagumpay. 2 Inihayag ni Yahweh ang kanyang kaligtasan;
hayagan niyang ipinakita ang kanyang katarungan sa lahat ng mga bansa. 3 Inaalala
niya ang kaniyang tipan ng kagandahang loob at katapatan para sa sambahayan ng
Israel; lahat ng mga hangganan ng daigdig ay makikita ang katagumpayan ng ating
Diyos. 4 Sumigaw kay Yahweh ng may kagalakan, buong daigdig; isambulat sa awit
at umawit ng may kagalakan, umawit ng mga papuri. 5 Umawit kay Yahweh ng mga
papuri sa pamamagitan ng alpa, sa pamamagitan ng alpa at malambing na awit. 6 Sa
pamamagitan ng mga trumpeta at mga tunog ng tambuli, mag-ingay kayo na may
kagalakan sa harapan ng Hari, si Yahweh. 7 Hayaang sumigaw ang dagat at ang lahat
ng bagay sa loob nito, ang buong mundo at ang mga naninirahan dito. 8 Hayaan
ang mga ilog na ipalakpak ang kanilang mga kamay at hayaan ang mga bundok na
sumigaw sa kagalakan. 9 Darating si Yahweh para hatulan ang daigdig. Hahatulan
niya ang mundo nang may katuwiran at ang mga bansa nang patas.

99

1 Naghahari si Yahweh; hayaang manginig ang mga bansa. Siya ay nakaluklok
sa itaas ng mga kerubin; ang daigdig ay yumayanig. 2 Si Yahweh ay dakila sa
Sion; itinataas siya sa lahat ng mga bansa. 3 Hayaan mong purihin nila ang iyong
dakila at kahanga-hangang pangalan; siya ay banal. 4 Ang hari ay malakas, at
minamahal niya ang katarungan. Itinatag mo ang pagkakapantay-pantay; nilikha
mo ang makatarungang pamamahala kay Jacob. 5 Purihin si Yahweh ang ating Diyos
at sambahin siya sa kanyang tuntungan. Siya ay banal. 6 Sina Moises at Aaron ay
kabilang sa kanyang mga pari, at si Samuel ay kabilang sa mga nanalangin sa kanya.
Nanalangin sila kay Yahweh, at sinagot niya sila. 7 Kinausap niya sila mula sa haliging
ulap. Iningatan nila ang kanyang tapat na mga kautusan at mga batas na ibinigay sa
kanila. 8 Sinagot mo sila, Yahweh na aming Diyos. Ikaw ang Diyos na nagpatawad sa
kanila, kahit na pinarusahan mo ang kanilang mga kasalanan. 9 Purihin si Yahweh
ang ating Diyos, at sambahin siya sa kanyang banal na burol, dahil si Yahweh ang
ating Diyos na banal.

100

1 Sumigaw na may kagalakan kay Yahweh, buong daigdig. 2 Maglingkod kay
Yahweh ng may kasiyahan; magsilapit sa kanyang presensiya na umaawit nang may
kagalakan. 3 Kilalalanin ninyo na si Yahweh ay Diyos; siya ang gumawa sa atin,
at tayo ay sa kanya. Tayo ang kanyang bayan at mga tupa sa kanyang pastulan.
4 Magsipasok kayo sa loob ng kanyang mga tarangkahan na may pagpapasalamat
at sa loob ng kanyang mga silid na may pagpupuri. Pasalamatan at purihin ang
kanyang pangalan. 5 Dahil si Yahweh ay mabuti; ang kanyang katapatan sa tipan
ay mananatili magpakailanman at ang kanyang pagiging totoo ay magpapatuloy sa
lahat ng mga salinlahi.

101

1 Aawit ako tungkol sa katapatan sa tipan at katarungan; sa iyo, Yahweh, ako ay
aawit ng mga papuri. 2 Lalakad ako sa daan ng katapatan. O, kailan ka lalapit sa akin?
Lalakad ako ng may katapatan sa loob ng aking tahanan. 3 Hindi ako gagawa ng mga
pagkakamali sa harapan ng aking mga mata; nasusuklam ako sa walang katuturang
kasamaan. Hindi ito kakapit sa akin. 4 Iiwanan ako ng mga taong matigas ang ulo;
hindi ako tapat sa kasamaan. 5 Lilipulin ko ang sinumang lihim na naninirang puri sa
kanyang kapwa. Hindi ko papayagan ang sinumang may mapagmataas at aroganteng
pag-uugali. 6 Babantayan ko ang mga tapat sa kalupaan na uupo sa aking gilid. Ang
mga taong lumalakad na may katapatan ay makakapaglingkod sa akin. 7 Ang mga
mandarayang tao ay hindi mananatili sa loob ng aking tahanan; ang mga sinungaling
ay hindi malugod na tatanggapin sa aking harapan. 8 Sa bawat umaga ay wawasakin
ko ang mga masasama mula sa lupain. Aalisin ko ang lahat ng masamang tao mula
sa lungsod ni Yahweh.

102

1 Dinggin mo ang aking panalangin, Yahweh; dinggin mo ang aking pag-iyak sa
iyo. 2 Huwag mong itago ang iyong mukha mula akin sa oras ng aking kaguluhan.
Makinig ka sa akin. Kapag ako ay nanawagan sa iyo, agad mo akong sagutin. 3 Dahil
lumilipas na parang usok ang aking mga araw, at nasusunog ang aking mga buto tulad
ng apoy. 4 Nadudurog ang aking puso, at tulad ako ng damo na natutuyo. Nalilimutan
kong kumain ng anumang pagkain. 5 Sa patuloy kong pagdaing, labis akong pumayat.
6 Tulad ako ng isang pelikano sa kaparangan; ako ay naging tulad ng isang kwago sa

wasak na lugar. 7 Gising akong nakahiga na parang isang malungkot na ibon, nag-
iisa sa bubungan. 8 Buong araw akong tinutuya ng aking mga kaaway; ginagamit
ang aking pangalan sa mga pagsumpa ng mga nanlilibak sa akin. 9 Kumakain ako
ng abo tulad ng tinapay at hinahaluan ng mga luha ang aking inumin. 10 Dahil sa
iyong matinding galit, binuhat mo ako para ibagsak. 11 Ang aking mga araw ay tulad
ng isang anino na unti-unting nawawala, at natutuyo ako tulad ng damo. 12 Pero
ikaw, Yahweh, ay nabubuhay magpakailanman, at ang katanyagan mo ay para sa
lahat ng mga salinlahi. 13 Babangon ka at maaawa sa Sion. Panahon na ngayon para
kaawaan siya; dumating na ang takdang oras. 14 Dahil minamahal ng iyong mga
lingkod ang kanyang mga bato at nahahabag sa alikabok ng kanyang pagkawasak.
15 Igagalang ng mga bansa ang iyong pangalan, Yahweh, at pararangalan ng lahat ng
mga hari sa daigdig ang iyong kaluwalhatian. 16 Muling itatayo ni Yahweh ang Sion
at makikita sa kanyang kaluwalhatian. 17 Sa oras na iyon, tutugon siya sa panalangin
ng dukha; hindi niya tatanggihan ang kanilang panalangin. 18 Ito ay masusulat para
sa mga darating na salinlahi, at pupurihin si Yahweh ng isang bayan na hindi pa
ipinapanganak. 19 Dahil tumingin siya pababa mula sa kanyang banal na kaitaasan;
mula sa langit tiningnan ni Yahweh ang daigdig, 20 para dinggin ang pagdaing ng mga
bilanggo, para palayain ang mga nahatulan ng kamatayan. 21 Pagkatapos ihahayag
ng mga tao ang pangalan ni Yahweh sa Sion at ang kanyang papuri sa Jerusalem
22 sa panahon na ang mga tao at mga kaharian ay magtitipon para paglingkuran si
Yahweh. 23 Inalis niya ang aking kalakasan sa kalagitnaan ng aking buhay. Pinaikli
niya ang aking mga araw. 24 Sinabi ko, “Aking Diyos, huwag mo akong kunin sa
kalagitnaan ng aking buhay; naririto ka sa lahat ng mga salinlahi. 25 Nang mga
sinaunang panahon inilagay mo sa lugar ang daigdig; ang kalangitan ay gawa ng
iyong mga kamay. 26 Mawawala sila, pero mananatili ka; tatanda silang lahat tulad
ng isang damit; tulad ng pananamit, huhubarin mo sila, at maglalaho sila. 27 Pero
wala kang pagbabago, at ang mga taon mo ay hindi magwawakas. 28 Patuloy na
mabubuhay ang mga anak ng iyong mga lingkod, at ang kanilang mga kaapu-apuhan
ay mabubuhay sa iyong presensya.

103

1 Binibigyang papuri ko si Yahweh ng buong buhay ko, at ng lahat ng mayroon
ako, binibigyang papuri ko ang kanyang banal na pangalan. 2 Binibigyang papuri
ko si Yahweh ng buong buhay ko, at naaalala ko ang lahat ng kanyang mga
mabubuting gawa. 3 Pinapatawad niya lahat ng inyong mga kasalanan; pinapagaling
niya lahat ng inyong mga sakit. 4 Tinutubos niya ang inyong buhay mula sa
pagkawasak; kinokoronahan niya kayo ng kanyang katapatan sa tipan at mga gawain
ng pagkahabag. 5 Binibigyang kasiyahan niya ang inyong buhay ng mabubuting
bagay para mapanumbalik ang inyong kabataan tulad ng agila. 6 Ginagawa ni
Yahweh kung ano ang makatarungan at gumagawa ng mga gawain ng katarungan
para sa lahat ng mga naaapi. 7 Ipinaalam niya ang kanyang mga pamamaraan kay
Moises, ang kanyang mga gawa sa mga kaapu-apuhan ng Israel. 8 Si Yahweh ay
maawain at mapagbigay-loob; siya ay mapagpaumanhin; mayroon siyang labis na
katapatan sa tipan. 9 Hindi siya laging magdidisiplina; hindi siya laging nagagalit.
10 Hindi niya tayo tinatrato ayon sa nararapat sa ating mga kasalanan o ginagantihan
ayon sa kung ano ang hinihingi ng ating mga kasalanan. 11 Dahil kung gaano
kataas ang kalangitan sa ibabaw ng daigdig, ganoon kadakila ang kanyang katapatan
sa tipan sa mga nagbibigay ng parangal sa kanya. 12 Kung gaano kalayo ang
silangan mula sa kanluran, ganoon kalayo niya inalis mula sa atin ang ating mga
kasalanan. 13 Kung paanong may pagkahabag ang isang ama sa kanyang mga anak,

gayundin pagkahabag ni Yahweh sa mga nagbibigay ng parangal sa kanya. 14 Dahil
alam niya kung paano tayo binuo; alam niya na tayo ay alabok. 15 Pero ang tao,
parang damo ang kanyang mga araw; lumalago siya tulad ng isang bulaklak sa
isang bukid. 16 Hinihipan ito ng hangin, at ito ay naglalaho, at wala man lamang
makapagsabi kung saan ito minsang tumubo. 17 Pero ang katapatan sa tipan ni
Yahweh ay magpasawalang-hanggan sa mga nagbibigay parangal sa kanya. Ang
kanyang katuwiran ay umaabot sa kanilang mga kaapu-apuhan. 18 Iniingatan nila
ang kanyang tipan at tinatandaang sumunod sa kanyang mga tagubilin. 19 Itinatag ni
Yahweh ang kanyang trono sa mga kalangitan, at pinamamahalaan ang bawat isa ng
kanyang kaharian. 20 Bigyang papuri si Yahweh kayong mga anghel na napakalakas
at sumusunod sa kanyang salita, na masunurin sa kanyang mga kautusan. 21 Bigyang
papuri si Yahweh lahat ng kanyang hukbo ng mga anghel, kayo ay kanyang mga
lingkod na nagsasagawa ng kanyang kalooban. 22 Bigyang papuri si Yahweh lahat ng
kanyang mga nilalang, sa lahat ng mga lugar kung saan siya naghahari. Pupurihin
ko si Yahweh nang buong buhay ko.

104

1 Pupurihin ko si Yahweh nang buong buhay ko, Yahweh aking Diyos, lubhang
kahanga-hanga ka; dinadamitan ka ng kaningningan at kamahalan. 2 Nilulukuban
mo ang iyong sarili ng liwanag gaya ng isang damit; inilalatag mo ang kalangitan
na parang isang kurtina ng tolda. 3 Nilalagay mo ang mga biga ng iyong mga silid
sa ibabaw ng mga ulap; ginagawa mong sariling karwahe ang mga ulap; lumalakad
ka sa ibabaw ng mga pakpak ng hangin. 4 Ginagawa niyang mensahero niya ang
mga hangin, mga liyab ng apoy ay kanyang mga lingkod. 5 Inilagay niya ang mga
pundasyon ng daigdig, at hindi ito kailanman matitinag. 6 Binalot mo ang daigdig
ng tubig tulad ng isang damit; binalot ng tubig ang mga bundok. 7 Ang pagsusuway
mo ang nagpaurong ng mga tubig; sa tunog ng iyong dumadagundong na tinig, sila
ay lumayo. 8 Lumitaw ang mga bundok, lumatag ang mga lambak sa mga lugar na
itinalaga mo sa kanila. 9 Nagtakda ka ng isang hangganan para sa kanila na hindi
nila tatawirin; hindi na nila muling babalutin ang daigdig. 10 Pinadaloy niya ang
mga bukal sa mga lambak; Dumadaloy ang mga batis sa pagitan ng mga bundok.
11 Nagdadala sila ng tubig para sa lahat ng mga hayop sa bukid; napapawi ang
pagkauhaw ng mga maiilap na asno. 12 Sa may tabing-ilog, ginagawa ng mga ibon
ang kanilang mga pugad; umaawit sila sa mga sanga. 13 Dinidiligan niya ang mga
bundok mula sa kanyang mga silid ng tubig sa kalangitan. Napupuno ang daigdig
ng bunga ng kanyang mga gawain. 14 Pinapatubo niya ang damo para sa mga baka
at mga halaman para linangin ng tao nang sa gayon ay makapag-ani ang tao ng
pagkain mula sa lupa. 15 Gumagawa siya ng alak para pasayahin ang tao, langis
para magliwanag ang kanyang mukha, at pagkain para magpatuloy ang kanyang
buhay. 16 Nadidiligan nang mabuti ang mga puno ni Yahweh; itinanim niya ang
mga sedar ng Lebanon. 17 Doon ginagawa ng mga ibon ang kanilang mga pugad.
Ginagawang tahanan ng tagak ang puno ng pir. 18 Naninirahan sa matataas na
bundok ang mababangis na kambing; ang kaitaasan ng bundok ay isang kanlungan
para sa mga kuneho. 19 Itinalaga niya ang buwan bilang tanda ng mga panahon; alam
ng araw ang oras ng kanyang paglubog. 20 Ginawa mo ang kadiliman ng gabi kung
kailan lahat ng mga hayop sa gubat ay lumalabas. 21 Umuungol ang mga batang
leon para sa kanilang huli at naghahanap sila ng pagkain mula sa Diyos. 22 Sa
pagsikat ng araw, bumabalik at natutulog sila sa kanilang mga lungga. 23 Samantala,
nagtatrabaho ang mga tao at gumagawa hanggang gabi. 24 Yahweh, kayrami at iba't
iba ang iyong mga gawa! Ginawa mo ang lahat ng mga iyon nang may karunungan;

umaapaw ang daigdig sa mga gawa mo. 25 Banda roon ay ang dagat, malalim at
malawak, punong-puno ng hindi mabilang na mga nilalang, kapwa maliit at malaki.
26 Naglalakbay doon ang mga barko, at naroroon din si Leviatan, na hinubog mo
para maglaro sa dagat. 27 Ang lahat ng mga ito ay tumitingin sa iyo para bigyan
sila ng pagkain sa tamang oras. 28 Kapag nagbibigay ka sa kanila, sila ay nagtitipon;
kapag binubuksan mo ang iyong palad, sila ay nasisiyahan. 29 Kapag itinatago mo ang
iyong mukha, sila ay nababagabag; kapag nilalagot mo ang kanilang hininga, sila ay
namamatay at nauuwi sa alabok. 30 Kapag ipinapadala mo ang iyong Espiritu, sila ay
nalilikha, at pinapanumbalik mo ang kanayunan. 31 Nawa manatili magpakailanman
ang kaluwalhatian ni Yahweh; masiyahan nawa si Yahweh sa kanyang nilikha.
32 Pinagmamasdan niya ang daigdig, at ito ay nayayanig; hinahawakan niya ang
kabundukan, at ang mga iyon ay umuusok. 33 Aawit ako kay Yahweh ng buong buhay
ko; aawit ako ng papuri sa aking Diyos habang ako ay nabubuhay. 34 Nawa maging
matamis ang aking mga isipan sa kanya; magagalak ako kay Yahweh. 35 Mawala
nawa ang mga makasalanan mula sa daigdig, at ang mga masasama ay maglaho.
Nagbibigay ako ng papuri kay Yahweh ng buong buhay ko. Purihin si Yahweh.

105

1 Magpasalamat kayo kay Yahweh, tumawag kayo sa kaniyang pangalan; ipaalam
ninyo ang kaniyang mga gawa sa mga bansa. 2 Umawit sa kaniya, umawit sa
kaniya ng mga papuri; Ipahayag ang lahat ng kaniyang mga kamangha-manghang
gawa. 3 Magmalaki sa kaniyang banal na pangalan; hayaang magalak ang puso
nilang naghahanap kay Yahweh. 4 Hanapin si Yahweh at ang kaniyang kalakasan;
patuloy na hanapin ang kaniyang presensya. 5 Alalahanin ang mga kahanga-hangang
bagay na kaniyang ginawa, ang kaniyang mga himala at ang mga kautusan mula
sa kaniyang bibig, 6 kayong mga kaapu-apuhan ni Abraham na kaniyang lingkod,
kayong mga anak ni Jacob, na kaniyang mga pinili. 7 Siya si Yahweh, ang ating
Diyos. Ang kaniyang mga kautusan ay sumasaklaw sa buong mundo. 8 Inaalala niya
ang kaniyang tipan magpakailanman, ang salita na kaniyang iniutos sa sanlibong
salinlahi. 9 Iniisip niya ang tipan na kaniyang ginawa kasama ni Abraham at
ang kaniyang panunumpa kay Isaac. 10 Ito ay kung ano ang pinagtibay kay Jacob
na alituntunin at sa Israel na magpasawalang-hanggang tipan. 11 Sinabi niya,
“Ibibigay ko ang lupain ng Canaan bilang bahagi ng iyong mana.” 12 Sinabi niya
ito noong kaunti pa lamang ang bilang nila, labis na kaunti, at mga dayuhan pa sa
lupain. 13 Galing sila mula sa isang bansa tungo sa ibang bansa at mula sa isang
kaharian patungo sa isa pa. 14 Hindi niya ipinahintulutang apihin sila ng sinuman;
kaniyang sinuway ang mga hari dahil sa kanilang kapakanan. 15 Sinabi niya, “Huwag
ninyong galawin ang mga hinirang, at huwag ninyong gawan ng masama ang aking
mga propeta.” 16 Nagdala siya ng taggutom sa lupa; pinutol niya ang lahat ng
pinagkukunan ng tinapay. 17 Pinauna niya ang isang lalaki sa kanila; ipinagbili si
Jose bilang isang alipin. 18 Ginapos ang kaniyang mga paa ng kadena; mga bakal
na kadena ang itinali sa kaniya. 19 hanggang sa panahon na ang kaniyang hula ay
nagkatotoo. Pinatunayan ng salita ni Yahweh na siya ay matuwid. 20 Nagpadala ang
hari ng mga lingkod para pakawalan siya; pinalaya siya ng pinuno ng mga tao. 21 Siya
ay itinalagang mamahala sa kaniyang bahay bilang pinuno ng lahat ng kaniyang mga
ari-arian 22 para pangunahan ang kaniyang mga prinsipe ayon sa kaniyang hiling
at para turuan ang mga nakatatanda ng karunungan. 23 Pagkatapos, dumating ang
Israel sa Ehipto, at si Jacob ay nanirahan ng matagal sa lupain ng Ham. 24 Pinarami
ng Diyos ang kaniyang bayan at ginawa niyang mas marami kaysa sa kanilang mga
kalaban. 25 Siya ang nagdulot sa kanilang mga kaaway na kapootan ang kaniyang

bayan, para abusuhin ang kaniyang mga lingkod. 26 Pinadala niya si Moises, ang
kaniyang lingkod, at si Aaron, na kaniyang pinili. 27 Isinagawa nila ang kaniyang
mga himala sa mga taga-Ehipto, ang kaniyang mga kababalaghan sa lupain ng Ham.
28 Nagpadala siya ng kadiliman at pinadilim ang lupain, pero hindi sumunod sa
kaniyang mga utos ang mga tao rito. 29 Ginawa niyang dugo ang tubig at pinatay
ang kanilang mga isda. 30 Ang kanilang lupain ay napuno ng mga palaka, kahit sa
mga silid ng kanilang mga pinuno. 31 Nagsalita siya, at dumating ang mga pulutong
ng langaw at niknik sa buong bansa nila. 32 Nagpadala siya ng yelo at ulan na may
kasamang kidlat at kulog sa kanilang lupain. 33 Winasak niya ang kanilang ubasan at
mga puno ng igos; at binali niya ang mga puno sa kanilang bansa. 34 Nagsalita siya, at
dumating ang mga balang, napakaraming mga balang. 35 Kinain ng mga balang ang
lahat ng gulayan sa kanilang lupain; at kinain nila ang lahat ng mga pananim sa lupa.
36 Pinatay niya ang lahat ng panganay sa kanilang lupain, ang mga unang bunga ng
lahat ng kanilang kalakasan. 37 Inilabas niya ang mga Israelita na may dalang pilak
at ginto; walang sinuman sa kaniyang angkan ang natisod sa daan. 38 Natuwa ang
Ehipto nang sila ay umalis, dahil takot sa kanila ang mga taga-Ehipto. 39 Ikinalat
niya ang ulap para maging takip at gumawa ng apoy para magbigay liwanag sa gabi.
40 Humingi ng pagkain ang mga Israelita, at nagdala siya ng mga pugo at binusog
sila ng tinapay mula sa langit. 41 Biniyak niya ang malaking bato, at bumulwak ang
tubig mula rito; umagos ito sa ilang tulad ng ilog. 42 Dahil inaalala niya ang kaniyang
banal na pangako na kaniyang ginawa kay Abraham na kaniyang lingkod. 43 Inilabas
niya ang kaniyang bayan na may kagalakan, ang kaniyang pinili na may sigaw ng
katagumpayan. 44 Ibinigay niya sa kanila ang mga lupain ng mga bansa; inangkin nila
ang mga kayamanan ng mga tao 45 nang sa gayon ay mapanatili nila ang kaniyang
mga alituntunin at sundin ang kaniyang mga kautusan. Purihin si Yahweh.

106

1 Purihin si Yahweh. Magpasalamat kay Yahweh, dahil siya ay mabuti, dahil
ang kaniyang katapatan sa tipan ay mananatili magpakailanman. 2 Sinong maka-
pagsasalaysay ng mga makapangyarihang gawa ni Yahweh o makapagpapahayag
sa lahat ng kaniyang mga kapuri-puring gawa nang buong-buo? 3 Mapalad silang
gumagawa ng tama, at laging makatuwiran ang mga gawa. 4 Alalahanin mo ako,
Yahweh, noong nagpakita ka ng kabutihang-loob sa iyong bayan; tulungan mo
ako kapag iniligtas mo sila. 5 Pagkatapos, makikita ko ang kasaganahan ng iyong
hinirang, nagdiriwang ng may katuwaan ang iyong bansa, at kaluwalhatian sa iyong
mana. 6 Nagkasala kami tulad ng aming mga ninuno; nakagawa kami ng mali, at
nakagawa kami ng kasamaan. 7 Ang aming ama ay hindi pinahalagahan ang iyong
kamangha-manghang mga gawa sa Ehipto; hindi nila pinansin ang karamihan sa
iyong mga ginawa sa katapatan sa tipan; sila ay rebelde sa dagat, sa Dagat ng Tambo.
8 Gayumpaman, iniligtas niya tayo para sa kapakanan ng kaniyang pangalan para
maihayag ang kaniyang kapangyarihan. 9 Sinuway niya ang Dagat na Tambo, at
natuyo ito. Pagkatapos pinatnubayan niya sila sa mga kalaliman, gaya ng sa ilang.
10 Iniligtas niya sila mula sa kamay ng mga napopoot sa kanila, at iniligtas niya sila
mula sa kapangyarihan ng kaaway. 11 Pero tinabunan ng tubig ang kanilang mga
kalaban; walang nakaligtas sa kanila ni isa. 12 Pagkatapos, naniwala sila sa kaniyang
mga salita, at inawit nila ang kaniyang papuri. 13 Pero mabilis nilang kinalimutan ang
kaniyang mga ginawa; hindi nila hinintay ang mga tagubilin niya. 14 Mayroon silang
masidhing paghahangad sa ilang, at sinubok nila ang Diyos sa disyerto. 15 Binigay
niya sa kanila ang kanilang hiling, pero nagpadala siya ng karamdaman na sumisira
sa kanilang mga katawan. 16 Sa kampo, nagselos sila kay Moises at Aaron, ang banal

na pari ni Yahweh. 17 Bumuka ang lupa at nilamon si Dathan at tinakpan ang mga
tagasunod ni Abiram. 18 Nagningas ang apoy sa kanilang kalagitnaan; sinunog ng
apoy ang mga masasama. 19 Gumawa sila ng guya sa Horeb at sumamba sa larawang
metal. 20 Ipinagpalit nila ang kaluwalhatian ng Diyos para sa larawan ng isang toro na
kumakain ng damo. 21 Nilimot nila ang Diyos na kanilang tagapagligtas, ang gumawa
ng mga dakilang gawa sa Ehipto. 22 Gumawa siya ng mga kahanga-hangang bagay
sa lupain ng Ham at makapangyarihang gawa sa Dagat ng Tambo. 23 Ipag-uutos niya
ang kanilang pagkalipol, kung hindi si Moises, na kaniyang hinirang, ay namagitan
sa kaniya sa puwang para pawiin ang kaniyang galit mula sa pagkakalipol nila.
24 Hinamak nila ang masaganang lupain; hindi sila naniniwala sa kaniyang pangako,
25 pero nagrereklamo sila sa loob ng kanilang mga tolda, at hindi sila sumunod kay
Yahweh. 26 Kaya itinaas niya ang kaniyang kamay at sumumpa sa kanila na hindi
niya hahayaang mamatay sila sa disyerto, 27 ikakalat ang mga kaapu-apuhan sa mga
bansa, at ikakalat sila sa lupain ng mga dayuhan. 28 Sumamba sila kay Baal sa
Peor at kinain ang mga alay na handog sa mga patay. 29 Siya ay inuudyukan nila
sa kanilang mga gawa, at ang salot ay kumalat sa kanila. 30 Pagkatapos tumayo si
Pinehas para mamagitan, at ang salot ay tumigil. 31 Ibinilang ito sa kaniya na isang
matuwid na gawa sa lahat ng salinlahi magpakailanman. 32 Ginalit nila si Yahweh
sa katubigan ng Meriba, at nagdusa si Moises dahil sa kanila. 33 Pinasama nila ang
loob ni Moises, at nagsalita siya ng masakit. 34 Hindi nila nilipol ang mga bansa gaya
ng iniutos ni Yahweh sa kanila, 35 pero nakisalamuha sila sa mga bansa at ginaya
ang kanilang mga pamamaraan 36 at sinamba ang kanilang mga diyus-diyosan, na
naging patibong sa kanila. 37 Inalay nila ang kanilang mga anak na lalaki at babae
sa mga demonyo. 38 Dumanak ang dugo ng mga walang kasalanan, ang dugo ng
kanilang mga anak na lalaki at babae, na kanilang inalay sa diyus-diyosan ng Canaan,
at nilapastangan nila ang lupain sa pagdanak ng dugo. 39 Nadungisan sila dahil sa
kanilang mga gawa; sa kanilang mga kilos, katulad sila ng mga babaeng bayaran.
40 Kaya nagalit si Yahweh sa kaniyang bayan, at hinamak niya ang kaniyang sariling
bayan. 41 Ibinigay niya sila sa kamay ng mga bansa, at pinamunuan sila ng mga
napopoot sa kanila. 42 Inapi sila ng kanilang mga kaaway, at sila ay pinasakop
sa kanilang kapangyarihan. 43 Maraming beses, pumunta siya para tulungan sila,
pero nanatili silang naghihimagsik at ibinaba sila dahil sa sarili nilang kasalanan.
44 Gayumpaman, binigyan niya ng pansin ang kanilang kahirapan nang narinig niya
ang kanilang daing para sa tulong. 45 Inalala niya ang kaniyang pangako at nahabag
dahil sa kaniyang katapatan sa tipan. 46 Dinulot niya na maawa sa kanila ang lahat
ng kanilang mga mananakop. 47 Iligtas mo kami, Yahweh, aming Diyos. Tipunin
mo kami mula sa mga bansa para magbigay kami ng pasasalamat sa iyong banal na
pangalan at luwalhati sa iyong mga papuri. 48 Si Yahweh nawa, ang Diyos ng Israel,
ay purihin mula sa lahat ng panahon. Ang lahat ng tao ay sumagot ng, "Amen."
Purihin si Yahweh. Ikalimang Aklat

107

1 Magpasalamat kay Yahweh, dahil sa kaniyang kabutihan at ang kaniyang
katapatan sa tipan ay mananatili magpakailanman. 2 Hayaang magsalita ang mga
tinubos ni Yahweh, ang kaniyang mga sinagip mula sa kapangyarihan ng kaaway.
3 Tinipon niya sila mula sa ibang mga lupain ng dayuhan, mula sa silangan at
kanluran, mula sa hilaga at mula sa timog. 4 Naligaw sila sa ilang sa disyertong
daan at walang lungsod na natagpuan para matirhan. 5 Dahil gutom at uhaw sila,
nanghina sila sa kapaguran. 6 Pagkatapos tumawag sila kay Yahweh sa kanilang
pagkabalisa, at sinagip niya sila mula sa kagipitan. 7 Pinangunahan niya sila sa

tuwid na landas para mapunta sila sa lungsod para manirahan. [8] O papupurihan si
Yahweh ng mga tao dahil sa kaniyang katapatan sa tipan at para sa mga kamangha-
manghang bagay na kaniyang ginawa sa sangkatauhan! [9] Dahil panapawi niya
ang pananabik nilang mga nauuhaw, at ang mga pagnanasa nilang mga gutom ay
kaniyang pinupuno ng magagandang bagay. [10] Naupo ang ilan sa kadiliman at sa
lumbay, mga bilanggo sa kalungkutan at pagkagapos. [11] Dahil nagrebelde sila laban
sa salita ng Diyos at tinanggihan ang tagubilin ng nasa Kataas-taasan. [12] Ibinaba
niya ang kanilang mga puso sa paghihirap; Natisod sila at wala ni isa ang tumulong
sa kanila. [13] Kaya tumawag sila kay Yahweh sa kanilang problema at inalis niya
sila mula sa kanilang kagipitan. [14] Inalis niya sila mula sa kadiliman at lumbay at
nilagot ang kanilang pagkakatali. [15] Magpupuri ang mga taong iyon kay Yahweh
dahil sa kaniyang katapatan sa tipan at para sa mga kamangha-manghang bagay na
kaniyang ginawa sa sangkatauhan! [16] Dahil winasak niya ang mga tarangkahan na
tanso at pinutol ang mga bakal na rehas. [17] Hangal sila sa kanilang suwail na mga
pamamaraan at naghihirap dahil sa kanilang mga kasalanan. [18] Nawalan sila ng
pagnanais na kumain ng kahit na anong pagkain at napalapit sila sa mga tarangkahan
ng kamatayan. [19] Kaya sila ay tumawag kay Yahweh sa kanilang problema at inalis
niya sila mula sa kagipitan. [20] Ipinadala niya ang kaniyang salita at pinagaling sila,
at sinagip niya sila mula sa kanilang pagkawasak. [21] Papupurihan nang mga taong
iyon si Yahweh dahil sa kaniyang katapatan sa tipan at dahil sa mga kamangha-
manghang bagay na kaniyang ginawa para sa sangkatauhan! [22] Hayaan mo silang
maghandog ng pasasalamat at magpahayag ng kaniyang mga ginawa sa pag-aawitan.
[23] Naglakbay ang iba sa dagat sa barko at nagnegosyo sa ibang bansa. [24] Nakita nila
ang mga gawa ni Yahweh at kaniyang kababalaghan sa mga dagat. [25] Dahil ipinag-
utos niya at ginising ang hangin ng bagyo na nagpaalon sa karagatan. [26] Umabot ito
sa himpapawid; bumaba sila sa pinakamalalim na lugar. Ang kanilang mga buhay
ay nalusaw ng pagkabalisa. [27] Nayanig sila at sumuray-suray tulad ng mga lasinggero
at sila ay nasa dulo ng kanilang diwa. [28] At tumawag sila kay Yahweh sa kanilang
problema at inalis niya sila sa kanilang pagkabalisa. [29] Pinayapa niya ang bagyo at
pinatahimik ang mga alon. [30] Nagdiwang sila dahil kumalma ang dagat at dinala
niya sila sa nais nilang daungan. [31] Nawa papupurihan ng mga taong iyon si Yahweh
dahil sa kaniyang katapatan sa tipan at dahil sa mga kamangha-manghang bagay na
kaniyang ginawa para sa sangkatauhan! [32] Hayaan silang dakilain siya sa pagtitipon
ng mga tao at papurihan siya sa samahan ng mga nakatatanda. [33] Ginagawa niyang
ilang ang mga ilog, tuyong lupa ang mga bukal na tubig, [34] at tigang na lupa ang
matabang lupa dahil sa kasamaan ng mga tao rito. [35] Ginagawa niyang paliguan
ang ilang at mga bukal na tubig ang tuyong lupa. [36] Doon pinapatira niya ang
nagugutom at sila ay nagtayo ng isang lungsod para tirahan. [37] Gumagawa sila ng
isang lungsod para maglagay ng bukirin para taniman ng ubasan, at para mamunga
ito ng masaganang ani. [38] Pinagpala niya sila para maging napakarami. Hindi
niya hinayaan ang kanilang mga baka na mabawasan ng bilang. [39] Nawala sila at
ibinaba sa pamamagitan ng kagipitan at paghihirap. [40] Nagbuhos siya ng galit sa
mga pinuno at nagdulot sa kanila na maligaw sa ilang, kung saan walang mga daan.
[41] Pero iniingatan niya ang nangangailangan mula sa sakit at inilagaan ang kaniyang
mga pamilya tulad ng isang kawan. [42] Makikita ito ng matuwid at magdiriwang at
mananahimik ang kasamaan. [43] Dapat tandaan ng sinuman ang mga bagay na ito at
magnilay-nilay sa tipan na pagkilos ni Yahweh.

108

[1] Nakatuon ang aking puso, O Diyos; aawit ako, oo, aawit ako ng mga papuri kasama

ng aking naparangalang puso. 2 Gising, lira at alpa; gigisingin ko ang madaling araw.
3 Magbibigay ako ng pasasalamat sa iyo, Yawheh, sa gitna ng mamamayan; aawit ako
ng mga papuri sa iyo sa mga bansa. 4 Dahil ang iyong katapatan sa tipan ay dakila
sa ibabaw ng kalangitan; at ang iyong pagiging mapagkakatiwalaan ay umaabot sa
himpapawid. 5 Itanghal ka, O Diyos, sa ibabaw ng kalangitan, at nawa ang iyong
kaluwalhatian ay maparangalan sa buong mundo. 6 Para ang iyong mga minahal ay
maligtas, sagipin mo kami ng iyong kanang kamay at sagutin kami. 7 Nagsalita ang
Diyos sa kaniyang kabanalan; "Magdiriwang ako; hahatiin ko ang Shekem at hahatiin
ang lambak ng Sucot. 8 Akin ang Gilead, at akin ang Manases; akin rin ang salakot
ang Efraim; ang Juda ang aking setro. 9 Ang Moab ang aking palanggana; sa Edom
itatapon ko ang aking sapatos; sisigaw ako sa pagtatagumpay dahil sa Filistia. 10 Sino
ang magdadala sa akin sa matatag na bayan? Sino ang papatnubay sa akin sa Edom?"
11 O Diyos, hindi mo ba kami tinalikuran? Hindi ka pumunta sa digmaan kasama ng
aming mga sundalo. 12 Bigyan mo kami ng tulong laban sa kaaway, dahil walang
saysay ang tulong ng tao. 13 Magtatagumpay kami sa tulong ng Diyos; tatapakan niya
ang aming mga kaaway.

109

1 Diyos na aking pinupuri, huwag kang manahimik, 2 dahil nilulusob ako ng
masasama at mapanlinlang; nagsasabi sila ng mga kasinungalingan laban sa akin.
3 Pinalilibutan nila ako at nagsasabi nang mga bagay na nakamumuhi, at nilulusob
nila ako nang walang dahilan. 4 Kapalit ng pag-ibig ko ay ang paninirang-puri
nila, pero ipinapanalangin ko sila. 5 Ginantihan nila ako ng kasamaan para sa
kabutihan at namumuhi sila sa aking pag-ibig. 6 Maghirang ka ng masamang tao sa
kaaway na katulad nila; magtalaga ka ng tagapagbintang para tumayo sa kaniyang
kanang kamay. 7 Kapag siya ay hinatulan, nawa mapatunayan siyang may-sala; nawa
maituring na makasalanan ang kaniyang panalangin. 8 Nawa umigsi ang kaniyang
mga araw; nawa may ibang kumuha ng kaniyang katungkulan. 9 Nawa ang kaniyang
mga anak ay mawalan ng ama, at nawa ang kaniyang asawang babae ay maging
balo. 10 Nawa mahibang at magmakaawa ang kaniyang mga anak, na nanghihingi
ng limos sa kanilang pag-alis sa kanilang wasak na tahanan. 11 Nawa kunin ng
pinagkakautangan ang lahat ng kaniyang pag-aari; nawa nakawin ng mga dayuhan
ang kaniyang kinikita. 12 Nawa walang sinuman ang mag-abot ng kabutihan sa
kaniya; nawa walang sinuman ang magkaroon ng awa sa kaniyang mga anak na
walang ama. 13 Nawa ang kaniyang mga anak ay mawala; nawa ang kanilang mga
pangalan ay mabura sa susunod na salinlahi. 14 Nawa mabanggit ang kasalanan
ng kaniyang mga ninuno kay Yahweh; at nawa ang kasalanan ng kaniyang ina ay
hindi malimutan. 15 Nawa ang kanilang pagkakasala ay palaging nasa harapan ni
Yahweh; nawa burahin ni Yahweh ang kanilang alaala mula sa mundong ito. 16 Nawa
gawin ito ni Yahweh dahil ang taong ito ay hindi kailanman nag-abala na magpakita
ng kahit anong katapatan sa tipan, pero sa halip ay ginugulo ang mga api, mga
nangangailangan, at mga pinanghinaan ng loob sa kamatayan. 17 Inibig niya ang
pagsusumpa; nawa bumalik ito sa kaniya. Kinasusuklaman niya ang pagpapala;
nawa walang pagpapala ang dumating sa kaniya. 18 Sinuotan niya ang kaniyang sarili
ng sumpa bilang kaniyang damit, at ang kaniyang sumpa ay pumasok sa kaniyang
kalooban gaya ng tubig, gaya ng langis sa kaniyang mga buto. 19 Nawa ang mga sumpa
ay maging gaya ng mga damit na kaniyang sinusuot para balutan ang kaniyang sarili,
gaya ng sinturon na palagi niyang suot-suot. 20 Nawa ito ang maging gantimpala
ng aking mga tagapagbintang mula kay Yahweh, mga nagsasabi ng masasamang
bagay tungkol sa akin. 21 Yahweh aking Panginoon, pakitunguhan mo ako nang

mabuti alang-alang sa ngalan mo. Dahil ang iyong katapatan sa tipan ay mabuti,
iligtas mo ako. 22 Dahil sa ako ay naaapi at nangangailangan, at ang aking puso ay
sugatan. 23 Naglalaho ako gaya ng anino sa gabi; niyugyog ako gaya ng isang balang.
24 Humina ang aking mga tuhod mula sa pag-aayuno; nagiging balat at buto na ako.
25 Hinamak ako ng mga nagbibintang sa akin; kapag nakikita nila ako, iniiling nila
ang kanilang mga ulo. 26 Tulungan mo ako, O Yahweh na aking Diyos; iligtas mo ako
sa pamamagitan ng iyong katapatan sa tipan. 27 Nawa malaman nila na ito ay iyong
gawain, na ikaw, Yahweh ang gumawa nito. 28 Kahit sumpain nila ako, pakiusap
pagpalain mo ako; kapag sinalakay nila ako, nawa sila ay mapahiya, pero nawa ang
iyong lingkod ay magalak. 29 Nawa ang mga kaaway ko ay mabalutan ng kahihiyan;
nawa suotin nila ang kanilang kahihiyan gaya ng isang balabal. 30 Sa pamamagitan ng
aking bibig magbibigay ako ng labis na pasasalamat kay Yahweh; pupurihin ko siya sa
gitna ng maraming tao. 31 Dahil siya ay tatayo sa kanang kamay ng nangangailangan,
para iligtas siya mula sa mga nanghuhusga sa kaniya.

110

1 Sinabi ni Yahweh sa aking panginoon, "Umupo ka sa aking kanang kamay
hanggang ang iyong mga kaaway ay gawin kong iyong tuntungan." 2 Hahawakan
ni Yahweh ang setro ng iyong kalakasan mula sa Sion; mamuno ka sa iyong mga
kaaway. 3 Ang iyong bayan ay susunod sa iyo sa banal na kasuotan ng kanilang
sariling kalooban sa araw ng iyong kapangyarihan; mula sa sinapupunan ng bukang
liwayway ang iyong pagkabata ay mapapasaiyo gaya ng hamog. 4 Sumumpa si
Yahweh, at hindi magbabago: "Ikaw ay isang pari magpakailanman, ayon sa paraan
ni Melkisedek." 5 Ang Panginoon ay nasa iyong kanang kamay. Papatayin niya ang
mga hari sa araw ng kaniyang galit. 6 Hahatulan niya ang mga bayan; pupunuin niya
ang lugar ng digmaan ng mga bangkay; papatayin niya ang mga pinuno ng maraming
mga bansa. 7 Iinom siya sa batis sa tabi ng daan, at pagkatapos ay ititingala niya ang
kaniyang ulo pagkatapos ng tagumpay.

111

1 Purihin si Yahweh. Magbibigay ako ng pasasalamat kay Yahweh ng buong
puso sa kapulungan ng matutuwid, sa kanilang pagtitipon. 2 Ang mga gawain ni
Yahweh ay dakila, nananabik na hinihintay ng lahat nang nagnanais sa kanila.
3 Ang kaniyang mga gawain ay dakila at maluwalhati, at ang kaniyang katuwiran
ay mananatili magpakailanman. 4 Gumagawa siya ng mga kahanga-hangang mga
bagay na maaalala; si Yahweh ay mapagbigay-loob at maawain. 5 Nagbibigay siya ng
pagkain sa kaniyang tapat na mga tagasunod. Palagi niyang inaalala ang kaniyang
tipan. 6 Ipinamalas niya ang kaniyang makapangyarihang mga gawa sa kaniyang
bayan sa pamamagitan ng pagbibigay sa kanila ng mana sa mga bansa. 7 Ang mga
gawain ng kaniyang mga kamay ay mapagkakatiwalaan at makatarungan; lahat
ng kaniyang mga tagubilin ay maaasahan. 8 Pinatatag sila magpakailanman, para
masiyasat nang tapat at nang wasto. 9 Nagbigay siya ng tagumpay sa kaniyang bayan;
itinalaga niya ang kaniyang tipan magpakailanman; banal at kahanga-hanga ang
kaniyang pangalan. 10 Ang parangalan si Yahweh ay simula ng karunungan; ang
mga gumagawa ng kaniyang mga tagubilin ay mayroong mabuting pang-unawa. Ang
kaniyang kapurihan ay mananatili magpakailanman.

112

1 Purihin si Yahweh. Mapalad ang tao na sumusunod kay Yahweh, na siyang labis
na nagagalak sa kaniyang mga kautusan. 2 Ang kaniyang mga kaapu-apuhan ay

magiging makapangyarihan sa mundo; ang salinlahi ng maka-diyos ay pagpapalain.
3 Kasaganaan at kayamanan ay nasa kaniyang tahanan; ang kaniyang katuwiran ay
mananatili magpakailanman. 4 Nagliliwanag ang ilaw sa kadiliman para sa maka-
diyos; siya ay mapagbigay-loob, maawain, at makatarungan. 5 Umaayos ang buhay ng
taong nakikitungo nang may kahabagan at nagpapahiram ng salapi, ng nagsasagawa
ng kaniyang mga gawain nang may katapatan. 6 Dahil siya ay hindi kailanman
matitinag; ang matuwid ay maaalala magpakailanman. 7 Hindi siya natatakot sa
masamang balita; siya ay panatag at nagtitiwala kay Yahweh. 8 Mapayapa ang
kaniyang puso, walang takot, hanggang siya ay magtagumpay laban sa kaniyang
mga kaaway. 9 Bukas-palad siyang nagbibigay sa mga mahihirap; ang kaniyang
katuwiran ay nananatili magpakailanman; siya ay maitataas nang may karangalan.
10 Makikita ito ng masamang tao at magagalit; magngangalit ang kaniyang mga ngipin
at matutunaw; ang pagnanais ng masasama ay mawawala.

113

1 Purihin si Yahweh. Purihin siya, kayong mga lingkod ni Yahweh; purihin
ang pangalan ni Yahweh. 2 Pagpalain ang pangalan ni Yahweh, ngayon at
magpakailanman. 3 Mula sa pagsikat ng araw hanggang sa paglubog nito, ang
pangalan ni Yahweh ay dapat papurihan. 4 Itataas sa lahat ng mga bansa si Yahweh,
at umaabot hanggang kalangitan ang kaniyang kaluwalhatian. 5 Sino ang katulad
ni Yahweh ang ating Diyos, na nakaupo sa kataas-taasan, 6 na nakatingin sa langit
at sa lupa? 7 Ibinabangon niya ang mahihirap mula sa alabok at itinataas ang
nangangailangan mula sa bunton ng abo, 8 para siya ay makaupo kasama ng mga
prinsipe, mga prinsepe ng kaniyang bayan. 9 Binibigyan niya ng upuan ang babaeng
baog na nasa bahay tulad ng isang masayahing ina ng mga anak. Purihin si Yahweh.

114

1 Nang lumabas ang Israel sa Ehipto, ang sambahayan ni Jacob mula sa mga
dayuhan na iyon, 2 ang Juda ang naging banal niyang lugar, ang Israel ang kaniyang
kaharian. 3 Nakita ito ng dagat, at tumakas ito; umatras ang Jordan. 4 Ang mga
bundok ay lumukso na parang mga tupa, ang mga burol ay lumukso na parang
mga batang tupa. 5 Bakit ka tumakas, O dagat? Jordan, bakit ka tumakas? 6 Mga
bundok, bakit kayo lumukso na parang mga tupa? Kayong maliliit na burol, bakit
kayo lumukso na parang batang tupa? 7 Mayanig ka, O lupa, sa harap ng Panginoon,
sa presensiya ng Diyos ni Jacob. 8 Ginawa niyang lawa ng tubig ang malaking bato,
ginawa niyang bukal ng tubig ang matigas na bato.

115

1 Huwag sa amin, O Yahweh, huwag sa amin, pero sa iyong pangalan maibigay ang
karangalan, dahil sa iyong katapatan sa tipan. 2 Bakit sasabihin ng mga bansa, "Saan
naroon ang kanilang Diyos?" 3 Ang aming Diyos ay nasa langit; ginagawa niya ang
kaniyang maibigan. 4 Ang diyos-diyosan ng mga bansa' ay pilak at ginto, gawa sa mga
kamay ng mga tao. 5 Silang mga diyos-diyosang ay may mga bibig, pero sila ay hindi
nagsasalita; mayroon silang mga mata, pero hindi sila nakakakita; 6 mayroong silang
mga tainga, pero hindi sila nakakarinig; mayroong silang mga ilong, pero hindi sila
nakakaamoy; 7 Mayroon silang mga kamay, pero hindi sila nakakaramdam; mayroon
silang mga paa, pero hindi sila nakakalakad; ni hindi nila magawang magsalita sa
kanilang mga bibig. 8 Silang mga gumawa sa kanila ay tulad nila, gaya ng lahat ng
nagtitiwala sa kanila. 9 O Israel, magtiwala kayo kay Yahweh; siya ang iyong saklolo
at kalasag. 10 Ang tahanan ni Aaron, magtiwala kayo kay Yahweh; siya ang iyong

saklolo at kalasag. 11 Kayong gumagalang kay Yahweh, magtiwala sa kaniya; siya ang
iyong saklolo at kalasag. 12 Pinapansin at pagpapalain tayo ni Yahweh; kaniyang
pagpapalain ang sambahayan ng Israel; kaniyang pagpapalain ang sambahayan
ni Aaron. 13 Kaniyang pagpapalain ang nagpaparangal sa kaniya, kapwa bata at
matanda. 14 Nawa palalaguin ni Yahweh ang inyong bilang ng higit pa, kayo at ang
inyong mga kaapu-apuhan. 15 Pagpalain kayo ni Yahweh, na siyang gumawa ng langit
at lupa. 16 Ang kalangitan ay kay Yahweh; pero ang lupa ay kaniyang ibinigay sa
sangkatauhan. 17 Ang patay ay hindi magpupuri kay Yahweh, ni sinumang bumaba
sa katahimikan; 18 Pero aming pagpapalain si Yahweh ngayon at magpakailanman.
Purihin si Yahweh.

116

1 Mahal ko si Yahweh dahil naririnig niya ang aking tinig at mga pakiusap para
sa awa. 2 Dahil siya ay nakinig sa akin, ako ay tatawag sa kaniya habang ako ay
nabubuhay. 3 Ang mga tali ng kamatayan ay pinaligiran ako, at ang mga patibong
ng Sheol ay nasa harapan ko; aking nadama ang hapis at kalungkutan. 4 Pagkatapos
tumawag ako sa pangalan ni Yahweh: "Pakiusap O Yahweh, iligtas mo ang buhay
ko." 5 Maawain at makatarungan si Yahweh; ang ating Diyos ay mahabagin.
6 Pinagtatanggol ni Yahweh ang walang muwang; ako ay ibinaba, at kaniyang iniligtas.
7 Maaaring bumalik ang aking kaluluwa sa lugar ng kaniyang kapahingahan, dahil
si Yahweh ay naging mabuti sa akin. 8 Dahil iniligtas mo ang buhay ko mula sa
kamatayan, at ang mata ko mula sa mga luha, at ang mga paa ko mula sa pagkatisod.
9 Maglilingkod ako kay Yahweh sa lupain ng mga buhay. 10 Naniwala ako sa kaniya,
kahit sinabi kong "Lubha akong nahirapan. 11 Padalos-dalos kong sinabing, "Lahat
ng tao ay mga sinungaling." 12 Paano ako makakabayad kay Yahweh sa lahat ng
kabutihan niya sa akin? 13 Aking itataas ang saro ng kaligtasan, at tatawag ako sa
pangalan ni Yahweh. 14 Aking tutuparin ang mga panata ko kay Yahweh sa harapan
ng kaniyang buong bayan. 15 Mahalaga sa paningin ni Yahweh ang kamatayan ng
kaniyang mga santo. 16 O Yahweh, tunay nga, ako ay iyong lingkod; ako ang iyong
lingkod, na anak ng iyong lingkod na babae; iyong kinalag ang aking mga pagkakatali.
17 Aking iaalay sa iyo ang handog na pasasalamat at tatawag sa pangalan ni Yahweh.
18 Aking tutuparin ang mga panata ko kay Yahweh sa harapan ng kaniyang buong
bayan, 19 sa mga silid ng tahanan ni Yahweh, sa inyong kalagitnaan, sa Jerusalem.
Purihin si Yahweh.

117

1 Purihin si Yahweh, lahat ng bansa; siya ay parangalan, lahat ng mga tao.
2 Dahil ang kanyang katapatan sa tipan ay dakila para sa atin, at ang pagiging
mapagkakatiwalaan ni Yahweh ay mananatili magpakailanman. Purihin si Yahweh.

118

1 Magpasalamat kay Yahweh, dahil siya ay mabuti, ang kaniyang katapatan sa tipan
ay magpakailanman. 2 Hayaangm magsabi ang Israel, "Ang kaniyang katapatan sa
tipan ay mananananatili magpakailanman. 3 Hayaang magsabi ang sambahayan ni
Aaron, "Ang kaniyang katapatan sa tipan ay mananatili magpakailanman. 4 Hayaang
magsabi ang mga matapat na tagasunod ni Yahaweh, "Ang kaniyang katapatan sa
tipan ay mananananatili magpakailanman." 5 Sa aking pagdurusa ay tumawag ako kay
Yahweh; sinagot ako ni Yahweh at pinalaya ako. 6 Si Yahweh ay kasama ko; hindi
ako matatakot; anong magagawa ng tao sa akin? 7 Si Yahweh ay katulong ko sa
aking panig: kaya nakikita ang tagumpay ko sa kanila na napopoot sa akin. 8 Mas

mabuting kumanlong kay Yahweh kaysa magtiwala sa tao. 9 Mas mabuting magkubli
kay Yahweh kaysa magtiwala sa mga tao. 10 Nakapalibot sakin ang buong bansa;
sa pangalan ni Yahweh ay pinutol ko sila. 11 Ako ay pinalilibutan nila; oo, ako ay
pinalilibutan nila; sa pangalan ni Yahweh ay pinutol ko sila. 12 Ako ay pinalibutan
nila na parang mga bubuyog; sila ay mabilis na naglaho na parang apoy sa gitna
ng mga tinik; sa pangalan ni Yahweh ay pinutol ko sila. 13 Nilusob nila ako para
patumbahin, pero tinulungan ako ni Yahweh. 14 Kalakasan at kagalakan ko si Yahweh,
at siya ang nagligtas sa akin. 15 Ang sigaw ng kagalakan ng tagumpay ay narinig sa
mga tolda ng matuwid; ang kanang kamay ni Yahweh ay nananakop. 16 Ang kanang
kamay ni Yahweh ay itinaas; ang kanang kamay ni Yahweh ay nananakop. 17 Hindi
ako mamamatay, pero mabubuhay at magpapahayag ako ng mga gawa ni Yahweh.
18 Pinarusahan ako ng malupit ni Yahweh; pero hindi niya ako inilagay sa kamatayan.
19 Buksan para sa akin ang mga tarangkahan ng katuwiran; papasok ako sa kanila at
magpapasalamat kay Yahweh. 20 Ito ang tarangkahan ni Yahweh; ang mga matuwid
ay papasok dito. 21 Ako ay magpapasalamat sa iyo dahil sinagot mo ako, at ikaw
ang naging kaligtasan ko. 22 Ang bato na tinanggihan ng mga nagtayo ay naging
panulukang bato. 23 Ito ay gawa ni Yahweh; kagila-gilalas ito sa harap ng ating mga
mata. 24 Ito ang araw na kumilos si Yahweh; tayo ay magalak at magsaya. 25 Pakiusap,
O Yahweh, bigyan mo kami ng tagumpay! Pakiusap, O Yahweh, bigyan mo kami ng
tagumpay! 26 Pagpapalain siyang dumarating sa pangalan ni Yahweh; pinagpapala
ka namin mula sa tahanan ni Yahweh. 27 Si Yahweh ay Diyos, at binigyan niya kami
ng liwanag; itali ninyo ang handog ng mga panali sa mga sungay ng altar. 28 Ikaw
ang aking Diyos, at magpapasalamat ako sa iyo; ikaw ang aking Diyos, ikaw ang
aking itataas. 29 O, magpasalamat kay Yahweh; dahil siya ay mabuti; ang kaniyang
katapatan sa tipan ay mananatili magpakailanman.

119

1 Mapalad silang malinis ang mga kaparaanan, silang lumalakad ayon sa batas ni
Yahweh. 2 Mapalad silang pinapanatili ang kaniyang banal na mga kautusan, silang
buong pusong naghahanap sa kaniya. 3 Wala silang ginagawang kamalian; lumalakad
sila sa kaniyang mga kaparaanan. 4 Inutusan mo kaming ingatan ang iyong mga
tagubilin para masunod namin ito nang mabuti. 5 O, tatatag ako sa pagsunod sa
iyong mga alituntunin! 6 Pagkatapos, hindi ako malalagay sa kahihiyan kapag iniisip
ko ang lahat ng iyong mga kautusan. 7 Taos-puso akong magpapasalamat sa iyo
kapag ang matuwid mong mga utos ay natutunan ko. 8 Susundin ko ang iyong mga
alituntunin; huwag mo akong iwanang nag-iisa. BETH 9 Paano pananatilihing dalisay
ng isang kabataan ang kaniyang landas? Sa pamamagitan ng pagsunod sa iyong
salita. 10 Busong puso kitang hahanapin; huwag mo akong hayaang malihis mula
sa iyong mga kautusan. 11 Iningatan ko ang iyong salita sa aking puso para hindi
ako magkasala laban sa iyo. 12 Purihin ka, O Yahweh; ituro mo sa akin ang iyong
mga alituntunin. 13 Ipinahayag ng aking bibig ang lahat nang matuwid na utos na
ipinakita mo. 14 Nagagalak ako sa paglakad sa mga utos mo sa tipan higit pa sa
lahat ng kayamanan. 15 Pagninilayan ko ang iyong mga tagubilin at bibigyang-pansin
ang mga kaparaanan mo. 16 Nasisiyahan ako sa iyong mga alituntunin; salita mo ay
hindi ko kalilimutan. GIMEL. 17 Maging mabuti ka sa iyong lingkod para mabuhay
ako at mapanatili ang iyong salita. 18 Buksan mo ang aking mga mata para makita
ko sa batas mo ang mga kahanga-hangang bagay. 19 Isa akong dayuhan sa lupain,
huwag mong itago ang mga kautusan mo sa akin. 20 Dinudurog ang mga nasa ko ng
pananabik na malaman ang matuwid mong mga utos sa lahat ng oras. 21 Itinutuwid
mo ang mga mapagmataas, ang mga isinumpa at ang mga naligaw mula sa iyong

mga kautusan. 22 Ilayo mo ako mula sa kahihiyan at panghahamak dahil sinunod
ko ang mga utos mo sa tipan. 23 Kahit na pinagpaplanuhan ako ng masama at
sinisiraan ng mga namumuno, pinag-iisipan nang mabuti ng lingkod mo ang iyong
mga alituntunin. 24 Ang mga utos mo sa tipan ang kasiyahan ko, at ito ang aking mga
tagapayo. DALETH 25 Nakakapit sa alabok ang buhay ko! Bigyan mo ako ng buhay sa
pamamagitan ng salita mo. 26 Sinabi ko sa iyo ang aking mga kaparaanan at tinugon
mo ako; ituro mo sa akin ang iyong mga alituntunin. 27 Ipaunawa mo sa akin ang
mga kaparaanan ng mga tagubilin mo, para mapag-isipan ko nang mabuti ang mga
kamangha-manghang katuruan mo. 28 Tinabunan ako ng kalungkutan! Palakasin
mo ako sa pamamagitan ng iyong salita. 29 Ilayo mo ako sa landas ng pandaraya;
magiliw mong ituro sa akin ang iyong batas. 30 Pinili ko ang landas ng katapatan;
lagi kong ginagawa ang matuwid mong mga utos. 31 Kumakapit ako sa mga utos mo
sa tipan; huwag mo akong hayaang mapahiya, Yahweh. 32 Tatakbo ako sa landas
ng mga kautusan mo dahil pinataba mo ang aking puso na gawin ito. HE. 33 Ituro
mo, Yahweh, ang pamamaraan ng iyong mga alituntunin, at iingatan ko ang mga
ito hanggang sa katapusan. 34 Bigyan mo ako ng pang-unawa at iingatan ko ang
iyong utos; buong puso ko itong susundin. 35 Gabayan mo ako sa landas ng mga
kautusan mo dahil nasisiyahan akong lumakad dito. 36 Akayin mo ang aking puso
sa iyong tipan at ilayo mula sa mga bagay na hindi makatuwiran. 37 Ibaling mo
ang aking mga mata mula sa pagtingin sa mga bagay na walang halaga; pasiglahin
mo ako sa mga kaparaanan mo. 38 Tuparin mo alang-alang sa iyong lingkod ang
mga pangakong ginawa mo para sa mga nagpaparangal sa iyo. 39 Alisin mo sa akin
ang mga panlalait na kinatatakutan ko, dahil mabuti ang matuwid mong paghatol.
40 Tingnan mo, nananabik ako para sa iyong tagubilin; panatilihin mo akong buhay
sa pamamagitan ng iyong matuwid na pagpapalaya. VAV. 41 Iparanas mo sa akin,
Yahweh, ang pag-ibig mong hindi nagmamaliw— ang kaligtasan mo ayon sa iyong
pangako; 42 para may itutugon ako sa mga nangungutya sa akin, dahil nagtitiwala
ako sa iyong salita. 43 Huwag mong alisin sa aking bibig ang salita ng katotohanan,
dahil naghintay ako para sa matuwid mong mga utos. 44 Patuloy kong susundin ang
iyong batas magpakailanpaman. 45 Maglalakad ako nang ligtas, dahil hinahanap ko
ang iyong mga tagubilin. 46 Magsasalita ako tungkol sa mga banal mong utos sa
harap ng mga hari at hindi mahihiya. 47 Nasisiyahan ako sa iyong mga kautusan, na
lubos kong minamahal. 48 Itataas ko ang aking mga kamay sa iyong mga kautusan,
na aking minamahal. Pag-iisipan kong mabuti ang iyong mga alituntunin. ZAYIN.
49 Alalahanin mo ang mga ipinangako mo sa iyong lingkod dahil binigyan mo ako ng
pag-asa. 50 Ito ang kaaliwan ko sa aking paghihirap: na pinapanatili akong buhay
ng pangako mo. 51 Hinahamak ako ng mga mapagmalaki, pero hindi ako tumalikod
sa iyong batas. 52 Inisip ko ang tungkol sa mga matuwid mong utos noong unang
panahon, Yahweh, at inaaliw ko ang aking sarili. 53 Napuno ako ng matinding galit
dahil sa mga masasama na hindi sumusunod sa iyong batas. 54 Ang mga alituntunin
mo ang naging mga awit ko sa bahay na pansamantala kong tinitirhan. 55 Iniisip
ko ang pangalan mo sa gabi, Yahweh, at iniingatan ang iyong batas. 56 Ito ang
naging gawain ko dahil sinunod ko ang mga tagubilin mo. HETH. 57 Si Yahweh
ang kabahagi ko; napagpasiyahan kong sundin ang kaniyang mga salita. 58 Buong
puso kong hinihiling ang iyong kagandahang-loob; maging mahabagin ka sa akin
gaya ng pinangako ng iyong salita. 59 Siniyasat ko ang aking mga pamumuhay
at binaling ko ang aking mga paa sa iyong mga utos. 60 Nagmamamadali ako at
hindi ipinagpaliban ang pagsunod sa iyong mga kautusan. 61 Nabitag ako ng lubid
ng masasama; hindi ko kinalimutan ang iyong batas. 62 Bumabangon ako nang

hatinggabi para magpasalamat sa iyo dahil sa matuwid mong mga utos. 63 Kasamahan
ako ng lahat ng mga nagpaparangal sa iyo, ng lahat ng mga sumusunod sa mga
tagubilin mo. 64 Ang mundo, Yahweh, ay puno ng katapatan mo sa tipan; ituro mo sa
akin ang iyong mga alituntunin. TETH 65 Gumawa ka ng kabutihan sa iyong lingkod,
Yahweh, sa pamamagitan ng iyong salita. 66 Turuan mo ako ng tamang pagpapasya
at pang-unawa, dahil naniniwala ako sa mga kautusan mo. 67 Bago ako nasaktan,
naligaw ako, pero ngayon, sumusunod ako sa salita mo. 68 Mabuti ka at ikaw lang ang
siyang gumagawa ng kabutihan; ituro mo sa akin ang iyong alituntunin. 69 Siniraan
ako sa mga kasinungalingan ng mayayabang, pero buong puso kong pinapanatili
ang mga tagubilin mo. 70 Tumigas ang kanilang mga puso, pero nasisiyahan ako sa
batas mo. 71 Nakabubuti para sa akin na naghirap ako para matutunan ko ang mga
alituntunin mo. 72 Mas mahalaga ang mga tagubilin mula sa iyong bibig kaysa sa libo-
libong piraso ng ginto at pilak. YOD 73 Ang mga kamay mo ang gumawa at humubog
sa akin; bigyan mo ako ng pang-unawa para matutunan ko ang mga kautusan mo.
74 Matutuwa ang mga nagpaparangal sa iyo kapag nakikita nila ako dahil nakatagpo
ako ng pag-asa sa iyong salita. 75 Alam ko, Yahweh, na makatarungan ang mga
utos mo, at sa katapatang ito, pinahirapan mo ako. 76 Hayaan mong aliwin ako ng
katapatan mo sa tipan gaya ng ipinangako mo sa iyong lingkod. 77 Kahabagan mo ako
para mabuhay ako, dahil ang batas mo ang kasiyahan ko. 78 Hayaan mong malagay
sa kahihiyan ang mga mapagmalaki, dahil siniraan nila ako; pero magninilay ako sa
mga tagubilin mo. 79 Nawa bumalik sa akin ang mga nagpaparangal sa iyo, silang
mga nakakaalam ng mga utos mo sa tipan. 80 Maging malinis nawa ang aking puso na
may paggalang sa mga alituntunin mo para hindi ako malagay sa kahihiyan. KAPH.
81 Nanghihina ako nang may pananabik na ako ay iyong sagipin! Umaasa ako sa iyong
salita! 82 Nananabik ang aking mga mata na makita ang iyong pinangako; kailan mo
kaya ako aaliwin? 83 Dahil naging tulad ako ng pinauusukang sisidlan ng alak; hindi
ko kinakalimutan ang iyong mga alituntunin. 84 Gaano katagal ito pagtitiisan ng iyong
lingkod; kailan mo hahatulan ang mga umuusig sa akin? 85 Naghukay ng malalim
ang mga mapagmalaki para sa akin, na nilalabag ang iyong batas. 86 Lahat ng mga
kautusan mo ay maaasahan; inuusig ako ng mga tao nang may kamalian; tulungan
mo ako. 87 Halos tapusin nila ang buhay ko sa mundo, pero hindi ko itinakwil ang
mga tagubilin mo. 88 Panatilihin mo akong buhay gaya ng ipinangako ng katapatan
mo sa tipan, para maingatan ko ang sinabi mo sa mga utos mo sa tipan. LAMEDH.
89 Mananatili ang salita mo, Yahweh, magpakailanman; matatag ang salita mo sa
kalangitan. 90 Mananatili ang katapatan mo sa lahat ng salinlahi; itinatag mo ang
mundo, at ito ay mananatili. 91 Nagpapatuloy hanggang ngayon ang lahat ng mga
bagay, gaya ng sinabi mo sa matuwid mong mga utos, dahil mga lingkod mo ang
lahat ng mga bagay. 92 Kung hindi ko naging kasiyahan ang iyong batas, namatay
na sana ako sa aking paghihirap. 93 Hindi ko kailanman makakalimutan ang mga
tagubilin mo, dahil sa pamamagitan nito, pinanatili mo akong buhay. 94 Ako ay sa iyo;
iligtas mo ako, dahil hinahanap ko ang mga tagubilin mo. 95 Ang mga masasama ay
naghahanda para ako ay sirain, pero uunawain ko ang mga utos mo sa tipan. 96 Nakita
ko na may hangganan ang lahat ng bagay, pero malawak ang iyong mga kautusan at
walang hangganan. MEM. 97 O iniibig ko ang iyong batas! Ito ang pinagninilayan ko
buong araw. 98 Higit akong pinatatalino ng mga kautusan mo kaysa sa mga kaaway
ko, dahil lagi kong kasama ang mga kautusan mo. 99 Mayroon akong higit na pang-
unawa kaysa sa lahat ng aking mga guro, dahil pinagninilayan ko ang mga utos mo
sa tipan. 100 Higit akong nakauunawa kaysa sa mga nakatatanda sa akin; dahil ito sa
pagsunod ko sa iyong mga tagubilin. 101 Tumalikod ako mula sa landas ng kasamaan

para masunod ko ang salita mo. 102 Hindi ako tumalikod mula sa matuwid mong
mga utos dahil tinuruan mo ako. 103 Napakatamis sa aking panlasa ang iyong mga
salita, oo, mas matamis kaysa sa pulot sa aking bibig! 104 Sa pamamagitan ng mga
tagubilin mo, natamo ko ang tamang pagpapasiya; kaya nga kinapopootan ko ang
bawat maling paraan. NUN. 105 Ang salita mo ay ilawan ng aking mga paa at liwanag
para sa aking landas. 106 Nangako ako at pinagtibay ko ito, na susundin ko ang mga
utos mo. 107 Labis akong nasasaktan; panatilihin mo akong buhay, Yahweh, gaya
ng ipinangako mo sa iyong salita. 108 Pakiusap, tanggapin mo Yahweh ang kusang-
loob na mga alay ng aking bibig, at ituro mo sa akin ang matuwid mong mga utos.
109 Nasa kamay ko palagi ang aking buhay, pero hindi ko kinalilimutan ang iyong
batas. 110 Naglagay ng patibong para sa akin ang mga masasama, pero hindi ako
naligaw mula sa mga tagubilin mo. 111 Inaangkin ko ang mga utos mo sa tipan bilang
aking mana magpakailanman, dahil ito ang kagalakan ng aking puso. 112 Nakalaan
ang aking puso sa pagsunod sa mga alituntunin mo magpakailanman hanggang sa
wakas. SAMEKH. 113 Galit ako sa mga walang paninindigan, pero mahal ko ang iyong
batas. 114 Ikaw ang aking kublihan at kalasag; naghihintay ako para sa iyong salita.
115 Lumayo kayo sa akin, kayong mga gumagawa ng masama, para masunod ko ang
mga kautusan ng aking Diyos. 116 Palakasin mo ako sa pamamagitan ng iyong salita
para mabuhay ako at hindi mapahiya sa aking inaasahan. 117 Tulungan mo ako at
magiging ligtas ako; lagi kong pinagninilayan ang mga alituntunin mo. 118 Itinatakwil
mo ang lahat ng mga nalilihis mula sa iyong mga alituntunin, dahil mapanlinlang at
hindi maaasahan ang mga taong iyon. 119 Inaalis mo ang lahat ng masasama sa
mundo katulad ng dumi; kaya nga, minamahal ko ang banal mong mga kautusan.
120 Nanginginig ang aking katawan sa takot sa iyo, at natatakot ako sa matuwid mong
mga utos. AYIN. 121 Ginagawa ko kung ano ang makatarungan at matuwid; huwag
mo akong iwanan sa mga nang-aapi sa akin. 122 Siguraduhin mo ang kapakanan ng
iyong lingkod, huwag mong hayaang apihin ako ng mga mapagmalaki. 123 Napapagal
ang aking mga mata sa paghihintay para sa iyong kaligtasan at sa matuwid mong
salita. 124 Ipakita mo sa iyong lingkod ang katapatan mo sa tipan, at ituro mo sa akin
ang iyong mga alituntunin. 125 Ako ay iyong lingkod; bigyan mo ako ng pang-unawa
para malaman ko ang mga utos mo sa tipan. 126 Oras na para kumilos si Yahweh,
dahil nilalabag ng mga tao ang iyong batas. 127 Tunay ngang minamahal ko ang
iyong mga kautusan higit sa ginto, higit sa purong ginto. 128 Kaya nga, sumusunod
ako nang mabuti sa lahat ng mga tagubilin mo, at napopoot ako sa bawat landas
ng kamalian. PE. 129 Kahanga-hanga ang mga patakaran mo, kaya nga sinusunod
ko ang mga ito. 130 Ang paglalahad ng mga salita mo ay nagbibigay ng liwanag;
nagbibigay ito ng pang-unawa sa mga hindi naturuan. 131 Binubuksan ko ang aking
bibig at humihingal dahil nananabik ako para sa mga kautusan mo. 132 Humarap
ka sa akin at mahabag, gaya ng lagi mong ginagawa para sa mga nagmamahal sa
iyong pangalan. 133 Akayin mo ang aking mga yapak sa pamamagitan ng iyong salita;
huwag mong hayaang pamunuan ako ng kahit anong kasalanan. 134 Tubusin mo ako
mula sa pang-aapi ng mga tao para masunod ko ang mga tagubilin mo. 135 Hayaan
mong magliwanag ang iyong mukha sa iyong lingkod, at ituro mo sa akin ang iyong
mga alituntunin. 136 Napakaraming mga luha ang umaagos mula sa aking mga mata
dahil hindi sinusunod ng mga tao ang iyong batas. TSADHE. 137 Matuwid ka, Yahweh,
at makatarungan ang mga utos mo. 138 Matuwid at matapat mong ibinigay ang mga
utos mo sa tipan. 139 Winasak ako ng galit dahil kinakalimutan ng mga kalaban ko
ang mga salita mo. 140 Labis nang nasubok ang iyong salita, at iniibig ito ng iyong
lingkod. 141 Ako ay walang halaga at inalipusta, pero hindi ko pa rin kinalilimutan

ang mga tagubilin mo. 142 Ang katarungan mo ay matuwid magpakailanman, at
ang batas mo ay mapagkakatiwalaan. 143 Kahit na natagpuan ako ng bagabag at
paghihirap, ang kautusan mo pa rin ang aking kasiyahan. 144 Ang mga utos mo sa
tipan ay matuwid magpakailanman; bigyan mo ako ng pang-unawa para ako ay
mabuhay. QOPH. 145 Nanawagan ako ng buong puso, "Sagutin mo ako, Yahweh,
iingatan ko ang mga alituntunin mo. 146 Tumatawag ako sa iyo; iligtas mo ako, at
susundin ko ang mga utos mo sa tipan. 147 Bumabangon ako bago sumikat ang araw
at humihingi ng tulong. Umaasa ako sa mga salita mo. 148 Mulat ang aking mga
mata bago magpalit ng mga yugto ang gabi, para mapagnilayan ko ang mga salita
mo. 149 Dinggin mo ang aking tinig sa katapatan mo sa tipan; panatilihin mo akong
buhay, Yahweh, gaya ng ipinangako mo sa matuwid mong mga utos. 150 Papalapit
nang papalapit sa akin ang mga umuusig sa akin, pero malayo sila sa iyong batas.
151 Ikaw ay malapit, Yahweh, at lahat ng mga kautusan mo ay mapagkakatiwalaan.
152 Natutunan ko noon mula sa mga utos mo sa tipan na itinakda mo ang mga
ito magpakailanman. RESH 153 Tingnan mo ang aking mga paghihirap at tulungan
mo ako, dahil hindi ko kinalilimutan ang batas mo. 154 Ipagtanggol mo ang aking
kapakanan at tubusin ako; ingatan mo ako gaya ng ipinangako mo sa iyong salita.
155 Malayo ang kaligtasan mula sa masasama, dahil hindi nila minamahal ang iyong
alituntunin. 156 Dakila ang iyong mahabaging mga gawa, Yahweh; panatilihin mo
akong buhay gaya ng lagi mong ginagawa. 157 Marami ang aking mga taga-usig at
kaaway, pero hindi pa rin ako tumalikod sa mga utos mo sa tipan. 158 Tinitingnan
ko ng may pagkasuklam ang mga mandaraya dahil hindi nila sinusunod ang iyong
salita. 159 Tingnan mo kung gaano ko minamahal ang mga tagubilin mo; panatilihin
mo akong buhay, Yahweh, gaya ng ipinangako mo sa pamamagitan ng katapatan mo
sa tipan. 160 Ang diwa ng iyong salita ay mapagkakatiwalaan; bawat isa sa mga utos
mo ay mananatili magpakailanman. SHIN. 161 Inuusig ako ng mga prinsipe ng walang
dahilan; nanginginig ang aking puso, takot na suwayin ang iyong salita. 162 Nagagalak
ako sa iyong salita tulad ng nakahanap ng malaking gantimpala. 163 Kinapopootan
ko at kinasusuklaman ang kasinungalingan, pero minamahal ko ang iyong batas.
164 Pitong beses sa isang araw kitang pinupuri dahil sa matuwid mong mga utos.
165 Malaking kapayapaan ang nakakamtan ng mga nagmamahal sa batas mo, walang
makatitisod sa kanila. 166 Naghihintay ako para sa iyong kaligtasan, Yahweh, at
sinusunod ko ang iyong mga kautusan. 167 Sinusunod ko ang mga banal mong
kautusan at labis ko itong minamahal. 168 Iniingatan ko ang mga tagubilin mo at
banal na kautusan, dahil alam mo ang lahat ng ginagawa ko. TAV. 169 Pakinggan mo
ang aking iyak ng paghingi ng tulong, Yahweh; bigyan mo ako ng pang-unawa sa
iyong salita. 170 Makarating nawa ang aking pagsamo sa harap mo; tulungan mo ako
gaya ng ipinangako mo sa iyong salita. 171 Nawa ay magbuhos ng papuri ang aking
mga labi, dahil itinuro mo sa akin ang alituntunin mo. 172 Hayaang mong umawit ang
aking dila tungkol sa iyong salita, dahil matuwid lahat ng mga kautusan mo. 173 Nawa
tulungan ako ng iyong kamay, dahil pinili ko ang mga tagubilin mo. 174 Nananabik
ako para sa pagliligtas mo, Yahweh, at ang batas mo ang aking kasiyahan. 175 Nawa
mabuhay ako at mapapurihan ka, at matulungan ako ng matuwid mong mga utos.
176 Naligaw ako tulad ng nawalang tupa; hanapin mo ang iyong lingkod, dahil hindi
ko kinalimutan ang mga kautusan mo.

120

1 Sa aking kahirapan tumawag ako kay Yahweh, at sinagot niya ako. 2 Iligtas mo ang
aking buhay, O Yahweh, mula sa mga sinungaling na labi at mula sa mandarayang
dila. 3 Paano ka niya parurusahan, at ano pa ang magagawa sa iyo, ikaw na may

sinungaling na dila? 4 Papanain ka niya ng matalim na mga pana ng mandirigma,
kung saan hinulma sa mainit na mga uling ng puno ng tambo. 5 Kaawaan ako dahil
pansamantala akong naninirahan sa Mesech; nanirahan ako dati sa mga tolda ng
Kedar. 6 Matagal akong nanirahan kasama silang napopoot sa kapayapaan. 7 Ako ay
para sa kapayapaan, pero kapag ako ay nagsasalita, sila ay para sa digmaan.

121

1 Itataas ko ang aking mga mata sa mga bundok. Mula saan manggagaling ang aking
saklolo? 2 Ang saklolo sa akin ay nanggagaling kay Yahweh, na gumawa ng langit at
lupa. 3 Hindi niya papayagang madulas ang paa mo; siya na nag-iingat sa iyo ay
hindi iidlip. 4 Tingnan mo, ang tagapangalaga ng Israel ay hindi kailanman iidlip o
matutulog. 5 Tagapangalaga ninyo si Yahweh; si Yahweh ay lilim sa inyong kanang
kamay. 6 Hindi ka masasaktan ng araw sa umaga, ni ng buwan sa gabi. 7 Iingatan ka
ni Yahweh sa lahat ng kapahamakan, at iingatan niya ang iyong buhay. 8 Iingatan ni
Yahweh ang lahat ng iyong ginagawa ngayon at magpakailanman.

122

1 Ako ay nagalak nang kanilang sabihin sa akin, “Tayong pumunta sa tahanan
ni Yahweh.” 2 Ang mga paa natin ay nakatayo sa loob ng iyong tarangkahan, O
Jerusalem. 3 Ang Jerusalem ay itinayo tulad ng isang lungsod na matatag. 4 Ang mga
angkan ni Yahweh ay umakyat doon, ang mga angkan ni Yahweh, bilang isang batas
para sa Israel para magbigay pasasalamat sa pangalan ni Yahweh. 5 Doon ang mga
pinuno ay nakaupo sa mga trono para sa hatol ng sambahayan ni David. 6 Manalangin
para sa kapayapaan ng Jerusalem! Sila ay giginhawa na nagmamahal sa inyo.
7 Magkaroon nawa ng kapayapaan sa loob ng inyong mga pader at kaginhawahan
sa inyong mga tore. 8 Para sa mga kapakanan ng aking mga kapatid at kasamahan,
sasabihin ko ngayon, “Magkaroon nawa ng kapayapaan sa inyo.” 9 Para sa kapakanan
ng tahanan ni Yahweh na ating Diyos, mananalangin ako para sa inyong ikabubuti.

123

1 Sa iyo ko itataas ang aking mga mata, ikaw na nakaupo sa kalangitan. 2 Tingnan
mo, kung paanong tumitingin ang mga mata ng mga alipin sa kamay ng kanilang
amo, kung paanong tumitingin ang mga mata ng isang alilang babae sa kamay ng
kaniyang among babae, gayundin ang pagtingin ng aming mga mata kay Yahweh na
aming Diyos hanggang siya ay magkaroon ng awa sa amin. 3 Maawa ka sa amin, O
Yahweh, maawa ka sa amin, dahil kami ay puno ng kahihiyan. 4 Kami ay higit na
punong-puno ng pangungutya ng mga walang-galang at paghamak ng mapagmalaki.

124

1 “Kung wala si Yahweh sa ating panig,” hayaang sabihin ng Israel ngayon, 2 “kung
hindi si Yahweh ang nasa ating panig nang lumusob ang mga tao laban sa atin, 3 tiyak
lalamunin nila tayo ng buhay nang sumiklab ang kanilang matinding galit laban
sa atin. 4 Tatangayin tayo ng tubig; lalamunin tayo ng malakas na agos ng tubig.
5 Pagkatapos lulunurin tayo ng rumaragasang tubig.” 6 Purihin si Yahweh, siyang
hindi nagpahintulot na magutay-gutay tayo sa pamamagitan ng kanilang mga ngipin.
7 Nakatakas tayo tulad ng isang ibon mula sa patibong ng mga manghuhuli; ang
patibong ay nasira at tayo ay nakatakas. 8 Ang ating saklolo ay na kay Yahweh, na
siyang gumawa ng langit at lupa.

125

1 Silang mga nagtitiwala kay Yahweh ay tulad ng bundok ng Sion, hindi matitinag,
at mananatili magpakailanman. 2 Gaya ng mga bundok na nakapalibot sa Jerusalem,
gayundin nakapalibot si Yahweh sa kaniyang bayan ngayon at magpakailanman.
3 Ang setro ng kasamaan ay hindi dapat mamuno sa lupain ng mga matutuwid.
Kung hindi, ang mga matutuwid ay maaring gawin kung ano ang mali. 4 Yahweh,
gumawa ka ng mabuti, sa kanilang mga mabuti at sa mga matuwid sa kanilang mga
puso. 5 Pero para naman sa kanilang mga lumilihis para sa kanilang masasamang
pamamaraan, itataboy sila ni Yahweh kasama ang mga gumagawa ng masasama.
Kapayapaan nawa ang makamtan ng Israel.

126

1 Nang ibinalik ni Yahweh ang magandang kapalaran sa Sion, tulad kami nilang
mga nananaginip. 2 Pagkatapos napuno ang aming mga bibig ng tawanan at ang
aming mga dila ng may awitan. Pagkatapos sinabi nila sa mga bansa. “Si Yahweh ay
gumawa ng mga dakilang bagay para sa kanila.” 3 Gumawa si Yahweh ng dakilang
bagay para sa atin; labis kaming nagalak! 4 Yahweh, ibalik mo ang aming kayamanan
tulad ng batis sa Negeb. 5 Silang mga naghahasik ng mga luha ay mag-aani ng sigaw
para sa kagalakan. 6 Siyang umiiyak na lumabas, dala-dala ang binhing ihahasik,
babalik muli nang may sigaw ng kagalakan, dala-dala ang kaniyang mga bungkos.

127

1 Maliban na lang kung si Yahweh ang magtatayo ng bahay, walang saysay ang
trabaho ng mga nagtayo nito. Maliban na lang na si Yahweh ang magbabantay ng
lungsod, walang saysay ang pagbabantay ng mga tagapagbantay nito. 2 Walang saysay
na ikaw ay gumising ng maaga at umuwi nang gabing-gabi, o kainin ang tinapay na
pinaghirapan, dahil si Yahweh ang nagbibigay ng pinakaaasam na tulog. 3 Masdan
mo, ang mga bata ay isang pamana mula kay Yahweh at ang bunga ng sinapupunan
ay isang gantimpala mula sa kaniya. 4 Tulad ng mga palaso sa kamay ng isang
mandirigma, gayundin ang mga anak ng iyong kabataan. 5 Mapalad ang taong puno
ang kaniyang talangga ng palaso. Hindi siya malalagay sa kahihiyan kapag hinarap
niya ang kaniyang mga kaaway sa tarangkahan.

128

1 Mapalad ang lahat ng nagpaparangal kay Yahweh, siyang lumalakad sa kaniyang
kaparaanan. 2 Kung ano ang ibinigay ng iyong mga kamay, ikaw ay masisiyahan; ikaw
ay pagpapalain at mananagana. 3 Ang iyong asawang babae ay tulad ng mabungang
ubasan sa iyong tahanan; at ang iyong mga anak ay magiging tulad ng tanim ng
olibo habang sila ay nakaupo sa palibot sa iyong lamesa. 4 Oo, tunay nga, ang tao
ay pagpapalain, siyang nagpaparangal kay Yahweh. 5 Nawa pagpalain ka ni Yahweh
mula sa Sion; nawa makita mo ang kasaganahan ng Jerusalem sa lahat ng araw
ng iyong buhay. 6 Nawa mabuhay ka para makita ang anak ng iyong mga anak.
Kapayapaan nawa ang makamtan ng Israel.

129

1 “Mula pa ng aking kabataan madalas akong lusubin nila,” hayaang sabihin ng
Israel. 2 “Mula pa ng aking kabataan, nilusob nila ako, pero hindi nila ako natalo.
3 Inararo ng mga mang-aararo ang aking likuran; gumawa sila ng mahabang ukit na
daan. 4 Si Yahweh ay matuwid, pinutol niya ang mga lubid ng masama.” 5 Nawa
malagay silang lahat sa kahihiyan at tumalikod silang mga napopoot sa Sion. 6 Nawa
maging tulad sila ng mga damo na nasa bubungan na nalalanta bago pa ito lumago,

[7] na hindi na maaaring punuin ang kamay ng manggagapas o ang dibdib nilang
nagtatali ng mga bungkos. [8] Nawa huwag sabihin ng mga dumadaan, "Nawa ang
pagpapala ni Yahweh ay sumainyo; pinagpapala namin kayo sa pangalan ni Yahweh."

130

[1] Yahweh, mula sa kailaliman ako ay umiiyak sa iyo. [2] Panginoon, pakinggan
mo ang aking boses; hayaan ang iyong mga tainga na tumuon sa aking mga
pagsusumamo ng iyong awa. [3] Yahweh, kung tatandaan mo ang mga kasamaan,
Panginoon, sino ang makatatagal? [4] Pero mayroong kapatawaran sa iyo, para ikaw ay
sambahin. [5] Naghihintay ako para kay Yahweh, naghihintay ang aking kaluluwa, at sa
kaniyang salita ako ay umaasa. [6] Naghihintay ang aking kaluluwa para sa Panginoon
ng higit kaysa sa tagabantay na naghihintay na mag-umaga. [7] O Israel, umasa ka kay
Yahweh. Si Yahweh ay maawain, at siya ay labis na nagnanais magpatawad. [8] Siya
ang tutubos sa Israel mula sa lahat ng kanilang mga kasalanan.

131

[1] Yahweh, ang aking puso ay hindi nagmamalaki o aking mga mata ay hindi
nagmamataas, wala akong matataas na pangarap para sa aking sarili o pag-aalala
sa mga bagay na hindi ko naaabot. [2] Tunay nga na pinanatili ko at pinatahimik ang
aking kaluluwa; tulad ng batang nawalay na sa kaniyang ina, ang aking kaluluwa
ay nasa loob ko tulad ng isang batang nawalay na. [3] Israel, umasa ka kay Yahweh
ngayon at magpakailanman.

132

[1] Yahweh, para sa kapakanan ni David alalahanin mo ang lahat ng kaniyang
paghihirap. [2] Alalahanin mo kung paano siya nangako kay Yahweh, paano siya
namanata sa Makapangyarihang Diyos ni Jacob. [3] Sinabi niya, "Hindi ako papasok
sa aking bahay o pupunta sa aking higaan, [4] hindi ko bibigyan ng tulog ang aking
mga mata o pagpapahingahin ang aking mga talukap [5] hanggang mahanap ko ang
lugar para kay Yahweh, isang tabernakulo para sa Makapangyarihang Diyos ni Jacob."
[6] Tingnan mo, narinig namin ang tungkol dito sa Efrata; natagpuan namin ito sa
bukirin ng Jaar. [7] Pupunta kami sa tabernakulo ng Diyos; sasamba kami sa kaniyang
tuntungan. [8] Bumangon ka Yahweh; pumunta ka sa lugar ng iyong kapahingahan.
[9] Nawa ang iyong mga pari ay madamitan ng katapatan; nawa ang siyang tapat sa
iyo ay sumigaw para sa kagalakan. [10] Para sa kapakanan ng iyong lingkod na si
David, huwag kang tumalikod mula sa hinirang mong hari. [11] Nangako si Yahweh
na magiging matapat kay David; hindi siya tatalikod mula sa kaniyang pangako:
"Ilalagay ko ang isa sa iyong mga kaapu-apuhan sa iyong trono. [12] Kung pananatilihin
ng iyong mga anak ang aking tipan at ang mga batas na ituturo ko sa kanila, ang
kanilang mga anak ay mauupo rin sa iyong trono magpakailanman." [13] Totoong
pinili ni Yahweh ang Sion; siya ay ninais niya para sa kaniyang upuan. [14] Ito ang
aking lugar ng kapahingahan magpakailanman; mamumuhay ako rito, dahil ninais
ko siya. [15] Pagpapalain ko siya ng masaganang pagpapala; Papawiin ko ang kaniyang
kahirapan sa pamamagitan ng tinapay. [16] Dadamitan ko ang kaniyang mga pari ng
kaligtasan; ang mga tapat sa kaniya ay sisigaw ng malakas para sa kagalakan. [17] Doon
palalakihin ko ang sungay ni David; inilagay ko ang lampara doon para sa hinirang
ko. [18] Dadamitan ko ang kaniyang mga kaaway na may kahihiyan, pero ang kaniyang
korona ay magniningning.

133

1 Masdan niyo, napakabuti at kaaya-aya para sa mga kapatiran na sama-samang
manatili ng may pagkakaisa! 2 Tulad ito ng mamahaling langis sa ulo na dumaloy
pababa sa balbas ni Aaron, na dumaloy sa kaniyang mga kasuotan. 3 Tulad ito ng
hamog sa Hermon, na bumababa sa bundok ng Sion. Dahil doon nag-utos si Yahweh
ng pagpapala, buhay magpakailanman.

134

1 Halikayo, pagpalain si Yawheh, lahat kayong mga lingkod ni Yahweh, kayong mga
naglilingkod sa tahanan ni Yahweh tuwing gabi. 2 Itaas ninyo ang inyong mga kamay
sa banal na lugar at pagpalain si Yahweh. 3 Nawa pagpalain kayo ni Yahweh mula sa
Sion, siya na gumawa ng langit at lupa.

135

1 Purihin si Yahweh. Purihin ang pangalan ni Yahweh, Purihin siya, kayong mga
lingkod ni Yahweh, 2 kayong mga nakatayo sa tahanan ni Yahweh, sa mga patyo ng
tahanan ng ating Diyos. 3 Purihin si Yahweh, dahil siya ay mabuti; umawit ng mga
papuri sa kaniyang pangalan, dahil ito ay nakalulugod na gawin. 4 Dahil pinili ni
Yahweh si Jacob para sa kaniyang sarili, ang Israel bilang kaniyang pag-aari. 5 Alam
kong si Yahweh ay dakila, na ang ating Panginoon ay mataas sa lahat ng diyos.
6 Kahit na anong naisin ni Yahweh, ginagawa niya sa langit, sa lupa, sa dagat at sa
kailaliman ng karagatan. 7 Inilagay niya ang mga ulap mula sa malayo, na gumagawa
ng lumiliwanag na kidlat kasama ng ulan at nagdadala ng hangin mula sa kaniyang
imbakan. 8 Pinatay niya ang panganay na anak ng Ehipto, maging tao at mga hayop.
9 Nagpadala siya ng mga tanda at mga kababalaghan sa inyong kalagitnaan, Ehipto,
laban sa Paraon at sa lahat ng kaniyang mga lingkod. 10 Maraming bansa ang nilusob
niya at pinatay ang malalakas na hari, 11 sina Sihon hari ng Amoreo at Og hari ng
Bashan at lahat ng kaharian sa Canaan. 12 Ibinigay niya ang kanilang mga lupain para
ipamana, isang pamana sa kaniyang bayang Israel. 13 Yahweh, ang iyong pangalan ay
mananatili magpakailanman; Yahweh, ang iyong katanyagan ay mananatili sa lahat
ng henerasyon. 14 Dahil ipinagtatanggol ni Yahweh ang kaniyang bayan at may habag
siya sa kaniyang mga lingkod. 15 Ang mga bansa ng mga diyos-diyosan ay pilak at
ginto, gawa sa kamay ng mga tao. 16 Ang mga diyos-diyosan ay may mga bibig, pero
hindi sila nagsasalita; mayroon silang mga mata, pero hindi nakakikita; 17 mayroon
silang mga tainga, pero hindi nakaririnig, ni hininga ay wala sa kanilang mga bibig.
18 Ang mga gumagawa sa kanila ay tulad din nila, gaya ng lahat ng nagtitiwala sa
kanila. 19 Mga kaapu-apuhan ng Israel, purihin ninyo si Yahweh; mga kaapu-apuhan
ni Aaron, purihin ninyo si Yahweh. 20 Mga kaapu-apuhan ni Levi, purihin ninyo si
Yahweh; kayong nagpaparangal kay Yahweh, purihin ninyo si Yahweh. 21 Purihin
ninyo si Yahweh sa Sion, siyang naninirahan sa Jerusalem. Purihin si Yahweh.

136

1 O, magpasalamat kay Yahweh; dahil siya ay mabuti, dahil ang kaniyang katapatan
sa tipan ay mananatili magpakailanman. 2 O, magpasalamat sa Diyos ng mga
diyos, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay mananatili magpakailanman. 3 O,
magpasalamat sa Panginoon ng mga panginoon, dahil ang kaniyang katapatan
sa tipan ay mananatili magpakailanman. 4 Sa kaniya na nag-iisang gumagawa
ng labis na kamanghaan, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay mananatili
magpakailanman— 5 sa kaniyang karunungan ginawa ang kalangitan, dahil ang
kaniyang katapatan sa tipan ay mananatili magpakailanman— 6 sa kaniya na

nagkalat ng lupa sa ibabaw ng katubigan, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan
ay mananatili magpakailanman— 7 sa kaniya na gumawa ng kahanga-hangang mga
liwanag, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay mananatili magpakailanman—
8 ng araw na naghahari sa umaga, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay
mananatili magpakailanman— 9 ng buwan at bituin na naghahari sa gabi, dahil ang
kaniyang katapatan sa tipan ay mananatili magpakailanman— 10 na siyang pumatay
sa mga panganay na anak ng Ehipto, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay
mananatili magpakailanman— 11 at naglabas sa Israel mula sa kanila, dahil ang
kaniyang katapatan sa tipan ay mananatili magpakailanman— 12 na may malakas na
kamay at nakataas na braso, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay mananatili
magpakailanman— 13 na siyang naghati sa dagat na Pula dahil ang kaniyang
katapatan sa tipan ay mananatili magpakailanman— 14 at nagawang padaanin ang
Israelita sa kalagitnaan nito, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay mananatili
magpakailanman— 15 pero ipinatapon ang Paraon at ang kaniyang hukbo sa dagat
na Pula, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay mananatili magpakailanman—
16 siya na nagdala sa kaniyang bayan sa ilang, dahil ang kaniyang katapatan sa
tipan ay mananatili magpakailanman— 17 siya na nagpapatay sa mga dakilang
hari, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay mananatili magpakailanman—
18 at pinatay ang tanyag na mga hari, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay
mananatili magpakailanman— 19 sina Sihon hari ng mga Amoreo, dahil ang kaniyang
katapatan sa tipan ay mananatili magpakailanman— 20 at Og hari ng Bashan, dahil
ang kaniyang katapatan sa tipan ay mananatili magpakailanman— 21 at binigay
ang kanilang lupain bilang pamana, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay
mananatili magpakailanman— 22 isang pamana sa Israel na kaniyang lingkod, dahil
ang kaniyang katapatan sa tipan ay mananatili magpakailanman— 23 siyang umalala
sa atin at tumulong sa ating kahihiyan, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay
nananatili magpakailanman— 24 at siyang nagbigay sa atin ng katagumpayan sa ating
mga kaaway, dahil ang kaniyang katapatan sa tipan ay nananatili magpakailanman—
25 siyang nagbibigay ng pagkain sa lahat ng nabubuhay, dahil ang kaniyang katapatan
sa tipan ay nananatili magpakailanman. 26 O, magpasalamat sa Diyos sa langit, dahil
ang kaniyang katapatan sa tipan ay nananatili magpakailanman.

137

1 Kami ay naupo sa tabi ng ilog ng Babilonia at umiyak nang aming naisip ang
tungkol sa Sion. 2 Sa mga puno ng alamo namin isinabit ang aming mga alpa. 3 Doon
ang aming mga manlulupig ay pinakanta kami, at silang mga nangutya sa amin ay
inatasan kaming maging masaya, sinasabing, “Awitan niyo kami ng isa sa mga awit
ng Sion.” 4 Paano kami makakakanta ng isang awitin tungkol kay Yahweh sa isang
dayuhang lupain? 5 Jerusalem, kung aking babalewalain ang alaala mo, hayaan mo
ang aking kanang kamay na makalimutan ang kaniyang kakayahan. 6 Hayaan mo
ang aking dila na kumapit sa aking ngalangala kung hindi na kita muling iisipin
pa, kung hindi ko gugustuhin na ang Jerusalem ang maging aking pinakadakilang
kasiyahan. 7 Alalahanin mo, Yahweh, kung ano ang ginawa ng mga Edomita noong
araw na bumagsak ang Jerusalem. Sinabi nila, “Wasakin ito, wasakin ito hanggang
sa pundasyon nito.” 8 Anak na babae ng Babilonia, na malapit na ang pagkawasak—
nawa ang tao ay pagpalain, kung sinuman ang magbalik ng kabayaran sa kung ano
ang iyong ginawa sa amin. 9 Nawa ang taong iyon ay pagpalain, sinuman ang kumuha
at nagpira-piraso ng inyong maliliit na anak sa bato.

138

[1] Magpapasalamat ako sa iyo ng buong puso; aawitan kita ng mga papuri sa harap
ng mga diyos-diyosan. [2] Luluhod ako sa iyong banal na templo at magpapasalamat
sa iyong ngalan para sa katapatan sa tipan at sa iyong pagiging mapagkakatiwalaan.
Dinakila mo ang iyong salita at iyong pangalan higit sa lahat. [3] Sa araw na tumawag
ako sa iyo, sinagot mo ako; pinalakas mo ang aking loob at ang aking kaluluwa.
[4] Yahweh, lahat ng hari sa mundo ay magpapasalamat sa iyo dahil maririnig nila ang
mga salita ng iyong bibig. [5] Tunay nga na aawitin nila ang mga ginawa ni Yahweh,
dahil dakila ang kaluwalhatian ni Yahweh. [6] Kahit na mataas si Yahweh, sa mga
mabababa siya nag-aaruga, pero malayo sa kaniya ang mga mapagmalaki. [7] Kahit na
lumakad ako sa kalagitnaan ng kapamahakan, pangangalagaan mo ang aking buhay;
iuunat mo ang iyong kamay laban sa galit ng aking mga kaaway, at ililigtas ako ng
iyong kanang kamay. [8] Kasama ko si Yahweh hanggang sa huli; Yahweh panatilihin
mo ang iyong katapatan sa tipan magpakailanman; huwag mong pabayaan ang mga
nilikha ng iyong mga kamay.

139

[1] Yahweh, sinayasat mo ako at kilala. [2] Alam mo kung kailan ako uupo at babangon;
kahit malayo ka sa akin nauunawaan mo ang aking saloobin. [3] Minamasdan mo
ang aking daan at kapag ako ay nahihiga; alam mo ang lahat sa aking pamumuhay.
[4] Yahweh, wala akong sinasabi na hindi mo lubos na alam. [5] Sa likuran at harapan
ay nandoon ang iyong mga kamay sa akin. [6] Ang ganoong kaalaman ay labis para sa
akin; ito ay labis na mataas at hindi ko ito kayang maunawaan. [7] Saan ako maaaring
pumunta para makatakas mula sa iyong Espiritu? Saan ako makakalayo mula sa
iyong presensiya? [8] Kung aakyat ako sa kalangitan, naroon ka; kung gagawa ako ng
higaan sa sheol, makikita na naroon ka. [9] Kung lilipad ako palayo sa mga pakpak
ng umaga at pupunta para mamuhay sa pinakamalayong mga bahagi sa kabila ng
karagatan, [10] kahit doon ang iyong kamay ang aakay sa akin, at ang iyong kanang
kamay ang hahawak sa akin. [11] Kung sasabihin ko, “Tiyak na itatago ako ng kadiliman
at ang gabi ang aking magiging liwanag;” [12] hindi makakapagtago kahit ang kadiliman
mula sa iyo. Lumiliwanag ang gabi tulad ng umaga, dahil ang kadiliman at liwanag
ay magkatulad sa iyo. [13] Ikaw ang humulma sa aking pagkatao; ikaw ang humulma
sa akin sa sinapupunan ng aking ina. [14] Magpapasalamat ako sa iyo, dahil ang iyong
mga gawa ay kahanga-hanga at kamangha-mangha. Alam na alam mo ang aking
buhay. [15] Ang aking katawan ay hindi naitago mula sa iyo noong ako ay lihim na
binuo, noong ako ay magulong nilikha sa kailaliman ng mundo. [16] Nakita mo ako sa
loob ng sinapupunan; ang lahat ng araw na nakatalaga para sa akin ay nakatala sa
iyong libro kahit bago pa ito ang unang nangyari. [17] Napakahalaga ng iyong kaisipan
sa akin, O Diyos! Napakalawak ng kanilang kabuuan. [18] Kung susubukan ko itong
bilangin, sila ay higit pa sa bilang ng mga buhangin. Sa aking paggising, ako ay nasa
iyo pa rin. [19] Kung iyo lamang papatayin ang masasama, O Diyos; lumayo sa akin,
ikaw na marahas na tao. [20] Sila ay naghihimagsik laban sa iyo at kumikilos nang may
pandaraya; ang iyong mga kaaway ay nagsisinungaling. [21] Hindi ko ba kapopootan
ang mga napopoot sa iyo, Yahweh? Hindi ko ba kasusuklaman silang lumalaban sa
iyo? [22] Lubos ko silang kinapopootan; sila ay naging mga kaaway ko. [23] Siyasatin mo
ako, O Diyos, at kilalanin mo ang aking puso; subukin mo ako at alamin ang aking
saloobin. [24] Tingnan mo kung mayroong masamang paraan sa akin, at pangunahan
mo ako sa daan ng walang hanggan.

140

1 Yahweh, sagipin mo ako mula sa masama; pangalagaan mo ako mula sa
mararahas na mga tao. 2 Nagpaplano sila ng kasamaan sa kanilang mga puso; sila
ang pasimuno ng hindi pagkakasundo araw-araw. 3 Ang kanilang dila ay nakakasugat
tulad ng mga ahas, ang lason ng ulupong ay nasa kanilang mga labi. Selah 4 Ilayo mo
ako sa mga kamay ng masasama, Yahweh; pangalagaan mo ako sa mararahas na mga
tao na nagpaplano na patumbahin ako. 5 Ang mapagmalaki ay naghanda ng patibong
para sa akin; nagkalat sila ng lambat; naghanda sila ng silo para sa akin. Selah 6 Sinabi
ko kay Yahweh, "Ikaw ang aking Diyos; makinig ka sa aking mga paghingi ng awa."
7 Yahweh, aking Panginoon, ikaw ay malakas para magligtas; sa araw ng labanan
nilagyan mo ng panangga ang aking ulo. 8 Yahweh, huwag mong ipagkaloob ang nais
ng masasama; huwag mong hayaan ang kanilang mga plano na magtagumpay. Selah.
9 Silang mga nakapalibot sa akin ay itiningala ang kanilang mga ulo; hayaan mo silang
tabunan ng kalokohan ng kanilang labi. 10 Hayaan mong bumagsak ang nagbabagang
mga uling sa kanila; itapon mo sila sa apoy, sa napakalalim na hukay, na hindi
na kailanman makakabangon. 11 Nawa ang sinumang nagsasabi ng masasamang
mga bagay tungkol sa iba ay hindi mailigtas sa mundo; nawa hanapin ng kasamaan
ang mararahas para ibagsak siya. 12 Alam kong si Yahweh ang magpapanatili ng
kapakanan ng mga nasaktan, at siyang magpapatuloy ng katarungan para sa mga
nangangailangan. 13 Tiyak na ang mga makatuwiran ay magpapasalamat sa ngalan
mo; ang matutuwid na mga tao ay mamumuhay sa iyong presensya.

141

1 Yahweh, ako ay tumatawag sa iyo; lumapit ka agad sa akin. Makinig ka sa akin
kapag tumawag ako sa iyo. 2 Nawa ang aking panalangin ay maging gaya ng insenso
sa harapan mo; nawa ang nakataas kong mga kamay ay maging katulad ng alay
sa gabi. 3 Yahweh, maglagay ka ng isang bantay sa aking bibig; bantayan mo ang
pintuan ng aking mga labi. 4 Huwag mong hayaan ang aking puso na magnais ng
kahit anong masamang bagay o sumama sa makasalanang mga gawain kasama ang
mga taong kumikilos ng masama. Nawa ang kanilang masarap na pagkain ay hindi
ko kainin. 5 Hayaan mong saktan ako ng taong matuwid; ito ay isang kabutihan
sa akin. Hayaan mo siyang itama ako; ito ay magiging gaya ng langis sa aking
ulo; nawa hindi ito tanggihan ng aking ulo. Pero ang aking panalangin ay palaging
laban sa mga gawa ng masasama. 6 Ang kanilang mga pinuno ay ihuhulog mula sa
itaas ng bangin; maririnig nila na aking sariling mga salita ay kaaya-aya. 7 Kanilang
sasabihin, "Gaya ng isang nag-aararo at nagbubungkal ng lupa, gayundin ang ating
mga buto na kakalat sa bibig ng sheol." 8 Tiyak na ang aking mga mata ay nasa iyo,
Yahweh, Panginoon; sa iyo ako nagkukubli; huwag mong iwanan ang aking kaluluwa
ng walang pagtatanggol. 9 Pangalagaan mo ako mula sa mga bitag na kanilang inilatag
para sa akin, mula sa mga patibong ng mga gumagawa ng masama. 10 Hayaan mong
mahulog ang masasama sa kanilang sariling lambat habang ako ay tumatakas.

142

1 Gamit ang aking boses ako ay tumatawag kay Yahweh; nagsumamo ako gamit
ang aking boses kay Yahweh. 2 Ibinuhos ko ang aking pagdadalamhati sa harap
niya; sinabi ko sa kaniya ang aking mga kaguluhan. 3 Kapag nanghina ang aking
espiritu, alam mo ang aking landas. Sa aking paglalakad sila ay nagtago ng patibong
para sa akin. 4 Tumingin ako sa aking kanan at nakita na walang sinuman ang
nagmamalasakit sa akin. Hindi na ako makakatakas; walang nag-aalala sa aking
buhay. 5 Ako ay tumawag sa iyo, Yahweh; at sinabi, " Ikaw ang aking kublihan,

ang aking bahagi sa lupain ng mga buhay. 6 Makinig ka sa aking tawag, dahil
napakalungkot ko; sagipin mo ako mula sa aking mga taga-usig, dahil sila ay mas
malakas kaysa sa akin. 7 Ilabas mo ang aking kaluluwa mula sa kulungan para ako
ay makapagpasalamat sa iyong pangalan. Ang matutuwid ay magtitipon sa aking
paligid dahil ikaw ay naging mabuti sa akin."

143

1 Dinggin mo ang aking panalangin, Yahweh; makinig ka sa aking pagsamo. Dahil
sa iyong katapatan at katuwiran, sagutin mo ako! 2 Huwag mong hatulan ang iyong
lingkod, dahil walang matuwid sa iyong paningin. 3 Hinangad ng kaaway ang aking
kaluluwa; ako ay kaniyang ibinaon sa lupa; pinatira niya ako sa kadiliman tulad ng
mga matagal ng namatay. 4 Ang aking espiritu ay nanglulupaypay; ang aking puso
ay nawalan ng pag-asa. 5 Inalala ko ang nakalipas, nagnilay ako sa iyong mga gawa;
nagmuni-muni ako sa iyong mga katagumpayan. 6 Itinataas ko ang aking mga kamay
sa iyo sa panalangin; ang aking kaluluwa ay nananabik sa iyo sa isang tuyong lupain.
Selah. 7 Yahweh, sumagot ka agad sa akin dahil ang aking espiritu ay nanghihina.
Huwag mong itago ang iyong mukha sa akin, o ako ay magiging gaya ng mga bumaba
sa hukay. 8 Hayaan mong marinig ko ang iyong katapatan sa tipan sa umaga, dahil
nagtitiwala ako sa iyo. Ipakita mo sa akin ang daan kung saan ako dapat lumakad,
dahil itinataas ko ang aking kaluluwa sa iyo. 9 Sagipin mo ako mula sa aking mga
kaaway, Yahweh; ako ay tumakas sa iyo para magtago. 10 Turuan mo ako na gawin
ang iyong kalooban dahil ikaw ang aking Diyos. Nawa ang iyong mabuting Espiritu
ay pangunahan ako sa lupain ng katuwiran. 11 Yahweh, para sa kapakanan ng ngalan
mo, panatilihin mo akong buhay; sa iyong katuwiran ilayo mo ang aking kaluluwa
sa kaguluhan. 12 Sa iyong katapatan sa tipan alisin mo ang aking mga kaaway at
wasakin ang lahat ng mga kaaway ng aking buhay dahil ako ay iyong lingkod.

144

1 Purihin si Yahweh, aking muog, na siyang nagsasanay ng aking mga kamay para
sa digmaan at sa aking mga daliri para sa labanan. 2 Ikaw ang aking katapatan sa
tipan at aking tanggulan, ang aking matayog na tore at siyang sumasagip sa akin, ang
aking pananggalang at siyang aking kanlungan, na siyang nagpasuko ng mga bayan sa
ilalim ko. 3 Yahweh, ano ang tao na nakukuha niya ang iyong pansin o sa anak ng tao
na iniisip mo ang tungkol sa kaniya? 4 Ang tao ay gaya ng isang hininga, ang kaniyang
mga araw ay gaya ng isang dumaraang anino. 5 Yahweh, palubugin mo ang kalangitan
at bumaba ka; hawakan mo ang mga bundok at pausukin sila. 6 Magpadala ka ng mga
kislap ng kidlat at bulabugin mo ang aking mga kaaway; pakawalan mo ang iyong
palaso at ibalik sila sa kaguluhan. 7 Iabot mo ang iyong kamay mula sa itaas, sagipin
mo ako sa maraming tubig mula sa mga kamay ng mga dayuhan. 8 Ang kanilang
mga bibig ay nagsisinungaling, at ang kanilang kanang kamay ay kabulaanan. 9 Ako
ay aawit ng bagong awitin sa iyo, O Diyos; sa isang alpa na may sampung kwerdas,
aawitan kita ng mga papuri. 10 Nagbigay ka ng kaligtasan sa mga hari; sinagip mo
si David na iyong lingkod mula sa masamang espada. 11 Sagipin mo ako at palayain
mula sa mga kamay ng mga dayuhan. Ang kanilang mga bibig ay nagsisinungaling, at
ang kanilang kanang kamay ay kabulaanan. 12 Nawa ang aming mga anak na lalaki ay
maging tulad ng halaman na lumago ng buong laki sa kanilang kabataan at ang mga
anak na babae ay tulad ng inukit na sulok na poste, na may magandang hubog gaya
ng mga nasa palasyo. 13 Nawa ang ating kamalig ay mapuno ng sari-saring bunga, at
ang ating tupa ay manganak ng libo-libo sa ating mga bukirin. 14 Pagkatapos ang ating
mga baka ay magkakaroon ng maraming anak. Walang sinuman ang makakasira ng

ating mga pader; doon ay walang taong itatapon at hihiyaw sa aming mga lansangan.
15 Mapalad ang mga tao na may ganitong mga pagpapala; maligaya ang tao na ang
Diyos ay si Yahweh.

145

1 Ipagbubunyi kita, aking Diyos na Hari; pupurihin ko ang iyong pangalan
magpakailanman. 2 Araw-araw pupurihin kita, pupurihin ko ang ngalan mo
magpakailanman. 3 Dakila si Yahweh at karapat-dapat na papurihan; ang kaniyang
kadakilaan ay hindi matatagpuan. 4 Ang isang henerasyon ay papupurihan ang iyong
mga gawa hanggang sa mga susunod at ipahahayag ang iyong makapangyarihang
mga gawa. 5 Magninilay ako sa katanyagan ng iyong kaluwalhatian at sa iyong
kahanga-hangang mga gawa. 6 Sila ay magsasalita tungkol sa iyong makapangyari-
hang mga gawa; ipahahayag ko ang iyong kaluwalhatian. 7 Ihahayag nila ang iyong
masaganang kabutihan, at sila ay aawit tungkol sa iyong katuwiran. 8 Mapagbigay-
loob at maawain si Yahweh, hindi mabilis magalit at sagana sa katapatan sa tipan.
9 Si Yahweh ay mabuti sa lahat, ang kaniyang mapagmahal na awa ay nasa kaniyang
mga gawa. 10 Yahweh, ang lahat ng iyong nilikha ay magpapasalamat sa iyo; silang
matatapat sa iyo ay pagpapalain ka. 11 Silang matatapat sa iyo ay magsasalita ng
kaluwalhatian ng iyong kaharian, at sila ay magsasabi ng iyong kapangyarihan.
12 Kanilang ipapakilala ang makapangyarihang mga gawa ng Diyos sa sangkatauhan
at ang maluwalhating kadakilaan ng kaniyang kaharian. 13 Ang iyong kaharian ay
walang hanggang kaharian, at ang iyong kapangyarihan ay mananatili sa lahat ng
henerasyon. 14 Itinataguyod ni Yahweh ang lahat ng bumabagsak at ibinabangon
silang mga nanghihinang loob. 15 Ang mga mata ng lahat ay naghihintay para sa iyo;
ibinigay mo sa tamang oras ang kanilang pagkain. 16 Binuksan mo ang iyong kamay
at pinupunan ang nais ng bawat may buhay. 17 Si Yahweh ay matuwid sa lahat
ng kaniyang kaparaanan at mapagbigay-loob sa lahat ng kaniyang ginagawa. 18 Si
Yahweh ay malapit sa lahat ng mga tumatawag sa kaniya, ang lahat ng tumatawag
sa kaniya ng may pagtitiwala. 19 Tinutupad niya ang nais na mga nagpaparangal
sa kaniya; dinidinig niya ang kanilang iyak at inililigtas sila. 20 Pinagmamasdan ni
Yahweh ang lahat ng nagmamahal sa kaniya, pero siya ang wawasak sa lahat ng
masasama. 21 Sasabihin ng aking bibig ang papuri kay Yahweh; hayaang pagpalain
ng sanlibutan ang kaniyang banal na pangalan magpakailanman.

146

1 Purihin si Yahweh. Aking kaluluwa, purihin si Yahweh. 2 Ako ay magpupuri
kay Yahweh habang ako ay nabubuhay; ako ay aawit ng mga papuri sa aking Diyos
habang ako ay nabubuhay. 3 Huwag mong ilagay ang iyong pagtitiwala sa mga
prinsipe o sa sangkatauhan, kung saan walang kaligtasan. 4 Kapag ang hininga ng
isang tao ay huminto, siya ay bumabalik sa lupa; sa araw na iyon matatapos ang
kaniyang mga plano. 5 Mapalad siya na may Diyos ni Jacob para tulungan siya, na
ang pag-asa ay na kay Yahweh na kaniyang Diyos. 6 Nilikha ni Yahweh ang langit at
lupa, ang dagat, at ang lahat ng mayroon sila; kaniyang pinagmamasdan ang pagiging
mapagkakatiwalaan magpakailanman. 7 Siya ang nagpapatupad ng katarungan sa
mga inaapi at nagbibigay ng pagkain sa nagugutom. Pinapalaya ni Yahweh ang mga
bilanggo; 8 minumulat ni Yahweh ang mga mata ng bulag; ibinabangon ni Yahweh ang
mga nalulugmok; iniibig ni Yahweh ang mga matutuwid. 9 Inaalagaan ni Yahweh ang
mga dayuhan sa lupain; kaniyang pinapasan ang mga walang ama at mga balo, pero
siya ang sumasalungat sa masasama. 10 Si Yahweh na iyong Diyos, ang maghahari
magpakailanman, Sion, para sa lahat ng henerasyon. Purihin si Yahweh.

147

[1] Purihin si Yahweh! Mabuting umawit sa ating Diyos. Kasiya-siya at nararapat
lang na gawin ito. [2] Nawasak ang Jerusalem, pero tinutulungan tayo ni Yahweh na
itayo ulit ito. [3] Ibinabalik niya ang mga taong dinala sa ibang bayan. Pinalalakas
niya ulit ang mga pinanghihinaan ng loob at pinagagaling ang kanilang mga sugat.
[4] Siya ang lumikha ng mga bituin. [5] Dakila at makapangyarihan si Yahweh, at
walang kapantay ang kaniyang karunungan. [6] Itinataas ni Yahweh ang mga inaapi,
at ibinababa niya ang mga masasama. [7] Umawit kay Yahweh ng may pasasalamat;
gamit ang alpa, umawit ng papuri para sa ating Diyos. [8] Tinatakpan niya ang
kalangitan ng mga ulap at hinahanda ang ulan para sa lupa, na nagpapalago ng
mga damo sa mga kabunkukan. [9] Binibigyan niya ng pagkain ang mga hayop at
mga inakay na uwak kapag sila ay umiiyak. [10] Hindi siya humahanga sa bilis ng
kabayo o nasisiyahan sa lakas ng binti ng isang tao. [11] Nasisiyahan si Yahweh sa mga
nagpaparangal sa kaniya, sa mga umaasa sa katapatan niya sa tipan. [12] Purihin niyo
si Yahweh, kayong mga mamamayan ng Jerusalem! Purihin niyo ang inyong Diyos,
Sion. [13] Dahil pinalalakas niya ang rehas ng inyong mga tarangkahan, pinagpapala
niya ang mga batang kasama ninyo. [14] Pinagyayaman niya ang mga nasa loob ng
inyong hangganan, pinasasaya niya kayo sa pamamagitan ng pinakamaiinam na
trigo. [15] Pinadadala niya ang kaniyang kautusan sa mundo, dumadaloy ito nang
maayos. [16] Ginagawa niyang parang nyebe ang lana, pinakakalat niya ang mga yelo
na parang abo. [17] Nagpapaulan siya ng yelo na parang mumo, sinong makatitiis ng
ginaw na pinadala niya? [18] Ipinahahayag niya ang kaniyang utos at tinutunaw ito,
pina-iihip niya ang hangin at pinadadaloy niya ang tubig. [19] Ipinahayag niya ang
kaniyang salita kay Jacob, ang mga alituntunin niya at makatuwirang mga utos sa
Israel. [20] Hindi niya ginawa ito sa ibang bayan, wala silang alam sa kaniyang mga
utos. Purihin si Yahweh.

148

[1] Purihin si Yahweh. Purihin niyo si Yahweh, kayo na nasa kalangitan; purihin
niyo si Yahweh, kayo na nasa kaitaas-taasan. [2] Purihin niyo siya, lahat kayong mga
anghel; purihin niyo siya, lahat kayong mga hukbo ng anghel. [3] Purihin niyo siya,
araw at buwan; purihin niyo siya, kayong mga nagniningning na bituin. [4] Purihin
niyo siya, kayong pinakamataas na kalangitan at kayong mga katubigan sa kaulapan.
[5] Hayaan silang purihin ang pangalan ni Yahweh, dahil binigay niya ang utos at sila
ay nalikha. [6] Itinatag niya rin sila magpakailanman; nagbigay siya ng utos na hindi
magbabago. [7] Purihin si Yahweh mula sa mundo, kayong mga hayop sa lahat ng
karagatan, [8] apoy at yelo, nyebe at mga ulap, malakas na hangin, sa pagtupad ng
kaniyang salita, [9] mga bundok at mga burol, mga bungang-kahoy at lahat ng sedar,
[10] mga mabangis at maamong hayop, mga hayop na gumagapang at mga ibon, [11] mga
hari sa mundo at lahat ng bansa, mga prinsipe at lahat ng namamahala sa lupa,
[12] mga binata at dalaga, mga nakatatanda at mga bata. [13] Hayaang silang purihin
ang pangalan ni Yahweh dahil ang pangalan niya lamang ang itinatanghal at ang
kaniyang kadakilaan ay bumabalot sa buong mundo at kalangitan. [14] Itinaas niya
ang tambuli ng kaniyang bayan para sa pagpupuri mula sa kaniyang mga tapat na
lingkod, mga Israelita, mga taong malapit sa kaniya. Purihin si Yahweh.

149

[1] Purihin si Yahweh! Umawit ng bagong awit para kay Yahweh; purihin siya sa
pagtitipon ng mga tapat! [2] Hayaang magdiwang ang Israel sa kaniya na ginawa
silang isang bayan; magdiwang ang mga mamamayan ng Sion sa kanilang hari.

3 Purihin nila ang kaniyang pangalan na may sayawan; umawit sila ng papuri sa
kaniya nang may tamburin at alpa. 4 Dahil nasisiyahan si Yahweh sa kaniyang bayan;
dinadakila niya ang mapagkumbaba ng kaligtasan. 5 Magdiwang ang mga maka-
diyos sa tagumpay; umawit sila sa galak sa kanilang mga higaan. 6 Nawa mamutawi
sa kanilang mga bibig ang mga papuri para sa Diyos at sa kanilang kamay, isang
espadang may magkabilang-talim, 7 para maghiganti sa mga bayan at parusahan ang
mga tao. 8 Igagapos nila ang mga hari sa kadena at ang mararangya sa mga bakal na
posas. 9 Isasagawa nila ang hatol na nasusulat. Ito ay magiging karangalan para sa
mga tapat. Purihin si Yahweh.

150

1 Purihin si Yahweh. Purihin ang Diyos sa kaniyang banal na lugar; purihin
siya sa matataas na kalangitan. 2 Purihin siya dahil sa kaniyang dakilang mga
gawain; purihin siya sa kaniyang kadakilaang walang katumbas. 3 Purihin siya sa
ihip ng tambuli; purihin siya gamit ang plawta at alpa. 4 Purihin siya gamit ang
tamburin at sayawan; purihin siya gamit ang mga instrumentong may kuwerdas
at mga instrumentong hinihipan. 5 Purihin siya gamit ang maiingay na pompyang;
purihin siya gamit ang matitinis na pompyang. 6 Purihin si Yahweh ng lahat ng may
hininga. Purihin si Yahweh.

Mga Kawikaan

1 Ang kawikaan ni Solomon na anak na lalaki ni David, ang hari ng Israel. 2 Ang
mga kawikaan na ito ay para magturo ng karunungan at tagubilin, para magturo
ng mga salita ng kaalaman, 3 upang kayo ay makatanggap nang pagtutuwid para
mamuhay kayo sa paggawa ng kung ano ang tama, makatarungan at patas. 4 Ang
mga kawikaan ay para din magbigay ng karunungan sa mga hindi pa naituro at
para magbigay kaalaman at mabuting pagpapasya sa mga kabataan. 5 Hayaan ang
mga matatalinong tao na makinig at dagdagan ang kanilang nalalaman, at hayaan
ang mga nakakaintinding tao na makakuha ng patnubay, 6 para maunawaan ang
mga kawikaan, mga kasabihan, at mga salita ng matatalinong tao at kanilang mga
palaisipan. 7 Ang pagkatakot kay Yahweh ay ang simula ng kaalaman - ang mga
hangal ay kinamumuhian ang karunungan at disiplina. 8 Aking anak, pakinggan
ang tagubilin ng iyong ama at huwag isang tabi ang mga utos ng iyong ina;
9 ito ay magiging kaaya-ayang korona sa iyong ulo at mga palawit sa iyong leeg.
10 Aking anak, kung sinusubukan kang udyukan ng mga makasalanan sa kanilang
mga pagkakasala, tumangging sumunod sa kanila. 11 Kung kanilang sasabihin na,
“Sumama ka sa amin, tayo ay mag-abang upang makagawa ng pagpatay, tayo ay
magtago at sugurin ang mga walang malay na mga tao ng walang kadahilanan.
12 Lunukin natin sila ng buhay, katulad ng paglayo ng sheol sa mga malulusog at
gawin silang katulad ng mga nahulog sa hukay. 13 Dapat nating hanapin ang lahat ng
klaseng mga mahahalagang bagay; pupunuin natin ang ating tahanan ng mga bagay
na ating ninakaw sa iba, 14 Makipagsapalaran ka sa amin, tayo ay magkakaroon ng
iisang lalagyanan.” 15 Aking anak, huwag kang maglalakad sa daanang iyon kasama
nila; huwag mong hayaang dumampi ang iyong paa kung saan sila naglalakad;
16 ang kanilang mga paa ay tumatakbo sa kasamaan at sila ay nagmamadali para sa
pagdanak ng dugo. 17 Sapagkat walang saysay na ikalat ang lambat upang bumitag
ng isang ibon habang nanonood ang ibon. 18 Ang mga lalaking ito ay nag-aabang
para patayin ang kanilang mga sarili - sila ay naglagay ng bitag para sa kanilang
mga sarili. 19 Ganoon din ang mga paraan ng lahat na nagtamo ng kayaman sa
pamamagitan ng hindi makatarungan; ang hindi makatuwirang pagtamo ay nag-
aalis ng buhay sa mga kumakapit dito. 20 Umiiyak ng malakas sa lansangan ang
karunungan, kaniyang nilalakasan ang kaniyang boses sa isang liwasang-bayan,
21 sa gitna ng maingay na lansangan siya ay umiyak, sa pasukan ng lungsod ng
tarangkahan siya ay nagsalita. 22 “Kayong mga walang karunungan, Gaano katagal
ninyo mamahalin ang inyong hindi naiintindihan? Kayong mga nangungutya, gaano
kayo katagal magalak sa pangungutya at kayong mga hangal, gaano kayo katagal
mamumuhi sa kaalaman? 23 Bigyang pansin ang aking paninita; ibubuhos ko ang
aking saloobin sa inyo, ipapaalam ko ang salita ko sa inyo. 24 Ako ay tumawag,
at kayo ay tumangging makinig; inaabot ko sila ng aking kamay, ngunit walang
nagbigay pansin. 25 Ngunit isinawalang bahala ninyo ang aking mga bilin at hindi
ninyo binigyan ng pansin ang aking pagsasaway. 26 Tatawanan ko kayo sa inyong
kapamahakan, kukutyain ko kayo kapag dumating ang malaking takot — 27 kapag
dumating ang inyong kinakatakutang pangamba tulad ng bagyo at tinangay kayo
ng sakuna na parang buhawi, kapag ang kabalisahan at dalamhati ay dumating sa
inyo. 28 Pagkatapos sila ay tatawag sa akin at hindi ako sasagot; desperado silang
tatawag sa akin, ngunit hindi nila ako mahahanap. 29 Dahil kanilang kinapopootan
ang karunungan at hindi pinili ang pagkatakot kay Yahweh, 30 hindi nila susundin

ang aking tagubilin, at kanilang kinamuhian ang aking mga pagtatama. [31] Kakainin
nila ang bunga sa kanilang pamamaraan, at sa bunga ng kanilang mga balak sila ay
maaaring mabusog. [32] Ang mga hindi naturuan ay pinapatay kapag sila ay umalis, at
ang kakulangan ng mga hangal ang sisira sa kanila. [33] Pero ang sinumang makikinig
sa akin ay mamumuhay nang ligtas at magtatamo ng walang pagkatakot sa mga
sakuna."

2

[1] Anak, kung tatanggapin mo ang aking mga salita at paka-ingatan ang aking mga
kautusan, [2] makinig sa karunungan at itutuon mo ang iyong puso sa pang-unawa.
[3] Kung ikaw ay magmakaawa para sa kaunawaan at sumigaw para dito, [4] kung
hahanapin mo ito kagaya ng paghahanap ng pilak at hahanapin mo ang pang-unawa
kagaya ng paghahanap mo ng mga nakatagong kayamanan, [5] saka mo mauunawaan
ang pagkatakot kay Yahweh at matatagpuan mo ang kaalaman ng Diyos. [6] Sapagkat
si Yahweh ang nagbibigay ng karunungan, mula sa kanyang bibig nanggagaling ang
kaalaman at kaunawaan. [7] Nag-iimbak siya ng tamang karunungan para sa mga
taong nagbibigay kaluguran sa kanya, siya ay kalasag para sa mga lumalakad na
may katapatan [8] binabantayan niya ang mga daan ng katarungan at pananatilihin
niya ang landas ng mga tapat sa kanya. [9] Pagkatapos ay mauuunawaan mo ang
katuwiran, katarungan, pagkamakatao at bawat mabuting landas. [10] Sapagkat ang
karunungan ay darating sa iyong puso, at ang kaalaman ay magiging kalugod-lugod
sa iyong kaluluwa. [11] Ang mabuting pagpapasya ang magmamasid sa iyo, at pang-
unawa ang magbabantay sa iyo. [12] Sila ang sasagip sa iyo sa daan ng masama, mula
sa mga taong nagsasalita ng masasamang bagay, [13] silang mga tumalikod sa mga
tamang landas at lumakad sa mga pamamaraan nang kadiliman. [14] Sila ay nagagalak
kapag gumagawa ng kasamaan at nagagalak sa katiwalian ng kasamaan. [15] Sila ay
sumusunod sa mga maling landas, at gumagamit nang pandaraya para itago ang
kanilang pinagdaanan. [16] Ang karunungan at mabuting pagpapasya ang magliligtas
sa iyo mula sa imoral na babae, mula sa babaeng naghahanap ng pakikipagsapalaran
at sa kanyang mga matatamis na pananalita. [17] Siya ay tumalikod sa kasamahan
ng kaniyang kabataan at nakalimutan ang tipan ng kaniyang Diyos. [18] Dahil ang
kaniyang tahanan ay sumasamba sa kamatayan at ang kaniyang mga landas ang
maghahatid sa iyo doon sa mga nasa libingan. [19] Lahat nang pumupunta sa kaniya
ay hindi makakabalik muli at hindi na matatagpuan ang landas ng buhay. [20] Kaya
ikaw ay lalakad sa daan ng mga mabubuting tao at sundin ang mga landas ng mga
matutuwid. [21] Magtatayo ng tahanan sa lupain ang mga gumagawa ng mabuti, at
mananatili doon ang namumuhay nang may katapatan. [22] Ngunit puputulin sa lupain
ang mga masasama, at ang hindi tapat ay aalisin mula rito.

3

[1] Aking anak, huwag kalimutan ang aking mga utos, at isapuso ang aking mga
katuruan, [2] dahil ang haba ng mga araw at mga taon ng buhay at kapayapaan ang
idadagdag ng mga ito sa iyo. [3] Huwag hayaang lisanin ka ng pagiging tapat sa tipan
at pagiging katiwa-tiwala, itali ito ng magkasama sa iyong leeg, isulat ito sa kaloob-
looban ng iyong puso. [4] Pagkatapos ikaw ay makakahanap ng pabor at mabuting
reputasyon sa paningin ng Diyos at ng tao. [5] Magtiwala kay Yahweh ng buong puso
at huwag umasa sa sarili mong pang-unawa; [6] sa lahat ng iyong ginagawa ay kilalanin
siya at gagawin niyang matuwid ang iyong mga landas. [7] Huwag maging marunong
sa iyong sariling mga mata; matakot kay Yahweh at talikuran ang kasamaan. [8] Ito
ay kagalingan sa iyong laman at inuming makapagpanibagong sigla para sa iyong

katawan. [9] Parangalan si Yahweh ng iyong kayamanan at ng mga unang bunga ng
lahat ng iyong ani, [10] at ang iyong mga kamalig ay mapupuno at ang iyong mga
bariles ay aapaw, puno ng bagong alak. [11] Aking anak, huwag hamakin ang disiplina
ni Yahweh at huwag mapoot sa kaniyang pagsaway, [12] dahil dinidisiplina ni Yahweh
ang kaniyang mga minamahal, katulad ng pakikitungo ng ama sa kaniyang anak
na nakalulugod sa kaniya. [13] Siya na nakasusumpong ng karunungan ay masaya,
siya din ay nakakuha ng kaunawaan. [14] Ang matatamo ninyo sa karunungan ay
mas mabuti kaysa sa maibibigay ng pilak at ang pakinabang ay mas mabuti kaysa
sa ginto. [15] Ang karunungan ay mas mahalaga kaysa sa mga hiyas at wala sa mga
ninanais mo ang maikukumpara sa kaniya. [16] Mayroon siyang haba ng mga araw
sa kaniyang kanang kamay; sa kaniyang kaliwang kamay ay mga kayamanan at
karangalan. [17] Ang kaniyang mga daan ay mga daan ng kabaitan at lahat ng kaniyang
mga landas ay kapayapaan. [18] Siya ay isang puno ng buhay sa mga humahawak
dito, ang mga kumakapit dito ay masasaya. [19] Sa pamamagitan ng karunungan
itinatag ni Yahweh ang mundo, sa pamamagitan ng pang-unawa itinayo niya ang
kalangitan. [20] Sa pamamagitan ng kaniyang kaalaman, ang mga kailaliman ay
bumukas at ibinagsak ng mga ulap ang kanilang hamog. [21] Aking anak, panatilihin
ang mahusay na pagpapasya at talas ng pag-iisip, at huwag mawala ang paningin
sa mga ito. [22] Ang mga ito ay buhay sa iyong kaluluwa at isang palamuti ng pabor
para isuot sa iyong leeg. [23] Pagkatapos ikaw ay lalakad sa iyong daan sa kaligtasan
at ang iyong paa ay hindi madarapa; [24] kapag ikaw ay humiga, hindi ka matatakot;
kapag ikaw ay humiga, ang iyong tulog ay magiging mahimbing. [25] Huwag matakot sa
biglaang pagkakilabot o pagkawasak na idinulot ng mga masasama, kapag dumating
ang mga ito, [26] dahil si Yahweh ay nasa iyong tabi at iingatan ang iyong paa na
huwag mahuli sa bitag. [27] Huwag ipagkait ang mabuti sa mga karapat-dapat dito,
kapag nasa iyong kapangyarihan upang kumilos. [28] Huwag sabihin sa iyong kapwa,
“pumunta ka, at bumalik muli at bukas ibibigay ko ito,” kapag ang pera ay nasa iyo.
[29] Huwag gumawa ng plano para makasakit ng iyong kapwa— siya na nakatira sa
malapit at nagtitiwala sa iyo. [30] Huwag makipagtalo sa isang tao ng walang dahilan,
kapag wala siyang ginawa para saktan ka. [31] Huwag kainggitan ang isang marahas
na tao o piliin ang kahit na ano sa kaniyang mga paraan. [32] Dahil ang sinungaling
na tao ay kasuklam-suklam kay Yahweh, nguniit dinadala niya ang matuwid na tao
sa kaniyang pagtitiwala. [33] Ang sumpa ni Yahweh ay nasa tahanan ng masasamang
tao, ngunit pinagpapala niya ang tahanan ng mga matuwid. [34] Kinukutya niya ang
mga nangungutya, ngunit ibinibigay niya ang kaniyang pabor sa mga taong may
mababang loob. [35] Ang mga marurunong na tao ay nagmamana nang karangalan,
ngunit ang mga hangal ay iaangat sa kanilang kahihiyan.

4

[1] Makinig, mga anak na lalaki, sa tagubilin ng ama, at bigyang pansin para malaman
ninyo kung ano ang pang-unawa. [2] Ibinibigay ko sa inyo ang mga mabuting tagubilin;
huwag ninyong pabayaan ang aking katuruan. [3] Nung ako ay anak na lalaki ng
aking ama at tanging anak ng aking ina, [4] tinuruan niya ako at sinabi sa akin,
“Panghawakan mong mabuti sa iyong puso ang aking mga salita; panatilihin ang
aking mga utos at ipamuhay. [5] Pagsumikapan na magkaroon ng karunungan at
kaunawaan; huwag kalilimutan at huwag tatanggihan ang mga salita sa aking bibig;
[6] huwag iiwanan ang karunungan at ikaw ay kaniyang babantayan; mahalin mo ito
at pananatilihin kang ligtas. [7] Ang karunungan ay ang pinakamahalagang bagay,
kaya pagsumikapan ang karunungan at gamitin lahat ng mayroon ka para ikaw ay
maaaring makakuha nang pang-unawa. [8] Pahalagahan ang karunungan at ikaw ay

kaniyang itataas; pararangalan ka kapag niyakap mo ito. 9 Ito ay maglalagay ng isang
korona ng karangalan sa iyong ulo; bibigyan ka nito ng isang magandang korona."
10 Makinig, aking anak, at pansinin ang aking mga salita, at ikaw ay magkakaroon ng
maraming mga taon sa iyong buhay. 11 Papatnubayan kita sa daan ng karunungan;
pangungunahan kita sa matuwid na mga landas. 12 Kapag ikaw ay lumalakad,
walang hahadlang sa iyong daanan at kapag ikaw ay tatakbo, hindi ka matitisod.
13 Kumapit ka sa disiplina, huwag itong bibitawan; bantayan ito, dahil ito ay iyong
buhay. 14 Huwag sumunod sa landas ng masama at huwag sumama sa kaparaanan
ng mga gumagawa ng masama. 15 Iwasan ito, ito ay huwag magpatuloy; tumalikod
mula dito at tumungo sa ibang daan. 16 Dahil hindi sila nakakatulog hanggang sila
ay makagawa ng masama at nanakawan sila ng tulog hanggang sila ay magdulot ng
pagkatisod ng isang tao. 17 Dahil sila ay kumakain ng tinapay ng kasamaan at iniinom
ang alak ng karahasan. 18 Ngunit ang landas ng isang tao na gumagawa ng matuwid
ay katulad ng unang liwanag na patuloy na nagliliwanag; ito ay lalong nagliliwanag
hanggang sa kapunuan ng araw ay dumating. 19 Ang daan ng masama ay katulad
ng kadiliman- hindi nila alam kung ano itong kanilang kinatitisuran. 20 Aking anak
na lalaki, bigyang pansin ang aking mga salita; makinig sa aking mga kasabihan.
21 Huwag hayaan silang malayo mula sa iyong paningin; panatilihin sila sa iyong puso.
22 Dahil ang aking mga salita ay buhay sa mga nakakatagpo sa kanila at kalusugan sa
kanilang buong katawan. 23 Panatilihing ligtas ang iyong puso at bantayan ito nang
may buong sigasig, dahil mula dito dumadaloy ang mga bukal ng buhay. 24 Ilayo
ang baluktot na pananalita mula sa iyo at ilayo ang maruruming salita mula sa iyo.
25 Hayaan mong tumingin nang tuwid ang iyong mga mata at ipirmi ng tuwid ang
iyong pagtitig sa harap mo. 26 Gumawa ng isang patag na landas para sa iyong paa;
sa gayon lahat ng iyong mga daraanan ay magiging ligtas. 27 Huwag kang liliko sa
kanan o sa kaliwa; ipihit ang iyong paa palayo mula sa kasamaan.

5

1 Aking anak na lalaki, bigyang pansin ang aking karunungan; makinig mabuti
sa aking kaunawaan, 2 upang ikaw ay matuto tungkol sa mabuting pagpapasya, at
ang iyong mga labi ay maaaring pangalagaan ang kaalaman. 3 Sapagkat ang labi ng
isang nangangalunyang babae ay dinadaluyan ng pulot, at ang kaniyang bibig ay mas
madulas kaysa sa langis, 4 pero sa huli siya ay katulad ng halamang mapait, humihiwa
tulad ng isang matalim na espada. 5 Ang kaniyang mga paa ay humahakbang papunta
sa kamatayan; at tumutungo papunta sa sheol. 6 Hindi niya binibigyang pansin ang
landas ng buhay. Ang kaniyang mga yapak ay gumagala; hindi niya alam kung saan
siya patungo. 7 At ngayon, aking mga anak, makinig sa akin; huwag tumalikod mula
sa pakikinig sa mga salita ng aking bibig. 8 Lumayo kayo sa kaniyang landas, at
huwag kayong lumapit sa pintuan ng kaniyang bahay. 9 Sa ganoong paraan hindi
ninyo ipamimigay ang inyong karangalan sa iba o ang mga taon ng inyong buhay sa
isang malupit na tao; 10 ang mga taong hindi kilala ay hindi magdiriwang sa inyong
kayamanan; ang inyong pinaghirapan ay hindi mapupunta sa bahay ng mga taong
hindi kilala. 11 Sa katapusan ng inyong buhay kayo ay dadaing kapag ang inyong
laman at inyong katawan ay nabulok. 12 Sasabihin ninyo, "Kinapopootan ko ang
disiplina at hinamak ng aking puso ang pagtatama! 13 Hindi ako sumunod sa aking
mga guro o nakinig sa aking mga tagapagturo. 14 Malapit na akong ganap na masira
sa gitna ng kapulungan, sa pagtitipon ng mga tao." 15 Uminom ng tubig mula sa
inyong sariling sisidlan, at uminom ng bukal na tubig mula sa inyong sariling balon.
16 Dapat bang ang inyong mga bukal ay umapaw sa lahat ng dako, at ang inyong mga
batis ng tubig ay umagos sa mga liwasang-bayan? 17 Hayaan na ang mga ito ay sa

inyo lamang, at hindi para sa mga hindi kilalang taong kasama ninyo. 18 Nawa'y ang
inyong bukal ay pagpalain, at nawa'y kayo ay magalak sa asawa sa inyong kabataan.
19 Sapagkat siya ay isang mapagmahal at kaaya-aya tulad ng usang babae. Hayaan
ninyo ang kaniyang dibdib ay punuin kayo ng galak sa lahat ng panahon; laging
maging bihag ng kaniyang pag-ibig. 20 Sapagkat bakit ikaw, aking anak, ay dapat na
mabihag ng isang babaeng nangangalunya; bakit mo kailangang yakapin ang dibdib
ng isang hindi kilalang babae? 21 Nakikita ni Yahweh ang lahat ng ginagawa ng isang
tao at pinanonood ang lahat ng landas na kaniyang tinatahak. 22 Ang isang masamang
tao ay mabibitag ng kaniyang sariling mga kasalanan; ang mga lubid ng kaniyang
kasalanan ay pipigilan siya ng mahigpit. 23 Siya ay mamamatay dahil kulang siya ng
disiplina; siya ay inililigaw ng kaniyang labis na kamangmangan.

6

1 Anak ko, kapag ikaw ay nagtabi ng pera bilang isang pag-aako ng pagkakautang
ng iyong kapit-bahay, kapag nagbigay ka ng pangako sa pagkakautang ng isang tao
na hindi mo kilala, 2 kung gayon naglatag ka ng isang patibong para sa iyong sarili
sa pamamagitan ng iyong pangako, at ikaw ay nahuli ng mga salita ng iyong bibig.
3 Kung gayon, anak kong lalaki, gawin mo ito at iligtas mo ang iyong sarili, dahil
sa ikaw ay nasa habag ng iyong kapitbahay. Pumunta ka at magpakumbaba ka
ng iyong sarili at magsumamo sa iyong kapitbahay na pakawalan ka. 4 Bigyan mo
ang iyong mga mata ng walang tulog at ang iyong talukap ng walang pagkakaidlip.
5 Iligtas mo ang iyong sarili gaya ng isang usa mula sa kamay ng mangangaso,
katulad ng isang ibon mula sa kamay ng tagahuli ng hayop. 6 Tingnan mo ang
langgam, ikaw na tamad na tao, pagmasdan mo ang kaniyang mga pamamaraan,
at maging matalino. 7 Wala siyang tagapag-utos, opisyal, o tagapamahala, 8 gayon pa
man ay naghahanda siya ng pagkain sa tag-init, at habang sa pag-aani ay nagtatabi
ito ng kung ano ang kakainin. 9 Gaano katagal ka matutulog, ikaw na tamad
na tao? Kailan ka babangon mula sa iyong pagkatulog? 10 “Isa pang kaunting
pagtulog, isa pang kaunting pagkaidlip, isa pang kaunting pagtiklop ng mga kamay
upang magpahinga”— 11 at ang iyong kahirapan ay darating sa iyo gayang isang
magnanakaw at ang iyong pangangailangan gaya ng isang armadong sundalo. 12 Ang
isang walang kwentang tao— isang masamang tao— namumuhay sa kabaluktutan
ng kaniyang salita, 13 pagkindat ng kaniyang mga mata, gumagawa ng hudyat gamit
ang kaniyang mga paa, at pagturo ng kaniyang mga daliri. 14 Siya ay may balak na
masama na may daya sa kaniyang puso; palagi siyang nag-uudyok ng pag-aalitan.
15 Kaya lulupigin siya sa isang iglap ng kaniyang kapahamakan; sa isang sandali siya
ay masisira na higit sa kagalingan. 16 Mayroong anim na bagay na kinamumuhian ni
Yahweh, pito na kasuklam-suklam sa kaniya: 17 Ang mga mata ng isang mapagmataas
na tao, ang isang dila na nagsisinungaling, ang mga kamay na nagpapadanak ng dugo
ng mga inosenteng tao, 18 isang puso na lumikha ng mga masasamang balakid, mga
paa na mabilis tumakbo para gumawa ng masama, 19 isang saksi na nagsasabi ng mga
kasinungalingan, at ang isa na siyang naghahasik ng alitan sa kaniyang mga kapatid.
20 Aking anak na lalaki, sundin mo ang utos ng iyong ama, at huwag mong talikdan
ang katuruan ng iyong ina. 21 Palagi mong igapos ang mga ito sa iyong puso; itali mo
ang mga ito sa iyong leeg. 22 Kapag ikaw ay lumakad, papatnubayin ka ng mga ito;
kapag ikaw ay natulog, pagmamasdan ka nila; at kapag ikaw ay nagising, tuturuan
ka nila. 23 Sapagkat ang mga utos ay isang ilawan, at ang katuruan ay isang liwanag;
ang mga pagsaway ng disiplina ay ang mga daan ng buhay. 24 Iingatan ka nito
mula sa imoral na babae, mula sa mapang-akit na mga salita ng nangangalunyang
babae. 25 Huwag kang magnasa sa iyong puso sa kaniyang kagandahan, at huwag

mo siyang hayaang mabihag ka ng kaniyang mga pilik mata. 26 Ang pagtulog na
kasama ang isang bayarang babae ay maaaring kabayaran ng halaga ng tinapay, pero
ang babaeng asawa ng iba ay maaaring kabayaran ng buhay mo mismo. 27 Kaya
ba ng isang lalaki na magbitbit ng apoy sa kaniyang dibdib na hindi nasusunog
ang kaniyang mga damit? 28 Kaya ba ng isang lalake na lumakad sa ibabaw ng
maiinit na mga uling na hindi napapaso ang kaniyang mga paa? 29 Gayon din sa
lalakeng nakikiapid sa asawang babae ng kaniyang kapwa; ang siyang natutulog
kasama niya ay hindi maparusahan. 30 Hindi hinahamak ng mga tao na ang isang
magnanakaw kung siya ay nagnanakaw upang mabusog sa panahong gutom siya.
31 Gayon pa man kapag siya ay nahuli, siya ay magbabayad ng pitong beses kung ano
ang kaniyang ninakaw; kailangan niya isuko ang lahat ng mahahalagang bagay sa
kaniyang tahanan. 32 Ang isa na nagkasala ng pangangalunya ay walang kaisipan;
ang siyang gumagawa nito ay sinisira ang kaniyang sarili. 33 Sugat at kahihiyan
ay nararapat sa kaniya, at ang kaniyang kasiraang puri ay hindi maaalis. 34 Dahil
ang pagseselos ay ginagawang galit na galit ang isang lalaki; kapag siya ay gumanti
hindi siya magpapakita ng awa. 35 wala siyang tatanggaping kabayaran, at hindi siya
mabibili, kahit maghandog ka ng maraming regalo sa kaniya.

7

1 Aking anak na lalaki, sundin ang aking mga salita at ipunin ang aking mga utos
sa iyong kalooban. 2 Sundin ang aking mga utos upang mabuhay at sundin ang aking
tagubilin tulad ng mansanas sa iyong paningin. 3 Itali ang mga ito sa iyong mga
daliri; isulat ang mga ito sa talaan ng iyong puso. 4 Sabihin sa karunungan, “Ikaw
ang aking kapatid na babae,” at tawagin ang kaunawaan na inyong kamag-anak,
5 upang ikaw ay ilayo mula sa mapanuksong babae, mula sa babaeng mapangalunya
kasama ng kaniyang mapang-akit na mga salita. 6 Sa bintana ng aking bahay ay
tumitingin ako sa pamamagitan ng dungawan 7 at aking nakita ang karamihan ng
batang lalaki na hindi pa natuturuan. Nakita ko sa karamihan ng kabataan ang isang
batang lalaking na wala sa kaisipan. 8 Ang batang lalaking iyon ay naglalakad sa
kalye malapit sa sulok ng kaniyang kalye at siya ay tumuloy patungo sa kaniyang
bahay— 9 iyon ay takip-silim, sa gabi ng araw na iyon, sa oras ng gabi at kadiliman.
10 At doon kinatagpo siya ng isang babae, nakadamit tulad ng isang bayarang babae
at alam niya kung bakit siya naroon. 11 Siya ay maingay at magulo, ang kaniyang
mga paa ay hindi mapanatili sa tahanan— 12 ngayon nasa mga kalye, ngayon nasa
pamilihan, at bawat sulok siya ay nag-aabang. 13 Kaya siya ay hinawakan niya at
pinaghahalikan, na may katapangang mukha, sinabi niya sa kaniya, 14 natupad ko ang
handog ng kapayapaan ngayon, naibigay ko ang aking mga panata, 15 kaya lumabas
ako para makita ka, kinasasabikan ko na makita ang iyong mukha, at ikaw ay aking
natagpuan. 16 Inilatag ko ang mga panakip sa aking higaan, mga linong makukulay
mula sa Egipto. 17 Pinabanguhan ko ang aking higaan ng mira, mga aloe, at kanela.
18 Halina't, hayaang umapaw ang ating pagmamahalan hanggang umaga; hayaan
nating makakuha tayo ng labis na ligaya sa iba't ibang gawi ng pagtatalik. 19 Ang
aking asawa ay wala sa bahay; siya ay nasa malayo sa isang matagal na paglalakbay.
20 May dala siyang isang supot ng pera sa kaniya; siya ay babalik sa araw ng kabilugan
ng buwan.” 21 Sa kaniyang mapang-akit na salita ay hinihikayat siya, at sa kaniyang
mahusay na pagsasalita siya ay mapipilit niya. 22 Sumunod siya sa kaniya na tulad
ng isang bakang lalaki na papunta sa katayan, o tulad ng isang usa na nahuli sa isang
patibong 23 hanggang ang isang palaso ay tumatagos sa kaniyang atay— o katulad
ng ibong sumusugod sa isang patibong, hindi alam na ito ang magiging kabayaran
ng kaniyang buhay. 24 At ngayon, ang aking mga anak na lalaki, makinig sa akin;

bigyang pansin kung ano ang aking sinasabi. 25 Huwag ninyong hayaan ang inyong
puso na lumihis sa kaniyang mga kaparaanan; huwag maligaw sa kaniyang mga
landas. 26 Maraming biktima ang nadala niya pababa; hindi sila mabilang. 27 Ang
kaniyang bahay ay daan patungo sa sheol; ito ay patungo pababa sa mga silid ng
kamatayan.

8

1 Hindi ba nananawagan ang Karunungan? Hindi ba itinataas ng Pang-unawa
ang kaniyang tinig? 2 Sa mga taluktok ng bundok sa tabi ng daan, sa mga daang
nagsasalubong, ang Karunungan ay naninindigan. 3 Sa tabi ng mga pasukan sa
lungsod, malapit sa tarangkahan ng mga lungsod, siya ay nananawagan. 4 Mga
mamamayan, tinatawag ko kayo at itinataas ko ang aking tinig sa mga anak ng
sangkatauhan. 5 Kayong mga hindi naturuan, dapat ninyong maintindihan ang
katalinuhan at kayong kinasusuklaman ang kaalaman, kayo ay dapat magkaroon
ng isang maunawaing puso. 6 Makinig kayo at magsasalita ako ng mga mararangal
na bagay at kapag bumuka ang aking mga bibig ay sasabihin ko kung ano ang
tama— 7 dahil ang aking bibig ay nagsasalita kung ano ang mapagkakatiwalan, at
ang aking mga labi ay napopoot sa kasamaan. 8 Lahat ng mga salita sa aking bibig
ay makatarungan; walang baluktot at nakaliligaw sa kanila. 9 Ang lahat ng aking
mga salita ay matuwid para sa nakakaunawa; ang mga salita ko ay matuwid sa
mga nakatatagpo ng kaalaman. 10 Piliin ninyo ang aking katuruan kaysa sa pilak
at kaalaman kaysa purong ginto. 11 Dahil ako, ang Karunungan, ay mas mabuti kaysa
sa mga hiyas; wala sa inyong ninanais ang maaaring maihalintulad sa akin. 12 Ako,
ang Karunungan, ay namumuhay nang may Kabaitan, at aking taglay ang kaalaman
at kahinahunan. 13 Ang pagkatakot kay Yahweh ay para kapootan ang kasamaan
— kinapopootan ko ang pagmamataas at kayabangan, ang masamang paraan, at
malaswang pananalita — kinapopootan ko sila. 14 Mayroon akong mabuting payo
at maayos na karunungan; mayroon akong mahusay na pananaw, at taglay ko
ang kalakasan. 15 Sa pamamagitan ko, ang mga hari ay naghahari—pati na taong
mararangal, at lahat ng mga namumuno ng makatarungan. 16 Sa pamamagitan ko,
ang mga prinsipe ay naghahari at ang mga mararangal at lahat ng namamahala
nang may katarungan. 17 Mahal ko silang mga nagmamahal sa akin, at silang
mga masisipag na humahanap sa akin ay matatagpuan ako. 18 Nasa akin ang mga
kasaganaan at karangalan, walang maliw na kayamanan at katuwiran. 19 Ang aking
bunga ay mas mabuti pa kaysa ginto, mas mabuti pa kahit sa pinong ginto; ang
aking ibinibigay ay mas mabuti pa sa purong pilak. 20 Lumalakad ako sa daan
na matuwid, sa mga landas na patungo sa katarungan, 21 para makapagbigay ako
ng pamana sa mga nagmamahal sa akin at punuin ang kanilang mga imbakan ng
yaman. 22 Nilikha ako ni Yahweh mula pa noong pasimula — ang una sa kaniyang
mga ginawa noong unang panahon. 23 Mula pa noong unang panahon, inilagay na
ako sa pagkalalagyan—mula ng una, mula pa sa pasimula ng mundo. 24 Bago pa
magkaroon ng mga karagatan, ako ay isinilang na—bago pa magkaroon ng mga bukal
na may masaganang tubig, bago pa ilagay ang mga bundok, 25 at bago pa ang mga
burol, ako ay ipinanganak na. 26 Ipinanganak na ako bago pa likhain ni Yahweh ang
lupa o mga bukirin, o kahit ang unang alikabok sa mundo. 27 Naroon na ako nang
naitatag niya ang kalangitan, nang kaniyang ginuhit ang hangganan sa ibabaw ng
kailaliman. 28 Naroon na ako nang naitatag niya ang mga kalangitan sa itaas at nang
ginawa niya ang mga bukal sa kalaliman. 29 Naroon na ako nang ginawa niya ang
hangganan para sa dagat, kaya ang katubigan ay hindi kumalat lagpas kung saan
niya iniutos, at kung saan niya inutos ilagay ang mga pundasyon ng lupa. 30 Ako ay

nasa tabi niya, bilang isang dalubhasang manggagawa, at ako ang kanyang kasiyahan
sa araw araw, laging nagagalak sa harap niya. 31 Nagagalak ako sa kanyang buong
daigdig, at ang kasiyahan ko ay nasa sangkatauhan. 32 At ngayon, aking mga anak na
lalaki, makinig kayo sa akin, dahil silang mga nananatili sa aking mga pamamaraan
ay magiging masaya. 33 Makinig kayo sa aking katuruan at maging marunong; huwag
kaligtaan ito. 34 Ang siyang nakikinig sa akin ay magiging masaya — nagmamasid
bawat araw sa aking mga tarangkahan, naghihintay sa akin sa tabi ng mga pintuan ng
aking tahanan. 35 Dahil ang sinumang nakakatagpo sa akin ay nakakatagpo ng buhay,
at matatagpuan niya ang kagandahang loob ni Yahweh. 36 Pero siya na nabibigong
matagpuan ako ay pinapahamak ang kaniyang sarili; ang lahat ng namumuhi sa akin
ay umiibig sa kamatayan."

9

1 Ang karunungan ay nagtayo ng kaniyang tahanan; nag-ukit siya ng pitong mga
poste mula sa bato. 2 Hinanda niya ang mga karne niya para ihain sa hapunan; hinalo
niya ang kaniyang alak; at inihanda niya ang kaniyang hapag-kainan. 3 Nagpadala
siya ng mga paanyaya kasama ang mga lingkod niyang babae at tumatawag siya
mula sa pinakamataas na dako ng lungsod: 4 "Hayaan ang mga hindi naturuan na
lumapit dito!" sinasabi niya roon sa mga walang alam. 5 "Lumapit kayo, kainin
ninyo ang aking pagkain, at inumin ang alak na aking hinalo. 6 Iwanan na ninyo ang
mga kaparaanan ng kamangmangan upang kayo ay mabuhay; lumakad sa daan ng
pang-unawa. 7 Kung sinuman ang magtama ng mangungutya ay nag-aanyaya ng pag-
abuso, at kung sinuman ang magtuwid ng masamang tao ay masasaktan. 8 Huwag
sawayin ang mangungutya, o kamumuhian ka niya; magtuwid ng matalinong tao, at
mamahalin ka niya. 9 Magbigay ng gabay sa matalinong tao, at siya ay magiging mas
matalino; turuan ang matuwid na tao, at dadagdag ang kaniyang pagkatuto. 10 Ang
takot kay Yahweh ang simula ng karunungan, at ang kaalaman sa Isang Banal ay
kaunawaan. 11 Dahil sa pamamagitan ko ang mga araw mo ay dadami, at dadagdag
ang taon ng buhay mo. 12 Kung matalino ka, matalino ka para sa sarili mo, pero kung
mangungutya ka, dadalhin mo ito nang mag-isa." 13 Ang isang mangmang na babae
ay maingay— hindi siya naturuan at wala siyang alam. 14 Nauupo siya sa pinto ng
bahay niya, sa upuan ng pinakamataas na lugar ng bayan. 15 Tinatawag niya ang mga
taong dumadaan, ang mga taong naglalakad ng tuwid sa kanilang daan. 16 "Hayaan
ang mga hindi naturuan na lumapit dito" sinasabi niya doon sa mga walang alam.
17 "Ang ninakaw na tubig ay matamis, at ang tinapay na kinain ng palihim ay kaaya-
aya." 18 Pero hindi niya alam na nandoon ang mga patay, na ang mga panauhin niya
ay nasa kailaliman ng sheol.

10

1 Ang mga kawikaan ni Solomon. Ang isang marunong na anak ay ikinagagalak ng
kaniyang ama ngunit ang isang hangal na anak ay nagdadala ng pighati sa kaniyang
ina. 2 Ang mga yamang naipon sa pamamagitan ng kasamaan ay walang halaga,
ngunit ang paggawa ng kung ano ang tama ay naglalayo sa kamatayan. 3 Hindi
hinahayaan ni Yahweh na magutom ang mga gumagawa ng masama, ngunit kaniyang
binibigo ang mga pagnanasa ng masama. 4 Ang kamay na tamad ay nagdudulot sa
isang tao para maging mahirap, ngunit ang kamay ng masipag na tao ay magtatamo
ng kayamanan. 5 Ang marunong na anak ay magtitipon ng pananim sa tag-araw,
ngunit kahihiyan sa kaniya para matulog habang anihan. 6 Ang mga kaloob mula
sa Diyos ay nasa isipan ng mga gumagawa ng tama, ngunit ang bibig ng masama
ay pinagtatakpan ang karahasan. 7 Ang taong gumagawa ng tama ay natutuwa

tuwing siya ay ating naiisip ang tungkol sa kaniya, ngunit ang pangalan ng masama
ay mabubulok. 8 Silang mga maunawain ay tumatanggap ng mga utos, ngunit ang
isang madaldal na hangal ay mapapahamak. 9 Ang siyang lumalakad sa katapatan
ay lumalakad sa kaligtasan, subalit ang isa na gumagawa ng kabuktutan, siya ay
malalantad. 10 Siya na kumikindat ang mata ay nagdudulot ng kalungkutan, ngunit
ang isang madaldal na hangal ay masisira. 11 Ang bibig ng gumagawa ng tama ay
isang bukal ng buhay, ngunit ang bibig ng masama ay nagtatago ng karahasan. 12 Ang
galit ay nagpapasimula ng mga kaguluhan, subalit ang pag-ibig ay matatakpan ang
lahat ng pagkakasala. 13 Ang karunungan ay matatagpuan sa labi ng isang taong
marunong umunawa, ngunit ang isang pamalo ay para sa likod ng isang walang
pang-unawa. 14 Ang mga taong marunong ay nag-iipon ng kaalaman, ngunit ang
bibig ng isang hangal ay nagpapalapit ng kapahamakan. 15 Ang kayamanan ng isang
mayamang tao ay ang kaniyang pinatibay na lungsod, ang kasalatan ng mahirap ay
kanilang pagkawasak. 16 Ang kabayaran ng mga gumagawa ng tama ay patungo
sa buhay; ang pakinabang ng masama ay patungo sa kasalanan. 17 Doon ay may
isang daan sa buhay para sa isang sumusunod sa disiplina, ngunit ang tumatanggi
sa pagpuna ay inaagos sa pagkaligaw. 18 Ang sinumang magtago ng pagkagalit ay
may mga sinungaling na labi, at sinumang magkalat ng paninirang puri ay isang
hangal. 19 Kung maraming salita, pagkakasala ay hindi nagkukulang, ngunit ang
siyang nag-iingat sa kaniyang sasabihin ay isang matalino 20 Ang dila na siyang
gumagawa nang matuwid ay purong pilak; ito ay may maliit na halaga sa puso ng
masama. 21 Ang mga labi ng isa na gumagawa ng tama ay nagpapalusog ng marami,
ngunit ang mga mangmang ay mamamatay dahil sa kakulangan ng kanilang pang-
unawa. 22 Ang mga mabuting kaloob ni Yahweh ay nagdadala ng kayamanan at
hindi ito nagdagdag ng sakit. 23 Ang kasamaan ay laro ng isang hangal, ngunit ang
karunungan ay isang kasiyahan para sa isang tao ng may pang-unawa. 24 Ang takot
ng masama ay sasaklawan siya, ngunit ang pagnanais ng isang matuwid ay ibibigay.
25 Ang masama ay tulad ng isang bagyo na dumadaan, at sila ay wala na, ngunit
silang gumagawa ng tama ay isang pundasyon na magtatagal kailanman. 26 Tulad
ng suka sa ngipin at usok sa mata, ganoon din ang batugan na nagpadala sa kaniya.
27 Ang takot kay Yahweh nagpapahaba ng buhay, ngunit ang mga taon ng masama ay
mapapaiksi. 28 Ang pag-asa ng mga gumagawa ng tama ay kanilang kagalakan, ngunit
ang mga taon ng mga masama ay mapapaiksi. 29 Ang paraan ni Yahweh ay nag-iingat
sa kanila na may katapatan, ngunit ito ay pagkawasak para sa masama. 30 Silang mga
gumagawa ng tama ay hindi kailanman maibabagsak, ngunit ang masama ay hindi
mananatili sa lupain. 31 Mula sa bibig ng mga gumagawa ng tama ay dumarating ang
bunga ng karunungan, ngunit ang masamang dila ay mapuputol. 32 Alam ng mga
labing gumagawa nang tama kung ano ang katanggap-tanggap, ngunit ang bibig ng
masama ay alam kung ano ang masama

11

1 Kinapopootan ni Yahweh ang timbangang hindi tama, ngunit siya ay nagagalak
sa wastong timbang. 2 Kapag dumating ang pagmamataas, saka dumarating ang
kahihiyan, pero sa kapakumbabaan dumarating ang karunungan. 3 Ang katapatan
ng matuwid ay gumagabay sa kanila, pero ang mga baluktot na pamamaraan ng
mga taksil ay sumisira sa kanila. 4 Ang kayamanan ay walang halaga sa araw
nang matinding kapootan, pero ang paggawa ng matuwid ay maglalayo sa iyo
mula sa kamatayan. 5 Ang matuwid na pag-uugali ng taong walang kapintasan ay
ginagawang matuwid ang kaniyang daan, pero ang masama ay babagsak dahil sa
kaniyang sariling kasamaan. 6 Ang matuwid na pag-uugali ng mga nakalulugod sa

Diyos ang siyang nag-iingat sa kanila, pero ang taksil ay nabitag ng kanilang sariling
mga pagnanasa. 7 Kapag ang taong masama ay namatay, ang kaniyang pag-asa ay
mamamatay, at ang pag-asa na naging kaniyang kalakasan ay mapupunta sa wala.
8 Ang isang taong gumagawa ng tama ay laging nailalayo sa kaguluhan, at sa halip
ito ay dumarating sa mga masasama. 9 Sinisira ng bibig ng mga walang Diyos ang
kaniyang kapwa, ngunit sa pamamagitan ng kaalaman ang mga gumagawa ng tama
ay pinanatiling ligtas. 10 Kapag ang mga gumagawa ng tama ay sumasagana, ang
isang lungsod ay nagdiriwang; kapag ang masama ay namatay; ay may mga sigaw
ng kagalakan. 11 Sa pamamagitan ng mabubuting mga kaloob ng mga nakalulugod
sa Diyos, ang lungsod ay magiging tanyag; sa bibig ng mga masasama, ang lungsod
ay mawawasak. 12 Ang taong may paghamak sa kaniyang kaibigan ay walang ulirat,
pero ang isang may pang-unawa ay tumatahimik. 13 Sinumang tao na patuloy na
naninirang puri ay nagbubunyag ng mga lihim, ngunit ang isang taong tapat ay laging
iniingatang pagtakpan ang isang bagay. 14 Kung saan walang matalinong direksiyon,
ang isang bansa ay bumabagsak, pero ang tagumpay ay dumarating sa pagsangguni
sa maraming tagapayo. 15 Sinumang mananagot sa utang ng isang hindi niya
kilala ay tiyak na mapapahamak, pero ang isa na siyang kinapopootang magbigay
ng isang garantiya sa ganiyang uri ng pangako ay ligtas. 16 Makakamit ng isang
mahabaging babae ang karangalan ngunit ang mga taong walang habag ay mahigpit
na kakapit para sa kayamanan. 17 Ang isang mabait na tao ay makikinabang sa
kanyang sarili, pero ang isang taong malupit ay sinasaktan ang kaniyang sarili. 18 Ang
taong masama ay nagsisinungaling para makuha ang kaniyang kabayaran, pero ang
isang nagtatanim ng kung ano ang tama ay mag-aani ng kabayaran ng katotohanan.
19 Ang isang taong tapat na gumagawa kung ano ang tama ay mabubuhay, pero ang
isa na humahabol sa masama ay mamamatay. 20 Si Yahweh ay napopoot sa mga
pusong tiwali, pero siya ay nagagalak sa kanila na kung saan ang pamamaraan ay
walang kapintasan. 21 Maging tiyak dito—ang mga taong masama ay hindi maaaring
hindi maparusahan, pero ang mga kaapu-apuhan ng mga gumagawa ng tama ay
mananatiling ligtas. 22 Katulad ng isang gintong singsing sa ilong ng baboy ang isang
magandang babae na walang hinahon. 23 Ang hangarin ng mga yaong gumagawa ng
tama ay nagbubunga ng mabuti, pero ang masamang mga tao ay makaka-asa lamang
sa matinding galit. 24 May isa na siyang naghahasik ng binhi—siya ay makaiipon
nang higit pa; ang isa pa ay hindi naghahasik—siya ay darating sa kahirapan. 25 Ang
taong mapagbigay ay sasagana, at ang isa na siyang nagbibigay ng tubig sa iba ay
magkakaroon ng tubig para sa kaniyang sarili. 26 Sinusumpa ng mga tao ang taong
ayaw magbenta ng butil, pero ang mabuting mga kaloob ay kumu-korona sa ulo ng
nagbebenta nito. 27 Ang isa na nagsisipag na hanapin ang mabuti ay naghahanap din
ng kagandahang-loob, pero ang isa na naghahanap sa masama ay makatatagpo nito.
28 Sila na nagtitiwala sa kanilang kayamanan ay babagsak, pero tulad ng dahon, sila
na gumagawa ng tama ay lalago. 29 Ang isa na siyang nagdadala ng gulo sa kaniyang
sariling sambahayan ay magmamana ng hangin, at ang mangmang ay magiging isang
alipin sa matalinong puso. 30 Sila na gumagawa ng tama ay tulad ng isang puno ng
buhay, pero ang karahasan ay bumabawi ng mga buhay. 31 Kung sila na gumagawa
ng matuwid ay tumatanggap kung ano ang karapat-dapat sa kanila, paano pa kaya
ang masama at ang makasalanan!

12

1 Sinumang umiibig sa disiplina ay iniibig ang kaalaman, pero sinumang namumuhi
sa pagtatama ay mangmang. 2 Nagbibigay si Yahweh ng pabor sa mabuting tao, pero
pinarurusahan niya ang taong gumagawa ng masasamang plano. 3 Ang isang tao

ay hindi tatatag sa pamamagitan ng kasamaan, pero silang gumagawa ng katuwiran
ay hindi mabubunot kailanman. 4 Ang isang karapat-dapat na asawang babae ay
korona ng kaniyang asawang lalaki, ngunit ang babaeng nagdadala nang kahihiyan
ay tulad ng isang sakit na sumisira ng kaniyang mga buto. 5 Ang mga balakin
ng lahat ng gumagawa ng tama ay makatarungan, ngunit ang payo ng masasama
ay mapanlinlang. 6 Ang mga salita ng masasamang tao ay bitag na nakaabang ng
pagkakataong pumatay, ngunit ang mga salita ng matutuwid ang siyang nag-iingat
sa kanila. 7 Ang masasama ay bumabagsak at naglalaho, pero ang bahay ng mga taong
gumagawa ng tama ay mananatili. 8 Pinupuri ang isang tao sa kaniyang karunungan,
ngunit sinumang gumagawa ng baluktot na mga pagpili ay kinamumuhian. 9 Mas
mabuti na magkaroon ng mababang katayuan—ang maging isang lingkod lamang,
kaysa ang magmalaki patungkol sa iyong katayuan ngunit walang namang makain.
10 Nagmamalasakit ang matuwid sa pangangailangan ng kaniyang alagang hayop,
pero maging ang habag ng masasama ay kalupitan. 11 Sinumang nagbubungkal
ng kaniyang lupain ay magkakaroon ng kasaganaan ng pagkain, pero sinumang
naghahabol ng mga proyektong walang halaga ay hindi nag-iisip. 12 Hinahangad
ng masama ang mga ninakaw ng makasalanan mula sa iba, pero ang bunga ng
mga matuwid ay galing sa kanilang mga sarili. 13 Ang masamang tao ay nabibitag
ng kaniyang masamang pananalita, pero ang mga taong gumagawa ng tama ay
nakaliligtas sa kapahamakan. 14 Mula sa bunga ng kaniyang mga salita, ang tao
ay napupuno ng mabuting mga bagay, tulad ng paggagantimpala ng mga kamayy
niyang nagtatrabaho. 15 Ang kaparaanan ng isang mangmang ay tama sa kaniyang
paningin, pero ang taong may karunungan, sa payo ay nakikinig. 16 Ang mangmang
ay kaagad nagpapakita ng galit, pero ang nagsasawalang-kibo sa insulto ay maingat.
17 Sinumang nagsasabi ng totoo ay nagsasalita ng tama, pero ang bulaang saksi
ay nagsasabi ng kasinungalingan. 18 Ang mga salitang padalos-dalos ay tulad ng
saksak ng isang espada, pero ang dila ng matalino, kagalingan ang dinadala. 19 Ang
makatotohanang mga labi ay tumatagal habang-buhay, pero ang sinungaling na dila
ay panandalian lamang. 20 Mayroong panlilinlang sa puso ng mga taong nagbabalak
ng kasamaan, pero kagalakan ang dumarating sa mga tagapagpayo ng kapayapaan.
21 Walang karamdaman ang dumarating sa mga matuwid, pero ang masasama ay
puno ng paghihirap. 22 Galit si Yahweh sa sinungaling na mga labi, pero ang mga
namumuhay nang tapat ay ang kasiyahan ng Diyos. 23 Itinatago ng taong maingat
ang kaniyang kaalaman, pero ang puso ng hangal ay sumisigaw ng kamangmangan.
24 Ang kamay ng matiyaga ay maghahari, pero ang tamad ay sasailalim sa sapilitang
pagtatrabaho. 25 Ang pangamba sa puso ng tao ay nagpapabigat sa kaniya, ngunit
nagpapagalak ang mabuting salita. 26 Ang matuwid ay gabay sa kaniyang kaibigan,
pero ang paraan ng masama ay nag-aakay sa kanila sa lihis na daan. 27 Ang
mga tamad ay hindi niluluto ang kanilang sariling huli, pero ang matiyaga ay
magkakaroon pa ng yamang natatangi. 28 Ang mga lumalakad sa tamang daan, buhay
ang nasusumpungan at sa kaniyang landas ay walang kamatayan.

13

1 Ang matalinong anak ay nakikinig sa tagubilin ngunit ang manunuya ay hindi
makikinig sa pagtutuwid. 2 Mula sa bunga ng kaniyang bibig, sa mga mabubuting
bagay ang isang tao ay nasisiyahan, pero ang gana ng taksil ay para sa karahasan.
3 Ang binabantayan ang kaniyang bibig ay pinapangalagaan ang kaniyang buhay,
pero sisirain ang sarili nang nagbubukas ng labi ng maluwang. 4 Ang gana ng taong
tamad ay nananabik nang labis pero walang makukuha, pero ang gana ng mga taong
masisipag ay masisiyahan nang masagana. 5 Napopoot sa mga kasinungalingan ang

siyang gumagawa ng tama, pero ang isang masamang tao ay ginagawang kamuhi-
muhi ang sarili, at ginagawa niya kung ano ang kahiya-hiya. [6] Silang walang
kapintasan sa kanilang landas ay ipinagtatanggol ng katuwiran, ngunit ang kasamaan
ay inililigaw ang mga gumagawa ng kasalanan. [7] May isang tao na pinayayaman
ang sarili, pero halos walang-wala, at may isang tao na pinamimigay ang lahat ng
bagay, pero siyang tunay na masagana. [8] Ang taong mayaman ay maaaring tubusin
ang kaniyang buhay sa pamamagitan ng kaniyang mga ari-arian, pero ang taong
mahirap ay hindi makatatanggap ng ganiyang uri ng pagbabanta kailanman. [9] Ang
ilaw nang gumagawa ng matuwid ay nagsasaya, pero papatayin ang lampara ng
masama. [10] Ang pagmamataas ay nagbubunga lamang ng pag-aaway-away, pero
mayroong karunungan para sa mga nakikinig ng mabuting payo. [11] Ang kayamanan
ay nauubos kapag mayroong labis na kalayawan, pero ang siyang kumikita ng salapi
sa pamamagitan ng pagtatrabaho gamit ang kaniyang kamay ay mapapalago ang
kaniyang salapi. [12] Kapag ang pag-asa ay ipinagpaliban, dinudurog nito ang puso,
pero ang isang natupad na pananabik ay isang puno ng buhay. [13] Ang nagsasawalang-
bahala ng tagubilin ay magiging sakop pa rin nito, pero ang nagpaparangal sa utos ay
gagantimpalaan. [14] Ang katuruan ng isang matalinong tao ay bukal ng buhay, ilalayo
ka mula sa patibong ng kamatayan. [15] Kagandahang-loob ang tinatamo ng mabuting
pananaw, pero ang daan ng taksil ay walang katapusan. [16] Ang taong marunong ay
kumikilos sa bawat pagpapasya mula sa kaalaman, pero pinapangalandakan ng isang
mangmang ang kaniyang kamangmangan. [17] Ang isang masamang tagapagbalita ay
nahuhulog sa gulo, pero ang isang tapat na sugo ay nagdadala ng pagkakasundo.
[18] Magkakaroon ng kahirapan at kahihiyan ang hindi pumapansin sa disiplina, pero
karangalan ang darating sa kaniya na natututo mula sa pagtutuwid. [19] Ang pananabik
na nakamit ay matamis sa gana ng panlasa, pero ang mangmang ay nasusuklam
na tumalikod mula sa masama. [20] Lumakad kasama ang mga matatalinong tao at
ikaw ay magiging matalino, pero ang kasamahan ng mga mangmang ay magdurusa
ng kapamahakan. [21] Sakuna ang humahabol sa mga makasalanan, pero silang mga
gumagawa ng tama ay gagantimpalaan ng kabutihan. [22] Nag-iiwan ng mana para sa
kaniyang mga apo ang taong mabuti, pero ang kayamanan ng makasalanan ay inipon
para sa gumagawa ng matuwid. [23] Ang hindi pa nabubungkal na bukirin na pag-
aari ng mahirap ay maaaring magbunga ng maraming pagkain, pero ito ay natangay
dahil sa kawalan ng katarungan. [24] Ang hindi dinidisiplina ang kaniyang anak ay
napopoot dito, pero ang nagmamahal sa kaniyang anak ay maingat na disiplinahin
ito. [25] Ang gumagawa ng tama ay kumakain hanggang masiyahan ang kaniyang gana,
pero laging nagugutom ang tiyan ng masama.

14

[1] Ang marunong na babae ay nagtatayo ng kaniyang bahay, ngunit ang hangal
na babae ay sinisira ito ng kaniyang sariling mga kamay. [2] Ang lumalakad ng
matuwid ay may takot kay Yahweh, ngunit ang hindi tapat sa kaniyang pamumuhay
ay hinahamak siya. [3] Mula sa bibig ng isang hangal ay lumalabas ang isang sanga ng
kaniyang pagmamataas, ngunit ang mga labi ng marunong ay iingatan sila. [4] Kung
saan walang baka ang sabsaban ay malinis, ngunit ang isang masaganang pananim ay
maaaring dumating sa pamamagitan ng lakas ng isang baka. [5] Ang tapat na saksi ay
hindi nagsisinungaling, ngunit ang huwad na saksi ay nabubuhay sa kasinungalingan.
[6] Ang nangungutya ay naghahanap ng karunungan at walang makita, ngunit ang
kaalaman ay madaling dumating sa taong may pang-unawa. [7] Umiwas mula sa
isang taong hangal, dahil ikaw ay hindi makakakita ng kaalaman sa kaniyang mga
labi. [8] Ang karunungan ng taong maingat ay para maunawaan ang kaniyang sariling

paraan, ngunit ang kamangmangan ng mga hangal ay panlilinlang. 9 Ang mga hangal
ay nangungutya kapag ang handog sa pagkakasala ay inialay, ngunit sa matuwid ang
kagandahang-loob ay ibinabahagi. 10 Alam ng puso ang sarili niyang kapaitan, at
walang sinuman ang nakikibahagi sa kagalakan nito. 11 Ang bahay ng mga taong
masama ay wawasakin, ngunit ang tolda ng taong matuwid ay sasagana. 12 Mayroong
isang landas na tila tama sa isang tao, ngunit ang dulo nito ay naghahatid lamang sa
kamatayan. 13 Ang puso ay maaaring tumawa ngunit nananatiling nasasaktan, at ang
kagalakan ay maaaring magtapos sa kapighatian. 14 Ang hindi tapat ay makukuha
kung ano ang karapat-dapat sa kaniyang pamumuhay, ngunit ang taong mabuti ay
makukuha kung ano ang kaniya. 15 Ang hindi naturuan ay naniniwala sa lahat
ng bagay, ngunit ang taong maingat, iniisip ang kaniyang mga hakbang. 16 Ang
marunong ay may takot at lumalayo mula sa kasamaan, ngunit ang hangal ay panatag
na hindi pinapansin ang babala. 17 Ang isang madaling magalit ay nakagagawa
ng mga kahangalan, at ang tao na gumagawa ng masasamang pamamaraan ay
kinamumuhian. 18 Ang mga taong hindi naturuan ay magmamana ng kahangalan,
ngunit ang taong maingat ay napapaligiran ng kaalaman. 19 Ang mga masasama
ay yuyuko sa harap ng mabubuti, at ang mga masama ay luluhod sa tarangkahan
ng mga matuwid. 20 Ang mahihirap ay kinamumuhian kahit ng kaniyang sariling
mga kasamahan, ngunit ang mga mayayaman ay maraming kaibigan. 21 Ang isang
nagpapakita ng paghamak sa kaniyang kapwa ay nagkakasala, ngunit ang isang
nagpapakita ng kagandahang-loob para sa mahirap ay masaya. 22 Hindi ba ang mga
nagbabalak ng masama ay naliligaw? Ngunit ang mga nagbabalak na gumawa ng
mabuti ay makatatanggap nang katapatan sa tipan at pagtitiwala. 23 Sa lahat ng
mahirap na gawain ay may darating na kapakinabangan, ngunit kung puro salita
lamang, ito ay hahantong sa kahirapan. 24 Ang korona ng mga taong marunong ay
ang kanilang kayamanan, ngunit ang kamangmangan ng mga hangal ay nagdadala
ng lalong maraming kahangalan. 25 Ang matapat na saksi ay naglilitas ng mga
buhay, ngunit ang isang huwad na saksi ay nabubuhay sa kasinungalingan. 26 Kapag
ang isang tao ay takot kay Yahweh, siya rin ay may higit na tiwala sa kaniya; ang
mga bagay na ito ay magiging katulad ng isang matatag na lugar na proteksyon
para sa mga anak ng taong ito. 27 Ang pagkatakot kay Yahweh ay isang bukal
ng buhay, para ang tao ay makalayo mula sa patibong ng kamatayan. 28 Ang
kaluwalhatian ng hari ay matatagpuan sa malaking bilang ng kaniyang mga tao,
ngunit kung walang mga tao ang prinsipe ay napapahamak. 29 Ang matiyaga ay
may malawak na pang-unawa, ngunit ang taong mabilis magalit ay itinataas ang
kamangmangan. 30 Ang pusong panatag ay buhay para sa katawan, ngunit ang
inggit ay binubulok ang mga buto. 31 Ang isang nagmamalupit sa mahihirap ay
isinusumpa ang kaniyang Maykapal, ngunit ang isang nagpapakita ng kagandahang-
loob para sa nangangailangan ay pinaparangalan siya. 32 Ang masama ay ibinagsak sa
pamamagitan ng kaniyang masamang mga gawa, ngunit ang matuwid ay may isang
kanlungan kahit sa kamatayan. 33 Ang karunungan ay nasa puso ng nakakakilala ng
mabuti, ngunit sa kasamahan ng mga hangal ay ibinunyag niya ng kaniyang sarili.
34 Ang paggawa ng tama ay nagtataas ng isang bansa, ngunit ang kasalanan ay isang
kahihiyan para sa sinuman. 35 Ang kagandahang-loob ng hari ay para sa maingat na
lingkod, ngunit ang kaniyang galit ay para sa isang kumikilos nang kahiya-hiya.

15

1 Ang malumanay na sagot ay nag-aalis ng poot, pero ang malupit na salita ay
nagsasanhi ng galit. 2 Ang dila ng mga matatalinong tao ay sinasang-ayunan ng
kaalaman, pero ang bibig ng mga mangmang ay nagbubugso nang kamangmangan.

3 Ang mga mata ni Yahweh ay nasa lahat ng dako, patuloy na nagmamasid sa masama
at mabuti. 4 Ang dilang nagpapagaling ay puno ng buhay, pero ang mapanlinlang
na dila ay sumisira ng kalooban. 5 Hinahamak ng mangmang ang disiplina ng
kaniyang ama, pero ang siyang natututo mula sa pagtatama ay marunong. 6 Sa
bahay ng mga gumagawa ng tama ay mayroong labis na kayamanan, pero ang
kinikita ng mga masasamang tao ay nagbibigay ng gulo sa kanila. 7 Ang labi
ng mga matatalinong tao ay nagbabahagi ng kaalaman, pero hindi ang puso
ng mga mangmang. 8 Kinasusuklaman ni Yahweh ang mga pag-aalay ng mga
masasamang tao, pero kasiyahan sa kaniya ang panalangin ng mga matuwid na
tao. 9 Kinasusuklaman ni Yahweh ang paraan ng mga masasamang tao, pero mahal
niya ang siyang nanatili sa tama. 10 Ang malupit na disiplina ay hinihintay ang
sinumang tatalikod sa tamang daan at ang siyang galit sa pagtatama ay mamamatay.
11 Ang Sheol at pagkawasak ay nasa harap ni Yahweh; gaano pa kaya ang puso ng
mga kaapu-apuhan ng sangkatauhan? 12 Ang mangungutya ay galit sa pagtatama;
hindi siya magiging marunong. 13 Ang pusong nagagalak ay ginagawang maaya ang
mukha, pero ang matinding lungkot ay sumisira ng diwa. 14 Ang puso ng umuunawa
ay humahanap ng kaalaman, pero ang bibig ng mga mangmang ay kumakain ng
kahangalan. 15 Lahat ng araw ng mga taong inaapi ay napakahirap, pero ang
nagagalak na puso ay may piging na walang katapusan. 16 Mas mabuti ang kaunti
na may takot kay Yahweh kaysa sa labis na kayamanan na may kaguluhan. 17 Mas
mabuti ang pagkain na may mga gulay na may mayroong pag-ibig kaysa sa isang
pinatabang guya na hinain na may galit. 18 Ang galit na tao ay pumupukaw ng mga
pagtatalo, pero ang taong matagal magalit ay pinapayapa ang isang alitan. 19 Ang
daanan ng taong tamad ay tulad ng isang lugar na may bakod na tinik, pero ang
daanan ng matuwid ay gawa sa daanang tuloy-tuloy. 20 Ang matalinong anak na lalaki
ay nagdadala ng kasiyahan sa kaniyang ama, pero ang mangmang ay namumuhi sa
kaniyang ina. 21 Ang kahangalan ay kasiyahan ng hindi nag-iisip, pero ang siyang
nakauunawa ay naglalakad sa tuwid na daanan. 22 Ang mga balak ay namamali
kapag walang payo, pero kapag marami ang tagapayo sila ay nagtatagumpay. 23 Ang
tao ay nakakahanap ng kaligayahan kapag siya ay nagbibigay ng matalinong sagot;
Napakabuti ng napapanahong salita! 24 Ang landas ng buhay ay gabay pataas para
sa marurunong na tao, upang siya nawa ay makalayo mula sa sheol na nasa ilalim.
25 Winawasak ni Yahweh ang pamana ng mapagmataas, pero pinapangalagaan niya
ang ari-arian ng balo. 26 Kinasusuklaman ni Yahweh ang mga kaisipan ng mga
masasamang tao, pero ang mga salita ng kagandahang-loob ay busilak. 27 Nagdadala
ng gulo ang magnanakaw sa kaniyang pamilya, pero mabubuhay ang siyang galit
sa mga suhol. 28 Ang pusong gumagawa ng tama ay nag-iisip bago sumagot, ngunit
ang bibig ng masasama ay ibinubuhos ang lahat ng kasamaan nito. 29 Si Yahweh
ay malayo sa mga masasamang tao, pero naririnig niya ang panalangin ng mga
gumagawa ng tama. 30 Ang ilaw ng mga mata ay nagdadala ng kasiyahan sa puso,
at ang mabuting mga balita ay mabuti sa katawan. 31 Kung ikaw ay magbibigay ng
pansin sa taong nagtatama sa kung papaano ka mamuhay, ikaw ay mananatiling
kabilang sa mga matatalino. 32 Ang siyang tumatanggi sa disiplina ay namumuhi sa
kaniyang sarili, pero ang siyang nakikinig sa pagtatama ay nagtatamo ng kaunawaan.
33 Ang takot kay Yahweh ay nagtuturo ng karunungan, at ang pagpapakumbaba ay
nauuna bago ang karangalan.

16

1 Ang mga balak ng puso ay pag-aari ng isang tao, ngunit mula kay Yahweh ang sagot
mula sa kaniyang dila. 2 Lahat ng pamamaraan ng isang tao ay dalisay sa kaniyang

sariling paningin, pero tinitimbang ni Yahweh ang mga kalooban. 3 Ipagkatiwala
mo ang iyong mga gawain kay Yahweh at magtatagumpay ang mga balak mo.
4 Ginawa ni Yahweh ang lahat ng bagay ukol sa kaniyang layunin, maging ang mga
masama para sa araw ng kaguluhan. 5 Kinamumuhian ni Yahweh ang bawat isa
na may mapagmataas na puso, kahit na tumayo pa sila nang magkahawak, hindi
sila maliligtas sa kaparusahan. 6 Sa pamamagitan ng katapatan sa kasunduan at
pagtitiwala ang pagkakasala ay nabayaran at sa pamamagitan ng takot kay Yahweh,
tinatalikuran ng mga tao ang kasamaan. 7 Kapag ang pamamaraan ng isang tao
ay kalugod-lugod kay Yahweh, ginagawa niya kahit na ang mga kaaway nito ay
makipagbati sa kaniya. 8 Mabuti pa ang may kakaunti nang nasa tama, kaysa sa
malaking kita na may kaakibat na kawalan ng katarungan. 9 Sa kaniyang puso,
ang isang tao ay nagpaplano ng kaniyang landas, pero si Yahweh ang nagtuturo
ng kaniyang mga hakbang. 10 Ang isang pahayag na may karunungan ay nasa
labi ng isang hari, sa paghahatol ang kaniyang bibig ay hindi nagsasalita nang may
panlilinlang. 11 Ang tapat na mga timbangan ay nagmumula kay Yahweh; lahat ng
mga pabigat sa sako ay kanyang gawain. 12 Kapag gumagawa ng napakasamang
mga bagay ang mga hari, ito ay isang bagay na dapat kasuklaman sapagkat ang
trono ay itinatag sa pamamagitan ng paggawa ng kung ano ang tama. 13 Nalulugod
ang isang hari sa mga labi na nagsasabi ng kung ano ang tama at kinagigiliwan
niya ang isang nagsasalita nang tuwiran. 14 Ang matinding galit ng isang hari ay
sugo ng kamatayan pero ang isang marunong na tao ay magsisikap na pahupain
ang kanyang galit. 15 Sa liwanag ng mukha ng isang hari ay buhay, at ang kanyang
pagkiling ay parang isang ulap na nagdadala ng ulan sa tagsibol. 16 Higit na mainam
ang pagtamo ng karunungan kaysa ginto. Ang pagtamo ng kaunawaan ay dapat
higit na piliin kaysa pilak. 17 Ang daang-bayan ng mga matuwid na tao ay palayo
sa kasamaan; ang taong nangangalaga ng kanyang buhay ay nag-iingat sa kanyang
landas. 18 Nauuna ang kayabangan bago sa kapahamakan at ang mapagmataas
na kalooban ay nauuna bago sa isang pagbagsak. 19 Mas mabuti pang maging
mapagpakumbaba kasama ng mga mahihirap na tao kaysa makipaghatian ng mga
nasamsam na bagay sa mga mayayabang na tao. 20 Sinumang pinagninilay-nilayan
ang itinuturo sa kanila ay makakasumpong nang mabuti at iyong mga nagtitiwala
kay Yahweh ay masisiyahan. 21 Ang isang marunong sa kanyang puso ay tatawaging
marunong makita ang kaibhan, at pinahuhusay ng matamis na pananalita ang
kakayahang magturo. 22 Ang kaunawaan ay isang bukal ng buhay sa isang mayroon
nito, pero ang kaparusahan ng mga hangal ay ang kanilang kahangalan. 23 Ang puso
ng isang marunong na tao ay nagbibigay ng mahusay na pananaw sa kaniyang
bibig at nagdadagdag ng panghihikayat sa kaniyang mga labi. 24 Ang kaaya-ayang
mga salita ay isang pulot-pukyutan - matamis sa kaluluwa at kagalingan sa mga buto.
25 May daan na tama sa tingin ng isang tao ngunit ang dulo nito ay ang daan sa
kamatayan. 26 Ang gana ng isang manggagawa ay kapaki-pakinabang sa kaniya, ang
kanyang gutom ang patuloy na nagtutulak sa kaniya. 27 Ang isang walang kwentang
tao ay naghuhukay ng kapilyuhan, at ang kaniyang pananalita ay tulad ng isang
nakakapasong apoy. 28 Ang isang napakasamang tao ay pumupukaw ng pagtatalo
at ang isang tsismoso ay naghihiwalay ng malalapit na magkaibigan. 29 Ang isang
taong marahas ay nagsisinungaling sa kaniyang kapwa at naghahatid sa kaniya
pababa sa isang landas na hindi mabuti. 30 Ang isang kumikindat ay nagbabalak
ng napakasamang mga bagay; iyong mga nagtitikom ng mga labi ay gagawa ng
kasamaan. 31 Ang uban ay isang korona ng karangalan; nakukuha ito sa pamamagitan
ng pamumuhay sa tamang paraan. 32 Mas mabuting maghinay-hinay sa galit kaysa
maging isang mandirigma; ang isang nagpipigil sa kanyang sarili ay mas malakas

kaysa sa isang sumasakop sa isang lungsod. [33] Ang mga palabunutan ay hinahagis sa
kandungan, pero ang kapasyahan ay nagmumula kay Yahweh.

17

[1] Mas mabuti na magkaroon ng tahimik na may isang subong tuyong tinapay
kaysa sa isang bahay na puno ng kapistahan na mayroong pagkaka-alitan. [2] Ang
isang matalinong alipin ay mamamahala sa isang anak na gumagawa ng kahihiyan
at makikibahagi ng mana gaya ng isa sa magkakapatid. [3] Ang tunawan ng metal
ay para sa pilak at ang hurno ay para sa ginto, ngunit dinadalisay ni Yahweh
ang mga puso. [4] Ang taong gumagawa ng masama ay nakikinig sa mga taong
nagsasalita ng kasamaan; Ang sinungaling ay nagbibigay pansin sa mga taong
nagsasalita ng mga masasamang bagay. [5] Ang sinumang nanglalait sa mahirap ay
hinahamak ang kanyang Tagapaglikha, at ang taong nagagalak sa kasawian ay hindi
makakaligtas sa kaparusahan. [6] Ang mga apo ay korona ng mga matatanda, at
ang mga magulang ay nagbibigay dangal sa kanilang mga anak. [7] Ang mahusay na
pananalita ay hindi angkop para sa isang mangmang; lalong hindi angkop ang mga
labing sinungaling para sa isang maharlika. [8] Ang suhol ay parang isang mahikang-
bato sa isang nagbibigay nito; saan man siya dumako, siya ay magtatagumpay.
[9] Ang sinumang nagpapaumanhin sa paglabag ay naghahanap ng pagmamahal,
pero ang sinumang umuulit sa isang bagay ay nagpapalayo sa mga malalapit na
kaibigan. [10] Ang pagsaway ay taimtim na tumutungo sa isang tao na may pang-unawa
kaysa sa isang daang dagok sa isang hangal. [11] Ang masamang tao ay naghahanap
lamang ng himagsikan, kaya ang isang malupit na mensahero ay ipapadala laban
sa kaniya. [12] Mabuti pa na makasalubong ang isang inahing oso na ninakawan
ng anak kaysa makatagpo ng isang mangmang sa kanyang kahangalan. [13] Kung
ang isang tao ay nagbabalik ng masama para sa mabuti, hindi kailanman iiwan
ng kasamaan ang kaniyang tahanan. [14] Ang simula ng hindi pagkakasundo ay
gaya ng isang taong nagpapakawala ng tubig sa lahat ng dako, kaya lumayo ka sa
mga pagtatalo bago ito magsimula. [15] Ang sinumang nagpapawalang-sala sa mga
masasamang tao o humahatol sa mga taong gumagawa ng tama—kapwa ang mga
taong ito ay karumal-dumal kay Yahweh. [16] Bakit kailangang magbayad ng salapi
ang isang mangmang para matuto tungkol sa karunungan, kung wala naman siyang
kakayahang matutunan ito? [17] Ang kaibigan ay mapagmahal sa lahat ng oras, at ang
kapatid ay isinilang para sa mga oras ng kaguluhan. [18] Ang taong walang isip ay
gumagawa ng mga pangakong kailangang tuparin at mananagot sa mga utang ng
kaniyang kapwa. [19] Ang sinuman na nagmamahal sa mga hidwaan ay nagmamahal
sa kasalanan; Ang taong gumagawa ng mataas na pintuan ay sanhi para ang buto
ay mapilayan. [20] Ang taong may mandarayang puso ay walang mabuting bagay na
matatagpuan. Ang taong may napakasamang dila ay nahuhulog sa kapahamakan.
[21] Kung sinumang umanak ng isang hangal ay magdudulot ng kapighatian sa kanyang
sarili; Kung sinumang umaruga ng isang hangal ay hindi makakapagdiwang. [22] Ang
isang masayahing puso ay mainam na gamot, pero ang mabigat na kalooban ay
nakakatuyo ng mga buto. [23] Ang masamang tao ay tumatanggap ng suhol na palihim
para iligaw ang mga daan ng katarungan. [24] Ang taong mayroong pang-unawa ay
itinutuon ang kanyang mukha sa karunungan, pero ang mga mata ng isang hangal ay
nakatuon sa dulo ng daigdig. [25] Ang isang mangmang na anak ay pighati sa kanyang
ama at kapaitan sa babaeng nagsilang sa kanya, [26] At saka, hindi kailanman mabuting
parusahan ang sinumang gumagawa ng tama; ni hindi mabuting paluin ang mga
taong marangal na taglay ang katapatan. [27] Ang isang may kaalaman ay gumagamit
ng kaunting mga salita at ang mahinahon ay may pang-unawa. [28] Kahit ang isang

mangmang ay iisiping marunong kapag siya ay nananahimik; kung pinapanatili niyang tikom ang kaniyang bibig, siya ay itinuturing na matalino.

18

1 Sinumang ihinihiwalay ang kaniyang sarili ay naghahangad ng sariling ka-
gustuhan at siya ay nakikipagtalo sa lahat ng kaisipang may katuturan. 2 Hindi
nakasusumpong ng kasiyahan sa pag-unawa ang isang hangal maliban sa paghahayag
ng laman ng kaniyang puso. 3 Sa pagdating ng masama, kasama niya ay paghamak,
kahihiyan at kasiraan. 4 Ang mga salitang mula sa bibig ng tao ay malalim na
katubigan, ang bukal na pinagdadaluyan ng karunungan. 5 Hindi mabuti na pumanig
sa masama o ang ipagkait ang katarungan sa mga matuwid. 6 Ang labi ng mangmang
ay nagdadala ng alitan at ang kaniyang bibig ay nag-aanyaya ng kaguluhan. 7 Ang
bibig ng mangmang ay ang kaniyang pagkasira, at ang kaniyang sarili ay nalilinlang
ng kaniyang mga labi. 8 Ang mga salitang tsismis ay tulad ng masarap na pagkain,
bumababa ito sa kaloob-looban ng katawan. 9 Sinumang tamad sa gawain ay kapatid
sa taong mapanira. 10 Ang pangalan ni Yahweh ay matibay na tore; ang matuwid na
tumatakbo patungo rito ay ligtas. 11 Ang kayamanan ng mayaman ay ang kaniyang
tanggulang-lungsod, at sa kaniyang imahinasyon ito ay tulad ng isang mataas na
pader. 12 Bago ang kaniyang pagbagsak, ang puso ng tao ay mapagmataas, pero ang
kababaang-loob ay nauuna bago ang karangalan. 13 Sinumang sumasagot bago pa
man makinig ay mangmang at kahiya-hiya. 14 Ang espiritu ng tao ay mananaig sa
karamdaman, ngunit ang espiritung mahina, sino ang makatitiis? 15 Ang puso ng
matalino ay nagkakamit ng kaalaman at ang pandinig ng marunong ay naghahangad
nito. 16 Ang kaloob ng tao ay maaaring magbukas ng daan para dalhin siya patungo sa
isang mahalagang tao. 17 Ang unang magsumamo ng kaniyang kaso ay mukhang tama
hangga't ang kaniyang kalaban ay dumating at tanungin siya. 18 Ang palabunutan ay
nag-aayos ng gulo at naghihiwalay ng malalakas na katunggali. 19 Ang kapatid na
nasaktan ang damdamin ay mas mahirap na amuin kaysa isang matatag na lungsod,
at ang pakikipagtalo ay tulad ng mga harang ng isang kastilyo. 20 Mula sa bunga ng
kaniyang bibig, ang kaniyang tiyan ay napupuno; sa ani ng kaniyang mga labi, siya
ay nasisiyahan. 21 Ang kamatayan at ang buhay ay nasa kapangyarihan ng dila, at
ang mga nagmamahal dito ay kakain ng bunga nito. 22 Ang sinumang nakatatagpo ng
asawang babae ay nakahahanap ng mabuting bagay at tatanggap ng pagpapala mula
kay Yahweh. 23 Ang mahirap ay nanlilimos ng awa, pero ang sagot ng mayaman ay
magaspang. 24 Sinumang umaangkin ng maraming kaibigan ay nadadala sa pagkasira
ng mga kaibigang iyon, pero mayroong isang kaibigan na mas malapit pa sa isang
kapatid.

19

1 Mas mabuti ang isang mahirap na lumalakad nang may karangalan kaysa sa isang
baluktot magsalita at isang mangmang. 2 Gayon din, hindi mabuting magkaroon ng
nais na walang karunungan at ang tumatakbo nang mabilis ay lumilihis sa landas.
3 Pinapahamak ng kamangmangan ng tao ang kaniyang buhay, at ang puso niya
ay nagagalit laban kay Yahweh. 4 Ang kayamanan ay nakadaragdag ng maraming
kaibigan, pero ang mahirap ay hiwalay mula sa kaniyang mga kaibigan. 5 Ang
bulaang saksi ay hindi makakaalis ng hindi napaparusahan, at hindi makakatakas
ang siyang nabubuhay sa mga kasinungalingan. 6 Maraming hihingi ng tulong mula
sa mapagbigay na tao, at lahat ay kaibigan ng siyang nagbibigay ng mga regalo.
7 Lahat ng mga kapatid ng mahirap ay napopoot sa kaniya; paano pa ang kaniyang
mga kaibigan na lumalayo mula sa kaniya! Siya ay nananawagan sa kanila, pero

sila ay naglaho na. 8 Ang nagsisikap na magkaroon ng karunungan ay nagmamahal
sa kaniyang sariling buhay; ang nagpapanatili sa pang-unawa ay makatatagpo ng
kabutihan. 9 Ang bulaang saksi ay hindi makaaalis ng hindi mapaparusahan, ngunit
mapapahamak ang mga nabubuhay sa kasinungalingan. 10 Hindi angkop para sa
isang mangmang na mamuhay ng may karangyaan— lalong hindi para sa isang
alipin ang mamuno sa mga prinsipe. 11 Ang pag-iingat ay nagdudulot sa isang tao
na hindi agad magalit at ang kaniyang dangal ay ang hindi pagpansin sa kasalanan.
12 Ang poot ng hari ay parang batang leon na umaatungal, pero ang kaniyang
kagandahang loob ay katulad ng hamog sa mga damuhan. 13 Kasiraan sa kaniyang
ama ang isang mangmang na anak at ang mapang-away na asawang babae ay tulo
ng tubig na walang tigil. 14 Ang bahay at kayamanan ay namamana mula sa mga
magulang, ngunit mula kay Yahweh ang masinop na asawang babae. 15 Hinahagis ng
katamaran ang isang tao sa mahimbing na tulog, pero magugutom ang isang tao na
ayaw maghanapbuhay. 16 Ang tumutupad ng kautusan ay nag-iingat ng kaniyang
buhay, pero ang hindi pinag-iisipan ang kaniyang mga pamamaraan ay tiyak na
mamamatay. 17 Ang sinumang mabait sa mahihirap ay nagpapahiram kay Yahweh,
at babayaran siya ni Yahweh dahil sa kaniyang ginawa. 18 Disiplinahin mo ang iyong
anak habang may pag-asa pa, at huwag mong patatagin ang iyong kagustuhan na
ilagay siya sa kamatayan. 19 Ang taong mainitin ang ulo ay dapat magbayad kung siya
ay iyong sinagip, gagawin mo ito ulit sa pangalawang pagkakataon. 20 Dinggin mo at
sundin ang aking katuruan, at ikaw ay magiging marunong hanggang sa katapusan
ng iyong buhay. 21 Marami ang mga plano sa puso ng isang tao, pero ang layunin
ni Yahweh ang siyang mananaig. 22 Katapatan ang ninanais ng isang tao, at higit
na mainam ang mahirap kaysa sa isang sinungaling. 23 Ang paggalang at pagsunod
kay Yahweh ay nagbibigay ng buhay; ang gumagawa nito ay masisiyahan at ligtas
sa kapahamakan. 24 Binabaon ng batugan ang kaniyang kamay sa pagkain; hindi
man lamang niya ito maibalik pataas sa kaniyang bibig. 25 Kapag iyong pinarusahan
ang isang mangungutya, matututo pati ang walang pinag-aralan; itama mo ang
may pang-unawa at lalawak ang kaniyang kaalaman. 26 Ang isang ninanakawan
ang kaniyang ama at pinapalayas ang kaniyang ina ay isang anak na nagdadala ng
kahihiyan at kasiraan. 27 Kung hindi ka na makikinig sa katuruan, aking anak, ikaw
ay mapapalayo mula sa mga salita ng kaalaman. 28 Ang masamang saksi ay kinukutya
ang katarungan, at ang bibig ng masama ay lumulunok ng malaking kasalanan.
29 Nakahanda ang paghatol sa mga mapangutya, at paghahagupit sa likod ng mga
mangmang.

20

1 Ang alak ay mangungutya at ang matapang na inumin ay basag-ulero; ang
sinumang naliligaw sa pamamagitan ng pag-inom ay hindi matalino. 2 Ang takot
sa hari ay katulad ng takot sa batang leon na umaatungal; ang sinumang maging
dahilan ng kaniyang galit ay itinatapon ang kaniyang buhay. 3 Isang karangalan
para sa sinuman ang umiwas sa hindi pagkakasundo, ngunit ang bawat hangal ay
sumasali sa isang pagtatalo. 4 Ang taong tamad ay hindi nag-aararo sa taglagas; siya
ay naghahanap ng isang bunga sa panahon ng tag-ani ngunit hindi magkakaroon
nang anuman. 5 Ang mga layunin ng puso ng isang tao ay katulad ng malalim na
tubig, ngunit ang isang taong may pang-unawa ay aalamin ito. 6 Maraming tao
ang nagpapahayag na sila ay tapat, ngunit sino ang makakahanap ng isang taong
matapat? 7 Ang taong gumagawa ng tama ay naglalakad sa kaniyang dangal, at
ang kaniyang mga anak na lalaki na sumusunod sa kaniya ay masaya. 8 Ang isang
hari na nakaupo sa trono na ginagampanan ang mga tungkulin ng isang hukom ay

pinipili sa kaniyang mga mata ang lahat ng masasama na nasa harapan niya. 9 Sino
ang maaaring magsabi, “Pinapanatili kong malinis ang aking puso; Ako ay malaya
mula sa aking kasalanan”? 10 Ang magkakaibang timbang at hindi pantay na mga
sukat— parehong kinapopootan ang mga ito ni Yahweh. 11 Maging ang isang kabataan
ay nakikilala sa kaniyang mga kilos, kung ang kaniyang pag-uugali ay dalisay at
matuwid. 12 Ang mga tainga na nakakarinig at ang mga mata na nakakakita—
parehong ginawa ito ni Yahweh. 13 Huwag mahalin ang pagtulog o ikaw ay darating sa
paghihirap; buksan mo ang iyong mga mata at ikaw ay magkakaroon ng maraming
kakainin. 14 '“Masama! Masama!” sabi ng mga bumibili, pero kapag umalis siya,
siya ay nagmamayabang. 15 Mayroong ginto at kasaganaan sa mamahaling mga bato,
ngunit ang mga labi ng kaalaman ay isang mamahaling hiyas. 16 Ang sinumang
nagbibigay ng kasiguruhan para sa utang ng iba, kuhanan mo ng damit bilang sangla.
17 Ang tinapay na nakamit sa pamamagitan ng panlilinlang ay matamis sa panlasa,
ngunit pagkatapos ang kaniyang bibig ay mapupuno ng graba. 18 Ang mga plano ay
pinagtitibay sa pamamagitan ng payo, at sa marunong na patnubay lamang ay dapat
kang makipaglaban. 19 Ang tsismis ay nagbubunyag ng mga lihim, at kaya hindi ka
dapat makisama sa mga taong nagsasalita ng sobra. 20 Kapag isinusumpa ng isang tao
ang kaniyang ama o kaniyang ina, ang kaniyang ilawan ay papatayin sa kalagitnaan
ng kadiliman. 21 Ang isang mana na madaling nakamit sa simula ay gagawa ng mas
kaunting kabutihan sa bandang huli. 22 Huwag sabihing, “Gagantihan kita para sa
pagkakamaling ito!” Hintayin si Yahweh at siya ang sasagip sa iyo. 23 Kinamumuhian
ni Yahweh ang mga hindi parehas na timbang, at ang hindi tapat na mga timbangan
ay hindi mabuti. 24 Ang mga hakbang ng isang tao ay pinapatnubayan ni Yahweh;
paano niya mauunawaan ang kaniyang paraan kung gayon? 25 Isang patibong
para sa isang tao ang pagsasabi nang padalus-dalos, “Ang bagay na ito ay banal,”
at iniisip lamang ang kahulugan pagkatapos niyang masabi ang kaniyang panata.
26 Ang marunong na hari ay inihihiwalay ang masama, at pagkatapos sinasagasaan
ng panggiik na kariton sa ibabaw nila. 27 Ang espiritu ng isang tao ay ang ilawan
ni Yahweh, hinahanap ang lahat ng kaniyang kaloob-loobang mga bahagi. 28 Ang
tipan ng katapatan at pagtitiwala ay nangangalaga sa hari; ang kaniyang trono ay
iniingatan sa pamamagitan ng pag-ibig. 29 Ang dangal ng mga kabataang lalaki ay
ang kanilang kalakasan, at ang karangyaan ng matatanda ay ang kanilang mga uban.
30 Ang mga hampas na sumusugat, nililinis ang kasamaan, at ang mga palo ay nililinis
ang mga kaloob-loobang mga bahagi.

21

1 Ang puso ng hari ay isang batis ng tubig sa kamay ni Yahweh; siya ang
pumapatnubay dito kahit saan niya naisin. 2 Ang bawat pamamaraan ng tao ay
maaaring tama sa kaniyang paningin, ngunit si Yahweh ang sumusukat ng mga puso.
3 Ang paggawa ng kung ano ang tama at makatarungan ay mas katanggap-tanggap
kay Yahweh kaysa sa sakripisyo. 4 Ang mapagmalaking mga mata at mapagmataas
na puso - ang ilawan ng masama - ay kasalanan. 5 Ang mga plano ng masipag ang
tanging daan sa kasaganahan, ngunit ang lahat ng kumikilos ng masyadong mabilis
ay sasapit lamang sa kahirapan. 6 Ang pagtamo ng kayamanan ng isang sinungaling
na dila ay panandaliang singaw at isang patibong na nakamamatay. 7 Ang karahasan
ng kasamaan ay tatangayin sila palayo, sapagkat sila ay tumatanggi na gawin kung
ano ang patas. 8 Ang paraan ng makasalanang tao ay liku-liko; ngunit ang taong
dalisay ay gumagawa ng tama. 9 Mas mabuti pang mamuhay sa sulok ng bubungan
kaysa sa bahay na kahati ang palaaway na asawang babae. 10 Ang gana ng masama
ay nagmimithi ng labis na kasamaan; ang kaniyang kalapit-bahay sa kaniyang mga

mata ay walang nakikitang kabaitan. 11 Kapag ang nangungutya ay naparusahan,
ang mangmang ay nagiging matalino, at kapag ang taong marunong ay naturuan,
nadadagdagan siya ng kaalaman. 12 Ang isang gumagawa ng tama ay binabantayan
ang bahay ng masama; kaniyang dinadala ang masama sa kasiraan. 13 Ang isa
na hindi dininig ang iyak ng mga mahihirap na tao, kapag siya din ay umiyak,
hindi siya maririnig. 14 Ang lihim na regalo ay nagpapahupa ng galit at ang isang
tagong regalo ay nag-aalis nang matinding galit. 15 Kapag ang katarungan ay tapos
na, nagbibigay ito ng kagalakan sa gumagawa ng tama, ngunit ito ay nagdadala ng
takot sa mga masasamang tao. 16 Ang siyang naliligaw sa daan ng pang-unawa, ay
mamamahinga sa pagpupulong ng mga walang buhay. 17 Ang sinumang minamahal
ang aliw ay magiging mahirap, ang taong minamahal ang alak at langis ay hindi
magiging mayaman. 18 Ang masamang tao ay magiging katubusan sa gumagawa
ng tama, at ang hindi tapat ay katubusan para sa matuwid. 19 Mas mabuti pang
mamuhay sa disyerto kaysa makasama ang babaeng nagdudulot nang alitan at
sobrang makapagreklamo. 20 Ang pinakamahal na yaman at langis ay nasa tahanan
ng matalino, ngunit inaaksaya ito ng mangmang na lalaki. 21 Ang gumagawa ng tama
at mabait—ang taong ito ay makasusumpong ng buhay, katuwiran at karangalan.
22 Isang matalinong tao ang pumunta laban sa lungsod nang makapangyarihan,
at kaniyang ginigiba ang matibay na moog na nagtatanggol nito. 23 Sinumang
nagbabantay sa kaniyang bibig at dila ay nag-iingat na hindi makasali sa gulo.
24 Ang hambog at mapagmataas na tao - “mangungutya” ang kaniyang pangalan
- kumikilos nang may pagmamataas na kayabangan. 25 Ang pagnanais ng tamad
ay pumapatay sa kaniyang sarili, dahil ang kaniyang mga kamay ay tumatanggi sa
pagtatrabaho. 26 Buong araw siyang nagmimithi at nagmimithi nang labis, ngunit ang
isang gumagawa ng tama ay nagbibigay at hindi nagpipigil. 27 Ang alay ng masamang
tao ay kasuklam-suklam; ito ay mas kasuklam-suklam pa kapag dinala niya ito ng
may masasamang motibo. 28 Ang hindi totoong saksi ay mamamatay, ngunit ang
isang nakikinig ay magsasalita sa lahat ng oras. 29 Ang masamang lalaki ay ginagawa
ang sarili na tila malakas, pero ang matuwid na tao ay maingat sa kaniyang mga
kilos. 30 Walang karunungan, pag-unawa o payo na kayang makatalo kay Yahweh.
31 Ang kabayo ay handa para sa araw ng labanan, ngunit kay Yahweh ang tagumpay
ay nabibilang.

22

1 Ang isang magandang pangalan ay dapat piliin higit pa sa labis na kayamanan,
at mas mainam ang kagandahan ng loob kaysa sa pilak at ginto. 2 Ang mayaman
at mahirap na mga tao ay mayroong pagkakatulad— si Yahweh ang tagapaglikha
nilang lahat. 3 Ang isang marunong na tao ay nakikita ang kaguluhan at itinatago
ang kaniyang sarili, pero ang walang karanasan na mga tao ay magpapatuloy at
magdurusa dahil dito. 4 Ang gantimpala sa pagpapakumbaba at takot kay Yahweh
ay kayamanan, karangalan at buhay. 5 Ang mga tinik at mga patibong ay nakalatag
sa daan ng sutil; kung sino man ang mag-ingat ng kaniyang buhay ay papanatilihing
malayo mula sa kanila. 6 Turuan ang isang bata sa daan kung saan siya nararapat
pumunta, at kapag siya ay matanda na hindi siya tatalikod mula sa bilin na iyon.
7 Ang mayayamang tao ay pinamumunuan ang mahihirap na tao, at ang isa na siyang
humihiram ay isang alipin sa isa na siyang nagpapahiram. 8 Siyang naghahasik ng
kasamaan ay mag-aani ng kaguluhan, at ang pamalo ng kaniyang matinding galit
ay magiging walang pakinabang. 9 Ang isang mapagbigay na mata ay pagpapalain,
sapagkat siya ay nagbabahagi ng kaniyang tinapay sa mahihirap. 10 Itaboy ang
mangungutya at aalis ang alitan; ang mga hindi pagkakaunawaan at mga panlalait

ay matitigil. 11 Ang siyang nagmamahal ng isang busilak na puso at ang salita ay
magiliw, siya ay magiging kaibigan ng hari. 12 Ang mga mata ni Yahweh ay nanatiling
nakamasid sa kaalaman, ngunit ibabagsak niya ang mga salita ng taksil. 13 Sinasabi
ng tamad na tao, “Mayroong isang leon sa lansangan! Ako ay mapapatay sa mga
hayag na lugar.” 14 Ang bibig ng isang babaeng nangangalunya ay isang malalim
na hukay; ang galit ni Yahweh ay sumiklab laban sa sinuman na mahulog dito.
15 Ang kahangalan ay nasa puso ng isang bata, pero ang pamalo ng pagdisiplina ay
nagpapaalis dito. 16 Ang isa na siyang nagpapahirap sa mahihirap na tao para lumago
ang kaniyang karangyaan, o nagbibigay para sa mayayamang tao, ay magiging isang
mahirap. 17 Magbigay pansin at pakinggan ang mga salita ng mga matalino at
idulog ang iyong puso sa aking kaalaman, 18 dahil magiging kaaya-aya ito para sa
iyo kung panatilihin mo ang mga ito sa iyo, kung lahat ng ito ay handa sa iyong
mga labi. 19 Sa gayon, mailagak kay Yahweh ang iyong tiwala, ituturo ko ang mga
ito sa inyo ngayon— maging sa iyo. 20 Hindi ko ba naisulat sa iyo ang tatlumpung
kasabihan ng tagubilin at kaalaman, 21 para ituro sa iyo ang katotohanan sa mga
mapagkakatiwalaang mga salitang ito, sa gayon maaaring kang makapagbigay ng
mapagkakatiwalaang mga sagot sa mga nagpadala sa iyo? 22 Huwag mo pagnakawan
ang mahirap na tao, dahil siya ay mahirap, o wasakin ang nangangailangang tao sa
tarangkahan, 23 dahil si Yahweh ang mangangatwiran sa kanilang kaso, at nanakawin
niya ang buhay na siyang nagnakaw sa kanila. 24 Huwag ka makipagkaibigan sa isang
tao na siyang pinamumuan ng galit, at huwag kang sumama sa isang nagagalit nang
labis, 25 o matututunan mo ang kaniyang mga pamamaraan, at papaluputan mo ang
iyong sarili sa isang patibong. 26 Huwag kang makiisa sa nagbibigay ng nakakagapos
na mga panunumpa tungkol sa pera, at huwag kang magbibigay ng kasiguraduhan
para sa mga pagkakautang ng iba. 27 Kung kulang ka ng pamamaraan para magbayad,
ano ang makakapigil sa isang tao mula sa pagkuha ng iyong higaan mula sa iyo?
28 Huwag mong alisin ang sinaunang batong nagtatakda ng hangganan na inalagay ng
iyong mga ama. 29 Nakikita mo ba ang isang bihasang lalaki sa kaniyang gawain? Siya
ay tatayo sa harapan ng mga hari; hindi siya tatayo sa harapan ng pangkaraniwang
mga tao.

23

1 Kapag ikaw ay umupo para kumain kasama ang isang pinuno, magmasid ng
mabuti kung ano ang nasa harap mo, 2 at maglagay ng isang kutsilyo sa iyong
lalamunan kung ikaw ay isang tao na gustong kumain ng maraming mga pagkain.
3 Huwag naisin ang kaniyang napakasarap na pagkain, dahil ito ay pagkain nang
kasinungalingan. 4 Huwag magtrabaho ng sobrang hirap para lang ikaw ay maging
mayaman; maging marunong para malaman kung kailan titigil. 5 Kapag ang iyong
mga mata ay nagliliwanag sa pera, nawala na ito, at bigla itong nagkakaroon ng
mga pakpak at lumilipad sa himpapawid tulad ng isang agila. 6 Huwag kakainin ang
pagkain ng isang masamang tao- isang tao na nakatingin nang napakatagal sa iyong
pagkain- at huwag naisin ang kaniyang masarap na mga pagkain, 7 sapagkat siya ang
uri ng tao na inaalam ang halaga ng pagkain. “Kumain at uminom!” sabi niya sa
iyo, pero ang kaniyang puso ay wala sa iyo. 8 Iyong isusuka ang kakaunting kinain
mo, at sasayangin mo ang iyong mga mabubuting sasabihin. 9 Huwag magsasalita
na naririnig ng isang mangmang, sapagkat kaniyang hahamakin ang karunungan ng
iyong mga salita. 10 Huwag mong aalisin ang sinaunang hangganang bato o angkinin
ang mga bukirin ng mga ulila, 11 sapagkat ang kanilang Tagapagligtas ay malakas, at
ipangangatuwiran niya ang kanilang kapakanan laban sa iyo. 12 Ilagay ang iyong puso
sa pagtuturo at buksan ang iyong mga tainga sa mga salita ng karunungan. 13 Huwag

pigilin ang disiplina sa isang bata, 14 dahil kung siya ay iyong papaluin, siya ay hindi
mamamatay. Kung siya ay iyong papaluin, iyong ililigtas ang kaniyang kaluluwa
mula sa sheol. 15 Aking anak, kung ang iyong puso ay marunong, sa gayon ang aking
puso ay magiging masaya rin; 16 ang aking kaloob-looban ay magagalak kapag ang
iyong labi ay magsasalita ng nang matuwid. 17 Huwag mong hayaang mainggit ang
iyong puso sa mga makasalanan, pero magpatuloy sa takot kay Yahweh sa buong
araw. 18 Siguradong may kinabukasan at ang iyong pag-asa ay hindi mapuputol.
19 Makinig, aking anak, at maging matalino at patnubayan ang iyong puso sa daan.
20 Huwag makikisama sa mga lasenggero, o sa mga matatakaw na kumakain ng
karne, 21 dahil ang lasenggero at ang matakaw ay nagiging mahirap, at ang naiidlip
ay madadamitan ng mga basahan. 22 Makinig sa iyong ama na nag-alaga sa iyo at
huwag hamakin ang iyong ina kung matanda na siya. 23 Bilhin ang katotohanan,
ngunit huwag itong ipagbili; bilhin ang karunungan, disiplina at pang-unawa. 24 Ang
ama ng isang gumagawa ng matuwid ay labis na magagalak at siya na nag-alaga
sa isang matalinong bata ay matutuwa sa kaniya. 25 Hayaang matuwa ang iyong
ama at ang iyong ina at hayaang magsaya ang siyang nagsilang sa iyo. 26 Aking
anak, ituon mo sa akin ang iyong puso, at hayaan mong mamasdan ng iyong mga
mata ang aking mga paraan. 27 Dahil ang isang bayarang babae ay isang malalim
na hukay at ang asawa ng ibang lalaki ay isang makitid na hukay. 28 Siya ay nag-
aabang katulad ng isang magnanakaw at siya ay nagdadagdag ng bilang ng mga
traydor sa sangkatauhan. 29 Sino ang may kasawian? Sino ang may kalungkutan?
Sino ang may mga laban? Sino ang nagrereklamo? Sino ang may mga sugat na
walang dahilan? Sino ang may matang namumula? 30 Silang sugapa sa alak, sila na
sinusubukan ang pinaghalong alak. 31 Huwag tumingin sa alak kung ito ay mapula,
kung ito ay kumikinang sa tasa at bumaba nang tuloy-tuloy. 32 Sa bandang huli ito
ay tumutuklaw katulad ng isang ulupong at ito ay kumakagat tulad ng isang ahas.
33 Ang iyong mga mata ay makakakita ng kakaibang mga bagay at ang iyong puso ay
magsasabi ng napakasamang mga bagay. 34 Ikaw ay magiging gaya ng isang natutulog
sa mataas na karagatan o humihiga sa ibabaw ng isang duyan. 35 "Tinamaan nila
ako!" iyong sasabihin, "pero ako ay hindi nasaktan. Binugbog nila ako, pero hindi ko
ito naramdaman. Kailan ako magigising? Maghahanap ako ng isa pang maiinom."

24

1 Huwag kang mainggit sa mga masasama, ni hangarin na makisama sa kanila,
2 dahil ang kanilang mga puso ay nagbabalak ng karahasan, at ang kanilang mga
labi ay nag-uusap tungkol sa kaguluhan. 3 Sa pamamagitan ng karunungan ang isang
bahay ay naitatayo at sa kaunawaan ito ay naitatatag. 4 Sa kaalaman ang mga silid ay
puno ng lahat ng mga mamahalin at kaaya-ayang kayamanan. 5 Ang isang matalinong
tao ay nagpapatunay na malakas, at ang isang taong mayroong kaalaman ay mas
maigi kaysa sa isang malakas, 6 sapagkat sa matalinong mga utos kaya mong itaguyod
ang iyong digmaan, at kasama ang maraming mga tagapangaral mayroong tagumpay.
7 Ang karunungan ay masyadong mataas para sa isang mangmang; sa tarangkahan
hindi niya binubuksan ang kaniyang bibig. 8 Mayroong isang nagbabalak na gumawa
ng masama— tinatawag siya ng mga tao na bihasa sa mga masamang balakin.
9 Ang isang hangal na hangarin ay kasalanan, at ang mga tao ay hinahamak ang
nangungutya. 10 Kung ipinapakita mo ang iyong kaduwagan sa araw ng kaguluhan,
kung gayon ang iyong lakas ay hindi sapat. 11 Sagipin mo silang mga inilalayo papunta
sa kamatayan, at pigilan mo silang mga nalilito papunta sa pagpatay. 12 Kung sinabi
mo, "Diyan! Wala kaming alam tungkol dito." Hindi ba't ang Siyang nagtitimbang ng
puso ay naiintindihan kung ano ang sinasabi mo? At Siyang nagbabantay ng iyong

buhay, hindi ba niya alam ito? At hindi ba ibibigay ng Diyos sa bawat isa kung ano
ang karapat-dapat sa kaniya? 13 Aking anak, kumain ng pulot dahil ito ay mabuti,
dahil ang mga katas ng pulut-pukyutan ay matamis sa iyong panlasa. 14 Katulad nito
ang karunungan para sa iyong kaluluwa— kung nahanap mo ito, magkakaroon ng
kinabukasan at ang iyong pag-asa ay hindi mapuputol. 15 Huwag kang mag-abang
tulad ng mga masasamang tao na lumulusob sa bahay ng mga gumagawa ng mabuti.
Huwag mong wasakin ang bahay niya! 16 Sapagkat kung ang isang taong gumagawa
ng tama ay bumagsak ng pitong beses, siya ay tatayo muli, ngunit ang mga masasama
ay ibabagsak ng kalamidad. 17 Huwag magdiwang kapag ang iyong kaaway ay
bumagsak at huwag hayaan ang iyong puso ay magalak kapag siya ay nadapa, 18 o
si Yahweh ay makikita at tututulan at tatalikuran ang kaniyang galit mula sa kaniya.
19 Huwag kang mag-alala dahil sa kanila na gumagawa ng mga masasamang bagay,
at huwag kang mainggit sa mga masasamang tao, 20 sapagkat ang masamang tao
ay walang kinabukasan, at ang ilawan ng masama ay mamamatay. 21 Matakot kay
Yahweh, at matakot sa hari, aking anak; huwag makisama sa mga naghihimagsik
laban sa kanila, 22 sapagkat darating nang biglaan ang kanilang kapamahakan at
sino ang nakakaalam nang lawak ng pagkawasak na parehong darating mula sa
kanila? 23 Ito rin ang mga kasabihan ng matalino. Ang pagkiling sa paghahatol ng
isang kaso sa batas ay hindi mabuti. 24 Sinuman ang nagsasabi sa may kasalanan,
"Ikaw ay nasa tama," ay susumpain ng mga tao at kapopootan ng mga bansa. 25 Pero
sila na pinagsasabihan ang masama ay magkakaroon ng galak, at ang mga kaloob
nang kabutihan ay darating sa kanila. 26 Ang isang nagbibigay ng tapat na sagot
ay nagbibigay ng halik sa mga labi. 27 Ihanda mo ang iyong panlabas na gawain,
at gawin mong handa ang lahat para sa iyong sarili sa bukirin; pagkatapos noon,
itayo mo ang iyong bahay. 28 Huwag kang sumaksi laban sa iyong kapwa nang
walang dahilan at huwag kang manlinlang gamit ang iyong mga labi. 29 Huwag
mong sabihing, "Gagawin ko sa kaniya kung ano ang ginawa niya sa akin; babalikan
ko siya dahil sa kaniyang ginawa." 30 Dumaan ako sa bukirin ng isang tamad na
tao, lagpas sa ubasan ng taong walang isip. 31 Ang mga tinik ay tumubo sa lahat
ng dako, ang lupa ay nababalot ng halamang matinik at ang batong pader nito ay
sira. 32 Pagkatapos ay nakita ko at pinag-isipan ito; tumingin ako at nakatanggap ng
katuruan. 33 Kaunting tulog, kaunting idlip, kaunting pagtitiklop ng mga kamay para
magpahinga— 34 at ang kahirapan ay pupunta sa iyo tulad ng isang magnanakaw at
ang iyong mga pangangailangan ay pupunta sa iyo tulad ng isang armadong sundalo.

25

1 Ito ay mga karagdagan pang mga kawaikaan ni Solomon, na kinopya ng mga
tauhan ni Hezekias, hari ng Juda. 2 Kaluwalhatian ng Diyos na ikubli ang isang
bagay, pero kaluwalhatian ng mga hari na saliksikin ito. 3 Tulad ng kalangitan ay
para sa taas at ang lupa para sa lalim, gayun din ang puso ng mga hari ay hindi
malirip. 4 Alisin ang kalawang mula sa pilak, at magagamit ng panday ang pilak
para sa kaniyang kasanayan. 5 Gayun din, alisin ang masamang mga tao mula sa
harapan ng hari, at ang kaniyang trono ay maitatatag sa pamamagitan ng paggawa
kung ano ang tama. 6 Huwag mong parangalan ang iyong sarili sa harapan ng hari,
at huwag kang tumayo sa lugar na nakalaan para sa mga dakilang mga tao. 7 Mas
mabuti para sa kaniya na sabihin sa iyo, "Umakyat ka rito," kaysa sa mapahiya ka
sa harapan ng marangal na tao. Kung ano ang iyong nasaksihan, 8 huwag mo agad
dalhin sa paglilitis. Dahil ano ang gagawin mo sa bandang huli, kapag pinahiya
ka ng kapwa mo? 9 Ipangatwiran mo ang kaso mo sa kapwa mo mismo, at huwag
ipaalam ang lihim ng isa pang tao; 10 kung hindi, ang isa na nakakarinig sa iyo

ay magdadala ng kahihiyan sa iyo at ng masamang balita tungkol sa iyo na hindi
mabibigyang katahimikan. 11 Ang pagsasabi ng salitang napili ng mabuti, ay katulad
ng mga disenyo ng ginto na nakalagay sa pilak. 12 Katulad ng gintong singsing o
alahas na gawa sa pinong ginto ay ang matalinong pagsaway sa nakikinig na tainga.
13 Tulad ng lamig ng niyebe sa oras ng pag-aani ay ang tapat na mensahero para sa
mga nagpadala sa kaniya; ipinanunumbalik niya ang buhay ng kaniyang mga amo.
14 Tulad ng mga ulap at hangin na walang ulan ay ang taong nagmamalaki sa regalo na
hindi niya binibigay. 15 Kapag may pagtitiis maaaring mahikayat ang isang pinuno, at
ang malambot na dila ay kayang makabali ng buto. 16 Kapag nakahanap ka ng pulot,
kumain ka lang ng sapat— kung hindi, ang kalabisan nito, ay isusuka mo. 17 Huwag
mong ilagay ang iyong paa ng napakadalas sa bahay ng iyong kapwa, maaari siyang
magsawa sa iyo at kamuhian ka. 18 Ang taong nagdadala ng huwad na patotoo laban
sa kaniyang kapwa ay katulad ng pamalo na ginagamit sa digmaan, o isang espada, o
isang matalim na palaso. 19 Ang taong hindi tapat na pinagkakatiwalaan mo sa oras
ng gulo ay katulad ng sirang ngipin o isang nadudulas na paa. 20 Tulad ng tao na
naghubad ng kaniyang damit sa malamig na panahon, o tulad ng suka na binuhos sa
matapang na inumin, ang siyang umaawit ng mga kanta sa isang nabibigatang puso.
21 Kung nagugutom ang kaaway mo, bigyan mo siya ng makakain, at kung nauuhaw
siya, bigyan mo siya ng tubig na maiinom, 22 dahil lalagyan mo siya sa kaniyang ulo
ng isang pala ng umaapoy na uling, at gagantimpalaan ka ni Yahweh. 23 Gaya ng
katiyakan na ang hanging mula sa hilaga ay may dalang ulan, ang taong naghahayag
ng mga lihim ay nagpapagalit ng mga mukha. 24 Mas mabuti pa na mamuhay sa
sulok ng bubungan kaysa sa makibahagi sa tahanan ng babaeng palaaway. 25 Tulad
ng malamig na tubig sa taong uhaw, gayun din ang mabuting balita mula sa malayong
bansa. 26 Tulad ng maruming batis o nasirang bukal ng tubig ang mabuting tao na
naglalakad kasama ang masamang tao. 27 Hindi mabuting kumain ng napakaraming
pulot; iyon ay parang naghahanap ng labis na karangalan. 28 Ang tao na walang
pagpipigil sa sarili ay tulad ng lungsod na napasok at walang pader.

26

1 Tulad ng niyebe sa tag-araw o ulan sa panahon ng tag-ani, ang isang hangal na
hindi karapat-dapat sa karangalan. 2 Gaya ng isang maya na mabilis na nagpapalipat-
lipat at ng layanglayang na humahagibis kapag sila ay lumilipad, gayundin hindi
tatalab ang isang sumpa na hindi nararapat. 3 Ang latigo ay para sa kabayo, ang
kabisada ay para sa asno, at ang pamalo ay para sa likod ng mga hangal. 4 Huwag
sagutin ang isang hangal at sumali sa kanyang kahangalan, o magiging tulad ka niya.
5 Sumagot sa isang hangal at sumali sa kaniyang kahangalan upang hindi siya maging
marunong sa kaniyang sariling paningin. 6 Sinumang magpadala ng isang mensahe
sa pamamagitan ng kamay ng isang hangal ay pinuputol ang kaniyang sariling mga
paa at umiinom nang karahasan. 7 Ang mga binti ng isang paralitiko na nakabitin
ay tulad ng isang kawikaan sa bibig ng mga hangal. 8 Ang pagtatali ng bato sa isang
tirador ay gaya ng pagbibigay karangalan sa isang hangal. 9 Ang halamang tinik na
hawak ng isang lasing ay tulad ng isang kawikaan sa bibig ng mga hangal. 10 Ang
isang mamamana na sumusugat ng lahat ay tulad ng isang umuupa ng isang hangal o
ng kahit sinumang dumadaan. 11 Gaya ng isang asong bumabalik sa kanyang sariling
suka, ganoon din ang isang hangal na inuulit ang kanyang kahangalan. 12 Nakikita
mo ba ang taong marunong sa kanyang sariling paningin? Higit na may pag-asa ang
isang hangal kaysa sa kanya. 13 Ang tamad na tao ay nagsasabing, "May isang leon
sa kalsada! May isang leon sa pagitan ng mga lantad na lugar! 14 Kung paanong
ang isang pinto ay bumabaling sa kaniyang bisagra, ang tamad na tao naman ay

sa ibabaw ng kaniyang kama. 15 Nilalagay ng isang tamad na tao ang kaniyang
kamay sa pagkain, pero wala siyang lakas na isubo ito sa kaniyang bibig. 16 Ang
tamad na tao ay mas marunong sa kanyang paningin kaysa sa pitong lalaking may
kakayahang kumilatis. 17 Tulad ng isang humahawak ng mga tainga ng isang aso
ay isang taong dumadaan na nagagalit sa alitan na hindi kanya. 18 Tulad ng isang
baliw na pumapana ng nagliliyab na mga palaso, 19 ay ang isang nandaraya ng
kanyang kapwa at nagsasabing, “Di ba't nagbibiro lang ako?” 20 Dahil sa kakulangan
ng gatong, namamatay ang apoy, at kung saan walang tsismoso, tumitigil ang pag-
aaway. 21 Tulad ng isang uling na nagbabaga at panggatong ay sa apoy, ganoon din
ang isang palaaway na tao na nagpapasiklab ng alitan. 22 Ang mga salita ng isang
tsismoso ay tulad ng masarap na mga pagkain; bumababa sila sa kaloob-loobang
mga bahagi ng katawan. 23 Ang pampakintab na bumabalot sa isang banga ay tulad
ng nagbabagang mga labi at isang napakasamang puso. 24 Ang isang namumuhi
sa iba ay kinukubli ang kanyang damdamin sa pamamagitan ng kaniyang mga labi
at nag-iimbak ng panlilinlang sa kaniyang sarili. 25 Magiliw siyang mangungusap,
pero huwag siyang paniwalaan, dahil may pitong mga pagkasuklam sa kaniyang
puso. 26 Kahit na natatakpan ng panlilinlang ang kaniyang pagkamuhi, ang kaniyang
kabuktutan ay malalantad sa kapulungan. 27 Sinumang gumagawa ng isang hukay
ay mahuhulog dito at ang bato ay gugulong pabalik sa taong tumulak nito. 28 Ang
isang nagsisinungaling na dila ay namumuhi sa mga taong dinudurog nito at ang
nambobolang bibig ay nagiging dahilan ng pagkawasak.

27

1 Huwag ipagyabang ang patungkol bukas, dahil hindi mo alam kung ano ang
maaaring dala ng isang araw. 2 Hayaan mong purihin ka ng isang tao at hindi
ang sarili mong labi; isang hindi mo kilala at hindi sa sarili mong mga labi.
3 Isaalang-alang ang mga kabigatan ng isang bato at ang timbang ng buhangin, at ang
pagpapapagalit ng isang hangal ay mas mabigat kaysa sa dalawa. 4 Mayroon kalupitan
ang kapootan at baha ng galit, ngunit sino ang kayang makatatagal sa pagseselos?
5 Mas mabuti ang lantaran na pagsaway kaysa sa lihim na pag-ibig. 6 Tapat ang mga
sugat na sanhi ng isang kaibigan, ngunit ang kaaway maaaring humalik sa iyo nang
maraming beses. 7 Ang isang tao na kumain hanggang mabusog ay tinatanggihan
kahit isang bahay-pukyutan, pero sa isang taong gutom, bawat mapait na bagay ay
matamis. 8 Ang isang ibon na pagala-gala mula sa pugad nito ay katulad ng isang
taong naliligaw sa kaniyang tinitirhan. 9 Ang pabango at insenso ay nagpapapagalak
ng puso, ngunit ang katamisan ng isang kaibigan ay mas mabuti pa sa kaniyang
payo. 10 Huwag pababayaan ang iyong kaibigan at kaibigan ng iyong ama, at huwag
pupunta sa bahay ng iyong kapatid sa araw ng iyong kalamidad. Mas mabuti ang
isang kapwa na malapit kaysa sa isang kapatid na malayo. 11 Maging matalino,
aking anak, at gawin mong masaya ang aking puso; pagkatapos sasagot ako sa taong
kumukutya sa akin. 12 Ang isang maingat na tao ay nakikita ang gulo at itinatago ang
kaniyang sarili, pero ang taong walang karanasan ay sumusulong at nagdurusa dahil
dito. 13 Kunin ang isang kasuotan kung ang may-ari nito ay nagbibigay ng pera bilang
panagot para sa utang ng isang hindi kilala; at kunin ito kung siya ay maglalagay ng
panagot para sa isang nangangalunya. 14 Kung sinuman ang nagbibigay sa kaniyang
kapwa ng isang pagpapala nang may isang malakas na tinig ng maagang-maaga,
ang pagpapalang iyon ay ituturing na isang sumpa! 15 Ang isang nakikipag-away na
asawang babae ay tulad ng pumapatak lagi sa araw na maulan; 16 ang pagpipigil
sa kaniya ay tulad ng pagpipigil sa hangin, o sinusubukang huluhin ang langis sa
iyong kanang kamay. 17 Bakal ang nagpapatalas sa bakal; gaya ng parehong paraan,

ang isang tao ay nagpapatalas sa kaniyang kaibigan. 18 Ang isa na siyang nag-aalaga
ng puno ng igos ang siyang kakain ng bunga nito, at ang isa na siyang nag-iingat sa
kaniyang panginoon ay pararangalan. 19 Gayundin naman ang tubig na sumasalamin
sa mukha ng isang tao, gayundin ang puso ng isang tao ay sinasalamin ang kaniyang
pagkatao. 20 Gayundin naman ang sheol at Abaddon na hindi kailanman nasisiyahan,
kaya ang mga mata ng isang tao ay hindi nasisiyahan kailanman.. 21 Ang tunawan ng
bakal ay para sa pilak at ang isang hurno ay para sa ginto, at nasusubok ang isang tao
kapag siya ay pinuri. 22 Kahit na durugin mo ang isang hangal ng pangbayo - -kasama
ng butil — gayon pa man hindi siya iiwanan ng kaniyang kahangalan. 23 Tiyakin na
alam mo ang kalagayan ng iyong kawan at magmalasakit ka sa iyong mga kawan,
24 dahil ang kayamanan ay hindi panghabang panahon. Ang isang korona ba ay
nanatili sa lahat ng mga henerasyon? 25 Ang damo ay nawawala at lumilitaw ang
bagong tubo at tinipon ang pagkain ng baka sa kabundukan. 26 Ang mga tupa ay
magbibigay ng iyong kasuotan, at ang mga kambing ay magbibigay ng halaga para
sa bukid. 27 Magkakaroon ng gatas ng kambing para sa iyong pagkain—ang pagkain
para sa iyong sambahayan—at pagkain para sa iyong mga aliping babae.

28

1 Ang masamang tao ay tumatakbo kahit walang humahabol sa kanila, ngunit
ang mga gumagawa ng tama ay kasintapang ng batang leon. 2 Dahil sa kasalanan
ng isang lupain, ito ay papalit-palit ng mga pinuno, ngunit ang isang taong may
pang-unawa at kaalaman, ito ay magtatagal sa mahabang panahon. 3 Ang taong
dukha na nagpapahirap sa kapwa niya dukha ay tulad ng isang humahampas sa
ulan na nag-iiwan ng walang pagkain. 4 Sila na mga tumalikod sa batas ay pinupuri
ang masamang tao, ngunit silang nagpapanatili ng batas ay lumalaban sa kanila.
5 Ang mga masasamang tao ay hindi naiintindihan ang katarungan, ngunit sila na
naghahanap kay Yahweh ay naiintindihan ang lahat ng bagay. 6 Mas mainam sa
isang dukha na lumakad sa kaniyang katapatan, kaysa sa isang mayaman na baluktot
sa kaniyang mga paraan. 7 Ang siyang nagpapanatili ng batas ay isang bata na
may pang-unawa, ngunit ang isa na kasama ang mga matatakaw ay hinihiya ang
kaniyang ama. 8 Siya na nagpapayaman sa pamamagitan nang labis na pagsingil ng
tubo ay nag-iipon ng kaniyang yaman para sa iba na maaawa sa mga dukha. 9 Kung
ang isa na hindi ibinaling ang kaniyang tainga sa pakikinig ng batas, kahit na ang
kaniyang panalangin ay kasuklam-suklam. 10 Ang sinumang maglihis sa matuwid
sa isang masamang paraan ay babagsak sa kaniyang sariling hukay, ngunit ang
walang sala ay magkakaroon ng mabuting pamana. 11 Ang mayaman ay maaaring
matalino sa kaniyang sariling mga mata, ngunit ang dukha na may pang-unawa ay
matutuklasan siya. 12 Kung may katagumpayan sa mga gumawa ng kung ano ang
tama, mayroong dakilang kaluwalhatian, ngunit kung ang masama ay bumangon,
tinatago ng mga tao ang kanilang sarili. 13 Ang isa na nagtatago ng kaniyang
mga kasalanan ay hindi yayaman, ngunit ang nagpapahayag at nagpapabaya sa
kanila ay pakikitaan ng habag. 14 Masaya ang isa na laging namumuhay na may
paggalang, ngunit ang sinumang nagmamatigas ng kaniyang puso ay babagsak sa
kaguluhan. 15 Katulad ng isang umaatungal na leon o isang lumulusob na oso ang
isang masamang pinuno sa lahat ng mga dukha. 16 Ang pinuno na nagkukukulang
ng pang-unawa ay isang mabagsik na nagpapahirap, pero ang isa na namumuhi
sa di matapat ay mapapahaba ang kaniyang mga araw. 17 Kung ang isang tao ay
maysala dahil nagdanak siya ng dugo sa isang tao, siya ay magiging isang pugante
hanggang sa kamatayan, at wala ni isa ang tutulong sa kaniya. 18 Ang sinumang
maglalakad ng may katapatan ay pinapanatiling ligtas, pero ang isa na ang paraan

ay baluktot ay biglang babagsak. 19 Ang isa na siyang nagtatrabaho sa kaniyang
lupa ay magkakaroon ng maraming pagkain, pero ang sinumang sumusunod sa
walang kabuluhang gawain ay magkakaroon ng maraming kahirapan. 20 Ang isang
tapat na tao ay magkakaroon ng malaking mga biyaya, ngunit ang nagmamadaling
yumaman ay tiyak na hindi makaka-iwas sa kaparusahan. 21 Hindi mabuti magpakita
nang may pinapanigan, ngunit para sa isang pirasong tinapay ang isang tao ay
maaaring gumawa ng masama. 22 Ang isang maramot na tao ay nagmamadaling
yumaman, pero hindi niya alam na ang kahirapan ay darating sa kaniya. 23 Sinumang
nagsasaway sa isang tao ay makakahanap nang higit na pabor mula sa kaniya kaysa
sa mga pumupuri sa kaniya gamit ang kaniyang dila. 24 Sinumang magnanakaw sa
kaniyang ama at kaniyang ina at sasabihing, "hindi iyon kasalanan," kasama siya
ng mga maninira. 25 Ang taong sakim ay lumilikha nang away, ngunit ang isa na
nagtitiwala kay Yahweh ay magtatagumpay. 26 Ang isa na nagtitiwala sa kaniyang
sariling puso ay isang hangal, pero ang isang lumalakad sa karunungan ay lalayo
mula sa kapahamakan. 27 Ang nagbibigay sa mahirap ay hindi magkukulang, pero
sinumang magsara ng kaniyang mga mata sa kanila ay tatanggap ng maraming mga
sumpa. 28 Kapag nagtagumpay ang mga masasamang tao, itinatago ng mga tao ang
kanilang mga sarili, kung masusugpo ang masasamang tao, dadami ang gumagawa
ng tama.

29

1 Ang isang tao na nakatanggap ng maraming pagsasaway pero pinatitigas ang
kaniyang leeg ay mababali sa isang sandali na hindi na mapapagaling. 2 Kapag
silang mga gumagawa ng tama ay umaangat, ang mga tao ay nagdidiwang, pero
kapag ang isang masamang tao ang namuno, ang mga tao ay maghihinagpis.
3 Sinuman ang nagmamamahal sa karunungan ay nagagawa ang kaniyang ama na
magdiwang, ngunit ang isang nananatiling kasama ang mga masasamang tao ay
sinisira ang kaniyang kayamanan. 4 Ang hari ay itinatatag ang lupa sa pamamagitan
ng katarungan, ngunit wawasakin ito ng isang humuhingi ng suhol. 5 Ang isang tao na
pumupuri sa kaniyang kapit-bahay ay inilalatag ang isang lambat para sa kaniyang
mga paa. 6 Ang isang masamang tao ay nahuli sa isang patibong sa pamamagitan
ng kaniyang sariling kasalanan, pero ang isang gumagawa ng tama ay umaawit at
nagsasaya. 7 Siyang gumagawa ng tama ay nakikiusap sa kapakanan ng mahirap;
ang masamang tao ay hindi naiintindihan ang ganyang kaalaman. 8 Inilalagay ng
mga mangungutya ang isang lungsod sa apoy, pero silang mga matatalino ay nag-
aalis ng poot. 9 Kapag nakikipagtalo ang isang taong matalino sa isang mangmang,
siya ay galit na galit at natatawa at ito ay walang tigil. 10 Ang uhaw sa dugo ay
galit sa isang walang kasalanan at hinahanangad ang buhay nang matuwid. 11 Ang
isang mangmang ay ipinahahayag ang lahat ng kaniyang galit, pero ang isang taong
matalino ay pinipigilan ito at kinakalma ang kaniyang sarili. 12 Kung ang isang pinuno
ay nagbibigay pansin sa mga kasinungalingan, lahat ng kaniyang mga opisyal ay
magiging masama. 13 Ang taong mahirap at mapang-api ay magkatulad, sapagkat
si Yahweh ay parehong nagbibigay liwanag sa kanilang mga mata. 14 Kung ang
isang hari ay humahatol sa mga mahihirap sa pamamagitan ng katotohanan, ang
kaniyang trono ay maitatatag nang walang hanggan. 15 Ang pamalo at pagsaway ay
nagbibigay ng karunungan, pero ang isang batang malaya mula sa pagdidisiplina
ay inilalagay ang kaniyang ina sa kahihiyan. 16 Kapag ang mga masasamang tao
ay nasa kapangyarihan, ang pagsuway ay dumadami, ngunit sila na gumagawa
nang matuwid ay makikita ang pagbagsak ng taong masama. 17 Disiplinahin ang
inyong anak at bibigyan ka niya nang kapahingahan; bibigyan ka niya ng mga

kagalakan sa inyong buhay. 18 Kapag walang pahayag na pangitain, ang mga tao
ay mamumuhay nang marahas, ngunit pinagpala ang isang pinapanatili ang batas.
19 Ang isang alipin ay hindi maitatama ng mga salita, dahil kahit na naintindihan
niya, walang magiging tugon. 20 Tingnan ang isang tao na padalus-dalos sa kaniyang
mga salita? Mayroong higit pang pag-asa para sa isang taong mangmang kaysa sa
kaniya. 21 Ang siyang nagbibigay ng layaw sa kaniyang alipin mula sa kaniyang
pagkabata, sa huli nito ay magkakaroon ng kaguluhan. 22 Ang isang taong galit ay
pumupukaw ng away at ang isang pinuno ng pagkapoot ay gumagawa ng maraming
kasalanan. 23 Ang pagmamataas ng isang tao ay ang magdadala sa kaniya pababa,
pero ang siyang may mapagpakumbabang kalooban ay bibigyan nang karangalan.
24 Ang siyang nakikibahagi sa isang magnanakaw ay nasusuklam sa kaniyang sariling
buhay; naririnig niya ang sumpa at walang anumang sinasabi. 25 Ang takot ng
tao ay gumagawa ng isang bitag, ngunit ang taong nagtitiwala kay Yahweh ay
mapapangalagaan. 26 Marami ang humahanap sa mukha ng mga namumuno, ngunit
kay Yahweh nanggagaling ang katarungan para sa kaniya. 27 Ang isang taong hindi
makatarungan ay kasuklam-suklam sa kanilang mga gumagawa ng matuwid, ngunit
ang isang may daang matuwid ay kasuklam-suklam sa mga taong masasama.

30

1 Ang mga kasabihan ni Agur, anak na lalaki ni Jakeh—isang orakulo: Ipinahayag
ng lalaking ito kay Itiel, kay Itiel at Ucal: 2 Tiyak na ako ay mas katulad ng isang
hayop kaysa sa sinumang tao, at wala akong pang-unawa ng isang tao. 3 Hindi ko
natutunan ang karunungan, ni mayroon akong kaalaman ng Tanging Banal. 4 Sino
ang umakyat sa langit at bumaba? Sino ang nagtipon ng hangin sa ilalim ng kaniyang
mga kamay? Sino ang nagtipon ng mga tubig sa balabal? Sino ang nagtatag ng
lahat ng mga hangganan ng lupa? Ano ang kaniyang pangalan, at ano ang pangalan
ng kaniyang anak? Tiyak na alam mo! 5 Bawat salita ng Diyos ay nasubok, siya
ay isang panangga sa mga nagkukubli sa kaniya. 6 Huwag magdagdag sa kaniyang
mga salita, o pagsasabihan ka niya at ikaw ay mapapatunayang isang sinungaling.
7 Dalawang bagay ang hinihingi ko sa iyo, huwag mo silang ipagkait sa akin bago
ako mamatay. 8 Ilayo mo sa akin ang kayabangan at kasinungalingan. Bigyan mo
ako ng hindi kahirapan ni kayamanan, bigyan mo lamang ako ng pagkain na aking
kailangan. 9 Dahil kung mayroon akong labis, itatanggi kita at sasabihin, “Sino si
Yahweh?” O kung ako ay magiging mahirap, magnanakaw ako at lalapastanganin
ko ang pangalan ng aking Diyos. 10 Huwag mong siraan ng puri ang isang alipin sa
harapan ng kaniyang panginoon, o isusumpa ka niya at papaniwalaang ikaw ang
may kasalanan. 11 Ang isang salinlahi na sinusumpa ang kanilang ama at hindi
pinagpapala ang kanilang ina, 12 iyan ang isang salinlahi na dalisay sa kanilang
sariling mga mata, ngunit hindi sila nahugasan sa kanilang karumihan. 13 Iyan
ang isang salinlahi—gaano mapagmataas ang kanilang mga mata at ang kanilang
takipmata ay nakaangat! — 14 sila ang isang salinlahi na ang mga ngipin ay mga
espada, at kanilang mga panga ay mga kutsilyo, para lapain nila ang mahirap mula
sa lupa at ang nangangailangan mula sa sangkatauhan. 15 Ang linta ay mayroong
dalawang anak na babae, “Magbigay at magbigay,” sigaw nila. May tatlong bagay
na hindi kailanman nasisiyahan, apat na hindi kailanman nagsabing, “Tama na”:
16 Ang Sheol, ang baog na sinapupunan, ang lupa na uhaw sa tubig, at ang apoy na
hindi kailanman nagsabing, “Tama na.” 17 Ang mata na nangungutya sa isang ama
at nasusuklam sa pagsunod sa isang ina, ang kaniyang mga mata ay tutukain ng mga
uwak sa lambak, at siya ay kakainin ng mga buwitre. 18 May tatlong bagay na labis
na kamangha-mangha para sa akin, apat na hindi ko maintindihan: ang daan ng

isang agila sa langit; 19 ang ginagawa ng isang ahas sa isang bato; ang ginagawa ng
isang barko sa puso ng karagatan; at ang ginagawa ng isang lalaki kasama ang isang
dalaga. 20 Ito ang ginagawa ng isang nangangalunyang babae— siya ay kumakain
at kaniyang pinupunasan ang kaniyang bibig at sinasabi, "Wala akong ginawang
mali." 21 Sa ilalim ng tatlong bagay ang lupa ay nayayanig, at ang pang-apat ay
hindi na makakayanan nito: 22 ang isang alipin kapag siya ay naging hari; ang isang
hangal kapag siya ay puno ng pagkain; 23 kapag ang isang kinamumuhian na babae
ay nagpakasal; at kapag ang isang babaeng utusan ay pumalit sa pwesto ng kaniyang
babaeng amo. 24 May apat na bagay sa lupa na malilit, pero napakatatalino: 25 ang
mga langgam ay mga nilalang na hindi malalakas, pero hinahanda nila ang kanilang
pagkain sa tag-araw; 26 ang mga kuneho ay hindi makapangyarihang nilalang, pero
ginagawa nila ang kanilang mga tahanan sa mga batuhan. 27 Ang mga balang ay
walang hari, pero lahat sila ay lumalakad ng maayos. 28 Para sa butiki, maaari mo
itong hawakan ng iyong dalawang kamay, pero sila ay natatagpuan sa mga palasyo
ng mga hari. 29 Mayroong tatlong bagay na marangal sa kanilang mahabang hakbang,
apat na marangal kung paano lumakad: 30 ang isang leon, ang pinakamalakas sa mga
mababangis na hayop— hindi ito tumatalikod mula sa kahit ano; ang isang tandang
mayabang sa paglalakad; 31 isang kambing; at isang hari kung saan ang mga sundalo
ay nasa tabi niya. 32 Kung ikaw ay naging hangal, dinadakila ang iyong sarili, o kung
ikaw ay nag-iisip ng kasamaan— ilagay mo ang iyong kamay sa iyong bibig. 33 Katulad
ng hinalong gatas na nakakagawa ng mantikilya, at katulad ng ilong ng sinuman na
magdurugo kapag piningot, kaya ang gawain na ginawa sa galit ay lumilikha nang
kaguluhan.

31

1 Ang mga salita ni Haring Lemuel—ang pananalita na itinuro ng kaniyang ina
sa kaniya. 2 Ano, aking anak? At ano, anak sa aking sinapupunan? At ano, anak
ng aking mga panata? — 3 Huwag mong ibigay ang lakas mo sa mga babae, o ang
mga kaparaanan mo sa mga naninira sa mga hari. 4 Hindi ito para sa mga hari,
Lemuel, hindi para sa mga hari ang uminom ng alak, ni para sa mga namumuno
ang magtanong, "Nasaan ang matapang na inumin? 5 Dahil kung sila ay iinom,
makakalimutan nila kung ano ang naisabatas, at mababaluktot ang mga karapatan
ng lahat ng mga naghihirap. 6 Bigyan ang mga taong nasasawi ng inuming matapang
at alak sa mga taong may mapait na kalungkutan. 7 Iinom siya at makakalimutan
niya ang kaniyang kahirapan, at hindi niya maaalala ang kaniyang kabalisahan.
8 Magsalita ka para sa mga hindi nakakapagsalita, para sa mga kapakanan ng lahat
ng mga napapahamak. 9 Magpahayag at humatol sa pamamagitan ng panukat
na matuwid at ipagtanggol ang kapakanan ng mga mahihirap at ng mga taong
nangangailangan. 10 Sino ang makatatagpo ng may kakayahang asawang babae? Ang
halaga niya ay higit sa mamahaling hiyas. 11 Ang puso ng kaniyang asawang lalaki
ay nagtitiwala sa kaniya, at kailanman hindi siya maghihirap. 12 Mga mabubuting
bagay ang ginagawa niya para sa kaniya at hindi masama sa lahat ng mga araw
ng kaniyang buhay. 13 Pumipili siya ng balahibo at lana at gumagawa ng may
kasiyahan ang kaniyang mga kamay. 14 Katulad siya ng mga barko ng mangangalakal;
nagdadala siya ng pagkain mula sa malayo. 15 Bumabangon siya habang gabi pa at
nagbibigay ng pagkain sa kaniyang sambahayan, at ipinamamahagi niya ang mga
gawain sa kaniyang mga aliping babae. 16 Isinasaalang-alang niya ang bukirin at
ito ay binibili, sa pamamagitan ng bunga ng kaniyang mga kamay, nakapagtanim
siya ng ubasan. 17 Dinadamitan niya ang kaniyang sarili ng lakas at pinalalakas
niya ang kaniyang mga braso. 18 Nauunawaan niya kung ano ang magbibigay ng

malaking kita para sa kaniya; buong gabi ay hindi namatay ang kaniyang lampara.
19 Inilalagay niya ang kaniyang mga kamay sa ikiran, at buhol na sinulid ay kaniyang
hinahawakan. 20 Ang mga taong mahihirap ay inaabot niya ng kaniyang kamay;
ang mga taong nangangailangan ay inaabot niya ng kaniyang mga kamay. 21 Hindi
siya natatakot sa lamig ng niyebe para sa kaniyang sambahayan, dahil ang kaniyang
buong sambahayan ay nababalot ng pulang makapal na kasuotan. 22 Gumagawa siya
ng mga sapin para sa higaan niya at mga lilang damit na pinong lino ang sinusuot
niya. 23 Ang kaniyang asawa ay kilala sa mga tarangkahan, kapag umuupo siya
kasama ng mga nakatatanda sa bayan. 24 Gumagawa at nagbebenta siya ng linong
kasuotan, at nagmumula sa kaniya ang mga sintas ng mga mangangalakal. 25 Ang
kalakasan at karangalan ay suot niya, at sa oras na darating, siya ay tumatawa.
26 Binubuksan niya ang kaniyang bibig ng may karunungan, at nasa kaniyang dila ang
batas ng kabaitan. 27 Binabantayan niya ang pamamaraan ng kaniyang sambahayan
at hindi kumakain ng tinapay ng pagkabatugan. 28 Ang kaniyang mga anak ay
babangon at tinatawag siyang pinagpala; ang kaniyang asawang lalaki ay pupurihin
na nagsasabing, 29 "Maraming mga babae ang gumawa ng mabuti, ngunit hinihigitan
mo silang lahat." 30 Ang pagiging elegante ay mapanlinlang, ang kagandahan ay
walang kabuluhan, pero ang babaeng may takot kay Yahweh ay mapapapurihan.
31 Ibigay mo sa kaniya ang bunga ng mga kaniyang kamay, at hayaan mong ang
kaniyang mga gawa, sa mga tarangkahan, siya ay papurihan.

Ang Mangangaral

1 Ito ang mga salita ng Mangangaral, ang anak ni David at hari sa Jerusalem.
2 Sabi ng Manganagaral. “Tulad ng isang singaw ng ambon, tulad ng isang simoy sa
hangin, lahat ay maglalaho, mag-iiwan ng maraming katanungan. 3 Anong mapapala
ng sangkatauhan mula sa lahat ng gawain na kanilang pinaghirapan sa ilalim ng
araw? 4 Isang angkan ang lumilipas, at isa namang angkan ang dumarating, ngunit
mananatili ang daigdig magpakailanman. 5 Sumisikat ang araw at lumulubog ito at
nagmamadaling babalik sa lugar kung saan muli itong sisikat. 6 Umiihip ang hangin
sa timog at magpapaikot-ikot hanggang sa hilaga, laging lilibot sa ganitong landas at
magpapabalik-balik muli. 7 Umaagos patungo sa dagat ang lahat ng mga ilog, ngunit
ang dagat ay di mapupuno. Kung saan patungo ang ilog, doon muli ito tutungo.
8 Ang lahat ay nakakapagod, at wala ni isa man makapagpapaliwanag nito. Ang
mata ay walang kasiyahan sa nakikita nito, ni tainga man ay napupuno ng naririnig
nito. 9 Anuman ang nangyari ay siya rin ang mangyayari, at anuman ang nagawa ay
siyang magagawa. Walang bago sa ilalim ng araw. 10 Mayroon bang anumang bagay
na maaaring masabi, 'Masdan mo, ito ay bago'? Anuman ang nangyayari ay nangyari
na sa matagal na panahon, noong mga panahong nauna pa sa atin. 11 Tila wala ni
isa man ang nakakaalala sa mga bagay na naganap sa sinaunang panahon. At ang
mga bagay na nangyari sa nauna pang panahon at ang mangyayari sa hinaharap
ay malamang na hindi rin maaalala.” 12 Ako ang Mangangaral, at ako ay naging
hari ng buong Israel sa Jerusalem. 13 Inilaan ko ang aking pag-iisip sa pag-aaral
at pagsisiyasat gamit ang karunungan sa lahat ng ginawa sa ilalim ng kalangitan.
Ang pagsisiyasat na iyon ay isang mabigat na gawain na ibinigay ng Diyos sa mga
anak ng tao upang pagka-abalahan. 14 Nakita ko ang lahat ng gawaing ginanap sa
ilalim ng araw, at masdan, lahat ng mga ito ay magiging singaw at isang pagtangkang
habulin ang hangin. 15 Ang baluktot ay hindi na maitutuwid. Ang nawala ay hindi
na mabibilang. 16 Sinabi ko sa aking puso, “Masdan, ang nakamit kong karunungan
ay higit kaysa mga nauna sa akin sa Jerusalem. Nakita ng aking isip ang malawak
na karunungan at kaalaman. 17 Kaya inilagay ko sa aking puso na matutunan ang
karunungan at maging kabaliwan at kahangalan din. Naintindihan ko rin na ito ay
isang pagtangkang habulin ang hangin. 18 Dahil sa kasaganaan ng karunungan ay
maraming kabiguan, at siya na nagdaragdag nang kaalaman ay nagdaragdag nang
kalungkutan.

2

1 Sinabi ko sa aking puso, “Pumarito ka ngayon, susubukin kita sa kasayahan.
Kaya magsawa ka sa kalayawan.” Ngunit masdan, ito rin ay pansamantala lamang.
2 Sabi ko tungkol sa halakhak, “ito ay kabaliwan,” at tungkol sa kasiyahan, “Anong
silbi nito” 3 Sinaliksik ko sa aking puso kung paano ko mapagbibigyan ang aking
mga pagnanasa sa pag-inom ng alak. Hinayaan kong gabayan ako ng karunungan
kahit na pinanghahawakan ko pa rin ang kahangalan. Nais kong malaman kung
ano ang makabubuti para sa tao na gawin sa ilalim ng kalangitan sa mga araw
ng kanilang mga buhay. 4 Nagawa ko ang mga dakilang bagay. Nagtayo ako ng
mga bahay para sa aking sarili at nagtanim ng mga ubasan. 5 Nagtayo ako ng mga
hardin at mga liwasan para sa aking sarili; sa loob ng mga ito ay nagtanim ako nang
lahat ng uri ng bungang kahoy. 6 Lumikha ako ng mga lawa ng tubig upang diligan
ang isang kagubatan kung saan naglalakihan ang mga puno. 7 Bumili ako ng mga

aliping lalaki at aliping babae; mayroon akong mga aliping isinilang sa aking palasyo.
Mayroon din akong mga malalaking pag-aari na mga bakahan at mga kawan, higit
na marami kaysa sa sinumang haring namuno sa Jerusalem bago ako. 8 Nakapag-
ipon ako para sa aking sarili ng pilak at ginto, ang mga kayamanan ng mga hari
at mga lalawigan. Mayroon akong mga lalaki at babaeng mang-aawit para sa aking
sarili; sa pagmamagitan ng maraming asawa at mga iba pang babaeng kinakasama,
ginawa ko ang mga bagay na maaaring magdulot nang kaligayahan sa sinumang
lalaki sa ibabaw ng mundo. 9 Kaya ako ay naging higit na dakila at mas mayaman
kaysa sa lahat ng nauna sa akin sa Jerusalem, at ang aking karunungan ay nanatili sa
akin. 10 Anuman ang hangarin ng aking mga mata, hindi ako nagpipigil sa kanila.
Hindi ko pinipigil ang aking puso sa anumang kasiyahan, dahil ang puso ko ay
natuwa sa lahat ng pinaghihirapan ko, at ang kasiyahan ay ang aking gantimpala
sa lahat ng aking gawain. 11 Pagkatapos minasdan ko ang lahat ng mga gawain na
tinapos gawin ng aking mga kamay, at sa pinagsikapang gawin, ngunit muli, ang
lahat ng bagay ay parang singaw at isang pagtangkang habulin ang hangin. Wala
itong pakinabang sa ilalim ng araw. 12 Pagkatapos bumaling ako para pagtuunan
ang karunungan, gayundin ang kabaliwan at kahangalan. Para ano ang maaaring
gawin ng susunod na hari, na hindi pa rin nagagawa? 13 Pagkatapos nagsimula kong
maunawaan na ang karunungan ay mayroong kalamangan sa kamangmangan, gaya
ng liwanag na mas mabuti kaysa kadiliman. 14 Ang matalinong tao ay ginagamit ang
kaniyang mga mata sa kaniyang ulo para makita ang kaniyang patutunguhan, pero
ang mangmang ay naglalakad sa kadiliman, kahit na alam kong iisang kapalaran ang
nakalaan sa lahat. 15 Pagkatapos sinabi ko sa aking puso, “Kung ano ang mangyayari
sa mangmang ay mangyayari rin sa akin. Kaya anong mayroong pagkakaiba kung
ako ay napakatalino?” Napagpasyahan ko na sa aking puso, “Ito man ay parang
singaw lamang.” 16 Para sa matalinong tao, tulad ng mangmang, ay hindi na
maaalala sa mahabang panahon. Sa mga darating na mga panahon ang lahat ay
matagal na kalilimutan. Ang taong matatalino ay mamamatay katulad lang ng
mangmang. 17 Kaya kinamuhian ko ang buhay dahil lahat ng ginawa sa ilalaim ng
araw ay masama para sa akin. Ito ay dahil ang lahat ay parang singaw at isang
pagtangkang habulin ang hangin. 18 Kinamuhian ko ang lahat ng aking natupad
na aking pinaghirapan sa ilalim ng araw dahil kailangang iwanan ko sila sa taong
susunod sa akin. 19 At sino ang nakakaalam kung siya ay magiging matalinong tao
o isang mangmang? Gayunman siya ay magiging panginoon sa lahat ng bagay sa
ilalim ng araw kung saan naitayo ang aking gawa at naitatag ang aking karunungan.
Ito rin ay usok. 20 Dahil doon nag-umpisang malungkot ang aking puso sa lahat
ng paghihirap na aking ginawa sa ilalim ng araw. 21 Sapagkat maaaring may isang
taong gumagawa nang may karunungan, may kaalaman, at kahusayan, ngunit iiwan
niya ang lahat na mayroon siya sa isang taong walang nagawa sa anuman dito.
Ito rin ay usok at isang malaking kapahamakan. 22 Para sa anong pakinabang ang
makukuha ng tao na nagsisikap magtrabaho at sa kaniyang puso ay pinipilit tapusin
ang kaniyang mga gawain sa ilalim ng araw? 23 Bawat araw, ang kaniyang trabaho
ay masakit at mahirap, kaya sa gabi ang kaniyang kaluluwa ay hindi makahanap
nang kapahingahan. Ito rin ay usok. 24 Walang mabuti sa isang tao maliban lamang
sa kumain at uminom at masiyahan sa kung ano ang mabuti sa kaniyang ginagawa.
Nakita ko na ang katotohanang ito ay nagmumula sa kamay ng Diyos. 25 Kaya sino ang
makakakain o sino ang magkakamit ng kahit anong uri nang kasiyahan na hiwalay
sa Diyos? 26 Kaya sa isang taong nagbibigay lugod sa kaniya, ibinibigay ng Diyos ang
karunungan, kaalaman at kagalakan. Gayun man, sa makasalanan ibinibigay niya
ang gawain ng pag-iipon at pagtatabi para maaari niyang ibigay ito sa isang taong

nagbibigay kaluguran sa Diyos. Ito rin ay katumbas ng singaw at isang pagtangkang
habulin ang hangin.

3

1 Sa lahat ng mga bagay ay mayroong isang itinakdang panahon, at isang
kapanahunan sa bawat layunin sa ilalim ng langit. 2 Panahon ng kapanganakan at
panahon ng kamatayan, panahon ng pagtatanim at panahon ng pagbubunot ng mga
pananim, 3 panahon ng pagpatay at panahon ng pagpapagaling, panahon ng paggiba
at panahon ng pagtatayo, 4 panahon ng pag-iyak at panahon ng pagtawa, panahon
ng pagtangis at panahon ng pagsayaw, 5 panahon ng paghahagis ng mga bato at
panahon ng pag-iipon ng mga bato, panahon na pagyakap sa ibang tao, at panahong
hindi pagyakap, 6 panahon sa paghahanap sa mga bagay at panahon ng paghinto
sa paghahanap, panahon ng pag-iingat ng mga bagay at panahon ng pagtatapon
ng mga bagay, 7 panahon ng pagpunit ng kasuotan at panahon ng pananahi ng
kasuotan, panahon ng pananahimik at panahon ng pagsasalita, 8 panahon ng pag-
ibig at panahon ng pagkamuhi, panahon ng digmaan at panahon ng kapayapaan.
9 Anong pakinabang ang makukuha ng manggagawa sa kaniyang gawain? 10 Nakita
ko na ang gawain na ibinigay ng Diyos sa tao para tapusin. 11 Ginawang angkop ng
Diyos ang lahat ng bagay para sa bawat panahon. Inilagay din niya ang kawalang
hanggan sa kanilang mga puso. Ngunit hindi nauunawaan ng sangkatauhan ang mga
gawang ginawa ng Diyos, mula sa simula hanggang sa wakas. 12 Alam ko na walang
mabuti sa isang tao maliban sa magsaya at gumawa nang kabutihan habang siya ay
nabubuhay— 13 at ang bawat isa ay dapat kumain at uminom, at dapat maunawaan
kung paano matuwa sa kabutihang nagmumula sa lahat ng kanyang ginawa. Ito
ay isang kaloob mula sa Diyos. 14 Alam ko na anuman ang ginawa ng Diyos ay
magtatagal magpakailanman. Walang maaaring maidagdag pa o maalis, dahil ang
Diyos ang siyang gumawa dito upang lumapit ang mga tao sa kaniya nang may
karangalan. 15 Anuman ang nangyayari ay nangyari na; anuman ang mangyayari
pa ay nangyari na. Hinahayaan ng Diyos na hanapin ng tao ang mga nakatagong
bagay. 16 At nakita ko sa ilalim ng araw na kasamaan ang nangyayari kung saan
dapat naroon ang katarungan, at sa lugar nang katuwiran, kasamaan ay madalas
matagpuan. 17 Sinabi ko sa aking puso, “Hahatulan ng Diyos ang matuwid at ang
masama sa tamang panahon sa bawat bagay at sa bawat ginawa. 18 Sinabi ko sa
aking puso, “Sinusubok ng Diyos ang tao para ipakita sa kanila na sila ay tulad ng
mga hayop. 19 Dahil parehong kapalaran ang nagaganap sa mga tao na nagaganap
sa mga hayop. Katulad ng mga hayop, ang mga tao ay lahat namamatay. Lahat
sila ay dapat ihinga ang parehong hangin, upang sa gayong paraan ang mga tao ay
walang kalamangan sa mga hayop. Hindi ba ang lahat ng bagay ay isang mabilis na
paghinga lamang. 20 Lahat ng bagay ay mapupunta sa iisang lugar. Lahat ng bagay ay
nagmula sa alabok, at lahat ng bagay ay nagbabalik sa alabok. 21 Sinong nakakaalam
kung ang kaluluwa ng mga tao ay mapupunta paitaas at ang kaluluwa ng mga hayop
ay mapupunta sa lupa? 22 Kaya muli kong naunawaan na walang mainam sa kahit
na sinong tao kundi magalak sa kaniyang gawain, dahil ito ang kaniyang bahagi.
Sino ang maaaring magpabalik sa kaniya upang maipakita kung ano ang magaganap
pagkatapos niya?

4

1 Minsan inisip ko ang tungkol sa lahat nang pag-uusig na ginagawa sa ilalim ng
araw. Pagmasdan ang mga luha ng mga taong inusig. Wala silang taga-aliw. Ang
kapangyarihan ay nasa kamay ng kanilang mang-uusig, ngunit walang taga-aliw ang

mga taong inuusig. 2 Kaya binabati ko ang mga patay na tao, silang mga namatay na,
hindi ang nabubuhay, sila na nanatiling buhay pa. 3 Subalit, mas mapalad kaysa
sa kanilang dalawa ang isang hindi pa nabubuhay, ang isang hindi nakakita ng
anumang masamang gawain na ginawa sa ilalim ng araw. 4 Pagkatapos aking nakita
na ang bawat paggawa at bawat mahusay na paggawa ay kinaiingitan ng kanilang
kapwa. Ito rin ay parang singaw at isang pagtangkang habulin ang hangin. 5 Ang
mangmang ay naghahalupkipkip ang kaniyang mga kamay at hindi gumagawa, kaya
ang kaniyang pagkain ay kaniyang sariling laman. 6 Ngunit mas mabuti ang isang
dakot na pakinabang sa matahimik na gawain kaysa dalawang dakot ng gawain
na sinusubukang habulin ang hangin. 7 Pagkatapos muli kong naisip ang tungkol
sa marami pang walang kabuluhan, marami pang naglalahong usok sa ilalim ng
araw. 8 Mayroong isang uri ng tao na nag-iisa. Wala siyang kahit na sino, walang
anak o kapatid. Walang katapusan ang lahat ng kaniyang gawain, at ang kaniyang
mga mata ay hindi nasisiyahan sa pagdami ng kayamanan. Nagtataka siya, "Para
kanino ang aking pagbubungkal at inaalis sa sarili ko ang kasiyahan? Ito rin ay
usok, isang masamang kalagayan. 9 Ang gawain ng dalawang tao ay mas mabuti
kaysa sa isa; sabay silang makikinabang sa isang mainam na kabayaran sa kanilang
gawain. 10 Kapag nabuwal ang isa, maaaring ibangon ng isa ang kaniyang kaibigan.
Subalit, kalungkutan ang sumusunod sa nag-iisa kapag nabuwal siya kung walang
magbabangon sa kaniya. 11 At kung ang dalawa ay magkasamang mahihiga, maaari
silang mainitan, ngunit paanong maaaring mainitan ang nag-iisa. 12 Ang isang taong
nag-iisa ay maaaring madaig, ngunit maaring mapagtagumpayan ng dalawa ang isang
pagsalakay, at ang isang tatlong ikit na lubid ay hindi agad malalagot. 13 Mainam
pa ang maging isang mahirap pero matalinong kabataan kaysa sa isang matanda at
hangal na haring hindi na marunong makinig sa mga babala. 14 Ito ay totoo kahit
maging hari ang kabataang mula sa bilangguan, o kahit ipinanganak siyang mahirap
sa kaniyang kaharian. 15 Subalit, nakita ko ang lahat nang nabubuhay at naglilibot
sa ilalim ng araw ipinapasailalim ang kanilang mga sarili sa isa pang kabataang
tumayo bilang hari. 16 Walang katapusan ang lahat ng taong nais sundin ang bagong
hari, pero kalaunan marami sa kanila ay hindi na pupuri sa kaniya. Sigurado ang
kalagayang ito ay parang singaw at isang pagtangkang habulin ang hangin.

5

1 Ingatan ang inyong pag-uugali kapag kayo ay nasa tahanan ng Diyos. Magtungo
doon para makinig. Mas mabuti ang pakikinig kaysa mga handog ng mga mangmang
habang hindi nalalaman na ang kanilang ginagawa sa buhay ay masama. 2 Huwag
agad-agad magsasalita ang inyong bibig, at huwag hayaan ang inyong puso ay agad-
agad maghain ng anumang bagay sa harapan ng Diyos. Ang Diyos ay nasa langit,
ngunit ikaw ay nasa ibabaw ng mundo, kaya hayaang kakaunti ang iyong mga
salita. 3 Kapag ikaw ay napakaraming ginagawa at iniintindi, ikaw ay maaaring
magkaroon ng mga masamang panaginip. At habang dumadami ang iyong sinasabi,
lalong dumadami ang mga kahangalang maaaring masasabi mo pa. 4 Kapag ikaw ay
mamamanata sa Diyos, huwag patagalin ang pagtupad nito, dahil walang kasiyahan
ang Diyos sa mga mangmang. Gawin ang iyong panata. 5 Mas mainam pa na hindi
magbigay ng isang panata kaysa magbigay ng isa na hindi mo naman matutupad.
6 Huwag hayaan ang inyong mga bibig ay magdulot ng kasalanan sa inyong katawan.
Huwag ninyong sabihin sa tagapagbalita ng pari, "Ang panatang iyon ay isang
pagkakamali." Bakit ginagalit ang Diyos sa maling panata, hinahamon ang Diyos
upang wasakin ang gawa ng iyong mga kamay? 7 Kaya sa maraming mga panaginip,
katulad ng maraming mga salita, ito ay walang kabuluhang parang singaw. Kaya

matakot sa Diyos. [8] Kapag nakikita mong inaapi ang mahihirap at pinagnanakawan
ng katarungan at wastong pagtrato sa iyong lalawigan, huwag magtaka na para
bang walang nakaka-alam, dahil mayroong mga taong nasa kapangyarihan na
nangangalaga sa kanilang nasasakupan at mayroon pang mas mataas sa kanila.
[9] Karagdagan pa, ang ani ng lupain ay para sa lahat, at nakikinabang ang hari
mismo sa ani mula sa mga bukirin. [10] Sinumang nagmamahal sa pilak ay hindi
masisiyahan sa pilak, at sinuman ang nagmamahal sa yaman ay maghahangad pa
nang marami. Ito din ay parang singaw. [11] Habang nadaragdagan ang kasaganaan,
gayon din naman ang mga taong nangangailangan nito. Anong pakinabang sa may-
ari ng yaman ang mayroon ito kundi pagmasdan ito ng kaniyang mga mata? [12] Ang
tulog ng isang manggagawa ay mahimbing, kahit kaunti ang kinain o napakarami,
ngunit ang kayamanan ng taong mayaman ay hindi siya pinahihintulutang matulog
nang mahimbing. [13] Mayroon isang malubhang kasamaan na aking nakita sa
ilalim ng araw: mga kayamanang inimbak ng may-ari, nagdudulot ng sarili niyang
kapighatian. [14] Kapag nawala ng mayaman na tao ang kaniyang kayamanan dahil sa
kamalasan, ang sarili niyang anak, na kaniyang inaruga ay walang naiwang anuman
sa kaniyang mga kamay. [15] Gaya ng isang taong ipinanganak nang hubad mula sa
sinapupunan ng kaniyang ina, gayon din hubad niyang iiwan ang buhay na ito.
Walang madadala ang kaniyang kamay mula sa kaniyang paggawa. [16] Isa pang
malubhang kasamaan ay kung paanong dumating ang isang tao, gayon din siya dapat
umalis. Kaya anong pakinabang ang makukuha ng sinuman na gumagawa para
sa hangin? [17] Sa kaniyang kapanahunan, kumakain siya kasama ang kadiliman at
lubhang balisa sa kaniyang karamdaman at galit. [18] Pagmasdan mo, ang nakita kong
mabuti at karapat-dapat ay kumain at uminom at magsaya sa pakinabang mula sa
lahat ng ating gawain, habang tayo ay gumagawa sa ilalim ng araw sa lahat ng mga
araw nitong buhay na ibinigay ng Diyos sa atin. Dahil ito ang bahagi ng tao. [19] Ang
sinumang pinagkalooban ng Diyos ng kayamanan, kasaganaan at ang kakayahang
tanggapin ang kaniyang bahagi at magalak sa kaniyang gawain – ito ay isang kaloob
mula sa Diyos. [20] Sapagkat hindi niya madalas inaalala ang mga araw ng kaniyang
buhay, dahil ginagawa ng Diyos na siya ay maging abala sa mga bagay na nasisiyahan
niyang gawin.

6

[1] Mayroon akong nakitang masama sa ilalim ng araw, at ito ay malubha para sa
mga tao. [2] Maaaring magbigay ang Diyos ng kayamanan, kasaganaan at karangalan
sa isang tao upang hindi siya magkulang sa mga hinahangad niya para sa kaniyang
sarili, ngunit pagkatapos, hindi ibibigay ng Diyos ang kakayahan upang magsaya sa
mga ito. Sa halip, iba pa ang makikinabang ng kaniyang mga kagamitan. Ito ay
parang singaw, isang masamang kalungkutan. [3] Kung ang isang lalaki ay maging
ama ng isang daang anak at mabuhay ng maraming taon, sa gayon ang mga araw ng
kaniyang mga taon ay marami, ngunit kung hindi nasiyahan ang kaniyang puso sa
kabutihan at siya ay hindi inilibing nang may karangalan, kaya aking sasabihin na
ang isang sanggol na patay ipinanganak ay mas mabuti pa kaysa sa kaniya. [4] Kahit pa
ang isang sanggol ay isinilang nang walang kabuluhan at mamamatay sa kadiliman
at ang kaniyang pangalan ay mananatiling lihim. [5] Kahit hindi na nakita ng batang
ito ang araw o nalaman ang anumang bagay, ito ay may kapahingahan bagaman ang
taong iyon ay wala. [6] Kahit mabubuhay ang isang tao ng dalawang libong taon ngunit
hindi matutunang matuwa sa mabuting mga bagay, mapupunta siya sa parehong
lugar kagaya ng iba pa. [7] Kahit na lahat ng gawain ng isang tao ay para punuin
ang kaniyang bibig, gayon man ang kaniyang gana sa pagkain ay hindi mapupunan.

8 Kaya, anong pakinabang mayroon ang matalinong tao na higit pa sa hangal? Anong pakinabang mayroon ang isang mahirap na tao kahit pa malaman niya kung paano kumilos sa harapan ng iba? 9 Mabuti pang masiyahan sa nakikita ng mga mata kaysa sa paghahangad ng isang lumalawak na pananabik sa pagkain, na para ring singaw at isang pagtangkang habulin ang hangin. 10 Anumang bagay ang naririto ay nabigyan na ng kaniyang pangalan, at nalalaman na kung ano ang katulad ng sangkatauhan. Kaya walang saysay makipagtalo sa isang makapangyarihang hukom ng lahat. 11 Kapag mas maraming sinasabi, lalong walang kabuluhan, kaya ano nga ba pakinabang niyan sa isang tao? 12 Dahil sino ang nakakaalam ng mabuti sa buhay ng tao sa kaniyang walang kabuluhan at bilang na mga araw na kaniyang dadaanan tulad ng isang anino? Sino ang makapagsasabi sa isang tao kung ano ang sasapitin sa ilalim ng araw pagkatapos siyang mamatay?

7

1 Ang mabuting pangalan ay mas mahalaga sa mamahaling pabango at ang araw ng kamatayan ay higit na mabuti sa araw nang kapanganakan. 2 Mas mabuting magtungo sa lamayan kaysa bahay ng kasayahan, dahil dumarating sa lahat ng tao ang pagluluksa sa katapusan ng buhay, kaya dapat ilagay ito sa puso ng mga taong nabubuhay pa. 3 Ang kalungkutan ay mas mabuti sa katuwaan, dahil pagkatapos ng kalungkutan ng mukha sasapit ang kagalakan ng puso. 4 Ang puso ng matalino ay nasa bahay ng pagluluksa, ngunit ang puso ng mangmang ay nasa bahay nang kasayahan. 5 Mas mabuting makinig sa pagsuway ng matalino kaysa pakinggan ang awit ng mga mangmang. 6 Dahil tulad ng nasusunog na mga tinik sa ilalim ng isang palayok, gayon din ang halakhak ng mga mangmang. Ito man ay usok. 7 Tunay na ang pangingikil ay nagpapamangmang sa mga matatalinong tao, at ang suhol ay nagdudungis ng puso. 8 Mas mabuti ang katapusan ng isang bagay kaysa sa simula; at ang taong may diwang mahinahon ay mas mabuti kaysa ang palalong kaisipan. 9 Huwag madaling magalit sa iyong diwa, dahil naninirahan ang galit sa puso ng mga mangmang. 10 Huwag sabihin, “Bakit ang mga nakaraang mga araw ay mas mabuti kaysa sa mga ito? Ngunit ito ay hindi dahil sa karunungan kaya tinanong n'yo ito. 11 Ang karunungan ay kasing-inam ng mahahalagang mga bagay na ating minana mula sa ating mga ninuno. Nagdudulot ito ng mga pakinabang sa mga nakakakita sa araw. 12 Sapagkat ang karunungan ay nagdudulot ng pangangalaga gaya ng pagdudulot ng salapi nang pangangalaga, ngunit ang kalamangan ng kaalaman ay nagbibigay ng buhay ang karunungan sa sinumang mayroon nito. 13 Pag-isipan ang mga ginawa ng Diyos: Sino ang maaaring magtuwid ng anumang bagay na ginawa niyang baluktot? 14 Kapag mabuti ang mga panahon, masayang mamuhay sa kabutihang iyon, ngunit kapag masama ang mga panahon, pag-isipan ito: ipinahintulot ng Diyos na magkatabing mamalagi ang dalawang ito. Sa kadahilanang ito, walang isa man ang makakaalam ng anumang bagay na darating sa kaniya. 15 Nakita ko ang maraming bagay sa aking walang kahulugang mga panahon. Mayroong mga matuwid na taong naglalaho sa kabila ng kanilang pagkamakatuwiran, at mayroong masasamang taong nabubuhay nang mahabang buhay kahit na sila ay masama. 16 Huwag maging mapagmatuwid sa sarili, matalino sa iyong sariling mga mata. Bakit dapat mong sirain ang iyong sarili? 17 Huwag maging napakasama o mangmang. Bakit dapat kang mamatay ng wala pa sa iyong oras? 18 Makakabuti na iyong panghahawakan ang karunungang ito, at huwag nang ilalayo ang iyong mga kamay sa katuwiran. Dahil ang taong may takot sa Diyos ay makatutupad sa lahat ng kaniyang mga tungkulin. 19 Ang karunungan ay makapangyarihan sa matalinong tao, higit pa sa sampung pinuno ng isang

lungsod. [20] Walang isang matuwid na tao sa ibabaw ng mundo na gumagawa nang
kabutihan at kailanman hindi nagkasala. [21] Huwag mong pakinggan ang bawat
salitang sinasabi, dahil maaaring mong marinig ang sumpa ng alipin mo sa iyo.
[22] Sapagkat madalas ding nalalaman ng iyong sarili na sa iyong puso ay malimit mong
sinusumpa ang iba. Katulad nang pagkilala mo sa iyong sarili na sa iyong sariling
puso ay madalas mong sumpain ang iba. [23] Ang lahat ng ito ay napatunayan ko sa
pamamagitan ng karunungan. Sinabi ko, "Magiging matalino ako," ngunit ito ay higit
sa ninais ko. [24] Napakalayo at napakalalim ng karunungan. Sino ang makakakahanap
nito? [25] Ibinaling ko ang aking puso sa pag-aaral at pagsusuri at pagsaliksik sa
karunungan at ang mga paliwanag ng katotohanan, at maunawaan na ang kasamaan
ay kahangalan at ang kamangmangan ay kabaliwan. [26] Natuklasan ko na mas mapait
kaysa kamatayan ang sinumang babae na ang puso ay puno ng mga patibong at mga
bitag at ang kaniyang mga kamay ay mga tanikala. Sinumang nakalulugod sa Diyos ay
makakatakas sa kaniya, ngunit ang makasalanan ay makukuha niya. [27] "Pag-isipan
kung ano ang aking natuklasan," sabi ng Mangangaral. Idinadagdag ko ang isang
natuklasan sa iba pa para magkaroon ng isang paliwanag ng katotohanan. [28] Ito pa
rin ang aking hinahanap, ngunit hindi ko pa rin ito natatagpuan. May natagpuan
akong isang matuwid na lalaki sa gitna ng isang libo, ngunit hindi ko natagpuan ang
isang babae sa kanilang lahat. [29] Natuklasan ko ang isang ito: na nilikha ng Diyos
ang sangkatauhan na matuwid, ngunit sila ay lumayong naghahanap sa maraming
kahirapan.

8

[1] Ano ang isang taong matalino? Ito ay isang taong nakakaalam ng kahulugan
ng mga kaganapan sa buhay. Ang karunungan sa isang tao ay nagpapaningning ng
kaniyang mukha, at ang katigasan sa kaniyang mukha ay nagbabago. [2] Pinapayuhan
ko kayong sundin ang utos ng hari dahil sa pangako ng Diyos na ipagtatanggol
siya. [3] Huwag magmadaling lumayo sa harapan niya at huwag kang mamalagi sa
maling bagay, dahil magagawa ng hari ang anumang ninanais niya. [4] Ang salita ng
hari ay maghahari, kaya sino ang magsasabi sa kaniya, "Ano ang iyong ginagawa?"
[5] Sinumang sumusunod sa mga utos ng hari ay lumalayo sa kapahamakan. Ang
isang matalinong puso ng tao ay nakikilala ang nararapat na landas at oras ng
pagkilos. [6] Sapagkat sa bawat bagay ay mayroong wastong pagtugon at oras sa
pagtugon, dahil ang mga kaguluhan ng tao ay napakalaki. [7] Walang nakakaalam
kung ano ang susunod. Sino ang makapagsasabi sa kaniya kung ano ang susunod?
[8] Walang may kapangyarihang pigilan ang paghinga ng hangin ng buhay, at walang
may kapangyarihan sa araw ng kaniyang kamatayan. Walang tinitiwalag sa hanay
ng hukbo habang nasa isang digmaan, at ang kasamaan ay hindi magliligtas sa mga
alipin nito. [9] Naintindihan ko ang lahat ng ito; inilagay ko sa aking puso ang bawat
uri ng gawa na naganap sa ilalim ng araw. Mayroong isang panahon kung saan
ang isang tao ay may kakayahang gumawa ng masama sa iba. [10] Kaya nakita kong
lantarang inilibing ang masama. Sila ay dinala mula sa lugar at inilibing saka pinuri
ng mga tao sa lungsod kung saan nila ginagawa ang masasamang mga gawain. Ito rin
ay walang pakinabang. [11] Kapag ang isang hatol sa isang masamang krimen ay hindi
agad ipinatupad, hinihikayat nito ang puso ng taong gumawa ng masama. [12] Kahit
isang daang ulit gumagawa ng masama ang isang makasalanan at nabubuhay pa rin
sa mahabang panahon, gayon man alam ko na magiging mabuti sa mga gumagalang
sa Diyos, siyang pinararangalan ang kaniyang presensiya sa kanila. [13] Ngunit hindi
magiging mabuti sa isang taong masama; ang kaniyang buhay ay hindi pahahabain.
Ang kaniyang mga araw ay katulad ng isang naglalahong anino dahil hindi niya

pinararangalan ang Diyos. 14 May isa pang walang silbing usok - isang bagay pa na
naganap sa ibabaw ng mundo. Ang mga bagay na nangyayari sa taong matuwid
ay nangyayari din sa taong masama, at ang mga bagay na nangyayari sa taong
masama ay nangyayari din sa taong matuwid. Sinasabi ko na ito rin ay walang silbing
parang singaw. 15 Kaya ipinayo ko ang kasayahan, dahil ang isang tao ay walang mas
mabuting gawin sa ilalim ng araw maliban sa kumain at uminom at maging masaya.
Itong kasiyahan ang makakasama niya sa kaniyang gawain sa lahat ng mga araw ng
kaniyang buhay na ibinigay ng Diyos sa kaniya sa ilalim ng araw. 16 Nang ginamit
ko ang aking puso upang malaman ang karunungan at maunawaan ang gawaing
naganap sa ibabaw ng mundo, ang gawaing madalas nagaganap nang walang tulog
para sa mga mata sa gabi o sa araw, 17 at namasdan ko lahat ng gawain ng Diyos at
hindi maunawaan ng tao ang gawaing ginawa sa ilalim ng araw. Gaano man ang
pagsisikap ng tao para hanapin ang mga kasagutan, hindi niya ito mahahanap. Kahit
na sa paniwala ng isang matalino ay alam na niya ang lahat, sa totoo lang hindi niya
alam.

9

1 Dahil inisip kong mabuti ang lahat ng mga ito para maintindihan ang mga
matuwid at matalino at ang kanilang mga gawa. Lahat sila ay nasa mga kamay
ng Diyos. Dahil walang nakakaalam kung pag-ibig o pagkamuhi ang darating sa
isang tao. 2 Ang lahat ng tao ay may parehong kapalaran. Parehong kapalaran
ang naghihintay sa mga matuwid na tao at makasalanan, mabuting mga tao at
masama, ang malinis at marumi, at ang nag-aalay at ang hindi nag-aalay. Tulad ng
pagkamatay ng mabubuting tao, ganoon din ang makasalanan. Tulad ng pagkamatay
ng nanunumpa, ganoon din ang taong takot gumawa ng panunumpa. 3 Mayroong
masamang kapalaran para sa lahat ng ginawa sa ilalim ng araw, isang tadhana para
sa lahat ng tao. Ang mga puso ng tao ay puno ng kasamaan, at kahibangan ay nasa
kanilang mga puso habang sila ay nabubuhay. Kaya pagkatapos noon, pumupunta
sila sa mga patay. 4 Dahil mayroon pang pag-asa para sa nabubuhay, katulad ng
buhay na aso na mas maigi pa kaysa sa patay na leon. 5 Dahil alam ng mga nabubuhay
na tao na mamamatay sila, ngunit walang alam ang mga patay. Wala na silang
gantimpala dahil ang kanilang alaala ay nakalimutan na. 6 Ang kanilang pag-ibig,
pagkamuhi, at inggit ay matagal nang naglaho. Hindi na sila magkakaroon ng lugar
sa anumang bagay na ginawa sa ilalim ng araw. 7 Humayo ka, masaya mong kainin
ang tinapay mo, at inumin ang alak mo nang may masayang puso, dahil pinapayagan
ng Diyos ang pagdiriwang ng mga mabubuting gawa. 8 Lagi mong panatilihing
puti ang iyong mga damit at ang iyong ulo ay pinahiran ng langis. 9 Masaya kang
mamuhay kasama ang iniibig mong asawa sa lahat ng araw ng buhay mo nang walang
pakinabang, ang mga araw na ibinigay sa iyo ng Diyos sa ilalim ng araw sa mga araw
nang walang pakinabang. Iyon ang gantimpala ng buhay mo para sa ginawa mo sa
ilalim ng araw. 10 Anuman ang gawin ng mga kamay mo, gawin mo ito gamit ang
iyong lakas, dahil walang gawain o paliwanag o kaalaman o karunungan sa libingan,
ang lugar kung saan ka pupunta. 11 Nakakita ako ng ilang kawili-wiling bagay sa
ilalim ng araw: Ang takbuhan ay hindi para sa mabibilis na tao. Ang labanan ay
hindi para sa malalakas na tao. Ang tinapay ay hindi para sa matatalinong tao. Ang
kayamanan ay hindi para sa mga taong may pang-unawa. Ang pabor ay hindi para
sa mga taong may kaalaman. Sa halip, ang oras at pagkakataon ang nakakaapekto
sa kanilang lahat. 12 Dahil walang nakakaalam ng oras ng kaniyang pagkamatay,
tulad ng isda na nahuli sa lambat ng kamatayan, o katulad ng mga ibon na nahuli
sa patibong. Katulad ng mga hayop, ang mga tao ay nakakulong sa masasamang

panahon na biglang dumarating sa kanila. 13 Nakita ko rin ang karunungan sa ilalim
ng araw sa paraan na kahanga-hanga para sa akin. 14 Mayroong isang maliit na
lungsod na may kaunting mamamayan, at may isang malakas na haring dumating
laban dito, sinalakay ito at nagtayo ng mga malalaking rampang pangsalakay dito.
15 Ngayon sa lungsod na iyon, mayroong isang mahirap na matalinong lalaki, na
sa pamamagitan ng kaniyang karunungan ay nailigtas niya ang lungsod. Ngunit
kinalaunan, walang nakaalala sa mahirap na taong iyon. 16 Kaya pinagpalagay ko,
"Ang karunungan ay mas mainam kaysa sa kalakasan, ngunit ang karunungan ng
mahirap na tao ay hinamak at ang kaniyang mga salita ay hindi pinakinggan." 17 Ang
mga salita ng matatalino na sinabi nang pabulong ay mas naririnig kaysa sa mga
sigaw ng sinumang pinuno sa mga mangmang. 18 Ang karunungan ay mas mabuti
kaysa sa mga sandata sa digmaan, ngunit kayang sirain ng isang makasalanan ang
maraming kabutihan.

10

1 Katulad ng mga patay na langaw na nagpapabaho ng pabango, ganoon din ang
munting kamangmangan ay kayang mahigitan ang karunungan at karangalan. 2 Ang
puso ng matalinong tao ay papunta sa kanan, ngunit ang puso ng mangmang ay
papunta sa kaliwa. 3 Kapag naglalakad ang mangmang sa lansangan, kulang ang
kaniyang pag-iisip, pinatutunayan sa lahat na siya ay mangmang. 4 Kapag ang mga
damdamin ng pinuno ay sumiklab laban sa iyo, huwag mong iwan ang gawain
mo. Kayang patahimikin ng kahinahunan ang labis na galit. 5 May nakita akong
kasamaan sa ilalim ng araw, isang uri ng pagkakamali na nanggagaling sa isang
pinuno: 6 Ang mga mangmang ay binibigyan ng posisyon sa pagkapinuno, habang
ang mga taong matagumpay ay binibigyan ng mababang posisyon. 7 Nakakita ako
ng mga alipin na nakasakay sa mga kabayo, at ang mga taong matagumpay ay
naglalakad na parang mga alipin sa lupa. 8 Sinuman ang nagbubungkal ng hukay
ay maaaring mahulog dito, at kapag mayroong sumisira sa pader, maaari siyang
kagatin ng ahas. 9 Sinuman ang nagtatapyas ng bato ay masasaktan nito, at ang taong
nagpuputol ng kahoy ay nanganganib dito. 10 Kung ang talim ng bakal ay mapurol,
at hindi ito hinahasa ng isang tao, kailangan niyang gumamit nang mas maraming
lakas, ngunit nagbibigay ng kalamangan ang karunungan para sa katagumpayan.
11 Kung ang ahas ay nanuklaw bago pa ito mapaamo, walang kalamangan para sa
nang-aamo. 12 Magiliw ang mga salita ng bibig ng matalinong tao, ngunit nilululon
ang mangmang ng kaniyang sariling mga labi. 13 Sa pag-agos ng mga salita mula
sa bibig ng mangmang, ang kamangmangan ay lumalabas, at sa huli umaagos sa
bibig niya ang masamang kahibangan. 14 Pinaparami ng mangmang ang mga salita,
ngunit walang nakakaalam kung ano ang paparating. Sino ang nakaaalam kung ano
ang parating pagkatapos niya? 15 Pinapagod ng mga mabibigat na gawain ang mga
mangmang, kaya hindi man lang nila alam ang daan papuntang bayan. 16 Mayroong
gulo sa inyong lupain kapag bata pa ang inyong hari, at ang mga pinuno ninyo ay
magdiriwang sa umaga! 17 Ngunit masaya ang lupain kapag ang hari ay anak ng mga
maharlika, at kumakain ang mga pinuno ninyo kapag oras na ng kainan at ginagawa
nila iyon para lumakas, hindi para sa paglalasing! 18 Dahil sa katamaran nalalaglag
ang bubong, at dahil sa mga tamad na kamay may tagas ang bahay. 19 Naghahanda
ang mga tao ng pagkain para sa pagtawa, nagbibigay ng kasiyahan sa buhay ang
alak, at pinupuno ng pera ang pangangailangan sa lahat ng bagay. 20 Huwag mong
sumpain ang hari, kahit sa iyong isipan, at huwag mong sumpain ang mayayaman
sa iyong silid-tulugan. Sapagkat maaaring dalhin ng ibon sa himpapawid ang mga
salita mo; maaaring ikalat ng anumang may pakpak ang bagay na iyon.

11

1 Magtapon ka ng tinapay sa katubigan, at makikita mo ulit ito pagkatapos ng
ilang araw. 2 Ibahagi ito sa pito, maging sa walong tao, dahil hindi mo alam kung
anong mga sakuna ang darating sa mundo. 3 Kung puno ng ulan ang mga ulap,
ipinapatak ito sa lupa, at kung natumba ang puno sa dakong timog o hilaga, saan
man ito natumba, doon ito mananatili. 4 Sinuman ang pinanonood ang hangin ay
maaaring hindi makapagtanim, at sinuman ang pinanonood ang ulap ay maaaring
hindi makapag-ani. 5 Kung paanong hindi mo alam kung saan manggagaling ang
hangin, maging kung paano lumalaki ang mga buto ng sanggol sa sinapupunan ng
kaniyang ina, gayon din hindi mo rin mauunawaan ang gawa ng Diyos, na siyang
lumikha ng lahat. 6 Sa umaga, itanim mo ang binhi; hanggang sa gabi, magtrabaho
ka gamit ang iyong mga kamay ayon sa pangangailangan, dahil hindi mo alam kung
alin ang sasagana, umaga man o gabi, o ito o iyan, o pareho man silang magiging
mabuti. 7 Tunay nga na matamis ang liwanag, at kaaya-ayang makita ng mga mata
ang araw. 8 Kung may taong mabubuhay ng maraming mga taon, hayaan mo siyang
sumaya sa lahat ng iyon, ngunit hayaan mo siyang isipin ang paparating na mga araw
ng kadiliman, dahil marami sila. Lahat ng darating ay naglalahong usok. 9 Magalak
ka, batang lalaki, sa iyong kabataan, at hayaang magalak ang iyong puso sa mga
araw ng iyong kabataan. Ipagpatuloy ang mga mabubuting hangarin ng iyong puso
at anumang nakikita ng iyong mga mata. Gayunpaman, isipin mo na hahatulan ka ng
Diyos para sa lahat ng mga bagay na ito. 10 Palayasin mo ang galit mula sa iyong puso,
at huwag mong pansinin ang anumang sakit ng iyong katawan, dahil ang kabataan
at ang lakas nito ay usok.

12

1 Alalahanin mo rin ang iyong Manlilikha sa araw ng iyong kabataan, bago
dumating ang araw ng paghihirap, at bago dumating ang mga taon na sasabihin
mong, "Hindi ako nasisiyahan sa kanila," 2 bago dumilim ang liwanag ng araw at
buwan at mga bituin, at bumalik ang mga maiitim na ulap pagkatapos ng ulan.
3 Iyon ang panahon na manginginig ang mga tagapagbantay ng palasyo, at yuyuko
ang mga malalakas na tao, at ang mga babaeng nagdidikdik ay titigil dahil kaunti
sila, at ang mga tumatanaw sa mga bintana ay hindi na makakakita nang malinaw.
4 Iyon ang panahon na isasara ang mga pinto sa lansangan, at titigil ang tunog ng
pagdidikdik, kapag nasisindak ang mga lalaki sa tinig ng ibon, at kapag lumilipas na
ang mga kanta ng mga babae. 5 Iyon ang panahon na matatakot ang mga lalaki sa
mga matataas na lugar at sa mga kapahamakan sa lansangan, kapag sumagana ang
puno ng pili, at kapag hinahatak ng mga tipaklong ang mga sarili nila, at kapag
naglaho ang mga likas na pagnanasa. Pagkatapos, pupunta ang tao sa kaniyang
walang hanggang tahanan at ang mga nagdadalamhati ay tutungo sa mga lansangan.
6 Alalahanin mo ang iyong Manlilikha bago maputol ang pilak na tali, o madurog ang
gintong mangkok, o mabasag sa batis ang lalagyan ng tubig, o masira ang gulong
ng tubig sa balon, 7 bago bumalik ang alabok sa lupa kung saan ito nanggaling,
at bumalik sa Diyos ang espiritu na siyang nagbigay nito. 8 "Usok," ang sabi ng
Mangangaral, "ang lahat ay naglalahong usok." 9 Ang Mangangaral ay matalino,
at tinuruan niya ang mga tao nang kaalaman. Inaral, inisip at iniayos niya ang
maraming kawikaan. 10 Hinangad ng Mangangaral na magsulat ng mga malinaw
at tuwid na mga salita nang katotohanan. 11 Ang mga salita ng mga matatalinong tao
ay parang mga panusok. Gaya ng mga pako na ibinaon nang malalim ang mga salita
ng mga dalubhasa sa maraming mga kawikaan na itinuro ng isang pastol. 12 Aking
anak, maging maingat ka sa mas higit na mga bagay: ang paggawa ng maraming libro,

na walang katapusan. Ang matinding pag-aaral ay nagbibigay pagod sa katawan.
13 Sa huli, pagkatapos marinig ang lahat ng bagay, ay dapat kang matakot sa Diyos
at ingatan ang kaniyang mga utos, dahil ito ang buong tungkulin ng sangkatauhan.
14 Dahil hahatulan ng Diyos ang bawat gawain, kasama ang bawat nakatagong bagay,
mabuti man ito o masama.

Mga Awit ni Solomon

1 Ang Awit ng mga Awit ni Solomon. Nagsasalita sa kaniyang kasintahan ang
dalaga 2 O, halikan mo ako ng mga halik ng iyong bibig, dahil mas mainam kaysa
sa alak ang iyong pag-ibig. 3 May kaaya-ayang halimuyak ang iyong mga langis
na pamahid; parang pabangong dumadaloy ang iyong pangalan, kaya iniibig ka ng
mga dalaga. 4 Isama mo ako, at tayo ay tatakbo. Nagsasalita sa kaniyang sarili
ang dalaga. Dinala ako ng hari sa kaniyang mga silid. Nagsasalita sa kaniyang
kasintahan ang dalaga Masaya ako, nagagalak sa iyo; hayaan mong ipagdiwang ko
ang iyong pag-ibig, mas mainam ito kaysa sa alak. Tama lang na hangaan ka ng
ibang mga kababaihan. Nagsasalita ang babae sa ibang kababaihan. 5 Nagsasalita
ang babae sa ibang mga kababaihan. Ako ay kayumanggi pero maganda, kayong
mga dalaga ng mga kalalakihan ng Jerusalem- kayumanggi tulad ng mga tolda ng
Kedar, maganda tulad ng mga kurtina ni Solomon. 6 Huwag akong titigan dahil sa
ako ay kayumanggi, dahil ako ay bahagyang sinunog ng araw. Ang mga lalaking
kapatid ko sa ina ay galit sa akin; ginawa nila akong taga-pangalaga ng ubasan, pero
ang sarili kong ubasan hindi ko napanatili. Nagsasalita sa kaniyang kasintahan ang
babae 7 Sabihin mo sa akin, ikaw na aking mahal, saan mo pinapakain ang iyong
kawan? Saan mo pinagpapahinga ang iyong kawan sa katanghalian? Bakit ako dapat
maging katulad ng isang tao na nagpapalakad-lakad sa tabi ng mga kawan ng iyong
mga kasamahan? Sumasagot sa kaniya ang kaniyang mangingibig. 8 Kung hindi
mo alam, pinakamaganda sa mga kababaihan, sundan mo ang dinaraanan ng aking
kawan, at ipastol mo ang iyong mga batang kambing malapit sa mga tolda ng mga
pastol. 9 Inihahambing kita, aking mahal, sa isang inahing kabayo na nabibilang sa
mga kabayo ng mga karwahe ni Paraon. 10 Ang iyong mga pisngi ay magandang may
palamuti, ang iyong leeg may kwintas ng mga hiyas. 11 Gagawan kita ng gintong
mga palamuti na may mga batik-batik na pilak. Nagsasalita sa kaniyang sarili ang
babae 12 Habang nakahiga ang hari sa kaniyang papag, naglabas ng halimuyak ang
aking nardo. 13 Para sa akin, tulad ng isang sisidlan ng mira ang aking minamahal
na nagpapalipas ng gabi nakahiga sa pagitan ng aking mga dibdib. 14 Para sa akin,
ang aking minamahal ay tulad ng isang kumpol ng mga bulaklak ng hena sa ubasan
ng En-gedi. Nagsasalita sa kaniya ang kaniyang kasintahan 15 Tingnan mo, maganda
ka aking mahal, tingnan mo, maganda ka; parang mga kalapati ang iyong mga mata.
Nagsasalita ang babae sa kaniyang mangingibig. 16 Tingnan mo, makisig ka, aking
minamahal, o anong kisig mo. Ang mga malalagong halaman ay nagsisilbing ating
higaan. 17 Ang mga biga ng ating bahay ay mga sanga ng puno ng sedar, at ang
pamakuan ng ating bubong ay mga sanga ng pir.

2

1 Ako ay isa lamang bulaklak na nasa isang kapatagan, isa lamang liryo na nasa
isang lambak. Nagsasalita sa kaniya ang lalaki. 2 Gaya ng isang liryo sa mga tinik,
gayon ka rin, aking mahal, sa mga dalaga ng aking mga kababayan. Nagsasalita sa
kaniyang sarili ang babae. 3 Gaya ng puno ng aprikot sa mga puno ng kagubatan,
gayon din ang aking minamahal sa gitna ng mga kabinataan. Umuupo ako sa ilalim
ng kaniyang anino na may labis na kasiyahan, at ang kaniyang bunga ay matamis
sa aking panlasa. 4 Dinala niya ako sa bulwagan ng salu-salo, ang kaniyang bandila
sa akin ay pag-ibig. Nagsasalita sa kaniyang mangingibig ang babae. 5 Muli akong
palakasin sa pamamagitan ng keyk na pasas at pasiglahin muli sa pamamagitan ng

mga aprikot, dahil ako ay mahina sa pag-ibig. Nagsasalita sa kaniyang sarili ang
babae. 6 Ang kaniyang kaliwang kamay ay nasa ilalim ng aking ulo, at ang kaniyang
kanang kamay ay niyayakap ako. Nagsasalita sa ibang mga kababaihan ang babae.
7 Nais kong ipangako ninyo, mga anak na dalaga ng Jerusalem, kasama ng mga gasel at
ng mga babaeng usa ng kabukiran, na hindi ninyo gagambalain ang aming pagtatalik
hanggang ito ay matapos. Nagsasalita sa kaniyang sarili ang babae 8 Nanjan na ang
tinig ng aking minamahal! O, parating na siya rito, lumulukso sa ibabaw ng mga
bundok, tumatalon sa ibabaw ng mga burol. 9 Ang aking minamahal ay tulad ng isang
gasel o isang batang lalaking usa, masdan mo, siya ay nakatayo sa likod ng aming
pader, sumisilip sa bintana, sumusungaw sa sala-sala. 10 Ang aking minamahal ay
nagsalita sa akin at nagsabi, "Bumangon ka, aking mahal; aking magandang sinta,
sumama ka sa aking pag-alis. 11 Tingnan mo, lumipas na ang tag-lamig; tapos na
ang tag-ulan at ito ay wala na. 12 Lumitaw na ang mga bulaklak sa lupain; ang oras
ng pagpuputol ng puno at ang pag-aawitan ng mga ibon ay dumating na, at ang
tinig ng mga kalapati ay naririnig sa ating lupain. 13 Hinihinog ng puno ng igos ang
kaniyang mga berdeng igos, at ang mga puno ng ubas ay namumulaklak; naglalabas
ang mga ito ng halimuyak. Bumangon ka, aking mahal, aking magandang sinta, at
sumama ka. 14 Aking kalapati, sa mga siwang ng mga batuhan, sa lihim na siwang ng
mga bundok, hayaan mong makita ko ang iyong mukha. Hayaan mong marinig ko
ang iyong tinig, dahil matamis ang iyong tinig, at ang iyong mukha ay kaibig-ibig".
Nagsasalita sa kaniyang sarili ang babae 15 Hulihin ang mga soro para sa atin, ang mga
maliliit na soro na sumisira ng mga ubasan, dahil ang ating ubasan ay namumulaklak.
16 Ang aking minamahal ay akin, at ako ay sa kanya; siya ay nanginginain sa mga
liryo na may kasiyahan. Nagsasalita sa kanyang kasintahan ang babae 17 Lumayo ka,
aking minamahal, bago umihip ang mahinang hangin ng bukang-liwayway at ang
mga anino ay maglaho. Lumayo ka; maging tulad ng isang gasel o ng isang batang
lalaking usa sa baku-bakong bundok.

3

1 Sa gabi sa aking higaan ako ay nananabik sa aking mahal, hinanap ko siya, pero
hindi ko siya matagpuan. 2 Sabi ko sa aking sarili, "Babangon ako at pupunta sa
iba't ibang dako ng lungsod, sa mga lansangan at mga plasa; hahanapin ko ang aking
minamahal". Hinanap ko siya pero, hindi ko siya matagpuan. 3 Natagpuan ako ng
mga bantay habang sila ay nag-iikot sa lungsod. Tinanong ko sila, "Nakita ba ninyo
ang aking minamahal?" 4 Ilang sandali palang ang nakalipas pagkatapos ko silang
malampasan nang natagpuan ko siya na minamahal ng aking kaluluwa. Hinawakan
ko siya at hindi siya binitiwan hanggang nadala ko siya sa bahay ng aking ina, sa
silid ng nagbuntis sa akin. Nagsasalita sa ibang kababaihan ang babae 5 Nais kong
mangako kayo, mga anak na dalaga ng bayang Jerusalem, kasama ng mga gasel
at mga babaing usa sa parang, na hindi ninyo gagambalain ang aming pagtatalik
hanggang ito ay matapos. Nagsasalita sa kaniyang sarili ang babae 6 Ano iyon na
dumarating mula sa ilang tulad ng isang hanay ng usok, pinabanguhan ng mira at
kamanyang, kasama ng lahat ng mga pulbos na ipinagbili ng mga mangangalakal?
7 Tingnan mo, ang arag-arag ni Solomon na binubuhat; animnapung mga mandirigma
ang nakapaligid dito, animnapung mga sundalo ng Israel. 8 Sila ay mga dalubhasa
sa espada at bihasa sa digmaan. Bawa't lalaki ay may espada sa kaniyang tagiliran,
armado laban sa mga kilabot ng gabi. 9 Ginawan ni Haring Solomon ang kaniyang
sarili ng isang upuan na yari sa kahoy na Sedan na mula sa Lebanon. 10 Ang mga
poste nito ay gawa sa pilak, ang likuran ay gawa sa ginto, at ang upuan sa lilang tela.
Ang panloob nito ay pinalamutian ng may pag-ibig ng mga anak na dalaga ng bayang

Jerusalem. Nagsasalita sa ibang kababaihan ng Jerusalem ang dalaga. 11 Lumabas
kayo, mga dalaga ng bayang Sion, at masdang mabuti si Haring Solomon, suot-suot
ang korona na siyang ikinorona sa kaniya ng kaniyang ina sa araw ng kaniyang kasal,
doon sa masayang araw ng kaniyang buhay.

4

1 O, kay ganda mo, aking mahal; kay ganda mo. Ang iyong mga mata ay katulad
ng mga kalapati sa likuran ng iyong belo. Ang iyong buhok ay tulad ng isang kawan
ng mga kambing na bumababa mula sa Bundok ng Gilead. 2 Ang iyong mga ngipin
ay katulad ng isang kawan ng mga tupang babae na bagong gupit, na umaahon mula
sa lugar ng pinagpaliguan. Bawa't isa ay may isang kakambal at walang isa sa kanila
ang namatayan. 3 Ang labi mo ay katulad ng isang hibla ng eskarlata; ang bibig
mo ay kaibig-ibig. Ang mga pisngi mo ay katulad ng kabiyak na granada sa likuran
ng iyong belo. 4 Ang leeg mo ay katulad ng tore ni David na itinayo sa mga hanay
ng bato, na may isang libong mga kalasag na nakasabit dito, lahat ng mga kalasag
ng mga sundalo. 5 Ang dalawang dibdib mo ay katulad ng dalawang munting usa,
magkakambal na gasel, na nanginginain sa kalagitnaan ng mga liryo. 6 Hanggang
dumating ang bukang-liwayway at ang mga anino ay naglaho, ako ay magpupunta
sa bundok ng mira at sa burol ng kamanyang. 7 Kay ganda mo sa lahat ng paraan,
aking mahal at walang kapintasan sa iyo. 8 Sumama ka sa akin mula sa Lebanon,
babaeng aking pakakasalan. Sumama ka sa akin mula sa Lebanon; sumama ka mula
sa tuktok ng Bundok ng Amana, mula sa tuktok ng Bundok ng Senir at Hermon, mula
sa mga lungga ng leon, mula sa lunggang bundok ng mga leopardo. 9 Ninakaw mo
ang puso ko, aking kapatid, babaeng aking pakakasalan; nabihag mo ang puso ko, sa
isang sulyap lamang sa akin, sa isang hiyas lamang ng iyong kuwintas. 10 Kay ganda
ng iyong pag-ibig, aking kapatid, babaeng aking pakakasalan! Mas mainam ang pag-
ibig mo kaysa sa alak, at ang halimuyak ng pabango mo kaysa sa anumang sangkap
ng pabango. 11 Ang iyong labi, babaeng aking pakakasalan, tumutulong pulot; ang
pulot at gatas ay nasa ilalim ng iyong dila; ang halimuyak ng iyong mga kasuotan ay
katulad ng halimuyak ng Lebanon. 12 Aking kapatid, babaeng aking pakakasalan ay
isang harding nakakandado, isang harding nakakandado, isang bukal na nakasarado.
13 Ang mga sanga mo ay isang kahuyan ng mga puno ng granada na may piling bunga,
at ng hena at mga halamang nardo, 14 Pakong nardo at safron, kalamo at kanela
kasama ang lahat ng mga uri ng sangkap ng pabango, mira at mga aloe kasama
lahat ng pinakamainam na mga sangkap ng pabango. 15 Ikaw ay bukal sa hardin,
isang balon na may sariwang tubig, mga batis na umaagos pababa mula sa Lebanon.
Ang dalaga ay nagsasalita sa kaniyang mangingibig. 16 Gumising ka, hanging hilaga;
lumapit ka hanging timog; umihip ka sa aking hardin para itong mga sangkap ng
pabango ay maaaring maglabas ng kanilang halimuyak. Nawa ang aking minamahal
ay pumarito sa kaniyang hardin at kumain ng ilang piling bunga nito.

5

1 Dumating ako sa aking hardin, aking kapatid na babae, babaeng aking
pakakasalan; Tinipon ko ang aking mira na may sangkap ng aking pabango. kinain ko
ang aking pulot-pukyutan kasama ng aking pulot; Ininom ko ang aking alak kasama
ang aking gatas. Kumain, ka kaibigan. kumain, kaibigan; uminom ka nang malaya,
aking mahal. Kinakausap ng dalaga ang kaniyang sarili 2 Ako ay natutulog, pero ang
puso ko ay gising sa isang panaginip. Naroroon ang tunog ng aking minamahal na
kumakatok at sinasabi, “Pagbuksan mo ako, aking kapatid na babae, aking mahal,
aking kalapati, aking dalisay, dahil ang ulo ko ay basa sa hamog, ang buhok ko sa

gabing mamasa-masa.” 3 Hinubad ko ang aking balabal; dapat ko ba itong isuot
muli? Hinugasan ko ang aking mga paa; dapat ko ba silang dumihan muli? 4 Inilagay
ng aking minamahal ang kaniyang kamay sa bungad ng trangkahan ng pintuan, at
sumigla ang puso ko para sa kaniya. 5 Bumangon ako para pagbuksan ng pintuan ang
aking minamahal; ang aking mga kamay ay may tumutulong mira, ang aking mga
daliri ay mamasa-masang may mira, sa hawakan ng pintuan. 6 Pinagbuksan ko ng
pintuan ang aking minamahal, pero ang aking minamahal ay umalis at wala na. Ang
puso ko ay nalugmok; Nawalan ako ng pag-asa. Hinanap ko siya, pero hindi ko siya
natagpuan; Tinawag ko siya, pero hindi niya ako sinagot. 7 Natagpuan ako ng mga
bantay na nagpunta malapit sa lungsod; hinagupit at sinugatan nila ako; kinuha mula
sa akin ng mga nagbabatay ng pader ang aking balabal. Ang dalaga ay nakikipag-
usap sa mga kababaihan ng lungsod 8 Nais ko kayong mangako, mga anak na babae
ng Jerusalem, na kung makikita ninyo ang aking minamahal, sabihin ninyo sa kaniya
ako ay may sakit dahil sa aking pag-ibig sa kaniya. Ang mga kababaihan ng lungsod
ay nagsasalita sa dalaga. 9 Paanong mas mabuti ang iyong minamahal kaysa sa ibang
lalaking minamahal, ikaw na maganda sa lahat ng mga babae? Bakit mas higit ang
iyong minamahal kaysa sa ibang minamahal, na hiniling mo sa amin para manumpa
tulad nito? Ang dalaga ay nagsasalita sa mga kababaihan ng lungsod 10 Ang aking
minamahal ay nagniningning at mamula-mula, namumukod tangi sa kalagitnaan ng
sampung libo. 11 Ang kaniyang ulo ay ang pinakadalisay na ginto; kulot ang kaniyang
buhok at kasing itim ng isang uwak. 12 Ang kaniyang mga mata ay katulad ng mga
kalapati sa tabi ng mga dumadaloy na tubig, hinugasan sa gatas, ikinabit katulad
ng mga hiyas. 13 Ang kaniyang mga pisngi ay katulad ng mga nakatainim na mga
sangkap ng pabango, nagbibigay ng mabangong mga amoy. Ang kaniyang labi ay
mga liryo, tumutulong mira. 14 Ang kaniyang mga bisig ay mabilog na ginto na
may nakalagay na mga hiyas; ang kaniyang tiyan ay nabalutan ng garing na may
mga sapiro. 15 Ang kaniyang mga binti ay mga poste na marmol, nakalagay sa mga
patungan ng dalisay na ginto; ang kaniyang mukha ay katulad ng Lebanon, pinili
gaya ng mga cedar 16 Ang kaniyang bibig ay napakatamis; siya ay ganap na kaibig-
ibig. Ito ang aking minamahal, at ito ang aking kaibigan, mga anak na babae ng mga
lalaki sa Jerusalem.

6

1 Saang direksyon nagpunta ang iyong minamahal, pinakamaganda sa lahat ng
babae? Sa anong direksiyon nagpunta ang iyong minamahal, sa gayon hahanapin
namin siya para sa iyo? Nagsasalita ang dalaga sa kaniyang sarili. 2 Ang aking
minamahal ay bumaba sa kaniyang hardin, sa mga nakatanim na mga sangkap ng
pabango, para manginain sa hardin at magtipon ng mga liryo. 3 Pag-aari ako ng
aking mangingibig, at pag-aari ko ang aking mangingibig; nanginginain siya sa mga
liryo na may kasiyahan. Ang mangingibig ng babae ay nagsasalita sa kaniya sarili.
4 Kasing ganda mo ang Tirsa, aking mahal, kasing kaibig-ibig tulad ng Jerusalem,
kahanga-hanga katulad ng isang hukbo na may mga bandera. 5 Ilayo mo ang iyong
paningin mula sa akin, dahil ako ay nadadaig ng mga ito. Ang iyong buhok ay
tulad ng isang kawan ng mga kambing na bumababa mula sa mga libis ng Bundok
ng Galaad. 6 Ang mga ngipin mo ay katulad ng kawan ng mga babaeng tupa na
umaahon mula sa lugar na pinagliguan ng mga ito. Bawa't isa ay may kakambal, at
wala isa man sa kanila ang namatayan. 7 Ang mga pisngi mo ay tulad ng kabiyak
na granada sa likuran ng iyong belo. Ang mangingibig ng babae ay nagsasalita sa
kaniyang sarili. 8 Mayroong animnapung reyna, walumpung babaeng kinakasama
ng hari, at mga dalaga na hindi mabilang. 9 Ang aking kalapati, aking dalisay, ay

nag-iisa lamang; siya ang natatanging anak na babae ng kaniyang ina; siya ang
nag-iisang paborito ng babae na nag-silang sa kaniya. Ang mga anak na babae ng
mga kababayan ko ay nakita siya at tinawag siyang pinagpala; nakita rin siya ng
mga reyna at ng mga babaeng kinakasama ng hari, at siya ay pinuri nila: Ano ang
sinabi ng mga reyna at ng mga babaeng kinakasama ng hari 10 "Sino ito na lumilitaw
katulad ng bukang-liwayway, kasing ganda ng buwan, kasing liwanag ng araw, na
kahanga-hanga tulad ng isang hukbo na may mga bandera nito?" Ang mangingibig
ng babae ay nagsasalita sa kaniyang sarili. 11 Bumaba ako sa mga kahuyan ng
mga puno ng pili para tingnan ang murang usbong sa lambak, para tingnan kung
sumibol ang mga puno ng ubas, at kung namulaklak ang mga bunga ng granada.
12 Napakasaya ko na maramdamang nakasakay ako sa karwahe ng isang prinsipe.
Ang mangingibig ng babae ay nagsasalita sa kaniyang sarili. 13 Magbalik ka, bumalik
ka, ikaw na babaeng walang kapintasan; magbalik ka, magbalik para ikaw ay aking
mapagmasdan. Nagsasalita ang dalaga sa kaniyang mangingibig. Bakit ka nakatitig sa
akin, babaeng walang kapintasan, na parang sumasayaw ako sa pagitan ng dalawang
hanay ng mga mananayaw?

7

1 Kay ganda ng iyong mga paa sa iyong sandalyas, anak na babae ng prinsipe! Ang
hugis ng iyong mga hita ay katulad ng hiyas, gawa ng mga kamay ng isang dalubhasa.
2 Ang pusod mo ay katulad ng isang bilugang mangkok; nawa ito ay hindi kailanman
magkukulang ng pinaghalong alak. Ang puson mo ay tulad ng isang tambak ng trigo
na napaligiran ng mga liryo. 3 Ang dalawang dibdib mo ay tulad ng dalawang munting
mga usa, magkakambal na gasel. 4 Ang iyong leeg ay tulad ng isang tore ng garing;
ang iyong mga mata ay tulad ng mga lawa sa Hesbon sa tarangkahan ng Bat Rabim.
Ang iyong ilong ay tulad ng tore sa Lebanon na nakamasid patungo sa Damasco.
5 Parang bundok ng Carmelo ang iyong ulo; ang buhok sa iyong ulo ay itim na lila.
Ang hari ay nabihag sa pamamagitan ng mga tirintas nito. 6 Kay ganda at kaibig-ibig
mo, nag-iisang minamahal, kasama ang iyong kagalakan! 7 Ang iyong taas ay katulad
ng isang puno ng palmang datiles, at ang mga dibdib mo ay tulad ng mga kumpol na
bunga. 8 Iniisip ko, "Nais kong akyatin ang punong palmang iyon; Ako ay hahawak
sa mga sanga nito." Nawa maging katulad ng kumpol na mga ubas ang iyong mga
dibdib, at nawa ang halimuyak ng iyong ilong ay maging katulad ng mga aprikot.
9 Nawa ang iyong bibig ay maging katulad ng pinakamasarap na alak, banayad na
dumadaloy sa aking minamahal, dumudulas sa ating mga labi at mga ngipin. Ang
dalaga ay nagsasalita sa kaniyang mangingibig. 10 Ako ay sa aking minamahal, at
ninanais niya ako. 11 Lumapit ka, aking minamahal, lumabas tayo sa kabukiran;
hayaan nating magpalipas ng gabi sa mga nayon. 12 Halina tayo ay bumangon ng
maaga para magtungo sa mga ubasan; tingnan natin kung umusbong ang mga puno
ng ubas, kung ang kanilang mga bulaklak ay namukadkad, at kung ang bunga ng
granada ay namulaklak. Doon ibibigay ko sa iyo ang aking pag-ibig. 13 Nagbibigay ng
kanilang halimuyak ang mga mandragora; sa pintuan kung saan tayo nananatili ay
may mga uri lahat ng piling mga bunga, bago at luma, na aking inimbak para sa iyo,
aking minamahal.

8

1 Hinahangad kong maging tulad ka ng aking kapatid na lalaki, na sumuso sa dibdib
ng aking ina. At, sa tuwing nakikita kita sa labas, mahahalikan kita, at walang
maaaring humamak sa akin. 2 Pangungunahan kita at dadalhin kita sa bahay ng
aking ina, at ako ay tuturuan mo. Bibigyan kita ng alak na hinaluan ng pampalasa

para inumin at kaunting katas ng aking mga bunga na granada. Ang dalagang babae
ay nagsasalita sa kaniyang sarili. [3] Hinahawakan ng kaniyang kaliwang kamay ang
aking ulo; niyayapos niya ako ng kaniyang kanang kamay. Ang babae ay nagsasalita
sa ibang kababaihan. [4] Nais kong manumpa kayo, mga anak na babae ng kalalakihan
ng Jerusalem, na hindi ninyo gagambalain ang aming pagtatalik hanggang ito ay
matapos. Ang mga kababaihan ng Jerusalem ay nagsasalita [5] Sino ito na dumarating
mula sa ilang, na sumasandal sa kaniyang minamahal? Ang dalaga ay nagsasalita
sa kaniyang mangingibig ginising kita sa ilalim ng puno ng aprikot kung saan
ipinagbuntis ka ng iyong ina, kung saan ka niya isinilang. [6] Ilagay mo ako bilang isang
tatak sa iyong puso, katulad ng isang selyo sa iyong bisig, dahil ang pag-ibig ay kasing
lakas tulad ng kamatayan. Ang madamdaming debosyon ay tulad ng pagpupumilit
ng sheol; ang mga apoy nito ay lumalagablab; ito ay isang nagliliyab na apoy, isang
apoy na mas mainit kaysa sa anumang apoy. [7] Hindi kayang pawiin ng mga tubig
na dumadaluyong ang pag-ibig, kahit mga baha ay hindi kayang tangayin nito. Kung
ibinigay ng isang lalaki ang lahat ng mga pag-aari sa kaniyang tahanan para sa pag-
ibig, ang inaalok niya ay maaaring lubos na hamakin. Ang mga kapatid na lalaki
ng dalagang babae ay nagsasalita sa kanilang mga sarili. [8] Kami ay mayroong isang
batang kapatid na babae, at hindi pa lumalaki ang kaniyang mga dibdib. Ano ang
magagawa namin para sa aming kapatid na babae sa araw na siya ay ipapangakong
ikakasal? [9] Kung siya ay isang pader, magtatayo kami sa kaniya ng isang tore na pilak.
Kung siya ay isang pintuan, siya ay aming pagagandahin na may mga tabla ng cedar.
Ang dalaga ay nagsasalita sa kaniyang sarili. [10] Ako ay isang pader, pero ang dibdib
ko ay katulad ng kuta ng mga tore; kaya ako ay ganap ng hinog sa kaniyang paningin.
Ang dalaga ay nagsasalita sa kaniyang sarili. [11] May isang ubasan si Solomon sa Baal
Hamon; pinaupahan niya ang ubasan sa mga nais mag-alaga nito. Bawa't isa ay
magdadala ng isang libong halaga ng pilak para sa bunga nito. [12] Ang aking ubasan
ay talagang akin; ang libong pera ay iyong pag-aari, minamahal kong Solomon, at ang
dalawang daang pera ay para sa mga nag-aalaga para sa bunga nito. Ang kasintahan
ng babae ay nagsasalita sa kaniya [13] Ikaw na naninirahan sa mga hardin, ang aking
mga kasama ay nakikinig sa iyong tinig; hayaan mong ako ay makarinig din nito. Ang
dalaga ay nagsasalita sa kaniyang kasintahan [14] Magmadali ka, aking minamahal, at
maging katulad ng isang gasel o isang batang usang barako sa mga bundok ng mga
sangkap ng pabango.

Isaias

1 Ang pangitain ni Isaias, anak ni Amos, na kaniyang nakita patungkol sa Judah
at Jerusalem, sa mga araw ni Uzias, Jotam, Ahaz at Hezekias, ang mga hari ng Juda.
2 Makinig kayong mga langit, at pakinggan mo ako lupa; dahil nagsalita si Yahweh:
“Nag-alaga at nag-aruga ako ng mga bata pero nagrebelde sila sa akin. 3 Kilala ng
baka ang nagmamay-ari sa kaniya, at alam din ng asno ang pakainan ng kaniyang
amo, pero ang Israel hindi, hindi nakauunawa ang Israel. 4 Nakalulungkot —ang
mga bansa, mga makasalanan, mga taong lubog sa kasalanan, mga anak ng mga
mapaggawa ng masama, mga anak ng tiwali! Iniwan nila si Yahweh, kinasuklaman
nila ang Banal ng Israel, lumayo sila mula sa kaniya. 5 Bakit pa kayo nasasaktan?
Bakit pa kayo nagrerebelde nang paulit-ulit? May sakit ang inyong buong ulo,
nanghihina ang buong puso niyo. 6 Mula talampakan hanggang sa ulo, walang bahagi
na katawan niyo ang walang pinsala; mga gasgas, at pasa at mga sariwang sugat;
hindi sila nagsara, ni nilinisan, ni ginamot o nilagyan ng langis. 7 Wasak ang bansa
niyo; sinunog ang mga lungsod niyo; sa harapan niyo, sinisira ng mga dayuhan ang
lupain niyo; iniwan nila itong wasak at sira-sira, pinabagsak ng mga dayuhan. 8 Ang
anak na babae ng Sion, iniwan na parang kubo sa ubasan, gaya ng isang silong
sa hardin ng pipino, gaya ng isang lungsod na sinakop. 9 Kung hindi nag-iwan si
Yahweh ng mga hukbo ng ilan sa ating mga kababayan, naging tulad na sana tayo
ng Sodoma, naging gaya tayo ng Gomorra. 10 Dinggin niyo ang salita ni Yahweh,
kayong mga tagapamahala ng Sodoma; makinig kayo sa batas ng ating Diyos, kayong
bayan ng Gomorra: 11 “Ano ang silbi ng marami ninyong mga alay sa akin?” sabi
ni Yahweh. “Sawa na ako sa mga tupa, at taba ng mga hayop na sinunog niyo para
ihandog; at sa dugo ng toro, tupa at kambing, hindi ako nalulugod. 12 Sa tuwing
lalapit kayo sa harapan ko, sinong nagsabi sa inyo na maaari niyong yurakan ang
aking mga patyo? 13 Huwag na kayong magdala ng mga handog na walang halaga;
kasuklam-suklam sa akin ang insenso; ang mga pagtitipon niyo tuwing bagong buwan
at araw ng pamamahinga —hindi ko na matiis ang lahat ng makasalanan niyong
mga pagtitipon. 14 Namumuhi ako sa mga bagong buwan at mga pista ninyo; pabigat
sila sa akin; pagod na akong tiisin sila. 15 Kaya sa tuwing itinataas ninyo ang mga
kamay ninyo, tinatago ko ang mga mata ko sa inyo; kahit na nag-alay kayo ng
maraming panalangin, hindi ako makikinig; puno ng dugo ang mga kamay ninyo.
16 Maghugas kayo, linisin ninyo ang mga sarili niyo; alisin ninyo ang kasamaan sa
mga gawain ninyo sa paningin ko; tigilan ninyo na ang pagiging masama; 17 alamin
ninyo paano maging mabuti; isulong ninyo ang katarungan, tulungan niyo ang mga
inaapi, bigyan ninyo ng katarungan ang mga walang ama, protektahan ninyo ang
mga balo.” 18 “Halika at pag-usapan natin ito,” sabi ni Yahweh; “bagaman ang mga
kasalanan ninyo ay tulad ng iskarlata, magiging kasing-puti ng bulak ang mga ito;
bagaman pula sila tulad ng krimson, magiging tulad sila ng lana. 19 Kung handa
kayo at susunod, kakainin ninyo ang maiinam na bunga ng lupain. 20 Pero kung
magmamatigas kayo at magrerebelde, lalamunin kayo ng espada dahil ang bibig
ni Yahweh ay nagsalita.” 21 Naging babaeng bayaran ang tapat na lungsod! Siya
na dating puno ng katarungan ay puno ng katuwiran, pero ngayon puno siya ng
mamamatay-tao. 22 Naging marumi ang mga pilak ninyo, at ang alak ninyo hinaluan
ng tubig. 23 Mga rebelde at kasama ng mga magnanakaw ang mga prinsipe niyo; ang
bawat isa, nagnanais ng suhol at naghahabol ng bayad. Hindi nila pinoprotektahan
ang mga ulila, maging ang mga hinaing pang-legal ng mga balo sa kanilang harapan.

[24] Kaya, ito ang pahayag ng Diyos, si Yahweh ng mga hukbo, ang Magiting ng Israel:
"Kaawa-awa sila! Maghihiganti ako laban sa mga kaaway ko, at ipaghihiganti ko
ang aking sarili laban sa mga kalaban ko; [25] itutuon ko sa inyo ang kamay ko
para alisin ang kalawang sa inyo at para tanggalin ang lahat ng karumihan ninyo.
[26] Ibabalik ko ang mga hukom ninyo gaya noon, at ang mga taga-payo ninyo gaya
noong simula; matapos nito, tatawagin kayong lungsod ng katuwiran, isang tapat
na bayan. [27] Mababawi ang Sion sa pamamagitan ng katarungan, maging ang mga
nagsisisi sa pamamagitan ng katuwiran. [28] Parehong madudurog ang mga rebelde
at mga makasalanan, at ang mga tumalikod kay Yahweh ay maglalaho. [29] Dahil
ikahihiya ninyo ang banal na mga punong owk na ninais ninyo, at ipapahiya kayo
ng mga hardin na pinili ninyo. [30] Dahil magiging tulad kayo ng mga owk, na ang
mga dahon ay nalalanta, at tulad ng isang hardin na walang tubig. [31] Ang malakas ay
magiging tulad kusot, at ang ginagawa nila ay magiging tulad ng kislap; magkasama
silang masusunog at walang aapula sa mga ito."

2

[1] Ang mga nakita ni Isaias, anak ni Amos, sa isang pangitain patungkol sa Juda at
Jerusalem. [2] Sa mga huling araw, ang bundok ng tahanan ni Yahweh ay itataguyod
bilang pinakamataas sa mga bundok, at itataas sa tuktok ng mga burol; at dadaloy
ang lahat ng bansa mula dito. [3] Maraming tao ang pupunta at magsasabing, "Halika,
umakyat tayo sa bundok ni Yahweh, sa tahanan ng Diyos ni Jacob para turuan niya
tayo ng kaniyang mga pamamaraan at sa gayon lumakad tayo sa kaniyang landas."
Dahil sa Sion magmumula ang batas, at ang salita ni Yahweh mula sa Jerusalem.
[4] Hahatulan niya ang mga bansa at magbababa siya ng mga desisyon para sa mga tao;
papandayin nila ang mga espada nila para gawing pang-araro at ang mga sibat nila
para gawing tabak; hindi na huhugot ng espada ang isang bansa laban sa isang bansa
o magsasanay pa para sa digmaan. [5] Lumapit ka, angkan ni Jacob, at lumakad tayo sa
liwanag ni Yahweh. [6] Dahil iniwan mo ang iyong bayan, ang angkan ni Jacob, dahil
puno sila ng kaugaliang galing sa silangan at sila ay mga manghuhula gaya ng mga
Filisteo, at nakikipagkamay sila sa mga anak ng mga dayuhan. [7] Puno ng pilak at ginto
ang lupain nila, at walang hanggan ang yaman nila; puno ng mga kabayo ang lupain
nila, maging ang mga karwahe nila, hindi rin mabilang. [8] Puno rin ng diyus-diyosan
ang lupain nila; sinasamba nila ang mga inukit ng sarili nilang mga kamay, mga bagay
na hinulma ng mga daliri nila. [9] Yuyuko ang mga tao at magpapatirapa ang bawat
isa; huwag mo silang tanggapin. [10] Pumunta kayo sa mababatong lugar at magtago
kayo sa ilalim ng lupa dahil sa pagkatakot kay Yahweh at dahil sa kaluwalhatian at
karangyaan niya. [11] Ibababa ang mapagmataas na titig ng mga tao, ibabagsak ang
kahambugan ng mga tao at si Yawheh lang ang itataas sa araw na iyon. [12] Dahil
darating ang araw ni Yahweh ng mga hukbo laban sa bawat hambog at matatayog, at
laban sa mapagmataas, at siya ay babagsak — [13] at laban sa lahat ng sedar ng Lebanon
na mataas at inangat, at laban sa mga owk ng Bashan, [14] at laban sa lahat ng matataas
na bundok, at laban sa lahat ng itinaas na burol, [15] at laban sa bawat mataas na tore,
at laban sa bawat matitibay na pader, at laban sa mga barko ng Tarsis, [16] at laban
sa lahat ng magagandang barkong panglayag. [17] Ang yabang ng tao ay ibababa at
ang kapalaluan ng mga tao ay babagsak; tanging si Yahweh lang ang itataas sa araw
na iyon. [18] Ganap na maglalaho ang mga diyus-diyosan. [19] Pupunta ang mga tao sa
mga kweba ng mga bato at mga butas ng lupa mula sa pagkatakot kay Yahweh, at
mula sa kaluwalhatian ng kaniyang karangyaan kapag tumayo siya para sindakin ang
mundo. [20] Sa araw na iyon, itatapon ng mga tao ang mga diyus-diyosan nila na yari
sa pilak at ginto na ginawa nila para sambahin nila —itatapon nila ito sa mga mowl

at paniki. [21] Pupunta ang mga tao sa mga kweba ng mga bato tungo sa siwang ng mga
sira-sirang bato, mula sa pagkatakot kay Yahweh at sa kaluwalhatian ng karangyaan
niya, kapag tumayo siya para sindakin ang mundo. [22] Huwag na kayong magtiwala
sa tao, na ang hininga ng buhay ay nasa mga ilong niya, sapagkat ano ang halaga
niya?

3

[1] Masdan ninyo, aalisin ng Panginoon, si Yahweh ng mga hukbo, ang mga tauhan
at kawani ng Juda at Jerusalem; ang lahat ng pinagkukunan ng tinapay, at ang
lahat ng pinagkukunan ng tubig; [2] ang magiting, ang mandirigma, ang hukom,
ang propeta, ang manghuhula, ang nakatatanda, [3] ang kapitan ng limampu, ang
tinitingalang mamamayan, ang tagapayo, ang dalubhasang mang-uukit, ang mahusay
na mambabarang. [4] “Magtatalaga ako ng mga kabataan bilang pinuno nila, at ang
mga nakababata ang mamamahala sa kanila. [5] Aapihin ang mga tao, bawat isa ng
isa pa, at bawat isa ng kapwa nila; buong pagmamataas na tutuligsain ng bata ang
nakatatanda, at hahamunin ng mga minamaliit ang mga kagalang-galang. [6] Kukunin
maging ng isang lalaki ang kapatid niya mula sa bahay ng kaniyang ama at sasabihing,
'May balabal ka; pamunuan mo kami, at pangasiwaan mo ang kaguluhang ito.' [7] Sa
araw na iyon, sisigaw siya at sasabihing, 'Hindi ako magiging manggagamot; wala
akong tinapay ni damit. Hindi mo ako maaaring gawing tagapamahala ng mga
tao.” [8] Sapagkat wasak na ang Jerusalem, at bumagsak ang Juda, dahil ang mga
sinasabi nila at ang mga ginagawa nila ay laban kay Yahweh, pagsuway sa marangal
niyang kapangyarihan. [9] Ang mga mukha nila ay tumetestigo laban sa kanila; at
pinagsasasabi nila ang mga kasalanan nila gaya ng Sodom; hindi nila itinatago ito.
Kaaawa-awa sila! Dahil nagdulot sila ng sakuna sa mga sarili nila. [10] Sabihin mo sa
matuwid na magiging maayos ang lahat sa kaniya; dahil kakainin niya ang bunga ng
mga gawain niya. [11] Kaawa-awa ang masasama! Mamalasin siya, dahil aanihin niya
ang ginawa ng mga kamay niya. [12] Bayan ko —mga bata ang nag-uusig, at ang mga
babae ang namamahala sa kanila. Bayan ko, nililinlang kayo ng mga pinuno niyo
at nililito ang direksyon ng inyong landas. [13] Tumatayo si Yahweh para humatol sa
hukuman; tumatayo siya para hatulan ang kaniyang bayan. [14] Ibababa ni Yahweh
ang hatol sa mga nakatatanda at sa mga opisyales ng kaniyang bayan: “Kinain niyo
ang ubasan; ang mga nakaw sa mahihirap ay nasa inyong mga bahay. [15] Bakit
niyo dinudurog ang mga tao at inginungudngod ang mukha ng mahihirap?” Ito ang
pahayag ng Panginoon, si Yahweh ng mga hukbo. [16] Sinasabi ni Yahweh na hambog
ang mga anak ng babae ni Sion at lumalakad sila nang nakatingala, nang-aakit gamit
ang mga mata nila, kunwari'y mahinhing naglalakad, at pinatutunog ang mga palawit
sa mga paa nila. [17] Kaya bibigyan ng Diyos ng galis ang mga anak na babae ni Sion, at
kakalbuhin sila ni Yahweh. [18] Sa araw na iyon, aalisin ng Panginoon ang magaganda
nilang mga alahas sa paa, mga panali nila ng buhok, mga agimat, [19] mga hikaw,
mga pulseras at mga belo, [20] mga panakip ng ulo, mga kadena sa paa, ang mga
laso, at kahong-kahong pabango at mga pampaswerteng palamuti. [21] Aalisin niya
ang mga singsing nila at mga alahas sa ilong; [22] ang mga pangpistang balabal, ang
mantel, ang belo, at ang mga sisidlan, [23] ang salamin, ang magandang lino, ang mga
palamuti sa ulo at mga pambalot. [24] Sa halip na matamis na pabango, magkakaroon
ng masangsang na amoy, at sa halip na laso ay lubid, sa halip na buhok na maganda
ang gupit ay pagkakalbo, at sa halip na balabal ay panakip sa sako, at kahihiyan
sa halip na kagandahan. [25] Mamamatay ang inyong mga kalalakihan sa espada, at
ang malalakas niyong kalalakihan ay babagsak sa digmaan. [26] Ang tarangkahan ng
Jerusalem ay magluluksa at maghihinagpis, at mag-isa siyang uupo sa lupa.

4

[1] Sa araw na iyon, pitong babae ang kukuha ng isang lalaki para maging asawa
at magsasabing, “Kami na ang bahala sa sarili naming pagkain, kami na rin ang
bahala sa aming isusuot pero hayaan mong dalhin namin ang iyong pangalan para
maalis ang aming kahihiyan.” [2] Sa araw na iyon, ang sanga ni Yahweh ay gaganda
at maluluwalhati, at ang bunga ng lupain ay magiging masarap at kasiya-siya para
sa mga nakaligtas sa Israel. [3] Pagkatapos, siya na naiwan sa Sion, at siya na
nanatili sa Jerusalem, ang bawat isa na nakatala na naninirahan sa Jerusalem, ay
tatawaging banal, [4] kapag nahugasan na ng Panginoon ang karumihan ng mga anak
na babae ng Sion, at nalinis na ang mga bakas ng dugo sa kalagitnaan ng Jerusalem,
sa pamamagitan ng espiritu ng katarungan at espiritu ng naglalagablab na apoy.
[5] Pagkatapos, lilikha si Yahweh ng ulap at usok sa umaga at ningning ng nag-aalab
na apoy sa gabi para sa buong kampo sa Bundok ng Sion at sa kaniyang lugar kung
saan sila nagtitipon-tipon; isang silungan ng lahat ng kaluwahatian. [6] Magsisilbi itong
lilim para sa init sa araw at kublihan at silungan sa bagyo at ulan.

5

[1] Hayaan mong umawit ako para sa aking pinakamamahal, isang awit ng aking
pinakamamahal tungkol sa kaniyang ubasan. Ang aking pinakamamahal ay
nagkaroon ng ubasan sa isang napakatabang lupain sa burol. [2] Hinukay niya ito
at inalis ang mga bato, at tinaniman ito ng pinakamasasarap na ubas. Nagtayo siya
ng isang tore sa gitna nito, at nagtayo rin siya ng isang pigaan ng ubas. Umasa
siyang mamumunga ito ng matatamis na ubas, pero namunga ito ng maaasim.
[3] Kaya ngayon, mga naninirahan sa Jerusalem at mga mamamayan sa Juda, kayo
ang humatol sa akin at sa aking ubasan. [4] Ano pa ang maaari kong gawin na hindi
ko nagawa para sa aking ubasan? Nang inasahan kong mamunga ito ng matatamis
na ubas, bakit namunga ito ng maaasim? [5] Ngayon, ipaaalam ko sa inyo kung ano
ang gagawin ko sa aking ubasan; puputulin ko ang mga halamang nakapaligid dito;
gagawin ko itong isang pastulan; wawasakin ko ang pader nito, at tatapak-tapakan
ito. [6] Pababayaan ko itong nakatiwangwang, at hindi ito mapuputol ni mabubungkal.
Pero tutubuan ito ng madawag at matinik na halaman, uutusan ko rin ang mga
ulap na hindi magpaulan dito. [7] Dahil ang ubasan ni Yahweh ng mga hukbo ay
ang tahanan ng Israel, at ang mga tao sa Juda ang kaniyang kinasisiyang pananim;
naghintay siya ng katarungan, pero sa halip, nagkaroon ng patayan; naghintay siya
para sa katuwiran, sa halip, umiiyak na humihingi ng tulong. [8] Kaawa-awa ang mga
kumakamkam sa mga bahay-bahay, kumakamkam sa mga bukirin, hanggang wala
ng natira para sa iba, at kayo na lang ang nakatira sa lupain! [9] Sinabi sa akin ni
Yahweh ng mga hukbo, maraming bahay ang mawawalan ng mga taong nakatira,
kahit pa ang mga malalaki at magagandang bahay, ay walang nakatira. [10] Dahil ang
sampung ektaryang ubasan ay makapagbibigay lamang ng isang banyerang alak,
at ang isang homer ng binhi ay makapagbibigay lamang ng isang epa. [11] Kaawa-
awa sila na bumabangon nang maaga para maghanap ng matapang na alak; sila na
nagkakasiyahan sa hating-gabi hanggang malunod sila sa kalasingan! [12] Nagsasalo-
salo sila ng may alpa, lira, tamburin, plauta, at alak, pero hindi nila kinikilala ang
gawa ni Yahweh, ni iniisip ang mga ginawa ng kaniyang mga kamay. [13] Kaya nga,
ang bayan ko ay binihag dahil sa kakulangan ng pang-unawa; nagutom ang kanilang
mga pinuno, at walang mainom ang kanilang mga tao. [14] Kaya nga lalong naging
matakaw ang kamatayan at ibinuka ang bibig nito nang malaki; ang mga maharlika,
ang mga tao, ang kanilang mga pinuno at ang mga nagdiriwang at nagsasaya, ay
bumagsak sa sheol. [15] Ang tao ay ibinagsak, ang dakila ay ibinaba, at ang mga

mata ng mayayabang ay inilugmok. 16 Si Yahweh ng mga hukbo ay itinaas dahil sa
kaniyang katarungan, at ang Diyos, ang Banal ay ipinakita ang kaniyang kabanalan
sa pamamagitan ng kaniyang katuwiran. 17 Pagkatapos, ang mga tupa ay kakain
tulad ng sa sarili nilang pastulan, at sa mga guho ng mayayaman, ang mga batang
tupa ay manginginain ng damo. 18 Kaawa-awa sila na hinahatak ang kasamaan
gamit ang tali ng kawalan at kinakaladkad ang kasalanan ng lubid ng kariton; 19 sila
na nagsasabi, “Hayaan nating magmadali ang Diyos, hayaan natin siyang kumilos
agad, para makita natin na mangyayari ito; at hayaan natin na ang mga plano
ng Banal ng Israel ay mabuo at dumating, para makilala natin sila!” 20 Kaawa-
awa silang nagsasabing mabuti ang kasamaan, at masama ang kabutihan; silang
nagsasabing liwanag ang kadiliman, at kadiliman ang liwanag; silang nagsasabing
matamis ang mapait, at mapait ang matamis! 21 Kaawa-awa silang matalino sa sarili
nilang mga mata, at marunong sa sarili nilang pang-unawa! 22 Kaawa-awa silang
mga pasimuno sa pag-inom ng alak, at dalubhasa sa paghahalo-halo ng matatapang
na alak; 23 silang nagpapawalang-sala sa masasama kapalit ng kabayaran, at nag-
aalis ng karapatan ng mga inosente! 24 Kaya nga, gaya ng pinaggapasan na nilamon
ng dila ng apoy at tuyong damo na sinunog, gayundin ang ugat nila ay matutuyot,
at bulaklak nito ay tatangayin na parang alikabok, dahil itinakwil nila ang batas
ni Yahweh ng mga hukbo, at nilapastangan ang salita ng Banal ng Israel. 25 Kaya
nga, ang galit ni Yahweh ay sumiklab laban sa kaniyang bayan, at inabot niya sila
ng kaniyang kamay at pinarusahan; nanginig ang mga bundok, at ang kanilang
mga bangkay ay naging tulad ng basura sa mga lansangan. Sa kabila ng lahat ng
ito, hindi napawi ang kaniyang galit, kaya ang kaniyang kamay ay nakataas pa rin
para handang humampas muli. 26 Itataas niya ang bandila na nagbibigay-hudyat
para sa malayong bansa at sisipol para sa kanila mula sa dulo ng mundo. Masdan
ninyo, magmamadali at maagap silang darating. 27 Walang mapapagod o matitisod sa
kanila, walang iidlip ni matutulog; walang matatanggalan ng sinturon, ni masisiraan
ng sandalyas; 28 matalim ang kanilang mga palaso at nakaumang na ang lahat ng
kanilang mga pana; ang paa ng kanilang mga kabayo ay tulad ng bato, at ang mga
gulong ng kanilang karwahe ay tulad ng mga bagyo. 29 Ang kanilang atungal ay
magiging tulad sa isang leon; aatungal sila tulad ng mga batang leon. Aatungal sila
at susunggaban ang biktima at kakaladkarin ng walang sinuman ang tutulong. 30 Sa
araw na iyon, aatungal sila laban sa kanilang biktima gaya ng pag-ugong ng dagat.
Kung titingnan ng isang tao ang lupain, kadiliman at kalungkutan ang kaniyang
makikita, at tatakpan ng mga ulap ang liwanag.

6

1 Sa taon ng kamatayan ni Haring Uzias, nakita ko ang Panginoon na nakaupo
sa isang trono; siya ay mataas at nakaangat; at ang laylayan ng kaniyang kasuotan
ay bumalot sa templo. 2 Nasa taas niya ang mga serapin, bawat isa ay mayroong
anim na pakpak, dalawa ang nakatakip sa kaniyang mukha, at dalawa ang nakatakip
sa kaniyang mga paa, at ang dalawa ay ginagamit niya sa paglipad. 3 Bawat isa
ay nagsasabi sa isa't isa, “Banal, banal, banal si Yahweh na pinuno ng mga hukbo!
Puno ng kaniyang kaluwalhatian ang buong mundo.” 4 Nayanig ang mga pinto at
mga pundasyon sa mga tinig ng mga nananawagan, at napuno ng usok ang bahay.
5 Pagkatapos sinabi ko, “Kaawa-awa ako! Mapapahamak ako dahil ako ay isang
taong marumi ang labi, at namumuhay kasama ng mga taong marurumi ang mga
labi, dahil nakita ng aking mga mata ang Hari, si Yahweh, si Yahweh na pinuno ng
mga hukbo!” 6 Pagkatapos, isang serapin ang lumipad papalapit sa akin; mayroon
siyang hawak na nagbabagang uling na kinuha niya gamit ang panipit mula sa altar.

[7] Idinampi niya ito sa aking bibig at sinabi, “Masdan mo, naidampi na ito sa iyong
labi; ang iyong kasalanan ay nilinis at tinubos na. [8] Narinig ko ang tinig ng Panginoon
na nagsasabing, “Sino ang aking isusugo? Sino ang magpapahayag para sa atin?
Pagkatapos sinabi ko, “Narito ako; ako ang iyong isugo.” [9] Sinabi niya, “Humayo
ka at sabihin mo sa mga taong ito, makinig man kayo, hindi kayo makauunawa;
tumingin man kayo, hindi kayo makakikita. [10] Patigasin mo ang puso ng mga taong
ito, gawin mong bingi ang kanilang mga tainga, at bulagin mo ang kanilang mga
mata para hindi sila makakita o hindi sila makarinig at hindi makaunawa ang
kanilang mga puso, at manumbalik sila sa akin at sila ay gagaling.” [11] Pagkatapos
sinabi ko, “Panginoon, hanggang kailan?” Sumagot siya, “Hanggang sa mawasak ang
mga lungsod at mawalan ng naninirahan dito, at mawalan ng tao ang mga bahay,
at nakatiwangwang ang lupain, [12] at hanggang ipatapon ni Yahweh ang ang mga
tao palayo, at tuluyang mawalan ng pakinabang ang lupain. [13] Manatili man ang
ikasampung bahagi ng mga tao roon, muli itong wawasakin; gaya ng isang roble o
owk na pinutol at naiwan ang katawan nito, ang banal na binhi naman ay nasa tuod
na ito.”

7

[1] Sa panahon ni Ahaz na anak ni Jotam na anak ni Uzias, ang hari ng Juda, si Rezin
ang hari ng Aram, at si Peka anak ni Remalias, ang hari ng Israel, ay umakyat sa
Jerusalem para makipagdigma, pero hindi sila nagtagumpay. [2] Naibalita sa bahay
ni David na nakipagkasundo ang Aram sa Efraim. Kumabog ang dibdib niya pati ng
kaniyang bayan, gaya ng mga puno sa gubat na hinahampas ng hangin. [3] Pagkatapos,
sinabi ni Yahweh kay Isaias, “Lumabas ka kasama ng iyong anak na si Sear-Yasub
para makipagkita kay Ahaz sa dulo ng daluyan ng paliguan sa taas, sa daan kung saan
naroon ang lugar na pinaglalabhan ng mga kababaihan. [4] Sabihin mo sa kaniya, 'Mag-
ingat ka, at mapanatag, huwag kang matakot at masindak sa dalawang nagbabagang
piraso ng mga kahoy na ito at sa nag-aapoy na galit ni Rezin ng Aram, at ni Peka
na anak ni Remalias. [5] Ang Aram, Efraim at ang anak ni Remalias ay nagplano
ng masama laban sa iyo. Sinabi nila, [6] “Lusubin natin ang Juda at takutin siya,
lusubin natin siya at magluklok tayo ng hari doon, ang anak ni Tabeel.” [7] Sinasabi
ng Panginoong si Yahweh, “Hindi ito magaganap, hindi ito mangyayari, [8] dahil ang
kabisera ng Aram ay Damascus, at ang pinuno ng Damascus ay si Rezin. Sa loob
naman ng animnapu't limang taon, ang Efraim ay magkakawatak-watak at hindi na
muling magiging bayan. [9] Ang kabisera ng Efraim ay Samaria, at ang pinuno ng
Samaria ay ang anak ni Remalias. Kung hindi kayo magpapakatatag, tiyak na hindi
kayo mananatiling ligtas.” [10] Nagsalita muli si Yahweh kay Ahaz, [11] “Humingi ka ng
tanda ni Yahweh, ang iyong Diyos; hingin mo ito sa kailaliman o sa kataas-taasan.”
[12] Pero sinabi ni Ahaz, “Hindi ako hihingi, ni hindi susubukin si Yahweh.” [13] Kaya
tumugon si Isaias, “Makinig ka, sambahayan ni David. Hindi pa ba sapat para inyo na
subukin ang pagtitimpi ng mga tao? Kailangan mo bang subukin din ang pagtitimpi
ng aking Diyos? [14] Dahil diyan, ang Panginoon mismo ang magbibigay sa iyo ng tanda:
masdan mo, nagbubuntis ang isang babae, magsisilang ng isang sanggol na lalaki, at
tatawagin ang kaniyang pangalan na Immanuel. [15] Kakain siya ng namuong gatas
at pulot kapag natutunan na niyang tumanggi sa kasamaan at piliin ang kabutihan.
[16] Dahil bago matutunan ng bata na tumanggi sa kasamaan at piliin ang kabutihan,
wawasakin muna ang lupain ng dalawang hari na kinatatakutan mo. [17] Si Yahweh ay
magbibigay sa inyo, sa bayan ninyo at sambahayan ng iyong ama ng mga mga araw
na walang katulad simula nang humiwalay ang Efraim sa Juda—ipasasakop niya kayo
sa hari ng Asiria.” [18] Sa panahong iyon, sisipol si Yahweh para sa isang langaw mula

sa malalayong batis sa Ehipto, at isang bubuyog mula sa lupain ng Asiria. 19 Pupunta
silang lahat at mananatili sa lahat ng mga bangin, sa bitak ng mga malalaking bato, at
lahat ng matitinik na halaman, at sa lahat ng mga pastulan. 20 Sa panahong iyon, mag-
aahit ang Panginoon gamit ang labaha na inupahan niya mula sa kabilang ibayo ng
Ilog ng Eufrates—sa hari ng Asiria—aahitin niya ang inyong buhok, buhok sa inyong
hita; at aahitin niya rin ang inyong balbas. 21 Sa araw na iyon, pananatilihing buhay
ng isang lalaki ang isang batang baka at dalawang tupa, 22 at dahil sa kasaganahan ng
gatas na kanilang binibigay, kakain siya ng namuong gatas, dahil lahat ng naiwan sa
lupain ay kakain ng namuong gatas at pulot. 23 Sa panahong iyon, sa lugar kung saan
ang isang libong puno ng ubas ay nagkakahalaga sana ng isang libong salaping pilak,
magiging dawagan at puro tinik lang ito. 24 Pupunta roon ang mga kalalakihan para
mangaso gamit ang palaso, dahil ang buong lupain ay puro dawag at tinik. 25 Lalayo
sila mula sa lahat ng mga burol na kanilang binungkal gamit ang asarol, dahil sa
takot sa mga dawag at tinik; pero magiging lugar ito kung saan manginginain ang
mga baka at tupa.

8

1 Sinabi sa akin ni Yahweh, "Kumuha ka ng malapad na bato at iukit mo dito ang,
'Maher Shalal Has Baz.' 2 Tatawag ako ng mga tapat na mga saksi para magpatotoo
para sa akin, ang paring si Urias, at Zacarias na anak ni Jeberequias." 3 Pumunta
ako sa babaeng propeta, at siya ay nagbuntis at nagsilang ng anak na lalaki. At
sinabi sa akin ni Yahweh, "Pangalanan mo siyang Maher Shalal Has Baz." 4 Sapagkat
bago pa lang matutong sumigaw ang bata ng 'Aking tatay' at 'Aking nanay,' ang
kayamanan ng Damasco at ang nasamsam ng Samaria ay dadalhin ng hari ng Asiria.
5 Nangusap muli si Yahweh sa akin, 6 "Dahil tinanggihan ng mga tao ang banayad
na tubig ng Shiloah, at masaya pa sila kay Rezin at sa anak ni Remalias, 7 kaya
ipapadala sa kanila ng Panginoon ang mga tubig ng Ilog, malakas at marami, ang
hari ng Asiria at ang lahat ng kaniyang kaluwalhatian. Dadaloy sa lahat ng mga
kanal nito at aapaw sa mga pampang, 8 at palulubugin nito ang Juda, babaha at
aagos, hanggang sa umabot ito sa inyong mga leeg. Ang kaniyang nakabukang mga
pakpak ang tatabon sa buong lupain, Immanuel." 9 Madudurog kayong mga tao ng
pira-piraso. Makinig, kayong malalayong bansa: maghanda kayo para sa digmaan at
kayo ay dudurugin ng pira-piraso. Ihanda ang inyong sarili at kayo ay dudurugin.
10 Gumawa kayo ng plano, pero hindi ito maisasakatuparan; magbigay kayo ng utos
pero hindi ito susundin, dahil ang Diyos ay kasama namin. 11 Nangusap sa akin si
Yahweh, ang kaniyang makapangyarihang kamay ay nasa akin, at binalaan akong
huwag sumunod sa pamumuhay ng mga taong ito. 12 Huwag ninyong tawaging
pagsasabwatan ang alinmang tinuturing na pagsasabwatan ng mga taong ito; huwag
kang matakot sa kinakatakutan nila, at huwag kang magpasindak. 13 Si Yahweh ng
mga hukbo, pararangalan ninyo siya bilang banal, katatakutan ninyo siya, at siya
ang dapat ninyong pangambahan. 14 Siya ay magiging santuaryo; pero siya ay tulad
ng isang bato na tatama sa kanila, at isang malaking bato na makakapagpatumba
sa dalawang bahay ng Israel. At siya ay magiging patibong at silo sa mamamayan
ng Jersusalem. 15 Marami ang matitisod dito, madadapa at masisira, masisilo at
mabibihag. 16 Ibalumbon mo ang aking patotoo, selyuhan ang opisyal na tala, at
ibigay ito sa aking mga alagad. 17 Maghihintay ako kay Yahweh, siya na itinatago ang
kaniyang mukha mula sa bahay ni Jacob; maghihintay ako sa kaniya. 18 Tingnan, ako
at ang mga anak na lalaki na binigay sa akin ni Yahweh ang magsisilbing tanda at
himala sa Israel mula kay Yahweh ng mga Hukbo, na nananahan sa Bundok ng Sion.
19 Sasabihan ka nila, "Kumunsulta ka sa mga manghuhula at mga salamangkero,"

silang mga nagsasambit at bumubulong ng mga dasal. Pero hindi ba dapat sa Diyos kumukunsulta ang mga tao? Mas nararapat bang konsultahin nila ang patay para sa mga nabubuhay?
[20] Kaya inyong ituon ang inyong atensyon sa batas at patotoo! Kapag hindi nila sinabi ang bagay na ito, ito ay dahil wala silang liwanag ng umaga.
[21] Sila ay maglalakbay sa lupain na naghihirap at nagugutom. Kapag sila ay nagutom, magagalit sila at susumpain nila ang kanilang hari at ang Diyos, habang sila ay nakatingala.
[22] Pagmamasdan nila ang lupa at makikita ang paghihirap, kadiliman at mapang-aping kalungkutan. Sila ay itataboy tungo sa lupain ng kadiliman.

9

[1] Mapapawi ang lungkot ng siyang nasa pagdadalamhati. Sa nakaraang panahon, pinahiya niya ang lupain ng Zebulun at ang lupain ng Neftali, pero sa darating na panahon ay gagawin niya itong maluwalhati, ang landas tungo sa dagat, ang malayong dako mula sa Jordan, ang Galilea ng mga bansa.
[2] Ang mga taong naglalakad sa dilim ay nakakita ng isang dakilang liwanag; silang mga naninirahan sa lambak ng anino ng kamatayan, ang liwanag ay sumikat sa kanila.
[3] Pinarami mo ang bansa, dinagdagan mo ang kanilang kagalakan; nagagalak sila sa iyo gaya nang sa anihan, gaya ng mga kalalakihan kapag pinaghahatian na nila ang nasamsam sa labanan.
[4] Dahil ang pasan niyang pamatok, ang kahoy sa kaniyang balikat, ang pamalo ng kaniyang mang-aapi, ay iyong sinira na gaya noong araw sa Midian.
[5] Sapagkat ang mga bota ay lumalakad sa kaguluhan, ang damit na nababad sa dugo ay susunugin, bilang pandingas sa apoy.
[6] Dahil para sa atin, isang sanggol ang isinilang, isang anak na lalaki ang binibigay; at ang kapamahalaan ay nasa kaniyang balikat; at ang pangalang itatawag sa kaniya ay Kahanga-hangang Taga-payo, Makapangyarihang Diyos, Walang-hanggang Ama, Prinsipe ng Kapayapaan.
[7] Sa paglawak ng kaniyang kapamahalaan, mananatili ang kapayapaan, habang siya ay nakaluklok sa trono ni David, sakop ang kaniyang kaharian, patatatagin niya at panatilihin ito nang may katarungan at katuwiran mula ngayon at magpakailanman. Ang kasigasigan ni Yahweh ng mga hukbo ang tutupad nito.
[8] Nagpadala ng mensahe ang Panginoon laban kay Jacob, at ito ay naipataw sa Israel.
[9] Malalaman ng lahat, maging ng Efraim at ng mga taga-Samaria, na nagmamayabang at nagmamataas sa puso nang sinabi nila,
[10] "Nagiba ang mga laryo, pero bubuuin namin muli sa pamamagitan ng inukit na bato; naputol ang mga sikamore, pero magtatanim kami ng mga sedar pamalit sa kanila."
[11] Kaya lalabanan siya ni Yahweh, si Rezin, ang kaniyang kalaban, at hihimukin ang kaniyang mga kalabang
[12] mga Arameo sa silangan, at ang mga Filisteo sa kanluran. Lalapain nila ang Israel nang may nakabukang bibig. Dahil sa kanyang galit hindi hihinto si Yahweh, at nakataas pa rin ang kaniyang kamay para humampas.
[13] Pero hindi babalik ang mga tao sa humampas sa kanila, ni hahanapin si Yahweh ng mga hukbo.
[14] Kaya puputulin ni Yahweh mula sa Israel ang ulo at ang buntot, ang sanga ng palma at tangkay, sa loob lang ng isang araw.
[15] Ang mga pinuno at ang mga mayayaman ay ang ulo; at ang propetang nagtuturo ng kasinungalingan ay ang buntot.
[16] Inililigaw sila ng mga taong nangunguna sa kanila, at ang mga sumunod ay nilamon.
[17] Kaya hindi magsasaya ang Diyos sa kanilang mga kabataang lalaki, o kaya magkakaroon ng awa sa mga naulila sa ama at mga balo, dahil ang karamihan ay walang Diyos at masasama, at ang bawat bibig ay nagsasalita ng kahangalan. Dahil sa lahat ng mga ito, ang kaniyang galit ay hindi huhupa, pero nakataas pa rin ang kaniyang kamay para humampas.
[18] Ang kasamaan ay tumutupok na parang apoy, inuubos nito ang mga damo at mga tinik; at sinusunog pa nito maging ang kasukalan ng kagubatan, na umaangat ang usok na parang haligi.
[19] Sa pamamagitan ng nag-uumapaw na galit

ni Yahweh ng mga hukbo ang lupain ay nasunog at ang mga tao ay tulad ng langis
para sa apoy. Walang patatakasin sa kaniyang mga kapatid. [20] Hihiwa sila ng laman
sa kanilang kanang kamay pero magugutom pa rin sila; kakainin nila ang laman ng
kanilang kaliwang kamay pero hindi sila mabubusog. [21] Ang bawat isa ay kakainin
ang kanilang sariling kamay. Lalapain ng Manases ang Efraim, at ang Efraim ang
Manases at ang dalawa ay lulusob sa Juda. Sa lahat ng mga ito ang galit ni Yahweh
ay hindi huhupa, pero nakataas pa rin ang kaniyang kamay para humampas.

10

[1] Anong kapighatian ang nakalaan sa mga gumagawa nang hindi makatuwirang
mga batas at hindi patas na mga tuntunin. [2] Pinagkaitan nila ng katarungan
ang mga nangangailangan, ninakawan ng karapatan ang naghihirap kong bayan,
ninanakawan ang mga balo, at binibiktima ang mga ulila sa ama! [3] Ano ang gagawin
mo sa araw ng paghuhukom kapag dumating na ang pagkawasak mula sa malayo?
Kanino ka tatakbo para magkubli at ilalagak ang iyong kayamanan? [4] Walang
matitira, gagapang ka kasama ng mga bihag, o babagsak kasama ng mga napaslang.
Sa lahat ng mga ito, hindi pa humuhupa ang galit ni Yahweh, pero nakataas pa rin ang
kaniyang kamay para humampas. [5] Anong kapighatian ang nakalaan sa mga taga-
Asiria, ang pamalo ng aking galit, ang pamalo ng aking poot! [6] Ipapadala ko siya laban
sa isang mayabang na bansa at laban sa mga taong pasan ang nag-uumapaw kong
poot. Inutusan ko siyang samsamin ang mga kayamanan, para kunin ang biktima, at
para apakan sila tulad ng mga putik sa mga lansangan. [7] Pero hindi ito ang kaniyang
intensyon, o hindi niya inisip ang ganitong pamamaraan. Nasa kaniyang puso ang
wasakin ang maraming bansa. [8] Dahil sinabi niya, "Hindi ba lahat ng aking mga
prinsipe ay mga hari? [9] Hindi ba tulad ng Calno ang Carquemis? Hindi ba ang
Hamat ay tulad ng Arpad? Hindi ba ang Samaria ay tulad ng Damasco? [10] Gaya
ng pagsakop ko sa mga paganong kaharian, na ang mga inukit na rebulto ay mas
malaki kaysa sa Jerusalem at Samaria, [11] tulad ng ginawa ko sa Samaria at sa mga
walang kwenta niyang diyus-diyosan, hindi ko rin ba ito gagawin sa Jerusalem at sa
kaniyang mga diyus-diyosan?" [12] Kapag natapos na ang ginagawa ng Diyos sa Bundok
ng Sion at sa Jerusalem, siya ay magsasabi ng "paparusahan ko ang mga kayabangan
na sinabi ng hari ng Asiria at kaniyang mapagmataas na hitsura. [13] Dahil sinabi niya,
"Sa pamamagitan ng aking lakas at katalinuhan kaya ko ito nagawa, at tinanggal
ko ang mga hangganan ng mga tao. Ninakaw ko ang kanilang mga kayamanan, at
tulad ng isang makapangyarihang tao winasak ko silang mga nakaupo sa mga trono.
[14] Kinuha ng aking kamay, na tila mula sa isang pugad, ang kayamanan ng mga
bansa, na parang kumukuha lang ng mga naiwang itlog, ganoon ko kinamkam ang
buong mundo. Walang nagpagaspas ng kanilang pakpak o nagbukas sa kanilang
bibig para humuni." [15] Makakapagmayabang ba ang palakol sa taong gumagamit
nito? Pupurihin ba ng lagari ang kaniyang sarili nang higit pa kaysa sa mamumutol
na gumagamit nito? O kaya naman kaya bang iangat ng pamalo ang namamalo o
ang pamalo ba ay kayang buhatin ang bumubuhat sa kaniya? [16] Kaya magpapadala
ng pagkagutom ang Panginoong Yahweh ng mga hukbo sa kaniyang mga magigiting
na mandirigma, at sa silong ng kaniyang kaluwalhatian ay may nagniningas na apoy.
[17] Ang liwanag ng Israel ay magiging isang apoy, at ang kaniyang Banal ay alab;
tutupukin niya ang mga damo at mga tinik sa loob lang ng isang araw. [18] Tutupukin
ni Yahweh ang kaluwalhatian ng kaniyang kagubatan at ang kaniyang masaganang
lupain, ang parehong kaluluwa at katawan, ito ay magiging tulad ng isang lalaking
may sakit na unti-unting nawawalan ng buhay. [19] Ang mga maiiwan na bahagi ng
mga puno sa kaniyang kagubatan ay kakaunti lamang, na kaya itong bilangin ng

isang bata. [20] Sa araw na iyon, ang mga naiwan sa Israel, ang pamilya ni Jacob
na nakatakas, ay hindi na patuloy aasa sa sumakop sa kanila, bagkus kay Yahweh
na sila aasa, Ang Banal ng Israel. [21] May mga naiwan kay Jacob ang babalik kay
Yahweh. [22] Kahit na ang iyong mamamayan, Israel, ay kasing dami ng mga buhangin
sa dalampasigan, kakaunti lamang mula sa kanila ang babalik. Ang pagkawasak ay
naitalaga na, ayon sa hinihingi ng nag-uumapaw na katuwiran. [23] Dahil ipapatupad
na ng Panginoong Yahweh ng mga hukbo, ang hatol na wasakin ang lupain. [24] Kaya
sinabi ng Panginoong Yahweh ng mga hukbo, "Ang aking bayan na nakatira sa Sion
ay hindi natatakot sa mga taga-Asiria. Hahampasin niya kayo ng kaniyang pamalo,
at papaluin ng kaniyang tungkod, na tulad ng ginawa sa mga taga-Ehipto. [25] Huwag
kayong matakot sa kaniya, dahil sa konting sandali na lang ang aking galit sa inyo ay
matatapos na, at itutuon ko naman sa kaniya ang aking galit na wawasak sa kaniya."
[26] At hahampasin sila ni Yahweh ng mga hukbo ng latigo, tulad nang pagtalo niya sa
Midian sa bato ng Oreb. Itataas niya ang kaniyang pamalo sa ibabaw ng dagat tulad
nang ginawa niya sa Ehipto. [27] Sa araw na iyon, ang mga pabigat ay aalisin sa inyong
balikat at ang pamatok ay tatanggalin mula sa inyong mga leeg, at sisirain ang mga
pamatok dahil malayo na ang inyong mga leeg mula rito. [28] Tinahak ng mga kalaban
ang Migron at dumating sa Aiat, at inilagak ang kanilang mga kagamitan sa Micmas.
[29] Tinawid nila ang lambak at gumawa ng kuta sa Geba. Nanginig sa takot ang Ramah
at ang Gibea ni Saul ay tumakas. [30] Sumigaw kayo nang malakas, mga dalaga ng
Galim! Makinig kayo, Laisa! Kayong mga kaawa-awang Anatot! [31] Tumatakas ang
Madmenah, at ang mga nananahan sa Gebim ay naghanap ng mapagkakanlungan.
[32] Ngayong araw mismo, titigil siya sa Nob at iuumang ang kaniyang kamao sa
bundok ng anak ng Sion, sa bulubundukin ng Jerusalem. [33] Masdan, puputulin ng
Panginoong Yahweh ng mga hukbo ang mga sanga ng puno sa isang kasindak-sindak
na pagbagsak; ang mga matataas na puno ay puputulin, at ang mga matatayog ay
babagsak. [34] puputulin niya ang kasukalan ng kagubatan gamit ang palakol, at ang
tanyag na Lebanon ay babagsak.

11

[1] Isang sibol ang magmumula sa ugat ni Jesse, at ang isang sanga mula sa kaniyang
ugat ang magbubunga. [2] Mapapasakanya ang espiritu ni Yahweh, espiritu ng
karunungan at pang-unawa, espiritu ng paggabay at kapangyarihan, ang espiritu ng
kaalaman at takot kay Yahweh. [3] Ang pagkatakot kay Yahweh ang magiging kagalakan
niya; hindi siya manghahatol ayon sa nakikita ng kaniyang mga mata, ni magpapasya
ayon sa naririnig ng kaniyang tainga. [4] Sa halip, hahatulan niya ang mahihirap nang
makatwiran at magpapasya ng patas sa mga mapagkumbaba sa mundo. Hahampasin
niya ang mundo ng pamalo ng kaniyang bibig, at sa pamamagitan ng kaniyang mga
labi, papatayin niya ang masasama. [5] Ang katuwiran ang magiging sinturon niya
sa kaniyang baywang, at katapatan ang sinturon na nakasuot sa kaniyang balakang.
[6] Mamumuhay ang lobo kasama ng kordero, at hihiga ang leopardo kasama ng batang
kambing, guya, batang leon at pinatabang guya. Isang maliit na bata ang mamumuno
sa kanila. [7] Magkasamang kakain ang baka at oso, at magkakasamang matutulog
ang kanilang mga anak. Kakain ang leon ng damo gaya ng baka. [8] Makapaglalaro
ang isang sanggol sa bahay ng ahas, at mailalagay ng batang hindi na sumususo sa
kaniyang ina ang kaniyang mga kamay sa lungga ng ahas. [9] Hindi nila sasaktan ni
wawasakin ang lahat ng banal na bundok; dahil mapupuno ang mundo ng maraming
kaalaman kay Yahweh, gaya ng tubig na binabalutan ang dagat. [10] Sa araw na iyon,
titindig ang ugat ni Jesse bilang isang bandila para sa mga tao. Hahanapin siya ng
mga bansa, at magiging maluwalhati ang kaniyang lugar ng kapahingahan. [11] Sa

araw na iyon, muling iuunat ng Panginoon ang kaniyang kamay para mabawi ang
nalabi sa kaniyang mga tao sa Asiria, Ehipto, Patros, Etiopia, Elam, Sinar, Hamat, at
mga isla sa karagatan. 12 Maglalagay siya ng bandila para sa mga bansa at titipunin
ang mga taga-Israel at Juda na tinapon mula sa apat na sulok ng mundo. 13 Ititigil
niya ang inggit ng Efraim, at aalisin niya ang mga laban sa Juda. Hindi na maiinggit
ang Efraim sa Juda, at hindi na laban ang Juda sa Efraim. 14 Sa halip, lulusob sila
sa mga burol ng Filisteo sa kanluran, at sama-sama nilang susugurin ang mga tao
sa silangan. Lulusubin nila ang Edom at Moab, at susunod sa kanila ang bayan
ng Ammon. 15 Lubusang wawasakin ni Yahweh ang gulpo ng dagat ng Ehipto. Sa
pamamagitan ng tuyong hangin, iwawagayway niya ang kaniyang kamay sa Ilog ng
Eufrates at hahatiin ito sa pitong batis, para matawiran gamit ang mga sandalyas.
16 Magkakaroon doon ng malapad na daanan para sa mga nalabing tao na bumalik
mula sa Asiria, kung paanong nakadaan ang Israel palabas mula sa lupain ng Ehipto.

12

1 Sa araw na iyon, sasabihin ninyo, “Magbibigay kami ng papasalamat sa iyo,
Yahweh. Kahit na galit ka sa amin, nawala na ang iyong poot, at inaliw mo
kami. 2 Tingnan ninyo, ang Diyos ang aming kaligtasan; magtitiwala kami at hindi
matatakot, dahil si Yahweh, oo, si Yahweh ang aming kalakasan at awitin. Siya ang
aming naging kaligtasan.” 3 Masaya kayong kukuha ng tubig mula sa mga balon
ng kaligtasan. 4 Sa araw na iyon, inyong sasabihin, “Magbigay ng pasasalamat kay
Yahweh at tumawag sa kaniyang pangalan; sabihin ang kaniyang mga ginawa sa
kalagitnaan ng mga tao, ihayag ang dakila niyang pangalan. 5 Umawit kay Yahweh,
dahil gumawa siya ng mga dakilang bagay; ipaalam ito sa buong mundo. 6 Umiyak
nang malakas at sumigaw sa tuwa, kayong mga naninirahan sa Sion, dahil nasa
inyong kalagitnaan ang Banal na Diyos ng Israel.”

13

1 Isang pahayag tungkol sa Babilonia, na natanggap ni Isaias anak ni Amoz:
2 Sa kalbong bundok maglagay ka ng isang bandilang panghudyat, umiyak kayo
ng malakas sa kanila, iwagayway ang inyong kamay para pumunta sila sa mga
tarangkahan ng mga maharlika. 3 Inutusan ko ang aking mga banal, oo, tinawag
ko ang malalakas kong mandirigma para isagawa ang aking galit, pati ang malalakas
kong mandirigma ay matutuwa. 4 Ang ingay ng karamihan sa mga bundok, ay gaya
ng maraming tao! Ang ingay ng kaguluhan sa mga kaharian ay gaya ng maraming
bansa na nagtipon-tipon! Tinitipon ni Yahweh ng mga hukbo ang mga kawal para
sa labanan. 5 Nanggaling sila mula sa malayong bansa na hindi na natatanaw. Si
Yahweh ang wawasak ng buong lupain gamit ang kaniyang mga instrumento ng
paghahatol. 6 Umungol kayo, dahil papalapit na ang araw ni Yahweh; darating
ito nang may pagwasak mula sa Makapangyarihan. 7 Dahil dito, manlalambot ang
lahat ng kamay at matutunaw ang bawat puso; Matatakot sila; matinding kirot at
kalungkutan ang lulupig sa kanila, gaya ng isang babaeng nanganganak. 8 Titingin
sila ng may pagkamangha sa isa't-isa; mag-aalab ang kanilang mga mukha. 9 Tingnan
ninyo, dadating ang araw ni Yahweh nang may mabagsik na poot at nag-uumapaw na
galit, para gawing malagim ang lupain at para wasakin ang mga makasalanan doon.
10 Hindi ibibigay ng mga bituin sa langit at mga grupo ng bituin ang kanilang liwanag.
Magdidilim ang araw kahit na bukang-liwayway, at hindi magniningning ang buwan.
11 Parurusahan ko ang daigdig dahil sa kasamaan nito at dahil sa kanilang kasalanan.
Tatapusin ko ang kayabangan ng mga mapagmataas at ibababa ko ang kayabangan
ng mararahas. 12 Gagawin kong mas madalang ang mga tao kaysa sa pinong ginto

at mas mahirap hanapin kaysa sa purong ginto ng Ofir. 13 Dahil dito, papanginigin
ko ang kalangitan, at yayanigin ang lupa sa kinalalagyan nito, sa pamamagitan ng
matinding poot ni Yahweh ng mga hukbo, at sa araw ng kaniyang matinding galit.
14 Gaya ng isang hinahabol na gasel o gaya ng isang tupang walang pastol, babalik ang
bawat tao sa kanilang sariling bayan at tatakas patungo sa sarili nilang lupain. 15 Ang
bawat taong matatagpuan ay papatayin, at ang bawat taong mahuhuli ay mamamatay
sa pamamagitan ng espada. 16 Dudurugin din ng pira-piraso ang kanilang mga anak
sa kanilang harapan. Nanakawan ang kanilang mga bahay at huhulihin ang kanilang
mga asawa at sisipingan. 17 Tingnan ninyo, pupukawin ko ang Medes para lusubin
sila, na hindi iisipin ang tungkol sa pilak, ni hindi matutuwa sa ginto. 18 Tutusok
ang mga palaso nila sa mga kabataan. Hindi sila maaawa sa mga sanggol at walang
ititirang mga bata. 19 At Babilonia, ang pinakahinahangaan sa mga kaharian, ang
pinagmamalaking kaluwalhatian ng Chaldea ay itatapon ng Diyos gaya ng Sodoma at
Gomorra. 20 Hindi na ito matitirahan o pamumuhayan mula sa saling-lahi hanggang
sa isa pang saling-lahi. Hindi na itatayo ng Arabo ang kaniyang tolda doon, ni
pagpapahingahin ng pastol ang kawan ng tupa doon. 21 Pero ang mga mababangis na
hayop ng ilang ang hihiga doon. Mapupuno ang kanilang mga bahay ng mga kwago;
at mga ostrich at mga ligaw na kambing ang magluluksuhan doon. 22 Aatungal ang
hiyena sa kanilang mga kuta, at mga asong-gubat sa magagandang palasyo. Nalalapit
na ang oras niya, at hindi na magtatagal ang kaniyang mga araw.

14

1 Mahahabag si Yahweh sa Jacob; pipiliin niya muli ang Israel at ibabalik sila sa
sarili nilang lupain. Sasapi ang mga dayuhan sa kanila at iaanib ang kanilang mga
sarili sa bayan ng Jacob. 2 Dadalahin sila ng mga bansa sa kanilang lugar. Pagkatapos,
kukunin sila ng bayan ng Israel sa lupain ni Yahweh bilang lalaki at babaeng mga
alipin. Mabibihag nila ang mga bumihag sa kanila, at pamumunuan nilang lahat ng
mga nang-api sa kanila. 3 Sa araw na bibigyan kayo ni Yahweh ng kapahingahan
mula sa paghihirap at pagdurusa, at mula sa mahirap na pagtratrabaho na kailangan
ninyong gawin, 4 aawit kayo ng awiting panghamak laban sa hari ng Babilonia,
“Paano natapos ang nang-aapi, ang pagmamataas nila ay tapos na! 5 Sinira na ni
Yahweh ang tungkod ng masasama, ang setro ng mga namamahala, 6 na pumapalo sa
mga tao nang paulit-ulit, na galit na pinamahalaan ang mga bansa, sa pamamagitan
ng walang tigil na paglusob. 7 Nasa kapayapaan at katahimikan ang buong mundo;
nagsimula silang magdiwang na may awitan. 8 Nagdiriwang maging ang mga puno
ng pir sa mga sedar ng Lebanon; sabi nila, 'Ngayong naputol ka na, walang tagaputol
ng puno ang pupunta dito para putulin tayo.' 9 Sabik kang sasalubungin ng Sheol
kapag bumaba ka doon. Papabangunin nito ang mga patay para sa iyo, lahat ng hari
sa mundo, itataas sila mula sa kanilang mga trono. 10 Kakausapin ka nilang lahat at
sasabihin sa'yo, 'naging mahina ka na gaya namin. Gaya ka na namin. 11 Binaba ang
iyong karangyaan sa Sheol kasama ng tunog ng iyong instrumentong may kuwerdas.
Nakakalat ang mga uod sa iyong ilalim, at nakabalot ang mga bulate sa iyo. 12 Paano
ka nahulog mula sa kalangitan, ikaw na bituin sa araw, anak ng umaga! Paano ka
naputol sa lupa, ikaw na sumakop sa mga bansa! 13 Sabi mo sa iyong puso, 'Aakyat
ako sa langit, itataas ko ang aking trono sa taas ng mga bituin ng Diyos, at uupo
ako sa bundok ng kapulungan, sa malayong bahagi ng hilaga. 14 Aakyat ako na mas
mataas sa mga ulap; gagawin kong Kataas-taasang Diyos ang aking sarili.' 15 Pero
ngayon nadala ka dito pababa sa Sheol, sa ilalim ng hukay. 16 Titingnan ka nila at
iisipin ang nangyari sa iyo. Sasabihin nila. 'Ito ba ang taong nagpanginig sa mundo,
na nagpayanig ng mga kaharian, na siyang ginawang ilang ang daigdig, 17 na siyang

nagbagsak ng mga lungsod at ang siyang hindi nagpauwi sa mga bilanggo sa kanilang
mga tahanan? 18 Lahat ng hari sa mga bansa, matutulog sa kaluwalhatian, sa bawat
libingan nila. 19 Pero hindi ka kabilang sa iyong libingan gaya ng isang sangang
tinapon, matatabunan ka ng mga patay gaya ng isang damit, sa mga natusok ng
espada - sa mga nahulog sa mga batuhan ng hukay. 20 Gaya ng isang bangkay na
tinapon sa ilalim, hindi ka makakasama sa kanila sa libingan, dahil winasak mo ang
iyong lupain. Ikaw na pumatay sa iyong kababayan ay anak ng mga gumagawa ng
masama at hindi na muling babanggitin kailanman." 21 Maghanda ka sa pagkatay
sa kaniyang mga anak, dahil sa kasalanan ng kanilang mga ninuno, upang hindi
sila tumaas at makuha ang mundo at punuin ang buong daigdig ng mga lungsod.
22 "Lalaban ako sa kanila" - pahayag ito ni Yahweh ng mga hukbo." Puputulin ko
ang pangalan ng Babilonia, kaapu-apuhan, at saling-lahi sa hinaharap" - payahag
ito ni Yahweh. 23 Gagawin ko din silang papunta sa lugar ng mga kuwago, at sa
mga sapa, at wawalisin ko siya ng walis ng pagkawasak" - payahag ito ni Yahweh
ng mga hukbo. 24 Nanumpa si Yahweh ng mga hukbo, "Sigurado, gaya ng nais ko,
mangyayari iyon; at gaya ng layunin ko, mangyayari iyon: 25 Wawasakin ko ang mga
taga-Asiria sa aking lupain, at tatapakan ko sila sa aking mga bundok. Pagkatapos,
maiaangat ang pamatok sa kaniya at kaniyang pasanin sa kaniyang mga balikat."
26 Ito ang plano na nais ko para sa buong mundo, at ito ang kamay na nakataas
sa lahat ng mga bansa. 27 Dahil binalak ni Yahweh ng mga hukbo ito; sino ang
makapipigil sa kaniya? Nakataas ang kaniyang kamay, at sino ang makabababa nito?
28 Sa panahon na namatay si haring Ahaz, dumating ang pahayag na ito: 29 Huwag
kayong magalak, Filisteo, dahil nasira na ang pamalong hinampas sa inyo. Dahil sa
pinanggalingan ng ahas ay may paparating na isa pa, at magiging lumilipad na ahas
ang kaniyang anak. 30 Kakain ang panganay ng mahirap, at makakatulog ng ligtas
ang mga nangangailangan. Papatayin ko ang pinanggalingan mo sa pamamagitan
ng kagutuman na papatay sa lahat ng nakaligtas sa inyo. 31 Umungol kayo, umiyak
kayo; lungsod; matutunaw ang lahat ng mayroon ka; Filistio. Dahil mula sa hilaga,
darating ang ulap na usok, at walang nakahiwalay sa hanay niya. 32 Paano sasagutin
ng isang tao ang mga mensahero ng bansang iyon? Si Yahweh ang nagtalaga ng Sion,
at sa Sion makatatagpo ng kanlungan ang mga nahirapang bayan niya.

15

1 Pahayag tungkol sa Moab. Tunay nga, sa loob ng isang gabi, nasalaula at nawasak
ang Ar ng Moab; tunay nga, sa loob ng isang gabi, nasalaula at nawasak ang Kir ng
Moab. 2 Pumunta sila sa templo, pumunta sa matataas na lugar ang mga tao sa Dibon
para umiyak; nagluksa ang Moab dahil sa Nebo at Medeba. Kinalbo ang kanilang mga
ulo at pinutol ang kanilang mga balbas. 3 Sa kanilang mga lansangan, nagsuot sila
ng sako; nanangis sila sa tuktok ng kanilang mga bahay at sa plasa. 4 Tumawag ng
tulong ang Hesbon at Eleale; narinig ang kanilang tunog sa kasing layo ng Jahaz.
kaya tumawag ng tulong ang mga armadong kalalakihan ng Moab; nanginginig sila.
5 Umiiyak ang aking puso para sa Moab; pumunta ang mga takas sa kanila sa Zoar
at Eglat-Selisiya. Pumunta sila sa taas ng Luhit nang umiiyak; papunta sa Horonaim,
malakas silang nanangis dahil sa kanilang pagkawasak. 6 Natuyo ang mga tubig sa
Nimrim; natuyot ang mga damo at namatay ang mga bagong tubong damo; wala ng
luntiang makikita. 7 Ang kasaganahang pinalaki nila at inipon ay natangay palayo sa
batis ng mga poplar. 8 Maririnig ang kanilang mga iyak sa buong teritoryo ng Moab;
maririnig ang kanilang pagtatangis na kasing layo ng Eglaim at Beer-elim. 9 Dahil
puno ng dugo ang mga tubig ng Dimon; pero magdadala pa ako ng mas marami sa

Dimon. Isang leon ang aatake sa mga tatakas mula sa Moab at pati ang mga naiwan sa lupain.

16

[1] Magpadala ka ng mga tupa sa tagapamahala ng lupain mula sa Sela sa ilang, sa
mga babaing anak sa bundok ng Sion. [2] Gaya ng naggagalang mga ibon, gaya ng
isang nakakalat na pugad, kaya ang mga babae ng Moab ay nasa mga tawiran ng Ilog
Arnon. [3] Magbigay ng tagubilin, gawin ang makatwiran; magbigay ng ilang silungan
gaya ng gabi sa kalagitnaan ng araw; itago ang mga takas; huwag pagtaksilan ang mga
takas. [4] Hayaan silang mamuhay kasama ninyo, mga takas mula sa Moab; maging
taguan kayo para sa kanila mula sa tagapagwasak." Dahil hihinto ang pang-aapi,
at titigil ang pagkawasak, mawawala sa lupain ang mga yumuyurak. [5] Isang trono
ang maitatatag sa katapatan sa tipan; at isa mula sa tolda ni David ang matapat
na uupo doon. Maghuhusga siya habang naghahanap ng katarungan at gumagawa
ng katwiran. [6] Narinig natin ang pagmamataas ng Moab, kaniyang kayabangan,
kaniyang kahambugan at kaniyang galit. Pero ang kaniyang kahambugan ay walang
lamang mga salita. [7] Kaya mananangis ang Moab para sa Moab, mananangis ang
lahat. Magluluksa kayo para sa mamon na may pasas ng Kir-Hareset na lubos na
nawasak. [8] Natuyo ang mga taniman sa Hesbon pati ang mga ubasan ng Sibma.
Tinapakan ng mga namamahala sa mga bansa ang napiling mga ubusan na umabot
sa Jazer at kumalat sa ilang. Malawak na kumalat ang mga sibol; napunta sila lagpas
sa dagat. [9] Tunay nga na iiyak ako kasama ng Jazer dahil sa taniman ng ubas ng
Sibma. Tutubigan kita ng aking luha, Hesbon, at Eleale. Dahil sa iyong taniman ng
mga prutas at tinapos ko ang aking pag-ani nang may sigaw ng kagalakan. [10] Nawala
ang kagalakan at kasiyahan mula sa mga prutasan; at wala ng awitan ni masasayang
sigawan sa iyong taniman ng ubas. Wala ng taga-tapak ang umaapak sa pagawaan ng
alak; ginawa kong pahintuin ang antigong sigawan. [11] Kaya naghihinagpis ang aking
puso gaya ng isang alpa para sa Moab, at aking kalooban para sa Kir-heres. [12] Nang
pinagod ng Moab ang kaniyang sarili sa mataas na lugar at pumasok sa kaniyang
templo para manalangin, walang magagawa ang kaniyang panalangin. [13] Ito ang
salita na nakaraang sinabi ni Yahweh tungkol sa Moab. [14] Muli nagsalita si Yawheh,
"Sa loob ng tatlong taon, mawawala ang kaluwalhatian ng Moab; kahit na marami
siyang mga tao, kakaunti lang ang matitira at hindi pa mahalaga."

17

[1] Isang kapahayagan tungkol sa Damasco. Pagmasdan ninyo, hindi na magiging
lungsod ang Damasco; ito ay magiging tambak ng mga guho. [2] Iiwanan ang mga
lungsod ng Aroer. Ito ay magiging mga lugar na hihigaan ng mga kawan, at walang
makakapanakot sa kanila. [3] Maglalaho ang matitibay na lungsod mula sa Efraim,
ang kaharian mula sa Damasco, at ang mga nalabi ng Aram—magiging gaya sila ng
kaluwalhatian ng bayan ng Israel—ito ang kapahayagan ni Yahweh ng mga hukbo.
[4] Sa araw na iyon ay manghihina ang kaluwalhatian ni Jacob, at papayat ang katabaan
ng kaniyang laman. [5] Ito ay magiging gaya ng mga nag-aani kapag tinitipon nila ang
mga butil, at inaani ng kaniyang mga bisig ang mga ulo ng butil. Ito ay magiging gaya
ng mga namumulot ng butil sa lambak ng Refaim. [6] Pero, ititigil ang pamumulot
kapag nayanig ang puno ng olibo: dalawa o tatlong olibo sa tuktok ng mataas na
bahagi ng sanga, apat o lima sa pinaka mataas na sanga ng masagang puno—ito ang
kapahayagan ni Yahweh, ang Diyos ng Israel. [7] Sa araw na iyon ay titingin ang mga
tao sa kanilang Manlilikha, at titingin ang mga mata nila sa Banal ng Israel. [8] Hindi
sila titingin sa mga altar, ang ginawa ng kanilang mga kamay, ni titingin sa mga

nilikha ng kanilang mga daliri, ang mga poste ni Asera o ang mga imahe ng araw.
9 Sa araw na iyon, ang matitibay nilang lungsod ay magiging gaya ng mga iniwan na
kahoy na dalusdos sa rurok ng mga burol, na pinabayaan dahil sa bayan ng Israel at
iyon ay magiging isang bayan na pinabayaan. 10 Dahil kinalimutan ninyo ang Diyos ng
inyong kaligtasan, at iniwan ang bato ng inyong kalakasan. Kaya nagtatanim kayo ng
mga kaaya-ayang mga halaman, at naghahasik ng kakaibang mga binhi 11 sa araw ng
inyong pagtatanim, pagbabakod ng halaman, at paglilinang. Balang araw ay tutubo
ang mga binhi ninyo, pero mabibigo ang pag-aani sa araw ng kapighatian at labis
na kalungkutan. 12 Kaawa-awa! Ang paghihiyawan ng mga tao, ang pag-ugong gaya
ng pag-ugong ng mga dagat, at ang pagragasa ng mga bansa, gaya ng rumaragasang
malalakas na tubig! 13 Uugong ang mga bansa gaya ng rumaragasang mga tubig, pero
sasawayin sila ng Diyos. Tatakbo sila palayo at hahabulin gaya ng mga patay na damo
sa bundok na nasa harap ng mga hangin, at gaya ng mga damo na umiikot sa harap
ng bagyo. 14 Sa gabi, tingnan ninyo, ang lagim! At maglalaho sila bago dumating ang
umaga; ito ang bahagi ng mga nagnakaw sa atin, ang kapalaran ng mga nanloob sa
atin.

18

1 Pighati sa lupain ng kumakaluskos na mga pakpak, na nasa kabilang ibayo ng
mga ilog ng Etiopia; 2 ang nagpapadala ng mga kinatawan sa karagatan, sakay ng
mga bangkang gawa sa papirus sa katubigan. Kayong mabibilis na mga mensahero,
pumunta kayo sa bansa ng matatangkad at makikinis, sa bansang kinakatakutan ng
mga malapit at malayo dito, isang bansang malakas at manlulupig, na nagmamay-ari
ng lupain kung saan hinahati ang mga ilog! 3 Lahat kayong nananahan sa mundo
at lahat kayong namumuhay sa lupain, kapag may itinaas na panghudyat sa mga
kabundukan, tingnan ninyo; at kapag hinipan ang trumpeta, pakinggan ninyo. 4 Ito
ang sinabi sa akin ni Yahweh, “Tahimik akong magmamasid mula sa tahanan ko, gaya
ng matinding init sa sikat ng araw, gaya ng ulap ng hamog sa init ng pag-aani.” 5 Bago
ang pag-aani, kapag natapos na ang pagsisibol, at kapag ang mga bulaklak ay nagiging
ubas na, puputulin niya ang mga sanga gamit ang pamutol na karit, at kaniyang
puputulin at itatapon ang mga kumakalat na mga sanga. 6 Iiwanan sila para sa mga
ibon ng kabundukan at para sa mga hayop ng kalupaan. Magsisilbi silang pagkain
para sa mga ibon sa tag-araw, at sa mga hayop sa lupa sa panahon ng tag-lamig.
7 Sa panahon na iyon, dadalhin kay Yahweh ng mga hukbo ang mga parangal na
mula sa mga taong matatangkad at makikinis, mula sa mga taong kinakatakutan ng
lahat, isang bansang makapangyarihan at manlulupig, sa nagmamay-ari ng lupaing
humahati ng mga ilog, sa kinaroroonan ng pangalan ni Yahweh ng mga hukbo, sa
Bundok Sion.

19

1 Isang kapahayagan tungkol sa Ehipto. Pagmasdan ninyo, nakasakay si Yahweh
sa mabilis na ulap at paparating sa Ehipto; nayayanig ang mga diyos-diyosan ng
Ehipto sa kaniyang harapan, at natutunaw ang mga puso ng mga taga-Ehipto.
2 “Paglalabanin ko ang mga taga-Ehipto laban sa kapwa taga-Ehipto: lalabanan ng
isang tao ang kaniyang kapatid, at ang isang tao laban sa kaniyang kapwa; ang
lungsod ay lalaban sa lungsod, at kaharian laban sa kaharian. 3 Mapanghihinaan
ng loob ang Ehipto. Wawasakin ko ang kaniyang payo sa kaniya, bagama't humingi
sila ng payo mula sa mga diyos-diyosan, mga espiritu ng patay, manghuhula, at
mga espirtista. 4 Ibibigay ko sa kamay ng malupit na amo ang mga taga-Ehipto, at
pamamahalaan sila ng makapangyarihang hari—ito ang kapahayagan ng Panginoon,
Yahweh ng mga hukbo.” 5 Matutuyo ang tubig ng karagatan, matutuyo ang ilog at

mawawalan ng laman. 6 Babaho ang mga ilog; mauubos ang agos ng mga ilog ng
Ehipto at matutuyo; malalanta ang mga tambo at mga halaman. 7 Ang mga tambo sa
pampang ng Nilo, sa may bibig ng Nilo, at ang lahat ng bukirin na pinagtaniman
sa Nilo ay matutuyo, magiging alikabok, at tatangayin ng hangin. 8 Magluluksa
at iiyak ang mga mangingisda, ang lahat ng naghagis ng mga pamingwit sa Nilo
ay iiyak gaya ng pagdadalamhati ng mga naghahagis ng kanilang lambat sa mga
tubig. 9 Mamumutla ang mga nagtatrabaho sa sinuklay na hibla ng bulaklak pati
ang mga naghahabi ng puting tela. 10 Dudurugin ang mga gumagawa ng tela sa
Ehipto; magdadalamhati sa kanilang kalooban ang lahat ng mga nagtatrabaho para
kumita. 11 Ganap na hangal ang mga prinsipe ng Soan. Naging walang kabuluhan
ang payo ng pinakamatalinong taga-payo ng Paraon. Paano mo nasasabi sa Paraon,
"Ako ang anak ng matatalinong tao, isang anak ng sinaunang mga hari"? 12 Nasaan
ngayon ang matatalino mong mga tao? Hayaan mong sabihin nila sa iyo at ipahayag
kung ano ang mga plano ni Yahweh ng mga hukbo tungkol sa Ehipto. 13 Naging
hangal ang mga prinsipe ng Soan, nalinlang ang mga prinsipe ng Memfis; niligaw
nila ang Ehipto, ang panulukang bato ng kaniyang mga tribo. 14 Nilagay ni Yahweh
sa kanilang kalagitnaan ang espiritu ng kaguluhan, at niligaw nito ang Ehipto sa lahat
ng kaniyang ginagawa, gaya ng isang lasing na sumusuray-suray sa kaniyang suka.
15 Walang sinuman ang may magagawa para sa Ehipto, ulo man o buntot, sanga man
ng palma o tambo. 16 Sa panahon na iyon, ang mga taga-Ehipto ay magiging tulad ng
mga babae. Manginginig sila at matatakot dahil sa nakataas na kamay ni Yahweh ng
mga hukbo na kaniyang itinataas sa kanila. 17 Ang kalupaan ng Juda ang magiging
sanhi ng pagkasuray ng Ehipto. Sa tuwing may magpapaalala sa kanila ng tungkol sa
kaniya, matatakot sila, dahil sa mga plano na binabalak ni Yahweh laban sa kanila.
18 Sa panahon na iyon, magkakaroon ng limang mga lungsod sa lupain ng Ehipto na
nagsasalita ng wika sa Cana at manunumpa ng katapatan kay Yahweh ng mga hukbo.
Ang isa sa mga lungsod na iyon ay tatawaging Ang Lungsod ng Araw. 19 Sa araw na
iyon, magkakaroon ng altar kay Yahweh sa gitna ng kalupaan ng Ehipto, at isang
batong haligi sa hangganan para kay Yahweh. 20 Ito ay magiging tanda at patotoo
kay Yahweh ng mga hukbo sa kalupaan ng Ehipto. Kapag tumawag sila kay Yahweh
dahil sa mga nang-aapi sa kanila, magpapadala siya sa kanila ng tagapagligtas at ng
tagapagtanggol, at kaniyang ililigtas sila. 21 Makikilala si Yahweh sa Ehipto, at sa
araw na iyon ay makikilala si Yahweh ng mga taga-Ehipto. Sasamba sila nang may
mga alay at mga handog, at manunumpa sila kay Yahweh at kanilang tutuparin ito.
22 Pahihirapan ni Yahweh ang Ehipto, pahihirapan niya at pagagalingin ito. Babalik
sila kay Yahweh; pakikinggan niya ang kanilang mga panalangin at pagagalingin niya
sila. 23 Sa araw na iyon, magkakaroon ng malawak na daanan mula Ehipto hanggang
Asiria, at pupunta ang mga taga-Asiria sa Ehipto, at ang mga taga-Ehipto sa Asiria;
at sasamba ang mga taga-Ehipto kasama ng mga taga-Asiria. 24 Sa panahon na iyon,
magiging pangatlo ang Israel kasama ng Ehipto at Asiria, isang pagpapala sa gitna ng
sanlibutan; 25 pagpapalain sila ni Yahweh ng mga hukbo at sasabihin, "Pagpalain ang
Ehipto, ang aking bayan; ang Asiria, ang gawa ng aking mga kamay; at ang Israel,
ang aking mana."

20

1 Sa taon nang pumunta si Tartan sa Asdod, nang pinadala siya ni Sargon ang hari
ng Asiria, nilabanan niya at sinakop ang Asdod. 2 Sa panahon na iyon, nagsalita si
Yahweh kay Isaias ang anak na lalaki ni Amoz at sinabing, "Hubarin mo ang iyong
sako sa iyong baywang, at tanggalin mo ang iyong sandalyas". Ginawa niya ito,
naglalakad ng hubad at nakayapak. 3 Sinabi ni Yahweh, "Gaya ng lingkod kong si

Isaias na naglakad ng hubad at nakayapak ng tatlong taon, isa iyong palatandaan at
pangitain tungkol sa Ehipto at tungkol sa Etiopia— 4 sa ganitong paraan dadalhin ng
hari ng Asiria ang mga bihag ng Ehipto, ang mga tapon ng Etiopia, bata at matanda,
hubad at nakayapak, at walang panakip sa pigi, sa kahihiyan ng Ehipto. 5 Sila ay
malulungkot at mapapahiya, dahil sa Etiopia na kanilang pag-asa at dahil sa Ehipto
na kanilang kaluwalhatian. 6 Sa araw na iyon, sasabihin ng mga naninirahan sa mga
pampang na ito, 'Tunay nga, ito ang naging pinaggagalingan ng ating mga pag-asa,
kung saan tayo tumakbo para masagip mula sa hari ng Asiria, pero ngayon, paano
tayo makakatakas?'”

21

1 Isang kapahayagan tungkol sa disyerto sa may dagat. Gaya ng mga hanging
bagyo na umiihip sa Negev umiihip ito mula sa ilang, mula sa nakakatakot na lupain.
2 Isang nakakabagabag na pangitain ang ipinakita sa akin: nagtataksil ang taksil, at
nagwawasak ang taga-wasak. Umakyat kayo at lumusob, Elam; lupigin ninyo, Media;
ihihinto ko ang lahat ng kaniyang paghihinagpis. 3 Kaya napupuno ng kirot ang
aking laman; kirot na gaya ng kirot ng babaeng nanganganak ang nanaig sa akin;
napaluhod ako sa aking narinig; nabagabag ako sa aking nakita. 4 Kumakabog ang
aking puso; nanaig sa akin ang panginginig; ang gabi na aking ninanais ay naging
panginginig para sa akin. 5 Hinahanda nila ang hapag kainan, nilalatag nila ang sapin
at kumakain at umiinom; bumangon kayo, mga prinsipe, at pahiran ninyo ng langis
ang inyong mga kalasag. 6 Dahil ito ang sinabi ng Panginoon sa akin, “Maglagay ka
ng bantay sa tore; dapat iulat niya ang kaniyang nakikita. 7 Kapag nakakita siya ng
karwahe, ng pares ng mangangabayo, ng mga nakasakay sa asno, ng mga nakasakay
sa kamelyo, dapat siyang magbigay pansin at maging alerto.” 8 Sumisigaw ang bantay
ng tore, “Panginoon, nagbabantay ako sa tore buong araw, bawat araw, at nakatayo
ako sa aking himpilan buong gabi.” 9 Paparating na ang mangangarwahe nang may
kasamang hukbo, mga pares ng mangangabayo. Sumisigaw siya, “Bumagsak na,
bumagsak na ang Babilonia, at nawasak ang lahat ng rebulto ng mga diyus-diyosan
na sira sa lupa.” 10 Ang aking mga giniik at mga tinahip, mga anak ko sa aking
giikan! Ipinahayag ko sa inyo ang aking narinig mula kay Yahweh ng mga hukbo,
Diyos ng Israel. 11 Isang kapahayagan tungkol sa Duma. Ang tumatawag sa akin
mula sa Seir, “Bantay, ano na lang ang natira sa gabi? Bantay, ano na lang ang natira
sa gabi?” 12 Sinabi ng bantay ng tore, “Paparating na ang umaga, at gayun din ang
gabi: kung magtatanong ka, magtanong ka, at bumalik ka na lang muli.” 13 Isang
kapahayagan tungkol sa Arabia. Pinapalipas ninyo ang gabi sa disyerto ng Arabia,
kayong mga karawan ng taga-Dedan. 14 Magdala ng tubig para sa mga nauuhaw; mga
naninirahan sa lupain ng Tema, salubungin nang may dalang tinapay ang mga takas.
15 Dahil tumakas sila mula sa espada, mula sa inilabas na espada, mula sa nakaumang
na pana, at mula sa bigat ng digmaan. 16 Dahil ito ang sinabi ng Diyos sa akin, “Sa
loob ng isang taon, gaya ng makikita ng isang manggagawa, lahat ng kaluwalhatian
ng Kedar ay magwawakas. 17 Ilan lang sa mga mamamana, sa mga mandirigma ng
Kedar ang matitira, dahil nagsalita na si Yahweh, ang Diyos ng Israel.”

22

1 Isang kapahayagan tungkol sa lambak ng pangitain: Ano ang dahilan ng pagakyat
ninyong lahat sa mga bubungan? 2 Isang maingay na lungsod, isang bayan na puno
ng katuwaan; hindi napatay ng espada ang inyong mga patay, at hindi sila namatay sa
labanan. 3 Sama-samang tumakas ang lahat ng inyong mga pinuno, pero nahuli sila
nang walang dalang mga pana, nahuli silang lahat at sama samang nabihag; tumakas

sila papunta sa malalayong lugar. [4] Kaya sinabi ko, “Huwag ninyo akong tingnan,
mapait akong hahagulgol; huwag niyo akong subukang aliwin dahil sa pagkawasak
ng anak na babae ng aking bayan.” [5] Dahil ang Panginoon, ang Diyos ng mga hukbo
ay may araw ng kaguluhan, pagwasak, at kalituhan. At sa lambak ng pangitain,
magkakaroon ng pagkagiba ng mga pader, at pagtawag ng mga tao mula sa mga
kabundukan. [6] Dinala ng Elam ang lalagyan ng palaso, kasama ang mga karwahe
ng mga lalake at mangangabayo, at hinahanda ng Kir ang kalasag. [7] Mapupuno ng
karwahe ang inyong mabubuting lambak, at magbabantay sa tarangkahan ang mga
mangangabayo. [8] Tinanggal niya ang proteksiyon ng Juda; at sa panahon na iyon ay
tumingin kayo sa mga sandata ng Palasyo ng Gubat. [9] Nakita niyo ang mga butas ng
lungsod ni David, na napakarami ng mga ito, at nag imbak kayo ng tubig mula sa
ibabang tubigan. [10] Binilang ninyo ang mga tahanan ng Jerusalem, giniba ninyo ang
mga bahay para patibayin ang pader. [11] Gumawa kayo ng imbakan ng tubig sa pagitan
ng dalawang pader para sa tubig ng lumang tubigan. Pero hindi ninyo isinaalang-
alang ang manlilikha ng lungsod, ang nagplano nito noon pa. [12] Ang Panginoon,
si Yahweh ng mga hukbo sa ay tumawag sa panahong iyon para sa pagtatangis,
pananaghoy, pag-aahit ng buhok sa ulo, at pagsusuot ng sako. [13] Pero tingnan ninyo,
sa halip na magdiwang at magalak, magkatay ng baka at magpakatay ng tupa, kumain
ng karne at uminom ng alak; tayo ay kumain at uminon, dahil bukas ay mamamatay
na tayo. [14] Ipinahayag ito ni Yahweh ng mga hukbo sa aking pandinig: “Tiyak na hindi
patatawarin ang inyong mga kasalanan na ito, kahit na mamatay na kayo” iyon ang
sinasabi ng Panginoon, Yahweh ng mga hukbo. [15] Sinasabi ito ng Panginoon, Yahweh
ng mga hukbo, “Pumunta ka sa tagapamahala, kay Shebna, na siyang namamahala
sa tahanan na iyon, at sabihin mo, [16] 'Ano ang pagmamay-ari mo dito, sino ka, na
naghukay ka ng libingan? Naghukay ng libingan sa kaitaasan, umukit sa bato ng
sarili mong libingan!'” [17] Tingnan mo, malapit ka nang itapon ni Yahweh, ikaw na
makapangyarihan, malapit ka na niyang itapon; hahawakan ka niya ng mahigpit.
[18] Tiyak na paiikot-ikutin ka niya, at itatapon ka sa malayong bansa gaya ng bola.
Mamamatay ka roon, at papupunta doon ang dakila mong mga karwahe; magiging
kahihiyan ka ng tahanan ng iyong amo! [19] “Aalisin kita mula sa iyong tungkulin at
mula sa iyong himpilan. Mahihila ka pababa. [20] Sa panahon na iyon, tatawagin ko ang
aking lingkod na si Eliakim ang anak na lalaki ni Hilkias. [21] Idadamit ko sa kaniya
ang iyong tunika at ilalagay ko sa kaniya ang iyong bigkis, at ililipat ko ang iyong
kapangyarihan sa kaniyang kamay. Siya ang magiging ama ng mga naninirahan
sa Jerusalem at sa tahanan ng Juda. [22] Ilalagay ko sa kaniyang balikat ang susi ng
tahanan ni David; bubuksan niya, at walang sinuman ang makapagsasara; isasara
niya, at walang sinuman ang makapagbubukas. [23] Patatatagin ko siya gaya ng isang
pako na nakabaon ng maigi, at siya ay magiging trono ng kaluwalhatian sa tahanan
ng kaniyang ama. [24] Ilalagay nila sa kaniya ang lahat ng kaluwalhatian ng tahanan
ng kaniyang ama, ang anak at mga kaapu-apuhan, bawat maliliit na sisidlan mula
sa mga kopa papunta sa lahat ng mga tapayan. [25] Sa panahon na iyon—ito ang
kapahayagan ni Yahweh ng mga hukbo—bibigay ang pakong kahoy na nakabaon,
mababali, at malalaglag, at mapuputol ang pabigat na nakalagay dito—dahil nagsalita
na si Yahweh.

23

[1] Isang pahayag tungkol sa Tiro: Umungol kayo, kayong mga barko ng Tarsis; dahil
wala na kayong tahanan ni daungan; naihayag ito sa kanila mula sa lupain ng Kittim.
[2] Mamangha, kayong mga naninirahan sa baybayin, kayong mangangalakal ng Sidon,
na naglalayag sa karagatan, na ang mga kinatawan ang nagtutustos sa inyo. [3] At

sa malawak na katubigan ang butil ng rehiyon ng Sihor, ang ani ng Nilo ay dinala
sa Tiro; siya ang pamilihang lugar ng mga bansa. 4 Mahiya kayo lupain ng Sidon;
dahil nagsalita na ang dagat, ang isang makapangyarihang dagat. Sinasabi niya,
“hindi ako naghirap o nanganak, ni nag-alaga ng mga batang lalaki o nagpalaki
ng mga batang babae.” 5 Kapag dumating ang balita sa Ehipto, magdadalamhati
sila tungkol sa Tiro. 6 Tumawid kayo sa Tarsis; manangis, kayong mga naninirahan
sa baybayin. 7 Nangyari ba ito sa inyo, ang masayahing lungsod, na nagmula sa
sinaunang panahon, na dinala siya ng kaniyang mga paa sa napakalayong dayuhan
lugar para manirahan? 8 Sino ang nagplano nito laban sa Tiro? ang tagapagbigay ng
mga korona, na ang mga negosyante ay mga prinsipe, na ang mga mangangalakal ay
silang may karangalan sa lupa? 9 Si Yahweh ng mga hukbo ang nagplano nito para
ilagay sa kahihiyan ang kaniyang pagmamataas at lahat ng kaniyang kaluwalhatian,
para ipahiya ang lahat ng kaniyang pinarangalan sa lupa. 10 Araruhin ninyo ang
inyong lupain, gaya ng nag-araro ng Nilo, anak na babae ng Tarsis. Wala nang
pamilihan sa Tiro. 11 Inabot ni Yahweh ang kaniyang kamay sa karagatan, at
niyanig ang mga kaharian; nagbigay siya ng utos ukol sa Ponecia, para sirain ang
matibay na kutang tanggulan. 12 Sinabi niya, “Hindi ka na muling makapagdiriwang,
pinahirapang birheng dalagang anak ng Sidon; bumangon ka, dumaan ka sa Sayprus;
pero kahit doon ay wala kang kapahingahan.” 13 Tingnan mo ang lupain ng mga
Caldea. Wala na ang mga tao nito; ginawa itong ilang ng mga taga-Asirya para sa
mga mababangis na hayop. Inilagay nila ang kanilang mga toreng taguan. Sinira
nila ang mga palasyo nito; Ginawa nila itong tambakan ng mga guho. 14 Umungol
kayo, kayong mga barko ng Tarsis; dahil nasira na ang inyong kanlungan. 15 Sa araw
na iyon, makakalimutan ang Tiro nang pitumpung taon, tulad ng mga araw ng isang
hari. Pagkatapos ng pitumpung taon may isang bagay na mangyayari sa Tiro tulad
ng awit ng babaeng bayaran. 16 Kumuha ka ng alpa, pumunta sa lungsod, ikaw na
kinalimutang taong bayaran; tugtugin mo ito ng mabuti, at umawit ng maraming
mga awit, para ikaw ay maalaala. 17 Darating ito pagkatapos ng pitumpung taon, si
Yahweh ang tutulong sa Tiro, at babalik siya sa kaniyang pagpapaupa. Ipagbibili niya
ang kaniyang sarili sa lahat ng kaharian sa lahat ng sulok ng mundo. 18 “Lahat ng
kaniyang mga tinubo at mga kinita ay ilalaan kay Yahweh. Hindi maiimbak ang mga
ito o maitatabi. Ang mga nananahan sa presensya ni Yahweh— ang kaniyang paninda
ay magiging pagkain sa kanila at para magkaroon ng pangmatagalang kasuotan.

24

1 Masdan, malapit nang ubusin ni Yahweh ang laman ng mundo, para sirain ito,
dungisan ang ibabaw nito, at ikalat ang mga naninirahan dito. 2 Mangyayari ito, sa
mga tao, ganun din sa mga pari; sa mga lingkod, ganun din sa kaniyang amo; sa mga
katulong na babae, ganun din sa kaniyang among babae; sa mga mamimimili, ganun
din sa nagbebenta; sa mga pinagkakautangan, ganun din sa mga nangungutang; sa
mga tumatanggap ng tubo, ganun din sa mga tagapagbigay ng tubo. 3 Ganap na
masisira ang mundo at ganap na huhubaran; dahil sinabi na ni Yahweh ang salitang
ito. 4 Manunuyo at malalanta ang mundo, mabubulok at maglalaho ang mundo,
mabubulok ang mga kilalang tao sa lupa. 5 Ang mundo ay narumihan dahil sinuway
ng mga naninirahan dito ang mga batas, nilabag ang mga kautusan, at winasak ang
walang hanggang tipan. 6 Kaya nilamon ng sumpa ang mundo, at napatunayan
na ang naninirahan dito ay maysala. Sinunog ang mga naninirahan sa mundo,
at kaunting tao lang ang natira. 7 Natuyo ang bagong alak, nabulok ang ubasan,
lahat ng masasayang puso ay naghihinagpis. 8 Huminto ang masayang tunog ng
mga tamburin, at ang maingay at magulong pagsasaya ng mga nagdidiwang; ang

kagalakan ng mga lira ay naglalaho. 9 Hindi na sila umiinom ng alak at nag-aawitan,
at mapait ang alak sa mga umiinom nito. 10 Bumagsak ang lungsod ng kaguluhan;
sarado at walang laman ang bawat bahay. 11 Sa bawat lansangan ay may umiiyak
dahil sa alak; nagdilim ang lahat ng kagalakan, ang kasiyahan sa lupa ay naglaho.
12 Isang lagim na lungsod ang naiwan, at ang tarangkahan ay basag sa pagkawasak.
13 Dahil ito ang mangyayari sa buong mundo sa kalagitnaan ng mga bansa, gaya
ng pagpalo sa puno ng olibo, gaya ng pamumulot ng mga natira nang matapos ang
pag-ani ng ubas. 14 Ilalakas nila ang kanilang mga boses at isisigaw ang kapurihan ni
Yahweh, at magagalak silang sisigaw mula sa dagat. 15 Kaya sa silangan luluwalhatiin
si Yahweh, at sa maliliit na mga pulo ng dagat magbigay ng kaluwalhatian sa pangalan
ni Yahweh, ang Diyos ng Israel. 16 Mula sa pinakamalayong bahagi ng mundo aming
narinig ang mga awit, "Kaluwalhatian sa matuwid!" Pero sinabi ko, "Sinayang ko
lang, sinayang ko lang, kasawian ay sa akin! Ang taksil ay gumagawa ng pagtataksil;
oo, ang taksil ay gumagawa ng matinding pagtataksil." 17 Matinding takot, ang hukay,
at ang patibong ang sasainyo, mga naninirahan sa mundo. 18 Siyang tumakas mula sa
tunog ng takot ang mahuhulog sa hukay, at siyang umahon sa kalagitnaan ng hukay
ay mahuhuhli sa silo. Magbubukas ang bintana ng kalangitan, at ang pundasyon ng
mundo ay mayayanig. 19 Ang mundo ay ganap na masisira. ang mundo ay mahahati
sa gitna; ang mundo ay marahas na mayayanig. 20 Ang mundo ay magsusuray-suray
tulad ng isang lasing na lalaki at gumigiwang-giwang at pabalik-ballik tulad ng isang
duyan. Ang kasalanan nito ay magiging mabigat dito, at babagsak ito at hindi na
muling babangon. 21 Darating ang araw na paparusahan ni Yahweh ang hukbo na
dakila sa kataas-taasan, at mga hari ng mundo sa lupa. 22 Sila ay sama-samang
titipunin, mga bilanggo sa hukay, at ikukulong sa isang bilangguan; at pagkatapos
ng maraming araw sila ay hahatulan. 23 At ang buwan ay mahihiya, at ang araw
ay mapapahiya, dahil si Yahweh ng mga hukbo ay maghahari sa Bundok Sion at sa
Jerusalem, at sa harap ng kaniyang nakatatanda sa kaluwalhatian.

25

1 Yahweh, ikaw ang aking Diyos; dadakilain kita, pupurihin ko ang pangalan mo;
dahil gumawa ka ng mga kahanga-hangang bagay, mga bagay na matagal mo nang
binalak, sa ganap na katapatan. 2 Dahil ginawa mong isang tambakan ang lungsod,
isang pinatibay na lungsod, isang guho at ang isang tanggulan ng mga dayuhan na
maging walang lungsod. 3 Kaya ang malalakas na tao ay luluwalhatiin ka; matatakot
ang lungsod ng mga walang-awang bansa. 4 Dahil ikaw ay proteksyon sa mahirap,
isang tagabantay para sa mga nangangailangan na nasa pagkabalisa, isang silungan
mula sa bagyo, isang lilim mula sa init, kapag ang ihip ng isang walang awa ay tulad
ng isang bagyo na laban sa pader. 5 Gaya ng init sa tagtuyo, patatahimikin mo ang
ingay ng mga dayuhan; gaya ng init sa lilim ng ulap, ang awit ng walang-awa ay
ibababa. 6 Sa bundok na ito maghahanda si Yahweh ng mga hukbo para sa lahat ng
mga tao ng isang pista ng matatabang bagay, ng mga piling alak, ng malalambot
na karne, isang pista ng mga pinakamainam na alak. 7 Sisirain niya sa bundok
na ito ang tumatakip sa lahat ng mamayan, ang bahay na hinabi sa lahat ng mga
bansa. 8 Lulunukin niya ang kamatayan habang buhay, at ang Panginoong Yahweh
ay pupunasan ang mga luha mula sa lahat ng mga mukha; ang mga kahihiyan ng
kaniyang bayan ay aalisin niya sa mundo, dahil sinabi na ito ni Yahweh. 9 Sasabihin
ito sa araw na iyon. Masdan, ito ang ating Diyos, hinintay natin siya at ililigtas niya
tayo. Ito si Yahweh; Naghintay tayo para sa kaniya, magagalak tayo at magdidiwang
sa kaniyang kaligtasan." 10 Dahil dito sa bundok na ito mamamalagi ang kamay ni
Yahweh; at tatapakan ang Moab sa kaniyang lugar, kahit na ang dayami na yinapakan

sa isang pataba na puno ng dumi. [11] Iuunat nila ang kanilang mga kamay sa gitna
nito; gaya ng manlalangoy na inuunat ang kaniyang kamay para lumangoy; pero
ibababa ni Yahweh ang kanilang kayabangan kahit na nagpupumiglas ang kanilang
mga kamay. [12] Ang iyong mataas na kuta ng pader ay ibaba niya sa lupa, sa alikabok.

26

[1] Sa araw na iyon ang awit na ito ay aawitin sa lupain ng Juda: Mayroon tayong
malakas na lungsod; ginawa ng Diyos ang kaligtasan nitong mga pader at mga
kuta. [2] Buksan ang mga tarangkahan, para ang matuwid na bansa na nananatiling
tapat na nananampalataya ay maaring makapasok. [3] Nanatili sa iyo ang kaisipan,
pananatalihin mo siya sa ganap na kapayapaan, dahil nagtitiwala siya sa iyo.
[4] Magtiwala kay Yahweh magpakailanman; dahil kay Yah, Yahweh, ay ang walang
hanggang tanggulan. [5] Dahil ibabagsak niya ang mga namumuhay ng mapagmataas;
ang matibay na lungsod ay ibaba niya, kaniyang ibababa sa lupa; ipapantay niya
ito sa alikabok. [6] Tatapakan ito sa pamamagitan ng mga paa ng mahirap at ang
pagtutungtungan ng nangangailangan. [7] Ang daan ng matuwid ay patag, Siyang
Matuwid; ginawa mong tuwid ang daan ng mga matuwid. [8] Oo, sa paraan ng
iyong paghuhukom, Yahweh, kami ay maghihintay para sa iyo; ang iyong pangalan
at iyong reputasyon ay aming ninanais. [9] Nananabik ako sa iyo sa gabi; oo, ang
espiritu sa aking kalooban ay masigasig kang hinahanap. Dahil kapag dumating ang
iyong paghuhukom, ang mga naninirahan sa mundo ay malalaman ang tungkol sa
katuwiran. [10] Hayaang makita ng masama ang iyong kabutihan, pero hindi niya
matututunan ang katuwiran. Sa lupain ng katapatan siya ay gumagawa ng kasamaan
at hindi nakikita ang kadakilaan ni Yahweh. [11] Yahweh, nakataas ang iyong kamay,
pero hindi nila ito napapansin. Pero makikita nila ang iyon kasigasigan para sa mga
tao at sila ay mapapahiya, dahil ang apoy ng iyong mga kaaway ay lalamunin sila.
[12] Yahweh, ikaw ay magbibigay ng kapayaan para sa amin, dahil tunay nga, tinapos
mo na ang lahat ng aming mga gawain para sa amin. [13] Yahweh aming Diyos, ang
ibang mga pinuno maliban sa iyo ay namuno sa amin, pero pangalan mo lamang ang
aming pinupuri. [14] Sila ay patay, hindi na sila mabubuhay; pumanaw na sila, hindi na
sila muling babangon. Tunay nga, na dumating ka sa paghuhukom at winasak sila, at
pinatay ang bawat alaala nila. [15] Pinaunlad mo ang bansa, Yahweh, pinaunlad mo ang
bansa; pinarangalan ka; pinalawak mo ang mga hangganang ng lupain. [16] Yahweh,
sa kanilang kaguluhan tumingin sila sa iyo; nagsabi rin sila ng mga bulong laban sa
masama nang ang iyong pagtutuwid ay nasa kanila. [17] Tulad ng isang babaeng buntis
na malapit na ang oras ng panganganak, siya ay nasa kirot at sumisigaw sa sakit ng
panganganak; kaya kami ay nasa harapan mo, Panginoon. [18] Nakapagdalang-tao na
kami, Nakapaghilab na kami sa panganganak, pero para bang kami ay nanganak lang
ng hangin. Hindi namin nadala sa mundo ang kaligtasan, at ang mga naninirahan
sa mundo ay hindi bumagsak. [19] Ang iyong patay ay mabubuhay; ang aming mga
patay na katawan ay babangon. Ang mga namalagi sa alikabok; gising na at umawit
ng may galak dahil ang iyong hamog ay hamog ng halamang damo, at ang mundo ay
ibababagsak ang patay, ang mga sisilain. [20] Aking bayan, pumasok sa inyong mga silid at
isara ang pinto; panandaliang magtago, hanggang ang galit ay lumipas na. [21] Tingnan
ninyo, dahil, si Yahweh ay parating na mula sa kaniyang lugar para parusahan ang
mga naninirahan sa mundo dahil sa kanilang kasalanan; ihahayag ng mundo ang
pagdanak ng kaniyang dugo, at hindi na itatago ang kaniyang patay.

27

[1] Sa araw na iyon si Yahweh at ang kaniyang matigas, malaki at mabalasik

na espada ay parurusahan ang Leviatan, ang madulas na ahas, ang Leviatan na
namamaluktot na ahas, at papatayin niya ang halimaw na nasa dagat. 2 Sa araw
na iyon: Isang ubasan ng alak, aawit nito. 3 "Ako si Yahweh, ang tagapag-ingat
nito; dinidiligan ko ito bawat sandali; para walang manakit dito, binabantayan ko
ito sa gabi at araw. 4 Hindi ako galit, dahil mayroon mga dawag at tinik! Sa digmaan
nagmamartsa ako laban sa kanila; susunugin ko silang lahat ng magkakasama; 5 kung
hahawakan nila ng maiigi ang aking pag-iingat at makipag kasundo sa akin; hayaan
silang makipag kasundo sa akin. 6 Sa darating na araw, lalalim ang ugat ni Jacob; at
ang Israel ay mamumulaklak at uusbong; at pupunuin nila ng bunga ang ibabaw ng
lupa." 7 Nilusob ba ni Yahweh si Jacob at Israel gaya ng pagsugod niya sa mga bansa?
Si Jacob ba at Israel ay pinatay gaya ng pagpatay sa bayan na kanilang pinatay?
8 Sa wastong panukat ikaw ay nakipaglaban, itinaboy si Jacob at ang Israel palayo;
hinayaan mo silang matangay palayo sa pamamagitan ng iyong matinding hangin,
sa araw ng hanging silanganan. 9 Sa ganitong paraan, ang matinding kasalanan ni
Jacob ay mapapawalang sala, dahil ito ang magiging buong bunga sa pagtalikod niya
sa kaniyang kasalanan: Gagawin niyang tisa at ginawang pulbos ang lahat ng altar na
bato at walang mga poste ni Asera o mga altar ng insenso ang mananatiling nakatayo.
10 Dahil winasak ang matibay na lungsod, ang tahanan ay iniwanan at pinabayaan
tulad ng ilang. Doon isang guya ang nanginginain, at doon siya nagpahinga at kinain
ang mga sanga nito. 11 Kapag nalanta ang mga sanga, sila ay puputulin. Dadating ang
mga babae at gagawa ng apoy sa pamamagitan ng mga ito, dahil ang mga ito ay mga
taong walang pang-unawa. Sa gayon ang kanilang manlilikha ay hindi mahahabag
sa kanila, at siyang gumawa sa kanila ay hindi maaawa sa kanila. 12 Mangyayari sa
araw na iyon na ihihiwalay ni Yahweh ang dumadaloy na agos ng Ilog ng Eufrates,
hanggang sa batis ng Ehipto, at isa-isa kayong titipunin, bayan ng Israel. 13 Sa araw na
iyon hihipan ang malaking trumpeta; at ang mga nawasak mula sa lupain ng Asirya
ay dadating, at ang mga itinakwil sa lupain ng Ehipto, sila ay sasamba kay Yahweh
sa banal na bundok ng Jerusalem.

28

1 Kaawaan ang ipinagyayabang na kwintas na bulaklak ng mga lasenggo ng Efraim
at sa kumukupas na bulaklak ng kanyang maluwalhating kagandahan, na nasa
tuktok ng masaganang lambak ng mga lango sa alak! 2 Masdan ninyo, may isang
makapangyarihan at malakas na tao mula sa Panginoon; gaya ng isang ulan ng
yelo, isang namiminsalang bagyo, gaya ng isang laganap na napakalakas na ulan.
Papaluin niya ang daigdig ng kanyang kamay. 3 Ang ipinagmamayabang na kwintas
na bulaklak ng mga lasenggo ng Efraim ay tatapakan. 4 Ang kumukupas na bulaklak
ng kanyang maluwalhating kagandahan, na nasa tuktok ng mayamang lambak, ay
magiging gaya ng unang hinog na igos bago magtag-araw, na kapag nakita ito ng
isang tao, habang ito ay nasa kamay pa lamang niya, nilulunok na niya ito. 5 Sa
araw na iyon si Yahweh na pinuno ng mga hukbo ng mga anghel ay magiging
isang magandang korona at isang putong ng kagandahan para sa mga natitira pa
sa kanyang bayan, 6 isang espiritu ng katarungan para sa kanya na nakaupo sa
paghuhukom, at lakas para sa mga nagpapaatras sa kanilang mga kaaway sa kanilang
mga tarangkahan. 7 Pero kahit na ang mga ito ay humahapay-hapay sa alak, at
nagpapasuray-suray sa inuming matapang. Ang pari at ang propeta ay humahapay-
hapay sa malakas na alak, at nalululon sila ng alak. Nagpapasuray-suray sila sa
malakas na alak, nagsusuray-suray sa pangitain at humahapay-hapay sa pagpasya.
8 Tunay nga, lahat ng mesa ay natatakpan ng suka, kung kaya't walang malinis
na lugar. 9 Kanino niya ituturo ang kaalaman, at kanino niya ipapaliwanag ang

mensahe? Sa mga naawat na sa pagsuso sa ina o sa mga kakaawat pa lamang mula
sa mga dibdib? 10 Sapagkat ito ay utos pagkaraan ng utos, utos pagkaraan ng utos;
panuntunan pagkaraan ng panuntunan, panuntunan pagkaraan ng panuntunan;
kaunti dito, kaunti doon. 11 Tunay nga, gamit ang mapanuyang mga labi at isang
banyagang dila, magsasalita siya sa bayang ito. 12 Sa nakalipas sinabi niya sa
kanila "Ito ang kapahingahan, bigyan ng kapahingahan ang siyang napapagod; at
ito ang pagpapanariwa," pero ayaw nilang makinig. 13 Kaya ang salita ni Yahweh
ay mapapasakanila, utos pagkaraan ng utos; panuntunan pagkaraan ng panuntunan,
panuntunan pagkaraan ng panuntunan; kaunti dito, kaunti doon; nang sa gayon
sumulong sila at mabuwal, at masaktan, mahulog sa bitag at mabihag. 14 Kaya
makinig sa salita ni Yahweh, kayo na nangungutya, na namamahala sa bayang ito sa
Jerusalem. 15 Sinabi ninyo, "Nakipagtipan kami sa kamatayan; nakipagkasundo kami
sa Sheol. Kaya kapag dumaan ang umaapaw na paghatol, hindi nito kami aabutan,
sapagkat ginawa naming kanlungan ang isang kasinungalingan, at sa kabulaanan
kami ay nagtago." 16 Kaya sinasabi ni Yahweh, "Tingnan ninyo: Maglalagay ako ng
isang pundasyong bato sa Sion, isang subok na bato, isang tanging panulukang bato,
isang tiyak na pundasyon. Siya na naniniwala ay hindi mapapahiya. 17 Gagawin kong
panukat na kahoy ang katarungan, at panukat na hulog ang katuwiran. Tatangayin ng
ulan na yelo ang tanggulan ng mga kasinungalingan, at tatabunan ng mga tubig baha
ang taguan. 18 Mawawalang bisa ang inyong tipan sa kamatayan, at ang kasunduan
ninyo sa Sheol ay hindi magkakabisa. Kapag dumaan ang rumaragasang baha,
tatabunan kayo nito. 19 Tuwing dumadaan ito, aanurin kayo nito, at tuwing umaga
dadaan ito at sa araw at sa gabi ay darating ito. Kapag naunawaan ang mensahe, ito
ay magdudulot ng matinding takot. 20 "Dahil napakaikli ng kama para makapag-unat
ang isang tao, at napakakitid ng kumot para talukbungan niya ang kanyang sarili."
21 Aakyat si Yahweh tulad ng sa Bundok ng Perazim; gigisingin niya ang kanyang
sarili tulad ng sa lambak ng Gideon para gawin ang kanyang gawain, ang kanyang
kakaibang trabaho, at isakatuparan ang kanyang kakaibang gawa. 22 Kaya ngayon
huwag kayong mang-inis o ang mga gapos ninyo ay hihigpitan. Nakarinig ako mula
sa Panginoon, Yahweh na pinuno ng mga hukbo ng mga anghel, isang kautusan ng
pagkawasak sa daigdig. 23 Bigyan ninyo ng pansin at makinig sa aking tinig; bigyan
ninyo ng masusing pansin at makinig sa aking mga salita. 24 Ang magsasaka ba
na buong araw nag-aararo para maghasik, ay nag-aararo lang ng lupa? Patuloy
ba niyang binubungkal at sinusuyod ang bukid? 25 Kapag naihanda na niya ang
lupa, hindi ba niya ikinakalat ang buto ng anis, inihahasik ang linga, inilalagay ang
trigo sa mga hanay at ang sebada sa tamang lugar, at ang espelta sa mga gilid nito?
26 Tinatagubilinan siya ng Diyos; tinuturuan niya siya nang may karunungan. 27 Higit
pa rito, ang linga ay hindi ginigiik gamit ang isang paragos, ni pinapagulungan ang
linga ng gulong ruweda ng karitela; pero ang anis ay binabayo ng isang kahoy, at
ang linga ng isang pamalo. 28 Ang butil ay ginigiling para sa tinapay pero hindi
napakapino, at kahit na ikinakalat ito ng mga gulong ng kanyang karitela at ng
kanyang mga kabayo, hindi ito dinudurog ng kanyang mga kabayo. 29 Ito rin ay
nanggagaling mula kay Yahweh na pinuno ng mga hukbo ng mga anghel, na kahanga-
hanga sa pagpapayo at mahusay sa karunungan.

29

1 Kaawa-awa kay Ariel, Ariel, ang lungsod na pinagkampohan ni David! Magdagdag
ng taon sa taon; hayaang dumating ang mga pista. 2 Pero sasalakayin ko ang Ariel,
at siya ay magluluksa at mananaghoy; siya ay magiging tulad ng Ariel sa akin.
3 Magkakampo ako laban sa inyo sa paligid ninyo at lulusob laban sa inyo gamit

ang isang tulos, at magtatatag ng mga armas pagkubkob laban sa inyo. [4] Ibabagsak
kayo at magsasalita kayo mula sa lupa; ang pananalita ninyo ay magiging mababa
mula sa alabok. Ang tinig ninyo ay magiging tulad ng isang multo mula sa lupa, at
ang pananalita ninyo ay magiging napakahina mula sa alabok. [5] Ang kawan ng mga
sumasalakay sa inyo ay magiging tulad ng maliliit na alikabok at ang maraming mga
malulupit tulad ng ipa na naglalaho. Mangyayari ito nang biglaan, sa isang saglit.
[6] Paparusahan kayo ni Yahweh na pinuno ng mga hukbo ng mga anghel na may
kulog, lindol, malakas na ingay, ng malalakas na mga hangin at matinding bagyo, at
mga liyab ng isang lumalamong apoy. [7] Ito ay magiging tulad ng isang panaginip,
isang pangitain ng gabi: Lalabanan si Ariel at ang kanyang kutang tanggulan ng
isang kawan ng lahat ng mga bansa. Sasalakayin siya at ang kanyang mga tanggulan
para siluhin siya. [8] Ito ay tulad ng isang nagugutom na tao na nananaginip na siya
ay kumakain, pero nang siya ay gumising, walang laman ang kanyang tiyan. Ito
ay tulad ng nananaginip na uhaw na tao na umiinom, pero nang siya ay gumising,
siya ay nahihilo, dahil ang kanyang pagka-uhaw ay hindi mapawi. Oo, ganoon ang
mangyayari sa kawan ng mga bansa na lumalaban sa Bundok ng Sion. [9] Pahangain
ninyo ang inyong mga sarili at mamangha; bulagin ninyo ang inyong sarili at
mabulag! Malasing kayo, pero hindi sa alak; magsuray-suray kayo, pero hindi sa
serbesa. [10] Dahil ibinuhos sa inyo ni Yahweh ang espiritu ng mahimbing na tulog.
Isinara niya ang inyong mga mata, mga propeta, at tinakpan ang inyong mga ulo,
mga manghuhula. [11] Ang lahat ng mga paghahayag ay naging sa inyo tulad ng mga
salita sa isang aklat na selyado, na maaaring ibigay ng mga tao sa isang may pinag-
aralan, na sinasabing “Basahin mo ito”. Sinasabi rin niya, “Hindi maaari, dahil
ito ay selyado.” [12] Kung ang aklat na ito ay ibinigay sa isa na hindi makabasa,
na sinasabing. “Basahin mo ito”, sinasabi niya, “hindi ako makabasa”. [13] Sinabi
ng Panginoon, “Ang bayang ito ay lumalapit sa akin gamit ang kanilang bibig at
pinararangalan ako gamit ang kanilang mga labi, pero malayo ang kanilang puso sa
akin. Ang pagpaparangal nila sa akin ay isang kautusan na itinuro ng mga tao. [14] Kaya
nga, tingnan ninyo, magpapatuloy akong gumawa ng kamangha-manghang bagay sa
mga taong ito, kababalaghan kasunod ng isa pang kababalaghan. Ang karunungan
ng kanilang matatalinong tao ay mawawala, at ang pang-unawa ng kanilang mga
nakakaunawang mga tao ay maglalaho.” [15] Kaawa-awa ang mga lubos na itinatago
ang kanilang mga plano mula kay Yahweh, at na ang kanilang mga gawa ay nasa
kadiliman. Sinasabi nila, “Sino ang nakakakita sa atin, at sino ang nakakakilala sa
atin? [16] Ibinabaligtad ninyo ang mga bagay! Dapat bang ituring ang magpapalayok
na tulad ng luwad, para sabihin na ang bagay na ginawa niya ay tungkol sa kanya na
siyang gumawa nito, “Hindi niya ako ginawa,” o ang bagay na hinubog ay sasabihin
sa kanyang manghuhubog, “Hindi niya nauunawaan?” [17] Hindi magtatagal, magiging
isang bukid ang Lebanon, at ang bukid ay magiging isang gubat. [18] Sa araw na
iyon, maririnig ng bingi ang mga salita ng aklat, at ang mga mata ng bulag ay
makakakita mula sa malalim na kadiliman. [19] Muling magagalak kay Yahweh ang
mga api, at magagalak sa Ang Banal ng Israel ang mga mahihirap. [20] Mawawala
na ang malupit, at maglalaho ang mapangutya. Aalisin ang lahat ng mga mahilig
gumawa ng kasamaan, [21] na sa pamamagitan ng isang salita ay pinapalabas na may
sala ang isang tao. Naglalatag sila ng isang silo para sa kanya na naghahanap ng
katarungan sa tarangkahan at ibinababa ang matuwid sa pamamagitan ng walang
laman na mga kasinungalingan. [22] Kaya nga ito ang sinasabi ni Yahweh tungkol sa
sambahayan ni Jacob — si Yahweh, na tumubos kay Abraham, “Hindi na mapapahiya
si Jacob, ni mamumutla ang kanyang mukha. [23] Pero kapag nakita niya ang kanyang
mga anak, na gawa ng aking mga kamay, gagawin nilang banal ang aking pangalan.

Gagawin nilang banal ang pangalan ng Banal ni Jacob at hahanga sila sa Diyos ng
Israel. [24] Ang mga nagkamali sa kanilang iniisip ay magkakaroon ng pang-unawa,
ang mga mareklamo ay matututo ng kaalaman. "

30

[1] "Kaawa-awa ang mga suwail na anak," ito ang pahayag ni Yahweh. "Gumagawa
sila ng mga plano, pero hindi mula sa akin; gumagawa sila ng mga alyansa sa mga
ibang bansa, pero hindi sila ginabayan ng aking Espiritu, kaya nagdadagdag sila
ng kasalanan sa kasalanan. [2] Pumunta sila sa Ehipto, pero hindi hiningi ang aking
direksyon. Naghahanap sila ng proteksyon mula sa Faraon at kumubli sa anino ng
Ehipto. [3] Kaya nga ang proteksyon ni Faraon ay magiging kahihiyan ninyo, at ang
kublihan sa lilim ng Ehipto, ay inyong kahihiyan, [4] kahit na nasa Zoan ang kanilang
mga prinsipe, at ang kanilang mga mensahero ay dumating sa Hanes. [5] Mapapahiya
silang lahat dahil sa bayan na hindi sila matulungan, na hindi tulong o saklolo, kundi
kahihiyan, at isa pang kadungisan. [6] Isang pagpapahayag tungkol sa mga halimaw ng
Negev: Sa iba't ibang dako ng lupain ng kaguluhan at panganib, ng babaeng leon at ng
lalaking leon, ang ulupong at ang umaapoy na dragon, ikinakarga nila ang kanilang
mga kayamanan sa likod ng mga asno, at ang kanilang yaman sa mga umbok ng mga
kamelyo, patungo sa isang grupo ng mga tao na hindi sila matutulungan. [7] Dahil ang
tulong ng Ehipto ay walang halaga; kaya nga tinawag ko siyang Rahab, na walang
ginagawa. [8] Ngayon humayo kayo, isulat ninyo sa kasama sila sa isang bato, at itala
ito sa isang balumbon, para mapanatili ito para sa darating na panahon bilang isang
katibayan. [9] Dahil ang mga ito ay mga suwail na bayan, mga sinungaling na bata, mga
bata na hindi nakikinig sa tagubilin ni Yahweh. [10] Sinasabi nila sa mga manghuhula,
"Huwag kayong manghula", at sa mga propeta, "Huwag kayong magpahayag sa
amin ng tuwirang katotohanan; magsabi kayo sa amin ng mga bagay na magandang
pakinggan; magpahayag ng mga panlilinlang; [11] lumiko mula sa daan; lumiko mula
sa landas; alisin Ang Diyos na Banal ng Israel mula sa aming harapan." [12] Kaya nga
sinasabi ng Diyos na Banal ng Israel, "Dahil tinatanggihan ninyo ang salitang ito at
nagtitiwala kayo sa pang-aapi at panlilinlang at umaasa dito, [13] kaya ang kasalanang
ito ay magiging sa inyo tulad ng isang sirang bahagi na handa nang bumagsak, tulad
ng isang umbok sa isang mataas na pader na kung saan ang kanyang pagbagsak
ay mangyayari nang biglaan, sa isang saglit. [14] Babasagin niya ito na parang ang
sisidlan ng isang magpapalayok na nabasag; hindi niya ititira ito, kung kaya't walang
matatagpuan sa mga piraso nito ng isang matalas na piraso na maaaring gamitin para
kayurin ang apoy mula sa apuyan, o salukin ang tubig mula sa malaking imbakan
ng tubig. [15] Dahil ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh, Ang Banal ng Israel, "Sa
panunumbalik at pagpapahinga kayo ay maliligtas; sa katahimikan at sa pagtitiwala
ang inyong magiging kalakasan. Pero hindi kayo pumapayag. [16] Sinabi ninyo, 'Hindi,
dahil tatakas kami sakay ng mga kabayo,' kaya tatakas nga kayo; at, ' Sasakay kami
sa matutulin na mga kabayo,' kaya ang mga hahabol sa inyo ay magiging matulin.
[17] Isang libo ang tatakas sa banta ng isa; sa banta ng lima tatakas kayo hanggang
ang mga nalalabi sa inyo ay magiging tulad ng isang poste ng bandila sa tuktok ng
isang bundok, o tulad ng isang bandila sa isang burol." [18] Gayunman naghihintay si
Yahweh na maging mapagbigay-biyaya sa inyo. Kaya nga siya ay itataas, handa na
bigyan kayo ng awa. Dahil si Yahweh ay isang Diyos ng katarungan; pinagpala ang
lahat na naghihintay sa kanya. [19] Dahil isang pangkat ng mga tao ang maninirahan
sa Sion, sa Jerusalem, at hindi na kayo iiyak. Tiyak na magbibigay-biyaya siya sa inyo
sa tunog ng inyong pag-iyak. Kapag narinig niya ito, sasagot siya sa inyo. [20] Kahit na
binibigyan kayo ni Yahweh ng tinapay ng kahirapan at tubig ng kalungkutan, kahit

gayon, hindi na itatago ng inyong guro ang kanyang sarili, pero makikita ninyo ang
inyong guro sa sarili ninyong mga mata. 21 Maririnig ng inyong mga tainga ang salita
sa inyong likuran na nagsasabing, “Ito ang daan, lakaran ninyo ito,” kapag lumiko
kayo sa kanan o kapag lumiko kayo sa kaliwa. 22 Lalapastanganin ninyo ang inyong
mga inukit na imahe na nababalutan ng pilak at ang inyong mga pigurang hinulma sa
ginto. Itatapon ninyo ang mga iyon tulad ng isang pasador. Sasabihin ninyo sa kanila,
“Umalis kayo dito.” 23 Ibibigay niya ang ulan para sa inyong binhi kapag maghahasik
kayo sa lupa, at tinapay na masagana mula sa lupa. At magiging masagana ang mga
pananim. Sa araw na iyon, ang inyong mga baka ay manginginain ng damo sa mga
malawak na mga pastulan. 24 Ang mga baka at mga asno, na nag-aararo ng lupa,
ay kakain ng tinimplahang pagkain na tinahip ng isang pala at isang pangkalaykay.
25 Sa bawat mataas na bundok at sa bawat mataas na burol, magkakaroon ng mga
umaagos na batis at mga sapa ng mga tubig, sa araw ng walang habas na pagpatay
sa panahon na bumabagsak ang mga tore. 26 Ang liwanag ng buwan ay magiging
tulad ng liwanag ng araw, at ang liwanag ng araw ay magiging pitong beses na mas
maliwanag, tulad ng liwanag ng araw ng pitong araw. Bibigkisin ni Yahweh ang
pagkabali ng kanyang bayan at pagagalingin ang mga sugat ng kanyang panunugat
sa kanila. 27 Masdan ninyo, ang pangalan ni Yahweh ay dumarating mula sa malayong
lugar, lumiliyab sa kanyang galit at nasa makapal na usok. Ang kanyang labi ay puno
ng matinding galit, at ang kanyang dila ay tulad ng isang lumalamon na apoy. 28 Ang
kanyang hininga ay tulad ng isang umaapaw na malakas na agos na umaabot pataas
sa gitna ng leeg, para salain ang mga bansa ng salaan ng pagkawasak. Ang kanyang
hininga ay isang kabisada sa mga panga ng mga tao para dulutin silang magpagala-
gala. 29 Magkakaroon kayo ng awitin sa gabi kapag ipinagdiriwang ang isang banal
na pista, at kagalakan ng puso, kapag ang isa ay pumunta dala ang isang plauta sa
bundok ni Yahweh, sa Bato ng Israel. 30 Ipaparinig ni Yahweh ang karangyaan ng
kanyang tinig at ipapakita ang galaw ng kanyang bisig nang may silakbo ng galit
at mga liyab ng apoy, kasama ng bagyo na may malakas na hangin, ulan kasama
ng unos, at mga yelo. 31 Dahil, sa tinig ni Yahweh, mawawasak ang Asiria; sila ay
hahampasin niya ng baston. 32 At bawat paghampas ng inilaang pamalo na ipapatama
ni Yahweh sa kanila ay sasamahan ng musika ng mga tamburin at mga alpa habang
sila ay ginigiyera at nilalabanan niya. 33 Dahil may isang lugar ng pagsusunugan ang
matagal nang inihanda. Tunay nga, ito ay inihanda para sa hari, at ginawa ito ng
Diyos na malalim at malawak. Handa na ang salansanan na may apoy at maraming
kahoy. Sisindihan ito ng hininga ni Yahweh, na tulad ng isang batis ng asupre.

31

1 Nakaaawa ang mga bumababa sa Ehipto para humingi ng tulong at umaasa sa mga
kabayo, at magtitiwala sa mga karwahe (dahil sila ay marami) at sa mangangabayo
(dahil sila ay hindi mabilang). Pero hindi nila isinasaalang-alang ang Banal ng Israel,
ni hinahanap nila si Yahweh! 2 Gayunman siya ay marunong, at nagdadala siya
ng sakuna at hindi niya binabawi ang kaniyang mga salita. At siya ay babangon
laban sa masamang sambahayan at laban sa mga alipin na nakagawa ng kasalanan.
3 Ang Ehipto ay isang tao at hindi Diyos, ang kanilang mga kabayo ay laman at
hindi espiritu. Kapag inunat ni Yahweh ang kaniyang kamay, parehas na matitisod
ang tumulong, at mahuhulog ang tinulungan; parehas silang maglalaho. 4 Ito
ang sinasabi sa akin ni Yahweh, “Tulad ng isang leon, kahit ang batang leon, na
umaatungal sa gutay-gutay na biktima nito, pagkatapos na ang isang pangkat ng
mga pastol ay tinawag laban dito, pero hindi ito manginginig sa kanilang mga
tinig, ni tatakas sa kanilang ingay; kaya si Yahweh ng mga hukbo ng mga anghel

ay bababa para lumaban sa Bundok ng Sion, sa burol na iyon. 5 Tulad ng mga ibon na lumilipad, si Yahweh ng mga hukbo ng mga anghel ay pangangalagaan ang Jerusalem; mangangalaga at magliligtas siya habang dumadaan dito at pinapanatili
ito. 6 Bumalik kayo sa kaniya kayong malalim na tumalikod, bayan ng Israel. 7 Dahil
sa araw na iyon aalisin ng bawat isa ang kaniyang mga diyus-diyosang pilak at ang kaniyang mga diyus-diyosang ginto na makasalanang ginawa ng inyong sariling
mga kamay. 8 Babagsak ang Asiria sa pamamagitan ng espada, isang espada na hindi ginawa ng tao ang papatay sa kaniya. Makatatakas siya mula sa espada, at ang kaniyang mga binata ay pipiliting gumawa nang mabibigat na trabaho.
9 Panghihinaan sila ng loob dahil sa takot, at ang kaniyang mga prinsipe ay matatakot sa pagtanaw nila ng bandilang pandigma ni Yahweh." - Ito ang pagpapahayag ni Yahweh, na ang apoy ay nasa Sion at ang pugon niya ay nasa Jerusalem.

32

1 Pagmasdan mo, isang hari ang maghahari sa katuwiran, at mga prinsipe ang
mamumuno sa katarungan. 2 Bawat isa ay magiging tulad ng isang kanlungan sa hangin at isang kublihan sa bagyo, tulad ng tubig sa batis sa isang tuyong lugar,
tulad ng lilim ng isang malaking bato sa isang lupain ng kapaguran. 3 Pagkatapos
ang mga mata ng nakakikita ay hindi lalabo, at ang mga tainga ng mga nakaririnig
ay makakarinig ng mabuti. 4 Ang walang pag-iingat ay mag-iisip ng mabuti na may
pagkaunawa, at ang nauutal ay magsasalita ng malinaw at madali. 5 Hindi magtatagal
ang hangal ay tatawaging marangal, ni ang mandaraya ay tatawaging may prinsipyo.
6 Dahil nagsasalita ang hangal ng kahangalan, at ang kaniyang puso ay nagpaplano ng masama at hindi maka-diyos na gawain, at nagsasalita siya ng mali laban kay
Yahweh. Ginugutom niya ang gutom, at inuuhaw niya ang mga uhaw. 7 Ang mga
paraan ng mandaraya ay masama. Mag-iisip siya ng mga masamang balak nang may kasinungalingan para wasakin ang mahirap, kahit na sinasabi ng dukha kung
ano ang tama. 8 Pero ang taong marangal ay gumagawa ng mga marangal na plano;
at dahil sa kaniyang mga marangal na kilos siya ay mananatili. 9 Bumangon kayo,
kayong mga babaeng kampante, at makinig sa aking tinig; kayong mga anak na babae
na walang inaalala, makinig kayo sa akin. 10 Dahil pagkalipas ng isang taon ang
iyong kumpiyansa ay masisira, kayong mga babae na walang inaalala, dahil ang
aning ubas ay magkukulang, ang pagtitipon ay hindi darating. 11 Manginig kayo,
kayong mga babaeng kampante; maging maligalig, kayong mga panatag; hubarin ninyo ang inyong magagandang kasuotan at ilantad ninyo ang inyong kahubaran;
magsuot kayo ng sako sa inyong mga baywang. 12 Mananangis kayo para sa mga
bukid na kaaya-aya, para sa mabungang puno ng mga ubas. 13 Ang lupain ng
aking bayan ay labis na tutubuan ng mga tinik at mga dawag, kahit ang lahat
na minsang may kagalakan ng mga bahay sa lungsod ng katuwaan. 14 Dahil ang
palasyo ay iiwan, ang matataong lungsod ay pababayaan; ang burol at ang bantayang tore ay magiging mga kweba habang-buhay, isang kagalakan para sa mga ligaw na
asno, isang pastulan ng mga kawan; 15 hanggang ibuhos sa atin ang Espiritu mula
sa kaitaasan, at ang ilang ay magiging isang bukid na mabunga, at ang bukid na
mabunga ay ituturing na isang gubat. 16 Pagkatapos ang katarungan ay maninirahan
sa ilang; at ang katuwiran ay maninirahan sa mabungang bukid. 17 Ang gawa ng
katuwiran ay magiging kapayapaan; at ang bunga ng katuwiran, katahimikan at
pagtitiwala magpakailanman. 18 Ang bayan ko ay maninirahan sa isang mapayapang
tirahan, sa mga ligtas na tahanan, at sa matahimik na mga lugar ng kapahingahan.
19 Pero kahit kung umulan ng mga yelo at ang gubat ay mawasak, at ang lungsod ay

ganap na nalipol, [20] kayong naghahasik sa tabi ng lahat ng mga batis ay magiging
mapalad, kayong nagpapalabas ng inyong baka at asno para manginain.

33

[1] Kayo ay kaawa-awa, kayong mga tagawasak na hindi pa nawawasak! Kaawa-awa
kayong mga taksil na hindi pinagtaksilan! Kapag itinigil ninyo ang pangwawasak,
kayo ay mawawasak. Kapag itinigil ninyo ang pagtataksil, sila ay magtataksil sa
inyo. [2] Yahweh, maging maawain ka sa amin; maghihintay kami para sa iyo; maging
aming bisig tuwing umaga, aming kaligtasan sa panahon ng kaguluhan. [3] Sa lakas ng
ingay tumatakas ang mga tao; kapag bumangon ka, ang mga bansa ay nagkakawatak-
watak. [4] Ang iyong nasamsam ay tinitipon gaya ng mga balang na nagtitipon; gaya ng
paglukso ng mga balang, ang mga tao ay lumulukso dito. [5] Si Yahweh ay itinaas. Siya
ay naninirahan sa isang mataas na lugar. Pupunuin niya ang Sion ng katarungan
at katuwiran. [6] Siya ay magiging katatagan sa mga panahon ninyo, kasaganaan ng
kaligtasan, karunungan, at kaalaman; ang pagkatakot kay Yahweh ay ang kaniyang
kayamanan. [7] Pagmasdan mo, umiyak ang kanilang mga sugo sa mga lansangan;
kinatawang umaasa para sa kapayapaan ay nanangis nang may kalungkutan. [8] Ang
mga malawak na daanan ay napabayaan; wala ng mga manlalakbay. Ang mga
kasunduan ay nasira, ang mga saksi ay hinamak, at ang mga lungsod ay hindi
iginalang. [9] Ang lupain ay nagdadalamhati at natutuyot; ang Lebanon ay nalalanta
at natutuyot; ang Sharon ay tulad ng isang patag na disyerto; at ang Bashan at
Carmelo ay nagpapagpag ng kanilang mga dahon. [10] “Ngayon babangon ako,” sabi
ni Yahweh; “Ngayon maitataas ako; ngayon ako ay itataas. [11] Nagbuntis kayo ng ipa,
at ipanganganak ninyo ay dayami; ang inyong hininga ay isang apoy na tutupok sa
inyo. [12] Ang bayan ay masusunog sa apog, gaya ng mga mayabong na halamang
tinik na pinuputol at sinusunog. [13] Kayo na nasa malayo, pakinggan ninyo kung ano
ang aking nagawa; at, kayo na nasa malapit, kilalanin ninyo ang aking kakayahan.”
[14] Ang mga makasalanan sa Sion ay natatakot; panginginig ang lumukob sa mga hindi
maka-diyos. Sino sa atin ang kayang manirahan ng ilang araw sa lumalagablab
na apoy? Sino sa atin ang kayang manirahan sa walang hanggang pagkakasunog?
[15] Siya na lumalakad nang matuwid at nagsasalita nang matapat; siyang namumuhi
sa pakinabang sa pang-aapi, na tumatanggi para tumanggap ng suhol, na hindi
nagbabalak ng marahas na krimen, at hindi tumitingin sa masama. [16] Siya ay
gagawa ng kaniyang tahanan sa kaitaasan; ang lugar ng kaniyang kuta ay magiging
mga batong tanggulan; ang kaniyang pagkain at tubig ay magpapatuloy na dadaloy.
[17] Makikita ng inyong mga mata ang hari sa kaniyang kagandahan; sila ay tatanaw
ng isang malawak na lupain. [18] Magugunita ng inyong puso ang kilabot; nasaan
ang eskriba, nasaan siya na nagtimbang ng pera? Nasaan siya na bumilang ng mga
tore? [19] Hindi na ninyo makikita ang bayan na suwail, isang bayan na may isang
kakaibang wika, na hindi ninyo mauunawaan. [20] Pagmasdan ang Sion, ang lungsod
ng aming mga pista; makikita ng inyong mga mata ang Jerusalem bilang isang tahimik
na matitirahan, isang tolda na hindi maaalis, na ang mga tulos ay hindi mahihila ni
anuman sa mga tali nito ang masisira. [21] Sa halip, ang kadakilaan ni Yahweh ay
mapapasaatin, sa isang lugar na malawak na mga ilog at batis. Walang bapor na
pandigma na may mga sagwan ang maglalakbay dito, at walang mga malalaking
barko ang maglalayag dito. [22] Dahil si Yahweh ay ating hukom, si Yahweh ay ating
tagapagbigay ng batas, si Yahweh ay ating hari; ililigtas niya tayo. [23] Ang inyong mga
palubid at palayag ay maluwag; hindi nila mapipigilan ang poste ng bapor sa lugar;
hindi nila mailaladlad ang layag; kapag ang malaking samsam ay nahati, kahit ang

pilay ay hihilahin ang nasamsam. 24 Hindi sasabihin ng mga naninirahan, "Ako ay
may sakit;" ang bayan na naninirahan doon ay patatawarin sa kanilang kasalanan.

34

1 Lumapit kayo, kayong mga bansa, at makinig; bigyang-pansin, kayong bayan!
Ang lupa at lahat ng pumupuno rito ay dapat makinig, ang mundo, at lahat ng mga
bagay na nanggagaling mula rito. 2 Dahil si Yahweh ay galit sa lahat ng mga bansa,
at galit na galit laban sa lahat ng kanilang mga hukbo; sila ay lubos niyang winasak,
ibinigay niya sila para katayin. 3 Ang mga pinatay nila ay maiiwang hindi nakalibing;
ang masangsang na amoy ng kanilang mga bangkay ay nasa lahat ng dako, at ang
mga bundok ay mababababad ng kanilang dugo. 4 Lahat ng bituin sa kalawakan ay
maglalaho, at ang kalawakan ay ibabalumbon gaya ng isang balumbon ng kasulatan;
at lahat ng kanilang mga bituin ay maglalaho, gaya ng dahon na nalalagas mula sa
patay na puno ng ubas, at gaya ng labis na hinog ng mga igos mula sa puno ng igos.
5 Sa oras na mabusog ang aking espada sa langit mula sa pag-inom; pagmasadan
ninyo, bababa ito sa Edom, sa bayan na ibinukod ko para wasakin. 6 Ang espada
ni Yahweh ay puno ng dugo at nababalutan ng taba, may tumutulong dugo ng mga
batang tupa at mga kambing, nababalutan ng taba ang mga lamang-loob ng mga
lalaking tupa. Dahil si Yahweh ay may isang handog sa Bosra at may isang malaking
katayan sa lupain ng Edom. 7 Ang mababangis na baka ay kakatayin kasama nila,
at ang mga batang toro na kasama ang mas nakatatanda. Ang kanilang lupain ay
magiging lango sa dugo, at ang kanilang alikabok ay pinataba ng katabaan. 8 Dahil ito
ay magiging araw ng paghihiganti para kay Yahweh at taon kung saan maghihiganti
siya laban sa kanila para sa kapakanan ng Sion. 9 Ang mga batis ng Edom ay
mapapalitan ng alkitran, ang kaniyang alikabok ay asupre, at kaniyang lupain ay
magiging sunog na alkitran. 10 Masusunog ito sa gabi at araw; ang usok nito ay
tataas magpakailanman; mula sa bawat salinlahi ito ay magiging isang tambakan
ng basura; walang sinuman ang makararaan dito magpakailanman pa man. 11 Pero
ang mga mailap na ibon at hayop ay maninirahan doon; ang kuwago at ang uwak
ay gagawa ng kanilang pugad dito. Iuunat niya sa ibabaw nito ang hangganan
ng pagkawasak at ang panukat ng pagkasira. 12 Ang kaniyang mga maharlika ay
mawawalan ng matatawag na kaharian, at ang lahat ng kaniyang mga prinsipe ay
mababalewala. 13 Ang mga tinik ay lubos na lalaki sa kaniyang mga palasyo, kulitis
at mga dawag sa kaniyang tanggulan. Magiging tahanan ito ng mga asong-gala, ang
lugar para sa mga ostrich. 14 Ang mga mabangis na hayop at ang mga asong-gubat
ay magtatagpo doon, at ang mabangis na mga kambing ay nagsigawan sa isat-isa.
Ang mga panggabing hayop ay mamamalagi doon at maghahanap para sa kanila
ng isang lugar na mapapahingahan. 15 Ang mga kuwago ay gagawa ng mga pugad,
mangingitlog at pipisain ang kanilang mga itlog, pipisain at pangangalagaan ang
kanilang inakay. Oo, magtitipon doon ang mga lawin, bawat isa ay may kapareha.
16 Maghanap kayo mula sa balumbon ng kasulatan ni Yahweh; wala isa man sa mga
ito ang mawawala. Walang magkukulang ng kapareha; dahil inutos ito ng kaniyang
bibig, at sila ay tinipon ng kaniyang espiritu. 17 Nagpalabunutan siya para sa kanilang
nasasakupan, at sinukat ito ng kaniyang kamay para sa kanila sa pamamagitan
ng isang tali. Aangkinin nila ito magpakailanman, mula sa bawat salinlahi sila ay
maninirahan doon.

35

1 Ang ilang at ang Araba ay magagalak; at ang ilang ay magsasaya at mamumulaklak
gaya ng rosas. 2 Ito ay mamumulaklak ng masagana at magsasaya na may kagalakan
at awitan; ang kaluwalhatian ng Lebanon ay ibibigay dito, ang karangyaan ng

Carmelo at Sharon; makikita nila ang kaluwalhatian ni Yahweh, ang karangyaan ng
ating Diyos. 3 Palakasin ninyo ang mahihinang kamay, at patatagin ninyo ang mga
tuhod na nangangatog. 4 Sabihin ninyo sa mga taong natatakot na puso, "Maging
matapang kayo, huwag matakot! Pagmasdan ninyo, ang inyong Diyos ay darating
na may paghihiganti, kasama ang paniningil ng Diyos. Darating siya at ililigtas
kayo." 5 Pagkatapos ang mga mata ng bulag ay makakakita, at ang mga tainga
ng bingi ay makakarinig. 6 Pagkatapos ang taong pilay ay lulukso tulad ng isang
usa, at ang piping dila ay aawit, dahil magkakatubig sa bukal mula sa Araba, at
magkakabatis sa ilang. 7 Ang nasusunog na buhangin ay magiging isang lawa, at ang
uhaw na lupa ay magiging mga bukal na tubig, sa tinitirahan ng mga asong-gubat,
kung saan sila ay minsang humihiga, ay magiging damo na may mga tambo at mga
talahib. 8 Isang malawak na daanan ang naroroon at tinawag iyon na Ang Banal na
Daan. Hindi makapaglalakbay dito ang marumi. Pero ito ay magiging sa kaniya na
maglalakad dito. Walang hangal ang makapupunta dito. 9 Hindi magkakaroon ng
leon at mabangis na hayop doon; hindi sila matatagpuan doon, pero ang tinubos
ay lalakad doon. 10 Ang tinubos ni Yahweh ay babalik at darating na may pag-
aawitan sa Sion, at magkakaroon ng walang hanggang kagalakan sa kanilang mga ulo;
kasiyahan at kagalakan ang pupuno sa kanila; kalungkutan at pagbuntong-hininga
ay mawawala.

36

1 Sa ika-labing-apat na taon ni Haring Hezekias, si Senaquerib, Hari ng Asiria,
ay nilusob ang lahat ng pinagtibay na lungsod ng Juda at nabihag ang mga ito.
2 Pagkatapos ang Hari ng Asiria ay isinugo ang pangunahing pinuno mula sa Laquis
sa Jerusalem kay Haring Hezekiaz kasama ng isang malaking hukbo. Lumapit siya
sa daluyan ng tubig ng lawang nasa itaas, sa daang patungo sa bukid ng labahan,
at nanatili dito. 3 Ang opisyales ng Israel na sumalubong sa labas ng lungsod para
kausapin sila ay sina Eliakim anak ni Hilkias, ang administrador ng palasyo, Sebna
ang kalihim ng hari, at Joa anak ni Asaf, na may-akda ng mga kapasyahan ng
pamahalaan. 4 Sinabi ng pangunahing pinuno sa kanila, "Sabihin kay Hezekias na ang
dakilang hari, ang hari ng Asiria, sinasabing, 'Ano ang pinagmumulan ng inyong lakas
ng loob? 5 Nagsasabi kayo ng walang kabuluhang mga salita, sinasabing mayroong
pagpapayo at kakayahan para sa pakikidigma. Ngayon kanino kayo nagtitiwala?
Sino ang nagbigay ng tapang sa inyo para labanan ako? 6 Tingnan ninyo, kayo ay
nagtitiwala sa Ehipto, iyang buhong may lamat na ginagamit mong tungkod, pero
kung madiinan ito, babaon ito sa kanyang kamay at susugat ito. Iyon ay kung ano
ang Faraon hari ng Ehipto sa sinumang magtitiwala sa kanya. 7 Pero kung sasabihin
mo sa akin, "Kami ay nagtitiwala kay Yahweh aming Diyos," hindi ba siya ang isang
ang mga bantayog at altar ay giniba ni Hezekias, at nagsabi kay Juda at sa Jerusalem,
"Dapat kayong sumamba sa harap ng altar na ito sa Jerusalem? 8 Kaya ngayon, gusto
ko kayong bigyan ng magandang alok mula sa aking panginoon na hari ng Asiria.
Bibigyan ko kayo ng dalawang libong kabayo, kung makakahanap kayo ng sasakay
sa mga ito. 9 Paano kayo mananaig kahit sa isang kapitan ng pinakamahina ng mga
alipin ng aking panginoon. Inilagay mo ang inyong pagtitiwala sa Ehipto para sa
mga karwaheng pandigma at mangangabayo! 10 Kaya ngayon, naglakbay ba ako dito
nang wala si Yahweh para labanan at lipulin ang lupaing ito? Sinabi ni Yahweh
sa akin," "Lusubin at wasakin ang lupaing ito."" 11 Pagkatapos sinabi nii Eliakim
anak ni Hilkias, at Sebna, at Joa sa pangunahing pinuno, "Maaari bang kausapin ang
inyong mga lingkod sa wikang Araminia, ang Aramaic, dahil naiintindihan namin
ito. Huwag ninyo kaming kausapin sa wika ng Juda na naririnig ng mga tao na nasa

itaas ng pader. [12] Pero sinabi ng pinunong kumander, ''Ipinadala ba ako ng aking
panginoon sa inyong panginoon at sa inyo para sabihin ang mga salitang ito? Hindi
ba ipinadala niya ako para sa mga nakaupo sa pader, silang mga kakain ng kanilang
sariling dumi at iinom ng kanilang sariling ihi kasama ninyo?'' [13] pagkatapos tumayo
ang pangunahing pinuno at sumigaw ng malakas sa wika ng mga Judio, sinasabing,
“Pakingggan ang mga salita ng dakilang hari, ang hari ng Asiria. [14] Sinasabi ng hari,
'Huwag hayaang linlangin kayo ni Hezekias, dahil hindi niya kayo kayang sagipin.
[15] Huwag ninyong hayaan pagtiwalain kayo ni Hezekias kay Yahweh, sinasabing,
“Totoong ililigtas tayo ni Yahweh; hindi niya ibibigay ang lungsod na ito sa hari
ng Asiria”” [16] Huwag kayong makinig kay Hezekias, dahil ito ang sinasabi ng hari
ng Asiria: Makipagkasundo kayo at lumapit sa akin. Pagkatapos ang lahat ay
makakakain mula sa kanyang sariling ubasan at mula sa kaniyang sariling puno
ng igos, at uminom mula sa tubig ng kanyang sariling balon. [17] Gagawin mo ito
hanggang ako ay dumating at aalisin ka sa iyong sariling lupain, lupain ng butil at
bagong alak, lupain ng tinapay at mga ubasan.' [18] Huwag ninyong hayaan na iligaw
kayo ni Hezekias, sinasabing, 'sasagipin tayo ni Yahweh'. Mayroon bang mga diyos
ng mga tao ang sasagip sa kanila mula sa kapangyarihan ng hari ng Asiria? [19] Nasaan
ang mga diyos ng Hamat at Arpad? Nasaan ang mga diyos ng Sefarvaim? Sinagip
ba nila ang Samaria mula sa aking kapangyarihan? [20] Sa lahat ng mga diyos ng mga
lupaing ito, mayroon bang sinumang diyos na sumagip ng kanyang lupain mula sa
aking kapangyarihan, na parang maililigtas ni Yahweh ang Jerusalem mula sa aking
kapangyarihan?” [21] Pero nanatiling tahimik ang mga tao at hindi sumagot, dahil ang
kautusan ng hari ay, “Huwag ninyo siyang sasagutin.” [22] Kaya si Eliakim anak ni
Hilkias, na namumuno sa sambahayan, Sebna ang escriba, at Joa anak ni Asaf, ang
tagapagtala, ay nagtungo kay Hezekias nang punit ang kanilang damit, at iniulat sa
kanya ang mga sinabi ng pinunong kumander.

37

[1] Ito ang nangyari nang narinig ni Haring Hezekias ang kanilang ulat, pinunit niya
ang kanyang kasuotan, sinuotan ang sarili ng sako, at nagtungo sa tahanan ni Yahweh.
[2] Ipinadala niya si Eliakim, na namumuno sa sambayahan, at Sebna ang escriba, at
ang mga nakatatanda ng mga pari, lahat nakasuot ng sakong tela, kay Isaias anak
ni Amos, ang propeta. [3] Sinabi nila sa kaniya, “Sinasabi ni Hezekias, 'Ang araw na
ito ay araw ng paghihirap, pagsasaway at kahihiyan, tulad kapag ang isang sanggol
ay handa ng isilang, pero ang ina ay walang kalakasang iluwal ang kanyang sanggol.
[4] Maaaring maririnig ni Yahweh inyong Diyos ang mga salita ng pangunahing pinuno,
na siyang ipinadala ng hari ng Asiria kanyang panginoon para hamunin ang buhay
na Diyos, at sasawayin ang mga salitang narinig ni Yahweh inyong Diyos. Itaas
ninyo ngayon ang inyong panalangin para sa mga nalalabi na naroroon pa.”” [5] Kaya
ang mga lingkod ni Haring Hezekias ay nagtungo kay Isaias [6] at sinabi sa kanila
ni Isaias, 'Sabihin ninyo sa inyong panginoon: sinabi ni Yahweh, “Huwag kayong
matakot sa mga salitang inyong narinig, na kung saan hinamak ako ng mga lingkod
ng hari ng Asiria. [7] Pagmasdan ninyo, maglalagay ako ng isang espiritu sa kanya, at
makakarinig siya ng isang ulat at magbabalik sa kanyang sariling lupain. Dudulutin
kong siyang mahulog sa espada sa kanyang sariling lupain.”” [8] Pagkatapos ang
pinunong kumander ay nagbalik at inabot ang Hari ng Asiriang nakikipagdigma kay
Libna, dahil narinig niya na ang hari ay umalis mula sa Laquis. [9] Pagkatapos narinig
ni Senaquerib na si Tirhaka hari ng Etiopia at Ehipto ay naghahanda para lumaban
sa kanya, kaya muli siyang nagpadala ng tagapagbalita kay Hezekias kasama ng isang
mensahe: [10] “Sabihin kay Hezekias, hari ng Juda, 'Huwag hayaang linlalingin kayo

ng inyong Diyos na inyong pinagtitiwalaan, nagsasabing, “Hindi ibibgay sa kamay ng
hari ng Asiria ang Jerusalem.” [11] Masdan ninyo, narinig ninyo kung ano ang ginawa
ng mga hari ng Asiria sa lahat ng lupain na ganap nang winasak. Kaya maililigtas
ba kayo? [12] Nailigtas ba sila ng mga diyos ng mga bansa, mga bansang winasak
ng aking mga ama: ang Gozan, Haran, Resef, at mamamayan ng Eden sa Telasar?
[13] Nasaan ang hari ng Hamat, hari ng Arpad, hari ng mga lunsod ng Sefarvaim, ng
Hena at Iva?” [14] Tinanggap ni Hezekias ang liham na ito mula sa mensahero at
binasa ito. Pagkatapos umakyat siya sa bahay ni Yahweh at inilatag ito sa kanyang
harapan. [15] Nanalangin si Hezekias kay Yahweh: [16] Yahweh ng mga hukbo, Diyos
ng Israel, ikaw na nakaupo sa ibabaw ng kerubin, ikaw ang tangging Diyos sa lahat
ng kaharian ng mundo. Ikaw na gumawa ng mga langit at lupa. [17] Ibaling mo ang
inyong tainga, Yahweh, at makinig. Imulat mo ang inyong mga mata, Yahweh, at
tingnan mo, at dingin mo ang mga salita ni Senaquerib, na kanyang ipinadala para
alipustahin ang Diyos na buhay. [18] Totoo ito, Yahweh, winasak ng mga hari ng Asiria
lahat ng mga bansa at kanilang mga lupain. [19] Inilagay nila sa apoy ang kanilang mga
diyos, dahil sila ay hindi mga diyos pero gawa ng kamay ng mga tao, kahoy lamang
at bato. Kaya winasak sila ng mga taga-Asiria. [20] Pero ngayon, Yahweh aming Diyos,
iligtas mo kami mula sa kanyang kapangyarihan, para malaman ng lahat ng kaharian
sa mundo na ikaw Yahweh ang nag-iisa.” [21] Pagkatapos magpadala ni Isaias anak
ni Amos ng mensahe kay Hezekias, nagsasabing, “Yahweh, ang Diyos ng Israel ay
sinasabing, 'Dahil ikaw ay nanalangin sa akin tungkol kay Senaquerib hari ng Asiria,
[22] ito ang salitang sinalita ni Yahweh tungkol sa kanya: “Ang birheng anak ng Sion
ay kinamumuhian ka at tinatawanan ka para kutyain; ang mga anak na babae ng
Jerusalem ay iniiling ang kanilanh ulo para sa iyo. [23] Sino ang iyong nilapastangan
at hinamak? at laban kanino mo itinaas ang iyong tinig at nagmataas sa iyong mga
tinggin? Laban sa Ang Banal ng Israel. [24] Sa iyong mga lingkod nilapastangan mo ang
Panginoon at nagsabing, 'Sa dami ng aking mga karwaheng pandigma umangat ako
ng kasingtaas ng mga bundok, sa pinakamataas na sukat mula sa lupa ng Lebanon.
Puputulin ko ang kanyang mataas na mga punong cedar at piling puno ng pir doon,
at papasukin ko ang dulo ng kanilang matataas ng mga lugar, sa kanilang mayamang
gubat. [25] Nakapaghukay ako ng mga balon at uminom ng kanilang tubig; tinuyo ko
ang mga ilog ng Ehipto sa ilalim ng aking mga paa.' [26] Hindi mo ba narinig kung paano
ko binalak ito noon pa man at gawin ito ng sinaunang panahon? Ngayon, gagawin
ko na itog mangyari. Ikaw ay naririto para gawing tumpok ng batong durog ang mga
hindi matinag na mga lunsod. [27] Ang mga naninirahan dito, na walang kalakasan, ay
litong-lito at hiyang-hiya. Sila ay mga pananim sa bukid, damong luntian, ang damo
sa ibabaw ng bubong o sa bukid, sa harap ng hanging silangan. [28] Pero alam ko ang
iyong pag-upo, ang iyong paglabas, ang iyong pagpasok, at iyong labis na galit sa
akin. [29] Dahil sa labis mong galit sa akin, at dahil sa iyong pagmamataas ay nakaabot
sa aking mga tainga, ilalagay ko ang aking kawit sa iyong ilong, at aking lubid sa
iyong bibig; ibabalik kita sa pinanggalingan mo.” [30] Ito ang magiging palatandaan sa
iyo: Sa taong ito kakain ka ng ligaw na halaman, at sa ikalawang taon kung ano ang
bunga nito. Pero sa ikatlong taon kailangan mong magtanim at mag-ani, magtanim
ng ubasan at kainin ang kanilang bunga. [31] Ang nalalabing lahi ni Juda ay muling
mag-uugat at mamumunga. [32] Kaya may nalalabi mula sa Jerusalem ang lalabas; may
mga nakaligtas mula sa Bundok ng Sion ang darating.' Ang kasigasigan ni Yahweh ng
mga hukbo ang gagawa nito.” [33] Kaya ito ang sinasabi ni Yahweh sa hari ng Asiria:
“Hindi siya makararating sa lungsod na ito, ni papana ng palaso dito. Ni makakalapit
ito ng may panangga o gumawa ng taguan laban dito. [34] Ang daang pinanggalingan
niya ay ang daan din na kanyang pag-aalisan; hindi siya makakapasok sa lungsod

na ito. Ito ang kapahayagan ni Yahweh. 35 Dahil ipagtatanggol ko ang lungsod na
ito at sasagipin ito, sa aking kapakanan at sa kapakanan ni David aking lingkod."
36 Pagkatapos ay dumating ang angel ni Yahweh at lumusob sa kampo ng Asiria,
pinatay ang 185, 000 na sundalo. Nang maagang gumising ang mga kawal, nagkalat
ang patay kahit saan. 37 Kaya si Senaquerib hari ng Asiria ay umuwi at nanatili sa
Nineveh. 38 Kalaunan, habang siya ay nagpupuri sa tahanan ng kanyang diyos na
si Nisroc, pinatay siya ng kanyang mga anak na si Adramelec at Sarezer gamit ang
espada. Pagkatapos sila ay nagtago sa lupain ng Ararat. Tapos ang kanyang anak si
Esarhadon ang naghari kapalit niya.

38

1 Nang mga araw na iyon, malubhang nagkasakit si Hezekias. Kaya dinalaw siya ni
Isaias anak ni Amos, ang propeta, at sinabi sa kaniya, "pinasasabi ni Yahweh, 'Ilagay
mo sa ayos ang iyong sambahayan; dahil mamamtay ka na at hindi na mabubuhay.'"
2 Pagkatapos humarap sa pader si Hezekias at nanalangin kay Yahweh. 3 Kanyang
sinabi, "Paki-usap, Yahweh, alalahanin kung paaanong matapat akong namuhay ng
buong puso sa iyong harapan at ginawa ko kung ano ang mabuti sa iyong paningin."
At tumangis si Hezekias. 4 Pagkatapos dumating ang salita ni Yahweh kay Isaias,
sinasabing, 5 Magtungo ka at sabihin kay Hezekias, ang lider ng aking bayan, 'Ito
ang sinabi ni Yahweh, ang Diyos ni David inyong ninuno, nagsasabing: narinig ko
ang iyong panalangin, at nakita ko ang iyong mga luha. Tingnan mo, labinlimang
taon ang idadagdag ko sa iyong buhay. 6 At ililigtas kita at ang lunsod na ito sa
kapangyarihan ng hari ng Asiria, at ipagtatanggol ko ang lunsod na ito. 7 At ito ang
magiging palatandaan sa iyo mula sa akin, Yahweh, na aking gagawin ang sinabi ko:
8 Masdan, paaatrasin ko ng sampung hakbang ang anino ni Ahaz sa hagdan."' Kaya
umatras ng sampung hakbang ang anino sa hagdan na kung saan ito ay nagpauna.
9 Ito ang nakasulat na panalangin ni Hezekias hari ng Juda, noong siya ay nagkasakit
at gumaling: 10 sinabi ko na sa kalahati ng aking buhay na mapupunta ako sa
tarangkahan ng sheol; mananatili ako doon sa nalalabing mga taon ko. 11 Sinabi kong
hindi ko na makikita pa si Yahweh, nasa lupain ng mga buhay si Yahweh; hindi ko na
makikita pa ang sangkatauhan o ang mga naninirahan sa mundo. 12 Inalis at tinangay
ang aking buhay mula sa akin tulad ng isang tolda ng pastol; binalumbon ko ang
aking buhay tulad ng isang manghahabi; tinatabas mo ako mula sa habihan; araw at
sa gabi, winawakasan mo ang aking buhay. 13 Lumuluha ako hanggang umaga; tulad
ng isang leon na binabali lahat ng aking mga buto; sa araw at sa gabi winawakasan
mo ang buhay ko. 14 Tulad ng isang layang-layang ako ay sumisiyap; tulad ng isang
kalapati ako ay humuhuni; aking mata ay napagod sa kakatingala. Panginoon, inapi
ako: tulungan mo ako. 15 Ano ang dapat kong sabihin? Parehong siyang nagpahayag
sa akin at tinupad ito; dahan-dahan kong lalakarin ang laaht ng aking taon dahil
binabalot mo ako ng kalungkutan. 16 Panginoon, ang mga pagdurusang mula sa iyo
ay mabuti sa akin; nawa ay ibalik mo sa akin ang aking buhay; naibalik mo ang
aking buhay at kalusugan. 17 Ito ay sa kabutihan ko na naranasan ko ang ganoong
kalungkutan. Niligtas mo ako sa hukay ng pagkawasak; dahil tinapon mo lahat ng
aking kasalanan sa iyong likuran. 18 Dahil hindi nagpapasalamat sa iyo ang sheol;
hindi ka pinupuri ng kamatayan; silang nananaog sa hukay ay hindi umaasa sa
iyong pagkamapagkakatiwalaan. 19 Ang taong nabubuhay, ang taong nabubuhay,
siya ay ang isang magbibigay pasasalamat sa iyo, tulad ng ginagawa ko sa araw
na ito; ipinaaalam ng isang ama sa mga anak ang iyong pagkamapagkakatiwalaan.
20 Malapit na akong iligtas ni Yahweh, at magdiriwang kami na may kantahan sa
araw ng ating mga buhay sa bahay ni Yahweh."" 21 Ngayon sinabi ni Isaias, "Hayaan

silang pumitas ng isang bungkos na igos at itapal sa iyong pigsa, at ikaw ay gagaling.
[22] Sinabi din ni Hezekias, "Ano ang magiging tanda na ako ay aakyat sa tahanan ng
Diyos?"

39

[1] Sa mga oras na iyon si Merodac Baladan anak ni Baladan, hari ng Babylonia, ay
nagpadala ng mga liham at regalo kay Hezekias; dahil narinig niya na nagkasakit si
Hezekias at gumaling. [2] Si Hezekias ay nagalak sa mga bagay na ito; ipinakita niya
sa mensahero ang kanyang imbakan ng mga mahahalagang bagay - ang pilak, ang
ginto, ang pabango at mamahaling langis. ang imbakan ng kanyang mga sandata,
at lahat ng matatagpuan sa kaniyang mga imbakan. Wala siyang hindi ipinakita sa
kanila, sa kaniyang tahanan, ni sa kaniyang kaharian. [3] Pagkatapos lumapit si Isaias
ang propeta kay Haring Hezekias at tinanong siya, "Ano ang sinabi sa iyo ng mga
taong ito? Saan sila nagmula?" Sumagot si Hezekias, "Naparito sila sa akin mula sa
malayong bansa ng Babilonia." [4] Tinanong ni Isaias, "Ano ang nakita nila sa tahanan
mo?" Sagot ni Hezekias, "Nakita nilang ang lahat sa tahanan ko. Walang mahalagang
bagay ang hindi ko ipinakita sa kanila." [5] Pagkatapos sinabi ni Isaias kay Hezekias,
"Makinig ka sa salita ni Yahweh ng mga hukbo: [6] 'Masdan mo, darating ang araw na
ang lahat sa iyong kaharian, mga bagay na itinabi ng iyong ninuno hanggang sa mga
panahong ito, ay dadalahin sa Babilonia. Walang matitira, sabi ni Yahweh. [7] At ang
mga lalaking nagmula sa iyo, na ikaw mismo ang ama - sila ay kukunin palayo, at
sila ay magiging mga eunuko sa palasyo ng hari ng Babilonia."' [8] Pagkatapos sinabi
ni Hezekias kay Isaias, "Ang sinabi ni Yahweh na iyong binanggit ay mabuti." Dahil
kanyang inakala, "Magkakaroon ng kapayapaan at tatatag ang aking mga araw."

40

[1] "Aliwin, aliwin mo ang aking bayan," sabi ng inyong Diyos. [2] "Kausapin
mo nang may pagmamahal ang Jerusalem; at ihayag sa kaniya na ang kaniyang
pakikipagdigmaan ay tapos na, pinatawad na ang kaniyang mabigat na pagkakasala,
na doble ang kaniyang natanggap na mula sa kamay ni Yahweh dahil sa lahat ng
kaniyang mga kasalanan." [3] May isang tinig na sumisigaw, "ihanda ang daan ni
Yahweh sa ilang; sa Araba, lumikha ng tuwid na daanan para sa ating Diyos." [4] Ang
bawat lambak ay itataas, at bawat bundok at burol ay papatagin; at ang baku-
bakong lupa ay gagawing patag, at papantayin ang mabatong mga lugar; [5] at ang
kaluwalhatian ni Yahweh ay maihahayag, at magkakasama itong makikita ng lahat;
dahil ang bibig ni Yahweh ang nagsabi nito. [6] Sinabi ng tinig, "umiyak". Sumagot
ang isa "Ano ang dapat kong iiyak?" "Ang lahat ng laman ay damo, at lahat ng
kanilang katapatan sa tipan ay tulad ng bulaklak sa bukid. [7] Ang damo ay natutuyot
at ang bulaklak ay nalalanta kapag ang hininga ni Yahweh ay umihip dito; totoo
ang sangkatauhan ay damo. [8] Ang damo ay natutuyot, ang bulaklak ay nalalanta,
ngunit ang salita ng Diyos ay mananatili magpakailanman." [9] Umakyat ka sa mataas
na bundok Sion, tagapagdala ng mabuting balita; buong lakas mong itaas ang
iyong tinig, ipahayag mo sa Jerusalem ang mga mabuting balita. Sumigaw ka nang
malakas; huwag kang matakot. Sasabihin mo sa mga lungsod ng Juda, "Narito ang
inyong Diyos!" [10] Masdan niyo, ang Panginoon na si Yahweh ay dumadating bilang
matagumpay na mandirigma, at ang kaniyang malakas na bisig ang namumuno para
sa kaniya. Tingnan mo, ang kaniyang gantimpala ay nasa kaniya, at ang kaniyang
gantimpala ay nauuna sa kaniya. [11] Papakainin niya ang kaniyang kawan tulad
ng isang pastol, titipunin niya ang mga tupa sa kaniyang bisig, at dadalhin sila ng
malapit sa kaniyang puso, at dahan-dahang pangungunahan ang mga babaing tupa

na inaalagaan ang kanilang anak. 12 Sino ang sumukat ng katubigan sa guwang ng
kaniyang palad, sinukat ang lapad ng himpapawid, hinawakan ng alikabok ng mundo
sa isang sisidlan, timbangin ang mga kabundukan o ang mga burol sa timbangan?
13 Sino ang nakakaunawa ng isipan ni Yahweh, o nagturo sa kaniya bilang kaniyang
tagapayo? 14 Mula kanino siya kailanman nakatanggap ng tagubilin? Sino ang
nagturo sa kaniya ng tamang paraan para gawin ang mga bagay, at nagturo sa
kaniya ng kaalaman, o nagpakita sa kaniya ng daan sa kaunawaan? 15 Masdan,
ang mga bansa ay tulad ng isang patak sa isang sisidlan, at itinuturing na tulad
ng alikabok sa timbangan; tingnan, kaniyang tinimbang ang maliliit na mga isla na
gaya ng isang puwing 16 Ang Lebanon ay hindi sapat na panggatong, ni ang mga
mababangis na hayop ay sapat para sa isang susunuging handog. 17 Ang lahat ng
mga bansa ay hindi sapat sa harap niya; ito ay itinuturing niyang walang halaga.
18 Kanino mo ihahambing ang Diyos? Sa anong diyus-diyusan mo siya itutulad?
19 Isang diyus-diyusan! Isang mahusay na manggagawa ay hinubog ito: ang panday-
ginto ay pinapatungan ito ng ginto at dinikitan ito ng pilak na kuwintas. 20 Sa paggawa
ng alay ang isa ay mamimili ng kahoy na hindi mabubulok; siya ay naghahanap ng
dalubhasang sanay sa paggawa ng diyus-diyusan na hindi babagsak. 21 Hindi niyo
ba nalaman? Hindi niyo ba narinig? Hindi ba nasabi sa inyo ito mula simula? Hindi
niyo ba nauunawaan mula sa mga pundasyon ng mundo? 22 Siya ang nakaupo sa
itaas ng kapatagan ng lupa; at ang mga naninirahaʼy tulad ng tipaklong sa harap
niya. Kaniyang nilatag ang kalangitan tulad ng isang kurtina at inuunat ito tulad
ng isang tolda para matirhan. 23 Binababawasan niya ang mga pinuno at ginagawang
walang halaga ang mga pinuno sa mundo. 24 Tingnan, sila ay bahagyang nakatanim;
tingnan, sila ay bahagyang inani; tingnan, sila ay bahagyang nagkaugat sa mundo,
bago niya sila hipan, at sila ay nalalanta, at ang hangin ay hihipan sila tulad ng
dayami. 25 “Kung ganoon, kanino niyo ako ihahambing, sino ang katulad ko?”
sinabi ng Banal. 26 Tumingala ka sa himpapawid! Sino ang lumikha ng lahat ng
mga bituin? Pinangungunahan niya ang kanilang mga pagkakaayos at tinatawag
silang lahat sa pangalan. Sa kadakilaan ng kaniyang lakas at sa kalakasan ng
kaniyang kapangyarihan, walang isang mawawala. 27 Bakit mo sinasabi, Jacob at
pinapahayag, Israel, “ang aking paraan ay nakatago mula kay Yahweh, at ang aking
Diyos ay hindi nababahala tungkol sa aking pagtatanggol? 28 Hindi mo ba alam?
Hindi mo ba narinig? Ang walang hanggang Diyos, si Yahweh, ang Manlilikha
ng mga dulo ng mundo, ay hindi napapagod o nanghihina; walang hangganan
ang kaniyang kaunawaan. 29 Nagbibigay siya ng kalakasan sa mga pagod; sa mga
mahihina nagbibigay siya ng bagong lakas. 30 Kahit ang mga kabataan ay napapagod
at nanghihina, at ang kabataang lalaki ay nadadapa at nahuhulog: 31 pero silang
naghihintay kay Yahweh ay panunumbalikin ang kanilang kalakasan; pumailanglang
sila ng may pakpak tulad ng mga agila; sila ay tatakbo at hindi manghihina; sila ay
maglalakad at hindi mahihimatay.

41

1 Sa aking harapan ay makinig kayo nang tahimik, kayong mga nakatira sa
baybayin; hayaan niyong bumalik ang lakas ng mga bansa; hayaan silang lumapit
at magsalita; hayaan tayong magkasamang lumapit para pag-usapan ang hindi
pagkakaunawaan. 2 Sinong nagbuyo ng isang ito sa silangan? Sino ang tumatawag sa
kaniya sa mabuting kaayusan sa kaniyang paglilingkod? Siya ang nagbigay ng mga
bansa sa kaniya at ginawa siyang may kakayahan na pasukuin ang mga hari; sila ay
ginawang tulad ng alikabok sa kaniyang espada, parang hinipang pinaggapasan gamit
ang palaso. 3 Hinabol niya sila at ligtas na nakalagpas, sa isang matuling paglalakbay

na ang daan na ang kaniyang paa ay madaling matapakan. [4] Sino ang nakagawa
at nagtupad ng mga gawang ito? Sino ang nagpatawag ng mga henerasyon mula sa
simula? Ako, si Yahweh, ang una, at kasama ang mga nahuli, ako ay siya. [5] Nakita
ng mga maliit na pulo at sila'y natakot; ang mga dulo ng mundo ay nayanig; sila
ay dumating. [6] Ang lahat ay tumulong sa kaniyang kapit-bahay, at ang bawat isa
ay nagsabi sa isa't isa, 'lakasan mo ang loob mo'. [7] Kaya sinikap ng karpintero ang
pagpapanday ng ginto, at ang siyang nagtatrabaho gamit ang martilyo ay hinikayat
ang siyang nagtatrabaho gamit ang maso, na sinasabi ng nanghihinang, 'ito ay
maganda' Ito ay kanilang ikinabit gamit ang mga pako para hindi ito bumaliktad.
[8] Pero kayo, Israel, na aking lingkod, Jacob na siyang aking pinili, ang anak ni
Abraham na aking kaibigan, [9] ikaw na ibabalik ko mula sa dulo ng mundo, at siyang
tinawag ko mula sa malalayong mga lugar, at sa aking sinabihan, “Ikaw ang aking
lingkod;” pinili kita at hindi tinanggihan. [10] Huwag kang matakot, sapagkat ako ay
kasama mo. Huwag kang mabalisa, sapagkat ako ang iyong Diyos. Pagtitibayin kita,
at tutulungan kita, at aalalayan kita sa pamamagitan ng aking kanang kamay ng
aking marapat na tagumpay. [11] Tingnan mo, sila ay mahihiya at manliliit, lahat
nang nagagalit sa iyo; sila ay papanaw at maglalaho, silang kumakalaban sa iyo.
[12] Hahanapin mo at hindi matatagpuan silang mga nakipaglaban sa iyo; silang
nakipagdigma laban sa iyo ay papanaw, ganap nang mawawala. [13] Sapagkat ako,
si Yahweh na iyong Diyos, ay hahawakan ang iyong kanang kamay, sasabihin sa
iyo, 'Huwag kang matakot; tutulungan kita.' [14] Huwag matakot, Jacob ikaw na uod,
at kayong mga Israelita; tutulungan ko kayo” — ito ang pahayag ni Yahweh, ang
iyong tagapagligtas, ang Banal ng Israel. [15] Tingnan, ginagawa ko kayong katulad
ng isang matalas na karetang panggiik; bago at dalawang talim; inyong gigiikin
ang mga kabundukan at dudurugin sila; ang mga burol ay gagawin mong tulad ng
ipa. [16] Tatahipan mo at tatangayin sila ng hangin; ikakalat sila ng hangin. Ikaw
ay magagalak kay Yahweh, ikaw ay magagalak sa Banal ng Israel. [17] Naghahanap
ng tubig ang mga api at nangangailangan, pero doon ay wala, at ang kanilang mga
dila ay tigang sa uhaw; Ako, si Yahweh, ang tutugon sa kanilang panalangin; Ako,
ang Diyos ng Israel, ay hindi sila pababayaan. [18] Gagawa ako ng batis na aagos sa
mga hilig ng lupa, at mga bukal sa kalagitnaan ng mga lambak; ang disyerto ay
gagawin kong lawa ng tubig, at ang tuyong lupain sa bukal ng batis. [19] Sa ilang, ang
sedro, ang akasya, at ang mertel, at ang puno ng oliba ay lalago; ako ang magsasanhi
para lumago sa disyerto ang puno ng igos, puno ng pino, at ng saypres. [20] Gagawin
ko ito para makita ng mga tao, kilalanin at maunawaan ng lahat, na ang kamay ni
Yahweh ang gumawa nito, na ang Banal ng Israel ang lumikha nito. [21] “Ihain mo ang
iyong kaso”, sabi ni Yahweh, “sabihin mo ang iyong pinakamagagaling na katuwiran
para sa iyong mga diyus-diyusan', sabi ng Hari ni Jacob. [22] Hayaan mong dalhin nila
sa atin ang kanilang sariling mga argumento, hayaan mo silang lumapit sa atin at
ipahayag sa atin ang mangyayari, para malaman nating mabuti ang mga bagay na ito.
Hayaan mong sabihin nila sa atin ang mga bagay na noo'y ipinahayag na mangyayari,
para ang mga ito ay mapag-isipan namin at para malaman kung paano ito natupad.
[23] Magsabi kayo ng mga bagay tungkol sa hinaharap, para malaman natin kung kayo
ay mga diyos; gumawa kayo ng mabuti o masama, para kami ay matakot at mapabilib.
[24] Tingnan mo, ang inyong diyus-diyusan ay walang kwenta, at ang inyong mga gawa
ay walang kabuluhan, sinumang pumili sa inyo ay kasuklam-suklam. [25] Ako ay may
isang itinalaga mula sa hilaga, at siya ay dumating na; mula sa pagsikat ng araw
tinawag ko siyang tumatawag sa aking pangalan, at kaniyang yuyurakan ang mga
pinuno gaya ng putik, gaya ng manggagawa ng palayok na nakatungtong sa luad.
[26] Sino ang naghayag nito mula nung umpisa, para maaari nating malaman? At

bago ang panahon maaari nating sabihin, “Siya ay tama”? Tunay nga na wala nag-
utos nito, oo, walang nakarinig na nagsabi ka ng kahit ano. 27 Una kong sinabi kay
Sion, “masdan ninyo, nandito na sila;” nagpadala ako ng tagapagbalita sa Jerusalem.
28 Walang sinuman ang nandoon nang ako ay tumingin, walang ni isa sakanila ang
makapagbibigay ng mabuting payo, sino, kapag ako ay nagtanong, ang makakasagot.
29 Masdan na, lahat sila ay walang kabuluhan, at ang kanilang mga gawa ay walang
kahulugan; ang kanilang mga diyus-diyusan ay hangin at walang alam.

42

1 Masdan, aking lingkod, na aking itinataas; ang aking pinili, sa kaniya ako ay
nagagalak. Ang aking Espiritu ay nasa kaniya; siya ang magdudulot ng katarungan
sa mga bansa. 2 Hindi siya iiyak o hihiyaw o magtataas ng boses sa lansangan. 3 Ang
napitpit na tambo ay hindi niya mababali, at hindi niya maaapula ang mahinang
apoy ng mitsa: siya ay matapat na magsasagawa ng katarungan. 4 Siya ay hindi
manglulupaypay o mapanghihinaan ng loob hanggang matatag niya ang katarungan
sa mundo; at ang mga nakatira sa babayin ay maghihintay sa kaniyang batas. 5 Ito ang
sinabi ni Yahweh ating Diyos, na siyang lumikha ng kalangitan at naglatag sa kanila;
siyang naglatag ng mundo at binigyang buhay ito; siyang nagbigay ng hininga sa mga
tao doon, at buhay sa mga namumuhay doon: 6 “Ako, si Yahweh, ang tumawag sa
iyo sa katuwiran at hahawak sa iyong kamay. Iingatan kita at itatakda kita bilang
tipan para sa mga tao, bilang isang liwanag para sa mga dayuhan, 7 para buksan
ang mga mata ng bulag, para palayain ang mga bilanggo mula sa piitan, at mula sa
tahanan ng pagkakulong silang mga nakaupo sa kadiliman. 8 Ako si Yahweh, iyon ang
aking pangalan; at ang aking kaluwalhatian ay hindi ko ibabahagi sa iba ni ang aking
papuri sa mga inukit na mga diyus-diyusan. 9 Tingnan mo, ang mga nakaraang mga
bagay ay nangyari na, ngayon ay ipapahayag ko ang mga bagong kaganapan. Bago
sila magsimulang mangyari sasabihin ko sa iyo ang tungkol sa kanila.” 10 Umawit kay
Yahweh ng bagong awitin, at ang kaniyang kapurihan mula sa dulo ng mundo; ikaw
na bumaba sa dagat, at ang lahat ng nakapaloob dito, ang mga baybayin at silang
naninirahan doon. 11 Hayaan ang disyerto at ang mga lungsod na tumawag, ang mga
nayon kung saan na namumuhay ang Cedar, sumigaw ng may kagalakan! Hayaang
umawit ang mga nakatira sa Sela; hayaan silang sumigaw mula sa tuktok ng mga
bundok. 12 Hayaan silang magbigay kaluwalhatian kay Yahweh at magpahayag ng
kaniyang papuri sa mga baybayin. 13 Si Yahweh ay lalabas bilang isang mandirigma;
siya ay magpapatuloy bilang isang lalaking pangdigmaan. Kaniyang ipupukaw ang
kasigasigan. Siya ay sisigaw, oo, siya ay hihiyaw ng kaniyang hiyaw na pandigmaan;
ipapakita niya sa kaniyang mga kaaway ang kaniyang kapangyarihan. 14 Nanahimik
ako ng mahabang panahon; ako ay hindi kumibo at nagpigil sa sarili; ngayon iiyak ako
gaya ng isang babaeng nanganganak; ako ay maghahabol ng hininga at hihingalin.
15 Aking wawasakin ang mga bundok at mga burol at patutuyuin ko ang lahat ng
kanilang pananim; at ang mga ilog ay gagawin kong mga isla at patutuyuin ko ang
mga sapa. 16 Dadalhin ko ang bulag sa daan na hindi nila alam; dadalhin ko sila
sa mga landas na hindi nila alam na dadalhin ko sila. Ang kadiliman ay gagawin
kong liwanag sa harap nila at itutuwid ang baluktot na mga lugar. Ang mga bagay
na ito ay aking gagawin, at hindi ko sila pababayaan. 17 Sila ay tatalikuran, at
sila ay ganap na mailalagay sa kahihiyan, silang nagtitiwala sa mga inukit na mga
diyos-diyusan, na nagsasabi sa mga hinulmang bakal na mga diyus-diyosan, “kayo
ang aming mga diyos.” 18 Makinig kayo, kayong mga bingi; at tumingin, kayong
bulag, para kayo ay makakita. 19 Sino ang bulag kundi ang aking lingkod? O bingi
gaya ng mensaherong aking pinadala? Sino ang kasing bulag gaya ng aking tipan

ng kasunduan, o bulag gaya ng lingkod ni Yahweh? [20] Maraming kang nakikitang
mga bagay, pero hindi nauunawaan; ang mga tainga nila ay nakabukas, pero
walang nakaririnig. [21] Nagpapalugod kay Yahweh ang mapapurihan ang kaniyang
katarungan at maluwalhati ang kaniyang mga kautusan. [22] Pero ito ang mga taong
nanakawan at nasamsaman; silang lahat ay nakulong sa mga hukay, nabihag sa mga
bilangguan; sila ay naging isang inagaw na walang sinumang makakasagip sa kanila
at walang makakapagsabi, "ibalik sila!" [23] Sino sa inyo ang makikinig nito? Sino
ang makikinig at pakikinggan ang hinaharap? [24] Sino ang nagbigay kay Jacob sa mga
magnanakaw, at ang Israel sa mga mandarambong? Hindi ba si Yahweh, laban sa
kaniya na nagawan natin ng kasalanan, kaninong daan tayo nakagawa ng kasalanan,
kaninong mga daan tayo tumangging lumakad, at kaninong batas tayo tumangging
sumunod? [25] Kaya ibinuhos niya ang kaniyang mabangis na galit laban sa kanila,
kasama ang pagkawasak ng digmaan. Ito ay nagliyab sa kanilang kapaligiran, pero
hindi nila ito maunawaan; tinupok sila nito, pero hindi nila ito isinapuso.

43

[1] Pero ngayon ito ang sinasabi ni Yahweh, ang siyang lumikha sa iyo, Jacob, at
siyang humubog sa iyo, Israel: "huwag kang matakot, sapagkat tinubos kita; tinawag
kita sa iyong pangalan, ikaw ay akin. [2] Kapag ikaw ay dumaraan sa mga tubigan, ako
ay kasama mo; at sa mga ilog, hindi ka malulunod. Kapag ikaw ay lumalakad sa apoy,
hindi ka masusunog, ni sa apoy ay hindi ka masasaktan. [3] Dahil ako si Yahweh ang
iyong Diyos, ang Banal ng Israel, iyong Tagapagligtas. Ibinigay ko na pang tubos sa
iyo ang Ehipto, Etiopia at ang Seba kapalit mo. [4] Dahil ikaw ay mahalaga at natatangi
sa aking paningin, mahal kita; kaya magbibigay ako ng mga tao kapalit mo, at ibang
mga tao sa iyong buhay. [5] Huwag kang matakot, dahil ako ay kasama mo; aking
dadalhin ang iyong lahi mula sa silangan, at titipunin kayo mula sa kanluran; [6] Aking
sasabihin sa hilaga, 'ibalik sila;' at sa timog, 'huwag silang pigilan' Dalhin ang aking
mga anak na lalaki mula sa malayo, at aking mga anak na babae mula sa malayong
mga lugar ng mundo, [7] ang lahat ng tumatawag sa aking pangalan, na aking nilikha
para sa aking kaluwalhatian, na aking hinubog, oo, na aking ginawa. [8] Ilabas ang
mga bulag na may mga mata, at ang bingi, kahit siya ay may mga tainga. [9] Ang
lahat ng bansa ay sama-samang magtitipon, at magpupulong ang mga bayan. Sino
sa kanilang ang maaaring makapagsasabi nito at makapagpapahayag ng mga unang
kaganapan? Hayaan silang dalhin ang kanilang saksi para patuyan na sila ay tama,
hayaan silang makinig at pagtibayin, 'ito ay katotohanan,' [10] Kayo ang aking mga
saksi, "ipinapahayag ni Yahweh, "at aking lingkod na aking pinili, para malaman
ninyo at maniwala kayo sa akin, at inyong mauunawaan na Ako ay siya nga. Walang
nilikhang ibang diyos sa aking harapan, at walang makasusunod sa akin. [11] Ako,
Ako ay si Yahweh, at wala nang ibang tagapagligtas maliban sa akin. [12] Nagsalita
ako, nagligtas, at nagpahayag na walang ibang diyos sa gitna ninyo. Kayo ang aking
mga saksi," Ipinapahayag ni Yahweh, "Ako ang Diyos. [13] Mula sa araw na ito Ako ay
siya, at walang makakasagip sa sinuman mula sa aking kamay. Ako ang gagawa, at
sinong ang makakabalik nito?" [14] Ito ang sinasabi ni Yahweh, ang inyong Manunubos,
ang Banal ng Israel: " Dahil sa inyong kapakanan nagsugo ako sa Babilonia at
pinangunahan ang pagbagsak nila gaya ng mga pugante, ginawang mga awit ng
panaghoy ang kapahayagan ng kasiyahan ng Babilonia. [15] Ako si Yahweh, ang Banal,
ang lumikha ng Israel, ang inyong Hari." [16] Ito ang sinasabi ni Yaweh (na siyang
nagbukas ng isang daan sa dagat, at isang landas sa malawak na katubigan, [17] na
siyang naglabas ng mga karwahe at kabayo, ang kawal at ang makapangyarihang
hukbo. Sila ay magkakasamang nahulog sa baba; sila ay hindi na babangon muli;

sila ay malilipol, pinatay tulad ng isang nag-aapoy na mitsa.) 18 Huwag ninyong
isipin ang mga dating pangyayari, ni alalahanin ang mga bagay na nangyari noong
unang panahon. 19 Masdan mo, ako ay gagawa ng isang bagong bagay; ngayon ito ay
magsisimulang mangyari; hindi mo ba ito naunawaan? Gagawa ako ng isang daanan
sa disyerto at batis ng tubig sa ilang. 20 Pararangalan ako ng mga mababangis na
hayop sa bukid, ang mga asong-gubat at mga ostrich, dahil ako ay magbibigay ng
tubig sa ilang, at ng mga ilog sa disyerto, para painumin ang aking bayan na pinili,
21 Ang bayang ito na aking hinubog para sa aking sarili, para isalaysay nila ang aking
kapurihan. 22 Pero hindi ka tumawag sa akin, Jacob; Ikaw ay nagsawa na sa akin, O
Israel. 23 Hindi mo dinala sa akin ang alinman sa iyong mga tupa bilang handog na
susunugin; ni pinarangalan mo ako ng iyong mga alay. Hindi ko kayo pinahirapan
sa mga handog na butil, ni pinagod kayo sa mga handog na insenso. 24 Hindi mo
ako binilihan ng mabangong tubo gamit ang pera, o binigyan man ng taba ng iyong
mga alay; pero binigyan mo ako ng pabigat dahil sa ginawa mong mga kasalanan,
pinagod mo ako sa iyong mga masasamang gawain. 25 Ako, oo, ako, ang siyang nag-
aalis ng iyong mga kasalanan para sa aking kapakanan; at hindi ko na tatandaan
pa ang iyong mga kasalanan kahit kailan. 26 Ipaalaala mo sa akin kung ano ang
nangyari. Magkasama tayong pagusapan ito; Ihain mo ang iyong hangarin, para
mapatunayang ikaw ay walang kasalanan. 27 Nagkasala ang iyong unang ama, at
ang iyong mga pinuno ay lumabag laban sa akin. 28 Kaya aking dudungisan ang
mga banal na pamunuan; ibibigay ko sa ganap na pagkawasak si Jacob at sa labis na
kahihiyan ang Israel."

44

1 Ngayon makinig ka, Jacob aking lingkod, at Israel, na aking pinili: 2 Ito ang sinasabi
ni Yahweh, ang lumikha sa iyo at humubog sa iyo sa sinapupunan at siyang tutulong
sa iyo: Huwag kang matakot, O Jacob na aking lingkod; at ikaw, Jeshurun, na aking
pinili. 3 Dahil aking ibubuhos ang tubig sa uhaw na lupa, sa tuyong lupa dadaloy
ang mga batis, at ibubuhos ko sa iyong mga supling ang aking Espiritu, at ang mga
anak mo ay pagpapalain. 4 Sila ay sisibol sa gitna ng damo, gaya ng mga puno sa
tabi ng mga tubig sa batis. 5 Sasabihin ng isa, 'Ako ay kay Yahweh; ' at ang isa
ay ipapangalan kay Jacob; at ang isa pa ay isusulat sa kaniyang kamay 'Pag-aari ni
Yahweh' at tatawagin sa pangalan ng Israel." 6 Ito ang sinasabi ni Yahweh - ang Hari
ng Israel at kaniyang Manunubos, Yahweh ng mga hukbo: "Ako ang una, at ako ang
huli; walang ibang Diyos kundi ako. 7 Sino ang katulad ko? Hayaan siyang ipahayag
ito at ipaliwanag sa akin ang mga nangyari simula nang aking itinatag ang sinaunang
bayan, at hayaan silang ipahayag ang mga pangyayaring darating. 8 Huwag matakot
o mangamba. Hindi ba ipinahayag ko sa iyo nang unang panahon, at ipinaalam
ito? Kayo ang aking mga saksi: May ibang Diyos ba maliban sa akin? Walang ibang
Bato; wala akong ibang kilala." 9 Silang nagbibigay anyo sa diyus-diyosan ay walang
halaga; at ang mga bagay na kanilang kinatutuwaan ay walang saysay; ang kanilang
mga saksi ay hindi nakakikita o nakakaalam ng anumang bagay, at sila ay malalagay
sa kahihiyan. 10 Sino ang huhulma ng isang diyos o maghuhugis ng diyus-diyosan
na walang halaga? 11 Masdan mo, ang lahat ng kaniyang mga kasama ay ilalagay sa
kahihiyan; ang mga mang-uukit ay tao lamang. Hayaan mo silang magsama-sama sa
kanilang paninindigan; sila ay yuyukod at malalagay sa kahihiyan. 12 Ang panday ay
gumagawa sa pamamagitan ng kaniyang mga kagamitan, naghuhulma ito, gumagawa
sa init ng nagbabagang bato. Gamit ang maso at kaniyang malalakas na bisig hinubog
niya ito. Siya ay nagugutom, at ang kaniyang lakas ay nawawala; siya ay hindi
umiinom ng tubig at nanghihina. 13 Sinusukat ng karpintero ang kahoy ng isang

pisi at tinatandaan ng pantanda. Nagkakahugis ito sa pamamagitan ng kaniyang
mga kagamitan at tinatandaan ito gamit ang mga kompas. Kaniyang hinuhubog ito
sa anyo ng isang tao gaya ng isang kaakit-akit na tao, para ito ay ilagay sa isang
altar. [14] Pumuputol siya ng mga cedar, o pumipili siya ng puno ng sipres o isang
puno ng ensena. Siya ay kumukuha ng mga puno sa kagubatan para sa kaniyang
sarili. Siya ay nagtatanim ng puno ng pir at pinalalaki ito ng ulan. [15] Pagkatapos
ginagamit ito ng tao bilang pangsiga kung saan siya nagpapainit. Oo, pinaliliyab niya
ang isang apoy at pinangluluto ng tinapay. Pagkatapos ginagawa niya mula dito ang
isang diyos at sasambahin ito. [16] Kaniyang iginagatong ang ilang bahagi ng kahoy
sa apoy, iniihaw ang kaniyang karne dito. kumain siya at nabubusog. Kaniyang
nadarama ang init at sinasabi, “Ah, ako ay naiinitan, aking nakita ang apoy.” [17] Siya
ay gumagawa ng diyos sa pamamagitan ng tirang kahoy, kaniyang inukit na imahe; at
kaniyang niluluhuran ito at ginagalang ito, at nananalangin dito at sinasabing, “Iligtas
mo ako, sapagkat ikaw ang aking diyos.” [18] Hindi nila nalalaman, ni naiintindihan,
dahil ang kanilang mga mata ay bulag at hindi nakakakita, at ang kanilang mga
puso ay hindi nakakaunawa. [19] Walang sinumang nakaka-isip, ni nakakaunawa
at sinasabi, “Aking iginatong ang bahagi ng kahoy sa apoy; oo, ako ay nagluto rin
ng tinapay sa mga baga nito; ako ay nag-ihaw ng karne sa baga nito at kumain.
Ngayon gagawin ko ba ang ibang bahagi ng kahoy sa isang bagay na kasuklam-
suklam para sambahin? Dapat ba akong lumuhod sa isang piraso ng kahoy?” [20] Para
bang siyang kumakain ng abo; ang kaniyang nadayang puso ay niligaw siya. Hindi
niya mailigtas ang kaniyang sarili, ni masabi, “Ang bagay na ito sa aking kanang
kamay ay isang bulaang diyos.” [21] Iyong alalahanin tungkol sa mga bagay na ito, O
Jacob, at Israel, dahil kayo ay aking lingkod: kayo ay aking nilikha; ikaw ang aking
lingkod: Israel, ikaw ay hindi ko malilimutan. [22] Isinantabi ko, tulad ng makapal
na ulap, ang iyong mga mapanghimagsik na mga gawain; at gaya ng isang ulap, ang
iyong mga kasalanan; manumbalik ka sa akin, sapagkat tinubos kita. [23] Umawit kayo,
kayong mga kalangitan, dahil si Yahweh ay kumilos; sumigaw kayo, kayong mga nasa
kailaliman ng lupa; magsimula kayong umawit, kayong mga bundok, at kayo, mga
gubat, sa bawat puno; dahil tinubos ni Yahweh si Jacob, at ipapakita ang kaniyang
kaluwalhatian sa Israel. [24] Ito ang sinasabi ni Yahweh, iyong Manunubos, na siyang
humubog sa iyo mula sa sinapupunan: Ako si Yahweh, na gumawa ng lahat ng bagay,
na nag-iisang naglatag ng kalangitan, na nagiisang naghugis ng kalupaan. [25] Ako
na humahadlang sa mga hula ng mga sinungaling at silang mga bumabasa ng mga
hula; Binabaliktad ko ang karunungan ng mga pantas at ginagawang kamangmangan
ang kanilang payo. [26] Ako si, Yahweh! - ang nagpapatupad ng mga pahayag ng
kaniyang lingkod at isinasagawa ang payo ng kaniyang mga mensahero, na nagsasabi
ng tungkol sa Jerusalem, 'Siya ay pananahanan' at ang mga lungsod ng Juda, sila ay
muling itatatag, at ibabangon ko ang kanilang mga wasak na lugar' [27] na sinasabi
sa malalim na karagatan, ' matuyo ka, at aking tutuyuin ang iyong mga agos— [28] na
siyang nagsasabi tungkol kay Ciro, 'Siya ang aking pastol, gagawin niya ang lahat
ng naisin ko' - kaniyang ipag-uutos tungkol sa Jerusalem, 'Hayaan siyang muling
maitatag,' at ang tungkol sa templo, 'Hayaan na ang pundasyon mo ay mailatag.”

45

[1] Ito ang sinasabi ni Yahweh, sa kaniyang hinirang, kay Ciro na ang kanang kamay
ay aking hawak, para lupigin ang mga bansa sa harap niya, para tanggalan ng sandata
ang mga hari, at para buksan ang mga pintuan sa kaniyang harapan, kaya ang mga
tarangkahan ay mananatiling nakabukas: [2] Ako ay mauuna sa iyo at ang mga bundok
ay aking papatagin; aking wawasakin ang mga pintuang tanso at puputol-putulin ang

kanilang bakal na rehas, 3 at ibibigay ko sa iyo ang mga kayamanang nasa kadiliman
at ang mga natatagong kayamanan, para inyong malaman na ako ito, si Yahweh,
na tumatawag sa iyong pangalan, ako, ang Diyos ng Israel. 4 Para sa kapakanan ni
Jacob na aking lingkod, at sa Israel na aking pinili, tinawag kita sa iyong pangalan:
bibigyan ka ng isang pangalan na may karangalan, kahit hindi mo ako kinilala. 5 Ako
si Yahweh, at walang iba; walang ibang Diyos maliban sa akin. Bibigyan kita ng
sandata para sa digmaan, kahit hindi mo ako kinilala; 6 Para malaman ng mga tao
mula sa pagsikat ng araw, at mula sa kanluran, na walang ibang diyos maliban sa
akin: ako si Yahweh, at wala ng iba. 7 Ako ang lumikha ng liwanag at dilim; Ako
ang nagbibigay ng kapayapaan at lumilikha ng kapahamakan; Ako si Yahweh, na
gumagawa ng lahat ng bagay na ito. 8 Kayong mga langit, ibagsak ninyo ang ulan mula
sa itaas! Hayaan ang mga himpapawid na umulan ng makatarungang kaligtasan.
Hayaan ito ay sipsipin ng lupa, nang kaligtasan ay sumibol, at kasama nito tutubo
ang katwiran. Ako, si Yahweh, ang lumikha sa kanilang dalawa. 9 Kaawa-awa ang
sinumang nakikipagtalo sa lumalang sa kanya! Isang basag na palayok sa kalagitnaan
ng lahat ng basag na palayok sa lupa! Dapat bang sabihin ng putik sa manlililok,' 'Ano
ang iyong ginagawa? o, Ano ang iyong nililikha— wala ka bang mga kamay noong
likhain mo ito? 10 Kaawa-awa ang nagsasabi sa isang ama, Para saan pa ang iyong
pagiging ama? o sa isang babae, 'para saan at ikaw ay manganganak pa?' 11 Ito ang
sinasabi ni Yahweh, ang Banal ng Israel, kaniyang Manlilikha: tungkol sa mga bagay
na darating, tinatanong ninyo ba ako tungkol sa aking mga anak? Sasabihin niyo ba
sa akin kung ano ang gagawin ko sa gawa ng aking mga kamay?' 12 Aking nilikha
ang lupa at nilalang ang tao mula rito. Itong aking mga kamay ang naglatag ng
kalangitan, at aking inutos sa lahat ng mga bituin na lumitaw. 13 Pinakilos ko si Ciro
sa katuwiran, at tutuwirin ang lahat ng kaniyang mga landas. Itatayo niya ang aking
lungsod; pauuwiin niya ang aking bayang ipinatapon, nang walang kapalit na bayad
o suhol, "sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo. 14 Ito ang sinasabi ni Yahweh, "Ang
yaman ng Ehipto, at pangangalakal ng Ethiopia sa mga Sabeo, mga taong matataas
ang kalagayan, ay dadalhin sa iyo. Sila ay magiging inyo. Sila ay magsisisunod sa
inyo, magsisidating na may mga tanikala. Sila ay magpapatirapa sa iyo, at sila ay
makikiusap sa iyo na sinasabing, Tunay na ang Diyos ay nasa iyo, at walang iba liban
sa kanya. 15 Tunay nga na ikaw ay isang Diyos na kinukubli ang iyong sarili, Diyos
ng Israel, na Tagapagligtas. 16 Mapapahiya at kahiya-hiya silang lahat; silang mga
gumagawa ng diyus-diyosan ay lalakad sa kahihiyan. 17 Pero ang Israel ay ililigtas ni
Yahweh nang walang hanggang kaligtasan; kayo ay hindi na muli mapapahiya. 18 Ito
ang sinasabi ni Yahweh, na lumikha ng kalangitan, ang tunay na Diyos na gumawa
ng lupa at lumikha nito, na siyang nagtatag nito. Kaniyang nilikha ito, hindi para
masayang, para panahanan: "Ako si Yahweh, at wala akong kapantay. 19 Ako ay hindi
nagsalita ng palihim, sa mga tagong lugar; hindi ko sinabi sa lahi ni Jacob, 'Hanapin
ninyo ko ng walang katuturan!' Ako si Yahweh, ay nagsasalita ng totoo; inihahayag ko
ang mga bagay na matuwid. 20 Tipunin ang inyong mga sarili at lumapit! Magsama-
sama kayong mga nakasumpong ng kanlungan mula sa mga bansa! Sila ay walang
nalalaman, sila na nagdadala ng larawang inukit at nanalangin sa mga diyos na hindi
nakapagliligtas. 21 Magsilapit at ipahayag ito sa akin, magdala ng katibayan! Hayaan
silang magsisabwatan. Sino ang nagpakita nito mula nang unang panahon? Sinong
nagpahayag nito? Hindi ba ako, na si Yahweh? At walang ibang Diyos maliban sa
akin, ang makatarungang Diyos at ang Tagapagligtas; walang iba maliban sa akin.
22 Bumalik kayo sa akin at maligtas, lahat ng nasa sulok ng mundo; dahil ako ang
Diyos, at walang ibang diyos. 23 Ako ay sumusumpa sa aking sarili, sinasabi ang
aking makatarungang atas, at hindi ito babalik: Sa akin ang bawat tuhod ay luluhod,

bawat dila ay susumpa, 24 na nagsasabing, “Kay Yahweh lamang ang kaligtasan at
kalakasan. Ang lahat ng nagagalit sa kaniya ay manliliit sa kahihiyan sa kaniyang
harapan. 25 Kay Yahweh, ang lahat ng kaapu-apuhan ng Israel ay mapapawalang
sala; ipagmamalaki nila siya.

46

1 Si Bel ay nagpatirapa, si Nebo ay yumuyukod; nabigatan ang mga hayop na
nagdadala ng kanilang diyus-diyosan. Ang mga diyus-diyosan na kanilang dala ay
mabigat na pasanin sa mga pagod na mga hayop. 2 Magkakasama silang yumuyukod
at lumuluhod; hindi nila mailigtas ang imahe, at sila mismo ay mapupunta sa
pagkabihag. 3 Makinig kayo sa akin, sambahayan ni Jacob, at lahat kayo, ang mga
nalabi sa sambahayan ni Jacob, kayong inalagaan ko mula sa inyong pagsilang, na
maalagaan mula sa sinapupunan: 4 Hanggang sa katandaan ay Ako ay siya nga, at
hanggang sa magkauban ay dadalhin kita. Ginawa kita, at tutulungan kita, akin
kitang dadalhin sa kaligtasan. 5 Kanino ninyo ako itutulad? at kanino ninyo ako
ipaparis, para kami ay ihambing? 6 Sila ay nagbuhos ng ginto mula sa supot at
nagtitimbang ng pilak sa timbangan. Sila ay umuupa ng isang panday, at ginagawa
niya ito ng isang diyos; sila ay nagpapatirapa at sinasamba ito. 7 Pinapasan nila ito
sa balikat at dinadala nila ito; inilalagay ito sa kaniyang lugar, at ito ay nakatayo sa
kaniyang lugar at hindi gumagalaw mula dito. Tumatawag sila dito, gayun man hindi
ito makakasagot ni makapagliligtas ng sinuman sa kanilang kaguluhan. 8 Tandaan
ninyo ang mga bagay na ito; huwag ninyo itong balewalain, kayong mga suwail!
9 Isipin ninyo ang mga unang pangyayari, mga nakaraang panahon, dahil ako ang
Diyos, wala ng iba, Ako ay Diyos, at walang ibang katulad ko. 10 Ipinapahayag ko
ang wakas mula sa pasimula, at mga bagay na mangyayari na hindi pa nangyayari;
Sinasabi ko, “magaganap ang lahat ng balak ko, at gagawin ko ang lahat ng nais
kong gawin.” 11 Tumatawag ako ng ibong mangdadagit mula sa silangan, ng taong
aking pinili mula sa malayong lupain; Oo, ako ay nagsalita; tutuparin ko rin ito; ako
ang nagplano; ako rin ang gagawa nito. 12 Makinig kayo sa akin, kayong mga taong
matitigas ang ulo; na malayo sa paggawa ng matuwid. 13 Aking inilalapit ang aking
kabanalan; ito ay hindi malayo at ang pagliligtas ko ay hindi maghihintay; at Ibibigay
ko ang kaligtasan sa Sion at ang aking kagandahan sa Israel.

47

1 Bumaba ka at umupo ka sa alikabok, birheng anak na babae ng Babilonia; maupo
ka sa lupa nang walang trono, anak na babae ng mga taga-Caldea. Hindi ka na
magiging kaakit-akit at kahali-halina. 2 Kunin mo ang batong gilingan at gilingin mo
ang harina; tanggalin mo ang iyong belo, punitin mo ang iyong magandang kasuotan,
alisin mo ang takip ng iyong mga binti, tawirin mo ang mga batis. 3 Malalantad ang
iyong kahubaran, oo, makikita ang iyong kahihiyan: Maghihiganti ako at walang
taong makakaligtas. 4 Ang aming Tagapagligtas, Yahweh ng mga hukbo ang kaniyang
pangalan, ang Banal ng Israel. 5 Maupo ka sa katahimikan at pumunta ka sa
kadiliman, anak na babae ng mga taga-Caldea; dahil hindi ka na tatawagin na Reyna
ng mga kaharian. 6 Nagalit ako sa aking bayan; dinungisan ko ang aking pamana at
binigay ko sila sa iyong kamay, pero hindi mo sila pinakitaan ng awa; nagpatong ka
ng napakabigat na pamatok sa mga matatanda. 7 Sinabi mo, “Mamumuno ako bilang
pinakamataas na reyna magpakailanman.” Hindi mo isinapuso ang mga bagay na ito,
maging inisip kung anong mangyayari sa mga ito. 8 Kaya ngayon pakinggan mo ito,
ikaw na mahilig sa kasiyahan at nauupo nang may kasiguraduhan, ikaw na sinasabi
sa iyong puso, “Nabubuhay ako, at wala akong katulad; hindi ako mauupo bilang

isang balo kailanman, maging ang maranasan ang mawalan ng mga anak.” [9] Pero
ang dalawang bagay na ito ay biglang darating sa iyo sa isang araw: ang pagkawala
ng mga anak at pagiging balo; darating sila sa iyo nang buong lakas, sa kabila
ng mga pangkukulam mo at maraming mga dasal at anting-anting. [10] Nagtiwala
ka sa iyong kasamaan; sinabi mo, “Walang nakakakita sa akin;” nililigaw ka ng
iyong karunungan at kaalaman, pero sinasabi mo sa iyong puso, “Nabubuhay ako, at
walang akong katulad.” [11] Magagapi ka ng sakuna; hindi mo matataboy ito gamit ang
iyong mga dasal. Babagsak sa iyo ang pagkawasak; hindi mo ito makakayang salagin.
Bigla kang tatamaan ng kalamidad, bago mo pa ito malaman. [12] Magpatuloy ka sa
paggamit ng salamangka at maraming pangkukulam na tapat mong binibigkas mula
pa nang iyong pagkabata; marahil ay magtatagumpay ka, marahil ay matataboy mo
ang sakuna. [13] Pagod ka na sa marami mong pagsangguni; hayaan mong tumayo
at iligtas ka ng mga lalaking iyon—sila na tinatala ang kalangitan at tumitingin
sa mga bituin, sila na nagpapahayag ng mga bagong buwan—hayaan mo silang
iligtas ka mula sa mangyayari sa iyo. [14] Tingnan mo, sila ay magiging parang mga
pinaggapasan. Susunugin sila ng apoy. Hindi nila maliligtas ang mga sarili nila mula
sa kamay ng apoy. Walang uling na magpapainit sa kanila at walang apoy para
tabihan nila! [15] Para sa iyo, wala silang silbi kundi kapaguran, sila na mga nakasama
mo sa pangangalakal simula noong kabataan mo pa; gagala sila sa kani-kaniyang
landas; kaya walang magliligtas sa iyo.

48

[1] Pakinggan ninyo ito, sambahayan ni Jacob, na tinawag sa pangalang Israel, at
mula sa semilya ni Juda; kayo na nanunumpa sa pangalan ni Yahweh at tinatawag
ang Diyos ng Israel, pero hindi taos-puso o sa matuwid na paraan. [2] Dahil tinatawag
nila ang mga sarili nilang mga mamamayan ng banal na lungsod at nagtitiwala sa
Diyos ng Israel; Yahweh ng mga hukbo ang kaniyang pangalan. [3] “Pinahayag ko
ang mga bagay na mula pa dati; lumabas sila sa aking bibig, at hinayag ko sila; at
ginawa ko sila, at nangyari sila. [4] Dahil alam kong matigas ang ulo ninyo, kasing
tigas ng bakal ang mga leeg ninyo, at parang tanso ang inyong noo, [5] kaya pinahayag
ko ang mga bagay na ito sa simula pa; ipinaalam ko sa inyo bago sila mangyari,
para hindi ninyo masasabing, 'Ang aking diyus-diyosan ang gumawa nito,' o 'ang
aking inukit na rebulto, o ang aking bakal na rebulto ang nagtalaga ng mga bagay
na ito.' [6] Narinig ninyo ang tungkol sa mga bagay na ito; tingnan ninyo ang lahat
ng mga patunay na ito; at kayo, hindi ba ninyo aaminin na totoo ang sinabi ko?
Mula ngayon, mga bagong bagay ang ipapakita ko sa inyo, mga nakatagong bagay
na hindi ninyo alam. [7] Ngayon, at hindi mula nung una, nangyari sila, at bago
ngayon hindi ninyo narinig ang tungkol sa kanila, kaya hindi ninyo masasabing,
'Oo, alam ko ang tungkol sa kanila.' [8] Hindi ninyo narinig kailanman; hindi ninyo
alam; ang mga bagay na ito ay hindi isiniwalat sa mga tainga ninyo nung simula
pa. Dahil alam ko na kayo ay napakamapanlinlang, at mapaghimagsik mula sa
kapanganakan. [9] Para sa kapakanan ng pangalan ko ipagpapaliban ko ang aking
galit, at para sa aking karangalan pipigilin ko ang pagwasak sa inyo. [10] Tingnan
ninyo, nilinang ko kayo, pero hindi bilang pilak; ginawa ko kayong dalisay sa pugon
ng pagdurusa. Para sa kapakanan ko, para sa kapakanan ko ay kikilos ako; dahil
paano ko pahihintulutang malagay sa kahihiyan ang aking pangalan? [11] Hindi ko
ibibigay ang aking kaluwalhatian sa sinuman. [12] Makinig kayo sa akin, Jacob, at
Israel, na tinawag ko: Ako ay siya; Ako ang una, Ako rin ang huli. [13] Oo, ang kamay
ko ang naglagay ng pundasyon ng mundo, at ang aking kanang kamay ang naglatag ng
kalangitan; kapag tinatawag ko sila, sama-sama silang tumatayo. [14] Magtipon kayo,

lahat kayo, at pakinggan; Sino sa inyo ang nagpahayag ng mga bagay na ito? Ang
kakampi ni Yahweh ay tatapusin ang kaniyang layunin laban sa Babilonia. Gagawin
niya ang kalooban ni Yahweh laban sa mga taga-Caldea. 15 Ako, Ako ay nagsalita,
oo, Ako ang tumawag sa kaniya, Ako ang nagdala sa kaniya, at magtatagumpay siya.
16 Lumapit kayo sa akin, makinig kayo dito; mula sa simula hindi ako nagsalita nang
palihim; kapag nangyari ito, nandoon ako; at ngayon si Yahweh na Panginoon ay
pinadala ako, at ang kaniyang Espiritu." 17 Ito ang sinasabi ni Yahweh, ang inyong
Tagapagligtas, ang Banal ng Israel, "Ako si Yahweh na Diyos ninyo, na nagtuturo sa
inyo kung paano magtagumpay, na nangunguna sa inyo sa landas na dapat ninyong
tahakin. 18 Kung sinunod ninyo lamang ang aking mga utos! Ang inyong kapayapaan
at kasaganaan sana ay umagos tulad ng ilog, at ang inyong kaligtasan ay tulad ng mga
alon ng dagat. 19 Ang inyong mga kaapu-apuhan sana ay kasing dami ng buhangin, at
ang mga anak mula sa inyong sinapupunan ay kasing dami ng mga butil ng buhangin;
ang pangalan nila ay hindi sana pinutol o inalis mula sa aking harapan. 20 Lumabas
kayo mula sa Babilonia! Tumakas kayo mula sa mga taga-Caldea! Sa tunog ng hiyaw
ay ipahayag ninyo ito! Ipaalam ninyo ito, paabutin ninyo ito sa dulo ng mundo!
Sabihin ninyo, 'Niligtas ni Yahweh ang kaniyang lingkod na si Jacob.' 21 Hindi sila
nauhaw nang hinatid niya sila sa mga disyerto; pinaagos niya ang tubig mula sa bato
para sa kanila; biniyak niya ang bato, at bumulwak ang tubig. 22 Walang kapayapaan
para sa mga masasama— ang sabi ni Yahweh."

49

1 Makinig kayo sa akin, kayong mga baybayin! At magbigay kayo ng pansin, kayong
mga malalayong tao. Tinawag ako ni Yahweh sa pangalan mula sa kapanganakan,
nang dinala ako ng aking ina sa mundo. 2 Ginawa niyang parang matalim na espada
ang aking bibig; tinago niya ako sa anino ng kaniyang kamay; ginawa niya akong
pinakinis na palaso; tinago niya ako sa kaniyang lalagyan ng palaso. 3 Sinabi niya
sa akin, "Ikaw ang aking lingkod, Israel, na gagamitin ko para ipakita ang aking
kaluwalhatian." 4 Kahit na inakala kong nagsikap ako para sa wala, ginamit ko ang
aking lakas para sa wala, pero ang aking katarungan ay na kay Yahweh, at ang aking
gantimpala ay nasa Diyos ko. 5 At ngayon ay nagsalita si Yahweh, siya na hinubog
ako mula sa kapanganakan para maging lingkod niya, para ibalik si Jacob ulit sa
kaniyang sarili, at tipunin ang Israel sa kaniya. Marangal ako sa mga mata ni Yahweh,
at ang aking Diyos ang naging kalakasan ko. 6 Sinasabi niya, "Maliit na bagay para
sa iyo na maging aking lingkod para itatag muli ang mga tribo ni Jacob, at ibalik ang
mga nakaligtas sa Israel. Gagawin kitang ilaw ng mga dayuhan, na ikaw ang aking
kaligtasan sa dulo ng mundo." 7 Ito ang sinasabi ni Yahweh, ang Tagapagligtas ng
Israel, ang kanilang Banal, sa isang hinamak ang buhay, kinamuhian ng mga bansa,
at isang alipin ng mga pinuno, "Makikita ka ng mga hari at tatayo sila, at makikita
ka ng mga prinsipe at luluhod sila, dahil kay Yahweh na tapat, kahit ang Banal ng
Israel, na pumili sa iyo." 8 Ito ang sinasabi ni Yahweh, "Sa oras na napagpasyahan
kong ipakita ang aking pabor, sasagutin kita, at sa araw ng kaligtasan tutulungan kita;
pangangalagaan kita, at ibibigay kita bilang isang tipan para sa mga tao, para itayo
muli ang lupain, para itakda muli ang pinabayaang pamana. 9 Sasabihin mo sa mga
bilanggo, 'Lumabas kayo;' sa mga nasa madidilim na kulungan, 'Ipakita ninyo ang
inyong mga sarili.' Manginginain sila sa mga daanan, at magiging pastulan nila ang
mga kalbong dalusdos. 10 Hindi sila magugutom o mauuhaw; maging ang init o ang
araw ay hindi sila tatamaan, dahil siyang may awa sa kanila ay pangungunahan sila;
gagabayan niya sila sa mga bukal ng tubig. 11 At gagawin kong daanan ang lahat ng
aking mga bundok, at papatagin ko ang aking mga malawak na daanan." 12 Tingnan

mo, ang mga ito ay nanggaling pa mula sa malayo, ang iba ay mula sa hilaga at
kanluran; at ang iba ay mula sa lupain ng Syene. [13] Umawit kayo, mga kalangitan, at
magpakasaya ka, kalupaan; umawit kayo, mga bundok! Dahil inaaliw ni Yahweh
ang kaniyang bayan, at mahahabag sa mga nasasaktan. [14] Pero sinabi ng Sion,
"Pinabayaan ako ni Yahweh, at kinalimutan ako ng Panginoon." [15] "Makakalimutan
ba ng isang babae ang kaniyang sanggol, na pinasususo sa kaniyang suso, kaya wala
siyang habag sa kaniyang anak na ipinanganak? Oo, maaaring makalimutan nila,
pero hindi kita makakalimutan. [16] Tingnan mo, sinulat ko ang pangalan mo sa aking
mga palad; nasa harapan ko palagi ang iyong mga pader. [17] Nagmamadaling bumalik
ang mga anak mo, habang ang mga nagwasak sa iyo ay umaalis na. [18] Tingnan mo
ang paligid mo at masdan, lahat sila ay nagtitipon at papunta sa iyo. Habang ako
ay nabubuhay—ito ang pahayag ni Yahweh—tiyak na isusuot mo sila na parang mga
alahas; isusuot mo sila, tulad ng babaing ikakasal. [19] Kahit na basura at pinabayaan
ka, isang lupain na nasa mga guho, ngayon ay masyado kang liliit para sa mga
naninirahan, at silang mga lumamon sa iyo ay lalayo. [20] Ang mga batang pinanganak
sa panahon ng iyong pangungulila ay sasabihin sa iyong pandinig, 'Masyadong
masikip ang lugar na ito para sa atin, bigyan ninyo kami ng lugar, para manirahan
kami dito.' [21] Pagkatapos ay tatanungin mo ang iyong sarili, 'Sino ang nagpaanak ng
mga batang ito para sa akin? Nangulila ako at baog, tinapon at hiniwalayan. Sino ang
nagpalaki sa mga batang ito? Tingnan mo, naiwan akong nag-iisa; saan nanggaling
ang mga ito?'" [22] Ito ang sinasabi ni Yahweh na ating Panginoon, "Tingnan mo, itataas
ko ang aking kamay sa mga bansa; itataas ko ang aking bandilang panghudyat sa mga
tao. Dadalhin nila ang mga anak mong lalaki sa kanilang mga bisig at bubuhatin nila
ang mga anak mong babae sa kanilang mga balikat. [23] Magiging mga ama-amahan mo
ang mga hari, at mga tagapag-alaga mo ang mga reyna nila; yuyuko sila sa iyo na nasa
lupa ang mga mukha nila at didilaan nila ang alikabok sa mga paa mo; at malalaman
mo na ako si Yahweh; silang naghihintay sa akin ay hindi mapapahiya." [24] Maaari
bang makuha ang mga nasamsam mula sa mandirigma, o masagip ang mga bihag
mula sa taong malupit? [25] Pero ito ang sinasabi ni Yahweh, "Oo, makukuha ang mga
bihag mula sa mandirigma, at ang mga nasamsam ay masasagip; dahil kakalabanin
ko ang iyong kaaway at ililigtas ang iyong mga anak. [26] At ipapakain ko sa mga
nang-aapi sa iyo ang sarili nilang laman; at malalasing sila sa sarili nilang dugo, na
para bang alak ito; at ang buong sangkatauhan ay malalaman na Ako, si Yahweh, ang
iyong Tagapagligtas at Manunubos, ang Makapangyarihan ng Jacob."

50

[1] Ito ang sinasabi ni Yahweh, "Nasaan ang katibayan ng paghihiwalay na ginamit
ko para hiwalayan ang inyong ina? At kanino sa mga tagapagbili ko kayo pinagbili?
Tingnan ninyo, pinagbili kayo dahil sa inyong mga kasalanan, at dahil sa inyong
paghihimagsik, pinatapon ang inyong ina. [2] Bakit nagpunta ako pero walang
naroroon? Bakit tumawag ako pero walang sumagot? Masyado bang maiksi ang
kamay ko para tubusin kayo? Wala ba akong kapangyarihan para iligtas kayo?
Tingnan ninyo, sa aking pagsasaway natutuyo ko ang dagat; ginagawa kong disyerto
ang mga ilog; namamatay ang mga isda nito dahil sa kakulangan ng tubig at
nabubulok. [3] Dinadamitan ko ang himpapawid ng kadiliman; tinatakpan ko ito ng
sako." [4] Binigyan ako ng Panginoong si Yahweh ng dila na katulad ng mga marunong,
kaya nagsasabi ako ng nakakatulong na salita sa napapagod; ginigising niya ako
bawat umaga; ginigising niya ang tainga ko para makarinig tulad ng mga marunong.
[5] Binuksan ng Panginoong si Yahweh ang aking tainga, at hindi ako mapaghimagsik,
maging ang tumalikod. [6] Binigay ko ang aking likod sa mga bumubugbog sa akin, at

ang aking mga pisngi sa mga bumunot ng aking balbas; hindi ko tinago ang aking
mukha mula sa pamamahiya at panunura. 7 Dahil tutulungan ako ng Panginoong si
Yahweh; kaya hindi ako napahiya; kaya ginawa kong matigas na bato ang mukha
ko, dahil alam kong hindi ako malalagay sa kahihiyan. 8 Siya na magpapawalang-
sala sa akin ay malapit lang. Sino ang sasalungat sa akin? Tumayo tayo at harapin
ang bawat isa. Sino ang nag-aakusa sa akin? Hayaan ninyo siyang lumapit sa akin.
9 Tingnan ninyo, tutulungan ako ng Panginoong si Yahweh. Sino ang magpapahayag
na makasalanan ako? Tingnan ninyo, masisira sila tulad ng damit; kakainin sila ng
gamu-gamo. 10 Sino sa inyo ang natatakot kay Yahweh? Sino ang sumusunod sa boses
ng kaniyang lingkod? Sino ang naglalakad sa malalim na kadiliman nang walang
liwanag? Dapat siyang magtiwala sa pangalan ni Yahweh at sumandal sa kaniyang
Diyos. 11 Tingnan ninyo, lahat kayong nagsisindi ng apoy, kayong nagdadala ng mga
sulo: maglakad kayo sa liwanag ng inyong apoy at sa alab na sinindihan ninyo. Ito
ang natanggap ninyo mula sa akin: hihimlay kayo sa lugar ng kirot.

51

1 Makinig kayo sa akin, kayong mga naghahabol ng katuwiran, kayong naghahanap
kay Yahweh: tingnan ninyo ang bato kung saan kayo tinapyas at sa tibagan ng bato
kung saan kayo tinibag. 2 Tingnan ninyo si Abraham, ang inyong ama, at si Sara,
na nagpanganak sa inyo; dahil nang siya ay mag-isa, tinawag ko siya. Pinagpala
ko siya at pinarami. 3 Oo, aaliwin ni Yahweh ang Sion; aaliwin niya ang kaniyang
mga napabayaang lugar; ang kaniyang ilang ay ginawa niyang parang Eden, at ang
kaniyang mga disyerto sa tabi ng lambak ng Ilog Jordan na parang hardin ni Yahweh;
kagalakan at kaligayahan ay matatagpuan sa kaniya, pasasalamat, at ang tunog ng
pag-awit. 4 Pansinin ninyo ako, aking bayan; at makinig kayo sa akin, aking bayan!
Dahil maglalabas ako ng kautusan, at gagawin kong ilaw ang aking katarungan para
sa mga bansa. 5 Ang aking katuwiran ay malapit na; lalabas ang aking kaligtasan,
at hahatulan ng aking bisig ang mga bansa; hihintayin ako ng mga baybayin; sabik
nilang hihintayin ang aking bisig. 6 Itaas ninyo ang inyong mga mata sa himpapawid,
at tingnan ninyo ang lupa sa ibaba, dahil maglalaho ang kalangitan tulad ng usok,
masisira ang mundo tulad ng damit, at mamamatay ang mga naninirahan dito na
parang mga langaw. Pero ang aking kaligtasan ay magpapatuloy magpakailanman,
at ang aking katuwiran ay hindi titigil na kumilos. 7 Makinig kayo sa akin, kayong
nakakaalam ng tama, kayong mga taong may batas ko sa inyong puso: Huwag
ninyong katakutan ang mga insulto ng mga tao, maging ang mapanghinaan ng loob
dahil sa kanilang abuso. 8 Dahil kakainin sila ng gamu-gamo tulad ng damit, at
kakainin sila ng bulate tulad ng lana; pero ang aking katuwiran ay magpakailanman,
at ang aking kaligtasan sa lahat ng salinlahi.” 9 Gumising ka, gumising ka, damitan mo
ng kalakasan ang iyong sarili, bisig ni Yahweh. Gumising ka tulad nung nakaraan, ang
mga salinlahi ng mga sinaunang panahon. Hindi ba ikaw ang dumurog sa halimaw
ng dagat, ikaw na sumaksak sa dragon? 10 Hindi ba ikaw ang nagpatuyo ng dagat,
ang tubig ng kailaliman, at ginawang daanan ang kailaliman ng dagat para makadaan
ang mga iniligtas? 11 Babalik ang mga tinubos ni Yahweh at pupunta sa Sion nang
may mga sigaw ng kagalakan at may kaligayahan magpakailanman sa kanilang mga
ulo; at kaligayahan at kagalakan ang mananaig sa kanila, at lalayo ang kalungkutan
at pagluluksa. 12 “Ako, Ako, ang siyang umaaliw sa inyo. Bakit kayo natatakot sa mga
tao, na mamamatay, ang mga anak ng tao, na ginawa tulad ng damo? 13 Bakit ninyo
nakalimutan si Yahweh na inyong Manlilikha, na umunat ng kalangitan at naglatag ng
mga pundasyon ng mundo? Kayo ay nasa patuloy na pangamba araw-araw dahil sa
nag-aalab na galit ng mang-aapi kapag nagpasya siyang magwasak. Nasaan ang galit

ng mang-aapi? [14] Ang isang nakayuko, magmamadali si Yahweh na pakawalan; hindi
siya mamamatay at pupunta sa hukay, maging ang mawalan ng tinapay. [15] Dahil ako
si Yahweh na inyong Diyos, na ginagambala ang dagat, para dumagundong ang mga
alon—Yahweh ng mga hukbo ang kaniyang pangalan. [16] Nilagay ko ang aking mga
salita sa inyong bibig, at tinakpan ko kayo ng anino ng aking kamay, para matanim
ko ang kalangitan, mailatag ang mga pundasyon ng mundo, at sabihin sa Sion, 'Kayo
ang aking bayan.'" [17] Gumising ka, gumising ka, bumangon ka, Jerusalem, ikaw na
ininom ang mangkok ng galit ni Yahweh mula sa kaniyang kamay; ikaw na ininom
ang mangkok, ang mangkok ng pagsuray, at inubos mo ito. [18] Wala sa lahat ng mga
anak niya ang gagabay sa kaniya; wala sa lahat ng mga anak niyang pinalaki ang
kukuha sa kaniyang kamay. [19] Nangyari sa iyo ang dalawang kaguluhan na ito—
sino ang makikidalamhati sa iyo? —pangungulila at pagkawasak, at ang taggutom
at ang espada. Sino ang aaliw sa iyo? [20] Nahimatay ang mga anak mo; nakahiga
sila sa bawat sulok ng lansangan, tulad ng antilope sa lambat; puno sila ng galit ni
Yahweh, ang pagsaway ng iyong Diyos. [21] Pero ngayon pakinggan mo ito, ikaw na
inapi at lasing, pero hindi lasing sa alak: [22] Ang iyong Panginoong si Yahweh, na
iyong Diyos, na nakikiusap para sa kapakanan ng kaniyang bayan, ay sinasabi ito,
"Tingnan mo, kinuha ko ang kopa ng pagsuray mula sa iyong kamay—ang kopa ng
tasa ng aking galit—para hindi mo na ito iinumin muli. [23] Ilalagay ko ito sa kamay ng
mga nagpapahirap sa iyo, silang sinabi sa iyo, 'Mahiga ka, para malakaran ka namin';
ginawa mong tulad ng lupa ang likod mo at tulad ng lansangan para malakaran nila."

52

[1] Gumising ka, gumising ka, Sion; isuot mo ang iyong kalakasan, Isuot mo ang
iyong magagandang kasuotan, Jerusalem, banal na lungsod; dahil hindi na muling
makakapasok sa iyo ang mga hindi tuli o ang mga marurumi. [2] Pagpagin mo ang mga
alikabok mula sa iyong sarili; bumangon ka at umupo, Jerusalem; tanggalin mo ang
kadena mula sa iyong leeg, bihag, na anak na babae ng Sion. [3] Dahil ito ang sinasabi ni
Yahweh, "Kayo ay ipinagbili ng walang bayad, at kayo ay tutubusin ng walang salapi."
[4] Dahil ito ang sinasabi ng Panginoon na si Yahweh, "Sa panimula ang bayan ko ay
bumaba sa Ehipto para mamuhay doon pansamantala; kamakalailan lamang ay inapi
sila ng Asiria. [5] Ngayon, ano ang mayroon ako dito—ito ang pahayag ni Yahweh—
nakikita ko ang aking bayan na inilalayo ng walang dahilan? Humahagulgol ang
mga namumuno sa kanila—ito ang pahayag ni Yahweh—ang aking pangalan ay
patuloy na sinisiraan buong araw. [6] Kaya makikilala ng aking bayan ang pangalan
ko; malalaman nila sa araw na iyon na ako nga ang siyang nagsabi nito. Oo, ako
nga ito!" [7] Kay ganda sa mga kabundukan ang mga paa ng mensahero na nagdadala
ng mabuting balita, na siyang nagpapahayag ng kapayapaan, na nagdadala ng mga
mabuting balita, na nagpapahayag ng kaligtasan, na sinasabi sa Sion, "Ang Diyos
ninyo ay naghahari!" [8] Makinig kayo, ang inyong mga bantay ay nilalakasan ang
kanilang mga tinig, sabay sabay silang sumisigaw sa kagalakan, dahil makikita nila,
sa kanilang bawat mata ang pagbabalik ni Yahweh sa Sion. [9] Magsimula kayong
umawit ng sabay-sabay ng may kagalakan; kayong mga guho ng Jerusalem, dahil
inaliw ni Yahweh ang kanyang bayan: tinubos niya ang Jerusalem. [10] Inilantad ni
Yahweh ang kanyang makapangyarihang kamay sa paningin ng lahat ng mga bansa;
makikita ng buong daigdig ang pagliligtas ng ating Diyos. [11] Umalis kayo, umalis
kayo, lumabas kayo roon; huwag kayong humipo ng kahit anong maruruming bagay;
umalis kayo sa kaniyang kalagitnaan; dalisayin ninyo ang inyong mga sarili, kayong
mga nagdadala ng mga sisidlan ni Yahweh. [12] Dahil hindi kayo magmamadaling
lumabas, ni aalis kayo nang may pagkatakot; dahil si Yahweh ang mangunguna sa

inyo; at ang Diyos ng Israel ang magiging bantay sa inyong likuran. 13 Masdan, ang
aking lingkod ay makikipagkasundo ng may karunungan at katagumpayan: siya
ay itataas at dadakilain; siya ay magiging kapuri-puri. 14 Gaya nang maraming
nasisindak sa iyo—ang kanyang anyo ay pinapangit, kaya ang kanyang hitsura ay
malayo sa anumang anyo ng tao— 15 kaya gugulatin niya ang maraming bansa;
ititikom ng mga hari ang kanilang mga bibig dahil sa kanya. Na kung saan sila hindi
nasabihan, makikita nila, na kung saan sila hindi narinig, ay mauunawaan nila.

53

1 Sino ang maniniwala sa aming narinig? At ang bisig ni Yahweh, kanino ito
ipinahayag? 2 Dahil lumaki siya sa harapan ni Yahweh gaya ng isang supling, at
gaya ng isang usbong sa tigang na lupa; wala siyang taglay na kapansin-pansin
na hitsura o kaningningan; noong makita namin siya, walang kagandahan para
kami ay maakit. 3 Siya ay hinamak at itinakwil ng mga tao; isang taong maraming
kalungkutan, at siyang pamilyar sa sakit. Kagaya ng isang pinagtataguan ng mga tao
ng kanilang mga mukha, siya ay hinamak; Itinuring namin siyang hindi mahalaga.
4 Pero tiyak na pinasan niya ang ating mga karamdaman at dinala ang ating mga
kalungkutan; gayon man ay inakala natin na pinarusahan siya ng Diyos, pinalo
siya ng Diyos, at pinahirapan. 5 Pero sinaksak siya dahil sa ating mga ginawang
paghihimagsik; nadurog siya dahil sa ating mga kasalanan. Ang kaparusahan para sa
ating kapayapaan ay nasa kanya, at pinagaling niya tayo sa pamamagitan ng kanyang
mga sugat. 6 Tayong lahat ay gaya ng mga tupang ligaw; ang bawat isa ay nagkanya-
kanyang daan, at ipinataw sa kanya ni Yahweh ang kasamaan nating lahat. 7 Siya ay
pinahirapan; gayun man nang nagpakumbaba siya, hindi niya ibinuka ang kanyang
bibig, gaya ng isang kordero na dinadala sa katayan, at gaya ng tupa na bago ito
gupitan ay tahimik, kaya hindi niya ibinuka ang kanyang bibig. 8 Sa pamamagitan
ng pamimilit at paghuhusga siya ay hinatulan; sino mula sa henerasyon iyon ang
nakaalala pa sa kanya? Pero siya ay nahiwalay mula sa lupain ng mga buhay;
dahil sa mga kasalanan ng aking bayan ay ipinataw sa kanya ang parusa. 9 Sinadya
nilang gumawa ng libingan para sa kanya kasama ang mga pumapatay, kasama ang
isang mayaman sa kanyang kamatayan, kahit na hindi siya nakagawa ng anumang
karahasan, ni nagkaroon ng anumang pandaraya sa kanyang bibig. 10 Ito ay kalooban
ni Yahweh para durugin siya at gawin siyang masama; at kung ginagawa niyang
handog ang kanyang buhay para sa kasalanan, makikita niya ang kanyang mga anak,
pahahabain niya ang kanyang mga araw, at ang kalooban ni Yahweh ay matutupad
sa pamamagitan niya. 11 Pagkatapos niyang magdusa, makikita niya at masisiyahan
sa pamamagitan ng kaalaman kung ano ang kanyang nagawa. Ang aking matuwid
na lingkod ay ipawawalang-sala ang marami; dadalhin niya ang kanilang kasamaan.
12 Kaya ibibigay ko sa kanya ang kanyang kabahagi sa gitna ng maraming tao, at
hahatiin niya ang mga nasamsam sa karamihan, dahil inilantad niya ang kanyang
sarili sa kamatayan at ibinilang siyang kasama ng mga makasalanan. Dinala niya
ang kasalanan ng marami at namagitan siya para sa mga makasalanan.

54

1 "Umawit ka, baog na babae, ikaw na hindi pa nagkakaanak; ikaw ay biglang
umawit nang may galak at umiyak nang malakas, kayong mga hindi pa kailanman
nakaranas manganak. Dahil ang mga anak ng naulila ay mas marami kaysa sa
mga anak ng babaeng may asawa," ang sinasabi ni Yahweh. 2 Gawin ninyong
mas malaki ang inyong tolda at ilatag ang inyong mga kurtina ng tolda nang mas
malawak; nang walang panghihinayang, pahabain ang inyong mga lubid at patibayin

ang inyong mga tulos. 3 Dahil lalaganap kayo sa kanang kamay at sa kaliwa, at
lulupigin ng inyong mga kaapu-apuhan ang mga bansa at muling maninirahan sa
pinabayaang mga lungsod. 4 Huwag kayong matakot dahil hindi kayo mapapahiya,
ni panghinaan ng loob dahil hindi kayo dudulutan ng kahihiyan; makakalimutan
ninyo ang kahihiyan ng inyong kabataan at ang kahihiyan ng inyong pagpapabaya.
5 Dahil ang inyong Manlilikha ay ang inyong asawa; Yahweh ng mga hukbo ang
kanyang pangalan. At Ang Banal ng Israel ay ang inyong Manunubos; Tinatawag
siyang Diyos ng buong daigdig. 6 Dahil tinatawag kayo muli ni Yahweh bilang asawa
napabayaan at nagdadalamhati sa espiritu, gaya ng isang babaeng maagang nag-
asawa at itinakwil, Ang sabi ng iyong Diyos. 7 Sa maikling sandali ay pinabayaan ko
kayo, pero sa matinding kahabagan ay titipunin ko kayo. 8 Sa pagbaha ng aking galit
ay pansamantala kong itinago ang aking mukha sa inyo; pero sa pamamagitan ng
walang hanggang katapatan sa tipan ay maaawa ako sa inyo—sinasabi ni Yahweh,
ang siyang nagliligtas sa inyo. 9 Katulad ito ng mga tubig sa panahon ni Noe sa
akin: kagaya ng pagsumpa ko sa mga tubig noong panahon ni Noe na hindi na muli
babahain ang ibabaw ng mundo, kaya isinumpa kong hindi na ako magagalit sa inyo
o sawayin kayo. 10 Kahit na ang mga bundok ay maaring bumagsak at yayanigin
ang mga burol, gayon man ang aking katapatan sa tipan ay hindi hihiwalay mula sa
inyo, ni ang aking tipan ng kapayapaan ay mayayanig—sinasabi ni Yahweh, siyang
naaawa sa inyo. 11 Kayo na sinugatan, kayo na tinangay ng bagyo at walang kaaliwan,
masdan ninyo, ilalatag ko ang inyong daanan sa turkesa at lalatagan ko ng mga safiro
ang inyong mga pundasyon. 12 Gagawin kong mga rubi ang inyong mga tore at ang
inyong mga tarangkahan ng mga nagniningning na bato, at magagandang bato sa
labas ng inyong pader. 13 At tuturuan ni Yahweh ang lahat ng inyong mga anak; at
ang kapayapaan ng inyong mga anak ay magiging dakila. 14 Sa katuwiran ay itatatag
ko kayo muli. Hindi na kayo makakaranas ng pag-uusig, dahil hindi kayo matatakot,
walang anumang nakakatakot ang makakalapit sa inyo. 15 Masdan, kung sinuman
ang mag-uumpisa ng kaguluhan, hindi ito magmumula sa akin; ang sinumang mag-
uumpisa ng kaguluhan sa inyo ay babagsak sa pagkatalo. 16 Masdan, nilikha ko ang
panday na siyang umiihip sa mga nagbabagang uling at nagpapanday ng mga sandata
bilang kanyang hanapbuhay, nilikha ko ang manlilipol para lumipol. 17 Walang
sandata na ginawa laban sa inyo ang magtatagumpay; at isusumpa ninyo ang lahat
nang nagpaparatang sa inyo. Ito ang pamana ng mga lingkod ni Yahweh, at kanilang
pagbibigay-matuwid mula sa akin—ito ang pahayag ni Yahweh.

55

1 Lumapit kayo, ang bawat isang nauuhaw, magsiparito kayo sa tubig! At kayo na
walang salapi, bumili kayo at kumain! Halikayo, bumili kayo ng alak at gatas na
walang pera at walang bayad. 2 Bakit ninyo tinitimbang ang pilak na hindi naman
tinapay? At gumagawa ng hindi naman nakasisiya? Makinig mabuti sa akin at kainin
kung ano ang mabuti, at malugod kayo sa taba. 3 Ikiling ang inyong mga tainga
at lumapit sa akin! Makinig, upang kayo ay mabuhay! Tiyak na gagawa ako ng
walang hanggang tipan sa inyo, ang mga gawa ng katapatan sa tipan na ibinigay kay
David. 4 Masdan, itinalaga ko siyang saksi sa mga bansa, bilang pinuno at tagapag-
utos ng mga bansa. 5 Masdan, tatawag kayo sa bansa na hindi ninyo nakikilala; at
ang isang bansa na hindi ninyo kilala ay pupunta sa inyo dahil si Yahweh ang inyong
Diyos, Ang Banal ng Israel, na siyang dumakila sa inyo." 6 Hanapin si Yahweh habang
siya ay maaari pang matagpuan; tumawag sa kaniya habang siya ay nasa malapit.
7 Hayaaan ang masasama na umalis sa kaniyang landas, at ang mga kaisipan ng
taong nasa kasalanan. Hayaan siyang manumbalik kay Yahweh, at maaawa siya sa

kaniya, at sa ating Diyos, na siyang lubusang magpapatawad sa kaniya. 8 Dahil ang
aking mga kaisipan ay hindi ninyo mga kaisipan, ni ang inyong mga kaparaanan
ay aking kaparaanan—ito ay pahayag ni Yahweh tungkol sa kanyang sarili— 9 dahil
gaya ng mga langit na mas mataas kaysa sa lupa, kaya ang aking mga pamamaraan
ay mas mataas kaysa sa inyong mga pamamaraan, at ang aking mga kaisipan kaysa
sa inyong mga kaisipan. 10 Dahil ang ulan at niyebe na bumabagsak mula sa langit at
hindi na bumabalik doon maliban kung binababaran nila ang lupa at nagpapatubo
at nagpapasibol at nagbibigay binhi sa maghahasik at tinapay sa mga kumakain,
11 gaya rin ng aking salita na lumalabas sa aking bibig: hindi ito babalik sa akin nang
walang kabuluhan, pero tutuparin nito ang aking nais, at magtatagumpay kung saan
ko ito ipinadala. 12 Dahil lalabas kayo ng may kagalakan at magpapatuloy ng may
kapayapaan; ang mga bundok at mga burol ay mag-uumpisang sumigaw nang may
kagalakan sa inyong harapan at lahat ng mga puno sa mga bukirin ay ipapalakpak
ang kanilang mga kamay. Sa halip na mga matitinik na halaman, tutubo ang mga
luntiang halaman; 13 Sa halip na dawag, tutubo ang puno ng mirtel, at magiging para
kay Yahweh, para sa kaniyang pangalan, bilang isang walang hanggang tanda na
hindi mapuputol.

56

1 Ito ang sinasabi ni Yahweh. "Sundin kung ano ang tama, gawin kung ano
ang makatarungan; dahil malapit na ang aking pagliligtas, at ang aking katuwiran
ay ibubunyag na. 2 Mapalad ang taong gumagawa nito, at sa sinumang mahigpit
na humahawak dito. Sumusunod siya sa Araw ng Pamamahinga, hindi niya ito
dinudungisan, at iniingatan ang kanyang kamay mula sa paggawa ng anumang
kasamaan." 3 Huwag ninyong hayaan ang sinumang dayuhan na naging tagasunod ni
Yahweh ang magsabi na, "Tiyak na ihihiwalay ako ni Yahweh mula sa kanyang bayan.
"Huwag sasabihin ng isang eunuko na, "Tingnan mo, ako ay isang tuyot na puno."
4 Dahil ito ang sinasabi ni Yahweh, "Sa mga eunuko na sumusunod sa aking mga
Araw ng Pamamahinga at pumipili kung ano ang nakalulugod sa akin at mahigpit na
pinanghahawakan ang aking tipan— 5 Itatatag ko sa kanila sa loob aking tahanan at
sa loob ng aking mga pader ang isang bantayog na mas mabuti kaysa pagkakaroon
ng mga anak na lalaki at mga babae; bibigyan ko sila ng walang hanggang bantayog
na hindi mapuputol. 6 Gayon din ang mga dayuhan na umanib kay Yahweh, para
maglingkod sa kanya, at nagmamahal sa pangalan ni Yahweh, para sambahin siya,
lahat na tumutupad sa Araw ng Pamamahinga at mga nag-iingat na dungisan ito, at
mahigpit na pinanghahawakan ang aking tipan, 7 dadalhin ko ang mga ito sa aking
banal na bundok at gagawin ko silang maligaya sa aking bahay-dalanginan; ang
kanilang mga handog na susunugin at kanilang mga alay ay tatanggapin sa aking
altar. Dahil ang aking tahanan ay tatawagin na bahay dalanginan para sa lahat ng
mga bansa, 8 ito ang pahayag ng Panginoon na si Yahweh, na siyang nagtitipon sa
mga taong pinabayaan sa Israel— titipunin ko pa rin ang iba para idagdag sa kanila."
9 Lahat kayong mga ligaw na hayop sa parang, magsiparito kayo at lumamon, lahat
kayong mga hayop sa kagubatan! 10 Lahat ng kanilang mga bantay ay mga bulag;
hindi sila nakakaunawa; silang lahat ay mga asong pipi; sila ay hindi makatahol;
nananaginip, nakahiga at mahilig matulog. 11 Ang mga aso ay matatakaw; hindi
kailanman sila mabubusog; sila ay mga pastol na walang mabuting pasya; silang
lahat ay bumaling sa kanilang sariling pamamaraan, bawat isa ay mapag-imbot sa
hindi makatarungang pakinabang. 12 Halikayo, "sabi nila, uminom tayo ng alak at
matapang na alak; bukas ay magiging tulad ng araw na ito, isang dakilang araw na
hindi kayang sukatin."

57

[1] Ang mga matutuwid ay pupuksain, pero hindi isinasaalang-alang ito ng sinuman,
at ang mga tao ng katapatan sa tipan ay titipuning palayo, pero walang nakaka-
unawa na ang mga matuwid ay ilalayo mula sa kasamaan. [2] Siya ay pumapasok sa
kapayapaan; magpapahinga sila sa kanilang mga higaan, silang mga lumalakad sa
kanilang katapatan. [3] Ngunit magsilapit kayo, kayong mga anak na lalaki ng babaeng
mangkukulam, mga anak ng mapakiapid at ang masamang babae na ipinagbili ang
kanyang sarili. [4] Para kanino ang masaya ninyong panunukso? Laban kanino ang
pagbuka ng inyong bibig at ang inyong pandidila? Hindi ba kayo mga anak ng
paghihimagsik, mga anak ng pandaraya? [5] Pinapainit ninyo ang inyong mga sarili
na magkasamang nagsisiping sa ilalim ng mga puno ng ensena? sa ilalim ng bawat
luntiang puno, kayong mga pumapatay ng inyong mga anak sa mga tuyong ilog, sa
ilalim ng mga mabatong bangin. [6] Sa gitna ng mga makikinis na bagay sa ilog ng
lambak ay ang mga bagay na itinalaga sa inyo. Sila ang pinagtutuunan ng inyong
debosyon. Ibinubuhos ninyo ang inyong inuming handog sa kanila at nagtataas
ng handog na butil. Dapat ba akong masiyahan sa mga bagay na ito? [7] Inihanda
ninyo ang inyong higaan sa isang mataas ng bundok; umakyat din kayo doon para
maghandog ng mga alay. [8] Sa likod ng pinto at mga haligi ay inilagay ninyo ang
iyong mga simbolo; iniwanan ninyo ako at hinubaran ninyo ang inyong mga sarili,
at kayo ay umakyat; pinalawak ninyo ang inyong higaan. Gumawa kayo ng tipan sa
kanila; nagustuhan ninyo ang kanilang mga higaan; nakita ninyo ang kanilang mga
maseselang bahagi. [9] Kayo ay pumunta sa hari na may langis; pinarami ninyo ang
inyong mga pabango. Ipinadala ninyo sa malayo ang inyong mga kinatawan; kayo ay
bumaba sa sheol. [10] Kayo ay napagod mula sa inyong mahabang paglalakbay, pero
hindi ninyo kailanman sinabi “Ito ay walang pag-asa.” Natagpuan ninyo ang buhay
sa inyong mga kamay; kaya hindi kayo nanghina. [11] Kanino ba kayo nag-aalala?
Kanino ba kayo labis na natatakot na siyang nagdudulot para kumilos kayo nang may
panlilinlang, kaya halos hindi ninyo maala-ala o maisip ang tungkol sa akin? Dahil
nanahimik ako nang napakatagal, hindi na kayo natatakot sa akin. [12] Ipapahayag ko
ang inyong mga matuwid na gawain at sabihin ang lahat ng inyong mga nagawa,
pero hindi nila kayo tutulungan. [13] Kapag kayo ay umiiyak, hayaan ninyong sagipin
kayo ng mga inipon ninyong mga diyus-diyosan. Sa halip ay tatangayin silang lahat
ng hangin palayo, ang isang hininga ang tatangay sa kanila palayo. Ngunit ang
nagkukubli sa akin ay magmamana ng lupain at magmamay-ari ng aking banal
na bundok. [14] Sasabihin niya, “Magtayo kayo, magtayo kayo! Linisin ninyo ang
daan! Alisin lahat ang mga hadlang sa landas ng aking bayan!”” [15] Dahil ito ang
sinasabi ng Nag-iisang mataas at matayog, na nabubuhay magpakailanman, na ang
pangalan ay banal.” Namumuhay ako sa dakila at banal na lugar, kasama rin niya
ang durog at mapagpakumbabang espiritu, para muling buhayin ang espiritu ng
mga mabababang loob at muling buhayin ang puso ng mga nagsisisi. [16] Dahil hindi
ako magpaparatang magpakailanman; ni magagalit nang walang katapusan, dahil
pagkatapos ang espiritu ng tao ay manlulupaypay sa harapan ko, ang mga buhay
na aking ginawa. [17] Dahil sa kasalanan ng kanyang marahas na pakinabang, ako ay
nagalit, at pinarusahan ko siya; itinago ko ang aking mukha at ako ay nagalit, pero
siya ay nanumbalik sa pamamaraan ng kanyang puso. [18] Nakita ko ang kanilang mga
pamamaraan, pero pagagalingin ko sila. Papatnubayan ko sila at pagiginhawain at
aaliwin ang mga nagdadalamhati para sa kaniya, [19] at nilikha ko ang bunga ng mga
labi. Kapayapaan, kapayapaan, sa mga malalayo at sa mga malalapit—sinasabi ni
Yahweh—pagagalingin ko sila. [20] Pero ang mga masasama ay gaya nang maalon na
dagat, kung saan hindi nagpapahinga, at ang tubig nito ay umaalimbukay ng burak

at putik. [21] Walang kapayapaan para sa isang masama—sinasabi ng Diyos.”

58

[1] “Umiyak ka ng malakas, huwag mong pigilin, lakasan mo ang iyong tinig katulad
ng isang trumpeta, harapin mo ang aking bayan sa kanilang pagrerebelde, at ang
angkan ni Jacob kasama ng kanilang mga kasalanan. [2] Gayun pa man ako ay
sinisiyasat nila araw-araw at nasisiyahan sa kaalaman ng aking mga paraan, katulad
ng isang bansa na isinasabuhay ang katuwiran at hindi tinalikuran ang batas ng
kanilang Diyos. Sila ay humingi sa akin ng makatuwirang mga paghatol; sila ay
nasisiyahan na lumalapit sa Diyos. [3] Bakit tayo nag-ayuno; sinabi nila, “pero hindi
ninyo nakikita ito? Bakit tayo nagpakumbaba, pero hindi ninyo napapansin?”
Pagmasdan ninyo, sa araw ng inyong pag-aayuno ang sarili ninyong kasiyahan
ang inyong hinahanap at pinapahirapan ang lahat ng inyong mga manggagawa.
[4] Pagmasdan ninyo, kayo ay nag-aayuno para makipag-away at makipag-laban, at
para sumuntok sa pamamagitan ng inyong kamaong makasalanan; hindi kayo nag-
aayuno ngayon para marinig ang inyong tinig sa kaitaasan. [5] Ito ba talaga ang uri
ng pag-aayuno na ninanais ko: Isang araw para sinuman ang magpakumbaba, para
iyuko niya ang kaniyang ulo tulad ng isang tambo, at para ilatag ang magaspang na
tela at mga abo sa ilalim niya? Ito ba talaga ang tinatawag mong isang pag-aayuno,
isang araw na nakalulugod kay Yahweh? [6] Hindi ba ito ang pag-aayuno na pinili ko:
na palayain ang mga masamang pagkakagapos, na kalagin ang mga lubid ng pamatok,
na palayain ang mga dinurog, at baliin ang bawat pamatok? [7] Hindi ba ito para
ipamahagi ang inyong tinapay sa nagugutom at dalhin ang dukha at walang tahanan
sa inyong bahay?” Kapag nakakita kayo ng isang taong nakahubad, dapat ninyo
siyang bihisan; at hindi ninyo dapat itago ang inyong sarili mula sa sarili ninyong
mga kamag-anak. [8] Pagkatapos ang inyong liwanag ay magbubukas tulad ng pagsikat
ng araw, at mabilis na manunumbalik ang inyong kagalingan; pangungunahan kayo
ng inyong katuwiran, at ang kaluwalhatian ni Yahweh ay maaari ninyong maging
bantay sa inyong likuran. [9] Pagkatapos kayo ay tatawag, at si Yahweh ay sasagot;
kayo ay tatangis para tulungan, at kaniyang sasabihin, “Naririto ako.” Kung aalisin
ninyo mula sa inyong mga sarili ang pamatok, ang nagpaparatang na daliri, at ang
pananalita ng kasamaan, [10] kung kayo mismo ay nagbibigay para sa nagugutom at
tumutugon sa pangangailangan ng nagdurusa; sa gayon ang inyong liwanag ay sisikat
sa kadiliman, at ang inyong kadiliman ay magiging katulad sa katanghalian. [11] Kung
ganoon patuloy kayong pagungunahan ni Yahweh at bibigyan kayo ng kasiyahan sa
mga rehiyon kung saan walang tubig, at palalakasin niya ang inyong mga buto. Kayo
ay magiging katulad ng isang nadiligang hardin, at katulad ng isang bukal ng tubig, na
hindi natutuyuan ng tubig kailanman. [12] Ang ilan sa inyo ay muling magtatayo ng mga
sinaunang gusali na gumuho; itatayo ninyo ang mga gumuhong lungsod ng maraming
mga salinlahi; tatawagin kayong “Ang tagakumpuni ng pader,” “Ang tagapanumbalik
ng mga lansangan para matirahan.” [13] Ipagpalagay ninyo na tumalikod kayo mula
sa paglalakbay sa Araw ng Pamamahinga, at mula sa ginagawa ninyong sariling
kasiyahan sa aking banal na araw. Ipagpalagay ninyo na ang Pamamahinga ay
tinatawag ninyong isang kasiyahan, at tinatawag ninyo na banal at pinarangalan
ang mga bagay ni Yahweh. Ipagpalagay ninyo na pinararangalan ninyo ang Araw
ng Pamamahinga sa pamamagitan ng pag-iwan ng inyong sariling negosyo, at sa
pamamagitan ng hindi paghahanap ng sarili ninyong kasiyahan at sa pamamagitan
ng hindi pagsasalita ng sarili ninyong mga salita. [14] Kung ganoon makatatagpo kayo
ng kasiyahan kay Yahweh; at pasasakayin ko kayo sa mga matataas na lugar ng

daigdig; pakakainin ko kayo mula sa minana ni Jacob na inyong ama— dahil ang
bibig ni Yahweh ang nagsalita."

59

1 Pagmasdan ninyo, Ang kamay ni Yahweh ay hindi napakaigsi para hindi ito
makapagligtas; ni ang kaniyang pandinig ay napakahina, para hindi ito makarinig.
2 Ang inyong makasalanang mga kilos, gayunman, ay naghiwalay sa inyo mula sa
inyong Diyos, at dahil sa inyong mga kasalanan ay nagawa niyang maitago ang
kaniyang mukha mula sa inyo at mula sa pakikinig sa inyo. 3 Dahil ang inyong mga
kamay ay narumihan ng dugo at ang inyong mga daliri ng kasalanan. Ang inyong mga
labi ay nagsasalita ng mga kasinungalingan at ang inyong dila ay nagsasalita ng may
malisya. 4 Walang isa man ang tumatawag sa katuwiran, at walang nagsusumamo
ng kaniyang kalagayan nang totoo. Sila ay nagtitiwala sa walang kabuluhang mga
salita, at nagsasabi ng mga kasinungalingan; sila ay nagbabalak ng kaguluhan at
nagbubunga ng kasalan. 5 Sila ay nagpipisa ng mga itlog ng isang makamandag
na ahas at naghahabi ng sapot ng gagamba. Sinuman ang kumakain ng kanilang
mga itlog ay namamatay, at kung ang isang itlog ay mapisa, ito ay napipisa para
maging isang makamandag na ahas. 6 Ang kanilang mga sapot ay hindi maaaring
magamit para sa mga kasuotan, ni maaaring takpan nila ang kanilang mga sarili sa
pamamagitan ng kanilang mga gawain. Ang kanilang mga gawa ay mga gawa ng
kasalanan, at ang mga gawain ng karahasan ay nasa kanilang mga kamay. 7 Ang
kanilang mga paa ay tumatakbo sa kasamaan, at sila ay tumatakbo para magbuhos
ng dugo ng walang kasalanan. Ang kanilang mga kaisipan ay mga kaisipan ng
kasalanan; karahasan at kasiraan ay kanilang mga daan. 8 Ang daan ng kapayapaan
ay hindi nila nalalaman, at walang katarungan sa kanilang mga landas. Sila ay
gumawa ng mga likong mga landas; ang sinumang naglalakbay sa mga landas na
ito ay hindi nalalaman ang kapayapaan. 9 Kaya ang katarungan ay malayo mula sa
amin, ni ang katuwiran ay nakararating sa amin. Kami ay naghihintay sa liwanag,
pero kadiliman ang nakikita, naghahanap kami ng kaningningan, pero naglalakad
kami sa kadiliman. 10 Kinakapa namin ang pader katulad ng bulag, katulad ng
mga hindi nakakikita. Kami ay natitisod sa katanghalian na parang sa takip-silim;
sa kalagitnaan ng malakas kami ay katulad ng mga patay. 11 Kami ay umuungal
katulad ng mga oso at dumadaing katulad ng mga kalapati; kami ay naghihintay ng
katarungan, pero wala; para masagip, pero ito ay malayo mula sa amin. 12 Dahil
ang aming maraming paglabag sa iyong kautusan ay nasa harapan mo, at ang aming
mga kasalanan ay magpapatotoo laban sa amin; dahil ang aming mga pagkakasala
ay nasa amin, at nalalaman namin ang aming mga kasalanan. 13 Kami ay nagrebelde,
itinatanggi si Yahweh at tumatalikod mula sa pagsunod sa aming Diyos. Kami
ay nagsalita ng paniniil at sa paglihis, nag-isip ng reklamo mula sa puso at mga
salita ng kasinungalingan. 14 Ang katarungan ay ipinagkait, at ang katuwiran ay
nananatiling malayo; dahil ang katotohanan ay nakatitisod sa liwasang-bayan, at ang
matuwid ay hindi makararating. 15 Ang mapagkakatiwalaan ay naglaho ng tuluyan,
at siya na tumalikod mula sa kasamaan ay ginagawang biktima ang kaniyang sarili.
Nakita ito ni Yahweh at nagalit siya na wala ng katarungan. 16 Nakita niya na
wala ng tao, at nagtaka na walang isa man para mamagitan. Kaya ang kaniyang
sariling bisig ang nagdala ng kaligtasan para sa kaniya, at ang kaniyang katuwiran
ay pinalakas siya. 17 Isinuot niya ang katuwiran bilang isang baluti sa dibdib at
isang helmet ng kaligtasan sa kaniyang ulo. Dinamitan niya ang kaniyang sarili
ng mga kasuotan ng paghihiganti at nagsuot ng kasigasigan bilang isang balabal.
18 Sila ay kaniyang pinagbayad sa kanilang ginawa, galit na paghatol sa kaniyang mga

kaaway, paghihiganti para sa kaniyang mga kalaban, sa mga isla ng kaparusahan
bilang gantimpala nila. 19 Kaya sila ay matatakot sa pangalan ni Yahweh mula sa
kanluran, at ang kaniyang kaluwalhatian mula sa pagsikat ng araw; dahil siya ay
darating tulad ng isang batis na mabilis na umaagos, pinadadaloy sa pamamagitan
ng paghinga ni Yahweh. 20 Isang manunubos ay darating sa Sion at sa mga tumalikod
mula sa kanilang pagrerebeldeng mga gawain kay Jacob—Ito ang kapahayagan ni
Yahweh. 21 At para sa akin, ito ang aking tipan sa kanila—sinasabi ni Yahweh—ang
aking espiritu na nasa inyo, at ang aking mga salita na inilagay ko sa inyong bibig,
ay hindi mawawala sa inyong bibig, o mawawala sa bibig ng inyong mga anak, o
mawawala sa bibig ng mga anak ng inyong mga anak—sinabi ni Yahweh—mula sa
panahon na ito at magpakailanman."

60

1 Bumangon kayo, magliwanag kayo; dahil ang inyong liwanag ay dumating na, at
ang kaluwalhatian ni Yahweh ay sumikat na sa inyo. 2 Kahit na ang kadiliman ay
magtatakip sa mundo, at makapal na kadiliman sa mga bansa; gayon man si Yahweh
ay magliliwanag sa inyo, at ang kaniyang kaluwalhatian ay makikita sa inyo. 3 Ang
mga bansa ay lalapit sa inyong liwanag, at ang mga hari sa inyong maliwanag na
ilaw na sumisikat. 4 Pagmasdan ninyo ang buong paligid at tingnan. Tinipon nilang
lahat ang kanilang mga sarili at lumalapit sa iyo. Ang inyong mga anak na lalaki ay
darating mula sa malayo, at ang inyong mga anak na babae ay bubuhatin sa kanilang
mga bisig. 5 Pagkatapos pagmamasdan mo at magiging makinang, at ang inyong
puso ay magagalak at mag-uumapaw, dahil ang kasaganaan ng dagat ay ibubuhos
sa inyo, ang kayamanan ng mga bansa ay darating sa inyo. 6 Ang mga karawan ng
kamelyo ay magtatakip sa inyo, ang mga dromedario ng Midian at Efa; lahat sila ay
darating mula sa Seba; sila ay magdadala ng ginto at kamanyang, at aawit ng mga
papuri ni Yahweh. 7 Lahat ng mga kawan ng Kedar ay sama-samang titipunin para
sa inyo, paglilingkuran kayo sa inyong mga pangangailangan ng mga lalaking tupa
ng Nebaioth, sila ay magiging katanggap-tanggap na mga handog sa aking altar; at
aking luluwalhatiin ang aking maluwalhating bahay. 8 Sino ang mga ito na lumilipad
katulad ng isang ulap, at katulad ng mga kalapati patungo sa kanilang mga silungan?
9 Ang mga baybaying-lugar ay maghahanap sa akin, at nangunguna ang mga barko sa
Tarsis, para dalhin ang inyong mga anak na lalaki mula sa malayo, ang kanilang pilak
at kanilang ginto na dala nila, para sa pangalan ni Yahweh na inyong Diyos, at para sa
Banal ng Israel, dahil kayo ay pinarangalan niya. 10 Ang mga anak ng mga dayuhan ay
muling magtatayo ng inyong mga pader, at ang kanilang mga hari ay maglilingkod sa
inyo; kahit sa aking matinding galit kayo ay pinarusahan ko, gayon pa man sa aking
pabor kinahahahabagan ko kayo. 11 Ang inyong mga tarangkahan din ay mananatiling
bukas palagi; ang mga ito ay hindi isasara araw o gabi, sa gayon ang kayaman ng mga
bansa ay maaaring dalhin, kasama ang kanilang mga hari na pinangungunahan. 12 Sa
katunayan, ang mga bansa at kaharian na hindi maglilingkod sa inyo ay maglalaho;
ang mga bansang iyon ay ganap na mawawasak. 13 Ang kaluwalhatian ng Lebanon
ay darating sa inyo, ang punong sipres, ang pir, at puno ng pino na magkakasama,
para pagandahin ang aking santuwaryo; at luluwalhatiin ko ang lugar ng aking mga
paa. 14 Sila ay lalapit sa inyo para yumuko, ang mga anak na lalaki na humamak sa
inyo; sila ay yuyuko sa inyong mga paanan; kayo ay tatawagin nilang, Ang Lungsod ni
Yahweh, Sion ang Banal ng Israel. 15 Sa halip na kayo ang nananatiling napabayaan
at kinapopootan, na walang sinuman ang pumapansin sa inyo, gagawin ko kayong
isang bagay na ipagmamalaki magpakailanman, isang kagalakan mula sa bawat
salinlahi. 16 Iinumin din ninyo ang gatas ng mga bansa, at sususo sa dibdib ng mga

hari; malalaman ninyo na Akong, si Yahweh, ako ang inyong Tagapagligtas at inyong
Manunubos, ang Tanging Kalakasan ni Jacob. 17 Sa halip na tanso, ako ay magdadala
ng ginto, sa halip na bakal ako ay magdadala ng pilak; sa halip na kahoy, tanso, at
sa halip na mga bato, bakal. Maghihirang ako ng kapayapaan bilang inyong mga
gobernador, at katarungan sa inyong mga namumuno. 18 Ang karahasan ay hindi
na kailanman maririnig sa inyong lupain, o ang pagkawasak, ni paninira sa loob ng
inyong mga nasasakupan; pero tatawagin ninyong Kaligtasan ang inyong mga pader,
at Papuri ang inyong mga tarangkahan. 19 Ang araw ay hindi mo na kailanman
magiging liwanag sa maghapon, ni ang liwanag ng buwan ay magliliwanag sa inyo;
pero si Yahweh ang inyong magiging walang hanggang liwanag, at ang inyong Diyos
ang inyong kaluwalhatian. 20 Ang inyong araw ay hindi na kailanman lulubog, ni
ang inyong buwan ay lulubog at mawawala; dahil si Yahweh ang inyong magiging
walang hanggang liwanag, at ang mga araw ng inyong pagluluksa ay matatapos na.
21 Lahat ng inyong mamamayan ay magiging matuwid; sila ang magmamay-ari ng
lupain sa lahat ng panahon, ang sanga ng aking pagtatanim, ang gawa ng aking mga
kamay, para ako ay maaaring luwalhatiin. 22 Ang isang kakaunti ay magiging isang
libo, at ang isang maliit, isang malakas na bansa; akong si Yahweh, agad na tutuparin
ang mga bagay na ito kapag dumating ang panahon.

61

1 Ang Espiritu ng Panginoong Yahweh ay sumasaakin, dahil hinirang ako ni Yahweh
para ipahayag ang mabuting balita sa mapagpakumbaba. Sinugo niya ako para
pagalingin ang sugatang-puso, para ipahayag ang kalayaan sa mga nakabilanggo, at
ang pagbubukas ng bilangguan sa mga nakagapos. 2 Pinadala niya ako para ipahayag
ang taon ng pabor ni Yahweh, ang araw ng paghihiganti ng aming Diyos, at para
aliwin ang lahat ng nagluluksa— 3 para ilagay sa lugar ang mga tumatangis sa Sion—
para bigyan sila ng isang turban sa halip na mga abo, langis ng kagalakan sa halip
na pagtatangis, isang balabal ng papuri kapalit ng isang espiritu ng kalungkutan,
para tawagin silang mga puno ng katuwiran, ang pagtatanim ni Yahweh, para siya
ay maaaring luwalhatiin. 4 Muli nilang itatayo ang mga sinaunang lugar na gumuho;
papanumbalikin nila ang mga dating pinabayaan. Panunumbalikin nila ang mga
gumuhong lungsod, ang mga kasiraan mula sa maraming naunang salinlahi. 5 Ang
mga dayuhan ay tatayo at magpapakain ng inyong mga kawan, at ang mga anak
ng mga dayuhan ay magtatrabaho sa inyong mga bukid at mga ubasan. 6 Kayo ay
tatawaging mga pari ni Yahweh; kayo ay tatawagin nilang mga lingkod ng aming
Diyos. Kakainin ninyo ang kayamanan ng mga bansa, at ipagmamalaki ninyo
ang kanilang mga yaman. 7 Sa halip ng inyong kahihiyan magkakaroon kayo ng
kasaganaan; at sa halip ng kasiraang-puri sila ay magagalak sa kanilang bahagi. Kaya
sila ay magkakaroon ng isang dobleng bahagi ng kanilang lupa; walang-hanggang
kagalakan ay mapapasakanila. 8 Dahil Ako, si Yahweh, ay maibigin sa katarungan, at
kinasusuklaman ko ang pagnanakaw at marahas na kawalan ng katarungan. Tapat
akong gaganti sa kanila, at aking puputulin ang walang hanggang tipan sa kanila.
9 Ang kanilang mga kaapu-apuhan ay makikilala sa kalagitnaan ng mga bansa, at
ang kanilang mga anak sa kalagitnaan ng mga tao. Lahat ng nakakakita sa kanila ay
kikilalanin sila, silang bayan na pinagpala ni Yahweh. 10 Ako ay lubos na magagalak
kay Yahweh; sa aking Diyos ako ay labis na magsasaya. Dahil ako ay binihisan niya
ng mga kasuotan ng kaligtasan; binihisan niya ako ng may balabal ng katuwiran,
tulad ng isang lalaking ikakasal na ginagayakan ang kaniyang sarili sa pamamagitan
ng isang turban, at tulad ng isang babaeng ikakasal na nagpapaganda sa kaniyang
sarili ng kaniyang mga hiyas. 11 Kung paanong pinagsisibol ng lupa ang mga halaman

nito, at tulad sa hardin na pinalalago ang itinanim na halaman dito, gayon din ang
Panginoong Yahweh ay idudulot na ang katuwiran at papuri ay sumibol sa harapan
ng lahat ng mga bansa.

62

1 Para sa kapakanan ng Sion ako ay hindi mananahimik, at para sa kapakanan
ng Jerusalem ako ay hindi tatahimik, hanggang tuloy-tuloy nang magliwanag ang
kaniyang katuwiran, at ang kaniyang kaligtasan tulad ng isang nag-aapoy na sulo.
2 Makikita ng mga bansa ang inyong katuwiran, at ang inyong kaluwalhatian ng lahat
ng mga hari. Ikaw ay tatawagin sa isang bagong pangalan na si Yahweh ang pipili.
3 Kayo rin ay magiging isang korona ng kagandahan sa kamay ni Yahweh, at isang
turban ng pagkahari sa kamay ng inyong Diyos. 4 Hindi ka na kailanman tatawaging,
"Pinabayaan"; ni ang inyong lupain ay kailanman tatawaging, "Malungkot." Sa
katunayan, kayo ay tatawaging "Ang aking kaluguran ay nasa kaniya," at ang iyong
lupain "May asawa," dahil si Yahweh ay nasisiyahan sa inyo, at ang inyong lupain
ay ikakasal. 5 Tulad ng isang lalake na ikinakasal sa isang babae, sa gayon kayo
ay pakakasalan ng inyong mga anak na lalaki. Tulad ng isang lalaking ikakasal na
nagagalak sa babaeng kaniyang pakakasalan, ang inyong Diyos ay magagalak sa inyo.
6 Ako ay naglagay ng mga bantay sa inyong mga pader, Jerusalem; sila ay hindi
nananahimik araw at gabi. Ikaw na patuloy na nagpapaalala kay Yahweh, huwag
tumigil sandali. 7 Huwag mo siyang papayagang magpahinga hanggang maitatag niya
muli ang Jerusalem at gawin itong isang papuri sa daigdig. 8 Si Yahweh ay nangako sa
pamamagitan ng kaniyang kanang kamay at sa pamamagitan ng lakas ng kaniyang
bisig, "Siguradong hindi ko na kailanman ibibigay ang inyong butil bilang pagkain
para sa inyong mga kaaway. Ang mga dayuhan ay hindi iinom ng inyong bagong
alak, na inyong pinagtrabahuhan. 9 Dahil ang mga umaani ng butil ang kakain nito
at magpupuri kay Yahweh, at ang mga pumipitas ng mga ubas ay iinom ng alak
sa mga patyo ng aking banal na santuwaryo." 10 Lumabas kayo, lumabas kayo sa
mga tarangkahan! Ihanda ang daan para sa bayan! Itayo ito, itayo ang daanang-
bayan! Alisin ang mga bato! Magtaas ng isang hudyat na bandera para sa mga bansa!
11 Pagmasdan ninyo, si Yahweh ay nagpapahayag sa dulo ng daigdig, "Sabihin sa anak
na babae ng Sion: Pagmasdan mo, dumarating ang inyong Manunubos! Tingnan
ninyo, dala niya ang kaniyang gantimpala," at ang kaniyang pabuya ay mauuna sa
kaniya. 12 Kayo ay tatawagin nilang, "Ang bayang banal; ang tinubos ni Yahweh," at
tatawagin kayong "Tanyag; isang lungsod na hindi pinabayaan."

63

1 Sino itong dumarating mula sa Bozra, nasa Edom, na nakadamit na pula?
Sino siyang naka maharlikang kasuotan, nagmamartsa nang may katiyakan dahil
sa kanyang dakilang kalakasan? Ako ito na nagsasalita ng katuwiran at may
makapangyarihang kakayanan magligtas. 2 Bakit pula ang suot mo na mukhang
nagpipisa ka ng mga ubas sa pigaan nito? 3 Mag-isa kong tinapakan ang mga ubas sa
pigaan, at walang sinuman mula sa mga bansa ang sumama sa akin. Tinapakan ko
sila sa aking poot at dinurog ko sila sa aking matinding galit. Tumilamsik ang kanilang
dugo at minantsahan ang lahat ng aking kasuotan. 4 Dahil inaasam-asam ko ang araw
ng paghihiganti, at dumating na ang taon para sa aking pagtubos. 5 Naghanap ako
pero walang sinuman ang makakatulong. Nagtaka ako na walang makakatulong,
pero ang aking sariling bisig ang nagdala sa akin sa katagumpayan at pinalakas ako
ng aking matinding galit. 6 Sa aking galit dinurog ko ang mga mamamayan at sa aking
poot nilasing ko sila, at isinaboy ko ang kanilang dugo sa lupa. 7 Sasabihin ko ang

mga gawa ng katapatan sa tipan ni Yahweh, ang mga kapuri-puring mga ginawa niya
para sa atin at ang kanyang dakilang kabutihan sa bayan ng Israel. Ang kahabagang
ito ay naipakita niya sa atin dahil sa kanyang awa at sa maraming mga gawa ng
katapatan sa tipan. 8 Dahil sinabi niya, "Tiyak na sila ang aking bayan, mga anak
na hindi taksil." Siya ay kanilang naging Tagapagligtas. 9 Nagdusa rin siya sa lahat
ng kanilang pagdurusa at ang anghel mula sa kanyang presensya ang nagligtas sa
kanila. Sa kanyang pag-ibig at habag sila ay kanyang iniligtas, sila ay kanyang itinaas
at iningatan sa buong sinaunang panahon. 10 Pero sila ay nagrebelde at pinighati
ang kanyang Banal na Espiritu. Kaya siya ay naging kaaway nila at nakipaglaban sa
kanila. 11 Naalala ng kanyang bayan ang tungkol sa sinaunang panahon ni Moises.
Sinabi nila, "Nasaan ang Diyos, na naglabas sa kanila sa dagat kasama ang mga pastol
ng kanyang kawan? Nasaan ang Diyos na naglagay sa kanila ng kanyang Banal na
Espiritu? 12 Nasaan ang Diyos, na naglagay ng kanyang dakilang kapangyarihan
sa kanang kamay ni Moises, at hinawi ang tubig ng dagat sa kanilang harapan
para gumawa ng walang hanggang pangalan para sa kanyang sarili? 13 Nasaan
ang Diyos na pinangunahan sila sa pagtawid sa malalim na dagat? Tulad ng isang
kabayo na tumatakbo sa patag na lupa, sila ay hindi nadapa. 14 Gaya ng baka na
bumababa papunta sa lambak, ganun din sila binigyan ng kapahingahan ng Espiritu
ni Yahweh. Kaya ginabayan mo ang iyong bayan para sa kapurihan ng iyong sariling
pangalan. 15 Tumingin ka mula sa langit at magbigay pansin mula sa iyong banal at
maluwalhating tahanan. Nasaan ang iyong kasigasigan at makapangyarihang mga
gawa? Ipinagkait sa amin ang iyong awa at habag. 16 Dahil ikaw ay aming ama,
kahit hindi kami kilala ni Abraham at hindi kinikilala ng Israel, ikaw, Yahweh, ang
aming ama. 'Aming Manunubos' ang naging pangalan mo mula pa noong sinaunang
panahon. 17 Yahweh, bakit mo kami hinayaang maligaw mula sa iyong mga landas at
tumigas ang aming mga puso kaya hindi ka na namin sinusunod? Bumalik ka para
sa kapakanan ng iyong mga lingkod, ang mga lipi ng iyong pamana. 18 Ang bayan
mo ang nagmay-ari ng iyong banal na lugar sa maiksing panahon, pero pagkatapos
niyurakan ito ng aming mga kaaway. 19 Kami ay naging tulad ng mga hindi mo
kailanman pinamahalaan at tinawag sa pamamagitan ng iyong pangalan."

64

1 O Yahweh, kung binuksan mo ang kalangitan at ikaw ay bumaba! Nayanig sana
ang mga bundok sa iyong presensya, 2 tulad nang pagningas ng apoy sa kasukalan, o
ng apoy na nagpapakulo ng tubig. O, na malalaman ng iyong mga kaaway ang iyong
pangalan, na manginginig ang mga bansa sa iyong presensya! 3 Noon, nang gumawa
ka ng mga kamangha-manghang mga bagay na hindi namin inaasahan, bumaba
ka, at ang mga bundok ay nayanig sa iyong presensya. 4 Mula noong sinaunang
panahon wala pang sinuman ang nakarinig o nakakilala, ni nakakita ng anumang
Diyos maliban sa iyo, na gumagawa ng mga bagay para sa sinumang umaasa sa
kanya. 5 Dumarating ka para tulungan ang mga nagagalak na gumawa kung ano ang
tama, sila na nakakaalala ng iyong mga paraan at sumusunod sa mga ito. Nagalit
ka ng kami ay nagkasala. Sa iyong mga paraan lagi kaming maliligtas. 6 Dahil
kaming lahat ay naging tulad ng isang taong marumi, at lahat ng aming matutuwid
na gawa ay parang pasador. Kaming lahat ay nalanta na parang dahon; ang aming
mga kasamaan, tulad ng hangin, ay naglayo sa amin. 7 Walang sinumang tumatawag
sa pangalan mo ang nagsikap na humawak sa iyo, dahil itinago mo sa amin ang
iyong mukha at pinaubaya kami sa aming mga kasalanan. 8 Gayun pa man, Yahweh,
ikaw ang aming ama, kami ang putik. Ikaw ang nagbigay hugis sa amin, at kaming
lahat ay gawa ng iyong kamay. 9 Yahweh, huwag kang magalit nang labis sa amin,

ni laging alalahanin ang aming mga kasalanan. Pakiusap masdan mo kaming lahat,
ang iyong bayan. 10 Ang iyong mga banal na lungsod at ang Sion ay naging isang
ilang, ang Jerusalam isang kalungkutan. 11 Ang aming banal at magandang templo,
kung saan ang aming mga ninuno ay nagpuri sa iyo, ay nawasak ng apoy, at lahat
ng mga mamahalin ay wasak na. 12 Paano ka pa nakakapagpigil, Yahweh? Paano mo
nagagawang manatiling tahimik at nakapagpapatuloy na hiyain kami?"

65

1 Nakahanda akong tanggapin ng sinumang hindi humihingi; handa na akong
matagpuan ng sinumang hindi naghahanap. Sinabi ko, 'Narito ako! Narito ako! sa
isang bansa na hindi tumatawag sa aking pangalan. 2 Buong maghapong nakaunat
ang aking mga kamay sa isang bayang matigas ang ulo, na lumalakad sa masamang
daan, na sumunod sa sarili nilang mga kaisipan at mga plano. 3 Sila ang mga
taong patuloy na sinasaktan ang damdamin ko, nag-aalay ng mga handog sa mga
hardin at nagsusunog ng insenso sa mga tisang bato. 4 Umuupo sila sa mga libingan
at nananatiling nakabantay buong gabi, at kumakain ng baboy na may sabaw ng
napakaruming karne sa kanilang mga pinggan. 5 Sinasabi nila, 'Lumayo kayo, huwag
kayong lalapit sa akin dahil ako ay mas banal kaysa sa inyo.' Ang mga bagay na ito ay
parang usok sa aking ilong, isang apoy na nagniningas buong maghapon. 6 Masdan
ninyo, nakasulat sa aking harapan: hindi ako mananatiling tahimik, dahil gagantihan
ko sila, paparusahan ko sila ng sukdulan 7 sa kanilang mga kasalanan at sa kasalanan
ng kanilang mga ninuno," sinabi ni Yahweh. "Gagantihan ko sila sa pagsusunog ng
insenso sa mga kabundukan at sa pangungutya sa akin sa mga kaburulan. Kaya
susukatin ko ang nakalipas nilang mga gawa sa kanilang kandungan. 8 Ito ang
sinabi ni Yahweh, "Tulad nang katas na makukuha mula sa isang kumpol ng ubas,
kapag sinabi ng sinuman, "Huwag itong sirain, dahil may mabuti rito, ganun din
ang gagawin ko alang-alang sa aking mga lingkod, hindi ko sila lahat wawasakin.
9 Dadalhin ko ang mga kaapu-apuhan mula kay Jacob, at mula kay Juda ang mga
magmamay-ari ng aking mga kabundukan. Ang aking mga pinili ay magmamay-ari
ng lupain at doon maninirahan ang aking mga lingkod. 10 Ang Sharon ay magiging
isang pastulan para sa mga kawan at ang lambak ng Achor isang pahingahang lugar
para sa mga kawan, para sa aking bayan na naghahanap sa akin. 11 Pero kayo
na tumalikod kay Yahweh, na lumimot ng aking banal na bundok at naghanda
ng isang mesa para sa diyos ng Suwerte, at nagpupuno ng hinalong alak sa mga
baso para sa diyos na tinawag na Kapalaran- 12 itatakda ko kayo para sa espada,
at lahat kayo ay yuyukod sa magkakatay, dahil nang tumawag ako, hindi kayo
sumagot; nang nagsalita ako, hindi kayo nakinig, sa halip, ginawa ninyo kung ano
ang masama sa aking harapan, at piniling gawin yung mga hindi nakalulugod sa
akin. 13 Ito ang sinabi ng Panginoon na si Yahweh, "Masdan ninyo, ang aking mga
lingkod ay magsisikain at magsisiinom, pero kayo ay magugutom at mauuhaw; sila
ay magsasaya, pero kayo ay malalagay sa kahihiyan. 14 Masdan ninyo, ang aking
mga lingkod ay sisigaw sa tuwa dahil sa kasayahan ng puso, pero kayo ay iiyak dahil
sa sama ng loob, at mananaghoy dahil sa pagkadurog ng espiritu. 15 Iiwanan ninyo
ang inyong pangalan para maging isang sumpa para sa aking mga pinili; ako, ang
Panginoon na si Yahweh, ang papatay sa inyo; tatawagin ko ng ibang pangalan ang
aking mga lingkod. 16 Sinumang nasa lupa ang magpahayag ng isang pagpapala ay
pagpapalain ko, ang Diyos ng katotohanan. Sinumang nasa lupa ang mangako ay
nangangako sa akin, ang Diyos ng katotohanan, dahil malilimutan na ang nakaraang
kaguluhan, dahil ang mga ito ay matatago na sa aking paningin. 17 Kaya masdan
ninyo, malapit na akong lumikha ng bagong langit at bagong lupa, at ang nakaraang

mga bagay ay hindi na maaalala o maiisip. [18] Pero kayo ay magagalak at magsasaya
nang walang hanggan sa aking lilikhain. Masdan ninyo, malapit ko nang likhain
ang Jerusalem bilang isang kaligayahan, at ang kanyang mamamayan bilang isang
kagalakan. [19] Ako ay magsasaya sa Jerusalam at magagalak sa aking bayan; ang pag-
iyak at pananangis sa pagdurusa ay hindi na maririnig sa kaniya. [20] Hindi na muling
mabubuhay doon ang isang sanggol ng ilang araw lamang; ni ang isang matandang
lalaki ay mamamatay bago ang kaniyang takdang oras. Sinumang mamamatay ng
isang daang taong gulang ay ituturing na isang kabataan. Ang isang makasalanan
na namatay ng isang daang taong gulang ay ituturing na isinumpa. [21] Magtatayo sila
ng mga bahay at titirahan ang mga ito, magtatanim sila sa mga ubasan at kakainin
ang mga bunga nito. [22] Hindi na sila magtatayo ng isang bahay at titirahan ng iba,
hindi na sila magtatanim at iba ang kakain, dahil magiging kasing haba ng buhay ng
mga puno ang magiging buhay ng aking bayan. Ganap na mabubuhay ang aking mga
pinili higit pa sa gawa ng kanilang mga kamay. [23] Hindi mawawalan ng kabuluhan
ang kanilang pagtatrabaho, ni maghihirap ang kanilang mga anak. Dahil sila ay mga
anak ng mga pinagpala ni Yahweh, kasama ang kanilang mga kaapu-apuhan. [24] Bago
pa sila manalangin, tutugunin ko na; at habang nagsasalita pa lang sila, diringgin ko
na. [25] Ang asong-gubat at ang tupa ay magkasamang manginginain, at ang leon ay
kakain ng damo tulad ng baka; pero alikabok ang magiging pagkain ng ahas. Hindi
na sila makakapanakit ni makakapinsala sa lahat ng aking banal na bundok," sinabi
ni Yahweh.

66

[1] Ito ang sinabi ni Yahweh, "Ang langit ay aking trono, at ang daigdig ay aking
tuntungan. Nasaan na ang bahay na itatayo ninyo para sa akin? Nasaan ang lugar
na maari kong pagpahingahan? [2] Ang kamay ko ang gumawa ng lahat ng mga bagay
na ito; ganoon nilikha ang lahat ng mga ito — ito ang pahayag ni Yahweh. Ang taong
sinasang-ayunan ko ay ang mga nagpapakumbaba at nagsisipagsisi, at nanginginig
sa aking salita. [3] Sinumang pumapatay ng baka ay pumapatay din ng isang tao; ang
siyang nag-aalay ng isang tupa ay bumabali rin ng leeg ng isang aso; ang siyang
naghahandog ng isang butil ay naghahandog din ng dugo ng baboy; ang siyang
naghahandog ng isang pang-alaala na insenso ay nagpapala rin ng kasamaan. Pinili
nila ang kanilang sariling mga paraan, at natutuwa sila sa kanilang kalapastanganan.
[4] Sa ganun ding paraan ko pipiliin ang kanilang sariling kaparusahan; ipaparanas ko
sa kanila kung ano ang kanilang kinatatakutan, dahil ng ako ay tumawag, walang
tumugon kahit isa; nang ako ay nagsalita, walang sinumang nakinig. Ginawa nila
kung ano ang masama sa aking paningin, at piniling gawin kung ano ang hindi
nakalulugod sa akin." [5] Pakinggan ang salita ni Yahweh, kayong mga nanginginig
sa kanyang salita. "Ang mga kababayan ninyo na napopoot at nagpapalayas sa
inyo ng dahil sa aking pangalan ay nagsabi, "Maluwalhati nawa si Yahweh, para
makita namin ang inyong kagalakan,' pero sila ay malalagay sa kahihiyan. [6] Isang
tunog ng kaguluhan sa labanan ay dumarating mula sa lungsod, isang tunog mula
sa templo, ang tunog ng paghihiganti ni Yahweh sa kanyang mga kaaway. [7] Bago
humilab ang kanyang tiyan, siya ay manganganak; bago siya lukuban ng sakit, siya
ay nagsilang ng isang lalaki. [8] Sino ang nakarinig at nakakita na ng ganung bagay?
Maaari bang isilang ang isang lupain sa isang araw? Maaari bang maitatag ang isang
bansa sa isang sandali? Gayunman sa sandaling humilab ang tiyan ng Sion, nagsilang
siya sa kanyang mga anak. [9] Dadalhin ko ba ang isang sanggol sa may labasan ng
panganganak at hindi pahihintulutan ang pagluwal nito? — tinatanong ni Yahweh. O
dadalhin ko ba ang isang bata sa panahong dapat nang iluwal at pagkatapos pipigilan

ang pagsilang nito? — tinatanong ng inyong Diyos. 10 Makisaya sa Jerusalam at
magalak para sa kanya, lahat kayong nagmamahal sa kanya, kayo'y makisaya sa
kanya, lahat kayong nagdalamhati para sa kanya! 11 Dahil kayo ay pasusususuhin at
masisiyahan; sa kanyang dibdib kayo ay magiginhawahan, dahil makakainom kayo
ng lubos at masisiyahan kayo sa kasaganaan ng kanyang kaluwalhatian. 12 Ito ay
kung anong sinabi ni Yahweh, “Palalaganapin ko na ang kasaganaan sa kanya tulad
ng isang ilog, at ang kayamanan ng mga bansa tulad ng umaapaw na batis. Ikaw ay
pasusususuhin sa kanyang tabi, bubuhatin sa kanyang mga bisig, at ihehele sa kanyang
kandungan. 13 Gaya ng pag-aaliw ng isang ina sa kanyang anak, gayun din aaliwin
ko kayo, at kayo ay aaliwin sa Jerusalem. 14 Makikita ninyo ito at masisiyahan ang
inyong puso, at ang inyong mga buto ay uusbong gaya ng murang damo. Mahahayag
ang kamay ni Yahweh sa kaniyang mga lingkod, pero magagalit siya sa kaniyang mga
kaaway. 15 Kaya masdan ninyo, darating si Yahweh na may apoy, at ang kaniyang mga
karwahe ay darating tulad ng malakas na bagyo para dalhin ang sidhi ng kaniyang
galit at ang kaniyang pagsaway na may lagablab ng apoy. 16 Dahil pinapatupad
ni Yahweh ang paghahatol sa sangkatauhan sa pamamagitan ng apoy at kaniyang
espada. Marami ang mapapatay ni Yahweh. 17 Itinatalaga at ginagawa nilang dalisay
ang kanilang mga sarili kay Yahweh para makapasok sila sa mga hardin, kasunod
ng mga kumakain ng laman ng baboy at kasuklam-suklam na mga bagay gaya ng
mga daga. “Darating sila sa pagwawakas— ito ang pahayag ni Yahweh. 18 Dahil
nalalaman ko ang kanilang mga ginagawa at iniisip. Darating ang panahon na
titipunin ko lahat ng mga bansa at mga wika. Darating sila at makikita nila ang
aking kaluwalhatian. 19 Maglalagay ako ng isang makapangyarihang tanda sa kanila.
Pagkatapos ipapadala ko ang mga nakaligtas mula sa kanila sa mga bansa: Sa Tarsis,
Put, at Lud, mga mamamana na gumagamit ng kanilang mga palaso, sa Tubal, Javan
at sa mga malalayong baybayin kung saan sila ay hindi pa nakarinig ng tungkol sa
akin ni nakakita ng aking kaluwalhatian. Ipapahayag nila ang aking kaluwalhatian
sa mga bansa. 20 Bilang isang handog kay Yahweh, ibabalik nila ang lahat ng inyong
mga kababayan sa lahat ng mga bansa. Sila ay darating na sakay ng mga kabayo, at
mga nasa karwahe, sa bagon, sa mga asno, at mga kamelyo patungo sa aking banal na
bundok sa Jerusalem— sinabi ni Yahweh. Dahil ang bayan ng Israel ay magdadala ng
handog na butil na nasa malinis na sisidlan patungo sa tahanan ni Yahweh. 21 Ang iba
sa mga ito ay pipiliin ko bilang mga pari at mga Levita— sinabi ni Yahweh. 22 Ito ang
pahayag ni Yahweh— kung gaano katagal mananatili sa harapan ko ang bagong langit
at ang bagong lupa na aking gagawin, ganoon din katagal mananatili ang inyong
kaapu-apuhan, at ang inyong pangalan ay mananatili. 23 Sinabi ni Yahweh— Mula sa
isang buwan hanggang sa mga susunod, at mula sa isang Araw ng Pamamahinga
hanggang sa mga susunod, lahat ng mga tao ay darating para yumukod sa akin.
24 Lalabas sila at makikita nila ang mga bangkay ng mga taong nagrebelde laban
sa akin, dahil ang mga uod na kakain sa kanila ay hindi mamamatay, at ang apoy
na lalamon sa kanila ay hindi maaapula; at ito ay magiging nakakadiri sa buong
sangkatauhan.”

Jeremias

1 Ito ang salita ni Jeremias na anak ni Hilkias, isa siya sa mga pari sa Anatot sa lupain
ng Benjamin. 2 Dumating sa kaniya ang salita ni Yahweh noong ikalabintatlong taon
ng paghahari ni Josias na anak ni Ammon na hari ng Juda. 3 Muli itong dumating
sa mga araw ni Jehoiakim na anak ni Josias na hari ng Juda hanggang sa ikalimang
buwan ng ikalabing isang taon ng paghahari ni Zedekias na anak ni Josias na hari
ng Juda, nang binihag ang mga taga-Jerusalem bilang mga bilanggo. 4 Dumating sa
akin ang salita ni Yahweh na nagsasabi, 5 “Bago kita binuo sa sinapupunan, pinili na
kita. Bago ka ipanganak, itinalaga na kita. Ginawa kitang propeta sa mga bansa.”
6 “O! Panginoong Yahweh!” Sinabi ko, “Hindi ako marunong magsalita sapagkat
napakabata ko pa.” 7 Ngunit sinabi sa akin ni Yahweh, “Huwag mong sabihin na,
'Napakabata ko pa.' Dapat kang pumunta saanman kita ipadala at dapat mong sabihin
ang anumang iuutos ko sa iyo! 8 Huwag kang matakot sa kanila sapagkat sasamahan
kita upang iligtas ka. Ito ang pahayag ni Yawheh.” 9 Pagkatapos, iniabot ni Yahweh
ang kaniyang kamay, hinipo niya ang aking bibig at sinabi, “Ngayon, inilagay ko
ang aking mga salita sa iyong bibig. 10 Hinihirang kita ngayon sa mga bansa at sa
mga kaharian upang magbunot at magpabagsak, magsira at magwasak, magtayo at
magtatag. 11 Dumating ang salita ni Yahweh sa akin na nagsasabi, “Ano ang iyong
nakikita Jeremias?” Sinabi ko, “Nakikita ko ang sanga ng almendra.” 12 Sinabi sa
akin ni Yahweh, “Nakita mong mabuti, sapagkat nagbabantay ako sa aking mga
salita upang maisakatuparan ito.” 13 Dumating sa akin ang salita ni Yahweh sa
pangalawang pagkakataon at sinabi, “Ano ang iyong nakikita? “Sinabi ko, “Nakikita
ko ang isang pinakuluan na palayok, na nakatagilid mula sa hilaga.” 14 Sinabi sa akin
ni Yahweh, “Kapahamakan ang mangyayari sa lahat ng naninirahan sa lupaing ito
na magmumula sa hilaga.” 15 Sapagkat tinatawagan ko ang lahat ng tribo sa mga
hilagang kaharian, pahayag ni Yahweh. Darating sila at ilalagay nila ang kanilang
trono sa pasukan sa mga tarangkahan ng Jerusalem, laban sa lahat ng pader na
nakapaligid dito, at laban sa lahat ng mga lungsod ng Juda. 16 Ihahayag ko ang
hatol laban sa kanila dahil sa lahat ng kanilang kasamaan sa pagtalikod sa akin,
sa pagsusunog ng mga insenso sa ibang mga diyos at sa pagsamba sa mga ginawa
ng sarili nilang mga kamay. 17 Ihanda mo ang iyong sarili! Tumayo ka at sabihin
mo sa kanila ang lahat ng iniuutos ko sa iyo. Huwag kang manlupaypay sa kanila,
baka panlupaypayin kita sa harapan nila! 18 Tingnan mo! Ngayong araw, ginawa
kitang matatag na lungsod, isang haliging bakal at mga pader na tanso laban sa
buong lupain, laban sa mga hari ng Juda at sa kanilang mga opisyal, sa mga pari at
ng mga tao sa lupain. 19 Kakalabanin ka nila ngunit hindi ka nila matatalo sapagkat
sasamahan kita upang iligtas ka. Ito ang pahayag ni Yahweh.”

2

1 Dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, 2 “Pumunta ka at ipahayag mo sa
pandinig ng Jerusalem. Sabihin mo, 'Ito ang sinasabi ni Yahweh: Alang-alang sa iyo,
inaalala ko ang iyong pangako ng katapatan sa iyong kabataan, ang iyong pag-ibig
nang magkasundo tayong magpakasal, nang sundan mo ako sa ilang, ang lupain na
walang tanim. 3 Nakalaan ang Israel para kay Yahweh, ang unang bunga ng mga
ani! Nagkakasala ang lahat ng kumain mula sa mga unang bunga! Darating ang
kasamaan sa kanila. Ito ang pahayag ni Yahweh.” 4 Pakinggan ninyo ang salita ni
Yahweh, sambahayan ni Jacob at bawat pamilya sa sambahayan ng Israel. 5 Ito ang

sinasabi ni Yahweh, “Ano ang pagkakamaling nakita sa akin ng inyong mga ama
upang lumayo sila sa pagsunod sa akin? At sumunod sila sa mga walang kabuluhang
diyus-diyosan at sila mismo ay naging walang kabuluhan? 6 Hindi nila sinabi, 'Nasaan
si Yahweh, ang nagpalaya sa atin mula sa lupain ng Egipto? Nasaan si Yahweh, ang
nanguna sa atin sa ilang sa lupain ng Araba, sa may tuyong hukay at madilim na
lupain, ang lupaing hindi nilalakaran at walang sinuman ang naninirahan?' 7 Ngunit
dinala ko kayo sa lupain ng Carmel upang kainin ang mga bunga nito at iba pang
mga magagandang bagay! Ngunit nang dumating kayo, dinungisan ninyo ang aking
lupain, ginawa ninyong kasuklam-suklam ang aking mana! 8 Hindi sinabi ng pari,
'Nasaan si Yawheh?' at hindi ako inalala ng mga dalubhasa sa batas! Lumabag ang
mga pastol laban sa akin. Nagpahayag ang mga propeta para kay Baal at lumakad sa
hindi kapaki-pakinabang na mga bagay. 9 Kaya pararatangan ko pa rin kayo at ang
anak ng inyong mga anak. Ito ang pahayag ni Yahweh. 10 Tumawid kayo sa baybayin
ng Chittim at inyong tingnan. Magpadala kayo ng mga mensahero sa Cedar upang
malaman at makikita ninyo kung mayroong nangyari noon na gaya nito. 11 May bansa
bang ipinagpalit ang mga diyos kahit hindi naman sila mga diyos? Ngunit ipinagpalit
ng aking mga tao ang kanilang kaluwalhatian sa hindi makakatulong sa kanila.
12 Manginig kayo, mga kalangitan dahil dito! Masindak kayo at mangilabot. Ito ang
pahayag ni Yahweh. 13 Sapagkat nakagawa sa akin ang aking mga tao ng dalawang
kasamaan. Pinabayaan nila ang mga bukal na nagbibigay-buhay sa paggawa ng mga
balon para sa kanilang mga sarili, mga sirang balon na walang tubig! 14 Alipin ba
ang Israel? Hindi ba siya isinilang sa tahanan? Kung gayon, bakit siya ninakawan?
15 Umaatungal ang mga batang leon laban sa kaniya. Nagsihiyawan sila at ginawang
katakot-takot ang kaniyang lupain! Nawasak ang kaniyang mga lungsod ng walang
sinuman ang naninirahan. 16 Inahitan rin ng mga taga-Memfis at taga-Tafnes ang
iyong bungo at ginawa kang alipin! 17 Hindi mo ba ito ginawa sa iyong sarili nang
talikuran mo si Yahweh na iyong Diyos habang pinangungunahan ka niya sa iyong
paglalakbay? 18 Kaya ngayon, bakit ka pupunta sa Egipto at iinom ng tubig sa Sikor?
Bakit ka pupunta sa Asiria at iinom ng tubig sa Ilog ng Eufrates? 19 Sinasaway ka
ng iyong kasamaan at pinarurusahan ka ng iyong kataksilan. Kaya pag-isipan mo
ito, unawain mo na masama at mapait para sa iyo na talikuran ako at hindi na
ako katakutan, akong si Yahweh na iyong Diyos. Ito ang pahayag ni Yahweh, ang
Panginoon ng mga hukbo. 20 Sapagkat sinira ko ang iyong pamatok na mayroon
ka noong mga sinaunang araw, sinira ko ang iyong mga tanikala. Ngunit sinabi
mo pa rin, 'Hindi ako maglilingkod!' sapagkat yumuko ka sa bawat matataas na
burol at sa ilalim ng bawat madahong puno, ikaw na mangangalunya. 21 Ngunit
ako mismo ang nagtanim sa iyo bilang isang piniling puno ng ubas, na isang tunay
na binhi. Ngunit papaanong nagbago ka sa akin, isang hindi tapat mula sa ibang
puno ng ubas! 22 Sapagkat kahit linisin mo ang iyong sarili sa ilog o maghugas ka
ng matapang na sabon, ang iyong pagkakasala ay isang bahid sa aking harapan. Ito
ang pahayag ng Panginoong Yahweh. 23 Paano mo nasasabi, “Hindi ako nadungisan!
Hindi ako sumunod sa mga Baal? Tingnan mo ang iyong pag-uugali sa mga lambak!
Unawain mo ang iyong ginawa, para kang kamelyo na nagmamadaling tumakbo
sa sarili nitong daan! 24 Isa kang mailap na asno, na sanay sa ilang, nananabik
sa buhay at humihingal sa walang kabuluhang hangin! Sino ang makapagbabalik
sa kaniya kapag siya ay nag-iinit? Hindi mapapagod ang sinumang maghahanap
sa kaniya. Pinupuntahan siya sa kabuwanan ng kaniyang pag-iinit. 25 Dapat mong
iwasan na walang suot ang iyong mga paa at ang iyong lalamunan sa pagkauhaw!
Ngunit sinabi mo, 'Walang pag-asa! Hindi, iniibig ko ang mga dayuhan at sasama
ako sa kanila!' 26 Katulad ng kahihiyan ng isang magnanakaw kapag siya ay nahuli,

gayon din ang kahihiyan ng sambahayan ng Israel. Sila, ang kanilang mga hari, mga
prinsipe, mga pari, at mga propeta! 27 Sila ang mga nagsabi sa puno, 'Ikaw ang aking
ama,' at sa bato, 'Ipinanganak mo ako.' Sapagkat nakaharap sa akin ang kanilang
likuran at hindi ang kanilang mga mukha. Gayunpaman, sinasabi nila sa oras ng mga
kaguluhan, 'Tumayo ka at iligtas mo kami!' 28 Ngunit nasaan ang mga diyos na inyong
ginawa para sa inyong mga sarili? Patayuin ninyo sila kung nais nila kayong iligtas sa
oras ng inyong mga kaguluhan, sapagkat kasindami ng inyong diyos ang inyong mga
lungsod, oh Juda! 29 Kaya bakit ninyo ako pinararatangan na gumagawa ng masama?
Nagkasala kayong lahat sa akin. Ito ang pahayag ni Yahweh. 30 Pinarusahan ko ang
inyong mga tao ng walang kabuluhan. Hindi nila tinanggap ang pagtutuwid. Nilamon
ng inyong mga tabak ang mga propeta gaya ng mapaminsalang leon! 31 Kayong
mga nabibilang sa salinlahing ito! Bigyan ninyo ng pansin ang aking salita, ang
salita ni Yahweh! Naging ilang ba ako sa Israel? O naging lupain ng matinding
kadiliman? Bakit sinasabi ng aking mga tao, 'Maglibot tayo, hindi na kami pupunta
sa iyo kailanman'? 32 Makakalimutan ba ng isang birhen ang kaniyang alahas, o ang
talukbong ng babaing ikakasal? Ngunit nakalimutan na ako ng aking mga tao sa hindi
na mabilang na mga araw! 33 Ganoon ka na lamang kahusay na humanap ng pag-
ibig. Itinuro mo pa ang iyong mga pamamaraan sa mga makasalanang kababaihan.
34 Nakita sa iyong mga kasuotan ang dugo ng mga dukha at walang kasalanang tao.
Sila ang mga taong hindi nahuli sa mga gawaing pagnanakaw. 35 Sa halip, sa lahat ng
bagay na ito, patuloy mong sinasabi, 'Wala akong kasalanan, tiyak na hindi ibabaling
ni Yahweh ang galit sa akin.' Ngunit tingnan mo! Mahahatulan ka sapagkat sinabi
mo, 'Hindi ako nagkasala.' 36 Bakit ninyo itinuturing na napakadali ng pagbabagong
ito sa inyong pamamaraan? Bibiguin ka rin ng Egipto gaya ng ginawa sa iyo ng Asiria.
37 Malulungkot ka ring lalabas mula roon na nakapatong ang iyong mga kamay sa
iyong ulo, sapagkat tinanggihan ni Yahweh ang iyong mga pinagkatiwalaan upang
hindi ka nila matulungan."

3

1 "Sinabi nila, 'Pinapaalis ng isang lalaki ang kaniyang asawa, kaya umalis siya at
naging asawa ng ibang lalaki. Dapat ba siyang bumalik muli sa kaniyang asawang
babae? Hindi ba siya ganap ng marumi?' Ang babaing iyan ay ang lupaing ito!
Kumilos ka na gaya ng babaing bayaran na may maraming kakampi at ngayon nais
mo bang bumalik sa akin? Ito ang pahayag ni Yahweh. 2 Tumingala ka sa mga tigang
na burol at tingnan mo! Saan ka hindi nakipagsiping? Nakaupo ka sa mga tabing-
daan at hinihintay ang iyong mga mangingibig, gaya ng isang taong pagala-gala sa
ilang. Dinungisan mo ang lupain ng iyong kahalayan at kasamaan. 3 Kaya pinigilan
ko ang pagbuhos ng ulan ng tagsibol at hindi na pumatak ang huling ulan. Ngunit
mapagmataas ang iyong mukha, gaya ng mukha ng babaing bayaran. Tinanggihan
mong maramdaman ang kahihiyan. 4 Hindi ka ba tatawag sa akin simula sa oras
na ito, 'Aking ama! Ikaw ang pinakamatalik kong kaibigan magmula pa sa aking
kabataan. 5 Magagalit ka ba magpakailanman? Palagi mo bang itatago ang iyong
galit?' Tingnan mo! Ipinahayag mo na gagawa ka ng kasamaan at ginawa mo ito.
Kaya ipagpatuloy mo itong gawin!" 6 Kaya sinabi sa akin ni Yahweh sa mga araw ni
Josias na hari, 'Nakikita mo ba kung gaano kataksil ang Israel sa akin? Nagtutungo
siya sa bawat mataas na bundok at sa ilalim ng bawat mayabong na punong kahoy
at doon, siya ay kumikilos gaya ng babaing bayaran. 7 Sinabi ko, 'Pagkatapos niyang
gawin ang lahat ng mga bagay na ito, babalik siya sa akin,' ngunit hindi siya bumalik.
At nakita ng taksil niyang kapatid na Juda ang kaniyang ginawa. 8 Kaya nakita ko
na sa lahat ng mga dahilang ito, nangalunya siya. Israel na tuluyang tumalikod!

Pinalayas ko siya at binigyan ng mga atas ng pakikipaghiwalay. Ngunit hindi natakot
ang taksil niyang kapatid na Juda, lumabas at kumilos din siya gaya ng babaing
bayaran! 9 Walang halaga sa kaniya na dinungisan niya ang lupain, kaya gumawa
sila ng mga diyus-diyosan mula sa bato at punongkahoy. 10 At pagkatapos ng lahat
ng ito, hindi bumalik sa akin nang buong puso ang taksil niyang kapatid na Juda,
kundi isang kasinungalingan! Ito ang pahayag ni Yahweh." 11 At sinabi ni Yahweh sa
akin, "Ang taksil na Israel ay mas matuwid kaysa sa taksil na Juda! 12 Pumunta
ka at ihayag ang mga salitang ito sa hilaga. Sabihin mo, 'Magbalik ka taksil na
Israel. Ito ang pahayag ni Yahweh. Sapagkat tapat ako, hindi ako mananatiling galit
magpakailanman. Ito ang pahayag ni Yahweh 13 Aminin mo ang iyong malaking
kasalanan, sapagkat lumabag ka laban kay Yahweh na iyong Diyos, nakisama ka
sa mga dayuhan sa ilalim ng bawat mayabong na punongkahoy! Sapagkat hindi
mo pinakinggan ang aking tinig! Ito ang pahayag ni Yahweh. 14 Magbalik kayo
mga taksil na tao! Sapagkat pinakasalan ko kayo! Kukunin ko kayo, isa sa isang
lungsod, dalawa sa isang angkan at dadalhin ko kayo sa Zion! Ito ang pahayag ni
Yahweh. 15 Bibigyan ko kayo ng mga pastol na umiibig sa akin at pamumunuan nila
kayo nang may katalinuhan at kaalaman. 16 At mangyayari nga na dadami kayo at
mamumunga sa lupain sa mga araw na iyon. Ito ang pahayag ni Yahweh. Hindi na
nila sasabihin, "Ang kaban ng tipan ni Yahweh!" Hindi na aalalahanin ng kanilang
mga puso ang bagay na ito, sapagkat hindi na nila iisipin ang tungkol dito o bibigyang
pansin ito. Ang pahayag na ito ay hindi na gagawin.' 17 Sa oras na iyon ihahayag nila
ang tungkol sa Jerusalem, 'Ito ang trono ni Yahweh at magtitipon ang lahat ng bansa
sa Jerusalem sa ngalan ni Yahweh. Hindi na sila maglalakad sa katigasan ng kanilang
mga masasamang puso. 18 Sa mga araw na iyon, maglalakad ang sambahayan ng
Juda kasama ang sambahayan ng Israel. Magkasama silang pupunta mula sa lupain
sa hilaga patungo sa lupaing ibinigay ko sa inyong mga ninuno bilang kanilang mana.
19 Para sa akin, sinabi ko, 'Gayon na lamang kita nais parangalan bilang aking anak
na lalaki at bigyan ka ng kaaya-ayang lupain, isang mana na mas maganda kaysa
sa anumang nasa ibang bansa!' Sasabihin ko, 'Tatawagin mo ako, "aking Ama".'
Sasabihin ko na hindi ka dapat tumalikod sa pagsunod sa akin. 20 Ngunit gaya ng
isang babaing taksil sa kaniyang asawa, pinagtaksilan mo ako, sambahayan ng Israel.
Ito ang pahayag ni Yahweh." 21 "Isang ingay ang narinig sa mga kapatagan, ang
pag-iyak at pagsusumamo ng mga Israelita! Sapagkat binago nila ang kanilang mga
pamamaraan, nilimot nila ako, si Yahweh na kanilang Diyos. 22 Magbalik kayo, mga
taong taksil! Pagagalingin ko kayo sa inyong kataksilan!" "Masdan! Lalapit kami
sa iyo, sapagkat ikaw si Yahweh na aming Diyos! 23 Kasinungalingan lamang ang
nagmumula sa mga burol, mula sa mga kabundukan. Tiyak na ang kaligtasan ng
Israel ay na kay Yahweh lamang na ating Diyos. 24 Ngunit inubos ng kahiya-hiyang
mga diyus-diyosan ang pinaghirapan ng ating mga ninuno, ang kanilang mga kawan
at baka, ang kanilang mga anak na lalaki at babae! 25 Humiga tayo sa kahihiyan.
Takpan nawa tayo ng ating kahihiyan, sapagkat nagkasala tayo kay Yahweh na ating
Diyos! Tayo mismo at ang ating mga ninuno, mula sa panahon ng ating kabataan
hanggang sa kasalukuyan ay hindi nakinig sa tinig ni Yahweh na ating Diyos.

4

1 Ito ang pahayag ni Yahweh. "Kung babalik ka Israel, dapat lamang na sa akin
ka bumalik. Kung inalis mo ang mga kasuklam-suklam na bagay sa aking harapan
at hindi na lilihis muli sa akin 2 at kung ipapangako mo, 'Namumuhay si Yahweh sa
katotohanan, katarungan at katuwiran,' hihilingin ng mga bansa ang aking pagpapala
at pupurihin nila ako. 3 Sapagkat ito ang sinasabi ni Yahweh sa bawat tao sa Juda at

Jerusalem, 'Bungkalin ninyo ang sarili ninyong lupain at huwag kayong maghasik sa
mga matitinik. 4 Maging tuli kay Yahweh at alisin ninyo ang kasamaang bumabalot sa
inyong puso, mga kalalakihan ng Juda at mga naninirahan sa Jerusalem, kung hindi,
lalabas ang aking galit gaya ng apoy at sunog na walang sinumang makapapatay
nito. Mangyayari ito dahil sa kasamaan ng inyong mga gawa. 5 Ibalita sa Juda
at hayaan itong marinig sa Jerusalem. Sabihin ninyo, “Hipan ang trumpeta sa
lupain.” Ihayag ninyo, 'Magtipun-tipon. Pumunta tayo sa matitibay na mga lungsod.”
6 Itaas ang bandilang panghudyat at ituro ito sa Zion at tumakbo para sa kaligtasan!
Huwag kayong manatili sapagkat magdudulot ako ng sakuna mula sa hilaga at isang
malaking pagkawasak. 7 Isang leon ang paparating mula sa kasukalan at naghahanda
na ang wawasak ng mga bansa. Iiwan niya ang kaniyang lugar upang magdala ng
matinding takot sa inyong lupain, upang wasakin ang inyong mga lungsod kung saan
walang sinuman ang maninirahan. 8 Dahil dito, magsuot kayo ng damit panluksa,
magsipanaghoy at magsitangis. Sapagkat hindi nawala ang matinding poot ni Yahweh
sa atin. 9 Ito ang pahayag ni Yahweh. At mangyayari ito sa araw na iyon, na ang
puso ng hari at ng kaniyang mga opisyal ay mamamatay. Manlulumo ang mga pari
at manginginig sa takot ang mga propeta.'” 10 Kaya sinabi ko, 'Oh! Panginoong
Yahweh. Tunay nga na nilinlang mo ng lubusan ang mga taong ito at ang Jerusalem sa
pagsasabi, 'Magkakaroon kayo ng kapayapaan.' Ngunit nag-aaklas ang mga espada
laban sa kanilang mga buhay. 11 Sa oras na iyon, sasabihin ito sa mga tao at sa
Jerusalem, “Isang nag-aapoy na hangin mula sa mga kapatagan sa disyerto ang
darating sa anak na babae ng aking mga tao. Hindi ito ang magtatahip o maglilinis sa
kanila. 12 Isang hangin na mas malakas pa dito ang darating sa aking utos, at ngayon
ay hahatulan ko sila. 13 Tingnan ninyo, lumulusob siya katulad ng mga ulap at ang
kaniyang mga karwahe ay gaya ng isang bagyo. Ang kaniyang mga kabayo ay mas
mabilis pa kaysa sa mga agila. Kaawa-awa tayo sapagkat mawawawasak tayo! 14 Linisin
mo ang iyong puso mula sa kasamaan, Jerusalem, upang ikaw ay maaaring maligtas.
Gaano katagal mong iisipin ng malalim ang tungkol sa kung paano magkasala?
15 Sapagkat ang isang tinig ay nagdadala ng mga balita mula sa Dan at narinig ang
paparating na sakuna mula sa kabundukan ng Efraim. 16 Hayaang isipin ng mga
bansa ang tungkol dito. Tingnan ninyo, ipahayag ninyo sa Jerusalem na paparating
ang mga mananakop sa malayong lupain upang sumigaw ng pakikidigma laban sa
mga lungsod ng Juda. 17 Magiging tulad sila ng mga kalalakihang tagapagbantay
na nakapalibot sa sinasakang bukid, sapagkat naghihimagsik siya laban sa akin.
18 At ang iyong mga pag-uugali at mga gawain ang gumawa ng mga bagay na ito
sa iyo. Ito ang magiging kaparusahan mo. Magiging katakot-takot ito! Tatagos ito
sa kaibuturan ng iyong puso. Ito ang pahayag ni Yahweh. 19 Aking puso! Aking
puso! Nagdadalamhati ang aking puso. Gulung-gulo ang aking puso. Hindi ako
matahimik sapagkat naririnig ko ang tunog ng tambuli, isang hudyat ng labanan.
20 Pagkagiba pagkatapos ng pagkagiba ang inihayag, sapagkat biglang nawasak ang
lahat ng lupain. Bigla nilang winasak ang aking tabernakulo at ang aking tolda.
21 Gaano katagal kong makikita ang pamantayan? Maririnig ko ba ang tunog ng
tambuli? 22 Sapagkat ang kahangalan ng aking mga tao ay hindi nila ako kilala. Mga
hangal silang tao at wala silang pang-unawa. Mahusay sila sa paggawa ng kasamaan
ngunit hindi nila alam ang gumawa ng kabutihan. 23 Nakita ko ang lupain at tingnan
mo! Wala itong hugis at walang laman. Sapagkat walang liwanag sa kalangitan.
24 Tiningnan ko ang mga kabundukan. Masdan, nanginginig sila at nayayanig ang
lahat ng mga burol. 25 Tumingin ako. Masdan, wala ni isa man at nagsitakas ang
lahat ng ibon sa kalangitan. 26 Tumingin ako. Masdan, ang mga halamanan ay naging
isang ilang at ang lahat ng mga lungsod ay pinabagsak sa harapan ni Yahweh, sa

harap ng kaniyang matinding poot." 27 Ito ang sinasabi ni Yahweh, "Ang lahat ng
lupain ay mawawawasak, ngunit hindi ko sila lubos na sisirain. 28 Sa kadahilanang
ito, magdadalamhati ang lupain at ang kalangitan sa itaas ay magdidilim. Sapagkat
inihayag ko ang aking mga layunin, hindi ko ito babawiin, hindi ko tatalikuran
ang pagpapatupad ng mga ito. 29 Ang bawat lungsod ay tatakas mula sa ingay ng
mga mangangabayo at mamamana, tatakbo sila sa kagubatan. Bawat lungsod ay
aakyat sa mga mabatong lugar. Mapapabayaan ang mga lungsod, sapagkat walang
sinuman ang maninirahan dito. 30 Ngayong nawasak ka na, ano ang gagawin mo?
Bagaman nakasuot ka ng mapulang damit, nakagayak ng gintong alahas at pinalalaki
ng pintang pampaganda ang iyong mga mata, itinakwil ka na ng mga kalalakihang
nagnasa sa iyo. Sa halip, sinusubukan ka nilang patayin. 31 Kaya narinig ko ang ingay
ng pagdadalamhati, pagdaing gaya ng pagsilang sa panganay na anak, ang ingay ng
anak na babae ng Zion. Hinihingal siya. Iniunat niya ang kaniyang mga kamay.
'Kaawa-awa ako! Nanghihina ako dahil sa mga mamamatay-taong ito.'"

5

1 "Magmadali ka sa mga lansangan ng Jerusalem, maghanap din sa mga pamilihan
ng kaniyang lungsod. Tingnan at pag-isipan ang tungkol dito. Kung makakatagpo
ka ng tao o sinumang kumikilos nang makatarungan at sinusubukang kumilos nang
tapat, patatawarin ko ang Jerusalem. 2 Kahit na sinasabi nila, 'Sa pamamagitan ng
buhay ni Yahweh,' sumusumpa sila ng hindi totoo." 3 Yahweh, hindi ba't tumitingin
ka sa katapatan? Hinampas mo ang mga tao ngunit hindi sila nakaramdam ng
sakit. Ganap mo silang nilipol, ngunit tumanggi pa rin silang tanggapin ang iyong
pagdidisiplina. Ginawa nilang mas matigas kaysa sa bato ang kanilang mga mukha
sapagkat tumanggi silang magsisi. 4 Kaya sinabi ko, "Totoong mahihirap lamang ang
mga taong ito. Mga hangal sila, sapagkat hindi nila alam ang mga pamamaraan ni
Yahweh ni ang mga atas ng kanilang Diyos. 5 Pupuntahan ko ang mga mahahalagang
tao at ihahayag sa kanila ang mga mensahe ng Diyos, dahil kahit papaano ay alam
nila ang mga pamamaraan ni Yahweh, ang mga atas ng kanilang Diyos. Ngunit
sama-sama nilang sinira ang kanilang mga pamatok, sinira nila ang mga tanikalang
nag-uugnay sa kanila sa Diyos. 6 Kaya isang leon mula sa kasukalan ang sasalakay
sa kanila. Isang lobo mula sa Araba ang wawasak sa kanila. Isang nagkukubling
leopardo ang darating laban sa kanilang mga lungsod. Ang sinumang lalabas sa
kaniyang lungsod ay lalapain. Sapagkat tumindi ang kanilang mga pagkakasala. Ang
kanilang kataksilan ay walang hangganan. 7 Bakit ko patatawarin ang mga taong
ito? Tinalikuran ako ng iyong mga anak at sumumpa sa mga hindi diyos. Binusog
ko sila, ngunit nangalunya sila at ginugol ang mga panahon sa bahay aliwan. 8 Mga
kabayo silang nag-iinit. Naglilibot sila sa kagustuhang makipagtalik. Bawat lalaki
ay humahalinghing sa asawa ng kaniyang kapwa. 9 Kaya hindi ko ba sila dapat
parusahan at hindi ko ba dapat ipaghiganti ang aking sarili sa bansang gaya nito? Ito
ang pahayag ni Yahweh. 10 Akyatin ninyo ang bakuran ng kaniyang mga ubasan at
wasakin. Ngunit huwag silang lubusang wasakin. Putulin ang kanilang mga puno ng
ubas, sapagkat ang mga puno ng ubas na iyon ay hindi galing kay Yahweh. 11 Sapagkat
labis akong pinagtaksilan ng mga sambahayan ng Israel at Juda. Ito ang pahayag ni
Yahweh. 12 At ikinaila nila ako. Sinabi nila, 'Hindi siya totoo. Hindi darating sa atin
ang kasamaan, ni hindi tayo makakakita ng espada o taggutom. 13 Sapagkat naging
walang silbi ang mga propeta gaya ng hangin at wala ni isa ang magpapahayag sa atin
ng mga mensahe ni Yahweh. Hayaang dumating sa kanilang mga sarili ang kanilang
mga pagbabanta.'" 14 Kaya sinabi ito ni Yahweh na Diyos ng mga hukbo, "Dahil sinabi
ninyo ito, tingnan mo, ilalagay ko na ang aking salita sa iyong bibig. Magiging tulad

ito ng apoy at ang mga taong ito ay magiging tulad ng mga kahoy! Sapagkat tutupukin
sila nito. [15] Tingnan ninyo! Magpapadala ako ng isang bansa mula sa malayo laban
sa inyo, sambahayan ng Israel. Ito ay magtatagal na bansa at sinaunang bansa! Ito ay
isang bansang hindi ninyo alam ang kanilang wika, ni maiintindihan ang kanilang
sinasabi. Ito ang pahayag ni Yahweh. [16] Ang lalagyan nito ng palaso ay tulad ng
isang bukas na libingan. Lahat sila ay mga kawal. [17] Kaya mauubos ang inyong ani,
gayon din ang inyong mga anak at ang inyong pagkain. Kakainin nila ang inyong
mga kawan at baka, kakainin nila ang mga bunga mula sa mga puno ng inyong ubas
at mga puno ng igos. Pababagsakin nila sa pamamagitan ng espada ang inyong mga
matitibay na lungsod na inyong pinagkakatiwalaan. [18] Ngunit kahit sa mga araw
na iyon, hindi ko ninais na lubusan kayong wasakin. Ito ang pahayag ni Yahweh.
[19] Mangyayari ito kapag sinabi ninyo, Israel at Juda, 'Bakit ginawa ni Yahweh na ating
Diyos ang lahat ng mga bagay na ito sa atin?' At sasabihin mo Jeremias sa kanila,
'Kung paanong tinalikuran ninyo si Yahweh at sumamba sa mga dayuhang diyos sa
inyong lupain, maglilingkod din kayo sa mga dayuhan sa isang lupaing hindi ninyo
pag-aari.' [20] Ibalita ito sa sambahayan ni Jacob at hayaang marinig ito sa Juda. Sabihin
mo, [21] 'Pakinggan ninyo ito mga hangal na tao! Sapagkat ang mga diyus-diyosan ay
walang kakayahan, may mga mata sila ngunit hindi sila nakakakita. May mga tainga
sila ngunit hindi sila nakaririnig. [22] Hindi ba ninyo ako kinatatakutan o manginig
sa aking harapan? Naglagay ako ng mga buhangin na hangganan sa dagat, isang
patuloy na atas na hindi nito nilalabag, kahit na tumataas at bumababa ang dagat,
hindi pa rin nito nilalabag. Kahit pa dumagundong ang mga alon nito, hindi nito
nilalagpasan. Ito ang pahayag ni Yahweh. [23] Ngunit matitigas ang puso ng mga taong
ito. Naghimagsik sila at lumayo. [24] Sapagkat hindi nila sinabi sa kanilang mga puso,
“Matakot tayo kay Yahweh na ating Diyos, ang siyang nagdadala ng ulan, ang maaga
at huling ulan sa kanilang takdang panahon at naglalaan ng mga takdang linggo ng
pag-aani para sa atin.” [25] Ang inyong mga kasamaan ang pumigil upang mangyari
ang mga bagay na ito. Ang inyong mga kasalanan ang pumigil sa mga mabubuting
bagay na dumating para sa inyo. [26] Sapagkat ang mga masasamang kalalakihan
ay matatagpuan sa aking mga tao. Nagbabantay sila gaya ng taong nakahandang
manghuli ng mga ibon, naglalagay sila ng bitag at nanghuhuli ng mga tao. [27] Katulad
ng hawla na punung-puno ng mga ibon, ang kanilang mga bahay ay punung-puno
ng panlilinlang. Kaya dumami sila at naging mayaman. [28] Naging mataba sila at
naging tanyag nang may kagalingan. Ginawa nila ang lahat ng kasamaan. Hindi nila
ipinaglaban ang kapakanan ng mga tao o ang kapakanan ng mga ulila. Nagtagumpay
sila kahit na hindi sila nagbigay ng katarungan sa mga nangangailangan. [29] Hindi ko
ba sila dapat parusahan dahil sa mga bagay na ito? At hindi ko ba ipaghihiganti
ang aking sarili sa isang bansang gaya nito? Ito ang pahayag ni Yahweh. [30] Naganap
ang mga kasamaan at katakot-takot ang nangyari sa lupain. [31] Nagpahayag ang mga
propeta nang may panlilinlang at namuno ang mga pari gamit ang kanilang sariling
kapangyarihan. Inibig ng aking mga tao ang mga pamamaraang ito, ngunit ano ang
mangyayari sa huli?

6

[1] Humanap kayo ng kaligtasan, mga tao mula sa tribo ni Benjamin, sa pamamagitan
ng paglisan sa Jerusalem. Hipan ang trumpeta sa Tekoa. Magbigay ng hudyat sa
Beth-Hakerem, sapagkat ang kasamaan ay lumilitaw mula sa hilaga, isang matinding
pagkawasak ang paparating. [2] Ang anak na babae ng Zion, mawawasak ang babaeng
maganda at mahinhin. [3] Pupunta sa kanila ang mga pastol at ang kanilang mga
kawan. Magtatayo sila ng mga tolda sa palibot niya, magpapastol ang bawat isa sa

pamamagitan ng kaniyang sariling kamay. 4 Sasabihin ng mga hari, “Ilaan ninyo ang
inyong mga sarili sa mga diyus-diyosan para sa labanan. Tumayo kayo, lulusob tayo
sa tanghali. Napakasama nito na naglalaho ang liwanag ng araw at dumarating ang
mga anino ng gabi. 5 Ngunit lulusob tayo sa gabi at sirain ang kaniyang mga kuta.”
6 Sapagkat ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo: Putulin ang kaniyang mga
puno at gumawa ng mga paglusob laban sa Jerusalem. Ito ang lungsod na dapat
lusubin dahil puno ito ng pang-aapi. 7 Gaya ng balon na patuloy na nagbibigay
ng tubig, patuloy din na gumagawa ng kasamaan ang lungsod na ito. Narinig sa
kaniya ang karahasan at kaguluhan. Patuloy sa aking harapan ang pagdurusa at salot.
8 Jerusalem, tanggapin mo ang pagtutuwid, kung hindi tatalikuran kita at wawasakin,
isang lupain na walang maninirahan.”' 9 Sinabi ito ni Yahweh ng mga hukbo, “Tiyak
na pupulutin nila ang mga naiwan sa Israel tulad ng isang ubasan. Muli ninyong iabot
ang inyong mga kamay upang pitasin ang mga ubas mula sa mga puno nito. 10 Kanino
ako magsasabi at magbibigay ng babala upang makinig sila? Tingnan ninyo! May
takip ang kanilang mga tainga. Hindi nila kayang bigyan ng pansin! Tingnan ninyo!
Dumating sa kanila ang salita ni Yahweh upang itama sila ngunit hindi nila ito nais.”
11 Ngunit napuno ako ng matinding poot ni Yahweh. Napagod ako sa pagpipigil nito.
Sinabi niya sa akin, “Ibuhos mo ito sa mga bata sa mga lansangan at sa mga pangkat
ng mga binata. Sapagkat kukunin ang bawat lalaki kasama ang kaniyang asawa at
ang bawat matanda na nabibigatan ng mga taon. 12 Ibibigay sa iba ang kanilang mga
bahay, gayundin ang kanilang mga bukirin at mga asawa. Sapagkat lulusubin ko sa
pamamagitan ng aking kamay ang mga naninirahan sa lupain. Ito ang pahayag ni
Yahweh. 13 Sapagkat mula sa pinakahamak sa kanila hanggang sa pinakadakila, ang
bawat isa sa kanila ay makasarili para sa hindi tapat na kapakinabangan. Mula sa
propeta hanggang sa pari, ang bawat isa sa kanila ay nandaraya. 14 Ngunit pinagaling
lamang nila ng bahagya ang sugat ng aking mga tao, nang sabihin nila, 'Kapayapaan!
Kapayapaan!' ngunit walang kapayapaan. 15 Nahiya ba sila nang gumawa sila ng
mga kasuklam-suklam na gawain? Hindi talaga sila nahiya, hindi sila nakaranas ng
anumang kapakumbabaan. Kaya babagsak sila kasama ng mga babagsak sa panahon
na parurusahan ko sila. Ipapatapon sila,” sabi ni Yahweh. 16 Ito ang sinasabi ni
Yahweh, “Tumayo kayo sa panulukang-daan at tumingin, magtanong para sa mga
lumang daan. 'Nasaan ang magandang daan na ito?' At pumunta kayo doon at
maghanap ng lugar na mapagpapahingahan para sa inyong mga sarili. Ngunit sinabi
ng mga tao, 'Hindi kami pupunta.' 17 Nagtalaga ako para sa inyo ng mga bantay upang
pakinggan ang trumpeta. Ngunit sinabi nila, 'Hindi kami makikinig.' 18 Kaya, mga
bansa, makinig kayo! Tingnan ninyo, kayong mga saksi, kung ano ang mangyayari
sa kanila. 19 Dinggin mo, daigdig! Tingnan mo, maghahatid ako ng sakuna sa mga
tao na ito, ang bunga ng kanilang mga pag-iisip. Hindi nila binigyan ng pansin ang
aking salita o kautusan, sa halip itinakwil nila ito.” 20 “Ano ang kahulugan para sa
akin ng pag-angat ng kamanyang mula sa Sheba? O ng mga mabangong samyo na ito
mula sa malayong lupain? Hindi katanggap-tanggap sa akin ang inyong mga handog
na susunugin ni ang inyong mga alay. 21 Kaya sinabi ito ni Yahweh, 'Tingnan ninyo,
maglalagay ako ng katitisuran laban sa mga taong ito. Matitisod sila dito, ang mga
ama kasama ang mga anak na lalaki. Ang mga naninirahan sa lugar na iyon at ang
kanilang kapwa ay mamamatay rin. 22 Ito ang sinasabi ni Yahweh, 'Tingnan ninyo,
dumarating ang mga tao mula sa lupain sa hilaga. Sapagkat nahikayat na pumunta
ang isang dakilang bansa mula sa malayong lupain. 23 Kukuha sila ng mga pana at
mga sibat. Malulupit sila at walang awa. Gaya ng dagundong ng dagat ang kanilang
tunog at nakasakay sila sa mga kabayo na nakahanay bilang mga mandirigma, anak
na babae ng Zion.'” 24 Narinig natin ang balita tungkol sa kanila. Nabali ang ating mga

kamay dahil sa kaguluhan. Napupuno tayo ng pagdadalamhati gaya ng isang babaeng
magsisilang ng sanggol. 25 Huwag kayong pupunta sa mga bukirin at huwag kayong
maglakad sa mga lansangan sapagkat ang espada ng kaaway at ang matinding takot
ay nasa paligid. 26 Anak na babae ng aking mga tao, magsuot kayo ng damit-panluksa
at gumulong sa alikabok ng isang paglilibing para sa kaisa-isang anak. Magsagawa
kayo ng mapait na paglilibing para sa inyong mga sarili sapagkat biglang darating sa
atin ang taga-wasak. 27 “Ginawa kita, Jeremias, na susubok sa aking bayan tulad ng
isang tao na sumusubok sa metal, kaya sisiyasatin mo at susubukin ang kanilang mga
kaparaanan. 28 Silang lahat ang pinakamatitigas ang ulo na patuloy na sinisiraan ang
iba. Silang lahat ay mga tanso at bakal na nandaraya. 29 Ang pang-ihip ay pinainit
sa pamamagitan ng apoy na sumusunog sa kanila. Natunaw sa apoy ang tingga.
Patuloy ang pagdalisay sa kanila, ngunit wala itong saysay dahil hindi natanggal
ang kasamaan. 30 Tatawagin silang mga itinakwil na pilak sapagkat itinakwil sila
ni Yahweh.”

7

1 Ito ang salita na dumating kay Jeremias mula kay Yahweh, 2 “Tumayo ka sa
tarangkahan ng tahanan ni Yahweh at ipahayag mo ang mga salitang ito! Sabihin
mo, 'Pakinggan ninyo ang salita ni Yahweh, lahat kayong mga taga-Juda, kayong mga
pumasok sa mga tarangkahan na ito upang sambahin si Yahweh. 3 Ito ang sinasabi
ni Yahweh ng mga hukbo na Diyos ng Israel: Gawin ninyo nang may kabutihan
ang inyong mga kaparaanan at kaugalian at hahayaan ko kayong mamuhay sa lugar
na ito. 4 Huwag ninyong ipagkatiwala ang inyong mga sarili sa mga mapanlinlang
na salita at sabihin, “Templo ni Yahweh! Templo ni Yahweh! Templo ni Yahweh!”
5 Sapagkat kung ganap ninyong gagawing mabuti ang inyong mga kaparaanan at
mga kaugalian, kung ganap ninyong ipinapakita ang katarungan sa pagitan ng isang
tao at ng kaniyang kapwa. 6 Kung hindi ninyo sinasamantala o inaabuso ang
isang tao na naninirahan sa lupain, ang ulila o ang balo at hindi dumanak ang
inosenteng dugo sa lugar na ito at hindi kayo sumunod sa ibang mga diyos para
sa inyong sariling kapahamakan. 7 Hahayaan ko kayong manatili sa lugar na ito, sa
lupain na ibinigay ko sa inyong mga ninuno magmula pa noong unang panahon at
magpakailanman. 8 Masdan ninyo! Nagtitiwala kayo sa mga mapanlinlang na salita
na hindi nakakatulong sa inyo. 9 Nagnakaw ba kayo, pumatay at nangalunya? At
nangako ba kayo nang may panlilinlang at nag-alay ng insenso kay Baal at sumunod
sa iba pang mga diyos na hindi ninyo kilala? 10 Kung gayon, pumunta ba kayo at
tumayo sa aking harapan sa tahanang ito kung saan inihayag ang aking pangalan at
sinabi, “Naligtas kami,” kaya magagawa ninyo ang lahat ng mga kasuklam-suklam
na bagay na ito? 11 Ang tahanan bang ito na nagtataglay ng aking pangalan ay isang
kuta ng mga magnanakaw sa inyong paningin? Ngunit masdan ninyo, nakita ko
ito. Ito ang pahayag ni Yahweh.' 12 'Kaya pumunta kayo sa aking lugar na nasa
Shilo, kung saan hinayaan ko ang aking pangalan na manatili doon sa simula pa at
tingnan ninyo kung ano ang ginawa ko doon dahil sa kasamaan ng aking mga taong
Israel. 13 Kaya ngayon dahil sa paggawa ninyo ng lahat ng mga kaugaliang ito, ito
ang pahayag ni Yahweh, 'Paulit-ulit ko kayong sinabihan ngunit hindi kayo nakinig.
Tinawag ko kayo ngunit hindi kayo sumagot. 14 Kaya, kung ano ang ginawa ko sa
Shilo, gagawin ko rin sa tahanang ito na tinawag sa aking pangalan, ang tahanan
kung saan kayo nagtiwala, ang lugar na ito na ibinigay ko sa inyo at sa inyong mga
ninuno. 15 Sapagkat palalayasin ko kayo sa aking harapan gaya ng pagpapalayas
ko sa lahat ng inyong mga kapatid, ang lahat ng mga kaapu-apuhan ni Efraim.'
16 At ikaw, Jeremias, huwag kang manalangin para sa mga taong ito at huwag kang

tumangis ng panaghoy o manalangin para sa kanila at huwag kang makiusap sa akin
sapagkat hindi kita pakikinggan. [17] Hindi mo ba nakikita kung ano ang ginagawa
nila sa lungsod ng Juda at sa mga lansangan ng Jerusalem? [18] Nagtitipon ng kahoy
ang mga bata at sinisindihan ito ng kanilang mga ama! Nagmamasa ng harina ang
mga kababaihan upang gumawa ng mga tinapay para sa reyna ng kalangitan at
nagbubuhos ng mga inuming handog para sa ibang mga diyos upang galitin ako.
[19] Ito ang pahayag ni Yahweh. Sinasaktan ba talaga nila ako? Hindi ba ang sarili nila
ang kanilang sinasaktan, kaya nasa kanila ang kahihiyan? [20] Kaya ito ang sinasabi
ng Panginoong Yahweh, 'Tingnan ninyo, bubuhos ang aking poot at galit sa lugar
na ito, sa tao at sa hayop, sa puno sa mga bukirin at sa bungang kahoy sa lupa.
Aapoy ito at hindi mapapatay kailanman.' [21] Ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga
hukbo na Diyos ng Israel, 'Idagdag ninyo ang mga handog na susunugin sa inyong
mga alay at ang mga karne mula sa mga ito. [22] Sapagkat nang pinalaya ko mula
sa lupain ng Egipto ang inyong mga ninuno, wala akong hiningi na anuman mula
sa kanila. Wala akong ibinigay na utos tungkol sa handog na susunugin at sa mga
alay. [23] Ibinigay ko lamang sa kanila ang utos na ito, “Makinig kayo sa aking tinig
at ako ang magiging Diyos ninyo at kayo ay magiging aking mga tao. Kaya lumakad
kayo sa lahat ng kaparaanan na iniuutos ko sa inyo upang maging maayos ito sa inyo.”
[24] Ngunit hindi sila nakinig o nagbigay pansin. Namuhay sila sa pamamagitan ng mga
mapagmataas na balak ng kanilang mga masasamang puso, kaya sila ay paurong at
hindi pasulong. [25] Simula pa noong araw na lumabas sa lupain ng Egipto ang inyong
mga ninuno hanggang sa araw na ito, ipinadala ko sa inyo ang lahat ng aking mga
lingkod at mga propeta. Nagtiyaga akong ipadala sila. [26] Ngunit hindi sila nakinig sa
akin. Hindi nila binigyan ng pansin. Sa halip, pinatigas nila ang kanilang mga leeg.
Mas masama sila kaysa sa kanilang mga ninuno.' [27] Kaya ipahayag mo sa kanila ang
lahat ng mga salitang ito, ngunit hindi ka nila pakikinggan. Ipahayag mo sa kanila
ang mga bagay na ito, ngunit hindi ka nila sasagutin. [28] Sabihin mo sa kanila, 'Ito
ay isang bansa na hindi nakikinig sa tinig ni Yahweh na kaniyang Diyos at hindi
tumatanggap ng pagtutuwid. Nasira at naalis ang katotohanan mula sa kanilang mga
bibig. [29] Gupitin ninyo ang inyong buhok at mag-ahit kayo at itapon ninyo ang inyong
buhok. Umawit kayo ng mga awiting panlibing sa mga bukas na lugar. Sapagkat
itinakwil at tinalikuran ni Yahweh ang salinlahing ito dahil sa kaniyang matinding
galit. [30] Sapagkat gumawa ng kasamaan sa aking paningin ang mga anak ni Juda,
inilagay nila ang mga bagay na kasuklam-suklam sa tahanan kung saan inihayag
ang aking pangalan, upang dungisan ito. Ito ang pahayag ni Yahweh. [31] Pagkatapos,
itinayo nila ang dambana ng Tofet na nasa lambak ng Ben Hinom. Ginawa nila
ito upang sunugin sa apoy ang kanilang mga anak, bagay na hindi ko ipinag-utos.
Hindi ito kailanman sumagi sa aking isipan. [32] Kaya tingnan ninyo, paparating na
ang panahon na hindi na ito tatawagin na Tofet o nayon ng Ben Hinom. Magiging
lambak ito ng Pagpatay, ililibing nila sa Tofet ang mga bangkay hanggang wala nang
maiiwang silid doon. Ito ang pahayag ni Yahweh. [33] Magiging pagkain ng mga ibon sa
himpapawid at ng mga hayop sa lupa ang mga bangkay ng mga tao na ito at walang
sinumang makakapagpaalis sa mga ito. [34] Wawakasan ko ang mga lungsod ng Juda
at ang mga lansangan ng Jerusalem, ang mga himig ng pagpaparangal at pagsasaya,
ang mga himig ng mga lalaki at babaing ikakasal, yamang magiging isang malagim
ang lupain.”

8

[1] Ito ang pahayag ni Yahweh, “Sa panahong iyon, ilalabas nila mula sa mga
libingan ang mga buto ng mga hari ng Juda at ng mga opisyal nito, ang mga buto

ng mga pari at ng mga propeta at ang mga buto ng mga naninirahan sa Jerusalem.
2 Pagkatapos, ikakalat nila ang mga ito sa liwanag ng araw, ng buwan at ng mga bituin
sa kalangitan, ang mga bagay na ito sa langit na kanilang sinunod at pinaglingkuran,
na kanilang nilapitan at hinanap at kanilang sinamba. Hindi na muling titipunin o
ililibing ang mga buto. Magiging gaya sila ng dumi sa ibabaw ng lupa. 3 Sa bawat
natitirang lugar kung saan ko sila ipinatapon, pipiliin nila ang kamatayan sa halip na
buhay para sa kanilang mga sarili, ang lahat ng mga natitira pa mula sa masamang
bansa na ito. Ito ang pahayag ni Yahweh ng mga hukbo. 4 Kaya sabihin mo sa kanila,
'Ito ang sinasabi ni Yahweh, May tao bang nadapa at hindi bumangon? May tao bang
naligaw at hindi sinubukang bumalik? 5 Bakit ang mga taong ito, ang Jerusalem,
ay tumalikod ng walang hanggang pagtalikod? Nagpatuloy sila sa pagtataksil at
tumangging magsisi. 6 Binigyan ko sila ng pansin at pinakinggan ngunit hindi tama
ang kanilang sinabi. Walang sinuman ang nagsisi sa kaniyang kasamaan, walang
sinuman ang nagsabi, "Ano ang nagawa ko?" Pumupunta silang lahat kung saan
nila nais, gaya ng kabayong pandigma na tumatakbo patungo sa labanan. 7 Kahit
ang ibon sa langit, mga kalapati, mga layang-layang at ang mga tagak ay nalalaman
ang mga tamang panahon. Pumupunta ang mga ito sa kanilang mga paglilipatan
sa tamang panahon ngunit hindi alam ng aking mga tao ang mga atas ni Yahweh.
8 Bakit sinasabi ninyo, "Marurunong kami! At nasa amin ang kautusan ni Yahweh?"
Sa katunayan tingnan ninyo! Lumikha ng panlilinlang ang mapanlinlang na panulat
ng mga eskriba. 9 Mapapahiya ang mga marurunong na tao. Nabigo sila at nabitag.
Tingnan ninyo! Itinakwil nila ang salita ni Yahweh, kaya anong silbi ng kanilang
karunungan? 10 Ibibigay ko sa iba ang kanilang mga asawang babae at ang kanilang
mga bukirin ay sa mga magmamay-ari ng mga iyon, sapagkat magmula sa pinakabata
hanggang sa pinakadakila, napakasakim nilang lahat! Magmula sa propeta hanggang
sa pari, lahat sila ay nagsasagawa ng panlilinlang. 11 Sapagkat ginagamot nila ang
bali ng anak na babae ng aking mga tao na para bang wala itong halaga. Sinabi nila,
"Kapayapaan, Kapayapaan" ngunit walang kapayapaan. 12 Nahihiya ba sila kapag
gumagawa sila ng mga kasuklam-suklam na gawain? Hindi sila nahihiya. Wala
silang kapakumbabaan. Kaya babagsak sila sa panahon ng kanilang kaparusahan
kasama ng mga bumagsak na. Ibabagsak sila, sabi ni Yahweh. 13 Ganap ko silang
aalisin, ito ang pahayag ni Yahweh, hindi magkakaroon ng mga ubas sa puno ng
ubas, ni magkakaroon ng mga igos sa mga puno ng igos. Sapagkat malalanta ang
mga dahon at mawawala ang ibinigay ko sa kanila. 14 Bakit tayo nakaupo dito?
Magsama-sama tayo, pumunta tayo sa mga matitibay na lungsod at magiging tahimik
ang ating kamatayan doon. Sapagkat patatahimikin tayo ni Yahweh na ating Diyos.
Paiinumin niya tayo ng lason yamang nagkasala tayo laban sa kaniya. 15 Umaasa
tayo para sa kapayapaan ngunit walang magiging mabuti. Umaasa tayo sa oras ng
kagalingan, ngunit tingnan ninyo, magkakaroon ng kaguluhan. 16 Narinig mula sa
Dan ang pagsinghal ng kaniyang mga kabayong lalaki. Nayayanig ang buong daigdig
sa tunog ng halinghing ng kaniyang mga malalakas na kabayo. Sapagkat darating sila
at kukunin ang lupain at ang kayamanan nito, ang lungsod at ang mga naninirahan
dito. 17 Sapagkat tingnan ninyo, magpapadala ako sa inyo ng mga ahas, mga ulupong
na hindi ninyo kayang paamuhin. Tutuklawin kayo ng mga ito, ito ang pahayag
ni Yahweh." 18 Walang katapusan ang aking kalungkutan at nasasaktan ang aking
puso. 19 Pakinggan ninyo! Ang hiyaw ng anak na babae ng aking mga tao mula
sa malayong lupain! Hindi ba nasa Zion si Yahweh? O hindi ba nasa kaniya ang
kaniyang hari? Bakit kaya nila sinasaktan ang aking damdamin sa pamamagitan
ng kanilang mga inukit na imahen at mga walang kabuluhang diyus-diyosan ng
mga dayuhan? 20 Lumipas na ang anihan, tapos na ang tag-init. Ngunit hindi tayo

naligtas. [21] Nasaktan ako dahil sa sakit na naramdaman ng anak na babae ng aking
mga tao. Nagluksa ako dahil sa mga katakot-takot na bagay na nangyari sa kaniya,
pinanghinaan ako ng loob. [22] Wala bang lunas sa Galaad? Wala bang manggagamot
doon? Bakit hindi gumagaling ang anak ng aking mga tao?

9

[1] Kung maaari lamang magpalabas ng tubig ang aking ulo at maging bukal ng
luha ang aking mga mata! Sapagkat nais kong umiyak sa umaga at gabi para sa
mga anak ng aking mga tao na pinatay. [2] Kung may makapagbibigay lamang sa
akin ng isang lugar sa ilang na para sa mga manlalakbay upang panirahan, na
aking mapupuntahan upang talikuran ang aking bayan. Kung maaari ko lamang
silang iwanan, yamang mga nakikiapid silang lahat, isang pangkat ng mga taksil!
[3] Ipinahayag ni Yahweh, "Nagsasabi ang kanilang mga dila ng mga kasinungalingan,
na kanilang mapanlinlang na sandata, ngunit hindi sila dakila sa katapatan sa lupa.
Patuloy silang gumagawa ng masama sa iba. Hindi nila ako kilala." [4] Bantayan
ng bawat isa sa inyo ang inyong kapwa at huwag magtiwala sa sinumang kapatid.
Sapagkat mandaraya ang bawat kapatid at namumuhay sa paninirang-puri ang
bawat kapwa. [5] Kinukutya ng bawat isa ang kaniyang kapwa at hindi nagsasabi
ng katotohanan. Nagtuturo ng mga mapanlinlang na bagay ang kanilang mga dila.
Pagod na pagod sila sa paggawa ng malaking kasalanan. [6] Namuhay kayo sa gitna
ng pandaraya. Sa kanilang panlilinlang, tinanggihan nila akong kilalanin. Ito ang
pahayag ni Yahweh." [7] Kaya ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo, "Tingnan
ninyo, susubukin at susuriin ko sila. Ano pa ang aking gagawin para sa anak ng babae
ng aking mga tao? [8] Matatalas na palaso ang kanilang mga dila at nagsasalita sila ng
mga bagay na kasinungalingan. Sa pamamagitan ng kanilang mga bibig, naghahayag
sila ng kapayapaan sa kanilang kapwa, ngunit sa kanilang mga puso inaabangan nila
sila. [9] Hindi ko ba sila dapat parusahan dahil sa mga bagay na ito at hindi ko ba
ipaghihiganti ang aking sarili sa bansang tulad nito? Ito ang pahayag ni Yahweh.
[10] Aawit ako ng mga awiting panluksa at panaghoy para sa mga kabundukan, at
isang awit na panlibing ang aawitin para sa kaparangan. Sapagkat nasunog ang mga
ito kaya walang sinuman ang makadadaan dito. Hindi sila makaririnig ng anumang
huni ng baka. Nagsilayo lahat ang mga hayop at ang mga ibon sa kalangitan. [11] Kaya
gagawin kong bunton ng pagkasira ang Jerusalem, isang taguan ng mga asong-gubat.
Gagawin kong mga wasak na lugar ang mga lungsod ng Juda na walang maninirahan.
[12] Sino ang matalinong tao na makauunawa nito? Ano ang ipinahayag ni Yahweh
sa kaniya upang maaari niya itong iulat? Bakit nawasak ang kalupaan? Nawasak
ito tulad ng ilang, kung saan walang sinuman ang makadadaan dito. [13] Sinasabi ni
Yahweh, "Dahil ito sa pagtalikod nila sa kautusan na aking ibinigay sa kanila at dahil
hindi nila pinakinggan ang aking tinig o ipinamuhay ito. [14] Ito ay dahil namuhay
sila sa pamamagitan ng kanilang mga matitigas na puso at sa pagsunod sa mga Baal
tulad ng itinuro sa kanila ng kanilang mga ama na gagawin nila. [15] Kaya, ito ang
sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel. 'Tingnan ninyo, pakakainin
ko ang mga taong ito ng mapapait na halaman at paiinumin ng nakalalasong tubig.
[16] At ikakalat ko sila sa mga bansa na hindi nila nakikilala maging ng kanilang mga
ninuno. Magpapadala ako ng espadang tutugis sa kanila hanggang sa ganap ko
silang mawasak."' [17] Ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo, "Unawain ninyo
ito: Tawagin ninyo ang mga mang-aawit sa paglilibing at hayaan silang lumapit,
magpadala kayo ng mga babaeng mahuhusay sa pagdadalamhati at hayaan silang
lumapit. [18] Madaliin sila at paawitin ng awiting panluksa sa atin, upang dumaloy
ang luha sa ating mga mata at daluyan ng tubig ang talukap ng ating mga mata.

19 Sapagkat narinig sa Zion ang hiyaw ng panaghoy. 'Ganap kaming nawasak. Labis
kaming nahiya, sapagkat nilisan namin ang lupain matapos nilang gibain ang aming
mga tahanan.' 20 Kaya kayong mga kababaihan, pakinggan ang salita ni Yahweh,
bigyang pansin ang mga mensahe na nagmula sa kaniyang bibig. At turuan ninyo
ang inyong mga anak na babae ng awiting panluksa at sa kapwa babae ng awiting
panlibing. 21 Sapagkat dumating na ang kamatayan sa ating mga bintana, pupunta ito
sa ating mga palasyo, pupuksain nito ang mga bata na nasa labas at mga kabataang
nasa mga pamilihan ng lungsod. 22 'Ito ang pahayag ni Yahweh. 'Ipahayag ninyo
ito, Malalaglag ang mga bangkay ng mga tao tulad ng dumi sa kabukiran at tulad ng
mga tangkay ng butil sa likod ng manggagapas at walang sinuman ang magtitipon
sa kanila.'" 23 Ito ang sinasabi ni Yahweh, "Huwag ninyong hayaang magyabang ang
mga matatalino sa kanilang karunungan o ang mandirigma sa kaniyang kalakasan.
Huwag ninyong hayaang magyabang ang mayamang tao sa kaniyang kayamanan.
24 Sapagkat kung magyayabang ang isang tao sa anumang bagay, ito dapat ang
mayroon sa kaniya, na mayroon siyang pang-unawa at pagkilala sa akin. Sapagkat
ako si Yahweh, na gumagawa ng matapat na kasunduan, katarungan at katuwiran
sa sanlibutan. Sapagkat ito ang mga bagay na aking kinagagalak. Ito ang pahayag ni
Yahweh." 25 Tingnan ninyo, darating ang mga araw na parurusahan ko ang lahat ng
tuli lamang sa kanilang mga katawan. Ito ang pahayag ni Yahweh. 26 Parurusahan
ko ang Egipto, Juda, Edom, mga tao sa Ammon, Moab at lahat ng tao na nagpaputol
ng kanilang mga buhok sa ulo, na naninirahan sa disyerto. Sapagkat hindi tuli ang
lahat ng bansang ito at matigas ang puso ng lahat ng nasa sambahayan ng Israel."

10

1 Pakinggan ninyo ang mga salitang ihahayag sa inyo ni Yahweh, sambahayan
ng Israel. 2 Ganito ang sinasabi ni Yahweh, 'Huwag ninyong pag-aralan ang mga
kaparaanan ng ibang mga bansa at huwag kayong mabahala sa mga palatandaan
sa mga kalangitan, sapagkat nababahala ang mga bansa ng dahil dito. 3 Sapagkat
walang kabuluhan ang mga kaugalian ng mga tao. Sapagkat may pumuputol ng
punong kahoy sa kagubatan. Ang mga kamay ng manlililok ang gumagawa nito sa
pamamagitan ng palakol. 4 Pagkatapos, pinapalamutian nila ito ng pilak at ginto.
Pinatitibay nila ito gamit ang martilyo at mga pako upang hindi ito bumagsak.
5 Tulad ng panakot ng ibon sa taniman ng pipino ang mga diyus-diyosang ito sapagkat
hindi sila makapagsalita ng anuman. Kailangan silang buhatin, sapagkat hindi man
lang sila makahakbang. Huwag ninyo silang katakutan, sapagkat hindi nila kayang
gumawa ng masama ni makagagawa ng anumang mabuti.'" 6 Wala kang katulad,
Yahweh. Dakila ka at dakila ang kapangyarihan ng iyong pangalan. 7 Sino ang hindi
matatakot sa iyo, hari ng mga bansa? Sapagkat ito ang karapat-dapat sa iyo, sapagkat
wala kang katulad sa lahat ng matatalinong tao sa mga bansa o sa lahat ng kanilang
mga maharlikang kaharian. 8 Pare-pareho silang lahat, malulupit sila at hangal, mga
alagad ng diyus-diyosan na mga kahoy lamang. 9 Nagdadala sila ng pilak na pinanday
mula sa Tarsis at ginto mula sa Upaz na gawa ng mga manggagawa at ng kamay ng
mga panday. Asul at lila ang kanilang mga damit. Ang kanilang mga dalubhasang
tauhan ang gumawa ng lahat ng bagay na ito. 10 Ngunit si Yahweh ang tunay na
Diyos. Siya ang buhay na Diyos at hari magpakailanman. Nayayanig ang mundo at
hindi kayang tiisin ng mga bansa ang kaniyang galit. 11 Ganito ang sasabihin mo sa
kanila, "Malilipol sa lupa at sa ilalim ng kalangitan ang mga diyos na hindi lumikha
ng kalangitan at ng lupa. 12 Ang lumikha ng daigdig sa kaniyang kapangyarihan ang
nagtatag ng kalupaan sa pamamagitan ng kaniyang karunungan at nagpalaganap
ng kalangitan sa pamamagitan ng kaniyang pang-unawa. 13 Ang kaniyang tinig ang

lumilikha ng dagundong ng katubigan sa kalangitan at siya ang nagpapaangat ng
hamog mula sa bawat sulok ng daigdig. Lumilikha siya ng kidlat para sa ulan at
nagpapalabas ng hangin mula sa kaniyang kamalig. [14] Naging mangmang ang mga
tao na walang kaalaman. Nailagay sa kahihiyan ang bawat panday dahil sa kaniyang
diyus-diyosan sapagkat manlilinlang ang mga ginawa niyang imahen at walang
buhay ang mga ito. [15] Walang silbi ang mga ito, ang gawa ng mga mangungutya.
Malilipol sila sa panahon ng kanilang kaparusahan. [16] Ngunit hindi nito katulad
ang Diyos na kabahagi ni Jacob sapagkat siya ang humubog sa lahat ng bagay. Ang
Israel ang tribo ng kaniyang mana, Yahweh ng mga hukbo ang kaniyang pangalan.
[17] Tipunin ang inyong bigkis at umalis sa lupain, kayong mga taong namumuhay sa
ilalim ng pananakop. [18] Sapagkat ganito ang sinasabi ni Yahweh, "Tingnan ninyo,
ipapatapon ko sa panahong ito ang mga naninirahan sa lupain. Pahihirapan ko sila
at malalaman nila ito." [19] Aba sa akin! Dahil sa mga nabali kong buto, malubha ang
aking sugat. Kaya sinabi ko, "Tiyak na matinding paghihirap ito, ngunit dapat ko itong
tiisin." [20] Ganap na nawasak ang aking tolda at nahati sa dalawa ang lahat ng tali nito.
Kinuha sa akin ang aking mga anak, kaya wala na sila. Wala ng maglalatag ng aking
tolda o magtataas ng aking mga kurtina. [21] Sapagkat naging hangal ang mga pastol.
Hindi nila hinanap si Yahweh kaya hindi sila nagtagumpay at nagsikalat ang lahat ng
kanilang kawan. [22] Dumating na ang ulat ng mga balita, "Tingnan ninyo! Parating na
ito! Isang malakas na lindol ang paparating mula sa hilagang lupain upang sirain ang
mga lungsod ng Juda at maging taguan ng mga asong-gubat." [23] Alam ko Yahweh na
ang landas ng tao ay hindi nagmula sa kaniyang sarili. Walang tao ang nangunguna
sa sarili niyang mga hakbang. [24] Ituwid mo ako Yahweh ng may katarungan ngunit
hindi sa pamamagitan ng iyong galit at baka mapuksa mo ako. [25] Ibuhos mo ang
iyong matinding galit sa mga bansa na hindi nakakakilala sa iyo at sa mga pamilya
na hindi tumatawag sa pangalan mo. Sapagkat nilamon nila si Jacob at inubos siya
upang ganap na wasakin at buwagin ang kaniyang tirahan.

11

[1] Ito ang salita na dumating kay Jeremias mula kay Yahweh, at sinabi niya,
[2] "Makinig ka sa mga salita ng kasunduang ito, at ipahayag ang mga ito sa bawat
tao sa Juda at sa mga naninirahan sa Jerusalem. [3] Sabihin mo sa kanila, "Ito ang
sinasabi ni Yahweh, ang Diyos ng Israel: Sumpain ang sinumang hindi makikinig
sa mga salita ng kasunduang ito. [4] Ito ang kasunduan na iniutos ko sa inyong mga
ninuno na dapat alalahanin simula ng araw na inilabas ko sila sa lupain ng Egipto,
mula sa pugon ng tunawan ng bakal. Sinabi ko, "Makinig kayo sa aking tinig at
gawin ninyo ang lahat ng mga bagay na ito gaya ng iniutos ko sa inyo, sapagkat
kayo ang magiging tao ko at ako ang inyong magiging Diyos." [5] Sundin ninyo ako
upang mapatunayan ko ang sumpaan na aking ipinangako sa inyong mga ninuno,
ang panunumpa na ibibigay ko sa kanila ang lupain na umaapaw sa gatas at pulot-
pukyutan kung saan kayo naninirahan ngayon."' At, akong si Jeremias ay sumagot
at nagsabi, "Oo, Yahweh!" [6] Sinabi sa akin ni Yahweh, "Ipahayag ang lahat ng mga
bagay na ito sa mga lungsod ng Juda at sa mga lansangan ng Jerusalem. Sabihin mo,
'Makinig kayo sa mga salita ng kasunduang ito at gawin ninyo ang mga ito. [7] Sapagkat
nagbigay ako ng taimtim na mga utos sa inyong mga ninuno mula ng araw na inilabas
ko sila sa Egipto hanggang sa kasalukuyang panahon, patuloy na nagbabala sa kanila
at nagsasabi, "Makinig kayo sa aking tinig."' [8] Ngunit hindi sila nakinig o nagbigay
ng pansin. Lumalakad ang bawat tao sa katigasan ng kaniyang masamang puso.
Kaya dinala ko ang lahat ng sumpa sa kasunduang ito na inutusan kong dumating
laban sa kanila. Ngunit hindi pa rin sumunod ang mga tao." [9] Sumunod na sinabi

sa akin ni Yahweh, “Natuklasan ang pagsasabwatan ng mga kalalakihan ng Juda at
ng mga naninirahan sa Jerusalem. 10 Bumaling sila sa mga kasamaan ng kanilang
sinaunang mga ninuno na tumangging makinig sa aking salita, sa halip namuhay
sila sa pagsamba sa ibang mga diyos. Sinira ng sambahayan ng Israel at sambahayan
ng Juda ang aking kasunduan na itinatag ko sa kanilang mga ninuno. 11 Kaya ito ang
sinasabi ni Yahweh, 'Tingnan ninyo, magpapadala ako ng kapahamakan sa kanila,
isang kapahamakan na hindi nila maaaring takasan. Pagkatapos, tatawag sila sa
akin, ngunit hindi ako makikinig sa kanila. 12 Pupunta at tatawag ang mga lungsod
ng Juda at ang mga naninirahan sa Jerusalem sa mga diyos na pinagbigyan nila
ng mga alay, ngunit tiyak na hindi sila maililigtas ng mga ito sa oras ng kanilang
kapahamakan. 13 Sapagkat dumami ang bilang ng iyong mga diyos na pumantay sa
bilang ng iyong mga lungsod, Juda. At gumawa kayo ng kahiya-hiyang bilang ng mga
altar sa Jerusalem, mga altar ng insenso para kay Baal na pumantay sa bilang ng
kaniyang mga lansangan. 14 Kaya ikaw mismo Jeremias, hindi mo dapat ipanalangin
ang mga taong ito. Hindi ka dapat tumangis o manalangin para sa kanila. Sapagkat
hindi ako makikinig kapag tumawag sila sa akin sa kanilang kapahamakan. 15 Bakit
nasa aking tahanan ang minamahal kong mga tao na may napakaraming masamang
hangarin? Sapagkat hindi makakatulong sa inyo ang mga nakalaang karne para
sa inyong mga alay dahil gumawa kayo ng kasamaan at nagalak kayo dito. 16 Sa
nakaraan, tinawag kayo ni Yahweh na mayabong na puno ng olibo, maganda na may
kaibig-ibig na bunga. Ngunit magsisindi siya ng apoy dito na katulad ng tunog ng
dagundong ng bagyo, kaya mababali ang mga sanga nito. 17 Sapagkat si Yahweh ng
mga hukbo ang nagtanim sa inyo, ang nag-atas ng kapahamakan laban sa inyo dahil
sa mga gawaing masama na ginawa ng sambahayan ng Israel at ng sambahayan
ng Juda. Ginalit nila ako sa pamamagitan ng pagbibigay ng mga alay kay Baal.”'
18 Ipinaalam ni Yahweh sa akin ang mga bagay na ito, kaya alam ko ang mga ito.
Ikaw Yahweh, ang nagpakita sa akin ng kanilang mga gawain. 19 Tulad ako ng isang
maamong tupa na dinala sa mangangatay. Hindi ko alam na may binalak sila laban
sa akin, “Sirain natin ang puno maging ang mga bunga nito! Putulin natin siya sa
lupain ng mga buhay upang hindi na maalala pa ang kaniyang pangalan.” 20 Ngunit
matuwid na hukom si Yahweh ng mga hukbo na siyang sumisiyasat ng puso at isipan.
Magiging saksi ako sa iyong paghihiganti laban sa kanila, sapagkat iniharap ko ang
aking kalagayan sa iyo. 21 Kaya ito ang sinasabi ni Yahweh tungkol sa mga taga-Anatot
na umuusig sa iyong buhay, “Sinabi nila, 'Hindi ka dapat mag-propesiya sa ngalan
ni Yahweh, o mamamatay ka sa pamamagitan ng aming mga kamay.' 22 Kaya ito ang
sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo, 'Tingnan mo, parurusahan ko sila. Mamamatay sa
pamamagitan ng espada ang malalakas nilang mga kabataan. Mamamatay sa gutom
ang mga anak nilang lalaki at babae. 23 Walang matitira sa kanila dahil magdadala
ako ng kapahamakan sa mga taga-Anatot, ang panahon ng kanilang kaparusahan.”'

12

1 Sa tuwing nakikipagtalo ako sa iyo, Yahweh, ikaw ay matuwid. Tunay nga
na dapat kong sabihin sa iyo ang aking dahilan upang magreklamo. Bakit
nagtatagumpay ang pamamaraan ng mga masasama? Nagtatagumpay ang lahat
ng mga taong walang pananampalataya. 2 Itinanim mo sila at nagkaroon ng mga
ugat. Nagpatuloy sila upang makapamunga. Malapit ka sa kanilang mga labi, ngunit
malayo sa kanilang mga puso. 3 Ngunit ikaw mismo Yahweh, kilala mo ako. Nakikita
mo ako at sinusuri ang aking puso. Dalhin mo sila sa katayan tulad ng isang tupa.
Ibukod mo sila para sa araw ng pagkatay. 4 Gaano katagal magpapatuloy ang lupain
sa pagluluksa at nalalanta na ang mga halaman sa bawat bukirin dahil sa kasamaan

ng mga naninirahan dito? Nawala lahat ang mga maiilap na hayop at mga ibon. Sa katunayan, sinasabi ng mga tao, “Hindi alam ng Diyos kung ano ang mangyayari sa atin.”
5 Sinabi ni Yahweh, “Sapagkat kung ikaw, Jeremias ay nakipagtakbuhan sa mga nakapaang kawal at pinagod ka nila, paano ka makikipag-unahan sa mga kabayo? Kung nadapa ka sa kapatagan sa ligtas na kabukiran, paano mo gagawin sa mga kasukalan sa daan ng Jordan?
6 Sapagkat nagtaksil din sa iyo at labis kang tinuligsa ng iyong mga kapatid na lalaki at pamilya ng iyong ama. Huwag kang magtiwala sa kanila, kahit magsabi pa sila ng mga mabubuting bagay sa iyo.
7 Pinabayaan ko ang aking tahanan at tinalikuran ang aking mana. Ibinigay ko ang aking mga minamahal na tao sa mga kamay ng kaniyang mga kaaway.
8 Naging katulad na ng isang leon sa isang kasukalan ang aking mana, ibinukod niya ang kaniyang sarili laban sa akin sa pamamagitan ng sarili niyang tinig, kaya kinamumuhian ko siya.
9 Ang aking mga mahahalagang pag-aari ay isang mabangis na aso at pinalilibutan ng mga ibong mandaragit ang itaas ng kaniyang ulo. Pumunta kayo at tipunin ang lahat ng mga nabubuhay na nilalang sa mga bukirin at dalhin ang mga ito upang kainin sila.
10 Sinira ng maraming pastol ang aking ubasan. Tinapakan nila ang buong bahagi ng aking lupain, ginawa nilang isang ilang at malagim ang aking kaakit-akit na bahagi.
11 Ginawa nila siyang isang lagim. Nagluluksa ako para sa kaniya dahil pinabayaan siya. Pinabayaan ang buong lupain dahil wala ni isa ang tumanggap nito sa kanilang puso.
12 Dumating ang mga maninira laban sa lahat ng mga tigang na lugar sa ilang, sapagkat ang espada ni Yahweh ang umuubos sa dulo ng lupain hanggang sa iba pa. Walang kaligtasan sa lupain para sa anumang nabubuhay na nilalang.
13 Naghasik sila ng trigo ngunit umani ng tinik ng mga palumpong. Nagpakapagod sila sa pagtatrabaho ngunit walang napakinabangan. “Kaya, mahiya kayo sa inyong gawa dahil sa poot ni Yahweh.”
14 Ito ang sinasabi ni Yahweh laban sa lahat ng aking mga kapwa, ang mga taong masasama na sumira sa aking mga pag-aari na ipinamana ko sa aking mga taong Israelita, “Tingnan ninyo, ako ang siyang bubunot sa kanila mula sa kanilang sariling lupain at bubunutin ko ang sambahayan ng Juda mula sa kanila.
15 At pagkatapos kong bunutin ang mga bansang iyon, mangyayari na magkakaroon ako ng habag sa kanila at pababalikin ko sila. Ibabalik ko sila, ang bawat tao sa kaniyang mana at ang kaniyang lupain.
16 Mangyayari na kapag maingat na natutunan ng mga bansang iyon ang mga pamamaraan ng aking mga tao na sumumpa sa aking pangalan 'Dahil buhay si Yahweh!' tulad ng itinuro nila sa aking mga tao na sumumpa kay Baal, kung gayon maitatayo sila sa kalagitnaan ng aking mga tao.
17 Ngunit kung sinuman ang hindi makikinig, bubunutin ko ang bansang iyon. At tiyak itong mabubunot at mawawasak. Ito ang pahayag ni Yahweh.”

13

1 Sinabi ito sa akin ni Yahweh, “Pumunta ka at bumili ng isang lino na damit-panloob at isuot mo ito sa palibot ng iyong baywang, ngunit huwag mo muna itong ilagay sa tubig.”
2 Kaya bumili ako ng isang damit-panloob gaya ng iniutos ni Yahweh at isinuot ko ito sa palibot ng aking baywang.
3 At dumating ang salita ni Yahweh sa akin sa pangalawang pagkakataon at sinabi,
4 “Kunin mo ang damit-panloob na iyong binili na nakapalibot sa iyong baywang, tumayo ka at maglakbay sa Eufrates. Itago mo ito doon sa siwang ng isang bato.”
5 Kaya pumunta ako at itinago ito sa Eufrates gaya ng iniutos sa akin ni Yahweh.
6 Makalipas ang maraming araw, sinabi sa akin ni Yahweh, “Tumayo ka at bumalik sa Eufrates. Kunin mo mula doon ang damit-panloob na sinabi kong itago mo.”
7 Kaya, bumalik ako sa Eufrates at hinukay ang damit-panloob kung saan ko ito itinago. Ngunit, masdan mo! Nawasak ang damit-panloob, hindi na ito maganda.
8 At muling dumating sa akin ang salita ni Yahweh

at sinabi, [9] “Sinasabi ito ni Yahweh: Sa parehong paraan, wawasakin ko ang labis na
kayabangan ng Juda at Jerusalem. [10] Ang mga masasamang taong ito na tumangging
makinig sa aking mga salita, mga taong lumalakad sa katigasan ng kanilang mga puso,
mga taong sumusunod sa ibang mga diyos upang sumamba at yumukod sa kanila,
magiging katulad sila ng damit-panloob na ito na maganda na naging walang halaga.
[11] Sapagkat gaya ng isang damit-panloob na dumikit sa baywang ng isang tao, ginawa
ko ang buong sambahayan ng Israel at ang buong sambahayan ng Juda na kumapit sa
akin, na magiging aking mga tao na magbibigay sa akin ng katanyagan, kapurihan at
karangalan. Ngunit hindi sila nakikinig sa akin. Ito ang pahayag ni Yahweh. [12] Kaya
dapat mong sabihin ang salitang ito sa kanila, 'Ito ang sinasabi ni Yahweh na Diyos
ng Israel: Mapupuno ng alak ang bawat banga.' Sasabihin nila sa iyo, 'Hindi nga
ba talaga namin alam na mapupuno ng alak ang bawat banga?' [13] Kaya sabihin mo
sa kanila, 'Ito ang sinasabi ni Yahweh: Tingnan ninyo, pupunuin ko ng kalasingan
ang bawat naninirahan sa lupaing ito, ang mga hari na nakaupo sa trono ni David,
ang mga pari, ang mga propeta, at ang lahat ng mga naninirahan sa Jerusalem. [14] At
pag-aawayin ko ang bawat tao laban sa iba, ang mga ama at mga anak. Hindi ko
sila kaaawaan o kahahabagan at hindi ko sila ililigtas mula sa pagkawasak. Ito ang
pahayag ni Yahweh.”' [15] Makinig kayo at bigyang pansin. Huwag kayong maging
mayabang, sapagkat sinasabi Yahweh. [16] Bigyan ng karangalan si Yahweh na inyong
Diyos bago siya magdulot ng kadiliman at bago siya maging dahilan ng pagkatisod ng
inyong mga paa sa mga bundok sa takip-silim. Sapagkat naghahangad kayo para sa
liwanag ngunit labis niyang padidilimin ang lugar na magiging isang maitim na ulap.
[17] Kaya, kung hindi kayo makikinig, iiyak akong mag-isa dahil sa inyong kayabangan.
Tiyak na iiyak ako at dadaloy ang mga luha mula sa aking mga mata, sapagkat
mabibihag ang mga kawan ni Yahweh. [18] “Sabihin ninyo sa hari at sa inang reyna,
'Magpakumbaba kayo at umupo, sapagkat bumagsak na ang mga korona sa inyong
ulo, ang inyong pagmamataas at ang inyong karangalan.' [19] Maisasara ang mga
lungsod sa Negev at walang sinuman ang makapagbubukas ng mga ito. Mabibihag
ang mga taga-Juda at ipapatapon ang lahat ng nasa kaniya. [20] Imulat mo ang iyong
mga mata at pagmasdan ang mga parating mula sa hilaga. Nasaan ang kawan na
ibinigay niya sa iyo, ang kawan na pinakamaganda sa iyo? [21] Ano ang sasabihin mo
kapag inilagay ng Diyos sa iyong itaas ang mga inaakala mong mga kaibigan mo?
Hindi ba ito ang umpisa ng mga paghihirap na sasakop sa iyo gaya ng isang babaing
nanganganak? [22] At maaari mong sabihin sa iyong puso, 'Bakit nangyayari sa akin
ang mga bagay na ito?' Sapagkat dahil ito sa napakarami mong kasamaan na itinaas
ang iyong mga palda at nilapastangan ka. [23] Maaari bang baguhin ng mga tao sa Cus
ang kulay ng kanilang balat o baguhin ng isang leopardo ang kaniyang mga batik?
Kung gayon, ikaw mismo, kaya mong gumawa ng kabutihan bagaman nasanay ka
sa kasamaan. [24] Kaya, ikakalat ko sila tulad ng mga ipa na naglalaho sa hangin sa
disyerto. [25] Ito ang ibinigay ko sa inyo, ang bahagi na iniatas ko para sa inyo, dahil
kinalimutan ninyo ako at nagtiwala kayo sa kasinungalingan. Ito ang pahayag ni
Yahweh. [26] Kaya, ako rin mismo ang huhubad ng inyong mga palda at makikita
ang mga maseselang bahagi ng inyong katawan. [27] Ang inyong pangangalunya at
paghalinghing, ang inyong kahiya-hiyang kahalayan sa mga burol at sa mga parang!
Ilalantad ko ang mga ito, ang mga nakasusuklam na mga bagay na ito! Kaawa-awa
ka, Jerusalem! Hindi ka pa malinis. Gaano katagal ito magpapatuloy?”

14

[1] Ito ang salita ni Yahweh na dumating kay Jeremias tungkol sa tagtuyot, [2] “Hayaang
magluksa ang Juda, hayaang gumuho ang kaniyang mga tarangkahan. Tumataghoy

sila para sa lupain, lumalakas ang kanilang pag-iyak para sa Jerusalem. 3 Pinadadala
ng kanilang mga makapangyarihang tao ang kanilang mga lingkod para sa tubig.
Kapag pumunta sila sa mga balon wala silang mahahanap na tubig. Babalik
silang lahat na bigo, tinatakpan nila ang kanilang mga ulo na kahiya-hiya at hindi
iginagalang. 4 Dahil dito, nabitak ang lupa sapagkat walang ulan sa lupain. Nahihiya
ang mga mag-aararo at tinatakpan nila ang kanilang mga ulo. 5 Sapagkat iniiwan
din maging ng babaing usa ang kaniyang maliliit na anak sa parang at pinababayaan
ang mga ito sapagkat walang damo. 6 Tumatayo sa mga tigang na kapatagan ang
mga maiilap na asno at humihingal sa hangin tulad ng mga asong-gubat. Lumalabo
ang kanilang mga mata dahil walang halaman." 7 Kahit na nagpapatotoo laban
sa amin ang aming mga kasamaan, Yahweh, kumilos ka para sa kapakanan ng
iyong pangalan. Nagkasala kami sa iyo sapagkat lumalala ang kawalan ng aming
pananampalataya. 8 Ang pag-asa ng Israel, ang siyang nagligtas sa kaniya sa panahon
ng matinding pagkabalisa, bakit ka magiging katulad ng isang dayuhan sa lupain,
katulad ng isang banyagang gumagala na nagpapalipas at nananatili lamang ng
isang gabi? 9 Bakit ka magiging katulad ng isang taong nalilito, katulad ng isang
mandirigma na hindi kayang sagipin ang sinuman? Sapagkat nasa kalagitnaan ka
namin, Yahweh! Ipinahayag sa amin ang iyong pangalan. Huwag mo kaming iwanan.
10 Sinabi ito ni Yahweh sa mga taong ito: "Yamang ibig nilang maglibot at hindi nila
pinigil ang kanilang mga paa na magpatuloy." Hindi nalugod si Yaweh sa kanila.
Ngayon, inalala niya ang kanilang kasamaan at pinarusahan niya ang kanilang mga
kasalanan. 11 Sinabi ni Yahweh sa akin, " Huwag kang manalangin para sa ikabubuti
ng mga taong ito. 12 Sapagkat, kapag nag-ayuno sila, hindi ako makikinig sa kanilang
pagdaing at kapag nag-alay sila ng mga handog na susunugin at mga handog na
pagkain, hindi ako malulugod sa mga ito. Sapagkat lilipulin ko sila sa pamamagitan
ng espada, taggutom at salot." 13 At sinabi ko, "O, Panginoong Yahweh! Tingnan
mo! Sinasabi ng mga propeta sa mga tao, 'Hindi kayo makakakita ng espada, walang
taggutom para sa inyo, sapagkat bibigyan ko kayo ng tunay na katiwasayan sa lugar
na ito."' 14 Sinabi sa akin ni Yahweh, "Panlilinlang sa aking pangalan ang pahayag
ng mga propeta. Hindi ko sila isinugo, ni binigyan ng anumang utos o kinausap
sila. Ngunit ang mapanlinlang nilang mga pangitain, ang walang kabuluhan at ang
mga mapanlinlang na hula ay nagmumula sa kanilang mga sariling puso, ito ang
mga ipinahahayag nila sa inyo." 15 Kaya ito ang sinasabi ni Yahweh, "Tungkol sa
mga propeta na nagpapahayag sa aking pangalan ngunit hindi ko ipinadala at ang
mga nagsasabing walang espada at taggutom sa lupaing ito. Mamamatay ang mga
propetang ito sa pamamagitan ng espada at taggutom. 16 At ang mga tao na kanilang
pinagpahayagan ay maitatapon sa labas ng mga lansangan ng Jerusalem dahil sa
taggutom at espada, sapagkat walang sinuman ang maglilibing sa kanila. Sa kanila,
sa kanilang mga asawang babae o sa kanilang mga anak. Sapagkat ibubuhos ko sa
kanila ang kanilang mga kasamaan. 17 Sabihin mo ang salitang ito sa kanila: 'Hayaang
dumaloy sa aking mata ang mga luha sa araw at gabi. Huwag itong pigilan, sapagkat
magkakaroon ng isang matinding pagkawasak ang birhen na anak ng aking mga tao.
Isang napakalaki at walang lunas na sugat. 18 Kung lalabas ako sa parang at tumingin!
mayroong mga pinatay sa pamamagitan ng espada. At kung pupunta ako sa lungsod
at tumingin! mayroong mga nagkasakit dahil sa taggutom. Kahit na ang mga propeta
at ang mga paring naglilibot sa lupain ay walang nalalaman."' 19 Ganap mo bang
tinalikuran ang Juda? Galit ka ba sa Zion? Bakit mo kami hinahayaang magkasakit
gayong walang kagalingan sa amin? Naghangad kami ng kapayapaan, ngunit walang
anumang kabutihan. Ngunit tingnan ninyo, para sa oras ng kagalingan, kaguluhan
lamang ang mayroon. 20 Inaamin namin, Yahweh, ang aming mga kasalanan at ang

kasamaan ng aming mga ninuno, sapagkat nagkasala kami sa iyo. 21 Huwag mo
kaming itakwil! Huwag mong gawing kahihiyan ang iyong maluwalhating trono para
sa kapakanan ng iyong pangalan. Alalahanin at huwag sirain ang iyong kasunduan
sa amin. 22 Mayroon ba sa mga diyus-diyosan ng mga bansa na kayang gawin ang
sinuman na paulanin ang kalangitan sa panahon ng tagsibol? Hindi ba ikaw Yahweh,
na aming Diyos ang gumawa ng mga ito? Umaasa kami sa iyo, sapagkat ikaw ang
gumawa ng lahat ng mga bagay na ito.

15

1 At sinabi sa akin ni Yahweh, "Kahit na tumayo sa aking harapan si Moises o si
Samuel, hindi pa rin ako maaawa sa mga taong ito. Paalisin sila sa aking harapan
para makapunta sa malayo. 2 At mangyayari na sasabihin nila sa iyo, 'Saan kami
dapat pumunta?' At dapat mong sabihin sa kanila, 'Sinasabi ito ni Yahweh: Dapat
mamatay ang mga nakatakda sa kamatayan; dapat sa espada ang mga nakatakda sa
espada. Dapat magutom ang mga nakatakda sa pagkagutom at dapat mabihag ang
mga nakatakda sa pagkabihag.' 3 Ito ang pahayag ni Yahweh: Sapagkat itatalaga ko
sila sa apat na pangkat. Ang espada ay upang patayin ang ilan, ang mga aso ay upang
kaladkarin ang ilan palayo, ang mga ibon sa kalangitan at ang mga mababangis na
hayop sa daigdig ay upang kainin at wasakin ang ilan. 4 Gagawin ko sa kanila ang
mga katakut-takot na bagay sa lahat ng mga kaharian sa daigdig, sa pananagutan
ni Manases na anak ni Hezekias na hari ng Juda dahil sa ginawa niya sa Jerusalem.
5 Sapagkat sino ang mahahabag para sa iyo, Jerusalem? Sino ang magluluksa para
sa iyo? Sino ang lilingon upang magtanong tungkol sa iyong kapakanan? 6 Ito ang
pahayag ni Yahweh: Tinalikuran mo ako at lumayo ka sa akin. Kaya hahampasin
kita ng aking mga kamay at wawasakin kita. Pagod na akong magkaroon ng awa
sa iyo. 7 Kaya, tatahipan ko sila sa mga tarangkahan ng lupain sa pamamagitan ng
isang pantuhog ng mga dayami. Gagawin ko silang ulila. Wawasakin ko ang aking
mga tao yamang hindi sila tumatalikod sa kanilang mga gawain. 8 Gagawin kong mas
marami ang bilang ng kanilang mga balo kaysa sa mga buhangin sa dalampasigan.
Sa katanghalian, ipadadala ko ang mga maninira laban sa mga ina ng mga batang
lalaki. Hahayaan kong dumating sa kanila ng biglaan ang pagkasindak at pagkatakot.
9 Mawawalan ng malay ang isang ina na mamamatay ang pitong anak. Kakapusin
siya sa paghinga. Magdidilim ang kaniyang araw habang maliwanag pa. Mahihiya
at mapapahiya siya, sapagkat ibibigay ko ang mga natira sa espada ng kanilang mga
kaaway. Ito ang pahayag ni Yahweh." 10 Kaawa-awa ako, aking ina! Dahil isinilang
mo ako, isa akong tao na pinag-uusapan at pinagtatalunan sa buong lupain. Hindi
ako nagpautang, ni walang sinuman ang umutang sa akin, ngunit sinusumpa nila
akong lahat. 11 Sinabi ni Yahweh: "Hindi ba kita sasagipin para sa iyong kabutihan?
Titiyakin ko na hihingi ng tulong sa panahon ng kalamidad at matinding pagkabalisa
ang iyong mga kaaway. 12 Kaya ba ng isang tao na durugin ang bakal? Lalung-lalo
na ang mga bakal na nagmula sa hilaga na may halong mga tanso? 13 Ibibigay ko
sa iyong mga kaaway ang iyong karangyaan at mga kayamanan bilang malayang
pagnanakaw. Gagawin ko ito dahil sa lahat ng mga kasalanang ginawa ninyo sa
lahat ng inyong nasasakupan. 14 At hahayaan kong dalhin kayo ng inyong mga
kaaway sa isang lupain na hindi ninyo alam, sapagkat magliliyab ang isang apoy
at sisiklab ang aking poot sa inyo." 15 Alam mo sa iyong sarili, Yahweh! Alalahanin
mo ako at tulungan ako. Ipaghiganti mo ako laban sa aking mga manunugis. Sa iyong
pagtitiis, huwag mo akong ilayo. Kilalanin mo na nagdusa ako sa pagsisi para sa iyo.
16 Natagpuan ang iyong mga salita at naintindihan ko ang mga ito. Kagalakan sa akin
ang iyong mga salita, isang kagalakan sa aking puso, sapagkat ipinahayag sa akin

ang iyong pangalan, Yahweh na Diyos ng mga hukbo. [17] Hindi ako umupo sa gitna ng
mga nagdiwang at nagsaya. Umupo akong nag-iisa dahil sa makapangyarihan mong
kamay, sapagkat pinuno mo ako ng iyong pagkagalit. [18] Bakit hindi nawawala ang
sakit at walang lunas ang aking mga sugat at hindi gumagaling? Magiging katulad
ka ba ng mapanlinlang na tubig sa akin, mga tubig na natuyo? [19] Kaya sinabi ito
ni Yahweh, "Kung magsisisi ka Jeremias, panunumbalikin kita at tatayo ka sa aking
harapan at maglilingkod sa akin. Sapagkat kapag pinaghiwalay mo ang mga bagay
na walang kabuluhan sa mga mahahalagang bagay, magiging tulad ka ng aking bibig.
Babalik sa iyo ang mga tao, ngunit dapat hindi ikaw ang mismong bumalik sa kanila.
[20] Gagawin kitang tulad ng isang tansong pader na hindi matitibag ng mga taong
ito at magsasagawa sila ng digmaan laban sa iyo. Ngunit hindi ka nila matatalo
sapagkat kasama mo ako upang iligtas at sagipin ka. [21] Sapagkat sasagipin kita mula
sa kamay ng mga masasama at tutubusin kita mula sa kamay ng mga mang-aapi. Ito
ang pahayag ni Yahweh."

16

[1] At dumating ang salita ni Yahweh sa akin, nagsasabi, [2] "Huwag kang mag-aasawa,
at huwag magkaroon ng mga anak na lalaki o babae sa lugar na ito. [3] Sapagkat
sinasabi ito ni Yahweh sa mga anak na lalaki at babae na ipinanganak sa lugar na ito,
sa mga ina na nagsilang sa kanila, at sa mga ama na naging dahilan ng pagkakasilang
nila sa lupaing ito. [4] Sila ay mamamatay sa sakit. Walang magluluksa para sa kanila
at manlilibing. Magiging katulad sila ng dumi na nasa lupa. Sapagkat darating ang
kanilang wakas sa pamamagitan ng espada at taggutom, at ang mga bangkay nila ay
magiging pagkain ng mga ibon sa kalangitan at ng mga hayop sa lupa.' [5] Sapagkat
sinasabi ito ni Yahweh, 'Huwag kang pumasok sa anumang bahay kung saan may
nagluluksa. Huwag kang pupunta sa may nananaghoy, at huwag kang makidalamhati
sa mga taong ito. Dahil tinipon ko ang aking kapayapaan, tipan na may katapatan, at
mga gawang may kaawaan, mula sa mga taong ito! —Ito ang pahayag ni Yahweh—
[6] kaya ang dakila at ang hamak ay mamamatay sa lupang ito. Sila ay hindi ililibing,
at walang sinumang magluluksa para sa kanila. Isa man ay walang magsusugat sa
kanilang sarili o mag-aahit ng kanilang mga ulo para sa kanila. [7] Wala isa mang
magbabahagi ng pagkain sa pagluluksa upang aliwin sila dahil sa kamatayan, at
walang dapat magbigay ng pang-aliw na baso sa kaniyang ama o ina para aliwin
sila. [8] Hindi ka dapat pumunta sa handaan sa isang tahanan upang makiupo sa
kanila na kumain at uminom.' [9] Sapagkat si Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos ng
Israel, ang nagsasabi nito, 'Tingnan mo, sa harapan mo, sa iyong mga araw at sa
lugar na ito, wawakasan ko ang inyong mga tugtugang masasaya at pagdiriwang,
ang mga tinig ng lalaki at at ng babaeng ikakasal.' [10] At kung nangyari ito, ibalita
mo sa lahat ang mga salitang ito sa mga tao, at sasabihin nila sa iyo, "Bakit niloob ni
Yahweh ang lahat ng malaking sakunang ito sa atin? Anong kasamaan at kasalanan
ang aming nagawa laban sa ating Diyos na si Yahweh? [11] Kaya sabihin mo sa kanila,
'Dahil iniwan ako ng inyong mga ninuno—Ito ang pahayag ni Yahweh—at sumunod
sila sa ibang mga diyos at sumamba at lumuhod sa mga ito. Iniwan nila ako at
hindi sinunod ang aking kautusan. [12] Ngunit nagdala kayo ng higit na kasamaan
kaysa sa inyong mga ninuno, sapagkat tingnan ninyo, bawat tao ay lumalakad sa
katigasan at kasamaan ng kaniyang puso; wala isa mang nakikinig sa akin. [13] Kaya
ipapatapon ko kayo mula sa lupaing ito patungo sa isang lupaing hindi ninyo kilala,
kayo o ang inyong mga ninuno, at sasamba kayo roon sa ibang mga diyos sa araw at
gabi, sapagkat wala na akong ibibigay sa inyo na anumang tulong." [14] Kaya tingnan
ninyo! Darating ang mga araw—ito ang pahayag ni Yahweh—at hindi na magtatagal

wala ng magsasabi nito, 'Buhay si Yahweh, na siyang nagdala sa mga tao ng Israel
mula sa lupain ng Egipto.' 15 Sapagkat buhay si Yahweh, ang nagdala sa mga tao ng
Israel sa hilagang lupain at sa mga lupain na kung saan ikinalat niya sila, ibabalik ko
sila sa lupain na ibinigay ko sa kanilang mga ninuno. 16 Tingnan ninyo! magpapadala
ako ng maraming mangingisda—Ito ang pahayag ni Yahweh—upang hulihin nila ang
mga tao. Pagkatapos nito, ipadadala ko ang maraming mangangaso upang hanapin
sila sa lahat ng kabundukan at mga burol, at sa mga bitak ng bato. 17 Sapagkat
ang aking paningin ay laging nasa kanilang mga gawa. Hindi sila makapagtatago sa
harapan ko. Ang kanilang mga kasamaan ay hindi nalilingid sa aking mga paningin.
18 Una kong pagbabayarin ng dalawang beses ang kanilang kasamaan at kasalanan
dahil dinungisan nila ang aking lupain ng kanilang mga kasuklam-suklam na diyus-
diyosang imahen, at dinungisan nila ang aking mana ng kanilang mga kasuklam-
suklam na mga diyus-diyosan." 19 Yahweh, ikaw ang aking matibay na tanggulan,
aking kanlungan, aking ligtas na lugar sa panahon ng kabagabagan. Ang mga bansa
ay pupunta sa iyo mula sa wakas ng lupa at magsasabi, " Tunay na ang aming mga
ninuno ay nagmana ng panlilinlang. Wala silang alam; walang pakinabang sa kanila.
20 Gumawa ba ang mga tao ng diyus-diyosan para sa kanilang mga sarili? Ngunit sila
ay hindi mga diyos. 21 Kaya tingnan ninyo! Ipapaalam ko sa kanila sa panahong
ito, ipapakilala ko sa kanila ang aking kamay at ang aking kapangyarihan, kaya
makikilala nila na ang pangalan ko ay Yahweh."

17

1 "Ang kasalanan ng Juda ay nasulat gamit ang isang panulat na bakal na may
diyamante sa dulo. Ito ay nakaukit sa kanilang mga puso at sa mga sungay ng inyong
mga altar. 2 Naalala ng kanilang mga anak ang kanilang mga altar at ang imahen
ni Ashera na nasa madahong mga puno sa mataas na mga burol. 3 Naalala nila
ang kanilang mga altar na nasa mga bundok sa nayon. Gagawin ko ang inyong
mga kayamanan bilang samsam para sa iba. Sapagkat ang inyong kasalanan ay
nasa lahat ng mga hangganan. 4 Mawawala sa inyo ang mga mana na ibinigay
ko sa inyo. Aalipinin kayo ng inyong mga kaaway sa lupaing hindi ninyo alam,
sapagkat kayo ang nagpaalab ng aking galit, kung saan mag-aapoy magpakailanman."
5 Sinasabi ni Yahweh, "Sumpain ang mga tao na nagtitiwala sa kapwa tao; ang
kaniyang kalakasan ay sa laman ngunit itinalikod niya ang kaniyang puso palayo kay
Yahweh. 6 Sapagkat siya ay tulad ng maliit na halaman sa Araba at hindi makikita
ang anumang kabutihang darating. Siya ay nananatili sa mabatong lugar sa ilang,
tigang na lupain na walang nananahan. 7 Ngunit mapalad ang tao na nagtitiwala kay
Yahweh, sapagkat si Yahweh ang kaniyang pag-asa. 8 Sapagkat magiging katulad siya
ng halaman na itinanim sa tabi ng tubig-batis; ang kaniyang mga ugat ay kakalat.
Hindi niya makikita ang init na parating, sapagkat ang kaniyang mga dahon ay
malalapad at maganda. At sa panahon ng tag-tuyot hindi siya mangangamba, ni titigil
ang kaniyang pamumunga. 9 Ang puso ay higit na mapanlinlang sa anumang bagay.
Ito ay sakit; sino ang nakakaunawa rito? 10 Ako si Yahweh, ang nakakasaliksik ng
kaisipan, ang sumusubok sa puso. Ibibigay ko sa bawat tao ang nararapat sa kaniya,
parurusahan ko siya sa bunga ng kaniyang mga nagawa. 11 Nililimliman ng isang
pugo ang itlog na hindi naman siya ang nangitlog. Maaaring may taong yayaman sa
kalikuan. Ngunit sa panahon ng kalakasan sa kaniyang buhay, iiwan siya ng mga
kayamanang iyon at magiging mangmang sa huli." 12 Ang lugar ng ating templo ay
isang maluwalhating trono, nakataas mula sa simula. 13 Si Yahweh ang pag-asa ng
Israel. Lahat ng mang-iwan sa iyo ay mapapahiya. Ang mga tumalikod sa iyo na
nasa lupain ay puputulin. Sapagkat iniiwan nila si Yahweh, ang bukal ng tubig ng

buhay. 14 Pagalingin mo ako, Yahweh, at ako ay gagaling! Iligtas mo ako, at ako
ay maliligtas. Sapagkat ikaw ang aking awit ng papuri. 15 Tingnan ninyo, sinasabi
nila sa akin, 'Nasaan na ang salita ni Yahweh? Hayaang ito ay pumarito! 16 Para
sa akin, hindi ako tumakbo sa pagiging isang pastol na sumusunod sa inyo. Hindi
ko hinangad ang araw ng sakuna. Alam mo ang mga pahayag na lumabas sa aking
mga labi. Sila ay ginawa sa iyong harapan. 17 Huwag maging katatakutan sa akin.
Ikaw ang aking kanlungan sa panahon ng kalamidad. 18 Nawa ang mga tumutugis
sa akin ay mapapahiya, ngunit huwag mo akong gawing kahiya-hiya. Nawa sila ay
panghinaan ng loob, ngunit huwag mong hayaang panghinaan ako ng loob. Ipadala
ang araw ng sakuna laban sa kanila at wasakin sila ng ibayong pagkawasak." 19 Sinabi
ni Yahweh ito sa akin: "Pumunta ka at tumayo sa tarangkahan ng mga tao kung saan
pumapasok at lumalabas ang mga hari ng Juda, at sa lahat ng ibang tarangkahan
ng Jerusalem. 20 Sabihin mo sa kanila, 'Pakingggan ninyo ang salita ni Yahweh, mga
hari ng Juda at lahat ng mga tao ng Juda, at sa bawat naninirahan sa Jerusalem na
pumapasok sa mga tarangkahang ito. 21 Ito ang sinasabi ni Yahweh: "Maging maingat
kayo alang-alang sa inyong mga buhay at huwag kayong magpapasan ng mabibigat
sa Araw ng Pamamahinga upang dalhin ito sa tarangkahan ng Jerusalem. 22 At huwag
kayong magdala ng pasan mula sa inyong bahay sa Araw ng Pamamahinga. Huwag
kayong gagawa ng anumang gawain, kundi ilaan ninyo ang Araw ng Pamamahinga
kay Yahweh, gaya ng aking inutos sa inyong mga ninuno na gawin. 23 Hindi sila
nakinig o nagbigay pansin, kundi pinatigas nila ang kanilang mga leeg upang hindi
na nila ako pinakinggan ni tanggapin ang aking pagtutuwid. 24 Ito ay mangyayari
kung tunay na nakinig kayo sa akin—ito ang pahayag ni Yahweh—at huwag kayong
magbuhat ng pasan sa mga tarangkahan ng lungsod na ito sa Araw ng Pamamahinga
ngunit sa halip ilaan ninyo kay Yahweh ang Araw ng Pamamahinga at huwag kayong
gagawa ng anumang gawain— 25 At ang mga hari, mga prinsipe, at sa mga umupo sa
trono ni David na pupunta sa mga tarangkahan ng lungsod na ito na nakakarwahe
at may mga nakakabayo, sila at ang kanilang mga pinuno, mga kalalakihan ng
Juda at lahat ng naninirahan sa Jerusalem. At ang lungsod na ito ay mananatili
magpakailanman. 26 Darating sila mula sa mga lungsod ng Juda at sa lahat ng nasa
palibot ng Jerusalem, at mula sa lupain ng Benjamin at mula sa mababang lupain,
mula sa mga bundok at mula sa Negev, magdadala ng mga susunuging handog, mga
alay, at mga pagkaing handog at kamanyang. At magdadala sila ng mga handog
pasasalamat sa aking tahanan. 27 Ngunit kung hindi kayo makikinig, upang ilaan
ang Araw ng Pamamahinga kay Yahweh—kung magpapasan kayo ng mga pasanin sa
mga tarangkahan ng Jerusalem sa Araw ng Pamamahinga, kung gayon sisindihan ko
ng apoy ang mga tarangkahan, apoy na susunog sa mga tanggulan ng Jerusalem, at
hindi ito mapapatay."

18

1 Ito ang salita ni Yahweh na dumating kay Jeremias at sinabing, 2 "Bumangon ka at
pumunta sa bahay ng magpapalayok, sapagkat ipaparinig ko sa iyo ang aking salita
roon." 3 Kaya pumunta ako sa bahay ng magpapalayok, at masdan! Gumagawa ang
magpapalayok sa kaniyang gawaan. 4 Ngunit ang hawak niyang malagkit na lupa na
kaniyang hinuhulma ay nasira sa kaniyang kamay, kaya nagbago ang kaniyang isip
at gumawa ng isa pang bagay na sa tingin niya ay mabuti na gawin. 5 Pagkatapos,
dumating ang salita ng Panginoon sa akin at sinabing, 6 "Wala ba akong kakayahan
na kumilos sa inyo ng tulad ng magpapalayok na ito, sambahayan ng Israel? —
Ito ang pahayag ni Yahweh. Tingnan mo! tulad ng malagkit na lupa sa kamay ng
isang magpapalayok— ganyan kayo sa aking kamay, sambahayan ng Israel. 7 Sa isang

sandali, maaari akong magpahayag ng isang bagay tungkol sa isang bansa o isang
kaharian, na aking aalisin, gigibain, o wawasakin ito. 8 Ngunit, kung ang bansa na
aking pinahayagan ay tatalikod sa kasamaan nito, kung gayon mahahabag ako mula
sa sakuna na binabalak kong dalhin dito. 9 Sa isa pang sandali, maaari kong ipahayag
ang tungkol sa isang bansa o isang kaharian, na aking itatayo o itatanim ito. 10 Ngunit
kung gagawa ito ng masama sa aking paningin sa pamamagitan ng hindi pakikinig
sa aking tinig, ititigil ko ang aking sinabi na gagawin kong mabuti para sa kanila.
11 Kaya ngayon, magsalita ka sa mga kalalakihan ng Juda at sa mga naninirahan
sa Jerusalem at sabihin, “Ito ang sinasabi ni Yahweh: Tingnan mo, bubuo ako ng
sakuna laban sa inyo. May binabalak ako laban sa inyo. Magsisi, ang bawat tao
mula sa kaniyang masamang landas, kaya ang inyong mga pamamaraan at inyong
mga nakaugalian ang magdadala ng mabuti sa inyo.' 12 Ngunit sasabihin nila, 'Hindi
ito mahalaga. Kikilos kami ayon sa aming sariling mga balak. Gagawin ng bawat
isa kung ano ang masama sa kaniya, ang mga ninanais ng kanilang matitigas na
puso.' 13 Samakatwid ito ang sinasabi ni Yahweh, 'Tanungin mo ang mga bansa,
sino ang nakarinig ng ganitong bagay? Ang birheng Israel ay nakagawa ng isang
kakila-kilabot na gawa. 14 Mawawala ba ang niyebe ng Lebanon sa mga mabatong
mga burol sa mga parang? Ang mga batis ng kabundukan na mula sa malayo ay
natutuyuan ba ng tubig? 15 Ngunit kinalimutan ako ng aking mga tao. Gumawa sila
ng mga handog para sa walang kabuluhang diyus-diyosan at gumawa ng ikakatisod
sa kanilang daraanan; iniwan nila ang sinaunang daan upang lumakad sa maikling
daan. 16 Ang kanilang mga lupain ay magiging isang katatakutan, isang bagay ng
walang hanggang panunutsut. Bawat isa na dadaan sa kaniya ay mangangatog at
iiling ang kaniyang ulo. 17 Pangangalatin ko sila sa harap ng kanilang mga kaaway
tulad ng hangin sa silangan. Ipapakita ko sa kanila ang aking likuran, at hindi ang
aking mukha, sa araw ng kanilang sakuna.” 18 Kaya sinabi ng mga tao, “Halikayo,
gumawa tayo ng masamang balak laban kay Jeremias, sapagkat ang kautusan ay
hindi mawawala sa mga pari, o payo sa mga taong marurunong, o mga salita sa
mga propeta. Halikayo, atin siyang labanan ng ating mga pananalita at huwag nang
magbigay pansin sa anumang bagay na kaniyang ipapahayag.” 19 Magbigay pansin
sa akin, Yahweh! At makinig sa ingay ng aking mga kaaway. 20 Talaga bang ang
sakuna mula sa kanila ang aking gantimpala sa pagiging mabuti sa kanila? Sapagkat
humukay sila ng isang malalim na hukay para sa akin. Alalahanin kung paano sila
tumayo sa iyong harapan upang magsalita sa kanilang mga pangangailangan, upang
ang iyong matinding galit ay ilayo mula sa kanila. 21 Samakatwid ipasakamay mo
ang kanilang mga anak sa pagkagutom, at ibigay sila sa ilalim ng kapangyarihan ng
espada. Kaya hayaan ang kanilang mga kababaihan na mawalan at maging mga balo,
at ang kanilang mga kalalakihan ay mapatay, at ang mga batang kalalakihan nila ay
mamatay sa labanan sa pamamagitan ng espada. 22 Hayaang marinig ang isang hiyaw
ng pagkabalisa mula sa kanilang mga tahanan, kapag biglaang magpapadala ka ng
mga tao laban sa kanila. Sapagkat humukay sila ng isang malalim na hukay upang
bihagin ako at may nakatagong patibong para sa aking paa. 23 Ngunit ikaw Yahweh,
nalalaman mo ang kanilang mga balak laban sa akin upang patayin ako. Huwag
mong patawarin ang kanilang mga kasamaan at mga kasalanan. Huwag mong alisin
ang kanilang mga kasalanan mula sa iyo. Sa halip, hayaan silang matanggal mula sa
harapan mo. Kumilos laban sa kanila sa panahon ng iyong poot.

19

1 Sinabi ito ni Yahweh, “Pumunta ka at bumili ng banga ng magpapalayok habang
kasama mo ang mga nakatatanda sa mga tao at ang mga pari. 2 At pumunta ka sa

lambak ng Ben Hinom kung saan nakabukas ang tarangkahan ng Magpapalayok, at
ipahayag mo roon ang mga salitang sasabihin ko sa iyo. [3] Sabihin mo, 'Pakinggan ang
salita ni Yahweh, mga hari ng Juda at mga naninirahan sa Jerusalem! Sinasabi ito ni
Yahweh ng mga hukbo, Diyos ng Israel, "Tingnan ninyo, magpapadala ako ng sakuna
sa lugar na ito at papanting ang mga tainga ng bawat makikinig nito. [4] Gagawin ko
ito dahil tinalikuran nila ako at hindi iginalang ang lugar na ito. Sa lugar na ito,
nag-aalay sila sa ibang mga diyos na hindi nila kilala. Pinuno rin ng kanilang mga
ninuno at mga hari ng Juda ang lugar na ito ng walang-salang dugo. [5] Nagtayo sila ng
mga dambana para kay Baal upang sunugin ang kanilang mga anak na lalaki sa apoy
bilang mga handog na susunugin para sa kaniya—isang bagay na hindi ko iniutos.
Hindi ko sinabi sa kanilang gawin ito ni sumagi man lang sa aking puso. [6] Kaya,
tingnan ninyo, darating ang mga araw na hindi na tatawaging Tofet ang lugar na
ito, ang lambak ng Ben Hinom, sapagkat ito ay magiging lambak ng Patayan. Ito ang
pahayag ni Yahweh. [7] Sa lugar na ito, gagawin kong walang saysay ang mga balak
ng Juda at Jerusalem. Bubuwalin ko sila sa pamamagitan ng espada sa harapan ng
kanilang mga kaaway at sa pamamagitan ng kamay ng mga naghahangad ng kanilang
mga buhay. At ibibigay ko ang kanilang mga bangkay bilang pagkain ng mga ibon sa
kalangitan at ng mga hayop sa lupa. [8] At gagawin kong wasak at paksa ng panunutsut
ang lungsod na ito, sapagkat ang lahat ng daraan dito ay mangangatog at susutsut
dahil sa lahat ng salot nito. [9] Ipapakain ko sa kanila ang laman ng kanilang mga anak,
kakainin ng bawat isa ang laman ng kaniyang kapwa sa pagkakulong at sa kagipitan
na dinala sa kanila ng kanilang mga kaaway at ng mga naghahangad ng kanilang
buhay.'" [10] Pagkatapos, babasagin mo ang banga sa harapan ng mga kalalakihang
sumama sa iyo. [11] Sasabihin mo sa kanila, 'Ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo:
Gagawin ko ang ganitong bagay sa mga taong ito at sa lungsod na ito—ito ang pahayag
ni Yahweh—gaya ng pagbasag ni Jeremias sa banga upang hindi na mabuong muli.
Ililibing ng mga tao ang mga patay sa Tofet hanggang sa wala nang matirang lugar
para sa mga namatay. [12] Ito ang gagawin ko sa lugar na ito at sa mga naninirahan dito
kapag gagawin kong tulad ng Tofet ang lugar na ito—ito ang pahayag ni Yahweh—
[13] kaya magiging katulad ng Tofet ang mga bahay ng Jerusalem at ng mga hari ng
Juda—lahat ng mga tahanan na ang bubungan ay pinagsasambahan ng mga hindi
malinis na tao sa lahat ng mga bituin sa langit at nagbubuhos ng inuming mga alay
sa ibang mga diyos.'" [14] Pagkatapos, pumunta si Jeremias mula sa Tofet, kung saan
siya isinugo ni Yahweh upang magpahayag ng propesiya. Tumayo siya sa patyo ng
tahanan ni Yahweh at sinabi niya sa lahat ng tao, [15] "Ito ang sinasabi ni Yahweh ng
mga hukbo, Diyos ng Israel, 'Makinig kayo, magdadala ako sa lungsod na ito at sa
lahat ng bayan nito ng sakuna na aking ipinahayag laban dito, sapagkat pinatigas
nila ang kanilang leeg at tumangging makinig sa aking mga salita.'"

20

[1] Si Pashur na lalaking anak ni Imer na pari—siya ang namumunong opisyal—
narinig si Jeremias na nagpapahayag ng mga salitang ito sa harapan ng tahanan ni
Yahweh. [2] Kaya hinampas ni Pashur si Jeremias na propeta at pagkatapos inilagay
siya sa mga pangawan na nasa Itaas na Tarangkahan ni Benjamin sa tahanan ni
Yahweh. [3] Nangyari sa sumunod na araw, pinalaya ni Pashur si Jeremias mula sa
mga pangawan. At sinabi ni Jeremias sa kaniya, "Hindi ka pinangalanan ni Yahweh
na Pashur, ngunit ikaw ay si Magot Missabib. [4] Sapagkat ito ang sinasabi ni Yahweh,
'Tingnan mo, gagawin kitang isang bagay na kakikilabutan—ikaw at lahat ng iyong
minamahal—sapagkat mabubuwal sila sa pamamagitan ng espada ng kanilang mga
kaaway at makikita ito ng iyong mga mata. Ibibigay ko ang buong Juda sa kamay ng

hari ng Babilonia. Gagawin niya silang mga bihag sa Babilonia o lulusubin sila gamit
ang espada. 5 Ibibigay ko sa kaniya ang lahat ng karangyaan at lahat ng kasaganaan
ng lungsod na ito, lahat ng mahahalagang bagay at lahat ng kayamanan ng mga
hari ng Juda. Ilalagay ko ang mga bagay na ito sa kamay ng inyong mga kaaway at
sasamsamin nila ang mga ito. Kukunin nila ang mga ito at dadalhin sa Babilonia.
6 Ngunit ikaw Pashur at ang lahat ng naninirahan sa iyong tahanan ay mabibihag.
Pupunta ka sa Babilonia at mamamatay doon. Ikaw at ang lahat ng iyong minamahal
na siyang pinagpahayagan mo ng mapanlinlang na mga bagay ay maililibing doon'".
7 Hinikayat mo ako, Yahweh. Tunay nga akong nahikayat. Tinalo at nilupig mo
ako. Ako ay naging katatawanan. Araw-araw akong kinukutya ng mga tao, sa
lahat ng araw. 8 Sapagkat sa tuwing magsasalita ako, isinisigaw at ipinapahayag
ko ang, 'Karahasan at pagkawasak.' At ang salita ni Yahweh ay naging paninisi at
pangungutya para sa akin araw-araw. 9 Kung sasabihin kong, 'Hindi ko na iisipin si
Yahweh. Hindi ko na ipapahayag ang kaniyang pangalan.' Magiging tulad ito ng apoy
sa aking puso na nasa aking mga buto. Kaya nagsusumikap akong pigilan ito ngunit
hindi ko kaya. 10 Nakarinig ako ng usap-usapan ng katatakutan mula sa maraming
tao sa paligid. 'Iulat! Dapat natin itong iulat!' Ang mga malapit sa akin ay nanonood
upang makita kung babagsak ako. 'Marahil maaari siyang madaya. Kung gayon,
maaari natin siyang mahigitan at makapaghiganti sa kaniya.' 11 Ngunit kasama ko
si Yahweh tulad ng makapangyarihang mandirigma, kaya ang mga humahabol sa
akin ay matitisod. Hindi nila ako matatalo. Labis silang mapapahiya dahil hindi
sila magtatagumpay. Magkakaroon sila ng walang katapusang kahihiyan at hindi ito
kailanman malilimutan. 12 Ngunit ikaw, Yahweh ng mga hukbo, ikaw na sumusuri
sa matuwid at nakakaalam ng isip at puso. Hayaan mong makita ko ang iyong
paghihiganti sa kanila sapagkat ipinakita ko ang aking kalagayan sa iyo. 13 Umawit
kay Yahweh! Purihin si Yahweh! Sapagkat iniligtas niya ang mga buhay ng mga
naapi mula sa kamay ng mga gumagawa ng masama. 14 Isumpa nawa ang araw
ng aking kapanganakan. Huwag pagpalain ang araw na ipinanganak ako ng aking
ina. 15 Isumpa ang taong nagsabi sa aking ama na, 'Isang sanggol na lalaki ang
ipinanganak para sa iyo,' na nagdulot ng labis na kagalakan. 16 Hayaan ang taong iyon
ay maging tulad ng mga lungsod na winasak ni Yahweh nang nawala ang kaniyang
awa. Nawa ay marinig niya ang isang panawagan ng tulong sa madaling araw at ang
sigaw ng labanan sa tanghali. 17 Mangyari nawa ito, yamang hindi ako pinatay ni
Yahweh sa sinapupunan o ginawang libingan ko ang aking ina, isang sinapupunang
buntis magpakailanman. 18 Bakit ako lumabas sa sinapupunan upang makita ang
mga kaguluhan at matinding paghihirap, upang mapuno ng kahihiyan ang aking
mga araw?"

21

1 Ito ang salita na nagmula kay Yahweh para kay Jeremias nang ipinadala ni
Haring Zedekias si Pashur na anak ni Malchias at ang pari na si Zefanias na anak
ni Maaseias sa kaniya. Sinabi nila sa kaniya, 2 "Humingi ka ng payo mula kay
Yahweh para sa amin, sapagkat nakikipagdigma sa amin si Nebucadnezar na hari
ng Babilonia. Marahil ay gagawa si Yahweh ng mga himala para sa amin gaya ng
mga nakalipas na panahon at gagawa siya ng paraan para umurong siya sa amin."
3 Kaya sinabi ni Jeremias sa kanila, "Ito ang dapat ninyong sabihin kay Zedekias,
4 sinabi ito ni Yahweh, ang Diyos ng Israel: Tingnan ninyo, ibabalik ko ang mga
sandatang pandigma na nasa inyong kamay, na inyong ginagamit sa pakikipaglaban
sa hari ng Babilonia at sa mga Caldeo na pumapalibot sa inyo mula sa labas ng
mga pader! Sapagkat titipunin ko sila sa gitna ng lungsod na ito. 5 At ako mismo

ang lalaban sa inyo na nakataas ang kamay at malakas na bisig, at may matinding
poot, kabangisan at matinding galit. 6 Sapagkat lulusubin ko ang mga naninirahan sa
lungsod na ito, maging tao at hayop. Mamamatay sila sa matinding salot. 7 Pagkatapos
nito— ito ang pahayag ni Yahweh—si Zedekias na hari ng Juda, ang kaniyang mga
lingkod, ang mga tao, at ang sinumang natira sa lungsod na ito pagkatapos ng salot,
ang espada at ang kagutuman—ipapasakamay ko silang lahat kay Nebucadnezar na
hari ng Babilonia, na kanilang mga kaaway at sa mga naghahangad ng kanilang
buhay. At papatayin niya sila gamit ang talim ng espada. Hindi niya sila kaaawaan,
ililigtas, o kahahabagan.' 8 At dapat mong sabihin sa mga taong ito, 'Ito ang sinasabi
ni Yahweh: Tingnan ninyo, inilalagay ko sa harapan ninyo ang daan ng buhay at ang
daan ng kamatayan. 9 Ang sinumang mananatili sa lungsod na ito ay mamamatay
sa pamamagitan ng espada, kagutuman at salot; ngunit sinuman ang lalabas at
magpapatirapa sa harapan ng mga Caldeo na nasa palibot ninyo ay mabubuhay.
Maililigtas niya ang kaniyang sarili. 10 Sapagkat nagpasya ako laban sa lungsod na
ito upang magdala ng sakuna, at hindi ang magdala ng kabutihan—ito ang pahayag
ni Yahweh. Ito ay naibigay sa kamay ng haring Babilonia, at susunugin niya ito.'
11 Tungkol sa sambahayan ng haring Juda, makinig sa salita ni Yahweh. 12 Sa
sambahayan ni David, sinasabi ni Yahweh, 'Magdala ka ng katarungan sa umaga.
Iligtas ang isang ninakawan sa kamay ng mapang-api, kung hindi lalabas ang aking
matinding galit na kagaya ng apoy at magliliyab. Dahil walang makakaapula nito
dahil sa masama ninyong mga gawain. 13 Tingnan ninyo, mga naninirahan sa lambak!
Ako ay laban sa inyo, bato sa kapatagan—ito ang pahayag ni Yahweh—Ako ay laban
sa sinumang nagsasabing, “Sino ang bababa upang lusubin kami?” o “Sino ang
papasok sa aming mga tahanan?” 14 Nagtakda ako ng bunga ng inyong mga gawain
na maging laban sa inyo—ito ang pahayag ni Yahweh—at magsisindi ako ng apoy sa
mga kasukalan, at lalamunin ang lahat ng nakapalibot dito.”

22

1 Ito ang sinasabi ni Yahweh, “Bumaba ka sa tahanan ng hari ng Juda at ipahayag
mo ang salitang ito doon. 2 Sabihin mo, 'Hari ng Juda, ikaw na nakaupo sa trono ni
David, makinig ka sa salita ni Yahweh. At makinig, kayo na mga lingkod niya, at kayo
na kaniyang mamamayan na pumasok dito sa mga tarangkahan. 3 Ito ang sinasabi
ni Yahweh, “Maging makatarungan at makatuwiran, at sinuman ang ninakawan—
iligtas siya sa kamay ng mang-aapi sa kaniya. Huwag apihin ang mga dayuhan sa
inyong bayan, o anumang ulila o balo. Huwag gagawa ng karahasan o magbubuhos
ng dugo ng walang kasalanan sa lugar na ito. 4 Sapagkat kung talagang gagawin ninyo
ang mga bagay na ito, ang mga haring umupo sa trono ni David ay papasok sa mga
tarangkahan ng tahanan niya na nakasakay ng karwahe at mga kabayo. Siya, ang
kaniyang mga lingkod, at ang kaniyang mga tao! 5 Ngunit kung hindi kayo makikinig
sa mga salitang ito mula sa akin na inihayag ko—ito ang pahayag ni Yahweh—kung
gayon ang maharlikang palasyong ito ay masisira.'” 6 Sapagkat ganito ang sinasabi
ni Yahweh tungkol sa palasyo ng hari ng Juda, 'Para sa akin, ikaw ay gaya ng Gilead,
o gaya ng tuktok ng bundok ng Lebanon. Ngunit gagawin kitang isang ilang, mga
lungsod na walang mga naninirahan. 7 Dahil may itinalaga akong mga tagapagwasak
upang pumunta laban sa inyo! Mga kalalakihan na may dalang sandata at puputulin
ang inyong mga piling puno ng sedar at ilalaglag ang mga ito sa apoy. 8 Pagkatapos
maraming bansa ang dadaan sa lungsod na ito. Bawat taong daraan ay sasabihin sa
kaniyang kasunod, “Bakit kaya nagawa ni Yahweh ang ganito sa dakilang lungsod na
ito?” 9 At sumagot ang isa, “Dahil pinabayaan nila ang kasunduan nila kay Yahweh
na kanilang Diyos at yumukod sa ibang mga diyos at sumamba sa kanila.” 10 Huwag

iyakan ang namatay. Huwag siyang ipagluksa. Ngunit tiyak na tatangisan ninyo ang
sinuman na bibihagin, dahil hindi na siya kailanman makakabalik upang makitang
muli ang lupain kung saan siya ipinanganak.' 11 Dahil ito ang sinasabi ni Yahweh
tungkol kay Jehoahaz na anak ni Josias na hari ng Juda, na naglingkod bilang hari
sa halip na si Josias na kaniyang ama, 'Umalis siya mula sa lugar na ito at hindi na
babalik. 12 Doon siya mamamatay sa lugar kung saan nila siya binihag, at hindi niya
kailanman makikitang muli ang lupain na ito.' 13 Aba sa sinuman na magpapatayo
ng kaniyang tahanan sa paraan na hindi makatuwiran at ang kaniyang mga silid sa
itaas na hindi makatarungan; sapagkat pinagawa niya sa ibang manggagawa, ngunit
hindi niya sila binayaran. 14 Aba sa sinuman na magsasabi, 'Magpapatayo ako ng
sarili kong tahanan na napakataas at maluluwang na mga silid sa itaas, at malalaki
ang pinagawang mga bintana para sa kaniyang sarili at mga dingding na may sedar, at
pininturahan lahat ito ng pula.' 15 Ito ba ang magpapakita na ikaw ay mabuting hari,
kaya gusto mong magkaroon ng sedar na mga dingding? Hindi ba kumain at uminom
din ang iyong ama, ngunit gumawa siya ng makatarungan at makatuwiran? Kaya
mabuti ang mga bagay na nangyari sa kaniya. 16 Ang paghuhukom niya ay panig sa
mga mahihirap at mga nangangailangan. At maayos ang lahat noon. Hindi ba ito ang
kahulugan ng pagkilala sa akin? —Ito ang pinahayag ni Yahweh. 17 Ngunit walang
laman ang inyong mga mata at puso maliban ang pag-aalala sa hindi makatarungan
na kikitain ninyo at pagbuhos sa mga dugo ng walang kasalanan, at sa paggawa
ng pagpapahirap at pagmamalupit sa mga iba. 18 Kaya ito ang sinasabi ni Yahweh
tungkol kay Jehoiakim na anak ni Josias, hari ng Juda: Hindi nila siya tatangisan ng
'Aba, ang aking kapatid na lalaki!' o 'Aba, ang aking kapatid na babae!' At hindi
sila tatangis ng "Aba, panginoon!' o 'Aba, kamahalan!' 19 Maililibing siya tulad ng
paglibing ng isang patay na asno, kakaladkarin palayo at ihahagis sa kabila ng mga
tarangkahan ng Jerusalem. 20 Umakyat ka sa mga bundok ng Lebanon at sumigaw.
Lakasan mong sumigaw sa Bashan. Sumigaw mula sa mga bundok ng Abarim, dahil
lilipulin ang lahat ng iyong mga kaibigan. 21 Kinausap kita noong panahon na ikaw ay
ligtas, ngunit ang sinabi mo, 'Hindi ako makikinig.' Ito ang dati mong kaugalian mula
pa ng kabataan mo, dahil hindi ka nakinig sa aking tinig. 22 Ang hangin ang siyang
aakay palayo sa lahat ng iyong mga pastol, at ang mga kaibigan mo ay mapupunta
sa pagkabihag. Pagkatapos ay tiyak na mapapahiya at hahamakin ka dahil sa mga
masasama ninyong gawa. 23 Ikaw na hari, kayo na nakatira sa Tahanan sa Kagubatan
ng Lebanon, kayo na nagpupugad sa mga sedar, paano ninyo matitiis kapag darating
sa inyo ang pagpapahirap na gaya ng sakit ng panganganak." 24 Dahil buhay ako—ito
ang pahayag ni Yahweh— kahit na ikaw, Jehoiakin na anak ni Jehoiakim, hari ng
Juda, ay ang singsing na pantatak na nasa aking kanang kamay, sisirain kita. 25 Dahil
ibinigay na kita sa mga kamay ng mga naghahangad sa buhay mo at sa mga dati
mong kinatatakutan, ang kamay ni Nebucadnezar na hari ng Babilonia at ang mga
Caldeo. 26 Itatapon kita at ang iyong ina na nagsilang sa iyo, sa ibang lupain na hindi
ka doon ipinanganak. Doon ka mamamatay. 27 At tungkol sa bansang ito kung saan
nila gustong bumalik, hindi na sila makababalik dito. 28 Ito ba ay hamak at basag na
sisidlan? Ito bang lalaking si Jehoiakin ay isang palayok na walang magkakagusto?
Bakit kailangan siyang itapon palabas at ang kaniyang mga kaapu-apuhan, at ibuhos
sila sa lupaing hindi nila alam? 29 O Lupa, Lupa, Lupa! Pakinggan mo ang salita
ni Yahweh! 30 Ito ang sinasabi ni Yahweh, 'Isulat ang tungkol sa lalaking ito na si
Jehoiakin: Siya ay mawawalan ng anak. Hindi siya naging masagana sa kaniyang
panahon, at wala sa kaniyang mga angkan ang magtatagumpay o kailanman ay hindi
makauupo sa trono ni David at maghari sa buong Juda."'

23

1 “Aba sa inyong mga pastol na sumisira at nagsisingalat sa mga tupa ng aking
pastulan—Ito ang pahayag ni Yahweh.” 2 Kaya si Yahweh, ang Diyos ng Israel,
sinasabi ito tungkol sa mga pastol na nagpapastol sa kaniyang mga tao, “Inyong
pinapangalat ang aking kawan at itinaboy ninyo sila palayo. Hindi ninyo sila
inalagaan kailanman. Alamin ninyo ito! Pagbabayarin ko kayo sa mga kasamaang
ginagawa ninyo—Ito ang pahayag ni Yahweh. 3 Ako mismo ang magtitipon sa mga
nalabi sa aking mga kawan mula sa lahat ng mga lupain kung saan ko sila dinala, at
ibabalik ko sila sa isang masaganang lugar, kung saan sila ay magiging mabunga at
dadami. 4 Pagkatapos ay magbabangon ako ng mga pastol na magpapastol sa kanila
upang hindi na sila matatakot o magugulo. Wala ng maliligaw sa kanila—Ito ang
pahayag ni Yahweh. 5 Tingnan ninyo, ang mga araw ay paparating—ito ang pahayag
ni Yahweh—kapag magbabangon ako para kay David ng isang matuwid na sanga.
Mamumuno siya bilang hari; magdadala siya ng kasaganaan at magpapatupad siya ng
katarungan at katuwiran sa lupain. 6 Sa kaniyang mga kapanahunan, maliligtas ang
Juda at mamumuhay ang Israel ng may katiwasayan. At ito ang pangalan na itatawag
sa kaniya: Si Yahweh ang ating Katuwiran. 7 Samakatuwid tingnan, paparating ang
mga araw—ito ang pahayag ni Yahweh—kapag hindi na nila sasabihing,' Sapagkat
buhay si Yahweh, na naglabas sa mga tao ng Israel mula sa lupain ng Egipto.' 8 Sa halip
sasabihin nila, 'Sapagkat buhay si Yahweh, na naglabas at nagbalik sa mga kaapu-
apuhan ng sambahayan ng Israel mula sa hilagang lupain at sa lahat ng mga lupain
kung saan sila dinala.' At mamumuhay sila sa kanilang sariling lupain.” 9 Tungkol
sa mga propeta, nawasak ang aking puso, at nanginig ang lahat ng aking mga buto.
Naging tulad ako ng isang lasing na lalaki, tulad ng isang lalaking nadaig ng alak,
dahil kay Yahweh at sa kaniyang mga banal na salita. 10 Sapagkat ang lupain ay
puno ng mga mangangalunya. Dahil sa mga ito ang lupain ay tumatangis. Ang mga
parang sa ilang ay natuyo. Ang mga landas ng mga propetang ito ay masama; ang
kanilang kapangyarihan ay hindi ginamit sa tamang paraan. 11 “Sapagkat ang mga
propeta at ang mga pari ay parehong marumi. Maging sa aking tahanan ay natagpuan
ko ang kanilang kasamaan! —ito ang pahayag ni Yahweh— 12 samakatuwid ang
kanilang mga landas ay magiging tulad ng isang madulas na lugar sa kadiliman.
Itutulak sila pababa. Mahuhulog sila rito. Sapagkat magpapadala ako ng sakuna
laban sa kanila sa taon ng kanilang kaparusahan—ito ang pahayag ni Yahweh—
13 Sapagkat nakita ko ang mga kasalanan ng mga propeta sa Samaria. Nagpahayag
sila sa pamamagitan ni Baal at iniligaw ang aking Israelita sa maling landas. 14 At
maging sa mga propeta sa Jerusalem ay nakita ko ang mga kakila-kilabot na mga
bagay: Nangalunya at lumalakad sila sa kasinungalingan. Pinapalakas nila ang mga
kamay ng mga gumagawa ng masama: walang isa man ang tumalikod mula sa
kaniyang ginagawang kasamaan. Lahat sila ay naging tulad ng Sodoma sa akin at
ang mga naninirahan dito ay tulad ng Gomorra!” 15 Samakatwid ito ang sinasabi ni
Yahweh ng mga hukbo tungkol sa mga propeta, “Tingnan ninyo, pakakainin ko sila
ng halamang mapait at paiinumin ng tubig na nakakalason, sapagkat lumabas ang
karumihan mula sa mga propeta ng Jerusalem sa buong lupain.” 16 Ito ang sinasabi
ni Yahweh ng mga hukbo, “Huwag ninyong pakinggan ang mga salita ng mga propeta
na nagpapahayag sa inyo. Dinaya nila kayo! Naghahayag sila ng mga pangitain mula
sa kanilang sariling mga kaisipan, hindi nagmula sa bibig ni Yahweh. 17 Patuloy
nilang sinasabi sa mga taong hindi nagpaparangal sa akin, 'Ipinapahayag ni Yahweh
na magkakaroon ng kapayapaan para sa inyo.' At ang bawat isa na lumalakad sa
katigasan ng kanilang puso ay sinasabing, 'Ang sakuna ay hindi darating sa inyo.'
18 Ngayon, sino ang tatayo sa konseho ng pagtitipon ni Yahweh? Sino ang makakakita

at makakarinig sa kaniyang salita? Sino ang magbibigay pansin sa kaniyang salita
at makikinig? 19 Tingnan, may isang bagyo na parating mula kay Yahweh! Ang
kaniyang matinding galit ay lalabas na, at ang bagyo ay paikot-ikot. Ito ay iikot-
ikot sa palibot ng mga ulo ng masasama. 20 Ang galit ni Yahweh ay hindi huhupa
hanggang sa maisagawa ang mga ito at maisakatuparan ang layunin ng kaniyang
puso. Maiintindihan ninyo ito, sa mga huling araw. 21 Hindi ko ipinadala ang mga
propetang ito. Lumitaw lamang sila. Hindi ako nagpahayag ng anumang bagay sa
kanila, ngunit patuloy silang nagpapahayag, 22 Sapagkat kung sila ay tumayo sa aking
konsehong pagtitipon, ipaparinig nila sa aking mga tao ang aking salita; ito ang
dahilan upang tumalikod sila sa kanilang mga masasamang salita at maruruming
mga gawain. 23 Diyos lamang ba ako sa malapit—Ito ang pahayag ni Yahweh—at
hindi rin ba Diyos sa malayo? 24 Maaari bang makapagtago ang sinuman sa tagong
lugar na hindi ko siya nakikita? —Ito ang pahayag ni Yahweh—at hindi ba ako ang
nagpuno ng mga langit at ang lupa? —ito ang pahayag ni Yahweh. 25 Narinig ko kung
ano ang sinabi ng mga propeta, doon sa mga nagpapahayag ng may panlilinlang sa
aking pangalan. Sinabi nila, 'Mayroon akong isang panaginip! Mayroon akong isang
panaginip!' 26 Gaano katagal ito magpapatuloy, ang mga propetang nagpapahayag
ng kasinungalingan mula sa kanilang mga kaisipan, at sa mga nagpapahayag ng
panlilinlang sa kanilang mga puso? 27 Binabalak nilang gawin na kalimutan ng aking
mga tao ang aking pangalan ayon sa mga panaginip na kanilang ibinalita, bawat isa
sa kaniyang kapwa, gaya lamang ng kanilang mga ninuno na kinalimutan ang aking
pangalan alang-alang sa pangalan ni Baal. 28 Ang propetang may panaginip, hayaang
ibalita ang kaniyang panaginip. Ngunit sa isa na pinahayagan ko ng ilang bagay,
ipahayag niya ng makatotohanan ang aking salita. Ano ang gagawin ng dayami sa
kaniyang butil? —Ito ang pahayag ni Yahweh— 29 at ang aking salita ay hindi ba
tulad ng apoy? —ito ang pahayag ni Yahweh—at tulad ng maso na dinudurog ang
bato? 30 Kaya tingnan ninyo, hindi ako sang-ayon sa mga propeta—ito ang pahayag
ni Yahweh—sinumang magnanakaw ng salita mula sa ibang tao at sinasabi nilang
sila ay galing sa akin. 31 Tingnan, hindi ako sang-ayon sa mga propeta—ito ang
pahayag ni Yahweh—na gumagamit ng kanilang mga dila upang magpahayag ng
mga babala. 32 Tingnan ninyo, hindi ako sang-ayon sa mga propeta na nananaginip
ng mapanlinlang—Ito ang pahayag ni Yahweh—at pagkatapos ay ipapahayag ang
mga ito at sa paraang ito naliligaw ang aking mga tao sa kanilang panlilinlang at
pagmamataas. Hindi ako sang-ayon sa kanila, sapagkat hindi ko sila isinugo ni
binigyan ng mga utos. Kaya tiyak na hindi nila tutulungan ang mga taong ito—ito
ang pahayag ni Yahweh. 33 Kapag ang mga taong ito o isang propeta o isang pari ang
magtatanong sa iyo, 'Ano ang pahayag ni Yahweh?' at dapat mong sabihin sa kanila,
'Anong pahayag? Sapagkat iniwan ko na kayo'—ito ang pahayag ni Yahweh. 34 Para sa
mga propeta, mga pari at ang mga taong nagsasabing, 'Ito ang pahayag ni Yahweh,'
Parurusahan ko ang taong iyon at ang kaniyang sambahayan. 35 Patuloy ninyong
sinasabi, bawat tao sa kaniyang kapwa at bawat tao sa kaniyang kapatid na lalaki,
'Ano ang sagot ni Yahweh?' at 'Ano ang pahayag ni Yahweh?' 36 Ngunit hindi na ninyo
kailangan pang magsalita tungkol sa pahayag ni Yahweh, sapagkat sa bawat pahayag
mula sa bawat tao ay naging kaniyang sariling mensahe, at binago ninyo ang mga
salita ng buhay na Diyos, si Yahweh ng mga hukbo, na ating Diyos. 37 Ito ang inyong
tinatanong sa propeta, 'Ano ang isinagot ni Yahweh sa inyo? Ano ang ipinahayag ni
Yahweh? 38 Pagkatapos ibabalita ninyo ang isang pahayag mula kay Yahweh, ngunit
ito ang sinasabi ni Yahweh, 'Sinasabi mo, “Narito ang pahayag ni Yahweh,” kahit na
magpapadala ako ng utos sa inyo at sinabing, “Huwag mong sabihin: Ito ang isang
pahayag mula kay Yahweh.” 39 Kaya, tingnan ninyo, pupulutin ko kayo at itatapon

palayo mula sa akin, kasama ang lungsod na ibinigay ko sa inyo at sa inyong mga
ninuno. [40] Pagkatapos ay ilalagay ko kayo sa walang hanggang kahihiyan at lalaitin
kayo ng hindi malilimutan.'"

24

[1] Nagpakita si Yahweh ng isang bagay sa akin. Masdan, dalawang basket ng igos
ang nakalagay sa harapan ng templo ni Yahweh. (Ang pangitain na ito ay nangyari
pagkatapos dalhin ni Nebucadnezar, na hari ng Babilonia, sa pagkakabihag si Jeconias
na anak ni Jehoiakim, na hari ng Juda, ang mga pinuno ng Juda, mga mang-uukit at
mga manggagawa ng bakal mula sa Jerusalem at dinala sila sa Babilonia.) [2] Ang
isang basket ng igos ay napakaganda, tulad ng mga unang nahinog na igos, ngunit
ang ibang mga basket ng igos ay napakasama na hindi maaring kainin. [3] Sinabi ni
Yahweh sa akin, "Ano ang nakikita mo, Jeremias?" sinabi ko, "Mga igos. Mga igos na
napakaganda at igos na napakasama na hindi ito maaaring kainin." [4] Pagkatapos, ang
salita ni Yahweh ay dumating sa akin at sinabi, [5] "Sinasabi ito ni Yahweh, ang Diyos
ng Israel: Titingnan ko ang pagkakabihag ng Juda para sa kanilang kapakinabangan,
tulad ng mabubuting igos na ito, ang mga bihag na aking ipinadala mula sa lugar sa
lupain ng Caldeo. [6] Ibabaling ko ang aking mga mata sa kanila para sa kabutihan
at muli silang ibabalik sa lupaing ito. Itatayo ko sila at hindi ibabagsak. Itatanim
ko sila, at hindi bubunutin. [7] At bibigyan ko sila ng isang puso upang kilalanin ako,
sapagkat ako si Yahweh. Sila ay magiging aking mga tao at ako ay magiging kanilang
Diyos, kaya babalik sila sa akin nang buong puso. [8] Ngunit tulad ng masamang igos
na hindi maaaring kainin—ito ang sinasabi ni Yahweh—gagawin ko ang paraang ito
kina Zedekias, na hari ng Juda, kasama ang kaniyang mga opisyal, at ang ilan pa sa
mga taga-Jerusalem na nananatili sa lupaing ito o pupunta upang manatili sa lupain
ng Egipto. [9] Ibabaling ko sila sa isang nakakatakot na bagay, isang sakuna, sa paningin
ng lahat ng kaharian sa lupa, isang kahihiyan at isang sentro ng mga salawikain, mga
paghamak, at mga sumpa sa lahat ng lugar kung saan ko sila dinala. [10] Magpapadala
ako ng espada, taggutom, at salot laban sa kanila, lubos silang mauubos mula sa
lupain na aking ibinigay sa kanila at sa kanilang mga ninuno."

25

[1] Ito ang salitang dumating kay Jeremias tungkol sa lahat ng mga tao ng Juda.
Dumating ito sa ikaapat na taon ni Jehoaikim na anak ni Josias, hari ng Juda. Iyon ang
unang taon ni Nebucadnezar, na hari ng Babilonia. [2] Ipinahayag ito ni Jeremias na
propeta sa lahat ng taga-Juda at sa lahat ng naninirahan sa Jerusalem. [3] Sinabi niya,
"Sa dalawampu't tatlong taon, mula sa ikalabing-tatlong taon ni Josias na anak ni
Amon, na hari ng Juda hanggang sa araw na ito, dumating ang mga salita ni Yahweh
sa akin. Ipinapahayag ko ang mga ito sa inyo. Masigasig kong ipinapahayag ang
mga ito, ngunit hindi kayo nakinig. [4] Isinugo ni Yahweh ang lahat ng kaniyang mga
lingkod na mga propeta sa inyo. Masigasig silang humayo, ngunit hindi kayo nakinig
o nagbigay-pansin. [5] Sinabi ng mga propetang ito, 'Hayaan ninyong tumalikod ang
bawat tao mula sa kaniyang masasamang gawa at ang katiwalian na kanilang mga
kinagawian at bumalik sa lupain na ibinigay ni Yahweh noong unang panahon sa
inyong mga ninuno at sa inyo, bilang isang permanenteng kaloob. [6] Kaya huwag
kayong lumakad sa ibang diyos upang sambahin sila o yumukod sa kanila, at huwag
ninyo silang udyukan sa pamamagitan ng gawa ng inyong mga kamay upang gawan
nila kayo ng ikakasakit ninyo.' [7] Ngunit hindi kayo nakinig sa akin—ito ang pahayag
ni Yahweh—kaya inudyukan ninyo ako sa pamamagitan ng gawa ng inyong mga
kamay upang saktan ko kayo. [8] Kaya ito ang sinasabi ni Yahweh na pinuno ng mga

hukbo, 'Dahil hindi kayo nakinig sa aking mga salita, [9] tingnan ninyo, magpapadala
ako ng isang utos na tipunin ang lahat ng mga tao sa hilaga—ito ang pahayag ni
Yahweh—kasama ni Nebucadnezar na aking lingkod, ang hari ng Babilonia, at dalhin
sila laban sa lupaing ito at ang bawat naninirahan dito, at laban sa lahat ng mga bansa
na nakapalibot sa inyo. Sapagkat inihiwalay ko sila para sa pagkasira. Gagawin ko
silang isang katatakutan, sila ang paksa ng mga panunutsot, at walang hanggang
pagkawasak. [10] Ang mga tunog ng kagalakan at pagdiriwang—ang mga tinig ng
ikakasal na lalake at babae, ang tunog ng mga batong gilingan at ang liwanag ng
mga ilawan—pahihintulutan kong mawala ang lahat ng mga bagay na ito mula sa
mga bansang ito. [11] Pagkatapos mawawasak ang lahat ng lupaing ito at magiging
isang katatakutan, at maglilingkod sa hari ng Babilonia ang mga bansang ito ng
pitumpung taon. [12] At mangyayari ang mga ito kapag nabuo na ang pitumpung
taon, na aking parurusahan ang hari ng Babilonia at ang bansang iyon, ang lupain
ng mga Caldeo— Ito ang pahayag ni Yahweh—dahil sa kanilang mga kasalanan at
gagawin ito ng walang katapusang pagkawasak. [13] Pagkatapos dadalhin ko laban
sa lupaing iyon ang lahat ng mga salita na aking sinabi, at lahat ng mga bagay na
isinulat sa aklat na ito na inihula ni Jeremias laban sa lahat ng mga bansa. [14] Sapagkat
marami rin sa ibang bansa at mga dakilang hari ang gagawing mga alipin mula sa
mga bansang ito. Pagbabayarin ko sila sa kanilang mga gawa at sa mga ginawa
ng kanilang mga kamay." [15] Sapagkat ito ang sinabi sa akin ni Yahweh, ang Diyos
ng Israel, "Kunin mo ang saro ng alak ng matinding galit sa aking mga kamay at
painumin mo ang lahat ng mga bansa kung saan kita isusugo. [16] Sapagkat iinom
sila at pagkatapos madarapa at tatakbo ng may kabaliwan bago ang espada na aking
isusugo sa kanila." [17] Kaya kinuha ko ang saro mula sa kamay ni Yahweh, at pinainom
ko ang lahat ng mga bansa kung saan ako isinugo ni Yaweh— [18] Jerusalem, ang
mga lungsod ng Juda at ang kaniyang mga hari at mga opisyal—na gawin silang
pagkawasak at isang bagay na nakakatakot, at isang paksa para sa panunutsut at
pagsusumpa, nanatili silang gayon hanggang ngayon. [19] Kinakailangang inumin din
ito ng ibang bansa: Si Faraon na hari ng Egipto at ang kaniyang mga alipin; ang
kaniyang mga opisyal at ang lahat ng kaniyang mga tao; [20] ang lahat ng mga tao
na may ibat-ibang lahi at lahat ng mga hari sa lupain ng Uz; ang lahat ng mga hari
sa lupain ng Filisteo—Ascalon, Gaza, Ekron, at ang mga natira sa Asdod; [21] Edom at
Moab at lahat ng mga tao sa Ammon; [22] ang mga hari ng Tiro at Sidon; ang mga hari
sa mga baybayin sa kabilang bahagi ng dagat; [23] Dedan, Tema, at Buz kasama ang
lahat ng mga nagputol ng buhok sa mga gilid ng kanilang mga ulo. [24] Kinakailangang
inumin din ito ng mga taong ito: ang lahat ng mga hari sa Arabia at sa lahat ng
mga hari ng mga tao na may ibat-ibang mga lahi na naninirahan sa ilang; [25] lahat
ng mga hari ng Zimri, lahat ng mga hari ng Elam, at lahat ng mga hari ng Media;
[26] lahat ng mga hari sa hilaga, lahat ng malalapit at mga malalayo—bawat isang
kasama ng kaniyang kapatid at lahat ng mga kaharian ng mundo na nasa ibabaw
ng lupa. Sa wakas, ang hari ng Babilonia ay iinom pagkatapos ng lahat. [27] Sinabi
ni Yahweh sa akin, "Ngayon kinakailangan mong sabihin sa kanila, 'Si Yahweh na
pinuno ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel, sinasabi niya ito: Uminom kayo at
malasing, pagkatapos ay sumuka, bumagsak, at huwag babangon bago ang espada
na ipadadala ko sa inyo.' [28] At mangyayari ito kung tatanggi silang kunin ang saro
mula sa iyong mga kamay upang inumin, sasabihin mo sa kanila, 'Sinasabi ni Yahweh
na pinuno ng mga hukbo: Kinakailangan ninyo itong inumin. [29] Sapagkat tingnan
ninyo, magpapadala ako ng sakuna sa lungsod na tatawag sa aking pangalan, at dapat
ba na hindi kayo kasama sa kaparusahan? Hindi kayo magiging malaya, sapagkat
tatawag ako ng isang espada laban sa lahat ng naninirahan sa lupain! —Ito ang

pahayag ni Yahweh na pinuno ng mga hukbo.' 30 Kaya ikaw mismo, Jeremias, ay dapat
magpropesiya sa kanila ng mga salitang ito. Kinakailangan mong sabihin sa kanila,
'Dumagundong ang tinig ni Yahweh mula sa itaas at inilalakas niya ang kaniyang
tinig mula sa nilaan niyang lugar na pinananahanan. Dumagundong siya mula sa
lugar na kaniyang pinananahanan; sumisigaw siya laban sa lahat ng naninirahan sa
lupain, gaya ng mga taong umaawit kapag sila ay magsisiyapak sa mga ubas. 31 Isang
ingay ang dumating sa dulo ng lupain, sapagkat ang isang hindi pagkakasundo kay
Yahweh ay magdadala ng isang pagsasakdal laban sa mga bansa. Mangangasiwa
siya ng katarungan sa lahat ng laman. Ipapasakamay niya ang mga masasama sa
espada—Ito ang pahayag ni Yahweh.' 32 Ito ang sinabi ni Yahweh na pinuno ng
mga hukbo, 'Tingnan ninyo, lalabas ang sakuna mula sa bansa patungo sa bansa, at
isang napakalakas na bagyo ang pasimula mula sa pinakamalayong bahagi ng mundo.
33 Pagkatapos, silang mga napatay ni Yahweh ng araw na iyon ay madaragdagan mula
sa dulo ng mundo hanggang sa kabilang dulo; hindi sila pagluluksaan, titipunin, o
ililibing. Magiging tulad sila ng mga dumi sa lupa. 34 Tumangis kayo, mga pastol,
at sumigaw para humingi ng tulong! Gumulong sa lupa, kayo na mga kamahalan sa
mga kawan. Sapagkat ang inyong mga araw ay kakatayin at ang paghihiwalay ay
darating. Babagsak kayong gaya ng mga piniling tupang lalaki. 35 Ang kanlungan
ng mga pastol ay nawala. Walang makakatakas para sa kamahalan sa mga kawan.
36 May pagkabalisang mga panaghoy ng mga pastol at ang pagtangis ng kamahalan
sa kawan, sapagkat wawasakin ni Yahweh ang kanilang mga pastulan. 37 Kaya ang
mapayapang pastulan ay mawawasak sapagkat labis ang galit ni Yahweh. 38 Tulad
ng isang batang leon, na iniwan niya ang kaniyang yungib, dahil ang kanilang mga
lupain ay magiging isang katatakutan dahil sa kaniyang mapang-aping galit, dahil sa
kaniyang matinding galit."

26

1 Sa pasimula ng paghahari ni Jehoiakim na anak ni Josias, ang hari ng Juda,
dumating ang salitang ito mula kay Yahweh at sinabi, 2 "Sinasabi ito ni Yahweh:
Tumayo ka sa patyo ng aking tahanan at magsalita sa lahat ng mga lungsod ng
Juda na pumupunta upang sumamba sa aking tahanan. Ipahayag mong lahat
ang mga salitang iniutos ko sa iyo na iyong sasabihin sa kanila. Huwag mong
babawasan ng kahit na anumang salita! 3 Baka sakaling makinig sila, na bawat tao ay
tatalikod sa kanilang mga masasamang kaparaanan, upang bawiin ko ang tungkol sa
kapahamakang binabalak kong ipadala sa kanila dahil sa kasamaan ng kanilang mga
nakasanayan. 4 Kaya dapat mong sabihin sa kanila, 'Sinasabi ito ni Yahweh: Kung
hindi kayo makikinig sa akin at susunod sa kautusan na aking inilagay sa inyong
harapan. 5 Kung hindi kayo makikinig sa mga salita ng aking mga lingkod na mga
propeta na siyang patuloy kong isinusugo sa inyo—ngunit hindi ninyo pinakinggan!
— 6 kaya gagawin ko ang tahanang ito na tulad ng Shilo. Gagawin kong isinumpa ang
lungsod na ito sa paningin ng lahat ng mga bansa sa lupa.'" 7 Narinig ng mga pari, ng
mga propeta, at ng lahat ng mga tao ang mga salita na ipinapahayag ni Jeremias sa
tahanan ni Yahweh. 8 Kaya nangyari na, nang matapos ipahayag ni Jeremias sa lahat
ng tao, sa mga pari, at sa mga propeta ang ipinapasabi ni Yahweh sa kaniya, hinuli
siya ng lahat ng tao at sinabi, "Tiyak na mamamatay ka! 9 Bakit ka nagpahayag
sa pangalan ni Yahweh at sinabi na magiging gaya ng Shilo ang tahanang ito at
mapapabayaan ang lungsod na ito na walang maninirahan?" Sapagkat ang lahat
ng tao ay nakabuo ng isang nagkakagulong mga tao laban kay Jeremias sa tahanan
ni Yahweh. 10 At narinig ng mga opisyal ng Juda ang mga salitang ito kaya mula
sa tahanan ng hari nagtungo sila sa tahanan ni Yahweh. Umupo sila sa daanan sa

may Bagong Tarangkahan ng tahanan ni Yahweh. 11 Nakipag-usap ang mga pari at
ang mga propeta sa mga opisyal at sa lahat ng tao. Sinabi nila, “Marapat lamang na
mamatay ang taong ito, sapagkat nagpahayag siya laban sa lungsod na ito, gaya ng
mga narinig ng inyong mga tainga!” 12 Kaya nagsalita si Jeremias sa lahat ng opisyal
at sa lahat ng tao at sinabi, “Isinugo ako ni Yahweh upang magpahayag laban sa
tahanan at sa lungsod na ito upang sabihin sa inyo ang lahat ng mga salita na inyong
narinig. 13 Kaya ngayon, ayusin ninyo ang inyong pamumuhay at mga nakasanayan
at makinig kayo sa tinig ni Yahweh na inyong Diyos upang mahabag siya tungkol sa
kapahamakan na kaniyang ipinahayag laban sa inyo. 14 Tumingin kayo sa akin! Ako
mismo ay nasa inyong mga kamay. Gawin ninyo sa akin kung ano ang mabuti at
matuwid sa inyong mga mata. 15 Ngunit dapat ninyong malaman na kapag pinatay
ninyo ako, nagdadala kayo ng walang-salang dugo sa inyong mga sarili, sa lungsod
na ito at sa mga naninirahan dito, sapagkat tunay na isinugo ako sa inyo ni Yahweh
upang ipahayag ko ang lahat ng mga salitang ito sa inyong mga tainga.” 16 Pagkatapos,
sinabi ng mga opisyal at ng lahat ng tao sa mga pari at sa mga propeta, “Hindi tama
para sa taong ito na mamatay, sapagkat nagpahayag siya sa atin ng mga bagay sa
pangalan ni Yahweh na ating Diyos.” 17 Pagkatapos, tumayo ang mga lalaki mula sa
mga nakatatanda at nagsalita sa buong kapulungan ng mga tao. 18 Sinabi nila, “Si
Mikas na isang Morastita ay nagpahayag sa mga panahon ni Hezekias, na hari ng
Juda. Nagsalita siya sa lahat ng taga-Juda at sinabi, “Sinabi ito ni Yahweh ng mga
hukbo: Magiging gaya ng isang parang na binubungkal ang Zion, magiging isang
bunton ng mga durog na bato ang Jerusalem at magiging isang masukal na burol
ang bundok na kinatatayuan ng templo.' 19 Ipinapatay ba siya ni Hezekias na hari
ng Juda at ng buong Juda? Hindi ba niya kinatakutan si Yawheh at pinahinahon ang
mukha ni Yahweh upang bawiin ni Yahweh ang tungkol sa kapahamakang ipinahayag
niya sa kanila? Kaya, gagawa ba tayo nang mas matinding kasamaan laban sa ating
mga sariling buhay?” 20 Samantala, may isa pang taong nagpahayag sa pangalan
ni Yahweh, si Urias na anak ni Semaya na taga-Kiriat Jearim. Nagpahayag din siya
laban sa lungsod at sa lupaing ito na sumasang-ayon sa lahat ng sinabi ni Jeremias.
21 Ngunit nang marinig ni Haring Jehoiakim at ng lahat ng kaniyang mga kawal at
mga opisyal ang kaniyang sinabi, sinubukan siyang ipapatay ng hari ngunit nalaman
ito ni Urias at natakot, kaya tumakas siya at nagtungo sa Egipto. 22 Gayunpaman,
nagpadala si Haring Jehoiakim ng mga tauhan sa Egipto, si Elnatan na anak ni Acbor
at mga tauhan na kasama niya sa Egipto. 23 Dinakip nila si Urias mula sa Egipto at
dinala kay Haring Jehoiakim. Pagkatapos, pinatay siya ni Jehoiakim gamit ang espada
at ipinadala ang kaniyang bangkay sa libingan ng mga karaniwang tao. 24 Ngunit na
kay Jeremias ang mga kamay ni Ahikam na anak ni Safan, kaya hindi siya ibinigay
sa mga kamay ng mga tao upang kanilang patayin.

27

1 Sa pasimula ng paghahari ni Jehoiakim na anak ni Josias, na hari ng Juda,
dumating ang salitang ito kay Jeremias mula kay Yahweh. 2 Ito ang sinabi sa akin
ni Yahweh, “Gumawa ka ng mga tanikala at pamatok para sa iyong sarili. Ilagay
mo ang mga ito sa iyong leeg. 3 At ipadala mo ang mga ito sa hari ng Edom,
sa hari ng Moab, sa hari ng mga Amonita, sa hari ng Tiro, at sa hari ng Sidon.
Ipadala mo ang mga ito sa pamamagitan ng mga kamay ng mga sugo ng hari na
pumunta sa Jerusalem kay Zedekias na hari ng Juda. 4 Magbigay ka ng mga utos
sa kanila para sa kanilang mga panginoon at sabihin, 'Sinabi ito ni Yahweh ng
mga hukbo, ang Diyos ng Israel: Ganito ang dapat ninyong sabihin sa inyong mga
panginoon, 5 “Ako mismo ang gumawa ng lupa sa pamamagitan ng aking dakilang

kapangyarihan at ng aking nakataas na braso. Ginawa ko rin ang mga tao at
mga hayop sa lupa at ibibigay ko ito sa sinumang nararapat sa aking paningin.
6 Kaya ngayon, ako mismo ang magbibigay ng lahat ng lupaing ito sa kamay ni
Nebucadnezar, ang hari ng Babilonia, na aking lingkod. Gayundin, ibinibigay ko
sa kaniya ang mga bagay na nabubuhay sa mga parang upang maglingkod sa kaniya.
7 Sapagkat maglilingkod sa kaniya ang lahat ng mga bansa, sa kaniyang mga anak
at sa kaniyang mga apo hanggang sa dumating ang panahon na magwakas ang
kaniyang lupain. At maraming bansa at mga makapangyarihang hari ang tatalo
sa kaniya. 8 Kaya ang bansa at kahariang hindi maglilingkod kay Nebucadnezar,
na hari ng Babilonia at hindi maglalagay ng kaniyang leeg sa pamatok ng hari ng
Babilonia, parurusahan ko ang bansang iyon sa pamamagitan ng espada, taggutom
at salot hanggang sa mawasak ko sila sa pamamagitan ng kaniyang kamay. Ito ang
pahayag ni Yahweh. 9 At kayo! Itigil na ninyo ang pakikinig sa inyong mga propeta, sa
inyong mga manghuhula, sa mga nagpapaliwanag ng inyong mga panaginip at sa mga
salamangkero na nagsasalita sa inyo at sinasabi, 'Huwag ninyong paglilingkuran ang
hari ng Babilonia.' 10 Sapagkat nagpapahayag sila ng panlilinlang sa inyo upang sa
gayon maipatapon kayo sa malayo mula sa inyong mga lupain, sapagkat ipatatapon
ko kayo at kayo ay mamamatay. 11 Ngunit ang bansa na naglalagay ng leeg nito
sa pamatok ng hari ng Babilonia at maglilingkod sa kaniya, pahihintulutan kong
magpahinga sa lupain nito at ihahanda nila ito at gagawa ng kanilang mga tahanan
dito. Ito ang pahayag ni Yahweh."'" 12 Kaya sinabi ko kay Zedekias na hari ng
Juda at ibinigay ko sa kaniya ang mensaheng ito, "Ilagay ninyo sa inyong mga leeg
ang pamatok ng hari ng Babilonia at paglingkuran siya at ang kaniyang mga tao
at mabubuhay kayo. 13 Bakit kayo mamamatay, kayo at ang inyong mga tao sa
pamamagitan ng espada, taggutom at salot, gaya ng ipinahayag ko tungkol sa bansa
na tumanggi na paglingkuran ang hari ng Babilonia? 14 Huwag kayong makinig
sa mga salita ng inyong mga propeta na nagsasalita sa inyo at sinasabi, 'Huwag
ninyong paglilingkuran ang hari ng Babilonia,' sapagkat mga kasinungalingan ang
ipinapahayag nila sa inyo. 15 'Sapagkat hindi ko sila isinugo dahil nagpapahayag sila
ng panlilinlang sa aking pangalan upang ipatapon ko kayo at mamamatay, kayo at ang
mga propeta na nagpapahayag sa inyo. Ito ang pahayag ni Yahweh.'" 16 Ipinahayag
ko ito sa mga pari at sa lahat ng tao at sinabi, "Ito ang sinasabi ni Yahweh: Huwag
kayong makinig sa mga salita ng inyong mga propetang nagpapahayag sa inyo at
sinasabi, 'Tingnan ninyo! Ang mga bagay na pag-aari ng tahanan ni Yahweh ay
ibinabalik ngayon mula sa Babilonia!' Nagpapahayag sila ng mga kasinungalingan sa
inyo. 17 Huwag kayong makinig sa kanila. Dapat ninyong paglingkuran ang hari ng
Babilonia at mabuhay. Bakit kailangang maging isang lungsod ng pagkawasak ang
lungsod na ito? 18 Kung mga propeta sila at totoo na dumating ang salita ni Yahweh sa
kanila, hayaan mong magmakaawa sila kay Yahweh ng mga hukbo na huwag ipadala
sa Babilonia ang mga bagay na nananatili sa kaniyang tahanan, ang tahanan ng hari
ng Juda at Jerusalem. 19 Sapagkat si Yahweh ng mga hukbo ay nagpapahayag tungkol
sa mga haligi, sa ipunan ng tubig at sa pundasyon at sa iba pang mga bagay na
nananatili sa lungsod na ito, 20 ang mga bagay na hindi kinuha ni Nebucadnezar, na
hari ng Babilonia, nang dinala niya sa pagkabihag si Jeconias na anak ni Jehoiakim,
na hari ng Juda mula sa Jerusalem patungo sa Babilonia kasama ang lahat ng mga
maharlika ng Juda at Jerusalem. 21 Ito ang sinabi ni Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos
ng Israel, tungkol sa mga bagay na nananatili sa tahanan ni Yahweh, ang tahanan ng
hari ng Juda at Jerusalem, 22 'Dadalhin ang mga ito sa Babilonia at mananatili doon
hanggang sa dumating ang araw na aking itinakda para sa mga ito at dadalhin ko
ang mga ito at ibabalik sa lugar na ito.'" Ito ang pahayag ni Yahweh.

28

1 Nangyari ito sa taong iyon, sa simula ng paghahari ni Zedekias na hari ng Juda,
sa ika-apat na taon at sa ika-limang buwan, si Ananias na anak ni Azur na propeta,
na mula sa Gibeon ay nagsalita sa akin sa tahanan ni Yahweh sa harap ng mga pari
at sa lahat ng mga tao. Sinabi niya, 2 Si Yahweh ng mga hukbo, Diyos ng Israel, ang
nagsasabi nito: Binali ko ang pamatok na ipinataw ng hari ng Babilonia. 3 Sa loob
ng dalawang taon ibabalik ko sa lugar na ito ang lahat ng mga bagay na pag-aari
ng tahanan ni Yahweh na kinuha ni Nebucadnezar na hari ng Babilonia mula sa
lugar na ito at dinala sa Babilonia. 4 At ibabalik ko sa lugar na ito si Jeconias na
anak ni Jehoiakim, na hari ng Juda at lahat ng mga bihag ng Juda na ipinadala sa
Babilonia, sapagkat sisirain ko ang pamatok ng hari ng Babilonia." Ito ang pahayag
ni Yahweh. 5 Kaya nagsalita si Jeremias na propeta kay Ananias na propeta sa harap
ng mga pari at sa lahat ng mga taong nakatayo sa tahanan ni Yahweh. 6 Sinabi ni
Jeremias na propeta, "Gawin nawa ito ni Yahweh! Patunayan nawa ni Yahweh ang
mga salita na iyong ipinahayag at ibalik sa lugar na ito ang mga bagay na pag-aari
ng tahanan ni Yahweh at ang lahat ng mga bihag mula sa Babilonia. 7 Gayunpaman,
makinig sa mga salita na aking ipapahayag sa inyong pandinig at sa pandinig ng
lahat ng mga tao. 8 Ang mga propeta na nauna sa akin at sa inyo matagal ng
panahon ang lumipas ay nagpahayag din tungkol sa maraming bansa at laban sa
mga dakilang kaharian, tungkol sa digmaan, tag-gutom at salot. 9 Kaya ang propetang
nagpapahayag na magkakaroon ng kapayapaan, kung magkakatotoo ang kaniyang
sinabi, kung gayon malalaman na tunay siyang propeta na isinugo ni Yahweh."
10 Ngunit kinuha ni Ananias na propeta ang pamatok sa leeg ni Jeremias na propeta at
binali ito. 11 At nagsalita si Ananias sa harap ng lahat ng tao at sinabi, "Ito ang sinasabi
ni Yahweh, Katulad lamang nito, sa loob ng dalawang taon babaliin ko mula sa leeg
ng bawat bansa ang pamatok na ipinataw ni Nebucadnezar na hari ng Babilonia." At
nagpatuloy sa kaniyang daan si Jeremias na propeta. 12 Pagkatapos baliin ni Ananias
na propeta ang pamatok mula sa leeg ni Jeremias na propeta, ang salita ni Yahweh ay
dumating kay Jeremias at sinabi, 13 "Pumunta ka at magsalita kay Ananias at sabihin
mo, 'Ito ang sinasabi ni Yahweh: binali mo ang pamatok na kahoy, ngunit, sa halip
gagawa ako ng pamatok na bakal." 14 Sapagkat si Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos
ng Israel, ang nagsasabi nito: Inilagay ko ang pamatok na bakal sa leeg ng lahat
ng mga bansang ito upang paglingkuran si Nebucadnezar na hari ng Babilonia at
maglilingkod sila sa kaniya. Ibinigay ko rin sa kaniya ang mababangis na hayop sa
mga parang upang pamunuan." 15 Sumunod na sinabi ni Jeremias na propeta kay
Ananias na propeta, "Makinig ka Ananias! hindi ka sinugo ni Yahweh, ngunit ikaw
mismo ang naging dahilan upang maniwala sa kasinungalingan ang mga taong ito.
16 Kaya ito ang sinasabi ni Yahweh: Tingnan mo palalayasin na kita sa mundong ito.
Mamamatay ka sa taon na ito, yamang ipinahayag mo ang paghihimagsik laban kay
Yahweh." 17 At namatay si Ananias na propeta sa ika-pitong buwan sa taong iyon.

29

1 Ito ang mga salitang nakasulat sa kasulatang binalumbon na ipinadala ni Jeremias
na propeta mula Jerusalem para sa mga natitirang nakatatanda na kasama sa mga
bihag at sa mga pari, sa mga propeta at sa lahat ng tao na sapilitang dinala ni
Nebucadnezar mula Jerusalem hanggang Babilonia. 2 Ito ay pagkatapos na palayasin
mula Jerusalem si Jeconias na hari, ang inang reyna, ang mga matataas na pinuno,
ang mga pinuno ng Juda at Jerusalem, at ang mga manggagawa. 3 Ipinadala niya
ang kasulatang binalumbon sa pamamagitan ng kamay ni Elasa na anak ni Safan at
Gemarias na lalaking anak ni Hilkias na ipinadala ni Zedekias na hari ng Juda kay

Nebucadnezar na hari ng Babilonia. [4] Ang nakasaad sa kasulatang binalumbon, “Si
Yahweh ng mga hukbo, Diyos ng Israel, ang nagsasabi nito sa lahat ng mga bihag na
ipinadala ko nang sapilitan sa Babilonia mula Jerusalem, [5] 'Magtayo kayo ng mga
bahay at manirahan sa mga ito. Magtanim kayo at kainin ang mga bunga nito.
[6] kumuha kayo ng mapapangasawang babae at magsilang ng mga anak na lalaki
at babae. At kumuha kayo ng mga asawang babae para sa inyong mga anak na lalaki
at ibigay ang inyong mga anak na babae sa mga asawang lalaki. Hayaan ninyong
magsilang sila ng mga anak na lalaki at babae at magparami kayo roon upang sa
gayon, hindi kayo maging napakaunti. [7] Hanapin ninyo ang kapayapaan ng lungsod
kung saan ko kayo ipinadala nang sapilitan, at mamagitan kayong kasama ko alang-
alang dito sapagkat magkakaroon ng kapayapaan para sa inyo kung ito ay mapayapa.'
[8] Sapagkat si Yahweh ng mga hukbo, na Diyos ng Israel, ang nagsasabi nito, 'Huwag
ninyong hayaan na linlangin kayo ng inyong mga propeta at inyong mga manghuhula
na nasa inyong kalagitnaan at huwag kayong makining sa mga panaginip na mayroon
kayo. [9] Sapagkat nagpapahayag sila ng panlilinlang sa inyo sa aking pangalan. Hindi
ko sila ipinadala, ito ang pahayag ni Yahweh.' [10] Sapagkat ito ang sinasabi ni Yahweh,
'Kapag pinamunuan kayo ng Babilonia sa loob ng pitumpung taon, tutulungan ko
kayo at ipagpapatuloy ang mabuting salita ko para sa inyo upang ibalik kayo sa lugar
na ito. [11] Sapagkat ako mismo ang nakakaalam ng mga plano na mayroon ako para
sa inyo, mga plano para sa kapayapaan at hindi para sa sakuna, upang bigyan kayo
ng isang kinabukasan at pag-asa. Ito ang pahayag ni Yahweh. [12] At tatawag kayo
sa akin, pupunta kayo at mananalangin sa akin, at pakikinggan ko kayo. [13] Sapagkat
hahanapin ninyo ako at masusumpungan, sapagkat hahanapin ninyo ako nang buong
puso. [14] At matatagpuan ninyo ako at ibabalik ko ang inyong mga kayamanan. Ito
ang pahayag ni Yahweh. Titipunin ko kayo mula sa lahat ng mga bansa at mga
lugar kung saan ko kayo ikinalat, sapagkat ibabalik ko kayo mula sa lugar kung saan
ko kayo ipinadala nang sapilitan.' Ito ang pahayag ni Yahweh. [15] Yamang sinabi
ninyo na nagtalaga si Yahweh ng mga propeta para sa amin sa Babilonia [16] Ito ang
sinasabi ni Yahweh sa hari na nakaupo sa trono ni David at sa lahat ng mga tao na
nananatili sa lungsod na iyon, ang inyong mga kapatid na hindi ninyo kasama sa
inyong pagkabihag. [17] Ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo, 'Tingnan ninyo,
ipadadala ko na ang espada, taggutom at sakit sa kanila. Sapagkat gagawin ko silang
katulad ng mga bulok na igos na hindi maaaring kainin. [18] At hahabulin ko sila
ng espada, taggutom, at salot at gagawin silang isang kakila-kilabot sa paningin ng
lahat ng kaharian sa mundo, isang katatakutan, isang bagay tungkol sa mga sumpa
at panunutsot na mga salita, at isang kahihiyan sa lahat ng mga bansa kung saan ko
sila ikinalat. [19] Ito ay dahil hindi sila nakinig sa aking mga salita na ipinadala ko sa
kanila sa pamamagitan ng aking mga lingkod na propeta, ito ang pahayag ni Yahweh.
Paulit-ulit ko silang isinugo, ngunit hindi kayo nakinig. Ito ang pahayag ni Yahweh.'
[20] Kaya kayo mismo ang makinig sa salita ni Yahweh, kayong lahat na ipinatapon
at ipinadala niya sa Babilonia mula Jerusalem. [21] Akong si Yahweh ng mga hukbo,
Diyos ng Israel, ang nagsabi nito tungkol kay Ahab na anak ni Kolaias at kay Zedekias
na anak ni Maasias, na nagpahayag ng kasinungalingan sa inyo sa aking pangalan:
Tingnan ninyo, ibibigay ko sila sa kamay ni Nebucadnezar na hari ng Babilonia.
Papatayin niya sila sa inyong harapan. [22] At isang sumpa ang bibigkasin tungkol
sa mga taong ito sa lahat ng mga bihag ng Juda sa Babilonia. Sasabihin sa sumpa:
Gawin nawa kayo ni Yahweh na katulad ni Zedekias at Ahab na inihaw sa apoy ng
hari ng Babilonia. [23] Mangyayari ito dahil sa mga kahiya-hiyang bagay na ginawa
nila sa Israel nang mangalunya sila sa asawa ng kanilang kapwa at nagpahayag
ng mga salitang kasinungalingan sa aking pangalan, bagay na hindi ko kailanman

iniutos upang sabihin nila. Sapagkat ako ang siyang nakakaalam, ako ang saksi. Ito
ang pahayag ni Yahweh." [24] Tungkol kay Semaias na Nehelamita, sabihin mo ito:
[25] 'Si Yahweh ng mga hukbo, Diyos ng Israel, ang nagsasabi nito: Dahil nagpadala
ka ng mga sulat sa iyong sariling pangalan sa lahat ng mga tao sa Jerusalem, kay
Zefanias na anak ni Maasias na pari, at sa lahat ng mga pari at sinabi, [26] "Ginawa
kang pari ni Yahweh sa halip na si Joiada na pari, upang maging tagapangasiwa ka ng
tahanan ni Yahweh. Ikaw ang namamahala sa lahat ng mga taong nagmamagaling
at ginawang propeta ang kanilang mga sarili. Kailangan mo silang lagyan ng mga
pangawan at mga tanikala. [27] Kaya ngayon, bakit hindi mo sinaway si Jeremias ng
Anatot, na ginawang propeta ang kaniyang sarili laban sa iyo? [28] Sapagkat sinugo
siya sa atin sa Babilonia at sinabi, 'Ito ay magiging mahabang panahon. Magtayo
kayo ng mga bahay at manirahan sa mga ito, magtanim at kainin ang mga bunga
nito.'"'" [29] Binasa ni Zefanias na pari ang sulat na ito na naririnig ni Jeremias na
propeta. [30] Kaya dumating ang salita ni Yahweh kay Jeremias at sinabi, [31] "Magpadala
ka ng balita sa lahat ng mga sapilitang dinala at sabihin, 'Ito ang sinasabi ni Yahweh
tungkol kay Semaias na Nehelamita. Dahil nagpahayag sa inyo si Semaias nang hindi
ako mismo ang nagsugo sa kaniya, dahil pinangunahan niya kayo upang maniwala
sa mga kasinungalingan, [32] samakatuwid ito ang sinasabi ni Yahweh. Tingnan ninyo,
parurusahan ko si Semaias na Nehelamita at ang kaniyang mga kaapu-apuhan. Hindi
magkakaroon ng isang tao para sa kaniya upang manatili sa gitna ng mga taong ito.
Hindi niya makikita ang kabutihang gagawin ko para sa aking mga tao, sapagkat
ipinahayag niya ang kawalan ng pananampalataya laban sa akin, si Yahweh." Ito
ang pahayag ni Yahweh.

30

[1] Ito ang salita na dumating kay Jeremias mula kay Yahweh at sinabi, [2] "Ito
ang sinasabi ni Yahweh, ang Diyos ng Israel, 'Isulat mo mismo sa kasulatang
binalumbon ang lahat ng salita na ipinahayag ko sa iyo sa kasulatang binalonbon.
[3] Sapagkat tingnan mo, parating na ang mga araw—Ito ang pahayag ni Yahweh—
kapag pinanumbalik ko ang mga kayamanan ng aking mga tao, ang Israel at Juda.
Akong si Yahweh ang nagsabi nito. Sapagkat ibabalik ko sila sa lupain na ibinigay
ko sa kanilang mga ninuno at aariin nila ito."' [4] Ito ang mga salita na ipinahayag
ni Yahweh tungkol sa Israel at Juda, [5] "Sapagkat ito ang sinasabi ni Yahweh, '
Narinig namin ang isang nanginginig na tinig ng pangamba at hindi ng kapayapaan.
[6] Magtanong at tingnan, kung magsisilang ng isang sanggol ang isang lalaki. Bakit
nakikita ko ang bawat batang lalaki na nasa kanilang puson ang kanilang mga kamay?
Gaya ng isang babaeng nagsisilang ng isang sanggol, bakit namumutla ang lahat ng
kanilang mga mukha? [7] Aba! Sapagkat magiging dakila at walang katulad ang araw
na ito. Ito ay magiging panahon ng pagkabalisa para kay Jacob, ngunit maliligtas
siya mula rito. [8] Ito ang pahayag ni Yahweh, ang pinuno ng mga hukbo. Sapagkat
sa araw na iyon, babaliin ko ang pamatok sa inyong leeg at sisirain ko ang inyong
mga tanikala, upang hindi na kayo alipinin ng mga dayuhan kailanman. [9] Ngunit
sasamba sila kay Yahweh na kanilang Diyos at maglilingkod kay David na kanilang
hari na siyang gagawin kong hari na mamumuno sa kanila. [10] Kaya ikaw Jacob na
aking lingkod, huwag kang matakot at huwag kang panghinaan ng loob, Israel. Ito
ang pahayag ni Yahweh. Sapagkat tingnan ninyo, ibabalik ko na kayo sa malayo at
ang inyong mga kaapu-apuhan sa lupain ng pagkabihag. Babalik si Jacob at magiging
mapayapa at magiging ligtas siya at wala ng katatakutan kailanman [11] Sapagkat ako
ay nasa inyo upang iligtas ka—ito ang pahayag ni Yahweh. At magdadala ako ng isang
ganap na katapusan sa lahat ng bansa kung saan ko kayo ikinalat. Ngunit tinitiyak

ko na hindi ako maglalagay ng katapusan sa inyo, bagaman didisiplinahin ko kayo
na may katarungan at tinitiyak kong hindi ko kayo iiwan na hindi naparusahan.'
12 Sapagkat ito ang sinasabi ni Yahweh, 'Ang iyong pinsala ay hindi na magagamot
at ang iyong mga sugat ay naimpeksiyon na. 13 Walang sinuman ang nakiusap
tungkol sa iyong kalagayan; wala ng lunas ang iyong sugat para ikaw ay pagalingin.
14 Kinalimutan ka na ng lahat ng iyong mga mangingibig. Hindi ka nila hahanapin
sapagkat sinugatan kita kagaya ng sugat ng isang kalaban at pagdidisiplina ng isang
malupit na panginoon dahil sa iyong napakaraming kasamaan at mga hindi mabilang
mong mga kasalanan. 15 Bakit ka humihingi ng tulong para iyong pinsala? Hindi na
magagamot ang iyong sakit. Dahil sa napakarami mong kasamaan at hindi mabilang
mong mga kasalanan, ginawa ko ang mga bagay na ito sa iyo. 16 Kaya ang lahat ng
umubos sa iyo ay mauubos at ang lahat ng iyong mga kaaway ay mabibihag. Sapagkat
sa mga nagnakaw sa iyo ay mananakawan at sasamsamin ang lahat ng sumamsam sa
iyo. 17 Sapagkat magdadala ako ng kagalingan sa iyo, pagagalingin ko ang iyong mga
sugat, ito ang pahayag ni Yahweh. Gagawin ko ito dahil tinawag ka nilang: Itinakwil.
Walang nagmamalasakit sa Zion na ito."' 18 Ito ang sinasabi ni Yahweh, "Tingnan
mo, ibinabalik ko na ang mga kasaganaan sa mga tolda ni Jacob at magkakaroon
ng pagkahabag sa kaniyang mga tahanan. At itatayo ang lungsod sa bunton ng mga
pagkawasak at magkakaroon ng isang matibay na tanggulan na muling magagamit.
19 At ang isang awit ng papuri at isang tunog ng kasiyahan ay lalabas mula sa
kanila, sapagkat pararamihin ko sila at hindi babawasan; Pararangalan ko sila upang
hindi sila hamakin. 20 At magiging tulad ng dati ang kanilang mga tao at itatatag
ang kanilang kalipunan sa aking harapan kapag pinarusahan ko ang lahat ng mga
nagpapahirap sa kanila ngayon. 21 Manggagaling mula sa kanila ang kanilang pinuno.
Lilitaw siya mula sa kanilang kalagitnaan kapag palalapitin ko siya at kapag lumapit
siya sa akin. Kung hindi ko ito gagawin, sino pa ang maglalakas-loob na lumapit sa
akin? Ito ang pahayag ni Yahweh. 22 At kayo ay magiging aking mga tao at ako ang
magiging Diyos ninyo. 23 Tingnan ninyo, ang silakbo ng matinding galit ni Yahweh
ay lumabas na. Ito ay silakbong nagpapatuloy. Iikot ito sa ulo ng mga masasamang
tao. 24 Ang matinding poot ni Yahweh ay hindi babalik hanggang hindi natutupad ito
at naisasakatuparan ang ninanais ng kaniyang puso. Maiintindihan mo ito sa mga
huling araw.

31

1 "Sa panahong iyon—ito ang pahayag ni Yahweh— Ako ang magiging Diyos ng lahat
ng mga angkan ng Israel at sila ay magiging mga tao ko." 2 Ito ang sinasabi ni Yahweh,
"Ang mga tao na nakaligtas sa dumating na pagpatay sa Israel sa pamamagitan ng
espada ay nakasumpong ng biyaya sa ilang." 3 Nagpakita sa akin si Yahweh noong
nakaraan at sinabi, "Minahal kita Israel, ng walang hanggang pagmamahal. Kaya
inilapit kita sa aking sarili na may matapat na kasunduan. 4 Itatayo kitang muli,
upang sa gayon ikaw ay makatatayo, birheng Israel. Maaari mong damputin muli
ang iyong mga tamburin at lumabas nang may mga masasayang sayaw. 5 Muli
kayong makapagtatanim ng mga ubasan sa kabundukan ng Samaria; magtatanim
ang mga magsasaka at gagamitin ang mga bunga sa mabuti. 6 Sapagkat darating ang
araw kapag ipinahayag ng taga-bantay sa kabundukan ng Efraim, 'Tumindig kayo
at pumunta tayo sa Sion kay Yahweh na ating Diyos."' 7 Sapagkat ito ang sinasabi
ni Yahweh, "Sumigaw sa galak para kay Jacob! Sumigaw ng may kagalakan para
sa pinuno ng mga tao sa mga bansa!. Hayaang marinig ang papuri. Sabihing,
'Iniligtas ni Yahweh ang kaniyang mga tao, ang natitira ng Israel.' 8 Tingnan mo,
dadalhin ko na sila sa hilagang mga lupain. Titipunin ko sila sa mga pinakamalayong

dako ng mundo. Kasama nila ang mga bulag at pilay, ang mga nagdadalang tao
at ang mga malapit nang manganak ay kasama nila. Isang malaking kapulungan
ang babalik dito. 9 Darating sila na umiiyak, pangungunahan ko sila habang sila
ay nagsusumamo. Paglalakbayin ko sila sa mga batis ng tubig sa isang tuwid na
daan. Hindi sila madadapa dito, sapagkat ako ang magiging isang ama ng Israel at
ang Efraim ang magiging una kong anak." 10 " Dinggin ninyo mga bansa ang salita
ni Yahweh. Ibalita sa mga baybayin na nasa kalayuan. Kayong mga bansa, dapat
ninyong sabihin, "Ang nagkalat sa Israel ang nagtitipon at nag-iingat sa kaniya kagaya
ng pag-iingat ng isang pastol sa kaniyang tupa" 11 Sapagkat tinubos ni Yahweh si Jacob
at iniligtas siya sa kamay ng napakalakas para sa kaniya. 12 Pagkatapos, darating sila
sa taas ng Sion na may galak. Magagalak sila dahil sa kabutihan ni Yahweh, dahil sa
mais at sa bagong alak, sa langis at sa anak ng mga kawan at mga inahin. Sapagkat
ang kanilang pamumuhay ay magiging katulad ng isang dinidiligang hardin at hindi
na sila muling makakaramdam ng anumang kalungkutan 13 At sasayaw nang may
galak ang mga birhen at mga binata at mga matatandang kalalakihan. Sapagkat
papalitan ko ang kanilang pagdadalamhati ng pagdiriwang. Kahahabagan ko sila at
magagalak sa halip na nagluluksa. 14 Pagkatapos, pananatilihin ko na sagana ang
pamumuhay ng mga pari. Mapupuno ang aking mga tao ng aking kabutihan. Ito
ang pahayag ni Yahweh." 15 Ito ang sinasabi ni Yahweh, "Isang tinig ang narinig sa
Rama na nananaghoy at mapait na nagluluksa. Ito ay si Raquel na umiiyak para
sa kaniyang mga anak. Tumanggi siyang paaliw sa kanila, sapagkat sila ay patay
na." 16 Ito ang sinasabi ni Yahweh, "Pigilin mo ang iyong tinig sa pagluluksa at ang
iyong mga mata sa pagluha, dahil mayroong kabayaran para sa iyong paghihirap.
Ito ang pahayag ni Yahweh babalik ang iyong mga anak mula sa lupain ng kalaban.
17 Mayroong pag-asa sa iyong hinaharap, ito ang pahayag ni Yahweh, babalik ang
iyong mga kaapu-apuhan sa loob ng kanilang mga hangganan." 18 Tiyak na narinig
kong nagdadalamhati ang Efraim, 'Pinarusahan mo ako at ako ay naparusahan.
Ibalik mo ako kagaya ng baka na hindi pa naturuan at ako ay babalik, sapagkat
ikaw si Yahweh na aking Diyos. 19 Sapagkat matapos akong tumalikod sa iyo, ako
ay nagsisisi; matapos akong maturuan, pinaghahampas ko ang aking hita dahil sa
kalungkutan. Ako ay nahihiya at napahiya sapagkat dala-dala ko ang pag-uusig sa
aking kabataan. 20 Hindi ba si Efraim ang mahal kong anak? Hindi ba siya ang
minamahal at kinalulugdan kong anak? Sapagkat sa tuwing magsasalita ako laban
sa kaniya, tinitiyak kong inaalala ko pa rin siya sa aking mapagmahal na isipan. Sa
ganitong paraan nananabik ang puso ko sa kaniya. Tinitiyak kong kahahabagan ko
siya. Ito ang pahayag ni Yahweh." 21 Maglagay ka ng mga palatandaan sa daan
para sa iyong sarili. Magtayo ka ng mga posteng-patnubay para sa iyong sarili.
Ituon mo ang iyong isipan sa tamang landas, ang daan na dapat mong tahakin.
Bumalik kayo, birheng Israel! Bumalik kayo sa mga lungsod na ito na pagmamay-ari
ninyo. 22 Gaano katagal mong ipagpapatuloy ang pag-aalinlangan anak kong walang
pananampalataya? Sapagkat lumikha si Yahweh ng isang bagay na bago sa mundo:
nakapalibot ang mga babae sa mga malalakas na lalaki upang protektahan sila. 23 Si
Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel ang nagsabi nito, "Kapag ibinalik ko
na ang aking mga tao sa kanilang lupain, sasabihin nila ito sa lupain ng Juda at sa
kaniyang mga lungsod, 'Pagpalain ka nawa ni Yahweh, ikaw na matuwid na lugar
kung saan siya nananahan, ikaw na banal na bundok. 24 Sapagkat ang Juda at ang
lahat ng kaniyang mga lungsod ay sama-samang maninirahan sa kaniya. Naroon ang
mga magsasaka at mga pastol kasama ang kanilang mga kawan. 25 Sapagkat bibigyan
ko ng tubig na maiinom ang mga napapagod at papawiin ko ang pagdurusa ng bawat
isa mula sa pagkakauhaw." 26 Pagkatapos nito, nagising ako at napagtanto ko na

ang pagtulog ko ay naging kaginha-ginhawa. [27] mo, ang mga araw ay dumarating,
Ito ang pahayag ni Yahweh, kapag hahasikan ko ang mga tahanan ng Israel at Juda
kasama ang mga kaapu-apuhan ng tao at hayop. [28] Sa nakalipas, pinasubaybayan ko
sila upang bunutin sila at upang sirain, pabagsakin, wasakin at magdala ng pinsala
sa kanila. Ngunit sa darating na mga araw, babantayan ko sila upang itayo sila at
upang itanim sila. Ito ang pahayag ni Yahweh. [29] Sa mga araw na iyon, wala nang
magsasabi na, 'Kumain ang mga ama ng mga maaasim na ubas, ngunit mapurol
ang mga ngipin ng mga bata.' [30] Sapagkat mamamatay ang bawat tao sa kaniyang
sariling kasalanan. Magiging mapurol ang mga ngipin ng sinumang kumain ng mga
maaasim na ubas. [31] Tingnan mo, paparating na ang mga araw. Ito ang pahayag
ni Yahweh. Kapag magtatatag ako ng isang bagong kasunduan sa sambahayan ng
Israel at sa sambahayan ng Juda. [32] Hindi na ito kagaya ng kasunduan na itinatag
ko sa kanilang mga ama sa mga panahong kinuha ko sila sa kanilang mga kamay
upang ilabas mula sa lupain ng Egipto. Iyon ang mga araw na nilabag nila ang
aking kasunduan, bagaman, ako ay isang asawang lalaki para sa kanila. Ito ang
pahayag ni Yahweh. [33] Ngunit ito ang kasunduan na aking itatatag sa sambahayan
ng Israel pagkatapos ng mga araw na ito. Ito ang pahayag ni Yahweh. Ilalagay ko
ang aking kautusan sa kanilang kalooban at isusulat ito sa kanilang puso, sapagkat
ako ang kanilang magiging Diyos at sila ay magiging aking mga tao. [34] At hindi na
tuturuan ng bawat tao ang kaniyang kapwa o tuturuan ng isang tao ang kaniyang
kapatid at sabihin, “Kilalanin si Yahweh!' Sapagkat lahat sila mula sa pinakamababa
hanggang sa pinakadakila sa kanila ay makikilala ako. Ito ang pahayag ni Yahweh.
Sapagkat patatawarin ko ang kanilang mga kasalanan at hindi na aalalahanin pa ang
kanilang mga kasalanan.” [35] Ito ang sinasabi ni Yahweh. Si Yahweh ang nagdudulot
sa araw upang magliwanag sa umaga at umaayos sa buwan at sa mga bituin upang
magliwanag sa gabi. Siya ang nagpapagalaw ng dagat upang ang alon nito ay
dadagundong. Yahweh, ng mga hukbo ang kaniyang pangalan. Ito ang sinasabi
niya, [36] “Kung kusang mawawala ang mga permanenteng bagay na ito sa aking
paningin —Ito ang pahayag ni Yahweh—hindi titigil ang mga kaapu-apuhan ng Israel
sa pagiging isang bansa sa harapan ko.” [37] Ito ang sinasabi ni Yahweh, “Kung ang
pinakamataas na kalangitan ay masusukat, at kung malalaman ang pundasyon ng
mundo, tatanggihan ko ang lahat ng mga kaapu-apuhan ng Israel dahil sa lahat ng
kanilang mga ginawang iyon. Ito ang pahayag ni Yahweh.” [38] Tingnan mo, paparating
na ang mga araw—kapag muling itatayo ang lungsod para sa akin, mula sa Tore ng
Hananel hanggang sa Sulok ng Tarangkahan. Ito ang pahayag ni Yahweh. [39] At ang
linyang panukat ay muling pupunta sa malalayo, sa burol ng Gareb at sa palibot ng
Goah. [40] Ang buong lambak ng libingan at mga abo at ang lahat ng mga parang sa
Kapatagan ng Kidron hanggang sa sulok ng Tarangkahan ng Kabayo sa silangan ay
ilalaan para sa akin, kay Yahweh. Hindi na ito kayang hugutin o kaya patumbahing
muli.

32

[1] Ito ang salitang dumating kay Jeremias mula kay Yahweh sa ikasampung taon ni
Zedekias na hari ng Juda, sa ikalabing-walong taon ni Nebucadnezar. [2] Sa panahong
iyon, sinasalakay ng hukbo ng hari ng Babilonia ang Jerusalem, at si Jeremias na
propeta ay nakakulong sa patyo ng bantay sa tahanan ng hari ng Juda. [3] Ikinulong
siya ni Zedekias na hari ng Juda at sinabi, “Bakit ka nagpapahayag at sinasabi, ito
ang sinasabi ni Yahweh: Tingnan mo, ibibigay ko ang lungsod na ito sa kamay ng
hari ng Babilonia at sasakupin niya ito. [4] Hindi makatatakas si Zedekias na hari
ng Juda sa kamay ng mga Caldeo, sapagkat tunay ngang ipinasakamay siya sa hari

ng Babilonia. Ang bibig niya ay makikipag-usap sa bibig ng hari, at makikita ng
kaniyang mga mata ang mga mata ng hari. 5 Sapagkat pupunta si Zedekias sa
Babilonia at mananatili siya roon hanggang sa may gawin ako sa kaniya, ito ang
pahayag ni Yahweh, sapagkat nilabanan ninyo ang mga Caldeo. Hindi kayo magiging
matagumpay." 6 Sinabi ni Jeremias, "Ang salita ni Yahweh ay dumating sa akin at
sinabi, 7 'Tingnan mo, pupunta sa iyo si Hanamel ang lalaking anak ng iyong tiyuhin
na si Salum at sasabihin, "Bilhin mo ang aking bukid na nasa Anatot para sa iyong
sarili, sapagkat nasa iyo ang karapatang bilhin ito.'" 8 At gaya ng ipinahayag ni
Yahweh, pumunta sa akin si Hanamel na lalaking anak ng aking tiyuhin sa patyo ng
mga bantay, at sinabi sa akin, 'Bilhin mo ang aking bukid na nasa Anatot sa lupain
ng Benjamin, sapagkat nasa iyo ang karapatan sa mana, at nasa iyo ang karapatang
bilhin ito. Bilhin mo ito para sa iyong sarili.' At alam ko na salita ito ni Yahweh.
9 Kaya binili ko ang bukid na nasa Anatot mula kay Hanamel, ang lalaking anak
ng aking tiyuhin, at tinimbang ko ang pilak para sa kaniya, labing-pitong siklo. 10 At
sumulat ako sa isang kasulatang binalumbon at sinelyuhan ko ito, at may mga saksing
nakasaksi nito. At tinimbang ko ang pilak sa timbangan. 11 Pagkatapos, kinuha
ko ang katibayan ng pagkabili na naselyuhan, bilang pagsunod sa utos at sa mga
kautusan, gayon din ang hindi naselyuhang katibayan. 12 Ibinigay ko ang selyadong
kasulatang nakabalumbon kay Baruc na lalaking anak ni Nerias na anak naman ni
Maaseias sa harapan ni Hanamel, ang lalaking anak ng aking tiyuhin, at ng mga
saksing nakasulat sa selyadong kasulatang binalumbon, at sa harapan ng lahat ng
taga-Juda na nakaupo sa patyo ng bantay. 13 Kaya nagbigay ako ng isang utos kay
Baruc sa harap nila. Sinabi ko, 14 'Ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos
ng Israel: Kunin mo ang mga kasulatang binalumbon na ito kasama ang resibo ng
pagbili na naselyuhan at itong hindi naselyuhan na kasulatang binalumbon. Ilagay
mo ang mga ito sa bagong lalagyan upang tumagal ang mga ito sa mahabang panahon.
15 Sapagkat ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel: Ang mga
tahanan, mga bukirin, at mga ubasan ay muling bibilhin sa lupaing ito.' 16 Pagkatapos
kong ibigay ang resibo ng pagbili kay Baruc na lalaking anak ni Nerias, nanalangin
ako kay Yahweh at sinabi, 17 'Oh, Panginoong Yahweh! Tingnan mo! Ikaw lamang
ang lumikha sa kalangitan at sa lupa sa pamamagitan ng iyong dakilang lakas at sa
pamamagitan ng iyong nakataas na braso. Wala kang sinabi na napakahirap para
sa iyo na gawin. 18 Nagpakita ka ng tipan ng katapatan sa libu-libo at ibinuhos mo
ang kasamaan ng mga tao sa mga kandungan ng kanilang magiging mga anak. Ikaw
ang dakila at makapangyarihang Diyos, Yahweh ng mga hukbo ang iyong pangalan.
19 Ikaw ay dakila sa karunungan at makapangyarihan sa mga gawa, sapagkat bukas
ang iyong mga mata sa lahat ng ginagawa ng mga tao, upang ibigay sa bawat tao
kung ano ang nararapat sa kaniyang pag-uugali at mga gawa. 20 Gumawa ka ng mga
tanda at mga kababalaghan sa lupain ng Egipto. Maging sa kasalukuyang panahon
dito sa Israel at sa lahat ng sangkatauhan, ginawa mong tanyag ang iyong pangalan.
21 Sapagkat inilabas mo ang iyong mga Israelita sa lupain ng Egipto sa pamamagitan
ng mga tanda at mga kamangha-mangha, sa isang malakas na kamay, isang nakataas
na braso, at nang may matinding takot. 22 At ibinigay mo sa kanila ang lupaing ito,
na iyong ipinangako sa kanilang mga ninuno na ibibigay sa kanila, isang lupaing
umaapaw sa gatas at pulot-pukyutan. 23 Kaya pumasok sila at inangkin ito. Ngunit
hindi nila sinunod ang iyong tinig o namuhay sa pagsunod sa iyong kautusan. Wala
silang ginawa sa mga iniutos mo na kanilang gagawin, kaya dinala mo sa kanila ang
lahat ng sakunang ito. 24 Tingnan mo! Ang mga bunton ng paglusob ay nakaabot
sa lungsod upang sakupin ito. Sapagkat dahil sa espada, taggutom at salot, ang
lungsod ay naipasakamay sa mga Caldeo na siyang na nakikipaglaban dito. Sapagkat

nangyayari na ang sinabi mong mangyayari, at tingnan mo, pinanonood mo. 25 At
ikaw mismo ang nagsabi sa akin, “Bumili ka ng isang bukid para sa iyong sarili
sa pamamagitan ng pilak at tumawag ng mga saksi upang saksihan ito, bagaman
ibinigay ang lungsod na ito sa mga Caldeo.”” 26 Ito ang salita ni Yahweh na dumating
kay Jeremias at sinabi, 27 “Tingnan mo! Ako si Yahweh, ang Diyos ng sangkatauhan.
Mayroon bang bagay na napakahirap gawin para sa akin? 28 Kaya ito ang sinasabi
ni Yahweh, 'Tingnan, ibibigay ko ang lungsod na ito sa kamay ng mga Caldeo at
kay Nebucadnezar, ang hari ng Babilonia. Sasakupin niya ito. 29 Darating ang mga
Caldeo na nakikipaglaban sa lungsod na ito at susunugin ang lungsod na ito, kasama
ang mga bahay kung saan ang mga bubungan ay pinagsambahan ng mga tao kay
Baal at pinagbuhusan ng mga inuming handog sa ibang diyos upang galitin ako.
30 Sapagkat tiyak na ang mga Israelita at ang mga taga-Juda ay mga tao na gumagawa
ng kasamaan sa harap ng aking mga mata mula pa sa kanilang pagkabata. Ang mga
Israelita ay talagang sinaktan ako sa pamamagitan ng mga gawa ng kanilang mga
kamay. Ito ang pahayag ni Yahweh. 31 sapagkat ang lungsod na ito ang nagpaalab
ng aking poot at matinding galit mula noong araw na itinayo nila ito. Ganito pa
rin hanggang sa kasalukuyan. Kaya aalisin ko ito mula sa aking harapan 32 dahil
sa lahat ng kasamaan ng mga tao sa Israel at Juda, ang mga bagay na kanilang
ginawa upang galitin ako... sila, ang kanilang mga hari, mga prinsipe, mga pari,
mga propeta, at bawat tao sa Juda at mga naninirahan sa Jerusalem. 33 Tinalikuran
nila ako, sa halip na harapin, kahit pa masigasig ko silang tinuruan. Sinubukan kong
turuan sila, ngunit wala ni isa sa kanila ang nakinig upang tumanggap ng pagtutuwid.
34 At inilagay nila ang kanilang mga kasuklam-suklam na bagay sa tahanan upang
dumihan ito, sa tahanan kung saan tinawag ang aking pangalan. 35 Pagkatapos,
nagtayo sila ng dambana para kay Baal sa lambak ng Ben Hinom upang ialay ang
kanilang mga anak na lalaki at babae kay Molec, isang bagay na hindi ko iniutos
na gawin nila, isang bagay na hindi kailanman sumagi sa aking puso't isipan. Itong
kasuklam-suklam na bagay para gawin nila upang magkasala ang Juda.' 36 At kaya
ngayon, akong si Yahweh, ang Diyos ng Israel ang nagsasabi nito tungkol sa lungsod
na ito, ang lungsod na sinasabi ninyong, 'Naipasakamay na ito sa hari ng Babilonia
sa pamamagitan ng espada, taggutom, at salot.' 37 Tingnan mo, malapit ko na silang
tipunin sa bawat lupain kung saan itinaboy ko sila sa aking galit, poot, at matinding
galit. Malapit ko na silang ibalik sa lugar na ito at mamumuhay sila nang matiwasay.
38 At sila ay magiging aking mga tao, at ako ay magiging Diyos nila. 39 Bibigyan ko sila
ng isang puso at isang paraan upang parangalan ako sa bawat araw kaya magiging
mabuti ito para sa kanila at sa magiging mga kaapu-apuhan nila. 40 At magtatatag
ako ng isang panghabang panahon na kasunduan sa kanila kaya hindi ko na sila
tatalikuran. Gagawin ko ito upang magdala ng kabutihan sa kanila at maglagay sa
kanilang mga puso ng parangal para sa akin. Kaya hindi na sila tatalikod sa pagsunod
sa akin. 41 At magagalak ako sa paggawa ng kabutihan sa kanila. Matapat ko silang
patitirahin sa lupaing ito nang buong puso at buong buhay ko. 42 Sapagkat ito ang
sinasabi ni Yahweh, 'Tulad ng pagdala ko sa lahat ng matitinding sakunang ito sa mga
taong ito, gayon din, dadalhin ko sa kanila ang lahat ng mabubuting bagay na sinabi
kong gagawin ko para sa kanila. 43 At bibilhin ang mga bukirin sa lupaing ito, na
inyong sinasabi, “Ito ay nawasak na lupain, na walang tao o hayop. Naipasakamay
na ito sa mga Caldeo.” 44 Bibili sila ng mga bukirin sa pamamagitan ng pilak at
isusulat sa mga selyadong kasulatang binalumbon. Titipunin nila ang mga saksi sa
lupain ni Benjamin, sa palibot ng buong Jerusalem at sa mga lungsod ng Juda, sa
mga lungsod sa maburol na bansa at sa mga mababang lugar, at sa mga lungsod ng
Negeb. Sapagkat ibabalik ko ang kanilang kayamanan. Ito ang pahayag ni Yahweh.”'

33

1 At ang salita ni Yahweh ay dumating kay Jeremias sa ikalawang pagkakataon,
habang nakakulong siya sa loob ng patyo ng bantay, at kaniyang sinabi, 2 “Ito ang
sinasabi ni Yahweh na manlilikha, Si Yahweh na umaanyo upang magtatag, Yahweh
ang kaniyang pangalan, 3 'Tumawag ka sa akin at sasagutin kita. Magpapakita ako
ng dakilang mga bagay sa iyo, mga hiwaga na hindi mo nauunawaan.' 4 Sapagkat ito
ang sinasabi ni Yahweh, ang Diyos ng Israel tungkol sa mga tahanan sa lungsod na ito
at sa mga tahanan ng mga hari ng Juda na nagiba dahil sa mga bunton ng paglusob
at sa espada, 5 'Parating na ang mga Caldeo upang makipaglaban at upang punuin
ang mga tahanan ng mga bangkay ng mga tao na aking papatayin sa aking galit at
poot, kapag ikukubli ko ang aking mukha mula sa lungsod na ito dahil sa lahat na
kasamaan nila. 6 Ngunit tingnan mo, magdadala ako ng kagalingan at isang lunas,
sapagkat pagagalingin ko sila at magdadala ako sa kanila ng kasaganaan, kapayapaan
at katapatan. 7 Sapagkat ibabalik ko ang mga kayamanan ng Juda at Israel. Itatayo
ko silang muli gaya noong simula. 8 At lilinisin ko sila mula sa lahat ng kasamaang
kanilang ginawa laban sa akin. Patatawarin ko ang lahat ng kanilang mga kasamaang
kanilang nagawa laban sa akin, at ang lahat ng kanilang paghihimagsik laban sa akin.
9 Sapagkat ang lungsod na ito ay magiging kagalakan sa akin, isang awit ng papuri at
karangalan para sa lahat ng bansa sa daigdig na makaririnig ng lahat ng mabubuting
bagay na aking gagawin para dito. At manginginig sila dahil sa lahat ng mabubuting
bagay at sa kapayapaang aking ibibigay dito.' 10 Ito ang sinasabi ni Yahweh, 'Sa lugar
na ito na inyong sinasabi ngayon, “Ito ay napabayaan. Walang tao ni hayop sa mga
lungsod ng Juda at walang naninirahan sa mga lansangan ng Jerusalem, tao man o
hayop.” 11 Muling makaririnig dito ng mga ingay ng kagalakan at pagdiriwang, mga
ingay ng mga lalaki at mga babaeng ikakasal, mga ingay ng mga taong nagsasabi,
“Magpasalamat kay Yahweh ng mga hukbo, sapagkat siya ay mabuti at ang kaniyang
tipan ng katapatan ay walang hanggan.” Magdala ng handog ng pasasalamat sa aking
tahanan, sapagkat panunumbalikin ko ang kayamanan ng lupain gaya noong simula,'
sabi ni Yahweh. 12 Ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo, 'Sa napabayaang lugar
na ito, na ngayon ay mayroon nang tao at hayop, magkakaroon muli ng pastulan sa
lahat ng lungsod nito para sa mga pastol na umaakay sa kanilang mga kawan upang
mamahinga. 13 Sa mga lungsod sa maburol na lugar, sa mga kapatagan, at sa Negeb,
sa lupain ng Benjamin at sa buong paligid ng Jerusalem, at sa mga lungsod ng Juda,
daraan muli ang mga kawan sa ilalim ng mga kamay ng bibilang sa kanila,' sabi ni
Yahweh. 14 Tingnan mo! Dumarating ang mga araw, ito ang pahayag ni Yahweh,
na gagawin ko ang aking ipinangako sa sambahayan ng Israel at sa sambahayan ng
Juda. 15 Sa mga araw na iyon at sa panahong iyon, gagawa ako ng isang matuwid
na sanga na magmumula sa lahi ni David, at kaniyang ipatutupad ang katarungan
at katuwiran sa lupain. 16 Sa mga araw na iyon, maliligtas ang Juda, at mamumuhay
nang matiwasay ang Jerusalem, sapagkat ito ang itatawag sa kaniya, “Si Yahweh ay
ang ating katuwiran.'” 17 Sapagkat ganito ang sinasabi ni Yahweh, 'Ang isang lalaki
na magmumula sa lahi ni David ay hindi kailanman kukulangin na uupo sa trono sa
tahanan ng Israel 18 ni ang isang lalaki mula sa mga Levitang pari ay magkukulang
sa aking harapan na magtaas ng mga sinunog na handog, upang maghandog ng
mga pagkaing susunugin, at upang maghandog ng mga butil sa lahat ng panahon.'”
19 Dumating ang salita ni Yahweh kay Jeremias at sinabi, “ 20 Ito ang sinasabi ni
Yahweh, 'Kung magagawa ninyong sirain ang aking tipan sa araw at sa gabi nang
sa gayon wala nang araw at gabi sa kanilang tamang panahon, 21 kung gayon ay
magagawa rin ninyong sirain ang aking tipan kay David na aking lingkod, nang sa
gayon hindi na siya magkakaroon ng isang anak na lalaking uupo sa kaniyang trono,

at ang aking tipan sa mga paring Levita, na aking mga lingkod. 22 Gaya ng mga hukbo
ng langit na hindi mabilang, at ng mga buhangin sa dalampasigan na hindi masukat,
tulad nito ang pagpaparami ko sa mga kaapu-apuhan ni David na aking lingkod at ang
mga Levita na naglilingkod sa akin." 23 Dumating ang salita ni Yahweh kay Jeremias
at sinabi, 24 "Hindi mo ba isinaalang-alang ang ipinahayag ng mga taong ito nang
sabihin nila, 'Ang dalawang angkan na pinili ni Yahweh, ngayon sila ay tinanggihan
niya? Sa paraang ito, hinamak nila ang aking mga tao, sinasabi na hindi na sila isang
bansa sa kanilang paningin. 25 Akong si Yahweh ang nagsabi nito, 'Kung wala na ang
aking tipan para sa araw at gabi, o hindi ko pinanatili ang kaayusan ng langit at lupa,
26 at kung gayon, hindi ko tatanggapin ang mga kaapu-apuhan ni Jacob at David na
aking lingkod, at hindi ako magdadala sa kanila ng isang taong mamumuno sa lahat
ng kaapu-apuhan ni Abraham, Isaac, at Jacob. Sapagkat ibabalik ko ang kanilang
kayamanan at magiging mahabagin ako sa kanila."

34

1 Ito ang salitang dumating kay Jeremias mula kay Yahweh. Dumating ang salitang
ito nang si Nebucadnezar na hari ng Babilonia at ang lahat ng kaniyang hukbo,
kasama ang lahat ng mga kaharian sa lupa, ang mga lupain sa ilalim ng kaniyang
kapangyarihan at lahat ng kanilang mga tao ay nakikipagdigma sa Jerusalem at sa
lahat ng kaniyang mga lungsod. Sinabi ng salitang ito, 2 'Sinasabi ito ni Yahweh, ang
Diyos ng Israel: Pumunta ka at magsalita kay Zedekias na hari ng Juda at sabihin
mo sa kaniya, "Ito ang sinasabi ni Yahweh: Tingnan mo, aking ibibigay ang lungsod
na ito sa kamay ng hari ng Babilonia. Susunugin niya ito. 3 Hindi ka makakatakas
mula sa kaniyang kamay, sapagkat tiyak na masasakop at mapapasakamay ka niya.
Titingin ang iyong mga mata sa mata ng hari ng Babilonia, kakausapin ka niya ng
harap-harapan sa pagpunta mo sa Babilonia.' 4 Makinig ka sa salita ni Yahweh,
Zedekias na hari ng Juda! Sinasabi ito ni Yahweh tungkol sa iyo, 'Hindi ka mamatay
sa pamamagitan ng espada. 5 Mamatay ka sa kapayapaan. Gaya ng pagsusunog sa
paglilibing sa iyong mga ninuno, na mga haring nauna sa iyo, susunugin nila ang
iyong katawan. Sasabihin nila, "Aba sa iyo, panginoon!" Tatangis sila para sa iyo.
Ngayon, nagsalita ako—ito ang pahayag ni Yahweh." 6 Kaya ipinahayag ng propetang
si Jeremias kay Zedekias na hari ng Juda ang lahat ng salitang ito sa Jerusalem.
7 Nakipagdigma ang hukbo ng hari ng Babilonia laban sa Jerusalem at lahat ng
natitirang mga lungsod ng Juda: ang Laquis at Azeka. Ang mga lungsod na ito ng Juda
ay nanatili bilang matatag na mga lungsod. 8 Ito ang salitang dumating kay Jeremias
mula kay Yahweh pagkatapos na itinatag ni Haring Zedekias ang isang kasunduan sa
lahat ng tao sa Jerusalem upang ipahayag ang kalayaan: 9 Dapat palayain ng bawat
tao ang kaniyang aliping Israelita, lalaki at babae. Walang sinuman ang dapat mang-
alipin sa kapwa Israelita sa Juda kailanman. 10 Kaya sumunod ang lahat ng mga
pinuno at mga tao na sumali sa kasunduan. Palalayain ng bawat tao ang kaniyang
aliping lalaki at babae at hindi na sila aalipinin kailanman. Pinakinggan nila at
pinalaya sila. 11 Ngunit pagkatapos nito, nagbago ang kanilang mga isip. Pinabalik
nila ang mga aliping kanilang pinalaya. Pinilit nila silang maging mga alipin muli.
12 Kaya ang salita ni Yahweh ay dumating kay Jeremias at sinabi, 13 "Sinasabi ito ni
Yahweh, ang Diyos ng Israel, 'Ako mismo ang nagtatag ng isang kasunduan sa inyong
mga ninuno sa panahong inilabas ko sila mula sa lupain ng Egipto, mula sa tahanan
ng pagkakaalipin. Iyon ay nang sinabi ko, 14 "Sa pagtatapos ng bawat ika-pitong taon,
ang bawat tao ay dapat palayain ang kaniyang kapatid, mga kapwa niyang Hebreo na
ibinenta ang kaniyang sarili sa inyo at naglingkod sa inyo ng anim na taon. Palayain
ninyo siya sa paglilingkod sa inyo." Ngunit hindi nakinig o nagbigay ng pansin

ang iyong mga ninuno sa akin. 15 Ngayon, kayo mismo na nagsisi at nagsimulang
gawin ang tama sa aking paningin. Ipinahayag ninyo ang kalayaan, sa bawat tao sa
kaniyang kapwa. At itinatag ninyo ang isang kasunduan sa aking harapan sa tahanan
na tinawag sa aking pangalan. 16 Ngunit tumalikod kayo at dinungisan ang aking
pangalan, pinabalik ninyo sa bawat tao ang kanilang mga aliping lalaki at babae,
ang mga pinalaya ninyo upang pumunta kung saan nila naisin. Pinilit ninyo sila
na maging mga alipin ninyong muli.' 17 Kaya sinasabi ito ni Yahweh, 'Kayo mismo
ay hindi nakinig sa akin. Dapat ipinahayag ninyo ang kalayaan, bawat isa sa inyo,
sa inyong mga kapatid at kapwa Israelita. Kaya tingnan ninyo! Ipapahayag ko na
ang kalayaan sa inyo—ito ang pahayag ni Yahweh—kalayaan sa espada, sa salot at
taggutom, sapagkat gagawa ako ng kakila-kilabot na bagay sa paningin ng bawat
kaharian sa lupa. 18 At parurusahan ko ang mga taong lumabag sa aking kasunduan,
silang hindi sumunod sa mga salita ng kasuduang ipinatupad nila sa aking harapan
noong hinati nila ang isang toro sa dalawa at lumakad sa pagitan ng mga bahagi nito,
19 at pagkatapos lumakad sa pagitan ng mga bahagi ng toro ang mga pinuno ng Juda
at Jerusalem, mga eunuko at mga pari, at lahat ng mga tao sa lupain. 20 Ibibigay ko
sila sa kamay ng kanilang mga kaaway at sa mga naghahangad ng kanilang buhay.
Magiging pagkain ng mga ibon sa kalangitan at mga hayop sa lupa ang kanilang
mga katawan. 21 Kaya ibibigay ko si Zedekias na hari ng Juda at ang kaniyang mga
pinuno sa kamay ng kanilang mga kaaway at sa mga naghahangad ng kanilang buhay
at sa kamay ng hukbo ng hari ng Babilonia na tumindig laban sa inyo. 22 Tingnan
ninyo, magbibigay ako ng isang utos—ito ang pahayag ni Yahweh—at ibabalik ko sila
sa lungsod na ito upang makipagdigma laban dito at sasakupin, at sunugin nila ito.
Sapagkat gagawin kong nawasak na mga lugar ang mga lungsod ng Juda kung saan
walang makakatira roon.'"

35

1 Ito ang salitang dumating kay Jeremias mula kay Yahweh sa mga panahon ni
Jehoiakim na anak ni Josias na hari ng Juda, at sinabi niya, 2 "Pumunta ka sa angkan
ng mga Recabita at magsalita ka sa kanila. At dalhin mo sila sa aking tahanan,
sa isa sa mga silid doon at bigyan mo sila ng alak na maiinom." 3 Kaya dinala
ko si Jaazanias na anak ni Jeremias na anak ni Habasinias at ang kaniyang mga
kapatid na lalaki, ang lahat ng kaniyang mga anak na lalaki at ang lahat ng angkan
ng Recabita. 4 Dinala ko sila sa tahanan ni Yahweh, sa mga silid ng mga anak ni
Heman na anak ni Igdalias, na lingkod ng Diyos. Ang mga silid na ito ay katabi ng
silid ng mga pinuno kung saan nasa itaas ng silid ni Maaseias na anak ni Sallum, na
tagapagbantay ng tarangkahan. 5 Pagkatapos, naglagay ako ng mga mangkok at mga
kopang puno ng alak sa harapan ng mga Recabita at sinabi ko sa kanila, "Uminom
kayo ng alak." 6 Ngunit sinabi nila, "Hindi kami iinom ng anumang alak, sapagkat
inutusan kami ng aming ninunong si Jonadab na anak ni Recab na, 'Huwag kayong
uminom ng anumang alak, kayo o ng inyong mga kaapu-apuhan, magpakailanman.
7 Huwag din kayong magtayo ng anumang mga bahay, maghasik ng anumang mga
butil o magtanim ng anumang mga ubasan, hindi ito para sa inyo. Sapagkat dapat
kayong manirahan sa mga tolda sa buong buhay ninyo, upang sa gayon kayo ay
mamumuhay ng mahabang panahon sa lupain kung saan kayo nananatili gaya ng
mga dayuhan.' 8 Sinunod namin ang tinig ni Jonadab na anak ni Recab, na aming
ninuno sa lahat ng kaniyang iniutos sa amin, na huwag kailanmang uminom ng alak
sa buong buhay namin, kami ng aming mga asawa, ng aming mga anak na lalaki
at babae. 9 At huwag kailanman kaming magtatayo ng mga bahay upang tirahan, at
hindi kami magkakaroon ng ubasan, bukirin o binhi na aming pag-aari. 10 Nanirahan

kami sa mga tolda at nakinig at sumunod sa lahat ng iniutos ng aming ninunong si
Jonadab. [11] Ngunit nang nilusob ni Nebucadnezar na hari ng Babilonia ang lupain,
sinabi namin, 'Halikayo, dapat tayong pumunta sa Jerusalem upang tumakas mula sa
mga hukbo ng Caldeo at ng taga-Siria.' Kaya naninirahan kami sa Jerusalem." [12] At
dumating ang salita ni Yahweh kay Jeremias at sinabi, [13] "Sinasabi ito ni Yahweh ng
mga hukbo, na Diyos ng Israel, 'Pumunta ka at sabihin sa mga kalalakihan ng Juda
at sa mga naninirahan sa Jerusalem, "Hindi ba ninyo tatanggapin ang pagtutuwid at
hindi pakikinggan ang aking mga salita? —ito ang pahayag ni Yahweh. [14] Ang mga
salita ni Jonadab na anak ni Recab na ibinigay niya sa kaniyang mga anak bilang
utos, na huwag uminom ng anumang alak ay sinusunod hanggang sa panahong ito.
Sinunod nila ang utos ng kanilang ninuno. Ngunit para sa akin, ako mismo ang
patuloy na nagpapahayag sa inyo, ngunit hindi kayo nakikinig sa akin. [15] Ipinadala
ko ang lahat ng aking mga lingkod, na mga propeta. Patuloy ko silang ipinapadala
upang sabihin, 'Tumalikod ang bawat tao sa kaniyang masamang pamamaraan at
gumawa ng mabubuting bagay, huwag nang sumunod ang sinuman sa ibang diyos
at sambahin ang mga ito. Sa halip, bumalik kayo sa lupain na ibinigay ko sa inyo at
sa inyong mga ninuno.' Ngunit hindi kayo makikinig sa akin o magbibigay pansin.
[16] Sapagkat sinunod ng mga kaapu-apuhan ni Jonadab na anak ni Recab ang mga utos
ng kanilang mga ninuno na ibinigay niya sa kanila, ngunit hindi nakikinig ang mga
taong ito sa akin."' [17] Kaya sinasabi ni Yahweh, na Diyos ng mga hukbo at Diyos ng
Israel, 'Tingnan ninyo, ang lahat ng mga sakunang aking ipinahayag laban sa kanila—
dadalhin ko ang mga sakunang ito sa Juda at sa lahat ng naninirahan sa Jerusalem,
dahil nagbabala ako sa kanila, ngunit hindi sila nakinig. Tinawag ko sila, ngunit hindi
sila sumagot."' [18] Sinabi ni Jeremias sa sambahayan ng mga Recabita, "Sinasabi ito
ni Yahweh ng mga hukbo, na Diyos ng Israel: Pinakinggan ninyo ang mga utos ni
Jonadab na inyong ninuno at ginawa ang lahat ng mga ito—sinunod ninyo ang lahat
ng kaniyang iniutos na gawin ninyo— [19] kaya sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo,
na Diyos ng Israel, 'Laging magkakaroon ng taong nagmula kay Jonadab na anak ni
Recab na maglilingkod sa akin."'

36

[1] Nangyari ito sa ika-apat na taon ni Jehoiakim na anak ni Josias na hari ng Juda, na
dumating ang salitang ito kay Jeremias mula kay Yahweh, at sinabi niya, [2] "Kumuha
ka nang isang kasulatang balumbon para sa iyong sarili at isulat dito ang lahat ng
mga salitang sinabi ko sa iyo tungkol sa Israel at Juda, at bawat bansa. Gawin ito para
sa lahat ng sinabi ko mula sa mga araw ni Josias hanggang sa araw na ito. [3] Marahil,
pakikinggan ng mga tao ng Juda ang lahat ng mga sakuna na nais kong dalhin sa
kanila. Marahil, tatalikod ang bawat isa mula sa kaniyang masamang landas, kaya
patatawarin ko ang kanilang kasamaan at kanilang kasalanan." [4] At ipinatawag ni
Jeremias si Baruc na anak ni Nerias at isinulat ni Baruc sa isang kasulatang balumbon,
sa pagsasalaysay ni Jeremias, ang lahat ng mga salita ni Yahweh na sinabi sa kaniya.
[5] Kasunod nito, nagbigay ng utos si Jeremias kay Baruc. Sinabi niya, "Nasa kulungan
ako at hindi makakapunta sa tahanan ni Yahweh. [6] Kaya kailangan mong pumunta at
basahin mula sa kasulatang balumbon na iyong isinulat mula sa aking pagsasalaysay.
Sa araw ng pag-aayuno, kailangan mong basahin sa kaniyang tahanan ang mga salita
ni Yahweh sa pakikinig ng mga tao, at sa pakikinig ng buong Juda na dumating mula
sa kanilang mga lungsod. Ipahayag mo ang mga salitang ito sa kanila. [7] Marahil, ang
kanilang pagsamo ng habag ay makakarating sa harapan ni Yahweh. Marahil, ang
bawat tao ay tatalikod mula sa kanilang masasamang gawa, dahil matindi ang poot
at galit na ipinahayag ni Yahweh laban sa mga taong ito." [8] Kaya ginawa ni Baruc

na anak ni Nerias ang lahat ng iniutos ni propeta Jeremias na kaniyang gagawin.
Binasa niya ng malakas ang mga salita ni Yahweh sa tahanan ni Yahweh. 9 Nangyari
ito sa ika-limang taon at ika-siyam na buwan ni Jehoiakim na anak ni Josias, na
hari ng Juda, na ang lahat ng mga tao sa Jerusalem at ang mga tao na dumating sa
Jerusalem sa mga lungsod ng Juda na nagpahayag ng pag-aayuno sa pagpaparangal
kay Yahweh. 10 Binasa ni Baruc ng malakas ang mga salita ni Jeremias sa tahanan
ni Yahweh, mula sa silid ni Gemarias na anak ni Safan na eskriba, sa itaas ng patyo,
malapit sa tarangkahan patungo sa tahanan ni Yahweh. Ginawa niya ito sa pakikinig
ng lahat ng mga tao. 11 Ngayon, si Micaias na anak ni Gemarias na anak ni Safan ay
narinig ang lahat ng mga salita ni Yahweh sa kasulatang balumbon. 12 Bumaba siya sa
tahanan ng hari, sa silid ng kalihim. Tingnan ninyo, lahat ng mga opisyal ay nakaupo
roon, si Elisama na eskriba, si Delaias na anak ni Semias, si Elnatan na anak ni Acbor,
si Gemarias na anak ni Safan at Zedekias na anak ni Hananias at ang lahat ng mga
opisyal. 13 At ibinalita ni Micaias sa kanila ang lahat ng mga salita na kaniyang narinig
na binasa ng malakas ni Baruc sa pakikinig ng mga tao. 14 Kaya ipinadala ng lahat ng
mga opsiyal si Jehudi na anak ni Netanias na anak ni Selemias na anak ni Cusi kay
Baruc. Sinabi ni Jehudi kay Baruc, “Kunin mo ang kasulatang balumbon na iyong
binasa sa pakikinig ng mga tao at ikaw ay lumapit.” Kaya kinuha ni Baruc na anak
ni Nerias ang kasulatang binalumbon at pumunta sa mga opisyal. 15 At sinabi nila
sa kaniya, “Maupo ka at basahin mo ito sa aming pakikinig. “Kaya binasa ni Baruc
ang kasulatang balumbon. 16 At nangyari nang kanilang narinig ang lahat ng mga
salitang ito, natakot ang bawat tao at sinabi kay Baruc, “Nararapat nating ibalita ang
lahat ng mga salitang ito sa hari.” 17 Pagkatapos, tinanong nila si Baruc, “Sabihin mo
sa amin, paano mo nagawang isulat ang lahat ng mga salitang ito, sa pagsasalaysay
ni Jeremias?” 18 Sinabi ni Baruc sa kanila, “Isinalaysay niya sa akin ang lahat ng
mga salitang ito at isinulat ko ang mga ito sa tinta sa balumbon na ito.” 19 At sinabi
ng mga opisyal kay Baruc, “Umalis ka at magtago, at ganoon din si Jeremias. Huwag
ninyong ipaalam kahit kanino ang kinaroroonan ninyo.” 20 Pagkatapos, pumunta sila
sa bulwagan ng hari at ibinalita ang mga salitang ito sa kaniya. Ngunit una nilang
inilagay ang kasulatang balumbon sa silid ng kalihim na si Elisama. 21 At isinugo
ng hari si Jehudi upang kunin ang kasulatang balumbon. Kinuha iyon ni Jehudi sa
silid ng kalihim na si Elisama. At binasa niya ito nang malakas sa hari at sa lahat ng
mga opisyal na nakatayo sa kaniyang tabi. 22 Ngayon, nanatili ang hari sa tahanang
pang-taglamig sa ika-siyam na buwan, at isang apuyan na nagniningas sa kaniyang
harapan. 23 Nangyari ito nang mabasa ni Jehudi ang tatlo o apat na mga hanay, nais
itong tanggalin nang hari gamit ang isang kutsilyo at itapon ito sa apuyan hanggang
masira ang lahat ng kasulatang balumbon. 24 Ngunit wala sa hari ni ang sinuman
sa kaniyang mga lingkod ang nakarinig sa lahat ng mga salitang ito ang natakot, ni
punitin ang kanilang mga kasuotan. 25 Maging sina Elnatan, Delaias at Gemarias ay
hinimok ang hari upang hindi sunugin ang kasulatang balumbon, ngunit hindi siya
nakinig sa kanila. 26 At inutusan ng hari si Jerameel, isang kamag-anak, si Seraias
na anak ni Azriel at Selenias na anak ni Abdeel upang hulihin si Baruc na eskriba
at ang propetang si Jeremias, ngunit itinago sila ni Yahweh. 27 At dumating ang
salita ni Yahweh kay Jeremias pagkatapos sunugin ng hari ang kasulatang balumbon
at ang mga salita na isinulat ni Baruc sa pagsasalaysay ni Jeremias, at sinabi niya.
28 “Bumalik ka, kumuha ka ng ibang balumbon para sa iyong sarili at isulat doon
ang lahat ng mga salitang naroon sa naunang kasulatang balumbon, na sinunog ni
Jehoiakim na hari ng Juda. 29 At kailangan mo itong sabihin kay Jehoiakim na hari
ng Juda: 'Sinunog mo ang kasulatang balumbon na iyon! At sinabi mo: Bakit mo
isinulat iyon, “Tiyak na darating ang hari ng Babilonia at wawasakin ang lupaing ito,

sapagkat wawasakin niya ang tao at mga hayop dito"?”' 30 Samakatuwid, sinabi ito
ni Yahweh tungkol sa iyo, Jehoiakim na hari ng Juda, “Wala sa mga kaapu-apuhan
mo ang makakaupo kahit kailan sa trono ni David. Para sa iyo, ang iyong bangkay
ay itatapon sa init ng araw at sa lamig ng gabi. 31 Sapagkat parurusahan kita, ang
iyong mga kaapu-apuhan, at iyong mga lingkod para sa mga kasamaan ninyong lahat.
Dadalhin ko sa iyo, sa lahat ng mga naninirahan sa Jerusalem, at bawat tao sa Juda,
ang lahat ng mga sakuna na aking ibinanta sa iyo, ngunit hindi mo ito binigyang
pansin.” 32 Kaya kumuha pa ng ibang balumbon si Jeremias at ibinigay ito kay Baruc
na anak ng eskribang si Nerias. Isinulat iyon ni Baruc sa pagsasalaysay ni Jeremias sa
lahat ng mga salitang nasa kasulatang balumbon na sinunog ni Jehoiakim na hari ng
Juda. At saka, maraming ibang magkatulad na mga salita ang idinagdag sa balumbon
na ito.

37

1 Ngayon, si Zedekias na anak ni Josias ang namuno bilang hari sa halip na si
Jehoiakin na anak ni Jehoiakim. Ginawang hari ni Nebucadnezar na hari ng Babilonia
si Zedekias sa buong lupain ng Juda. 2 Ngunit si Zedekias, ang kaniyang mga lingkod,
at ang mga tao sa lupain ay hindi nakinig sa mga salita ni Yahweh na kaniyang
ipinahayag sa pamamagitan ng kamay ni Jeremias na propeta. 3 Kaya si Haring
Zedekias, at Jehucal na anak ni Selemias, at Zefanias na anak ni Maasias na pari
ay nagpadala ng isang mensahe kay Jeremias na propeta. Sinabi nila, “Manalangin
ka para sa amin kay Yahweh na ating Diyos.” 4 Ngayon, paparating na si Jeremias at
pupunta sa mga tao, sapagkat hindi pa siya nakakulong. 5 Lumabas ang mga hukbo
ng Faraon mula sa Egipto at ng narinig ng mga Caldeo na sumalakay sa Jerusalem
ang mga balita tungkol sa kanila, at umalis sa Jerusalem. 6 At dumating ang salita
ni Yahweh kay Jeremias na propeta at sinabi, 7 “Ito ang sinasabi ni Yahweh na
Diyos ng Israel: Ito ang sasabihin mo sa hari ng Juda, sapagkat ipinadala ka niya
upang humingi ng payo mula sa akin, 'Tingnan ninyo, ang hukbo ng Faraon na
dumating upang tulungan kayo ay pabalik na sa Egipto sa kanilang sariling lupain.
8 Babalik ang mga Caldeo. Makikipaglaban sila laban sa lungsod na ito, bibihagin at
susunugin ito.' 9 Ito ang sinasabi ni Yahweh: Huwag ninyong linlangin ang inyong
mga sarili sa pamamagitan ng pagsasabi, 'Tiyak na iiwanan tayo ng mga Caldeo,'
ngunit hindi sila aalis. 10 Kahit na matalo ninyo ang buong hukbo ng Caldeo na
nakipaglaban sa inyo, kaya, ang mga sugatan na kalalakihan na natitira sa kanilang
mga tolda, babangon sila at susunugin ang lungsod na ito.” 11 At nang paalis na
ang hukbo ng mga Caldeo sa Jerusalem, paparating din ang hukbo na Faraon, 12 at
lumabas si Jeremias mula sa Jerusalem upang pumunta sa lupain ng Benjamin. Ninais
niyang kunin ang kaunting bahagi ng isang ari-arian sa lupain doon sa kaniyang mga
tao. 13 Habang nasa Tarangkahan siya ng Benjamin, nandoon ang isang pinunong
bantay. Ang kaniyang pangalan ay Irijas na anak ni Selemias na anak ni Hananias.
Hinawakan niya ng mahigpit si Jeremias na propeta at sinabi, “Tumatakas ka upang
kumampi sa mga Caldeo.” 14 Ngunit sinabi ni Jeremias, “Hindi iyan totoo. Hindi ako
tumatakas upang kumampi sa mga Caldeo.” Ngunit hindi nakinig si Irijas sa kaniya.
Kinuha niya si Jeremias at dinala siya sa mga opisyal. 15 Nagalit ang mga opisyal
kay Jeremias. Binugbog nila siya at inilagay sa bilangguan na tahanan ni Jonatan
na eskriba, sapagkat ginawa nila itong bilangguan. 16 Kaya inilagay si Jeremias
sa seldang nasa ilalim ng lupa, kung saan siya nanatili ng maraming araw. 17 At
nagpadala si Haring Zedekias ng isang tao na nagdala sa kaniya sa palasyo. Sa
kaniyang tahanan, tinanong siya ng hari ng sarilinan, “Mayroon bang ibang salita
mula kay Yahweh?” Sumagot si Jeremias, “Mayroon pang isang salita: Ibibigay kayo

sa kamay ng hari ng Babilonia." 18 At sinabi ni Jeremias kay Haring Zedekias, "Paano
ako nagkasala laban sa iyo, sa iyong mga lingkod o sa mga taong ito upang ilagay
mo ako sa bilangguan? 19 Nasaan ang iyong mga propeta, ang mga nanghula para
sa iyo at sinabing ang hari ng Babilonia ay hindi darating laban sa iyo o laban sa
lupaing ito? 20 Ngunit ngayon, makinig ka aking panginoon na hari! Hayaan mo
na ang aking pagsamo ay makarating sa iyong harapan. Huwag mo akong ibalik sa
tahanan ni Jonatan na eskriba, kung hindi mamamatay ako roon." 21 Kaya nagbigay
ng isang utos si Haring Zedekias. ipinasok ng kaniyang lingkod si Jeremias sa loob ng
patyo ng mga bantay. Binibigyan siya ng isang tinapay araw-araw mula sa lansangan
ng mga panadero, hanggang maubos ang lahat ng tinapay sa lungsod. Kaya nanatili
si Jeremias sa patyo ng mga bantay.

38

1 Narinig ni Sefatias na anak ni Matan, ni Gedalias na anak ni Pashur, ni Jucal
na anak naman ni Selenias, at ni Pashur na anak ni Malquias ang mga salita na
ipinahayag ni Jeremias sa mga tao. Sinasabi niya 2 "Sinasabi ito ni Yahweh: Ang
sinumang mananatili sa lungsod na ito ay papatayin sa pamamagitan ng espada,
taggutom, at salot. Ngunit makakaligtas ang sinumang lalabas sa mga Caldeo. Tatakas
siya at mabubuhay. 3 Sinasabi ito ni Yahweh: Ibibigay ang lungsod na ito sa kamay
ng hukbo ng hari ng Babilonia, at bibihagin niya ito." 4 Kaya sinabi ng mga opisyal sa
hari, "Patayin ang taong ito, sapagkat sa paraang ito pinahihina niya ang mga kamay
ng mga mandirigmang kalalakihan na nananatili sa lungsod na ito, at ang mga kamay
ng lahat ng mga tao. Pinahayag niya ang mga salitang ito, sapagkat ang taong ito ay
hindi gumagawa ng kaligtasan para sa mga taong ito, kundi kapahamakan." 5 Kaya
sinabi ni Haring Zedekias, "Tingnan ninyo, siya ay nasa inyong kamay sapagkat wala
namang haring may kakayahang pigilan kayo." 6 At dinala nila si Jeremias at hinagis
siya sa balon ni Malquias na anak ng hari. Nasa patyo ng mga bantay ang balon.
Ibinaba nila si Jeremias sa pamamagitan ng mga lubid. Walang tubig ang balon,
ngunit maputik ito, at lumubog siya sa putik. 7 Ngayon, si Ebed-Melec na taga-Cush
ay isa sa mga eunuko sa tahanan ng hari. Nabalitaan niya na inilagay nila si Jeremias
sa balon. Ngayon ang hari ay nakaupo sa Tarangkahan ng Benjamin. 8 Kaya pumunta
si Ebed-Melec mula sa tahanan ng hari at nakipag-usap sa hari. Sinabi niya, 9 "Aking
panginoong hari, masama ang ginawa ng mga kalalakihang ito sa ginawang pagtrato
nila sa propetang si Jeremias. Siya ay hinagis nila sa balon upang mamatay doon
mula sa gutom, sapagkat wala ng pagkain sa lungsod." 10 At nagbigay ng utos ang
hari kay Ebed-Melec na taga-Cush. Sinabi niya, "Pangunahan mo ang tatlumpung
kalalakihan mula rito at iahon ninyo si propeta Jeremias na nasa balon bago siya
mamatay." 11 Kaya pinangunahan ni Ebed-Melec ang tatlumpung mga kalalakihang
iyon at pumunta sa tahanan ng hari, sa isang silid-imbakan ng mga damit sa ilalim ng
tahanan. Mula roon kumuha siya ng mga basahan at mga lumang damit at ibinaba
nila ang mga ito sa pamamagitan ng mga lubid kay Jeremias na nasa balon. 12 Sinabi
ni Ebed-Melec na taga-Cush kay Jeremias, "Ilagay mo ang mga basahan at lumang
damit sa ilalim ng iyong mga braso at sa dulo ng mga lubid." Kaya ginawa ito ni
Jeremias. 13 At hinila nila si Jeremias sa pamamagitan ng mga lubid. Sa ganitong
paraan nila siya iniahon mula sa balon. Kaya nanatili si Jeremias sa patyo ng mga
bantay. 14 At nagpadala ng salita si Haring Zedekias at dinala si propeta Jeremias sa
kaniya, sa pangatlong pasukan sa tahanan ni Yahweh. Sinabi ng hari kay Jeremias,
"May nais akong itanong sa iyo. Huwag mong ilihim ang sagot sa akin." 15 Sinabi ni
Jeremias kay Zedekias, "Kung sasagot ako sa iyo, hindi mo ba talaga ako papatayin?
At kung bibigyan kita ng payo, hindi ka makikinig sa akin." 16 Ngunit sumumpa si

Haring Zedekias nang palihim kay Jeremias at sinabi, “Sapagkat buhay si Yahweh,
ang gumawa sa atin, hindi kita papatayin o ibibigay sa kamay ng mga kalalakihang
iyon na naghahangad sa iyong buhay”. 17 Kaya sinabi ni Jeremias kay Zedekias,
“Sinasabi ito ni Yahweh, ang Diyos ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel: Kung lalabas
ka patungo sa mga opisyal ng hari ng Babilonia, mabubuhay ka, at hindi masusunog
ang lungsod na ito. Mabubuhay ka at ang iyong pamilya. 18 Ngunit kapag hindi ka
lalabas patungo sa mga opisyal ng hari ng Babilonia, ibibigay ang lungsod na ito
sa kamay ng mga Caldeo. Susunugin nila ito, at hindi ka makakatakas sa kanilang
mga kamay.” 19 Sinabi ni Haring Zedekias kay Jeremias, “Ngunit natatakot ako sa
mga tao ng Juda na tumakas patungo sa mga Caldeo, dahil maaaring ibigay ako sa
kanilang mga kamay, upang tratuhin nila ako ng masama.” 20 Sinabi ni Jeremias,
“Hindi ka nila ibibigay sa kanila. Sumunod ka sa mensaheng mula kay Yahweh na
sinasabi ko sa iyo, upang maging mabuti ang mga bagay para sa iyo, at upang ikaw ay
mabuhay. 21 Ngunit kung tatanggi kang lumabas, ito ang ipinakita sa akin ni Yahweh:
22 Tingnan mo! Lahat ng mga naiwang babae sa iyong tahanan, hari ng Juda, ay
dadalhin sa mga opisyal ng hari ng Babilonia. Sasabihin ng mga babaing ito sa iyo,
“Nilinlang ka ng iyong mga kaibigan; sinira ka nila. Nakalubog na ngayon sa putik
ang iyong mga paa, at tatakbo palayo ang iyong mga kaibigan.' 23 Sapagkat ang lahat
ng iyong mga asawa at mga anak ay dadalhin patungo sa mga Caldeo, at ikaw mismo
ay hindi makakatakas mula sa kanilang mga kamay. Mabibihag ka sa pamamagitan
ng kamay ng hari ng Babilonia, at masusunog ang lungsod na ito.” 24 Pagkatapos
sinabi ni Zedekias kay Jeremias, “Huwag mong ipaalam kaninuman ang mga salitang
ito, upang hindi ka mamatay. 25 Kung marinig ng mga opisyal na nakipag-usap ako
sa iyo—kung pupunta sila at sasabihin sa iyo, 'Sabihin mo sa amin kung ano ang
pinag-usapan ninyo ng hari. Huwag mo itong itago sa amin, kung hindi ay papatayin
ka namin. At sabihin mo sa amin kung ano ang sinabi sa iyo ng hari'— 26 pagkatapos
sabihin mo sa kanila, 'Nakiusap ako sa hari na huwag niya akong ibalik sa bahay ni
Jonatan upang mamatay doon.'” 27 Pagkatapos, pumunta ang lahat ng mga opisyal
kay Jeremias at tinanong siya, kaya sumagot siya sa kanila ayon sa ibinilin ng hari sa
kaniya. Kaya tumigil sila sa pakikipag-usap sa kaniya, dahil hindi nila napakinggan
ang pinag-usapan sa pagitan ni Jeremias at ng hari. 28 Kaya nanatili si Jeremias sa
patyo ng mga bantay hanggang sa araw na nasakop ang Jerusalem.

39

1 Sa ikasiyam na taon at ikasampung buwan ni Zedekias na hari ng Juda, dumating
si Nebucadnezar na hari ng Babilonia kasama ang lahat ng kaniyang hukbo laban
sa Jerusalem at sinakop ito. 2 Sa ikalabing isang taon at ika-apat na buwan ni
Zedekias, sa ikasiyam na araw ng buwan, nawasak ang lungsod. 3 At dumating ang
lahat ng opisyal ng hari ng Babilonia at umupo sa gitnang tarangkahan: Ang mga
ito ay sina Nergal-salezer, Samgar-nebo, at Sarsequim, isang mahalagang opisyal.
Isang mataas na opisyal si Nergal-salezer, at ang iba pa ay mga opisyal ng hari ng
Babilonia. 4 Nangyari nang makita sila ni Zedekias, na hari ng Juda, at ng lahat
ng kaniyang mga mandirigmang kalalakihan, tumakas sila. Lumabas sila sa gabi
mula sa lungsod sa pamamagitan ng daanan sa hardin ng hari, sa tarangkahan
sa pagitan ng dalawang mga pader. Umalis ang hari patungo sa Araba. 5 Ngunit
hinabol sila ng hukbo ng mga Caldeo at naabutan si Zedekias sa mga kapatagan
sa lambak ng Ilog Jordan malapit sa Jerico. Pagkatapos, binihag nila siya at dinala
kay Nebucadnezar na hari ng Babilonia, sa Ribla sa lupain ng Hamat, kung saan
binigyan siya ng hatol ni Nebucadnezar. 6 Pinatay ng hari ng Babilonia ang mga
anak na lalaki ni Zedekias sa kaniyang harapan sa Ribla. Pinatay din niya ang lahat

ng mga maharlikang tao ng Juda. 7 At tinanggal niya ang mga mata ni Zedekias at
iginapos sa kadenang tanso upang dalhin siya sa Babilonia. 8 At sinunog ng mga
Caldeo ang tahanan ng hari at ang mga tahanan ng mga tao. Ibinagsak din nila
ang mga pader ng Jerusalem. 9 Si Nebuzaradan, ang kapitan ng mga tagapagbantay
ng hari ay dinalang bihag ang natirang mga tao sa lungsod. Kabilang dito ang mga
taong tumakas upang kumampi sa mga Caldeo at ang mga taong naiwan sa lungsod.
10 Ngunit pinayagan ni Nebuzaradan na kapitan ng mga tagapagbantay ng hari ang
pinakamahihirap na mga taong walang wala para sa kanilang mga sarili upang
manatili sa lupain ng Juda. Binigyan niya sila ng mga ubasan at mga bukid sa araw
ding iyon. 11 Nagbigay si Nebucadnezar na hari ng Babilonia ng isang utos tungkol kay
Jeremias kay Nebuzaradan na kapitan ng mga tagapagbantay ng hari. Sinabi niya,
12 "Kunin at alagaan mo siya. Huwag mo siyang saktan. Gawin mo ang anumang
sasabihin niya sa iyo." 13 Kaya nagpadala ng mga kalalakihan si Nebuzaradan na
kapitan ng mga tagapagbantay ng hari, si Nebuzazban ang mataas na eunuko, si
Nergal Sarezer ang punong opisyal, at lahat ng pinakamahalagang opisyal ng hari
ng Babilonia. 14 Kinuha ng kanilang mga kalalakihan si Jeremias mula sa patyo ng
mga bantay at ipinagkatiwala siya kay Gedalias na anak ni Ahikam na anak naman
ni Safan, upang iuwi siya, kaya nanatili si Jeremias kasama ng mga tao. 15 Ngayon
dumating ang salita ni Yahweh kay Jeremias habang siya ay nakakulong sa patyo ng
mga bantay, at sinabi niya, 16 "Magsalita ka kay Ebed-Melec na taga-Cush, 'Sinasabi
ito ni Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel: Tingnan mo, gagawin ko na ang
aking mga salita laban sa bayang ito para sa kapahamakan at hindi sa kabutihan.
Sapagkat magkakatotoo ang lahat ng mga ito sa iyong harapan sa araw na iyon.
17 Ngunit ililigtas kita sa araw na iyon—ito ang pahayag ni Yahweh—at hindi ka na
ibibigay sa mga kalalakihan na iyong kinatatakutan. 18 Sapagkat tiyak ililigtas kita.
Hindi ka babagsak sa pamamagitan ng espada. Makakatakas ka dahil nagtitiwala ka
sa akin—ito ang pahayag ni Yahweh."'

40

1 Ito ang salitang dumating kay Jeremias mula kay Yahweh pagkatapos siyang
ipinadala mula sa Rama ni Nebuzaradan, na kapitan ng tagapagbantay ng hari. Na
kung saan nadala na roon si Jeremias, at kung saan ginapos siya ng mga kadena.
Kasama niya ang mga bihag sa Jerusalem at sa Juda na ipapatapon sa Babilonia.
2 Kinuha ng punong tagapagbantay si Jeremias at sinabi sa kaniya, " Si Yahweh na
iyong Diyos ang nag-utos sa kapahamakang ito laban sa lugar na ito. 3 Kaya dinala ito
ni Yahweh. Ginawa niya ang kaniyang iniutos, sapagkat kayong mga tao ay nagkasala
laban sa kaniya at hindi sumunod sa kaniyang tinig. Kaya nangyari ang bagay na ito
sa inyong mga tao. 4 Ngunit tingnan mo ngayon! Pinakawalan kita sa araw na ito
mula sa mga kadenang nasa iyong mga kamay. Kung mabuti sa iyong paningin na
sumama sa akin sa Babilonia, halika, at aalagaan kita. Ngunit kung hindi mabuti sa
iyong paningin ang sumama sa akin sa Babilonia, kung gayon huwag mong gawin.
Tumingin ka sa lahat ng lupaing nasa iyong harapan. Pumunta ka kung saan mabuti
at tama sa iyong paninging puntahan." 5 Nang hindi sumagot si Jeremias, sinabi
ni Nebuzaradan, "Pumunta ka kay Gedalias na anak ni Ahikam na anak naman ni
Safan, na itinalaga ng hari ng Babilonia sa mga lungsod ng Juda. Manatili ka sa kaniya
kasama ang mga tao o pumunta ka kung saanman ang mabuti sa iyong paninging
puntahan." Binigyan siya ng pinuno ng mga tagapagbantay ng hari ng pagkain at ng
isang kaloob, at pinalaya siya. 6 Kaya pumunta si Jeremias kay Gedalias na anak ni
Ahikam, sa Mizpa. Nanatili siya sa kaniya kasama ang mga tao na naiwan sa lupain.

[7] Ngayon, narinig ng ilang mga pinuno ng mga kawal ng Juda na nasa kabukiran—
sila at ng kanilang mga kalalakihan—na ginawang gobernador ng hari ng Babilonia
sa lupain si Gedalias na anak ni Ahikam. Narinig din nila na itinalaga niya siyang
mamahala sa mga kalalakihan, kababaihan at sa mga batang pinakamahirap na mga
tao sa lupain, ang mga hindi binihag sa Babilonia. [8] Kaya pumunta sila kay Gedalias
sa Mizpa. Ang mga kalalakihang ito ay sina Ismael na anak ni Netanias; Johanan
at Jonatan na mga anak ni Karea; Serias anak ni Tanhumet; ang mga anak nlalaki
ni Efai na taga-Metofat; at si Jezanias na anak ng taga-Maaca—sila at ng kanilang
mga kalalakihan. [9] Si Gedalias na anak ni Ahikam na anak ni Safan ay sumumpa sa
kanila at sa kanilang mga kalalakihan, at sinabi sa kanila, "Huwag kayong matakot na
maglingkod sa mga opisyal na mga Caldeo. Manirahan kayo sa lupain at paglingkuran
ang hari ng Babilonia, at makakabuti ito sa inyo. [10] At tingnan ninyo, naninirahan
ako sa Mizpa upang makipagkita sa mga Caldeo na dumating sa atin. Kaya mag-ani
kayo ng mga alak, mga bunga sa tag-araw, at langis at ilagay ninyo sa inyong mga
lalagyan. Manirahan kayo sa mga lungsod na inyong tinirahan." [11] At narinig ng
lahat ng mga taga-Juda na nasa Moab, kasama ng mga tao ng Amon, at sa Edom, at
sa bawat lupain na pinahintulutang manatili ng hari ng Babilonia ang nalalabi ng
Juda, na itinalaga niya sa kanila si Gedalias na anak ni Ahikam na anak ni Sapan.
[12] Kaya bumalik sa bawat lugar ang lahat ng mga taga-Juda kung saan sila ikinalat.
Bumalik sila sa lupain ng Juda, kay Gedalias sa Mizpa. Inaani nila ang alak at mga
bunga sa tag-araw sa labis na kasaganaan. [13] Pumunta kay Gedalias sa kabukiran ng
Mizpa si Johanan na anak ni Karea at ang lahat ng mga pinuno ng hukbo. [14] Sinabi
nila sa kaniya, "Alam mo ba na ipinadala ni Baalis na hari ng mga tao ng Amon
si Ismael na anak ni Netania upang patayin ka?" Ngunit hindi naniwala sa kanila
si Gedalias na anak ni Ahikam. [15] Kaya nakipag-usap nang palihim si Johanan na
anak ni Karea kay Gedalias sa Mizpa at sinabi, "Pahintulutan mo akong pumunta at
patayin si Ismael na anak ni Netania. Hindi ako paghihinalaan ng sinuman. Bakit ka
niya papatayin? Bakit pinahihintulutan mo na ang lahat ng mga taga Juda na tinipon
mo ay maikalat at malipol ang mga nalalabi sa Juda?" [16] Ngunit sinabi ni Gedalias
na anak ni Ahikam kay Johanan na anak ni Karea, "Huwag mong gawin ang bagay
na ito, sapagkat nagsasabi ka ng mga kasinungalingan tungkol kay Ismael."

41

[1] Ngunit nangyari na sa ikapitong buwan, si Ismael na anak ni Netanias na anak
ni Elisama, mula sa maharlikang pamilya at ilan sa mga opisyal ng hari ay dumating
kasama ang sampung lalaki kay Gedalias na anak ni Ahicam, sa Mizpa. Sama-sama
silang kumain ng pagkain doon sa Mizpa. [2] Ngunit si Ismael na anak ni Netanias at
ang sampung mga lalaki na kasama niya ay tumayo at sinalakay si Gedalias na anak ni
Ahicam na anak ni Safan gamit ang espada. Pinatay ni Ismael si Gedalias na itinakda
ng hari ng Babilonia na mangasiwa sa lupain. [3] At pinatay lahat ni Ismael ang mga
Judio na kasama ni Gedalias sa Mizpa at ang mga lalaking mandirigmang taga-Caldeo
ang natagpuan doon. [4] At ito ang ikalawang araw pagkatapos nang pagpatay kay
Gedalias, ngunit walang sinuman ang nakaalam. [5] May ilang lalaki ang dumating
galing Shekem, galing sa Shilo, at galing sa Samaria—walumpung kalalakihan ang
nag-ahit ng kanilang mga balbas, pinunit ang kanilang mga damit at sinugatan
ang kanilang mga sarili—na may dalang mga pagkaing ihahandog at kamanyang sa
kanilang mga kamay upang pumunta sa tahanan ni Yahweh. [6] Kaya lumabas si Ismael
na anak ni Netanias mula sa Mizpa upang salubungin sila habang naglalakad at
umiiyak. At nangyari ito nang masalubong niya sila, sinabi niya sa kanila, "Pumunta
kayo kay Gedalias na anak ni Ahicam!" [7] Nangyari ito nang pagpasok nila sa lungsod,

pinatay sila ni Ismael na anak ni Netanias at itinapon sila sa isang hukay, siya at ang
mga kalalakihang kasama niya. 8 Ngunit mayroong sampung kalalakihan na kasama
nila ang nagsabi kay Ismael, "Huwag mo kaming patayin, sapagkat may mga pagkain
sa aming bukid: trigo at sebada, langis at pulot-pukyutan." Kaya hindi niya sila
pinatay pati ang iba pa nilang mga kasama. 9 Ang hukay kung saan itinapon ni
Ismael ang lahat ng mga bangkay ng mga kalalakihan na kaniyang pinatay kasama
si Gedalias—ang malaking hukay na ito ay hinukay ni Haring Asa nang salakayin sila
ni Haring Baasa ng Israel. Pinuno ito ni Ismael na anak ni Netanias ng kaniyang mga
napatay. 10 Kasunod nito, binihag ni Ismael ang lahat ng taong nasa Mizpa, ang mga
anak na babae ng hari at ang lahat ng mga taong naiwan sa Mizpa na itinalaga ni
Nebezaradan na punong tagapagbantay ni Gedalias na anak ni Ahicam. Kaya binihag
sila ni Ismael na anak ni Netanias at tumawid sa mga Ammonita. 11 Ngunit narinig
ni Johanan na anak ni Karea at ng lahat ng mga pinunong hukbo na kasama niya
ang lahat ng ginawang pinsala ni Ismael na anak ni Netanias. 12 Kaya dinala nila
ang lahat ng kanilang mga tauhan at pumunta upang makipaglaban kay Ismael na
anak ni Netanias. Natagpuan nila siya sa malaking lawa ng Gibeon. 13 At nangyari ito
nang nakita ng lahat ng mga taong kasama ni Ismael si Johanan na anak ni Karea at
ang lahat ng mga pinuno ng hukbo na kasama niya, labis silang natuwa. 14 Kaya ang
lahat ng mga taong nabihag ni Ismael sa Mizpa ay bumalik at pumunta kay Johanan
na anak ni Karea. 15 Ngunit tumakas si Ismael na anak ni Netanias kasama ang
walong kalalakihan mula kay Johanan. Pumunta siya sa mga Ammonita. 16 Kinuha
ni Johanan na anak ni Karea at ang lahat ng mga pinuno ng hukbo na kasama niya
mula Mizpa ang lahat ng mga taongnaligtas mula kay Ismael na anak ni Netanias. Ito
ay matapos patayin ni Ismael si Gedalias na anak ni Ahicam. Kinuha ni Johanan at ng
kaniyang mga kasama ang malalakas na kalalakihan, mga lalaking mandirigma, mga
kababaihan at mga bata, at ang mga eunuko na nailigtas sa Gibeon. 17 Pagkatapos
pumunta sila at nanatili ng isang saglit sa Gerut-quimam na malapit sa Bethlehem.
Pupunta sila patungong Egipto 18 dahil sa mga Caldeo. Natakot sila sa kanila matapos
patayin ni Ismael na anak ni Netanias si Gedalias na anak ni Ahicam, na inilagay ng
hari ng Babilonia upang mangasiwa sa lupain.

42

1 At lumapit kay propeta Jeremias ang lahat ng mga pinuno ng hukbo at sina
Johanan na anak ni Karea, Azarias na anak ni Hosaias at lahat ng mga tao mula
sa pinakamaliit hanggang sa pinakadakila. 2 Sinabi nila sa kaniya, "Hayaan na
ang aming mga kahilingan ay makarating sa iyong harapan. Ipanalangin mo kami
kay Yahweh na iyong Diyos sapagkat kakaunting bilang na lamang ng mga tao ang
natira, tulad ng nakikita mo. 3 Tanungin mo kay Yahweh na iyong Diyos upang
sabihin sa amin ang daang dapat naming puntahan at kung ano ang dapat naming
gawin." 4 Kaya sinabi ni propeta Jeremias sa kanila, "Narinig ko kayo. Tingnan ninyo,
ipapanalangin ko kay Yahweh na inyong Diyos gaya ng inyong hiniling. Anuman
ang mga tugon ni Yahweh, sasabihin ko sa inyo. Wala akong ililihim sa inyo."
5 Sinabi nila kay Jeremias, "Nawa ay maging tunay at tapat na saksi laban sa atin
si Yahweh, kung hindi namin gagawin ang lahat ng bagay na pinagagawa sa amin
ni Yahweh na iyong Diyos. 6 Maging mabuti man ito o masama, susundin namin
ang tinig ni Yahweh na ating Diyos, na aming isinusugo sa iyo, nang sa gayon ay
makakabuti ito sa amin kapag susundin namin ang tinig ni Yahweh na ating Diyos."
7 At nangyari nga ito pagkaraan ng sampung araw, dumating kay Jeremias ang salita
ni Yahweh. 8 Kaya tinawag ni Jeremias si Johanan na anak ni Karea at ang lahat ng
mga pinuno ng hukbo kasama niya at ang lahat ng mga tao mula sa pinakamaliit

hanggang sa pinakadakila. 9 At sinabi niya sa kanila, “Yahweh, ang Diyos ng Israel,
na sa kaniya ninyo ako ipinadala upang maaari kong mailapit ang inyong pagsamo
sa kaniya. Sinasabi ito ni Yahweh, 10 'Kung babalik kayo at maninirahan sa lupaing
ito, itatayo ko kayo at hindi ko kayo ibabagsak; itatanim ko kayo at hindi bubunutin,
sapagkat aalisin ko ang mga sakuna na dinala ko sa inyo. 11 Huwag kayong matakot
sa hari ng Babilonia, na inyong kinatatakutan. Huwag kayong matakot sa kaniya
sapagkat kasama ninyo ako upang iligtas kayo at sagipin kayo mula sa kaniyang
kamay, ito ang pahayag ni Yahweh. 12 Sapagkat kaaawaan ko kayo. Mahahabag
ako sa inyo at ibabalik ko kayo sa inyong lupain. 13 Ngunit ipagpalagay na sinabi
ninyo na, “Hindi na kami mananatali sa lupaing ito”—kung hindi kayo makikinig
sa aking tinig, ang tinig ni Yahweh na inyong Diyos. 14 Ipagpalagay na sinabi ninyo
na, “Hindi! Pupunta kami sa lupain ng Egipto, kung saan wala kaming makikitang
anumang digmaan, kung saan hindi namin maririnig ang tunog ng trumpeta, at hindi
kami magugutom sa pagkain. Maninirahan kami roon.” 15 Ngayon, makinig kayo sa
salitang ito ni Yahweh, kayong natira ng Juda. Si Yahweh ng mga hukbo na Diyos
ng Israel ang nagsasabi nito, 'Kung nais ninyo talagang umalis papuntang Egipto,
upang pumunta at manirahan doon, 16 at ang espada na inyong kinatatakutan ay
mauunahan kayo roon sa lupain ng Egipto. Ang taggutom na inyong inaalala ang
hahabol sa inyo sa Egipto. At mamamatay kayo roon. 17 Kaya mangyayari ito na ang
lahat ng mga kalalakihang umalis upang magpunta sa Egipto na maninirahan doon
ay mamamatay sa pamamagitan ng espada, taggutom o salot. Walang makakaligtas
sa kanila, walang sinuman ang makakatakas sa sakuna na aking dadalhin sa kanila.
18 Sapagkat si Yahweh ng mga hukbo na Diyos ng Israel ang nagsasabi nito: Tulad ng
aking matinding poot at galit na ibinuhos sa mga naninirahan sa Jerusalem, ganoon
din ang aking galit na ibubuhos ko sa inyo kung pupunta kayo sa Egipto. Kayo ay
magiging isang sinumpaang bagay at isang katatakutan, isang bagay sa pagsasabi ng
mga sumpa, at isang bagay na kahiya-hiya. At ang lugar na ito ay hindi na ninyo
muli makikita.'” 19 Pagkatapos, sinabi ni Jeremias, “Nagsalita si Yahweh tungkol
sa inyo—ang natira ng Juda. Huwag kayong pumunta sa Egipto! Natitiyak ko na
alam ninyo na ako ang naging saksi laban sa inyo ngayon. 20 Sapagkat babayaran
ninyo ng inyong mga buhay nang isugo ninyo ako kay Yahweh na inyong Diyos at
sinabi na, 'Ipanalangin mo kami kay Yahweh na ating Diyos. Lahat ng mga bagay
na sinasabi ni Yahweh na ating Diyos, sabihin mo sa amin, at gagawin namin ito.
21 Sapagkat ibinalita ko sa inyo ngayon, ngunit hindi kayo nakinig sa tinig ni Yahweh
na inyong Diyos o sa anumang bagay tungkol sa kaniyang ipinadala sa akin para
sa inyo. 22 Kaya ngayon, tiyak na dapat ninyong malaman na mamamatay kayo sa
pamamagitan ng espada, taggutom, at salot sa lugar kung saan nais ninyong puntahan
upang manirahan.”

43

1 Nangyari na matapos ang pagpapahayag ni Jeremias sa lahat ng tao ang lahat ng
mga salita ni Yahweh na kanilang Diyos ang nagsabi sa kaniya na sabihin. 2 Sina
Azarias na anak ni Osias, Johanan na anak ni Karea at lahat ng mga lalaking
mayayabang ay sinabi kay Jeremias na, “Nagsasabi ka ng mga kasinungalingan. Hindi
ka isinugo ni Yahweh na ating Diyos upang sabihin, 'Huwag pumunta sa Egipto upang
manirahan doon.' 3 Sapagkat inuudyukan ka ni Baruc na anak ni Nerias laban sa
amin upang ibigay kami sa kamay ng mga Caldeo, upang maipapatay mo kami at
upang maging mga bihag kami sa Babilonia.” 4 Kaya si Johanan na anak ni Karea,
lahat ng mga prinsipe ng hukbo at lahat ng mga tao ay tumanggi na pakinggan ang
tinig ni Yahweh na manirahan sa lupain ng Juda. 5 Kinuha lahat ang natira ng Juda

nina Johanan na anak ni Karea at lahat ng mga pinuno ng hukbo na bumalik mula
sa lahat ng bansa kung saan sila nagkahiwa-hiwalay upang manirahan sa lupain ng
Juda. 6 Kinuha nila ang mga lalaki at mga babae, mga anak at ang mga anak na
babae ng hari at ang bawat tao na hinayaang manatili ni Nebuzeradan na pinuno ng
tagabantay ng hari kasama si Gedalias na anak ni Ahicam na anak ni Safan. Kinuha
din nila si propeta Jeremias at si Baruc na anak ni Nerias. 7 Pumunta sila sa lupain
ng Egipto, sa Tafnes, dahil hindi sila nakinig sa tinig ni Yahweh. 8 Kaya dumating ang
salita ni Yahweh kay Jeremias sa Tafnes at sinabi, 9 "Kumuha ka ng ilang malalaking
mga bato sa iyong kamay, at sa paningin ng mga tao sa Juda, itago mo ito sa latag ng
semento sa pasukan ng bahay ng Faraon sa Tafnes. 10 At sabihin mo sa kanila, "Ito
ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo na Diyos ng Israel, 'Tingnan ninyo, malapit
ko ng isugo ang mga mensahero upang kunin si Nebucadnezar na hari ng Babilonia
bilang aking lingkod. Ilalagay ko ang kaniyang trono sa ibabaw ng mga batong ito na
iyong ibinaon, Jeremias. Ilalagay ni Nabucadnezar ang kaniyang pabilyon sa ibabaw
ng mga ito. 11 Sapagkat darating siya at lulusubin ang lupain ng Egipto. Sinuman ang
itinalagang mamatay ay ibibigay sa kamatayan. Sinuman ang itinalagang mabihag
ay bibihagin. At ang sinumang itinalaga sa espada ay maibibigay sa espada. 12 At
susunugin ko ang mga templo ng mga diyus-diyosan ng Egipto. Susunugin sila o
sasakupin ni Nebucadnezar. Lilinisin niya ang lupain ng Egipto tulad ng mga pastol
na nagtatanggal ng kuto sa kanilang kasuotan. Lalabas siya na matagumpay sa lugar
na iyon. 13 Babasagin niya ang mga batong haligi sa Heliopolis sa lupain ng Egipto.
Susunugin niya ang mga templo ng mga diyus-diyosan sa Egipto.

44

1 Ito ang salitang dumating kay Jeremias tungkol sa lahat ng mga taga-Juda na
nanirahan sa lupain ng Egipto, ang mga naninirahan sa Migdol, Tafnes, Memfis, at
sa lupain ng Patros. 2 Si Yahweh ng mga hukbo, na Diyos ng Israel ang nagsasabi
nito: nakita ninyo mismo ang lahat ng kapahamakan na dinala ko sa Jerusalem at
sa lahat ng lungsod ng Juda. Tingnan ninyo, nawasak sila ngayon. Wala nang kahit
isang nanirahan sa kanila. 3 Ito ay dahil sa mga masasamang bagay na kanilang
ginawa upang saktan ako sa pamamagitan ng pagsunog ng insenso at pagsamba sa
ibang mga diyos. Ang mga ito ay mga diyos na kahit sila sa kanilang sarili, kahit
kayo, kahit ang inyong mga ninuno ay hindi kilala. 4 Kaya paulit-ulit kong ipinadala
sa kanila ang lahat ng mga lingkod kong propeta. Ipinadala ko sila upang sabihin,
'Itigil ang paggawa ng mga kasuklam-suklam na mga bagay na aking kinapopootan.'
5 Ngunit hindi sila nakinig. Tumanggi silang magbigay pansin o tumalikod sa kanilang
kasamaan sa pagsunog ng insenso sa ibang mga diyos. 6 Kaya ibinuhos ko ang aking
matinding galit at poot at nagpasiklab ng apoy sa mga lungsod ng Judah at sa mga
lansangan ng Jerusalem. Kaya sila ay naging lugar ng pagkasira at pagkawasak, gaya
ng sa kasalukuyan." 7 Kaya ito ang sinasabi ngayon ni Yahweh, ang Diyos ng mga
hukbo at ang Diyos ng Israel, "Bakit kayo gumagawa ng matinding kasamaan laban
sa inyong mga sarili? Bakit nagiging sanhi kayo sa inyong mga sarili na maihiwalay
mula sa Juda—mga kalalakihan at kababaihan, mga bata at mga sanggol? Walang
natira sa inyo ang maiiwan. 8 Sa pamamagitan ng inyong kasamaan sinaktan ninyo
ako sa mga gawa ng inyong mga kamay, sa pamamagitan ng pagsusunog ng insenso
sa ibang mga diyos sa lupain ng Egipto, na inyong pinuntahan upang manirahan.
Pumunta kayo roon upang kayo ay malipol, upang kayo ay magiging sumpa at
kahihiyan sa lahat ng mga bansa sa lupa. 9 Nakalimutan na ba ninyo ang kasamaang
ginawa ng inyong mga ninuno at ang kasamaang ginawa ng mga hari ng Juda at
ng kanilang mga asawa? Nakalimutan na ba ninyo ang mga kasamaang inyong

ginawa at ng inyong mga asawa sa lupain ng Juda at sa mga lansangan ng Jerusalem?
10 Hanggang sa araw na ito, hindi pa rin sila nagpakumbaba. Hindi nila ginagalang
ang aking kautusan o mga atas na inilagay ko sa kanilang harapan at sa kanilang mga
ninuno, ni lumakad sila sa mga ito." 11 Kaya sinabi ito ni Yahweh ng mga hukbo, ang
Diyos ng Israel, "Tingnan ninyo, malapit ko ng ibaling ang aking mukha laban sa inyo
upang magdala ng kapahamakan sa inyo at upang lipulin ang buong Juda. 12 Sapagkat
kukunin ko ang natira sa Juda na nakatakdang lumabas upang pumunta sa lupain
ng Egipto upang manirahan doon. Gagawin ko ito upang silang lahat ay mamatay sa
lupain ng Egipto. Mamamatay sila sa pamamagitan ng espada at taggutom. Mula sa
pinakahamak hanggang sa pinakadakila mamamatay sila sa pamamagitan ng espada
at taggutom. Mamamatay sila at magiging kaganapan ng panunumpa, pagsusumpa,
paninisi at isang kakila-kilabot na bagay. 13 Sapagkat parurusahan ko ang mga taong
naninirahan sa lupain ng Egipto tulad ng pagparusa ko sa Jerusalem sa pamamagitan
ng espada, taggutom at salot. 14 Walang nakatakas o nakaligtas sa mga natira ng Juda
ang pupunta at maninirahan doon sa lupain ng Egipto na makababalik sa lupain
ng Juda, kahit nais nilang bumalik at manirahan doon. Walang makababalik sa
kanila, maliban sa ilang makatatakas mula rito." 15 Kaya sumagot ang lahat ng mga
kalalakihang nakakaalam na ang kanilang mga asawa ay nagsusunog ng insenso sa
ibang mga diyos at ang lahat ng kababaihan na nasa malaking pagtitipon, at lahat
ng mga taong naninirahan sa lupain ng Egipto sa Patros kay Jeremias. 16 Sinabi nila,
"Tungkol sa salita na sinabi mo sa amin sa pangalan ni Yahweh: Hindi kami makikinig
sa iyo. 17 Sapagkat tiyak na gagawin namin ang lahat ng mga bagay na aming sinabi
na gagawin: magsusunog kami ng insenso sa Reyna ng Langit at magbubuhos ng mga
handog na inumin sa kaniya, na gaya ng ginawa namin, ng aming mga ninuno, ng
aming mga hari at ng aming mga pinuno sa mga lungsod ng Juda at sa mga lansangan
sa Jerusalem. At mapupuno tayo ng mga pagkain at sasagana, na hindi dadanas ng
anumang sakuna. 18 Kapag itinigil namin ang paggawa ng mga bagay na ito, ang
hindi maghahandog ng insenso sa Reyna ng Langit at hindi magbubuhos ng handog
na inumin sa kaniya, makararanas kaming lahat ng kahirapan at mamamatay sa
pamamagitan ng espada at taggutom." 19 Sinabi ng mga kababaihan, "Noong gumawa
kami ng mga handog na insenso sa harapan ng Reyna ng Langit at nagbuhos ng
inuming mga handog sa kaniya, ginawa ba namin ang mga bagay na ito na hindi
nalalaman ng aming mga asawa?" 20 Pagkatapos sinabi ni Jeremias sa lahat ng
mga tao—sa mga kalalakihan at kababaihan, at sa lahat ng mga taong sumagot sa
kaniya—nagpahayag siya at sinabi, 21 "Hindi ba naalala ni Yahweh ang insenso na
inyong sinunog sa mga lungsod ng Juda at sa mga lansangan ng Jerusalem—kayo at
ang inyong mga ninuno, inyong mga hari at mga pinuno, at ang mga tao sa lupain?
Sapagkat naaalala ito ni Yahweh; at pumasok ito sa kaniyang isipan. 22 Kaya hindi
na niya kayang tiisin ito dahil sa inyong mga masasamang gawain, dahil sa mga
kasuklam-suklam na inyong ginawa. Kaya ang inyong lupain ay naging malungkot,
nakakatakot at isinumpa kaya wala ng nakatira mula sa araw na ito. 23 Sapagkat
kayo ay nagsunog ng insenso at nagkasala laban kay Yahweh at dahil hindi kayo
nakinig sa kaniyang tinig, sa kaniyang kautusan, sa kaniyang mga alituntunin, o mga
atas ng kasunduan, kaya nangyari laban sa inyo ang kapahamakang ito hanggang
sa kasalukuyan." 24 Pagkatapos sinabi ni Jeremias sa lahat ng tao at sa lahat ng
kababaihan, "Pakinggan ninyo ang salita ni Yahweh, sa buong Juda na nasa lupain
ng Egipto. 25 Ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo na Diyos ng Israel, 'Kayo at ang
inyong mga asawang babae ang parehong nagsabi sa pamamagitan ng inyong mga
bibig at ginawa ninyo sa inyong mga kamay kung ano ang inyong sinabi, "Tiyak
na gagawin namin ang panunumpa na aming ginawa upang sumamba sa Reyna

ng Langit, upang magbuhos ng inuming mga handog sa kaniya.” Ngayon tuparin
ninyo at gawin ninyo ang inyong mga sinumpa.' 26 Kaya ngayon, pakinggan ang
salita ni Yahweh, buong Juda na naninirahan sa lupain ng Egipto, 'Tingnan ninyo,
sumumpa ako sa pamamagitan ng aking dakilang pangalan—sabi ni Yahweh. Hindi
na muling tatawagin kailanman ang aking pangalan sa pamamagitan ng mga bibig
ng kahit na sinumang kalalakihan ng Juda sa buong lupain ng Egipto, kayong mga
nagsasabi ngayon, “Sapagkat ang Panginoong si Yahweh ay buhay.” 27 Tingnan ninyo,
binabantayan ko sila sa kapahamakan at hindi sa kabutihan. Ang bawat tao ng Juda
sa lupain ng Egipto ay mamamatay sa pamamagitan ng espada at taggutom hanggang
silang lahat ay maubos na. 28 At ang mga nakaligtas sa espada ay magbabalik mula
sa lupain ng Egipto tungo sa lupain ng Juda, kaunti lamang ang bilang nila. Kaya
lahat ng natirang taga-Juda na nagpunta sa lupain ng Egipto upang doon manirahan
ay malalaman kung kaninong salita ang mangyayari: sa akin o sa kanila. 29 Ito ang
magiging tanda para sa inyo—ito ang pahayag ni Yahweh—na aking itinakda laban
sa inyo sa lugar na ito, upang malaman ninyo na ang aking mga salita ay tiyak na
sasalakay sa inyo sa pamamagitan ng kapahamakan.' 30 Ito ang sinasabi ni Yahweh,
'Tingnan ninyo, aking ibibigay si Faraon Hophra, na hari ng Egipto, sa mga kamay ng
kaniyang mga kaaaway at sa mga nagnanais sa kaniyang buhay. Gaya ito ng pagbigay
ko kay Zedekias na hari ng Juda sa kamay ni Nebucadnezar na hari ng Babilonia, at
sa kaniyang kaaway na naghahangad ng kaniyang buhay.”

45

1 Ito ang salita na sinabi ni propeta Jeremias kay Baruc na anak ni Nerias. Nangyari
ito nang isinulat niya sa isang balumbon ang mga salitang ito sa pagsasalaysay
ni Jeremias—ito ay sa ika-apat na taon ni Jehoiakim na anak ni Josias na hari ng
Juda, at sinabi niya, 2 “Baruc, sinasabi ito sa iyo: 3 Sinabi mo, 'Aba ako, sapagkat
nagdagdag si Yahweh ng matinding paghihirap sa aking kirot. Pinapahina ako ng
aking paghihinagpis; Wala akong masumpungang kapahingahan.' 4 Ito ang dapat
mong sabihin sa kaniya: 'Ito ang sinasabi ni Yahweh: Tingnan mo, kung ano ang
aking itinayo, ako ngayon ang tumitibag nito. Kung ano ang aking itinanim, ako
ngayon ang bumubunot nito. Ito ay totoo sa buong daigdig. 5 Ngunit umaasa ka ba
ng dakilang mga bagay para sa iyong sarili? Huwag kang umasa ng ganoon. Sapagkat
tingnan mo, darating ang kapahamakan sa buong sangkatauhan—ito ang pahayag ni
Yahweh—ngunit ibinibigay ko sa iyo ang iyong buhay bilang iyong ninakaw sa lahat
ng dakong iyong pupuntahan.”'

46

1 Ito ang salita ni Yahweh na dumating kay propetang Jeremias tungkol sa mga
bansa. 2 Para sa Egipto: “Tungkol ito sa hukbo ni Faraon Neco na hari ng Egipto, na
nasa Carquemis sa tabi ng Ilog Eufrates. Ito ang hukbong tinalo ni Nebucadnezar na
hari ng Babilonia sa ika-apat na taon ni Jehoiakim na anak ni Josias, na hari ng Juda:
3 Ihanda ninyo ang mga maliliit at mga malalaking kalasag, at sumugod sa labanan.
4 Isingkaw ninyo ang mga kabayong lalaki at sakyan ninyo ang mga ito, kayong mga
mangangabayo. Humanay kayo, kasama ang inyong mga helmet na nasa inyong mga
ulo. Hasain ninyo ang mga sibat at isuot ang inyong mga baluti. 5 Ano ang aking
nakikita rito? Napuno sila ng matinding takot at tumatakbo palayo, sapagkat natalo
ang kanilang mga kawal. Tumatakbo sila upang makaligtas at hindi lumilingon. Ang
matinding takot ay nasa lahat ng dako—ito ang pahayag ni Yahweh— 6 ang matulin ay
hindi makatatakbo palayo, at ang mga kawal ay hindi makatatakas. Natitisod sila sa
hilaga at bumabagsak sa tabi ng Ilog Eufrates. 7 Sino itong bumabangon tulad ng Nilo,

na iniitsa pataas at pababa ang tubig tulad ng mga ilog? 8 Bumabangon ang Egipto
tulad ng Nilo, at iniitsa pataas at pababa ang tubig nito tulad ng mga ilog. Sinasabi
nito, 'Babangon ako, tatakpan ko ang lupa. Wawasakin ko ang mga lungsod at ang
mga naninirahan sa mga ito. 9 Bumangon kayo, mga kabayo. Magalit kayo, kayong
mga karwahe. Palabasin ang mga kawal, Cus at Puth, mga kalalakihang dalubhasa sa
kalasag, at Ludio, mga kalalakihang dalubhasa sa paghatak ng kanilang mga pana.'
10 Ang araw na iyon ang magiging araw ng paghihiganti para sa Panginoong Yahweh
ng mga hukbo, at ipaghihiganti niya ang kaniyang sarili sa kaniyang mga kaaway.
Lalamon at mabubusog ang espada. Iinumin nito ang kanilang dugo hanggang sa
mapuno. Sapagkat magkakaroon ng alay sa Panginoong Yahweh ng mga hukbo sa
hilagang lupain sa tabi ng Ilog Eufrates. 11 Umakyat ka sa Gilead at kumuha ng gamot,
birheng anak na babae ng Egipto. Wala itong saysay na naglalagay ka ng maraming
gamot sa iyong sarili. Walang lunas para sa iyo. 12 Nabalitaan ng mga bansa ang iyong
kahihiyan. Napuno ng iyong mga pagtangis ang lupa, sapagkat natitisod ang kawal
laban sa kawal, pareho silang bumabagsak." 13 Ito ang salitang sinabi ni Yahweh
kay propetang Jeremias nang dumating si Nebucadnezar na hari ng Babilonia at
sinalakay ang lupain ng Egipto: 14 "Iulat ninyo sa Egipto at hayaang mabalitaan sa
Migdol at sa Memfis. Sa Tafnes, sinabi nila, 'Lumugar kayo at tumindig, sapagkat
nilalamon ng espada ang lahat ng nasa paligid ninyo. 15 Bakit tumakbo palayo ang
inyong diyos na si Apis? Bakit hindi tumatayo ang inyong diyos na toro? Ibinagsak
siya ni Yahweh. 16 Dinagdagan niya ang bilang ng mga natitisod. Bumabagsak
ang bawat kawal sa sumusunod. Sinasabi nila, "Bumangon kayo. Umuwi na tayo.
Bumalik na tayo sa ating sariling mga tao, sa ating katutubong lupain. Iwanan na
natin ang espadang ito na tumatalo sa atin." 17 Ipinahayag nila roon, "Ang Faraon
na hari ng Egipto ay isang ingay lamang, na hinayaang makawala ang kaniyang
pagkakataon." 18 "Sapagkat buhay ako—ito ang pahayag ng hari—Yahweh ng mga
hukbo ang pangalan, may darating tulad ng Bundok ng Tabor at Bundok ng Carmelo
sa tabing-dagat. 19 Ihanda ninyo para sa inyong mga sarili ang inyong dalahin para
sa pagkabihag, kayong mga anak na babae na naninirahan sa Egipto. Sapagkat
magiging isang katatakutan at isang pagkawasak ang Memfis upang walang sinuman
ang maninirahan doon. 20 Ang Egipto ay isang napakagandang batang baka, ngunit
dumarating ang isang nangangagat na insekto mula sa hilaga. Dumarating na ito.
21 Ang mga upahang kawal sa kaniyang kalagitnaan ay tila mga pinatabang toro,
ngunit tatalikod at tatakbo rin sila. Hindi sila titindig ng magkakasama, sapagkat
ang araw ng kanilang kapahamakan ay dumarating sa kanila, ang oras ng kanilang
kaparusahan. 22 Sumusutsot at gumagapang papalayo ang Egipto tulad ng isang
ahas, sapagkat lumalakad laban sa kaniya ang kaniyang mga kaaway. Lumalakad
sila patungo sa kaniya tulad ng mga namumutol ng kahoy na may mga palakol.
23 Puputulin nila ang mga kakahuyan—ito ang pahayag ni Yahweh—bagaman ito
ay labis na masikip. Sapagkat mas magiging marami ang mga kaaway kaysa sa mga
balang, hindi sila mabibilang. 24 Mapapahiya ang anak na babae ng Egipto. Ibibigay
siya sa kamay ng mga taong mula sa hilaga." 25 Sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo, ang
Diyos ng Israel, "Tingnan mo, parurusahan ko si Ammon na taga-Tebes, ang Faraon,
ang Egipto at ang kaniyang mga diyos, ang kaniyang mga haring Faraon, at ang mga
nagtitiwala sa kanila. 26 Ibinibigay ko sila sa kamay ng mga humahangad sa kanilang
mga buhay, sa kamay ni Nebucadnezar na hari ng Babilonia at sa kaniyang mga
lingkod. At pagkatapos nito, pananahanan ang Egipto gaya noong unang panahon—
ito ang pahayag ni Yahweh." 27 "Ngunit ikaw, lingkod kong Jacob, huwag kang
matakot. Huwag kang mangamba, Israel, sapagkat tingnan mo, ibabalik ko kayo
mula sa malayo, at ang inyong mga anak mula sa lupain ng kanilang pagkabihag.

Pagkatapos, manunumbalik si Jacob, makakatagpo ng kapayapaan, at magiging ligtas,
at wala ng sisindak sa kaniya. 28 Ikaw, lingkod kong Jacob, huwag kang matakot—Ito
ang pahayag ni Yahweh—sapagkat kasama mo ako, kaya magdadala ako ng ganap
na pagkawasak laban sa lahat ng bansa kung saan ko kayo ikinalat. Ngunit hindi kita
lubusang wawasakin. Gayon pa man, makatarungan kitang didisiplinahin at tiyak
na hindi kita iiwang hindi napaparusahan.'"

47

1 Ito ang salita ni Yahweh na dumating kay propetang Jeremias tungkol sa mga
Filisteo. Dumating ang salitang ito sa kaniya bago sinalakay ni Faraon ang Gaza.
2 "Sinasabi ito ni Yahweh: Tingnan mo, tumataas ang maraming tubig sa hilaga.
Magiging tulad ng umaapaw na ilog ang mga ito! Pagkatapos, aapaw ang mga ito
sa lupain at sa lahat ng naroon, sa mga lungsod nito at sa mga naninirahan dito!
Kaya sisisgaw ng tulong ang bawat isa, at tatangis ang lahat ng mga naninirahan sa
lupain. 3 Sa tunog ng malalakas na pagpadyak ng mga paa ng kanilang mga kabayo,
sa dagundong ng kanilang mga karwahe at ingay ng kanilang mga gulong, hindi
tutulungan ng mga ama ang kanilang mga anak dahil sa kanilang sariling kahinaan.
4 Sapagkat darating ang araw na wawasak sa lahat ng mga Filisteo, upang ihiwalay
sa Tiro at Sidon ang bawat nakaligtas na nagnanais silang tulungan. Sapagkat
winawasak ni Yahweh ang mga Filisteo, ang mga nalalabi mula sa pulo ng Caftor.
5 Makakalbo ang Gaza. Sa Ashkelon naman, patatahimikin ang mga taong naiwan
sa kanilang mga lambak. Gaano katagal ninyong susugatin ang inyong mga sarili
sa pagluluksa? 6 Kapighatian, ang espada ni Yahweh! Gaano katagal hanggang sa
manahimik ka? Bumalik ka sa iyong kaluban! Tumigil ka at manahimik. 7 Paano ka
mananahimik, sapagkat inutusan ka ni Yahweh. Tinawag ka niya upang salakayin
ang Ashkelon at laban sa mga kapatagan sa tabi ng dagat."

48

1 Sinabi ito ni Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel para sa Moab, "Kaawa-
awa ang Nebo sapagkat winasak na ito. Ang Kiryataim ay nasakop na at hinamak.
Ang kaniyang kutang tanggulan ay dinurog at naging kahihiyan. 2 Nawala na ang
karangalan ng Moab. Ang kanilang mga kaaway sa Hesbon ay may masamang balak
laban sa kaniya. Sinabi nila, 'Halikayo at wasakin natin siya bilang isang bansa. Ang
Madmena ay mawawala din— hahabulin kayo ng isang espada.' 3 Pakinggan ninyo!
Isang tunog ng sumisigaw ang dumarating mula sa Horonaim kung saan may pagguho
at malaking pagkawasak. 4 Nawasak na ang Moab. Ipinarinig ng kaniyang mga anak
ang kanilang pag-iyak. 5 Umiiyak silang umakyat sa burol ng Luhit, sapagkat sa
daanan pababa ng Horonaim, ang mga hiyawan ay naririnig dahil sa pagkawasak.
6 Tumakas na kayo! Iligtas ninyo ang inyong mga buhay at maging tulad ng mga
puno ng juniper sa ilang. 7 Nang dahil sa tiwala ninyo sa inyong mga kaugalian at
kayamanan, kayo ay masasakop. At si Quemos ay ilalayo at bibihagin kasama ng
kaniyang mga pari at mga pinuno. 8 Sapagkat darating ang mga tagawasak sa bawat
lungsod, walang lungsod ang makakatakas. Kaya ang lambak ay mamamatay at ang
kapatagan ay mawawasak, gaya ng sinabi ni Yahweh. 9 Bigyan ng pakpak ang Moab
sapagkat tiyak na lilipad ito palayo. Ang kaniyang mga lungsod ay magiging isang
kaparangan kung saan walang maninirahan sa kanila. 10 Sumpain nawa ang mga
tamad sa paggawa ng mga gawain ni Yahweh! Isumpa nawa ang sinumang patuloy
na ginagamit ang espada sa pagdanak ng dugo! 11 Naramdaman ng Moab na ligtas
siya mula pa sa pagkabata. Katulad siya ng kaniyang alak na hindi pa naibuhos sa
mga banga. Hindi siya nakaranas ng pagkabihag. Samakatuwid, ang lasa niya ay

nanatiling masarap gaya ng dati, ang kaniyang linamnam ay hindi nagbago. 12 Kaya
tingnan mo, ang mga araw ay paparating—ito ang pahayag ni Yahweh— paparating
na ang panahon na ipadadala ko ang mga magpapatiwarik sa kaniya at ibubuhos
ang lahat ng kaniyang palayok at babasagin ang kaniyang mga banga. 13 Pagkatapos,
mapapahiya ang Moab kay Quemos, na gaya ng sambahayan ng Israel na napahiya
sa Bethel na dahilan ng kanilang pagtitiwala. 14 Paano ninyo masasabi, 'Kami ay
mga kawal, mga makapangyarihang mandirigmang lalaki'? 15 Mawawasak ang Moab
at sasalakayin ang kanilang mga lungsod. Sapagkat ang mga makikisig na binata
nito ay napunta na sa lugar ng patayan. Ito ang pahayag ng Hari! Yahweh ng
mga hukbo ang kaniyang pangalan. 16 Ang kapahamakan ng Moab ay malapit ng
mangyari, ang mga sakuna ay mabilis na darating. 17 Kayong lahat na nasa paligid
ng Moab, tumangis kayo. Kayong lahat na nakakaalam sa kaniyang katanyagan,
isigaw ninyo ito, 'Kaawa-awa, ang matibay na tungkod at ang ikinararangal na
pamalo ay nawasak na'. 18 Bumaba kayo mula sa inyong mga dakilang lugar at
umupo kayo sa tuyong lupa, kayong mga babaeng anak na naninirahan sa Dibon.
Sapagkat sinasalakay ka ng wawasak sa Moab, siya na sisira sa iyong mga matibay
na tanggulan. 19 Tumayo kayo sa mga lansangan at magbantay, kayong mga tao
na nakatira sa Aroer. Tanungin ninyo ang mga nagsisitakbuhan at nagsisitakas,
sabihin ninyo, 'Ano ang nangyari?' 20 Ipinahiya na ang Moab, sapagkat dinurog
na ito. Tumangis at tumaghoy. Sumigaw para sa tulong. Sabihin ito sa mga tao
malapit sa Ilog ng Arnon na ang Moab ay winasak na. 21 Dumating na ngayon ang
kaparusahan sa maburol na lupain, sa Holon, Jaza at Mefaat, 22 sa Dibon, Nebo at
Beth-Diblataim, 23 sa Kiryataim, Bethgamul at Bethmeon, 24 sa Keriot at Bozra at sa
lahat ng lungsod sa lupain ng Moab, sa mga pinakamalayo at pinakamalapit na mga
lungsod. 25 Ang sungay ng Moab ay sinibak na, ang kaniyang bisig ay nabali na. Ito
ang pahayag ni Yahweh. 26 Lasingin siya, sapagkat nagmayabang siya laban sa akin,
akong si Yahweh. Ngayon ay ipinapalakpak ng Moab ang kaniyang mga kamay sa
kahihiyan sa sarili niyang suka, kaya naging tampulan na rin siya ng katatawanan.
27 Sapagkat, hindi ba naging tampulan ng katatawanan sa inyo ang Israel? Natagpuan
ba siyang isa sa mga magnanakaw kaya umiiling kayo sa tuwing sinasabi ninyo
ang tungkol sa kaniya? 28 Kayong mga naninirahan sa Moab, lisanin ninyo ang
mga lungsod at magkampo kayo sa mga matarik na dalisdis. Maging tulad ng isang
kalapati na nakapugad sa bunganga ng butas sa mga batuhan. 29 Narinig namin ang
pagmamataas ng Moab, ang kaniyang kapalaluan, ang kaniyang kayabangan, ang
kaniyang pagmamalaki, ang kaniyang pansariling kaluwalhatian, at ang kaniyang
kahambugan sa kaniyang puso. 30 Ito ang pahayag ni Yahweh—alam ko mismo ang
kaniyang mga mapanghamon na pananalitang walang pakinabang, tulad ng kaniyang
mga gawa. 31 Kaya hahagulhol ako ng pagtatangis para sa Moab at sisigaw ako sa
pighati para sa lahat ng tao ng Moab. Mananaghoy ako para sa mga tao ng Kir-
heres 32 Tatangis ako sa inyo ng higit sa pagtatangis ko sa Jazer, sa iyo na puno ng
ubas ng Sibma! Ang iyong mga sanga ay lumampas sa Dagat na Asin at umabot
hanggang sa Jazer. Nilusob ng mga tagawasak ang iyong mga bunga sa tag-araw at
ang iyong alak. 33 Kaya ang pagdiriwang at pagsasaya ay kinuha na mula sa mga
bungang-kahoy sa lupain ng Moab. Pinatigil ko na ang alak mula sa mga pigaan ng
ubas. Hindi na sila yayapak ng may sigaw ng kasiyahan. Anumang sigaw ay hindi na
magiging sigaw ng kasiyahan. 34 Mula sa mga sigaw sa Hesbon hanggang sa Eleale,
ang kanilang tunog ay narinig sa Jajaz, mula sa Zoar hanggang sa Horonaim at Eglat-
selisiya, sapagkat kahit ang mga katubigan sa Nimrim ay natuyo na. 35 Sapagkat
tatapusin ko ang sinuman sa Moab na mag-aalay ng handog sa mga dambana at
sa sinumang magsusunog ng insenso sa kaniyang mga diyos. Ito ang pahayag ni

Yahweh. 36 Kaya ang puso ko ay tumatangis para sa Moab na katulad ng isang plauta.
Ang puso ko ay tumatangis na katulad ng mga plauta para sa mga tao ng Kir-Heres.
Ang mga kayamanang natamo nila ay nawala na. 37 Sapagkat ang bawat ulo ay
kinalbo na, lahat ng balbas ay inahit na. May mga hiwa sa bawat kamay at ang telang
magaspang ay nasa kanilang mga baywang. 38 Mayroong pagtatangis sa lahat ng dako,
sa bawat bubungan sa Moab at sa kaniyang mga plasa. Sapagkat sinira ko ang Moab
na gaya ng paso na walang may gusto. Ito ang mga pahayag ni Yahweh. 39 Paano
ito nadurog! Paano sila humagulgol sa kanilang pananaghoy! Tumalikod ang Moab
sa kahihiyan. Kaya ang Moab ay magiging tampulan ng panunukso at katatakutan
sa lahat ng nakapalibot sa kaniya. 40 Sapagkat ito ang sinasabi ni Yahweh, "Tingnan,
ang mga kaaway ay darating na katulad ng lumilipad na agila, na nakaunat ang mga
pakpak sa ibabaw ng Moab. 41 Ang Keriot ay nabihag at ang kaniyang mga matibay
na tanggulan ay nasakop. Sapagkat sa araw na iyan, ang puso ng mga kawal ng
Moab ay magiging katulad ng mga puso ng mga babaeng nanganganak. 42 Kaya ang
Moab ay mawawasak na tulad ng isang tao dahil sila ay nagmalaki laban sa akin,
akong si Yahweh. 43 Mga naninirahan sa Moab, darating sa inyo ang katatakutan at
ang hukay at isang patibong. Ito ang pahayag ni Yahweh. 44 Ang sinumang tumakas
dahil sa malaking takot ay mahuhulog sa hukay at sinumang aakyat palabas ng hukay
ay mahuhuli sa patibong. Sapagkat ipadadala ko ang lahat ng ito sa taon ng aking
paghihiganti laban sa kanila. Ito ang pahayag ni Yahweh. 45 Ang mga tumatakas
ay tatayo sa anino ng Hesbon na walang anumang lakas, sapagkat magmumula ang
sunog sa Hesbon, liliyab mula sa kalagitnaan ng Sihon. Lalamunin nito ang noo ng
Moab at ang ibabaw ng mga ulo ng mga taong mayayabang. 46 Kaawa-awa ka, Moab!
Ang mga tao ni Quemos ay nawasak na. Sapagkat ang iyong mga anak na lalaki
ay kinuhang bihag at binihag ang iyong mga anak na babae. 47 Ngunit ibabalik ko
ang kayamanan ng Moab sa mga huling araw. Ito ang pahayag ni Yahweh." Dito
nagtatapos ang paghuhukom sa Moab.

49

1 Tungkol sa mga tao ng Ammon, ito ang sinasabi ni Yahweh, "Wala bang mga anak
ang Israel? Wala bang magmamana ng anumang bagay sa Israel? Bakit naninirahan
si Molek sa Gad at naninirahan ang kaniyang mga tao sa mga lungsod nito? 2 Kaya
tingnan ninyo, darating ang mga araw—ito ang pahayag ni Yahweh—na patutunugin
ko ang hudyat para sa digmaan laban sa Rabba sa mga tao ng Ammon, kaya ito
ay magiging pinabayaang bunton at ang mga anak na babae nito ay magsisindi ng
apoy. Sapagkat aangkinin ng Israel ang mga umangkin sa kaniya," sinabi ni Yahweh.
3 "Humagulgol ka sa pagtangis, Hesbon, sapagkat mawawasak ang Ai! Sumigaw
kayo, mga anak na babae ng Rabba! Magsuot kayo ng telang magaspang. Tumangis
at magsitakbo kayo nang walang saysay sapagkat mabibihag si Molek kasama ng
kaniyang mga pari at mga pinuno. 4 Bakit ninyo ipinagmamalaki ang inyong lakas?
Ang inyong lakas ay lilipas, mga anak na babaeng walang pananampalataya, kayo
na nagtitiwala sa inyong kayamanan. Sinasabi ninyo, 'Sinong lalaban sa akin?'
5 Tingnan ninyo, padadalhan ko kayo ng matinding takot—ito ang pahayag ni Yahweh,
ang Panginoon ng mga hukbo—magmumula ang matinding takot na ito sa lahat ng
pumapalibot sa inyo. Ang bawa't isa sa inyo ay kakalat sa harapan nito. Walang
magtitipon sa mga tumatakbo palayo. 6 Ngunit pagkatapos nito, ibabalik ko ang
kayamanan ng mga tao ng Amon—ito ang pahayag ni Yahweh." 7 Tungkol sa
Edom, ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo, "Wala na bang karunungan na
matatagpuan sa Teman? Naglaho na ba ang magandang payo mula sa mga may pang-
unawa? Nawala na ba ang kanilang karunungan? 8 Tumakas kayo! Umalis kayo!

Manatili sa mga butas sa lupa, mga naninirahan sa Dedan. Sapagkat dadalhin ko ang
kapahamakan ni Esau sa kaniya sa panahon na parurusahan ko siya. 9 Kung pumunta
sa inyo ang mga taga-ani ng ubas, hindi ba magtitira sila ng kaunti? Kung dumating
ang mga magnanakaw sa gabi, hindi ba nanakawin lamang nila ang kasindami ng
naisin nila? 10 Ngunit hinubaran ko si Esau. Inilantad ko ang kaniyang mga taguan
kaya hindi niya maitatago ang kaniyang sarili. Nilipol ang kaniyang mga anak, mga
kapatid na lalaki at mga kapitbahay at siya ay wala na. 11 Iwan ninyo ang inyong
mga ulilang anak. Iingatan ko ang kanilang buhay at mapagkakatiwalaan ako ng
inyong mga balo." 12 Sapagkat ito ang sinasabi ni Yahweh, "Tingnan ninyo, ang
mga hindi nararapat dito ay dapat uminom ng kaunti sa tasa. Iniisip ba ninyo na
aalis kayo ng walang kaparusahan? Hindi, sapagkat tiyak na iinom kayo. 13 Sapagkat
sumumpa ako sa aking sarili—ito ang pahayag ni Yahweh—na ang Bozra ay magiging
katatakutan, kahihiyan, kasiraan at isang bagay na gagamitin sa pagsumpa. Ang lahat
ng lungsod nito ay magiging wasak magpakailanman. 14 Narinig ko ang balita mula
kay Yahweh, at isang mensahero ang ipinadala sa mga bansa, 'Magsama-sama kayo
at salakayin siya. Maghanda kayo para sa digmaan.' 15 "Sapagkat tingnan ninyo,
ginawa ko kayong maliit kumpara sa ibang bansa na kinasuklaman ng mga tao. 16 Sa
inyong pagiging nakakatakot, nilinlang kayo ng pagmamalaki ng inyong puso, kayong
mga naninirahan sa mga lugar sa talampas, kayo na tumira sa mga pinakamataas
na burol upang pataasin ang inyong mga pugad tulad ng agila. Ibababa ko kayo
mula roon—ito ang pahayag ni Yahweh. 17 Magiging katatakutan ang Edom sa lahat
ng mapapadaan dito. Ang bawat taong iyon ay manginginig at susutsot dahil sa
lahat ng kapahamakan nito. 18 Katulad ng pagbagsak ng Sodoma at Gomora at ng
kanilang mga kalapit na bayan," sinasabi ni Yahweh, "wala ni isang titira roon;
walang taong mananatili roon. 19 Tingnan ninyo, aakyat siya na gaya ng isang leon
na mula sa gubat ng Jordan papunta sa berdeng lupaing pastulan. Sapagkat bigla
kong patatakbuhin ang Edom mula rito at maglalagay ako ng isang taong mapipiling
mamahala rito. Sapagkat sino ang katulad ko, at sino ang magpapatawag sa akin?
Anong pastol ang may kakayahang labanan ako? 20 "Kaya makinig kayo sa mga
balak na ipinasya ni Yahweh laban sa Edom, ang mga balak na kaniyang binuo
laban sa mga naninirahan sa Teman. Tiyak na kakaladkarin sila palayo, kahit na
ang pinakamaliit na kawan. Magiging wasak na lugar ang kanilang mga lupang
pastulan. 21 Sa tunog ng kanilang pagbagsak, mayayanig ang mundo. Maririnig sa
dagat ng Tambo ang tunog ng mga sigaw ng pagkabalisa. 22 Tingnan ninyo, may
sasalakay na gaya ng isang agila, at lilipad pababa at ibubuka ang kaniyang pakpak sa
Bozra. At sa araw na iyon, ang mga puso ng mga kawal ng Edom ay magiging katulad
ng puso ng babaing malapit ng manganak." 23 Tungkol sa Damasco: "Mapapahiya
ang Hamat at Arpad sapagkat nakarinig sila ng balita ng kapahamakan. Natutunaw
sila! Nabagabag sila katulad ng dagat, na hindi mapanatiling mapayapa. 24 Naging
napakahina ng Damasco. Tumatalikod ito upang tumakas; binalot ito ng matinding
takot. Binalot ito ng pagkabalisa at sakit, katulad ng sakit ng babaing nanganganak.
25 Sinasabi ng mga tao, 'Kumusta ang tanyag na lungsod, ang lungsod kung saan ako
nagalak, hindi pa nililisan?' 26 Kaya ang mga binata nito ay babagsak sa mga plasa
nito at lahat ng mandirigmang kalalakihan ay mamamatay sa araw na iyon—ito ang
pahayag ni Yahweh ng mga Hukbo." 27 "Sapagkat magsisindi ako ng apoy sa pader ng
Damasco, at lalamunin nito ang mga matibay ng tanggulan ni Ben-hadad." 28 Tungkol
sa Kedar at sa mga kaharian ng Hazor, ito ang sinasabi ni Yahweh kay Nebucadnezar
(sasalakayin ni Nebucadnezar na hari ng Babilonia ang mga lugar na ito): "Bumangon
ka at salakayin ang Kedar at sirain ang mga taong iyon sa silangan. 29 Kukunin ng
kaniyang hukbo ang kanilang mga tolda at ang kanilang mga kawan, ang kanilang

mga tabing ng tolda at lahat ng kanilang mga kagamitan. Kukunin nila ang kanilang
mga kamelyo mula sa mga tao ng Kedar at isisigaw sa kanila, 'Katakot-takot ang nasa
lahat ng dako!" 30 Tumakas kayo! Magpagala-gala kayo sa malayo! Manatili kayo sa
mga butas sa lupa, mga nananahan sa Hazor—ito ang pahayag ni Yahweh— sapagkat
bumuo ng plano si Nebucadnezar na hari ng Babilonia laban sa inyo. Tumakas
kayo! Bumalik kayo! 31 Bumangon kayo! Salakayin ninyo ang bansang payapa,
na naninirahan ng ligtas," sinabi ni Yahweh. "Wala silang tarangkahan o rehas, at
namumuhay ng mag-isa ang mga tao nito. 32 Sapagkat ang kanilang mga kamelyo
ay magiging nakaw, at ang kasaganaan ng kanilang ari-arian ay magiging nakaw sa
digmaan. Pagkatapos ay ikakalat ko sa bawat hangin ang mga pumutol ng kanilang
mga buhok at magdadala ako sa kanila ng kapahamakan mula sa bawat panig—ito
ang pahayag ni Yahweh. 33 Magiging lungga ng asong-gubat ang Hazor, isang ganap
na pinabayaang lupa. Walang maninirahan doon, walang taong mananatili roon."
34 Ito ang salita ni Yahweh na dumating kay Jeremias na propeta tungkol sa Elam.
Nangyari ito sa simula ng paghahari ni Zedekias na hari ng Juda, at sinabi niya,
35 "Ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga Hukbo: Tingnan ninyo, babasagin ko ang
lalaking mamamana ng Elam, ang pangunahing bahagi ng kanilang kapangyarihan.
36 Sapagkat dadalhin ko ang apat na hangin mula sa apat na sulok ng kalangitan at
ikakalat ko ang mga tao ng Elam sa lahat ng hangin na iyon. Walang bansang hindi
pupuntahan ng mga taong nakakalat mula sa Elam. 37 Kaya dudurugin ko ang Elam
sa harapan ng kaniyang kaaway at sa harapan ng mga naghahangad ng kaniyang
buhay, sapagkat magdadala ako ng kapahamakan laban sa kanila, ang bagsik ng
aking galit—ito ang pahayag ni Yahweh—at ipadadala ko ang espada hanggang sa
mapuksa ko sila. 38 Pagkatapos ay ilalagay ko ang aking trono sa Elam at wawasakin
ko roon ang hari at mga pinuno nito—ito ang pahayag ni Yahweh— 39 at mangyayari
sa darating na araw na ibabalik ko ang kayamanan ng Elam—ito ang pahayag ni
Yahweh."

50

1 Ito ang salita na ipinahayag ni Yahweh tungkol sa Babilonia, ang lupain ng mga
Caldeo sa pamamagitan ni Jeremias na propeta, 2 "Ipahayag mo sa mga bansa at
maging dahilan upang makinig sila. Magbigay ka ng isang hudyat at maging dahilan
upang makinig sila. Huwag mo itong ilihim at sabihin mo, "Nasakop na ang Babilonia
at nalagay na sa kahihiyan ang Bel. Nanlupaypay na ang Merodac. Nalagay sa
kahihiyan ang kanilang mga diyus-diyosan, nasira ang mga imahen nito.' 3 Isang
bansa mula sa hilaga ang lilitaw laban dito, upang gawing malagim ang kaniyang
lupain. Walang maninirahan dito, tao man o mabangis na hayop. Tatakas sila
palayo. 4 Sa mga araw na iyon at sa oras na iyon, ang mga tao ng Israel at ang mga
tao ng Juda ay sama-samang iiyak at hahanapin si Yahweh na kanilang Diyos. Ito
ang pahayag ni Yahweh. 5 Tatanungin nila ang daan papuntang Zion at tutungo sila
roon. Pupunta sila at makikipag-isa kay Yahweh para sa isang tipan na hindi masisira
kailanman. 6 Mga nawawalang kawan ang aking mga tao. Hinayaan sila ng kanilang
mga pastol na maligaw sa mga bundok at inilayo sila sa mga burol. Pumunta sila at
nakalimutan nila ang lugar kung saan sila nanirahan. 7 Nilapa sila ng mga nakatagpo
sa kanila. Sinabi ng kanilang mga kaaway, "Wala kaming kasalanan dahil nagkasala
sila kay Yahweh, ang tunay nilang tahanan, si Yahweh ang pag-asa ng kanilang mga
ninuno.' 8 Umalis kayo sa kalagitnaan ng Babilonia, umalis kayo sa lupain ng mga
Caldeo at maging gaya ng isang lalaking kambing na umaalis bago pa magawa ng
ibang kawan. 9 Dahil makikita ninyo, pakikilusin at pababangunin ko ang isang
grupo ng mga dakilang bansa mula sa hilaga laban sa Babilonia. Ihahanay nila ang

kanilang mga sarili laban sa kaniya. Dito mabibihag ang Babilonia. Tulad ng isang
bihasang mandirigma ang kanilang mga palaso na hindi bumabalik na walang dala.
[10] Magiging isang nakaw ang Caldeo. Masisiyahan ang lahat ng magnanakaw nito.
Ito ang pahayag ni Yahweh. [11] Nagalak kayo, ipinagdiwang ninyo ang pagnanakaw
sa aking mana; tumalon kayo na gaya ng isang baka na pumapadyak sa kaniyang
pastulan, at humalinghing kayo na gaya ng isang malakas na kabayo. [12] Kaya
malalagay sa kahihiyan ang inyong ina at mapapahiya ang nagluwal sa inyo. Tingnan
ninyo, siya ang magiging pinakamaliit sa mga bansa, magiging isang ilang, isang
tuyong lupain at isang disyerto. [13] Dahil sa galit ni Yahweh, walang maninirahan sa
Babilonia, bagkus, magiging ganap na wasak. Manginginig ang lahat ng dadaan dito
dahil sa Babilonia at susutsot dahil sa lahat ng kaniyang mga sugat. [14] Ihanay ninyo
ang inyong mga sarili na nakapalibot laban sa Babilonia. Kailangan patamaan siya
ng bawat papana sa kaniya. Huwag kayong magtitira ng inyong mga palaso, dahil
nagkasala siya laban kay Yahweh. [15] Sumigaw kayo ng katagumpayan laban sa kaniya
ang lahat ng nakapalibot sa kaniya. Isinuko na niya ang kaniyang kapangyarihan,
bumagsak na ang kaniyang mga tore. Nasira na ang kaniyang mga pader dahil ito
ang paghihiganti ni Yahweh. Maghiganti kayo sa kaniya! Gawin ninyo sa kaniya
kung ano ang ginawa niya sa ibang mga bansa! [16] Wasakin ninyo ang manghahasik
at ang gumagamit ng karit sa oras ng pag-aani sa Babilonia. Hayaan ninyong bumalik
ang bawat tao sa kaniyang sariling bayan mula sa espada ng mga taong mapang-api,
hayaan ninyo silang makatakas sa kanilang sariling lupain. [17] Parang isang tupa ang
Israel na nakakalat at itinataboy ng mga leon. Una, nilapa siya ng hari ng Asiria
at matapos nito, si Nebucadnezar na hari ng Babilonia ay binali ang kaniyang mga
buto. [18] Kaya ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo na Diyos ng Israel: Tingnan
ninyo, parurusahan ko ang hari ng Babilonia at ang kaniyang lupain, katulad ng
pagparusa ko sa hari ng Asiria. [19] Ibabalik ko ang Israel sa kaniyang sariling bayan;
manginginain siya sa Carmel at sa Basan. At masisiyahan siya sa burol ng bansang
Efraim at Gilead. [20] Sa mga araw na iyon at sa oras na iyon, sinabi ni Yahweh,
uusigin ang kasamaan sa Israel, ngunit walang matatagpuan. Tatanungin ko ang mga
kasalanan ng Juda ngunit walang matatagpuan dahil patatawarin ko ang natira na
aking iniligtas." [21] "Tumindig kayo laban sa lupain ng Merataim, labanan ninyo ito at
ang mga naninirahan na Pekod. Patayin ninyo sila ng mga espada at itakda ang mga
ito para sa pagkawasak, gawin ninyo ang lahat ng aking inuutos. Ito ang pahayag ni
Yahweh. [22] Ang ingay ng digmaan at matinding pagkawasak ay nasa lupain. [23] Kung
gaano nasira at nawasak ang pamukpok sa lahat ng mga lupain. Kung gaano naging
katakot-takot ang Babilonia sa buong bansa. [24] Naghanda ako ng isang bitag para sa
inyo. Nabihag kayo Babilonia at hindi ninyo ito alam! Natagpuan kayo at nasakop
nang hinamon ninyo ako, si Yahweh. [25] Binuksan ni Yahweh ang kaniyang taguan
ng sandata at ilalabas niya ang kaniyang mga sandata dahil sa kaniyang galit. May
gawain ang Panginoong Yahweh ng mga hukbo sa lupain ng mga Caldeo. [26] Salakayin
ninyo siya sa kalayuan. Buksan ninyo ang kaniyang mga kamalig at isalansan siya
na parang tambak ng butil. Itakda ninyo siya para sa pagkawasak. Huwag kayong
magtitira para sa kaniya. [27] Patayin ninyo ang lahat ng kaniyang mga toro at dalhin
ninyo sila sa lugar ng katayan. Kaawa-awa sila dahil dumating na ang kanilang araw,
ang oras ng kanilang kaparusahan. [28] Magkakaroon ng ingay sa mga tumatakas,
sa mga nakaligtas mula sa lupain ng Babilonia. Ito ang magiging kapahayagan sa
paghihiganti ni Yahweh na ating Diyos para sa Zion, at ang paghihiganti sa kaniyang
templo." [29] "Ipatawag ang mga mamamana laban sa Babilonia, ang lahat ng mga
bumabaluktot ng kanilang mga pana. Magkampo kayo laban sa kaniya, at huwag
hayaang may makatakas. Gantihan ninyo siya sa kaniyang mga nagawa. Gawin din

ninyo sa kaniya ayon sa sukat na kaniyang ginamit. Dahil kinalaban niya si Yahweh,
ang Banal ng Israel. 30 Kaya babagsak ang kaniyang mga tauhan sa lansangan ng
mga lungsod at mawawasak ang lahat ng kaniyang mga mandirigma sa araw na
iyon. Ito ang pahayag ni Yahweh." 31 "Tingnan ninyo, ako ay laban sa inyo, kayong
mga palalo, sapagkat dumating na ang inyong araw, kayong mga palalo, ang oras na
parurusahan ko kayo. Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh ng mga hukbo. 32 Kaya
madadapa at babagsak ang mga palalo. Walang sinuman ang makapagpapabangon
sa kanila. Magpapaningas ako ng apoy sa kanilang mga lungsod at tutupukin nito ang
lahat ng nakapalibot sa kaniya. 33 Sinabi ito ni Yahweh ng mga hukbo: pinahirapan
ang mga tao sa Israel kasama ang mga tao sa Juda. Hawak pa din sila ng lahat ng
mga dumakip sa kanila at tumanggi sila na hayaan silang makatakas. 34 Malakas
ang magliligtas sa kanila. Yahweh ng mga hukbo ang kaniyang pangalan. Tiyak
na ipagtatanggol niya ang kanilang kalagayan upang magkaroon ng kapahingaan sa
lupain at upang magkaroon ng alitan ang mga naninirahan sa Babilonia. 35 Laban sa
mga Caldeo ang espada at laban sa mga naninirahan sa Babilonia, sa kaniyang mga
pinuno at sa kaniyang mga matatalinong kalalakihan. Ito ang pahayag ni Yahweh.
36 Darating ang espada laban sa mga magsasabi ng mga salitang paghula upang ihayag
ang kanilang mga sarili bilang mga hangal. Darating ang espada laban sa kaniyang
mga kawal kaya mababalot sila ng matinding takot. 37 Darating ang espada laban
sa kanilang mga kabayo, sa kanilang mga karwahe at ang lahat ng mga taong nasa
kalagitnaan ng Babilonia upang maging katulad sila ng isang babae. Darating ang
espada laban sa kaniyang mga imbakan at mananakaw ang mga ito. 38 Darating
ang espada laban sa kaniyang mga katubigan kaya matutuyo ang mga ito. Sapagkat
lupain siya ng mga walang makabuluhang diyus-diyosan at kumikilos sila na tulad
ng mga taong nababaliw sa kanilang kakila-kilabot na mga diyus-diyosan. 39 Kaya
maninirahan ang mga mababangis na hayop sa disyerto kasama ng mga asong-gubat
at maninirahan din sa kaniya ang mga inakay ng mga avestruz. At kahit kailan,
wala ng maninirahan dito. Hindi na maninirahan dito ang anumang sali't salinlahi.
40 Tulad nang kung paano pinabagsak ni Yahweh ang Sodoma at Gomorra at ang
kanilang mga karatig na walang maninirahan doon, walang sinuman ang mananatili
roon. Ito ang pahayag ni Yahweh " 41 Tingnan ninyo, darating ang mga tao mula
sa hilaga, sapagkat magsasama-sama ang mga makapangyarihang bansa at mga hari
mula sa malayong lupain. 42 Magdadala sila ng mga pana at mga sibat. Malulupit sila
at walang awa. Gaya ng ugong ng dagat ang kanilang tunog at nakasakay sila sa mga
kabayo na tila nakaayos na mandirigma laban sa inyo, anak ng Babilonia. 43 Narinig
ng hari ng Babilonia ang kanilang balita at nanlupaypay ang kaniyang mga kamay
dahil sa pagkabalisa. Nilamon siya ng pagdadalamhati na tulad ng isang babaeng
manganganak. 44 Tingnan ninyo! Aakyat siya na parang isang leon sa kaitaasan ng
Jordan patungo sa lugar ng kanilang pastulan sapagkat agad ko silang itataboy mula
rito at ako ang magtatalaga kung sino ang mapipiling mamamahala rito. Sapagkat
sino ang katulad ko at sino ang magpapatawag sa akin? Sinong pastol ang lalaban sa
akin? 45 Kaya makinig kayo sa mga balak ni Yahweh na kaniyang napagpasiyahan
na gawin laban sa Babilonia, ang mga layunin na kaniyang binalak laban sa lupain
ng mga Caldeo. Tiyak na maitataboy sila palayo kahit pa ang mga maliliit na kawan.
Magiging wasak na lugar ang kanilang mga pastulan. 46 Mayayanig ang lupa sa ingay
ng pagkabihag ng Babilonia, at maririnig sa buong bansa ang kanilang sigaw ng
pagdadalamhati."

51

1 "Ito ang sinasabi ni Yahweh, tingnan ninyo, pupukawin ko ang isang hangin

ng pagkawasak laban sa Babilonia at laban sa mga nakatira sa Leb Kamai.
2 Magpapadala ako ng mga dayuhan sa Babilonia. Ikakalat nila ito at wawasaking ganap ang kaniyang lupain, sapagkat darating sila laban sa kaniya mula sa lahat
ng dako sa araw ng malaking sakuna. 3 Huwag ninyong hayaang mahatak ng mga
mamamana ang kanilang mga pana, huwag ninyo silang hayaang makapagsuot ng baluti. Huwag kayong magtira ng mga kabataang lalaki, itakda ninyo ang kaniyang
buong hukbo sa pagkawasak. 4 Sapagkat ang mga taong sugatan ay babagsak sa mga
lupain ng mga Caldeo, ang mga pinatay ay babagsak sa kaniyang mga lansangan.
5 Sapagkat ang Israel at ang Juda ay hindi pinabayaan ng kanilang Diyos, si Yahweh ng mga hukbo, kahit na ang kanilang lupain ay puno ng mga ginawang paglabag laban
sa Kaniya na Banal ng Israel. 6 Lumayo kayo sa kalagitnaan ng Babilonia, hayaang iligtas ng bawat tao ang kaniyang sarili. Huwag kayong malilipol sa kaniyang labis na malaking kasalanan. Sapagkat ito na ang panahon ng paghihiganti ni Yahweh.
Pababayaran niya ang lahat ng ito sa kaniya. 7 Ang Babilonia ay isang gintong kopa
sa kamay ni Yahweh na naging dahilan ng pagkalasing ng buong lupain, ininom ng
mga bansa ang kaniyang alak at nabaliw. 8 Ang Babilonia ay biglaang babagsak at
mawawasak. Tumangis para sa kaniya! Bigyan siya ng gamot para sa kaniyang
karamdaman, baka sakaling siya ay gumaling. 9 'Hinangad naming lunasan ang
Babilonia ngunit hindi siya gumaling. Siya ay iwanan nating lahat at lumayo patungo sa sarili nating lupain. Sapagkat ang kaniyang pagkakasala ay umaabot na sa mga
kalangitan, patung-patong ang mga ito hanggang sa mga ulap.' 10 'Inihayag ni Yahweh
ang ating kawalan ng kasalanan. Halina kayo, sabihin natin sa Zion ang mga ginawa
ni Yahweh na ating Diyos.' 11 Patalasin ninyo ang inyong mga palaso at kunin ang
mga panangga. Pinapakilos na ni Yahweh ang espiritu ng hari ng Medes para sa layuning wasakin ang Babilonia. Ito ay para sa paghihiganti ni Yahweh, paghihiganti
para sa pagkawasak ng kaniyang templo. 12 Itaas ninyo ang bandila sa ibabaw ng
mga pader ng Babilonia at ilagay sa pwesto ang mga taga-bantay. Italaga ninyo ang mga magbabantay at ikubli ang mga kawal upang hulihin ang sinumang tumatakbo mula sa lungsod, sapagkat gagawin ni Yahweh ang kaniyang mga plano. Gagawin
niya ang kaniyang ipinahayag laban sa mga naninirahan sa Babilonia. 13 Kayong
mga taong naninirahan sa maraming dumadaloy na tubig, kayong mga taong sagana sa kayamanan, dumating na ang inyong katapusan. Ang mitsa ng inyong buhay
ngayon ay pinaikli na. 14 Si Yahweh ng mga hukbo ay nanumpa ayon sa kaniyang
sariling buhay, "Pupunuin ko kayo ng inyong mga kalaban, katulad ng isang salot
ng mga balang, isisigaw sila ng isang pandigma laban sa iyo." 15 Ginawa niya ang
lupa sa pamamagitan ng kaniyang kapangyarihan, inilagay niya sa kaayusan ang mundo ayon sa kaniyang karunungan. Sa pamamagitan ng kaniyang pang-unawa,
pinalawak niya ang kalangitan. 16 Kapag ginagawa niya ang mga kulog, mayroong
dagundong ng mga tubig sa mga kalangitan, sapagkat itinataas niya ang ambon mula sa mga hangganan ng sanlibutan. Gumagawa siya ng kidlat para sa ulan at
nagpapadala ng hangin mula sa kaniyang mga kamalig. 17 Ang bawat tao ay nagiging
tulad ng isang hayop na walang kaalaman, ang bawat manggagawa ng bakal ay ipinapahiya ng kaniyang mga diyus-diyosan. Sapagkat ang inanyuang mga imahe
ay mga panlilinlang, walang buhay sa kanila. 18 Wala silang pakinabang, gawa ng
mga manloloko, malilipol sila sa oras ng kanilang kaparusahan. 19 Ngunit ang Diyos
na kabahagi ni Jacob ay hindi katulad ng mga ito, sapagkat siya ang humuhubog sa lahat ng bagay. Ang Israel ang tribu ng kaniyang mana. Yahweh ng mga hukbo
ang kaniyang pangalan. 20 Ikaw ang aking martilyong pandigma, ang aking sandata
sa labanan. Sa pamamagitan mo, dudurugin ko ang mga bansa at sisirain ang mga
kaharian. 21 Sa pamamagitan mo, dudurugin ko ang mga kabayo at ang kanilang

mga sakay. Sa pamamagitan mo dudurugin ko ang mga pandigmang karwahe pati
ang nagpapatakbo nito. 22 Sa pamamagitan mo, dudurugin ko ang bawat lalaki at
babae, sa pamamagitan mo, dudurugin ko ang matanda at bata. Sa pamamagitan
mo, dudurugin ko ang mga binata at mga babaeng birhen. 23 Sa pamamagitan mo,
dudurugin ko ang mga nagpapastol at ang kanilang mga kawan, Sa pamamagitan mo,
dudurugin ko ang mga nag-aararo at ang kanilang mga kasama. Sa pamamagitan mo,
dudurugin ko ang mga namumuno at ang mga opisyal. 24 Para sa inyong paningin,
pagbabayarin ko ang Babilonia at lahat ng naninirahan sa Caldea dahil sa lahat ng
masamang ginawa nila sa Zion— Ito ang pahayag ni Yahweh.” 25 “Tingnan mo, ako
ay laban sa iyo, sa iyo na bundok, sa iyo na pumatay sa ibang tao—ito ang pahayag ni
Yahweh—na winawasak ang lahat sa mundo. Hahampasin kita sa pamamagitan ng
aking kamay at ihuhulog ka sa mga bangin. Pagkatapos ay gagawin kitang bundok
na lubusang nasunog. 26 Upang hindi sila kailanman kukuha ng mga bato mula
sa iyo upang gumawa ng pundasyon ng isang gusali, dahil magiging ganap kang
kasiraan magpakailanman—ito ang pahayag ni Yahweh.” 27 “Magtaas kayo ng isang
bandila sa mundo. Hipan ninyo ang trumpeta sa lahat ng mga bansa. Italaga ninyo
ang mga bansa upang lusubin siya. Ipamalita ninyo sa mga kaharian ng Ararat,
Mini at Askenaz ang tungkol sa kaniya, magtalaga kayo ng isang pinuno ng mga
kawal upang salakayin siya, magdala kayo ng mga kabayo tulad ng napakaraming
balang. 28 Italaga ninyo ang mga bansa upang salakayin siya, ang mga hari ng
Medes at ang kaniyang mga namumuno, lahat ng mga opisyal at lahat ng mga
lupain sa ilalim ng kaniyang pamumuno. 29 Sapagkat ang lupain ay mayayanig at
labis na malulungkot, sapagkat patuloy ang plano ni Yahweh laban sa Babilonia,
upang gawing kaparangan ang lupain ng Babilonia kung saan walang naninirahan.
30 Tumigil na sa pakikipagdigma ang mga kawal ng Babilonia, nanatili sila sa kanilang
mga tanggulan. Ang kanilang lakas ay nanghina na, sila ay naging mga babae na—
ang kaniyang mga tahanan ay tinutupok na ng apoy, at ang mga rehas ng kaniyang
tarangkahan ay nasira na. 31 Ang isang mensahero ay tumatakbo upang ipahayag
sa iba pang mensahero, at ipinapahayag ng mananakbo sa iba pang mananakbo
sa Hari ng Babilonia na ang kaniyang lungsod ay nasakop na sa magkabilang dulo.
32 Kaya hinuhuli ang lahat ng mga tumatawid sa ilog, sinusunog ng kaaway ang mga
tuyong tambo sa mga sapa, at ang mga lalaking mandirigma ng Babilonia ay nalito
na.” 33 Sapagkat ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel:
Ang babaeng anak ng Babilonia ay katulad ng isang giikan. Panahon na upang
tapak-tapakan siya. Hindi magtatagal at sasapit na sa kaniya ang oras ng anihan.
34 Sinasabi ng Jerusalem, 'Nilamon ako ni Nebucadnezar na hari ng Babilonia. Piniga
niya ako hanggang sa matuyo at ginawa niya akong banga na walang laman. Nilunok
niya ako na tulad ng isang dragon. Binusog niya ang kaniyang tiyan ng masarap
kong pagkain at ako ay kaniyang isinuka.' 35 Sasabihin ng mga taga-Zion, 'Maibalik
nawa laban sa Babilonia ang pagmamalupit na ginawa sa akin at sa aking pamilya.'
Sasabihin ng Jerusalem, 'Maibalik nawa laban sa mga naninirahan sa Caldea ang
kanilang kasalanan nang dumanak ang aking dugo.'” 36 Kaya nga, ito ang sinasabi ni
Yahweh: Tingnan mo, ipagtatanggol ko kayo sa inyong kalagayan at ipaghihiganti ko
kayo. Sapagkat tutuyuin ko ang mga tubig sa Babilonia at tutuyuin ko ang kaniyang
mga bukal. 37 Ang Babilonia ay magiging bunton ng mga durog na bato, pugad ng
mga asong-gubat, isang katatakutan at tampulan ng panunutsot, kung saan walang
maninirahan. 38 Ang mga taga-Babilonia ay sama-samang aatungal katulad ng mga
batang leon. Sila ay aangil na tulad ng mga batang leon. 39 Kapag sila ay uminit
sa kanilang kasakiman, gagawa ako ng handaan para sa kanila. Lalasingin ko sila
upang sumaya sila, at pagkatapos ay matutulog sila nang walang katapusan at hindi

na magigising pa—ito ang pahayag ni Yahweh. 40 Ipadadala ko sila na tulad ng
mga batang tupa sa katayan, tulad ng mga lalaking tupa na may kasamang mga
lalaking kambing. 41 Paanong nasakop ang Babilonia! Kaya ang papuri ng mundo
ay inagaw. Paanong ang Babilonia ay naging wasak na lugar na lamang sa lahat ng
bansa. 42 Sinakluban na ng dagat ang Babilonia. Natakpan na ito ng kaniyang mga
umuugong na alon. 43 Ang kaniyang mga lungsod ay pinabayaan na, isang tuyong
lupain at ilang, isang lupain na walang naninirahan, at walang taong dumaraan.
44 Kaya parurusahan ko si Bel sa Babilonia, ilalabas ko mula sa kaniyang bibig ang
kaniyang nilunok, at hindi na muling dadaloy sa kaniya ang handog ng mga bansa.
Babagsak ang mga pader ng Babilonia. 45 Umalis kayo sa kaniyang kalagitnaan,
aking bayan. Iligtas ninyo ang sarili ninyong buhay mula sa bangis ng aking galit.
46 Huwag ninyong hayaan na manghina ang inyong mga puso o matakot sa mga
narinig ninyong mga balita sa lupain, sapagkat ang mga balita ay darating sa isang
taon. Pagkatapos nito, sa susunod na taon ay magkakaroon ng mga balita at darating
ang mga karahasan sa lupain. Maglalaban-laban ang mga namumuno. 47 Kaya nga
tingnan, darating ang mga araw na parurusahan ko ang mga inukit na diyus-diyosan
ng Babilonia. Mapapahiya ang lahat ng kaniyang lupain at lahat ng kaniyang mga
pinatay ay mahuhulog sa kaniyang kalagitnaan. 48 Magdiriwang ang kalangitan at
ang lupa, ang lahat ng nilalaman nito ay magagalak sa Babilonia. Sapagkat darating
sa kaniya ang mga maninira mula sa hilaga—ito ang pahayag ni Yahweh. 49 "Gaya
ng ginawa ng Babilonia, kung saan pinabagsak niya ang kaniyang mga pinatay sa
Israel, kaya ang mga namatay sa kaniyang lupain ay babagsak din sa Babilonia."
50 Kayong mga nakaligtas mula sa espada, lumayo kayo. Huwag kayong manatili.
Tumawag kayo kay Yahweh mula sa malayo, isipin ninyo ang Jerusalem. 51 Tayo
ay napahiya sapagkat nakarinig tayo ng pang-iinsulto, nabalot ng pagsisisi ang ating
mga mukha sapagkat ang mga dayuhan ay pumasok sa mga banal na dako ng templo
ni Yahweh. 52 Samakatuwid, tingnan ninyo, dumarating na ang mga araw, ito ang
pahayag ni Yahweh, na parurusahan ko ang kaniyang mga inukit na diyus-diyosan
at ang mga taong sugatan ay tatangis sa lahat ng kaniyang lupain, ito ang pahayag
ni Yahweh. 53 Sapagkat kahit na pupunta sa kalangitan ang Babilonia o patibayin pa
niya ang kaniyang mga pinakamataas na tanggulan, darating ang mga wawasak sa
kaniya mula sa akin. Ito ang pahayag ni Yahweh. 54 Isang sigaw ng pagkabahala ang
manggagaling sa Babilonia, isang malaking pagguho mula sa lupain ng mga Caldeo.
55 Sapagkat winawasak ni Yahweh ang Babilonia. Siya ang dahilan na mawawala
ang kaniyang malakas na tinig. Ang kanilang mga kalaban ay umuugong na gaya ng
maraming alon ng tubig, ang kanilang ingay ay magiging napakalakas. 56 Sapagkat
dumating ang mga wawasak sa kaniya, wawasak sa Babilonia, at nahuli na ang
kaniyang mga mandirigma. Ang kanilang mga pana ay nabali sapagkat si Yahweh
ay ang Diyos ng paghihiganti, tiyak na gagawin niya ang pagbabayad na ito. 57 Dahil
lalasingin ko ang lahat ng kaniyang mga prinsipe, mga pantas, mga opisyal at mga
kawal, at matutulog sila nang walang hanggan at hindi na magigising pa. Ito ang
pahayag ng Hari. Ang kaniyang pangalan ay Yahweh ng mga hukbo." 58 "Ito ang
sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo. Ang makapal na pader sa Babilonia ay lubusang
guguho at ang kaniyang mataas na tarangkahan ay susunugin. Pagkatapos, ang lahat
ng tutulong sa kaniya ay magpapagal ng walang kabuluhan at lahat ng sisikaping
gawin ng mga bansa sa kaniya ay masusunog. 59 Ito ang salitang ipinahayag ni
Jeremias na propeta kay Seraias na lalaking anak ni Neraias na lalaking anak ni
Macsaias noong magkasama silang pumunta ni Zedekias na hari ng Juda sa Babilonia
sa ikaapat na taon ng kaniyang pamumuno. Ngayon, si Seraias ay isang punong
opisyal. 60 Sapagkat isinulat ni Jeremias sa isang kasulatang balumbon ang mga

pahayag ng lahat ng malaking kapahamakan na darating sa Babilonia—ang lahat
ng salitang ito na nakasulat tungkol sa Babilonia. 61 Sinabi ni Jeremias kay Seraias,
“Kapag pumunta ka sa Babilonia, tiyaking basahin mong lahat ang mga salitang ito.
62 At sasabihin mo, 'Ikaw Yahweh, ikaw ang nagsabi na wawasakin mo ang lugar na
ito. Walang maninirahan dito, maging mga tao man o mga hayop. Ito ay magiging
ganap na kaparangan.' 63 At pagkatapos mong basahin ang balumbon na ito, magtali
ka dito ng isang bato at ihagis mo ito sa ilog Euphrates. 64 Sabihin mo, 'Lulubog
ang Babilonia tulad nito. Hindi na ito muling lulutang pa dahil babagsak dito ang
kapahamakan na aking ipinapadala laban dito.'” Dito nagtatapos ang mga salita ni
Jeremias.

52

1 Si Zedekias ay dalawampu't isang taon nang siya ay magsimulang maghari;
naghari siya ng labing-isang taon sa Jerusalem. Ang pangalan ng kaniyang ina ay
Hamutal; siya ang anak na babae ni Jeremias na mula sa Libna. 2 Ginawa niya ang
masama sa paningin ni Yahweh at ginawa niya ang lahat ng ginawa ni Jehoiakim.
3 Sa galit ni Yahweh, nangyari ang lahat ng pangyayaring ito sa Jerusalem at Juda,
hanggang sa itakwil niya sila sa kaniyang harapan. Pagkatapos ay naghimagsik si
Zedekias laban sa hari ng Babilonia. 4 Nangyari na sa ikasiyam na taon ng paghahari
ni Haring Zedekias, sa ikasampung buwan, at sa ikasampung araw ng buwan,
dumating si Nebucadnezar na hari ng Babilonia, kasama ang lahat ng kaniyang mga
hukbo laban sa Jerusalem. Nagkampo sila sa kabila nito, at nagtayo sila ng pader
sa palibot nito. 5 Kaya ang lungsod ay nilusob hanggang sa ikalabing-isang taon
ng paghahari ni Haring Zedekias. 6 Sa ikaapat na buwan, sa ikasiyam na araw ng
taon na iyon, matindi ang taggutom sa lungsod na walang pagkain para sa mga
tao ng lupain. 7 Pagkatapos nilusob at winasak ang lungsod, at ang lahat ng mga
kalalakihang mandirigma ay tumakas at lumabas sa lungsod sa gabi, dumaan sila sa
tarangkahan na nasa pagitan ng dalawang pader, malapit sa hardin ng hari, kahit
na ang mga Caldea ay nakapalibot sa lungsod. Kaya nagtungo sila sa direksiyon ng
Araba. 8 Ngunit hinabol ng mga Caldean ang hari at inabot si Zedekias sa kapatagan
ng Ilog Jordan na malapit sa Jerico. Ang lahat ng kaniyang hukbo ay nagkalat palayo
sa kaniya. 9 Binihag nila ang hari at dinala sa hari ng Babilonia sa Ribla sa lupain ng
Hamat, kung saan niya ibinigay ang hatol sa kaniya. 10 Pinatay ng hari ng Babilonia
ang mga anak na lalaki ni Zedekias sa kaniyang harapan, at pinatay din niya sa
Ribla ang lahat ng mga pinuno ng Juda. 11 Pagkatapos dinukot niya ang mga mata ni
Zedekias, at iginapos siya ng tansong tanikala at dinala siya sa Babilonia. Ikinulong
siya ng hari ng Babilonia hanggang sa araw ng kaniyang kamatayan. 12 Ngayon sa
ikalimang buwan, sa ikasampung araw ng buwan, na siyang ikalabinsiyam na taon ng
paghahari ni Haring Nebucadnezar, na hari ng Babilonia, dumating si Nebuzaradan
sa Jerusalem. Siya ang pinuno ng mga bantay ng hari at isang lingkod ng hari ng
Babilonia. 13 Sinunog niya ang tahanan ni Yahweh, ang palasyo ng hari, at lahat ng
mga bahay sa Jerusalem. Ganoon din sinunog niya ang lahat ng mga mahahalagang
gusali sa lungsod. 14 Ang mga pader naman sa palibot ng Jerusalem ay winasak
ng lahat ng hukbo ng Babilonia kasama ng pinuno ng mga bantay. 15 At ang mga
pinakamahihirap na tao, ang mga taong naiwan sa lungsod, ang mga nagsitakas
patungo sa hari ng Babilonia, at ang mga nalabing manggagawa—dinalang bihag ni
Nebuzaradan, na pinuno ng mga bantay, ang ilan sa kanila ay ipinatapon. 16 Ngunit
iniwan ni Nebuzaradan, na pinuno ng bantay, ang ilan sa mga pinakamahihirap sa
lupain upang magtrabaho sa ubasan at sa mga bukid. 17 Ang mga posteng tanso
naman na nasa tahanan ni Yahweh, at ang mga patungan at ang dagat na tanso

na nasa tahanan ni Yahweh, sinira at dinurog ng mga Caldea sa malilit na piraso
ang tanso at dinala sa Babilonia. [18] Ang mga palayok, mga pala, mga gunting,
mga mangkok, at lahat ng mga kagamitang tanso na ginagamit ng mga pari sa
paglilingkod sa templo ay kinuhang lahat ng mga Caldea. [19] Ang mga palanggana
at ang mga sunugan ng insenso, ang mga mangkok, mga palayok, mga kandelero, at
mga palanggana na gawa sa ginto, at ang mga gawa sa pilak ay kinuha rin ng kapitan
ng bantay ng hari. [20] Ang dalawang poste, ang dagat-dagatan, at ang labindalawang
tansong toro na nasa ilalim ng mga patungan, ang mga bagay na ginawa ni Solomon
para sa tahanan ni Yahweh ay naglalaman ng maraming tanso na higit sa kanilang
kayang timbangin. [21] Ang poste ay may taas na labing walong kubit bawat isa, at
ang bawat paikot ay nasukat ang bawat isa ng labindalawang kubit. Ang bawat isa
ay may apat na daliri ang kapal ngunit walang laman sa loob. [22] May pangunahing
tanso sa ibabaw nito. Ang sukat nito ay may limang kubit ang taas, na may palamuti
at mga granada sa palibot. Ang lahat ay gawa sa tanso. Ang ibang poste at mga
granada ay kapareho ng nauna. [23] Kaya mayroong siyamnapu't anim na granada
sa tagiliran ng kapitel, at isandaang granada sa itaas ng nakapalibot na palamuti.
[24] Dinalang bihag ng pinuno ng bantay si Seraias, na pinakapunong pari, kasama
si Zepanias, na pangalawang pari, at ang tatlong bantay ng tarangkahan. [25] Mula
sa lungsod dinala niyang bihag ang isang opisyal na namamahala sa mga kawal, at
pitong mga kalalakihan na tagapayo ng hari, na nananatili sa lungsod. Kinuha din
niyang bilanggo ang opisyal ng hukbo ng hari na tumatawag sa mga kalalakihan
para maging kawal, kasama ang animnapung mahahalagang mga kalalakihan mula
sa lupain na nasa lungsod. [26] Pagkatapos kinuha at dinala sila ni Nebuzaradan, na
pinuno ng bantay, sa hari ng Babilonia sa Ribla. [27] Ipinapatay sila ng hari ng Babilonia
sa Ribla sa lupain ng Hamat. Sa ganitong paraan lumabas ang Juda sa lupain nito
sa pagpapatapon. [28] Ito ang mga taong dinalang bihag ni Haring Nebucadnezar: sa
ikapitong taon ay 3, 023 na mga taga-Judea. [29] Sa ikalabing-walong taon ni haring
Nebucadnezar kinuha niya ang 832 mga tao mula sa Jerusalem. [30] Sa ikadalawampu't
tatlong taon ni Nebucadnezar, dinalang bihag ni Nebuzaradan, na pinuno ng bantay
ng hari ang 745 na mga Judio. Ang lahat ng kabuuan ng mga taong ipinatapon ay
4, 600. [31] Nangyari na sa ika-tatlumpu't pitong taon ng pagpapatapon kay Jehoiakin,
na hari ng Juda, sa ikalabindalawang buwan, sa ikadalawampu't limang araw ng
buwan, na pinalaya ni Evil-merodac na hari ng Babilonia si haring Jehoiakin mula
sa kulungan. Nangyari ito sa taon nang simulang maghari si Evil-merodac. [32] Siya
ay nagsalita ng kagandahang loob at binigyan siya ng upuan na mas kagalang-galang
kaysa sa ibang hari na kasama niya sa Babilonia. [33] Inalis ni Evil-merodac ang damit
pangbilanggo ni Jehoiakin at palaging kumakain si Jehoiakin sa hapag ng hari sa
natirang taon ng kaniyang buhay. [34] At binigyan ng pagkain sa araw-araw sa natitira
pang taon ng kaniyang buhay hanggang sa araw ng kaniyang kamatayan.

Mga Panaghoy

1 Ang lungsod na minsan ay puno ng mga tao ay nakaupo ngayong ganap na
malungkot! Naging katulad siya ng isang balo, bagaman isa siyang makapangyari-
hang bansa! Naging prinsesa siya sa mga bansa, ngunit ngayon ay sapilitang inalipin!
2 Tumatangis at humahagulgol siya sa gabi, at tinatakpan ng kaniyang mga luha
ang kaniyang mga pisngi. Wala sa kaniyang mangingibig ang umaaliw sa kaniya.
Pinagtaksilan siya ng lahat ng kaniyang mga kaibigan. Naging mga kaaway niya sila.
3 Pagkatapos ng kahirapan at dalamhati, nabihag ang Juda. Nanirahan siya kasama
ang mga bansa at hindi nakatagpo ng kapahingahan. Naabutan siya ng lahat ng
mga humahabol sa kaniya sa kaniyang kawalan ng pag-asa. 4 Tumangis ang mga
daan ng Zion dahil walang dumating sa itinakdang mga pista. Pinabayaan ang lahat
ng kaniyang mga tarangkahan. Naghihinagpis ang kaniyang mga pari. Nalulungkot
ang kaniyang mga birhen at siya mismo ay ganap na nabalisa. 5 Naging panginoon
niya ang kaniyang mga kaaway; sumagana ang kaniyang mga kaaway. Pinahirapan
siya ni Yahweh sa kaniyang maraming kasalanan. Binihag ng kaniyang mga kaaway
ang kaniyang mga maliliit na anak. 6 At nawala ang kagandahan ng anak na babae
ng Zion. Naging tulad ng usa ang kaniyang mga prinsipe na hindi makahanap ng
pastulan at umalis sila na walang lakas sa harap ng mga humahabol sa kanila.
7 Sa mga araw ng kaniyang pagdadalamhati at kawalan ng tahanan, aalalahanin
ng Jerusalem ang lahat ng kaniyang mga mamahaling kayamanang mayroon siya
sa nakaraang mga araw. Nang bumagsak ang kaniyang mga tao sa kamay ng
kaniyang mga kaaway, wala ni isang tumulong sa kaniya. Nakita at pinagtawanan
siya ng kaniyang mga kaaway sa kaniyang pagkawasak. 8 Matindi ang pagkakasala
ng Jerusalem, kaya, hinamak siya na gaya ng isang bagay na marumi. Hinamak
siya ngayon ng lahat ng pumuri sa kaniya simula nang makita nila ang kaniyang
kahubaran. Dumaing siya at sinubukang tumalikod. 9 Naging marumi siya sa ilalim
ng kaniyang mga palda. Hindi niya inisip ang tungkol sa kaniyang kinabukasan.
Kakila-kilabot ang kaniyang pagbagsak. Walang sinuman ang umaaliw sa kaniya.
Sumigaw siya, “'Tingnan mo ang aking dalamhati, Yahweh, nagiging napakalakas
ng mga kaaway!” 10 Inilagay ng kaaway ang kaniyang kamay sa lahat ng kaniyang
mamahaling mga kayamanan. Nakita niya ang mga bansa na pumasok sa kaniyang
santuwaryo, kahit na ipinag-utos mo na hindi sila maaring pumasok sa lugar ng
pagpupulong. 11 Dumadaing ang lahat ng kaniyang mga tao habang naghahanap sila
ng tinapay. Ibinigay nila ang kanilang mga mamahaling kayamanan para sa pagkain
upang mapanatili ang kanilang buhay. Tingnan mo, Yahweh, at isaalang-alang mo
ako, sapagkat ako ay naging walang kabuluhan. 12 Wala bang halaga sa inyo, kayong
lahat na dumaraan? Pagmasdan at tingnan kung mayroong kalungkutan kaninuman
tulad ng kalungkutan na nagpahirap sa akin, yamang pinahirapan ako ni Yahweh
sa araw ng kaniyang mabagsik na galit. 13 Nagpadala siya ng apoy mula sa itaas
sa aking mga buto, at tinalo sila ng mga ito. Naglatag siya ng lambat sa aking
mga paa at pinabalik ako. Patuloy niya akong pinabayaan at ginawang mahina.
14 Iginapos nang sama-sama sa pamamagitan ng kaniyang kamay ang pamatok ng
aking mga paglabag. Pinagsama-sama at inilagay sa aking leeg. Pinanglulupaypay
niya ang aking kalakasan. Ibinigay ako ng Panginoon sa kanilang mga kamay, at
wala akong kakayahang tumayo. 15 Itinaboy ng Panginoon ang lahat ng aking mga
makapangyarihang kalalakihang nagtatanggol sa akin. Tinawag niya ang kapulungan
laban sa akin upang durugin ang aking malalakas na mga kalalakihan. Niyapakan

ng Panginoon ang birheng anak na babae ng Juda tulad ng mga ubas sa isang
pigaan ng alak. 16 Tumatangis ako dahil sa mga bagay na ito. Ang aking mga mata,
dumadaloy ang tubig pababa mula sa aking mga mata dahil ang tagapag-aliw na
dapat magpanumbalik ng aking buhay ay malayo sa akin. Napabayaan ang aking
mga anak dahil nagtagumpay ang kaaway. 17 Inunat ng Zion ang kaniyang mga
kamay; wala ni isa ang umaaliw sa kaniya. Iniutos ni Yahweh na ang mga nasa
paligid ni Jacob ang dapat na maging mga kaaway niya. Isang bagay na marumi
sa kanila ang Jerusalem. 18 Matuwid si Yahweh, sapagkat naghimagsik ako laban
sa kaniyang kautusan. Makinig kayo, lahat kayong mga tao, at tingnan ang aking
kalungkutan. Napasok sa pagkabihag ang aking mga birhen at mga malalakas na
kalalakihan. 19 Tinawag ko ang aking mga mangingibig ngunit hindi sila tapat sa akin.
Namatay ang aking mga pari at mga nakatatanda sa lungsod, habang naghahanap
sila ng pagkain upang mailigtas ang kanilang mga buhay. 20 Tingnan mo, Yahweh,
sapagkat ako ay nasa pagkabalisa; nababagabag ang aking kaloob-loobang mga
bahagi. Nagulumihanan ang aking puso sapagkat labis akong naghimagsik. Pinatay
sa mga lansangan ang aming mga anak sa pamamagitan ng espada; ang sa tahanan ay
magiging tulad ng mundo ng mga patay. 21 Pakinggan mo akong dumadaing. Wala ni
isa ang umaaliw sa akin. Narinig ng lahat ng aking mga kaaway ang aking kahirapan.
Nagalak sila na natapos mo ito. Paratingin ang araw na iyong ipinahayag; maging
tulad nawa nila ako. 22 Hayaang dumating ang kanilang kasamaan sa iyong harapan.
Pahirapan mo sila gaya ng pagpapahirap mo sa akin sa lahat ng aking mga paglabag;
sapagkat marami ang aking mga [pag]daing, at mahina ang aking puso.

2

1 Ganap na tinakpan ng Panginoon ang anak na babae ng Zion sa pamamagitan
ng isang maitim na ulap sa kaniyang galit. Inilugmok niya ang kagandahan ng
Israel mula sa langit hanggang sa lupa; ipinagsawalang-bahala niya ang kaniyang
tungtungan sa araw ng kaniyang galit. 2 Nilamon at nawalan ng habag ang Panginoon
sa buong bayan ni Jacob. Sa kaniyang poot pinabagsak niya ang mga matitibay na
lungsod ng anak na babae ng Juda; ihinampas niya sa lupa sa kawalan ng dangal at
kahihiyan ang kaharian at ang kaniyang mga prinsipe. 3 Pinutol niya ang lahat ng
kalakasan ng Israel sa pamamagitan ng kaniyang matinding galit. Iniurong niya ang
kaniyang kanang kamay sa harap ng kaaway. Sinunog niya ang Jacob tulad ng isang
nagliliyab na apoy na tumutupok sa lahat ng nasa paligid nito. 4 Ihinampas niya
ang kaniyang pana sa atin tulad ng isang kaaway. Tumayo siya sa labanan bilang
isang kaaway na nakahanda ang kamay upang pumana. Pinatay niya ang lahat ng
mga taong pinakamahalaga sa kaniyang paningin. Ibinuhos niya ang kaniyang poot
gaya ng apoy a tolda ng anak na babae ng Zion. 5 Naging tulad ng isang kaaway
ang Panginoon. Nilamon niya ang Israel. Nilamon niya ang lahat ng kaniyang
mga palasyo; winasak niya ang kaniyang mga matibay na tanggulan. Dinagdagan
niya ang pagluluksa at pananaghoy sa anak na babae ng Juda. 6 Sinalakay niya
ang tabernakulo tulad ng isang kubo sa hardin. Winasak niya ang mataimtim na
lugar ng kapulungan. Ipinalimot ni Yahweh ang mataimtim na pagtitipon at Araw ng
Pamamahinga sa Zion, sapagkat hinamak niya ang hari at pari sa pagngingitngit ng
kaniyang galit. 7 Tinanggihan ng Panginoon ang kaniyang altar; kinamuhian niya ang
kaniyang santuwaryo. Ibinigay niya sa kamay ng mga kaaway ang ang mga pader
ng kaniyang mga palasyo. Gumawa sila ng isang ingay ng tagumpay sa tahanan
ni Yahweh, gaya sa araw ng mataimtim na pagtitipon. 8 Walang pag-aalinlangang
nagpasiya si Yahweh na wasakin ang lungsod na pader ng anak na babae ng Zion.
inunat niya ang lubid na panukat at hindi pinigilan ang kaniyang kamay sa pagwasak

sa pader. At kaniyang pinapanaghoy ang mga kuta at naging mahina ang mga pader.
9 Lumubog ang kaniyang mga tarangkahan sa lupa; winasak at sinira niya ang mga
rehas ng kaniyang mga tarangkahan. Mula sa mga Gentil ang kaniyang hari at mga
prinsipe, kung saan walang kautusan ni Moises. Maging ang kaniyang mga propeta ay
walang masumpungang pangitain mula kay Yahweh. 10 Nakaupo sa lupa at tahimik
na nagdadalamhati ang mga nakatatanda ng anak na babae ng Zion. Nagsabog sila
ng alabok sa kanilang mga ulo; nakasuot sila ng telang magaspang. Ibinaba ng mga
birhen ng Jerusalem ang kanilang mga ulo sa lupa. 11 Natapos na ang aking mga
luha; mapula ang aking mga mata; naligalig ang aking kalooban. Naibuhos sa lupa
ang aking atay dahil sa pagkadurog ng anak na babae ng aking mga tao sapagkat
mahinag mahina ang mga bata at mga pasusuhing mga sanggol sa lansangan ng
nayon. 12 Sinasabi nila sa kanilang mga ina, “'Nasaan ang butil at alak?”' nahihimatay
tulad ng mga sugatang kalalakihan sa mga lansangan ng lungsod, ibinubuhos ang
kanilang mga buhay sa mga kandungan ng kanilang mga ina. 13 Ano ang masasabi
ko tungkol sa iyo, anak na babae ng Jerusalem? Birheng anak ng Zion, ano ang
maihahambing ko sa iyo upang aliwin ka? Kasing lawak ng dagat ang iyong pagguho.
Sino ang magpapagaling sa iyo? 14 Nakakita ng mga pandaraya at kamangmangang
pangitain ang inyong mga propeta sa inyo. Hindi nila inihayag ang inyong matinding
kasalanan upang panumbalikin ang inyong mga kapalaran, ngunit nakahiwatig ng
mapanlinlang na mga pagpapahayag at mga tukso sa inyo. 15 Ipinapalakpak ng lahat
ng mga dumadaan ang kanilang kamay sa inyo. Sumusutsot sila at iniiling ang
kanilang mga ulo laban sa anak na babae ng Jerusalem at sinasabi, “'Ito ba ang
lungsod na tinatawag nilang 'Ang Kasakdalan ng Kagandahan,' 'Ang Kagalakan ng
buong Lupa?”' 16 Lahat ng inyong mga kaaway ay bubuksan ang kanilang mga bibig
at kukutyain kayo. Sisipol sila at nagngangalit ang kanilang mga ngipin; sinasabi
nila, “Nilamon namin siya! Tunay na ito ang araw na ating hinihintay! Nakita natin
ito!” 17 Ginawa ni Yahweh ang kaniyang napagpasyahan. Tinupad niya ang kaniyang
salita na kaniyang ipinahayag matagal na ang nakalipas. Siya ay ibinagsak niya; hindi
siya nagpakita ng habag, sapagkat pinahintulutan niya upang magalak sa inyo ang
kaaway; itinaas niya ang lakas ng inyong mga kaaway. 18 Sumisigaw ang kanilang
mga puso sa Panginoon, “Mga Pader ng anak na babae ng Zion, hayaang dumaloy
ang mga luha tulad ng isang ilog sa araw at gabi. Huwag mong pagpahingahin ang
iyong sarili. Huwag mong pigilin ang pag-agos sa iyong mga mata. 19 Tumayo at
sumigaw ka sa gabi; sa pasimula ng oras ibuhos mo ang iyong puso tulad ng tubig
sa harapan ng Panginoon. Itaas mo ang iyong mga kamay sa kaniya dahil ang buhay
ng iyong mga anak na nakahigang mahina sa gutom sa dulo ng bawat lansangan.”
20 Tingnan mo, Yahweh, at tingnan mo ng mabuti ang mga pinakitunguhan mo ng
napakatindi. Kinakailangan bang kainin ng mga kababaihan ang kanilang sariling
bunga, ang mga anak na kanilang inalagaan? Kinakailangan bang patayin ang pari at
propeta sa santuwaryo ng Panginoon? 21 Humiga sa lupa sa mga lansangan ang mga
bata at mga matatanda. Namatay sa pamamagitan ng espada ang aking mga birhen
at malalakas na mga kalalakihan. Pinatay mo sila sa araw ng iyong matinding galit;
walang awa mo silang pinatay at hindi nagpakita ng kahabagan. 22 Ipinatawag mo
ang aking kinatatakutan sa lahat ng dako gaya sa araw ng mataimtim na pagtitipon;
walang nakatakas, at walang nakaligtas sa araw ng matinding galit ni Yahweh. Nilipol
ng aking mga kaaway ang aking mga inalagaan at pinalaki.

3

1 Ako ay isang taong nakakita ng paghihirap sa ilalim ng pamalo ng matinding galit
ni Yahweh. 2 Itinaboy niya ako at pinalakad sa kadiliman sa halip na liwanag. 3 Tunay

siyang bumaling laban sa akin, buong araw niyang ibinabaling ang kamay niya laban
sa akin. 4 Ang aking laman at balat ay ginutay niya, ang aking mga buto ay binali
niya. 5 Gumawa siya ng mga gawaing paglusob na sa akin ay laban, at pinaligiran
ako ng kapaitan at kahirapan. 6 Sa mga madilim na lugar niya ako pinatira, tulad
nilang mga patay na noon pa. 7 Gumawa siya ng pader sa paligid ko at hindi ako
makatakas. Pinabigat niya ang aking mga posas. 8 Kahit na tumawag at sumigaw
ako ng tulong, aking mga panalangin ay kaniyang kinukulong. 9 Hinarangan niya
ang aking landas ng mga pader na gawa sa sinibak na bato, hindi tuwid ang bawat
daanang aking tinatahak. 10 Tulad siya ng osong naghihintay upang tambangan
ako, isang leon na nasa pagtatago. 11 Inilihis niya ang mga landas ko. Ginugutay
at pinapabayaan niya ako. 12 Iniunat niya ang kaniyang pana at minarkahan ako
bilang tudlaan ng palaso. 13 Ipinadala niya ang mga palaso mula sa kaniyang sisidlan
upang pumasok sa aking mga bato. 14 Ako ay naging katatawanan sa lahat ng aking
mga kababayan, ang paksa sa mapanuyang awit nila sa araw-araw. 15 Pinuno niya
ako ng kapaitan at pinilit painumin ng ajenjo. 16 Dinurog niya ang aking mga ngipin
ng bato, sa alikabok ay isinubsob niya ako. 17 Sa aking buhay ay tinanggal mo ang
kapayapaan, hindi ko na maalala pa ang alinmang kaligayahan. 18 Kaya sinabi ko,
“Ang aking tatag ay nawala na at ang aking pag-asa kay Yahweh ay naubos na.”
19 Inaalala ko ang aking kahirapan at ang aking pagkaligaw sa ajenjo at kapaitan.
20 Tiyak na ito ay aking inaalala, at sa loob ko ay yumuyukod ako sa kawalan ng
pag-asa. 21 Ngunit ito ang aking inaalala, at ito ang dahilang ako ay may pag-asa:
22 Ito ay sa pamamagitan ng katapatan sa kasunduan ni Yahweh kaya hindi tayo
nalipol, sapagkat ang kaniyang mga kilos ng kahabagan ay hindi nagwakas. 23 Ang
mga kilos ng kahabagan niya ay muling nagaganap sa bawat umaga, katapatan mo
ay dakila! 24 “Si Yahweh ay aking mana,” sinabi ko sa aking sarili, kaya aasa ako
sa kaniya. 25 Si Yahweh ay mabuti sa sinumang naghihintay sa kaniya, sa buhay
na naghahanap sa kaniya. 26 Mabuti ang maghintay sa pagliligtas ni Yahweh nang
tahimik. 27 Mabuti sa isang tao na ang pamatok sa kaniyang kabataan ay kaniyang
natitiis. 28 Hayaan siyang manahimik at umupong mag-isa, dahil inilagay ito ni
Yahweh sa kaniya. 29 Hayaang ilagay niya sa alikabok ang bibig niya, at marahil
mayroong pag-asa. 30 Hayaang ang kaniyang pisngi ay ibigay niya sa sinumang
humahampas sa kaniya. Hayaang mapuno siya ng kahihiyan, 31 sapagkat hindi
siya tatanggihan ng Panginoon magpakailanman! 32 Sapagkat kahit na nagdadala
siya ng kalungkutan, nagpapakita rin siya ng kahabagan na lumalabas mula sa
kaniyang kadakilaan ng kaniyang katapatan sa kasunduan. 33 Sapagkat hindi siya
nagmamalupit mula sa kaniyang puso, o nagpapahirap sa mga anak ng mga tao.
34 Sa pagdurog sa lahat ng mga bihag sa lupa sa ilalim ng kaniyang paa, 35 sa paglihis
sa katarungan ng mga tao sa harapan ng mukha ng Kataas-taasan, 36 sa paghadlang
sa isang tao sa kaniyang katwiran—hindi ba nakikita ng Panginoon? 37 Sino ang
nagsasalita at nangyayari kapag hindi ito iniutos ng Panginoon? 38 Hindi ba parehong
kapahamakan at katagumpayan ay nagmumula sa bibig ng Kataas-taasan? 39 Paano
makakadaing ang sinumang taong nabubuhay? Paaano makakadaing ang sinumang
tao tungkol sa kaparusahan ng kaniyang mga kasalanan? 40 Siyasatin at suriin natin
ang ating mga pamamaraan, at muling manumbalik kay Yahweh. 41 Itaas natin ang
ating mga puso at mga kamay sa Diyos sa kalangitan at manalangin: 42 “Laban sa iyo
kami ay nagkasala at naghimagsik, kaya kami ay hindi mo pinatawad. 43 Tinakpan mo
ang iyong sarili ng galit at hinabol kami. Pinagpapatay mo kami, at hindi mo kami
kinahahabagan. 44 Tinakpan mo ang iyong sarili ng ulap, upang walang panalangin
ang makakalampas. 45 Ginawa mo kaming mga taong itinakwil at dumi sa iba't ibang

mga lahi. 46 Ibinuka ng lahat ng aming mga kaaway ang kanilang bibig nang may
pangungutya laban sa amin. 47 Dumating sa amin ang takot sa hukay, pagkasira at
pagkaluray." 48 Umaagos ng daloy ng tubig ang mata ko dahil sa pagkaluray ng anak
na babae ng mga kababayan ko. 49 Umaagos ang mga mata ko, at hindi tumitigil
ang mga ito, sapagkat wala itong katapusan 50 hanggang sa tumunghay at tumingin
si Yahweh mula sa kalangitan. 51 Nagbibigay ng matinding sakit sa aking buhay
ang mata ko dahil sa lahat ng mga anak na babae sa lungsod ko. 52 Walang tigil
akong tinutugis tulad ng isang ibon ng aking mga kaaway nang walang dahilan.
53 Sinira nila sa balon ang buhay ko at sa ibabaw ko ay naglagay ng isang bato.
54 Dumaloy ang tubig sa aking ulo, sinabi ko, "Nilagot ako!" 55 Tinawag ko ang iyong
pangalan, Yahweh, mula sa pinakamababang hukay. 56 Narinig mo ang aking tinig
nang sinabi ko, "Huwag mong itago ang iyong tainga sa aking pagtawag ng tulong,
sa aking pagsigaw ng saklolo! 57 Lumapit ka sa araw na tinawag kita, sinabi mo sa
akin, "Huwag kang mangamba!" 58 Panginoon, ipinagtanggol mo ako nang ako ay
nasa paglilitis para sa buhay ko, iniligtas mo ang buhay ko! 59 Yahweh, nakita
mo ang kanilang pang-aapi sa akin. Hatulan mo nang makatarungan ang aking
usapin. 60 Nakita mo ang lahat kanilang mga kilos ng paghihiganti, lahat ng kanilang
binabalak laban sa akin. 61 Narinig mo ang panghahamak nila, Yahweh, at lahat ng
kanilang mga balak tungkol sa akin. 62 Narinig mo ang mga labi ng mga tumindig
laban sa akin, narinig mo ang kanilang malalim na kaisipang laban sa akin sa buong
araw. 63 Maging sa kanilang pag-upo o sa kanilang pagtayo, tingnan mo Yahweh! Ako
ang paksa sa kanilang awit ng pangungutya. 64 Gumanti ka sa kanila, Yahweh, gaya
ng pinsalang ginawa ng kanilang mga kamay. 65 Lagyan mo ng takot ang kanilang
mga puso, lagyan mo sila ng sumpa. 66 Habulin mo sila sa iyong galit at lipulin mo
sila saanman sa ilalim ng kalangitan, Yahweh!

4

1 Ganap na nawalan ng kinang ang ginto; nagbago ang pinakadalisay na ginto.
Naibuhos ang mga banal na bato sa dulo ng bawat lansangan. 2 Mahalaga ang
mga anak na lalaki ng Zion, higit na mahalaga kaysa sa dalisay na ginto. Ngunit
ngayon itinuturing silang walang halaga kundi gaya ng mga tapayan na gawa sa
pamamagitan ng mga kamay ng magpapalayok. 3 Maging ang mga asong gubat
ay nagpakita ng suso upang pasusuhin ang kanilang mga anak, ngunit ang anak
na babae ng aking mga tao ay gaya ng mabagsik na ostrits sa ilang. 4 Nakadikit
sa ngalangala ng kaniyang bibig ang dila ng sumususong sanggol dahil sa uhaw;
humihingi ng tinapay ang mga bata, ngunit wala ng para sa kanila 5 Napabayaan
ngayon ang mga taong kumakain dati ng mamahaling pagkain, na nagugutom sa mga
lansangan; silang mga nagsuot ng matingkad na pulang kasuotan ay nasa ibabaw na
ngayon ng tambak ng basura. 6 Ang mabigat na pagkakasala ng anak na babae ng
aking mga tao ay higit na malaki kaysa sa kasalanan ng Sodoma, na itinapon sa isang
iglap, bagaman walang mga kamay na sumunggab sa kaniya. 7 Makinang tulad ng
niyebe at maputi gaya ng gatas ang kaniyang mga pinuno. Ang kanilang katawan ay
mas mapula kaysa sa koral; tulad ng safiro ang kanilang anyo. 8 Pinaitim ng kadiliman
ang kanilang itsura ngayon, hindi sila makilala sa mga lansangan, sapagkat kumapit
ang kanilang balat sa kanilang tuyong mga buto. Naging gaya ito ng tuyong kahoy!
9 Mas mabuti ang mga napatay sa gutom kaysa sa mga namatay sa pamamagitan ng
espada; mas mabuti sila kaysa sa mga nanghihina, tinuhog sa gutom sa kakulangan
ng anumang mga ani mula sa mga bukirin. 10 Pinakuluan ng mga kamay ng mga
mahabaging kababaihan ang kanilang sariling mga anak; ang mga batang ito ang
naging pagkain nila sa panahon ng pagkawasak ng anak na babae ng aking mga tao.

[11] Nasisiyahan si Yahweh sa kaniyang pagkapoot. Ibinuhos niya ang kaniyang nag-
aapoy na galit; nagpaningas siya ng apoy sa Zion, at nilamon nito ang kaniyang mga
pundasyon. [12] Maging ang mga hari sa lupa o sinumang naninirahan sa mundo ay
hindi maniniwalang makakapasok sa mga tarangkahan ng Jerusalem ang kalaban at
kaaway. [13] Ngunit nagawa nila, dahil sa mga kasalanan ng kaniyang mga propeta,
at sa mga mabibigat na pagkakasala ng kaniyang mga pari na nagdanak ng dugo
ng matuwid sa kaniyang kalagitnaan. [14] Gumagala ngayon ang mga propeta at
mga paring iyon sa mga lansangan tulad ng mga bulag na lalaki. Nadungisan sila
ng dugong iyon kaya walang sinuman ang maaaring makahawak sa kanilang mga
damit. [15] "Magsilayo kayo! Marurumi," isinisigaw ng mga propeta at mga paring ito.
"Magsilayo kayo, magsilayo kayo! Huwag ninyo kaming hawakan!" Kaya nagpagala-
gala sila sa ibang mga lupain, ngunit sinasabi maging ng mga Gentil, "Hindi na sila
maaaring manirahan dito bilang mga dayuhan." [16] Ikinalat sila ni Yahweh mula sa
kaniyang harapan; hindi na niya sila tinitingnan pa nang may pagpanig. Kailanman
walang anumang paggalang ang tumanggap sa mga pari, at hindi na sila nagpapakita
ng pagmamalasakit sa mga nakatatanda. [17] Patuloy na nabigo ang aming mga mata sa
paghahanap ng kahit na walang kabuluhang tulong, bagaman sabik silang nagbantay
sa isang bansang hindi makapagliligtas sa amin. [18] Inaabangan nila ang aming mga
hakbang patungo sa aming mga lansangan. Malapit na ang aming wakas at natapos
na ang aming mga kaarawan, sapagkat dumating na ang aming wakas. [19] Mas matulin
pa sa mga agilang nasa alapaap ang aming mga manunugis. Hinahabol nila kami sa
mga kabundukan at nag-aabang sila sa amin sa ilang. [20] Ang hininga sa mga butas
ng aming ilong, ang pinahiran ni Yahweh—na aming hari, ay nahuli sa kanilang
mga hukay; siya ang aming hari na aming sinasabi, "'Mabubuhay kami sa ilalim ng
kaniyang pangangalaga kasama ng mga bansa."' [21] Magalak at matuwa, anak na
babae ng Edom na naninirahan sa lupain ng Uz, sapagkat dadaan din ang kopa sa
iyo. Malalasing ka at huhubaran ang iyong sarili. [22] Natapos na ang iyong kasamaan,
anak na babae ng Zion. Hindi ka na niya bibihagin. Ngunit kaniyang parurusahan
ang iyong kasamaan, anak na babae ng Edom. Kaniyang ilalantad ang iyong mga
kasalanan.

5

[1] Iyong alalahanin, Yahweh, kung ano ang nangyari sa amin. Masdan at tingnan
ang aming kahihiyan. [2] Ibinigay sa mga dayuhan ang aming mana; ang aming mga
tahanan sa mga dayuhan. [3] Naging mga ulila kami, sapagkat wala na kaming mga
ama, at katulad ng mga balo ang aming mga ina. [4] Nagkakahalaga ng pilak ang tubig
na aming iinumin, at ipinagbibili sa amin ang aming sariling kahoy. [5] Hinahabol
kami ng aming mga kaaway; sila ay napakalapit na humihinga na sa aming mga leeg.
Pagod na kami; wala ng kapahingahan para sa amin. [6] Iniaabot namin ang aming mga
kamay sa mga taga-Egipto at mga taga-Asiria upang mabusog sa pagkain. [7] Nagkasala
ang aming mga ama; wala na sila, at pinasan namin ang kanilang mga kasalanan.
[8] Pinamunuan kami ng mga alipin, at wala ni isang makapagligtas sa amin sa kanilang
mga kamay. [9] Inilagay namin sa panganib ang aming mga buhay upang kunin ang
aming mga tinapay sa pagharap sa mga espada sa ilang. [10] Tulad ng isang hurno ang
aming mga balat, nasunog mula sa init ng pagkagutom. [11] Pinagsamantalahan nila
ang mga kababaihan sa Zion, ang mga birhen sa mga lungsod ng Juda. [12] Ibinitin
nila ang mga prinsipe sa pamamagitan ng sarili nilang mga kamay, at hindi nila
iginagalang ang mga nakatatanda. [13] Dinala nila ang mga masisiglang na kalalakihan
sa gilingan, at ang mga susuray-suray na binata sa ilalim ng mga puno ng kahoy.
[14] Tinanggal nila ang mga nakatatanda sa tarangkahan sa lungsod at ang masisiglang

kalalakihan mula sa kanilang tugtugin. [15] Tumigil ang kagalakan ng aming mga
puso; napalitan ng pagluluksa ang aming pagsasayaw. [16] Nahulog ang korona mula
sa aming mga ulo! sa aba namin! Sapagkat nangagkasala kami. [17] Nagkasakit
ang aming mga puso, at lumabo ang aming mga mata, [18] dahil gumagala ang mga
asong gubat sa Bundok ng Zion na iniwanan. [19] Ngunit ikaw si Yahweh, maghari
ka magpakailanman, at ang iyong luklukan ay mula sa sali't salinlahi. [20] Bakit mo
kami kakalimutan ng magpakailanman? Pababayaan mo ba kami ng napakatagal?
[21] Panumbalikin mo kami sa iyo, Yahweh at magsisisi kami. Papanumbalikin mo ang
aming mga araw gaya nang unang panahon, [22] maliban na lamang kung kami ay
tunay na tinanggihan at labis ang iyong galit sa amin.

Ezekiel

1 Sa ikatatlumpung taon, sa ikaapat na buwan, at sa ikalimang araw ng buwan,
nangyaring naninirahan akong kasama ng mga bihag sa tabi ng Kanal Kebar.
Nabuksan ang kalangitan, at nakakita ako ng mga pangitain ng Diyos! 2 Noong
ikalimang araw ng buwan na iyon—ito ang ikalimang taon ng pagkatapon kay Haring
Jehoiakin, 3 dumating nang may kapangyarihan ang salita ni Yahweh kay Ezekiel
na anak ni Buzi at ang pari sa lupain ng mga Caldeo sa tabi ng Kanal Kebar.
Dumating ang kamay ni Yahweh sa kaniya roon. 4 Pagkatapos, tumingin ako, at
mayroong dumarating na malakas na hangin mula sa hilaga—isang malaking ulap
na may kumikinang na apoy sa loob nito, at liwanag ang nasa palibot at loob nito, at
kulay ng ambar ang apoy sa loob ng ulap. 5 Sa gitna ay anyo ng apat na buhay
na nilalang. Ito ang kanilang wangis: mayroon silang anyong tao, 6 ngunit ang
bawat isa sa kanila ay mayroong apat na mukha, at ang bawat isa sa mga nilalang
ay may apat na pakpak. 7 Tuwid ang kanilang mga binti, ngunit ang talampakan
ng kanilang mga paa ay tulad ng mga kuko ng isang guya na makinang tulad ng
pinakintab na tanso. 8 Gayon pa man, mayroon silang mga kamay ng tao sa ilalim
ng kanilang mga pakpak sa lahat ng apat na dako. Sa kanilang apat, ang kanilang
mga mukha at mga pakpak ay ganito: 9 ang kanilang mga pakpak ay sumasagi sa
mga pakpak ng kasunod na nilalang, at hindi sila lumiliko habang umuusad, sa
halip, ang bawat isa ay umusad pasulong. 10 Ang wangis ng kanilang mga mukha
ay tulad ng mukha ng isang tao, sunod, ang mukha ng isang leon sa kanan, sunod,
ang mukha ng isang toro sa kaliwa, at sa huli, ang mukha ng isang agila. 11 Ganyan
ang kanilang mga mukha, at ang kanilang mga pakpak ay nakabuka sa itaas, upang
ang bawat nilalang ay may pares ng mga pakpak na nakasagi sa pakpak ng isa pang
nilalang, at isang pares din ng mga pakpak ang nakatakip sa kanilang mga katawan.
12 Ang bawat isa ay umusad pasulong, upang saanman sila utusang pumunta ng
Espiritu, pumunta sila nang hindi lumilingon. 13 Tulad ng mga nagliliyab na baga
ang mga buhay na nilalang, o tulad ng mga sulo, may maliwanag na apoy din na
gumagalaw kasama ng mga nilalang, at may mga kumikislap na kidlat. 14 Mabilis na
gumagalaw nangpabalik-balik ang mga buhay na nilalang, at mukha silang kidlat!
15 At tumingin ako sa mga buhay na nilalang, may isang gulong sa ilalim na nasa
tabi ng mga buhay na nilalang. 16 Ito ang wangis at balangkas ng mga gulong: ang
bawat gulong ay tulad ng berilyo, at magkakatulad lahat ang apat, tila binabagtas ng
isang gulong ang isa pang gulong. 17 Kapag gumulong ang mga gulong, nakakapunta
sila sa bawat direksyon nang hindi lumilingon. 18 Para naman sa mga gilid naman
ng mga ito, matataas at nakakatakot, sapagkat ang mga gilid ay puno ng mga mata
paikot! 19 Kapag gumagalaw ang mga buhay na nilalang, gumagalaw ang mga
gulong sa tabi nila. Kapag pumapaitaas ang mga buhay na nilalang mula sa lupa,
pumapaitaas din ang mga gulong. 20 Saanman pumupunta ang Espiritu, pumupunta
sila kung saan tumutungo ang Espiritu, pumapaitaas sa tabi nila ang mga gulong,
sapagkat ang espiritu ng mga buhay na nilalang ay nasa mga gulong. 21 Kapag
gumagalaw ang mga nilalang, gumagalaw rin ang mga gulong, at kapag tumitigil
ang mga nilalang, tumitigil ang mga gulong, kapag pumapaitaas mula sa lupa ang
mga nilalang, pumapaitaas ang mga gulong sa tabi nila, sapagkat ang espiritu ng
mga buhay na nilalang ay nasa mga gulong. 22 Sa ibabaw ng mga ulo ng mga buhay
na nilalang ay may tulad ng isang napakalaking pabilog na bubong, tulad ito ng
kahanga-hangang kristal na nakabuka sa ibabaw ng kanilang mga ulo. 23 Sa ilalim

ng pabilog na bubong, ang bawat isa sa mga pakpak ng nilalang ay nakabuka nang
tuwid at nakasagi sa mga pakpak ng isa pang nilalang. Ang bawat buhay na nilalang
ay may isang pares din upang takpan ang kanilang mga sarili—ang bawat isa ay may
isang pares upang takpan ang kaniyang sariling katawan. 24 At narinig ko ang tunog
ng kanilang mga pakpak! Tulad ng ingay ng rumaragasang tubig. Tulad ng tinig ng
Makapangyarihan. Kapag gumagalaw sila, nagkakaroon ng tunog ng isang bagyong
ulan. Tulad ito ng tunog ng isang hukbo. Kapag tumitigil sila, ibinababa nila ang
kanilang mga pakpak. 25 At isang tinig ang nagmula sa itaas ng pabilog na bubong
sa ibabaw ng kanilang mga ulo kapag tumitigil sila at ibinababa ang kanilang mga
pakpak. 26 Sa itaas ng pabilog na bubong sa ibabaw ng kanilang mga ulo ay may
anyo ng isang tronong tulad ng safiro, at ang nasa trono ay ang wangis ng isang tulad
ng tao. 27 Nakita ko ang isang anyong tulad ng nagliliwanag na metal na may apoy
sa loob mula sa kaniyang baywang pataas, mula sa kaniyang baywang pababa ay
tulad ng apoy at liwanag ang nasa buong paligid. 28 Tulad ito ng isang bahagharing
lumilitaw sa mga ulap sa isang maulang araw—at tulad ng maliwanag na ilaw ang
pumapaligid dito. Nagpakita ito tulad ng anyo ng kaluwalhatian ni Yahweh. Nang
makita ko ito, nagpatirapa ako, at narinig ko ang isang tinig na nagsasalita.

2

1 Sinabi sa akin ng tinig, “Anak ng tao, tumayo ka at magsasalita ako sa iyo.” 2 At
dinala ako ng Espiritu habang siya ay nagsasalita sa akin at itinayo niya ako, at narinig
ko siyang nagsasalita sa akin. 3 Sinabi niya sa akin, “Anak ng tao, sinusugo kita sa
mga tao ng Israel, sa suwail na bansang naghimagsik laban sa akin—nagkasala sila at
ng kanilang mga ninuno laban sa akin hanggang sa panahong ito! 4 Ang kanilang mga
kaapu-apuhan ay may mga matitigas na mukha at mga matitigas na puso. Isinusugo
kita sa kanila. At sasabihin mo sa kanila, 'Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh.'
5 Makinig man sila o hindi sila makikinig. Sila ay suwail na sambahayan, ngunit
malalaman man lamang nila na isang propeta ang kabilang sa kanila. 6 At ikaw, anak
ng tao, huwag kang matakot sa kanila o sa kanilang mga salita. Huwag kang matakot,
kahit na kasama mo ang mga dawag at mga tinik, at kahit na ikaw ay namumuhay
kasama ng mga alakdan. Huwag kang matakot sa kanilang mga salita o panghinaan
ng loob sa kanilang mga mukha, sapagkat sila ay suwail na sambahayan. 7 Ngunit
sasabihin mo sa kanila ang aking mga salita, makinig man sila o hindi, dahil sila ay
napakasuwail. 8 Ngunit ikaw, anak ng tao, makinig ka sa sinasabi ko sa iyo. Huwag
kang maging suwail tulad ng suwail na sambahayang iyon. Buksan mo ang iyong
bibig at kainin ang ibibigay ko sa iyo!” 9 Pagkatapos, tumingin ako at isang kamay
ang nag-abot sa akin, dito ay may kasulatang binalumbon. 10 Inilatag niya ito sa
aking harapan, nasulatan ang harap at ang likod nito, at mga panaghoy, pagluluksa,
at kapighatian ang nakasulat dito.

3

1 Sinabi niya sa akin, “Anak ng tao, kainin mo kung ano ang natagpuan mo! Kainin
mo itong kasulatang binalumbon, pagkatapos ay humayo sa sambahayan ng Israel
at magsalita.” 2 Kaya ibinuka ko ang aking bibig, at ipinakain niya sa akin ang
kasulatang binalumbon. 3 Sinabi niya sa akin, “Anak ng tao, pakainin mo ang iyong
sikmura at busugin ang iyong tiyan sa pamamagitan ng kasulatang binalumbong ito
na ibinigay ko sa iyo!” Kaya kinain ko ito, at ito ay kasintamis ng pulot-pukyutan
sa aking bibig. 4 Pagkatapos, sinabi niya sa akin, “Anak ng tao, pumunta ka sa
sambahayan ng Israel at sabihin sa kanila ang aking mga salita. 5 Sapagkat hindi
ka isinugo sa mga taong may kakaibang salita o isang mahirap na wika, kundi sa

sambahayan ng Israel— 6 hindi sa makapangyarihang bansang may kakaibang salita
o mahirap na wika, na ang mga salita ay hindi mo maintindihan! Kung isusugo
kita sa kanila, makikinig sila sa iyo! 7 Ngunit ang sambahayan ng Israel ay hindi
nahahandang makinig sa iyo, sapagkat sila ay hindi nahahandang makinig sa akin.
Kaya lahat ng sambahayang Israel ay mataas ang kilay at matigas ang puso. 8 Masdan
mo! Ang iyong mukha ay ginawa kong kasintigas ng kanilang mga mukha at ang
iyong kilay ay kasintigas ng kanilang mga kilay. 9 Ginawa kong tulad ng isang
diamante ang iyong kilay, mas matigas kaysa pingkian! Huwag kang matakot sa
kanila o panghinaan ng loob sa pamamagitan ng kanilang mga mukha, yamang
sila ay mga suwail na sambahayan." 10 At sinabi niya sa akin, "Anak ng tao, ang
lahat ng mga salitang ipinahayag ko sa iyo—ilagay mo ang mga ito sa iyong puso at
pakinggan mo sila sa pamamagitan ng iyong mga tainga! 11 At pumunta ka sa mga
bihag, sa iyong mga kababayan, at magsalita ka sa kanila. Sabihin mo sa kanila,
'Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh,' makinig man sila o hindi." 12 Pagkatapos,
itinaas ako ng Espiritu, at nakarinig ako ng tunog sa aking likuran na tulad ng isang
malakas na lindol, na nagsasabi, "Pagpalain ang kaluwalhatian ni Yahweh mula sa
kaniyang lugar!" 13 Kaya narinig ko ang tunog ng mga pakpak ng mga buhay na mga
nilalang habang sumasag sa isa't isa, at ang tunog ng mga gulong na nasa kanila, at
ang tunog ng isang malakas na lindol! 14 Itinaas ako ng Espiritu at dinala ako palayo;
at pumunta akong may kapaitan sa galit ng aking espiritu, sapagkat ubod ng lakas
na nakadiin sa akin ang kamay ni Yahweh! 15 Kaya pumunta ako sa mga bihag sa
Tel Abib na nakatira sa tabi ng Ilog Kebar, at nananatili ako roon sa loob ng pitong
araw, punong-puno ako ng pagkamangha kasama nila. 16 At nangyari na makalipas
ang pitong araw ay dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, 17 Anak ng
tao, ginawa kitang tagapagbantay para sa sambahayan ng Israel, kaya makinig ka sa
salita mula sa aking bibig, at ibigay sa kanila ang aking babala! 18 Kapag sinabi ko
sa masama, 'Tiyak na mamamatay ka' at hindi mo siya binigyan ng babala o nagsabi
ng isang babala sa masama tungkol sa kaniyang masamang mga gawa upang siya
ay mabuhay—mamamatay ang masama sa kaniyang kasalanan, ngunit sisingilin ko
mula sa iyong kamay ang kaniyang dugo. 19 Ngunit kung bibigyan mo ng babala
ang masama, at hindi siya tumalikod mula sa kaniyang kasamaan o sa kaniyang
masasamang gawain, mamamatay siya sa kaniyang kasalanan, ngunit maililigtas mo
ang iyong sariling buhay. 20 At kung tatalikod ang isang matuwid na tao mula sa
kaniyang pagiging matuwid at gumawa ng hindi makaturungan, maglalagay ako ng
batong katitisuran sa kaniyang harapan, at mamamatay siya, dahil hindi mo siya
binigyan ng babala. Mamamatay siya sa kaniyang kasalanan, at hindi ko aalalahanin
ang kaniyang mabuting mga gawa na kaniyang ginawa, ngunit sisingilin ko mula sa
iyong kamay ang kaniyang dugo. 21 Ngunit kung babalaan mo ang matuwid na tao
na tumigil sa pagkakasala upang hindi na siya magkasala, tiyak na mabubuhay siya
dahil nabigyan siya ng babala; at maililigtas mo ang iyong sariling buhay." 22 Kaya
nasa akin doon ang kamay ni Yahweh, at sinabi niya sa akin, Tumayo ka! Pumunta
sa kapatagan, at makikipag-usap ako sa iyo doon! 23 Bumangon ako at pumunta sa
patag, at nanatili doon ang kaluwalhatian ni Yahweh, tulad ng kaluwalhatiang nakita
ko sa gilid ng kanal Kebar; kaya nagpatirapa ako. 24 Dumating sa akin ang Espiritu at
itinayo ako sa aking mga paa; at nagsalita siya sa akin, at sinabi sa akin, "Pumunta
ka at pagsarhan ang iyong sarili sa loob ng iyong bahay, 25 kaya ngayon, anak ng
tao, igagapos ka nila ng lubid at itatali ka upang hindi ka makapunta sa kanila.
26 Gagawin kong nakadikit ang iyong dila sa ngalangala ng iyong bibig, upang ikaw
ay magiging pipi at hindi mo sila mapagsasabihan, yamang sila ay mapanghimagsik
silang sambahayan. 27 Ngunit kapag magsalita ako sa iyo, bubuksan ko ang iyong

bibig upang sabihin mo sa kanila, 'Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh; Siya na
makakarinig ay makinig; at siya na hindi makinig ay hindi makikinig, yamang sila
ay suwail na sambahayan!"

4

[1] Ngunit ikaw, anak ng tao, kumuha ka ng isang laryo para sa iyong sarili at ilagay
ito sa iyong harapan. At iukit mo rito ang lungsod ng Jerusalem. [2] At lagyan mo ng
panglusob laban dito, at magtayo ng mga tanggulan laban dito. Maglagay ng daanan
na pangsalakay laban dito at maglagay ng mga kampo sa palibot nito. Maglagay ng
mga pambayo sa buong palibot nito. [3] At ikaw, magdala ka ng kawaling bakal, at
gamitin mo ito bilang bakal na pader sa pagitan mo at ng lungsod. Iharap mo ang
iyong mukha sa dakong iyon at sa lungsod, sapagkat lulusubin ito. Kaya maglagay
ka ng panglusob dito! Magiging isang palatandaan ito ng sambahayan ng Israel.
[4] Pagkatapos, humiga ka ng patagilid sa iyong kaliwa at ilagay mo sa iyong sarili
ang kasalanan ng sambahayan ng Israel; papasanin mo ang kanilang kasalanan sa
bilang ng mga araw na ikaw ay nakahiga paharap sa sambahayan ng Israel. [5] Ako
mismo ang magtatalaga sa iyo ng isang araw upang kumatawan sa bawat taon ng
kanilang kaparusahan: 390 araw! Sa ganitong paraan, papasanin mo ang kasalanan
ng sambahayan ng Israel. [6] Kapag natapos mo na ang mga araw na ito, humiga ka
patagilid sa iyong kanan sa pangalawang pagkakataon, sapagkat papasanin mo ang
kasalanan ng sambahayan ng Juda sa loob ng apatnapung araw. Magtatalaga ako sa
iyo ng isang araw sa bawat taon. [7] At Ihaharap mo ang iyong mukha sa Jerusalem
na kasalukuyang linulusob na hindi natatakpan ang iyong bisig, at maghahayag ka
ng propesiya laban dito. [8] Sapagkat masdan mo! Maglalagay ako ng panali sa iyo
upang hindi ka lumingon sa magkabilang bahagi hanggang sa matapos mo ang mga
araw ng iyong pagkalusob. [9] Magdala ka ng trigo, sebada, bitsuwelas, lentil, dawa
at espelta; ilagay mo sila sa isang sisidlan at gumawa ka ng tinapay para sa iyong
sarili ayon sa bilang ng mga araw na nakahiga kang patagilid. Kakainin mo ito nang
390 na araw! [10] Ito ang pagkaing kakainin mo: Dalawampung siklo ang timbang sa
bawat araw. Kakainin mo ito sa bawat oras. [11] At iinom ka ng tubig, na may sukat
na anim na bahagi ng hin. Iinumin mo ito maya't-maya. [12] Kakainin mo ito tulad
ng mga tinapay na gawa sa sebada, ngunit lulutuin mo ito gamit ang dumi ng tao
sa kanilang paningin!" [13] Sapagkat sinasabi ni Yahweh, "Nangangahulugan ito na
magiging marumi ang tinapay na kakainin ng mga tao ng Israel, doon sa mga bansa
kung saan ko sila itataboy." [14] Ngunit sinabi ko, "O, Panginoong Yahweh! Kailan man
ay hindi ako naging marumi! Hindi ako kailanman kumakain ng anumang namatay
o anumang pinatay ng mga hayop, mula sa aking pagkabata hanggang ngayon, at
hindi kailanman nakapasok sa aking bibig ang maruming karne!" [15] Kaya sinabi
niya sa akin, "Tingnan mo! Binigyan kita ng dumi ng baka sa halip na dumi ng
tao upang maaari mo nang lutuin ang iyong tinapay sa ibabaw ng dumi ng baka."
[16] Sinabi rin niya sa akin, "Anak ng tao, masdan mo! Sinisira ko ang imbakan ng
tinapay sa Jerusalem, at kakain sila ng tinapay habang nirarasyon ito sa kabalisaan
at iinom ng tubig habang nirarasyon ito na may panginginig. [17] Dahil kukulangin
sila ng tinapay at tubig, panghihinaan ng loob ang bawat tao sa kaniyang kapatid na
lalaki at matutunaw dahil sa kanilang kasalanan."

5

[1] At ikaw, anak ng tao, kumuha ka ng matalim na espada na parang isang pang-
ahit ng barbero para sa iyong sarili. At padaanin mo ang pang-ahit sa iyong ulo at sa
iyong balbas, at kumuha ka ng mga timbangan upang timbangin at hatiin ang iyong

buhok. 2 Sunugin ang ikatlong bahagi nito sa apoy sa gitna ng lungsod kapag natapos
na ang mga araw ng paglusob. At kunin mo ang ikatlong bahagi ng buhok at ihampas
mo ito sa pamamagitan ng espada sa buong palibot ng lungsod. At ikalat ang isang
ikatlong bahagi nito sa hangin, at huhugot ako ng isang espada upang habulin ang
mga tao. 3 Ngunit kumuha ng kaunting buhok mula sa kanila at itali ang mga ito sa
iyong manggas. 4 At kumuha ng mas maraming buhok at ihagis ito sa gitna ng apoy; at
sunugin ito sa apoy; mula roon ang apoy ay lalabas sa lahat ng sambahayan ng Israel."
5 Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh, "Ito ang Jerusalem sa gitna ng mga bansa, kung
saan ko siya inilagay, at kung saan pinalilibutan ko siya ng ibang mga lupain. 6 Ngunit
tinanggihan niya ang aking mga kautusan sa pamamagitan ng kasamaan higit sa
mga bansa, at ang aking mga palatuntunan higit pa sa mga bansang nakapalibot sa
kaniya. At tinanggihan nila ang aking mga hatol at hindi lumalakad sa aking mga
palatuntunan!" 7 Kaya sinasabi ito ng Panginoong si Yahweh, "Sapagkat ikaw ay higit
na mapanggulo kaysa mga bansang nakapalibot sa iyo at hindi lumakad sa aking mga
utos o kumilos ayon sa aking mga kautusan, o kumilos ayon sa mga kautusan ng mga
bansang nakapalibot sa iyo." 8 Kaya sinasabi ito ng Panginoong Yahweh, "Masdan
ninyo! Ako mismo ay kikilos laban sa inyo! Isasagawa ko ang mga hatol sa inyong
kalagitnaan upang makita ng mga bansa. 9 Gagawin ko sa inyo kung ano ang hindi
ko pa nagagawa at ang katulad nito na hindi ko na gagawing muli, dahil sa lahat
ng inyong kasuklam-suklam na mga gawa. 10 Kaya kakainin ng mga ama ang mga
bata sa inyong kalagitnaan, at kakainin ng mga anak na lalaki ang kanilang mga ama,
yamang magsasagawa ako ng paghatol sa inyo at ikakalat sa bawat dako kayong lahat
na naiwan! 11 Samakatuwid, habang ako ay buhay - ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh - tiyak ito sapagkat dinungisan ninyo ang aking santuwaryo sa pamamagitan
ng lahat ng inyong kamuhi-muhing mga bagay at sa lahat ng inyong kasuklam-suklam
na gawa, ako mismo ang babawas ng inyong bilang; hindi maaawa sa inyo ang aking
mata at hindi ko kayo patatawarain. 12 Mamamatay sa salot ang ikatlong bahagi
ninyo, at mauubos sila ng kagutuman sa inyong kalagitnaan. Ang ikatlong bahagi sa
inyo ay mamamatay sa pamamagitan ng espada sa paligid ninyo. At ikakalat ko ang
ikatlong bahagi sa inyo sa bawat dako, at huhugot ng espada upang habulin din sila.
13 At magiging ganap ang aking poot, at ititigil ko ang aking matinding galit sa kanila.
Masisiyahan ako, at makilala nila na akong si Yahweh ang nagsasabi ng mga bagay
na ito dahil sa aking poot nang matapos ko ang aking matinding galit laban sa kanila.
14 Gagawin ko kayong isang lagim at kahihiyan sa mga bansang nakapalibot sa inyo
sa paningin ng bawat isa na dumadaan. 15 Kaya magiging isang bagay ang Jerusalem
para sa ibang tao upang isumpa at kutyain, isang babala at isang katatakutan para sa
mga bansa na nakapaligid sa inyo. Isasagawa ko ang paghahatol laban sa inyo sa poot
at matinding galit, at sa pamamagitan ng isang matinding pagsaway—Ako, si Yahweh
ang nagpahayag nito! 16 Magpapadala ako ng malulupit na mga pana ng taggutom
laban sa inyo na magiging dahilan upang sirain ko kayo. Sapagkat dadagdagan ko
ang taggutom sa inyo at babaliin ko ang inyong tungkod ng tinapay. 17 Magpapadala
ako ng taggutom at mga sakuna laban sa inyo upang hindi kayo magkaanak. Dadaan
sa inyo ang salot at dugo, at magdadala ako ng espada sa inyo—Ako, si Yahweh ang
nagpahayag nito.

6

1 Dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, 2 "Anak ng tao, iharap mo ang
iyong mukha laban sa mga bundok ng Israel at magpropesiya sa kanila. 3 Sabihin mo,
'Mga bundok ng Israel, makinig kayo sa salita ng Panginoong Yahweh! Sinasabi ito ng
Panginoong Yahweh sa mga bundok at sa mga burol, sa mga batis at sa mga lambak:

Tingnan ninyo! magdadala ako ng isang espada laban sa inyo at wawasakin ko ang
inyong matataas na lugar. 4 Pagkatapos, magiging ulila ang inyong mga dambana at
mawawasak ang inyong mga haligi at itatapon ko ang inyong mga patay sa harapan
ng inyong mga diyus-diyosan. 5 Ilalatag ko ang patay na mga katawan ng mga tao
ng Israel sa harapan ng kanilang mga diyus-diyosan at ikakalat ang inyong mga
buto sa palibot sa inyong mga altar. 6 Saanman kayo manirahan, masasayang ang
inyong mga lungsod at maging ulila ang inyong matataas na lugar upang ang inyong
mga altar ay masasayang at magiging ulila. Pagkatapos, mawawasak ang mga ito at
maglalaho, ang inyong mga poste ay ibabagsak at mabubura ang inyong mga gawa.
7 Babagsak ang patay sa inyong kalagitnaan at malalaman ninyo na ako si Yahweh!
8 Ngunit magpapanatili ako ng isang natira sa inyo, at may ilan na makakatakas sa
espada sa mga bansa, nang maikalat kayo sa buong mga bansa. 9 At silang mga
nakatakas ay alalahanin ako sa mga bansa kung saan sila binihag, nagdalamhati ako
sa kanilang hindi matinong puso na tumalikod mula sa akin at sa pamamagitan ng
kanilang mga mata na sumumpa sa kanilang mga diyus-diyosan. At nagpapakita
sila ng pagkamuhi sa kanilang sarili sa kasamaan na kanilang nagawa kasama ang
lahat ng kanilang pagkasuklam. 10 Upang kanilang malaman na ako si Yahweh. Ito
ay isang kadahilanan na sinabi kong dadalhin ko ang masamang bagay na ito sa
kanila. 11 Ang Panginoong Yahweh ang nagsabi nito: Ipalakpak ang iyong kamay
at ipadyak ang iyong paa! Sabihin, “O!” dahil sa lahat ng kasamaang kasuklam-suklam ng sambahayan ng Israel! Sapagkat babagsak sila sa pamamagitan ng espada,
taggutom at salot. 12 Ang isang nasa malayo ay mamamatay sa pamamagitan ng salot
at ang isang nasa malapit ay babagsak sa pamamagitan ng espada. Silang mga natira
at nakaligtas ay mamamatay sa pamamagitan ng taggutom; sa ganitong paraan ko
gagawin ang aking poot laban sa kanila. 13 At malalaman ninyo na ako si Yahweh,
kapag ang kanilang mga patay ay nakahiga kasama ng kanilang mga diyus-diyosan sa
palibot ng kanilang mga altar sa bawat mataas na burol—sa lahat ng mga taluktok ng
bundok at sa ilalim ng bawat malagong punong kahoy at mayabong na ensena—ang
mga lugar kung saan sila nagsusunog ng mga insenso sa kanilang mga diyus-diyosan.
14 Ipapakita ko ang aking kapangyarihan at gagawin kong ulila at masasayang ang
lupain, mula sa ilang hanggang sa Diblah, sa buong lugar kung saan sila naninirahan.
At malalaman nila na ako si Yahweh.”

7

1 Dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, 2 “Ikaw, na anak ng tao—Ang
Panginoong Yahweh ang nagsasabi nito sa lupain ng Israel, 'Isang wakas! Isang
wakas ang darating sa apat na hangganan ng lupain! 3 Ngayon, ang wakas ay
sumasainyo, sapagkat ipinapadala ko sa inyo ang aking poot at hahatulan ko kayo
ayon sa inyong mga pamamaraan, pagkatapos dadalhin kong lahat sa inyo ang inyong
mga pagkasuklam. 4 Sapagkat hindi kayo titingnan ng aking mga mata ng may habag
at hindi ko kayo kaaawaan, kundi dadalhin ko ang inyong pamamaraan sa inyo at
ang inyong mga pagkasuklam ay nasa inyong kalagitnaan, upang malaman ninyo
na ako si Yahweh! 5 Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Sakuna! Sunod-sunod na
sakuna! Tingnan ninyo, paparating na ito! 6 Isang pagtatapos ang tiyak na darating,
ang wakas ay nagising laban sa inyo! Masdan ninyo, paparating na ito! Ang inyong
katapusan ay paparating na sa inyong mga naninirahan sa lupa. 7 Dumating na ang
oras, malapit na ang araw ng pagkawasak at hindi na magagalak ang mga bundok.
8 Ngayon, hindi magtatagal ay ibubuhos ko ang aking poot laban sa inyo at mapupuno
ang aking matinding galit sa inyo kapag hahatulan ko kayo ayon sa inyong pamaraan,
pagkatapos dadalhin ko ang lahat ng mga pagkasuklam sa inyo. 9 Sapagkat hindi

kayo titingnan ng aking mata ng may habag at hindi ko kayo kaaawaan. Ayon sa
inyong nagawa, gagawin ko sa inyo, at ang inyong mga pagkasuklam ay nasa inyong
kalagitnaan upang malaman ninyo na ako si Yahweh, ang siyang nagpaparusa sa
inyo. 10 Masdan ninyo! Ang araw ay parating na. Naririto na ang kaparusahan.
Namukadkad sa tungkod ang bulaklak ng pagmamataas. 11 Lumago ang karahasan ng
isang tungkod ng kasamaan—wala sa kanila at wala sa karamihan, wala sa kanilang
kayamanan at wala sa kanilang kahalagahan ang magtatagal! 12 Paparating na
ang oras, papalapit na ang araw. Huwag magalak ang mamimili, ni tumangis ang
manininda, sapagkat ang aking galit ay nasa buong sangkatauhan! 13 Sapagkat hindi
na babalikan ng manininda ang ipinagbili habang sila ay nabubuhay, sapagkat ang
pangitain ay laban sa buong sangkatauhan, hindi na sila babalik, sapagkat walang
sinumang tao na namumuhay sa kasalanan ang mapapalakas! 14 Hinipan na nila ang
trumpeta at inihanda na ang lahat, ngunit wala ni isa ang lumakad upang makilaban,
sapagkat ang aking galit ay nasa buong sangkatauhan! 15 Nasa labas ang espada at
nasa loob ng gusali ang salot at taggutom. Ang mga nasa bukirin ay mamamatay sa
pamamagitan ng espada, habang ang mga nasa lungsod ay uubusin ng taggutom at
salot. 16 Ngunit ang ilang mga nakaligtas ay tatakas mula sa kanila at pupunta sila
sa mga bundok. Tulad ng mga kalapati sa mga lambak, mananaghoy silang lahat—
bawat tao dahil sa kaniyang kasalanan. 17 Bawat kamay ay manghihina at bawat
tuhod ay magiging kasing lambot ng tubig, 18 at magsusuot sila ng magaspang na tela
at mababalot sila ng takot at ang kahihiyan ay nasa bawat mukha at ang pagkakalbo
sa lahat ng kanilang mga ulo. 19 Itatapon nila ang kanilang pilak sa mga lansangan at
ang kanilang ginto ay magiging tulad ng hindi katanggap-tanggap. Hindi sila kayang
iligtas ng kanilang pilak at ginto sa panahon ng matinding galit ni Yahweh. Hindi
maliligtas ang kanilang buhay at hindi mapapawi ang kanilang gutom, sapagkat
naging isang nakakatisod na hadlang ang kanilang kasalanan. 20 Kumuha sila ng
palamuting hiyas sa kanilang pagmamataas at gumawa sila ng diyus-diyosang imahen
na naglalarawan ng kanilang pagkasuklam—ang kanilang kamuhi-muhing mga kilos
na kanilang ginawa ay kasama nila, kaya, ginagawa kong marumi ang mga bagay
na ito sa kanila. 21 At ibibigay ko ang mga bagay na iyon sa kamay ng mga dayuhan
bilang samsam at sa masasama sa mundo bilang samsam at dudungisan nila ang mga
ito. 22 Pagkatapos itatalikod ko ang aking mukha mula sa kanila nang dinudungisan
nila ang aking itinatanging lugar, papasukin ito ng mga tulisan at dudungisan ito!
23 Gumawa ka ng isang tanikala, sapagkat pinuno ang lupain ng paghahatol ng
dugo at puno ng karahasan ang lungsod. 24 Kaya magdadala ako ng pinakamasama
sa mga bansa at aangkinin nila ang kanilang mga tahanan at wawakasan ko ang
pagmamataas ng makapangyarihan, sapagkat madudungisan ang kanilang banal na
mga lugar. 25 Darating ang takot! Hahanapin nila ang kapayapaan, ngunit hindi ito
masusumpungan! 26 Sunod-sunod na sakuna ang darating at magkakaroon ng sunod-
sunod na bulung-bulungan! Pagkatapos, maghahanap sila ng pangitain mula sa isang
propeta, ngunit mawawala ang kautusan mula sa mga pari at payo mula sa sa mga
nakatatanda. 27 Magluluksa ang hari at ang prinsipe ay magdadamit ng kawalan,
habang ang mga kamay ng mga tao sa lupain ay manginginig sa takot. Ayon sa sarili
nilang kaparaanan, gagawin ko ito sa kanila! At hahatulan ko sila sa kanilang mga
sariling pamantayan hanggang malaman nila na ako si Yahweh!'”

8

1 At nangyari na sa ika-anim na taon at ika-anim na buwan sa ika-limang araw
ng buwan, habang nakaupo ako sa aking bahay at nakaupo sa aking harapan ang
mga nakatatanda ng Juda, ang kamay ng Panginoong Yahweh ay muling dumating

sa akin doon. 2 Kaya tumingin ako, at pinagmasdan, mayroong larawan na tulad
ng isang lalaki na may anyong tulad ng apoy mula sa kaniyang balakang pababa!
At mayroong isang nagniningning na anyo na tulad ng kumikinang na metal mula
sa kaniyang balakang pataas! 3 At inabot niya ang hugis ng isang kamay at dinala
ako sa pamamagitan ng buhok ng aking ulo; itinaas ako ng Espiritu sa pagitan ng
lupa at langit at sa mga pangitain mula sa Diyos, dinala niya ako sa Jerusalem, sa
pasukan ng pinakaloob ng hilagang tarangkahan, kung saan nakatayo ang diyus-
diyosang pumupukaw ng matinding paninibugho. 4 At ang kaluwalhatian ng Diyos
ng Israel ay naroon, na ang anyo ay tulad ng aking nakita sa kapatagan. 5 Pagkatapos,
sinabi niya sa akin, “Anak ng tao, ibaling mo ang iyong mga mata sa hilaga.” Kaya
ibinaling ko ang aking mga mata sa hilaga, at sa hilaga ng tarangkahan patungo sa
altar, doon sa pasukan ay mayroong diyus-diyosan ng paninibugho. 6 Kaya sinabi
niya sa akin, “Anak ng tao, nakikita mo ba ang kanilang ginagawa? Ito ay malaking
pagkasuklam na ginawa ng sambahayan ng Israel dito upang lumayo ako mula sa
aking sariling santuwaryo! Ngunit lumingon ka at makakakita ng mas malalaking
pagkasuklam!” 7 At dinala niya ako sa pintuan ng patyo at tumingin ako, at mayroong
isang butas sa pader. 8 Sinabi niya sa akin, “Anak ng tao, maghukay ka sa pader na
ito.” Kaya naghukay ako sa pader at mayroong isang pintuan! 9 At sinabi niya sa
akin “Pumasok ka at tingnan ang kasamaang kasuklam-suklam na kanilang ginagawa
rito.” 10 Kaya pumasok ako at tumingin, at hala! Mayroong ibat-ibang anyo mula sa
mga gumagapang hanggang sa mga kamuhi-muhing hayop! Bawat diyus-diyosan
ng sambahayan ng Israel ay iniukit sa pader sa palibot. 11 Pitumpung nakatatanda
ng sambahayan ng Israel ang nandoon at sa kanilang kalagitnaan ay nakatayo si
Jaasanias na anak na lalaki ni Safan. Nakatayo sila sa harapan ng mga imahen at ang
bawat tao ay may pangsuub sa kaniyang kamay upang ang amoy ng ulap ng insenso
ay pumaitaas. 12 Pagkatapos, sinabi niya sa akin, “Anak ng tao, nakikita mo ba kung
ano ang ginagawa sa dilim ng mga nakatatanda ng sambahayan ng Israel? Ginagawa
ito ng bawat tao sa kaniyang nakatagong kamara kasama ng kaniyang diyus-diyosan,
sapagkat sinasabi nila, ''Hindi kami nakikita ni Yahweh! Pinabayaan ni Yahweh ang
lupain!”' 13 At sinabi niya sa akin, “Lumingon ka muli at tingnan ang ibang mas
malaking pagkasuklam na kanilang ginagawa.” 14 Ang sumunod, dinala niya ako
sa pasukan ng tarangkahan ng tahanan ni Yahweh na naroon sa hilagang bahagi, at
masdan ninyo! Ang mga kababaihang nakaupo roon ay nagluluksa para kay Tammuz.
Kaya sinabi niya sa akin, 15 “Nakikita mo ba ito, anak ng tao? “Lumingon ka muli at
tingnan ang ibang mas malaking pagkasuklam kaysa sa mga ito.” 16 At dinala niya
ako sa loobang patyo sa tahanan ni Yahweh, at hala! Sa pasukan ng templo ni Yahweh
sa pagitan ng portiko at ng altar, mayroong halos dalawampu't limang kalalakihan
na nakatalikod sa templo ni Yahweh at ang kanilang mga mukha ay nakaharap sa
silangan at sumasamba sila kay Shemesh. 17 Sinabi niya sa akin, “Nakikita mo ba ito
anak ng tao? Ito ba ay napakaliit na bagay para sa sambahayan ng Juda upang gawin
ang mga nakasusuklam na ito na kanilang ginagawa rito? Sapagkat pinuno nila ang
lupain ng karahasan at bumalik muli upang pukawin ang aking galit, naglalagay ng
mga sanga sa kanilang mga ilong. 18 Kaya kikilos din ako sa kanila, hindi mahahabag
ang aking mata sa kanila at hindi ko sila kaaawaan. Kahit tatawag sila sa aking mga
tainga na may isang malakas na tinig, hindi ko sila diringgin!”

9

1 Pagkatapos, narinig ko siyang umiyak ng may malakas na tinig, at sinabi, “Hayaan
ninyong umakyat ang mga bantay sa lungsod, may pangwasak na sandata ang bawat
isa sa kaniyang kamay.” 2 At masdan! Dumating ang anim na lalaki mula sa daanan

ng itaas na tarangkahan na nakaharap sa hilaga, may pangpatay na sandata ang
bawat isa sa kaniyang kamay. At mayroong isang lalaki sa kanilang kalagitnaan na
nakasuot ng lino na may kasamang kagamitan ng eskriba sa kaniyang tagiliran. Kaya
pumasok sila at tumayo sa tabi ng altar na tanso. 3 At umakyat ang kaluwalhatian
ng Diyos ng Israel mula sa kerubin na nasa bungad ng pintuan ng tahanan. At
tinawag niya ang lalaking nakasuot ng lino na may kagamitan ng eskriba sa kaniyang
tagiliran. 4 Sinabi ni Yahweh sa kaniya, “Dumaan ka sa kalagitnaan ng lungsod,
ang kalagitnaan ng Jerusalem, at gumawa ng isang palatandaan sa mga noo ng mga
lalaking naghihinagpis at nagbubuntong-hininga tungkol sa lahat ng mga kasuklam-
suklam na naganap sa kalagitnaan ng lungsod.” 5 Pagkatapos, narinig ko siyang
nagsalita sa iba, “Dumaan kayo sa lungsod na kasunod niya at pumatay! Huwag
ninyong hayaang magkaroon ng awa ang inyong mga mata, at huwag mahabag
6 maski alin sa matatanda, binata, dalaga, maliliit na mga bata o kababaihan.
Patayin ninyo silang lahat! Ngunit huwag ninyong lapitan ang sinumang lalaki na
may palatandaan sa kaniyang ulo. Magsimula kayo sa aking santuwaryo!” Kaya
sinimulan nila sa matatandang lalaki na nasa harap ng bahay. 7 Sinabi niya sa kanila,
“Dungisan ninyo ang bahay, at punuin ang mga patyo nito ng mga patay. Magpatuloy
kayo!” Kaya lumabas sila at sinalakay ang lungsod. 8 At habang sinasalakay nila ito,
natagpuan ko ang aking sariling nag-iisa at nagpatirapa ako at umiyak at sinabi, “O,
Panginoong Yahweh! Lilipulin mo ba ang lahat ng natira sa Israel sa pagbubuhos
ng iyong matinding galit sa Jerusalem?” 9 Sinabi niya sa akin, “Ang kasalanan ng
sambahayan ng Israel at Juda ay napakalaki. Ang lupain ay puno ng dugo at ang
lungsod ay puno ng kabuktutan, yamang sinasabi nila, 'Kinalimutan ni Yahweh ang
lupain,' at 'Hindi na tinitingnan ni Yahweh!' 10 Kung gayon, hindi titingin nang may
awa ang aking mata, at hindi ko sila kaaawaan. Sa halip, dadalhin ko ang lahat ng
mga ito sa kanilang mga ulo.” 11 At masdan ninyo! Bumalik ang taong nakasuot
ng lino na may kagamitan ng eskriba sa kaniyang tagiliran. Ibinalita niya at sinabi,
“Nagawa ko na ang lahat ng iyong ipinag-uutos.”

10

1 At tumingin ako sa pabilog na bubong na nasa itaas ng ulo ng kerubin; may
lumitaw sa itaas nila tila isang sapiro na may anyong gaya ng isang trono. 2 At
nagsalita si Yahweh sa lalaking nakasuot ng lino at sinabi, “Pumunta ka sa pagitan
ng mga gulong, sa ilalim ng kerubin, at pareho mong punuin ang iyong mga kamay
ng mga nagliliyab na baga mula sa pagitan ng kerubin at ikalat ang mga ito sa buong
lungsod.” At pumasok ang lalaki habang ako ay nakatingin. 3 Tumayo ang kerubin sa
kanang bahagi ng tahanan nang pumasok ang lalaki, at pinuno ng ulap ang dakong
loob ng patyo. 4 Pumaitaas ang kaluwalhatian ni Yahweh mula sa kerubin at tumayo
sa bungad ng pintuan ng bahay; pinuno nito ang tahanan ng ulap, at puno ng liwanag
ang patyo ng kaluwalhatian ni Yahweh. 5 At narinig ko ang tunog ng mga pakpak ng
kerubin sa labas ng patyo, tulad sa tinig ng Makapangyarihang Diyos kapag siya ay
nagsasalita. 6 At nangyari ito nang inutusan ng Diyos ang lalaking nakasuot ng lino at
sinabi, “Kumuha ka ng apoy mula sa pagitan ng dalawang gulong na nasa pagitan ng
kerubin,” at pumasok ang lalaki at tumayo sa tabi ng isang gulong. 7 Inabot ng isang
kerub ang kaniyang kamay sa pagitan ng kerubin sa apoy na nasa gitna ng kerubin, at
itinaas ito at inalagay ito sa mga kamay ng isang nakasuot ng lino. Kinuha ito ng lalaki
at nagpunta sa labas. 8 Nakita ko sa kerubin ang isang bagay na tulad ng isang kamay
ng tao sa ilalim ng kanilang mga pakpak. 9 Kaya tumingin ako, at hala! Apat na gulong
ang nasa tabi ng kerubin—isang gulong bawat kerub—at ang anyo ng mga gulong ay
tulad ng isang batong berila. 10 Lumitaw silang apat na may pagkakahawig, tulad ng

isang gulong na pinagsalikupan sa isa pang gulong. 11 Kapag gumalaw sila, pumunta
sila sa kahit saanmang dako; hindi sila lumingon nang sila ay gumalaw sapagkat
gumalaw sila patungo sa lugar kung saan nakaharap ang ulo. Hindi sila lumilingon
kapag gumalaw na sila. 12 Ang kanilang buong katawan—kasama ang kanilang mga
likod, mga kamay, at mga pakpak—ay natakpan ng mga mata, at tinakpan din ng
mga mata ang palibot ng apat na mga gulong. 13 Habang nakikinig ako, tinawag ang
mga gulong na, "Umiikot." 14 May apat na mukha ang bawat isa; ang unang mukha
ay mukha ng isang kerub, ang ikalawang mukha ay mukha ng isang tao, ang ikatlo ay
mukha ng isang leon, at ang ika-apat ay mukha ng isang agila. 15 At pumaitaaas ang
kerubin—ito ang mga nabubuhay na nilalang na nakita ko sa Ilog Kebar. 16 Kapag
gumalaw ang kerubin, ang mga gulong ay sumasama sa kanilang tabi; at kapag itataas
ng kerubin ang kanilang mga pakpak upang pumaitaas mula sa lupa, hindi umiikot
ang mga gulong. Nananatili ang mga ito sa kanilang tabi. 17 Kapag nakatayo pa
rin ang mga kerubin, nananatili din ang mga gulong, at kapag pumapaitaas sila,
pumapaitaas din ang mga gulong kasama nila, sapagkat ang espiritu ng nabubuhay
na nilalang ay nasa mga gulong. 18 At umalis ang kaluwalhatian ni Yahweh mula sa
ibabaw ng bungad ng pintuan ng bahay at tumayo sa ibabaw ng kerubin. 19 Itinaas
ng kerubin ang kanilang mga pakpak at pumaitaas mula sa lupa sa aking paningin
nang sila ay lumabas, at ganoon din ang ginawa ng mga gulong sa kanilang tabi.
Tumayo sila sa silanganang pasukan sa tahanan ni Yahweh, at ang kaluwalhatian
ng Diyos ng Israel ay dumating sa kanila mula sa itaas. 20 Ito ang mga nabubuhay
na nilalang na nakita ko sa ibaba ng Diyos ng Israel sa kanal Kebar, kaya alam kong
mga kerubin sila! 21 Mayroon silang apat na mukha bawat isa at apat na mga pakpak,
at ang pagkakahawig ng mga kamay ng tao sa ilalim ng kanilang mga pakpak; 22 at
ang pagkakahawig ng kanilang mga mukha ay tulad ng mga mukha na nakita ko sa
pangitain sa kanal Kebar, at naunang pumaroon ng tuwiran ang bawat isa sa kanila.

11

1 Pagkatapos itinaas ako ng Espiritu at dinala sa silanganang tarangkahan ng
tahanan ni Yahweh na nakaharap sa silangan; at masdan ninyo! Sa pintuang-daanan
ng tarangkahan ay may dalawampu't limang kalalakihan. Nakita ko si Jaazanias
na anak na lalaki ni Azur, at Pelatia na anak na lalaki ni Benaias, mga pinuno ng
mga tao ang nasa gitna nila. 2 Sinabi ng Diyos sa akin, "Anak ng tao, ito ang mga
lalaking nag-iisip ng kasamaan, at ang nagpapasiya ng mga masasamang plano sa
lungsod na ito. 3 Sinasabi nila, 'Ang panahon ng pagtatayo ng mga bahay ay hindi
rito; ang lungsod na ito ang palayok, at tayo ang karne.' 4 Kaya magpropesiya ka
laban sa kanila. Magpropesiya ka, anak ng tao!" 5 Pagkatapos, bumaba ang Espiritu
ni Yahweh sa akin at sinabi niya sa akin, "Sabihin mo: Ito ang sinasabi ni Yahweh:
gaya ng iyong sinasabi, Sambahayan ng Israel; sapagkat alam ko ang mga bagay na
naiisip ninyo. 6 Pinarami ninyo ang mga taong inyong pinatay sa lungsod na ito
at pinuno ninyo ang mga lansangan sa pamamagitan nila. 7 Kaya, ito ang sinasabi
ng Panginoong Yahweh: Ang mga taong pinatay ninyo, na inyong inalatag ang mga
katawan sa gitna ng Jerusalem, ay ang mga karne, at ang lungsod na ito ay ang
palayok. Ngunit palalayasin kayo mula sa gitna ng lungsod na ito. 8 Kinatakutan ninyo
ang espada, kaya dadalhin ko ang espada sa inyo—Ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh. 9 Dadalhin ko kayo palabas sa gitna ng lungsod, at ibibigay sa mga kamay ng
mga dayuhan, sapagkat magdadala ako ng hatol laban sa inyo. 10 Babagsak kayo sa
pamamagitan ng espada. Hahatulan ko kayo sa loob ng mga hangganan ng Israel kaya
malalaman ninyo na ako si Yahweh! 11 Ang lungsod na ito ay hindi ninyo magiging
lutuang palayok, ni magiging karne kayo sa kaniyang kalagitnaan. Hahatulan ko kayo

sa loob ng mga hangganan ng Israel. 12 At malalaman ninyo na ako si Yahweh, ang
kautusan na hindi ninyo nilakaran at ang mga utos na hindi ninyo tinupad. Sa halip,
tinupad ninyo ang mga utos ng mga bansang nakapalibot sa inyo." 13 At nangyari ito
habang ako ay nagpapahayag, namatay si Pelatia na anak na lalaki ni Benaias. Kaya
nagpatirapa ako at umiyak ng may isang malakas na tinig at sinabi, "O, Panginoong
Yahweh! Ganap mo bang lilipulin ang nalalabi sa Israel?" 14 Dumating sa akin ang
salita ni Yahweh at sinabi, 15 "Anak ng tao, ang iyong mga kapatid! Ang iyong mga
kapatid! Ang mga kalalakihan sa inyong angkan at ang lahat ng sambahayan ng
Israel! Silang lahat na nagsabing mga naninirahan sa Jerusalem, 'Malayo na sila
kay Yahweh! Ibinigay ang lupaing ito sa atin bilang ating pag-aari!' 16 Kaya sabihin
mong, 'Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: bagaman inalis ko sila palayo sa mga
bansa, at bagaman ikinalat ko sila sa mga lupain, gayunpaman ako ang naging isang
santuwaryo para sa kanila sa isang sandali sa mga lupain kung saan sila pumunta.'
17 Kaya sabihin mong, 'Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Titipunin ko kayo mula
sa mga tao, at iipunin mula sa mga lupain kung saan kayo ikinalat, at ibibigay ko sa
inyo ang lupain ng Israel!' 18 Pagkatapos, pupunta sila doon at tatanggalin ang bawat
kamuhi-muhing bagay at pagkasuklam mula sa lugar na iyon. 19 At bibigyan ko sila ng
isang puso, at lalagyan ng bagong espiritu kapag lumapit sila sa akin; tatanggalin ko
ang pusong bato mula sa kanilang laman at bibigyan ko sila ng isang pusong laman,
20 upang lumakad sila sa aking mga kautusan, tutuparin nila ang aking utos at gawin
ang mga ito. At magiging mga tao ko sila, at ako ang magiging Diyos nila. 21 Ngunit sa
mga lumalakad ng may pagkabighani tungo sa kanilang kamuhi-muhing mga bagay
at kanilang mga pagkasuklam, dadalhin ko ang kanilang gawa sa sarili nilang mga
ulo. Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh." 22 At itinaas ng kerubin ang kanilang
mga pakpak at ang mga gulong na nasa tabi nila, at ang kaluwalhatian ng Diyos ng
Israel ay pumaitaas sa ibabaw nila. 23 At umakyat ang kaluwalhatian ni Yahweh mula
sa loob sa gitna ng lungsod at tumayo sa bundok sa silangan ng lungsod. 24 At itinaas
ako ng Espiritu at dinala sa Caldea, sa mga binihag, sa pangitain mula sa Espiritu
ng Diyos. At ang pangitaing aking nakita ay umakyat mula sa akin. 25 Pagkatapos,
ihinayag ko sa mga bihag ang lahat ng mga bagay na ipinakita sa akin ni Yahweh.

12

1 Dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, 2 "Anak ng tao, naninirahan
ka sa kalagitnaan ng mapanghimagsik na sambahayan kung saan may mga mata
sila upang makakita ngunit hindi sila nakakakita at kung saan may mga tainga sila
upang makarinig ngunit hindi nakikinig dahil mapanghimagsik sila na sambahayan!
3 Kaya ikaw, anak ng tao, ihanda mo ang iyong mga gamit para sa pagkakapatapon at
simulan mong umalis sa umaga sa kanilang mga paningin, sapagkat sa kanilang mga
paningin, ipapatapon kita mula sa iyong lugar patungo sa isa pang lugar. Marahil
masisimulan nilang makita kahit pa mapanghimagsik sila na sambahayan. 4 At
ilalabas mo sa umaga ang iyong mga gamit para sa pagkakatapon sa kanilang mga
paningin, lumabas ka sa gabi sa kanilang mga paningin sa paraan kung paano
maipapatapon ang sinuman. 5 Maghukay ka ng isang butas sa pader sa kanilang
mga paningin at lumabas ka sa pamamagitan nito. 6 Sa kanilang mga paningin,
pasanin mo ang iyong mga gamit sa iyong balikat at ilabas ang mga ito sa kadiliman.
Takpan mo ang iyong mukha sapagkat hindi mo dapat makita ang lupain, yamang
itinalaga kita bilang isang tanda sa sambahayan ng Israel." 7 Kaya ginawa ko ito
gaya ng inutos sa akin. Inilabas ko ang aking mga gamit ng pagkakatapon sa umaga
at sa gabi naghukay ako ng butas sa pader gamit ang aking kamay. Inilabas ko
sa kadiliman ang aking mga gamit at pinasan ko ang mga ito sa aking balikat sa

kanilang mga paningin. 8 At noong madaling araw, dumating sa akin ang salita ni
Yahweh at sinabi, 9 “Anak ng tao, hindi ba nagtatanong sa iyo ang sambahayan ng
Israel, ang mapanghimagsik na sambahayang iyon kung, 'Ano ang iyong ginagawa?'
10 Sabihin mo sa kanila, 'Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: para sa prinsipe
ng Jerusalem ang gawain ng pagpapahayag na ito at sa lahat ng sambahayan ng
Israel na kinalalakipan nila.' 11 Sabihin mo, 'Isa akong tanda sa inyo. Tulad ng
aking ginawa, gayundin ang mangyayari sa kanila, maipapatapon sila at malalagay
sa pagkabihag. 12 Papasanin ng kasama nilang prinsipe sa kaniyang mga balikat ang
kaniyang mga gamit sa kadiliman at lalabas sa pamamagitan ng pader. Maghuhukay
sila sa pader at ilalabas ang kanilang mga gamit. Tatakpan niya ang kaniyang mukha
upang hindi niya makita ang lupain gamit ang kaniyang mga mata.' 13 Sasakluban ko
siya ng aking lambat at mahuhuli siya sa aking bitag at dadalhin ko siya sa Babilonia,
ang lupain ng mga Caldeo, ngunit hindi niya ito makikita. Doon siya mamamatay.
14 Ikakalat ko rin sa lahat ng dako ang lahat ng mga nakapalibot sa kaniya na tutulong
sa kaniya at ng kaniyang buong hukbo at magpapadala ako ng espada sa kanilang
likuran. 15 At malalaman nila na Ako si Yahweh, kapag ikinalat ko sila sa mga bansa
at pinaghiwa-hiwalay ko sila sa buong lupain. 16 Ngunit magtitira ako ng ilang mga
kalalakihan sa kanila mula sa espada, taggutom at salot nang sa gayon ay maitala
nila ang lahat ng kanilang mga kasuklam-suklam na mga gawain sa lupain kung
saan ko sila dinala upang malaman nila na Ako si Yahweh!” 17 Dumating sa akin
ang salita ni Yahweh at sinabi, 18 “Anak ng tao, kainin mo ang iyong tinapay nang
may panginginig at inumin mo ang iyong tubig nang may pangangatal at pag-aalala.
19 At sabihin mo sa mga tao sa lupain, 'Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh para
sa mga naninirahan sa Jerusalem at sa lupain ng Israel: Kakainin nila ang kanilang
tinapay nang may panginginig at iinumin ang kanilang tubig habang nangangatal,
yamang masasamsam ang lupain at kabuuan nito dahil sa karahasan ng lahat ng
mga naninirahan doon. 20 Kaya mapapabayaan ang mga pinaninirahang lungsod
at magiging kaparangan ang lupain; kaya malalaman ninyo na Ako si Yahweh!'”
21 Muling dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, 22 “Anak ng tao, ano
itong kasabihang mayroon kayo sa lupain ng Israel na nagsasabing, 'Matagal pa ang
mga araw at hindi natutupad ang bawat pangitain?' 23 Kaya sabihin mo sa kanila,
'Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Lalagyan ko ng katapusan ang kasabihang ito
upang hindi na ito magamit pa ng mga Israelita kailanman.' At ipahayag mo sa
kanila, 'Nalalapit na ang mga araw at maihahayag ang bawat pangitain!' 24 Sapagkat
hindi na magkakaroon ng anumang mga pangitaing hindi totoo o mga pagtatanging
panghuhula sa loob ng sambahayan ng Israel. 25 Sapagkat ako si Yahweh! Nagsasalita
ako at isinasagawa ko ang lahat ng mga salitang sinasabi ko. Hindi na magtatagal ang
bagay na ito. Sapagkat ihahayag ko ang mga salitang ito sa inyong mga araw, kayo
na mga mapanghimagsik na sambahayan, at isasagawa ko ang mga ito! —Ito ang
pahayag ng Panginoong Yahweh.” 26 Muling dumating sa akin ang salita ni Yahweh
at sinabi, 27 “Anak ng tao, tingnan mo! 'Sinabi ng sambahayan ng Israel, 'Matagal pang
mangyayari mula sa araw na ito ang pangitain na kaniyang nakikita at matatagalan
pa ang kaniyang mga ipinahayag.' 28 Kaya sabihin mo sa kanila, 'Ito ang sinasabi ng
Panginoong Yahweh: Hindi na maaantala ang aking mga salita ngunit mangyayari
ang mga salitang sinabi ko! —Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh!'”

13

1 Muling dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, 2 “Anak ng tao,
magpahayag ka laban sa mga propetang nagpapahayag sa Israel at sabihin mo sa
mga nagpapahayag mula sa kanilang mga sariling isipan, 'Makinig kayo sa salita

ni Yahweh! [3] Ito ang sinabi ng Panginoong Yahweh, 'Kaawa-awa ang mga hangal
na propeta na sinusunod ang kanilang sariling diwa, ngunit wala namang nakita!
[4] Israel, parang naging mga asong gubat sa mga kaparangan ang inyong mga propeta.
[5] Hindi ninyo pinuntahan ang mga bitak sa pader sa palibot ng sambahayan ng
Israel para ayusin ito upang makalaban sa digmaan sa araw ni Yahweh. [6] May
mga pangitaing hindi totoo ang mga tao at gumagawa ng mga panghuhulang hindi
totoo, ang mga nagsasabi, "Ito ang mga pahayag ni Yahweh." Hindi sila isinugo
ni Yahweh, ngunit gayon pa man, pinapaasa nila ang mga tao na magkakatotoo
ang kanilang mga mensahe. [7] Hindi ba may mga pangitain kayo na hindi totoo at
gumagawa kayo ng mga panghuhulang hindi totoo, kayo na mga nagsasabi, "Ito
ang mga pahayag ni Yahweh" kahit hindi ko naman ito sinabi?' [8] Kaya ito ang
sinasabi ng Panginoong Yahweh, 'Dahil nagkaroon kayo ng mga pangitaing hindi
totoo at nagsabi ng mga kasinungalingan—kaya ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh laban sa inyo: [9] Magiging kalaban ng aking kamay ang mga propetang
may mga pangitaing kasinungalingan at gumagawa ng mga panghuhulang hindi
totoo. Hindi sila mapapabilang sa pagtitipon ng aking mga tao o maitatala sa
talaan ng sambahayan ng Israel, hindi sila dapat makapunta sa lupain ng Israel.
Sapagkat malalaman ninyo na Ako ang Panginoong Yahweh! [10] Dahil dito at dahil
pinangunahan nila ang aking mga tao upang mailigaw at sinabi, "Kapayapaan! kahit
walan namang kapayapaan, nagpapatayo sila ng mga pader na kanilang pipintahan
ng kalburong pampinta.' [11] Sabihin mo sa mga nagpipinta ng kalburong pampinta sa
pader, "Guguho ito, magkakaroon ng malakas na pagbuhos ng ulan at magpapadala
ako ng mga ulan na may kasamang yelo upang pabagsakin ito at isang napakalakas na
hangin upang masira ito. [12] Tingnan ninyo, babagsak ang pader. Hindi ba sinabi ng
iba sa inyo, "Nasaan na ang kalburong pampinta na inyong itinapal dito?"' [13] Kaya ito
ang sinasabi ng Panginoong Yahweh, "Magpapadala ako ng napakalakas na hangin
dahil sa aking galit at magkakaroon ng pagbaha ng ulan dahil sa aking poot! Ganap
na sisirain ito ng ulan na may kasamang yelo dahil sa aking galit! [14] Sapagkat
pababagsakin ko ang pader na pinintahan ng kalburong pampinta at pababagsakin
ko ito sa lupa at mabubuwal hanggang sa pundasyon nito. Kaya babagsak ito at
malilipol kayong lahat sa kalagitnaan nito. At malalaman ninyo na Ako si Yahweh!
[15] Sapagkat lilipulin ko sa aking matinding galit ang pader at ang mga nagpinta nito
ng kalburong pampinta. Sasabihin ko sa inyo, "Mawawala na ang pader maging ang
mga taong nagpinta nito ng kalburong pampinta— [16] ang mga propeta ng Israel na
nagpahayag tungkol sa Jerusalem at ang mga may pangitain ng kapayapaan para sa
kaniya. Ngunit walang kapayapaan! —ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh."'
[17] Kaya ikaw, anak ng tao, humarap ka laban sa mga babaeng anak ng iyong mga tao
na nagpapahayag mula sa kanilang mga sariling isipan at magpahayag ka laban sa
kanila. [18] Sabihin mo, 'Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: "Kaawa-awa ang mga
kababaihang gumagawa ng mga agimat sa lahat ng bahagi ng kanilang mga kamay
at gumagawa ng mga talukbong na may iba't ibang sukat para sa kanilang mga ulo
na ginagamit upang makabihag ng mga tao. Bibihagin ba ninyo ang aking mga tao
ngunit ililigtas ang inyong mga sariling buhay? [19] Nilapastangan ninyo ako sa harap
ng aking mga tao para lamang sa sandakot na sebada at mga durog na tinapay upang
patayin ang mga tao na hindi naman dapat mamatay at upang pangalagaan ang
buhay ng mga hindi dapat manatiling buhay, dahil sa mga kasinungalingan ninyo sa
aking mga tao na nakarinig sa inyo. [20] Kaya ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh,
"Tutol ako sa mga agimat na inyong ginamit upang mabitag ang buhay ng mga tao
na parang mga ibon. Sa katunayan, hahablutin ko ang mga ito mula sa inyong mga
braso at hahayaan kong lumaya ang mga taong nabihag ninyo na parang mga ibon—

pakakawalan ko sila. [21] Pupunitin ko ang inyong mga talukbong at ililigtas ko ang
aking mga tao mula sa inyong kamay upang hindi na sila muling mabihag sa inyong
mga kamay. At malalaman ninyo na Ako si Yahweh! [22] Dahil pinahina ninyo ang
puso ng matuwid na tao sa pamamagitan ng mga kasinungalingan, kahit na hindi ko
ninais ang kaniyang kawalan ng pag-asa, at sa halip, hinimok ninyo ang gawain ng
masasamang tao upang hindi siya tumalikod mula sa kaniyang kaparaanan upang
mailigtas ang kaniyang buhay— [23] kaya hindi na kayo magkakaroon pa ng mga
pangitang hindi totoo o magpatuloy na gumawa ng mga panghuhulang hindi totoo
sapagkat ililigtas ko ang aking mga tao mula sa inyong kamay. At malalaman ninyo
na Ako si Yahweh!"'

14

[1] Pumunta sa akin ang ilang mga nakatatanda ng Israel at umupo sa aking harapan.
[2] At dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, [3] "Anak ng tao, taglay ng mga
kalalakihang ito ang kanilang mga diyus-diyosan sa kanilang mga puso at inilagay
ang katitisuran ng kanilang kasamaan sa harap ng kanilang mga sariling mukha.
Dapat ba silang sumangguni sa akin? [4] Kaya ipahayag mo ito sa kanila at sabihin mo
sa kanila, 'Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: 'Ang bawat tao sa sambahayan ng
Israel na nagtataglay ng kaniyang diyus-diyosan sa kaniyang puso o ang naglalagay ng
katitisuran ng kaniyang kasamaan sa kaniyang harapan at ang pupunta sa propeta—
ako si Yahweh, sasagutin ko siya ayon sa bilang ng kaniyang mga diyus-diyosan.
[5] Gagawin ko ito upang mabawi ko ang sambahayan ng Israel, ang kanilang mga
puso na inilayo sa akin sa pamamagitan ng kanilang mga diyus-diyosan!' [6] Kaya
sabihin mo sa sambahayan ng Israel, 'Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Magsisi
na kayo at talikuran na ninyo ang inyong mga diyus-diyosan! Tumalikod na kayo sa
lahat ng inyong mga kasuklam-suklam na gawain! [7] Sapagkat ang bawat isa na mula
sa sambahayan ng Israel at ang bawat isa na mga dayuhang naninirahan sa Israel
na lumayo sa akin, na taglay ang kaniyang mga diyus-diyosan sa kaniyang puso at
inilagay ang katitisuran ng kaniyang kasamaan sa harap ng kaniyang sariling mukha,
at pupunta sa isang propeta upang hanapin ako—Ako, si Yahweh ang mismong
sasagot sa kaniya! [8] Kaya haharap ako laban sa taong iyon at gagawin ko siyang
isang tanda at isang kawikaan, sapagkat ihihiwalay ko siya sa kalagitnaan ng aking
mga tao, at malalaman ninyo na Ako si Yahweh! [9] Kapag nilinlang ang isang propeta
at nagsabi ng isang mensahe, at ako, si Yahweh, lilinlangin ko ang propetang iyon,
iuunat ko ang aking kamay laban sa kaniya at wawasakin ko siya sa kalagitnaan
ng aking mga Israelita. [10] At papasanin nila ang kanilang sariling kasamaan; ang
kasamaan ng propeta ay magiging katulad ng kasamaan ng mga sumasangguni sa
kaniya. [11] Dahil dito, hindi na lilihis sa pagsunod sa akin ang sambahayan ng Israel o
ni dudungisan ang kanilang mga sarili sa lahat ng kanilang mga pagsuway kailanman.
Magiging mga tao ko sila at ako ang kanilang magiging Diyos—Ito ang pahayag ng
Panginoong Yahweh!"' [12] At dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, [13] "Anak
ng tao, kapag nagkasala ang isang lupain laban sa akin sa pamamagitan ng paggawa
ng kasalanan upang iunat ko ang aking kamay laban dito at babaliin ang tungkod
ng tinapay nito at magpapadala ako sa kaniya ng taggutom at papatayin ang tao at
hayop mula sa lupain; [14] at kahit na ang tatlong kalalakihang ito—Noe, Daniel, at
Job—ay nasa kalagitnaan ng lupain, maililigtas lamang nila ang sarili nilang buhay
sa pamamagitan ng kanilang pagiging matuwid—Ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh. [15] Kung magpapadala ako ng mga mababangis na hayop sa lupain at gawin
itong tigang upang maging kaparangan na walang mga tao ang makakadaan dahil sa
mga mababangis na hayop, [16] at kahit pa naroon ang mga dating tatlong kalalakihan

na ito—habang ako ay nabubuhay, ang pahayag ng Panginoong Yahweh—hindi nila
maililigtas kahit pa ang kanilang mga sariling anak na lalaki at babae, ang sariling
buhay lamang nila ang maililigtas, ngunit magiging kaparangan ang lupain! [17] O
kung magpapadala man ako ng espada laban sa lupain na iyon at sabihin, 'Espada,
pumunta ka sa mga lupain at patayin mo ang tao at hayop mula rito'— [18] at kahit pa
nasa kalagitnaan ng lupain ang tatlong kalalakihang ito—habang ako ay nabubuhay,
ang pahayag ng Panginoong Yahweh—hindi nila maililigtas kahit pa ang kanilang
mga sariling anak na lalaki at babae, ang sarili lamang nilang buhay ang kanilang
maililigtas. [19] O kung magpapadala man ako ng salot laban sa lupain na ito at
ibubuhos ko ang aking matinding galit laban dito sa pamamagitan ng pagdanak ng
dugo upang patayin ang mga tao at hayop [20] at kahit pa nasa lupaing iyon sina
Noe, Daniel, at Job—habang ako ay buhay, ang pahayag ng Panginoong Yahweh—
hindi nila maililigtas kahit pa ang kanilang mga sariling anak na lalaki at babae,
ang sarili lamang nilang buhay ang kanilang maililigtas sa pamamagitan ng kanilang
pagiging matuwid. [21] Sapagkat ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: tinitiyak
kong magiging malala ang lahat ng bagay sa pamamagitan ng ipapadala kong apat na
kaparusahan—taggutom, espada, mababangis na hayop at salot—laban sa Jerusalem
upang patayin ang mga tao at hayop mula sa kaniya. [22] Gayunman, tingnan mo!
May mga matitira sa kaniya, mga nakaligtas na lalabas kasama ang mga anak na
lalaki at babae. Tingnan mo! Lalabas sila mula sa iyo at makikita mo ang kanilang
mga kaparaanan at mga kilos at maaaliw hinggil sa kaparusahan na aking ipinadala
sa Jerusalem at tungkol sa lahat ng mga bagay na aking ipinadala laban sa lupain.
[23] Aaliwin ka ng mga nakaligtas kapag makikita mo ang kanilang mga kaparaanan at
ang kanilang mga kilos kaya malalaman mo na ginawa ko ang lahat ng bagay na ito
laban sa kaniya na hindi ko ito ginawa sa kanila nang walang kabuluhan! —Ito ang
pahayag ng Panginoong Yahweh!"

15

[1] Pagkatapos, dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, [2] "Anak ng tao,
paanong mas higit ang isang puno ng ubas kaysa sa anumang punong may mga
sanga na nasa isang kagubatan? [3] Makakakuha ba ng kahoy ang mga tao mula sa
puno ng ubas upang gumawa ng anumang bagay? O makakagawa ba sila ng tulos
mula dito upang pagsabitan ng anumang bagay? [4] Tingnan mo! Kung ihahagis ito
sa apoy bilang panggatong, at kung natupok na ng apoy ang magkabilang dulo nito,
pati na ang gitna, may pakinabang pa ba ito? [5] Tingnan mo! Nang ito ay buo pa,
walang magagawang anumang bagay dito, kapag nasunog ng apoy, tiyak na hindi
pa rin ito mapakikinabangan! [6] Kaya ito ang sinabi ng Panginoong Yahweh, di gaya
ng mga puno sa mga kagubatan, ibinigay ko ang puno ng ubas bilang panggatong
sa apoy; ganoon ding paraan ang gagawin ko sa mga naninirahan sa Jerusalem.
[7] Sapagkat itatakda ko ang aking mukha laban sa kanila. Kahit na makalabas sila
mula sa apoy, matutupok parin sila ng apoy, kaya malalaman ninyo na ako si Yahweh,
kapag itinakda ko ang aking mukha laban sa kanila. [8] At gagawin kong tinalikuran at
walang naninirahan ang kanilang lupain dahil sa ginawa nilang kasalanan—Ito ang
pahayag ng Panginoong Yahweh!"

16

[1] At dumating ang salita ni Yahweh sa akin at sinabi, [2] "Anak ng tao, ipaalam mo
sa Jerusalem ang tungkol sa kaniyang mga gawang kasuklam-suklam, [3] at ipahayag,
'Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh sa Jerusalem: Nangyari ang iyong pasimula
at kapanganakan sa lupain ng Canaan; isang Amoreo ang iyong ama at isang Heteo

ang iyong ina. 4 Sa araw ng iyong kapanganakan, hindi pinutol ng iyong ina ang
iyong pusod, ni hindi ka niya nilinisan sa tubig o kinuskos ng asin o binalot ng
tela. 5 Walang matang nahahabag sa iyo upang gawin sa iyo ang alinman sa mga
bagay na ito, ang mahabag sa iyo! Sa araw na ipinanganak ka, habang naliligo
sa sarili mong dugo, mayroong nasuklam sa iyong buhay, itinapon ka sa isang
malawak na kaparangan. 6 Ngunit nadaanan kita at nakita kitang naliligo sa iyong
sariling dugo, kaya sinabi ko sa iyo habang duguan, "Mabuhay ka!" 7 Pinalaki kitang
katulad ng isang halaman sa isang kaparangan. Dumami ka at naging tanyag, at
napalamutian ng mga hiyas. Namuo ang iyong dibdib at kumapal ang iyong buhok,
ngunit ikaw ay hubo't hubad parin. 8 Nadaanan kitang muli, at nakita kita at tingnan
mo! Dumating na sa iyo ang oras ng pag-ibig kaya sinuotan kita ng balabal at
tinakpan ang iyong kahubaran. Pagkatapos, nangako ako sa iyo at dinala kita sa
isang kasunduan—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh—at ikaw ay naging akin.
9 Kaya hinugasan kita ng tubig at binanlawan ko ang iyong dugo mula sa iyo, at
pinahiran kita ng langis. 10 Dinamitan kita ng mga naburdahang damit at nilagyan
ng balat na sandalyas ang iyong paa, binalot kita ng pinong lino at tinakpan ng
sedang damit. 11 Ang sumunod, pinalamutian kita ng mga alahas at nilagyan ko
ng pulseras ang iyong mga kamay at kuwintas sa iyong leeg. 12 Nilagyan ko ng
hikaw ang iyong ilong at tainga at isang magandang korona sa iyong ulo. 13 Kaya
napalamutian ka ng ginto at pilak at nadamitan ka ng pinong lino, sedang damit at
mga binurdahang damit; kumain ka ng pinakamainam na harina, pulot-pukyutan,
at langis, at napakaganda mo, at ikaw ay naging isang reyna. 14 Lumaganap ang
iyong katanyagan sa mga bansa dahil sa iyong kagandahan, sapagkat ito ay ganap sa
karangyaang ibinigay ko sa iyo—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh. 15 Ngunit
nagtiwala ka sa iyong sariling kagandahan, at kumilos kang tulad ng mga babaeng
bayaran dahil sa iyong katanyagan; ibinuhos mo ang iyong gawaing kahalayan sa
sinumang dumaraan. Naging pag-aari ka ng mga kalalakihang iyon! 16 Pagkatapos,
hinubad mo ang iyong mga damit at gumawa kang kasama nila ng mga dambanang
pinalamutian ng iba't ibang kulay, at kumilos ka sa kanilang tulad ng isang babaeng
bayaran. Hindi ito dapat dumating! Hindi ito dapat nangyari! 17 Kinuha mo ang
mga magagandang alahas na ginto at pilak na ibinigay ko sa iyo, at gumawa ka ng
mga anyong lalaki para sa iyong sarili, at gumawa kang kasama nila ng mga gawaing
katulad ng ginagawa ng babaeng bayaran. 18 Kinuha mo ang iyong mga naburdahang
kasuotan at ibinalot mo sa kanila, at inilagay mo sa kanila ang aking mga langis at
mga pabango. 19 At ang aking mga tinapay na gawa sa mga pinong harina, langis
at pulot-pukyutan na ibinigay ko sa iyo— mga ipinakain ko sa iyo! — inilagay mo
sa harapan nila upang magdulot ng matamis na amoy. Tunay nga itong nangyari!
—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh. 20 Pagkatapos ay kinuha mo ang iyong
mga lalaki at babaeng anak na iyong isinilang para sa akin at iyong inialay sa mga
imahe upang lamunin bilang pagkain. Maliit na bagay ba ang iyong ginagawang
kahalayan? 21 Pinatay mo ang aking mga anak at inialay mo silang handog sa mga
imahe sa pamamagitan ng apoy. 22 Sa lahat ng iyong gawaing kasuklam-suklam
at kahalayan, hindi mo inisip ang tungkol sa mga araw ng iyong kabataan, nang
ikaw ay hubo't hubad na nagugumon sa iyong dugo. 23 Kaawa-awa! Kaawa-awa
ka! —ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh—samakatuwid, dagdag pa sa lahat ng
iyong kasamaan, 24 nagtayo ka sa iyong sarili ng altar at gumawa ka ng dambana
sa bawat pampublikong lugar. 25 Nagtayo ka ng mga dambana sa ulo ng bawat
lansangan at nilapastangan mo ang iyong kagandahan sapagkat ibinuka mo ang iyong
mga hita sa bawat isang dumaraan at gumawa ka ng marami pang mga gawaing
kahalayan. 26 Kumilos kang parang bayarang babae sa mga taga-Egipto, ang iyong

karatig-bansang may labis na mahalay na pagnanasa, at gumawa ka ng maraming
mga mahahalay na gawain upang galitin ako. 27 Kaya tingnan mo! Hahampasin
kita gamit ang aking kamay at ititigil ko ang iyong pagkain. Ibibigay ko ang iyong
buhay sa iyong mga kaaway, ang mga babaeng anak ng mga Filisteo, upang hiyain
ka dahil sa iyong mahahalay na pag-uugali. 28 Kumilos kang tulad ng mga babaeng
bayaran kasama ang mga taga-Asiria sapagkat hindi ka nasiyahan. Kumilos ka tulad
ng isang babaeng bayaran at hindi pa rin nasiyahan. 29 At patuloy kang gumawa
ng marami pang kahalayan sa mga lupain ng mga mangangalakal ng Caldea, ngunit
maging dito ay hindi ka nasiyahan. 30 Bakit napakahina ng iyong puso? —ito ang
pahayag ng Panginoong Yahweh—upang gawin mo ang mga bagay na ito, gawain
ng isang mapangalunya at walang hiyang babae? 31 Noong itinayo mo ang mga
dambana sa ulo ng bawat lansangan at gumawa ka ng iyong mga dambana sa bawat
pampublikong lugar, hindi ka talaga isang babaeng bayaran, sapagkat tumanggi kang
magpabayad sa iyong mga ginawa! 32 Ikaw babaeng nakikiapid, tinatanggap mo ang
mga hindi mo kilalang tao sa halip na ang iyong asawa! 33 Binabayaran ng mga tao
ang bawat babaeng bayaran, ngunit ibinibigay mo ang iyong mga kinita sa iyong
mga mangingibig at sinusuhulan mo sila upang pumunta sa iyo mula sa lahat ng
dako para sa iyong mga mahahalay na gawain. 34 Kaya mayroon kang kaibahan sa
ibang mga babaeng iyon, yamang walang tumatawag sa iyo upang makisiping sa
kanila. Sa halip, binabayaran mo sila! Walang nagbabayad sa iyo. 35 Kung gayon,
ikaw babaeng bayaran, makinig ka sa salita ni Yahweh! 36 Sinabi ito ng Panginoong
Yahweh: Dahil ibinuhos mo ang iyong pagnanasa at inihayag mo ang iyong mga
nakatagong bahagi sa pamamagitan ng iyong mahahalay na gawain kasama ang
iyong mga mangingibig at ang iyong mga kasuklam-suklam na mga diyus-diyosan,
at dahil sa mga dugo ng iyong mga anak na ibinigay mo sa iyong mga diyus-diyosan;
37 kaya tingnan mo! Titipunin ko ang lahat ng mga nakilala mong mangingibig, lahat
ng inibig mo at lahat ng kinamuhian mo, at titipunin ko sila laban sa iyo sa lahat ng
dako. Ilalantad ko sa kanila ang mga pribado mong bahagi upang makita nila ang
lahat ng iyong kahubaran! 38 Sapagkat parurusahan kita sa iyong pangangalunya at
sa pagdanak ng dugo at dadalhin ko sa iyo ang dugo ng aking galit at paninibugho!
39 Ibibigay kita sa kanilang mga kamay upang kanilang pabagsakin ang iyong mga
altar at wasakin ang iyong mga dambana, pagkatapos ay huhubarin nila ang iyong
damit at kukunin ang lahat ng iyong alahas, at iiwanan ka nilang hubo't hubad. 40 At
magdadala sila ng maraming tao laban sa iyo at babatuhin ka ng mga bato, at hahatiin
ka nila sa pamamagitan ng kanilang mga espada. 41 At susunugin nila ang iyong mga
bahay at gagawa sila ng maraming pagpaparusa sa iyo sa harap ng maraming mga
babae, sapagkat patitigilin ko na ang iyong pagbebenta ng aliw at hindi ka na muling
magbabayad ng kahit sino pa sa kanila! 42 Pagkatapos, pahuhupain ko ang aking poot
laban sa iyo, mawawala ang galit ko sa iyo, sapagkat ako ay masisiyahan at hindi na
ako magagalit. 43 Sapagkat hindi mo inalala ang mga araw ng iyong kabataan nang
hinayaan mong manginig ako sa galit sa lahat ng mga bagay na ito—pagmasdan! Ako
mismo ang magdadala ng kaparusahan sa ikinilos mo sa sarili mong ulo dahil sa iyong
gawain—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh—upang hindi ka na muling gagawa
ng mga kasamaan sa lahat ng iyong kasuklam-suklam na kaparaanan! 44 Masdan
ninyo! Bawat isang nagsasabi ng mga kawikaan tungkol sa iyo ay magsasabing,
“Katulad ng ina, gayon din ang kaniyang anak.” 45 Ikaw ang babaeng anak ng iyong
ina, na kinamuhian ang kaniyang asawa at mga anak; at ikaw ang kapatid ng mga
babae mong kapatid na kinamuhian ang kanilang mga asawa at kanilang mga anak.
Isang Heteo ang iyong ina at isang Amoreo ang iyong ama. 46 Ang Samaria ang
iyong nakatatandang kapatid na babae at ang kaniyang mga anak na babae ay ang

mga naninirahan sa hilaga, habang ang iyong nakababatang kapatid na babae ay
ang naninirahan sa katimugan mong bahagi, na ang Sodoma at ang kaniyang mga
anak babae. 47 Ngayon, huwag ka nang lumakad sa kanilang mga pamamaraan o
batay sa kanilang mga ginagawang kasuklam-suklam, na para bang napakaliliit na
bagay ang mga iyon. Totoo ngang sa lahat ng iyong kaparaanan, naging mas masahol
ka pa kaysa sa kanila. 48 Ako ay buhay—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh—
Sodoma, ang iyong mga kapatid na babae at ang kaniyang mga anak na babae ay hindi
gumawa ng kasamaang higit kaysa sa mga ginawa mo at ng iyong mga anak na babae!
49 Pakinggan mo! Ito ang naging kasalanan ng Sodoma na iyong kapatid: malaya
siyang nagmataas, walang malasakit at walang pakialam sa anumang bagay. Hindi
niya pinalakas ang mga kamay ng mga mahihirap at mga taong nangangailangan.
50 Siya ay nagmataas at gumawa ng mga gawaing kasuklam-suklam sa aking harapan,
kaya inalis ko sila gaya ng nakita mo. 51 Hindi gumawa ang Samaria ni kahit
kalahati man lang ng iyong mga kasalanan; sa halip, mas marami ka pang ginawang
kasuklam-suklam na bagay kaysa sa kanila, at ipinakita mong mas mabuti pa sa iyo
ang mga kapatid mong babae dahil sa lahat ng mga kasuklam-suklam na mga bagay
na iyong ginagawa! 52 Lalong lalo ka na, ipakita mo ang sarili mong kahihiyan, sa
ganitong paraan, ipinakita mong mas mabuti ang iyong mga kapatid kaysa sa iyo,
dahil sa lahat ng mga ginawa mong kasuklam-suklam na pagkakasala. Ang iyong
mga kapatid ay parang mas mabuti sa iyo. Lalong lalo ka na, ipinakita mo ang iyong
sariling kahihiyan, sa ganitong paraan, ipinakita mong mas mabuti ang iyong mga
kapatid kaysa sa iyo. 53 Sapagkat ibabalik ko ang kanilang mga kayamanan—ang mga
kayamanan ng Sodoma at ng kaniyang mga babaeng anak, at ang mga kayamanan
ng Samaria at ng kaniyang mga babaeng anak; ngunit ang iyong kayamanan ay nasa
kanilang kalagitnaan. 54 Sa pananagutan ng mga bagay na ito, ipapakita mo ang
iyong kahihiyan, mapapahiya ka dahil sa lahat ng mga bagay na iyong ginawa, at
sa ganitong paraan, magiging kaaliwan ka para sa kanila. 55 Kaya ang iyong kapatid
na Sodoma at ang kaniyang mga babaeng anak ay maibabalik sa kanilang dating
kalagayan, at maibabalik sa Samaria at sa kaniyang mga babaeng anak ang kanilang
dating kayamanan. Pagkatapos, ikaw at ang iyong mga babaeng anak ay maibabalik
sa inyong dating kalagayan. 56 Ang Sodoma na iyong kapatid ay hindi man lang
nabanggit ng iyong bibig sa mga araw na ikaw ay nagmataas, 57 bago naihayag ang
iyong kasamaan. Ngunit ngayon, ikaw ay tampulan ng pagkasuklam sa mga babaeng
anak ng Edom at ng lahat ng mga babaeng anak ng mga Filisteo sa kaniyang palibot.
Kinamumuhian ka ng lahat ng tao. 58 Ipapakita mo ang iyong kahihiyan at ang
iyong mga kasuklam-suklam na kilos! —ito ang pahayag ni Yahweh! 59 Sinabi ito
ng Panginoong Yahweh: Ituturing kita katulad ng pagturing ko sa sinumang taong
lumimot sa kaniyang sinumpaang pangako upang sirain ang isang tipan. 60 Ngunit
aalalahanin ko sa aking isipan ang ginawa kong kasunduan sa iyo noong bata ka pa,
at gagawa ako sa iyo ng isang kasunduang walang hanggan. 61 Pagkatapos, maaalala
mo ang iyong dating pamumuhay at mapapahiya kapag tinanggap mo ang iyong mga
nakatatanda at nakababatang kapatid na babae. Ibibigay ko sila sa iyo bilang mga
babaeng anak, ngunit hindi dahil sa iyong tipan. 62 Itatatag ko mismo ang aking
kasunduan sa iyo at malalaman mong ako si Yahweh! 63 Dahil sa mga bagay na ito,
maaalala mo ang lahat ng bagay sa iyong isipan at mapapahiya ka, kaya hindi mo
na muling maibubuka ang iyong bibig upang magsalita dahil sa iyong kahihiyan,
kapag pinatawad na kita sa lahat ng iyong ginawa—ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh.'”

17

[1] Ang salita ni Yahweh ay dumating sa akin at sinabi, [2] “Anak ng tao, maghayag
ka ng isang bugtong at magsalita ka ng isang talinghaga sa sambahayan ng Israel.
[3] Sabihin mo, 'Ito ang sinabi ng Panginoong Yahweh: Ang isang malaking agila na may
malaki at mahabang pakpak, makapal ang mga balahibo, at may ibat' ibang kulay ay
nagtungo sa Lebanon at dumapo sa itaas na bahagi ng puno ng sedar. [4] Pinutol nito
ang mga dulo ng mga sanga at dinala ang mga ito sa lupain ng Canaan; itinanim niya
ito sa lungsod ng mga mangangalakal. [5] Kumuha rin siya ng ilang binhi sa lupa at
itinanim ito sa lupang handa nang taniman. Itinanim niya ito sa tabi ng malawak na
bahagi ng tubig katulad ng punong kahoy na tinatawag na wilow. [6] At pagkatapos
tumubo ito at naging isang gumagapang na baging pababa sa lupa. Ang bawat mga
sanga nito ay patungo sa kaniya, at ang mga ugat nito ay lumago sa ilalim nito. Kaya
ito ay naging isang baging at nagkaroon ng mga sanga at umusbong. [7] Subalit may
isa pang napakalaking agila na may mga malaking pakpak at maraming balahibo. At
tingnan mo! Ang baging at ang kaniyang mga ugat ay humarap sa agila, at kumalat
ang mga sanga patungo sa agila mula sa lugar kung saan ito nakatanim upang ito
ay matubigan. [8] Ito ay nakatanim sa magandang lupa sa tabi ng malawak na bahagi
ng tubig upang ito ay magkaroon ng maraming sanga at mamunga, upang maging
kahangahangang baging! [9] Sabihin mo sa mga tao, 'Sinasabi ito ng Panginoong
Yahweh: Ito ba ay yayabong? Hindi ba niya bubunutin ang mga ugat at pipitasin
ang mga bunga nito kaya ang lahat ng malagong mga dahon ay matutuyo? Walang
malakas na braso o maraming tao ang mga makakabunot ng mga ugat nito. [10] Kaya
tingnan mo! Pagkatapos itong maitanim, lalago ba ito? hindi ba ito malalanta kapag
ito ay dadampian ng hanging mula sa silangan? Ito ay ganap na matutuyo sa kaniyang
kinatataniman.'” [11] Pagkatapos, ang salita ni Yahweh ay dumating sa akin at sinabi,
[12] “Sabihin mo sa mga mapanghimagsik na sambahayan, 'Hindi ba ninyo alam ang
ibig sabihin ng mga bagay na ito? Tingnan mo! Ang hari ng Babilonia ay nagpunta
sa Jerusalem at kinuha ang hari at ang kaniyang mga prinsipe at dinala sila sa
kaniya sa Babilonia. [13] Pagkatapos ay kumuha siya ng maharlikang kaapu-apuhan
at gumawa sila ng kasunduan, at pinanumpa siya nito. At dinala niya ang mga
makapangyarihang tao sa lupain, [14] upang ang kaharian ay maging mababa at hindi
na nito maibangon ang sarili. Sa pamamagitan ng pagtupad sa kaniyang kasunduan
ang lupain ay makaliligtas. [15] Ngunit ang hari ng Jerusalem ay naghimagsik laban sa
kaniya sa pamamagitan ng pagpapadala ng mga kinatawan sa Egipto upang kumuha
ng mga kabayo at ng hukbo. Siya ba ay magtatagumpay? Makatatakas ba ang taong
gumagawa ng mga bagay na ito? Kung lalabagin niya ang kasunduan, makatatakas
ba siya? [16] Habang ako ay nabubuhay! — ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh—
siya ay tiyak na mamamatay sa lupain ng hari na gumawa sa kaniya bilang hari,
ang hari na siyang gumawa ng panunumpang hinamak niya at sa kasunduan na
hindi niya sinunod. Siya ay mamamatay sa gitna ng Babilonia! [17] At ang Paraon,
kasama ang kaniyang malakas na hukbo at ang pagtitipon ng maraming kalalakihan
para sa digmaan ay hindi siya kayang protektahan sa labanan, kapag ang hukbo ng
Babilonia ay gagawa ng tambak ng lupa at mga pader upang sirain ang maraming
buhay. [18] Sapagkat hinamak ng hari ang kaniyang panunumpa sa pamamagitan ng
hindi pagtupad sa kasunduan. Tingnan mo, iniabot niya ang kaniyang kamay upang
mangako, subalit ginawa niya ang lahat ng mga bagay na ito. Hindi siya makatatakas.
[19] Kung gayon—ito ang sinabi ng Panginoong Yahweh—habang Ako ay nabubuhay,
hindi ba ang aking panunumpa na kaniyang hinamak at hindi sinunod at kasunduan
na kaniyang hindi tinupad na inyong winasak? Kaya dadalhin ko ang kaparusahan
niya sa kaniyang ulo! [20] Ilalatag ko ang aking lambat sa kaniya at mahuhuli siya

sa aking lambat. Pagkatapos ay dadalhin ko siya sa Babilonia at hahatulan ko siya
doon dahil ang pagtataksil na ginawa niya nang ipagkanulo niya ako! 21 At lahat
ng mga bihag sa kaniyang mga hukbo ay babagsak sa pamamagitan ng espada, at
ang mga matitira ay kakalat sa lahat ng dako. At malalaman ninyo na ako si Yahweh;
Ipinahayag ko na ito ay mangyayari!' 22 Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh, 'Kaya ako
mismo ang magtatanggal ng pinakamataas na bahagi ng puno ng sedar, at itatanim
ko ito nang malayo ang mga malambot na sanga nito. Babaliin ko ito, at ako mismo
ang magtatanim nito sa mataas na bundok! 23 Itatanim ko ito sa mga bundok ng Israel
kaya ito ay lalago magkakaroon ng mga sanga at mamumunga, at magiging kahanga-
hangang sedar kaya mamumuhay sa ilalim nito ang mga ibon. Sila ay mamumugad
sa lilim ng mga sanga nito. 24 Pagkatapos lahat ng puno sa bukid ay malalaman na
ako si Yahweh. Ibinababa ko ang mga matatayog na puno; Itinataas ko ang mga
mababang puno! tinutuyo ko ang punong nadiligan Pinapayabong ko ang tuyong
puno! Ako si Yahweh; ipinahayag ko na mangyayari ito at nagawa ko na ito!”'

18

1 Ang salita ni Yahweh ay muling dumating sa akin at sinabi, 2 “Ano ang ibig mong
sabihin, ikaw na gumamit ng kawikaang ito tungkol sa lupain ng Israel at nagsasabi,
'Ang mga ama na kumain ng mga maaasim na ubas, at ang ngipin ng mga anak ay
nangilo?' 3 Habang Ako ay nabubuhay—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh—
tiyak na hindi na magkakaroon pa ng anumang okasyon upang gamitin ninyo ang
kawikaang ito sa Israel. 4 Tingnan mo! Ang bawat buhay ay sa akin! At gayon din
ang buhay ng ama at ang buhay ng anak sila ay sa akin! Ang taong nagkakasala ay
mamamatay! 5 Sapagkat ang tao, kung siya ay matuwid at taglay ang katarungan at
katuwiran— 6 kung hindi siya kumain sa mga dambana sa bundok, at hindi itinaas
ang kaniyang mga mata sa mga diyus-diyosan ng sambahayan ng Israel— kung hindi
niya dinungisan ang asawa ng kaniyang kapitbahay, o ni hindi lumapit sa isang babae
sa panahong siya ay may regla— 7 kung wala siyang inaping sinuman sa halip ay
nagsauli ng sangla sa umutang—kung hindi niya kinuha ang ninakaw, ngunit sa halip
ay ibinibigay niya ang kaniyang pagkain sa mga nagugutom at tinatakpan ng mga
damit ang hubad; 8 kung hindi siya nagpapatong ng anumang tubo sa pagpaputang,
o kumuha ng labis na kita— kung isinasagawa niya ang katarungan at pinatitibay
ang katapatan sa pagitan ng mga tao— 9 kung lumalakad siya sa aking mga kautusan
at sinusunod ang aking mga alituntunin upang kumilos nang tapat—ang taong ito ay
matuwid; siya ay mabubuhay! —ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh. 10 Subalit
kung may anak siyang marahas na nagpapadanak ng dugo at ginagawa alinman sa
mga bagay na ito— 11 kahit na hindi ginagawa ng kaniyang ama ang alinman sa mga
bagay na ito— subalit kung ang kaniyang anak na lalaki ay kumain sa mga dambana
sa bundok at sipingan ang asawa ng kapitbahay— 12 kung inaapi niya ang mahirap
at nangangailangan, kung sumasamsam siya at nagnanakaw at hindi ibinabalik ang
sangla, kung itinataas niya ang kaniyang mga mata sa mga diyos-diyusan o gumagawa
ng mga kasuklam-suklam na gawain; 13 at kung nagpapautang siya na nagpapabayad
ng tubo at kumukuha ng hindi makatarungang kita, dapat ba siyang mabuhay? Siya
ay hindi mabubuhay! Ginawa niya ang lahat ng kasuklam-suklam na ito. Siya ay
tiyak na mamamatay; ang kaniyang dugo ay nasa kaniya. 14 Subalit tingnan mo!
Kung magkaanak siya ng isang lalaking nakikita ang lahat ng kasalanang ginawa
ng kaniyang ama, at kung siya mismo ay may takot sa Diyos at hindi ginagawa ang
mga ganoong bagay— 15 at kung hindi siya kumain sa mga dambana sa bundok o
itinaas ang kaniyang mga mata sa mga diyus-diyosan ng sambahayan ng Israel—kung
hindi niya sumiping sa asawa ng kaniyang kapitbahay; 16 Kung hindi niya inaapi ang

sinuman, sinasamsam ang sangla, o kinukuha ang mga nakaw na bagay, ngunit sa
halip ibinibigay ang kaniyang pagkain sa nagugutom at tinatakpan ng mga damit ang
hubad— 17 kung iniurong niya ang kaniyang kamay sa paghatol sa mahirap at hindi
kumukuha ng tubo o hindi makatarungang kita; kung sinusunod niya ang aking mga
alituntunin at lumalakad ayon sa aking mga kautusan, hindi siya mamamatay para
sa kasalanan ng kaniyang ama. Siya ay tiyak na mabubuhay! 18 Ang kaniyang ama,
sapagkat inapi niya ang iba sa pamamagitan ng pagkuha nang sapilitan at ninakawan
ang kaniyang kapatid na lalaki, at ginawa ang hindi mabuti sa mga tao—tingnan
mo, siya ay mamamatay sa kaniyang malaking kasalanan. 19 Subalit sinasabi mo,
'Bakit hindi magawang akuin ng anak ang katampalasan ng kaniyang ama?' Dahil
isinasagawa ng lalaking anak ang katarungan at katuwiran; at iniingatan ang aking
mga utos at ginagawa niya ang mga ito. Tiyak na mabubuhay siya! 20 Ang siyang
nagkasala, siya ang mamamatay. Hindi dadalhin ng anak ang kasalanan ng kaniyang
ama, at hindi dadalhin ng ama ang kasalanan ng kaniyang anak. Ang katuwiran
ng taong kumikilos nang makatarungan ay sa kaniyang sarili, at ang kasamaan ng
masamang tao ay sa kaniyang sarili. 21 Ngunit kung ang taong makasalanan ay
tatalikod sa lahat ng kaniyang mga ginawang kasalanan, at iingatan ang aking mga
kautusan at isasagawa ang katarungan at katuwiran, tiyak na mabubuhay siya at
hindi mamamatay. 22 Lahat ng pagsuway na kaniyang ginawa ay hindi na aalalahanin
laban sa kanila. Siya ay mabubuhay sa pamamagitan ng katuwiran na kaniyang
ginagawa na patuloy na ginagawa. 23 Labis ko bang ikinagagalak ang pagkamatay
ng makasalanan—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh—at hindi ang kaniyang
pagtalikod mula sa kaniyang kaparaanan upang siya ay mabuhay? 24 Subalit kung
ang matuwid na tao ay tumalikod sa kaniyang pagkamakatuwiran at isinagawa
ang mga kasuklam-suklam tulad ng lahat ng kasuklam-suklam na ginagawa ng
masamang tao, mabubuhay ba siya? Lahat ng matuwid na kaniyang ginawa ay
hindi aalalahanin kapag ipinagkanulo niya ako sa kaniyang kataksilan. Kaya siya
ay mamamatay sa mga kasalanang kaniyang ginawa. 25 Subalit sinabi mo, 'Ang
pamamaraan ng Panginoon ay hindi makatarungan! Makinig ka sambahayan ng
Israel! Ang pamamaraan ko ba ay hindi makatarungan? 26 Kung ang matuwid
na tao ay tumalikod sa kaniyang pagkamakatuwiran, at gumawa ng kasalanan at
mamatay dahil sa mga ito, mamamatay siya sa kasalanang ginawa niya. 27 Ngunit
kapag ang masamang tao ay tumalikod sa kasamaang ginawa niya at gumawa ng
katarungan at katuwiran, kung gayon pinangangalagaan niya ang kaniyang buhay!
28 Sapagkat nakita niya at tumalikod mula sa lahat ng mga kasalanang ginawa niya.
Siya ay mabubuhay; hindi siya mamamatay! 29 Sinabi ng sambahayang Israel, 'Ang
kaparaanan ng Panginoon ay hindi makatarungan! Paanong ang aking kaparaanan
ay hindi makatarungan, sambahayan ng Israel? At paanong ang iyong pamamaraan
ay makatarungan? 30 Kaya hahatulan ko ang bawat isa sa inyo ayon sa inyong
kaparaanan, sambahayan ng Israel! —ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh.
Magsisi kayo at talikuran ninyo ang lahat ng inyong mga pagsalangsang upang ang
mga ito ay hindi maging kasalanan na katitisuran laban sa inyo. 31 Itapon palayo
mula sa inyong sarili ang lahat ng mga pagsuway na inyong ginawa; magkaroon
kayo ng bagong puso at bagong espiritu para sa inyong sarili. Sapagkat bakit
kayo mamamatay, sambahayan ng Israel? 32 Sapagkat hindi ako nagagalak sa
pagkamatay ng isang namatay—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh- kaya magsisi
at mabuhay!"

19

1 "Kaya ikaw! Maghayag ka ng isang panaghoy laban sa mga pinuno ng Israel

2 at sabihin mo, 'Sino ang iyong ina? Isang babaing leon, namuhay siya kasama
ng lalaking anak ng leon; sa kalagitnaan ng mga batang leon, inalagaan niya ang
kaniyang mga anak. 3 At pinalaki niya ang isa sa kaniyang mga anak upang maging
batang leon na natutong lumapa ng kaniyang mga biktima. Nilamon niya ang mga
tao. 4 Pagkatapos ay narinig ng mga bansa ang tungkol sa kaniya. Nahuli siya sa
kanilang patibong, at dinala siya sa lupain ng Egipto gamit ang mga kawit. 5 At
nakita niya na kahit naghintay siya para sa kaniyang pagbabalik, wala na ngayon
ang kaniyang pag-asa, kaya kumuha siya ng isa pa sa kaniyang mga anak at pinalaki
niya ito upang maging isang batang leon. 6 Nagpagala-gala ang batang leon na ito sa
kalagitnaan ng mga leon. Siya ay isang batang leon at natutong lumapa ng kaniyang
mga biktima; nilamon niya ang mga tao. 7 At hinalay niya ang kanilang mga balo
at winasak ang kanilang mga lungsod. Ang lupain at ang kabuuan nito ay iniwan
dahil sa tunog ng kaniyang atungal! 8 Ngunit dumating laban sa kaniya ang mga
bansang mula sa mga nakapalibot na probinsiya; inilatag nila ang kanilang lambat
sa ibabaw niya. Nahuli siya sa kanilang patibong. 9 Inilagay siya sa kulungan na
may mga kawit at dinala siya sa hari ng Babilonia. Dinala nila siya sa bundok na
tanggulan upang hindi na muling marinig ang kaniyang tinig sa mga kabundukan
ng Israel. 10 Ang iyong ina ay tulad ng isang puno ng ubas na nakatanim sa iyong
dugo sa tabi ng tubig. Mabunga siya at puno ng mga sanga dahil sa kasaganaan ng
tubig. 11 Mayroon siyang mga matitibay na sanga para sa mga setro ng mga pinuno at
hinangaan ang kaniyang taas sa gitna ng mga sanga ng kasukalan. 12 Ngunit binunot
ang puno ng ubas dahil sa matinding galit at itinapon sa lupa, at tinuyo ng hanging
mula sa silangan ang kaniyang bunga. Nabali at nalanta ang kaniyang mga matitibay
na sanga; tinupok sila ng apoy. 13 Kaya ngayon, nakatanim siya sa ilang, sa isang tuyo
at uhaw na lupain. 14 Sapagkat lumabas ang apoy mula sa kaniyang mga malalaking
sanga at tinupok ang mga bunga nito. Walang matibay na sanga sa kaniya, walang
setro upang mamuno.' Ito ay isang panaghoy at ito ay aawitin bilang isang panaghoy."

20

1 At nangyari nang ikapitong taon, sa ikasampung araw ng ikalimang buwan,
dumating ang mga nakatatanda ng Israel upang sumangguni kay Yahweh at umupo
sila sa aking harapan. 2 Pagkatapos, dumating sa akin ang salita ni Yahweh at
sinabi, 3 "Anak ng tao, ihayag mo sa mga nakatatanda ng Israel at sabihin mo sa
kanila, 'Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Pumarito ba kayo upang sumangguni
sa akin? Habang ako ay nabubuhay, hindi ninyo ako mapagsasanggunian! —ito ang
pahayag ng Panginoong Yahweh.' 4 Hahatulan mo ba sila? Hahatol ka ba, anak ng
tao? Ipaalam mo sa kanila ang kasuklam-suklam na ginawa ng kanilang mga ama!
5 Sabihin mo sa kanila, 'Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Sa araw na pinili ko
ang Israel at itinaas ko ang aking kamay upang manumpa ng isang pangako sa mga
kaapu-apuhan ng sambahayan ni Jacob, at ipinakilala ko ang aking sarili sa kanila
sa lupain ng Egipto, nang itinaas ko ang aking kamay upang manumpa ng isang
pangako sa kanila. Sinabi ko, "Ako si Yahweh na inyong Diyos"— 6 sa araw na iyon
itinaas ko ang aking kamay upang manumpa ng isang pangako sa kanila na ilalabas
ko sila sa lupain ng Egipto papunta sa isang lupain na maingat kong pinili para
sa kanila. Ito ay dinadaluyan ng gatas at pulot-pukyutan; ito ay pinakamagandang
palamuti sa lahat ng mga lupain! 7 Sinabi ko sa kanila, "Hayaang itapon ng bawat
tao ang mga kasuklam-suklam na bagay mula sa kaniyang mga mata at ang mga
diyus-diyosan ng Egipto. Huwag ninyong gawing marumi ang inyong mga sarili;
ako si Yahweh na inyong Diyos." 8 Ngunit naghimagsik sila laban sa akin at ayaw
nilang makinig sa akin. Hindi itinapon ng bawat tao ang mga kasuklam-suklam na

bagay mula sa kaniyang mga mata, ni hindi nila tinalikuran ang mga diyus-diyosan
ng Egipto, kaya ipinasya kong ibuhos sa kanila ang aking matinding galit upang
mapawi ang aking poot sa kanila sa kalagitnaan ng lupain ng Egipto. 9 Kumilos
ako alang-alang sa aking pangalan upang hindi ito malapastangan sa mata ng mga
bansa kung saan sila nananatili. Ipinakilala ko ang aking sarili sa kanila, sa kanilang
mga mata, sa pamamagitan ng paglalabas ko sa kanila mula sa lupain ng Egipto.
10 Kaya pinaalis ko sila sa lupain ng Egipto at dinala sila sa ilang. 11 Pagkatapos ay
ibinigay ko sa kanila ang aking mga kautusan at ipinaalam ko sa kanila ang aking
mga alituntunin, na kung susundin ng tao ang mga ito ay mabubuhay siya. 12 Ibinigay
ko rin sa kanila ang aking mga Araw ng Pamamahinga bilang palatandaan sa akin
at sa kanila upang malaman nila na ako si Yahweh, na siyang naglaan sa kanila sa
aking sarili. 13 Ngunit naghimagsik ang sambahayan ng Israel laban sa akin sa ilang.
Hindi sila lumakad sa aking mga kautusan; sa halip, tinanggihan nila ang aking mga
alituntunin, na kung susundin ng tao ang mga ito ay mabubuhay siya. Labis nilang
nilapastangan ang aking mga Araw ng Pamamahinga, kaya sinabi kong, ibubuhos ko
sa kanila sa ilang ang aking matinding galit upang tapusin sila. 14 Ngunit kumilos
ako alang-alang sa aking pangalan upang hindi ito malapastangan sa mata ng mga
bansa, na nakakitang inilabas ko sila sa Egipto. 15 Kaya itinaas ko ang aking kamay
upang manumpa ng isang pangako sa kanila sa ilang na hindi ko sila dadalhin sa
lupaing ibibigay ko sa kanila, ang lupaing dinadaluyan ng gatas at pulot-pukyutan,
na siyang pinakamagandang palamuti sa lahat ng mga lupain. 16 Isinumpa ko ito
dahil tinanggihan nila ang aking mga alituntunin at hindi sila lumakad sa aking
mga kautusan, at nilapastangan nila ang aking mga Araw ng Pamamahinga, sapagkat
lumakad ang kanilang puso batay sa kanilang mga diyus-diyosan. 17 Ngunit nahahabag
ang aking mata sa kanila dahil sa kanilang pagkawasak, kaya hindi ko sila pinuksa sa
ilang. 18 Sinabi ko sa kanilang mga anak na lalaki at babae sa ilang, "Huwag kayong
lumakad ayon sa mga kautusan ng inyong mga magulang; huwag ninyong sundin ang
kanilang mga alituntunin o lapastanganin ang inyong sarili sa mga diyus-diyosan.
19 Ako si Yahweh na inyong Diyos! Lumakad kayo sa aking mga kautusan; ingatan
ninyo ang aking mga alituntunin at sundin ang mga ito! 20 Panatilihin ninyong banal
ang aking mga Araw ng Pamamahinga upang ang mga ito ay maging palatandaan sa
akin at sa inyo, upang malaman ninyo na ako si Yahweh na inyong Diyos." 21 Ngunit
naghimagsik laban sa akin ang kanilang mga anak na lalaki at babae. Hindi sila
lumakad sa aking mga kautusan o sinunod ang aking mga alituntunin, na kung
susundin ng tao ang mga ito ay mabubuhay siya. Nilapastangan nila ang aking
Araw ng Pamamahinga, kaya ipinasya kong ibuhos sa kanila ang aking matinding
galit upang mapawi ang aking poot laban sa kanila sa ilang. 22 Ngunit binawi ko
ang aking kamay at kumilos ako alang-alang sa aking pangalan, upang hindi ito
malapastangan sa mata ng mga bansa na siyang nakakita na inilabas ko ang mga
Israelita. 23 Itinaas ko rin ang aking kamay sa kanila sa ilang, upang manumpa na
ikakalat ko sila sa mga bansa at ikakalat ko sila sa mga lupain. 24 Ipinasya kong gawin
ito sapagkat hindi nila sinunod ang aking mga alituntunin, at dahil tinanggihan nila
ang aking mga kautusan at nilapastangan ang aking mga Araw ng Pamamahinga.
Nasasabik ang kanilang mga mata sa diyus-diyosan ng kanilang mga ama. 25 At
binigyan ko rin sila ng mga hindi mabubuting utos, at mga alituntunin na hindi nila
ikabubuhay. 26 Ginawa ko silang marumi sa pamamagitan ng kanilang mga kaloob,
nang ipinadaan nila sa apoy ang bawat panganay mula sa sinapupunan. Ginawa ko
ito upang sindakin sila upang malaman nila na ako si Yahweh!' 27 Kung gayon, anak
ng tao, ipahayag mo ito sa sambahayan ng Israel; sabihin mo sa kanila, 'Ito ang sinabi
ng Panginoong Yahweh: Nilapastangan ako ng inyong mga ama sa pamamagitan ng

pagtataksil laban sa akin. Ginawa nila ito sa ganitong paraan: 28 nang dinala ko sila
sa lupaing ipinangako kong ibibigay sa kanila, at nang nakita nila ang mga matatayog
na burol at mga mayayabong na puno, at inialay nila ang kanilang mga handog doon
at ginalit ako sa pamamagitan ng kanilang mga handog doon. Nagsunog din sila
roon ng mabangong insenso at nagbuhos ng mga inuming handog. 29 At sinabi ko
sa kanila, “Ano itong matayog na lugar na inyong pinagdadalhan ng inyong mga
handog?” Kaya ang pangalan ay tinawag na Bama hanggang sa araw na ito.' 30 Kaya
sabihin mo sa sambahayan ng Israel, 'Ito ang sinabi ng Panginoong Yahweh: Bakit
ninyo ginagawang marumi ang inyong mga sarili sa mga pamamaraan ng inyong mga
ama? At bakit kayo kumikilos na tulad ng mga babaeng bayaran, naghahanap ng mga
kasuklam-suklam na bagay? 31 Sapagkat kapag iniaalay ninyo ang inyong mga kaloob
at ipinapadaan ninyo sa apoy ang inyong mga anak na lalaki, ginagawa ninyong
marumi ang inyong mga sarili dahil sa lahat ng inyong mga diyus-diyosan hanggang
sa araw na ito. Kaya dapat ba kayong sumangguni sa akin, sambahayan ng Israel?
Habang ako ay nabubuhay—ito ang pahayag ni Yahweh—hindi kayo makasasangguni
sa akin! 32 Ang kaisipang nabubuo sa inyong mga isipan ay magkakatotoo. Sinasabi
ninyo, “Tularan natin ang ibang bansa, tulad ng mga angkan sa ibang mga lupaing
sumasamba sa kahoy at bato!” 33 Habang ako ay nabubuhay—ito ang pahayag
ni Yahweh—tiyak na pamumunuan ko kayo nang may makapangyarihang kamay,
nakataas na braso, at matinding galit na maibubuhos sa inyo! 34 Ilalabas ko kayo
mula sa ibang mga lahi at titipunin ko kayo mula sa mga bansa kung saan kayo
nakakalat. Gagawin ko ito nang may makapangyarihang kamay at may buhos ng
matinding galit. 35 Pagkatapos ay dadalhin ko kayo sa ilang ng ibang mga lahi, at doon
ay hahatulan ko kayo nang harap-harapan. 36 Katulad ng paghatol ko sa inyong mga
ama sa ilang sa lupain ng Egipto, gayon ko rin kayo hahatulan! —ito ang pahayag ng
Panginoong Yahweh. 37 Padadaanin ko kayo sa ilalim ng aking pamalo at dadalhin
ko kayo sa bigkis ng tipan; 38 Aalisin ko mula sa inyo ang mga mapanghimagsik
at ang mga sumusuway laban sa akin. Paaalisin ko sila mula sa lupain kung saan
sila naninirahan bilang mga dayuhan, ngunit hindi sila papasok sa lupain ng Israel.
Kaya malalaman ninyo na ako si Yahweh! 39 Kaya sa iyo, sambahayan ng Israel,
ito ang sinabi ng Panginoong Yahweh: Ang bawat isa sa inyo ay dapat pumunta sa
kaniyang sariling diyus-diyosan. Sambahin ninyo sila kung ayaw ninyong makinig
sa akin, ngunit hindi na ninyo dapat lapastanganin ang aking banal na pangalan sa
pamamagitan ng inyong mga kaloob at mga diyus-diyosan. 40 Sapagkat sa aking banal
na bundok, sa tuktok ng bundok ng Israel—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh—
pupurihin ako ng lahat ng sambahayan ng Israel doon sa lupain. Malulugod akong
hingin ang inyong mga handog doon, at gayon din ang mga unang bunga ng inyong
kaloob kasama ng lahat ng inyong banal na bagay. 41 Tatanggapin ko kayo na parang
mabangong insenso kapag inilabas ko kayo mula sa ibang mga lahi at titipunin ko
kayo palabas sa mga bansa kung saan kayo ikinalat. Ipapakita ko sa inyo ang aking
sarili na banal upang makita ng mga bansa. 42 Pagkatapos, kapag dinala ko kayo sa
lupain ng Israel, sa lupain na pinagtaasan ko ng aking kamay upang ibigay sa inyong
mga ama, malalaman ninyo na ako si Yahweh. 43 At maaalala ninyo roon ang inyong
mga masasamang kaparaanan at ang lahat ng inyong gawaing nagparumi sa inyong
mga sarili, at kamumuhian ninyo ang inyong sarili sa sarili ninyong paningin dahil
sa lahat ng masamang gawain na inyong ginawa. 44 Kaya malalaman ninyo na ako
si Yahweh kapag ginawa ko ito sa inyo alang-alang sa aking pangalan, hindi dahil sa
inyong mga masamang kaparaanan o sa inyong mga masasamang gawa, sambahayan
ng Israel! —ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh.'” 45 Pagkatapos, dumating sa
akin ang salita ni Yahweh at sinabi, 46 “Anak ng tao, humarap ka sa mga lupain sa

timog at magsalita ka laban sa timog, maghayag ka ng propesiya laban sa kagubatan
ng Negev. 47 Sabihin mo sa kagubatan ng Negev, 'Pakinggan mo ang pahayag ni
Yahweh! Ito ang sinabi ng Panginoong Yahweh: Tingnan mo, magpapasiklab ako ng
apoy sa iyo. Lalamunin nito ang bawat sariwang puno at bawat tuyong puno sa iyo.
Hindi maaapula ang naglalagablab na apoy; ang bawat mukha mula sa timog at hilaga
ay masusunog. 48 Pagkatapos, makikita ng lahat ng laman na ako si Yahweh kapag
sinindihan ko ang apoy, at ito ay hindi maaapula.'" 49 At sinabi ko, "Ah! Panginoong
Yahweh, sinasabi nila tungkol sa akin, 'Hindi ba isa lamang siyang tagasalaysay ng
mga talinghaga?'"

21

1 At ang salita ni Yahweh ay dumating sa akin at sinabi, 2 "Anak ng tao, iharap
mo ang iyong mukha sa Jerusalem at magsalita ka laban sa mga santuwaryo;
magpropesiya ka laban sa lupain ng Israel. 3 Sabihin mo sa lupain ng Israel, 'Ito
ang sinasabi ni Yahweh: Masdan mo! Ako ay laban sa iyo! Bubunutin ko ang aking
espada mula sa kaluban at papatayin kong pareho ang matuwid at ang masasamang
tao mula sa iyo! 4 Upang mapatay kong pareho ang matuwid at ang masasama na
mula iyo, lalabas mula sa kaluban ang aking espada laban sa lahat ng laman mula
sa timog hanggang sa hilaga. 5 At malalalaman ng lahat ng laman na Ako, si Yahweh,
ang naglabas ng aking espada mula sa kaluban. Hindi na ito magpapapigil!' 6 At ikaw,
anak ng tao, maghinagpis ka gaya ng pagkabali ng iyong balakang! Maghinagpis ka na
may kapaitan sa harapan ng kanilang mga paningin! 7 At mangyayari magtatanong
sila sa iyo, 'Sa anong dahilan ka naghihinagpis?' At sabihin mo, 'Dahil sa balitang
dumarating, sapagkat bawat puso ay manlulumo at bawat kamay ay manghihina!
Bawat espiritu ay panghihinaan ng loob, at bawat tuhod ay mangangatog tulad
ng tubig. Masdan mo! Darating at magiging gaya nito! —ito ang pahayag ng
Panginoong Yahweh."' 8 At dumating ang salita ni Yahweh sa akin at sinabi, 9 "Anak
ng tao, magpropesiya ka at sabihin mo, 'Ganito ang sinasabi ng Panginoon: Sabihin
mo: Isang espada! Isang espada! Patatalimin ito at pakikintabin! 10 Patatalimin
ito para magamit sa malakihang pagpatay! Pakikintabin ito para maging gaya ng
kidlat! Dapat ba tayong magsaya sa setro ng aking anak? Ang darating na espada
ay namumuhi sa bawat ganyang tungkod! 11 Kaya ipapahawak ang espada para
pakintabin at pagkatapos ay dadamputin ng kamay! Ang espada ay pinatalim! At
ito ay napakintab upang ibigay sa kamay ng isang pumapatay!' 12 Tumawag ka ng
tulong at managhoy, anak ng tao! Sapagkat ang espada ay dumating na sa aking mga
tao! Ito ay nasa lahat ng mga pinuno ng Israel na inihagis sa espada! Sila ang aking
mga tao, kaya paluin mo ang iyong hita sa kalungkutan! — 13 Sapagkat may isang
pagsubok, ngunit paano kung ang setro ay hindi magtatagal? —ito ang pahayag ng
Panginoong Yahweh. 14 Ngayon ikaw, anak ng tao, magpropesiya ka at pagsuntukin
mo ang iyong dalawang kamay, sapagkat ang espada ay lulusob kahit tatlong beses
pa! Isang espada para sa mga papatayin! Ito ang espada na papatay sa marami,
tatagos sa kanila saanmang dako! 15 Upang tunawin ang kanilang puso at paramihin
ang kanilang mga kinatitisuran, inihanda ko ang pagpatay ng espada sa kanilang mga
tarangkahan! Sa Aba! Ito ay ginawa tulad ng kidlat, pinakawalan upang kumatay!
16 Ikaw, espada! Itaga mo sa kanan! itaga mo sa kaliwa! Pumunta ka kung saan naisin
ng iyong matalas na talim. 17 Sapagkat isusuntok ko rin ang aking dalawang kamay,
at pagkatapos ay hihinahon na ang aking galit! Ako, si Yahweh, ang nagpahayag
nito!" 18 Ang salita ni Yahweh ay dumating muli sa akin at sinabi, 19 Ngayon ikaw,
anak ng tao, magtalaga ka ng dalawang daanan para sa espada ng hari ng Babilonia
na darating. Ang dalawang daanan ay magsisimula sa parehong lupain, at isang

posteng pananda ang magtuturo ng papunta sa isang lungsod. [20] Tatakan mo ang
isang daanan para sa hukbo ng Babilonia na pupunta sa Raba, sa lungsod ng mga
Amonita. Tatakan mo ang isa pa upang ituro ang hukbo patungo sa Juda at sa
lungsod ng Jerusalem, na pinatibay. [21] Sapagkat ang hari ng Babilonia ay hihinto
sa krus na daan, sa sangang daan, sa pagnanais na makakuha ng isang propesiyang
mensahe mula sa manghuhula. Kakalugin niya ang ilang mga palaso at hihingi ng
gabay mula sa ilang mga diyus-diyosan. Susuriin niya ang isang atay! [22] Sa kaniyang
kanang kamay ay mayroong isang hula tungkol sa Jerusalem, para maihanda niya
ang isang malaking trosong panggiba laban dito! Para ibuka niya ang kaniyang bibig
upang iutos ang pagsisimula ng pagpatay! Para isigaw niya ang isang labanan! Para
ihanda nya ang mga malaking trosong panggiba sa tarangkahan! Para ibuhos niya
ang tambak na lupa upang itayo sa kinubkob na mga pader! [23] Ito ay parang walang
kabuluhang panghuhula sa paningin ng mga nasa Jerusalem, silang mga nanumpa
ng isang panata sa mga taga-Babilonia! Ngunit aakusahan sila ng hari ng paglabag
sa kanilang kasunduan upang makubkub sila! [24] Kaya sinasabi ito ng Panginoong
Yahweh: Dahil dinala ninyo ang inyong kasalanan sa aking alaala, ang inyong mga
pagsuway ay maihahayag! Ang inyong mga kasalanan ay makikita sa inyong mga
kilos! Sa kadahilanang ito ay maipaalala ninyo sa bawat isa na kayo ay mabibihag
sa kamay ng inyong mga kaaway! [25] At ikaw, walang galang at masamang pinuno ng
Israel kung saan ang mga araw ng kaparusahan ay dumating na, ang mga araw ng
paggawa ng kasalanan ay natapos na, [26] Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Hubarin
mo ang turbante at tanggalin mo ang korona! Hindi na magiging gaya ng dati ang mga
bagay! Itinaas ang nasa mababa at ibinaba ang nataas! [27] wawasakin ko ang lahat
ng mga bagay! Isang pagkawasak! Isang pagkawasak! Ang korona ay mawawala na,
hanggang hindi dumarating ang siyang nararapat para dito. Saka ko ito ibibigay sa
kaniya. [28] Kaya ikaw, anak ng tao, magpropesiya at sabihin, 'Ang Panginoong Yahweh
ay nagsasabi sa mga Ammonita patungkol sa darating nilang kahihiyan: Isang espada,
isang espada ay hinugot! Ito ay pinatalim para sa pagpatay upang lumamon, kaya
ito ay magiging gaya ng kidlat! [29] Habang ang mga propeta ay nakakakita ng mga
walang saysay na pangitain para sa iyo, habang gumagawa sila ng mga rituwal upang
makabuo ng mga kasinungalingan para saiyo, itong espada ay nakaabang na sa mga
leeg ng masasama na siyang papatayin, ang mga araw ng kanilang kaparusahan ay
dumating na at ang oras ng kanilang kalikuan ay magtatapos na. [30] Ibalik mo ang
espada sa kaluban nito. Sa lugar ng iyong pagkalikha, sa lugar ng iyong pinagmulan,
hahatulan kita! [31] Ibubuhos ko ang aking pagkagalit sa iyo! Hihipan ko ang apoy
ng aking galit laban sa iyo at ilalagay kita sa kamay ng mga malulupit na tao, mga
bihasa sa pagwasak! [32] Ikaw ay magiging panggatong sa apoy! Ang iyong dugo
ay mapapagitna sa lupain. Hindi ka na maaalala, sapagkat ako si Yahweh ang
nagpahayag nito!"'

22

[1] At dumating ang salita ni Yahweh sa akin at sinabi. [2] Ngayon ikaw, anak ng tao,
hahatol ka ba? Hahatulan mo ba ang lungsod ng dugo? Ipaalam mo sa kaniya ang
lahat ng kaniyang kasuklam-suklam na gawain. [3] Dapat mong sabihing, 'Sinasabi
ito ng Panginoong Yahweh: Ito ang lungsod na nagpadanak ng dugo sa kaniyang
kalagitnaan sa gayon ang kaniyang panahon ay dumating na; isang lungsod na
gumagawa ng mga diyus-diyosan upang gawing marumi ang kaniyang sarili! [4] Ikaw
ay nagkasala sa dugo na iyong pinadanak, at naging marumi dahil sa mga diyus-
diyosan na iyong ginawa! Sapagkat pinalalapit mo ang iyong mga araw at nalalapit
na ang iyong mga huling taon. Kaya gagawin kitang kahihiyan sa mga bansa at isang

kakutyaan sa paningin ng bawat lupain. 5 Ang mga malalapit at sila na malalayo
ay parehong manlilibak sa iyo, ikaw na maruming lungsod, kasama ang karangalan
na kilala sa bawat lugar bilang puno ng kaguluhan!' 6 Masdan! ang mga pinuno ng
Israel, bawat isa sa kaniyang kapangyarihan ay pumunta sa iyo upang magpadanak
ng dugo! 7 Hindi na nila iginalang ang mga ama at mga ina na nasa iyo, at inapi
nila ang mga dayuhan na nasa kalagitnaan ninyo. Inabuso nila ang mga ulila at
mga balo na nasa iyo. 8 Kinasuklaman ninyo ang aking mga banal na bagay at
nilapastangan ninyo ang aking mga Araw ng Pamamahinga! 9 Pumunta ang mga
kalalakihang maninirang puri sa inyo upang magpadanak ng dugo, at sila ay kakain
sa mga bundok. Gagawa sila ng kasamaan sa iyong kalagitnaan! 10 Ang kahubaran
ng isang ama ay inilantad sa iyo. Inabuso nila ang maruming babae sa kalagitnaan
ng kaniyang pagreregla. 11 Mga kalalakihang gumagawa ng mga kasuklam -suklam
sa asawa ng kanilang kapwa, at mga kalalakihang gumawa ng karumihang kahiya-
hiya sa kani-kanilang mga manugang na babae, mga kalalakihang nang-abuso ng
kanilang mga kapatid na babae, mga ama na nang-abuso sa kanilang mga anak na
babae—ang lahat ng ito ay nasa iyo. 12 Kumukuha ang mga kalalakihang ito ang
mga suhol sa iyo upang magpadanak ng dugo. Kinuha ninyo ang tubo at labis na
kinita, sinira mo ang iyong kapwa sa pamamagitan ng panggigipit, at kinalimutan
mo ako—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh. 13 Kaya tumingin ka! Hinampas
ko ng aking kamay ang kumikita sa pandaraya, at ang pagdanak ng dugo sa gitna
mo. 14 Matatag ba ang iyong puso, malakas ba ang iyong mga kamay sa panahon
na ikaw ay aking haharapin? Ako, si Yahweh, na nagpapahayag nito, at gagawin
ko ito. 15 Kaya ikakalat kita sa mga bansa at paghiwa-hiwalayin kita sa mga lupain.
Sa paraang ito, papawiin ko ang karumihan mo. 16 Kaya magiging marumi ka sa
paningin ng mga tao. Sa ganoon malalaman mo na ako si Yahweh!" 17 Sumunod
nito dumating muli ang salita ni Yahweh sa akin at sinabi, 18 "Anak ng tao, ang
sambahayan ng Israel ay kalawang na sa akin. Lahat sila ay mga tira-tirang tanso
at lata, bakal, at tingga sa iyong kalagitnaan. Sila ay magiging gaya ng kalawang ng
tanso sa iyong pugon. 19 Kaya sinasabi ito ng Panginoong Yahweh, 'Dahil lahat kayo ay
naging gaya ng latak, kaya masdan! Titipunin ko kayo sa gitna ng Jerusalem. 20 Gaya
ng naipong pilak at tanso, bakal, tingga at lata na nailagay sa gitna ng pugon ay dapat
mahipan ang apoy nito, tutunawin ko kayo. Kaya iipunin ko kayo sa aking galit at
poot. Ilalagay ko kayo doon at bubugahan ng apoy ito upang matunaw; Kaya iipunin
kayo sa aking galit at poot, at ilalagay ko kayo doon at ibubuhos. 21 Kaya iipunin
ko kayo at bubugahan ng apoy ng aking poot kaya mabubuhos kayo sa kaniyang
kalagitnaan. 22 Gaya ng natutunaw na pilak sa gitna ng pugon, matutunaw kayo
sa gitna nito, at malalaman ninyo na ako, si Yahweh, ang nagbuhos ng aking galit
laban sa inyo!"" 23 Dumating ang salita ni Yahweh sa akin at sinasabi, 24 "Anak ng
tao, sabihin mo sa kaniya, ' Ikaw ang lupain na hindi pa nalilinis. Walang ulan
sa araw ng poot! 25 Mayroong sabwatan ang kaniyang mga propeta sa kaniyang
kalagitnaan, tulad ng isang umaatungal na leon na nilalapa ang biktima; inuubos nila
ang buhay at kinukuha ang mahahalagang yaman! Pinaparami nila ang mga balo sa
kaniyang kalagitnaan! 26 Ang kaniyang mga pari ay gumagawa ng karahasan sa aking
kautusan, at nilapastangan nila ang aking mga banal na bagay. Hindi nila nalalaman
ang pagkakaiba ng banal na mga bagay at sa mga bagay na kalapastangan, at hindi
itinuro ang pagkakaiba ng marumi at ng malinis. Hindi nila binigyan pansin ang
mga Araw ng Pamamahinga kaya hindi ako ginalang sa kanilang kalagitnaan! 27 Ang
kaniyang mga prinsipe na nasa kaniya ay tulad ng mga asong lobo na niluluray ang
kanilang mga biktima. Pinapadanak nila ang dugo at sinisira nila ang buhay, para
kumita sa pamamagitan ng pandaraya. 28 At pinintahan pa siya ng kaniyang mga

propeta gamit ang apog na pampinta; mga huwad ang kanilang mga pangitain at
kasinungalingan ang kanilang mga ipinapahayag sa kanila, ang sinasabi nila " Ito ang
sinabi ng Panginoong Yahweh" kahit hindi naman nagsalita si Yahwehi! 29 Ang mga
tao ng lupain ay nang-aapi sa pamamagitan ng panghuhuthut at pandarambong dahil
sa pagnanakaw, at inaabuso ang mahihirap at mga kapos, at inapi ang mga dayuhan
nang walang katarungan. 30 Kaya naghanap ako ng isang tao mula sa kanila na
magtatayo ng pader at siyang tatayo sa harapan ko sa paglabag na ito para sa lupain
upang hindi ko na sirain ito, ngunit wala akong natagpuan isa man. 31 Kaya ibubuhos
ko ang aking galit sa kanila! Tatapusin ko sila sa apoy ng aking galit at ilalagay sila
sa paraan na kanilang sariling iniisip—ito ang Pahayag ng Panginoong Yahweh."'

23

1 Dumating ang salita ni Yahweh sa akin at sinabing, 2 "Anak ng tao, mayroong
dalawang babae, mga anak na babae na iisa ang kanilang ina. 3 Kumilos sila bilang
mga nagbebenta ng aliw sa Egipto sa panahon ng kanilang kabataan. Nagbenta sila
ng aliw roon. Pinisil ang kanilang mga suso at kinakarinyo roon ang kanilang mga
birheng utong. 4 Ang kanilang mga pangalan ay sina Ohola—ang nakatatandang
kapatid na babae—at si Oholiba—ang kaniyang nakababatang kapatid na babae.
Pagkatapos naging akin sila at nanganak ng mga anak na lalake at mga anak na
babae. Ito ang ibig sabihin ng kanilang mga pangalan: Samaria ang kahulugan ng
Ohola, at Jerusalem ang kahulugan ng Oholiba. 5 Ngunit kumilos si Ohola bilang isang
nagbebenta ng aliw kahit nang siya ay akin pa; pinagnasahan niya ang kaniyang
mga mangingibig, para sa mga taga-Asiria na makapangyarihan, 6 ang gobernador
na nagsusuot ng kulay ube, at para sa kaniyang mga opisyal, na malalakas at
makikisig, lahat sila ay mga kalalakihan na nakasakay sa mga kabayo! 7 Kaya ibinigay
niya ang kaniyang sarili bilang isang nagbebenta ng aliw sa kanila, sa lahat ng
pinakamahusay na kalalakihan ng Asiria! At ginagawa niyang marumi ang kaniyang
sarili kasama ng bawat isa na kaniyang pinagnasaan, kasama ng kanilang mga diyus-
diyosan na kaniyang pinagnasaan. 8 Sapagkat hindi niya iniwan ang kaniyang ugaling
nagbebenta ng aliw sa Egipto, nang sumiping sila sa kaniya noong siya ay bata pa,
nang una nilang sinimulang karinyuhin ang kaniyang birheng suso, nang una nilang
sinimulang ibuhos ang kanilang walang kahihiyang pag-uugali sa kaniya. 9 Kaya
ibinigay ko siya sa kamay ng kaniyang mga mangingibig, sa kamay ng mga taga-
Asiria kung kanino siya nagnanasa! 10 Hubo't hubad nila siyang hinubaran. Kinuha
nila ang kaniyang mga anak na lalake at mga anak na babae, at pinatay siya sa
pamamagitan ng espada, at naging kahiya-hiya siya sa ibang mga kababaihan, kaya
hinatulan nila siya. 11 Nakita ito ni Oholiba na kaniyang kapatid na babae, ngunit
mas higit na mapusok siyang nagnasa kumilos ng parang isang nagbebenta ng aliw
nang mas higit kaysa sa kaniyang kapatid na babae! 12 Pinagnasaan niya ang mga
taga-Asiria, ang mga gobernador at ang mga makapangyarihan na mga pinuno na
nagdamit ng kahanga-hanga, mga lalaking nakasakay sa mga kabayo! Malalakas
silang lahat, makikisig na lalake! 13 Nakita ko na ginawa niyang marumi ang kaniyang
sarili. Magkapareho ito para sa dalawang magkapatid na babae. 14 Pagkatapos
dinagdagan pa niya ang pagbebenta niya ng aliw! Nakita niya ang mga kalalakihang
nakaukit sa mga pader, anyo ng mga Caldeo na iginuhit ng kulay pula, 15 nakasuot
ng mga sinturon sa kanilang baywang, na may kasamang humahampay na turbante
sa kanilang mga ulo! Nagpakita silang lahat na parang mga pinuno ng mga hukbo ng
mga karwahe, mga kalalakihan sa Babilonia ang lugar ng kanilang kapanganakan.
16 Nang makita agad sila ng kaniyang mga mata, pinagnasahan na niya sila, kaya
nagsugo siya ng mga mensahero sa kanila sa Caldea. 17 Pagkatapos dumating ang mga

taga-Babilonia sa kaniya at sa kaniyang higaan ng pagnanasa, at ginawa nila siyang
marumi sa pamamagitan nila na walang kahihiyan. Sa pamamagitan kung ano ang
kaniyang ginawa siya ay naging marumi, kaya tumalikod siya palayo mula sa kanila
dahil sa pagkayamot. 18 Ipinakita niya ang kaniyang mga gawa ng pagbebenta ng aliw
at ipinakita niya ang kaniyang hubad na katawan, kaya tumalikod ang aking Espiritu
mula sa kaniya, tulad lamang ng pagtalikod ng aking Espiritu mula sa kaniyang
kapatid na babae! 19 At nakagawa siya ng napakaraming gawa ng pagbebenta ng
aliw, na kaniyang inilagay sa kaniyang kaisipan at ginaya niya ang mga panahon ng
kaniyang kabataan, Nang kumilos siya bilang isang nagbebenta ng aliw sa lupain ng
Egipto! 20 Kaya nagnasa siya para sa kaniyang mga mangingibig, na ang maselang
bahagi ng katawan ay tulad ng sa asno, at ang lumalabas upang mag-kaanak ay tulad
ng sa kabayo. 21 At nakagawa siyang muli ng kahiya-hiyang pag-uugali sa kaniyang
kabataan, nang kinakarinyo ang kaniyang mga suso ng mga taga-Egipto sapagkat
nasa kasariwaan ang kaniyang mga suso! 22 Kung gayon, Oholiba, ito ang sinasabi ng
Panginoon Yahweh, 'Masdan ninyo, papatalikurin ko ang iyong mangingibig laban
sa iyo, dadalhin ko sila laban sa iyo mula sa bawat dako! 23 Sa mga Taga-Babilonia
at sa lahat ng taga Caldeo! Pecod, Soa, at Koa! At sa lahat ng mga taga-Asiria na
kasama nila! Malakas, makisig na kalalakihan! Mga gobernador at mga pinuno,
lahat sila ay mga pinuno at mga kalalakihang may dangal! Nakasakay silang lahat
sa mga kabayo! 24 Darating sila laban sa iyo na may mga sandata, at na may mga
karwahe at mga karitob, at kasama ng napakaraming mga tao! Maghahanda sila
ng malaking panangga, maliit na panangga, at mga helmet, laban sa inyong lahat na
nakapalibot! Bibigyan ko sila ng pagkakataon upang parusahan kayo, at parurusahan
nila kayo ayon sa inyong mga kinikilos! 25 Dahil itatakda ko ang aking galit sa inyo,
at pakikitunguhan nila kayo ng may matinding galit! Tatapyasin nila ang iyong mga
ilong at inyong mga tenga, at ang mga natira sa inyo ay papatayin sa pamamagitan
ng espada! Kukunin nila ang inyong mga anak na lalake at inyong mga anak na
babae, kaya lalamunin ng apoy ang inyong mga kaapu-apuhan! 26 Huhubarin nila
ang inyong mga kasuotan at kukunin ang lahat ng inyong mga alahas! 27 Kaya
aalisin ko ang pag-uugaling kahiya-hiya mula sa inyo at ang inyong mga gawa ng
pagbebenta ng aliw mula sa lupain ng Egipto. Hindi ninyo itataas ang inyong
mga paningin sa harapan nila na may pananabik, at hindi na ninyo iisipan pa
ang Egipto! 28 Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh, 'Masdan ninyo! Ibibigay
ko kayo sa kamay ng mga kinamumuhian ninyo, ibabalik sa kamay kung kanino
kayo tumalikod! 29 Pakikitunguhan nila kayo ng may pagkamuhi; Kukunin nila ang
lahat ng inyong pag-aari at iiwan kayong walang kasuotan at hubad. Mahahayag
ang hubad na kahihiyan ng inyong pagbebenta ng aliw, ang inyong kahiya-hiyang
pag-uugali at kawalan ninyo ng delikadesa! 30 Mangyayari ang mga bagay na ito
sa inyo sa inyong pagkilos tulad ng isang nagbebenta ng aliw, nagnanasa sa mga
bansa sa pamamagitan kung saan kayo naging marumi kasama ng kanilang mga
diyus-diyosan. 31 Lumakad kayo sa daan ng inyong mga kapataid na babae, kaya
ilalagay ko ang saro ng kaparusahan sa inyong mga kamay!' 32 Ito ang sinasabi ng
Panginoong Yahweh, 'Iinum ka sa saro ng iyong kapatid na babae, kung saan ito ay
malalim at malawak; magiging katatawanan ka at isang paksa para sa panunuya—
naglalaman ang sarong ito ng napakarami! 33 Mapupuno ka ng may kalasingan at
kalumbayan, ang saro ng katatakutan at pagkawasak! Saro ito ng iyong kapatid na
babaeng si Samaria! 34 Iinumin mo ito at uubusin; at dudurugin mo ito at tatanggalin
ang iyong mga suso ng pira-piraso. Dahil ito ang ipinahayag ko! Ito ang pahayag
ng Panginoong Yahweh!' 35 Samakatuwid, ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh
'Sapagakat kinalimutan ninyo ako at tinalikuran ninyo ako, kaya dadalhin din ninyo

ang kahihinatnan ng inyong kahiya-hiyang pag-uugali at mga gawa ng sekwal na
imoralidad!” 36 Sinabi ni Yahweh sa akin, “Anak ng Tao, iyo bang hahatulan sina
Ohola at Oholiba? Kaya ipakita mo sa kanila ang kanilang nakasusuklam na mga
pagkilos, 37 yamang nakagawa sila ng pangangalunya, at mula noong may dugo sa
kanilang mga kamay! Nakagawa sila ng pangangalunya, kasama ng kanilang mga
diyus-diyosan at kahit na ipinasa nila ang kanilang mga anak na lalaki kung saan
nayamot sila sa akin sa pamamagitan ng apoy upang masunog! 38 At nagpatuloy sila
na gawin ito sa akin: Ginawa nilang marumi ang aking santuaryo, at sa araw ring
iyon ay nilapastangan nila ang aking mga Araw ng Pamamahinga! 39 Dahil nang
pinatay nila ang kanilang mga anak para sa kanilang mga diyus-diyosan, pagkatapos
pumunta sila sa aking santuaryo ng araw ding iyon upang lapastanganin ito! Kaya
masdan ninyo! Ito ang kanilang ginawa sa kalagitnaan ng aking tahanan! 40 Isinugo
mo para sa mga kalalakihan na dumating mula sa malayo, kung kanino ang mga
mensaherong isinugo—ngayon masdan mo! Sa katunayan dumating sila, sa kanilang
iyong pinaliguan, iginuhit ang iyong mga mata, at pinaganda ang iyong mga sarili
sa pamamagitan ng alahas. 41 At nakaupo ka sa ibabaw ng isang magandang higaan
at isang dulang na nakagayak sa harapan nito. Pagkatapos inilagay ninyo ang aking
insenso at aking langis sa ibabaw nito! 42 Kaya ang tinig ng maraming tao na may
mga alalahanin ay kasama ninyo, at mga manginginom na dinala sa ilang na kasama
ng ibang kalalakihan na walang halaga. Naglagay sila ng mga pulseras sa inyong mga
kamay at mapalamuting mga korona sa inyong mga ulo. 43 Pagkatapos sinabi ko ang
tungkol sa napagod sa mga gumagawa ng pangangalunya, 'Ngayon makikipagtalik
sila sa kaniya, at siya ay makikipagtalik sa kanila.' 44 Pagkatapos pumunta sila at
sumiping sa kaniya gaya ng nais nila sa sinumang nagbebenta ng aliw; sa ganoon
ding pamamaraan sinipingan nila sina Ohola at Oholiba, mga babaeng nagkasala ng
pangangalunya! 45 Ngunit hahatulan sila ng mga lalaking matuwid sa kaparusahan
ng pangangalunya at kaparusahan sa mga nagbubo ng dugo, mula noong nagkasala
sila ng pangangalunya at nagkaroon ng dugo sa kanilang mga kamay. 46 Kaya sinasabi
ito ng Panginoong Yahweh: Magbabangon ako ng isang kapulungan laban sa kanila
at ibibigay sila upang sindakin at nakawan. 47 Pagkatapos babatuhin sila ng bato ng
kapulungan at tatagain sila ng mga espada. Papatayin nila ang kanilang mga anak
na lalake at mga anak na babae at susunugin ang kanilang mga bahay! 48 Sapagkat
aalisin ko ang nakahihiyang pag-uugali mula sa lupain at susupilin ang lahat ng mga
kababaihan kaya hindi na sila gagawin ang tulad sa isang nagbebenta ng aliw. 49 Kaya
ihahanda nila ang inyong nakahihiyang pag-uugali laban sa inyo. Inyong dadalhin
ang kahatulan ng inyong mga kasalanan kasama ng inyong mga diyus-diyosan, at sa
pamamaraang ito malalaman ninyo na ako ang Panginoong Yahweh!”

24

1 Muling dumating ang salita ni Yahweh sa akin sa ika-siyam na taon, ang ika-
sampung buwan sa ika-sampung araw ng buwan, at sinabi, 2 “Anak ng tao, isulat
mo ang pangalan ng araw na ito para sa iyo, ang mismong araw na ito; sapagkat ang
mismong araw na ito, sinalakay ng hari ng Babilonia ang Jerusalem. 3 At magsalita ng
kawikaan laban sa mapanghimagsik na bahay na ito, isang talinghaga, at sabihin sa
kanila, 'Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Ilagay ang lutuang palayok! Ilagay ito!
Lagyan din ng tubig ang loob nito! 4 Pagsama-samahin ang mga sangkap ng pagkain
sa loob nito, bawat magagandang bahagi—ang hita at ang balikat; punuin ito nang
pinakamainam na mga buto! 5 Kunin ang pinakamainam na kawan at ibunton ang
mga buto sa ilalim nito; pakuluan ito ng maigi at lutuin din ang mga buto na nasa
gitna nito. 6 Samakatuwid sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Aba sa lungsod ng

dugo, isang lutuang palayok na may kalawang sa loob nito at hindi matatanggal ang
kalawang na iyon! Tanggalin man ito ng pira-piraso, ngunit huwag magsapalaran
para rito. 7 Sapagkat ang kaniyang dugo ay nasa kaniyang kalagitnaan! Inilagay
niya ito sa makinis na bato; hindi niya ito ibinuhos sa lupa upang matakpan ito
ng alikabok, 8 kaya magdadala ito nang matinding galit upang maging ganap na
paghihiganti! Inilagay ko ang kaniyang dugo sa makinis na bato upang hindi ito
matakpan! 9 Samakatuwid, sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Aba sa lungsod ng
dugo! Lalakihan ko rin ang bunton ng kahoy! 10 Dadamihan ang kahoy! Sindihan
ng apoy! Lutuin ang karne nang maigi at lagyan ng pampalasa? ang sabaw! At
hayaang masunog nang mabuti ang mga buto! 11 Pagkatapos, ilagay ang palayok na
walang laman sa uling, upang painitin at sunugin ang tanso nito, upang malusaw
ang karumihan nito, masisira nito ang kalawang!' 12 Siya ay mapapagod dahil sa
mabigat na trabaho, ngunit ang kaniyang kalawang ay hindi matanggal sa kaniya
sa pamamagitan ng apoy. 13 Ang iyong nakakahiyang pag-uugali ay nasa iyong
karumihan, dahil nilinis kita, ngunit nanatili ka paring marumi. Hindi ka parin
magiging malaya mula sa iyong karumihan hanggang humupa ang matinding galit ko
sa iyo. 14 Ako, si Yahweh, ipinahayag na mangyayari ito, at gagawin ko ito! Hindi ako
magbabalik-loob ni manghihinayang dito. Gaya ng inyong mga pamamaraan, at ayon
sa iyong mga gawain, hahatulan ka nila! —ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh."
15 Pagkatapos, ang salita ni Yahweh ay dumating sa akin at sinabi, 16 "Anak ng tao,
masdan! Aalisin ko ang nais ng iyong mga mata sa pamamagitan ng isang salot,
ngunit hindi ka dapat tumangis ni umiyak at hindi dapat umagos ang iyong mga luha.
17 Dapat kang maghinagpis nang tahimik. Huwag magsagawa ng pagluluksa para sa
patay. Itali ang iyong turbante at isuot mo ang sandalyas sa iyong paa, ngunit huwag
mong takpan ng belo ang iyong balbas o kainin ang tinapay ng mga kalalakihang
nagdadalamhati sapagkat namatay ang kanilang mga asawa." 18 Kaya nakipag-usap
ako sa mga tao sa umaga, at kinagabihan namatay ang aking asawa. At ginawa ko
kinabukasan ang iniutos sa akin. 19 Tinanong ako ng mga tao, "Hindi mo ba sasabihin
sa amin kung ano ang ibig sabihin ng mga bagay na ito, ang mga bagay na iyong
ginagawa?" 20 Kaya sinabi ko sa kanila "Ang salita ni Yahweh ay dumating sa akin at
sinabi, 21 'Sabihin mo sa sambahayan ng Israel, sinasabi ito ng Panginoong Yahweh:
Masdan! Ang kapalaluan ng inyong lakas, ang nais ng inyong mga mata, at ang
inyong mga pagnanasa ang dumudungis sa aking santuwaryo! Kaya ang inyong mga
anak na lalaki at mga anak na babae na inyong iniwan ay babagsak sa pamamagitan
ng espada. 22 At gagawin ninyo ang mismong ginawa ko: hindi ninyo tatakpan ng
belo ang inyong balbas, ni kumain ng mga tinapay ng mga kalalakihang nagluluksa!
23 Sa halip, ang inyong mga turbante ay ilalagay sa inyong mga ulo at ang inyong
mga sandalyas sa inyong mga paa; hindi kayo tatangis ni iiyak, sapagkat matutunaw
kayo sa inyong mga kasamaan at ang bawat kalalakihan ay maghihinagpis para sa
kaniyang kapatid na lalaki. 24 Kaya si Ezekiel ay magiging tanda para sa inyo, ang
lahat ng mga bagay na kaniyang ginawa ay inyong gagawin kapag ito ay dumating.
At malalaman ninyo na ako ang Panginoong Yahweh!"' 25 "Ngunit ikaw, anak ng tao,
sa araw na mabibihag ko ang kanilang templo, na kanilang kagalakan, ang kanilang
kapalaluan at kung ano ang kanilang nakikita at hinahangad—at kapag kinuha ko ang
kanilang mga anak na lalaki at mga babae— 26 sa araw na iyon, isang nakatakas ang
pupunta sa inyo upang ipaalam sa inyo ang balita! 27 Sa araw na iyon, bubuka ang
iyong bibig sa nakatakas na iyon at ikaw ay magsasalita—hindi ka na mananahimik
kailanman. Ikaw ay magiging tanda sa kanila upang malaman nila na ako si Yahweh!"

25

1 Pagkatapos dumating ang salita ni Yahweh sa akin at sinabing, 2 “Anak ng tao,
iharap mo ang iyong mukha laban sa mga tao ng Ammon at magpropesiya ka laban
sa kanila. 3 Sabihin mo sa mga mamamayan ng Ammon, 'Pakingggan ang salita ng
Panginoong Yahweh. Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Sinabi ninyo, “Aha”
laban sa aking santuwaryo nang lapastanganin ito, at laban sa lupain ng Israel nang
pinabayaan ito, at laban sa sambahayan ng Juda nang sila ay dalhing bihag. 4 Kaya
masdan ninyo! ibibigay ko kayo sa mga tao sa silangan bilang kanilang mga pag-aari;
maghahanda sila ng mga kampamento laban sa inyo at gagawa ng mga tolda sa inyo.
Kakainin nila ang inyong prutas, at iinumin nila ang inyong mga gatas! 5 At gagawin
kong isang pastulan si Rabba ng mga kamelyo at ang mga mamamayan ng Ammon
ay isang pastulan ng mga tupa, kaya inyong malalaman na ako si Yahweh! 6 Sapagkat
ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Ipinalakpak ninyo ang inyong mga kamay at
ipinadyak ang inyong mga paa, at nagalak sa lahat ng mga paghamak sa inyo laban
sa lupain ng Israel. 7 Kaya masdan ninyo! Hahampasin ko kayo ng aking kamay
at ibibigay ko kayo bilang mga samsam sa mga bansa. Ihihiwalay ko kayo mula sa
mga tao at kayo lamang ang pupuksain mula sa maraming mga bansa! Wawasakin
ko kayo, at inyong malalaman na ako si Yahweh!' 8 Ito ang sinasabi ng Panginoon
Yahweh, 'Dahil sinasabi ng Moab at Seir, “Masdan ninyo! Ang sambahayan ni Juda
ay tulad ng ibang mga bansa!” 9 Kaya nga masdan ninyo! bubuksan ko ang libis ng
Moab, simula sa mga hangganan ng kaniyang mga lunsod— Ang karangyaan ng Beth-
jesimot, Baal-meon, at 10 Kiryataim—Sa mga tao ng silangan na laban sa mga tao ng
Ammon. Ibibigay ko sila na parang isang pag-aari kaya hindi na maaalala pa ang mga
mamamayan ng Ammon sa mga bansa. 11 Kaya magsasagawa ako ng mga kahatulan
laban sa Moab, at kanilang malalaman na ako si Yahweh!' 12 Ito ang sinasabi ng
Panginoong Yahweh, 'Maghihiganti ang Edom laban sa sambahayan ng Juda at sa
nakagawa rin ng pagkakamali na gawin ito. 13 Kaya, ito ang sinasabi ng Panginoong
Yahweh: Hahampasin ko ang Edom ng aking kamay at wawasakin ang bawat tao at
hayop doon. Gagawin ko silang isang sira, iniwang lugar, mula sa Teman at Dedan.
Sila ay mahuhulog sa pamamagitan ng mga espada! 14 Sa ganitong pamamaraan
maghihiganti ako sa Edom sa pamamagitan ng kamay ng aking mamamayang Israel,
at gagawin nila sa Edom ang ayon sa aking poot at matinding galit! Kaya malalaman
nila ang aking paghihiganti! —ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh!' 15 Ito ang
sinasabi ng Panginoong Yahweh, 'naghiganti ang mga Filisteo ng may masamang
hangarin at mula sa kanilang mga sarili paulit-ulit nilang sinubukang wasakin ang
Juda. 16 Kaya ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Masdan ninyo! Iaabot ko ang
aking kamay laban sa mga Filisteo, at ihihiwalay ko ang mga taga-Creta at wawasakin
ang mga nalabi na nasa gilid ng baybayin ng dagat! 17 Maghihiganti ako ng labis
sa kanila na may matinding galit ng kaparusahan, kaya malalaman nila na ako si
Yahweh, kapag isinagawa ko ang paghihiganti sa kanila!”

26

1 Sa ika-labing isang taon, sa unang araw ng buwan, dumating sa akin ang salita
ni Yahweh at sinabi, 2 “Anak ng tao, dahil sinabi ng Tiro laban sa Jerusalem na,
'Aha! Nasira na ang mga tarangkahan ng mga tao! Humarap na siya sa akin; Ako
ay mapupuno habang siya ay nasisira!' 3 Kaya sinasabi ito ng Panginoong Yahweh,
'Makinig! Ako ay laban sa iyo, Tiro, at magtatatag ako ng maraming bansa laban sa iyo
tulad ng pagtaas ng dagat sa mga alon nito! 4 Wawasakin nila ang mga pader ng Tiro
at gigibain ang kaniyang mga tore. Wawalisin ko ang kaniyang alikabok at gagawin ko
siyang tulad ng isang hubad na bato. 5 Magiging isang lugar siya na patuyuan ng mga

lambat sa gitna ng dagat, yamang ipinahayag ko ito —ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh —at magiging samsam siya para sa mga bansa! [6] Papatayin sa pamamagitan
ng mga espada ang kaniyang mga anak na babae na nasa bukid at malalaman nilang
ako si Yahweh! [7] Sapagkat sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Masdan! Dadalhin
ko si Nebucadnezar, ang hari ng Babilonia, laban sa Tiro na nasa silangan, ang hari
ng mga hari na may mga kabayo, mga karwahe, at kabalyero! Isang malaking hukbo
ng maraming tao! [8] Papatayin niya ang iyong mga anak na babae sa mga bukirin
gamit ang espada at magtatayo ng mga tanggulan laban sa iyo. Gagawa siya ng mga
rampang panglusob laban sa iyo at itataas ang mga kalasag laban sa iyo! [9] Ilalagay
niya ang kaniyang malalaking trosong panggiba upang hampasin ang iyong mga
pader at ang kaniyang mga kagamitan ang gigiba sa iyong mga tore! [10] Tatabunan ka
niya ng alikabok ng napakaraming kabayo! Yayanig ang iyong mga pader sa tunog
ng mga kabayo at mga gulong ng mga karwahe kapag pumasok na siya sa iyong mga
tarangkahan gaya ng pagsalakay sa mga tarangkahan ng lungsod! [11] Tatapak-tapakan
ng kaniyang mga kabayo ang lahat ng iyong mga lansangan; papatayin niya ang iyong
mga tao gamit ang espada at babagsak sa lupa ang iyong matitibay na mga haligi. [12] Sa
paraang ito nanakawin nila ang iyong lakas at ang iyong mga kalakal! Gigibain nila
ang iyong mga pader at ang iyong mga mariringwasang bahay hanggang ang iyong bato
at kahoy at alikabok ay mailatag sa gitna ng katubigan. [13] Sapagkat patitigilin ko ang
ingay ng iyong mga awitin at hindi na maririnig pa ang tunog ng iyong mga lira!
[14] Sapagkat gagawin kitang puro bato lamang; magiging isang lugar ka na patuyuan
ng mga lambat. Hindi ka na muling maitatayo pa, dahil ako, si Yahweh, ay ipinahayag
ito! - ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh!' [15] Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh
sa Tiro, 'Hindi ba mayayanig ang mga isla sa tunog ng iyong pagbagsak at sa pagdaing
ng mga nasugatan kapag ang katakot-takot na pagpatay ay nasa iyong kalagitnaan?
[16] Dahil bababa sa kanilang mga trono ang lahat ng mga namumuno ng karagatan
at isasantabi ang kanilang mga balabal at huhubarin ang kanilang mga makukulay
na kasuotan! Babalutin nila ng takot ang kanilang mga sarili! Uupo sila sa lupa at
tuloy-tuloy na mangangatog at manginginig sa takot sa iyo! [17] Aawitan ka nila ng awit
ng panaghoy para sa iyo at sasabihin nila sa iyo, Paanong ikaw, na siyang tinitirahan
ng mga mandaragat, ay nawasak! Ang tanyag na lungsod na napakalakas - ngayon
ay naglaho na sa dagat! At ang mga nananahan sa kaniya ay minsang nagbigay takot
sa lahat ng iba pang naninirhan malapit sa kanila. [18] Yumayanig ngayon ang mga
baybayin sa araw ng iyong pagbagsak! Nasisindak ang mga isla sa karagatan dahil
ikaw ay namatay. [19] Dahil sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Kapag ginawa kitang
isang mapanglaw na lungsod, tulad ng ibang mga lungsod na walang naninirahan,
kapag itinaas ko ang kailaliman laban sa iyo at kapag tinabunan ka ng malalaking
katubigan, [20] pagkatapos ay ibababa kita sa mga tao ng sinaunang panahon tulad
ng iba na bumaba sa hukay; dahil gagawin kitang naninirahan sa pinakamababang
bahagi ng lupa gaya ng mga nasira noong sinaunang panahon. Dahil dito hindi ka na
makakabalik sa lupain kung saan nabubuhay ang mga tao. [21] Ipaparanas ko sa iyo
ang mga kapahamakan, at ganap kang mawawala. Pagkatapos ikaw ay hahanapin,
ngunit hindi ka na muli pang mahahanap - ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh!”'

27

[1] Muling dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, [2] “Ngayon ikaw, anak
ng tao, magsimula ka ng panaghoy tungkol sa Tiro, [3] at sabihin sa Tiro, 'Ikaw na
nananahan sa pasukan ng dagat, mga mangangalakal ng mga tao sa maraming mga
isla, sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Tiro! Sinabi mo, “Wala akong kapintasan sa
kagandahan!” [4] Nasa pusod ng mga karagatan ang iyong mga hangganan; ginawang

walang kapintasan ng iyong mga manggagawa ang iyong kagandahan. 5 Ginawa nila
ang iyong mga tabla mula sa mga pirs na galing sa Bundok ng Hermon; kumuha
sila ng sedar mula sa Lebanon upang makagawa ng poste ng barko para sa iyo.
6 Ginawa nila ang iyong mga sagwan mula sa mga owk mula sa Bashan; ginawa
nila ang iyong mga palapag mula sa kahoy na galing sa Cyprus at pinalamutian
nila ito ng garing. 7 Makukulay na lino ang iyong mga layag na galing sa Egipto
na parang inyong mga bandera! 8 Ang mga taong naninirahan sa Sidon at Arvad ay
ang iyong mga taga-sagwan; ang mga taga-Tiro ay nasa sa iyo; sila ang iyong mga
kapitan. 9 Ang iyong mga lamat ay pinunan ng mga bihasang manggagawa; dala-
dala ng lahat ng mga barko sa dagat at ng kanilang mga manlalayag ang iyong mga
kalakal na pangkalakal! 10 Nasa iyong hukbo ang mga taga-Persia, Lydia at Libya,
ang iyong mga mandirigma! Isinabit nila sa iyo ang mga kalasag at mga helmet;
ipinakita nila ang iyong kaluwalhatian! 11 Nakapalibot sa iyong mga pader ang mga
kalalakihan ng Arvad at Helec sa iyong hukbo at ang mga tao sa Gamad ay nasa
iyong mga tore! Isinabit nila ang kanilang mga kalasag sa iyong mga pader sa palibot
mo! Kinumpleto nila ang iyong kagandahan! 12 Naging suki mo ang Tarsis dahil sa
napakaraming uri ng kayamanan: pilak, bakal, lata, at tingga. Binili at ibinenta nila
ang iyong mga paninda! 13 Ang Javan, Tubal, at Meshec—nagpalitan sila ng mga
alipin at mga kagamitang gawa sa tanso. Sila ang namahala sa iyong mga kalakal.
14 Nagbigay ang Beth-Togarma ng mga kabayo, mga lalaking kabayo at mola bilang
iyong mga pangkalakal. 15 Ang mga kalalakihan ng Rodes ang iyong naging mga
mangangalakal sa maraming mga baybayin. Nasa iyong mga kamay ang mga kalakal;
nagpadala sila pabalik ng mga sungay, garing, at itim na kahoy bilang pagpaparangal!
16 Naging mangangalakal mo ang Aram sa karamihan ng iyong produkto; nagbigay
sila ng mga esmeralda, mga telang kulay lila, pinong tela, mga perlas at mga pulang
rubi bilang iyong mga kalakal. 17 Nakikipagpalitan sa iyo ang Juda at ang lupain ng
Israel. Nagbibigay sila ng trigo mula sa Minith, trigo, pulot, langis at balsamo bilang
iyong mga kalakal. 18 Ang Damasco ay iyong mangangalakal sa lahat ng iyong mga
produkto, lahat ng iyong napakalaking kayamanan, at ng alak ng Helbon at lana ng
Zahar. 19 Binigyan ka ng mga taga-Dan at mga taga-Javan na mula sa Uzal ng mga
kalakal na yari sa bakal, kanela at kalamo. 20 Naging kalakal ang mga ito para sa
iyo. Mga pinong upuang kumot naman ang kinakalakal sa iyo ng Dedan. 21 Ang
Arabia at ang lahat ng mga pinuno ng Kedar ay mga nakikipagkalakalan sa iyo; sa
kanila nanggagaling ang mga tupa, mga lalaking tupa at mga kambing. 22 Pumupunta
sa iyo ang mga mangangalakal ng Seba at Raama upang ibenta sa iyo ang bawat
pinakamasasarap na pampalasa at ang lahat ng uri ng mga mamahaling bato; at
nakikipagkalakalan sila ng ginto para sa iyong mga kalakal. 23 Nakikipagkalakalan
sa iyo ang Haran, Canne at ang Eden, kasama ng Seba, Assur at Kilmad. 24 Ito ang
mga nangangalakal sa iyo ng pinalamutiang balabal na kulay lila ang tela na may
makukulay na habi at mga sari-saring kulay ng mga kumot, naburdahan at telang
pulido ang pagkakahabi sa iyong mga pamilihan. 25 Ang mga barko ng Tarsis ang
mga tagapagdala ng iyong mga kalakal! Kaya ikaw ay napuno lulan ng mabibigat na
mga kalakal sa pusod ng mga karagatan! 26 Dinala ka ng iyong mga tagasagwan
sa mga malalawak na karagatan; winasak ka ng hangin ng silangan sa kanilang
kalagitnaan. 27 Ang iyong kayamanan, produkto at mga kalakal; ang iyong mga
marino, mandaragat, at mga manggagawa ng barko; ang iyong mga mangangalakal
ng mga produkto at ang lahat ng mga kalalakihang mandirigmang nasa iyo at
lahat ng iyong mga tauhan - lulubog sila sa kailaliman ng dagat sa araw ng iyong
pagkawasak. 28 Yayanig ang mga lungsod sa karagatan sa tunog ng sigaw ng iyong
kapitan; 29 Bababa ang lahat ng mga humahawak ng sagwan mula sa kanilang mga

barko; tatayo sa lupa ang mga marino at bawat manlalayag ng dagat. 30 Pagkatapos
ay ipaparinig nila sa iyo ang kanilang mga boses at mananaghoy ng buong kapaitan;
lalagyan nila ng alikabok ang kanilang mga ulo. Gugulong-gulong sila sa mga abo.
31 Kakalbuhin nila ang kanilang mga ulo para sa iyo at babalutin ang kanilang mga
sarili gamit ang sako, at tatangis sila nang may pait at sila ay sisigaw. 32 Lalakasan
nila ang kanilang pagdaing ng panaghoy para sa iyo at aawit ng panambitan sa
iyo, Sino ang tulad ng Tiro, na ngayon ay nadala sa katahimikan sa kalagitnaan
ng dagat? 33 Nang dumaong ang iyong mga kalakal mula sa dagat, nasiyahan ang
maraming tao; pinayaman mo ang mga hari ng mundo sa iyong labis na kayamanan
at kalakal! 34 Ngunit nang mawasak ka ng karagatan, sa pamamagitan ng mga
katubigan, lumubog ang iyong mga kalakal at ang lahat ng iyong mga tripulante!
35 Nanlumo sa iyo ang lahat ng mga naninirahan sa mga baybayin at nanginig sa
takot ang kanilang mga hari! Nanginig ang kanilang mga mukha! 36 Pinalatakan ka
ng mga mangangalakal ng mga tao; ikaw ay naging isang katatakutan at hindi ka na
muling mabubuhay kailanman.'”

28

1 Pagkatapos nagsalita si Yahweh sa akin at sinabi, 2 “Anak ng tao, sabihin mo
sa namumuno ng Tiro, 'Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Mapagmataas ang
iyong puso! Sinabi mo, “Ako ay isang diyos! Uupo ako sa upuan ng mga diyos sa
kalagitnaan ng dagat!” Kahit na ikaw ay tao at hindi Diyos, ginawa mo ang inyong
puso na gaya ng puso ng isang diyos; 3 iniisip mo na mas matalino ka kaysa kay
Daniel, at walang lihim na nakamamangha sa iyo! 4 Pinayaman mo sa karunungan
at kahusayan mo ang iyong sarili at nagtamo ka ng ginto at pilak sa iyong kabang
yaman! 5 Sa pamamagitan ng iyong labis na kaalaman at sa iyong pangangakalakal,
naparami mo ang iyong kayamanan, kaya ang iyong puso ay mapagmataas dahil
sa iyong kayamanan! 6 Kaya, sinabi ito ng Panginoong Yahweh: Dahil ginawa
mo ang iyong puso na tulad ng puso ng isang diyos, 7 kaya magpapadala ako ng
mga dayuhan laban sa iyo, kakilakilabot na mga kalalakihan mula sa ibang mga
bansa! At dadalhin nila ang kanilang mga espada laban sa kagandahan ng iyong
karunungan at hindi nila igagalang ang iyong kaningningan! 8 Dadalhin ka nila
sa hukay at ang kamatayan mo ay kamatayan ng mga namatay sa ilalim ng mga
dagat! 9 Masasabi mo pa kaya na, “Ako ay isang diyos” sa harapan ng taong papatay
sa iyo? Ikaw ay isang tao at hindi Diyos at ikaw ay nasa kamay ng sasaksak
sa iyo! 10 Ang ikamamatay mo ay ang kamatayan ng hindi natuli sa kamay ng
mga dayuhang, sapagkat ipinahayag ko ito—ito ang kapahayagan ng Panginoong
Yahweh!”' 11 Nagsalitang muli sa akin si Yahweh at sinabi, 12 “Anak ng tao, lakasan mo
ang pagtangis para sa hari ng Tiro at sabihin sa kaniya, 'Ito ang sinabi ng Panginoong
Yahweh: Ikaw ang halimbawa ng walang kapintasan, punong-puno ng karunungan
at walang kapintasan na kagandahan! 13 Ikaw ay nasa Eden, ang hardin ng Diyos!
Bumabalot sa iyo ang bawat mahahalagang bato: carnelian, krisolait, at onise! Topaz,
at diyamanteng nagniningning, at jasper! Safiro, esmeralda at berilo! Sa ginto
nakahulma ang mga batong ito para sa iyo! Inihanda nila ang mga ito upang ipasuot
sa iyo sa araw na ikaw ay lilikhain! 14 Inilagay kita sa banal na bundok ng Diyos gaya
ng kerubin na itinalaga ko upang magbantay sa sangkatauhan! Nasa gitna ka ng
mga kumikinang na mga bato kung saan ka naglakad. 15 Mayroon kang karangalan
sa iyong mga pamamaraan mula sa araw na ikaw ay nilikha hanggang sa nakita sa
iyo ang kawalan ng katarungan. 16 Sa dami ng bilang ng iyong kalakal napuno ka
ng karahasan, kaya ka nagkasala! Itinapon kitang narumihan mula sa bundok ng
Diyos at sinira kita, ikaw, na bantay na kerubin, mula sa mga kumikinang na bato.

17 Ang iyong puso ay mapagmataas dahil sa iyong kagandahan; sinira mo ang iyong
karunungan dahil sa inyong kaningningan! Inihagis kita sa lupa! Inilagay kita sa
harapan ng mga hari upang makita ka nila! 18 Dahil sa marami mong kasalanan at
sa iyong hindi tapat na pangakalakal, dinungisan mo ang iyong mga banal na lugar!
Kaya nagpalabas ako ng apoy galing sa iyo; tutupukin ka nito. Gagawin kitang abo sa
mundo sa harapan ng lahat na manonood sa iyo. 19 Lahat ng mga nakakilala sa iyo
na kabilang sa mga tao ay iiling sa iyo; masisindak sila at hindi ka na mabubuhay
muli!"" 20 At nagsalita sa akin si Yahweh at sinabi, 21 "Anak ng tao, ibaling mo
ang iyong mukha laban sa Sidon at magpahayag laban sa kaniya! 22 Sabihin mo,
'Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Masdan! Ako ay laban sa iyo, Sidon! Dahil ako
ay maluluwalhati sa gitna mo upang malaman ng iyong mga tao na ako si Yahweh
kapag iginawad ko na ang katarungan sa iyo. Makikita nila sa inyo na ako ay banal!
23 Magpapadala ako ng salot sa iyo at dugo sa inyong mga lansangan at ang mga
pinaslang ay babagsak sa kalagitnaan mo. Kapag dumating ang espada laban sa iyo
mula sa lahat ng dako, dito mo malalaman na ako si Yahweh! 24 Pagkatapos noon ay
wala ng dawag na nakakasalubsob at mga tinik na nagpapahirap sa sambahayan ng
Israel sa alin man sa nakapalibot sa kaniya na nanlalait sa kaniyang mga tao, kaya
malalaman nila na ako ang Panginoong Yahweh!' 25 Ito ang sinabi ng Panginoong
Yahweh, "Kapag tinipon ko ang sambahayan ng Israel mula sa mga tao na kung saan
sila naikalat, at kapag ako ay naitalaga sa kanila, upang makita ng ibang mga bansa.
Pagkatapos ay gagawa sila ng kanilang mga tahanan doon sa lupain na ibibigay ko
kay Jacob na aking lingkod! 26 At sila ay mamuhay ng matiwasay roon at magtatayo
sila ng mga bahay, magtanim ng mga ubasan at mamuhay sila ng matiwasay kapag
isakatuparan ko ang kahatulan sa lahat ng namumuhi sa kanila mula sa iba't-ibang
dako; upang malaman nila na ako si Yahweh ang Diyos nila!"'

29

1 Sa ika-sampung taon, sa ika-siyam na buwan at ika-labing dalawang araw ng
buwan, nagsalita sa akin si Yahweh at sinabi, 2 "Anak ng tao, ihanda mo ang iyong
sarili laban sa Paraon, ang hari ng Egipto; magpahayag ka laban sa kaniya at laban sa
lahat ng taga Egipto! 3 Ipahayag mo at sabihin, 'Ang Panginoong Yahweh ang nagsabi
nito: Masdan! Laban ako sa iyo, Paraon, hari ng Egipto! Ikaw, ang dambuhalang
nilalang sa dagat na nakahiga sa ilalim ng ilog, na nagsasabi sa akin, "Pinagawa ko
ang ilog para sa sarili ko!" 4 Dahil maglalagay ako ng pangawil sa iyong panga at
ang mga isda ng iyong Nilo ay kakapit sa iyong mga kaliskis; iaangat kita paitaas
mula sa gitna ng iyong ilog kasama ang lahat ng isda sa ilog na kumapit sa iyong
kaliskis. 5 Itatapon kita pababa sa ilang, ikaw at ang lahat ng isda mula sa iyong
ilog. Malalaglag ka sa ibabaw ng parang, hindi ka pupulutin ni itataas. Ibibigay kita
bilang pagkain ng mga nabubuhay na mga bagay sa mundong ito at mga ibon sa mga
kalawakan! 6 At malalaman ng lahat ng mga naninirahan sa Egipto na ako si Yahweh,
dahil sila ay naging tungkod na tambo sa sambahayan ng Israel! 7 Nang mahawakan
ka nila sa kanilang kamay, nabali ka at nagkaputol-putol at tinusok mo ang kanilang
balikat, at nang sumandal sila sa iyo, dinurug mo ang kanilang mga hita at pinanginig
mo ang kanilang balakang. 8 Kaya ito ang sinasabi ni Yahweh: Masdan! Magdadala
ako ng espada laban sa iyo; papatayin kong pareho mula sainyo ang tao at ang hayop.
9 Kaya magigiba at masisira ang lupain ng Egipto; at malalaman nila na ako si Yahweh,
dahil sinabi ng dambuhala sa dagat, "Ang ilog ay akin, dahil ako ang gumawa nito!"
10 Kaya, masdan! Laban ako sa iyo at laban sa iyong ilog, kaya gagawin kong ilang
ang lupain ng Egipto at hindi mapakinabangan, kaya ikaw ay magiging lupain na
walang pakinabang magmula sa Migdol hanggang Sevene at sa mga hangganan ng

Kush. 11 Walang paa ng tao ang dadaan dito! Walang paa ng mga hayop ang dadaan
dito! At hindi ito matitirahan ng apatnapung taon! 12 Dahil gagawin kong ilang sa
gitna ng mga lupain ng Egipto na hindi natirahan at ang kaniyang mga lungsod sa
gitna ng mga walang pakinabang na lungsod at magiging ilang ng apatnapung mga
taon; pagkatapos ay ikakalat ko ang mga taga-Egipto sa mga bansa at paghihiwa-
hiwalayin ko sila sa mga lupain. 13 Sapagkat ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh:
Sa pagtatapos ng apatnapung taon, titipunin ko ang mga taga-Egipto mula sa mga
tao kung saan sila ikinalat. 14 Ibabalik ko ang mga kabuhayan sa Egipto at ibabalik
ko sila sa lupain ng Patros, sa lupain kung saan sila nagmula. Pagkatapos sila ay
magiging isang mababang kaharian doon. 15 At ito ang magiging pinakamababa
sa mga kaharian at hindi na siya kailanman makakahigit sa ibang mga bansa. At
babawasan ko sila upang hindi sila muling mamumuno sa mga bansa. 16 At hindi na
ang mga taga-Egipto ang idadahilan na sasandalan ng mga sambayanan ng Israel. Sa
halip, ipaalaala nila sa mga sambayanan ni Israel ang kanilang nagawanng kasalanan
noong sila ay nagpunta sa Egipto upang humingi ng tulong. Pagkatapos ay malalaman
nila na Ako ang Panginoon Yahweh!"" 17 At nangyari na noong ika-dalawampu at
pitong taon sa unang araw ng unang buwan, nagsalita sa akin si Yahweh at sinabi,
18 "Anak ng tao, inihanda na ni Nebucadnezar na hari ng Babilonia ang kaniyang
mga kawal upang gawin ang mabigat na gawain laban sa Tiro. Bawat ulo ay naahit
at bawat balikat ay nalapnos ngunit kahit kailan wala silang bayad mula sa Tiro para
sa kaniya at sa kaniyang hukbo sa mabigat na trabaho na ginawa nila laban sa Tiro.
19 Kaya ito ang sinabi ng Panginoong Yahweh, 'Masdan! Ibibigay ko ang lupain ng
Egipto kay Nebucadnezar na hari ng Babilonia at hahakutin nila ang mga kayamanan
nila at lilimasin ang mga ari-arian at dadalhin lahat ang kaniyang matagpuan doon;
at iyan ang maging sahod ng kaniyang mga kawal! 20 Ibinigay ko sa kaniya ang
lupain ng Egipto para sa mga sahod sa ginawa nilang trabaho para sa akin - ito ang
ipinahayag ng Panginoong Yahweh. 21 Sa araw na iyon ay palilitawin ko ang isang
sungay para sa sambahayan ni Israel, at pagsasalitain ko kayo sa gitna nila, upang
malaman nila na ako si Yahweh!"'

30

1 Ang salita ni Yahweh ay dumating sa akin at sinabi, 2 "Anak ng tao, magpropesiya
ka at sabihin, 'ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Managhoy, "Aba sa darating
na araw!" 3 Ang araw ay malapit na! Malapit na ang araw para kay Yahweh!
Magiging maulap ang araw na ito, isang panahon ng katapusan para sa mga bansa!
4 At isang espada ang darating laban sa Egipto at magkakaroon ng pagdadalamhati
sa Cush kapag babagsak sa Egipto ang mga taong pinatay—kapag kinuha nila ang
kaniyang kayamanan at kapag gumuho ang kaniyang mga pundasyon! 5 Ang Cush,
Libya at Lidya at ang lahat ng mga dayuhan kasama ang mga taong kabilang sa
kasunduan—babagsak silang lahat sa pamamagitan ng espada! 6 Sinasabi ito ni
Yahweh: Kaya ang sinumang tutulong sa Egipto ay babagsak, at ang kapalaluan ng
kaniyang lakas ay manghihina. Mula sa Migdal patungo sa Sevene ang kanilang mga
kawal ay babagsak sa pamamagitan ng espada! —ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh! 7 Manlulumo sila sa gitna ng nilayasang mga lupain, at ang kanilang mga
lungsod ay magiging kabilang ng lahat ng mga nasirang lungsod! 8 At malalaman
nilang ako si Yahweh, kapag susunugin ko ang Egipto, at kapag nawasak ang lahat ng
kaniyang mga katulong! 9 Sa araw na iyon magsisilabasan ang mga mensahero mula
sa harapan ko sa mga barko upang kilabutan ang matiwasay na Cush, at magkakaroon
ng pagdadalamhati sa kanila sa araw ng pagwakas ng Egipto. Sapagkat masdan! Ito
ay paparating! 10 Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Wawakasan ko ang karamihan

sa Egipto sa pamamagitan ng kamay ni Nebucadnezar, ang hari ng Babilonia. 11 Siya
at ang kaniyang hukbong kasama niya, ang kinatatakutan ng mga bansa ay dadalhin
upang sirain ang lupain; ilalabas nila ang kanilang mga espada laban sa Egipto at
pupunuin ang lupain ng mga patay na tao! 12 Gagawin kong tuyong lupa ang mga
ilog, at ibebenta ko ang lupain sa kamay ng mga masasamang tao. Pababayaan
ko ang lupain at ang kabuuan nito sa pamamagitan ng kamay ng mga banyaga!
Ako, si Yahweh, ang nagpapahayag nito! 13 Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh:
Sisirain ko ang mga diyus-diyosan at wawakasan ko ang mga walang silbing diyus-diyosan ng Memfis. Wala ng magiging prinsipe sa lupain ng Egipto at maglalagay
ako ng katatakutan sa lupain ng Egipto! 14 Pagkatapos, pababayaan ko ang Patros
at susunugin ko ng apoy ang Zoan, at magsasagawa ako ng mga kahatulan sa Tebez.
15 Sapagkat ibubuhos ko ang aking matinding galit sa Pelesium, ang tanggulan ng
Egipto, at papatayin ang karamihan ng Tebez. 16 Pagkatapos, susunugin ko ng apoy
ang Egipto. Magiging labis ang kahirapan ng Pelesium at ang Tebez ay mawawasak.
Araw-araw ay magkakaroon ng mga kaaway ang Memfis! 17 Ang mga binata sa
Heliopolis at Bubastis ay babagsak sa pamamagitan ng espada at ang kanilang mga
lungsod ay mabibihag. 18 Sa Tafnes, hindi magliliwanag ang araw na iyon kapag
sisirain ko ang pamatok ng Egipto roon at ang kapalaluan ng kaniyang lakas ay
magwawakas. Magkakaroon ng ulap na kukubkob sa kaniya at ang kaniyang mga
anak na babae ay dadaan sa pagkakabihag. 19 Magsasagawa ako ng paghuhukom sa
Egipto, at malalaman nila na ako si Yahweh."' 20 At nangyari nga sa ika-labingisang
taon, sa unang buwan, sa ika-pitong araw ng buwan, na ang salita ni Yahweh ay
dumating sa akin at sinabi, 21 "Anak ng tao, binali ko ang braso ng Paraon, ang hari
ng Egipto. Masdan! Hindi ito nabendahan at hindi makatatanggap ng gamot; walang
sinuman ang makakapaglagay ng benda nito, kaya wala itong magiging sapat na lakas
upang humawak ng espada. 22 Samakatuwid sinasabi ito ng Panginoong Yahweh,
'Masdan ang Paraon, ang hari ng Egipto! Sapagkat babaliin ko ang kaniyang braso,
ang malakas at ang bali na, at pababagsakin ko ang espada mula sa kaniyang kamay.
23 Pagkatapos ay ikakalat ko ang Egipto sa mga bansa at pagwawatak-watakin sila
sa mga lupain. 24 Palalakasin ko ang mga braso ng hari ng Babilonia at ilalagay ko
ang aking espada sa kaniyang kamay upang maaari kong masira ang mga braso ng
Paraon. Maghihinagpis siya sa harapan ng hari ng Babilonia tulad ng paghihinagpis
ng taong mamamatay na. 25 Sapagkat palalakasin ko ang mga braso ng hari ng
Babilonia, habang bumabagsak ang mga braso ng Paraon. Pagkatapos, malalaman
nila na ako si Yahweh, kapag inilagay ko ang aking espada sa kamay ng hari ng
Babilonia; sapagkat kaniyang lulusubin ang lupain ng Egipto gamit ito. 26 Kaya
ikakalat ko ang Egipto sa mga bansa at pagwatak-watakin sila sa mga lupain. At
malalaman nila na ako si Yahweh!"'

31

1 At nangyari ito sa ikalabing isang taon sa unang araw ng ikatlong buwan na
ang salita ni Yahweh ay dumating sa akin at sinabi, 2 "Anak ng tao, sabihin mo kay
Faraon, ang hari ng Egipto, at sa kaniyang mga tagapaglingkod na nakapalibot sa
kaniya, 'Sa iyong kadakilaan, sino ang katulad mo? 3 Masdan ninyo! Ang Asiria ay
isang punong sedar sa Lebanon na may mga magagandang sanga, mayayabong na
lilim, at napakataas! At ang dulo nito ay nasa itaas ng mga sanga. 4 Pinataas ito ng
maraming tubig; pinalaki ito ng mga malalalim na tubig. Umaagos ang mga ilog sa
lahat ng palibot nito kung saan ito nakatanim, sapagkat ang kanilang mga lagusan
ay umaabot sa lahat ng mga punongkahoy sa parang. 5 Ang labis na taas nito ay higit
sa kahit na anong punongkahoy sa parang, at naging napakarami ang mga sanga

nito; humaba ang mga sanga nito dahil sa maraming tubig habang lumalaki ang mga
ito. 6 Pinamugaran ng lahat ng ibon sa kalangitan ang mga sanga nito, habang ang
lahat ng nabubuhay sa parang ay nagsisilang ng kanilang mga anak sa ilalim ng mga
dahon nito. Nakatira ang lahat ng maraming bansa sa ilalim ng lilim nito. 7 Sapagkat
ang kagandahan nito ay sa kalakihan at sa haba ng mga sanga nito, sapagkat ang
mga ugat nito ay nasa maraming tubig! 8 Hindi ito kayang tumbasan ng mga punong
sedar sa halamanan ng Diyos! Wala sa mga punong abeto ang makapapantay sa mga
sanga nito, at walang anumang mga punongkahoy ang makatutumbas sa mga sanga
nito. Walang punongkahoy sa halamanan ng Diyos ang makatutumbas sa ganda nito!
9 Pinaganda ko ito sa kaniyang maraming mga sanga; at kinaiingitan ito ng lahat ng
mga punongkahoy sa Eden na nasa halamanan ng Diyos. 10 Kaya, ito ang sinasabi ng
Panginoong Yahweh: Dahil sa napakataas nito, at dahil sa itinaas niya ang dulo ng
kaniyang punongkahoy sa itaas ng mga sanga at itinaas niya ang kaniyang puso sa
taas na iyon— 11 kaya ibinigay ko siya sa kamay ng mga pinaka-makapangyarihang
pinuno ng mga bansa! Kumilos ang pinunong ito laban sa kaniya at pinalayas siya
dahil sa kaniyang kasamaan! 12 Pinutol siya ng mga dayuhang kinatatakutan ng lahat
ng mga bansa at pagkatapos ay iniwan siya. Ang mga sanga nito ay nagsihulog sa
mga bundok at sa mga lambak, at nasira ang mga sanga nito sa lahat ng mga batis sa
mundo. At lumabas ang lahat ng mga bansa sa mundo mula sa lilim nito at iniwan
siya. 13 At nagpahinga sa mga puno nito ang lahat ng mga ibon sa mga kalangitan,
at umupo sa mga sanga nito ang lahat ng mga mababangis na hayop sa parang.
14 Nangyari ito upang walang mga punongkahoy na sagana sa tubig ang lalago nang
ganoong kataas, upang hindi nila itaas ang kanilang mga dulo sa itaas ng mga dahon,
sapagkat wala ng iba pang punongkahoy na nakainom ng tubig ang muling lalago
nang ganoong kataas. Sapagkat ipinasakamay silang lahat sa kamatayan hanggang
sa pinakamababang bahagi ng mundo, sa gitna ng mga tao ng sangkatauhan na
bumaba sa hukay. 15 Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Sa araw na bumaba
siya sa sheol, nagdala ako ng pagtangis sa mundo. Tinakpan ko ang mga malalalim
na tubig dahil sa kaniya, at pinigilan ko ang mga tubig sa karagatan. Ipinagkait
ko ang mga malalawak na tubig at nagdala ako ng pagtangis sa Lebanon para sa
kaniya! Kaya ang lahat ng mga punongkahoy sa parang ay tumangis sa kaniya.
16 Nagdala ako ng panginginig sa mga bansa sa ugong ng kaniyang pagbagsak, nang
itinapon ko siya sa sheol kasama ng mga bumaba sa hukay! At napanatag ko ang
lahat ng mga punongkahoy ng Eden sa mga pinakamababang bahagi ng mundo! Ito
ang mga pinakapili at pinakamagandang punongkahoy ng Lebanon, ang mga puno
na nagsiinom ng mga tubig! 17 Sapagkat bumaba din silang kasama niya sa sheol,
silang mga pinatay sa pamamagitan ng mga espada! Ito ang mga malalakas niyang
braso, ang mga bansa na nanirahan sa kaniyang lilim. 18 Alin sa mga punongkahoy
sa Eden ang papantay sa iyong kaluwalhatian at kadakilaan? Sapagkat dadalhin
ka pababa kasama ng mga punongkahoy ng Eden sa mga pinakamababang bahagi
ng mundo kasama ng mga taong hindi tuli; mamumuhay ka kasama ng mga taong
pinatay sa pamamagitan ng espada! Ito ay si Faraon at ang lahat ng kaniyang mga
tagapaglingkod! —ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh!”'

32

1 At nangyari ito sa unang araw ng ikalabindalawang buwan ng ikalabindalawang
taon, na ang salita ni Yahweh ay dumating sa akin at sinabi. 2 “Anak ng tao, managhoy
ka tungkol kay Faraon, ang hari ng Egipto; sabihin mo sa kaniya, 'Para kang isang
batang leon sa gitna ng mga bansa, parang isang dambuhala sa mga karagatan;
pinalalabo mo ang tubig, pinapagalaw mo ang mga tubig sa pamamagitan ng iyong

mga paa at pinapaputik mo ang kanilang mga tubig! 3 Ito ang sinasabi ng Panginoong
Yahweh: Kaya ilaladlad ko sa iyo ang aking lambat sa kapulungan ng maraming
tao, at iaahon ka nila sa aking lambat! 4 Pababayaan kita sa lupain! Ihahagis kita
sa isang parang at padadapuin ko sa iyo ang lahat ng mga ibon sa kalangitan; ang
pagka-gutom ng lahat ng mga nabubuhay na mga hayop sa lupa ay mabubusog sa
iyo. 5 Sapagkat ilalagay ko ang iyong mga laman sa mga kabundukan at pupunuin
ko ang mga lambak ng mga inuuod mong bangkay! 6 Pagkatapos ibubuhos ko ang
iyong dugo sa mga kabundukan at mapupuno ang mga sapa ng iyong dugo! 7 At
kapag patayin ko ang iyong ilawan, tatakpan ko ang kalangitan at padidilimin ko
ang mga bituin nito. Tatakpan ko ang araw sa pamamagitan ng mga ulap, at hindi
magliliwanag ang buwan! 8 padidilimin ko sa iyo ang lahat ng maningning na liwanag
sa kalangitan at ilalagay ko ang kadiliman sa iyong lupain! Ito ang pahayag ng
Panginoong Yahweh. 9 Kaya sisindakin ko ang puso ng maraming tao sa mga lupain
na hindi mo nakikilala, kapag dadalhin ko ang iyong pagkabagsak sa mga bansa.
10 Gugulatin ko ang maraming mga tao tungkol sa iyo; ang kanilang mga hari ay
mangangatog sa takot tungkol sa iyo kapag aking ikakampay ang aking espada sa
kanilang harapan. Bawat sandali, manginginig ang bawat isa dahil sa iyo, sa araw ng
iyong pagkabagsak. 11 Sapagkat ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Ang espada
ng hari ng Babilonia ay darating laban sa iyo! 12 Pababagsakin ko ang iyong mga
tagapaglingkod sa pamamagitan ng mga espada ng mga mandirigma—kakila-kilabot
sa mga bansa ang bawat mandirigma! Ganap na sisirain ng mga mandirigmang ito
ang kaluwalhatian ng Egipto at ang lahat ng mga tao nito! 13 Sapagkat wawasakin
ko ang lahat ng mga alagang hayop mula sa tabi ng mga saganang tubig; hindi
na kailanman pagagalawin ng paa ng tao ang mga tubig, o kaya pagagalawin ng
mga ito sa kuko ng baka! 14 Pagkatapos pakakalmahin ko ang kanilang mga tubig
at padadaluyin ko ang kanilang mga ilog na parang langis. Ito ang pahayag ng
Panginoong Yahweh! 15 Kapag gagawin ko ang lupain ng Egipto—ang lupaing puno—
isang lugar ng pagkawasak, isang lugar na pinabayaan; kapag sasalakayin ko ang
lahat na naninirahan dito, saka nila malalaman na ako si Yahweh! 16 Magkakaroon
ng isang panaghoy! Sapagkat mananaghoy sa kaniya ang mga anak na babae ng
mga bansa; mananaghoy sila para sa Egipto. Mananaghoy sila para sa lahat ng
mga tagapaglingkod nito! Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh!"' 17 At nangyari
ito sa ikalabindalawang taon, sa ikalabinlimang araw ng buwan, na ang salita ni
Yahweh ay dumating sa akin at sinabi, 18 "Anak ng tao, tumangis ka para sa mga
tagapaglingkod ng Egipto at ihagis mo sila pababa, siya at ang mga anak na babae
ng maharlikang mga bansa—sa pinakamababang bahagi ng lupa kasama ang mga
bumaba na sa hukay! 19 Tanungin mo sila, 'Talaga bang mas maganda kayo kaysa
sa sinuman? Bumaba kayo at humiga kasama ang mga hindi tuli!' 20 Babagsak sila
sa gitna ng mga pinatay sa pamamagitan ng espada! Ibinigay ang Egipto sa espada;
sasakupin siya ng kaniyang mga kaaway at ang kaniyang mga tagapaglingkod! 21 Ang
pinakamalakas na mandirigma sa sheol ay magpapahayag tungkol sa Egipto at sa
kaniyang mga kaanib, 'Bumababa na sila rito! Hihiga sila kasama ang mga hindi
tuli na namatay sa pamamagitan ng espada!' 22 Naroon ang Asiria kasama ang lahat
ng kaniyang kapulungan! Nakapalibot ang kanilang mga libingan sa kaniya; lahat
sila ay pinatay sa pamamagitan ng espada. 23 Sa mga libingan na nakatalaga sa
pinakamalalim na hukay ay nandoon, kasama ang lahat ng kaniyang kapulungan.
Nakapalibot sa kaniyang libingan ang lahat ng pinatay, at bumagsak sa pamamagitan
ng espada, Sa mga nagdala ng kakila-kilabot sa lupain ng mga buhay! 24 Naroon si
Elam kasama ang lahat ng kaniyang mga tagapaglingkod! Nakapalibot sa kaniya ang
kaniyang mga libingan; lahat sila ay pinatay! Sa mga bumagsak sa pamamagitan ng

espada, sa mga hindi tuli na bumaba sa pinakamababang bahagi ng lupa, na siyang
nagdala ng kanilang kakila-kilabot/matinding takot sa lupain ng buhay at ngayon
ay dala-dala nila ang kanilang kahihiyan, sila ay pababa sa hukay!. 25 Naglatag sila
ng isang nirolyong/binilot na higaan para kay Elam at lahat niyang mga lingkod sa
gitna/kalagitnaan ng mga pinatay; Nakapalibot sa kaniya ang kaniyang mga libingan!
Silang lahat ay mga hindi tuli, silang mga pinatay sa pamamagitan ng espada, sila na
nagdala ng kanilang mga kakila-kilabot sa lupain ng mga buhay! Kaya dala-dala nila
ang kanilang sariling kahihiyan na nasa kanila, kasama ang mga bumababa sa hukay
sa gitna ng mga pinatay, iyong mga pababa sa hukay. Si Elam ay nasa gitna ng lahat ng
mga pinatay. 26 Sina Mesech, Tubal at ang lahat ng kaniyang mga tagapaglingkod ay
naroon! Ang kanilang mga libingan ay nakapalibot sa kanila! Lahat sila ay hindi tuli,
na pinatay sa pamamagitan ng espada, dahil dinala nila ang kanilang mga kakila-
kilabot sa lupain ng buhay. 27 Hindi ba sila hihiga kasama ng mga bumagsak na
mandirigma na hindi tuli na bumaba sa sheol dala-dala ang lahat ng kanilang mga
sandata sa pakikipagdigma, at ang kanilang mga espada na nakalagay sa ilalim ng
kanilang mga ulo? Ang kanilang mga kalasag ay nakalagay sa ibabaw ng kanilang
mga buto. Sapagkat sila ang mga mandirigmang kakila-kilabot sa lupain ng mga
buhay! 28 Kaya ikaw, Egipto ay mawawasak sa gitna ng mga hindi tuli! At ikaw ay
hihiga kasama ng mga pinatay sa pamamagitan ng espada! 29 Ang Edom ay naroon
kasama ang kaniyang mga hari at lahat ng kaniyang mga pinuno. Makapangyarihan
sila, ngunit nakahiga sila ngayon kasama ang mga pinatay sa pamamagitan ng espada,
kasama ang hindi tuli, sila na bumaba na sa hukay. 30 Ang mga prinsipe ng hilaga ay
naroon—silang lahat at lahat ng mga taga-Sidon na bumaba kasama ang mga patay!
Makapangyarihan sila at nagagawang takutin ang iba, ngunit ngayon nakahiga sila
roon na kahiyahiya, sa mga hindi tuli kasama ang mga pinatay sa pamamagitan ng
espada. Dala-dala nila ang kanilang sariling kahihiyan, kasama ang mga iba pang
bumababa sa hukay. 31 Makikita ng Faraon at mapapanatag tungkol sa lahat ng
kaniyang mga tagapaglingkod na pinatay sa pamamagitan ng espada. Ito ang pahayag
ng Panginoong Yahweh. 32 Pinahintulutan ko siyang gumawa ng kakila-kilabot sa
lupain ng buhay, ngunit hihiga siya sa gitna ng mga hindi tuli, kasama ang mga
pinatay sa pamamagitan ng espada. Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh!"

33

1 dumating ang salita ni Yahweh sa akin at sinabi, 2 "Anak ng tao, ipahayag mo ito
sa iyong mga tao; sabihin mo sa kanila, 'Kapag magdadala ako ng isang espada laban
sa anumang lupain, at ang mga tao sa lupaing iyon ay kukuha ng isang lalaki mula sa
kanila at gagawin siyang isang tagapagbantay para sa kanila. 3 Titingnan niya kung
may paparating na espada sa lupain, at hihipan niya ang kaniyang trumpeta upang
bigyan ng babala ang mga tao! 4 Kung marinig ito ng mga tao at hindi nila binigyang
pansin, at kung dumating ang espada at pinatay silang lahat, at ang dugo ng bawat
isa ay nasa sarili na nitong ulo. 5 Kung sinumang makarinig sa tunog ng trumpeta
ngunit hindi niya binigyang pansin, ang kaniyang dugo ay nasa sa kaniya; ngunit
kung binigyan niya ng pansin, maililigtas niya ang sariling buhay. 6 Gayunman, kung
makita ng tagapagbantay na paparating ang espada, ngunit hindi niya hinipan ang
trumpeta, ang kahihinatnan nito ay hindi nabigyang babala ang mga tao, at kung
dumating ang espada at kukunin ang buhay ng sinuman, kung gayon, namatay ang
taong iyon sa kaniyang sariling kasalanan, ngunit hahanapin ko ang kaniyang dugo
mula sa tagapagbantay.' 7 Ngayon ikaw mismo, anak ng tao! Ginawa kitang isang
tagapagbantay sa buong sambahayan ng Israel; mapapakinggan mo ang mga salita
mula sa aking bibig at balaan mo sila sa halip na ako. 8 Kung sasabihin ko sa isang

masamang tao, 'Masamang tao, ikaw ay tiyak na mamamatay!' ngunit kung hindi mo
ito ipinahayag para bigyang babala ang masama tungkol sa kaniyang pamamaraan
at siyang masama ay mamamatay sa kaniyang kasalanan, ngunit hahanapin ko
ang kaniyang dugo mula sa iyong kamay! 9 Ngunit ikaw, kung binalaan mo ang
masama tungkol sa kaniyang pamamaraan, para sa ganoon ay matalikuran niya
ito, at kung hindi niya tatalikuran ang kaniyang pamamaraan, mamamatay siya sa
kaniyang kasalanan, ngunit maliligtas mo ang iyong sariling buhay. 10 Kaya ikaw,
anak ng tao, sabihin mo sa sambahayan ng Israel, 'Sinasabi ninyo ito: Ang aming
pagsuway at ang aming mga kasalanan ay nasa amin, at nabubulok kami dahil dito!
Paano kami mabubuhay?' 11 Sabihin mo sa kanila, 'Buhay ako—ito ang pahayag ng
Panginoong Yahweh—. Hindi ko ikinagagalak ang kamatayan ng masama, sapagkat
kung pagsisisihan ng masama ang kaniyang pamamaraan, kung gayon mabubuhay
siya! Magsisi kayo! Magsisi kayo mula sa mga masasama ninyong pamamaraan!
Sapagkat bakit ninyo kailangang mamatay, sambahayan ng Israel?' 12 At ikaw, anak
ng tao, sabihin mo sa iyong mga tao, 'Ang pagkamatuwid ng isang matuwid na
tao ay hindi makapagliligtas sa kaniya kung magkakasala siya! At ang kasamaan
ng masamang tao ay hindi magdudulot sa kaniya ng kamatayan kung pagsisisihan
niya ang kaniyang kasalanan. Sapagkat ang taong matuwid ay hindi mabubuhay
dahil sa kaniyang pagkamatuwid kung siya ay magkakasala. 13 Kung sasabihin ko sa
matuwid na "Tiyak na mabubuhay siya!" at kung magtitiwala siya sa sarili niyang
pagkamatuwid at pagkatapos makagawa siya ng hindi makatarungan, hindi ko na
iisipin pa ang anumang kaniyang pagkamatuwid, mamamatay siya sa kasamaan na
kaniyang nagawa. 14 At kung sasabihin ko sa masama, "siguradong mamamatay ka!"
ngunit kung pagsisisihan niya ang kaniyang mga kasalanan at gagawin kung ano ang
makatarungan at tama— 15 kung isasauli niya ang garantiya ng sangla na sapilitang
hiningi niya, o kung isasauli niya kung ano ang kaniyang ninakaw, at lalakad sa
mga alituntunin ng batas na nagbibigay buhay at hindi na kailanman gagawa ng
anumang kasalanan, tiyak na mabubuhay siya at hindi mamamatay. 16 Wala na
sa kaniyang mga nagawang kasalanan ang aking iisipin para sa kaniya. Kumilos
siya ng makatarungan at makatuwiran, kaya siguradong mabubuhay siya! 17 Ngunit
sinasabi ng iyong mga tao, "Hindi patas ang kaparaanan ng Panginoon!" ngunit ang
inyong mga kaparaanan ang hindi patas! 18 Kapag tinalikuran ng isang matuwid na
tao ang kaniyang pagkamatuwid at gagawa ng kasalanan, kung gayon mamamatay
siya dahil dito! 19 At kapag ang masama ay tumalikod sa kaniyang mga kasamaan
at gawin ang makatarungan at matuwid, mabubuhay siya dahil sa mga bagay na
iyon! 20 Ngunit sinasabi ninyong mga tao, "Hindi patas ang kaparaanan ni Yahweh"
Hahatulan ko ang bawat isa sa inyo ayon sa kaniyang kaparaanan, sambahayan ng
Israel. 21 Nangyari ito sa ikalabindalawang taon, sa ikalimang araw sa ikasampung
buwan ng ating pagkabihag, isang pugante ang dumating sa akin mula sa Jerusalem at
sinabi, "Nabihag na ang lungsod!" 22 Nasa akin na ang kamay ni Yahweh sa gabi bago
dumating ang pugante, at nabuksan ang aking bibig sa pagkakataon na dumating siya
sa akin ng madaling araw. Kaya nabuksan ang aking bibig at nakakapagsalita na ako/
hindi na ako pipi! 23 At dumating ang salita ni Yahweh sa akin at sinabi, 24 "Anak ng
tao, nagsasalita at nagsasabi ang mga naninirahan sa lugar ng pagkawasak sa lupain
ng Israel ay nagsasalita at sinasabi, 'Nag-iisang tao lamang si Abraham, at minana
niya ang lupain, ngunit marami tayo! Ang lupain ay ibinigay na sa atin bilang isang
ari-arian.' 25 Kaya nga sabihin mo sa kanila, 'Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh:
Kumain kayo ng dugo at ibinaling ninyo ang inyong mga mata sa inyong mga diyus-
diyosan at ibinuhos ninyo ang dugo ng mga tao. Dapat ba ninyong ariin ang lupain?
26 Nagtiwala kayo sa inyong mga espada at gumawa ng kasuklam-suklam na mga

bagay. Dinudungisan ng bawat lalaki ang asawang babae ng kanilang kapwa. Dapat
ba ninyong ariin ang lupain?' [27] Maaari mong sabihin ito sa kanila, 'Ito ang sinasabi ng
Panginoong Yahweh: Habang buhay ako, siguradong ang mga nasa wasak na lungsod
ay babagsak sa pamamagitan ng espada at ibibigay ko ang mga nasa parang sa mga
nilalang na nabubuhay bilang pagkain at sa mga nasa tanggulan at mga kuweba ay
mamamatay sa mga salot. [28] At gagawin kong isang malagim at isang katakot-takot
ang lupain at matatapos ang pagmamataas nito, At magiging napabayaan ang mga
kabundukan ng Israel, at walang sinuman ang dadaan sa mga ito. [29] Kaya malalaman
nila na ako si Yahweh, kapag gagawin kong isang malagim ang lupain at katakot-takot
dahil sa lahat ng mga kasuklam-suklam na mga bagay na kanilang ginawa. [30] At ikaw,
anak ng tao—nagsasabi ang iyong mga tao ng mga bagay tungkol sa iyo sa tabi ng mga
pader at sa mga tarangkahan ng mga tahanan, at nagsasabi ang isa—sa bawat lalaki
sa kapatid niyang lalaki, 'Pumaroon tayo at makinig sa salita ng propeta na mula kay
Yahweh!' [31] Kaya pupunta ang aking mga tao sa iyo gaya ng madalas nilang ginagawa,
at uupo sa iyong harapan at makikinig sa iyong mga salita, ngunit hindi nila ito
susundin. Nasa kanilang mga bibig ang mga mabubuting salita ngunit sa kanilang
mga puso, naghahangad sila ng hindi makatarungang pakinabang. [32] Sapagkat ikaw
ay parang isang kaibig-ibig na awitin sa kanila, isang magandang tunog na maayos
na tinutugtog sa isang instrumentong may kuwerdas, kaya makikinig sila sa iyong
mga salita ngunit wala sa kanila ang susunod nito. [33] Kaya kapag mangyayari ang
lahat ng ito—masdan! mangyayari ito! at malalaman nila na may isang propeta na
kasama nila."

34

[1] At ang salita ni Yahweh ay dumating sa akin at sinabi, [2] "Anak ng tao, magpahayag
ka laban sa mga pastol ng Israel! Magpahayag ka at sabihin sa kanila, 'Ito ang sinasabi
ng Panginoong Yahweh sa mga pastol. Sa Aba ng mga pastol ng Israel na ipinapastol
ang kanilang mga sarili! Hindi ba ang mga pastol dapat ang magbabantay sa kawan?
[3] Kinakain ninyo ang mga matatabang bahagi at nakadamit kayo ng lana! Kinatay
ninyo ang mga pinatabang kawan! Hindi talaga kayo nagpapastol. [4] Hindi ninyo
pinalakas ang mga may sakit, at hindi ninyo pinagaling ang mga may karamdaman.
Hindi ninyo binendahan ang mga may pilay, at hindi ninyo pinanumbalik ang mga
naitaboy o hinanap ang nawawala. Sa halip, pinamunuan ninyo sila sa pamamagitan
ng lakas at karahasan. [5] At nangagkalat sila na walang pastol, at sila ay naging
pagkain para sa lahat ng mga mababangis na hayop na nabubuhay sa mga parang,
pagkatapos na sila ay nangagkalat. [6] Ang aking kawan ay nagkalat sa lahat ng
mga kabundukan at sa bawat mataas na burol, at nagkawatak-watak ang mga ito
sa ibabaw ng buong mundo. Ngunit wala kahit isa ang naghahanap sa kanila.
[7] Kaya nga, mga pastol, pakinggan ang pahayag ni Yahweh: [8] Dahil buhay ako—ito
ang pahayag ng Panginoong Yahweh—dahil ang aking kawan ay tinangay at naging
pagkain ng lahat ng mga mababangis na hayop sa mga parang (dahil walang pastol
at wala sa aking mga pastol ang humanap sa aking kawan, ngunit binantayan ng mga
pastol ang kanilang mga sarili at hindi ang aking kawan ang ipinastol)— [9] Kaya nga,
mga pastol, pakinggan ang pahayag ni Yahweh: [10] Ito ang sinasabi ng Panginoong
Yahweh, Masdan ninyo! Ako ay laban sa mga pastol, at kukunin ko ang aking kawan
mula sa kanilang kamay. At paaalisin ko sila sa pagpapastol ng kawan; Ni maging ang
mga pastol ay hindi na magpapastol sa kanilang sarili yamang kukunin ko ang aking
kawan mula sa kanilang mga bibig, upang ang aking mga kawan ay hindi na magiging
pagkain para sa kanila. [11] Sapagkat ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Masdan
ninyo! Ako mismo ang hahanap sa aking kawan at ako ang mag-aalaga sa kanila,

12 tulad ng isang pastol na hinahanap ang kaniyang kawan sa araw na siya ay nasa
kalagitnaan ng kaniyang nangagkalat na kawan. Ganoon ko hahanapin ang aking
kawan, at sasagipin ko sila mula sa lahat ng mga lugar kung saan sila nangagkalat sa
araw ng mga kaulapan at kadiliman. 13 At ilalabas ko sila mula sa mga tao; Titipunin
ko sila mula sa mga lupain at dadalhin sila sa inyong lupain. Ilalagay ko sila sa mga
pastulan sa mga bahagi ng kabundukan ng Israel, sa tabi ng mga bukal, at sa bawat
pamayanan sa lupain. 14 Ilalagay ko sila sa magandang mga pastulan; ang mataas na
kabundukan ng Israel ang magiging lugar na kanilang pangingainan. Hihiga sila
roon sa mga magagandang lugar na panginainan, sa masasaganang mga pastulan, at
sila ay manginginain sa mga kabundukan ng Israel. 15 Ako mismo ang magpapastol
sa aking kawan, at ako mismo ang magpapahiga sa kanila—ito ang pahayag ng
Panginoong Yahweh— 16 Hahanapin ko ang mga nawawala at panunumbalikin ang
mga naitaboy; Bebendahan ko ang napilay na tupa at pagagalingin ang may sakit
na tupa. At aking lilipulin ang mga pinataba at malalakas! Magpapastol ako nang
may katarungan! 17 At kayo, aking kawan—ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh—
masdan ninyo! Ako ang magiging hukom sa mga tupa, sa mga lalaking tupa, at sa
mga kambing! 18 Maliit na bagay ba ang maipastol sa magandang pastulan, kaya
ninanais rin ninyong tapakan ng inyong mga paa kung ano ang natira sa pastulan?
O maliit na bagay ba ang makainom mula sa mga malinaw na tubig, na kailangang
gawin ninyong maputik ang mga ilog sa pamamagitan ng inyong mga paa? 19 Ngunit
ang aking mga tupa ay ipinapastol ngayon kung saan tinapakan ng inyong mga paa;
sila ngayon ay umiinom sa mga tubig na ginawa ninyong maputik gamit ang inyong
mga paa! 20 Kaya ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh sa kanila: Masdan ninyo!
Ako mismo ang hahatol sa pagitan ng matabang tupa at sa mapapayat, 21 sapagkat
tinulak ninyo sila gamit ang inyong mga tagiliran at mga balikat, at sinuwag ninyo ang
lahat ng mga mahihina gamit ang inyong mga sungay hanggang sa naikalat ninyo sila
palayo mula sa lupain! 22 Kaya ililigtas ko ang aking kawan; hindi na sila maitatangay.
At ako ang hahatol sa mga tupa! 23 Hihirang ako ng isang pastol sa kanila, at siya
ang magpapastol sa kanila— ang aking lingkod na si David! Siya ang magpapastol sa
kanila; siya ang magiging pastol sa kanila! 24 Sapagkat akong si Yahweh ang magiging
Diyos nila, at ang aking lingkod na si David ang magiging tagapamuno sa kanilang
kalagitnaan— Akong si Yahweh, ang nagpahayag nito! 25 At gagawa ako ng isang tipan
ng kapayapaan sa kanila at aalisin ang mga masasama at mababangis na hayop mula
sa lupain, kaya ang aking tupa ay mamumuhay ng ligtas sa ilang at matutulog sa mga
kagubatan. 26 Magdadala rin ako ng mga pagpapala sa kanila at ang aking nakapalibot
na mga burol, sapagkat magpapadala ako ng mga ambon sa takdang panahon. Ito ay
mga ambon ng pagpapala! 27 At ang mga punongkahoy sa bukirin ay mamumunga,
at ang lupa ang siyang mag-aani sa mga bunga nito. Ang aking tupa ay magiging
matiwasay sa kanilang lupain; at malalaman nila na ako si Yahweh, kapag pinutol
ko ang mga kabilya ng kanilang pamatok, at kapag sinagip ko sila mula sa kamay ng
mga umalipin sa kanila. 28 Hindi na sila madadambong pa ng mga bansa, at hindi na
sila lalamunin ng mga mababangis na hayop sa lupa! Sapagkat sila ay mamumuhay
nang matiwasay, at hindi na sila matatakot. 29 Sapagkat lilikha ako ng mapayapang
lugar na taniman para sa kanila kaya hindi na sila mamamatay sa gutom sa lupain,
at hindi na sila lalaitin pa ng mga bansa. 30 At malalaman nila na akong si Yahweh
na kanilang Diyos ay kasama nila. Sila ay aking mga tao, ang sambahayan ng Israel—
ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh. 31 Sapagkat kayo ay aking tupa, ang kawan
ng aking pastulan, at aking mga tao! Ako ang magiging Diyos ninyo—ito ang pahayag
ng Panginoong Yahweh.”

35

1 At dumating sa akin ang salita ni Yahweh at sinabi, 2 “Anak ng tao, iharap mo
ang iyong mukha sa Bundok ng Seir at magpahayag(magpropesiya) ka laban dito.
3 Sabihin mo rito, 'Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Pagmasdan mo! Ako ay
laban sa iyo, Bundok ng Seir, at hahampasin kita sa pamamagitan ng aking kamay
at gagawin kitang isang mapanglaw at isang katatakutan.” 4 Wawasakin ko ang
iyong mga lungsod, at ikaw mismo ay magiging mapanglaw; at malalaman mong
Ako si Yahweh. 5 Dahil napopoot ka lagi sa mga Israelita, at dahil ibinuhos mo sila
sa mga kamay ng espada sa panahon ng kanilang paghihirap, sa panahon na nasa
sukdulan sila ng kaparusahan, 6 samakatwid dahil Ako ay buhay, ito ang pahayag
ng Panginoong Yahweh, ihahanda kita para sa pagdanak ng dugo, at hahabulin
ka ng pagdanak ng dugo! Yamang hindi mo kinamuhian ang pagdanak ng dugo,
susundan ka ng pagdanak ng dugo. 7 Gagawin kong isang mapanglaw ang Bundok
ng Seir, isang mapanglaw kapag papatayin ko mula rito ang sinumang dumadaan at
muling bumabalik. 8 At pupunuin ko ang mga bundok nito ng mga patay. Ang iyong
matataas na mga burol at mga kapatagan, at lahat ng iyong batis, mahuhulog sa
mga ito ang mga napatay sa pamamagitan ng espada. 9 Gagawin kitang mapanglaw
habang-buhay. Hindi na matitirhan ang iyong mga lungsod, ngunit malalaman mong
Ako si Yahweh. 10 Iyong sinabi, “Itong dalawang bansa at itong dalawang lupain
ay magiging akin, at aangkinin namin ang mga ito,” nang kasama nila si Yahweh.
11 Kaya, dahil ako ay buhay—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh—Kaya gagawin
ko ayon sa iyong galit at ayon sa iyong paninibughong nasa iyong pagkapoot sa
Israel, at ipapakilala ko ang aking sarili sa kanila kapag hinatulan na kita. 12 Kaya
malalaman mong Ako si Yahweh! Narinig ko lahat ang iyong pang-aalipusta nang
magsalita ka laban sa mga kabundukan ng Israel at sinabi, “ Sila ay mapanglaw!
Ibinigay sila sa atin upang lamunin.” 13 Narinig kita nang magmalaki ka laban sa
akin sa pamamagitan ng iyong bibig; nagsalita ka ng maraming bagay laban sa akin.
Narinig ko ang mga ito. 14 Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Gagawin kitang
isang mapanglaw, habang nagagalak ang buong mundo. 15 Kung gaano ka nagalak
sa buong mana ng mga Israelita dahil sa pagkawasak nito, ganito rin ang gagawin ko
sa iyo. Ikaw ay magiging mapanglaw, Bundok ng Seir, at buong Edom, lahat ng ito!
At malalaman nilang Ako si Yahweh!'”

36

1 Ngayon, ikaw anak ng tao, magpahayag ka sa mga kabundukan ng Israel at
sabihin, 'Mga kabundukan ng Israel, makinig kayo sa salita ni Yahweh! 2 Ito ang
sinasabi ng Panginoong Yahweh: Sinabi ng kaaway tungkol sa iyo, “Aha!” at “Ang
mga sinaunang matataas na lugar ay naging pag-aari namin.” 3 Kaya magpahayag ka
at sabihin, ' Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Dahil sa inyong kapanglawan
at dahil sa mga pagsalakay na dumating sa inyo mula sa lahat ng dako, kayo ay
naging pag-aari ng ibang mga bansa; kayo ay naging paksa ng mga mapanirang-
labi at mga dila, at ng kuwentuhan ng mga tao. 4 Kaya nga, mga kabundukan ng
Israel, makinig sa salita ng Panginoong Yahweh: Ito ang sinasabi ng Panginoong
Yahweh sa mga kabundukan at sa matataas na mga burol, sa mga daanan ng tubig
at mga lambak, sa mga walang nakatira at mapanglaw na lugar at sa napabayaang
mga lungsod na sinamsam at isang paksa ng panunukso para sa ibang mga bansa
na nakapalibot sa kanila— 5 kaya ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Ako ay
tiyak na nagsasalita sa alab ng aking poot laban sa ibang mga bansa, laban sa Edom
at sa lahat ng mga umangkin sa aking lupain bilang pag-aari para sa kanilang mga
sarili, laban sa lahat nang may galak sa kanilang mga puso at may panghahamak

sa kanilang mga espiritu, habang sinasakop nila ang aking lupain na baka sakaling
maangkin nila ang pastulan nito para sa kanilang mga sarili.' [6] Kaya, magpahayag
ka sa mga lupain ng Israel at sabihin sa mga kabundukan at sa matataas na mga
burol, sa mga daanan ng tubig at sa mga lambak, 'ito ang sinasabi ng Panginoong
Yahweh: Pagmasdan ninyo! Sa aking poot at sa aking galit, aking ipinahahayag ito
dahil taglay ninyo ang pang-aalipusta ng mga bansa. [7] Kaya, ito ang sinasabi ng
Panginoong Yahweh: Ako mismo ang magtataas ng aking kamay upang manumpa
na ang mga bansa na nakapalibot sa iyo ay tiyak na dadalhin nila ang sarili nilang
kahihiyan. [8] Ngunit kayo, mga kabundukan ng Israel, magpapalago kayo mga sanga
at mamumunga para sa aking mga taong Israelita, yamang malapit na silang bumalik
sa iyo. [9] Sapagkat masdan ninyo, Ako ay para sa inyo, at pakikitunguhan ko kayo nang
may kagandahang-loob; aararuhin kayo at tataniman ng binhi. [10] Kaya magpaparami
ako sa inyo mga tao ng kabundukan sa lahat ng sambahayan ng Israel. Lahat! At ang
mga lungsod ay titirahan at itatayong muli ang lugar ng pagkasira. [11] Pararamihin
ko ang tao at ang mababangis na hayop sa inyo mga kabundukan upang sila ay
dumami at maging mabunga. At pananahanan kita gaya nang dati mong kalagayan,
at gagawin kitang mas masagana kaysa sa iyong nakalipas, sapagkat malalaman
mo na Ako si Yahweh. [12] Magdadala ako ng mga tao, aking taong Israel, upang
lumakad sa ibabaw mo. Aangkinin ka nila, at ikaw ang magiging mana nila, hindi
ka na magiging dahilan ng pagkamatay ng kanilang mga anak. [13] Ito ang sinasabi
ng Panginoong Yahweh: Dahil sinasabi nila sa inyo, “Nilamon ninyo ang mga tao,
at ang mga anak ng inyong bansa ay nangamatay,” [14] kaya hindi na ninyo muling
uubusin ang mga tao, at hindi na ninyo pagdadalamhatiing muli ang inyong bansa
sa kanilang kamatayan. Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh. [15] At hindi ko na
hahayaang marinig ninyo ang mga pang-aalipusta ng mga bansa; hindi na ninyo
kailangang tiisin pa ang kahihiyan ng mga tao o magdulot sa inyong bansa ng
pagbagsak—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh.” [16] At ang salita ni Yahweh
ay dumating sa akin at sinabi, [17] “Anak ng tao, kapag ang sambahayan ng Israel
ay nanirahan sa kanilang lupain, dinungisan nila ito ng kanilang mga kaparaanan
at ng kanilang mga gawa. Ang kanilang mga kaparaanan ay gaya ng maruming
regla ng isang babae sa aking harapan. [18] Kaya ibinuhos ko ang aking poot laban sa
kanila para sa dugo na pinadanak nila sa lupain at para sa kanilang pagdungis rito
sa pamamagitan ng kanilang mga diyus-diyosan. [19] Ikinalat ko sila sa mga bansa;
nagkahiwa-hiwalay sila sa mga lupain. Hinatulan ko sila ayon sa kanilang mga
kaparaanan at sa kanilang mga gawa. [20] Pagkatapos sila ay pumunta sa mga bansa,
at saanman sila pumunta, nilalapastangan nila ang aking banal na pangalan nang
sabihin ng mga tao sa kanila, Mga tao ba talaga ito ni Yahweh? Sapagkat itinapon
sila palabas sa kaniyang lupain.' [21] Ngunit mayroon akong kahabagan para sa aking
banal na pangalan na dinungisan ng sambahayan ng Israel sa ang mga bansa, nang
pumunta sila doon. [22] Kaya sabihin sa sambahayan ng Israel, 'Ito ang sinasabi ng
Panginoong Yahweh: Hindi ko ito ginagawa para sa inyong kapakanan, sambahayan
ng Israel, ngunit para sa aking banal na pangalan, kung saan nilapastangan ninyo
sa mga bansa sa lahat ng dako na inyong pinanggalingan. [23] Sapagkat gagawin kong
banal ang aking dakilang pangalan, na nilapastangan ninyo sa mga bansa—sa gitna
ng mga bansa, ito ay nilapastangan ninyo. At malalaman ng mga bansa na ako si
Yahweh— ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh—kapag nakita ninyo na ako ay
banal. [24] Kukunin ko kayo mula sa mga bansa at titipunin ko kayo mula sa bawat
lupain, at dadalhin ko kayo sa inyong lupain. [25] Pagkatapos ay wiwisikan ko kayo ng
dalisay na tubig upang maging dalisay kayo mula sa lahat ng inyong karumihan. At
dadalisayin ko kayo mula sa lahat ng inyong mga diyus-diyosan. [26] Bibigyan ko kayo

ng isang bagong puso at isang bagong espiritu sa mga kaloob-loobang bahagi ninyo,
at aalisin ko ang pusong bato mula sa inyong laman. Sapagkat bibigyan ko kayo ng
isang pusong laman. 27 Ilalagay ko ang aking Espiritu sa inyo at palalakarin ko kayo
sa aking mga kautusan at inyong iingatan ang aking mga utos, upang magawa ninyo
ang mga ito. 28 At titirahan ninyo ang lupain na ibinigay ko sa inyong mga ninuno;
kayo ay magiging mga tao ko, at ako ang magiging Diyos ninyo. 29 Sapagkat ililigtas
ko kayo mula sa lahat ninyong karumihan. Ipatatawag ko ang butil at pararamihin
ito. Hindi na ako maglalagay ng taggutom sa inyo. 30 Pararamihin ko ang bunga
ng punongkahoy at ang ani ng bukirin upang hindi na ninyo mararanasan ang
kahihiyan ng taggutom sa mga bansa. 31 At maiisip ninyo ang inyong masasamang
mga kaparaanan at ang mga gawa ninyong hindi mabuti, at kamumuhian ninyo ang
inyong mga sarili dahil sa inyong mga sariling kasalanan at ang kasuklam-suklam
ninyong mga gawa. 32 Hindi ko ito ginagawa para sa inyong kapakanan—ito ang
pahayag ng Panginoong Yahweh— dapat ninyo itong malaman. Kaya mahiya kayo
at magkaroon ng kahihiyan dahil sa iyong mga kaparaanan, sambahayan ng Israel.
33 Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Sa araw na dadalisayin ko kayo mula sa
lahat ng inyong kasamaan, patitirahin ko kayo sa mga lungsod at upang maitayong
muli ang mga lugar na nawasak. 34 Sapagkat aararuhin ninyo ang mga nawasak na
lupain hanggang ng hindi na ito isang lugar ng pagkawasak sa paningin ng lahat
ng nagdaraan. 35 At kanilang sasabihin, “Ang lupaing ito ay napabayaan, ngunit
naging gaya ito nang hardin ng Eden; ang pinabayaang mga lungsod at ang mga lugar
ng pagkawasak na walang nakatira na hindi nararating ay tinitirhan na ngayon.”
36 At malalaman ng ibang mga bansa na nakapalibot sa inyo na ako si Yahweh, na
ako ang nagtayo ng mga lugar ng pagkawasak at muling nagtanim sa mga lugar na
pinabayaan. Ako si Yahweh. Ipinahayag ko ito at gagawin ko ito. 37 Ito ang sinasabi
ng Panginoong Yahweh: Hihilingin muli sa akin ng sambahayang Israel na gawin ito
para sa kanila, upang paramihin sila tulad ng isang kawan ng mga tao. 38 Katulad ng
mga kawan na itinalaga kay Yahweh, tulad ng mga kawan sa Jerusalem sa kaniyang
nakatakdang mga kapistahan, ang pinabayaang mga lungsod ay mapupuno ng mga
kawan ng mga tao, at malalaman nila na ako si Yahweh.”

37

1 Ang kamay ni Yahweh ay dumating sa akin, dinala ako sa gitna ng isang lambak sa
pamamagitan ng Espiritu ni Yahweh. Punong-puno ito ng mga buto. 2 At inilibot niya
ako sa mga ito. Masdan! Napakarami ng mga ito sa lambak. At masdan! Tuyong-tuyo
ang mga ito. 3 Sinabi niya sa akin, “Anak ng tao, mabubuhay pa bang muli ang mga
butong ito?” Kaya sinabi ko, “Panginoong Yahweh, ikaw lamang ang nakakaalam!”
4 At sinabi niya sa akin, “Magpahayag ka sa mga butong ito at sabihin mo sa kanila,
'Mga tuyong buto! Makinig kayo sa salita ni Yahweh. 5 Ito ang sinasabi ng Panginoong
Yahweh sa mga butong ito: Masdan ninyo! “Magdadala ako ng espiritu sa inyo, at
mabubuhay kayo. 6 Maglalagay ako ng mga litid sa inyo at magbibigay ng laman
sa inyo. Babalutin ko kayo ng balat at bibigyan ko kayo ng hininga upang kayo ay
mabuhay. At malalaman ninyo na ako si Yahweh.” 7 Kaya nagpahayag ako gaya
ng iniutos sa akin; habang nagpapahayag ako, narito, isang tunog ng pagyanig ang
dumating. At ang mga buto ay nagkadikit-dikit—buto sa buto. 8 Tiningnan ko at,
masdan, nagkaroon na sila ng mga litid! At nagkaroon na ng laman at binalot ng
balat ang mga ito! Ngunit wala pa rin silang mga buhay. 9 At sinabi sa akin ni
Yahweh, “Magpahayag ka sa hangin! Magpahayag ka, anak ng tao, at sabihin sa
hangin, 'Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Espiritu! Pumunta ka mula sa
apat na hangin. At hingahan ang mga patay na ito upang mabuhay silang muli.”'

10 Kaya nagpahayag ako gaya ng iniutos sa akin; dumating ang Espiritu sa kanila at
sila ay nabuhay! Pagkatapos ay tumayo sila, isang napakalaking hukbo! 11 At sinabi
sa akin ng Diyos, “Anak ng tao, ang mga butong ito ay ang buong sambahayan ng
Israel. Masdan mo! Sinasabi nila, 'Natuyo na ang aming mga buto, at nawala na ang
aming pag-asa. Pinutol kami para sa pagkawasak!' 12 Kaya magpahayag ka at sabihin
sa kanila, “Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Pagmasdan ninyo! Aking mga
tao! Bubuksan ko ang inyong mga libingan at ilalabas ko kayo mula sa mga ito. At
ibabalik ko kayo sa lupain ng Israel! 13 Kaya aking mga tao, malalaman ninyo na ako
si Yahweh, kapag binuksan ko ang inyong mga libingan at ilabas kayo sa mga ito.
14 Ilalagay ko ang aking Espiritu sa inyo upang kayo ay mabuhay, at pagpapahingain
ko kayo sa inyong lupain kapag nalaman ninyo na ako si Yahweh. Ipinahayag ko at
gagawin ko ito—ito ang pahayag ni Yahweh.”' 15 At dumating ang salita ni Yahweh
sa akin at sinabi, 16 “Ngayon, ikaw na anak ng tao, kumuha ka ng isang patpat at at
sulatan ito, 'Para sa Juda at para sa mga Israelita na kasama niya.' At kumuha ka
muli ng isa pang patpat at at sulatan ito, “Para kay Jose, ang sanga ng Efraim, at para
sa lahat ng mga Israelita namga kasama nila.' 17 At pagsamahin mo ang dalawang ito
upang maging isang patpat, upang maging iisa ang mga ito sa iyong kamay. 18 Kapag
makipag-usap sa iyo ang iyong mga tao at sasabihin, 'Hindi mo ba sasabihin sa amin
kung ano ang ibig sabihin ng mga bagay na ito?' 19 at sabihin mo sa kanila, 'Ito ang
sinasabi ni Yahweh: Pagmasdan ninyo! Kukunin ko ang sanga ni Jose na nasa kamay
ng Efraim at sa mga tribo ng Israel na mga kasama niya at isasama ko ito sa sanga
ng Juda, upang sila ay maging isang sanga, at magiging isa sila sa aking kamay!' 20 At
hawakan mo sa iyong kamay ang mga sanga na sinulatan mo sa harapan ng kanilang
mga mata. 21 At ipahayag mo sa kanila, 'Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh:
Masdan! Kukunin ko ang Israelita mula sa mga bansa kung saan sila pumunta.
Titipunin ko sila mula sa mga nakapalibot na mga lupain. Sapagkat dadalhin ko
sila sa kanilang lupain. 22 Gagawin ko silang isang bansa sa lupain, sa mga bundok
ng Israel; at magkakaroon ng isang hari na maghahari sa kanilang lahat, at hindi
na sila kailanman magiging dalawang bansa; hindi na sila kailanman mahahati sa
dalawang kaharian. 23 At hindi na nila kailanman dudungisan ang kanilang mga
sarili sa pamamagitan ng kanilang mga diyus-diyosan, sa kanilang mga kasuklam-
suklam na mga bagay o anuman sa iba pa nilang mga kasalanan. Sapagkat ililigtas
ko sila mula sa lahat ng kanilang mga gawaing walang pananamplataya kung saan
sila ay nagkasala, at lilinisin ko sila, upang sila ay maging aking mga tao at ako
ang kanilang magiging Diyos. 24 Si David na aking lingkod ang maghahari sa kanila.
Kaya magkakaroon ng isang pastol sa kanilang lahat, at lalakad sila ayon sa aking
mga utos at tutuparin nila ang aking mga panuntunan at susundin nila ang mga
ito. 25 Maninirahan sila sa lupaing ibinigay ko sa lingkod kong si Jacob, kung saan
nanatili ang inyong mga ama. Maninirahan sila dito magpakailanman—sila, ang
kanilang mga anak, at ang kanilang mga apo, sapagkat ang lingkod kong si David
ang kanilang magiging pinuno magpakailanman. 26 Magtatatag ako ng isang tipan ng
kapayapaan sa kanila. Magiging walang hanggang kasunduan ito sa kanila. Kukunin
at pararamihin ko sila at ilalagay ko ang aking banal na lugar sa kanilang kalagitnaan
magpakailanman. 27 Dala-dala nila ang tirahan kung saan ako nananahan; Ako ang
kanilang magiging Diyos, at sila ang aking magiging mga tao! 28 At malalaman ng
mga bansa na ako si Yahweh, na siyang nagtatalaga sa Israel sa aking sarili, kapag
ang aking banal na lugar ay nasa kanilang kalagitnaan magpakailanman!”'

38

1 Ang salita ni Yahweh ay dumating sa akin at sinabi, 2 “Anak ng tao, iharap mo

ang iyong mukha kay Gog, ang lupain ng Magog, ang pinuno ng Mesech at Tubal;
at magpahayag ka laban sa kaniya! 3 Sabihin mo, 'Ito ang sinasabi ng Panginoong
Yahweh: Pagmasdan mo! Ako ay laban sa iyo, Gog, ang pinuno ng Mesech at Tubal.
4 Kaya, ihaharap kita at kakawitan sa iyong panga; Ipadadala ko kayo kasama ang
lahat ng iyong hukbo, mga kabayo, at mangangabayo, lahat sila ay nakasuot ng buong
baluti, isang napakaraming pulutong na may malalaki at maliliit na mga kalasag,
lahat sila ay may hawak na mga espada! 5 Ang Persia, ang Cush, at ang Put ay kasama
nila, lahat sila ay may mga kalasag at mga helmet! 6 Ang Gomer at ang lahat ng
kaniyang mga pangkat, at ang Beth-togarma, mula sa malayong bahagi ng hilaga, at
ang lahat ng mga pangkat nito! Marami kang mga kasamang tao! 7 Maghanda ka!
Oo, ihanda mo ang iyong sarili at tipunin mo ang iyong mga pangkat na kasama mo,
at maging ang kanilang pinuno. 8 Tatawagin ka pagkalipas ng maraming araw, at
pagkatapos ng ilang mga taon, pupunta ka sa isang lupain na nakabangon mula sa
espada at tinipon mula sa mga maraming tao, tinipon pabalik sa mga bundok ng Israel
sa patuloy na pagbagsak. Ngunit ang mga taong naninirahan sa lupain ay ilalabas
sa mga tao, at mamumuhay silang lahat nang ligtas! 9 Kaya sasalakay ka na gaya ng
pagdating ng isang bagyo; magiging katulad ka ng isang ulap na babalot sa lupain,
ikaw at ang lahat ng iyong mga pangkat, lahat ng napakaraming kawal na kasama
mo. 10 Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: mangyayari ito sa araw na ang mga
plano ay mabubuo sa inyong mga puso, at gagamit ka ng masasamang pamamaraan.'
11 At sasabihin mo, 'Pupunta ako sa bukas na lupain; Pupunta ako sa mga taong
namumuhay nang tahimik at ligtas, silang lahat na naninirahan kung saan walang
mga pader o mga harang, at kung saan ang lungsod ay walang mga tarangkahan.
12 Kukunin ko ang mga nasamsam at nanakawin ko ang mga bagay na kinuha sa
pandarambong, upang madala ko ang aking kamay laban sa mga lugar na winasak
na ngayon ay tinitirahan, at laban sa mga taong tinipon mula sa mga bansa, mga taong
maraming mga hayop at ari-arian, at silang mga nakatira sa gitna ng mundo.' 13 Ang
Sheba at Dedan, at ang mga mangangalakal ng Tarsis kasama ang lahat ng kanilang
mga batang mandirigma—sasabihin nilang lahat sa iyo, 'Pumunta ka ba dito para
kunin ang mga nasamsam? Tinipon mo ba ang iyong hukbo upang nakawin ang
mga bagay na kinuha sa pandarambong, upang magbuhat ng pilak at ginto, upang
kumuha ng baka at ari-arian, upang kumuha pa ng mas maraming bagay na kinuha
sa pagdarambong?' 14 Kaya magpahayag ka, anak ng tao, at sabihin mo kay Gog,
'Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Sa araw na iyon, kapag ang mga tao kong
Israelita ay namumuhay nang matiwasay, hindi mo kaya malalaman ang tungkol sa
kanila? 15 Pupunta ka mula sa iyong lugar sa dulong hilaga kasama ang napakalaking
hukbo, lahat sila ay nakasakay sa mga kabayo, isang napakalaking pulutong, isang
malaking hukbo? 16 At sasalakayin mo ang mga tao kong Israelita na gaya ng isang
ulap na bumabalot sa lupain. Mangyayari ito sa mga darating na araw, dadalhin
ko kayo laban sa aking lupain, upang makilala ako ng mga bansa kapag nakita na
ni Gog ang aking kabanalan. 17 Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Hindi ba
ikaw ang aking kinausap noong mga nakalipas na araw sa pamamagitan ng kamay
ng aking mga lingkod, ang mga propeta ng Israel na nagpahayag sa kanilang sariling
kapanahunan sa loob ng maraming taon na dadalhin ko kayo laban sa kanila? 18 Kaya
darating ito sa araw na iyon kapag sasalakayin na ni Gog ang lupain ng Israel—ito
ang pahayag ng Panginoong Yahweh—ang matindi kong galit ay lalabas sa mga butas
ng aking ilong! 19 Sapagkat inihayag ko ito sa alab ng aking galit at sa nag-aapoy kong
poot: tiyak na magkakaroon ng isang napakalakas na lindol sa araw na iyon sa lupain
ng Israel. 20 Manginginig sila sa aking harapan—ang isda sa dagat at ang mga ibon sa
mga kalangitan, ang mga mababangis na hayop sa mga kaparangan, at ang lahat ng

mga gumagapang sa kalupaan, at ang bawat tao na nasa ibabaw ng lupain. Guguho ang mga bundok at babagsak ang mga matatarik na dalisdis, hanggang ang bawat
pader ay babagsak sa kalupaan. 21 Sapagkat ipatatawag ko ang isang espada laban sa kaniya sa lahat ng aking mga bundok—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh—ang
bawat espada ng isang tao ay laban sa kaniyang kapatid. 22 At hahatulan ko sila sa pamamagitan ng salot, dugo, napakalakas na mga ulan, at malalaking yelo ng apoy. Pauulanin ko ng asupre sa kaniya at sa kaniyang mga pangkat at sa maraming mga
tao na kasama niya. 23 Sapagkat ipapakita ko ang aking kadakilaan at ang aking kabanalan at ipakikilala ko ang aking sarili sa mga mata ng maraming bansa, at malalaman nila na ako si Yahweh!"'

39

1 Ngayon, ikaw, anak ng tao, magpahayag ka ng propesiya laban sa Gog at magsabi, 'Ito ang sinabi ng Panginoong Yahweh: Masdan mo! Laban ako sa iyo, Gog na pinuno
ng Meshec at Tubal. 2 Palilikuin kita at pangungunahan kita. Iaangat kita mula sa
malayong hilaga at dadalhin kita sa mga kabundukan ng Israel. 3 At ilalaglag ko ang iyong pana mula sa iyong kaliwang kamay at ibabagsak ko ang mga palaso mula
sa iyong kanang kamay. 4 Mamamatay ka sa mga kabundukan ng Israel, ikaw at ang lahat ng iyong mga hukbo at mga kawal na kasama mo. Ibibigay kita sa mga ibong mandaragit at sa mga mababangis na hayop sa kaparangan upang maging
pagkain. 5 Mamamatay ka sa ibabaw ng bukid, sapagkat ako mismo ang nagpahayag
nito. Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh. 6 Pagkatapos, susunugin ko ang Magog at ang mga nabubuhay nang ligtas sa mga baybayin at makikilala nila na ako si
Yahweh. 7 Sapagkat ipakikilala ko ang aking banal na pangalan sa kalagitnaan ng aking mga taong Israel at hindi ko na hahayaang lapastanganin ang aking banal na pangalan. Makikilala ng mga bansa na ako si Yahweh, ang Isang Banal ng Israel.
8 Masdan ninyo! Parating na ang araw na ipinahayag ko at magaganap ito. Ito ang
pahayag ng Panginoong Yahweh. 9 Lalabas ang mga naninirahan sa mga lungsod ng Israel at susunugin ang mga sandata, mga maliliit at malalaking kalasag, mga pana, mga palaso, mga pamalo at mga sibat. Susunugin nila sa apoy ang mga ito sa
loob ng pitong taon. 10 Hindi sila magtitipon ng mga kahoy mula sa mga bukirin o puputol ng mga punong kahoy sa kagubatan, yamang susunugin nila ang mga sandata. Kukuha sila mula sa mga kumuha mula sa kanila, sasamsamin nila ang mga
nagsamsam sa kanila. Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh. 11 At mangyayari
ito sa araw na iyon na gagawa ako ng isang lugar para sa Gog, isang libingan sa Israel, isang lambak para sa mga naglalakbay sa silangan ng dagat. Hahadlangan nito ang mga nagnanais na makatawid. Ililibing nila doon ang Gog kasama ang lahat ng kaniyang napakaraming mga tao. Tatawagin nila itong lambak ng Hamon Gog.
12 Sa loob ng pitong buwan, ililibing sila ng sambahayan ng Israel upang dalisayin
ang lupain. 13 Sapagkat ililibing sila ng lahat ng tao sa lupain. Magiging isang hindi makakalimutang araw ito para sa kanila kapag linuwalhati ako. Ito ang pahayag ng
Panginoong Yahweh. 14 Pagkatapos, magtatalaga sila ng ilang mga kalalakihan para sa tungkulin ng pagdaan sa mga lupain upang ilibing ang mga natitira sa balat ng lupa, upang dalisayin ito. Sisimulan nila ang tungkuling ito pagkatapos ng ika-pitong
buwan. 15 Habang dumadaan sa lupain ang mga kalalakihang ito, kapag nakakita sila ng anumang buto ng tao, lalagyan nila ito ng palatandaan, hanggang sa dumating ang
mga tagapaghukay ng libingan at ilibing ito sa lambak ng Hamon Gog. 16 May lungsod
doon na ang pangalan ay Hamonah. Sa ganitong paraan nila dadalisayin ang lupain.'
17 Ngayon sa iyo, anak ng tao, ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Sabihin mo sa lahat ng mga ibong may pakpak at sa lahat ng mga mababangis na hayop sa mga

bukirin, 'Halikayo at magtipun-tipon! Magtipun-tipon mula sa lahat ng dako patungo
sa handog na ako mismo ang gumagawa para sa inyo, isang malaking handog sa mga
kabundukan ng Israel upang maaari ninyong kainin ang laman at inumin ang dugo.
18 Kakainin ninyo ang laman ng mga mandirigma at iinumin ninyo ang dugo ng mga
prinsipe sa daigdig; magiging mga lalaking tupa sila, mga kordero, mga kambing at
mga toro, pinataba silang lahat sa Bashan. 19 At kakain kayo ng taba hanggang sa
mabusog kayo; Iinom kayo ng dugo hanggang sa malasing kayo, ito ang magiging
alay na aking kakatayin para sa inyo. 20 Mabubusog kayo sa aking hapag ng kabayo,
karwahe, mandirigma at sa bawat lalaki sa digmaan. Ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh. 21 At ipapakita ko ang aking kaluwahatian sa mga bansa at makikita ng lahat
ng bansa ang paghatol na aking ginawa at ang aking kamay na inihanda ko laban sa
kanila. 22 Mula sa araw na iyon, makikilala ng sambahayan ng Israel na ako si Yahweh
na kanilang Diyos. 23 At malalaman ng mga bansa na nabihag ang sambahayan ng
Israel dahil sa kanilang mabigat na kasalanan kung saan pinagtaksilan nila ako, kaya
itinago ko ang aking mukha mula sa kanila at ipinasakamay sila sa kanilang mga
kaaway upang mamatay silang lahat sa pamamagitan ng espada. 24 Ginawa ko ito
sa kanila ayon sa kanilang mga karumihan at sa kanilang mga kasalanan kapag
itinago ko ang aking mukha mula sa kanila. 25 Kaya ito ang sinabi ng Panginoong
Yahweh: Ngayon panunumbalikin ko ang mga kayamanan ni Jacob at kahahabagan
ko ang buong sambahayan ng Israel, kapag kumilos ako nang masigasig para sa aking
banal na pangalan! 26 At makakalimutan nila ang kanilang kahihiyan at ang lahat ng
kanilang kataksilan kung saan pinagtaksilan nila ako. Makakalimutan nila ang lahat
ng ito kapag mamamahinga sila nang ligtas sa kanilang lupain na walang sinumang
makapagbibigay ng takot sa kanila. 27 Kapag pinanumbalik ko sila mula sa mga tao
at tinipon sila mula sa mga lupain ng kanilang mga kaaway, ipapakita ko ang aking
sarili na banal sa paningin ng maraming bansa. 28 At makikilala nila na ako si Yahweh
na kanilang Diyos, sapagkat pinabihag ko sila sa mga bansa, gayunpaman, tinipon ko
silang muli pabalik sa kanilang lupain. Wala akong iniwan ni isa man sa kanila sa mga
bansa. 29 Hindi ko na itatago ang aking mukha mula sa kanila kapag ibinuhos ko ang
aking Espiritu sa sambahayan ng Israel. Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh.'"

40

1 Sa ikadalawampu't limang taon ng ating pagkabihag sa simula ng taon sa ika-
sampung araw ng buwan, sa ikalabing-apat na taon matapos mabihag ang lungsod.
Sa araw ding iyon, nasa akin ang kamay ni Yahweh at dinala ako roon. 2 Dinala
ako ng Diyos sa lupain ng Israel sa pamamagitan ng mga pangitain. Dinala niya
ako upang tumuntong sa isang napakataas na bundok; sa timog ay ang mga tulad
ng gusali ng isang lungsod. 3 At dinala niya ako roon. Masdan mo, may lumitaw
na isang lalaki na tulad ng tanso. May linong panali at isang patpat na panukat sa
kaniyang kamay at nakatayo siya sa tarangkahan ng lungsod. 4 Sinabi sa akin ng
lalaki, "Anak ng tao, tumingin ka sa pamamagitan ng iyong mga mata at makinig
ka sa pamamagitan ng iyong mga tainga at ituon mo ang iyong isipan sa lahat ng
inihahayag ko sa iyo sapagkat dinala ka rito upang ihayag ko sa iyo ang mga ito.
Ipamalita mo sa sambahayan ng Israel ang lahat ng makikita mo." 5 Mayroong pader
sa palibot ng templo at may isang panukat na patpat sa kamay ng lalaki, anim na siko
ang haba—ang bawat "mahabang" siko ay katumbas ng isang siko at isang dangkal.
Sinukat ng lalaki ang lawak ng pader, isang patpat ang lawak at isang patpat ang taas.
6 At pumunta siya sa tarangkahan ng templo na nakaharap sa silangan at umakyat sa
mga baitang nito. Sinukat niya ang pasukan ng tarangkahan, isang patpat ang lalim.
7 Isang patpat ang haba at isang patpat ang lapad ng mga silid ng mga tagapagbantay,

limang siko ang pagitan ng dalawang silid ng mga tagapagbantay. At isang patpat
ang lalim ng pasukan ng templo patungo sa portiko ng templo. [8] Sinukat niya ang
portiko ng tarangkahan, isang patpat ang haba nito. [9] Sinukat niya ang portiko ng
tarangkahan, isang patpat ang lalim nito. At dalawang siko ang lawak ng mga haligi
ng pinto. Ito ang portiko ng tarangkahan na nakaharap sa templo. [10] Tatlo ang
bilang ng mga silid ng mga tagapagbantay sa magkabilang bahagi ng tarangkahan
at pareho ang sukat ng mga ito at pareho rin ang sukat ng pader na naghihiwalay
sa lahat ng mga ito mula sa isa't isa. [11] At sinukat ng lalaki ang lapad ng pasukan ng
tarangkahan—sampung siko at sinukat niya ang haba ng pasukan ng tarangkahan—
labintatlong siko. [12] Sinukat niya ang pader na nakapalibot sa harapan ng mga silid,
isang siko ang taas. At ang mga silid, anim na siko sa bawat bahagi. [13] Pagkatapos,
sinukat niya ang pasukan ng tarangkahan, mula sa bubong ng isang silid hanggang
sa kasunod na silid—dalawampu't-limang siko, mula sa pasukan ng unang silid
hanggang sa pangalawa. [14] At sinukat niya ang pader na patungo sa pagitan ng mga
silid ng tagapagbantay, animnapung siko ang haba. Sinukat niya hanggang sa portiko
ng tarangkahan. [15] Limampung siko ang pasukan mula sa harapan ng tarangkahan
hanggang sa kabilang dulo ng portiko ng tarangkahan. [16] Mayroong masisikip na
bintana sa mga silid at sa mga pader na naghihiwalay sa mga ito, gayundin sa portiko
at nasa panloob na bahagi ang lahat ng mga bintana. Mayroong mga nakaukit na
puno ng palma sa mga pader. [17] Pagkatapos, dinala ako ng lalaki sa panlabas na patyo
ng templo. Masdan mo, mayroong mga silid at mayroong latag na bato sa patyo, may
tatlumpung silid kasunod ng latag na bato. [18] Pataas ang latag na bato patungo sa
bahagi ng mga tarangkahan at pareho ang lapad nito sa haba ng mga tarangkahan.
Ito ang pang-ibabang latag na bato. [19] At sinukat ng lalaki ang layo mula sa harapan
ng pang-ibabang tarangkahan hanggang sa harapan ng panloob na tarangkahan;
isandaang siko ito sa silangang bahagi at gayundin naman sa hilagang bahagi. [20] At
sinukat niya ang haba at lapad ng tarangkahan na nasa hilaga ng panlabas na patyo.
[21] Mayroong tatlong silid sa bawat bahagi ng tarangkahan na iyon at pareho ang
sukat ng tarangkahan at ng portiko nito sa pangunahing tarangkahan, limampung
siko ang kabuuang haba at dalawampu't limang siko ang lapad. [22] Halos katumbas
ng nasa tarangkahan na nakaharap sa silangan ang mga bintana nito, portico, mga
silid at ang mga puno ng palma nito. Pitong baitang paakyat dito at sa portico nito.
[23] May isang tarangkahan patungo sa panloob na patyo sa harap ng tarangkahan na
nakaharap sa hilaga gaya rin ng tarangkahan sa silangan. Sinukat ng lalaki mula
sa isang tarangkahan hanggang sa isa pang tarangkahan, isandaang siko ang layo.
[24] Pagkatapos, dinala ako ng lalaki sa tarangkahan ng timog na pasukan, pareho
sa panlabas na tarangkahan ang sukat ng mga pader at ng portico. [25] Mayroong
mga masisikip na bintana sa pasukan ng tarangkahan at sa portiko nito gaya ng
nasa tarangkahang iyon. Limampung siko ang haba at dalawapu't limang siko ang
lapad ng tarangkahan sa timog at ng portiko nito. [26] Mayroong pitong baitang pataas
patungo sa tarangkahan at sa portico nito at may mga nakaukit na puno ng palma sa
magkabilang bahagi ng mga pader. [27] Mayroong tarangkahan patungo sa panloob na
patyo sa bahaging timog at sinukat ng lalaki mula sa tarangkahang iyon hanggang
sa tarangkahan ng pasukan sa timog, isandaang siko ang layo. [28] At dinala ako ng
lalaki sa panloob na patyo sa pamamagitan ng daanan sa tarangkahan sa timog na
pareho ang sukat sa iba pang mga tarangkahan. [29] Pareho ang sukat ng mga silid,
mga pader at mga portiko nito sa iba pang mga tarangkahan; mayroong mga bintana
sa buong palibot ng portiko. Limampung siko ang haba at dalawampu't limang siko
ang lawak ng panloob na tarangkahan at ng portiko nito. [30] May mga portiko rin
sa buong palibot ng panloob na pader. Dalawampu't lima ang haba ng mga ito at

limang siko ang lawak. 31 Nakaharap sa panlabas na patyo ang portiko na ito na
may nakaukit na mga puno ng palma sa mga pader nito at walong baitang patungo
sa itaas nito. 32 At dinala ako ng lalaki sa panloob na patyo sa pamamagitan ng
silangang daanan at sinukat ang tarangkahan na pareho ang sukat sa iba pang mga
tarangkahan. 33 Pareho ang sukat ng mga silid, mga pader at portiko nito sa iba
pang mga tarangkahan at mayroong mga bintana sa buong palibot. Limampung siko
ang haba at dalawampu't limang siko ang lawak ng panloob na tarangkahan at ng
portiko nito. 34 Nakaharap sa panlabas na patyo ang portiko nito. Mayroong mga
puno ng palma sa magkabilang bahagi nito at walong baitang patungo sa itaas nito.
35 Pagkatapos, dinala ako ng lalaki sa tarangkahan sa hilaga at sinukat ito, pareho
ang sukat nito sa iba pang mga tarangkahan. 36 Pareho ang sukat ng mga silid, mga
pader at portiko nito sa iba pang mga tarangkahan at may mga bintana sa buong
palibot. Limampung siko ang haba at dalawampu't limang siko ang lawak ng daanan
sa tarangkahan at ng portico nito. 37 Nakaharap ang portiko nito sa panlabas na
patyo, mayroong mga puno ng palma sa magkabilaang bahagi nito at walong baitang
patungo sa itaas nito. 38 May isang silid na may pinto patungo sa bawat panloob
na daanan ng tarangkahan. Dito nila nililinis ang mga alay na susunugin. 39 May
dalawang hapag sa magkabilang bahagi ng portiko kung saan kinakatay ang alay na
susunugin at gayundin ang alay para sa kasalanan at ang alay para sa pagkakasala.
40 May dalawang hapag sa tabi ng pader ng patyo, pataas patungo sa tarangkahan sa
hilaga. Mayroon ding dalawang hapag sa kabilang bahagi, sa portico ng tarangkahan.
41 Mayroong apat na hapag sa magkabilang bahagi ng tarangkahan. Kinakatay nila
ang mga hayop sa walong hapag. 42 Mayroong apat na hapag na tinapyas na bato para
sa mga handog na susunugin, isa at kalahating siko ang haba, isa at kalahating siko
ang lawak at isang siko ang taas. Inilatag nila sa mga ito ang mga kagamitan kung
saan nila sinusunog ang mga alay na susunugin para sa mga handog. 43 Nakalagay sa
palibot ng portiko ang kalawit na may dalawang ngipin na isang dangkal ang haba at
ilalagay sa mga hapag ang laman ng mga alay. 44 Malapit sa panloob na tarangkahan,
sa panloob na patyo ay mayroong mga silid ng mga mang-aawit. Nasa dakong hilaga
ang isa sa mga silid na ito at nasa timog ang isa. 45 At sinabi sa akin ng lalaki, “Para
sa mga pari na naglilingkod sa templo ang silid na ito na nakaharap sa timog. 46 At
para naman sa mga pari na naglilingkod sa altar ang silid na nakaharap sa hilaga. Ito
ang mga anak ni Zadok na lumapit kay Yahweh upang paglingkuran siya; kabilang
sila sa mga anak ni Levi.” 47 Pagkatapos, sinukat niya ang patyo, isandaang siko ang
haba at isandaang siko ang lawak sa isang kuwadrado na may altar sa harapan ng
tahanan. 48 At dinala ako ng lalaki sa portiko ng tahanan at sinukat niya ang mga
haligi ng pinto, limang siko ang kapal sa magkabilang bahagi. Ang pasukan mismo
ay labing-apat na siko ang lawak, at tatlong siko ang lawak ng mga pader sa bawat
bahagi nito. 49 Dalawampung siko ang haba at labing-isang siko ang lalim ng portiko
ng santuwaryo. May mga baitang patungo sa itaas nito at mga haligi na nakatayo sa
magkabilang bahagi nito.

41

1 Pagkatapos, dinala ako ng lalaki sa banal na lugar ng templo at sinukat ang mga
haligi ng pinto, anim na siko ang lawak sa magkabilang dako. 2 Sampung siko ang
lapad ng pintuan, limang siko ang haba ng pader sa bawat bahagi nito. Pagkatapos,
sinukat ng lalaki ang banal na lugar, apatnapung siko ang haba at dalawampung siko
ang lawak. 3 Pagkatapos, pumunta ang lalaki sa kabanal-banalang lugar at sinukat
ang mga haligi ng pintuan, dalawang siko at anim na siko ang lawak ng pintuan.
Pitong siko ang lawak ng mga pader sa magkabilang dako. 4 Pagkatapos, sinukat

niya ang haba ng silid, dalawampung siko. At ang luwang nito ay dalawampung
siko patungo sa harap ng bulwagan ng templo. Pagkatapos, sinabi niya sa akin,
“Ito ang kabanal-banalang lugar.” 5 Pagkatapos, sinukat ng lalaki ang pader ng
tahanan(bahay), anim na siko ang kapal nito. Apat na siko ang lapad ng mga
tagilirang silid sa buong palibot ng tahanan(bahay). 6 Mayroong tatlong palapag
na mga tagilirang silid, sapagkat may mga silid sa ibabaw ng mga silid, tatlumpu
sa bawat palapag. At may mga pasimano sa pader sa palibot ng tahanan(bahay)
para sa mga tagilirang silid sa buong palibot upang maging suporta sa mga silid
sa itaas, sapagkat walang inilagay na suporta sa pader ng tahanan(bahay). 7 Kaya
pinaluwang ang mga tagilirang silid at paikot patungo sa itaas, sapagkat paikot
ang tahanan(bahay) na pataas nang pataas sa buong palibot, pinaluwang ang mga
silid habang pataas nang pataas ang tahanan(bahay). At papunta sa pinakamataas
na palapag ang hagdanan sa pamamagitan ng gitnang palapag. 8 At may nakita
akong tuntungan sa buong palibot ng tahanan(bahay), ang pundasyon para sa mga
tagilirang silid, may sukat itong buong patpat na anim na siko ang taas. 9 Limang
siko ang lapad ng pader ng mga tagilirang silid sa labas. May isang bakanteng lugar
sa labas ng mga silid na ito sa santuwaryo. 10 Sa kabilang bahagi ng bakanteng lugar
na ito ay ang mga panlabas na tagilirang silid ng mga pari. Ang lugar na ito ay
may lawak na dalawampung siko sa buong palibot ng santuwaryo. 11 May mga pinto
patungo sa mga tagilirang silid mula sa isa pang bakanteng lugar. Ang isang pintuan
ay nasa hilagang bahagi at ang isa ay nasa bahaging timog. Limang siko ang lapad ng
bakanteng lugar na ito sa buong palibot. 12 Pitumpung siko ang lawak ng gusali na
nakaharap sa patyo sa dakong kanluran. Ang sukat ng pader nito sa buong palibot ay
limang siko ang kapal at siyamnapung siko ang haba nito. 13 Pagkatapos, sinukat ng
lalaki ang santuwaryo, isandaang siko ang haba. At ang hiwalay na gusali, ang pader
nito at ang patyo ay mayroon ding sukat na isandaang siko ang haba. 14 Isandaang
siko rin ang lapad ng harapan ng patyo sa harap ng santuwaryo. 15 Pagkatapos,
sinukat ng lalaki ang haba ng gusali sa likod ng santuwaryo, patungo sa kanluran
nito at ang mga galerya sa magkabilang bahagi ay isandaang siko. Ang banal na
lugar at ang portiko, 16 ang panloob na mga pader at ang mga bintana kabilang ang
masisikip na mga bintana at ang mga galerya sa buong palibot ng tatlong palapag
ay nababalutan lahat ng tabla. 17 Sa itaas ng pasukan patungo sa santuwaryo at
ang puwang sa tabi ng lahat ng pader na nakapalibot ay may mga nakaukit na
kerubin at mga puno ng palmera, nagsasalitan ang bawat isa. 18 At pinalamutian
ito ng kerubin at mga puno ng palmera, may puno ng palmera sa pagitan ng bawat
kerubin. At ang bawat kerubin ay may dalawang mukha. 19 Ang mukha ng tao na
nakatingin sa puno ng palmera sa isang dako at ang mukha ng isang batang leon
na nakatingin sa puno ng palmera sa kabilang dako. Pinalamutian nito ang buong
palibot ng tahanan, 20 mula sa ibaba hanggang sa itaas ng pintuan ay mayroong mga
palamuting kerubin at mga puno ng palmera sa pader ng templo. 21 Ang mga haligi
ng tarangkahan ay parisukat at magkakatulad ang mga ito. 22 Ang kahoy na altar
sa harap ng banal na lugar ay tatlong siko ang taas at dalawang siko ang haba sa
bawat bahagi. Ang mga panulukang haligi nito, pundasyon at balangkas ay gawa sa
kahoy. Pagkatapos, sinabi sa akin ng lalaki, “Ito ang hapag na nakatayo sa harapan
ni Yahweh.” 23 Mayroong dalawahang pinto para sa banal at kabanal-banalang lugar.
24 May dalawang bisagra ang bawat isang pinto na ito, dalawang bisagra para sa isang
pinto at dalawang bisagra para sa isa pa. 25 Iniukit sa mga pinto ng banal na lugar
ang kerubin at mga puno ng palmera gaya ng ipinalamuti sa mga pader at mayroong
kahoy na bubong sa ibabaw ng portiko sa harap. 26 Mayroong masisikip na mga
bintana at mga puno ng palmera sa magkabilang bahagi ng portiko. Ito ang mga

tagilirang silid ng tahanan(bahay) at mayroon din itong mga nakausling bubungan.

42

1 Pagkatapos, dinala ako ng lalaki palabas patungo sa panlabas na patyo sa dakong
hilaga at dinala niya ako sa mga silid sa harap ng panlabas na patyo at sa hilagang
panlabas na pader. 2 Sa tapat ng mga silid na iyon ay isandaang siko ang haba at
limampung siko ang lawak. 3 Ang ilan sa mga silid na iyon ay nakaharap sa panloob
na patyo at dalawampung siko ang layo mula sa santuwaryo. Mayroong tatlong
palapag na mga silid, ang mga nasa itaas ay nakatanaw sa mga nasa ibaba at bukas sa
mga ito na mayroong daanan. At ang ilan sa mga silid ay nakatanaw sa panlabas na
patyo. 4 Sampung siko ang lawak at isandaang siko ang haba ng isang daanan na nasa
harapan ng mga silid. Ang mga pinto ng mga silid ay nasa dakong hilaga. 5 Ngunit
mas maliit ang mga pang-itaas na bulwagan, sapagkat kinuha ng mga daanan ang
mas higit na espasyo nito kaysa sa ibaba at gitnang palapag ng gusali. 6 Sapagkat
tatlong palapag ang mga ito at wala itong mga haligi, hindi katulad ng mga patyo na
may mga haligi. Kaya ang pang-itaas na palapag ay binawasan ang sukat kaysa sa
pang-ibaba at gitnang palapag. 7 At ang mga nasa labas na pader na nasa tabi ng
mga silid patungo sa panlabas na patyo, ang patyo na nasa harap ng mga silid. Ang
pader na iyon ay limampung siko ang haba. 8 Limampung siko ang haba ng mga
silid ng panlabas na patyo at isandaang siko ang haba ng mga silid na nakaharap
sa santuwaryo. 9 Mayroong pasukan sa pinakaibabang mga silid mula sa dakong
silangan na nagmumula sa panlabas na patyo. 10 Mayroon ding mga silid sa tabi ng
pader ng panlabas na patyo sa dakong silangan ng panlabas na patyo, sa harap ng
panloob na patyo ng santuwaryo. 11 Ang daanan sa harap ng mga ito ay katulad ng
haba at lapad ng nasa harap ng mga silid sa dakong hilaga. Magkapareho rin ang
bilang ng mga pasukan ng mga ito. 12 Sa dakong timog ay may mga pinto patungo
sa mga silid na katulad ng mga nasa dakong hilaga. Ang daanan sa loob ay may
pinto sa ulunan nito at ang daanan ay nakabukas patungo sa iba't ibang mga silid.
Sa dakong silangan ay may pintuan sa daanan sa isang dulo. 13 Pagkatapos, sinabi sa
akin ng lalaki, "Ang timog at hilagang mga silid na nasa harap ng panlabas na patyo
ay mga banal na silid kung saan maaaring kainin ng mga paring nagtatrabaho na
pinakamalapit kay Yahweh ang pinakabanal na pagkain. Ilalagay nila doon ang mga
pinakabanal na bagay, ang handog na pagkain, ang handog para sa kasalanan at ang
alay para sa pagkakasala, sapagkat ito ay banal na lugar. 14 Kapag pumasok doon ang
mga pari, hindi sila dapat lumabas sa banal na lugar patungo sa panlabas na patyo
nang hindi hinuhubad ang mga pansilbing kasuotan, yamang banal ang mga ito. Kaya
dapat silang magsuot ng ibang mga damit bago lumapit sa mga tao." 15 Tinapos ng
lalaki ang pagsusukat sa kaloob-looban ng bahay at inilabas ako sa tarangkahan na
nakaharap sa silangan at sinukat ang lahat ng nakapalibot na lugar doon. 16 Sinukat
niya ang silangang bahagi gamit ang panukat na patpat, limandaang siko gamit ang
panukat na patpat. 17 Sinukat niya ang hilagang bahagi, limandaang siko gamit ang
panukat na patpat. 18 Sinukat din niya ang katimugang bahagi, limandaang siko
gamit ang panukat na patpat. 19 Tumalikod din siya at sinukat ang kanlurang bahagi,
limandaang siko gamit ang panukat na patpat. 20 Sinukat niya ito sa apat na panig,
ang pader nito at ang lahat na nakapalibot dito ay may haba na limandaang siko at
may lapad na limandaang siko upang ihiwalay ang banal at ang hindi banal.

43

1 Pagkatapos, dinala ako ng lalaki sa tarangkahan na nakabukas sa silangan.
2 Masdan mo! Dumating mula sa silangan ang kaluwalhatian ng Diyos ng Israel. Ang

kaniyang tinig ay tulad ng tunog ng maraming tubig at nagniningning ang lupa dahil
sa kaniyang kaluwalhatian! 3 At katulad ito ng pangitaing nakita ko nang dumating
siya upang wasakin ang lungsod at katulad ng pangitain na nakita ko sa ilog Kebar
at nagpatirapa ako! 4 Kaya dumating ang kaluwalhatian ni Yahweh sa tahanan sa
pamamagitan ng tarangkahan na nakabukas sa silangan. 5 Pagkatapos, itinayo ako ng
Espiritu at dinala ako sa panloob na patyo. Masdan mo! Pinupuno ng kaluwalhatian
ni Yahweh ang tahanan! 6 Nakatayo sa aking tabi ang lalaki at narinig ko na may
isa pang kumakausap sa akin na mula sa bahay. 7 Sinabi niya sa akin, "Anak ng
tao, ito ang lugar ng aking trono at ang lugar na tuntungan ng aking mga paa, kung
saan ako maninirahan magpakailanman sa kalagitnaan ng mga tao ng Israel. Hindi
na lalapastanganin ng sambahayan ng Israel ang aking banal na pangalan, sila o ang
kanilang mga hari dahil sa kanilang kawalan ng pananampalataya o sa 'mga bangkay'
ng kanilang mga hari sa kanilang mga dambana. 8 Hindi na nila lalapastanganin
ang aking banal na pangalan sa pamamagitan ng paglalagay ng mga pintuan ng
kanilang dambana sa tabi ng aking pintuan at ang mga haligi ng tarangkahan ng
kanilang mga dambana sa tabi ng mga haligi ng aking sariling tarangkahan na
walang namamagitan sa amin kundi pader. Nilapastangan nila ang banal kong
pangalan sa pamamagitan ng kanilang mga kasuklam-suklam na gawain, kaya nilipol
ko sila ng aking galit. 9 Ngayon, hayaan silang alisin ang kanilang kawalan ng
pananampalataya, ang 'mga bangkay' ng kanilang mga hari sa aking harapan at
maninirahan ako sa kanilang kalagitnaan magpakailanman! 10 Anak ng tao, ikaw
mismo ang dapat magsabi sa sambahayan ng Israel tungkol sa tahanang ito upang
mahiya sila dahil sa kanilang mga kasalanan. Dapat nilang isipin ang tungkol sa
paglalarawang ito. 11 Sapagkat kung mahihiya sila dahil sa lahat ng kanilang ginawa,
ihayag mo sa kanila ang disenyo ng tahanan, ang mga detalye nito, ang mga labasan
nito, ang mga pasukan nito, ang lahat ng detalye nito at ang lahat ng atas at patakaran
nito. Pagkatapos, isulat mo ito sa harapan ng kanilang mga mata upang maigatan
nila ang lahat ng disenyo at lahat ng patakaran nito upang masunod nila ang mga
ito. 12 Ito ang alituntunin para sa tahanan. Mula sa tuktok ng burol patungo sa lahat
ng nakapalibot na hangganan dito ay magiging kabanal-banalan. Tingnan mo! Ito
ang alituntunin para sa tahanan. 13 Ito ang magiging sukat ng altar sa mahabang
siko, ang bawat mahabang siko sa pangkaraniwan ay isang siko at isang kamay ang
haba. Kaya ang kanal sa palibot ng altar ay isang siko ang lalim at isang siko din
ang lapad. At ang gilid sa palibot ng dulo nito ay isang dangkal. Ito ang magiging
tuntungan ng altar. 14 Mula sa kanal sa lupa pataas sa mas mababang pasimano ng
altar ay dalawang siko at ang pasimano mismo ay dalawang siko ang lawak. At mula
sa maliit na pasimano hanggang sa malaking pasimano ng altar, ito ay apat na siko
at ang malaking pasimano ay isang siko ang lawak. 15 Ang sunugan sa altar ng mga
sinusunog na alay ay apat na siko ang taas at mayroong apat na sungay na nakaturo
sa itaas sa sunugan. 16 Labindalawang siko ang haba ng sunugan at labindalawang
siko ang lawak, isang parisukat. 17 Labing apat na siko ang haba ng hangganan nito
at labing apat na siko ang lawak ng bawat isa sa apat nitong bahagi at ang gilid nito
ay kalahating siko ang lawak. Ang kanal ay isang siko ang lawak sa buong palibot
na may mga baitang na nakaharap sa silangan." 18 Pagkatapos, sinabi niya sa akin,
"Anak ng tao, sinasabi ito ng Panginoong Yahweh. Ito ang mga alituntunin para sa
altar sa araw na gawin nila ito, para sa paghahandog ng mga alay na susunugin
dito at para sa pagwiwisik ng dugo dito. 19 Ikaw ay magbibigay ng toro mula sa
mga baka bilang alay para sa kasalanan sa mga paring Levita na mga kaapu-apuhan
ni Zadok, ang mga lumalapit sa akin upang paglingkuran ako. Ito ang pahayag ng
Panginoong Yahweh. 20 Pagkatapos, ikaw ay kukuha ng kaunting dugo nito at ilalagay

ito sa apat na sungay ng altar, sa apat na sulok ng dulo nito at sa gilid sa palibot
nito. Lilinisin mo ito at gagawing kabayaran para sa kasalanan. 21 Pagkatapos, kunin
mo ang toro para sa alay para sa kasalanan at sunugin mo ito sa inilaang bahagi
ng templo sa labas ng santuwaryo. 22 At sa ikalawang araw, ikaw ay mag-aalay ng
lalaking kambing na walang kapintasan mula sa mga kambing bilang handog para
sa kasalanan. Lilinisin ng mga pari ang altar gaya ng paglilinis nila sa pamamagitan
ng toro. 23 Kapag natapos mo ang paglilinis dito, mag-alay ka ng walang kapintasang
toro mula sa mga baka at walang kapintasang lalaking tupa mula sa kawan. 24 Ialay
mo ang mga ito kay Yahweh, sasabuyan ng mga pari ang mga ito ng asin at itataas
nila ang mga ito kay Yahweh bilang alay na susunugin. 25 Ikaw ay dapat maghanda
ng lalaking tupa bilang alay para sa kasalanan araw-araw sa loob ng pitong araw at
dapat ding maghanda ang mga pari ng walang kapintasang toro mula sa mga baka
at walang kapintasang lalaking tupa mula sa kawan. 26 Dapat silang mag-alay para
sa altar sa loob ng pitong araw at dalisayin ito at sa ganitong paraan dapat nila itong
gawing banal. 27 Dapat nilang buuin ang mga araw na ito, sa ikawalong araw at sa
susunod pang araw ay mangyayaring ihahanda ng mga pari ang inyong mga alay
na susunugin at ang inyong mga alay para sa kapayapaan sa altar at tatanggapin ko
kayo. Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh."

44

1 At dinala ako ng lalaki pabalik sa panlabas na santuwaryong tarangkahan na
nakaharap sa silangan, mahigpit itong isinara. 2 Sinabi sa akin ni Yahweh, "Mahigpit
na isinara ang tarangkahang ito at hindi ito mabubuksan. Walang taong makakadaan
dito, sapagkat dumaan dito si Yahweh na Diyos ng Israel, kaya mahigpit itong isinara.
3 Uupo sa loob nito ang pinuno ng Israel upang kumain sa harapan ni Yahweh.
Papasok siya sa pamamagitan ng daan sa tarangkahan ng portiko at lalabas sa daan
din na iyon." 4 Pagkatapos, dinala niya ako sa daanang nasa hilagang tarangkahan na
nakaharap sa tahanan. Kaya tumingin ako at pinagmasdan, napuno ng kaluwalhatian
ni Yahweh ang kaniyang tahanan at nagpatirapa ako! 5 At sinabi sa akin ni Yahweh,
"Anak ng tao, ihanda mo ang iyong puso, tumingin ka at makinig sa lahat ng mga
ipipapahayag ko sa iyo, sa lahat ng mga batas sa tahanan ni Yahweh at sa lahat ng
mga panuntunan nito. Isipin mo ang tungkol sa mga pasukan at mga labasan ng
tahanan. 6 At sabihin mo sa mga suwail na sambahayan ng Israel, 'Sinasabi ito ng
Panginoong Yahweh: Itigil na ninyo ang inyong mga kasuklam-suklam na gawain,
sambahayang Israel— 7 na dinala ninyo ang mga dayuhang hindi tuli ang mga puso
at hindi tuli sa laman upang pumunta sa aking santuwaryo at lapastanganin ito—
ang aking tahanan! — Habang dinadala ninyo sa akin ang aking tinapay, taba at
dugo— sinusuway ninyo ang aking tipan sa pamamagitan ng inyong mga kasuklam-
suklam na gawain. 8 Hindi ninyo ginampanang mabuti ang inyong mga tungkulin sa
akin. Sa halip, ibinigay ninyo sa iba ang tungkuling pangalagaan ang aking banal na
lugar. 9 Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Walang maaaring pumasok sa aking
santuwaryo sa sinuman sa mga dayuhang iyon na nasa kalagitnaan ng mga tao
ng Israel na mga hindi tuli sa puso at laman. 10 Ngunit ang mga Levitang lumayo
sa akin nang malihis ang Israel, mga taong lumihis sa akin upang sumamba sa
kanilang mga diyus-diyosan— ngayon magbabayad sila sa kanilang kasalanan. 11 Mga
lingkod sila sa aking santuwaryo, nagbabantay sa mga tarangkahan at naglilingkod
sa tahanan. Kinakatay nila ang mga alay na susunugin at mga handog ng mga tao;
tumatayo sila sa harapan nila upang paglingkuran sila. 12 Ngunit dahil nagsagawa
sila ng mga paghahandog sa harapan ng kanilang mga diyus-diyosan, naging mga
katitisuran sila nang kasalanan para sa sambahayan ng Israel. Kaya itataas ko ang

aking kamay upang sumumpa nang isang pangako laban sa kanila na magbabayad
sila para sa kanilang kasalanan! Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh. 13 Hindi sila
makakalapit sa akin upang kumilos bilang aking mga pari o makakalapit sa anuman
sa aking mga banal na bagay, sa mga kabanal-banalang mga bagay! Sa halip, dadalhin
nila ang kanilang kahihiyan at ang kanilang mga pagkakasala dahil sa mga kasuklam-
suklam na gawaing kanilang ginawa. 14 Ngunit itatalaga ko sila bilang tagapangasiwa
ng mga gawain sa tahanan para sa lahat ng mga tungkulin at lahat ng mga ginagawa
rito. 15 At ang mga paring Levita na mga anak na lalaki ni Zadok ang tumupad sa
mga tungkulin ng aking santuwaryo nang lumilihis sa pagsunod sa akin ang mga
Israelita— lalapit sila sa akin upang sambahin ako at tatayo sa aking harapan upang
magdala ng taba at dugo sa akin— ito ang pahayag ng Panginoong Yaweh. 16 Pupunta
sila sa aking santuwaryo; lalapit sila sa aking mesa upang sambahin ako at upang
tuparin ang kanilang mga tungkulin sa akin. 17 Kaya mangyayari na kapag pumasok
sila sa mga tarangkahan ng panloob na patyo, kailangan nilang magsuot ng mga
linong damit, sapagkat hindi sila dapat pumasok sa loob na nakasuot ng lana sa mga
tarangkahan ng panloob na patyo at sa tahanang ito. 18 Kailangang mayroong mga
linong turbante sa kanilang mga ulo at linong pamigkis sa kanilang mga balakang.
Hindi sila dapat magsuot ng mga damit na nagpapapawis sa kanila. 19 Kapag lumabas
sila sa panlabas na patyo upang pumunta sa mga tao, kailangan nilang hubarin ang
damit na isinuot nila nang maglingkod sila; dapat nilang hubarin ang mga ito at
ilagay sa isang banal na silid, upang hindi nila gawing banal ang ibang mga tao sa
pamamagitan ng pagsagi sa kanilang natatanging kasuotan. 20 Hindi rin nila dapat
ahitin ang kanilang mga ulo, ni hayaang nakalugay ang kanilang buhok, ngunit dapat
nilang gupitin ang kanilang buhok sa kanilang mga ulo. 21 Walang pari ang maaaring
uminom ng alak kapag pumunta siya sa panloob na patyo, 22 ni kumuha ng isang
balo o isang babaeng hiwalay sa asawa bilang kaniyang asawa, ngunit isang birhen
lamang mula sa hanay ng sambahayan ng Israel o isang balo na dating asawa ng isang
pari. 23 Sapagkat ituturo nila sa aking mga tao ang pagkakaiba sa pagitan ng banal
at hindi banal. Ipapaalam nila sa kanila ang pagkakaiba ng marumi at malinis. 24 Sa
isang alitan, mamamagitan sila upang humatol sa pamamagitan ng aking mga atas
at dapat silang maging makatarungan. At pananatilihin nila ang aking mga kautusan
at ang aking mga batas sa bawat pista at ipagdiriwang nila ang aking mga banal na
Araw ng Pamamahinga. 25 Hindi sila dapat pumunta sa isang patay na tao upang
maging marumi, maliban lamang kung ama o ina nila ito, anak na lalaki o anak na
babae, kapatid na lalaki o kapatid na babae na hindi pa nakisiping sa isang lalaki;
dahil kung hindi, magiging marumi sila. 26 Pagkatapos maging marumi ng isang
pari, magbibilang ang mga tao ng pitong araw para sa kaniya. 27 Bago ang araw ng
pagpunta niya sa banal na lugar, sa panloob na patyo upang maglingkod sa banal na
lugar, dapat siyang magdala ng isang handog dahil sa kasalanan para sa kaniyang
sarili— Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh. 28 At ito ang kanilang mana: Ako ang
magiging mana nila! Kaya hindi ninyo dapat sila bigyan ng ari-arian sa Israel; Ako
ang kanilang ari-arian! 29 Kakainin nila ang mga handog na pagkain, ang mga handog
dahil sa kasalanan at ang mga handog dahil sa pagkakasala; magiging pag-aari nila
ang lahat ng mga bagay na inilaan kay Yahweh sa Israel. 30 Ang pinakamainam
na mga unang bunga ng lahat ng mga bagay at ang bawat ambag, anumang bagay
na magmumula sa lahat ng inyong mga ambag ay magiging pag-aari ng mga pari,
at ibibigay ninyo ang pinakamainam ninyong handog na pagkain sa mga pari upang
manatili ang pagpapala sa inyong tahanan. 31 Hindi kakain ang mga pari ng anumang
patay na hayop o hayop na ginutay-gutay ng mabangis na hayop, maging ibon o
mabangis na hayop.

45

[1] Kapag nagpalabunutan kayo upang paghatian ang lupain bilang isang mana, dapat
kayong gumawa ng isang handog kay Yahweh. Magiging isang banal na bahagi ng
lupain ang handog na ito na dalawampu't limanglibong siko ang haba at sampung
libong siko ang lawak. Magiging banal ang lahat ng lugar na nakapalibot dito. [2] Mula
dito, magkakaroon ng limang daang siko ang haba at limang daang sikong parisukat
ang lawak na nakapalibot sa banal na lugar na may hangganang limampung siko ang
lawak. [3] Mula sa lugar na ito, susukat kayo ng isang bahagi na dalawampu't limang
libong siko ang haba at sampung libo ang lawak. Magiging isang banal na lugar ito
para sa inyo, isang kabanal-banalang lugar. [4] Magiging isang banal na lugar ito sa
lupain para sa mga paring naglilingkod kay Yahweh, ang mga lumapit kay Yahweh
upang maglingkod sa kaniya. Magiging isang lugar ito para sa kanilang mga tahanan
at isang banal na bahagi para sa banal na lugar. [5] Kaya magiging dalawampu't limang
libong siko ang haba at sampung libong siko ang lawak nito, at magiging para sa
bayan ito ng mga Levitang naglilingkod sa tahanan. [6] Maglalaan kayo ng isang bahagi
para sa lungsod na limang libong siko ang lawak at dalawampu't limang libong siko
ang haba, iyan ang magiging kasunod sa bahagi na nakalaan para sa banal na lugar.
Magiging pag-aari ng buong sambahayan ng Israel ang lungsod na ito. [7] Dapat nasa
magkabilang gilid ng lugar na nakalaan para sa banal na lugar at lungsod ang lupain
ng mga prinsipe. Nasa dakong kanluran at sa dakong silangan ng mga ito. Tutugma
ang haba nito sa haba ng isa sa mga bahaging iyon, mula sa kanluran hanggang
sa silangan. [8] Magiging pag-aari ng prinsipe ng Israel ang lupaing ito. Hindi na
kailanman aapihin ng aking mga prinsipe ang aking mga tao; sa halip, ibibigay nila
ang lupain sa sambahayan ng Israel para sa kanilang mga tribu. [9] Sinasabi ito ng
Panginoong Yahweh: Tama na para sa inyong mga prinsipe ng Israel! Alisin na ninyo
ang karahasan at pag-aawayan, gawin ang makatarungan at makatuwiran! Itigil na
ninyo ang pagpapalayas sa aking mga tao! —Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh.
[10] Dapat magkaroon kayo ng tamang mga timbangan, tamang mga efa at tamang
mga bath! [11] Magiging pantay ang dami ng efa at bath upang magiging ikasampu ng
isang homer ang isang bath at magiging ikasampu ng isang homer ang efa. Dapat
tumugma sa homer ang sukat ng mga ito. [12] Magiging dalawampung gera ang siklo
at gagawa ng animnapung siklo ng isang mina para sa iyo. [13] Ito ang ambag na
dapat ninyong ibigay: ang ikaanim na bahagi ng isang efa para sa bawat homer ng
trigo, at magbibigay kayo ng ikaanim na bahagi ng isang efa para sa bawat homer ng
sebada. [14] Ang alituntunin para sa paghahandog ng langis ay magiging ikasampung
bahagi ng isang bath para sa bawat kor (na sampung bath) o para sa bawat homer,
sapagkat sampung bath din ang isang homer. [15] Gagamitin para sa anumang handog
na susunugin o handog pangkapayapaan bilang kabayaran para sa mga tao ang isang
tupa o kambing mula sa kawan sa bawat dalawang daang hayop mula sa matubig na
mga rehiyon ng Israel—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh. [16] Ibibigay ng lahat
ng mga tao sa lupain ang ambag na ito sa prinsipe sa Israel. [17] Magiging tungkulin ng
prinsipe na magbigay ng mga hayop para sa mga alay na susunugin, mga handog na
butil, mga handog na inumin sa mga pagdiriwang at ang mga pagdiriwang ng Bagong
Buwan, at sa mga Araw ng Pamamahinga—sa lahat ng mga itinakdang pagdiriwang
ng sambahayan ng Israel. Magbibigay siya ng mga handog dahil sa kasalanan, mga
handog na butil, mga handog na susunugin at mga handog pangkapayapaan para
sa kabayaran sa kapakanan ng sambahayan ng Israel. [18] Sinasabi ito ng Panginoong
Yahweh: Sa unang buwan, sa unang araw ng unang buwan, kukuha kayo ng isang
torong walang kapintasan mula sa kawan at magsagawa ng isang paghahandog dahil
sa kasalanan para sa santuwaryo. [19] Kukuha ang pari ng kaunting dugo ng handog

dahil sa kasalanan at ilalagay niya ito sa mga haligi ng pintuan ng tahanan at sa
apat na sulok ng hangganan ng altar, at sa mga haligi ng pintuan ng tarangkahan sa
panloob na patyo. [20] Gagawin ninyo ito sa ikapito ng buwan para sa bawat taong
nagkasala ng hindi sinasadya o dahil sa kamangmangan; sa paraang ito, malilinis
ninyo ang templo. [21] Sa ikalabing apat na araw ng unang buwan, magkakaroon sa
inyo ng isang pagdiriwang, pitong araw na pagdiriwang. Kakain kayo ng tinapay
na walang pampaalsa. [22] Sa araw na iyon, maghahanda ang prinsipe ng isang toro
bilang handog dahil sa kasalanan, para sa kaniyang sarili at para sa lahat ng tao sa
lupain. [23] Para sa pitong araw ng pagdiriwang, maghahanda ang prinsipe ng handog
na susunugin para kay Yahweh: pitong toro at pitong walang kapintasang lalaking
tupa sa bawat araw para sa pitong araw, at isang lalaking kambing sa bawat araw
bilang handog dahil sa kasalanan. [24] Pagkatapos, magsasagawa ang prinsipe ng isang
handog na pagkain ng isang efa para sa bawat toro at isang efa para sa bawat lalaking
tupa kasama ang isang hin ng langis para sa bawat efa. [25] Sa ika labinlimang araw ng
ikapitong buwan, sa pagdiriwang, magsasagawa ang prinsipe ng mga paghahandog
sa pitong araw na ito: mga handog dahil sa kasalanan, mga handog na susunugin,
handog na pagkain at mga handog na langis.

46

[1] Sinabi ito ng Panginoong Yahweh: Isasara sa loob ng anim na araw ng
pagtatrabaho ang tarangkahan ng panloob na patyo na nakaharap sa silangan, ngunit
bubuksan ito sa Araw ng Pamamahinga at sa araw ng Bagong Buwan. [2] Papasok
ang prinsipe sa panlabas na patyo sa pamamagitan ng daan sa tarangkahan at sa
portiko nito mula sa labas, at tatayo siya sa harapan ng mga haligi ng pintuan ng
panloob na tarangkahan habang isinasagawa ng mga pari ang kaniyang handog
na susunugin at handog pangkapayapaan. Pagkatapos, sasamba siya sa pasukan
ng panloob na tarangkahan at lalabas siya, ngunit hindi isasara ang tarangkahan
hanggang gabi. [3] Sasamba rin ang mga tao ng lupain sa harapan ni Yahweh
sa pasukan ng tarangkahang ito sa mga Araw ng Pamamahinga at mga Bagong
Buwan. [4] Ang handog na susunugin na iaalay ng prinsipe kay Yahweh sa Araw
ng Pamamahinga ay anim na walang kapintasang mga kordero at isang walang
kapintasang lalaking tupa. [5] Ang handog na butil kasama ng lalaking tupa ay magiging
isang efa at ang handog na butil na kasama ng mga kordero ay kung ano lamang
ang naisin niyang ibigay at isang hin ng langis sa bawat efa ng butil. [6] Sa araw
ng Bagong Buwan, dapat mag-alay kayo ng isang walang kapintasang toro mula sa
isang kawan, anim na kordero, at isang walang kapintasang lalaking tupa. [7] Dapat
siyang gumawa ng handog na butil ng isang efa sa toro at isang efa sa lalaking
tupa, at kung anuman ang naisin niyang ibigay sa mga kordero at isang hin ng
langis para sa bawat efa ng butil. [8] Kapag pumasok ang prinsipe sa pamamagitan
ng daan sa tarangkahan at sa portiko nito, dapat siyang lumabas sa daanan din na
iyon. [9] Ngunit kapag pumunta ang mga tao ng lupain sa harapan ni Yahweh sa mga
itinalagang pagdiriwang, ang sinumang papasok sa tarangkahang nasa hilaga upang
sumamba ay dapat umalis sa pamamagitan ng tarangkahang nasa timog; at ang
sinumang papasok sa tarangkahang nasa timog ay dapat umalis sa pamamagitan ng
tarangkahang nasa hilaga. Walang sinuman ang maaaring bumalik sa tarangkahan
kung saan siya pumasok sapagkat dapat siyang lumabas nang tuwiran. [10] At dapat
nasa kalagitnaan nila ang prinsipe. Kapag pumasok sila, dapat din siyang pumasok
at kapag umalis sila, dapat din siyang umalis. [11] At sa mga pagdiriwang, ang handog
na butil ay dapat isang efa ng butil para sa toro at isang efa sa lalaking tupa at
anumang naisin niyang ibigay sa mga kordero, at isang hin ng langis para sa bawat

efa. 12 Kapag nagbigay ang prinsipe ng isang kusang handog, maging isang handog
na susunugin man o handog pangkapayapaan kay Yahweh, dapat niyang buksan ang
tarangkahang nakaharap sa silangan para dito, at magsagawa ng kaniyang handog
na susunugin at ng kaniyang handog pangkapayapaan gaya ng kaniyang ginagawa sa
Araw ng Pamamahinga. Pagkatapos, dapat siyang lumabas at isara ang tarangkahan
pagkatapos niyang makalabas. 13 Magbibigay rin kayo araw-araw ng isang walang
kapintasang kordero na isang taong gulang bilang handog na susunugin para kay
Yahweh. Gagawin ninyo ito tuwing umaga. 14 At magbibigay kayo ng isang handog
na butil kasama nito tuwing umaga, ikaanim na bahagi ng isang efa at ikatlong hin
ng langis upang basain ang harina ng handog na butil para kay Yahweh, ayon sa
panuntunang hindi maaaring baguhin. 15 Ihahanda nila ang kordero, ang handog na
butil at ang langis tuwing umaga bilang isang permanenteng handog na susunugin.
16 Sinasabi ito ng Panginoong Yahweh: Kung magbibigay man ang prinsipe ng isang
kaloob sa sinuman sa kaniyang mga anak na lalaki, ito ay kaniyang mana. Isang
mana ito at magiging ari-arian ito ng kaniyang mga anak na lalaki. 17 Ngunit kung
magbibigay siya ng isang kaloob sa isa sa kaniyang mga lingkod mula sa kaniyang
mana, kung gayon, magiging pag-aari ito ng lingkod hanggang sa taon ng kaniyang
kalayaan, at pagkatapos maibabalik ito sa prinsipe. Tiyak na para lamang sa kaniyang
mga anak na lalaki ang kaniyang mana. 18 Hindi kukunin ng prinsipe ang mana
ng mga tao mula sa kanilang mga sariling ari-arian; dapat siyang magbigay para
sa kaniyang mga anak na lalaki mula sa kaniyang sariling ari-arian upang hindi
magkahiwalay ang aking mga tao, ang bawat tao mula sa kaniyang sariling ari-arian.”'
19 Pagkatapos, dinala ako ng lalaki sa pasukan ng tarangkahang patungo sa mga banal
na silid para sa mga pari na nakaharap sa hilaga at pinagmasdan ko! May isang lugar
sa gawing kanluran. 20 Sinabi niya sa akin, “Ito ang lugar kung saan dapat pakuluan
ng mga pari ang handog sa pagkakasala, ang handog dahil sa kasalanan at kung saan
nila dapat lutuin ang handog na butil. Hindi nila dapat ilabas ang mga ito sa panlabas
na patyo upang ilaan ang mga tao kay Yahweh.” 21 At dinala niya ako sa panlabas na
patyo at sinamahan niya akong dumaan sa apat na sulok ng patyong iyon, at nakita
ko na sa bawat sulok ng patyo, may iba pang mga patyo. 22 Sa apat na sulok ng
panlabas na patyo, may apat na sulok na mga patyo na apatnapung siko ang haba at
tatlumpu ang lawak. Magkakapareho ang mga sukat para sa lahat ng apat na sulok
ng mga patyo. 23 Mayroong isang hilera sa buong paligid ng apat na ito na gawa sa
bato, at nasa ilalim ng hilera ng bato ang mga lutuang sunungan. 24 Sinabi sa akin
ng lalaki, “Ito ang mga lugar kung saan pakukuluan ng mga lingkod ng templo ang
alay ng mga tao.”

47

1 At dinala ako ng lalaki pabalik sa pasukan ng templo at masdan ninyo! Umaagos
ang tubig mula sa ilalim ng bungad ng tahanan ng templo sa gawing silangan,
sapagkat nakaharap sa silangan ang harapan ng templo at umaagos ang tubig sa
gawing timog ng templo, sa may kanan ng altar. 2 Kaya dinala niya ako palabas sa
hilagang tarangkahan at hinatid sa palibot ng tarangkahan na nakaharap sa silangan.
Masdan ninyo, umaagos ang tubig mula sa tarangkahang ito sa gawing timog nito.
3 Habang naglalakad ang lalaki patungong silangan, mayroong isang panukat na lubid
sa kaniyang kamay, sumukat siya ng isang libong siko at dinala ako sa tubig na
hanggang bukung-bukong ang lalim. 4 At sumukat siyang muli ng isang libong siko
at dinala ako sa tubig na hanggang tuhod ang lalim at sumukat siya muli ng isang
libong siko at dinala ako sa tubig na hanggang balakang ang lalim. 5 Pagkatapos
sumukat pa siya ng isang libong siko ng mas malayo, dito isa na itong ilog na hindi

ko kayang tawirin, napakalalim nito. Kailangan lamang itong languyin ng sinuman.
6 Sinabi sa akin ng lalaki: “Anak ng tao, nakikita mo ba ito?” at dinala niya ako
palabas at sinamahan ako sa paglalakad pabalik sa tabing-ilog. 7 Habang naglalakad
ako pabalik, masdan ninyo, mayroon ng maraming puno sa bahaging ito ng tabing-
ilog at pati na rin sa kabilang bahagi. 8 Sinabi ng lalaki sa akin: “Ang tubig na ito
ay lalabas sa lupaing sakop ng silangan at bababa sa Araba, dadaloy ang tubig na ito
sa Dagat na Maalat at maibabalik ang kasariwaan nito. 9 Nag-uumpukan ang bawat
nabubuhay na nilalang kung saan pumupunta ang tubig, magkakaroon ng maraming
isda sapagkat dumadaloy roon ang mga tubig na ito. Gagawin nitong sariwa ang
tubig alat. Mabubuhay ang lahat kung saan dumadaloy ang ilog. 10 At mangyayari
na tatayo sa tabi ng tubig ang mga mangingisda ng En-gedi at magkakaroon ng isang
lugar na patuyuan ng mga lambat sa En-eglaim. Magkakaroon ng maraming uri ng
isda sa Dagat na Maalat, tulad ng isda sa Malaking Dagat para sa kanilang kasaganaan.
11 Ngunit hindi magiging sariwa ang mga latian at mga ilat ng Dagat na Maalat, ito
ang mga magiging tagapagbigay ng asin. 12 Sa tabi ng ilog sa mga pampang nito, sa
magkabilang dako, tutubo ang lahat ng uri ng puno na nakakain ang bunga. Hindi
malalanta ang mga dahon nito at hindi kailanman titigil sa pamumunga ang mga ito.
Mamumunga ang mga puno sa bawat buwan, yamang nanggaling sa Santuwaryo
ang tubig ng mga ito. Magiging pagkain ang mga bunga nito at magiging gamot ang
mga dahon nito. 13 Ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: Ito ang magiging paraan
ng paghati ninyo sa lupain para sa labin-dalawang tribo ng Israel: Magkakaroon
ng dalawang bahagi si Jose. 14 At ikaw, bawat tao at kapatid na lalaki sa inyo ang
magmamana nito. Gaya ng pagtaas ko ng aking kamay upang sumumpang ibigay ito
sa inyong mga ama, sa parehong paraan na itong lupain ang naging inyong mana.
15 Ito ang magiging hangganan ng lupain sa hilagang bahagi mula sa Malaking Dagat
papuntang Hetlon at sa Lebo Hamat hanggang Sedad. 16 At ang hangganan ay aabot
sa Berota hanggang Sibraim na nasa pagitan ng Damasco at Hamat, hanggang Haser-
hatticon na malapit sa hangganan ng Hauran. 17 Kaya ang hangganan ay aabot mula
sa dagat hanggang Hazar-enon sa hangganan ng Damasco at Hamat hanggang sa
hilaga. Ito ang magiging hilagang bahagi. 18 Sa silangang bahagi, sa pagitan ng
Hauran at Damasco at sa pagitan ng Gilead at sa lupain ng Israel ang magiging Ilog
Jordan. Aabot hanggang sa Tamar ang hangganang ito. 19 At ang bahaging timog:
sa timog ng Tamar hanggang sa katubigan ng Meriba-kades, ang batis sa Egipto
hanggang sa Malaking Dagat at sa katimugang bahagi patungo sa timog. 20 At ang
hangganan ng kanluranin ay ang Malaking Dagat hanggang sa kung saan pumupunta
ito sa kabila ng Hamat. Ito ang magiging kanluraning bahagi. 21 Sa ganitong paraan
ninyo hahatiin ang lupaing ito para sa inyong mga sarili, para sa mga tribo ng Israel.
22 At mangyayari na magpapalabunutan kayo para sa mga mana para sa inyong mga
sarili at para sa mga dayuhan na nasa inyong kalagitnaan, ang mga nagsilang ng mga
bata sa inyong kalagitnaan at nakasama ninyo, tulad ng mga katutubong naipanganak
na mga tao ng Israel. Magpapalabunutan kayo para sa mga mana sa mga tribo
ng Israel. 23 At mangyayari na makakasama ng dayuhan ang tribo kung saan siya
nakikitira. Dapat ninyo siyang bigyan ng mana. Ito ang pahayag ng Panginoong
Yahweh.”

48

1 Ito ang mga pangalan ng mga tribo. Ang tribo ng Dan ay makakatanggap ng isang
bahagi ng lupain: ang hangganan nito ay aabot sa tabi ng hangganan sa hilaga ng
Israel papunta sa Hethlon at Lebo Hamat. Ang hangganan nito ay aabot hanggang
sa Hazar-enan at sa mga hangganan ng Damasco hanggang sa hilaga at hanggang

sa Hamat. Ang hangganan ng Dan ay aabot mula sa timog hanggang sa Dagat ng
Mediteraneo. 2 Isang bahagi ng lupain sa timog ng hangganan ng Dan ang magiging
lupain ng Aser na aabot mula sa silangan hanggang sa kanluran. 3 Sa timog ng
hangganan ng Aser ay magiging isang bahagi ng Neftali mula sa silangang bahagi
hanggang sa kanlurang bahagi. 4 Ang hangganan ng timog ng Neftali ang magiging
isang bahagi ng Manases na mula sa silangang bahagi hanggang sa kanlurang bahagi.
5 Sa timog ng hangganan ng Manases mula sa dakong silangang hanggang sa dakong
kanluran ang magiging isang bahagi ng Efraim. 6 Sa timog ng hangganan ng Efraim
mula sa dakong silangan hanggang sa dakong kanluran ang magiging isang bahagi
ng Ruben. 7 Sa tabi ng hangganan ni Ruben mula sa dakong silangan hanggang
sa dakong kanluran ang magiging isang bahagi ng Juda. 8 Ang handog na lupain
na inyong gagawin ay sa tabi ng hangganan ng Juda at pinalawak mula sa dakong
silangan hanggang sa dakong kanluran at magiging dalawampu't-limang libong siko
ang lawak. Tumutugma ang haba nito sa isang bahagi ng tribo mula sa dakong
silangan hanggang sa dakong kanluran at ang templo ang magiging gitna nito. 9 Itong
lupain na ihahandog ninyo kay Yahweh ay dalawampu't-limang libong siko ang haba
at sampung libong siko ang luwang. 10 Ito ang mga nakatakda para sa bahaging ito ng
banal na lupain: magkakaroon ng lupain ang mga pari na maitatalaga sa kanila na
may sukat na dalwampu't-limang libong siko ang luwang sa dakong hilaga, sampung
libong siko ang luwang sa dakong kanluran, sampung libong siko ang luwang sa
dakong silangan at dalawampu't-limang libong siko ang haba sa dakong timog na
nasa gitna nito ang banal na lugar ni Yahweh. 11 Ito dapat ang para sa mga tao na
inilaan kay Yahweh: ang mga pari sa lahi ni Zadok na matapat na naglingkod sa
akin na hindi naligaw nang naligaw ang mga tao ng Israel, gaya ng ginawa ng mga
Levita. 12 Ang handog para sa kanila ay magiging isang bahagi nitong pinakabanal
na lupain na palalawakin hanggang sa hangganan ng mga Levita. 13 Ang lupain
ng mga Levita sa tabi ng hangganan kasama ang lupain ng mga pari ay magiging
dalawampu't-limang libong siko ang haba at sampung libong siko ang lawak. Ang
kabuuang haba ng dalawang sukat ng lupain ay magiging dalawampu't-limang libong
siko at dalawampung libong siko ang lawak. 14 Hindi nila ito dapat ibenta o ipagpalit,
wala sa unang mga bunga ng lupain ng Israel ang dapat maihiwalay mula sa mga
sukat nito, sapagkat lahat ng ito ay banal kay Yahweh. 15 Ang natitirang lupain na
limang-libong siko ang lawak at dalawampu't limang libong siko ang haba ay para
sa karaniwang kagamitan ng lungsod, mga tahanan at ang pastulan. Ang lungsod
ang nasa gitna nito. 16 Ito ang magiging mga sukat ng lungsod: ang dakong hilaga
ay magiging 4, 500 siko ang haba, ang dakong timog ay magiging 4, 500 siko ang
haba, ang dakong silangan ay magiging 4, 500 siko ang haba at ang dakong kanluran
ay magiging 4, 500 siko ang haba. 17 Magkakaroon ng pastulan para sa lungsod
sa dakong hilaga, na may 250 siko ang lalim, sa timog na may 250 siko ang lalim,
sa silangan na may 250 siko ang lalim at sa kanluran na may 250 siko ang lalim.
18 Pahahabain ng sampung libong siko sa silangan at sampung libong siko sa kanluran
ang natitirang sukat ng banal na handog. Pahahabain ito sa tabi ng hangganan ng
banal na handog at ang bunga nito ang magiging pagkain para sa mga nagtatrabaho
sa lungsod. 19 Sasakahin ang lupaing iyon ng mga tao na kabilang sa buong tribo ng
Israel, mga tao na siyang nagtatrabaho sa lungsod. 20 Lahat ng handog na lupain ay
may sukat na dalawampu't limang libong siko ang haba at dalawampu'tlimang libong
siko ang luwang. Sa paraang ito gagawin ninyong isang lupain ang handog na banal,
gayun din ang lupaing para sa lungsod. 21 Ang natitirang lupain sa magkabilang
bahagi ng banal na handog at ang bahagi ng lungsod ay para sa prinsipe. Ang sukat
ng lupain ng prinsipe sa silangan ay aabot ng dalawampu't-limang libong siko mula sa

hangganan ng banal na handog hanggang sa silanganing hangganan at ang kaniyang
sukat sa kanluran ay palalawakin ng dalawampu't-limang libong siko hanggang sa
kanluraning hangganan. Sa gitna nito ay ang banal na handog at ang banal na lugar
ng templo. 22 Ang lupain na palalawakin mula sa pag-aari ng mga Levita at ang bahagi
ng lungsod sa gitna nito ay para sa prinsipe. Ito ay sa pagitan ng hangganan ng Juda at
hangganan ng Benjamin. Para sa prinsipe ang lupaing ito. 23 Para sa mga natitirang
tribo, aabot ang kanilang mga bahagi mula dakong silangan hanggang sa dakong
kanluran. Makakatanggap ang Benjamin ng isang bahagi. 24 Sa timog ng hangganan
ng Benjamin na aabot mula sa dakong silangan hanggang sa kanluran ang magiging
isang bahaging lupain ng Simeon. 25 Sa timog ng hangganan ng Simeon na aabot
sa dakong silangan hanggang sa kanluran ang magiging isang bahagi ng lupain ng
Issachar. 26 Sa timog ng hangganan ng Issachar na aabot mula sa dakong silangan
hanggang sa dakong kanluran ang magiging isang bahagi ng lupain ng Zebulun. 27 Sa
timog ng hangganan ng Zebulun na aabot mula sa dakong silangan hanggang sa
kanluran ang magiging isang bahagi ng lupain ng Gad. 28 Ang katimugang hangganan
ng Gad ay aabot mula sa Tamar hanggang sa mga katubigan ng Meribat-cadesh at
mas malayo sa batis ng Egipto at sa Malaking Dagat. 29 Magpapalabunutan kayo para
sa lupaing ito at ito ang magiging mana ng mga tribo ng Israel. Ito ang kanilang
mga magiging bahagi. Ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh. 30 Ito ang magiging
mga labasan mula sa lungsod: sa gawing hilaga na may sukat na 4, 500 siko ang
haba 31 ang tatlong tarangkahan na nakapangalan sa mga tribo ng Israel: isang
tarangkahan para kay Ruben, isang tarangkahan para kay Juda at isang tarangkahan
para kay Levi. 32 May tatlong tarangkahan sa gawing silangan na may sukat na 4,
500 siko ang haba: isang tarangkahan para kay Jose, isang tarangkahan para kay
Benjamin at isang tarangkahan para kay Dan. 33 May tatlong tarangkahan sa gawing
silangan na may sukat na 4, 500 siko ang haba: isang tarangkahan para kay Simeon,
isang tarangkahan para kay Issachar at isang tarangkahan para kay Zebulon. 34 May
tatlong tarangkahan sa gawing kanluran na may sukat na 4, 500 siko ang haba: isang
tarangkahan para kay Gad, isang tarangkahan para kay Asher at isang tarangkahan
para kay Nephtali. 35 Ang lawak ng palibot ng lungsod ay labing-walong libong siko
at mula sa araw na iyon, ang magiging pangalan ng lungsod ay “Naroon si Yahweh.”

Daniel

1 Sa ikatlong taon ng paghahari ni Jehoiakim na hari ng Juda, dumating si
Nebucadnezar na hari ng Babilonia sa Jerusalem at kinubkob ang lungsod upang
putulin ang lahat ng mga tulong para rito. 2 Binigyan ng Panginoon si Nebucadnezar
ng katagumpayan laban kay Jehoiakim na hari ng Juda at ibinigay sa kaniya ang ilan
sa mga sagradong bagay mula sa tahanan ng Diyos. Dinala niya ang mga ito sa lupain
ng Babilonia, sa tahanan ng kaniyang diyos at inilagay ang sagradong mga bagay
sa kabang-yaman ng kaniyang diyos. 3 At nakipag-usap ang hari kay Aspenaz, ang
kaniyang pinunong opisyal upang dalhin ang ilan sa mga Israelita, sa maharlikang
angkan at mga dakilang tao— 4 mga binatang walang kapintasan, kaakit-akit ang
itsura, at mahusay sa lahat ng karunungan, puno ng kaalaman at pang-unawa at
karapat-dapat na maglingkod sa palasyo ng hari. Tuturuan niya sila ng panitikan
at wika ng mga taga-Babilonia. 5 At ibinilang sila ng hari ng bahagi sa araw ng
kaniyang mga pagkain at sa alak na kaniyang iinumin. Sasanayin ang mga binatang
ito sa tatlong taon at pagkatapos, maglilingkod sila sa hari. 6 Kabilang sa mga ito
ay sina Daniel, Hananaias, Misael, at Azarias, ilan sa mga tao ng Juda. 7 Binigyan
sila ng mga pangalan ng pinunong opisyal: tinawag si Daniel na Beltesazar, tinawag
si Hananias na Shadrac, si Misael na Meshac, at si Azarias na Abednego. 8 Ngunit
ipinasiya ni Daniel sa kaniyang isipan na hindi niya dudungisan ang kaniyang sarili
sa mga pagkain ng hari o sa mga alak na kaniyang iniinom. Kaya humiling siya ng
pahintulot mula sa pinunong opisyal na hindi niya maaaring dungisan ang kaniyang
sarili. 9 Binigyang pabor at habag ng Diyos si Daniel sa pamamagitan ng pagkakaroon
ng paggalang ng pinuno ng mga opisyal sa kaniya. 10 Sinabi ng pinunong opisyal
kay Daniel, "Natatakot ako sa aking panginoong hari. Ipinag-utos ng hari kung
ano ang inyong kakainin at ang inyong iinumin. Bakit kailangan niyang makita na
mukhang mahina kayo kaysa sa mga binata na kasing-edad ninyo? Pupugutan ako
ng ulo ng hari dahil sa inyo." 11 At nakipag-usap si Daniel sa katiwala na siyang
itinalaga ng pinunong opisyal kina Daniel, Hananias, Misael at Azarias. 12 Sinabi
niya, "Nakikiusap ako na subukin mo kami, ang iyong mga lingkod, sa sampung
araw. Bigyan mo lamang kami ng ilang mga gulay na makakain at tubig upang
inumin. 13 At ihambing ang aming itsura sa itsura ng mga binatang nagsikain ng
pagkain ng hari, at pakitunguhan mo kami, na iyong mga lingkod, batay sa kung
ano ang iyong nakita." 14 Kaya sumang-ayon ang tagapamahala sa kaniya na gawin
ito. At sinubukan niya sila sa loob ng sampung araw. 15 At pagkatapos ng sampung
araw ang kanilang itsura ay naging mas malusog, at malakas ang pangangatawan
kaysa sa lahat ng mga binata na kumain ng pagkain ng hari. 16 Kaya kinuha ng mga
katiwala ang kanilang mga pagkain at ang kanilang alak at binigyan lamang sila ng
mga gulay. 17 Para sa apat na binatang ito, pinagkalooban sila ng Diyos ng kaalaman
at maliwanag na pagkaunawa sa lahat ng panitikan at karunungan at nauunawaan
ni Daniel ang lahat ng uri ng mga pangitain at mga panaginip. 18 At sa pagtatapos
ng araw na itinakda ng hari upang sila ay dalhin, dinala sila ng pinunong opisyal
sa harapan ni Nebucadnezar. 19 Kinausap sila ng hari, at sa kanilang lahat walang
maihahalintulad kay Daniel, Hananias, Misael, at Azarias. Nakatayo sila sa harap ng
hari, nakahandang paglingkuran siya. 20 At sa bawat katanungan ng karunungan at
pang-unawa na itinanong sa kanila ng hari, nasumpungan niya na sila ay sampung
beses na mas mainam kaysa sa lahat ng salamangkero at ang mga umaangking

nakakausap ang mga patay na nasa kaniyang buong kaharian. 21 Namalagi si Daniel
hanggang sa unang taon ng haring Ciro.

2

1 Sa ikalawang taon ng paghahari ni Nebucadnezar, nagkaroon siya ng mga
panaginip. Naguluhan ang kaniyang isip, at hindi siya makatulog. 2 At ipinatawag
ng hari ang mga salamangkero at ang mga nagsasabing nakakausap ang patay.
Ipinatawag din niya ang mga mangkukulam at matatalinong kalalakihan. Nais niya
na sabihin nila sa kaniya ang tungkol sa kaniyang mga panaginip. Kaya dumating
sila at tumayo sa harapan ng hari. 3 Sinabi ng hari sa kanila, “Nagkaroon ako
ng isang panaginip, at nababahala ang aking isipan na malaman ang kahulugan
ng panaginip.” 4 Pagkatapos, nagsalita ang matatalinong kalalakihan sa wikang
Aramaico, “Hari, mabuhay ka magpakailanman! Sabihin mo ang panaginip sa amin,
ang inyong mga lingkod at ihahayag namin ang kahulugan.” 5 Sumagot ang hari sa
matatalinong kalalakihan, “Nalutas na ang usaping ito. Kung hindi ninyo maihahayag
ang panaginip sa akin at bigyang kahulugan ito, pagpuputul-putulin ko ang inyong
katawan at gagawin kong tambakan ng basura ang inyong mga tahanan. 6 Ngunit
kung sasabihin ninyo sa akin ang panaginip at kahulugan nito, makakatanggap
kayo ng mga kaloob mula sa akin, isang gantimpala at dakilang karangalan. Kaya
sabihin ninyo sa akin ang panaginip at kahulugan nito.” 7 Sumagot silang muli
at sinabi, “Hayaang sabihin ito sa amin ng hari, ang kaniyang mga lingkod, ang
panaginip at sasabihin namin sa inyo ang kahulugan nito.” 8 Sumagot ang hari,
“Nakatitiyak ako na nangangailangan pa kayo ng mas maraming panahon dahil
nakita ninyo kung gaano katatag ang aking pagpapasiya tungkol dito. 9 Ngunit kung
hindi ninyo sasabihin sa akin ang panaginip, may iisang hatol lamang para sa inyo.
Napagpasiyahan ninyong maghanda ng bulaan at mapanlinlang na mga salita na
sinang-ayunan ninyo upang sabihin sa akin hanggang magbago ang aking isip. Kung
kaya, sabihin ninyo sa akin ang panaginip at pagkatapos ay alam ko na mabibigyang
kahulugan ninyo ito para sa akin.” 10 Sumagot ang matatalinong kalalakihan sa hari,
“Walang tao sa lupa ang may kakayanang matugunan ang pangagailangan ng hari.
Walang dakila at makapangyarihang hari ang mangangailangan ng ganoong bagay
mula sa sinumang salamangkero, o mula sa sinumang umaangkin na makipag-usap
sa patay, o mula sa isang matalinong tao. 11 Ang pangangalingan ng hari ay mahirap,
at walang sinuman ang makakapagsabi nito sa hari maliban sa mga diyos at hindi
sila naninirahan kabilang sa mga tao.” 12 Ito ang ikinagalit at labis na nagpagalit
sa hari, at nagbigay siya ng utos na lipulin ang lahat ng mga nasa Babilonia na
kinikilala sa kanilang karunungan. 13 Kaya nailabas ang kautusan. Lahat ng mga
nakilala sa kanilang karunungan ay nahatulan ng kamatayan; hinanap din nila
si Daniel at ang kaniyang mga kaibigan upang mailagay din sila sa kamatayan.
14 Pagkatapos, sumagot si Daniel ng may hinahon at mabuting pagpapasiya kay Arioc
na pinuno ng mga tagabantay ng hari, na dumating upang patayin ang lahat ng
mga nasa Babilonia na kinikilala sa kanilang karunungan. 15 Tinanong ni Daniel
ang pinuno ng tagabantay ng hari, “Bakit pabigla-bigla ang kautusan ng hari?”
Kaya sinabi ni Arioc kay Daniel ang nangyari. 16 Pagkatapos, pumasok si Daniel
at humiling ng kasunduan sa hari upang maiharap niya ang pagpapaliwanag sa
hari. 17 Pagkatapos, pumunta si Daniel sa kaniyang tahanan at ipinaliwanag niya
kay Hananias, Misael, at Azarias kung ano ang nangyari. 18 Hinimok niya sila na
hanapin ang habag mula sa Diyos ng langit tungkol sa hiwagang ito upang siya at
sila ay hindi maaaring patayin kasama ang mga natirang kalalakihan sa Babilonia
na kilala sa kanilang karunungan. 19 Nang gabing iyon, naihayag ang lihim kay

Daniel sa isang pangitain. At pinuri ni Daniel ang Diyos ng kalangitan 20 at sinabi,
“Purihin ang pangalan ng Diyos ng walang hanggan at magpakailanman; sapagkat
ang karunungan at kapangyarihan ay sa kaniya. 21 Binababago niya ang mga panahon
at mga kapanahunan; tinatanggal niya ang mga hari at inilalagay ang mga hari
sa kanilang mga trono. Nagbibigay siya ng karunungan sa matalino at kaalaman
sa mga mayroong pag-unawa. 22 Inihahayag niya ang malalim at nakatagong mga
bagay dahil alam niya ang mga nasa kadiliman at ang liwanag ay nananahan sa
kaniya. 23 Diyos ng aking mga ninuno, pinasasalamatan at pinupuri ko kayo para sa
karunungan at kapangyarihan na ibinigay ninyo sa akin. Ngayon, ipinaalam mo
sa akin kung ano ang aming ipinapanalangin sa iyo; ipinaalam mo sa amin ang
bagay na nagpapaalala sa hari.” 24 Sa lahat ng mga ito, pumunta si Daniel upang
makipagkita kay Arioc, ang isa na itinakda ng hari upang patayin ang lahat ng
matatalino sa Babilonia. Lumapit siya at sinabi sa kaniya, “Huwag mong patayin
ang matatalinong kalalakihan sa Babilonia. Samahan mo ako sa harapan ng hari
at sasabihin ko ang kahulugan ng panaginip ng hari. 25 At dinala agad ni Arioc si
Daniel sa harapan ng hari at sinabi, “Natagpuan ko na ang lalaki sa mga bihag ng
Juda na makapaghahayag ng kahulugan sa panaginip ng hari.” 26 Sinabi ng hari kay
Daniel (na tinatawag na Beltesazar), “May kakayahan ka bang sabihin sa akin ang
panaginip na nakita ko at ang kahulugan nito?” 27 Sumagot si Daniel sa hari at sinabi,
“Ang hiwagang pangagailangan ng hari ay hindi maihahayag sa pamamagitan ng mga
may karunungan, ni sa pamamagitan ng mga nagsasabi na nakikipag-usap sa patay,
ni sa mga salamangkero, at hindi sa mga manghuhula. 28 Gayon pa man, mayroong
isang Diyos na naninirahan sa langit, na naghahayag ng mga lihim, at ipinaalam niya
sa iyo, Haring Nebucadnezar kung ano ang mangyayari sa mga darating na araw.
Ang iyong panaginip at mga pangitain ng iyong isip habang nakahiga ka sa iyong
higaan ay ang mga ito: 29 Para sa iyo, hari, ang iyong mga pag-iisip ay dumating sa
iyo sa iyong higaan kung ano ang mangyayari sa panahong darating, at ang isang
makapaghahayag ng mga lihim na ipaalam sa iyo ay malapit ng mangyari. 30 Para
sa akin, hindi maihahayag ang lihim na ito sa akin dahil sa anumang karunungan
na mayroon ako higit pa sa kahit sinong nabubuhay na tao. Inihayag ang lihim
na ito sa akin upang ikaw na hari ay maaaring maunawaan ang kahulugan nito at
upang maaari mong malaman ang mga pag-iisip na nasa iyong kalooban. 31 Hari,
tumingala ka at nakita mo ang isang malaking imahen. Ang imaheng ito ay napaka-
makapangyarihan at maliwanag na nakatayo sa iyong harapan. Kakila-kilabot ang
liwanag nito. 32 Gawa sa purong ginto ang ulo ng imahen. Gawa sa pilak ang dibib
at mga braso nito. Ang gitna at hita nito ay gawa sa tanso, 33 at gawa sa bakal ang
mga binti nito. Gawa sa pinaghalong bakal at putik ang mga paa nito. 34 Tumingala
ka, at natibag ang isang bato, bagaman hindi sa pamamagitan ng mga kamay ng
tao, at tumama ito sa bakal at putik na paa ng imahen at nabasag nila ito. 35 At
magkakasabay na nabasag ang bakal, putik, tanso, pilak at ginto nang pira-piraso
at naging parang dayami sa giikan sa tag-araw. Tinangay sila ng hangin palayo at
walang naiwang bakas sa kanila. Ngunit ang batong tumama sa imahen ay naging
malaking bundok at pinuno nito ang buong mundo. 36 Ito ang iyong panaginip.
Ngayon, sasabihin na namin sa hari ang kahulugan. 37 Ikaw hari, ay hari ng mga hari
na siyang binigyan ng kaharian ng Diyos sa langit, ang kapangyarihan, ang kalakasan,
at ang karangalan. 38 Ibinigay niya sa iyong kamay ang lugar kung saan naninirahan
ang mga tao. Ibinigay niya ang lahat ng hayop sa parang at mga ibon sa kalangitan
sa iyong kamay, at ipinamahala niya ang lahat ng ito sa iyo. Ikaw ang gintong ulo ng
imahen. 39 Pagkatapos mo, isa pang kaharian ang babangon na mas mababa sa iyo,
at gayunman ang ikatlong kaharian ng tanso ang mamamahala sa buong mundo.

40 Magkakaroon ng ikaapat na kaharian, kasintibay ng bakal, dahil winawasak ng
bakal ang ibang bagay nang pira-piraso at dudurugin ang lahat ng bagay. Dudurugin
niya ang lahat ng mga bagay at wawasakin ang mga ito. 41 Tulad lamang ng nakita mo,
ang paa at mga daliri ng paa na bahagyang gawa sa lutong putik at bahagyang gawa sa
bakal, kaya ito ay magiging nahating kaharian; ilan sa kalakasan ng bakal ay naroon,
tulad lamang ng nakita mong pinaghalong bakal kasama ang malambot na putik.
42 Habang ang mga daliri sa paa ay bahagyang gawa sa bakal at bahagyang gawa sa
putik, kaya ang kaharian ay bahagyang matibay at bahagyang marupok. 43 Habang
nakita mo na inihalo ang bakal sa malambot na putik, kaya magkakahalo ang mga
tao; hindi na sila mananatiling magkasama, gaya ng bakal na hindi inihahalo sa putik.
44 Sa mga panahon ng mga haring iyon, magtatayo ang Diyos ng langit ng kaharian
na hindi kailanman mawawasak, ni masasakop ng ibang mga tao. Dudurugin nito
ang ibang mga kaharian nang pira-piraso at maglalagay ng wakas sa kanilang lahat
at mananatili ito magpakailanman. 45 Gaya ng iyong nakita, isang batong natibag sa
bundok, ngunit hindi sa pamamagitan ng mga kamay ng tao. Dinurog nito ang bakal,
tanso, putik, pilak at ginto nang pira-piraso. Ipinaalam sa iyo ng dakilang Diyos, hari,
ang mangyayari pagkatapos nito. Ang panaginip ay totoo at ang pagpapaliwanag na
ito ay maaasahan." 46 Nagpatirapa si Haring Nebucadnezar sa harap ni Daniel at
pinarangalan siya; iniutos niya na magsagawa ng handog at ang insensong iyon ay
maihandog sa kaniya. 47 Sinabi ng hari kay Daniel, "Totoo na ang iyong Diyos ay
Diyos ng mga diyos, ang Panginoon ng mga hari, at ang siyang naghahayag ng mga
lihim, sapagkat may kakayahan kang makapaghayag ng hiwagang ito." 48 Pagkatapos,
binigyan ng mataas na parangal ng hari si Daniel at binigyan siya ng maraming
kamangha-manghang mga kaloob. Ginawa niya siyang pinuno sa buong lalawigan
ng Babilonia. 49 Si Daniel ang naging punong gobernador sa lahat ng matatalinong
kalalakihan ng Babilonia. Gumawa ng kahilingan si Daniel sa hari, at hinirang ng hari
sina Shadrac, Meshac at Abednego na maging tagapangasiwa sa buong lalawigan ng
Babilonia. Ngunit nanatili si Daniel sa palasyo ng hari.

3

1 Gumawa ng isang gintong imahen si Nebucadnezar na animnapung siko ang taas
at anim na siko ang lapad. Ipinatayo niya ito sa Kapatagan ng Dura sa lalawigan
ng Babilonia. 2 Pagkatapos, nagpadala ng mga mensahe si Nebucadnezar upang
sama-samang tipunin ang mga gobernador ng lalawigan, mga gobernador ng rehiyon
at lokal na mga gobernador kasama ng mga konsehal, mga taga-ingat yaman, mga
hukom, mga mahistrado at lahat ng matataas na opisyal ng lalawigan upang pumunta
sa pagtatalaga ng imahen na kaniyang ipinatayo. 3 Pagkatapos, ang mga gobernador
ng lalawigan, mga gobernador ng rehiyon at lokal na mga gobernador kasama ang
mga konsehal, mga tagapag-ingat yaman, mga hukom mga mahistrado at lahat ng
matataas na opisyal ng lalawigan ay sama-samang nagtipon sa pagtatalaga ng imahen
na ipinatayo ni Nebucadnezar. Tumayo sila sa harapan nito. 4 At sumigaw ng malakas
ang isang tagapamalita, "Inuutusan kayo, mga tao, mga bansa at mga wika, 5 sa oras
na marinig ninyo ang tunog ng mga tambuli, mga plauta, mga sitar, mga lira, mga
alpa at mga saltero at lahat ng uri ng instrumentong panugtog, magpatirapa kayo at
magsisamba sa harapan ng gintong imahen na ipinatayo ni Haring Nebucadnezar.
6 Sinuman ang hindi magpatirapa at sumamba sa sandaling iyon ay itatapon sa
naglalagablab na pugon." 7 Kaya nang marinig ng mga tao ang mga tunog ng
mga tambuli, mga plauta, mga sitar, mga lira, mga alpa at mga saltero at lahat ng
uri ng instrumentong panugtog, ang lahat ng mga tao, mga bansa at mga wika ay
nagpatirapa at nagsisamba sa harapan ng gintong imahen na ipinatayo ni haring

Nebucadnezar. 8 Ngayon, sa panahong ito dumating ang ilan sa mga taga-Caldeo at nagdala ng mga paratang laban sa mga Judio. 9 Sinabi nila kay haring Nebucadnezar, “Hari, mabuhay ka magpakailanman! 10 Ikaw, na hari ay gumawa ng kautusan na ang bawat tao na makakarinig ng tunog ng mga tambuli, mga plauta, mga sitar, mga lira, mga alpa at mga saltero at lahat ng uri ng instrumentong panugtog ay magpatirapa at dumapa sa harapan ng gintong imahen 11 Sinuman ang hindi magpatirapa at sumamba ay kailangang itapon sa naglalagablab na pugon. 12 Ngayon, may ilang mga Judio na iyong itinalaga sa mga gawain sa lalawigan ng Babilonia, ang kanilang mga pangalan ay sina Shadrac, Meshac at Abednego. Ang mga kalalakihang ito, o hari, ay hindi nakinig sa inyo. Hindi nila sinamba, pinaglingkuran ang iyong diyos o nagpatirapa sa harapan ng gintong imahen na iyong ipinatayo.” 13 At napuno ng galit at poot si Nebucadnezar at iniutos na dalhin sa kaniya sina Shadrac, Meshac at Abednego. Kaya dinala nila ang mga kalalakihang ito sa harapan ng hari. 14 Sinabi ni Nebuchadnezar sa kanila, nakapagpasya na ba kayo, Shadrac, Meshac at Abednego upang hindi sambahin ang aking mga diyos o magpatirapa sa harapan ng gintong imahen na aking ipinatayo? 15 Ngayon, kung handa na kayo—kapag maririnig ninyo ang mga tunog ng mga tambuli, mga plauta, mga sitar, mga lira, mga alpa at mga saltero at lahat ng uri ng tugtugin—magpatirapa at dumapa sa imahen na aking ginawa at magiging maayos ang lahat. Ngunit kapag hindi kayo sasamba, kaagad kayong itatapon sa naglalagablab na pugon. Sinong diyos ang maaaring magligtas sa inyo mula sa aking mga kamay?” 16 Sumagot sa hari sina Shadrac, Meshac at Abednego, “Nebucadnezar, hindi namin kailangang sumagot sa usaping ito. 17 Kung mayroon mang sagot, ito ay ang aming Diyos na aming pinaglilingkuran ang may kakayahan na magligtas sa amin mula sa naglalagablab na pugon at ililigtas niya kami mula sa inyong mga kamay, o hari. 18 Ngunit kung hindi man, nais naming malaman mo ito, o hari, na hindi kami sasamba sa iyong mga diyos at hindi kami magpatirapa sa gintong imahen na iyong ipinatayo.” 19 Pagkatapos, napuno ng poot si Nebucadnezar, nagbago ang kaniyang mukha laban kay Shadrac, Meshac at Abednego. Iniutos niya na painitin ang pugon ng pitong beses na mas mainit kaysa sa karaniwang init nito. 20 At iniutos niya sa ilan ng kaniyang pinakamalakas na mga kalalakihan ng kaniyang hukbo upang gapusin sina Shadrac, Meshac at Abednego at itapon sila sa naglalagablab na pugon. 21 Tinalian sila na suot pa ang kanilang mga balabal, mga tunika, mga turban at iba pang mga kasuotan at itinapon sila sa loob ng naglalagablab na pugon. 22 Dahil mahigpit na sinunod ang utos ng hari at pinainit ang pugon, ang apoy ang pumatay sa mga kalalakihan na nagdala kina Shadrac, Meshac at Abednego. 23 Bumagsak ang tatlong kalalakihang ito sa naglalagablab na pugon nang nakagapos. 24 At namangha ang haring si Nebucadnezar at agad na tumayo. Tinanong niya ng kaniyang mga tagapayo, Hindi ba't tatlong kalalakihan na nakagapos ang ating itinapon sa apoy?” Sumagot sila sa hari, “totoo mahal na hari.” 25 Sumagot siya, “Ngunit apat na kalalakihan ang aking nakikita na hindi nakagapos at naglalakad sa gitna ng apoy at hindi sila nasaktan. Ang kinang ng ika-apat ay tulad ng anak ng mga diyos.” 26 Pagkatapos, lumapit si Nebucadnezar sa pintuan ng naglalagablab na pugon at tumatawag, “Shadrac, Meshac at Abednego, mga lingkod ng Kataas-taasang Diyos, lumabas kayo! Halikayo rito” Pagkatapos, lumabas mula sa apoy sila Shadrac, Meshac at Abednego. 27 Nakita ang mga kalalakihang ito ng mga gobernador ng lalawigan, mga gobernador ng rehiyon at iba pang mga gobernador at nang mga konsehal ng mga hari na sama-samang nagtitipon. Hindi nasaktan ng apoy ang kanilang mga katawan, hindi natupok ang buhok sa kanilang mga ulo, hindi nasira ang kanilang mga balabal at hindi sila nag-amoy sunog. 28 Sinabi ni Nebucadnezar, “Purihin natin ang Diyos nina Shadrac, Meshac at Abednego na nagpadala ng kaniyang mensahero

at nagbigay ng kaniyang mensahe sa kaniyang mga lingkod. Nagtiwala sila sa kaniya nang isinantabi nila ang aking utos at isinuko ang kanilang mga katawan kaysa sumamba o magpatirapa sa sinumang diyos maliban sa kanilang Diyos.
29 Kaya gagawa ako ng isang kautusan na sinumang tao, bansa o wika ang magsalita ng anumang laban sa Diyos nina Shadrac, Meshac at Abednego ay pagpipira-pirasuhin at gagawing tambakan ng basura ang kanilang mga tahanan sapagkat walang ibang diyos ang makakapagligtas tulad nito.
30 At itinaas niya sa tungkulin sina Shadrac, Meshac at Abednego sa lalawigan ng Babilonia.

4

1 Ipinadala ni Haring Nebucadnezar ang atas na ito sa lahat ng mga lahi, mga bansa, at mga wikang naninirahan sa lupa: "Sumagana nawa ang inyong kapayapaan.
2 Tila mabuti sa aking sabihin sa inyo ang tungkol sa mga tanda at mga himalang ginawa sa akin ng Kataas-taasan.
3 Kahanga-hanga ang kaniyang mga tanda at makapangyarihan ang kaniyang mga himala! Walang hanggang kaharian ang kanyang kaharian, at nananatili sa sali't saling lahi ang kaniyang kapangyarihan.
4 Ako, si Nebucadnezar, masayang naninirahan sa aking tahanan at nagpapakasaya sa kasagaanan sa aking palasyo.
5 Ngunit natakot ako sa isang panaginip ko. Habang nakahiga ako roon, nabagabag ako sa mga larawang aking nakita at sa mga pangitain sa aking isipan.
6 Kaya nagbigay ako ng isang atas na dalhin sa aking harapan ang lahat ng mga kalalakihan sa Babilonia na may karunungan upang maipaliwanag nila ang panaginip sa akin.
7 At dumating ang mga salamangkero, mga nagsasabing nakikipag-usap sa mga patay, mga matatalinong kalalakihan, at mga astrologo. Sinabi ko sa kanila ang panaginip, ngunit hindi nila ito maipaliwanag sa akin.
8 Ngunit sa huli, pumasok si Daniel—na pinangalanang Beltesazar ayon sa pangalan ng aking diyos, at sumasakanya ang espiritu ng mga banal na diyos. Sinabi ko sa kaniya ang panaginip.
9 "Beltesazar, pinuno ng mga salamangkero, alam kong sumasaiyo ang espiritu ng mga banal na diyos at walang hiwaga ang labis na mahirap sa iyo. Sabihin mo sa akin kung ano ang aking nakita sa aking panaginip at kung ano ang kahulugan nito.
10 Ito ang mga pangitaing aking nakita sa aking isipan habang nakahiga ako sa aking higaan: Tumingin ako, at may isang puno sa gitna ng lupa, at labis na kahanga-hanga ang taas nito.
11 Lumaki ang puno at naging matatag. Umabot hanggang sa kalangitan ang tuktok nito at makikita ito hanggang sa mga dulo ng buong daigdig.
12 Magaganda ang mga dahon, sagana ang bunga at narito ang pagkain para sa lahat. Sumisilong sa lilim nito ang mga mababangis na hayop at namumugad ang mga ibon sa mga sanga nito. Mula dito, napapakain ang lahat ng nilalang.
13 Nakita ko sa aking isipan habang nakahiga ako sa aking higaan, at isang banal na mensahero ang bumaba mula sa kalangitan.
14 Sumigaw siya at sinabing, 'Sibakin ang puno at putulin ang mga sanga nito, tanggalin ang mga dahon, at ikalat ang mga bunga. Hayaang umalis ang mga hayop mula sa ilalim nito at lumipad ang mga ibon mula sa mga sanga nito.
15 Iwan ang tuod ng mga ugat nito sa lupa, na nakagapos ng isang gapos na bakal at tanso sa gitna ng mga murang damo sa parang. Hayaang mabasa ito ng hamog mula sa kalangitan. Hayaang mamuhay ito kasama ng mga hayop sa mga halaman sa lupa.
16 Hayaang mapalitan ang kaniyang isipan mula sa isipan ng tao at hayaaang isang isipan ng hayop ang maibigay sa kaniya hanggang sa pagkaraan ng pitong taon.
17 Ang pasyang ito ay sa pamamagitan ng atas na iniulat ng mensahero. Ito ay pasyang ginawa ng mga banal upang malaman ng mga nabubuhay na ang Kataas-taasan ang naghahari sa mga kaharian ng mga tao at ibinibigay ang mga ito sa sinumang naisin niyang mamuno sa mga ito, maging sa mga pinakamababababang tao.'
18 Ako, si Haring Nebucadnezar ay nagkaroon ng ganitong panaginip. Ngayon, ikaw

Beltesazar, sabihin mo sa akin ang paliwanag, dahil wala sa mga may karunungang
kalalakihan sa aking kaharian ang makapagpaliwanag nito sa akin. Ngunit makakaya
mong gawin, dahil sumasaiyo ang espiritu ng mga banal na diyos." 19 At labis na
nabahala nang sandali si Daniel na pinangalanang Beltesazar, at nangamba siya sa
kaniyang mga saloobin. Sinabi ng hari, "Beltesazar, huwag mong pangambahan ang
panaginip o ang paliwanag nito." Sumagot si Beltesazar, "Aking panginoon, nawa sa
mga namumuhi sa iyo mangyari ang panaginip, nawa para sa iyong mga kaaway
ang paliwanag nito. 20 Ang punong nakita mo—na lumaki at naging matatag, at
umabot hanggang sa kalangitan ang tuktok nito, at nakikita sa mga dulo ng buong
daigdig— 21 na magaganda ang mga dahon, at sagana ang bunga, upang ito ay pagkain
para sa lahat, at sumisilong sa lilim nito ang mga hayop, at kung saan namumugad
ang mga ibon sa kalangitan— 22 ang punong ito ay ikaw, hari, ikaw na lumaking
napakatatag. Lumaki ang iyong kadakilaan at umaabot sa kalangitan, at umaabot sa
mga dulo ng daigdig ang iyong kapangyarihan. 23 Nakita mo, hari, ang isang banal na
mensaherong bumababa mula sa langit at sinasabing, 'Sibakin ang puno at wasakin
ito, ngunit iwan ang tuod ng mga ugat nito sa lupa, na nakagapos ng isang gapos
na bakal at tanso sa gitna ng mga murang damo sa parang. Hayaang mabasa ito
ng hamog mula sa kalangitan. Hayaang mamuhay ito kasama ng mga mababangis
na hayop sa parang hanggang sa pagkaraan ng pitong taon.' 24 Ito ang paliwanag,
hari. Isang atas ito ng Kataas-taasan na nakarating sa iyo, aking panginoong hari.
25 Itataboy ka mula sa mga tao, at maninirahan ka kasama ng mga mababangis na
hayop sa parang. Kakain ka ng damo tulad ng isang baka, at mababasa ka ng hamog
mula sa kalangitan, at lilipas ang pitong taon hanggang kilalanin mong ang Kataas-
taasan ang naghahari sa mga kaharian ng mga tao at ibinibigay niya ang mga ito sa
sinumang naisin niya. 26 Gaya ng iniutos na iwan ang tuod ng mga ugat ng puno, sa
paraang ito, maibabalik ang kaharian sa iyo sa panahong kilalanin mong naghahari
ang langit. 27 Kaya hari, hayaang maging katanggap-tanggap ang payo ko sa iyo.
Tumigil ka sa pagkakasala at gawin kung ano ang matuwid. Talikuran mo ang iyong
mga kasamaan sa pamamagitan ng pagpapakita ng habag sa mga inaapi, at maaaring
magpatuloy pa ang iyong kasaganaan." 28 - 29 Nangyari ang lahat ng ito kay Haring
Nebucadnezar pagkaraan ng labindalawang buwan. Naglalakad siya sa maharlikang
palasyo sa Babilonia. 30 Sinasabi ng hari, "Hindi ba ito ang dakilang Babilonia, na
aking itinatag para sa aking maharlikang tirahan, para sa kaluwalhatian ng aking
kapangyarihan?" 31 Habang sinasabi pa ito ng hari, isang tinig ang nagmula sa langit:
"Haring Nebucadnezar, iniatas laban sa iyo na hindi mo na pag-aari pa ang kahariang
ito. 32 Itataboy ka palayo mula sa mga tao, at sa parang ang iyong magiging tahanan
kasama ng mga mababangis na hayop. Kakain ka ng damo tulad ng isang baka.
Lilipas ang pitong taon hanggang sa kilalanin mong ang Kataas-taasan ang naghahari
sa mga kaharian ng tao at ibinibigay niya ang mga ito sa sinumang naisin niya."
33 Natupad kaagad kay Nebucadnezar ang atas na ito. Itinaboy siya palayo mula sa
mga tao. Kumain siya ng damo tulad ng isang baka, at nabasa ang kaniyang katawan
ng hamog mula sa kalangitan. Humaba ang kaniyang buhok na kasing haba ng mga
balahibo ng mga agila, at naging tulad ng mga pangalmot ng mga ibon ang kaniyang
mga kuko. 34 At sa katapusan ng mga araw, ako, si Nebucadnezar ay tumingin
sa langit, at ibinalik sa akin ang aking katinuan. "Pinuri ko ang Kataas-taasan, at
pinarangalan at niluwalhati ko ang siyang nabubuhay magpakailanman. Sapagkat
ang kaniyang paghahari ay walang hanggang paghahari, at nananatili ang kaniyang
kaharian sa lahat ng sali't saling lahi. 35 Itinuturing niyang walang halaga ang lahat
ng mga naninirahan sa lupa, ginagawa niya sa hukbo ng langit at sa mga naninirahan
sa lupa ang anumang naaayon sa kaniyang kagustuhan. Walang makakapigil o

makakatutol sa kaniya. Walang makakapagsasabi sa kaniyang, 'Bakit mo ito ginawa?''
36 Sa gayunding panahong nanumbalik sa akin ang aking katinuan, nanumbalik sa akin ang aking kapangyarihan at kaningningan para sa kaluwalhatian ng aking kaharian. Hinangad ng aking mga tagapayo at aking mga tagapamahala ang aking pagpanig. Ibinalik ako sa aking trono, at higit pang kadakilaan ang ibinigay sa akin.
37 Ngayon, ako, si Nebucadnezar ay nagpupuri, nagbubunyi, at nagpaparangal sa Hari ng langit, sapagkat matuwid ang lahat ng kaniyang mga gawa, at makatarungan ang kaniyang mga pamamaraan. Kaya niyang ibaba ang mga namumuhay sa kanilang sariling kapalaluan.

5

1 Nagdaos si haring Belsazar nang napakalaking handaan para sa isang libo niyang maharlikang tauhan, at uminom siya ng alak sa harapan nilang lahat na isang libo.
2 Habang tinitikman ni Belsazar ang alak, nagbigay siya ng mga utos na ilabas ang mga sisidlan na gawa sa ginto at pilak na kinuha sa templo ng Jerusalem ng kaniyang amang si Nebucadnezar, upang mainuman niya at ng kaniyang mga maharlikang tauhan at ng kaniyang mga asawa at mga asawang tagapaglingkod.
3 Dinala ng mga tagapaglingkod ang mga gintong sisidlan na kinuha sa templo, ang bahay ng Diyos sa Jerusalem. At ito ang pinag-inuman ng hari at ang mga maharlika niyang tauhan at kaniyang mga asawa at mga asawang niyang taga-
paglingkod. 4 Ininom nila ang alak at nagpuri sa kanilang mga diyus-diyosan na
gawa sa ginto at pilak, tanso, bakal, kahoy at bato. 5 Sa sandaling iyon, lumitaw
ang mga daliri ng isang kamay ng tao sa harapan ng patungan ng ilaw at nagsulat sa napalitadahang pader sa palasyo ng hari. At nakikita ng hari ang bahagi ng
kamay habang nagsusulat. 6 Nagbago ang mukha ng hari at tinakot siya ng kaniyang isipan; ang kaniyang mga hita ay hindi siya kayang suportahan at ang kaniyang mga
tuhod ay nag-uumpugan. 7 Sumigaw ang hari at nag-utos na papasukin ang mga nagsasabing nakikipag-usap sa mga patay, mga matatalinong kalalakihan at mga astrologo. At sinabi ng hari sa mga kilala dahil sa kanilang mga karunungan sa Babilonia, “Kung sino man ang makapagpapaliwanag sa nakasulat at makapagsasabi ng kahulugan nito ay dadamitan ng kulay ube at lalagyan ng gintong kuwintas sa kaniyang leeg. Magkakaroon siya ng kapangyarihan ng ikatlong pinakamataas na
pinuno sa kaharian.” 8 At ang lahat ng mga kalalakihan ng hari na kilala sa kanilang karunungan ay pumasok, ngunit hindi nila mabasa ang nakasulat o maipaliwanag
sa hari ang kahulugan nito. 9 At labis na nabagabag si haring Belsazar at nagbago ang anyo ng kaniyang mukha. At namangha ang mga maharlika niyang tauhan.
10 Ngayon, pumasok ang inang reyna sa loob ng pinagpigingang bahay kung saan ang handaan dahil sa sinabi ng hari at ng kaniyang mga maharlikang tauhan. Sinabi ng inang reyna, “Hari, mabuhay ka magpakailanman! Huwag mong hayaang guluhin ka
ng iyong pag-iisip. Huwag mong hayaang magbago ang anyo ng iyong mukha. 11 May isang lalaki sa iyong kaharian na nagtataglay ng espiritu ng mga banal na diyos. Sa mga panahon ng iyong ama, nakikita sa kaniya ang ilaw, pang-unawa at karunungan gaya ng karunungan ng mga diyos. Si haring Nebucadnezar, na iyong amang hari, ang nagtalaga sa kaniya na maging pinuno ng mga salamangkero at siya rin ang pinuno ng mga nakikipag usap sa patay, ng matatalinong kalalakihan at ng mga
astrologo. 12 Ang lahat ng mga katangian na ito, natatanging espiritu, karunungan, pang-unawa, pagbibigay kahulugan sa mga panaginip, nagpapaliwanag sa mga matalinhagang salita, paglulutas ng mga suliranin ay matatagpuan sa mismong Daniel na pinangalanan ng hari na Beltesazar. Ipatawag mo si Daniel ngayon at sasabihin
niya sa iyo ang kahulugan ng nakasulat.” 13 Pagkatapos dinala si Daniel sa harapan

ng hari. Sinabi ng hari sa kaniya, “Ikaw iyong Daniel, na isa sa mga taong binihag
sa Juda, na kinuha ng aking ama mula sa Juda. [14] Nabalitaan ko ang tungkol
sa iyo, na ang espiritu ng mga diyos ay nasa iyo, ang ilaw, ang pang-unawa at
natatanging karunungan ay matatagpuan sa iyo. [15] At dinala sa harapan ko ang
mga kalalakihan na kilala sa kanilang mga karunungan at ang mga nagsasabing
nakikipag-usap sa mga patay, upang basahin ang nakasulat at sabihin sa akin ang
kahulugan nito, ngunit hindi nila kayang sabihin ang kahulugan nito. [16] Narinig ko
na kaya mong magbigay ng kahulugan at lumutas ng mga suliranin. Ngayon kapag
nabasa mo ang nakasulat at sabihin sa akin ang kahulugan nito, dadamitan ka ng
kulay ube at lalagyan ang iyong leeg ng gintong kuwintas, at ipagkakaloob sa iyo ang
kapangyarihan ng ikatlong pinakamataas na pinuno sa kaharian.” [17] At sumagot si
Daniel sa harapan ng hari, “Hayaang mong sa iyo ang iyong mga kaloob at ibigay
ang iyong mga gantimpala sa ibang tao. Ganoon pa man, babasahin ko sa iyo ang
nakasulat, hari, at sasabihin ko sa iyo ang kahulugan. [18] Para sa iyo, hari, ang Kataas-
taasang Diyos ang nagbigay ng kaharian kay Nebucadnezar na iyong ama nang may
kadakilaan, karangalan at kapangyarihan. [19] At dahil sa kadakilaang ibinigay ng
Diyos sa kaniya, ang lahat ng tao, mga bansa at mga wika ay nanginig at natakot sa
kaniya. Ipinapatay niya ang mga gusto niyang mamatay at pinapanatili niyang buhay
ang mga gusto niyang mabuhay. Binigyan niya ng karangalan ang mga gusto niyang
parangalan, at ibinababa niya ang mga gusto niyang ibaba. [20] Ngunit nang nagmataas
ang kaniyang puso at naging matigas ang kaniyang espiritu kaya kumilos siya ng
may kapalaluan, ibinaba siya mula sa pagkahari, at tinanggal nila ang kaniyang
kapangyarihan. [21] Itinaboy siya mula sa mga tao, at siya ay nagkaroon ng pag-iisip
ng isang hayop, at nabuhay siya na kasama ang maiilap na mga asno. Kumakain
siya ng damo tulad ng baka. Nababasa ang kaniyang katawan sa hamog na mula sa
kalangitan hanggang sa natutuhan niyang ang Kataas-taasang Diyos ang naghahari
sa mga kaharian ng mga tao at itinatalaga niya ang sinumang nais niyang maghari
sa kanila. [22] Ikaw Belsazar, na kaniyang anak na lalaki, hindi mo ipinakumbaba ang
iyong puso, kahit na alam mo ang lahat ng mga ito. [23] Itinaas mo ang iyong sarili laban
sa Panginoon ng langit. Mula sa kaniyang tahanan dinala sa iyo ang mga sisidlang
ininuman mo ng alak at iyong mga maharlikang tauhan at ng iyong mga asawa at
ng iyong mga asawang lingkod at nagpuri kayo sa inyong mga diyus-diyosang gawa
sa pilak at ginto, tanso, bakal, kahoy at bato—-mga diyus-diyosang hindi makakita,
hindi makarinig, o hindi nakakaalam ng anumang bagay. Hindi mo iginalang ang
Diyos na may hawak ng iyong hininga sa kaniyang kamay at nakakaalam sa lahat ng
iyong mga pamamaraan. [24] Kaya nagpadala ang Dios ng isang kamay mula sa kaniya
at isinulat ito. [25] At ito ang kaniyang isinulat: MENE, MENE, TEKEL, UPHARSIN. [26] Ito
ang kahulugan nito: MENE, ''Binilang' ng Diyos ang iyong kaharian at ito ay kaniyang
winakasan. [27] TEKEL, ikaw ay 'tinimbang' sa mga timbangan at nakita na ikaw ay
nagkulang. [28] PERES, ang iyong kaharian ay 'nahati' at ibinigay sa Medes at Persia.”
[29] Pagkatapos nito, nagbigay ng utos si Belsazar na damitan ng kulay ube si Daniel.
Isang kuwintas na ginto ang isinuot sa kaniyang leeg at nagpahayag ang hari tungkol
sa kaniya na siya ay magkakaroon ng kapangyarihan sa ikatlong pinakamataas na
pinuno sa kaharian. [30] Sa gabing iyon pinatay si Belsazar, ang hari ng Babilonia,
[31] at natanggap ni Darius na taga-Mede ang kaharian nang siya ay mag-aanimnapu't
dalawang taong gulang.

6

[1] Nalugod si Dario na magtalaga sa buong kaharian ng 120 na mga gobernador
ng lalawigan na mamahala sa buong kaharian. [2] Sa kanila ay may tatlong punong

tagapamahala, at si Daniel ang isa sa kanila. Naitalaga ang mga punong tagapamahala
upang pangasiwaan ang mga gobernador ng lalawigan, upang ang hari ay hindi
makaranas pa ng kawalan. 3 Higit na natatangi si Daniel sa lahat ng mga punong
tagapamahala at sa mga gobernador ng mga lalawigan dahil siya ay may natatanging
espiritu. Binabalak ng hari na siya ay hiranging mamahala sa buong kaharian.
4 Kaya ang ibang punong tagapamahala at ang mga gobernador ng lalawigan ay
naghahanap ng mga kamalian sa trabaho ni Daniel sa kaharian, ngunit wala silang
makitang katiwalian o kakulangan sa kaniyang trabaho dahil matapat siya. Walang
pagkakamali o kapabayaang natagpuan sa kaniya. 5 Kaya sinabi ng mga kalalakihang
ito, "Wala tayong makitang anumang dahilan upang magreklamo laban sa Daniel na
ito maliban lamang kung may makita tayong laban sa kaniya tungkol sa kautusan ng
kaniyang Diyos. 6 Kaya nagdala ng plano ang mga namamahala at mga gobernador
sa harapan ng hari na. Sinabi nila sa kaniya, "Haring Dario, mabuhay ka nawa
magpakailanman! 7 Lahat ng mga pinunong tagapamahala ng kaharian, ang mga
gobernador ng mga rehiyon, at ang mga gobernador ng lalawigan, ang mga tagapayo,
at ang mga gobernador ay sumangguni sa isa't-isa at nagpasya na ikaw, ang hari, ay
kailangang maglabas ng isang batas at kailangan itong ipatupad, upang ang sinumang
gumawa ng panalangin sa anumang diyos o tao sa loob ng tatlumpung araw, maliban
sa iyo, o hari, dapat maihagis ang taong iyon sa yungib ng mga leon. 8 Ngayon, o
hari, magpalabas ka ng isang atas at lagdaan ang kasulatan upang sa gayon hindi
na ito maaaring mabago, ayon sa mga batas na itinuturo ng mga Medo at Persia, sa
gayon hindi ito mapawalang bisa. 9 Kaya nilagdaan ni Haring Dario ang dokumento
na gawing batas ang kautusan. 10 Nang nalaman ni Daniel na nalagdaan na ang
kasulatan na isina-batas, pumunta siya sa kaniyang bahay (ngayon ang kaniyang
bintana sa itaas ay nakabukas sa dakong Jerusalem) at siya ay lumuhod, gaya ng
ginagawa niya ng tatlong beses sa isang araw, at nanalangin at nagpapasalamat sa
harapan ng kaniyang Diyos, gaya ng kaniyang dating ginagawa. 11 At nakita ng
mga kalalakihang ito na magkakasamang bumuo ng masamang balak si Daniel na
humihiling at humahanap ng tulong mula sa Diyos. 12 Pagkatapos, sila ay lumapit sa
hari at nagsalita sa kaniya tungkol sa kaniyang batas: "Hindi ba gumawa ka ng batas
na sinumang gumawa ng kahilingan sa anumang diyos o tao sa loob ng tatlumpung
araw, maliban sa iyo hari ay dapat ihagis sa yungib ng mga leon?" Sumagot ang hari,
"Naiayos na ang mga bagay na ito, ayon sa batas ng mga taga-Medo at mga taga-Persia;
hindi na ito mapapawalang bisa." 13 At, sumagot sila sa hari, "Ang taong si Daniel, na
isa sa mga taong bihag mula sa Juda ay hindi nakinig sa iyo, o hari, o sa iyong batas na
iyong nilagdaan. Nanalangin siya sa kaniyang Diyos ng tatlong beses sa isang araw."
14 Nang marinig ito ng hari, labis siyang nabalisa at naghanap siya ng paraang iligtas
si Daniel sa ganitong kapasyahan. Pinagsikapan niya hanggang sa paglubog ng araw
na subukang iligtas si Daniel. 15 Pagkatapos, ang mga kalalakihang ito na nagbalak ng
masama ay nagtipon kasama ang hari at sinabi sa kaniya, "Alam mo, o hari, nabatas
ng Medo at Persia, na walang batas o kautusan na pinalabas ng hari ang maaaring
mabago." 16 At nagbigay ng utos ang hari, at dinala nila sa loob si Daniel at inihagis
nila siya sa yungib ng mga leon. At sinabi ng hari kay Daniel, "Iligtas ka nawa ng
iyong Diyos na patuloy mong pinaglilingkuran." 17 Dinala ang isang bato sa pasukan
ng yungib, at tinatakan ito ng hari ng kaniyang singsing na pangtatak at kasama ng
mga tatak ng singsing ng mga maharlika upang walang anumang mabago tungkol kay
Daniel. 18 Pagkatapos, pumunta ang hari sa kaniyang palasyo at magdamag siyang
nag-ayuno. Walang mang-aaliw na dinala sa harapan niya at hindi siya nakatulog.
19 At nang madaling araw, bumangon ang hari at nagmamadaling nagtungo sa yungib
ng mga leon. 20 Habang siya ay papalapit sa yungib, tinawag niya si Daniel, na may

tinig na puno ng pagdadalamhati. Sinabi niya kay Daniel, “Daniel, lingkod ng buhay
na Diyos, nailigtas ka ba ng iyong Diyos na lagi mong pinaglilingkuran mula sa mga
leon?” 21 Pagkatapos sinabi ni Daniel sa hari, “Hari, mabuhay ka magpakailanman!
22 Nagsugo ang aking Diyos ng kaniyang mensahero at tinikom ang mga bibig ng mga
leon at hindi nila ako sinaktan. Sapagkat nalaman nilang wala akong sala sa harapan
niya at gayundin sa harapan mo, hari at hindi kita ginawan ng anumang kasamaan.”
23 Pagkatapos, ang hari ay masayang masaya. Nagbigay siya ng utos na kailangang
ilabas sa yungib si Daniel. Kaya itinaas nila si Daniel palabas ng yungib. Walang
nakitang sugat sa kaniya, dahil siya ay nagtiwala sa kaniyang Diyos. 24 Nagbigay ng
isang utos ang hari, na dalhin ang mga kalalakihang nagparatang kay Daniel at ihagis
sila sa yungib ng mga leon, sila at ang kanilang mga anak, at ang kanilang mga asawa.
Bago sila sumayad sa sahig ay sinunggaban na sila ng mga leon at pinagbabali ang
kanilang mga buto nang pira-piraso. 25 Pagkatapos, sumulat si Haring Dario sa lahat
ng mga tao, mga bansa at mga wika na naninirahan sa buong mundo: “Sumagana
nawa ang kapayapaan sa inyo. 26 Ipinag-uutos ko na sa lahat ng nasasakupan ng
aking kaharian, ang manginig at matakot ang mga tao sa harap ng Diyos ni Daniel,
sapagkat siya ay buhay na Diyos at nabubuhay magpakailanman at hindi nawawasak
ang kaniyang kaharian; ang kaniyang kapangyarihan ay maging hanggang sa wakas.
27 Iniingatan niya tayo at inililigtas at gumagawa siya ng mga tanda at kababalaghan
sa langit at sa lupa; iningatan niyang ligtas si Daniel mula sa kapangyarihan ng mga
leon.” 28 Kaya sumagana ang Daniel na ito sa panahon ng paghahari ni Dario at sa
panahon ng paghahari ni Ciro ang Persiano.

7

1 Sa unang taon ni haring Belsazar ng Babilonia, nagkaroon si Daniel ng panaginip
at mga pangitain habang siya ay nakahiga sa kaniyang higaan. Pagkatapos,
isinulat niya kung ano ang kaniyang nakita sa panaginip. Isinulat niya ang mga
pinakamahalagang kaganapan. 2 Ipinaliwanag ni Daniel, “Sa aking pangitain kagabi,
nakita ko na pinapagalaw ng apat na hangin ng langit ang malaking dagat. 3 Lumitaw
mula sa dagat ang apat na malalaking hayop, bawat isa ay hindi magkakapareho 4 Ang
una ay tulad ng isang leon ngunit mayroong mga pakpak ng agila. Habang ako ay
nagmamasid, natanggal ang mga pakpak nito at iniangat ito mula sa lupa at pinatayo
sa dalawang paa tulad ng tao. Ibinigay rito ang pag-iisip ng isang tao. 5 At mayroong
ikalawang hayop na tulad ng isang oso, nakayuko at mayroon itong tatlong tadyang
sa pagitan ng mga ngipin sa bunganga nito. Sinabihan ito na, “Tumayo ka at lamunin
ang maraming tao.' 6 Pagkatapos, muli akong tumingin. Mayroon pang isang hayop
na kahawig ng isang leopardo. Sa likod nito ay mayroong apat na pakpak na tulad ng
mga pakpak ng ibon at mayroon itong apat na ulo. Binigyan ito ng karapatan upang
mamahala. 7 Pagkatapos nito, nakita ko sa aking panaginip kagabi ang ika-apat na
hayop na nakakasindak, nakakatakot at napakalakas. Mayroon itong malaking bakal
na ngipin. Lumalamon ito, dumudurog ng mga piraso at tinapak-tapakan ang natira.
Kakaiba ito sa iba pang mga hayop at mayroon itong sampung sungay. 8 Habang
pinagmamasdan ko ang mga sungay, tumingin ako at nakita ko ang isa pang sungay
na tumubo mula sa kanila, isang maliit na sungay. Tatlo mula sa mga sungay ang
pinihit palabas sa kanilang mga ugat. Nakita ko sa sungay na ito ang mga mata na
tulad ng mga mata ng tao at isang bibig na nagmamayabang tungkol sa dakilang
mga bagay. 9 Habang nakatingin ako, inihanda ang mga trono sa lugar nito at naupo
sa kaniyang upuan ang Sinaunang mga Araw. Kasing puti ng niyebe ang kaniyang
damit at ang buhok sa kaniyang ulo ay tulad ng balahibo ng tupa. Nagliliyab na
apoy ang kaniyang trono at nagliliyab na apoy ang mga gulong nito. 10 Isang ilog na

apoy ang umaagos palabas sa kaniyang harapan, milyon-milyon ang naglilingkod sa
kaniya, at isang daang milyon ang nakatayo sa kaniyang harapan. Nasa pagpupulong
ang hukuman at nabuksan ang mga libro. [11] Patuloy akong tumingin dahil sa
mayayabang na mga salitang binanggit ng sungay. Pinanood ko ang hayop habang
pinapatay, nawasak ang katawan nito at ibinigay upang sunugin. [12] Para sa mga
natitira sa apat na hayop, inalis ang kanilang kapangyarihan ng pamamahala, ngunit
pinahaba ang kanilang buhay para sa nalalabing panahon. [13] Sa aking pangitain
nang gabing iyon, nakita ko ang isang dumarating kasabay ang mga ulap ng langit
tulad ng isang anak ng tao. Lumapit siya sa Sinaunang mga Araw at iniharap siya sa
kaniya. [14] Ibinigay sa kaniya ang karapatan upang mamuno, ang kaluwalhatian at
ang makaharing kapangyarihan upang ang lahat ng mga tao, mga bansa, at mga wika
ay dapat maglingkod sa kaniya. Walang hanggan ang kaniyang karapatang mamuno
na hindi lilipas at hindi kailanman mawawasak ang kaniyang kaharian. [15] Ngunit
para sa akin, na si Daniel, nagdadalamhati sa aking kaloob-looban ang aking espiritu
at ginagambala ako ng mga pangitain na aking nakita sa aking isipan. [16] Nilapitan
ko ang isa sa kanila na nakatayo roon at hiniling ko sa kaniya na ipakita sa akin ang
kahulugan ng mga bagay na ito. [17] Ang malalaking hayop na ito, na apat ang bilang,
ay apat na haring manggagaling mula sa daigdig. [18] Ngunit tatanggapin ng mga taong
banal ng Kataas-taasan ang kaharian at aangkinin nila ito magpakailanman. [19] At nais
ko pang malaman ang tungkol sa ikaapat na hayop, labis itong kakaiba sa mga iba at
labis na kakila-kilabot ang bakal na ngipin at ang tansong mga kuko nito. Lumalamon
ito, dumudurog ng mga piraso at tinatapakan ang anumang natira. [20] Nais kong
malaman ang tungkol sa sampung sungay sa kaniyang ulo at ang tungkol sa ibang
sungay na tumubo bago pa mahulog ang tatlong sungay. Nais ko pang malaman
ang tungkol sa sungay na mayroong mga mata at tungkol sa bibig na nagyayabang
tungkol sa mga dakilang mga bagay na parang mas nakatataas ito sa kaniyang mga
kasamahan. [21] Habang nakatingin ako, nagtaguyod ng digmaan ang sungay na ito
laban sa mga taong banal at tinatalo ang mga ito [22] hanggang dumating ang Sinaunang
mga Araw at ibinigay ang katarungan sa mga taong banal ng Kataas-taasan. At
dumating ang panahon na tinanggap ng mga taong banal ang kaharian. [23] Ito ang
sinabi ng taong iyon, 'Ngunit para sa ikaapat na hayop, magiging ikaapat na kaharian
ito sa daigdig na magiging kakaiba mula sa iba pang mga kaharian. Lalamunin,
aapakan at dudurugin nito nang pira-piraso ang buong daigdig. [24] Ngunit para sa
sampung sungay, mula sa kahariang ito manggagaling ang sampung hari at isa pa ang
lilitaw pagkatapos nila. Magiging kakaiba siya mula sa mga nauna. At masasakop
niya ang tatlong hari. [25] Magsasabi siya ng mga salita laban sa Kataas-taasan at
aapihin niya ang mga taong banal ng Kataas-taasang Diyos. Susubukan niyang palitan
ang mga pagdiriwang at ang kautusan. Maibibigay ang mga bagay na ito sa kaniyang
mga kamay sa isang taon, dalawang taon at kalahating taon. [26] Ngunit magpupulong
ang hukuman at kukunin ang kaniyang makaharing kapangyarihan upang tupukin at
wasakin sa huli. [27] Maibibigay sa mga taong kabilang sa mga banal na tao ng Kataas-
taasan ang kaharian, at ang kapangyarihan, ang mga kadakilaan ng mga kaharian
sa ibaba ng buong kalangitan. Walang hanggang kaharian ang kaniyang kaharian,
paglilingkuran at susundin siya ng lahat ng iba pang mga kaharian. [28] Narito ang
katapusan ng lahat ng bagay. Ngunit para sa akin, na si Daniel, labis na nabahala
ang aking isipan at nabago ang itsura ng aking mukha. Ngunit itinago ko ang mga
bagay na ito sa aking sarili."

8

[1] Sa ikatlong taon ng paghahari ni Haring Belsazar, may pangitaing lumitaw sa

akin, akong si Daniel (pagkatapos ng naunang ipinakita niya sa akin). 2 Nakita ko
sa pangitain habang tumitingin ako, na ako ay nasa matatag na lungsod ng Susa sa
lalawigan ng Elam. Nakita ko sa pangitain na nasa tabi ako ng Ilog Ulai. 3 Tumingin
ako sa itaas at nakita ko sa aking harapan ang isang lalaking tupa na may dalawang
sungay na nakatayo sa tabi ng ilog. Mas mahaba ang isang sungay kaysa sa isa. Ngunit
mas mabagal ang paglaki ng mas mahaba kaysa sa mas maiksi at nalampasan nito
ang haba. 4 Nakita kong sumasalakay ang lalaking tupa sa kanluran, sa hilaga at sa
timog; walang ibang hayop ang kayang tumayo sa kaniyang harapan. Wala sa mga ito
ang may kakayahang iligtas ang sinuman mula sa kaniyang kamay. Ginagawa niya
ang anumang naisin niya at naging dakila siya. 5 Habang iniisip ko ang tungkol dito,
nakakita ako ng isang lalaking kambing na nagmula sa kanluran, sa ibabaw ng buong
mundo, tumatakbo nang mabilis na parang hindi sumasayad sa lupa. Ang kambing
ay may isang malaking sungay sa pagitan ng kaniyang mga mata. 6 Lumapit siya
sa lalaking tupa na may dalawang sungay—nakita ko ang lalaking tupa na nakatayo
sa pampang ng ilog—at galit na galit na tumakbo ang kambing patungo sa lalaking
tupa. 7 Nakita ko na lumapit ang kambing sa lalaking tupa. Galit na galit siya sa
lalaking tupa, sinugod niya ang lalaking tupa at binali ang dalawang sungay nito.
Walang kapangyarihan ang lalaking tupa upang tumayo sa harapan niya. Ibinuwal
siya ng kambing sa lupa at tinapakan siya. Walang sinuman ang makapagliligtas sa
lalaking tupa mula sa kaniyang kapangyarihan. 8 At naging napakalaki ng kambing.
Ngunit nang maging malakas siya, nabali ang malaking sungay at tumubo sa lugar
nito ang apat na iba pang mga sungay na nakaturo sa apat na hangin ng kalangitan.
9 Tumubo ang isa pang sungay mula sa isa sa mga ito, maliit sa una, ngunit naging
napakalaki sa timog, sa silangan at sa maluwalhating lupain ng Israel. 10 Naging
napakalaki nito upang makipagdigma sa hukbo ng langit. Ang ilan sa mga hukbo
at ilan sa mga bituin ay itinapon sa lupa at tinapakan sila. 11 Naging dakila ito,
kasindakila ng banal na pinuno ng hukbo. Kinuha mula sa kaniya ang karaniwang
alay na susunugin at naging marumi ang lugar ng kaniyang santuwaryo. 12 Dahil
sa paghihimagsik, ibibigay ang hukbo sa sungay ng kambing at ititigil ang alay na
susunugin. Ihahagis ng sungay ang katotohanan sa lupa at magtatagumpay ito sa
kaniyang ginagawa. 13 At narinig ko na nagsasalita ang isang banal at sinasagot siya
ng isa pang banal, "Gaano katagal mananatili ang mga bagay na ito, ang pangitaing
ito tungkol sa alay na susunugin, ang kasalanan na nagdadala ng kapahamakan, ang
pagpapasakamay ng santuwaryo at ang pagtapak sa hukbo ng langit?" 14 Sinabi
niya sa akin, "Magtatagal ito sa loob ng 2, 300 na araw at gabi. Pagkatapos nito,
magiging maayos ang santuwaryo." 15 Nang akong si Daniel ay nakita ang pangitain,
sinubukan kong unawain ito. At may tumayo sa harapan ko na katulad ng isang lalaki.
16 Narinig ko ang tinig ng isang lalaking tumatawag sa pagitan ng mga pampang ng
Ilog Ulai. Sinabi niya, "Gabriel, tulungan mo ang lalaking ito na maunawaan ang
pangitain." 17 Kaya lumapit siya sa kinatatayuan ko. Nang lumapit siya, natakot ako at
nagpatirapa sa lupa. Sinabi niya sa akin, "Unawain mo, anak ng tao, na ang pangitain
ay para sa panahon ng pagwawakas." 18 Nang kausapin niya ako, nakatulog ako
nang mahimbing na nasa lupa ang aking mukha. Pagkatapos, hinawakan niya ako
at pinatayo. 19 Sinabi niya, "Tingnan mo, ipapakita ko sa iyo kung ano ang susunod
na mangyayari sa panahon ng matinding galit dahil may kinalaman ang pangitain
sa mangyayari sa panahon na nakatakda para sa wakas. 20 Ang lalaking tupa na
iyong nakita, ang isa na may dalawang sungay—sila ang mga hari ng Media at Persia.
21 Ang lalaking kambing ang hari ng Grecia. Ang malaking sungay sa pagitan ng
kaniyang mga mata ay ang unang hari. 22 Ang naputol na sungay sa lugar kung saan
lumitaw ang apat na iba pa—lilitaw mula sa kaniyang bansa ang apat na kaharian,

ngunit hindi kasinlakas ng kaniyang dakilang kapangyarihan. 23 Sa huling panahon
ng mga kahariang iyon, kapag umabot na sa sukdulan ang mga lumalabag sa batas,
lilitaw ang isang haring may mabagsik na mukha na napakatalino. 24 Magiging dakila
ang kaniyang kapangyarihan—ngunit hindi sa pamamagitan ng kaniyang sariling
kapangyarihan. Magdudulot siya nang malawakang pagkawasak at magtatagumpay
siya sa anumang gagawin niya. Lilipulin niya ang mga makapangyarihang tao, ang
mga taong banal. 25 Sa pamamagitan ng kaniyang katusuhan, pasasaganain niya ang
panlilinlang sa ilalim ng kaniyang kamay. Lilitaw din siya laban sa Hari ng mga hari
at mawawasak siya—ngunit hindi sa pamamagitan ng kapangyarihan ng tao. 26 Totoo
ang pangitain na sinabi tungkol sa mga gabi at mga umaga. Ngunit selyohan mo ang
pangitain, sapagkat tumutukoy ito sa maraming araw sa hinaharap." 27 At akong si
Daniel ay napagod at nanghina sa loob ng ilang araw. Pagkatapos, bumangon ako
at pumunta sa gawain ng hari. Ngunit kinilabutan ako dahil sa pangitain at walang
sinumang nakaunawa nito.

9

1 Si Dario ay ang anak ni Assuero, isang kaapu-apuhan ng Medo. Ito ay si Dario
na ginawang hari sa buong kaharian ng mga taga-Babilonia. 2 Ngayon sa unang
taon ng paghahari ni Dario, ako si Daniel, ay pinag-aaralan ko ang mga aklat na
naglalaman ng salita ni Yahweh, ang salitang dumating kay Jeremias na propeta.
Napag-aralan kong may pitumpung taon hanggang sa matapos ang pagpapabaya sa
Jerusalem. 3 Iniharap ko ang aking mukha sa Panginoong Diyos, upang hanapin siya
sa pamamagitan ng panalangin at mga kahilingan, ng pag-aayuno, at pagsuot ng
magaspang na tela at pag-upo sa mga abo. 4 Nanalangin ako kay Yahweh na aking
Diyos, at ipinahayag ko ang aming mga kasalanan. Sinabi ko, "Nagsusumamo ako sa
iyo, Panginoon, ikaw ay dakila at kahanga-hangang Diyos na siyang tumutupad ng
kasunduan at tapat sa mga umiibig sa iyo at sumusunod sa iyong mga kautusan.
5 Nagkasala kami at gumawa ng mali. Gumawa kami ng masama at kami ay
naghimagsik, tumalikod mula sa iyong mga kautusan at mga atas. 6 Hindi kami
nakinig sa iyong mga lingkod na propetang nagsalita sa iyong pangalan sa aming
mga hari, sa aming mga pinuno, sa aming mga ninuno at sa lahat ng tao sa lupain.
7 Sa iyo ang katuwiran, Panginoon. Gayunman sa amin ngayon, ang kahihiyan ay sa
aming mga mukha—para mga taga-Juda at sa mga naninirahan sa Jerusalem, at sa
lahat ng taga-Israel. Kasama ng mga ito ang mga malapit at malayo sa buong lupain
kung saan mo sila ikinalat. Ito ay dahil sa labis na pagtataksil na ginawa namin
laban sa iyo. 8 Sa amin, Yahweh, ang kahihiyan ay sa aming mga mukha—para sa
aming mga hari, sa aming mga pinuno at sa aming mga ninuno—dahil nagkasala
kami laban sa iyo. 9 Sa aming Panginoong Diyos ang pinanggagalingan nang habag
at kapatawaran, sapagkat naghimagsik kami laban sa kaniya. 10 Hindi namin sinunod
ang tinig ni Yahweh na aming Diyos sa pamamagitan ng paglakad sa kaniyang mga
kautusan na ibinigay sa pamamagitan ng kaniyang lingkod na mga propeta. 11 Lahat
ng taga-Israel ay lumabag sa iyong mga utos at tumalikod sa iyong mga kautusan,
tinatanggihang sundin ang iyong tinig. Ang sumpa at mga panunumpa na naisulat sa
kautusan ni Moises, ang lingkod ng Diyos, ay naibuhos sa amin, sapagkat nagkasala
kami laban sa kaniya. 12 Pinatunayan ni Yahweh ang mga salitang kaniyang sinabi
laban sa amin at laban sa mga namumuno sa amin, sa pamamagitan ng pagdadala
sa amin ng malaking kapahamakan. Sapagkat sa ilalim ng kabuuan ng langit wala
pang nangyaring anumang bagay na maaaring ihambing sa kung ano ang nangyari
sa Jerusalem. 13 Gaya ng nasusulat sa kautusan ni Moises, dumating ang lahat ng
kapahamakan sa amin, ngunit hindi parin kami nagmakaawa mula kay Yahweh na

aming Diyos sa pamamagitan ng pagtalikod mula sa aming mga kalikuan at bigyang
pansin ang iyong katotohanan. 14 Samakatwid inihanda ni Yahweh ang kapahamakan
at dinala ito sa amin, sapagkat matuwid si Yahweh na ating Diyos sa lahat ng mga
gawang kaniyang ginagawa, ngunit hindi parin natin sinunod ang kaniyang tinig.
15 Ngayon, Panginoon na aming Diyos, inilabas mo ang iyong mga tao mula sa lupain
ng Egipto sa pamamagitan ng isang makapangyarihang kamay, at gumawa ka ng
tanyag na pangalan para sa iyong sarili, maging sa kasalukuyan. Ngunit nagkasala
parin kami; gumawa parin kami ng masasamang bagay. 16 Panginoon, dahil sa lahat
ng iyong mga matuwid na mga gawa, hayaan mong mawala ang iyong galit at ang
iyong poot mula sa iyong lungsod na Jerusalem, ang iyong banal na bundok. Dahil sa
aming mga kasalanan, at dahil sa kalikuan ng aming mga ninuno, naging isang paksa
ng pangungutya ang Jerusalem at ang iyong mga tao sa lahat ng nakapalibot sa amin.
17 Ngayon, aming Diyos, pakinggan mo ang dalangin ng iyong lingkod at sa kaniyang
pagsusumamo para sa habag; para sa iyong kapakanan, Panginoon, pagliwanagin
mo ang iyong mukha sa iyong santuwaryo na pinabayaan. 18 Aking Diyos, buksan
mo ang iyong mga tainga at makinig; buksan mo ang iyong mga mata at tingnan.
Ganap kaming nawasak; tingnan mo ang lungsod na tinawag sa pamamagitan ng
iyong pangalan. Hindi kami nagsumamo sa iyo ng tulong dahil sa aming katuwiran,
ngunit dahil sa iyong labis na habag. 19 Panginoon makinig! Panginoon magpatawad!
Panginoon, magbigay pansin at kumilos ka! Para sa iyong kapakanan, huwag mong
ipagpaliban, aking Diyos, sapagkat ang iyong lungsod at ang iyong tao ay tinawag sa
pamamagitan ng iyong pangalan." 20 Habang ako ay nagsasalita—nananalangin at
nagpapahayag ng aking mga kasalanan at ang kasalanan ng aking kababayang taga-
Israel, at idinudulog ang aking mga kahilingan kay Yahweh na aking Diyos alang-
alang sa banal na bundok ng Diyos— 21 habang ako ay nananalangin, ang lalaking si
Gabriel, na nakita ko sa unang pangitain ay mabilis na lumipad pababa sa akin, sa
panahon ng pag-aalay sa gabi. 22 Binigyan niya ako ng pang-unawa at sinabi sa akin,
"Daniel, pumunta ako ngayon upang bigyan kita ng kaalaman at pang-unawa. 23 Nang
ikaw ay humihingi ng habag, ibinigay ang atas at pumunta ako upang sabihin sa iyo
ang sagot, sapagkat labis kang iniibig. Samakatwid isaalang-alang ang salitang ito at
unawain ang pahayag. 24 Pito na tig-pipitumpong taon ang iniatas para sa iyong mga
tao at sa iyong banal na lungsod upang wakasan ang pagkakasala at wakasan ang
kasalanan, upang pagbayaran ang kasamaan, upang dalhin ang walang hanggang
katuwiran, upang tuparin ang pangitain at propesiya at upang gawing banal ang
dakong kabanal-banalan. 25 Alamin at unawain na mula sa pagpapalaganap ng
utos na panunumbalikin at itatayong muli ang Jerusalem sa pagdating ng isang
hinirang (na magiging isang pinuno), magkakaroon ng pito na tig-pipito at pito na
tig-aanimnaputdalawa. Muling maitatayo ang Jerusalem kasama ang mga lansangan
at isang kanal kahit pa sa mga panahon ng kabalisahan. 26 Pagkatapos ng pito
na tig-aanimnapu't dalawang taon, ang isang hinirang ay malilipol at mawawalan.
Wawasakin ng hukbo ng isang parating na pinuno ang lungsod at ang banal na lugar.
Darating ang katapusan nito sa pamamagitan ng baha at magkakaroon ng digmaan
hanggang sa huli. Ang pagkawasak ay itinakda na. 27 Pagtitibayin niya ang isang
kasunduan sa marami sa loob ng isang pito. Sa kalagitnaan ng pito wawakasan niya
ang pag-aalay at ang paghahandog. Sa pakpak ng mga kasuklam-suklam darating ang
isang tao na siyang gagawa ng pagkasira. Isang ganap na pagwawakas at pagkawasak
ang itinakdang ibubuhos sa gumawa ng pagkasira."

10

1 Sa ikatlong taon ng paghahari ni Ciro na hari ng Persia, isang mensahe ay

ipinahayag kay Daniel, (na tinawag na Beltesazar) at ang mensaheng ito ay totoo.
Tungkol ito sa isang malaking digmaan. Naunawaan ni Daniel ang mensahe nang
ipinakita sa kaniya sa pamamagitan ng pangitain. 2 Sa mga araw na iyon akong si
Daniel ay tumatangis ng tatlong linggo. 3 Hindi ako kumain ng masasarap na pagkain,
hindi ako kumain ng karne, hindi ako uminom ng alak, at hindi ko pinahiran ng langis
ang aking sarili hanggang sa matapos ang buong tatlong linggo. 4 Sa ika dalawampu't
apat na araw ng unang buwan, samantalang ako ay nasa tabi ng malaking ilog (ito
ang Tigris), 5 Tumingala ako at nakita ko ang isang lalaki na nakadamit ng telang
lino, na may sinturon na nakapalibot sa kaniyang baywang na yari sa purong ginto
mula sa Uphas. 6 Ang kaniyang katawan ay katulad ng topaz, ang kaniyang mukha
ay katulad ng kidlat, ang kaniyang mga mata ay katulad ng ningas ng mga tanglaw,
ang kaniyang mga braso at kaniyang mga paa ay katulad ng makinis na tanso, at
ang tunog ng kaniyang salita ay katulad ng ingay ng napakaraming tao. 7 Akong
si Daniel lamang ang nakakita ng pangitain, sapagkat hindi nakita ng mga lalaking
kasama ko ang pangitain. Gayunman, isang malaking takot ang dumating sa kanila at
tumakbo sila upang magtago. 8 Kaya naiwan akong mag-isa at nakita ko ang dakilang
pangitain na ito. Nawalan ako ng lakas; ang aking maningning na anyo ay binago
ng takot at wala akong natirang lakas. 9 Pagkatapos narinig ko ang kaniyang mga
salita- at nang marinig ko ang mga ito, bumagsak ako sa mahimbing na pagkakatulog
na nakasubsob sa lupa ang aking mukha. 10 May kamay na humawak sa akin, at
sobrang nangatog ang aking mga tuhod at ang palad ng aking mga kamay. 11 Sinabi
ng anghel sa akin, “Daniel, lalaking lubos na iniibig, unawain mo ang mga salitang
sasabihin ko sa iyo, at tumayo ka ng matuwid sapagkat ipinadadala ako sa iyo. “Nang
sabihin niya ang salitang ito sa akin, tumayo akong nanginginig. 12 Pagkatapos, sinabi
niya sa akin, “Huwag kang matakot, Daniel. Samantalang sa unang araw na itinakda
mo ang iyong isipan upang unawain at upang magpakumbaba ang iyong sarili sa
harapan ng Diyos, ang iyong mga salita ay narinig at dumating ako dahil sa iyong
mga salita. 13 Tinanggihan ako ng prinsipe ng kaharian ng Persia, at ako ay nanatili
roon kasama ang mga hari ng Persia ng dalawampu't-isang araw. Subalit si Miguel,
isa sa mga pinakapunong prinsipe, pumunta at tinulungan ako. 14 Ngayon ay naparito
ako upang tulungan kang unawain kung ano ang mangyayari sa iyong mga tao sa mga
huling araw. Sapagkat ang pangitain ay para sa mga araw na darating.” 15 “Nang
magsalita siya sa akin gamit ang mga salitang ito, iniharap ko ang aking mukha sa
lupa at hindi ako makapagsalita. 16 May isang anyong tulad ng tao ang humipo sa
aking mga labi, at ibinukas ko ang aking bibig at nakipag-usap sa kaniya na nakatayo
sa aking harapan, “Aking panginoon, ibinalik ng pangitain ang dalamhati sa akin
at wala na akong natirang lakas. 17 Ako ang iyong lingkod. Paano ako makikipag-
usap sa aking panginoon? Na ngayon ay wala na akong lakas, at walang natirang
hininga sa akin.” 18 Hinawakan ako ng isang anyong tulad ng tao at pinalakas
ako. 19 Sabi niya, “Lalaki na lubos na iniibig, huwag kang matakot. Sumaiyo ang
kapayapaan. Magpakatatag ka ngayon; magpakatatag ka! “Nang magsalita siya sa
sa akin, napalakas ako at sinabi ko, “Hayaan mong magsalita ang aking panginoon,
sapagkat pinalakas mo ako.” 20 Sinabi niya, “Alam mo ba kung bakit ako pumunta
sa iyo? Babalik na ako ngayon para labanan ang prinsipe ng Persia. Kapag lumabas
ako, darating ang prinsipe ng Grecia. 21 Subalit sasabihin ko sa iyo kung ano ang
nakasulat sa Aklat ng Katotohanan- walang sinuman ang magpapakita sa akin ng
kaniyang sarili na malakas, maliban kay Miguel na iyong prinsipe.”

11

1 “Sa unang taon ni Dario na taga-Media, dumating ako mismo upang tulungan at

pangalagaan si Miguel. 2 At ngayon, ipapahayag ko sa iyo ang isang katotohanan.
Tatlong hari ang lilitaw sa Persia at ang ika-apat ay higit na mayaman kaysa
sa kanilang lahat. Nang magkaroon siya ng kapangyarihan sa pamamagitan ng
kaniyang mga kayamanan, hihimukin niya ang bawat isa laban sa kaharian ng
Grecia. 3 At mamumuno ang isang makapangyarihang hari sa isang napakalaking
kaharian at gagawin niya ang lahat ng bagay na kaniyang naisin. 4 Sa kaniyang
paglitaw, mawawasak ang kaniyang kaharian at mahahati sa apat na hangin ng
langit. Ngunit hindi ito maibibigay sa kaniyang mga kaapu-apuhan, at hindi ito
magkakaroon ng dati nitong kapangyarihan nang pinamumunuan niya ito. Sapagkat
mabubunot ang kaniyang kaharian at ibibigay sa hindi niya sariling kaapu-apuhan.
5 Magiging malakas ang hari ng Timog ngunit isa sa kaniyang mga pinuno ng hukbo
ang magiging mas malakas sa kaniya at pamumunuan ang mas malaki pang kaharian.
6 Pagkatapos ng ilang taon, sa tamang panahon, gagawa sila ng isang kasunduan.
Pupunta ang babaeng anak ng hari ng Timog sa hari ng Hilaga upang patunayan ang
kasunduan. Ngunit mawawala ang kaniyang kapangyarihan, at iiwanan siya—siya
at ang mga nagdala sa kaniya, ang kaniyang ama, at ang isang taong tumulong sa
kaniya sa mga panahong iyon. 7 Ngunit lilitaw ang isang sanga mula sa kaniyang
mga ugat na papalit sa kaniyang puwesto. Sasalakayin niya ang mga hukbo at
papasukin ang mga tanggulan ng hari ng Hilaga. Lalabanan niya sila at sasakupin.
8 Dadalhin niya sa Egipto ang kanilang mga diyos kasama ang kanilang mga inukit
na imaheng metal at ang kanilang mahahalagang lalagyan ng pilak at ginto at sa
loob ng ilang taon, iiwasan niyang salakayin ang hari ng Hilaga. 9 Sasakupin ng
hari ng Hilaga ang kaharian ng hari ng Timog, ngunit aatras siya sa kaniyang
sariling lupain. 10 Magsisimula ng digmaan ang kaniyang mga anak na lalaki at
magtitipon ng isang malaking hukbong patuloy na darating at aapaw na tulad ng
isang baha, makakapasok at muling sasalakay hanggang sa kaniyang tanggulan.
11 Ang hari ng Timog ay galit na magmamartsa at makikipaglaban sa hari ng Hilaga.
Magpapalakas ng malaking hukbo ang hari ng Hilaga, ngunit ibibigay ito sa hari
ng Timog. 12 Kapag nagtagumpay na ang mga hukbo, mapupuno ng pagmamataas
ang hari ng Timog, at papatayin ang libu-libo sa kaniyang mga kaaway. Ngunit
hindi siya magtatagumpay. 13 Muling bubuo ng isa pang hukbo ang hari ng Hilaga,
mas malaki kaysa nauna. Pagkatapos ng ilang taon, ang hari ng Hilaga ay tiyak
na babalik na may isang malaking hukbo na natustusan ng maraming kagamitan.
14 Sa mga panahong iyon, marami ang lilitaw laban sa hari ng Timog. Ang mga
pinakamarahas sa iyong mga tao ay tatayo sa kanilang mga sarili upang tuparin
ang pangitain, ngunit matitisod sila at mahuhulog. 15 Darating ang hari ng Hilaga at
magtatayo ng mga tambak na daraanan at bibihagin ang pinatibay na lungsod. Hindi
makakayanang tumayo ng puwersa ng Timog, maging ang kanilang pinakamalalakas
na kawal ay walang lakas upang tumayo. 16 Ngunit gagawin ng hari ng Hilaga ang
lahat ng gusto niyang gawin laban sa hari ng Timog at walang sinumang pipigil
sa kaniya; itatatag niya ang kaniyang sarili sa mainam na lupaing dala-dala ng
kaniyang kamay ang ganap na pagkawasak. 17 Ang hari ng Hilaga ay magpapasyang
pumunta na taglay ang lakas ng kaniyang buong kaharian, at dala-dala niya ang
isang makatarungang kasunduan na kaniyang ipatutupad kasama ang hari ng Timog.
Ibibigay niya sa hari ng Timog ang isang babaeng anak na ipapakasal upang wasakin
ang kaharian ng Timog. Ngunit hindi magtatagumpay o makakatulong sa kaniya
ang balak na ito. 18 Pagkatapos nito, bibigyang pansin ng hari ng Hilaga ang mga
baybaying lugar at bibihagin ang marami sa kanila. Ngunit isang pinuno ang pipigil
sa kaniyang kalikuan at ibabalik ng pinunong ito ang kaniyang kalikuan sa kaniya.
19 At bibigyan niya ng pansin ang mga kutang tanggulan sa kaniyang sariling lupain,

ngunit matitisod siya at babagsak; hindi na siya matatagpuan. 20 Pagkatapos ay
may isang lilitaw na kapalit niya at sapilitang maniningil ng pambayad sa buwis
para tustusan ang kayamanan ng kaharian. Ngunit sa loob lamang ng ilang araw,
siya ay mawawasak, ngunit hindi sa pamamagitan ng galit o labanan. 21 Lilitaw
na kapalit niya ang isang hamak na tao, taong hindi pinararangalan ng mga tao ng
pangharing parangal; tahimik siyang papasok at kukunin niya ang kaharian dahil sa
hindi tapat na papuri. 22 Isang malaking hukbo ang matatangay tulad ng isang baha sa
kaniyang harapan. Mawawasak ang hukbong iyon at ang pinunong itinatag ng tipan.
23 Mula sa oras ng pakikipagkasundo sa kaniya, kikilos siya nang may pandaraya; at
sa kaunting bilang ng mga tao ay magiging malakas siya. 24 Pupunta siya sa mga
pinakamayayamang lalawigan nang walang pasabi at gagawin niya ang mga bagay
na hindi man lamang ginawa ng kaniyang ama ni ginawa ng ama ng kaniyang ama—
na ikakalat sa kaniyang mga tagasunod ang mga nasamsam, ang mga ninakaw at ang
kayamanan. Balak niyang alisin ang pinagtibay na tanggulan, ngunit sa sandaling
panahon lamang. 25 Palalakasin niya ang kaniyang kapangyarihan at ang kaniyang
tapang laban sa hari ng Timog taglay ang isang malaking hukbo. Magsisimula ng
digmaan ang hari ng Timog kasama ang makapangyarihang hukbo, ngunit hindi siya
makakatayo dahil sa dami ng banta laban sa kaniya. 26 Maging ang mga kasama
ng haring kumakain sa hapag-kainan ay susubukan siyang wasakin. Tatangayin ng
agos ang kaniyang mga hukbo tulad ng baha at marami sa kanila ang papatayin.
27 Ang dalawang haring ito ay uupo sa parehong hapag-kainan taglay ang kasamaan
ng kanilang mga puso laban sa isa't isa, at magsisinungaling sa bawat isa, ngunit
walang layunin. Sapagkat darating ang katapusan sa nakatakdang panahon. 28 At
babalik ang hari ng Hilaga sa kaniyang lupain na may maraming kayamanan, ngunit
lalabag ang kaniyang puso laban sa banal na tipan. Gagawin niya ang kaniyang
ninanais at babalik siya sa kaniyang sariling lupain. 29 Sa nakatakdang panahon,
babalik siya at sasakuping muli ang Timog. Ngunit sa pagkakataong ito, hindi ito
magiging tulad ng dati. 30 Sapagkat darating ang mga barko ng Kitim laban sa
kaniya at mawawalan siya ng pag-asa at babalik. Sisiklab ang galit niya laban sa
banal na tipan at masisiyahan siya sa mga taong sumasalungat sa banal na tipan.
31 Lilitaw ang kaniyang mga hukbo at lalapastanganin ang santuwaryo at ang kutang
tanggulan; kukunin nila ang mga karaniwang handog na susunugin at magsisimula
sila ng pagkasuklam na magiging sanhi ng ganap na pagkawasak. 32 Lilinlangin ang
mga lumabag sa tipan at aakitin sila, ngunit ang mga taong nakakakilala sa kanilang
Diyos ay magiging malakas at kikilos. 33 Magbibigay nang pang-unawa sa marami ang
mga matatalinong tao. Ngunit sa loob ng ilang araw ay mamamatay sila sa espada at
sa apoy, bibihagin sila bilang mga bilanggo at nanakawin ang kanilang mga pag-aari.
34 Kapag natisod sila, makatatanggap sila ng kaunting tulong at marami ang sasama
sa kanila na walang isang salita. 35 Ang ilan sa mga matatalino ay matitisod upang
maging dalisay, malinis at malinang hanggang sa panahon ng katapusan. Sapagkat
ang nakatakdang panahon ay paparating pa lamang. 36 Gagawin ng hari ang lahat
ng kaniyang ninanais. Itataas niya at palalakihin ang kaniyang sarili sa ibabaw ng
bawat diyus-diyosan, at magsasalita ng mga bagay na kagulat-gulat laban sa Diyos
ng mga diyos. Magtatagumpay siya hanggang sa maganap ang poot. Sapagkat
matutupad ang ipinasyang magaganap. 37 Hindi niya isasaalang-alang ang mga diyos
ng kaniyang mga ninuno, ang diyos na ninanais ng mga kababaihan, o iba pang mga
diyos. Magmamataas siya at aangkining mas mataas siya sa kanilang lahat. 38 Sa
halip na sila, sasambahin niya ang diyos ng mga tanggulan. Paparangalan niya ng
ginto at pilak ang isang diyos na hindi kilala, kasama ang mga mahahalagang bato
at mamahaling handog. 39 Sasalakayin niya ang mga pinakamalalakas na tanggulan

sa tulong ng mga taong kabilang sa isang hindi kilalang diyos. Pararangalan niya
ang mga humahanga sa kaniya. Gagawin niya silang mga pinuno ng maraming
tao at hahatiin niya ang lupain na may kabayaran. 40 Sa mga huling panahon,
sasalakay ang hari ng Timog. Mabilis na sasalakay sa kaniya ang hari ng Hilaga
na tulad ng isang bagyo na may kasamang mga karwahe at mga mangangabayo
at maraming barko. Sasakupin niya ang maraming bansa at tatangayin niya sila
tulad ng isang baha. 41 Darating siya sa maluwalhating lupain, at sampung libong
Israelita ang matitisod at babagsak, ngunit maraming taga-Edom at Moab at mga
natitirang tao ng Amon ang makakatakas mula sa kaniyang kamay. 42 Palalawakin
niya ang kaniyang kapangyarihan sa maraming bansa; hindi makakatakas ang lupain
ng Egipto. 43 Magkakaroon siya ng kapangyarihan sa lahat ng mga ginto at pilak, at
sa lahat ng kayamanan ng Egipto; paglilingkuran siya ng mga taga-Libya at Etiopia.
44 Ngunit mangangamba siya sa mga ulat mula sa silangan at hilaga at lalabas siya
nang may napakatinding galit upang ibukod ang karamihan para sa pagkawasak.
45 Itatayo niya ang mga tolda ng kaniyang palasyo sa pagitan ng mga karagatan, at
sa magandang banal na bundok. Darating siya sa kaniyang katapusan at walang
sinumang tutulong sa kaniya.

12

1 “Sa panahong iyon, tatayo si Miguel, ang dakilang prinsipe na nagbabantay
sa iyong mga kababayan. Magkakaroon ng panahon ng kaguluhan na hindi pa
nararanasan kailanman magmula nang nagkaroon ng anumang bansa hanggang sa
panahong iyon. Sa panahong iyon, maililigtas ang iyong mga kababayan, ang lahat
ng pangalang matatagpuang nakasulat sa aklat. 2 Marami sa mga natutulog sa alabok
ng daigdig ang babangon, ang ilan ay sa walang hanggang buhay at ang ilan ay sa
kahihiyan at walang hanggang pagdurusa. 3 Ang mga marurunong ay magliliwanag
tulad ng liwanag ng kalangitan sa kaitaasan at ang mga nakapagpanumbalik ng
marami sa katuwiran ay tulad ng mga bituin magpakailanman. 4 Ngunit ikaw
Daniel, isara mo ang mga salitang ito; panatilihin mong selyado ang aklat hanggang
sa panahon ng pagwawakas. Marami ang magsisitakbuhan paroo't parito at
madaragdagan ang kaalaman.” 5 At ako, si Daniel ay tumingin, at may dalawa pang
nakatayo roon. Ang isa ay nakatayo sa dakong gilid ng ilog na ito at ang isa ay
nakatayo sa pampang sa kabilang dako ng ilog. 6 Sinabi ng isa sa kanila sa lalaking
nakasuot ng telang lino na nasa ibabaw ng tubig, “Gaano katagal matatapos ang
mga kamangha-manghang pangyayaring ito?” 7 Narinig ko ang lalaking nakasuot
ng telang lino na nasa ibabaw ng tubig—itinaas niya ang kaniyang kanang kamay at
kaliwang kamay sa langit at nangako sa nabubuhay magpakailanman na mangyayari
ito sa isang panahon, mga panahon at kalahati, ito ay tatlo at kalahating taon.
Kapag natapos ang pagsira sa kapangyarihan ng mga banal na tao, matatapos
ang lahat ng mga bagay na ito. 8 Narinig ko ngunit hindi ko naunawaan. Kaya
nagtanong ako, “Panginoon ko, ano ang magiging kahihinatnan ng lahat ng mga
bagay na ito?” 9 Sinabi niya, “Makakaalis ka na Daniel sapagkat nakasara ang mga
salita at selyado hanggang sa panahon ng pagwawakas. 10 Marami ang dadalisayin,
lilinisin at lilinangin ngunit ang mga masasama ay magpapakasama. Wala ni isa sa
mga masasama ang makakaunawa, ngunit ang mga marurunong ay makakaunawa.
11 Mula sa panahong inalis ang karaniwang handog na susunugin at ang pagkasuklam
na sanhi ng ganap na pagkawasak ay handa na, magkakaroon ng 1, 290 na mga
araw. 12 Mapalad ang mga naghihintay hanggang sa matapos ang 1, 335 na mga
araw. 13 Kinakailangan mong manatili sa iyong kaparaanan hanggang sa huli at
mamamahinga ka. Tatayo ka sa lugar na itinalaga sa iyo sa mga huling araw.”

Hosea

1 Ito ang salita ni Yahweh na dumating kay Hosea, na anak na lalaki ni Beeri sa
panahon nina Uzias, Jotam, Ahaz, at Hezekias na mga hari ng Juda, at sa panahon ni
Jeroboam, na anak na lalaki ni Jehoas na hari ng Israel. 2 Noong unang magsalita
si Yahweh sa pamamagitan ni Hosea, sinabi niya sa kaniya, “Humayo ka, mag-
asawa ka ng babaing nagbebenta ng aliw. Magkakaroon siya ng mga anak na bunga
ng kaniyang pagbebenta ng aliw. Sapagkat nagkakasala ang lupain ng matinding
gawain ng pagbebenta ng aliw habang tinatalikuran ako.” 3 Kaya, humayo si Hosea at
pinakasalan si Gomer na anak na babae ni Diblaim, at nagbuntis siya at nagsilang siya
sa kaniya ng isang anak na lalaki. 4 Sinabi ni Yahweh kay Hosea, “Tawagin mo siya
sa pangalang Jezreel. Sapagkat hindi magtatagal, paparusahan ko ang sambahayan
ni Jehu dahil sa pagdanak ng dugo sa Jezreel at wawakasan ko ang kaharian ng
sambahayan ni Israel. 5 Mangyayari ito sa araw na iyon na babaliin ko ang pana ng
Israel sa lambak ng Jezreel.” 6 Nagbuntis muli si Gomer at nagsilang ng isang anak na
babae. At sinabi ni Yahweh kay Hosea, “Tawagin mo siya sa pangalang Lo-ruhama,
sapagkat hindi na ako mahahabag sa sambahayan ni Israel, ni dapat ko pa silang
patawarin. 7 Ngunit mahahabag ako sa sambahayan ni Juda, at ako mismo, si Yahweh
na kanilang Diyos ang magliligtas sa kanila. Hindi ko sila ililigtas sa pamamagitan
ng pana, espada, digmaan, mga kabayo, o ng mga mangangabayo.” 8 Nang maawat
ni Gomer si Lo-ruhama sa pagsuso, nagbuntis siya at nagsilang ng isa pang anak na
lalaki. 9 At sinabi ni Yahweh, “Tawagin mo siya sa pangalang Lo-ammi, sapagkat
hindi ko kayo mga tao at hindi ako ang inyong Diyos. 10 Ngunit ang bilang ng mga
tao ng Israel ay magiging tulad ng buhangin sa dalampasigan, na hindi masusukat o
mabibilang. Mangyayari ito kung saan sinabi sa kanila na, 'Hindi ko kayo mga tao,'
sasabihin ito sa kanila, 'Kayo ay mga tao ng buhay na Diyos.' 11 Titipunin ang mga
tao ng Juda at mga tao ng Israel. Magtatalaga sila ng isang pinuno para sa kanila at
lalabas sila mula sa lupain, sapagkat magiging dakila ang araw ng Jezreel.

2

1 Sabihin ninyo sa inyong mga kapatid na lalaki, 'Aking mga tao!' at sa inyong mga
kapatid na babae, 'Pinakitaan kayo ng habag.'” 2 Isakdal mo ang iyong ina, isakdal mo,
sapagkat hindi ko siya asawa, at hindi rin niya ako asawa. Hayaan mong alisin niya
ang kaniyang pagbebenta ng aliw mula sa kaniyang harapan, at ang kaniyang mga
gawaing pangangalunya sa pagitan ng kaniyang mga suso. 3 Kung hindi, huhubaran
ko siya at ipapakita ang kaniyang kahubaran gaya sa araw ng kaniyang pagkasilang.
Gagawin ko siyang tulad ng ilang, tulad ng isang tigang na lupa at papatayin
ko siya sa uhaw. 4 Hindi ako mahahabag sa kaniyang mga anak, sapagkat sila ay
mga anak sa pagbebenta ng aliw. 5 Sapagkat ang kanilang ina ay naging babaing
nagbebenta ng aliw, at siya na nagbuntis sa kanila ay gumawa ng kahiya-hiya. Sinabi
niya, “Susundan ko ang aking mga mangingibig, sapagkat ibinibigay nila sa akin ang
aking tinapay at tubig, ang aking lana at lino, ang aking langis at inumin.” 6 Kaya
gagawa ako ng bakod ng mga tinik upang harangan ang kaniyang daraanan. Gagawa
ako ng pader laban sa kaniya upang hindi niya makita ang kaniyang daraanan.
7 Hahabulin niya ang kaniyang mga mangingibig, ngunit hindi niya sila maaabutan.
Hahanapin niya sila, ngunit hindi niya sila matatagpuan. Pagkatapos, sasabihin niya,
“Babalik ako sa aking unang asawa, sapagkat mas mabuti para sa akin noon kaysa
ngayon.” 8 Sapagkat hindi niya nalamang ako ang nagbigay sa kaniya ng butil, ng

bagong alak at ng langis, at ang nagbigay sa kaniya ng labis-labis na pilak at ginto,
na ginamit naman nila para kay Baal. 9 Kaya babawiin ko ang kaniyang butil sa
panahon ng anihan at ang aking bagong alak sa kapanahunan nito. Babawiin ko ang
aking lana at lino na ginamit upang takpan ang kaniyang kahubaran. 10 Pagkatapos,
huhubaran ko siya sa harapan ng kaniyang mga mangingibig, at walang magliligtas
sa kaniya mula sa aking kamay. 11 Patitigilin ko rin ang lahat ng kaniyang mga
pagdiriwang—ang kaniyang mga pista, ang kaniyang mga pagdiriwang sa bagong
buwan, ang kaniyang mga Araw ng Pamamahinga, at ang lahat ng kaniyang mga
itinakdang kapistahan. 12 Wawasakin ko ang kaniyang mga puno ng ubas at ang
kaniyang mga puno ng igos, na sinabi niya, “Ito ang mga kabayarang ibinigay sa
akin ng aking mga mangingibig.” Gagawin kong gubat ang mga ito, at kakainin
ng mga hayop sa parang ang mga ito. 13 Paparusahan ko siya dahil sa mga araw
ng pista ng mga Baal, nang nagsunog siya ng insenso sa kanila, nang pinalamutian
niya ang kaniyang sarili ng kaniyang mga singsing at alahas, at sinundan niya ang
kaniyang mga mangingibig at nilimot ako.” Ito ang pahayag ni Yahweh. 14 Kaya
susuyuin ko siya upang manumbalik. Dadalhin ko siya sa ilang at magiliw ko siyang
kakausapin. 15 Ibabalik ko sa kaniya ang kaniyang mga ubasan, at ang lambak ng
Achor bilang pintuan ng pag-asa. Sasagot siya sa akin doon gaya ng ginawa niya
sa panahon ng kaniyang kabataan, gaya sa panahon nang lumabas siya sa lupain
ng Egipto. 16 “Mangyayari ito sa araw na iyon”—ito ang pahayag ni Yahweh—”na
tatawagin mo akong, 'Aking asawa,' at hindi mo na ako tatawagin pang, 'Aking Baal.'
17 Sapagkat tatanggalin ko ang mga pangalan ng mga Baal mula sa kaniyang bibig,
hindi na maaalala pa ang kanilang mga pangalan.” 18 “Sa araw na iyon, gagawa ako
ng kasunduan para sa kanila sa mga hayop sa parang, sa mga ibon sa himpapawid,
at sa mga bagay na gumagapang sa lupa. Paaalisin ko ang pana, ang espada, at
ang digmaan mula sa lupain at pahihigain kita nang ligtas. 19 Ipapangako kong
magiging asawa mo ako magpakailanman. Ipapangako kong magiging asawa mo
ako sa katuwiran, sa katarungan, sa katapatan sa kasunduan at sa kahabagan.
20 Ipapangako kong magiging asawa mo ako sa katapatan. At makikilala mo ako, si
Yahweh. 21 At sa araw na iyon, sasagot ako”—ito ang pahayag ni Yahweh. “Sasagutin
ko ang mga langit at sasagutin ng mga ito ang lupa. 22 Sasagutin ng lupa ang butil,
ang bagong alak at ang langis at sasagutin ng mga ito ang Jezreel. 23 Itatanim ko siya
sa lupain para sa akin, at kahahabagan ko si Lo-ruhama. Sasabihin ko kay Lo-Ammi,
'Ikaw si Ammi Attah,' at sasabihin niya sa akin, 'Ikaw ang aking Diyos.'”

3

1 Sinabi sa akin ni Yahweh, “Humayo kang muli, umibig ka sa isang babae, na inibig
ng kaniyang asawa, ngunit isang mangangalunya. Ibigin mo siya gaya ko, si Yahweh,
na iniibig ang mga tao ng Israel, kahit na bumabaling sila sa ibang mga diyos at
iniibig ang mga tinapay na may pasas.” 2 Kaya binili ko siya para sa aking sarili ng
labinlimang pirasong pilak at ng isang homer at isang lethek ng sebada. 3 Sinabi ko
sa kaniya, “Mamuhay ka kasama ko ng mahabang panahon. Hindi ka na magiging
babaing nagbebenta ng aliw o magiging pag-aari ng sinumang ibang lalaki. gayundin
naman, makakasama mo ako.” 4 Sapagkat mamumuhay sa mahabang panahon ang
mga tao ng Israel nang walang hari, prinsipe, alay, haliging bato, efod o mga diyus-
diyosan sa sambahayan. 5 Pagkatapos, manunumbalik at hahanapin ng mga tao ng
Israel si Yahweh na kanilang Diyos at si David na kanilang hari. At sa huling mga
araw, lalapit silang nanginginig sa harapan ni Yahweh at sa kaniyang kabutihan.

4

[1] Pakinggan ninyo ang salita ni Yahweh, kayong mga tao ng Israel. May hindi
pagkakasunduan si Yahweh laban sa mga naninirahan sa lupain, sapagkat walang
katotohanan o katapatan sa kasunduan at walang kaalaman ng Diyos sa lupain. [2] May
pagsusumpa, pagsisinungaling, pagpatay, pagnanakaw at pangangalunya. Nilabag ng
mga tao ang lahat ng hangganan at sunod-sunod ang pagdanak ng dugo. [3] Kaya
natutuyo ang lupain at mawawala ang bawat isa na nakatira roon. Ang mga
hayop sa mga bukirin at ang mga ibon sa himpapawid; maging ang mga isda
sa dagat ay kukunin. [4] Ngunit huwag payagang magsakdal ang sinuman; huwag
hayaang paratangan ng sinuman ang iba. Sapagkat kayo, ang mga pari, na aking
pinaparatangan. [5] Matitisod kayong mga pari sa araw; matitisod din kasama ninyo
ang mga propeta sa gabi at aking wawasakin ang inyong ina. [6] Malilipol ang aking
mga tao dahil sa kakulangan ng kaalaman. Sapagkat tinanggihan ninyong mga
pari ang kaalaman, tatanggihan ko rin kayo bilang mga pari sa akin. Sapagkat
kinalimutan ninyo ang aking kautusan, bagaman ako ang inyong Diyos, kakalimutan
ko din ang inyong mga anak. [7] Kung gaano dumarami ang mga pari, mas lalo silang
nagkasala laban sa akin. Papalitan ko nang kahihiyan ang kanilang karangalan.
[8] Pinakain sila sa kasalanan ng aking mga tao; sakim sila sa labis pa nilang kasamaan.
[9] Magiging pareho ang para sa mga tao gaya ng sa mga pari: paparusahan ko
silang lahat para sa kanilang mga ginagawa; pagbabayarin ko sila sa kanilang mga
ginagawa. [10] Makakakakain sila ngunit hindi sapat; magbebenta sila ng aliw ngunit
hindi sila darami, sapagkat lumayo sila sa akin, na si Yahweh at iniwan ako. [11] Ang
mahalay na gawain, ang alak at bagong alak ang nag-alis sa kanilang pang-unawa.
[12] Sumasangguni ang aking mga tao sa kanilang mga diyus-diyosan na kahoy, ang
kanilang mga tungkod ang nagbibigay sa kanila ng mga hula. Sapagkat ang espiritu
ng kahalayan ang nagligaw sa kanila at iniwan nila ako, na kanilang Diyos. [13] Nag-
aalay sila sa mga tuktok ng mga bundok at nagsusunog ng insenso sa mga burol, sa
ilalim ng mga ensina, mga alamo at mga roble, sapagkat mabuti ang lilim ng mga iyon.
Kaya naman nakagawa ng sekswal na imoralidad ang inyong mga anak na babae at
nangangalunya ang inyong mga manugang na babae. [14] Hindi ko parurusahan ang
inyong mga anak na babae nang pinili nilang gumawa ng sekswal na imoralidad ni
ang inyong mga manugang na babae nang nangalunya sila. Sapagkat ibinigay din
ng mga kalalakihan ang kanilang mga sarili sa mga babaing nagbebenta ng aliw, at
nag-alay sila ng mga handog upang makagawa sila ng mga imoral na mga gawain
kasama ang mga babaing nagbebenta ng aliw. Kaya ang mga taong ito na hindi
nakakaunawa ay malilipol. [15] Bagaman, ikaw Israel ay nakagawa ng pangangalunya,
nawa ay hindi magkasala ang Juda. Huwag kayong pumunta sa Gilgal, kayong mga
tao; huwag umakyat sa Beth-aven. At huwag sumumpa, “Sapagkat buhay si Yahweh.”
[16] Sapagkat matigas ang ulo ng Israel, tulad ng isang babaing guya na matigas ang
ulo. Paano sila dadalhin ni Yahweh sa pastulan tulad ng mga tupa sa isang malawak
na pastulan? [17] Nakiisa ang Efraim sa mga diyus-diyosan, pabayaan siyang mag-isa.
[18] Kahit maubos na ang kanilang matatapang na inumin, patuloy silang gumagawa ng
pangangalunya; iniibig ng kaniyang mga pinuno ang kanilang kahihiyan. [19] Babalutin
ng hangin sa kaniyang mga pakpak; at mapapahiya sila dahil sa kanilang mga handog.

5

[1] Pakinggan ninyo ito, mga pari! Bigyan ninyo ng pansin, sambahayan ng Israel!
Makinig, sambahayan ng hari! Sapagkat paparating na ang paghuhukom laban sa
inyong lahat. Naging isang bitag kayo sa Mizpa at isang nakalatag na lambat sa
buong Tabor. [2] Nalunod sa pagkakatay ang mga maghihimagsik, ngunit sasawayin ko

silang lahat. 3 Kilala ko ang Efraim at hindi lingid sa akin ang Israel. Efraim, ngayon
na naging tulad ka ng isang babaing nagbebenta ng aliw; nadungisan ang Israel.
4 Hindi sila pahihintulutan ng kanilang mga gawa upang manumbalik sa akin, na
kanilang Diyos, sapagkat nasa kanila ang espiritu ng pangangalunya, at hindi nila ako
nakikilala, si Yahweh. 5 Nagpapatotoo ang pagmamataas ng Israel laban sa kaniya;
kaya matitisod ang Israel at Efraim sa kanilang mga kasalanan; at matitisod din ang
Juda kasama nila. 6 Aalis sila kasama ang kanilang mga kawan at mga bakahan
upang hanapin si Yahweh, ngunit hindi nila siya matatagpuan, sapagkat lumayo siya
sa kanila. 7 Hindi sila naging tapat kay Yahweh, sapagkat nagkaroon sila ng mga anak
sa labas. Lalamunin sila ngayon ng mga pista ng bagong buwan kasama ng kanilang
mga bukirin. 8 Hipan ang tambuli sa Gibea, at ang trumpeta sa Rama. Patunugin ang
hudyat ng pakikipaglaban sa Beth-aven: 'Susunod kami sa iyo, Benjamin!' 9 Magiging
isang lagim ang Efraim sa araw ng pagpaparusa. Kabilang sa mga tribo ng Israel
na aking ipinahayag kung ano ang tunay na mangyayari. 10 Ang mga pinuno ng
Juda ay tulad ng mga naglilipat ng batong palatandaan. Ibubuhos ko sa kanila ang
aking galit na tulad ng tubig. 11 Nadurog ang Efraim, nadurog siya sa paghuhukom,
dahil disidido siyang yumukod sa mga diyus-diyosan. 12 Para akong isang tanga sa
damit sa Efraim, at tulad ng bulok sa tahanan ng Juda. 13 Nang makita ng Efraim ang
kaniyang pagkakasakit, at nakita ng Juda ang kaniyang sugat, pumunta ang Efraim
sa Asiria at nagpadala ang Juda ng mga mensahero sa dakilang hari. Ngunit wala
siyang kakayahan upang pagalingin kayong mga tao o pagalingin ang inyong sugat.
14 Kaya magiging tulad ako ng isang leon sa Efraim, at tulad naman ng isang batang
leon naman sa sambahayan ng Juda. Ako, maging ako, ang gugutay at aalis; ako
ang mag-aalis sa kanila at walang sinuman ang makapagliligtas sa kanila. 15 Aalis
ako at babalik sa aking lugar, hanggang sa aminin nila ang kanilang kasalanan at
hanapin ang aking mukha, hanggang sa hanapin nila ako ng masigasig sa kanilang
pagdadalamhati."

6

1 Halikayo, manumbalik tayo kay Yahweh. Sapagkat pinagpira-piraso niya tayo,
ngunit pagagalingin niya tayo; Sinugatan niya tayo, ngunit tatalian niya ang ating
mga sugat. 2 Pagkatapos ng dalawang araw, bubuhayin niya tayo; ibabangon niya
tayo sa ikatlong araw, at mabubuhay tayo sa kaniyang harapan. 3 Kilalanin natin
si Yahweh; sikapin nating makilala si Yahweh. Ang kaniyang paglabas ay tiyak na
parang bukang-liwayway; darating siya sa atin tulad ng ambon, tulad ng ulan sa
tagsibol na dumidilig ng lupain." 4 Ano ang gagawin ko sa inyo, Efraim? Ano ang
gagawin ko sa inyo, Juda. Ang inyong katapatan ay tulad ng ulap sa umaga, tulad ng
hamog na mabilis na nawawala. 5 Kaya pinutol ko sila ng pira-piraso sa pamamagitan
ng mga propeta, pinatay ko sila ng mga salita ng aking mga bibig. Ang iyong utos
ay tulad ng ilaw na nagliliwanag. 6 Sapagkat hangad ko ang katapatan at hindi mga
handog at ang aking kaalaman, ang Diyos ay higit pa sa mga susunuging handog.
7 Tulad ni Adan, sinira nila ang kasunduan; hindi sila naging tapat sa akin. 8 Ang
Gilead ay isang lungsod ng mga gumagawa ng kasamaan, puno ng bakas ng dugo.
9 Gaya ng pangkat ng mga magnanakaw na naghihintay sa isang tao, kaya nagsama-
sama ang mga pari upang pumatay sa daan patungong Shekem; nakagawa sila ng
kahiya-hiyang mga kasalanan. 10 Nakita ko sa sambahayan ng Israel ang mga kakila-
kilabot na bagay. Nandoon ang pagbebenta ng aliw ng Efraim, at nadungisan ang
Israel. 11 Sa iyo man, Juda, ay may nakatakdang pag-aani, kapag naibalik ko na ang
mabuting kapalaran ng aking mga tao.

7

1 Kapag nais kong pagalingin ang Israel, mabubunyag ang kasalanan ng Efraim,
ganun din ang masamang mga gawa ng Samaria, sapagkat gumagawa sila ng
panlilinlang, pumasok ang isang magnanakaw at isang pangkat ng mandarambong
ang lumusob sa lansangan. 2 Hindi napagtanto ng kanilang mga puso na naalala
ko ang lahat ng kanilang masasamang gawa. Ngayon, napalibutan sila ng kanilang
masasamang gawa, sila ay nasa aking harapan. 3 Pinasaya nila ang hari sa kanilang
kasamaan at ang mga opisyal sa kanilang mga kasinungalingan. 4 Mangangalunya
silang lahat, tulad ng pinapainit na isang pugon ng panadero, na humihinto sa
paggalaw sa apoy mula sa pagmamasa hanggang sa pag-alsa nito. 5 Sa araw ng ating
hari, nilasing ng mga opisyal ang kanilang mga sarili sa pamamagitan ng init ng alak.
Iniabot niya ang kaniyang kamay sa mga nangutya. 6 Sapagkat tulad ng isang pugon
ang kanilang mga puso, binabalangkas nila ang mapanlinlang nilang mga balak.
Magdamag na nagbabaga ang kanilang galit; nagliliyab ito na tulad ng apoy sa umaga.
7 Mainit silang lahat tulad ng isang pugon, at pinagpapatay nila ang mga namumuno
sa kanila. Bumagsak ang lahat ng kanilang mga hari; wala kahit isa sa kanila ang
tumawag sa akin. 8 Nakihalo ang Efraim sa mga tao, isang manipis na tinapay
ang Efraim na hindi pa nabaliktad. 9 Inubos ng mga dayuhan ang kaniyang lakas,
ngunit hindi niya ito nalalaman. Nagkalat ang kaniyang puting buhok, ngunit hindi
niya ito nalalaman. 10 Ang pagmamataas ng Israel ay nagpatotoo laban sa kaniya;
gayunpaman, hindi sila nagbalikloob kay Yahweh na kanilang Diyos, ni hinanap nila
siya, sa kabila ng lahat ng ito. 11 Tulad ng isang kalapati ang Efraim, mapaniwalain at
walang pang-unawa, tumatawag sa Egipto at lilipad patungong Asiria. 12 Kapag aalis
sila, ilalatag ko sa kanila ang aking lambat, ibabagsak ko sila tulad ng mga ibon sa
kalangitan. Parurusahan ko sila sa kanilang pagsasama-sama. 13 Kahabag-habag sila!
Dahil kumawala sila mula sa akin. Darating sa kanila ang pagkawasak! Naghimagsik
sila laban sa akin! Ililigtas ko sana sila, ngunit nagsalita sila ng kasinungalingan
laban sa akin. 14 Hindi sila tumawag sa akin ng buong puso, ngunit humagulgol sila
sa kanilang mga higaan. Sinusugatan nila ang kanilang mga sarili upang magkaroon
ng trigo at bagong alak at lumayo sila mula sa akin. 15 Bagama't sinanay ko sila at
pinalakas ang kanilang mga bisig, nagbabalak sila ngayon ng masama laban sa akin.
16 Bumalik sila, ngunit hindi sila bumalik sa akin, ang Kataas-taasan. Tulad sila ng
isang sirang pana. Babagsak ang kanilang mga opisyal sa pamamagitan ng espada
dahil sa kawalang-galang ng kanilang mga dila. Magiging dahilan ito ng pangungutya
sa kanila sa lupain ng Egipto.

8

1 “Maglagay ng isang trumpeta sa inyong mga labi. Paparating ang isang agila
sa aking tahanan, si Yahweh. Nangyayari ito dahil sinuway ng mga tao ang aking
kasunduan at naghimagsik laban sa aking kautusan. 2 Tumawag sila sa akin, 'Aking
Diyos, kami sa Israel ay kilala ka.' 3 Ngunit tinatalikuran ng Israel kung ano ang
mabuti, at tutugisin siya ng kaniyang kaaway. 4 Nagtalaga sila ng mga hari, ngunit
hindi sa pamamagitan ko, gumawa sila ng mga prinsipe, ngunit hindi ko nalalaman.
Sa pamamagitan ng kanilang mga pilak at ginto gumawa sila ng mga diyus-diyosan
para sa kanilang mga sarili, ngunit ito ay nangyari upang sila ay mapapahamak.”
5 Sinabi ng propeta, “itinapon niya ang inyong guya, Samaria.” sinabi ni Yahweh,
“Nagliliyab ang aking galit laban sa mga taong ito. Hanggang kailan sila mananatiling
marumi? 6 Sapagkat nagmula ang diyus-diyosang ito sa Israel; ginawa ito ng
manggagawa; hindi ito Diyos! Dudurugin ng pira-piraso ang guya ng Samaria.
7 Sapagkat itinanim ng mga tao ang hangin at umani ng ipu-ipo. Ang nakatayong

trigo ay walang mga uhay; hindi ito makapagbibigay ng harina. Kung mahihinog
man ito, uubusin ito ng mga dayuhan. 8 Nilunok ang Israel, ngayon nagsinungaling
sila sa mga bansa tulad ng walang pakinabang. 9 Sapagkat pumunta sila sa Asiria
tulad ng mailap na asno na nag-iisa. Umupa ang Efraim ng mangingibig para sa
kaniyang sarili. 10 Kahit na umupa sila ng mangingibig sa mga bansa, muli ko silang
titipunin. Sisimulan ko silang itatapon dahil sa pang-aapi ng hari at mga prinsipe.
11 Sapagkat nagparami ng mga altar ang Efraim na alayan para sa kasalanan, subalit
naging mga altar ang mga ito para makagawa ng mga kasalanan. 12 Maaari kong
isulat ng sampung libong beses ang aking kautusan para sa kanila, ngunit titingnan
lang nila ito tulad ng isang bagay na kakaiba sa kanila. 13 Patungkol sa mga alay
na mga handog sa akin, nag-alay sila ng karne at kinain ito, ngunit ako, si Yahweh,
ay hindi tinatanggap ang mga ito. Ngayon alalahanin ko ang kanilang kasamaan
at parurushan ang kanilang mga kasalanan. Babalik sila sa Egipto. 14 Kinalimutan
ako ng Israel, ang kaniyang manlilikha at nagpatayo ng mga palasyo. Pinatibay ni
Juda ang maraming mga lungsod, ngunit magpapadala ako ng apoy sa kaniyang mga
lungsod at sisirain nito ang kaniyang mga kuta.

9

1 Huwag kang magalak, Israel, sa tuwa na tulad ng ibang mga tao. Sapagkat hindi
ka naging tapat, tinalikuran ang iyong Diyos. Kinagiliwan mo ang magbayad ng sahod
na hinihingi ng isang babaing nagbebenta ng aliw sa lahat ng mga giikan. 2 Ngunit
ang giikan at ang pisaan ng ubas ay hindi magpapakain sa kanila; bibiguin siya ng
bagong alak. 3 Hindi sila patuloy na maninirahan sa lupain ni Yahweh, sa halip,
babalik sa Egipto ang Efraim, at isang araw kakain sila ng maruming pagkain sa
Asiria. 4 Hindi na sila magbubuhos ng mga handog na alak kay Yahweh, ni hindi
na nakalulugod sa kaniya ang mga ito. Magiging tulad sa pagkain ng nagluluksa
ang kanilang mga alay: ang lahat ng kakain nito ay magiging marumi. Sapagkat
para sa kanila lamang ang kanilang pagkain, hindi ito makakarating sa tahanan
ni Yahweh. 5 Ano ang gagawin mo sa araw ng itinakdang kapistahan, sa araw ng
kapistahan para kay Yahweh? 6 Sapagkat, tingnan ninyo, kung nakatakas man sila
mula sa pagkawasak, titipunin sila ng Egipto at ililibing sila ng Memfis. Ang kanilang
kayamanan na pilak—matatakpan ang mga ito ng matatalim na dawag at mapupuno
ng mga tinik ang kanilang mga tolda. 7 Parating na ang mga araw ng pagpaparusa,
parating na ang araw ng paghihiganti. Hayaang malaman ng buong Israel ang mga
bagay ito. Ang isang propeta ay hangal, nasiraan ng ulo ang lalaking kinasiyahan,
dahil sa labis ng inyong kasamaan at labis na poot. 8 Ang propeta na kasama ng
aking Diyos ay ang bantay para sa Efraim, ngunit ang patibong sa mga ibon ay
nasa lahat ng kaniyang mga daanan, ang poot para sa kaniya ay nasa tahanan ng
kaniyang Diyos. 9 Lubha nilang sinira ang kanilang mga sarili tulad sa mga panahon
ng Gibea. Aalalahanin ng Diyos ang kanilang kasamaan at parurusahan niya ang
kanilang mga kasalanan. 10 Sinasabi ni Yahweh, “Nang natagpuan ko ang Israel,
tulad ito ng paghahanap ng mga ubas sa ilang. Tulad ng unang bunga sa panahon
ng puno ng igos, natagpuan ko ang inyong mga ama. Ngunit nagpunta sila kay Baal
Peor, at ibinigay nila ang kanilang mga sarili sa kahiya-hiyang diyus-diyosang iyon.
Naging kasuklam-suklam sila tulad ng diyus-diyosan na kanilang inibig. 11 Patungkol
kay Efraim, lilipad na parang ibon ang kanilang kaluwalhatian. Wala nang isisilang,
wala nang pagbubuntis at wala nang paglilihi. 12 Bagama't nagkaroon sila ng mga
anak, kukunin ko sila upang wala ng matira sa kanila. Kahabag-habag sila kapag
tumalikod ako sa kanila! 13 Nakita ko ang Efraim, katulad ng Tiro, na naitanim
sa isang parang, ngunit dadalhin ng Efraim ang kaniyang mga anak sa isang tao

na papatay sa kanila.” 14 Bigyan mo sila, Yahweh—ano ang ibibigay mo sa kanila?
Bigyan mo sila ng sinapupunan na makukunan at mga susong walang gatas. 15 Dahil
sa lahat ng kanilang kasamaan sa Gilgal, doon nagsimula ang aking pagkasuklam sa
kanila. Dahil sa makasalanang mga gawa, paaalisin ko sila sa aking tahanan. Hindi
ko na sila iibigin, suwail ang lahat ng kanilang mga opisyal. 16 Nagkasakit ang Efraim
at natuyo ang kanilang mga ugat, hindi na sila namumunga. Kahit may mga anak
sila, ilalagay ko ang kanilang minamahal na mga anak sa kamatayan.” 17 Itatakwil
sila ng aking Diyos dahil hindi sila sumunod sa kaniya. Magiging mga palaboy sila
sa mga bansa.

10

1 Ang Israel ay isang malagong puno ng ubas na namumunga. Habang dumarami
ang kaniyang bunga, mas dumarami ang mga altar na kaniyang itinatayo. Habang
namumunga ng marami ang kaniyang lupain, pinapabuti niya ang kaniyang mga
banal na haligi. 2 Mapanlinlang ang kanilang puso; kinakailangan nila ngayong
pasanin ang kanilang kasalanan. Bubuwagin ni Yahweh ang kanilang mga altar; at
wawasakin niya ang kanilang mga banal na haligi. 3 Sapagkat sasabihin nila ngayon,
“Wala kaming hari, sapagkat hindi kami natatakot kay Yahweh. At sa isang hari—ano
ang magagawa niya para sa atin?” 4 Nagsalita sila ng mga salitang walang kabuluhan
at gumagawa ng mga kasunduan sa pamamagitan ng pagsumpa ng hindi totoo. Kaya
lumitaw ang katarungan tulad ng mga nakakalasong damo sa mga tudling ng isang
bukid. 5 Matatakot ang mga naninirahan sa Samaria dahil sa mga guya ng Beth-aven.
Ipinagluksa sila ng mga tao nito, gaya ng ginawa ng mga paring sumasamba sa mga
diyus-diyosan na nagalak sa kanila at sa kanilang kaluwalhatian, ngunit wala na
sila roon. 6 Dadalhin sila tungo sa Asiria bilang isang kaloob para sa dakilang hari.
Malalagay sa kahihiyan ang Efraim, at mapapahiya ang Israel dahil sa pagsunod
sa mga payo ng mga diyus-diyosan. 7 Wawasakin ang hari ng Samaria, tulad ng
isang maliit na piraso ng kahoy na nasa ibabaw ng tubig. 8 Ang mga dambana ng
kasamaan—ang kasalanan ng Israel—ay mawawasak. Tutubo ang mga tinik at mga
dawag sa kanilang mga altar. Sasabihin ng mga tao sa mga bundok, “Takpan ninyo
kami!” at sa mga burol, “Bumagsak kayo sa amin!” 9 “Israel, nagkasala ka mula pa
noong mga araw ng Gibea; nanatili ka roon. Hindi ba nalampasan ng digmaan ang
mga gumagawa ng kasamaan sa Gibea? 10 Kung nanaisin ko ito, itutuwid ko sila.
Magtitipun-tipon ang lahat ng mga bansa laban sa kanila at gagapusin sila dahil sa
kanilang dalawahang kasamaan. 11 Naturuang isang dumalagang baka si Efraim na
kinagigiliwang mag-giik ng butil, kaya maglalagay ako ng isang pamatok sa kaniyang
magandang leeg. Lalagyan ko ng pamatok ang Efraim; mag-aararo ang Juda; si
Jacob mismo ang hihila sa pangsuyod. 12 Magtanim ng katuwiran para sa inyong
sarili, at anihin ang bunga ng matapat na kasunduan. Bungkalin ninyo ang hindi pa
naaararong lupa, sapagkat panahon na upang hanapin si Yahweh, hanggang sa siya
ay dumating at magpa-ulan ng katuwiran sa inyo. 13 Nag-araro kayo ng kasamaan;
umani kayo ng kawalan ng katarungan. Kinain ninyo ang bunga ng pandaraya dahil
nagtiwala kayo sa inyong mga plano at sa inyong maraming mga kawal. 14 Kaya isang
ingay ng digmaan ang babangon sa gitna ng inyong mga tao, at ang lahat ng inyong
matitibay na mga lungsod ay mawawasak. Magiging tulad ito sa pagwasak ni Salman
sa Beth-arbel sa araw ng labanan, nang ang mga ina ay ginutay-gutay ng pira-piraso
kasama ng kanilang mga anak. 15 Kaya mangyayari din ito sa inyo, Bethel, dahil sa
napakalaki mong kasamaan. Tiyak na mamamatay ang hari ng Israel sa pagsapit ng
bukang-liwayway.”

11

1 Minahal ko noong binata pa si Israel, at tinawag ko ang aking anak mula sa Egipto.
2 Lalo ko silang tinawag, lalo silang tumalikod palayo. Nag-alay sila sa mga Baal at
nagsunog ng insenso sa mga diyus-diyosan. 3 Gayunpaman ako ang nagturo kay
Efraim na lumakad. Ako ang nag-angat sa kanila sa pamamagitan ng kanilang mga
bisig, ngunit hindi nila alam na iniingatan ko sila. 4 Pinangungunahan ko sila nang
mga tali ng sangkatauhan, may mga tali ng pag-ibig. Katulad ako sa isang tao na
nagpapagaan ng pamatok sa kanilang mga panga, at yumuko ako upang pakainin sila.
5 Hindi ba sila babalik sa lupain ng Egipto? Hindi ba mamumuno ang Asiria sa kanila
dahil tumanggi silang bumalik sa akin? 6 Babagsak sa kanilang mga lungsod ang
espada at wawasakin ang mga harang ng kanilang mga tarangkahan; sisirain sila nito
dahil sa kanilang sariling mga plano. 7 Determinado ang aking mga tao na tumalikod
palayo sa akin. Bagaman tumatawag sila sa akin, Ako na nasa itaas, walang sinumang
tutulong sa kanila. 8 Paano ba kita isusuko, Efraim? Paano ba kita ibibigay, Israel?
Paano ba kita gagawing katulad sa Adma? Paano ba kita gagawing katulad sa Zeboim?
Nagbago ang saloobin ng aking puso; naghahalo ang lahat ng aking habag. 9 Hindi ko
isakatuparan ang aking matinding galit; Hindi ko sisiraing muli ang Efraim. Sapagkat
ako ay Diyos at hindi isang tao; Ako ang Banal sa kalagitnaan ninyo, at hindi ako
darating sa matinding galit. 10 Lalakad silang sumusunod sa akin, Yahweh. Aatungal
ako katulad ng isang leon. Sa katunayan aatungal ako, at manginginig na paparito ang
mga tao mula sa kanluran. 11 Manginginig sila na paparito katulad sa isang ibon na
mula sa Egipto, katulad ng isang kalapati mula sa lupain ng Asiria. Patitirahin ko sila
sa kanilang mga bahay." Ito ang pahayag ni Yahweh. 12 Pinalilibutan ako ni Efraim
ng kasinungalingan, at panlilinlang ng sangbahayan ng Israel. Ngunit nananatiling
sumusunod parin si Juda sa akin, na Diyos, at tapat sa akin, ang Banal."

12

1 Pinapakain si Efraim sa hangin at sumusunod sa hanging silangan. Patuloy siyang
nagpaparami ng mga kasinungalingan at karahasan. Gumawa sila ng kasunduan
kasama ang Asiria at nagdala ng langis ng Olibo sa Egipto. 2 May paratang din si
Yahweh laban kay Juda at parurusahan si Jacob sa kaniyang nagawa; magbabayad
siya sa kaniyang mga ginawa. 3 Hinawakan ni Jacob sa sinapupunan ng mahigpit
ang sakong ng kaniyang kapatid, at sa kaniyang paglaki nakipagbuno siya sa
Diyos. 4 Nakipagbuno siya sa Anghel at nanalo. Umiyak siya at humingi ng awa.
Nakatagpo niya ang Diyos sa Bethel; at doon nakipag-usap sa kaniya ang Diyos.
5 Si Yahweh ito, ang Diyos ng mga hukbo; "Yahweh" ang kaniyang pangalan na
tatawagan. 6 Kaya magbalik-loob ka sa inyong Diyos. Panghawakan ang matapat
na kasunduan at katarungan, at patuloy na maghintay sa inyong Diyos. 7 Hindi tama
ang timbangan ng mga mangangalakal sa kanilang mga kamay; kinagigiliwan nila
ang mandaya. 8 Sinasabi ni Efraim, "Talagang naging napaka-yaman ko; nakahanap
ako ng kayamanan para sa aking sarili. Wala silang makitang anumang kasamaan sa
akin sa lahat ng aking ginagawa, anumang bagay na kasalanan." 9 Ako si Yahweh
na inyong Diyos, na kasama ninyo mula pa sa lupain ng Egipto. Patitirahin ko
kayong muli sa mga tolda, katulad nang itinakdang mga araw ng pista. 10 Kinausap
ko narin ang mga propeta, at binigyan ko sila ng maraming mga pangitain para sa
inyo. Binigyan ko kayo ng mga talinghaga sa pamamagitan ng mga propeta." 11 Kung
mayroong kasamaan sa Galaad, tiyak na walang kabuluhan ang mga tao. Nag-aalay
sila sa Gilgal ng mga toro; Magiging tulad sa mga tambak na bato na dinaanan ng
araro sa mga bukid ang kanilang mga altar. 12 Tumakas si Jacob sa lupain ng Aram;
nagtrabaho si Israel upang magkaroon ng asawa; at nangangalaga ng mga kawan ng

mga tupa upang magkaroon ng isang asawa. 13 Inilabas ni Yahweh ang Israel mula
sa Egipto sa pamamagitan ng isang propeta, at iningatan niya sila sa pamamagitang
ng isang propeta. 14 Labis na ginalit ni Efraim si Yahweh. Kaya iiwanan ng kaniyang
Panginoon ang kasalanan ng kaniyang dugo sa kaniya at pagbayarin siya sa kaniyang
kahiya-hiyang mga gawa.

13

1 “Nang nagsalita si Efraim ay mayroong panginginig. Itinaas niya ang kaniyang
sarili sa Israel, ngunit siya ay nagkasala dahil sa pagsamba kay Baal, at namatay
siya. 2 Ngayon sila ay mas lalong nagkakasala. Gumagawa sila ng mga larawang
hinulma mula sa kanilang pilak, mga diyus-dyosan na hanggat maaari ay ginawa ng
mahusay, lahat ng mga ito ay gawa ng mga mahuhusay na manggagawa. Sinasabi
ng mga tao tungkol sa kanila, 'Ang mga kalalakihang ito na nag-aalay ay humalik
sa mga guya.' 3 Kaya sila ay magiging tulad ng ulap sa umaga, tulad ng hamog na
nawawala ng maaga, tulad ng ipa na tinatangay ng hangin palayo mula sa giikan,
at tulad ng usok na lumalabas mula sa isang pausukan. 4 Ngunit ako si Yahweh na
inyong Diyos, na nagpalabas sa inyo mula sa lupain ng Egipto. Wala kang dapat
kilalaning Diyos kundi ako; dapat ninyong kilalanin na liban sa akin, wala nang
ibang tagapagligtas. 5 Nakilala kita sa ilang, sa lupain ng may malaking katuyuan.
6 Nang kayo ay nagkaroon ng pastulan, saka kayo nabusog; nang kayo ay nabusog,
ang inyong puso ay naging mapagmalaki; dahil doon kinalimutan ninyo ako. 7 Naging
tulad ako ng isang leon sa kanila; tulad ng isang leopardo, ako ay magbabantay sa
tabi ng daan. 8 Sasalakayin ko sila tulad ng isang oso na ninakawan ng kaniyang
mga anak. lalaslasin ko ang kanilang mga dibdib, at doon ay lalapain ko sila tulad
ng isang leon— tulad ng isang mabangis na hayop na pipilasin sila ng pira-piraso.
9 Ito ang iyong kapahamakan na darating, Israel, dahil ikaw ay laban sa akin, na
tumutulong sa iyo. 10 Nasaan ngayon ang iyong hari, upang mailigtas ka sa lahat ng
iyong mga lungsod? Nasaan ang iyong mga pinuno, na sinabi mo sa akin, 'Bigyan mo
ako ng hari at mga prinsipe'? 11 Sa aking galit, binigyan kita ng hari, at sa aking poot,
tinanggal ko siya. 12 Ang kasamaan ni Efraim ay nakatago; ang kaniyang pagkakasala
ay nakatago. 13 Darating sa kaniya ang mga sakit ng panganganak, ngunit siya ay
isang hindi matalinong anak, sapagkat sa panahon na isisilang, hindi siya lumabas
mula sa sinapupunan. 14 Ililigtas ko ba talaga sila mula sa kapangyarihan ng sheol?
Ililigtas ko ba talaga sila mula sa Kamatayan? Kamatayan, nasaan ang iyong mga
salot? Dalhin mo sila rito. Sheol, nasaan ang iyong pagwawasak? Dalhin mo ito dito.
Nakatago mula sa aking mga mata ang kahabagan.” 15 Kahit na masagana si Efraim
sa kaniyang mga kapatid, darating ang isang hanging silangan; iihip ang hangin
ni Yahweh mula sa ilang. Matutuyo ang bukal ni Efraim, at mawawalan ng tubig
ang kaniyang balon. Sasamsamin ng kaniyang mga kaaway ang bawat mamahaling
bagay sa kaniyang kamalig. 16 Nagkasala ang Samaria, sapagkat siya ay naghimagsik
laban sa kaniyang Diyos. Mamamatay sila sa pamamagitan ng espada; ang kanilang
mga sanggol ay gugutayin ng pira-piraso at lalaslasin ang tiyan ng kanilang mga
nagdadalang tao.

14

1 Manumbalik ka Israel, kay Yahweh na inyong Diyos, sapagkat ikaw ay bumagsak
dahil sa iyong kasamaan. 2 Magpahayag kayo ng mga salita ng pagsisisi at
manumbalik kay Yahweh. Sabihin ninyo sa kaniya, “Tanggalin mo ang lahat ng
aming mga kasamaan at tanggapin mo kami sa pamamagitan ng iyong habag, upang
makapaghandog kami sa iyo ng aming papuri, ang bunga ng aming mga labi. 3 Hindi

kami ililigtas ng Asiria; hindi kami sasakay sa mga kabayo sa digmaan. Ni magsasabi
ng anupaman sa gawa ng aming mga kamay, 'Kayo ang aming mga diyos,' sapagkat
sa iyo nakatagpo ng habag ang mga taong ulila.” 4 Pagagalingin ko sila kapag
manumbalik sila sa akin pagkatapos nila akong iwan; Malaya ko silang mamahalin,
sapagkat nawala na ang galit ko sa kanila. 5 Magiging tulad ako ng hamog sa
Israel; mamumulaklak siya tulad ng liryo at magkaka-ugat na tulad sa isang sedar
sa Lebanon. 6 Lumatag ang kaniyang mga sanga; magiging tulad sa mga puno ng
olibo ang kaniyang kagandahan, at ang kaniyang halimuyak na tulad ng mga sedar
sa Lebanon. 7 Babalik ang mga taong naninirahan sa kaniyang lilim; sila ay muling
mabubuhay tulad ng butil at mamumulaklak tulad ng mga puno ng mga ubas. Tulad
ng alak ng Lebanon ang kaniyang katanyagan. 8 Sasabihin ni Efraim, 'Ano pa ang
aking gagawin sa mga diyus-diyosan? Tutugon ako sa kaniya at pangangalagaan ko
siya. Tulad ako ng isang sipres na ang mga dahon ay laging luntian; nanggagaling sa
akin ang iyong bunga. 9 Sino ang matalino upang maunawaan niya ang mga bagay
na ito? Sino ang nakakaunawa sa mga bagay na ito upang kaniyang makilala ang
mga ito? Sapagkat ang mga daan ni Yahweh ay matuwid, at ang matuwid ay lalakad
sa mga ito, ngunit ang mga sumusuway ay madadapa sa mga ito.

Joel

[1] Ito ang salita ni Yahweh na dumating kay Joel na anak ni Petuel. [2] Pakinggan
ito, kayong mga nakatatanda, at makinig kayo, lahat kayong naninirahan sa lupain.
Nangyari na ba ito noon sa inyong panahon o sa panahon ng inyong mga ninuno?
[3] Sabihin ninyo sa inyong mga anak ang tungkol dito at sabihin ng inyong mga anak
sa kanilang mga anak at ng kanilang mga anak sa susunod na henerasyon. [4] Ang
iniwan ng napakaraming nagliliparang balang ay kinain ng mga malalaking balang,
ang iniwan ng mga malalaking balang ay kinain ng mga tipaklong, at ang iniwan
ng mga tipaklong ay kinain ng mga uod. [5] Gumising kayo, kayong mga lasenggo
at tumangis! Humagulhol kayo, lahat kayong manginginom ng alak dahil ang
matamis na alak ay pinahinto na sa inyo. [6] Sapagkat dumating ang isang bansang
malakas at hindi mabilang sa aking lupain. Ang kaniyang ngipin ay ngipin ng leon at
mayroon siyang ngipin ng babaeng leon. [7] Ginawa niyang katakot-takot na lugar ang
aking ubasan at tinalupan ang aking puno ng igos. Binaklas niya ang upak at itinapon
ito, ang mga sanga nito ay namuti. [8] Magluksa kayo gaya ng isang birheng nakadamit
ng telang magaspang dahil sa pagkamatay ng kaniyang batang asawa. [9] Ang butil
na handog at inuming handog ay pinahinto sa tahanan ni Yahweh. Nagdadalamhati
ang mga paring lingkod ni Yahweh. [10] Winasak ang mga bukirin at ang lupa ay
nagdadalamhati. Sapagkat sinira ang butil, natuyo ang bagong alak at nabulok ang
langis. [11] Mahiya kayo, kayong mga magsasaka at humagulhol kayo, kayong mga
nagpapalaki ng puno ng ubas, para sa trigo at sebada. Sapagkat namatay ang ani ng
mga bukirin. [12] Nalanta ang mga puno ng ubas at natuyo ang mga puno ng igos, ang
mga puno ng granada, gayon din ang mga puno ng palma at mga puno ng mansanas—
ang lahat ng puno ng bukirin ay nalanta. Sapagkat nalanta ang kagalakan mula sa
mga kaapu-apuhan ng tao. [13] Magsuot kayo ng telang magaspang at magdalamhati
kayo, kayong mga pari! Humagulhol kayo, kayong mga lingkod ng altar. Halikayo,
humiga nang buong gabi na nakasuot ng telang magaspang, kayong mga lingkod ng
aking Diyos. Sapagkat itinigil ang butil na handog at inuming handog sa tahanan ng
inyong Diyos. [14] Magpatawag kayo para sa isang banal na pag-aayuno at magpatawag
kayo para sa isang banal na pagtitipon. Tipunin ninyo sa tahanan ni Yahweh, na
inyong Diyos, ang mga nakatatanda at lahat ng naninirahan sa lupain at umiyak kay
Yahweh. [15] Oh sa araw na iyon! Sapagkat ang araw ni Yahweh ay malapit na. Kasama
nitong darating ang pagkawasak na mula sa Makapangyarihan. [16] Hindi ba't nawala
sa ating mga paningin ang pagkain, kagalakan at kasayahan mula sa tahanan ng ating
Diyos? [17] Nabulok ang mga buto sa ilalim ng tumpok ng lupa, pinabayaan ang mga
kamalig at giniba ang mga kamalig sapagkat nalanta ang butil. [18] Ganoon na lamang
ang atungal ng mga hayop! Nagdurusa ang mga kawan ng baka dahil wala silang
pastulan. Ganoon din, ang mga kawan ng tupa ay nagdurusa. [19] Yahweh, dumadaing
ako sa iyo. Sapagkat nilamon ng apoy ang mga pastulan sa ilang, at sinunog ng apoy
ang lahat ng puno sa parang. [20] Kahit ang mga hayop sa parang ay nagsisihingal
sa iyo, sapagkat natuyo ang tubig sa batis, at nilamon ng apoy ang mga pastulan sa
ilang.

2

[1] Hipan ninyo ang trumpeta sa Zion, at magpatunog ng hudyat sa aking banal na
bundok! Manginig sa takot ang lahat ng nakatira sa lupain sapagkat dumarating
ang araw ni Yahweh, tunay nga na ito ay malapit na. [2] Ito ay araw ng kadiliman

at kapanglawan, araw ng mga ulap at makapal na kadiliman. Katulad ng bukang
liwayway na lumalaganap sa mga bundok, paparating ang napakarami at malakas
na hukbo. Hindi pa nagkaroon ng hukbong ganito at hindi na muling magkakaroon
ng katulad nito, lumipas man ang maraming henerasyon. 3 Nilalamon ng apoy ang
lahat ng nasa harapan nito at lumiliyab ang apoy sa likuran nito. Katulad ng hardin
ng Eden ang lupain na nasa harapan nito ngunit sa likuran nito ay wasak na ilang.
Tunay nga na walang makatatakas mula rito. 4 Ang anyo ng hukbo ay tulad ng mga
kabayo, at tumatakbo sila na gaya ng mga mangangabayo. 5 Tumatalon sila nang
may ingay na gaya ng mga karwahe sa ibabaw ng mga bundok, gaya ng ingay ng
naglalagablab na apoy na tumutupok sa pinaggapasan, gaya ng napakaraming hukbo
na handa para sa labanan. 6 Sa kanilang pagdating, nagdadalamhati ang mga tao at
namumutla ang kanilang mga mukha. 7 Tumatakbo sila na gaya ng malalakas na
mandirigma at inaakyat nila ang mga pader na gaya ng mga kawal; nagmamartsa
sila, ang bawat isa sa kani-kaniyang hakbang at hindi sila humihiwalay sa kanilang
mga hanay. 8 Hindi sila nagtutulakan, nagmamartsa sila, bawat isa sa kaniyang
daanan, pinapasok nila ang pananggalang at hindi sila nawawala sa kanilang hanay.
9 Sumusugod sila nang mabilis sa lungsod, tumatakbo sila sa pader, umaakyat sila
sa mga bahay at pumapasok sila sa mga bintana na gaya ng mga magnanakaw.
10 Nayayanig ang lupa sa harapan nila, nayayanig ang kalangitan, dumilim ang
araw at buwan at tumigil sa pagningning ang mga bituin. 11 Pinalakas ni Yahweh
ang kaniyang tinig sa harap ng kaniyang hukbo sapagkat napakarami ng kaniyang
mandirigma, sapagkat sila ay malakas, ang mga gumagawa ng kaniyang mga utos.
Sapagkat ang araw ni Yahweh ay dakila at nakatatakot. Sino ang makaliligtas dito?
12 "Gayon pa man," sinabi ni Yahweh, "Manumbalik kayo sa akin nang buong puso.
Mag-ayuno kayo, tumangis at magdalamhati." 13 Punitin ninyo ang inyong puso at
hindi lamang ang inyong mga kasuotan, at manumbalik kay Yahweh na inyong Diyos.
Sapagkat siya ay mapagbigay-loob at maawain, hindi madaling magalit, sagana sa
pagmamahal at nais niyang tumigil sa pagbibigay ng parusa. 14 Sinong nakakaalam?
Marahil ay manumbalik siya at mahabag, at mag-iwan ng biyaya sa likuran niya,
butil na handog at inuming handog para kay Yahweh na inyong Diyos. 15 Hipan
ninyo ang trumpeta sa Zion, magpatawag kayo para sa isang banal na pag-aayuno at
magpatawag kayo para sa isang banal na pagtitipon. 16 Tipunin ninyo ang mga tao,
magpatawag kayo para sa banal na pagtitipon. Tipunin ninyo ang mga nakatatanda,
ang mga bata at ang mga sanggol. Lumabas ang mga ikakasal na lalaki sa kanilang
silid at ang mga babaeng ikakasal sa kanilang silid. 17 Manangis ang mga paring
lingkod ni Yahweh sa pagitan ng balkonahe at altar. Sabihin nilang, "Maaawa ka sa
iyong mga tao, Yahweh, at huwag mong dalhin sa kahihiyan ang iyong pamana upang
pamahalaan sila ng mga bansa. Bakit sasabihin ng mga bansa, nasaan ang kanilang
Diyos?" 18 At si Yahweh ay masikap para sa kaniyang lupain at naawa sa kaniyang
mga tao. 19 Sumagot si Yahweh sa kaniyang mga tao, "Tingnan ninyo, magpapadala
ako sa inyo ng butil, bagong alak at langis. Masisiyahan kayo sa mga ito at hindi ko
na kayo gagawing kahiya-hiya sa mga bansa. 20 Aalisin ko ang hilagang mananalakay
mula sa inyo at itataboy sila sa tuyo at pinabayaang lupain. Ang unahan ng kanilang
hukbo ay pupunta sa silangang dagat at ang kanilang hulihan ay sa kanlurang dagat.
Aalingasaw ang baho at masamang amoy nito. Gagawa ako ng mga dakilang bagay."
21 Huwag matakot, lupain, matuwa at magalak sapagkat gumawa si Yahweh ng mga
dakilang bagay. 22 Huwag kayong matakot, mga hayop sa parang, sapagkat tutubo
ang mga pastulan sa ilang, mamumunga ang mga puno at mamumunga ng maraming
ani ang mga puno ng igos at ubas. 23 Matuwa kayo, mga tao ng Zion at magalak kay
Yahweh na inyong Diyos. Sapagkat ibibigay niya sa inyo ang ulan ng taglagas sa

nararapat na sukat at pababababain ang ulan para sa inyo, ang ulan ng taglagas at ang
ulan ng tagsibol katulad noon. 24 Mapupuno ng trigo ang mga giikan, aapaw ang
mga lalagyan ng bagong alak at langis. 25 “Ibabalik ko sa inyo ang mga taon ng mga
pananim na kinain ng napakaraming nagliliparang mga balang, ng mga malalaking
balang, ng mga tipaklong, at ng mga uod, ang aking malakas na hukbo na aking
ipinadala sa inyo. 26 Kakain kayo nang sagana at mabubusog, at pupurihin ninyo ang
pangalan ni Yahweh na inyong Diyos na gumawa ng mga kamangha-mangha sa inyo
at hindi ko na muling ilalagay sa kahihiyan ang aking bayan. 27 Malalaman ninyo
na ako ay nasa Israel, na ako si Yahweh na inyong Diyos, at wala ng iba, at hindi
ko na muling ilalagay sa kahihiyan ang aking bayan. 28 At mangyayari pagkatapos,
ibubuhos ko ang aking Espiritu sa lahat ng laman, at maghahayag ng propesiya ang
inyong mga anak na lalaki at babae. Mananaginip ng mga panaginip ang inyong
mga matatandang lalaki, makakakita ng mga pangitain ang inyong mga kabataang
lalaki. 29 Gayon din sa mga utusan at babaeng utusan, ibubuhos ko ang aking Espiritu
sa mga araw na iyon. 30 Magpapakita ako ng mga kamangha-mangha sa kalangitan
at sa lupa ng dugo, apoy at mga haligi ng usok. 31 Magiging kadiliman ang araw
at dugo ang buwan, bago dumating ang dakila at kakila-kilabot na araw ni Yahweh.
32 Mangyayari na ang lahat ng tatawag sa pangalan ni Yahweh ay maliligtas. Sapagkat
may mga makatatakas sa Bundok ng Zion at sa Jerusalem, gaya ng sinabi ni Yahweh,
at sa mga makaliligtas, ang mga tinawag ni Yahweh.

3

1 Tingnan ninyo, sa mga araw na iyon at sa oras na iyon, kapag ibinalik ko ang
pagkakabihag ng mga Juda at Jerusalem, 2 titipunin ko ang lahat ng mga bansa at
dadalhin sila pababa sa bayan ni Jehoshafat. Hahatulan ko sila doon, dahil sa aking
mga tao at ang aking tagapagmanang Israel na kanilang ikinalat sa mga bansa at
dahil hinati-hati nila ang aking lupain. 3 Nagpalabunutan sila para sa aking mga tao,
ipinagpalit ang batang lalaki para sa nagbebenta ng aliw at ipinagbili ang batang
babae para sa alak upang sila ay makainom. 4 Ngayon, bakit kayo nagagalit sa
akin mga taga-Tiro, Sidon at sa lahat ng nasa rehiyon ng Filistea? Gagantihan ba
ninyo ako? Kahit pa gumanti kayo sa akin, kaagad kong ibabalik ang paghihiganti sa
inyong mga sariling ulo. 5 Sapagkat kinuha ninyo ang aking pilak at ang aking ginto,
at idinala ninyo ang aking mga mahahalagang kayamanan sa inyong mga templo.
6 Ipinagbili ninyo ang mga tao ng Juda at Jerusalem sa mga Griego, upang mailayo
ninyo sila sa kanilang lupain. 7 Tingnan ninyo, paaalisin ko na sila mula sa mga
lugar kung saan ninyo sila ipinagbili at ibabalik ko sa inyong mga ulo ang inyong
ganti. 8 Ipagbibili ko ang inyong mga anak sa pamamagitan ng mga kamay ng mga
tao ng Juda. Ipagbibili sila sa mga Sabeo, isang malayong bansa sapagkat ito ang
sinabi ni Yahweh. 9 Ipahayag ninyo ito sa mga bansa: 'Ilaan ninyo ang inyong
sarili para sa isang digmaan, gisingin ninyo ang mga malalakas na kalalakihan,
hayaan silang lumapit at hayaang sumalakay ang lahat ng mandirigma. 10 Gawin
ninyong mga espada ang inyong mga araro at ang inyong mga pangtabas na mga
sibat. Hayaang sabihin ng mga mahihina, “Ako ay malakas.” 11 Magmadali kayo
at pumarito, kayong mga karatig bansa at magtipun-tipon kayo.' Ipadala mo doon
ang iyong mga malalakas na mandirigma, Yahweh. 12 Hayaan mong gisingin ng mga
bansa ang kanilang mga sarili at pumunta sa lambak ni Jehoshafat. Sapagkat doon
ako uupo upang hatulan ang lahat ng nakapalibot na mga bansa. 13 Gamitin ninyo ang
karit dahil hinog na ang ani. Halikayo, durugin ninyo ang mga ubas dahil puno na ang
mga pigaan ng ubas, umaapaw na ang mga kawa dahil katakut-takot ang kanilang
kasamaan. 14 Mayroong kaguluhan, isang kaguluhan sa lambak ng Paghuhukom.

Dahil ang araw ni Yahweh ay malapit sa lambak ng Paghuhukom. 15 Didilim ang
araw at buwan, mawawalan ng liwanag ang mga bituin. 16 Sisigaw si Yahweh mula
sa Zion, at lalakas ang kaniyang tinig mula sa Jerusalem. Mayayanig ang kalangitan
at lupa, ngunit si Yahweh ang magiging kanlungan ng kaniyang mga tao at sandigan
para sa mga tao ng Israel. 17 "Upang malaman ninyo na ako si Yahweh ang inyong
Diyos na nananahan sa Zion, sa aking banal na bundok. At magiging banal ang
Jerusalem, at wala nang hukbo ang muling sasalakay pa sa kaniya. 18 At mangyayari
nga sa araw na iyon na papatak ang matamis na alak sa mga bundok, aapaw ang gatas
sa mga burol, dadaloy ang tubig sa lahat ng mga batis ng Juda, at isang bukal ang
manggagaling sa tahanan ni Yahweh at didiligan ang lambak ng Acacia. 19 Magiging
wasak na lugar ang Egipto at magiging napabayaang ilang ang Edom dahil sa ginawa
nilang karahasan sa mga tao ng Juda, dahil nagpadanak sila ng dugo ng mga walang
kasalanan sa kanilang lupain. 20 Ngunit mananahan ang Juda magpakailanman, at
mananahan ang mga salinlahi ng Jerusalem. 21 Ipaghihiganti ko ang kanilang dugo
na hindi ko pa naipaghiganti," sapagkat nananahan si Yahweh sa Zion.

Amos

1 Ito ang mga bagay tungkol sa Israel na natanggap sa pamamagitan ng pagpa-
pahayag kay Amos na isa sa mga pastol sa Tekoa. Natanggap niya ang mga bagay
na ito noong panahon ni Uzias na hari ng Juda, at sa panahon din ni Jeroboam
na anak ni Joas na hari ng Israel, dalawang taon bago ang lindol. 2 Sinabi niya,
"Umaatungal si Yahweh mula sa Zion; nilakasan niya ang kaniyang tinig mula sa
Jerusalem. Ang mga pastulan ng mga pastol ay nagluluksa, ang tuktok ng Carmelo
ay nalalanta." 3 Ito ang sinasabi ni Yahweh: "Dahil sa tatlong kasalanan ng Damasco,
kahit na apat pa, hindi ko babawiin ang kaparusahan, sapagkat giniik nila ang Gilead
sa pamamagitan ng mga instrumentong bakal. 4 Magpapadala ako ng apoy sa bahay
ni Hazael, at tutupukin nito ang mga tanggulan ng Ben-Hadad. 5 Babaliin ko ang mga
bakal na tarangkahan ng Damasco at tatalunin ang lalaking naninirahan sa Biqat
Aven, at maging ang lalaking humahawak sa setro mula sa Beth-eden; ang mga taga-
Aram ay mabibihag sa Kir," sabi ni Yahweh. 6 Ito ang sinasabi ni Yahweh: "Dahil sa
tatlong kasalanan ng Gaza, o kahit na apat pa, hindi ko babawiin ang kaparusahan,
dahil kinuha nilang bihag ang lahat ng mga tao upang ipasakamay sila sa Edom.
7 Magpapadala ako ng apoy sa mga pader ng Gaza at tutupukin nito ang kaniyang
mga tanggulan. 8 Lilipulin ko ang lalaking naninirahan sa Asdod at ang lalaking
humahawak sa setro mula sa Ashkelon. Ibabaling ko ang aking kamay laban sa
Ekron at ang ibang mga Filisteo ay mamamatay," sabi ng Panginoong Yahweh. 9 Ito
ang sinasabi ni Yahweh: "Dahil sa tatlong kasalanan ng Tiro, kahit na apat pa, hindi
ko babawiin ang kaparusahan, dahil ipinasakamay nila ang buong pangkat ng mga
tao sa Edom at sinira nila ang kanilang kasunduan ng kapatiran. 10 Magpapadala
ako ng apoy sa mga pader ng Tiro, at tutupukin nito ang kaniyang mga tanggulan."
11 Ito ang sinasabi ni Yahweh, "Dahil sa tatlong kasalanan ng Edom, kahit na apat
pa, hindi ko babawiin ang kaparusahan, dahil tinugis niya ang kaniyang kapatid ng
espada at hindi man lang naawa. Nagpatuloy ang kaniyang matinding galit at ang
kaniyang poot ay tumagal nang walang hanggan. 12 Magpapadala ako ng apoy sa
Teman, at tutupukin nito ang mga palasyo ng Bozra." 13 Ito ang sinasabi ni Yahweh,
"Dahil sa tatlong kasalanan ng mga Ammonita, kahit na apat pa, hindi ko babawiin
ang kaparusahan, dahil nilaslas nila ang tiyan ng mga buntis na kababaihang Gilead,
upang maaari nilang palawakin ang kanilang mga nasasakupan. 14 Magsisindi ako ng
apoy sa mga pader ng Rabba, at tutupukin nito ang mga palasyo, na may kasamang
sigaw sa araw ng labanan, na may kasamang bagyo sa araw ng ipu-ipo. 15 Ang
kanilang hari at ang kaniyang mga opisyal ay sama-samang mabibihag," sabi ni
Yahweh.

2

1 Ito ang sinasabi ni Yahweh: "Dahil sa tatlong kasalanan ng Moab, kahit na
apat pa, hindi ko babawiin ang kaparusahan, dahil sinunog niya ang mga buto
ng hari ng Edom hanggang sa naging apog. 2 Magpapadala ako ng apoy sa Moab
at tutupukin nito ang mga tanggulan ng Keriot. Mamamatay ang mga taga-Moab
sa isang kaguluhan, na may sigaw at may tunog ng trumpeta. 3 Sisirain ko ang
hukom sa kaniya, at papatayin ko ang lahat ng mga prinsipeng kasama niya," sabi
ni Yahweh. 4 Ito ang sinasabi ni Yahweh: "Dahil sa tatlong kasalanan ng Juda,
kahit na apat pa, hindi ko babawiin ang kaparusahan, dahil hindi nila sinunod
ang kautusan ni Yahweh at hindi iningatan ang kaniyang mga palatuntunan. Ang
kanilang kasinungalingan ang naging sanhi ng kanilang pagkakasala, katulad ng

tinahak ng kanilang mga ama. 5 Magpapadala ako ng apoy sa Juda at tutupukin nito
ang mga tanggulan ng Jerusalem.” 6 Ito ang sinasabi ni Yahweh: “Dahil sa tatlong
kasalanan ng Israel, kahit na apat pa, hindi ko babawiin ang kaparusahan, dahil
ibinenta nila ang mga walang kasalanan para sa pilak at ang nangangailangan ay
para sa pares ng sandalyas. 7 Tinatapakan nila ang ulo ng mga mahihirap gaya
nang pagtapak ng mga tao sa alikabok sa lupa; palayo nilang ipinagtutulakan ang
naapi. Ang mag-ama ay sumisiping sa iisang babae at nilalapastangan ang aking
banal na pangalan. 8 Nahiga sila sa tabi ng bawat altar sa ibabaw ng kasuotang
kinuha bilang mga panunumpa, at sa tahanan ng Diyos ay ininom nila ang alak na
multa. 9 Kaya winasak ko ang mga Amoreo sa harap nila, na kasingtaas ng puno
ng sedar; siya ay kasinglakas ng ensina. Ngunit winasak ko ang kaniyang bunga sa
taas at kaniyang mga ugat sa ilalim. 10 Gayundin, inilabas ko kayo sa lupaing Egipto
at pinangunahan ko kayo sa ilang ng apatnapung taon upang maangkin ninyo ang
lupain ng mga Amoreo. 11 Pumili ako ng mga propetang mula sa inyong mga anak
na lalaki at mga Nazareo mula sa inyong mga nakababatang kalalakihan. Hindi
ba tama iyon, mga Israelita? —ito ang pahayag ni Yahweh.” 12 “Ngunit hinimok
ninyo ang mga Nazareo upang inumin ang alak at inutusan ang mga propetang
huwag magpropesiya. 13 Tingnan ninyo, dudurugin ko kayo gaya ng pagdurog ng
kariton na puno ng butil na maaaring durugin ang sinuman. 14 Ang mabilis na tao
ay hindi makakatakas; ang malakas ay hindi na madadagdagan pa ang kaniyang
kalakasan; maging ang magiting ay hindi niya maililigtas ang kaniyang sarili. 15 Ang
mamamana ay hindi makatatayo; ang pinakamabilis tumakbo ay hindi makakatakas;
ang mangangabayo ay hindi niya maililigtas ang kaniyang sarili. 16 Kahit na ang
mga pinakamatapang na mandirigma ay tatakas na hubad sa araw na iyon—ito ang
pahayag ni Yahweh.”

3

1 Pakinggan ninyo ang salitang ito na sinabi ni Yahweh laban sa inyong mga
Israelita, laban sa buong pamilya na aking inilabas sa lupain ng Egipto, 2 Kayo
lamang ang pinili ko sa lahat ng mga pamilya sa lupa. Dahil dito parurusahan
ko kayo sa inyong mga kasalanan. 3 Lalakad bang magkasama ang dalawa nang
walang pinagkasunduan? 4 Umaatungal ba ang isang leon sa gubat kapag wala
itong nabiktima? Umuungol ba ang isang batang leon sa kaniyang yungib kung
wala siyang nahuling anuman? 5 Mabibitag ba ang isang ibon sa lupa kung walang
paing nakahanda sa kaniya? Iigkas ba ang isang bitag sa lupa kung wala itong
nahuling anuman? 6 Tutunog ba ang trumpeta sa lungsod at hindi manginginig sa
takot ang mga tao? Darating ba ang sakuna sa isang lungsod kung hindi si Yahweh
ang nagpadala nito? 7 Tiyak na walang gagawing anuman ang Panginoong Yahweh
hanggang hindi niya naipapahayag ang kaniyang plano sa kaniyang mga lingkod na
mga propeta. 8 Ang leon ay umatungal; sino ang hindi matatakot? Nagsalita ang
Panginoong Yahweh; sino ang hindi magpapahayag? 9 Ipahayag ito sa mga tanggulan
ng Asdod at sa mga tanggulan sa lupain ng Egipto; na sinabi: “Magtipon-tipon kayo
sa mga bundok ng Samaria at tingnan ninyo kung ano ang malaking kaguluhan at
pang-aapi ang nasa kaniya. 10 Sapagkat hindi nila alam kung paano gumawa ng
mabuti”—Ito ang pahayag ni Yahweh—”Nag-ipon sila ng pagkawasak at kasiraan sa
kanilang mga tanggulan.” 11 Kaya, ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: “Isang
kaaway ang papalibot sa inyong lupain. Ibabagsak ang inyong pinatibay na moog at
looban ang inyong mga tanggulan.” 12 Ito ang sinasabi ni Yahweh: Gaya ng pagsagip
ng pastol sa bunganga ng leon na dalawang hita lamang ang makukuha o isang piraso
ng tenga, kaya ang masasagip ng mga Israelita na naninirahan sa Samaria ay kapiraso

ng sopa lamang o isang piraso ng pantakip sa higaan.” 13 Pakinggan at magpatotoo
laban sa sambahayan ni Jacob—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh na Diyos ng
mga hukbo. 14 “Sapagkat sa araw na parurursahan ko ang Israel sa kanilang mga
kasalanan, parurusahan ko rin ang mga altar ng Bethel. Ang mga sungay sa altar
ay mapuputol at babagsak sa lupa. 15 Wawasakin ko ang bahay na para sa taglamig
kasama ang bahay para sa tag-init. Ang mga bahay na gawa sa garing ay mawawala,
at ang malalaking mga bahay ay mawawala rin,”—Ito ang pahayag ni Yahweh.

4

1 Pakinggan ninyo ang salitang ito, kayong mga baka sa Bashan, kayong nasa
bundok ng Samaria, kayo na nagmamalupit sa mga mahihirap, kayo na nagkakait
sa mga nangangailangan, kayo na nagsasabi sa inyong mga asawang lalaki, “Dalhan
ninyo kami ng maiinom.” 2 Ang Panginoong Yahweh ay sumumpa sa pamamagitan ng
kaniyang kabanalan: “Tingnan ninyo, darating ang mga araw na kukunin nila kayo
sa pamamagitan ng mga kalawit, ang mga huli sa inyo ay bibingwitin. 3 Makakalabas
kayo sa mga nasirang pader ng lungsod, bawat isa na magpapatuloy palabas dito, at
kayo ay itatapon sa Harmon—ito ang pahayag ni Yahweh.” 4 Pumunta kayo sa Bethel
at magkasala, sa Gilgal at magparami ng kasalanan. Dalhin ninyo ang inyong mga
handog tuwing umaga, ang inyong mga ikapu sa bawat ikatlong araw. 5 Mag-alay
ng handog pasasalamat na may tinapay; ipaalam ang kusang-loob na paghahandog.
Sasabihin ninyo sa kanila, sapagkat ito ay nakalulugod sa inyo, kayong mga Israelita—
ito ang pahayag ng Panginoong si Yahweh.” 6 “Ibinigay ko sa inyo ang kalinisan ng
mga ngipin sa lahat ng inyong mga lungsod at kakulangan ng tinapay sa lahat ng
inyong mga lugar. Gayunpama'y hindi kayo bumalik sa akin—Ito ang pahayag ni
Yahweh.” 7 “Pinigilan ko din ang ulan sa inyo nang mayroon pang tatlong buwan
para mag-ani. Nagpaulan ako sa isang lungsod, at sa ibang lungsod ay hindi ko
pinaulan. Sa isang bahagi ng lupain ay naulanan, ngunit sa isang bahagi ng lupain na
hindi naulanan ay natuyo. 8 Nagpagala-gala ang dalawa o tatlong lungsod sa ibang
lungsod upang uminom ng tubig, ngunit hindi sila nasiyahan. Ngunit hindi pa rin
kayo bumalik sa akin—ito ang ang pahayag ni Yahweh.” 9 “Pahihirapan ko kayo ng
pagkalanta at amag. Marami sa inyong mga halamanan, ng inyong mga ubasan, ng
inyong mga puno ng igos at olibo—kakainin silang lahat ng balang. Gayunpama'y
hindi pa rin kayo bumalik sa akin—Ito ang pahayag ni Yahweh.” 10 Pinadala ko sa
inyo ang salot na gaya sa Egipto. Pinatay ko sa espada ang inyong mga kabataang
lalaki, kinuha ang inyong mga kabayo, at ginawa kong mabaho ang inyong kampo
na umabot sa inyong mga pang-amoy. Gayunpama'y hindi kayo bumalik sa akin—Ito
ang pahayag ni Yahweh.” 11 “Sinira ko ang inyong mga lungsod, gaya ng pagsira ng
Diyos sa Sodoma at Gomorra. Katulad kayo ng nasusunog na patpat na hinango
sa apoy. Gayunpama'y hindi pa rin kayo bumalik sa akin—Ito ang pahayag ni
Yahweh.” 12 “Dahil dito gagawa ako ng kakila-kilabot na bagay sa inyo, Israel; at
dahil sa gagawin kong kakila-kilabot na bagay, maghanda kayo upang harapin ang
inyong Diyos, Israel! 13 Kaya, tingnan ninyo, ang bumuo sa mga bundok pati na
rin ang lumikha ng hangin, nagpahayag ng kaniyang kaisipan sa sangkatauhan, ang
nagpapadilim ng umaga, at tumutungtong sa mga matataas na lugar sa Lupa.” Ang
kaniyang pangalan ay Yahweh, Diyos ng mga hukbo.

5

1 Pakinggan ninyo ang mga salitang ito na itinataghoy ko sa inyo, o sambahayan
ng Israel. 2 Bumagsak na ang birheng Israel; hindi na siya muling makatatayo;
pinabayaan siya sa kaniyang bayan; at wala ni isang tutulong upang itayo siya.

3 Sapagkat ito ang sinasabi ng Panginoong Yahweh: “Ang lungsod na isang libo
ang lalabas ay isang daan ang matitira, at ang isa na lalabas na may isang daan
ay sampu ang matitira na pagmamay-ari ng sambayanan ng Israel.” 4 Sapagkat
ito ang sinasabi ni Yahweh sa sambahayan ng Israel: “Hanapin ako at mabuhay!
5 Huwag hanapin ang Bethel; ni pumasok sa Gilgal, at huwag dumaan sa Beer-
seba. Dahil tiyak na bibihagin ang Gilgal, at magdadalamhati ang Bethel. 6 Hanapin
si Yahweh at mabuhay, kung hindi, magliliyab siya na parang apoy sa tahanan
ni Jose. Ito ay tutupok, at wala kahit isa na makapapatay nito sa Bethel. 7 Ang
mga taong ginagawang mapait na bagay ang katarungan at itinatapon sa lupa ang
katuwiran!” 8 Nilikha ng Diyos ang Pleyades at Orion; ginawa niyang umaga ang
dilim; pinagdidilim niya ang araw na maging gabi at tinawag niya ang mga tubig
sa dagat; ibinubuhos niya ang mga iyon sa ibabaw ng mundo. Yaweh ang kaniyang
pangalan! 9 Nagdudulot siya ng biglang pagkawasak sa malalakas upang sa gayon
masisira ang mga tanggulan 10 Kinamumuhian nila ang sinumang magtuwid sa
kanila sa tarangkahan ng lungsod at kinapopootan nila ang sinumang magsasabi
ng katotohanan. 11 Dahil tinatapakan ninyo ang mahihirap at kinukuha ninyo ang
mga bahagi ng trigo mula sa kanila—at kahit na nagtayo kayo ng mga bahay na gawa
sa bato, hindi ninyo matitirahan ang mga ito. Mayroon kayong masaganang ubasan,
ngunit hindi ninyo maiinom ang mga alak nito. 12 Sapagkat alam ko kung gaano
karami ang inyong nagawang pagkakasala at kung gaano karami ang inyong mga
kasalanan—kayo na nagpapahirap sa mga matutuwid, tumatanggap ng mga suhol, at
tinalikuran ang mga nangangailangan sa tarangkahan ng lungsod. 13 Kaya sinumang
taong matino ang pag-iisip ay tatahimik sa panahong iyon, sapagkat panahon ito ng
kasamaan. 14 Hanapin ang mabuti at hindi ang masama, upang kayo ay mabuhay.
Upang si Yahweh, na Diyos ng mga hukbo, ay tiyak na makakasama ninyo, tulad
ng inyong sinabi. 15 Kamuhian ang kasamaan, ibigin ang mabuti, magtatag kayo
ng katarungan sa tarangkahan ng lungsod. Baka sakaling mahabag si Yahweh, ang
Diyos ng mga hukbo, sa mga nalalabi ni Jose. 16 Kaya, ito ang sinasabi ni Yahweh, ang
Diyos ng mga hukbo, ang Panginoon: “May tumataghoy sa lahat ng mga liwasan, at
sasabihin nila sa lahat ng lansangan, 'Aba! Aba!' Tatawagin nila ang mga magsasaka
upang magluksa at ang mga mangluluksa upang managhoy. 17 May tumatangis sa
lahat ng ubasan, sapagkat dadaan ako sa kalagitnaan ninyo,” sabi ni Yahweh. 18 Aba
sa inyo na naghahangad sa araw ni Yahweh! Bakit ninyo hinahangad ang araw ni
Yahweh? Ito ay kadiliman at hindi liwanag. 19 Gaya ng isang tao na tinatakasan niya
ang isang leon at isang oso ang sumasalubong sa kaniya, o kaya pumapasok siya sa
tahanan at inihawak ang kaniyang kamay sa pader at isang ahas ang tutuklaw sa
kaniya. 20 Hindi ba kadiliman ang araw ni Yahweh at hindi liwanag? Makulimlim
at walang liwanag? 21 “Kinamumuhian ko, at kinasusuklaman ko ang inyong mga
kapistahan, hindi ako nasisiyahan sa inyong mga taimtim na mga pagpupulong.
22 Kahit na ihandog ninyo sa akin ang inyong mga handog na susunugin at mga
handog na butil, hindi ko tatanggapin ang mga iyan, ni hindi ko titingnan ang mga
pinataba ninyong hayop na ihahandog ninyong pangkapayapaan. 23 Huwag ninyong
iparinig ang ingay ng inyong mga awit; hindi ko pakikinggan ang mga tunog ng
inyong mga alpa. 24 Sa halip, paaagusin ninyo ang katarungan na tulad ng tubig
na umaagos, at paaagusin ninyo ang katuwiran tulad ng batis na patuloy sa pag-agos.
25 Kayong mga sambahayan ni Israel, nagdala ba kayo ng mga alay at mga handog
ninyo sa akin sa ilang ng apatnapung taon? 26 Bubuhatin ninyo si Sakut bilang inyong
hari, at si Kaiwan, na bituwing diyus-diyosan ninyo—mga diyos diyusan na ginawa
ninyo para sa inyong sarili. 27 Kaya ipabibihag ko kayo sa kabila ng Damasco,” sabi
ni Yahweh, na ang pangalan ay ang Diyos ng mga hukbo.

6

[1] Aba sa mga taong panatag sa Zion, at sa mga taong ligtas na nasa burol ng
bansang Samaria, ang mga tanyag na kalalakihang pinakamahuhusay sa mga bansa,
na silang hinihingian ng tulong ng sambahayang Israel! [2] Sinasabi ng inyong mga
pinuno, “Pumunta kayo sa Calne at tingnan ninyo; mula roon pumunta kayo sa
Hamat, ang tanyag na lungsod; pagkatapos bumaba kayo sa Gat ng mga Filisteo. Mas
mabuti ba sila kaysa sa dalawa ninyong kaharian? Mas malawak ba ang kanilang
nasasakupan kaysa sa inyong nasasakupan?” [3] Aba sa inyong nagpapaliban ng
araw ng kapahamakan at naglalapit sa trono ng karahasan. [4] Humihiga sila sa mga
higaang gawa sa garing at nagpapahinga sa kanilang mga malalambot na upuan.
Kinakain nila ang mga batang tupa mula sa kawan at mga pinatabang guya mula
sa kuwadra. [5] Umaawit sila ng mga walang kabuluhang mga awitin sa tugtugin ng
alpa; gumagawa sila ng mga pansarili nilang instrumento gaya ng ginawa ni David.
[6] Umiinom sila ng alak mula sa mga mangkok at pinahiran ang kanilang mga sarili ng
mga pinakapurong langis, ngunit hindi sila nagluluksa sa pagkawasak ni Jose. [7] Kaya
dadalhin silang bihag ngayon kasama ng mga naunang bihag, at ang mga pista ng mga
nagpapahinga ay lilipas na. [8] Ako, ang Panginoong Yahweh, ang mismong nangako —
ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh, ang Diyos ng mga hukbo: “Kinamumuhian
ko ang pagmamalaki ni Jacob. Kinamumuhian ko ang kaniyang mga tanggulan.
Samakatuwid ipapasakamay ko ang lungsod kasama ang lahat ng nasa loob nito.” [9] At
mangyayari na kung may sampung kalalakihang naiwan sa isang bahay, mamamatay
silang lahat. [10] Kapag dumating ang kamag-anak ng isang lalaki upang kunin ang
kanilang mga bangkay—na magsusunog sa kanilang mga bangkay pagkatapos nitong
ilabas sa bahay—kung sasabihin niya sa taong nasa loob ng bahay na, “Mayroon ka
bang kasama?” At kapag sumagot ang taong iyon ng, “Wala,” kung gayon, sasabihin
niya, “Tumahimik ka, dahil hindi natin dapat banggitin ang pangalan ni Yahweh.”
[11] Sapagkat, tingnan ninyo, magbibigay si Yahweh ng utos, at madudurog sa maliliit
na mga piraso ang malaking bahay at pagpipira-pirasuhin ang maliliit na bahay.
[12] Tumatakbo ba ang mga kabayo sa mga mabatong bangin? May nag-aararo bang
baka roon? Ngunit ginawa ninyong lason ang katarungan at kapaitan ang bunga ng
katuwiran. [13] Kayong mga nagagalak sa Lo Debar, na nagsasabi, “Hindi ba namin
nasakop ang Karnaim sa aming sariling kalakasan?” [14] “Ngunit tingnan ninyo, pipili
ako ng isang bansang laban sa inyo, sambahayan ni Israel”—ito ang pahayag ng
Panginoong Yahweh, ang Diyos ng mga hukbo. “Pahihirapan nila kayo mula sa Lebo
Hamat hanggang sa batis ng Araba.”

7

[1] Ito ang ipinakita sa akin ng Panginoong si Yahweh. Tingnan, lumikha siya ng isang
pulutong ng mga balang nang magsimula ang tagsibol ng mga pananim, at, tingnan,
ito ang huling pananim pagkatapos ng pag-ani ng hari. [2] Nang matapos nitong kainin
ang mga halaman sa lupain, pagkatapos sinabi ko, “Panginoong Yahweh, isinasamo
ko patawarin mo sila; paano makaliligtas si Jacob? sapagkat napakaliit niya.”
[3] Nahabag si Yahweh tungkol dito. “Hindi ito mangyayari,” sinabi niya. [4] Ito ang
ipinakita sa akin ng Panginoong Yahweh: Tingnan, tumawag ang Panginoong Yahweh
ng apoy upang humatol. Tinuyo nito ang napakalawak, malalim na tubig sa ilalim ng
lupa at sisirain pati na rin ang kalupaan. [5] Ngunit sinabi ko, “Panginoong Yahweh,
isinasamo ko na itigil mo na; paano makaliligtas si Jacob? Sapagkat napakaliit niya.”
[6] Nahabag si Yahweh tungkol dito. “Hindi rin ito mangyayari,” sinabi ng Panginoong
Yahweh. [7] Ito ang ipinakita niya sa akin: Tingnan, nakatayo ang Panginoon sa gilid
ng isang pader, na may isang hulog sa kaniyang kamay. [8] Sinabi ni Yahweh sa

akin. “Amos, ano ang nakikita mo?” sinabi ko, “Isang hulog.” Pagkatapos sinabi
ng Panginoon, “Tingnan mo, ilalagay ko ang isang hulog kasama ng aking mga taong
Israelita. Hindi ko na sila kaaawaan pa. 9 Mawawasak ang matataas na lugar ni
Isaac, masisira ang mga santuwaryo ni Israel, at tatayo ako laban sa sambahayan ni
Jeroboam na may kasamang espada.” 10 Pagkatapos si Amazias na pari ng Bethel,
nagpadala ng isang mensahe kay Jeroboam na hari ng Israel: “Nakipagsabwatan
si Amos laban sa iyo sa pagitan ng sambahayan ni Israel. Hindi kayang pasanin
ng lupain ang lahat ng kaniyang mga salita. 11 Sapagkat ito ang sinabi ni Amos:
'Mamamatay si Jeroboam sa pamamagitan ng espada, at tiyak na dadalhing bihag
ang Israel palayo sa kaniyang lupain.”' 12 Sinabi ni Amazias kay Amos. “Propeta,
humayo ka, tumakbo ka pabalik sa lupain ng Juda, at doon ka kumain ng tinapay
at magpropesiya. 13 Ngunit huwag ka ng magpropesiya pa kailanman dito sa Bethel,
sapagkat ito ay santuwaryo ng hari at isang maharlikang tahanan.” 14 Pagkatapos
sinabi ni Amos kay Amazias, “Hindi ako isang propeta o anak ng isang propeta. Isa
akong pastol, at ako ang nangangalaga sa mga puno ng sikamoro. 15 Ngunit kinuha
ako ni Yahweh mula sa pagbabantay ng mga tupa at sinabi sa akin, 'Humayo ka,
magpropesiya ka sa aking mga taong Israelita.' 16 Pakinggan mo ngayon ang salita ni
Yahweh. Sinasabi mo, 'Huwag akong magpropesiya laban sa Israel, at huwag akong
magsalita laban sa sambahayan ni Isaac.' 17 Samakatwid ito ang sinasabi ni Yahweh:
'Ang iyong asawa ay magiging babaing nagbebenta ng aliw sa lungsod; mamamatay
sa pamamagitan ng espada ang iyong mga anak na lalaki at mga anak na babae;
susukatin ang iyong mga lupain at paghahati-hatian; mamamatay ka sa maruming
lupain, at tiyak na dadalhin sa pagkabihag ang Israel mula sa kaniyang lupain.”

8

1 Ito ang ipinakita sa akin ng Panginoong Yahweh. Tingnan, isang basket ng
mga bungang pantag-araw! 2 Sinabi niya, “Ano ang nakikita mo, Amos?” Sinabi
ko, “Isang basket ng mga bungang pantag-araw.” At sinabi ni Yahweh sa akin,
parating na ang katapusan ng aking bansang Israel; hindi ko na sila kaaawaan
pa. 3 Ang mga awit sa templo ay magiging pagtangis. Sa araw na iyon” —
ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh—”Magiging marami ang mga bangkay, sa
bawat lugar itatapon nila ang mga ito sa katahimikan!” 4 Pakinggan ninyo ito,
kayong mga umaapak sa mga nangangailangan at nagpapaalis sa mga mahihirap
sa lupain. 5 Sinabi nila, “Kailan matatapos ang bagong buwan, upang muli kaming
makapagbenta ng butil? At ang Araw ng Pamamahinga, kailan matatapos, upang
makapagbenta kaming muli ng trigo? Gagawin naming mababa ang sukat at tataasan
ang halaga, upang makapandaya kami ng maling timbang. 6 Upang makapagbenta
kami ng hindi magandang trigo at bilhin ng pilak ang mga mahihirap, isang pares
ng sandalyas para sa nangangailangan.” 7 Sumumpa si Yahweh sa kapalaluan ni
Jacob, “Tiyak na hindi ko malilimutan kailanman ang anumang ginawa nila.” 8 Hindi
ba mayayanig ang lupain dahil sa mga ito at tatangis ang bawat isang nakatira
rito? Ang lahat ng ito ay babangon tulad ng Ilog ng Nilo at tataas ang mga ito
at muling lulubog tulad sa ilog ng Egipto. 9 “Darating ang mga ito sa araw na
iyon”—ito ang pahayag ng Panginoong Yahweh— “na palulubugin ko ang araw sa
tanghaling tapat at padidilimin ko ang buong daigdig sa liwanag ng araw. 10 Gagawin
kong pagdadalamhati ang inyong mga pista at ang lahat ng inyong mga awit ay sa
panaghoy. Pagsusuutin ko kayong lahat ng telang magaspang at ang bawat ulo ay
kakalbuhin. Gagawin kong pagdadalamhati tulad sa nag-iisang anak, at isang araw
ng kapaitan sa bawat pagtatapos. 11 Tingnan, parating na ang mga araw”—ito ang
pahayag ng Panginoong Yahweh— “Kapag magpapadala ako ng taggutom sa lupain,

hindi sa kagutuman sa tinapay, ni pagkauhaw sa tubig, kundi sa pakikinig ng mga
salita ni Yahweh. 12 Susuray-suray sila sa magkabilaang dagat; tatakbo sila mula sa
hilaga patungo sa silangan upang hanapin ang salita ni Yahweh, ngunit hindi nila
ito masusumpungan. 13 Sa araw na iyon ang mga magagandang dalaga at ang mga
binata ay manghihina mula sa pagkauhaw. 14 Sinumang sumusumpa sa kasalanan
ng Samaria at sabihing, 'Buhay ang diyos mo, Dan' at, 'Buhay ang diyos ng Beerseba,
—sila ay babagsak at kailanman ay hindi na muling babangon."

9

1 Nakita ko ang Panginoon na nakatayo sa tabi ng altar, at sinabi niya, "Hampasin
mo ang mga ibabaw ng mga haligi upang mayanig ang mga pundasyon. Durugin
ng pira-piraso ang mga ito sa kanilang mga ulo, at papatayin ko sa espada ang mga
nalabi sa kanila. Walang isa man sa kanila ang makakalayo at makakatakas. 2 Kahit
na maghukay sila hanggang sa Sheol, naroon ang aking kamay upang kunin sila.
Kahit na umakyat sila patungo sa langit, mula roon hihilain ko sila pababa. 3 Kahit
na magtago sila sa tuktok ng Carmelo, doon ay hahanapin ko sila at kukunin. Kahit na
magtago sila mula sa aking paningin sa kailaliman ng dagat, mula roon uutusan ko
ang ahas at tutuklawin sila. 4 Kahit pumunta sila sa pagkabihag, pamunuan man
sila ng kaaway, doon ay mag-uutos ako ng espada, at ito ang papatay sa kanila.
Pananatilihin ko ang aking paningin sa kanila para saktan at hindi para sa mabuti."
5 Ang Panginoon, Yahweh ng mga hukbo na hihipo sa lupa at ito ay matutunaw;
magdadalamhati ang lahat ng mga naninirahan dito; ang lahat ng ito ay aahon tulad
ng Ilog, at muling lulubog tulad sa Ilog ng Egipto. 6 Ito ang siyang magtatayo ng
kaniyang mga silid sa langit at ipinatayo niya ang mga malalaking pundasyon sa
mundo. Tatawagin niya ang mga tubig sa dagat, at ibubuhos ang mga ito sa ibabaw
ng lupa, Yahweh ang kaniyang pangalan. 7 "Hindi ba tulad kayo ng mga tao ng
Etiopia sa akin, mga tao ng Israel? —ito ang pahayag ni Yahweh. Hindi ba ako ang
nagpalabas sa Israel mula sa lupain ng Egipto, ang mga Filisteo mula sa Caftor, at
ang mga Aramean mula sa Kir? 8 Tingnan, ang mga mata ng Panginoong Yahweh
ay nakatingin sa makasalanang kaharian, at wawasakin ko ito mula sa ibabaw ng
lupa, maliban sa sambahayan ni Jacob hindi ko ito lubusang wawasakin — "Ito ang
pahayag ni Yahweh." 9 Tingnan, magbibigay ako ng utos, liligligin ko ang sambahayan
ng Israel sa lahat ng mga bansa, tulad ng isang pagkakaliglig ng butil sa salaan, kaya
kahit na ang pinakamaliliit na bato ay hindi malalaglag sa lupa. 10 Ang lahat ng mga
makasalanan sa aking mga tao ay mamamatay sa pamamagitan ng espada, 'sinumang
magsabi, 'Hindi tayo mauunahan ng sakuna ni masasalubong natin."' 11 Sa araw na
iyon muli kong ibabangon ang tolda ni David na bumagsak, at pagdudugtungin ko ang
mga tukod nito. Ibabangon ko ang mga nawasak, Itatayo ko ang mga ito tulad ng dati.
12 Upang kanilang ariin ang mga natira sa Edom at ang lahat ng bansang tumawag sa
aking pangalan —ito ang pahayag ni Yahweh, na siyang gumawa nito." 13 "Tingnan,
darating ang mga araw"—Ito ang pahayag ni Yahweh— "Kapag mauunahan ng mang-
aararo ang mag-aani, at ang taga-pisa ng ubas ay mauunahan ang mga taga-pagtanim
ng binhi. Papatak sa mga bundok ang matatamis na alak, at aagos ito sa mga burol.
14 Ibabalik ko mula sa pagkakabihag ang aking mga taong Israel. Itatayo nila ang
nasirang lungsod at maninirahan doon, magtatanim sila sa ubasan at iinumin ang
mga alak nito, gagawa sila ng hardin at kanilang kakainin ang mga bunga nito
15 Itatanim ko ang mga ito sa kanilang mga lupain, at kailan man ay hindi na sila
muling mabubunot mula sa lupain na ibinigay ko sa kanila," sinabi ni Yahweh na
inyong Diyos.

Obadias

[1] Ang Pangitain ni Obadias. Ito ang sinabi ng Panginoong Yahweh tungkol sa Edom:
Nakarinig kami ng ulat na mula kay Yahweh, at isang kinatawan ang ipinadala sa
mga bansa, na nagsasabi, “Tumindig kayo! Tayo ay tumindig laban sa kaniya para sa
digmaan!” [2] Tingnan mo, gagawin kitang maliit sa lahat ng mga bansa, ikaw ay labis
na hahamakin. [3] Nilinlang ka ng pagmamataas ng iyong puso, ikaw na naninirahan
sa mga siwang ng bato, sa iyong matayog na tahanan, sinasabi mo sa iyong puso,
“Sino ang makapagpapabagsak sa akin sa lupa? [4] Kahit na ang iyong tore ay mataas
ka gaya ng paglipad ng agila, at kahit na nakalagay na ang iyong pugad kasama ng
mga bituin, ibababa kita mula roon sabi ni Yahweh. [5] Kung pumunta sa iyo ang mga
magnanakaw, kung dumating sa gabi ang mga magnanakaw (paano ka nahiwalay!),
hindi ba nanakawin lamang nila ang sapat para sa kanilang mga sarili? Kung
pumunta sa iyo ang mga mag-aani ng ubas, hindi ba iiwan nila ang mga nalaglag?
[6] Paano nawasak si Esau at nakita ang kaniyang mga nakatagong kayamanan! [7] Ang
lahat ng kalalakihan na iyong kaanib ay ipadadala ka sa hangganan ng daraanan.
Nilinlang ka ng mga taong kasundo mo, at nanaig sila laban sa iyo. Ang mga kumain
ng iyong tinapay ang naglagay ng bitag sa ilalim mo. Walang pang-unawa sa kaniya.
[8] Sabi ni Yahweh, hindi ba wawasakin ko sa araw na iyon ang mga matatalinong
lalaki ng Edom, at aalisin ang kaalaman sa bundok ni Esau? [9] At panghinaan ng
loob ang iyong mga malalakas na kalalakihan, Teman, upang maihiwalay ang bawat
lalaki sa bundok ni Esau sa pamamagitan ng malupit na pagpatay. [10] Dahil sa
karahasang ginawa sa iyong kapatid na si Jacob, ikaw ay matatakpan ng kahihiyan
at mahihiwalay magpakailanman. [11] Nang araw na tumayo ka sa malayo, nang araw
na kinuha ng mga dayuhan ang kaniyang kayamanan at pinasok ng mga dayuhan
ang kaniyang mga tarangkahan, at nagsapalaran sila sa Jerusalem, para ka na ring
katulad nila. [12] Ngunit huwag mong ikalugod ang araw ng iyong kapatid, ang araw
ng kaniyang kasawian, at huwag mong ikagalak ang mga tao ng Juda sa araw ng
kanilang pagkawasak; huwag magyabang sa araw ng kanilang paghihirap. [13] Huwag
kang pumasok sa tarangkahan ng aking bayan sa araw ng kanilang kapahamakan;
huwag mong ikalugod ang kanilang paghihirap sa araw ng kanilang sakuna, huwag
mong nakawin ang kanilang kayamanan sa araw ng kanilang pagkawasak. [14] At
huwag kang tumayo sa sangang daan, upang pigilan ang kaniyang mga tumatakas; at
huwag mong ibigay ang mga nakaligtas sa araw ng kanilang pagkabalisa. [15] Sapagkat
ang araw ni Yahweh ay malapit na sa lahat ng mga bansa. Anuman ang iyong ginawa,
ay gagawin din sa iyo; at lahat ng iyong mga ginawa ay babalik sa iyong sariling ulo.
[16] Sapagkat kung paano kayo uminom sa aking banal na bundok, ganoon patuloy na
iinom ang lahat ng bansa. Iinom sila, at lulunok, at para bang hindi sila kailanman
nabuhay. [17] Ngunit sa Bundok n Sion mayroong mga nakatakas, magiging banal ito;
aariin muli ng sambahayan ni Jacob ang sarili nilang mga ari-arian. [18] Magiging
isang apoy ang sambahayan ni Jacob, at isang liyab ang sambahayan ni Jose, at
ang magiging pinaggapasan ang sambahayan ni Esau, at susunugin nila sila, at sila
ay tutupukin. Walang makaliligtas sa sambahayan ni Esau, sapagkat sinabi ito ni
Yahweh. [19] At aariin ng mula sa Negeb ang bundok ni Esau, at aariin ang mga nasa
Shepelah ang lupain ng mga Filisteo; at aariin nila ang lupain ng Efraim, at ang lupain
ng Samaria; at aariin ng Benjamin ang Gilead. [20] Aariin ng mga ipinatapon na mga
Israelita ang lupain ng Canaan hanggang sa Zarefat. Aariin ng mga ipinatapon na
taga-Jerusalem na nasa Sardis ay aariin ng Negeb. [21] Pupunta ang mga magliligtas sa

bundok ng Zion upang hatulan ang bundok ni Esau, at ang kaharian ay magiging kay Yahweh.

Jonas

1 Ngayon ang salita ni Yahweh ay dumating kay Jonas na anak ni Amitai, na
nagsasabing, 2 "Bumangon ka at pumunta sa Ninive, iyong malaking lungsod, at
magsalita ka laban dito, dahil ang kasamaan nila ay umabot sa akin." 3 Subalit
bumangon si Jonas at tumakbo palayo mula sa presensya ni Yahweh at nagtungo
sa Tarsis. Bumaba siya sa Joppa at nakakita ng isang barko patungong Tarsis.
Kaya nagbayad siya ng pamasahe at sumakay sa barko upang sumama sa kanila
patungong Tarsis, palayo mula sa presensya ni Yahweh. 4 Subalit nagpadala si
Yahweh ng malakas na hangin sa dagat at ito ay naging malakas na bagyo sa dagat.
Hindi nagtagal ang barko ay parang masisira na. 5 Kaya lubhang natakot ang mga
mandaragat at tumatawag ang bawat tao sa kaniya-kanyang sariling diyos. Tinapon
nila ang mga kargamento ng barko sa dagat upang mapagaan ito. Ngunit bumaba
si Jonas doon sa mga kaloob-loobang bahagi ng barko, at nakahiga roon mahimbing
na natutulog. 6 Kaya pumunta ang kapitan sa kaniya at sinabi sa kanya, "Anong
ginagawa mong natutulog? Bumangon ka! Tumawag ka sa iyong diyos! Marahil
mapapansin tayo ng iyong diyos at hindi tayo mamamatay." 7 Sinabi nilang lahat
sa bawat isa, "Halikayo, magpalabunutan tayo, para malaman natin kung sino ang
dahilan ng kasamaang ito na nangyayari sa atin." Kaya nagpalabunutan sila at ang
bunot ay napunta kay Jonas. 8 Pagkatapos sinabi nila kay Jonas, "Pakiusap sabihin
sa amin kung sino ang dahilan nitong kasamaang nangyayari sa atin. Ano ang iyong
hanap-buhay, at saan ka nanggaling? Ano ang iyong bansa at mula sa aling lahi ka?"
9 Sinabi ni Jonas sa kanila, "Ako ay isang Hebreo; at kinatatakutan ko si Yahweh, ang
Diyos ng langit, na siyang gumawa ng dagat at ng tuyong lupa." 10 Pagkatapos lalong
natakot ang mga tao at sinabi kay Jonas, "Ano itong ginawa mo?" Dahil nalaman
ng mga tao na siya ay tumatakbo palayo mula sa presensya ni Yahweh, dahil sinabi
niya sa kanila. 11 Pagkatapos sinabi nila kay Jonas, "Ano ang dapat naming gawin
sa iyo upang humupa ang dagat para sa atin?" Sapagkat ang dagat ay lalong naging
marahas. 12 Sinabi ni Jonas sa kanila, "Buhatin ninyo ako at itapon ninyo ako sa
dagat. Pagkatapos huhupa ang dagat para sa inyo, sapagkat alam kong dahil sa akin
kaya nangyayari sa inyo ang malakas na bagyong ito." 13 Gayunpaman, ang mga
lalaki ay nagsumikap sumagwan ng matindi upang makabalik sila sa lupa, ngunit
hindi nila ito magawa dahil ang dagat ay lalong nagiging marahas laban sa kanila.
14 Kaya tumawag sila kay Yahweh at sinabing, "Nagmamakaawa kami sa iyo, Yahweh,
nagmakaawa kami, huwag mo kaming hayaang mamatay dahil sa buhay ng taong ito,
at huwag mong ipataw sa amin ang pagkakasala sa kanyang kamatayan, dahil ikaw,
Yahweh ang gumawa kung ano ang makalulugod sa iyo." 15 Kaya binuhat nila si
Jonas at itinapon siya sa dagat, at tumigil ang matinding galit ng dagat. 16 Pagkatapos
lalong natakot ang mga tao kay Yahweh. Naghandog sila ng mga alay kay Yahweh
at gumawa ng mga panata. 17 Ngayon inihanda ni Yahweh ang isang malaking isda
upang lunukin si Jonas, at si Jonas ay nasa loob ng tiyan ng isda nang tatlong araw
at tatlong gabi.

2

1 Pagkatapos nanalangin si Jonas kay Yahweh na kaniyang Diyos mula sa tiyan ng
isda. 2 Sinabi niya, "Tumawag ako kay Yahweh tungkol sa aking pagdadalamhati
at sinagot niya ako; mula sa tiyan ng lugar ng Sheol sumigaw ako para sa tulong!
Narinig mo ang aking tinig. 3 Itinapon mo ako sa kailaliman, sa puso ng karagatan,

at pinalibutan ako ng alon; lahat ng iyong mga alon at gumugulong na alon
ay dumaan sa ibabaw ko. 4 At aking sinabi, 'Pinaalis ako mula sa harapan ng
iyong mga mata; gayunman ako ay muling tatanaw sa dako ng iyong banal na
templo?' 5 Nilukuban ako ng mga tubig hanggang sa aking leeg; nakapalibot sa
akin ang kalaliman; nakabalot sa aking ulo ang damong-dagat. 6 Bumaba ako sa
mga paanan ng kabundukan; ang lupa kasama ang mga rehas nito ay lumukob sa
akin magpakailanman. Gayunman iniangat mo ang aking buhay mula sa hukay,
Yahweh, aking Diyos! 7 Nang nanlupaypay ang aking kaluluwa, naalala ko si Yahweh;
pagkatapos dumating sa iyo ang aking dalangin, sa iyong banal na templo. 8 Ang
mga nagbigay pansin sa mga walang kabuluhang diyos ay tinatanggihan ang iyong
katapatan para sa kanilang sarili. 9 Subalit para sa akin, mag-aalay ako sa iyo ng isang
tinig ng pasasalamat; tutuparin ko kung alin ang aking ipinangako. Ang kaligtasan
ay nagmumula kay Yahweh!" 10 Pagkatapos nangusap si Yahweh sa isda, at iniluwa
nito si Jonas paitaas sa ibabaw ng tuyong lupa.

3

1 Ang salita ni Yahweh ay dumating kay Jonas sa pangalawang pagkakataon, na
nagsasabing, 2 "Tumindig ka, pumunta ka sa Ninive, iyong malaking lungsod, at
ipahayag dito ang mensaheng iniutos ko sa iyo para ibigay." 3 Kaya tumayo si
Jonas at pumunta sa Ninive bilang pagsunod sa salita ni Yahweh. Ngayon ang
Nineve ay isang napakalaking lungsod, isang lungsod na may tatlong araw na
paglalakbay. 4 Nagsimulang pumasok si Jonas sa lungsod at pagkatapos ng isang araw
na paglalakbay sumigaw siya at sinabing, "Sa loob ng apatnapung araw ang Ninive
ay ibabagsak." 5 Ang mga tao sa Ninive ay naniwala sa Diyos at nagpahayag sila ng
isang pag-aayuno. Nagsuot silang lahat ng magaspang na tela, mula sa pinakamatasas
sa kanila hanggang sa pinakamababa sa kanila. 6 Madaling nakarating ang balita
sa hari ng Ninive. Tumayo siya mula sa kaniyang trono, hinubad ang kaniyang
balabal, tinakpan ang kaniyang sarili ng magaspang na tela, at umupo sa mga abo.
7 Nagpadala siya ng isang pahayag na nagsasabing, "Sa Ninive, sa pamamagitan ng
kapangyarihan ng hari at kanyang mga tauhang maharlika, huwag hayaan na ang
tao man ni hayop, pangkat ng mga hayop ni kawan, ay tumikim ng anuman. Huwag
silang hayaang kumain ni uminom ng tubig. 8 Ngunit hayaan ang kapwa tao at hayop
ay matakpan ng magaspang na tela at hayaan silang sumigaw nang malakas sa Diyos.
Hayaan ang bawat isa na tumalikod mula sa kanyang masamang gawi at mula sa
karahasang nasa kanyang mga kamay. 9 Sinong nakakaalam? Maaring mahabag ang
Diyos at mabago ang kanyang isip at tumalikod mula sa kanyang mabangis na galit
upang hindi tayo mamatay." 10 Nakita ng Diyos kung ano ang kanilang ginawa, na
tumalikod sila mula sa kanilang masasamang mga gawi. Kung kaya binago ng Diyos
ang kanyang isipan tungkol sa parusang sinabi niyang gagawin niya sa kanila, at
hindi niya ginawa ito.

4

1 Ngunit naghinanakit si Jonas, at nagalit siya nang labis. 2 Kaya nanalangin si Jonas
kay Yahweh at sinabi, "A, Yahweh, hindi ba ito ang sinabi ko nang bumalik ako sa
aking sariling bansa? Kaya nga kumilos muna ako at sinubukang tumakas papuntang
Tarsis—dahil alam kong ikaw ay mapagbigay na Diyos, mahahabagin, mabagal magalit,
sagana sa katapatan, at naaawa kang magpadala ng kapahamakan. 3 Kaya ngayon,
Yahweh, nagmamakaawa ako, kunin mo ang aking buhay, dahil higit na mabuti para
akin ang mamatay kaysa sa mabuhay." 4 Sinabi ni Yahweh, "Mabuti bang ikaw ay
lubos na magalit?" 5 Pagkatapos lumabas si Jonas mula sa lungsod at umupo sa

dakong silangang bahagi ng lungsod. Doon gumawa siya ng silungan at umupo sa
ilalim nito sa lilim upang makita niya kung ano ang maaaring mangyari sa lungsod.
6 Naghanda ang Diyos na si Yahweh ng isang halaman at pinatubo niya ito sa ibabaw
ng ulo ni Jonas para maging lilim sa ibabaw ng ulo niya para mapagaan ang kanyang
pagkabalisa. Labis na natuwa si Jonas nang dahil sa halaman. 7 Ngunit kinabukasan
sa pagsikat ng araw naghanda ang Diyos ng isang uod. Sinalakay nito ang halaman
at nalanta ang halaman. 8 Nangyari na nang sumikat ang araw ng sumunod na
umaga, ang Diyos ay naghanda ng isang mainit na hangin mula sa silangan. At saka,
tinamaan ng sinag ng araw ang ulo ni Jonas at naging maputla siya. Pagkatapos
hinangad ni Jonas na mamatay siya. Sinabi ni Jonas sa kanyang sarili, “Mas mabuti
pang mamatay ako kaysa sa mabuhay. 9 Pagkatapos sinabi ng Diyos kay Jonas, “Tama
bang labis kang magalit dahil sa halaman? At sinabi ni Jonas, “Tama lang na magalit
ako, kahit hanggang sa kamatayan.” 10 Sinabi ni Yahweh, “Nagkaroon ka ng habag
sa halaman, na hindi mo naman pinaghirapan, ni pinatubo ito. Tumubo ito sa isang
gabi at namatay sa isang gabi. 11 Kaya para sa akin, hindi ba dapat akong mahabag sa
Ninive, ang malaking lungsod na iyon, kung saan may mas marami pa sa isandaan at
dalawampung libong tao na hindi alam ang kaibahan sa pagitan ng kanilang kanang
kamay at kaliwang kamay, at saka maraming rin baka?”

Mikas

1 Ito ang salita ni Yahweh na dumating kay Mikas na Morastita sa mga araw nina
Jotam, Ahaz at Hezekias na mga hari ng Juda, ang salita na kaniyang nakita tungkol
sa Samaria at Jerusalem. 2 Makinig, lahat kayong mga tao. Makinig ka lupa at ang
lahat ng nasa iyo. Hayaan na ang Panginoong si Yahweh ang maging saksi laban sa
iyo, ang Panginoon na mula sa kaniyang banal na templo. 3 Tingnan ninyo, lalabas
si Yahweh sa kaniyang lugar; bababa siya at tatapakan ang mga dambana ng pagano
sa lupa. 4 Matutunaw ang mga bundok sa ilalalim niya; mahahati ang mga lambak
gaya ng pagkit sa harap ng apoy, gaya ng mga tubig na bumuhos sa isang matarik na
lugar. 5 Ang lahat ng ito ay dahil sa paghihimagsik ni Jacob at dahil sa mga kasalanan
ng sambahayan ng Israel. Ano ang dahilan ng paghihimagsik ni Jacob? Hindi ba
ang Samaria? Ano ang dahilan ng mga dambana ni Juda? Hindi ba ang Jerusalem?
6 "Gagawin ko ang Samaria na isang bunton ng pagkawasak sa parang, gaya ng isang
lugar para sa taniman ng mga ubas. Hihilahin ko ang mga bato ng kaniyang gusali
sa lambak; Bubuksan ko ang kaniyang mga pundasyon. 7 Ang lahat ng kaniyang mga
larawang inukit ay magkakadurog-durog at lahat ng kaloob sa kaniya ay masusunog.
Ang lahat ng kaniyang mga diyus-diyosan ay aking wawasakin. Sapagkat sa mga
kaloob sa kaniyang prostitusyon ay tinipon niya ang mga ito at babalik ang mga
ito bilang kabayaran sa babaeng nagbebenta ng aliw." 8 Sa kadahilanang ito,
mananaghoy ako at tatangis; Pupunta akong nakapaa at nakahubad; Tatangis ako
na gaya ng asong gubat at magdadalamhati na gaya ng mga kuwago. 9 Sapagkat
walang lunas ang kaniyang mga sugat, sapagkat dumating sila sa Juda. Narating nila
ang tarangkahan ng aking mga tao sa Jerusalem. 10 Huwag mong sabihin sa Gat ang
tungkol dito; huwag na huwag kang iiyak. Sa Bet Leafra, pagugulungin ko ang aking
sarili sa alikabok. 11 Dumaan kayo sa kahubaran at kahihiyan, mga taga-Safir. Huwag
kayong lumabas mga taga-Zaanan. Nagdadalamhati ang Bethezel, sapagkat kinuha
sa kanila ang proteksiyon. 12 Sapagkat balisang naghihintay sa magandang balita
ang mga taga-Marot, dahil dumating ang sakuna mula kay Yahweh hanggang sa mga
tarangkahan ng Jerusalem. 13 Isingkaw ang karwahe sa pangkat ng mga kabayo, mga
taga-Laquis. Ikaw Laquis, ang pinagsimulan ng kasalanan para sa anak na babae ng
Zion, sapagkat nasumpungan sa iyo ang mga pagsuway ng Israel. 14 Kaya magbibigay
ka ng isang kaloob ng pamamaalam sa Moreset-Gat, bibiguin ng bayan ng Aczib ang
mga hari ng Israel. 15 Mga taga-Maresa, dadalhin ko sa iyo ang kukuha ng mga pag-
aari mo. Pupunta sa kuweba ng Adullam ang mga pinuno ng Israel. 16 Ahitan mo
ang iyong ulo at gupitan ang iyong buhok para sa kinalulugdan mong mga anak.
Kalbuhin mo ang iyong sarili gaya ng mga agila, sapagkat patuloy na dadalhin ng
sapilitan ang iyong mga anak mula sa iyo.

2

1 Aba sa mga nagbabalak ng kasamaan, sa mga nagbabalak sa kanilang higaan na
gumawa ng masama. Isinasagawa nila ito sa pagliwanag ng umaga dahil mayroon
silang kapangyarihan. 2 Naghahangad sila ng mga bukid at inaangkin ang mga ito;
naghahangad sila ng mga bahay at kinukuha ang mga ito. Inaapi nila ang isang
tao at ang kaniyang sambahayan, ang tao at ang kaniyang mana. 3 Kaya ito ang
sinasabi ni Yahweh: "Tingnan ninyo, magdadala ako ng sakuna laban sa angkan na
ito, kung saan hindi ninyo maiaalis ang inyong mga leeg. Hindi kayo makakalakad
nang may kayabangan, sapagkat magiging isang panahon ito ng kasamaan. 4 Sa

araw na iyon, ang inyong mga kaaway ay aawit ng isang awitin tungkol sa inyo
at mananaghoy na may kasamang pagtangis. Aawit sila ng, 'Kaming mga Israelita ay
ganap na nawasak, binabago ni Yahweh ang teritoryo ng aking mga (kababayan) tao.
Paano niya ito aalisin mula sa akin? Ibinabahagi niya sa mga taksil ang aming mga
bukid!'” 5 Kaya, kayong mga mayayamang tao ay hindi magkakaroon ng mga kaapu-
apuhan na maghahati-hati ng lupain sa teritoryo sa kapulungan ni Yahweh. 6 “Huwag
kayong magpahayag ng propesiya,” sinasabi nila. “Hindi nila dapat ipahayag ang
mga bagay na ito, hindi dapat dumating ang kahihiyan.” 7 Dapat ba talaga itong
sabihin, sambahayan ni Jacob, “Galit ba ang Espiritu ni Yahweh? Talaga bang gawa
niya ang mga ito?” Hindi ba gumagawa ng kabutihan ang aking mga salita sa
sinumang lumalakad nang matuwid? 8 Kamakailan lang, naghimagsik ang aking mga
tao tulad ng isang kaaway. Inyong hinahablot ang balabal, ang kasuotan, mula sa
mga dumadaan nang biglaan, gaya ng pagbalik ng mga kawal mula sa digmaan na
kung saan iniisip nilang ligtas na. 9 Itinataboy ninyo ang mga babaeng nabibilang sa
aking mga tao mula sa kanilang masasayang mga tahanan; kinukuha ninyo mula
sa kanilang mga batang anak ang aking pagpapala magpakailanman. 10 Tumayo
kayo at umalis, sapagkat hindi ito ang lugar kung saan maaari kayong manatili,
dahil sa karumihan nito, nawasak ito nang lubusang pagkawasak. 11 Kung may
sinumang pupunta sa inyo sa espiritu ng kabulaanan at kasinungalingan at sasabihin,
“magpapahayag ako sa inyo ng propesiya tungkol sa alak at matapang na inumin,”
ituturing siyang isang propeta para sa mga taong ito. 12 Tiyak na titipunin ko kayong
lahat, Jacob. Tiyak na titipunin ko ang mga natitirang Israelita. Dadalhin ko silang
magkakasama tulad ng tupa sa isang kulungan, tulad ng isang kawan sa gitna ng
kanilang pastulan. Magkakaroon ng malakas na ingay dahil sa napakaraming tao.
13 Mauuna sa kanila ang isang taong magbubukas ng kanilang daraanan. Bubuksan
nila ang tarangkahan at lalabas, mauuna sa kanilang lalabas ang kanilang hari.
Mauuna si Yahweh sa kanila.

3

1 Sinabi ko, “Ngayon makinig kayong mga pinuno ni Jacob at mga tagapamahala sa
sambahayan ng Israel. Hindi ba matuwid para sa inyo na unawain ang katarungan?
2 Kayong napopoot sa kabutihan at umiibig sa kasamaan, kayo na pumilas ng kanilang
balat, ng kanilang laman mula sa kanilang mga buto— 3 kayo rin na kumakain
ng laman ng aking mga tao at pumipilas ng kanilang balat, bumabali ng kanilang
mga buto at tumatadtad sa mga ito, tulad ng karne sa palayok, tulad ng karne
sa kaldero. 4 At kayong mga tagapamahala ay dadaing kay Yahweh, ngunit hindi
niya kayo sasagutin. Ikukubli niya ang kaniyang mukha mula sa inyo sa panahong
iyon, dahil gumawa kayo ng mga masamang gawa.” 5 Ito ang sinasabi ni Yahweh
tungkol sa mga propeta na nagliligaw sa aking mga tao: “Sapagkat sinasabi nila
sa mga nagpapakain sa kanila, 'Magkakaroon ng kasaganaan.' Ngunit para sa mga
walang maisubo sa kanilang mga bibig, nagsisimula sila ng isang digmaan laban
sa kaniya. 6 Kaya, ito ay magiging gabi sa inyo na hindi na kayo magkakaroon ng
pangitain; ito ay magiging madilim upang hindi kayo makapanghuhula. Lulubog
ang araw sa mga propeta at magdidilim ang umaga sa kanila. 7 Mapapahiya ang
mga propeta at malilito ang mga manghuhula. Tatakpan nilang lahat ang kanilang
mga labi, sapagkat walang sagot na magmumula sa akin.” 8 Ngunit para sa akin,
puno ako ng kapangyarihan sa pamamagitan ng Espiritu ni Yahweh at puno rin ako
ng katarungan at lakas, upang ipahayag kay Jacob ang kaniyang pagsuway, at kay
Israel ang kaniyang kasalanan. 9 Ngayon pakinggan ninyo ito, kayong mga pinuno
ng sambahayan ni Jacob at mga tagapamahala sa sambahayan ng Israel, kayong

napopoot sa katarungan at bumabaluktot sa lahat ng matuwid. [10] Itinayo ninyo
ang Sion sa pamamagitan ng dugo at ang Jerusalem sa pamamagitan ng kasamaan.
[11] Humahatol ang inyong mga pinuno para sa isang suhol, nagtuturo ang inyong
mga pari para sa isang gantimpala at nanghuhula ang inyong mga propeta para sa
pera. Gayunman, umaasa kayo kay Yahweh at sinasabi, "Hindi ba't kasama natin si
Yahweh? Walang darating sa atin na kapahamakan." [12] Kaya, dahil sa inyo, aararuhin
ang Sion tulad ng isang bukid, ang Jerusalem ay magiging isang bunton ng mga guho
at magiging masukal na burol ang burol ng templo.

4

[1] Ngunit sa mga huling araw, mangyayari na ang bundok na kinatatayuan ng
tahanan ni Yahweh ay itatatag sa ibabaw ng iba pang mga bundok. Ito ay dadakilain
nang higit sa mga burol, at magpupuntahan ang mga tao rito. [2] Maraming bansa ang
pupunta at sasabihin, "Halikayo, umakyat tayo sa bundok ni Yahweh, sa tahanan
ng Diyos ni Jacob. Ituturo niya sa atin ang kaniyang mga kaparaanan at lalakad
tayo sa kaniyang mga landas." Sapagkat mula sa Zion lalabas ang kautusan, at ang
salita ni Yahweh mula sa Jerusalem. [3] Hahatulan niya ang karamihan sa mga tao at
magpapasiya tungkol sa maraming bansa na malalayo. Papandayin nila ang kanilang
mga espada upang maging mga talim ng araro at ang kanilang mga sibat upang
maging mga kutsilyong pamutol. Ang bansa ay hindi na magtataas ng espada laban
sa bansa, ni kailanman matututunan kung paano magsimula ng digmaan. [4] Sa halip,
uupo ang bawat tao sa ilalim ng kaniyang tanim na ubas at sa ilalim ng kaniyang puno
ng igos. Walang sinuman ang mananakot sa kanila, sapagkat nagsalita si Yahweh,
ang pinuno ng mga hukbo. [5] Sapagkat lumalakad ang lahat ng tao, ang bawat isa,
sa pangalan ng kanilang diyos. Ngunit lalakad tayo sa pangalan ni Yahweh na ating
Diyos magpakailan pa man. [6] "Sa araw na iyon", sinabi ni Yahweh, "Pag-iisahin
ko ang mga pilay at titipunin ko ang mga itinakwil, sila aking sinaktan. [7] Gagawin
kong natitira ang mga pilay at ang mga itinaboy sa isang matatag na bansa, at Ako
si Yahweh, ang maghahari sa kanila sa Bundok ng Zion ngayon at magpakailan man.
[8] At ikaw, ang bantayan para sa kawan, ang burol ng anak na babae ng Zion, darating
ito sa iyo— darating ang dating pamumuno, ang kaharian ng anak na babae ng
Jerusalem. [9] Ngayon, bakit ka umiiyak nang malakas? Wala na ba sa iyo ang hari,
namatay na ba ang iyong tagapayo, sumapit sa iyo ang matinding kirot katulad ng
babaeng manganganak? [10] Magdusa ka at maghirap sa panganganak, anak na babae
ng Zion, katulad ng isang babaeng nanganganak. Sapagkat ngayon aalis ka sa iyong
lungsod, titira sa parang at pupunta sa Babilonia. Doon ay maliligtas ka. Ililigtas ka
ni Yahweh doon mula sa kamay ng iyong mga kaaway. [11] Ngayon, maraming mga
bansa ang nagtipon laban sa iyo; sabi nila, 'Hayaan siyang madungisan; ititig natin
ang ating mga mata sa Zion."' [12] Sinabi ng propeta, Hindi nila alam ang mga kaisipan
ni Yahweh, ni nauunawaan man ang kaniyang mga plano, sapagkat tinipon niya sila
na gaya ng mga bigkis para sa giikan. [13] Sinabi ni Yahweh, "Tumindig ka at gumiik,
anak na babae ng Zion, sapagkat gagawin kong bakal ang iyong sungay at gagawin
kong tanso ang iyong mga kuko. Dudurugin mo ang maraming tao. Itatalaga ko ang
kanilang mga kayamanan na kinuha sa hindi makatarungang pamamaraan at ang
kanilang mga ari-arian sa akin, ako si Yahweh, ang Panginoon ng buong mundo."

5

[1] Ngayon ay humanay kayong lahat para sa labanan, mga taga-Jerusalem.
Napapalibutan ng pader ang inyong lungsod, ngunit hahampasin nila ang pinuno
ng Israel sa pisngi gamit ang isang pamalo. [2] Ngunit ikaw Bethlehem Efrata, kahit

ikaw ay maliit sa mga angkan ni Juda, mula sa iyo ay may darating sa akin upang
pamunuan ang Israel, na ang pinagmulan ay sa mga unang panahon, mula sa walang
hanggan. 3 Kaya nga hahayaan na lang sila ng Diyos hanggang sa panahon na isang
babae ang mahihirapan sa panganganak ng isang sanggol at ang iba niyang mga
kapatid na lalaki ay babalik sa mga tao ng Israel. 4 Tatayo siya at ipapastol ang
kaniyang kawan sa lakas ni Yahweh, sa kaluwalhatian ng pangalan ni Yahweh na
kaniyang Diyos. Mananatili sila sapagkat magiging dakila siya sa bawat sulok ng
mundo. 5 Siya ang magiging kapayapaan natin. Kung darating ang mga taga-Asiria sa
ating lupain, kapag nagmartsa sila laban sa ating mga tanggulan, tatayo tayo laban sa
kanila, pitong pastol at walong pinuno ng mga kalalakihan. 6 Pamumunuan ng mga
kalalakihang ito ang lupain ng Asiria sa pamamagitan ng espada at ang lupain ng
Nimrod dala ang mga espada sa kanilang mga kamay. Ililigtas niya tayo mula sa mga
taga-Asiria kung darating sila sa ating lupain, kapag nagmamartsa sila sa loob ng ating
mga hangganan. 7 Ang mga natitira mula kay Jacob ay mapapabilang sa maraming
tao, tulad ng hamog mula kay Yahweh, tulad ng ambon sa mga damo na hindi
naghihintay sa tao, hindi sa mga tao. 8 Ang mga natitira kay Jacob ay mapapabilang
sa mga bansa, kasama ng maraming tao. Tulad ng isang leon na kasama ng mga
hayop sa kagubatan, tulad ng isang batang leon na kasama sa mga kawan ng tupa.
Kapag daraan siya sa kanila, sila ay kaniyang tatapakan at pagpipira-pirasuhin sila at
walang sinuman ang makapagligtas sa kanila. 9 Maitataas ang inyong kamay laban
sa inyong mga kaaway at wawasakin sila nito. 10 “Mangyayari ito sa araw na iyon,”
sinabi ni Yahweh “na aking wawasakin ang inyong mga kabayo kasama ninyo at
gigibain ko ang inyong mga karwahe. 11 Wawasakin ko ang mga lungsod sa inyong
lupain at pababagsakin ko ang inyong mga tanggulan. 12 Sisirain ko ang pangkukulam
sa inyong kamay at hindi na kayo kailanman magkakaroon ng anumang manghuhula.
13 Sisirain ko ang mga imahen na inukit ng inyong mga kamay at ang mga batong
haligi na kasama ninyo. Hindi na kayo kailanman sasamba sa mga ginawa ng inyong
mga kamay. 14 Bubunutin ko ang haligi ni Ashera na kasama ninyo at wawasakin
ko ang inyong mga lungsod. 15 Paiiralin ko ang paghihiganti sa galit at poot sa mga
bansa na hindi nakikinig.

6

1 Ngayon makinig kayo kung ano ang sinasabi ni Yahweh. Sinabi ni Mikas sa
kaniya, “Tumayo ka at sabihin ang iyong paratang sa harap ng mga bundok, hayaang
mapakinggan ng mga burol ang iyong tinig. 2 Makinig sa paratang ni Yahweh, kayong
mga bundok at kayong matatag na pundasyon ng mundo. Sapagkat may paratang si
Yahweh sa kaniyang mga tao at ipaglalaban niya sa hukuman laban sa Israel. 3 Aking
mga tao, ano ang nagawa ko sa inyo? Paano ko kayo pinagod? Magpatotoo kayo
laban sa akin! 4 Sapagkat inilabas ko kayo mula sa lupain ng Egipto at iniligtas ko
kayo mula sa tahanan ng pagka-alipin. Pinadala ko si Moises, Aaron at Miriam sa
inyo. 5 Aking mga tao, alalahanin ninyo ang mga inisip ni Balak na Hari ng mga
Moab at ang sagot sa kaniya ni Balaam anak ni Boar sa iyong pagpunta sa Sitim
hanggang Gigal upang malaman ninyo ang matuwid kong mga ginawa, si Yahweh.”
6 Ano ang aking dadalhin kay Yahweh bilang pagpapakumbaba sa kataas-taasang
Diyos? Pupunta ba ako sa kaniya na may dalang isang taong gulang na mga guyang
susunugin upang ialay? 7 Malulugod ba si Yahweh sa isang libong lalaking tupa o
kaya sampung libong mga ilog ng langis? Dapat ko bang ibigay ang aking unang
anak para sa aking pagsuway, ang bunga ng aking katawan para sa aking sariling
kasalanan? 8 Sinabi niya sa inyo, tao, kung ano ang mabuti at kung ano ang nais ni
Yahweh mula sa iyo: Kumilos ng makatarungan, umibig na may kabaitan at lumakad

na may pagpapakumbaba kasama ang inyong Diyos. 9 Gumagawa ng pagpapahayag
ang tinig ni Yahweh sa mga lungsod, kahit ngayon kinikilala ng karunungan ang
inyong pangalan: “Bigyang pansin ang pamalo at kung sino ang naglagay sa lugar
nito. 10 Mayroong kayamanan sa mga tahanan ng mga masasamang hindi tapat at
may mandarayang mga panukat na kasuklam-suklam. 11 Ituturing ko ba na walang
sala ang isang tao kung gumagamit siya ng mapandayang panukat, kasama ang isang
lalagyan na may dayang timbang? 12 Puno ng karahasan ang mga mayayaman,
ang naninirahan sa kaniya ay nagsasalita ng kasinungalingan at mapanlinlang ang
kanilang mga dila sa kanilang mga bibig. 13 Samakatuwid hinampas ko kayo ng isang
malubhang sugat, winasak ko kayo dahil sa inyong mga kasalanan. 14 Kakain kayo
ngunit hindi mabubusog, ang inyong kawalan ay mananatili sa iyo. Mag-iimbak ka
ng mga pagkain ngunit hindi makapagtatabi at kung ano ang iyong itinabi ay ibibigay
ko sa espada. 15 Ikaw ay magtatanim ngunit hindi ka mag-aani, ikaw ay magpipiga
ng olibo ngunit hindi mo mapapahiran ng langis ang iyong sarili. Ikaw ay magpipisa
ng ubas ngunit hindi ka makakainom ng alak. 16 Ang mga kautusan na ginawa ni
Omri ay sinunod, at lahat ng mga gawa ng sambahayan ni Ahab. Lumakad kayo sa
pamamagitan ng kanilang payo. Kaya gagawin ko kayo na isang sirang lungsod at
isang mangungutya ang mga naninirahan sa inyo at magdadala kayo ng kahihiyan
bilang aking mga tao.”

7

1 Sa aba ko! Para sa akin ito ay katulad ng pagtatapos ng pag-aani ng mga bunga
sa tag-araw, at kahit na maging ang pamumulot ng mga natitirang ubas sa ubasan.
Wala ng mga kumpol ng bunga na makikita, ngunit nananabik pa rin ako sa unang
hinog na mga bunga ng igos. 2 Namatay na ang mabuting tao sa lupa, ni isa ay wala
ng natira na matuwidi sa mga tao. Sila ay nakahigang naghihintay upang magbubog
ng dugo ng iba; ang bawat isa at ang kaniyang kapatid ay naghahanap ng mahuhuli
sa pamamagitan ng isang lambat. 3 Ang kanilang mga kamay ay napakahusay sa
paggawa ng pinsala. Ang mga pinuno ay humihingi ng pera, ang hukom ay handa sa
mga suhol, at sinasabi ng makapangyarihang tao sa iba kung ano ang gusto niyang
makuha. Kaya nagbalak sila ng masama. 4 Ang pinakamahusay sa kanila ay tulad ng
dawag, ang pinakamatuwid ay isang bakod na mga tinikan. Ang araw na inihula sa
pamamagitan ng inyong mga bantay, ang araw ng inyong kaparusahan. Ngayon, ang
kanilang pagkalito ay dumating. 5 Huwag magtiwala sa kahit na sinong kalapit bahay.
Huwag magtiwala sa kahit na sinong kaibigan. Mag-ingat tungkol sa inyong sinasabi
maging sa babaeng nakahiga sa inyong mga kamay. 6 Sapagkat hindi igagalang ng
isang anak ang kaniyang ama, ang anak na babae ay titindig laban sa kaniyang ina,
at ang manugang na babae ay laban sa kaniyang biyenang babae. Ang mga kaaway
ng tao ay ang mga tao sa kaniyang sariling sambahayan. 7 Ngunit para sa akin,
ako ay titingin kay Yahweh. Maghihintay ako sa aking Diyos ng aking kaligtasan,
pakikinggan ako ng aking Diyos. 8 Huwag kang magalak para sa akin, aking kaaway.
Pagkatapos kung bumagsak, titindig ako. Kapag ako ay uupo sa kadiliman, si Yahweh
ang magsisilbing liwanag para sa akin. 9 Dahil nagkasala ako laban kay Yahweh,
titiisin ko ang kaniyang galit hanggang sa patawarin niya ang ang aking pagkasala,
at isagawa ang paghatol para sa akin. Dadalhin niya ako sa liwanag, at makikita ko
siyang ililigtas niya ako sa kaniyang katarungan. 10 At makikita ito ng aking mga
kaaway, at kahihiyan ang babalot sa nagsabi sa akin na, “Nasaan si Yahweh na iyong
Diyos?” Titingnan siya ng aking mga mata, yayapakan siya tulad ng isang putik sa
mga lansangan. 11 Darating ang araw na itatayo ninyo ang inyong mga pader. 12 Sa
araw na iyon, ang mga hangganan ay lalong lalawak ang nasasakupan. Sa araw na

iyon, darating ang mga sa inyo, mula sa Asiria at sa mga lungsod ng Egipto, mula sa
Egipto hanggang sa napakalaking Ilog Eufrates, mula sa malalayong dagat, at mula
sa kabundukan. [13] At ang mga lupaing iyon ay mapapabayaan dahil sa mga taong
naninirahan ngayon dito, dahil sa bunga ng kanilang mga kilos. [14] Patnubayan mo
ang iyong mga tao gamit ang iyong tungkod, ang kawan ng iyong mana. Kahit na sila
ay namumuhay mag-isa sa kagubatan ng Bundok ng Carmelo, pakainin mo sila sa
Basan at Galaad na gaya noong mga unang araw. [15] Gaya noong araw nang inilabas
mo sila sa lupain ng Egipto. Sinabi ni Yahweh, "Magpapakita ako sa kanila ng mga
kamangha-manghang mga bagay." [16] Makikita ng mga bansa at mapapahiya sa lahat
ng kanilang kapangyarihan. Ilalagay nila ang kanilang mga kamay sa kanilang mga
bibig, ang kanilang mga tainga ay mabibingi. [17] Didilaan nila ang alikabok ng gaya
ng isang ahas, gaya ng nilalang na gumagapang sa lupa. Lalabas sila sa kanilang
mga lungga na may takot, lalapit sila sa iyo na may takot, Yahweh na aming Diyos,
at sila ay matatakot dahil sa iyo. [18] Sino ang Diyos na gaya mo, ikaw na nag-aalis
ng kasalanan, ikaw na pinapalagpas ang mga pagkakasala ng mga natira ng iyong
mana? Hindi mo pinapanatili ang iyong galit magpakailanman, dahil gustong-gusto
mong ipakita sa amin ang iyong kasunduan ng katapatan. [19] Magkakaroon ka muli ng
kahabagan sa amin. Tatapakan mo ang aming kasalanan at itatapon mo ang lahat ng
aming kasalanan sa kailaliman ng dagat. [20] Ibibigay mo ang katotohanan kay Jacob
at ang kasunduan ng katapatan kay Abraham, gaya ng iyong ipinangako sa aming
mga ninuno noong unang mga araw.

Nahum

1 Ang pahayag tungkol sa Ninive. Ang Aklat ng Pangitain ni Nahum, ang Elkoshita.
2 Si Yahweh ay mapanibughuing Diyos at mapaghiganti; si Yahweh ay mapaghiganti
at puno ng poot; naghihiganti si Yahweh sa kaniyang mga kalaban, at ipinagpapatuloy
ang galit niya sa kaniyang mga kaaway. 3 Banayad si Yahweh sa pagkagalit, at dakila
sa kapangyarihan; hindi niya ipahahayag na walang sala ang kaniyang mga kaaway.
Si Yahweh ay gumagawa ng kaniyang daan sa ipu-ipo at sa bagyo, at ang mga ulap
ay mga alabok ng kaniyang mga paa. 4 Sinasaway niya ang dagat at ginagawa itong
tuyo; tinutuyo niya ang lahat ng ilog. Mahina ang Bashan, at gayon din ang Carmel;
nanlulupaypay rin ang mga bulaklak sa Lebanon. 5 Nayayanig ang mga bundok sa
kaniyang presensiya at natutunaw ang mga burol; nagsisiguho ang lupa sa kaniyang
presensiya, sa katunayan, ang sanlibutan at ang lahat ng taong nabubuhay dito. 6 Sino
ang makakaharap sa kaniyang poot? Sino ang makakapigil sa bagsik ng kaniyang
galit? Ibinubuhos na tulad ng apoy ang kaniyang poot, at nahahati ang mga bato sa
pamamagitan niya. 7 Si Yahweh ay mabuti, isang tanggulan sa panahon ng kaguluhan
at tapat siya sa mga naglalagak ng kanilang tiwala sa kaniya. 8 Ngunit gagawa siya
ng isang lubos na pagwawakas sa kaniyang mga kaaway sa pamamagitan ng isang
malaking baha, at hahabulin niya sila hanggang sa kadiliman. 9 Ano ang masamang
binabalak ninyong mga tao laban kay Yahweh? Wawakasan niya ito nang lubusan
at hindi na magkakaroon ng kaguluhan sa ikalawang pagkakataon. 10 Sapagkat
magiging sala-salabat silang tulad ng matinik na mga halaman; malulunod sila sa
kanilang sariling inumin; lubos silang lalamunin sa pamamagitan ng apoy tulad ng
tuyong pinaggapasan. 11 May isang titindig mula sa iyo, Ninive, ang siyang nagbalak
ng masama laban kay Yahweh, isang taong nagtaguyod ng kasamaan. 12 Ito ang
sinasabi ni Yahweh: "Kahit na napakalakas at napakarami ang bilang nila, gayon
pa man, sila ay gugupitin; mawawala ang kanilang mga tao. Ngunit ikaw, Juda:
Kahit na pinahirapan kita, hindi na kita pahihirapang muli. 13 Ngayon aking babaliin
ang pamatok ng mga taong iyon paalis sa iyo; sisirain ko ang iyong mga tanikala."
14 At nagbigay si Yahweh ng isang utos tungkol sa iyo, Ninive: "Wala nang kaapu-
apuhan ang magdadala ng iyong pangalan. Aking ihihiwalay ang inukit na mga
larawan at ang minoldeng mga larawang gawa sa metal mula sa mga tahanan ng
iyong mga diyos. Huhukayin ko ang iyong mga libingan, sapagkat napakasama mo."
15 Tingnan mo, nasa mga kabundukan ang mga paa ng isang taong nagdadala ng
magandang balita, na siyang naghahayag ng kapayapaan! Ipagdiwang mo ang iyong
mga kapistahan, Juda, at tuparin ang iyong mga pangako, sapagkat hindi ka na
sasalakayin pa ng masasama, siya ay lubos na naihiwalay.

2

1 Ang siyang dudurog sa iyo ng pira-piraso ay parating na laban sa iyo. Maglagay
ng bantay sa mga pader ng siyudad, bantayan ang mga kalye, palakasin ang iyong
mga sarili, tipunin ang iyong mga hukbo. 2 Sapagkat pinanunumbalik ni Yahweh
ang pagkamaharlika ni Jacob, tulad ng kamaharlikaan ng Israel, kahit na sinira ang
mga ito ng mga mandarambong at winasak ang mga sanga ng puno ng kanilang
ubas. 3 Pula ang mga kalasag ng kaniyang mga magigiting na lalaki at nakadamit ng
matingkad na pula ang mga matatapang na lalaki; kumikislap ang metal ng kanilang
mga karwahe sa araw na iyon na sila ay nakahanda, at ang mga sibat na saypres ay
iwinagayway sa hangin. 4 Rumaragasa ang mga karwahe sa mga lansangan; mabilis

silang pumaroo't pumarito sa mga maluluwang na mga lansangan. Para silang mga
sulo, at tumatakbo sila na parang mga kidlat. 5 Tinatawag ng siyang dudurog sa iyo ng
pira-piraso ang kaniyang mga pinuno; natitisod sila sa isa't isa sa kanilang paglakad;
nagmamadali sila upang lusubin ang pader ng lungsod. Inihanda na ang malaking
kalasag upang pangalagaan itong mga manlulusob. 6 Pilit na binuksan ang mga
tarangkahan sa mga ilog, at ang palasyo ay babagsak sa pagkawasak. 7 Hinubaran
ng damit ang reyna at dinala siya palayo, nanaghoy ang kaniyang mga lingkod na
babae na parang mga kalapati, dinadagukan ang kanilang mga dibdib. 8 Ang Ninive
ay parang isang lawa ng tubig na tumatagas, kasama nitong tumatakas ang kaniyang
mga tao na parang rumaragasang tubig. Sumisigaw ang iba, “Tumigil kayo, tumigil
kayo,” ngunit walang lumilingon. 9 Kunin ninyo ang sinamsam na pilak, kunin
ninyo ang sinamsam na ginto, sapagkat wala itong katapusan, ang karangyaan ng
lahat ng bagay na magaganda sa Ninive. 10 Walang nakatira sa Ninive at nawasak.
Natutunaw ang puso ng lahat, nag-uumpugan ang mga tuhod ng bawat isa, at ang
nagdadalamhati ang bawat isa, maputlang lahat ang kanilang mga mukha. 11 Nasaan
na ngayon ang lungga ng mga leon, ang lugar kung saan pinapakain ang mga batang
leon, ang lugar kung saan dumadaan ang leon at ang babaeng leon, kasama ang mga
batang leon, kung saan wala silang kinatatakutan? 12 Niluray ng leon ng pirara-piraso
ang kaniyang biktima para sa kaniyang mga anak, sinakmal niya ang mga biktima
para sa kaniyang mga asawang leon, at pinupuno ang kaniyang kuweba ng mga
biktima, puno ang kaniyang mga lungga ng mga nilapang patay na hayop. 13 “Masdan
mo, ako ay laban sa iyo”, ito ang pahayag ni Yahweh ng mga hukbo. “Susunugin ko
ang iyong mga karwahe sa usok at lalamunin ng espada ang iyong mga batang leon.
Ihihiwalay ko ang iyong mga sinamsam mula sa iyong lupain at hindi na maririnig
ang mga tinig ng iyong mga mensahero.”

3

1 Aba sa lungsod na puno ng dugo! Puno ito ng lahat ng kasinungalingan at
ninakaw na ari-arian; at laging nasa kaniya ang mga biktima. 2 Ngunit ngayon
naroon ang ingay ng pamamalo at tunog ng mga dumadagundong na mga gulong,
tumitigidig na mga kabayo, at rumaragasang mga karwahe. 3 May mga lumulusob
na mangangabayo, kumikislap na mga espada, kumikinang na mga sibat, mga
tambak ng mga bangkay, mataas na tumpok ng mga bangkay. Walang katapusan
sa mga katawan, natitisod ang mga manlulusob sa kanila. 4 Nangyayari ito dahil sa
mahahalay na kilos ng magandang nagbebenta ng aliw, ang bihasa sa pangkukulam
na siyang nagbebenta ng mga bansa sa pamamagitan ng kaniyang pagbebenta
ng aliw, at ang mga tao sa pamamagitan ng kaniyang paggawa ng pangkukulam.
5 “Pagmasdan mo, ako ay laban sa iyo,” ito ang pahayag ni Yahweh ng mga hukbo.
“Aking itataas ang iyong palda hanggang sa iyong mukha at ipapakita ang iyong
mga maseselang bahagi sa mga bansa, ang iyong kahihiyan sa mga kaharian.”
6 Magtatapon ako ng nakakadiring dumi sa iyo at gagawin kang mabaho; Gagawin
kitang isang bansa na titingnan ng lahat. 7 Mangyayari ito na ang lahat ng makakakita
sa iyo ay lalayo at sasabihin, 'Nawasak ang Ninive, sino ang iiyak para sa kaniya?'
Saan ako makakahanap ng sinumang aaliw sa iyo?” 8 Ninive, ikaw ba ay mas mabuti
kaysa sa Tebes, na itinayo sa Ilog Nilo, na napalibutan ng tubig, na ang kaniyang
depensa ay ang karagatan, na ang kaniyang pader ay ang dagat mismo? 9 Etiopia at
Egipto ang kaniyang mga kalakasan, at wala itong katapusan; kaanib niya ang Put at
ang Libya. 10 Gayon pa man, dinala ang Tebes palayo; napunta siya sa pagkabihag;
nadurog ang kaniyang mga batang anak sa dulo ng bawat lansangan; nagpalabunutan
ang kaniyang mga kaaway para sa kaniyang mga mararangal na tao, at lahat nang

kaniyang mga dakilang tao ay ginapos ng mga tanikala. 11 Ikaw rin ay malalasing;
susubukan mong magtago, at maghahanap ka rin ng isang mapagkukublihan mula sa
iyong mga kaaway. 12 Lahat ng iyong mga kuta ay magiging tulad ng puno ng mga igos
na may maagang nahihinog na mga bunga: kung nayuyugyog ang mga ito, nahuhulog
ang mga ito sa bibig ng mangangain. 13 Tingnan mo, ang mga taong kasama mo ay
mga babae; maluwang na nabuksan ang mga tarangkahan ng iyong lupain para sa
iyong mga kaaway; nilamon ng apoy ang kanilang mga baras. 14 Sumalok ka ng
tubig para sa paglusob; pagtibayin mo ang iyong mga kuta; pumasok ka sa putikan at
tapakan mo ang lusong; tibayan mo ang mga hulmahan ng mga laryo. 15 Lalamunin
ka roon ng apoy, at sisirain ka ng espada. Lalamunin ka nito gaya ng paglamon ng
mga batang balang sa lahat ng bagay. Paramihin mo ang iyong sarili gaya ng batang
mga balang, kasindami ng malalaking mga balang. 16 Pinarami mo ang iyong mga
mangangalakal nang mas marami kaysa sa mga bituin sa kalangitan; ngunit para
silang mga batang balang; sinasamsam nila ang lupain at pagkatapos ay lumilipad
palayo. 17 Marami ang iyong mga prinsipe na gaya ng malalaking mga balang, at
ang iyong mga heneral ay katulad ng mga dumapong balang na nagkampo sa mga
pader sa isang malamig na panahon. Ngunit kapag sumikat ang araw nagsisilipad sila
palayo sa walang nakakaalam kung saan. 18 Hari ng Asiria, natutulog ang iyong mga
pastol; nagpapahinga ang iyong mga pinuno. Nakakalat sa mga bundok ang iyong
mga tao, at walang sinuman ang titipon sa kanila. 19 Walang maaaring kagalingan
para sa iyong mga sugat. Malala ang iyong mga sugat. Lahat ng makakarinig ng
balita tungkol sa iyo ay ipapalakpak ang kanilang mga kamay sa kagalakan dahil sa
iyo. Sino ang makatatakas sa iyong patuloy na kasamaan?

Habakuk

1 Ang pahayag na tinanggap ni propetang Habakuk: 2 “Yahweh, hanggang kailan
ako dapat humingi ng tulong, at hindi mo pakikinggan? Sumisigaw ako sa iyo dahil sa
matinding takot, 'Karahasan!' ngunit hindi mo ako ililigtas! 3 Bakit mo ipinapakita sa
akin ang kasamaan at ipinamamasid ang maling gawain? Pagkawasak at karahasan
ang nasa aking harapan; may alitan, at pagtatalong nabubuo! 4 Kaya ang kautusan
ay humina, at ang katarungan ay hindi na umiiral. Dahil pinalibutan ng masama ang
matuwid; kaya hindi totoong katarungan ang lumalabas.” Tumugon si Yahweh kay
Habakuk. 5 “Tingnan mo ang mga bansa at suriin ang mga ito; magtaka at mamangha!
Sapagkat tinitiyak ko na mayroon akong gagawin sa mga araw mo na hindi mo
paniniwalaan kapag ito ay ibinalita sa iyo. 6 Sapagkat tingnan mo! Ibabangon ko
ang mga Caldeo—ang malupit at marahas na bansa—sila ay lumalakad sa buong
kaluwangan ng lupain upang sakupin ang mga tahanan na hindi sa kanila. 7 Sila ay
nakakasindak at nakakatakot; ang kanilang paghuhukom at karangyaan ay mula sa
kanilang sarili! 8 Ang kanilang mga kabayo ay mas matulin kaysa sa mga leopardo,
mas mabilis kaysa sa mga lobo sa gabi! Ang kanilang mga mangangabayo ay mula sa
malayo kaya ang kanilang mga kabayo ay mabilis tumakbo—lumilipad silang gaya
ng agila na nagmamadaling manakmal! 9 Dumating silang lahat para sa karahasan,
ang karamihan sa kanila ay pumunta na tulad ng hangin ng disyerto at tinitipon nila
ang mga bihag na tulad ng buhangin! 10 Kaya kinukutya nila ang mga hari, at ang
mga namumuno ay kakutyaan lang sa kanila! Tinatawanan nila ang bawat kutang
tanggulan, dahil nagbubunton sila ng lupa at kinukuha ang mga ito! 11 At ang hangin
ay mabilis na daraan; lalampas ito—mga taong may kasalanan, sila na ang kanilang
diyos ay ang kanilang kapangyarihan!” Nagtanong si Habakuk kay Yahweh ng isa
pang katanungan. 12 “Hindi ba mula ka sa walang hanggan, Yahweh na aking Diyos,
ang aking Banal? Hindi kami mamamatay. Itinalaga sila ni Yahweh para sa paghatol,
at ikaw na Bato ang nagtatag sa kanila para sa pagtutuwid! 13 Ang iyong mga mata ay
napakadalisay upang tumitig sa kasamaan, at hindi mo kayang tumingin sa maling
gawain nang may pagsang-ayon; ngunit bakit ka tumingin nang may pagsang-ayon
sa mga nagkakanulo? Bakit ka tahimik habang nilulunok ng mga taong masama
ang mga higit na matuwid kaysa sa kanila? 14 Ginawa mong gaya ng mga isda sa
dagat ang mga tao, gaya ng mga bagay na gumagapang na walang namumuno sa
kanila. 15 Inangat silang lahat sa pamamagitan ng pamingwit, kinakaladkad nila
palayo ang mga tao gamit ang mga lambat at iniipon sila sa kanilang lambat. Ito ang
dahilan kaya sila ay nagagalak at sumisigaw nang masayang-masaya! 16 Kaya sila
ay naghahandog sa kanilang lambat at nagsusunog ng insenso sa kanilang lambat,
sapagkat ang mga pinatabang hayop ang kanilang bahagi, at ang matatabang karne
ang kanilang pagkain! 17 Kaya aalisin ba nila ang lahat ng laman ng kanilang lambat
at ipagpapatuloy na patayin ang mga bansa, nang walang pagkahabag?”

2

1 Tatayo ako sa aking bantayan at ipupuwesto ang aking sarili sa toreng bantayan,
at magbabantay ako nang mabuti upang malaman kung ano ang sasabihin niya sa
akin at kung paano ako dapat tumalikod mula sa aking daing. 2 Sumagot si Yahweh sa
akin at sinabi, “Itala mo ang pangitaing ito at isulat mo nang malinaw sa mga tapyas
ng bato upang ang bumabasa sa mga ito ay makatakbo! 3 Sapagkat ang pangitain
ay sa panahong hinaharap pa at sa wakas ay magsasalita at hindi mabibigo. Kahit

na ito ay maaantala, hintayin mo ito! Sapagkat ito ay tiyak na darating at hindi
magtatagal! 4 Tingnan ninyo! Ang tao na siyang naghahangad nang higit para sa
kaniyang sarili nang hindi matuwid, ay isang hambog. Ngunit ang matuwid ay
mabubuhay sa pamamagitan ng kaniyang pananampalataya! 5 Sapagkat ang alak
ay isang mapanlinlang sa mayabang na binata upang hindi siya manatili, ngunit
pinapalawak ang kaniyang nais gaya ng libingan at gaya ng kamatayan, at hindi
nasiyahan kailanman. Tinitipon niya sa kaniyang sarili ang bawat bansa at lahat
ng mga tao para sa kaniyang sarili. 6 Hindi ba magbabadya ang lahat ng taong
ito ng talinghaga laban sa kaniya at nanghahamak na kawikaan tungkol sa kaniya,
at sasabihin, 'Aba sa taong nagpaparami nang hindi sa kaniya! Hanggang kailan
mo palalakihin ang bigat ng mga panunumpa na iyong kinuha?' 7 Hindi ba tatayo
ang mga nagngangalit sa iyo, at hindi ba babangon ang nananakot sa iyo? Ikaw ay
magiging biktima para sa kanila! 8 Dahil sinamsam mo ang maraming bansa, lahat ng
mga natirang tao ay sasamsamin ka, dahilan sa dugo ng tao at sa karahasan na ginawa
sa lupain, sa lambak at sa mga nininirahan dito. 9 'Aba sa taong nag-iipon nang
mula sa kasamaan para sa kaniyang sambahayan, upang mailagay niya ang kaniyang
pugad sa mataas para mapanatili niyang ligtas ang kaniyang sarili mula sa kamay
ng masama!' 10 Nag-isip ka ng kahihiyan para sa iyong sambahayan sa pamamagitan
ng paglipol mo sa maraming tao, at nagkasala ka laban sa iyong sarili. 11 Sapagkat
dadaing ang mga bato mula sa pader, at ang tahilan ng troso ay sasagot sa kanila:
12 'Kaawa-awa ang taong nagtatayo ng lungsod nang may dugo, at nagtatatag ng bayan
sa kasamaan!' 13 Hindi ba ito dahil kay Yahweh ng mga hukbo kaya nagtratrabaho
ang mga tao para sa apoy at pinapagod ng bansa ang kanilang mga sarili para sa
wala? 14 Kahit ganoon ang lupain ay mapupuno ng kaalaman ng kaluwalhatian ni
Yahweh kagaya ng tubig na tinatakpan ang dagat. 15 'Aba sa taong nagpapainom sa
kaniyang kapit-bahay, ikaw na nagdadagdag ng iyong lason hanggang sa malasing
mo sila upang makita mo ang kanilang kahubaran!' 16 Mapupuno ka ng kahihiyan
at hindi ng karangalan! Inumin mo rin ito, at ipakita ang iyong kahubaran! Ang
saro ng kanang kamay ni Yahweh ay darating at babaling sa iyo, at tatakpan ng
kahihiyan ang iyong karangalan. 17 Tatakpan ka ng karahasang ginawa sa Lebanon,
at kakikilabutan ka sa pagkawasak ng mga mababangis na hayop dahil sa dugo ng
mga tao at dahil sa karahasang ginawa sa lupain, sa mga lungsod at sa lahat ng mga
naninirahan doon. 18 Ano ang pakinabang mo sa inukit na anyo? Sapagkat ang taong
nag-ukit nito, o siyang gumawa ng anyo mula sa nilusaw na metal ay tagapagturo
ng kasinungalingan; dahil nagtitiwala siya sa kaniyang sariling gawa nang ginawa
niya ang mga piping diyos na ito. 19 'Kaawa-awa sa taong nagsasabi sa mga kahoy,
Gumising ka! O sa mga tahimik na bato, Bumangon ka!' Nagtuturo ba ang mga bagay
na ito? Tingnan ninyo, ito ay nababalot ng ginto at pilak, ngunit wala itong hininga
man lang. 20 Ngunit si Yahweh ay nasa loob ng kaniyang banal na templo! Manahimik
ka sa harapan niya, lahat ng lupain!”

3

1 Ang panalangin ni Habakuk na propeta: (Dinaragdag ng teksto ng Hebreo ang
“sa Sigionoth” na maaaring tumutukoy sa musikal na direksiyon para sa mga mang-
aawit) 2 Yahweh, narinig ko ang iyong ulat, at ako ay natakot! Yahweh, buhayin mo
muli ang iyong gawain sa gitna ng mga panahong ito; sa gitna ng mga panahong
ito ipaalam mo; alalahanin mo na magkaroon ng habag sa iyong galit! 3 Ang
Diyos ay nanggaling mula sa Teman, at ang Banal mula sa Bundok Paran! Selah.
Tinakpan ng kaniyang kaluwalhatian ang mga kalangitan, at ang mundo ay puno
ng kaniyang kapurihan. 4 Ang sinag ng kaniyang kamay ay kumikinang gaya ng

liwanag, at pinanatili niya roon ang kaniyang kapangyarihan. 5 Ang salot ay nasa
kaniyang harapan, at sinusundan ng kamatayan ang kaniyang paa. 6 Tumayo siya
at sinukat ang mundo; tumingin siya at niyanig ang mga bansa! Maging ang mga
walang haggang bundok ay gumuho, at ang mga walang hanggang burol ay yumukod!
Ang kaniyang landas ay walang hanggan! 7 Nakita ko ang mga tolda ng Cusan sa
paghihirap, at ang tela ng mga tolda sa lupain ng Midian ay nanginginig. 8 Nagalit
ba si Yahweh sa mga ilog? Ang iyong poot ba ay laban sa mga ilog, o ang iyong
matinding galit ay laban sa dagat nang sumakay ka sa iyong mga kabayo, ang iyong
karwahe nang kaligtasan? 9 Inilabas mo ang iyong pana nang walang takip; inilagay
mo ang iyong palaso sa iyong pana! Selah. Hinati mo ang mundo sa pamamagitan
ng mga ilog. 10 Nakita ka ng mga bundok at namimilipit sa sakit! Ang malakas na
buhos ng tubig ay dumaloy sa kanila; at ang kailaliman ng dagat ay sumigaw! Itinaas
nito ang kaniyang mga alon! 11 Ang araw at ang buwan ay nanatiling nakatayo
sa kanilang matayog na lugar, umalis sila sa liwanag ng iyong mga palaso at sa
kumikinang na liwanag ng iyong sibat! 12 Lumakad kayo sa mga lupain nang may
galit. Sa poot ay giniik ninyo ang mga bansa. 13 Lumabas ka para sa kaligtasan
ng iyong mga tao, para sa kaligtasan ng iyong pinili! Winasak mo ang pinuno ng
sambahayan ng masama para ipakita ang puno ng leeg! Selah. 14 Tinusok mo ang
ulo ng kaniyang mga mandirigma sa pamamagitan ng kaniyang sariling mga palaso
yamang pumarito sila gaya ng isang bagyo upang ikalat kami, ang kanilang kasiyahan
ay gaya ng isang taong sinasakmal ang mahihirap sa isang taguan. 15 Naglakbay
kayo sa dagat kasama ang inyong mga kabayo, at pinaapaw ang malaking tubig.
16 Narinig ko, at ang aking kaloob-loobang bahagi ay nanginig! Ang aking mga labi
ay nangatal sa tunog! Kabulukan ay pumasok sa aking mga buto, at sa ilalim ng
katawan ko ay nanginig habang tahimik kong hinihintay na dumating ang araw nang
kaguluhan sa mga taong lumulusob sa amin. 17 Bagaman ang mga puno ng igos
ay hindi sumibol at walang bunga mula sa mga puno ng ubas; bagaman ang puno
ng olibo ay hindi namunga, at ang mga bukirin ay walang naibibigay na pagkain;
bagaman ang kawan ay naihiwalay sa kulungan, at walang baka sa mga kuwadra—
18 Gayon man, magagalak ako kay Yahweh! Matutuwa ako dahil ang Diyos ang aking
kaligtasan! 19 Ang Panginoong Yahweh ang aking lakas, at ginagawa niya ang aking
paa na tulad ng paa ng usang babae at pinangungunahan ako sa aking mga lugar na
matataas! —Sa direktor ng musika, sa aking mga instrumentong may kuwerdas.

Zefanias

1 Ito ang salita ni Yahweh na dumating kay Zefanias na anak ni Cusi na anak ni
Geldias na anak ni Amarias na anak ni Hezekias, sa mga araw ni Josias na anak
ni Ammon na hari ng Juda. 2 "Ganap kong lilipulin ang lahat ng nasa lupa! Ito
ang pahayag ni Yahweh. 3 Lilipulin ko ang mga tao at mga hayop, ang mga ibon
sa kalangitan at ang mga isda sa dagat, ang sanhi ng pagkasira kasama ng mga
masasama! Sapagkat lilipulin ko ang sangkatauhan sa lupa!" Ito ang pahayag ni
Yahweh. 4 "Iuunat ko ang aking kamay sa buong Juda at sa lahat ng naninirahan
sa Jerusalem. Papatayin ko ang bawat nalalabi ni Baal sa lugar na ito at ang
mga pangalan ng mga taong sumasamba sa diyus-diyosan na kabilang sa mga pari,
5 ang mga taong nasa mga bubungan ng bahay na sumasamba sa mga natatanaw
sa kalawakan at ang mga taong sumasamba at nangangako kay Yahweh ngunit
nangangako rin kay Milcom. 6 Gayundin ang gagawin ko sa mga tumalikod sa
pagsunod kay Yahweh, maging ang mga hindi naghahanap kay Yahweh, ni humihingi
ng kaniyang patnubay." 7 Manahimik ka sa harap ng Panginoong Yahweh sapagkat
paparating na ang araw ni Yahweh, sapagkat naghanda si Yahweh ng alay na itinalaga
niya sa kaniyang mga panauhin. 8 "Mangyayari ito sa araw ng pag-aalay ni Yahweh
na parurusahan ko ang mga prinsipe at ang mga anak ng hari at ang lahat ng
nakasuot ng mga pandayuhang kasuotan. 9 Sa araw na iyon, parurusahan ko ang mga
nagsisilukso sa pintuan, ang mga taong pumupuno sa bahay ng kanilang panginoon
sa pamamagitan ng karahasan at panlilinlang! 10 Ito ang pahayag ni Yahweh. Kaya
mangyayari ito sa araw na iyan, na ang pag-iyak ng pagkabahala ay magmumula
sa Tarangkahang tinawag na Isda, pananaghoy mula sa Ikalawang Distrito at isang
napakalakas na ingay ng pagbagsak mula sa mga burol. 11 Tumaghoy kayong mga
naninirahan sa Pamilihang Distrito, sapagkat lilipulin ang lahat ng mangangalakal
at mamamatay ang lahat ng nagtitimbang ng mga pilak. 12 Darating ito sa panahong
iyon na maghahanap ako sa Jerusalem gamit ang mga ilawan at parurusahan ko ang
mga kalalakihang nasiyahan sa kanilang mga alak at nagsabi sa kanilang mga puso,
'Walang anumang gagawin si Yahweh, mabuti man o masama!' 13 Nanakawin ang
kanilang mga kayamanan at hahayaang ganap na mawasak ang kanilang mga bahay!
Magtatayo sila ng mga bahay ngunit hindi maninirahan sa mga ito at magtatanim
sila ng mga ubasan ngunit hindi iinom ng alak nito! 14 Malapit na ang dakilang
araw ni Yahweh, malapit na at nagmamadali! Ang tunog ng araw ni Yahweh ay
magiging tulad ng mandirigmang umiiyak nang may kapaitan! 15 Ang araw na iyan
ay magiging araw ng matinding galit, araw ng pagkabahala at pagdadalamhati, araw
ng unos at pagkawasak, araw ng kadiliman at kalungkutan, araw ng mga ulap at
pumapaitaas na kadiliman! 16 Magiging araw ito ng mga trumpeta at mga hudyat
laban sa mga matitibay na lungsod at mga matataas na kuta! 17 Sapagkat magdadala
ako ng pagkabahala sa sangkatauhan, upang lumakad sila na gaya ng mga bulag
na tao sapagkat nagkasala sila kay Yahweh! Ibubuhos ang kanilang dugo na gaya ng
alabok at ang kanilang mga lamanloob gaya ng dumi! 18 Hindi sila maililigtas maging
ng kanilang mga pilak o ginto sa araw ng matinding galit ni Yahweh! Tutupukin ng
apoy ng matinding poot ni Yahweh ang buong lupain sapagkat nakasisindak ang
paglipol na kaniyang idudulot laban sa lahat ng naninirahan sa lupain!"

2

1 Bansang walang kahihiyan, magtulungan kayo at magtipun-tipon, 2 bago isagawa

ng kautusan ang kahihinantan, bago lumipas ang araw na gaya ng ipa, bago dumating
ang matinding galit ni Yahweh sa inyo! Bago dumating ang araw ng matinding poot
ni Yahweh sa inyo! 3 Hanapin ninyo si Yahweh, kayong mga mapagpakumbabang tao
sa lupa na sumusunod sa kaniyang mga kautusan! Hanapin ninyo ang katuwiran!
Hanapin ninyo ang kababaang-loob at marahil na iingatan kayo sa araw ng matinding
poot ni Yahweh! 4 Sapagkat pababayaan ang Gaza at mawawasak ang Ashkelon!
Palalayasin nila ang mga Asdon sa tanghali at bubunutin nila ang Ekron! 5 Kaawa-
awa ang mga naninirahan sa tabing-dagat, ang bansa ng mga Queretita! Nagsalita
si Yahweh laban sa inyo, Canaan, ang lupain ng mga Filisteo! Lilipulin ko kayo
hanggang sa walang matira sa mga naninirahan! 6 Kaya ang tabing-dagat ay magiging
pastulan para sa mga pastol at para sa kulungan ng mga tupa. 7 Mapapabilang
ang baybaying rehiyon sa mga nalalabi sa sambahayan ng Juda na magpapastol ng
kanilang mga kawan doon. Sa gabi, mahihiga ang kanilang mga tao sa mga tahanan
ng Ashkelon, sapagkat iingatan sila ni Yahweh na kanilang Diyos at panunumbalikin
ang kanilang mga kapalaran. 8 "Narinig ko ang mga panghahamak ng mga Moabita
at ang pagsisiwalat ng mga Ammonita nang hamakin nila ang aking mga tao at
nilabag ang kanilang mga hangganan. 9 Kaya, ako ay nabubuhay, ito ang pahayag ni
Yahweh ng mga hukbo, ang Diyos ng Israel, "Magiging katulad ng Moab ang Sodoma
at tulad ng mga Ammonita ang Gomorra, isang madamong lugar at hukay na asin, na
pinabayaan magpakailanman! Ngunit nanakawan sila ng mga nalalabi kong tao at
mamanahin ng aking mga natitirang tao ang mga nagmula sa kanila!" 10 Mangyayari
ito sa Moab at Amon dahil sa kanilang pagmamataas, sapagkat hinamak at kinutya
nila ang mga tao ni Yahweh ng mga hukbo! 11 At matatakot sila kay Yahweh sapagkat
hahamakin niya ang lahat ng diyos sa lupa. Sasambahin siya ng lahat, lahat ng
nagmula sa kaniyang sariling lupain at mula sa bawat dalampasigan! 12 Mamamatay
din kayong mga taga-Kush sa pamamagitan ng aking espada 13 at sasalakayin ng
kamay ng Diyos ang hilaga at wawasakin ang Asiria upang pabayaang ganap na
mawasak ang Nineve gaya ng tuyong disyerto. 14 Pagkatapos, hihiga ang mga kawan
sa kalagitnaan ng Asiria, ang bawat hayop ng mga bansa at magpupugad ang mga
ibon at mga kuwago sa taas ng kaniyang mga haligi. Magkakaroon ng tunog na
huhuni sa mga bintana at tatawag ang mga uwak sa kanilang pintuan sapagkat
inilantad niya ang mga kahoy na cedar. 15 Ito ang pinakamasayang lungsod na
namuhay nang walang takot, na nagsabi sa kaniyang puso, "Ako nga, at wala akong
katulad!" Paano siya naging isang katatakutan, isang lugar na hinihigaan ng mga
mababangis na hayop! Susutsot ang bawat daraan sa kaniya at ikukumpas ang
kaniyang kamao sa kaniya!

3

1 Kaawa-awa ang mapanghimagsik na lungsod! Nadungisan ang marahas na
lungsod! 2 Hindi siya nakinig sa tinig ng Diyos, o tumanggap ng pagtutuwid mula
kay Yahweh! Hindi siya nagtiwala kay Yahweh at hindi lumapit sa kaniyang Diyos.
3 Umaatungal na mga leon ang kaniyang mga prinsipe sa kaniyang kalagitnaan! Ang
kaniyang mga hukom ay mga lobo sa gabi na walang iniiwanang ngangatngatin
sa umaga! 4 Ang kaniyang mga propeta ay walang galang at taksil na mga tao!
Nilapastangan ng kaniyang mga pari ang banal at gumawa ng karahasan sa batas!
5 Matuwid si Yahweh sa kaniyang kalagitnaan! Wala siyang ginagawang mali! Araw-
araw niyang ibinibigay ang kaniyang katarungan! Hindi ito maitatago sa liwanag
ngunit hindi nahihiya ang mga makasalanan! 6 "Nilipol ko ang mga bansa, nawasak
ang kanilang mga kuta. Winasak ko ang kanilang mga lansangan upang walang
sinuman ang makadaan sa mga ito. Nawasak ang kanilang mga lungsod upang

walang tao ang manirahan sa mga ito. 7 Sinabi ko, 'Tiyak na matatakot kayo sa akin!
Tanggapin ninyo ang pagtutuwid at hindi kayo maihihiwalay sa inyong mga tahanan
sa pamamagitan ng binalak kong gawin sa inyo! Ngunit sabik silang magsimula
tuwing umaga sa pamamagitan ng pagsira ng lahat ng kanilang mga gawain. 8 Kung
gayon hintayin ninyo ako" - ito ang pahayag ni Yahweh-" hanggang sa araw na
babangon ako upang manloob! Sapagkat nagpasya akong tipunin ang mga bansa
upang buuin ang mga kaharian at upang ibuhos sa kanila ang aking galit, ang lahat
ng aking matinding poot upang tupukin ng apoy ng aking galit ang lahat ng lupain.
9 Ngunit magbibigay ako ng dalisay na mga labi sa mga tao, upang tawagin silang
lahat sa pangalan ni Yahweh, upang paglingkuran nila ako nang may pagkakaisa.
10 Mula sa ibayo ng ilog ng Etopia, magdadala sa akin ng mga handog ang mga
taong sumasamba sa akin at ang aking mga taong nagkawatak-watak. 11 Sa araw na
iyon, hindi kayo malalagay sa kahihiyan dahil sa lahat ng kasamaang ginawa ninyo
laban sa akin sapagkat mula sa araw na iyon, aalisin ko mula sa inyo ang mga taong
nagdiwang ng inyong pagmamataas at dahil hindi na kayo magyayabang sa aking
banal na bundok. 12 Ngunit iiwanan ko kayo gaya ng isang mababa at mahihirap
na mga tao at magiging kanlungan ninyo ang pangalan ni Yahweh. 13 Hindi na
magkakasala ang mga nalalabi sa Israel o magsasalita ng mga kasinungalingan at
hindi sila mahahanapan ng mapanlinlang na dila sa kanilang bibig, kaya kakain sila,
hihiga at walang sinuman ang mananakot sa kanila." 14 Umawit ka anak ng Zion!
Sumigaw ka Israel! Magsaya at magalak ka nang buong puso, anak ng Jerusalem!
15 Inalis ni Yahweh ang iyong kaparusahan, pinalayas niya ang iyong mga kaaway!
Si Yahweh ang hari ninyong mga taga-Israel. Hindi na kayo muling matatakot sa
kasamaan! 16 Sa araw na iyon, sasabihin nila sa Jerusalem, "Huwag kang matakot,
Zion. Huwag mong hahayaang manghina ang iyong mga kamay. 17 Nasa iyong
kalagitnaan si Yahweh na iyong Diyos, isang makapangyarihang magliligtas sa iyo.
Magdiriwang siya sa iyo nang may kagalakan at mananahimik siya dahil sa kaniyang
pag-ibig sa iyo. Masisiyahan siya sa iyo at sisigaw nang may kagalakan. 18 Tinipon
ko mula sa iyo ang mga nagdadalamhati sa itinalagang kapistahan, naging pasanin
sila at naging dahilan ng kahihiyan sa iyo. 19 Pakinggan mo, sa panahong iyon,
makikipagtuos ako sa mga lumapastangan sa iyo. Sasagipin ko ang lumpo at titipunin
ko ang mga palaboy. Aalisin ko ang kanilang kahihiyan at bibigyan sila ng papuri
at parangal sa buong lupa. 20 Sa panahong iyon, pangungunahan kita at titipunin.
Igagalang at pupurihin ka ng lahat ng bansa sa lupa kapag nakita mong ibinalik
kita", sabi ni Yahweh.

Hagai

[1] Sa ikalawang taon ni haring Dario, sa unang araw ng ikaanim na buwan,
dumating ang salita ni Yahweh sa pamamagitan ng kamay ni Hagai na propeta para
sa gobernador ng Juda na si Zerubabel na anak ni Sealtiel, at sa pinakapunong
pari na si Josue na anak ni Josadac, at sinabi, [2] “Ito ang sinasabi ni Yahweh ng
mga hukbo: 'Sinasabi ng mga taong ito, “Hindi pa ito ang panahon para pumunta
kami o para itayo ang tahanan ni Yahweh.”” [3] At dumating ang salita ni Yahweh
sa pamamagitan ng kamay ni Hagai na propeta at sinabi, [4] “Ito ba ay ang oras para
kayo ay manirahan sa inyong mga sariling tahanan, samantalang ang tahanang ito
ay napabayaang wasak?” [5] Kaya ngayon ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo:
'Isaalang-alang ang inyong mga pamamaraan! [6] Naghasik kayo ng napakaraming
binhi, ngunit kakaunti ang inyong aanihin; kumain kayo ngunit hindi nabubusog;
uminom kayo ngunit nanatiling uhaw. Nagsuot kayo ng mga damit ngunit hindi
kayo naiinitan, at ang mga manggagawa ay kumikita lamang ng pera para ilagay
ito sa isang sisidlan na puno ng mga butas!' [7] Ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga
hukbo: 'Isaalang-alang ninyo ang inyong mga kapamaraanan! [8] Umakyat kayo sa
bundok, kumuha ng kahoy, at itayo ninyo ang aking tahanan; at kalulugdan ko ito, at
ako ay luluwalhatiin!' sabi ni Yahweh. [9] 'Naghanap kayo ng marami, ngunit masdan
ninyo! kaunti ang inyong naiuwi sa tahanan, sapagkat hinipan ko ito! Bakit?' -
ito ang pahayag ng Yahweh ng mga hukbo! 'Dahil napabayaang wasak ang aking
tahanan, samantlang pinapaganda ng lahat ng tao ang kanilang sariling tahanan.'
[10] Dahil dito, ipinagkait ng kalangitan ang hamog sa inyo at ipinagkakait ng lupa
ang ani nito. [11] Ipinaranas ko ang tagtuyot sa lupain at sa mga kabundukan, sa
trigo at sa bagong alak, sa langis at sa mga inaani sa lupa, sa mga tao at sa mga
mababangis na hayop, at sa lahat ng pinaghirapan ng inyong mga kamay!”' [12] At
si Zerubabel na anak ni Sealtiel at ang pinakapunong pari na si Josue na anak ni
Jehozadak, kasama ang lahat ng mga natitirang tao, na sumunod sa tinig ni Yahweh
na kanilang Diyos at sa mga salita ni Hagai na propeta dahil isinugo siya ni Yahweh
na kanilang Diyos. At kinatakutan ng mga tao ang mukha ni Yahweh. [13] At si Hagai,
na mensahero ni Yahweh, ang nagsalita ng mensahe ni Yahweh sa mga tao at sinabi,
“'Ako ay kasama ninyo!' —ito ang pahayag ni Yahweh!” [14] Kaya pinakilos ni Yahweh
ang espiritu ng gobernador ng Juda, si Zerubabel na anak ni Sealtiel, at ang espiritu
ng pinakapunong pari na si Joshua na anak ni Jehozadak, at ang espiritu nang lahat
ng mga tao na natira, kaya sila pumunta at ginawa ang tahanan ni Yahweh ng mga
hukbo na kanilang Diyos, [15] sa ikadalawampu't apat na araw ng ikaanim na buwan,
sa ikalawang taon ng paghahari ni Dario.

2

[1] Sa ikadalawampu't isang araw ng ikapitong buwan, dumating ang salita ni Yahweh
sa pamamagitan ng kamay ni Hagai, ang propeta at sinabi, [2] “Magsalita ka sa
gobernador ng Juda, kay Zerubabel na anak ni Sealtiel at sa punong pari na si Josue
na anak ni Josadac at sa mga natitirang tao. Sabihin mo, [3] 'Sino ang nananatili sa inyo
na nakakita sa dating kaluwalhatian ng tahanang ito? At paano ninyo ito nakikita
ngayon? Parang wala lang ba ito sa inyong paningin? [4] Ngayon, magpakatatag
ka, Zerubabel!' -ito ang pahayag ni Yahweh- at magpakatatag ka, punong paring
Josue anak ni Josadac; at magpakatatag kayong lahat na mga tao sa lupain!'—ito
ang pahayag ni Yahweh— 'at gumawa kayo sapagkat kasama ninyo ako! —ito ang

pahayag ni Yahweh ng mga hukbo. [5] 'Sa pamamagitan ng mga pangakong nakapaloob
sa kasunduang itinatag ko sa inyo nang lumabas kayo sa Egipto at ang aking Espiritu
ay kasama ninyo, huwag kayong matakot!' [6] Sapagkat ito ang sinasabi ni Yahweh ng
mga hukbo: 'Sa sandaling panahon yayanigin kong muli ang kalangitan at ang lupa,
ang karagatan at ang tuyong lupain! [7] At yayanigin ko ang bawat bansa, at ang bawat
bansa ay magdadala ng kanilang mga mahahalagang bagay sa akin, at pupunuin ko
ang tahanang ito ng kaluwalhatian!' sabi ni Yahweh ng mga hukbo. [8] Akin ang pilak
at ginto!'—ito ang pahayag ni Yahweh ng mga Hukbo. [9] Magiging mas dakila ang
kaluwalhatian ng tahanang ito sa hinaharap kaysa sa simula, sabi ni Yahweh ng mga
hukbo, 'at ibibigay ko ang kapayapaan sa lugar na ito!'—ito ang pahayag ni Yahweh ng
mga hukbo.” [10] Sa ikadalawampu't apat na araw ng ikasiyam na buwan, sa ikalawang
taon ni Dario, dumating ang salita ni Yahweh sa pamamagitan ni Hagai, ang propeta
at sinabi, [11] “Ganito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo: 'Tanungin mo ang mga
pari tungkol sa kautusan, at sabihin mo: [12] Kung magdadala ang isang tao ng isang
karne na naitalaga kay Yahweh sa laylayan ng kaniyang damit, at kung masagi ng
laylayan ng kaniyang damit ang tinapay o sabaw, alak o langis, o anumang pagkain,
magiging banal din ba ang mga pagkaing iyon?” Sumagot ang mga pari at sinabi,
“Hindi.” [13] Pagkatapos, sinabi ni Hagai, “Kung masagi ng isang taong marumi dahil
sa patay ang alinman sa mga bagay na ito, magiging marumi ba ang mga ito? Sumagot
ang mga pari at sinabi, “Oo, magiging marumi ang mga ito.” [14] Kaya sumagot si Hagai
at sinabi, “'Gayon din ang mga taong ito at ang bansa na nasa aking harapan! —ito
ang pahayag ni Yahweh—'at maging ang lahat ng mga bagay na ginawa ng kanilang
mga kamay: ang kanilang mga inialay sa akin ay marumi. [15] Kaya ngayon, isipin
ninyo mula sa araw na ito at sa mga susunod pa, bago maipatong ang alinmang bato
sa isa pang bato sa templo ni Yahweh, [16] sa tuwing pupunta ang sinuman sa kamalig
para kumuha ng dalawampung sukat ng butil, sampu lamang ang mayroon, at sa
tuwing pupunta ang sinuman sa pagawaan ng alak upang kumuha ng limampung
sukat ng alak, dalawampu lamang ang mayroon. [17] Pinahirapan ko kayo at ang
lahat ng gawa ng inyong mga kamay sa pamamagitan ng pagkabulok at pagkaaamag,
ngunit hindi pa rin kayo bumalik sa akin'-ito ang pahayag ni Yahweh. [18] Isipin ninyo
mula sa araw na ito at sa mga susunod na mga araw, mula sa ikadalawampu't apat
na araw ng ikasiyam na buwan, mula sa araw na nailagay ang pundasyon ng templo
ni Yahweh. Isipin ninyo ito! [19] Mayroon pa bang mga binhi sa kamalig? Ang puno
ng ubas, ang puno ng igos, ang granada, at ang puno ng olibo ay walang bunga!
Ngunit pagpapalain ko kayo mula sa araw na ito!'” [20] At sa pangalawang pagkakataon
muling dumating kay Hagai ang salita ni Yahweh sa ikadalawampu't apat na araw
ng buwan at sinabi [21] “Makipagusap ka sa gobernador ng Juda, kay Zerubabel at
sabihin mo, 'Yayanigin ko ang kalangitan at ang lupa. [22] Sapagkat pababagsakin ko
ang trono ng mga kaharian at sisirain ko ang kalakasan ng mga kaharian ng bansa,
pababagsakin ko ang kanilang mga karwahe at ang mga mangangarwahe nito. Ang
mga kabayo at mga mangangabayo ay malalaglag ang bawat isa dahil sa espada ng
kaniyang kapatid. [23] Sa araw na iyon'—ito ang pahayag ni Yahweh ng mga hukbo—
' kukunin kita Zerubabel anak ni Sealtiel bilang aking lingkod'- Ito ang pahayag ni
Yahweh. Gagawin kitang tulad ng isang selyo sa aking singsing, sapagkat ikaw ang
aking pinili! -ito ang pahayag ni Yahweh ng mga hukbo!”

Zacarias

1 Nang ikawalong buwan ng ikalawang taon ng paghahari ni Dario, dumating ang
salita ni Yahweh kay Zacarias na anak ni Berequias na anak ni propeta Iddo na
nagsasabi, 2 “Lubhang nagalit si Yahweh sa inyong mga ama! 3 Sabihin mo sa kanila,
'Ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo, “Bumalik kayo sa akin!” Ito ang pahayag
ni Yahweh ng mga hukbo. “At babalik ako sa inyo.” Sabi ni Yahweh ng mga hukbo.
4 Huwag kayong maging katulad ng inyong mga amang sinigawan ng mga propeta
noong nakaraan na nagsasabi, “Ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo: tumalikod
kayo sa inyong mga masasamang gawain at kaugalian!” Ngunit hindi sila nakinig at
hindi nila ako binigyan ng pansin.” Ito ang pahayag ni Yahweh. 5 “Nasaan ang
inyong mga ama? At ang mga propeta, naririto ba sila magpakailanman? 6 Ngunit
ang aking mga salita at mga kautausan na iniutos ko sa aking mga lingkod na mga
propeta, hindi ba nito naabot ang inyong mga ama? Kaya nagsisi sila at sinabi,
“Gaya ng binalak gawin sa atin ni Yahweh ng mga hukbo dahil sa ating mga salita
at gawain, kaya niya ginawa sa atin.” 7 Nang ikadalawampu't-apat na araw ng
ikalabing isang buwan, na siyang buwan ng Sebath, na ikalawang taon ng paghahari
ni Dario, dumating ang salita ni Yahweh kay Zacarias na anak ni Berequias na anak
ni propeta Iddo na nagsasabi, 8 “Nakita ko sa gabi at tingnan mo! nakasakay ang
isang lalaki sa pulang kabayo at nasa kalagitnaan siya ng mga puno ng mirto na
nasa lambak at sa likod niya ay may mga pula, mapula na kayumanggi at mga puting
kabayo.” 9 Sinabi ko, “Ano ang mga ito Panginoon?” At sinabi sa akin ng anghel
na kumausap sa akin, “Ipapakita ko sa iyo kung ano ang mga ito.” 10 Pagkatapos,
sumagot ang lalaking nakatayo sa kalagitnaan ng mga puno ng mirto at sinabi, “Ito
ang mga isinugo ni Yahweh upang maglibot sa buong daigdig.” 11 Tumugon sila
sa anghel ni Yahweh na nakatayo sa kalagitnaan ng mga puno ng mirto, sinabi
nila sa kaniya, “Matagal na kaming naglilibot sa buong daigdig, tingnan mo, ang
buong daigdig ay nananatili at nagpapahinga.” 12 Pagkatapos, sinagot ng anghel si
Yahweh at sinabi, “Yahweh ng mga hukbo, gaano katagal kang hindi magpapakita ng
pagkahabag sa Jerusalem at sa mga lungsod ng Juda na nagdusa ng iyong pagkagalit
nitong pitumpung taon”? 13 Sinagot ni Yahweh ang anghel na kumausap sa akin nang
may mga magagandang salita at mga salitang pang-aliw. 14 Kaya sinabi ng anghel na
nakipag-usap sa akin, “Sumigaw ka at iyong sabihin, 'Ito ang sinasabi ni Yahweh
ng mga hukbo: “Naninibugho ako para sa Jerusalem at Sion nang may matinding
damdamin! 15 At labis akong nagagalit sa mga bansang matiwasay sapagkat hindi
ako nalugod at tumulong sila sa pagbubungad ng kadalamhatian.” 16 Kaya ito ang
sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo: “Bumalik ako sa Jerusalem ng may pagkaawa.
Itatatag ang aking tahanan sa kaniya at iuunat sa Jerusalem ang panukat na linya!”-
ito ang pahayag ni Yahweh ng mga hukbo. 17 Muli, sumigaw ka na magsasabi, 'Ito
ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo: 'Ang aking mga lungsod ay muling mapupuno
ng kabutihan at muling aaliwin ni Yahweh ang Sion at muli niyang pipiliin ang
Jerusalem.” 18 Pagkatapos, tumingala ako at nakakita ng apat na sungay! 19 Nagsalita
ako sa anghel na nakipag-usap sa akin, “Ano ang mga ito?” Sinagot niya ako, “Ito
ang mga sungay na nagpakalat sa Juda, Israel at Jerusalem.” 20 Pagkatapos, ipinakita
sa akin ni Yahweh ang apat na panday. 21 Sinabi ko, “Ano ang gagawin ng mga
taong ito?” Sumagot siya at sinabi, “Ito ang mga sungay na nagpakalat sa Juda upang
walang sinuman ang makapag-angat ng kaniyang ulo. Ngunit dumarating ang mga

taong ito upang palayasin sila, upang ibagsak ang mga sungay ng mga bansang nag-angat ng anumang sungay laban sa lupain ng Juda upang ikalat siya.

2

1 Pagkatapos nito, itiningala ko ang aking mga mata at nakita ko ang isang lalaki
na mayroong panukat na lubid sa kaniyang kamay. 2 Sinabi ko, "Saan ka pupunta?"
Kaya sinabi niya sa akin, "Susukatin ko ang Jerusalem, upang malaman ang luwang
at haba nito." 3 Pagkatapos, umalis ang anghel na nakipag-usap sa akin at lumabas
ang isa pang anghel upang salubungin siya. 4 Sinabi sa kaniya ng ikalawang anghel,
"Tumakbo ka at sabihin mo sa binatang iyon: sabihin mo, 'Uupo ang Jerusalem sa
bansang walang pader dahil sa napakaraming tao at mga hayop na nasa kaniya.
5 Sapagkat Ako ang magiging pader na apoy sa palibot niya at ako ang magiging
kaluwalhatian sa kalagitnaan niya — ito ang pahayag ni Yahweh. 6 Oy! Oy! Tumakas
kayo mula sa lupain ng hilaga'— ito ang pahayag ni Yahweh, 'sapagkat ikinalat ko
kayo tulad ng apat na hangin sa himpapawid!' Ito ang pahayag ni Yahweh, 7 'Oy!
Tumakas kayo papuntang Zion, kayong mga naninirahan kasama ng mga anak na
babae ng Babilonia!"' 8 Sapagkat pagkatapos akong parangalan ni Yahweh ng mga
hukbo at ipadala ako laban sa mga bansa na nanamsam sa inyo— sapagkat sinuman
ang sumagi sa inyo ay sumagi sa natatangi sa paningin ni Yahweh! Pagkatapos
itong gawin ni Yahweh, sinabi niya, 9 "Ako mismo ang kukumpas ng aking kamay
sa kanila, at magiging sinamsam sila para sa kanilang mga alipin." At malalaman
ninyo na si Yahweh ng mga hukbo ang nagpadala sa akin. 10 Umawit ka nang may
kagalakan, anak na babae ng Zion, sapagkat ako mismo ang darating at mananahan
sa inyo! Ito ang pahayag ni Yahweh." 11 Pagkatapos, makikiisa kay Yahweh ang mga
malalaking bansa sa araw na iyon. Sinasabi niya, "At kayo ang magiging mga tao ko
sapagkat mananahan ako sa inyong kalagitnaan." At malalaman ninyo na si Yahweh
ng mga hukbo ang nagpadala sa akin sa inyo. 12 Sapagkat mamanahin ni Yahweh
ang Juda bilang kaniyang nararapat na pag-aari sa banal na lupain at muling pipiliin
ang Jerusalem para sa kaniyang sarili. 13 Ang lahat ng laman, manahimik kayo sa
harapan ni Yahweh, sapagkat siya ay ginising mula sa kaniyang banal na lugar!

3

1 Pagkatapos, ipinakita sa akin ni Yahweh si Josue na punong pari na nakatayo
sa harapan ng anghel ni Yahweh at nakatayo sa kaniyang kanang kamay si Satanas
upang paratangan siya ng kasalanan. 2 Sinabi ng anghel ni Yahweh kay Satanas,
"Sawayin ka nawa ni Yahweh, Satanas: Sawayin ka nawa ni Yahweh, na siyang pumili
sa Jerusalem! Hindi ba ito isang gatong na hinila mula sa apoy? 3 Nakasuot si Josue ng
maruming kasuotan habang nakatayo siya sa harapan ng anghel, 4 kaya nagsalita ang
anghel at sinabi sa mga nakatayo sa harapan niya, "Alisin ang maruming kasuotan
mula sa kaniya." At sinabi niya kay Josue, "Tingnan mo! Pinalampas ko ang mabigat
mong kasalanan at bibihisan kita ng magandang damit." 5 Sinabi niya, "Suotan ninyo
siya ng malinis na turbante sa kaniyang ulo!" Kaya sinuotan nila si Josue ng isang
malinis na turbante sa kaniyang ulo at binihisan siya ng malinis na kasuotan habang
nakatayo sa tabi ang anghel ni Yahweh. 6 Pagkatapos nito, taimtim na inutusan si
Josue ng anghel ni Yahweh at sinabi, 7 "Ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo,
'Kung ikaw ay lalakad sa aking pamamaraan at kung pananatilihin mo ang aking
mga kautusan, pamumunuan mo ang aking tahanan at babantayan mo ang aking
mga hukuman, sapagkat pahihintulutan kita na pumunta at bumalik kasama nitong
mga nakatayo sa aking harapan. 8 Makinig ka, Josue na punong pari, ikaw at ang
iyong mga kasamahan na naninirahan sa iyo! Sapagkat ang mga taong ito ay isang

katibayan, sapagkat ako mismo ang maglalabas sa aking lingkod, ang Sanga. 9 Ngayon
tingnan ninyo ang bato na inilagay ko sa harapan ni Josue. Mayroong pitong tapyas
sa isang batong ito, at uukitan ko ng isang tatak — ito ang pahayag ni Yahweh ng
mga hukbo—at aalisin ko ang kasalanan ng lupaing ito sa loob ng isang araw. 10 Sa
araw na iyon, ito ang pahayag ni Yahweh ng mga hukbo, 'aanyayahan ng bawat tao
ang kaniyang kapwa upang mamahinga sa ilalim ng kaniyang puno ng ubas at ilalim
ng kaniyang puno ng igos.”'

4

1 Pagkatapos ang anghel na nakikipag-usap sa akin ay bumalik at ginising ako na
katulad ng isang lalaking ginising mula sa kaniyang pagkakatulog. 2 Sinabi niya sa
akin, “Ano ang nakikita mo?” Sinabi ko, “Nakikita ko ang isang patungan ng lampara
na gawa lahat sa ginto, may isang mangkok sa ibabaw nito. May pito itong lampara
at pitong mitsa sa ibabaw ng bawat lampara. 3 Dalawang puno ng olibo ang nasa tabi
nito, isa sa kanang bahagi ng mangkok at isa sa kaliwang bahagi.” 4 Kaya muli akong
nagsalita sa anghel na nakikipag-usap sa akin. Sinabi ko, “Ano ang kahulugan ng mga
bagay na ito, aking panginoon?” 5 Sumagot ang anghel na nakikipag-usap sa akin at
sinabi, “Hindi mo ba alam kung ano ang kahulugan ng mga bagay na ito?” Sinabi ko,
“Hindi, aking panginoon.” 6 Kaya sinabi niya sa akin, “Ito ang salita ni Yahweh kay
Zerubabel: Hindi sa pamamagitan ng lakas ni sa pamamagitan ng kapangyarihan,
ngunit sa pamamagitan ng aking Espiritu,' sabi ni Yahweh ng mga hukbo. 7 'Ano ka,
malaking bundok? Magiging isa kang kapatagan sa harapan ni Zerubabel at ilalabas
niya ang itaas na bato upang sumigaw ng, “Biyaya! Biyaya!”'” 8 Dumating sa akin
ang salita ni Yahweh: 9 “Ang mga kamay ni Zerubabel ang naglatag sa pundasyon
ng tahanang ito at ang kaniyang mga kamay ang tatapos nito. At malalaman mo
na si Yahweh ng mga hukbo ang nagsugo sa akin sa iyo. 10 Sino ang humamak
sa araw ng mga malililit na bagay? Magagalak ang mga taong ito at makikita ang
pampantay na bato sa kamay ni Zerubabel. (Ang pitong lamparang ito ang mga mata
ni Yahweh na naglilibot sa buong daigdig.)” 11 Pagkatapos, tinanong ko ang anghel.
“Ano itong dalawang puno ng olibo na nakatayo sa kaliwa at sa kanan ng patungan
ng lampara?” 12 Muli ko siyang tinanong, “Ano ang dalawang sanga ng olibo na
ito sa tabi ng dalawang gintong tubo na may gintong langis na bumubuhos mula sa
mga ito? 13 “Hindi mo ba alam kung ano ang mga ito?” At sinabi ko, “Hindi, aking
panginoon.” 14 Kaya sinabi niya, “Ito ang dalawang puno ng olibo na nakatayo upang
paglingkuran ang Panginoon ng buong daigdig.”

5

1 Pagkatapos, lumingon ako at tumingala ako, at nakita ko, masdan ito, nakakita
ako ng isang lumilipad na binalumbong kasulatan! 2 Sinabi sa akin ng anghel, “Ano
ang nakikita mo?” Sumagot ako, “Nakikita ko ang isang lumilipad na binalumbong
kasulatan, dalawampung siko ang haba at sampung siko ang lawak.” 3 Pagkatapos,
sinabi niya sa akin, “Ito ang sumpa na darating sa ibabaw ng buong lupain, sapagkat
mula ngayon, aalisin ang bawat magnanakaw batay sa sinasabi nito sa isang panig
habang aalisin ang lahat ng nangako ng isang hindi totoong panata batay sa sinasabi
nito sa kabilang panig, ayon sa kanilang mga salita. 4 'Ipapadala ko ito' — ito ang
pahayag ni Yahweh ng mga hukbo, 'kaya papasok ito sa tahanan ng magnanakaw
at sa tahanan ng isang taong nangako ng hindi totoo sa pamamagitan ng aking
pangalan. Mananatili ito sa kaniyang tahanan at tutupukin ang tabla at ang mga
bato nito.'” 5 Pagkatapos, lumabas ang anghel na nakikipag-usap sa akin at sinabi
sa akin, “Tumingin ka sa taas at tingnan kung ano ang dumarating!” 6 Sinabi ko,

“Ano ito?” Sinabi niya, “Isang basket ito na naglalaman ng efa na paparating. Ito
ang kanilang kasamaan sa buong lupain.” 7 Pagkatapos, itinaas ang isang takip na
tingga sa basket at may isang babae sa ilalim nito na nakaupo sa loob nito! 8 Sinabi
ng anghel, “Kasamaan ito!” At itinapon niya ang babae pabalik sa loob ng basket at
itinapon niya ang takip na tingga sa ibabaw nito. 9 Tumingala ako at nakita ko ang
dalawang babaeng papalapit sa akin at ang hangin ay nasa kanilang mga pakpak—
sapagkat may mga pakpak sila na tulad ng mga pakpak ng isang tagak. Itinaas nila
ang basket sa pagitan ng lupa at langit. 10 Kaya sinabi ko sa anghel na nakikipag-usap
sa akin, “Saan nila dadalhin ang basket?” 11 Sinabi niya sa akin, “Itatayo ang isang
templo sa lupain ng Sinar para rito, upang kapag handa na ang templo, ilalagay doon
ang basket sa inihandang patungan nito.”

6

1 Pagkatapos, lumingon ako at tumingala, nakakita ako ng apat na karwahe na
palabas sa pagitan ng dalawang bundok at gawa sa tanso ang dalawang bundok.
2 Ang unang karwahe ay may mga pulang kabayo, ang pangalawang karwahe ay
may mga itim na kabayo, 3 ang pangatlong karwahe ay may mga puting kabayo at
ang pang-apat na karwahe ay may mga batik na kulay abo na mga kabayo. 4 Kaya
sumagot ako at sinabi sa anghel na kumausap sa akin, “Ano ang mga ito, aking
panginoon?” 5 Sumagot ang anghel at sinabi sa akin, “Ito ang apat na hangin ng
langit na lumabas mula sa lugar kung saan sila nakatayo sa harapan ng Panginoon
ng buong daigdig. 6 Ang karwahe na may mga itim na kabayo ay papunta sa hilagang
bansa, ang karwahe na may mga puting kabayo ay papunta sa kanlurang bansa at
ang karwahe na may mga batik na kulay abo na mga kabayo ay papunta sa bansang
timog.” 7 Lumabas ang mga malalakas na kabayong ito at hinangad na pumunta
at maglibot sa buong daigdig, kaya sinabi ng anghel, “Humayo kayo at maglibot sa
buong daigdig!” at umalis sila patungo sa buong daigdig. 8 Pagkatapos, tinawag niya
ako, nagsalita at sinabi sa akin, “Tingnan mo ang mga papunta sa bansang hilaga,
pahupain nila ang aking espiritu patungkol sa bansang hilaga. 9 Kaya dumating sa
akin ang salita ni Yahweh at sinabi, 10 “Kumuha ka ng isang handog mula sa mga
ipinatapon, mula kina Heldai, Tobias at Jedaias. Pumunta ka rin sa araw na ito at
dalhin mo ito sa bahay ni Josias na anak ni Zefanias na dumating mula sa Babilonia.
11 At kunin mo ang pilak at ginto, gumawa ka ng isang korona at ilagay mo ito sa
ulo ng pinakapunong pari na si Josue na anak ni Jehozadak. 12 Kausapin mo siya at
sabihin, 'Sinasabi ito ni Yahweh ng mga hukbo: “Ang lalaking ito, Sanga ang kaniyang
pangalan! At lalago siya kung nasaan siya at itatayo niya ang templo ni Yahweh!
13 Siya ang magtatayo ng templo ni Yahweh at magtataglay ng karangyaan nito, uupo
siya at maghahari sa kaniyang trono. Siya ang magiging pari sa kaniyang trono
at ang pang-unawa sa kapayapaan ang iiral sa pagitan ng dalawa. 14 Ilalagay ang
isang korona sa templo ni Yahweh upang parangalan sina Heldai, Tobias at Jedaias
at bilang pag-alaala sa kabutihang-loob ng anak ni Zefanias. 15 At darating ang mga
nasa malayo at itatayo ang templo ni Yahweh, kaya malalaman ninyo na ipinadala
ako sa inyo ni Yahweh ng mga hukbo, sapagkat mangyayari ito kung tunay kayong
nakinig sa tinig ni Yahweh na inyong Diyos!”'”

7

1 Nang apat na taon nang pinuno si Haring Dario, sa ikaapat na araw ng Kislev
(kung saan ito ang ikasiyam na buwan), dumating kay Zacarias ang salita ni Yahweh.
2 Ipinadala ng mga tao ng Bethel sina Sarazer at Regem Melec at ang kanilang mga
tao upang humingi ng tulong kay Yahweh. 3 Kinausap nila ang mga pari na nasa

tahanan ni Yahweh ng mga hukbo at ang mga propeta, sinabi nila, “Dapat ba akong
magdalamhati sa ikalimang buwan sa pamamagitan ng pag-aayuno, gaya ng ginawa
ko sa loob ng maraming taon?” 4 Kaya dumating sa akin ang salita ni Yahweh ng
mga hukbo at sinabi, 5 “Magsalita ka sa lahat ng tao sa lupa at sa mga pari, sabihin
mo, 'Nang nag-ayuno at nagdalamhati kayo sa ikalima at ikapitong buwan sa loob ng
pitumpung taon na ito, nag-aayuno ba talaga kayo para sa akin? 6 At nang kumain at
uminom kayo, hindi ba kayo kumain at uminom para sa inyong mga sarili? 7 Hindi
ba ito katulad ng mga salitang ipinahayag ni Yahweh sa pamamagitan ng bibig ng
mga naunang propeta, nang naninirahan pa lamang kayo sa Jerusalem at sa karatig
na mga lungsod sa kasaganaan at namalagi sa Negeb at sa mga paanan ng bundok sa
kanluran?'” 8 Dumating ang salita ni Yahweh kay Zacarias at sinabi, 9 “Ito ang sinasabi
ni Yahweh ng mga hukbo: 'Humatol nang may tunay na katarungan, katapatan sa
kasunduan at habag. Gawin ito ng bawat lalaki para sa kaniyang kapatid na lalaki.
10 Tungkol naman sa balo at ulila, ang dayuhan at ang mahirap na tao, huwag silang
apihin. At sa paggawa ng anumang masama sa bawat isa, hindi kayo dapat magbalak
ng anumang masama sa inyong puso.' 11 Ngunit tumanggi silang magbigay ng pansin
at pinatigas ang kanilang mga balikat. Pinigilan nila ang kanilang mga tainga upang
hindi sila makarinig. 12 Ginawa nilang kasing tigas ng bato ang kanilang mga puso
upang hindi nila marinig ang kautusan o ang mga salita ni Yahweh ng mga hukbo.
Ipinadala niya ang mga mensaheng ito sa mga tao sa pamamagitan ng kaniyang
Espiritu noong unang panahon, sa pamamagitan ng bibig ng mga propeta. Ngunit
tumangging makinig ang mga tao, kaya nagalit sa kanila si Yahweh ng mga hukbo.
13 Nangyari ito nang tumawag siya, hindi sila nakinig. 'Sa ganoon ding paraan', sabi ni
Yahweh ng mga hukbo, 'tatawag sila sa akin ngunit hindi ako makikinig. 14 Sapagkat
ikakalat ko sila sa lahat ng bansa na hindi pa nila nakikita sa pamamagitan ng ipu-
ipo at mapapabayaan ang lupain kapag wala na sila. Sapagkat walang sinuman
ang makakadaan sa lupain o makakabalik dito yamang pinabayaan ng mga tao ang
kanilang kaaya-ayang lupain.'”

8

1 Dumating sa akin ang salita ni Yaweh ng mga hukbo at sinabi, 2 “Ito ang
sinabi ni Yahweh ng mga hukbo: 'Madamdamin ako para sa Zion nang may
matinding kasigasigan, at madamdamin ako para sa kaniya nang may matinding
galit!' 3 Sinabi ito ni Yahweh ng mga hukbo: 'Babalik ako sa Zion at mananahan
ako sa kalagitnaan ng Jerusalem, sapagkat tatawaging Lungsod ng Katotohanan ang
Jerusalem at tatawaging Banal na Bundok ang bundok ni Yahweh ng mga hukbo!””
4 Sinabi ito ni Yahweh ng mga hukbo: 'Muling magkakaroon sa mga lansangan ng
Jerusalem ng mga matatandang kalalakihan at mga matatandang kababaihan at
kakailanganin ng bawat tao ang isang tungkod sa kaniyang kamay dahil napakatanda
na niya. 5 At mapupuno ang mga lansangan ng lungsod ng mga batang lalaki at batang
babaing naglalaro dito.'" 6 "Ito ang sinabi ni Yahweh ng mga hukbo: 'Kung may isang
bagay na hindi kapani-paniwala sa mga mata ng nalalabi sa mga taong ito sa mga
araw na iyon, hindi rin ba ito kapani-paniwala sa aking mga mata?”' Ito ang pahayag
ni Yahweh. 7 “Ito ang sinabi ni Yahweh ng mga hukbo: 'Masdan ninyo, malapit ko
ng iligtas ang aking mga tao mula sa lupaing sinisikatan ng araw at mula sa lupaing
linulubugan ng araw! 8 Sapagkat ibabalik ko sila at maninirahan sila sa kalagitnaan
ng Jerusalem, kaya muli silang magiging aking mga tao at ako ang magiging Diyos
nila sa katotohanan at sa katuwiran!'" 9 Ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo:
Kayong ngayong nagpapatuloy sa pakikinig sa mga salita na nagmumula sa mga
bibig ng mga propeta nang inilatag ang pundasyon ng aking tahanan— itong aking

tahanan na Yahweh ng mga hukbo: Palakasin ninyo ang inyong mga kamay upang
maitayo ang templo. 10 Sapagkat bago pa ang mga araw na iyon, walang pananim
na naipon ang sinuman; walang pakinabang maging para sa mga tao o hayop. At
walang kapayapaan mula sa mga kaaway para sa sinumang umaalis o dumarating.
Itinakda ko ang bawat tao laban sa kaniyang kapwa. 11 Ngunit ngayon, hindi na ito
tulad ng naunang mga araw, sasamahan ko ang mga nalalabi sa mga taong ito!'" Ito
ang pahayag ni Yahweh ng mga hukbo. 12 "'Sapagkat maihahasik ang mga butil ng
kapayapaan. Mamumunga ang umaakyat na baging ng ubas at ibibigay ng lupain ang
ani nito. Ibibigay ng kalangitan ang hamog nito, sapagkat ipapamana ko ang lahat
ng mga bagay na ito sa nalalabing mga taong ito. 13 Isa kayong halimbawa ng sumpa
sa ibang mga bansa, sambahayan ng Juda at sambahayan ng Israel. Ngunit ngayon,
ililigtas ko kayo, at pagpapalain kayo. Huwag kayong matakot; palakasin ninyo ang
inyong mga kamay!'" 14 "Sapagkat ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga hukbo:' Gaya
ng aking binalak na saktan kayo nang galitin ako ng inyong mga ninuno at hindi
ako naglubag ng loob,' sinabi ni Yahweh ng mga hukbo, 15 kaya binabalak ko rin
sa mga panahong ito na muling gumawa ng mabuti sa Jerusalem at sa sambahayan
ng Juda! Huwag kayong matakot! 16 Ito ang mga bagay na dapat ninyong gawin:
Magsabi ang bawat tao ng katotohanan sa kaniyang kapwa. Humatol nang may
katotohanan, katarungan, at kapayapaan sa inyong mga tarangkahan. 17 At huwag
hayaan ang sinuman sa inyo na magbalak ng masama sa inyong puso laban sa inyong
kapwa, ni maakit sa mga hindi totoong panunumpa, sapagkat kinamumuhian ko
ang lahat ng mga bagay na ito!'" Ito ang pahayag ni Yahweh. 18 At dumating sa
akin ang salita ni Yahweh ng mga hukbo at sinabi, 19 "Ito ang sinabi ni Yahweh ng
mga hukbo: 'Ang mga pag-aayuno sa ika-apat na buwan, sa ika-limang buwan, sa
ika-pitong buwan, at sa ika-sampung buwan ay magiging panahon ng kagalakan,
kasiyahan, at masayang pagdiriwang para sa sambahayan ng Juda! Kaya ibigin
ang katotohanan at kapayapaan!'" 20 "Ito ang sinabi ni Yahweh ng mga hukbo:
'Muling darating ang mga tao, maging ang mga naninirahan sa iba't ibang mga
lungsod. 21 Pupunta ang mga naninirahan sa isang lungsod patungo sa ibang lungsod
at sasabihin, "Magmadali tayong pumunta upang humingi ng tulong kay Yahweh at
upang hanapin si Yahweh ng mga hukbo! Pupunta rin kami mismo."' 22 Darating ang
maraming tao at malalakas na mga bansa upang hanapin si Yahweh ng mga hukbo
sa Jerusalem at hihingi ng tulong kay Yahweh!" 23 Ito ang sinasabi ni Yahweh ng mga
hukbo: 'Sa mga panahong iyon, sampung kalalakihan mula sa bawat wika at bansa
ang hahawakan nang mahigpit ang laylayan ng iyong balabal at sasabihin, "Sasama
kami sa iyo, sapagkat narinig namin na kasama mo ang Diyos!"'"

9

1 Ito ay isang pahayag na salita ni Yahweh tungkol sa lupain ng Hadrac at Damasco.
Sapagkat nasa buong sangkatauhan ang mata ni Yahweh at sa lahat din ng tribo ng
Israel. 2 Ang pahayag na ito ay tungkol din sa Hamat, kung saan nasa Damasco
ang mga hangganan, at tungkol din ito sa Tiro at Sidon, bagaman napakatalino nila.
3 Nagtayo ang Tiro ng sarili nitong matibay na tanggulan at nagbunton ng pilak
tulad ng alabok at nilinang na ginto tulad ng putik sa mga lansangan. 4 Masdan
ninyo! Aalisin siya ng Panginoon at wawasakin ang kaniyang kalakasan sa dagat,
upang lalamunin siya ng apoy. 5 Makikita ng Ascalon at matatakot! Labis din na
manginginig ang Gaza! Mabibigo ang pag-asa ng Ekron! Mamamatay ang hari mula
sa Gaza at wala nang maninirahan sa Ascalon! 6 Sinabi ni Yahweh, "Gagawa ang
mga dayuhan ng kanilang mga tahanan sa Asdod at aalisin ko ang kayabangan ng
mga Filisteo. 7 Sapagkat aalisin ko mula sa kanilang mga bibig ang kanilang dugo

at ang kanilang mga kasuklam-suklam mula sa pagitan ng kanilang mga ngipin." At
sila ang malalabi para sa ating Diyos tulad ng isang angkan sa Juda, at magiging
katulad ng mga Jebuseo ang Ekron. 8 Sinasabi ni Yahweh, "Magtatayo ako ng kampo
sa palibot ng aking lupain laban sa mga hukbo ng kaaway kaya walang sinuman
ang makadadaan o makakakabalik, sapagkat walang mapang-api ang makadadaan dito
kailanman. Sapagkat ngayon, babantayan ko na ang aking lupain sa pamamagitan
ng aking sariling mga mata! 9 Sumigaw ka nang may labis na kagalakan, anak na
babae ng Zion! Sumigaw ka nang may kasiyahan, anak na babae ng Jerusalem!
Masdan ninyo! Parating sa inyo ang inyong hari nang may katuwiran at ililigtas kayo.
Mapagpakumbaba at sasakay siya sa isang asno, sa anak ng isang asno. 10 At aalisin
ko ang karwahe mula sa Efraim at ang kabayo mula sa Jerusalem at aalisin ang pana
mula sa digmaan; sapagkat magsasalita siya ng kapayapaan sa mga bansa at mula
sa bawat dagat ang kaniyang pamamahala at mula sa Ilog hanggang sa mga dulo ng
daigdig! 11 At kayo, dahil sa dugo ng aking tipan sa inyo, pinalaya ko ang inyong
mga bilanggo mula sa hukay kung saan walang tubig. 12 Bumalik kayo sa matibay na
tanggulan, mga bilanggo ng pag-asa! Kahit ngayon, ihahayag ko na babalik ako ng
dalawang beses sa inyo, 13 sapagkat binaluktot ko ang Juda bilang aking pana. Pinuno
ko ang aking talanga ng palaso sa pamamagitan ng Efraim. Zion, ginising ko ang iyong
mga anak na lalaki laban sa iyong mga anak na lalaki, Grecia, at ikaw Zion, ginawa
kitang tulad ng espada ng isang mandirigma!" 14 Magpapakita sa kanila si Yahweh at
ipapana ang kaniyang palaso tulad ng kidlat! Sapagkat hihipan ng aking Panginoong
Yahweh ang trumpeta at mauuna siya sa mga bagyo mula sa Teman. 15 Ipagtatanggol
sila ni Yahweh ng mga hukbo at lilipulin nila sila at tatalunin ang mga bato ng mga
tirador. Pagkatapos, iinom sila at sisigaw tulad ng mga kalalakihang lasing sa alak at
mapupuno sila ng alak tulad ng mga mangkok sa altar, tulad ng mga sulok ng altar.
16 Kaya, ililigtas sila ni Yahweh na kanilang Diyos sa araw na iyon, magiging katulad
sila ng isang kawan na kinabibilangan ng kaniyang mga tao, sapagkat magiging mga
hiyas sila ng isang korona, na itinayo sa ibabaw ng kaniyang lupain. 17 Magiging
napakabuti at napakaganda nila! Uunlad sa trigo ang mga kabataang lalaki at mga
birhen sa matamis na alak!

10

1 Humingi kayo ng ulan kay Yahweh sa panahon ng tag-ulan ng tagsibol —Si Yahweh
na siyang gumagawa ng bagyo! — at ipagkakaloob niya ang pagbuhos ng ulan para sa
kanila, at sa mga pananim sa kabukiran para sa sangkatauhan. 2 Sapagkat nagsasabi
ng kasinungalingan ang mga diyus-diyosang nasa sambahayan; nagsasabi ang mga
manghuhula ng pangitaing kasinungalingan; nagsabi sila ng mga mapanlinlang na
mga panaginip at nagbibigay ng aliw na walang kabuluhan. Kaya naliligaw sila
na kagaya ng tupa at nagdurusa dahil walang pastol. 3 Nagliliyab ang aking poot
laban sa mga pastol; ito ay ang mga lalaking kambing—ang mga pinuno— na aking
parurusahan. Aalagaan din ni Yahweh ng mga hukbo ang kaniyang kawan, ang
sambahayan ni Juda, at gagawin silang kagaya ng kabayong pandigma sa labanan!
4 Magmumula sa kanila ang panulukang bato, magmumula sa kanila ang tulos ng
tolda, magmumula sa kanila ang panang pandigma; magmumula sa kanila ang bawat
pinuno. 5 Magiging kagaya sila ng mga mandirigmang tinatapakan ang kanilang mga
kaaway sa maputik na mga daan sa labanan; makikipagdigma sila sapagkat nasa
kanila si Yahweh, at ipahihiya nila ang mga nakasakay sa mga kabayong pandigma.
6 Palalakasin ko ang sambahayan ni Juda at ililigtas ang sambahayan ni Jose; sapagkat
panunumbalikin ko sila at magkakaroon ako ng awa sa kanila. Parang hindi ko sila
itinakwil, sapagkat Ako si Yahweh ang kanilang Diyos, at ako ay tutugon sa kanila.

[7] At magiging katulad ng isang mandirigma ang Efraim, at magagalak ang kanilang
mga puso na parang nakainom ng alak; makikita ito ng kanilang mga anak at sila
ay magagalak. Magagalak ang kanilang mga puso sa akin. [8] Sisipulan ako sa sila
at titipunin, sapagkat sasagipin ko sila at magiging napakarami nila kagaya ng dati.
[9] Inihasik ko sila sa mga tao ngunit naalala parin nila ako sa malayong mga bansa.
Kaya sila at ang kanilang mga anak ay mabubuhay at makakabalik. [10] Sapagkat
panunumbalikin ko muli sila mula sa lupain ng Egipto at titipunin sila mula sa Asiria,
dadalhin ko sila sa lupain ng Gilead at Lebanon hanggang sa wala nang silid para
sa kanila. [11] Dadaan ako sa dagat ng kanilang kadalamhatian; hahampasin ko ang
mga alon sa dagat at patutuyuin ko ang lahat ng kalaliman ng Nilo. Babagsak ang
karangyan ng Asiria. At ang kapangyarihan ng setro ng Egipto ay mawawala mula
sa mga taga Egipto. [12] Palalakasin ko sila sa aking sarili, at lalakad sila ayon sa aking
pangalan. Ito ang pahayag ni Yahweh.

11

[1] Buksan mo ang iyong mga pintuan Lebanon, upang tupukin ng apoy ang iyong
mga sedar! [2] Managhoy kayong mga puno ng sipres, sapagkat nabuwal na ang mga
puno ng sedar! Ang dating karangyaan ay ganap nang nawasak. Managhoy kayo, mga
ensina ng Bashan, sapagkat bumagsak na ang matatag na kagubatan. [3] Humahagulgol
ang mga pastol sapagkat nawasak na ang kanilang kaluwalhatian. Ang tinig ng
batang leon ay umaatungal sapagkat ganap nang nawasak ang ipinagmamalaki ng
Ilog Jordan! [4] Ito ang sinabi ni Yahweh na aking Diyos: “Katulad ng isang pastol na
nagbabantay sa mga kawan na nakatalaga para katayin. [5] (Ang sinumang bumili at
kumatay sa mga ito ay hindi maparurusahan, at sasabihin ng mga nagbenta sa mga
ito 'Purihin si Yahweh! Ako ay naging mayaman! Sapagka't walang awa sa kanila
ang mga pastol na nagtatrabaho para sa kawan ng may ari.) [6] Sapagkat hindi na
ako maaawa sa mga naninirahan sa lupain!” —Ito ang pahayag ni Yahweh” Tingnan
mo! Ako mismo ang magpapasakamay ng bawat tao sa mga kamay ng kaniyang
kapwa at sa mga kamay ng kaniyang hari. Wawasakin nila ang lupain. Hindi ko
sasagipin ang Juda mula sa kanilang kamay.” [7] Kaya ako ang naging pastol ng mga
kawan na itinalaga upang katayin, para sa mga nagbebenta ng tupa. Kumuha ako
ng dalawang tungkod; ang isang tungkod ay tinawag kong “Kagandahang loob” at
ang isa ay tinawag kong “Pagkakaisa.” Sa ganitong paraan ko ipapastol ang mga
kawan. [8] Pinatay ko ang tatlong pastol sa loob ng isang buwan, at napagod na ako
sa mga may-ari ng tupa, sapagkat kinasuklaman din nila ako. [9] At sinabi ko sa mga
may-ari, “Hindi na ako makapagtatagal na magtatrabaho sa inyo bilang isang pastol.
Ang mga tupang namamatay hayaan silang mamatay; ang mga tupang napapahamak
hayaan silang mapahamak. Hayaan ang mga naiwang tupa na kakainin ang laman
ng kanilang kapwa.” [10] Kaya kinuha ko ang aking tungkod ng “Kagandahang loob” at
binali ito upang baliin ang kasunduan na aking ginawa sa lahat ng aking mga tribu.
[11] Sa araw na iyon ang kasunduan ay nabali, at nalaman ng mga nagtitinda ng tupa at
ng mga nanonood sa akin na si Yahweh ang nagsasabi. [12] Sinabi ko sa kanila na “Kung
sa palagay ninyong makakabuti sa inyo, bayaran ninyo ang aking sahod. Ngunit kung
hindi, huwag ninyong gawin ito.”Kaya tinimbang nila ang aking sahod, tatlumpung
piraso ng pilak. [13] Pagkatapos sinabi ni Yahweh sa akin, “ilagay mo ang pilak sa
kabang-yaman, ang pinakamahusay na halaga na halagang ibinigay nila sa iyo!” Kaya
kinuha ko ang tatlumpung piraso ng pilak at inilagay ko sa kabang-yaman sa tahanan
ni Yahweh. [14] Pagkatapos binali ko ang aking pangalawang tungkod ng “Pagkakaisa,”
upang baliin ang pagkakapatiran sa pagitan ng Juda at Israel. [15] Sinabi sa akin ni
Yahweh, “Muli, kunin mo ang mga kagamitan ng isang hangal na pastol para sa

iyong sarili. 16 Sapagkat tingnan mo, magtatalaga ako ng isang pastol sa lupain, hindi niya pangangalagaan ang mga napapahamak na tupa. Hindi niya hahanapin ang nawawalang tupa o gagamutin man ang mga pilay na tupa. Hindi niya pakakainin ang malusog na tupa, ngunit kakainin niya ang laman ng mga pinatabang tupa at tinatanggal ang kanilang mga kuko. 17 Aba sa mga walang kabuluhang pastol na pinapabayaan ang kawan! Dumating nawa ang espada laban sa kaniyang braso at sa kaniyang kanang mata. Matutuyo nawa ang kaniyang braso at mabubulag nawa ang kaniyang kanang mata!"

12

1 Ito ang pahayag ng salita ni Yahweh tungkol sa Israel— ang pahayag ni Yahweh na siyang lumikha ng kalangitan at nagtatag sa pundasyon ng mundo, siya na lumalang sa espiritu ng sangkatauhan sa loob ng tao: 2 "Tingnan mo, gagawin kong isang tasa ang Jerusalem na magdudulot sa lahat ng mga taong nakapalibot sa kaniya para magpasuray-suray; magiging ganito rin ang Juda sa panahon ng paglusob laban sa Jerusalem. 3 Mangyayari ito sa panahong iyon na gagawin kong mabigat na bato ang Jerusalem para sa lahat ng mga tao. Ang sinumang sumubok na magbuhat sa batong iyon ay labis niyang masasaktan ang kaniyang sarili, at magsasama-sama laban sa lungsod na iyon ang lahat ng mga bansa sa mundo. 4 Ito ang pahayag ni Yahweh"— Sa araw na iyon, hahampasin ko ng malaking pagkatakot ang bawat kabayo at ng pagkabaliw ang bawat mangangabayo. Titingin ako ng may kagandahang-loob sa sambahayan ng Juda at bubulagin ang bawat kabayo ng mga hukbo. 5 At sasabihin ng mga pinuno ng Juda sa kanilang mga puso, 'Ang mga naninirahan sa Jerusalem ang aming kalakasan dahil kay Yahweh ng mga hukbo, na kanilang Diyos.' 6 Sa araw na iyon, gagawin kong parang paglutuan sa gitna ng panggatong ang mga pinuno ng Juda at parang umaapoy na sulo sa gitna ng mga nakatayong ginapas na mga trigo, sapagkat tutupukin nila ang lahat ng mga taong nakapalibot sa kanilang kanan at sa kanilang kaliwa. Muling mamumuhay ang Jerusalem sa kanilang sariling lugar. " 7 Unang ililigtas ni Yahweh ang mga tolda ng Juda, upang ang karangalan ng sambahayan ni David at ang karangalan ng mga naninirahan sa Jerusalem ay hindi magiging higit kaysa sa buong Juda. 8 Sa araw na iyon si Yahweh ang magiging taga-pagtanggol ng mga naninirahan sa Jerusalem, at sa araw na iyon ang mga mahihina sa kanila ay magiging tulad ni David, habang ang sambahayan ni David ay magiging tulad ng Diyos, tulad ng anghel ni Yahweh sa harapan nila. 9 "Mangyayari ito sa araw na iyon na sisimulan kong wasakin ang lahat ng bansa na dumating laban sa Jerusalem." 10 Ngunit ibubuhos ko ang espiritu ng pagkahahabag at pagsusumamo sa sambahayan ni David at sa mga naninirahan sa Jerusalem, kaya titingin sila sa akin, na kanilang sinaksak. Tatangis sila para sa akin, gaya ng isang tumatangis para sa nag-iisang anak na lalaki; Mananaghoy sila nang may kapaitan para sa kaniya tulad ng mga nananaghoy sa pagkamatay ng panganay na anak na lalaki. 11 Sa araw na iyon ang mga panaghoy sa Jerusalem ay magiging katulad ng mga panaghoy sa Hagad-rimon sa kapatagan ng Megido. 12 Ang lupain ay tatangis, ang bawat angkan ay hiwalay mula sa ibang mga angkan. Ang angkan ng sambahayan ni David ay ihihiwalay, at ang kanilang mga asawa ay ihihiwalay mula sa mga lalaki. Ang angkan ng sambahayan ni Nathan ay ihihiwalay, at ang kanilang mga asawang babae ay ihihiwalay sa mga lalaki. 13 Ang angkan ng sambahayan ni Levi ay ihihiwalay, at ang kanilang mga asawang babae ay ihihiwalay sa mga lalaki. 14 Lahat ng natitirang mga angkan— ang bawat angkan ay ihihiwalay, at ang kanilang mga asawang babae ay ihihiwalay sa mga lalaki."

13

1 “Sa araw na iyon, isang bukal ang bubuksan para sa sambahayan ni David at
sa mga naninirahan sa Jerusalem, para sa kanilang kasalanan at karumihan. 2 At
mangyayari ito sa araw na iyon, “—ito ang pahayag ni Yahweh ng mga hukbo—
”na tatanggalin ko ang mga pangalan ng mga diyus-diyosan mula sa lupain upang
hindi na sila maalala kailanman. Palalabasin ko rin sa lupain ang mga bulaang
propeta at ang kanilang maruming espiritu. 3 Kung magpapatuloy sa pagpapahayag
ang sinuman, sasabihin sa kaniya ng kaniyang ama at ina na siyang nagsilang sa
kaniya, 'Hindi ka mabubuhay, sapagkat nagsalita ka ng kasinungalingan sa pangalan
ni Yahweh!' At ang ama at ina na siyang nagsilang sa kaniya ang sasaksak sa kaniya
kapag magpapahayag siya. 4 At mangyayari ito sa araw na iyon na ang bawat propeta
ay ikakahiya ang kaniyang pangitain kapag siya ay magpapahayag na. Ang mga
propetang ito ay hindi na magsusuot kailanman ng mabalahibong balabal, upang
linlangin ang mga tao. 5 Sapagkat sasabihin ng bawat isa, 'Hindi ako isang propeta!
Isa akong lalaking nagtatrabaho sa lupa, sapagkat ang lupa ay naging trabaho ko na
nang ako ay binata pa lamang!' 6 Ngunit may isang magsasabi sa kaniya, 'Ano ang
mga sugat na ito sa pagitan ng iyong mga braso?' at sasagot siya, 'Ako ay nasugatan
nang nasa bahay ako ng aking mga kaibigan.”' 7 “Espada! Gisingin mo ang iyong
sarili labanan mo ang aking pastol, ang lalaki na nakatayo ng malapit sa akin” —
Ito ang pahayag ni Yahweh ng mga hukbo.” Patayin ang pastol, at ang kawan ay
magkakawatak-watak! Sapagkat ipipihit ko ang aking kamay laban sa mga mahihina.
8 At mangyayari ito sa buong lupain”— ito ang pahayag ni Yahweh— “na ang dalawa
sa tatlong bahagi nito ay mahihiwalay! Ang mga taong iyon ay mamatay; ang ikatlong
bahagi lamang ang mananatli doon. 9 Dadalhin ko ang ikatlong bahaging iyon sa apoy
at dadalisayin ang mga ito na gaya ng pagdalisay sa pilak; susubukin ko sila gaya ng
pagsubok sa ginto. Tatawag sila sa aking pangalan, at sasagutin ko sila at sasabihin,
'Ito ay aking mga tao!' at sasabihin nila, 'Si Yahweh ay aming Diyos!”

14

1 Masdan ninyo! Darating ang araw para kay Yahweh na hahatiin ang iyong
sinamsam sa inyong kalagitnaan! 2 Sapagkat titipunin ko ang bawat bansa laban sa
Jerusalem para sa isang labanan, at masasakop ang lungsod! Sasamsamin ang mga
tahanan at gagawan ng karahasan ang mga kababaihan. Bibihagin ang kalahati ng
lungsod, ngunit ang mga matitirang tao ay hindi pupuksain mula sa lungsod. 3 Ngunit
lalabas si Yahweh at magtataguyod ng digmaan laban sa mga bansang iyon gaya nang
pagtataguyod niya ng digmaan sa panahon ng labanan. 4 Sa araw na iyon, tatayo ang
kaniyang mga paa sa Bundok ng mga Olibo, na nasa tabi ng Jerusalem sa silangan.
Ang Bundok ng mga Olibo ay mahahati sa pagitan ng silangan at ng kanluran sa
pamamagitan ng isang napakalaking lambak, at kalahati ng bundok ay maililipat sa
dakong hilaga at ang kalahati sa dakong timog. 5 At kayo ay magsisitakas pababa sa
lambak sa pagitan ng mga kabundukan ni Yahweh, sapagkat ang lambak sa pagitan
ng mga bundok na iyon ay aabot hanggang sa Azal. Tatakas kayo gaya ng pagtakas
ninyo mula sa lindol sa panahon ni Uzias, hari ng Juda. Pagkatapos, darating si
Yahweh na aking Diyos, at kasama niya ang lahat ng mga banal. 6 Mangyayari ito
sa araw na iyon na hindi na magkakaroon ng liwanag, ngunit wala nang lamig o ni
tubig na namumuo sa lamig. 7 Sa araw na iyon, ang araw na si Yahweh lamang ang
nakakaalam, hindi na magkakaroon ng umaga o gabi, sapagkat magiging maliwanag
sa oras ng gabi. 8 At mangyayari din sa araw na iyon na ang umaagos na tubig ay
dadaloy mula sa Jerusalem. Dadaloy ang kalahati ng tubig sa dagat sa silangan, at
dadaloy ang kalahati sa dagat sa kanluran, tag-araw man o taglamig. 9 Si Yahweh ang

magiging hari sa buong mundo. Sa araw na iyon, naroon si Yahweh, ang nag-iisang
Diyos, at ang kaniyang pangalan lamang. 10 Magiging katulad ng Araba ang lahat ng
lupain, mula Geba hanggang Rimmon sa timog ng Jerusalem. At patuloy na maitataas
ang Jerusalem; mamumuhay siya sa kaniyang sariling lugar, mula sa Tarangkahan
ng Benjamin hanggang sa dating kinaroroonan ng unang tarangkahan—na ngayon
ay Tarangkahan sa Sulok, at mula sa tore ng Hananel hanggang sa mga pisaan ng
ubas ng hari. 11 Maninirahan sa Jerusalem ang mga tao, at hindi na magkakaroon
ng lubusang pagkawasak mula sa Diyos laban sa kanila; Mamumuhay ng ligtas ang
Jerusalem. 12 Ito ang magiging salot na gagamitin ni Yahweh upang lusubin ang
lahat ng tao na nakipagdigma laban sa Jerusalem, mabubulok ang kanilang laman
kahit na nakatayo sila sa kanilang mga paa. Mabubulok ang kanilang mga mata sa
mga ukit nito, at mabubulok ang kanilang mga dila sa loob ng kanilang mga bibig.
13 Mangyayari ito sa araw na iyon na ang lubhang pagkatakot na magmumula sa
Diyos ay darating sa kanila. Susunggaban ng bawat tao ang kamay ng kaniyang
kapwa; bawat kamay ay laban sa kaniyang kapwa. 14 Makikipaglaban din ang Juda
sa Jerusalem. Titipunin nila ang lahat ng kayamanan ng mga karatig bansa— ginto,
pilak, at mga magagandang kasuotan na talagang sagana. 15 Magkakaroon din ng
salot ang mga kabayo at ang mga mola, ang mga kamelyo at mga asno, at ang
bawat hayop na naroon sa mga kampamentong iyon; dadanasin din ng mga ito ang
parehong salot. 16 At mangyayari na lahat ng mananatili sa mga bansang iyon na
nakipaglaban sa Jerusalem ay aakyat taun-taon upang sumamba sa hari, kay Yahweh
ng mga hukbo, at upang ipagdiwang ang Pista ng mga Tolda. 17 At mangyayari na
kung hindi aakyat sa Jerusalem ang sinuman mula sa lahat ng bansa sa mundo upang
sumamba sa hari, kay Yahweh ng mga hukbo, hindi magbibigay ng ulan si Yahweh
sa kanila. 18 At kung ang bansa ng Egipto ay hindi aakyat, hindi sila magkakaroon
ng ulan. Isang salot na magmumula kay Yahweh ang lulusob sa mga bansang hindi
aakyat upang ipagdiwang ang Pista ng mga Tolda. 19 Ito ang magiging parusa sa
Egipto at ang parusa sa bawat bansa na hindi aakyat upang ipagdiwang ang Pista ng
mga Tolda. 20 Ngunit sa araw na iyon, sasabihin ng mga kampanilya ng mga kabayo,
“Naitalaga kay Yahweh,” at ang mga palanggana sa tahanan ng Diyos ay magiging
tulad ng mangkok sa harap ng altar. 21 Sapagkat itatalaga kay Yahweh ng mga hukbo
ang bawat palayok sa Jerusalem at Juda, at ang bawat isa na magdadala ng alay ay
kakain at magpapakulo sa mga ito. Hindi na magkakaroon ng mangangalakal sa
tahanan ni Yahweh ng mga hukbo sa araw na iyon.

Malakias

1 Ang pagpapahayag ng salita ni Yahweh para sa Israel sa pamamagitan ng kamay ni
Malakias. 2 “Inibig ko kayo,” sinabi ni Yahweh. Ngunit sinabi ninyo, “Paano mo kami
inibig?” “Hindi ba kapatid ni Jacob si Esau?” ang pahayag ni Yahweh. “Gayon pa
man, inibig ko si Jacob 3 ngunit kinamuhian ko si Esau. Ginawa kong wasak na lugar
ang kaniyang mga bundok at ginawa kong lugar ng mga asong gubat sa ilang ang
kaniyang mga mana.” 4 Kung sasabihin ng Edom, “Pinabagsak tayo ngunit ibabalik
at itatayo natin ang mga nawasak;” Sinabi ni Yahweh ng mga hukbo, “Itatayo nila
ngunit pababagsakin ko; at tatawagin sila ng mga tao, 'Ang bansa ng kasamaan', at
'Ang mga taong kinapopootan ni Yahweh magpakailanman.”' 5 Makikita ito ng sarili
ninyong mga mata at sasabihin ninyo, “Dakila si Yahweh sa kabila ng mga hangganan
ng Israel.” 6 “Pinararangalan ng isang anak ang kaniyang ama at pinararangalan ng
isang lingkod ang kaniyang panginoon. At kung isa nga akong Ama, nasaan ang
aking karangalan? At kung isa akong panginoon, nasaan ang paggalang para sa
akin? Nagsasalita sa inyo si Yahweh ng mga hukbo, mga paring humamak sa aking
pangalan. Ngunit sinabi ninyo, 'Paano namin hinamak ang iyong pangalan?' 7 Sa
pamamagitan ng paghahandog ng maruming tinapay sa aking altar. At sinabi ninyo,
'Paano ka namin dinungisan?' Sa pamamagitan ng pagsasabing maaaring hamakin
ang hapag ni Yahweh. 8 Kapag naghahandog kayo ng mga hayop na bulag para sa pag-
aalay, hindi ba masama iyon? At kapag naghahandog kayo ng pilay at may sakit, hindi
ba masama iyon? Ihandog ninyo iyan sa inyong gobernador, tatanggapin pa ba niya
kayo o haharapin pa ba niya kayo?” sinabi ni Yahweh ng mga hukbo. 9 At ngayon,
sinusubukan ninyong humingi ng tulong sa Diyos upang maaari siyang mahabag sa
atin. “Sa mga ganitong handog ninyo, tatanggapin pa ba niya kayo?” sabi ni Yahweh
ng mga hukbo. 10 “O, kung may isa man sa inyo ang maaaring magsara ng mga
tarangkahan ng templo upang hindi kayo makapagsindi ng apoy sa aking altar nang
walang kabuluhan! Hindi ako nalulugod sa inyo,” sabi ni Yahweh ng mga hukbo, “at
hindi ko tatanggapin ang anumang handog mula sa inyong kamay. 11 Sapagkat mula
sa pagsikat ng araw hanggang sa paglubog nito, magiging dakila ang aking pangalan
sa mga bansa; sa bawat lugar na ihahandog ang insenso para sa aking pangalan at
maging ang dalisay na handog. Sapagkat magiging dakila ang aking pangalan sa mga
bansa,” sabi ni Yahweh ng mga hukbo. 12 “Ngunit nilalapastangan ninyo ito nang
sabihin ninyong marumi ang hapag ng Panginoon at ang mga prutas nito, dapat
hamakin ang pagkain nito. 13 Sinabi rin ninyo, 'Nakakapagod na ito,' at pasinghal
ninyo itong hinamak,” sabi ni Yahweh ng mga hukbo. “Dinadala ninyo kung ano
ang kinuha ng isang mabangis na hayop o ang pilay o may sakit; at dinala ninyo ito
bilang inyong mga handog! Dapat ko ba itong tanggapin mula sa inyong kamay?” sabi
ni Yahweh. 14 “Sumpain ang mandaraya na may isang lalaking hayop sa kaniyang
kawan at nangakong ibibigay ito sa akin at gayon pa man inihandog sa akin, ang
Panginoon, kung ano ang may kapintasan, sapagkat isa akong dakilang Hari,” sabi ni
Yahweh ng mga hukbo, “at kinakatakutan ng mga bansa ang aking pangalan.”

2

1 At ngayon, kayong mga pari, ang utos na ito ay para sa inyo. 2 Sabi ng Diyos
ng mga hukbo, “Kung hindi kayo makikinig at kung hindi ninyo ito tatanggapin sa
inyong puso upang bigyan nang kaluwalhatian ang aking pangalan,” magpapadala
ako ng sumpa sa inyo at susumpain ko ang inyong mga biyaya. Sa katunayan,
sinumpa ko na sila, dahil hindi ninyo tinanggap sa inyong puso ang aking kautusan.

3 Tingnan ninyo, sasawayin ko ang inyong kaapu-apuhan at ipapahid ko ang dumi
sa inyong mga mukha, ang dumi ng inyong mga inalay at alisin kayo kasama nito.
4 At malalaman ninyo na ipinadala ko ang utos na ito sa inyo at upang manatili ang
aking kasunduan kay Levi," sabi ni Yahweh ng mga hukbo. 5 Ang aking kasunduan sa
kaniya ay isang buhay at kapayapaan at ibinigay ko ang mga bagay na ito sa kaniya
bilang mga bagay na magpaparangal sa akin. Pinarangalan niya ako, natakot at
nagpakababa sa aking pangalan. 6 Ang totoong katuruan ay nasa kaniyang mga bibig
at ang kasamaan ay hindi masumpungan sa kaniyang mga labi. Kasama ko siyang
lumakad sa kapayapaan at katuwiran at inilayo niya ang marami mula sa kasalanan.
7 Sapagkat ang labi ng pari ay dapat ingatan ang kaalaman at dapat sumangguni ang
mga tao ng tagubilin sa kaniyang bibig, sapagkat siya ang aking mensahero, ako si
Yahweh ng mga hukbo. 8 Ngunit lumihis kayo mula sa totoong daan. Nagdulot kayo
ng pagkatisod ng marami sa paggalang sa kautusan. Sinira ninyo ang kasunduan
ni Levi," sabi ni Yahweh ng mga hukbo. 9 "Bilang kapalit, gagawin ko rin kayong
kalait-lait at kahiya-hiya sa harapan ng lahat ng mga tao, dahil hindi ninyo iningatan
ang aking mga pamamaraan, ngunit sa halip ay ipinakita ninyo na may pinapanigan
kayo sa inyong pagtuturo." 10 Hindi ba lahat tayo ay may isang ama? Hindi ba iisang
Diyos ang lumikha sa atin? Bakit tayo nakikitungo nang may pandaraya laban sa
ating kapatid, na nilalapastangan ang kasunduan ng ating mga ama? 11 Gumawa
nang pandaraya ang Juda at kasuklam-suklam na mga bagay ang ginawa sa Israel
at sa Jerusalem. Sapagkat nilapastangan ng Juda ang banal na lugar ni Yahweh na
kaniyang iniibig at napangasawa niya ang anak na babae ng isang dayuhang diyus-
diyosan. 12 Ihiwalay nawa ni Yahweh mula sa mga tolda ang sinumang kaapu-apuhan
ng taong gumawa nito, kahit na ang isang nagdadala ng alay kay Yahweh ng mga
hukbo. 13 At ginawa rin ninyo ito. Tinakpan ninyo ng mga luha ang altar ni Yahweh,
nang may pagtatangis at paghihinagpis, dahil hindi na siya sumasang-ayon na tingnan
ang alay at hindi niya ito tinatanggap nang may kaluguran mula sa inyong kamay.
14 Ngunit sinasabi ninyo, "Bakit ayaw niya?" Sapagkat saksi si Yahweh sa pagitan
mo at sa asawa ng inyong kabataan na pinagtaksilan mo, kahit na kasama mo siya
at asawa mo sa pamamagitan ng kasunduan. 15 Hindi ba ginawa kayong iisa nang
may bahagi ng kaniyang espiritu? At bakit niya kayo ginawang iisa? Dahil umaasa
siyang magkakaroon ng maka-Diyos na lahi. Kaya ingatan ninyo ang inyong mga
sariling kalooban at huwag hayaan ang sinuman na magtaksil sa asawa ninyo noong
kabataan ninyo. 16 "Sapagkat kinamumuhian ko ang paghihiwalay," sabi ni Yahweh
na Diyos ng Israel, at siya na tinatakpan ang kaniyang damit nang karahasan" sabi ni
Yahweh ng mga hukbo. "Kaya ingatan ninyo ang inyong sariling kalooban at huwag
mawalan ng tiwala." 17 Pinagod ninyo si Yahweh sa pamamagitan ng inyong mga
salita. Ngunit sinasabi ninyo, "Paano namin siya pinagod?" Sa pagsasabing, "Lahat
ng gumagawa ng masama ay mabuti sa paningin ni Yahweh at nagagalak siya sa
kanila;" o "Nasaan ang Diyos nang katarungan?"

3

1 "Tingnan ninyo, malapit ko ng isugo ang aking mensahero at ihahanda niya ang
daan sa harapan ko. At ang Panginoon na inyong hinahanap, ay biglang darating sa
kaniyang templo; at ang mensahero ng tipan na iyong kinaluluguran, tingnan ninyo,
dumarating siya," sabi ni Yahweh ng mga hukbo. 2 Ngunit sino ang makapagtitiis sa
araw ng kaniyang pagdating? At sino ang tatayo kapag nagpakita siya? Sapagkat siya
ay katulad ng apoy nang tagapaglinang at katulad ng sabong panlaba. 3 Uupo siya
upang mamuno bilang isang tagapaglinang at tagapagdalisay ng pilak at dadalisayin
niya ang mga anak na lalaki ni Levi. At lilinangin niya silang katulad ng ginto at

pilak at magdadala sila ng mga alay ng katuwiran kay Yahweh. 4 At ang alay ng
Juda at Jerusalem ay magiging kalugud-lugod kay Yahweh, gaya ng mga araw noong
una at gaya ng mga sinaunang panahon. 5 “Pagkatapos lalapit ako sa inyo para
sa paghahatol. Magiging isa akong mabilis na saksi laban sa mga manghuhula, sa
mga mangangalunya, sa mga hindi totoong saksi, at laban sa mga nang-aapi sa mga
inuupahang manggagawa sa kaniyang sahod, sila na nang-aapi sa mga balo at sa
mga ulila, at naglalayo sa mga dayuhan sa kanilang mga karapatan, at laban sa
mga taong hindi ako pinararangalan,” sabi ni Yahweh ng mga hukbo. 6 Sapagkat
akong si Yahweh ay hindi nagbabago; kaya kayong mga tao ni Jacob ay hindi pa
nalilipol. 7 Mula pa sa mga araw ng inyong mga magulang, tinalikuran ninyo ang
aking mga batas at hindi ito iningatan. Manumbalik kayo sa akin at manunumbalik
din ako sa inyo.” sabi ni Yahweh ng mga hukbo. “Ngunit sinasabi ninyo, 'Paano
kami manunumbalik?' 8 Maaari bang nakawan ng tao ang Diyos? Gayon pa man,
ninanakawan ninyo ako. Ngunit sinasabi ninyo, 'Paano ka namin ninakawan?' Sa
mga ikapu at sa mga handog. 9 Isinumpa kayo sa pamamagitan ng isang sumpa,
sapagkat ninakawan ninyo ako, ang buong bansang ito. 10 Dalhin ang buong ikapu
sa silid-imbakan upang may makain sa aking tahanan. At subukan ninyo ako ngayon
sa ganito,” sabi ni Yahweh ng mga hukbo, “kung hindi ko bubuksan sa inyo ang mga
bintana ng langit sa inyo at ibuhos ang mga pagpapala sa inyo, hanggang sa walang
sapat na silid na paglagyan nito. 11 Sasawayin ko ang maninira para sa inyo upang
hindi nito sirain ang ani sa inyong lupain; hindi mawawala ang bunga ng mga ubas
ninyo sa mga bukid bago ang takdang panahon,” sabi ni Yahweh ng mga hukbo.
12 “Tatawagin ka ng lahat ng mga bansa na pinagpala; sapagkat magiging lupain ka
nang kagalakan,” sabi ni Yahweh ng mga hukbo. 13 “Ang mga salita ninyo ay naging
lapastangan laban sa akin,” sabi ni Yahweh. “Ngunit sinasabi ninyo, “Ano ang sinabi
namin laban sa iyo?' 14 Sinabi ninyo, ''Walang kabuluhan ang maglingkod sa Diyos.
Ano ang napapala natin dito sa pag-ingat ng kaniyang mga tagubilin at lumakad
tayo nang may pagdadalamhati sa harapan ni Yahweh ng mga hukbo? 15 At ngayon,
tinatawag nating mapalad ang palalo na tao. Hindi lamang pinagpapala ang mga
masasama ngunit sinusubukan nila ang Diyos at tumatakas.” 16 At ang mga may takot
kay Yahweh ay nagsabi sa isa't isa; nagbigay pansin si Yahweh at nakinig, at isang
aklat ng alaala ang nasulat sa kaniyang harapan para sa mga may takot kay Yahweh
at iginagalang ang kaniyang pangalan. 17 “Sila ay magiging akin,” sabi ni Yahweh ng
mga hukbo, “ang tangi kong kayamanan, sa araw na aking gawin; ililigtas ko sila gaya
ng pagligtas ng isang tao sa kaniyang anak na naglilingkod sa kaniya. 18 At minsan
pa, muli ninyong makikita ang pagkakaiba sa pagitan ng matuwid at masama, sa
pagitan ng sumasamba sa Diyos at sa hindi sumasamba sa kaniya.

4

1 Sapagkat tingnan ninyo, ang araw ay dumarating, na nagliliyab na parang isang
pugon, kapag ang lahat ng mayabang at lahat ng gumagawa ng masama ay magiging
parang dayami. Susunugin sila sa araw na paparating,” sabi ni Yahweh ng mga
hukbo, “upang walang maiwan kahit ugat at maging sanga man. 2 Ngunit sa inyong
may takot sa aking pangalan, sisikat ang araw nang katuwiran na may kagalingan
sa mga pakpak nito. Lalabas kayo na lumulukso katulad ng guya mula sa kulungan.
3 Tatapakan ninyo ang masasama, sapagkat sila ay magiging mga abo sa ilalim ng
mga talampakan ng inyong mga paa sa araw na gawin ko,” sabi ni Yahweh ng mga
hukbo. 4 “Alalahanin ninyong sundin ang utos ng aking lingkod na si Moises, ang
mga kasunduan at alituntunin na iniutos ko sa kaniya sa Horeb para sa buong Israel.
5 Tingnan ninyo, isusugo ko sa inyo si Elias, na propeta bago dumating ang dakila at

katakut-takot na araw ni Yahweh. 6 At ipapanumbalik niya ang puso ng mga ama sa
mga anak, at ang puso ng mga anak sa kanilang mga ama; upang hindi ako darating
at lusubin ang lupain nang may ganap na pagkawasak."

Mateo

1 Ito ang aklat ng talaan ng angkan ni Jesu-Cristo na anak ni David na anak ni
Abraham. 2 Si Abraham ang ama ni Isaac at si Isaac ang ama ni Jacob, at si Jacob
ang ama ni Juda at ng mga kapatid niya. 3 Si Juda ang ama ni Fares at Zara kay
Tamar, si Fares ang ama ni Esrom at si Esrom ang ama ni Aram. 4 Si Aram ang ama
ni Aminadab, si Aminadab ang ama ni Naason, si Naason ang ama ni Salmon. 5 Si
Salmon ang ama ni Boaz kay Rahab, si Boaz ang ama ni Obed kay Ruth, si Obed ang
ama ni Jesse, 6 Si Jesse ang ama ni David na hari, si David ang ama ni Solomon sa
asawa ni Urias. 7 Si Solomon ang ama ni Rehoboam, si Rehoboam ang ama ni Abias,
si Abias ang ama ni Asa. 8 Si Asa ang ama ni Josafat, si Josafat ang ama ni Joram, si
Joram ang ama ni Ozias. 9 Si Ozias ang ama ni Jotam, si Jotam ang ama ni Acaz, si
Acaz ang ama ni Ezequias. 10 Si Ezequias ang ama ni Manases, si Manases ang ama ni
Amon, at si Amon ang ama ni Josias. 11 Si Josias ang ama ni Jeconias at ng mga kapatid
niya noong panahon ng pagpapatapon sa Babilonia. 12 Pagkatapos ng pagpapatapon
sa Babilonia, anak naman ni Jeconias si Salatiel, si Salatiel ay ninuno ni Zerubabel.
13 Si Zerubabel ang ama ni Abiud, si Abiud ang ama ni Eliakim, at si Eliakim ang
ama ni Azor. 14 Si Azor ang ama ni Sadok, si Sadok ang ama ni Aquim, at si Aquim
ang ama ni Eliud. 15 Si Eliud ang ama ni Eliasar, si Eliasar ang ama ni Matan, at si
Matan ang ama ni Jacob. 16 Si Jacob ang ama ni Jose na asawa ni Maria na nagsilang
kay Jesus, na tinatawag na Cristo. 17 Lahat ng salinlahi mula kay Abraham hanggang
kay David ay labing-apat na salinlahi, mula kay David hanggang sa pagkakatapon sa
Babilonia ay labing-apat na salinlahi, mula sa pagpapatapon sa Babilonia hanggang
kay Cristo ay labing-apat na salinlahi. 18 Naganap ang kapanganakan ni Jesu-Cristo
sa ganitong kapamaraanan. Si Maria na kaniyang ina ay naipagkasundong maikasal
kay Jose. Ngunit bago pa man sila magsama, nalamang nagdadalang tao siya sa
pamamagitan ng Banal na Espiritu. 19 Si Jose na asawa niya ay isang matuwid na
tao, ngunit ayaw niyang mapahiya si Maria sa mga tao. Kaya palihim niyang tinapos
ang kasunduan niyang magpakasal sa kaniya. 20 Habang iniisip ni Jose ang mga
bagay na ito, nagpakita sa kaniya ang isang anghel ng Panginoon sa panaginip at
sinabi, “Jose, anak ni David, huwag kang matakot na pakasalan si Maria dahil ang
kaniyang pinagbubuntis ay sa Banal na Espiritu. 21 Isisilang niya ang isang anak na
lalaki at papangalanan mo siyang Jesus, sapagkat ililigtas niya ang kaniyang mga
tao mula sa mga kasalanan nila.” 22 Nangyari ang lahat ng ito upang matupad ang
mga sinabi ng Panginoon sa pamamagitan ng propeta, na nagsasabi, 23 “Masdan ito,
magdadalang tao ang isang birhen at magsisilang ng isang lalaki at tatawagin nilang
Emmanuel”— na nangangahulugang, “kasama natin ang Diyos.” 24 Nagising si Jose
mula sa kaniyang pagkakatulog at ginawa niya ang iniutos ng anghel ng Panginoon
sa kaniya at kinuha niya si Maria bilang asawa niya. 25 Gayunpaman, hindi niya
ito sinipingan hanggang sa isinilang niya ang anak na lalaki. At tinawag niya ang
kaniyang pangalan na Jesus.

2

1 Pagkatapos maipanganak si Jesus sa Bethlehem ng Judea sa mga araw ni Haring
Herodes, dumating sa Jerusalem ang mga pantas na kalalakihan mula sa silangan
na nagsasabi, 2 “Nasaan siyang ipinanganak na Hari ng mga Judio? Nakita namin
ang bituin niya sa silangan kaya pumarito kami upang sumamba sa kaniya.” 3 Nang
marinig ito ni haring Herodes, nabagabag siya at ang buong Jerusalem na kasama

niya. 4 At tinipon ni Herodes ang lahat ng mga punong pari at mga eskriba ng mga
tao, at tinanong niya ang mga ito, “Saan ipapanganak ang Cristo?” 5 Sinabi nila sa
kaniya, “Sa Bethlehem ng Judea, sapagkat ito ang isinulat ng propeta, 6 'At ikaw,
Bethlehem, sa lupain ng Judah, ay hindi pinakahamak sa mga pinuno ng Judah,
sapagkat sayo magmumula ang isang pinuno na magpapastol sa aking mga taong
Israelita.'” 7 At lihim na ipinatawag ni Herodes ang mga pantas na kalalakihan upang
tanungin kung ano ang tiyak na oras na nagpakita ang bituin. 8 Pinapunta niya ang
mga ito sa Bethlehem at sinabing, “Humayo kayo at hanaping mabuti ang bata. Kung
nahanap ninyo siya, ipaalam ninyo sa akin upang makapunta at makasamba din ako
sa kaniya.” 9 Pagkatapos nilang makinig sa hari, sila ay tumuloy sa kanilang lakbayin,
at pinangunahan sila ng bituwin na kanilang nakita mula sa silangan hanggang sa
ito ay tumigil kung nasaan naroroon ang bata. 10 Nang nakita nila ang bituin, sila
ay nagalak nang may labis na kagalakan. 11 Sila ay pumunta sa bahay at kanilang
nakita ang bata kasama ng kaniyang inang si Maria. Yumukod sila at sumamba sa
kaniya. Binuksan nila ang kanilang mga kayamanan at inihandog nila ang kanilang
mga kaloob na ginto, kamanyang, at mira. 12 Binalaan sila ng Diyos sa panaginip
na huwag nang bumalik kay Herodes, kaya umiba sila ng daan pauwi sa kanilang
bayan. 13 Pagkatapos nilang umalis, isang anghel ng Panginoon ang nagpakita kay
Jose sa panaginip at sinabi, “Bumangon ka, dalhin mo ang bata at ang kaniyang
ina at tumakas kayo patungong Egipto. Manatili kayo doon hanggang sa sasabihin
ko, sapagkat hahanapin ni Herodes ang bata upang patayin siya”. 14 Sa gabing iyon,
bumangon si Jose at kinuha ang bata at ang kaniyang ina at umalis patungong Egipto.
15 Nanatili siya roon hanggang sa pagkamatay si Herodes. Tinupad nito ang sinabi
ng Panginoon sa pamamagitan ng propeta, “Mula sa Egipto tinawag ko ang aking
anak.” 16 Nang nakita ni Herodes na kinutya siya ng mga pantas na kalalakihan,
siya ay nagalit nang labis. Nagsugo siya at ipinapatay ang lahat ng mga batang
lalaking naroon sa Bethlehem at sa buong rehiyon, ang mga may dalawang taong
gulang pababa ayon sa tiyak na panahong nalaman niya mula sa mga pantas. 17 At
natupad nga ang sinabi sa pamamagitan ng propeta na si Jeremias, 18 “Isang tinig ang
narinig sa Ramah, pananangis at labis na pagdadalamhati, umiiyak si Raquel para
sa kaniyang mga anak at ayaw niyang paaliw sapagkat sila ay wala na.” 19 Nang si
Herodes ay namatay, masdan ito, nagpakita sa isang panaginip ang isang anghel ng
Panginoon kay Jose sa Egipto at sinabi, 20 “Bumangon ka at kunin mo ang bata at ang
kaniyang ina at pumunta kayo sa lupain ng Israel, sapagkat ang mga naghahangad sa
buhay ng bata ay patay na.” 21 Bumangon si Jose at kinuha ang bata at ang kaniyang
ina at tumungo sila sa lupain ng Israel. 22 Ngunit nang mabalitaan niya na si Arquelao
na ang naghahari sa Judea kapalit ng kaniyang ama na si Herodes, natakot siyang
pumunta roon. Pagkatapos siyang balaan ng Diyos sa panaginip, umalis siya patungo
sa rehiyon ng Galilea 23 at pumunta siya at nanirahan sa lungsod na tinatawag na
Nazaret. Natupad kung ano ang sinabi sa pamamagitan ng mga propeta na siya ay
tatawaging Nazareno.

3

1 Sa mga araw na iyon ay dumating si Juan na Tagapagbautismo na nangangaral
sa ilang ng Judea at nagsasabi, 2 “Magsisi kayo, sapagkat malapit na ang kaharian ng
langit.” 3 Sapagkat siya ang binanggit ni propeta Isaias na nagsasabi, “Isang tinig
ang sumisigaw mula sa ilang, 'Ihanda ang daan ng Panginoon, gawing matuwid
ang kaniyang landas.'” 4 Ngayon, nagsusuot si Juan ng damit na gawa sa buhok
ng kamelyo at sinturong balat sa kaniyang baywang. Ang kaniyang pagkain ay

mga balang at pulot-pukyutan. 5 Pumunta sa kaniya ang mga taga-Jerusalem, taga-
Judea at lahat ng karatig rehiyon ng Ilog ng Jordan. 6 Binautismuhan niya sila sa
Ilog ng Jordan habang sila ay nagpapahayag ng kanilang mga kasalanan. 7 Ngunit
nang makita niyang nagsisidatingan ang maraming mga Pariseo at mga Saduseo
upang magpabautismo sa kaniya, sinabi niya sa kanila, “Kayong mga anak ng mga
makamandag na mga ahas, sino ang nagbabala sa inyo na makakaiwas kayo sa poot
na darating? 8 Mamunga kayo na karapat-dapat sa pagsisisi. 9 Huwag ninyong
isiping sabihin sa inyong mga sarili na, 'Si Abraham ang aming ama.' Sapagkat
sinasabi ko sa inyo na kayang bumuhay ng Diyos ng mga anak ni Abraham kahit
pa mula sa mga batong ito. 10 Nakahanda na ang palakol sa mga ugat ng mga puno.
Kaya bawat punong hindi namumunga ng mabuti ay puputulin at itatapon sa apoy.
11 Binababautismuhan ko kayo sa tubig para sa pagsisisi. Ngunit ang darating kasunod
ko ay mas makapangyarihan kaysa sa akin at ako ay hindi karapat-dapat na magdala
maging sa kaniyang sandalyas. Babautismuhan niya kayo sa Banal na Espiritu at
sa apoy. 12 Hawak niya ang kaniyang kalaykay upang linising maigi ang kaniyang
giikan at tipunin ang kaniyang trigo sa bahay-imbakan. Ngunit susunugin niya ang
mga ipa sa pamamagitan ng apoy na kailanman ay hindi maapula.” 13 Pagkatapos
ay dumating si Jesus sa Ilog ng Jordan mula Galilea upang magpabautismo kay Juan.
14 Ngunit pinigilan siya ni Juan at nagsasabi, “Ako ang dapat mong bautismuhan?
Bakit ka lumalapit sa akin?” 15 Tumugon si Jesus at sinabi sa kaniya, “Pahintulutan
mo ito ngayon sapagkat ito ang nararapat upang matupad natin ang lahat ng
katuwiran.” Kaya pinahintulutan siya ni Juan. 16 Pagkatapos niyang mabautismuhan,
agad umahon si Jesus sa tubig, at masdan ito, bumukas ang mga langit sa kaniya.
Nakita niya ang pagbaba ng Espiritu ng Diyos na parang kalapati na dumapo sa
kaniya. 17 Masdan ito, may isang tinig na mula sa mga langit na nagsasabi, “Ito ang
pinakamamahal kong Anak. Lubos akong nalulugod sa kaniya.”

4

1 Pagkatapos, pinangunahan ng Espiritu si Jesus sa ilang upang tuksuhin ng diyablo.
2 Noong nag-ayuno siya sa loob ng apatnapung araw at apatnapung gabi, siya ay
nagutom. 3 Dumating ang manunukso at sinabi sa kaniya, “Kung ikaw ang Anak ng
Diyos, utusan mo ang mga batong ito na maging tinapay.” 4 Ngunit sumagot si Jesus
at sinabi sa kaniya, “Nasusulat, 'Hindi lamang sa tinapay nabubuhay ang tao kundi
sa bawat salitang lumalabas sa bibig ng Diyos.”' 5 Pagkatapos, dinala siya ng diyablo
sa banal na lungsod at dinala siya sa pinakamataas na bahagi ng gusali ng templo 6 at
sinabi sa kaniya, “Kung ikaw ang Anak ng Diyos, magpatihulog ka sa baba, sapagkat
nasusulat, 'Uutusan niya ang kaniyang mga anghel upang pangalagaan ka,' at 'Itataas
ka nila sa kanilang mga kamay upang hindi tumama ang iyong mga paa sa bato.”'
7 Sinabi ni Jesus sa kaniya, “At nasusulat din, 'Huwag mong subukin ang Panginoon
mong Diyos.'” 8 Muli, dinala siya ng diyablo sa isang mataas na lugar at ipinakita ang
lahat ng mga kaharian ng mundo pat na ang kanilang karingalan. 9 Sinabi niya sa
kaniya, “Ang lahat ng mga bagay na ito ay ibibigay ko sa iyo, kung ikaw ay yuyukod at
sasambahin ako.” 10 At sinabi ni Jesus sa kaniya, “Umalis ka dito Satanas! Sapagkat
nasusulat, 'Dapat mong sambahin ang Panginoon mong Diyos at siya lamang ang
iyong paglingkuran.” 11 At iniwan siya ng diyablo at masdan ito, dumating ang mga
anghel at naglingkod sa kaniya. 12 Ngayon, nang marinig ni Jesus na nadakip si Juan,
umalis siya patungong Galilea. 13 Umalis siya sa Nazaret at nagpunta at nanirahan
sa Capernaum, na nasa Dagat ng Galilea, sa mga teritoryo ng Zebulun at Neftali.
14 Nangyari ito upang matupad ang sinabi ni propeta Isaias, 15 “Ang lupain ng Zebulun
at lupain ng Neftali, sa gawing dagat, sa ibayo ng Jordan, Galilea ng mga Gentil!

16 Ang mga taong nakaupo sa kadiliman ay nakakita ng matinding liwanag at sumikat
ang liwanag sa mga taong nakaupo sa rehiyon at anino ng kamatayan. " 17 Mula
nang panahong iyon, nagsimulang mangaral si Jesus at sinasabi, "Magsisi na kayo,
sapagkat malapit na ang kaharian ng langit." 18 Habang naglalakad si Jesus sa Dagat
ng Galilea, nakita niya ang dalawang magkapatid, si Simon na tinatawag na Pedro
at ang kapatid niyang si Andres na naghahagis ng lambat sa dagat sapagkat sila ay
mga mangingisda. 19 Sinabi ni Jesus sa kanila, "Halikayo, sumunod kayo sa akin
at gagawin ko kayong mga mangingisda ng mga tao." 20 Agad nilang iniwan ang
kanilang mga lambat at sumunod sa kaniya. 21 Habang naglalakad si Jesus mula
doon, nakita niya ang dalawa pang magkapatid, si Santiago na anak na lalaki ni
Zebedeo at si Juan na kaniyang kapatid. Kasama nila si Zebedeo na kanilang ama sa
bangka na nagkukumpuni ng kanilang mga lambat. Tinawag niya ang mga ito, 22 at
agad nilang iniwan ang kanilang ama at ang bangka at sumunod sa kaniya. 23 Nilibot
ni Jesus ang buong Galilea, nagtuturo siya sa kanilang mga sinagoga, ipinangaral
niya ang ebanghelyo ng kaharian, pinapagaling niya ang lahat ng uri ng sakit at
karamdaman ng mga tao. 24 Kumalat ang balita tungkol sa kaniya sa buong Siria
at dinala ng mga tao sa kaniya ang lahat ng mga may sakit, may iba't ibang uri ng
karamdaman at sakit, ang mga sinaniban ng mga demonyo, lahat ng epileptiko at
paralisado, pinagaling sila ni Jesus. 25 Maraming tao ang sumunod kay Jesus mula sa
Galilea, sa Decapolis, Jerusalem at Judea at maging sa ibayo ng Jordan.

5

1 Noong nakita ni Jesus ang maraming tao, umakyat siya sa bundok. Nang makaupo
na siya, lumapit sa kaniya ang mga alagad niya. 2 Nagsalita siya at tinuruan
sila na sinasabi, 3 "Pinagpala ang mahihirap sa espiritu, sapagkat sa kanila ang
kaharian ng langit. 4 Pinagpala ang mga nagdadalamhati sapagkat sila ay aaliwin.
5 Pinagpala ang mga maamo, sapagkat mamanahin nila ang mundo. 6 Pinagpala ang
mga nagugutom at nauuhaw sa katuwiran, sapagkat sila ay bubusugin. 7 Pinagpala
ang mga mahahabagin sapagkat sila ay kahahabagan. 8 Pinagpala ang may pusong
dalisay, sapagkat makikita nila ang Diyos. 9 Pinagpala ang mga mapagpayapa,
sapagkat tatawagin silang mga anak ng Diyos. 10 Pinagpala ang mga inuusig alang-
alang sa katuwiran, sapagkat sa kanila ang kaharian ng langit. 11 Pinagpala kayo
kung inaalipusta kayo at inuusig ng mga tao o pagsalitaan ng lahat ng uri ng mga
masasamang bagay na pawang mga kasinungalingan ng dahil sa akin. 12 Magsaya
kayo at labis na magalak sapagkat malaki ang inyong gantimpala sa langit. Sapagkat
sa ganitong paraan inusig ng mga tao ang mga propetang nabuhay noon bago pa
kayo. 13 Kayo ang asin ng mundo. Ngunit kung nawala ang lasa ng asin, paano
muling maibabalik ang alat nito? Wala na itong pakinabang pa kundi itapon at
tapak-tapakan ng mga tao. 14 Kayo ang ilaw ng mundo. Ang lungsod na nakatayo
sa isang burol ay hindi maitatago. 15 Ni hindi nagsisindi ang mga tao ng lampara at
ilagay sa loob ng basket, bagkus sa isang patungan ng ilawan, at magliliwanag ito sa
lahat ng nasa bahay. 16 Hayaan ninyong magliwanag ang inyong ilaw sa harapan ng
mga tao sa paraang makikita nila ang inyong mga mabubuting gawa at papurihin
ang inyong Amang nasa langit. 17 Huwag ninyong isipin na pumarito ako upang
sirain ang kautusan o ang mga propeta. Naparito ako hindi upang sirain ang mga
ito kundi upang ito ay tuparin. 18 Sapagkat totoo itong sinasabi ko sa inyo, hanggang
hindi lilipas ang langit at lupa, wala ni isang tuldok o kudlit man ang mawawala sa
kautusan, hanggang sa ang lahat ng mga bagay ay maganap. 19 Kung gayon, sinuman
ang lalabag ng kahit isa sa kaliit-liitan sa mga kautusang ito at nagtuturo sa iba na
gawin ang paglabag nito ay tatawaging pinakahamak sa kaharian ng langit. Ngunit

ang sinumang tumupad sa mga ito at itinuturo sa iba na tupariin ito ay tatawaging
dakila sa kaharian ng langit. 20 Sapagkat sinasabi ko sa inyo na hangga't hindi
hihigit ang inyong katuwiran sa katuwiran ng mga eskriba at mga Pariseo, hindi
kayo makakapasok sa kaharian ng langit. 21 Inyong narinig na sinabi sa kanila noong
mga unang panahon, 'Huwag kang pumatay,' at 'Sinumang papatay ay manganganib
sa paghuhukom.' 22 Ngunit sinasabi ko sa inyo na sinumang magalit sa kaniyang
kapatid ay manganganib sa paghuhukom. At kung sinuman ang magsabi sa kaniyang
kapatid na, 'Wala kang kuwentang tao!' ay manganganib sa konseho. At sinumang
magsabi ng, 'Hangal ka!' ay manganganib sa apoy ng impiyerno. 23 Kaya kung ikaw
ay naghahandog ng iyong kaloob sa altar at maalala mo doon ang iyong kapatid na
may anumang bagay laban sa iyo, 24 iwan mo doon ang iyong kaloob sa harap ng altar
at humayo ka. Makipag-ayos ka muna sa iyong kapatid, pagkatapos ay pumunta ka at
ihandog mo ang iyong kaloob. 25 Makipagkasundo ka agad sa nagsakdal sa iyo habang
siya ay kasama mo pa sa daan patungo sa hukuman, o ipapasakamay ka ng nagsakdal
sa iyo sa hukom at ipapasakamay ka ng hukom sa pinuno at ikaw ay ipapatapon
sa bilangguan. 26 Totoo itong sinasabi ko sa inyo, hindi ka kailanman makalalabas
doon hanggang mapagbayaran mo ang kahuli-hulihang salapi na iyong inutang.
27 Narinig ninyo na sinabi, 'Huwag kang mangangalunya.' 28 Ngunit sinasabi ko sa
inyo, sinumang tumingin sa isang babae upang siya ay pagnasaan ay nangalunya sa
babaing iyon sa kaniyang puso. 29 At kung ang iyong kanang mata ang nagiging sanhi
ng iyong pagkatisod, dukutin mo ito at itapon sa malayo sapagkat mas mabuti para sa
iyo na mapahamak ang isa sa mga bahagi ng iyong katawan kaysa maitapon ang buo
mong katawan sa impiyerno. 30 At kung ang iyong kanang kamay ang sanhi ng iyong
pagkadapa, putulin mo ito at itapon sa malayo. Sapagkat mas mabuti na mapahamak
ang isa sa mga bahagi ng iyong katawan kaysa ang buo mong katawan ay mapunta
sa impiyerno. 31 At sinabi din, 'Kung sinuman ang magpalayas sa kaniyang asawang
babae, dapat niya itong bigyan ng kasulatan ng paghihiwalay.' 32 Ngunit sinasabi
ko sa inyo, sinumang makipaghiwalay sa kaniyang asawang babae maliban lamang
kung sa sekswal na imoralidad ang dahilan nito ay nagiging sanhi ng pangangalunya
ng kaniyang asawa. At kung sinumang magpakasal sa kaniya pagkatapos siyang
hiwalayan ay nangangalunya rin. 33 Narinig ninyo rin na sinabi nang mga tao noong
unang panahon, 'Huwag kang manunumpa ng kasinungalingan ngunit tuparin mo
ang iyong mga sumpa sa Panginoon.' 34 Ngunit sinasabi ko sa inyo, huwag na lamang
kayong manumpa, huwag sa langit dahil ito ang trono ng Diyos, 35 huwag sa lupa dahil
ito ang tapakan ng kaniyang mga paa, huwag din sa Jerusalem dahil ito ang lungsod
ng dakilang Hari. 36 Huwag ka ring manumpa sa pamamagitan ng iyong ulo sapagkat
ni isa mang buhok ay hindi mo kayang gawing puti o itim. 37 Ngunit hayaan mo ang
iyong salita ay maging, 'Oo, kung oo' o 'Hindi, kung hindi.' Anuman ang lalabis pa sa
mga ito ay galing sa kaniya na masama. 38 Narinig ninyo itong sinabi, 'Mata para sa
mata at ngipin para sa ngipin.' 39 Ngunit sinasabi ko sa inyo, huwag ninyong labanan
ang taong masama, sa halip, sinumang sumampal sa iyong kanang pisngi, iharap mo
rin sa kaniya ang kabila. 40 At kung hiniling ng sinuman na magpunta sa hukuman
kasama ka at kunin ang iyong tuniko, hayaan mo rin na mapasakaniya ang iyong
balabal. 41 At sinumang pumilit sa iyo na maglakad ng isang milya, lumakad ka ng
dalawang milya kasama niya. 42 Ibigay mo ang nanghihingi sa iyo at huwag mong
talikuran ang sinumang nanghihiram sa iyo. 43 Inyong narinig na sinabing, 'Mahalin
ninyo ang inyong kapwa at kamuhian ang inyong kaaway.' 44 Ngunit sinasabi ko sa
inyo, mahalin ninyo ang inyong mga kaaway at ipanalangin ang mga umuusig sa inyo,
45 upang magiging mga anak kayo ng inyong Amang nasa langit, sapagkat pinasisikat
niya ang kaniyang araw sa mga masama at mabuti at kaniyang ipinadadala ang ulan

sa mga matutuwid at sa mga hindi matutuwid. [46] Sapagkat kung mamahalin ninyo
lamang ang mga nagmamahal sa inyo, anong gantimpala ang inyong makakamit?
Hindi ba't ganiyan din ang ginagawa ng mga maniningil ng buwis? [47] At kung ang
mga kapatid ninyo lamang ang inyong babatiin, ano ang ginawa ninyo na higit sa iba?
Hindi ba't ganiyan din ang ginagawa ng mga Gentil? [48] Kaya dapat kayong maging
ganap sapagkat ang inyong Amang nasa langit ay ganap.

6

[1] Pag-ingatan ninyo na hindi ninyo gawin ang inyong mga gawain ng katuwiran
sa harap ng mga tao upang makita nila ito, kung hindi ay wala kayong matatanggap
na gantimpala mula sa Ama na nasa langit. [2] Kung magbibigay ka ng mga limos,
huwag mong patunugin ang isang trumpeta para sa iyong sarili tulad ng ginagawa
ng mga mapagpanggap sa mga sinagoga at sa mga lansangan, upang sumakanila
ang papuri ng mga tao. Totoo itong sasabihin ko sa inyo, natanggap na nila ang
kanilang gantimpala. [3] Ngunit kung magbibigay ka ng mga limos, huwag mong
hayaang malaman ng kaliwang kamay ang ginagawa ng iyong kanang kamay, [4] upang
maibigay mo nang lihim ang iyong handog. At ang iyong Ama na nakakakita sa lihim
ang gagantimpala sa iyo. [5] At kung manalangin kayo, huwag kayong maging katulad
ng mga mapagpanggap, sapagkat nais nilang tumayo at manalangin sa mga sinagoga
at mga sulok ng lansangan upang makita ng mga tao. Totoo itong sinasabi ko sa
inyo, natanggap na nila ang kanilang gantimpala. [6] Ngunit ikaw, kung mananalangin
ka, pumasok ka sa loob ng iyong silid. Isara ang pinto at manalangin ka sa iyong
Ama na nasa lihim. At ang iyong Ama na nakakakita sa lihim ang gagantimpala sa
inyo. [7] At kung mananalangin kayo, huwag kayong gumamit ng paulit-ulit ng mga
walang kabuluhang salita tulad ng ginagawa ng mga Gentil, sapagkat iniisip nila na
mas maririnig sila dahil sa dami ng kanilang sinasabi. [8] Kaya, huwag kayong maging
katulad nila, sapagkat alam ng inyong Ama ang mga bagay na inyong kailangan bago
pa ninyo hilingin sa kaniya. [9] Kaya manalangin kayo ng katulad nito: 'Ama naming
nasa langit, gawing banal ang iyong pangalan. [10] Pumarito ang inyong kaharian,
mangyari ang iyong kalooban, dito sa lupa katulad ng sa langit. [11] Bigyan mo kami
ngayon ng aming pang araw-araw na pagkain. [12] Patawarin mo kami sa aming mga
pagkakautang katulad din ng pagpapatawad namin sa mga nagkautang sa amin. [13] At
huwag mo kaming dalhin sa tukso, ngunit iligtas mo mula sa masama. [14] Sapagkat
kung patatawarin ninyo ang pagkakasala ng mga tao, patatawarin din kayo ng Ama
na nasa langit. [15] Ngunit kung hindi ninyo patatawarin ang kanilang pagkakasala,
maging ang inyong Ama ay hindi rin patatawarin ang inyong pagkakasala. [16] Bukod
doon, kung mag-aayuno kayo, huwag kayong magmukhang nagdadalamhati katulad
ng ginagawa ng mga mapagpanggap, sapagkat dinudungisan nila ang kanilang mga
mukha upang makita ng mga taong nag-aayuno sila. Totoo itong sasabihin ko sa
inyo, natanggap na nila ang kanilang gantimpala. [17] Ngunit ikaw, kung mag-aayuno
ka, lagyan mo ng langis ang iyong ulo at maghilamos ka. [18] Sa ganoon ay hindi ka
mapansin ng mga tao na nag-aayuno, ngunit sa iyong Ama na nasa lihim lamang.
At gagantimpalaan ka ng iyong Ama na nakakakita sa lihim. [19] Huwag kayong mag-
ipon ng mga kayamanan para sa inyong sarili dito sa lupa, kung saan sisirain ng
tanga at kalawang, at kung saan papasukin at nanakawin ng mga magnanakaw.
[20] Sa halip, mag-ipon para sa inyong sarili ng mga kayamanan sa langit, kung
saan maging mga tanga ni kalawang ay di kayang sirain, at kung saan ang mga
magnanakaw ay di kayang pasukin at nakawin. [21] Sapagkat kung saan naroon
ang iyong kayamanan, naroon din ang iyong puso. [22] Ang mata ay ang ilaw ng
katawan. Kaya kung mabuti ang inyong mata, mapupuno ng liwanag ang buong

katawan. 23 Ngunit kung masama ang inyong mata, ang inyong buong katawan ay
puno ng kadiliman. Kaya kung ang liwanag na nasa inyo ay pawang kadiliman,
napakatindi ng kadilimang iyon! 24 Walang sinuman ang maaaring maglingkod sa
dalawang amo, sapagkat kakamuhian niya ang isa at mamahalin ang isa, o di kaya
tapat siya sa isa at hahamakin ang isa. Hindi ninyo maaaring paglingkuran ang
Diyos at ang kayamanan. 25 Ngayon sasabihin ko sa inyo, huwag kayong mabalisa
sa inyong buhay, kung ano ang inyong kakainin o ang inyong iinumin—o tungkol sa
inyong katawan, kung ano ang inyong isusuot. Sapagkat hindi ba mas higit ang buhay
kaysa sa pagkain, at ang katawan kaysa sa mga damit? 26 Tingnan ninyo ang mga
ibon sa himpapawid. Hindi sila nagtatanim o nag-aani ni nag-iipon sa mga kamalig,
ngunit pinapakain sila ng inyong Ama na nasa langit. Hindi ba higit kayong mahalaga
kaysa sa kanila? 27 At sino sa inyo ang kayang dagdagan ng isang siko ang haba ng
kaniyang buhay sa pamamagitan ng pagkabalisa? 28 At bakit kayo nababalisa tungkol
sa inyong kasuotan? Isipin ninyo ang mga liryo sa mga bukirin kung papaano sila
tumubo. Hindi sila nagtatrabaho, at hindi sila gumagawa ng damit. 29 Gayon pa
man, sinasabi ko sa inyo, kahit na si Solomon sa lahat ng kaniyang kaluwalhatian
ay hindi nakapagsuot ng tulad sa isa sa mga ito. 30 Kung ganoong dinadamitan
ng Diyos ang mga damo sa bukirin, na nabubuhay ngayon at itatapon sa hurno
kinabukasan, gaano pa kaya na kayo ay higit na kaniyang dadamitan, kayong may
maliit na pananampalataya? 31 Kaya huwag kayong mabalisa at sabihin, 'Ano ang
aming kakainin?' o 'Ano ang aming iinumin?' o di kaya, 'Ano ang isusuot naming mga
damit?' 32 Sapagkat hinahanap ng mga Gentil ang mga bagay na ito, at alam ng iyong
makalangit na Ama na kailangan ninyo ang lahat ng mga ito. 33 Sapagkat hanapin
muna ninyo ang kaniyang kaharian at ang kaniyang katuwiran at ang lahat na ito ay
maibibigay sa inyo. 34 Kaya huwag kayong mabahala sa kinabukasan, sapagkat ang
bukas ang mababahala sa kaniyang sarili. Ang bawat araw ay may sapat na sariliing
kaguluhan.

7

1 Huwag kayong humatol, at kayo ay hindi hahatulan. 2 Sapagkat ang paghatol
na iyong inihatol ay siyang ihahatol sa inyo. At ang panukat na inyong ginamit ay
siya ring panukat na gagamitin sa inyo. 3 At bakit mo tinitingnan ang maliit na
pirasong dayami na nasa mata ng iyong kapatid, ngunit hindi mo napapansin ang
troso na nasa sarili mong mata? 4 Paano mo sasabihin sa iyong kapatid, 'Hayaan
mo akong alisin ang pirasong dayami na nasa iyong mata,' habang ang troso ay
nasa iyong mata? 5 Mapagpanggap ka! Alisin mo muna ang troso sa iyong mata,
at pagkatapos ay malinaw kang makakakita upang alisin ang piraso ng dayami na
nasa mata ng iyong kapatid. 6 Huwag ninyong ibigay ang anumang banal sa mga
aso, at huwag ninyong ihagis ang inyong mga perlas sa harapan ng mga baboy. Kung
hindi, ito ay tatapak-tapakan lang nila, at kayo ay babalingan at pagpipira-pirasuhin.
7 Humingi kayo, at ito ay ibibigay sa inyo. Humanap kayo, at kayo ay makakatagpo.
Kumatok kayo, at bubuksan ito para sa inyo. 8 Sapagkat ang lahat na humihingi,
ay makatatanggap. At ang lahat na maghahanap, ay makakatagpo. At sa kanila na
kumakatok, ito ay mabubuksan. 9 O anong tao sa inyo na kapag humingi ng tinapay
ang kaniyang anak ay bibigyan niya ng bato? 10 O kapag humihingi siya ng isda, ay
bibigyan niya ng ahas? 11 Kaya kung kayong mga masasama ay marunong magbigay
ng mga mabubuting kaloob sa inyong mga anak, gaano pa kaya ang inyong Amang
nasa langit na nagbibigay ng mga mabubuting bagay sa mga humihingi sa kaniya?
12 Kaya kung anuman ang gusto inyong gawin ng mga tao sa inyo, ganoon din ang
gawin ninyo sa kanila, sapagkat ito ang sa kautusan at ng mga propeta. 13 Pumasok

kayo sa makipot na tarangkahan. Sapagkat malawak ang tarangkahan at malapad
ang daan patungo sa kapahamakan, at maraming tao ang dumaraan doon. 14 Subalit
makitid ang tarangkahan at makitid ang daan na patungo sa buhay, at kakaunti ang
nakakahanap nito. 15 Mag-ingat kayo sa mga bulaang propeta, na darating sa inyo na
nakadamit na parang mga tupa ngunit ang katotohanan ay para silang mga gutom
na gutom na mga lobo. 16 Sa pamamagitan ng kanilang mga bunga sila ay inyong
makikilala. Makapipitas ba ang tao ng mga ubas mula sa puno ng dawag, o ng mga
igos sa mga matitinik na halaman? 17 Sa gayon ding paraan, ang lahat ng puno na
namumunga ng mabuti ay mabuti, ngunit ang masamang puno ay namumunga ng
masamang bunga. 18 Ang mabuting puno ay hindi maaaring magbunga ng masamang
bunga, hindi rin magbubunga ng mabuti ang masamang puno. 19 Bawat puno na
hindi namumunga ng mabuting bunga ay puputulin at itatapon sa apoy. 20 Sa
gayon, makikilala ninyo sila sa pamamagitan nang kanilang mga bunga. 21 Hindi
lahat ng nagsasabi sa akin, 'Panginoon, Panginoon,' ay makakapasok sa kaharian
ng langit, kundi ang gumagawa lamang sa kagustuhan ng aking Amang nasa langit.
22 Maraming tao ang magsasabi sa akin sa araw na iyon, 'Panginoon, Panginoon, hindi
ba kami nagsabi ng propesiya sa iyong pangalan, sa iyong pangalan ay nagpalayas
ng mga demonyo, at sa iyong pangalan ay gumawa ng maraming makapangyarihang
gawain?' 23 At hayagan kong sasabihin sa kanila, 'Hindi ko kayo nakikilala! Lumayo
kayo sa akin, kayong gumagawa ng masama!' 24 Kaya ang lahat ng nakikinig sa
aking mga salita at sumusunod sa kanila ay maihahalintulad sa isang matalinong
tao na nagtayo ng kaniyang bahay sa isang bato. 25 Bumuhos ang ulan at bumaha,
umihip ang hangin at hinagupit ang bahay ngunit hindi ito bumagsak, sapagkat ito ay
natatayo sa bato. 26 Subalit lahat ng nakarinig sa aking mga salita at hindi sinusunod
ang mga ito ay mahahalintulad sa isang taong mangmang na nagtayo ng kaniyang
bahay sa buhanginan. 27 Bumuhos ang ulan, bumaha, umihip ang hangin at hinagupit
ang bahay. At ito ay bumagsak at nawasak nang tuluyan.” 28 At pagkatapos sabihin
ni Jesus ang mga salitang ito, namangha ang maraming tao sa kaniyang pagtuturo,
29 sapagkat nagturo siya sa kanila tulad ng isang may kapangyarihan, at hindi kagaya
ng kanilang mga eskriba.

8

1 Noong bumaba si Jesus mula sa burol, maraming tao ang sumunod sa kaniya.
2 Masdan ito, isang lalaking may ketong ang lumapit at lumuhod sa kaniya na
nagsasabi, “Panginoon, kung iyong nais, maaari mo akong gawing malinis.” 3 Inabot
ni Jesus ang kaniyang kamay at hinawakan siya na nagsasabin, “Nais ko. Maging
malinis ka.” Agad siyang nalinis sa kaniyang ketong. 4 Sinabi sa kaniya ni Jesus,
“Huwag mo itong sabihin kahit kanino man. Humayo ka sa iyong daan at magpakita
ka sa pari at ihandog mo ang kaloob na iniutos ni Moises, bilang patotoo sa kanila.”
5 Pagpasok ni Jesus sa Capernaum, isang senturion ang lumapit at kumausap sa
kaniya 6 na nagsasabin, “Panginoon, ang aking lingkod ay nakaratay sa bahay,
paralisado at lubhang nahihirapan.” 7 Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Pupunta ako at
pagagalingin ko siya.” 8 Sumagot ang senturion at sinabing, “Panginoon, hindi ako
karapat-dapat na papasukin ka sa ilalim ng aking bubong, sabihin mo lamang ang
salita at gagaling na ang aking lingkod. 9 Sapagkat ako ma'y isang taong nasa ilalim
ng kapangyarihan at may mga kawal ako na napapasailalim sa akin. Sinasabi ko sa
isa, 'Humayo ka' at siya ay humayo, sa isa 'Halika' at siya ay lalapit at sa aking lingkod
'Gawin mo ito' at ginawa nga niya.” 10 Nang marinig ito ni Jesus, siya ay namangha at
kaniyang sinabi sa mga taong sumusunod sa kaniya, “Totoo ito sasabihin ko sa inyo,
hindi pa ako nakakita ng may ganitong pananampalataya sa Israel. 11 Sinasabi ko sa

inyo, maraming darating mula sa silangan at kanluran at sila ay sasandal sa mesa ni
Abraham, Isaac at Jacob sa kaharian ng langit. [12] Ngunit ang mga anak ng kaharian
ay ipatatapon sa kadiliman sa labas na kung saan may pagtangis at pagngangalit ng
ngipin." [13] Sinabi ni Jesus sa senturion, "Humayo ka! Mangyari sa iyo ang naaayon
sa iyong pinaniwalaan." At gumaling nga ang kaniyang lingkod sa ganap na oras
na iyon. [14] Pagkarating ni Jesus sa bahay ni Pedro, nakita niya ang biyenang babae
ni Pedro na nakahiga at nilalagnat. [15] Hinawakan ni Jesus ang kaniyang kamay at
inibsan siya ng lagnat. Bumangon siya at nagsimulang maglingkod sa kaniya. [16] Nang
sumapit ang gabi, dinala ng mga tao kay Jesus ang maraming taong sinapian ng mga
demonyo. Pinalayas niya ang mga espiritu sa pamamagitan ng salita at pinagaling
niya ang lahat ng may sakit. [17] Sa ganitong paraan natupad ang sinabi ni Isaias na
propeta, "Kinuha niya ang ating mga sakit at dinala ang ating mga karamdaman."
[18] Ngayon, nang nakita ni Jesus ang maraming tao sa paligid niya, nagbigay siya ng
mga tagubilin na aalis siya upang magpunta sa kabilang ibayo ng Dagat ng Galilea.
[19] At may lumapit na eskriba sa kaniya at nagsabi, "Guro, susunod ako sa iyo saan
ka man magpunta." [20] Sinabi ni Jesus sa kaniya, "May mga lungga ang mga asong-
gubat, may mga pugad ang mga ibon sa himpapawid, ngunit ang Anak ng Tao ay
wala man lamang lugar na mapagsandalan ng kaniyang ulo." [21] May ibang alagad
din ang nagsabi sa kaniya, "Panginoon, payagan mo akong ilibing muna ang aking
ama." [22] Ngunit sinabi ni Jesus sa kaniya, "Sumunod ka sa akin, hayaan mong ang
patay ang maglibing sa sarili nilang patay." [23] Nang sumakay na si Jesus sa bangka,
sumunod sa kaniya ang mga alagad niya. [24] Masdan ito, nagkaroon ng isang malakas
na bagyo sa dagat kaya natabunan ng mga alon ang bangka. Ngunit natutulog si
Jesus. [25] Pumunta sa kaniya ang kaniyang mga alagad at siya ay ginising nila na
nagsasabi, "Iligtas mo tayo, Panginoon, mamamatay na tayo!" [26] Sinabi ni Jesus sa
kanila, "Bakit kayo natatakot, kayong maliit ang pananampalataya?" At bumangon si
Jesus at sinaway ang mga hangin at ang dagat. At nagkaroon ng labis na katahimikan.
[27] Namangha ang mga lalaki at sinabi nila, "Anong uring tao ito, maging ang dagat
at hangin ay sumusunod sa kaniya?" [28] Nang dumating si Jesus sa kabilang dako, sa
bayan ng mga Gadareno, may sumalubong sa kaniya na dalawang lalaki na sinapian
ng mga demonyo. Galing sila sa mga libingan at lubhang napakarahas kaya walang
mga manlalakbay ang nakararaan sa daan na iyon. [29] Masdan ito, sumigaw sila at
nagsabi, "Ano ang pakialam namin sa iyo, Anak ng Diyos? Naparito ka ba upang
kami ay pahirapan bago ang itinakdang oras?" [30] Ngayon, may kawan ng mga
baboy ang nanginginain doon sa hindi kalayuan sa kinarorooonan nila. [31] Patuloy
na nagmakaawa kay Jesus ang mga demonyo at nagsasabing, "Kung paaalisin mo
kami, ipadala mo kami at papasukin sa kawan ng mga baboy." [32] Sinabi ni Jesus sa
kanila, "Pumunta kayo!" Lumabas ang mga demonyo at pumasok sa mga baboy. At
masdan ito, nagmadali ang mga baboy pababa sa isang matarik na burol sa dagat
at namatay silang lahat sa tubig. [33] Ang mga lalaking nag-aalaga sa mga baboy
ay nagsitakbuhan. Nagpunta sila sa lungsod at ipinamalita ang lahat, lalo na ang
nangyari sa mga lalaking sinapian ng mga demonyo. [34] Masdan ito, lahat ng lungsod
ay nagpunta upang makita si Jesus. At nang makita nila siya, nagmakaawa sila na
umalis siya sa kanilang rehiyon.

9

[1] Sumakay si Jesus sa bangka, tumawid sa kabilang dako, at nakarating sa kaniyang
lungsod. [2] Masdan ito, dinala nila sa kaniya ang isang lalaking paralisado na
nakaratay sa isang higaan. Nang nakita niya ang kanilang pananampalataya, sinabi
ni Jesus sa paralisado, "Anak, magalak ka. Ang iyong mga kasalanan ay napatawad

na." 3 Masdan ito, may ilan sa mga eskriba ang nagsabi sa kanilang mga sarili, "Ang
taong ito ay lumalapastangan sa Diyos," 4 Batid ni Jesus ang mga nasa isip nila at
sinabi, "Bakit kayo nag-iisip ng masama sa inyong mga puso? 5 Sapagkat alin ba
ang mas madaling sabihin, 'Napatawad na ang iyong mga kasalanan' o ang sabihin,
'Tumayo ka at lumakad'? 6 Ngunit para malaman ninyo na ang Anak ng Tao ay
may kapangyarihan na magpatawad ng kasalanan dito sa lupa,..." sinabi niya sa
paralisado, "Tumayo ka, buhatin mo ang iyong higaan, at umuwi ka sa iyong bahay."
7 Pagkatapos ay tumayo ang lalaki at umuwi sa kaniyang bahay. 8 Nang makita ito ng
napakaraming tao, namangha sila at nagpuri sa Diyos, na siyang nagbigay ng ganoong
kapangyarihan sa mga tao. 9 Nang si Jesus ay umalis mula doon, nakita niya ang
lalake na nagngangalang Mateo na nakaupo sa lugar ng paningilan ng buwis. Sinabi
niya sa kaniya, "Sumunod ka sa akin." Tumayo siya at sumunod sa kaniya. 10 Habang
nakaupo si Jesus upang kumain sa bahay, masdan ito, dumating ang maraming mga
maniningil ng buwis at mga makasalanang tao at nakisalo sila kay Jesus at sa mga
alagad niya. 11 Nang makita ito ng mga Pariseo, sinabi nila sa kaniyang mga alagad,
"Bakit ang iyong guro ay kumakain kasama ng mga maniningil ng buwis at mga taong
makasalan?" 12 Nang marinig ito ni Jesus, sinabi niya," Hindi nangangailangan ng
manggagamot ang mga taong may malalakas na pangangatawan, iyon lamang may
mga sakit. 13 Dapat kayong humayo at unawain ang ibig sabihin nito, 'Nais ko ay
habag at hindi alay.' Sapagkat ako ay pumarito, hindi upang tawagin ang matuwid
na magsisi, kundi ang mga makasalanan." 14 Pagkatapos ay pumunta ang mga alagad
ni Juan sa kaniya at sinabi, bakit kami at ang mga Pariseo ay madalas na nag-aayuno,
ngunit ang iyong mga alagad ay hindi nag-aayuno? 15 Sinabi ni Jesus sa kanila,
"Malungkot ba ang mga panauhin habang kasama pa nila ang lalaking ikakasal?
Ngunit darating ang mga araw na kukunin na sa kanila ang lalaking ikakasal at saka
sila mag-aayuno. 16 Walang tao ang maglalagay ng bagong tela sa lumang damit,
sapagkat pupunitin lamang ng tagpi ang bagong damit, at gagawa lamang ito ng mas
malalang punit. 17 Ni walang taong maglalagay ng bagong alak sa lumang sisidlang
balat. Kung ito ay gagawin, puputok ang sisidlang balat at matatapon lang ang alak,
at ang sisidlang balat ay masisira. Sa halip, ilalagay nila ang bagong alak sa bagong
sisidlang balat, at pareho silang magtatagal." 18 Habang sinasabi ni Jesus ang mga
bagay na ito sa kanila, masdan ito, dumating ang isang opisyal at lumuhod sa kaniya.
At nagsabi, "Kamamatay pa lamang ng aking anak na babae, ngunit sumama ka
at ipatong mo ang iyong kamay sa kaniya, at siya ay mabubuhay." 19 Pagkatapos
ay tumayo si Jesus at sumunod sa kaniya, at ganoon din ang ginawa ng kaniyang
mga alagad. 20 Masdan ito, may isang babae na dinudugo ng malala sa loob ng
labindalawang taon ang lumapit sa likuran ni Jesus at hinawakan ang laylayan ng
kaniyang damit. 21 Sapagkat sinabi niya sa kanyang sarili, "Kung mahawakan ko
lamang ang kaniyang damit, ay gagaling na ako." 22 Ngunit lumingon si Jesus at nakita
siya at sinabi, "Anak, magpakatatag ka. Pinagaling ka ng iyong pananampalataya."
At agad na gumaling ang babae. 23 Nang dumating si Jesus sa bahay ng opisyal nakita
niya ang mga tumutugtog ng plauta at ang mga tao na gumagawa ng matinding
ingay. 24 Sinabi niya, "Umalis kayo, sapagkat hindi patay ang babae kundi natutulog
lamang." Ngunit siya ay pinagtawanan nila nang may pangungutya. 25 Noong
napalabas na ang mga tao, pumasok siya sa silid at hinawakan niya ito sa kamay
at ang batang babae ay bumangon. 26 Ang balita tungkol dito ay kumalat sa buong
rehiyon na iyon. 27 Habang papalayo si Jesus mula roon, dalawang bulag na lalaki
ang sumunod sa kaniya. Patuloy silang sumisigaw at nagsasabi, "Maawa ka sa amin,
Anak ni David!" 28 Nang dumating si Jesus sa bahay, lumapit ang mga bulag sa
kaniya. Sinabi ni Jesus sa kanila, "Naniniwala ba kayo na magagawa ko ito?" Sinabi

nila sa kanya, “Opo, Panginoon.” 29 At hinawakan ni Jesus ang kanilang mga mata at
sinabi, “Mangyari ito sa inyo ayon sa inyong pananampalataya.” 30 At nabuksan ang
kanilang mga mata. Pagkatapos ay mahigpit silang pinagbilinan ni Jesus, “Tiyakin
ninyo na walang makakaalam tungkol dito.” 31 Ngunit lumabas ang dalawang lalake
at ikinalat ang balitang ito sa buong rehiyon. 32 Habang papalayo ang dalawang
lalaki, masdan ito, isang lalaking pipi na sinapian ng demonyo ang dinala kay Jesus.
33 Nang mapalayas na ang demonyo, ang lalaking pipi ay nakapagsalita. Ang mga
tao ay namangha at nagsabi, “Kailan man ay hindi pa ito nakita sa Israel!” Ngunit
sinabi ng mga Pariseo, 34 “Sa pamamagitan ng pinuno ng mga demonyo, siya ay
nakapagpapalayas ng mga demonyo.” 35 Pumunta si Jesus sa lahat ng mga lungsod at
mga nayon. Nagpatuloy siyang nagtuturo sa kanilang mga sinagoga, ipinangangaral
ang mabuting balita ng kaharian, at pinapagaling niya ang lahat ng mga uri ng
karamdaman at ang lahat ng uri ng sakit. 36 Nang makita niya ang napakaraming
tao, nahabag siya sa kanila, dahil sila ay naguguluhan at pinanghihinaan ng loob.
Para silang tupang walang pastol. 37 Sinabi niya sa kaniyang mga alagad, “Marami
ang aanihin ngunit kakaunti ang manggagawa. 38 Kaya madaliin ninyong idalangin sa
Panginoon ng pag-aani, upang makapagpadala siya ng mga manggagawa sa kaniyang
anihan.”

10

1 Tinawag ni Jesus ang kaniyang labindalawang alagad nang magkakasama at
binigyan sila ng kapangyarihan laban sa mga masasamang espiritu, upang palayasin
ang mga ito, at upang pagalingin ang lahat ng uri ng karamdaman at lahat ng uri ng
sakit. 2 Ngayon ito ang mga pangalan ng labindalawang apostol: Ang una, si Simon
(na siya ring tinatawag niyang Pedro), at si Andres na kaniyang kapatid; si Santiago
na anak ni Zebedeo, at si Juan na kaniyang kapatid; 3 si Felipe, at si Bartolome;
si Tomas, at si Mateo na maniningil ng buwis; si Santiago na anak ni Alpeo, at si
Tadeo; 4 si Simon na Makabayan, at si Judas Escariote na siyang magkakanulo sa
kaniya. 5 Ipinadala ni Jesus ang labindalawang ito. Tinagubilinan niya ang mga ito
at sinabi, “Huwag kayong pumunta sa alin mang lugar na tinitirhan ng mga Gentil, at
huwag kayong papasok sa alin mang bayan ng mga Samaritano. 6 Sa halip, pumunta
kayo sa mga nawawalang tupa sa sambahayan ng Israel. 7 At sa pagpunta ninyo,
ipangaral ninyo at sabihing, 'Ang kaharian ng langit ay nalalapit na.' 8 Pagalingin
ninyo ang may sakit, buhayin ang patay, linisin ang mga ketongin, at palayasin ang
mga demonyo. Tumanggap kayo nang walang bayad, ipamigay ninyo nang walang
bayad. 9 Huwag kayong magdala ng anumang ginto, pilak o tanso sa inyong mga
pitaka. 10 Huwag kayong magdala ng panglakbay na lalagyan, o dagdag na tunika, ni
sandalyas, o di kaya'y tungkod, sapagkat nararapat sa manggagawa ang kaniyang
pagkain. 11 Anumang lungsod o nayon ang inyong mapuntahan, hanapin ninyo
ang karapat-dapat at manatili kayo doon hanggang sa kayo ay aalis. 12 Pagpasok
ninyo sa bahay, batiin ninyo ang mga nandoon. 13 Kung ang bahay ay karapat-
dapat, pumaroon ang inyong kapayapaan. Ngunit kung ito ay hindi karapat-dapat,
hayaan ninyong bumalik ang inyong kapayapaan sa inyo. 14 Sa mga hindi naman
tumatanggap sa inyo o nakikinig sa inyong mga salita, kapag kayo ay umalis sa bahay
o lungsod na iyon, pagpagin ninyo ang mga alikabok mula sa inyong mga paa. 15 Totoo
itong sinasabi ko sa inyo, mas mapagtitiisan pa ang lupain ng Sodoma at Gomorra sa
araw ng paghuhukom kaysa sa lungsod na iyon. 16 Tingnan ninyo, ipadadala ko kayo
na parang mga tupa sa kalagitnaan ng mga asong lobo, kaya maging marunong kayo
tulad ng mga ahas at hindi mapanakit tulad ng mga kalapati. 17 Mag-ingat kayo sa
mga tao! Dadalhin nila kayo sa mga konseho, at hahagupitin nila kayo sa kanilang

mga sinagoga. [18] At kayo ay dadalhin at ihaharap sa mga gobernador at mga hari
dahil sa akin, bilang patotoo sa kanila at sa mga Gentil. [19] Kapag dinala nila kayo,
huwag kayong mabahala kung paano o kung ano ang inyong sasabihin, sapagkat
ibibigay sa inyo ang mga dapat ninyong sabihin sa oras na iyon. [20] Sapagkat hindi
kayo ang magsasalita subalit ang Espiritu ng inyong Ama ang siyang magsasalita
sa inyo. [21] Dadalhin ng kapatid ang kaniyang kapatid sa kamatayan, at ang ama
sa kaniyang anak. Sasalungat ang mga anak laban sa kanilang mga magulang at
ipapapatay nila sila. [22] Kamumuhian kayo ng lahat dahil sa aking pangalan. Ngunit
sinuman ang makapagtitiis hanggang huli, ang taong iyon ay maliligtas. [23] Kapag
inusig nila kayo sa lungsod na ito, tumakas kayo sa kabila, sapagkat totoo itong
sinasabi ko sa inyo, hindi ninyo matatapos na puntahan ang mga lungsod ng Israel
bago dumating ang Anak ng Tao. [24] Ang alagad ay hindi nakahihigit sa kaniyang
guro, ni mas mataas ang lingkod sa kaniyang amo. [25] Sapat na ang alagad ay maging
katulad ng kaniyang guro, at ang lingkod na katulad ng kaniyang amo. Kung tinawag
nilang Beelzebub ang amo ng bahay, gaano pa kaya nila ipapahiya ang buo niyang
sambahayan! [26] Samakatwid huwag ninyo silang katakutan, sapagkat walang lihim
ang hindi nabubunyag, at walang natatago na hindi malalaman. [27] Ang sinabi ko sa
inyo sa kadiliman ay sabihin sa liwanag, at kung anong narinig ninyo ng mahina sa
inyong tainga, ipahayag sa ibabaw ng mga bubungan. [28] Huwag kayong matakot sa
mga pumapatay ng katawan ngunit walang kakayahang pumatay ng kaluluwa. Sa
halip, matakot kayo sa kaniya na kayang makapupuksa ng kaluluwa at katawan sa
impyerno. [29] Hindi ba ang dalawang maya ay ibinenta sa isang baryang maliit ang
halaga? Ngunit wala ni isa sa kanila ang nalaglag sa lupa na hindi nalalaman ng
Ama. [30] At kahit na ang mga buhok ng inyong ulo ay bilang lahat. [31] Huwag kayong
matakot. Mas mahalaga kayo kaysa sa maraming maya. [32] Samakatwid ang lahat
na kumikilala sa akin sa harap ng mga tao ay kikilalanin ko din sa harap ng Ama
na nasa langit. [33] Ngunit ang magtanggi sa akin sa harap ng mga tao ay itatanggi
ko din sa harap ng aking Ama na nasa langit. [34] Huwag ninyong isipin na pumarito
ako sa lupa upang magbigay ng kapayapaan. Hindi ako dumating upang magbigay
ng kapayapaan, kundi isang espada. [35] Sapagkat naparito ako upang paglabanin ang
isang lalaki sa kaniyang ama, at ang anak na babae laban sa kaniyang ina, at ang
manugang na babae laban sa kaniyang biyenan na babae. [36] Ang magiging kaaway
ng tao ay kaniyang sariling sambahayan. [37] Ang nagmamahal sa kaniyang ama at
ina nang higit sa akin ay hindi karapat-dapat sa akin. Ang nagmamahal sa kaniyang
anak na lalaki at babae nang higit sa akin ay hindi karapat-dapat sa akin. [38] Ang hindi
nagbubuhat ng kaniyang krus at sumunod sa akin ay hindi karapat-dapat sa akin.
[39] Ang naghahanap ng kaniyang buhay ay mawawalan nito. Ngunit ang mawawalan
ng buhay nang dahil sa akin ay makahahanap nito. [40] Ang tumatanggap sa inyo ay
tumatanggap sa akin, at ang tumatanggap sa akin ay tumatanggap din sa kaniya na
nagsugo sa akin. [41] Ang tumatanggap sa isang propeta dahil isang propeta siya ay
makatatanggap ng gantimpalan ng isang propeta. At siya na tumatanggap sa isang
matuwid na tao dahil matuwid na tao siya ay makatatanggap ng gantimpala ng isang
matuwid na tao. [42] Sinuman ang magbibigay sa isa sa mga hamak na mga ito, kahit
na isang basong malamig na tubig upang inumin, dahil isa siyang alagad, totoo itong
sasabihin ko sa inyo, hindi maaring mawala sa kaniya ang kaniyang gantimpala."

11

[1] Nangyari nang matapos tagubilinan ni Jesus ang labingdalawa niyang alagad,
umalis siya mula doon upang magturo at mangaral sa kanilang mga lungsod.
[2] Ngayon, nang marinig ni Juan mula sa bilangguan ang mga bagay tungkol sa mga

gawa ng Cristo, nagpadala siya ng mensahe sa pamamagitan ng kaniyang mga alagad
3 at sinabi nito sa kaniya, “Ikaw na nga ba Ang Darating o mayroon pang ibang tao
na dapat naming hanapin?” 4 Sumagot si Jesus at sinabi sa kanila, “Humayo kayo
at iulat ninyo kay Juan kung ano ang inyong nakita at narinig. 5 Ang mga bulag ay
nakatatanggap ng paningin, nakapaglalakad ang mga lumpo, ang mga may ketong
ay nagiging malinis, ang mga bingi ay nakaririnig nang muli, ang mga patay ay
muling binuhay, at ang mga mahihirap ay nasabihan na tungkol sa mabuting balita.
6 At pinagpala ang sinumang hindi makahahanap ng katitisuran sa akin.” 7 Habang
nagtungo ang mga lalaking ito sa kanilang daan, sinimulang sabihin ni Jesus sa mga
tao ang tungkol kay Juan, “Ano ang nilabas ninyo sa ilang para makita—isang tambo
na inaalog-alog ng hangin? 8 Ngunit ano ang nilabas ninyo para makita—isang lalaki
na nakasuot ng malambot na kasuotan? Totoo nga, ang nagsusuot lamang ng ganoong
kasuotan ay iyong naninirahan sa bahay ng mga hari. 9 Ngunit ano ang nilabas ninyo
para makita—isang propeta? Oo, sinasabi ko sa inyo at mas higit pa sa isang propeta.
10 Siya itong sinasabi sa naisulat, 'Tingnan ninyo, ipadadala ko ang aking mensahero
na mauuna sa iyo na siyang maghahanda ng iyong daan.' 11 Sinasabi ko sa inyo,
totoo nga na sa lahat ng mga ipinanganak ng mga babae, walang nakahihigit kay
Juan na Tagapagbautismo. Ngunit ang pinakahamak na tao sa kaharian ng langit
ay mas dakila kaysa sa kaniya. 12 Mula sa mga araw ni Juan na Tagapagbautismo
hanggang ngayon, ang kaharian ng langit ay nagdurusa sa karahasan at sapilitan
itong kinukuha ng mga taong mararahas. 13 Sapagkat lahat ng mga propeta at ang
kautusan ay patuloy na nagpapahayag hanggang kay Juan. 14 At kung nakahanda
kayong tanggapin ito, ito ay si Elias na paparating. 15 Ang may taingang pandinig
ay makinig. 16 Saan ko dapat ihalintulad ang salinlahing ito? Tulad nito ay mga
batang naglalaro sa may pamilihan, na nakaupo at tinatawag ang isa't isa 17 at
magsasabi, 'Kami ay tumugtog ng plauta para sa inyo ngunit hindi kayo nagsayaw.
Kami ay nagluksa ngunit hindi kayo tumangis.' 18 Sapagkat dumating si Juan na hindi
kumakain ng tinapay ni umiinom ng alak, at sasabihin nilang, 'May demonyo siya.'
19 Ang Anak ng Tao ay dumating na kumakain at umiinom at sinasabi nilang, 'Tingnan
ninyo, siya ay napakatakaw na tao at lasenggero, kaibigan ng mga maniningil ng
buwis at ng mga makasalanan!' Ngunit ang karunungan ay napawalang-sala sa
pamamagitan ng kaniyang mga gawa.” 20 At sinimulang sawayin ni Jesus ang mga
lungsod kung saan nangyari ang karamihan sa mga makapangyarihan niyang gawa
dahil sila ay hindi nagsisi. 21 “Sa aba mo, Korazin! Sa aba mo, Bethsaida! Kung
ang mga makapangyarihang gawa na ginawa sa inyo ay nangyari sa Tiro at Sidon,
noon pa man nagsisi na sana sila sa pamamagitan ng sako at mga abo. 22 Ngunit mas
mapagtitiisan pa ang Tiro at Sidon sa araw ng paghuhukom kaysa sa inyo. 23 Ikaw,
Capernaum, sa tingin mo ba ay maitataas ka sa langit? Hindi, ikaw ay maibababa
sa hades. Kung sa Sodoma ginawa ang mga makapangyarihang gawa na ginawa
sa iyo, nananatili pa sana magpahanggang ngayon ang bayan na iyon. 24 Ngunit
sinasabi ko sa iyo na mas magiging madali pa para sa lupain ng Sodoma sa araw ng
paghuhukom kaysa sa iyo.” 25 Nang mga oras na iyon sinabi ni Jesus, “Pinupuri kita,
Ama, Panginoon ng langit at lupa, dahil ikinubli mo ang mga bagay na ito sa mga
marurunong at nakauunawa at iyong inihayag ang mga ito sa mga hindi nakapag-
aral, tulad ng mga maliliit na bata. 26 Oo, Ama, sapagkat ito ang labis na nakalulugod
sa iyong paningin. 27 Lahat ng mga bagay ay ipinagkatiwala sa akin ng aking ama. At
walang nakakikilala sa Anak maliban sa Ama at walang nakakikilala sa Ama maliban
sa Anak, at sa kahit sinuman na naisin ng Anak na ihayag ang Ama. 28 Lumapit
kayo sa akin, kayong lahat na nahihirapan at lubhang nabibigatan at bibigyan ko
kayo ng kapahingahan. 29 Dalhin ninyo ang aking pamatok at matuto kayo sa akin

sapagkat ako ay mahinahon at may mapagpakumbabang puso at makakamit ninyo
ang kapahingahan para sa inyong mga kaluluwa. 30 Sapagkat madali ang aking
pamatok at ang aking pasanin ay magaan."

12

1 Nang panahong iyon, sa Araw ng Pamamahinga, napadaan si Jesus sa mga
triguhan. Ang kaniyang mga alagad ay nagutom at nag-umpisa silang pumitas ng
mga uhay at kinain iyon. 2 Ngunit nang makita ito ng mga Pariseo, sinabi nila kay
Jesus, "Tingnan mo, ang iyong mga alagad ay gumagawa ng labag sa kautusan sa
Araw ng Pamamahinga." 3 Ngunit sinabi ni Jesus sa kanila, "Hindi ba ninyo nabasa
ang ginawa ni David nang siya ay nagutom at pati ang mga lalaking kasama niya?
4 Kung paano siya pumasok sa tahanan ng Diyos at kinain ang tinapay na handog,
na labag sa kautusan na kainin niya at labag sa kautusan na kainin din ng kaniyang
mga kasama, ngunit nararapat lamang sa mga pari? 5 At hindi ba ninyo nabasa sa
kautusan na sa Araw ng Pamamahinga, ang mga pari sa templo ay nilalapastanganan
ang Araw ng Pamamahinga ngunit hindi nagkakasala? 6 Ngunit sinasabi ko sa inyo
na ang mas dakila sa templo ay narito. 7 At kung alam sana ninyo ang ibig sabihin
nito, 'Ang nais ko ay habag at hindi handog,' hindi sana ninyo hinatulan ang walang
kasalanan. 8 Sapagkat ang Anak ng Tao ay Panginoon ng Araw ng Pamamahinga."
9 Pagkatapos, umalis si Jesus mula doon at pumasok sa kanilang sinagoga. 10 Masdan
ito, may isang lalake na tuyot ang kamay. Nagtanong ang mga Pariseo kay Jesus, at
sinabi, "Naaayon ba sa kautusan ang magpagaling sa Araw ng Pamamahinga?" upang
siya ay maparatangan nila ng pagkakasala. 11 Sinabi ni Jesus sa kanila, "Sino kaya sa
inyo, na kung mayroon siyang nag-iisang tupa, at nahulog ang tupang ito sa malalim
na butas sa Araw ng Pamamahinga ay hindi ito iaahon sa butas para ilabas? 12 Gaano
pa kaya kahalaga ang isang tao kaysa sa isang tupa. Kaya hindi labag sa kautusan ang
paggawa ng mabuti sa Araw ng Pamamahinga." 13 At sinabi ni Jesus sa lalaki, "Iunat
mo ang iyong kamay." Iniunat nga niya ito, at bumalik ang dating kalusugan nito,
gaya ng kaniyang isang kamay. 14 Ngunit lumabas ang mga Pariseo at nagsabwatan
laban sa kaniya. Naghahanap sila ng paraan kung paano siya maipapatay. 15 Nang
mapansin ito ni Jesus, lumayo siya doon. Maraming tao ang sumunod sa kaniya, at
pinagaling niya silang lahat. 16 Sila ay pinagbilinan niya na huwag ipapaalam sa iba
ang tungkol sa kaniya, 17 ito ay upang magkatotoo ang sinabi sa pamamagitan ni Isaias
na propeta, na nagsasabi, 18 "Tingnan ninyo, ang aking lingkod na aking pinili; ang
aking pinakamamahal, na siyang lubos na kinalulugdan ng aking kaluluwa. Ilalagay
ko sa kaniya ang aking Espiritu, at ihahayag niya ang paghuhukom sa mga Gentil.
19 Hindi siya magpupumilit o makikipagsigawan ng malakas, ni walang sinumang
makaririnig ng kaniyang tinig sa mga lansangan. 20 Hindi niya babaliin ang anumang
tambong marupok; hindi rin niya papatayin ang kahit na anong umuusok na pabilo,
hanggang maipadala niya ang paghuhukom sa katagumpayan. 21 At ang mga Gentil
ay magkakaroon ng pananalig sa kaniyang pangalan." 22 Pagkatapos ay may isang
tao na bulag at pipi na sinapian ng demonyo ang dinala kay Jesus. Pinagaling niya
ito at ang lalaki ay nakapagsalita at nakakita. 23 Ang lahat ng napakaraming tao
ay namangha, at sinabi, " Anak kaya ni David ang lalaking ito?" 24 Ngunit nang
marinig ng mga Pariseo ang mga himalang ito, kanilang sinabi, "Ang taong ito ay
hindi nakapagpapalayas ng mga demonyo maliban sa pamamagitan ni Beelzebul,
ang prinsipe ng mga demonyo. " 25 Ngunit nalalaman ni Jesus ang kanilang mga
iniisip at sinabi sa kanila, "Ang bawat kahariang nahahati laban sa kaniyang sarili
ay magiging mapanglaw, at bawat lungsod o bahay na nahahati laban sa kaniyang
sarili ay hindi mananatili. 26 Kung pinalalayas ni Satanas si Satanas, siya ay nahahati

laban sa kaniyang sarili. Paano mananatili ang kaniyang kaharian? 27 At kung ako ay
nagpapalayas ng mga demonyo sa pamamagitan ni Beelzebul, sa kanino pinalalayas
ng inyong mga tagasunod ang mga demonyo? Dahil dito, sila ang inyong magiging
mga hukom. 28 Ngunit kung ako ay nagpapalayas ng mga demonyo sa pamamagitan
ng Espiritu ng Diyos, samakatuwid, ang kaharian ng Diyos ay dumating na sa inyo.
29 Paano malolooban ng sinuman ang bahay ng isang malakas na tao at nanakawin
ang kaniyang mga pag-aari na hindi muna igagapos ang malakas na tao? Saka pa
niya nanakawin ang kaniyang mga pag-aari sa kaniyang bahay. 30 Ang sinuman
na hindi kasapi ko ay laban sa akin, at sino man ang hindi nagtitipong kasama
ko ay nagkakalat. 31 Kung gayon ay sinasabi ko sa inyo, ang lahat ng kasalanan
at kalapastangan sa tao ay mapapatawad. Ngunit ang lahat ng kalapastanganan sa
Espiritu ay hindi mapapatawad. 32 Sinumang magbigkas ng anumang salita laban sa
Anak ng Tao, siya ay mapapatawad. Ngunit sinumang magsasalita laban sa Banal
na Espiritu, siya ay hindi mapapatawad, maging dito sa mundo o sa darating. 33 O
gawing mabuti ang puno at ang bunga nito ay mabuti, o gawing masama ang puno at
ang bunga nito ay masama, sapagkat makikilala ang bawat puno ayon sa bunga nito.
34 Kayong mga anak ng mga ulupong, dahil kayo ay masama, paano kayo magsasabi
ng mga mabubuting bagay? Sapagkat kung ano ang nilalaman ng puso ay siyang
binibigkas ng bibig. 35 Ang mabuting tao mula sa mabuting kayamanan ng kaniyang
puso ay naglalabas ng mabuti at ang masamang tao na may masamang kayamanan
sa kaniyang puso ay naglalabas ng masama. 36 At sinasabi ko sa inyo na sa araw
ng paghuhukom, ang mga tao ay mananagot sa bawat salita na kanilang binitawan
na walang kabuluhan. 37 Sapagkat sa iyong mga salita ikaw ay mapapawalang-
sala, at sa iyong mga salita ikaw ay parurusahan." 38 At sumagot ang ilang mga
eskriba at Pariseo kay Jesus at sinabi, "Guro, nais naming makakita ng palatandaan
mula sa iyo," 39 Ngunit sumagot si Jesus at sinabi sa kanila, "Isang masama at
mapangalunyang salinlahi ang naghahanap ng palatandaan. Ngunit walang ibibigay
na palatandaan sa kaniya maliban sa palatandaan ni Jonas na propeta. 40 Sapagkat
gaya ni Jonas na tatlong araw at tatlong gabi sa tiyan ng malaking isda, gayundin na
ang Anak ng Tao ay tatlong araw at tatlong gabi na nasa ilalim ng lupa. 41 Ang mga
tao sa Nineve ay tatayo sa paghuhukom kasama ng salinlahing ito at parurusahan ito.
Sapagkat sila ay nagsisi sa pangangaral ni Jonas, at tingnan ninyo, ang narito ay mas
dakila kay Jonas. 42 Ang Reyna ng Timog ay tatayo sa paghuhukom kasama ng mga tao
ng salinlahing ito at parurusahan ito. Naglakbay siya mula sa dulo ng mundo upang
dinggin ang karunungan ni Solomon, at tingnan ninyo, ang narito ay mas dakila
kay Solomon. 43 Kung ang isang masamang espiritu ay umalis sa isang tao, siya ay
dadaan sa lugar na walang tubig, at siya ay maghahanap ng mapagpapahingahan,
ngunit hindi niya ito mahanap. 44 At sasabihin nitong, 'Ako ay babalik sa dati kong
tahanan kung saan ako nanggaling.' Nang makabalik, nakita niya ang bahay na
malinis at maayos. 45 Siya ay aalis at magsasama ng pito pang espiritu na mas masama
pa sa kaniya at silang lahat ay papasok at maninirahan doon. At ang kalagayan
ng taong iyon ay magiging mas malala pa kaysa sa dati. Katulad ng masasamang
salinlahing ito." 46 Habang nagsasalita pa si Jesus sa napakaraming tao, masdan
ito, ang kaniyang ina at mga kapatid ay nakatayo sa labas, hinahanap siya upang
kausapin. 47 May nagsabi sa kaniya, "Tingnan mo, ang iyong ina at ang iyong mga
kapatid na lalaki ay nakatayo sa labas, hinahanap ka upang makausap." 48 Ngunit
sumagot si Jesus at sinabi sa kaniya, "Sino ang aking ina? At sino ang aking mga
kapatid?" 49 Pagkatapos iniunat niya ang kaniyang kamay sa kaniyang mga alagad at
sinabi, "Tingnan ninyo, nandito ang aking ina at ang aking mga kapatid! 50 Sapagkat
ang sinumang gumagawa sa kagustuhan ng aking Amang nasa langit, ang taong iyon

ay aking kapatid at ina.”

13

1 Sa araw na iyon ay lumabas ng bahay si Jesus at umupo sa tabi ng dagat. 2 May
napakaraming bilang ng tao ang pumalibot sa kaniya kaya sumakay siya sa isang
bangka at umupo doon. Ang lahat ng tao ay tumayo sa dalampasigan. 3 At nagsabi
si Jesus sa kanila ng maraming bagay sa pamamagitan ng talinghaga. Kaniyang
sinabi, “Masdan ito, isang manghahasik ang lumabas upang maghasik. 4 Sa kaniyang
paghahasik, nahulog ang ilang mga binhi sa tabi ng daan, dumating ang mga ibon
at kinain ang mga ito. 5 Ang ibang mga binhi naman ay nahulog sa mabatong lupa
kung saan kakaunti lamang ang lupa. Ang mga ito ay mabilis na tumubo sapagkat
mababaw lamang ang lupa. 6 Ngunit nang sumikat na ang araw, ang mga ito ay
natuyo dahil wala itong mga ugat, at nalanta ang mga ito. 7 Ang ibang mga binhi
ay nahulog sa may mga matitinik na halaman. Lumaki ang mga halamang may
tinik at sinakal ang mga ito. 8 Ang ibang mga binhi ay nahulog sa mabuting lupa
at ang mga ito ay namunga, ang iba ay tig-iisandaan, ang iba ay tig-aanimnapu, at
ang iba ay tigtatatlumpu. 9 Ang may taingang pandinig, ay makinig.” 10 Dumating ang
mga alagad at sinabi kay Jesus, “Bakit mo kinakausap ang mga tao sa pamamagitan
ng mga talinghaga?” 11 Sumagot si Jesus at sinabi sa kanila, “Nabigyan kayo ng
pribilehiyo ng pagkaunawa sa mga hiwaga ng kaharian ng langit, ngunit sa kanila
ay hindi naibigay. 12 Dahil kung sinuman ang mayroon na ay higit pang mabibigyan
at siya ay magkakaroon ng sagana. Ngunit ang sinuman na wala, kukunin sa kaniya
maging ang tanging mayroon siya. 13 Kaya kinakausap ko sila sa pamamagitan ng
mga talinghaga, sapagkat kahit na sila ay nakakakita, hindi sila tunay na nakakakita.
At bagaman nakaririnig sila ay hindi naman sila tunay na nakaririnig, ni hindi sila
makaunawa. 14 Sa kanila natupad ang propesiya ni Isaias, na nagsasabi, 'Habang
pinakikinggan ay inyong maririnig, ngunit hindi ninyo talaga maintindihan; habang
tinitingnan ay inyong nakikita, ngunit hindi ninyo talaga maunawaan. 15 Sapagkat
ang puso ng mga taong ito ay naging mapurol, at hirap sila sa pakikinig, at ipinikit
nila ang kanilang mga mata upang hindi sila makakita sa kanilang mga mata, o
makarinig sa kanilang mga tainga, o makaintindi sa kanilang mga puso, upang sila
ay babalik muli at sila ay aking pagagalingin.' 16 Ngunit pinagpala ang inyong mga
mata, sapagkat ang mga ito ay nakakakita; at ang inyong mga tainga, sapagkat
ang mga ito ay nakakarinig. 17 Totoo itong sinasabi ko sa inyo na maraming mga
propeta at mga taong matuwid ang ninais na makita ang mga bagay na inyong
nakikita, ngunit hindi nila ito nakita. Ninais nila na marinig ang mga bagay na
inyong mga naririnig, ngunit hindi nila ito napakinggan. 18 Ngayon, makinig kayo
sa talinghaga ng manghahasik. 19 Kapag mapakinggan ng sinuman ang salita ng
kaharian ngunit hindi ito nauunawaan, darating ang masama at nanakawin ang mga
binhi na naihasik sa kaniyang puso. Ito ay ang binhi na naihasik sa tabi ng daan.
20 Siya na naihasik sa mabatong lupa ay siyang nakakarinig sa salita at agad itong
tinatanggap nang may galak. 21 Gayunman wala siyang mga ugat at tumatagal lamang
ng panandalian. At kung ang kapighatian at pag-uusig ay dumating dahil sa salita,
siya ay agad nadadapa. 22 Siya na naihasik sa may mga matitinik na halaman ay
nakaririnig ng salita, ngunit ang pagkabalisa sa mundo at ang panlilinlang ng mga
yaman ang siyang sumakal sa salita, at hindi siya namunga. 23 Siya na naihasik sa
mabuting lupa ay siyang nakarinig sa salita at nakaunawa dito. Siya ang tunay na
namumunga at nagpapayabong nito; ang ilan ay namunga ng tig-iisandaan, ang iba
ay tig-aanimnapu, at ang iba ay tig-tatatlumpu..” 24 Nagkuwento si Jesus ng isa pang
talinghaga sa kanila. Sinabi niya, “Ang kaharian ng langit ay tulad ng isang lalaking

naghasik ng mabuting binhi sa kaniyang bukid. 25 Ngunit habang tulog ang mga tao,
dumating ang kaniyang kaaway at naghasik din ng mga damo kasama ng mga trigo
saka umalis. 26 Nang sumibol ang mga dahon at namunga ay lumitaw din ang mga
damo. 27 Dumating ang mga tagapaglingkod ng may-ari ng lupa at sinabi sa kaniya,
'Ginoo, hindi ba mabuti ang inihasik mong mga binhi sa iyong bukirin? Papaanong
nagkaroon ito ng mga damo?' 28 Sinabi niya sa kanila, 'Ginawa ito ng isang kaaway.'
Sinabi ng mga tagapaglingkod sa kaniya, 'Nais mo bang puntahan namin at bunutin
ang mga ito?' 29 Sinabi ng may-ari ng lupa, 'Huwag, sapagkat kapag binunot ninyo
ang mga damo, baka mabunot niyo din ang mga trigo kasama nito. 30 Hayaan lang
silang parehong lumaki hanggang dumating ang anihan. Sa oras na nang pag-aani
ay sasabihin ko sa mga tagapag-ani na, "Unahin ninyong bunutin ang mga damo at
bigkisin ang mga ito at inyong sunugin samantalang ang mga trigo naman ay inyong
ipunin sa aking kamalig.'"" 31 Muling nagkuwento si Jesus ng talinghaga sa kanila.
Kaniyang sinabi, "Ang kaharian ng langit ay tulad ng binhi ng mustasa na kinuha ng
isang tao at inihasik sa kaniyang bukid. 32 Tunay ngang pinakamaliit ang binhing ito
sa lahat ng ibang mga binhi. Ngunit nang ito ay lumaki, naging mas malaki ito kaysa
sa mga halamang panghardin. Ito ay naging puno kaya ang mga ibon sa himpapawid
ay pumunta at namugad sa mga sanga nito." 33 Muling nagsabi si Jesus ng talinghaga
sa kanila, "Ang kaharian ng langit ay tulad ng isang lebadura na kinuha ng isang
babae at inihalo sa tatlong takal ng harina hanggang ito ay umalsa." 34 Ang lahat ng
mga bagay na ito ay sinabi ni Jesus sa mga tao sa pamamagitan ng talinghaga. At kung
hindi sa pamamagitan ng talinghaga ay hindi siya nagsalita sa kanila. 35 Ito ay upang
magkatotoo ang mga nasabi sa pamamagitan ng mga propeta noong sinabi niyang,
"Bubuksan ko ang aking bibig sa pamamagitan ng talinghaga, sasabihin ko ang mga
bagay na naitago buhat nang itatag ang mundo." 36 Pagkatapos ay iniwan ni Jesus
ang maraming tao at nagtungo sa isang bahay. Lumapit sa kaniya ang kaniyang mga
alagad at sinabi, "Ipaliwanag mo sa amin ang talinghaga ng mga damo sa bukid."
37 Sumagot si Jesus at sinabi, "Ang naghasik ng mabuting buto ay ang Anak ng Tao.
38 Ang bukid ay ang mundo; at ang mabuting binhi ay ang mga anak ng kaharian.
Ang mga damo ay ang mga anak ng masama, 39 at ang kaaway na naghasik sa kanila
ay ang diyablo. Ang pag-aani ay ang katapusan ng mundo at ang mga tagapag-ani
ay ang mga anghel. 40 Kaya gaya ng mga damo na inipon at sinunog sa apoy, ganun
din sa katapusan ng mundo. 41 Magpapadala ang Anak ng Tao ng kaniyang mga
anghel at titipunin nila sa labas ng kaniyang kaharian ang lahat ng bagay na sanhi
ng kasalanan at ang mga gumagawa ng masama. 42 Itatapon nila ang mga ito sa
pugon ng apoy na kung saan mayroong mga iyakan at nagngangalit na ngipin. 43 At
ang mga matutuwid na tao ay magliliwanag tulad ng araw sa kaharian ng kanilang
Ama. Ang may taingang pandinig ay makinig. 44 Ang kaharian ng langit ay tulad
sa isang kayamanang nakatago sa bukid. Natagpuan ito ng isang tao at itinago. Sa
kaniyang kagalakan ay umalis siya at ibinenta niya lahat ng mayroon siya at binili
ang bukid na iyon. 45 Gayun din naman, ang kaharian ng langit ay tulad ng isang
mangangalakal na naghahanap ng mga mahahalagang perlas. 46 Nang mahanap
niya ang isang perlas na may malaking halaga, umalis siya at ibinenta niya lahat
ng mayroon siya at binili ito. 47 Gayun din naman, ang kaharian ng langit ay tulad
ng isang lambat na inihagis sa dagat at nakahuli ng iba't ibang uri ng lamang dagat.
48 Nang ito ay napuno, hinila ito ng mga mangingisda sa dalampasigan. Pagkatapos
ay umupo sila at tinipon ang mga mabuting bagay sa mga lalagyan, ngunit kanilang
itinapon ang mga bagay na walang pakinabang. 49 Ganito ang mangyayari pagdating
ng katapusan ng mundo. Darating ang mga anghel at ihihiwalay ang masama sa
mga matuwid. 50 Sila ay itatapon nila sa pugon ng apoy na kung saan mayroong

mga iyakan at nagngangalit na ngipin. 51 Naiintindihan ba ninyo ang lahat ng mga
bagay na ito?" Sinabi ng mga alagad sa kaniya, "Oo." 52 At sinabi ni Jesus sa kanila,
"Kaya bawat eskriba na naging alagad ng kaharian ng langit ay katulad ng isang
tao na nagmamay-ari ng isang bahay, na naglalabas ng luma at mga bagong bagay
mula sa kaniyang kayamanan." 53 At nangyari na nang matapos ni Jesus ang mga
talinghagang ito ay umalis na siya sa lugar na iyon. 54 Pagkatapos ay pumasok si Jesus
sa kaniyang sariling rehiyon at nagturo sa mga tao sa kanilang mga sinagoga. Ang
kinalabasan nito ay namangha sila at sinabi, "Saan kinuha ng taong ito ang kaniyang
karunungan at saan nagmula ang mga himalang ito? 55 Hindi ba siya ang anak ng
karpintero? Hindi ba't si Maria ang kaniyang ina? At ang mga kapatid niya ay sina
Santiago, Jose, Simon, at Judas? 56 At hindi ba ang kaniyang mga kapatid na babae
ay kasama din natin? Kaya saan nakuha ng taong ito ang lahat ng mga bagay na
ito?" 57 Nasaktan sila nang dahil sa kaniya. Ngunit sinabi ni Jesus sa kanila, "Ang
propeta ay hindi nawawalan ng karangalan maliban sa kaniyang sariling bansa o sa
kaniyang sariling pamilya." 58 At hindi siya gumawa ng maraming himala doon dahil
sa kawalan nila ng paniniwala.

14

1 Nang mga panahon na iyon, narinig ni Herodes na tetrarka ang mga balita tungkol
kay Jesus. 2 Sinabi niya sa kaniyang mga lingkod, "Ito ay si Juan na Tagapagbautismo,
muli siyang nabuhay mula sa mga patay. Kaya ang mga kapangyarihang ito ay
gumagawa sa kaniya." 3 Sapagkat ipinadakip ni Herodes si Juan, iginapos siya at
inilagay sa bilangguan dahil kay Herodias na asawa ng kapatid niyang si Felipe.
4 Sapagkat sinabi ni Juan sa kaniya, "Labag sa batas na gawin mo siyang asawa mo."
5 Nais ni Herodes na siya ay ipapatay subalit natatakot siya sa mga tao sapagkat
itinuring nila itong propeta. 6 Ngunit noong dumating ang kaarawan ni Herodes,
ang anak na babae ni Herodias ay sumayaw sa gitna at nalugod si Herodes. 7 Bilang
tugon, nangako siya na may panunumpa na ipagkakaloob ang anumang hihilingin
nito. 8 Pagkatapos matagubilinan ng kaniyang ina, sinabi niya, "Ibigay mo sa akin
dito, sa isang bandihado, ang ulo ni Juan na Tagapagbautismo." 9 Lubhang nabalisa
ang hari dahil sa kaniyang kahilingan, ngunit dahil sa kaniyang sumpang binitawan
at dahil sa lahat ng naroon sa hapunan na kasama niya, iniutos niya na ito ay
mangyari. 10 Nag-utos siya at pinapugutan ng ulo si Juan sa bilangguan. 11 Pagkatapos
ay dinala ang kaniyang ulong nasa bandihado at ibinigay sa babae at dinala niya ito sa
kaniyang ina. 12 Pagkatapos nito ay dumating ang kaniyang mga alagad at kinuha ang
kaniyang bangkay at saka inilibing. Pagkatapos nito, umalis sila at ibinalita ito kay
Jesus. 13 Ngayon, nang marinig ito ni Jesus, umalis siya mula roon sa pamamagitan ng
bangka at nagpunta sa isang liblib na lugar. Nang marinig ito ng mga tao, sinundan
siya ng mga ito na naglalakad mula sa mga lungsod. 14 At dumating si Jesus na
nauna sa kanila at nakita ang maraming tao. Nahahabag siya sa kanila at pinagaling
ang mga may sakit sa kanila. 15 Nang sumapit ang gabi, lumapit ang mga alagad sa
kaniya at sinabi, "Ito ay ilang na lugar at natapos na ang araw. Pauwiin na ninyo
ang mga taong napakarami, upang sila ay makapunta sa mga nayon at makapamili
ng makakain para sa kanilang sarili." 16 Ngunit sinabi ni Jesus sa kanila, "Hindi na
nila kailangan pang umalis. Bigyan ninyo sila ng makakain." 17 Sinabi nila sa kaniya,
"Mayroon lamang kaming limang piraso ng tinapay at dalawang isda rito." 18 Sinabi
ni Jesus, "Dalhin ninyo sa akin ang mga iyan." 19 Pagkatapos ay inutusan ni Jesus
ang mga maraming tao na maupo sa damuhan. Kinuha niya ang limang pirasong
tinapay at dalawang isda. Habang nakatingala sa langit, binasbasan niya at pinagpira-
piraso ang mga tinapay at saka ibinigay sa mga alagad. Ipinamahagi naman ito ng

mga alagad sa mga tao. [20] Lahat sila ay nakakain at nabusog. Pagkatapos ay inipon
nila ang mga natira sa mga pinagpira-pirasong pagkain—labindalawang basket ang
napuno. [21] Lahat ng kumain ay umabot sa limanlibong kalalakihan bukod sa mga
kababaihan at mga bata. [22] Kaagad na pinasakay niya ang mga alagad sa bangka
upang mauna silang tumungo sa kabilang dako, habang pina-uuwi niya ang mga tao.
[23] Pagkatapos niyang mapauwi ang mga tao, umakyat siyang mag-isa sa isang bundok
upang manalangin. Nang lumalim na ang gabi, mag-isa lamang siya roon. [24] Ngunit
ang bangka ay nasa kalagitnaan na ng dagat, halos hindi na ito mapigilan dahil sa
mga alon, sapagkat pasalubong ang hangin. [25] Nang madaling araw na, nilapitan sila
ni Jesus na naglalakad sa dagat. [26] Nang makita siya ng kaniyang mga alagad na
naglalakad sa dagat, natakot sila at sinabi, “Multo,” at sila ay nagsigawan sa takot.
[27] Ngunit agad nagsalita si Jesus sa kanila at sinabi, “Magpakatapang kayo! Ako ito!
Huwag kayong matakot.” [28] Sumagot si Pedro sa kaniya at sinabi, “Panginoon, kung
ikaw iyan, utusan mo akong pumunta sa iyo sa tubig.” [29] Sinabi ni Jesus, “Halika.”
Kaya bumaba si Pedro sa bangka at lumakad sa tubig papunta kay Jesus. [30] Ngunit
nang napansin ni Pedro ang hangin, siya ay natakot. Habang siya ay nagsimulang
lumubog, sumigaw siya at sinabi, “Panginoon, iligtas mo ako!” [31] Kaagad iniunat
ni Jesus ang kaniyang kamay at inabot si Pedro at sinabi sa kaniya, “Ikaw na may
maliit na pananampalataya, bakit ka nag-alinlangan?” [32] At nang sumakay si Jesus
at Pedro sa bangka, huminto ang hangin sa pag-ihip. [33] At ang mga alagad sa bangka
ay sumamba kay Jesus at sinabi, “Tunay ngang ikaw ang Anak ng Diyos.” [34] Nang
makatawid na sila, nakarating sila sa lupain ng Genasaret. [35] Nang nakilala si Jesus
ng mga taong tagaroon, ipinamalita nila saan mang lugar sa palibotlibot at dinala
nila sa kaniya ang bawat isa na may sakit. [36] Nagmakaawa sila sa kaniya na kung
maaari ay mahawakan nila ang laylayan ng kaniyang kasuotan, at lahat ng humawak
dito ay gumaling.

15

[1] At may ilang mga Pariseo at mga eskriba na mula sa Jerusalem ang pumunta
kay Jesus. Sinabi nila, [2] “Bakit nilalabag ng iyong mga alagad ang mga kaugalian
ng mga nakatatanda? Sapagkat hindi nila hinuhugasan ang kanilang mga kamay
kapag sila ay kakain.” [3] Sumagot si Jesus at sinabi sa kanila, “At kayo—bakit ninyo
nilalabag ang kautusan ng Diyos alang-alang sa inyong mga kaugalian? [4] Sapagkat
sinabi ng Diyos, 'Igalang mo ang iyong ama at iyong ina,' at 'Sinuman ang magsalita
ng masama sa kaniyang ama o ina ay tiyak na mamamatay. [5] Ngunit sinabi ninyo,
'Sinuman ang magsabi sa kaniyang ama o ina, “Anumang tulong ang matanggap
sana ninyo na galing sa akin, ngayon ay isa nang kaloob na ibinigay sa Diyos,”'
[6] hindi na kailangang igalang ng taong iyon ang kaniyang ama. Sa ganitong paraan
binalewala ninyo ang salita ng Diyos alang-alang sa inyong mga kaugalian. [7] Kayong
mga mapagkunwari, tama ang propesiya tungkol sa inyo ni Isaias noong sinabi niya,
[8] 'Iginagalang ako ng mga taong ito sa kanilang mga labi ngunit ang kanilang mga
puso ay malayo sa akin. [9] Sinasamba nila ako na walang kabuluhan, dahil ang
itinuturo nila bilang mga doktrina ay ang mga utos ng mga tao.'" [10] Pagkatapos ay
tinawag niya ang maraming tao palapit sa kaniya at sinabi sa kanila, "Makinig kayo
at intindihin ninyo— [11] Walang pumapasok sa bibig ang nakapagpaparumi sa isang
tao. Sa halip, kung ano ang lumalabas sa kaniyang bibig, ito ang nakapagpaparumi sa
tao." [12] Pagkatapos, lumapit ang kaniyang mga alagad at sinabi kay Jesus, “Alam ba
ninyo na nasaktan ang mga Pariseo nang marinig nila ang inyong sinabi?” [13] Sumagot
si Jesus at sinabi, “Bawat halaman na hindi itinanim ng aking Amang nasa langit ay
bubunutin. [14] Hayaan ninyo sila, mga bulag sila na gabay. Kung ang isang bulag

na tao ay gagabayan ang kapwa niyang bulag, pareho silang mahuhulog sa hukay."
15 Sumagot si Pedro at sinabi kay Jesus, "Ipaliwanag mo sa amin ang talinghagang
ito." 16 Sinabi ni Jesus, "Kayo din ba ay wala pa ring pang-unawa? 17 Hindi ba
ninyo nakikita na kung anumang pumapasok sa inyong bibig ay dadaan sa tiyan at
pagkatapos pinapalabas sa palikuran? 18 Ngunit ang mga bagay na lumalabas sa bibig
ay galing sa puso. Ang mga bagay na ito ang nakapagpaparumi sa tao. 19 Sapagkat
sa puso nanggagaling ang mga masasamang pag-iisip, pagpatay, pangangalunya,
sekswal na imoralidad, pagnanakaw, bulaang saksi at mga paghamak. 20 Ito ang
mga bagay na nakapagpaparumi sa tao. Ngunit ang kumain na hindi naghugas ng
mga kamay ay hindi nakapagpaparumi sa tao." 21 Pagkatapos, umalis si Jesus mula
roon at pumunta patungo sa mga rehiyon sa lungsod ng Tiro at Sidon. 22 Masdan
ito, may isang Cananeang babae ang lumabas galing sa rehiyon na iyon. Sumigaw
siya at sinabing, "Kahabangan mo ako, Panginoon, anak ni David; ang aking anak
na babae ay lubhang pinapahirapan ng isang demonyo. 23 Ngunit hindi siya sinagot
ni Jesus kahit isang salita. Lumapit ang kaniyang mga alagad at nagmakaawa sa
kaniya, sinabi, "Paalisin ninyo siya sapagkat sumisigaw siyang sumusunod sa atin."
24 Subalit sumagot si Jesus at sinabi, "Hindi ako sinugo sa kaninuman maliban sa mga
tupang naliligaw sa tahanan ng Israel." 25 Ngunit lumapit at lumuhod ang babae sa
kaniyang harapan, na nagsasabi, "Panginoon, tulungan mo ako." 26 Sumagot siya
at sinabi, "Hindi tama na kunin ang tinapay ng mga anak at ihagis sa mga tuta."
27 Sinabi niya, "Oo nga, Panginoon, ngunit kahit ang mga tuta ay kinakain ang mga
katiting na tinapay na nahulog mula sa kainan ng kanilang mga amo. 28 Pagkatapos,
sumagot si Jesus at sinabi sa kaniya, "Babae, napakalaki ng iyong pananampalataya.
Mangyari sa iyo ayon sa iyong hinihiling." At gumaling ang kaniyang anak na babae
sa oras na iyon. 29 Umalis si Jesus sa lugar na iyon at pumunta malapit sa Dagat ng
Galilea. Pagkatapos umakyat siya sa isang burol at doon umupo. 30 Napakaraming
tao ang lumapit sa kaniya. Kasama nila ang mga pilay, bulag, pipi at mga lumpo,
at marami pang iba na may mga sakit. Inilagay sila sa paanan ni Jesus at sila ay
pinagaling niya. 31 Kaya namangha ang maraming tao nang nakita nila ang mga pipi
na nakapagsalita, ang lumpo na napagaling, ang pilay na nakakalakad at mga bulag
na nakakakita. Pinuri nila ang Diyos ng Israel. 32 Tinawag ni Jesus ang kaniyang mga
alagad at sinabi, "Nahahabag ako sa mga tao dahil sila ay nanatili kasama ko sa loob
na ng tatlong araw at walang makain. Ayaw ko silang pauwiin na hindi kumakain
upang hindi sila himatayin sa daan." 33 Sinabi ng mga alagad sa kaniya, "Saan naman
tayo kukuha ng sapat na tinapay sa ilang para busugin ang napakamaraming tao?"
34 Sinabi ni Jesus sa kanila, "Ilan ang tinapay na meron kayo?" Sinabi nila, "Pito,
at kaunting maliliit na isda." 35 At inutosan ni Jesus ang maraming tao na maupo
sa lupa. 36 Kinuha niya ang pitong tinapay at mga isda, at pagkatapos magbigay
ng pasasalamat, pinagpira-piraso niya ang mga tinapay at ibinigay sa kaniyang mga
alagad. At ibinigay ng mga alagad ang mga ito sa mga tao. 37 Ang lahat ng tao ay
nakakain at nabusog. At inipon nila ang mga pagkain mula sa pira-pirasong natira,
pitong basket ang napuno. 38 Mayroong apat na libong lalaki ang kumain, bukod
sa mga babae at mga bata. 39 Pagkatapos, pinauwi ni Jesus ang maraming tao at
sumakay siya sa bangka at pumunta sa rehiyon ng Magadan.

16

1 Lumapit ang mga Pariseo at Saduseo at sinubok si Jesus sa pamamagitan ng
paghingi sa kaniya na ipakita sa kanila ang isang palatandaan mula sa langit. 2 Ngunit
sumagot siya at sinabi sa kanila, "Pagsapit ng gabi, sasabihin ninyo. 'Magiging
maganda ang panahon, sapagkat pula ang kalangitan.' 3 At sasabihin ninyo sa

umaga, 'Hindi magiging maganda ang panahon ngayon, sapagkat ang langit ay pula
at maulap.' Alam ninyo kung paano bigyan ng kahulugan ang anyo ng langit, ngunit
hindi ninyo kayang bigyang kahulugan ang mga palatandaan ng mga panahon.
4 Maghahanap ng palatandaan ang mga masama at mapang-apid na salinlahi, ngunit
walang maibibigay na palatandaan sa kanila maliban sa palatandaan ni Jonas."
Pagkatapos ay iniwan sila ni Jesus at umalis. 5 Nagpunta ang mga alagad sa kabilang
bahagi, ngunit nakalimutang magdala ng tinapay. 6 Sinabi ni Jesus sa kanila,
"Unawain ninyo at mag-ingat kayo sa lebadura ng mga Pariseo at mga Saduseo."
7 Nagdahilan ang mga alagad sa kanilang mga sarili at sinabi, "Ito ay dahil wala tayong
nadalang tinapay." 8 Batid ito ni Jesus at sinabi, "Kayong maliit ang pananampalataya,
bakit kayo nagdadahilan sa inyong mga sarili at sinasabi na ito ay dahil wala kayong
nadalang tinapay? 9 Hindi pa rin ba ninyo napapansin o naaalala ang limang tinapay
para sa limang-libo, at ilang mga basket na tinapay ang naipon ninyo? 10 O ang pitong
basket na tinapay na para sa apat na libo at ilang mga basket ang inyong naipon?
11 Paanong hindi ninyo naintindihan na hindi ako nagsasalita sa inyo tungkol sa
tinapay? "Unawain ninyo at mag-ingat kayo sa lebadura ng mga Pariseo at Saduseo."
12 Pagkatapos naintindihan nila na sila ay hindi pinag-iingat sa lebadura sa tinapay,
kundi upang mag-ingat sa itinuturo ng mga Pariseo at mga Saduseo. 13 Ngayon, nang
dumating si Jesus sa mga bahagi ng Cesarea ng Filipos, tinanong niya ang kaniyang
mga alagad, na sinasabi, "Ano ang sinasabi ng mga tao kung sino ang Anak ng Tao?"
14 Sinabi nila, "Sabi ng iba na si Juan na Tagapagbawtismo; ang iba, si Elias; at ang iba,
si Jeremias, o isa sa mga propeta." 15 Sinabi niya sa kanila, "Ngunit ano ang sinasabi
ninyo sa kung sino ako?" 16 Sumagot si Simon Pedro at sinabi, "Ikaw ang Cristo, ang
Anak ng buhay na Diyos." 17 Sumagot si Jesus at sinabi sa kaniya, "Pinagpala ka,
Simon Bar Jonas, sapagkat ito ay hindi nahayag sa iyo ng laman o ng dugo, kundi
ng aking Amang nasa langit. 18 Sinasabi ko rin sa iyo na ikaw ay si Pedro at sa
ibabaw ng batong ito ay itatayo ko ang aking iglesiya. Ang tarangkahan ng hades ay
hindi mananaig laban dito. 19 Ibibigay ko sa iyo ang mga susi sa kaharian ng langit.
Anumang gapusin mo sa lupa ay gagapusin din sa langit, at anumang kalagan ninyo
sa lupa ay kakalagan din sa langit." 20 At inutusan ni Jesus ang mga alagad na huwag
nilang sabihin sa iba na siya ang Cristo. 21 Magmula sa oras na iyon sinimulang
sabihin ni Jesus sa kaniyang mga alagad na kailangan niyang pumunta sa Jerusalem,
magdurusa ng maraming bagay sa kamay ng mga nakatatanda at sa mga punong pari
at sa mga eskriba, papatayin at mabubuhay muli sa ikatlong araw. 22 Pagkatapos ay
hinila siya ni Pedro sa tabi at pinagsabihan siya, na sinasabi, "Mailayo sana ito sa iyo,
Panginoon, hindi sana ito mangyari sa iyo." 23 Ngunit bumaling si Jesus kay Pedro
at sinabi, "Lumayo ka sa akin, Satanas! Hadlang ka sa akin, sapagkat wala kang
pakialam sa mga bagay ng Diyos, kundi sa mga bagay ng mga tao." 24 Pagkatapos,
sinabi ni Jesus sa kaniyang mga alagad, "Kung sinuman ang nais sumunod sa akin,
kailangan niyang ikaila ang kaniyang sarili, buhatin ang kaniyang krus, at sumunod
sa akin. 25 Sapagkat sinuman ang may nais iligtas ang kaniyang buhay ay mawawalan
nito, at kung sinuman ang mawala ang buhay alang-alang sa akin ay matatagpuan
niya ito. 26 Ano ang mapapala ng isang tao, kung mapasakaniya man ang buong
mundo ngunit ang kabayaran ay ang kaniyang buhay? Ano ang maibibigay ng tao
kapalit ng kaniyang buhay? 27 Sapagkat ang Anak ng Tao ay darating sa kaluwalhatian
ng kaniyang Ama kasama ang kaniyang mga anghel. Pagkatapos, bibigyan niya ang
bawat tao ayon sa kaniyang mga gawa. 28 Katotohanang sinasabi ko sa inyo, may
mga ilan sa inyo na nakatayo dito na hindi makatitikim ng kamatayan hanggang sa
makita nila ang Anak ng Tao na dumarating sa kaniyang kaharian."

17

1 Makalipas ang anim na araw, isinama ni Jesus sina Pedro, Santiago at si Juan na
kaniyang kapatid at sila ay dinala niya sa isang mataas na bundok nang sila lang.
2 Siya ay nagbagong anyo sa kanilang harapan. Ang kaniyang mukha ay nagliwanag
na katulad ng araw, at ang kaniyang mga damit ay naging puting-puti katulad ng
liwanag. 3 Masdan ito, nagpakita sa kanila sina Moises at Elias na nakikipag-usap
sa kaniya. 4 Nagsalita si Pedro at sinabi kay Jesus, “Panginoon, mabuti na kami
ay narito. Kung nais ninyo, gagawa ako dito ng tatlong pagsisilungan—isa para sa
inyo, at isa para kay Moises, at isa para kay Elias.” 5 Habang siya ay nagsasalita pa,
masdan ito, isang nakakasilaw na ulap ang lumilim sa kanila, at masdan ito, may
isang tinig na mula sa ulap na nagsasabi, “Ito ang minamahal kong Anak na lubos
kong kinalulugdan. Makinig kayo sa kaniya.” 6 Nang marinig ito ng mga alagad, sila
ay nagpatirapa at lubhang natakot. 7 Pagkatapos, lumapit si Jesus at sila ay hinawakan
at sinabi, “Tumayo kayo at huwag kayong matakot.” 8 At sila ay tumingala ngunit
walang ibang nakita maliban kay Jesus lamang. 9 Nang pababa na sila sa bundok,
inutos ni Jesus sa kanila, na nagsasabi, “Huwag ninyong ipagsabi sa sinuman ang
pangitaing ito hanggang ang Anak ng Tao ay muling ibangon mula sa mga patay.”
10 Tinanong siya ng kaniyang mga alagad, na sinasabi, “Bakit sinasabi ng mga eskriba
na kailangan daw munang dumating si Elias?” 11 Sumagot si Jesus at sinabi, “Totoo
na darating si Elias at aayusin ang lahat ng mga bagay. 12 Ngunit sinasabi ko sa inyo,
si Elias ay dumating na, ngunit siya ay hindi nila nakilala. Sa halip, ginawa nila ang
nais nilang gawin sa kaniya. Sa gayon ding paraan, ang Anak ng Tao ay magdurusa
rin sa kanilang mga kamay.” 13 At naintindihan ng mga alagad na ang tinutukoy
niya ay si Juan na Tagapagbautismo. 14 Pagbalik nila sa kinaroroonan ng mga tao,
lumapit ang isang tao at lumuhod sa kaniyang harapan, at sinabi, 15 “Panginoon,
mahabag kayo sa aking anak na lalaki, sapagkat siya ay may epilepsiya at lubhang
nahihirapan. Sapagkat madalas siyang nahuhulog sa apoy o sa tubig. 16 Dinala ko
siya sa inyong mga alagad, ngunit hindi nila siya mapagaling. 17 Sumagot si Jesus
at sinabi, “Kayong salinlahi na walang pananampalataya at mga baluktot, hanggang
kailan ba ako mananatili kasama ninyo? Hanggang kailan ako magtitiis sa inyo?
Dalhin ninyo siya sa akin.” 18 Sinaway siya ni Jesus at umalis ang demonyo sa kaniya.
Gumaling ang bata sa oras ding iyon. 19 Pagkatapos nito sarilinang lumapit kay Jesus
ang kaniyang mga alagad at sinabi, “Bakit hindi namin ito mapalayas?” 20 Sinabi ni
Jesus sa kanila, “Dahil maliit ang inyong pananampalataya. Sapagkat katotohanang
sinasabi ko sa inyo, kung mayroon kayong pananampalataya na kasinliit ng buto ng
mustasa, maaari ninyong sabihin sa bundok na ito, 'Lumipat ka roon,' at lilipat nga
ito at walang magiging imposible sa inyo. 21 (Ngunit hindi mapapalayas ang ganitong
uri ng demonyo maliban sa panalangin at pag-aayuno.) 22 Habang sila ay nanatili
sa Galilea, sinabi ni Jesus sa kaniyang mga alagad, “Ang Anak ng Tao ay ibibigay sa
kamay ng mga tao. 23 At siya ay papatayin nila, at mabubuhay siya sa ikatlong araw.”
Labis itong ikinalungkot ng kaniyang mga alagad. 24 Pagdating nila sa Capernaum,
lumapit kay Pedro ang mga lalaking naningil ng kalahating siklo ng buwis at sinabi,
“Nagbabayad ba ng kalahating siklo ng buwis ang iyong guro?” 25 Sinabi niya, “Oo.”
Ngunit nang pumunta si Pedro sa bahay, una siyang kinausap ni Jesus at sinabi, “ Ano
sa palagay mo, Simon? Ang mga hari sa lupa, kanino sila tumatanggap ng buwis o ng
pagpupugay? Mula sa kanilang mga mamamayan o mula sa mga dayuhan?” 26 Nang
sinabi ni Pedro, “Sa mga dayuhan,” sinabi ni Jesus sa kaniya, “Kung ganoon hindi
kasama ang kanilang mamamayan sa pagbabayad. 27 Ngunit upang hindi tayo maging
sanhi ng pagkakasala ng mga nangongolekta ng buwis, pumunta ka sa dagat, ihagis
mo ang iyong pamingwit, at kunin ang unang isda na nahuli. Kapag binuka mo ang

bibig nito, makikita mo ang isang siklo. Kunin mo ito at ibigay sa mga nangongolekta
ng buwis para sa akin at para sa iyo."

18

1 Sa oras ding iyon, lumapit kay Jesus ang mga alagad at sinabi, " Sino ang
pinakadakila sa kaharian ng langit?" 2 Tinawag ni Jesus ang isang bata sa kaniya,
at inilagay niya sa kanilang kalagitnaan, 3 at sinabi, "Totoo itong sinasabi ko sa inyo,
maliban na lamang kung kayo ay magsisi at maging katulad ng mga maliliit na bata,
hindi talaga kayo makapapasok sa kaharian ng langit. 4 Kaya kung sinuman ang
nagpapakumbaba sa kaniyang sarili katulad ng maliit na batang ito, ang taong iyon
ang pinakadakila sa kaharian ng langit. 5 At sinumang tumatanggap sa katulad ng
maliit na batang ito alang-alang sa aking pangalan ay tinatanggap ako. 6 Ngunit
ang sinuman ang magiging sanhi ng pagkakasala ng isa sa mga maliliit na bata
na sumampalataya sa akin, mas mabuti para sa kaniya na talian ang leeg ng
malaking batong gilingan, at dapat siyang ilubog sa kailaliman ng dagat. 7 Sa aba
sa sanlibutan dahil sa panahon ng pagkatisod! Sapagkat kinakailangang dumating
ang mga panahong iyon, ngunit sa aba sa taong sanhi ng pinanggalingan nito! 8 Kung
ang iyong kamay o mga paa ay nagiging sanhi ng inyong pagkatisod, putulin ninyo ito
at itapon ninyo ito palayo sa inyo. Mas mabuti para sa inyo ang pumasok sa buhay na
may kapansanan o lumpo, kaysa itapon sa walang hanggang apoy na may dalawang
kamay o dalawang paa. 9 Kung ang inyong mga mata ay maging dahilan ng inyong
pagkatisod, dukutin ninyo ito at itapon ninyo ito palayo sa inyo. Mas mabuti para sa
inyo ang pumasok sa buhay na may isang mata, kaysa itapon sa walang hanggang
apoy na may dalawang mata. 10 Tingnan ninyo na huwag ninyong hahamakin kahit
na isa sa mga maliliit na bata. Sapagkat sasabihin ko sa inyo na sa langit, ang kanilang
mga anghel ay laging nakatingin sa mukha ng aking Amang nasa langit. (11 Sapagkat
pumarito ang Anak ng Tao upang maligtas ang mga nawawala.) 12 Ano sa palagay
ninyo? Kung may isang taong mayroong isandaang tupa, at ang isa ay naligaw, hindi
ba niya iiwan ang siyamnapu't siyam sa burol at maghahanap sa isang naliligaw?
13 At kung matagpuan niya ito, totoo itong sinasabi ko sa inyo, ikagagalak niya ito
higit sa siyamnapu't siyam na hindi naligaw. 14 Sa gayon ding paraan, hindi ito ang
kalooban ng inyong Ama na nasa langit na ang isa sa mga maliliit na batang ito ay
mapahamak. 15 Kung ang iyong kapatid ay nagkasala laban sa iyo, pumuntahan mo,
ipakita mo ang kaniyang pagkakamali na ikaw at siya lamang. Kung makikinig siya
sa iyo, mapapanumbalik mo ang iyong kapatid. 16 Ngunit kung hindi siya makinig sa
iyo, isama mo sa iyo ang isa o dalawa pang mga kapatid, upang sa pamamamagitan
ng bibig ng dalawa o tatlong mga saksi ang bawat salita ay maaaring mapatunayan.
17 At kung tumanggi siyang makinig sa kanila, sabihin ito sa iglesiya. Kung siya
ay tumanggi na makinig sa iglesiya, ituring ninyo siyang gaya ng isang Gentil at
maniningil ng buwis. 18 Totoo itong sinasabi ko sa inyo, anumang mga bagay ang
igapos ninyo sa lupa ay igagapos din sa langit. At anumang mga bagay ang inyong
kalagan sa lupa ay kakalagan din sa langit. 19 Dagdag pa nito, sinasabi ko sa inyo,
na kung ang dalawa sa inyo ay sumang-ayon sa lupa tungkol sa anumang bagay
na kanilang hinihiling, mangyayari ito sa kanila sa pamamagitan ng aking Amang
nasa langit. 20 Sapagkat kung saan ang dalawa o tatlo ang nagkatipon dahil sa aking
pangalan, naroon ako sa kanilang kalagitnaan." 21 Pagkatapos, lumapit si Pedro at
sinabi kay Jesus, "Panginoon, ilang beses ba na magkakasala ang aking kapatid laban
sa akin at akin siyang patatawarin? Hanggang pitong beses?" 22 Sinabi ni Jesus sa
kaniya, "Hindi ko sasabihin sa inyo na pitong beses, kundi hanggang pitumpung ulit
at pito. 23 Samakatuwid, ang kaharian ng langit ay maihahalintulad sa isang hari na

nais makipagsulit sa kaniyang mga utusan. 24 Habang inuumpisahan ang pagsusulit,
isang utusan ang dinala sa kaniya na nagkautang ng sampung libong mga talento.
25 Ngunit dahil sa wala siyang kakayanan na magbayad, inutusan siya ng kaniyang
amo na ipagbili, kasama ng kaniyang asawa at mga anak at lahat na mayroon siya,
at nang makabayad. 26 Kaya lumuhod ang utusan, yumuko sa kaniyang harapan, at
sinabi, 'Amo, pagtiisan mo ako, at babayaran ko ang lahat.' 27 Kaya nahabag ang amo
sa kaniyang utusan, pinakawalan siya at pinatawad ang kaniyang utang. 28 Ngunit
lumabas ang utusan at nakita ang isa sa kaniyang kapwa utusan na nagkautang sa
kaniya ng isang daang denario. Sinunggaban niya ito, sinakal at sinabi, 'Bayaran mo
ako sa iyong inutang.' 29 Ngunit lumuhod ang kaniyang kapwa utusan at nakiusap sa
kaniya na nagsasabi, "Pagtiisan mo ako, at babayaran rin kita.' 30 Ngunit tumanggi
ang naunang utusan. Sa halip, pumunta siya at itinapon siya sa kulungan, hanggang
sa mabayaran niya ang kaniyang inutang. 31 Nang makita ng kapwa mga utusan
kung ano ang nangyari, labis silang nagdamdam. Pumunta sila sa kanilang amo at
sinabi ang lahat ng nangyari. 32 Pagkatapos nito, ipinatawag ng amo ang kaniyang
utusan, at sinabi sa kaniya, 'Napakasama mong utusan, pinatawad kita sa lahat ng
iyong inutang dahil ikaw ay nakiusap sa akin. 33 Hindi ba dapat naawa ka din sa
iyong kapwa utusan, gaya ng pagkahabag ko sa iyo? 34 Nagalit ang kaniyang amo
at ibinigay siya sa mga tagapagpahirap hanggang sa mabayaran niya ang lahat ng
kaniyang mga inutang. 35 Kaya ganoon din ang gagawin sa inyo ng aking Ama na
nasa langit kung ang bawat isa sa inyo ay hindi magpapatawad sa kaniyang kapatid
na mula sa kaniyang puso."

19

1 Nangyari, nang matapos na ni Jesus ang mga salitang ito, umalis siya mula
sa Galilea at nakarating sa hangganan ng Judea lampas pa ng Ilog Jordan.
2 Napakaraming tao ang sumunod sa kaniya at sila ay pinagaling niya roon.
3 Pumunta sa kaniya ang mga Pariseo upang subukin siya na nagsasabi, "Pinahi-
hintulutan ba sa batas na hihiwalayan ng lalaki ang kaniyang asawa sa anumang
kadahilanan?" 4 Si Jesus ay sumagot at nagsabi, "Hindi ba ninyo nabasa, na ang
gumawa sa kanila sa simula pa lamang ay ginawa silang lalaki at babae? 5 At sinabi
rin niyang, 'Sa ganitong dahilan iiwan ng lalaki ang kaniyang ama at ina upang
makiisa sa kaniyang asawa, at ang dalawa ay magiging iisang laman?' 6 Kaya nga
sila ay hindi na dalawa, kundi iisang laman. Samakatwid ang ano mang pinagsama
ng Diyos ay walang sinumang makapaghihiwalay." 7 Sinabi nila sa kaniya, "Bakit
noon ay inutusan tayo ni Moises na gumawa ng kasulatan ng paghihiwalay at paalisin
na siya?" 8 Sinabi niya sa kanila, "Dahil sa katigasan ng inyong puso ay pinayagan
ni Moises na hiwalayan ninyo ang inyong mga asawa, subalit mula sa simula hindi
gayon. 9 Sinasabi ko sa inyo, ang sinumang makikipaghiwalay sa kaniyang asawa,
maliban sa sekwal na imoralidad, at mag-aasawa ng iba, ay nangangalunya. At ang
lalaki na magpapakasal sa hiniwalayan na babae ay nakagawa ng pangangalunya."
10 Sinabi ng mga alagad kay Jesus, "Kung ganyan ang kalagayan ng lalaki sa kaniyang
asawa, mabuti pang hindi na mag-aasawa." 11 Subalit sinabi ni Jesus sa kanila, "Hindi
lahat ay tatanggap sa aral na ito, kundi sila lamang na pinahihintulutan na tanggapin
ito. 12 Sapagkat mayroong mga eunuko na ipinanganak sa sinapupunan ng kanilang
ina. At may mga eunoko na ginawang eunuko ng mga tao. At may mga eunuko na
ginawa nilang mga eunuko ang kanilang sarili alang-alang sa kaharian ng langit. Siya
na kayang tumanggap sa aral na ito, tanggapin niya ito. 13 May maliliit na mga bata na
dinala sa kaniya upang patungan ng kaniyang mga kamay at ipanalangin sila, ngunit
pinagalitan sila ng mga alagad. 14 Ngunit sinabi ni Jesus, "Hayaan ang maliliit na

mga bata, at huwag silang pagbawalan na pumunta sa akin, sapagkat ang kaharian
ng langit ay para sa mga ganito.” 15 At ipinatong niya ang kaniyang mga kamay sa
kanila, at pagkatapos umalis mula roon. 16 Masdan ito, isang lalaki ang lumapit kay
Jesus at sinabi, “Guro, ano ang mabuting bagay na kinakailangan kong gawin upang
ako ay magkaroon ng buhay na walang hanggan?” 17 Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Bakit
mo ako tinatanong tungkol sa kung ano ang mabuti? Isa lang ang mabuti, ngunit kung
nais mong pumasok sa buhay, tuparin mo ang mga kautusan.” 18 At sinabi ng lalaki
sa kaniya, “Alin sa mga kautusan? Sinabi ni Jesus, “Huwag kang pumatay, huwag
kang mangangalunya, huwag kang magnakaw, huwag kang magsinungaling sa iyong
pagsaksi, 19 igalang mo ang iyong ama at ang iyong ina, at ibigin mo ang iyong kapwa
tulad ng pagmamamhal mo sa iyong sarili. 20 At sinabi ng binatang lalaki sa kaniya,
ang lahat nang ito ay sinunod ko. Ano pa ba ang kailangan ko? 21 Sinabi ni Jesus sa
kaniya, “Kung nais mong maging ganap, humayo ka at ipagbili mo ang iyong ari-arian
at ibigay sa mahihirap, at magkakaroon ka ng yaman sa langit. At halika, sumunod ka
sa akin.” 22 Subalit ng marinig ng binatang lalaki ang sinabi ni Jesus, umalis siya na
malungkot, sapagkat siya ay may napakaraming mga ari-arian. 23 Sinabi ni Jesus sa
kaniyang mga alagad, “Totoo itong sinasabi ko sa inyo, mahirap makapasok ang isang
mayaman sa kaharian ng langit. 24 Muling sinasabi ko sa inyo, madali pa sa isang
kamelyo ang pumasok sa butas ng karayom kaysa sa isang mayaman na makapasok
sa kaharian ng Diyos.” 25 Nang mapakinggan ito ng mga alagad, sila ay namangha at
sinabi, “Sino kung gayon ang maaaring maligtas?” 26 Tumingin sa kanila si Jesus at
sinabi, “Sa mga tao ito ay imposible ngunit sa Diyos, lahat ay posible.” 27 Sumagot si
Pedro at sinabi sa kaniya, “Tingnan mo, iniwan namin ang lahat at sumunod saiyo.
Ano ang makakamtan namin?” 28 Sinabi ni Jesus sa kanila, “Totoo itong sinasabi
ko sa inyo, kayo na sumunod sa akin, sa bagong kapanganakan kapagka ang Anak
ng Tao ay uupo na sa trono sa kaniyang kaluwalhatian, kayo rin naman ay uupo
sa labindalawang mga trono, maghuhukom sa labingdalawang mga tribu ng Israel.”
29 Ang bawat isa na nag-iwan ng mga bahay, mga kapatid na lalaki, mga kapatid na
babae, ama at ina, o lupain alang alang sa akin, ay makakatanggap ng isang daang
beses at magmamana ng buhay na walang hanggan. 30 Subalit marami ang nauna
ngayon na mahuhuli at marami sa mga nahuhuli ay mauuna.

20

1 Sapagkat ang kaharian ng langit ay tulad sa isang nagmamay-ari ng lupain, na
lumabas ng maagang-maaga upang umupa ng mga manggagawa para sa kaniyang
ubasan. 2 Pagkatapos niyang makipagsundo sa mga manggagawa sa isang denaryo sa
isang araw, pinapunta niya sila sa kaniyang ubasan. 3 Lumabas siya muli sa dakong
alas nuwebe noong umagang iyon at nakita niya ang ibang mga manggagawa na
nakatayong walang ginagawa sa pamilihan. 4 Sinabi niya sa kanila, 'Pumunta rin
kayo sa ubasan, at kung ano ang nararapat sa inyo ay ibibigay ko.' At sila ay pumunta
upang magtrabaho. 5 Lumabas siyang muli nang mag-aalas dose ng tanghali at muli
nang mag-aalas tres ng hapaon, at ganoon din ang ginawa niya. 6 At sa isa pang
pagkakataon nang mag-aalas singko ng hapon, siya ay lumabas at nakatagpo ng iba
pang nakatayong walang ginagawa. Sinabi niya sa kanila, 'Bakit kayo nakatayo rito
na walang ginagawa sa maghapon?' 7 Sinabi nila sa kaniya, 'Sapagka't wala ni isang
umupa sa amin,' Sinabi niya sa kanila, 'Kayo rin ay pumunta sa ubasan.' 8 At nang
sumapit ang gabi, sinabi ng may-ari ng ubasan sa kaniyang tagapangasiwa, 'Tawagin
ang mga manggagawa at ibigay ang kanilang sahod, mula sa nahuli hanggang sa
nauna.' 9 At nang ang mga manggagawa na inupahan nang mag-aalas singko ay
dumating, bawat isa sa kanila ay tumanggap ng isang denaryo. 10 At nang ang mga

naunang manggagawa ay dumating, inisip nila na higit na marami ang kanilang
tatanggapin, subalit bawat isa sa kanila ay tumanggap rin ng tig-iisang denaryo. 11 At
nang matanggap nila ang kanilang mga sahod, sila ay nagreklamo tungkol sa may-
ari ng ubasan. 12 Sabi nila, 'Ang mga huling manggagawang ito ay isang oras lang
na nagtrabaho, ngunit ipinantay mo sila sa amin, sa amin na nagdala ng pasan sa
buong araw at sa nakakasunog na init.' 13 Subalit sumagot ang may-ari ng ubasan
at nagsabi sa isa sa kanila, 'Kaibigan, wala akong nagawang mali sa iyo, Hindi ba't
nagkasundo tayo sa isang denaryo? 14 Tanggapin mo ang para sa iyo at humayo ka.
Kagalakan ko ang magbigay sa mga nahuling mga manggagawa na inupahan katulad
ng sa inyo. 15 Hindi ba marapat sa akin na gawin kung ano ang nais kong gawin sa
aking mga pag-aari?' O ang iyong mata ay masama dahil ako ay mabuti? 16 Kaya
nga ang nauuna ay nahuhuli at ang nahuhuli ay nauuna." 17 Habang si Jesus ay
patungo sa Jerusalem, ang labindalawa ay isinama niya at habang nasa daan sinabi
niya sa kanila, 18 "Tingnan ninyo, aakyat tayo patungo sa Jerusalem at ang Anak ng
Tao ay ibibigay sa mga punong mga pari at mga eskriba. At siya ay hahatulan nila ng
kamatayan 19 at ibibigay sa mga Gentil upang siya ay kutyain, paluin, at ipako siya sa
krus. Ngunit sa ikatlong araw siya ay babangunin. 20 At ang ina ng mga anak na lalaki
ni Zebedeo ay pumunta kay Jesus kasama ang kaniyang mga anak. Yumukod siya sa
kaniyang harapan at humiling ng isang bagay sa kaniya. 21 Sinabi ni Jesus sa kaniya,
"Ano ang nais mong hilingin?" Sinabi niya sa kaniya, "Ipag-utos mo na ang aking
dalawang anak ay makakaupo sa iyong kaharian, ang isa sa iyong dakong kanang
kamay at ang isa naman ay sa iyong dakong kaliwang kamay,." 22 Subalit sinagot
siya ni Jesus at nagsabi, "Hindi ninyo alam kung ano ang iyong hinihiling. Kaya ba
ninyong inumin ang tasa na aking iinumin?" Sinabi nila sa kaniya, "Kaya namin."
23 Sinabi niya sa kanila, "Ang aking tasa ay tunay ninyong inumin. Subalit ang pag-
upo sa aking dakong kanang kamay at sa aking dakong kaliwang kamay ay hindi
sa aking pagpapasya, ngunit ito ay para sa kanila na pinaghandaan ng aking Ama."
24 At nang mapakinggan ito ng sampung mga alagad, labis silang hindi nasiyahan
sa dalawang magkapatid. 25 Ngunit tinawag sila ni Jesus sa kaniya at sinabi, "Alam
ninyo na ang mga namumuno sa mga Gentil ay nanglulupig sa kanila, at ang mga
mahahalagang mga tao sa kanila ay gumagamit ng kapangyarihan upang sundin sila.
26 Subalit hindi dapat mangyari ito sa inyo. Sa halip, ang sinumang nagnanais na
maging dakila sa inyo ay dapat maging tagapaglingkod ninyo. 27 At ang sinumang
nagnanais na maging una sa inyo ay dapat maging tagapaglingkod ninyo. 28 Katulad
ng Anak ng Tao hindi siya naparito upang paglingkuran, kundi upang maglingkod,
at upang ibigay ang kaniyang buhay bilang pangtubos sa marami. 29 Habang sila ay
paalis mula sa Jerico, napaka-raming tao ang sumunod sa kaniya. 30 At nakita nila
ang dalawang bulag na lalaki na nakaupo sa daan. Nang marinig nila na si Jesus ay
dumaraan, sila ay sumigaw at nagsabi, "Panginoon, Anak ni David, mahabag ka sa
amin." 31 Subalit sinaway sila ng mga tao, sinabihan sila na tumahimik. Ngunit, lalo
silang nagsisisigaw ng malakas at nagsabi, "Panginoon, Anak ni David, mahabag ka
sa amin." 32 At huminto si Jesus at tinawag sila at nagsabi, "Ano ang nais ninyong
gawin ko sa inyo?" 33 Sinabi nila sa kaniya, "Panginoon, na ang aming mga mata ay
mabuksan." 34 At si Jesus, na nakadama ng pagkahahabag, hinipo ang kanilang mga
mata. Agad agad ay natanggap nila ang kanilang paningin at sumunod sa kaniya.

21

1 Habang si Jesus at ang kaniyang mga alagad ay papalapit na sa Jerusalem at
dumating sa Bethfage, sa Bundok ng mga Olibo, sinugo ni Jesus ang dalawa sa
kaniyang mga alagad 2 na nagsasabi sa kanila, "Pumunta kayo sa susunod na nayon

at makakakita kaagad kayo ng nakataling asno at may kasamang isang batang asno.
Kalagan ninyo sila at dalhin sa akin. 3 Kung may magsabi sa inyo ng kahit na
ano sa inyo tungkol dito sabihin ninyo, 'Kailangan sila ng Panginoon,' at kaagad-
agad ipapadala ng taong iyon ang mga iyon sa inyo. 4 Ngayon nangyari nga ito
upang maganap kung ano ang sinabi sa pamamagitan ng propeta. Sinabi niya,
5 “Sabihin sa anak na babae ng Sion, 'Tingnan mo, ang inyong Hari ay darating
sa inyo, mapagpakumbaba at nakasakay sa asno at sa batang asno, ang anak ng
asno. 6 At ang mga alagad ay nagpunta at ginawa kung ano ang ibinilin sa kanila
ni Jesus. 7 Dinala nila ang asno at ang batang asno, at inilagay nila ang kanilang
mga damit sa kanila, at umupo roon si Jesus. 8 Karamihan sa mga tao ay naglatag
ng kanilang mga damit sa daan, ang iba ay pumutol ng mga sanga ng mga kahoy at
inilatag sa daan. 9 Ang mga taong nauna kay Jesus at ang mga sumunod sa kaniya
ay sumisigaw na nagsasabi, “Hosana sa anak ni David! Pinagpala ang dumarating
sa pangalan ng Panginoon. Hosana sa kataas-taasan!” 10 Nang makarating si Jesus
sa Jerusalem, ang buong lungsod ay nagkagulo at nagsabi, “Sino ba ito?” 11 Ang mga
tao ay sumagot, “Si Jesus ito na propeta, na taga-Nazaret ng Galelia.” 12 Pumasok si
Jesus sa templo ng Diyos. At pinaalis palabas ang lahat ng mga namili at nagbebenta
sa templo. At pinagbubuwal din niya ang mga mesa ng mga mamamalit ng pera
at ang mga upuan ng mga nagbebenta ng mga kalapati. 13 Sinabi niya sa kanila,
“Ito ay nasusulat, 'Ang aking tahanan ay tatawaging bahay-panalanginan,' ngunit
ginawa ninyo itong lungga ng mga magnanakaw.” 14 At pumunta sa kaniya sa templo
ang mga bulag at mga lumpo at sila ay pinagaling niya. 15 Subalit nang makita ng
mga pinunong pari at ng mga eskriba ang mga kamanghamanghang mga bagay na
kaniyang ginawa, at nang mapakinggan nila ang mga bata na sumisigaw sa templo
at nagsasabi, “Hosana sa anak ni David,” sila ay lubhang nagalit. 16 Sinabi nila sa
kaniya, “Narinig mo ba kung ano ang sinasabi ng mga taong ito?” Sinabi ni Jesus sa
kanila, “Oo! Ngunit hindi ba ninyo nababasa, 'Na mula sa mga bibig ng mga sanggol
at mga sumususo pa lamang ay ginawa mong ganap ang papuri'?” 17 At iniwan sila
ni Jesus at nagtungo sa lungsod ng Betania at natulog doon. 18 Kinaumagahan nang
pabalik na si Jesus sa lungsod, nagutom siya. 19 Nakakita siya ng puno ng igos sa
tabi ng daan. Pinuntahan niya ito, subalit wala siyang nakitang bunga kundi mga
dahon lamang. At sinabihan niya ito, “Hindi ka na magbubunga mula ngayon at
magpakailan man.” Kaagad-agad ang puno ng igos ay natuyo. 20 At nang makita
ito ng kaniyang mga alagad, namangha sila at sinabi, “Paanong ang puno ng igos
ay kaagad-agad na natuyo?” 21 Sumagot at sinabi ni Jesus sa kanila, “Totoo itong
sinasabi ko sa inyo, kung kayo ay may pananampalataya at hindi mag-alinlangan,
hindi lang ninyo magagawa kung ano ang nangyari sa puno ng igos, maaari ninyo
ring sabihin sa burol na ito, 'Maiangat ka at maihagis sa dagat,' at ito ay magaganap.
22 Lahat ng hihilingin ninyo sa panalangin na may paniniwala, matatanggap ninyo.”
23 Nang dumating si Jesus sa templo, pumunta sa kaniya ang mga punong pari at
mga nakatatanda sa mga tao habang siya ay nagtuturo at sinabi nila sa kaniya, “Sa
anong kapangyarihan ginawa mo ang mga bagay na ito? At sino ang nagbigay sa
iyo ng kapangyarihan na ito?” 24 Sumagot si Jesus at sinabi sa kanila, “Ako rin ay
magtatanong sa inyo ng isang tanong. Kung sasagutin ninyo ako, sasagutin ko rin
kayo kung sa anong kapangyarihan ginawa ko ang mga bagay na ito. 25 Ang bautismo
ni Juan—saan ba ito galing, galing ba sa langit o sa mga tao?” Pinag-usapan nila ito
sa kanilang mga sarili, na nagsasabi, “Kung sasabihin natin na, 'Nagmula sa langit,'
sasabihin niya sa atin, 'Bakit hindi kayo naniwala sa kaniya?' 26 Kung sasabihin
natin na, 'Galing sa tao,' natatakot tayo sa mga tao, sapagkat kinikilala nila si Juan
bilang isang propeta.” 27 Sumagot sila kay Jesus at nagsabi, “Hindi namin alam.”

Sinabi rin niya sa kanila, 'Kung gayon hindi ko rin sasabihin sa inyo kung sa anong
kapangyarihan ginawa ko ang mga bagay na ito. 28 Subalit ano sa palagay ninyo?
May isang tao na may dalawang anak na lalaki. Pumunta siya sa una at sinabi, 'Anak
pumunta ka at magtrabaho sa araw na ito sa ubasan,' 29 Sumagot ang anak at nagsabi,
'Ayaw ko,' subalit, pagkatapos nito nagbago ang kaniyang isip at pumunta siya. 30 At
ang taong ito ay pumunta sa kaniyang pangalawang anak at nagsabi ng ganoon din.
Sumagot ang anak na ito at nagsabi, 'Ginoo, pupunta ako.' Ngunit hindi siya pumunta.
31 Alin sa dalawang anak na lalaki ang sumunod sa kalooban ng kanilang ama?" Sabi
nila, "Ang nauna." Sinabi ni Jesus sa kanila, "Totoo itong sinasabi ko sa inyo na ang
mga maniningil ng buwis at ang mga babaing nagbebenta ng aliw ay mauunang
makapasok sa kaharian ng Diyos bago kayo. 32 Sapagkat si Juan ay pumunta sa
inyo sa daan ng katuwiran, subalit hindi ninyo siya pinaniwalaan, samantalang ang
mga maniningil ng buwis at mga nagbebenta ng aliw ay naniwala sa kaniya. At
kayo, noong nakita ninyo na nangyari, hindi man lang kayo nagsisi pagkatapos nito
upang maniwala sa kaniya. 33 Pakinggan ang isa pang talinghaga. May isang tao na
nagmamay-ari ng napakalawak na lupain. Nagtanim ng mga ubas at binakuran niya
ito, at naghukay ng pisaan ng ubas, at nagtayo ng tore ng bantay, at pinaupahan ito
sa mga tagapag-alaga ng ubasan. At siya ay nagtungo sa ibang bayan. 34 Nang ang
panahon ng pag-aani ng ubasan ay papalapit na, nagpadala siya ng ilan sa kaniyang
mga utusan sa mga tagapag-alaga ng ubasan upang kunin ang kaniyang mga ubas.
35 Subalit sinunggaban ng mga tagapag-alaga ng ubasan ang kaniyang mga utusan,
pinalo ang isa, pinatay ang iba, at binato rin ang iba. 36 Minsan pa, ang may ari ay
nagpadala ng iba pang mga utusan, mas marami pa sa nauna, subalit ganoon din
ang ginawa sa kanila ng mga tagapag-alaga ng ubasan. 37 Pagkatapos noon, pinadala
ng may-ari ang kaniyang sariling anak sa kanila, na nagsabi, ''Igagalang nila ang
aking anak.' 38 At nang makita ng mga tagapag-alaga ng ubas ang anak, sinabi nila sa
kanilang mga sarili, "Ito ang tagapagmana. Halikayo, patayin natin siya at angkinin
natin ang mana.' 39 Kaya kinuha nila siya at itinapon palabas ng ubasan, at pinatay
siya. 40 Ngayon, kung darating ang may ari ng ubasan, ano ang gagawin niya sa
mga tagapag-alaga ng ubasan?" 41 Sinabi nila sa kaniya, "Pupuksain niya sila na
tampalasan na mga tao sa mabagsik na pamamaraan at ang ubasan ay pauupahan
sa ibang tagapagpangalaga ng ubasan, sa mga taong magbabayad kapag ang ubas ay
mahinog na." 42 At sinabi ni Jesus sa kanila, "Hindi ba ninyo nabasa sa mga kasulatan,
'Ang bato na tinanggihan ng mga tagapagtayo ng bahay ay naging batong panulukan.
Ito ay galing sa Panginoon, at ito ay kamanghamangha sa ating mga mata.' 43 Kaya
sinasabi ko sa inyo, ang kaharian ng Diyos ay kukunin niya sa inyo at ibibigay sa
ibang bansa na mag-aalaga sa mga bunga nito. 44 Ang sinumang babagsak sa batong
ito ay mababasag ng pirapiraso. At kung kanino man ito babagsak, madudurog
siya." 45 Nang napakinggan ng mga punong pari at mga Pariseo ang kaniyang mga
talinghaga, nakita nila na ang kaniyang sinasabi ay patungkol sa kanila. 46 Subalit sa
tuwing naisin nilang dakpin siya, natatakot sila sa mga tao sapagkat tinuturing siya
ng mga tao na isang propeta.

22

1 At muling nagsalita si Jesus sa kanila ng isang talinghaga, at nagsabi, 2 "Ang
kaharian ng langit ay katulad sa isang hari na naghanda ng salu-salo sa kasal
ng kaniyang anak na lalaki. 3 Sinugo niya ang kaniyang mga utusan na tawagin
ang mga naanyayahan sa salu-salo sa kasal, subalit ayaw nilang pumunta. 4 At
muling nagsugo ang hari ng iba pang mga utusan, na nagsabing, 'Sabihin sa mga
naanyayahan, "Tingnan ninyo, naihanda ko na ang aking hapunan. Ang aking mga

baka at pinatabang mga batang baka ay nakatay na, at ang lahat ay nakahanda
na. Pumunta kayo sa salu-salo sa kasal.' 5 Subalit binabalewala ng mga taong ito
ang kaniyang paanyaya. Ang iba ay bumalik sa kanilang sariling mga bukirin, ang
iba naman ay nagtungo sa mga lugar ng kanilang negosyo. 6 Ang iba naman ay
sinunggaban ang mga utusan ng hari, pinahiya at pinatay sila. 7 Subalit nagalit ang
hari. Inutusan niya ang kaniyang mga sundalo na patayin ang mga mamamatay na
iyon, at sunugin ang kanilang lungsod. 8 At sinabi niya sa kaniyang mga utusan,
'Ang kasal ay handa na, ngunit ang mga naanyayahan ay hindi karapat-dapat. 9 Kaya
pumunta kayo sa mga sangandaan at anyayahan ninyo kung gaano karaming tao ang
inyong matatagpuan sa salu-salo sa kasal.' 10 At ang mga utusan ay nagtungo sa mga
malalaking daan at inipon ang lahat ng mga taong matagpuan nila kapwa mabuti at
masama. Kaya't ang bulwagan pangkasalan ay napuno ng mga panauhin. 11 Subalit
nang dumating ang hari upang tingnan ang mga panauhin, nakakita siya ng tao na
hindi nakasuot ng pangkasal na kasuotan. 12 Sinabi ng hari sa kaniya, 'Kaibigan,
paano ka nakapasok dito nang walang pangkasal na kasuotan?' At walang maisagot
ang tao. 13 At sinabi ng hari sa kaniyang mga utusan, 'Gapusin ang kamay at paa ng
taong ito, at ihagis siya sa kadiliman sa labas, kung saan doon ay may pagtatangis
at pagngangalit ng mga ngipin.' 14 Sapagkat maraming tao ang tinawag, ngunit
kakaunti ang pinili." 15 At umalis ang mga Pariseo at nagbalak kung papaanong
mabitag nila si Jesus sa kaniyang sariling salita. 16 At pinadala nila ang kanilang
mga alagad sa kaniya, kasama ang mga tagasunod ni Herodes. Sinabi nila kay Jesus,
"Guro, alam namin na ikaw ay makatotohanan, at nagtuturo sa pamamaraan ng
Diyos ng may katotohanan. At wala kayong pakialam sa sinasabi nang sinuman, at
hindi nagpapakita ng pagtatangi sa mga tao. 17 Kaya sabihin mo sa amin, ano sa
palagay mo? Nararapat bang magbayad ng mga buwis kay Cesar o hindi?" 18 Subalit
nakakaintindi ng kanilang kasamaan si Jesus at nagsabi, "Bakit ninyo ako sinusubok,
kayong mga mapagkunwari? 19 Ipakita ninyo sa akin ang pangbuwis na salapi."
Dinala nila ang isang denaryo sa kaniya. 20 At sinabi ni Jesus sa kanila, "Kaninong
mukha at pangalan ang narito?" 21 Sinabi nila sa kaniya, "Kay Cesar." At sinabi ni
Jesus sa kanila, "Kung gayon ibigay kay Cesar ang mga bagay na kay Cesar, at sa Diyos
ang mga bagay na sa Diyos." 22 Nang mapakinggan nila ito, namangha sila. At iniwan
nila siya at umalis sila. 23 Sa araw na iyon ilan sa mga Saduseo na mga nagsasabi
na walang muling pagkabuhay ay pumunta sa kaniya. Tinanong nila siya, 24 na
nagsasabi, "Guro, sinabi ni Moises na, 'Kung ang tao ay mamatay, na walang anak,
kailangang pakasalan ng kapatid niya ang kaniyang asawa at magkaroon ng anak
alang-alang sa kaniyang kapatid.' 25 Mayroong pitong magkakapatid na lalaki. Ang
panganay ay nag-asawa at namatay, at hindi nagkaanak. Iniwan niya ang kaniyang
asawa sa kaniyang kapatid na lalaki. 26 At ang pangalawang kapatid na lalaki gayon
din ang ginawa niya, at ang pangatlo, hanggang sa pampitong kapatid na lalaki.
27 Pagkatapos nilang lahat, namatay din ang babae. 28 Ngayon sa muling pagkabuhay,
kaninong asawa siya sa pitong magkakapatid? Sapagkat siya ay naging asawa nilang
lahat." 29 Subalit sumagot si Jesus at sinabi sa kanila, "Nagkakamali kayo, sapagkat
hindi ninyo alam ang mga kasulatan maging ang kapangyarihan ng Diyos. 30 Sapagkat
sa muling pagkabuhay hindi na sila mag-aasawa, o pag-aasawahin. Sa halip, sila ay
katulad ng mga anghel sa langit. 31 Ngunit tungkol sa muling pagkabuhay ng mga
patay, hindi ba ninyo nababasa kung ano ang sinabi sa inyo ng Diyos, na nagsasabi,
32 'Ako ang Diyos ni Abraham, ang Diyos ni Isaac, at ang Diyos ni Jacob'? "Ang Diyos
ay hindi Diyos ng mga patay, kung hindi ng mga buhay." 33 Nang mapakinggan ito ng
mga tao, sila ay namangha sa kaniyang katuruan. 34 Subalit nang mapakinggan ng
mga Pariseo na napatahimik ni Jesus ang mga Saduseo, nagtipuntipon sila. 35 Isa sa

kanila na isang abogado ay nagtanong sa kaniya ng isang katanungan, upang subukin
siya— 36 “Guro, alin ba ang pinakadakilang utos sa kautusan?” 37 Sinabi ni Jesus sa
kaniya, “Kinakailangang ibigin mo ang Panginoon mong Diyos, nang buong puso mo,
nang buong kaluluwa mo, at nang buong pag-iisip mo.' 38 Ito ang dakila at unang
kauutusan. 39 At ang pangalawang kautusan ay katulad nito— 'Kinakailangang ibigin
mo ang iyong kapwa katulad ng pagmamahal mo sa iyong sarili.' 40 Dito sa dalawang
mga kautusang ito nakasalalay ang buong kautusan at ang mga propeta.” 41 Ngayon
habang ang mga Pariseo ay nagkakatipon pa rin, si Jesus ay nagtanong sa kanila ng
katanungan. 42 Sinabi niya, “Ano ang iniisip ninyo tungkol kay Cristo? Kaninong
anak siya?” Sinabi nila sa kaniya, “Ang anak ni David.” 43 Sinabi ni Jesus sa kanila,
“Papaanong si David sa Espiritu ay tumawag sa kaniyang Panginoon, na nagsabi,
44 'Ang Panginoon ay nagsabi sa aking Panginoon, “Umupo ka sa dako ng aking kanang
kamay, hanggang ang iyong mga kaaway ay maging tungtungan ng iyong mga paa.”'?”
45 Kung si David nga ay tinawag niya ang Cristo na 'Panginoon', paano siya naging
anak ni David?” 46 Walang kahit isa na makasagot sa kaniya ng isang salita, at mula
sa araw na iyon walang sinumang sumubok pang magtanong sa kaniya.

23

1 Pagkatapos nito, nagsalita si Jesus sa maraming tao at sa kaniyang mga alagad.
2 Sinabi niya, “Ang mga eskriba at mga Pariseo ay umuupo sa upuan ni Moises. 3 Kaya
kung ano man ang iutos nila na gawin ninyo, gawin at sundin ninyo ang mga bagay
na ito. Ngunit huwag ninyong tularan ang mga gawa nila, dahil nagsasabi sila ngunit
hindi naman nila ginagawa. 4 Totoo nga, nagbibigkis sila ng mga mabibigat na mga
pasanin na mahirap dalhin, at ipinapasan nila sa balikat ng mga tao. Ngunit sila
mismo ay hindi gagalaw ng iisang daliri upang buhatin nila ang mga ito. 5 Lahat
ng mga gawa nila, ginawa nila upang makita ng mga tao. Sapagkat pinapalawak
nila ang mga pilakterya nila at pinalalaki nila ang mga laylayan ng kanilang mga
damit. 6 Gusto nilang umupo sa mga pangunahing lugar ng mga pista at sa mga
pangunahing upuan sa sinagoga, 7 at mga natatanging pagbati sa mga pamilihan
at tawagin silang, “ Rabi” ng mga tao. 8 Ngunit hindi kayo dapat tawagin na 'Rabi',
sapagkat iisa lang ang guro ninyo, at lahat kayo ay magkakapatid. 9 At huwag ninyong
tawagin na ama ang kahit sinuman sa lupa dahil iisa lang ang inyong Ama at siya ay
nasa langit. 10 At hindi rin dapat kayong tawagin na 'guro' dahil iisa lang ang inyong
guro, ang Cristo. 11 Ngunit ang pinakadakila sa inyo ay siyang maging tagapaglingkod
sa inyo. 12 Kung sinuman ang nagtataas sa kaniyang sarili ay ibababa. At kung
sinumang nagpapakababa sa kaniyang sarili ay itataas. 13 Ngunit aba kayong mga
eskriba at mga Pariseo, mga mapagkunwari! Sinarhan ninyo ang kaharian ng langit
sa mga tao. Kayo nga mismo ay hindi pumapasok at hindi rin ninyo pinayagan
yung ibang papasok pa lamang. 14 (Ngunit aba kayong mga eskriba at mga Pariseo,
mga mapagkunwari! Sinakmal ninyo ang mga bahay ng mga babaeng balo habang
nagpapakita kayo ng mahabang panalangin.) 15 Aba kayong mga eskriba at mga
Pariseo, mga mapagkunwari! Sapagkat nilalakbay ninyo ang karagatan at lupain
upang makahikayat ng isang mananampalataya. At kung maging mananampalataya
na siya, dalawang beses ninyo siyang ginawang anak ng impyerno na katulad ninyo
mismo. 16 Aba kayo, kayong mga bulag na tagapaggabay, kayo na nagsasabi, 'Kung
ipanumpa ng ninuman ang templo, balewala lang iyon. Ngunit kung ipanumpa
ninuman ang ginto sa templo, nakagapos siya sa kaniyang panunumpa.' 17 Kayong
mga hangal na bulag, alin ba ang mas mahalaga, ang ginto o ang templo kung saan
iniaalay ang ginto sa Diyos? 18 At, 'Kung ipanumpa ninuman ang altar, balewala lang
iyon. Subalit kung ipanumpa ninuman ang handog na nasa altar, nakagapos siya sa

kaniyang panunumpa.' 19 Kayong mga bulag, alin ba ang mas mahalaga, ang kaloob o
ang altar kung saan iniaalay ang kaloob sa Diyos? 20 Kaya kung ipanumpa ninuman
ang altar, ipanumpa niya ito at ang lahat ng mga naroon. 21 At kung ipanumpa
ninuman ang templo, ipanumpa niya ito at sa kaniya na nakatira doon. 22 At kung
ipanumpa ninuman ang langit, ipanumpa niya ang trono ng Diyos at sa kaniya na
nakaupo roon. 23 Aba kayong mga eskriba at mga Pariseo, mga mapagkunwari!
Sapagkat nagbibigay kayo ng ikapu ng mga yerbabuena, anis at kumin, ngunit hindi
ninyo ginagawa ang mas mahalagang mga bagay tungkol sa batas - katarungan,
kahahabagan at pananampalataya. Subalit dapat sanang gawin ninyo ang mga ito
at huwag pabayaang gawin ang iba. 24 Kayong mga bulag na tagagabay, kayong
mga nagsasala ng mga niknik ngunit nilulunok ang kamelyo! 25 Aba kayong mga
eskriba at mga Pariseo, mga mapagkunwari! Sapagkat nililinis ninyo ang labas ng
tasa at pinggan, ngunit sa loob puno ang mga ito ng pangingikil at kalabisan. 26 Ikaw
bulag na Pariseo, linisin mo muna ang loob ng tasa at pinggan upang ang labas ay
magiging malinis din. 27 Aba kayong mga eskriba at mga Pariseo, mga mapagkunwari!
Sapagkat tulad kayo ng mga mapuputing puntod na nilinis na magandang tingnan
sa labas, ngunit sa loob ay puno ng mga buto ng mga patay at lahat ng karumihan.
28 Gayon din, kayo rin sa panlabas ay matuwid sa paningin ng mga tao, ngunit sa loob
ay puno kayo ng pagkukunwari at mga katampalasanan. 29 Aba kayong mga eskriba
at mga Pariseo, mga mapagkunwari! Sapagkat gumagawa kayo ng mga puntod ng
mga propeta at pinalamutian ang mga puntod ng mga matuwid. 30 Sinasabi ninyo
na, 'Kung nabuhay kami sa kapanahunan ng aming mga ama, hindi kami sasali sa
pag-ula ng dugo ng mga propeta.' 31 Sa gayon kayo mismo ang nagpapatotoo na kayo
ay mga anak ng mga pumatay sa mga propeta. 32 Pinupuno rin ninyo ang mga kota
ng kasalanan ng inyong mga ama. 33 Kayong mga ahas, mga anak ng ulupong, paano
ninyo matatakasan ang hatol sa impyerno? 34 Kaya, tingnan ninyo, magsusugo ako
ng mga propeta, mga pantas, at mga eskriba. Ang iba sa kanila ay papatayin ninyo
at ipapako sa krus. At yung iba sa kanila hahagupitin ninyo sa mga sinagoga ninyo
at hahabulin ninyo sila saang lungsod man sila. 35 Ang kalabasan ay mapapasainyo
ang lahat ng mga dugo ng mga matuwid na inula sa lupa, mula sa dugo ni Abel na
matuwid hanggang sa dugo ni Zacarias na anak ni Baraquias na pinatay ninyo sa
gitna ng santuwaryo at altar. 36 Katotohanang sinasabi ko sa inyo, lahat ng mga ito
ay mangyayari sa salin-lahing ito. 37 Jerusalem, Jerusalem, kayo na pumatay sa mga
propeta at bumato sa mga sinugo ko sa inyo! Madalas kong ninais na tipunin ang mga
anak mo, gaya ng inahin na nililikom ang kaniyang mga sisiw sa ilalim ng kaniyang
mga pakpak, ngunit hindi kayo sumang-ayon! 38 Tingnan ninyo, maiwan na sa inyo
ang bahay ninyo na napabayaan. 39 Sapagkat sasabihin ko sa inyo, Magmula ngayon
hindi na ninyo ako makikita hanggang sa sasabihin ninyong, “Pinagpala ang darating
sa pangalan ng Panginoon.”

24

1 Lumabas si Jesus mula sa templo at nagpatuloy sa kaniyang pupuntahan.
Nilapitan siya ng mga alagad niya upang ipakita sa kaniya ang mga gusali ng templo.
2 Ngunit sumagot siya at sinabi sa kanila, “Hindi ba ninyo nakikita ang lahat ng mga
ito? Totoo itong sinasabi ko sa inyo, wala ni isa mang bato na maiiwang nakapatong
sa isa pang bato na hindi guguho.” 3 Habang nakaupo si Jesus sa Bundok ng mga
Olibo, sarilinang lumapit ang mga alagad sa kaniya at sinabi nila, “Sabihin mo sa
amin, kung kailan mangyari ang mga ito? Ano ang magiging palatandaan sa inyong
pagparito at ang katapusan ng mundo?” 4 Sumagot si Jesus sa kanila at sinabi, “Mag-
ingat kayo na walang makahikayat sa inyo na mailigaw kayo. 5 Sapagkat marami ang

paririto sa aking pangalan. Sasabihin nila, 'Ako ang Cristo,' at marami ang maililigaw.
6 Makaririnig kayo ng mga digmaan at mga balita tungkol sa digmaan. Tingnan ninyo
na hindi kayo mababalisa, sapagkat kailangang mangyari ang mga ito; ngunit hindi
pa ito ang katapusan. 7 Sapagkat lalabanan ng isang bansa ang kapwa bansa, at
kaharian sa kapwa kaharian. Magkakaroon ng mga taggutom at mga lindol sa iba't
ibang mga lugar. 8 Ngunit lahat ng mga ito ay simula pa lamang ng sakit ng paghilab
ng babaeng manganganak. 9 Pagkatapos nito, dadalhin nila kayo sa kapighatian at
papatayin kayo. Kasusuklaman kayo ng lahat ng mga bansa ng dahil sa pangalan ko.
10 At marami ang matitisod at ipagkanulo nila ang isa't isa, at kasusuklaman nila ang
isa't isa. 11 Marami ang lilitaw na mga bulaang propeta at ililigaw nila ang marami.
12 Dahil lalaganap ang katampalasanan, ang pag-ibig ng karamihan ay lalamig.
13 Ngunit kung sino ang makapagtitiis hanggang sa katapusan, siya ang maliligtas.
14 Itong ebanghelyo ng kaharian ay ipangangaral sa buong mundo bilang patotoo sa
lahat ng mga bansa. At pagkatapos nito darating na ang katapusan. 15 Kaya, kapag
makita na ninyo ang kasuklamsuklam na kalagiman, na sinabi ng propetang si Daniel,
na nakatayo na sa banal na lugar (unawain ito ng nagbabasa), 16 kailangang tumakas
silang mga nasa Judea patungo sa kabundukan, 17 iyong nasa taas ng kanilang bahay
huwag nang bumaba upang kumuha ng anumang nasa bahay, 18 at iyong nasa bukid
huwag nang bumalik upang kumuha ng kaniyang balabal. 19 Ngunit aba sila na
mga nagdadalang tao at ang mga nagpapasuso ng mga anak nila sa panahong iyon!
20 Ipanalangin ninyo na ang pagtatakas ninyo ay hindi mangyari sa taglamig o sa
Araw ng Pamamahinga. 21 Sapagkat magkaroon ng matinding kapighatian na hindi
pa nararanasan mula pa sa simula ng mundo hanggang ngayon, hindi, hindi na
muling mangyayari kailanpaman. 22 Maliban na lamang kung paiikliin ang mga
araw na iyon, wala ni isa mang laman ang maliligtas. Ngunit alang-alang sa mga
hinirang, ang mga araw na iyon ay paiikliin. 23 Kaya kung mayroong magsasabi sa
inyo na, ''Tingnan ninyo, narito ang Cristo!' o 'Nariyan ang Cristo!' huwag ninyong
paniwalaan. 24 Sapagkat darating ang mga bulaang Cristo at mga bulaang propeta at
magpapakita ng kahanga-hangang palatandaan at kababalaghan, upang iligaw, kung
maaari, maging ang mga hinirang. 25 Tingnan ninyo, ipinagpauna ko ng sabihin ito
sa inyo. 26 Kaya kapag pagsinasabi nila sa inyo, 'Tingnan ninyo, ang Cristo ay nasa
sa ilang', huwag kayong pumunta sa ilang. O, 'Tingnan ninyo, siya ay nasa loobang
silid, huwag ninyong paniwalaan ito. 27 Sapagkat katulad ng pagliwanag ng kidlat
galing sa silangan at pagkislap nito sa kanluran, ganoon din ang pagdating ng Anak
ng Tao. 28 Kung saan man naroroon ang patay na hayop, doon din magtitipon ang mga
buwitre. 29 Ngunit agad-agad pagkatapos ng kapighatian sa mga araw na iyon, ang
araw ay didilim, hindi na magliwanag ang buwan, malalaglag ang mga bituin mula
sa langit, at ang mga kapangyarihan ng kalangitan ay mayayanig. 30 Pagkatapos nito,
ang palatandaan ng Anak ng Tao ay lilitaw sa himpapawid, at kakabugin ng lahat
ng mga tribu ang kanilang mga dibdib. Makikita nila ang Anak ng Tao na darating
mula sa langit na may kapangyarihan at dakilang kaluwalhatian. 31 Susuguin niya
ang kaniyang mga anghel na may malakas na tunog ng trumpeta, at titipunin nila
ang lahat ng kaniyang hinirang mula sa apat na mga hangin, mula sa isang dulo ng
kalangitan hanggang sa kabilang dulo. 32 Pag-aralan ninyo ang aral mula sa puno ng
igos. Kapag nananariwa na ang mga sanga at nagdadahon na ito, alam na ninyo na
malapit na ang tag-araw. 33 Gayun din naman, kung makikita ninyo ang lahat ng mga
ito, dapat malaman ninyo na malapit na siya, nasa tarangkahan na. 34 Totoo itong
sinasabi ko sa inyo, ang salinlahing ito ay hindi lilipas hanggang mangyari ang lahat
ng ito. 35 Lilipas ang langit at ang lupa, ngunit ang mga salita ko ay hindi kailanman
lilipas. 36 Ngunit tungkol sa araw at oras na iyon, walang nakakaalam kahit ang mga

anghel sa langit, ni ang Anak, tanging ang Ama lamang. 37 Katulad sa kapanahunan
ni Noe, ganoon din ang pagparito ng Anak ng Diyos. 38 Dahil katulad sa mga araw
bago ang baha, sila ay nagkainan at nag-inuman, nag-aasawa at pinahintulutan ang
mga anak nila na mag-asawa hanggang sa pumasok si Noe sa arka, 39 at wala silang
kaalam-alam hanggang sa dumating ang baha at kinuha silang lahat—ganoon din
sa pagparito ng Anak ng Tao. 40 Sa panahong iyon ay may dalawang tao na nasa
bukid — ang isa ay kukunin at ang isa naman ay maiiwan. 41 Dalawang babae
ang naggigiling sa gilingan — ang isa ay kukunin at ang isa naman ay maiiwanan.
42 Kaya magbantay kayo, dahil hindi ninyo alam kung anong araw darating ang
inyong Panginoon. 43 Ngunit alamin ninyo ito, kung alam lang sana ng amo ng
tahanan kung anong oras darating ang magnanakaw, nagbantay sana siya at hindi
niya hinayaang mapasukan ang kaniyang bahay. 44 Kaya kailangang maghanda kayo,
sapagkat darating ang Anak ng Tao sa oras na hindi ninyo inaasahan. 45 Kaya sino
ang matapat, matalino na utusan na pinagkatiwalaan ng kaniyang amo sa kaniyang
sambahayan, upang magbigay ng kanilang pagkain sa tamang panahon? 46 Pinagpala
ang utusan na iyon, na maratnan ng kaniyang among gumagawa nito sa kaniyang
pagdating. 47 Totoo itong sinasabi ko sa inyo na ipamamahala ng amo sa kaniya ang
lahat ng kaniyang ari-arian. 48 Ngunit kung may masamang utusan na magsasabi
sa puso niya, 'Naantala ang aking amo,' 49 at nagsimulang mamalo ng kapwa niyang
utusan, at makipagkainan at makipag-inuman sa mga lasingero, 50 darating ang amo
ng bahay na iyon sa araw na hindi inaasahan ng utusan, sa oras na hindi niya alam.
51 Hahatiin siya sa dalawa ng kaniyang amo at gagawin ang kaniyang kapalaran
katulad ng sasapitin ng mga mapagkunwari, kung saan mayroong pagtatangis at
pagngangalit ng mga ngipin.

25

1 Ang kaharian ng langit ay magiging katulad ng sampung birhen na nagdala ng
kanilang mga ilawan at pumuntang sumalubong sa lalaking ikakasal. 2 Ang lima
sa kanila ay hangal at ang lima ay matatalino. 3 Sapagkat noong dinala ng limang
hangal na birhen ang kanilang mga ilawan, hindi sila nagdala ng karagdagang langis.
4 Ngunit yung limang matatalinong birhen ay nagdala ng mga langis sa lalagyan
kasama ng kanilang ilawan. 5 Ngayon habang naantala ang lalaking ikakasal, lahat
sila ay inantok at nakatulog. 6 Ngunit noong hating gabi na ay may sumigaw, 'Tingnan
ninyo ang lalaking ikakasal! Pumunta na kayo at salubungin siya.' 7 Kaya't tumayo
ang lahat ng mga birhen at inayos ang kanilang mga ilawan. 8 Sabi ng mga hangal
sa mga matatalino, 'Bigyan ninyo kami ng inyong langis sapagkat nauubusan na ang
aming ilawan.' 9 Ngunit sumagot at sinabi ng mga matatalino, 'Dahil hindi na sapat
ang mga ito para sa amin at sa inyo, pumunta nalang kayo doon sa mga nagbebenta
at bumili kayo para sa inyong mga sarili.' 10 Habang umalis sila upang bumili,
dumating ang lalaking ikakasal at ang mga nakahanda na ay sumama sa kaniya sa
handaan ng kasal at isinara ang pintuan. 11 Pagkatapos nito ang ibang mga birhen ay
dumating din at nagsabi, 'Panginoon, panginoon, pagbuksan ninyo kami.' 12 Ngunit
sumagot siya at nagsabi, 'Totoo itong sinasabi ko sa inyo, hindi ko kayo kilala.'
13 Kaya kailangan kayong magbantay, sapagkat hindi ninyo alam ang araw o ang oras.
14 Sapagkat ito ay katulad ng isang taong maglalakbay sa ibang bansa. Tinawag niya
ang sarili niyang mga utusan at ipinagkatiwala sa kanila ang kaniyang kayamanan.
15 Ang isa sa kanila ay binigyan niya ng limang talento, ang isa naman ay binigyan
niya ng dalawa at ang isa naman ay binigyan niya ng isang talento. Nakatanggap
ang bawat isa ayon sa kaniya-kaniyang kakayahan, at ang taong iyon ay pumunta
sa kaniyang paglalakbay. 16 Agad-agad ang nakatanggap ng limang talento ay umalis

at ipinuhunan niya ang mga ito at nagkaroon pa siya ng limang talento. 17 Ganoon
din ang nakatanggap ng dalawang talento, nagkaroon din ng dalawa pa. 18 Ngunit
ang utusan na nakatanggap ng isang talento ay umalis, naghukay sa lupa at itinago
ang pera ng kaniyang amo. 19 Pagkalipas ng matagal na panahon, bumalik ang amo
ng mga utusan at nakipagsulit sa kanila. 20 Dumating ang utusan na nakatanggap ng
limang talento at nagdala ng lima pang talento, at sinabi niya, “Panginoon, binigyan
mo ako ng limang talento. Tingnan mo, nagkaroon ako ng lima pang talento.' 21 Sinabi
ng amo sa kaniya, 'Magaling, mabuti at matapat na utusan! Naging tapat ka sa
kaunting mga bagay. Gagawin kitang tagapamahala sa maraming bagay. Makibahagi
ka sa kagalakan ng iyong amo.' 22 Dumating din ang utusan na nakatanggap ng
dalawang talento, at sinabi niya, 'Panginoon, binigyan mo ako ng dalawang talento.
Tingnan mo, nagkaroon ako ng dalawa pang talento.' 23 Sinabi ng amo sa kaniya,
'Magaling, mabuti at matapat na utusan! Naging tapat ka sa kaunting bagay. Gagawin
kitang tagapamahala sa maraming bagay. Makibahagi ka sa kagalakan ng iyong
amo.' 24 Pagkatapos nito, ang utusan na nakatanggap ng isang talento ay dumating at
nagsabi, 'Panginoon, alam ko na mahigpit kang tao. Gumagapas ka kung saan hindi
ka nagtanim, at umaani kung saan hindi ka naghasik. 25 Natakot ako, kaya ako ay
umalis at itinago ko ang inyong talento sa lupa. Tingnan mo, nandito ang pagmamay-
ari mo.' 26 Ngunit sumagot ang kaniyang amo at sinabi sa kaniya, 'Ikaw na masama at
tamad na utusan, alam mo naman na gumagapas ako kung saan hindi ako nagtanim
at umaani kung saan hindi ako naghasik. 27 Kaya ibinigay mo sana ang pera ko sa
mga tagabangko, upang sa aking pagdating natanggap ko na may tubo ang aking pera.
28 Kaya kunin ninyo ang talento sa kaniya at ibigay ninyo doon sa mayroong sampung
talento. 29 Sapagkat kung sinuman ang mayroon, mas marami pa ang ibibigay — mas
masagana pa. Subalit kung sino ang walang pagmamay-ari, kahit ang nasa sa kaniya
ay kukunin pa. 30 Itapon ang walang silbing utusan sa kadiliman sa labas, kung
saan mayroong pagtatangis at pagngangalit ng mga ngipin. 31 Pagdating ng Anak ng
Tao sa kaniyang kaluwalhatian at kasama ang lahat ng kaniyang mga anghel, uupo
siya sa kaniyang marangal na trono. 32 Sa harap niya magtitipon ang lahat ng mga
bansa, at pagbubukud-bukurin niya ang mga tao sa isa't isa, katulad ng pastol na
hinihiwalay ang tupa at kambing. 33 Ilalagay niya ang mga tupa sa kaniyang kanan
ngunit ang mga kambing ay sa kaniyang kaliwa. 34 At sasabihin ng Hari sa mga nasa
kanan niya, 'Halikayo, pinagpala kayo ng aking Ama, mamanahin ninyo ang kaharian
na inihanda para sa inyo mula pa noong likhain ang mundo. 35 Sapagkat ako ay
nagutom at binigyan ninyo ako ng pagkain; ako ay nauhaw at binigyan ninyo ako ng
inumin; ako ay dayuhan at pinatuloy ninyo ako; 36 ako ay hubad at dinamitan ninyo
ako, ako ay may sakit at inalagaan ninyo ako; ako ay nasa kulungan at pinuntahan
ninyo ako. 37 At sasagot ang mga matuwid at sasabihin, 'Panginoon, kailan ka namin
nakitang nagutom at pinakain, o nauhaw at binigyan ng inumin? 38 at kailan ka
namin nakitang dayuhan at pinatuloy ka? O hubad at dinamitan? 39 At kailan ka
namin nakita na may sakit, o nakulong at pinuntahan ka namin?' 40 At sasagot ang
Hari at sasabihin sa kanila, totoo itong sinasabi ko sa inyo, kung ano man ang nagawa
ninyo sa mga hamak kong kapatid dito, ginawa ninyo ito sa akin.' 41 At sasabihin niya
sa mga nasa kaniyang kaliwa, 'Lumisan kayo sa akin, kayong sinumpa, sa apoy na
walang hanggan na inihanda para sa diyablo at sa kaniyang mga anghel, 42 sapagkat
ako ay nagutom ngunit hindi ninyo ako binigyan ng pagkain; nauhaw ako ngunit
hindi ninyo ako binigyan ng inumin; 43 ako ay isang dayuhan ngunit hindi ninyo
ako pinatuloy, hubo't hubad ngunit hindi ninyo ako dinamitan, may sakit at nasa
kulungan, ngunit hindi ninyo ako inalagaan. 44 At sasagot din sila at sasabihin,
“Panginoon, kailan ka namin nakitang nagutom, o nauhaw, o dayuhan, o hubad,

o may sakit, o nasa kulungan, at hindi kayo pinaglingkuran?' [45] At sasagot siya sa
kanila at magsabi, 'Totoo itong sasabihin ko sa inyo, anumang hindi ninyo ginawa sa
mga pinakahamak na ito, hindi ninyo ginawa sa akin.' [46] Ang mga ito ay pupunta sa
walang katapusang parusa ngunit ang matuwid, sa buhay na walang hanggan."

26

[1] At nangyari nang matapos ni Jesus ang lahat ng mga salitang ito, sinabi niya
sa kaniyang mga alagad, [2] "Alam ninyo na pagkalipas ng dalawang araw darating
ang Paskua, at ang Anak ng Tao ay ibibigay upang maipako sa krus". [3] At ang mga
punong pari at ang mga nakatatanda ng mga tao ay nagkatipun-tipon sa palasyo ng
pinakapunong pari na nagngangalang si Caifas. [4] Nagsabwatan sila na hulihin si Jesus
ng panakaw at patayin. [5] Sapagkat sinasabi nila, "Hindi sa araw ng pista, upang hindi
magkaroon ng kaguluhan ang mga tao. [6] Ngayon, habang si Jesus ay nasa Betania
sa bahay ni Simon na ketongin, [7] habang siya ay nakasandal sa mesa, may babae na
lumapit sa kaniya na may dalang isang sisidlang alabastro ng mamahaling pabango,
at ibinuhos niya ito sa kaniyang ulo. [8] Subalit ng makita ng kaniyang mga alagad
ito, sila'y nagalit at sinabi, "Anong dahilan sa pag-aaksayang ito? [9] Maaari sana itong
ipagbili ng malaking halaga at ipamimigay sa dukha." [10] Ngunit si Jesus, na nalalaman
ito, sinabi sa kanila, "Bakit ninyo binabagabag ang babaing ito? Sapagkat gumagawa
siya ng napakabuting bagay sa akin. [11] Nasa inyo palagi ang mga dukha, subalit
hindi ninyo ako makakasama palagi. [12] Sapagkat nang binuhos niya itong pabango
sa aking katawan, ginawa niya ito para sa aking paglilibing. [13] Totoo itong sinasabi ko
sa inyo, saan man ipangaral ang magandang balita sa buong mundo, ang ginawa ng
babaeng ito ay ipagsasabi din sa pag-alala sa kaniya." [14] At ang isa sa Labingdalawa
na nagngangalang Judas Iscariote ay pumunta sa mga punong pari [15] at sinabi, "Ano
ang nais ninyong ibigay sa akin, upang siya'y ibigay ko sa inyo?" At nagtimbang sila
ng tatlumpung piraso ng pilak para sa kaniya. [16] Mula ng panahong iyon humanap
siya ng pagkakataon upang ibigay siya sa kanila. [17] Ngayon sa unang araw ng tinapay
na walang pampaalsa, nagsilapit ang mga alagad kay Jesus at nagsabi, "Saan mo nais
na tayo ay maghanda upang iyong kainin ang pagkain ng Paskwa?" [18] Sinabi niya,
"Pumunta kayo sa lungsod sa isang tao roon at sabihin ninyo sa kaniya, 'Sinabi ng
Guro, "Ang panahon ko ay malapit na. Gaganapin ko ang Paskwa sa inyong bahay
kasama ng aking mga alagad.""' [19] Ginawa ng mga alagad kung ano ang ipinag-utos
ni Jesus sa kanila, at inihanda nila ang pagkain ng Paskwa. [20] Nang sumapit ang
gabi, umupo siya upang kumain kasama ang mga labingdalawang alagad. [21] Habang
sila'y kumakain, sinabi niya, "Totoo itong sinasabi ko sa inyo na ako'y ipagkakanulo
ng isa sa inyo." [22] At sila'y lubhang nalungkot, at ang bawat isa ay nagsimulang
nagsipagtanong sa kaniya, "Tiyak na hindi ako, Panginoon?" [23] Sumagot siya, "Ang
sinumang kasabay kong sumawsaw ng kaniyang kamay ay siyang magkanulo sa akin.
[24] Ang Anak ng Tao ay aalis, katulad ng naisulat patungkol sa kaniya. Ngunit aba sa
lalaking iyon na magkanulo sa Anak ng Tao! Mas mabuti pa sa lalaking iyon na hindi
na siya ipinanganak." [25] Si Judas, na siyang nagkanulo sa kaniya ay nagsabi, "Ako ba,
Rabi?" Sinabi niya sa kaniya. "Ikaw mismo ang nagsabi." [26] Habang sila'y kumakain,
kumuha si Jesus ng tinapay, ipinagpasalamat ito, at pinagputol-putol. Binigay niya
ito sa kaniyang mga alagad at sinabi, "Kunin ninyo, kainin ninyo. Ito ay ang aking
katawan." [27] Kumuha siya ng kopa at nagpasalamat, at ibinigay ito sa kanila at sinabi,
"Inumin ninyo ito, kayong lahat. [28] Sapagkat ito ay ang aking dugo ng kasunduan
na ibinuhos para sa marami para sa ikapapatawad ng mga kasalanan. [29] Subalit
sasabihin ko sa inyo, buhat ngayon hindi na ako muling iinom nitong bunga ng ubas,
hanggang sa araw na ako ay iinom nito ng panibago kasama ninyo sa kaharian ng

aking Ama.” 30 At pagka-awit nila ng isang himno, pumunta sila sa Bundok ng mga
Olibo. 31 At sinabi ni Jesus sa kanila, “Lahat kayo ay aalis ngayong gabi nang dahil sa
akin, sapagkat ito ay nasusulat, 'Hahampasin ko ang pastol ng tupa at ang mga tupa
ng kawan ay maikakalat.' 32 Ngunit pagkatapos nang aking pagkabuhay, mauuna ako
sa inyo sa Galilea.” 33 Ngunit sinabi ni Pedro sa kaniya, “Kahit ang lahat ay aalis dahil
sa iyo, ako ay hinding-hindi aalis.” 34 Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Totoo itong sinasabi
ko sa inyo, sa gabing ito bago tumilaok ang tandang, ikakaila mo ako ng tatlong
beses.” 35 Sinabi ni Pedro sa kaniya, “Kahit ako ay mamatay, hindi kita ikakaila.” At
ganoon din ang sinabi ng lahat ng mga alagad. 36 Pagkatapos, pumunta si Jesus na
kasama sila sa isang lugar na tinawag na Getsemani at sinabi sa kaniyang mga alagad,
“Umupo kayo dito habang ako ay pupunta doon at manalangin.” 37 Sinama niya si
Pedro at ang dalawang anak ni Zebedeo at nagsimula siyang nalungkot at nabagabag.
38 At sinabi niya sa kanila, “Ang kaluluwa ko ay lubha na namimighati, maging sa
kamatayan. Manatili kayo dito at magbantay kasama ko.” 39 Lumakad siya nga
medyo malayo, at siya'y nagpatirapa, at nanalangin. Sinabi nya, “Aking Ama, kung
maaari, hayaan na ang tasang ito ay lalampas sa akin. Gayunman, hindi sa nais ko
kundi ayon sa nais mo.” 40 Lumapit siya sa mga alagad at sila'y kaniyang nadatnang
natutulog at sinabi niya kay Pedro, “Ano, hindi ba ninyo kayang magbantay kasama
ko ng isang oras? 41 Magbantay kayo at manalangin upang hindi kayo matukso. Ang
espiritu ay nagnanais, ngunit ang laman ay mahina.” 42 Umalis siya sa pangalawang
pagkakataon at nanalangin, at nagsabi, “Aking Ama, kung hindi ito maaring lilipas
maliban na inumin ko ito, ang kalooban mo ang magaganap.” 43 At siya'y nagbalik
muli at nakita silang natutulog, sapagkat mabigat na ang kanilang mga mata. 44 At
muli niya silang iniwan at siya'y umalis. Nanalangin siya sa ikatlong pagkakataon
at sinabi ang ganoon ding mga salita. 45 Pagkatapos, lumapit si Jesus sa kaniyang
mga alagad at sinabi sa kanila, “Natutulog pa rin ba kayo at namamahinga? Tingnan
ninyo, malapit na ang oras, at ang Anak ng Tao ay ipagkanulo sa mga kamay ng
mga makasalanan. 46 Tumindig kayo, aalis na tayo. Tingnan ninyo, malapit na ang
magkanulo sa akin.” 47 Habang siya'y nagsasalita, si Judas na isa sa Labingdalawa
ay dumating. Kasama niya ang napakaraming tao na mula sa mga punong pari at
mga nakatatanda sa mga tao. Dumating sila na may dalang mga espada at mga
pamalo. 48 Ngayon ang tao na magkanulo kay Jesus ay nagbigay ng hudyat sa kanila
na nagsasabi, “Kung sinuman ang aking hahalikan, siya na iyon. Sunggaban siya.”
49 Agad-agad lumapit siya kay Jesus at sinabi, “Binabati kita, Rabi” At hinalikan niya
siya. 50 Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Kaibigan, gawin mo kung ano ang ipinunta mo
dito.” Pagkatapos, nagsidatingan sila at hinawakan si Jesus, at sinunggaban siya.
51 Masdan ito, ang isa sa mga kasama ni Jesus ay inunat ang kaniyang kamay at
hinugot ang kaniyang espada at tinapyas ang alipin ng pinakapunong pari, at tinagpas
ang kaniyang tainga. 52 Pagkatapos, sinabi ni Jesus sa kaniya, “Ibalik mo ang espada
sa kaniyang kaluban, sapagkat ang lahat ng gagamit ng espada ay masasawi sa
pamamagitan din ng espada. 53 Iniisip ba ninyo na hindi ko kayang tumawag sa aking
Ama, at padadalhan niya ako ng higit pa sa labindalawang pulutong ng mga anghel?
54 Ngunit paano matutupad ang mga kasulatan, na dapat mangyari?” 55 Sa oras na
iyon si Jesus ay nagsabi sa maraming tao, “Pumunta kayo rito na dala-dala ang mga
espada at mga pamalo upang hulihin ako katulad ng isang tulisan? Araw-araw ay
nakaupo ako sa templo na nagtuturo at hindi ninyo ako hinuli. 56 Ngunit lahat ng ito
ay kailangang mangyari upang ang mga sinusulat ng mga propeta ay matupad.” At
iniwanan siya ng lahat ng mga alagad at sila’y tumakas. 57 Ang mga humuli kay Jesus
ang nagdala sa kaniya sa pinakapunong pari na si Caifas, kung saan ang mga eskriba
at mga nakatatanda ay nagkatipun-tipon. 58 Ngunit sumunod si Pedro sa kaniya na

may kalayuan hanggang sa patyo ng pinakapunong pari. Pumunta siya sa loob at
umupo kasama ng mga tagapagbantay upang makita ang kahihinatnan. 59 Ngayon,
ang mga punong pari at ang buong Konseho ay naghahanap ng maling patotoo laban
kay Jesus, upang siya'y kanilang mapatay. 60 Ngunit wala silang mahanap na kahit
ano, bagamat maraming maling mga saksi ang nagsilapit. Ngunit mayamaya may
dalawang lumapit 61 at sinabi, “Sinabi ng taong ito, 'Kaya kong gibain ang templo ng
Diyos at muling maipatayo sa loob ng tatlong araw.”' 62 Tumayo ang pinakapunong
pari at sinabi sa kaniya, “Wala ka bang isasagot? Ano itong ipinapatotoo nila laban
sa iyo? 63 Ngunit si Jesus ay tahimik lamang. Sinabi ng pinakapunong pari sa kaniya,
“Inuutusan kita alang-alang sa Diyos na buhay, sabihin mo sa amin kung ikaw nga
ba si Cristo, ang Anak ng Diyos. 64 Si Jesus ay sumagot sa kaniya, “Ikaw na mismo
ang nagsabi. Ngunit sasabihin ko sa inyo, magmula ngayon ay inyo nang makikita
ang Anak ng Tao na nakaupo sa kanang kamay ng Kapangyarihan at darating na
nasa mga ulap ng langit.” 65 At pinunit ng pinakapunong pari ang kaniyang mga
damit at nagsabi, “Siya ay nagsalita ng kalapastangan! Bakit kailangan pa natin ang
mga saksi? Ngayon inyo nang narinig ang kalapastangan. 66 Ano sa tingin ninyo?”
Sumagot sila at nagsabi, “Siya'y karapatdapat na mamatay.” 67 At dinuraan nila siya
sa mukha at pinagsusuntok at pinagsasampal 68 at sinabi, “Hulaan mo sa amin, ikaw
na Cristo. Sino sa amin ang humampas sa iyo?” 69 Ngayon si Pedro ay nakaupo sa
labas ng patyo at isang utusang babae ang lumapit sa kaniya at sinabi, “Kasama ka
din ni Jesus na taga-Galilea.” 70 Ngunit ikinaila niya ito sa harap nilang lahat, na
sinasabi, “Hindi ko alam kung ano ang sinasabi mo.” 71 Nang siya ay lumabas sa
isang tarangkahan, isa pang utusang babae ang nakakita sa kaniya at sinabi sa mga
nandoon, “Ang taong ito ay kasama din ni Jesus na taga-Nazaret.” 72 At muli niyang
ikinaila na may sumpa, “Hindi ko kilala ang lalaking iyan.” 73 At pagkalipas ng ilang
sandali ay lumapit kay Pedro ang mga nakatayo doon at sinabi, “Tiyak na ikaw rin ay
isa sa kanila, sapagkat halatang-halata ka sa iyong pananalita.” 74 Pagkatapos nito,
nagsimula siyang magsalita ng masama at nanumpang, “Hindi ko kilala ang lalaking
iyan,” at agad-agad tumilaok ang tandang. 75 At naalala ni Pedro ang mga salitang
sinabi ni Jesus na, “Bago tumilaok ang tandang ikakaila mo ako nga tatlong beses.”
At siya'y lumabas at labis na umiyak.

27

1 Ngayon, nang dumating na ang umaga, ang lahat ng mga punong pari, at mga
nakatatanda ng mga tao ay nagsabwatan laban kay Jesus upang siya ay patayin. 2 Siya
ay ginapos nila at dinala palabas at ibinigay kay Pilato na gobernador. 3 Pagkatapos
nang si Judas na nagkanulo sa kaniya ay nakitang nahatulan si Jesus, siya ay nagsisisi
at isinauli ang tatlumpung pirasong pilak sa mga punong pari at mga nakatatanda,
4 at sinabi, “Ako ay nagkasala sa pamamagitan ng pagkakanulo sa dugong walang
kasalanan.” Ngunit sinabi nila, “Ano ba sa amin iyon? Tingnan mo yan sa iyong
sarili.” 5 At kaniyang itinapon pababa ang tatlumpung piraso ng pilak sa templo,
at umalis, at pumunta sa labas at siya ay nagbigti. 6 At kinuha ng mga punong
pari ang tatlumpung piraso ng pilak at sinabi, “Labag sa kautusan na ilagay ito sa
kaban ng yaman, sapagkat ito ay kabayaran ng dugo.” 7 Sama-sama nilang pinag-
usapan ang bagay na ito at ang salapi ay ipinambili ng Bukid ng Magpapalayok upang
paglibingan ng mga dayuhan. 8 At dahil dito ang bukid na iyon ay tinawag na, “Ang
bukid ng dugo” magpa-hanggang ngayon. 9 At ang sinabi ni Jeremias na propeta
ay natupad, na nagsasabi, “Kinuha nila ang tatlumpung piraso ng pilak, ang halaga
na inilaan sa kaniya ng mga tao ng Israel, 10 at ibinigay nila ito para sa Bukid ng
Magpapalayok, ayon sa iniutos sa akin ng Panginoon.” 11 Ngayon, nakatayo si Jesus

sa harap ng gobernador, at tinanong siya ng gobernador, “Ikaw ba ang Hari ng mga
Judio?” Sumagot si Jesus sa kaniya, “Ikaw na ang nagsabi.” 12 Ngunit nang siya ay
paratangan ng mga punong pari at mga nakatatanda, hindi siya sumagot ng kahit
ano. 13 At sinabi ni Pilato sa kaniya, “Hindi mo ba naririnig ang mga paratang laban
sa iyo?” 14 Ngunit hindi siya sumagot ng kahit isang salita, kaya ang gobernador
ay labis na namangha. 15 Ngayon, sa kapistahan nakaugalian na ng gobernador
na magpalaya ng isang bilanggo na napili ng mga tao. 16 At sa panahon na iyon
mayroon silang pusakal na bilanggo na ang pangalan ay si Barabas. 17 At nang sila
ay nagkatipun-tipon, sinabi sa kanila ni Pilato, “Sino ang gusto ninyong palayain ko
para sa inyo? Si Barabas, o si Jesus na tinatawag na Cristo?” 18 Dahil alam niya na
ipinasakamay siya ng mga ito dahil sa inggit. 19 Habang siya ay nakaupo sa upuan
ng hukuman, ang kaniyang asawa ay nagpadala ng pasabi sa kaniya na nagsabi,
“Huwag kang makialam sa matuwid na taong iyan. Sapagkat labis akong pinahirapan
ngayon sa panaginip tungkol sa kaniya.” 20 Ngayon, ang mga punong pari at ang mga
nakatatanda ay hinikayat ang mga tao upang hilingin si Barabas, at si Jesus ay patayin.
21 At tinanong sila ng gobernador, “Sino sa dalawang ito ang nais ninyong pakawalan
ko?” Sinabi nila, si Barabas.” 22 At sinabi ni Pilato sa kanila, “Ano ang gagawin ko
kay Jesus na tinatawag na Cristo?” Sumagot silang lahat, “Ipako siya sa krus.” 23 At
sinabi niya, “Bakit, ano ang krimen na kaniyang nagawa?” Ngunit sila ay sumigaw
pa ng mas malakas, “Ipako siya sa krus.” 24 At nang nakita ni Pilato na wala siyang
magagawa, dahil nagsimula na ang kaguluhan, kumuha siya ng tubig, naghugas siya
ng kamay sa harapan ng maraming tao, at sinabi, “Wala na akong pananagutan sa
dugo sa matuwid na taong ito. Kayo na ang bahala niyan.” 25 Ang lahat ng mga
tao ay nagsabi, “Nawa'y mapasaamin at sa aming mga anak ang kaniyang dugo.”
26 Pagkatapos ay pinakawalan niya si Barabas sa kanila, ngunit hinampas niya si
Jesus at ipinasakamay niya upang mapako sa krus. 27 Pagkatapos, dinala ng mga
kawal ng gobernador si Jesus sa pretorio at tinipon ang buong pulutong ng mga
kawal. 28 At hinubaran nila siya at nilagyan ng pulang pula na balabal. 29 At gumawa
sila ng koronang tinik at inilagay sa kaniyang ulo, at naglagay ng tungkod sa kaniyang
kanang kamay. Sila ay nagpatirapa sa kaniyang harapan at kinutya siya, at nagsabi,
“Sambahin, ang Hari ng mga Judio!” 30 At siya ay dinuraan nila, at kinuha nila ang
tungkod at hinampas siya sa ulo. 31 Pagkatapos nilang kutyain siya, tinanggal nila
ang kaniyang balabal at isinuot sa kaniya ang sarili niyang damit, at inilabas nila
siya upang ipako siya sa krus. 32 Habang sila ay lumalabas, nakakita sila ng taong
taga Cirene na nagngangalang Simon, na kanilang pinilit na sumama sa kanila upang
pasanin niya ang kaniyang krus. 33 At sila ay nakarating sa lugar na tinatawag na
Golgota, na ang ibig sabihin ay, “Lugar ng mga Bungo.” 34 At siya ay binigyan ng
alak na may halong apdo. Ngunit nang matikman niya ito, ayaw niya itong inumin.
35 Nang siya ay ipinako nila sa krus, pinaghati-hatian nila ang kaniyang mga kasuotan
sa pamamagitan ng pagsasapalaran. 36 At sila ay nagsiupo at binantayan siya. 37 Sa
itaas ng kaniyang ulo ay nilagyan nila ng sakdal laban sa kaniya na nagsasabi, “Ito ay
si Jesus, ang Hari ng mga Judio.” 38 May dalawang magnanakaw na naipako sa krus
na kasama niya, ang isa ay sa kaniyang kanan at ang isa ay sa kaniyang kaliwa. 39 At
hinamak siya ng mga dumaan, at iniling ang kanilang mga ulo 40 at nagsasabi, “Ikaw
na sisira ng templo at itatayo ito sa loob ng tatlong araw, iligtas mo ang iyong sarili!
Kung ikaw ang Anak ng Diyos, bumaba ka riyan sa krus!” 41 Sa ganoon ding paraan
kinutya siya ng mga punong pari, kasama ng mga eskriba at mga nakatatanda, at
sinabi, 42 Siya'y nagligtas ng iba, ngunit hindi niya kayang iligtas ang kaniyang sarili.
Siya ay Hari ng Israel. Hayaan mo siyang bumaba mula sa krus at tayo ay maniniwala
na sa kaniya. 43 Nagtiwala siya sa Diyos. Iligtas siya ng Diyos ngayon kung nais niya,

dahil sinabi niya, 'Ako ay Anak ng Diyos. ' 44 At ang mga magnanakaw na kasama
niyang naipako sa krus ay nagsalita din ng katulad na panlalait sa kaniya. 45 Ngayon,
mula sa tanghaling tapat dumilim ang buong paligid hanggang sa alas tres ng hapon.
46 At dakong alas tres ng hapon, sumigaw si Cristo na may malakas na tinig at sinabi,
“Eli, Eli, lama sabachthani?” na ang kahulugan ay, “Diyos ko, Diyos ko, bakit mo
ako pinabayaan?” 47 Nang ang ilan sa mga nakatayo doon ay nakarinig nito, sinabi
nila, “Tinatawag niya si Elias.” 48 Agad-agad ang isa sa kanila ay tumakbo at kumuha
ng spongha, pinuno ito ng maasim na alak, inilagay sa dulo ng tungkod at ibinigay
ito sa kaniya upang inumin. 49 At ang iba sa kanila ay nagsabi, “Hayaan ninyo siya.
Tingnan natin kung darating si Elias upang iligtas siya.” 50 Pagkatapos nito muling
sumigaw si Jesus na may malakas na tinig at isinuko ang kaniyang espiritu. 51 Masdan
ito, ang kurtina sa templo ay nahati sa dalawa mula itaas hanggang sa baba. At ang
mundo ay nayanig, at ang mga bato ay nahati. 52 At ang mga libingan ay nabuksan,
at ang katawan ng mga banal na tao na nakatulog ay bumangon. 53 At lumabas sila
mula sa mga libingan pagkatapos ng kaniyang pagkabuhay, pumasok sa banal na
lungsod, at nagpakita sa marami. 54 Ngayon nang masaksihan ng kapitan ng kawal
at ng mga nagbabantay kay Jesus ang lindol at ang mga bagay na nangyari, lubha
silang natakot at nagsabi, “Tunay na Anak siya ng Diyos.” 55 At maraming mga
kababaihan na sumunod kay Jesus mula sa Galilea upang mag-aruga sa kaniya ay
naroon at nakatinggin sa di kalayuan. 56 Kabilang sa kanila ay si Maria Magdalena,
si Maria na ina ni Santiago at Jose, at ang ina ng mga anak na lalaki ni Zebedeo.
57 Nang sumapit ang gabi, may dumating na mayamang tao na taga-Arimatea na
nagngangalang Jose, na isa ding alagad ni Jesus. 58 Kinausap niya si Pilato at hiningi
ang katawan ni Jesus. Pagkatapos nito nag-utos si Pilato na ibigay ito sa kaniya.
59 Kinuha ni Jose ang katawan, binalot ito ng malinis na lino, 60 at hinimlay niya ito
sa kaniyang bagong libingan na kaniyang inuka sa bato. Pagkatapos, pinagulong ang
malaking bato at ipinangtakip sa pinto ng libingan at umalis. 61 Si Maria Magdalena
at ang isa pang Maria ay naroon, nakaupo sa tapat ng libingan. 62 Sa sumunod
na araw, na ang araw matapos ang Paghahanda, ang mga punong pari at ang mga
Pariseo ay nagkatipun-tipon kasama ni Pilato. 63 At sinabi nila, “Ginoo, naalala namin
noong nabubuhay pa ang mapanlinlang, sinabi niya, 'Pagkatapos ng tatlong araw ako
ay muling mabubuhay.' 64 Kaya iutos mo na ang libingan ay mabantayang mabuti
hanggang sa ikatlong araw. Kung hindi maaring pumunta ang kaniyang mga alagad
at nakawin siya at sasabihin sa mga tao, 'Nabuhay siya mula sa mga patay.' At ang
huling panlilinlang ay malala pa sa nauna.” 65 Sinabi ni Pilato sa kanila, “Magdala
kayo ng tagapagbantay. Pumunta kayo at tiyakin ninyong ligtas hanggang sa kaya
ninyo.” 66 Kaya pumunta sila at siniguradong ligtas ang libingan, sinelyohan ang bato
at naglagay ng tagapagbantay.

28

1 Nang matapos na ang araw ng Pamamahinga at magsimulang magbukang
liwayway sa unang araw ng linggo, si Maria Magdalena at ang isa pang Maria ay
pumunta upang tingnan ang libingan. 2 Masdan ito, may malakas na lindol, dahil
bumaba mula langit ang anghel ng Panginoon, dumating at ginulong ang bato at
naupo sa ibabaw nito. 3 Ang kaniyang anyo ay katulad ng kidlat at ang kaniyang
kasuotan ay kasing puti ng niyebe. 4 At nayanig ng takot ang mga tagapagbantay at
naging tulad ng patay na mga tao. 5 Kinausap ng anghel ang mga babae at sinabi sa
kanila, “Huwag kayong matakot, dahil alam kong hinanap ninyo si Jesus na ipinako sa
krus. 6 Wala na siya dito, ngunit bumangon na katulad ng kaniyang sinabi. Halikayo
tingnan ang lugar na hinimlayan ng Panginoon. 7 Pumunta kayo kaagad at sabihin sa

kaniyang mga alagad, 'Siya ay bumangon na mula sa mga patay. Makinig kayo, siya
ay mauuna sa inyo sa Galilea. At doon makikita ninyo siya.' Makinig kayo, nasabi
ko na sa inyo.” 8 At kaagad na umalis ang mga babae sa libingan na may takot at
malaking tuwa at nagsitakbo upang sabihin sa mga alagad. 9 Masdan ito, sinalubong
sila ni Jesus at sinabi, “Binabati ko kayo.” At lumapit ang mga babae, hinawakan
ang kaniyang mga paa at sinamba siya. 10 Pagkatapos nito sinabi ni Jesus sa kanila,
“Huwag kayong matakot. Pumunta kayo at sabihin sa aking mga kapatid na pumunta
sa Galilea. Doon makikita nila ako.” 11 Ngayon habang ang mga babae ay papunta,
masdan ito, ang ilan sa mga tagapagbantay ay pumunta sa lungsod at sinabi sa mga
punong pari ang lahat ng nangyari. 12 Nang nagtipun-tipon ang mga pari kasama
ng mga nakatatanda at pinag-usapan nila ang pangyayaring iyon, nagbigay sila ng
malaking halaga ng pera sa mga kawal 13 at sinabi sa kanila, “Sabihin ninyo sa iba,
'Pumunta ang mga alagad ni Jesus noong gabi at ninakaw ang kaniyang katawan
habang kami ay natutulog.' 14 Kung makarating sa gobernador ang balitang ito,
hihikayatin namin sila at alisin sa inyo ang anumang pagkabahala.” 15 Kaya kinuha
ng mga kawal ang pera at ginawa kung ano ang iniutos sa kanila. Ang balitang ito
ay kumalat agad sa mga Judio at nagpatuloy magpahanggang ngayon. 16 Ngunit ang
labing-isa na mga alagad ay pumunta sa Galilea, sa bundok na kung saan itinuro ni
Jesus sa kanila. 17 Nang siya ay nakita nila, sinamba nila siya, ngunit ang iba ay nag-
alinlangan. 18 Pumunta si Jesus sa kanila at nagsalita sa kanila at sinabi, “Ibinigay sa
akin ang lahat ng kapangyarihan sa langit at sa lupa. 19 Humayo kayo at gawing mga
alagad ang lahat ng mga bansa. Bautismuhan sila sa ngalan ng Ama, ng Anak, at ng
Banal na Espiritu. 20 Turuan sila na sumunod sa lahat ng mga iniutos ko sa inyo. At
pakinggan ninyo, Ako ay laging nasa inyo, maging sa katapusan ng mundo.”

Marcos

1 Ito ang simula ng ebanghelyo tungkol kay Jesu-Cristo, na Anak ng Diyos. 2 Katulad
ng nasusulat sa aklat ni Isaias na propeta, “Tingnan mo, ipapadala ko ang aking
taga-pamalita na mauuna sa iyo, ang maghahanda ng iyong daan. 3 Ang tinig
ng isang sumisigaw sa ilang, 'Ihanda ninyo ang daan ng Panginoon. Ituwid ang
kaniyang daraanan.'” 4 Dumating si Juan na nagbabautismo sa ilang at nangangaral
tungkol sa bautismo ng pagsisisi alang-alang sa kapatawaran ng mga kasalanan.
5 Ang buong bansa ng Judea at lahat ng taga-Jerusalem ay pumunta sa kaniya.
Sila ay binautismuhan niya sa Ilog ng Jordan, na nagtatapat ng kanilang mga
kasalanan. 6 Nakasuot si Juan ng balabal gawa sa balahibo ng kamelyo at sinturong
balat sa palibot ng kaniyang baywang, at kumakain siya ng mga balang at pulot-
pukyutan. 7 Nangaral siya at sinabi, “Mayroong darating na kasunod ko na mas
makapangyarihan kaysa sa akin, at hindi ako karapat-dapat na yumuko para kalasin
man lang ang tali ng kaniyang sandalyas. 8 Binautismuhan ko kayo ng tubig, ngunit
babautismuhan niya kayo ng Banal na Espiritu.” 9 Nangyari sa mga araw na iyon
na si Jesus ay dumating mula sa Nazaret sa Galilea at siya ay binautismuhan ni Juan
sa ilog ng Jordan. 10 Nang si Jesus ay umahon sa tubig, nakita niya na bumukas ang
langit at ang Espiritu ay bumaba sa kaniya na tulad ng kalapati. 11 At isang tinig
ang nagmula sa langit, “Ikaw ang minamahal kong Anak. Ako ay labis na nalulugod
sa iyo.” 12 At agad-agad, sapilitan siyang pinapunta ng Espiritu sa ilang. 13 Nanatili
siya sa ilang sa loob ng apatnapung araw na tinutukso ni Satanas. Kasama niya ang
mababangis na hayop at pinaglingkuran siya ng mga anghel. 14 Ngayon matapos
madakip si Juan, dumating si Jesus sa Galilea na nagpapahayag ng ebanghelyo ng
Diyos, 15 at sinasabi, “Ang panahon ay naganap na, at ang kaharian ng Diyos ay
malapit na. Magsisi kayo at maniwala sa ebanghelyo.” 16 At habang dumadaan siya
sa tabi ng Dagat ng Galilea, nakita niya si Simon at Andres na kapatid ni Simon
na naghahagis ng lambat sa dagat, sapagkat sila ay mga mangingisda. 17 Sinabi
ni Jesus sa kanila, “Halikayo, sumunod kayo sa akin at gagawin ko kayong mga
mangingisda ng mga tao.” 18 At kaagad na iniwan nila ang mga lambat at sumunod
sa kaniya. 19 Habang si Jesus ay naglalakad papalayo, nakita niya si Santiago na
anak ni Zebedeo at Juan na kapatid nito, sila ay nasa bangka na nagkukumpuni ng
mga lambat. 20 Agad silang tinawag ni Jesus at iniwan nila ang kanilang amang si
Zebedeo sa bangka kasama ang mga binayarang katulong at sumunod sila sa kaniya.
21 At nakarating sila sa Capernaum at sa Araw ng Pamamahinga, agad na pumunta
si Jesus sa sinagoga at nagturo. 22 Namangha sila sa kaniyang pagtuturo sapagkat
siya ay nagtuturo katulad ng isang taong may kapangyarihan at hindi tulad ng mga
eskriba. 23 Noon din ay may isang lalaki sa kanilang sinagoga na may masamang
espiritu, at sumigaw siya, 24 na nagsasabi, “Ano ang kinalaman namin sa iyo, Jesus
ng Nazaret? Pumarito ka ba upang puksain kami? Alam ko kung sino ka. Ikaw ang
Banal na mula sa Diyos!” 25 Sinaway ni Jesus ang demonyo at sinabi, “Tumahimik ka
at lumabas ka sa kaniya!” 26 At binagsak siya ng masamang espiritu, lumabas mula
sa kaniya habang sumisigaw ng malakas. 27 At ang lahat ng tao ay namangha, kaya
nagtanungan sila sa isa't isa, “Ano ito? Bagong katuruan na may kapangyarihan?
Nauutusan niya kahit ang mga masasamang espiritu at sumusunod naman ang mga
ito sa kaniya!” 28 At agad na kumalat sa lahat ng dako ang balita tungkol sa kaniya
sa buong rehiyon ng Galilea. 29 At kaagad, nang lumabas sila sa sinagoga, pumunta
sila sa tahanan ni Simon at Andres kasama sina Santiago at Juan. 30 Ngayon ang

babaing biyenan ni Simon ay nakahigang nilalagnat, at agad nilang sinabi kay Jesus
ang tungkol sa kaniya. 31 Kaya lumapit siya, hinawakan siya sa kamay at itinayo siya;
nawala ang kaniyang lagnat at nagsimula siyang paglingkuran sila. 32 Nang gabing
iyon, pagkatapos lumubog ng araw, dinala nila sa kaniya ang lahat ng may sakit at ang
mga sinapian ng mga demonyo. 33 Ang buong lungsod ay nagkatipon sa may pinto.
34 Marami ang pinagaling niya na mayroong iba't ibang sakit at nagpalayas siya ng
mga demonyo, ngunit hindi niya pinahintulutan ang mga demonyong magsalita dahil
kilala siya ng mga ito. 35 Bumangon siya ng napaka-aga, habang madilim pa; umalis
siya at pumunta sa isang lugar kung saan siya maaaring mapag-isa at nanalangin siya
doon. 36 Hinanap siya ni Simon at ng mga kasama niyang naroon. 37 Natagpuan nila
siya at sinabi sa kaniya, "Naghahanap ang lahat sa iyo." 38 Sinabi niya, "Pumunta tayo
sa ibang lugar, sa mga nakapaligid na mga bayan upang makapangaral din ako doon.
Iyon ang dahilan kaya ako naparito." 39 Pumunta siya sa lahat ng dako ng Galilea,
nangangaral sa mga sinagoga at nagpapalayas ng mga demonyo. 40 Isang ketongin
ang lumapit sa kaniya. Siya ay nagmamakaawa sa kaniya, lumuhod siya at sinabi
sa kaniya, "Kung iyong nanaisin, maaari mo akong gawing malinis." 41 Sa habag
niya, iniabot ni Jesus ang kaniyang kamay at hinawakan siya, sinasabi sa kaniya,
"Nais ko. Maging malinis ka." 42 Kaagad na nawala ang kaniyang ketong at siya
ay naging malinis. 43 Mahigpit siyang pinagbilinan ni Jesus at agad siyang pinaalis.
44 Sinabi niya sa kaniya, "Siguraduhin mong wala kang sasabihin sa kahit na sino,
ngunit humayo ka at ipakita mo ang iyong sarili sa pari at maghandog kung ano ang
iniutos ni Moises para sa iyong pagkalinis, bilang patotoo sa kanila." 45 Ngunit siya
ay umalis at sinimulang sabihin sa lahat, at labis na ikinalat ang nangyari, anupat si
Jesus ay hindi na malayang makapasok sa kahit anong bayan. Kaya siya ay nanatili
sa mga ilang na lugar at pumupunta ang mga tao sa kaniya mula sa lahat ng dako.

2

1 Nang makabalik si Jesus sa Capernaum makalipas ang ilang araw, napabalita na
nakauwi na siya sa kaniyang tahanan. 2 At maraming tao ang nagtipun-tipon doon
kaya wala nang puwang, maging sa may pintuan at ipinangaral ni Jesus ang salita
sa kanila. 3 At may ilang lalaking pumunta sa kaniyang may dalang paralisadong
lalaki; apat na tao ang bumuhat sa kaniya. 4 Nang hindi sila makalapit kay Jesus
dahil sa maraming tao, inalis nila ang bubong sa taas kung saan siya naroon. At
nang nakagawa sila ng butas doon, ibinaba nila ang higaan kung saan nakahiga
ang lalaking paralisado. 5 Nang makita ni Jesus ang kanilang pananampalataya,
sinabi niya sa lalaking paralisado, "Anak, pinatawad na ang iyong mga kasalanan."
6 Ngunit nangatwiran sa kanilang mga puso ang ilan sa mga eskriba na nakaupo
doon, 7 "Paano nakapagsasalita ang taong ito ng ganito? Lumapastangan siya! Sino
ang makapagpapatawad ng mga kasalanan kundi ang Diyos lamang?" 8 At nalaman
agad ni Jesus sa kaniyang espiritu kung ano ang kanilang iniisip. Sinabi niya sa
kanila, "Bakit ninyo ito iniisip sa inyong mga puso? 9 Ano ang mas madaling sabihin
sa lalaking paralisado, ''Napatawad na ang iyong mga kasalanan' o ang sabihin
'Bumangon ka, kunin ang iyong higaan at lumakad ka'? 10 Ngunit upang malaman
ninyo na ang Anak ng Tao ay may kapangyarihan dito sa mundo na magpatawad ng
mga kasalanan," sinabi niya sa paralitiko, 11 "Sinasabi ko sa iyo, bumangon ka, kunin
ang iyong higaan, at pumunta ka sa iyong bahay." 12 Bumangon siya at kaagad kinuha
ang kaniyang higaan at lumabas siya sa bahay na iyon sa harap ng lahat, kaya't
silang lahat ay namangha at niluwalhati ang Diyos, at kanilang sinabi, "Kailanman
ay hindi pa kami nakakita ng katulad nito." 13 Muli siyang bumalik sa tabi ng lawa at
pumunta sa kaniya ang napakaraming tao, at tinuruan sila ni Jesus. 14 Sa kaniyang

pagdaan, nakita niya si Levi na anak ni Alfeo na nakaupo sa paningilan ng buwis at
sinabi sa kaniya, "Sumunod ka sa akin." Tumayo si Levi at sumunod siya sa kaniya.
15 At nang kumakain si Jesus sa bahay ni Levi, maraming maniningil ng buwis at
mga makasalanang tao ang nakikisalo kay Jesus at sa kaniyang mga alagad, sapagkat
marami sila na sumunod sa kaniya. 16 Nang makita ng mga eskriba na mga Pariseo si
Jesus na kumakain kasama ang mga makasalanang tao at tagasingil ng buwis, sinabi
nila sa kaniyang mga alagad, "Bakit siya nakikisalo sa mga tagasingil ng buwis at
mga makasalanang tao?" 17 Nang marinig ito ni Jesus, sinabi niya sa kanila, "Ang
mga taong malakas ang pangangatawan ay hindi nangangailangan ng manggagamot,
ang mga may sakit lamang ang nangangailangan. Hindi ako pumarito upang tawagin
ang mga matuwid na tao kundi ang mga taong makasalanan." 18 Ang mga alagad ni
Juan at ang mga Pariseo ay nag-aayuno. Lumapit ang ilang tao at sinabi sa kaniya,
"Bakit nag-aayuno ang mga alagad ni Juan at mga alagad ng mga Pariseo ngunit
ang iyong mga alagad ay hindi nag-aayuno?" 19 Sinabi ni Jesus sa kanila, "Maaari
bang mag-ayuno ang mga tagapaglingkod sa kasal kung kasama pa nila ang lalaking
ikakasal? Hanggang kasama pa nila ang lalaking ikakasal ay hindi pa sila maaaring
mag-ayuno. 20 Ngunit darating din ang araw na ang lalaking ikakasal ay mailalayo
sa kanila at sa mga araw na iyon, mag-aayuno sila. 21 Walang taong magtatahi ng
bagong tela sa lumang damit dahil kung ganoon ang itinagpi nito ay mapupunit at
magkakaroon ng mas malalang punit. 22 Walang taong maglalagay ng bagong alak sa
lumang sisidlang-balat dahil kung ganoon ay masisira ng alak ang sisidlang-balat at
kapwa masasayang ang alak at ang sisidlang balat. Sa halip ay maglagay ng bagong
alak sa bagong sisidlang-balat." 23 Sa Araw ng Pamamahinga, pumunta si Jesus at
ang kaniyang mga alagad sa triguhan at nagsimulang mamitas ang kaniyang mga
alagad ng mga uhay. 24 At sinabi ng mga Pariseo sa kaniya, "Tingnan mo, bakit
sila gumagawa ng bagay na ipinagbabawal sa Araw ng Pamamahinga?" 25 Sinabi
ni Jesus sa kanila, "Hindi pa ba ninyo nababasa ang ginawa ni David noong siya ay
nangailangan at nagutom—siya at ang mga lalaking kasama niya? 26 Kung paano siya
pumasok sa tahanan ng Diyos noong si Abiatar ang pinakapunong pari at kinain ang
tinapay—na handog na hindi naaayon sa batas na kainin ng kahit na sino maliban sa
mga pari—at binigyan pa niya ang kaniyang mga kasama?" 27 Sinabi ni Jesus, "Ang
Araw ng Pamamahinga ay ginawa para sa sangkatauhan, at hindi ang sangkatauhan
para sa Araw ng Pamamahinga. 28 Kung gayon, ang Anak ng Tao ay Panginoon maging
sa Araw ng Pamamahinga."

3

1 At muli siyang naglakad papasok sa loob ng sinagoga at doon may isang lalaki na
tuyot ang kamay. 2 Ilan sa mga tao ay nagmamatyag ng mabuti kung papagalingin
siya ni Jesus sa Araw ng Pamamahinga upang maparatangan nila siya. 3 Sinabi
ni Jesus sa lalaki na tuyot ang kamay, "Tumindig ka at tumayo sa gitna ng lahat."
4 At sinabi niya sa mga tao, "Naaayon ba sa batas ang gumawa ng mabuti sa Araw
ng Pamamahinga o ang manakit; ang sumagip ng buhay o ang pumatay?" Ngunit
tahimik ang mga tao. 5 Tiningnan niya sila ng may galit, labis siyang nalulungkot
dahil sa katigasan ng kanilang mga puso, at sinabi niya sa lalaki, "Iunat mo ang iyong
kamay." Iniunat niya ang kaniyang kamay at pinagaling ito ni Jesus. 6 Lumabas ang
mga Pariseo at agad bumuo ng sabwatan kasama ng mga taga-sunod ni Herodias
laban sa kaniya upang ipapatay siya. 7 Pagkatapos, pumunta si Jesus sa dagat
kasama ng kaniyang mga alagad at napakaraming tao ang sumunod sa kanila mula
sa Galilea, at Judea, 8 Jerusalem at mula sa Idumea at ibayo ng Jordan at sa palibot
ng Tiro at Sidon, napakaraming tao ang pumunta sa kaniya nang marinig nila ang

lahat ng mga ginagawa niya. [9] Hiniling niya sa kaniyang mga alagad na ipaghanda
siya ng isang bangka upang hindi siya maipit ng mga tao. [10] Dahil sa marami
na siyang napagaling, lahat ng may mga malulubhang karamdaman ay gustong
makalapit sa kaniya upang mahawakan siya. [11] Sa tuwing makikita siya ng mga
maruming espiritu, nagpapatirapa sila at sumisigaw, "Ikaw ang Anak ng Diyos."
[12] Mahigpit niyang iniutos sa mga ito na huwag nilang ipapaalam kung sino siya.
[13] Umakyat siya sa bundok at tinawag niya ang mga gusto niya at pumunta sila sa
kaniya. [14] Itinalaga niya ang Labindalawa (na tinawag niyang mga apostol) para
sila ay makasama niya at maaari niya silang isugo upang mangaral, [15] at upang
magkaroon sila ng kapangyarihang magpalayas ng mga demonyo. [16] Itinalaga niya
ang Labindalawang apostol: Si Simon na pinangalanan niyang Pedro, [17] si Santiago
na anak ni Zebedeo, si Juan na kapatid ni Santiago, na mga pinangalanan niyang
Boanerges na ang ibig sabihin ay mga anak ng kulog, [18] at sila Andres, Felipe,
Bartolomeo, Mateo, Tomas, Santiago na anak ni Alfeo, Tadeo, Simon na makabayan,
[19] at si Judas Iskaryote, na magkakanulo sa kaniya. [20] Pagkatapos ay umuwi na
siya at muling nagtipon-tipon ang maraming tao, kung kaya hindi man lang sila
makakain ng tinapay. [21] Nang marinig ng kaniyang pamilya ang balitang ito, agad
silang lumabas upang pilit siyang kunin, dahil sinasabi nilang, "Nahihibang na
siya." [22] Sinabi ng mga eskribang nanggaling sa Jerusalem, "Sinaniban siya ni
Beelzebul," at, "Sa pamamagitan ng pinuno ng mga demonyo, pinapaalis niya ang
mga demonyo." [23] Tinawag sila ni Jesus at nagsalita sa kanila sa pamamagitan ng
talinghaga, "Paano maitataboy ni Satanas si Satanas?" [24] Kung nahahati ang isang
kaharian laban sa kaniyang sarili, ang kahariang ito ay hindi maaaring manatili.
[25] Kung ang isang tahanan ay nahahati laban sa kaniyang sarili, ang tahanang ito ay
hindi maaaring manatili. [26] Kung naghimagsik si Satanas laban sa kaniyang sarili
at magkabahabahagi, hindi siya maaaring manatili, subalit siya ay magwawakas.
[27] Ngunit walang sinuman ang makapapasok sa bahay ng isang malakas na tao at
magnakaw ng kaniyang mga kagamitan nang hindi niya ito gagapusin muna, saka
pa lang niya mananakawan ang bahay nito. [28] Totoo itong sinasabi ko sa inyo, ang
lahat ng mga kasalanan ng mga anak ng tao ay mapapatawad, maging ang lahat
ng mga kalapastanganang sinasabi nila, [29] ngunit ang sinumang lumalapastangan
laban sa Banal na Espiritu ay hindi kailanman magkakaroon ng kapatawaran, ngunit
mayroong walang hanggang kasalanan." [30] Sinabi ito ni Jesus dahil sinasabi nilang,
"Mayroon siyang maruming espiritu." [31] Pagkatapos ay dumating ang kaniyang ina
at mga kapatid na lalaki at tumayo sila sa labas. Pinasundo nila siya at pinatawag.
[32] Umupo ang napakaraming tao sa palibot niya at sinabi sa kaniya, "Nasa labas ang
iyong ina at mga kapatid, hinahanap ka nila." [33] Sinagot niya sila, "Sino ang ina
at mga kapatid ko?" [34] Tiningnan niya ang mga taong nakaupo sa palibot niya at
sinabi, "Tingnan ninyo, ito ang aking ina at mga kapatid! [35] Dahil kung sino man
ang tumutupad sa kalooban ng Diyos, ang taong iyon ay ang aking kapatid na lalaki,
kapatid na babae, at ina."

4

[1] Muli siyang nagsimulang mangaral sa tabi ng dagat. At nagtipun-tipon ang
napakaraming tao sa paligid niya, kaya sumakay siya sa bangka na nasa dagat at
naupo. Ang mga tao ay nasa tabi ng dagat sa dalampasigan. [2] At tinuruan niya sila
ng maraming bagay sa pamamagitan ng mga talinghaga, at sinabi niya sa kanila sa
kaniyang pagtuturo, [3] "Makinig kayo, lumabas ang manghahasik upang maghasik.
[4] Habang siya ay naghahasik, mayroong mga binhing napunta sa daan at dumating
ang mga ibon at inubos ang mga ito. [5] Ang ibang mga binhi ay napunta sa mabatong

lupa na kung saan ang lupa ay kakaunti lamang. Agad silang tumubo dahil hindi
malalim ang lupa nito. 6 Ngunit nang sumikat ang araw, nalanta ang mga ito at
dahil wala silang ugat natuyo ang mga ito. 7 Ang ibang mga binhi ay napunta sa
tinikan. Lumaki ang mga halamang may tinik at sinakal ang mga ito, at hindi ito
nakapamunga ng kahit isang butil. 8 Napunta sa matabang lupa ang ibang binhi
at nagkabutil habang lumalago at dumarami, at may nagkabutil ng tigtatatlumpu,
tig-aanimnapu, at tig-iisangdaan". 9 At sinabi niya, "Sinuman ang may taingang
pandinig, makinig!" 10 Nang nag-iisa na si Jesus, nagtanong ang mga malalapit sa
kaniya kasama ang Labindalawa tungkol sa talinghaga. 11 Sinabi niya sa kanila,
"Ipinagkaloob sa inyo ang hiwaga ng kaharian ng Diyos. Ngunit sa ibang nasa labas
ang lahat ay mga talinghaga, 12 nang sa gayon, kapag sila ay tumingin, oo titingin sila,
ngunit hindi sila makakakita, at kapag sila ay nakinig, oo makaririnig sila, ngunit
hindi sila makauunawa, o kundi sila ay manumbalik at patatawarin sila ng Diyos."
13 At sinabi niya sa kanila, "Hindi ba ninyo naiintindihan ang talinghagang ito? Paano
pa kaya ninyo maiintindihan ang iba pang mga talinghaga? 14 Ang manghahasik ay
naghasik ng salita. 15 Ang ilan sa mga ito ay ang nahulog sa tabi ng daan, kung
saan ang salita ay naihasik. At nang marinig nila ito, agad na dumating si Satanas
upang alisin ang salitang naitanim sa kanila. 16 At ang iba ay ang mga naitanim
sa mabatong lupa, nang makarinig sila ng salita, agad nila itong tinatanggap nang
may kagalakan. 17 At hindi sila nakapag-ugat kaya sila nakatiis lang ng maikling
panahon. At dumating ang mga pagdurusa o pag-uusig dahil sa salita at agad silang
nadapa. 18 At ang iba naman ay naihasik sa tinikan. Narinig nila ang salita at
tinanggap ito, 19 ngunit ang mga alalahanin sa mundo, ang pandaraya ng kayamanan
at ang pagnanasa sa iba pang mga bagay ay pumasok at nasakal ang salita, at ito
ay hindi nakapamunga. 20 At mayroon namang naihasik sa matabang lupa. Narinig
nila ang salita at tinanggap ito at nakapamunga: may tatlumpu, may animnapu, at
may isangdaan." 21 Sinabi ni Jesus sa kanila, "Magdadala ba kayo ng lampara sa
loob ng bahay upang ilagay ito sa loob ng basket o sa ilalaim ng higaan? Dadalhin
ninyo ito sa loob at ilalagay sa lagayan ng lampara. 22 Sapagkat walang itinatago
na hindi maihahayag at walang lihim na hindi maibubunyag. 23 Sinuman ang may
taingang pandinig, makinig. 24 Sinabi niya sa kanila, "Pakinggan ninyong mabuti ang
inyong naririnig, ang panukat na inyong ginagamit ay siya ring gagamiting panukat
sa inyo, at idadagdag ito sa inyo. 25 Dahil sinumang mayroon ay pagkakalooban
ng higit pa, at sinumang wala, kukunin maging ang anumang nasa kaniya." 26 At
sinabi niya, "Ang kaharian ng Diyos ay tulad ng isang taong naghasik ng kaniyang
binhi sa lupa. 27 Sa gabi siya ay natutulog at sa umaga siya ay bumabangon, at
ang binhi ay sumisibol at tumutubo, ngunit hindi niya alam kung paano. 28 Ang
lupa sa sarili niya ay namumunga ng butil: una ang sibol, sunod ang mga tangkay,
sunod ang mga hinog na butil sa tangkay. 29 At kapag nahinog na ang butil, agad
niyang ipinadadala ang panggapas sapagkat dumating na ang anihan." 30 At sinabi
niya, "Saan natin maihahambing ang kaharian ng Diyos, o anong talinghaga ang
magagamit natin upang maipaliwanag ito? 31 Ito ay katulad ng buto ng mustasa
na kapag ito ay itinanim, ito ang pinakamaliit sa lahat ng mga buto sa daigdig.
32 Gayunpaman, kapag ito ay naitanim, tumutubo ito at nagiging pinakamalaki sa
lahat ng mga tanim sa bukirin at nagkakaroon ito ng malalaking sanga, kaya ang
mga ibon sa himpapawid ay nakakapamugad sa lilim nito. 33 Ipinangaral niya ang
salita sa kanila sa pamamagitan ng maraming talinghagang katulad nito, hanggang sa
kaya nilang maunawaan, 34 at hindi siya nangaral sa kanila nang hindi gumagamit ng
talinghaga. Ngunit kapag siya ay nag-iisa na lamang, ipinapaliwanag niya ang lahat
sa kaniyang sariling mga alagad. 35 Kinagabihan, nang araw ding iyon, sinabi niya

sa kanila, “Tumawid tayo sa kabilang dako.” 36 Kaya iniwan nila ang maraming tao
na isinama nila si Jesus dahil nakasakay na siya sa bangka. Mayroon ding ibang mga
bangkang sumama sa kaniya. 37 Nagkaroon ng matinding unos at hinampas ng mga
alon ang bangka kaya halos mapuno na ito ng tubig. 38 Ngunit si Jesus naman ay nasa
dulo ng bangka at natutulog sa unan. Ginising nila si Jesus at sinabi, “Guro, hindi ba
kayo nababahala na malapit na tayong mamatay? 39 At gumising siya at sinaway ang
hangin at sinabi sa dagat, “Pumayapa ka, tigil.” Tumigil ang hangin, at nagkaroon
ng labis na kapayapaan. 40 At sinabi niya sa kanila, “Bakit kayo natatakot? Wala pa
rin ba kayong pananampalataya?” 41 Lubha silang natakot at sinabi nila sa isa't isa,
“Sino ba talaga siya, dahil maging ang hangin at ang dagat ay sumusunod sa kaniya?”

5

1 Dumating sila sa kabilang dako ng dagat, sa rehiyon ng Geraseno. 2 At nang
bumababa si Jesus sa bangka, agad may isang lalaking may maruming espiritu ang
pumunta sa kaniya mula sa mga libingan. 3 Ang lalaki ay nakatira sa mga libingan.
Wala nang makapagpigil sa kaniya, kahit pa kadena. 4 Ilang ulit na siyang ginapos
gamit ang mga tanikala at kadena. Sinisira niya ang mga kadena at winawasak niya
ang kaniyang mga tanikala. Walang sinuman ang may lakas na supilin siya. 5 Bawat
gabi at araw sa mga libingan at sa mga bundok, sumisigaw siya at sinusugatan
niya ang kaniyang sarili ng mga matatalas na bato. 6 Nang nakita niya si Jesus sa
malayo, tumakbo siya sa kaniya at yumuko sa kaniyang harapan. 7 Sumigaw siya
nang may malakas na boses, “Ano ang kinalaman ko sa iyo, Jesus, Anak ng Kataas-
taasang Diyos? Nakikiusap ako sa iyo sa Diyos mismo, huwag mo akong pahirapan.”
8 Sapagkat sinasabi niya sa kaniya, “Lumabas ka sa lalaking ito, ikaw na maruming
espiritu.” 9 At tinanong niya ito, “Ano ang pangalan mo?” At sumagot siya, “Ang
pangalan ko ay Pulutong, sapagkat marami kami.” 10 Paulit-ulit siyang nakiusap sa
kaniya na huwag silang papuntahin sa labas ng rehiyon. 11 Ngayon may malaking
kawan ng baboy ang naroon na kumakain sa burol, 12 at nagmakaawa sila sa kaniya,
na sinasabi, “Papuntahin mo kami sa mga baboy, hayaan mo kaming pumasok sa
kanila.” 13 Kaya pinayagan niya ang mga ito, lumabas ang mga masamang espiritu
at pumasok sa mga baboy, at nagtakbuhan sila patungo sa matarik na burol papunta
sa dagat, halos dalawang libong baboy ang nalunod sa dagat. 14 At tumakbo ang
mga nagpapakain sa mga baboy at ipinamalita sa lungsod at sa mga karatig-pook
kung ano ang nangyari. At maraming tao ang pumunta upang makita kung ano
ang nangyari. 15 Pagkatapos ay pumunta sila kay Jesus at nakita nila ang lalaking
sinapian ng demonyo— na may Pulutong—na nakaupo, nakabihis, at nasa kaniyang
tamang kaisipan, at sila ay natakot. 16 Sinabi sa kanila ng mga nakakita ng nangyari
sa lalaking sinapian ng demonyo kung ano ang nangyari sa kaniya at gayon din ang
tungkol sa mga baboy. 17 At nagsimula silang nagmakaawa sa kaniya na umalis sa
kanilang rehiyon. 18 At nang sumasakay na siya sa bangka, nakiusap sa kaniya ang
lalaking sinaniban ng demonyo kung maaari siyang sumama sa kaniya. 19 Ngunit
hindi siya pumayag dito, subalit sinabi niya sa kaniya, “Umuwi ka sa iyong bahay at
sa mga kasama mo, at sabihin mo sa kanila kung ano ang ginawa ng Panginoon para
sa iyo at kung paano ka niya kinahahabagan.” 20 Kaya siya ay umalis at nagsimulang
ihayag ang mga dakilang bagay na ginawa ni Jesus para sa kaniya sa Decapolis at
ang lahat ay namangha. 21 At nang si Jesus ay muling tumawid sa kabilang dako,
maraming mga tao ang pumalibot sa kaniya sa bangka, sapagkat siya ay nasa tabing
dagat. 22 At isa sa mga pinuno ng sinagoga na nagngangalang Jairo ang dumating, at
nang makita niya si Jesus, nagpatirapa siya sa kaniyang paanan. 23 Nagmakaawa siya
nang paulit-ulit na nagsasabi, “Ang aking anak na babae ay malapit nang mamatay.

Nakikiusap ako sa iyo, halika ka at ipatong ang iyong mga kamay sa kaniya upang
siya ay gumaling at mabuhay." 24 Kaya sumama siya sa kaniya at sumunod sa kaniya
ang napakaraming tao at sila ay nag-uumpukan sa palibot niya. 25 Ngayon, mayroong
isang babae na walang tigil na dinudugo sa loob ng labing dalawang taon. 26 Dumanas
siya ng maraming hirap sa ilalim ng mga manggagamot at naubos na niya ang lahat
ng mayroon siya. Ngunit walang nakatulong sa kaniya, sa halip ay lalo pang lumala.
27 Narinig niya ang mga balita tungkol kay Jesus. Kaya pumunta siya sa kaniyang
likuran habang siya ay naglalakad sa gitna ng maraming tao, at hinawakan niya ang
kaniyang balabal. 28 Sapagkat iniisip niya, "Kung mahawakan ko man lang kahit
ang kaniyang damit, ako ay gagaling." 29 Nang mahawakan niya siya, tumigil ang
pagdurugo, at naramdaman niya sa kaniyang katawan na siya ay gumaling na sa
kaniyang paghihirap. 30 At agad napansin ni Jesus na may lumabas na kapangyarihan
mula sa kaniya. At lumingon siya sa mga tao at nagtanong, "Sino ang humawak sa
aking damit?" 31 Sinabi sa kaniya ng mga alagad, "Nakita mo ang napakaraming
taong nag-uumpukan sa paligid mo, at sasabihin mong 'Sino ang humawak sa akin?"
32 Ngunit si Jesus ay tumingin sa paligid upang malaman kung sino ang may gawa nito.
33 Nang nalaman ng babae ang nangyari sa kaniya, natakot siya at nanginig. Lumapit
siya at nagpatirapa sa kaniyang harapan at sinabi ang buong katotohanan. 34 Sinabi
niya sa kaniya, "Anak, ang iyong pananampalataya ang nagpagaling sa iyo. Umuwi
ka nang may kapayapaan at gumaling ka sa iyong karamdaman." 35 Habang siya ay
nagsasalita, ilang tao mula sa pinuno ng sinagoga ang dumating at nagsabi, "Patay
na ang iyong anak. Bakit mo pa aabalahin ang Guro?" 36 Ngunit nang marinig ni
Jesus ang kanilang sinabi, sinabi niya sa pinuno ng sinagoga, "Huwag kang matakot,
maniwala ka lang." 37 Hindi niya pinayagan ang kahit sino na sumama sa kaniya
maliban kay Pedro, Santiago, at Juan na kapatid ni Santiago. 38 Nakarating sila sa
bahay ng pinuno nang sinagoga at nakita niya ang kaguluhan, napakaraming iyakan
at pagtangis. 39 Nang pumasok siya sa bahay, sinabi niya sa kanila, "Bakit kayo
nababalisa at bakit kayo umiiyak? Ang bata ay hindi patay kundi natutulog." 40 Siya
ay pinagtawanan nila, ngunit pinalabas niya silang lahat, isinama niya ang ama at
ina ng bata at maging ang mga kasama niya, at pumunta sila kung saan naroroon
ang bata. 41 Kinuha niya ang kamay ng bata at sinabi sa kaniya, "Talitha koum," na
ang ibig sabihin ay "Batang babae, sinasabi ko sa iyo, bumangon ka." 42 Agad na
tumayo ang bata at naglakad (sapagkat siya ay labindalawang taon). At kaagad labis
silang namangha. 43 Mahigpit niya silang pinagbilinan na walang dapat makaalam
ng tungkol dito. At inutusan niya sila na bigyan ang bata ng makakain.

6

1 Umalis siya doon at pumunta siya sa kaniyang sariling bayan at sumunod ang
kaniyang mga alagad. 2 Nang dumating ang Araw ng Pamamahinga, nagturo siya
sa sinagoga. Maraming tao ang nakarinig sa kaniya at namangha sila. Sinabi nila,
"Saan niya nakuha ang mga katuruang ito?" "Ano itong karunungan na naibigay sa
kaniya?" "Ano itong mga himala na nagagawa niya sa pamamagitan ng kaniyang
mga kamay?". 3 "Hindi ba ito ang karpintero, ang anak ni Maria, at kapatid ni
Santiago, Jose, Judas at Simon? Hindi ba't kasama natin ang kaniyang mga kapatid
na babae dito?" At sumama ang kanilang loob kay Jesus. 4 At sinabi ni Jesus sa
kanila, "Ang isang propeta ay hindi nawawalan ng parangal, maliban sa kaniyang
sariling bayan at sa kaniyang mga kamag-anak at sa kaniyang sariling sambahayan."
5 Hindi siya makagawa ng kahit na anong makapangyarihang gawain, maliban
lamang sa pagpatong ng kaniyang mga kamay sa ilang may sakit at pagalingin
sila. 6 Ikinamangha niya ang kanilang kawalan ng pananampalataya. At naglibot

siyang nagtuturo sa mga nayon. 7 Tinawag niya ang Labindalawa at sinimulan silang
isugo ng dalawahan at binigyan niya sila ng kapangyarihan laban sa maruruming
espiritu, 8 at ipinagbilin niya sa kanila na huwag magdala ng kahit ano sa kanilang
paglalakbay maliban lamang sa tungkod, walang tinapay, walang sisidlan at wala
ring pera nailalagay sa kanilang sinturon, 9 kundi magsuot ng sandalyas at huwag
magsuot ng dalawang tunika. 10 At sinabi ni Jesus sa kanila, "Sa tuwing papasok
kayo sa isang bahay, manatili kayo doon hanggang makaalis kayo sa lugar na iyon.
11 At kung mayroong bayan na hindi tatanggap o makikinig sa inyo, umalis kayo sa
lugar na iyon, pagpagin ninyo ang alikabok mula sa inyong mga paa bilang patotoo
sa kanila. 12 Humayo sila at inihayag na dapat talikuran ng mga tao ang kanilang
mga kasalanan. 13 Pinalayas nila ang maraming demonyo at pinahiran nila ng langis
ang mga taong may sakit at pinagaling sila. 14 Nabalitaan ito ni Haring Herodes
sapagkat kilalang-kilala na ang pangalan ni Jesus. Sinasabi ng iba, "Si Juan na
Tagapagbautismo ay binuhay mula sa mga patay at dahil dito, ang mga kamangha-
manghang kapangyarihang ito ang kumikilos sa kaniya." 15 Sinasabi ng iba, "Siya si
Elias." Sinabi pa ng iba, "Siya ay isang propeta, tulad ng isa sa mga propeta noong
sinaunang panahon." 16 Ngunit nang marinig ito ni Herodes, sinabi niya, "Si Juan na
pinugutan ko ng ulo ay binuhay." 17 Sapagkat mismong si Herodes ang nagpadakip
kay Juan at ipinagapos siya sa bilangguan dahil kay Herodias, (asawa ng kapatid
niyang si Felipe) dahil naging asawa niya ito. 18 Sapagkat sinabi ni Juan kay Herodes,
"Hindi naaayon sa batas na mapasaiyo ang asawa ng iyong kapatid." 19 Ngunit
nagkimkim ng galit si Herodias laban sa kaniya at gusto niya itong patayin, ngunit
hindi niya magawa, 20 sapagkat natatakot si Herodes kay Juan, alam niyang matuwid
at banal na tao si Juan, at pinanatili niya itong ligtas. At sa pakikinig nito sa kaniya ay
labis siyang nabagabag, subalit siya ay nakinig sa kaniya na may galak. 21 At dumating
ang araw ng pagkakataon nang ipagdiwang ni Herodes ang kaniyang kaarawan at
naghanda siya ng hapunan para sa kaniyang mga opisyal, mga pinuno ng mga kawal
at mga pinuno ng Galilea. 22 Dumating ang mismong anak na babae ni Herodias at
sumayaw para sa kanila at naaliw niya si Herodes at kaniyang mga panauhin. At
sinabi ng hari sa babae, "Humingi ka ng kahit na anong gusto mo at ibibigay ko
ito sa iyo." 23 Sumumpa siya sa kaniya at sinabi, "Kahit na anong hingin mo sa akin,
ibibigay ko sa iyo, hanggang sa kalahati ng aking kaharian." 24 Lumabas siya at sinabi
sa kaniyang ina, "Ano ang dapat kong hingin sa kaniya?" Sinabi niya, "Ang ulo ni
Juan na Tagapagbautismo." 25 At kaagad siyang pumasok nang nagmamadali papunta
sa hari at humingi, sinabi, "Gusto kong ibigay mo sa akin ngayon din ang ulo ni Juan
na Tagapagbautismo na nakalagay sa bandehado." 26 Lubhang nalungkot ang hari,
ngunit dahil sa pangako at sa mga panauhin, hindi niya matanggihan ang kaniyang
hinihingi. 27 Kaya pinapunta ng hari ang isang kawal mula sa kaniyang mga bantay at
inutusan niyang dalhin sa kaniya ang ulo ni Juan. Pumunta ang kawal at pinugutan
siya sa bilangguan. 28 Dinala niya ang ulo na nasa bandehado at ibinigay ito sa dalaga
at ibinigay ito ng dalaga sa kaniyang ina. 29 At nang marinig ito ng kaniyang mga
alagad, pumunta sila at kinuha ang kaniyang katawan at inilagay sa isang libingan.
30 Nagtipun-tipon ang mga apostol sa palibot ni Jesus at sinabi sa kaniya ang lahat ng
kanilang nagawa at naituro. 31 At sinabi ni Jesus sa kanila, "Halikayo punta tayo sa
ilang na lugar at sandaling magpahinga." Sapagkat maraming dumarating at umaalis,
at wala man lamang silang oras para kumain. 32 Kaya sumakay sila sa bangka
papunta sa ilang na lugar. 33 Ngunit nakita silang umaalis at maraming nakakilala
sa kanila, at nagsitakbo ang mga tao mula sa mga bayan at naunahan nila sina Jesus
na dumating doon. 34 Nang makarating na sila sa dalampasigan, nakita niya ang
napakaraming tao at nahabag siya sa kanila dahil para silang mga tupa na walang

pastol. At sinimulan niyang magturo sa kanila ng maraming bagay. 35 Nang dapit-
hapon na, nagpunta sa kaniya ang kaniyang mga alagad at sinabi, “Ilang ang lugar
na ito at gumagabi na. 36 Paalisin mo nalang sila upang makapunta sila sa karatig-
pook at sa mga nayon upang bumili ng makakain para sa kanilang sarili.” 37 Ngunit
sumagot siya at sinabi sa kanila, “Bigyan ninyo sila ng anumang makakain.” Sinabi
nila sa kaniya, “Maaari ba kaming pumunta at bumili ng tinapay na nagkakahalaga
ng dalawang daang denario at ibigay sa kanila upang kainin?” 38 Sinabi niya sa
kanila, “Ilang pirasong tinapay ang mayroon kayo? Pumunta kayo at tingnan ninyo.”
Nang napag-alaman nila, sinabi nila, “Limang pirasong tinapay at dalawang isda.”
39 Inutusan niya ang lahat ng tao na umupo ng pangkat-pangkat sa may damuhan.
40 Umupo silang pangkat-pangkat, mga pangkat ng tig-iisang daan at tig-lilimampu.
41 Nang kinuha niya ng limang tinapay at dalawang isda, tumingala siya sa langit,
pinagpasalamatan at pinagpira-piraso niya ang mga tinapay at ibinigay sa kaniyang
mga alagad upang ibigay sa mga tao. At pinaghinati-hati niya ang dalawang isda
para sa kanilang lahat. 42 Kumain silang lahat hanggang sila ay nabusog. 43 Tinipun
nila ang pinagpira-pirasong tinapay, labindalawang basket ang napuno, kasama na
rin ang pinaghati-hating isda. 44 At may limanlibong mga kalalakihan ang kumain
ng mga tinapay. 45 Agad niyang pinasakay ang kaniyang mga alagad sa bangka
at pinauna sila sa kabilang dako, sa Betsaida, habang pinaaalis niya ang mga tao.
46 Nang wala na sila, umakyat siya sa bundok upang manalangin. 47 Sumapit ang
gabi, nasa kalagitnaan na ng dagat ang bangka, at siya ay nag-iisa sa lupa. 48 At
nakita niyang nahihirapan ang mga alagad habang nagsasagwan dahil ang hangin
ay salungat sa kanila. Nang madaling-araw na pumunta siya sa kanila na naglalakad
sa dagat at gusto niyang lagpasan sila. 49 Ngunit nang makita nilang naglalakad
siya sa dagat, naisip nila na isa siyang multo at nagsigawan sila, 50 dahil nakita at
natakot sila sa kaniya. Agad niya silang kinausap at sinabi sa kanila, “Lakasan ninyo
ang inyong loob! Ako ito! Huwag kayong matakot!” 51 Sumakay siya sa bangka at
tumigil ang pag-ihip ng hangin at lubos silang namangha sa kaniya. 52 Sapagkat hindi
nila naintindihan kung ano ang kahulugan ng tinapay, ngunit mabagal umintindi
ang kanilang mga kaisipan. 53 Nang makatawid na sila, nakarating sila sa lupain
ng Genesaret at idinaong nila ang bangka. 54 Nang makababa sila sa bangka, agad
nilang nakilala siya. 55 At nagtakbuhan sila sa buong rehiyon at nagsimulang dalhin
sa kaniya ang mga may sakit na nasa higaan, saan man nila mabalitaan na siya ay
pupunta. 56 Sa tuwing pumapasok siya sa mga nayon, o sa mga lungsod, o sa mga
bayan, inilalagay nila ang mga may sakit sa mga pamilihan at nagmamakaawa sila
sa kaniya na payagan man lamang silang hawakan ang laylayan ng kaniyang damit.
At lahat ng humawak sa kaniya ay gumaling.

7

1 Nagtipon-tipon sa paligid niya ang mga Pariseo at ilang mga eskriba na nanggaling
sa Jerusalem. 2 At nakita nila ang ilan sa mga alagad niya na kumain ng tinapay na
madungis ang kanilang mga kamay; na hindi nahugasan 3 (Dahil ang mga Pariseo
at lahat ng mga Judio ay hindi kumakain hanggang hindi sila naghuhugas ng maigi
ng kanilang mga kamay; pinanghahawakan nila ang kaugalian ng mga nakatatanda.
4 Tuwing nanggagaling sa pamilihan ang mga Pariseo, hindi sila kumakain hanggang
hindi sila nakapaligo. At marami pang ibang mga patakaran ang mahigpit nilang
sinusunod, kasama na rito ang paghuhugas ng mga tasa, palayok, mga sisidlang gawa
sa tanso, pati na ang mga upuan sa hapag-kainan.) 5 Tinanong ng mga Pariseo at
ng mga eskriba si Jesus, “Bakit hindi namumuhay alinsunod sa kaugalian ng mga
nakatatanda ang iyong mga alagad, sapagkat kumakain sila ng tinapay ng hindi

naghuhugas ng kanilang mga kamay?” 6 Ngunit sinabi niya sa kanila, “Malinaw
na sinabi ng propetang Isaias ang tungkol sa inyong mga mapagpaimbabaw, isinulat
niya, 'Pinaparangalan ako ng mga taong ito sa pamamagitan ng kanilang mga labi,
ngunit malayo ang kanilang puso sa akin. 7 Walang laman ang pagsasamba na inaalay
nila sa akin, itinuturo nila ang mga patakaran ng mga tao bilang kanilang doktrina.'
8 Tinalikuran ninyo ang kautusan ng Diyos at mahigpit ninyong pinanghahawakan
ang kaugalian ng mga tao.” 9 At sinabi niya sa kanila, “Madali ninyong tinanggihan
ang kautusan ng Diyos para masunod ang inyong kaugalian! 10 Sapagkat sinabi
ni Moises, 'Igalang ninyo ang inyong ama at ina,' at 'Ang sinumang nagsasalita ng
masama tungkol sa kaniyang ama at ina ay tiyak na mamamatay.' 11 Ngunit sinasabi
ninyo, 'Kapag sinabi ng isang tao sa kaniyang ama at ina, “Anumang tulong ang
matatanggap ninyo mula sa akin ay Corban,”' (ibig sabihin, 'Ibinigay sa Diyos') -
12 kung gayon hindi na ninyo siya pinapayagang gumawa ng kahit na ano para sa
kaniyang ama at ina. 13 Pinapawalang-bisa ninyo ang kautusan ng Diyos dahil sa
mga ipinasa ninyong mga kaugalian. At marami pang mga bagay na katulad nito ang
ginagawa ninyo.” 14 Tinawag niyang muli ang maraming tao at sinabi sa kanila,
“Makinig kayong lahat sa akin, at unawain ninyo ito. 15 Walang kahit anumang
pumapasok sa tao ang makakapagpadungis sa kaniya. Ang mga bagay na lumalabas
sa tao ang nakapagpadungis sa kaniya.” 16 (Kung sinuman ang taong may taingang
nakakarinig, hayaang marinig niya.) 17 Ngayon nang iniwan ni Jesus ang maraming
tao at pumasok sa bahay, tinanong siya ng kaniyang mga alagad tungkol sa talinghaga.
18 Sinabi ni Jesus, “Hindi pa rin ba ninyo naiintindihan? Hindi ba ninyo alam na
kahit anong pumasok sa isang tao mula sa labas, ito ay hindi makapagpapadungis
sa kaniya, 19 dahil hindi ito maaaring mapunta sa kaniyang puso kung hindi sa
kaniyang sikmura at lalabas ito patungo sa palikuran.” Dahil sa pahayag na ito,
ginawang malinis ni Jesus ang lahat ng mga pagkain. 20 Sinabi niya, “Ang lumalabas
sa tao ang siyang nakapagpapadungis sa kaniya. 21 Dahil kung ano ang sinasaloob
ng tao, na nanggaling sa kaniyang puso, lalabas ang masasamang pag-iisip, sekswal
na imoralidad, pagnanakaw, pagpatay, 22 pangangalunya, pag-iimbot, kasamaan,
pandaraya, kahalayan, inggit, paninira, kayabangan, kahangalan. 23 Ang lahat ng
mga ito na masasama ay nanggagaling sa loob, at ito ang mga nakakapagpapadungis
sa isang tao.” 24 Tumayo siya mula doon at umalis papunta sa lupain ng Tiro at Sidon.
Pumasok siya sa isang bahay at hindi niya nais na malaman ng kahit na sino na
naroroon siya, ngunit hindi niya nagawang makapagtago. 25 Subalit may isang babae
na may anak na babae na sinapian ng maruming espiritu, nang nakarinig ng tungkol
sa kaniya ay agad-agad lumapit at nagpatirapa sa kaniyang paanan. 26 Ngayon ang
babaing ito ay isang Griego na taga-Sirofenisa, ayon sa lahi. Nagmakaawa siya sa
kaniya na palayasin ang demonyo sa kaniyang anak na babae. 27 Sinabi niya sa
kaniya, “Hayaang pakainin muna ang mga bata. Sapagkat hindi tamang kunin ang
tinapay ng mga bata at itapon ito sa mga aso.” 28 Ngunit sumagot ang babae at
sinabi sa kaniya, “Opo, Panginoon, kahit ang mga aso na nasa ilalim ng lamesa ay
kumakain ng mumo ng mga bata.” 29 Sinabi niya sa kaniya, “Dahil sa sinabi mo
ito, malaya ka nang makakaalis. Lumayas na ang demonyo sa anak mong babae.”
30 Bumalik ang babae sa kaniyang bahay at nakita ang bata na nakahiga sa higaan, at
wala na ang demonyo. 31 Pagkatapos ay muli siyang umalis mula sa lupain ng Tiro, at
dumaan sa Sidon patungo sa Dagat ng Galilea, paakyat sa lupain ng Decapolis. 32 At
dinala sa kaniya ang isang taong bingi at nahihirapang magsalita, at nagmakaawa
sila sa kaniya na ipatong niya ang kaniyang kamay sa lalaki. 33 Inihiwalay niya
siya mula sa maraming tao nang sarilinan at hinawakan niya ang kaniyang mga
tainga at pagkatapos dumura, hinawakan niya ang kaniyang dila. 34 Tumingala siya

sa langit, at nagbuntong-hininga at sinabi sa kaniya, “Effata”, na ang ibig sabihin ay,
“Bumukas ka!” 35 Agad bumukas ang kaniyang pandinig at napuksa ang pumipigil
sa kaniyang dila at malinaw na siyang nakapagsasalita. 36 At ipinag-utos niya sa
kanilang huwag itong ipagsabi sa kahit na sino. Ngunit habang lalo pa niya itong
pinagbabawal, mas lalo nila itong inihahayag. 37 Lubos silang namangha at sinasabi
nilang, “Mahusay ang lahat ng kaniyang ginawa. Nagagawa niyang makarinig ang
bingi at makapagsalita ang pipi.”

8

1 Sa mga araw na iyon, naroon muli ang maraming tao at wala silang makain.
Tinawag ni Jesus ang kaniyang mga alagad at sinabi sa kanila, 2 “Naaawa ako sa
mga tao dahil patuloy nila akong sinamahan ng tatlong araw at wala silang makain.
3 Kung pauuwiin ko sila sa kanilang mga tahanan na hindi pa nakakakain, maaari
silang himatayin sa daan. At nagmula pa sa malayo ang ilan sa kanila.” 4 Sinagot
siya ng kaniyang mga alagad, “Saan tayo maaaring makakuha ng sapat na tinapay
sa isang ilang na lugar upang busugin ang mga taong ito?” 5 Tinanong sila ni Jesus,
“Ilang tinapay ang mayroon kayo?” Sinabi nila, “Pito.” 6 Inutusan niyang umupo sa
lupa ang mga tao. Kinuha niya ang pitong tinapay, nagpasalamat at hinati-hati ang
mga ito. Ibinigay niya ang mga ito sa kaniyang mga alagad upang ipamigay nila, at
ipinamigay nila ang mga ito sa mga tao. 7 Mayroon din silang ilang maliliit na isda,
at matapos siyang makapagpasalamat para sa mga ito, inutusan niya ang kaniyang
mga alagad na ipamahagi din ito. 8 Kumain sila at nabusog. At kinuha nila ang mga
natirang pinaghati-hati, umabot ang mga ito sa pitong malalaking basket. 9 May apat
na libo ang mga taong naroroon. At pinauwi niya sila. 10 Agad siyang sumakay sa
bangka kasama ang kaniyang mga alagad at pumunta sila sa rehiyon ng Dalmanuta.
11 At pumunta ang mga Pariseo at nagsimulang makipagtalo sa kaniya. Humingi sila
sa kaniya ng palatandaan mula sa langit upang subukin siya. 12 Napabuntong-hininga
siya sa kaniyang espiritu at kaniyang sinabi, “Bakit naghahanap ng palatandaan
ang salinlahing ito? Totoong sinasabi ko sa inyo, walang palatandaang ibibigay sa
salinlahing ito.” 13 Pagkatapos ay iniwan sila ni Jesus, muling sumakay sa bangka,
at pumunta sa kabilang dako. 14 Ngayon nakalimutan ng mga alagad na magdala ng
tinapay. Mayroon lamang silang natitirang isang tinapay sa bangka. 15 Binalaan niya
sila at sinabi, “Magmasid kayo at magbantay laban sa lebadura ng mga Pariseo at
sa lebadura ni Herodes.” 16 Nangatwiran ang mga alagad sa isa't isa, “Ito ay dahil
wala tayong tinapay.” 17 Batid ito ni Jesus, at sinabi niya sa kanila, “Bakit ninyo
ipinangangatwirang wala kayong tinapay? Hindi pa ba ninyo nababatid? Hindi
ba ninyo nauunawaan? Naging tigang na ba ang inyong mga puso? 18 Mayroon
kayong mga mata, hindi ba ninyo nakikita? Mayroon kayong mga tainga, hindi ba
ninyo naririnig? Hindi pa rin ba ninyo naaalala? 19 Nang hinati ko ang limang
tinapay para sa limang libo, ilang basket ang inyong napuno ng mga hinati-hating
tinapay?” Sinabi nila sa kaniya, “Labindalawa.” 20 “At nang hinati-hati ko ang pitong
tinapay para sa apat na libo, ilang basket ang inyong napuno?” Sinabi nila sa kaniya,
“Pito.” 21 Sinabi niya, “Hindi pa rin ba ninyo nauunawaan?” 22 Nakarating sila sa
Betsaida. Dinala sa kaniya ng mga tao doon ang isang lalaking bulag at pinakiusapan
nila si Jesus na hawakan siya. 23 Inalalayan ni Jesus ang lalaking bulag at dinala
siya palabas ng nayon. Nang niluraan niya ang kaniyang mga mata at pinatong
ang kaniyang kamay sa kaniya, tinanong niya ito, “May nakikita ka bang anumang
bagay?” 24 Tumingin siya at sinabi, “Nakakakita ako ng mga taong parang mga
punong naglalakad.” 25 Kaya ipinatong niyang muli ang kaniyang mga kamay sa
kaniyang mga mata, at iminulat ng lalaki ang kaniyang mga mata, nanumbalik ang

kaniyang paningin, at malinaw niyang nakita ang lahat ng mga bagay. 26 Pinauwi siya
ni Jesus sa kaniyang tahanan at sinabi, “Huwag kang papasok sa bayan.” 27 Umalis
si Jesus at ang kaniyang mga alagad patungo sa nayon ng Cesarea Filipos. Sa daan
tinanong niya ang kaniyang mga alagad, “Sino ako ayon sa mga sinasabi ng mga
tao?” 28 Sumagot sila at sinabi, “Si Juan na Tagabautismo. Sinasabi ng iba, 'si Elias,'
at ang iba, 'Isa sa mga propeta.'” 29 Tinanong sila ni Jesus, “Ngunit para sa inyo,
sino ako?” Sinabi ni Pedro sa kaniya, “Ikaw ang Cristo.” 30 Binalaan sila ni Jesus
na huwag ipagsabi sa kahit kanino ang tungkol sa kaniya. 31 At nagsimula siyang
magturo sa kanila na ang Anak ng Tao ay kailangang magdusa ng maraming bagay,
at hindi tatanggapin ng mga nakatatanda, ng mga punong pari at ng mga eskriba,
at ipapapatay, at muling babangon matapos ang tatlong araw. 32 Malinaw niya itong
sinabi. At dinala siya ni Pedro sa isang tabi at nagsimula siyang pagsabihan. 33 Ngunit
lumingon si Jesus at tumingin sa kaniyang mga alagad at sinaway niya si Pedro
at sinabi, “Layuan mo ako Satanas! Hindi mo pinahahalagahan ang mga bagay
tungkol sa Diyos ngunit pinahahalagahan mo ang mga bagay tungkol sa mga tao.”
34 Pagkatapos tinawag niya ang maraming tao, kasama ng kaniyang mga alagad, at
sinabi niya sa kanila, “Kung sinuman ang nagnanais sumunod sa akin, kailangan
niyang ikaila ang kaniyang sarili, pasanin ang kaniyang krus at sumunod sa akin.
35 Sapagkat ang sinumang nais magligtas ng kaniyang buhay ay mawawalan nito at
sinumang mawawalan ng kaniyang buhay alang-alang sa akin at para sa ebanghelyo
ay makapagliligtas nito. 36 Ano ang mapapala ng isang tao, na makuha ang buong
mundo at pagkatapos ay mawala ang kaniyang sariling buhay? 37 Ano ang maibibigay
ng isang tao kapalit ng kaniyang buhay? 38 Kapag ikinahiya ako at ang aking salita
ng sinuman sa mapangalunya at makasalanang salinlahing ito, ikakahiya rin siya ng
Anak ng Tao kapag dumating na siya sa kaluwalhatian ng kaniyang Ama kasama ang
mga banal na anghel.”

9

1 At sinabi niya sa kanila, “Totoo itong sasabihin ko sa inyo, mayroong ilan sa
inyo na nakatayo rito ang hindi makakaranas ng kamatayan bago nila makita ang
kaharian ng Diyos na darating na may kapangyarihan.” 2 At makalipas ang anim na
araw, sinama ni Jesus si Pedro, Santiago at Juan na umakyat sa mataas na bundok, na
sila lang ang naroon. Pagkatapos, nagbago ang kaniyang anyo sa kanilang harapan.
3 Ang kaniyang kasuotan ay kumikinang nang napakaliwanag, labis na maputi, mas
maputi kaysa sa anumang pampaputi sa mundo na maaaring makapagpapaputi sa
mga ito. 4 Pagkatapos ay nagpakita sa kanila si Elias kasama si Moises, at nakikipag-
usap sila kay Jesus. 5 Nagsalita si Pedro at sinabi kay Jesus, “Guro, mabuti para
sa amin na kami ay naririto kaya hayaan mo kaming gumawa ng tatlong silungan,
isa para sa iyo, isa para kay Moises at isa para kay Elias.” 6 (Sapagkat hindi niya
alam kung ano ang sasabihin, sapagkat sila ay lubhang natakot.) 7 Isang ulap ang
dumating at lumilim sa kanila. Pagkatapos, isang boses ang nagmula sa ulap, “Ito
ang aking minamahal na Anak. Makinig kayo sa kaniya.” 8 Biglang, nang sila ay
lumingon sa paligid, wala silang ibang nakitang kasama nila kundi si Jesus lamang.
9 Habang sila ay bumababa ng bundok, inutusan niya na walang sinuman ang
kanilang pagsasabihan kung ano ang kanilang nakita, hanggang ang Anak ng Tao ay
bumangon mula sa patay. 10 Kaya inilihim nila ang nangyari sa kanilang mga sarili,
ngunit pinag-usapan nila kung ano ang ibig sabihin ng “bumangon mula sa patay.”
11 Siya ay tinanong nila, “Bakit sinasabi ng mga eskriba na dapat maunang dumating
si Elias?” 12 Sinabi niya sa kanila, “Tunay na mauunang darating si Elias upang
ibalik sa dati ang lahat ng bagay. Kung gayon bakit nasusulat na ang Anak ng Tao ay

maghihirap ng maraming bagay at kasusuklaman? [13] Ngunit sinasabi ko sa inyo na si
Elias ay dumating na at ginawa nila ang lahat ng gusto nilang gawin sa kaniya, tulad
ng sinasabi ng kasulatan tungkol sa kaniya." [14] At nang makabalik sila sa mga alagad,
nakita nila ang napakaraming tao na nakapalibot sa kanila at nakikipagtalo ang mga
eskriba sa kanila. [15] At nang makita nila si Jesus, namangha ang lahat ng mga tao at
kaagad nagsipagtakbuhan papunta sa kaniya upang siya ay batiin. [16] Tinanong niya
ang kaniyang mga alagad, "Ano ang inyong pinagtatalunan sa kanila?" [17] Sinagot
siya ng isa sa mga taong naroroon, "Guro, dinala ko sa iyo ang aking anak na lalaki,
mayroon siyang espiritu na pumipigil sa kaniya na makapagsalita, [18] at nagiging
sanhi ito ng kaniyang pangingisay at ibinabagsak siya nito, bumubula ang kaniyang
bibig, nagngangalit ang kaniyang mga ngipin at naninigas. Hiniling ko sa iyong mga
alagad na palayasin ito sa kaniya ngunit hindi nila ito magawa." [19] Sinagot sila ni
Jesus, "Salinlahing walang pananampalataya, hanggang kailan ba ako kailangang
manatili kasama ninyo? Hanggang kailan ko kayo pagtitiisan? Dalhin ninyo siya
sa akin." [20] Dinala nila ang batang lalaki sa kaniya. Nang makita ng espiritu si
Jesus, kaagad siya nitong pinangisay. Natumba ang bata sa lupa at bumula ang bibig.
[21] Tinanong ni Jesus ang ama ng bata, "Gaano na siya katagal na ganito?" Sinabi
ng ama, "Mula pagkabata. [22] Madalas siyang tinatapon nito sa apoy o sa tubig at
sinubukan siya nitong patayin. Kung may magagawa kang kahit ano, kaawaan mo
kami at tulungan mo kami." [23] Sinabi ni Jesus sa kaniya, "'Kung may magagawa'?
Ang lahat ay magagawa sa mga naniniwala." [24] Agad na sumigaw ang ama ng bata at
nagsabi, "Naniniwala ako! Tulungan mo ang aking kawalan ng paniniwala!" [25] Nang
makita ni Jesus ang mga tao na tumatakbo papunta sa kanila, sinaway niya ang
masamang espiritu at sinabi, "Ikaw pipi at binging espiritu, inuutusan kita, lumabas
ka at huwag nang bumalik pa sa kaniya." [26] Sumigaw ito at matinding pinangisay
ang bata at pagkatapos ay lumabas. Nagmukhang parang isang patay ang bata kaya
marami ang nagsabi, "Patay na siya." [27] Ngunit hinawakan ni Jesus ang kaniyang
kamay at ibinangon siya, at tumayo ang batang lalaki. [28] Nang pumasok si Jesus
sa bahay, tinanong siya ng kaniyang mga alagad ng sarilinan. "Bakit hindi namin
iyon mapalayas?" [29] Sinabi niya sa kanila, "Ang ganitong uri ay hindi mapapalayas
maliban sa pamamagitan ng panalangin." [30] Umalis sila mula roon at dumaan sa
Galilea. Ayaw niyang malaman ng kahit sino kung nasaan sila, [31] sapagkat tinuturuan
niya ang kaniyang mga alagad. Sinabi niya sa kanila, "Ang Anak ng Tao ay ibibigay
sa kamay ng mga tao, at siya ay papatayin nila. Kung siya ay pinatay na, babangon
siyang muli pagkalipas ng tatlong araw." [32] Ngunit hindi nila naintindihan ang
pahayag na ito, at natakot silang tanungin siya. [33] At dumating sila sa Capernaum.
At nang siya ay nasa loob ng bahay, tinanong niya sila, "Ano ang pinagtatalunan
ninyo sa daan?" [34] Ngunit sila ay tahimik. Sapagkat habang sila ay nasa daan
nakikipagtalo sila sa isa't isa kung sino ang pinakadakila sa kanila. [35] Umupo siya
at tinawag ang Labindalawa nang magkakasama, at sinabi niya sa kanila, "Kung sino
man ang nais mauna, dapat siyang maging huli sa lahat at maging tagapaglingkod ng
lahat." [36] Kumuha siya ng isang maliit na bata at pinaupo sa kanilang kalagitnaan.
Binuhat niya ito at sinabi sa kanila, [37] "Sinumang tumanggap sa isang batang katulad
nito sa aking pangalan ay tumanggap din sa akin, at kung sinuman ang tumanggap
sa akin, hindi lamang ako ang tinanggap niya, kundi maging ang nagsugo sa akin."
[38] Sinabi ni Juan sa kaniya, " Guro, may nakita kaming nagpapalayas ng demonyo sa
iyong pangalan at pinatigil namin siya, dahil hindi siya sumusunod sa atin." [39] Ngunit
sinabi ni Jesus, "Huwag ninyo siyang patigilin, sapagkat walang sinuman ang gagawa
ng dakilang bagay sa pangalan ko at pagkatapos ay magsasalita ng anumang masama
tungkol sa akin. [40] Sinumang hindi laban sa atin ay sumasa atin, [41] Sinumang

magbigay sa inyo ng isang tasa ng tubig upang inumin dahil kabilang kayo kay
Cristo, totoong sinasabi ko sa inyo, hindi mawawala ang kaniyang gantimpala. [42] Ang
sinumang nagiging dahilan na madapa ang isa sa mga bata na ito na naniniwala sa
akin, mas mabuti pa sa kaniya na talian ang kaniyang leeg ng malaking gilingang bato
at itapon siya sa dagat. [43] Kung ang iyong kamay ang dahilan upang ikaw ay madapa,
putulin mo ito. Mas mabuti pang pumasok ka sa buhay na walang kamay kaysa may
dalawang kamay at pumunta sa impiyerno, sa apoy na hindi namamatay. [44] (kung
saan ang kanilang mga uod ay hindi kailanman mamamatay at ang apoy ay hindi
kailanman mamamatay) [45] Kung ang iyong paa ang dahilan upang ikaw ay madapa,
putulin mo ito. Mas mabuti pa para sa iyo na pilay kang papasok sa buhay, kaysa
may dalawang paa at maitapon sa impiyerno. [46] (kung saan ang kanilang mga uod ay
hindi kailanman mamamatay at ang apoy ay hindi kailanman mamamatay.) [47] Kung
ang iyong mata ang dahilan upang ikaw ay madapa, dukutin mo ito. Mas mabuti
pang pumasok sa kaharian ng Diyos na may isang mata kaysa mayroong dalawang
mata at maitapon sa impiyerno, [48] kung saan hindi namamatay ang kanilang mga uod
at hindi namamatay ang apoy. [49] Dahil ang lahat ay maasinan ng apoy. [50] Ang asin
ay mabuti, ngunit kung mawala ang pagka-alat nito, paano mo ito mapapaalat muli?
Taglayin ninyo ang asin sa inyong mga sarili at magkaroon kayo ng kapayapaan sa
isa't-isa.”

10

[1] Iniwan ni Jesus ang lugar na iyon at pumunta sa rehiyon ng Judea at sa lugar
lampas sa Ilog ng Jordan at muling pumunta ang mga tao sa kaniya. Tinuruan
niyang muli ang mga ito, gaya ng kaniyang nakagawian. [2] At pumunta sa kaniya ang
mga Pariseo upang subukin siya at nagtanong, “Naaayon ba sa batas ang hiwalayan
ng asawang lalaki ang kaniyang asawa?” [3] Sumagot siya, “Ano ba ang iniutos sa
inyo ni Moises?” [4] Sinabi nila, “Pinahintulutan ni Moises ang lalaki na sumulat ng
katibayan ng paghihiwalay at pagkatapos ay paaalisin siya.” [5] Sinabi ni Jesus sa
kanila, “Ito ay dahil sa matitigas ninyong mga puso, kaya isinulat niya ang batas na
ito. [6] Ngunit sa simula pa lamang ng paglikha, 'Ginawa sila ng Diyos na lalaki at
babae.' [7] 'Sa kadahilanang ito, iiwanan ng lalaki ang kaniyang ama at ina upang
makipisan sa kaniyang asawa, [8] at ang dalawa ay magiging isang laman.' Kaya
hindi na sila dalawa, kundi iisang laman. [9] Kaya ang pinagbuklod ng Diyos, huwag
paghiwalayin ng tao.” [10] Nang nasa bahay na sila, muli siyang tinanong ng kaniyang
mga alagad tungkol dito. [11] Sinabi niya sa kanila, “Sinumang makipaghiwalay sa
kaniyang asawang babae at mag-asawa ng ibang babae ay nangangalunya laban sa
kaniya. [12] At kung makikipaghiwalay ang babae sa kaniyang asawa at mag-asawa
ng ibang lalaki, siya ay nangangalunya.” [13] At dinala nila ang kanilang mga anak sa
kaniya upang sila ay maaari niyang hawakan, ngunit sinaway sila ng mga alagad.
[14] Ngunit nang mabatid ito ni Jesus, labis na sumama ang kaniyang loob at sinabi sa
kanila, “Pahintulutan ninyong pumunta sa akin ang mga maliliit na bata at huwag
ninyo silang pagbawalan, dahil nabibilang ang mga katulad nila sa kaharian ng Diyos.
[15] Totoo, sinasabi ko ito sa inyo, sinumang hindi tatanggap sa kaharian ng Diyos na
tulad ng isang maliit na bata ay tiyak na hindi makakapasok dito.” [16] Pagkatapos,
kinalong niya ang mga bata at binasbasan niya sila sa pagpatong ng kaniyang kamay
sa kanila. [17] At nang simulan niya ang kaniyang paglalakbay, patakbong lumapit sa
kaniya ang isang lalaki at lumuhod sa harapan niya at nagtanong, “Mabuting Guro,
ano ang dapat kong gawin upang manahin ang buhay na walang hanggan?” [18] At
sinabi ni Jesus, “Bakit mo ako tinawag na mabuti? “Walang sinuman ang mabuti,
maliban lamang sa Diyos. [19] Alam mo ang mga kautusan: 'Huwag kang papatay,

huwag kang mangangalunya, huwag kang magnakaw, huwag kang magpapatotoo
ng kasinungalingan, huwag kang mandaraya, igalang mo ang iyong ama at ina'."
20 Sinabi ng lalaki, "Guro, sinunod ko ang lahat ng mga bagay na ito magmula pa sa
aking pagkabata." 21 Tiningnan siya ni Jesus at minahal siya. Sinabi niya sa kaniya,
"Isang bagay ang kulang sa iyo. Dapat mong ipagbili ang lahat ng mayroon ka at
ibigay sa mga mahihirap at magkakaroon ka ng kayamanan sa langit. Pagkatapos ay
sumunod ka sa akin." 22 Ngunit pinanghinaan siya ng loob sa mga pahayag na ito,
umalis siya na lubusang nalungkot sapagkat marami siyang ari-arian. 23 Tumingin
si Jesus sa kaniyang paligid at sinabi sa kaniyang mga alagad, "Napakahirap para
sa mga mayayaman ang makapasok sa kaharian ng Diyos!" 24 Namangha ang mga
alagad sa kaniyang mga salita. Ngunit muling sinabi ni Jesus sa kanila, "Mga bata,
napakahirap ang makapasok sa kaharian ng Diyos! 25 Mas madali pang makapasok sa
butas ng karayom ang kamelyo, kaysa sa isang mayaman na makapasok sa kaharian
ng Diyos." 26 Labis silang namangha at sinabi sa isa't isa, "Kung gayon sino ang
maliligtas?" 27 Tumingin si Jesus sa kanila at sinabi, " Hindi magagawa ito sa mga
tao, ngunit hindi sa Diyos. Sapagkat magagawa ng Diyos ang lahat." 28 Nagsimulang
magsalita sa kaniya si Pedro, "Tingnan mo, iniwan namin ang lahat at sumunod
sa iyo." 29 Sinabi ni Jesus, "Totoo ang sinasabi ko sa inyo, walang sinuman ang
nang-iwan ng bahay, mga kapatid, ina, ama, mga anak, o mga lupain alang-alang
sa akin at alang-alang sa mabuting balita, 30 ang hindi makatatanggap ng isandaang
ulit pa ng mga ito sa mundo ngayon: mga bahay, mga kapatid, mga ina, mga anak at
mga lupain na may mga pag-uusig, at sa mundong paparating, ang buhay na walang
hanggan. 31 Ngunit marami ang nauuna na mahuhuli at ang nahuhuli ay mauuna."
32 Nasa daan sila, paakyat sa Jerusalem at nauuna si Jesus sa kanila. Namangha ang
mga alagad at ang mga sumusunod ay natatakot. At muling ibinukod ni Jesus ang
Labindalawa at nagsimulang sabihin sa kanila ang nalalapit na mangyayari sa kaniya,
33 "Tingnan ninyo, pupunta tayo sa Jerusalem, at ihaharap ang Anak ng Tao sa mga
punong pari at sa mga eskriba. Hahatulan nila siya ng kamatayan at ibibigay siya
sa mga Gentil. 34 Kukutyain nila siya, duduraan, hahagupitin at kanilang papatayin.
Ngunit mabubuhay siya pagkatapos ng tatlong araw." 35 Pumunta sa kaniya sina
Santiago at Juan, mga anak ni Zebedeo at sinabi, "Guro, gusto naming gawin mo
para sa amin ang kahit anong hingin namin sa iyo." 36 Sinabi niya sa kanila, "Anong
gusto ninyong gawin ko para sa inyo?" 37 Sinabi nila, "Payagan mo kaming umupo
na kasama mo sa iyong kaluwalhatian, isa sa iyong kanang kamay at ang isa sa
iyong kaliwa." 38 Ngunit sumagot si Jesus sa kanila, "Hindi ninyo alam ang inyong
hinihingi. Makakaya ba ninyong uminom sa tasang iinuman ko o tiisin ang bautismo
na ibabautismo sa akin?" 39 Sinabi nila sa kaniya, "Makakaya namin." Sinabi ni Jesus
sa kanila, "Ang tasang iinuman ko, iinuman ninyo at ang bautismo na ibabautismo sa
akin, titiisin ninyo. 40 Ngunit kung sino ang uupo sa aking kanang kamay o sa aking
kaliwang kamay, hindi ako ang magkakaloob kundi para ito sa kaninumang naihanda
na." 41 Nang marinig ng iba pang sampung alagad ang tungkol dito, nagsimula silang
magalit ng labis kina Santiago at Juan. 42 Tinawag sila ni Jesus at sinabi, "Alam ninyo
na ang itinuturing na mga pinuno ng mga Gentil ang nangingibabaw sa kanila, at
ang kanilang mga mahahalagang tao ang nagpapatupad ng kapangyarihan sa kanila.
43 Ngunit hindi sa paraang ito ang nararapat sa inyo. Sinumang nagnanais na maging
dakila sa inyo ay nararapat ninyong maging lingkod, 44 at sinumang nagnanais na
manguna sa inyo ay nararapat na maging alipin ng lahat. 45 Sapagkat hindi dumating
ang Anak ng Tao upang paglingkuran, ngunit upang maglingkod at upang ibigay ang
kaniyang buhay bilang katubusan ng lahat." 46 Nakarating sila sa Jerico. Nang paalis
na si Jesus sa Jerico kasama ang kaniyang mga alagad at ang napakaraming tao, ang

anak ni Timeo, na si Bartimeo, isang bulag na pulubi ay nakaupo sa tabi ng daan.
47 Nang marinig niyang si Jesus na taga-Nazaret iyon, nagsimula siyang sumigaw
at nagsabi, “Jesus, Anak ni David, maawa ka sa akin!” 48 Maraming sumusuway
sa bulag, na nagsasabi na manahimik siya. Ngunit lalo pa siyang sumigaw, “Anak
ni David, maawa ka sa akin!” 49 Huminto si Jesus at iniutos na siya ay tawagin.
Tinawag nila ang bulag na sinasabi, “Maging matapang ka! Tumayo ka! Tinatawag
ka niya.” 50 Inihagis niya ang kaniyang balabal, lumukso at pumunta kay Jesus. 51 At
sinagot siya ni Jesus at sinabi, “Anong gusto mong gawin ko para sa iyo?” Sinabi ng
bulag, “Rabi, gusto kong matanggap ang aking paningin.” 52 Sinabi ni Jesus sa kaniya,
“Humayo ka. Ang iyong pananampalataya ang nagpagaling sa iyo.” Kaagad niyang
natanggap ang kaniyang paningin at sumunod siya kay Jesus sa daan.

11

1 Ngayon nang makarating sila sa Jerusalem, nang malapit na sila sa Betfage at
Bethania, sa Bundok ng Olibo, inutusan ni Jesus ang dalawa niyang alagad 2 at
sinabi sa kanila, “Pumunta kayo sa nayon sa tapat natin. Sa oras na makapasok
kayo, makakakita kayo ng isang batang asno hindi pa nasasakyan. Kalagan ninyo
ito at dalhin ninyo sa akin. 3 At kung sinuman ang magtatanong sa inyo, 'Bakit
ninyo ginagawa iyan?', sabihin ninyo lang, 'Kailangan ito ng Panginoon at ibabalik
din ito agad dito.'” 4 Umalis sila at nakita ang isang batang asno na nakatali sa
labas ng isang pintuan sa lansangan at kinalagan nila ito. 5 May ilang mga tao ang
nakatayo doon at nagtanong sa kanila, “Anong ginagawa ninyo at kinakalagan ninyo
ang bisiro?” 6 Sinagot nila sila gaya ng sinabi sa kanila ni Jesus at pinabayaan na
silang makaalis ng mga tao. 7 Dinala ng dalawang alagad ang bisiro kay Jesus at
nilatagan nila ito ng kanilang kasuotan upang masakyan niya. 8 Maraming mga tao
ang naglatag ng kanilang mga kasuotan sa daan at mayroon din namang naglatag
ng mga sanga na pinutol nila mula sa bukirin. 9 Ang mga nauuna at sumusunod sa
kaniya ay sumisigaw ng, “Hosanna! Pinagpala ang sinumang pumaparito sa pangalan
ng Panginoon. 10 Pagpalain ang pagdating ng kaharian ng ating amang si David!
Hosanna sa kataas-taasan!” 11 Pagkatapos ay pumasok si Jesus sa loob ng Jerusalem
at tumuloy sa templo at tumingin sa paligid at sa lahat ng mga bagay. Ngayon, dahil
hapon na, pumunta siya sa Bethania kasama ang Labindalawa. 12 Kinabukasan, sa
kanilang pagbabalik mula sa Bethania, nagutom siya. 13 At nang nakakita siya sa
malayo ng puno ng igos na may mga dahon, pumunta siya upang tingnan kung
mayroon ba siyang makukuha rito. At pagkarating niya doon, wala siyang nakita
kung hindi puro dahon, dahil hindi pa panahon ng mga igos. 14 Kinausap niya ito,
“Wala ng makakakain muli ng bunga mula sa iyo.” At narinig ito ng kaniyang mga
alagad. 15 Nakarating sila sa Jerusalem, pumasok siya sa templo at sinimulan niyang
palayasin ang mga nagtitinda at namimili sa templo. Tinaob niya ang mga lamesa ng
mga nagpapalit ng salapi at ang mga upuan ng mga nagbebenta ng kalapati. 16 Hindi
niya pinayagang makapasok ang kahit na sino na may dalang kahit na anong bagay
na maaaring ibenta sa templo. 17 Tinuruan niya sila at sinabi, “Hindi ba nasusulat na,
'Ang aking tahanan ay tatawaging Bahay ng Panalangin para sa lahat ng mga bansa'?
Ngunit ginawa ninyo itong yungib ng mga magnanakaw.” 18 Narinig ng mga punong
pari at ng mga eskriba ang sinabi niya, at naghanap sila ng paraan upang ipapatay
siya. Kinatatakutan nila siya dahil ang lahat ng mga tao ay namangha sa kaniyang
mga tinuturo. 19 At tuwing sumasapit ang gabi ay umaalis sila sa lungsod. 20 Nang
dumaan sila kinaumagahan, nakita nilang nalanta na ang puno ng igos hanggang sa
mga ugat nito. 21 Naalala ito ni Pedro at sinabi, “Rabi, tignan mo! Nalanta ang puno
ng igos na sinumpa mo.” 22 Sinagot sila ni Jesus, “Manampalataya kayo sa Diyos.

23 Totoo itong sinasabi ko sa inyo na kung sinuman ang magsasabi sa bundok na ito na,
''Mapataas ka at ihagais mo ang iyong sarili sa dagat,' at kung hindi siya magdududa
sa kaniyang puso ngunit naniniwala siyang mangyayari ang sinabi niya, iyon ang
gagawin ng Diyos. 24 Kaya sinasabi ko ito sa inyo: Ang lahat ng inyong ipapanalangin
at hinihiling, maniwala kayong natanggap na ninyo, at ito ay mapapasa-inyo. 25 Kapag
tumayo ka at mananalangin, kailangan mong patawarin ang kahit na anong mayroon
ka laban sa kahit na sino, nang sa gayon ay mapatawad din ng inyong Amang nasa
langit ang iyong mga pagsuway.” 26 (Ngunit kung hindi ka magpapatawad, hindi rin
patatawarin ng Amang nasa langit ang inyong mga kasalanan.) 27 Nakarating silang
muli ng Jerusalem, habang si Jesus ay naglalakad sa templo, nilapitan siya ng mga
punong pari, mga eskriba, at ng mga nakatatanda. 28 Sinabi nila sa kaniya, “Sa anong
kapangyarihan mo ginagawa ang mga bagay na ito? At sino ang nagbigay sa iyo ng
kapangyarihang gawin ang mga ito?” 29 Sinabi sa kanila ni Jesus, “Tatanungin ko
kayo ng isang katanungan. Sabihin ninyo sa akin at sasabihin ko rin sa inyo kung
sa anong kapangyarihan ko ginagawa ang mga bagay na ito. 30 Ang pagbabautismo
ni Juan, nanggaling ba iyon sa langit o sa tao? Sagutin ninyo ako.” 31 At sila ay
nag-usap-usap at nagtalu-talo at sinabi, “Kung sasabihin nating, 'Sa langit,' sasabihin
niyang, 'Bakit hindi ninyo siya pinaniwalaan?' 32 Ngunit kung sasabihin nating, 'Mula
sa tao,'...” Natakot sila sa mga tao, dahil pinanghahawakan nilang lahat na si Juan ay
isang propeta. 33 Pagkatapos ay sinagot nila si Jesus at sinabi, “Hindi namin alam.” At
sinabi ni Jesus sa kanila, “Hindi ko rin sasabihin sa inyo kung sa anong kapangyarihan
ko ginagawa ang mga bagay na ito.”

12

1 Pagkatapos nagsimulang magturo sa kanila si Jesus ng mga talinghaga. Sinabi
niya, “May isang tao na gumawa ng ubasan, binakuran ang paligid nito, at gumawa
ng hukay para sa pisaan ng ubas. Nagtayo siya ng toreng bantayan at pagkatapos
ay pinaupahan niya ang ubasan sa mga katiwala ng ubas. Pagkatapos ay naglakbay
siya. 2 Sa tamang panahon, ipinadala niya ang kaniyang lingkod sa mga tagapag-
alaga ng ubas upang tanggapin mula sa kanila ang ilan sa mga bunga ng ubasan.
3 Ngunit kinuha nila siya, binugbog at pinalayas na walang dalang anuman. 4 Muli
siyang nagpadala sa kanila ng iba pang lingkod, sinugatan nila ito sa ulo at ipinahiya.
5 Nagpadala siya ng isa pa, at pinatay rin nila ito. Ganito din ang pakikitungo nila
sa mga iba pa, binugbog ang ilan at pinapatay ang iba. 6 Mayroon pa siyang isang
taong maipapadala, ang pinakamamahal niyang anak. Siya ang pinakahuling taong
ipinadala niya sa kanila. Sinabi niya, “Igagalang nila ang aking anak.” 7 Ngunit
sinabi ng mga katiwala sa isa't isa, “Ito ang tagapagmana. Halikayo, patayin natin
siya at mapapasaatin ang kaniyang mana.” 8 Dinakip nila siya, pinatay at ipinatapon
sa labas ng ubasan. 9 Kaya, ano ang gagawin ng may-ari ng ubasan? Darating siya at
papatayin ang mga katiwala ng ubas at ibibigay ang ubasan sa iba. 10 Hindi ba ninyo
nababasa ang kasulatang ito? 'Ang batong itinakwil ng mga tagapagtayo, ang naging
batong-panulukan. 11 Mula ito sa Panginoon at kamangha-mangha ito sa ating mga
mata.”' 12 Nais nilang hulihin si Jesus ngunit natakot sila sa maraming tao, sapagkat
alam nilang sinabi niya ang talinghagang ito laban sa kanila. Kaya iniwan nila siya at
umalis. 13 Pagkatapos, nagpadala sila sa kaniya ng ilan sa mga Pariseo at mga tauhan
ni Herodes upang bitagin siya sa pamamagitan ng mga salita. 14 Nang makarating
sila, sinabi nila sa kaniya, “Guro, alam namin na wala kayong pakialam sa saloobin
ninuman at hindi kayo nagpapakita ng pagpanig sa pagitan ng mga tao. Tunay na
iyong itinuturo ang daan ng Diyos. Naaayon ba sa kautusan na magbayad ng buwis
kay Cesar o hindi? Kailangan ba kaming magbayad o hindi?” 15 Ngunit batid ni Jesus

ang kanilang pagkukunwari at sinabi niya sa kanila, “Bakit ninyo ako sinusubok?
Dalhan ninyo ako ng denario upang matingnan ko ito.” 16 Nagdala sila ng isa kay
Jesus. Sinabi niya sa kanila, “Kaninong larawan at tatak ito?” Sumagot sila, “Kay
Cesar.” 17 Sinabi ni Jesus, “Ibigay kay Cesar ang mga bagay na kay Cesar, at sa Diyos
ang mga bagay na sa Diyos.” Namangha sila sa kaniya. 18 Pagkatapos pumunta
sa kaniya ang mga Saduceo na nagsasabing walang pagkabuhay muli. Tinanong
nila siya na nagsasabi, 19 “Guro, sumulat si Moises para sa atin, 'Kung namatay ang
kapatid na lalaki ng isang lalaki at maiwan niya ang asawa, ngunit walang anak,
kailangang kunin ng lalaki ang asawa ng kaniyang kapatid, at magkaroon ng mga
anak para sa kaniyang kapatid.' 20 Mayroong pitong magkakapatid na lalaki; ang una
ay nakapangasawa at pagkatapos ay namatay na walang naiwang anak. 21 Pagkatapos
kinuha siya upang mapangasawa ng ikalawa at namatay na walang naiwang anak.
At gayundin ang ikatlo. 22 At walang naiwang anak ang pito. Sa huli namatay din ang
babae. 23 Sa muling pagkabuhay, kapag sila ay bumangon muli, sino ang kaniyang
magiging asawa? Gayong napangasawa niya ang lahat ng pitong magkakapatid.”
24 Sinabi ni Jesus, “Hindi ba ito ang dahilan kaya kayo nagkakamali, dahil hindi ninyo
nalalaman ang kasulatan maging ang kapangyarihan ng Diyos? 25 Sapagkat kapag
bumangon sila mula sa mga patay, hindi na sila mag-aasawa o makapag-aasawa,
ngunit katulad sila ng mga anghel sa langit. 26 Ngunit tungkol sa mga patay na
ibinangon, hindi ba ninyo nabasa sa Aklat ni Moises, sa salaysay tungkol sa mababang
punong kahoy, kung paano nangusap sa kaniya ang Diyos at sinabi, 'Ako ang Diyos ni
Abraham at ang Diyos ni Isaac at ang Diyos ni Jacob?' 27 Hindi siya ang Diyos ng mga
patay, ngunit ng mga buhay. Nagkakamali kayo. 28 Isa sa mga eskriba ang nagpunta
at nakarinig sa kanilang pag-uusap, nakita niyang mahusay silang sinagot ni Jesus.
Tinanong niya ito, “Ano ang pinakamahalagang kautusan sa lahat?” 29 Sumagot si
Jesus, “Ang pinakamahalagang kautusan ay, 'Makinig kayo, Israel, ang Panginoong
ating Diyos, ang Panginoon ay iisa. 30 Ibigin ninyo ang Panginoon ninyong Diyos nang
buong puso, nang buong kaluluwa, nang buong pag-iisip, at nang buong kalakasan.'
31 Ito ang ikalawang kautusan, 'Ibigin ninyo ang inyong kapwa gaya ng inyong sarili.'
Wala nang iba pang kautusang higit na dakila kaysa mga ito.” 32 Sinabi ng eskriba,
“Mahusay, Guro! Tunay na nasabi ninyong iisa ang Diyos, at wala ng iba pa maliban
sa kaniya. 33 Ang ibigin siya nang buong puso, nang buong pang-unawa, nang buong
kalakasan, at ang ibigin ang kapwa gaya ng sarili ay higit na mahalaga kaysa sa
lahat ng mga susunuging mga alay at mga hain.” 34 Nang makita ni Jesus na siya
ay nagbigay ng matalinong kasagutan, sinabi niya sa kaniya, “Hindi ka malayo sa
kaharian ng Diyos.” Matapos iyon walang sinumang nangahas magtanong kay Jesus
ng anumang mga katanungan. 35 At tumugon si Jesus, habang nangangaral siya sa
templo, sinabi niya, “Paano ito nasasabi ng mga eskriba na ang Cristo ay anak ni
David? 36 Si David mismo, sa pamamagitan ng Banal na Espiritu ay nagsabi, 'Sinabi
ng Panginoon sa aking Panginoon, umupo ka sa aking kanang kamay, hanggang
magawa kong tapakan ng paa mo ang iyong mga kaaway.' 37 Mismong si David ay
tinawag na Cristo ang 'Panginoon', kaya paano siya naging anak ni David?” Masayang
nakinig sa kaniya ang napakaraming tao. 38 Sa kaniyang pagtuturo, sinabi ni Jesus,
“Mag-ingat kayo sa mga eskriba na nagnanais na maglakad ng may mahabang mga
balabal at batiin sa mga pamilihan 39 at magkaroon ng mga pangunahing upuan
sa mga sinagoga at sa mga pangunahing lugar sa mga kapistahan. 40 Kinakamkam
din nila ang mga bahay ng mga balo at nananalangin sila ng mga mahahabang
panalangin upang makita ng mga tao. Makatatanggap ang mga taong ito ng mas
mabigat na parusa.” 41 Pagkatapos umupo si Jesus sa tapat ng lalagyan ng kaloob
sa templo; pinagmamasdan niya ang mga tao habang inihuhulog nila ang kanilang

pera sa kahon. Maraming mayayamang tao ang naglalagay ng malalaking halagang
pera. 42 At dumating ang isang mahirap na balo at naglagay ng dalawang kusing
na nagkakahalaga ng isang pera. 43 At tinawag niya ang kaniyang mga alagad at
sinabi sa kanila, “Mahalaga itong sinasabi ko sa inyo, ang mahirap na balong ito ay
nakapaglagay ng higit kaysa lahat ng nagbigay sa lalagyan ng kaloob 44 Sapagkat
nagbigay ang lahat sa kanila mula sa kanilang kasaganahan. Ngunit ang balong
ito, sa kaniyang kahirapan, inilagay ang lahat ng perang mayroon siya na kaniyang
ikabubuhay.”

13

1 Habang si Jesus ay naglalakad papalayo mula sa templo, sinabi sa kaniya ng isa
sa kaniyang mga alagad, “Guro, tingnan mo ang kamangha-manghang mga bato at
mga gusali!” 2 Sinabi niya sa kaniya, “Nakikita ba ninyo ang naglalakihang mga
gusali na ito? Walang isa mang bato ang matitira sa ibabaw ng kapwa bato, ang
lahat ay maguguho.” 3 Nang umupo siya sa Bundok ng mga Olibo sa tapat ng
templo, tinanong siya nang sarilinan nina Pedro, Santiago, Juan at Andres, 4 “Sabihin
mo sa amin, kailan mangyayari ang mga ito? Ano ang magiging palatandaan na
ang lahat na ito ay malapit nang mangyari?” 5 Nagsimulang magsalita si Jesus sa
kanila, “Mag- ingat kayo na walang sinuman ang magligaw sa inyo. 6 Marami ang
darating sa aking pangalan at magsasabi, 'Ako siya,' at ililigaw nila ang karamihan.
7 Kapag nakarinig kayo ng mga digmaan, at mga balita ng digmaan, huwag kayong
mag-alala; dapat mangyari ang mga bagay na ito, ngunit hindi pa ito ang wakas.
8 Sapagkat makikipaglaban ang isang bansa sa kapwa niya bansa, at ang kaharian
laban sa kapwa kaharian. Magkakaroon ng mga lindol sa maraming lugar at
mga tag-gutom. Ito ang mga pasimula ng paghihirap na tulad ng isang babaing
manganganak. 9 Maging mapagbantay kayo. Dadalhin nila kayo sa mga konseho,
at kayo ay bubugbugin sa mga sinagoga. Haharap kayo sa mga hari at mga
gobernador alang-alang sa akin, bilang isang patotoo sa kanila. 10 Ngunit ang
ebanghelyo ay dapat munang maihayag sa lahat ng mga bansa. 11 Kapag hinuli nila
kayo at ipasakamay sa iba, huwag kayong mag-alala kung ano ang inyong dapat
sabihin. Dahil sa oras na iyon, ibibigay sa inyo kung ano ang dapat ninyong sabihin;
hindi kayo ang magsasalita, kundi ang Banal na Espiritu. 12 Ipasakamay ng isang
kapatid ang kaniyang kapatid sa kamatayan, at ang isang ama naman ang kaniyang
anak. Ang mga anak ay lalaban sa kanilang mga magulang at ipapapatay nila sila.
13 Kayo ay kamumuhian ng lahat dahil sa aking pangalan. Ngunit sinuman ang
makatitiis hanggang sa wakas, ang taong iyon ay maliligtas. 14 Kapag nakita ninyo
ang kasuklam-suklam na lagim na nakatayo kung saan ito hindi dapat nakatayo
(intindihin ng bumabasa), tumakas papunta sa mga bundok ang mga nasa Judea,
15 ang mga nasa bubungan ay huwag ng bumaba pa sa loob ng bahay, o magdala ng
ano pa man mula doon, 16 at ang mga nasa bukirin ay huwag ng umuwi upang kunin
ang kanilang balabal. 17 Ngunit aba silang mga nagdadalang-tao at nagpapasuso ng
mga sanggol sa mga panahong iyon! 18 Ipanalangin ninyong huwag itong mangyari
sa panahon ng tag-lamig. 19 Sapagkat magkakaroon ng matinding kahirapan na
wala pang kagaya mula nang simula, nang likhain ng Diyos ang daigdig hanggang
sa ngayon at wala nang mangyayari pa na katulad nito. 20 Maliban na lang kung
paiksiin ng Panginoon ang mga araw, walang sinuman ang maliligtas. Ngunit alang-
alang sa mga hinirang na mga pinili niya, paiiksiin niya ang bilang ng mga araw.
21 At kung may nagsabi sa inyong, 'Tingnan ninyo, nandito ang Cristo!' o 'Tingnan
ninyo, nandito siya' huwag ninyo itong paniwalaan. 22 Sapagkat lilitaw ang mga
bulaang Cristo at bulaang mga propeta at magbibigay ng mga himala at kababalaghan

upang linlangin, kung maaari, maging ang mga hinirang. 23 Maging mapagbantay
kayo! Ngayon pa lang ay sinabi ko na ang mga bagay na ito sa inyo. 24 Ngunit
pagkatapos ng matinding kahirapan sa mga araw na iyon, ang araw ay didilim at ang
buwan ay hindi na magliliwanag, 25 ang mga bituwin ay mahuhulog mula sa langit
at ang kapangyarihan na nasa kalangitan ay mayayanig. 26 Pagkatapos, makikita
nila ang Anak ng Tao na dumarating mula sa mga ulap taglay ang dakila nitong
kapangyarihan at kaluwalhatian. 27 Pagkatapos ipapadala niya ang kaniyang mga
anghel upang tipunin ang kaniyang mga hinirang mula sa apat na sulok ng mundo,
mula sa mga dulo ng lupa hanggang sa dulo ng langit. 28 Matuto kayo ng aral mula sa
puno ng igos. Sa oras na maging malambot ang sanga nito at magsimulang sumibol
ang mga dahon, alam ninyong malapit nang dumating ang tag-araw. 29 Gayon din,
kapag nakita ninyong nangyayari ang mga bagay na ito, alam ninyong malapit na
siyang darating, malapit sa mga tarangkahan. 30 Totoo ang sinasabi ko sa inyo, hindi
lilipas ang salinlahing ito hanggang hindi nangyayari ang lahat ng mga ito. 31 Lilipas
ang langit at ang lupa, ngunit ang aking salita ay hinding-hindi lilipas. 32 Ngunit
patungkol sa araw o sa oras na iyon, walang sinuman ang nakakaalam, maging ang
mga anghel sa langit o maging ang Anak, tanging ang Ama lamang. 33 Maging handa
kayo! Magbantay kayo, sapagkat hindi ninyo alam kung sa anong oras ito. 34 Katulad
ito ng isang lalaking naglakbay: umalis siya sa bahay niya at ipinagkatiwala sa
kaniyang mga lingkod ang pamamahala sa kaniyang bahay, ang bawat isa ay may
kani-kaniyang gawain. At inutusan niya ang tagapagbantay na manatiling gising.
35 Kaya magbantay kayo! Sapagkat hindi ninyo alam kung kailan uuwi ang amo ng
tahanan, maaaring sa gabi, sa hating gabi, kapag tumilaok ang tandang, o sa umaga.
36 Kung bigla siyang dumating, huwag ninyong hayaan na madatnan niya kayong
natutulog. 37 Kung ano ang sinasabi ko sa inyo ay sinasabi ko sa lahat: Magbantay
kayo!”

14

1 Dalawang araw pa bago ang Paskua at ang Kapistahan ng Tinapay na Walang
Pampaalsa. Nag-iisip ang mga punong pari at ang mga eskriba kung paano nila
patagong madakip si Jesus at pagkatapos ay papatayin. 2 Sapagkat sinasabi nila,
“Hindi sa panahon ng pista, sa gayon hindi magkaroon ng kaguluhan ang mga tao.”
3 Nang si Jesus ay nasa Bethania sa bahay ni Simon na ketongin, habang nakasandal
siya sa mesa, isang babae ang pumunta sa kaniya na mayroong dalang alabastrong
sisidlan na may lamang napakamahal na likido na purong nardo. Binasag niya ito
at ibinuhos ang laman sa kaniyang ulo. 4 Ngunit may ilang nagalit. Nag-usap-usap
ang bawat isa at sinabi, “Ano ang dahilan sa pag-aaksayang ito? 5 Ang pabangong
ito ay maaaring ipagbili ng higit pa sa tatlong daang denario at maibigay sa mga
mahihirap.” At sinasaway nila siya. 6 Ngunit sinabi ni Jesus, “Pabayaan ninyo siya.
Bakit ninyo siya ginugulo? Ginawa niya ang isang magandang bagay para sa akin.
7 Nasa inyo lagi ang mga mahihirap, at kung gugustuhin ninyo, matutulungan ninyo
sila, ngunit hindi ninyo ako laging kasama. 8 Ginawa niya ang kaniyang makakaya,
pinahiran niya ang aking katawan para sa paglilibing sa akin. 9 Totoo ang sinasabi
ko sa inyo, saanman maihayag ang mabuting balita sa buong mundo, ang ginawa ng
babaeng ito ay pag-uusapan bilang alaala sa kaniya.” 10 Pagkatapos, pumunta sa mga
pangulong pari si Judas Iscariote, isa sa Labindalawa upang ibigay si Jesus sa kanila.
11 Nang marinig ito ng mga punong pari, nasiyahan sila at nangakong bigyan siya ng
pera. Nagsimula siyang maghanap ng pagkakataon upang maibigay si Jesus sa kanila.
12 Sa unang araw ng Tinapay na Walang Pampaalsa, nang naghandog sila ng batang
tupa alang-alang sa Paskua, sinabi sa kaniya ng kaniyang mga alagad, “Saan mo kami

nais pumunta upang maghanda ng hapunan alang-alang sa Paskua?” 13 Ipinadala
niya ang dalawa sa kaniyang mga alagad at sinabi sa kanila, “Pumunta kayo sa
lungsod, at isang lalaki na may dalang tubig na nakalagay sa pitsel ang sasalubong
sa inyo. Sundan ninyo siya. 14 Sundan ninyo siya kung saang bahay siya papasok at
sabihin sa may-ari ng bahay na iyon, 'Ipinapatanong ng Guro, “Nasaan ang aking silid
na aking kakainan sa Paskua kasama ang aking mga alagad?”' 15 “Ipapakita niya sa
inyo ang isang malaking silid sa itaas na kumpleto ang kagamitan na nakahanda
na. Gawin ninyo ang mga paghahanda para sa atin doon.” 16 Umalis ang mga
alagad at pumunta sa lungsod, natagpuan nila ang lahat gaya ng sinabi ni Jesus
sa kanila at inihanda nila ang hapunan alang-alang sa Paskua. 17 Kinagabihan,
dumating siya kasama ang Labindalawa. 18 Habang nakasandal sila sa lamesa at
kumakain, sinabi ni Jesus, “Totoo, sinasabi ko sa inyo. Isa sa inyo na kasama kong
kumakain ang magkakanulo sa akin. 19 Labis silang nalungkot at isa-isang nagtanong
sa kaniya, “Siguradong hindi ako, di ba?” 20 Sumagot si Jesus at sinabi sa kanila, “Isa
sa Labindalawa, ang kasama kong ngayong nagsasawsaw ng tinapay sa mangkok.
21 Sapagkat tatahakin ng Anak ng Tao ang daan na sinasabi sa kasulatan tungkol sa
kaniya. Ngunit aba sa taong magkakanulo sa Anak ng Tao! Mas mabuti pang hindi
na siya isinilang.” 22 Habang kumakain sila, kinuha ni Jesus ang tinapay, pinagpala
at hinati-hati niya ito at ibinigay sa kanila at sinabi, “Kunin ninyo ito. Ito ang aking
katawan.” 23 Kumuha siya ng tasa, nagpasalamat, ibinigay ito sa kanila at uminom
silang lahat mula rito. 24 Sinabi niya sa kanila, “Ito ang aking dugo ng kasunduan,
ang dugo na maibubuhos para sa marami. 25 Totoo, sinasabi ko sa inyo, hindi ako
muling iinom nitong bunga ng ubas hanggang sa araw na iyon kung kailan ako iinom
ng panibago sa kaharian ng Diyos.” 26 Pagkatapos nilang umawit ng himno, pumunta
sila sa Bundok ng mga Olibo. 27 Sinabi ni Jesus sa kanila, “Iiwanan ninyo akong lahat,
sapagkat ito ang nasusulat, 'Papatayin ko ang pastol at magsisikalat ang mga tupa.'
28 Ngunit pagkatapos kong mabuhay muli, mauuna ako sa inyo sa Galilea.” 29 Sinabi
ni Pedro sa kaniya, “Kahit iwanan kayo ng lahat, hindi kita iiwanan.” 30 Sinabi
ni Jesus sa kaniya, “Totoo, sinasabi ko ito sa iyo, ngayong gabi, bago tumilaok ang
tandang ng dalawang beses, ipagkakaila mo ako ng tatlong beses. 31 Ngunit sinabi ni
Pedro, “Kung kailangan kong mamatay kasama mo, hindi kita ipagkakaila.” Ganun
din ang pangako na sinabi nilang lahat. 32 Dumating sila sa lugar na tinatawag na
Getsemani at sinabi ni Jesus sa kaniyang mga alagad, “Umupo kayo dito habang ako
ay nananalangin.” 33 Isinama niya sina Pedro, Santiago at Juan. Nagsimula siyang
mabalisa at labis na nabahala. 34 Sinabi niya sa kanila, “Ang aking kaluluwa ay
labis na nagdadalamhati, kahit sa kamatayan. Manatili kayo dito at magbantay.”
35 Pumunta si Jesus sa di kalayuan, nagpatirapa sa lupa at nanalangin na kung maaari
ay lampasan siya ng oras na ito. 36 Sinabi niya, “Abba, Ama, kaya mong gawin ang
lahat. Alisin mo ang tasang ito sa akin. Ngunit hindi ang aking kalooban, kundi
ang iyong kalooban.” 37 Bumalik siya at natagpuan silang natutulog, at sinabi niya
kay Pedro, “Simon, natutulog ka ba? Hindi ka ba makapagbantay ng isang oras
man lang? 38 Magbantay kayo at manalangin na hindi kayo matukso. Tunay na
ang espiritu ay nakahandang sumunod, ngunit mahina ang laman.” 39 Muli siyang
umalis at nanalangin at kaniyang sinabi ang ganoon ding mga salita. 40 Muli siyang
bumalik at nadatnan silang natutulog, sapagkat antok na antok sila at hindi nila
alam kung ano ang kanilang sasabihin sa kaniya. 41 Bumalik siya sa pangatlong
pagkakataon at sinabi sa kanila, “Natutulog pa rin ba kayo at nagpapahinga? Tama
na! Dumating na ang oras. Tingnan ninyo! Ang Anak ng Tao ay ipinagkakanulo
sa mga kamay ng mga makasalanan. 42 Bumangon kayo, umalis na tayo. Tingnan
ninyo, malapit na ang taong magkakanulo sa akin. 43 Habang nagsasalita si Jesus,

kaagad na dumating si Judas, isa sa Labindalawa, at napakaraming tao ang kasama
niya na may mga espada at pamalo, mula sila sa mga punong pari, mga eskriba,
at mga nakatatanda. [44] Ngayon, nagbigay na ng palatandaan ang magkakanulo sa
kaniya, na nagsasabi, “Kung sino man ang hahalikan ko, siya iyon. Hulihin ninyo
siya at bantayang mabuti sa pagdala ninyo sa kaniya. [45] Pagdating ni Judas, kaagad
niyang pinuntahan si Jesus at sinabi “Rabi!” At kaniyang hinalikan. [46] At siya ay
sinunggaban nila at dinakip. [47] Ngunit nagbunot ng kaniyang espada ang isa sa
kanila na nakatayo sa malapit at tinaga ang tainga ng lingkod ng pinakapunong
pari. [48] Sinabi ni Jesus sa kanila, “Kayo ba ay nagsilabasan na laban sa isang
magnanakaw, na may mga espada at pamalo upang dakpin ako?” [49] Nang araw-
araw ninyo akong kasama at nagtuturo sa templo, hindi ninyo ako dinakip. Ngunit
nangyari ang mga ito upang matupad ang mga kasulatan. [50] Iniwanan si Jesus ng
lahat ng kasama niya at nagsitakas sila. [51] Sumunod sa kaniya ang isang binatang
nakasuot lamang ng isang linong kasuotan na nakabalot sa kaniya; hinuli nila siya
ngunit [52] iniwan niya roon ang linong kasuotan at tinakasan niya sila na nakahubad.
[53] Dinala nila si Jesus sa mga pinakapunong pari. Nagkatipun-tipon doon kasama
niya ang lahat ng mga punong pari, mga nakatatanda, at mga eskriba. [54] Ngayon
sumunod si Pedro sa kaniya mula sa malayo, hanggang sa patyo ng pinakapunong
pari. Naupo siya kasama ng mga bantay na malapit sa apoy na nagpapainit. [55] Ngayon
ang mga punong pari at ang buong Konseho ay naghahanap ng magpapatotoo laban
kay Jesus upang maipapatay nila siya. Ngunit wala silang mahanap. [56] Sapagkat
marami ang nagsabi ng maling patotoo laban sa kaniya, ngunit maging ang kanilang
patotoo ay hindi nagtugma. [57] Tumayo ang ilan at nagsabi ng maling patotoo laban sa
kaniya, sinabi nila, [58] “Narinig namin siyang nagsabi, 'Wawasakin ko ang templong
ito na gawa ng mga kamay at sa tatlong araw muli akong magtatayo ng isang hindi
gawa ng mga kamay.'” [59] Gayunpaman, hindi nagtugma maging ang kanilang mga
patotoo. [60] Tumayo sa kanila ang pinakapunong pari at tinanong si Jesus, “Wala ka
bang kasagutan? Ano itong patotoo ng mga tao laban sa iyo?” [61] Ngunit tahimik
siya at walang isinagot. Tinanong siyang muli ng pinakapunong pari at sinabi,
“Ikaw ba ang Cristo, ang anak ng Pinagpala?” [62] Sinabi ni Jesus, “Ako nga. At
makikita ninyo ang Anak ng Tao kapag nakaupo na siya sa bandang kanang kamay
ng Kapangyarihan at darating na nasa ulap sa langit.” [63] Pinunit ng pinakapunong
pari ang kaniyang mga kasuotan at sinabi, “Kailangan pa ba natin ng mga saksi?
[64] Narinig ninyo ang kalapastanganan na sinabi niya. Ano ang inyong pasya?” At
hinatulan siya nilang lahat bilang isang nararapat sa kamatayan. [65] At sinimulan
siyang duraan ng ilan at tinakpan ang kaniyang mukha, hinampas siya at sinabi sa
kaniya, “Hulaan mo!” Kinuha siya ng mga opisyal at binugbog siya. [66] Habang si
Pedro ay nasa ibaba ng patyo, isa sa mga babaing lingkod ng pinakapunong pari
ang pumunta sa kaniya. [67] Nakita niya si Pedro habang nakatayo sa tapat ng apoy
na nagpapainit at pinagmasdan niya itong mabuti. Pagkatapos sinabi niya, “Kasama
ka rin ng taga-Nazaret na si Jesus.” [68] Ngunit itinangggi niya ito at sinabi, “Hindi
ko nalalaman o naiintindihan man ang iyong sinasabi.” Pagkatapos lumabas siya
sa patyo (at tumilaok ang manok). [69] Ngunit nakita siya roon ng babaeng lingkod
at muling nagsimulang magsabi sa mga nakatayo roon, “Ang taong ito ay isa sa
kanila!” [70] Ngunit muli niya itong itinanggi. Hindi nagtagal sinabi kay Pedro ng
mga nakatayo roon, “Siguradong isa ka sa kanila, sapagkat isa ka ring taga-Galilea.”
[71] Ngunit nagsimula siyang manungayaw at manumpa, “Hindi ko nakikilala ang
lalaking sinasabi ninyo.” [72] Pagkatapos tumilaok ang tandang ng ikalawang beses.
At naalala ni Pedro ang mga salitang sinabi ni Jesus sa kaniya, “Bago tumilaok ang
tandang ng dalawang ulit, tatlong beses mo akong itatanggi.” At nanlumo siya at

tumangis.

15

1 Maagang-maaga pa nagtipon-tipon na ang mga punong pari kasama ang mga
nakatatanda at mga eskriba, at ang buong Konseho ng Sanedrin. Pagkatapos ay
iginapos nila si Jesus at inilabas siya. Ipinasa nila siya kay Pilato. 2 Tinanong siya ni
Pilato, “Ikaw ba ang hari ng mga Judio?” Sinagot niya siya, “Kung iyan ang sinasabi
mo.” 3 Nagpalabas ang mga punong pari ng maraming mga bintang laban kay Jesus.
4 Tinanong siya muli ni Pilato, “Wala ka bang maibibigay na kasagutan? Nakikita mo
ba kung ilan ang mga inilalabas nilang mga bintang laban sa iyo?” 5 Ngunit hindi na
muling sinagot ni Jesus si Pilato, at dahil doon, namangha siya. 6 Ngayon sa panahon
ng pista, kadalasang nagpapalaya si Pilato ng isang bilanggo, isang bilanggong
hiniling nila. 7 Doon, sa kulungan kasama sa mga manghihimagsik, kabilang sa mga
mamamatay tao na kasapi sa rebelyon, ay isang lalaking nagngangalang Barabas.
8 Pumunta ang maraming tao kay Pilato at nagsimula silang humiling sa kaniya
na gawin niya ang ginagawa niya noong mga nakaraang panahon. 9 Sinagot sila
ni Pilato at sinabi, “Gusto ba niyong palayain ko sa inyo ang Hari ng mga Judio?”
10 Dahil alam niyang dahil sa inggit ng mga punong pari kay Jesus kung kaya siya
ay ipinasa sa kaniya. 11 Ngunit sinulsulan ng mga punong pari ang maraming tao
para isigaw na si Barabas ang dapat palayain. 12 Sinagot silang muli ni Pilato at
sinabing, “Ano ngayon ang gagawin ko sa Hari ng mga Judio?” 13 Sumigaw silang
muli, “Ipako siya sa krus!” 14 Sinabi sa kanila ni Pilato, “Anong kasalanan ang ginawa
niya?” Ngunit mas lalo nilang isinigaw, “Ipako siya sa krus.” 15 Gusto ni Pilato na
malugod ang mga tao kaya pinalaya niya si Barabas sa kanila. Hinampas niya si
Jesus at ibinigay siya upang maipako sa krus. 16 Dinala siya ng mga kawal sa loob
ng patyo (ng kwartel), at tinawag nila ang buong hukbo ng mga kawal. 17 Nilagyan
nila si Jesus ng balabal na kulay lila, at gumawa sila ng isang koronang gawa sa
tinik at ipinatong ito sa kaniyang ulo. 18 Nagsimula silang saluduhan siya at sinabi,
“Mabuhay, Hari ng mga Judio!” 19 Hinampas nila ang kaniyang ulo ng tambo at
dinuraan siya. Nagluhod-luhuran silang nagpakita ng paggalang sa kaniya. 20 Nang
matapos nila siyang kutyain, tinanggal nila mula sa kaniya ang balabal na kulay lila
at inilagay sa kaniya ang kaniyang mga damit, at pagkatapos inilabas siya upang
ipako sa krus. 21 Pinilit nilang tumulong ang isang taong dumaan na galing sa bukid
na nagngangalang Simon na taga-Cirene (ang ama ni Alejandro at Rufo); pinilit nila
siyang pasanin ang krus ni Jesus. 22 Dinala si Jesus ng mga kawal sa lugar na kung
tawagin ay Golgotha (na ang ibig sabihin ay, Lugar ng Bungo). 23 Inalok nila siya
ng alak na may halong mira, ngunit hindi niya ito ininom. 24 Ipinako nila siya at
pinaghati-hatian ang kaniyang kasuotan sa pamamagitan ng pagsasapalaran upang
malaman kung anong parte ng kasuotan ang makukuha ng bawat kawal. 25 Ikatlong
oras na nang siya ay ipinako nila. 26 Sinulat nila sa isang karatula ang bintang laban
sa kaniya, “Ang Hari ng mga Judio.” 27 Kasama niyang ipinako sa krus ang dalawang
magnanakaw, isa sa kanan niya, at isa sa kaliwa. 28 (At naisakatuparan ang Kasulatan
na nagsasabing: At siya ay ibinilang sa mga suwail.) 29 Ininsulto siya ng mga taong
dumaraan, umiiling ang kanilang mga ulo at sinasabi, “Oy! Ikaw na wawasak sa
templo at magtatayo muli nito sa loob ng tatlong araw, 30 iligtas mo ang iyong sarili
at bumaba ka mula sa krus!” 31 Sa ganoong paraan din ay kinukutya siya ng mga
punong pari, kasama ng mga eskriba, at sinabi, “Iniligtas niya ang iba, ngunit hindi
niya mailigtas ang kaniyang sarili. 32 Hayaan nating bumaba mula sa krus ang Cristo,
ang Hari ng Israel, nang makita natin at mapaniwala tayo.” Pati ang mga kasama
niyang nakapako sa krus ay nilalait rin siya. 33 Sa ika-anim na oras, nagdilim ang

buong lupain hanggang sa ika-siyam na oras. 34 Sa ika-siyam na oras, sumigaw si Jesus
ng may malakas na boses, “Eloi, Eloi, lama sabachthani?” na ang ibig sabihin, “Diyos
ko, Diyos ko, bakit mo ako pinabayaan?” 35 Narinig iyon ng ilan sa mga nakatayo na
malapit sa kaniya at sinabing, “Tignan ninyo, tinatawag niya si Elias.” 36 May isang
tumakbo, naglagay ng maasim na alak sa espongha, inilagay ito sa isang tambong
tungkod at ibinigay ito sa kaniya upang inumin. Sinabi ng lalaki, “Tingnan natin
kung darating si Elias upang ibaba siya.” 37 Pagkatapos ay sumigaw si Jesus ng may
malakas na boses at namatay. 38 Napunit sa dalawa ang kurtina ng templo mula itaas
hanggang ibaba. 39 At nang makita ng senturion na nakatayo at nakaharap kay Jesus
na namatay siya sa ganitong paraan, sinabi niya, “Tunay ngang siya ang Anak ng
Diyos.” 40 Mayroon ding mga babaing nakatingin sa malayo. Kabilang sa kanila ay
sina Maria Magdalena, Maria (ang ina ni Santiago na nakababata at ni Jose), at si
Salome. 41 Nang siya ay nasa Galilea sumunod sila sa kaniya at pinaglingkuran siya.
Marami ring mga kababaihan ang sumama sa kaniya sa Jerusalem. 42 Nang gumabi
na, dahil ito ay araw ng Paghahanda, na ang araw bago ang Araw ng Pamamahinga,
43 pumunta si Jose na taga-Arimatea doon. Isa siya sa mga iginagalang na kasapi
ng Konseho na naghihintay sa Kaharian ng Diyos. Naglakas-loob siyang pumunta
kay Pilato upang hingin ang katawan ni Jesus. 44 Namangha si Pilato nang malaman
niyang patay na si Jesus. Ipinatawag niya ang senturion upang tanungin kung patay
na nga si Jesus. 45 Nang malaman niya mula sa senturion na patay na nga siya,
ibinigay na niya ang katawan ni Jesus kay Jose. 46 Bumili si Jose ng linong tela.
Ibinaba niya siya mula sa krus, ibinalot siya sa linong tela, at ihinimlay siya sa isang
libingan na tinapyas mula sa bato. Pagkatapos ay iginulong niya ang isang malaking
bato sa pasukan ng libingan. 47 Nakita nila Maria Magdalena at ni Maria na ina ni
Jose ang lugar kung saan inilibing si Jesus.

16

1 Nang matapos ang Araw ng Pamamahinga, si Maria Magdalena, si Mariang ina
ni Santiago, at si Salome ay bumili ng pabango upang makapunta sila at mapahiran
ang katawan ni Jesus para sa paglilibing. 2 Maagang-maaga sa unang araw ng linggo,
nang sumikat ang araw pumunta sila sa libingan. 3 Sinabi nila sa isa't isa, “Sino ang
magpapagulong ng bato ng pasukan ng libingan para sa atin?” 4 Nang tumingin sila
sa itaas, nakita nila na mayroon ng nagpagulong ng bato na napakalaki. 5 Pumasok
sila sa libingan at nakita nila ang isang binatang nakasuot ng puting balabal, nakaupo
sa gawing kanan at namangha sila. 6 Sinabi niya sa kanila, “Huwag kayong matakot.
Hinahanap ninyo si Jesus, ang taga-Nazaret na ipinako sa krus. Bumangon na siya!
Wala siya rito. Tingnan ninyo kung saan siya inilagay. 7 Ngunit humayo kayo,
sabihin ninyo sa kaniyang mga alagad at kay Pedro na mauuna siyang pupunta sa
inyo sa Galilea. Doon makikita ninyo siya, gaya ng sinabi niya sa inyo.” 8 Lumabas
sila at tumakbo mula sa libingan; natakot sila at namangha. Wala silang sinabi sa
sinuman dahil matindi ang kanilang takot. 9 Maaga sa unang araw ng linggong iyon,
matapos siyang bumangon, una siyang nagpakita kay Maria Magdalena, na mula
sa kaniya napalayas niya ang pitong demonyo. 10 Umalis si Maria Magdalena at
sinabi sa mga kasama niya, habang nagluluksa sila at umiiyak. 11 Narinig nilang
buhay si Jesus at nakita niya ito ngunit hindi sila naniwala. 12 Matapos ng mga
pangyayaring ito, nagpakita siya sa kakaibang anyo sa dalawa pang tao, habang
naglalakad sila palabas ng bayan. 13 Pumunta sila at nagbalita sa iba pang mga
alagad ngunit hindi sila naniwala sa kanila. 14 Sa ibang pagkakataon, nagpakita si
Jesus sa labing-isa habang nakasandal sila sa hapag, at sinaway sila dahil sa kanilang
kawalan ng pananampalataya at katigasan ng puso, dahil hindi sila naniniwala sa

mga nakakita sa kaniya matapos siyang bumangon mula sa mga patay. 15 Sinabi
niya sa kanila, “Humayo kayo sa buong mundo at ipangaral ang mabuting balita
sa lahat ng nilikha. 16 Ang sumasampalataya at mabautismuhan ay maliligtas at
ang hindi naniniwala ay hahatulan. 17 Ang mga palatandaang ito ay tataglayin ng
mga sumasampalataya. Sa aking pangalan sila ay magpapalayas ng mga demonyo.
Magsasalita sila sa mga bagong wika. 18 Pupulot sila ng mga ahas, at kung iinom
sila ng anumang nakamamatay ay hindi sila masasaktan nito. Magpapatong sila
ng kamay sa mga may sakit at gagaling sila.” 19 Matapos magsalita sa kanila ang
Panginoon, iniakyat siya patungo sa langit at naupo sa kanang kamay ng Diyos.
20 Humayo ang mga alagad at nangaral sa lahat ng dako, habang ang Panginoon ay
kumikilos kasama nila at pinatunayan ang salita sa pamamagitan ng mga sumunod
pang mga kahanga-hangang palatandaan.

Lucas

1 Marami ang sumubok na ayusin ang salaysay tungkol sa lahat ng bagay na
naganap sa amin kalagitnaan, 2 na gaya ng binigay nila sa amin, sila na sa simula
pa ay naging saksi at mga lingkod ng mensahe. 3 Sa akin din naman, nang nasiyasat
ko nang mabuti ang lahat ng pangyayaring ito mula pa noong simula—sa tingin ko ay
mabuti na isulat ko ang mga ito ayon sa kanilang pagkasunod-sunod—pinakatanyag
na Teopilo. 4 Nang sa gayon ay malaman mo ang katotohanan tungkol sa mga bagay
na itinuro sa iyo. 5 Sa mga araw ni Herodes, na hari ng Judea, may isang pari
na nagngangalang Zacarias na nagmula sa pangkat ni Abias. Ang kaniyang asawa
ay nagmula sa mga babaeng anak ni Aaron, at ang kaniyang pangalan ay Elisabet.
6 Kapwa sila matuwid sa harapan ng Diyos; sila ay namuhay nang walang kapintasan
sa lahat ng mga utos at alituntunin ng Panginoon. 7 Ngunit wala silang anak, sapagkat
si Elisabet ay baog, at silang dalawa ay matanda na sa panahong ito. 8 Ngayon ay
nangyari na si Zacarias ay nasa presensiya ng Diyos, gumagawa ng mga tungkulin
bilang pari sa kapanahunan ng kaniyang pangkat. 9 Ayon sa nakaugaliang paraan
ng pagpili kung sinong pari ang maglilingkod, siya ay pinili sa pamamagitan ng
sapalaran upang makapasok sa templo ng Panginoon at upang siya ay makapagsunog
ng insenso. 10 Napakaraming tao ang nananalangin sa labas sa oras ng pagsusunog
ng insenso. 11 Ngayon, isang anghel ng Panginoon ay nagpakita sa kaniya at tumayo
sa kanang bahagi ng altar ng insenso. 12 Si Zacarias ay nasindak nang makita niya
ito, labis ang pagkatakot niya. 13 Ngunit sinabi ng anghel sa kaniya “Huwag kang
matakot Zacarias, sapagkat ang iyong panalangin ay pinakinggan. Ipagbubuntis ng
asawa mong si Elisabet ang iyong anak na lalaki. Juan ang ipapangalan mo sa kaniya.
14 Magkakaroon ka ng kagalakan at saya, at marami ang matutuwa sa pagsilang sa
kaniya. 15 Sapagkat siya ay magiging dakila sa paningin ng Panginoon. Hindi siya
iinom ng alak o matapang na inumin, at siya ay mapupuspos ng Banal na Espiritu
mula sa sinapupunan ng kaniyang ina. 16 At maraming tao sa bayan ng Israel ang
mapapanumbalik sa Panginoon na kanilang Diyos. 17 Mauuna siya sa Panginoon,
taglay ang espiritu at kapangyarihan ni Elias. Gagawin niya ito upang mapanumbalik
ang puso ng mga ama sa mga anak, upang ang mga hindi sumusunod ay mamuhay
sa karunungan ng mga matuwid. Gagawin niya ito upang ihanda para sa Panginoon,
ang mga taong inihanda na para sa kaniya.” 18 Sinabi ni Zacarias sa anghel, “Paano
ko malalaman ito? Sapagkat ako ay matanda na at ang aking asawa ay may pataw
na ng maraming taon.” 19 Ang anghel ay sumagot at sinabi sa kaniya, “Ako si Gabriel
na nakatayo sa presensiya ng Diyos. Ako ay inutusan upang makipag-usap sa iyo,
upang iparating sa iyo ang mabuting balita. 20 Masdan mo, magiging pipi ka, hindi
ka makapagsasalita hanggang sa araw na maganap ang mga bagay na ito. Ito ay
dahil sa hindi ka naniwala sa aking mga salita na matutupad ito sa tamang panahon.”
21 Ngayon ay inaantay ng mga tao si Zacarias. Sila ay nagulat sapagkat siya ay labis
na gumugol ng panahon sa loob ng templo. 22 Ngunit nang siya ay lumabas, hindi
siya makapagsalita sa kanila. Naisip ng mga tao na nagkaroon siya ng pangitain
habang siya ay nasa loob ng templo. Patuloy siyang gumagawa ng mga senyas
sa kanila at nanatiling hindi makapagsalita. 23 Dumating ang panahon na natapos
ang mga araw ng kaniyang paglilingkod, umalis siya at bumalik sa kaniyang bahay.
24 Pagkatapos ng mga araw na iyon, ang kaniyang asawang si Elisabet ay nagbuntis.
Siya ay nanatili sa kaniyang bahay sa loob ng limang buwan. Sinabi niya, 25 “Ito
ang ginawa ng Panginoon sa akin nang tiningnan niya ako nang may biyaya upang

tanggalin ang aking kahihiyan sa harapan ng ibang tao." [26] Ngayon sa kaniyang
ikaanim na buwan, ang anghel na si Gabriel ay inutusan ng Diyos sa isang lungsod
sa Galilea na ang pangalan ay Nazaret, [27] sa isang birhen na nakatakdang ikasal sa
lalaking nagngangalang Jose. Siya ay kabilang sa angkan ni David at ang pangalan ng
birhen ay Maria. [28] Siya ay lumapit sa kaniya at sinabi, "Binabati kita, ikaw ay lubos
na pinagpala! Ang Panginoon ay nasa iyo." [29] Ngunit siya ay lubhang naguluhan
sa kaniyang sinabi at siya ay namangha kung anong uri ng pagbati ito. [30] Sinabi
ng anghel sa kaniya, "Huwag kang matakot, Maria, dahil ikaw ay nakatanggap ng
biyaya sa Diyos." [31] At makikita mo, ikaw ay magbubuntis sa iyong sinapupunan at
magsisilang ng isang anak na lalaki. Tatawagin mo ang kaniyang pangalan na 'Jesus'.
[32] Siya ay magiging dakila at tatawaging Anak ng Kataas-taasan. Ang Panginoong
Diyos ang magbibigay sa kaniya ng trono ng kaniyang ninunong si David. [33] Siya
ay maghahari sa mga angkan ni Jacob magpakailanman, at walang katapusan ang
kaniyang kaharian." [34] Sinabi ni Maria sa anghel, "Paano mangyayari ito, yamang
hindi pa naman ako nakitabi kasama ang sinumang lalaki?" [35] Sumagot ang anghel
at sinabi sa kaniya, "Ang Banal na Espirito ay darating sa iyo, at ang kapangyarihan
ng Kataas-taasan ay mapapasaiyo. Kaya ang banal na isisilang, ay tatawaging Anak
ng Diyos. [36] At tingnan mo, ang iyong kamag-anak na si Elisabet ay nagbuntis din
ng isang anak na lalaki sa kaniyang katandaan. Ito na ang kaniyang ikaanim na
buwan, siya na tinawag na baog. [37] Sapagkat walang hindi kayang gawin ang Diyos."
[38] Sinabi ni Maria, "Tingnan mo, ako ay babaeng lingkod ng Panginoon. Mangyari
nawa sa akin ayon sa iyong mensahe." At iniwan na siya ng anghel. [39] Pagkatapos, si
Maria ay gumayak noong mga araw na iyon at nagmadaling pumunta sa maburol na
bahagi ng lupain, sa isang lungsod sa Judea. [40] Siya ay pumunta sa bahay ni Zacarias
at binati si Elisabet. [41] At nangyari nga nang marinig ni Elisabet ang pagbati ni Maria,
lumukso ang bata sa kaniyang sinapupunan at si Elisabet ay napuspos ng Banal na
Espiritu. [42] Ang kaniyang tinig ay tumaas at nagsabi nang malakas, "Pinagpala ka sa
lahat ng mga babae at Pinagpala din ang bunga ng iyong sinapupunan. [43] At bakit ito
nangyari sa akin na ang ina ng aking Panginoon ay kailangan pang pumunta sa akin?
[44] Sapagkat tingnan mo, nang marinig ko ang iyong pagbati ay tumalon sa galak ang
bata sa aking sinapupunan. [45] At pinagpala ang siyang nanampalataya na mayroong
katuparan ang mga bagay na ipinahayag sa kaniya mula sa Panginoon." [46] Sinabi
ni Maria, "Ang kaluluwa ko ay nagpupuri sa Panginoon, [47] at ang aking espiritu ay
nagalak sa Diyos na aking tagapagligtas." [48] Sapagkat siya ay tumingin sa kababaan
ng kaniyang lingkod na babae. Kaya tingnan mo, mula ngayon ang lahat ng salinlahi
ay tatawagin akong pinagpala. [49] Sapagkat siya na makapangyarihan ay gumawa
ng mga kahanga-hangang bagay para sa akin, at ang kaniyang pangalan ay banal.
[50] Ang kaniyang habag ay walang katapusan mula sa lahat ng salinlahi para sa mga
nagpaparangal sa kaniya. [51] Nagpakita siya ng lakas ng kaniyang mga bisig; ikinalat
niya ang mga nagmamataas ng nilalaman ng kanilang mga puso. [52] Pinabagsak
niya ang mga prinsipe mula sa kanilang mga trono at itinaas niya ang mga may
mababang kalagayan. [53] Binusog niya ng mabubuting bagay ang mga nagugutom,
ngunit ang mga mayayaman ay pinaalis niyang gutom. [54] Nagkaloob siya ng tulong
sa Israel na kaniyang lingkod, na gaya ng pag-alaala niya sa kaniyang pagpapakita
ng habag [55] (na sinabi niya sa ating mga ama) kay Abraham at sa kaniyang kaapu-
apuhan magpakailanman." [56] Nanatili si Maria kina Elisabet sa loob ng mga tatlong
buwan at pagkatapos ay bumalik siya sa kaniyang bahay. [57] Ngayon ay dumating
ang panahon ng panganganak ni Elisabet at nagsilang siya ng isang lalaki. [58] Narinig
ng kaniyang mga kapitbahay at mga kamag-anak na ang Panginoon ay nagpakita
ng dakilang habag para sa kaniya, at sila ay nagalak kasama niya. [59] Ngayon ay

nangyari sa ikawalong araw na tuliin nila ang sanggol. Tatawagin sana nila siyang
“Zacarias” mula sa pangalan ng kaniyang ama, 60 ngunit sumagot ang kaniyang ina
at sinabi, “Hindi; siya ay tatawaging Juan.” 61 Sinabi nila sa kaniya, “Wala pa ni isa
sa iyong angkan ang tinawag sa ganyang pangalan.” 62 Sumenyas sila sa kaniyang
ama kung ano ang gusto niyang ipangalan sa kaniya. 63 Humingi ang kaniyang ama
ng isang sulatan at nagsulat siya, “Ang kaniyang pangalan ay Juan.” Silang lahat
ay namangha dito. 64 Agad nabuksan ang kaniyang bibig at napalaya ang kaniyang
dila. Nagsalita at nagpuri sa Diyos. 65 Natakot ang lahat ng nakatira malapit sa
kanila. Lahat ng mga bagay na ito ay kumalat sa lahat ng bahagi ng maburol na
lupain ng Judea. 66 At ito ay itinago ng lahat ng nakarinig sa kanilang mga puso, na
nagsasabi, “Ano kaya ang magiging kapalaran ng batang ito?” Sapagkat ang kamay
ng Panginoon ay nasa kaniya. 67 Ang kaniyang amang si Zacarias ay napuspos ng
Banal na Espiritu at nagpahayag na nagsasabi, 68 “Purihin ang Panginoon, ang Diyos
ng Israel, sapagkat tumulong siya at tinubos ang kaniyang mga tao. 69 Itinaas niya
ang isang sungay ng kaligtasan para sa atin sa bahay ng kaniyang lingkod na si
David, mula sa kaapu-apuhan ng kaniyang lingkod na si David, 70 tulad ng sinabi
niya sa pamamagitan ng bibig ng kaniyang mga banal na propeta noong sinaunang
panahon. 71 Magdadala siya ng kaligtasan mula sa ating mga kaaway at mula sa
kamay ng lahat ng mga galit sa atin. 72 Gagawin niya ito upang ipakita ang habag
sa ating mga ama at upang alalahanin ang kaniyang banal na kasunduan, 73 ang
pangako na kaniyang sinalita kay Abraham na ating ama. 74 Siya ay nangako na
kaniyang tutuparin sa atin, upang tayo, bilang mga pinalaya mula sa kamay ng
lahat ng ating mga kaaway, ay makapaglingkod sa kaniya nang walang takot, 75 sa
kabanalan at katuwiran sa kaniyang harapan sa lahat ng ating panahon. 76 Oo, at
ikaw, anak, ay tatawaging propeta ng Kataas-taasan, sapagkat ikaw ay mauuna sa
Panginoon upang ihanda ang kaniyang mga daraanan, upang ihanda ang mga tao
sa kaniyang pagdating, 77 upang magbigay kaalaman ng kaligtasan sa kaniyang mga
tao sa pamamagitan ng kapatawaran ng kanilang mga kasalanan. 78 Mangyayari ito
dahil sa dakilang habag ng ating Diyos, dahil dito ay dumarating sa atin ang pagsikat
ng araw mula sa itaas, 79 upang magliwanag sa kanila na nakaupo sa kadiliman at
sa anino ng kamatayan. Gagawin niya ito upang gabayan ang ating mga paa sa daan
ng kapayapaan.” 80 Ngayon ang bata ay lumaki at naging malakas sa espiritu, at siya
ay nasa ilang hanggang sa kaniyang pagharap sa Israel.

2

1 Ngayon sa mga araw na iyon, nangyari na si Cesar Agustus ay naglabas ng isang
batas na nag-uutos na magkaroon ng sensus sa lahat ng tao na nabubuhay sa mundo.
2 Ito ang unang sensus na ginawa habang si Cirenio ang gobernador ng Syria. 3 Kaya
pumunta ang bawat isa sa kaniyang sariling bayan upang mailista para sa sensus.
4 Si Jose ay umalis din mula sa lungsod ng Nazaret sa Galilea at naglakbay papunta sa
Betlehem na bayan ng Judea na kilala bilang lungsod ni David, dahil siya ay kaapu-
apuhan mula sa pamilya ni David. 5 Pumunta siya doon upang magpalista kasama
si Maria na nakatakdang ikasal sa kaniya at kasalukuyang nagdadalang tao. 6 At
nangyari nang habang sila ay naroroon, dumating ang oras para ipanganak niya ang
kaniyang sanggol. 7 Siya ay nagsilang ng anak na lalaki, ang kaniyang panganay na
anak, at maayos niya itong binalot ng pirasong tela. Pagkatapos ay inilagay niya
ito sa sabsaban dahil wala nang bakanteng silid para sa kanila sa bahay-panuluyan.
8 Sa rehiyon ding iyon, may mga pastol na naninirahan sa parang at nagbabantay sa
kanilang mga kawan ng tupa sa gabi. 9 Biglang lumitaw sa kanila ang isang anghel ng
Panginoon, at ang kaluwalhatian ng Panginoon ay nagliwanag sa palibot nila at lubha

silang natakot. 10 Pagkatapos, sinabi ng anghel sa kanila, “Huwag kayong matakot,
sapagkat ako ay may dala sa inyong mabuting balita na magbibigay ng lubos na
kagalakan sa lahat ng tao. 11 Ngayong araw, isang tagapagligtas ang ipinanganak para
sa inyo sa lungsod ni David! Siya si Cristo ang Panginoon! 12 Ito ang palatandaan na
maibibigay sa inyo, matatagpuan ninyo ang isang sanggol na nababalot ng pirasong
tela na nakahiga sa isang sabsaban.” 13 Kasama ng anghel, biglang may malaking
bilang ng hukbong makalangit na nagpupuri sa Diyos, at sinasabi, 14 “Kaluwalhatian
sa Diyos sa kaitaasan, at nawa ay magkaroon ng kapayapaan dito sa lupa sa mga
tao na kaniyang kinalulugdan.” 15 At nangyari nang umalis ang mga anghel mula
sa kanila patungong langit, sinabi ng mga pastol sa bawat isa, “Tayo na pumunta
sa Betlehem, at tingnan ang bagay na ito na nangyari na ipinaalam ng Panginoon
sa atin”. 16 Sila ay nagmadaling pumunta doon at natagpuan sina Maria at Jose,
at nakita ang sanggol na nakahiga sa sabsaban. 17 Pagkatapos nilang makita ito,
ipinaalam nila sa mga tao kung ano ang sinabi sa kanila tungkol sa batang ito. 18 Lahat
ng nakarinig nito ay namangha sa sinabi sa kanila ng mga pastol. 19 Ngunit laging
iniisip ni Maria ang lahat ng bagay na kaniyang narinig, iniingatan ang mga ito sa
kaniyang puso. 20 Bumalik ang mga pastol na niluluwalhati at pinupuri ang Diyos sa
lahat ng kanilang narinig at nakita, tulad ng sinabi sa kanila. 21 Noong ikawalong
araw at siyang panahon para tuliin ang sanggol, pinangalanan nila siyang Jesus,
ang pangalan na ibinigay ng anghel bago pa siya ipinagbuntis. 22 Nang lumipas ang
nakatakdang bilang ng mga araw ng kanilang seremonya ng paglilinis, alinsunod
sa kautusan ni Moises, dinala siya ni Jose at Maria sa templo sa Jerusalem para
iharap siya sa Panginoon. 23 Sapagkat nasusulat sa kautusan ng Panginoon, “Ang
bawat anak na lalaki na nagbubukas sa sinapupunan ay tatawaging nakatalaga sa
Panginoon.” 24 Sila rin ay dumating upang mag-alay ng handog na alinsunod sa
sinabi sa kautusan ng Panginoon, “dalawang kalapati o dalawang inakay na batu-
bato.” 25 Masdan ito, may isang lalaki sa Jerusalem na ang pangalan ay Simeon. Ang
taong ito ay matuwid at may taos na pananalig. Siya ay naghihintay sa manga-aliw
ng Israel, at ang Banal na Espiritu ay nasa kaniya. 26 Ipinahayag sa kaniya ng Banal
na Espiritu na hindi siya mamamatay bago niya makita ang Cristo ng Panginoon.
27 Isang araw, siya ay pumunta sa templo sa pangunguna ng Banal na Espiritu.
Nang dinala ng mga magulang ang bata na si Jesus upang gawin para sa kaniya
ang nakaugaliang hinihingi ng kautusan, 28 tinanggap siya ni Simeon sa kaniyang
mga bisig, at nagpuri sa Diyos at sinabi, 29 “Ngayon ay hayaan mong pumanaw ang
iyong lingkod nang may kapayapaan, Panginoon, ayon sa iyong salita. 30 Sapagkat
nakita ng aking mga mata ang iyong pagliligtas 31 na iyong inihanda sa paningin ng
lahat ng tao. 32 Siya ay liwanag para sa paghahayag sa mga Gentil at kaluwalhatian
ng iyong mga taong Israel.” 33 Ang ama at ina ng bata ay namangha sa mga bagay
na sinabi tungkol sa kaniya. 34 Pagkatapos ay pinagpala sila ni Simeon at sinabi niya
kay Maria na ina ng bata, “Makinig kang mabuti! Ang batang ito ay nakatadhana
para sa pagbagsak at pagbangon ng maraming tao sa Israel at para sa tanda na
tututulan. 35 Gayundin, isang espada ang tatagos sa iyong sariling kaluluwa, upang
ang mga iniisip ng maraming puso ay maihayag. 36 Naroon din ang isang babaeng
propeta na ang pangalan ay Ana. Siya ay anak ni Fanuel na nagmula sa tribo ni Aser.
Napakatanda na niya. Siya ay namuhay kasama ng kaniyang asawa sa loob ng pitong
taon pagkatapos ng kaniyang pag-aasawa, 37 at pagkatapos ay balo ng walumpu't apat
na taon. Hindi siya kailanman umalis sa templo at patuloy siyang sumasamba sa
Diyos sa pamamagitan ng pag-aayuno at pananalangin, gabi at araw. 38 Sa oras ding
iyon, lumapit siya sa kanila at nagsimulang magpasalamat sa Diyos. Siya ay nagsalita
tungkol sa bata sa lahat ng naghihintay para sa katubusan ng Jerusalem. 39 Nang

matapos nila ang lahat ng dapat nilang gawin na naaayon sa kautusan ng Panginoon,
bumalik sila sa Galilea, sa kanilang sariling bayan na Nazaret. 40 Ang bata ay lumaki
at naging malakas, lumalawak sa karunungan at ang biyaya ng Diyos ay nasa kaniya.
41 Ang kaniyang mga magulang ay pumupunta sa Jerusalem taon-taon para sa Pista
ng Paskwa. 42 Nang siya ay labindalawang taong gulang, sila ay muling umakyat
para sa nakaugaliang panahon para sa pista. 43 Pagkatapos nilang manatili sa buong
bilang ng araw para sa pista, nagsimula na silang umuwi. Ngunit ang batang Jesus ay
nanatili sa Jerusalem at ito ay hindi alam ng kaniyang mga magulang. 44 Inakala nila
na siya ay nasa pangkat na kasama nilang naglalakbay, kaya sila ay nagpatuloy ng
isang araw sa paglalakbay. Pagkatapos ay nagsimula silang hanapin siya sa kanilang
mga kamag-anak at kaibigan. 45 Nang siya ay hindi nila matagpuan, bumalik sila sa
Jerusalem at sinimulang hanapin siya roon. 46 At nangyari nga na makalipas ang
tatlong araw, natagpuan nila siya sa loob ng templo na nakaupo sa gitna ng mga
guro, nakikinig sa kanila at nagtatanong sa kanila ng mga katanungan. 47 Lahat
ng nakarinig sa kaniya ay namangha sa kaniyang pang-unawa at sa kaniyang mga
kasagutan. 48 Nang siya ay nakita nila, nagulat sila. Sinabi sa kaniya ng kaniyang
ina, “Anak, bakit mo kami pinakitunguhan ng ganito? Makinig ka, ako at ang iyong
ama ay nag-aalala na naghahanap sa iyo.” 49 Sinabi niya sa kanila, “Bakit ninyo
ako hinahanap? Hindi ba ninyo alam na ako ay dapat na narito sa bahay ng aking
Ama?” 50 Ngunit hindi nila naintindihan ang ibig niyang sabihin sa mga salitang iyon.
51 Pagkatapos, siya ay sumama sa kanila pabalik sa kanilang tahanan sa Nazaret at
naging masunurin sa kanila. Iningatan ng kaniyang ina ang lahat ng bagay na ito sa
kaniyang puso. 52 At si Jesus ay patuloy na lumaki sa karunungan at pangangatawan
at lalong kinalugdan ng Diyos at ng mga tao.

3

1 Ngayon, sa ika-labinlimang taon na paghahari ni Tiberio Cesar, habang si Poncio
Pilato ay gobernador sa Judea, at si Herodes ang tetrarka sa Galilea, at ang kaniyang
kapatid na si Felipe ang tetrarka sa rehiyon ng Iturea at Traconite, at si Lisanias ang
tetrarka sa Abilinia, 2 at sa panahon na sina Anas at Caifas ang pinakapunong pari,
dumating ang salita ng Diyos ay kay Juan na anak ni Zacarias, sa ilang. 3 Siya ay
naglakbay sa buong rehiyon sa palibot ng ilog Jordan, nangangaral ng bautismo ng
pagsisisi para sa kapatawaran ng mga kasalanan. 4 Gaya ito ng nasusulat sa libro
ng mga salita ni propeta Isaias, “Ang tinig ng isang sumisigaw sa ilang, 'Ihanda
ang daraanan ng Panginoon, gawing tuwid ang kaniyang landas. 5 Ang bawat
lambak ay mapupunan, ang bawat bundok at burol ay gagawing patag, ang mga
likong daan ay magiging tuwid, at ang mga daang baku-bako ay gagawing maayos.
6 Ang lahat ng tao ay makikita ang pagliligtas ng Diyos.” 7 Kaya sinabi ni Juan sa
napakaraming bilang ng tao na dumarating upang magpabautismo sa kaniya, “Kayo
na mga anak ng mga makamandag na ahas, sino ang nagbabala sa inyo na tumakas
sa poot na paparating?” 8 Mamunga kayo ng karapat-dapat sa pagsisisi, at huwag
ninyong simulan na sabihin sa inyong mga sarili, 'Mayroon tayong Abraham bilang
ama natin,' dahil sinasabi ko sa inyo na ang Diyos ay may kakayahang lumikha ng
mga anak para kay Abraham kahit pa mula sa mga batong ito. 9 Ang palakol ay
nailagay na sa ugat ng mga puno. Kaya ang bawat puno na hindi namumunga nang
mabuti ay puputulin at itatapon sa apoy.” 10 At ang maraming tao ay nagtanong sa
kaniya, nagsasabi “Ano ang dapat naming gawin?” 11 Siya ay sumagot at sinabi sa
kanila, “Kung ang isang tao ay may dalawang tunika, dapat niyang ibigay ang isa sa
sinumang wala nito at sinuman ang may pagkain ay ganoon din ang dapat gawin.”
12 At may ilang mga maniningil ng buwis ang dumating upang mabautismuhan, at

sinabi nila sa kaniya, “Guro, ano ang dapat naming gawin?” 13 Sinabi niya sa kanila,
“Huwag kayong maningil nang higit sa dapat ninyong sinisingil.” 14 May ilang mga
kawal rin ang nagtanong sa kaniya, nagsasabi, “At paano naman kami? Ano ang
dapat naming gawin?” Sinabi niya sa kanila. “Huwag kayong kumuha ng salapi
kanino man nang sapilitan, at huwag ninyong paratangan ang sinuman ng hindi
totoo. Masiyahan kayo sa inyong mga sahod.” 15 Ngayon, habang ang mga tao ay
sabik na naghihintay na dumating si Cristo, nagtataka ang bawat isa sa kanilang mga
puso kung si Juan mismo ang Cristo. 16 Sinagot sila ni Juan na nagsabi sa kanilang
lahat, “Para sa akin, binabautismuhan ko kayo ng tubig, ngunit may isang paparating
na mas higit na makapangyarihan kaysa sa akin, at hindi ako karapat-dapat na
magkalag man lang ng tali ng kaniyang mgapnyapaks. Siya ang magbabautismo sa
inyo ng Banal na Espiritu at ng apoy. 17 Ang kaniyang kalaykay ay hawak niya sa
kaniyang kamay upang linisin nang mabuti ang kaniyang giikan at upang tipunin
ang trigo sa kaniyang kamalig. Ngunit susunugin niya ang dayami sa apoy na hindi
mamamatay kailanman.” 18 Sa pamamagitan ng iba pang madaming panghihikayat,
ipinangaral niya ang magandang balita sa mga tao. 19 Sinaway din ni Juan si Herodes
na tetrarka, dahil pinakasalan niya ang asawa ng kaniyang kapatid na lalaki, na
si Herodias, at sa lahat ng iba pang kasamaan na ginawa ni Herodes. 20 Ngunit
gumawa pa ng napakasamang bagay si Herodes. Ipinakulong niya sa bilangguan
si Juan. 21 At nangyari ngang habang ang lahat ng tao ay binabautismuhan, si Jesus
ay nabautismuhan din. Habang siya ay nananalangin, ang kalangitan ay bumukas.
22 Ang Banal na Espiritu ay bumaba sa kaniya na may anyo na gaya ng kalapati,
habang may isang tinig ang nanggaling sa langit, “Ikaw ang aking minamahal na
Anak. Lubos akong nalulugod sa Iyo.” 23 Ngayon si Jesus mismo, nang siya ay
nagsimulang magturo, ay nasa edad na tatlumpung taon. Siya ang anak na lalaki
(ayon sa pagpapalagay ng mga tao) ni Jose na anak ni Eli 24 na anak ni Matat na anak
ni Levi na anak ni Melqui na anak ni Janai na anak ni Jose 25 na anak ni Matatias na
anak ni Amos na anak ni Nahum na anak ni Esli na anak ni Nagai 26 na anak ni Maat
na anak ni Matatias na anak ni Semei na anak ni Josec na anak ni Joda 27 na anak
ni Joanan na anak ni Resa na anak ni Zerubabel na anak ni Salatiel na anak ni Neri
28 na anak ni Melqui na anak ni Adi na anak ni Cosam na anak ni Elmadam na anak
ni Er 29 na anak ni Josue na anak ni Eliezer na anak ni Jorim na anak ni Matat na
anak ni Levi 30 na anak ni Simeon na anak ni Juda na anak ni Jose na anak ni Jonam
na anak ni Eliaquim 31 na anak ni Melea na anak ni Menna na anak ni Matata na
anak ni Natan na anak ni David 32 na anak ni Jesse na anak ni Obed na anak ni Boaz,
na anak ni Salmon na anak ni Naason 33 na anak ni Aminadab na anak ni Admin na
anak ni Arni na anak ni Esrom na anak ni Farez na anak ni Juda 34 na anak ni Jacob
na anak ni Isaac na anak ni Abraham na anak ni Terah na anak ni Nahor 35 na anak
ni Serug na anak ni Reu na anak ni Peleg na anak ni Eber na anak ni Sala, 36 na anak
ni Cainan na anak ni Arfaxad na anak ni Shem na anak ni Noe na anak ni Lamec
na anak ni Metusalem na anak ni Enoc 37 na anak ni Jared na anak ni Mahalaleel na
anak ni Kenan 38 na anak ni Enos na anak ni Set na anak ni Adan na anak ng Diyos.

4

1 Nang si Jesus ay na puspos ng Banal na Espiritu, bumalik siya mula sa ilog Jordan
at pinangunahan ng Espiritu sa ilang 2 sa loob ng apatnapung araw at siya ay tinukso
ng diyablo. Sa mga araw na iyon, hindi siya kumain ng anuman at sa huling mga
araw siya ay nagutom. 3 Sinabi ng diyablo sa kaniya, “Kung ikaw ang Anak ng Diyos,
utusan mo ang batong ito na maging tinapay.” 4 Sinagot siya ni Jesus, “Nasusulat,
'Hindi lang sa tinapay nabubuhay ang tao.”' 5 At dinala siya ng diyablo sa mataas

na lugar, at ipinakita sa kaniya ang lahat ng mga kaharian ng mundo nang ilang
sandali. 6 Sinabi ng diyablo sa kaniya, “Bibigyan kita ng kapangyarihang mamuno
sa lahat ng mga kahariang ito, pati na ang kanilang kadakilaan. Kaya kong gawin
ito dahil ibinigay ang mga ito sa akin upang pamunuan, at maaari ko itong ibigay sa
sinumang gustuhin ko. 7 Kaya kung ikaw ay yuyuko at sasamba sa akin, ang lahat
ng ito ay mapapasaiyo.” 8 Ngunit sumagot si Jesus at sinabi sa kaniya, “Nasusulat,
'Dapat mong sambahin ang Panginoon mong Diyos, at siya lang ang dapat mong
paglingkuran.”' 9 Pagkatapos dinala ng diyablo si Jesus sa Jerusalem at inilagay siya
sa pinakamataas na bahagi ng templo, at sinabi sa kaniya, “Kung ikaw ang Anak ng
Diyos, magpatihulog ka mula dito, 10 Sapagkat nasusulat, 'Uutusan niya ang kaniyang
mga anghel upang alagaan ka at ingatan ka,' 11 at, 'Iaangat ka nila sa kanilang mga
kamay, upang hindi tumama ang iyong paa sa bato '.” 12 Sumagot si Jesus na sinabi
sa kaniya, “Nasasabi, 'Hindi mo dapat subukin ang Panginoon mong Diyos.”' 13 Nang
matapos tuksuhin ng diyablo si Jesus, umalis siya at iniwanan siya hanggang sa
ibang pagkakataon. 14 Pagkatapos, bumalik si Jesus sa Galilea as kapangyarihan
ng Espiritu, at kumalat ang balita tungkol sa kaniya sa buong paligid ng rehiyon.
15 Nagturo siya sa kanilang mga sinagoga, at ang bawat isa ay nagpuri sa kaniya.
16 Isang araw, siya ay pumunta sa Nazaret, ang lungsod na kung saan siya pinalaki.
Sa kaniyang nakagawian, pumasok siya sa sinagoga sa Araw ng Pamamahinga, at
tumayo upang basahin ang kasulatan. 17 Ang balumbon ni propeta Isaias ay iniabot sa
kaniya, kaya binuksan niya ang balumbon at nakita ang bahagi kung saan nakasulat,
18 “Ang Espiritu ng Panginoon ay nasa akin, dahil itinalaga niya ako upang ipangaral
ang magandang balita sa mga mahihirap. Isinugo niya ako upang ipahayag ang
kalayaan sa mga bihag, at manumbalik ang paningin ng mga bulag, upang palayain
ang mga inaapi, 19 ipahayag ang pinagpalang panahon ng Panginoon.” 20 Pagkatapos
ay inirolyo niya ang kasulatang binalumbon, ibinalik sa tagapangasiwa ng sinagoga,
at umupo. Ang mga mata ng lahat ng tao sa sinagoga ay nakatuon sa kaniya. 21 Siya
ay nagsimulang magsalita sa kanila, “Ngayon itong kasulatan ay natupad sa inyong
pandinig.” 22 Bawat isa sa kanila ay nasaksihan ang lahat ng kaniyang mga sinabi at
lahat sila ay namangha sa mga mapagpalang salitang lumalabas sa kaniyang bibig.
Sinasabi nila, “Ito ay anak lamang ni Jose, hindi ba?” 23 Sinabi ni Jesus sa kanila,
“Tinitiyak kong sasabihin ninyo ang kawikaang ito sa akin, 'Manggagamot, gamutin
mo ang iyong sarili. Anuman ang aming narinig na ginawa mo sa Capernaum, gawin
mo din dito sa iyong bayang kinalakihan.”' 24 Sinabi din niya, “Tapat kong sinasabi
sa inyo, walang propeta ang tinanggap sa sarili niyang bayan. 25 Ngunit sinasabi ko
sa inyo ang katotohanan na maraming mga balo sa Israel sa panahon ni Elias, noong
sumara ang kalangitan na walang ulan sa loob ng tatlo at kalahating mga taon, noong
nagkaroon ng matinding taggutom sa lahat ng kalupaan. 26 Ngunit hindi ipinadala
si Elias sa kahit sinuman sa kanila, ngunit sa isang balo lamang na naninirahan sa
Sarepta na malapit sa lungsod ng Sidon. 27 Mayroon ding maraming mga ketongin
sa Israel sa panahon ni propeta Eliseo, ngunit wala sa kanila ang gumaling maliban
kay Naaman na taga-Siria.” 28 Lahat ng tao sa sinagoga ay napuno ng matinding galit
nang marinig nila ang mga bagay na ito. 29 Tumayo sila at ipinagtabuyan siya paalis
ng lungsod, at dinala siya sa gilid ng burol kung saan itinayo ang kanilang lungsod,
upang siya ay maari nilang ihulog sa bangin. 30 Ngunit siya ay lumakad palusot sa
kanilang kalagitnaan at siya ay umalis. 31 At siya ay bumaba patungong Capernaum,
isang lungsod ng Galilea. Sa isang Araw ng Pamamahinga siya ay nagturo sa mga
tao sa sinagoga. 32 Sila ay namangha sa kaniyang itinuturo, dahil nagsalita siya nang
may kapangyarihan. 33 Ngayon, sa sinagoga sa araw na iyon may isang tao na may
espiritu ng maruming demonyo, at siya ay sumigaw nang may malakas na tinig,

34 “Ano ang nais mong gawin sa amin, Jesus na taga-Nazaret? Ikaw ba ay pumarito
para kami ay puksain? Alam ko kung sino ka! Ikaw ang Banal ng Diyos!” 35 Sinaway
ni Jesus ang demonyo, na nagsasabi, “Manahimik ka at lumabas ka sa kaniya!” Nang
naihagis ng demonyo ang lalaki sa kalagitnaan nila, siya ay lumabas mula sa kaniya
na walang nangyaring masama sa lalaki. 36 Lahat ng tao ay lubhang namangha, at
sila ay patuloy na nag-uusap sa isa't isa sa nangyari. Sinabi nila, “Anong uri ang
mga salitang ito? Inutusan niya ang mga maruruming espiritu na may kakayahan at
kapangyarihan at sila ay lumabas.” 37 Kaya nagsimulang kumalat ang balita tungkol
sa kaniya sa bawat bahagi ng nakapaligid na rehiyon. 38 Pagkatapos, umalis si
Jesus sa sinagoga at pumunta sa bahay ni Simon. Ngayon, ang biyenan ni Simon
ay nahihirapan dahil sa mataas na lagnat, at sila ay nakiusap para sa kaniya. 39 Kaya
tumayo siya malapit sa kaniya at sinaway ang kaniyang lagnat, at umalis ito. Agad
siyang tumayo at nagsimulang maglingkod sa kanila. 40 Nang palubog na ang araw,
dinala ng mga tao kay Jesus ang bawat may sakit at may iba't ibang karamdaman.
Ipinatong niya ang kaniyang kamay sa bawat isa sa kanila at sila ay gumaling. 41 May
mga demonyo din na lumabas mula sa kanila, sumusigaw at nagsasabi, “Ikaw ang
Anak ng Diyos!” Sinaway ni Jesus ang mga demonyo at hindi niya sila pinayagang
magsalita, dahil alam nila na siya ang Cristo. 42 Nang dumating ang dapit-umaga,
pumunta siya sa isang tahimik na lugar. Maraming mga tao ang naghahanap sa
kaniya at pumunta kung saang lugar siya naroon. Sinubukan nila na pigilan siya
sa pag-alis sa kanila. 43 Ngunit sinabi niya sa kanila, “Dapat ko ring ipangaral ang
magandang balita tungkol sa kaharian ng Diyos sa marami pang lungsod, dahil ito
ang dahilan kung bakit ako ipinadala dito.” 44 At siya ay nagpatuloy na nangaral sa
mga sinagoga sa buong Judea.

5

1 Ngayon nangyari na habang nagsisiksikan ang maraming tao sa palibot ni Jesus
at nakikinig sila sa salita ng Diyos, si Jesus ay nakatayo sa tabi ng lawa ng Genesaret.
2 Nakakita siya ng dalawang bangka na nakapagilid sa pampang ng lawa. Nakababa
na ang mga mangingisda mula dito at naglilinis sila ng kanilang mga lambat.
3 Sumakay si Jesus sa isa sa mga bangka, na pagmamay-ari ni Simon at hiniling niya
sa kaniya na dalhin niya ito sa tubig na hindi kalayuan sa dalampasigan. Pagkatapos
ay umupo siya at nagturo sa mga tao habang nasa bangka. 4 Nang matapos na
siyang magsalita, sinabi niya kay Simon, “Dalhin mo ang bangka sa mas malalim
na tubig at ibaba ang inyong mga lambat para manghuli”. 5 Sumagot si Simon at
sinabi, “Panginoon, magdamag kaming nangisda ngunit wala kaming nahuli, ngunit
sa iyong salita, ibababa ko ang mga lambat.” 6 Nang ginawa nila ito, nakahuli
sila ng napakaraming bilang ng isda, at ang kanilang mga lambat ay nagsimulang
mapunit. 7 Kaya't kumaway sila kanilang kasamahan sa kabilang bangka upang
puntahan at tulungan sila. Dumating sila at napuno ang dalawang bangka, kaya't sila
ay nagsimulang lumubog. 8 Ngunit nang makita ito ni Simon Pedro, siya ay lumuhod
sa paanan ni Jesus, na nagsasabi, “Lumayo ka sa akin, Panginoon, sapagkat ako ay
taong makasalanan.” 9 Sapagkat siya ay namangha at ang lahat din na kaniyang
mga kasama, sa dami ng isdang kanilang nahuli. 10 Kasama dito sina Santiago at
Juan na mga anak ni Zebedeo, na mga kasama ni Simon. At sinabi ni Jesus kay
Simon, “Huwag kang matakot, sapagkat mula ngayon, mangingisda ka na ng tao.”
11 Nang madala nila sa dalampasigan ang kanilang mga bangka, iniwan nila ang
lahat at sumunod sa kaniya. 12 At nangyari nga na habang siya ay nasa isa sa mga
lungsod, isang taong puno ng ketong ang naroon. Nang makita niya si Jesus, siya ay
nagpatirapa at nagmakaawa sa kaniya, na nagsabi, “Panginoon, kung iyong nanaisin,

ako ay maaari mong linisin.” 13 Pagkatapos, inabot ni Jesus ang kaniyang kamay at
hinawakan siya, na sinasabi, “Nais ko. Maging malinis ka.” At agad nawala ang
kaniyang ketong. 14 Siya ay pinagbilinan niya na huwag ipagsabi kahit kanino, sa
halip, sinabi sa kaniya, “Pumunta ka sa iyong pupuntahan, at magpakita ka sa mga
pari at mag-alay ka ng handog para sa iyong ikalilinis, batay sa mga kautusan ni
Moises, bilang pagpapatotoo sa kanila.” 15 Ngunit ang balita tungkol sa kaniya ay
lalong kumalat, at maraming mga tao ang dumating upang pakinggan siyang magturo
at upang mapagaling sa kanilang mga sakit. 16 Ngunit siya ay madalas pumunta sa
mga lugar na ilang at nanalangin. 17 At nangyari nga sa isa sa mga araw na iyon
na siya ay nagtuturo, at mayroong mga Pariseo at mga tagapagturo ng kautusan ang
nakaupo roon na nagmula pa sa mga iba't-ibang lugar sa mga rehiyon ng Galilea at
Judea, at mula rin sa lungsod ng Jerusalem. Ang kapangyarihan ng Panginoon ay nasa
kaniya upang magpagaling. 18 Ngayon ay may mga lalaking dumating, binubuhat ang
isang paralitikong lalaki na nakalagay sa higaan, at sila ay naghanap ng paraan upang
maipasok siya at mailagay sa harapan ni Jesus. 19 Hindi sila makahanap ng paraan
upang siya ay maipasok dahil sa dami ng tao, kaya sila ay umakyat sa bubungan
ng bahay at ibinaba nila ang lalaking nasa higaan sa kalagitnaan ng mga tao, sa
mismong harapan ni Jesus. 20 Pagkakita niya sa kanilang pananampalataya, sinabi
ni Jesus, “Lalaki, pinatawad ka na sa iyong mga kasalanan.” 21 Ang mga eskriba at
ang mga Pariseo ay nagsimulang magtanong tungkol dito, na sinasabi, “Sino itong
nagsasalita ng kalapastanganan sa Diyos?” Sino ang nagpapatawad ng kasalanan,
hindi ba't ang Diyos lamang?” 22 Ngunit si Jesus, na nalalaman ang kanilang mga
iniisip, sumagot at sinabi sa kanila, “Bakit ninyo ito inuusisa sa inyong mga puso?
23 Alin ang mas madaling sabihin, 'Napatawad ka na ng iyong mga kasalanan' o ang
sabihing 'Tumayo ka at maglakad?.' 24 Ngunit upang malaman ninyo na ang Anak
ng Tao ay may kapangyarihan sa mundo upang magpatawad ng mga kasalanan,
sinasabi ko sa iyo, 'Tumayo ka, buhatin mo ang iyong higaan at pumunta ka sa iyong
bahay.'” 25 Agad siyang tumayo sa kanilang harapan at binuhat ang kaniyang higaan;
pagkatapos ay bumalik siya sa kaniyang bahay, na niluluwalhati ang Diyos. 26 Ang
lahat ay namangha at niluwalhati nila ang Diyos. Sila ay napuno ng takot na sinasabi,
“Nakakita tayo ng mga hindi pangkaraniwang bagay sa araw na ito.” 27 Pagkatapos
mangyari ang mga bagay na ito, si Jesus ay umalis doon at nakita ang isang maniningil
ng buwis na nagngangalang Levi, na nakaupo sa lugar kung saan siya nangongolekta
ng buwis. Sinabi niya sa kaniya, “Sumunod ka sa akin.” 28 Kaya't iniwan ni Levi
ang lahat, tumayo, at sumunod sa kaniya. 29 Pagkatapos ay naghanda si Levi sa
kaniyang bahay ng malaking handaan para kay Jesus, at maraming mga maniningil
ng buwis ang nandoon, at iba pang mga taong nakasandal sa mesa ang kumakain
kasama nila. 30 Ngunit ang mga Pariseo at kanilang mga eskriba ay nagreklamo sa
kaniyang mga alagad, na nagsasabi, “Bakit kayo kumakain at umiinom kasama ang
mga naniningil ng buwis at iba pang mga taong makasalanan?” 31 Sumagot si Jesus sa
kanila, “Ang mga taong malulusog ay hindi nangangailangan ng manggagamot, ang
mga taong may sakit lamang ang nangangailangan nito. 32 Hindi ako dumating upang
tawagin sa pagsisisi ang mga taong matuwid, kundi tawagin sa pagsisisi ang mga
taong makasalanan.” 33 Sinabi nila sa kaniya, “Ang mga alagad ni Juan ay madalas
nag-aayuno at nananalangin, gayundin ang mga alagad ng mga Pariseo. Ngunit ang
iyong mga alagad ay kumakain at umiinom.” 34 Sinabi ni Jesus sa kanila, “Mayroon
bang mag-uutos sa mga panauhin ng kasal na mag-ayuno habang kapiling pa nila
ang lalaking ikakasal? 35 Subalit darating ang mga araw na aalisin mula sa kanila
ang lalaking ikakasal, at sa mga araw na iyon sila ay mag-aayuno.” 36 Pagkatapos
ay nagbahagi din si Jesus ng isang talinghaga sa kanila, “Walang tao ang gugupit ng

kapirasong tela mula sa bagong damit upang tagpiin ang lumang damit. Kung ganyan
ang gagawin niya, mapupunit niya ang bagong damit, at ang kapirasong tela mula sa
bagong damit ay hindi babagay sa tela ng lumang damit. 37 Gayundin naman, walang
tao ang naglalagay ng bagong alak sa lumang sisidlang balat. Kapag ginawa niya ito,
puputukin ng bagong alak ang mga sisidlang balat, at matatapon ang mga alak, at
ang mga sisidlan ay masisira. 38 Ngunit ang mga bagong alak ay marapat na ilagay
sa bagong sisidlang balat. 39 Walang tao na pagkatapos uminom ng lumang alak, ay
maghahangad na uminom ng bagong alak, dahil sasabihin niya, 'Ang luma ay mas
mabuti.'"

6

1 Ngayon ay nangyari na sa Araw ng Pamamahinga, si Jesus ay naglalakad sa
triguhan at ang kaniyang mga alagad ay nangunguha ng mga uhay, ang mga ito
ay kinikiskis sa kanilang mga palad at kinakain ang mga butil. 2 Ngunit sinabi ng
ibang mga Pariseo, "Bakit kayo gumagawa ng isang bagay na labag sa kautusan na
gawin sa Araw ng Pamamahinga?" 3 Sumagot si Jesus sa kanila na sinabi, "Hindi
man lamang ba ninyo nabasa ang tungkol sa ginawa ni David nang siya ay magutom,
siya at ang kaniyang mga kasamang kalalakihan? 4 Pumasok siya sa bahay ng Diyos,
at kinuha ang tinapay na handog at kumain ng ilan sa mga ito, at ibinigay din ang
ilan sa kaniyang mga kasamang kalalakihan para kainin, kahit na ayon sa batas mga
pari lamang ang pwedeng kumain." 5 Pagkatapos ay sinabi niya sa kanila, "Ang
Anak ng Tao ay Panginoon ng Araw ng Pamamahinga." 6 Nangyari sa ibang Araw
ng Pamamahinga na siya ay pumunta sa sinagoga at nagturo sa mga tao doon. Isang
tao ang naroon na tuyot ang kanang kamay. 7 Ang mga eskriba at mga Pariseo ay
nagmamanman sa kaniya upang makita kung si Jesus ay magpapagaling sa Araw ng
Pamamahinga, upang sila ay makahanap ng dahilan upang siya ay paratangan na
gumagawa ng masama. 8 Ngunit alam niya kung ano ang kanilang iniisip at sinabi
niya sa tao na may tuyot na kamay, "Tumayo ka, at pumunta ka dito sa gitna ng lahat."
Kung kaya't ang tao ay tumayo at pumaroon. 9 Sinabi ni Jesus sa kanila, "Itinatanong
ko sa inyo, naaayon ba sa batas ang gumawa ng mabuti o gumawa ng masama sa
Araw ng Pamamahinga, ang magligtas ng buhay o sirain ito?" 10 Pagkatapos ay
tumingin siya sa kanilang lahat at sinabi sa lalaki, "Iunat mo ang iyong kamay."
Ginawa nga niya at ang kaniyang kamay ay nanumbalik sa dati. 11 Ngunit sila ay
napuno ng galit, at sila ay nag-usap-usap kung ano ang maari nilang gawin kay Jesus.
12 Nangyari sa mga araw na iyon na siya ay pumunta sa bundok upang manalangin.
Siya ay patuloy na nanalangin sa Diyos ng buong gabi. 13 Kinaumagahan, tinawag
niya ang kaniyang mga alagad at pumili siya sa kanila ng labindalawa, na tinawag
din niyang "mga apostol." 14 Ang pangalan ng mga apostol ay sina Simon (na kaniya
ring pinangalanang Pedro) at ang kaniyang kapatid na si Andres, Santiago, Juan,
Felipe, Bartolome, 15 Mateo, Tomas, Santiago na anak ni Alfeo, Simon na tinawag na
Masigasig, 16 Judas na anak ni Santiago at Judas Iscariote na siyang naging taksil.
17 Pagkatapos, si Jesus ay bumaba mula sa bundok kasama sila at tumayo sa patag
na lugar. Naroon ang napakaraming bilang ng kaniyang mga alagad, ganoon din
ang malaking bilang ng tao na mula sa Judea at Jerusalem at mula sa dalampasigan
ng Tiro at Sidon. 18 Sila ay dumating upang makinig sa kaniya at para gumaling
sa kanilang mga karamdaman. Ang mga taong binabagabag ng mga maruming
espiritu ay pinagaling din. 19 Ang lahat ng napakaraming tao ay sinusubakan
siyang hipuin dahil ang kapangyarihang magpagaling ay lumalabas mula sa kaniya,
at pinagaling niya silang lahat. 20 Pagkatapos ay tumingin siya sa kaniyang mga
alagad at sinabi, "Pinagpala kayong mga mahihirap sapagkat sa inyo ang kaharian

ng Diyos. 21 Pinagpala kayo na nagugutom ngayon, sapagkat kayo ay mapupuno.
Pinagpala kayo na tumatangis ngayon sapagkat kayo ay tatawa. 22 Pinagpala kayo
kung kayo ay kinamumuhian ng mga tao at kung kayo ay ihinihiwalay at itinuturing
ang inyong pangalan na masama alang-alang sa Anak ng Tao. 23 Magalak sa araw
na iyon at tumalon sa galak sapagkat tiyak na kayo ay may dakilang gantimpala
sa langit, sapagkat ang kanilang mga ninuno ay pinakitunguhan ang mga propeta
sa ganoon ding paraan. 24 Ngunit aba kayo na mayayaman! Sapagkat natanggap
na ninyo ang inyong ginhawa. 25 Aba kayo na busog ngayon! Sapagkat kayo ay
magugutom. Aba kayo na tumatawa ngayon! Sapagkat kayo ay magdadalamhati
at tatangis. 26 Aba kayo kung ang lahat ng tao ay nagsasabi ng mabuti tungkol sa
inyo! Sapagkat pinakisamahan ng kanilang mga ninuno ang mga bulaang propeta
sa ganoon ding paraan. 27 Ngunit sinasabi ko sa inyo na nakikinig, mahalin ninyo
ang inyong mga kaaway at gumawa kayo ng mabuti sa mga namumuhi sa inyo.
28 Pagpalain ninyo ang mga sumusumpa sa inyo at ipanalangin ang mga umaapi
sa inyo. 29 Sa sumasampal sa iyong pisngi, ialok mo rin sa kaniya ang kabila. Kung
may kumuha ng iyong panlabas na damit, huwag mong ipagkait pati na ang iyong
panloob na tunika. 30 Magbigay sa lahat ng humihingi sa iyo. Kung may kumuha
ng isang bagay na pag-aari mo, huwag mong hingiin sa kaniya na ibalik ito sa
iyo. 31 Kung anuman ang nais ninyong gawin ng mga tao sa inyo, ganoon din ang
dapat ninyong gawin sa kanila. 32 Kung ang minamahal lamang ninyo ay ang mga
taong nagmamahal sa inyo, anong kapurihan iyon sa inyo? Sapagkat kahit ang mga
makasalan ay minamahal din ang mga nagmamahal sa kanila. 33 Kung sa mga taong
gumawa sa inyo ng mabuti lamang kayo gumagawa ng mabuti, anong kapurihan
iyon sa inyo? Sapagkat kahit ang mga makasalanan ay ganoon din ang ginagawa.
34 Kung ang inyong pinapahiraman lamang ay ang mga tao na inaasahan ninyong
magbibigay ng mga ito pabalik sa inyo, anong kapurihan iyon sa inyo? Kahit ang mga
makasalanan ay nagpapahiram sa mga makasalanan at umaasang iyon ding halaga
ang muling matatanggap. 35 Ngunit mahalin ninyo ang inyong kaaway at gawin ang
mabuti sa kanila. Pahiramin ninyo sila na hindi kailanman nag-aalala kung may
babalik pa sa inyo at ang inyong gantimpala ay magiging dakila. Kayo ay magiging
mga anak ng Kataas-taasan, sapagkat siya mismo ay mabuti sa mga taong hindi
marunong magpasalamat at masasama. 36 Maging maawain, gaya ng inyong Ama
na maawain. 37 Huwag humatol at hindi kayo hahatulan. Huwag magparusa at hindi
kayo parurusahan. Patawarin ninyo ang iba at kayo ay patatawarin. 38 Magbigay sa
iba at ito ay maibibigay sa inyo. Labis-labis na halaga—siksik, liglig at umaapaw—
ang ibubuhos sa inyong kandungan. Sapagkat kung anumang batayan ng panukat
ang inyong ginamit sa pagsukat, iyon din ang gagamiting batayan ng panukat para
sa iyo." 39 At sinabi rin niya sa kanila ang isang talinghaga. "Maaari bang gabayan
ng isang bulag ang kapwa bulag? Kung gagawin niya ito, kapwa sila mahuhulog sa
hukay, hindi ba? 40 Ang isang alagad ay hindi higit kaysa sa kaniyang guro, ngunit
ang bawat isa na ganap na sinanay ay magiging kagaya ng kaniyang guro. 41 At bakit
mo tinitingnan ang maliit na piraso ng dayami sa mata ng iyong kapatid ngunit hindi
mo napapansin ang troso sa iyong sariling mata? 42 Paano mo masasabi sa iyong
kapatid, 'Kapatid, hayaan mong tanggalin ko ang maliit na dayami na nasa iyong
mata,' kung ikaw mismo ay hindi nakikita ang troso sa iyong sariling mata? Ikaw na
mapagkunwari! Tanggalin mo muna ang troso sa iyong mata, at nang sa gayon ay
malinaw kang makakakita para alisin ang piraso ng dayami sa mata ng iyong kapatid.
43 Sapagkat walang mabuting puno ang namumunga ng bulok na bunga, ni walang
bulok na puno ang namumunga ng mabuting bunga. 44 Sapagkat ang bawat puno ay
nakikilala sa uri ng kaniyang bunga. Sapagkat ang mga tao ay hindi umaani ng igos

sa matinik na damo, ni hindi sila umaani ng ubas sa matinik na baging. [45] Inilalabas
ng mabuting tao ang kabutihan na nagmumula sa kayamanan ng kaniyang puso, at
inilalabas ng masamang tao ang masama mula sa masamang kayamanan ng kaniyang
puso. Sapagkat mula sa kasaganaan ng kaniyang puso, nagsasalita ang kaniyang
bibig. [46] Bakit mo ako tinatatawag na, 'Panginoon, Panginoon,' ngunit hindi mo
sinusunod ang mga bagay na sinasabi ko? [47] Ang bawat tao na lumalapit sa akin
at nakikinig ng aking mga salita at sinusunod ang mga ito, sasabihin ko sa inyo kung
ano ang kaniyang katulad. [48] Siya ay tulad ng isang tao na nagtatayo ng bahay, na
humukay nang malalim sa lupa at itinayo ang pundasyon ng bahay sa matatag na
bato. Nang dumating ang baha, umagos ang malakas na tubig sa bahay ngunit hindi
nito kayang yanigin dahil ito ay itinayo nang mahusay. [49] Ngunit ang tao na nakikinig
sa aking mga salita at hindi ito sinusunod, siya ay tulad ng isang tao na nagtayo ng
bahay sa ibabaw ng lupa na walang pundasyon. Nang umagos ang malakas na tubig
sa bahay, agad-agad itong gumuho at ganap ang pagkasira ng bahay na iyon.

7

[1] Pagkatapos ng lahat ng mga bagay na sinabi ni Jesus sa mga taong nakikinig,
pumunta siya sa Capernaum. [2] Isang alipin ng senturion, na mahalaga sa kaniya ang
may malubhang sakit at nasa bingit na ng kamatayan. [3] Ngunit nang mabalitaan
ang tungkol kay Jesus, nagsugo ang senturion sa kaniya ng mga nakatatanda ng mga
Judio upang pakiusapan siya na pumunta at iligtas sa kamatayan ang kaniyang alipin.
[4] Nang malapit na sila kay Jesus, taimtim silang nakiusap sa kaniya, na nagsasabi,
“Karapat-dapat na gawin mo ito sa kaniya, [5] dahil mahal niya ang aming bansa, at isa
siya sa nagtayo ng sinagoga para sa amin.” [6] Kaya si Jesus ay nagpatuloy sa kaniyang
lakad kasama nila. Ngunit nang malapit na siya sa bahay, ang senturion ay nagpadala
ng mga kaibigan para sabihin sa kaniya, “Panginoon, huwag na kayong mag-abala,
dahil hindi ako karapat-dapat na puntahan sa aking tahanan. [7] Sa dahilang ito, hindi
ko rin inisip na karapat-dapat ako na humarap man lamang sa iyo, magbigay lang
kayo ng salita at gagaling na ang aking alipin. [8] Sapagkat ako rin ay isang tao na
itinalaga sa ilalim ng isang may kapangyarihan at may mga kawal sa ilalim ko.
Kapag sinabi ko sa isa, 'Pumunta ka,' pupunta siya roon, at sa isa naman, 'Halika,' at
lumalapit siya, at sa aking alipin, 'Gawin mo ito,' ginagawa niya ito.'' [9] Nang marinig
ito ni Jesus, siya ay namangha sa kaniya, at habang humarap sa mga maraming taong
sumusunod sa kaniya, sinabi niya, “Sinasabi ko sa inyo, hindi pa ako nakakita ng
may ganitong kalaking pananampalataya kahit na sa Israel.” [10] Pagkatapos, bumalik
sa bahay ang mga isinugo at natagpuang magaling na ang alipin. [11] Ilang panahon
pagkatapos nito, nangyari na si Jesus ay naglakbay sa lungsod na tinatawag na Nain.
Ang kaniyang mga alagad ay sumama sa kaniya kasama ang maraming mga tao.
[12] Nang palapit na siya sa tarangkahan papasok ng lungsod, masdan ito, isang taong
patay ang dinadala palabas, ang kaisa-isang anak ng kaniyang ina. Siya ay isang
balo, at kasama niya ang isang malaking grupo ng mga tao na galing sa lungsod.
[13] Pagkakita sa kaniya, ang Panginoon ay labis na nahahabag sa kaniya at sinabi sa
kaniya, “Huwag kang umiyak.” [14] Pagkatapos lumapit siya at hinipo ang kinalalagyan
ng bangkay, at ang mga nagdadala ay napatigil. Sinabi niya, “Binata, sinasabi ko sa
iyo, bumangon ka.” [15] Ang taong patay ay bumangon at nagsimulang magsalita. At
ibinigay siya ni Jesus sa kaniyang ina. [16] At silang lahat ay nadaig ng takot. Nagpatuloy
silang nagpuri sa Diyos, na nagsasabi, “Isang dakilang propeta ang nakasama natin”
at “Tiningnan ng Diyos ang kaniyang mga tao.” [17] Itong balita tungkol kay Jesus ay
kumalat sa buong Judea at sa lahat ng kalapit na mga rehiyon. [18] Sinabi kay Juan
ng mga alagad niya ang lahat ng mga bagay na ito. [19] Pagkatapos ay tinawag ni

Juan ang dalawa sa kaniyang mga alagad at sila ay pinapunta sa Panginoon upang
sabihin, “Ikaw ba ang Siyang Darating, o mayroon pa bang iba na aming hahanapin?”
20 Nang malapit na sila kay Jesus, sinabi ng mga lalaki, “Kami ay ipinadala ni Juan
na Tagapag-bautismo sa iyo upang sabihin, 'Ikaw ba ang Siyang Darating, o mayroon
pang ibang tao na aming hahanapin?”' 21 Sa oras na iyon siya ay nagpagaling ng
maraming tao mula sa pagkakasakit at mga paghihirap at mula sa mga masamang
espiritu, at maraming mga bulag ang kaniyang binigyan ng paningin. 22 Sumagot
si Jesus at sinabi sa kanila, “Kapag nakaalis na kayo, ibalita ninyo kay Juan kung
ano ang inyong nakita at narinig. Ang mga bulag ay nakatatanggap ng paningin,
ang mga pilay ay nakakalakad, ang mga ketongin ay nalilinis, ang mga bingi ay
nakaririnig, ang mga patay ay nabuhay, at ibinabahagi ang magandang balita sa
mga taong mahihirap. 23 Pinagpala ang taong hindi tumitigil sa pananampalataya sa
akin dahil sa aking mga ginawa.” 24 Pagkatapos nang umalis ang mga tagapagbalita
ni Juan, si Jesus ay nagsimulang magsalita sa maraming tao tungkol kay Juan, “Ano
ang ipinunta ninyo sa disyerto upang makita, isang tambo na inaalog ng hangin?
25 Ngunit ano ang ipinunta ninyo upang makita, isang taong nakadamit ng marilag
na kasuotan? Tingnan ninyo, ang mga taong nagsusuot ng marilag na damit at
namumuhay sa karangyaan ay nakatira sa palasyo ng mga hari. 26 Ngunit ano ang
ipinunta ninyo upang makita, isang propeta? Oo, sinasabi ko sa inyo, at higit pa sa
isang propeta. 27 Siya ang tinutukoy sa nasusulat, 'Tingnan mo, aking ipinapadala ang
aking mensahero na mauuna sa iyo, na siyang maghahanda sa iyong daraanan bago
ka dumating.' 28 Sinasabi ko sa inyo, sa mga ipinanganak ng mga babae, walang
mas hihigit kay Juan, ngunit ang pinakamababang tao sa kaharian ng Diyos ay
mas higit pa sa kaniya.” 29 Nang marinig ito ng lahat ng tao, kabilang ang mga
maniningil ng buwis, ipinahayag nila na ang Diyos ay matuwid. Sila ay kabilang
sa mga nabautismuhan sa bautismo ni Juan. 30 Ngunit ang mga Pariseo at ang mga
dalubhasa sa kautusan ng mga Judio, na hindi niya nabautismuhan, ay tinanggihan
ang karunungan ng Diyos para sa kanilang mga sarili. 31 “Sa ano ko ihahambing
ang mga tao sa salinlahing ito? Ano ang katulad nila? 32 Katulad sila ng mga
batang naglalaro sa pamilihan, na umuupo at tumatawag sa bawat isa at sinasabi,
'Tumugtog kami ng plauta para sa inyo, ngunit hindi kayo sumayaw. Nagdalamhati
kami, ngunit hindi kayo umiyak.' 33 Sapagkat naparito si Juan na Tagapagbautismo
na hindi kumakain ng tinapay at hindi umiinom ng alak, at inyong sinabi, 'Siya ay
may demonyo.' 34 Ang Anak ng Tao ay dumating na kumakain at uminom at inyong
sinabi, 'Masdan ninyo, siya ay isang napakatakaw na tao at isang manginginom,
isang kaibigan ng mga maniningil ng buwis at mga makasalanan!' 35 Ngunit ang
karunungan ay napawalang-sala ng lahat ng kaniyang mga anak.” 36 Ngayon, may
isang Pariseo ang nakiusap kay Jesus na makisalo siya sa kaniya. Kaya nang pumasok
si Jesus sa bahay ng Pariseo, sumandal siya sa mesa upang kumain. 37 Masdan ito,
may isang babae sa lungsod na makasalan. Nalaman niya na si Jesus ay nakasandal
sa hapagkainan sa bahay ng Pariseo, at nagdala siya ng isang alabastro ng pabango.
38 Tumayo siya sa likuran ni Jesus malapit sa kaniyang mga paa at umiyak. At
sinimulan niyang basain ng kaniyang mga luha ang kaniyang mga paa, at pinunasan
ang mga ito ng kaniyang buhok, hinalikan ang kaniyang mga paa, at binuhusan ang
mga ito ng pabango. 39 Nang makita ito ng Pariseong nag-anyaya kay Jesus, inisip niya
sa kaniyang sarili, na nagsasabi, “Kung ang taong ito ay isang propeta, malalaman
niya sana kung sino at anong klaseng babae ang humahawak sa kaniya, na siya
ay isang makasalanan.” 40 Sumagot si Jesus at sinabi sa kaniya, “Simon, mayroon
akong sasabihin sa iyo.” Sinabi niya, “Sabihin mo, Guro!” 41 Sinabi ni Jesus, “May
dalawang tao na may utang sa isang taong nagpapahiram. Ang isa ay may utang ng

limang daang denaryo, at ang isa ay may utang ng limampung denaryo. 42 Dahil sila
ay walang pera na pangbayad, sila ay pareho niyang pinatawad. Kaya, sino sa kanila
ang higit na magmamahal sa kanya?" 43 Sinagot siya ni Simon at sinabi, "Sa palagay
ko ay ang pinatawad niya nang lubos." Sinabi ni Jesus sa kaniya, "Tama ang iyong
paghatol." 44 Humarap si Jesus sa babae at sinabi niya kay Simon, "Nakikita mo itong
babae. Ako ay pumasok sa iyong bahay. Hindi mo ako binigyan ng tubig para sa
aking mga paa, ngunit siya, ay binasa niya ang aking mga paa sa pamamagitan ng
kaniyang mga luha, at pinunasan ang mga ito ng kaniyang buhok. 45 Hindi mo ako
binigyan ng isang halik, ngunit siya, mula nang ako ay dumating, ay hindi tumigil sa
paghalik sa aking mga paa. 46 Hindi mo binuhusan ng langis ang aking ulo, ngunit
binuhusan niya ng pabango ang aking mga paa. 47 Dahil dito, sinasabi ko sa iyo
na siya na may maraming kasalanan at pinatawad nang lubos, ay nagmahal din
nang lubos. Ngunit siya na pinatawad lamang nang kaunti, ay nagmamahal lamang
nang kaunti." 48 At sinabi niya sa babae, "Napatawad na ang iyong mga kasalanan."
49 Ang mga magkakasamang nakasandal sa hapag kainan, nagsimulang magsalita sa
kanilang mga sarili, "Sino ito na nagpapatawad pa ng mga kasalanan?" 50 At sinabi ni
Jesus sa babae, "Ang iyong pananampalataya ang nagligtas sa iyo. Humayo ka nang
payapa."

8

1 Pagkatapos, nangyari agad na si Jesus ay nagsimulang maglakbay sa iba't ibang
mga lungsod at mga nayon, nangangaral at nagpapahayag ng magandang balita
tungkol sa kaharian ng Diyos at ang Labindalawa ay sumama sa kaniya, 2 at gayundin
ang mga ilang kababaihan na napagaling mula sa mga masasamang espiritu at mga
karamdaman. Sila ay sina Maria na tinatawag na Magdalena, na mula sa kaniya ay
pitong demonyo ang pinalayas, 3 si Juana ang asawa ni Cusa, na tagapangasiwa ni
Herodes, si Susana at marami pang ibang mga kababaihan na nagbigay sa kanilang
pangangailangan mula sa kanilang sariling mga pinagkukunan. 4 Ngayon, nang ang
napakaraming bilang ng tao ay nagtipun-tipon, kasama ang mga tao na pumupunta
sa kaniya mula sa iba't-ibang mga lungsod, siya ay nagsalita sa kanila gamit ang
isang talinghaga. 5 "May isang manghahasik na lumabas upang maghasik ng mga
butil. Sa kaniyang paghahasik, ang ilang mga butil ay nahulog sa tabi ng daan at
ang mga ito ay natapakan, at nilamon ang mga ibon sa langit ang mga ito. 6 Ang
ibang mga butil ay nahulog sa mabatong lupa, at agad sa kanilang pagtubo, ang mga
ito ay nalanta dahil sa kawalan ng halumigmig. 7 Ang ibang mga butil naman ay
nahulog sa mga matitinik na halaman, at ang mga matitinik na halaman ay tumubo
kasabay ng mga butil at sinakal ang mga ito. 8 Ngunit ang ilang mga butil ay nahulog
sa mabuting lupa at namunga ng higit pa sa isandaan." Pagkatapos na sabihin ni
Jesus ang mga bagay na ito, siya ay nangusap, "Sinuman ang may taingang pandinig,
makinig siya." 9 Pagkatapos, ang kaniyang mga alagad ay nagtanong kung ano
ang ibig sabihin ng talinghagang ito. 10 Sinabi ni Jesus sa kanila, "Ipinagkaloob sa
inyo ang karapatang maunawaan ang mga hiwaga sa kaharian ng Diyos, ngunit ang
ibang mga tao ay tuturuan lamang sa mga talinghaga, kaya tumingin man sila ay
hindi talaga sila makakakita, at makinig man sila ay hindi talaga sila makakaunawa.
11 Ngayon, ito ang ibig sabihin ng talinghaga. Ang butil ay ang salita ng Diyos. 12 Ang
mga butil na nahulog sa tabi ng daan ay ang mga taong nakarinig ng salita ngunit
ang diyablo ay dumating at kinuha ang salita mula sa kanilang puso upang sila ay
hindi manampalataya at mailigtas. 13 At ang mga nahulog sa mabatong lupa ay
ang mga tao na, nang marinig nila ang salita, tinanggap nila ito nang may galak,
ngunit sila ay walang anumang mga ugat; sila ay maniniwala nang panandalian

at pagkatapos, sa panahon ng pagsubok, sila ay tumiwalag. 14 Ang mga butil na
nahulog sa mga matitinik na halaman ay ang mga taong nakarinig ng salita ngunit
sa kanilang pagtahak ng daan, sila ay nasakal ng kanilang mga alalahanin at mga
kayamanan at mga kaligayahan sa buhay na ito, kaya wala silang bungang madala
sa paglago. 15 Ngunit ang mga butil na nahulog sa mabuting lupa, ito ay ang mga tao
na may tapat at mabuting puso, pagkatapos nilang marinig ang salita, ito ay kanilang
pinanghawakan nang mabuti at nagbunga nang may pagtitiyaga. 16 Ngayon, walang
sinuman, na kung kaniyang sisindihan ang ilawan ay tatakpan ito ng mangkok o
ilalagay ito sa ilalim ng kama. Sa halip ito ay kaniyang ilalagay sa patungan ng ilawan,
upang ang lahat ng papasok ay makikita ang liwanag. 17 Sapagkat walang nakatago na
hindi malalaman, ni anumang lihim na hindi malalaman at mabubunyag sa liwanag.
18 Kaya mag-ingat kung paano kayo makinig, dahil kung sinuman ang mayroon, siya
ay bibigyan pa ng mas marami, at kung sinuman ang wala ay kukunin kahit na ang
inaakala niyang mayroon siya." 19 Pagkatapos, ang ina at mga kapatid na lalaki ni
Jesus ay lumapit sa kaniya, ngunit sila ay hindi makalapit dahil sa napakaraming
tao. 20 At ito ay sinabi sa kaniya, "Ang iyong ina at ang iyong mga kapatid na lalaki
ay nakatayo sa labas, ninanais kang makita." 21 Ngunit sumagot si Jesus at sinabi
sa kanila, "Ang aking ina at ang aking mga kapatid na lalaki ay ang mga nakikinig
ng salita ng Diyos at sinusunod ito." 22 Ngayon, nangyari isa sa mga araw na iyon
na si Jesus at ang kaniyang mga alagad ay sumakay sa isang bangka, at sinabi niya
sa kanila, "Pumunta tayo sa kabilang dako ng lawa." At sila ay naglayag. 23 Ngunit
sa kanilang paglalayag, si Jesus ay nakatulog, at isang bagyo na may napakalakas na
hangin ang dumating sa buong lawa, at ang kanilang bangka ay nagsimulang mapuno
ng tubig, at sila ay nasa matinding panganib. 24 At lumapit ang mga alagad ni Jesus sa
kaniya at siya ay ginising, nagsasabi, "Panginoon! Panginoon! Tayo ay nasa bingit ng
kamatayan!" Siya ay gumising at sinaway ang hangin at ang nagngangalit na tubig
at ang mga ito ay humupa, at nagkaroon ng kapanatagan. 25 Pagkatapos, sinabi niya
sa kanila, "Nasaan ang inyong pananampalataya?" Sa pagkatakot, sila ay lubos na
namangha, at sinabi sa isa't isa. "Sino nga kaya ito, na kaniyang nauutusan kahit na
ang mga hangin at tubig at ang mga ito ay sumusunod sa kaniya?" 26 Dumating sila sa
rehiyon ng Geraseno, na katapat ng Galilea. 27 Nang nakababa si Jesus sa lupa, may
isang lalaki mula sa lungsod ang sumalubong sa kaniya at ang lalaking ito ay may
mga demonyo. Sa matagal na panahon, siya ay walang suot na damit at hindi tumira
sa isang bahay, sa halip, ay sa mga libingan. 28 Nang makita niya si Jesus, sumigaw
siya at lumuhod sa harap niya. Sa malakas na tinig kaniyang sinabing, "Ano ang
kinalaman ko sa iyo, Jesus, Anak ng Kataas-taasang Diyos? Nakikiusap ako sayo,
huwag mo akong pahirapan." 29 Sapagkat inuutusan ni Jesus ang maruming espiritu
na umalis sa lalaking iyon, dahil maraming beses na siyang sinaniban nito. Kahit
na siya ay nakagapos sa mga kadena at mga tanikala at binabantayan nang mabuti,
napuputol niya ang mga gapos at dinadala ng demonyo sa ilang. 30 At nagtanong
sa kaniya si Jesus, "Ano ang iyong pangalan?" At siya ay sumagot, "Pulutong",
dahil maraming demonyo ang sumanib sa kaniya. 31 Patuloy silang nagsusumamo
sa kaniya na huwag silang utusang itapon sa bangin na napakalalim. 32 Ngayon,
may kawan ng mga baboy na kumakain sa burol, at nakiusap ang mga demonyo
na payagan silang pasukin ang mga baboy. Pinahintulutan niya silang gawin ito.
33 Kaya ang mga demonyo ay lumabas sa lalaki at pumasok sa mga baboy, at ang
kawan ng baboy ay tumakbo nang mabilis pababa ng matarik na burol papunta sa
lawa at nalunod. 34 Nang makita ng mga lalaki na nagbabantay sa mga baboy ang
nangyari, tumakbo sila at ibinalita ito sa lungsod at sa kabukiran. 35 Kaya ang mga
taong nakarinig tungkol dito ay lumabas upang makita kung ano ang nangyari, at sila

ay pumunta kay Jesus at nakita nila ang lalaki na pinalaya mula sa mga demonyo.
Siya ay nakadamit at nasa matinong pag-iisip, nakaupo sa paanan ni Jesus at sila ay
natakot. [36] Pagkatapos, ang mga nakakita sa nangyari ay sinabi sa iba kung paanong
ang lalaking dating nasasaniban ng mga demonyo ay nailigtas. [37] Lahat ng taong nasa
rehiyon ng Geraseno at sa palibot na mga lugar ay humiling kay Jesus na lumayo sa
kanila, sapagkat sila ay nabalot ng matinding takot. Kaya siya ay sumakay sa bangka
upang bumalik. [38] Ang lalaki na napalaya mula sa mga demonyo ay nagmakaawa
kay Jesus na siya ay hayaang sumama kasama niya, ngunit siya ay pinaalis ni Jesus,
na sinasabing, [39] “Bumalik ka sa iyong bahay at sabihin ang lahat ng mga kahanga-
hangang bagay na ginawa ng Diyos para sa iyo.” Ang lalaki ay umalis, ipinahayag
sa buong lungsod ang lahat ng mga kamangha-manghang bagay na ginawa ni Jesus
para sa kaniya. [40] Sa pagbabalik ni Jesus, sinalubong siya ng napakaraming tao, dahil
sa sila ay naghihintay sa kaniya. [41] Masdan ito, may isang lalaki na dumating na
nagngangalang Jairo, at siya ay isa sa mga pinuno ng sinagoga. Si Jairo ay lumuhod
sa paanan ni Jesus at nakiusap na pumunta sa kaniyang bahay, [42] dahil sa siya ay
may kaisa-isang anak na babae, na nasa labindalawang taon ang edad, at siya ay nag-
aagaw-buhay. Ngunit nang papunta siya kay Jesus, maraming tao ang nagsisiksikan sa
kaniya. [43] Isang babae ang naroroon na labindalawang taon nang dinudugo at ginugol
ang lahat ng kaniyang pera sa mga manggagamot, ngunit hindi siya mapagaling
ng kahit sinuman sa kanila. [44] Siya ay pumunta sa likuran ni Jesus at hinipo ang
laylayan ng kaniyang damit, at agad na huminto ang kaniyang pagdurugo. [45] Sinabi
ni Jesus, “Sino ang humipo sa akin?” Nang ang lahat ay tumanggi, sinabi ni Pedro,
“Panginoon, napakaraming tao ang nagsisiksikan sa inyo at sila ay nanggigitgit sa
inyo. [46] Ngunit sinabi ni Jesus, “May isa ngang humipo sa akin, dahil alam ko na may
kapangyarihang lumabas sa akin.” [47] Nang makita ng babae na hindi niya maitago
ang kaniyang ginawa, siya ay lumapit na nanginginig. Habang lumuluhod sa harap
ni Jesus, ipinahayag niya sa harap ng lahat ng tao ang dahilan ng paghipo niya sa
kaniya at kung paano siya gumaling agad. [48] Pagkatapos, sinabi niya sa kaniya, “Anak,
ang iyong pananampalataya ang siyang nagpagaling sa iyo. Humayo ka nang may
kapayapaan.” [49] Habang siya ay patuloy pang nagsasalita, may isang lumapit mula
sa bahay ng pinuno ng sinagoga, na nagsasabi, “Ang iyong anak na babae ay patay
na. Huwag mong gambalain ang guro.” [50] Ngunit nang marinig iyon ni Jesus, siya
ay sumagot sa kaniya, “Huwag kang matakot. Manampalataya ka lang, at siya ay
maliligtas.” [51] Pagkatapos, nang siya ay dumating sa bahay, hindi niya pinayagan ang
sinuman na pumasok kasama niya, maliban kina Pedro, Juan, at Santiago, ang ama ng
batang babae, at ang kaniyang ina. [52] Ngayon, lahat ng taong naroroon ay nagluluksa
at tumataghoy para sa kaniya, ngunit sinabi niya, “Huwag kayong tumaghoy. Hindi
siya patay, ngunit natutulog lamang.” [53] Ngunit siya ay pinagtawanan nila nang may
pangungutya, sa pagkakaalam na siya ay patay na. [54] Ngunit hinawakan niya ang
batang babae sa kaniyang mga kamay, tumawag, na nagsasabing, “Bata, tumayo ka.”
[55] Ang espiritu ng bata ay bumalik, at siya ay agad na bumangon. Nag-utos si Jesus na
bigyan siya ng makakain. [56] Namangha ang mga magulang ng bata, ngunit inutusan
sila ni Jesus na huwag sabihin kanino man kung ano ang nangyari.

9

[1] Tinawag niya ang Labindalawa at binigyan sila ng kapangyarihan at karapatan
laban sa lahat ng mga demonyo at upang magpagaling ng mga sakit. [2] Sila ay
isinugo niya upang ipangaral ang kaharian ng Diyos at upang pagalingin ang mga
may sakit. [3] Sinabi niya sa kanila, “Huwag kayong magdadala ng anuman para sa
inyong paglalakbay—maging tungkod, o pitaka, o tinapay o salapi—ni magdala ng

dalawang panloob na tunika." 4 Saanmang bahay kayo pumasok, manatili kayo doon
hanggang sa pag-alis ninyo sa lugar na iyon. 5 Para naman sa mga hindi tatanggap
sa inyo, kung kayo ay aalis sa lungsod na iyon, pagpagin ninyo ang alikabok sa
inyong mga paa bilang patotoo laban sa kanila." 6 Pagkatapos sila ay umalis at
pumunta sa mga nayon, ipinapahayag ang magandang balita at nagpapagaling ng
mga tao sa lahat ng dako. 7 At ngayon, narinig ni Herodes na tetrarka ang tungkol
sa lahat ng mga nangyayari at siya ay lubhang nabahala, sapagkat sinasabi ng iba
na si Juan na Tagapagbautismo ay nabuhay muli mula sa kamatayan, 8 at sinabi
ng iba na nagpakita si Elias, at sabi ng iba na isa sa mga sinaunang propeta ang
muling nabuhay. 9 Sinabi ni Herodes, "Pinapugutan ko si Juan, ngunit patungkol
kanino itong mga bagay na naririnig ko?" At sinubukan ni Herodes na gumawa ng
paraan upang makita si Jesus. 10 Nang bumalik ang mga isinugo ni Jesus, sinabi
nila sa kaniya ang lahat ng kanilang mga ginawa. Pagkatapos, isinama niya sila
sa isang lungsod na tinatawag na Betsaida. 11 Ngunit narinig ito ng mga tao at
sumunod sa kaniya, at sila ay tinanggap niya, at siya ay nagsalita sa kanila tungkol
sa kaharian ng Diyos, at pinagaling ang mga nangailangan ng kagalingan. 12 Nang
patapos na ang araw, lumapit sa kaniya ang Labindalawa at sinabi, "Pauwiin mo na
ang mga tao upang sila ay makapunta sa mga kalapit na nayon at kabukiran upang
makapaghanap ng matutuluyan at makakain sapagkat tayo ay nasa ilang na lugar."
13 Ngunit sinabi niya sa kanila, "Bigyan ninyo sila ng makakain." Sinabi nila, "Ang
mayroon po tayo ay hindi hihigit sa limang tinapay at dalawang isda, maliban na
lamang kung kami ay bibili ng pagkain para sa mga taong ito. 14 Mayroong nasa
limanlibong lalaki ang naroon. Sinabi niya sa kaniyang mga alagad, "Paupuin ninyo
sila sa grupong may tiglilimampung bilang." 15 At ginawa nila iyon at lahat ng mga
tao ay umupo. 16 Kinuha niya ang limang tinapay at dalawang isda, at habang
nakatingin sa langit, pinagpasalamatan niya ang mga ito, at pinagpira-piraso, at
ibinigay niya ito sa kaniyang mga alagad upang ipamahagi sa mga tao. 17 Silang lahat
ay nakakain at nabusog, at ang mga tira sa mga pagkain ay pinulot at napuno ang
labindalawang basket. 18 Nangyari nga, na habang siya ay mag-isang nananalangin,
kasama ang kaniyang mga alagad, at sila ay kaniyang tinanong na sinasabi, "Ano
ang sinasabi ng maraming tao kung sino ako?" 19 Sumagot sila at nagsabi, "Si
Juan na Tagapagbautismo, ngunit ang iba ay nagsasabing ikaw ay si Elias, ang iba
ay nagsasabing isa ka sa mga propeta mula noong unang panahon na nabuhay
muli." 20 Sinabi niya sa kanila, "Ngunit sino ako para sa inyo?" Sumagot si Pedro
at sinabi, "Ang Cristo na nagmula sa Diyos." 21 Ngunit nagbigay siya ng babala sa
kanila, binilin sa kanila ni Jesus na huwag nila itong ipagsabi sa kahit kaninuman,
22 sinasabi niya na ang Anak ng Tao ay kailangang dumanas ng maraming bagay at
hindi tatanggapin ng mga nakatatanda, mga punong-pari at mga eskriba, at siya ay
papatayin, at sa ikatlong araw ay bubuhayin muli. 23 Sinabi niya sa kanilang lahat,
"Kung sinuman ang may gustong sumunod sa akin, kailangan niyang tanggihan ang
kaniyang sarili, pasanin niya ang kaniyang krus araw-araw, at sumunod sa akin.
24 Sinumang sumubok na iligtas ang kaniyang buhay ay mawawalan nito, at kung
sinuman ang mawawalan ng kaniyang buhay alang-alang sa akin ay maliligtas ito.
25 Ano ang mapapala ng tao kung makamit niya ang buong mundo, ngunit mawawala
o mapapahamak naman ang kaniyang sarili? 26 Ang sinuman na ikakahiya ako at
ang aking mga salita, siya din ay ikakahiya ng Anak ng Tao kapag siya ay dumating
na nasa kaniyang sariling kaluwalhatian, at sa kaluwalhatian ng Ama, at ng mga
banal na anghel. 27 Ngunit katotohanang sinasabi sa inyo, mayroong iba sa inyong
nakatayo dito, na hindi makatitikim ng kamatayan hanggang sa makita nila ang
kaharian ng Diyos." 28 At nangyari, pagkalipas ng mga walong araw pagkatapos

sabihin ni Jesus ang mga salitang ito, dinala niya sina Pedro, Juan, at Santiago, at
umakyat ng bundok upang manalangin. 29 Habang siya ay nananalangin, nag-iba
ang anyo ng kaniyang mukha, ang kaniyang damit ay naging puti at nagniningning.
30 Masdan ito, may dalawang lalaking nakikipag-usap sa kaniya! Sila ay sina Moises
at Elias 31 na nag-anyong maluwalhati. Nagsalita sila patungkol sa kaniyang paglisan
na malapit na niyang maisakatuparan sa Jerusalem. 32 Ngayon, si Pedro at ang
kaniyang mga kasama ay mahimbing na natutulog. Ngunit nang sila ay magising,
nakita nila ang kaniyang kaluwalhatian, at ang dalawang lalaking nakatayo kasama
niya. 33 At nangyari nga, habang ang mga lalaki ay papalayo na kay Jesus, sinabi
ni Pedro sa kaniya, "Panginoon, mabuti at nandito kami at marapat na magtayo
kami ng tatlong kanlungan, isa para sa iyo, isa para kay Moises, at isa para kay
Elias." Hindi niya naintindihan kung ano ang kaniyang mga sinasabi. 34 Pagkatapos,
habang sinasabi niya ang mga bagay na ito, may ulap na dumating at nililiman
sila; at sila ay natakot habang sila ay napapalibutan ng ulap. 35 Isang tinig ang
nanggaling sa ulap, na nagsasabi, "Ito ang aking Anak na pinili. Makinig kayo sa
kaniya." 36 Nang matapos ang tinig, mag-isa na si Jesus. Sila ay tumahimik, at sa
mga araw na iyon ay wala silang pinagsabihan sa mga bagay na kanilang nakita.
37 At nangyari nga sa sumunod na araw, nang nakababa sila sa bundok, sumalubong
sa kaniya ang napakaraming tao. 38 Masdan ito, mayroong isang ama na sumisigaw
mula sa maraming tao na nagsasabi, "Guro, nagmamakaawa ako na tingnan ninyo
ang aking anak na lalaki, sapagkat siya ay nag-iisa kong anak. 39 Sinasaniban siya
ng isang espiritu, at bigla siyang sumisigaw, kaya siya ay nangingisay na bumubula
ang bibig. Pahirapan itong umalis sa kaniya, lubha siyang sinasaktan nito kapag
ito ay umaalis. 40 Nagmakaawa ako sa iyong mga alagad na piliting palabasin ito
sa kaniya, ngunit hindi nila magawa." 41 Sumagot si Jesus at sinabi, "Kayong mga
hindi nananampalataya at masamang salinlahi, gaano katagal ko kailangang manatili
sa inyo at pagtiisan kayo? Dalhin mo dito ang iyong anak." 42 Habang lumalapit
ang batang lalaki ay ihinagis siya ng demonyo pababa at pinangisay nang marahas.
Ngunit sinaway ni Jesus ang maruming espiritu, at pinagaling ang batang lalaki, at
ibinalik siya sa kaniyang ama. 43 Silang lahat ay namangha sa kadakilaan ng Diyos.
Ngunit habang sila ay namamangha parin sa mga bagay na kaniyang ginawa, sinabi
niya sa kaniyang mga alagad, 44 "Palalimin ninyo ang mga salitang ito sa inyong mga
tainga, sapagkat ang Anak ng Tao ay ibibigay sa mga kamay ng mga tao." 45 Ngunit
hindi nila naintindihan ang ibig sabihin ng mga pahayag na ito, at ito ay lingid sa
kanila, kaya hindi nila ito maintindihan. Natakot silang magtanong sa kaniya tungkol
sa pahayag na iyon. 46 Pagkatapos, isang pagtatalo ang nagsimula sa kanila tungkol
sa kung sino ang magiging lubos na dakila. 47 Ngunit nang malaman ni Jesus ang
kanilang mga pangangatwiran sa kanilang mga puso, kumuha siya ng isang bata at
nilapit sa kaniyang tabi, 48 at sinabi sa kanila, "Kung sinuman ang tumanggap sa
isang maliit na batang katulad nito sa aking pangalan, siya rin ay tumatanggap sa
akin, at kung sinuman ang tumatanggap sa akin, siya rin ay tumatanggap sa kaniya
na nagsugo sa akin. Dahil kung sinuman ang pinakamababa sa inyong lahat ay siyang
dakila." 49 Sumagot si Juan at sinabi, "Panginoon, may nakita kaming isang tao na
nagpapalayas ng demonyo gamit ang iyong pangalan at pinigilan namin siya sapagkat
siya ay hindi sumusunod sa atin." 50 Ngunit sinabi ni Jesus sa kaniya, "Huwag ninyo
siyang pigilan, sapagkat siya na hindi laban sa inyo ay kasama ninyo." 51 Nangyari
ng habang papalapit na ang kaniyang pag-akyat sa langit, lubos niyang inihanda
ang kaniyang sarili na pumunta sa Jerusalem. 52 Nagpadala siya ng mga mensahero
bago siya pumunta, at sila ay pumunta at nakarating sa isang Samaritanong bayan
upang maghanda para sa kaniya. 53 Ngunit siya ay hindi tinanggap ng mga tao roon,

sapagkat nagpasya siyang pumunta sa Jerusalem. 54 Pagkatapos, nang makita ito ng
kaniyang mga alagad na sina Santiago at Juan, sinabi nila, “Panginoon, nais mo bang
iutos naming bumaba ang apoy mula sa langit at puksain sila?” 55 Ngunit hinarap
niya sila at sinaway sila. 56 Pagkatapos, sila ay pumunta sa ibang nayon. 57 Habang
sila ay papunta sa kanilang daraanan, may nagsabi sa kaniya, “Ako ay susunod sa
iyo saan ka man pumunta.” 58 Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Ang mga asong-gubat
ay may mga lungga, ang mga ibon sa himpapawid ay may mga pugad, ngunit ang
Anak ng Tao ay walang malatagan ng kaniyang ulo.” 59 At sinabi niya sa isa pang
tao, “Sumunod ka sa akin.” Ngunit sinabi niya, “Panginoon, hayaan mong ilibing ko
muna ang aking ama.” 60 Ngunit sumagot siya sa kaniya, “Hayaan ninyo ang patay na
maglibing sa sarili nilang mga patay, ngunit kayo ay humayo at ipahayag sa lahat ng
dako ang kaharian ng Diyos.” 61 Isa pang tao naman ay nagsabi din, “Ako ay susunod
sa iyo, Panginoon, ngunit hayaan mo muna akong magpaalam sa kanila na nasa
aking bahay.” 62 Ngunit si Jesus ay sumagot sa kaniya, “Walang sinumang naglagay
ng kaniyang mga kamay sa araro at tumitingin sa likuran, ang karapat-dapat para sa
kaharian ng Diyos.”

10

1 Ngayon, pagkatapos ng mga bagay na ito, ang Panginoon ay naghirang ng
pitumpung iba pa, at isinugo sila nang dalawahan para mauna sa kaniya sa bawat
lungsod at lugar na ninanais niyang puntahan. 2 Sinabi niya sa kanila, “Marami ang
aanihin, ngunit ang manggagawa ay kakaunti. Kaya nga madaliing manalangin sa
Panginoon ng ani, upang magpadala siya ng manggagawa sa kaniyang ani. 3 Humayo
kayo sa inyong lakad. Tingnan, Sinusugo ko kayo bilang mga tupa sa gitna ng mga
lobo. 4 Huwag kayong magdala ng lalagyan ng pera, lalagyang panglakbay, ni mga
sandalyas, at huwag ninyong batiin ang sinuman sa daan. 5 Anumang mga bahay
na inyong tutuluyan, una ninyong sabihin, 'Magkaroon nawa ng kapayapaan sa
bahay na ito.' 6 Kung ang isang taong payapa ay naroon, ang inyong kapayapaan ay
mapapasakaniya, ngunit kung hindi, ito ay babalik sa iyo. 7 Manatili kayo sa bahay
na iyon, kumain at uminom ng anumang ibigay nila, sapagkat ang manggagawa ay
karapat-dapat sa kaniyang sahod. Huwag kayong magpalipat-lipat ng bahay. 8 Sa
lungsod na inyong tutuluyan, at kayo ay tinanggap, kumain kayo ng anumang ihain
sa inyong harapan, 9 at pagalingin ninyo ang may sakit na naroroon. Sabihin niyo
sa kanila, 'Ang kaharian ng Diyos ay malapit na sa inyo.' 10 Ngunit sa anumang mga
lungsod na inyong pupuntahan, at hindi nila kayo tinanggap, pumunta kayo sa mga
lansangan nito at sabihin, 11 'Kahit ang alikabok mula sa inyong lungsod na kumapit
sa aming mga paa ay aming pinupunasan laban sa inyo! Ngunit alamin ito, ang
kaharian ng Diyos ay malapit na.' 12 Sinasabi ko sa inyo na sa araw ng paghuhukom,
higit na mapagtitiisan ang Sodoma kaysa sa lungsod na iyon. 13 Aba sa inyo, Corazin!
Aba sa inyo Betsaida! Kung ang makapangyarihang mga gawa na nagawa sa inyo
ay nagawa sa Tiro at Sidon, matagal na sana silang nagsisi, na nakaupo sa telang
magaspang at sa mga abo. 14 Ngunit mapagtitiisan pa ang Tiro at Sidon sa panahon
ng paghuhukom kaysa sa inyo. 15 Ikaw, Capernaum, naiisip mo ba na ikaw ay itataas
sa langit? Hindi, kayo ay ibababa sa Hades. 16 Ang nakikinig sa inyo ay nakikinig sa
akin, at ang tumatanggi sa inyo ay tumatanggi sa akin, at ang tumatanggi sa akin
ay tumatanggi sa nagsugo sa akin.” 17 Bumalik ang pitumpu na may kagalakan,
nagsasabing, “Panginoon, kahit ang mga demonyo ay nagpasakop sa amin sa iyong
pangalan.” 18 Sinabi ni Jesus sa kanila, “Pinanood ko si Satanas na nahulog mula
sa langit gaya ng kidlat. 19 Tingnan, binigyan ko kayo ng kapangyarihan na tapakan
ang mga ahas, at ang mga alakdan, at sa lahat ng kapangyarihan ng kaaway, at

walang makapananakit sa inyo sa anumang paraan. 20 Gayon pa man huwag kayong
magalak lamang sa mga ito, na ang mga espiritu ay sumusunod sa inyo, ngunit higit
na magalak na ang inyong mga pangalan ay nakasulat sa langit.” 21 Sa parehong oras
na iyon, siya ay nagalak nang lubusan sa Banal na Espiritu, at sinabi, “Pinupuri kita,
O Ama, Panginoon ng langit at lupa, dahil itinago mo ang mga bagay na ito mula sa
matatalino at nakakaunawa, at ipinahayag ang mga ito sa mga walang muwang, tulad
ng mga maliliit na bata. Oo, Ama, sapagkat ito ay nakalulugod sa inyong paningin.”
22 "Ang lahat ng mga bagay ay ipinagkatiwala sa akin mula sa aking Ama, at walang
nakakakilala sa Anak maliban sa Ama, at walang nakakakilala sa Ama maliban sa
Anak, at kanino man na naisin ng Anak na ipahayag siya.” 23 Nang humarap siya sa
mga alagad, sinabi niya nang bukod, “Pinagpala ang mga nakakakita sa mga bagay
na nakikita ninyo. 24 Sinasabi ko sa inyo, maraming mga propeta at mga hari na
hinangad na makita ang mga bagay na inyong nakikita, at hindi nila ito nakita, at
marinig ang mga bagay na inyong naririnig, at hindi nila narinig.” 25 Masdan ito, may
isang guro ng kautusan ng Judio na tumindig at sinubukan siya, sinabi, “Guro, anong
dapat kong gawin upang magmana ng walang hanggang buhay?” 26 Sinabi ni Jesus
sa kaniya, “Ano ang nakasulat sa kautusan? Paano mo ito binabasa?” 27 Sumagot na
nagsabi siya, “Ibigin mo ang Panginoon mong Diyos nang buong puso, nang buong
kaluluwa, nang buong lakas, at nang buong kaisipan, at ang iyong kapwa gaya ng
iyong sarili.” 28 Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Tama ang iyong sinabi. Gawin mo ito,
at mabubuhay ka.” 29 Ngunit ang guro na naghahangad na na bigyang katuwiran
ang kaniyang sarili, ay nagsabi kay Jesus, “At sino ang aking kapwa?” 30 Sumagot na
nagsabi si Jesus, “May isang tao na bumaba sa Jerico mula sa Jerusalem. Nahulog
siya sa kamay ng mga magnanakaw, na sumamsam sa kaniyang mga ari-arian, at
binugbog siya, at iniwan siyang halos patay na. 31 Nagkataon na may isang pari ang
bumaba sa daang iyon, at nang siya ay nakita nito, siya ay dumaan sa kabila ng daan.
32 Gayon din naman sa isang Levita, nang siya ay dumating sa lugar at nakita siya,
ay dumaan sa kabila ng daan. 33 Ngunit isang Samaritano, sa kaniyang paglalakbay,
ay dumating sa kinaroroonan niya. Nang makita siya, siya ay nahabag. 34 Lumapit
siya sa kaniya at binendahan ang kaniyang mga sugat, nilagyan ng langis at alak ang
mga ito. Sinakay siya sa kaniyang sariling hayop, at dinala siya sa bahay-panuluyan,
at inalagaan siya. 35 Nang sumunod na araw, siya ay kumuha ng dalawang denaryo,
at ibinigay sa katiwala ng bahay-panuluyan, at sinabi, 'Alagaan mo siya at anumang
magagastos mong labis, sa aking pagbalik, babayaran kita.' 36 Sino sa tatlong ito,
sa tingin mo, ang naging isang kapwa sa kaniya na nahulog sa mga magnanakaw?”
37 Sinabi ng guro, “Ang nagpakita ng awa sa kaniya.” Sinabi ni Jesus sa kaniya,
“Humayo ka at gayon din ang gawin mo.” 38 Ngayon sa pagpapatuloy ng kanilang
paglalakbay, siya ay pumunta sa isang nayon, at isang babaeng nagngangalang Marta
ang tumanggap sa kaniya sa loob ng kaniyang bahay. 39 Mayroon siyang isang kapatid
na nagngangalang Maria, na nakaupo sa paanan ng Panginoon at nakinig sa kaniyang
salita. 40 Ngunit si Marta ay sobrang abala sa paghahanda ng pagkain. Lumapit
siya kay Jesus, at sinabi, “Panginoon, pababayaan mo ba na iniwan ako ng aking
kapatid na mag-isang maglingkod? Kaya sabihin mo sa kaniya na tulungan ako.”
41 Ngunit sumagot ang Panginoon at sinabi sa kaniya, “Marta, Marta, masyado kang
abala tungkol sa maraming bagay, 42 ngunit iisang bagay lamang ang kinakailangan.
Pinili ni Maria kung ano ang pinakamabuti, na hindi makukuha mula sa kaniya.”

11

1 At nangyari nang si Jesus ay nananalangin sa isang lugar, sinabi sa kaniya ng
isa sa kaniyang mga alagad, “Panginoon, turuan mo kaming manalangin na gaya

ng tinuro ni Juan sa kaniyang mga alagad.” 2 Sinabi ni Jesus sa kanila, “Kung
kayo ay mananalangin, sabihin ninyo, 'Ama, sambahin ang iyong pangalan. Ang
kaharian mo ay dumating. 3 Bigyan mo kami ng aming tinapay sa araw-araw.
4 Patawarin mo kami sa aming mga kasalan gaya ng pagpapatawad namin sa may
pagkakautang sa amin. Huwag mo kaming itungo sa tukso.'” 5 Sinabi ni Jesus sa
kanila, “Sino sa inyo ang mayroong kaibigan, at pupunta ka sa kaniya sa hating
gabi, at sasabihin mo sa kaniya, 'Kaibigan, pahiramin mo ako ng tatlong tinapay,
6 sapagkat kararating lamang ng isang kaibigan ko mula sa paglalakbay at wala akong
anumang maihahanda sa kaniya.' 7 At ang nasa loob na sasagot na magsasabi na,
'Huwag mo akong gambalain. Sarado na ang pinto, ako at ang aking mga anak ay
nakahiga na. Hindi ako makabangon at makapagbigay sa iyo ng tinapay.' 8 Sinasabi
ko sa inyo, kahit na siya ay hindi bumangon at magbigay sa iyo ng tinapay dahil
ikaw ay kaibigan niya, ngunit dahil sa iyong hindi nahihiyang pagpupumilit, siya ay
babangon at bibigyan ka ng tinapay ayon sa dami ng iyong kailangan. 9 Sinasabi
ko rin sa inyo, humingi kayo at ito ay maibibigay sa inyo, maghanap at inyong
matatagpuan. Kumatok, at ito ay mabubuksan para sa inyo. 10 Sapagkat ang bawat
tao na humihingi ay makatatanggap at ang tao na naghahanap ay makatatagpo at
sa tao na kumakatok, ito ay mabubuksan. 11 Aling ama sa inyo, kung ang iyong
anak na lalaki ay humingi ng isda ay bibigyan mo ng ahas sa halip na isda? 12 O
kung siya ay humingi ng itlog, bibigyan mo ba siya ng alakdan? 13 Kaya, kung kayong
masasama ay marunong magbigay ng mabubuting kaloob sa inyong mga anak, gaano
pa kaya ang inyong Ama mula sa langit na ibibigay ang Banal na Espiritu sa mga
humihingi sa kaniya?” 14 Pagkatapos, si Jesus ay nagpapalayas ng demonyo at ito
ay pipi. At nangyari nang lumabas ang demonyo, nagsalita ang pipi. Namangha ang
napakaraming tao! 15 Ngunit sinabi ng ilang mga tao, “Sa pamamagitan ni Beelzebub,
ang pinuno ng mga demonyo, siya ay nagpapalayas ng mga demonyo.” 16 Sinubok
siya ng iba at naghanap sa kaniya ng palatandaan mula sa langit. 17 Ngunit alam
ni Jesus ang kanilang iniisip at sinabi sa kanila, “Bawat kaharian na nagkakabaha-
bahagi laban sa kaniyang sarili ay napababayaan at ang bahay na nagkakabaha-
bahagi laban sa kaniyang sarili ay bumabagsak. 18 Kung si Satanas ay nagkakabaha-
bahagi laban sa kaniyang sarili, paano mananatili ang kaniyang kaharian? Sapagkat
sinasabi ninyo na ako ay nagpapalayas ng demonyo sa pamamagitan ni Beelzebub.
19 Kung ako ay nagpapalayas ng mga demonyo sa pamamagitan ni Beelzebub, sa
pamamagitan nino nagpapalayas ang inyong mga tagasunod? Dahil dito, sila ang
inyong magiging mga hukom. 20 Ngunit kung ako ay nagpapalayas ng mga demonyo
sa pamamagitan ng daliri ng Diyos, kung gayon ang kaharian ng Diyos ay dumating
sa inyo. 21 Kung ang isang malakas na tao na lubos na armado ay binabantayan
ang kaniyang bahay, ang kaniyang mga ari-arian ay ligtas 22 ngunit kung siya ay
dinaig ng mas malakas sa kaniya, kukunin ng mas malakas ang kaniyang baluti at
nanakawin ang pag-aari ng tao. 23 Ang hindi ko kasama ay laban sa akin at ang hindi
nagtitipon na kasama ako ay naghihiwa-hiwalay. 24 Kung ang maruming espiritu
ay umalis mula sa isang tao, ito ay dumadaan sa mga tuyong lugar at maghahanap
ng mapagpapahingaan. Nang wala itong mahanap, sasabihin nito, 'Ako ay babalik
sa aking bahay kung saan ako nanggaling.' 25 Sa kaniyang pagbabalik, natagpuan
nito ang bahay na iyon na nawalisan at maayos. 26 Pagkatapos, ito ay nagpatuloy at
nagsama ng pitong iba pang espiritu na mas masama pa sa kaniya at pumasok silang
lahat para tumira doon. Kaya ang kalagayan ng tao ay naging mas malubha kaysa
noong una. 27 Nangyari na, habang sinasabi niya ang mga bagay na ito, may isang
babae na sumigaw sa gitna ng napakaraming tao at nagsabi sa kaniya, “Pinagpala
ang sinapupunan na nagsilang sa iyo at ang nagpasuso sa iyo.” 28 Ngunit sinabi niya,

"Higit pa na pinagpala ang mga nakarinig ng salita ng Diyos at iningatan ito." [29] Nang
nagtitipon ang napakaraming tao, sinimulan niyang sabihin, "Ang salinlahi na ito ay
masamang salinlahi. Naghahanap ito ng palatandaan ngunit walang palatandaan
na maibibigay dito, kung hindi ay ang palatandaan ni Jonas. [30] Sapagkat katulad
ni Jonas na naging palatandaan sa mga taga-Nineveh, ganoon din na ang Anak ng
Tao ay magiging palatandaan sa salinlahi na ito. [31] Ang Reyna ng Timog ay tatayo
sa paghuhukom kasama ng mga tao sa salinlahi na ito at sila ay hahatulan niya,
sapagkat siya ay nanggaling sa dulo ng mundo upang makinig sa karunungan ni
Solomon, at tingnan ninyo, narito ang higit na dakila kaysa kay Solomon. [32] Ang
mga tao ng Nineveh ay tatayo sa paghuhukom kasama ng mga tao sa salinlahi na
ito at hahatulan ito, sapagkat sila ay nagsisi sa pangangaral ni Jonas, at tingnan
ninyo, narito ang higit na dakila kaysa kay Jonas. [33] Wala kahit sino na matapos
sindihan ang ilawan ay ilalagay ito sa madilim na silid o sa ilalim ng basket, kung
hindi ay sa patungan ng ilawan para magkaroon ng ilaw ang pumapasok. [34] Ang
iyong mata ay ilawan ng iyong katawan. Kapag ang iyong mata ay malinaw, ang
buong katawan ay napupuno ng liwanag. Ngunit kung ang iyong mata ay malabo,
ang iyong buong katawan ay puno ng kadiliman. [35] Samakatuwid kayo ay mag-ingat
na ang liwanag na nasa inyo ay hindi kadiliman. [36] Kung ganoon nga, na ang iyong
buong katawan ay puno ng liwanag, na walang bahagi nito na nasa kadiliman, ang
iyong buong katawan ay magiging tulad ng ilawan na kumikinang ang liwanag sa
iyo." [37] Nang matapos siyang magsalita, isang Pariseo ang humiling sa kaniya na
kumain kasama niya sa kaniyang bahay, kung kaya pumasok si Jesus at sumandal.
[38] At ang Pariseo ay nagulat dahil hindi muna siya naghugas bago ang hapunan.
[39] Ngunit sinabi ng Panginoon sa kaniya, "Kayong mga Pariseo, nililinis ninyo ang
labas ng mga tasa at mga mangkok, ngunit ang inyong loob ay puno ng kasakiman at
kasamaan. [40] Kayong mga walang saysay na tao! Hindi ba ang gumawa ng labas ay
siya ring gumawa ng loob? [41] Ibigay ninyo sa mga mahihirap ang nasa loob at ang
lahat ng bagay ay magiging malinis para sa inyo. [42] Sa aba ninyong mga Pariseo,
sapagkat ibinibigay ninyo ang ikapu ng yerbabuena at ruda at ang bawat ibang
halaman sa hardin ngunit pinababayaan ninyo ang katarungan at ang pag-ibig ng
Diyos. Kinakailangan na kumilos nang may katarungan at may pagmamahal sa Diyos
na hindi rin pinababayaan na gawin ang ibang mga bagay. [43] Sa aba ninyong mga
Pariseo, sapagkat gustong gusto ninyo ang mga upuan sa unahan sa mga sinagoga
at mga magalang na pagbati sa mga pamilihan. [44] Sa aba ninnyo sapagkat kayo
ay katulad ng libingan na walang marka na nilalakaran ng mga tao nang hindi nila
nalalaman." [45] At isang tagapagturo ng mga kautusan ng Judio ang sumagot sa kaniya
at nagsabi, "Guro, ang sinabi mo ay isang insulto rin sa amin." [46] Sinabi ni Jesus, "Sa
aba ninyo, mga tagapagturo ng kautusan! Sapagkat ipinapapasan ninyo sa mga tao
ang mga pasanin na mahirap dalhin ngunit hindi man lang ninyo hinahawakan ang
mga pasanin na iyon sa isa sa inyong sariling mga daliri. [47] Sa aba ninyo, sapagkat
nagtatayo kayo ng mga bantayog para sa libingan ng mga propeta subalit ang inyong
mga ninuno ang pumatay sa kanila. [48] Kaya kayo ay mga saksi at nagpahintulot
sa ginawa ng inyong mga ninuno dahil tunay nga na pinatay nila ang mga propeta
na siyang pinatayuan ninyo ng mga bantayog. [49] Sa kadahilanan ding ito, sinabi
ng karunungan ng Diyos, 'Ako ay magpapadala sa kanila ng mga propeta at mga
apostol, at uusigin nila at papatayin ang iba sa kanila.' [50] Kung gayon ang salinlahi
na ito ang may pananagutan sa lahat ng dugo ng mga propeta na dumanak mula sa
simula ng mundo, [51] mula sa dugo ni Abel hanggang sa dugo ni Zacarias, na pinatay
sa pagitan ng altar at santuwaryo. Oo, sinasabi ko sa inyo, ang salinlahi na ito ang
may pananagutan. [52] Sa aba ninyong mga tagapagturo ng mga kautusan ng Judio

sapagkat kinuha ninyo ang susi ng kaalaman, kayo mismo ay hindi pumapasok at
hinahadlangan ninyo ang mga pumapasok.” 53 Pagkatapos umalis ni Jesus doon, ang
mga eskriba at ang mga Pariseo ay tutol sa kaniya at nakipagtalo sa kaniya tungkol
sa maraming bagay, 54 sinusubukan siyang hulihin sa kaniyang mga salita.

12

1 Samantala, nang ang libu-libong mga tao ay nagkatipon-tipon, na halos ang
bawat isa ay nagkakatapak-tapakan, sinimulan muna niyang sabihin sa kaniyang
mga alagad, “Mag-ingat sa lebadura ng mga Pariseo, na ang pagkukunwari. 2 Ngunit
walang nakatago ang hindi maisisiwalat, at walang lihim ang hindi malalaman.
3 Kaya kung anuman ang inyong nasabi sa kadiliman ay maririnig sa liwanag, at
anuman ang inyong ibinulong sa pinakaloob ng mga silid ay maihahayag sa ibabaw
ng mga bubong. 4 Sinasabi ko sa inyo aking mga kaibigan, huwag kayong matakot
sa mga pumapatay ng katawan, at pagkatapos iyon, ay wala na silang magagawa.
5 Ngunit babalaan ko kayo tungkol sa dapat ninyong katakutan. Katakutan ang taong
pagkatapos pumatay ay may kapangyarihang itapon kayo sa impiyerno. Oo, sinasabi
ko sa inyo, katakutan siya. 6 Hindi ba ang limang mga maya ay ipinagbibili sa
dalawang maliit na barya? Ganun pa man, wala ni isa sa kanila ang nalilimutan
sa paningin ng Diyos. 7 Ngunit kahit ang mga buhok ninyo sa ulo ay bilang na lahat.
Huwag matakot. Higit kayong mas mahalaga kaysa sa maraming maya. 8 Sinasabi
ko sa inyo, ang bawat taong kumikilala sa akin sa harap ng mga tao, kikilalanin
din siya ng Anak ng Tao sa harap ng mga anghel ng Diyos, 9 ngunit ang magkaila
sa akin sa harap ng mga tao ay ikakaila sa harap ng mga anghel ng Diyos. 10 Ang
bawat taong magsasabi ng salita laban sa Anak ng Tao, ito ay patatawarin, ngunit ang
lumapastangan sa Banal na Espiritu, ay hindi patatawarin. 11 Kung kayo ay dinala nila
sa harap ng mga sinagoga, ng mga pinuno, at mga may kapangyarihan, huwag kayong
matakot kung paano kayo magsasalita upang ipagtanggol ang inyong sarili, o kung
ano ang inyong sasabihin, 12 dahil ang Banal na Espiritu ang magtuturo sa inyo sa oras
na iyon kung ano ang dapat ninyong sabihin. 13 At isang lalaki mula sa napakaraming
tao ang nagsabi sa kaniya, “Guro, sabihin mo sa aking kapatid na paghatian na
namin ang mana”, 14 Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Ginoo, sino ang naglagay sa akin
upang maging hukom o tagapamagitan ninyo?” 15 At sinabi niya sa kanila, “Mag-ingat
na kayo ay hindi masakop ng lahat ng kasakimang pagnanasa, dahil ang buhay ng
isang tao ay hindi batay sa kasaganaan ng kaniyang mga ari-arian.” 16 Pagkatapos,
nagsabi sa kanila si Jesus ng isang talinghaga, na nagsasabi, “Ang bukid ng isang
mayamang tao ay umani ng masagana, 17 at nangatwiran sa kaniyang sarili, na
nagsasabi, “Ano ang aking gagawin, dahil wala na akong paglagyan ng aking mga
ani?' 18 Sinabi niya, 'Ito ang aking gagawin. Gigibain ko ang aking mga kamalig
at tatayuan ko ng mas malalaki at doon ko ilalagay ang lahat ng aking butil at iba
pang mga ari-arian. 19 Sasabihin ko sa aking kaluluwa, “Kaluluwa, marami kang mga
ari-arian na naitago sa maraming taon. Magpahinga ng mabuti, kumain, uminom,
at magpakasaya.'” 20 Ngunit sinabi ng Diyos sa kaniya, 'Hangal na tao, ang iyong
kaluluwa ay kukunin ngayong gabi, at ang mga bagay na iyong inihanda, kanino
mapupunta ang mga ito? 21 Ganyan ang isang tao na nag-iipon ng kayamanan para
sa kaniyang sarili at hindi mayaman para sa Diyos.” 22 Sinabi ni Jesus sa kaniyang
mga alagad, “Kaya sinasabi ko sa inyo, huwag kayong mabahala tungkol sa inyong
buhay—kung ano ang inyong kakainin, o tungkol sa inyong katawan—kung ano ang
inyong susuotin. 23 Sapagkat ang buhay ay mas higit kaysa sa pagkain at ang katawan
ay mas higit kaysa sa mga damit. 24 Isipin ninyo ang mga uwak, hindi sila naghahasik
o umaani. Wala silang bodega o kamalig, ngunit sila ay pinapakain ng Diyos. Gaano

na lamang kayo kahalaga kaysa sa mga ibon! 25 At sino sa inyo ang sa pag-aalala ay
makapagdaragdag ng kahit isang kubit sa haba ng kaniyang buhay? 26 Kung gayon na
hindi ninyo magawa ang kahit pinakamaliit na bagay, bakit kayo nababahala sa ibang
mga bagay? 27 Isipin ninyo ang mga liryo—kung paano sila lumalaki. Sila ay hindi
nagtatrabaho o ni nagsusulid man lang. Gayon pa man, sinasabi ko sa inyo, kahit si
Solomon sa lahat ng kaniyang kaluwalhatian ay hindi nakapagdamit na tulad ng isa
sa mga ito. 28 Kung dinamitan nga ng Diyos ang damo sa bukid, na nananatili ngayon,
at bukas ay itatapon sa pugon, gaano pa kayo na kaniyang dadamitan, O kayong mga
maliit ang pananampalataya! 29 Huwag hanapin kung ano ang inyong kakainin, at
kung ano ang inyong iinumin, at huwag kayong mabahala. 30 Dahil ang mga bagay
na ito ang hinahanap ng lahat ng mga bansa sa mundo, at alam ng inyong Ama na
kailangan ninyo ang mga bagay na ito. 31 Ngunit hanapin ang kaniyang kaharian,
at ang lahat ng bagay na ito ay maidadagdag sa inyo. 32 Huwag matakot, maliit na
kawan, dahil ang inyong Ama ay lubos na nalulugod na ibigay sa inyo ang kaharian.
33 Ipagbili ang inyong mga ari-arian at ibigay ito sa mahihirap. Gumawa kayo ng
inyong mga sariling mga pitaka na hindi nasisira—mga kayamanan sa kalangitan
na hindi nawawala, na hindi nilalapitan ng magnanakaw, at hindi sinisira ng tanga.
34 Sapagkat kung nasaan ang inyong kayamanan ay naroon din ang inyong puso.
35 Isuksok ninyo ang inyong mahabang damit sa inyong sinturon, at panatilihing nag-
aapoy ang inyong mga ilawan, 36 at maging katulad kayo ng mga taong naghihintay sa
kanilang amo na bumalik mula sa kasalan, upang kung siya ay bumalik at kumatok,
agad nilang bubuksan ang pinto para sa kaniya. 37 Pinagpala ang mga lingkod na
iyon, na masusumpungan ng amo na nagbabantay sa kaniyang pagbabalik. Totoo,
sinasabi ko sa inyo na isusuksok niya ang mahaba niyang damit sa kaniyang sinturon,
pauupuin sila para sa pagkain, at lalapit at pagsisilbihan sila. 38 Kung ang amo ay
dadating sa pangalawang pagbantay sa gabi o kahit sa pangatlong pagbantay at nakita
silang handa, pinagpala ang mga lingkod na iyon. 39 Dagdag pa nito alamin ninyo ito,
na kung alam ng amo ang oras ng pagdating ng magnanakaw, hindi niya hahayaang
mapasok ang kaniyang tahanan. 40 Maging handa din, dahil hindi niyo alam ang oras
ng pagdating ng Anak ng Tao.” 41 Sinabi ni Pedro, “Panginoon, sa amin mo lamang
ba sinasabi ang talinghagang ito o para rin sa lahat?” 42 Sinabi ng Panginoon, “Sino
ngayon ang tapat at matalinong tagapamahala na itatakda ng kaniyang panginoon
para sa ibang lingkod upang ibigay sa kanila ang kanilang bahagi ng pagkain sa
tamang panahon? 43 Pinagpala ang lingkod na iyon, na masusumpungan ng kaniyang
panginoon na gumagawa niyan sa kaniyang pagdating. 44 Totoong sinasabi ko sa inyo
na siya ay gagawing tagapamahala sa lahat ng kaniyang ari-arian. 45 Ngunit kung
sinasabi ng lingkod na iyon sa kaniyang puso, “Matatagalan pa ang pagbabalik ng
aking panginoon,' at sinimulan niyang bugbugin ang mga lalaki at babaeng lingkod,
at kakain at iinom, at malalasing, 46 ang panginoon ng lingkod na iyon ay darating
sa araw na hindi niya inaasahan, at sa oras na hindi niya nalalaman, at siya ay
pagpipira-pirasuhin at magtatalaga siya ng lugar para sa kaniya kasama ang mga
hindi tapat. 47 Ang lingkod na iyon, na alam ang kalooban ng kaniyang panginoon at
hindi naging handa o ginawa ang ayon sa kaniyang kalooban, ay mabubugbog nang
madami. 48 Ngunit ang hindi nakakaalam, at gumawa ng mga bagay na karapat-
dapat sa pagbugbog, ay mabubugbog nang kaunti. Ang lahat ng binigyan ng marami,
marami din ang hihingiin sa kaniya, at ang pinagkatiwalaan ng marami, marami
ang hihingiin nila sa kaniya. 49 Pumarito ako upang magbaba ng apoy sa mundo, at
ninanais ko na ito ay magningas. 50 Ngunit mayroon akong bautismo na kailangang
danasin, at labis akong namimighati hanggang sa ito ay matapos! 51 Iniisip ba ninyo
na ako ay naparito upang magdala ng kapayapaan sa mundo? Hindi, sinasabi ko sa

inyo, sa halip ay pagkabaha-bahagi. 52 Dahil mula ngayon may lima sa isang tahanan
na magkakabaha-bahagi—tatlong tao laban sa dalawa at dalawang tao laban sa tatlo.
53 Sila ay magkakabaha-bahagi, ama laban sa anak na lalaki at anak na lalaki laban sa
ama; ina laban sa anak na babae at anak na babae laban sa ina; ang biyenan na babae
laban sa manugang na babae at manugang na babae laban sa biyenan na babae.
54 Sinasabi din ni Jesus sa napakaraming tao, “Kung nakikita ninyong namumuo ang
ulap sa kanluran, agad ninyong sinasabi, 'May ulan na paparating', at gayon ang
nangyayari. 55 At kung iihip ang hangin sa timog, sinasabi ninyo, 'Magkakaroon
ng matinding init,' at ito ay nangyayari. 56 Mga mapagkunwari, alam ninyo kung
paano ipakahulugan ang anyo ng mundo at kalangitan, ngunit paanong hindi ninyo
alam bigyang-kahulugan ang kasalukuyang panahon? 57 Bakit hindi ninyo hatulan
kung ano ang tama para sa inyong mga sarili? 58 Sapagkat kung ikaw ay pupunta sa
harapan ng hukom kasama ang iyong kaaway, sa daan ay sikapin mong ayusin ang
hindi pagkakaintindihan sa kaniya upang hindi ka niya kaladkarin sa hukom, upang
hindi ka dalhin ng hukom sa opisyal at hindi ka ilagay ng opisyal sa bilangguan.
59 Sinasabi ko sa iyo, hindi ka makakalaya mula doon hanggang mabayaran mo ang
kahuli-hulihang salapi.”

13

1 Nang panahong iyon, sinabi sa kaniya ng ilang tao na naroon ang tungkol sa
mga taga-Galilea, na ang dugo ng mga ito'y inihalo ni Pilato sa kanilang mga sariling
alay. 2 Sumagot si Jesus at sinabi sa kanila, “Sa tingin ba ninyo ay mas makasalanan
ang mga taga-Galilea na ito kaysa sa ibang mga taga-Galilea dahil nagdusa sila sa
ganitong paraan? 3 Hindi, sinasabi ko sa inyo. Ngunit kung hindi kayo magsisisi,
mamamatay kayong lahat sa ganoon ding paraan. 4 O iyong labing walong tao sa
Siloam na nabagsakan ng tore at namatay, sa tingin ba ninyo ay mas makasalanan
sila kaysa sa ibang tao sa Jerusalem? 5 Hindi, sinasabi ko. Ngunit kung hindi kayo
magsisisi, lahat kayo ay mamatay din.” 6 Sinabi ni Jesus ang talinghagang ito, “May
isang taong may isang puno ng igos na nakatanim sa kaniyang ubasan at dumating
siya at naghanap ng bunga nito ngunit wala siyang matagpuan. 7 Sinabi niya sa
hardinero, 'Tingnan mo, tatlong taon na akong pumaparito, at sinubukang maghanap
ng bunga ng puno ng igos na ito ngunit wala akong natagpuan. Putulin mo ito. Bakit
hahayaang sayangin nito ang lupa?' 8 Sumagot ang hardinero at sinabi, 'Pabayaan mo
muna ito sa taong ito hanggang sa aking mahukayan ang palibot nito at malagyan
ito ng pataba. 9 Kung mamunga ito sa susunod na taon, mabuti; ngunit kung hindi,
putulin mo ito!”' 10 Ngayon, nagtuturo si Jesus sa isa sa mga sinagoga sa Araw ng
Pamamahinga. 11 Masdan, may isang babaeng naroon na labing-walong taon nang
may masamang espiritu ng panghihina, at siya ay baluktot at hindi siya lubusang
makatayo. 12 Nang makita siya ni Jesus, tinawag niya ito at sinabi, “Babae, napalaya
ka na mula sa iyong panghihina.” 13 Ipinatong niya ang kaniyang mga kamay sa
babae, at kaagad siyang naunat at niluwalhati niya ang Diyos. 14 Ngunit nagalit
ang pinuno ng sinagoga dahil nagpagaling si Jesus sa Araw ng Pamamahinga. Kaya
sumagot ang pinuno at sinabi sa maraming mga tao, “May anim na araw kung saan
kinakailangang magtrabaho. Pumarito kayo at mapagaling sa mga araw na iyon,
huwag sa Araw ng Pamamahinga.” 15 Sinagot siya ng Panginoon at sinabi, “Mga
mapagkunwari! Hindi ba kinakalag ng bawat isa sa inyo ang tali ng kaniyang asno
o baka mula sa sabsaban nito upang painumin sa Araw ng Pamamahinga? 16 Kaya
ito ring babaeng anak ni Abraham, na labing-walong taon nang iginapos ni Satanas,
hindi ba nararapat kalagan ang kaniyang gapos sa Araw ng Pamamahinga?” 17 Nang
sinabi niya ang mga bagay na ito, lahat ng sumalungat sa kaniya ay napahiya, ngunit

nagagalak ang maraming tao sa mga maluwalhating bagay na kaniyang ginawa. 18 At
sinabi ni Jesus, “Ano ang katulad ng kaharian ng Diyos, at ano ang maaari kong
ihambing dito? 19 Ito ay tulad ng isang buto ng mustasa na kinuha ng isang tao at
inihagis sa kaniyang halamanan, at ito ay tumubo at naging isang malaking puno, at
namugad sa mga sanga nito ang mga ibon sa langit.” 20 Muli, sinabi niya, “Saan ko
maaaring ihambing ang salita ng Diyos? 21 Ito ay tulad ng lebadura na kinuha ng isang
babae at inihalo sa tatlong takal ng harina hanggang sa ito ay umalsa.” 22 Binisita
ni Jesus ang bawat bayan at baryo sa daan patungong Jerusalem at tinuruan sila.
23 May nagsabi sa kaniya, “Panginoon, kakaunti lamang bang tao ang maliligtas?”
Kaya sinabi niya sa kanila, 24 “Pagsikapan ninyong pumasok sa makipot na pintuan,
dahil marami ang susubok ngunit hindi sila makakapasok. 25 Kapag tumayo na ang
may-ari ng bahay at isinara ang pintuan, at kayo ay tatayo sa labas at kakalabugin ang
pinto at sasabihin, 'Panginoon, Panginoon, papasukin mo kami.' At siya ay sasagot
at sasabihin sa inyo, 'Hindi ko kayo kilala o kung taga-saan kayo.' 26 Pagkatapos ay
inyong sasabihin, 'Kami ay kumain at uminom sa iyong harapan at nagturo ka sa
aming mga lansangan.' 27 Ngunit sasagot siya, 'Sinasabi ko sa inyo, hindi ko alam
kung taga-saan kayo. Lumayo kayo sa akin, kayong mga gumagawa ng masama!'
28 Magkakaroon ng pagnanangis at pagngangalit ng ngipin kapag nakita ninyo sina
Abraham, Isaac, Jacob at ang lahat ng propeta sa kaharian ng Diyos, ngunit kayo—
kayo ay itinapon sa labas. 29 Darating sila mula sa silangan, kanluran, hilaga, at
timog at sila ay uupo sa hapag-kainan sa kaharian ng Diyos. 30 At alamin ninyo
ito, ang mga pinakahuli ay ang mga una, at ang una ay magiging huli.” 31 Hindi
nagtagal, may ilang mga Pariseong dumating at sinabi sa kaniya, “Pumunta ka at
umalis dito dahil nais kang patayin ni Herodes.” 32 Sinabi ni Jesus, “Pumunta kayo
at sabihin sa asong-gubat na iyon, 'Tingnan mo, nagpapalayas ako ng mga demonyo
at nagpapagaling ako ngayon at bukas, at sa ikatlong araw ay maaabot ko ang aking
layunin.' 33 Gayunman, kinakailangan na ako ay magpatuloy ngayon, bukas at sa
susunod na araw, sapagkat hindi katanggap-tanggap na pumatay ng isang propeta
sa labas ng Jerusalem. 34 Jerusalem, Jerusalem, na pumapatay ng mga propeta at
bumabato sa mga ipinadala sa iyo. Kaydalas kong ninais na tipunin ang iyong
mga anak tulad ng pagtitipon ng inahing manok sa kaniyang mga sisiw sa ilalim ng
kaniyang mga pakpak, ngunit hindi mo ito ninais. 35 Tingnan mo, iniwan ang iyong
bahay. Sinasabi ko sa iyo, hindi mo ako makikita hanggang sabihin mo, 'Pinagpala
siya na dumarating sa pangalan ng Panginoon.”'

14

1 Nangyari sa isang Araw ng Pamamahinga, nang pumunta si Jesus sa bahay ng isa
sa mga pinuno ng mga Pariseo upang kumain ng tinapay, na minamanmanan nila
si Jesus. 2 Masdan ito, doon sa kaniyang harapan ay may isang lalaking nagdurusa
dahil sa pamamanas. 3 Tinanong ni Jesus ang mga dalubhasa sa kautusan ng Judio
at ang mga Pariseo, “Naaayon ba sa batas na magpagaling sa Araw ng Pamamahinga
o hindi?” 4 Ngunit nanatili silang tahimik. Kaya hinawakan siya ni Jesus, pinagaling
siya at pinaalis. 5 Sinabi niya sa kanila, “Sino sa inyo ang may isang lalaking anak o
isang baka na kapag mahulog sa balon sa Araw ng Pamamahinga, ang hindi kaagad
mag-aahon sa kaniya?” 6 Hindi sila nakapagbigay ng sagot sa mga bagay na ito.
7 Nang mapansin ni Jesus kung paano pinili ng mga inanyayahan ang mga upuang
pandangal, nagsabi siya ng isang talinghaga, sinasabi sa kanila, 8 “Kapag inanyayahan
ka ng isang tao sa isang kasalan, huwag kang umupo sa mga upuang pandangal
dahil maaaring may isang taong naanyayahan na mas pinararangalan kaysa sa iyo.
9 Kapag dumating ang taong nag-anyaya sa inyong dalawa, sasabihin niya sa iyo,

'Ibigay mo sa taong ito ang iyong upuan,' at sa kahihiyan lilipat ka sa kabababababaang
dako. 10 Ngunit kapag ikaw ay inanyayahan, pumunta ka at umupo sa kabababababaang
dako, upang kung dumating ang taong nag-anyaya sa iyo, maaari niyang sabihin sa
iyo, 'Kaibigan, lumipat ka sa mas mataas.' At ikaw ay mapararangalan sa harapan
ng lahat ng kasalo mo sa hapag. 11 Sapagkat ang bawat nagmamataas ay maibababa
at siya na nagpapakababa ay maitataas. 12 Sinabi rin ni Jesus sa taong nag-anyaya sa
kaniya, “Kapag naghanda ka ng pananghalian o hapunan, huwag mong anyayahan
ang iyong mga kaibigan, o ang iyong mga kapatid, o ang iyong mga kamag-anak o
ang mga mayayaman mong kapit-bahay, sapagkat maaari ka din nilang anyayahan at
ikaw ay mababayaran. 13 Ngunit kapag ikaw ay maghahanda ng salu-salo, anyayahan
mo ang mga mahihirap, ang mga lumpo, ang mga pilay, at ang mga bulag, 14 at ikaw
ay pagpapalain dahil hindi ka nila mababayaran. Sapagkat ikaw ay mababayaran
sa muling pagkabuhay ng mga matuwid.” 15 Nang marinig ng isa sa mga taong
kasalo ni Jesus ang mga bagay na ito, sinabi niya kay Jesus, “Pinagpala siya na
kakain ng tinapay sa kaharian ng Diyos!” 16 Ngunit sinabi ni Jesus sa kaniya, “May
isang taong naghanda ng malaking hapunan at inanyayahan ang marami. 17 Nang
maihanda na ang hapunan, inutusan niya ang kaniyang utusan na sabihin sa mga
naanyayahan, 'Halikayo, dahil nakahanda na ang lahat.' 18 Silang lahat ay pare-
parehong nagsimulang magdahilan. Sabi ng una sa kaniya, 'Bumili ako ng bukid
at kinakailangan kong umalis at tingnan ito.' Pakiusap ipagpaumanhin mo ako.' 19 At
sinabi naman ng isa, 'Bumili ako ng limang pares na baka, at pupunta ako upang
subukan ang mga ito. Pakiusap ipagpaumanhin mo ako.' 20 At sabi naman ng isang
lalaki, 'Kakakasal ko pa lamang sa aking asawa, at kaya hindi ako makakadalo.'
21 Dumating ang utusan at sinabi sa kaniyang panginoon ang mga bagay na ito.
Pagkatapos, nagalit ang panginoon ng bahay at sinabi sa kaniyang utusan, 'Bilisan
mo, pumunta ka sa mga kalye at sa mga daanan ng lungsod at dalhin mo dito ang
mga mahihirap, ang mga bulag, at ang mga pilay.' 22 Sinabi ng utusan, 'Panginoon, ang
iyong iniutos ay nagawa na, ngunit mayroon pa ring silid.' 23 Sinabi ng panginoon sa
utusan, 'Pumunta ka sa mga kalsada at sa mga bakuran at pilitin mo silang pumasok,
upang mapuno ang aking bahay. 24 Sapagkat sinasabi ko sa iyo, wala sa mga taong
naunang naanyayahan ang makakatikim ng aking hapunan.'” 25 Ngayon maraming
tao ang sumasama sa kaniya, at bumaling siya at sinabi sa kanila, 26 “Kung sinuman
ang lumapit sa akin at hindi namumuhi sa kaniyang sariling ama, ina, asawa,
anak, mga kapatid—oo, at pati ang kaniyang sariling buhay—hindi siya maaaring
maging alagad ko. 27 Ang sinumang hindi magbubuhat ng kaniyang sariling krus
at sumunod sa akin ay hindi maaaring maging alagad ko. 28 Sapagkat sino sa inyo,
ang naghahangad na magtayo ng isang tore, ang hindi muna mauupo at bibilangin
ang gastos upang kuwentahin kung nasa kaniya ang mga kailangan niya upang ito
ay tapusin? 29 Kung hindi, kapag nagtayo siya ng pundasyon at hindi ito natapos,
sisimulan siyang kutyain ng lahat ng mga makakakita nito, 30 sinasabi, 'Ang taong
ito ay nagsimulang magtayo at hindi niya natapos.' 31 O anong hari, sa kaniyang
pagpunta upang sagupain sa digmaan ang isa pang hari, ang hindi muna mauupo at
hihingi ng payo kung kaya ba niya kasama ang sampung libong tao na labanan ang
isa pang hari na dumarating laban sa kaniya na may kasamang dalawampung libong
tao? 32 At kung hindi, habang malayo pa ang hukbo na iyon, magpapadala siya ng
kinatawan at hihingi ng mga kailangan sa pagkakasundo. 33 Kaya, hindi maaaring
maging alagad ko ang sinuman sa inyo na hindi magsusuko ng lahat ng nasa kaniya.
34 Ang asin ay mabuti, ngunit kung nawala ang lasa ng asin, paano ito magiging
maalat muli? 35 Ito ay wala nang pakinabang sa lupa o kahit pa sa tumpok ng dumi.
Itinatapon ito. Siya na may tainga upang makarinig, makinig.”

15

[1] Ngayon, ang lahat ng mga maniningil ng buwis at iba pang mga makasalanan
ay lumalapit kay Jesus upang makinig sa kaniya. [2] Nagbulung-bulungan ang mga
Pariseo at mga eskriba sa isa't isa, sinasabi, “Malugod na tinatanggap ng taong
ito ang mga makasalanan, at kumakain pa kasama nila.” [3] Sinabi ni Jesus ang
talinghagang ito sa kanila, sinasabi, [4] “Sino sa inyo, kung mayroon siyang isang daang
tupa at pagkatapos nawala ang isa sa kanila, ang hindi iiwanan ang siyamnapu't
siyam sa ilang, at hahanapin ang nawawala hanggang sa matagpuan niya ito?
[5] Pagkatapos, kapag natagpuan niya ito, pinapasan niya ito sa kaniyang mga balikat
at nagagalak. [6] Pagdating niya sa bahay, tinitipon niya ang kaniyang mga kaibigan
at mga kapitbahay, sinasabi sa kanila, 'Makisaya kayo sa akin, sapagkat natagpuan
ko ang aking nawawalang tupa.' [7] Sinasabi ko sa inyo na gayon din, magkakaroon ng
kagalakan sa langit sa isang makasalanang nagsisisi, higit pa sa siyamnapu't siyam
na taong matuwid na hindi kailangang magsisi. [8] O sinong babaing may sampung
pilak na barya, kung mawalan siya ng isang barya, ang hindi magsisindi ng ilawan,
magwawalis sa bahay, at masikap na maghahanap hanggang sa matagpuan niya ito?
[9] At kapag natagpuan niya ito, tinitipon niya ang kaniyang mga kaibigan at mga
kapitbahay, sinasabi, 'Makisaya kayo sa akin, sapagkat natagpuan ko ang baryang
nawala ko.' [10] Gayon din, sinasabi ko sa inyo, may kagalakan sa kinaroroonan
ng mga anghel ng Diyos sa isang makasalanang nagsisisi. [11] Pagkatapos, sinabi ni
Jesus, “May isang lalaking may dalawang lalaking anak, [12] at sinabi ng nakababata
sa kanila sa kaniyang ama, 'Ama, ibigay mo na sa akin ngayon ang ari-arian na
nararapat na manahin ko.' Kaya hinati niya ang kaniyang kayamanan sa pagitan
nila. [13] Pagkaraan ng ilang mga araw, tinipon ng nakababatang anak ang lahat
ng kaniyang pag-aari at pumunta sa isang malayong bansa, at doon ay winaldas
niya ang kaniyang pera sa pagbili ng mga bagay na hindi niya kailangan, at pag-
aaksaya ng kaniyang pera sa masamang pamumuhay. [14] Ngayon, nang naubos
na niya ang lahat, matinding taggutom ang lumaganap sa buong bansang iyon, at
siya ay nagsimulang mangailangan. [15] Siya ay pumunta at namasukan sa isa sa
mga mamamayan ng bansang iyon, na nagpapunta sa kaniya sa kaniyang bukirin
upang magpakain ng mga baboy. [16] At nais na sana niyang kainin ang mga balat
ng buto na kinakain ng mga baboy dahil walang nagbigay sa kaniya ng anumang
makakain. [17] Ngunit nang nakapag-isip-isip ang nakababatang anak, sinabi niya,
'Napakaraming mga upahang utusan ng aking ama ang may higit pa sa sapat na
pagkain, at ako ay nandito, namamatay sa gutom! [18] Aalis ako rito at pupunta sa
aking ama, at sasabihin ko sa kaniya, “Ama, ako ay nagkasala laban sa langit at
sa iyong paningin. [19] Hindi na ako karapat-dapat na tawaging anak mo; gawin mo
akong isa sa iyong mga upahang utusan.'” [20] Kaya umalis ang nakababatang anak
at pumunta sa kaniyang ama. Habang siya ay malayo pa, nakita siya ng kaniyang
ama, at siya ay nahahabag, at tumakbo, at niyakap at hinagkan siya. [21] Sinabi ng anak
sa kaniya, “Ama, ako ay nagkasala laban sa langit at sa iyong paningin. Hindi ako
karapat-dapat na tawaging anak mo.” [22] Sinabi ng ama sa kaniyang mga utusan,
'Kunin ninyo kaagad ang pinakamagandang balabal, at isuot sa kaniya, at lagyan ng
sing-sing ang kaniyang kamay, at sandalyas ang kaniyang mga paa. [23] Pagkatapos,
dalhin ninyo dito ang pinatabang guya at katayin. Tayo ay magsikain at magdiwang.
[24] Sapagkat ang anak ko ay namatay, at ngayon siya ay nabuhay. Siya ay nawala,
at ngayon siya ay natagpuan.' At sila ay nagsimulang magdiwang. [25] Sa panahong
iyon, ang kaniyang nakatatandang anak ay nasa bukid. Nang siya ay dumating at
palapit na sa bahay, narinig niya ang tugtugan at sayawan. [26] Tinawag niya ang isa
sa mga utusan at tinanong kung ano ang mga bagay na ito. [27] Sinabi ng utusan sa

kaniya, 'Dumating ang iyong kapatid at nagpakatay ang iyong ama ng pinatabang
guya, dahil nakabalik siya nang ligtas.' 28 Nagalit ang nakatatandang anak, at ayaw
niyang pumasok, at lumabas ang kaniyang ama, at pinakiusapan siya. 29 Ngunit
sumagot ang nakatatandang anak at sinabi sa kaniyang ama, 'Tingnan mo, nagpa-
alipin ako sa iyo sa loob ng maraming taon, at kailanman ay hindi ako sumuway
sa iyong utos, ngunit kailanman ay hindi mo ako binigyan ng isang batang kambing
upang magdiwang ako kasama ng aking mga kaibigan, 30 ngunit nang dumating ang
iyong anak, na umubos ng iyong kabuhayan sa mga babaing nagbebenta ng aliw,
nagpakatay ka ng pinatabang guya para sa kaniya.' 31 Sinabi ng ama sa kaniya,
'Anak, lagi kitang kasama, at lahat ng sa akin ay sa iyo. 32 Ngunit dapat lang na
tayo ay magdiwang at maging masaya, sapagkat ang kapatid mong ito ay namatay,
at ngayon ay nabuhay; siya ay nawala, at ngayon ay natagpuan.'”

16

1 Sinabi rin ni Jesus sa mga alagad, “May isang mayamang lalaki na may
tagapamahala, at isinumbong sa kaniya na nilulustay ng tagapamahalang ito ang
kaniyang pag-aari. 2 Kaya pinatawag siya ng mayamang lalaki at sinabi sa kaniya,
'Ano itong naririnig ko tungkol sa iyo? Magbigay-ulat ka ng iyong pamamahala, dahil
ka na maaaring maging tagapamahala.' 3 Sinabi ng tagapamahala sa kaniyang sarili,
'Anong gagawin ko, dahil aalisin sa akin ng amo ko ang pagiging tagapamahala?
Wala akong lakas na magbungkal, at nahihiya akong magpalimos. 4 Alam ko na
ang aking gagawin, para kapag natanggal ako sa pagiging tagapamahala, malugod
akong tatanggapin ng mga tao sa kanilang mga bahay.' 5 At tinawag ng tagapamahala
ang mga tao na may utang sa kaniyang amo, at tinanong niya ang una, 'Magkano
ang utang mo sa amo ko?' 6 Sinabi niya, 'Isang daang takal na langis ng olibo'.
At sinabi niya sa kaniya, 'Kunin mo ang iyong kasulatan, umupo kang madali at
isulat mong limampu.' 7 At sinabi ng tagapamahala sa isa pa, 'Magkano ang utang
mo?' Sumagot siya, 'Isang daang takal ng trigo.' Sinabi niya sa kaniya, 'Kunin
mo ang iyong kasulatan at isulat mong walumpu.' 8 At pinuri ng amo ang hindi
makatarungang tagapamahala dahil kumilos siya nang may katusuhan. Sapagkat
ang mga anak ng mundong ito ay mas tuso sa pakikitungo sa kanilang sariling
tao kaysa mga anak ng liwanag. 9 Sinasabi ko sa inyo, makipagkaibigan kayo sa
pamamagitan ng perang hindi makatarungan, para kapag ito ay naubos na, maaari
ka nilang tanggapin sa walang hanggang tirahan. 10 Ang tapat sa kakaunti ay tapat
din sa marami, at ang hindi makatarungan sa kakaunti ay hindi rin makatarungan sa
marami. 11 Kung hindi ka naging tapat sa paggamit ng perang hindi makatarungan,
sino ang magtitiwala sa iyo ng tunay na kayamanan? 12 At kung hindi ka naging tapat
sa paggamit sa pera ng ibang tao, sino ang magbibigay sa iyo ng sarili mong pera?
13 Walang lingkod ang magkapaglilingkod sa dalawang amo, sapagkat kasusuklaman
niya ang isa at mamahalin niya ang isa, o magiging tapat siya sa isa at kamumuhian
niya ang isa. Hindi ninyo maaaring paglingkuran ang Diyos at ang kayamanan.”
14 Ngayon ang mga Pariseo, na mangingibig ng pera, ay narinig ang lahat ng mga ito,
at siya ay kanilang kinutya. 15 At sinabi niya sa kanila, “Pinapawalang-sala ninyo
ang inyong mga sarili sa paningin ng mga tao, ngunit nalalaman ng Diyos ang inyong
mga puso. Ang siya na dinadakila ng mga tao ay kasuklam-suklam sa paningin ng
Diyos. 16 Ang kautusan at ang mga propeta ang umiiral hanggang sa dumating si
Juan. Mula noon, ipinangaral ang ebanghelyo ng kaharian ng Diyos, at ang lahat
ay sinusubukang pumasok nang pilit doon. 17 Ngunit mas madaling maglaho ang
langit at lupa kaysa mawalan ng bisa ang isang kudlit ng isang letra ng kautusan.
18 Ang bawat taong hinihiwalayan ang kaniyang asawang babae at mag-asawa ng iba

ay gumagawa ng pangangalunya, at ang mag-asawa sa babaing hiwalay sa kaniyang
asawa ay magkakasala ng pangangalunya. [19] Ngayon, may isang mayamang lalaki na
nakadamit ng kulay lila na gawa sa pinong lino, at araw-araw nagsasaya sa kaniyang
labis na kayamanan. [20] May isang pulubi na nagngangalang Lazarus na pinahiga
sa kaniyang tarangkahan na lipos ng sugat, [21] at inaasam-asam niyang kainin ang
nahuhulog sa mesa ng mayamang tao—at maliban doon, lumapit ang mga aso at
dinilaan ang kaniyang mga sugat. [22] At nangyari na namatay ang pulubi at dinala
ng mga anghel sa kinaroroonan ni Abraham. Namatay din ang mayamang tao at
inilibing, [23] at doon sa hades, sa kaniyang pagdurusa, tumingala siya at nakita si
Abraham sa malayo at si Lazarus na nasa tabi niya. [24] At sumigaw siya at sinabi,
'Amang Abraham, maawa ka sa akin at papuntahin mo si Lazarus, upang isawsaw
niya ang dulo ng kaniyang daliri sa tubig at palamigin ang aking dila, dahil naghihirap
ako sa apoy na ito.' [25] Ngunit sinabi ni Abraham, 'Anak, alalahanin mo na sa buong
buhay mo, natanggap mo ang mga magagandang bagay, at si Lazaro sa ganoon
ding paraan ay masasamang bagay. Ngunit ngayon, siya ay inaaliw dito, at ikaw
ay nagdurusa. [26] At maliban sa lahat ng ito, may malaking bangin na nakalagay
upang ang mga gustong tumawid mula rito papunta sa iyo ay hindi makakatawid,
at wala ring makakatawid mula riyan papunta sa amin.' [27] At sinabi ng mayamang
tao, 'Nagmamakaawa ako, Amang Abraham, na papuntahin mo siya sa bahay ng
aking ama— [28] sapagkat ako ay may limang kapatid na lalake—upang balaan niya
sila, dahil baka pumunta rin sila sa lugar na ito ng pagdurusa.' [29] Ngunit sinabi ni
Abraham, 'Nasa kanila si Moises at mga propeta; makinig sila sa kanila.' [30] Sumagot
ang mayamang tao, 'Hindi, Amang Abraham, ngunit kung may pumunta sa kanila
mula sa mga patay, magsisisi sila.' [31] Ngunit sinabi ni Abraham sa kaniya, 'Kung
hindi sila makikinig kay Moises at sa mga propeta, hindi rin sila mahihikayat kung
may mabuhay mula sa mga patay.”. /.

17

[1] Sinabi ni Jesus sa kaniyang mga alagad, “Tiyak na darating ang mga bagay na
magiging dahilan upang tayo ay magkasala, ngunit aba sa taong pagmumulan ng
mga ito! [2] Mas mabuti pa sa kaniya kung bitinan ang kaniyang leeg ng isang gilingang
bato at ihagis siya sa dagat, kaysa maging sanhi ng pagkakatisod ng maliliit na ito.
[3] Mag-ingat kayo. Kung nagkasala ang iyong kapatid na lalaki, sawayin mo siya,
at kung siya ay nagsisi, patawarin mo siya. [4] Kapag nagkasala siya laban sa iyo ng
pitong beses sa isang araw, at pitong beses na bumalik sa iyo, sinasabi, 'Nagsisisi ako,'
dapat mo siyang patawarin!” [5] Sinabi ng mga apostol sa Panginoon, “Dagdagan mo
ang aming pananampalataya.” [6] Sinabi ng Panginoon, “Kung may pananampalataya
kayo na tulad ng isang butil ng mustasa, sasabihin ninyo sa puno ng sicamorong ito,
'Mabunot ka, at matanim sa dagat,' at kayo ay susundin nito. [7] Ngunit sino sa inyo,
na may lingkod na nag-aararo o nag-aalaga ng tupa, ang magsasabi sa kaniya kapag
nakabalik na siya mula sa bukid, 'Pumarito ka kaagad at umupo upang kumain'?
[8] Hindi ba niya sasabihin sa kaniya, 'Maghanda ka ng kakainin ko, magbigkis ka at
pagsilbihan mo ako hanggang sa matapos akong kumain at uminom. At pagkatapos,
kumain ka at uminom'? [9] Hindi siya nagpapasalamat sa lingkod dahil ginawa niya
ang mga bagay na iniutos, nagpapasalamat ba siya? [10] Ganoon din kayo, kapag
nagawa ninyo ang lahat ng bagay na iniutos sa inyo, dapat ninyong sabihin, 'Hindi
kami karapat-dapat na mga lingkod. Ginawa lang namin ang dapat naming gawin.”'
[11] Nangyari na habang sila ay nasa daan patungong Jerusalem, siya ay naglalakbay
sa lupaing pagitan ng Samaria at Galilea. [12] At sa kaniyang pagpasok sa isang nayon,
doon ay sinalubong siya ng sampung lalaking ketongin. Tumayo sila nang malayo

sa kaniya 13 at nilakasan nila ang kanilang tinig, sinasabi, “Jesus, Amo, maawa
ka sa amin.” 14 Nang makita niya sila, sinabi niya sa kanila, “Pumunta kayo at
ipakita ninyo ang inyong mga sarili sa mga pari.” At nangyari nga na habang sila
ay papunta, sila ay nalinisan. 15 Nang makita ng isa sa kanila na gumaling siya,
bumalik siya nang may malakas na tinig na niluluwalhati ang Diyos. 16 Yumuko siya
sa paanan ni Jesus, nagpapasalamat sa kaniya. Isa siyang Samaritano. 17 Sumagot
si Jesus, sinabi, “Hindi ba sampu ang nilinis? 18 Nasaan ang siyam? Wala bang
ibang bumalik upang luwalhatiin ang Diyos, maliban sa dayuhang ito?” 19 Sinabi
niya sa kaniya, “Tumayo ka, at humayo. Pinagaling ka ng iyong pananampalataya.”
20 Nang naitanong sa kaniya ng mga Pariseo kung kailan darating ang kaharian ng
Diyos, sinagot sila ni Jesus at sinabi, “Ang kaharian ng Diyos ay hindi isang bagay na
mapagmamasdan. Ni hindi nila sasabihin, 21 'Tumingin kayo rito!' o, 'Tumingin kayo
roon!' dahil ang kaharian ng Diyos ay nasa inyo.” 22 Sinabi ni Jesus sa mga alagad,
“Darating ang mga araw na nanaisin ninyong makita ang isa sa mga araw ng Anak
ng Tao, ngunit hindi ninyo ito makikita. 23 Sasabihin nila sa inyo, 'Tingnan ninyo,
naroon!' o, 'Tingnan ninyo, narito!' Ngunit huwag kayong pumunta, ni sumunod
sa kanila, 24 sapagkat gaya ng paglitaw ng kidlat kapag ito ay kumislap buhat sa
isang panig ng kalangitan tungo sa ibang panig ng kalangitan, gayon din naman
ang Anak ng Tao sa kaniyang araw. 25 Ngunit kailangan muna niyang magdusa ng
labis at itakwil ng salinlahing ito. 26 Katulad ng nangyari sa panahon ni Noe, gayon
din ang mangyayari sa mga araw ng Anak ng Tao. 27 Nagsisikain sila, nagsisiinom,
nagsisipag-asawa at ibinibigay sila upang mag-asawa, hanggang sa araw na pumasok
sa arko si Noe—at dumating ang baha at pinatay silang lahat. 28 Gayon din naman,
katulad ng nangyari sa panahon ni Lot, sila ay nagsisikain, nagsisiinom, nagsisibili,
nagsisitinda, nagsisipagtanim at sila ay nagsisipatayo ng gusali. 29 Ngunit nang araw
na lumabas mula sa Sodoma si Lot, umulan ng apoy at asupre mula sa langit, at
pinuksa silang lahat. 30 Ganoon din naman ang mangyayari sa araw na maihayag
ang Anak ng Tao. 31 Sa araw na iyon, ang nasa taas ng bahay ay huwag nang bumaba
upang ilabas ang kaniyang mga kagamitan sa bahay. At ang nasa bukid ay huwag
nang bumalik. 32 Alalahanin ninyo ang asawa ni Lot. 33 Sinumang naghahangad na
iligtas ang kaniyang buhay ay mawawalan nito, ngunit ang sinumang mawalan ng
kaniyang buhay ay makapagliligtas nito. 34 Sinasabi ko sa inyo, sa gabing iyon ay
mayroong dalawang tao sa isang higaan. Ang isa ay kukunin, at ang isa ay iiwan.
35 Mayroong dalawang babae ang magkasamang gigiling. Ang isa ay kukunin at ang
isa ay iiwan.” 36 (Mayroong dalawang tao sa bukid, ang isa ay kukunin at ang isa
ay iiwan.) 37 Tinanong nila sa kaniya, “Saan, Panginoon?” At sinabi niya sa kanila,
“Kung saan naroon ang bangkay, doon din nagtitipon ang mga buwitre.”

18

1 Pagkatapos, sinabi niya ang isang talinghaga sa kanila tungkol sa kung paano sila
dapat laging manalangin, at huwag panghinaan ng loob, 2 sinasabi, “Sa isang lungsod,
may isang hukom na hindi natatakot sa Diyos at hindi niya iginagalang ang mga tao.
3 Ngayon may isang babaeng balo sa lungsod na iyon, at madalas itong pumupunta
sa kaniya, sinasabi, 'Tulungan mo akong makamit ang katarungan laban sa aking
kaaway.' 4 Sa loob ng mahabang panahon hindi niya ito nais na tulungan, ngunit
pagkatapos ng maikling panahon, sinabi niya sa kaniyang sarili, 'Bagaman hindi ako
natatakot sa Diyos o hindi ko iginagalang ang tao, 5 ngunit dahil ginagambala ako
ng balong ito, tutulungan ko siyang makamit ang katarungan, upang hindi niya ako
pagurin sa kaniyang palagiang pagpunta rito.”' 6 Pagkatapos sinabi ng Panginoon,
“Pakinggan ninyo ang sinabi ng hindi makatarungang hukom. 7 Ngayon, hindi ba

ibibigay din ng Diyos ang katarungan sa kaniyang mga hinirang na dumaraing sa
kaniya araw at gabi? Hindi ba siya magiging matiyaga sa kanila? 8 Sinasabi ko sa inyo
na agad niyang dadalhin ang katarungan sa kanila. Ngunit kapag dumating ang Anak
ng Tao, may matatagpuan ba siyang pananampalataya sa lupa?" 9 At sinabi din niya
ang talinghagang ito sa mga taong nagsasabi sa kanilang mga sarili na sila ay matuwid
at humahamak sa ibang tao, 10 "Dalawang lalaki ang pumunta sa templo upang
manalangin—ang isa ay Pariseo at ang isa naman ay maniningil ng buwis. 11 Tumayo
ang Pariseo at ipinanalangin ang mga bagay na ito tungkol sa kaniyang sarili, 'Diyos,
nagpapasalamat ako sa iyo dahil hindi ako katulad ng ibang taong magnanakaw,
mga hindi matuwid, mga mangangalunya, o tulad ng maniningil ng buwis na ito.
12 Nag-aayuno ako ng dalawang beses bawat linggo. Ibinibigay ko ang ikapu ng
lahat ng aking nakukuha.' 13 Ngunit ang maniningil ng buwis, na nakatayo sa di-
kalayuan, ayaw man lang tumingin sa langit, ngunit dinadagukan niya ang kaniyang
dibdib, sinasabi, 'Diyos, kaawaan mo ako, na isang makasalanan.' 14 Sinasabi ko
sa inyo, umuwi ang taong ito sa kaniyang bahay na napawalang-sala kaysa sa isa,
dahil maibababa ang bawat taong nagmamataas ng kaniyang sarili at maitataas ang
bawat taong nagpapakababa ng kaniyang sarili." 15 Dinadala rin ng mga tao kay
Jesus ang kanilang mga sanggol, upang sila ay kaniyang mahawakan, ngunit nang
makita ito ng mga alagad, sinaway nila ang mga ito, 16 Ngunit pinalapit sila ni Jesus
sa kaniya, sinasabi, "Payagan ninyo ang mga maliliit na bata na lumapit sa akin at
huwag ninyo silang pagbawalan. Sapagkat ang kaharian ng Diyos ay nauukol sa mga
gaya nila. 17 Totoo, sinasabi ko sa inyo, ang sinumang hindi tatanggap sa kaharian ng
Diyos na tulad ng isang bata ay tiyak na hindi makapapasok doon." 18 Isang pinuno
ang nagtanong sa kaniya, sinasabi, "Mabuting guro, ano ang kailangan kong gawin
upang magmana ng buhay na walang hanggan?" 19 Sinabi ni Jesus sa kaniya, "Bakit
mo ako tinatawag na mabuti? Walang mabuti, kundi ang Diyos lamang. 20 Alam mo
ang mga kautusan—huwag kang mangalunya, huwag kang pumatay, huwag kang
magnakaw, huwag kang magpatotoo ng kasinungalingan, igalang mo ang iyong ama
at ina." 21 Sinabi ng pinuno, "Sinunod ko ang lahat ng bagay na ito mula pa sa
aking pagkabata." 22 Nang marinig iyon ni Jesus, sinabi niya sa kaniya, "Isang bagay
pa ang kulang sa iyo. Dapat mong ipagbili ang lahat ng mayroon ka at ipamahagi
mo ito sa mga mahihirap, at magkakaroon ka ng kayamanan sa langit—at halika,
sumunod ka sa akin." 23 Ngunit nang marinig ng mayamang lalaki ang mga bagay
na ito, labis siyang nalungkot, sapagkat napakayaman niya. 24 Habang tinitingnan
siya ni Jesus, lubha siyang nalungkot at sinabi, "Gaano na lamang kahirap para sa
mga mayayaman na pumasok sa kaharian ng Diyos! 25 Sapagkat mas madali para sa
isang kamelyo na pumasok sa butas ng isang karayom, kaysa sa isang taong mayaman
na pumasok sa kaharian ng Diyos." 26 Sinabi ng mga nakarinig nito, "Kung ganoon
sino ang maliligtas?" 27 Sumagot si Jesus, "Ang mga bagay na hindi magagawa ng
mga tao ay magagawa ng Diyos." 28 Sinabi ni Pedro, "Tingnan mo, iniwan namin
ang lahat ng aming pag-aari at sumunod sa iyo." 29 Kaya sinabi ni Jesus sa kanila,
"Totoo, sinasabi ko sa inyo na walang sinumang nag-iwan ng kaniyang bahay, o
asawang babae, o mga kapatid na lalaki, o mga magulang, o mga anak, para sa
kapakanan ng kaharian ng Diyos, 30 ang hindi makatatanggap ng mas marami sa
mundong ito at sa mundong darating, ng buhay na walang hanggan." 31 Pagkatapos
niyang tipunin ang Labindalawa, sinabi niya sa kanila, "Masdan ninyo, paakyat tayo
sa Jerusalem, at ang lahat ng bagay na isinulat ng mga propeta tungkol sa Anak ng Tao
ay matutupad. 32 Sapagkat ibibigay siya sa mga Gentil, at kukutyain, at ipapahiya,
at duduraan. 33 Pagkatapos siyang hagupitin, siya ay papatayin nila at sa ikatlong
araw muli siyang mabubuhay." 34 Wala silang naunawaan sa mga bagay na ito,

at ang salitang ito ay lingid sa kanila, at hindi nila naunawaan ang mga bagay na
nasabi. 35 At nangyari, nang palapit si Jesus sa Jerico, may isang bulag na lalaking
nakaupo sa tabi ng kalsada na namamalimos, 36 at nang narinig niya ang maraming
tao na dumaraan, tinanong niya kung ano ang nangyayari. 37 Sinabi nila sa kaniya
na dumaraan si Jesus na taga-Nazaret. 38 Kaya sumigaw ang bulag na lalaki, sinasabi,
“Jesus, anak ni David, maawa ka sa akin.” 39 Sinaway ng mga naunang naglalakad
ang bulag na lalaki, sinasabi sa kaniya na manahimik. Ngunit lalo pa siyang sumigaw,
“Anak ni David, maawa ka sa akin.” 40 Huminto si Jesus at iniutos na dalhin sa kaniya
ang lalaki. At nang malapit na ang bulag na lalaki, tinanong siya ni Jesus, 41 “Ano
ang gusto mong gawin ko sa iyo?” Sinabi niya, “Panginoon, gusto kong makakita.”
42 Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Tanggapin mo ang iyong paningin. Pinagaling ka ng
iyong pananampalataya.” 43 Kaagad niyang natanggap ang kaniyang paningin, at
sumunod sa kainya na niluluwalhati ang Diyos. Pagkakita nito, nagbigay ng papuri
ang lahat ng tao sa Diyos.

19

1 Pumasok si Jesus at dumaraan sa Jerico. 2 Masdan ninyo, mayroong lalaki doon
na nagngangalang Zaqueo. Siya ay isang pinuno ng mga maniningil ng buwis at siya
ay mayaman. 3 Sinusubukan niyang makita kung sino si Jesus, ngunit hindi niya
makita sa dami ng tao, dahil siya ay maliit. 4 Kaya tumakbo siya sa unahan ng mga
tao at umakyat sa isang puno ng sikamoro upang makita siya, dahil daraan si Jesus
sa daang iyon. 5 Nang makarating si Jesus sa dakong iyon, tumingala siya at sinabi
sa kaniya, “Zaqueo, bumaba ka agad, sapagkat sa araw na ito, kinakailangan kong
manatili sa iyong tahanan.” 6 Kaya nagmadali siya, bumaba at tinanggap siya nang
may galak. 7 Nang makita ito ng lahat, dumaing silang lahat, sinasabi, “Pumunta
siya upang bisitahin ang isang taong makasalanan.” 8 Tumayo si Zaqueo at sinabi
niya sa Panginoon, “Tingnan mo, Panginoon, ibabahagi ko sa mga mahihirap ang
kalahati ng aking mga ari-arian, at kung ako ay may nadayang sinuman sa anuman,
ibabalik ang halaga ng maka-apat na beses.” 9 Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Sa araw
na ito, dumating ang kaligtasan sa bahay na ito, dahil anak din siya ni Abraham.
10 Sapagkat ang Anak ng Tao ay naparito upang hanapin at iligtas ang mga taong
nawawala.” 11 Habang pinakikinggan nila ang mga bagay na ito, nagpatuloy siyang
magsalita at nagsabi ng isang talinghaga, dahil malapit siya sa Jerusalem, at inakala
nila na ang kaharian ng Diyos ay magsisimula na kaagad. 12 Kaya sinabi niya,
“May isang maharlikang pumunta sa malayong bansa upang tanggapin ang isang
kaharian para sa kaniya at pagkatapos ay babalik. 13 Tinawag niya ang sampu sa
kaniyang mga lingkod, at binigyan sila ng sampung mina, at sinabi sa kanila, 'Mag-
negosyo kayo hanggang ako ay bumalik.' 14 Ngunit kinamuhian siya ng kaniyang mga
mamamayan at pinasunod sa kaniya ang isang lupon ng kinatawan, sinasabi, 'Ayaw
namin na ang taong ito ang mamuno sa amin.' 15 Nangyari nang siya ay bumalik,
natanggap na niya ang kaharian, pinatawag niya ang mga lingkod na binigyan niya
ng pera, upang malaman niya kung magkano ang kanilang tinubo sa pagnenegosyo.
16 Ang una ay lumapit sa kaniyang harapan, sinasabi, 'Panginoon, ang iyong mina
ay nadagdagan pa ng sampung mina.' 17 Sinabi ng maharlika sa kaniya, 'Magaling,
mabuting lingkod. Dahil ikaw ay naging tapat sa kakaunti, ikaw ay magkakaroon ng
kapangyarihan sa sampung lungsod.' 18 Ang pangalawa dumating, sinasabi, 'Ang
iyong mina, panginoon, ay nadagdagan pa ng limang mina.' 19 Sinabi sa kaniya
ng maharlika, 'Mamamahala ka sa limang lungsod.' 20 At dumating ang isa pa,
sinasabi, 'Panginoon, narito ang iyong mina, na maingat kong itinago sa isang tela,
21 sapagkat natatakot ako sa iyo, dahil ikaw ay mabagsik na tao. Kinukuha mo ang

hindi mo iniipon, at inaani ang hindi mo inihasik.' [22] Sinabi sa kaniya ng maharlika,
'Huhusgahan kita ayon sa iyong mga salita, ikaw na masamang lingkod. Alam mo
na ako ay mabagsik na tao, kinukuha ang hindi ko inilagay, at inaani ang hindi ko
inihasik. [23] Kung gayon bakit hindi mo inilagay ang aking pera sa bangko, upang
sa pagbalik ko, makuha ko ito nang may kasamang tubo?' [24] Sinabi ng maharlika
sa mga nakatayo doon, 'Kunin ninyo ang mina sa kaniya, at ibigay ninyo sa may
sampung mina.' [25] Sinabi nila sa kaniya, 'Panginoon, mayroon siyang sampung
mina.' [26] 'Sinasabi ko sa inyo, na ang lahat ng mayroon ay mabibigyan pa ng mas
marami, ngunit sa kaniya na wala, kahit ang mayroon siya ay kukunin sa kaniya.
[27] Ngunit ang aking mga kaaway, ang mga may ayaw na maghari ako sa kanila,
dalhin ninyo sila rito at patayin sila sa harapan ko.'" [28] Nang nasabi na niya ang
mga bagay na ito, nauna na siyang pumunta, paakyat sa Jerusalem. [29] At nangyari
nang palapit na siya sa Bethfage at sa Bethania, sa bundok na tinatawag na Olivet,
nagsugo siya ng dalawa sa mga alagad, [30] sinasabi, "Pumunta kayo sa kabilang nayon.
Sa inyong pagpasok, matatagpuan ninyo ang isang bisiro na hindi pa kailanman
nasasakyan. Kalagan ninyo ito at dalhin sa akin. [31] Kung may magtatanong sa inyo,
'Bakit ninyo kinakalagan iyan?' sabihin ninyo, 'Kailangan ito ng Panginoon.'" [32] Ang
mga isinugo ay pumunta at natagpuan ang bisiro gaya ng sinabi ni Jesus sa kanila.
[33] Habang kinakalagan nila ang bisiro, sinabi ng mga may-ari sa kanila, "Bakit ninyo
kinakalagan ang bisiro?" [34] Sinabi nila, "Kailangan ito ng Panginoon." [35] Dinala
nila ito kay Jesus, at inilagay nila ang kanilang mga kasuotan sa ibabaw ng bisiro at
pinasakay si Jesus. [36] Habang siya ay nagpapatuloy, inilatag nila ang kanilang mga
kasuotan sa daan. [37] Nang palapit na siya sa libis ng Bundok ng mga Olibo, ang
buong karamihan ng mga alagad ay nagsimulang magalak at magpuri sa Diyos nang
may malakas na tinig dahil sa lahat ng mga kamangha-manghang gawa na kanilang
nakita, [38] na sinasabi, "Pinagpala ang hari na naparito sa pangalan ng Panginoon!
Kapayapaan sa langit at kaluwalhatian sa kataastaasan!" [39] Sinabi sa kaniya ng ilan sa
mga Pariseong kasama ng maraming tao, "Guro, sawayin mo ang iyong mga alagad."
[40] Sumagot si Jesus at sinabing, "Sinasabi ko sa inyo, kung tatahimik sila, ang mga
bato ay sisigaw." [41] Nang palapit na si Jesus sa lungsod, iniyakan niya ito, [42] sinasabi,
"Kung alam mo lang sa araw na ito, kahit ikaw, ang mga bagay na magbibigay sa iyo
ng kapayapaan! Ngunit ngayon ang mga ito ay lingid sa iyong mga mata. [43] Sapagkat
darating sa iyo ang mga araw, na magtatayo ng harang ang iyong mga kaaway sa
palibot mo, at papalibutan ka, at gigipitin ka mula sa bawat panig. [44] Hahampasin
ka nila pababa sa lupa at kasama ang iyong mga anak. Hindi sila magtitira ng isang
bato sa ibabaw ng isa pang bato, dahil hindi mo kinilala nang sinusubukan kang
iligtas ng Diyos." [45] Pumasok si Jesus sa templo at sinimulang palayasin ang mga
nagtitinda, [46] sinasabi sa kanila, "Nasusulat, 'Ang aking bahay ay magiging bahay-
panalanginan,' ngunit ginawa ninyo itong lungga ng mga magnanakaw." [47] Kaya
araw-araw nagtuturo si Jesus sa templo. Ang mga punong pari at ang mga eskriba at
ang mga pinuno ng mga tao ay nais siyang patayin, [48] ngunit wala silang mahanap
na paraan upang gawin ito, dahil ang lahat ng mga tao ay nakikinig nang mabuti sa
kaniya.

20

[1] At nangyari sa isang araw, habang tinuturuan ni Jesus ang mga tao sa templo
at ipinapangaral ang ebanghelyo, nilapitan siya ng mga punong pari at mga eskriba
kasama ang mga nakatatanda. [2] Nagsalita sila, at sinasabi sa kaniya, "Sabihin mo sa
amin kung sa anong kapangyarihan mo ginagawa ang mga bagay na ito? O sino ang
nagbigay sa iyo ng kapangyarihang ito?" [3] Sumagot siya at sinabi sa kanila, "May

itatanong din ako sa inyo. Sabihin niyo sa akin ang tungkol 4 sa pagbautismo ni
Juan. Mula ba ito sa langit o mula sa tao?” 5 Nagusap-usap sila at sinabi, “Kapag
sasabihin natin, 'Mula sa langit,' sasabihin niya, 'Kung ganoon bakit hindi ninyo siya
pinaniwalaan?' 6 Pero kung sasabihin natin, 'Mula sa tao,' babatuhin tayo ng lahat
ng mga tao, dahil nahikayat sila na si Juan ay isang propeta.” 7 Kaya sumagot sila
na hindi nila alam kung saan ito nagmula. 8 Sinabi ni Jesus sa kanila, “Hindi ko
din sasabihin sa inyo kung saan galing ang aking kapangyarihan na gumawa ng
mga bagay na ito.” 9 Sinabi niya sa mga tao ang talinghagang ito, “May isang taong
nagtanim ng ubasan, pinaupa niya ito sa mga magtatanim ng ubas, at pumunta
sa ibang bansa sa mahabang panahon. 10 Nang dumating ang takdang panahon,
pinapunta niya ang kaniyang utusan sa mga magtatanim ng ubas, upang siya ay
bigyan nila ng bunga ng ubasan. Ngunit binugbog siya ng mga magtatanim ng ubas,
at pinaalis siyang nang walang dala. 11 Pagkatapos, pinapunta niya ang isa pang
utusan, at siya ay binugbog din nila, at kahiya-hiya ang ginawa sa kaniya, at pinaalis
siya nang walang dala. 12 At pinapunta pa rin niya ang ikatlo at sinugatan din nila,
at itinapon siya palabas. 13 Kaya sinabi ng may-ari ng ubasan, 'Ano ang gagawin ko?
Papupuntahin ko ang pinakamamahal kong anak na lalaki. Baka sakaling igalang
nila siya.' 14 Ngunit nang makita siya ng mga magtatanim ng ubas, nag-usap-usap
sila, sinasabing, 'Ito ang tagapagmana. Patayin natin siya upang mapunta sa atin
ang kaniyang mana.' 15 Pinalayas nila siya sa ubasan, at pinatay. Ano nga kaya ang
gagawin ng may-ari ng ubasan sa kanila? 16 Siya ay darating at pupuksain ang mga
magtatanim ng ubas at ipamimigay sa iba ang ubasan.” Nang marinig nila ito, sabi
nila, “Huwag sanang pahintulutan ng Diyos ito!” 17 Ngunit tumingin si Jesus sa kanila
at sinabi, “Ano ang kahulugan ng kasulatang ito? 'Ang bato na tinanggihan ng mga
gumagawa ng gusali, ay ginawang batong panuluk'? 18 Ang bawat isa na babagsak
sa batong iyon ay magkakadurog-durog. Ngunit kung sinuman ang mabagsakan ng
batong ito ay madudurog.” 19 Kaya pinagsikapan na hulihin ng mga eskriba at mga
punong pari si Jesus sa oras ding iyon, dahil alam nila na sinabi niya ang talinghagang
ito laban sa kanila. Ngunit natakot sila sa mga tao. 20 Maingat siyang inaabangan,
nagpadala sila ng mga espiya na nagkukunwaring matuwid upang makahanap sila
ng pagkakamali sa kaniyang salita, upang ibigay siya sa batas at sa kapangyarihan ng
gobernador. 21 Sila ay nagtanong sa kaniya, at sinabi, “Guro, alam naming nagsasabi
at nagtuturo ka nang tama, at hindi ka nahihikayat ng sinuman, ngunit itinuturo mo
ang katotohanan tungkol sa daan ng Diyos. 22 Naayon ba sa batas na magbayad kami
ng buwis kay Cesar, o hindi?” 23 Ngunit nalalaman ni Jesus ang kanilang katusuhan,
at sinabi niya sa kanila, 24 “Ipakita niyo sa akin ang isang dinario. Kaninong larawan
at pangalan ang nakaukit dito? At sinabi nila, “Kay Cesar.” 25 Sinabi niya sa kanila,
“Kung gayon, ibigay kay Cesar ang mga bagay na kay Cesar at sa Diyos ang mga
bagay na sa Diyos.” 26 Hindi mabatikus ng mga eskriba at mga pinunong pari ang
kaniyang sinabi sa harap ng mga tao. Namangha sila sa kaniyang sagot at wala
silang nasabi. 27 Nang magpunta sa kaniya ang ilan sa mga Saduceo, na nagsasabing
walang muling pagkabuhay, 28 tinanong nila siya, sinabi, “Guro, sumulat si Moises
sa amin na kung ang kapatid na lalaki ng isang lalaki ay namatay, na may asawa, at
walang anak, dapat kunin ng lalaki ang asawa ng kaniyang kapatid, at magkaroon ng
anak para sa kaniyang kapatid. 29 May pitong magkakapatid na lalaki at nag-asawa
ang panganay, ngunit namatay nang walang anak, 30 at ganoon din ang pangalawa.
31 Napangasawa ng ikatlong kapatid ang babae, at ganoon din ang pito ay hindi nag-
iwan ng mga anak, at namatay. 32 Pagkatapos ang babae ay namatay din. 33 Sa muling
pagkabuhay, kaninong asawa ang babae? Sapagkat siya ay naging asawa ng pito?
34 Sinabi ni Jesus sa kanila, “Ang mga anak na lalaki ng mundong ito ay mag-aasawa

at ibinibigay upang makapangasawa. 35 Ngunit ang mga nahatulan na karapat-dapat
na tumanggap ng muling pagkabuhay mula sa mga patay at pumasok sa walang
hanggang ay hindi mag-aasawa at hindi ibinibigay upang makapangasawa. 36 At hindi
na rin sila mamamatay, sapagkat kapantay nila ang mga anghel at sila ay mga anak ng
Diyos, bilang mga anak ng muling pagkabuhay. 37 Ngunit ang mga patay ay binuhay
na muli, maging si Moises ay ipinakita niya, sa lugar ng mababang punong kahoy,
na tinawag niya ang Panginoon na ang Diyos ni Abraham at Diyos ni Isaac at Diyos
ni Jacob. 38 Ngayon, hindi siya Diyos ng mga patay kundi ng mga buhay, sapagkat
ang lahat ay nabubuhay sa kaniya.” 39 Sumagot ang ilan sa mga eskriba, “Guro,
mahusay ang iyong sagot,” 40 At hindi na sila nangahas pang magtanong sa kaniya
ng anumang tanong. 41 Sinabi ni Jesus sa kanila, “Paano nila nasabi na ang Cristo
ay anak ni David? 42 Sapagkat sinabi mismo ni David sa Aklat ng Mga Awit, Sinabi
ng Panginoon sa aking Panginoon, 'Umupo ka sa aking kanang kamay, 43 hanggang
gawin ko ang iyong mga kaaway na tungtungan ng iyong mga paa.' 44 Kaya tinawag ni
David ang Cristo na 'Panginoon', kaya paano siya naging anak ni David?” 45 Habang
nakikinig ang lahat ng mga tao, sinabi ni Jesus sa kaniyang mga alagad, 46 “Mag-ingat
kayo sa mga eskriba na gustong maglakad na nakasuot ng mahabang mga balabal, at
gustong-gusto ang mga pagbati sa mga lugar na pamilihan, at mga upuang pandangal
sa sinagoga, at mga upuang pandangal sa mga pista. 47 Nililimas din nila ang mga
bahay ng mga balong babae, at nagpapanggap na nananalangin nang mahaba. Sila
ay tatanggap ng mas mabigat na paghatol.”

21

1 Tumingala si Jesus at nakita niya ang mga mayayamang tao na inilalagay ang
kanilang mga kaloob sa kabang-yaman. 2 Nakita rin ang isang mahirap na babaeng
balo na inihuhulog ang dalawang katiting. 3 Kaya sinabi niya, “Totoo, sinasabi ko sa
inyo, mas malaki ang inilagay ng mahirap na babaeng balong ito kaysa sa kanilang
lahat. 4 Nagbigay silang lahat ng mga kaloob mula sa kanilang kasaganahan. Ngunit
ang babaeng balo na ito, sa kabila ng kaniyang kahirapan, inilagay ang lahat ng
salaping mayroon siya upang mabuhay.” 5 Habang pinag-uusapan ng ilan ang templo,
kung paano ito pinalamutihan ng magagandang bato at mga handog, kaniyang sinabi,
6 “Patungkol sa mga bagay na ito na inyong nakikita, darating ang mga araw na
wala ni isang bato ang maiiwan sa ibabaw ng isa pang bato na hindi babagsak.”
7 Kaya't siya ay kanilang tinanong, “Guro, kailan mangyayari ang mga bagay na ito?
At ano ang magiging palatandaan kapag malapit ng mangyari ang mga bagay na ito?”
8 Sumagot si Jesus, “Mag-ingat kayo na hindi kayo malinlang. Sapagkat maraming
darating sa pangalan ko, magsasabi, 'Ako ay siya' at, 'Malapit na ang panahon.'
Huwag kayong sumunod sa kanila. 9 Kapag kayo ay nakarinig ng mga digmaan at
mga kaguluhan, huwag kayong masindak, sapagkat kinakailangang mangyari muna
ang mga bagay na ito, ngunit ang wakas ay hindi kaagad na magaganap.” 10 At
sinabi niya sa kanila, “Titindig ang isang bansa laban sa bansa, at kaharian laban
sa kaharian. 11 Magkakaroon ng mga malalakas na lindol, at sa iba't ibang dako
ay magkakaroon ng taggutom at mga salot. Magkakaroon ng mga kakila-kilabot na
pangyayari at mga dakilang palatandaan mula sa langit. 12 Ngunit bago ang lahat
ng ito, dadakipin nila kayo at uusigin, ibibigay kayo sa mga sinagoga at sa mga
bilangguan, dadalhin kayo sa harapan ng mga hari at mga gobernador dahil sa aking
pangalan. 13 Ito ay magbibigay-daan ng pagkakataon para sa inyong patotoo. 14 Kaya
pagtibayin ninyo sa inyong puso na huwag ihanda ang inyong isasagot nang maagang
panahon, 15 sapagkat ibibigay ko sa inyo ang mga salita at karunungan, na hindi
malalabanan at matutulan ng lahat ng iyong kaaway. 16 Ngunit kayo ay ibibigay

din ng inyong mga magulang, mga kapatid, mga kamag-anak, at mga kaibigan, at
papatayin nila ang iba sa inyo. [17] Kayo ay kamumuhian ng lahat dahil sa aking
pangalan. [18] Ngunit hindi mawawala kahit isang buhok sa inyong ulo. [19] Sa inyong
pagtitiis ay makakamtan ninyo ang inyong mga kaluluwa. [20] Kapag nakita ninyo
ang Jerusalem na napaliligiran ng mga hukbo, kung gayon malalaman ninyo malapit
na ang pagkawasak nito. [21] Kung magkagayon, ang mga nasa Judea ay magsitakas
patungo sa mga bundok, at lahat ng mga nasa kalagitnaan ng lungsod ay umalis,
at ang mga nasa bayan ay huwag pumasok doon. [22] Sapagkat ito ang mga araw ng
paghihiganti, upang matupad ang lahat ng nasusulat. [23] Sa aba ng mga nagdadalang-
tao at sa mga nagpapasuso sa mga araw na iyon! Sapagkat magkakaroon ng
matinding kapighatian sa lupain, at poot sa mga taong ito. [24] At sila ay babagsak
sa pamamagitan ng talim ng espada at sila ay dadalhing bihag sa lahat ng mga
bansa, at ang Jerusalem ay yuyurakan ng mga Gentil, hanggang sa matupad ang mga
panahon ng mga Gentil. [25] Magkakaroon ng mga palatandaan sa araw, sa buwan,
at sa mga bituin. At sa lupa, magkakaroon ng kapighatian sa mga bansa, na walang
pag-asa dahil sa dagundong ng dagat at sa mga alon. [26] Manlulupaypay ang mga
tao dahil sa takot at dahil sa inaasahang darating sa mundo. Sapagkat mayayanig
ang mga kapangyarihan ng kalangitan. [27] At makikita nila ang Anak ng Tao na
dumarating na nasa ulap na may kapangyarihan at dakilang kaluwalhatian. [28] Ngunit
kapag magsisimulang mangyari ang mga bagay na ito, tumindig kayo, at tumingala,
sapagkat nalalapit na ang inyong kaligtasan." [29] Nagsabi si Jesus ng talinghaga sa
kanila, "Tingnan ninyo ang puno ng igos, at ang lahat ng mga puno. [30] Kapag ang
mga ito ay umusbong, nakikita ninyo mismo at nalalaman na malapit na ang tag-araw.
[31] Gayon din naman, kapag nakita ninyo na nangyayari na ang mga bagay na ito,
nalalaman ninyong nalalapit na ang kaharian ng Diyos. [32] Totoo, sinasabi ko sa inyo,
hindi lilipas ang ang salinlahing ito, hanggang sa maganap ang lahat ng mga bagay
na ito. [33] Ang langit at lupa ay lilipas, ngunit ang aking mga salita ay hindi lilipas.
[34] Ngunit bigyang-pansin ang inyong mga sarili, upang hindi magnais ang inyong
mga puso ng kahalayan, kalasingan, at mga alalahanin sa buhay. Sapagkat darating
ang araw na iyon sa inyo nang biglaan [35] na gaya ng bitag. Sapagkat darating ito sa
lahat ng naninirahan sa ibabaw ng buong mundo. [36] Ngunit maging mapagmatiyag
kayo sa lahat ng oras, nananalangin na kayo ay magkaroon ng sapat na lakas upang
matakasan ninyo ang lahat ng ito na magaganap, at upang tumayo sa harapan ng
Anak ng Tao." [37] Kaya't tuwing umaga siya ay nagtuturo sa templo at sa gabi siya ay
lumalabas, at nagpapalipas ng gabi sa bundok na tinatawag na Olivet. [38] Ang lahat
ng mga tao ay dumarating nang napakaaga upang makinig sa kaniya sa templo.

22

[1] Ngayon, papalapit na ang Pista ng Tinapay na walang Pampaalsa, na tinatawag
na Paskwa. [2] Pinag-usapan ng mga punong pari at mga eskriba kung paano nila
ipapapatay si Jesus, sapagkat natatakot sila sa mga tao. [3] Pumasok si Satanas kay
Judas Iscariote, isa sa Labindalawa. [4] Nagpunta si Judas at nakipag-usap sa mga
punong pari at mga kapitan tungkol sa kung paano niya maidadala si Jesus sa
kanila. [5] Nagalak sila, at nakipagkasundong bibigyan siya ng pera. [6] Sumang-ayon
siya, at naghanap ng pagkakataon upang madala niya si Jesus sa kanila malayo sa
maraming mga tao. [7] Dumating ang araw ng tinapay na walang pampaalsa, na
kung saan kailangang ialay ang kordero ng Paskwa. [8] Isinugo ni Jesus sina Pedro
at Juan, at sinabi, "Pumunta kayo at maghanda ng hapunang Pampaskua upang ito
ay ating kainin." [9] Tinanong nila sa kaniya, "Saan mo kami gustong gumawa ng
mga paghahanda?" [10] Sinagot niya sila, "Makinig kayo, kapag nakapasok na kayo

sa lungsod, may isang lalaking sasalubong sa inyo na may isang bangang tubig.
Sundan ninyo siya sa bahay kung saan siya papasok. 11 Pagkatapos, sabihin ninyo sa
panginoon ng bahay 'Ipinapatanong ng Guro sa iyo, “Nasaan ang silid pampanauhin,
kung saan kami kakain ng aking mga alagad sa araw ng Paskwa?'” 12 Ipapakita
niya sa inyo ang malaki at maayos na silid sa itaas. Doon ninyo gawin ang mga
paghahanda. 13 Kaya pumunta sila, at nakita ang lahat ayon sa sinabi niya sa kanila.
At inihanda nila ang hapunang Pampaskwa. 14 Nang dumating ang panahon, umupo
siya kasama ang mga apostol. 15 Pagkatapos sinabi niya sa kanila, “Labis kong ninais
na makasalo kayo sa Pista ng Paskwang ito bago ako magdusa. 16 Sapagkat sinasabi
ko sa inyo, hindi ko na ito kakaining muli, hanggang sa matupad ito sa kaharian ng
Diyos.” 17 Pagkatapos, kumuha si Jesus ng isang kopa, at nang makapagpasalamat,
sinabi niya, “Kunin ninyo ito at ibahagi ito sa isa't isa. 18 Sapagkat sinasabi ko sa inyo,
hindi na ako muling iinom ng bunga ng ubas, hanggang sa dumating ang kaharian ng
Diyos.” 19 Pagkatapos, kinuha niya ang tinapay at nang makapagpasalamat, hinati-
hati niya ito, at ibinigay sa kanila, sinasabi, “Ito ang aking katawan na ibinigay para sa
inyo. Gawin ninyo ito bilang pag-alaala sa akin.” 20 Kinuha niya ang tasa sa parehong
paraan pagkatapos ng hapunan, sinasabi, “Ang tasang ito ang bagong tipan sa aking
dugo, na ibinuhos para sa inyo. 21 Ngunit makinig kayo. Ang taong magkakanulo sa
akin ay kasama ko ngayon sa hapag. 22 Sapagkat ang Anak ng Tao ay mamamatay
ayon sa itinakda. Ngunit sa aba sa taong iyon na magkakanulo sa kaniya!” 23 At
nagsimula silang magtanong sa isa't isa, kung sino sa kanila ang gagawa ng bagay
na ito. 24 At nagkaroon din ng pagtatalo sa kanila tungkol sa kung sino sa kanila ang
itinuturing na pinakadakila. 25 Sinabi niya sa kanila, “Ang mga hari ng mga Gentil
ay may kapangyarihang pamunuan sila, at ang mga may kapangyarihan sa kanila ay
tinawag na mga pinunong kagalang-galang. 26 Ngunit sa inyo ay hindi dapat maging
tulad nito. Sa halip, ang pinakadakila sa inyo ay maging katulad ng pinakabata. At
ang pinakamahalaga sa inyo ay maging katulad ng isang naglilingkod. 27 Sapagkat
sino ang mas dakila, ang taong nakaupo sa may hapag o ang siyang naglilingkod?
Hindi ba ang taong nakaupo sa may hapag? Bagaman kasama ninyo ako bilang
isang naglilingkod. 28 Ngunit kayo ang mga nagpatuloy na kasama ko sa aking mga
pagsubok. 29 Ibibigay ko sa inyo ang kaharian, katulad ng aking Ama na nagbigay
sa akin ng kaharian, 30 upang kayo ay kumain at uminom sa aking mesa sa aking
kaharian. At uupo kayo sa mga trono na hahatol sa labindalawang lipi ng Israel.
31 Simon, Simon, mag-ingat kayo, sapagkat hinihingi kayo ni Satanas upang salain
kayo tulad ng trigo. 32 Ngunit ipinanalangin kita, upang hindi humina ang iyong
pananampalataya. At pagkatapos mong muling manumbalik, palakasin mo ang iyong
mga kapatid.” 33 Sinabi ni Pedro sa kaniya, “Panginoon, handa akong sumama sa iyo
sa bilangguan at sa kamatayan.” 34 Sumagot si Jesus, “Sinasabi ko sa iyo, Pedro, hindi
titilaok ang tandang sa araw na ito, bago mo ikaila ng tatlong beses na kilala mo
ako.” 35 At sinabi ni Jesus sa kanila. “Nang ipinadala ko kayo na walang pitaka,
supot ng mga kakailanganin, o sapatos, nagkulang ba kayo ng kahit na ano?” At
sumagot sila, “Hindi.” 36 Kaya sinabi niya sa kanila, “Ngunit ngayon, siya na may
pitaka, kunin niya ito, at maging ang supot ng pagkain. Ang walang espada ay dapat
ipagbili niya ang kaniyang balabal at bumili ng isa. 37 Sapagkat sinasabi ko sa inyo,
kinakailangang matupad ang nasusulat tungkol sa akin, 'At itinuring siyang isa sa mga
lumalabag sa batas.' Sapagkat natutupad na ang pahayag tungkol sa akin.” 38 Kaya
sinabi nila, “Panginoon, tingnan mo! Narito ang dalawang espada.” At sinabi niya
sa kanila, “Tama na iyan.” 39 Pagkatapos ng hapunan, pumunta si Jesus sa Bundok
ng mga Olibo gaya ng madalas niyang ginagawa, at sumunod ang mga alagad sa
kaniya. 40 Nang dumating sila, sinabi niya sa kanila, “Ipanalangin ninyo na hindi kayo

matukso.” 41 Lumayo siya sa kanila sa di-kalayuan, at lumuhod siya at nanalangin,
42 sinasabi, “Ama, kung nais mo, alisin mo sa akin ang tasang ito. Gayunman, hindi
ang kalooban ko, kundi ang kalooban mo ang mangyari.” 43 Pagkatapos, isang anghel
mula sa langit ang nagpakita sa kaniya, pinapalakas siya. 44 Sa matinding paghihirap,
nanalangin siya nang lalong taimtim, at ang kaniyang pawis ay naging tulad ng
malalaking tulo ng dugo na nahuhulog sa lupa. 45 Nang tumayo siya mula sa kaniyang
pananalangin, pumunta siya sa kaniyang mga alagad, at nakita niyang natutulog ang
mga ito dahil sa kanilang pagdadalamhati, 46 at tinanong sila, “Bakit kayo natutulog?”
Bumangon kayo at manalangin, nang hindi kayo pumasok sa tukso.” 47 Habang siya
ay nagsasalita, masdan ito, dumating ang maraming tao, kasama si Judas na isa sa
Labindalawa na pinangungunahan sila. Lumapit siya kay Jesus upang siya ay halikan,
48 ngunit sinabi ni Jesus sa kaniya, “Judas, ipinagkakanulo mo ba ang Anak ng Tao
sa pamamagitan ng isang halik?” 49 Nang makita ng mga nakapalibot kay Jesus ang
nangyayari, sinabi nila, “Panginoon, lulusob na ba kami gamit ang tabak?” 50 At isa sa
kanila ang lumusob sa lingkod ng pinakapunong pari, at tinaga ang kaniyang kanang
tainga. 51 Sinabi ni Jesus, “Tigilan na ninyo ito.” At hinawakan ni Jesus ang kaniyang
tainga at pinagaling siya. 52 Sinabi ni Jesus sa mga punong pari, sa mga kapitan ng
templo, at sa mga nakatatanda na dumating laban sa kaniya. “ Nagpunta kayo na
tila laban sa isang magnanakaw, na may dalang mga espada at mga pamalo? 53 Nang
kasama ko kayo araw-araw sa templo, hindi ninyo ako dinakip. Ngunit ito ang inyong
oras, at ang kapangyarihan ng kadiliman.” 54 Dinakip siya, itinaboy siya palayo, at
dinala sa bahay ng pinakapunong pari. Ngunit sumunod si Pedro sa di-kalayuan.
55 Pagkatapos nilang magpaningas ng apoy sa gitna ng patyo at sama-samang umupo,
umupo si Pedro sa kanilang kalagitnaan. 56 Nakita siya ng isang utusang babae
habang nakaupo sa naiilawan ng apoy, at tinitigan siya nito at sinabi, “Kasama rin
siya ng taong iyon.” 57 Ngunit ikinaila ito ni Pedro, at sinabi, “Babae, hindi ko siya
kilala.” 58 Pagkaraan ng ilang sandali, nakita uli siya ng iba pang tao, at sinabi, “Isa
ka rin sa kanila.” Ngunit sinabi ni Pedro, “Lalaki, hindi.” 59 Pagkatapos ng isang oras
iginiit ng isa pang lalaki at sinabi, “Totoo na ang lalaking ito ay kasama niya, sapagkat
siya ay taga-Galilea.” 60 Ngunit sinabi ni Pedro, “Lalaki, hindi ko alam ang sinasabi
mo.” At agad-agad, habang nagsasalita pa siya, tumilaok ang tandang. 61 Lumingon
ang Panginoon at tumingin kay Pedro. At naalala ni Pedro ang salita ng Panginoon,
nang sabihin niya sa kaniya, “Bago tumilaok ang tandang sa araw na ito, tatlong ulit
mo akong ikakaila.” 62 Siya ay lumabas, tumangis si Pedro ng labis. 63 Pagkatapos ay
kinutya at hinampas si Jesus ng mga lalaking nagbabantay sa kaniya. 64 Pagkatapos
siyang piringan, tinanong siya at sinabi, “Hulaan mo! Sino ang humampas sa iyo?”
65 Nagsalita pa sila ng maraming mga bagay laban kay Jesus, nilalapastangan siya.
66 Kinaumagahan, nagtipun-tipon ang mga nakatatanda, ang mga punong pari at mga
eskriba. Siya ay dinala nila sa Konseho, 67 sinasabi “Kung ikaw ang Cristo, sabihin
mo sa amin.” Ngunit sinabi niya sa kanila, “Kung sabihin ko sa inyo, hindi kayo
maniniwala, 68 at kung tanungin ko kayo, hindi kayo sasagot. 69 Ngunit mula ngayon,
ang Anak ng Tao ay mauupo sa kanang kamay ng kapangyarihan ng Diyos.” 70 Sinabi
nilang lahat, “Kung gayon ikaw ang Anak ng Diyos?” At sinabi ni Jesus sa kanila,
“Sinabi ninyo na ako nga.” 71 Sinabi nila, “Bakit pa natin kailangan ng isang saksi?
Sapagkat tayo na mismo ang nakarinig mula sa kaniyang bibig.”

23

1 Ang buong kapulungan ay tumayo, at dinala si Jesus sa harapan ni Pilato.
2 Nagsimula silang paratangan siya, sinasabi, “Nalaman na inaakay ng taong ito ang
aming bansa sa kasamaan, ipinagbabawal niyang magbigay ng buwis kay Ceasar, at

sinasabing siya mismo ang Cristo, na isang hari." [3] Tinanong siya ni Pilato, sinasabi,
"Ikaw ba ang Hari ng mga Judio?" At sinagot siya ni Jesus at sinabi, "Ikaw na ang
may sabi." [4] Sinabi ni Pilato sa mga punong pari at sa maraming tao, "Wala akong
makitang kasalanan sa taong ito." [5] Ngunit sila ay nagpupumilit, sinasabi, "Ginugulo
niya ang mga tao, nagtuturo sa buong Judea, mula sa Galilea maging sa lugar na ito."
[6] Kaya nang marinig ito ni Pilato, tinanong niya kung ang taong iyon ay taga-Galilea.
[7] Nang malaman niyang nasa ilalim siya ng pamumuno ni Herodes, ipinadala niya
si Jesus kay Herodes, na nasa Jerusalem din sa mga araw na iyon. [8] Nang makita
ni Herodes si Jesus, labis siyang natuwa, dahil matagal na niya itong nais makita.
Nakarinig siya ng tungkol sa kaniya at ninais niyang makakita ng ilang himala na
ginawa niya. [9] Maraming itinanong si Herodes kay Jesus, ngunit walang isinagot si
Jesus sa kaniya. [10] Tumayo ang mga punong pari at mga eskriba, marahas siyang
pinaparatangan. [11] Inalipusta siya ni Herodes kasama ng kaniyang mga kawal, at
kinutya siya, at dinamitan siya ng magandang kasuotan, at ipinadala si Jesus pabalik
kay Pilato. [12] Naging magkaibigan sina Herodes at Pilato sa araw ding iyon (dati
silang magkaaway.) [13] Tinipon ni Pilato ang mga punong pari at ang mga pinuno
at ang napakaraming tao, [14] at sinabi sa kanila, "Dinala ninyo ang taong ito sa akin
na tila isang taong pinangungunahan ang mga tao upang gumawa ng masama, at
tingnan ninyo, tinanong ko siya sa harapan ninyo, wala akong nakitang kasalanan
sa taong ito tungkol sa mga bagay na inyong ipinaparatang sa kaniya. [15] Wala, kahit
si Herodes, sapagkat siya ay ipinabalik niya sa atin, at tingnan ninyo, wala siyang
ginawang karapat-dapat ng kamatayan. [16] Kaya parurusahan ko siya, at pakakawalan
siya. [17] (Ngayon, sa pista, kailangang magpalaya ni Pilato ng isang bilanggo para sa
mga Judio.) [18] Ngunit sabay-sabay silang sumigaw, sinasabi, "Alisin ninyo ang taong
ito, at palayain si Barabbas para sa amin!" [19] Si Barabbas ay isang taong ibinilanggo
dahil sa pagrerebelde sa lungsod at dahil sa pagpatay. [20] Kinausap ulit sila ni Pilato,
ninanais na palayain si Jesus. [21] Ngunit sumigaw sila, sinasabi, "Ipako siya sa krus,
ipako siya sa krus." [22] Sinabi niya sa kanila sa ikatlong pagkakataon, "Bakit, anong
masamang ginawa ng taong ito? Wala akong natagpuan upang siya ay marapat na
parusahan ng kamatayan. Kaya, pagkatapos niyang maparusahan, pakakawalan ko
siya." [23] Ngunit sila ay mapilit na may malalakas na tinig, hinihiling na ipapako siya
krus. At nahikayat si Pilato ng kanilang mga tinig. [24] Kaya nagpasya si Pilato na ibigay
ang kanilang kahilingan. [25] Pinalaya niya ang taong hiniling nila, na ibinilanggo
dahil sa pangguguIo at pagpatay. Ngunit ibinigay niya si Jesus ayon sa kalooban
nila. [26] Nang siya inilalayo nila, sinunggaban nila ang isang Simon na taga-Cirene,
na nanggaling sa kabukiran, at pinapasan nila ang krus sa kaniya upang buhatin
niya, na sumusunod kay Jesus. [27] Siya ay sinusundan ng napakaraming tao, at mga
kababaihang nagdadalamhati at tumatangis dahil sa kaniya. [28] Ngunit lumingon si
Jesus sa kanila, at sinabi, "Mga anak na babae ng Jerusalem, huwag ninyo akong
tangisan, ngunit tangisan ninyo ang inyong sarili at ang inyong mga anak. [29] Dahil
tingnan ninyo, darating ang mga araw na sasabihin nila, 'Pinagpala ang mga baog at
ang mga sinapupunang hindi nanganak, at ang mga suso na hindi nagpasuso.' [30] Sa
panahong iyon sasabihin nila sa mga bundok, 'Bumagsak kayo sa amin,' at sa mga
burol, 'Tabunan ninyo kami.' [31] Sapagkat kung gagawin nila ang mga bagay na ito
habang ang puno ay berde, anong magyayari kapag tuyo na ito?" [32] May iba pang
dalawang lalaking na mga kriminal ang dinala kasama niya upang patayin. [33] Nang
makarating sila sa lugar na kung tawagin ay Bungo, doon ay kanilang ipinako siya
sa krus kasama ang mga kriminal, isa sa kaniyang kanan at isa sa kaniyang kaliwa.
[34] Sinabi ni Jesus, "Ama, patawarin mo sila, sapagkat hindi nila alam ang kanilang
ginagawa." At sila ay nagsapalaran, hinati-hati ang kaniyang kasuotan. [35] Ang mga

tao ay nakatayong nanonood habang kinukutya rin siya ng mga pinuno, sinasabi,
“Niligtas niya ang iba. Hayaan ninyong iligtas niya ang kaniyang sarili, kung siya nga
ang Cristo ng Diyos, ang hinirang.” 36 Pinagtawanan din siya ng mga kawal, lumalapit
sa kaniya, inaalukan siya ng suka, 37 at sinasabi, “Kung ikaw ang Hari ng mga Judio,
iligtas mo ang iyong sarili.” 38 Mayroon ding isang karatula sa itaas niya, “ITO ANG
HARI NG MGA JUDIO.” 39 Nilait siya ng isa sa mga kriminal na nakapako sa krus,
sinasabi, “Hindi ba ikaw ang Cristo? Iligtas mo ang iyong sarili at kami.” 40 Ngunit
sumagot ang isa, sinaway siya at sinabi, “Hindi ka ba natatakot sa Diyos, sapagkat
ikaw ay nasa ilalim ng parehong parusa? 41 Nararapat lang na narito tayo, sapagkat
tinatanggap natin ang nararapat sa ating mga ginawa. Ngunit ang taong ito ay walang
ginawang mali.” 42 At dagdag pa niya, “Jesus, alalahanin mo ako pagdating mo sa
iyong kaharian.” 43 Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Tunay ngang sinasabi ko sa iyo, sa
araw na ito, ikaw ay makakasama ko sa paraiso.” 44 Nang pasapit na ang Ika-anim na
oras, nagdilim sa buong lupain hanggang sa ika-siyam na oras 45 habang nagdidilim
ang araw. Pagkatapos, nahati sa gitna ang kurtina ng templo. 46 At si Jesus, na may
malakas na tinig ay nagsabi, “Ama, ipinagkakatiwala ko ang aking espiritu sa iyong
mga kamay.” Pagkasabi niya nito, siya ay namatay. 47 Nang makita ng senturion ang
nangyari, niluwalhati niya ang Diyos, sinabi, “Tunay ngang matuwid ang taong ito.”
48 Nang ang mga bagay na naganap ay nakita ng napakaraming taong sama-samang
dumating upang saksihan ang pangyayaring ito, nagsi-uwian sila na dinadagukan ang
kanilang mga dibdib. 49 Ngunit ang lahat ng mga kakilala niya, at ang mga babaing
sumunod sa kaniya mula sa Galilea, ay nakatayo sa di-kalayuan, pinapanood ang mga
bagay na ito. 50 Masdan ninyo, may isang lalaking nagngangalang Jose, na kabilang
sa Konseho, isang mabuti at matuwid na tao 51 (hindi siya sumang-ayon sa kanilang
pasya at sa kanilang ginawa), mula sa Arimatea, isang Judiong lungsod, na siyang
naghihintay sa kaharian ng Diyos. 52 Ang taong ito ay lumapit kay Pilato, hiningi ang
katawan ni Jesus. 53 Ibinababa niya ito, at binalot ito ng pinong lino, at inilagay siya
sa isang libingang inukit sa bato, na hindi pa napaglilibingan. 54 Noon ay ang Araw
ng Paghahanda, at nalalapit na ang Araw ng Pamamahinga. 55 Ang mga babaing
kasama niyang lumabas sa Galilea ay sumunod, at nakita ang libingan at kung paano
inilagay ang kaniyang katawan. 56 Sila ay umuwi, at naghanda ng mga pabango at
mga pamahid. At sa araw ng Pamamahinga, sila ay nagpahinga ayon sa kautusan.

24

1 Maagang-maaga sa unang araw ng linggo, pumunta sila sa libingan, dala-dala ang
pabangong ihinanda nila. 2 Natagpuan nilang naigulong ang bato palayo sa libingan.
3 Pumasok sila sa loob, ngunit hindi nila natagpuan ang katawan ng Panginoon Jesus.
4 At nangyari na, habang sila ay nalilito tungkol dito, biglang may dalawang lalaking
tumayo sa tabi nila na nakakasilaw ang damit. 5 Ang mga babae ay napuno ng takot
at yumuko sa lupa, sinabi nila nila sa mga babae, “Bakit ninyo hinahanap ang buhay
sa mga patay? 6 Wala siya dito, ngunit siya ay muling nabuhay! Alalahanin niyo ang
sinabi niya sa inyo noong nasa Galilea pa siya, 7 sinabi niya na ang Anak ng Tao ay
kailangang ipasakamay sa mga makasalanang tao at ipapako sa krus, at sa ikatlong
araw ay muling mabubuhay.” 8 Naalala ng mga babae ang mga sinabi niya, 9 at
bumalik sila galing ng libingan at sinabi ang lahat ng nangyari sa labing isang alagad
at lahat ng iba pa. 10 Ngayon, sina Maria Magdalena, Juana, Maria na ina ni Santiago,
at ang iba pang mga babaeng kasama nila ang nagbalita ng mga nangyari sa mga
apostol. 11 Ngunit ang balitang ito ay tila walang kabuluhan sa mga apostol, at hindi
nila pinaniwalaan ang mga babae. 12 Gayon pa man, tumayo si Pedro, at tumakbo
papunta sa libingan, at yumuko siya at tumingin sa loob, nakita niya na ang mga

telang lino na lamang ang naroon. Kaya umuwi si Pedro sa kaniyang tahanan, na
nagtataka kung ano ang nangyari. [13] Masdan ninyo, sa araw ding iyon, dalawa sa
kanila ang papunta sa nayon na tinatawag na Emaus, na animnapung stadia ang
layo mula sa Jerusalem. [14] Pinag-uusapan nila ang tungkol sa lahat ng nangyari.
[15] Nangyari na, habang nag-uusap sila at nagtatanungan sa isat-isa, lumapit si Jesus
mismo at sumama sa kanila. [16] Ngunit ang kanilang mga mata ay nahadlangan
upang hindi siya makilala. [17] Sinabi ni Jesus sa kanila, "Ano ang pinag-uusapan
ninyong dalawa habang naglalakad kayo?" Huminto sila na nalulungkot. [18] Isa sa
kanila na nagngangalang Cleopas, ang sumagot sa kaniya, "Ikaw lang ba ang tao sa
Jerusalem na hindi nakakaalam sa mga bagay na nangyayari doon sa mga araw na
ito?" [19] Sinabi ni Jesus sa kanila, "Anong mga bagay?" Sumagot sila sa kaniya, "Ang
mga bagay tungkol kay Jesus na taga-Nazaret, na isang propeta, na makapangyarihan
sa gawa at salita sa harapan ng Diyos at ng mga tao. [20] At kung papaano siya
ibinigay ng mga punong pari at mga pinuno natin upang hatulan ng kamatayan at
ipako sa krus. [21] Ngunit umasa kami na siya ang magpapalaya sa Israel. Oo, at
maliban pa sa lahat ng ito, pangatlong araw na ngayon mula ng nangyari ang mga
bagay na ito. [22] Ngunit bukod dito, pinamangha kami ng ilan sa mga kababaihang
kasamahan namin, na pumunta sa libingan nang maaga. [23] Nang hindi nila nakita
ang kaniyang katawan, pumunta sila sa amin, sinasabing may nakita silang pangitain
ng mga anghel na nagsabing siya ay buhay. [24] Pumunta sa libingan ang ilan sa
mga kalalakihang kasama, at nakita nila ito na gaya ng sinabi ng mga kababaihan.
Ngunit hindi nila siya nakita." [25] Sinabi ni Jesus sa kanila, "O mga lalaking hangal at
makukupad ang puso na maniwala sa lahat ng sinabi ng mga propeta! [26] Hindi ba
kinakailangang si Cristo ay magdusa ng ganitong mga bagay, at pumasok sa kaniyang
kaluwalhatian?" [27] At magmula kay Moises at sa lahat ng propeta, ipinaliwanag ni
Jesus sa kanila ang mga bagay tungkol sa kaniyang sarili sa lahat ng mga kasulatan.
[28] Habang papalapit sila sa nayon, na kanilang pupuntahan, lumakad si Jesus na
wari magpapatuloy pa. [29] Ngunit siya ay pinigilan nila, sinasabi, "Manatili ka sa
amin, sapagkat malapit nang gumabi at dumidilim na." Kaya pumasok si Jesus upang
tumuloy sa kanila. [30] At nangyari, nang siya ay umupong kasalo nila upang kumain,
kinuha niya ang tinapay, at pinagpasalamatan ito, at pinagpira-piraso ito, at ibinigay
niya ito sa kanila. [31] Pagkatapos, nabuksan ang kanilang mga mata, at siya ay nakilala
nila, at siya ay naglaho sa kanilang paningin. [32] At sinabi nila sa isa't-isa, "Hindi ba
umaalab ang ating puso, habang kinakausap niya tayo sa daan, habang binubuksan
niya sa atin ang mga Kasulatan?" [33] Tumayo sila sa oras ding iyon, at bumalik sa
Jerusalem. Natagpuan nila ang labing-isa na nagtipon-tipon at ang iba pang kasama
nila, [34] sinasabi, "Totoo ngang muling nabuhay ang Panginoon, at nagpakita siya kay
Simon". [35] Kaya ikinuwento nila ang nangyari sa daan, at kung paano nila nakilala
si Jesus nang pagpira-pirasuhin niya ang tinapay. [36] Habang pinag-uusapan nila
ang mga bagay na ito, tumayo si Jesus mismo sa kalagitnaan nila, at sinabi niya
sa kanila, "Kapayayapaan ay sumainyo." [37] Ngunit sila ay nasindak at napuno ng takot,
at inakala nila na espiritu ang kanilang nakita. [38] Sinabi ni Jesus sa kanila, "Bakit
kayo naguguluhan? Bakit may mga katanungan sa inyong puso? [39] Tingnan ninyo
ang aking mga kamay at paa, na ako talaga ito. Hawakan ninyo ako at tingnan ninyo.
Sapagkat ang espiritu ay walang buto at laman, gaya ng inyong nakikita na nasa akin."
[40] Pagkatapos niyang sabihin ito, pinakita niya sa kanila ang kaniyang mga kamay at
paa. [41] Habang sila ay hindi pa rin makapaniwala dahil sa galak, at namangha, sinabi
ni Jesus sa kanila, "Mayroon ba kayong anumang makakain?" [42] Siya ay binigyan nila
ng inihaw na isda. [43] Kinuha ito ni Jesus at kinain niya ito sa harapan nila. [44] Sinabi
niya sa kanila, "Nang kasama ko kayo, sinabi ko sa inyo na lahat ng nakasulat sa

kautusan ni Moises at ng mga propeta at sa Aklat ng Mga Awit ay kailangan matupad.”
45 At binuksan niya ang kanilang mga isipan upang maunawaan nila ang Kasulatan.
46 Sinabi niya sa kanila, “Nasusulat, na kailangang maghirap ang Cristo, at muling
mabuhay mula sa patay sa ikatlong araw. 47 At ang pagsisisi at pagpapatawad ng mga
kasalanan ay dapat maipangaral sa kaniyang pangalan sa lahat ng mga bansa, mula
sa Jerusalem. 48 Kayo ay mga saksi ng lahat ng ito. 49 Tingnan ninyo, ipadadala ko
sa inyo ang ipinangako ng aking Ama. Ngunit mag-hintay kayo sa lungsod, hanggang
kayo ay mapagkalooban ng kapangyarihang mula sa taas.” 50 At inilabas sila ni Jesus
hanggang malapit na sila sa Bethania. Itinaas niya ang kaniyang mga kamay, at
binasbasan sila. 51 Nangyari na, habang sila ay binabasbasan niya, sila ay iniwan
niya at siya ay dinala paakyat sa langit. 52 Kaya siya ay sinamba nila, at bumalik sila
sa Jerusalem nang may labis na kagalakan. 53 Namalagi sila sa Templo, na nagpupuri
sa Diyos.

JUAN

1 Sa simula pa lamang ay ang Salita, at ang Salita ay kasama ng Diyos, at ang
Salita ay Diyos. 2 Itong Salitang ito ay nasa simula pa kasama ng Diyos. 3 Ang lahat
nang mga bagay ay nalikha sa pamamagitan niya, at kung wala siya, ay wala kahit
isang bagay ang nilikha na nalikha. 4 Sa kaniya ay buhay, at ang buhay na iyon
ay liwanag sa lahat ng sangkatauhan. 5 Ang liwanag ay sumisinag sa kadiliman, at
ito ay hindi napawi nang kadiliman. 6 May isang lalaki na isinugo mula sa Diyos,
na ang pangalan ay Juan. 7 Dumating siya bilang isang saksi upang magpatotoo
tungkol sa liwanag, upang ang lahat ay maaaring maniwala sa pamamagitan niya.
8 Hindi si Juan ang liwanag, ngunit naparito upang makapagpatotoo siya tungkol
sa liwanag. 9 Iyon ang tunay na liwanag na dumarating sa mundo at iyon ang
nagpapaliwanang sa lahat. 10 Siya ay nasa mundo, at ang mundo ay nalikha sa
pamamagitan niya, at ang mundo ay hindi nakakakilala sa kaniya. 11 Dumating siya
sa kaniyang sariling kababayan, at hindi siya tinanggap ng kaniyang sariling mga
kababayan. 12 Ngunit sa kasing-dami nang tumanggap sa kaniya, na naniwala sa
kaniyang pangalan, sa kanila niya ipinagkaloob ang karapatang maging mga anak ng
Diyos, 13 ipinanganak sila hindi sa pamamagitan nang dugo, ni hindi sa pamamagitan
nang kagustuhan ng laman, ni hindi sa pamamagitan nang kagustuhan ng tao, kundi
sa pamamagitan ng Diyos. 14 Ngayon ang Salita ay naging laman at namuhay na
kasama namin. Nakita namin ang kaniyang kaluwalhatian, kaluwalhatiang katulad
ng nasa nag-iisang natatanging katauhan na naparito mula sa Ama, punong-puno ng
biyaya at katotohanan. 15 Pinatotohanan ni Juan ang tungkol sa kaniya at sumigaw
na nagsasabi, “Siyang sinabi ko sa inyo, 'Ang darating kasunod ko ay mas higit sa
akin, sapagkat siya ay nauna sa akin.'” 16 Sapagkat mula sa kaniyang kapuspusan
tayong lahat ay nakatanggap ng sunod-sunod na libreng kaloob. 17 Sapagkat ang
kautusan ay ibinigay sa pamamagitan ni Moises. Biyaya at katotohanan ay dumating
sa pamamagitan ni Jesu-Cristo. 18 Kailanman, walang tao ang nakakita sa Diyos. Ang
isa at nag-iisang katauhan, na mismo ay Diyos, na siyang nasa dibdib ng Ama, nagawa
niya siyang maipakilala. 19 Ngayon ito ang patotoo ni Juan nang ang mga Judio ay
nagpadala sa kaniya ng mga pari at mga Levita mula sa Jerusalem para tanungin
siyang, “Sino ka?” 20 Malaya niyang inilahad, at hindi ikinaila, ngunit tumugon,
“Hindi ako ang Cristo.” 21 Kaya siya ay tinanong nila, “Ano ka kung gayon? Ikaw
ba si Elias?” Sabi niya, “Hindi ako.” Sabi nila, “Ikaw ba ang propeta?” Sumagot
siya, “Hindi.” 22 Pagkatapos ay sinabi nila sa kaniya, “Sino ka, upang may maibigay
kaming sagot sa mga nagsugo sa amin? Ano ang masasabi mo tungkol sa iyong sarili?”
23 Sinabi niya, “Ako ang boses ng isang sumisigaw sa ilang: 'Gawin ninyong tuwid
ang daraanan ng Panginoon,' gaya nang sinabi ni Isaias na propeta.” 24 Ngayong
mayroong mga isinugo duon mula sa mga Pariseo. Tinanong nila siya at sinabi
sa kaniya, 25 “Kung ganoon bakit ka nagbabautismo kung hindi ikaw ang Cristo,
ni hindi si Elias, ni hindi ang propeta?” 26 Tumugon si Juan sa kanila sinasabi,
“Nagbabautismo ako ng tubig. Subalit, sa kalagitnaan ninyo ay nakatayo ang isang
hindi ninyo nakikilala. 27 Siya ang darating kasunod ko. Hindi ako karapat-dapat
na magtanggal ng tali ng kaniyang sandalyas.” 28 Ang mga bagay na ito ay nangyari
sa Bethania sa kabilang ibayo nang Jordan, kung saan si Juan ay nagbabautismo.
29 Sa sumunod na araw nakita ni Juan na paparating si Jesus sa kaniya at sinabi,
“Tingnan ninyo, ayun ang kordero ng Diyos na siyang nag-aalis nang mga kasalanan
ng mundo! 30 Siya ang sinabi ko sa inyo na, 'Ang darating kasunod ko ay mas higit sa

akin, sapagkat siya ay nauna sa akin.' 31 Hindi ko siya nakilala, ngunit ito ay nangyari
upang maihayag siya sa Israel na siyang dahilan na ako ay nagbabautismo ng tubig."
32 Nagpatotoo si Juan, "Nakita ko ang Espiritu na bumababa mula sa langit tulad ng
isang kalapati, at ito ay nanatili sa kaniya. 33 Hindi ko siya nakilala, ngunit ang sabi
sa akin ng nagsugo sa akin na magbautismo sa tubig, 'Kung kanino mo makikita ang
Espiritu na bumababa at nananatili, siya ang magbabautismo ng Banal na Espiritu.'
34 Pareho kong nakita at napatotohanan na ito ang Anak ng Diyos. 35 Muli, sa sumunod
na araw, habang si Juan ay nakatayong kasama ang dalawang alagad 36 nakita nila si
Jesus na naglalakad sa malapit, at sinabi ni Juan, "Tingnan ninyo, ayun ang Kordero
ng Diyos!" 37 Narinig ng dalawang alagad na sinabi ni Juan ito, at sila ay sumunod
kay Jesus. 38 At si Jesus ay lumingon at nakita silang sumusunod at sinabi sa kanila,
"Anung nais ninyo?" Sumagot sila, "Rabi (na ang ibig sabihin ay 'Guro'), saan ka
nakatira?" 39 Sinabi niya sa kanila, "Halikayo at tingnan." At sila ay pumaroon at
nakita kung saan siya nakatira; sila ay tumira kasama niya sa araw na iyon sapagkat
noon ay halos mag-aalas kuwatro na. 40 Isa sa dalawang nakarinig na nagsalita si
Juan at pagkatapos sumunod kay Jesus ay si Andres na kapatid ni Simon Pedro.
41 Una niyang nakita ang kaniyang sariling kapatid na si Simon at sinabi sa kaniya,
"Nakita na namin ang Mesias," (na sinalin na, 'ang Cristo'). 42 Dinala niya siya kay
Jesus. Si Jesus ay tumingin sa kaniya at sinabi, "Ikaw si Simon anak ni Juan. Ikaw
ay tatawaging Cepas" (na ang ibig sabihin ay 'Pedro'). 43 Kinabukasan, nang si Jesus
ay nais na umalis para pumunta sa Galilea, nakita niya si Felipe at sinabi sa kaniya,
"Sumunod ka sa akin." 44 Ngayon si Felipe ay galing sa Bethsaida, ang lungsod nila
Andres at Pedro. 45 Natagpuan ni Felipe si Nathanael at sinabi sa kaniya, "Ang siyang
naisulat sa kaustusan ni Moises at ng mga propeta - ay nakita namin, si Jesus na
taga-Nazaret na anak ni Jose." 46 Sinabi ni Nathanael, "Maaari bang may magandang
bagay na magmula sa Nazaret?" Sinabi ni Felipe sa kaniya, "Halika at tingnan mo."
47 Nakita ni Jesus na palapit si Nataniel sa kaniya at sinabi ang tungkol sa kaniya,
"Tingnan ninyo, isa ngang tunay na Israelita, na walang panlilinlang." 48 Sinabi
sa kaniya ni Nataniel, "Papaano mo ako nakikilala?" Sumagot si Jesus at sinabi sa
kaniya, "Bago ka tawagin ni Felipe, nang nasa ilalim ka ng puno ng igos, nakita na
kita." 49 Sumagot si Nathanael, "Rabi, ikaw ang Anak ng Diyos! Ikaw ang Hari ng
Israel!" 50 Sumagot si Jesus at sinabi sa kaniya, "Dahil ba sa sinabi ko sa iyo, 'Nakita
kita sa ilalim ng puno ng igos', naniniwala ka na? Makakakita ka ng mga bagay
na mas higit pa kaysa dito." 51 Sinabi ni Jesus, "Totoo, totoo itong sinasabi ko sa
iyo, makikita mong magbukas ang mga kalangitan, at ang mga anghel ng Diyos ay
umaakyat at bumababa sa kinaroroonan ng Anak ng Tao."

2

1 Matapos ang tatlong araw, may kasalan sa Cana ng Galilea, at ang ina ni Jesus ay
naroon. 2 Si Jesus at ang kaniyang mga alagad ay naanyayahan sa kasalan. 3 Nang
maubos ang alak, sinabi ng ina ni Jesus sa kaniya, "Wala silang alak." 4 Sumagot
si Jesus, "Babae, ano ang kinalaman niyan sa akin? Ang oras ko ay hindi pa
dumarating." 5 Sinabi nang kaniyang ina sa mga lingkod, "Anumang sabihin niya
sa inyo, gawin ninyo." 6 Ngayon mayroon doong anim na mga banga ng tubig
na ginagamit sa seremonya ng paghuhugas ng mga Judio, na ang bawa't isa ay
naglalaman ng may dalawa hanggang tatlong metretes. 7 Sinabi ni Jesus sa kanila,
"Punuin ninyo ang banga ng tubig." Kaya pinuno nila ang mga ito hanggang labi.
8 Pagkatapos ay sinabi niya sa mga lingkod, "Kumuha kayo ng kaunti at ibigay sa
punong tagapag-silbi." Kaya ginawa nga nila. 9 Tinikman ng punong tagapag-silbi ang
tubig na naging alak, ngunit hindi niya alam kung saan ito nanggaling (ngunit alam

ito ng mga lingkod na kumuha ng tubig). Pagkatapos ay tinawag niya ang lalaking
bagong kasal 10 at sinabi sa kaniya, “Ang unang hinahain ng bawa't isa ay ang mainam
na alak at pagkatapos ay ang murang alak kapag ang mga tao ay lasing na. Ngunit
itinira mo ang napakainam na alak hanggang ngayon.” 11 Ang himalang ito sa Cana
ng Galilea ay ang simula ng mga mahimalang tanda na ginawa ni Jesus, ipinapahayag
ang kaniyang kaluwalhatian, kaya ang mga alagad ay nananampalataya sa kaniya.
12 Pagkatapos nito, si Jesus, ang kaniyang ina, ang kaniyang mga kapatid, at ang
kaniyang mga alagad ay pumunta pababa ng Capernaum, at duon nanatili sila ng
mga ilang araw. 13 Ngayon malapit na ang Paskwa ng mga Judio, kaya si Jesus
ay umakyat sa Jerusalem. 14 Natagpuan niya sa templo ang mga nagbebenta ng
mga baka, tupa at mga kalapati. Ang mga tagapagpalit ng pera ay naroroon din
at nakaupo. 15 Kaya gumawa siya nang isang panghagupit na lubid at pinaalis silang
lahat palabas ng templo, pati na ang mga tupa at baka. Itinapon niya ang pera
ng tagapagpalit ng salapi at itinaob ang kanilang mga mesa. 16 Sinabi niya sa mga
taga-benta nang kalapati, “Alisin ninyo rito ang mga bagay na ito. Tigilan ninyong
gawing palengke ang tahanan ng aking Ama.” 17 Naalala ng kaniyang mga alagad
na nasusulat, “Ang sigasig para sa iyong tahanan ay tutupok sa akin.” 18 Pagkatapos
ay tumugon ang mga may katungkulang Judio, sinasabi sa kaniya, “Anong tanda ang
ipapakita mo sa amin dahil ginagawa mo ang mga bagay na ito?” 19 Sumagot si Jesus,
“Wasakin ang templong ito, at sa tatlong araw aking itatayo ito.” 20 At sinabi ng mga
may katungkulang Judio, “Umabot nang apatnapu't anim na taon para magawa ang
templong ito, at itatayo mo ito sa tatlong araw?” 21 Subalit, siya ay nagsasalita tungkol
sa templo ng kaniyang katawan. 22 Kaya't pagkatapos noon nang siya ay ibangon mula
sa kamatayan, naalala ng kaniyang mga alagad na sinabi niya ito, at sila ay nanalig
sa kasulatan at sa pahayag na sinabi ni Jesus. 23 Ngayon nang siya ay nasa Jerusalem,
habang pista ng Paskwa, marami ang naniwala sa kaniyang pangalan, nang nakita
nila ang ginawa niyang mapaghimalang tanda. 24 Ngunit walang tiwala si Jesus sa
kanila dahil kilala niya lahat ng sangkatauhan. 25 Hindi niya kailangan ang sinuman
para magpatotoo sa kaniya tungkol sa kung ano ang klase ng mga tao, sapagkat alam
niya kung anong nasa sa kanila.

3

1 Ngayon mayroon isang Pariseo na nagngangalang Nicodemo, kasapi ng Konseho
ng Judio. 2 Pumunta ang taong ito kay Jesus nang bandang gabi, at sinabi niya
“Rabi, alam namin ikaw ay isang guro galing sa Diyos dahil walang sinumang
makagagawa ng mga tandang ito na ginawa mo maliban na nasa kaniya ang
Diyos.” 3 Sumagot si Jesus sa kanya, “Tunay nga, maliban kung isilang muli ang
isang tao hindi niya makikita ang kaharian ng Diyos.” 4 Sinabi ni Nicodemo sa
kaniya, “Paano ipapanganak ang isang tao kung siya ay matanda na? Hindi na
siya pwedeng pumasok sa pangalawang pagkakataon sa sinapupunan ng kaniyang
ina at ipanganak, kaya ba niya?” 5 Sumagot si Jesus, “Tunay nga, maliban kung
ipinanganak ang isang tao sa tubig at sa Espiritu, hindi siya makakapasok sa kaharian
ng Diyos. 6 Iyong ipanganak sa laman ay laman, at iyong ipanganak sa Espiritu ay
espritu. 7 Huwag kayong mamangha na sinabi ko sa inyo, 'Dapat kayong ipanganak
muli.' 8 Umiihip ang hangin kung saan niya gusto. Naririnig ninyo ang huni nito,
ngunit hindi ninyo alam kung saan ito nagmula o kung saan ito pupunta. Gayon din
naman ang sinumang isilang sa Espiritu.” 9 Sumagot si Nicodemo, sinasabi, “Paano
mangyayari ang mga bagay na ito?” 10 Sinagot siya ni Jesus, “Ikaw ba ay guro ng
Israel, at hindi mo naiintindihan ang mga bagay na ito? 11 Tunay nga, sinasabi
namin iyong alam namin, at pinatotohanan iyong nakita namin. Subalit kayong

mga tao, hindi ninyo tinatanggap ang aming patotoo. [12] Kung sinabi ko sa iyo ang
tungkol sa mga bagay na makalupa at hindi ka naniwala, paano ka maniniwala kung
sasabihin ko sa iyo ang mga bagay na makalangit? [13] Walang sinumang umakyat sa
langit maliban ang bumaba mula sa langit, ang Anak ng Tao. [14] Tulad ng pagtaas ni
Moises ng ahas sa ilang, gayon din naman ang Anak ng Tao ay kailangang maitaas,
[15] upang ang lahat ng mananampalataya sa kaniya ay magkaroon ng buhay na walang
hanggan. [16] Dahil labis na inibig ng Diyos ang sangkatauhan, ibinigay niya ang
kaniyang natatangi at nag-iisang Anak upang ang sinumang manalig sa kaniya ay
hindi mamatay ngunit magkakaroon ng buhay na walang hanggan. [17] Dahil hindi
isinugo ng Diyos ang kaniyang Anak sa mundo para parusahan ang sangkatauhan,
ngunit para ang mundo ay marapat na maligtas sa pamamagitan niya. [18] Ang
nananampalataya sa kaniya ay hindi mahatulan. Ang hindi nananampalataya ay
nahatulan na dahil hindi siya nananampalataya sa pangalan ng natatanging Anak
ng Diyos. [19] Ito ang dahilan sa paghahatol, na ang ilaw ay dumating sa mundo, at
minahal ng mga tao ang dilim kaysa ang liwanag dahil masama ang kanilang mga
naging gawa. [20] Dahil ang sinuman na gumagawa ng masama ay galit sa liwanag at
hindi lumalapit sa ilaw upang ang kaniyang mga gawa ay hindi malantad. [21] Subalit
ang gumagawa ng katotohanan ay lumalapit sa liwanag upang ang kaniyang mga
gawa ay malinaw na makita at ang mga iyon ay naganap dahil sa pagsunod sa Diyos."
[22] Pagkatapos nito, si Jesus at ang kaniyang mga alagad ay pumunta sa lupain ng
Judea. Doon siya ay naglalaan ng panahon kasama nila at nagbabautismo. [23] Ngayon
si Juan din ay nagbabautismo sa Enon malapit sa Salim dahil higit na marami ang
tubig doon. Lumalapit sa kaniya amg mga tao at sila ay nababautismuhan, [24] dahil
hindi pa naipatapon sa bilangguan si Juan. [25] Pagkatapos ay may lumitaw na alitan sa
pagitan ng ilang alagad ni Juan at sa isang Judio tungkol sa seremonya ng paghuhugas.
[26] Pumunta sila kay Juan, at sinabi nila sa kanya "Rabi, yung kasama mo sa ibayo ng
ilog Jordan, na iyong pinatotohanan, tingnan mo, nagbabautismo siya at pumupunta
ang lahat sa kaniya." [27] Sumagot si Juan, "Walang anumang bagay ang tatanggapin
ng isang tao maliban na lamang kung ito ay ibinigay sa kaniya mula sa langit. [28] Kayo
mismo ang makapagpapatunay na sinabi ko, 'Hindi ako ang Cristo' sa halip sinabi ko,
'Isinugo ako bago pa siya." [29] Ang kasama ng ikakasal na babae ay ang ikakasal na
lalaki. Ngayon ang kaibigan ng ikakasal na lalaki, na siyang nakatayo at nakikinig,
ay labis ang tuwa dahil sa tinig ng ikakasal na lalaki. Ito ngang aking kagalakan ay
naging ganap. [30] Siya ay dapat maitaas, subalit ako ay dapat maibaba. [31] Ang mula sa
kaitaasan ay nakatataas sa lahat. Ang taga lupa ay nagmula sa lupa at nagsasalita ng
mga bagay na makalupa. Ang mula sa langit ay nakatataas sa lahat. [32] Nagpapatotoo
siya kung ano ang kaniyang nakita at narinig, ngunit walang taong tumatanggap
sa kaniyang patotoo. [33] Ang tumanggap sa kaniyang patotoo ay pinatunayan na
totoo ang Diyos. [34] Dahil ang sinumang ipinadala ng Diyos ay ipinapahayag ang mga
salita ng Diyos. Dahil hindi niya ibinigay ang Espiritu sa pamamagitan ng sukat.
[35] Mahal ng Ama ang Anak at ibinigay niya ang lahat sa kaniyang mga kamay. [36] Ang
nananampalataya sa Anak ay may buhay na walang hanggan, ngunit ang sinumang
hindi sumusunod sa Anak ay hindi makakakita ng buhay, kundi mananatili ang poot
ng Diyos sa kaniya."

4

[1] Ngayon, nang malaman ni Jesus na narinig na ng mga Pariseo na siya ay
humihirang at nagbabautismo ng mas maraming alagad kaysa kay Juan [2] (bagama't
hindi si Jesus mismo ang nagbabautismo kundi ang kaniyang mga alagad), [3] iniwan
niya ang Judea at lumisan papuntang Galilea. [4] Ngayo'y kinakailangan niyang

dumaan ng Samaria. [5] Kaya dumating siya sa isang bayan ng Samarya na tinawag na
Sicar, malapit sa isang lagay ng lupa na ibinigay ni Jacob sa kaniyang anak na si Jose.
[6] Naroon ang balon ni Jacob. Napagod si Jesus sa kaniyang paglalakbay, at siya ay
umupo sa may balon. Ito ay magtatanghaling tapat. [7] Isang Samaritana ang dumating
upang mag-igib ng tubig, at sinabi ni Jesus sa kaniya, “Bigyan mo ako ng konting tubig
na maiinom.” [8] Dahil ang kaniyang mga alagad ay umalis papuntang bayan upang
bumili ng pagkain. [9] Pagkatapos ay sinabi ng Samaritana sa kaniya, “Paanong ikaw,
na isang Judio, ay humihingi sa akin, na isang Samaritana, ng maiinom?” Dahil ang
mga Judio ay hindi nakikitungo sa mga Samaritano. [10] Sinagot siya ni Jesus, “Kung
batid mo ang kaloob ng Diyos, at kung sino itong nagsasabi sa iyong, 'Bigyan mo ako
ng inumin,' ikaw sana ang hihingi sa kaniya, at ibibigay niya sa iyo ang tubig na
buhay.” [11] Sumagot ang babae, “Ginoo, wala kang panalok, at malalim ang balon.
Saan kayo kukuha ng tubig na buhay? [12] Hindi ka higit na dakila kaysa aming amang
si Jacob, di ba, na nagbigay sa amin ng balon, at uminom siya mula dito, gayun din ang
kaniyang mga anak at kaniyang mga baka?” [13] Sumagot si Jesus, “Ang bawat iinom
ng kaunting tubig na ito ay muling mauuhaw, [14] ngunit ang sinumang uminom ng
kaunting tubig na ibibigay ko sa kaniya ay hindi kailan man muling mauuhaw. Sa
halip, ang tubig na ibibigay ko sa kaniya ay magiging bukal ng tubig na magdudulot
sa kaniya ng buhay na walang hanggan.” [15] Ang sabi ng babae sa kaniya, “Ginoo,
bigyan mo ako ng tubig na ito para hindi na ako mauuhaw at hindi na pumunta dito
para umigib ng tubig.” [16] Ang sabi ni Jesus sa kaniya, “Umuwi ka, tawagin mo ang
iyong asawa, at bumalik ka dito.” [17] Sumagot ang babae, sinasabi sa kanya, “Wala
akong asawa.” Sumagot si Jesus, “Mabuti ang pagkasabi mo, 'wala akong asawa,'
[18] dahil nagkaroon ka na ng limang asawa at ang kinakasama mo ngayon ay hindi
mo asawa. Sa gayon mabuti ang pagkasabi mo.” [19] Ang sabi ng babae sa kaniya,
“Ginoo, nakikita kong ikaw ay isang propeta. [20] Dito sa bundok na ito sumamba ang
aming mga ninuno, ngunit iyong sinasabi na itong Jerusalem ay ang lugar kung saan
ang mga tao ay dapat sumamba.” [21] Sumagot si Jesus sa kaniya, “Babae, maniwala
ka sa akin, darating ang oras na sasambahin ninyo ang Ama ni sa bundok na ito o sa
Jerusalem. [22] Sinasamba ninyo ang hindi ninyo nalalaman. Alam namin ang aming
sinasamba, sapagkat ang kaligtasan ay nagmula sa mga Judio. [23] Subalit darating
ang oras, at narito na nga, na ang mga tunay na sumasamba ay sasambahin ang
Ama sa espiritu at katotohanan, dahil ang Ama ay naghahanap ng mga ganoong tao
na sasamba sa kaniya. [24] Ang Diyos ay isang Espiritu, at ang mga taong sasamba
sa kaniya ay dapat sumamba sa espiritu at katotohanan.” [25] At sinabi ng babae
sa kaniya, “Alam ko na ang Mesias ay darating (ang tinatawag na Cristo). Kapag
dumating siya, ihahayag niya ang lahat ng bagay sa amin.” [26] Sinabi ni Jesus sa
kaniya, “Ako, na nagsasalita sa iyo, ay siya nga.” [27] At sa sandaling iyon bumalik ang
kaniyang mga alagad. Ngayon sila ay nagtataka bakit siya nakikipag-usap sa isang
babae. Ngunit walang isa man ang nagsabi, “Ano ang iyong gusto?” o “Bakit ka
nakikipag-usap sa kanya?” [28] Kaya iniwan ng babae ang kaniyang sisidlan ng tubig.
Bumalik sa bayan, at sinabi sa mga tao, [29] “Halikayo tingnan niyo ang lalaking nagsabi
sa akin ng lahat ng aking ginawa. Hindi maaaring maging siya ang Cristo, maaari
kaya? “ [30] Nagsilabasan sila sa bayan, at nagpunta sa kaniya. [31] Samantala hinihimuk
siya ng mga alagad, sinasabi, “Rabi, kumain ka.” [32] Ngunit sinabi niya sa kanila,
“Mayroon akong pagkaing kakanin na hindi niyo nalalaman.” [33] Kaya sinabi ng mga
alagad sa isa't-isa, “Wala namang nagdala sa kaniya ng anumang kakainin, mayroon
ba?” [34] Sinabi ni Jesus sa kanila, “Ang aking pagkain ay ang gawin ang kalooban ng
siyang nagpadala sa akin, at para tapusin ang kaniyang gawa. [35] Hindi ba sinasabi
ninyo, 'Mayroon pang apat na buwan at pagkatapos darating ang anihan'? Sinasabi

ko sa inyo, tingnan ninyo at pagmasdan ang mga kabukiran, dahil ang mga iyon ay
hinog na upang anihin! 36 Ang nag-aani ay tatanggap ng bayad at nagtitipon ng bunga
para sa buhay na walang hanggan, upang ang nagtatanim at ang umaanii ay maaaring
magkasamang magdiwang. 37 Dahil dito totoo ang kasabihan 'Isa ang nagtatanim, at
iba ang nag-aani.' 38 isinugo ko kayo upang anihin iyong hindi kayo ang nagpagal.
Iba ang nagpagal at kayo mismo ay napabilang sa kanilang pagpapagal.” 39 Marami
sa mga Samaritano sa lunsod na yun ang nananampalataya sa kaniya dahil sa ulat
ng babae na nagpapatotoo, “Sinabi niya sa akin ang lahat ng aking nagawa.” 40 Nang
dumating ang mga Samaritano sa kaniya, nagsumamo sa kaniya na manatili sa kanila,
at siya ay nanatili doon ng dalawang araw. 41 At marami pa ang nananampalataya
dahil sa kaniyang salita. 42 Sinasabi nila sa babae, “Kami ay naniwala, hindi lamang
dahil sa iyong mga salita, sapagkat napakinggan namin siya sa aming sarili, at alam
namin na tunay ngang siya ang tagapagligtas ng mundo.” 43 Pagkalipas ng dalawang
araw na iyon, lumisan siya mula roon patungong Galilea. 44 Dahil si Jesus mismo
ang nagpahayag na ang isang propeta ay walang karangalan sa kaniyang sariling
bansa. 45 Nang dumating siya sa Galilea, malugod na tinanggap siya ng mga taga
Galilea. Nakita nila ang lahat ng mga bagay na kaniyang ginawa sa Jerusalem at sa
kapistahan, dahil sila din ay nagpunta sa kapistahan. 46 Ngayon dumating muli siya
sa Cana na nasa Galilea, sa lugar na ginawa niyang alak ang tubig. Mayroong isang
maharlikang pinuno na ang anak na lalaking nasa Capernaum ay may sakit. 47 Nang
marinig niya na si Jesus ay dumating sa Galilea mula Judea, pumunta siya kay Jesus
at nagsumamo siya upang lumusong at pagalingin ang kaniyang anak, na nasa bingit
ng kamatayan. 48 At sinabi ni Jesus sa kaniya, “Maliban na inyong makita ang mga
tanda at mga kahanga-hangang mga gawa, hindi kayo maniniwala.” 49 Sinabi ng
pinuno sa kaniya, “Ginoo, halina't sumama ka na bago mamatay ang aking anak.”
50 Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Humayo ka, mabubuhay ang iyong anak.” Ang lalaki
ay naniwala sa salita na sinabi ni Jesus sa kaniya, at tumuloy sa kaniyang landas.
51 Habang siya ay bumababa, sinalubong siya ng kaniyang mga lingkod, nagsasabing
buhay ang kaniyang anak. 52 Kaya nagtanong siya sa kanila kung anong oras siya
nagsimulang gumaling. Sumagot sila sa kaniya, “Kahapon ng ala una ay nawala ang
kaniyang lagnat.” 53 At napagtanto ng ama na iyon din ang oras nang binanggit ni
Jesus sa kaniya, “Mabubuhay ang iyong anak.” Kaya siya mismo at ang kaniyang
buong sambahayan ay nanampalataya. 54 Ito ang pangalawang tanda na ginawa ni
Jesus mula nang umalis siya sa Judea patungong Galilea.

5

1 Pagkatapos nito mayroong isang kapistahan ang mga Judio, at si Jesus ay umakyat
pa Jerusalem. 2 Ngayon, mayroon sa Jerusalem, sa may tarangkahan ng tupa, isang
palanguyan na tinatawag sa Hebreo na Bethzata. Ito ay mayroong limang mga portico
na may bubungan. 3 Maraming bilang ng mga tao na may sakit, bulag, pilay, o lumpo
ang mga nakahiga sa mga portico na ito. 4 (naghihintay sa paggalaw ng tubig)
5 Nandoon ang isang lalaki na tatlumpu't walong taon ng lumpo. 6 Nang makita
siya ni Jesus na nakahiga doon, at napag-alaman niyang matagal na siya nandoon,
sinabi niya sa kaniya, “Ibig mo bang gumaling?” 7 Sumagot ang lalaking may sakit,
“Ginoo, wala akong sinumang magdadala sa akin sa palanguyan kapag napukaw ang
tubig. Kapag aking sinusubukan, mayroong nauuna sa akin.” 8 Sinabi ni Jesus sa
kaniya, “Bumangon ka, kunin mo ang iyong banig, at lumakad ka.” 9 Agad-agad
gumaling ang lalaki, binuhat ang kaniyang higaan at lumakad. Ngayon ang araw
na iyon ay Araw ng Pamamahinga. 10 Kaya sinabihan ng mga Judio sa kaniyang
pinagaling, “Ito ang Araw ng Pamamahinga, at hindi ka pinapayagang magbuhat

ng iyong banig.” [11] Sumagot siya, “Ang nagpagaling sa akin ang nagsabi sa akin,
'Damputin mo ang iyong banig at lumakad ka.'” [12] Tinanong nila siya, “Sino ang taong
nagsabi sa iyong, 'Damputin mo ang iyong banig at lumakad ka?'” [13] Subalit, hindi
kilala ng pinagaling kung sino siya sapagkat si Jesus ay palihim na umalis papalayo,
dahil maraming ng tao sa lugar. [14] Pagkatapos, natagpuan siya ni Jesus sa templo
at sinabi sa kaniya, “Tingnan mo, ikaw ay gumaling na! Huwag ka nang magkasala
pa, baka may malala pang mangyari sa iyo.” [15] Ang lalaki ay umalis papalayo at
pinagbigay-alam sa mga Judio na si Jesus ang nagpagaling sa kanya. [16] Ngayon dahil
sa mga bagay na ito, inusig ng mga Judio si Jesus sapagkat ginawa niya ang mga ito
sa Araw ng Pamamahinga. [17] Sinabi ni Jesus sa kanila, “Ang aking Ama ay gumagawa
kahit ngayon, at ako rin ay gumagawa. [18] Dahil dito, hinangad lalo ng mga Judio na
patayin siya sapagkat hindi lamang niya nilabag ang Araw ng Pamamahinga, ngunit
tinawag din niya ang Diyos na kaniyang Ama, at ginagawang kapantay ang kaniyang
sarili sa Diyos. [19] Sinagot sila ni Jesus, “Tunay nga, walang magagawa ang Anak
sa kaniyang sarili lamang, maliban lamang sa anong nakikita niya na ginagawa ng
Ama, sapagkat anuman ang ginagawa ng Ama, ang mga bagay na ito ay ginagawa
din ng Anak. [20] Sapagkat iniibig ng Ama ang Anak, at ipinapakita niya sa kaniya ang
lahat ng kaniyang ginagawa, at ipapakita niya ang mga mas dakilang bagay kaysa
sa mga ito para kayo ay mamangha. [21] Sapagkat tulad ng Ama na binabangon ang
mga patay at binibigyan sila ng buhay, gayun din naman ang Anak ay nagbibigay ng
buhay kung kanino niya naisin. [22] Sapagkat walang hinuhusgahan ang Ama, kundi
ibinigay na niya ang lahat ng paghuhusga sa Anak [23] upang ang lahat ay parangalan
ang Anak katulad ng pagparangal nila sa Ama. Ang hindi nagpaparangal sa Anak ay
hindi nagpaparangal sa Ama na nagsugo sa kaniya. [24] Tunay nga, ang nakarinig ng
aking salita at naniwala sa kaniya na nagsugo sa akin ay mayroong buhay na walang
hanggan at hindi mahahatulan. Sa halip, nailipat na siya mula sa kamatayan patungo
sa buhay. [25] Tunay nga, sinasabi ko sa inyo na darating ang panahon at narito na, na
maririnig ng patay ang tinig ng Anak ng Diyos, at ang mga nakarinig ay mabubuhay.
[26] Sapagkat tulad ng Ama na may buhay sa kaniyang sarili, kaya binigyan din niya ang
Anak ng buhay sa kaniyang sarili, [27] at binigyan ng Ama ang Anak ng kapangyarihan
na gampanan ang paghahatol sapagkat siya ang Anak ng Tao. [28] Huwag mamangha
dito, sapagkat darating ang panahon kung saan lahat ng nasa libingan ay maririnig
ang kaniyang tinig [29] at sila ay magsilabasan: iyong mga nakagawa ng mabuti sa
pagkabuhay muli sa buhay, at iyong mga nakagawa ng masama sa pagkabuhay na
muli sa paghahatol. [30] Wala akong magagawa mula sa aking sarili. Kung anon narinig
ko, humahatol ako, at ang aking hatol ay matuwid dahil hindi ko hinahangad ang
sarili kong kalooban ngunit ang kalooban ng nagpadala sa akin. [31] Kung ako ay
magpapatotoo tungkol sa aking sarili lamang, ang aking patotoo ay hindi magiging
tunay. [32] Mayroong isa pa na siyang nagpapatotoo patungkol sa akin, at alam ko na
ang patotoo na ibibigay niya tungkol sa akin ay tunay. [33] Nagpasugo kayo kay Juan, at
nagpatotoo siya sa katotohanan. [34] Subalit, ang patotoo na aking natanggap ay hindi
galing sa tao. Sinasabi ko ang mga bagay na ito upang kayo ay maligtas. [35] Si Juan
ay isang lamparang nagniningas at nagliliwanag, at kayo ay kusang nagalak ng isang
kapanahunan sa kaniyang liwanag. [36] Ngunit ang patotoo na mayroon ako ay higit na
dakila kaysa kay Juan, sapagkat ang mga gawaing ibinigay sa akin ng Ama na dapat
kong ganapin, ang mismong mga gawain na ginagawa ko, ay nagpapatotoo tungkol
sa akin na ako ay isinugo ng Ama. [37] Ang Ama na siyang nagpadala sa akin ang siya
ring nagpatotoo tungkol sa akin. Hindi ninyo kailanman narinig ang kaniyang tinig o
nakita ang kaniyang anyo. [38] Hindi nananatili ang kaniyang salita sa inyo, sapagkat
hindi kayo naniniwala sa kaniyang isinugo. [39] Sinaliksik ninyo ang mga kasulatan

sapagkat akala ninyo na sa mga ito ay mayroon na kayong buhay na walang hanggan,
at ang mga kasulatan ding ito ay nagpatotoo tungkol sa akin, 40 at hindi ninyo gustong
lumapit sa akin upang kayo ay magkaroon ng buhay. 41 Hindi ako tumatanggap
ng papuri mula sa mga tao, 42 ngunit alam ko na wala ang pag-ibig ng Diyos sa
inyong mga sarili. 43 Ako ay dumating sa ngalan ng aking Ama at hindi ninyo ako
tinatanggap. Kung may iba na dumating sa kaniyang sariling pangalan, tatanggapin
ninyo siya. 44 Papaano kayo maniniwala, kayo na tumatanggap ng papuri mula sa
isa't isa ngunit hindi naghahangad ng papuri na nagmumula sa kaisa-isang Diyos?
45 Huwag ninyong isipin na ako mismo ang magpaparatang sa inyo sa harap ng Ama.
Ang nagpaparatang sa inyo ay si Moises, na pinaglalagyan ninyo ng inyong mga pag-
asa. 46 Kung naniniwala kayo kay Moises, maniniwala kayo sa akin sapagkat sumulat
siya tungkol sa akin. 47 Kung hindi kayo nanininwala sa kaniyang mga isinulat, paano
kayo maniniwala sa aking mga salita?"

6

1 Pagkatapos ng mga bagay na ito, si Jesus ay umalis papunta sa kabilang ibayo
ng Dagat ng Galilea, na tinatawag din na Dagat ng Tiberias. 2 Napakaraming tao
ang sumusunod sa kaniya dahil nakikita nila ang mga tanda na ginagawa niya sa
may mga sakit. 3 Umakyat si Jesus sa gilid ng bundok at naupo doon kasama ang
kaniyang mga alagad. 4 (Ngayon ang Paskwa na kapistahan ng mga Judio ay malapit
na). 5 Nang tumanaw si Jesus at nakita ang napakaraming taong lumalapit sa kaniya,
sinabi niya kay Felipe, "Saan tayo makabili ng tinapay upang ang mga taong ito ay
makakain?" 6 (Ngunit sinabi ito ni Jesus upang subukin si Felipe, sapagkat alam niya
sa kaniyang sarili kung ano ang kaniyang gagawin.) 7 Sumagot si Felipe sa kaniya,
"Ang tinapay na nagkakahalaga ng dalawang daang denario ay hindi magkakasya
para sa bawa't isa kahit na bigyan ng tig-kakaunti." 8 Isa sa mga alagad, si Andres,
kapatid ni Simon Pedro, ay nagsabi kay Jesus, 9 "Mayroong isang batang narito na
mayroong limang sebadang tinapay at dalawang isda, ngunit ano ang mga ito sa
ganito karaming tao?" 10 Sinabi ni Jesus, "Paupuin ninyo ang mga tao." (Ngayon
madamo sa lugar na iyon.) Kaya naupo ang mga tao, mga limang libo ang bilang.
11 At kinuha ni Jesus ang mga tinapay at matapos makapagpasalamat ay ipinamahagi
niya sa mga taong nakaupo. Sa ganoon ding paraan, ipinamahagi din niya ang mga
isda, hangga't sa gusto nila. 12 Nang nabusog na ang mga tao, sinabi niya sa kaniyang
mga alagad, "Ipunin ang natirang mga pira-piraso, para walang masayang." 13 Kaya
inipon nila ang mga ito at puno ang labindalawang kaing ng mga pira-pirasong mula
sa limang sebadang tinapay - ang mga pirasong natira mula sa mga nakakain. 14 At
nang makita ng mga tao ang tandang ito na kaniyang ginawa, sinabi nila, "Ito ang
tunay na propeta na siyang darating sa mundo." 15 Nang napagtanto ni Jesus na sila ay
papunta at sapilitan siyang gagawing hari, muli siyang lumayo at mag-isang umakyat
sa bundok. 16 Nang dumating ang gabi, ang mga alagad ay bumaba papunta sa lawa.
17 Sumakay sila sa bangka, patawid ng dagat papuntang Capernaum. (Madilim na
nang oras na iyon at hindi pa pumunta si Jesus sa kanila). 18 Ngayon, isang malakas
na hangin ang umiihip at ang dagat ay nagiging maalon. 19 At nang nakapagsagwan
na ang mga alagad ng mga dalawampu't lima o tatlumpung istadya, nakita nila si
Jesus na lumalakad sa ibabaw ng dagat at papalapit sa bangka, at sila ay natakot.
20 Subalit sinabi niya sa kanila, "Ako ito, huwag kayong matakot." 21 Pagkatapos kusa
nilang tinanggap siya sa bangka, at kaagad nakarating ang bangka sa lugar kung
saan sila papunta. 22 Kinabukasn, nakita ng karamihang nakatayo sa kabilang ibayo
ng dagat na walang ibang bangka doon maliban sa isa at si Jesus ay hindi sumakay
doon na kasama ang kaniyang mga alagad, kundi ang kaniyang mga alagad lamang.

23 (Subalit, may ilang mga bangka na nanggaling mula sa Tiberias malapit sa lugar
kung saan nila kinain ang tinapay pagkatapos makapagpasalamat ang Panginoon.)
24 Nang matuklasan ng karamihan na si Jesus o ang kaniyang mga alagad ay wala
doon, sila sila rin ay sumakay sa mga bangka at nagpunta sa Capernaum at hinahanap
si Jesus. 25 Pagkatapos nila siyang matagpuan sa kabila ng lawa, sinabi nila sa kaniya,
"Rabi, kailan ka nagpunta dito? 26 Sumagot si Jesus sa kanila, sinasabi, "Tunay nga,
hinanap ninyo ako, hindi dahil nakakita kayo ng mga tanda, ngunit dahil nakakain
kayo ng ilang tinapay at kayo ay nabusog. 27 Tumigil kayo sa pagtrabaho para sa
pagkaing nasisira, ngunit pagtrabahuhan ang pagkaing mananatili pang habang-
buhay na ibibigay sa inyo ng Anak ng Tao, sapagkat inilagay ng Diyos Ama ang
kaniyang tatak sa kaniya. 28 Pagkatapos sinabi nila sa kaniya, "Ano ang dapat naming
gawin, upang magawa namin ang mga gawain ng Diyos?" 29 Sumagot si Jesus, "Ito
ay ang gawa ng Diyos: na kayo ay sumampalataya sa kaniyang isinugo. 30 Kaya
sinabi nila sa kaniya, "Kung gayon anong tanda ang gagawin mo na maari naming
makita at maniwala sa iyo? Ano ang gagawin mo? 31 Kinain ng aming mga ninuno
ang manna sa ilang, katulad ng nasusulat, "Binigyan niya sila ng tinapay mula sa
langit upang kainin." 32 Pagkatapos, sumagot si Jesus sa kanila, "Tunay nga, hindi si
Moises ang nagbigay sa inyo ng tinapay mula sa langit, ngunit ang aking Ama ang
nagbibigay sa inyo ng tunay na tinapay mula sa langit. 33 Sapagkat ang tinapay ng
Diyos ay nanggagaling mula sa langit at nagbibigay buhay sa mundo. 34 Kaya sinabi
nila sa kaniya, "Ginoo, lagi mo kaming bigyan ng tinapay na ito." 35 Sinabi ni Jesus
sa kanila, "Ako ang tinapay ng buhay, ang lalapit sa akin ay hindi magugutom at ang
sumampalataya sa akin ay hindi mauuhaw kailanman. 36 Subalit, sinabi ko sa inyo
na nakita ninyo na ako, ngunit hindi pa rin kayo naniniwala. 37 Lahat ng ibibigay sa
akin ng Ama ay lalapit sa akin, at ang lalapit sa akin ay hinding hindi ko itataboy.
38 Sapagkat ako ay bumaba mula sa langit, hindi upang gawin ang aking kalooban
kundi ang kalooban ng nagsugo sa akin. 39 At ito ang kalooban ng nagsugo sa akin, na
dapat walang sinuman akong maiwala sa lahat ng ibinigay niya sa akin, subalit dapat
maibangon sila sa huling araw. 40 Dahil ito ang kalooban ng aking Ama, na bawat isa
na nakakakita sa Anak at sumampalataya sa kaniya ay magkakaroon ng buhay na
walang hanggan at bubuhayin ko siya sa huling araw. 41 Pagkatapos nagbulungan ang
mga Judio tungkol sa kaniya dahil sa sinabi niya, "Ako ang tinapay na bumaba mula
sa langit." 42 Sinabi nila, "Hindi ba ito ay si Jesus na anak ni Jose, na kilala natin
kung sino ang ama at ina? Paano niya masasabi, 'Ako'y bumaba mula sa langit'?"
43 Sumagot si Jesus, sinasabi sa kanila, "Tigilan ninyo ang pagbubulung-bulungan sa
inyong mga sarili." 44 Walang taong maaaring makalapit sa akin maliban na lamang
kung ilapit siya ng Ama na siyang nagsugo sa akin, at ibabangon ko siya sa huling
araw. 45 Ito ay nasusulat sa mga propeta, "Silang lahat ay tuturuan ng Diyos.' Bawat
isang nakarinig at natuto mula sa Ama ay lalapit sa akin. 46 Hindi sa ang sinuman
ang nakakita sa Ama, maliban sa siyang nagmula sa Diyos - nakita na niya ang Ama.
47 Tunay nga, ang mananampalataya ay may buhay na walang hanggan. 48 Ako ang
tinapay ng buhay. 49 Kinain ng inyong mga ninuno ang manna sa ilang at sila ay
namatay. 50 Ito ang tinapay na nagmula sa langit, upang ang isang tao ay kumain
nito at hindi mamamatay. 51 Ako ang buhay na tinapay na nagmula sa langit. Kung
sinuman ang kumain ng ilang tinapay na ito, siya ay mabubuhay magpakailanman.
Ang tinapay na aking ibibigay ay ang aking laman para sa buhay ng mundo. 52 Ang
mga Judio ay nagalit sa isa't isa at nagsimulang magtalo-talo, na sinasabi, "Paanong
ibibigay sa atin ng taong ito ang kaniyang laman upang kainin natin?" 53 At sinabi sa
kanila ni Jesus, "Tunay nga, maliban na lang kung kakainin ninyo ang laman ng Anak
ng Tao at inumin ang kaniyang dugo, hindi kayo magkakaroon ng buhay sa inyong

mga sarili. 54 Sinuman ang kakain ng aking laman at iinom ng aking dugo ay may
buhay na walang hanggan, at ibabangon ko siya sa huling araw. 55 Sapagkat ang aking
laman ay tunay na pagkain, at ang aking dugo ay tunay na inumin. 56 Ang kakain ng
aking laman at iinom ng aking dugo ay nananatili sa akin, at ako sa kaniya. 57 Gaya
ng buhay na Ama na nagsugo sa akin, at gaya ng ako ay nabuhay dahil sa Ama, ang
kakain sa akin ay mabubuhay din dahil sa akin. 58 Ito ang tinapay na bumaba mula sa
langit, hindi tulad ng kinain ng mga ninuno at namatay. Ang kakain ng tinapay na ito
ay mabubuhay magpakailanman. 59 Sinabi ni Jesus ang mga bagay na ito sa sinagoga
habang siya ay nagtuturo sa Capernaum. 60 Pagkatapos nang narinig ng marami
sa kaniyang mga alagad ito, sinabi nila, "Ito ay mahirap na katuruan; sino kaya ang
tatanggap nito?" 61 Dahil alam ni Jesus sa kaniyang sarili na ang kaniyang mga alagad
ay naguusap-usap tungkol dito, sinabi niya sa kanila, "Ito ba ay nakasakit sa inyo?
62 Kung ganoon, paano kung makita ninyo ang Anak ng Tao na umaakyat papunta
sa dati niyang kinaroroon? 63 Ang Espiritu ang siyang nagbibigay buhay. Walang
pakinabang ang laman. Ang mga salita na nasabi ko sa inyo ay mga espiritu, at ang
mga ito ay buhay. 64 Gayun man mayroong ilan sa inyo na hindi mananampalataya."
Sapagkat alam ni Jesus mula pa sa simula sino ang hindi mananampalataya at sino
itong magkakanulo sa kaniya. 65 Sinabi niya, " Dahil dito ay sinabi ko sa inyo na
walang isa man na maaring makalapit sa akin maliban na ipagkaloob sa kaniya ng
Ama." 66 Pagkatapos nito, marami sa kaniyang mga alagad ang bumalik at hindi na
lumakad kasama niya. 67 Kaya sinabi ni Jesus sa Labingdalawa, "Hindi rin ninyong
gustong umalis? hindi ba?" 68 Sinagot siya ni Simon Pedro, "Panginoon, kanino
kami pupunta? Ikaw ang may mga salita ng buhay na walang hanggan, 69 at kami
ay naniwala at nalaman namin na ikaw ang Banal ng Diyos. " 70 Sinabi ni Jesus sa
kanila, "Hindi ko ba kayo pinili, na Labindalawa, at ang isa sa inyo ay isang diyablo?"
71 Ngayon sinabi niya ang tungkol kay Judas anak ni Simon Iscariote, sapagkat siya
iyon na kabilang sa Labingdalawan na magkakanulo kay Jesus.

7

1 At pagkatapos ng mga bagay na ito si Jesus ay naglakbay sa Galilea, sapagkat
hindi niya gustong pumunta sa Judea dahil ang mga Judio ay nagpaplanong patayin
siya. 2 Ngayon, nalalapit na ang kapistahan ng mga Hudyo, na Kapistahan ng mga
Kanlungan. 3 Kaya sinabi sa kaniya ng kaniyang mga kapatid na lalaki, "Iwanan mo
ang lugar na ito at pumunta ka sa Judea, upang makita din ng iyong mga alagad ang
mga gawaing ginagawa mo. 4 Walang sinumang gumagawa ng anumang bagay na
palihim kung siya mismo ay gustong makilala ng hayagan. Kapag ginawa mo ang
mga bagay na ito, ipakita mo ang iyong sarili sa buong mundo." 5 Sapagkat kahit ang
mga kapatid niya ay hindi naniniwala sa kaniya. 6 Kaya sinabi ni Jesus sa kanila,
"Ang aking panahon ay hindi pa dumating, ngunit ang inyong panahon ay palaging
nakahanda. 7 Hindi ka maaring kamuhian ng mundo, ngunit kinamumuhian ako
nito dahil ako ay nagpatotoo tungkol dito na ang kaniyang mga gawa ay masama.
8 Pumunta na kayo sa kapistahan; hindi ako pupunta sa kapistahang ito dahil ang
aking oras ay hindi pa natutupad." 9 Pagkatapos niyang sinabi ang mga bagay
na ito sa kanila, siya ay nanatili sa Galilea. 10 Subalit, pagkatapos pumunta ng
kaniyang mga kapatid sa kapistahan, sumunod din siya, hindi hayagan ngunit
palihim. 11 Hinahanap siya ng mga Judio sa kapistahan at sinabi, "Nasaan siya?"
12 Nagkaroon ng matinding talakayan sa maraming tao tungkol sa kaniya, sinabi ng
ilan, "Siya ay mabuting tao." Sinabi ng iba, "Hindi, nililigaw niya ang karamihan."
13 Ngunit wala ni isa na hayagang nagsalita tungkol sa kaniya dahil sa takot sa mga
Judio. 14 Nang malapit na matapos ang kapistahan, umakyat si Jesus sa templo at

nagsimulang magturo. [15] Namanghang ang mga Judio at sinasabi, “Paano nagkaroon
ng maraming karunungan ang taong ito? Hindi naman siya nakapag-aral.” [16] Sinagot
sila ni Jesus at sinabi, “Ang aking katuruan ay hindi akin, ngunit sa kaniya na nagsugo
sa akin. [17] Kung sinuman ang nagnanais gawin ang kaniyang kalooban, malalaman
niya ang tungkol sa katuruang ito, kung ito ay nangagaling sa Diyos o nanggaling
sa sarili ko. [18] Sinuman ang magsalita mula sa kaniyang sarili ay naghahangad
ng sariling kalulwalhatian, ngunit sinuman ang naghahangad ng kalulwalhatian
sa kaniya na nagsugo sa kaniya, ang taong iyon ay totoo at walang kasamaan sa
kaniya. [19] Hindi ba binigay sa inyo ni Moises ang kautusan? Gayunman wala sa
inyo ang gumagawa ng batas. Bakit gusto ninyo akong patayin?” [20] Sumagot ang
maraming tao, “Mayroon kang isang demonyo. Sino ang may gustong pumatay
sa iyo? [21] Sumagot si Jesus at sinabi sa kanila, “Gumawa ako ng isang bagay, at
namangha kayo dahil dito. [22] Binigyan kayo ni Moises ng pagtutuli (hindi sa iyon ay
nagmula kay Moises, ngunit nagmula sa mga ninuno), at sa Araw ng Pamamahinga
tinutuli ninyo ang isang lalaki. [23] Kung ang isang lalaki ay tumanggap ng pagtutuli
sa Araw ng Pamamahinga upang ang batas ni Moises ay hindi malabag, bakit kayo
nagagalit sa akin dahil ginawa kong ganap na magaling ang isang tao sa Araw ng
Pamamahinga? [24] Huwag humatol ayon sa anyo, ngunit humatol ng may katuwiran.
[25] Sinabi ng ilan sa kanila na taga-Jerusalem, “Hindi ba ito ang siyang hinahangad
nilang patayin? [26] At tingnan ninyo, hayagan siyang nagsasalita at wala silang sinabi
sa kaniya. Hindi kaya alam ng mga pinuno na ito ang Cristo, maaari kaya? [27] Alam
natin kung saan nanggaling ang taong ito. Subalit, kapag dumating ang Cristo,
walang isa man ang nakakaalam kung saan siya mangagaling.” [28] Sumisigaw si
Jesus sa loob ng templo, nagtuturo at nagsasabi, “Kilala ninyo ako at alam ninyo
kung saan ako nanggaling. Hindi ako pumarito sa aking sarili, ngunit ang nagsugo
sa akin ay totoo at hindi niyo siya kilala. [29] Kilala ko siya dahil ako ay nanggaling
mula sa kaniya at ako ay isinugo niya. [30] Sinusubukan nilang dakpin siya, ngunit
walang sinumang nangahas na hulihin siya dahil hindi pa dumadating ang kaniyang
panahon. [31] Subalit, marami sa mga tao ang sumampalataya sa kaniya. Sinabi nila,
“Kapag dumating ang Cristo, gagawa ba siya ng mas maraming tanda kaysa sa mga
ginawa ng taong ito?” [32] Narinig ng mga Pariseo ang bulong-bulungan ng maraming
tao tungkol kay Jesus, at ang mga punong pari at ang mga Pariseo ay nagsugo
ng mga opisyal upang hulihin siya. [33] At sinabi ni Jesus, “Sa sandaling panahon
mananatili pa ako kasama ninyo, pagkatapos pupunta na ako sa nagsugo sa akin.
[34] Hahanapin ninyo ako ngunit hindi ninyo ako makikita; kung saan ako papunta,
hindi kayo makakasama.” [35] Kaya nag-usap-usap ang mga Judio, “Saan papunta ang
taong ito na hindi natin siya kayang hanapin? Pupunta ba siya sa Pagkakalat sa
mga Griyego at tuturuan ang mga Griyego? [36] Ano itong salita na kaniyang sinabi,
'Hahanapin ninyo ako ngunit hindi ako makikita; kung saan ako pupunta, hindi kayo
makakasama'?” [37] Ngayon sa huling araw, ang dakilang araw ng kapistahan, tumayo
si Jesus at sumigaw na nagsasabi, “Kung sinuman ang nauuhaw, hayaan siyang
lumapit sa akin at uminom. [38] Kung sino ang sumampalataya sa akin, gaya ng sinabi
ng kasulatan, mula sa kaniya dadaloy ang mga ilog ng tubig na buhay. [39] Ngunit sinabi
niya ito tungkol sa Espiritu na tatanggapin ng mga mananampalataya sa kaniya; ang
Espiritu ay hindi pa naibibigay dahil si Jesus ay hindi pa nalululwalhati. [40] Ang ilan
sa maraming tao, nang narinig nila ang mga salitang itoay nagsabi, “Tunay nga na ito
ang propeta.” [41] Sinabi ng iba, “Ito ang Cristo.” Ngunit sinabi ng iba, “Ano, ang Cristo
ba ay mangagaling sa Galilea? [42] Hindi ba sinabi ng mga kasulatan na ang Cristo ay
manggagaling sa lahi ni David at mula sa Betlehem, ang nayon kung saan galing si
David?” [43] Kaya nagkaroon ng pagbabahagi sa maraming tao dahil sa kaniya. [44] Ang

iba sa kanila ay ninais sanang dakpin siya, ngunit walang isa man ang humuli sa
kaniya. 45 Pagkatapos bumalik ang mga opisyal sa mga punong pari at mga Pariseo,
na nagsabi sa kanila, “Bakit hindi ninyo siya dinala?” 46 Sumagot ang mga opisyal,
“Walang pang tao ang nagsalita kailanman ng katulad nito.” 47 Kaya sinagot sila ng
mga Pariseo, “Kayo ba ay nailigaw na rin?” 48 Mayroon ba sa mga namumuno o kahit
sino sa mga Pariseo ang sumampalataya sa kaniya? 49 Ngunit itong maraming tao na
hindi alam ang batas—sila ay sinumpa.” 50 Sinabi ni Nicodemo sa kanila, (siya na
kabilang sa mga Pariseo na pumunta noong una pa kay Jesus), 51 “Ang ating batas ba
ay humahatol sa isang tao nang hindi muna marinig siya at nabatid kung ano ang
kaniyang ginagawa?” 52 Sumagot sila at sinabi sa kaniya, “Nanggaling ka din ba sa
Galilea? Saliksikin at tingnan mo na walang propetang manggagaling sa Galilea. “
53 [Pagkatapos bawat tao ay nagtungo sa kanilang sariling bahay.

8

1 Si Jesus ay nagtungo sa Bundok ng mga Olibo. 2 Kinaumagahan, pumunta siyang
muli sa templo, at lahat ng mga tao ay pumunta sa kaniya; umupo siya at tinuruan
sila. 3 Ang mga eskriba at mga Pariseo ay nagdala ng isang babaeng nahuli sa
kasalukuyan ng pangangalunya. Nilagay nila siya sa gitna. 4 At sinabi nila kay Jesus,
“Guro, ang babaeng ito ay nahuli sa kasalukuyang ng pangangalunya. 5 Ngayon sa
batas inuutos ni Moises na batuhin ang ganitong uri ng mga tao; ano ang iyong
masasabi tungkol sa kaniya?” 6 Sinabi nila ito upang bitagin siya upang mayroon
silang maiparatang sa kaniya, ngunit yumuko si Jesus at sumulat sa lupa gamit ang
kaniyang daliri. 7 Nang patuloy sila sa pagtatanong sa kaniya, siya ay tumayo at
sinabi sa kanila, “Ang walang kasalanan sa inyo, siya ang unang magtapon ng bato
sa kaniya.” 8 Muli siyang yumuko at nagsulat sa lupa gamit ang kaniyang daliri.
9 Nang narinig nila ito, isa isa silang umalis, simula sa pinakamatanda. Sa bandang
huli naiwan si Jesus mag-isa, kasama ang babae na nasa kanilang kalagitnaan.
10 Tumayo si Jesus at sinabi sa kaniya, “Babae, nasaan ang iyong mga taga-usig? Wala
bang humatol sa iyo?” 11 Sabi niya “Wala ni sinuman, Panginoon.” Sabi ni Jesus,
“Hindi rin kita hahatulan. Humayo ka sa iyong pupuntahan; mula ngayon huwag
ka nang magkakasala pa.”] 12 Muli nagsalita si Jesus sa mga tao at sinabi, “Ako
ang ilaw ng mundo; ang sumusunod sa akin ay hindi na maglalakad sa kadiliman
kundi magkakaroon ng liwanag ng buhay.” 13 Sinabi sa kaniya ng mga Pariseo,
“Ikaw ang nagpapatotoo tungkol sa iyong sarili; ang iyong patotoo ay hindi tunay.”
14 Sumagot si Jesus at sinabi sa kanila, “Kahit na ako ang nagpapatotoo tungkol sa
aking sarili, ang aking patotoo ay tunay. Alam ko kung saan ako nanggaling at saan
ako pupunta, ngunit kayo hindi ninyo alam kung saan ako nanggaling o saan ako
pupunta. 15 Humahatol kayo ayon sa laman; ako ay walang hinahatulan. 16 Ngunit
paghumatol ako, ang aking paghatol ay tunay dahil hindi ako nag-iisa, ngunit kasama
ko ang aking Ama na nagsugo sa akin. 17 Tama, at sa inyong batas ay nakasulat ang
pagpapatotoo ng dalawang tao ay tunay. 18 Ako ang nagpapatotoo tungkol sa aking
sarili, at ang Ama na nagsugo sa akin ay nagpapatotoo tungkol sa akin. 19 Sinabi nila
sa kaniya, “Nasaan ang iyong ama?” Sumagot si Jesus, “Hindi ninyo ako kilala ni ang
aking Ama; kung nakilala ninyo ako, makilala niyo na rin ang aking Ama.” 20 Sinabi
niya ang mga salitang ito na malapit sa lugar ng ingat-yaman noong siya ay nagturo
sa templo, at walang sinuman ang humuli sa kaniya dahil hindi pa dumarating
ang kaniyang oras. 21 Sinabi niya muli sa kanila, “Ako ay aalis; hahanapin ninyo
ako at mamamatay kayo sa inyong kasalanan. Kung saan ako pupunta, hindi kayo
makakasama.” 22 Sabi ng mga Judio “Papatayin ba niya ang kaniyang sarili, siya na
nagsabi, 'Kung saan ako pupunta, hindi kayo makakasama'?” 23 Sinabi ni Jesus sa

kanila, “Kayo ay nagmula sa ibaba; ako ay nagmula sa itaas. Kayo ay sa sanlibutang
ito; ako ay hindi sa sanlibutang ito. 24 Kaya, sinabi ko sa inyo na mamamatay kayo
sa inyong mga kasalanan. Sapagkat maliban na maniniwala kayo na AKO NGA,
mamamatay kayo sa inyong mga kasalanan.” 25 Kaya sinabi nila sa kaniya, “Sino ka?”
Sinabi ni Jesus sa kanila, “Kung ano sinabi ko sa inyo mula pa sa simula. 26 Marami
akong mga bagay na sasabihin at hahahtulan tungkol sa inyo. Subalit, ang nagpadala
sa akin ay totoo; at ang mga bagay na narinig ko sa kaniya, ang mga ito ay sinasabi ko
sa mundo.” 27 Hindi nila naunawaan na siya ay nagsasalita sa kanila tungkol sa Ama.
28 Sinabi ni Jesus, “Kapag itinaas na ninyo ang Anak ng Tao, saka ninyo makikilala
na AKO NGA, at wala akong ginawa sa aking sarili. Ayon sa itinuro ng aking Ama,
sinasabi ko ang mga bagay na ito. 29 Ang nagsugo sa akin ay nasa akin, at hindi niya
ako iniwang mag-isa, dahil palagi kong ginagawa ang mga bagay na nakakalugod sa
kaniya.” 30 Habang sinasabi ni Jesus ang tungkol sa mga bagay na ito, marami ang
naniwala sa kaniya. 31 Sinabi ni Jesus sa mga Judio na naniwala sa kaniya, “Kapag
kayo ay nanatili sa aking salita, kayo nga ay tunay kong mga alagad; 32 at malalaman
ninyo ang katotohan, at ang katotohanan ang magpapalaya sa inyo. 33 Sumagot sila sa
kaniya, “Kami ay mga lahi ni Abraham at hindi kailanman inalipin ng kahit sinuman;
paano mo nasabi, 'Kayo ay mapapalaya?” 34 Si Jesus ay sumagot sa kanila, “Tunay
nga, sinabi ko sa inyo, kung sinuman ang magkasala ay alipin ng kasalanan. 35 Ang
alipin ay hindi laging nananatili sa tahanan; ang anak ay laging nananatili. 36 Kung
gayon, kapag pinalaya na kayo ng Anak, kayo ay tunay ngang malaya. 37 Alam ko
na kayo ay kaapu-apuhan ni Abraham; gusto ninyo akong patayin dahil ang aking
mga salita ay walang lugar sa inyo. 38 Sinasabi ko ang mga bagay na nakita ko sa
aking Ama, at kayo din ginagawa ninyo ang mga bagay na narinig ninyo mula sa
inyong ama. 39 Sila ay sumagot at sinabi sa kaniya, “Ang aming ama ay si Abraham.”
Sinabi ni Jesus sa kanila, “Kung kayo ay mga anak ni Abraham, gagawin ninyo ang
mga gawain ni Abraham. 40 Ngunit, ngayon ninanais ninyo na patayin ako na isang
taong nagsabi sa inyo ng katotohan na narinig ko mula sa Diyos. Hindi ito ginawa
ni Abraham. 41 Ginawa ninyo ang gawain ng inyong ama.” Sinabi nila sa kaniya,
“Hindi kami ipinanganak sa seksual na imoralidad; may isa kaming Ama, ang Diyos.”
42 Sabi ni Jesus sa kanila, “Kung ang Diyos ang inyong Ama, mamahalin ninyo ako,
sapagkat ako ay nagmula at nanggaling sa Diyos; sapagkat hindi ako naparito dahil
sa aking sarili lamang, kundi isinugo niya ako. 43 Bakit hindi ninyo naiintindihan
ang aking mga salita? Ito ay dahil hindi ninyo kayang makinig sa aking mga salita.
44 Kayo ay mula sa inyong ama na ang diablo, at hinahangad ninyong gawin ang
mga kahalayan mula sa inyong ama. Siya ay isang mamamatay tao mula sa simula at
hindi nananatili sa katotohanan dahil walang katotohanan sa kaniya. Kapag nagsalita
siya ng kasinungalingan, siya ay nagsasalita sa sarili niyang kalikasan dahil siya
ay sinungaling at ang ama ng kasinungalingan. 45 Subalit, dahil nagsasalita ako ng
katotohanan hindi kayo naniniwala. 46 Sino sa inyo ang hahatol sa aking kasalanan?
Kung nagsasalita ako ng katotohanan, bakit hindi ninyo ako pinapaniwalaan? 47 Ang
sa Diyos ay nakikinig sa mga salita ng Diyos; hindi ninyo naririnig ang mga ito dahil
hindi kayo sa Diyos.” 48 Ang mga Judio ay sumagot at sinabi sa kaniya “Hindi ba
tama ang sinabi namin na ikaw ay isang Samaritano at may demonyo,” 49 Sumagot si
Jesus, “Wala akong demonyo; pero pinaparangalan ko ang aking ama, at hindi ninyo
ako pinaparangalan. 50 Hindi ko hinahanap ang sarili kong kaluwalhatian; mayroong
isang naghahanap at naghahatol. 51 Tunay nga, sinabi ko sa inyo, kung sinuman ang
tutupad ng aking salita, hindi niya kailanman makikita ang kamatayan. 52 Sinabi ng
mga Judio sa kaniya, “Ngayon alam namin na mayroon kang demonyo. Si Abraham
at ang mga propeta ay namatay; pero sinasabi mo, 'Kung sinuman ang tutupad sa

aking salita ay hindi kailanman matitikman ang kamatayan.' 53 Hindi ka nakakahigit
sa aming amang si Abraham na namatay, hindi ba? Ang mga propeta din ay namatay.
Kanino mo hinahalintulad ang iyong sarili?" 54 Sumagot si Jesus, "Kung niluluwalhati
ko ang aking sarili, ang aking kaluwalhatian ay walang halaga; ang nagluluwalhati
sa akin ay ang aking Ama—na sinasabi ninyo na siya ang inyong Diyos. 55 Hindi niyo
siya nakikila, pero kilala ko siya. Kung sasabihin ko, 'Hindi ko siya kilala,' maitutulad
ako sa inyo na sinungaling. Subalit, kilala ko siya at tinutupad ko ang kaniyang salita.
56 Ang iyong amang si Abraham ay nagalak na nakikita ang araw ko; nakita niya ito
at natuwa." 57 Sabi ng mga Judio sa kanya, "Hindi ka pa limampung taon gulang, at
nakita mo na si Abraham?" 58 Sabi ni Jesus sa kanila, "Tunay nga, sinasabi ko sa inyo,
bago ipanganak si Abraham, ay AKO NGA." 59 Kaya dumampot sila ng mga bato para
batuhin siya ngunit nagtago si Jesus at lumabas ng templo.

9

1 Ngayon nang si Jesus ay dumaan, nakakita siya ng isang taong bulag mula pa sa
kapanganakan. 2 Tinanong siya ng kaniyang mga alagad, "Rabi, sino ang nagkasala,
ang taong ito o ang kaniyang mga magulang, na dapat siyang isilang na bulag?"
3 Sumagot si Jesus, "Hindi nagkasala ang taong ito ni ang kaniyang mga magulang,
kundi upang ang mga gawa ng Dios ay mahayag sa kaniya. 4 Kailangan nating gawin
ang mga gawain niya na siyang nagpadala sa akin habang araw pa. Darating ang
gabi na kung kailan wala ng kayang gumawa. 5 Habang ako ay nasa sanlibutan,
ako ang ilaw ng sanlibutan." 6 Pagkatapos sabihin ni Jesus ang mga bagay na ito,
dumura siya sa lupa, gumawa ng putik sa pamamagitan ng laway, at pinahiran ng
putik ang mga mata ng lalake. 7 Sinabi niya sa kaniya, "Pumunta ka at maghilamos sa
languyan ng Siloam (na isinalin na 'isinugo')." Kaya't umalis ang lalake, naghilamos,
at bumalik nang nakakakakita na. 8 Pagkatapos, ang mga kapitbahay ng lalake at
iyong mga dating nakakita sa kaniya bilang isang pulubi ay nagsasabi, "Hindi ba't
ito ang lalaking dating nakaupo at namamalimos?" 9 Sinabi ng ilan, "Siya nga."
Sinabi ng iba, "Hindi, ngunit siya ay kamukha niya." Ngunit sinasabi niya, "Ako nga
iyon." 10 Sinabi nila sa kaniya, "Kung gayon paanong nabuksan ang iyong mga mata?"
11 Sumagot siya, "Ang taong tinatawag na Jesus ay gumawa ng putik at pinahiran ang
aking mga mata at sinabi sa akin, "Pumunta ka sa Siloam at maghilamos.' Kaya
umalis ako at naghilamos, at nanumbalik ang aking paningin." 12 Sinabi nila sa
kaniya, "Nasaan siya?" sumagot siya, "Hindi ko alam." 13 Dinala nila ang lalaki na
dating bulag sa mga Pariseo. 14 Ngayon iyon ay Araw ng Pamamahinga nang si Jesus
ay gumawa ng putik at pinadilat ang kaniyang mga mata. 15 Pagkatapos tinanong
siya muli ng mga Pariseo kung paano niya natanggap ang kaniyang paningin. Sinabi
niya sa kanila, "Nilagyan niya ng putik ang aking mga mata, naghilamos ako, at
ngayon nakakakita na ako." 16 Sinabi ng ilang mga Pariseo, "Ang taong ito ay hindi
galing sa Dios dahil hindi niya tinutupad ang Araw ng Pamamahinga." Sinabi ng
iba, "Papaanong makakagawa ng ganyang mga pangitain ang isang tao na iyon na
makasalanan?" Kaya nagkaroon ng pagkakabaha-bahagi sa kanilang kalagitnaan.
17 Kaya tinanong nilang muli ang lalaking bulag, "Ano ang masasabi mo tungkol sa
kaniya dahil pinadilat niya ang iyong mga mata?" Sinabi ng lalaking bulag, "Siya
ay isang propeta." 18 Ngayon ang mga Judio ay hindi pa din naniniwala tungkol
sa kaniya na dating bulag at nakamit ang kaniyang paningin hanggang sa tinawag
nila ang mga magulang ng iyong nagkamit ng kaniyang paningin. 19 Tinanong nila
ang mga magulang, "Ito ba ang inyong Anak na sinasabi ninyong pinangangak na
bulag? Papaanong nakakakita na siya ngayon?" 20 Kaya sumagot ang kaniyang mga
magulang sa kanila, "Alam naming ito ang aming anak at siya ay bulag nang isilang.

21 Kung paano siya ngayon ay nakakakita na, hindi namin alam, at kung sino ang
nagpadilat sa kaniyang mga mata, hindi namin alam. Tanungin ninyo siya. Siya ay
matanda na. Makakapag-salita siya para sa kaniyang sarili." 22 Sinabi ito ng kaniyang
mga magulang sapagkat takot sila sa mga Judio. Sapagkat nagkasundo na ang mga
Judio na kung sinumang magpahayag na si Jesus ay ang Cristo, dapat siyang palayasin
sa sinagoga. 23 Dahil dito, sinabi ng kaniyang mga magulang, "Siya ay matanda na.
Tanungin ninyo siya. 24 Kaya sa pangalawang pagkakataon tinawag nila ang lalake
na naging bulag at sinabi sa kaniya, "Magbigay papuri ka sa Dios. Alam naming
makasalanan ang taong iyon." 25 At sumagot ang taong iyon, "Kung siya man ay
isang makasalanan, hindi ko alam. Isang bagay ang alam ko: Noon ako ay bulag,
at ngayon ako ay nakakakita na." 26 At sinabi nila sa kaniya, "Ano ang ginawa niya
sa iyo? Paano niya pinadilat ang iyong mga mata?" 27 Sumagot siya, "Sinabi ko na
sa inyo at hindi ninyo pinakinggan! Bakit ninyo gustong itong marinig muli? Hindi
ninyo nais maging alagad din niya, hindi ba?" 28 Nilait nila siya at sinabi, "Ikaw ay
kaniyang alagad, ngunit kami ay mga alagad ni Moises. 29 Alam namin na ang Dios
ay nakipag-usap kay Moises, ngunit para sa taong iyon, hindi namin alam kung saan
siya nanggaling." 30 Ang lalake ay sumagot at sinabi sa kanila, "Bakit, ito ay isang
kamangha-manghang bagay, at hindi ninyo alam kung saan siya nagmula, gayon
pinadilat niya ang aking mga mata. 31 Alam natin na ang Diyos ay hindi nakikinig sa
mga makasalanan, ngunit kung ang isang tao ay sumasamba sa Diyos at gumagawa
ng kaniyang kalooban, siya ay pakikinggan ng Diyos. 32 Mula ng nagsimula ang
mundo hindi kailanman narinig na napadilat ng sinuman ang mga mata ng isang
taong isinilang na bulag. 33 Kung ang taong ito ay hindi galing sa Diyos, wala siyang
kayang gawin." 34 Sumagot sila at sinabi sa kaniya, "Ikaw ay pawang ipinanganak
sa mga kasalanan, at tinuturuan mo kami ngayon?" Pagkatapos ay pinalabas nila
siya sa sinagoga. 35 Narinig ni Jesus na pinalayas nila siya sa sinagoga. Nakita niya
siya at sinabi, "Sumasampalataya ka ba sa Anak ng Tao?" 36 Sumagot siya at sinabi,
"Sino siya, Panginoon, upang sasampalataya ako sa kaniya?" 37 Sinabi ni Jesus sa
kaniya, "Nakita mo na siya, at siya itong nakikipag-usap sa iyo." 38 Sinabi ng lalake,
"Panginoon, sumasampalataya ako." Pagkatapos, sumamba siya sa kaniya. 39 Sinabi
ni Jesus, "Naparito ako sa mundong ito para sa paghuhukom upang ang mga hindi
nakakakita ay makakita, at upang ang mga nakakakita ay maging bulag." 40 Narinig
ng ilan sa mga Pariseo na kasama niya ang mga bagay na ito, at nagtanong sa kaniya,
"Bulag din ba kami?" 41 Sinabi ni Jesus sa kanila, "Kung kayo ay mga bulag, wala
sana kayong kasalanan. Subalit, ngayon sinasabi ninyong, "Nakakakita kami," kaya
ang inyong kasalanan ay nananatili.

10

1 "Tunay nga, sinasabi ko sa inyo, ang hindi pumasok sa pamamagitan ng pinto
papasok sa kulungan ng tupa, subalit umaakyat sa ibang daanan, ang taong iyon
ay isang magnanakaw at isang tulisan. 2 Ang pumapasok sa pamamagitan ng pinto
ay ang tagapag-alaga ng tupa. 3 Binubuksan siya ng tagapagbantay ng tarangkahan.
Pinapakinggan ng mga tupa ang kaniyang boses, at tinatawag niya ang sarili niyang
tupa sa kani-kanilang pangalan at pinangungunahan silang palabas. 4 Kapag nailabas
na niya ang lahat nang sariling kaniya, pinangungunahan niya sila, at sumusunod sa
kaniya ang mga tupa sapagkat kilala nila ang kaniyang boses. 5 Hindi sila susunod
sa isang estranghero ngunit sa halip ay iiwasan ito, sapagkat hindi nila kilala ang
boses ng mga estranghero." 6 Sinabi ni Jesus sa kanila ang talinghagang ito, ngunit
hindi nila naintindihan kung ano ang mga bagay na ito na sinasabi niya sa kanila.
7 Pagkatapos muling sinabi ni Jesus sa kanila, "Tunay nga, sinasabi ko sa inyo, ako ang

pinto ng mga tupa. 8 Lahat nang naunang dumating sa akin ay mga magnanakaw at
mga tulisan, ngunit ang mga tupa ay hindi nakinig sa kanila. 9 Ako ang tarangkahan.
Kung sinumang pumapasok sa pamamagitan ko, siya ay maliligtas; siya ay papasok at
lalabas at makakahanap ng pastulan. 10 Ang magnanakaw ay hindi pumarito maliban
sa pagnanakaw, pagpatay, at pagwasak. Ako ay pumarito upang sila ay magkaroon
ng buhay at magkaroon ng kasaganaan nito. 11 Ako ang mabuting pastol. Inialay
ng mabuting pastol ang kaniyang buhay para sa mga tupa. 12 Ang isang bayarang-
lingkod, na hindi isang pastol, na hindi nagmamay-ari ng mga tupa, ay nakikitang
dumarating ang lobo at pinababayaan ang mga tupa at tumatakas. Tinatangay ng
lobo ang mga ito at pinangangalat ang mga ito. 13 Siya ay tatakbo dahil siya ay isang
bayarang-lingkod at hindi nagmamalasakit sa mga tupa. 14 Ako ang mabuting pastol,
at kilala ko ang sa akin, at ang sa akin ay nakikilala ako. 15 Kilala ako ng Ama, at
kilala ko ang Ama, at ibinigay ko ang aking buhay para sa mga tupa. 16 Mayroon
akong iba pang mga tupa na wala sa tupahang ito. Sila din, kailangan kong dalhin,
at makikinig sila sa aking boses upang magkaroon lamang ng isang kawan at isang
pastol. 17 Ito ang dahilan kung bakit ako iniibig ng Ama: Ibibigay ko ang aking buhay
upang muli kong kunin. 18 Walang sinumang kukuha nito sa akin, kundi kusa ko
itong ibibigay. Ako'y mayroong kapangyarihang ibigay ito, at mayroon din akong
kapangyarihan na ito ay kunin muli. Natanggap ko ang utos na ito mula sa Ama."
19 Isang pagkakabaha-bahagi ang muling nangyari sa gitna ng mga Judio dahil sa mga
salitang ito. 20 Sinabi ng marami sa kanila, "Mayroon siyang demonyo at nababaliw.
Bakit kayo nakikinig sa kaniya?" 21 Sinabi ng iba, "Hindi ito ang mga pahayag ng
isang inaalihan ng isang demonyo. Kaya ba ng isang demonyo na makapagpadilat
ng mga mata ng isang bulag?" 22 At dumating ang Kapistahan ng Pagtatalaga sa
Jerusalem. 23 Taglamig noon, at naglalakad si Jesus sa templo sa portiko ni Solomon.
24 At pinaligiran siya ng mga Judio at sinabi sa kaniya, "Hanggang kailan mo kami
pananatilihing bitin? Kung ikaw ang Cristo, sabihin mo nang maliwanag." 25 Sumagot
si Jesus sa kanila, "Sinabihan ko kayo, ngunit hindi kayo naniwala. Ang mga gawain
na aking ginawa sa ngalan ng aking Ama, ang mga ito ang magpapatotoo patungkol
sa akin. 26 Gayunman hindi kayo naniwala dahil hindi ko kayo mga tupa. 27 Naririnig
ng aking tupa ang aking boses; kilala ko sila, at sila ay sumusunod sa akin. 28 Ibinigay
ko sa kanila ang buhay na walang hanggang; hindi sila malilipol, at walang sinumang
makaaagaw sa kanila sa aking kamay. 29 Ang aking Ama na siyang nagbigay sa kanila
sa akin, ay dakila kaysa sa lahat, at walang sinuman na kayang umagaw sa kanila
sa kamay ng Ama. 30 "Ako at ang Ama ay iisa." 31 Pagkatapos ay kumuhang muli ng
mga bato ang mga Judio upang batuhin siya. 32 Sinagot sila ni Jesus, "Ipinakita ko sa
inyo ang maraming mabubuting gawain mula sa Ama. Alin sa mga gawaing ito ang
dahilan na pagbabatuhin ninyo ako?" 33 Sumagot ang mga Judio sa kaniya, "Hindi ka
namin binabato dahil sa anumang mabuting gawain, kundi dahil sa paglapastangan,
dahil ikaw na isang tao, ginagawa mong Diyos ang iyong sarili." 34 Sumagot si Jesus sa
kanila, "Hindi ba nasusulat sa inyong batas, 'Sinabi ko, "kayo ay mga diyos?'" 35 Kung
tinatawag niyang mga diyos sila na dinatnan ng salita ng Diyos (at ang kasulatan ay
hindi maaaring sirain), 36 sinasabi ba ninyo ang tungkol sa kaniya na siyang itinalaga
ng Ama at isinugo sa mundo, 'Ikaw ay naglalapastangan,' dahil sinabi kong, 'Ako ang
Anak ng Diyos'? 37 Kung hindi ko ginagawa ang gawain ng aking Ama, huwag kayong
manampalataya sa akin. 38 "Subalit, kung ginagawa ko ang mga iyon, kahit na hindi
kayo manampalataya sa akin, maniwala kayo sa mga gawain upang malaman ninyo
at maunawaan na ang Ama ay nasa sa akin at ako ay nasa sa Ama." 39 Sinubukan
muli nilang lupigin si Jesus, ngunit siya ay umalis sa kanilang mga kamay. 40 Umalis
muli si Jesus patungo sa ibayo ng Jordan sa lugar nang una'y pinagbabautismuhan

ni Juan, at siya ay nanatili doon. 41 Maraming tao ang lumapit kay Jesus. Patuloy
nilang sinasabi, “Sa katunayan walang ginawang mga tanda si Juan, ngunit lahat ng
mga bagay na sinabi ni Juan tungkol sa taong ito ay totoo.” 42 Doon ay maraming
sumampalataya kay Jesus.

11

1 Ngayon, may isang lalaki na nagngangalang Lazaro na may karamdaman. Siya
ay mula sa Bethania na ang nayon ni Maria at ng kaniyang babaeng kapatid na si
Martha. 2 Siya rin ang Maria na magpapahid ng mira sa Panginoon at magpupunas
gamit ang kaniyang buhok sa mga paa ng Panginoo, siya ang kapatid ni Lazaro na
siyang may karamdaman. 3 At nagpasabi ng mensahe ang magkapatid na babae kay
Jesus at sinabi, “Panginoon, tingnan mo, ang iyong minamahal ay may karamdaman.”
4 Nang marinig ito ni Jesus, sinabi niya, “Ang karamdamang ito ay hindi magtatapos
sa kamatayan, sa halip ito ay para sa kaluwalhatian ng Diyos upang ang Anak ng
Diyos ay maluwalhati sa pamamagitan nito.” 5 Ngayon mahal ni Jesus si Marta at ang
kaniyang kapatid na babae at si Lazaro. 6 Nang marinig ito ni Jesus, nanatili pa siya ng
dalawang araw sa lugar kung nasaan siya. 7 Pagkatapos nito, sinabi niya sa kaniyang
mga alagad, “Tayo nang muli sa Judea.” 8 Sinabi ng mga alagad sa kaniya, “Rabi,
ngayon palang ay sinusubukan kang batuhin ng mga Judio, at babalik ka ba muli
roon? 9 Sumagot si Jesus, “Hindi ba sa isang araw ay may labingdalawang oras na
liwanag? Kapag ang isang tao ay lumalakad samantalang araw, hindi siya matitisod
sapagkat nakakakita siya sa pamamagitan ng liwanag ng araw. 10 Gayon pa man,
kung siya ay lumalakad sa gabi, siya ay matitisod dahil wala sa kaniya ang liwanag.
11 Sinabi ni Jesus ang mga bagay na ito, at pagkatapos ng mga bagay na ito, sinabi
niya sa kanila, “Ang ating kaibigan na si Lazaro ay nakatulog, subalit pupunta ako
doon upang gisingin siya mula sa kaniyang pagkakatulog.” 12 Kaya sinabi ng mga
alagad sa kaniya, “Kung si Lazaro ay nakatulog, siya ay gagaling. 13 Ngayon, sinabi sa
kanila ni Jesus ang tungkol sa kamatayan ni Lazaro, ngunit inakala nilang lahat na
ito ay tungkol lamang sa pagpapahinga sa pagtulog. 14 Pagkatapos, sinabi sa kanila ni
Jesus nang malinaw, “Si Lazaro ay patay na.” 15 Para sa inyong kapakanan, masaya
ako na wala ako roon upang kayo ay maniwala. Pumunta tayo sa kaniya. 16 Si Tomas
na dating tinatawag na Didimo, sinabi niya sa kapwa niya alagad, “Pumunta rin tayo,
upang mamatay din tayo kasama ni Jesus.” 17 Nang dumating si Jesus, nalaman niya
na apat na araw ng nasa libingan si Lazaro. 18 Ngayon, malapit ang Bethania sa
Jerusalem, mga labinglimang estadio ang layo. 19 Maraming mga Judio ang pumunta
kina Marta at Maria, upang aliwin sila tungkol sa kanilang kapatid na si Lazaro.
20 At nang marinig ni Marta na paparating si Jesus, pumunta siya at sinalubong siya,
ngunit si Maria ay nanatiling nakaupo pa rin sa kanilang bahay. 21 Sinabi ni Marta
kay Jesus, “Panginoon, kung nandito ka lang sana, hindi mamamatay ang kapatid ko.
22 Kahit ngayon, alam ko na kahit ano ang iyong hingiin sa Diyos ay ibibigay niya sa
iyo.” 23 Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Ang kapatid mo ay babangong muli.” 24 Sinabi ni
Marta sa kaniya, “Alam ko na muli siyang babangon sa muling pagkabuhay sa huling
araw.” 25 Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Ako ang muling pagkabuhay at ang buhay; ang
sumasampalataya sa akin, bagama't siya ay mamamatay, gayon ma'y mabubuhay
siya; 26 at sinuman ang nabubuhay at sumasampalataya sa akin ay hindi na mamatay.
Naniniwala ka ba dito?” 27 Sinabi niya sa kaniya, “Oo Panginoon, naniniwala ako na
ikaw ang Cristo, ang Anak ng Diyos na siyang paparito sa mundo.” 28 Matapos niyang
sabihin ito, umalis siya at tinawag si Maria na kaniyang kapatid, nang sarilinlan.
Sinabi niya, “Narito ang Guro at ipinatatawag ka.” 29 Nang marinig ito ni Maria,
mabilis siyang tumayo at pumunta kay Jesus. 30 Ngayon, hindi pa nakakarating sa

nayon si Jesus, kundi nandoon pa rin siya sa lugar kung saan siya kinatagpo ni
Marta. 31 At ang mga Judio na kasama ni Maria sa kanilang bahay, na umaaliw
sa kaniya, nang makita nilang nagmamadali siyang tumayo at umalis, sinundan
nila siya, inakala nila na pupunta siya sa libingan upang doon umiyak. 32 Nang
makarating si Maria kung saan naroroon si Jesus, at siya ay nakita niya, nagpatirapa
siya sa kaniyang mga paa at sinabi sa kaniya, "Panginoon, kung nandito lamang
kayo, hindi sana namatay ang aking kapatid." 33 Nang makita ni Jesus na siya ay
umiiyak at ang mga Judio na kasama niya ay umiiyak din, naghinagpis ang kaniyang
espirtu at nabagabag; 34 sinabi niya, "Saan niyo sya inilibing?" Sinabi nila sa kaniya,
"Panginoon, pumarito kayo at tingnan." 35 Si Jesus ay tumangis. 36 Pagkatapos, sinabi
ng mga Judio, "Tignan ninyo kung gaano niya kamahal si Lazaro!" 37 Pero sinabi ng
ilan, "Hindi ba kaya ng taong ito na siyang nagmulat ng mga mata ng dati ay bulag,
na gawin ring hindi mamatay ang lalaking ito?" 38 Pagkatapos, habang si Jesus ay
muling naghihinagpis, pumunta siya sa libingan. Ngayon ito ay isang kuweba at
may isang batong nakatakip dito. 39 Sinabi ni Jesus, "Alisin ang bato." Si Martha,
na kapatid ni Lazaro na namatay, ay nagsabi kay Jesus, "Panginoon, sa mga oras na
ito ang kaniyang katawan ay naaagnas na, sapagkat apat na araw na ang nakalipas
mula nang siya ay mamatay." 40 Sinabi ni Jesus sa kaniya, "Hindi ko ba sinabi sa iyo
na kung ikaw ay maniwala makita mo ang kaluwalhatian ng Diyos?" 41 Kaya inalis
nila ang bato. Tumingala si Jesus at sinabi, "Ama, nagpapasalamat ako sa iyo dahil
pinakinggan mo ako. 42 Alam ko na lagi mo akong pinakikinggan, pero ito ay dahil
sa mga taong nakatayong palibot sa akin kaya sinabi ko ito, upang maniwala sila na
isinugo mo ako." 43 Matapos niyang sabihin ito, sumigaw siya nang may malakas
na boses, "Lazaro, lumabas ka!" 44 Lumabas ang patay na lalaki, na nakabalot ang
mga kamay at mga paa ng damit panglibing at ang kaniyang mukha ay nababalot
din ng tela. Sinabi ni Jesus sa kanila, kalagan ninyo siya at pakawalan." 45 At ang
maraming Judio na pumunta kay Maria at nakita kung ano ang ginawa ni Jesus,
ay sumampalataya sa kaniya; 46 ngunit may ilan sa kanila ang umalis papunta sa
mga Pariseo at sinabi ang mga ginawa ni Jesus. 47 At tinipon ng mga pinunong
pari at ng mga Pariseo ang konseho at sinabi, "Ano ang ating gagawin? Ang taong
ito ay maraming ginagawang mga tanda. 48 Kung hahayaan natin siyang mag-isa
katulad ng ganito, lahat ay maniniwala sa kaniya; ang mga Romano ay paparito
at kukunin ang ating lugar at gayon din ang ating bansa. 49 Gayon pa man, may
isang lalaki sa kanila, si Caifas na ang pinakapunong pari nang taong iyon ay nagsabi
sa kanila, "Wala kayong nalalaman. 50 Hindi ba ninyo iniisip na ito ay naaangkop
na may isang taong dapat mamatay para sa mga tao kaysa ang buong bansa ang
mamatay." 51 Ngayon, sinabi niya ito hindi sa kaniyang sariling pagkukusa; sa halip,
dahil siya ang pinakapunong pari ng taong iyon, nagpropesiya siya na si Jesus ay
dapat mamatay para sa bansa, 52 at hindi para sa bansa lamang, kundi upang tipunin
din ni Jesus ang mga anak ng Diyos na nakakalat sa iba't ibang lugar. 53 Kaya mula
ng araw na iyon ay pinagplanuhan na nila kung paano papatayin si Jesus. 54 Hindi
na naglalakad ng hayag si Jesus sa gitna ng mga Judio, ngunit umalis siya doon at
pumunta sa isang bansa na malapit sa ilang sa isang bayan na tinatawag na Efraim.
Doon ay nanatili siya kasama ang mga alagad. 55 Ngayon ang Paskwa ng mga Judio
ay nalalapit na, marami ang pumunta sa Jerusalem mula sa mga bansa upang linisin
ang kanilang mga sarili. 56 Hinahanap nila si Jesus, at pinag-uusapan nila sa isa't isa
habang sila ay nakatayo sa templo, "Ano sa inyong palagay? Hindi kaya siya darating
sa kapistahan?" 57 Ngayon, ipinag-utos ng mga punong pari at mga Pariseo na kung
sinuman ang nakakaalam kung nasaan si Jesus ay ipagbigay-alam nila ito upang sa
gayon maaari nila siyang dakipin.

12

1 Anim na araw bago ang Paskwa, nagpunta si Jesus sa Bethania, kung saan naroon
si Lazaro na siyang binuhay niya mula sa mga patay. 2 Kaya hinandaan nila siya
ng hapunan doon, at si Marta ang nagsisilbi, habang si Lazaro ay isa sa mga naupo
sa mesa kasama ni Jesus. 3 Pagkatapos kumuha si Maria ng isang litra ng pabango
mula sa purong nardo na napakamahal, at pinahiran nito ang mga paa ni Jesus at
pinunasan ng kaniyang buhok ang kaniyang mga paa, at napuno ang buong bahay
ng halimuyak ng pabango. 4 Si Judas Iscariote, isa sa mga alagad na magkakanulo
sa kaniya, ay nagsabi, 5 "Bakit hindi ipinagbili ang pabango na ito ng tatloong daang
dinario at ibigay sa mahihirap. 6 Ngayon, sinabi niya ito, hindi dahil sa may malasakit
siya sa mga mahihirap, kundi dahil siya ay isang magnanakaw: siya ang may hawak
ng sisidlan ng pera, at kumukuha dito ng ilang pera para sa kaniyang sarili. 7 Sinabi
ni Jesus, " Hayaan ninyong ilaan niya ang mayroon siya para sa araw ng aking
libing. 8 Palagi ninyong kapiling ang mga mahihirap, ngunit hindi ninyo ako laging
makakasama." 9 Ngayon, napag-alaman ng maraming mga Judiio na naroon si Jesus,
at sila ay dumating, hindi lamang dahil kay Jesus, ngunit nagbabakasakali rin silang
makita si Lazaro na binuhay ni Jesus mula sa mga patay. 10 Ang mga punong pari
ay nagsabwatan upang patayin na rin si Lazaro, 11 dahil siya ang dahilan kung bakit
maraming mga Judio ang nagsi-alis at sumampalataya kay Jesus. 12 Nang sumunod na
araw, napakaraming tao ang dumating para sa kapistahan. Nang kanilang marinig
na si Jesus ay darating sa Jerusalem, 13 kumuha sila ng mga sanga sa mga puno
ng palma, at lumabas upang salubungin siya at sumigaw: "Osana! Pinagpala siya
na pumaparito sa pangalan ng Panginoon, ang Hari ng Israel!" 14 Nakita ni Jesus
ang isang asno, at umupo siya rito, gaya ng nasusulat, 15 "Huwag kang matakot,
mga anak na babae ng Sion, tingnan, ang inyong Hari ay dumarating, nakaupo sa
isang batang asno." 16 Hindi naunawaan ng kaniyang mga alagad ang mga ito sa
simula, ngunit nang maluwalhati na si Jesus, naalala nila na ang mga bagay na ito
ay nasulat patungkol sa kaniya at na ginawa nila sa kaniya ang mga bagay na ito
ay. 17 Ngayon ang maraming mga tao na nakasama ni Jesus ng tawagin niya si
Lazarus palabas sa libingan at binuhay mula sa mga patay, ay nagpatotoo sa iba.
18 Ito rin ang dahilan kung bakit ang mga tao ay lumabas upang salubungin siya,
dahil narinig nilang ginawa niya ang tandang ito. 19 Kaya nagsabi ang mga Pariseo
sa isa't isa: Tingnan ninyo, wala kayong magagawa; tingnan ninyo, ang sanlibutan
ay sumusunod sa kaniya." 20 Ngayon, may ilang mga Griyego na kasama nilang
umakyat upang sumamba sa kapistahan. 21 Lumapit sila kay Felipe na mula sa
Bethsaida ng Galilea, at tinanong siya na nagsasabi, "Ginoo, nais naming makita si
Jesus." 22 Pumunta si Felipe at sinabi kay Andres; si Andres ay pumunta kasama
si Felipe, at sinabi nila kay Jesus. 23 Sinagot sila ni Jesus at sinabi, "Ang oras ay
dumating na upang ang Anak ng Tao ay luwalhatiin. 24 Tunay nga na sinasabi
ko sa inyo, maliban na ang butil ng trigo ay mahulog sa lupa at mamatay, ito ay
nanatili sa kaniyang sarili na mag-isa, ngunit kung ito ay mamatay, magbubunga
ito ng napakarami. 25 Ang nagmamahal sa kaniyang buhay ay mawawalan nito,
subali't ang namumuhi sa kaniyang buhay sa mundong ito ay mapapanatili ito para
sa walang hanggang buhay. 26 Kung sinuman ang maglingkod sa akin, sumunod
siya sa akin, at kung saan ako naroroon, ang aking lingkod ay naroon din. Kung
sinuman ang maglingkod sa akin, pararangalan siya ng Ama. 27 Ang aking kaluluwa
ay nababagabag ngayon, "Ano ang aking sasabihin? 'Ama, iligtas mo ako sa oras na
ito'? Subalit dahil dito, naparito ako sa oras na ito. 28 Ama, luwalhatiin mo ang iyong
pangalan." Pagkatapos isang tinig ang nagmula sa langit, at nagsabi, "Niluwalhati
ko na at muli ko rin itong luluwalhatiin" 29 Pagkatapos ang maraming mga tao na

nakatayo sa malapit at nakarinig nito ay nagsabi na kumulog. Sinabi ng iba, “Isang
anghel ang nagsalita sa kaniya.” [30] Sumagot si Jesus at nagsabi, “Ang tinig na ito
ay hindi dumating alang-alang sa akin, kundi para sa inyong kapakanan. [31] Ngayon
na ang paghuhukom nitong mundo. Ngayon itataboy ang prinsipe ng mundong ito.
[32] At ako, kung ako ay maitaas mula sa lupa, aking ilalapit ang mga tao sa aking
sarili. [33] Sinabi niya ito upang ipahiwatig kung sa paanong paraan na kamatayan
siya mamamatay. [34] At sumagot ang maraming tao sa kaniya, “Narinig namin mula
sa kautusan na ang Cristo ay mananatili magpakailanman. Paano mo masasabi, “Ang
Anak ng Tao ay kailangan itaas?” “Sino itong Anak ng Tao?” [35] Saka sinabi ni Jesus
sa kanila, “Gayunman sa kaunting panahon na lamang ay kasama ninyo ang ilaw.
Lumakad habang nasa inyo ang liwanag upang hindi kayo abutan ng kadililman. Ang
lumalakad sa kadiliman ay hindi nakakaalam kung saan siya patutungo. [36] Habang
mayroon sa inyo ang liwanag, sumampalataya kayo sa liwanag upang kayo ay maging
mga anak ng liwanag. Sinabi ni Jesus ang mga bagay na ito, at pagkatapos umalis siya
at hindi na muling nagpakita sa kanila. [37] Kahit na maraming nagawang mga tanda
si Jesus sa harapan nila, hindi pa rin sila sumampalataya sa kaniya [38] upang ang
salita ni Isaias na propeta ay maaring matupad, na kaniyang sinabi: “Panginoon,
sino ang naniwala sa aming ulat? At kanino nahayag ang bisig ng Panginoon?”
[39] Sa kadahilanang ito hindi sila sumasampalataya, sapagkat sinabi rin ni Isaias,
[40] “Binulag niya ang kanilang mga mata, at pinatigas niya ang kanilang mga puso,
kung hindi man, makikita nila sa kanilang mga mata at makauunawa sa kanilang
mga puso, at manumbalik, at pagagalingin ko sila. [41] Sinabi ang mga bagay na ito ni
Isaias sapagkat nakita niya ang kaluwalhatian ni Jesus, at nagsalita siya ng tungkol
sa kaniya. [42] Gayunpaman, maraming mga pinuno ang naniwala kay Jesus, pero
dahil sa mga Pariseo, hindi nila inaamin ito upang hindi sila ipagbawal sa sinagoga.
[43] Minahal nila ang papuri na nagmumula sa mga tao kaysa sa papuring nagmumula
sa Diyos. [44] Sumigaw si Jesus at nagsabi, “Ang sumasampalataya sa akin ay hindi
lang sa akin sumasampalataya kundi maging sa kaniya na nagsugo sa akin. [45] At
ang nakakakita sa akin ay nakakakita sa kaniya na nagsugo sa akin. [46] Ako ay
naparito bilang isang liwanag sa mundo upang ang sinumang maniwala sa akin ay
hindi na manatili sa kadiliman. [47] Kung sinuman ang nakakarinig ng aking mga
salita, subalit hindi sinusunod ang mga ito, hindi ko siya hinahatulan, sapagkat hindi
ako naparito upang hatulan ang mundo, kundi upang iligtas ang mundo. [48] Ang
sinumang tumanggi sa akin at hindi tumatanggap ng aking mga salita ay mayroong
isang hahatol sa kaniya, ito ay ang salita na aking sinabi na siyang hahatol sa kaniya
sa huling araw. [49] Sapagkat hindi ako nagsalita mula sa aking sarili. Sa halip ang
Ama na siyang nagsugo sa akin, na siyang nagbigay sa akin ng utos tungkol sa kung
ano ang aking dapat sabihin at dapat ipahayag. [50] Alam ko na ang kaniyang utos ay
buhay na walang hanggan; kaya iyong mga sinasabi ko—na ayon sa sinasabi ng Ama
sa akin, ay sinasabi ko sa kanila.”

13

[1] Ngayon, bago ang Kapistahan ng Paskuwa, dahil alam ni Jesus na ang kaniyang
oras ay dumating na, na siya ay dapat ng umalis ng mundong ito tungo sa kaniyang
Ama, minamahal niya ang sariling kaniya na nasa mundo, minahal niya sila
hanggang sa huli. [2] Ngayon, nailagay na sa puso ni Judas Iscariote na anak ni Simon,
na ipagkanulo si Jesus. [3] Alam ni Jesus na ibinigay ng Ama sa kaniyang mga kamay
ang lahat ng mga bagay at siya ay galing sa Diyos at babalik sa Diyos. [4] Tumayo siya
nang hapunan at ibinaba ang kaniyang panglabas na kasuotan. At kumuha siya ng
tuwalya at ibinigkis ito sa kaniyang sarili. [5] Pagkatapos, nagbuhos siya ng tubig sa

palanggana at sinimulang hugasan ang mga paa ng mga alagad at upang punasan
sila ng tuwalya na ibinigkis sa kaniyang sarili. 6 Lumapit si Jesus kay Simon Pedro, at
sinabi ni Simon Pedro sa kaniya, “Panginoon, huhugasan mo ba ang aking mga paa?”
7 Sumagot si Jesus at sinabi sa kaniya, “Sa ngayon ang ginagawa ko ay hindi mo pa
maintindihan, ngunit sa darating na panahon ay maiintindihan mo rin ito” 8 Sinabi
ni Pedro sa kaniya, “Hindi mo kailanman huhugasan ang aking mga paa.” Sumagot si
Jesus, “Kung hindi kita huhugasan, hindi ka magkakaroon ng bahagi sa akin.” 9 Sinabi
ni Simon Pedro sa kaniya, “Panginoon, huwag lamang ang aking mga paa ang iyong
hugasan, ngunit pati na rin ang aking mga kamay at aking ulo.” 10 Sinabi sa kaniya ni
Jesus, “Ang sinuman na nakaligo na ay hindi na kailangang maghugas ng kahit ano pa
maliban sa kaniyang mga paa, at siya ay malinis na malinis na; malinis ka na, ngunit
hindi lahat kayo.” 11 Dahil alam ni Jesus kung sino ang magkakanulo sa kaniya; kaya
sinabi niya; “Hindi ang lahat sa inyo ay malinis.” 12 Pagkatapos hugasan ni Jesus ang
kanilang mga paa at kunin ang kaniyang mga damit at muling umupo, sinabi niya sa
kanila, “Alam ba ninyo ang ginawa ko para sa inyo? 13 Tinatawag ninyo akong 'Guro'
at 'Panginoon', at tama ang sinasabi ninyo, dahil ako nga iyon. 14 Kung ako nga na
Panginoon at Guro, ay hinugasan ang iyong mga paa, dapat ninyo ring hugasan ang
mga paa ng iba. 15 Dahil binigyan ko kayo ng halimbawa upang dapat gawin din ninyo
tulad ng ginawa ko sa inyo. 16 Tunay nga sinasabi ko sa inyo, ang lingkod ay hindi mas
matataas sa kaniyang Panginoon; ni ang isinugo ay mas mataas kaysa sa nagsugo sa
kaniya. 17 Kung alam mo ang mga bagay na ito, pinagpala ka kung ginagawa mo ang
mga ito. 18 Hindi ako nagsasalita tungkol sa inyong lahat, dahil alam ko ang aking mga
pinili — ngunit sinasabi ko ito upang ang kasulatan ay maganap: 'Ang kumakain ng
aking tinapay ay nagtaas ng kaniyang sakong laban sa akin.' 19 Sinasabi ko ito ngayon
sa inyo upang kung ito ay mangyayari, maniniwala kayo na AKO NGA. 20 Tunay nga
ang sinasabi ko sa inyo, ang tumatanggap sa akin ay tinatanggap ang sinumang aking
isinusugo, at ang tumatanggap sa akin ay tinatanggap ang siyang nagsugo sa akin.
21 Nang sinabi ni Jesus ito, siya ay nabagabag sa espiritu at sinabi “Tunay nga sinasabi
ko sa inyo, na isa sa inyo ang magkakanulo sa akin.” 22 Nagtinginan ang mga disipulo
sa isa't-isa, nagtataka kung sino ang kaniyang tinutukoy. 23 May isa na nasa lamesa
ang nakasandal sa dibdib ni Jesus na isa sa kaniyang mga alagad, ang minamahal
ni Jesus. 24 Kaya hinudyatan ni Simon Pedro ang alagad na ito at sinabi, “Sabihin
mo sa amin kung sino ang kaniyang tinutukoy. 25 Sumandal ang alagad na iyon
sa dibdib ni Jesus at sinabi sa kaniya, “Panginoon, sino po iyon?” 26 At sumagot si
Jesus, “Iyong aking ipagsasawsaw ng pirasong tinapay at bibigyan. “Nang kaniyang
isawsaw ang tinapay, ibinigay niya ito kay Judas na anak ni Simon Iscariote. 27 At
pagkatapos ng tinapay, pumasok si Satanas sa kaniya. Sinabi ni Jesus sa kaniiya,
“Kung ano ang iyong gagawin, gawin mo ito agad.” 28 Ngayon, walang sinuman na
nasa lamesa ang nakaaalam nang dahilan kung bakit sinabi ni Jesus ito sa kaniya.
29 Naisip ng iba na, dahil si Judas ang nangangalaga sa supot ng salapi, sinabi ni Jesus
sa kaniya, “Bumili ka ng mga bagay na kailangan natin para sa kapistahan,” o kaya
naman na siya ay dapat magbigay sa mga mahihirap. 30 Pagkatapos tanggapin ni
Judas ang tinapay, agad siyang lumabas; at gabi na noon. 31 Nang si Judas ay umalis
na, sinabi niJesus, “Ngayon ang Anak ng Tao ay naluwalhati. 32 At ang Diyos ay
naluwalhati sa kaniya. Luluwalhatiin siya ng Diyos sa kaniyang sarili, at agad siyang
luluwalhatiin niya. 33 Mga batang paslit, makakasama pa ninyo ako ng maikli pang
panahon. Hahanapin ninyo ako, at tulad ng sinabi ko sa mga Judio, 'Kung saan ako
pupunta, hindi kayo makakapunta.' Ngayon sinasabi ko rin ito sa inyo. 34 Binibigyan
ko kayo ng isang bagong kautusan, na dapat ninyong mahalin ang bawat isa, kung
paano ko kayo minahal, gayundin naman dapat ninyong mahalin ang bawat isa. 35 Sa

pamamagitan nito, malalaman ng lahat ng tao na kayo ay aking mga alagad, kung
mahahalin niyo ang bawat isa.” 36 Sinabi sa kaniya ni Simon Pedro, “Panginoon,
saan kayo pupunta?” Sumagot si Jesus, kung saan ako pupunta, sa ngayon ay hindi
kayo makakasunod, ngunit makakasunod kayo pagkatapos nito.” 37 Sinabi ni Pedro
sa kaniya, “Panginoon, bakit hindi kita masusundan kahit ngayon? Ibibigay ko ang
buhay ko para sa iyo.” 38 Sumagot si Jesus, “Ibibigay mo ang buhay mo para sa akin?
Tunay nga sinasabi ko sa iyo, hindi titiilaok ang tandang hanggang ikaila mo ako ng
tatlong beses.

14

1 Huwag ninyong hayaan mabalisa ang inyong puso. Manampalataya kayo sa Diyos;
manampalataya rin kayo sa akin. 2 Sa tahanan ng aking Ama ay maraming mga
tirahan; Kung hindi gayon, sinabi ko na sana sa inyo; sapagka't aalis ako upang
maghanda ng tirahan para sa inyo. 3 Kung aalis ako at maghanda ng matititrahan
ninyo, ako ay muling babalik at tatanggapin kayo sa aking sarili, upang kung saan
man ako, kayo ay naroon din. 4 Alam ninyo ang daan kung saan ako pupunta.”
5 Sinabi ni Tomas kay Jesus, “Panginoon, hindi namin alam kung saan kayo pupunta,
papaano namin malalaman ang daan? 6 Sabi ni Jesus sa kaniya, “Ako ang daan,
ang katotohanan, at ang buhay; walang sinuman ang makararating sa Ama maliban
sa pamamagitan ko. 7 Kung nakilala mo na ako, dapat kilala mo na rin ang aking
Ama; mula ngayon kilala mo na siya at nakita mo na siya.” 8 Ang sabi ni Felipe
kay Jesus, “Panginoon, ipakita mo sa amin ang Ama, at iyon ay sapat na sa amin”.
9 Ang sabi ni Jesus sa kaniya, “Felipe, hindi ba matagal na akong kasama ninyo, at
hindi mo pa rin ako nakikilala? Kung sinuman ang nakakita sa akin, nakakita sa
Ama; paano mo nasasabi, 'Ipakita sa amin ang Ama'? 10 Hindi ka ba naniniwala
na ako ay nasa Ama at ang Ama ay nasa akin? Ang mga salitang sinasabi ko sa
inyo ay sinasabi ko hindi sa aking sariling kapasyahan; sa halip, ito ay ang Ama na
nananahan sa akin na siyang gumagawa ng kaniyang gawain. 11 Maniwala kayo sa
akin, na ako ay nasa Ama, at ang Ama ay nasa akin; o kaya, maniwala kayo sa akin
dahil sa mismo kong ginagawa. 12 Tunay nga ang sinasabi ko sa inyo, sinuman ang
sumasampalataya sa akin, sa mga gawain na ginagawa ko, gagawin niya rin itong
mga ginagawa ko; at gagawa siya ng mas higit na dakilang mga gawain dahil ako
ay pupunta sa Ama. 13 Anuman ang inyong hingin sa aking pangalan, gagawin ko
upang ang Ama ay maluluwalhati sa Anak. 14 Kung anuman ang inyong hingin sa
aking pangalan, iyon ay gagawin ko. 15 Kung mahal ninyo ako, susundin ninyo ang
aking mga kautusan. 16 At mananalangin ako sa Ama, at bibigyan niya kayo ng isa
pang Manga-aliw upang siya ay sumainyo magpakailanman, 17 na ang Espiritu ng
katotohanan. Hindi siya maaaring tanggapin ng mundo dahil hindi siya nakikita
nito o nakikilala man. Subalit, kayo, kilala ninyo siya, dahil nanatili siya sa inyo at
sasainyo. 18 Hindi ko kayo iiwanan nang nag-iisa. Babalik ako sa inyo. 19 Sa sandaling
panahon, hindi na ako makikita ng mundo, ngunit makikita ninyo ako. Sapagkat
nabubuhay ako, mabubuhay din kayo. 20 Sa araw na iyon, malalaman ninyo na ako
ay nasa Ama, at kayo ay nasa akin, at ako ay nasa inyo. 21 Ang sinuman na mayroon
ng aking mga kautusan at isinasagawa ang mga ito; siya ang nagmamahal sa akin;
at siya na nagmamahal sa akin ay mamahalin ng aking Ama, at mamahalin ko rin
siya, at ipakikita ko sa kaniya ang aking sarili.” 22 Sinabi ni Judas (hindi si Iscariote)
kay Jesus, “Panginoon, ano ang nangyayari na inyong ipakikita ang iyong sarili sa
amin at hindi sa mundo?” 23 Sumagot si Jesus at sinabi sa kaniya: “Kung sinuman
ang magmamahal sa akin, isasagawa niya ang aking salita. Mamahalin siya ng aking
Ama, at kami ay paparoon sa kaniya at gagawa kami ng aming tirahan kasama niya.

24 Ang sinumang hindi nagmamahal sa akin ay hindi isinasagawa ang aking mga
salita. Ang salitang inyong naririnig ay hindi sa akin, ngunit sa Ama na nagsugo sa
akin. 25 Sinabi ko na sa inyo ang mga bagay na ito, habang ako ay nabubuhay pa
kasama ninyo. 26 Subalit, ang Manga-aliw na ang Banal na Espiritu na ipapadala ng
Ama sa aking pangalan ay magtuturo sa inyo ng lahat ng mga bagay at magpapaalala
ng lahat ng aking sinabi sa inyo. 27 Kapayapaan ang iiwan ko sa inyo; ibinibigay
ko ang aking kapayapaan sa inyo. Hindi ko ito ibinibigay katulad ng pagbibigay ng
mundo. Huwag hayaang mabalisa ang inyong puso, at huwag ito hayaang matakot.
28 Narinig ninyo ang sinabi ko sa inyo, "Ako ay aalis, at babalik ako sa inyo'. Kung
minahal ninyo ako, nagagalak na sana kayo dahil pupunta ako sa Ama, sapagkat ang
Ama ay higit na dakila kaysa sa akin. 29 Ngayon nasabi ko na sa inyo bago pa ito
mangyayari upang kung mangyari man ito, kayo ay maaring maniwala. 30 Hindi na
ako masyadong magsasalita sa inyo, dahil darating na ang prinsipe ng mundong ito.
Wala siyang kapangyarihan sa akin, 31 ngunit upang malaman ng mundo na mahal
ko ang Ama, ginagawa ko kung ano ang inuutos ng Ama sa akin, katulad lamang ng
pagbigay niya sa akin ng kautusan. Magsitindig na kayo, umalis na tayo sa lugar na
ito."

15

1 Ako ang tunay na puno ng ubas at ang aking Ama ang tagapag-alaga ng ubasan.
2 Inaalis niya sa akin ang bawat sanga na hindi nagbubunga, at nililinis niya ang
bawat sanga na nagbubunga upang ito ay lalong mamunga ng higit pa. 3 Kayo ay
malinis na dahil sa mensahe na sinabi ko sa inyo. 4 Manatili kayo sa akin at ako
sa inyo. Katulad ng sanga na hindi maaring magbunga sa kaniyang sarili, maliban
na ito ay nananatili sa puno, kaya hindi rin kayo maaring magbunga, maliban kung
kayo ay mananatili sa akin. 5 Ako ang puno ng ubas, kayo ang mga sanga. Ang
mananatili sa akin at ako sa kaniya, ang tao ring ito ay namumunga ng marami,
sapagka't wala kayong magagawa kung kayo ay hiwalay sa akin. 6 Ang sinumang
hindi nanatili sa akin, tinatapon siya katulad ng sanga at natutuyo; tinitipon ng mga
tao ang mga sanga at itinatapon ang mga ito sa apoy, at ang mga ito ay sinusunog.
7 Kung kayo ay mananatili sa akin, at kung ang aking mga salita ay mananatili sa inyo,
humingi kayo ng anumang nais ninyo, at ito ay gagawin para sa inyo. 8 Sa ganito ay
naluluwalhati ang aking Ama na kayo ay mamunga ng marami at na kayo ay maging
aking mga alagad. 9 Katulad ng pagmamahal sa akin ng Ama, kayo rin ay minahal
ko, manatili kayo sa aking pagmamahal. 10 Kung tutuparin ninyo ang aking mga
kautusan, mananatili kayo sa aking pagmamahal katulad ng pagtutupad ko sa mga
kautusan ng Ama at nanatili sa kaniyang pagmamahal. 11 Sinasabi ko ang mga bagay
na ito sa inyo upang ang aking kagalakan ay sumainyo at upang ang inyong kagalakan
ay maging lubos. 12 Ito ang akin kautusan, na dapat ninyong mahalin ang isa't isa
katulad ng pagmamahal ko sa inyo. 13 Walang sinuman ang nagmahal na hihigit
pa rito, na kaniyang inaalay ang kaniyang buhay para sa kaniyang mga kaibigan.
14 Kayo ay mga kaibigan ko kung ginagawa ninyo ang mga bagay na iniuutos ko sa
inyo. 15 Hindi ko na kayo tinatawag na mga lingkod, dahil hindi nalalaman ng lingkod
kung ano ang ginagawa ng kaniyang Panginoon. Tinawag ko kayong mga kaibigan
dahil ipinaalam ko sa inyo ang lahat ng mga bagay na narinig ko mula sa aking Ama.
16 Hindi kayo ang pumili sa akin ngunit pinili ko kayo at itinalaga kayo na humayo
at magbunga at manatili ang inyong bunga. Ito ay upang kung anuman ang hingin
ninyo sa Ama sa aking pangalan, ibibigay niya ito sa inyo. 17 Ang mga bagay na
ito ay iniuutos ko sa inyo, na magmahalan kayo sa isa't isa. 18 Kung kinamumuhian
kayo ng mundo, alam ninyo na kinamuhian muna ako nito bago kayo kamuhian

nito. 19 Kung kayo ay sa mundo, mamahalin kayo ng mundo bilang sa kaniya; ngunit
dahil hindi kayo sa mundo, at dahil pinili ko kayo mula sa mundo, sa kadahilanang
ito kayo ay kinamumuhian ng mundo. 20 Tandaan ninyo ang salitang sinabi ko sa
inyo. 'Ang lingkod ay hindi mas dakila kaysa sa kaniyang panginoon'. Kung inusig
nila ako, uusigin din nila kayo; kung sinunod nila ang aking salita, susundin din
nila ang sa inyo. 21 Gagawin nila ang lahat ng mga bagay na ito sa inyo dahil sa
aking pangalan sapagkat hindi nila kilala ang nagsugo sa akin. 22 Kung hindi ako
dumating at nagsalita sa kanila, hindi sana sila nagkasala; subali't ngayon wala silang
maidadahilan para sa kanilang kasalanan. 23 Ang namumuhi sa akin ay namumuhi
rin sa akin Ama. 24 Kung hindi ko sana ginawa sa kanilang kalagitnaan ang mga
gawain na hindi pa nagawa ninuman; hindi sana sila nagkaroon ng kasalanan, ngunit
ngayon, pareho na nilang nakita at kinamuhian ako at ang aking Ama. 25 Ito ay
nangyayari upang ang salita ay matupad na ayon sa nakasulat sa kanilang kautusan:
Kinamumuhian nila ako ng walang kadahilanan." 26 Kapag darating na ang Manga-
aliw na siyang aking isusugo sa inyo mula sa Ama, na ang Espiritu ng katotohanan,
na nanggaling mula sa Ama, magpapatotoo siya tungkol sa akin. 27 Magpapatotoo rin
kayo dahil kasama ko na kayo mula pa sa simula.

16

1 Sinabi ko ang mga bagay na ito sa inyo upang hindi kayo matisod. 2 Palalayasin
nila kayo sa mga sinagoga; tunay nga na darating ang oras na ang sinumang
papatay sa inyo ay mag-aakalang gumagawa siya ng mabuting gawain para sa Diyos.
3 Gagawin nila ang mga bagay na ito dahil hindi nila nakikilala ang Ama o ako.
4 Sinabi ko ang mga bagay na ito sa inyo upang kung ang oras ay dumating para
ang mga ito ay mangyari, maaari ninyong maalala ang mga ito at kung paano ko
sinabi sa inyo ang mga bagay tungkol sa mga ito. Hindi ko sinabi sa inyo ang mga
bagay na ito noong simula dahil ako ay kasama ninyo. 5 Subalit, ngayon ako ay
pupunta sa kaniya na nagsugo sa akin, ngunit wala ni isa man sa inyo ang nagtanong
sa akin: " Saan ka pupunta?" 6 Dahil sa sinabi ko sa inyo ang mga bagay na ito,
napuno ng kalungkutan ang inyong puso. 7 Gayunpaman, sinasabi ko sa inyo ang
katotohanan: makabubuti sa inyo na ako ay lumisan; dahil kung hindi ako lilisan;
hindi darating sa inyo ang Manga-aliw, subalit kung ako ay lilisan, susuguin ko siya
sa inyo. 8 Sa kaniyang pagdating, ipahahayag ng Mangaaliw sa mundo tungkol sa
kasalanan, tungkol sa katuwiran at tungkol sa paghuhukom— 9 tungkol sa kasalanan,
dahil hindi sila naniniwala sa akin, 10 tungkol sa katuwiran, dahil ako ay pupunta sa
Ama, at hindi na ninyo ako makikita, 11 at tungkol sa paghuhukom, dahil ang prinsipe
ng mundong ito ay nahatulan na. 12 Maraming mga bagay akong sasabihin sa inyo,
subalit hindi ninyo mauunawaan ang mga ito sa ngayon. 13 Subalit, kapag siya na
Espiritu ng Katotohanan ay dumating, gagabayan niya kayo sa lahat ng katotohanan:
dahil hindi siya magsasalita mula sa kaniyang sarili, ngunit anumang mga bagay
ang naririnig niya, sasabihin niya ang mga ito, at ihahayag niya sa inyo ang mga
bagay na darating. 14 Luluwalhatiin niya ako, dahil kukunin niya ang mga bagay na
akin, at ihahayag ang mga ito sa inyo. 15 Ang lahat ng anumang bagay na mayroon
ang Ama ay akin. Kaya nga sinabi ko na kukunin ng Espritu ang mga bagay na
akin at ihahayag ang mga ito sa inyo. 16 Sa kaunting panahon na lamang, ako ay
hindi na ninyo makikita, pagkatapos muli ng kaunting panahon makikita ninyo ako."
17 Ang ilan sa mga alagad ay nagsabi sa isa't -isa, "Ano itong sinasabi niya sa atin,
'Sa kaunting panahon at hindi na ninyo ako makikita,' at muli 'Sa kaunting panahon
at makikita ninyo ako' at 'Dahil ako ay pupunta sa Ama?' 18 Kaya nga sinabi nila,
"Ano nga ito na sinabi niya, 'Sa kaunting panahon?' Hindi natin alam ang sinasabi

niya.” 19 Nakita ni Jesus na sila ay sabik na tanungin siya, at sinabi niya sa kanila,
“Tinatanong ba ninyo ang inyong mga sarili tungkol dito, na aking sinabi, 'Sa kaunitng
panahon ay hindi na ninyo ako makikita; at matapos ang kaunting panahon, muling
makikita ninyo ako?' 20 Tunay nga na sinasabi ko sa inyo, kayo ay mananangis at
mananaghoy, subalit ang mundo ay magagalak; kayo ay magdadalamhati subalit ang
inyong dalamhati ay magiging kagalakan. 21 Ang babae ay may dalamhati kapag siya
ay nakararamdam ng pananakit ng tiyan dahil ang oras ng kaniyang panganganak ay
malapit na; ngunit kapag naipanganak na niya ang bata, hindi na niya naaalala ang
sakit dahil sa kaniyang kagalakan na isang sanggol ay naipanganak na sa mundo.
22 Kayo rin, may dalamhati kayo ngayon, ngunit makikita ko kayong muli; at ang
inyong puso ay magagalak, at walang sinumang makapag-aalis ng kagalakang ito
mula sa inyo. 23 Sa araw na iyon, hindi kayo magtataong ng kahit anong tanong.
Tunay nga na sinasabi ko sa inyo, kung anuman ang hingin ninyo sa Ama, ibibigay
niya ito sa inyo sa aking pangalan. 24 Hanggang ngayon wala pa kayong hinihinging
anuman sa aking pangalan; humingi kayo at kayo ay tatanggap upang ang inyong
kagalakan ay maging lubos. 25 Sinabi ko sa inyo ang mga bagay na ito sa nakakubling
wika, ngunit ang oras ay darating, na hindi na ako magsasalita sa inyo sa nakakubling
wika, ngunit sa halip sasabihin ko ng malinaw ang tungkol sa Ama. 26 Sa araw na
iyon kayo ay hihingi sa aking pangalan, at hindi ko sinasabi na ako ay dadalangin sa
Ama para sa inyo; 27 dahil ang Ama mismo ay nagmamahal sa inyo, dahil minahal
ninyo ako at sapagka't kayo ay naniwala na ako ay nagmula sa Ama. 28 Nagmula
ako sa Ama, at ako ay dumating sa mundo; muling lilisanin ko ang mundo at ako
ay pupunta sa Ama. 29 Sinabi ng kaniyang mga alagad sa kaniya, “Tingnan mo,
ngayon ay nagsasalita ka sa amin ng malinaw at hindi gumagamit ng matalinghagang
pananalita. 30 Ngayon alam na namin na nalalaman mo ang lahat ng mga bagay
at hindi mo kailangan ang sinuman upang ikaw ay tanungin ng mga katanungan.
Dahil dito naniniwala kami na ikaw ay nagmula sa Diyos. 31 Sinagot sila ni Jesus,
“Naniniwala na ba kayo?” 32 Tingnan ninyo, ang oras ay paparating, oo at dumating
na nga, na kayo ay magkakahiwa-hiwalay, bawa't isa sa kaniyang sariling pag-aari,
at iiwanan ninyo akong mag-isa. Subalit ako ay hindi nag-iisa dahil ang Ama ay
kasama ko. 33 Sinabi ko na sa inyo ang mga bagay na ito upang magkaroon kayo ng
kapayapaan sa akin. Sa mundo, kayo ay mayroong mga kabalisahan, subalit lakasan
ninyo ang inyong loob; napagtagumpayan ko na ang mundo.

17

1 Sinabi ni Jesus ang mga bagay na ito; pagkatapos, tumingala siya sa langit at
sinabi, “Ama, dumating na ang oras; luwalhatiin mo ang iyong Anak upang ikaw ay
luwalhatiin ng Anak— 2 tulad ng pagbigay mo sa kaniya ng kapangyarihan sa lahat
ng laman upang siya ay makapagbigay ng buhay na walang hanggan sa lahat ng
sinumang ibinigay mo sa kaniya. 3 Ito ang buhay na walang hanggan: na ikaw ay
dapat nilang makilala, ang nag-iisang tunay na Diyos, at ang isinugo mong si Jesu-
Cristo. 4 Ikaw ay niluwalhati ko sa lupa, pagkatupad ko sa mga gawain na ibinigay
mo sa akin para gawin. 5 Ngayon, Ama, luwalhatiin mo ako kasama ng iyong sarili sa
kaluwalhatian na mayroon ako sa iyo bago pa nalikha ang mundo. 6 Ipinahayag ko
ang iyong pangalan sa mga tao na ibinigay mo sa akin mula sa mundo. Sila ay iyo;
at ibinigay mo sila sa akin, at pinanatili nila ang iyong salita. 7 Ngayon, alam nila na
kahit anumang mga bagay na ibinigay mo sa akin ay nagmula sa iyo, 8 dahil ang mga
salitang ibinigay mo sa akin — ibinigay ko ang mga salitang ito sa kanila. Tinanggap
nila ang mga ito at totoong nalaman na ako ay nanggaling sa iyo, at naniwala sila na
ako ay isinugo mo. 9 Nananalangin ako para sa kanila. Hindi ako nananalangin para

sa mundo ngunit para sa kanilang mga ibinigay mo sa akin, dahil sila ay sa iyo. [10] Ang
lahat ng bagay na akin ay sa iyo, at ang mga bagay na sa iyo ay akin; naluwalhati ako
sa kanila. [11] Ako ay hindi na sa mundo, ngunit ang mga taong ito ay nasa mundo,
at ako ay pupunta na sa iyo. Banal na Ama, panatilihin sila sa iyong pangalan na
ibinigay mo sa akin upang sila ay maging isa, katulad natin na iisa. [12] Habang ako ay
kasama nila, pinanatili ko sila sa iyong pangalan na ibinigay mo sa akin; binantayan
ko sila, at wala ni isa sa kanila ang napahamak, maliban sa anak ng kapahamakan,
upang ang kasulatan ay matupad. [13] Ngayon, ako ay pupunta sa iyo; ngunit sinasabi
ko ang mga bagay na ito sa mundo upang sila ay magkaroon ng aking kagalakan na
ginawang lubos sa kanilang mga sarili. [14] Naibigay ko na sa kanila ang iyong salita;
ang mundo ay namuhi sa kanila sapagkat hindi sila sa mundo, katulad lamang na
ako ay hindi sa mundo. [15] Hindi ko ipinapanalangin na dapat mo silang kunin mula
sa mundo ngunit sila ay dapat mong pangalagaan mula sa kaniya na masama. [16] Sila
ay hindi mula sa mundo, tulad ko na hindi mula sa mundo. [17] Italaga mo sila sa
iyong sarili na nasa katotohanan; ang iyong salita ay katotohanan. [18] Isinugo mo
ako sa mundo, at isinugo ko sila sa mundo. [19] Alang-alang sa kanila itinalaga ko ang
aking sarili sa iyo ng sa gayon sila din ay maitalaga sa iyo sa katotohanan. [20] Hindi
ako nanalangin para lang sa mga ito, ngunit pati na rin sa mga mananampalataya
sa akin sa pamamagitan ng kanilang salita [21] upang lahat sila ay maging isa, na gaya
mo, Ama, ay nasa akin, at ako ay nasa iyo. Ipinapanalangin ko na sila rin ay magig
isa sa atin upang ang mundo ay maniwala na isinugo mo ako. [22] Ang kaluwalhatian
na ibinigay mo sa akin — ibinigay ko ito sa kanila, upang sila ay maging isa, tulad
natin na iisa — [23] ako sa kanila, at ikaw sa akin, na sila ay maging ganap na iisa;
nang malaman ng mundo na ikaw ang nagsugo sa akin, at minahal ko sila, tulad ng
pagmamahal mo sa akin. [24] Ama, silang mga ibinigay mo sa akin — nais ko rin na
sila ay makasama ko kung nasasaan ako, upang makita nila ang kaluwalhatian ko, na
ibinigay mo sa akin: dahil ako ay minahal mo mula noong bago pa lang natatag ang
mundo. [25] Amang matuwid, hindi ka kilala ng mundo, ngunit ikaw ay kilala ko; at
alam ng mga ito na isinugo mo ako. [26] Ipinahayag ko ang iyong pangalan sa kanila, at
ipapahayag ko ito upang ang pagmamahal na iyong ibinigay sa akin ay mapasakanila,
at ako ay mapasakanila."

18

[1] Pagkatapos sabihin ni Jesus ang mga salitang ito, lumabas siya kasama ang
kaniyang mga alagad sa Lambak ng Cedron, kung saan mayroong isang hardin
na kaniyang pinasok, siya at ang kaniyang mga alagad. [2] Ngayon si Judas na
magkakanulo sa kaniya ay alam din ang lugar, dahil madalas magpunta roon si Jesus
kasama ang kaniyang mga alagad. [3] Pagkatapos, si Judas, pagkatanggap sa grupo ng
mga sundalo at ang mga opisiyal mula sa mga pinunong mga pari at ng mga Pariseo,
dumating roon ng may mga lampara, mga sulo at mga sandata. [4] Pagkatapos, si
Jesus, na nakaaalam ng lahat ng mga bagay na nangyayari sa kaniya, ay pumunta
sa harapan at tinanong sila, "Sino ang inyong hinahanap?" [5] Sumagot sila sa kaniya
"Si Jesus ng Nazaret." Sinabi ni Jesus sa kanila, "Ako iyon." Si Judas, na siyang
nagkanulo sa kaniya, ay nakatayo rin kasama ng mga sundalo. [6] Kaya nang sinabi
niya sa kanila, "Ako nga," umatras sila at bumagsak sa lupa. [7] Pagkatapos, muli
niya silang tinanong, "Sino ang inyong hinahanap?" Muli nilang sinabi, "Si Jesus ng
Nazaret." [8] Sumagot si Jesus, "Sinabi ko na sa inyo na ako nga siya; kaya kung ako ang
inyong hinahanap, hayaan ninyong makaalis ang mga ito." [9] Ito ay upang matupad
ang salita na kaniyang sinabi: "Sa lahat ng mga ibinigay mo sa akin, wala ni isang
nawala." [10] Pagkatapos, si Simon Pedro na may isang espada, ay hinugot ito at tinaga

ang lingkod ng pinunong pari at tinapyas ang kaniyang kanang tenga. Ngayon, ang
pangalan ng lingkod ay Malco. 11 Sinabi ni Jesus kay Pedro, "Ibalik mo ang espada sa
lalagyan nito. Ang tasa na ibinigay ng Ama sa akin, hindi ko ba ito dapat iinumin?"
12 Kaya dinakip si Jesus ng grupo ng mga sundalo, at ng kapitan, at ng mga opisiyal
ng mga Judio at ginapos siya. 13 Una siyang dinala nil kay Annas, sapagkat siya ang
biyenan ni Caifas na pinunong pari ng taong iyon. 14 Ngayon, si Caifas ang nagbigay
ng payo sa mga Judio na naaangkop na isang tao ang dapat mamatay para sa mga
tao. 15 Sinundan ni Simon Pedro si Jesus, gayun din ang isa pang alagad. Ngayon, ang
alagad na iyon ay kilala ng pinakapunong pari, at siya ay pumasok kasama ni Jesus
sa patyo ng pinakapunong pari; 16 ngunit nakatayo si Pedro sa pinto sa labas. Kaya
ang isa pang disipulo, na kilala ng pinakapunong pari, ay lumabas at kinausap ang
babaeng lingkod na nagbabantay ng pinto, at ipinasok si Pedro. 17 Pagkatapos, sinabi
ng babaeng lingkod na nagbabantay sa pinto kay Pedro, "Hindi ba isa ka rin sa mga
alagad ng lalaking ito?" Sinabi niya, "Hindi." 18 Ngayon, ang mga lingkod at ang mga
opisiyal ay nakatayo roon; gumawa sila ng apoy gamit ang uling, sapagkat malamig
noon, at pinapainitan nila ng kanilang mga sarili. Si Pedro ay kasama rin nilang
nakatayo at pinapainitan ang kaniyang sarili. 19 Tinanong ng pinakapunong pari si
Jesus tungkol sa kaniyang mga alagad at kaniyang katuruan. 20 Sinagot siya ni Jesus,
"Ako ay hayagang nagsasalita sa mundo; palagi akong nagtuturo sa mga sinagoga
at sa templo kung saan ang lahat ng mga Judio ay nagsasama -sama. Wala akong
sinabi na palihim. 21 Bakit mo ako tinatanong? Tanungin mo ang mga nakapakinig
sa akin tungkol sa aking sinabi. Alam ng mga taong ito ang mga bagay na aking
sinabi." 22 Nang masabi ito ni Jesus, hinampas si Jesus ng isa sa mga opisiyal na
nakatayo sa malapit sa pamamagitn ng kaniyang kamay at sinabi, "Ganiyan ka ba
dapat sumagot sa pinakapunong pari?" 23 Sinagot siya ni Jesus, "Kung may sinabi
akong anumang masama, maging saksi ka sa kasamaan. Gayunman, kung maayos
akong sumagot, bakit mo ako hinampas?" 24 Pagkatapos nito pinadala ni Annas si
Jesus na nakagapos kay Caifas na pinakapunong pari. 25 Ngayon si Simon Pedro ay
nakatayo at pinapainitan ang kaniyang sarili. At sinabi ng mga tao sa kaniya, "Hindi
ba isa ka rin sa kaniyang mga alagad? Itinanggi niya ito at sinabi, "Hindi." 26 Ang isa
sa mga lingkod ng pinakapunong pari, na kamag-anak ng lalaking tinapyas ni Pedro
ang tenga, ay nagsabi, "Hindi ba nakita kita sa hardin kasama niya?" 27 At itinanggi
itong muli ni Pedro, at agad-agad tumilaok ang tandang. 28 Pagkatapos ay dinala
nila si Jesus mula kay Caifas patungo sa Pretorio. Umagang-umaga pa noon at sila
mismo ay hindi pumasok sa Pretorio upang hindi sila marumihan at upang sila ay
makakain sa Paskwa. 29 Kaya lumabas si Pilato sa kanila at sinabing, "Anong paratang
ang dala-dala ninyo laban sa lalaking ito?" 30 Sumagot sila at sinabi sa kaniya, "Kung
ang lalaking ito ay hindi manggagawa ng masama, hindi namin siya dadalhin sa iyo."
31 Kaya sinagot sila ni Pilato, "Dalhin ninyo siya, at hatulan siya ayon sa inyong batas."
Sinabi ng mga Judio sa kaniya, "Hindi naaayon sa batas para sa amin ang pumatay
ng sinumang tao." 32 Sinabi nila ito upang matupad ang mga salita ni Jesus, ang salita
na kaniyang sinabi na ipinahiwatig kung anong uri ng kamatayan siya mamamatay.
33 Pagkatapos, muling pumasok si Pilato sa Pretorio at tinawag si Jesus, sinabi niya
sa kaniya, "Ikaw ba ang hari ng mga Judio?" 34 Sumagot si Jesus, "Tinatanong mo
ba ito ayon sa iyong sariling palagay, o sinabi ng iba sa iyo na itanong ito sa akin?
35 Sumagot si Pilato, "Hindi ako Judio, di ba? Ang iyong sariling bayan at ang mga
pinunong pari ay dinala ka dito sa akin; ano ba ang iyong ginawa?" 36 Sumagot si
Jesus, "Ang aking kaharian ay hindi sa mundong ito. Kung ang aking kaharian ay
kabahagi ng mundong ito, makikipaglaban ang aking mga lingkod upang hindi ako
maibigay sa mga Judio. Sa katunayan, ang aking kaharian ay hindi nagmumula dito."

37 Pagkatapos, sinabi ni Pilato sa kaniya, “Ikaw nga ba ay isang hari?” Sumagot si
Jesus, “Sinabi mo na ako ay hari. Ako ay ipinanganak para sa layuning ito, at para
sa layuning ito ako naparito sa mundo upang ako ay magpatotoo sa katotohanan.
Lahat ng kabilang sa katotohanan ay nakikinig ng aking tinig.” 38 Sinabi ni Pilato sa
kaniya, “Ano ang katotohanan?” Nang masabi niya ito, lumabas siya muli sa mga
Judio at sinabi sa kanila, “Wala akong nakitang krimen sa taong ito. 39 Mayroon
kayong kaugalian na dapat akong magpalaya ng isang tao sa Paskwa. Kaya gusto ba
ninyong pakawalan ko sa inyo ang Hari ng mga Judio?” 40 Sumigaw silang muli at
sinabi, “Hindi ang lalaking ito, kundi si Barabas. Ngayon si Barabas ay isang tulisan.

19

1 Pagkatapos kinuha ni Pilato si Jesus at nilatigo siya. 2 Ang mga sundalo ay
pumilipit ng mga tinik upang gumawa ng korona. Inilagay nila ito sa ulo ni Jesus
at dinamitan siya ng kulay lilang na kasuotan. 3 Lumapit sila sa kaniya at sinabi,
“Bigyang parangal, ang Hari ng mga Judio!” At hinampas nila siya ng kanilang
mga kamay. 4 Pagkatapos ay lumabas muli si Pilato at sinabi sa mga tao. “Tingnan
ninyo, inilalabas ko ang lalaki sa inyo upang malaman ninyo na wala akong nakitang
kasalanan sa kaniya.” 5 Kaya lumabas si Jesus; suot- suot niya ang koronang mga tinik
at kulay lilang na kasuotan. Pagkatapos sinabi ni Pilato sa kanila, “Tingnan ninyo,
narito ang lalaki.” 6 Kaya nga nang makita ng mga pinunong pari at ng mga opisiyal
si Jesus, sumigaw sila at sinabin, “Ipako siya! Ipako siya!” Sinabi ni Pilato sa kanila,
“Kayo na mismo ang kumuha sa kaniya at ipako siya sapagkat wala akong nakitang
krimen sa kaniya.” 7 Sumagot ang mga Judio kay Pilato, “Mayroon kaming isang
batas, at sa pamamagitan ng batas na iyon dapat siyang mamatay dahil ginawa niya
ang kaniyang sarili na Anak ng Diyos.” 8 Nang marinig ni Pilato ang pahayag na ito,
mas lalo pa siyang natakot, 9 at pumasok siyang muli sa Pretorio at sinabi kay Jesus,
“Saan ka nanggaling?” Subalit hindi siya binigyan ng sagot ni Jesus. 10 Pagkatapos,
sinabi ni Pilato sa kaniya, “Hindi ka ba magsasalita sa akin? Hindi mo ba alam na
may kapangyarihan ako na palayain ka at kapangyarihan na ipapako ka?” 11 Sumagot
si Jesus sa kaniya, “Wala kang kapangyarihan laban sa akin maliban kung ito ay
ibinigay sa iyo mula sa itaas. Kaya ang taong nagdala sa akin sa iyo ay may mas
malaking kasalanan.” 12 Sa sagot na ito, sinubukan ni Pilato na palayain siya, ngunit
ang mga Judio ay sumigaw at sinabi, “Kung papalayain mo ang lalaking ito, ikaw
ay hindi kaibigan ni Cesar: Lahat ng tao na ginagawa ang kaniyang sarili na isang
hari ay nagsasalita laban kay Cesar.” 13 Nang marinig ni Pilato ang mga salitang
ito, inilabas niya si Jesus at umupo sa upuan ng paghuhukom sa lugar na tinatawag
na Ang Entablado, ngunit sa Hebreo ay Gabbatha. 14 Ngayon, ito ay ang araw ng
paghahanda para sa Paskwa, nang mag-iika-anim na oras. Sinabi ni Pilato sa mga
Judio, “Tingnan ninyo, narito ang inyong hari!” 15 Sumigaw sila, “ilayo ninyo siya sa
amin, ilayo ninyo siya amin, ipako siya.” Sinabi ni Pilato sa kanila, “Dapat ko bang
ipako ang inyong Hari?” Sumagot ang mga pinunong pari, “Wala kaming ibang hari
kundi si Cesar.” 16 Pagkatapos, ibinigay ni Pilato si Jesus sa kanila upang maipako.
17 Kaya dinala nila si Hesus, at siya ay lumabas, pasan-pasan niya ang krus, tungo sa
lugar na kung tawagin ay Ang Lugar ng Bungo, na sa Hebreo ay tinatawag na Golgota.
18 Doon nila ipinako si Jesus, kasama niya ang dalawa pang lalaki, isa sa magkabilang
tabi, at nasa gitna si Jesus. 19 Sumulat rin si Pilato ng karatula at inilagay ito sa krus.
Ito ang nakasulat doon: SI JESUS Na TAGA NAZARET, ANG HARI NG MGA JUDIO.
20 Maraming mga Judio ang nakabasa ng karatulang ito dahil ang lugar kung saan
ipinako si Jesus ay malapit sa lungsod. Ang karatula ay naisulat sa Hebreo, sa Latin at
sa Griyego. 21 At sinabi ng mga pinunong pari ng mga Judio kay Pilato, “Huwag mong

isulat, 'Ang hari ng mga Judio', sa halip ay ang sinabi niyang, 'Ako ang Hari ng mga
Judio.'" 22 Sumagot si Pilato, "Ang naisulat ko na ay naisulat ko na." 23 Pagkatapos
ipako ng mga sundalo si Jesus, kinuha nila ang kaniyang kasuotan at pinaghatihati
ng apat, isang bahagi sa bawat sundalo, at gayon din ang tunika. Ngayon ang tunika
ay walang tahi, ito ay hinabi mula sa itaas at sa lahat ng bahagi. 24 Pagkatapos sinabi
nila sa isa't isa, "Huwag nating punitin ito, sa halip tayo ay magsapalaran para dito
upang malaman natin kung kanino ito mapupunta." Nangyari ito upang maganap
ang kasulatan na nagsasabi, "Pinaghati-hatian nila ang mga kasuotan ko sa kanilang
mga sarili, at para sa aking damit sila ay nagsapalaran." 25 Ginawa ng mga sundalo
ang mga bagay na ito. Ang ina ni Jesus, ang kapatid ng ina ni Jesus, si Maria na asawa
ni Cleopas, at Maria Magdalena— ang mga babaeng ito ay nakatayo malapit sa krus ni
Jesus. 26 Nang makita ni Jesus ang kaniyang ina at ang alagad na kaniyang minamahal
na nakatayo sa malapit, sinabi ni Jesus sa kaniyang ina, "Babae, tingnan mo, narito
ang iyong anak." 27 Pagkatapos, sinabi ni Jesus sa alagad, "Tingnan mo, narito ang
iyong ina!" Mula sa mga oras na iyon tinanggap na siya ng alagad na kabahagi ng
sariling niyang tahanan. 28 Pagkatapos nito si Jesus, dahil alam niya na ang lahat
ng mga bagay ay tapos na, upang ang kasulatan ay magkatotoo sinabi niya, "Ako ay
nauuhaw." 29 Isang lalagyan na puno ng maasim na alak ang nailagay doon, kaya
naglagay sila ng isang espongha puno ng maasim na alak sa isang tukod ng isopo at
iniangat ito sa kaniyang bibig. 30 Nang matanggap ni Jesus ang maasim na alak, sinabi
niya, "Naganap na." Iniyuko niya ang kaniyang ulo at isinuko ang kaniyang espiritu.
31 Noon ay Paghahanda, at upang hindi manatili ang katawan sa krus habang Araw
ng Pamamahinga, (sapagkat ang Araw ng Pamamahinga ay isang mahalagang araw),
hiniling ng mga Judio kay Pilato na ang mga binti ng mga lalaking ipinako ay baliin,
at ibaba na ang kanilang mga katawan. 32 At pumunta ang mga sundalo at binali ang
mga binti ng unang lalaki at ng ikalawang lalaki na napako kasama ni Jesus. 33 Nang
pumunta sila kay Jesus, nakita nila na siya ay patay na kaya hindi na nila binali ang
kaniyang mga binti. 34 Gayunpaman, tinusok ng isa sa mga sundalo ang kaniyang
tagiliran gamit ang sibat, at agad-agad lumabas ang dugo at tubig. 35 Ang nakakita
nito ay naging saksi at at ang kaniyang patotoo ay totoo. Alam niya na anuman ang
kaniyang sinabi ay totoo upang kayo din ay maniwala. 36 Ang mga bagay na ito ay
nangyari upang ang kasulatan ay matupad, "Walang mababali ni isa sa kaniyang
mga buto." 37 Isa pang kasulatan ay nagsabi, "Pagmamasdan nila siya na kanilang
ipinako." 38 Pagkatapos ng mga bagay na ito, si Jose na taga Arimatea, dahil siya ay
isa sa mga alagad ni Jesus, ngunit sa takot sa mga Judio ay palihim na hiniling kay
Pilato kung maaari niyang kunin ang katawan ni Jesus. Binigyan siya ni Pilato ng
pahintulot. Kaya pumunta si Jose at kinuha ang kaniyang katawan. 39 Pumunta rin si
Nicodemo, na siyang unang pumunta kay Jesus ng gabi. Nagdala siya ng pinaghalong
mira at sabila, mga isang daang litras ang bigat. 40 Kaya kinuha nila ang katawan ni
Jesus at binalot ito ng telang lino na may kasamang mga pabango, ayun sa kaugalian
ng mga Judio sa paglilibing ng mga katawan. 41 Ngayon, sa lugar kung saan siya
napako ay may isang hardin; at sa hardin na iyon ay may isang bagong libingan na
kung saan ay wala pang tao na naililibing. 42 Dahil ito ay araw ng paghahanda para
sa mga Judio at dahil sa malapit lang ang libingan, inilagay nila si Jesus doon.

20

1 Ngayon madaling araw ng unang araw ng linggo habang madilim pa, nagpunta si
Maria Magdalena sa libingan; nakita niya na naigulong ang bato malayo sa libingan.
2 Kaya siya ay tumakbo at nagpunta kay Simon Pedro at sa isa pang alagad na
minamahal ni Jesus, at sinabi niya sa kanila, "Kinuha nila ang katawan ng Panginoon

mula sa libingan at hindi namin alam kung saan nila siya dinala.” [3] Kaya lumabas si
Pedro at ang isa pang alagad at nagpunta sila sa libingan. [4] Kapwa silang tumakbong
magkasama, naunahan sa pagtakbo ng isa pang alagad si Pedro at naunang dumating
sa libingan. [5] Yumuko siya at tumingin sa loob; nakita niya ang telang lino na
nakalatag doon, ngunit hindi pa siya pumasok sa loob. [6] Pagkatapos ay dumating
si Simon Pedro kasunod niya at ito ay pumasok sa loob ng libingan. Nakita niya ang
mga telang lino na nakalatag doon [7] at ang tela na dati ay nasa kaniyang ulo. Hindi ito
kasamang nakalatag sa mga damit na lino ngunit ito ay nakabalumbon sa lugar kung
saan ito nakalagay. [8] At ang isa pang alagad ay pumasok rin, na unang dumating
sa libingan; nakita niya at siya ay naniwala. [9] Dahil hanggang sa mga oras na iyon
hindi pa rin nila alam ang kasulatan na si Jesus ay dapat mabuhay na muli mula
sa kamatayan. [10] Kaya ang mga alagad ay umalis muli at umuwi sa kanilang mga
tahanan. [11] Gayunpaman si Maria ay nakatayo sa labas ng libingan na tumatangis;
habang siya ay umiiyak, yumuko siya at tumingin sa loob ng libingan. [12] Nakita niya
ang dalawang anghel na nakaputing kasuotan na nakaupo, isa sa may ulunan, at
ang isa sa may paanan, kung saan ang katawan ni Jesus ay inihiga. [13] Sinabi nila sa
kaniya, “Babae, bakit ka tumatangis?” Sinabi niya sa kanila, “ Dahil kinuha nila ang
aking Panginoon at hindi ko alam kung saan nila siya inilagay. [14] Nang sinabi niya
ito, napalingon siya at nakitang nakatayo doon si Jesus, ngunit hindi niya alam na
ito ay si Jesus. [15] Sinabi sa kaniya ni Jesus, “Babae, bakit ka tumatangis? “Sino ang
hinahanap mo?” Akala niya na siya ang hardinero kaya sinabi niya sa kaniya, “Ginoo,
kung kinuha ninyo siya, sabihin ninyo kung saan ninyo siya inilagay at kukunin ko
siya.” [16] Sinabi sa kaniya ni Jesus, “Maria!” Iniharap niya ang kaniyang sarili, at
sinabi sa kaniya sa Aramaic, “Rabboni,” ibig sabihin “Guro.” [17] Sinabi sa kaniya ni
Jesus, “Huwag mo akong hawakan, dahil hindi pa ako nakakaakyat sa Ama; ngunit
pumunta ka sa aking mga kapatid at sabihin sa kanila na aakyat ako sa aking Ama
at inyong Ama, at aking Diyos at inyong Diyos”. [18] Pumunta si Maria Magdalena at
sinabi sa mga alagad, “Nakita ko ang Panginoon,” at sinabi ni Jesus ang mga bagay
na ito sa kaniya. [19] Kinagabihan ng araw na iyon na unang araw ng linggo, at habang
nakasara ang mga pintong kinaroroonan ng mga alagad dahil sa takot nila sa mga
Judio, dumating si Jesus at tumayo sa kalagitnaan nila at sinabi sa kanila, “Sumainyo
ang kapayapaan.” [20] Nang sinabi niya ito, ipinakita niya sa kanila ang kaniyang mga
kamay at kaniyang tagiliran. At nang makita ng mga alagad ang Panginoon, nagalak
sila. [21] At muling sinabi sa kanila ni Jesus, “Nawa ang kapayapaan ay sumainyo. Kung
paano ako isinugo ng Ama, gayun din ko kayo sinusugo.” [22] Nang sinabi ito ni Jesus,
hiningahan niya sila, at sinabi sa kanila, “Tanggapin ninyo ang Banal na Espiritu.
[23] Kung kanino mang kasalanan ang inyong patatawarin, ang mga ito ay pinatatawad
para sa kanila; kung kanino mang mga kasalanan ang inyong pinanatili, ang mga ito
ay mananatili.” [24] Si Tomas, na isa sa Labindalawa, na tinatawag na Didimo, ay
hindi nila kasama nang si Jesus ay dumating. Paglaon ay sinabi ng iba pang mga
alagad sa kaniya, [25] “Nakita namin ang Panginoon.” Sinabi niya sa kanila, “Maliban
na makita ko ang mga bakas ng mga pako sa kaniyang mga kamay, at mailagay ko
ang aking daliri sa bakas ng mga pako, at mailagay ko ang aking kamay sa kaniyang
tagiliran, ay hindi ako maniniwala.” [26] Pagkalipas ng walong araw, muling nasa loob
ang mga alagad at si Tomas ay kasama nila. Dumating si Jesus habang ang mga pinto
ay nakasara, tumayo sa gitna nila at sinabi, “Nawa ang kapayapaan ay sumainyo.”
[27] At sinabi niya kay Tomas, “Iabot mo dito ang iyong daliri at tingnan ang aking mga
kamay; iabot mo rito ang iyong mga kamay at ilagay sa aking tagiliran; huwag maging
walang pananampalataya ngunit maniwala ka.” [28] Sumagot si Tomas at sinabi sa
kaniya, “Aking Panginoon at aking Diyos.” [29] Sinabi sa kaniya ni Jesus, “Dahil nakita

mo ako, ikaw ay naniwala”. Pinagpala silang mga hindi nakakita ngunit naniwala.”
30 Ngayon, si Jesus ay gumawa ng maraming mga tanda sa harapan ng mga alagad,
mga tandang hindi naisulat sa aklat na ito, 31 ngunit naisulat ang mga ito upang kayo
ay maniwala na si Jesus ay ang Cristo, ang Anak ng Diyos, at upang habang kayo ay
naniniwala, kayo ay magkakaroon ng buhay sa kaniyang pangalan.

21

1 Pagkatapos ng mga ito, nagpakita muli si Jesus sa mga alagad sa Dagat ng Tiberias;
sa ganito niya pinakita ang kaniyang sarili: 2 Si Simon Pedro kasama sila Tomas
na tinatawag na Didimus, Nataniel na mula sa Cana ng Galilea, ang mga anak ni
Zebedee, at iba pang dalawang alagad ni Jesus. 3 Sinabi ni Simon Pedro sa kanila,
“Ako ay mangingisda.” Sinabi nila sa kaniya, “Kami rin ay sasama sa iyo.” Umalis
sila at sumakay sa isang bangka, ngunit sa buong gabing iyon ay wala silang nahuli.
4 Nang magbubukang liwayway na, tumayo si Jesus sa dalampasigan, ngunit hindi
nakikilala ng mga alagad na iyon ay si Jesus. 5 At sinabi ni Jesus sa kanila, “Mga
kabataan, mayroon ba kayong kahit anumang makakain? Sumagot sila sa kaniya,
“Wala.” 6 Sinabi niya sa kanila, “Ihagis ninyo ang lambat sa kanang bahagi ng bangka
at mayroon kayong mahuhuli.” Kaya inihagis nga nila ang kanilang lambat, ngunit
hindi na nila ito mahatak dahil sa dami ng mga isda. 7 Pagkatapos sinabi kay Pedro
ng alagad na minamahal ni Jesus, “Ang Panginoon iyon.” Nang marinig ni Simon
Pedro na siya ang Panginoon, sinuot niya ang kaniya damit panlabas (dahil siya ay
bahagyang nakahubad), at tumalon sa dagat. 8 Ang ibang mga alagad ay sumakay
sa bangka (dahil sila ay hindi naman malayo mula sa lupa, humigit kumulang, mga
dalawang daang kubit), at kanilang hinihila ang lambat na puno ng isda. 9 Nang
makaahon sila sa lupa, may nakita sila nagbabagang uling at may isdang nakalagay sa
ibabaw nito, at may tinapay. 10 Sinabi sa kanila ni Jesus, “Magdala kayo ng ilang mga
isda na kahuhuli ninyo pa lamang.” 11 Umakyat si Simon Pedro at hinatak ang lambat
sa lupa, puno ng malalaking isda, 153 ang mga ito, kahit napakarami ng mga ito, ang
lambat ay hindi napunit. 12 Sinabi ni Jesus sa kanila, “Halikayo at mag-almusal.” Wala
sa mga alagad ang nagtangkang magtanong sa kaniya na, “Sino ka?” Alam nila na
siya ang Panginoon. 13 Lumapit si Jesus, kinuha ang tinapay, at ibinigay ito sa kanila,
ganoon din ang isda. 14 Ito ang ikatlong beses na pinakita ni Jesus ang kaniyang sarili
sa mga alagad pagkatapos niyang bumangon mula sa patay. 15 Pagkatapos nilang
mag-agahan, sinabi ni Jesus kay Simon Pedro, “Simon anak ni Juan, mas mahal mo
ba ako kaysa sa mga ito?” Sinabi ni Pedro sa kaniya, “Oo, Panginoon; alam mo na
mahal kita.” Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Pakainin mo ang aking mga tupang bata.”
16 Sa pangalawang pagkakataon, sinabi niya muli sa kaniya, “Simon, anak ni Juan,
mahal mo ba ako? Sinabi ni Pedro sa kaniya, “Oo, Panginoon, alam mo na mahal
kita.” Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Alagaan mo ang aking mga tupa”. 17 Sinabi ni Jesus
sa ikatlong pagkakataon, “Simon, anak ni Juan, mahal mo ba ako?” Nalungkot si
Pedro dahil sinabi sa kanya ni Jesus ng ikatlong beses, “Mahal mo ba ako?” Sinabi
niya sa kaniya, “Panginoon, alam mo ang lahat ng mga bagay; alam mo na mahal
kita.” Sinabi ni Jesus sa kaniya, “Pakainin mo ang aking tupa”. 18 Tunay nga sinabi ko
sa iyo, noong bata ka pa, dinadamitan mo ang iyong sarili at lumalakad ka kahit saan
mo gusto; subalit pagtumanda ka na, iuunat mo ang iyong mga kamay, at ibang tao
ang magdadamit sa iyo at dadalhin ka sa lugar na ayaw mong puntahan.” 19 Ngayon
sinabi ito ni Jesus upang ipakita kung anong uri ng kamatayan na maluluwalhati ni
Pedro ang Diyos. Pagkatapos niyang sabihin ito, sinabi niya kay Pedro, “Sumunod
ka sa akin.” 20 Lumingon si Pedro at nakita ang alagad na minamahal ni Jesus na
sumusunod sa kanila - na siya ring sumandal sa dibdib ni Jesus sa hapunan at nagsabi,

"Panginoon, sino ang magkakanulo sa iyo? 21 Nakita siya ni Pedro at sinabi kay Jesus,
"Panginoon, ano ang gagawin ng lalaking ito?" 22 Sinabi ni Jesus sa kaniya, "Kung
nais kong maghintay siya hangang sa aking pagbalik, ano iyon sa iyo? Sumunod ka sa
akin." 23 Kaya itong pahayag na ito ay kumalat sa mga kapatiran, na yung alagad na
iyon ay hindi mamamatay. Ngunit hindi sinabi ni Jesus kay Pedro na ang alagad na
ito ay hindi mamamatay, ngunit, "Kung nais ko na dapat siyang maghintay hanggang
sa aking pagbalik, ano iyon sa iyo?" 24 Ito ang alagad na nagpapatotoo tungkol sa mga
bagay na ito, at siya ang sumulat ng mga bagay na ito, at alam namin na ang kaniyang
patotoo ay totoo. 25 Marami pa ring ibang mga bagay ang ginawa ni Jesus. Kung ang
bawat isa ay naisulat, sa palagay ko kahit ang mundo mismo ay hindi mapagkakasya
ang mga aklat na maisusulat.

Mga Gawa

[1] Teofilo, nabanggit sa unang aklat na aking isinulat ang lahat ng mga gawain na
sinimulan at itinuro ni Jesus. [2] Hanggang sa araw na siya ay tinanggap sa itaas.
Ito ay matapos siyang bigyan ng utos sa pamamagitan ng Banal na Espiritu para
sa mga Apostol na kaniyang pinili. [3] Pagkatapos ng kaniyang paghihirap, iniharap
niyang buhay ang kaniyang sarili sa kanila kasama ang marami pang mga kapani-
paniwalang katibayan. Sa loob ng apatnapung araw, nagpakita siya sa kanila at
nagsalita siya tungkol sa kaharian ng Diyos. [4] Noong nakikipagkita pa siya sa kanila,
iniutos niya sa kanila na huwag umalis ng Jerusalem, kundi maghintay sa pangako ng
Ama na kung saan sinabi niya "Narinig ninyo mula sa akin [5] na tunay na nagbautismo
si Juan gamit ang tubig, ngunit kayo ay mababautismuhan sa Banal na Espiritu sa
mga susunod na araw." [6] Nang sama-sama silang nagkatipon tinanong nila siya,
"Panginoon, ito na ba ang oras na ibabalik mo ang kaharian sa Israel?" [7] Sinabi
niya sa kanila, "Hindi na para malaman ninyo ang mga oras o ang mga panahon na
itinakda ng Ama sa kaniyang sariling kapamahalaan. [8] Ngunit makakatanggap kayo
ng kapangyarihan, kapag sumainyo ang Banal na Espiritu at kayo ay magiging saksi
ko sa Jerusalem at sa buong Judea at Samaria, at hanggang sa mga dulo ng mundo."
[9] Nang sabihin ng Panginoong Jesus ang mga bagay na ito, habang nakatingala sila,
siya ay itinaas, at itinago siya ng ulap mula sa kanilang mga mata. [10] Habang nakatitig
sila sa langit nang siya ay paalis, bigla na lamang may dalawang lalaking nakatayo
sa tabi nila na nakasuot ng puti. [11] Sinabi nila, "Kayong mga lalaking taga-Galilea,
bakit kayo nakatayo dito na nakatingin sa langit? Itong Jesus na umakyat sa langit
ay babalik rin sa paraang katulad ng nakita ninyo na pagpunta niya sa langit." [12] At
bumalik sila sa Jerusalem mula sa Bundok ng Olibo, na malapit sa Jerusalem, isang
Araw ng Pamamahinga na paglalakbay. [13] Pagkarating nila, umakyat sila sa silid
na nasa itaas, kung saan sila nananatili. Sila ay sina Pedro, Juan, Santiago, Andres,
Filipe, Tomas, Bartolome, Mateo, Santiago na anak ni Alfeo, Simon na Makabayan
at si Judas na anak ni Santiago. [14] Sama-sama silang nagkakaisa habang patuloy
silang masigasig na nananalangin. Kasama rito ang mga kababaihang sina Maria
na ina ni Jesus at ang kaniyang mga kapatid. [15] Sa mga araw na iyon, tumayo si
Pedro sa kalagitnaan ng mga kapatid, na halos 120 katao at sinabi, [16] "Mga kapatid,
kinailangan na ang kasulatan ay matupad, na ang Banal na Espiritu ay magsalita
sa pamamagitan ng bibig ni David tungkol kay Judas, na siyang gumabay sa mga
dumakip kay Jesus. [17] Sapagkat nakasama natin siya at tinanggap ang kaniyang
bahagi ng kapakinabangan sa ministeryong ito." [18] (Ngayon bumili ang taong ito
ng bukid mula sa kaniyang natanggap kita dahil sa kaniyang kasamaan, at doon
ay nahulog siya na nauna ang ulo, ang kanyang katawan ay sumambulat, at lahat ng
kanyang bituka ay sumabog. [19] Narinig ng lahat ng mga naninirahan sa Jerusalem ang
tungkol dito, kaya tinawag nila ang bukid na iyon na "Akeldama," na ang ibig sabihin
sa kanilang salita ay, "Bukid ng Dugo".) [20] "Sapagkat nasusulat sa Aklat ng Mga Awit,
'Hayaan ninyong walang manirahan sa kaniyang bukirin, at huwag ninyong hayaan
ang kahit na isang tao na manirahan doon'; at 'Hayaang may isang tao na kumuha
sa kanyang posisyon ng pamumuno.' [21] Ito ay kinakailangan, samakatuwid, na isa
sa mga kalalakihang nakasama natin sa lahat ng oras nang ang Panginoong Jesus
ay kasa-kasama pa natin, [22] simula sa pagbautismo ni Juan hanggang sa araw na
kunin siya sa atin, dapat ay isa siyang saksing kasama natin sa kaniyang muling
pagkabuhay." [23] Naglapit sila sa harapan ng dalawang kalalakihan, si Jose na

tinatawag na Barsabas, na pinangalanan ring Justo, at si Matias. [24] Nanalangin sila at
sinabi, “Ikaw, Panginoon, ang nakakaalam ng puso ng lahat ng tao, kaya ipahayag mo
kung sino sa dalawang ito ang iyong pinili [25] upang pumalit sa gawaing ito at sa pagka-
apostol mula nang si Judas ay lumabag upang magtungo sa kaniyang sariling lugar.''
[26] Sila ay nagpalabunutan para sa kanila; at napunta kay Matias ang palabunutan at
siya ang ibinilang na kasama ng labing-isang apostol.

2

[1] Nang sumapit ang araw ng Pentecostes, lahat sila ay sama-sama sa iisang lugar.
[2] Bigla na lamang may tunog mula sa langit na tila humahagibis na hangin, at napuno
nito ang buong bahay kung saan sila nakaupo. [3] Doon ay nagpakita sa kanila ang
tulad ng dilang apoy na napamahagi at dumapo sa bawat isa sa kanila. [4] Napuspos
silang lahat ng Banal na Espiritu at nagsimula silang magsalita sa iba't ibang wika
ayon sa ipinagkaloob ng Espiritu sa kanila na sabihin. [5] Ngayon may mga Judiong
naninirahan sa Jerusalem, mga maka-diyos na tao, galing sa bawat bansa sa ilalim
ng langit. [6] Nang marinig ang tunog na ito, nagpuntahan ang maraming tao at nalito
sapagkat narinig nang lahat na nagsasalita sila sa kanilang sariling wika. [7] Nagtaka
sila at labis na namangha; sinabi nila, “Totoo ba, hindi ba at ang lahat ng mga
nagsasalitang ito ay mga taga-Galilea? [8] Bakit kaya naririnig natin sila, bawat isa
sa ating sariling wika na ating kinalakihan? [9] Mga taga- Partia, taga-Media at mga
taga- Elam, at sa mga naninirahan sa Mesopotamia, sa Judea at Capadocia, sa Ponto
at sa Asya, [10] sa Frigia at Panfilia, sa Egipto at sa bahagi ng Libya na malapit sa Cirene
at mga panauhin mula sa Roma, [11] Mga Judio at mga taong nagbago ng paniniwala,
at mga taga-Creta at mga taga- Arabia, naririnig namin sila na nagsasabi ayon sa
ating mga wika tungkol sa mga kamangha- manghang gawa ng Diyos.” [12] Nagtaka
silang lahat at naguluhan; at sinabi nila sa isa't- isa, “Ano ang ibig sabihin nito?”
[13] Ngunit nangutya ang iba at sinabi, “Lasing na lasing sila ng bagong alak.” [14] Ngunit
tumayo si Pedro kasama ang labing isa, tinaasan niya ang kaniyang boses, at sinabi
sa kanila, “Mga tao ng Judea at kayong lahat na naninirahan sa Jerusalem, dapat
ninyo itong malaman; pakinggan ninyong mabuti ang aking sasabihin. [15] Sapagkat
ang mga taong ito ay hindi lasing gaya ng inyong inaakala, sapagkat pangatlong
oras pa lamang nang araw. [16] Ngunit ito ang sinabi sa pamamamagitan ni propeta
Joel: [17] 'Mangyayari ito sa mga huling araw,' sinabi ng Diyos, 'Ibubuhos ko ang aking
Espiritu sa lahat ng tao. Magpapahayag ang inyong mga anak na lalaki at mga babae,
makakakita ng mga pangitain ang inyong mga kabataang lalaki, at magkakaroon
ng mga panaginip ang inyong mga matatandang lalaki. [18] Gayundin sa aking mga
lingkod at sa aking mga lingkod na babae ibubuhos ko ang aking Espiritu sa araw na
iyon, at sila ay magpapahayag. [19] Magpapakita ako ng mga kamangha-manghang
bagay mula sa langit at mga tanda dito sa lupa, dugo, apoy, at singaw ng usok.
[20] Magiging madilim ang araw at magiging dugo ang buwan, bago dumating ang
dakila at hindi pangkaraniwang araw ng Panginoon. [21] Iyon ay ang pagkakaligtas ng
bawat isa na tatawag sa pangalan ng Panginoon.' [22] Mga taga-Israel, pakinggan ninyo
ang mga salitang ito: Si Jesus ng Nazaret, ang lalaking pinatunayan ng Diyos sa inyo sa
pamamagitan ng mga makapangyarihang gawa at mga kamangha- manghang bagay
at mga palatandaang ginawa ng Diyos sa pamamagitan niya, sa inyong kalagitnaan,
katulad ng inyong nalalaman- [23] dahil sa nakatakdang plano at kaalaman ng Diyos
mula sa simula pa siya ay isinuko ninyo sa mga kamay ng taong lumalabag sa batas,
ipinako siya sa krus at pinatay; [24] binuhay ng Diyos, inalis ang mga sakit at kamatayan
sa kaniya, sapagakat hindi siya maaaring pigilan nito. [25] Sapagkat sinasabi ni David
tungkol sa kaniya, 'Nakita kong lagi ang Panginoon sa aking harapan, sapagkat siya

ay nasa aking kanang kamay upang hindi ako matinag. [26] Samakatuwid, natuwa ang
aking puso at nagalak ang aking dila. Maging ang aking laman ay mamumuhay
nang may pananalig. [27] Sapagkat hindi mo pababayaan ang aking kaluluwa na
mapunta sa hades, o papayagan ang iyong Nag-iisang Banal na makitang mabulok.
[28] Ipinahayag mo sa akin ang mga daan ng buhay; pupunuin mo ako ng kagalakan
sa iyong harapan.' [29] Mga kapatid, kaya kong magsalita sa inyo ng may katiyakan
tungkol sa patriarkang si David: namatay siya at inilibing, at ang kaniyang libingan
ay nasa atin hanggang sa ngayon. [30] Kaya naman, siya ay isang propeta at alam
niya na may sinumpaang panata ang Diyos sa kaniya, na itinalaga niya sa kaniyang
kaapu-apuhan ang maupo sa kaniyang trono. [31] Nahulaan niya na ito at nagsalita
tungkol sa pagkabuhay ni Cristo, Na hindi siya pinabayaan doon sa hades, o ang
kanyang laman ay makitang mabulok.' [32] Ang Jesus na ito ay binuhay ng Diyos kung
saan saksi kaming lahat. [33] Kaya naman pinarangalan siya sa kanang kamay ng
Diyos at tinanggap ang pangako ng Banal na Espiritu mula sa Ama, ibinuhos niya ito,
na inyong nakikita at naririnig. [34] Sapagkat si David ay hindi pumaitaas sa langit,
ngunit sinabi niya, 'Sinabi ng Panginoon sa aking Panginoon, "Umupo ka sa aking
kanang kamay, [35] hanggang sa gawin kong maging tuntungan ng iyong mga paa ang
iyong mga kaaway." [36] Kaya naman siguraduhing ipaalam sa lahat ng tahanan sa
Israel na ginawa siya ng Diyos na parehong Panginoon at Cristo, ang Jesus na ito
na ipinako ninyo sa krus." [37] Nang marinig nila ito, nadurog ang kanilang puso,
at sinabi kay Pedro at sa iba pang mga apostol, "Mga kapatid, ano ba ang dapat
naming gawin?" [38] At sinabi ni Pedro sa kanila, "Magsisi at magpabautismo, ang
bawat isa sa inyo sa pangalan ni Jesu-Cristo para sa kapatawaran ng inyong mga
kasalanan, at inyong tatanggapin ang kaloob ng Banal na Espiritu. [39] Sapagkat sa
inyo ang pangako at sa inyong mga anak at sa lahat ng mga nasa malayo, at sa mga
tao na tatawagin ng ating Panginoong Diyos." [40] Pinatotohanan at hinimok niya sila
sa pamamagitan ng maraming mga salita; sinabi niya," Iligtas ninyo ang inyong mga
sarili mula sa mga masasamang salin-lahing ito. [41] Pagkatapos tinanggap nila ang
kaniyang salita at nabautismuhan, at ng araw na iyon may mga naidagdag na aabot
sa tatlong libong mga kaluluwa. [42] Nagpatuloy sila sa mga katuruan ng mga apostol
at pagsasama-sama, sa pagpipira-piraso ng tinapay at sa pananalangin. [43] Dumating
ang takot sa bawat kaluluwa, at maraming mga kamangha- manghang bagay at mga
tanda ang nagawa ng mga apostol. [44] Ang lahat ng nanampalataya ay nagsama-sama
at ibinahagi ang kanilang mga ari-arian, [45] at ipinagbili nila ang kanilang mga pag-
aari at mga ari-arian at ipinamahagi sa lahat, ayon sa pangangailangan ng bawat-
isa. [46] Nagpatuloy sila sa bawat araw na may iisang layunin sa templo, at nagpira-
piraso sila ng tinapay sa kanilang mga tahanan, at namamahagi ng pagkain na may
kagalakan at kapakumbabaan ng puso. [47] Nagpupuri sila sa Diyos at kinalugdan sila
ng lahat ng mga tao. Dinagdag sa kanila ng Panginoon araw-araw ang mga naliligtas.

3

[1] Ngayon papunta sina Pedro at Juan sa templo sa oras ng pananalangin, alas tres
ng hapon. [2] May isang lalaking pilay mula pa nang isinilang ang dinadala doon araw-
araw at ipinapahiga sa harapan ng templo na tinawag na Pintuang Maganda, upang
mamalimos sa mga taong pumupunta sa templo. [3] Nang makita niya sina Pedro at
Juan na papasok sa templo, humingi siya ng limos. [4] Tinitigan siya ni Pedro, kasama si
Juan na nagsabi, "Tumingin ka sa amin." [5] Tumingin sa kanila ang lalaking pilay, na
umaasang makatatangap ng anuman mula sa kanila. [6] Ngunit sinabi ni Pedro, "Wala
akong pilak at ginto, ngunit ibibigay ko sa iyo kung ano ang mayroon ako. Sa pangalan
ni Jesu-Cristo na taga-Nazaret, lumakad ka." [7] Hinawakan siya ni Pedro sa kanang

kamay, at itinayo: kaagad na lumakas ang kaniyang mga paa at ang mga buto sa
kaniyang bukung-bukong. 8 Paluksong tumayo ang lalaki at nagsimulang maglakad,
pumasok siya na kasama sina Pedro at Juan sa templo, lumalakad, lumulundag, at
nagpupuri sa Diyos. 9 Nakita siya ng lahat ng mga tao na naglalakad at nagpupuri sa
Diyos. 10 Nakilala nila na ito ang lalaking nakaupo at tumatanggap ng limos sa may
Magandang Pintuan ng templo, at labis silang nagtaka at namangha dahil sa nangyari
sa kaniya. 11 Habang nakahawak siya kina Pedro at Juan, tumakbong magkakasama
papunta sa kanila ang lahat ng mga tao sa tinatawag na portiko ni Solomon, na
labis na nagtataka. 12 Nang makita ito ni Pedro, sumagot siya sa mga tao, “Kayong
mga Israelita, bakit kayo nagtataka? Bakit kayo nakatitig sa amin, na parang kami
ang nakapagpalakad sa kaniya sa pamamagitan ng aming sariling kapangyarihan
o pagiging makadiyos? 13 Ang Diyos ni Abraham, Isaac, at ni Jacob. Ang Diyos ng
ating mga ninuno ay niluwalhati ang kaniyang lingkod na si Jesus. Siya na inyong
dinala at itinakwil sa harapan ni Pilato, nang ipinasya niyang palayain siya. 14 Inyong
itinakwil Ang Banal at Ang Matuwid, at sa halip hiniling ninyo na mapalaya ang
isang mamamatay tao para sa inyo. 15 Pinatay ninyo ang Prinsipe ng buhay, na
binuhay ng Diyos mula sa mga patay -at kami ang mga saksi ng mga ito. 16 Ngayon, sa
pamamagitan ng pananampalataya sa kaniyang pangalan, pinalakas ang lalaking ito
na inyong nakita at nakikilala. Ang pananampalataya sa pamamagitan ni Jesus ang
nagbigay sa kaniya ng lubos na kagalingan, sa harapan ninyong lahat. 17 Ngayon,
mga kapatid, alam ko na gumawa kayo ng kamangmangan, kagaya ng ginawa ng
inyong mga pinuno. 18 Ngunit ang mga bagay na siyang ipinahayag ng Diyos sa
pamamagitan ng bibig ng lahat ng mga propeta, na kinakailangang maghirap ang
kaniyang Cristo ay tinupad niya na ngayon. 19 Kaya nga magsisi kayo at magbalik
loob, upang mapawi ang inyong mga kasalanan, nang sa gayon mayroong dumating
na panahon ng pagpapanibagong-lakas sa presensya ng Panginoon; 20 at kaniyang
isusugo si Jesus, ang hinirang na Cristo para sa inyo. 21 Ang Nag-iisa, na kinakailangan
tanggapin sa langit, hanggang sa panahon ng pagbabago ng lahat ng bagay, tungkol
sa mga sinabi ng Diyos noon sa pamamagitan ng bibig ng kaniyang mga banal na
propeta. 22 Sa katunayan sinabi ni Moises, 'Ang Panginoong Diyos ay magbabangon
ng propeta tulad ko mula sa inyong mga kapatid. Makikinig kayo sa lahat ng kaniyang
sasabihin sa inyo. 23 Mangyayari na ang lahat ng tao na hindi makikinig sa propetang
ito ay tiyak na malilipol mula sa mga tao.' 24 Oo, at lahat ng mga propeta na mula kay
Samuel at mga sumunod pagkatapos niya, nagsalita sila at nagpahayag sa mga araw
na ito. 25 Kayo ang mga anak ng mga propeta at ng kasunduan na ginawa ng Diyos
kasama ng inyong mga ninuno, katulad ng sinabi niya kay Abraham, 'Sa iyong binhi
pagpapalain ko ang lahat ng mga sambahayan sa buong mundo.' 26 Pagkatapos itaas
ng Diyos ang kaniyang lingkod, isinugo siyang una sa inyo upang pagpalain kayo sa
pamamagitan ng pagtalikod ng bawat isa mula sa inyong mga kasamaan.”

4

1 Habang nakikipag-usap sina Pedro at Juan sa mga tao, lumapit sa kanila ang mga
pari at ang kapitan ng templo at maging ang mga Saduseo. 2 Nabalisa sila ng labis
dahil nagtuturo sa mga tao sina Pedro at Juan tungkol kay Jesus at ipinapahayag ang
kaniyang muling pagkabuhay mula sa mga patay. 3 Sila ay dinakip nila at inilagay
sa kulungan hanggang sa kinabukasan, sapagkat gabi na noon. 4 Ngunit marami
sa mga tao na nakarinig sa mensahe ang nanampalataya; at ang bilang ng mga
lalaking nanampalataya ay nasa limanglibo. 5 nang sumunod na araw, ang kanilang
mga tagapamuno, mga nakatatanda, at mga eskriba ay nagtipon-tipon sa Jerusalem.
6 Naroon si Anas, ang pinakapunong pari, at si Caifas, at si Juan, at si Alejandro, at

lahat ng mga kamag-anak ng pinakapunong pari. 7 Nang mailagay nila sina Pedro at
Juan sa kanilang kalagitnaan, tinanong nila sila, “Sa anong kapangyarihan, o sa anong
pangalan, nagagawa ninyo ito?” 8 At si Pedro, na napuspos ng Banal na Espiritu ay
nagsabi, “Kayong mga pinuno ng mga tao at mga nakatatanda, 9 kung sinisiyasat kami
sa araw na ito tungkol sa kabutihang ginawa sa isang lalaking may karamdaman- sa
anong paraan napagaling ang lalaking ito? 10 Malaman nawa ninyong lahat, at ng
lahat ng mga taga-Israel, na sa pangalan ni Jesu-Cristo na taga-Nazaret, na inyong
ipinako sa krus, na muling binuhay ng Diyos mula sa mga patay- sa pamamagitan
niya kaya ang lalaking ito ay nakatayo na malusog sa inyong harapan. 11 Si Jesu-Cristo
ang bato na itinakwil ninyo, bilang mga tagapagtayo, ngunit siya pa rin ang ginawang
pangunahing batong panulukan. 12 Walang kaligtasan sa sinumang tao: sapagkat
wala ng iba pang pangalan sa silong ng langit, na ibinigay sa mga tao, kung saan tayo
maliligtas.” 13 Nang makita nila ang katapangan ni Pedro at Juan, at nabatid nila na
sila ay pangkaraniwan lang, mga taong walang pinag-aralan, nagulat sila, at nalaman
nilang sina Pedro at Juan ay nakasama ni Jesus. 14 Dahil nakita nila ang lalaking
gumaling na nakatayong kasama nila, wala silang masabi laban dito. 15 Ngunit
pagkatapos nilang utusan ang mga apostol na iwan ang pagpupulong ng konseho,
nag-usap-usap sila. 16 Sinabi nila, “Ano ang gagawin natin sa mga lalaking ito?”
Dahil ang katotohanan na may kakaibang himalang nagawa sa pamamagitan nila ay
nalaman ng lahat ng mga naninirahan sa Jerusalem at hindi natin ito maipagkakaila.
17 Ngunit upang hindi ito kumalat pa sa mga tao, bigyan natin sila ng babala na
huwag magsasalita kaninuman sa pangalang ito.” 18 Tinawag nila sina Pedro at
Juan na pumasok at inutusan sila na huwag magsasalita o magtuturo kailan man
sa pangalan ni Jesus. 19 Ngunit sumagot sina Pedro at Juan at sinabi sa kanila, “Kung
tama sa paningin ng Diyos na sundin kayo sa halip na siya, kayo na ang humatol.
20 Dahil hindi namin kayang hindi magsalita tungkol sa mga bagay na aming nakita
at narinig.” 21 Pagkatapos muling balaan sina Pedro at Juan, pinayagan na nila
silang umalis. Hindi sila makahanap ng anumang dahilan upang sila ay parusahan,
sapagka't ang lahat ng mga tao ay nagpupuri sa Diyos dahil sa nangyari. 22 Ang
lalaking nakaranas ng himalang ito ng kagalingan ay higit na apatnapung taong
gulang. 23 Pagkatapos nilang mapalaya, pumunta sina Pedro at Juan sa kanilang
mga kasamahan at ibinalita ang lahat ng sinabi sa kanila ng mga punong pari at mga
nakatatanda. 24 Nang marinig nila ito, sama-sama nilang nilakasan ang kanilang mga
boses sa Diyos at sinabi, “Panginoon, ikaw na siyang may gawa ng langit at lupa, at
ng dagat, at ng lahat ng naroon, 25 ikaw na sa pamamagitan ng Banal na Espiritu,
sa pamamagitan ng bibig ng aming amang si David na iyong lingkod, ay nagsabi,
'Bakit nagngangalit ang mga bansang Gentil at ang mga tao ay nag-iisip ng mga
walang kabuluhang bagay? 26 Naghanda ang mga hari sa mundo, at sama-samang
nagtipon ang mga tagapamuno laban sa Panginoon, at laban kay Cristo. 27 Totoong
kapwa sina Herod at Poncio Pilato, kasama ang mga Gentil at ang mga Israelita ay
nagtipon-tipon sa lungsod na ito laban sa inyong banal na lingkod na si Jesus, na
inyong pinili. 28 Nagtipon-tipon sila upang isagawa ang lahat na napagpasyahan ng
inyong kamay at ng inyong kagustuhan na mangyari noon pang una. 29 Ngayon,
Panginoon, tingnan mo ang kanilang mga babala at ipagkaloob mo sa iyong mga
lingkod na maipahayag ang iyong salita na may katapangan. 30 Sa gayon habang
iniuunat mo ang iyong kamay para magpagaling, ang mga palatandaan at himala ay
mangyayari sa pamamagitan ng pangalan ng iyong banal na lingkod na si Jesus.”
31 Nang matapos silang manalangin, ang lugar kung saan sila nagtipon-tipon ay
nayanig, at silang lahat ay napuspos ng Banal na Espiritu, at ipinahayag nila ng may
katapangan ang salita ng Diyos. 32 May iisang puso at kaluluwa ang maraming bilang

ng mga nanampalataya: at wala ni isa man sa kanila ang nagsabi na anuman ang
mayroon siya ay tunay na kaniya; sa halip, para sa kanilang lahat ang lahat ng bagay.
33 Ipinapahayag ng mga apostol ang kanilang patotoo tungkol sa muling pagkabuhay
ng Panginoong Jesus ng may dakilang kapangyarihan, at labis na biyaya ay napa-sa
kanilang lahat. 34 Wala ni isa man sa kanila ang kinukulang sa anumang bagay, dahil
ang lahat ng mga nag mamay-ari ng titulo ng mga lupa o mga bahay ay ibinenta ang
mga ito at dinala ang pera ng mga napagbentahan 35 at inilagay sa paanan ng mga
apostol. At nangyari ang mga pagbaha-bahagi sa bawat mananampalataya, ayon sa
kani-kanilang pangangailangan. 36 Si Jose, na Levita, isang lalaking taga-Cyprus, ay
binigyan ng pangalan ng mga apostol na Barnabas (na ang ibig sabihin ay anak ng
pagpapalakas-loob). 37 Dahil mayroon siyang bukid, ibinenta niya ito at dinala ang
pera at inilagay ito sa paanan ng mga apostol.

5

1 Ngayon, may isang lalaki na ang pangalan ay Ananias, kasama ang kaniyang
asawa na si Safira, ang nagbenta ng bahagi ng kanilang ari-arian, 2 at kaniyang
itinago ang bahagi ng napagbilhang pera (alam din ito ng kaniyang asawang babae),
at idinala ang ibang bahagi nito at inilagay sa paanan ng mga apostol. 3 Ngunit sinabi
ni Pedro, ''Ananias, bakit pinuspos ni Satanas ang iyong puso upang magsinungaling
sa Banal na Espiritu upang itago ang bahagi ng napagbilhan ng iyong lupa? 4 Habang
hindi pa ito nabebenta, hindi ba nanatili itong sa iyo? At matapos itong maipagbili,
hindi ba't nasa iyo parin ang pamamahala? Paano mong naisip ang mga bagay
na ito sa iyong puso? Hindi ka sa tao nagsinungaling, kundi sa Diyos." 5 Habang
pinakikinggan ang mga salitang ito, si Ananias ay nabuwal at nawalan ng hininga.
At matinding takot ang dumating sa lahat ng nakarinig nito. 6 Ang mga binata ay
lumapit sa harap at binalot siya, binuhat siya palabas at inilibing. 7 Makalipas ang
halos tatlong oras, pumasok ang kaniyang asawa, na alam kung ano ang nangyari.
8 Sinabi ni Pedro sa kaniya, "Sabihin mo sa akin kung naibenta ang lupa sa ganoong
halaga." Sinabi niya, "Oo, sa ganoong halaga." 9 Pagkatapos sinabi ni Pedro sa kaniya,
"Paanong nagkasundo kayong dalawa para subukin ang Espiritu ng Panginoon?
Tignan mo, ang mga paa ng mga naglibing sa iyong asawa ay nasa pintuan, at
dadalhin ka nilang palabas." 10 Agad siyang nabuwal sa kaniyang paanan, at nawalan
ng hininga, at ang mga binata ay pumasok at natagpuan siyang patay; binuhat nila
siya palabas at inilibing sa tabi ng kaniyang asawa. 11 Matinding takot ang dumating
sa buong iglesiya, at sa lahat ng mga nakarinig nang bagay na ito. 12 Maraming mga
tanda at mga kababalaghan ang naipamalita sa mga tao sa pamamagitan ng mga
kamay ng mga apostol. Nagkakatipon silang lagi sa portiko ni Solomon. 13 Ngunit
walang sinuman ang may lakas ng loob na sumali sa kanila; gayunpaman, sila ay
patuloy na pinahahalagahan ng mga tao. 14 Marami pang mga mananampalataya ang
naidagdag sa Panginoon, maraming mga lalaki at mga babae, 15 kaya dinadala nila
maging ang mga may sakit sa daanan at ipinapahiga sa mga higaan at sa hiligan,
upang sa pagdating ni Pedro baka sakaling tumama sa ilan sa kanila ang kaniyang
anino. 16 Mayroon ding maraming bilang ng mga tao ang dumating mula sa mga
bayan sa palibot ng Jerusalem, dinadala ang mga may sakit at mga pinapahirapan
ng maruming mga espiritu, at silang lahat ay gumaling. 17 Ngunit tumayo ang
pinakapunong pari, at ang lahat ng kaniyang mga kasama (na sekta ng mga Saduceo)
at sila ay napuno ng inggit 18 at dinakip nila ang mga apostol, at inilagay sila sa
pampublikong bilangguan. 19 Ngunit kinagabihan binuksan ng anghel ng Panginoon
ang mga pintuan ng bilangguan at ginabayan sila palabas, at sinabi, 20 "Pumunta
kayo sa templo tumayo at magsalita sa mga tao lahat ng mga salita ng Buhay na

ito.” [21] Nang marinig nila ito, pumasok sila sa templo ng magbubukang-liwayway at nagturo. Ngunit dumating ang pinaka punongpari, at lahat ng kasama niya, at tinawag ang buong konseho, lahat ng mga matatanda ng Israel, at pinapunta sila sa bilangguan upang kunin ang mga apostol. [22] Ngunit hindi sila nakita sa bilangguan ng mga pumuntang opisyal, at bumalik sila at ibinalita, [23] “Natagpuan namin na maingat na nakasarado ang bilangguan at ang mga bantay ay nakatayo sa pintuan, ngunit nang aming buksan ay wala kaming nakita.” [24] Ngayon nang narining ng kapitan ng templo at ng mga punong pari ang mga salitang ito, sila ay labis na naguluhan ukol sa kanila ayon sa kung ano ang kalalabasan nito. [25] Pagkatapos may isang dumating at sinabi sa kanila, ''Ang mga lalaki na inyong inilagay sa bilangguan ay nakatayo sa templo at nagtuturo sa mga tao.'' [26] Kaya't nagtungo ang kapitan kasama ang mga opisyal, ibinalik sila, ngunit walang karahasan, dahil natakot sila na baka batuhin sila ng mga tao. [27] Nang dalhin nila sila, iniharap sila sa konseho. Nagtanong ang pinaka-punong pari sa kanila, [28] nagsasabing, ''Hindi ba't mahigpit namin kayong pinangbilinan na huwag magturo sa pangalang ito, gayon pa man, pinuno ninyo ang Jerusalem ng inyong katuruan, at ninais ninyong dalhin sa amin ang dugo ng taong ito.” [29] Ngunit sumagot si Pedro at ang mga apostol, “Kinakailangang sundin namin ang Diyos ng higit kaysa sa mga tao. [30] Ang Diyos ng aming mga ama ang bumuhay kay Jesus, na inyong pinatay sa pamamagitan ng pagbitin sa kaniya sa puno. [31] Tinaas siya ng Diyos sa kaniyang kanang kamay upang maging prinsipe at tagapagligtas, upang magbigay ng pagsisisi sa Israel at kapatawaran sa mga kasalanan. [32] Mga saksi kami ng mga bagay na ito, at gayundin ang Banal na Espiritu, na ibinigay ng Diyos sa mga susunod sa kaniya.” [33] Nang marinig ito ng mga kasapi ng konseho, galit na galit sila at ninais na patayin ang mga apostol. [34] Ngunit ang isang Pariseo na nagngangalang Gamaliel na isang tagapagturo ng kautusan at iginagalang ng lahat ng tao, ay tumayo at iniutos na sandaling ilabas ang mga apostol. [35] At sinabi niya sa kanila, ''Mga tao ng Israel pagtuunan ninyong mabuti ng pansin ang panukala na inyong ginagawa sa mga taong ito. [36] Hindi pa nagtatagal ng lumitaw si Teudas na inaangking siya ay kilalang tao, at maraming tao, mga apat na raan ang sumali sa kaniya. Pinatay siya, at lahat ng sumusunod sa kaniya ay nagkalat at walang nangyari. [37] Pagkatapos ng lalaking ito, lumitaw si Judas ng Galilea sa mga araw ng pagpapatala at nakahikayat siya ng ilang tao na susunod sa kaniya. Nasawi rin siya, at kumalat lahat ng sumusunod sa kaniya. [38] Ngayon sinasabi ko sa inyo, ''Lumayo kayo sa mga taong ito at hayaan sila, dahil kung sa tao ang plano o gawaing ito ito ay babagsak. [39] Ngunit kung ito ay sa Diyos hindi ninyo sila maaring pabagsakin; lalabas pang kayo ay lumalaban sa Diyos.'' Kaya nahikayat sila. [40] Pagkatapos pinapasok nila ang mga apostol at sila ay binugbog at inutusang huwag nang magsalita sa pangalan ni Jesus at hinayaan silang umalis. [41] Iniwan nila ang konseho na nagagalak na sila ay napabilang na karapat-dapat na makaranas ng kasiraang-puri para sa kaniyang Pangalan. [42] Pagkatapos noon araw-araw sa templo at sa bawat bahay, sila ay patuloy na nagtuturo at ipinapangaral si Jesus bilang Cristo.

6

[1] Ngayon sa mga araw na ito, nang ang bilang ng mga alagad ay dumarami, nagsimula ang reklamo mula sa mga Helenista laban sa mga Hebreo, sa dahilan na ang kanilang mga babaing balo ay napapabayaan sa araw-araw na pamamahagi ng pagkain. [2] Tinawag ng labing dalawang apostol ang marami sa kanilang mga alagad at sinabi, ''Hindi nararapat para sa amin na pabayaan ang salita ng Diyos upang maglingkod sa mga hapag. [3] Mga kapatid, nararapat na pumili kayo ng pitong mga lalaki na mula sa inyo, mga lalaking may mabubuting pagkatao, puspos ng Espiritu

at karunungan, na maaari naming ilagay sa trabahong ito. 4 Ngunit kami ay palaging
magpapatuloy sa pananalangin at sa ministeryo ng salita." 5 Nalugod ang lahat ng
maraming tao sa kanilang pananalita, kaya pinili nila si Esteban ang lalaking puno
ng pananampalataya at ng banal na Espiritu, at si Felipe, si Procorus, si Nicanor, si
Timon, si Parmenas, at Nicolas, ang nahikayat na magbago ng paniniwala mula sa
Antioquia. 6 Dinala ng mga mananampalataya ang mga kalalakihang ito sa harap
ng mga apostol, ang mga nanalangin at nagpatong ng kamay sa kanila. 7 Kaya't
lumaganap ang salita ng Diyos, at lubhang dumami ang bilang ng mga alagad sa
Jerusalem; at naging masunurin sa pananampalataya ang malaking bilang ng mga
pari. 8 Ngayon si Esteban, na puspos ng biyaya at kapangyarihan, ay gumagawa ng
mga kamanghamanghang bagay at mga palatandaan sa gitna ng mga tao. 9 Ngunit
may ilang mga tao na kabilang sa sinagoga na tinawag na ang sinagoga ng mga
Taong Pinalaya, ng mga Cireneo, at ng mga Alejandrino, at ilang mga taga Cilicia,
at taga Asya. Nakikipagtalo ang mga taong ito kay Esteban. 10 Ngunit hindi nila
kayang sumagot laban sa karunungan at sa Espiritu kung paano nagsalita si Esteban.
11 Pagkatapos palihim nilang hinikayat ang ilang mga lalaki upang sabihin, "Narinig
naming nagsalita si Esteban ng mga salitang paglapastangan laban kay Moises at
laban sa Diyos." 12 Inudyukan nila ang mga tao, ang mga matatanda, at ang mga
eskriba, at hinarap nila si Esteban, sinunggaban siya, at dinala sa konseho. 13 Nagdala
sila ng mga bulaang saksi, na nagsabi, "Hindi tumitigil ang lalaking ito sa pagbigkas
sa mga salitang laban sa banal na dakong ito at sa kautusan. 14 Sapagkat narinig
namin siya na nagsasabing sisirain ni Jesus ng Nazaret ang lugar na ito at papalitan
ang kaugalian na ipinasa sa atin ni Moises." 15 Ang lahat ng nakaupo sa konseho ay
nakatutok ang kanilang mga mata sa kaniya at nakita nilang ang kaniyang mukha ay
katulad ng sa mukha ng anghel.

7

1 Sinabi ng pinaka-punong pari, "Totoo ba ang mga bagay na ito?" 2 Sinabi ni
Esteban, "Mga kapatid at mga ama, makinig kayo sa akin: Ang Diyos ng kaluwalhatian
ay nagpakita sa ating ama na si Abraham noong siya ay nasa Mesopotamia, bago
siya nanirahan sa Haran; 3 sinabi niya sa kaniya, 'Iwan mo ang iyong lupain at ang
iyong mga kamag-anak at pumunta ka sa lupain na ipapakita ko sa iyo.' 4 Pagkatapos
iniwan niya ang lugar ng mga Caldeo at nanirahan sa Haran; mula doon, matapos
mamatay ang kaniyang ama, dinala siya ng Diyos sa lupain na ito, kung saan
kayo naninirahan ngayon. 5 Wala siyang ibinigay na anuman dito bilang pamana
sa kaniya, wala, kahit na sapat man lang na paglagyan ng paa. Ngunit siya ay
nangako—kahit na wala pang Anak si Abraham—na kaniyang ibibigay ang lupain
bilang pag-aari para sa kaniya at sa kaniyang magiging kaapu-apuhan na susunod
sa kaniya. 6 Nakikipag-usap sa kaniya ang Diyos ng katulad nito, na ang kaniyang
kaapu-apuhan ay panandaliang maninirahan sa ibang lupain, at dadalhin sila ng mga
naninirahan doon sa pagkaalipin at pakikitunguhan sila ng masama ng apatnaraang
taon. 7 At hahatulan ko ang bansa kung saan sila ay magiging alipin,' sabi ng Diyos,
'at pagkatapos lalabas sila at sasambahin ako sa lugar na ito.' 8 At ibinigay niya kay
Abraham ang tipan ng pagtututli. Kaya si Abraham ang naging ama ni Isaac at tinuli
siya sa ikawalong araw; Si isaac ang naging ama ni Jacob, at si Jacob ang naging ama
ng labindalawang patriyarka. 9 Nainggit kay Jose ang mga patriyarka kaya ibenenta
nila siya sa Egipto, at Sinamahan siya ng Diyos, 10 at iniligtas siya mula sa lahat
ng kaniyang mga pagdurusa, at pinagpala siya ng Diyos ng karunungan sa harap ni
Faraon, na hari ng Egipto. Pagkatapos ginawa siya ng Faraon na gobernador ng Egipto
at ng kaniyang buong sambahayan. 11 Ngayon ay nagkaroon ng taggutom sa buong

lupain ng Egipto at Canaan, at labis na pagdurusa: at walang natagpuang pagkain
ang ating mga ninuno. 12 Ngunit nang mabalitaan ni Jacob na mayroong butil sa
Egipto, ipinadala niya ang ating mga ninuno sa unang pagkakataon. 13 Sa ikalawang
pagkakataon, ipinakita ni Jose ang kaniyang sarili sa kaniyang mga kapatid; at ang
sambahayan ni Jose ay nakilala ng Faraon. 14 Pinabalik ni Jose ang kaniyang mga
kapatid upang sabihin kay Jacob na kaniyang ama na magtungo sa Egipto, kasama
lahat ng kanilang kamag-anak at pitumpu't limang tao silang lahat. 15 Kaya bumaba
si Jacob sa Egipto; pagkatapos namatay siya, pati na rin ang ating mga ninuno.
16 Sila ay dinala sa Siquem at inihimlay sa libingan na binili ni Abraham sa halaga
ng pilak mula sa mga anak ni Hamor na taga Siquem. 17 Habang papalapit ang
panahong ipinangako ng Diyos kay Abraham, ang mga tao ay lumago at dumami
sa Egipto, 18 hanggang sa may tumayo na ibang hari sa buong Egipto, isang hari na
hindi alam ang tungkol kay Jose. 19 Siya din ang hari na nanlinlang sa ating mga
kababayan at nagmalupit ng labis sa ating mga ninuno, na kinailangan nilang itapon
ang kanilang mga sanggol upang makaligtas. 20 Isinilang si Moises ng panahong
iyon; siya ay napakaganda sa harapan ng Diyos at inalagaan ng tatlong buwan sa
bahay ng kaniyang ama. 21 Nang siya ay itinapon, kinuha siya ng anak na babae
ng Paraon at pinalaki siya na kagaya ng kaniyang sariling anak. 22 Naturunan si
Moises sa lahat ng kaalaman ng mga taga Egipto, at naging makapangyarihan siya sa
kaniyang mga salita at mga gawa. 23 Ngunit nang siya ay nasa apatnapung taon
na, pumasok sa kaniyang puso na bisitahin ang kaniyang mga kapatid, ang mga
anak ni Israel. 24 Nang makakita siya ng Israelita na inaapi, ipinagtanggol siya
ni Moises at pinaghiganti sa pamamagitan ng paghampas sa Egipcio: 25 Inakala
niya na maiintindihan siya ng kaniyang mga kapatid na inililigtas sila ng Diyos sa
pamamagitan ng kaniyang kamay. Ngunit hindi nila naintindihan. 26 Nang sumunod
na araw pumunta siya sa ilang mga Israelita habang sila ay nag-aaway; sinubukan
niyang pagkasunduin sila; sinabi niya, 'Mga Ginoo, kayo ay magkapatid; bakit kayo
nag-aaway?' 27 Ngunit itinulak siya ng lalaking nanakit sa kaniyang kapatid at
sinabi, 'Sino ang naglagay sa iyo upang mamuno at humatol sa amin? 28 Nais mo
ba akong patayin katulad ng pagpatay mo sa Egipcio kahapon?' 29 Tumakas si Moises
matapos na marinig ito, naging dayuhan siya sa lupain ng Madian, kung saan siya
ay naging ama ng dalawang anak na lalaki. 30 Nang makalipas ang apatnapung
taon, nagpakita sa kaniya ang anghel sa ilang ng bundok Sinai, sa ningas ng apoy
na nasa mababang punongkahoy. 31 Nang makita ni Moises ang apoy, namangha
siya sa kaniyang nakita; at habang siya ay papalapit upang tingnan ito, doon ay
dumating ang tinig ng Panginoon, na nagsasabing, 32 'Ako ang Diyos ng iyong mga
ninuno, ang Diyos ni Abraham, ni Isaac, at ni Jacob.' Nanginig si Moises at hindi
naglakas loob na tumingin. 33 Sinabi ng Panginoon sa kaniya, 'Alisin mo ang iyong
sandalyas, sapagkat ang lugar na iyong kinatatayuan ay banal na dako. 34 Nakita kong
tiyak ang pagdurusa ng aking mga tao na nasa Egipto; Aking narinig ang kanilang
pagdaing, at bumaba ako upang sila ay iligtas, at ngayon halika, isusugo kita sa
Egipto.' 35 Itong Moises na kanilang tinanggihan, nang kanilang sinabi, 'Sino ang
naglagay sa iyo na tagapamuno at tagahatol?'—siya ang sinugo sa atin ng Diyos upang
maging tagapamuno at tagapagligtas. Sinugo siya ng Diyos sa pamamagitan ng kamay
ng anghel na nagpakita kay Moises sa mababang puno. 36 Ginabayan sila ni Moises
palabas ng Egipto, pagkatapos gumawa ng mga himala at tanda sa Egipto at sa dagat
na pula at sa ilang sa loob ng apatnapung taon. 37 Ito rin ang Moises na nagsabi sa mga
tao ng Israel, 'Maghihirang ang Diyos ng isang propeta para sa inyo mula sa inyong
mga kapatid, isang propeta na katulad ko.' 38 Ito ang lalaki na nasa kapulungan sa
ilang kasama ang anghel na nangusap sa kaniya sa Bundok Sinai. Ito ang lalaking

nakasama ng ating mga ninuno; ito ang lalaki na siyang tumanggap ng mga buhay
na salita upang ibigay sa atin. 39 Ito ang lalaking tinanggihang sundin ng ating mga
ninuno; siya ay itinulak nila palayo mula sa kanilang sarili, at sa kanilang mga puso
sila ay bumalik sa Egipto. 40 Sa mga panahong iyon sinabi nila kay Aaron, 'Igawa mo
kami ng mga diyos na mangunguna sa amin. Sapagkat itong Moises na nanguna sa
amin palabas ng Egipto ay hindi na namin alam kung ano ang nangyari sa kaniya.'
41 Kaya nang mga araw na iyon sila ay gumawa ng guya at nagdala sila ng mga
handog sa mga diyus-diyosan, at nagalak dahil sa ginawa ng kanilang mga kamay.
42 Ngunit ang Diyos ay tumalikod at isinuko sila upang sumamba sa mga bituin sa
langit, gaya ng nasusulat sa aklat ng mga propeta, 'Nag-alay ba kayo sa akin ng patay
na hayop at ng mga handog sa ilang sa loob ng apatnapung taon, sambahayan ng
Israel? 43 Tinanggap ninyo ang tabernakulo ni Molec at ang bituin ng diyos na si
Rephan, at ang mga imahe na inyong ginawa upang sila ay sambahin. At dadalhin
ko kayo palayo sa Babilonia.' 44 Ang ating mga ninuno ay mayroong tabernakulo ng
patotoo sa ilang, tulad ng iniutos ng Diyos noong siya ay nagsalita kay Moises, na
kailangan niyang gawin ito na kagaya ng anyo na nakita niya. 45 Ito ay ang tolda
ng ating mga ninuno, nang sila ay tumalikod ay dinala sa lupain kasama ni Josue.
Ito ay nangyari nang sila ay pumasok sa mga pag-aari ng mga bansang itinaboy ng
Diyos sa harapan ng ating mga ninuno. Ito ay katulad nito hanggang sa mga araw ni
David, 46 na nakatanggap ng biyaya sa paningin ng Diyos; hiniling niyang makahanap
ng lugar na pananahanan para sa Diyos ni Jacob. 47 Ngunit nagtayo si Solomon ng
bahay ng Diyos, 48 Gayunpaman, ang Kataas-taasan ay hindi naninirahan sa mga
bahay na gawa ng mga kamay; kagaya ito ng sinasabi ng propeta, 49 'Ang langit ang
aking trono at ang lupa ang tungtungan para sa aking mga paa. Anong uri ng bahay
ang maaari ninyong itayo sa akin? Sabi ng Panginoon: o saan ang lugar para sa aking
kapahingahan? 50 Hindi ba't ang aking kamay ang gumawa ng lahat ng mga bagay
na ito?' 51 Kayong mga tao, na mapagmatigas at hindi tuli sa puso at mga tainga, lagi
ninyong nilalabanan ang banal na Espiritu; ginawa ninyo ang kagaya ng ginawa ng
inyong mga ninuno. 52 Sino sa mga propeta ang hindi inusig ng inyong mga ninuno?
Pinatay nila ang mga naunang propeta na nagpahayag sa pagdating ng Matuwid;
at kayo rin ngayon ang mga nagkanulo at mga pumatay sa kaniya, 53 kayong mga
tao na tumanggap ng kautusan na itinatag ng mga anghel, ngunit hindi ninyo ito
iningatan.” 54 Ngayon, nang marinig ng mga kasapi ng konseho ang mga bagay na
ito, nasugatan sila sa kanilang mga puso, at ang kanilang mga ngipin ay nagngalit
kay Esteban. 55 Ngunit siya na puspos ng Banal na Espiritu ay kusang tumingala
sa langit at kaniyang nakita ang kaluwalhatian ng Diyos; at nakita niya si Jesus na
nakatayo sa kanang kamay ng Diyos. 56 Sinabi ni Esteban, “Tingnan ninyo, nakita
ko na binuksan ang kalangitan, at ang Anak ng Tao ay nakatayo sa kanang kamay
ng Diyos.” 57 Ngunit ang mga kasapi ng konseho ay sumigaw ng may malakas na
boses, at tinakpan ang kanilang mga tainga, at sinunggaban siya, 58 itinapon siya nila
sa labas ng lungsod at siya ay binato: at inilatag ng mga saksi ang kanilang balabal
sa paanan ng binatang ang pangalan ay Saulo. 59 Habang binabato nila si Esteban,
patuloy siyang tumatawag sa Panginoon at sinasabing, ''Panginoong Jesus, tanggapin
mo ang aking espiritu.'' 60 Lumuhod siya at tumawag ng may malakas na boses,
''Panginoon, huwag mong ipataw ang kasalanang ito laban sa kanila.” Nang matapos
niyang sabihin ito, siya ay nakatulog.

8

1 Si Saulo ay may kinalaman sa kaniyang pagka matay. Kaya nagsimula sa araw
na iyon ang malaking pag-uusig laban sa iglesia sa Jerusalem; at ang lahat ng mga

mananampalataya ay nagsikalat sa lahat ng rehiyon ng Judea at Samaria, maliban
sa mga apostol. [2] Mga lalaking may takot sa Diyos ang naglibing kay Esteban at
nagkaroon ng matinding pagdadalamhati para sa kaniya. [3] Ngunit pininsala ng
matindi ni Saulo ang iglesia; pumupunta siya sa bawat bahay upang kaladkarin
ang mga lalaki at babae at inilagay sila sa kulungan. [4] Gayon pa man, ang mga
mananampalataya na nagsikalat ay nagpatuloy na mangaral ng salita ng Diyos. [5] Si
Felipe ay pumunta pababa sa lungsod ng Samaria at ipinahayag si Cristo sa kanila.
[6] Nang mapakinggan at makita ng maraming tao ang mga palatandaan na ginawa ni
Felipe, nakinig sila ng mabuti sa kaniyang sinabi. [7] Dahil ang karamihan sa kanila
ay nagtataglay ng maruruming espiritu habang sumisigaw ng malakas; at gumaling
ang maraming lumpo at mga paralitiko. [8] At nagkaroon ng malaking kagalakan sa
lungsod. [9] Ngunit mayroong isang lalaki sa lungsod na ang pangalan ay Simon na
gumagawa na noon pang una ng pangkukulam; ginagamit niya ito upang mamangha
ang mga tao sa Samaria upang angkinin na siya ay mahalagang tao. [10] Binigyang
pansin siya ng lahat ng mga Samaritano, mula sa pinaka mababa hanggang sa pinaka
dakila, at kanilang sinabi. “Ang taong ito ay ang kapangyarihan ng Diyos na tinatawag
na Dakila.” [11] Nakinig sila sa kaniya dahil labis niya silang pinamangha sa mahabang
panahon sa pamamagitan ng kaniyang pangkukulam. [12] Ngunit nang paniwalaan nila
ang ipinangaral ni Felipe tungkol sa ebanghelyo na tungkol sa kaharian ng Diyos,
at ang pangalan ni Jesu-Cristo, sila ay nabautismuhan, kapwa mga lalaki at babae.
[13] At si Simon mismo ay naniwala: pagkatapos niyang mabautismuhan, nagpatuloy
siyang kasama ni Felipe; nang makita niya ang mga tanda at mga makapangyarihang
gawa, siya ay namangha. [14] Ngayon nang marinig ng mga apostol sa Jerusalem
na ang mga taga-Samaria ay tinanggap ang salita ng Diyos, sinugo nila sina Pedro
at Juan. [15] Nang sila ay dumating, nanalangin sila para sa kanila na tanggapin
ang Banal na Espiritu. [16] Sapagkat ng mga panahong iyon hindi pa dumating ang
Banal na Espiritu sa sinuman sa kanila. Nabaustimuhan lamang sila sa pangalan ng
Panginoon. [17] Pagkatapos ipinatong nina Pedro at Juan ang kanilang mga kamay sa
kanila, at tinanggap nila ang Banal na Espiritu. [18] Ngayon nang makita ni Simon na
naipagkaloob ang Banal na Espiritu sa pamamagitan ng pagpatong ng mga kamay
ng mga apostol sa kanila, inalok niya sila ng pera. [19] Sinabi niya,” Ibigay mo rin
sa akin ang kapangyarihang ito upang sinumang patungan ng aking mga kamay
ay tatanggap ng Banal na Espiritu.” [20] Ngunit sinabi ni Pedro sa kaniya, “Masawi
ka sana kasama ng iyong pilak, sapagkat iniisip mong makakamit mo ang kaloob
ng Dios sa pamamagitan ng pera. [21] Wala kang kabahagi o karapatan sa bagay
na ito, dahil ang iyong puso ay hindi tama sa Diyos. [22] Samakatuwid magsisi ka
sa iyong mga kasamaan, at manalangin sa Panginoon, upang ikaw ay patawarin sa
kung ano ang iyong hinahangad. [23] Sapagakat nakikita ko na ikaw ay nasa lason ng
kapaitan at naka gapos sa kasalanan.” [24] Sumagot si Simon at sinabi, “Ipanalangin
mo ako sa Panginoon na hindi mangyari sa akin ang mga bagay na iyong sinabi.”
[25] Nang si Pedro at Juan ay nagpatotoo at nagpahayag ng salita ng Panginoon, sila ay
bumalik sa Jerusalem; habang nasa daan, nangaral sila ng ebanghelyo sa maraming
nayon ng mga Samaritano. [26] Ngayon ang anghel ng Panginoon ay nangusap kay
Felipe at sinabi, “Tumayo ka at pumunta sa bahaging timog sa daang pababa
mula sa Jerusalem papuntang Gaza.”(Ang daang ito ay nasa disyerto). [27] Siya ay
tumayo at umalis. May isang lalaking mula Ethiopia, isang eunoko na may dakilang
kapangyarihan mula kay Candace, na reyna ng mga Etiope. Siya ang namamahala
sa lahat ng kaniyang kayamanan. Siya ay pumunta sa Jerusalem upang sumamba.
[28] Siya ay bumalik at nakaupo sa kaniyang karwahe at nagbabasa ng aklat ni propeta
Isaias. [29] Sinabi ng Espiritu kay Felipe, “Umakyat ka at sabayan mo ang karwahe.”

30 Kaya patakbong lumapit si Felipe, at narinig niyang binabasa ang aklat ni propeta
Isaias, at sinabi, “Naiintindihan mo ba ang iyong binabasa?” 31 Sumagot ang taga-
Ethiopia, “Paano ko maiintindihan, maliban kung may magtuturo sa akin?” Nakiusap
siya kay Felipe na umakyat sa karwahe at umupo sa tabi niya. 32 Ito ang bahagi ng
kasulatan na binabasa ng taga Ethopia, “Siya ay tulad ng tupa na dinala sa bahay
katayan; at tulad ng isang kordero sa harap ng manggugupit na tahimik, hindi niya
binubuksan ang kaniyang bibig: 33 Sa kaniyang kahihiyan kinuha sa kaniya ang
katarungan: sino ang magpapahayag sa kaniyang salinlahi? sapagkat ang kaniyang
buhay ay kinuha mula sa mundong ito.” 34 Kaya nagtanongang eunoko kay Felipe, at
sinabi, “Nakikiusap ako sa iyo sino ang tinutukoy ng propeta? ang kaniyang sarili ba
mismo o ibang tao?” 35 Nagsimulang magsalita si Felipe; Nagsimula siya sa kasulatan
ni Isaias upang ipangaral si Jesus sa kaniya. 36 Habang nagpapatuloy sila sa daan,
napunta sila sa ilang bahagi ng tubig; at sinabi ng eunoko, “Tingnan mo, may tubig
dito, ano pa ang puwedeng makahadlang sa akin upang ma bautismuhan?” 37 Sinabi
ni Felipe,” kung nananampalataya ka ng buong puso, ikaw ay mag pabautismo. Ang
taga Ethopia ay sumagot,” Naniniwala ako na si Jesu-Cristo ay Anak ng Diyos.” 38 Kaya
inutusan ng taga Ethopia na tumigil ang karwahe. Bumaba sila sa tubig, si Felipe at
ang eunoko at binautismuhan siya ni Felipe. 39 Nang umahon sila sa tubig, kinuha ng
Espiritu ng Panginoon si Felipe at hindi na siya nakita ng eunuko; at siya ay umalis ng
may kagalakan. 40 Ngunit si Felipe ay lumitaw sa Azoto. Siya ay dumaan sa rehiyong
iyon at ipangaral ang ebanghelyo sa lahat ng lungsod, hanggang sa makarating siya
sa Ceasaria.

9

1 Subalit si Saulo na patuloy pa rin na nagsasalita ng mga banta at pagpatay laban
sa mga alagad ng Panginoon ay nagtungo sa mga pinakapunong pari 2 at humingi
sa kaniya ng mga sulat para sa mga sinagoga sa Damasco, upang kung may makita
siyang sinumang kabilang sa Daan, maging lalaki o babae, ay maari niyang dalhin
na nakagapos sa Jerusalem. 3 Habang siya ay naglalakbay, nangyari nga na nang
malapit na siya sa Damasco, biglang may nagningning na liwanag mula sa langit
sa buong paligid; 4 at siya ay natumba sa lupa at narinig niya ang isang tinig na
nagsasabi sa kanyang, “Saulo, Saulo, bakit mo ako inuusig?” 5 Sumagot si Saulo,
“Sino kayo Panginoon? “Sumagot ang Panginoon, “Ako si Jesus na iyong inuusig;
6 ngunit bumangon ka, pumasok ka sa lungsod, at sasabihin saiyo kung ano ang
dapat mong gawin.” 7 Ang mga lalaking kasama ni Saulo sa paglalakbay ay hindi
nakapagsalita, naririnig ang tinig, ngunit walang nakikita. 8 Tumayo si Saulo sa lupa,
at nang imulat niya ang kaniyang mga mata, wala na siyang nakita kaya inakay
siya at dinala sa Damasco. 9 Hindi siya nakakita sa loob ng tatlongaraw at hindi
kumain ni uminom. 10 Ngayon may isang alagad sa Damasco na ang pangalan
ay Ananias; at ang Panginoon ay nangusap sa kaniya sa pamaamgitan ng isang
pangitain, “Ananias” At sinabi niya, “Tingnan mo, narito ako, Panginoon.” 11 Sinabi
ng Panginoon sa kaniya,”Tumayo ka, at pumunta ka sa kalye na kung tawagin ay
Matuwid, at tanungin mo sa tahanan ni Judas ang lalaking galing sa Tarsus na ang
pangalan ay Saulo; sapagkat siya ay nananalangin; 12 at nakita niya sa pangitain ang
lalaking nagngangalang Ananias na dumarating at nagpapatong ng kamay nito sa
kaniya, upang siya ay makakita.” 13 Ngunit sumagot si Ananias,”Panginoon, narinig
ko sa marami ang tungkol sa taong ito, kung paano niya ginawan ng masama ang
mga banal mong mga tao sa Jerusalem. 14 Siya ay may kapangyarihan mula sa
mga pinakapunong pari upang dakpin ang lahat na tumatawag sa inyong pangalan.”
15 Ngunit sinabi ng Panginoon sa kaniya,” Pumunta, ka sapagkat siya ay sisidlang

hirang sa akin, upang dalhin ang aking pangalan sa mga Hentil at sa mga hari
at sa lahat ng anak ng Israel; 16 sapagkat ipapakita ko sa kaniya kung gaano siya
dapat magtiis para sa aking pangalan." 17 Kaya umalis si Ananias, at pumasok
sa tahanan. Ipinatong nito ang kaniyang kamay sa kaniya at sinabi, "Kapatid na
Saulo, ang Panginoon Jesus, na siyang nagpakita sa iyo sa daan nang papunta ka
rito, ay sinugo ako upang ikaw ay makakita at mapuspos ng Banal na Espiritu."
18 Kaagad may isang bagay na parang kaliskis ang nahulog mula sa mga mata ni
Saulo, at bumalik ang kaniyang paningin; Tumayo siya at nabautismuhan; 19 at siya
ay kumain at lumakas. Nanatili siya kasama ng mga alagad sa Damasco ng ilang
mga araw. 20 Kaagad ay ipinahayag niya si Jesus sa mga sinagoga, sinasasabing siya
ang Anak ng Diyos. 21 lahat ng nakarinig sa kaniya ay namangha at sinabi. "Hindi
ba ito ang taong lumipol sa mga taga-Jerusalem na tumatawag sa pangalang ito? At
siya ay naparito upang dalhin sila na nakagapos sa mga punong pari." 22 Ngunit si
Saulo ay lalong napalakas upang mangaral at nalito ang mga Judio na naninirahan sa
Damasco sa pagpapatunay na si Jesus ay ang Cristo. 23 Pagkalipas ng maraming araw,
sama-samang nagplano ang mga Judio upang siya ay patayin. 24 Ngunit nalaman ni
Saulo ang kanilang plano. Nagbantay sila sa pintuang bayan araw at gabi upang
siya ay patayin. 25 Subalit nang gabi ay kinuha siya ng kaniyang mga alagad at
binaba siya sa pader sa pamamagitan ng isang basket. 26 Nang dumating siya sa
Jerusalem, nagtangkang sumama si Saulo sa mga alagad, subalit natakot silang lahat
sa kaniya, hindi sila naniniwalang siya ay isang alagad. 27 Ngunit isinama siya ni
Bernabe at ipinakilala sa mga alagad. At sinabi niya sa kanila kung paanoni Saulo
nakita ang Panginoon sa daan at ang Panginoon ay nangusap sa kaniya, at kung paano
buong tapang na nangaral sa Damasco si Saulo sa pangalan ni Jesus. 28 Nakipagkita
siya sa kanila habang sila ay pumapasok at lumalabas ng Jerusalem. Nagsalita
siya ng may katapangan sa pangalan ng Panginoong Jesus 29 at nakipagtalo sa mga
Helenista; ngunit sinubukan parin nila siyang patayin. 30 Nang malaman ito ng mga
kapatiran, siya ay dinala nila pababa sa Cesarea at ipinadala siya patungo sa Tarso.
31 Kaya ang iglesia sa buong Judea, Galilea, at Samaria ay nagkaroon ng kapayapaan
at ito ay lumago at lumalakad ng may takot sa Panginoon sa tulong ng Banal na
Espiritu, ang iglesia ay lumago sa bilang. 32 Ngayon nangyari nga na habang si Pedro
ay pumupunta sa buong rehiyon, pumunta din siya sa mga mananampalataya na
naninirahan sa bayan ng Lydda. 33 Doon ay nakita niya ang isang lalaki na ang
pangalan ay Eneas, na nakaratay sa kaniyang higaan ng halos walong taon, sapagkat
siya ay paralitiko 34 Sinabi ni Pedro sa kaniya, "Eneas, si Jesu-Cristo ang nagpagaling
saiyo. Tumayo ka at ayusin mo ang iyong higaan." At agad siyang tumayo. 35 Kaya
lahat ng nakakita sa Lida at Saron ay nakita ang lalaki at nagbalik loob sila sa
Panginoon. 36 Ngayon mayroon alagad sa Joppa na ang pangalan ay Tabitha, na kung
isasalin ay "Dorcas." Ang babaeng ito ay puno ng mga mabubuti at maawaing gawa,
na ginagawa niya para sa mahihirap. 37 At nangyari nga sa mga araw na iyon na siya
ay nagkasakit at namatay; nang siya ay kanilang hugasan, pinahiga siya sa kuwarto sa
itaas. 38 Dahil malapit ang Lida sa Joppa, at narinig ng mga alagad na naroon si Pedro,
nagsugo sila ng dalawang lalaki at pumunta sa kaniya, nagmamakaawa na sinabi sa
kaniyang, "Sumama ka sa amin agad". 39 Tumayo si Pedro at sumama sa kanila.
Nang dumating siya, dinala nila siya sa kuwarto sa itaas, at ang lahat ng mga balo
ay nakatayo sa paligid niya na nananangis, ipinapakita sa kaniya ang mga balabal at
mga damit na ginawa ni Dorcas habang kasama pa nila siya. 40 Pinalabas silang lahat
ni Pedro sa silid, lumuhod siya at nanalangin; at humarap siya sa katawan at sinabi
niya. "Tabitha, bumangon ka." Minulat niya ang kaniyang mga mata, at nang makita
niya si Pedro siya ay umupo. 41 Pagkatapos iniabot ni Pedro ang kaniyang kamay at

ibinangon siya; at nang tawagin niya ang mga mananampalataya at mga balo ay
iniharap niya siya sa kanila na buhay. 42 Nalaman ang pangyayaring ito sa buong
Joppa, at maraming mga tao ang nanampalataya sa Panginoon. 43 Nangyari nga na
nanatili si Pedro ng maraming araw sa Joppa kasama ang lalaki na ang pangalan ay
Simon, na tagapagbilad ng balat ng hayop

10

1 Ngayon may isang tao sa lungsod ng Cesarea, na nagngangalang Cornelio, isang
senturiong tinawag na hukbong Italyano. 2 Siya ay isang maka-diyos, na sumasamba
sa Diyos kasama ang lahat ng kaniyang sambahayan; siya ay nagbigay ng malaking
halaga ng salapi sa mga Judio at palaging nananalangin sa Diyos. 3 Bandang alas
tres ng hapon, malinaw niyang nakita sa pangitain ang isang anghel ng Diyos
na papalapit sa kaniya. Ang sabi ng anghel sa kaniya, “Cornelio!” 4 Tumitig si
Cornelio sa anghel at takot na takot na sinabi, “Ano po iyon, ginoo?” Sinabi ng
anghel sa kaniya, “Ang iyong mga panalangin at mga kaloob sa mga mahihirap ay
pumaitaas bilang alaala na alay sa harapan ng Diyos. 5 Ngayon magpadala ka ng
mga lalaki sa lungsod ng Joppa upang sunduin ang lalaking nagngangalang Simon,
na pinangalanan ding Pedro. 6 Siya ay naninirahan sa bahay ng mambibilad ng balat
ng hayop na si Simon, na ang bahay ay nasa tabing dagat.” 7 Nang makaalis ang
anghel na kumausap sa kaniya, tinawag ni Cornelio ang dalawa sa kaniyang mga
tagapaglingkod sa bahay, at isang sundalo na sumasamba sa Diyos na kabilang sa
mga sundalong naglilingkod rin sa kaniya. 8 Sinabi ni Cornelio sa kanila ang lahat
nang nangyari at sila ay pinapunta sa Joppa. 9 Bandang tanghali kinabukasan, sa
kanilang paglalakbay papalapit sa lungsod, si Pedro ay pumunta sa bubungan upang
manalangin. 10 Nagutom siya at gusto niya ng kumain, ngunit habang nagluluto
ang mga tao ng pagkain, nabigyan siya ng isang pangitain, 11 at nakita niyang
bumukas ang langit at may isang sisidlan na bumababa mula sa langit, katulad ng
isang malaking kumot na ipinababa sa lupa sa pamamagitan ng apat na mga sulok
nito. 12 Naroon ang lahat na uri ng hayop na may apat na paa, at mga bagay na
gumagapang sa lupa, at mga ibon sa himpapawid. 13 At may tinig na kumausap sa
kaniya: “Bumangon ka Pedro, magkatay ka at kumain.” 14 Ngunit sinabi ni Pedro,
“Hindi maaari Panginoon, dahil ni minsan hindi ako kumain ng anumang marumi
at hindi malinis.” 15 Ngunit muli niyang narinig ang tinig sa ikalawang pagkakataon:
“Huwag mong ituring na marumi ano man ang nilinis na ng Diyos.” 16 Nangyari
ito nang tatlong beses; at agad na ibinalik sa langit ang sisidlan. 17 Ngayon habang
naguguluhan pa si Pedro tungkol sa kahulugan ng pangitaing kaniyang nakita, narito,
ang mga lalaki na ipinadala ni Cornelio na nakatayo sa harapan ng tarangkahan,
pagkatapos nilang tanungin ang daan patungo sa tahanan. 18 At sila ay tumawag
at nagtanong kung naninirahan doon si Simon na tinatawag ding Pedro. 19 Habang
iniisip pa rin ni Pedro ang tungkol sa pangitain, sinabi ng Espiritu sa kaniya, “Tingnan
mo, may tatlong lalaking naghahanap sa iyo. 20 Bumangon ka at bumaba at sumama
sa kanila. Huwag kang matakot na sumama sa kanila, dahil ipinadala ko sila.”
21 Kaya bumaba si Pedro at sinabi sa mga lalaki, “Ako ang hinahanap ninyo. Bakit
kayo naparito?” 22 Sinabi nila, “Ang senturion na nagngangalang Cornelio, isang
matuwid na tao at sumasamba sa Diyos, at mabuti ang sinasabi tungkol sa kaniya
ng lahat ng mga Judio sa bansa, ay sinabihan ng isang banal na anghel ng Diyos
na papuntahan ka para isama ka sa kaniyang bahay, upang siya ay makinig ng
mensahe mula sa iyo.” 23 Kaya inanyayahan sila ni Pedro na pumasok at manatili na
kasama niya. Kinabukasan bumangon siya at sumama sa kanila, at sinamahan siya
ng ilang mga kapatid na taga-Joppa. 24 Noong sumunod na araw, dumating sila sa

Cesarea. Hinihintay sila ni Cornelio; tinipon niya ang kaniyang mga kamag-anak at
kaniyang mga malalapit na kaibigan. 25 Nangyari nga na nang papasok na si Pedro,
sinalubong siya ni Cornelio at lumuhod sa kaniyang paanan para parangalan siya.
26 Ngunit pinatayo siya ni Pedro at sinabi na, "Tumayo ka; ako rin ay isang tao lamang.
27 Habang nakikipag-usap si Pedro sa kaniya, pumasok siya at natagpuan niya ang
napakaraming tao na nagtipon-tipon doon. 28 Sinabi niya sa kanila, "Batid ninyo
mismo na hindi naaayon sa batas para sa isang Judio na makihalubilo o bumisita
sa kaninuman galing sa ibang bansa. Ngunit ipinakita sa akin ng Diyos na hindi ko
dapat tawagin ang sinuman na marumi o hindi malinis. 29 Kaya pumunta ako na
hindi na nakipagtalo nang ako ay papuntahin dito. Kaya tinatanong ko kayo kung
bakit ninyo ako pinapunta." 30 Sinabi ni Cornelio, " May apat na araw na ngayon
ang nakakalipas sa ganito ring oras, bandang alas-tres nananalangin ako sa aking
bahay; at nakita ko ang isang lalaking nakatayo sa aking harapan na may maliwanag
na kasuotan. 31 At sinabi niya, "Cornelio, dininig ng Diyos ang iyong panalangin at
ang ibinibigay mo sa mga mahihirap ay nagpaalala sa Diyos tungkol sa iyo. 32 Kaya
magpadala ka ng tao sa Jopa, at ipatawag ang taong nagngangalang Simon, na
tinatawag ding Pedro. Nakikitira siya sa bahay ng isang taong mambibilad ng balat
ng hayop na nangngangalang Simon, sa tabing-dagat. (Pagdating niya, kakausapin
ka niya.) 33 kaya agad kitang ipinatawag, mabuti at dumating ka. At ngayon nandito
kaming lahat sa harapan ng Diyos upang makinig sa lahat ng mga itinuro sa iyo ng
Diyos na sasabihin mo." 34 At binuksan ni Pedro ang kaniyang bibig at sinabi, "Sa
katotohanan, naunawaan ko ng lubusan na walang tinatangi ang Diyos. 35 Sa halip,
sa bawat bansa ang sinumang sumasamba at gumagawa ng mga matuwid na gawain
ay katanggap-tanggap sa kaniya. 36 Alam ninyo ang mensahe na ipinadala niya sa
mga taga-Israel, nang ipahayag niya ang magandang balita tungkol sa kapayapaan
sa pamamagitan ni Jesu-Cristo, na Panginoon ng lahat— 37 Alam ninyo mismo ang
mga kaganapan na nangyari, na naganap sa buong Judea, na nagsimula sa Galilea,
pagkatapos nang pagbautismo na ipinahayag ni Juan; 38 ang mga kaganapan na ukol
kay Jesus ng Nazaret, kung paano siya pinuspus ng Diyos ng Banal na Espiritu at ng
kapangyarihan. Naglibot siya na gumagawa ng kabutihan at nagpapagaling ng mga
pinahihirapan ng diyablo, sapagkat kasama niya ang Diyos. 39 Saksi kami sa lahat ng
bagay na kaniyang ginawa sa bansa ng mga Judio at sa Jerusalem —itong si Jesus na
kanilang pinatay, na binitay sa isang kahoy. 40 Itong taong ito ay muling binuhay ng
Diyos sa ikatlong araw at ibinigay siya upang makilala, 41 hindi sa lahat ng mga tao,
kundi sa mga saksi na noon pa man ay pinili na ng Diyos- kami mismo, na kumain
at uminom kasama niya pagkatapos niyang muling mabuhay mula sa mga patay.
42 Inutusan niya kami upang mangaral sa mga tao at magpatotoo na siya ang pinili
ng Diyos na maging Hukom ng mga buhay at mga patay. 43 Ito ay para sa kaniya
kaya nagpapatotoo ang mgapropeta, upang ang lahat ng sumasampalataya sa kaniya
ay makatanggap ng kapatawaran ng mga kasalanan sa pamamagitan ng kaniyang
pangalan." 44 Habang sinasabi pa lamang ni Pedro ang mga bagay na ito, ang Banal na
Espiritu ay bumaba sa lahat ng mga nakikinig sa kaniyang mensahe. 45 Ang mga taong
napabilang sa mga mananampalatayang tuli—lahat ng mga sumama kay Pedro— ay
namangha, dahil ang kaloob ng Banal na Espiritu ay naibuhos din sa mga Gentil.
46 Dahil narinig nila ang mga Gentil na nagsasalita ng iba't-ibang wika at nagpupuri
sa Diyos. Pagkatapos sinabi ni Pedro, 47 "Mayroon bang hahadlang sa mga taong ito
upang hindi mabautismuhan sa tubig, ang mga taong ito na nakatanggap ng Banal na
Espiritu na katulad natin?" 48 At sila ay inutusan niya na magpabautismo sa ngalan
ni Jesu-Cristo. At hiniling nila na manatili siya sa kanila ng ilang araw.

11

1 Ngayon narinig ng mga alagad at mga kapatiran na nasa Judea na ang mga Gentil
ay tumanggap din ng salita ng Diyos. 2 Nang makarating si Pedro sa Jerusalem, pinuna
ng mga taong nabibilang sa mga tinuling pangkat; 3 sinabi nila, “Nakihalubilo ka sa
mga hindi tuling lalaki at kumain kasama nila!” 4 Ngunit nagsimulang ipinaliwanag
ni Pedro sa kanila ang bagay na iyon ng detalyado; sinabi niya, 5 Nananalangin
ako sa lungsod ng Joppa, nang ako'y makakita ng isang pangitain ng isang sisidlang
bumababa, katulad ng malaking kumot na ipinababa sa pamamagitan ng apat na
sulok nito. Ito ay bumaba sa akin. 6 Minasdan ko ito at inisip ko ang tungkol
dito. Nakita ko ang mga may apat na paang mga hayop sa lupa, mga mababangis
na hayop, mga hayop na gumagapang, at mga ibon sa himpapawid. 7 Pagkatapos
narinig ko ang tinig na nagsabi sa akin, “Bumangon ka, Pedro; kumatay at kumain.”
8 Sinabi ko, “Hindi maaari, Panginoon: sapagka't kailanman walang hindi banal
o hindi malinis na pumasok sa aking bibig.” 9 Ngunit ang tinig ay sumagot muli
mula sa langit, “Ang ipinahayag ng Diyos na malinis, huwag mong ituring na hindi
malinis.” 10 Nangyari ito ng tatlong beses, at pagkatapos noon ang lahat ay naibalik
muli sa langit. 11 At narito, agad na may tatlong lalaki na nakatayo sa harap ng
bahay kung saan kami naroon; sila ay ipinadala sa akin mula Cesarea. 12 Iniutos
ng Espiritu sa akin na sumama sa kanila, at dapat hindi ako tatangi sa kanila.
Itong anim na mga kapatid ay sumama sa akin, at pumasok kami sa bahay ng
lalaki. 13 Sinabi niya sa amin kung paano niya nakita ang anghel na nakatayo sa
kaniyang bahay at nagsasabing, “Magpadala ka ng mga lalaki sa Joppa at sunduin
si Simon na ang isa pang pangalan ay Pedro. 14 Siya ay magsasalita sa iyo ng
isang mensahe na sa pamamagitan nito maliligtas ka— ikaw at lahat ng iyong
sambahayan.” 15 Nang magsimula akong magsalita sa kanila, dumating ang Banal
na Espiritu sa kanila, gayang nangyari sa atin noong una. 16 Naalala ko ang mga
salita ng Panginoon, kung paano niya sinabing, “Tunay nga na nagbautismo si Juan
ng tubig, ngunit kayo ay babautismuhan sa Banal na Espiritu.” 17 At kung ibinigay
ng Diyos sa kanila ang parehong kaloob na gaya ng ibinigay niya sa atin nang
sumampalataya tayo sa Panginoong Jesu-Cristo, sino ba ako upang salungatin ang
Diyos?” 18 Nang marinig nila ang mga bagay na ito, wala silang naisagot sa kaniya,
ngunit nagpuri sila sa Diyos at sinabing, “ Kung ganoon ibinigay din ng Diyos sa mga
Gentil ang pagsisisi sa buhay.” 19 Kaya kumalat ang mga mananampalataya mula
Jerusalem dahil sa paghihirap na nagumpisa noong kamatayan ni Esteban—ang mga
mananampalatayang ito ay umabot sa mga malalayong lugar ng Fenicia, Sayprus
at Antioquia. Sinabi nila ang mensahe tungkol kay Jesus sa mga Judio lamang, at
wala nang iba pa. 20 Ngunit ang ilan sa kanila, na mga lalaking taga- Sayprus at
taga-Cirene, ay pumunta sa Antioquia at nagsalita sa mga Griego rin at ipinangaral
ang Panginoong Jesus. 21 At ang kamay ng Panginoon ay kasama nila; malaking
bilang ang nanampalataya at bumalik sa Panginoon. 22 Ang balita tungkol sa kanila
ay nakarating sa tainga ng iglesia sa Jerusalem: at kanilang ipinadala si Bernabe
hanggang sa Antioquia. 23 Nang dumating siya at nakita ang kaloob ng Diyos, siya'y
natuwa; at pinalakas niya ang loob ng lahat na manatili sa Panginoon ng kanilang
buong puso. 24 Sapagkat siya'y mabuting tao at puspos ng Banal na Espiritu at ng
pananampalataya, at maraming tao ang naidagdag sa Panginoon. 25 Pagkatapos nito,
pumunta ng Tarso si Bernabe upang hanapin si Saulo. 26 Nang makita niya siya,
isinama niya siya sa Antioquia. At nangyari, na sa loob ng isang taon, nakitipon
sila sa iglesia at tinuruan ang maraming tao. At ang mga alagad ay unang tinawag
na Kristiyano sa Antioquia. 27 Ngayon sa mga araw na ito ilang mga propeta ang
bumaba mula Jerusalem papuntang Antioquia. 28 Isa sa kanila na nagngangalang

Agabo, ay tumayo, at ipinahiwatig sa pamamagitan ng Espiritu, na magkakaroon
ng matinding taggutom sa buong mundo. Nangyari nga ito sa panahon ni Claudio.
29 Kaya, napagpasyahan ng mga alagad na magpadala ng tulong sa mga kapatid sa
Judea ayon sa kakayahan ng bawat isa. 30 Ginawa nila ito; nagpadala sila ng pera sa
mga nakatatanda sa pamamagitan nila Bernabe at Saulo.

12

1 Nang panahong ding iyon, pinagbuhatan ng kamay ni haring Herodes ang ilan sa
kapulungan, upang abusuhin sila. 2 Pinatay niya si Santiago na kapatid ni Juan sa
pamamagitan ng espada. 3 Nang makita niya na nalugod ang mga Judio, ipinadakip
din niya si Pedro. Ito ay sa panahon ng mga tinapay na walang lebadura. 4 Pagkatapos
siyang dakipin, ipinabilanggo siya at nagtalaga ng apat na pangkat ng mga sundalo
upang siya ay bantayan; binabalak niyang iharap si Pedro sa mga tao pagkatapos ng
Paskwa. 5 Kaya nanatili si Pedro sa kulungan, ngunit ang kapulungan ay masigasig na
nanalangin sa Diyos para sa kaniya. 6 Nang araw bago siya ilabas ni Herodes, nang
gabing iyon, natutulog si Pedro sa pagitan ng dalawang kawal, gapos ng dalawang
mga tanikala at nagbabantay ang mga bantay sa harap ng pintuan ng bilangguan.
7 At biglang lumitaw ang isang anghel ng Diyos sa kaniyang tabi at isang ilaw
ang lumiwanag sa bilangguan. Tinapik niya si Pedro sa tagiliran at ginising at
sinabi, “Bumangon kang madali.” Pagkatapos nahulog ang kaniyang mga kadena sa
kaniyang mga kamay. 8 Sinabi sa kaniya ng anghel, “Magdamit ka at isuot ang iyong
sandalyas.”Ginawa nga ito ni Pedro. Sinabi ng anghel sa kaniya, “Isuot mo ang iyong
panlabas na kasuotan at sumunod ka sa akin.” 9 Kaya sumunod nga si Pedro sa anghel
at lumabas. Hindi niya alam na ang nangyari sa pamamagitan ng anghel ay totoo.
Ang akala niya nakakakita siya ng isang pangitain. 10 Pagkatapos nilang makalampas
sa una at sa pangalawang bantay, nakarating sila sa pintuang bakal na patungo
sa lungsod, kusa itong bumukas para sa kanila. Lumabas sila at bumaba sa isang
kalye, at kaagad siyang iniwan ng anghel. 11 Nang matauhan si Pedro, sinabi niya,
“Ngayon, aking napatunayan na ipinadala ng Diyos ang kaniyang anghel at iniligtas
ako sa kamay ni Herodes, at mula sa lahat ng inaasahan ng mga mamamayang Judio.”
12 Pagkatapos niyang maunawaan ito, dumating siya sa bahay ni Maria na ina ni Juan
na ang huling pangalan ay Marcos; maraming mananampalataya ang nagkatipon
doon at nananalangin. 13 Nang kumatok siya sa may pintuan ng tarangkahan, isang
aliping babae na nagngangalang Roda ang pumunta upang sumagot. 14 Nang makilala
niya ang tinig ni Pedro, sa kaniyang kagalakan, hindi niya nabuksan ang pintuan; sa
halip, tumakbo siya sa silid at kaniyang ibinalita na nakatayo si Pedro sa may pintuan.
15 Kaya sinabi nila sa kaniya, “Nababaliw ka na.”Ngunit kaniyang ipinilit na ito ay
totoo. Kanilang sinabi, “Ito ang kaniyang anghel.” 16 Ngunit patuloy pa rin si Pedro sa
pagkatok, at nang kanilang buksan ang pintuan, nakita nila siya at sila ay namangha.
17 Sumenyas si Pedro sa kanila sa pamamagitan ng kaniyang kamay na tumahimik,
at sinabi niya sa kanila kung paano siya inilabas ng Diyos sa bilangguan. Sinabi niya,
“Ibalita ninyo ang mga bagay na ito kay Santiago at sa mga kapatid.” Pagkatapos
umalis siya at nagpunta sa ibang lugar. 18 Nang sumapit na ang araw, gulong-gulo ang
mga kawal tungkol sa nangyari kay Pedro. 19 Pagkatapos siyang hanapin ni Herodes
at hindi matagpuan, tinanong niya ang mga bantay at iniutos na patawan sila ng
kamatayan. Pagkatapos siya ay bumaba mula Judea hanggang Cesarea at nanatili
doon. 20 Ngayon galit na galit si Herodes sa mga taga-Tiro at Sidon. Pumunta sila sa
kaniya na magkakasama. Hinikayat nila si Blasto, na kanang kamay ng Hari, upang
tulungan sila. Pagkatapos humiling sila ng kapayapaan, dahil ang kanilang bansa ay
tumatanggap ng pagkain mula sa bansa ng hari. 21 Nang dumating ang takdang araw,

nagbihis si Herodes ng marangyang kasuotan at umupo sa trono; nagsalita siya sa
kanila. 22 Sumigaw ang mga tao, "Ito ang tinig ng isang diyos, hindi ng isang tao!"
23 Kaagad siyang hinampas ng isang anghel ng Panginoon, dahil hindi niya ibinigay
ang kaluwalhatian sa Diyos; kinain siya ng mga uod at namatay. 24 Ngunit lumago at
lumaganap ang salita ng Diyos. 25 Nang matapos nina Bernabe at Saul ang kanilang
misyon sa Jerusalem, bumalik sila mula doon; isinama nila si Juan na ang huling
pangalan ay Marcos.

13

1 At ngayon sa kapulungan ng Antioquia, mayroong mga iilang propeta at mga guro.
Sila ay sina Bernabe, Simeon (na tinatawag na Niger), Lucio na taga-Cirene, Manaen
(kinakapatid na lalaki ni Herodes na Tetrarka) at Saul. 2 Habang sumasamba at nag-
aayuno sila sa Diyos, sinabi ng Banal na Espiritu, "Ihiwalay ninyo para sa akin sina
Bernabe at Saul, upang gawin ang gawain kung saan ko sila tinawag." 3 Pagkatapos
na ang kapulungan ay mag-ayuno, manalangin at magpatong ng kanilang mga kamay
sa mga lalaking ito, sila ay kanilang sinugo. 4 Kaya sumunod sina Bernabe at Saul sa
Banal na Espiritu at bumaba papuntang Seleucia; Mula doon ay naglayag sila papunta
sa isla ng Sayprus. 5 Nang naroon na sila sa lungsod ng Salamina, ipinahayag nila ang
salita ng Diyos sa mga sinagoga ng mga Judio. Kasama din nila si Juan Marcos bilang
kanilang katulong. 6 Nang makaalis sila sa buong isla hanggang Pafos, natagpuan
nila ang isang salamangkero, isang bulaang propeta na Judio na nagngangalang Bar-
Jesus. 7 May kaugnayan ang salamangkerong ito sa gobernador na si Sergio Paulo, na
isang taong matalino. Pinatawag ng taong ito sina Bernabe at Saul, dahil ibig niyang
marinig ang salita ng Diyos. 8 Ngunit kinalaban sila ni Elimas "ang salamangkero"
(ganito isinalin ang kaniyang pangalan); tinangka niyang paikutin ang gobernador
na mapalayo mula sa pananampalataya. 9 Ngunit si Saulo, na tinatawag ding Pablo
ay napuspos ng Banal na Espiritu. Tinitigan siya nito 10 at sinabi, "Ikaw na anak
ng diyablo, punong-puno ka ng lahat ng uri ng pandaraya at kasamaan. Ikaw ay
kaaway ng bawat katuwiran. Hindi ka ba talaga titigil sa pagbabaluktot sa mga tuwid
na daan ng Diyos? 11 Ngayon tingnan mo, ang kamay ng Panginoon ay nasa iyo at
ikaw ay mabubulag. Pansamantala mo munang hindi makikita ang araw." At biglang
nagdilim ang paningin ni Elimas, nagsimula siyang lumibot na humihiling sa mga tao
na siya ay akayin sa pamamagitan ng kanilang mga kamay. 12 Pagkatapos na makita
ng gobernador kung ano ang nangyari, siya ay naniwala, dahil namangha siya sa
katuruan tungkol sa Panginoon. 13 Naglayag ngayon si Pablo at ang kaniyang mga
kaibigan mula Pafos at dumating sa Perga ng Panfilia. Ngunit iniwan sila ni Juan
at bumalik sa Jerusalem. 14 Naglakbay si Pablo at ang kaniyang mga kaibigan mula
Perga at nakarating sa Antioquia ng Pisidia. Doon ay pumunta sila sa loob ng sinagoga
sa Araw ng Pamamahinga at umupo. 15 Nang matapos ang pagbabasa ng kautusan
at ng mga propeta, nagbigay ang mga pinuno ng sinagoga ng mensahe sa kanila na
sinasabi, "Mga kapatid, kung mayroon kayong mensahe ng pampalakas loob sa mga
tao dito, sabihin ninyo ito." 16 Kaya tumayo si Pablo at sumenyas sa pamamagitan
ng kaniyang kamay, sinabi niya, "Mga taga-Israel at kayo na gumagalang sa Diyos,
makinig kayo. 17 Ang Diyos ng mga taong ito sa Israel ang pumili sa ating mga ninuno
at pinarami ang mga tao nang nanatili sila sa Egipto, at sa pamamagitan ng pagtaas
ng kaniyang kamay ay pinangunahan niya sila na makalabas mula dito. 18 Sa halos
apatnapung taon nagtiis siya na kasama nila sa ilang. 19 Pagkatapos niyang wasakin
ang pitong bansa sa lupain ng Canaan, ipinagkaloob niya sa ating mga tao ang
kanilang lupain bilang pamana. 20 Naganap ang lahat ng pangyayaring ito sa loob ng
apat na raan at limampung taon. Matapos ang lahat ng bagay na ito, binigyan sila ng

Diyos ng mga hukom hanggang kay Samuel na propeta. 21 Pagkatapos nito, humingi
ang mga tao ng isang hari, kaya ibinigay ng Diyos sa kanila si Saul na anak ni Cis, isang
lalaki mula sa lipi ni Benjamin sa loob ng apatnapung taon. 22 Nang matapos siyang
alisin ng Diyos sa pagiging hari, hinirang niya si David upang maging kanilang hari.
Sinabi ito ng Diyos tungkol kay David, 'Natagpuan ko si David na anak ni Jesse isang
lalaking malapit sa aking puso, gagawin niya ang lahat ng aking naisin.' 23 Mula sa
kaapu-apuhan ng lalaking ito ay dinala ng Diyos sa Israel ang isang tagapagligtas na si
Jesus, katulad ng kaniyang ipinangakong gagawin. 24 Nagsimula itong mangyari bago
dumating si Jesus, unang ipinahayag ni Juan ang bautismo ng pagsisisi sa lahat ng tao
sa Israel. 25 At nang matatapos na ni Juan ang kaniyang gawain, sinabi niya 'Sino ba
ako sa akala ninyo? Ako ay hindi siya. Ngunit makinig kayo, may isang darating na
kasunod ko, hindi man lang ako karapat-dapat na magtanggal ng kaniyang sandalyas.'
26 Mga kapatid, mga anak na mula sa lipi ni Abraham at ang mga kasama ninyo na
sumasamba sa Diyos, ito ay para sa atin kaya ipinadala ang mensaheng ito tungkol
sa kaligtasan. 27 Para sa kanila na taga-Jerusalem, at sa kanilang mga pinuno, na
hindi totoong nakakakilala sa kaniya, ni hindi talaga nila nauunawaan ang tinig ng
mga propeta habang binabasa tuwing Araw ng Pamamahinga; kaya natupad nila ang
mga mensahe ng mga propeta sa pamamagitan ng paghatol kay Jesus sa kamatayan.
28 Kahit pa wala silang natagpuang dahilan upang patayin siya, hiniling nila kay
Pilato na siya ay patayin. 29 At nang natupad na nilang lahat ang mga bagay na
isinulat tungkol sa kaniya, siya ay kanilang ibinaba mula sa puno at inihiga sa isang
libingan. 30 Ngunit binuhay siya ng Diyos mula sa mga patay. 31 Nakita siya sa loob
ng maraming araw ng mga sumama sa kaniya mula Galilea hanggang Jerusalem. Ang
mga taong ito ang naging mga saksi niya ngayon sa mga tao. 32 Kaya dala namin sa
inyo ang magandang balita tungkol sa mga pangakong ibinigay sa ating mga ninuno.
33 Iningatan ng Diyos ang mga pangakong ito sa atin na kanilang mga anak, na kung
saan binuhay niya si Jesus mula sa mga patay. Ito din ang naisulat sa ikalawang
awit: 'Ikaw ang aking Anak, at ngayon ako ay iyong magiging Ama.' 34 Tungkol din
naman sa katotohanang binuhay siya mula sa mga patay upang hindi mabulok ang
kaniyang katawan, nagsalita siya ng katulad nito: 'Ipagkakaloob ko saiyo ang banal
at maaasahang mga pagpapala ni David.' 35 Ito rin ay kung bakit niya sinabi sa
iba pang awit, 'Hindi mo pahihintulutan na makitang mabulok ang iyong Nag-iisang
Banal.' 36 Nang matapos paglingkuran ni David ang kaniyang sariling salinlahi sa mga
nais ng Diyos, nakatulog siya, kasama nang kaniyang mga ama, at nabulok, 37 ngunit
siya na binuhay ng Diyos ay hindi nabulok. 38 Kaya dapat ninyo itong malaman, mga
kapatid, na sa pamamagitan ng taong ito ay naipahahayag sa inyo ang kapatawaran
ng mga kasalanan. 39 Sa pamamagitan niya ang bawat isang mananampalataya ay
pinawalang-sala mula sa lahat ng bagay na hindi kayang maipawalang-sala sa inyo
sa kautusan ni Moises. 40 Kaya't mag-ingat kayo na hindi mangyari sa inyo ang
sinabi ng mga propeta: 41 'Tingnan ninyo, mga mapang-alipusta, at mamangha kayo
at saka mamamatay sapagkat isasagawa ko ang gawain sa inyong mga araw, isang
gawaing hindi ninyo paniniwalaan kailanman, kahit pa mayroong maghayag nito sa
inyo.''' 42 Habang paalis na sina Pablo at Bernabe, nagmakaawa sa kanila ang mga
tao kung maaari nilang sabihin muli ang katulad na mensahe sa susunod na Araw
ng Pamamahinga. 43 Nang matapos na ang pagpupulong sa sinagoga, marami sa
mga Judio at mga taong nagbago ng paniniwala ang sumunod kina Pablo at Bernabe,
na nagsalita sa kanila at nanghikayat na magpatuloy sa biyaya ng Diyos. 44 Nang
sumunod na Araw ng Pamamahinga, halos ang buong lungsod ay nagsama-samang
nagkatipon upang makinig ng salita ng Panginoon. 45 Nang makita ng mga Judio
ang maraming tao, napuno sila ng pagka-inggit at nagsalita laban sa mga bagay na

ipinahayag ni Pablo at ininsulto siya. 46 Ngunit matapang na nagsalita sina Pablo
at Bernabe at sinabi, “Kinakailangan muna na ang salita ng Diyos ay maibahagi sa
inyo. Ngunit nakikita kong itinutulak ninyo ito palayo sa inyong sarili at itinuturing
ang inyong sarili na hindi karapat-dapat sa buhay na walang hanggan, tingnan ninyo,
pupunta kami sa mga Gentil. 47 Sapagkat iniutos sa amin ng Panginoon, na nagsasabi,
'Inilagay ko kayo bilang ilaw sa mga Gentil upang kayo ay magdala ng kaligtasan sa
mga pinakadulong bahagi ng mundo.”' 48 Nang narinig ito ng mga Gentil, nagalak sila
at pinuri ang salita ng Panginoon. Nanampalataya ang mga naitalaga sa buhay na
walang hanggan. 49 Lumaganap ang salita ng Panginoon sa buong rehiyon. 50 Ngunit
hinikayat ng mga Judio ang mga relihiyoso at mga mahahalagang babae, gayon din
ang mga lalaking namumuno sa lungsod. Nagdulot ito ng matinding pag-uusig laban
kina Pablo at Bernabe at itinaboy sila hanggang sa hangganan ng kanilang lungsod.
51 Ngunit ipinagpag nina Pablo at Bernabe ang alikabok mula sa kanilang mga paa
laban sa kanila. Pumunta sila sa lungsod ng Iconio. 52 At napuno ang mga alagad ng
kagalakan at ng Banal na Espiritu.

14

1 Nangyari din ito sa Iconio, na sina Pablo at Bernabe ay magkasamang pumasok
sa loob ng sinagoga ng mga Judio at nagsalita sa paraan na napakaraming Judio
at Griyego ang nanampalataya. 2 Ngunit nanghikayat ang mga suwail na Judio sa
kalagitnaan ng mga Gentil at hinimok sila na magalit laban sa mga kapatid. 3 Kaya
nanatili sila doon ng mahabang panahon, matapang na nagsasalita sa kapangyarihan
ng Diyos, Habang nagbibigay siya ng patunay tungkol sa mensahe ng kaniyang
biyaya. Ginawa niya ito sa pamamagitan ng mga palatandaan at mga kamangha-
manghang bagay sa pamamagitan ng kamay nina Pablo at Bernabe. 4 Ngunit nahati
ang karamihan sa lunsod: pumanig ang iba sa mga Judio at sa mga apostol naman
ang iba. 5 Nang subukang himukin ng mga Gentil at Judio ang kanilang mga pinuno
na saktan at batuhin sina Pablo at Bernabe, 6 nalaman nila ang mga ito at tumakas
sila patungo sa lungsod ng Licaonia, Listra at Derbe at sa palibot na rehiyon, 7 at doon
nangangaral sila ng ebanghelyo. 8 Sa Listra may isang lalaking nakaupo sa kaniyang
mga paa na walang lakas, isang lumpo mula pa noong nasa sinapupunan ng kaniyang
ina, na hindi kailanman nakapaglakad. 9 Narinig ng taong ito si Pablo na nagsasalita.
Itinuon ni Pablo ang kaniyang mga mata sa kaniya at nakita niya na mayroon siyang
pananampalataya upang gumaling. 10 Kaya sinabi niya sa kaniya ng malakas ang
boses, "Tumayo ka.” tumalon ang lalaki at lumakad. 11 Nang makita ng maraming
tao ang ginawa ni Pablo, sumigaw sila ng malakas, nagsasalita sa wikang Licaonia,
"Ang mga diyos ay bumaba sa atin sa anyo ng tao.” 12 Tinawag nilang “Zeus,” si
Bernabe at “Hermes” naman si Pablo dahil siya ang pangunahing tagapagsalita.
13 Nagdala ng baka at koronang bulaklak sa tarangkahan ang pari ni Zeus, na ang
templo ay nasa labas lamang ng lungsod; siya at ang maraming tao ay gustong mag-
alay ng handog. 14 Ngunit nang narinig ito ng mga apostol na sina, Bernabe at Pablo,
pinunit nila ang kanilang kasuotan at agad na lumabas na sumisigaw sa maraming
tao 15 na sinasabi, "Mga tao, bakit ninyo ginagawa ang mga bagay na ito? mga tao
din kami na may damdamin tulad ninyo. Dinala namin sa inyo ang mabuting balita,
upang tumalikod kayo sa mga bagay na walang halaga para sa Diyos na buhay, na
gumawa sa kalangitan, lupa, at nang dagat at ang lahat ng mga naroon. 16 Sa mga
nakalipas na panahon, pinahintulutan niya ang lahat ng bansa na lumakad sa sarili
nilang kagustuhan. 17 Ngunit gayun pa man hindi niya hinayaan ang kaniyang sarili
na walang saksi, dahil doon gumawa siya ng mabuti at ibinigay sa inyo ang mga
ulan mula sa langit at mabungang mga panahon, pinupuno ang inyong mga puso

ng pagkain at kagalakan." 18 Maging sa mga salitang ito, napigilan nina Pablo at
Bernabe ang pag-aalay sa kanila ng maraming tao. 19 Ngunit ilang mga Judio mula
Antioquia at Iconio ang dumating at hinikayat ang maraming tao. Binato nila si Pablo
at kinaladkad palabas ng lungsod sa pag-aakalang siya ay patay na. 20 Ngunit habang
nakatayo ang mga alagad sa palibot niya, tumayo siya at pumasok sa lungsod. Nang
sumunod na araw pumunta siya sa Derbe kasama si Bernabe. 21 Pagkatapos nilang
ipinangaral ang ebanghelyo sa lungsod na iyon at magkaroon ng maraming alagad,
bumalik sila sa Listra, sa Iconio, at sa Antioquia. 22 Ipinagpatuloy nilang palakasin
ang isipan ng mga alagad at hinikayat sila na magpatuloy sa pananampalataya. Sinabi
nila sa kanila na sa pamamagitan ng maraming pagdurusa bago tayo makakapasok
sa kaharian ng Diyos. 23 Nang makapagtalaga sila ng mga nakatatanda sa bawat
kapulungan ng mga mananampalataya, at makapanalangin na may pag-aayuno,
ipinagkatiwala nila sila sa Panginoon na kanilang pinaniniwalaan. 24 Pagkatapos,
dumaan sila sa Pisidia at dumating sa Panfilia. 25 Nang kanilang maihayag ang
salita sa Perga, umalis sila pababa ng Atalia. 26 Mula doon naglayag sila patungong
Antioquia kung saan ipinagkatiwala nila sa biyaya ng Diyos ang gawaing kanilang
natapos. 27 Nang dumating sila sa Antioquia at sama-samang tinipon ang kapulungan,
ibinalita nila ang lahat ng bagay na ginawa ng Diyos sa kanila at kung paanong
binuksan ng Diyos ang pintuan ng pananampalataya para sa mga Gentil. 28 Nanatili
sila ng mahabang panahon kasama ng mga alagad.

15

1 May ilang mga lalaki na bumaba galing sa Judea at nagturo sa mga kapatid na
nagsasabi "Maliban na kayo ay magpatuli mula sa kaugalian ni Moises, kayo ay hindi
maliligtas." 2 Nang nakipagharap at nakipagtalo sa kanila sina Pablo at Bernabe,
nagpasiya ang mga kapatid na sina Pablo, Bernabe, at ang ilan sa kanila ay kailangang
pumunta sa Jerusalem, sa mga apostol at sa mga nakatatanda patungkol sa mga
pinagtatalunan nila. 3 Kaya sila, na pinadala ng iglesiya ay dumaan ng Fenicia at
Samaria at ipinahayag ang pagbabalik-loob ng mga Gentil. Nagdulot sila ng lubos na
kagalakan sa lahat ng kapatid. 4 Nang dumating sila sa Jerusalem, sinalubong sila
ng iglesia, ng mga apostol at ng nakatatanda, at ipinahayag ang lahat ng mabuting
ginawa ng Diyos sa kanila. 5 Ngunit ilan sa mga kalalakihan na nanampalataya, na
kabilang sa pangkat ng mga Pariseo ay tumayo at nagsabi, "Kinakailangan na sila
ay matuli at utusan sila na sundin ang kautusan ni Moises." 6 Kaya nagtipon ang
mga apostol at nakatatanda upang pag-usapan ang bagay na ito. 7 Pagkatapos ng
mahabang pagtatalo, tumayo si Pedro at sinabi sa kanila "Mga kapatid, alam ninyo
na hindi pa nagtatagal ay pumili ang Diyos sa inyo, na sa pamamagitan ng aking
bibig kailangang marinig ng mga Gentil ang salita ng ebanghelyo, at manampalataya.
8 Ang Diyos na nakakaalam ng puso ay nagpatotoo sa kanila, ibinibigay sa kanila ang
Banal na Espiritu, katulad ng ginawa niya sa atin; 9 at wala siyang tinangi sa atin
at sa kanila, ginawa niyang malinis ang kanilang mga puso sa pamamamagitan ng
pananampalataya. 10 Ngayon bakit ninyo sinusubukan ang Diyos, na dapat kayong
maglagay ng pamatok sa leeg ng mga alagad na kahit ang ating mga ama o maging
tayo man ay hindi kayang makadala? 11 Ngunit naniniwala tayo na tayo ay maliligtas
sa pamamagitan ng biyaya ng Panginoong Jesus, katulad nila." 12 Nanatiling tahimik
ang mga tao habang nakikinig kay Bernabe at Pablo na ibinabalita ang mga tanda at
himala na ginawa ng Diyos sa mga Gentil sa pamamagitan nila. 13 Pagkatapos nilang
tumigil sa pagsasalita, sumagot si Santiago, na sinasabi "Mga kapatid, makinig kayo
sa akin. 14 Sinabi ni Simon kung paano unang tinulungan ng may mapagmahal ng
Diyos ang mga Gentil upang kumuha mula sa kanila ng mga tao para sa kaniyang

pangalan.” [15] Sumasang-ayon dito ang mga salita ng mga propeta, katulad ng
nasusulat, [16] 'Pagkatapos ng mga bagay na ito, ako ay babalik, at itatayo ko muli
ang tolda ni David na bumagsak; aayusin ko at itatayong muli ang mga guho nito,
[17] upang ang mga natitirang mga kalalakihan ay hanapin ang Panginoon, kasama ang
lahat na mga Gentil na tinawag sa aking pangalan.' [18] Ito ang sinasabi ng Panginoon,
na siyang gumawa ng mga bagay na batid sa nagdaang kapanahunan. [19] Kaya,
ang opinyon ko ay dapat huwag nating gambalain ang mga Gentil na nagbalik sa
Diyos; [20] sa halip, sulatan natin sila na dapat silang lumayo sa karumihan ng mga
diyus-diyosan, mula sa sekswal na imoralidad, at mula sa mga binigti at sa dugo.
[21] Mula sa mga nagdaang salinhali may mga tao na nagpapahayag at nagbabasa ng
katuruan ni Moises sa sinagoga tuwing Araw ng Pamamahinga”. [22] Kaya't minabuti
ng mga apostol at mga nakatatanda, kasama ang buong iglesia na piliin si Judas
na tinatawag na Barsabas, at Silas, na mga pinuno ng iglesia upang ipadala sila
sa Antioquia kasama ni Pablo at Bernabe. [23] Isinulat nila ito, “Ang mga apostol,
mga nakatatanda at mga kapatid, sa mga kapatid na Gentil sa Antioquia, Siria at
Cilicia, binabati ko kayo. [24] Nalaman namin na may ilang mga kalalakihan kung
saan hindi kami nagbigay ng anumang utos ay pumunta sa inyo at nagbagabag sa
inyo sa mga katuruang aming ipinahayag na nagbabagabag sa inyong mga kaluluwa.
[25] Kaya minabuti naming lahat na magkaisa na pumili ng mga lalaki na papapuntahin
namin sa inyo kasama sa aming mga minamahal na sina Pablo at Bernabe, [26] mga
taong nagtaya ng kanilang mga buhay para sa ngalan ng ating Panginoong Jesu-
Cristo. [27] Kaya isinugo namin sa inyo sina Judas at Silas, na magsasabi din sa inyo
ng gayon ding mga bagay. [28] Sapagkat minabuti namin at ng Banal na Espiritu na
huwag kayong bigyan ng mabibigat na mga pasanin maliban sa mga bagay na ito na
kinakailangan: [29] na talikuran ninyo ang bagay na naialay sa mga diyus-diyosan, sa
dugo, sa mga binigti, at sa sekswal na imoralidad. Kapag nailayo ninyo ang inyong
mga sarili sa mga ito, ikabubuti ninyoito. Paalam.” [30] Kaya sila, nang sila ay pinauwi,
pumunta sila sa Antioquia; pagkatapos nilang tipunin ang lahat ng tao, iniabot nila
ang liham. [31] Nang mabasa nila ito, sila'y nagalak dahil sa pag-asa at lakas na ibinigay
sa kanila. [32] Si Judas at Silas na mga propeta rin, ay pinatatag ang loob ng mga
kapatiran sa marami nilang mga salita na nakapagpatibay sa kanila. [33] Pagkatapos
nilang mamalagi ng ilang panahon doon, ay payapa silang pinauwi sa mga kapatid
na nagsugo sa kanila. [34] (Ngunit minabuti ni Silas na magpaiwan doon.) [35] Ngunit si
Pablo at Bernabe ay nanatili sa Antioquia kasama ng mga iba pa, na kung saan sila ay
nagturo at nagpahayag ng salita ng Panginoon. [36] Lumipas ang ilang araw, sinabi ni
Pablo kay Bernabe, “Balikan natin ngayon at dalawin ang ating mga kapatid sa bawat
lungsod na kung saan ipinahayag natin ang salita ng Panginoon, at kumustahin ang
kanilang kalagayan. [37] Nais ni Bernabe na isama si Juan na tinatawag ding Marcos.
[38] Ngunit naisip ni Pablo na hindi mabuting isama si Marcos na nag-iwan sa kanila sa
lugar ng Pamfilia at hindi na sumama sa kanilang gawain. [39] At sila ay nagkaroon ng
matinding di pagkakaunawaan, kaya sila naghiwalay, isinama ni Bernabe si Marcos
at naglayag sila papuntang Sayprus. [40] Pinili naman ni Pablo si Silas at sila'y umalis
pagkatapos siyang ipagkatiwala ng mga kapatiran sa biyaya ng Panginoon. [41] At siya
pumunta patungong Siria at Cilicia, na pinagtitibay ang mga iglesiya.

16

[1] Nakarating din si Pablo sa Derbe at Listra, at masdan ito, naroon ang isang alagad
na nagngangalang Timoteo, anak ng isang babaeng Judio na mananampalataya; ang
kaniyang ama ay isang Griego. [2] Maganda ang sinasabi tungkol sa kaniya ng mga
kapatiran na taga Listra at Iconio. [3] Gusto ni Pablo na makasama siya sa paglalakbay;

kaya siya ay isinama niya at tinuli dahil sa mga Judio na nasa lugar na iyon, sapagkat
alam nilang lahat na ang kaniyang ama ay isang Griego. 4 Nang sila ay patungo na sa
mga lungsod, inihatid nila sa mga Iglesia ang mga tagubilin upang kanilang sundin,
mga tagubilin na isinulat ng mga apostol at ng mga nakatatanda sa Jerusalem. 5 Kaya
napalakas sa pananampalataya ang mga iglesia at dumami ang kanilang bilang araw-
araw. 6 Tumungo si Pablo at ang kaniyang mga kasama sa mga lupain ng Frigia at
Galacia, dahil hindi pinahintulutan ng Banal na Espiritu na mangaral sila ng salita
ng Diyos sa probinsiya ng Asia. 7 Nang malapit na sila sa Misia, ninais nila na
tumungo sa Bitinia, ngunit hindi sila pinahintulutan ng Espiritu ni Jesus. 8 Kaya
ng makalampas sila sa Misia, tumungo sila sa lungsod ng Troas. 9 Isang pangitain
ang nakita ni Pablo ng gabing iyon: may isang lalaki na Macedonia ang nakatayo
doon na tumatawag sa kaniya at nagsasabing, “Tumungo kayo dito sa Macedonia
at tulungan kami.” 10 Nang makita ni Pablo ang pangitain, nagmamadali kaming
pumunta sa Macedonia, pinatutunayan na tinawag kami ng Diyos upang ipangaral
ang ebanghelyo sa kanila. 11 Pagkalayag namin galing ng Troas, dumiretso kami sa
Samotracia at nang sumunod na araw kami ay dumating sa Neapolis; 12 Mula roon
ay pumunta kami sa Filipos, isang lungsod ng Macedonia, ang pinakamahalagang
lungsod sa distrito at nasasakupan ng Roma, at nanatili kami sa lungsod na ito ng
ilang araw. 13 Nang Araw ng Pamamahinga lumabas kami sa tarangkahan sa may tabi
ng ilog, na kung saan naisip namin na may lugar doon upang manalangin. Naupo
kami at nakipag usap sa mga nagtipon-tipon na mga babae. 14 May isang babae
na nagngangalang Lidia ang nagbebenta ng mga tela na kulay lila na nanggaling
sa lungsod ng Tiatira na sumasamba sa Diyos, nakinig siya sa amin. Binuksan ng
Panginoon ang kaniyang puso upang bigyangpansin ang mga bagay na sinabi ni
Pablo. 15 Nang mabautismuhan siya at ang kaniyang sambahayan, hinikayat niya
kami, at nagsasabing, “Kung itinuturing ninyo na ako ay matapat sa Panginoon,
pumunta kayo sa aking bahay, at manatili roon.” At nahikayat niya kami. 16 Nangyari
nga, habang kami ay patungo sa lugar ng panalanginan, nasalubong namin ang isang
batang babae na may espritu ng panghuhula. Nagdadala siya sa kaniyang mga amo
ng maraming pakinabang sa pamamagitan ng panghuhula. 17 Sumunod ang babaeng
ito kay Pablo at sa amin at sumigaw, na nagsasabing, “Ang mga taong ito ay mga
lingkod ng Kataas-taasang Diyos. Nagpapahayag sila sa inyo ng daan ng kaligtasan.”
18 Ginawa niya ito sa loob ng maraming araw. Ngunit si Pablo nang lubhang nainis
sa kaniya ay lumingon at sinabi sa espiritu, “Inuutos ko saiyo sa pangalan ni Jesu
Cristo lumabas ka sa kaniya.” At agad itong lumabas. 19 Nang makita ng kaniyang
mga amo na ang kanilang pag-asa sa pinag kakakitaan ay nawala, sinunggaban nila si
Pablo at Silas at kinaladkad sila sa pamilihan at iniharap sa mga may kapangyarihan.
20 Nang dinala sila sa mga hukom, sinabi nilang, “Judio ang mga taong ito at sila ay
gumagawa ng maraming kaguluhan sa ating lungsod. 21 Nagtuturo sila ng mga bagay
na hindi naaayon sa ating batas upang tanggapin o gawin bilang mga Romano.” 22 At
nagkaisa ang napakaraming tao laban kina Pablo at Silas; Pinunit ng mga hukom
ang kanilang mga damit at nag-utos na hampasin sila ng pamalo. 23 Nang mapalo
na sila ng maraming beses, ipinatapon sila sa bilangguan at inutusan ang bantay ng
bilangguan na sila ay bantayang maigi. 24 Pagkatapos niyang matanggap ang utos na
ito, pinasok sila ng bantay sa kaloob-looban ng bilangguan at ikinadena ang kanilang
paa sa pagitan ng dalawang mabibigat na kahoy. 25 Nang maghahating gabi na sina
Pablo at Silas ay nananalangin at umaawit ng mga himno sa Diyos, at nakikinig
ang ibang bilanggo sa kanila. 26 Biglang may malakas na lindol, kaya't ang mga
pundasyon ng bilangguan ay nayanig; at agad nagbukas ang lahat ng mga pintuan, at
nakalas ang kadena ng bawat isa. 27 Nagising ang bantay sa kaniyang pagkakatulog

at nakitang bukas ang mga pintuan ng bilangguan; hinugot niya ang kaniyang espada
at magpapakamatay na sana, dahil inakala niyang nakatakas ang mga bilanggo.
28 Ngunit sumigaw si Pablo ng may malakas na boses na nagsasabing, “Huwag mong
saktan ang iyong sarili, narito kaming lahat.” 29 Humingi ng ilaw ang bantay ng
bilangguan at nagmamadaling pumasok na nanginginig sa takot at nagpatirapa kina
Pablo at Silas, 30 at inilabas sila at nagsabing, “Mga ginoo, ano ang dapat kong gawin
upang maligtas?” 31 Sinabi nila sa kaniya, “Manampalataya ka sa Panginoong Jesus
at ikaw ay maliligtas, ikaw at ang buo mong sambahayan.” 32 Ipinahayag nila ang
salita ng Panginoon sa kaniya, kasama ang lahat sa kaniyang tahanan. 33 Nang gabing
iyon kinuha sila ng bantay ng bilanguan sa oras ding iyon at hinugasan ang kanilang
mga sugat at siya at ang lahat ng kaniyang sambahayan ay agad na nabautismuhan.
34 Dinala niya si Pablo at Silas sa kaniyang tahanan at naghain ng pagkain para sa
kanila. Siya ay lubhang nagalak kasama ang lahat ng kaniyang sambahayan, dahil
lahat sila ay nanampalataya sa Diyos. 35 Nang umaga na, nagpaabot ang mga hukom
ng pahayag sa mga bantay, na nagsasabing, “Hayaan na ninyong makalaya ang mga
lalaking iyon.” 36 Ibinalita ng bantay ang mensahe kay Pablo, na nagsasabing, “ Ang
mga hukom ay nagpaabot ng mensahe sa akin na kayo ay palayain na; kaya ngayon
ay lumabas na kayo at humayo na may kapayapaan.” 37 Ngunit sinabi ni Pablo sa
kanila, “Hayagan nila kaming hinampas, mga Romano kaming hindi nahatulan at
pinatapon kami sa bilangguan; at ngayo'y palalayain kami ng lihim? Hindi maaari;
hayaan ninyo sila mismo ang pumarito at dalhin tayo palabas.” 38 Binalita ng mga
bantay ang mga salitang ito sa mga hukom; natakot ang mga hukom nang kanilang
marinig na sina Pablo at Silas ay mga Romano. 39 Dumating ang mga hukom at
nagmakaawa sa kanila; at nang inilabas nila sila sa bilangguan, pinakiusapan nila
si Pablo at si Silas na umalis na sa lungsod. 40 Kaya lumabas na ng bilangguansina
Pablo at Silas at nagtungo sa bahay ni Lidia. Nang makita nina Pablo at Silas ang mga
kapatid, pinalakas nila ang kanilang kalooban at sila ay umalis mula sa lungsod.

17

1 Ngayon nang dumaan sila sa mga bayan ng Amfipolis at Apolonia, sila ay dumating
sa bayan ng Tesalonica, kung saan ay mayroong isang sinagoga ng mga Judio. 2 Tulad
ng nakagawian ni Pablo, pumunta siya sa kanila, at sa tatlong araw ng sabbath ay
nangatwiran sa kanila mula sa mga kasulatan. 3 Binubuksan niya ang mga kasulatan
at nagpapaliwanag na kinakailangan ng Cristo na magdusa at muling mabuhay mula
sa mga patay. Sinabi niya, “Itong si Jesus na aking ipinapahayag sa inyo ay ang
Cristo.” 4 May ilang mga Judio ang nahikayat at sumama kina Pablo at Silas, pati na
rin ang mga debotong Griego, mga kilalang kababaihan, at lubhang napakaraming
tao. 5 Ngunit nang dahil sa inggit, ang mga hindi naniniwalang mga Judio ay kumuha
ng mga masasamang tao mula sa pamilihan, nagsama-sama sila upang manggulo
sa lungsod. Pinasok nila ang bahay ni Jason dahil nais nilang iharap sina Pablo at
Silas sa mga tao. 6 Ngunit nang hindi nila sila matagpuan, kinaladkad nila si Jason
at ang iba pang mga kapatid sa harapan ng mga pinuno ng lungsod na sumisigaw
“Pumunta rito ang mga lalaking ito na nagdulot ng kaguluhan.” 7 Itong mga lalaking
tinanggap ni Jason ay sumasalungat laban sa mga kautusan ni Ceasar; sinasabi nilang
mayroong pang ibang hari - si Jesus.” 8 Nang marinig ng karamihan at ng mga
pinuno ng lungsod ang mga bagay ito, sila ay nabagabag. 9 Pagkatapos nilang makuha
ang perang pambayad mula kay Jason at sa kasamahan niya pinalaya na nila sila.
10 Nang gabing iyon pinapunta ng mga kapatid sina Pablo at Silas sa Berea. Nang
makarating sila roon, nagpunta sila sa sinagoga ng mga Judio. 11 Ngayon ang mga
taong ito ay mas matalino kaysa sa mga taga Tesalonica, dahil tinanggap nila ang

salita nang may kahandaan ng isip, nagsasaliksik ng mga kasulatan araw araw, upang
makita kung ang mga bagay na ito ay totoo. 12 Kaya naman marami sa kanila ang
nanampalataya, kabilang ang ilang mga kilalang kababaihang Griego at maraming
kalalakihan. 13 Ngunit nang mapag-alaman ng mga Judio na taga Tesalonica na
nagpapahayag si Pablo ng Salita ng Dios sa Berea, nagpunta sila doon at niligalig
at ginulo nila ang mga tao. 14 Pagkatapos, agad - agad na pinapunta ng mga kapatid
si Pablo papunta doon sa dagat, ngunit nanatili sina Silas at Timoteo doon. 15 Dinala
si Pablo ng mga naghatid sa kaniya hanggang sa lungsod ng Atenas. Nang sila ay
papaalis na doon, nagbilin sa kanila si Pablo, na papuntahin sina Silas at Timoteo
sa kaniya sa lalong madaling panahon. 16 Ngayon habang nag-aantay si Pablo sa
kanila sa Atenas, nabagabag ang kaniyang espiritu nang kaniyang makita na ang
lungsod ay puno ng mga diyus-diyosan. 17 Kaya nangatwiran siya sa mga Judio sa
sinagoga at sa mga sumamba sa Diyos at maging sa mga nakikipagkita sa kaniya sa
pamilihan araw-araw. 18 Ngunit mayroong din mga pilosopong Epicureo at Estoico
na kaniyang nakaharap. At may mga nagsabi, “Ano ang nais sabihin ng madaldal
na ito?” sabi ng iba, “Parang mangangaral siya ng ibang diyos,” dahil nangangaral
siya tungkol kay Jesus at nang muling pagkabuhay. 19 Dinala nila si Pablo papunta
sa Areopago na sinasabing, “Maaari ba naming malaman ang bagong katuruan na
iyong sinasabi? 20 Sapagkat naghatid ka ng kakaibang bagay sa aming tainga. Kaya
nga, nais naming malaman ang kahulugan ng mga ito. 21 (Ngayon lahat ng mga taga
Atenas at mga dayuhang nakatira doon ay ginugugol lamang ang kanilang panahon sa
pagkukwento o pakikinig tungkol sa mga bagay na bago.) 22 Kaya tumayo si Pablo sa
kalagitnaan ng Aeropago at nagsabi, “Kayong mga taga-Atenas, nakita ko na kayo ay
napakarelihiyoso sa lahat ng paraan. 23 Sapagkat sa aking pagdaraan at pagmamasid
sa mga bagay na inyong sinasamba, natagpuan ko ang isang altar na may naka-ukit na
ganito, “SA DIYOS NA HINDI NAKIKILALA “. Ang sinasamba ninyo na hindi nakikilala
ang aking ipinapahayag sa inyo. 24 Ang Diyos na lumikha ng mundo at ng lahat ng
naroon, dahil siya ang Panginoon ng langit at lupa, ay hindi nananahan sa mga templo
na itinayo ng mga kamay. 25 Hindi rin siya pinagsilbihan ng mga kamay ng tao, na
para bang kailangan niya ang anuman, dahil siya mismo ang nagbigay ng buhay sa
tao at hininga at lahat ng iba pang mga bagay. 26 At mula sa isang tao ay nilikha
niya ang bawat lahi ng mga taong nabubuhay sa ibabaw ng mundo, itinakda niya
ang kanilang mga kapanahunan at ang hangganan ng kanilang tinitirahan. 27 Kaya
nga dapat nilang hanapin ang Diyos at baka sakaling maabot siya at matagpuan at
sa katunayan, hindi siya malayo sa bawat isa sa atin. 28 Dahil sa kaniya tayo ay
nabubuhay at gumagalaw, at mayroong pagkatao, gaya nga ng sabi ng inyong mga
makata, 'Dahil tayo rin ay kaniyang anak.' 29 Dahil tayo ay anak ng Diyos, hindi natin
dapat isipin na ang pagkadiyos ay tulad ng ginto o pilak o mga batong nilikha ng
kaisipan ng tao. 30 Kaya nga, pinalampas ng Diyos ang panahon na hindi siya kinilala,
ngunit ngayon inuutusan niya ang lahat ng mga tao sa lahat ng dako na magsisi.
31 Ito ay dahil itinakda na niya ang araw kung kailan niya hahatulan ang mundo sa
katuwiran sa pamamagitan ng taong kaniyang pinili. Pinatunayan ito ng Diyos sa
lahat ng tao, sa pamamagitan ng pagbuhay sa kaniya sa mga patay.” 32 Ngayon nang
marinig ng mga kalalakihan ng Atenas ang tungkol sa muling pagkabuhay sa mga
patay, kinutya ng iba si Pablo; ngunit sinabi ng iba, “Pakikinggan ka naming muli
tungkol sa mga bagay na ito.” 33 Pagkatapos niyon, iniwan sila ni Pablo. 34 Ngunit
may ilang mga lalaking sumama sa kaniya at nanampalataya, kabilang si Dionisio na
Areopagita, isang babaing nagngangalang Damaris at iba pang kasama nila.

18

1 Pagkatapos mangyari ng mga bagay na ito si Pablo ay umalis sa Atenas at pumunta
sa Corinto. 2 Natagpuan niya doon ang isang Judio na ang pangalan ay Aquila na
nagmula sa Punto na kagagaling lamang ng Italya, kasama si Priscila na kaniyang
asawa, dahil pinag-utos ni Claudio na lahat ng Judio ay umalis ng Roma. Pumunta
si Pablo sa kanila; 3 Namuhay at nagtrabaho si Pablo kasama nila dahil siya ay
katulad din nila. Mga manggagawa ng tolda. 4 Kaya nangangatwiran si Pablo sa
loob ng sinagoga tuwing Araw ng Pamamahinga. Hinikayat niya ang mga Judio at
mga Griyego. 5 Ngunit nang dumating sina Silas at Timoteo sa Macedonia, Inudyukan
ng Espiritu si Pablo na magpatotoo sa mga Judio na si Jesus ang Kristo. 6 Nang hindi
sumang-ayon ang mga Judio at siya ay nilait, pinagpag ni Pablo sa kanila ang kaniyang
kasuotan at sinabi sa kanila, “Ang inyong dugo ay sumainyong sariling mga ulo;
wala akong kasalanan. Simula ngayon sa mga Gentil na ako pupunta.” 7 At siya ay
umalis at nagpunta sa tahanan ni Ticio Justu, isang lalaking sumasamba sa Diyos. Ang
kaniyang tahanan ay nasa tabi ng sinagoga. 8 Si Crispo na namumuno sa sinogoga
at lahat sa kaniyang sambahayan ay nanampalataya sa Panginoon. Marami sa mga
taga-Corinto na nakarinig kay Pablo ay nanampalataya at nabautismuhan. 9 Isang
gabi sinabi ng Panginoon kay Pablo sa isang pangitain, “Huwag kang matakot, kundi
magsalita ka at huwag kang manahimik. 10 Dahil kasama mo ako, at walang sinumang
magtatangkang manakit sa iyo, dahil marami akong tao sa lungsod na ito.” 11 Tumira
doon si Pablo ng isang taon at anim na buwan, Nagtuturo ng salita ng Diyos sa
kanilang kalagitnaan. 12 Ngunit nang si Galio ay naging Gobernador ng Acaya, sama-
samang nag alsa ang mga Judio laban kay Pablo at dinala siya sa harap ng hukuman;
13 sinabi nila, “ Ang lalaking ito ay nanghihikayat sa mga tao na sumamba sa Diyos na
labag sa batas.” 14 Ngunit nang magsasalita na si Pablo, sinabi ni Galio sa mga Judio,
“kayong mga Judio, kung totoo man na ito ay tungkol sa isang pagkakamali o isang
krimen, nararapat lamang na harapin ko kayo. 15 Ngunit dahil ito ay mga katanungan
lamang tungkol sa mga salita at mga pangalan at sarili ninyong batas, lutasin ninyo
ito sa inyong mga sarili. Hindi ko gustong maging hukom ng mga bagay na ito.”
16 Pinaalis sila ni Galio sa hukuman. 17 Kaya sinunggaban nila si Sostenes na pinuno
ng mga sinagoga at binugbog siya sa harapan ng hukuman. Ngunit hindi pinansin ni
Galio ang kanilang ginawa. 18 Matapos manatili doon ni Pablo ng marami pang mga
araw, iniwanan ang mga kapatid at naglayag papunta ng Siria kasama sina Priscila
at Aquila. Bago siya umalis sa daungan ng Cencrea, ipinaahit niya ang kaniyang ulo
dahil sa kaniyang panatang Nazaro. 19 Nang dumating sila sa Efeso, iniwan niya sina
Priscila at Aquila doon, ngunit siya mismo ay nagpunta sa sinagoga at nangatuwiran
sa mga Judio. 20 Nang tanungin nila si Pablo na manatili pa ng mas mahabang
panahon, tumanggi siya. 21 Ngunit ng siya ay paalis na, sinabi niya, “Babalik akong
muli sa inyo kung kalooban ng Diyos.” Kaya siya ay naglayag mula sa Efeso. 22 Nang
makadaong si Pablo sa Caesarea, umakyat siya at binati ang iglesia sa Jerusalem at
pagkatapos ay bumaba siya sa Antioquia. 23 Pagkatapos niyang manatili doon ng
ilang panahon, umalis si Pablo at nagpunta sa mga rehiyon ng Galatia at Phyrgia at
pinalakas ang lahat ng mga disipulo. 24 Ngayon, may isang Judio na nagngangalang
Apollos na ipinanganak sa Alexandria, ang nagpunta sa Efeso. Mahusay siyang
mangusap at bihasa sa mga kasulatan. 25 Naturuan si Apollos sa mga katuruan ng
Panginoon. Sa pagiging maalab sa espiritu, nagsalita siya at nagturo nang wasto
tungkol sa mga bagay ukol kay Jesus, ngunit tungkol lamang sa baustismo ni Juan
ang kaniyang nalalaman. 26 Nagsimulang magsalita si Pablo nang may katapangan
sa sinagoga. Ngunit nang marinig siya nina Priscila at Aquila, kinaibigan nila siya at
ipinaliwanag sa kaniya ang paraan ng Diyos ng mas mabuti. 27 Nang ninais niyang

dumaan sa Acaya, pinalakas ng mga kapatiran ang kaniyang loob at sumulat sa mga
disipulo sa Acaya upang siya ay tanggapin. Nang dumating siya, tinulungan niya
ng labis ang mga nanampalataya sa pamamagitan ng biyaya. 28 Lubhang dinaig ni
Apolos sa publiko ang mga Judio taglay ang kaniyang kapangyarihan at kahusayan,
ipinapakita sa pamamagitan ng mga kasulatan na si Jesus nga ang Cristo.

19

1 At nang si Apolos ay nasa Corinto, dumaan si Pablo sa mga matataas na lupain
at nakarating sa lungsod ng Efeso, at natagpuan niya ang ilang alagad doon. 2 Sinabi
ni Pablo sa kanila, "Tinanggap ba ninyo ang Banal na Espiritu nang kayo ay
manampalataya?" Sinabi nila sa kaniya, "Hindi, hindi man lang namin narinig
ang tungkol sa Banal na Espiritu." 3 Sinabi ni Pablo, "Kung gayon saan kayo
nabautismuhan?" Sinabi nila, "Sa bautismo ni Juan." 4 Kaya sumagot si Pablo,
"Nagbautismo si Juan kasama ang bautismo ng pagsisisi. Sinabi niya sa mga tao na
dapat silang manampalataya sa darating na kasunod niya, kay Jesus." 5 Nang narinig
ito ng mga tao, nabautismuhan sila sa pangalan ng Panginoong Jesus. 6 At nang
ipatong ni Pablo ang kaniyang kamay sa kanila, ang Banal na Espiritu ay bumaba
sa kanila at sila ay nagsalita ng iba't ibang mga wika at nagpahayag ng propesiya.
7 mga labindalawang kalalakihan silang lahat. 8 Pumunta si Pablo sa sinagoga
at matapang na nagsalita sa loob ng tatlong buwan. Pinangungunahan niya ang
mga pagpapaliwanag at panghihikayat sa mga tao tungkol sa mga bagay patungkol
sa Kaharian ng Diyos. 9 Ngunit nang ang ilan sa mga Judio ay nagmamatigas
at hindi sumusunod, nagsimula silang magsalita ng masama sa daan ni Cristo sa
harap ng maraming tao. Kaya iniwan sila ni Pablo at pinangunahan niya ang
mga mananampalataya palayo sa kanila. Nagsimula siyang magsalita araw-araw
sa loob ng bulwagan ng Tiranus. 10 Nagpatuloy ito ng dalawang taon, lahat ng
mga taong nakatira sa Asia ay nakarinig ng Salita ng Panginoon, maging Judio o
Griego. 11 Gumagawa ang Diyos ng mga kamangha-manghang gawa sa pamamagitan
ng mga kamay ni Pablo, 12 upang maging ang mga may sakit ay gumaling, at ang mga
masasamang espiritu ay lumabas mula sa kanila, nang makakuha sila ng mga panyo
at epron mula sa katawan ni Pablo. 13 Ngunit may mga Judio na nagpapalayas ng
mga masasamang espiritu ang naglalakbay sa lugar na ginagamit ang pangalan ni
Jesus para sa kanilang pansariling nais. Sila ay nagsalita sa mga nasapian ng mga
masasamang espiritu; sinabi nilang, Mula sa pagpapahayag ni Pablo inuutusan kita sa
pamamagitan ni Jesus na ipinapangaral ni Pablo, lumayas ka." 14 Ang mga gumawa
nito ay ang pitong anak ng punong pari ng mga Hudyo, na si Esceva. 15 Sumagot
ang masamang espiritu sa kanila, "Kilala ko si Jesus at kilala ko si Pablo; ngunit
sino kayo?" 16 Lumundag ang masamang espiritu sa mga nagpalayas ng masamang
espiritu at tinalo sila at sinaktan. Pagkatapos tumakas sila palabas sa bahay na
iyon na walang damit at sugatan. 17 Nalaman ito ng lahat, maging mga Judio at
Griego na nanirahan sa Efeso. Natakot sila ng labis at naparangalan ang pangalan ng
Panginoong Jesus. 18 Gayon din, marami sa mga mananampalataya ang dumating
na nagsabi at umamin ng kanilang mga kasamaang ginawa. 19 Marami sa mga
gumagawa ng salamangka ang nagdala ng kanilang mga libro at sinunog nila sa
paningin ng lahat. Nang bilangin nila ang halaga nito, ito ay nagkakahalaga ng
limampung libong piraso ng pilak. 20 Kaya't ang salita ng Panginoon ay lumaganap
sa makapangyarihang paraan. 21 Ngayon nang natapos ni Pablo ang kaniyang
ministeryo sa Efeso, nagpasya siya sa Espiritu na dumaan sa Macedonia at Acaya
patungong Jerusalem; sinabi niya, "Pagkagaling ko roon, kailangan ko ring makita
ang Roma." 22 Pinadala ni Pablo ang dalawa sa kaniyang mga alagad sa Macedonia,

si Timoteo at Erasto, na tumulong sa kaniya. Ngunit siya ay nanatili muna sa Asia ng
kaunting panahon. 23 At nagkaroon ng malaking kaguluhan sa panahong iyon Efeso
patungkol sa Daan. 24 May isang magpapanday ng pilak na nagngangalang Demetrio,
na gumagawa ng imahe ni Diana na pilak, na nagbibigay ng malaking negosyo sa
mga nagpapanday. 25 Kaya tinipon niya ang mga manggagawa sa trabahong iyon,
at sinabi, "Mga Ginoo, alam ninyo na sa negosyong ito tayo kumikita ng malaking
halaga. 26 Nakikita at naririnig ninyo iyon, hindi lang sa Efeso, ngunit halos sa buong
Asia. Ang Pablong ito ay nanghikayat at nagpalayo ng maraming tao. Sinasabi niya
na walang mga diyos-diyosan na gawa sa mga kamay. 27 At hindi lamang iyon ang
panganib na ang mga kalakal natin ay hindi na kakailanganin, subalit pati narin ang
templo ng dakilang diyosang si Diana ay maaring mawalan ng halaga. At mawawalan
din siya ng kadakilaan, na siyang sinasamba ng buong Asia at ng buong mundo."
28 Nang marinig nila ito, napuno sila ng galit at sumigaw na nagsasabi, "Dakila si
Diana ng mga taga- Efeso." 29 Napuno ng kaguluhan ang buong lungsod, at ang mga
tao ay sama-samang nagmadali papunta sa tanghalan. At dinampot nila ang mga
kasamahan ni Pablo sa paglalakbay na sina Gaius at Aristarco, na taga-Macedonia.
30 Nais ni Pablo na pumasok sa gitna ng napakaraming tao, ngunit pinigilan siya ng
mga alagad. 31 Maging ang ilan sa mga opisyal ng probinsiya ng Asia na kaniyang
mga kaibigan ay nagpadala ng mensahe na nakikiusap na huwag siyang tumuloy sa
tanghalan. 32 Ang ibang mga tao ay sumisigaw ng isang bagay, at ang ilan ay naman,
sapagkat nalito ang mga tao. Karamihan sa kanila ay hindi alam kung bakit sila
nagkatipon-tipon doon. 33 Dinala ng mga Judio si Alejandro palabas sa maraming
tao, ihinarap siya sa mga tao. Si Alejandro ay nagsenyas ng kaniyang kamay upang
magbigay ng paliwanag sa mga tao. 34 Ngunit nang malaman nila na siya ay isang
Judio, sumigaw silang lahat ng may iisang tinig sa loob ng dalawang oras, "Dakila
si Diana ng mga taga Efeso." 35 Nang patahimikin ng kalihim ng bayan ang mga
tao, sinabi niya, "Kayong mga taga-Efeso, sino ba naman ang hindi nakakaalam na
ang lungsod ng mga taga Efeso ay tagapag-ingat ng templo ng dakilang Diana at ng
kaniyang imahe na nahulog mula sa langit? 36 Nakikita naman natin na ang mga
bagay na ito ay hindi maitatanggi, kinakailangan na kayo ay manahimik at huwag
maging pabigla-bigla. 37 Sapagkat dinala ninyo ang mga lalaking ito sa hukumang ito
na hindi magnanakaw sa templo o nagsasalita ng masama sa ating diyosa. 38 Kaya,
kung si Demetrio at ang mga manggagawa na kasama niya ay may reklamo laban
sa sinuman, bukas ang hukuman at nandiyan ang mga gobernador. Hayaan ninyo
na akusahan nila ang isat isa. 39 Ngunit kung naghahanap kayo ng kasagutan sa
anumang bagay, ito ay maaring maayos sa pagpupulong. 40 Kung gayon tayo ay
nanganganib na maakusahan sa nangyaring kaguluhan sa araw na ito. Walang
dahilan para sa kaguluhang ito, at hindi natin kayang ipaliwanag ito." 41 Nang sabihin
niya ito, tinapos na niya ang pagpupulong.

20

1 Nang tumigil na ang kaguluhan, ipinatawag ni Pablo ang mga alagad at pinalakas
ang kanilang loob. Pagkatapos nagpaalam siya sa kanila at umalis papuntang
Macedonia. 2 Nang mapuntah niya ang mga rehiyong iyon at labis na mapalakas
ang loob ng mga mananampalataya, pumunta siya sa Grecia. 3 Pagkatapos niyang
namalagi ng tatlong buwan doon, may nabuong masamang balak ang mga Judio
laban sa kaniya nang siya ay maglalayag sa Siria, kaya nagpasiya siya na bumalik
sa Macedonia. 4 Sinamahan siya hanggang sa Asia nina Sopater na anak ni Pirro
mula sa Berea; Aristarco at Segundo, na mga mananampalataya na nagmula sa
Tesalonica; ni Gayo na nagmula sa Derbe; Timoteo; Tiquico at Trofimo mula sa Asia.

5 Ngunit nauna ang mga kalalakihang ito at hinintay kami sa Troas 6 Naglayag kami
mula Filipos pagkatapos ng mga araw ng tinapay na walang lebadura, at sa loob
ng limang araw ay nakarating kami sa Troas. Nanatili kami doon ng pitong araw.
7 Sa unang araw ng linggo, nang kami ay nagtipun-tipon upang pagpira-pirasuhin
ang tinapay, nagsalita si Pablo sa mga mananampalataya. Binabalak niyang umalis
kinabukasan, kaya patuloy siyang nagsalita hanggang hating gabi. 8 May maraming
mga ilawan sa itaas ng silid kung saan kami nagtipun-tipon. 9 May isang binata na
nakaupo sa bintana na nagngangalang Eutico, na nakatulog ng mahimbing. Habang
tumatagal ang pangangaral ni Pablo, patuloy parin sa pagtulog ang binatang ito,
nahulog mula sa pangatlong palapag at kinuha siyang patay. 10 Ngunit bumaba si
Pablo, dumapa sa kaniya at yinakap siya. At sinabi niya “Wag kayong mag-alala,
dahil siya ay buhay.” 11 Pagkatapos umakyat siya sa itaas at pinag-piraso ang tinapay
at kumain. Pagkatapos niyang makipag-usap sa kanila hanggang madaling-araw, siya
ay umalis. 12 Naibalik nila ang binata ng buhay at naging panatag ang kanilang
kalooban. 13 Nauna kaming pumunta kay Pablo sa pamamagitan ng barko at naglayag
papuntang Ason, kung saan namin binalak isakay si Pablo. Ito ang ninais niyang
gawin, dahil binalak niyang maglakbay sa lupa. 14 Nang nakasalubong namin siya
sa Ason, isinama namin siya sa barko at nagpunta sa Mitilene. 15 At naglayag kami
mula doon at nakarating kinabukasan sa kabilang pulo ng Quio. Sa sumunod na araw
nakarating kami sa pulo ng Samos, at pagkalipas ng isang araw, nakarating kami sa
lungsod ng Mileto. 16 Sapagka't ipinasya ni Pablo na lumampas ng Efeso, upang hindi
siya maglaan ng ilang araw sa Asia; sapagkat nagmamamadali siyang makarating
sa Jerusalem para sa araw ng Pentecostes, kung ang lahat na ito'y makaya niyang
gawin. 17 Mula Mileto, nagpadala siya ng mga kalalakihan sa Efeso at pinatawag
niya mismo ang mga nakatatanda ng iglesia. 18 Nang dumating sila sa kaniya, sinabi
niya sa kanila, “Kayo mismo ang nakakaalam, na mula pa noong unang araw na
tumungtong ako sa Asia, palagi akong naglalaan ng oras kasama kayo. 19 Patuloy
akong naglilingkod sa Panginoon ng buong pagpapakumbaba ng isip at may luha,
at sa mga pagdurusang naranasan ko dahil sa mga masamang balak ng mga Judio.
20 Alam ninyo na hindi ko ipinagkait na ituro sa inyo ang mga bagay na nakatutulong,
at kung paano ko kayo tinuruan sa publiko at pumunta din ako sa mga bahay-
bahay. 21 Alam ninyo na lagi kong binabalaan ang mga Judio at mga Griego tungkol
sa pagsisisi sa Diyos at pananalig sa ating Panginoong Jesus. 22 Ngayon, tingnan
ninyo, pupunta ako na natatali sa Banal na Espiritu patungong Jerusalem, na hindi
nalalaman kung ano ang mangyayari sa akin doon, 23 maliban sa pagpapatotoo sa
akin ng Banal na Espiritu sa bawat lungsod at magsabing naghihintay sa akin ang
mga kadena at pagdurusa. 24 Ngunit hindi ko itinuturing na mahalaga ang aking
buhay para sa aking sarili, upang matapos ko ang aking pagtakbo at ang ministeryong
tinanggap ko mula sa Panginoong Jesus, na magpatotoo sa ebanghelyo ng biyaya ng
Diyos. 25 Ngayon, tingnan ninyo, nalalaman ko na kayong lahat, na pinuntahan ko at
ipinangaral ang patungkol sa kaharian, hindi na ninyo makikita pang muli ang aking
mukha. 26 Kaya nga pinatotohanan ko sa inyo sa araw na ito, na ako'y walang sala
sa dugo ng sinumang tao. 27 Dahil hindi ko ipinagkait sa inyo ang pagpapahayag
ng lahat ng kalooban ng Diyos. 28 Kaya mag-ingat kayo sa inyong mga sarili, at
tungkol sa mga kawan na pinamahala ng Banal na Espiritu sa inyo. Pag-ingatan
ninyo ang kawan sa kapulungan ng Panginoon, na tinubos ng kaniyang sariling dugo.
29 Alam ko na pagkatapos ng aking pag-alis, papasukin kayo ng mabagsik na mga
lobo, at walang ititira sa kawan. 30 Alam ko na kahit sa inyong mga sarili, may
ilang mga tao na lilitaw at magsasabi ng masasamang mga bagay, upang ilayo ang
mga alagad sa kanila. 31 Kaya maging mapagbantay. Alalahanin ninyo na sa loob

ng tatlong taon, hindi ako tumigil sa pagtuturo sa inyo na may kasamang luha sa
araw at gabi. 32 At ngayon ipinagkatiwala ko kayo sa Diyos, at sa salita ng kaniyang
biyaya, na makapagpapatibay at magbigay sa inyo ng mana kasama sa lahat ng mga
taong nakalaan sa Diyos. 33 Hindi ko pinagnasahan ang pilak, ginto o damit ng ibang
tao. 34 Alam ninyo na itong mga kamay na ito ang naglingkod para sa aking sariling
pangangailangan at maging sa pangangalingan ng aking mga kasama. 35 Sa lahat
ng bagay nagbigay ako ng halimbawa kung paano ninyo dapat tulungan ang mga
mahihina sa pamamagitan ng pagtratrabaho at kung paano ninyo dapat maalala ang
salita ng Panginoong Jesus, mga salita na siya mismo ang nagsabi: "Mas mapalad
ang nagbibigay kaysa sa tumatanggap." 36 Pagkatapos niyang magsalita sa ganitong
paraan, lumuhod siya at nanalangin kasama nilang lahat. 37 Umiyak silang lahat ng
labis at yumakap kay Pablo at hinalikan siya. 38 Higit sa lahat nalulungkot sila dahil
sa kaniyang sinabi, na hindi na nila makikita pa kailan man ang kaniyang mukha.
At hinatid nila siya sa barko.

21

1 Nang humiwalay kami mula sa kanila at naglayag, dumeretso kami patungo
sa lungsod ng Cos at nang sumunod na araw sa lungsod ng Rodas, at mula roon
patungo sa lungsod ng Patara. 2 Nang makakita kami ng barko na papunta sa Fenicia,
sumakay kami at naglayag. 3 Nang natatanaw na namin ang lungsod ng Cyprus,
nilampasan namin ito sa kaliwa, at naglayag kami patungong Siria, at dumaong sa
lungsod ng Tiro, sapagkat doon ibababa ang mga kargamento ng barko. 4 Pagkatapos
naming matagpuan ang mga alagad, nanatili kami roon ng pitong araw. Nagsabi
kay Pablo Ang mga alagad na ito sa pamamagitan ng Espiritu na huwag siyang
tumapak ng kaniyang mga paa sa Jerusalem. 5 Nang makapagpalipas kami ng mga
araw, umalis kami at nagpatuloy sa paglalakbay. Lahat sila, kasama ang kanilang
mga asawa at mga anak, ay sinamahan kami sa daan hanggang makalabas kami ng
lungsod. Pagkatapos lumuhod kami sa tabing dagat, nanalangin at nagpaalam na
sa bawat isa. 6 Sumakay kami sa barko, habang pabalik sila sa kanilang tahanan.
7 Nang matapos namin ang paglalakbay mula sa Tiro, dumating kami sa Tolemaida.
Doon ay binati namin ang mga kapatid at nanatili na kasama nila ng isang araw.
8 Kinabukasan umalis kami at nagtungo sa Cesarea. Pumasok kami sa bahay ni
Felipe, na tagapangaral ng ebanghelyo na isa sa pito, at nanatili kaming kasama niya.
9 Ngayon ang taong ito ay may apat na anak na babaeng birhen na nagpapahayag ng
propesiya. 10 Habang nanatili kami doon ng ilang araw, dumating ang isang propeta
mula sa Judea na nagngangalang Agabo. 11 Lumapit siya sa amin at kinuha ang
sinturon ni Pablo. Sa pamamagitan nito itinali niya ang kaniyang mga paa at kamay at
sinabing, " Sinabi ng Banal na Espiritu, 'Sa ganito rin itatali ng mga Judio sa Jerusalem
ang taong nag mamay-ari ng sinturong ito, at ipapasakamay siya sa mga mga Gentil."
12 Nang marinig namin ang mga bagay na ito, nagmakaawa kami at ang mga tao na
nakatira sa lugar na iyon kay Pablo na huwag pumunta sa Jerusalem. 13 Kaya sumagot
si Pablo, "Ano ang ginagawa ninyo, umiiyak at dinudurog ang aking puso? Sapagkat
handa na ako, hindi lang upang magapos, ngunit para mamatay din sa Jerusalem
alang-alang sa pangalan ng Panginoong Jesus." 14 Dahil ayaw ni Pablo na hikayatin
siya, tumigil na kami sa pagsubok at sinabing "Nawa mangyari ang kalooban ng
Panginoon." 15 Pagkatapos nang mga araw na ito, kinuha namin ang aming mga
daladalahan at umakyat patungong Jerusalem. 16 Mayroon ding mga sumama sa
amin na mga alagad sa lugar na iyon galing Cesarea. Kasama nila ang isang lalaki na
nagngangalang Mnason, isang taong taga-Cyprus, na isa sa unang alagad kung saan
kami manunuluyan. 17 Nang dumating kami sa Jerusalem, tinanggap kami ng mga

kapatid nang may kagalakan. [18] Kinabukasan sumama sa amin si Pablo papunta
kay Santiago at naroon ang lahat ng mga nakatatanda. [19] Nang batiin niya sila,
isa-isang ibinalita ni Pablo ang mga bagay na ginawa ng Diyos sa mga Gentil sa
pamamagitan ng kaniyang ministeryo. [20] Nang marinig nila ito, nagpuri sila sa Diyos
at sinabi nila sa kaniya, "Nakita mo, kapatid, kung ilang libo ang nanampalataya
sa mga Judio. Nagsisikap silang lahat na sundin ang kautusan. [21] nakapagbalita sa
kanila ng tungkol sa iyo, na iyong itinuturo sa lahat ng mga Judio na naninirahan
kasama ng mga Gentil upang iwanan si Moises, at sinasabi mo sa kanila na huwag
tuliin ang kanilang mga anak at huwag sumunod sa sinaunang kaugalian. [22] Ano
ang ating dapat gawin? Tiyak na maririnig nila na ikaw ay dumating. [23] Kaya gawin
mo kung ano ang aming sasabihin saiyo ngayon: may apat kaming kalalakihan na
gumawa ng panata. [24] Isama mo ang mga lalaking ito at linisin mo ang iyong sarili
kasama nila, at bayaran ang mga gastusin nila, upang ahitin nila ang kanilang mga
ulo. Upang malaman ng bawat isa na ang mga bagay na sinabi nila tungkol sa iyo
ay mali. Malalaman nila na sumusunod ka rin sa kautusan. [25] Ngunit tungol sa mga
Gentil na nanampalataya, sumulat kami at nagbigay ng tagubilin na ingatan nila ang
kanilang mga sarili mula sa mga bagay na inihandog sa mga diyus-diyosan at sa dugo,
at mula sa mga nagbigti at mula sa kahalayan." [26] Pagkatapos isinama ni Pablo ang
mga kalalakihan, at kinabukasan, nang makapaglinis na siyang kasama nila, tumungo
sila sa templo, inihayag niya ang takdang panahon ng paglilinis, hanggang maialay
ang handog para sa bawat isa sa kanila. [27] Nang malapit nang matapos ang pitong
araw, nakita ng ilan sa mga Judio na galing ng Asia si Pablo sa loob ng templo at
sinulsulan ang lahat ng napakaraming tao at siya ay dinakip. [28] Sumisigaw sila ng,
"Mga lalaki sa Israel, tulungan ninyo kami. Ito ang taong nagtuturo sa lahat ng tao
na nasa lahat ng dako ng mga bagay na laban sa mga tao, sa kautusan, at sa lugar
na ito. Bukod dito, nagdala din siya ng mga Griego sa loob ng templo at dinungisan
ang banal na lugar na ito." [29] Sapagkat kamakailan lamang ay nakita nila si Trofimo
na taga-Efeso na kasama nila sa lungsod, at iniisip nilang si Pablo ang nagdala sa
kaniya sa templo. [30] Nagkagulo ang buong lungsod at sama samang tumakbo ang
mga tao at dinakip si Pablo. Kinaladkad nila siya palabas ng templo, at agad na
isinara ang mga pintuan. [31] Habang binabalak nila na siya ay patayin, nakarating
ang balita sa pinunong kapitan ng mga bantay na ang lahat ng nasa Jerusalem ay
nagkagulo. [32] Agad-agad nagsama siya ng mga kawal at mga senturion, at tumakbo
pababa papunta sa maraming tao. Nang makita ng mga tao ang pinunong kapitan
at ang mga kawal, huminto sila sa pagbugbog kay Pablo. [33] Pagkatapos lumapit ang
pinunong kapitan at dinakip si Pablo, at nag-utos na igapos siya gamit ang dalawang
kadena. Tinanong niya kung sino siya at kung ano ang kaniyang ginawa. [34] Ang ilan
sa mga tao ay sumisigaw ng isang bagay at iba naman ang sinisigaw ng iba. Dahil
hindi makapagsabi ang kapitan ng anumang bagay dahil sa ingay ng lahat, nag-utos
siya na dalhin si Pablo sa loob ng kampo. [35] Nang dumating siya sa hagdanan, binuhat
siya ng mga kawal dahil sa karahasan ng mga tao. [36] Sapagkat ang karamihan ng mga
tao ay sumusunod at patuloy na sumisigaw ng, "Alisin siya!" [37] Nang dadalhin na si
Pablo sa loob ng kampo, sinabi niya sa pinunong kapitan, "Maaari ba akong magsabi
ng isang bagay saiyo?" Sinabi ng kapitan, "Nagsasalita ka ba ng Griego? [38] Hindi ba
ikaw iyong taga-Egipto, na dating nangunguna sa paghihimagsik at nagsama ng apat
na libong terorista patungo sa ilang?" [39] Sinabi ni Pablo, "Ako ay isang Judio, na mula
sa lungsod ng Tarso sa Cilicia. Ako ay mamamayan ng isang mahalagang lungsod.
Nakikiusap ako saiyo, hayaan mo akong magsalita sa mga tao." [40] Nang bigyan siya
nang pahintulot ng kapitan, Tumayo si Pablo sa hagdanan at sinenyas ang kaniyang
kamay sa mga tao. Nang magkaroon ng labis na katahimikan, nagsalita siya sa kanila

sa wikang Hebreo. Sinabi niya,

22

1 “Mga kapatid at mga ama, makinig kayo sa aking pagtatanggol na aking gagawin
sa inyo ngayon. 2 Nang marinig ng mga tao si Pablo na nagsalita sa kanila sa wikang
Hebreo, tumahimik sila. Sinabi niya, 3 “Isa akong Judio, ipinanganak sa Tarso sa
Cilicia, subalit nag-aral sa lungsod na ito sa paanan ni Gamaliel. Tinuruan ako mula
sa mahigpit na mga kaparaanan ng kautusan ng ating mga ninuno. Masigasig ako sa
Panginoon, katulad ninyong lahat ngayong. 4 Inusig ko ang Daang ito hanggang sa
kamatayan; iginapos ko ang mga lalaki at gayon din ang mga babae at ipinabilanggo
ko sila. 5 Ang punong pari at lahat ng mga nakatatanda ay maaari ding sumaksi na ako
ay tumanggap ng liham na galing sa kanila para sa mga kapatid sa Damasco, upang
ako ay maglakbay doon. Dadalhin ko sana sa Jerusalem na nakakadena silang mga
nasa Daang ito upang parusahan. 6 Mangyari nga nang ako ay naglalakbay at malapit
na sa Damasco, bandang tanghali may biglang pumalibot na matinding liwanag sa
akin na galing sa langit. 7 Natumba ako sa lupa at nakarinig ng tinig na nagsabi
sa akin, 'Saulo, Saulo, bakit mo ako inuusig?' 8 Sumagot ako, 'Sino ka, Panginoon?'
Sinabi niya sa akin, 'Ako ay si Jesus na taga-Nazaret, na iyong inuusig.' 9 Nakita rin
ng mga nakasama ko ang liwanag, ngunit hindi nila narinig ang kaniyang tinig na
kumausap sa akin. 10 Sinabi ko, 'Panginoon, ano ang dapat kong gawin?' Sinabi
ng Panginoon sa akin, 'Tumayo ka at magtungo sa Damasco; doon sasabihin sa iyo
ang lahat ng iyong gagawin.' 11 Hindi ako makakita dahil sa sinag ng liwanag, kaya
pumunta ako sa Damasco na inakay ng mga kasama ko. 12 Doon nakilala ko ang isang
lalaki na nagngangalang Ananias, isang tapat na tao na sumusunod sa kautusan at
maganda ang sinasabi patungkol sa kaniya ng mga Judio na nakatira doon. 13 Lumapit
siya sa akin, tumayo sa aking tabi, at sinabi, 'Kapatid na Saulo, tanggapin mo ang
iyong paningin.' Sa mga oras din na iyon, nakita ko siya. 14 Pagkatapos sinabi niya
'Pinili ka ng Diyos ng ating mga ninuno upang malaman ang kaniyang kalooban,
upang makita ang Isang Matuwid, at upang pakinggan ang tinig na manggagaling
sa kaniyang sariling bibig. 15 Dahil ikaw ang magiging saksi sa kaniya sa lahat ng
mga tao tungkol sa iyong nakita at narinig. 16 At bakit ka naghihintay ngayon?
Tumayo ka, at magpabautismo, at hugasan ang iyong mga kasalanan na tumatawag
sa kaniyang pangalan.' 17 Pagkatapos kong makabalik sa Jerusalem at habang ako
ay nananalangin sa templo, nangyari nga na binigyan ako ng pangitain. 18 Nakita ko
siya na sinabi sa akin, 'Magmadali ka at lisanin kaagad ang Jerusalem, dahil hindi nila
tatanggapin ang iyong patotoo patungkol sa akin.' 19 Sinabi ko, 'Panginoon, sila mismo
ang nakakaalam na ako ay nagpabilanggo at nagparusa ng mga sumampalataya
sa iyo sa bawat sinagoga. 20 Nang dumanak ang dugo ni Esteban na iyong saksi,
nandoon ako na nakatayo at sumasang-ayon at binabantayan ko ang mga damit ng
mga pumatay sa kaniya. 21 Ngunit sinabi niya sa akin “Umalis ka, dahil papupuntahin
kita sa mga Gentil.” 22 Pinahintulutan siya ng mga tao na magsalita hanggang sa
puntong ito. Ngunit pagkatapos nagsigawan sila at nagsabing, “Alisin ang taong ito
sa lupa: sapagkat hindi siya nararapat na mabuhay.” 23 Habang sila ay nagsisigawan,
hinahagis nila ang kanilang mga kasuotan, at naghahagis ng alikabok sa hangin 24 at
ipinag-utos ng punong kapitan na dalhin si Pablo sa kampo. Iniutos na hagupitin
siya habang tinatanong, upang malaman niya kung bakit nagsisigawan sila laban
sa kaniya ng ganoon. 25 Nang magapos na nila siya ng panaling balat, sinabi ni
Pablo sa senturion na nakatayo sa tabi, “Naaayon ba sa batas na hagupitin mo ang
isang taong Romano na hindi pa nahahatulan?” 26 Nang marinig ito ng senturion,
pinuntahan niya ang punong kapitan at sinabi sa kaniya, “Ano ang gagawin mo?

Dahil ang taong ito ay isang mamamayang Romano.” 27 Pumunta ang punong kapitan
at sinabi sa kaniya, “Sabihin mo sa akin, isa ka nga bang Romano?” sinabi ni Pablo,
“Oo.” 28 Sumagot ang punong kapitan, “Dahil lamang sa malaking halaga ng salapi
kaya ako naging isang mamamayan.”Ngunit sinabi ni Pablo, “Ipinanganak ako na
isang mamamayang Roma.” 29 At ang mga tao na magtatanong sa kaniya ay agad
na iniwan siya. Natakot din ang punong kapitan, nang malaman niya na si Pablo
ay isang mamamayang Romano, dahil ipinagapos niya siya. 30 Sa sumunod na araw,
gustong malaman ng punong kapitan ang katotohanan tungkol sa mga paratang ng
mga Judio laban kay Pablo. Kaya tinanggal niya ang gapos at inutusan ang mga
punong pari at lahat ng konseho upang magpulong. At dinala nila si Pablo sa baba
at iniharap sa kanila.

23

1 Tumingin si Pablo ng diretso sa mga miyembro ng konseho at sinabi, “Mga
kapatid, namuhay ako sa harapan ng Diyos ng may mabuting budhi hanggang sa
araw na ito.” 2 Inutusan ng pinakapunong pari na si Ananias ang mga nakatayo
sa tabi niya na sampalin siya sa kaniyang bibig. 3 At sinabi ni Pablo sa kaniya,
“Ang Diyos ang maghahampas sa'yo, ikaw na pinaputing nilinis na pader. Ikaw
ba ay naupo para husgahan ako ayon sa kautusan, ngunit nag-utos ka na sampalin
ako na labag sa kautusan?” 4 Ang mga nakatayo sa paligid ay sinabing, “Ganito
mo ba insultuhin ang pinakapunong pari ng Diyos?” 5 Sinabi ni Pablo, “Hindi ko
alam, mga kapatid, na siya ay pinakapunong pari. Sapagkat nasusulat, Huwag kang
magsalita ng masama laban sa pinuno ng iyong mga tao.” 6 Nang makita ni Pablo
na ang isang bahagi ng konseho ay mga Saduceo at ang iba ay Pariseo, nagsalita
siya ng malakas sa konseho, “Mga kapatid, isa akong Pariseo, anak ng mga Parise.
Ito ay dahil sa lubos akong nagtitiwala sa muling pagkabuhay ng mga patay kaya
ako hintulan.” 7 Nang sabihin niya ito, nag-umpisang magtalo ang mga Pariseo at
Saduceo, at nahati ang kapulungan. 8 Dahil sinasabi ng mga Saduceo na walang
muling pagkabuhay ng mga patay, walang mga anghel, at walang mga espiritu, ngunit
sinasabi ng mga Pariseo na mayroon ng lahat na ito. 9 Kaya nagkaroon ng malakas
na sigawan at ang ilan sa mga eskriba na kabilang sa mga Pariseo ay tumayo at
nakipagtalo na nagsasabi, “Wala kaming mahanap na mali sa lalaking ito. Paano
kung nakipag-usap ang espiritu o isang anghel sa kaniya?” 10 Nang magkaroon ng
labis na pagtatalo, natakot ang punong kapitan na baka pagpira-pirasuin nila si Pablo,
kaya inutusan niya ang mga kawal na bumaba at sapilitan siyang kinuha ng mga
kasapi ng konseho at dinala siya sa loob ng kampo. 11 Nang sumunod na gabi tumayo
ang Panginoon sa kaniyang tabi at sinabi, “Huwag kang matakot, kung paano ka
nagpatotoo patungkol sa akin sa Jerusalem, kailangan mo ring maging saksi sa Roma.”
12 Kinaumagahan, may ilang mga Judio ang gumawa ng kasunduan at sinumpa
sa kanilang sarili: sinabi nila na hindi sila kakain o iinom ng kahit ano hangga't
hindi nila mapatay si Pablo.” 13 Mahigit apat-napung kalalakihan ang gumawa ng
planong ito. 14 Pumunta sila sa mga punong pari at mga nakatatanda at sinabi,
“Nilagay namin ang aming sarili sa isang matinding sumpa, na hindi kami kakain
ng anuman hangga't hindi namin mapatay si Pablo. 15 Kaya ngayon, hayaan ninyo
na ang konseho ang magsabi sa punong kapitan na dalhin siya sa inyo, na para bang
pagpapasyahan mo ng husto ang kaniyang kaso. Para sa amin, handa namin siyang
patayin bago siya makapunta dito.” 16 Ngunit narinig ito ng lalaking anak ng kapatid
na babae ni Pablo na matagal silang naghihintay, kaya pumunta siya at pumasok sa
kampo at sinabi kay Pablo. 17 Tinawag ni Pablo ang isa sa mga senturion at sinabi,
“Dalhin mo ang binata na ito sa punong kapitan, dahil mayroon siyang sasabihin

sa kaniya." [18] Kaya sinama ng senturion ang binata at dinala sa punong kapitan at
sinabi, "Pinatawag ako ng bilanggong si Pablo na pumunta sa kaniya, at nakiusap
siya kung maaaring dalhin ko ang binatang ito sa iyo. May nais siyang sabihin sa
iyo" [19] Hinila siya sa kamay ng punong kapitan at dinala sa pribadong lugar at siya
ay tinanong, "Ano ang kinakailangan mong sabihin sa akin?" [20] Sinabi ng binata,
"Nagkasundo ang mga Judio na hilingin sa iyo na ipadala mo si Pablo sa konseho
bukas, na para bang sisiyasatin siya ng mabuti patungkol sa kaniyang kaso. [21] Pero
huwag kang maniniwala sa kanila, dahil mayroong higit sa apat-napung kalalakihan
ang nag-aabang sa kaniya. Isinumpa nila ang kanilang sarili, na hindi sila kakain o
iinom hangga't mapatay nila siya. Ngayon pa lang nakahanda na sila, naghihintay
ng pahintulot mula sa iyo." [22] Kaya hinayaan ng punong kapitan ang binata na
umalis, pagkatapos siyang mapagsabihang, "Wag mong babanggitin sa iba ang mga
bagay na sinabi mo sa akin." [23] Kaya pinatawag niya ang dalawang senturion at
sinabi, "Maghanda kayo ng dalawang-daang kawal na handang magtungo hanggang
sa Cesarea, at pitumpung mangangabayo, at dalawang-daang maninibat. Aalis kayo
alas nuwebe ng gabi." [24] Inutusan din niyang magbigay sila ng hayop na masasakyan
ni Pablo, at dalhin siya ng ligtas kay gobernador Felix. [25] At nagsulat siya ng liham
na ganito: [26] "Mula kay Claudio Lisias para sa kagalang-galang na Gobernador Felix,
binabati ko kayo. [27] Ang taong ito ay dinakip ng mga Judio at muntik na nilang
patayin, Nang dumating ako sa kanila kasama ang mga kawal upang sagipin siya,
dahil nalaman kong isa siyang mamamayang Romano. [28] Nais kong malaman kung
bakit siya pinaratangan nila, kaya dinala ko siya sa kanilang konseho. [29] Nalaman
ko na pinaratangan siya patungkol sa mga katanungang hinggil sa kanilang sariling
batas, ngunit wala sa mga inereklamo laban sa kaniya ang nararapat sa kamatayan
o pagkabilanggo. [30] Pagkatapos naibalita sa akin na mayroon silang masamang balak
laban sa lalaki, kaya agad-agad ko siyang pinadala sa iyo, at ipinagbilin din sa mga
nag-aakusa sa kaniya na dalhin ang kanilang mga reklamo laban sa kaniya sa iyong
harapan. Paalam." [31] Kaya sumunod ang mga kawal sa kaniyang mga utos: kinuha
nila si Pablo at dinala sa Antipatris ng gabing iyon. [32] Nang sumunod na araw, halos
lahat ng kawal ay iniwan ang mga mangangabayo para sumama sa kaniya at sila
mismo ay nagbalik sa kampo. [33] Nang nakarating ang mga mangagabayo sa Cesarea
at naihatid ang sulat sa gobernador, hinarap nila si Pablo sa kaniya. [34] Nang mabasa
ng gobernador ang liham, tinanong niya kung saang lalawigan nagmula si Pablo;
nang malaman niya na siya ay taga-Cilicia, [35] sinabi niyang "Papakinggan ko ang lahat
kapag nandito na ang mga nagpaparatang sa iyo." At ipinag-utos niya na manatili
siya sa palasyo ni Herodes.

24

[1] Pagkaraan ng limang araw, pumunta roon si Ananias na pinakapunong pari, ilang
mga nakatatanda, at ang mananalumpati na nagngangalang Tertulo. Nagdala ng mga
bintang ang mga kalalakihang ito sa gobernador laban kay Pablo. [2] Nang tumayo si
Pablo sa harap ng gobernador, nagsimula siyang paratangan ni Tertulo at sinabi sa
gobernador, "Dahil sa iyo nagkaroon kami ng labis na kapayapaan; at ang pag-iintindi
mo sa amin ay nagdulot ng ikauunlad ng aming bansa; [3] kaya buong pasasalamat,
tinanggap namin ang lahat ng bagay na iyong ginawa, kataas-taasang Felix. [4] Kaya
hindi ko na kayo gagambalain pa, hinihiling ko sa inyo na makinig ng sandali sa akin
ng may kagandahang loob. [5] Dahil natuklasan namin na ang taong ito ay nanggugulo
at dahilan ng paghihimagsik ng lahat ng mga Judio sa buong mundo. Siya ang pinuno
ng sektang Nazareno. [6] Sinubukan pa niyang lapastanganin ang templo; kaya namin
siya hinuli. (At gusto pa namin siyang hatulan ayon sa aming batas.) [7] ("Ngunit si

Lisias na opisyal ay dumating at sapilitan siyang kinuha sa aming mga kamay.”)
8 Kung tatanungin ninyo si Pablo tungkol sa lahat ng mga bagay na ito, maging
ikaw din, malalaman mo ang mga paratang namin sa kaniya.” 9 Sama-sama ding
pinaratangan ng mga Judio si Pablo, at sinabi na ang lahat ng mga bagay na ito ay
totoo. 10 Ngunit nang sumenyas ang gobernador upang magsalita si Pablo, sumagot
si Pablo, “Nauunawaan ko na sa maraming taon ay naging hukom ka sa bansang
ito, kaya ikinagagalak kong ipaliwanag ang aking sarili sa iyo. 11 Mapapatunayan
mo na hindi pa aabot sa labindalawang araw mula ng ako ay umakyat sa Jerusalem
upang sumamba; 12 at nang makita nila ako sa templo, hindi ako nakipagtalo kahit
kaninuman, at hindi ko ginulo ang maraming tao, maging sa mga sinagoga o sa
lungsod; 13 at hindi nila kayang mapatunayan sa iyo ang mga reklamo nila laban sa
akin ngayon. 14 Subalit inaamin ko ito sa iyo, na ayon sa pamamaraan na tinatawag
nilang sekta, sa pamamaraan ding iyon, naglingkod ako sa Diyos ng aming mga
ninuno. Tapat ako sa lahat ng nasa batas at sa mga kasulatan ng mga Propeta.
15 Ganoon din ang pagtitiwala ko sa Diyos, katulad din ng paghihintay ng mga taong
ito, sa pagdating ng araw ng pagkabuhay ng mga patay ng kapwa matuwid at hindi
matuwid na tao; 16 at dahil dito, pinagsisikapan ko na magkaroon ng budhing walang
kapintasan sa lahat ng mga bagay sa harapan ng Diyos at sa mga tao. 17 Ngayon,
pagkalipas ng maraming taon, ako'y dumating upang maghatid ng tulong sa aking
bansa at maging sa pagkaloob ng mga pera. 18 Nang ginawa ko ito, may ilang mga
Judio na taga-Asia ang nakakita sa akin na nagsasagawa ng seremonyang paglilinis
sa templo, na walang maraming tao at walang kaguluhan. 19 Ang mga taong ito ay
dapat na narito sa harapan ninyo at sabihin kung ano ang mayroon sila laban sa
akin, kung mayroon man. 20 O kaya, ang mga tao ding ito ay dapat magsabi kung ano
ang kanilang natagpuang kamalian na ginawa ko nang tumayo ako sa konseho ng
mga Judio; 21 maliban kung ito ay patungkol sa isang bagay na pasigaw kong sinabi
ng tumayo ako sa gitna nila, 'Ito ay patungkol sa pagkabuhay ng mga patay na inyong
inihatol ngayon sa akin.”' 22 Ganap ang kaalaman ni Felix patungkol sa Daan, kaya
pinaghintay niya ang mga Judio. Sinabi niya, “Pagpapasiyahan ko ang iyong kaso
kapag bumaba ang pinunong kapitan na si Lisias galing Jerusalem.” 23 At inutusan
niya ang pinuno ng mga kawal na bantayan si Pablo, subalit may kaluwagan, at
walang makakapigil sa kaniyang mga kaibigan sa pagtulong o kaya sa pagdalaw sa
kaniya. 24 pagkalipas ng ilang araw, nagbalik si Felix kasama ang kaniyang asawa
na si Drusila, isang babaing Judio, ipinatawag niya si Pablo at napakinggan ang
tungkol sa pananampalataya kay Cristo. 25 Subalit nang nagbahagi si Pablo tungkol
sa pagkamatuwid, pagpipigil sa sarili, at sa nalalapit na paghuhukom, nagkaroon na
ng takot si Felix; at siya'y sumagot, “Lumayo ka muna sa ngayon, kapag may oras ako
muli, ipapatawag kita.” 26 niyang bibigyan siya ni Pablo ng pera, kaya't palagi niyang
pinapatawag at nakikipag-usap sa kaniya. 27 Ngunit pagkaraan ng dalawang taon, si
Porcio Festo ang naging gobernador kapalit ni Felix, ngunit nais ni Felix na magtamo
ng pabor ng mga Judio, kaya iniwan niya si Pablo na patuloy na binabantayan.

25

1 Ngayon, dumating si Festo sa lalawigan at pagkatapos nang tatlong araw ay
nagpunta siya mula sa Cesarea paakyat sa Jesrusalem. 2 Ang pinakapunong pari at
mga kinikilalang mga Judio ay nagharap kay Festo ng mga paratang laban kay Pablo,
at malakas silang nagsalita kay Festo. 3 At humingi sila ng pabor tungkol kay Pablo,
na tawagin siya sa Jesrusalem upang magkaroon sila ng pagkakataon na patayin siya
sa daan. 4 Ngunit sumagot si Festo na si Pablo ay isang bilanggo sa Caesarea, at
babalik siya agad doon. 5 “Kung gayun, kung sino man ang pwede,” Sinabi niyang,

"dapat sumama sa amin doon. Kung may pagkakamali sa taong ito, kinakailangang
paratangan ninyo siya." 6 Pagkatapos niyang manatili pa ng walo o sampung araw,
siya ay bumaba patungo sa Cesarea. Kinabukasan, naupo na siya sa hukuman at
pinag-utos na dalhin si Pablo sa kaniya. 7 Nang siya ay dumating, nakatayo sa di
kalayuan ang mga Judiong galing sa Jerusalem, at nagharap sila ng mga mabibigat
na bintang laban sa kaniya na hindi nila mapatunayan. 8 Pinagtanggol ni Pablo ang
kaniyang sarili at sinabing, "Hindi laban sa pangalan ng mga Judio, hindi laban sa
templo, at hindi laban kay Cesar, wala akong ginawang masama." 9 Ngunit gustong
makuha ni Festus ang loob ng mga Judio kaya sumagot siya kay Pablo at sinabing,
"Gusto mo bang pumunta sa Jerusalem at doon kita husgahan tungkol sa mga bagay
na ito?" 10 Sinabi ni Pablo, "Tatayo ako sa harapan ng hukuman ni Cesar kung saan
ako dapat hatulan, Hindi ako gumawa ng mali sa mga Judio, gaya ng pagkakaalam
ninyo. 11 Kung may nagawa man akong pagkakamali at kung may nagawa man akong
karapat-dapat sa kamatayan, hindi ko tatanggihan ang mamatay. Ngunit kung ang
kanilang mga paratang ay walang halaga, walang sino man ang maaaring magdala
sa akin sa kanila. Kaya nga ako tumatawag kay Cesar." 12 Pagkatapos makipag-
usap ni Festo sa kapulungan, sumagot siya, "Tumawag ka kay Cesar; pupunta ka
kay Cesar." 13 Ngayon pagkalipas ng ilang mga araw, dumating sa Cesarea si Haring
Agripa at Bernice upang magbigay ng opisyal na pagdalaw kay Festo. 14 Pagkatapos
ng maraming araw na naroon siya, inilahad ni Festo ang kaso ni Pablo sa hari;
sinabi niya, "May isang tao na naiwan dito ni Felix na bilanggo. 15 Nang ako ay
nasa Jerusalem, ang mga pinunong pari at mga nakatatanda sa mga Judio ay nag
harap sa akin ng mga bintang laban sa taong ito, at humihingi sila ng kahatulan
laban sa kaniya. 16 Sinagot ko sila ng ganito na hindi kaugalian ng mga Romano na
ibigay ang isang tao bilang pabor; kundi, may pagkakataon ang naparatangang tao
na harapin niya ang mga nagparatang sa kaniya at ipagtanggol ang kaniyang sarili
sa mga ibinintang sa kaniya. 17 Kung gayun, hindi ako naghintay, nang dumating
silang sama-sama rito, ngunit ng kinabukasan ay naupo ako sa upuan ng paghatol at
iniutos ko na dalin sa loob ang taong ito. 18 Nang tumayo ang mga nagparatang at
pinaratangan siya, inisip ko na walang mabigat sa mga bintang na hinarap nila sa
taong ito. 19 Sa halip, maroon silang ilan na di pagkakaunawaan tungkol sa kanilang
sariling relihiyon at tungkol sa isang Jesus na namatay, na siyang pinatutunayan ni
Pablo na buhay. 20 Nalilito ako kung papaano ko sisiyasatin ang bagay na ito, at
tinanung ko siya kung gusto niya na pumunta sa Jerusalem upang husgahan doon
tungkol sa mga bagay na ito. 21 Ngunit nang ipinatawag si Pablo upang siya ay
bantayan hanggang sa makapag-desisyon ang Emperador, Iniutos ko na bantayan
siya hanggang maipadala ko siya kay Cesar." 22 Sinabi ni Agripa kay Festo, "Nais
ko rin na makinig sa taong ito." "Bukas," sinabi ni Festo, "Maririnig mo siya."
23 Kaya kinabukasan, dumating sina Agripa at Bernice na may maraming seremonya;
dumating sila sa loob ng bulwagan kasama ang mga pinunong kawal at kasama ang
mga kinikilalang tao sa lungsod. At nang sabihin ni Festo ang utos, dinala si Pablo
sa kanila. 24 Sinabi ni Festo, "Haring Agripa, at sa lahat ng mga tao na narito na
kasama namin, nakikita ninyo ang taong ito; ang lahat ng mga Judio ay nakipag-usap
sa akin sa Jerusalem at sa lugar ding ito, at sumigaw sila sa akin na hindi na siya
kinakailangang mabuhay. 25 Napag-alaman ko na wala siyang ginawa na karapdapat
sa kamatayan; ngunit dahil tumawag siya sa Emperador, nagpasya ako na dalin siya
sa kaniya. 26 Ngunit wala akong tiyak na maisusulat sa Emperador. Sa dahilang ito,
dinala ko siya sa inyo, lalo na sa iyo, Haring Agripa, upang may maisulat ako tungkol
sa kasong ito. 27 Sapagkat parang hindi katanggap tanggap sa akin na ipadala ang
isang bilanggo na hindi rin maipahayag ang mga bintang laban sa kaniya."

26

1 Kaya sinabi ni Agripa kay Pablo, “Maaari kang magsalita para sa iyong sarili.”
Pagkatapos iniunat ni Pablo ang kaniyang kamay at nagsalita. 2 “Masaya ako, Haring
Agripa, na gagawin ko ang pagtatanggol ng aking kaso sa harapan mo sa araw na
ito laban sa lahat ng paratang ng mga Judio; 3 lalo na, sapagkat dalubhasa ka sa
lahat ng mga nakaugalian at mga katanungan ng mga Judio. Kaya't hinihingi ko ang
katiyagaan mong makinig sa akin. 4 nga, nalalaman nang lahat ng mga Judio kung
papaano ako namuhay sa aking kabataaan sa aking sariling bansa at sa Jerusalem.
5 Kilala nila ako mula sa simula at kinakailangan nilang tanggapin na namuhay
ako bilang isang Pariseo, isang napakahigpit na sekta ng aming relihiyon. 6 Ngayon
nakatayo ako rito upang hatulan dahil umaasa ako sa pangako na ginawa ng Diyos
sa aming mga ninuno. 7 Sapagkat ito ang pangako na inaasahang ng aming labing
dalawang tribo na tanggapin habang matiyaga silang sumasamba sa Diyos gabi at
araw. Dahil sa pag-asang ito, Haring Agripa, kaya pinaratangan ako ng mga Judio.
8 Bakit iniisip ng iba sa inyo na hindi kapani-paniwala na buhayin ng Diyos ang
mga patay? 9 Sa isang pagkakataon naisip ko sa aking sarili na kinakailangan kong
gumawa ng maraming bagay laban sa pangalan ni Jesus na taga Nazaret. 10 Ginawa
ko ang mga ito sa Jerusalem; Ikinulong ko ang maraming mga mananampalataya sa
bilangguan, at may kapangyarihan ako mula sa mga punong pari na gawin ito; at
nang ipapatay sila, ibinigay ko rin ang aking boto laban sa kanila. 11 Madalas ko
silang pinarurusahan sa lahat ng mga sinagoga at sinubukan ko silang magsalita ng
masama laban sa Diyos. Galit na galit ako sa kanila at hinabol ko sila kahit sa mga
lungsod sa ibang bansa. 12 Habang ginagawa ko ito, pumunta ako sa Damasco na
may kapangyarihan at pahintulot ng mga punong pari; 13 at sa daan patungo roon,
sa katanghalian tapat, Hari, Nakakita ako ng liwanag mula sa langit na higit na mas
maliwanag kaysa sa araw at nagliwanag palibot sa akin at sa mga kalalakihan na
naglalakbay na kasama ko. 14 Nang bumagsak kaming lahat sa lupa, nakarinig ako
ng tinig na nagsasalita sa akin na nag sabi sa wikang Hebreo, 'Saulo, Saulo, bakit mo
ako inuusig? Mahirap para sayo na sumipa sa matulis na tungkod.' 15 Pagkatapos
sinabi ko, 'Sino ka, Panginoon?' Sumagot ang Panginoon, 'Ako si Jesus na iyong
inuusig. 16 Ngayon bumangon ka at tumayo sa iyong mga paa; dahil sa layuning ito'y
nagpakita ako saiyo, upang italaga ka bilang lingkod at saksi tungkol sa mga bagay na
alam mo tungkol sa akin ngayon at sa mga bagay na ipapakita ko pagkatapos nito; 17 at
ililigtas kita mula sa mga tao at mula sa mga Gentil kung saan kita isusugo, 18 upang
buksan ang kanilang mga mata at upang ibalik sila mula sa kadiliman patungo sa
kaliwanagan at mula sa kapangyarihan ni Satanas patungo sa Diyos, upang tanggapin
nila mula sa Diyos ang pagpapatawad ng mga kasalanan at ang pamana na ibibigay ko
sa kanila na aking itinalaga para sa aking sarili sa pamamagitan ng pananampalataya
nila sa akin.' 19 Samakatuwid, Haring Agripa, hindi ko sinuway ang pangitain mula
sa langit; 20 ngunit, una sa mga nasa Damasco at pagkatapos ay sa Jerusalem at
sa lahat ng dako ng bansa ng Judea, at pati na rin sa mga Gentil, nangaral ako
upang sila ay magsisi at bumalik sa Diyos, gumagawa ng mga bagay na karapatdapat
sa pagsisisi. 21 Sa kadahilanang ito hinuli ako ng mga Judio sa loob ng templo at
sinubukan akong patayin. 22 Tinulungan ako ng Diyos hanggang ngayon, kaya't
tumayo ako at nagpatotoo sa mga pangkaraniwang tao at sa mga dakila na hindi
hihigit sa kung ano ang sinabi ng mga propeta at ni Moises kung ano ang mangyayari;
23 na ang Cristo ay dapat magdusa, at siya ang unang ibabangon mula sa mga patay
at magpapahayag ng kaliwanagan sa mga Judio at mga Gentil.” 24 Nang matapos
ni Pablo ang kaniyang pagtatanggol, sinabi ni Festo sa malakas na tinig, “Pablo,
nababaliw ka; ang napakaraming natutunan mo ang nagpapabaliw sayo.” 25 Ngunit

sinabi ni Pablo, “Hindi ako nababaliw, kagalanggalang na Festo; ngunit nilakasan
ko ang aking loob na magpahayag ng mga salita ng katotohanan at kahinahunan.
26 Sapagkat nalalaman ng hari ang mga bagay na ito; at kaya't, malaya akong
nakapagsasalita sa kaniya, sapagkat ako'y nahikayat na wala sa mga bagay na ito
ang maitatago sa kaniya; sapakat hindi ito ginawa sa isang sulok. 27 Naniniwala kaba
sa mga propeta, Haring Agripa? Alam ko na naniniwala ka.” 28 Sinabi ni Agripa kay
Pablo, “Sa maikling panahon ay hinihikayat mo ako na maging Kristiyano?” 29 Sinabi
ni Pablo, Ipinanalangin ko sa Diyos na kahit sa maikli o mahabang panahon, hindi
lang ikaw, kundi sa lahat ng nakikinig sa akin ngayon, ay maging katulad ko, ngunit
maliban sa mga kadenang ito.” 30 Pagkatapos tumayo ang hari at ang gobernador, at
si Bernice din at ang mga naka-upong kasama nila; 31 nang umalis sila ng bulwagan,
nag-usap-usap ang bawat isa at nagsabing, “Ang taong ito ay walang ginawa na ano
man na karapatdapat sa kamatayan o pagkabilanggo.” 32 Sinabi ni Agripa kay Festo,
“Ang taong ito ay maaaring napalaya na kung hindi sana siya umapila kay Cesar.”

27

1 Nang mapagpasyahan na maglayag kami papunta sa Italia, ibinigay nila si Pablo
at iba pang mga bilanggo sa isang senturion na nagngangalang Julio, na nasa hukbo
ni Augusto. 2 Sumakay kami sa isang barko galing Adramicio, na malapit nang
maglayag na sa mga dalampasigan ng Asia. Kaya naglayag kami. Ssumama sa
amin si Aristarco mula sa Tesalonica ng Macedonia. 3 Nang sumunod na araw
dumaong kami sa lungsod ng Sidon, kung saan pinakitunguhan ng mabuti ni Julio si
Pablo at pinayagan siyang pumunta sa kaniyang mga kaibigan upang matanggap
ang kaniyang mga kailangan. 4 Mula roon, pumunta kami sa dagat at naglayag
sa palibot ng isla ng Chipre na nakublihan mula sa hangin, sapagakat ang hangin
ay pasalungat sa amin. 5 Nang makapaglayag kami sa tubig malapit sa Cilicia at
Pamfilia, dumating kami sa Mira, isang lungsod ng Licia. 6 Doon, nakatagpo ang
senturion ng barko galing Alexandria na maglalayag patungong Italia. Isinakay
niya kami dito. 7 Nang makapaglayag kaming may kabagalan ng maraming araw
at sa wakas ng makarating kaming may kahirapan malapit sa Cinido, hindi kami
pinahintulutan ng hangin na makapunta sa direksyon na iyon, kaya naglayag kami
malapit sa mga nasisilungang bahagi ng Creta, tapat ng Salmon. 8 Naglayag kami sa
gilid ng dalamapsigan na may kahirapan, hanggang nakarating kami sa isang lugar
na tinatawag na Mabuting Daungan na malapit sa lungsod ng Lasea. 9 Maraming
panahon na ang lumipas sa amin, ang panahon ng pag-aayuno ng mga Judio ay
lumipas na rin at naging mapanganib na ang maglayag. Kaya binalaan sila ni
Pablo, 10 at sinabi, “Mga kalalakihan, nakikita kong ang paglalayag na ating gagawin
ay maaaring may masaktan at maraming pagkawala, hindi lang ng ating mga
kargamento at ng barko, ngunit pati na rin ng ating mga buhay.” 11 Ngunit ang
senturion ay mas nagbigay ng pansin sa pinuno at sa may ari ng barko, kaysa
sa mga bagay na sinabi ni Pablo. 12 Sapagkat hindi madaling tumigil sa daungan
sa taglamig, karamihan sa mga mandaragat ay nagpapayong maglayag mula roon,
kahit sa anumang paraan ay makaya naming abutin ang lungsod ng Fenix, upang
magpalipas doon ng taglamig. Ang Fenix ay isang daungan sa Creta, at ito ay
nakaharap sa hilagangsilangan at timogsilangan. 13 Nang magsimula ng umihip ng
banayad ang hangin mula sa timog, naisip ng mga mandaragat na ang kanilang
kailangan ay nasa kanila na. Kaya't isinampa nila ang angkla at naglayag sa gilid
ng Creta, malapit sa dalampasigan. 14 Subalit pagkatapos ng maikling panahon ay
may napakalakas na hangin, na tinatawag na Ang Hilagang-silangan, na nagsimulang
tumama sa amin patawid sa kabilang isla. 15 Nang matangay ng hangin ang barko

at hindi kayang harapin ang hangin, hindi na namin kinaya at nagpatangay nalang
dito. [16] Pumunta kami sa tabi ng kubling bahagi ng maliliit na isla na tinatawag
na Cauda: at kahit nahirapan kami nagawa naming iakyat ang bangka sa barko.
[17] Nang maitaas nila ito, gumamit sila ng mga lubid upang itali ang barko. Natakot
sila na masadsad kami sa mga pulong buhangin ng Syrtis, kaya ibinaba nila ang
angkla sa dagat at hinayaang tangayin kami. [18] Kami ay lubhang nabugbug ng
bagyo, kaya't nang sumunod na araw ang mga mandaragat ay nagsimulang mag
tapon sa tubig ng mga kagamitan. [19] Nang ikatlong araw ay itinapon din ng mga
mandaragat sa pamamagitan ng kanilang sariling kamay ang mga kagamitan ng
barko. [20] Nang ang araw at mga bituin ay hindi na nagliwanag sa amin ng maraming
mga araw, at patuloy ang paghagupit sa amin ng malakas na bagyo, anumang pag-
asa na maliligtas kami ay nawala. [21] Nang matagal ng ubos ang kanilang pagkain,
tumayo si Pablo sa harapan ng mga mandaragat at nagsabing, “Mga kalalakihan,
nakinig sana kayo sa akin, at hindi naglayag mula sa Creta, at hindi kayo nagtamo
ng pinsala at nawalan. [22] At ngayon hinihimok ko kayo na magkaroon kayon ng
lakas ng loob, upang walang mawalan ng buhay sa inyo, ngunit pagkawala ng barko
lamang. [23] Dahil kagabi may isang anghel ng Diyos na nagmamay-ari sa akin na
aking sinasamba—tumayo ang kaniyang anghel sa aking tabi [24] at sinabing, “Huwag
kang matakot, Pablo. Kinakailangan kang tumayo sa harapan ni Cesar, at makita
na ang Diyos sa kaniyang kabutihan ay ibinigay na saiyo ang lahat na naglalayag
kasama mo. [25] Kaya nga, mga kalalakihan, lakasan ninyo ang inyong loob, sapagkat
nagtititawala ako sa Diyos, na mangyayari ito tulad ng pagkasabi sa akin. [26] Ngunit
kinakailangan na mapadpad tayo sa ilang isla.” [27] Nang dumating ang ikalabing-apat
na gabi, nang mapadpad kami kung saan-saan sa Dagat ng Adriatico, bandang hating-
gabi naisip ng mga mandaragat na papalapit sila sa isang lupain. [28] Sinukat nila ang
kalaliman ng dagat, at nalaman na may dalawangpung dipa ang lalim; pagkatapos ng
ilang sandali, sumukat sila ng mas marami at nalaman nila na labinlimang dipa ang
lalim. [29] Natakot sila na baka kami ay sumadsad sa mga bato, kaya ibinaba nila ang
apat na angkla mula sa likuran ng barko at nanalangin na dumating na ang umaga.
[30] Naghahanap ang mga mandaragat ng paraan upang iwanan ang barko at ibinaba
sa dagat ang bangka mula sa barko, at nagpanggap na itatapon lang nila pababa ang
mga angkla mula sa unahan ng barko. [31] Ngunt sinabi ni Pablo sa senturion at sa mga
kawal, “Maliban na manatili ang mga lalaking ito sa barko, hindi kayo maliligtas.”
[32] Kaya pinutol ng mga kawal ang mga lubid ng bangka at hinayaang mapaanod
ito palayo. [33] Nang mag-uumaga na, pinakiusapansilang lahat ni Pablo na kumain.
Sinabi niya, “Ngayon ang ikalabing-apat na araw na naghintay kayo at hindi kumain;
wala kayong kinain na anuman. [34] Kaya nakikiusap ako na kumain kayo, sapagkat
para ito sa inyong kaligtasan; at wala kahit isa mang buhok ng inyong mga ulo ang
mawawala.” [35] Nang sinabi niya ito, kumuha siya ng tinapay at nagpasalamat sa
Diyos sa paningin ng bawat isa. Pagkatapos pinutol niya ang tinapay at nagsimulang
kumain. [36] Pagkatapos lahat sila ay lumakas ang kalooban at kumuha rin sila ng
pagkain, [37] 276 kami na mga tao sa barko. [38] Nang makakain na sila ng sapat,
itinapon nila ang mga trigo sa dagat upang gumaan ang barko. [39] Nang umaga na,
hindi nila nakilala ang lupain, ngunit nakakita sila ng dalampasigan, at pinag-usapan
nila kung idadaan ang barko sa lugar na iyon. [40] Kaya pinutol nila ang tali ng mga
angkla at iniwan nila ang mga ito sa dagat. Sa oras ding iyon ay niluwagan nila ang
mga lubid ng mga timon at itinaas ang layag sa hangin; at tinangay sila papuntasa
dalampasigan. [41] Ngunit dumating sila sa lugar na may dalawang nagsasalubong
na agos at sumadsad ang barko sa lupa. Naipit doon ang unahang bahagi ng barko
at nanatili na hindi umaalis, ngunit nagsimulang masira ang hulihang bahagi ng

barko dahil sa matinding lakas ng alon. [42] Binalak ng mga Kawal na patayin ang
mga bilanggo upang wala sa kanila ang makalangoy palayo at makatakas. [43] Ngunit
gustong iligtas ng senturion si Pablo, kaya pinigilan niya ang kanilang balak; at nag-
utos siya sa mga marunong lumangoy lumangoy na maunang tumalon sa tubig at
pumunta sa lupa. [44] Pagkatapos susunod ang mga natirang kalalakihan, ang ilan ay
sa mga kahoy, at ang ilan sa ibang mga bagay mula sa barko. Sa ganitong paraan
nakararing kaming lahat nang ligtas sa lupa.

28

[1] Nang kami ay nakarating ng maaayos, nalaman namin na ang islang iyon ay
tinawag na Malta. [2] Ang mga katutubong tao roon ay nag-alok sa amin ng hindi
lang basta pangkaraniwang kabutihan. ngunit sila ay nagsindi ng apoy at tinanggap
kaming lahat, dahil sa walang tigil na pag ulan at lamig. [3] Ngunit nang si Pablo ay
nakapag-ipon ng ilang bigkis ng kahoy at inilagay sa apoy, isang ulupong ang lumabas
dahil sa init at kumapit sa kaniyang kamay. [4] Nang makita ng mga katutubo na ang
ahas ay kumapit sa kaniyang kamay, nasabi nila sa isa't-isa, “ Ang taong ito ay tiyak
na mamamatay tao, na nakatakas mula sa karagatan, at hindi siya pinayagan ng
katarungan upang mabuhay. [5] Ngunit ipinagpag niya ang ahas sa apoy at hindi siya
nasaktan. [6] Hinihintay nila siyang mamaga at mag-apoy sa lagnat o di kaya'y biglang
mamatay. Ngunit pagkatapos nilang pagmasdan ng mahabang panahon nakita nila
na walang nangyaring pagbabago sa kaniya, nagbago ang kanilang isip at sinabi nila
na siya ay isang diyos. [7] Ngayon, sa malapit na dakong iyon may mga lupain na
pagmamay-ari ng pinuno ng Isla, isang lalaki na nagngangalang Publio. Malugod
niya kaming tinanggap at ipinaghanda kami sa tatlong araw. [8] Nangyaring ang ama
ni Publio ay nagka-lagnat at nagkaroon ng disenterya. Nang si Pablo ay lumapit
sa kaniya, nanalangin siya, ipinatong niya ang kaniyang mga kamay sa kaniya, at
pinagaling siya. [9] Pagkatapos nitong mangyari, ang ilan sa mga taong nasa isla na
maysakit ay lumalapit din, at sila ay gumaling. [10] Pinarangalan din kami ng mga
tao ng maraming karangalan. Nang kami ay naghahanda na sa paglayag, binigyan
nila kami ng aming mga pangangailangan. [11] Pagkatapos ng tatlong buwan, kami ay
nagtakda ng paglalayag sa barkong Alexandria na tag lamig sa isla, na ang kanilang
sagisag ay Ang Kambal na mga Lalaki. [12] Nang kami ay dumaong sa lungsod ng
Siracusa, kami ay nanirahan doon ng tatlong araw. [13] Mula doon kami ay naglayag at
nakarating sa lungsod ng Regio. Pagkatapos ng isang araw ang hangin mula sa timog
ay umiihip, at sa ikalawang araw ay nakarating kami sa lungsod ng Puteoli. [14] Doon
nakahanap kami ng ilang kapatiran at inanyayahan kami na tumira sa kanila ng
pitong araw. Sa daang ito nakarating kami sa Roma. [15] Mula doon ang mga kapatiran
pagkatapos nilang marinig ang tungkol sa amin, dumating sila para salubungin kami
sa malayo sa Pamilihan ng Appio at Ang Tatlong Tuluyan. Nang nakita ni Pablo
ang magkapatid, nagpasalamat siya sa Diyos at siya ay napalakas. [16] Nang kami ay
pumasok sa Roma, pinayagan si Pablo na tumirang mag isa kasama ang sundalong
nagbantay sa kaniya. [17] At nangyari, pagkalipas ng tatlong araw tinawag ni Pablo
ang mga lalaking pinuno mula sa mga Judio. Nang sila ay magkakasamang dumating,
sinabi niya sa kanila, “Mga kapatid, ako man ay walang nagawang pagkakamali laban
sa mga tao o sa kaugalian ng ating mga ninuno, dinala ako bilang isang bilanggo mula
sa Jerusalem sa mga kamay ng mga Romano. [18] Pagkatapos nila akong tanungin,
nais nila akong palayain sapagkat walang dahilan para ako’y hatulan ng parusa ng
kamatayan. [19] Ngunit nang ang mga Judio ay nagsalita labag sa kanilang nais, ako
ay napilitang umapila kay Cesar, gayon pa man kahit na hindi ako ang nagdadala ng
anumang paratang laban sa aking bansa. [20] Dahil sa aking kahilingan, pagkatapos

nakiusap ako na makita kayo at makipag-usap sa inyo. Ito ang dahilan kung bakit
napalakas ang loob ng Israel na ako ay naigapos sa kadenang ito. 21 At sinabi nila
sa kaniya, “Kami ay walang natanggap na mga sulat mula sa Judea patungkol sa
iyo, o sinuman sa mga kapatirang dumating at nagbalita o nagsabi ng anumang
masama patungkol sa iyo. 22 Ngunit nais naming marinig mula sa iyo kung ano
ang iniisip mo tungkol sa sektang ito, sapagkat ipinaalam ito sa amin na alam ng
lahat at pinag-uusapan saan mang dako. 23 Nang sila ay nagtakda ng araw para
sa kaniya, maraming tao ang lumapit sa kaniya sa lugar na kaniyang tinitirhan.
Iniharap niya ang mga bagay sa kanila, at nagpatotoo tungkol sa kaharian ng Dios.
Sinubukan niyang himukin sila patungkol kay Jesus, ayon sa batas ni Moises at sa mga
propetanasabi, niya, mula umaga hanggang gabi. 24 Ang ilan ay nahikayat patungkol
sa mga bagay na habang ang iba ay hindi naniwala. 25 Nang sila ay hindi sumang-
ayon sa isa't isa, umalis sila pagkatapos magsabi ni Pablo ng isang salita. “Ang
Banal na Espiritu ay nangusap ng maayos sa pamamagitan ni Isaias ang propeta
ng ating mga ninuno. 26 Sinabi niya, 'Pumunta ka sa mga taong ito at sabihin, “Sa
pamamagitan ng pakikinig kayo ay makakarinig, ngunit hindi ninyo maintindihan;
At sa paningin kayo ay makakakita, ngunit hindi mamamalas. 27 Sapagka’t ang puso
ng mga taong ito ay naging mahina ang kanilang tainga ay nahihirapang makarinig,
ipinikit nila ang kanilang mga mata; ni ayaw makita ng kanilang mga mata, at marinig
ng kanilang mga tainga, at maintindihan ng kanilang mga puso, At tumalikod muli
at sila'y aking pagagalingin.”” 28 Kaya, dapat ninyong malaman na ang kaligtasan ng
Dios ay naihatid na sa mga Gentil, at sila ay makikinig.” 29 Nang nasabi na niya ang
bagay na ito, ang mga Judio ay umalis nagkaroon ng matinding pagtatalo sa kanilang
mga sarili. 30 Si Pablo ay nanirahan ng buong dalawang taon sa kaniyang inupahang
bahay, at tinanggap niya ang lahat ng lumalapit sa kaniya. 31 Ipinangaral niya ang
kahariaan ng Dios at itinuturo ang mga bagay patungkol sa Panginoong Jesu-Cristo
ng may katapangan. Walang sinuman ang pumigil sa kaniya.

Mga Taga-Roma

1 Ako si Pablo, na isang lingkod ni Jesu-Cristo, tinawag upang maging apostol,
at inilaan para sa ebanghelyo ng Diyos. 2 Ito ang ebanghelyo na noon pa man ay
ipinangako na niya sa pamamagitan ng mga propeta sa banal na kasulatan. 3 Ito ay
tungkol sa kaniyang Anak, na ipinanganak mula sa kaapu-apuhan ni David ayon sa
laman. 4 Ipinahayag siya bilang Anak ng Diyos ayon sa kapangyarihan ng Espiritu
ng kabanalan, sa pamamagitan ng muling pagkabuhay mula sa kamatayan, si Jesu-
Cristo na ating Panginoon. 5 Sa pamamagitan niya ay natanggap namin ang biyaya
at ang pagiging apostol upang magdulot ng pagsunod ng pananampalataya sa lahat
ng mga bansa, alang-alang sa pangalan niya. 6 Kasama ng mga bansang ito, kayo
rin ay tinawag upang maging kay Jesu-Cristo. 7 Ang liham na ito ay para sa lahat
ng nasa Roma, ang mga minamahal ng Diyos, na tinawag upang maging mga taong
banal. Sumainyo nawa ang biyaya at kapayapaan na nagmumula sa Diyos na ating
Ama at sa Panginoong Jesu-Cristo. 8 Una sa lahat, nagpapasalamat ako sa aking
Diyos sa pamamagitan ni Jesu-Cristo dahil sa inyong lahat, dahil naipahayag ang
inyong pananampalataya sa buong mundo. 9 Sapagkat ang Diyos ang aking saksi, na
pinaglilingkuran ko sa aking espiritu sa ebanghelyo ng kaniyang Anak, kung paano ko
kayo laging binabanggit sa kaniya. 10 Palagi kong hinihiling sa aking mga panalangin
na sa kahit anong kaparaanan, nawa sa huli ay magtagumpay ako na makarating sa
inyo ayon sa kalooban ng Diyos. 11 Sapagkat nais ko kayong makita, nang mabigyan ko
kayo ng ilang espirituwal na kaloob upang kayo ay mapalakas. 12 Iyon ay, nananabik
akong tayo ay magpalakasan ng loob, sa pamamagitan ng pananampalataya ng bawat
isa, ang sa inyo at sa akin. 13 Ngayon hindi ko nais na hindi ninyo malaman, mga
kapatid, na ilang ulit kong binalak na magpunta sa inyo, ngunit ako ay hinahadlangan
hanggang ngayon. Ninais ko ito upang sa ganoon ay magkaroon ng ilang bunga
sa inyo tulad din ng ibang mga Gentil. 14 May utang ako sa mga Griyego at sa
mga dayuhan, sa mga marurunong at sa mga mangmang. 15 Kaya, para sa akin,
handa akong ipahayag ang ebanghelyo sa inyong nasa Roma. 16 Sapagkat hindi ko
ikinahihiya ang ebanghelyo, sapagkat ito ang kapangyarihan ng Diyos upang iligtas
ang sinumang sumasampalataya, una ay sa Judio at gayon din sa Griyego. 17 Sapagkat
dito ang katuwiran ng Diyos ay naihahayag mula sa pananampalataya hanggang sa
pananampalataya, gaya ng nasusulat, "Ang matuwid ay mabubuhay sa pamamagitan
ng pananampalataya." 18 Sapagkat naihayag ang poot ng Diyos mula sa langit laban
sa lahat ng kasamaan at kawalan ng katuwiran ng mga tao na sa pamamagitan
ng kawalan ng katuwiran ay hinahadlangan ang katotohanan. 19 Ito ay dahil ang
maaaring malaman tungkol sa Diyos ay nakikita nila. Sapagkat niliwanagan sila
ng Diyos. 20 Sapagkat ang kaniyang likas na hindi nakikita ay malinaw na nakikita
simula pa noong likhain ang mundo. Nauunawaan ang mga ito sa pamamagitan
ng mga nilikhang bagay. Ang mga likas na ito ay ang kaniyang walang hanggang
kapangyarihan at ang kaniyang pagka-Diyos. Kung kaya, ang mga taong ito ay walang
maidadahilan. 21 Sapagkat kahit kilala nila ang Diyos, siya ay hindi nila niluwalhati
bilang Diyos, ni hindi nila siya pinasalamatan. Sa halip, naging hangal sila sa kanilang
pag-iisip at nagdilim ang manhid nilang mga puso. 22 Sila ay nagmamarunong ngunit
sila ay naging mga hangal. 23 Ipinagpalit nila ang kaluwalhatian ng Diyos na walang
kamatayan para sa katulad ng imahe ng taong namamatay, ng mga ibon, ng mga
hayop na may apat na paa, at ng mga nagsisigapang. 24 Kaya ibinigay sila ng Diyos
sa pagnanasa ng kanilang puso sa karumihan, upang malapastangan ang kanilang

mga katawan sa kani-kanilang sarili. 25 Sila iyong mga ipinagpalit ang katotohanan
ng Diyos sa kasinungalingan, at mga sumamba at naglingkod sa nilikha sa halip
na ang Lumikha, na pinupuri magpakailanman. Amen. 26 Dahil dito, ibinigay sila
ng Diyos sa mga mahahalay na pagnanasa, sapagkat ipinagpalit ng kanilang mga
kababaihan ang kanilang likas na kaugnayan sa kung ano ang laban sa likas, 27 Gayon
din, iniwan ng mga kalalakihan ang kanilang likas na kaugnayan sa mga babae at
nag-aalab sila sa kanilang pagnanasa sa kapwa lalaki. Sila ang mga lalaking gumawa
ng kahalayan sa mga kapwa lalaki, at tumanggap sa kanilang sarili ng parusa na
nararapat sa kanilang kabuktutan. 28 Dahil ayaw nilang magkaroon ng Diyos sa
kanilang kamalayan, hinayaan niya sila sa mahahalay na pag-iisip, upang gawin nila
ang mga bagay na hindi nararapat. 29 Napuno sila ng pawang kawalan ng katuwiran,
kasamaan, kasakiman at kahalayan. Puno sila ng inggit, pagpatay, pag-aawayan,
pandaraya at mga masasamang hangarin. 30 Sila ay mga tsismoso, mga mapanirang
puri at nasusuklam sa Diyos. Sila ay mararahas, mayayabang, at mapagmataas. Mga
manlilikha sila ng kasamaan at suwail sa mga magulang. 31 Wala silang pang-unawa,
hindi mapagkakatiwalaan, walang pagmamahal at walang awa. 32 Nauunawaan nila
ang mga tuntunin ng Diyos, na ang mga gumagawa ng ganoong mga bagay ay karapat-dapat sa kamatayan. Ngunit hindi lamang nila ginagawa ang mga ganitong bagay,
sumasang-ayon din sila sa iba na gumagawa nito.

2

1 Kaya wala kang maidadahilan, ikaw tao, ikaw na humahatol, sapagkat kung ano
ang hatol mo sa iba, iyon ang hatol mo sa iyong sarili. Sapagkat ikaw na humahatol
ay gumagawa din ng ganoong mga bagay. 2 Ngunit alam natin na ang hatol ng Diyos
ay ayon sa katotohanan kapag ito ay bumaba sa mga gumagawa ng ganoong mga
bagay. 3 Ngunit isipin mo ito, ikaw tao, ikaw na humahatol sa mga gumagawa ng mga
bagay na ganoon, kahit na ginagawa mo rin ang ganoong mga bagay. Makatatakas
ka ba sa hatol ng Diyos? 4 O hinahamak mo ang yaman ng kaniyang kabutihan, ang
mga naantala niyang parusa, at ang kaniyang pagtitiyaga? Hindi mo ba alam na ang
kaniyang kabutihan ay siyang aakay sa iyo sa pagsisisi? 5 Ngunit ayon sa lawak ng
iyong katigasan at iyong pusong walang pagsisisi ay nag-iimbak ka para sa iyong sarili
ng poot sa araw ng poot, iyon ay, ang araw ng paghahayag ng matuwid na paghatol
ng Diyos. 6 Magbibigay siya sa bawat tao ayon sa kaniyang ginawa: 7 sa mga patuloy
na gumagawa ng mga mabubuting bagay na naghangad ng papuri, karangalan at
ng hindi pagkasira, bibigyan niya ng buhay na walang hanggan. 8 Ngunit para sa
mga makasarili, mga taong hindi sumusunod sa katotohanan ngunit sumusunod sa
kalikuan, darating ang matinding galit at poot. 9 Magdadala ang Diyos ng pagdurusa
at paghihirap sa bawat kaluluwa ng taong gumagawa ng masama, una sa mga Judio
at gayon din sa mga Griyego. 10 Subalit kapurihan, karangalan at kapayapaan ang
darating sa mga taong gumagawa ng mabuti, una sa mga Judio at gayon din sa
mga Griyego. 11 Sapagkat walang pinapanigan ang Diyos. 12 Sapagkat ang lahat ng
nagkasala na wala ang kautusan ay mamamatay rin ng wala ang kautusan, at ang
lahat ng nagkasala sa ilalim ng kautusan ay hahatulan ayon sa kautusan. 13 Sapagkat
hindi ang mga tagapakinig ng kautusan ang matuwid sa harapan ng Diyos, kundi
ang mga gumagawa ng kautusan ang mapapawalang-sala. 14 Sapagkat kapag ang
mga Gentil na walang kautusan ay likas na ginagawa ang mga bagay ng kautusan,
sila, ay kautusan sa kanilang mga sarili, kahit na wala sa kanila ang kautusan. 15 Sa
pamamagitan nito, ipinapakita nila na ang mga gawang hinihingi ng kautusan ay
nakasulat sa kanilang mga puso. Pinatotohanan din ito ng kanilang mga budhi,
at pinararatangan o ipinagtatanggol sila ng kanilang isipan sa kanilang sarili 16 at

pati na rin sa Diyos. Mangyayari iyan sa araw na hahatulan ng Diyos ang mga
lihim ng lahat ng tao, ayon sa aking ebanghelyo, sa pamamagitan ni Jesu-Cristo.
17 Ipagpalagay na tinatawag mong Judio ang iyong sarili, nananalig sa kautusan,
nagagalak nang may pagmamalaki sa Diyos, 18 nalalaman ang kaniyang kalooban
at sinusubok ang mga bagay na hindi sang-ayon dito sapagkat tinuruan ka ng
kautusan. 19 At ipagpalagay na ikaw ay nakatitiyak na ikaw mismo ay taga-akay ng
mga bulag, isang ilaw sa mga nasa kadiliman, 20 tagapagturo ng mga mangmang,
guro ng mga sanggol, at sa kautusan ay mayroon kang anyo ng kaalaman at ng
katotohanan. 21 Ikaw, kung gayon, na nagtuturo sa iba, hindi mo ba tinuturuan
ang iyong sarili? Ikaw na nangangaral na huwag magnakaw, nagnanakaw ka ba?
22 Ikaw na nagsasabing huwag mangangalunya, nangangalunya ka ba? Ikaw na
namumuhi sa mga diyus-diyosan, ninanakawan mo ba ang mga templo? 23 Ikaw
na nagagalak na may pagmamataas sa kautusan, nilalapastangan mo ba ang Diyos sa
pamamagitan ng iyong paglabag sa kautusan? 24 Sapagkat "ang pangalan ng Diyos ay
nilalapastangan sa mga Gentil dahil sa iyo," tulad ng nasusulat. 25 Sapagkat tunay na
pinakikinabangan mo ang pagtutuli kung sinusunod mo ang kautusan, ngunit kung
ikaw ay tagalabag ng kautusan, ang iyong pagtutuli ay nagiging di pagtutuli. 26 Kung
sinusunod ng taong hindi tuli ang mga hinihingi ng kautusan, hindi ba maituturing na
pagtutuli ang kaniyang hindi pagtutuli? 27 At hindi ka ba hahatulan ng taong likas na
hindi tuli kung tutuparin niya ang kautusan? Sapagkat nasa iyo ang mga kasulatang
nasusulat at ang pagtutuli subalit tagalabag kayo ng kautusan! 28 Sapagkat hindi siya
isang Judio, siya na sa panlabas lamang; hindi rin sa pagtutuli na panlabas lamang
sa laman. 29 Ngunit siya ay Judio, siya na isang Judio sa panloob, at ang pagtutuli ay
sa puso, sa espiritu at hindi sa titik. Ang kapurihan ng ganoong tao ay nagmumula
hindi sa mga tao kundi sa Diyos.

3

1 Kung gayon, ano ang kalamangan ng Judio? At ano ang mapapakinabangan sa
pagtutuli? 2 Napakarami sa anumang paraan. Una sa lahat, ipinagkatiwala sa mga
Judio ang mga pahayag mula sa Diyos. 3 Ngunit paano kung walang pananampalataya
ang iba sa mga Judio? Ang kawalan ng pananampalataya nila ay nagpapawalang bisa
ba sa katapatan ng Diyos? 4 Hindi kailanman mangyayari. Sa halip, tapat ang Diyos
kahit na ang bawat tao ay sinungaling. Gaya ng nasusulat, "Upang ikaw ay makitang
matuwid sa iyong mga salita at mananaig kapag ikaw ay mahatulan." 5 Ngunit kung
ang ating pagiging hindi matuwid ang nagpapakita ng katuwiran ng Diyos, ano ang
sasabihin natin? Matuwid ba ang Diyos kapag pinahihirapan tayo dahil sa poot,
matuwid ba siya? Nagsasalita ako ayon sa pangangatwiran ng tao. 6 Huwag nawa
ito mangyari! Sapagkat kung ganoon, paano hahatulan ng Diyos ang sanlibutan?
7 Ngunit kung ang katotohanan ng Diyos sa pamamagitan ng kasinungalingan ko ay
nagbibigay ng saganang kapurihan sa kaniya, bakit pa ako hinahatulan bilang isang
makasalanan? 8 Bakit hindi nalang sabihin, gaya ng walang katotohanang ulat ng
iba na sinasabi daw namin, at gaya ng pinatotohanan ng iba na sinasabi namin,
"Gumawa tayo ng masama, upang dumating ang kabutihan?" Ang hatol sa kanila
ay makatarungan. 9 Ano ngayon? Sasabihin ba nating mas mabuti tayo? Hindi
sa anumang paraan. Sapagkat pinaratangan na natin ang mga Judio at Griyego,
silang lahat, sa pagiging nasa ilalim ng kasalanan. 10 Ito ay gaya ng nasusulat:
"Walang matuwid, wala ni isa. 11 Walang nakauunawa. Walang humahanap sa
Diyos. 12 Silang lahat ay nagsilihis. Silang lahat ay naging walang silbi. Walang
gumagawa ng mabuti, wala, wala kahit isa. 13 Ang kanilang lalamunan ay tulad
ng isang bukas na libingan. Ang kanilang mga dila ay mayroong panlilinlang. Ang

kamandag ng ahas ay nasa kanilang mga labi. 14 Ang kanilang mga bibig ay puno ng pagmumura at kapaitan. 15 Ang mga paa nila ay matutulin upang magdanak ng dugo. 16 Pagkawasak at pagdurusa ang nasa kanilang mga landas. 17 Ang mga taong ito ay walang alam sa daan ng kapayapaan. 18 Walang pagkatakot sa Diyos sa kanilang mga mata." 19 Ngayon ay nalalaman natin na anuman ang sinasabi ng batas, ito ay sinasabi sa mga taong nasa ilalim ng batas. Ito ay upang matikom ang bawat bibig at upang ang lahat ng nasa sanlibutan ay may pananagutan sa Diyos. 20 Ito ay dahil walang laman ang mapawawalang-sala sa pamamagitan ng batas sa paningin niya. Sapagkat sa pamamagitan ng kautusan ay dumating ang kaalaman sa kasalanan. 21 Ngunit ngayon, naipaalam na ang katuwiran ng Diyos ay hindi sa pamamagitan ng kautusan. Ito ay nasaksihan ng kautusan at ng mga propeta, 22 ito ay, ang katuwiran ng Diyos sa pamamagitan ng pananampalataya kay Jesu-Cristo para sa lahat ng mga naniniwala. Sapagkat walang pagtatangi. 23 Sapagkat ang lahat ay nagkasala at hindi nakaabot sa kaluwalhatian ng Diyos. 24 Sila ay napawalang-sala nang walang bayad ng dahil sa kaniyang biyaya sa pamamagitan ng katubusan na nakay Cristo Jesus. 25 Sapagkat ipinagkaloob ng Diyos si Cristo bilang pampasuyo sa pamamagitan ng pananampalataya sa kaniyang dugo. Inialay niya si Cristo, bilang patotoo sa kaniyang katarungan, dahil sa kaniyang hindi pagpansin sa mga nakaraang kasalanan 26 sa kaniyang pagtityatiyaga. Nangyari ang lahat ng ito para sa pagpapakita ng kaniyang katuwiran sa panahong ito. Ito ay upang kaniyang mapatunayan na siya ay makatarungan at upang ipakitang pinapawalang-sala niya ang sinuman dahil sa pananampalataya kay Jesus. 27 Kung gayon, nasaan ang pagmamalaki? Ito ay inihiwalay na! Sa anong batayan? Sa mga gawa? Hindi, kundi batay sa pananampalataya. 28 Kaya masasabi natin na ang isang tao ay napawalang-sala sa pamamagitan ng pananampalataya na wala ang mga gawa ng kautusan. 29 O ang Diyos ba ay Diyos ng mga Judio lamang? Hindi ba't siya rin ay Diyos ng mga Gentil? Oo, pati ng mga Gentil. 30 Kung magkagayon nga, na ang Diyos ay iisa, ipawawalang-sala niya ang pagtutuli sa pamamagitan ng pananampalataya at hindi pagtutuli sa pamamagitan ng pananampalataya. 31 Pinapawalang-bisa ba natin ang kautusan sa pamamagitan ng pananampalataya? Huwag nawang mangyari! Sa halip, pinapagtibay pa nga natin ang kautusan.

4

1 Ano ngayon ang sasabihin natin na natuklasan ni Abraham na ating ninuno ayon sa laman? 2 Sapagkat kung pinawalang-sala si Abraham sa pamamagitan ng mga gawa, magkakaroon sana siya ng dahilan upang magmalaki, ngunit hindi sa harapan ng Diyos. 3 Sapagkat ano ang sinasabi ng kasulatan? "Sumampalataya si Abraham sa Diyos at ito ay ibinilang sa kaniya bilang katuwiran." 4 Ngayon sa kaniya na gumagawa, ang bayad ay hindi maibibilang na biyaya, ngunit isang kabayaran. 5 Ngunit sa kaniya na hindi gumagawa na sa halip ay sumasampalataya sa kaniya na nagpapawalang-sala sa mga masasama, maibibilang na katuwiran ang kaniyang pananampalataya. 6 Nagpahayag din si David ng pagpapala sa taong ibinilang ng Diyos na matuwid na walang gawa. 7 Sinabi niya, "Pinagpala ang mga pinatawad sa kanilang mga katampalasanan, at ang mga taong natakpan ang mga kasalanan. 8 Pinagpala ang tao na hindi bibilangin ng Panginoon ang kaniyang kasalanan." 9 Kung gayon, ang pagpapalang ito ba ay inihayag sa mga taong tuli lamang, o pati na rin sa mga hindi tuli? Sapagkat sinasabi natin, "Ang pananampalataya ay naibilang kay Abraham na katuwiran." 10 Kaya nga, paano ito naibilang? Nang si Abraham ba ay tinuli na o hindi pa? Hindi sa pagtutuli, kundi sa hindi pagtutuli. 11 Tinanggap ni Abraham ang tanda ng pagtutuli. Ito ay tatak ng pagkamatuwid ng

pananampalataya na mayroon na siya nang siya hindi pa natutuli. Ang bunga ng
tandang ito ay siya ang naging ama ng lahat ng nananampalataya, kahit na hindi sila
ay nasa hindi pagtutuli. Ito ay nangangahulugan na ang katuwiran ay maibibilang
sa kanila. [12] Ito ay nangangahulugan ding si Abraham ay naging ama ng pagtutuli,
hindi lamang sa mga tuli, kundi pati na rin sa mga sumusunod sa mga yapak ng
ating amang si Abraham. At ito ang pananampalataya na mayroon siya noong hindi
pa siya natutuli. [13] Sapagkat ang pangako na naibigay kay Abraham at pati na rin sa
kaniyang mga kaapu-apuhan ay hindi sa pamamagitan ng kautusan, ang pangakong
ito na sila ang magiging mga tagapagmana ng mundo. Sa halip ay sa pamamagitan
ng katuwiran ng pananampalataya. [14] Sapagkat kung ang mga kabilang sa kautusan
ay tagapagmana, ang pananampalataya ay walang kabuluhan, at mawawalan ng bisa
ang pangako. [15] Sapagkat matinding galit ang naibibigay ng kautusan, ngunit kung
saan walang kautusan, wala ring pagsuway. [16] Sa kadahilanang ito, nangyayari ito
sa pamamagitan ng pananampalataya, upang ito ay sa pamamagitan ng biyaya. Ang
kalalabasan, ang pangako ay tiyak para sa lahat ng mga kaapu-apuhan. At hindi
lamang ang mga nakakaalam sa kautusan ang makakabilang sa mga kaapu-apuhan
na ito, kundi pati na rin ang mga nagmula sa pananampalataya ni Abraham. Sapagkat
siya ang ama nating lahat, [17] tulad ng nasusulat, “Ginawa kitang ama ng maraming
bansa.” Naroon si Abraham sa presensiya ng kaniyang pinagkakatiwalaan, iyon ay
ang Diyos, na nagbibigay buhay sa mga patay at lumilikha sa mga bagay na wala
pa. [18] Sa kabila ng lahat ng mga pangyayari, nagtiwala ng lubusan si Abraham
sa Diyos para sa hinaharap. Kaya naging ama siya ng maraming bansa, tulad ng
sinabi, “... Magiging ganoon ang iyong mga kaapu-apuhan.” [19] Hindi siya mahina sa
pananampalataya. Kinilala ni Abraham na patay na ang kaniyang katawan sapagkat
mag-iisandaang taon na siya. Kinilala rin niya ang pagiging patay ng bahay-bata
ni Sara. [20] Ngunit dahil sa pangako ng Diyos, hindi nag-alinlangan si Abraham sa
pananampalataya. Sa halip, napalakas siya sa pananampalataya at nagbigay papuri
sa Diyos. [21] Lubos siyang naniwala na kung ano ang ipinangako ng Diyos, kaya din
niyang tuparin. [22] Kung kaya ito ay itinuring sa kaniya bilang katuwiran. [23] Ngayon,
hindi ito isinulat para lamang sa kaniyang kapakinabangan, na ibinilang sa kaniya.
[24] Ito rin ay isinulat para rin sa atin, na ibibilang, tayong nanampalataya sa kaniya na
bumuhay kay Jesus na ating Panginoon mula sa kamatayan. [25] Ito ang siyang ibinigay
para sa ating mga kasalanan at muling binuhay para sa ating pagpapawalang-sala.

5

[1] Yamang napawalang-sala tayo sa pamamagitan ng pananampalataya, mayroon
tayong kapayapaan sa Diyos sa pamamagitan ng ating Panginoong Jesu-Cristo. [2] Sa
pamamagitan niya nagkaroon din tayo ng daan sa pamamagitan ng pananampalataya
sa biyayang ito na kung saan tayo ay tumatayo. Nagagalak tayo sa pananalig na
ibinibigay sa atin ng Diyos para sa hinaharap, ang pananalig na makikibahagi tayo
sa kaluwalhatian ng Diyos. [3] Hindi lamang ito, ngunit nagagalak din tayo sa ating
mga pagdurusa. Alam natin na ang pagdurusa ay nagbubunga ng pagtitiis. [4] Ang
pagtitiis ay nagbubunga ng pagsang-ayon, at ang pagsang-ayon ay nagbubunga ng
katiyakan para sa hinaharap. [5] Hindi mangbibigo ang pananalig na ito, dahil ang
pag-ibig ng Diyos ay ibinuhos sa ating mga puso sa pamamagitan ng Banal na
Espiritu, na siyang ibinigay sa atin. [6] Sapagkat habang mahina pa lamang tayo,
namatay si Cristo sa tamang panahon para sa mga hindi maka-diyos. [7] Sapagkat
mahirap para sa isang tao na mamatay para sa isang matuwid na tao. Iyan ay,
marahil kung may isang maglalakas-loob na mamatay para sa mabuting tao. [8] Ngunit
pinatunayan ng Diyos ang kaniyang pag-ibig sa atin, dahil noong makasalanan pa

tayo, namatay si Cristo para sa atin. 9 Mas higit pa sa ngayong napawalang-sala
na tayo sa pamamagitan ng kaniyang dugo, maililigtas tayo sa pamamagitan nito
mula sa poot ng Diyos. 10 Sapagkat kung, noong tayo ay mga kaaway, ipinagkasundo
tayo sa Diyos sa pamamagitan ng kamatayan ng kaniyang Anak, higit pa ngayon
na pagkatapos tayong ipinagkasundo, maililigtas tayo sa pamamagitan ng kaniyang
buhay. 11 Hindi lamang ito, ngunit nagagalak din tayo sa Diyos sa pamamagitan
ng ating Panginoong Jesu-Cristo, na sa pamamagitan niya ay natanggap natin ang
pagkakasundong ito. 12 Kung gayon, sa pamamagitan ng isang tao pumasok ang
kasalanan sa sanlibutan, sa ganitong kapamaraanan pumasok ang kamatayan dahil
sa kasalanan. At lumaganap ang kamatayan sa sangkatauhan, dahil nagkasala ang
lahat. 13 Sapagkat bago ang kautusan, ang kasalanan ay nasa sanlibutan na, ngunit
walang pananagutan para sa kasalanan kung walang kautusan. 14 Gayunpaman,
naghari ang kamatayan mula kay Adan hanggang kay Moises, at kahit pa sa mga
hindi nagkasala na katulad ng pagsuway ni Adan na siyang huwaran ng paparating.
15 Ngunit gayunpaman, ang kaloob na walang bayad ay hindi gaya ng pagkakasala.
Sapagkat kung sa pamamagitan ng pagkakasala ng isa ay namatay ang marami,
mas higit pa na sumagana para sa marami ang biyaya ng Diyos at ang kaloob
sa pamamagitan ng biyaya ng isang tao na si Jesu-Cristo. 16 Sapagkat ang kaloob
ay hindi tulad ng kinahantungan ng nagkasala. Sa isang banda, dumating ang
paghatol ng kaparusahan dahil sa pagkakasala ng isang tao. Ngunit sa kabilang
banda, ang kaloob na nagbubunga ng pagpapawalang-sala ay dumating pagkatapos
ng maraming pagkakasala. 17 Sapagkat kung sa pamamagitan ng pagkakasala ng isa,
ang kamatayan ay naghari sa pamamagitan ng isa, mas lalo nang maghahari ang mga
tatanggap ng kasaganahan ng biyaya at ng kaloob ng katuwiran sa pamamagitan
ng buhay ng isa na si Jesu-Cristo. 18 Kung gayon, dahil sa pagkakasala ng isa, ang
lahat ng tao ay dumating sa kaparusahan, gayon din sa pamamagitan ng isang gawa
ng katuwiran ay dumating ang pagpapawalang-sala ng buhay para sa lahat ng tao.
19 Dahil sa pamamagitan ng pagsuway ng isang tao, ang lahat ay naging makasalanan,
gayon din naman sa pamamagitan ng pagsunod ng isa, marami ang naging matuwid.
20 Ngunit dumating ang kautusan, upang sa gayon ang pagkakasala ay managana.
Ngunit sa pananagana ng kasalanan, higit na nanagana ang biyaya. 21 Nangyari ito
upang, gaya ng kamatayan na naghahari sa kamatayan, gayon din naman ang biyaya
ay maghari sa pamamagitan ng katuwiran para sa buhay na walang hanggan sa
pamamagitan ni Jesu-Cristo na ating Panginoon.

6

1 Ano ngayon ang sasabihin natin? Dapat ba tayong magpatuloy sa kasalanan
upang managana ang biyaya? 2 Huwag nawa itong mangyari. Tayong mga namatay
sa kasalanan, paano pa tayo mamumuhay rito? 3 Hindi ba ninyo alam na kung
gaano karami ang nabautismuhan kay Jesu-Cristo ay nabautismuhan sa kaniyang
kamatayan? 4 Inilibing na tayo kasama niya sa pamamagitan ng bautismo sa
kamatayan. Nangyari ito upang gaya ng pagkabuhay ni Cristo mula sa patay sa
pamamagitan ng kaluwalhatian ng Ama, lalakad din tayo sa panibagong buhay.
5 Sapagkat kung tayo ay nakiisa sa kaniya sa wangis ng kaniyang kamatayan, tayo
rin ay makikiisa sa kaniyang muling pagkabuhay. 6 Nalalaman natin ito, na ang
dati nating pagkatao ay ipinako sa krus kasama niya, upang sa gayon ay masira
ang ating katawang makasalanan. Nangyari ito upang hindi na tayo maging alipin
pa ng kasalanan. 7 Siya na namatay ay inihayag na matuwid hinggil sa kasalanan.
8 Ngunit kung namatay tayo kasama ni Cristo, naniniwala tayong mabubuhay din
tayong kasama niya. 9 Alam nating si Cristo ay binuhay mula sa patay at hindi na siya

patay. Hindi na naghahari sa kaniya ang kamatayan. [10] Sapagkat ukol sa kamatayan
na namatay siya sa kasalanan, namatay siya nang minsanan para sa lahat. Subalit,
ang buhay na kaniyang ipinamuhay ay ipinamuhay niya para sa Diyos. [11] Sa ganoon
ding paraan, kinakailangan din ninyong ituring ang inyong mga sarili na patay sa
kasalanan, ngunit buhay sa Diyos kay Cristo Jesus. [12] Samakatuwid huwag ninyong
hayaan na pagharian ng kasalanan ang inyong mga namamatay na katawan upang
inyong sundin ang mga pagnanasa nito. [13] Huwag ninyong ihandog ang mga bahagi
ng inyong katawan sa kasalanan bilang kasangkapan para sa kasamaan, ngunit
ihandog ninyo ang inyong mga sarili sa Diyos, na buhay mula sa patay. At ihandog
ninyo ang mga bahagi ng inyong katawan bilang kasangkapan ng katuwiran para sa
Diyos. [14] Huwag ninyong hayaan na pagharian kayo ng kasalanan. Sapagkat wala
na kayo sa ilalim ng kautusan ngunit sa ilalim ng biyaya. [15] Kaya ano? Magkakasala
ba tayo dahil wala tayo sa ilalim ng kautusan, ngunit sa ilalim ng biyaya? Huwag
nawa itong mangyari. [16] Hindi ba ninyo alam na ang pinaghandugan ninyo ng
inyong mga sarili bilang mga alipin ay siyang inyong pinaglilingkuran, ang siyang
dapat ninyong sundin? Totoo ito, mga alipin man kayo sa kasalanan na patungo sa
kamatayan, o mga alipin sa pagsunod na patungo sa katuwiran. [17] Ngunit salamat
sa Diyos! Sapagkat kayo ay dating mga alipin ng kasalanan, ngunit sinunod ninyo
mula sa puso ang uri ng katuruang ibinigay sa inyo. [18] Pinalaya kayo sa kasalanan, at
ginawa kayong mga alipin kayo ng katuwiran. [19] Nagsasalita ako tulad ng isang tao
dahil sa kahinaan ng inyong laman. Sapagkat gaya ng paghahandog ninyo ng mga
bahagi ng inyong katawan bilang mga alipin sa karumihan at kasamaan, ngayon,
sa ganoon ding paraan, ihandog ninyo ang mga bahagi ng inyong katawan bilang
alipin sa katuwiran para sa ikababanal. [20] Sapagkat noong kayo ay mga alipin ng
kasalanan, malaya kayo sa katuwiran. [21] Sa mga panahong iyon, ano ang naging
bunga ng mga bagay na ikinahihiya na ninyo ngayon? Sapagkat ang kinahantungan
ng mga bagay na iyon ay kamatayan. [22] Ngunit ngayon na kayo ay pinalaya mula sa
kasalanan at alipin na ng Diyos, nasa inyo ang inyong bunga para sa ikababanal. Ang
kahihinatnan ay buhay na walang hanggan. [23] Sapagkat ang kabayaran ng kasalanan
ay kamatayan, ngunit ang libreng kaloob ng Diyos ay buhay na walang hanggan kay
Cristo Jesus na ating Panginoon.

7

[1] O hindi ba ninyo nalalaman, mga kapatid (sapagkat nagsasalita ako sa mga
taong may alam tungkol sa kautusan), na ang kautusan ang namamahala sa isang
tao habang siya ay nabubuhay? [2] Sapagkat itinatali ng kautusan ang asawang
babae sa kaniyang asawa habang siya ay nabubuhay, ngunit kung mamatay ang
asawang lalaki, malaya na siya sa kautusan ng pag-aasawa. [3] Kung gayon, habang
nabubuhay pa ang kaniyang asawang lalaki, kapag nakipamuhay siya sa ibang lalaki,
tatawagin siyang mangangalunya. Ngunit kung namatay ang asawang lalaki, malaya
na siya sa kautusan, kaya hindi na siya isang mangangalunya kung namumuhay siya
kasama ang ibang lalaki. [4] Kaya, aking mga kapatid, naging patay kayo sa batas
sa pamamagitan ng katawan ni Cristo. Ito ay upang maaari kayong makisama sa
iba, iyan ay, sa kaniya na binuhay mula sa patay, upang sa gayon maaari tayong
magsipagbunga para sa Diyos. [5] Sapagkat noong tayo ay nasa laman, ang mga
makasalanang pagnanasa ay naging buhay sa ating mga bahagi sa pamamagitan ng
kautusan na magbibigay ng bunga sa kamatayan. [6] Ngunit ngayon, pinakawalan na
tayo mula sa kautusan. Namatay tayo sa kung ano ang dating humahawak sa atin. Ito
ay upang makapaglingkod tayo sa panibagong Espiritu at hindi sa kalumaan ng sulat.
[7] Kaya ano ang sasabihin natin? Ang kautusan ba mismo ay kasalanan? Huwag nawa

itong mangyari. Gayunpaman, hindi ko sana malalaman ang kasalanan, kung hindi
dahil sa kautusan. Sapagkat hindi ko sana malalaman ang tungkol sa kasakiman
kung hindi sinabi ng kautusan na, “Huwag kang maging sakim”. 8 Ngunit kinuha
ng kasalanan ang pagkakataon sa pamamagitan ng kautusan at nagdala sa akin ng
bawat masamang pagnanasa. Sapagkat kung walang kautusan, patay ang kasalanan.
9 Minsan akong nabuhay na wala ang kautusan, ngunit nang dumating ang kautusan,
muling nabuhay ang kasalanan at namatay ako. 10 Ang kautusan na magdadala sana
ng buhay ay naging kamatayan para sa akin. 11 Sapagkat kinuha ng kasalanan ang
pagkakataon sa pamamagitan ng kautusan at nilinlang ako. Sa pamamagitan ng
kautusan, pinatay ako ng kasalanan. 12 Kaya banal ang kautusan at ang utos ay
banal, matuwid at mabuti. 13 Kaya, ang mabuti nga ba ay naging kamatayan sa
akin? Huwag nawa itong mangyari. Ngunit ang kasalanan, upang maipakitang ito
ay kasalanan sa pamamagitan ng mabuti, ay nagdala ng kamatayan sa akin. Ito ay
upang sa pamamagitan ng kautusan, maaaring ang kasalanan ay maging kasalanang
walang kapantay. 14 Sapagkat alam natin na ang kautusan ay espirituwal, ngunit ako
ay sa laman. At ipinagbili akong alipin sa ilalim ng kasalanan. 15 Sapagkat hindi
ko talaga maintindihan ang aking ginagawa. Sapagkat hindi ko ginagawa ang nais
kong gawin, at ang ayaw kong gawin ay siya namang aking ginagawa. 16 Ngunit kung
ginagawa ko ang ang ayaw kong gawin, sumasang-ayon ako sa kautusan, na ang
kautusan ay mabuti. 17 Ngunit ngayon hindi na ako ang gumagawa nito, kundi ang
kasalanang nananahan sa akin. 18 Sapagkat alam ko na sa akin, sa aking laman, ay
walang nananahang mabuti. Sapagkat ang kagustuhan para sa mabuti ay nasa akin,
ngunit hindi ko ito magawa. 19 Sapagkat ang mabuti na nais ko ay hindi ko ginagawa,
ngunit ang masama na ayaw ko, ang ginagawa ko. 20 Ngayon kung ginagawa ko
ang ayaw kong gawin, kung gayon hindi na ako ang gumagawa nito, kundi ang
kasalanang namumuhay sa akin. 21 Kaya, natuklasan ko na ang prinsipyo na nasa
akin, na nais kong gawin ang mabuti, subalit ang kasamaang iyon ay naririto sa akin.
22 Sapagkat nagagalak ako sa kautusan ng Diyos sa aking kaibuturan. 23 Ngunit may
nakikita akong ibang tuntunin sa mga bahagi ng aking katawan. Nilalabanan nito ang
bagong tuntunin sa aking isipan. Binibihag ako nito sa pamamagitan ng tuntunin ng
kasalanan na nasa mga bahagi ng aking katawan. 24 Kaawa-awa akong tao! Sino ang
magliligtas sa akin mula sa katawang ito ng kamatayan? 25 Ngunit ang pasasalamat
ay sa Diyos sa pamamagitan ni Jesu-Cristo na ating Panginoon! Kaya ako mismo ay
naglilingkod sa kautusan ng Diyos sa aking isipan. Gayunman, sa laman naglilingkod
ako sa tuntunin ng kasalanan.

8

1 Kung gayon, wala ng paghatol sa mga taong na kay Cristo Jesus. 2 Sapagkat
pinalaya ako ng tuntunin ng Espiritu ng buhay na nakay Cristo Jesus mula sa tuntunin
ng kasalanan at kamatayan. 3 Sapagkat kung ano ang hindi kayang gawin ng kautusan
dahil mahina ito sa pamamagitan ng laman ay ginawa ng Diyos. Isinugo niya ang
kaniyang sariling Anak na kawangis ng makasalanang laman para maging isang
handog sa kasalanan, at hinatulan niya ang kasalanan sa laman. 4 Ginawa niya ito
upang sa gayon ang mga hinihingi ng kautusan ay matupad sa atin, tayong mga
hindi lumalakad ayon sa laman, ngunit ayon sa Espiritu. 5 Ang mga namumuhay
ayon sa laman ay binibigyang-pansin ang mga bagay na para sa laman, ngunit ang
mga namumuhay ayon sa Espiritu ay binibigyang pansin ang mga bagay na para
sa Espiritu. 6 Sapagkat ang kaisipan ng laman ay kamatayan, ngunit ang kaisipan ng
Espiritu ay buhay at kapayapaan. 7 Ito ay dahil sumasalungat sa Diyos ang kaisipan ng
laman, sapagkat hindi ito nagpapasakop sa kautusan ng Diyos, ni hindi ito maaaring

maging sakop. 8 Hindi kayang pasiyahin ng taong nasa laman ang Diyos. 9 Gayunman,
wala na kayo sa laman ngunit nasa Espiritu, kung totoong ang Espiritu ng Diyos ay
nananahan sa inyo. Ngunit kung wala sa isang tao ang Espiritu ni Cristo, siya ay hindi
kabilang sa kaniya. 10 Kung nasa inyo si Cristo, sa isang panig ang katawan ay patay
sa kasalanan, ngunit sa kabilang panig ang espiritu ay buhay sa katuwiran. 11 Kung
ang Espiritu ng Diyos na bumuhay kay Jesus mula sa kamatayan ang nananahan sa
inyo, siya na bumuhay kay Cristo mula sa kamatayan ang magbibigay din ng buhay sa
inyong mga namamatay na katawan sa pamamagitan ng kaniyang Espiritu na siyang
nananahan sa inyo. 12 Kaya nga, mga kapatid, may mga utang tayo, ngunit hindi sa
laman upang mamuhay ayon sa laman. 13 Sapagkat kung mabubuhay kayo ayon sa
laman, kayo ay mamamatay, ngunit kung sa pamamagitan ng Espiritu inyong pinatay
ang mga gawain ng inyong katawan, kayo ay mabubuhay. 14 Sapagkat marami
ang pinapangunahan ng Espiritu ng Diyos, sila ay mga anak ng Diyos. 15 Sapagkat
hindi ninyo muling tinanggap ang espiritu ng pagkabihag upang matakot. Sa halip,
natanggap natin ang espiritu ng pagkupkop, na kung saan sumisigaw tayo ng, “Abba,
Ama!” 16 Ang Espiritu mismo ang nagpapatotoo kasama ang ating espiritu na tayo
ay mga anak ng Diyos. 17 Kung tayo ay mga anak, mga tagapagmana rin tayo, mga
tagapagmana ng Diyos. At kasama tayo ni Cristo bilang mga tagapagmana, kung
tunay nga tayong magdusa kasama niya upang sa gayon maluwalhati rin tayo kasama
niya. 18 Sapagkat itinuturing ko na ang mga pagdurusa sa panahong ito ay hindi
karapat-dapat na ihalintulad sa kaluwalhatian na maihahayag sa atin. 19 Sapagkat
ang nananabik na pag-asa ng mga nilikha ay naghihintay para sa paghahayag sa mga
anak ng Diyos. 20 Sapagkat napasailalim sa pagkawalang-saysay ang mga nilikha,
hindi sa sarili nitong kalooban, kundi sa kaniya na siyang nagpasailalim nito. Ito
ay dahil sa tiyak na kasiguraduhan 21 na ang nilikha mismo ay maililigtas mula sa
pagkaalipin hanggang sa pagkabulok at madadala ito sa kalayaan ng kaluwalhatian
ng mga anak ng Diyos. 22 Sapagkat alam natin na magkasamang dumadaing at
naghihirap sa sakit ang buong nilikha hanggang ngayon. 23 Hindi lamang iyan, ngunit
maging tayo mismo, na nagtataglay ng mga unang bunga ng Espiritu—kahit tayo
mismo ay dumadaing sa ating mga sarili, naghihintay para sa ating pagkakakupkop,
ang pagkatubos ng ating katawan. 24 Sapagkat nailigtas tayo sa pamamagitan ng
katiyakang ito. Ngunit hindi pa nakikita ang kinatitiyakan nating mangyayari,
sapagkat sino ang may katiyakan na maghihintay sa nakita na niya? 25 Ngunit
kung nakatitiyak tayo tungkol sa hindi pa natin nakikita, naghihintay tayo ng may
pagtitiyaga para dito. 26 Sa ganoon paraan, tumutulong din ang Espiritu sa ating
kahinaan. Sapagkat hindi natin alam kung paano tayo dapat manalangin, ngunit
ang Espiritu mismo ang namamagitan sa atin ng mga daing na hindi maipahayag
na mga daing. 27 Ang sumisiyasat ng mga puso ay alam ang kaisipan ng Espiritu,
dahil namamagitan siya para sa mga mananampalataya ayon sa kalooban ng Diyos.
28 Nalalaman natin na sa mga nagmamahal sa Diyos, sa lahat ng bagay gumagawa
siya para sa ikabubuti, ng mga tinawag ayon sa kaniyang layunin. 29 Dahil ang
mga kilala na niya noong una pa man, ay itinalaga din niya na matulad sa imahe
ng kaniyang Anak, upang siya ang maging panganay sa maraming magkakapatid.
30 Ang kaniyang mga itinalaga, sila rin ang kaniyang mga tinawag. Ang kaniyang mga
tinawag, sila rin ang kaniyang mga pinawalang-sala. Ang kaniyang mga pinawalang-
sala, kaniya ring niluwalhati. 31 Ano ngayon ang sasabihin natin sa mga bagay na ito?
Kung ang Diyos ay para sa atin, sino ang laban sa atin? 32 Siya na hindi ipinagkait
ang kaniyang sariling Anak ngunit ibinigay niya para sa ating lahat, paanong hindi
niya rin ibibigay sa atin ng libre ang lahat ng bagay? 33 Sino ang magpaparatang
laban sa mga pinili ng Diyos? Ang Diyos ang siyang nagpapawalang-sala. 34 Sino

ang hahatol? Si Cristo na siyang namatay para sa atin at higit pa roon, binuhay
din siyang muli. Naghahari siya kasama ang Diyos sa lugar ng karangalan at siya
ang namamagitan para sa atin. 35 Sino ang maghihiwalay sa atin mula sa pag-
ibig ni Cristo? Ang matinding pagdurusa ba, o pagdadalamhati, o pag-uusig, o
pagkagutom, o kahubaran, o panganib, o espada? 36 Gaya ng nasusulat, "Para sa
iyong kapakinabangan pinapatay kami buong araw. Itinuturing kaming tulad ng
isang tupa na kakatayin." 37 Sa lahat ng bagay na ito, higit pa tayo sa mga manlulupig
sa pamamagitan ng nagmamahal sa atin. 38 Sapagkat naniniwala ako na kahit ang
kamatayan, ni ang buhay, ni mga anghel, ni mga pamahalaan, ni ang mga bagay sa
kasalukuyan, ni ang mga bagay na darating, ni ang mga kapangyarihan, 39 ni ang
kataasan, ni ang kailaliman, ni anumang bagay na nilikha, ang makapaghihiwalay sa
atin sa pag-ibig ng Diyos, na na kay Cristo Jesus na ating Panginoon.

9

1 Sinasabi ko ang katotohanan sa pamamagitan ni Cristo. Hindi ako nagsisin-
ungaling, at kasamang nagpapatunay ang aking konsiyensya sa Banal na Espiritu,
2 na sa akin ay may labis na kalungkutan at walang tigil na kirot sa aking puso.
3 Sapagkat nanaisin kong ako na lamang ang maisumpa at maihiwalay kay Cristo para
sa kapakanan ng aking mga kapatid, silang aking mga kalahi ayon sa laman. 4 Sila ay
mga Israelita. Nasa kanila ang pagkupkop, ang kaluwalhatian, ang mga kasunduan,
ang kaloob ng batas, ang pagsamba sa Diyos, at ang mga pangako. 5 Sa kanilang mga
ninuno nagmula si Cristo ayon sa laman—na siyang Diyos sa lahat. Nawa purihin
siya magpakailanman. Amen. 6 Ngunit hindi sa nabigo ang mga pangako ng Diyos.
Sapagkat hindi lahat ng nasa Israel ang tunay na kabilang sa Israel. 7 Hindi rin lahat
ng kaapu-apuhan ni Abraham ay tunay niyang mga anak. Ngunit, "Sa pamamagitan
ni Isaac tatawagin ang iyong mga kaapu-apuhan." 8 Iyan ay, ang mga anak sa laman
ay hindi mga anak ng Diyos. Ngunit ang mga anak ng pangako ay itinuturing na
kaapu-apuhan. 9 Sapagkat ito ang salita ng pangako, "Sa panahong ito ay darating
ako, at isang anak na lalaki ang maibibigay kay Sarah." 10 Hindi lamang ito, ngunit
pagkatapos ring magbuntis ni Rebecca sa pamamagitan ng isang lalaki, na ating
amang si Isaac— 11 sapagkat ang mga anak ay hindi pa isinisilang at walang pang
nagagawang mabuti o masama, upang ang layunin ng Diyos ayon sa pagpili ang
manatili, hindi dahil sa mga gawa, kung hindi ay dahil sa kaniya na tumatawag—
12 sinabi sa kaniya, "Ang mas matanda ay maglilingkod sa mas bata." 13 Tulad ng
nasusulat: "Inibig ko si Jacob, ngunit kinamuhian ko si Isau." 14 Kung gayon, ano ang
sasabihin natin? Mayroon bang kawalan ng katarungan sa Diyos? Huwag nawang
mangyari. 15 Sapagkat sinabi niya kay Moises, "Kaaawaan ko ang sinumang kaaawan
ko, at kahahabagan ko ang sinumang kahahabagan ko." 16 Kaya nga, hindi dahil sa
kaniya na nagnanais, hindi rin dahil sa kaniya na tumatakbo, kundi dahil sa Diyos, na
nagpapakita ng awa. 17 Sapagkat sinasabi ng kasulatan kay Paraon, "Dahil sa layuning
ito kaya itinaas kita, upang maipakita ko ang aking kapangyarihan sa pamamagitan
mo, at upang maipahayag ang pangalan ko sa buong mundo." 18 Kaya nga, may
awa ang Diyos sa sinumang nais niyang kaawaan, at pinapatigas niya ang kalooban
ng sinumang naisin niya. 19 Sasabihin mo sa akin, "Bakit pa siya humahanap ng
kamalian? Sapagkat sino ang nakapigil sa kaniyang kalooban ni minsan?" 20 Sa
kabilang banda, tao, sino kang sumasagot laban sa Diyos? Sasabihin ba ng hinulma
sa humulma nito, "Bakit mo ako ginawang ganito?" 21 Wala bang karapatan sa putik
ang magpapalayok, upang gawin sa iisang tumpok ng putik ang isang sisidlan para
sa natatanging paggagamitan, at ang isa pang sisidlan para sa pangaraw-araw na
paggagamitan? 22 Paano kung ang Diyos, na nagnanais ipakita ang kaniyang galit at

ipahayag ang kaniyang kapangyarihan, ay nagtiyaga ng may labis na pagtitiis sa mga
sisidlan ng galit na naihanda para sa pagkawasak?
23 Paano kung ginawa niya ito
upang mahayag ang kayamanan ng kaniyang kaluwalhatian sa mga sisidlan ng awa,
na noon pa ay inihanda na niya para sa kaluwalhatian?
24 Paano kung ginawa niya
rin ito para sa atin, na tinawag din niya, hindi lamang mula sa mga Judio, ngunit mula
rin sa mga Gentil?
25 Gaya rin ng sinasabi niya sa Hosea: "Tatawagin kong mga tao ko
ang hindi ko dating mga tao, at minamahal na hindi dating minamahal."
26 At sa lugar
na pinagsabihan sa kanila, 'Hindi ko kayo mga tao,' doon ay tatawagin silang "mga
anak ng Diyos na buhay.'"
27 Isinisigaw ni Isaias ang tungkol sa Israel, "Kung ang
bilang ng mga anak ng Israel ay sindami ng buhangin sa dagat, mangyayari na ang
nalalabi lamang ang maliligtas.
28 Sapagkat hindi magtatagal, lubusan ng tutuparin
ng Panginoon ang kaniyang salita sa daigdig."
29 At ito ay gaya ng sinabi ni Isaias
noon, "Kung hindi nagtira ng mga lahi ang Panginoon ng mga hukbo para sa atin, tayo
ay naging katulad sana ng Sodoma, at naging katulad ng Gomorra.
30 Kung gayon,
ano sasabihin natin? Na ang mga Gentil na hindi nagsisikap para sa katuwiran,
ay nagkamit ng katuwiran, ang katuwiran sa pamamagitan ng pananampalataya.
31 Ngunit ang Israel, na nagsikap ng katuwiran sa kautusan ay hindi nagkamit nito.
32 Bakit hindi? Dahil hindi nila ito sinikap sa pamamagitan ng pananampalataya,
kundi sa pamamagitan ng mga gawa. Natisod sila sa batong katitisuran,
33 gaya ng
nasusulat, "Tingnan ninyo, naglagay ako sa Sion ng batong katitisuran at malaking
batong kadadapaan. Ang sinumang manampalataya rito ay hindi mapapahiya."

10

1 Mga kapatid, ang nais ng aking puso at ang hiling ko sa Diyos ay para sa kanila,
para sa kanilang kaligtasan.
2 Sapagkat sila ay pinatotohanan ko na mayroon silang
pagsisikap para sa Diyos, ngunit hindi ayon sa kaalaman.
3 Sapagkat hindi nila
nalalaman ang katuwiran ng Diyos, at pinagsisikapan nilang itatag ang kanilang
sariling katuwiran. Hindi sila nagpasakop sa katuwiran ng Diyos.
4 Sapagkat si
Cristo ang katuparan ng kautusan para sa katuwiran ng lahat ng sumasampalataya.
5 Sapagkat sumulat si Moises tungkol sa katuwiran na nagmumula sa kautusan:
"Ang taong gumagawa ng katuwiran ng kautusan ay mabubuhay sa katuwirang ito."
6 Ngunit ganito ang sinasabi ng katuwiran na nanggagaling sa pananampalataya,
"Huwag mong sabihin sa iyong puso, 'Sino ang aakyat sa langit?' (sa makatuwid
ay upang pababain si Cristo).
7 At huwag mong sasabihing, 'Sino ang bababa sa
kailaliman?'" (sa makatuwid ay upang iakyat si Cristo mula sa patay.)
8 Ngunit ano
ang sinasabi nito? "Malapit sa iyo ang salita, sa iyong bibig at sa iyong puso." Iyan
ang salita ng pananampalataya, na aming ipinapahayag.
9 Sapagkat kung sa iyong
bibig, kinikilala mo si Jesus bilang Panginoon, at nananampalataya ka sa iyong puso
na binuhay siya ng Diyos mula sa mga patay, maliligtas ka.
10 Sapagkat sa puso
nananampalataya ang tao sa katuwiran, at sa bibig kumikilala siya para sa kaligtasan.
11 Sapagkat sinasabi ng kasulatan, "Ang sinumang nananampalataya sa kaniya ay
hindi mapapahiya."
12 Sapagkat walang pagkakaiba ang Judio at Griyego. Dahil iisang
Panginoon ang Panginoon ng lahat, at mayaman siya sa lahat ng mga tumatawag sa
kaniya.
13 Sapagkat ang lahat na tumatawag sa pangalan ng Panginoon ay maliligtas.
14 Kung gayon, paano sila tatawag sa kaniya na hindi nila sinasampalatayanan?
At paano sila sasampalataya sa kaniya na hindi pa nila naririnig? At paano sila
makakarinig kung walang tagapangaral?
15 At paano sila mangangaral kung hindi
sila isinugo? — Gaya ng nasusulat, "Kayganda ng mga paa ng mga nagpapahayag ng
mga masasayang balita ng mga mabubuting bagay!"
16 Ngunit hindi lahat sa kanila
ay nakinig sa ebanghelyo. Sapagkat sinasabi ni Isaias, "Panginoon, sino ang naniwala

sa aming mensahe?” [17] Kaya ang pananampalataya ay nanggagaling sa pakikinig, at
pakikinig sa salita ni Cristo. [18] Ngunit sinasabi ko, “Hindi ba nila narinig?” Oo, tiyak
na narinig nila. “Ang kanilang tinig ay nakarating sa buong mundo, at ang kanilang
mga salita sa mga dulo ng mundo.” [19] Bukod dito, sinasabi ko, “Hindi ba nalaman
ng Israel?” Noong una ay sinabi ni Moises, “Iinggitin ko kayo sa pamamagitan ng
isang hindi bansa. Sa pamamagitan ng isang bansang walang pagkaunawa, gagalitin
ko kayo.” [20] At sinasabi ni Isaias nang buong tapang, “Natagpuan ako ng mga
hindi humanap sa akin. Nagpakita ako sa mga hindi nagtatanong tungkol sa akin.”
[21] Ngunit sa Israel sinasabi niya, “Buong araw kong iniunat ang aking mga kamay sa
mga taong suwail at matitigas ang ulo.”

11

[1] Kung gayon sinasabi ko, itinakwil ba ng Diyos ang kaniyang mga tao? Nawa ay
hindi kailanman. Sapagkat ako rin ay isang Israelita, kaapu-apuhan ni Abraham,
mula sa tribu ni Benjamin. [2] Hindi itinakwil ng Diyos ang kaniyang mga tao, na
kilala na niya noon pa man. Hindi ba ninyo alam kung ano ang sinasabi ng kasulatan
tungkol kay Elias, kung paano siya nakiusap sa Diyos laban sa Israel? [3] “Panginoon,
pinatay nila ang iyong mga propeta, giniba nila ang iyong mga altar. Ako na lamang
ang naiwan, at gusto nila ang akong patayin.” [4] Ngunit ano ang sagot sa kaniya
ng Diyos? “May inilaan ako para sa aking sarili na pitong libong lalaking hindi
lumuhod kay Baal.” [5] Ganoon din nga, sa panahong ito, mayroon pang nalalabi
dahil sa pagpili ng biyaya. [6] Ngunit kung ito ay sa pamamagitan ng biyaya, hindi
na ito sa pamamagitan ng mga gawa. Kung hindi, ang biyaya ay hindi na biyaya.
[7] Ano kung gayon? Ang bagay na hinahanap ng Israel, ay hindi nito nakamit, ngunit
ang napili ang nagkamit nito, at ang iba ay pinagmatigas. [8] Gaya ng nasusulat:
“Binigyan sila ng Diyos ng espiritu ng kapurulan, ng mga mata upang hindi nila
makita, at ng mga tainga upang hindi nila marinig, hanggang sa araw na ito.” [9] At
sinasabi ni David, “Hayaang ang kanilang mga lamesa ay maging isang lambat, bitag,
katitisuran, at ganti laban sa kanila. [10] Hayaang ang kanilang mga mata ay dumilim
upang hindi sila makakita. Lagi mong panatilihing baluktot ang kanilang mga likod.”
[11] Kung gayon, sinasabi ko, “Natisod ba sila nang sa gayon ay bumagsak?” Nawa
ay hindi kailanman. Sa halip, sa pamamagitan ng kanilang pagkabigo, dumating
ang kaligtasan sa mga Gentil, upang sila ay inggitin. [12] Ngayon kung ang kanilang
pagkabigo ay ang kayamanan ng mundo, at kung ang kanilang pagkalugi ay ang
kayamanan ng mga Gentil, gaano pa mas dakila ang kanilang kapunuan? [13] At
ngayon kinakausap ko kayong mga Gentil. Habang ako ay isang apostol sa mga
Gentil, ipinagmamalaki ko ang aking ministeryo. [14] Marahil mainggit ko sila na
aking kalaman. Marahil maliligtas natin ang ilan sa kanila. [15] Sapagkat kung
ang pagkatakwil sa kanila ay ang pakikipagkasundo ng mundo, ano ang magiging
pagtanggap sa kanila kundi buhay mula sa mga patay? [16] Kung ang mga unang bunga
ay nailaan, gayon din ang buong masa. Kung ang mga ugat ay nailaan, gayon din ang
mga sanga. [17] Ngunit kung ang ilan sa mga sanga ay binali, kung ikaw, na isang
ligaw na sanga ng olibo, ay naidugtung sa kanila, at kung nakibahagi ka sa kanila sa
kasaganaan ng ugat ng puno ng olibo, [18] huwag kang magmayabang sa mga sanga.
Ngunit kung ikaw ay nagmamayabang, hindi ikaw ang bumubuhay sa ugat, ngunit
ang ugat ang bumubuhay sa iyo. [19] Kung gayon, sasabihin mo, “Pinutol ang mga sanga
upang maidugtong ako.” [20] Totoo iyan. Dahil sa kanilang hindi pagsampalataya,
pinutol sila, ngunit ikaw ay naging matatag dahil sa iyong pananampalataya. Huwag
kang magmalaki, ngunit matakot ka. [21] Sapagkat kung hindi pinatawad ng Diyos ang
likas na mga sanga, hindi ka rin niya patatawarin. [22] Tingnan ninyo kung gayon,

ang mga mabubuting gawa at ang kabagsikan ng Diyos. Sa isang dako, ang kalupitan
ay dumating sa mga Judio na bumagsak. Ngunit sa kabilang dako, ang kabutihan
ng Diyos ay dumarating sa inyo, kung magpapatuloy kayo sa kaniyang kabutihan.
Kung hindi, mapuputol din kayo. 23 At isa pa, kung hindi sila magpatuloy sa kanilang
kawalan ng pananampalataya, sila ay maidudugtong muli. Sapagkat maaari silang
idugtong ulit ng Diyos. 24 Sapagkat kung kayo ay pinutol sa likas na ligaw na puno
ng olibo, at salungat sa kalikasan ay idinugtong kayo sa mabuting puno ng olibo,
gaano pa kaya ang mga Judiong ito, na likas na mga sanga, na maidudugtong pabalik
sa kanilang sariling punong olibo? 25 Sapagkat hindi ko nais na hindi ninyo alam,
mga kapatid, ang hiwagang ito, upang hindi kayo magmarunong sa inyong sariling
isipan. Ang hiwagang ito ay nagkaroon sa Israel ng bahagyang katigasan, hanggang
sa makapasok ang kabuuan ng mga Gentil. 26 Kaya ang lahat ng Israel ay maliligtas,
gaya ito ng nasusulat: "Mula sa Sion manggagaling ang Tagapagligtas. Tatanggalin
niya ang kasamaan mula kay Jacob. 27 At ito ang magiging kasunduan ko sa kanila,
kapag tinanggal ko ang kanilang mga kasalanan." 28 Sa isang dako, patungkol sa
ebanghelyo, sila ay kinamuhian dahil sa inyo. Sa kabilang dako ayon naman sa
pagpili ng Diyos, sila ay minamahal dahil sa mga ninuno. 29 Sapagkat ang mga
kaloob at ang tawag ng Diyos ay hindi mababago. 30 Sapagkat kayo ay dating hindi
sumusunod sa Diyos, ngunit ngayon kayo ay nakatanggap ng awa dahil sa kanilang
hindi pagsunod. 31 Gayon din naman, ngayon ang mga Judiong ito ay naging suwail.
Ang kinahinatnan nito, sa pamamagitan ng awa na ipinakita sa inyo, makatatanggap
din sila ngayon ng awa. 32 Sapagkat kinulong ng Diyos ang lahat sa kasuwayan,
nang sa gayon maipakita niya ang awa sa lahat. 33 O, napakayaman ng Diyos sa
karunungan at kaalaman! Hindi masuri ang kaniyang mga hatol, at ang kaniyang
mga kaparaanan ay hindi kayang matuklasan! 34 "Sapagkat sino ang nakakaalam ng
isipan ng Panginoon? O sino ang naging tagapayo niya? 35 O sino ang nagbigay
ng una sa Diyos, upang ito ay bayaran sa kaniya?" 36 Sapagkat mula sa kaniya,
at sa pamamagitan niya, at sa kaniya, ang lahat ng mga bagay. Sa kaniya ang
kaluwalhatian magpakailanman. Amen.

12

1 Kaya hinihikayat ko kayo, mga kapatid, alang-alang sa habag ng Diyos, na ialay
ninyo ang inyong mga katawan na isang buhay na alay, banal, katanggap-tanggap
sa Diyos. Ito ang inyong nararapat na paglilingkod. 2 Huwag kayong umayon sa
mundong ito, ngunit mag-iba kayo sa pamamagitan ng pagbabago ng inyong pag-
iisip. Gawin ninyo ito upang malaman ninyo kung ano ang mabuti, katanggap-
tanggap, at ganap na kalooban ng Diyos. 3 Sapagkat, dahil sa biyayang ibinigay
sa akin, sinasabi ko na ang bawat isa sa inyo ay huwag mag-isip na mas mataas
ang inyong sarili kaysa sa nararapat ninyong isipin. Sa halip, dapat kayong mag-
isip ng may karunungan, ayon sa sukat ng pananampalataya na ipinagkaloob ng
Diyos sa bawat isa. 4 Sapagkat marami tayong bahagi sa iisang katawan, ngunit
hindi lahat ng mga bahagi ay may pare-parehong tungkulin. 5 Gayon din naman,
tayo na marami ay iisang katawan kay Cristo, at ang bawat isa ay bahagi ng isa't
isa. 6 Mayroon tayong iba't ibang kaloob ayon sa biyayang ibinigay sa atin. Kung
ang kaloob ng isa ay paghahayag ng propesiya, gawin niya ito ayon sa sukat ng
kaniyang pananampalataya. 7 Kung ang kaloob ng isa ay paglilingkod, hayaan siyang
maglingkod. Kung ang isa ay may kaloob ng pagtuturo, hayaan siyang magturo.
8 Kung ang kaloob ng isa ay pagpapalakas ng loob, hayaan siyang magpalakas ng
loob. Kung ang kaloob ng isa ay pagbibigay, hayaan siyang gawin ito ng may
kagandahang-loob. Kung ang kaloob ng isa ay pamumuno, gawin ito ng may

pag-iingat. Kung ang kaloob ng isa ay pagpapakita ng awa, gawin ito ng may
kagalakan. 9 Ang pag-ibig ay maging walang pagkukunwari. Kasuklaman kung ano
ang masama; panghawakan kung ano ang mabuti. 10 Patungkol sa pag-ibig ng mga
kapatid, maging magiliw kayo sa isa't isa. Patungkol sa kapurihan, igalang ninyo
ang isa't isa. 11 Patungkol sa pagsisikap, huwag mag-atubili. Patungkol sa espiritu,
maging masigasig. Patungkol sa Panginoon, maglingkod sa kaniya. 12 Magalak sa
pag-asang mayroon kayo tungkol sa hinaharap. Maging matiisin sa inyong mga
kabalisahan. Magpatuloy sa pananalangin. 13 Tumulong sa pangangailangan ng
mga mananampalataya. Humanap ng maraming paraan upang ipakita ang magiliw
na pagtanggap sa iba. 14 Pagpalain ninyo ang mga umaapi sa inyo; pagpalain at
huwag isumpa. 15 Makipaggalak kayo sa mga nagagalak; makipagtangis kayo sa
mga tumatangis. 16 Magkaisa kayo ng pag-iisip. Huwag mag-isip sa mga paraang
mapagmataas, ngunit tanggapin ang mga mabababang tao. Huwag maging marunong
sa inyong mga sariling isipan. 17 Huwag gantihan ang sinuman ng masama sa
masama. Gumawa ng mga mabubuting bagay sa paningin ng lahat ng tao. 18 Kung
maaari, ayon sa inyong makakaya, magkaroon kayo ng kapayapaan sa lahat ng tao.
19 Huwag ipaghiganti ang inyong mga sarili, mga minamahal, ngunit bigyang daan
ang galit ng Diyos. Sapagkat nasusulat na, "'Akin ang paghihiganti; ako ang gaganti,'
sinasabi ng Panginoon." 20 "Ngunit kung ang iyong kaaway ay nagugutom, pakainin
mo siya. Kung siya ay nauuhaw, bigyan mo siya ng maiinom. Sapagkat kung gagawin
mo ito, nagtatambak ka ng mga baga ng apoy sa kaniyang ulo." 21 Huwag kang
magpadaig sa kasamaan, ngunit daigin mo ng mabuti ang kasamaan.

13

1 Ang bawat kaluluwa ay maging masunurin sa mga matataas na kapangyarihan,
dahil walang kapangyarihan na hindi nanggagaling sa Diyos. At ang mga may
kapangyarihang umiiral ay itinalaga ng Diyos. 2 Samakatuwid ang lumalaban
sa kapangyarihang iyon ay sumasalungat sa mga utos ng Diyos, at ang mga
sumasalungat dito ay makakatanggap ng kahatulan sa kanilang mga sarili. 3 Sapagkat
ang mga namumuno ay hindi kilabot sa mga mabubuting gawain, kundi sa mga
masasama gawain. Nais mo bang hindi matakot sa may kapangyarihan? Gawin
mo ang mabuti, at makatatanggap ka ng papuri dahil dito. 4 Sapagkat siya ay isang
lingkod ng Diyos para sa kabutihan. Ngunit kung gumagawa ka ng masama, matakot
ka. Sapagkat hindi niya dala-dala ang espada ng walang dahilan. Sapagkat siya ay
isang lingkod ng Diyos, isang tagapaghiganti ng poot sa mga gumagawa ng masama.
5 Samakatuwid dapat kayong sumunod, hindi lang dahil sa matinding poot, ngunit
dahil din sa konsensya. 6 Dahil dito nagbabayad din kayo ng mga buwis. Sapagkat
ang mga may kapangyarihan ay mga lingkod ng Diyos na patuloy na nangangasiwa
nito. 7 Bayaran ninyo ang lahat kung ano man ang inutang ninyo sa kanila: magbuwis
sa dapat pagbayaran ng buwis, magbayad ng upa sa kung sinuman ang inuupahan;
matakot sa nararapat katakutan; parangalan ang nararapat parangalan. 8 Huwag
kayong magkautang ng anuman sa kanino man, maliban sa pagmamahal sa isa't isa.
Sapagkat ang sinumang nagmamahal sa kaniyang kapwa ay tumutupad sa kautusan.
9 Sapagkat, "Hindi ka mangangalunya, hindi ka papatay, hindi ka magnanakaw, hindi
ka mag-iimbot," at kung may iba ring kautusan, pinagsama-sama ito sa pangugusap
na ito: "Mamahalin mo ang iyong kapwa tulad ng iyong sarili." 10 Ang pag-ibig ay
hindi gumagawa ng masama sa kaniyang kapwa. Kaya, pag-ibig ang katuparan ng
kautusan. 11 Dahil dito, nalalaman niyo ang oras, na ito na ang oras upang kayo ay
magising mula sa inyong pagkakatulog. Sapagkat ngayon, ang ating kaligtasan ay mas
malapit na kaysa noong una tayong nanampalataya. 12 Palipas na ang gabi at malapit

ng mag-umaga. Kaya iisantabi natin ang mga gawa ng kadiliman, at ating isuot ang
baluti ng liwanag. [13] Lumakad tayo nang nararapat, gaya ng sa liwanag, hindi sa
magulong pagdiriwang o sa paglalasing. At huwag tayong mamuhay sa kahalayan
o sa pagnanasang walang pagpipigil, at hindi sa alitan o pagkainggit. [14] Ngunit
paghariin ninyo ang Panginoong Jesu-Cristo at huwag pagbigyan ang kagustuhan ng
laman, para sa mga pagnanasa nito.

14

[1] Tanggapin ang sinumang mahina ang pananampalataya, nang hindi hinahatulan
ang mga pagtatalo. [2] Sa isang dako, ang isang tao ay may paniniwalang maari
niyang kainin ang kahit na ano, ngunit sa kabilang dako, ang ibang mahina ay
kumakain lamang ng mga gulay. [3] Huwag sanang hamakin ng taong kumakain ng
kahit na ano ang taong hindi kinakain ang lahat. At ang siyang hindi kinakain ang
lahat ay huwag husgahan ang taong kumakain ng lahat. Dahil tinanggap siya ng
Diyos. [4] Sino ka, ikaw na humuhusga sa isang lingkod na pagmamay-ari ng iba? Sa
harapan ng kaniyang amo siya tatayo o matutumba. Ngunit siya ay patatayuin, dahil
nagagawa ng Panginoon na siya ay patayuin. [5] Sa isang dako, pinahahalagahan ng
isang tao ang isang araw ng higit kaysa sa iba. Sa kabilang dako, pinahahalagahan
naman ng iba ang bawat araw ng pantay-pantay. Ang bawat tao ay magpasya sa
kaniyang sariling isipan. [6] Ang nagpapahalaga ng araw, ay nagpapahalaga nito para
sa Panginoon. At siya na kumakain, ay kumakain para sa Panginoon, sapagkat siya
ay nagbibigay pasasalamat sa Diyos. Ang hindi kumakain, ay nagpipigil na kumain
para sa Panginoon. Nagpapasalamat din siya sa Diyos. [7] Sapagkat wala sa atin
ang nabubuhay para sa kaniyang sarili, at walang namamatay para sa kaniyang
sarili. [8] Sapagkat kung tayo ay nabubuhay, nabubuhay tayo para sa Panginoon. At
kung tayo ay mamamatay, mamamatay tayo para sa Panginoon. Kaya kung tayo
man ay mamamatay o mabubuhay, tayo ay sa Panginoon. [9] Dahil sa layuning ito
namatay si Cristo at nabuhay muli, upang siya ay maging Panginoon ng mga patay
at mga buhay. [10] Ngunit ikaw, bakit mo hinahatulan ang iyong kapatid? At ikaw,
bakit mo kinamumuhian ang iyong kapatid? Dahil lahat tayo ay tatayo sa harapan
ng hukuman ng Diyos. [11] Sapagkat ito ay nasusulat, “Habang ako ay nabubuhay,”
sabi ng Panginoon, “ang bawat tuhod ay luluhod sa akin, at ang bawat dila ay
magbibigay ng papuri sa Diyos.” [12] Kaya kung gayon, ang bawat isa sa atin ay
magbibigay-sulit ng kaniyang sarili sa Diyos. [13] Samakatuwid, itigil na natin ang
paghuhusga sa isa't isa, ngunit sa halip pagpasyahan ito, na walang sinuman ang
maglalagay ng ikatitisod o patibong para sa kaniyang kapatid. [14] Nalalaman ko at
nahikayat ako sa Panginoong Jesus, na walang bagay na hindi malinis sa kaniyang
sarili. Sa kaniya lamang na itinuturing ang anumang bagay na marumi, para sa
kaniya ito ay marumi. [15] Kung dahil sa pagkain ay nasaktan ang iyong kapatid,
hindi ka na lumalakad sa pag-ibig. Huwag mong ipahamak sa iyong pagkain ang
siyang pinagkamatayan ni Cristo. [16] Kaya huwag ninyong hayaan na ang inyong
mabubuting gawa ang maging dahilan upang kutyain sila ng mga tao. [17] Sapagkat
ang kaharian ng Diyos ay hindi tungkol sa pagkain o inumin, ngunit tungkol ito sa
pagiging matuwid, kapayapaan at kagalakan sa Banal na Espiritu. [18] Sapagkat ang
sinumang naglilingkod kay Cristo sa ganitong paraan ay katanggap-tanggap sa Diyos
at sinang-ayunan ng mga tao. [19] Kung gayon, ipagpatuloy natin ang mga bagay ng
kapayapaan at ang mga bagay na nakapagpapatibay ng bawat isa. [20] Huwag ninyong
sirain ang gawain ng Diyos ng dahil sa pagkain. Ang lahat ng mga bagay ay tunay na
malinis, ngunit masama ito para sa taong kumakain at nagiging dahilan ng kaniyang
pagkatisod. [21] Mabuti ang hindi kumain ng karne, o uminom ng alak, o anumang

magiging sanhi ng pagkakatisod ng iyong kapatid. 22 Ang mga paniniwalang ito
na mayroon ka, ikaw at ang Diyos lamang ang dapat nakakaalam. Pinagpala ang
taong hindi hinahatulan ang kaniyang sarili bilang respeto sa kung ano ang kaniyang
sinasang-ayunan. 23 Ang nagdududa ay hinahatulan kung siya ay kakain, dahil hindi
ito mula sa pananampalataya. At ang anumang hindi mula sa pananampalataya ay
kasalanan.

15

1 Ngayon tayong mga malalakas ang nararapat na pumasan sa mga kahinaan ng
mga mahihina, at hindi natin dapat bigyang-lugod ang ating mga sarili. 2 Bigyang-
lugod ng bawat isa sa atin ang kaniyang kapwa dahil mabuti iyon, upang pagtibayin
siya. 3 Sapagkat kahit si Cristo ay hindi nagbigay-lugod sa kaniyang sarili. Sa
halip, gaya ng nasusulat, “Ang mga panlalait ng mga nanlait sa iyo ay sa akin
bumabagsak”. 4 Dahil anuman ang isinulat noong una ay para sa ating ikatututo,
upang sa pamamagitan ng pagtitiis at sa pamamangitan ng pagpapalakas ng loob
ng mga kasulatan ay magkakaroon tayo ng pag-asa. 5 Ngayon, nawa ang Diyos
ng pagtitiis at ng lakas ng loob ay pagkalooban kayo ng iisang pag-iisip ayon kay
Cristo Jesus. 6 Nawa ay gawin niya ito upang kayo na may iisang pag-iisip ay
magpuri ng may iisang bibig sa Diyos at Ama ng ating Panginoong Jesu-Cristo. 7 Kaya
tanggapin ninyo ang isa't isa, gaya ng pagtanggap din sa inyo ni Cristo, sa ikapupuri
ng Diyos. 8 Sapagkat sinasabi ko na si Cristo ay ginawang lingkod ng pagtutuli sa
ngalan ng katotohanan ng Diyos. Ginawa niya ito upang patotohanan niya ang mga
pangakong ibinigay sa mga ninuno, 9 at para sa mga Gentil upang papurihan nila
ang Diyos sa kaniyang awa. Ito ay gaya ng nasusulat, “Kaya pupurihin kita kasama
ng mga Gentil, at aawit ng papuri sa pangalan mo.” 10 Muling nitong sinasabi,
“Magalak kayo, kayong mga Gentil, kasama ang kaniyang mga tao.” 11 At muli,
“Purihin ang Panginoon, lahat kayong mga Gentil at hayaan ninyong ang lahat na
mga tao ay purihin siya.” 12 Sinasabi rin ni Isaias, “Magkakaroon ng ugat mula
kay Jesse, at siya ang lilitaw upang mamuno sa mga Gentil. Magtitiwala ang mga
Gentil sa kaniya.” 13 Ngayon nawa ang Diyos ng pagtitiwala ay punuin kayo ng
buong kagalakan at kapayapaan sa inyong paniniwala, upang kayo ay managana
sa pagtitiwala sa pamamagitan ng kapangyarihan ng Banal na Espiritu. 14 Ako man
sa aking sarili ay naniniwala tungkol sa inyo, aking mga kapatid. Naniniwala din
ako na kayo mismo ay puno ng kabutihan, puno ng lahat ng kaalaman. Naniniwala
ako na kayo ay may kakayahan ding payuhan ang isa't isa. 15 Ngunit mas matapang
akong sumusulat sa inyo tungkol sa ilang mga bagay upang paalalahanan kayong
muli, dahil sa kaloob na ibinigay sa akin ng Diyos. 16 Itong kaloob na dapat akong
maging lingkod ni Cristo Jesus na isinugo sa mga Gentil, upang ihandog bilang
isang pari ang ebanghelyo ng Diyos. Kailangan kong gawin ito upang ang handog
ng mga Gentil ay maging katanggap-tanggap, nakalaan sa Diyos sa pamamangitan
ng Banal na Espiritu. 17 Kaya ang aking kagalakan ay kay Cristo Jesus at sa mga
bagay na mula sa Diyos. 18 Sapagkat hindi ako mangangahas na magsalita ng kahit
na ano maliban sa mga bagay na ginawa ni Cristo sa pamamagitan ko para sa
pagsunod ng mga Gentil. Ito ay mga bagay ng ginawa sa pamamagitan ng salita at
gawa, 19 sa pamamagitan ng kapangyarihan ng mga tanda at mga kahanga-hangang
gawa, at sa pamamagitan ng kapangyarihan ng Banal na Espiritu. Ito ay nangyari
mula sa Jerusalem, at sa palibot hanggang sa Ilirico, ipinangaral ko nang lubos ang
ebanghelyo ni Cristo. 20 Sa ganitong paraan, ang aking hangarin ay ang maipahayag
ang ebanghelyo, ngunit hindi kung saan kilala ang pangalan ni Cristo, upang hindi
ako makapagtayo sa pundasyon ng ibang tao. 21 Katulad ng nasusulat: “Makikita siya

ng mga hindi dinatnan ng balita tungkol sa kaniya, at maiintindihan ng mga hindi
nakarinig.” 22 Kaya maraming beses din akong hinadlangan na tumungo sa inyo.
23 Ngunit ngayon, wala na akong iba pang lugar sa mga lupaing ito, at inaasam ko
ng maraming taon na makapunta ako sa inyo. 24 Kaya sa tuwing pumupunta ako
sa Espanya, umaasa akong makita kayo sa aking pagdaan, at inasahan ko din na
kayo ang tutulong sa aking pag-alis pagkatapos akong magsaya kasama kayo kahit
panandalian lang. 25 Ngunit ngayon ay pupunta ako sa Jerusalem upang maglingkod
sa mga mananampalataya. 26 Sapagkat ito ay kasiyahan ng mga taga-Macedonia at ng
mga taga-Acaya na magambag-ambag para sa mga mahihirap na mananampalataya
na nasa Jerusalem. 27 Oo, ito ay kanilang kasiyahan, at sa katunayan, sila ang mga
may utang sa kanila. Sapagkat kung ang mga Gentil ay nakibahagi sa kanilang
mga espirituwal na bagay, dapat lang silang maglingkod sa kanila sa mga materyal
na bagay. 28 Kaya, kapag natapos kong gawin ito at mapatunayan ang bungang
ito sa kanila, dadaan ako diyan sa inyo pagpunta ko sa Espanya. 29 Alam ko,
na kapag pumunta ako sa inyo, pupunta ako ng may buong pagpapala ni Cristo.
30 Ngayon hinihikayat ko kayo, mga kapatid, sa ngalan ng Panginoong Jesu-Cristo,
at sa pamamagitan ng pag-ibig ng Banal na Espirito, na magsumikap kayo kasama
ko sa inyong mga panalangin sa Diyos patungkol sa akin. 31 Ipanalangin ninyo na
ako ay maligtas sa mga hindi sumusunod na nasa Judea at ang aking paglilingkod sa
Jerusalem ay maging katanggap-tanggap sa mga mananampalataya. 32 Ipanalangin
ninyo na ako ay makapunta sa inyo ng may galak sa pamamagitan ng kalooban ng
Diyos, at ako nawa ay makasumpong ng kapahingahan ka kasama ninyo. 33 Nawa ay
sumainyong lahat ang Diyos ng kapayapaan. Amen.

16

1 Inihahabilin ko sa inyo si Febe na ating kapatid na babae, na isang lingkod ng
iglesiya na nasa Cencrea, 2 upang siya ay tanggapin ninyo sa Panginoon. Gawin ninyo
ito sa paraan na karapat-dapat sa mga mananampalataya, at tulungan ninyo siya
sa anumang mga pangangailangan niya. Sapagkat siya mismo ay tumulong din sa
marami, at ganun din sa akin. 3 Batiin ninyo sina Prisca at Aquila, na mga kapwa ko
manggagawa kay Cristo Jesus, 4 na inilagay sa panganib ang kanilang mga buhay para
sa aking buhay. Nagpapasalamat ako sa kanila, at hindi lamang ako, kundi pati na rin
ang lahat ng mga iglesiya ng mga Gentil. 5 Batiin ninyo ang iglesiya na nasa kanilang
bahay. Batiin ninyo si Epeneto na aking minamahal, na siyang kauna-unahang bunga
ng Asia kay Cristo. 6 Batiin ninyo si Maria na naglingkod ng lubos para sa inyo.
7 Batiin ninyo sina Andronico at Junia, na aking mga kamag-anak, at kasamahan
kong mga bilanggo. Kilala sila sa mga apostol, na nauna pang nakakilala kay Cristo
kaysa sa akin. 8 Batiin ninyo si Ampliato, na aking minamahal sa Panginoon. 9 Batiin
ninyo si Urbano, na ating kapwa manggagawa kay Cristo, at ang minamahal kong
si Staquis. 10 Batiin ninyo si Apeles, na subok kay Cristo. Batiin ninyo ang mga
nasa sambahayan ni Aristobulo. 11 Batiin ninyo si Herodion, na aking kamag-anak.
Batiin ninyo ang mga nasa sambahayan ni Narciso, na nasa Panginoon. 12 Batiin
ninyo sina Trifena at Trifosa, na naglingkod nang lubos sa Panginoon. Batiin ninyo
si Persida na minamahal, na naglingkod nang labis sa Panginoon. 13 Batiin ninyo
si Rufo, na pinili ng Panginoon, at ang kaniyang ina at ina ko rin. 14 Batiin ninyo
sina Asincrito, Flegonte, Hermes, Patrobas, Hemas at ang mga kapatid na kasama
nila. 15 Batiin ninyo sina Filologo at Julia, Nereo at ang kaniyang kapatid na babae,
at si Olimpas, at lahat ng mga mananampalataya na kasama nila. 16 Batiin ninyo
ang isa't isa sa pamamagitan ng banal na halik. Lahat ng mga iglesiya ni Cristo
ay binabati kayo. 17 Ngayon hinihikayat ko kayo, mga kapatid, na isipin ninyo ang

mga taong nagiging dahilan ng pagkababaha-bahagi at pagkakatisod. Lumalagpas
sila sa mga turong inyong napag-aralan. Talikuran ninyo sila. [18] Sapagkat ang mga
taong tulad nito ay hindi naglilingkod sa ating Panginoong Cristo, kundi ang sarili
nilang hangarin. Sa pamamagitan ng kanilang kaaya-aya at mga kalugod-lugod na
pananalita nalilinlang nila ang mga puso ng mga walang malay. [19] Sapagkat ang
inyong halimbawa ng pagsunod ay umabot na sa lahat. Kaya nagagalak ako sa inyo,
ngunit gusto kong maging matalino kayo tungkol sa mga bagay na mabuti, at walang
kamalayan sa kasamaan. [20] Hindi magtatagal, ang Diyos ng kapayapaan ay dudurugin
si Satanas sa ilalim ng inyong mga paa. Nawa ang biyaya ng ating Panginoong Jesu-
Cristo ay sumainyo. [21] Binabati kayo ni Timoteo, ang aking kapwa manggagawa,
at nina Lucius, Jason, at Sosipato, na aking mga kamag-anak. [22] Ako, si Tercio, na
tagasulat ng liham na ito, ay bumabati sa inyo sa Panginoon. [23] Binabati kayo ni
Gauis, na tinutuluyan ko at ng buong iglesiya. Binabati kayo ni Erasto, ang ingat-
yaman ng lungsod, kasama ang kapatid na si Quarto. [24] [Nawa ang biyaya ng ating
Panginoon Jesu-Cristo ay mapasainyong lahat. Amen] [25] Ngayon sa kaniya na may
kakayahang kayo ay pagtibayin ayon sa aking ebanghelyo at sa pangangaral ni Jesu-
Cristo, ayon sa pahayag ng hiwaga na itinago mula pa noon, [26] ngunit sa ngayon
ay inilahad na at nalaman sa pamamagitan ng mga kasulatan ng mga propeta ayon
sa kautusan ng walang hanggang Diyos, para sa pagsunod ng mga Gentil dahil sa
kanilang pananampalataya? [27] sa iisang Diyos na matalino, sa pamamagitan ni Jesu-
Cristo, ang kaluwalhatian magpakailanman. Amen.

1 Corinto

1 Mula kay Pablo, na tinawag upang maging isang apostol ni Cristo Jesus ayon sa
kalooban ng Diyos, at kay Sostenes na ating kapatid, 2 sa iglesia ng Diyos sa Corinto,
na mga naihandog kay Cristo Jesus, silang tinawag na maging mga taong banal.
Sumusulat din kami sa lahat nang dako sa mga tumatawag sa pangalan ng ating
Panginoong Jesu-Cristo, ang kanilang Panginoon at sa atin. 3 Nawa ay sumainyo ang
biyaya at kapayapaang mula sa Diyos na ating Ama at sa Panginoong Jesu-Cristo.
4 Lagi akong nagpapasalamat sa aking Diyos sa inyo, dahil sa biyaya ng Diyos na
ibinigay ng Panginoong Cristo Jesus sa inyo. 5 Ginawa niya kayong mayaman sa
lahat ng paraan, sa lahat ng pananalita at sa lahat ng kaalaman. 6 Ginawa niya
kayong mayaman, gaya ng patotoo tungkol kay Cristo na napatunayang totoo nga sa
inyo. 7 Samakatuwid kayo nga ay hindi nagkukulang sa kaloob ng Espiritu, habang
sabik kayong naghihintay sa kapahayagan ng ating Panginoong Jesu-Cristo. 8 Kayo
din ay kaniyang palalakasin hanggang sa huli, upang kayo ay walang bahid sa araw
ng ating Panginoong Jesu-Cristo. 9 Tapat ang Diyos na siyang tumawag sa inyo sa
pakikipagtipon sa kaniyang Anak na si Jesu-Cristo na ating Panginoon. 10 Ngayon,
hinihikayat ko kayo, mga kapatid, sa pamamagitan ng pangalan ng ating Panginoong
Jesu-Cristo, na magkakasundo kayong lahat, at walang pagkakahati-hati sa inyo.
Pinapakiusap ko sa inyo na kayo ay magkaisa sa kaisipan at maging sa layunin.
11 Sapagkat ibinalita sa akin ng mga tauhan ni Cloe na may namumuong mga alitan
sa inyo. 12 Ang ibig kong sabihin: Ang bawat isa sa inyo ay nagsasabi, “Kay Pablo
ako,” o “Kay Apolos ako,” o “Kay Cefas ako,” o “Kay Cristo ako.” 13 Si Cristo ba ay
nahahati? Si Pablo ba ay napako para sa inyo? Kayo ba ay binautismuhan sa pangalan
ni Pablo? 14 Ako ay nagpapasalamat sa Diyos na wala akong binautismuhan sa inyo,
maliban kay Crispo at Gayo. 15 Ito ay upang walang isa man sa inyo na magsasabing
binautismuhan ko kayo sa aking pangalan. 16 (Binautismuhan ko din ang sambahayan
ni Stefanas. Sa kabila nito, hindi ko na alam kung may nabautismuhan pa akong
iba.) 17 Sapagkat hindi ako isinugo ni Cristo upang magbautismo kundi mangaral ng
ebanghelyo. Hindi niya ako isinugo upang mangaral sa salita na may karunungan
ng tao, upang ang krus ni Cristo ay hindi mawawalan ng kapangyarihan. 18 Sapagkat
ang mensahe tungkol sa krus ay kamangmangan sa mga mamamatay. Ngunit para
sa mga inililigtas ng Diyos, ito ay ang kapangyarihan ng Diyos. 19 Sapagkat nasusulat,
“Sisirain ko ang karunungan ng marurunong. Bibiguin ko ang pang-unawa ng mga
matatalino.” 20 Nasaan ang taong marunong? Nasaan ang dalubhasa? Nasaan
ang debatista ng mundong ito? Hindi ba't pinalitan ng Diyos ang karunungan ng
mundong ito ng kamangmangan? 21 Dahil ang mundo sa sarili nitong karunungan
ay hindi kinilala ang Diyos, nalugod ang Diyos sa pamamagitan ng kamangmangan
ng pangangaral na iligtas ang sinumang sumasampalataya. 22 Sapagkat humihiling
ang mga Judio ng mga tanda ng himala at naghahangad ng karunungan ang mga
Griyego. 23 Ngunit ipinapangaral namin si Cristo na napako, isang ikinatitisod ng
mga Judio at kamangmangan sa mga Griyego. 24 Ngunit sa lahat ng mga tinawag ng
Diyos, maging Judio at Griyego, ipinapangaral namin na si Cristo ang kapangyarihan
at ang karunungan ng Diyos. 25 Sapagkat ang kamangmangan ng Diyos ay mas
higit sa karunungan ng tao, at ang kahinaan ng Diyos ay higit sa kalakasan ng
tao. 26 Tumingin kayo sa pagkatawag ng Diyos sa inyo, mga kapatid. Iilan lamang
ang marurunong sa inyo sa pamamagitan ng pamantayan ng tao. Iilan lamang ang
makapangyarihan sa inyo. Iilan lamang ang may maharlikang kapanganakan sa inyo.

27 Ngunit pinili ng Diyos ang mga bagay na mangmang sa mundo upang hiyain ang mga marurunong. Pinili ng Diyos kung anong mahihina sa mundo upang hiyain ang
malakas. 28 Pinili ng Diyos kung ano ang mabababa at hinamak sa mundo. Pinili nga niya ang mga bagay na itinuring na walang kabuluhan, upang mawalang kabuluhan
ang mga bagay na pinanghahawakang mahalaga. 29 Ginawa niya ito upang walang
sinuman ang may dahilan upang magyabang sa harapan niya. 30 Dahil sa ginawa ng Diyos, kayo ngayon ay na kay Cristo Jesus na naging karunungan natin na mula sa
Diyos. Siya ang ating naging katuwiran, kabanalan, at katubusan. 31 Kaya nga, gaya ng sinabi ng kasulatan, "Kung ang isa man ay magmamalaki, ipagmalaki niya ang Panginoon,"

2

1 Nang pumunta ako sa inyo, mga kapatid, hindi ako pumariyan na may kahusayan ng pananalita o karunungan nang aking ipinahayag ang mga lihim na katotohanan
tungkol sa Diyos. 2 Sapagkat nagpasya akong walang kilalanin nang ako ay nasa
inyo maliban kay Jesu-Cristo na siyang ipinako sa krus. 3 At nakasama ninyo
ako sa kahinaan, at pagkatakot, at sa matinding panginginig. 4 At ang aking mensahe at pagpapahayag ay hindi sa mapang-akit na pananalita ng karunungan. Sa halip, kasama ng mga ito ang pagpapakita ng Espiritu at ng kapangyarihan,
5 upang ang inyong pananampalataya ay hindi sa karunungan ng mga tao, kundi
sa kapangyarihan ng Diyos. 6 Ngayon nagsasalita kami ng karunungan sa mga ganap, ngunit hindi ang karunungan ng mundong ito, o ng mga namumuno sa
kapanahunang ito, na lumilipas. 7 Sa halip nagsasalita kami ng karunungan ng Diyos sa lihim na katotohanan, ang lihim na karunungang itinalaga ng Diyos bago pa ang
mga panahon para sa ating kaluwalhatian. 8 Wala sa mga namumuno sa panahong ito ang nakakaalam ng ganitong karunungan, sapagkat kung naunawaan lang sana nila ito sa panahong iyon, hindi na sana nila ipinako sa krus ang Panginoon ng
kaluwalhatian. 9 Ngunit gaya ng nasusulat, "Mga bagay na hindi nakita ng mata, na hindi narinig ng tainga, na hindi sumagi sa isipan, ang mga bagay na inihanda
ng Diyos para sa mga umiibig sa kaniya." 10 Ito ang mga bagay na inihayag ng Diyos sa atin sa pamamagitan ng Espiritu. Sapagkat sinasaliksik ng Espiritu ang
lahat, kahit ang mga lihim ng Diyos. 11 Sapagkat sino ang nakakaalam sa iniisip ng tao, maliban ang espiritung nasa kaniya? Ganoon din, walang nakakaalam sa mga
lihim ng Diyos maliban ang Espiritu ng Diyos. 12 Ngunit hindi natin tinanggap ang espiritu ng mundo, kundi ang Espiritu na siyang nagmula sa Diyos, upang maaari
nating malaman ang mga bagay na kusang ibinigay sa atin ng Diyos. 13 Sinasabi namin ang tungkol sa mga bagay na ito sa pamamagitan ng salita na hindi kayang ituro sa pamamagitan ng karunungan ng tao, ngunit itinuro ng Espiritu sa amin. Ipinapaliwanag ng Espiritu ang mga espiritwal na mga salita sa espiritwal na
karunungan. 14 Hindi makakatanggap ng mga bagay na nabibilang sa Espiritu ng Diyos ang hindi espiritwal na tao, sapagkat kahangalan ang mga ito sa kaniya. Hindi niya nakikilala ang mga ito dahil ang mga ito ay nakikilala sa pamamagitan ng
espiritu. 15 Hahatulan ng isang espiritwal ang lahat ng bagay, ngunit hindi siya sakop
sa paghahatol ng iba. 16 "Sapagkat sino ang nakakaalam sa isip ng Panginoon upang siya ay turuan?" Ngunit nasa atin ang pag-iisip ni Cristo.

3

1 At ako, mga kapatid, hindi ko kayo nakakausap na tulad ng mga taong espiritual,
sa halip bilang mga taong makalaman, bilang mga sanggol kay Cristo. 2 Pinaiinom ko kayo ng gatas at hindi ko kayo pinapakain ng karne, sapagkat hindi pa kayo handa

sa karne. At hanggang ngayon ay hindi pa rin kayo handa. [3] Sapagkat nananatili
kayong makalaman. Dahil kung may paninibugho at pagtatalo na umiiral pa sa inyo,
hindi ba namumuhay pa kayo sa laman at hindi ba kayo lumalakad sa pamantayan
ng tao? [4] Sapagkat kapag may isang nagsabi, "Ako ay sumusunod kay Pablo," at
sinasabi naman ng isa, "Ako ay sumusunod kay Apolos," hindi ba namumuhay pa
kayo bilang isang tao? [5] Sino ba si Apolos? At sino ba si Pablo? Mga lingkod na dahil
sa kanila kayo ay sumampalataya, na bawat isa sa kanila ay nabigyan ng Panginoon
ng mga tungkulin. [6] Ako ang nagtanim, si Apolos ang nagdilig, ngunit ang Diyos ang
nagpapalago. [7] Kung magkagayon, hindi mahalaga kung sino ang nagtatanim, ni ang
nagdidlilig. Ngunit ang Dios ang siyang nagpapalago. [8] Ngayon ang nagtatanim at
nagdidilig ay iisa, at ang bawat isa ay tatanggap ng kaniyang sahod ayon sa kaniyang
sariling trabaho. [9] Sapagkat kami ay kapwa mga manggagawa ng Diyos. Kayo ang
hardin ng Diyos, gusali ng Diyos. [10] Ayon sa biyayang ibinigay sa akin ng Diyos
bilang isang mahusay na punong tagapagtayo, ako ang naglagay ng pundasyon at may
ibang nagtatayo sa ibabaw nito. Subalit mag-ingat ang bawat tao kung paano siya
magtatayo sa ibabaw nito. [11] Sapagkat walang sinuman ang makapaglalagay ng ibang
pundasyon maliban sa isa na naitayo na, na si Jesu-Cristo. [12] Ngayon kung sinumang
nagtatayo sa ibabaw ng pundasyon sa ginto, pilak, mga mahahalagang bato, kahoy,
dayami, o pinaggapasan, [13] ang kaniyang gawa ay maihahayag, dahil ang liwanag ng
araw ang magsisiwalat nito. Sapagkat ito ay ihahayag ng apoy. Ang apoy ang susubok
sa uri at halaga ng anumang gawa ng bawat isa. [14] Kung mananatili ang anumang
bagay na tinayo ng tao, siya ay tatanggap ng gantimpala. [15] Nguni't kung masunog
ang ginawa ng sinuman, siya ay mawawalan. Nguni't siya mismo ay ligtas, na gaya ng
naligtas mula sa mga apoy. [16] Hindi ba ninyo alam na kayo ang templo ng Diyos at ang
Espiritu ng Diyos ay naninirahan sa inyo? [17] Kung sinuman ang wawasak sa templo
ng Diyos, sisirain din ng Diyos ang taong iyon. Sapagkat ang templo ng Diyos ay banal
at maging kayo. [18] Huwag ninyong dayain ang inyong mga sarili. Kung ang sinuman
sa inyo ay nag-iisip na siya ay marunong sa panahong ito, hayaan siyang maging
"mangmang" upang magtamo siya ng karunungan. [19] Sapagkat ang karunungan sa
mundong ito ay kamangmangan sa Diyos. Sapagkat nasusulat, "Hinuhuli niya ang
marunong sa kaniyang katusuhan". [20] At gayun din, "Alam ng Panginoon na ang mga
pangangatuwiran ng marunong ay walang saysay." [21] Kaya wala ng magyayabang sa
mga tao! Sapagkat lahat ng mga bagay ay sa inyo, [22] kahit na si Pablo, o si Apolos, o si
Cefas, o ang sanlibutan, o ang buhay, o ang kamatayan, o mga bagay sa kasalukuyan,
o mga bagay na darating. Lahat ng mga bagay ay sa inyo, [23] at kayo ay kay Cristo, at
si Cristo ay sa Diyos.

4

[1] Ganito dapat ang ipalagay ng tao sa amin, bilang mga lingkod ni Cristo at mga
katiwala ng mga lihim na katotohanan ng Diyos. [2] Sa kaugnayan nito, kinakailangang
mapagkakatiwalaan ang mga katiwala. [3] Ngunit para sa akin, ito ay napakaliit lamang
na bagay para mahatulan ninyo ako o nang anumang hukuman ng tao. Sapagkat
hindi ko nga hinahatulan ang aking sarili. [4] Wala akong nalalaman na anumang
sakdal laban sa akin ngunit hindi nangangahulugang ako ay walang sala. Ang
Panginoon ang siyang hahatol sa akin. [5] Kaya, huwag kayong humatol tungkol sa
anumang bagay bago ang panahon, bago dumating ang Panginoon. Dadalhin niya
sa liwanag ang mga lihim na bagay ng kadiliman at ihahayag ang mga layunin ng
puso. At makatatanggap ang bawat isa ng kaniyang papuri mula sa Diyos. [6] Ngayon,
mga kapatid, ginawa ko ang mga prinsipyong ito sa aking sarili at ni Apolos para
sa inyong kapakanan upang mula sa amin ay inyong matutunan ang kahulugan ng

kasabihan na, “Huwag ninyong hihigitan kung ano ang nasusulat.” Ito ay upang
wala sa inyo ang maging mayabang sa pagtatangi ng isa laban sa iba. 7 Sapagkat sino
ang nakakakita ng pagkakaiba ninyo sa iba? Anong mayroon kayo na hindi ninyo
tinanggap ng walang bayad? Kung natanggap ninyo ito ng walang bayad, bakit kayo
nagyayabang na parang hindi ninyo nagawa? 8 Nasa inyo na lahat ng maaari ninyong
gustuhin! Naging mayaman na kayo! Nagsimula na kayong maghari- at nang bukod
sa amin! Tunay nga, nais kong maghari kayo upang makapaghari kami na kasama
ninyo. 9 Sapagkat iniisip kong kaming mga apostol ay inilagay ng Diyos sa kahuli-
hulihan ng hanay na pinapanood at gaya ng mga taong nahatulan ng kamatayan.
Kami ay naging isang palabas sa mundo, sa mga anghel at sa mga tao. 10 Kami ay mga
hangal alang-alang kay Cristo, ngunit kayo ay marunong kay Cristo. Kami ay mahina,
ngunit kayo ay malakas. Kayo ay kinilala sa karangalan, ngunit kami ay kinilala
sa kahihiyan. 11 Hanggang sa mga oras na ito, kami ay nagugutom at nauuhaw,
kami ay nagkukulang sa kasuotan, kami ay pinalo nang may kalupitan, at kami ay
walang matuluyan. 12 Nagpakahirap kami sa paggawa, gumagawa sa sarili naming
mga kamay. Nang kami ay nilait, nagpapala kami. Nang kami ay inusig, nagtiis
kami. 13 Noong kami ay siniraan, nagsalita kami ng may kabaitan. Kami ay naging,
at maituturing pa rin na inaayawan ng mundo at ang pinakamarumi sa lahat ng mga
bagay. 14 Hindi ko isinulat ang mga bagay na ito upang hiyain kayo, ngunit upang
itama kayo bilang aking mga minamahal na anak. 15 Sapagkat kahit mayroon kayong
sampung libo na tagabantay kay Cristo, wala kayong maraming ama. Sapagkat naging
ama ninyo ako kay Cristo Jesus sa pamamagitan ng ebanghelyo. 16 Kaya hinihikayat
ko kayo na tularan ninyo ako. 17 Ito ang dahilan kung bakit ko pinapunta sa inyo si
Timoteo, ang aking minamahal at tapat na anak sa Panginoon. Siya ang magpapaalala
sa inyo ng aking mga kaparaanan kay Cristo, gaya ng pagtuturo ko sa kanila sa
lahat ng dako at sa bawat iglesya. 18 Ngayon, ang iba sa inyo ay lubhang mayabang,
kumikilos na parang hindi ako darating sa inyo. 19 Ngunit malapit na akong pumunta
sa inyo, kung kalooban ng Panginoon. At hindi ko lamang malalaman ang salita ng
mga mayayabang na ito, ngunit makikita ko ang kanilang kapangyarihan. 20 Sapagkat
ang kaharian ng Diyos ay hindi naglalaman ng usapin kundi ng kapangyarihan.
21 Ano ba ang gusto ninyo? Kailangan ko bang pumunta sa inyo na may pamalo
o nang may pag-ibig at sa espiritu ng kahinahunan?

5

1 Narinig namin ang ulat na may nangyayaring sekswal na imoralidad sa inyo, ang
uri ng imoralidad na hindi nga pinahihintulutan kahit sa mga Gentil. Ang ulat ay
ganito, may isa sa inyo na nakikipagtalik sa asawa ng kaniyang ama. 2 At masyado
kayong mayabang. Sa halip, hindi ba dapat na magluksa kayo? Dapat maalis sa inyo
ang gumawa nito. 3 Sapagkat, kahit na wala ako sa katawan ngunit kasama pa rin
ninyo ako sa espiritu, at hinatulan ko na ang siyang gumawa nito, na parang nariyan
ako. 4 Kung magtitipun-tipon kayo sa ngalan ng ating Panginoong Jesus, at nariyan
din ang aking espiritu sa kapangyarihan ng ating Panginoong Jesus, hinatulan ko na
ang taong iyan. 5 Ginawa ko ito upang maipasakamay ang taong ito kay Satanas para
sa pagkawasak ng laman, upang maaaring maligtas ang kaniyang espiritu sa araw
ng Panginoon. 6 Hindi mabuti ang inyong pagmamalaki. Hindi ba ninyo alam na
mapapaalsa ang buong tinapay sa kaunting lebadura? 7 Linisin ninyo ang inyong
sarili sa lumang lebadura upang kayo ay maging bagong masa, at upang kayo ay
maging tinapay na walang lebadura. Sapagkat si Cristo, na ating kordero ng Paskua,
ay inihandog na. 8 Kaya atin nang ipagdiwang ang pista, hindi sa lumang lebadura,
na siyang lebadura ng masamang pag-uugali at kasamaan. Kundi, ipagdiwang natin

ang tinapay na walang lebadura ng katapatan at katotohanan. 9 Sumulat ako sa inyo
sa aking liham upang kayo ay huwag makisama sa mga taong mahahalay. 10 Hindi
ko ibig sabihin na sa mga imoral na tao sa mundong ito, o sa mga sakim, o sa mga
mandaraya, o sa mga taong sumasamba sa diyus-diyosan, sapagkat sa paglayo mula
sa kanila ay kakailanganin ninyong umalis sa mundo. 11 Ngunit ngayon sumusulat
ako sa inyo upang huwag kayong makisama sa sinumang tinawag na kapatid kay
Cristo ngunit siya ay namumuhay sa sekswal na imoralidad, o sakim, o sumasamba
sa mga diyus-diyosan, o mapang-abuso sa pananalita, o lasinggero, o mandaraya. Ni
makikisalo sa pagkain sa ganiyang tao. 12 Sapagkat paanong ako ay nasasangkot sa
paghahatol sa mga tao sa labas ng iglesiya? Sa halip, hindi ba't dapat ninyong hatulan
ang mga nasa loob ng iglesiya? 13 Ngunit ang Diyos ang siyang hahatol sa mga nasa
labas. "Alisin ang masamang tao mula sa inyo."

6

1 Kung mayroong alitan ang isa sa inyo sa iba, maglalakas-loob ba siya na pupunta
sa korteng pambayan sa harapan ng hindi mananampalatayang hukom, sa halip
na sa harapan ng mga mananampalataya? 2 Hindi ba ninyo alam na ang mga
mananampalataya ang hahatol sa mundo? At kung hahatulan ninyo ang mundo,
wala ba kayong kakayahan na ayusin ang mga hindi mahahalagang bagay? 3 Hindi
ba ninyo alam na tayo ang hahatol sa mga anghel? Gaano pa kaya na hatulan
natin ang mga bagay ng buhay na ito? 4 Kung gayun nga na kailangan ninyong
gumawa ng mga hatol ukol sa pang-araw araw na buhay, bakit ninyo idinudulog
ang mga ganitong kaso sa harapan ng mga walang katayuan sa iglesiya? 5 Sinasabi
ko ito upang kayo ay hiyain. Wala bang kahit isa sa inyo ang may sapat na
karunungan upang ayusin ang mga alitan sa pagitan ng mga kapatid? 6 Ngunit ang
nagyayari ay, ang isang mananampalataya ay pumupunta sa korte laban sa isa pang
mananampalataya, at ang kasong iyon ay nakalagay sa harapan ng isang hukom na
hindi mananampalataya! 7 Ang katunayan na may mga anumang alitan sa pagitan
ng mga Kristiyano ay pagkatalo na para sa inyo. Bakit hindi nalang pagdusahan
ang mali? Bakit hindi nalang hayaan na kayo ay dayain? 8 Ngunit ginawan ninyo
ng mali at dinaya ang iba, at sila ay inyong mga sariling kapatid! 9 Hindi ba ninyo
alam na hindi mamanahin ng mga hindi matuwid ang kaharian ng Diyos? Huwag
kayong maniwala sa mga kasinungalingan. Ang mga mahahalay, mga sumasamba
sa mga diyus-diyosan, mga nangangalunya, mga lalaking nagbebenta ng aliw, silang
mga nakikipagtalik sa kapwa lalaki, 10 mga magnanakaw, mga sakim, mga lasinggero,
mga mapanirang-puri, mga mandaraya—wala sa kanila ang magmamana sa kaharian
ng Diyos. 11 At ganyan ang ilan sa inyo. Ngunit nilinis na kayo, at inihandog na kayo
sa Diyos, at kayo ay ginawa nang matuwid sa Diyos sa ngalan ng Panginoong Jesu-
Cristo at sa pamamagitan ng Espiritu ng ating Diyos. 12 "Para sa sakin ang lahat ay
pinapahintulutan ng batas, ngunit hindi lahat ng bagay ay kapaki-pakinabang para
sa akin. "Para sa sakin ang lahat ay pinapahintulutan ng batas," ngunit hindi ako
magpapaalipin alinman sa mga ito. 13 "Para sa tiyan ang pagkain, at ang tiyan ay
para sa pagkain," ngunit kapwa wawasakin ng Diyos ang mga ito. Hindi ginawa ang
katawan para sa gawaing mahahalay. Sa halip, ang katawan ay para sa Diyos, at ang
Panginoon ang magkakaloob para sa katawan. 14 Binuhay ng Diyos ang Panginoon at
siya din ang bubuhay sa atin sa pamamagitan ng kaniyang kapangyarihan. 15 Hindi
ba ninyo alam na ang inyong mga katawan ay mga bahagi ni Cristo? Maaari ko
bang kunin ang mga bahagi ni Cristo at isama sa mga nagbebenta ng aliw? Hindi
ito maaari! 16 Hindi ba ninyo alam na ang sinumang nakipag-isa sa mga nagbebenta
ng aliw ay magiging isang laman kasama siya? Gaya ng sinasabi ng kasulatan, "Ang

dalawa ay magiging isang laman.” 17 Ngunit ang sinumang nakipag-isa sa Panginoon
ay nakikipag-isa sa kaniya sa espiritu. 18 Lumayo sa sekswal na imoralidad! “Ang
ibang kasalanan na nagagawa ng tao ay labas sa katawan,” ngunit ang mahalay na
tao ay nagkakasala laban sa kaniyang sariling katawan. 19 Hindi ba ninyo alam na
ang inyong katawan ay templo ng Banal na Espiritu, na siyang namumuhay sa inyo,
na inyong tinanggap mula sa Diyos? Hindi ba ninyo alam na hindi na ninyo pag-aari
ang inyong sarili? 20 Sapagkat binili na kayo sa isang halaga. Kaya, luwalhatiin ninyo
ang Diyos sa pamamagitan ng inyong katawan.

7

1 Ngayon tungkol sa mga bagay na isinulat ninyo sa akin: May mga panahon na
nakakabuti sa isang lalaki na huwag sumiping sa babae. 2 Ngunit dahil sa mga
tukso ng mga mahalay na gawain, bawat lalaki ay dapat magkaroon ng sariling
asawang babae at ang bawat babae ay dapat magkaroon din ng sariling asawang
lalaki. 3 Dapat ibigay ng asawang lalaki sa kaniyang asawa ang pang mag-asawang
karapatan at ganoon din ang asawang babae sa kaniyang asawang lalaki. 4 Hindi ang
babae ang may kapamahalaan sa kaniyang sariling katawan, kundi ang kaniyang
asawang lalaki. At ganoon din, ang lalake hindi siya ang may kapamahalaan sa
kaniyang sariling katawan, kundi ang kaniyang asawang babae. 5 Huwag ninyong
ipagkait sa isa't- isa ang pagsisiping, maliban sa napagkasunduan at sa isang takdang
panahon. Gawin ninyo ito upang maitatalaga ang inyong mga sarili sa pananalangin.
Pagkatapos magsama kayong muli upang hindi kayo matukso ni Satanas dahil sa
kawalang pagtitimpi. 6 Ngunit sinasabi ko sa inyo ang mga bagay na ito bilang
pagsusumamo at hindi bilang isang utos. 7 Nais ko sanang ang bawat isa ay katulad
ko. Kaya lang may kaloob ang bawat isa na galing sa Diyos. Ang isa ay may ganitong
uri ng kaloob at ang iba ay may ibang kaloob. 8 Sa mga hindi pa nag-aasawa at sa mga
babaeng balo sinasabi ko na mas mabuti pa sa kanila na manatiling walang asawa,
katulad ko. 9 Ngunit kung hindi na nila kayang pigilan ang kanilang mga sarili, sila ay
dapat ng mag- asawa. Dahil mas mabuti na sila ay mag-asawa kaysa mag-alab sa pita
ng damdamin. 10 Ngayon sa mga may asawa ibinibigay ko ang utos na ito—hindi ako,
kundi ang Panginoon: “Ang babae ay hindi dapat humiwalay sa kaniyang asawa”.
11 Ngunit kung siya ay hihiwalay sa kaniyang asawa, dapat na manatili siyang walang
asawa o kaya ay makipagkasundo sa kaniya. At “ang lalaki ay hindi dapat hiwalayan
ang kaniyang asawa.” 12 Ngunit sa iba ay sinasabi ko—ako, at hindi ang Panginoon—
na kung may kapatid na lalaki na may asawang hindi mananampalataya, at kung ang
babae ay kuntento naman sa pakikisama sa kaniya, huwag niya itong hihiwalayan.
13 Kung ang babae ay may asawang hindi mananampalataya at kung ang lalake ay
kuntento naman sa pakikisama sa kaniya, huwag niya itong hihiwalayan. 14 Sapagkat
ang asawang lalaki na hindi mananampalataya ay naibukod na dahil sa kaniyang
mananampalatayang asawa, at ang babae na hindi mananampalataya ay naibukod
na rin dahil sa kaniyang asawang mananampalataya. Kung hindi, ang inyong mga
anak ay hindi malilinis, ngunit sa katotohanan sila ay naibukod na. 15 Ngunit kung
ang hindi Kristiyanong asawa ay humiwalay, hayaan siyang umalis. Sa ganyang mga
kalagayan, ang mga kapatid na lalaki at babae ay hindi nakatali sa kanilang mga
sumpaan. Tinawag tayo ng Diyos na mamuhay na mapayapa. 16 Sapagkat babae,
paano mo nalalaman kung maililigtas mo ang iyong asawa? O lalaki, paano mo
nalalaman kung maliligtas mo ang iyong asawa? 17 Hayaan na lamang na ang bawat
isa ay mamuhay sa buhay na itinalaga ng Panginoon sa kanila, gaya ng pagkatawag
ng Diyos sa bawat isa. Ito ang aking panuntunan sa lahat ng iglesia. 18 Mayroon
bang natuli ng siya ay tawagin upang sumampalataya? hindi niya dapat alisin ang

mga tanda ng kaniyang pagkakatuli. Mayroon bang hindi natuli ng siya ay tawagin
sa pananampalataya? Hindi siya dapat magpatuli. 19 Sapagkat hindi ang tuli o ang
hindi tuli ang mahalaga. Ang mahalaga ay ang pagsunod sa mga kautusan ng Diyos.
20 Dapat manatili ang bawat isa sa pagkakatawag kung ano siya noon ng tawagin siya
ng Diyos upang sumampalataya. 21 Kayo ba ay alipin ng tawagin ng Diyos? Huwag
ng alalahanin ang tungkol dito. Ngunit kung ikaw ay maaaring maging malaya,
gawin mo ito. 22 Sapagkat sinumang tinawag ng Panginoon bilang isang alipin ay
malayang tao ng Panginoon. Gayundin sa bawat isa na malaya nang tawagin siya
ng Panginoon upang sumampalataya ay alipin ni Cristo. 23 Kayo ay nabili ng may
halaga kaya huwag na kayong magpa-alipin sa mga tao. 24 Mga kapatid, anumang
buhay ng bawat isa sa atin nang tayo ay tinawag upang sumampalataya ay manatili
tayo sa ganyang buhay. 25 Ngayon tungkol sa mga hindi nag-aasawa, ako ay walang
kautusan galing sa Panginoon. Ngunit ako ay may iminumungkahi sa inyo bilang
mapagkatiwalaan ng dahil sa awa ng Panginoon. 26 Dahil dito, naisip ko na dahil sa
kagipitan sa kasalukuyan, mas mabuti pa sa isang lalaki na manatili sa kalagayan
niya. 27 Ikaw ba ay naipagkasundo na sa isang babae sa sumpaan ng pag-aasawa?
Huwag mo ng hanapin pang makalaya mula dito. Ikaw ba ay malaya na walang
asawa o wala ka pang asawa? Huwag ka ng maghanap pa ng mapapangasawang
babae. 28 Nguni't kung ikaw ay mag-aasawa, hindi ka nagkakasala. At kung ang isang
babae na wala pang asawa ay mag-aasawa, hindi siya nagkakasala. At sa kanila na
mga nagsisipag-asawa maraming mga pagsubok na iba't ibang nararanasan habang
nabubuhay at gusto kong maligtas kayo mula sa mga ito. 29 Ngunit ito ang aking
sinasabi mga kapatid na lalaki at babae: Maiksi na ang panahon. Mula ngayon,
ang sinumang may asawang babae ay mamuhay na parang walang asawa. 30 At sa
mga tumatangis ay dapat kumilos na parang hindi tumatangis at sa nagsasaya na
parang hindi nagsasaya at sa mga namimili ng anumang bagay ay parang walang
pag-aari. 31 At sa mga nakikisama sa mundong ito ay dapat silang kumilos na parang
walang pakikisama sa mundong ito, sapagkat ang pamamalakad ng mundong ito ay
magtatapos na. 32 Gusto ko na kayo ay maging malaya sa mga alalahanin. Ang mga
lalaking walang asawa ay alalahanin ang mga tungkol sa Panginoon, kung paano
Siya paluguran. 33 Ngunit ang may asawang lalaki ay inaalala niya ang mga bagay ng
mundo upang mapasaya ang kaniyang asawa, 34 ang kaniyang kaisipan ay nahahati.
Ang isang babae na wala pang asawa o dalaga pa ay inaalala ang mga tungkol sa
Panginoon, kung paano niya italaga ang katawan at espiritu. Ngunit ang babaeng may
asawa ay inaalala niya ang mga bagay sa mundong ito, kung paano niya mapasaya
ang kaniyang asawa. 35 Aking sinasabi ito para sa inyong pakinabang, hindi upang
hadlangan kayo. Aking sinasabi ito kung ano ang dapat, sa gayon kayo ay maging
masigasig sa Panginoon na walang anumang abala. 36 Ngunit kung sinuman ay nag-
iisip na dahil sa labis na simbuyo ng damdamin hindi na niya napakikitunguhan na
may paggalang ang kaniyang magiging asawa, ay pakasalan na niya ang babae dahil
iyan ang nais niya. Ito ay hindi kasalanan. 37 Ngunit kung ang lalaki ay gumawa
ng isang pagpapasya na hindi muna mag-asawa, at walang diwa ng pagmamadali,
at kung napipigilan pa niya ang kaniyang nararamdaman, mabuti ang naisin niya
kung hindi muna siya mag- asawa. 38 Kaya sinuman ang magnanais na magpakasal
sa kaniyang magiging asawa ay mabuti naman, at sa isa na pumili na hindi na siya
mag-asawa ay mas lalong mainam. 39 Ang isang babae ay natatalian sa kaniyang
asawa habang siya ay nabubuhay. Ngunit kung ang asawang lalaki ay mamatay,
siya ay malayang mag- asawa sa sinuman naisin niya, ngunit sa Panginoon lamang.
40 Ngunit sa aking paghatol siya ay mas magiging masaya kung mananatili siya sa
kaniyang kalagayan. At iniisip ko na ako rin ay may Espiritu ng Diyos.

8

1 Ngayon tungkol sa pagkain na inialay sa mga diyus-diyosan: Alam natin na
“tayong lahat ay may kaalaman”. Ang kaalaman ay nakapagpapalalo ngunit ang pag-
ibig ang nagpapatibay. 2 Kung mayroon mang nag-iisip na siya ay may nalalamang
isang bagay, ang taong iyan ay wala pa talagang nalalaman gaya ng kaniyang dapat
na malaman. 3 Ngunit ang sinumang umiibig sa Diyos, ang taong iyan ay nakikilala
niya. 4 Kaya tungkol sa mga pagkaing inialay sa mga diyus-diyosan: Alam natin na
“ang diyus-diyosan sa mundong ito ay walang kabuluhan” at “walang Diyos liban
sa iisa.” 5 Sapagkat marami ang tinatawag na mga diyus-diyosan sa langit o sa lupa,
gaya ng marami ang mga “diyus-diyosan at mga panginoon”. 6 “Ngunit sa atin ay may
iisang Diyos Ama, na mula sa kaniya ang lahat ng mga bagay at siyang dahilan kaya
tayo ay nabubuhay, at may isang Panginoong Jesu-Cristo, na sa pamamagitan niya ang
lahat ng bagay ay umiiral at na sa pamamagitan niya tayo ay umiiral.” 7 Gayunman,
ang kaalamang ito ay wala sa bawat isa. Sa halip, kinaugalian na ng iba noong mga
nakaraan ang pagsamba sa mga diyus-diyosan at kumain sila ng pagkaing ito na
tila naialay sa diyus-diyosan. Napasama ang kanilang budhi dahil ito ay mahina.
8 Ngunit hindi pagkain ang nagmumungkahi sa atin sa Diyos. Hindi tayo malalala
kung hindi tayo kakain, ni mas mabuti kung tayo ay kakain. 9 Ngunit pag-ingatan na
ang iyong kalayaan ay huwag maging sanhi na matisod ang isang tao na mahina sa
pananampalataya. 10 Sapagkat kung ipagpapalagay na mayroong nakakakita sa iyo
na may kaalaman, na kumain ka ng pagkain sa isang templo ng diyus-diyosan. Hindi
ba mapalalakas ang kaniyang mahinang budhi na kumain ng naialay sa mga diyus-
diyosan? 11 Kaya dahil sa iyong pang-unawa tungkol sa totoong kalikasan ng mga
diyus-diyosan, ang mga mahihinang kapatid na siyang dahilan kung bakit namatay
si Cristo ay napupuksa. 12 Kaya nga kung ikaw ay nagkasala sa iyong mga kapatid at
nasugatan ang kanilang mga mahihinang budhi, ikaw ay nagkasala kay Cristo. 13 Kaya
nga, kung pagkain ang magiging sanhi na matisod ang aking mga kapatid, hindi na
ako kailanman kakain ng karne upang hindi ako maging sanhi ng pagbagsak ng aking
mga kapatid.

9

1 Hindi ba ako malaya? Hindi ba ako isang apostol? Hindi ko ba nakita si Jesus,
ang ating Panginoon? Hindi ba't kayo ang aking mga gawa sa Panginoon? 2 Kung
hindi ako apostol sa iba, gayunman, apostol naman ako sa inyo. Sapagkat kayo ang
patunay ng aking pagka-apostol sa Panginoon. 3 Ito ang aking pagtatanggol sa mga
sumusuri sa akin. 4 Wala ba kaming karapatang kumain at uminom? 5 Wala ba
kaming karapatan na isama ang aming mga asawa na isang mananampalataya, gaya
ng ginagawa ng ibang mga apostol, at ng mga kapatid ng Panginoon, at ni Cefas?
6 O kami lamang ba ni Bernabe ang dapat magtrabaho? 7 Sino ang naglilingkod
bilang isang kawal sa sarili niyang gastos? Sino ang nagtatanim sa ubasan at hindi
kumakain ng bunga nito? O sino ang nag-aalaga ng kawan at hindi umiinom ng
gatas mula sa mga ito? 8 Sinasabi ko ba ang mga bagay na ito batay sa makataong
kapangyarihan? Hindi ba sinabi din ito ng batas? 9 Sapagkat nasusulat sa kautusan
ni Moises, “Huwag mong bubusalan ang baka habang gumigiik ng butil.” Ang baka
nga ba talaga ang pinahahalagahan ng Diyos? 10 Hindi ba siya nagsasalita tungkol
sa amin? Naisulat ito para sa amin, sapagkat ang siyang nag-aararo ay nag-aararo
sa pag-asa at ang gumigiik ay kailangang gumiik na umaasa na makikibahagi sa ani.
11 Kung naghasik kami ng mga espirituwal na bagay sa inyo, kalabisan ba sa amin
na umani ng mga materyal na bagay mula sa inyo? 12 Kung ginagawa ng iba ang
karapatang ito mula sa inyo, hindi ba mas lalo na kami? Gayunman, hindi namin

inangkin ang karapatang ito. Sa halip, tiniis namin ang lahat kaysa maging hadlang
sa ebanghelyo ni Cristo. 13 Hindi ba ninyo alam na ang mga naglilingkod sa templo ay
kumukuha ng pagkain mula sa templo? Hindi ba ninyo alam na ang mga naglilingkod
sa altar ay nakikibahagi sa kung ano ang naihandog sa altar? 14 Sa ganoon ding
paraan, iniutos ng Panginoon na ang mga nagpapahayag ng ebanghelyo ay dapat
kunin ang kanilang kabuhayan mula sa ebanghelyo. 15 Ngunit hindi ko inangkin
ang kahit anuman sa mga karapatang ito. At hindi ako nagsusulat upang maganap
ito sa akin. Mas gugustuhin ko pa ang mamatay kaysa bawian ako ng sinuman ng
maipagmamalaki. 16 Sapagkat kung ipinangangaral ko ang ebanghelyo, wala akong
dahilan para magmayabang dahil dapat ko itong gawin. At kaawa-awa ako kung
hindi ko ipangangaral ang ebanghelyo! 17 Sapagkat kung gagawin ko ito ng maluwag
sa kalooban, may gantimpala ako. Ngunit kung hindi maluwag sa kalooban, may
responsibilidad pa rin ako sa ipinagkatiwala sa akin. 18 At ano ang aking gantimpala?
Na kung ako ay nangangaral, maiaalok ko ang ebanghelyo nang walang bayad at hindi
ko lubos na gagamitin ang aking karapatan sa ebanghelyo. 19 Sapagkat kahit malaya
ako sa lahat, naging alipin ako sa lahat upang makahikayat pa ako ng mas marami.
20 Sa mga Judio, naging katulad ako ng isang Judio upang makahikayat ng mga Judio.
Sa mga nasa ilalim ng kautuan, naging katulad ako ng isang nasa ilalim ng batas
upang makahikayat ng mga nasa ilalim ng batas. Ginawa ko ito kahit na wala ako sa
ilalim ng batas. 21 Sa mga nasa labas ng kautusan, naging katulad ako ng nasa labas ng
kautusan, kahit na ako mismo ay wala sa labas ng kautusan ng Diyos ngunit sa ilalim
ng kautusan ni Cristo. Ginawa ko ito upang aking mahikayat ang mga nasa labas ng
kautusan. 22 Sa mga mahihina ako ay naging mahina, upang aking mahikayat ang
mga mahihina. Naging kagaya ako ng lahat ng mga bagay upang sa lahat ng paraan
ay maligtas ko ang ilan. 23 Ginawa ko ang lahat ng bagay para sa kapakanan ng
ebanghelyo, upang makalahok ako sa lahat ng pagpapala nito. 24 Hindi ba ninyo
alam na sa isang takbuhan, ang lahat ng mananakbo ay tumatakbo, ngunit iisa
lamang ang makatatanggap ng gantimpala? Kaya tumakbo ka upang makamit ang
gantimpala. 25 Ginagawa ng manlalaro ang pagpipigil sa sarili sa lahat ng kaniyang
pagsasanay. Ginagawa nila ito upang makatanggap ng koronang nasisira, ngunit
tumatakbo tayo upang makatanggap ng koronang hindi nasisira. 26 Samakatwid hindi
ako tumatakbo ng walang layunin o sumusuntok sa hangin. 27 Ngunit sinusupil ko
ang aking katawan at ginagawa itong alipin upang pagkatapos kong mangaral sa iba
ay hindi ako maalisan ng karapatan.

10

1 Gusto kong malaman ninyo, mga kapatid, na ang ating mga ninuno ay
napasailalim sa ulap at tumawid silang lahat sa dagat. 2 Lahat ay nabautismuhan kay
Moises sa ulap at sa dagat, 3 at lahat ay kumain ng parehong espiritwal na pagkain.
4 Lahat ay nakainom ng parehong espirituwal na inumin. Sapagkat sila ay nakainom
mula sa parehong espirituwal na bato na sumunod sa kanila, at ang batong ito ay
si Cristo. 5 Ngunit hindi lubusang nalugod ang Diyos sa karamihan sa kanila, at
ang kanilang mga bangkay ay nagkalat sa ilang. 6 Ngayon ang mga bagay na ito
ay mga halimbawa para sa atin, upang tayo ay hindi manabik sa mga masasamang
bagay na gaya ng kanilang ginawa. 7 Huwag kayong maging mapagsamba sa mga
diyus-diyosan, na tulad ng ilan sa kanila. Ito ay gaya ng nasusulat, “Ang mga tao
ay umupo upang kumain at uminom, at tumayo upang sumayaw ng may sekswal
na pagnanasa.” 8 Huwag tayong gumawa ng sekswal na imoralidad, na gaya ng
ginawa ng karamihan sa kanila. Dalawampu't tatlong libo ang namatay sa isang araw
dahil dito. 9 Ni susubukin natin si Cristo, gaya ng ginawa ng karamihan sa kanila at

pinatay sila sa pamamagitan ng mga ahas. [10] Gayon din huwag kayong magreklamo
na katulad ng ginawa ng karamihan sa kanila, at pinatay sa pamamagitan ng isang
anghel nang kamatayan. [11] Ngayon nangyari ang mga ito sa kanila upang maging
halimbawa para sa atin. Ito ay mga alituntunin na naisulat-para sa atin sa mga
huling panahon. [12] Samakatuwid ang sinumang nag-aakalang nakatayo ay dapat
mag-ingat na hindi siya babagsak. [13] Walang tukso ang dumating sa inyo na hindi
pangkaraniwan sa lahat ng tao. Sa halip, tapat ang Diyos. Hindi kayo hahayaan
ng Diyos na matukso ng higit sa inyong kakayanan. Sa pamamagitan ng tukso ay
siya din ang magbibigay ng paraan para makatakas, upang inyo ngang makayanan
ang mga ito. [14] Samakatuwid, aking mga minamahal, lumayo kayo sa pagsamba
ng diyus-diyosan. [15] Kinakausap ko kayo bilang mga maalalahaning tao, upang
inyo ngang hatulan kung ano ang aking sinasabi. [16] Ang tasa ng biyaya na ating
pinagpala, hindi ba't ito ang pakikibahagi ng dugo ni Cristo? Ang tinapay na ating
pinagpira-piraso, hindi ba't ito ang pakikibahagi ng katawan ni Cristo? [17] Sapagkat
mayroong iisang tinapay, tayo na marami ay iisang katawan. Magsalu-salo tayong
lahat sa iisang tinapay. [18] Tingnan ninyo ang mga tao ng Israel: hindi ba't ang
mga kumakain ng mga handog ay kabilang sa altar? [19] Ano nga ba ang aking
sinasabi dito? Na ang diyus-diyosan ay may kabuluhan? O ang pagkain na naialay
sa diyus-diyosan ay may kabuluhan? [20] Ngunit ang sinasabi ko ay tungkol sa mga
bagay na handog ng mga paganong Hentil, na kanilang inihahandog ang mga bagay
na ito sa mga demonyo at hindi sa Diyos. Ayaw ko kayong maging kabahagi ng
mga demonyo! [21] Hindi kayo maaring uminom sa tasa ng Panginoon at sa tasa
ng demonyo. Hindi kayo maaaring makisalo sa mesa ng Panginoon at sa mesa
ng mga demonyo. [22] O galitin ba natin ang Panginoon upang manibugho? Tayo
ba ay mas malakas kaysa sa kaniya? [23] Ang lahat ay pinapahintulutan ng batas,
ngunit hindi lahat ay kapakipakinabang. Ang lahat ay pinapahintulutan ng batas,"
ngunit hindi lahat ay makakapagpatibay sa tao. [24] Walang sinuman ang dapat na
maghahanap sa sarili niyang kabutihan. Sa halip, hanapin ng bawat isa ang ikabubuti
ng kaniyang kapwa. [25] Maaari niyong kainin ang lahat ng nabibili sa pamilihan, na
walang katanungan sa budhi. [26] Sapagkat "Ang mundo ay sa Diyos at ang kabuuan
nito." [27] Kung ang isang hindi mananampalataya ay inanyayahan kayong kumain, at
gusto ninyong pumunta, kainin ninyo ang anumang inihanda sa inyong harapan na
walang katanungan sa budhi. [28] Ngunit kung ang isang tao ay nagsabi sa inyo, "Ang
pagkain na ito ay mula sa handog ng pagano," huwag ninyong kainin. Ito ay para
sa kapakanan ng isang nagsabi sa inyo, at para sa kapakanan ng budhi. [29] Hindi ko
tinutukoy ang inyong sariling budhi kundi ang budhi ng ibang tao. Sapagkat bakit
hinuhusgahan ang aking kalayaan sa pamamagitan ng ibang budhi? [30] Kung kakain
ako ng pagkain ng may pasasalamat, bakit ako iinsultuhin sa pinagpasalamatan ko?
[31] Samakatwid, kumakain o umiinom man kayo, o anuman ang inyong ginagawa,
gawin ninyo ito sa kaluwalhatian ng Diyos. [32] Huwag kayong maging sanhi ng
ikagagalit ng mga Judio at mga Griyego, o sa iglesia ng Diyos. [33] Subukan ninyo na
gaya ko na nagbibigay lugod ako sa mga tao sa lahat ng bagay. Hindi ko hinanap ang
aking kapakinabangan, kundi sa karamihan. Ginagawa ko ito upang sila ay maligtas.

11

[1] Tularan ninyo ako, gaya ng pagtulad ko kay Cristo. [2] Ngayon pinupuri ko kayo
dahil naalala ninyo ako sa lahat ng bagay. Pinupuri ko kayo dahil pinanghawakan
ninyo ng mahigpit ang mga tradisyong gaya ng pagturo ko sa inyo. [3] Ngayon, gusto
kong maintindihan ninyo na si Cristo ang ulo ng bawat lalaki, at ang lalaki ang ulo
ng babae, at ang Diyos ang ulo ni Cristo. [4] Sinumang lalaki ang mananalangin at

magpapahayag ng propesiya na may takip ang kaniyang ulo ay hindi niya ginagalang
ang kaniyang ulo. 5 Ngunit hindi ginagalang ng sinumang babae ang kaniyang ulo
kapag nananalangin at nagpapahayag ng propesiya nang walang takip ang kaniyang
ulo. Sapagkat iisa at parehong bagay na parang ang kaniyang ulo ay inahitan.
6 Sapagkat kung hindi magtatakip ng kaniyang ulo ang babae, dapat niyang gupitan
ang kaniyang buhok ng maiksi. Kung kahihiyan ito sa isang babae na magpagupit ng
maiksi o magpaahit ng kaniyang ulo, takpan niya ang kaniyang ulo. 7 Sapagkat hindi
dapat magtakip ng kaniyang ulo ang lalaki, dahil siya ang larawan at kaluwalhatian
ng Diyos. Ngunit ang babae ang kaluwalhatian ng lalaki. 8 Sapagkat hindi ginawa ang
lalaki mula sa babae. Sa halip, ang babae ang ginawa mula sa lalaki. 9 Sapagkat, hindi
rin nilikha ang lalaki para sa babae, kundi nilikha ang babae para sa lalaki. 10 Ito
ang dahilan kung bakit ang babae ay dapat magkaroon ng tanda ng kapamahalaan sa
kaniyang ulo, dahil sa mga anghel. 11 Gayon pa man, sa Panginoon, hindi malaya ang
babae sa lalaki, ni hindi rin malaya ang lalaki sa babae. 12 Sapagkat nagmula sa lalaki
ang babae, gayon din ang lalaki ay nagmula sa babae. At nagmula sa Diyos ang lahat
ng bagay. 13 Kayo na ang humatol: Angkop ba ito sa isang babae na manalangin sa
Diyos nang walang takip ang kaniyang ulo? 14 Hindi ba't kahit ang kalikasan mismo ay
tinuturuan kayo na kapag may mahabang buhok ang lalaki, kahihiyan ito sa kaniya?
15 Hindi ba't tinuturo din ng kalikasan sa inyo na kapag may mahabang buhok ang
babae, ito ay kaniyang kaluwalhatian? Sapagkat ibinigay sa kaniya ang kaniyang
buhok bilang pantakip. 16 Ngunit, kung may sinumang gustong makipagtalo sa bagay
na ito, wala kaming ibang kaugalian, gayon din ang mga iglesiya ng Diyos. 17 Sa
mga sumusunod na mga tagubilin, hindi ko kayo pupurihin. Sapagkat kung kayo
ay nagtitipun-tipon, hindi ito para sa ikabubuti subalit sa ikasasama. 18 Sapagkat
sa simula pa lang, narinig kong kapag kayo ay nagtitipun-tipon sa iglesiya, ay may
mga pagkakabaha-bahagi sa inyo, at bahagya ako ay naniniwala. 19 Sapagkat dapat
may mga pangkat rin kayo, upang makilala sa inyong kalagitnaan ang mga karapat-
dapat. 20 Sapagkat kung kayo ay nagtitipun-tipon, hindi ang Banal na Hapunan ng
Panginoon ang inyong pinagsasaluhan. 21 Kapag kumakain kayo, kinakain ng bawat
isa ang kaniyang sariling pagkain bago kumain ang iba. Ang iba ay nagugutom, at
ang iba ay nalalasing na. 22 Wala ba kayong mga bahay upang doon kayo kumain at
uminom? Hinahamak ba ninyo ang iglesiya ng Diyos at ibinababa ang mga walang-
wala? Ano ang kailangan kong sabihin sa inyo? Pupurihin ko ba kayo? Hindi
ko kayo pupurihin para dito! 23 Sapagkat tinanggap ko mula sa Panginoon ang
ibinibigay ko sa inyo na ang Panginoong Jesus, sa gabing siya ay ipagkanulo, humuha
ng tinapay. 24 Pagkatapos niyang magpasalamat, pinagpira-piraso niya ito at sinabi:
“Ito ang aking katawan, na para sa inyo. Gawin ninyo ito upang alalahanin ako.”
25 Sa ganoon ding paraan, matapos ang Hapunan, kinuha niya ang tasa at kaniyang
sinabi, “Ito ang tasa ng bagong tipan sa aking dugo. Gawin ninyo itong madalas na
pag-inom, upang alalahanin ako.” 26 Sapagkat sa tuwing kumakain kayo ng tinapay
na ito at umiinom sa tasang ito, ipinahahayag ninyo ang kamatayan ng Panginoon
hanggang sa kaniyang pagbabalik. 27 Sinuman ang kakain ng tinapay o iinom sa tasa
ng Panginoon sa hindi karapat-dapat na pamamaraan, magkakasala siya sa katawan
at sa dugo ng Panginoon. 28 Siyasatin muna ng isang tao ang kaniyang sarili, at sa
paraang ito hayaan siyang kumain ng tinapay at uminom sa kopa. 29 Sapagkat ang
sinumang kumakain at umiinom nang hindi kinikilala ang katawan, ay kumakain
at umiinom ng hatol sa kaniyang sarili. 30 Iyan ang dahilan kung bakit marami ang
may karamdaman at may sakit sa inyo, at ang ilan sa inyo ay namatay na. 31 Ngunit
kung sinisiyasat natin ang ating mga sarili hindi tayo mahahatulan. 32 Ngunit kapag
hinatulan tayo ng Panginoon, dinisiplina tayo, upang hindi na tayo mahatulan pa

kasama ang mundo. 33 Kaya, mga kapatid, kung nagtitipun-tipon kayo upang kumain,
hintayin ninyo ang isa't isa. 34 Kung sinuman ang nagugutom, kumain siya sa
tahanan, nang sa gayon, kapag nagtitipun-tipon kayo, hindi ito para sa kahatulan.
At tungkol sa ibang mga bagay na inyong isinulat, bibigyan ko kayo ng mga panuto
kapag dumating ako diyan.

12

1 Patungkol sa mga kaloob ng espiritu, mga kapatid, ayaw kong hindi ninyo
malaman. 2 Alam naman ninyo na noong kayo ay mga pagano pa, naligaw kayo
sa mga diyus-diyosang hindi nagsasalita at kahit sa anong paraan ay naakay kayo ng
mga ito. 3 Kaya nga gusto kong malaman ninyo na walang sinuman ang nagsasalita
sa pamamagitan ng Espiritu ng Diyos na magsasabi, "Isinumpa si Jesus." Wala ring
magsasabi, "Si Jesus ay Panginoon," maliban sa pamamagitan ng Banal na Espiritu.
4 Ngayon ay may iba't ibang mga kaloob, ngunit iisang Espiritu. 5 At may iba't ibang
mga ministeryo ngunit parehong Panginoon. 6 At may iba't ibang uri ng mga gawain
ngunit iisa ang Diyos na gumagawa upang mangyari ito sa bawat isa. 7 Ngayon
naibigay sa bawat isa ang panlabas na paghahayag ng Espiritu na kapaki-pakinabang
sa lahat. 8 Sapagkat nabigyan ang iba ng Espiritu na makapagsalita ng karunungan, at
sa iba ay makapagsalita ng may kaalaman sa pamamagitan ng iisang Espiritu. 9 Sa iba
naman ay binibigay niya ang pananampalataya sa pamamagitan ng iisang Espiritu
at sa iba naman ay kaloob na magpagaling sa pamamagitan ng iisang Espiritu.
10 Binibigay niya sa iba ang paggawa ng may kapangyarihan, at propesiya sa iba.
Binibigay niya sa iba ang kakayahang masuri ang mga espiritu, sa iba ay iba't ibang
uri ng mga wika at sa iba ay pagbibigay-kahulugan ng mga wika. 11 Ngunit iisang
Espiritu ang gumagawa sa lahat ng mga ito, binibigay ang mga kaloob sa bawat isa,
ayon sa pinili niya. 12 Sapagkat ang katawan ay isa at mayroong maraming bahagi at
lahat ng bahagi ay nasa iisang katawan, at kay Cristo ito. 13 Sapagkat nabautismuhan
tayo sa isang Espiritu sa iisang katawan, maging mga Judio o mga Griego man, maging
nakagapos o malaya, at pinainom ang lahat sa iisang Espiritu. 14 Sapagkat hindi iisang
bahagi ang katawan kundi marami. 15 Kung sasabihin ng paa, "Yamang hindi naman
ako kamay, hindi ako bahagi ng katawan," hindi na nga ba ito bahagi ng katawan.
16 At kung sasabihin ng tainga, "Yamang hindi naman ako mata, hindi na ako bahagi
ng katawan", hindi na nga ba ito bahagi ng katawan. 17 Kung ang buong katawan ay
mata, nasaan ang pakiramdam nang pandinig? Kung ang buong katawan ay tainga,
nasaan ang pakiramdam nang pang-amoy? 18 Ngunit isinaayos ng Diyos ang bawat
bahagi ng katawan sa kaniyang pagkahugis nito. 19 At kung silang lahat ay pawang
iisang bahagi, nasaan na ang katawan? 20 Kaya ngayon sila ay maraming mga bahagi,
ngunit iisang katawan. 21 Hindi sasabihin ng mata sa kamay, "Hindi kita kailangan."
Ni sasabihin ng ulo sa paa, "Hindi kita kailangan.". 22 Ngunit ang mga bahagi ng
katawan na parang hindi masyadong marangal ay mahalaga. 23 At ang mga bahagi
ng katawan na iniisip nating hindi masyadong marangal ay binibigyan natin ng mas
malaking karangalan, at ang ating mga bahagi na inaakala nating hindi maganda ay
mayroong higit na karangalan. 24 Ngayon, ang ating mga magandang bahagi ay hindi
kailangang ituring ng may karangalan sapagkat mayroon na silang halaga. Ngunit
pinagsama-sama ng Diyos ang lahat ng bahagi at binigyan niya ng higit na karangalan
ang mga nagkukulang nito. 25 Ginawa niya ito upang walang maging pagkakabaha-
bahagi sa loob ng katawan, ngunit upang pangalagaan ng mga bahagi ang bawat
isa na may parehong pagmamahal. 26 At kung ang isang bahagi ay nagdurusa, ang
lahat ng mga bahagi ay sama-samang magdurusa. O kung ang isa namang bahagi
ay naparangalan, ang lahat ng bahagi ay sama-samang magsasaya. 27 Ngayon, kayo

ang katawan ni Cristo at ang bawat isa ay bahagi nito. 28 At hinirang ng Diyos sa
iglesya, una ay ang mga apostol, pangalawa ay mga propeta, pangatlo ay mga guro,
ang mga gumagawa ng mga makapangyarihang gawa, mga kaloob ng pagpapagaling,
mga nagbibigay ng tulong, mga gumagawa sa gawain ng pamamahala, at ang mga
may iba't ibang uri ng wika. 29 Tayong lahat ba ay mga apostol? Tayong lahat ba ay
mga propeta? Tayong lahat ba ay mga guro? Tayong lahat ba ay gumagawa ng mga
makapangyarihang gawa? 30 May mga kaloob ba tayong lahat ng pagpapagaling?
Nagsasalita ba tayong lahat sa iba't ibang wika? Nagpapaliwanag ba tayong lahat ng
mga iba't ibang wika? 31 Masigasig ninyong hanapin ang mas higit na mga kaloob.
At ipapakita ko sa inyo ang napakahusay na paraan.

13

1 Ipagpalagay na nakapagsasalita ako ng mga wika ng mga tao at ng mga anghel.
Ngunit kung wala akong pag-ibig, ako ay gaya lang ng isang batingaw na maingay o
ng isang pompiyang na umaalingawngaw. 2 Ipagpalagay na mayroon akong kaloob
ng propesiya at nauunawaan ang lahat ng lihim na katotohanan at kaalaman, at
mayroon ako ng lahat ng pananampalataya sa ganoon ay napapalipat ko ang mga
bundok. Ngunit kung ako ay walang pag-ibig, ako ay walang kabuluhan. 3 At
ipagpalagay na naibibigay ko ang lahat ng nasa akin upang maipakain sa mga
mahihirap, at ibigay ko ang aking katawan upang sunugin. Ngunit kung wala akong
pag-ibig, ako ay walang pakinabang. 4 Ang pag-ibig ay mapagpasensya at magandang
loob. Ang pag-ibig ay hindi naiinggit o nagyayabang. Hindi mapagmataas, 5 o hindi
marahas. Hindi makasarili, hindi madaling magalit, ni nagkikimkim ng bilang na
mga kamalian. 6 Hindi nagsasaya sa kalikuan. Sa halip, nagsasaya sa katotohanan.
7 Ang pag-ibig ay kinakaya ang lahat ng mga bagay, pinaniniwalaan ang lahat, at
nagtitiwala sa lahat ng mga bagay, at tinitiis ang lahat ng mga bagay. 8 Ang pag-ibig ay
hindi nagwawakas. Kung mayroon mang mga propesiya, ang mga ito ay lilipas. Kung
mayroon mang pagsasalita ng wika, ang mga ito ay hihinto, at kung may kaalaman ito
ay lilipas. 9 Sapagkat nalalaman natin ng bahagya at nakapagpapahayag din tayo ng
ng propesiya ng bahagya. 10 Ngunit kapag ang kaganapan ay dumating na, ang alin
mang hindi ganap ay lilipas. 11 Noong ako ay bata pa, ang salita ko ay tulad ng isang
bata. Ang isip ko ay tulad ng isang bata, nagdadahilan ako na tulad ng isang bata.
Ngunit ng ako ay nasa hustong gulang na, iniwan ko na ang mga bagay ng pagiging
isip-bata. 12 Sa ngayon ang nakikita natin sa salamin ay tila madilim na larawan,
ngunit pagkatapos ay mukhaan na. Ngayon ay nalalaman ko ang bahagya, ngunit sa
pang-hinaharap lubusan ko ng malalaman na gaya ng lubos na pagkakilala sa akin.
13 Ngunit ngayon ang tatlong ito ay mananatili, ang pananampalataya, pag-asa sa
hinaharap, at pag-ibig. Ngunit ang higit sa lahat ng mga ito ay ang pag-ibig.

14

1 Magsumikap na matamo ang pag-ibig at maging masigasig sa mga kaloob
ng Espiritu, lalung-lalo na upang maaari kayong makapagpahayag ng propesiya.
2 Sapagkat ang sinumang nagsasalita ng ibang wika ay hindi nakikipag-usap sa mga
tao kundi sa Diyos. Sapagkat walang sinuman ang nakakaunawa sa kaniya dahil
siya ay nagsasalita ng mga lihim na bagay sa Espiritu. 3 Ngunit ang sinumang
nagpapahayag ng propesiya ay nagsasalita sa mga tao upang patibayin sila, upang
palakasin ang kanilang loob, at upang sila ay aliwin. 4 Pinalalakas ng sinumang
nagsasalita ng ibang wika ang kaniyang sarili, ngunit pinalalakas ng sinumang
nagpapahayag ng propesiya ang iglesiya. 5 Ngayon nais kong magsalita kayong lahat
sa iba't ibang mga wika. Ngunit mas higit pa riyan, nais kong makapagpapahayag

kayo ng propesiya. Higit na dakila ang sinumang nagpapahayag ng propesiya kaysa sa sinumang nagsasalita ng iba't ibang mga wika (maliban kung may magbibigay
ng kahulugan), upang mapalakas ang iglesiya. 6 Ngunit ngayon, mga kapatid, kung papariyan ako sa inyo na nagsasalita ng iba't ibang mga wika, paano ako makapagbibigay ng pakinabang sa inyo? Hindi ko kaya, maliban kung magsasalita
ako sa inyo nang may pagpapahayag, o kaalaman, o propesiya, o pagtuturo. 7 Kung
ang mga instrumento na walang buhay gaya ng plauta o ng alpa ay walang tunog na pagkakakilanlan, paano malalaman ng sinuman kung anong instrumento ang
tinutugtog? 8 Sapagkat kung hinihipan ang trumpeta sa hindi tiyak na tunog, paano malalaman ng sinuman kung kailan ang oras para humanda sa pakikipaglaban?
9 Kagaya din ito sa inyo. Kung magwiwika kayo ng salitang hindi naiintindihan, paano mauunawaan ng sinuman ang inyong sinabi? Magsasalita kayo at walang sinuman
ang makakaunawa sa inyo. 10 Walang dudang maraming magkakaibang wika sa
mundo, at lahat ay may kahulugan. 11 Ngunit kung hindi ko alam ang kahulugan ng wika, magiging dayuhan ako sa tagapagsalita, at magiging dayuhan din sa akin
ang tagapagsalita. 12 Gayon din naman sa inyo. Yamang sabik kayo para sa mga pagpapahayag ng Espiritu, maging masigasig upang sumagana sa pagpapalakas ng
iglesiya. 13 Kaya kailangang manalangin ang sinumang nagsasalita ng ibang wika na
maaari niyang ipaliwanag ito. 14 Sapagkat kung mananalangin ako sa ibang wika, nananalangin din ang aking espiritu, ngunit walang pakinabang ang aking pag-iisip.
15 Ano ang dapat kong gawin? Mananalangin ako sa pamamagitan ng aking espiritu, ngunit mananalangin din ako sa pamamagitan ng aking pag-iisip. Ako ay aawit sa pamamagitan ng aking espiritu, at aawit din ako sa pamamagitan ng aking pag-iisip.
16 O kaya'y pinupuri ninyo ang Diyos sa pamamagitan ng espiritu, paano magsasabi ng “Amen” ang tagalabas kapag kayo ay nagpapasalamat, kung hindi niya alam kung
ano ang inyong sinasabi? 17 Sapagkat tiyak na kayo ay nagpasalamat ng sapat, ngunit
hindi napalakas ang ibang tao. 18 Nagpapasalamat ako sa Diyos na ako ay nagsasalita
ng iba't ibang wika nang higit pa sa inyong lahat. 19 Ngunit sa iglesiya mas gugustuhin kong magsalita ng limang salita sa aking pang-unawa upang turuan ko ang iba,
kaysa sampung libong salita sa ibang wika. 20 Mga kapatid, huwag maging mga bata sa inyong pag-iisip. Sa halip, kung tungkol sa kasamaan, maging gaya ng mga
sanggol. Ngunit maging ganap sa inyong pag-iisip. 21 Sa kautusan ito ay nasusulat, “Sa pamamagitan ng mga taong may ibang wika at sa pamamagitan ng mga bibig ng mga dayuhan ako ay magsasalita sa mga taong ito. Kahit hindi nila ako pakikinggan,”
sabi ng Panginoon. 22 Samakatwid ang pagsasalita sa iba't ibang wika ay isang palatandaan, hindi sa mga mananampalataya, kundi sa mga mananampalataya. Ngunit ang pagpapahayag ng ppropesiya ay isang palatandaan, hindi para sa mga
hindi mananampalataya kundi sa mga mananampalataya. 23 Samakatuwid, kung ang buong iglesya ay magsasama-sama at magsasalitang lahat ng iba't ibang wika, at may mga tagalabas at hindi manananampalatayang pumasok, hindi ba nila sasabihin
na kayo ay nababaliw? 24 Ngunit kung kayong lahat ay nagpapahayag at may isang hindi mananampalataya o tagalabas na pumasok, mahihikayat siya sa pamamagitan ng lahat ng kaniyang maririnig. Masisiyasat siya sa pamamagitan ng lahat ng nasabi.
25 Mailalantad ang mga lihim ng kaniyang puso. Bilang kalalabasan, magpapatirapa siya at sasamba sa Diyos. Kaniyang ihahayag na ang Diyos ay tunay na nasa inyong
kalagitnaan. 26 Ano nga ang susunod mga kapatid? Kung magsasama-sama kayo, ang bawat isa ay may salmo, may katuruan, may pahayag, may pagsasalita sa wika, o may pagpapaliwanag. Gawin ninyo ang lahat ng bagay upang mapatatag ang iglesya.
27 Kung mayroon mang nagsasalita sa iba't ibang wika, hayaan na may dalawa o tatlo, at magsalitan ang bawat isa. At dapat na mayroong magpaliwanag sa kung

ano ang nasabi. [28] Ngunit kung walang magpapaliwanag, manahimik na lamang ang
bawat isa sa iglesya. Hayaang magsalita ang bawat isa sa kaniyang sarili at sa Diyos.
[29] Hayaang magsalita ang dalawa o tatlong propeta at ang iba na makinig ng may
pagkaalam sa kung ano ang nasabi. [30] Ngunit kung may kaalaman na naibigay sa isa
sa mga nakaupo sa pagtitipon, manahimik ang nagsasalita. [31] Sapagkat ang bawat
isa sa inyo ay maaring magpahayag ng isa-isa upang matuto ang bawat isa at ang
lahat ay mapalakas. [32] Sapagkat ang mga espiritu ng mga propeta ay napapasailalim
sa pamamahala ng mga propeta. [33] Sapagkat ang Diyos ay hindi Diyos ng kalituhan
kundi ng kapayapaan. Gaya ng lahat ng nasa iglesya ng mga mananampalataya,
[34] dapat manahimik ang mga kababaihan sa mga iglesya. Sapagkat hindi sila
pinahihintulutang magsalita. Sa halip, dapat silang magpasakop tulad ng sinasabi
sa kautusan. [35] Kung mayroon man silang nais matutuhan, hayaan silang magtanong
sa kanilang mga asawa sa tahanan. Sapagkat nakakahiya para sa isang babae ang
magsalita sa iglesya. [36] Nagmula ba sa inyo ang salita ng Diyos? Kayo lamang ba ang
naabot nito? [37] Kung mayroon man ang nag-iisip sa sarili niya na isa siyang propeta o
espiritwal, dapat niyang kilalanin na ang mga bagay na isinulat ko sa inyo ay ang mga
kautusan ng Panginoon. [38] Ngunit kung may sinumang hindi kumikilala nito, huwag
siyang kilalanin. [39] Kaya mga kapatid, masigasig ninyong mithiin ang magpahayag
ng propesiya at huwag pagbawalan ang sinuman sa pagsasalita sa iba't ibang mga
wika. [40] Ngunit gawin ang lahat na may angkop at kaayusan.

15

[1] Ngayon aking pina-aalala sa inyo, mga kapatid, ang ebanghelyo na aking
ipinangaral sa inyo, na inyong tinanggap at tinatayuan. [2] Sa pamamagitan ng
ebanghelyong ito kayo ay naligtas, kung kayo ay hahawak na mabuti sa mga salita na
aking ipinangaral sa inyo, maliban lang kung kayo ay naniwala ng walang kabuluhan.
[3] Sapagkat binigay ko sa inyo ang pinakamahalaga na aking tinanggap: na si Cristo
ay namatay alang-alang sa ating mga kasalanan ayon sa mga kasulatan, [4] na siya ay
inilibing, at siya ay nabuhay noong ikatlong araw ayon sa mga kasulatan. [5] At na siya
ay nagpakita kay Cefas, at pagkatapos sa Labindalawa. [6] Pagkatapos siya ay nagpakita
sa mahigit limandaan na mga kapatid ng paminsan. Karamihan sa kanila ay buhay
pa, ngunit ang ilan ay natulog na. [7] At pagkatapos siya ay nagpakita kay Santiago,
at sa lahat ng mga apostol. [8] Kahulihulihan sa lahat, siya ay nagpakita sa akin,
katulad ng isang sanggol na ipinanganak na hindi pa napapanahon. Sapagkat ako
ang pinakahamak sa lahat ng mga apostol. Ako ay hindi karapat-dapat na tawaging
apostol, [9] sapagkat inusig ko ang iglesya ng Diyos. [10] Ngunit sa pamamagitan ng
biyaya ng Diyos ako ay naging ako, at ang kaniyang biyaya sa akin ay hindi nawalan
ng kabuluhan. Sa halip, ako ay mas nagtrabaho ng higit sa kanila. Ngunit hindi ako
iyon, kundi ang biyaya ng Diyos na nasa akin. [11] Kaya kahit na ako o sila man,
kami ay nangaral at naniwala kayo. [12] Ngayon kung si Cristo ay naipahayag na
nabuhay mula sa mga patay, paanong sinasabi ng ilan sa inyo na walang pagkabuhay
muli sa mga patay? [13] Ngunit kung walang pagkabuhay muli sa mga patay, maging
si Cristo ay hindi muling nabuhay. [14] At kung si Cristo ay hindi muling nabuhay,
ang aming pangangaral ay walang kabuluhan at ang pananampalataya rin ninyo ay
walang kabuluhan. [15] At kami ay makikitang hindi tunay na saksi patungkol sa Diyos,
sapagkat kami ay nagpatotoo ng laban sa Diyos, sinasabing nabuhay muli si Cristo,
ngunit hindi naman. [16] Sapagkat kung ang mga patay ay hindi bubuhayin, kahit si
Cristo hindi na rin sana binuhay. [17] At kung hindi nabuhay muli si Cristo, ang inyong
pananampalataya ay walang kabuluhan at kayo ay nanatili pa rin sa inyong mga
kasalanan. [18] At kung magkaganun ang mga namatay kay Cristo ay napahamak rin.

19 Kung sa buhay lang na ito tayo umaasa para sa pang-hinaharap kay Cristo, sa lahat
ng mga tao, tayo na ang pinakakawawa. 20 Ngunit ngayon si Cristo ay binuhay mula
sa mga patay, ang unang bunga ng mga namatay na. 21 Sapagkat ang kamatayan ay
dumating sa pamamagitan ng isang tao, at sa pamamagitan rin ng isang tao dumating
ang pagkabuhay sa mga patay. 22 Sapagkat gaya kay Adan ang lahat ay mamamatay,
gaya din kay Cristo ang lahat ay mabubuhay. 23 Ngunit ayon sa pagkakasunod-
sunod ng bawat isa: Si Cristo, ang pangunahin sa mga bunga, at pagkatapos ang
mga nakabilang kay Cristo ay bubuhaying muli sa kaniyang pagdating. 24 Pagkatapos
darating ang wakas, kapag nailipat na ni Cristo ang kaharian sa Diyos Ama. Ito ay
kapag kaniyang binuwag na ang lahat ng paghahari at lahat ng kapamahalaan at
kapangyarihan. 25 Sapagkat dapat na Siya ay maghari hanggang maipasakop ang
lahat ng mga kaaway sa ilalim ng kaniyang mga paa. 26 Ang huling kaaway na
sisirain ay ang kamatayan. 27 Sapagkat "inilagay niya ang lahat sa ilalim ng kaniyang
mga paa." Ngunit kapag sinasabi, "inilagay niya ang lahat," ito ay maliwanag na
hindi kasama ang naglagay ng lahat na ipinasakop sa kaniya. 28 Kapag ang lahat ay
naipasakop na sa kaniya, ang Anak mismo ay magpapasakop doon sa nagpailalim ng
lahat sa kaniya. Ito ay mangyayari upang ang Diyos Ama ay maging lahat sa lahat.
29 Kung hindi nga, anong gagawin ng mga nabautismuhan para sa mga patay? Kung
ang mga patay ay hindi na talaga bubuhayin, bakit nagpapabautismo para sa kanila?
30 At bakit kami ay nanganganib bawat oras? 31 Mga kapatid, sa aking pagmamalaki
sa inyo, na kung anong mayroon ako kay Cristo Jesus na ating Panginoon, aking
ipinahahayag ito: araw araw ako ay namamatay. 32 Ano ang aking pakinabang, mula
sa isang makataong pananaw, kung ako ay nakikipaglaban sa mga mababangis sa
Efeso, kung ang mga patay ba ay hindi na bubuhayin? "Kumain na lang tayo at
uminom sapagkat kinabukasan tayo ay mamamatay." 33 Huwag kayong padaya: "Ang
masasamang kasama ay sumisira ng mabubuting ugali." 34 Magpakahinahon kayo!
Mamuhay ng matuwid! Huwag ng magpatuloy na magkasala. Sapagkat ang ilan sa
inyo ay walang kaalaman sa Diyos. Sinasabi ko ito upang mahiya kayo. 35 Ngunit may
magsasabi, "Paano bubuhayin ang mga patay? At anong klaseng katawan mayroon
sila sa pagparito nila?" 36 Kayo ay mga mangmang! Anumang inyong itinanim ay
hindi ito lalago maliban sa ito ay mamamatay. 37 At anumang inyong itinanim ay
hindi gaya ng puno ng katawang kalalabasan, kundi binhi pa lang. Ito ay maaring
trigo o ibang tanim. 38 Ngunit ang Diyos ang magbibigay ng katawan nito ayon sa
pagpili niya, at ang bawat binhi ay may sariling katawan. 39 Hindi lahat ng laman
ay magkakatulad. Sa halip, mayroong isang laman ang taong mga nilalang, at ibang
laman naman para sa mga hayop, at ibang laman naman para sa mga ibon, at iba
rin para sa mga isda. 40 Mayroon din namang mga katawang panlangit at mga
katawang panlupa. Ngunit ang kaluwalhatian ng katawang panlangit ay natatangi
at ang kaluwalhatian ng panlupa ay naiiba. 41 Mayroong iisang kaluwalhatian ang
araw, at may ibang kaluwalhatian ang buwan, at may ibang kaluwalhatian ang mga
bituin. Sapagkat naiiba ang isang bituin sa kaluwalhatian ng ibang bituin. 42 Kaya
gayundin, ang muling pagkabuhay ng mga patay. Ang nailibing ay nasisira at ang
muling binuhay ay hindi nasisira. 43 Inilibing ito sa kalapastanganan at binuhay sa
kaluwalhatian. Inilibing ito sa kahinaan at naibangon sa kapangyarihan. 44 Inilibing
ito sa likas na katawan at binuhay sa espiritwal na katawan. Kung mayroong likas na
katawan, mayroon ding espiritwal na katawan. 45 Kaya ito din ay naisulat, "Naging
buhay na kaluluwa ang unang tao na si Adan." Naging espiritu na nagbibigay-buhay
ang huling Adan. 46 Ngunit hindi unang dumating ang espiritwal kundi ang likas,
pagkatapos niyon ay ang espiritwal. 47 Ang unang tao ay sa mundo na gawa sa alabok.
Ang pangalawang tao ay mula sa langit. 48 Gaya ng isang taong gawa mula sa alabok,

ganoon din ang mga gawa mula sa alabok. Gaya ng taong mula sa langit, ganoon din
ang mga taong mula sa langit. [49] Gaya natin na isinilang sa larawan ng tao na mula sa
alabok, atin ding madadala ang larawan ng taong mula sa langit. [50] Ngayon sinasabi
ko ito, mga kapatid, na ang laman at dugo ay hindi maaring magmana ng kaharian ng
Diyos. Ni ang mga nasisira ay hindi magmamana ng hindi nasisira. [51] Tingnan ninyo!
Sinasabi ko sa inyo ang lihim na katotohanan: Tayong lahat ay hindi mamamatay
ngunit tayong lahat ay mababago. [52] Tayong ay mababago sa isang iglap, sa isang
kisap-mata, sa huling trumpeta. Sapagkat tutunog ang trumpeta at babangon ang
lahat ng namatay na hindi na nasisira at tayo ay mababago. [53] Sapagkat itong nasisira
ay dapat mailagay sa hindi nasisira at ang namamatay na ito ay dapat mailagay sa
hindi namamatay. [54] Ngunit kung itong nasisira ay nailagay sa hindi nasisira at ang
namamatay na ito ay mailalagay sa hindi namamatay, mangyayari ang tungkol sa
kasabihang naisulat, "Nilamon ang kamatayan ng pagtatagumpay." [55] "Kamatayan,
nasaan ang iyong tagumpay? Kamatayan, nasaan ang iyong kamandag?" [56] Ang
kamandag ng kamatayan ay kasalanan at ang kapangyarihan ng kasalanan ay ang
kautusan. [57] Ngunit salamat sa Diyos, na siyang nagbibigay sa atin ng tagumpay sa
pamamagitan ng ating Panginoong Jesu-Cristo! [58] Kaya nga, aking mga minamahal
na kapatid, maging matatag kayo at huwag patitinag. Lagi kayong managana sa
gawain ng Panginoon, dahil alam ninyong ang inyong gawain sa Panginoon ay hindi
mawawalan ng kabuluhan.

16

[1] Ngayon tungkol sa koleksiyon para sa mga mananampalataya, gaya ng iniutos
ko sa mga iglesia sa Galacia, ay inyo ding gawin. [2] Sa unang araw ng linggo, ang
bawat isa sa inyo ay magtabi ng anumang bagay at ipunin ninyo, ayon sa inyong
makakaya. Gawin ninyo ito upang pagpunta ko diyan ay wala ng kokolektahin. [3] At
kung ako ay makarating, ang sinuman ang inyong pahintulutan, ay aking ipapadala
na kasama ng mga liham upang dalhin ang inyong mga handog sa Jerusalem. [4] At
kung ito ay nararapat para sa akin na pumunta doon, sila'y pupuntang kasama ko.
[5] Ngunit ako ay pupunta sa inyo, kapag dumaan ako sa Macedonia. Sapagkat dadaan
ako sa Macedonia. [6] Marahil ako ay mananatili na kasama ninyo o kahit magpalipas
ako hanggang sa taglamig, upang ako ay inyong matulungan sa aking paglalakbay,
saan man ako pumunta. [7] Sapagkat hindi ko nais makita kayo ngayon sa maikling
panahon. Ngunit umaasa akong makakagugol ako sa inyo ng mahabang panahon,
kung papahintulutan ng Panginoon. [8] Ngunit mananatili ako sa Efeso hanggang sa
Pentecostes, [9] sapagkat may isang maluwang na pintuan ang nabuksan para sa akin,
at doon ay maraming kaaway. [10] Ngayon kung darating si Timoteo, tingnan ninyo siya
na wala siyang dahilang matakot habang kasama ninyo, sapagkat ginagawa niya ang
gawain ng Panginoon, na gaya ng aking ginagawa. [11] Huwag hayaang hamakin siya
ninuman. Tulungan ninyo siyang maging mapayapa sa kaniyang daan, upang siya ay
makapunta sa akin. Sapagkat inaasahan kong pagpunta niya dito kasama niya ang
mga kapatid. [12] Ngayon tungkol sa ating kapatid na si Apolos. Matindi kong hinihimok
na bisitahin niya kayo na kasama ang mga kapatid. Ngunit nakapagpasiya siyang
hindi makakapunta ngayon. Gayunman, siya ay pupunta kapag magkaroon siya
ng pagkakataon. [13] Maging mapagmatiyag, at maging matatag sa pananampalataya,
kumilos gaya ng mga lalaki, maging malakas. [14] Ang lahat na inyong ginagawa ay
gawin sa pag-ibig. [15] Alam ninyo ang sambahayan ni Estefanas. Alam ninyo na sila
ang mga unang sumampalataya sa Acaya, at kanilang itinalaga ang kanilang mga
sarili sa paglilingkod sa mga mananampalataya. Ngayon, hinihikayat ko kayo, mga
kapatid, [16] na magpasakop sa mga taong tulad nila, at sa bawat isa na tumutulong sa

gawain at gumagawa kasama namin. 17 At nagagalak ako sa pagdating nina Estefanas,
Fortunato at Acaico. Sila ang nagpuno sa inyong kawalan. 18 Sapagkat pinalakas nila
ang aking espiritu at pati ang sa inyo. Kaya, kilalanin ninyo ang mga taong kagaya
nito. 19 Binabati kayo ng mga iglesiya sa Asya. Binabati rin kayo nina Aquila at
Prisca sa Panginoon, kasama ang iglesiya na nasa kanilang tahanan. 20 Binabati kayo
ng lahat na mga kapatid. Batiin ninyo ang bawat isa ng banal na halik. 21 Ako,
si Pablo, ang nagsulat nito sa aking sariling kamay. 22 Kung sinuman ang hindi
umiibig sa Panginoon, sumakaniya ang sumpa. Aming Panginoon, pumarito ka na!
23 Ang biyaya ng Panginoong Jesus ang sumainyo. 24 Ang aking pag-ibig nawa ang
sumainyong lahat kay Cristo Jesus.

2 Mga Taga-Corinto

1 Ako si Pablo na apostol ni Jesu-Cristo dahil sa kalooban ng Diyos, at si Timoteo
na ating kapatid, para sa iglesya ng Diyos na nasa Corinto at sa lahat ng mga
mananampalataya sa buong rehiyon ng Acaya. 2 Sumainyo nawa ang biyaya at
kapayapaan mula sa Diyos na ating Ama at ng Panginoong Jesu-Cristo. 3 Nawa ang
Diyos at Ama ng ating Panginoong Jesu-Cristo ay mapapurihan. Siya ang Ama ng mga
awa at ang Diyos ng lahat ng kaalliwan. 4 Ang Diyos ang nagbibigay ng kaginhawaan
sa atin sa lahat ng ating mga pagdurusa, upang mabigyan natin ng kaaliwan ang
lahat ng nagdurusa. Makakapagbigay tayo ng aliw sa iba kung paano tayo binigyang
aliw ng Diyos. 5 Sapagkat kung paano nananagana ang paghihirap ni Cristo para sa
atin, ganoon din nananagana ang kaaliwan na aming nararanasan mula kay Cristo.
6 Ngunit kung kami ay nagdurusa, ito ay para sa inyong kaaliwan at kaligtasan. At
kung kami ay naaaliw, ito ay parasa inyong kaaliwan. Ang inyong kaaliwan ay
mabisa kung ibabahagi ninyo nang may tiyaga ang mga paghihirap na atin ding
naranasan. 7 At ang aming pagtitiwala para sa inyo ay tiyak. Alam namin na habang
nakikihati kayo sa paghihirap, nakikihati din kayo sa kaaliwan. 8 Dahil ayaw namin
na hindi ninyo malaman, mga kapatid, ang tungkol sa kaguluhang naranasan namin
sa Asya. Kami ay labis na nabigatan nang higit sa aming makakaya, na halos hindi
na kami umasang mabuhay pa. 9 Sa katunayan, hinatulan na kami ng kamatayan.
Ngunit iyon ay upang hindi kami magtiwala sa aming mga sarili, kundi sa Diyos na
bumubuhay sa mga patay. 10 Siya ang nagligtas sa amin sa malagim na kamatayan,
at ililigtas niya kaming muli. Inilagay na namin ang aming pagtitiwala sa kaniya na
ililigtas niya kaming muli. 11 Gagawin niya ito habang tinutulungan ninyo kami sa
pamamagitan ng inyong panalangin. At marami ang magpapasalamat para sa amin
para sa pagpapala na ibinigay sa amin sa pamamagitan ng panalangin ng marami.
12 Ipinagmamalaki namin ito: ang patotoo ng aming budhi. Dahil sa malinis na
hangarin at katapatan sa Diyos kaya kami namuhay sa mundo. Ginawa namin ito
lalong lalo na sa inyo, at hindi sa karunungan ng mundo, ngunit sa halip sa biyaya ng
Diyos. 13 Hindi kami sumulat sa inyo ng ano mang bagay na hindi niyo mababasa o
maiintindihan. Ako ay nagtitiwala 14 na naintindihan na ninyo kami ng bahagya. At
nagtitiwala ako na sa araw ng ating Panginoong Jesus, kami ay inyong ipagmamalaki,
katulad ng pagmamalaki namin sa inyo. 15 Dahil nagtitiwala ako tungkol dito, nais
kong una kayong puntahan, upang matanggap ninyo ang pakinabang ng dalawang
pagbisita. 16 Balak kong bumisita sa inyo sa pagpunta ko sa Macedonia. Pagkatapos
nais kong bumisita muli sa inyo sa aking paglalakbay galing Macedonia at upang
matulungan ninyo ako sa pagpunta ko sa Judea. 17 Nang nag-iisip ako ng ganito, nag-
aalinlangan ba ako? Binalak ko ba ang mga bagay ayon sa pamantayan ng mga tao,
upang masabi ko ang “Oo, oo” at “Hindi, hindi” ng sabay? 18 Ngunit kung paanong
ang Diyos ay tapat, hindi natin sasabihin ng sabay ang “Oo” at “Hindi.” 19 Dahil si
Jesu-Cristo na Anak ng Diyos na ipinahayag namin nina Silvanus at Timoteo sa inyo,
ay hindi “Oo” at “Hindi.” Kundi laging “Oo”. 20 Dahil ang lahat ng mga pangako ng
Diyos ay “Oo” sa kaniya. Kaya sa pamamagitan din niya, magsasabi tayo ng “Amen”
sa kaluwalhatian ng Diyos. 21 Ngayon ang Diyos na nagpatibay sa amin at sa inyo kay
Cristo, at kaniya tayong sinugo. 22 Nilagay niya ang kaniyang tatak sa atin at ibinigay
ang Espiritu sa ating mga puso bilang katiyakan sa kung ano ang ibibigay niya sa atin
pagkatapos. 23 Sa halip, tumawag ako sa Diyos upang maging saksi para sa akin na
ang dahilan ng hindi ko pagpunta sa Corinto ay upang matulungan ko kayo. 24 Ito ay

hindi dahil sa sinusubukan namin kayong pangunahan kung ano ang dapat sa inyong paniniwala. Sa halip, kami ay gumagawa kasama ninyo para sa inyong kagalakan, habang kayo ay naninindigan sa inyong pananampalataya.

2

1 Kaya pinasya ko sa aking sarili na huwag na muling pumunta sa inyo nang
nakakasakit. 2 Kung nagdulot ako sa inyo ng sakit, sino pa ba ang makapagpapasaya
sa akin kundi ang mga nasaktan ko? 3 Sumulat ako gaya ng aking ginawa upang sa
aking pagpunta sa inyo ay maaaring hindi na ako masaktan ng mga dapat ay nagbigay
ng kagalakan sa akin. Naniniwala ako sa inyo na ang kagalakan na aking nararanasan
ay tulad din ng kagalakang mayroon kayo. 4 Dahil sumulat ako sa inyo ng may
matinding kapighatian, at may pusong nagdadalamhati, at maraming pagluha. Ayaw
kong magdulot sa inyo ng sakit. Sa halip, nais kong malaman ninyo kung gaano
kalalim ang pag-ibig na mayroon ako para sa inyo. 5 Kung sino man ang nagdulot
ng sakit, hindi niya lamang ito ginawa sa akin, ngunit sa halip—hindi sa nagiging
mahigpit ako—ay sa inyong lahat. 6 Ang parusang ito ng nakararami sa taong iyon
ay sapat na. 7 Kaya ngayon, sa halip na parusahan, dapat ninyo siyang patawarin at
bigyan ng kaaliwan. Gawin ninyo ito upang hindi siya manghina dahil sa labis na
kalungkutan. 8 Kaya hinihikayat ko kayo na pagtibayin ninyo ang pag-ibig ninyo para
sa kaniya sa harapan ng marami. 9 Ito ang dahilan kaya ako sumulat, upang masubok
ko at malaman kung masunurin kayo sa lahat ng bagay. 10 Kung pinatawad ninyo ang
sino man, patatawarin ko rin ang taong iyon. Ano man ang aking pinatawad—kung
pinatawad ko ang anumang bagay— pinatawad ko ito para sa inyong kapakanan sa
harap ni Cristo. Ito ay upang hindi tayo malinlang ni Satanas. 11 Dahil hindi tayo
mga mangmang sa kaniyang mga balak. 12 Isang pinto ang binuksan para sa akin
ng Panginoon nang ako ay pumunta sa lungsod ng Troas upang maipangaral ang
ebanghelyo ni Cristo doon. 13 Kahit pa walang kapayapaan sa aking isipan, dahil
hindi ko nahanap doon si Tito na aking kapatid. Kaya iniwan ko sila doon at bumalik
sa Macedonia. 14 Ngunit, salamat sa Diyos na laging nagdadala sa atin sa tagumpay
kay Cristo. Sa pamamagitan natin, ipinalaganap niya ang mabangong samyo ng
kaalaman sa kaniya sa lahat ng dako. 15 Dahil para sa Diyos, tayo ay mabangong
samyo kay Cristo, maging sa mga nailigtas at sa mga napapahamak. 16 Sa mga taong
napapahamak, ito ay isang samyo mula sa kamatayan para sa kamatayan. Sa mga
nailigtas, ito ay isang samyo mula sa buhay para sa buhay. Sino ang karapat-dapat
sa mga bagay na ito? 17 Dahil hindi kami tulad ng maraming tao na ipinagbibili ang
salita ng Diyos para sa kita. Kundi, sa malinis na layunin, nagsasalita kami kay Cristo,
dahil kami ay mga sinugo mula sa Diyos, sa paningin ng Diyos.

3

1 Sinisimulan ba naming papurihang muli ang aming mga sarili? Hindi namin
kailangan ng mga liham ng rekomendasyon para sa inyo o mula sa inyo, tulad ng
ibang tao, hindi ba? 2 Kayo mismo, ang aming liham ng rekomendasyon, nasusulat
sa aming mga puso, alam at nababasa sa pamamagitan ng lahat ng tao. 3 At pinakita
ninyo na kayo ay liham mula kay Cristo, na ipinadala sa pamamagitan namin. Ito
ay naisulat hindi sa tinta kundi sa pamamagitan ng Espiritu ng Diyos na buhay.
Hindi ito nasusulat sa tapyas ng bato, kundi sa mga tapyas ng puso ng mga tao.
4 At ito ang tiwala na mayroon kami sa Diyos sa pamamagitan ni Cristo. 5 Wala
kaming kakayahan sa aming mga sarili upang angkinin ang anumang bagay na
galing mula sa amin. Sa halip, ang aming kakayahan ay mula sa Diyos. 6 ito
ang Diyos na siyang gumawa na makaya naming kami ay maging mga lingkod ng

isang bagong tipan. Ito ang tipan na hindi isang sulat ngunit ng Espiritu. Dahil
ang sulat ay nakamamatay, ngunit ang Espiritu ay nagbibigay ng buhay. 7 Ngayon
ang gawa ng kamatayan na nakaukit sa mga salita sa ibabaw ng bato ay dumating
ng may kaluwalhatian na ang mga tao sa Israel ay hindi makatingin ng diretso sa
mukha ni Moises. Dahil ito sa kaluwalhatiang mayroon sa kaniyang mukha, isang
kaluwalhatian na naglalaho. 8 Hindi ba't ang mga gawa ng Espiritu ay siyang higit
na maluwalhati? 9 Dahil kung ang paglilingkod ng kahatulan ay may kaluwalhatian,
gaano pa kaya nananagana ang paglilingkod ng katuwiran sa kaluwalhatian! 10 Dahil
sa katunayan, ang minsang naging maluwalhati ay hindi na naging maluwalhati sa
paraang ito, dahil sa kaluwalhatian na humigit dito. 11 Dahil kung ang lumilipas ay
may kaluwalhatian, gaano pa ang nananatili sa kaluwalhatian! 12 Dahil mayroon
tayong pag-asa, napakatapang natin. 13 Hindi tayo tulad ni Moises, na naglagay
ng takip sa kaniyang mukha, upang ang mga tao sa Israel ay hindi makatingin ng
tuwid sa katapusan ng isang kaluwalhatian na naglalaho. 14 Ngunit ang kanilang
mga isipan ay sarado. Kahit hanggang ngayon sa araw na ito, ang parehong takip
sa mukha ay nanatili parin sa pagbasa ng lumang tipan. Hindi ito nabuksan, dahil
tanging si Cristo lamang ang nakagawa nito. 15 Ngunit hanggang ngayon, sa tuwing si
Moises ay mababasa isang takip ang tinataglay nila sa kanilang mga puso. 16 Ngunit
kapag ang isang tao ay bumalik sa Panginoon, ang takip sa mukha ay matatanggal.
17 Ngayon ang Panginoon ay ang Espiritu. Kung nasaan ang Espiritu ng Panginoon,
naroon ang kalayaan. 18 Ngayon tayong lahat na walang takip sa mga mukha ay
makikita ang kaluwalhatian ng Panginoon. Binago tayo sa parehong larawan ng
kaluwalhatian mula sa isang uri ng antas ng kaluwalhatian tungo sa isa pa, tulad ng
mula sa Panginoon, na Espiritu.

4

1 Samakatuwid, dahil kami ay mayroong ganitong ministeryo, at dahil nakatanggap
kami ng awa, hindi kami pinanghinaan ng loob. 2 Sa halip, itinakwil pa namin ang
mga kaparaanan na kahiya-hiya at nakatago. Hindi kami namumuhay sa pandaraya,
at hindi namin ginagamit sa maling paraan ang salita ng Diyos. Sa pamamagitan ng
paghahayag ng katotohanan, iminumungkahi namin ang aming sarili para sa budhi
ng lahat sa paningin ng Diyos. 3 Ngunit kung ang ating ebanghelyo ay nakatalukbong,
nakatalukbong lamang ito sa mga nawawala. 4 Sa kanilang kalagayan, ang kanilang
mga isip na walang pananampalataya ay binulag ng diyos ng mundong ito. Bilang
resulta nito, wala silang kakayanang makita ang liwanag ng kaluwalhatian ni Cristo,
na kalarawan ng Diyos. 5 Sapagkat hindi namin ipinapangaral ang aming mga
sarili, kundi si Cristo Jesus bilang Panginoon, at kami bilang inyong mga lingkod
alang-alang kay Jesus. 6 Sapagkat ang Diyos ang siyang nagsabi, “Ang liwanag ay
magniningning mula sa kadiliman.” Siya ay nagliwanag sa aming mga puso, upang
ibigay ang liwanag ng kaalaman sa kaluwalhatian ng Diyos sa presensiya ni Jesu-
Cristo. 7 Ngunit mayroon kaming kayamanan sa loob ng isang sisidlang gawa sa
putik, upang maging malinaw na ang lubhang dakilang kapangyarihan ay nararapat
para sa Diyos at hindi sa amin. 8 Nagdurusa kami sa lahat ng bagay, ngunit hindi
nagapi. Naguguluhan, ngunit hindi kami nawalan ng pag-asa. 9 Inuusig kami
ngunit hindi pinabayaan. Hinahampas kami ngunit hindi nasira. 10 Palagi naming
dinadala sa aming mga katawan ang kamatayan ni Jesus, nang sa gayon ang buhay
ni Jesus ay maihayag din sa aming mga katawan. 11 Kaming mga nabubuhay ay
laging nahaharap sa kamatayan alang-alang kay Jesus, upang ang buhay ni Jesus
ay maihayag sa aming mga katawang tao. 12 Sa kadahilanang ito, ang kamatayan ay
kumikilos sa amin, ngunit ang buhay ay kumikilos sa inyo. 13 Ngunit mayroon tayong

parehong espiritu ng pananampalataya na ayon sa nasusulat: “Nanampalataya
ako, kaya ako ay nagpahayag.” Tayo rin ay nananampalataya, kaya't tayo rin ay
nagpapahayag. 14 Alam namin na ang muling bumuhay sa Panginoong Jesus ay
bubuhayin din kaming muli kasama niya. Alam namin na dadalhin niya kami
kasama ninyo sa kaniyang presensya. 15 Ang lahat ay para sa kapakanan ninyo
nang sa gayon, habang lumalaganap ang habag sa maraming tao, ang pasasalamat ay
lalong madaragdagan para sa kaluwalhatian ng Diyos. 16 Kaya hindi kami nasiraan
ng loob. Kahit na pinanghihinaan kami sa aming panlabas na katawan, patuloy
na pinalalakas ang amig kalooban sa araw-araw. 17 Sapagkat, ang panandalian at
bahagyang pagdadalamhati na ito ay naghanda sa amin para sa walang hanggang
bigat ng kaluwalhatian na hindi masukat. 18 Sapagkat hindi kami tumitingin sa mga
bagay na nakikita, kundi sa mga bagay na hindi nakikita. Ang mga bagay na nakikita
ay panandalian, ngunit ang mga bagay na hindi nakikita ay walang hanggan.

5

1 Alam natin na kung nasira ang ating lupang tahanan na tinitirahan, mayroon
tayong tahanan sa langit na ginawa ng Diyos. Ito ay tirahan na hindi ginawa ng
kamay ng tao, kundi walang hanggang tahanan, sa langit. 2 Sapagkat dumaraing
tayo sa katawang lupa na ito, na naghahangad na madamitan ng ating makalangit na
tahanan. 3 Hinahangad natin ito sapagkat sa pamamagitan ng ating pagsuot dito hindi
tayo madaratnang hubad. 4 Sapagkat habang nakatira pa tayo sa toldang ito, tayo ay
dumaraing dahil nabibigatan. Ayaw nating matanggalan ng damit. Sa halip, nais
nating madamitan, upang ang katawang namamatay ay mapalitan ng buhay. 5 Ang
naghanda sa atin para sa ganitong pagbabago ay ang Diyos mismo, na nagbigay sa atin
ng Espiritu bilang katibayan sa kung ano ang darating. 6 Kaya maging laging malakas
ang loob. Dapat nating malaman na habang tayo ay nasa katawang-lupa, malayo tayo
sa Panginoon. 7 Sapagkat lumalakad tayo sa pamamagitan ng pananampalataya at
hindi sa mga bagay na nakikita. 8 Kaya mayroon tayong lakas ng loob. Mas pipiliin pa
nating iwanan ang katawang ito at manirahan kasama ng Panginoon. 9 Kaya gawin
natin itong layunin, kung tayo man ay nasa ating katawang lupa dito sa mundo o
sa langit man, upang malugod siya. 10 Sapagkat tayo ay haharap sa hukuman ni
Cristo, upang ang bawat isa ay makatanggap ng nararapat sa lahat ng bagay na
kaniyang ginawa sa katawan, maging sa mabuti man o masama. 11 Samakatuwid,
sa pagkaalam ng takot sa Panginoon, hinihikayat namin ang mga tao. Malinaw na
nakikita ng Diyos kung sino tayo. Sana ay malinaw din ito sa inyong budhi. 12 Hindi
namin kayo hinihikayat muli upang ipakita na kami ay tapat. Sa halip, ay binibigyan
namin kayo ng dahilan upang maipagmalaki ninyo kami, upang may maisasagot
kayo sa mga taong nagmamalaki sa mga panlabas na anyo ngunit hindi sa mga
nilalaman ng puso. 13 Dahil kung kami ay parang wala sa sarili naming kaisipan,
para ito sa Diyos. At kung kami ay nasa tamang kaisipan, ito ay para sa inyong
kapakanan. 14 Dahil ang pagmamahal ni Cristo ang nag-uudyok sa amin, sapagkat
kami ay sigurado dito: na mayroong isang tao na namatay para sa lahat, kaya ang
lahat ay namatay. 15 At namatay si Cristo para sa lahat, upang ang mga nabubuhay
ay hindi na mamuhay para sa kanilang mga sarili. Sa halip dapat silang mamuhay
para sa kaniya na namatay at muling nabuhay. 16 At dahil dito, mula ngayon, hindi
na natin hahatulan ang sinuman ayon sa batayan ng tao, kahit na noong simula ay
ganoon din ang ating pagtingin kay Cristo. Ngunit ngayon hindi na tayo tumitingin
sa kanino man sa ganitong paraan. 17 Sapagkat kung sinuman ang kay Cristo, siya
ay isang bagong nilalang. Ang luma ay lumipas na. Tingnan, sila ay naging bago na.
18 Ang lahat ng mga bagay na ito ay nagmula sa Diyos. Nakipagkasundo siya sa atin

dahil kay Cristo, at binigyan niya tayo ng ministeryo sa pagkakasundo.
[19] Ang ibig sabihin, dahil kay Cristo, ipinagkakasundo ng Diyos ang mundo sa kaniya, at hindi binilang ang kanilang mga pagkakasala laban sa kanila. Ipinagkakatiwala niya sa atin ang mensahe ng pakikipagkasundo.
[20] Kaya kami ay itinalaga bilang mga kinatawan ni Cristo, na para bang ang Diyos mismo ang nakikipag-usap sa inyo sa pamamagitan namin. Ipinakikiusap namin sa inyo, alang-alang kay Cristo: “Makipagkasundo kayo sa Diyos!”
[21] Si Jesus ay ginawa niyang handog para sa ating mga kasalanan. Siya na hindi kailan man nagkaroon ng kasalanan. Ginawa niya ito upang tayo ay maging katuwiran ng Diyos sa kaniya.

6

[1] At kaya, sa sama-samang paggawa, nakikiusap kami sa inyo na huwag tanggapin ang biyaya ng Diyos ng walang katuturan.
[2] Sapagkat sinabi niya, “Sa tamang panahon, ikaw ay aking pinansin, at sa araw ng pagliligtas, ikaw ay aking tinulungan.” Tingnan ninyo, ngayon ang tamang panahon. Ngayon ang araw ng kaligtasan.
[3] Hindi kami maglalagay ng katitisurang bato sa harap ng sino man, sapagkat hindi namin hinahangad na ang aming minesteryo ay humantong sa pagkasira ng pangalan.
[4] Sa halip, pinatutunayan namin ang aming mga sarili sa pamamagitan ng aming mga ginagawa, na kami ay mga lingkod ng Diyos. Kami ay mga lingkod niya sa maraming pagtitiis, kapighatian, kagipitan, kahirapan
[5] sa panghahagupit, pagkabilanggo, pagkakagulo, pagtatrabaho ng sobra, mga gabing walang tulog, gutom,
[6] sa kalinisan, sa kaalaman, pagtityaga, kabutihan, sa Espiritu Santo, sa tunay na pag-ibig.
[7] Kami ay kanyang mga lingkod sa salita ng katotohanan, sa kapangyarihan ng Diyos. Mayroon kaming baluti ng katuwiran sa kanan at sa kaliwang kamay.
[8] Gumagawa kami sa karangalan at kahihiyan, sa panlalait at papuri. Kami ay napagbintangan na sinungaling ngunit kami ay matapat.
[9] Kami ay gumagawa na parang mga hindi kilala ngunit kami ay mga kilala pa rin. Gumagawa kami na parang mamamatay na— at tingnan ninyo! — nabubuhay pa rin kami. Gumagawa kami na parang pinarurusahan sa aming mga gawa, ngunit hindi para hatulan ng kamatayan.
[10] Gumagawa kami na parang malulungkot, ngunit kami ay laging nagagalak. Gumagawa kami na parang naghihirap, ngunit ginagawa naming mayaman ang marami. Gumagawa kami na parang walang-wala, ngunit mayroon ng lahat ng bagay.
[11] Sinabi na namin ang buong katotohanan sa inyo, mga taga-Corinto, at ang aming puso ay nakabukas.
[12] Hindi kami ang pumigil sa inyong mga puso, ngunit pinigilan kayo ng inyong mga sariling damdamin.
[13] Ngayon sa makatarungang pagpapalitan—nagsasalita ako na parang kayo ay mga anak ko—malawak ninyong buksan ang inyong mga puso.
[14] Huwag kayong makikipag-isa sa mga hindi mananampalataya. Ano ang kaugnayan ng katuwiran sa kasamaan? At anong kaugnayan mayroon ang ilaw sa kadiliman?
[15] Anong kasunduan mayroon si Cristo kay Belial? O anong kabahagi mayroon ang mga mananampalataya sa mga hindi mananampalataya?
[16] At anong kasunduan mayroon sa pagitan ng templo ng Diyos at sa mga diyus-diyosan? Sapagkat tayo ang templo ng buhay na Diyos, katulad ng sinabi ng Diyos: “Ako ay mananahan sa kanila at lalakad kasama nila. Ako ang magiging Diyos nila at sila ay magiging bayan ko.”
[17] Kaya, “Lumabas kayo mula sa kanilang kalagitnaan, at maihiwalay kayo,” sabi ng Panginoon. “Huwag humawak ng anumang maruming bagay, at tatanggapin ko kayo.
[18] Ako ay magiging Ama sa inyo, at kayo ay magiging aking mga anak na lalaki at babae,” sabi ng Panginoong Makapangyarihan.

7

1 Mga minamahal, dahil mayroon tayo ng mga pangakong ito, linisin natin ang
ating mga sarili mula sa lahat ng bagay na nagpaparumi sa ating katawan at espiritu.
Sikapin nating maging banal sa pagkatakot sa Diyos. 2 Gumawa kayo ng lugar para
sa amin! Wala kaming ginawan ng mali. Wala kaming sinaktan na kahit sino man o
nagsamantala sa kung sino man. 3 Hindi para husgahan kayo kaya sinabi ko ito.
Sapagkat sinabi ko na sa inyo na kayo ay nasa aming mga puso, para mamatay
tayo nang magkasama at mabuhay nang magkasama. 4 Mayroon akong malaking
tiwala sa inyo, at ipinagmamalaki ko kayo. Napuno ako ng kaginhawaan. Nag-
uumapaw ang aking kagalakan sa kabila ng kapighatian. 5 Nang makarating kami
sa Macedonia, walang pahinga ang aming mga katawan. Sa halip, nabagabag kami
sa lahat ng paraan sa maraming kaguluhan sa labas at takot sa kalooban. 6 Ngunit
ang Diyos, na nagbibigay kaaliwan sa mga pinanghihinaan ng loob, ay nagbigay
kaaliwan sa amin sa pamamagitan ng pagdating ni Tito. 7 Ito ay hindi lamang sa
pamamagitan ng kaniyang pag dating na inaliw tayo ng Diyos. Ito ay dahil na
rin sa kaginhawaang tinanggap ni Tito mula sa inyo. Sinabi niya sa amin ang
lubos ninyong pagmamahal, ang inyong pighati, at ang inyong labis na pag-aalala
sa akin. Kaya lalo akong nagagalak. 8 Kahit na naging malungkot kayo dahil sa
aking sulat, hindi ko ito pinagsisihan. Ngunit pinagsisihan ko ito nang makita ko
na ginawa kayong malungkot ng aking sulat. Ngunit naging malungkot kayo ng
sandali lamang. 9 Ngayon, masaya ako, hindi dahil sa kayo ay nagdadalamhati, ngunit
dahil sa ang inyong kalungkutan ang naging daan sa inyong pagsisisi. Nakaranas
kayo ng kalungkutan mula sa Diyos, kaya hindi nasayang ang inyong pagdurusa
dahil sa amin. 10 Sapagkat ang kalungkutan mula sa Diyos ay nagdudulot ng
pagsisisi na kumukumpleto sa kaligtasan ng walang panghihinayang. Gayon man,
ang kalungkutan sa mundo ay nagdadala ng kamatayan. 11 Tingnan kung anong
matinding determinasyon ang naidulot sa inyo ng kalungkutang mula sa Diyos na
ito. Higit na matindi ang matibay na hangad sa inyo para patunayan na kayo ay
walang sala. Namuhi kayo sa inyong sarili, natakot kayo, nanabik, nagsikap, at
ninais ninyong makita na ang katarungan ay kailangan mangyari! Sa lahat ng bagay
pinatunayan niyo ang inyong mga sarili na walang sala sa bagay na ito. 12 Kahit pa
sumulat ako sa inyo, hindi ako sumulat para lang sa kapakanan ng mga gumagawa ng
mali, ni para sa mga nagdusa sa mali. Sumulat ako para ang inyong pagkamasigasig
para sa amin ay maipaalam sa inyo sa paningin ng Diyos. 13 Ito ay sa pamamagitan
nito kaya malakas ang ating loob. Dagdag sa ating sariling kaginhawaan, nagdiriwang
rin kami dahil sa kagalakan ni Tito, dahil ang kaniyang espiritu ay lumakas sa
pamamagitan ninyong lahat. 14 Dahil kung ipinagmalaki ko sa kaniya ang tungkol
sa inyo, hindi ako nahiya. Sa kabilang dako, tulad ng lahat ng bagay na sinabi namin
sa inyo ay totoo, ang aming pagmamalaki tungkol sa inyo kay Tito ay napatunayang
totoo. 15 Ang kaniyang pag-ibig sa inyo ay mas higit pa, habang inaalala niya ang
pagiging masunurin ninyong lahat, kung paano ninyo siya tinanggap ng may takot at
panginginig. 16 Ako ay nagagalak dahil lubos ang aking pagtitiwala sa inyo.

8

1 Nais naming malaman ninyo, mga kapatid, tungkol sa biyaya ng Diyos na
naibigay sa mga iglesiya sa Macedonia. 2 Sa panahon ng matinding pagsubok
sa pagdadalamhati, ang kasaganahan ng kanilang kagalakan at ang mahigpit na
pangangailangan sa kanilang kahirapan ay nagbunga ng matinding kasaganahan
ng kagandahang loob. 3 Sapagkat nagpapatotoo ako na nagbigay sila hanggang sa
kanilang makakaya, at labis pa sa kung ano ang kanilang makakaya. At naaayon sa

kanilang sariling kalooban [4] nang may matinding pagmamakaawa, sumasamo sila sa
amin para sa pagkakataon ng pagbabahagi sa paglilingkod sa mga mananampalataya.
[5] Hindi ito nangyari nang gaya sa aming inaasahan. Sa halip, una nilang ibinigay
ang kanilang mga sarili sa Panginoon. At ibinigay nila ang kanilang mga sarili sa
amin ayon sa kalooban ng Diyos. [6] Kaya hinimok namin si Tito, na nagsimula ng
gawaing ito, upang maisakatuparan ang gawaing ito ng kagandahang loob para sa
inyo. [7] Ngunit nanagana kayo sa lahat ng bagay—sa pananampalataya, sa pananalita,
sa kaalaman, sa lahat ng kasipagan, at sa inyong pag-ibig para sa amin. Kaya
siguraduhin niyo na managana kayo sa mga gawain ng kagandahang loob. [8] SInasabi
ko ito hindi bilang isang utos. Sa halip, sinasabi ko ito upang subukan ang katapatan
ng inyong pagmamahal sa pamamagitan ng pagkukumpara nito sa pananabik ng
ibang tao. [9] Sapagkat nalalaman ninyo ang biyaya ng ating Panginoong Jesu-Cristo.
Kahit na siya ay mayaman, para sa inyong kapakanan siya ay naging mahirap, upang
sa pamamagitan ng kaniyang kahirapan kayo ay maaaring maging mayaman. [10] Sa
bagay na ito bibigyan ko kayo ng payo na makakatulong sa inyo. Isang taon ang
nakakaraan, hindi lang kayo nagsimulang gumawa ng isang bagay, kundi ninais
ninyong gawin ito. [11] Ngayon tapusin ninyo ito. Katulad ng pagsisikap at kagustuhan
na gawin ito noon, matapos ninyo rin sana ito, hanggang kaya ninyo. [12] Sapagkat
kung kayo ay may pagsisikap na gawin ang gawaing ito, ito ay mabuti at katanggap-
tanggap. Nakabatay ito sa kung ano ang mayroon ang isang tao, hindi sa kung ano
ang wala sa kaniya. [13] Sapagkat ang gawaing ito ay hindi upang ang iba ay magaanan
at ang iba ay mabigatan. Sa halip, dapat magkaroon ng pagkakapantay-pantay.
[14] Ang iyong kasaganaan sa panahong ito ay makapagbibigay sa kung anuman ang
kanilang pangangailangan. Ito ay dahil din sa ang kanilang kasaganaan ay maaaring
makapagbigay ng iyong pangangailangan, at nang magkaroon ng pagkakapantay-
pantay. [15] Katulad ito ng nasusulat: “Ang nananagana ay nawalan ng labis, at ang
may kaunti ay hindi nagkulang.” [16] Ngunit salamat sa Diyos, na naglagay sa puso ni
Tito nang katulad ng pagmamalasakit na mayroon ako para sa inyo. [17] Sapagkat hindi
niya lamang tinanggap ang aming panawagan, ngunit siya rin ay naging napaka-
masikap tungkol dito. Dumating siya sa inyo sa kaniyang sariling kagustuhan. [18] Siya
ay ipinadala namin kasama ang kapatid na pinupuri sa lahat ng mga iglesiya sa
kaniyang gawa sa pagpapahayag ng ebanghelyo. [19] Hindi lamang ito, ngunit siya rin
ang inihalal ng mga simbahan na maglakbay kasama namin sa aming pagangasiwa ng
kagandahang loob. Ito ay para sa karangalan ng Panginoon at sa ating pagsusumikap
na makatulong. [20] Kami ay umiiwas na magkaroon ng sino mang magrereklamo
tungkol sa amin hinggil sa kagandahang loob na ito na ating pinangangasiwaan.
[21] Iniingatan naming gawin kung ano ang kagalang-galang, hindi lamang sa harap
ng Panginoon, ngunit sa harap din ng mga tao. [22] Ipinapadala rin namin kasama
nila ang isa pang kapatid. Siya ay madalas naming nasubok, at napatunayan naming
siya ay masigasig sa maraming gawain. Siya ay higit na masipag na ngayon dahil
sa matibay na paniniwala niya sa inyo. [23] Patungkol naman kay Tito, siya ang aking
kasama at kamanggagawa sa inyo. Gayon din naman sa aming mga kapatid, sila ay
ipinadala ng mga iglesia. Sila ay karangalan kay Cristo. [24] Kaya ipakita niyo sa kanila
ang inyong pag-ibig, at ipakita sa mga iglesia ang dahilan ng aming pagmamalaki
tungkol sa inyo.

9

[1] Tungkol naman sa ministeryo para sa mga mananampalataya, para sa akin ay
kalabisan na ang sumulat pa sa inyo. [2] Alam ko ang tungkol sa inyong hangarin,
na ipinagmalaki ko sa mga taga-Macedonia. Sinabihan ko sila na ang Acaya ay

naghahanda na mula pa nang nakalipas na taon. Ang inyong pagiging masigasig
ay nag-udyok sa karamihan sa kanila na kumilos. 3 Ngayon ipinadala ko ang
mga kapatid upang ang pagmamalaki namin tungkol sa inyo ay hindi mawalan
ng kabuluhan, at upang kayo ay maging handa, gaya ng aking sinabi. 4 Sa halip,
kung sino man sa mga taga-Macedonia ang sumama sa akin at madatnan kayong
hindi handa, mapapahiya tayo—wala akong sinabi tungkol sa inyo—dahil sa lubos
na tiwala sa inyo. 5 Kaya naisip ko na kinakailangan na himukin ang mga kapatid
na pumunta sa inyo at maunang gumawa ng mga kasunduan para sa kaloob na
ipinangako ninyo. Ito ay para maging handa bilang isang biyaya, at hindi sapilitan.
6 Tandaan ninyo ito: kung sino man ang nagtatanim ng kaunti ay mag aani ng kaunti,
at kung sino man ang nagtatanim sa layunin ng pagpapala ay aani ng pagpapala.
7 Bawat isa ay magbigay ayon sa pasiya ng kaniyang puso. Huwag siyang hayaang
magbigay na may kalungkutan o napilitan. Sapagkat minamahal ng Diyos ang
masayang nagbibigay. 8 At may kakayahan ang Diyos na paramihin ang bawat
pagpapala para sa inyo, upang, palagi, sa lahat ng bagay, magkakaroon kayo ng
lahat ng kailangan ninyo. Nang sa gayon maaari kayong gumawa ng mas maraming
mabubuting bagay. 9 Ito ay gaya ng nasusulat: “Ipinamahagi niya ang kaniyang
kasaganaan at ibinigay sa mahihirap. Ang kaniyang katuwiran ay magpakailanman.”
10 Ang nagbibigay ng binhi sa nagtatanim at tinapay para sa pagkain, ay magbibigay
din at pararamihin ang inyong binhi para sa pagtatanim. Pararamihin niya ang
ani ng inyong katuwiran. 11 Pasasaganahin niya kayo sa lahat ng paraan upang
maging mapagbigay kayo. Magdadala ito ng pasasalamat sa Diyos mula sa amin.
12 Sapagkat ang pangangasiwa sa gawaing ito ay hindi lang makakatugon sa mga
pangangailangan ng mga mananampalataya. Ito rin ay nagpaparami sa maraming
gawaing ng pasasalamat sa Diyos. 13 Dahil sa nasubok na kayo at napatunayan ng
gawaing ito, luluwalhatiin rin ninyo ang Diyos sa pagsunod sa inyong pagpapahayag
sa ebanghelyo ni Cristo. Luluwalhatiin rin ninyo ang Diyos sa kasaganaan ng
inyong mayamang handog sa kanila at sa bawat isa. 14 Nananabik sila sa inyo, at
ipinapanalangin nila kayo. Ginagawa nila ito dahil sa napaka dakilang biyaya ng
Diyos na nasa inyo. 15 Sa Diyos nawa ang lahat ng pasasalamat sa kaniyang hindi
maipaliwanag na kaloob!

10

1 Akong si Pablo, ay nananawagan sa inyo, sa kababaang loob at kahinahunan ni
Cristo. Ako ay mapagpakumbaba kapag ako ay nasa harap ninyo, ngunit matapang
ako sa inyo kapag nasa malayo ako. 2 Nakikiusap ako sa inyo na, kapag ako
ay nasa harapan ninyo, hindi ko kailangang maging matapang at malakas ang
loob. Ngunit naisip ko na kailangan kong maging matapang kapag sinagot ko ang
mga nag-aakala na namumuhay kami ng naaayon sa laman. 3 Bagaman kami ay
namumuhay sa laman, hindi kami nakikipaglaban ayon sa laman. 4 Dahil ang aming
sandata sa aming pakikipaglaban ay hindi makalaman. Sa halip, mayroon silang
dakilang kapangyarihan para wasakin ang mga kuta. Dinadala nila sa wala ang mga
maling pangangatuwiran. 5 Winawasak din namin ang bawat pagmamataas laban sa
kaalaman tungkol sa Diyos. Binibihag namin ang lahat ng kaisipan para sa pagsunod
kay Cristo. 6 At naghahanda kami upang parusahan ang bawat gawain ng pagsuway,
hanggang sa ang inyong pagsunod ay maging ganap. 7 Tingnan ninyo kung ano ang
maliwanag na nasa inyong harapan. Kung sino man ang naniwala na siya ay kay
Cristo, sana ay paalalahanan niya ang kaniyang sarili na kung siya ay kay Cristo,
ganoon din kami. 8 Dahil kahit na ako ay para bang nagmamalaki ng labis tungkol sa
aming kapangyarihan, na ibinigay ng Panginoon sa amin upang kayo ay pagtibayin at

hindi upang kayo ay wasakin, hindi ako mahihiya. 9 Ayaw kong ipakita na tinatakot
ko kayo sa aking mga sulat. 10 Dahil sinasabi ng ibang tao, “Ang kaniyang mga
sulat ay mahalaga at makapangyarihan, ngunit ang kaniyang katawan ay mahina.
Ang kaniyang mga salita ay hindi karapat-dapat na pakinggan.” 11 Hayaan nating
malamanng mga taong ito na kung ano ang sinasabi namin sa sulat kung kami ay
nasa malayo, ay gagawin rin namin kung kami ay nariyan. 12 Hindi namin gustong
ibukod ang aming mga sarili o ikumpara ang aming mga sarili sa mga pumupuri
sa kanilang mga sarili. Ngunit kung susukatin man nila ang kanilang mga sarili sa
pamamagitan ng bawat isa at ikumpara ang kanilang mga sarili sa bawat isa, wala
silang mga alam. 13 Gayon man, kami ay hindi magmamalaki ng higit sa nararapat. Sa
halip, gagawin lang namin sa hangganan na itinakda sa amin ng Diyos, na umabot
hanggang sa inyo. 14 Sapagkat hindi kami naging palalo sa aming mga sarili nang
kami ay pumunta sa inyo. Kami ang naunang pumunta sa inyo para sa ebanghelyo
ni Cristo. 15 Hindi kami nagmamalaki ng labis tungkol sa mga gawain ng iba. Sa
halip, umaasa kami na kasabay ng paglago ng inyong pananampalataya ay mas lalo
pang lalawak ang lugar ng ating gawain, at nananatili sa dapat nitong hangganan.
16 Umaasa kami para dito, upang maaari naming ipangaral ang ebanghelyo kahit na
sa mga rehiyon na lampas sa inyo. Hindi namin ipagmamalaki ang tungkol sa gawain
na ginagawa sa lugar ng iba. 17 “Ngunit hayaan ang nagmamalaki, na magmalaki sa
Panginoon.” 18 Sapagkat hindi ang sinasang-ayunan ng kanyang sarili ang sasang-
ayunan. Sa halip, siya na sinasang-ayunan ng Panginoon.

11

1 Ninanais ko na pagtiyagaan ninyo ako sa ilan sa aking kamangmangan. Ngunit
ako nga ay inyong pinagtitiyagaan! 2 Sapagkat ako ay naninibugho sa inyo. Ako ay
may maka-diyos na panibugho sa inyo sapagkat ipinangako ko kayo na mapangasawa
ng isang lalaki. Ako ay nangako na ihaharap kayong dalisay na birhen kay Cristo.
3 Ngunit ako ay natatakot na baka katulad ni Eba, kayo ay malinlang ng ahas
sa kaniyang pagiging tuso, at ang inyong kaisipan ay maaring mailayo sa tapat
at dalisay na pananalig kay Cristo. 4 Sapagkat ipagpalagay na may dumating at
ipahayag ang ibang Jesus liban sa aming ipinangaral. O ipagpalagay na kayo ay
tumanggap ng ibang espiritu liban sa inyong tinanggap. O ipagpalagay na kayo
ay tumanggap ng ibang ebanghelyo liban sa inyong tinanggap. Labis na ninyong
pinapayagan ang mga ganitong bagay! 5 Sapagkat sa tingin ko, hindi ako ang
pinakamababa sa mga tinatawag na pinakamagagaling na mga apostol. 6 Ngunit
kahit na ako ay hindi nagsanay sa pananalita, ako ay hindi kapos sa kaalaman. Sa
bawat pagkakataon at sa lahat ng bagay pinaalam namin ito sa inyo. 7 Ako ba ay
nagkasala sa pagpapakababa ko sa aking sarili upang kayo ay maitaas? Sapagkat
itinuro ko sa inyo ang mabuting balita ng Diyos ng walang bayad. 8 Ninakawan ko
ang ibang mga iglesia sa pamamagitan ng pagtanggap ko ng kanilang tulong upang
kayo ay aking mapaglingkuran. 9 Noong ako ay na sa inyo at nangangailangan, hindi
ako naging pabigat sa kahit na sino. Sapagkat ang aking mga pangangailangan ay
tinugunan ng mga kapatid na galing sa Macedonia. Sa lahat ng bagay iniwasan ko na
maging pabigat sa inyo at ipagpapatuloy kong gawin iyon. 10 Gaya ng katotohanan ni
Cristo na nasa akin, ang pagmamayabang kong ito ay hindi mapatatahimik sa mga
bahagi ng Acaya. 11 Bakit? Dahil ba hindi ko kayo mahal? Alam ng Diyos na kayo
ay aking minamahal. 12 Ngunit ang aking ginagawa, ay gagawin ko rin. Gagawin ko
ito upang maputol ang pagkakataon ng mga nagnanais ng pagkakataon na maging
katulad namin sa kanilang mga pinagmamayabang. 13 Sapagkat ang mga ganoong tao
ay hindi totoong apostol at mapanlinlang na mga manggagawa. Sila ay nagpapanggap

na mga apostol ni Cristo. 14 At ito ay hindi na nakakagulat sapagkat kahit si Satanas
ay nagpanggap na isang anghel ng liwanag. 15 Ito ay hindi labis na nakagugulat kung
ang kaniyang mga alagad ay nagbabalat kayo rin na mga alagad ng katuwiran. Ang
kanilang kapalaran ay kung ano ang nararapat sa kanilang mga gawa. 16 Sinasabi
ko ulit: Huwag isipin ng kahit na sino man na ako ay mangmang. Ngunit kung
ganoon nga ang inyong iniisip, tanggapin ninyo ako tulad ng isang mangmang upang
ako ay makapagyabang ng kaunti. 17 Ang aking sinasabi tungkol sa mayabang na
lakas ng loob na ito ay hindi pinapayagan ng Panginoon ngunit ako ay nagsasalita
tulad ng isang mangmang. 18 Dahil maraming tao ang nagyayabang na naaayon
sa laman, ako rin ay magyayabang. 19 Sapagkat masaya ninyong pinagtitiyagaan
ang mga mangmang. Kayo mismo ay matatalino! 20 Sapagkat pinagtityagaan ninyo
ang umaalipin sa inyo, kung siya ay nagdudulot ng pagkakabaha-bahagi sa inyo,
kung siya ay nanlalamang sa inyo, kung siya ay nagyayabang, o sinampal niya kayo
sa mukha. 21 Nahihiya kong sasabin na kami ay labis na mahihina para gawin
iyon. Ngunit kung magyayabang—ang iba ako ay nagsasalita na tulad ng isang
mangmang—ako rin ay magyayabang. 22 Sila ba ay mga Hebreo? Ako rin. Sila ba
ay mga Israelita? Ako rin. Sila ba ay mula sa kaapu-apuhan ni Abraham? Ako
rin. 23 Sila ba ay mga alagad ni Cristo? (Ako ay nagsasalita na para bang ako ay
wala sa aking tamang pag-iisip.) Lalong lalo na ako. Ako ay higit na nakaranas ng
mabigat na trabaho, sa mas maraming bilangguan, nakaranas ng hindi mabilang na
pamamalo, humarap sa panganib ng kamatayan. 24 Mula sa mga Judio nakatanggap
ako ng limang “apatnapung latigo binawasan ng isa”. 25 Tatlong beses akong pinalo ng
tungkod. Minsang binato. Tatlong beses na nawasak ang barko na aking sinasakyan.
nakaranas akong magdamag at buong araw na nasa karagatan. 26 Ako ay madalas na
nasa paglalakbay, nanganib mula sa mga ilog, nanganib mula sa mga magnanakaw,
nanganib mula sa aking mga kababayan, nanganib mula sa mga Gentil, nanganib sa
lungsod, nanganib sa ilang, nanganib sa karagatan, nanganib mula sa mapagpanggap
na mga kapatid. 27 Ako ay nakaranas ng matinding trabaho at paghihirap, mga gabi na
walang tulog, madalas na nagugutom at nauuhaw, madalas na nag-aayuno, giniginaw
at walang maisuot. 28 Bukod pa sa lahat ng ito, araw-araw ang panggigipit sa akin
ng aking pag-aalala sa lahat ng mga iglesiya. Kung sinuman ang nanghihina, ako
rin ay nanghihina? 29 Sino ang naging dahilan ng pagkahulog ng isa sa kasalan, na
hindi ako nagalit? 30 Kung ako ay magyayabang. Ako ay magyayabang tungkol sa
mga nagpapakita ng aking kahinaan. 31 Ang Diyos at ang Ama ng Panginoong Jesus,
siya na pinupuri magpakailanman, alam niya na hindi ako nagsisinungaling! 32 Sa
Damascus, ang gobernador sa ilalim ni haring Aretas ay binabantayan ang lungsod
ng Damasco upang ako ay huliin. 33 Ngunit ako ay ibinaba sa bintana sa pader gamit
ang basket at ako ay nakatakas mula sa kaniyang mga kamay.

12

1 Dapat akong magyabang, ngunit walang mapapala dito. Ngunit ako ay
magpapatuloy sa mga pangitain at mga pahayag na mula sa Panginoon. 2 Ako ay may
kilalang tao kay Cristo, labing apat na taon na ang nakararaan—kung sa katawan
o hindi sa katawan, hindi ko alam, alam ng Diyos— na dinala sa ikatlong langit.
3 At alam ko na ang taong ito—kung sa katawan o hindi sa katawan, hindi ko alam,
alam ng Diyos— 4 na dinala sa paraiso at narinig ang mga bagay na labis na sagrado
na sabihin ng kahit na sino. 5 Para sa tulad ng tao na iyon ako ay magyayabang.
Ngunit para sa akin hindi ako magyayabang, maliban sa aking mga kahinaan. 6 Kung
gusto kong magyabang, hindi ako magiging mangmang sapagkat sasabihin ko ang
katotohanan. Ngunit pipigilan kong magmayabang upang walang mag-isip na ako

ay higit sa kung anong nakikita sa akin o naririnig mula sa akin. [7] Pipigilan ko
rin na magmayabang dahil sa hindi pangkaraniwang uri na mga pahayag na iyon.
Kung kaya, upang ako ay hindi mapuno ng pagmamalaki, isang tinik sa laman ang
ibinigay sa akin, isang mensahero mula kay Satanas upang ako ay guluhin at ng
ako ay hindi labis na maging mapagmataas. [8] Tatlong beses akong nagmakaawa sa
Panginoon tungkol dito, para tanggalin ito sa akin. [9] At sinabi niya sa akin, "Ang aking
biyaya ay sapat sa iyo, sapagkat ang kapangyarihan ay nagiging ganap sa kahinaan."
Kung kaya mas mabuti pang ipagmayabang ko ang tungkol sa aking kahinaan, upang
ang kapangyarihan ni Cristo ay manahan sa akin. [10] Kung kaya ako ay nasisiyahan
alang-alang kay Cristo, sa kahinaan man, sa panglalait man, sa kaguluhan man, sa
pagmamalupit man, sa mga pangyayari man na nakapagbibigay ng kapighatian. Sa
tuwing ako ay mahina, saka ako malakas. [11] Ako ay naging isang mangmang! Pinilit
ninyo ako na gawin ito, kahit kayo sana ang dapat pumuri sa akin. Sapagkat hindi
ako mababa kaysa sa mga tinatawag na matatalinong apostol na iyan, kahit na ako
ay walang silbi. [12] Ang tunay na palatandaan ng isang apostol ay ginawa sa inyo ng
buong pagtitiyaga, ang mga palatandaan at mga kamangha-manghang bagay at mga
dakilang gawa. [13] Kaya paanong kayo ay mas hindi pinapahalagahan kaysa sa ibang
mga iglesiya, maliban na lang na ako ay hindi naging pabigat sa inyo? Patawarin
ninyo ako sa ganitong kamalian! [14] Tingnan niyo! Ako ay handang pumunta sa inyo
sa ikatlong pagkakataon. Ako ay hindi magiging pabigat sa inyo sapagkat hindi ko
gusto ang anumang nasa inyo. Kayo ang gusto ko. Sapagkat ang mga anak ay hindi
dapat mag-ipon para sa mga magulang. Sa halip, ang mga magulang ang dapat mag-
ipon para sa mga anak. [15] Ako ay labis na matutuwa na gumugol at mapagod para
sa inyong mga kaluluwa. Kung mahal ko kayo ng labis, dapat ba akong mahalin
ng kakaunti? [16] Ngunit ganoon nga, hindi ako naging pabigat sa inyo. Ngunit dahil
ako ay tuso, kayo ay aking nahuli sa pamamagitan ng panlinlang. [17] Kayo ba ay
nilamangan ko sa pamamagitan ng aking mga isinugo sa inyo? [18] Pinakiusapan ko si
Tito na pumunta sa inyo, at pinasama ko sa kaniya ang isang kapatid. Nilamangan
ba kayo ni Tito? Hindi ba tayo lumakad sa parehong paraan? [19] Sa tingin niyo
ba sa buong panahon ay ipinagtatanggol namin ang aming mga sarili sa inyo? Sa
paningin ng Diyos, ayon sa kalooban ni Cristo ipinagsasabi namin ang lahat para sa
inyong kalakasan. [20] Sapagkat ako ay nangangamba na baka hindi ko makita sa inyo
ang aking inaasahan. Ako ay nangangamba na baka hindi niyo makita sa akin ang
inyong inaasahan. Ako ay nangangamba na baka mayroong pagtatalo, pagkainggit,
pagsilakbo ng galit, makasariling hangarin, usap-usapan, pagmamataas at kaguluhan.
[21] Ako ay nangangamba na sa aking pagbalik, ibaba ako ng aking Diyos sa inyong
harapan. Ako ay nangangamba na baka ako ay magdalamhati dahil sa maraming
nagkasala noon, at sa mga hindi nagsisi mula sa karumihan at pangangalunya at
kahalayan na kanilang nakaugalian.

13

[1] Ito na ang pangatlong pagkakataon na ako ay pupunta sa inyo. "Ang bawat
paratang ay dapat pagtibayin ng patotoo ng dalawa o tatlong saksi." [2] Sinabi ko na
sa mga nagkasala noon at sa lahat, noong ikalawang pagpunta ko riyan, at sasabihin
kong muli: Sa aking pagbabalik, hindi ko na sila patatawarin. [3] Sinasabi ko ito sa inyo
dahil kayo ay naghahanap ng katibayan na si Cristo ay nagsasalita sa pamamagitan
ko. Hindi siya mahina patungkol sa inyo. Sa halip, siya ay makapangyarihan sa inyo.
[4] Sapagkat siya ay naipako sa kahinaan ngunit siya ay buhay sa pamamagitan ng
kapangyarihan ng Diyos. Sapagka't kami rin ay mahina ngunit kami ay mabubuhay
kasama niya sa pamamagitan ng kapangyarihan ng Diyos na nasa inyo. [5] Suriin ninyo

ang inyong sarili upang makita ninyo kung kayo ay namumuhay sa pananampalataya.
Subukin ninyo ang inyong mga sarili. Hindi ba ninyo napagtanto na si Jesu-Cristo
ay nasa inyo? Siya ay nasa inyo maliban kung kayo ay hindi pinagtibay. [6] At ako ay
nakatitiyak na kami ay makikita ninyong pinagtibay. [7] Ngayon kami ay nananalangin
sa Diyos na sana kayo ay hindi gumawa ng kahit anong mali. Hindi ko pinapanalangin
na kami ay lumabas na parang nakapasa sa pagsubok, sa halip, dalangin ko na sana
gawin ninyo kung ano ang tama, kahit na parang hindi kami pumasa sa pagsubok.
[8] Sapagka't hindi namin maaring gawin ang kahit anong laban sa katotohanan, ngunit
para lamang sa katotohanan. [9] Sapagkat kami ay nagagalak kung kami ay mahina
at kayo ay malakas. Dalangin din namin na kayo ay maging ganap. [10] Sinulat ko
ang mga bagay na ito habang ako ay malayo sa inyo upang kung ako ay kasama
na ninyo hindi ko na kailangang maging malupit sa inyo. Ayaw kong gamitin ang
kapangyarihan na ibinigay sa akin ng Panginoon upang pagtibayin kayo at hindi
upang kayo ay sirain. [11] Sa wakas, mga kapatid, kayo ay magalak! Gumawa para
sa panunumbalik, maging masigla, magkaisa kayo, mamuhay ng may kapayapaan.
At ang Diyos ng pag-ibig at kapayapaan ay mapapasainyo. [12] Batiin ninyo ang isa't
isa ng banal na halik. [13] Lahat ng mananampalataya ay binabati kayo. [14] Nawa ang
biyaya ng Panginoong Jesu-Cristo, ang pag-ibig ng Diyos at ang pakikisama ng Banal
na Espiritu ay sumainyo.

Mga Taga-Galacia

1 Ako si Pablo na apostol. Hindi ako apostol na mula sa mga tao o sa pamamagitan
ng tao, ngunit sa pamamagitan ni Jesu Cristo at ng Diyos Ama, na muling bumuhay sa
kaniya mula sa mga patay. 2 Kasama lahat ng mga kapatiran, sumusulat ako sa mga
iglesya ng Galacia. 3 Sumainyo ang biyaya at kapayapaan mula sa Diyos na ating Ama
at sa Panginoong Jesu-Cristo, 4 na nagbigay ng kaniyang sarili alang-alang sa ating mga
kasalanan upang mailigtas niya tayo sa kasalukuyang makasalanang panahon, ayon
sa kalooban ng ating Diyos at Ama. 5 Sa kaniya ang kaluwalhatian magpakailanman.
6 Nagtataka ako na kayo ay mabilis na bumabaling sa ibang ebanghelyo. Nagtataka
ako na tumatalikod kayo sa kaniya na tumawag sa inyo sa pamamagitan ng biyaya
ni Cristo. 7 Walang ibang ebanghelyo, ngunit may ilang mga tao na ginugulo kayo at
gustong ibahin ang ebanghelyo ni Cristo. 8 Ngunit kahit kami o isang anghel mula
sa langit ang magpahayag sa inyo ng ebanghelyo na iba sa ipinahayag namin sa
inyo, dapat siyang sumpain. 9 Katulad ng sinabi namin noon, ngayon sasabihin ko
muli, "Kung may magpahayag sa inyo ng ibang ebanghelyo maliban sa ebanghelyong
tinanggap ninyo, dapat siyang sumpain." 10 Sapagkat hinahangad ko ba ngayon ang
pagsang-ayon ng mga tao o ng Diyos? Hinahangad ko ba na magbigay-lugod sa
mga tao? Kung sinisikap ko paring magbigay-lugod sa mga tao, kung gayon hindi
ako isang lingkod ni Cristo. 11 Sapagkat nais kong malaman ninyo, mga kapatid,
na ang ebanghelyo na aking ipinahayag ay hindi nanggaling sa mga tao lamang.
12 Hindi ko ito tinanggap mula sa tao, hindi rin ito itinuro sa akin. Sa halip, sa
pamamagitan ng pahayag ni Jesu-Cristo sa akin. 13 Narinig ninyo ang tungkol sa dati
kong buhay sa Judaismo, kung paano ko marahas na inuusig ang iglesiya ng Diyos ng
walang kapantay at winawasak ito. 14 Ako ay nangunguna sa Judaismo nang higit sa
maraming kapwa ko Judio. Labis akong masigasig para sa mga kaugalian ng aking
mga ninuno. 15 Ngunit ikinalugod ng Diyos na piliin ako mula pa sa sinapupunan ng
aking ina. Tinawag niya ako sa pamamagitan ng kaniyang biyaya 16 upang ihayag
ang kaniyang Anak sa akin, upang ipahayag ko siya sa mga Gentil. Hindi ako kaagad
sumangguni sa laman at dugo at 17 hindi ako pumunta sa Jerusalem sa mga naunang
naging apostol kaysa sa akin. Sa halip pumunta ako sa Arabia at pagkatapos ay
bumalik ako sa Damasco. 18 At pagkatapos ng tatlong taon pumunta ako sa Jerusalem
upang dalawin si Cefas at nananatili ako sa kaniya ng labing limang araw. 19 Ngunit
wala akong nakitang ibang apostol maliban kay Santiago na kapatid ng Panginoon.
20 Makinig kayo, sa harapan ng Diyos, hindi ako nagsisinungaling sa mga sinusulat
ko sa inyo. 21 Pagkatapos, pumunta ako sa rehiyon ng Siria at Cilicia. 22 Hindi pa ako
nakikita ng mga iglesiya sa Judea na nakay Cristo, 23 ngunit naririnig lang nila na,
"Ang taong umuusig sa atin noon, ngayon ay nagpapahayag ng pananampalatayang
winawasak niya noon." 24 Niluluwalhati nila ang Diyos dahil sa akin.

2

1 At pagkatapos ng labing-apat na taon muli akong pumunta sa Jerusalem na
kasama si Bernabe. Isinama ko din si Tito. 2 Pumunta ako dahil ipinakita sa
akin ng Diyos na dapat akong pumunta. Inilahad ko sa kanila ang ebanghelyo na
aking ipinapahayag sa mga Gentil. (Ngunit nakipag-usap ako nang sarilinan sa mga
waring mga mahahalagang mga pinuno). Ginawa ko ito upang tiyakin na hindi ako
tumatakbo, o tumakbo, ng walang kabuluhan. 3 Ngunit kahit si Tito, na kasama
ko, na isang Griego, ay hindi napilit na patuli. 4 Ang mga bagay na ito ay lumitaw

dahil sa nagpapanggap na mga kapatid na patagong dumating upang manmanan ang
kalayaang mayroon tayo kay Cristo Jesus. Nais nilang maging alipin tayo sa kautusan.
5 Hindi kami nagpasakop sa kanila ng kahit isang oras, upang ang katotohanan ng
ebanghelyo ay manatiling walang pababago para sa inyo. 6 Ngunit walang naiambag
sa akin iyong mga sinasabi ng iba na mga pinuno. Kung ano man sila ay hindi
mahalaga sa akin. Hindi tinatanggap ng Diyos ang itinatangi ng mga tao. 7 Sa halip,
nakita nila na ako ay pinagkatiwalaan na ipahayag ang ebanghelyo sa mga hindi pa
tuli. Tulad ni Pedro na nagpapahayag ng ebanghelyo sa mga tuli. 8 Dahil ang Diyos,
na kumikilos kay Pedro sa pagiging apostol sa mga tuli, ay kumilos din sa akin para
sa mga Gentil. 9 Nang si Santiago, Cepas, at Juan, na kinikilalang nagtayo ng iglesia,
ay naunawaan ang biyaya na ibinigay sa akin, ibinigay nila kay Bernabe at sa akin
ang kanang kamay ng pakikisama. Ginawa nila ito upang kami ay pumunta sa mga
Gentil, at upang pumunta sila sa mga tuli. 10 Nais din nilang alalahanin namin ang
mga mahihirap. Ako din ay nananabik na gawin ang bagay na ito. 11 Ngayon noong
dumating si Cepas sa Antioquia, tinutulan ko siya ng harapan dahil mali siya. 12 Bago
pa dumating ang mga taong galing kay Santiago, nakikisalo si Cefas sa mga Gentil.
Ngunit nang dumating ang mga taong ito, huminto siya at lumayo mula sa mga Gentil.
Natakot siya sa mga taong ito na nag-uutos ng pagtutuli. 13 Ganoon din, ang ilang
mga Judio ay nakisama sa pagkukunwaring ito ni Cefas. Ang kinahinatnan, kahit si
Bernabe din ay nadala sa kanilang pagkukunwari. 14 Ngunit noong nakita ko na hindi
na sila sumusunod sa katotohanan ng ebanghelyo, sinabi ko kay Cefas sa harapan
nilang lahat, "Kung ikaw ay Judio ngunit namumuhay sa paraan ng mga Gentil sa
halip na sa paraan ng Judio, paano mo mapipilit ang mga Gentil na mamuhay tulad ng
mga Judio?" 15 Kami na ipinanganak na Judio at hindi "makasalanang mga Gentil" ,
16 alam namin na walang sinuman ang pinawalang-sala sa pamamagitan ng paggawa
ng kautusan. Sa halip, pinawalang-sala sila sa pamamagitan ng paniniwala kay Cristo
Jesus. Tayo ay nanampalataya kay Cristo Jesus upang maaari tayong mapawalang-
sala sa pamamagitan ng paniniwala kay Cristo at hindi sa pamamagitan ng paggawa
ng kautusan. Sapagkat sa pammamagitan ng paggawa ng kautusan, walang laman
ang mapapawalang-sala. 17 Ngunit kung hangarin natin na ipawalang-sala tayo
ng Diyos sa pamamagitan ni Cristo, makikita din natin ang ating mga sarili na
makasalanan, naging alipin ba si Cristo ng kasalanan? Huwag nawa itong mangyari!
18 Sapagkat kung itatayo ko muli ang aking pagtitiwala sa pagsunod ng kautusan,
ang pagtitiwala na aking sinira, ipinapakita ko ang aking sarili na sumusuway sa
kautusan. 19 Sa pamamagitan ng kautusan, namatay ako sa kautusan, upang maaari
akong mabuhay para sa Diyos. 20 Naipako na ako sa krus kasama ni Cristo. Hindi
na ako ang nabubuhay, ngunit si Cristo na ang nabubuhay sa akin, at ang buhay
ngayon na aking ikinabubuhay sa laman, ay ikinabubuhay ko sa pamamagitan ng
pananampalataya sa Anak ng Diyos, na nagmamahal sa akin at nagbigay ng kaniyang
sarili para sa akin. 21 Hindi ko ipinagwawalang-halaga ang biyaya ng Diyos, sapagkat
kung ang pagkamakatuwiran ay umiiral sa pamamagitan ng kautusan, kung gayon
si Cristo ay namatay nang walang kabuluhan.

3

1 Mga hangal na taga-Galacia, kaninong masamang mata ang sumira sa inyo? Hindi
ba inilarawan si Cristo na napako sa krus sa inyong mga mata? 2 Gusto ko lang
malaman ito mula sa inyo. Natanggap ba ninyo ang Espiritu sa pamamagitan ng
pagsunod sa kautusan o sa pamamagitan ng paniniwala sa inyong napakinggan?
3 Napakahangal ba ninyo? Nagsimula ba kayo sa Espiritu upang magtapos lamang
sa laman? 4 Kayo ba ay nagdusa ng napakaraming bagay ng walang kabuluhan,

kung totoong ngang ang mga ito ay walang kabuluhan? 5 Kung gayon, siya ba na
nagbigay ng Espiritu sa inyo at gumawa ng mga makapangyarihang gawa sa inyo
ginawa niya ba ito sa pamamagitan ng paggawa sa kautusan o sa pamamagitan
ng pakikinig na may pananampalataya? 6 "Nanampalataya si Abraham sa Diyos
at ito'y ibinilang sa kaniya na katuwiran." 7 Sa gayon ding paraan, unawain ito,
na ang mga nananampalataya ay mga anak ni Abraham. 8 Noon pa man ay nakita
na ng kasulatan na ipapawalang-sala ng Diyos ang mga Gentil sa pamamagitan ng
pananampalataya. Ang ebangelyo noon pa man ay ipinahayag na kay Abraham:
"Dahil sa iyo ang lahat ng bansa ay pagpapalain." 9 Kaya nga, ang mga may
pananampalataya ay pinagpala kasama ni Abraham, sila na may pananampalataya.
10 Sila na umasa sa mga gawa ng kautusan ay nasa ilalim ng sumpa. Sapagkat
nasusulat, "Sinumpa ang sinumang hindi sumusunod sa lahat ng nakasulat sa
kautusan, upang gawin ang lahat ng ito." 11 Ngayon malinaw na walang sinuman ang
pinapawalang-sala ng Diyos sa pamamagitan ng kautusan, sapagkat "Ang matuwid
ay mabubuhay sa pamamagitan ng pananampalataya." 12 Ang kautusan ay hindi
galing sa pananampalataya, sa halip, "Ang mga gumagawa sa mga bagay na ito
na nasa kautusan ay mabubuhay sa pamamagitan ng mga kautusan." 13 Tinubos
tayo ni Cristo mula sa sumpa ng kautusan noong siya ay naging sumpa para sa
atin. Sapagkat nasusulat, "Sinumpa ang sinumang ibinitin sa isang puno." 14 Ang
layunin ay upang ang pagpapala na nakay Abraham ay dumating sa mga Gentil dahil
kay Cristo Jesus, upang sa ganoon ay matanggap natin ang pangako ng Espiritu sa
pamamagitan ng pananampalataya. 15 Mga kapatid, magsasalita ako ayon sa pang-
taong mga salita. Maging ang pang-taong kasunduan na napagtibay na ay walang
makapagpapawalang-bisa nito o makapagdagdag nito. 16 Ngayon, ang mga pangako
ay sinabi kay Abraham at sa kaniyang kaapu-apuhan. Hindi nito sinabi, "Sa mga
kaapu-apuhan," na tumutukoy sa marami, kung hindi sa iisa lang. "Sa iyong kaapu-
apuhan," na si Cristo. 17 At ngayon sinasabi ko ito. Ang kautusan, na dumating
pagkaraan ng 430 na taon, ay hindi pinawalang-bisa ang kasunduan na noon ay
pinagtibay ng Diyos. 18 Sapagkat kung ang pamana ay dumating sa pamamagitan
ng kautusan, hindi sana ito dumating sa pamamagitan ng pangako. Ngunit malaya
itong ibinigay ng Diyos kay Abraham sa pamamagitan ng pangako. 19 Kung ganoon,
bakit ibinigay ang kautusan? Ito ay idinagdag dahil sa mga paglabag, hanggang sa
dumating ang kaapu-apuhan ni Abraham sa mga taong pinangakuan. Ang kautusan
ay ipinatupad sa pamamagitan ng mga anghel sa kamay ng tagapamagitan. 20 Ngayon
ipinapahiwatig ng tagapamagitan na may higit sa isang tao, subalit ang Diyos ay iisa
lamang. 21 Kung gayon ang kautusan ba ay laban sa mga pangako ng Diyos? Hinding-
hindi! Sapagkat kung ang kautusan ay ibinigay at may kakayahang magbigay ng
buhay, tiyak na ang katuwiran ay dumating sa pamamagitan ng kautusan. 22 Ngunit
sa halip, ibinilanggo ng kasulatan ang lahat ng bagay na nasa ilalim ng kasalanan.
Ginawa ito ng Diyos upang ang kaniyang pangako na iligtas tayo sa pamamagitan
ng pananampalataya kay Jesu-Cristo ay maibigay sa kanila na sumampalataya.
23 Subalit bago ang dumating ang pananampalataya kay Cristo, ibinilanggo tayo at
ikinulong ng kautusan hanggang sa kapahayagan ng pananampalataya. 24 Kaya ang
kautusan ay naging taga-gabay natin hanggang si Cristo ay dumating, upang tayo
ay mapawalang-sala sa pamamagitan ng pananampalataya. 25 Ngayon na dumating
na ang pananampalataya, wala na tayo sa ilalim ng taga-gabay. 26 Sapagkat kayong
lahat ay mga anak ng Diyos sa pamamagitan ng pananampalataya kay Cristo Jesus.
27 Lahat kayo na nabautismuhan kay Cristo, isinuot ninyo ang buhay ni Cristo na
parang damit. 28 Walang Judio o Griego, alipin o malaya, lalaki o babae, sapagkat
kayong lahat ay iisa kay Cristo Jesus. 29 Kung kayo ay kay Cristo, kayo rin ay mga

kaapu-apuhan ni Abraham, tagapagmana ayon sa pangako.

4

1 Sinasabi ko na hanggang ang tagapagmana ay bata pa, wala siyang pinagkaiba
sa isang alipin, kahit na siya pa ang nagmamay-ari ng buong lupain. 2 Sa halip,
nasa ilalim pa siya ng kaniyang mga tagapangalaga at mga katiwala hanggang sa
dumating ang panahon na itinakda ng kaniyang ama. 3 Kaya ganoon din tayo, noong
tayo ay mga bata pa, sakop tayo ng pagkaalipin sa mga alituntunin ng daigdig.
4 Ngunit nang dumating ang takdang panahon, ipinadala ng Diyos ang kaniyang
Anak, ipinanganak ng isang babae, ipinanganak sa ilalim ng kautusan. 5 Ginawa
niya ito upang tubusin ang mga nasa ilalim ng kautusan, upang matanggap natin
ang pagkukupkop bilang mga anak. 6 Dahil kayo ay mga anak, ipinadala ng Diyos
ang Espiritu ng kaniyang Anak sa ating mga puso, ang Espiritu na tumatawag ng,
"Abba, Ama." 7 Sa kadahilanang ito, hindi na kayo mga alipin kundi mga anak.
Kung kayo ay mga anak, kaya kayo rin ay tagapagmana sa pamamagitan ng Diyos.
8 Bago pa, nang hindi pa ninyo kilala ang Diyos, kayo ay mga alipin sa mga bagay na
likas na hindi talaga diyos. 9 Ngunit ngayon na kilala na ninyo ang Diyos, o higit na
mabuting sabihin, ngayon na kilala na kayo ng Diyos, bakit kayo muling bumabalik
sa mahina at walang silbing mga pasimulang tuntunin? Gusto niyo bang maging
mga alipi muli? 10 Mahigpit ninyo ipinagdiriwang ang mga natatanging araw, mga
bagong buwan, mga panahon, at mga taon. 11 Natatakot ako para sa inyo. Natatakot
ako na anumang paraan ay naghirap ako sa inyo ng walang kabuluhan. 12 Nakikiusap
ako sa inyo, mga kapatid, maging katulad ninyo ako, sapagkat ako ay naging katulad
rin ninyo. Wala kayong ginawang mali sa akin. 13 Ngunit alam ninyo na dahil sa
sakit na pisikal kaya ko ipinahayag ang ebanghelyo sa inyo sa unang pagkakataon.
14 Kahit na inilagay kayo ng aking pisikal na kalagayan sa pagsubok, hindi ninyo ako
hinamak o tinanggihan. Sa halip tinanggap ninyo ako tulad ng anghel ng Diyos, na
para bang ako mismo si Cristo Jesus. 15 Saan, samakatuwid, na ngayon ang inyong
kaligayahan? Sapagkat aking pinatotohanan sa inyo na, kung maaari, dinukot na
ninyo ang inyong mga sariling mga mata at ibinigay ang mga ito sa akin. 16 Kaya
noon, naging kaaway na ba ninyo ako dahil sinasabi ko ang katotohanan sa inyo?
17 Nagmamalasakit sila inyo, ngunit hindi sa ikabubuti. Gusto nila kayong ihiwalay
sa akin para sumunod kayo sa kanila. 18 Laging mabuti ang magmalasakit para sa mga
mabubuting dahilan, at hindi lang kung ako ay nariyan na kasama ninyo. 19 Maliliit
kong mga Anak, ako ay nagdaranas muli ng sakit tulad ng babaing nanganganak
para sa inyo hanggang si Cristo ay mabuo sa inyo. 20 Gusto kong nariyan ako ngayon
kasama ninyo at baguhin ang aking tono, dahil ako ay naguguluhan tungkol sa
inyo. 21 Sabihin ninyo sa akin, kayo na gustong magpasailalim sa kautusan, hindi
ba ninyo narinig kung ano ang sinasabi ng kautusan? 22 Sapagkat nasusulat na
si Abraham ay nagkaroon ng dalawang anak, ang isa ay sa aliping babae at ang
isa ay sa malayang babae. 23 Gayunpaman, ang anak ng alipin ay ipinanganak sa
laman, ngunit ang ipinanganak ng malayang babae ay ipinanganak sa pamamagitan
ng isang pangako. 24 Ang mga bagay na ito ay maipapaliwanag gamit ang talinghaga,
sapagkat ang dalawang babaeng ito ay katulad ng dalawang kasunduan. Ang isa sa
kanila ay mula sa Bundok ng Sinai. Ipinanganak niya ang kaniyang mga anak na
mga alipin. Ito ay si Hagar. 25 Ngayon ang Hagar ay Bundok ng Sinai sa Arabia.
Isinisimbolo niya ang kasalukuyang Jerusalem, sapagkat siya ay nasa pagkaalipin
kasama ng kaniyang mga anak. 26 Ngunit ang Jerusalem na nasa taas ay malaya,
iyon ay, ang ating ina. 27 Sapagkat nasusulat, "Magalak ka, ikaw na babaeng baog,
ikaw na hindi nanganganak. Humiyaw ka at sumigaw sa kagalakan, ikaw na hindi

pa nakakaranas ng panganganak. Sapagkat marami ang mga anak ng baog na babae,
higit pa sa kaniya na may asawa.” 28 Ngayon, mga kapatid, katulad ni Isaac, ay mga
anak ng pangako. 29 Sa panahong iyon, siyang ipinanganak ayon sa laman ay inuusig
siyang ipinanganak ayon sa Espiritu. Ganoon din ito ngayon. 30 Ano ang sinasabi
ng kasulatan? “Palayasin mo ang aliping babae at ang kaniyang anak. Sapagkat ang
anak ng aliping babae ay hindi kasamang magmamana sa anak ng malayang babae.”
31 Samakatuwid, mga kapatid, tayo ay hindi mga anak ng isang aliping babae, ngunit,
sa halip ng isang malayang babae.

5

1 Para sa kalayaan kaya pinalaya tayo ni Cristo. Kaya magpakatatag kayo at huwag
kayong magpabitag muli sa ilalim ng kapangyarihan ng pagkabihag. 2 Makinig kayo,
ako si Pablo, ay nagsasabi sa inyo na kung kayo ay magiging tuli, walang kayong
mapapakinabangan na anuman kay Cristo. 3 Muli, pinatotohanan ko sa bawat tao
na tuli, na mapipilitan kayong sundin ang buong kautusan. 4 Nahiwalay kayo kay
Cristo, kayong lahat na “pinawalang sala” sa pamamagitan ng kautusan. Lamayo
kayo mula sa biyaya. 5 Sapagkat sa pamamagitan ng Espiritu, sa pananampalataya,
naghihintay tayo sa pag-asang tayo ay magiging matuwid. 6 Hindi mahalaga kay
Cristo ang pagtutuli. Ang pananampalataya lamang na gumagawa sa pamamagitan
pag-ibig ang may halaga. 7 Maganda ang pagtakbo ninyo noon. Sino ang pumipigil
sa inyo sa pagtupad sa katotohanan? 8 Ang paghikayat na gawin iyan ay hindi galing
sa kaniya na tumawag sa inyo. 9 Ang kaunting lebadura ay nakakaapekto sa buong
minasang harina. 10 May pananalig ako sa inyo sa Panginoon na hindi kayo mag-
iisip ng kung ano pa man. Siya na nagdudulot ng kalituhan sa inyo ay magdadala ng
kaniyang sariling hatol, sinuman siya. 11 Mga kapatid, kung ipinahahayag ko parin
ang pagtutuli, bakit inuusig parin ako? Kung ganoon nawasak na ang katitisuran
ng krus. 12 Nais ko sana na ang mga nangligaw sa inyo ay kapunin nila ang mga
sarili nila. 13 Sapagkat tinawag kayo ng Diyos, mga kapatid, sa kalayaan. Lamang
ay huwag ninyong gamitin ang iyong kalayaan bilang pagkakataon para sa laman.
Sa halip sa pamamagitan ng pag-ibig paglingkuran ninyo ang bawat isa. 14 Sapagkat
ang buong kautusan ay natupad sa isang utos; na “Dapat mong mahalin ang iyong
kapwa gaya ng iyong sarili.” 15 Ngunit kung magkakagatan at magsasakmalan kayo,
tingnan ninyo na hindi ninyo sinisira ang isa't isa. 16 Sinasabi ko na, lumakad kayo
sa Espiritu, at hindi ninyo matutupad ang hilig ng laman. 17 Sapagkat malakas ang
nasa ng laman laban sa Espiritu, at ang Espiritu ay may malakas na nasa laban
sa laman. Sapagkat ang mga ito ay laban sa isa't isa. Ang kinahinatnan ay hindi
ninyo ginawa ang mga bagay ninais ninyong gawin. 18 Ngunit kung ang Espiritu
ang nangunguna sa inyo, wala na kayo sa ilalim ng kautusan. 19 Ngayon ang mga
gawa ng laman ay nakikita. Ang mga ito ay ang sekswal na imoralidad, kalaswaan,
kahalayan, 20 pagsamba sa mga diyus- diyosan, pangkukulam, pagkapoot, pag-aalitan,
paninibugho, silkbo ng galit, pagkakatunggali, pagtatalo, pagkakahiwahiwalay sa mga
sekta, 21 pagka-inggit, paglalasing, kaguluhan ng dahil sa paglalasing, at iba pang
mga katulad nito. Binabalaan ko kayo, tulad ng pagbabala ko sa inyo noon, na
ang gumagawa ng mga ito ay hindi magmamana ng kaharian ng Diyos. 22 Subalit
ang bunga ng Espiritu ay pag-ibig, kagalakan, kapayapaan, katiyagaan, kabutihan,
kabaitan, pananampalataya, 23 pagkamahinahon, at pagpipigil sa sarili. Walang
batas laban sa mga ito. 24 Sila na nakay Cristo Jesus ay ipinako ang laman na
kasama ang silakbo nito at masamang mga pagnanasa. 25 Kung tayo ay nabubuhay sa
pamamagitan ng Espiritu, tayo rin naman ay lumakad sa pamamagitan ng Espiritu.

[26] Huwag tayong maging mapagpahalaga sa sarili, galitin ang isa't isa o mainggit sa isa't isa.

6

[1] Mga kapatid, kung ang isang tao ay nahuli sa ilang pagkakasala, kayo na espiritwal
ang dapat magpanumbalik sa taong iyon sa espiritu ng kahinahunan. Bantayan ninyo
ang inyong sarili, upang hindi kayo matukso. [2] Buhatin ninyo ang pasanin ng bawat
isa, at nang sa gayon ay matupad ninyo ang kautusan ni Cristo. [3] Sapagkat kung
sinuman ang nag-iisip na siya ay mahalaga gayong wala siyang halaga, nililinlang
niya ang kaniyang sarili. [4] Dapat suriin ng bawat isa ang kaniyang sariling gawa. At sa
ganun mayroon na siyang maipagmayabang sa kaniyang sarili, na hindi kailangang
ihambing pa ang kaniyang sarili sa iba. [5] Sapagkat bubuhatin ng bawat isa ang
kaniyang sariling pasanin. [6] Ang taong tinuruan ng salita ay dapat ibahagi ang lahat
na mabuting bagay sa guro. [7] Huwag magpalinlang. Hindi madadaya ang Diyos.
Anuman ang itinanim ng tao, iyon din ang kaniyang aanihin. [8] Sapagkat siya na
nagtanim ng butil sa kaniyang likas na kasamaan ay aani din ng kapahamakan,
ngunit siya na nagtanim ng butil ng Espiritu, ay aani ng buhay na walang hanggan
na galing sa Espiritu. [9] Hindi tayo dapat mapagod sa paggawa ng mabuti, dahil sa
takdang panahon magkakaroon tayo ng ani kung hindi tayo susuko. [10] Kaya nga, kung
magroon tayong pagkakataon, gumawa tayo ng mabuti sa bawat isa. Magsigawa tayo
ng mabuti lalo na sa mga nasa sambahayan ng pananampalataya. [11] Tingnan ninyo
kung gaano kalalaking mga titik ang isinulat ko sa inyo sa aking sariling sulat-kamay.
[12] Silang naghahangad na makapagbigay kaluguran sa laman ang pumipilit sa inyo
na magpatuli. Ginagawa lang nila ito upang hindi sila usigin tungkol sa krus ni Cristo.
[13] Sapagkat maging ang mga tuli ay hindi sinusunod ang kautusan. Sa halip, nais nila
kayong matuli upang maipagmalaki nila ang patungkol sa inyong laman. [14] Hindi
sana mangyari na ako ay magmalaki maliban lang sa krus ng ating Panginoong Jesu-
Cristo. Sa pamamagitan niya ang sanlibutan ay napako sa krus sa akin at ako ay sa
sanlibutan. [15] Sapagkat hindi mahalaga ang pagtutuli o hindi pagtutuli. Sa halip, ang
bagong nilalang ang mahalaga. [16] Sa lahat ng mga nabubuhay sa ganitong patakaran,
sumakanila nawa ang biyaya at awa, at ganun din sa Israel ng Diyos. [17] Mula ngayon
wala ng manggugulo sa akin, sapagkat dala-dala ko ang mga marka ni Cristo sa aking
katawan. [18] Nawa ang biyaya ng ating Panginoong Jesu-Cristo ay sumainyo, mga
kapatid. Amen.

Mga taga-Efeso

1 Ako si Pablo na Apostol ni Cristo ayon sa kalooban ng Diyos, para sa mga binukod
sa Diyos na mga nasa Efeso at mga tapat kay Cristo Jesus. 2 Sumainyo nawa ang
biyaya at kapayapaan mula sa Diyos na ating Ama at sa Panginoong Jesu-Cristo.
3 Mapapurihan nawa ang Diyos at Ama ng ating Panginoong Jesu-Cristo. Pinagpala
niya tayo ng bawat pagpapalang espirituwal kay Cristo sa kalangitan. 4 Bago likhain
ang sanlibutan, pinili na tayo ng Diyos na mga mananampalataya kay Cristo. Pinili
niya tayo upang tayo ay maging banal at walang kapintasan sa kaniyang paningin.
5 Dahil sa pag-ibig itinalaga tayo ng Diyos upang ampunin bilang kaniyang sariling
mga anak sa pamamagitan ni Jesu-Cristo. Ginawa niya ito sapagkat nasiyahan
siyang gawin ang kaniyang nais. 6 Ang naging resulta ay napapurihan ang Diyos
sa kaniyang kamangha-manghang biyaya. Kusang loob niya itong ibinigay sa atin
sa pamamagitan ng kaniyang pinakamamahal na anak. 7 Sapagkat sa kaniyang
pinakamamahal na anak, nagkaroon tayo ng katubusan sa pamamagitan ng kaniyang
dugo, ang kapatawaran ng mga kasalanan. Nagkaroon tayo nito dahil sa yaman
ng kaniyang biyaya. 8 Ginawa niyang masagana ang kaniyang biyaya para sa atin
nang buong karunungan at kaalamann. 9 Ipinaalam sa atin ng Diyos ang hiwaga ng
kaniyang kalooban, ayon sa kaniyang nais na kaniyang ipinakita kay Cristo. 10 Kapag
naganap na ang panahon para sa kaniyang kalooban, sama-samang dadalhin ng Diyos
ang lahat ng mga bagay sa langit at sa lupa kay Cristo. 11 Pinili tayo kay Cristo at
napagpasyahan noon pa man. Ito ay ayon sa kalooban ng gumawa ng lahat ng bagay
sa pamamagitan ng layunin ng kaniyang kalooban. 12 Ginawa ito ng Diyos upang tayo
ay mamuhay sa pagpuri ng kaniyang kaluwalhatian. Tayo ang nauna na nagkaroon
ng tiwala kay Cristo. 13 Dahil kay Cristo kaya napakinggan din ninyo ang salita
ng katotohanan, ang ebanghelyo ng inyong kaligtasan sa pamamagitan ni Cristo.
Dahil sa kaniya kayo rin ay nanampalataya at tinatakan sa pinangakong Banal na
Espiritu. 14 Ang Espiritu ang katibayan ng ating pamana hanggang sa makamtan ang
pangako. Para ito sa ikapupuri ng kaniyang kaluwalhatian. 15 Dahil dito, mula noong
panahon na napakinggan ko ang tungkol sa inyong pananampalataya sa Panginoong
Jesus at tungkol sa inyong pag-ibig sa mga binukod para sa kaniya, 16 Hindi ako
tumigil sa pagpapasalamat sa Diyos tungkol sa inyo at pagbanggit sa inyo sa aking
mga panalangin. 17 Ipinapanalangin ko na ang Diyos ng ating Panginoong Jesu-
Cristo, ang Ama ng kaluwalhatian, ay magbigay sa inyo ng espiritu ng karunungan
at kapahayagan ng kaniyang kaalaman. 18 Ipinapanalangin ko na ang mga mata ng
inyong puso ay maliwanagan upang malaman ninyo kung ano ang inaasahan ng ating
pagkakatawag. Ipinapanalangin ko na malaman ninyo ang yaman ng kaluwalhatian
ng kaniyang pamana sa kanila na binukod para sa kaniya. 19 Ipinapanalangin ko
na malaman ninyo ang hindi masukat na kadakilaan ng kaniyang kapangyarihan sa
atin na mga nanampalataya. Ang kadakilaang ito ay ayon sa pagkilos sa kalakasan
ng kaniyang kapangyarihan. 20 Ito ang kapangyarihan na kumilos kay Cristo
noong siya ay binuhay ng Diyos mula sa mga patay at pinaupo siya sa kaniyang
kanang kamay sa kalangitan. 21 Pinaupo niya si Cristo na pinakamataas sa lahat
ng kapamahalaan, kapangyarihan, pamunuan, at bawat pangalan na pinangalanan.
Pinaupo niya si Cristo hindi lamang sa panahong ito, kundi maging sa panahong
darating. 22 Pinailalim ng Dios ang lahat sa paanan ni Cristo. Ginawa niya siyang ulo
sa lahat ng nasa iglesia. 23 Ang iglesiya ay ang kaniyang katawan, ang kapuspusan
niya na pumupuno sa lahat ng mga bagay sa lahat ng mga kaparaanan.

2

1 Para sa inyo, kayo ay mga patay sa inyong mga pagkakasala at mga kasalanan.
2 Sa ganito rin kayo minsang lumakad ayon sa panahon ng mundong ito. Lumalakad
kayo ayon sa kapangyarihan ng namumuno sa hangin. Ito ang kaniyang espiritu
na gumagawa sa mga anak ng pagsuway. 3 Tayong lahat ay minsan ding naging
katulad ng mga hindi mananampalataya. Gumagawa tayo ayon sa mga masasamang
nasa ng ating laman. Ginagawa natin ang kagustuhan ng laman at ng isip. Likas
tayong mga anak ng poot katulad ng iba. 4 Ngunit sagana ang Diyos sa habag dahil
sa kaniyang dakilang pagmamahal kung saan minahal niya tayo. 5 Habang tayo ay
patay sa pagkakasala, dinala niya tayo sa bagong buhay kay Cristo. Naligtas tayo
sa pamamagitan ng biyaya ng Diyos. 6 Magkakasama tayong binuhay ng Diyos at
magkakasama tayong pinaupo ni Cristo Jesus sa kalangitan. 7 Ginawa niya ito upang
sa darating na panahon, maipakita niya sa atin ang kaniyang dakila at masaganang
biyaya. Ipinakita niya ito sa atin sa pamamagitan ng kaniyang kabutihan kay Cristo
Jesus. 8 Sapagkat sa biyaya kayo ay naligtas sa pamamagitan ng pananampalataya. At
hindi ito nagmula sa amin, kaloob ito ng Diyos. 9 Hindi ito dahil sa mga gawa. Bilang
resulta, walang sinuman ang maaaring magmalaki. 10 Sapagkat tayo ay ginawa ng
Diyos, nilikha kay Cristo Jesus upang gumawa ng mga mabubuting gawa. Ito ang mga
gawa na matagal ng binalak ng Diyos para sa atin, upang makalakad tayo sa mga ito.
11 Kaya tandaan ninyo na minsan kayo ay naging mga Gentil sa laman. Tinawag
kayong “di tuli” sa tinatawag na pagtutuli sa laman na ginawa sa pamamagitan ng
kamay ng mga tao. 12 Sapagkat hiwalay kayo kay Cristo sa panahong iyon. Kayo
ay mga dayuhan sa mga taga-Israel. Hindi kayo kilala sa tipan ng pangako. Wala
kayong katiyakan tungkol sa hinaharap. Wala kayong Diyos sa mundo. 13 Ngunit
ngayon kay Cristo Jesus, kayong minsan na napalayo mula sa Diyos ay nailapit sa
Diyos sa pamamagitan ng dugo ni Cristo. 14 Sapagkat siya ang ating kapayapaan.
Ginawa niyang isa ang dalawa. Sa pamamagitan ng kaniyang laman sinira niya
ang pader ng pagkakabaha-bahagi na humati sa atin, ang poot. 15 Binuwag niya
ang mga batas ng kautusan at mga alituntunin upang maaari siyang makalikha sa
kaniyang sarili ng isang bagong tao. Gumawa siya ng kapayapaan. 16 Ginawa niya ito
upang ipagkasundo ang dalawa sa iisang katawan sa Diyos sa pamamagitan ng krus.
Sa krus inilagay niya sa kamatayan ang poot. 17 Dumating si Jesus at nagpahayag
ng kapayapaan sa inyo na mga nasa malayo at kapayapaan sa mga nasa malapit.
18 Sapagkat sa pamamagitan ni Jesus mayroon tayo parehong daan sa iisang Espiritu
patungo sa Ama. 19 Kaya ngayon kayong mga Gentil hindi na kayo mga dayuhan
at hindi kilala. Sa halip kayo ay mga kapwa mamamayan kasama ng mga pinili
para sa Diyos at mga kasapi ng sambahayan ng Diyos. 20 Itinayo kayo sa pundasyon
ng mga apostol at mga propeta. Si Cristo Jesus ang batong panulukan. 21 Sa kaniya
nagkakaugnay-ugnay ang buong gusali at lumalago bilang isang templo sa Panginoon.
22 Dahil sa kaniya kaya kayo din ay magkakasamang itinayo bilang isang tahanan para
sa Diyos sa Espiritu.

3

1 Dahil dito, akong si Pablo ay bilanggo ni Cristo Jesus alang-alang sa inyo mga
Gentil. 2 Marahil narinig na ninyo ang gawain tungkol sa biyaya ng Diyos na binigay
niya sa akin para sa inyo. 3 Nagsusulat ako ayon sa pahayag na ipinaalam sa
akin. Ito ang nakatagong katotohanan na sinulat ko ng bahagya sa isa ko pang
sulat. 4 Kung mababasa ninyo ang tungkol dito, maiintindihan ninyo ang aking
pagkaunawa sa nakatagong katotohanan patungkol kay Cristo. 5 Sa ibang mga
salinlahi hindi ipinaalam ang katotohanang ito sa sangkatauhan. Ngunit ngayon

ipinahayag ito ng Espiritu sa kaniyang mga banal na mga apostol at propeta. [6] Ang
nakatagong katotohanang ito ay ang mga Gentil ay kabahagi at kaanib ng katawan.
Kabahagi sila sa pangako kay Cristo Jesus sa pamamagitan ng ebanghelyo. [7] Dahil
dito naging lingkod ako sa pamamagitan ng biyayang kaloob ng Diyos na ibinigay
sa akin sa pamamagitan ng pagkilos ng kaniyang kapangyarihan. [8] Ibinigay ng
Diyos ang kaloob na ito sa akin, kahit na ako ang pinakahamak sa mga pinili ng
Diyos. Ang kaloob na ito ay dapat kong ipahayag sa mga Gentil ang ebanghelyo ng
hindi masukat na kayamanan ni Cristo. [9] Kailangan kong paliwanagan ang lahat
ng mga tao patungkol sa lihim na plano ng Diyos. Ito ang plano na nilihim ng
Diyos na lumikha ng lahat ng bagay noong una pang panahon. [10] Ito ay upang
sa pamamagitan ng iglesia, ang mga tagapamuno at mga may kapangyarihan sa
kalangitan ay malaman ang maraming panig ng katangian ng karunungan ng Diyos.
[11] Mangyayari ito ayon sa walang hanggang plano na tinupad niya kay Cristo Jesus
na ating Panginoon. [12] Sapagkat dahil kay Cristo mayroon tayong lakas ng loob at
kakayahang makalapit sa kaniya nang may tiwala dahil sa ating pananampalataya
sa kanya. [13] Kaya hinihingi ko sa inyo na huwag kayong panghinaan ng loob dahil
sa aking mga pagdurusa para sa inyo. Ito ang inyong karangalan. [14] Dahil dito
lumuluhod ako sa Ama, [15] kung saan nagmula ang bawat pamilya sa langit at sa
lupa. [16] Ipinapanalangin ko na pagkalooban kayo ayon sa kayamanan ng kaniyang
kaluwalhatian, na mapalakas kayo ng kapangyarihan sa pamamagitan ng kaniyang
Espiritu na nasa inyo. [17] Ipinapanalangin ko na manahan si Cristo sa mga puso
ninyo sa pamamagitan ng pananampalataya. Ipinapanalangin ko na mag-ugat at
maging matatag kayo sa kaniyang pag-ibig. [18] Nawa nasa pag-ibig niya kayo upang
maunawaan ninyo, kasama ng lahat ng nananampalataya, kung gaano kalawak,
kahaba, kataas at kalalim ang pag-ibig ni Cristo. [19] Ipinapanalangin ko na malaman
niyo kung gaano kalaki ang pag-ibig ni Cristo na higit sa kaalaman. Nawa gawin ninyo
ito upang mapuno kayo ng kapuspusan ng Diyos. [20] Ngayon sa kaniya na kayang
gumawa ng lahat, higit pa sa lahat ng ating hinihingi o iniisip, ayon sa kaniyang
kapangyarihan na kumikilos sa atin, [21] sa kaniya ang kaluwalhatian sa iglesia at kay
Cristo Jesus sa lahat ng mga salinlahi magpakailan man. Amen.

4

[1] Kaya, bilang bilanggo sa Panginoon, nakikiusap ako sa inyo na lumakad kayo
ng karapat-dapat sa pagkatawag sa inyo ng Diyos. [2] Mamuhay kayo nang may
buong pagpapakumbaba at pagkamahinahon at katiyagaan. Tanggapin ninyo nang
may pagmamahal ang bawat isa. [3] Pagsikapan ninyong manatili ang pagkakaisa sa
Espiritu sa bigkis ng kapayapaan. [4] May iisang katawan at iisang Espiritu, katulad
din nang pagtawag sa inyo sa iisang pananalig na inaasahan ng iyong pagkatawag.
[5] At may iisang Panginoon, iisang pananampalataya, iisang bautismo, [6] at iisang
Diyos at Ama ng lahat. Siya ay higit sa lahat at kumikilos sa lahat at nananatili
sa lahat. [7] Binigyan ang bawat-isa sa atin ng kaloob ayon sa sukat ng kaloob ni
Cristo. [8] Katulad ng sinabi sa kasulatan: "Noong umakyat siya sa itaas, dinala
niya ang mga bihag sa pagkabihag. Nagbigay siya ng mga kaloob sa mga tao."
[9] Ano ang kahulugan ng "Umakyat siya," maliban nalang kung bumaba rin siya sa
kailaliman ng mundo? [10] Siya na bumaba ay siya ring umakyat sa ibabaw ng buong
kalangitan. Ginawa niya ito upang maaari niyang punuin ang lahat ng mga bagay.
[11] Nagbigay si Cristo ng mga kaloob katulad ng mga ito: pagka- apostol, pagka-propeta,
pagka-ebanghelista, pagka-pastor at pagka-guro. [12] Ginawa niya ito upang ihanda
ang mga mananampalataya sa paglilingkod at sa ikatitibay ng katawan ni Cristo.
Ginagawa niya ito hanggang sa maabot natin ang pagkakaisa sa pananampalataya

at kaalaman sa Anak ng Diyos. [13] Ginagawa niya ito hanggang sa maging ganap
tayo na katulad ni Cristo. [14] Upang hindi na tayo maging tulad ng mga bata. Upang
hindi na tayo maligaw. Upang hindi na tayo madala palayo sa bawat hangin ng
katuruan, sa pandaraya ng mga tao sa pamamagitan ng matalas na pag-iisip ng
kamalian at panlilinlang. [15] Sa halip, sabihin natin ang katotohanan na may pag-
ibig at lumago sa lahat ng paraan sa kaniya na ulo, si Cristo. [16] Pinag-ugnay ni
Cristo ang buong katawan ng mananampalataya. Hinahawakan ito sa pamamagitan
ng umaalalay na litid upang ang buong katawan ay lumago at tumibay sa pag-ibig.
[17] Kaya, sinasabi ko ito, at pinapayuhan ko kayo sa Panginoon: huwag na kayong
lumakad na katulad ng mga Gentil na lumalakad sa karumihan ng kanilang mga
isipan. [18] Masama ang kanilang pag-iisip. Napalayo sila sa buhay na nasa Diyos
dahil sa kamangmangan na nasa kanila dahil sa pagmamatigas ng kanilang mga
puso. [19] Hindi sila nakakaramdam ng kahihiyan. Ibinigay nila ang kanilang mga
sarili sa kahalayan sa malalaswang mga gawa, sa lahat ng uri ng kalabisan. [20] Ngunit
hindi ganito ang natutunan ninyo patungkol kay Cristo. [21] Iniisip kong narinig na
ninyo ang patungkol sa kaniya. Iniisip kong naturuan na kayo patungkol sa kaniya,
dahil na kay Jesus ang katotohanan. [22] Dapat ninyong hubarin ang naaayon sa dati
ninyong gawain, ang dating pagkatao. Ito ay ang dating pagkatao na nabubulok
dahil sa mapanlinlang na pagnanasa. [23] Hubarin ninyo ang dating pagkatao upang
mabago ang espiritu ng inyong pag-iisip. [24] Gawin ninyo ito upang maisuot ninyo
ang bagong pagkatao, na naaayon sa Diyos. Nilikha ito sa katuwiran at kabanalan
ng katotohanan. [25] Kaya nga alisin ninyo ang kasinungalingan. “Magsalita ng
katotohanan, ang bawat isa sa kaniyang kapwa,” sapagkat kabahagi tayo ng bawat
isa. [26] “Magalit kayo, ngunit huwag kayong magkasala.” Huwag ninyong hayaan
na lumubog ang araw sa inyong galit. [27] Huwag mong bigyan ng pagkakataon ang
diyablo. [28] Sino man ang nagnanakaw ay hindi na dapat magnakaw. Sa halip,
kailangan niyang magpagal. Kailangan niyang magtrabaho gamit ang kaniyang mga
kamay, upang makatulong sa tao na nangangailangan. [29] Dapat walang lalabas na
masamang salita sa inyong bibig. Sa halip, dapat mga salitang may pakinabang ang
lalabas sa inyong bibig, upang magbigay ng pakinabang sa mga nakikinig. [30] At huwag
ninyong bigyan ng kalungkutan ang Banal na Espiritu ng Diyos. Dahil sa kaniya kayo
ay tinatakan para sa araw ng katubusan. [31] Dapat ninyong alisin ang lahat ng sama
ng loob, poot, galit, pagtatalo, at pang-iinsulto, kasama ang lahat ng uri ng kasamaan.
[32] Maging mabuti sa isa't-isa. Maging mahabagin. Patawarin ang isa't-isa, katulad ng
pagpapatawad sa inyo ng Diyos sa pamamagitan ni Cristo.

5

[1] Kaya tularan ninyo ang Diyos, bilang kaniyang mga minamahal na anak. [2] At
lumakad sa pag-ibig, katulad ng pagmamahal ni Cristo sa atin at pagbigay ng kaniyang
sarili sa atin. Siya ay naging alay at handog na naging kalugod-lugod sa Diyos.
[3] Ang sekswal na imoralidad o ano mang karumihan o mapag-imbot na kaisipan
ay hindi dapat nababanggit sa inyo, gaya ng nararapat sa mga mananampalataya.
[4] Hindi rin dapat mabangit ang kalaswaan, walang kabuluhang pananalita, o mga
pagbibirong nakakainsulto. Sa halip pagpapasalamat. [5] Sapagkat matitiyak ninyo
na walang nakikiapid, marumi, o sakim na tao, na sumasamba sa diyus-diyosan
ang magkaroon ng kahit na anong mamanahin sa kaharian ni Cristo at ng Dios.
[6] Huwag hayaang may tao na manlinlang sa inyo ng mga salitang walang laman.
Dahil sa mga bagay na ito ang galit ng Diyos ay darating sa mga anak ng pagsuway.
[7] Kaya huwag kayong makibahagi sa kanila. [8] Sapagkat noon kayo ay kadiliman,
ngunit ngayon kayo ay kaliwanagan sa Panginoon. Kaya lumakad kayo bilang mga

anak ng liwanag. 9 Sapagkat ang bunga ng liwanag ay napapalooban ng lahat ng
kabutihan, katuwiran, at katotohanan. 10 Pag-aralan ninyo kung ano ang kalugod-
lugod sa Panginoon. 11 Huwag makibahagi sa mga walang kabuluhang gawain ng
kadiliman. Sa halip, ihayag iyon. 12 Sapagkat ang mga ginagawa nila ng lihim ay
labis na kahiya-hiya maging ang paglalarawan nito. 13 Lahat ng mga bagay, kapag
ito ay naihayag sa liwanag ay nabubunyag. 14 Sapagkat ang lahat na naihayag ay
nagiging liwanag. Kaya sinasabi, "Gumising, kayo mga natutulog at bumangon mula
sa mga patay at magliliwanag sa inyo si Cristo." 15 Kaya mag-ingat kayo kung paano
kayo lumakad, hindi tulad ng mangmang na mga tao kundi katulad ng matalino.
16 Samantalahin ninyo ang panahon sapagkat ang mga araw ay masama. 17 Huwag
kayong maging hangal. Sa halip, unawain kung ano ang kalooban ng Panginoon.
18 At huwag magpakalasing sa alak, sapagkat hahantong ito sa pagkasira. Sa halip,
mapuspos kayo ng Banal na Espiritu. 19 Mangusap kayo sa isat-isa sa mga salmo at
mga himno at mga espiritwal na mga awitin. Umawit at magpuri sa inyong mga puso
sa Panginoon. 20 Magpasalamat lagi sa Diyos Ama sa lahat ng bagay sa pangalan ng
ating Panginoong Jesu-Cristo. 21 Magpasakop kayo sa isa't isa tanda ng paggalang
kay Cristo. 22 Mga asawang babae, magpasakop kayo sa inyong mga asawa, gaya
sa Panginoon. 23 Sapagkat ang asawang lalaki ang ulo ng babae, tulad ni Cristo na
siyang ulo ng Iglesia. Siya ang tagapagligtas ng katawan. 24 Ngunit kung papaanong
ang Iglesia ay nagpapasakop kay Cristo, gayon din naman ang mga asawang babae sa
kanilang mga asawa sa lahat ng bagay. 25 Mga asawang lalaki ibigin ninyo ang inyong
mga asawa katulad din ng pagmamahal ni Cristo sa Iglesia at ibinigay ang kaniyang
sarili sa kanya. 26 Ginawa niya ito upang gawin siyang banal. Nilinis niya ito sa
pamamagitan ng paghugas ng tubig sa salita. 27 Ginawa niya ito upang maiharap
sa kaniya ang isang maluwalhati na Iglesia na walang dungis o kulubot o ano mang
katulad nito, ngunit sa halip banal at walang kamalian. 28 Gayon din naman, ang
mga asawang lalaki ay kailangang mahalin ang kanilang sariling asawa katulad ng
sarili nilang katawan. Ang nagmamahal sa kaniyang sariling asawa ay nagmamahal
din sa Kaniyang sarili. 29 Walang tao ang nagagalit sa kaniyang sariling katawan.
Sa halip, inaalagaan niya ito at minamahal katulad ng pagmamahal ni Cristo sa
iglesia. 30 Sapagkat tayo ay mga bahagi ng kaniyang katawan. 31 Dahil dito iiwan
ng lalaki ang kaniyang ama at ina at makikiisa sa kaniyang asawa at ang dalawa ay
magiging isang laman." 32 Ito ay nakatagong dakilang katotohanan, subalit ako ay
nagsasalita patungkol kay Cristo at sa iglesia. 33 Gayon pa man, ang bawat isa sa inyo
ay kinakailangang mahalin ang kaniyang sariling asawa tulad ng kaniyang sarili, at
ang asawang babae ay kinakailangang igalang ang kaniyang asawa.

6

1 Mga anak, sundin ninyo ang inyong mga magulang sa Panginoon, sapagkat ito
ang tama. 2 "Igalang mo ang inyong ama at ina" (na siyang unang kautusan na
may pangako), 3 "upang maaari itong maging mabuti sa inyo at maaaring mabuhay
kayo ng mahaba dito sa mundo." 4 At kayo mga ama, huwag ninyong sulsulan ang
inyong mga anak sa galit. Sa halip, palakihin sila na may disiplina at katuruan ng
Panginoon. 5 Mga alipin, maging masunurin kayo sa inyong mga panginoon sa lupa
na may kasamang malalim na paggalang at pagkatakot, sa katapatan ng inyong mga
puso. Maging masunurin sa kanila katulad ng pagsunod ninyo kay Cristo. 6 Maging
masunurin hindi lamang tuwing nakatingin ang inyong mga panginoon para lang
malugod sila. Sa halip, maging masunurin kayo gaya ng alipin ni Cristo. Gawin
ninyo ang kalooban ng Diyos mula sa inyong puso. 7 Maglingkod kayo ng buong
puso, na parang sa Panginoon kayo naglilingkod at hindi sa mga tao. 8 Dapat ninyong

malaman na anumang mabuting gawa ang ginagawa ng bawat tao, makakatanggap
siya ng gantimpala mula sa Panginoon, alipin man siya o malaya. 9 At kayo mga
amo, gawin ninyo rin ang ganoong bagay sa inyong mga alipin. Huwag ninyo silang
pagbantaan. Alam ninyo na ang Amo nila at ninyo ay parehong nasa langit. Alam
ninyo na wala siyang tinatangi. 10 Sa wakas, magpakatatag kayo sa Panginoon at
sa kalakasan ng kaniyang kapangyarihan. 11 Isuot ninyo ang buong baluti ng Diyos,
upang sa ganoon maaari ninyong malabanan ang mga mapanlinlang na mga balak
ng diablo. 12 Sapagkat ang ating pakikibaka ay hindi laban sa laman at dugo. Sa halip,
ito ay laban sa pamahalaan at kapangyarihang espiritwal at mga tagapamahala ng
kaharian ng masamang kadiliman, laban sa mga masasamang espiritu sa kalangitan.
13 Kaya isuot ninyo ang buong baluti ng Diyos upang manatili kayong matatag laban
sa masama sa panahong ito ng kasamaan. Pagkatapos ninyong gawin ang lahat ng
bagay, magiging matatag kayo. 14 Kaya nga magpakatatag kayo. Gawin ninyo ito
pagkatapos ninyong maisuot ang sinturon ng katotohanan at maisuot sa dibdib ang
baluti ng katuwiran. 15 Gawin ninyo ito pagkatapos ninyong mailagay sa inyong mga
paa ang kahandaan sa pagpapahayag ng ebanghelyo ng kapayapaan. 16 Sa lahat ng
kalagayan kunin ang kalasag ng pananampalataya, kung saan tutupukin ang lahat
ng naglalagablab na pana ng masama. 17 At kunin ninyo ang helmet ng kaligtasan
at ang espada ng Espiritu, ang salita ng Diyos. 18 Manalangin kayo sa lahat ng oras
ng may panalangin at paghingi. Magbantay kayong lagi ng may buong pagtitiyaga
at panalangin para sa lahat ng mga mananampalataya. 19 At ipanalangin ninyo ako
na maibigay sa akin ang mensahe kapag binukas ko ang aking bibig. Ipanalangin
ninyo na maipaalam ko nang may katapangan ang nakatagong katotohanan tungkol
sa ebanghelyo. 20 Para ito sa ebanghelyo kaya ako kinatawan na naka-tanikala, upang
sa ganito makapagsalita ako nang may katapangan kung ano ang nararapat kong
sabihin. 21 Ngunit upang inyo ding malaman ang aking mga ginagawa at kung ano ang
kalagayan ko, si Tiquico, ang minamahal na kapatid at tapat na alipin sa Panginoon
ang magpapaunawa sa inyo ng lahat. 22 Pinadala ko siya sa inyo para sa layuning ito,
upang malaman ninyo ang mga bagay tungkol sa amin, at upang maaliw niya ang
inyong mga puso. 23 Mapasainyo nawa mga kapatid ang kapayapaan, at pag-ibig na
may kasamang pananampalataya mula sa Diyos Ama at sa Panginoong Jesu-Cristo.
24 Mapasainyo nawa ang biyaya sa mga nagmamahal sa ating Panginoong Jesu-Cristo
na may pag-ibig na hindi kumukupas.

Mga Taga-Filipos

1 Mula kina Pablo at Timoteo, mga lingkod ni Cristo Jesus, sa lahat ng mga nailaan
kay Cristo Jesus na nasa Filipos, kasama ang mga tagapangasiwa at mga diakono.
2 Sumainyo nawa ang biyaya at kapayapaan mula sa Diyos na ating Ama at sa
Panginoong Jesu-Cristo. 3 Nagpapasalamat ako sa aking Diyos sa bawat ala-ala ninyo.
4 Sa bawat panalangin ko para sa inyong lahat, palagi akong nananalangin nang
may kagalakan. 5 Nagpapasalamat ako sa inyong pakikiisa sa ebanghelyo mula
sa unang araw hanggang sa ngayon. 6 Nagtitiwala ako sa bagay na ito, na ang
nagsimula ng mabuting gawain sa inyo ay ipagpapatuloy na tapusin ito hanggang
sa araw ni Jesu-Cristo. 7 Tama para sa akin na maramdaman ang ganito tungkol
sa inyong lahat dahil kayo ay nasa puso ko. Naging kasama ko kayong lahat sa
biyaya pati sa aking pagkakakulong at sa aking pagtatanggol at pagpapatunay ng
ebanghelyo. 8 Sapagkat ang Diyos ang aking saksi, kung paano ko pinananabikan na
makasama kayong lahat sa kalaliman ng pag-ibig ni Cristo Jesus. 9 At ipinapanalangin
ko ito: na ang inyong pag-ibig ay lalo pang sumagana sa kaalaman at sa lahat ng
pang-unawa. 10 Ipinapanalangin ko ito upang masubukan ninyo at mapili ang mga
bagay na mahusay. Ipinapanalangin ko ito upang kayo ay maging tapat at walang
sala sa araw ni Cristo. 11 Ito rin ay upang mapuno kayo ng bunga ng katuwiran
na dumarating sa pamamagitan ni Jesu-Cristo, sa kaluwalhatian at kapurihan ng
Diyos. 12 Ngayon, nais kong malaman ninyo mga kapatid, na ang mga bagay na
nangyari sa akin ay nagbunga ng mabilis na paglaganap ng ebanghelyo. 13 Dahil
ang aking pagkabilanggo dahil kay Cristo ay nalaman ng mga bantay sa buong
palasyo at ng lahat. 14 At nahimok ang halos lahat ng mga kapatid sa Panginoon
dahil sa aking pagkabilanggo na maglakas-loob na ipahayag ang salita nang walang
takot. 15 Tunay na inihahayag ng iba si Cristo dahil sa inggit at alitan, at ang iba
naman ay dahil sa mabuting kalooban. 16 Ang mga naghahayag kay Cristo dahil
sa pag-ibig ay nalalaman na inilagay ako dito upang ipagtanggol ang ebanghelyo.
17 Ngunit ipinapahayag ng iba si Cristo dahil sa makasarili at hindi tapat na mga
dahilan. Iniisip nilang mapapahirapan nila ako habang nasa kulungan. 18 Ano
naman? Sa alinmang paraan maging sa pagkukunwari o sa katotohanan, naihahayag
si Cristo, at dahil dito nagagalak ako! Oo, ako ay magagalak. 19 Sapagkat alam kong
magdudulot ito sa akin ng paglaya. Mangyayari ito dahil sa inyong mga panalangin
at sa tulong ng Espiritu ni Jesu-Cristo. 20 Naaayon ito sa aking matibay na inaasahan
at kasiguraduhan na hindi ako mapapahiya. Sa halip, inaasahan kong maitataas si
Cristo sa aking katawan, sa buhay man o sa kamatayan nang may buong tapang,
na lagi naman at maging sa ngayon. 21 Sapagkat para sa akin, ang mabuhay ay kay
Cristo at ang mamatay ay kapakinabangan. 22 Ngunit kung ang mabuhay sa laman
ay magdudulot ng bunga sa aking paghihirap, kung gayon hindi ko alam kung ano
ang pipiliin. 23 Sapagkat naguguluhan ako sa dalawang pagpipilian na ito. Gusto ko
nang mamatay at makasama si Cristo, kung saan iyon ang pinakamabuti! 24 Ngunit
ang manatili sa laman ay mas kinakailangan para sa inyong kapakanan. 25 Dahil
nakatitiyak ako tungkol dito, alam kong mananatili ako at magpapatuloy na kasama
ninyong lahat, para sa inyong paglago at kagalakan sa pananampalataya. 26 Bilang
resulta, ang pagluluwalhati ninyo kay Cristo Jesus dahil sa akin ay mananagana,
dahil sa muli kong presensya sa inyo. 27 Mamuhay lamang kayo na karapat-dapat
sa ebanghelyo ni Cristo. Gawin ninyo ito upang kahit darating ako para makita
kayo o kung wala ako, marinig ko sana ang tungkol sa kung paano kayo tumatayong

matibay sa iisang espiritu. Ninanais kong marinig na kayo ay nasa iisang kaluluwa na
magkakasamang nagsisikap para sa pananampalataya ng ebanghelyo. 28 At huwag
kayong matakot sa anumang ginawa ng inyong mga kaaway. Para sa kanila, tanda
ito ng kanilang pagkawasak. Ngunit para sa inyo, tanda ito ng inyong kaligtasan, at
ito ay nagmula sa Diyos. 29 Sapagkat ipinagkaloob na ito para sa inyo, alang-alang
kay Cristo, hindi lamang para maniwala sa kaniya, ngunit para magdusa rin para sa
kaniya. 30 Sapagkat kayo ay may laban na gaya ng nakita ninyo sa akin, at naririnig
ninyo na mayroon ako ngayon.

2

1 Kung gayon, kung mayroon man kasiglahan kay Cristo. Kung mayroon man
kaginhawahan mula sa kaniyang pagmamahal. Kung mayroon man pakikiisa sa
Espiritu. Kung mayroon man mga mahinahong awa at habag. 2 Gawing ganap ang
aking kasiyahan sa pamamagitan ng pagkakaroon ng iisang pag-iisip, pagkakaroon
ng parehong pagmamahal, nagkaisa sa espiritu, at sa pagkakaroon ng parehong
layunin. 3 Huwag kayong gumawa ng kahit na ano dahil sa kasakiman o walang
saysay na pagmamataas. Sa halip ay ituring ninyo nang may kababaang-loob ang
iba na higit kaysa sa inyong sarili. 4 Huwag ninyong tingnan ang pansarili ninyong
pangangailangan, ngunit pati na rin ang pangangailangan ng iba. 5 Mag-isip kayo
tulad ng kay Cristo Jesus. 6 Nabuhay siya sa anyo ng Diyos, ngunit hindi niya
itinuring ang kaniyang pagkakapantay sa Diyos bilang isang bagay na dapat niyang
panghawakan. 7 Sa halip, tinanggalan niya ng kapakanan ang kaniyang sarili. Nag-
anyo siya bilang isang tagapaglingkod. Nagpakita siyang kawangis ng mga tao. Nakita
siya bilang anyong tao. 8 Ibinaba niya ang kaniyang sarili at naging masunurin
hanggang sa kamatayan, ang kamatayan sa krus. 9 Kung kaya't lubos siyang itinaas
ng Diyos. Siya ay binigyan niya ng pangalan na nakahihigit sa lahat ng pangalan.
10 Ginawa niya ito upang ang lahat ay luluhod sa pangalan ni Jesus, ang mga
nasa langit at sa lupa, at ang mga nasa ilalim ng lupa. 11 Ginawa niya ito upang
ang lahat ng labi ay magsasabing si Jesu-Cristo ay Panginoon, sa kaluwalhatian ng
Diyos Ama. 12 Kaya, mga minamahal ko, tulad ng inyong palaging pagsunod, hindi
lamang sa panahong kasama ninyo ako, ngunit mas higit pa ngayong hindi ninyo
ako kasama, pagsikapan ninyo ang inyong kaligtasan nang may takot at panginginig.
13 Sapagkat ang Diyos na parehong kumikilos sa inyo upang naisin at gawin ninyo
ang ipinagagawa niya alang-alang sa kaniyang ikasisiya. 14 Gawin ninyo ang lahat ng
bagay nang walang pagrereklamo at pagtatalo. 15 Kumilos kayo sa ganitong paraan
upang kayo ay maging walang kapintasan at tapat na mga anak ng Diyos na walang
dungis. Kumilos kayo sa ganitong paraan upang kayo ay magningning tulad ng mga
liwanag sa mundo, sa gitna ng baluktot at bulok na salinlahi. 16 Ipahayag ninyo
ang salita ng buhay nang sa gayon ay may dahilan ako upang magluwalhati sa
araw ni Cristo. Doon ko malalaman na hindi ako tumatakbo ng walang kabuluhan
o gumagawa ng walang kabuluhan. 17 Ngunit kahit na ibinuhos ako bilang isang
alay sa paghahandog at paglilingkod ng inyong pananampalataya, nagagalak ako, at
nagagalak ako kasama ninyong lahat. 18 Sa ganitong paraan nagagalak din kayo, at
nagagalak kasama ko. 19 Ngunit umaasa ako sa Panginoong Jesus na agad niyang
ipadala si Timoteo sa inyo, nang sa gayon ay mapalakas din ang aking loob kapag
nalaman ko ang mga bagay tungkol sa inyo. 20 Sapagkat walang ibang taong may
katulad ng ugali niya, na tunay na sabik sa inyo. 21 Sapagkat lahat sila ay naghahanap
ng kani-kaniyang kapakinabangan, hindi ang mga bagay na kay Jesu-Cristo. 22 Ngunit
alam ninyo ang kaniyang halaga, dahil tulad ng isang anak na naglilingkod sa
kaniyang ama, kaya naglingkod din siya kasama ko sa ebanghelyo. 23 Kaya umaasa

akong ipadadala siya sa oras na makita ko kung paano magaganap ang mga bagay sa
akin. 24 Ngunit nagtitiwala ako sa Panginoon na ako, sa aking sarili ay nalalapit na
ring makarating. 25 Ngunit sa tingin ko ay kinakailangang ipadala muli si Epafrodito
pabalik sa inyo. Kapatid ko siya, kapwa manggagawa, at kapwa kawal, at inyong
mensahero at lingkod para sa aking mga pangangailangan. 26 Sapagkat labis siyang
nabalisa, at ninais niyang makasama kayong lahat, dahil nalaman ninyo na siya ay
may sakit. 27 Sa katunayan, malubha ang kaniyang karamdaman na halos ikamatay
niya. Ngunit naawa ang Diyos sa kaniya, at hindi lamang sa kaniya, ngunit pati na
rin sa akin, nang sa gayon ay hindi na madagdagan pa ang aking kalungkutan ng
isa pang kalungkutan. 28 Kung kaya mas nakasasabik na ipadadala ko siya, nang sa
gayon kung makita ninyo siyang muli ay maaari kayong magalak at ako ay higit na
makakalaya sa pagkabalisa. 29 Tanggapin ninyo si Epafrodito sa Panginoon ng may
buong galak. Parangalan ninyo ang mga taong katulad niya. 30 Sapagkat dahil sa
gawain para kay Cristo kaya siya nalapit sa bingit ng kamatayan. Itinaya niya ang
kaniyang buhay upang mapaglingkuran ako at mapunuan ang hindi ninyo kayang
gawin sa paglilingkod sa akin.

3

1 Sa wakas, mga kapatid, magalak kayo sa Panginoon. Para sa akin, hindi
kaabalahan ang isulat muli ang parehong mga bagay na ito sa inyo. Pananatilihin
kayong ligtas ng mga bagay na ito. 2 Mag-ingat kayo sa mga asal aso. Mag-ingat
kayo sa mga gumagawa ng masama. Mag-ingat kayo sa mga paninira. 3 Sapagkat
tayo ang pagtutuli. Tayo na sumasamba sa pamamagitan ng Espiritu ng Diyos.
Tayo na ipinagmamalaki si Cristo Jesus at walang anumang pagtitiwala sa laman.
4 Gayunpaman, ako sa aking sarili ay maaaring magkaroon ng pagtitiwala sa laman.
Kung iniisip ninuman na siya ay may pagtitiwala sa laman, maaari akong magkaroon
ng higit pa. 5 Tinuli ako noong ika-walong araw. Ipinanganak ako sa lahi ng Israel, sa
lipi ni Benjamin. Ipinanganak akong isang Hebreo ng mga Hebreo. Bilang paggalang
sa kautusan, ipinanganak akong isang Pariseo. 6 Masigasig kong inusig ang iglesiya.
Bilang paggalang sa katuwiran ng batas, wala akong sala. 7 Ngunit anumang mga
bagay na nagbigay karangalan sa akin, itinuring kong gaya ng mga basura dahil
kay Cristo. 8 Sa katunayan, ngayon ay itinuring ko ang lahat ng bagay na walang
kabuluhan dahil sa kahusayan ng kaalaman ni Cristo Jesus na aking Panginoon.
Binalewala ko ang lahat ng bagay para sa kaniya. Itinuring kong gaya ng mga basura
ang mga ito upang makamtan ko si Cristo 9 at matagpuan ako sa kaniya. Wala akong
katuwiran sa aking sarili mula sa kautusan. Sa halip, mayroon akong katuwiran sa
pamamagitan ng pananampalataya kay Cristo, ang katuwirang mula sa Diyos ayon sa
pananampalataya. 10 Kaya ngayon, nais kong makilala siya at ang kapangyarihan ng
kaniyang muling pagkabuhay at maging kabahagi sa kaniyang mga pagdurusa. Nais
kong mabago sa pamamagitan ni Cristo tungo sa larawan ng kaniyang kamatayan,
11 upang kahit papaano maaari kong maranasan ang muling pagkabuhay sa mga
patay. 12 Hindi totoo na natanggap ko na ang mga bagay na ito, o ako ay naging isang
ganap. Ngunit nagsumikap ako upang aking matanggap ang anumang natanggap
ko sa pamamagitan ni Cristo Jesus. 13 Mga kapatid, hindi ko iniisip na natanggap
ko na ito. Ngunit mayroong isang bagay, kinakalimutan ko kung ano ang nakalipas
at pinagsisikapan ko kung ano ang nasa hinaharap. 14 Nagpatuloy ako sa layunin
upang makamit ang gantimpala ng pagkatawag ng Diyos, kay Cristo Jesus. 15 Lahat
tayong mga matatag na, mag-isip tayo sa ganitong paraan. At kung iba ang paraan
ng inyong pag-iisip tungkol sa anumang bagay, ipahahayag din iyon ng Diyos sa
inyo. 16 Gayunpaman, anuman ang ating nakamit, lumakad tayo sa maayos na

paraang naaayon dito. [17] Tularan ninyo ako, mga kapatid. Tingnan ninyong mabuti
ang mga lumalakad sa pamamagitan ng mga halimbawang mayroon kayo sa amin.
[18] Marami ang lumalakad, sila ang mga madalas kong sinasabi sa inyo, at ngayon
sinasabi ko sa inyo na may kasamang pagluha—marami ang lumalakad bilang mga
kaaway ng krus ni Cristo. [19] Kapahamakan ang kanilang patutunguhan. Sapagkat ang
diyos nila ay ang kanilang sikmura, at ang kanilang pagmamalaki ay nasa kanilang
kahihiyan. Iniisip nila ang tungkol sa mga makamundong bagay. [20] Ngunit ang ating
pagkamamamayan ay sa langit, kung saan naghihintay rin tayo sa isang tagapagligtas
na ang Panginoong Jesu-Cristo. [21] Babaguhin niya ang ating mga katawang lupa
upang maging mga katawang binuo gaya ng kaniyang maluwalhating katawan, binuo
sa pamamagitan ng lakas ng kaniyang kapangyarihan upang mapasailalim sa kaniya
ang lahat ng bagay.

4

[1] Kaya nga, minamahal kong mga kapatid na aking kinasasabikan, aking kagalakan
at korona. Sa paraang ito, manatili kayong matatag sa Panginoon, mga minamahal
kong kaibigan. [2] Nagsusumamo ako kay Euodia, at kay Sintique na magkaroon
ng parehong pag-iisip sa Panginoon. [3] Katunayan, hinihiling ko rin sa iyo, tunay
kong kamanggagawa, tulungan mo ang mga babaeng ito. Sapagkat sila ang kasama
kong nagsikap sa pagpapalaganap ng ebanghelyo kasama si Clemente at iba pang
mga kapwa ko manggagawa, kung saan ang mga pangalan ay nasa aklat ng buhay.
[4] Magalak lagi sa Panginoon. Muli kong sasabihin, magalak. [5] Hayaan ninyong
makita ng lahat ng tao ang inyong kahinahunan. Malapit lamang ang Panginoon.
[6] Huwag mabalisa tungkol sa anumang bagay. Sa halip, hayaan ninyong malaman
ng Panginoon ang inyong mga kahilingan sa lahat ng bagay sa pamamagitan ng
panalanging may pasasalamat. [7] At ang kapayapaan ng Diyos na humihigit sa lahat
ng pang-unawa, ang mag-iingat sa inyong mga puso at isipan kay Cristo Jesus. [8] Sa
wakas, mga kapatid, anumang mga bagay na totoo, marangal, makatarungan, dalisay,
kaibig-ibig, may mabuting ulat, kung may mga bagay na mahusay at dapat papurihan,
isipin ang mga bagay na ito. [9] Ang mga bagay na natutunan at natanggap ninyo,
narinig at nakita ninyo sa akin, gawin ang mga bagay na ito. Gawin ninyo ang mga
bagay na inyong natutunan, natanggap, narinig at nakita sa akin. At sasainyo ang
Diyos ng kapayapaan. [10] Lubos akong nagagalak sa Panginoon dahil sa wakas ay
binago ninyo ang inyong pagpapahalaga para sa akin. Bagama't pinahalagahan ninyo
ako noon ngunit wala kayong pagkakataon para tumulong. [11] Hindi ko sinasabi ang
mga ito para sa aking mga pangangailangan. Sapagkat natutunan ko ang masiyahan
sa lahat ng pangyayari. [12] Alam ko kung paano mangailangan at alam ko rin
kung paano magkaroon ng kasaganaan. Sa lahat ng paraan at sa lahat ng bagay,
natutunan ko ang lihim kung paano parehong kumain ng marami at magutom, paano
parehong managana at mangailangan. [13] Magagawa ko ang lahat ng mga bagay sa
pamamagitan niya na nagpapalakas sa akin. [14] Gayunpaman, ginawa ninyo ang
mabuti sa pakikibahagi sa aking mga paghihirap. [15] At alam ninyo, kayong mga
taga-Filipos, na sa simula ng ebanghelyo, nang umalis ako sa Macedonia, walang
iglesya ang tumulong sa akin sa bagay ng pagbibigay at pagtatanggap maliban sa inyo
lamang. [16] Kahit nang ako ay nasa Tesalonica, nagpadala kayo ng tulong para sa aking
mga pangangailangan ng higit sa isang beses. [17] Hindi sa hinahanap ko ang kaloob. Sa
halip, hinahanap ko ang bunga na nagpapataas ng inyong halaga. [18] Nakatanggap at
nagkaroon ako ng lahat bagay. Napuno ako. Natanggap ko mula kay Epafroditus ang
mga bagay na galing sa inyo. Ang mga ito ay mababangong samyo, katanggap-tanggap
at kalugod-lugod na handog sa Diyos. [19] At ang aking Diyos ang magpupuno ng inyong

mga pangangailangan ayon sa kaniyang mga kayamanan at kaluwalhatian kay Cristo
Jesus. [20] Ngayon, nawa'y sa ating Diyos at Ama ang kaluwalhatian magpakailanman.
Amen. [21] Batiin ninyo ang bawat mananampalataya kay Cristo Jesus. Binabati
kayo ng mga kasamahan kong mananampalataya. [22] Binabati kayo ng lahat ng
mananampalataya dito, lalo na ang mga nasa sambahayan ni Ceasar. [23] Sumainyo
nawa ang biyaya ng Panginoong Jesu-Cristo.

Mga Taga-Colosas

1 Ako si Pablo, isang apostol ni Cristo Jesus sa pamamagitan ng kalooban ng Diyos,
at si Timoteo na ating kapatid, 2 sa mga mananampalataya at tapat na mga kapatid
kay Cristo na nasa Colosas. Sumainyo nawa ang biyaya at kapayapaan mula sa ating
Diyos Ama. 3 Kami ay nagpapasalamat sa Diyos, ang Ama ng ating Panginoong Jesu-
Cristo, at kami ay laging nananalangin para sa inyo. 4 Nabalitaan namin ang inyong
pananampalataya kay Cristo Jesus at ang pag-ibig na mayroon kayo para sa lahat
ng mga inilaan sa Diyos. 5 Taglay ninyo ang pag-ibig na ito dahil sa tiyak na pag-
asang nakalaan para sa inyo sa kalangitan. Narinig ninyo ang tiyak na pag-asang
ito noon sa salita ng katotohanan, ang ebanghelyo 6 na nakarating sa inyo. Ang
ebanghelyo na ito ay namumunga at lumalago sa buong mundo. Ginagawa rin ito
sa inyo mula sa araw na narinig ninyo ito at natutunan ang tungkol sa biyaya ng
Diyos sa katotohanan. 7 Ito ang ebanghelyo na natutunan ninyo kay Epafras, ang
ating minamahal na kapwa-lingkod, na isang tapat na lingkod ni Cristo sa ngalan
namin. 8 Ipinaalam sa amin ni Epafras ang inyong pag-ibig sa Espiritu. 9 Dahil sa
pag-ibig na ito, mula sa araw na narinig namin ito, hindi kami tumigil na manalangin
para sa inyo. Hinihiling namin na kayo ay mapuspos ng kaalaman ng kaniyang
kalooban sa lahat ng karunungan at pang-unawang espirituwal. 10 Ipinapanalangin
namin na lumakad kayo na karapat- dapat sa Panginoon sa mga kalugod-lugod na
paraan. Ipinapanalangin namin na mamunga kayo sa bawat mabubuting gawa at ng
lumago kayo sa inyong kaalaman sa Diyos. 11 Ipinapanalangin namin na mapalakas
kayo sa bawat kakayahang naaayon sa kapangyarihan ng kaniyang kaluwalhatian
tungo sa lahat ng pagtitiyaga at pagtitiis. 12 Ipinapanalangin namin na kayo ay
magpapasalamat ng may galak sa Ama, na siyang nagkaloob sa inyo na makibahagi
sa mga kayamanan ng mga mananampalataya sa liwanag. 13 Sinagip niya tayo mula
sa pamamahala ng kadiliman at inilipat tayo sa kaharian ng kaniyang minamahal
na Anak. 14 Sa kaniyang Anak mayroong tayong katubusan, ang kapatawaran ng
mga kasalanan. 15 Ang anak ay ang larawan ng hindi nakikitang Diyos. Siya ang
unang anak sa lahat ng mga nilikha. 16 Sapagkat sa pamamagitan niya nilikha ang
lahat ng bagay, ang mga nasa langit at ang mga nasa lupa, ang mga nakikita at ang
mga hindi nakikita. Maging mga trono o pamahalaan o pamunuan o kapangyarihan,
ang lahat ng bagay ay nilikha sa pamamagitan niya at para sa kaniya. 17 Siya ang
una sa lahat ng mga bagay, at sa kaniya ang lahat ng bagay ay nagkakaugnay.
18 At siya ang ulo ng katawan, ang iglesiya. Siya ang simula at ang unang anak
mula sa mga patay, kaya siya ang pangunahin sa lahat ng mga bagay. 19 Sapagkat
ang Diyos ay nalugod na ang kaniyang kaganapan ay nararapat na mamuhay sa
kaniya, 20 at upang ipagkasundo sa kaniya ang lahat ng bagay sa pamamagitan ng
Anak. Gumawa ang Diyos ng kapayapaan sa pamamagitan ng kaniyang dugo sa krus.
Ipinagkasundo ng Diyos ang lahat ng bagay sa kaniyang sarili, maging ang mga bagay
sa lupa o ang mga bagay sa kalangitan. 21 At kayo rin, sa isang pagkakataon ay mga
taong hindi kilala ng Diyos, at mga kaaway niya sa kaisipan at masasamang mga
gawa. 22 Ngunit pinagkasundo niya kayo ngayon sa kaniyang lupang katawan sa
pamamagitan ng kamatayan. Ginawa niya ito upang iharap kayong banal, walang
kapintasan at walang dungis sa kaniyang harapan, 23 kung kayo ay nagpapatuloy sa
pananampalataya, matatag at matibay, hindi napapakilos palayo mula sa tiyak na
inaasahan ng ebanghelyo na inyong narinig. Ito ang ebanghelyo na naipahayag sa
bawat tao sa ilalim ng langit. Ito ang ebanghelyo kung saan, akong si Pablo ay naging

isang lingkod. 24 Ngayon nagagalak ako sa aking mga paghihirap para sa inyo. At
pinupunan ko sa aking laman anuman ang kakulangan sa mga paghihirap ni Cristo
para sa kapakanan ng kaniyang katawan, na ang iglesiya. 25 Dahil sa iglesiyang ito
kaya ako naging lingkod, ayon sa tungkulin mula sa Diyos na ibinigay sa akin para
sa inyo upang punuin ang salita ng Diyos. 26 Ito ang lihim na katotohanan na itinago
sa panahon at sa mga salinlahi. Ngunit nahayag ito ngayon sa mga naniniwala sa
kaniya. 27 Ito ay para sa kanila na nais ng Diyos na makaalam kung ano ang mga
kayamanan ng maluwalhating lihim na ito ng katotohanan sa mga Gentil. Ito ay
si Cristo na nasa inyo, ang pagtitiwala ng kaluwalhatian sa hinaharap. 28 Siya ito
na ating ipinapahayag. Pinagsasabihan natin ang bawat isa, at tinuturuan natin ang
bawat isa ng may buong karunungan, upang maiharap natin ang bawat tao na ganap
kay Cristo. 29 Dahil dito, ako ay gumagawa at nagpapakahirap ayon sa kaniyang
kalakasan na kumikilos sa akin sa kapangyarihan.

2

1 Sapagkat gusto kong malaman ninyo kung gaano kalaki ang paghihirap ko para sa
inyo, para sa mga nasa Laodicea, at para sa marami pang hindi pa nakikita ang aking
mukha ng harapan. 2 Gumagawa ako upang mapalakas ko ang kanilang kalooban
sa pamamagitan ng pagsasama-sama sa pagmamahal at sa lahat ng kayamanan ng
buong katiyakan ng pang-unawa, sa kaalaman tungkol sa lihim na katotohanan ng
Diyos, na si Cristo. 3 Sa kaniya ay nakatago ang lahat ng kayamanan ng karunungan
at kaalaman. 4 Sinasabi ko ito nang sa gayon ay walang manloko sa inyo sa
pamamagitan ng mapanghikayat na pananalita. 5 At bagaman hindi niyo ako pisikal
na kasama, kasama ninyo naman ako sa espiritu. Nagagalak akong makita ang inyong
mahusay na kaayusan at ang kalakasan ng inyong pananampalataya kay Cristo.
6 Yamang tinanggap ninyo si Cristo ang Panginoon, lumakad kayong kasama niya.
7 Maging matatag kayong nakatanim sa kaniya, mabuo kayo sa kaniya. Magpakatibay
kayo sa inyong pananampalataya tulad ng naituro sa inyo, at maging sagana kayo
sa pagpapasalamat. 8 Tiyakin ninyong walang huhuli sa inyo sa pamamagitan ng
pilosopiya at ang walang kabuluhang pagmamayabang ayon sa tradisyon ng mga
tao, ayon sa mga elemento ng mundo, at hindi naaayon kay Cristo. 9 Sapagkat
sa kaniyang katawan nabubuhay ang lahat ng kaganapan ng Diyos. 10 At napuno
kayo sa kaniya. Siya ang ulo ng bawat kapangyarihan at kapamahalaan. 11 Sa
kaniya, tinuli rin kayo sa pamamagitan ng pagtutuli na hindi ginagawa ng mga tao,
ang pagtatanggal sa katawan ng laman, ngunit sa pagtutuli ni Cristo. 12 Inilibing
kayong kasama niya sa bautismo. At sa kaniya ay ibinangon kayo sa pamamagitan
ng pananampalataya sa kapangyarihan ng Diyos, na siyang nagbangon sa kaniya
mula sa mga namatay. 13 noong kayo ay patay sa inyong mga pagkakasala at sa
hindi pagkakatuli ng inyong laman, binuhay niya kayong kasama niya at pinatawad
tayong lahat sa ating mga paglabag. 14 Binura niya ang nakasulat na tala ng mga
pagkaka-utang at ang mga tuntunin na laban sa atin. Tinanggal niya ang lahat ng
mga ito at ipinako ito sa krus. 15 Tinanggal niya ang mga kapangyarihan at mga
kapamahalaan. Lantaran niya silang ibinunyag at dinala sila sa matagumpay na
pagdiriwang sa pamamagitan ng kaniyang krus. 16 Kaya, huwag ninyong hayaang
husgahan kayo ng iba sa pagkain o sa pag-inom, o tungkol sa araw ng pista o bagong
buwan, o tungkol sa mga Araw ng Pamamahinga. 17 Ang mga ito ay anino ng mga
bagay na darating, ngunit ang nilalaman ay si Cristo. 18 Huwag hayaang manakawan
ang sinuman ng gantimpala dahil sa pagnanais ng kababaang-loob at sa pamamagitan
ng pagsamba sa mga anghel. Ang taong katulad nito ay nananatili sa mga bagay
na nakita niya at nagiging mapagmalaki sa pamamagitan ng kaniyang makalamang

pag-iisip. 19 Hindi siya kumakapit sa ulo. Nagmumula sa ulo ang pagtutustos at
pagsasama ng buong katawan, hanggang sa kaniyang mga kasu-kasuan at mga litid
nito; lumalago ito kasama ang paglagong ibinigay ng Diyos. 20 Kung namatay kayo
kasama ni Cristo sa mga elemento ng mundo, bakit kayo nabubuhay na parang
obligado sa mundo: 21 "Huwag hawakan, o tikman, o kahit humipo"? 22 Nakalaan
ang mga bagay na ito para sa masamang paggamit, ayon sa mga tagubilin at mga
itinuro ng mga tao. 23 Ang mga patakarang ito ay may karunungan sa sariling-gawang
relihiyon at pagpapakumbaba at kalupitan ng katawan. Ngunit wala itong halaga
laban sa kalayawan ng laman.

3

1 Kung itinaas kayo ng Diyos na kasama ni Cristo, hanapin ninyo ang mga bagay
na nasa itaas, kung saan nakaupo si Cristo sa kanang kamay ng Diyos. 2 Isipin ninyo
ang tungkol sa mga bagay na nasa itaas, at hindi tungkol sa mga bagay sa lupa.
3 Sapagkat namatay kayo at itinago ang inyong buhay kasama ni Cristo sa Diyos.
4 Kapag nagpakita si Cristo na siya ninyong buhay, makikita rin kayong kasama niya
sa kaluwalhatian. 5 patayin ninyo ang mga bahagi na nasa mundo—pagnanasa sa
laman, karumihan, matinding damdamin, masamang pagnanasa, at kasakiman, na
pawang pagsamba sa diyus-diyosan. 6 Para sa mga bagay na ito kaya ang poot ng
Diyos ay darating sa mga anak ng pagsuway. 7 Sa mga bagay na ito na minsan rin
ninyong nilakaran ng namuhay kayo sa mga ito. 8 Ngunit ngayon dapat ninyong
alisin ang lahat ng mga bagay na ito—poot, galit, mga masasamang layunin, mga
pang-aalipusta at malaswang pananalita mula sa inyong bibig. 9 Huwag kayong
magsinungaling sa isa't isa, sapagkat hinubad na ninyo ang lumang pagkatao kasama
ang mga kaugalian nito. 10 Isinuot na ninyo ang bagong pagkatao na binago sa
kaalamang naaayon sa larawan ng lumikha sa kaniya. 11 Sa kaalamang ito, walang
Griyego at Judio, tuli at di-tuli, barbaro, Scythian, alipin, malayang tao, ngunit sa
halip si Cristo ang lahat ng mga bagay at sa lahat ng mga bagay. 12 Kaya nga,
taglayin ninyo, bilang mga pinili ng Diyos, banal at minamahal, mga daluyan ng
awa, kabaitan, kapakumbabaan, kaamuhan at katiyagaan. 13 Magtiyaga sa bawat
isa. Maging maawain sa bawat isa. Kung ang isa ay may hinaing laban sa isa pa,
magpatawad kayo gaya ng pagpapatawad sa inyo ng Panginoon. 14 Higit sa lahat ng
mga bagay na ito, magkaroon kayo ng pag-ibig na siyang bigkis ng pagiging isang
ganap. 15 Hayaang maghari sa inyong mga puso ang kapayapaan ni Cristo. Para
sa kapayapaang ito kaya tinawag kayo sa iisang katawan. Maging mapagpasalamat
kayo. 16 Hayaang mamuhay ang salita ni Cristo ng masagana sa inyo. Buong
karunungang turuan at pagsabihan ninyo ang isa't isa sa pamamagitan ng salmo
at himno, at mga awiting espiritwal. Umawit kayo ng may pasasalamat sa inyong
mga puso para sa Diyos. 17 At anuman ang inyong ginagawa sa salita man o sa gawa,
gawin ninyo ang lahat sa pangalan ng Panginoong Jesus. Magpasalamat sa Diyos
Ama sa pamamagitan niya. 18 Mga asawang babae, magpasakop kayo sa inyong mga
asawa, dahil ito ang nararapat sa Panginoon. 19 Mga asawang lalaki, mahalin ninyo
ang inyong mga asawa at huwag maging malupit laban sa kanila. 20 Mga anak, sundin
ninyo ang inyong mga magulang sa lahat ng mga bagay, sapagkat nakalulugod ito sa
Panginoon. 21 Mga ama, huwag ninyong labis na pagalitan ang inyong mga anak,
upang hindi sila panghinaan ng loob. 22 Mga alipin, sundin ninyo ang inyong mga
amo ayon sa laman sa lahat ng mga bagay, hindi lamang kapag may nakakakita
upang magbigay lugod sa mga tao, ngunit nang may tapat na puso. Matakot kayo
sa Panginoon. 23 Anuman ang inyong ginagawa, gumawa kayo mula sa kaluluwa na
para sa Panginoon at hindi para sa mga tao. 24 Nalalaman ninyong tatangap kayo

mula sa Panginoon ng gantimpala ng pagkamit nito. Ito ay ang Cristong Panginoon
na inyong pinaglilingkuran. [25] Sapagkat sinumang gumawa ng hindi matuwid ay
tatanggap ng kabayaran para sa hindi matuwid na kaniyang ginawa at wala ditong
pinapanigan.

4

[1] Mga panginoon, ibigay ninyo sa mga alipin kung ano ang nararapat at
makatarungan. Alam ninyo na mayroon din kayong Panginoon sa langit. [2] Taimtim
na magpatuloy sa panalangin. Manatiling handa sa pasasalamat. [3] Manalangin
kayo ng sama-sama para sa amin, na magbukas ang Diyos ng pagkakataon para
sa kaniyang salita upang sabihin ang lihim na katotohanan ni Cristo. Dahil dito,
iginapos ako. [4] At manalangin na magawa ko ito ng malinaw gaya ng nararapat
kong sabihin. [5] Lumakad sa karunungan para sa mga hindi mananampalataya at
pahalagahan ang pagkakataon. [6] Ang inyong pananalita nawa ay laging may biyaya,
na magkalasang asin, upang malaman ninyo kung paano dapat sumagot sa bawat tao.
[7] Para sa mga bagay na may kinalaman sa akin, si Tiquico ang magpapaalam ng mga
ito sa inyo. Siya ay isang minamahal na kapatid, tapat na lingkod at kapwa alipin
sa Panginoon. [8] Pinapunta ko siya sa inyo para rito, upang malaman ninyo ang mga
bagay tungkol sa amin at upang mapalakas niya ang inyong mga puso. [9] Pinapunta
ko siya kasama ni Onesimo, ang tapat at minamahal na kapatid, na isa sa inyo.
Sasabihin nila sa inyo ang lahat ng nangyari dito. [10] Binabati kayo ni Aristarco na
aking kapwa bilanggo, pati na rin si Marcos, ang pinsan ni Barnabas tungkol sa kung
saan natanggap ninyo ang mga kautusan, “Kung pupunta siya sa inyo tanggapin ninyo
siya,” [11] at si Jesus na tinatawag din nilang Justu. Sila lamang sa pagtutuli ang kapwa
ko manggagawa para sa kaharian ng Diyos. Sila ang nakapagbigay ng kaginhawaan
sa akin. [12] Binabati kayo ni Epafras. Isa siya sa inyo at isang alipin ni Cristo Jesus.
Lagi siyang nagsisikap na manalangin para sa inyo, upang tumayo kayong ganap
at punong-puno ng katiyakan sa lahat ng kalooban ng Diyos. [13] Sapagkat naging
saksi ako sa kaniya, nagpakahirap siyang gumagawa para sa inyo, para sa mga nasa
Laodicea at Hierapolis. [14] Bumabati sa inyo si Demas at si Lucas na minamahal na
manggagamot. [15] Batiin mo ang mga kapatid sa Laodicea, si Nimfas at sa iglesiya
na nasa kaniyang bahay. [16] Kapag nabasa na ang sulat na ito sa inyo, basahin din
ninyo ito sa iglesia ng mga taga-Laodicea at siguraduhin din ninyong nabasa ang
liham mula sa Laodicea. [17] Sabihin ninyo kay Archipus, “Tingnan mo ang gawain na
iyong natanggap sa Panginoon, na dapat mong tapusin ito.” [18] Ang pagbating ito ay
sa pamamagitan ng aking sariling kamay—Pablo. Alalahanin ninyo ang aking mga
kadena. Sumainyo nawa ang biyaya.

1 Tesalonica

1 Mula kina Pablo, Silas, at Timoteo para sa iglesiya ng mga taga-Tesalonica sa
Diyos Ama at sa Panginoong Jesu-Cristo. Sumainyo nawa ang biyaya at kapayapaan.
2 Lagi kaming nagpapasalamat sa Diyos para sa inyong lahat, habang binabanggit
namin kayo sa aming mga panalangin. 3 Inaalala namin ng walang tigil sa harapan
ng Diyos at Ama ang inyong mga gawa ng pananampalataya, pagpapagal sa pag-
ibig, at pagtitiyagang may pagtitiwala para sa hinaharap sa ating Panginoong Jesu-
Cristo. 4 Mga kapatid na iniibig ng Diyos, alam namin ang inyong pagkatawag, 5 kung
paanong ang ating ebanghelyo ay dumating sa inyo na hindi lamang sa salita, ngunit
gayon din sa kapangyarihan, sa Banal na Espiritu, at sa lubos na katiyakan. Gayon
din naman, inyong nalalaman kung anong uri ng tao kami sa inyo para sa inyong
kapakanan. 6 ninyo kami at ang Panginoon, gaya nga ng pagtanggap ninyo sa salita sa
matinding paghihirap na may kagalakan mula sa Banal na Espiritu. 7 Bilang resulta,
kayo ay naging halimbawa sa lahat ng mananampalataya sa Macedonia at Acaya.
8 Sapagkat mula sa inyo ang salita ng Panginoon ay lumaganap, at hindi lamang sa
Macedonia at Acaya. Kundi, sa lahat ng dako kung saan ang inyong pananampalataya
sa Diyos ay naibalita. Bilang resulta, hindi na namin kailangang magsalita ng ano
pa man. 9 Sapagkat sila mismo ang nagbalita kung paano kami dumating sa inyo.
Kanilang sasabihin kung paano kayo nanumbalik sa Diyos mula sa mga diyus-diyosan
upang maglingkod sa buhay at tunay na Diyos. 10 Ibinalita nila na kayo ay naghihintay
sa kaniyang Anak mula sa langit, na kaniyang ibinangon mula sa mga patay. Ito ay
si Jesus, na nagpalaya sa atin mula sa poot na darating.

2

1 Kayo mismo ang nakakaalam mga kapatid, na ang aming pagpunta sa inyo ay
hindi nawalan ng kabuluhan. 2 Alam naman ninyo na kami ay naghirap noon at
inalipusta ng kahiya-hiya sa Filipos, gaya ng inyong alam. Malakas ang loob namin sa
ating Diyos na ipahayag sa inyo ang ebanghelyo ng Diyos na may labis na pagsisikap.
3 Sapagkat ang aming panghihikayat ay hindi galing sa kamalian, ni sa karumihan,
ni sa panlilinlang. 4 Sa halip, kami ay pinagtibay ng Diyos na napagkatiwalaan ng
ebanghelyo, kaya ito ay aming sinasabi. Kami ay nagsasalita, hindi upang magbigay
lugod sa mga tao, kundi upang magbigay lugod sa Diyos. Siya ang nakakasiyasat sa
aming mga puso. 5 Sapagkat hindi kami kailanman gumamit ng mga matatamis na
salita, gaya ng alam ninyo, ni ng pagdadahilan sa kasakiman, ang Diyos ang aming
saksi. 6 Ni hindi namin hinahanap ang kaluwalhatian mula sa mga tao, ni sa inyo
at sa iba. Nararapat sana naming tanggapin ang aming mga karapatan bilang mga
apostol ni Cristo. 7 Sa halip, kami ay naging mahinahon sa inyo na gaya ng ina na
inaaliw ang kaniyang mga anak. 8 Sa ganitong paraan kami ay nagmamalasakit sa
inyo. Kami ay nalulugod na ibahagi sa inyo hindi lamang ang ebanghelyo ng Diyos
kundi maging ang aming buhay. Sapagkat kayo ay labis na napamahal na sa amin.
9 Sapagkat inyong naaalala, mga kapatid, ang aming trabaho at pagpapakahirap. Sa
araw at gabi kami ay gumagawa upang hindi maging pabigat kaninuman sa inyo.
Sa panahong iyon, ipinangaral namin sa inyo ang ebanghelyo ng Diyos. 10 Kayo ay
mga saksi, at ang Diyos rin, kung gaano kabanal, makatuwiran, at walang dungis
na kami ay nagpakahinahon sa inyo na sumasampalataya. 11 Sa gayon ding paraan,
alam ninyo kung papaano ang bawat isa sa inyo, katulad ng ama sa kaniyang mga
anak, kayo ay aming hinimok at hinikayat. Pinatotohanan namin 12 na dapat kayong

lumakad sa paraan na karapat-dapat sa Diyos na siyang tumawag sa inyo tungo sa
kaniyang sariling kaharian at kaluwalhatian. [13] Sa dahilang ito kami rin ay walang
tigil na nagpapasalamat sa Diyos. Sapagkat nang inyong natanggap mula sa amin
ang mensahe ng Diyos na inyong napakinggan, ito ay inyong tinanggap hindi bilang
salita ng tao. Sa halip, tinanggap ninyo itong totoo, ang salita ng Diyos. Ito rin ang
salita na gumagawa sa inyo na sumasampalataya. [14] Sapagkat kayo, mga kapatid,
ay naging katulad din ng mga iglesiya ng Diyos na nasa Judea kay Cristo Jesus.
Sapagkat kayo ay nagdusa din ng gayong mga bagay sa inyong mga kababayan,
katulad ng ginawa sa kanila ng mga Judio. [15] Ang mga Judio rin ang pumatay sa
ating Panginoong Jesu-Cristo at sa mga propeta. Ang mga Judio rin ang nagpalayas
sa atin. Sila ay hindi naging kalugod-lugod sa Diyos. Sa halip, naging kaaway ng
lahat ng tao. [16] Pinagbabawalan nila kaming makipag-usap sa mga Gentil upang
sila ay maligtas. Ang naging resulta ay lagi nilang pinupunuan ang kanilang mga
kasalanan. Ang poot ay darating sa kanila sa katapusan. [17] Kami, mga kapatid, ay
nahiwalay sa inyo ng maikling panahon, sa presensya, hindi sa puso. Ginawa namin
ang aming makakaya na may malaking pagnanais upang makita ang mukha ninyo.
[18] Sapagkat ninais naming makapunta sa inyo, ako, si Pablo, na minsan at muli,
ngunit hinadlangan kami ni Satanas. [19] Sapagkat ano ba ang aming inaasahan sa
hinaharap, o kagalakan, o korona ng pagmamalaki sa harapan ng ating Panginoong
Jesus sa kaniyang pagdating? Hindi ba't kayo at ang iba? [20] Sapagkat kayo ang aming
kaluwalhatian at kagalakan.

3

[1] Kaya naman, nang hindi na namin kayang tiisin pa ito, inakala naming mabuti
ang maiwan sa Atenas ng mag-isa. [2] Pinapunta namin si Timoteo, ang ating kapatid
at lingkod ng Diyos sa ebanghelyo ni Cristo upang palakasin at aliwin kayo tungkol
sa inyong pananampalataya. [3] Ginawa namin ang mga ito upang walang isa man
ang mayanig sa mga pagdurusang ito. Sapagkat inyong nalalaman na sa bagay na
ito kami ay hinirang. [4] Katunayan, nang kami ay kasama ninyo, sinabi na namin
sa inyo na kami ay magdurusa sa kapighatian at nagkatotoo ito gaya ng inyong
nalalaman. [5] Sa kadahilanang ito, nang hindi ko na kayang tiisin pa, nagsugo ako
upang malaman ang tungkol sa inyong pananampalataya. Maaaring ang manunukso
ay tinukso kayo, at ang aming pagtatrabaho ay nawalan ng kabuluhan. [6] Ngunit
pumarito si Timoteo sa amin galing sa inyo at dinala sa amin ang mabuting balita
ng inyong pananampalataya at pag-ibig. Sinabi niya sa amin na laging nasa inyo
ang aming mga mabubuting alaala, na nasasabik kayong makita kami gaya ng aming
pananabik na makita kayo. [7] Dahil dito, mga kapatid, naaliw kami dahil sa inyong
pananampalataya, sa lahat ng aming pagkabalisa at pagdadalamhati. [8] Sapagkat
ngayon, nabubuhay kami kung mananatili kayong matatag sa Panginoon. [9] Sapagkat
anong pasasalamat ang maibibigay namin sa Diyos dahil sa inyo, para sa lahat ng
kagalakan na mayroon kami sa harap ng ating Diyos dahil sa inyo? [10] Gabi at
araw nananalangin kami ng buong tiyaga upang makita namin kayo ng harapan at
maipagkaloob kung ano ang kulang sa inyong pananampalataya. [11] Nawa ang ating
Diyos Ama, at ang ating Panginoong Jesus ang manguna sa amin sa inyo. [12] Nawa
palaguin kayo at pasaganahin ng Panginoon sa pag-ibig sa isa't-isa at sa lahat ng tao,
na gaya ng ginagawa namin sa inyo. [13] Nawa ay gawin niya ito upang palakasin ang
inyong mga puso na walang kapintasan sa kabanalan sa harap ng ating Diyos at Ama
sa pagdating ng ating Panginoong Jesus kasama ang lahat ng kaniyang mga banal.

4

[1] Sa wakas, mga kapatid, pinapalakas namin kayo at hinihikayat sa Panginoong
Jesus. Gaya sa inyong pagtanggap ng mga tagubilin mula sa amin tungkol sa kung
paano kayo dapat lumakad at nagbibigay lugod sa Diyos, sa ganitong paraan kayo
lumakad, upang magawa ninyo ito ng higit pa. [2] Sapagkat alam ninyo kung anong
mga tagubilin sa Panginoong Jesus ang aming naibigay sa inyo. [3] Sapagkat ito
ang kalooban ng Diyos: ang inyong pagpapakabanal—umiwas kayo sa kahalayan,
[4] na bawat isa sa inyo ay alam kung paano makitungo sa kaniyang asawa ng may
kabanalan at karangalan. [5] Huwag kayong mag-asawa sa kahalayan ng laman (gaya
ng mga Gentil na di nakakakilala sa Diyos). [6] Huwag hayaan ang sinuman na
pagsamantalahan at dayain ang kaniyang kapatid sa bagay na ito. Sapagkat ang
Panginoon ang gaganti sa lahat ng mga bagay na ito, gaya sa aming babala sa inyo
at pinatotohanan. [7] Sapagkat hindi tayo tinawag ng Diyos sa karumihan, kundi sa
kabanalan. [8] Kaya, ang sinumang magtanggi nito ay hindi ang tao ang tinanggi niya,
kundi ang Diyos, na nagkaloob ng Banal na Espiritu sa inyo. [9] Tungkol sa pag-iibigang
magkakapatid, hindi kailangan may sumulat pa sa inyo, sapagkat kayo sa inyong
sarili ay naturuan na ng Diyos na umibig sa isat-isa. [10] Sa katunayan, ginagawa
ninyo ito sa lahat ng mga kapatid na nasa Macedonia. Ngunit hinihikayat namin
kayo, mga kapatid, na gawin ninyo ito ng higit pa. [11] Hinihikayat rin namin kayo
na pagsumikapan ninyong mamuhay ng tahimik, gawin ninyo ang inyong sariling
gawain, at magtrabaho kayo sa inyong sariling mga kamay, gaya ng inutos namin
sa inyo. [12] Gawin ninyo ito upang makalakad kayo ng maayos na may paggalang sa
mga taong nasa labas ng pananampalataya, at upang hindi na kayo mangailangan
ng anuman. [13] Nais naming maintindihan ninyo, mga kapatid, ang tungkol sa mga
natutulog, upang hindi kayo magdalamhati gaya ng marami na hindi nakakatiyak
tungkol sa kinabukasan. [14] Dahil kung tayo ay naniniwala na si Jesus ay namatay at
nabuhay na muli, ganoon din dadalhin ng Diyos kasama ni Jesus ang mga natutulog
sa kaniya. [15] Sinasabi namin ito sa inyo sa pamamagitan ng salita ng Panginoon, na
tayong mga buhay, na naiwan sa pagparito ng Panginoon, ay tiyak na hindi mauuna
sa mga natutulog. [16] Sapagkat ang Panginoon mismo ay bababa mula sa langit. Siya
ay paparito na may isang sigaw, na may tinig ng arkanghel, at may trumpeta ng
Diyos, at ang mga namatay kay Cristo ang unang bubuhayin. [17] At tayong mga buhay,
na naiwan, ay makakasama nila sa alapaap upang salubungin ang Panginoon sa
himpapawid. Sa ganitong paraan tayo ay makakapiling natin ang Panginoon. [18] Kaya,
aliwin ang bawat isa ng mga salitang ito.

5

[1] Ngayon, tungkol sa mga oras at panahon, mga kapatid, hindi kailangang maisulat
pa sa inyo ang mga bagay na ito. [2] Sapagkat alam na ninyo ng lubusan na ang
araw ng Panginoon ay darating tulad ng isang magnanakaw sa gabi. [3] Kapag sinabi
nilang "Kapayapaan at kaligtasan," at biglang darating sa kanila ang pagkawasak.
Ito ay magiging katulad ng sakit sa panganganak ng isang babaeng buntis. Hindi
sila makakatakas dito sa anumang paraan. [4] Ngunit kayo, mga kapatid, wala na
kayo sa kadiliman kaya aabutan kayo ng araw na iyon gaya ng isang magnanakaw.
[5] Sapagkat kayong lahat ay mga anak ng liwanag at mga anak ng umaga. Hindi
tayo mga anak ng gabi o ng kadiliman. [6] Kaya nga, huwag tayong matulog gaya ng
ginagawa ng karamihan. Sa halip, magbantay tayo at maging malinaw ang ating
pag-iisip. [7] Sapagkat ang mga natutulog, sa gabi natutulog, at ang mga naglalasing,
sa gabi naglalasing. [8] Ngunit dahil tayo ay mga anak ng umaga, manatili tayong
malinaw ang pag-iisip. Isuot natin ang baluti ng pananampalataya at pag-ibig, at

ang helmet, na siyang katiyakan sa hinaharap na kaligtasan. [9] Sapagkat hindi tayo
itinalaga ng Diyos para sa poot, kundi upang matamo ang kaligtasan sa pamamagitan
ng ating Panginoong Jesu-Cristo. [10] Siya ang namatay para sa atin, nang sa gayon,
gising man tayo o natutulog, mabubuhay tayong kasama niya. [11] Kaya nga aliwin
ninyo ang isa't isa at magpalakasan kayo, gaya ng inyong ginagawa. [12] Hinihiling
namin sa inyo, mga kapatid, na kilalanin ninyo ang mga gumagawang kasama
ninyo at ang mga nakatataas sa inyo sa Panginoon at ang nagbibigay ng payo sa
inyo. [13] Hinihiling din namin na pag-ukulan ninyo sila ng lubos na pag-ibig dahil
sa kanilang gawain. Maging payapa kayo sa bawat isa. [14] Hinihikayat namin kayo,
mga kapatid: pagsabihan ninyo ang mga magugulo, palakasin ang mga pinanghinaan
ng loob, tulungan ang mahina at maging matiyaga para sa lahat. [15] Siguraduhin
ninyo na walang sinuman ang gaganti ng masama para sa masama sa sino man. Sa
halip, pagsikapang matamo ang makakabuti sa bawat isa at para sa lahat. [16] Magalak
kayo lagi. [17] Manalangin ng walang patid. [18] Magpasalamat kayo sa lahat ng bagay.
Sapagkat ito ang kalooban ng Diyos para sa inyo kay Cristo Jesus. [19] Huwag hadlangan
ang Espiritu. [20] Huwag hamakin ang mga propesiya. [21] Suriin ang lahat ng bagay.
Panghawakan kung ano ang mabuti. [22] Iwasan ang bawat anyo ng masama. [23] Nawa
ang Diyos ng kapayapaan ay gawin kayong ganap na banal. Nawa ang buo ninyong
espiritu, kaluluwa, at katawan ay mailaan na walang bahid sa pagdating ng ating
Panginoong Jesu-Cristo. [24] Tapat ang tumawag sa inyo, at siya rin ang gagawa ng
mga ito. [25] Mga kapatid, ipanalangin ninyo rin kami. [26] Batiin ninyo ang mga kapatid
ng banal na halik. [27] Hinihiling ko sa inyo sa ngalan ng Panginoon na ang sulat na ito
ay mabasa sa lahat ng kapatid. [28] Nawa ang biyaya ng ating Panginoong Jesu-Cristo
ay sumainyo.

2 Mga Taga-Tesalonica

1 Mula kina Pablo, Silas, at Timoteo, para sa iglesya ng mga taga-Tesalonica sa
Diyos na ating Ama at sa ating Paginoong Jesu-Cristo. 2 Sumainyo nawa ang biyaya at
kapayapaan mula sa Diyos na ating Ama at sa ating Panginoong Jesu-Cristo. 3 Kami
ay dapat magpasalamat lagi sa Diyos para sa inyo, mga kapatid. Sapagkat ito ang
nararapat, dahil ang inyong pananampalataya ay lumalago, at ang pag-ibig ng bawat
isa sa inyo ay nananagana sa isa't isa. 4 Kaya sa aming mga sarili ay pinagmamalaki
namin kayo sa mga iglesya ng Diyos. Pinag-uusapan namin ang tungkol sa inyong
pagtitiyaga at pananampalataya sa kabila ng mga pag-uusig sa inyo. Pinag-uusapan
namin ang tungkol sa mga pagdadalamhiti na inyong tiniis. 5 Ito ay tanda ng
matuwid na paghahatol ng Diyos. Ang resulta ay ibibilang kayong karapat-dapat
sa kaharian ng Diyos kung saan kayo ay nagdusa. 6 Matuwid para sa Diyos na ibalik
ang pagdadalamhati sa mga nagdulot ng dalamhati sa inyo, 7 at kaginhawaan sa
inyong mga nagdalamhati na kasama namin. Gagawin niya ito sa pagpapakita ng
Panginoong Jesus mula sa langit kasama ng mga anghel ng kaniyang kapangyarihan.
8 Sa naglalagablab na apoy siya ay maghihiganti sa mga hindi kumikilala sa Diyos at
sa mga hindi tumugon sa ebanghelyo ng ating Panginoong Jesus. 9 Sila ay daranas
ng kaparusahan sa walang hanggang pagkawasak na malayo mula sa presensiya
ng Panginoon at mula sa kaluwalhatian ng kaniyang kapangyarihan. 10 Gagawin
niya ito sa kaniyang pagbabalik sa araw na iyon para maluwalhati sa pamamagitan
ng kaniyang mga tao at para mamangha sa pamamagitan ng lahat na naniwala.
Sapagkat ang aming mga patotoo sa inyo ay pinaniwalaan. 11 Dahil dito lagi
namin kayong ipapanalangin. Pinapanalangin namin na ibilang kayo ng ating Diyos
na karapat-dapat sa inyong pagkatawag. Pinapanalangin namin na tuparin niya
ang bawat pagnanais ng kabutihan at bawat gawa ng pananampalataya na may
kapangyarihan. 12 Pinapanalangin namin ang mga bagay na ito upang ang pangalan
ng ating Panginoong Jesus ay maluwalhati sa pamamagitan ninyo. Pinapanalangin
namin na maluwalhati kayo sa pamamagitan niya, dahil sa biyaya ng ating Diyos at
ng ating Panginoong Jesu-Cristo.

2

1 Ngayon tungkol sa pagdating ng ating Panginoong Jesu-Cristo at sa ating pagtitipon
nang sama-sama upang makasama niya: hinihiling namin sa inyo, mga kapatid, 2 na
huwag kaagad kayong mabalisa o mabahala, maging sa pamamagitan ng espiritu,
ng mensahe, o ng sulat na parang nagmula sa amin, na para bang ang araw ng
Panginoon ay dumating na. 3 Huwag ninyong hayaan na kayo ay malinlang sa kahit
na anong paraan. Sapagkat hindi ito darating hanggang sa mangyari ang pagbagsak
at ang taong suwail ay maihayag, ang anak ng pagkawasak. 4 Siya ang kakalaban at
itataas ang kaniyang sarili laban sa lahat ng tinatawag na Diyos o sa mga sinasamba.
Bilang resulta, siya ay uupo sa templo ng Diyos at itatanghal ang sarili bilang Diyos.
5 Hindi ba ninyo naalala na noong kasama ninyo ako ay sinabi ko ang mga bagay
na ito? 6 Ngayon alam na ninyo kung ano ang pumipigil sa kaniya, upang siya ay
maihayag sa tamang panahon lamang. 7 Sapagkat ang hiwaga ng kawalan ng batas
ay kumikilos na, may isa lamang na pumipigil sa kaniya ngayon hanggang sa siya
ay maalis. 8 Pagkatapos ang taong suwail ay maihahayag, na siyang papatayin ng
ating Panginoong Jesus sa pamamagitan ng hininga ng kaniyang bibig. Dadalhin
siya sa kawalan ng ating Panginoon sa pamamagitan ng pagkahayag ng kaniyang

pagdating. 9 Ang pagdating ng isang Suwail ay dahil sa gawain ni Satanas ng may
buong kapangyarihan, tanda, at mga maling himala, 10 at panloloko ng kasamaan.
Ang mga bagay na ito ay para sa mga napapahamak, dahil hindi nila tinanggap
ang pag-ibig ng katotohanan para sila ay maligtas. 11 dito, ipinapadala ng Diyos sa
kanila ang gawa ng kamalian upang sila ay maniwala sa kasinungalingan. 12 Ang
resulta nito ay mahahatulan silang lahat, ang mga hindi naniwala sa katotohanan
sa halip ay nahumaling sa kasamaan. 13 Ngunit dapat kami laging magpasalamat sa
Diyos para sa inyo, mga kapatid na iniibig ng Panginoon. Sapagkat pinili kayo ng
Diyos bilang unang bunga ng kaligtasan sa pagpapabanal ng Espiritu at paniniwala
sa katotohanan. 14 Ito ang dahilan kung bakit niya kayo tinawag sa pamamagitan
ng ating ebanghelyo upang matamo ang kaluwalhatian ng ating Panginoong Jesu
Cristo. 15 Kaya nga, mga kapatid, maging matatag kayo. Hawakang mahigpit ang
mga tradisyon na naituro sa inyo, kahit na sa pamamagitan ng salita o ng aming sulat.
16 Ngayon, nawa ang ating Panginoong Jesu-Cristo mismo, at ang ating Diyos Ama na
nagmamahal sa atin at nagbigay sa atin ng walang hanggang kaaliwan at mabuting
pag-asa sa hinaharap sa pamamagitan ng biyaya, 17 ang mag-aliw at magpatatag ng
inyong mga puso para sa mabuting gawa at salita.

3

1 At ngayon, mga kapatid, manalangin kayo para sa amin, na ang salita ng
Panginoon ay mapadali at maluwalhati, gaya ng ginagawa ninyo. 2 Ipanalangin
ninyo na mailigtas kami mula sa mga makasalanan at masasamang tao, dahil hindi
lahat ay may pananampalataya 3 Ngunit tapat ang Panginoon, na magpapatatag at
magbabantay sa inyo mula sa masama. 4 Mayroon kaming tiwala sa Panginoon
tungkol sa inyo, na pareho ninyong gagawin at ipagpapatuloy ang mga bagay na
iniutos namin sa inyo. 5 Nawa ang Panginoon ang magpatnubay sa inyong mga puso
sa pag-ibig ng Diyos at sa pagtitiis ni Cristo. 6 Ngayon inuutusan namin kayo, mga
kapatid, sa pangalan ng ating Panginoong Jesu-Cristo, na lumayo kayo sa mga taong
tamad sa pamumuhay at hindi ayon sa mga kaugalian na inyong tinanggap mula sa
amin. 7 Sapagkat inyong nalalaman sa inyong mga sarili na nararapat ninyo kaming
gayahin. Hindi kami namuhay na nakasama ninyo na katulad ng mga taong ito na
walang disiplina. 8 At hindi kami kumakain ng pagkain ng iba nang hindi nagbayad
para dito. Sa halip, gumagawa kami sa gabi at araw ng mabibigat na gawain at
paghihirap, dahil ayaw namin na maging pabigat sa inyo. 9 Ginagawa namin ito
hindi dahil sa wala kaming kapangyarihan. Sa halip, ginagawa namin ito ng maayos
upang maging halimbawa sa inyo, upang kami ay inyong tularan. 10 Nang kami ay
kasama ninyo, iniutos namin sa inyo na, “Kung may isang ayaw magtrabaho, huwag
siyang pakainin.” 11 Sapagkat naririnig namin na ang ilan sa inyo ay tamad. Hindi sila
gumagawa sa halip sila ay nakikialam sa buhay ng iba. 12 Ngayon inutusan namin sila
at hinikayat sa Panginoong Jesu-Cristo, na sila nga ay gumawa ng may katahimikan
at kainin nila ang kanilang sariling pagkain. 13 Ngunit kayo, mga kapatid, huwag
kayong mapanghinaan ng loob na gawin kung ano ang tama. 14 Kung mayroon
mang hindi sumusunod sa mga salita na aming isinulat, tandaan ninyo siya at huwag
kayong makisama sa kaniya upang siya ay mahiya. 15 Huwag ninyo siyang ituring na
kaaway, ngunit pagsabihan ninyo siya bilang isang kapatid. 16 Nawa ang Panginoon
ng kapayapaan aymagbigay sa inyo ng kapayapaan sa lahat ng pagkakataon at sa
lahat ng paraan. Nawa ang Panginoon ay sumainyong lahat. 17 Ito ang aking pagbati,
akong si Pablo, sa aking sariling kamay, kung saan ay tanda sa bawat sulat. Ganito
ako sumulat. 18 Nawa ang biyaya ng Panginoong Jesu-Cristo ay sumainyong lahat.

1 Timoteo

[1] Mula kay Pablo, apostol ni Cristo Jesus ayon sa kautusan ng Diyos na ating
tagapagligtas at Cristo Jesus na ating inaasahan, [2] para kay Timoteo, isang tunay
na anak sa pananampalataya: Biyaya, habag, at kapayapaan mula sa Diyos Ama
at kay Cristo Jesus na ating Panginoon. [3] Katulad ng pinakiusap ko saiyo na gawin
mo nang ako ay papuntang Macedonia, manatili ka sa Efeso upang mautusan mo
ang ilang mga tao na huwag magturo ng ibang doktrina. [4] Ni pansinin ang mga
kwento at mga kasaysayan ng lahi. Nagdudulot ito ng mga pagtatalo sa halip na
makatulong sa plano ng Diyos, kung saan sa pamamagitan ng pananampalataya.
[5] Ngayon ang layunin ng kautusan ay pag-ibig mula sa isang dalisay na puso, mula
sa isang mabuting budhi, at mula sa tapat na pananampalataya. [6] May ilang mga tao
na hindi naabot ang layunin at tumalikod sa mga bagay na ito at napunta sa mga
walang kabuluhan na pananalita. [7] Nais nilang maging tagapagturo ng kautusan,
ngunit hindi nila nauunawaan kung ano ang kanilang sinasabi o kung ano ang
kanilang ipinipilit. [8] Ngunit alam natin na ang kautusan ay mabuti kung ginagamit
ito ng ayon sa batas. [9] At nalalaman natin ito, na ang kautusan ay hindi ginawa
para sa matuwid na tao, kundi sa walang kinikilalang batas at rebeldeng mga tao,
para sa mga hindi makadiyos, at makasalanan, at sa mga taong walang Diyos at
lapastangan. Ito ay ginawa para sa mga pumapatay ng kanilang ama at ina, para sa
mga mamamatay tao, [10] para sa mga taong mahahalay, at sa mga nakikipagtalik sa
parehong kasarian, at sa mga nangunguha ng mga tao para gawing mga alipin, para
sa mga sinungaling, para sa mga huwad na saksi, at para sa anumang salungat sa
mabuting alituntunin. [11] Ang mga alituntuning ito ay ayon sa dakilang ebanghelyo
ng mapagpalang Diyos na ipinagkatiwala sa akin. [12] Nagpapasalamat ako kay Cristo
Jesus na ating Panginoon. Pinapalakas niya ako, sapagkat itinuturing niya akong
tapat, at inilagay niya ako sa paglilingkod. [13] Isa akong lapastangan sa Diyos, umuusig,
at marahas na tao. Ngunit tumanggap ako ng habag dahil sa hindi ko alam ang
aking ginagawa sa kawalan ng pananampalataya. [14] Ngunit ang biyaya ng ating
Panginoon ay nag-uumapaw sa pananampalataya at pag-ibig na nakay Cristo Jesus.
[15] Ang mensaheng ito ay mapagkakatiwalaan at karapat-dapat na tanggapin ng lahat,
na si Cristo Jesus ay naparito sa mundo para iligtas ang mga makasalanan. Ako
ang pinakamasama sa mga ito. [16] Ngunit sa dahilang ito nabigyan ako ng habag,
kaya't sa pamamagitan ko, bilang pangunahin, ay ipapakita ni Cristo Jesus ang buong
pagtitiyaga. Ginawa niya ito bilang isang halimbawa sa mga magtitiwala sa kaniya
para sa buhay na walang hanggan. [17] Ngayon sa hari ng walang hanggang panahon,
ang walang kamatayan, hindi nakikita, at nag-iisang Diyos, sa kaniya ang karangalan
at luwalhati magpakailanpaman. Amen. [18] Ibinibigay ko ang utos na ito sa iyo,
Timoteo, na aking anak. Ginagawa ko ito ayon sa propesiya na nasabi tungkol sa
iyo noon, upang ikaw ay makipaglaban sa mabuting pakikipaglaban. [19] Gawin mo
ito para magkaroon ka ng pananampalataya at isang mabuting budhi. Binalewala ito
ng ilang mga tao at natulad sa pagkawasak ng barko ang kanilang pananampalataya.
[20] Tulad nina Himeneo at Alejandro, na ibinigay ko kay Satanas upang matuto silang
hindi lumapastangan.

2

[1] Kaya una sa lahat, ipinakikiusap ko na ang mga kahilingan, mga panalangin,
mga panalangin para sa iba at mga pasasalamat ay maipaabot para sa lahat ng

tao, [2] para sa mga hari at sa lahat ng mga nasa kapangyarihan, upang tayo ay
makapamuhay ng mapayapa at tahimik na may buong kabanalan at karangalan.
[3] Ito ay mabuti at katanggap-tanggap sa harap ng ating Diyos na tagapagligtas.
[4] Ninanais niya na ang lahat ng tao ay maligtas at magkaroon ng kaalaman tungkol sa
katotohanan. [5] Sapagkat may iisang Diyos at iisang tagapamagitan sa Diyos at sa tao,
ang taong si Cristo Jesus. [6] Ibinigay niya ang kaniyang sarili bilang katubusan sa lahat,
bilang patotoo sa tamang panahon. [7] Sa kadahilanang ito, ako, si Pablo, ay naging
tagapagturo at apostol. Nagsasabi ako ng katotohanan. Hindi ako nagsisinungaling.
Ako ang tagapagturo ng mga Gentil sa pananampalataya at katotohanan. [8] Kaya, nais
ko na ang lahat ng kalalakihan sa bawat lugar na manalangin at itaas ang kanilang
mga banal na kamay ng walang galit at mga pag-aalinlangan. [9] Gayundin, nais ko
ang mga kababaihan na magsuot ng nararapat na kasuotan ng may kahinhinan at
pagpipigil sa sarili. Hindi sila dapat magtirintas ng buhok, o maglagay ng ginto,
o perlas, o magsuot ng mamahaling damit. [10] Nais ko silang magsuot ng kung
ano ang angkop sa mga kababaihan na nagpapahayag ng pagiging maka-diyos
sa pamamagitan ng mga mabubuting gawa. [11] Dapat matuto ang babae ng may
pananahimik at nang buong pagpapasakop. [12] Hindi ko pinahihintulutan ang isang
babae na magturo o pamahalaan ang isang lalaki ngunit mamuhay sa katahimikan.
[13] Sapagkat unang nilikha si Adan bago si Eba. [14] At si Adan ay hindi nalinlang,
ngunit lubos na nadaya ang babae sa pagsuway. [15] Gayunman, maliligtas siya sa
pamamagitan ng panganganak, kung sila ay magpapatuloy sa pananampalataya, sa
pag-ibig at kabanalan na may mahinahon na kaisipan.

3

[1] Ang pahayag na ito ay mapagkakatiwalaan: Kung sinuman ang nagnanais na
maging tagapangasiwa, nagnanais siya ng mabuting gawa. [2] Kaya ang tagapangasiwa
ay dapat walang kapintasan. Dapat maging asawa siya ng isang babae. Dapat siya ay
mahinahon, matalino, matino, at magiliw sa mga panauhin. Dapat may kakayahan
siyang magturo. [3] Dapat hindi sugapa sa alak, hindi marahas, kundi marahan, payapa.
Hindi maibigin sa pera. [4] Kailangang maayos niyang pinamamahalaan ang kaniyang
sambahayan, at kailangang sinusunod siya ng kaniyang mga anak nang may buong
paggalang. [5] Sapagkat kung ang lalaki ay hindi alam kung paano niya pamahalaan
ang kaniyang sariling sambahayan, paano niya mapangangalagaan ang iglesiya ng
Diyos? [6] Dapat hindi siya baguhang mananampalataya, upang hindi siya maging
mapagmataas at mahulog sa paghahatol kagaya ng diyablo. [7] Kailangang mabuti rin
ang kaniyang reputasyon sa mga nasa labas, upang hindi siya mahulog sa kahihiyan
at sa bitag ng diyablo. [8] Gayon din, dapat marangal ang mga diakono, hindi dalawa
ang salita. Dapat hindi sila umiinom ng sobrang alak o maging sakim. [9] Dapat nilang
ingatan ang naipahayag na katotohanan ng pananampalataya na may malinis na
budhi. [10] Dapat mapatunayan muna silang karapat-dapat, pagkatapos dapat silang
maglingkod dahil sila ay walang sala. [11] Gayun din ang mga babae, dapat maging
marangal. Dapat hindi sila mapanirang-puri. Dapat mahinahon at tapat sila sa
lahat ng bagay. [12] Ang mga diakono ay dapat maging mga asawa ng isang babae.
Dapat mahusay nilang pinamamahalaan ang kanilang mga anak at sambahayan.
[13] Para sa mga naglingkod ng mahusay ay nakamit na nila para sa kanilang sarili ang
mabuting katayuan at malaking tiwala sa pananampalataya na nakay Cristo Jesus.
[14] Sinusulat ko ang mga bagay na ito sa iyo, at umaasa akong makapunta sa iyo sa
lalong madaling panahon. [15] Ngunit kung maaantala ako, sumusulat ako upang iyong
malaman kung paano kumilos ng wasto sa sambahayan ng Diyos, na siyang iglesiya
ng buhay na Diyos, ang haligi at saligan ng katotohanan. [16] At hindi maikakaila na

ang katotohanang inihayag ng pagkamaka-diyos ay dakila: "Nagpakita siya sa laman, pinatunayang matuwid ng Espiritu, nakita ng mga anghel, ipinahayag sa mga bansa, pinaniwalaan sa mundo, at itinaas sa kaluwalhatian."

4

1 Ngayon maliwanag na sinasabi ng Espiritu na sa mga huling panahon may
mga taong tatalikod sa pananampalataya at sila ay makikinig sa mga mandarayang
espiritu at sa mga katuruan ng mga demonyo
2 sa kasinungalingan at pagpapaimbabaw. Ang kanilang mga budhi ay mamarkahan.
3 Ipagbabawal nila ang pag-
aasawa at pagtanggap ng mga pagkaing nilikha ng Diyos upang ipamahagi ng mga
mananampalataya at nakakaalam ng katotohanan.
4 Sapagkat lahat ng mga bagay
na nilikha ng Diyos ay mabuti. Walang anuman na tinatanggap natin nang may
pasasalamat ang dapat na tanggihan.
5 Sapagkat inihahandog ito sa pamamagitan ng
salita ng Diyos at panalangin.
6 Kung iyong ilalagay ang mga bagay na ito sa harapan
ng mga kapatid, ikaw ay magiging mabuting lingkod ni Jesu-Cristo. Sapagkat ikaw
ay pinalakas sa pamamagitan ng mga salita ng pananampalataya at sa pamamagitan
ng mabuting katuruan na iyong sinunod.
7 Ngunit tanggihan mo ang mga maka-
mundong kuwento na gustong-gusto ng mga matatandang babae. Sa halip, sanayin
mo ang iyong sarili sa pagiging maka-diyos.
8 Sapagkat ang pagsasanay ng katawan
ay may kaunting pakinabang, ngunit ang pagiging maka-diyos ay mapapakinabangan
sa lahat ng bagay. Ito ay may pinanghahawakang pangako ngayon at sa buhay
na darating.
9 Ang mensaheng ito ay mapagkakatiwalaan at lubos na katanggap-
tanggap.
10 Sapagkat dahil dito tayo ay nagsusumikap at gumagawang mainam.
Sapagkat may pagtitiwala tayo sa buhay na Diyos, na siyang Tagapagligtas ng lahat
ng tao, lalo na sa mga mananampalataya.
11 Ipahayag mo at ituro ang mga bagay
na ito.
12 Huwag hayaan ang sinuman na maliitin ang iyong kabataan. Sa halip,
maging halimbawa ka sa mga sumasampalataya, sa pananalita, pag-uugali, pag-ibig,
katapatan, at sa kalinisan.
13 Hanggang sa ako ay dumating, manatili ka sa pagbabasa,
sa pagpapaliwanag, at sa pagtuturo.
14 Huwag mong pabayaan ang kaloob na nasa
iyo, na ipinagkaloob sa iyo sa pamamagitan ng propesiya, kasama ang pagpapatong
ng mga kamay ng mga nakakatanda.
15 Ingatan mo ang mga bagay na ito. manatili
ka sa mga ito, upang makita ang iyong pag-unlad ng lahat ng mga tao.
16 Ingatan mo
ang iyong sarili at ang iyong pagtuturo. Magpatuloy ka sa mga bagay na ito. Sapagkat
kung gagawin mo ito, maililigtas mo ang iyong sarili at sila na nakikinig sa iyo.

5

1 Huwag mong pagsalitaan nang masama ang lalaking nakakatanda sa iyo. Sa
halip, pangaralan mo siya na tulad sa ama. Pangaralan mo ang mga nakakabatang
lalaki na parang mga kapatid.
2 Pangaralan mo ang mga nakatatandang babae na
parang ina at mga nakakabatang babae na parang mga kapatid nang buong kalinisan.
3 Parangalan mo ang mga balo, ang mga tunay na balo.
4 Ngunit kung ang balo ay may
mga anak o di kaya mga apo, matuto muna silang ipakita ang paggalang sa kanilang
sariling sambahayan. Suklian muna nila ang kanilang mga magulang, sapagkat ito
ay kalugod-lugod sa Panginoon.
5 Ngunit ang tunay na balo ay naiwang nag-iisa.
Nagtitiwala siya sa Diyos. Lagi siyang nananatili na may mga kahilingan at mga
panalangin araw at gabi.
6 Gayunman, ang babaeng namumuhay sa kalayawan ay
patay na, kahit na siya ay nabubuhay pa.
7 At ipangaral mo ang mga bagay na ito
upang sila ay maging walang kapintasan.
8 Ngunit kung mayroong hindi nagbibigay
sa kaniyang sariling kamag-anak, lalo na sa kaniyang sariling sambahayan, itinanggi
niya ang pananampalataya at mas masahol pa sa hindi mananampalataya.
9 Itala

bilang isang balo ang babaeng hindi bababa sa animnapu ang edad, asawa ng isang
lalaki. 10 Dapat siyang makilala sa kaniyang mabubuting gawa, maging sa pag-aalaga
ng mga bata, o sa pagpapatuloy ng mga taga-ibang bayan, o sa paghuhugas ng paa
ng mga mananampalataya, o sa pagtulong sa mga nagdurusa, o sa pagiging tapat
sa bawat mabubuting gawain. 11 Ngunit sa mga mas batang balo, tanggihan mo
silang itala sa listahan. Dahil kapag sila ay bumigay sa pagnanasa ng laman laban
kay Cristo ay nais nilang mag-asawa. 12 Sa pamamagitan nito, pinahihintulutan nila
ang kasalanan dahil tinalikuran nila ang una nilang pangako. 13 Nasanay din silang
maging tamad. Pumupunta din sila sa mga bahay-bahay. Hindi lang sila naging
tamad, ngunit sila din ay naging mga mapanirang-puri at naging mapanghimasok.
Sinasabi nila ang mga bagay na hindi nila dapat sabihin. 14 Kaya naman gusto
ko ang mga mas batang babae na mag-asawa, manganak, upang mamahala sa
tahanan, upang hindi mabigyan ng pagkakataon ang kaaway na tayo ay paratangan
sa paggawa ng masama. 15 Dahil may mga ilan na tuluyan nang tumalikod at napunta
na kay Satanas. 16 Kung ang mananampalatayang babae ay may kamag-anak na mga
balo, tulungan niya sila upang ang iglesiya ay hindi mabigatan at matulungan nito
ang tunay na mga balo. 17 Hayaan ang mga nakatatanda na namumuno ng maayos ay
ituring na karapat-dapat sa mas mataas na parangal, lalo na ang mga gumagawa sa
salita at sa pagtuturo. 18 Sapagkat sinasabi sa kasulatan, “Huwag mong bubusalan ang
baka habang gumigiik ng butil,” at “Ang manggagawa ay karapat-dapat sa kaniyang
kabayaran.” 19 Huwag kang tatanggap ng paratang laban sa nakatatanda maliban na
lang kung may dalawa o tatlong saksi. 20 pagsabihan mo ang mga makasalanan sa
harapan ng lahat upang matakot ang iba. 21 Taimtim kong inuutos sa iyo sa harap ng
Diyos, ni Cristo Jesus, at ng mga piling anghel na ingatan mo ang mga kautusang ito
ng walang kinikilingan, at gawin mo ito ng walang tinatangi. 22 Huwag mo kaagad
ipatong ang iyong kamay kaninuman. Huwag kang makibahagi sa mga kasalanan
ng ibang tao. Panatilihin mong dalisay ang iyong sarili. 23 Huwag lamang tubig ang
iyong inumin. Sa halip uminom ka ng konting alak para sa iyong sikmura at sa iyong
madalas na pagkakasakit. 24 Ang mga kasalanan ng ibang tao ay lantaran at nauuna
ito sa kanila bago pa sa hukuman. Ngunit ang ibang mga kasalanan ay sumusunod
pagkatapos na. 25 Gayon din naman, ang ibang mabubuting gawa ay lantaran, ngunit
may mga ilan na hindi maitatago.

6

1 Hayaan ang lahat ng nasa ilalim ng pamatok ng pagiging mga alipin na kilalanin
nila ang kanilang mga amo ng karapat-dapat sa buong paggalang. Dapat nilang
gawin ito upang ang pangalan ng Diyos at ang katuruan ay hindi malapastangan.
2 Ang mga alipin na may among mananampalataya ay huwag silang lapastanganin
dahil sila ay magkapatid. Sa halip, sila ay dapat paglingkurang mabuti. Sapagkat
ang mga amo na natutulungan nila sa kanilang gawain ay mga mananampalataya at
minamahal. Ituro mo at ipahayag ang mga bagay na ito. 3 Kung mayroong magtuturo
ng kakaiba at hindi tinanggap ang ating tapat na tagubilin, na ang mga Salita ng
ating Panginoong Jesu-Cristo. Kung hindi nila tanggapin ang katuruan na nagdadala
sa pagiging maka-diyos. 4 Ang taong ito ay mapagmataas at walang nalalaman. Sa
halip, sakit na niya ang manuligsa at makipagtalo tungkol sa mga salita. Ang mga
salitang ito ay humahantong sa pagkainggit, pagtatalo, mga insulto, mga masamang
akala, at 5 patuloy na pag-aawayan sa pagitan ng mga taong baluktot ang mga pag-
iisip. Tumalikod sila sa katotohanan. Iniisip nila na ang pagiging maka-diyos ay isang
paraan upang yumaman.” 6 Ngayon ang pagiging maka-diyos na may kapanatagan
ay may malaking pakinabang. 7 Sapagkat wala tayong dinalang anuman dito sa

mundo. wala rin tayong madadala na anumang bagay. 8 Sa halip, masiyahan tayo
sa pagkain at pananamit. 9 Ngayon sa mga gustong yumaman mahuhulog sila sa
tukso, sa isang bitag. Sila ay mahuhulog sa kamangmangan at masamang pagnanasa,
at sa anumang sisira at wawasak sa mga tao. 10 Sapagkat ang pag-ibig sa pera ay
ugat ng lahat ng uri ng kasamaan. Ang ilang mga taong nagnais nito ay nailigaw
sa kanilang pananampalataya at tinutusok nila ang kanilang sarili nang labis na
kapighatian. 11 Ngunit ikaw, na lingkod ng Diyos, layuan mo ang mga bagay na
ito. Sikapin mo ang katuwiran, pagiging maka-diyos, katapatan, pag-ibig, pagtitiis,
at kahinahunan, 12 Lumaban ka ng mabuting pakikipaglaban sa pananampalataya.
Panghawakan mo ang buhay na walang hanggan kung saan ka tinawag. Tungkol dito
nagpatotoo ka sa harap ng maraming mga saksi kung ano ang mabuti. 13 Ibinibigay
ko sa iyo ang utos na ito sa harap ng Diyos, na siyang dahilan nang lahat ng bagay
para mabuhay, at sa harapan ni Cristo-Jesus, na siyang nagsabi ng katotohanan kay
Poncio Pilato: 14 ingatan mong mabuti ang mga kautusan, ng walang kapintasan,
hanggang sa pagpapakita ng ating Panginoong Jesu- Cristo. 15 Ipapahayag ng Diyos
ang kaniyang pagpapakita sa tamang panahon—ang Diyos, ang Pinagpala, ang nag-
iisang kapangyarihan, ang Hari na siyang naghahari, ang Panginoong namumuno.
16 Siya lamang ang walang kamatayan at nananahan sa hindi malapitang liwanag.
Walang sinumang tao na nakakita sa kaniya o kaya ay may kakayahang makita siya.
Sa kaniya ang karangalan at walang hanggang kapangyarihan. Amen. 17 Sabihin
mo sa mayayaman sa mundong ito na huwag magmataas, at huwag umasa sa
kayamanan, na walang katiyakan. Sa halip, dapat silang umasa sa Diyos. Na
nagkakaloob sa atin ng tunay na kayamanan upang ikagalak. 18 Sabihin mo sa
kanila na gumawa ng mabuti, at magpakayaman sa mabubuting mga gawa, maging
mapagbigay, at handang mamahagi. 19 Sa paraang iyan, sila ay mag-iipon para sa
kanilang sarili ng mabuting pundasyon sa kung anong darating, upang makamit nila
ang tunay na buhay. 20 Timoteo, pangalagaan mo kung ano ang mga naibigay sa iyo.
Umiwas ka sa mga walang kabuluhang mga usapan at mga pagtutuligsa na sinasabing
maling kaalaman. 21 May ibang mga tao na nagpapahayag ng mga bagay na ito kaya
marami sa kanila ang nailihis sa pananampalataya. Sumasaiyo nawa ang biyaya.

2 Timoteo

[1] Mula kay Pablo, na isang apostol ni Cristo Jesus sa pamamagitan ng kalooban
ng Diyos, ayon sa pangako ng buhay na nakay Cristo Jesus, [2] para kay Timoteo,
pinakamamamahal na anak: Biyaya, habag, at kapayapaan mula sa Diyos Ama at
kay Cristo Jesus na ating Panginoon. [3] Nagpapasalamat ako sa Diyos, na aking
pinaglilingkuran mula pa sa aking mga ninuno, na may malinis na budhi, habang
patuloy kitang inaalala sa aking mga panalangin. Gabi at araw, [4] nananabik akong
makita ka, upang maaari akong mapuno ng kagalakan. Naaalala ko ang iyong
mga pagluha. [5] Napaalalahanan ako sa tapat mong pananampalataya na unang
ipinamuhay ng iyong lola na si Loida at ng iyong ina na si Eunice. At natitiyak
ko na ipinapamuhay mo rin ito. [6] Ito ang dahilan na pinapaalalahanan kita na
pagningasin muli ang kaloob ng Diyos sa iyo sa pamamagitan ng pagpatong ko ng
aking mga kamay. [7] Sapagkat hindi tayo binigyan ng Diyos ng espiritu ng pagkatakot,
kundi ng kapangyarihan, pag-ibig at disiplina. [8] Kaya huwag mong ikakahiya ang
magpatotoo tungkol sa ating Panginoon, maging ako, si Pablo, na kaniyang bilanggo.
Sa halip, makibahagi sa pagdurusa para sa ebanghelyo ayon sa kapangyarihan ng
Diyos. [9] Ang Diyos ang nagligtas sa atin at tumawag sa atin sa banal na pagkatawag.
Ginawa niya ito, hindi ayon sa ating mga gawa, ngunit ayon sa kaniyang layunin
at biyaya. Ibinigay niya ang mga bagay na ito sa atin kay Cristo Jesus bago pa ang
pasimula ng panahon. [10] Ngunit ngayon naihayag na ang pagliligtas ng Diyos sa
pamamagitan ng pagpapakita ng ating Panginoong Jesu-Cristo. Si Cristo ang siyang
naglagay ng hangganan sa kamatayan at nagdala ng buhay na walang hangganan
upang magliwanag sa pamamagitan ng ebanghelyo. [11] Dahil dito, ako ay hinirang na
tagapangaral, isang apostol, at tagapagturo. [12] Dahil dito ako din ay nagdurusa sa mga
bagay na ito. Ngunit hindi ako nahiya, sapagkat kilala ko ang aking pinaniwalaan.
Natitiyak ko na kaya niyang ingatan ang anumang bagay na ipinagkatiwala ko sa
kaniya hanggang sa araw na iyon. [13] Ingatan mo ang mga halimbawa ng mga
tapat na mensaheng narinig mo sa akin, kasama ang pananampalataya at pag-ibig
na nakay Cristo Jesus. [14] Ang mabuting bagay na ipinagkatiwala ng Diyos sa iyo,
bantayan mo ito sa pamamagitan ng Banal na Espiritu, na namumuhay sa atin.
[15] Alam mo ito, na lahat ng nakatira sa Asya ay tumalikod sa akin. Sa grupong ito
ay sina Figelo at Hermogenes. [16] Kahabagan nawa ng Panginoon ang sambahayan
ni Onesiforo, sapagkat madalas niya akong pinalalakas at hindi niya ikinahiya ang
aking kadena. [17] Sa halip, noong nasa Roma siya, masigasig niya akong hinanap,
at natagpuan niya ako. [18] Ang Panginoon nawa ang magkaloob sa kaniya upang
kaniyang masumpungan ang habag sa araw na iyon. At alam mo ng lubusan ang
lahat ng paraan ng pagtulong niya sa akin sa Efeso.

2

[1] Kaya ikaw, anak ko, maging matatag ka sa biyayang nakay Cristo Jesus. [2] At ang
mga bagay na narinig mo sa akin kasama ng maraming saksi, ipagkatiwala mo ang
mga ito sa mga tapat na tao na kaya ring magturo sa iba. [3] Samahan mo ako sa
pagdurusa at paghihirap, tulad ng isang mabuting sundalo ni Cristo Jesus. [4] Walang
sundalo ang naglilingkod habang nakatali sa mga bagay ng buhay na ito, upang sa
ganoon kalugdan siya ng kaniyang mataas na opisyal. [5] Gayundin naman, kung
sinuman ang makipagpaligsahan tulad ng isang manlalaro, hindi siya kokoronahan
maliban kung siya ay makipagpaligsahan ayon sa mga alituntunin. [6] Kinakailangang

ang isang masipag na magsasaka ay maunang tatanggap ng kaniyang bahagi sa ani.
7 Isipin mo ang tungkol sa aking sinasabi, sapagkat ang Panginoon ang magbibigay sa
iyo ng pang-unawa sa lahat ng bagay. 8 Alalahanin mo si Jesu-Cristo, mula sa binhi
ni David, na binuhay mula sa mga patay. Ayon ito sa aking mensahe ng ebanghelyo,
9 kung saan ako ay nagdurusa na humantong sa pagkakadena sa akin na parang
isang kriminal. Ngunit ang salita ng Diyos ay hindi nakatanikala. 10 Kaya tinitiis
ko ang lahat ng bagay para sa mga pinili, upang matamo din nila ang kaligtasan na
nakay Cristo Jesus, na may kaluwalhatian na walang hanggan. 11 Ang kasabihang ito
ay mapagkakatiwalaan, "Kung namatay tayong kasama niya, mabubuhay din tayo
kasama niya. 12 Kung magtitiis tayo, maghahari din tayong kasama niya. Kung
ikakaila natin siya, ikakaila din niya tayo. 13 Kung hindi tayo tapat, nananatili siyang
tapat, sapagkat hindi niya maaaring ipagkaila ang kaniyang sarili." 14 Palagi mo
silang paalalahanan ng mga bagay na ito. Pagsabihan mo sila sa harap ng Diyos
na huwag makipag-away tungkol sa mga salita. Dahil, walang mapapakinabangan
dito. Dahil dito may pagkawasak para sa mga nakikinig. 15 Gawin mo ang lahat
mong makakaya upang iharap ang iyong sarili na karapat-dapat sa Diyos bilang
isang manggagawang walang dapat ikahiya. Panghawakan mo ng tama ang salita
ng katotohanan. 16 Iwasan ang usapang malaswa, na siyang nagiging daan sa higit
pang kawalan ng pagkilala sa Diyos. 17 Ang kanilang salita ay kakalat tulad ng
ganggrena. Kabilang dito sina Himeneo at Fileto. 18 Sila ang mga lalaking nalihis sa
katotohanan. Sinasabi nila na ang muling pagkabuhay ay nangyari na. Ginugulo nila
ang pananampalataya ng ilan. 19 Gayunman, nakatayo ang matibay na pundasyong
itinatag ng Diyos. Mayroon itong tatak na ganito: "Nakikilala ng Panginoon kung
sino ang mga kaniya" at "Bawat isang tumatawag sa pangalan ng Panginoon ay dapat
lumayo sa kasamaan" 20 Sa mayamang tahanan, hindi lamang lalagyang yari sa ginto
at pilak ang naroon. May mga lalagyan ding yari sa kahoy at putik. Ang ilan sa mga ito
ay ginagamit sa marangal ngunit ang ilan ay sa hindi marangal. 21 Kung sinuman ang
maglinis ng kaniyang sarili mula sa hindi marangal na pagkakagamit, siya ay isang
marangal na lalagyan. Siya ay ibinukod, kagamit-gamit sa kaniyang Panginoon, at
inihanda para sa bawat mabuting gawain. 22 Lumayo sa mga makalamang pagnanasa
ng kabataan. Pagsikapan na matamo ang katuwiran, pananampalataya, pag-ibig, at
kapayapaan kasama ang mga tumatawag sa Panginoon mula sa malinis na puso.
23 Ngunit tanggihan ang mga walang kabuluhan at mangmang na mga katanungan.
Alam mo na hahantong ang mga ito sa pagtatalo. 24 Hindi dapat nakikipag-away
ang lingkod ng Panginoon. Sa halip dapat siyang maging marahan sa lahat, may
kakayahang magturo, at matiyaga. 25 Dapat niyang turuan ang mga sumasalungat
sa kaniya ng may kababaang-loob. Baka sakaling pagkalooban sila ng Diyos ng
pagsisisi para sa pagkaalam sa katotohanan. 26 Maliliwanagan muli ang kanilang
isip at makakawala sa bitag ng diyablo, pagkatapos na sila ay kaniyang bihagin para
sa kaniyang kalooban.

3

1 Ngunit alamin ito: na sa mga huling araw ay magkakaroon ng kahirapan.
2 Sapagkat ang mga tao ay magiging makasarili, maibigin sa pera, mayabang, hambog,
mga lapastangan, suwail sa mga magulang, walang utang na loob, at hindi banal.
3 Sila ay mawawalan ng likas na pag-ibig, hindi mapayapa, mga mapanira, walang
pagpipigil sa sarili, marahas, hindi maibigin sa mabuti. 4 Sila ay magiging mga
taksil, matigas ang ulo, palalo, maibigin sa kalayawan sa halip na maibigin sa Diyos.
5 Magkukunwari silang mga maka-diyos ngunit itatanggi nila ang kapangyarihan
nito. Layuan mo ang mga taong ito. 6 Sapagkat ilan sa kanila ay pumapasok sa

mga bahay at nang-aakit ng mga mangmang na babae. Ang mga babaeng ito ay
patong-patong ang mga kasalanan at natatangay ng iba't-ibang pagnanasa. [7] Ang
mga babaeng ito ay palaging nag-aaral, ngunit kahit kailan wala silang kakayahang
magkaroon ng pang-unawa sa katotohanan. [8] Sa ganoon ding paraan na tulad
ni Janes at Jambres na sumalungat kay Moises. Sa paraang ito ang mga bulaang
tagapagturo ay sumalungat din sa katototohanan. Sila ang mga kalalakihan na
nasira ang kaisipan, hindi sang-ayon sa pananampalataya. [9] Ngunit hindi sila uunlad.
Sapagkat mahahayag ang kanilang kahangalan sa lahat, tulad ng mga kalalakihang
ito. [10] Ngunit para sa iyo, sinunod mo ang aking mga katuruan, pag-uugali, layunin,
pananampalataya, mahabang pagtitiis, pag-ibig, pagtitiyaga, [11] pag-uusig, pagtitiis,
at kung ano ang nangyari sa akin sa Antioquia, Iconio, at Listra. Tiniis ko ang
mga pag-uusig. Sa lahat ng mga ito, ay sinagip ako ng Panginoon. [12] Ang lahat
ng gustong mamuhay ng matuwid kay Cristo Jesus ay uusigin. [13] Ang masasamang
tao at ang mga mapagpanggap ay mas lalong lalala. Ililigaw nila ang iba. Sila
mismo ay maililigaw. [14] Ngunit para sa iyo, manatili ka sa mga bagay na iyong
natutunan at matibay mong pinaniniwalaan. Alam mo kung kanino ka natuto.
[15] Alam mo na mula sa iyong kabataan nalaman mo na ang sagradong kasulatan.
Ang mga ito ang nagbibigay karunungan sa iyo para sa kaligtasan sa pamamagitan ng
pananampalataya kay Cristo Jesus. [16] Lahat ng kasulatan ay kinasihan ng Diyos. Ito ay
mapapakinabangan sa pangangaral, sa pagsaway, pagtatama sa mali, at pagsasanay
sa katuwiran. [17] Ito ay upang ang lingkod ng Diyos ay magkaroon ng kakayahan, at
mabigyan ng kasangkapan sa lahat ng mabuting gawa.

4

[1] Ibinibigay ko ang taimtim na kautusang ito sa harap ng Diyos at ni Cristo Jesus,
na siyang hahatol sa mga buhay at sa mga patay, at dahil sa kaniyang pagpapakita
at sa kaniyang kaharian. [2] Ipangaral mo ang Salita. Maging handa kung ito ay
napapanahon at kung hindi napapanahon. Pagwikaan, pagsalitaan, at pangaralan
mo sila ng may buong pagtitiyaga at pagtuturo. [3] Sapagkat darating ang panahon
kung saan hindi na matitiis ng mga tao ang mga totoong aral. Sa halip, tatambakan
nila ang kanilang mga sarili ng mga guro na naayon sa kanilang mga nais. Makikiliti
sila sa kanilang pakikinig. [4] Tatalikod sila sa pakikinig sa katotohanan, at makikinig
sila sa mga alamat. [5] Ngunit ikaw, maging mahinahon ka sa lahat ng bagay, pagtiisan
mo ang paghihirap, gawin mo ang gawain ng isang ebanghelista, tuparin mo ang
iyong paglilingkod. [6] Sapagkat ako ay ibinubuhos na. Dumating na ang araw ng aking
pag-alis. [7] Nakipaglaban ako ng mabuti sa paligsahan, natapos ko ang aking takbuhin,
napanatili ko ang pananampalataya. [8] Ang korona ng katuwiran ay nakalaan na para
sa akin, na ibibigay sa akin ng Panginoon, ang matuwid na hukom, sa araw na iyon.
At hindi lamang sa akin ngunit sa lahat din ng umiibig sa kaniyang pagpapakita.
[9] Gawin mo ang iyong makakaya upang makarating agad sa akin. [10] Sapagkat iniwan
ako ni Demas. Iniibig niya ang kasalukuyang mundong ito at pumunta sa Tesalonica.
Pumunta si Cresente sa Galacia, at pumunta si Tito sa Dalmacia. [11] Si Lucas lamang
ang kasama ko. Dalhin mo si Marcos at isama mo dahil malaki ang naitutulong niya
sa akin sa gawain. [12] Pinapunta ko si Tiquico sa Efeso. [13] Dalhin mo kapag pupunta
ka dito ang balabal na iniwan ko sa Troas kasama si Carpus at ang mga aklat, lalo na
ang mga sulatan. [14] Si Alejandro na panday ay nagpakita ng maraming masasamang
gawa laban sa akin. Ang Panginoon ang maniningil sa kaniya ayon sa kaniyang mga
gawa. [15] Bantayan mo din ang iyong sarili laban sa kaniya, sapagkat labis niyang
sinasalungat ang ating mga salita. [16] Sa una kong pagtatanggol ay walang nanatili
sa akin. Sa halip, iniwan ako ng lahat. Hindi sana ito maibilang laban sa kanila.

17 Ngunit nanatili ang Panginoon sa akin at ako ay pinalakas upang sa pamamagitan
ko, ang pagpapahayag ay ganap na matupad at upang marinig ng lahat ng mga
Gentil. Sinagip ako mula sa bibig ng leon. 18 Sasagipin ako ng Panginoon sa bawat
masasamang gawa at ililigtas ako para sa kaniyang kaharian sa langit. Sa kaniya
ang kaluwalhatian magpakailanman. Amen. 19 Batiin mo si Priscila, si Aquila at ang
sambahayan ni Onesiforo. 20 Nanatili si Erasto sa Corinto ngunit iniwan ko si Tropimo
na may sakit sa Mileto. 21 Gawin mo ang iyong makakaya na makarating bago ang
taglamig. Binabati kayo ni Eubulo, gayundin si Pudente, Lino, Claudia at lahat ng
mga kapatid. 22 Sumainyo nawa ang Panginoon sa Espiritu. Ang biyaya nawa ay
sumainyo.

Tito

1 Pablo, isang lingkod ng Diyos at isang apostol ni Jesu- Cristo, para sa pananalig ng
mga pinili ng Diyos at sa kaalaman ng katotohanang naaayon sa kabanalan. 2 Ang
mga ito ay nasa pagtitiwala sa buhay na walang hanggan na ang Diyos, siyang walang
pagsisinungaling, ay ipinangako bago ang lahat ng panahon. 3 At sa takdang panahon,
ipinahayag niya ang kanyang salita sa mensahe na ipinagkatiwala sa akin upang
isalaysay. Ginawa ko ito dahil sa utos ng Diyos na ating tagapagligtas. 4 Kay Tito,
isang tunay na anak sa ating pangkalahatang pananampalataya. Biyaya, awa at
kapayapaan mula sa Diyos Ama at tagapagligtas na si Cristo Jesus. 5 Para sa ganitong
layunin iniwan kita sa Creta, upang ikaw ang maaaring mag-ayos ng mga bagay
na hindi pa natapos at magtalaga ng mga nakatatanda sa bawat lungsod gaya ng
iniutos ko sa iyo. 6 Ang isang nakatatanda ay dapat walang kapintasan, may iisang
asawa, mayroong masunurin na mga anak hindi naparatangan ng pagiging masama
o matigas ang ulo. 7 Kinakailangan para sa tagapangasiwa, bilang tagapamahala
ng sambahayan ng Diyos, ay walang kapintasan. Hindi dapat matabil at walang
pagpipigil sa sarili. Hindi madaling magalit, hindi lulon sa alak, hindi isang palaaway,
at hindi isang taong sakim. 8 Subalit dapat bukas ang kaniyang tahanan sa mga
panauhin at isang kaibigan ng mabuti. Dapat siya ay matino, matuwid, makadiyos,
at may pagpipigil sa sarili. 9 Dapat siya ay matibay na nananangan sa naiturong
mapakakatiwalaang mensahe, upang yaon siya ay maaaring magpalakas sa mga iba
pa sa pamamagitan ng mabuting katuruan, at maituwid yaong mga sumasalungat sa
kanya. 10 Dahil marami ang taong naghihimagsik, lalo na sa yaong mga tuli. Walang
silbi ang kanilang mga salita. Nililinlang nila at pinamumunuan ang mga tao sa
maling dako. 11 Kinakailangan pigilan ang kanilang mga labi. Sila ay nagtuturo
ng hindi dapat ituro para sa kahiya-hiyang kapakinabangan at winawasak ang mga
pamilya. 12 Isa sa kanila, isang matalinong tao mula sa kanila, ang nagsabi “Ang mga
Creto ay walang tigil sa pagsisinungaling, masama at mapanganib na mga hayop,
tamad ang mga sikmura.” 13 Ang pahayag na ito ay totoo, kaya mahigpit mo silang
iwasto sa gayon sila ay maaaring maayos sa pananampalataya. 14 Huwag paglaanan
ng pansin ang mga kathang isip ng Judio o sa mga kautusan ng mga taong tumalikod
sa katotohan. 15 Sa yaong mga dalisay, lahat ng mga bagay ay dalisay. Ngunit sa yaong
mga marumi at hindi naniniwala ay walang kadalisayan. Sapagkat ang kanilang
mga pag-iisip at mga budhi ay madumi. 16 Sinasabi nila na kilala ang Diyos, ngunit
kanilang itinatatwa siya sa pamamagitan ng kanilang mga gawa. Sila ay kasuklam-
suklam at masuwayin. Sila ay tumututol sa anumang mabuting gawa.

2

1 Ngunit ikaw, sabihin ang tama kasama ng tapat na pagtuturo. 2 Ang mga
nakatatandang lalake ay dapat maging mahinahon, marangal, matino, nasa tamang
pananampalataya, sa pag-ibig, at sa katiyagaan. 3 Ang mga nakatatandang babae
gayon din dapat laging ipakilalang sila rin ay kagalang-galang at hindi mga tsismosa.
Sila ay hindi dapat inalipin ng sobrang alak. Sila ay dapat nagtuturo ng kung ano ang
mabuti 4 upang masanay ang mga nakababatang babae sa matinong pagmamahal
sa kanilang sariling mga asawa at mga anak. 5 Sila ang dapat magsanay sa kanila
na maging matino, dalisay, mga mabuting tagapangalaga ng tahanan at masunurin
sa kanilang sariling mga asawa. Dapat nilang gawin ang mga bagay na ito upang
ang Salita ng Diyos ay hindi maalipusta. 6 Sa parehong paraan, himukin ninyo

ang mga nakababatang lalake upang maging matino.
[7] Sa lahat ng paraan, ihayag ang inyong sarili bilang isang huwaran ng mabubuting gawa; at kapag nagtuturo kayo, ipakita ang katapatan at karangalan.
[8] Magpahayag ng isang mensahe na nakapagpapalakas at walang kapintasan, kaya yaong sinuman ang sumasalungat ay mapahiya, dahil wala siyang masamang masasabi tungkol sa atin.
[9] Ang mga alipin ay dapat sumunod sa kanilang amo sa lahat ng bagay. Sila ay dapat magbigay-lugod at hindi mangatwiran sa kanila.
[10] Hindi sila dapat mangupit. Sa halip, dapat silang magpakita ng lahat ng mabuting pananalig, upang sa lahat ng paraan, sila ay magpaganda sa ating katuruan tungkol sa Diyos na ating tagapagligtas.
[11] Pagkat ang biyaya ng Diyos ay nahayag sa lahat ng tao.
[12] Ito ay nagsasanay sa atin na tumanggi sa walang kabanalan at makamundong pagkahumaling. Ito ang nagsanay sa ating mamuhay ng matino, makatarungan at sa makadiyos na paraan sa kapanahunan ngayon
[13] habang tayo ay nag-aabang sa pagtanggap ng ating pinagpalang pag-asa, ang kahayagan ng kaluwalhatian ng ating dakilang Diyos at Tagapagligtas na si Jesu-Cristo.
[14] Ibinigay ni Jesus ang kanyang sarili para sa atin upang tubusin tayo sa lahat ng kawalan ng batas at gawing dalisay, para sa kanyang sarili, isang natatanging mga tao na sabik sa paggawa ng mabubuti.
[15] Ipahayag mo at ang lahat ng mga ito sa pagpalakas ng loob. Magbigay ng pag-aayos kasama lahat ng kapangyarihan. Huwag mong hayaang may isang magpasawalang bahala sa iyo.

3

[1] Ipaalala sa kanila na magpasakop sa mga namumuno at may kapangyarihan, upang sundin sila, para maging handa sa lahat ng mabuting gawa.
[2] Paalalahanan sila wag manglait nang sinuman, iwasan ang pagtalo-talo, hayaan ang ibang mga tao sa kanilang pamamaraan, at magpakita ng kababaan ng loob sa lahat ng tao.
[3] Minsan tayo ay naging pabaya at suwail. Dati tayo ay naligaw at inalipin sa iba't ibang mga pagkahumaling at kasiyahan. Namuhay tayo sa kasamaan at inggit. Tayo ay kasuklam-suklam at kinamuhian ang isa't-isa.
[4] Ngunit kapag ang kabutihan at pagmamahal ng ating Diyos na tagapagligtas ay nalantad sa sangkatauhan,
[5] eto ay hindi sa pamamagitan na ating makatuwirang mga nagawa, kundi dahil sa kanyang habag kaya tayo ay naligtas. Niligtas nya tayo sa pamamagitan ng paghuhugas ng bagong kapanganakan at pagpapabago sa pamamagitan ng Banal na Espirito.
[6] Masaganang binuhos ng Panginoon sa atin ang Banal na Espirito sa pamamagitan ng ating Tagapagligtas na si Jesu Cristo.
[7] Ginawa Nya ito, upang, ang mga pinawalang sala sa pamamagitan ng kanyang biyaya, tayo'y maaring maging kabahagi sa kasiguraduhan ng buhay na walang hanggan.
[8] Itong mensahe na ito ay mapagkakatiwalaan. Gusto ko kayong magsalita ng may kalakasan ng loob tungkol sa mga bagay na ito, Nang sa gayon ang mga nagtitiwala sa Diyos ay maghangad ng mabubuting gawa na nilagay Niya bago sa kanila. Ang mga bagay na ito ay maganda at kapakipakinabang para sa lahat ng tao.
[9] Ngunit iwasan ang kawalang katuturan na pagtatalo at mga pagkakasunod-sunod ng lahi at pagkakagalit-galit at hindi pagkakasundo tungkol sa mga batas. Ang mga bagay na iyon ay walang halaga at hindi kapakipakinabang.
[10] Itanggi ang sinumang nagdudulot ng pagkahati-hati sa inyo, pagkatapos ng isa o dalawang babala,
[11] at ipaalam na ang taong ito ay tumalikod sa tamang daan at nagkakasala at sinumpa ang kanyang sarili.
[12] Nang pinapunta ko sa inyo sila Artemas at Tychicus, magmadali at sumama kayo sa akin sa Nicopolis, kung saan ako nagpasyang magpalipas ng tag-lamig.
[13] Magmadali at papuntahin si Zenas, ang dalubhasa sa batas, at si Apollos, nang sa gayon wala ng kakulangan.
[14] Ang ating mga tao dapat matutunan ang makisali sa paggawa ng mabuti na tumutugon sa mga agarang pangangailangan upang sila ay maging

mabunga. 15 lahat ng mga kasama ko ay bumabati sa inyo. Batiin ninyo ang lahat ng nagmamahal sa atin dahil sa pananampalataya. Sumainyo lahat ang biyaya.

Filemon

1 Si Pablo, isang bilanggo kay Jesu-Cristo, at kapatid na Timoteo, kay Filemon, aming
minamahal na kaibigan at kamanggagawa, 2 at kay Apia aming kapatid na babae, at
kay Arquipo aming kapwa kawal, at sa mga mananampalataya na nagtitipon sa iyong
tahanan: 3 Biyaya sa inyo at kapayapaan mula sa Diyos ating Ama at sa Panginoong
Jesu-Cristo. 4 Lagi kong pinasasalamatan ang aking Diyos. Binabanggit kita sa aking
mga panalangin. 5 Narinig ko ang pagmamahal at pananampalataya na mayroon ka
sa Panginoong Jesus at sa lahat ng mananampalataya. 6 Ipinapanalangin ko na ang
pakikisama ng iyong pananampalataya ay maging mabisa para sa kaalaman ng lahat
ng mabuting bagay na sumasa-atin kay Cristo. 7 Sapagkat ako'y lubhang nagagalak
at nagiginhawaan sa iyong pag-ibig, dahil ang mga puso ng mga mananampalataya
ay pumayapa sa pamamagitan mo, kapatid. 8 Kaya kahit na mayroon akong lahat
ng katapangan kay Cristo na utusan ka kung ano ang dapat mong gawin, 9 sa halip
dahil sa pag-ibig, ako ay nakikiusap sa iyo- ako, si Pablo, isang matandang lalaki, at
ngayon isang bilanggo para kay Cristo Jesus. 10 Ako ay nakikiusap sa iyo tungkol sa
aking anak na si Onesimo, ako'y naging ama niya sa aking pagkakagapos. 11 Dahil
minsan siyang walang pakinabang sa iyo, pero ngayon ay kapaki-pakinabang na sa
iyo at sa akin. 12 Pinadala ko siya—ang aking puso—muli sa iyo. 13 Nais ko sanang
manatili siya sa aking piling, upang siya ang maglingkod sa akin kahalili mo, habang
ako ay naka-tanikala alang-alang sa ebanghelyo. 14 Ngunit ayaw kong gumawa ng
anumang bagay na wala ang iyong pahintulot. Ginawa ko ito para anumang mabuting
gawain ay mula sa sarili mong kagustuhan at hindi dahil pinilit kita. 15 Marahil ang
dahilan kaya siya nahiwalay sa iyo sandali, ay upang siya ay matanggap mong muli
magpakailanman. 16 Hindi bilang isang alipin, ngunit higit sa pagiging isang alipin,
bilang minamahal na kapatid—lalo na sa akin, at lalo pa para sa iyo, kapwa sa laman
at sa Panginoon. 17 At sa gayon kung ako ay tinuturing mong katuwang, tatanggapin
mo siya katulad ng pangtanggap mo sa akin. 18 Pero kung siya man ay nagkamali
sa iyo sa anumang paraan o anuman ang utang sa iyo, sa akin mo iyon singillin.
19 Ako, si Pablo, sinulat ko ito sa pamamagitan ng aking sariling kamay: ako ang
magbabayad sa iyo. Hindi ko na binabanggit sa iyo na utang mo sa akin ang iyong
buhay. 20 Oo, kapatid, hayaan mo akong magkaroon ng ilang kagalakan sa Panginoon
mula sa iyo; pasiglahin mo ang aking puso kay Kristo. 21 Dahil nagtitiwala sa iyong
pagsunod, sumulat ako sa iyo na alam kong magagawa mo ang higit pa sa aking
hinihiling. 22 Gayun din, maghanda ng silid panauhin para sa akin, umaasa ako na
sa pamamagitan ng inyong mga panalangin ako ay makakadalaw sa inyo agad. 23 Si
Epafras, aking kapwa bilanggo kay Kristo Jesus, ay bumabati sa inyo, 24 gayun din sina
Marcos, Aristarco, Demas, Lucas, mga kamanggagawa ko. 25 Nawa ang pagpapala ng
Panginoong Jesu Cristo ay mapasa-inyong espiritu. Amen.

Mga Hebreo

1 Noon unang panahon, nakipag-usap ang Diyos sa ating mga ninuno sa pamamagi-
tan ng mga propeta ng maraming beses at sa iba't-ibang paraan. 2 Ngunit sa mga araw
na ito, nakikipag-usap ang Diyos sa atin sa pamamagitan ng Anak na siyang hinirang
na tagapagmana ng lahat ng bagay, at sa pamamagitan niya ginawa ang mundo. 3 Ang
kaniyang Anak ang ningning ng kaniyang kaluwalhatian, ang totoong katangian ng
kaniyang diwa, at pinapanatili niya ang lahat sa pamamagitan ng salita ng kaniyang
kapangyarihan. Pagkatapos niyang nakamit ang paglilinis ng mga kasalanan, umupo
siya sa kanang kamay ng kataas-taasang kamahalan. 4 Siya ay naging higit na mataas
sa mga anghel, sapagkat ang pangalan na kaniyang minana ay mas mahusay kaysa sa
kanilang pangalan. 5 Sapagkat sino sa mga anghel ang pinagsabihan niya kailanman
ng, “Ikaw ay aking anak, ngayon ako ay naging iyong ama?” At muli, “Ako'y magiging
ama sa kaniya, at siya ay magiging anak sa akin”? 6 Muli, nang isinugo ng Diyos ang
panganay sa mundo, sinasabi niya, “ Lahat ng anghel ng Diyos ay kinakailangang
sumamba sa kaniya.” 7 Tungkol sa mga anghel sinasabi niya, “Siya na ginagawang
mga anghel niya na mga espiritu at ang kaniyang mga lingkod na mga lagablab ng
apoy.” 8 Ngunit tungkol sa Anak sinasabi niya, “Ang iyong trono, O Diyos, ay walang
hanggan. Ang setro ng iyong kaharian ay setro ng katarungan. 9 Minahal mo ang
katuwiran at kinasusuklaman ang kawalan ng pagsunod sa batas, kaya ang Diyos,
na iyong Diyos ay nagbuhos sa iyo ng langis ng kagalakan nang higit sa iyong mga
kasamahan. 10 Noong simula, O Panginoon, inilagay mo ang pundasyon ng mundo.
Ang kalangitan ay gawa ng iyong mga kamay. 11 Ang mga ito ay mawawala, ngunit
ikaw ay magpapatuloy. Silang lahat ay maluluma na parang kasuotan. 12 liligpitin mo
sila katulad ng isang balabal, at mapapalitan sila katulad ng isang kasuotan. Ngunit
ikaw ay mananatili ikaw at ang iyong mga taon ay hindi titigil.” 13 Ngunit wala isa
man sa mga anghel ang kaniyang pinagsabihan ng nito kahit kailan, “Maupo ka sa
aking kanang kamay hanggang ang iyong mga kaaway ay gawin kong tuntungan ng
iyong mga paa”? 14 Hindi ba't ang lahat ng mga anghel ay espiritu na ipinadala upang
maglingkod at pangalagaan ang mga taong magmamana ng kaligtasan?”

2

1 Kaya nararapat na pagtuunan natin ng pansin kung ano ang ating mga narinig,
upang hindi tayo matangay palayo dito. 2 Sapagkat kung ang mensahe na sinabi
sa pamamagitan ng mga anghel ay totoo, at ang bawat paglabag at pagsuway ay
tatanggap ng nararapat na kaparusahan, 3 paano tayo makakatakas kung ating
babalewalain ang dakilang kaligtasan? —kaligtasan na unang ipinahayag ng
Panginoon at pinatunayan sa atin ng mga nakarinig nito. 4 Pinatunayan din ito
ng Diyos sa pamamagitan ng mga tanda, mga kamangha-manghang gawa, at sa
pamamagitan ng iba't- ibang mga makapangyarihang gawa, at sa pamamagitan ng
kaloob ng Banal na Espiritu na kaniyang ipinamahagi ayon sa kaniyang kalooban.
5 Hindi ipinamahala ng Diyos sa mga anghel ang sanlibutang darating na aming
tinutukoy. 6 Sa halip, may nagpatunay mula sa isang dako at nagsabing, “Ano
ba ang tao, na iyong inaalala? O ang anak ng tao, na iyong pinapahalagahan?
7 Ginawa mo ang taong bahagyang mas mababa kaysa sa mga anghel; kinoronahan
mo siya ng kaluwalhatian at karangalan. (Nilagay mo siya sa ilalim ng gawa ng
iyong mga kamay.) 8 Inilagay mo ang lahat na mapasailalim sa kaniyang mga
paa”. Sapagkat ipinasailalim ng Diyos ang lahat sa sangkatauhan. Wala siyang

iniwan na anuman na hindi naipasailalim sa kaniya. Ngunit ngayon, hindi pa
natin makita ang lahat na ipinasailalim sa kaniya. 9 Gayon pa man, nakikita natin
ang isa na ginawa sa maikling panahon, na mababa kaysa mga anghel— si Jesus,
dahil sa kaniyang paghihirap at kamatayan ay kinoronahan ng kaluwalhatian at
karangalan. Kaya ngayon sa pamamagitan ng biyaya ng Diyos, naranasan ni Jesus
ang kamatayan para sa bawat tao. 10 Sapagkat nararapat na ang Diyos, dahil para sa
kaniya at sa pamamagitan niya ay nagkaroon ng lahat ng mga bagay, sa pagdadala
ng maraming mga anak tungo sa kaluwalhatian, ay gawing sakdal ang nagtatag
ng kanilang kaligtasan sa pamamagitan ng pagdurusa. 11 Sapagkat parehong ang
tagapaghandog at mga ihinahandog ay iisa lang ang pinanggalingan, ang Diyos.
Dahil dito, ang tagapaghandog nila sa Diyos ay hindi nahihiyang tawagin silang
mga kapatid. 12 Sinasabi niya, "Ipapahayag ko ang iyong pangalan sa aking mga
kapatid, aawitin ko ang tungkol saiyo sa loob ng pagpupulong." 13 At sinasabi
niyang muli, "Magtitiwala ako sa kaniya." At muli, "Masdan ninyo, heto ako at
ang mga anak na ibinigay sa akin ng Diyos." 14 Kaya, dahil lahat ng mga anak
ng Diyos ay kabahagi ng laman at dugo, nakibahagi rin si Jesus sa mga bagay
na ito, upang sa pamamagitan ng kamatayan ay maaari niyang mapawalang bisa
ang may kapangyarihan ng kamatayan, na ibig sabihin, ay ang diyablo. 15 Ito ay
upang mapalaya niya ang lahat na sa pamamagitan ng pagkatakot sa kamatayan ay
napasailalim sa pagkaalipin sa buong buhay nila. 16 Sapagkat tunay nga na hindi
ang mga anghel ang tinutulungan niya. Sa halip, tinutulungan niya ang mga kaapu-
apuhan ni Abraham. 17 Kaya kinakailangan niyang maging katulad ng kaniyang mga
kapatid sa lahat ng paraan, upang siya ay maging maawain at tapat na pinakapunong
pari sa mga bagay para sa Diyos, at upang maaari niyang makamit ang kapatawaran
para sa kasalanan ng mga tao. 18 Dahil si Jesus mismo ay naghirap, noong siya ay
tinukso, kaya niyang tulungan ang mga natukso.

3

1 Kaya, mga banal na kapatid, mga kasama sa makalangit na pagtawag, alalahanin
ninyo si Jesus na Apostol at Pinakapunong Pari na aming ipinapahayag. 2 Siya
ay tapat sa Diyos, na naghirang sa kaniya, katulad ng pagiging tapat ni Moises sa
lahat ng sambahayan ng Diyos. 3 Sapagkat si Jesus ay itinuring na higit na karapat-
dapat na maluwalhati kaysa kay Moises, dahil ang gumawa ng bahay ay higit na
may karangalan kaysa sa bahay mismo. 4 Sapagkat ang bawat bahay ay itinayo
ng isang tao, ngunit ang nagtayo ng lahat ng bagay ay ang Diyos. 5 Sa katunayan,
si Moses ay isang tapat na lingkod sa lahat ng sambahayan ng Diyos, nagbibigay
patotoo tungkol sa mga bagay na sinasabing magaganap sa hinaharap. 6 Ngunit si
Cristo ang Anak na pinagkatiwalaan sa sambahayan ng Diyos. Tayo ang kaniyang
bahay kung ating mahigpit na panghahawakan ang ating pananalig at kapurihan
ng pananalig. 7 Kaya, gaya ng sinasabi ng Banal na Espiritu, "Sa araw na ito,
kung marinig ninyo ang kaniyang tinig, 8 Huwag patigasin ang inyong mga puso
gaya ng panghihimagsik na ginawa ng mga Israelita sa panahon ng pagsubok sa
ilang. 9 Ito ay nang naghimagsik ang inyong mga ninuno sa pagsubok sa akin,
at nang apatnapung taon na, nakita nila ang aking mga gawa. 10 Kaya hindi ako
nalugod sa lahing ito. Sinabi ko, "Sila ay palaging naliligaw sa kanilang mga puso
at hindi nila alam ang aking mga paraan. 11 Kaya sa galit ko sila ay aking isinumpa:
sila ay hindi makapapasok sa aking pahingahan." 12 Mag-ingat kayo mga kapatid,
upang hindi magkaroon ng isang masamang puso na walang pananampalataya sa
sinuman sa inyo, isang puso na tatalikod mula sa buhay na Diyos. 13 Sa halip,
palakasin ang loob ng bawat isa araw-araw, habang ang panahon ay matatawag pang

ngayon, upang walang sinuman sa inyo ang maaaring mapatigas sa pamamagitan ng
pandaraya ng kasalanan. 14 Sapagkat tayo ay naging kasama ni Cristo kung patuloy
nating panghahawakan ang ating pananalig sa kaniya mula sa simula hanggang sa
katapusan. 15 Tungkol dito ito sinabing, “Ngayong araw, kung makikinig kayo sa
kaniyang tinig, huwag ninyong patigasin ang inyong mga puso gaya ng ginawa ng mga
Israelita sa kanilang paghihimagsik.” 16 Sino ang nakarinig sa Diyos at naghimagsik?
Hindi ba't ang lahat na pinangunahan ni Moses na lumabas sa Egipto? 17 At kanino
nagalit ang Diyos sa apatnapung taon? Hindi ba't sa mga nagkasala, na ang mga
patay na katawan ay nakaratay sa ilang? 18 Kanino sumumpa ang Diyos na hindi na
sila makapapasok sa kaniyang kapahingahan, hindi ba ang mga sumuway sa kaniya?
19 Nakita natin na hindi sila nakapasok sa kaniyang kapahingahan dahil sa kawalan
ng pananampalataya.

4

1 Kaya, kailangan nating maging maingat upang walang sinuman sa inyo ang
mabigo upang maabot ang patuloy na pangako na pagpasok sa kapahingahan ng
Diyos. 2 Sapagkat nasa atin ang magandang balita tungkol sa kapahingahan ng Diyos
na ipinahayag sa atin gaya katulad ng mga Israelita, ngunit walang pakinabang ang
mensahe sa mga nakarinig nito na walang kalakip na pananampalataya. 3 Sapagkat
tayo, ang naniwala— tayo rin ang makakapasok sa kapahingahan, gaya ng sinabi,
“Katulad ng aking isinumpa sa poot, Hindi sila makapapasok sa aking kapahingahan.”
Sinabi niya ito, bagama't ang kaniyang mga nilikhang gawain ay natapos na mula
sa simula pa ng mundo. 4 Sapagkat nasabi niya sa isang dako hinggil sa ikapitong
araw, “Ang Diyos ay nagpahinga sa ikapitong araw mula sa lahat ng kanyang mga
nilikha.” 5 Muli ay sinabi niya, “Hindi sila makakapasok sa aking kapahingahan.”
6 Kaya, dahil ang kapahingahan ng Diyos ay nakalaan hanggang ngayon para sa
ilan upang makapasok, at dahil maraming mga Israelita na nakarinig ng magandang
balita tungkol sa kaniyang kapahingahan ay hindi nakapasok dahil sa pagsuway.
7 Muli ang Diyos ay nagtakda ng tiyak na araw, na tinatawag na “Ngayon”. Itinakda
niya ang araw na ito nang nakipag-usap siya sa pamamagitan ni David, na sinabi
noon pa pagkatapos ng unang pagsasabi nito, “Ngayon, kung pakikinggan ninyo ang
kaniyang tinig, huwag ninyong patigasin ang inyong mga puso.” 8 Kung naibigay na
ni Joshua sa kanila ang kapahingahan, hindi na magsasalita ang Diyos tungkol sa
ibang araw. 9 Kaya, mayroon pa ring isang Araw ng Pamamahinga na nakalaan sa
mga tao ng Diyos. 10 Sapagkat sinuman ang makapapasok sa kapahingahan ng Diyos
kailangan siya mismo din ay nagpahinga mula sa kaniyang mga ginagawa, katulad
ng ginawa ng Diyos. 11 Kaya manabik tayo na makapasok sa kapahingahan na iyon,
upang walang sinuman ang mahulog sa uri ng pagsuway na kanilang ginawa. 12 Dahil
ang salita ng Diyos ay buhay, mabisa at mas matalim pa kaysa sa espada na may
dalawang talim. Tumatagos ito kahit na sa paghahati ng kaluluwa mula sa espiritu,
at sa kasu-kasuan mula sa utak ng buto. May kakayahan itong makunawa sa mga
isip at mga layunin ng puso. 13 Walang bagay nanilikha ang makakatago sa paningin
ng Diyos. Sa halip, lahat ng bagay ay lantad at hayag sa mga mata ng dapat nating
panagutan. 14 Yamang mayroon tayong dakilang pinakapunong pari na dumaan sa
pamamagitan ng kalangitan, na si Jesus na Anak ng Diyos, dapat tayong kumapit na
mahigpit sa ating mga paniniwala. 15 Sapagkat wala tayong pinaka-punong pari na
hindi makakaramdam ng pagkahabag sa ating mga kahinaan, ngunit siya ay tinukso
sa lahat ng paraan tulad natin, maliban lang na wala siyang kasalanan. 16 Kaya
magsilapit tayo na may pananalig sa trono ng biyaya, ng sa gayon makatanggap tayo
ng awa at makahanap ng biyaya na makakatulong sa oras ng pangangailangan.

5

1 Sapagkat bawat pinaka-punong pari, na pinili mula sa mga tao, ay itinalaga upang
gumanap para sa kanila sa mga bagay na nauukol sa Diyos, upang siya ay maaaring
makapag-alay ng mga kaloob at mga handog para sa mga kasalanan. 2 Kaya niyang
makitungo nang malumanay sa mga walang alam at sa naliligaw sapagkat siya mismo
ay napapaligiran rin ng kahinaan. 3 Dahil dito, siya ay kinakakailangan rin na
magdala ng mga handog para sa kaniyang mga kasalanan katulad ng ginagawa niya
para sa mga kasalanan ng mga tao. 4 At walang sino man ang makakapagparangal sa
kaniyang sarili, sa halip, kinakailangang siya ay tinawag ng Diyos, katulad ni Aaron.
5 Maging si Cristo ay hindi pinarangalan ang kaniyang sarili sa pamamagitan ng
paglalagay sa kaniyang sarili bilang pinakapunong- pari. Sa halip ay sinabi ng Diyos
sa kaniya, "Ikaw ay aking Anak, ngayong araw na ito ako ay naging iyong Ama.” 6 Ito
ay katulad lang din ng kaniyang sinabi sa ibang lugar, "Ikaw ay pari magpakailanman
ayon sa pagkapari ni Melquisedec.” 7 Sa panahon ng kaniyang laman, nag-alay siya
ng mga panalangin at mga kahilingan, nakikiusap ng may pagluha sa Diyos, na
may kakayahang makapagliligtas sa kaniya mula sa kamatayan. Dahil sa kaniyang
paggalang sa Diyos, siya ay pinakinggan. 8 Bagama't siya ay anak, natutunan niya
ang pagsunod mula sa mga bagay na kaniyang tiniis. 9 Siya ay ginawang ganap at
sa pamamaraang ito, siya ang dahilan ng walang hanggang kaligtasan para sa bawat
isang sumusunod sa kaniya, 10 na itinalaga ng Diyos bilang pinaka-punong pari ayon
sa pagkapari ni Melquisedec. 11 Marami kaming masasabi tungkol kay Jesus, ngunit
mahirap itong ipaliwanag sapagkat kayo ay mapurol sa pakikinig. 12 Kahit sa oras
na ito ay marapat na sana kayong maging tagapagturo, ngunit kinakailangan pa rin
na may magturo sa inyo ng mga pangunahing alituntunin ng mga salita ng Diyos.
Nangangailangan kayo ng gatas, hindi nang matigas na pagkain. 13 Sapagkat sinuman
na gatas pa lamang ang iniinom ay walang karanasan sa mensahe ng katuwiran,
sapagkat siya ay sanggol pa lang. 14 Sa ibang banda, ang matigas na pagkain ay para
sa mga may ganap nang gulang, sila na dahil sa kanilang karanasang kumilala ng
tama sa mali, ay sinanay upang maunawaan ang mabuti at masama.

6

1 Kung gayon, iwan na natin ang mga unang natutunan tungkol sa mensahe ni
Cristo, kailangan nating magpatuloy sa pagiging ganap, at huwag na muling ilagay
ang saligan ng pagsisisi mula sa mga patay na gawa at ng pananampalataya sa
Diyos, 2 ni ang saligan ng katuruan tungkol sa mga pagbabautismo, pagpapatong ng
mga kamay, ang muling pagkabuhay ng mga patay, at sa hatol na walang hanggan.
3 Gagawin din natin ito kung papahintulutan ng Diyos. 4 Sapagkat imposible para
sa kanila na minsan nang naliwanagan, na nakalasap na ng kaloob ng kalangitan,
na naging kabahagi ng Banal na Espiritu, 5 at sila na nakalasap na ng mabuting
salita ng Diyos at ng mga kapangyarihan ng kapanahunang darating, 6 at sila nga
na nahulog na—ito ay imposible nang ibalik silang muli sa pagsisisi. Ito ay dahil
sa ipinako nilang muli para sa kanilang mga sarili ang nag-iisang Anak ng Diyos,
ginawa siyang dahilan ng lantarang kahihiyan. 7 Sapagkat ang lupang tumanggap
ng ulan na madalas bumuhos dito at nagbibigay ng pananim na kapaki-pakinabang
para sa kanila na nagtrabaho ng lupa, ay tumanggap ng pagpapalang galing sa Diyos.
8 Ngunit kung tubuan ito ng tinik at dawag, ito ay walang pakinabang at nanganganib
na maisumpa. At ang kahahantungan nito ay pagkasunog. 9 Kahit na kami ay
nagsasalita na gaya nito, minamahal kong mga kaibigan, kami ay naniniwala sa
mas mabuting mga bagay ukol sa inyo at sa mga bagay na tungkol sa kaligtasan.

[10] Sapagkat ang Diyos ay hindi liko upang limutin ang inyong gawa at ang pag-
ibig na inyong ipinakita para sa kaniyang pangalan, sa ganoon naglingkod kayo
sa mga mananampalataya at patuloy na naglingkod sa kanila. [11] At labis naming
ninanais na ang bawat isa sa inyo ay magpakita ng parehong kasipagan hanggang sa
wakas na may buong katiyakan ng pagtitiwala. [12] Ayaw namin na maging mabigat
ang inyong katawan, sa halip maging katulad kayo ng mga magmamana ng mga
pangako dahil sa pananampalataya at pagtitiis. [13] Sapagkat nang ginawa ng Diyos
ang kaniyang pangako kay Abraham, siya ay nanumpa sa kaniyang sarili, sapagkat
hindi siya makapanumpa sa mas higit sa kaniya. [14] Sinabi niya, “Tunay na ikaw ay
aking pagpapalain, at labis kong dadagdagan ang iyong mga kaapu-apuhan." [15] Sa
ganitong paraan, natanggap ni Abraham kung ano ang ipinangako pagkatapos niyang
maghintay ng may pagtitiis. [16] Sapagkat ang mga tao ay nanunumpa sa mas mataas sa
kanilang mga sarili, at sa bawat pagtatalo nila, ang sinumpaan ang siyang pangwakas
bilang pagpapatunay. [17] Nang nagpasya ang Diyos na ipakita ng mas malinaw sa mga
tagapagmana ng pangako ang hindi nagbabagong katangian ng kaniyang layunin,
tiniyak niya ito ng may panunumpa. [18] Ginawa niya ito upang sa pamamagitan ng
dalawang bagay na hindi nababago, na kung saan hindi maaaring magsinungaling
ang Diyos, tayo na nagsitakas para magpakupkop ay magkaroon ng matatag na lakas
ng loob upang matibay na panghawakan ang pagtitiwala na inilagay sa ating harapan.
[19] Mayroon tayo nitong pagtitiwala bilang matatag at maaasahan na angkla ng ating
mga kaluluwa, ang pagtitiwala na pumapasok sa dakong loob sa likod ng tabing.
[20] Pumasok si Jesus sa dakong iyon bilang tagapanguna para sa atin, at naging pinaka-
punongpari magpakailanman ayon sa pagkapari ni Melquisedec.

7

[1] Melquisedec na ito, ang hari ng Salem, ang pari ng Kataas-taasang Diyos, na
sumalubong kay Abraham nang siya ay bumalik mula sa malupit na pagpatay ng
mga hari, at pinagpala siya. [2] Binigyan siya ni Abraham ng ikamsampung bahagi ng
lahat ng kaniyang nasamsam. Ang pangalan na "Melquisedec” ay nangangahulugang
"hari ng katuwiran" at "hari ng Salem" ito ay "hari ng kapayapaan." [3] Siya ay walang
ama, walang ina, walang mga ninuno, walang anumang pasimula ng mga araw ni
katapusan ng buhay. Sa halip nanatili siyang pari magpakailanman, katulad ng Anak
ng Diyos. [4] Ngayon isaalang-alang kung gaano kadakila ang taong ito. Ang ating
ninuno na si Abraham ay nagbigay ng ikasampung bahagi mula sa pinakamahalagang
mga bagay na nakuha niya mula sa labanan. [5] At sa katunayan, ang mga kaapu-
apuhan ni Levi na tumanggap ng gawaing pagkapari ay may utos mula sa kautusan
na tipunin ang mga ikasampung bahagi mula sa mga tao, iyon ay mula sa kanilang
mga kababayang Israelita, kahit na sila rin ay nagmula kay Abraham. [6] Ngunit si
Melquisedec, na hindi mula sa kaapu-apuhan ni Levi, ay tumanggap ng ikasampung
bahagi mula kay Abraham, at siya ay pinagpala, siya na tumanggap ng mga pangako.
[7] Hindi maitatanggi na ang mas mababang tao ay pinagpapala ng mas mataas na tao.
[8] Sa ganitong kalagayan, ang taong tumanggap ng ikasampung bahagi ay mamamatay
balang araw. ngunit sa isang banda, ang tumanggap ng ikasampung bahagi ni
Abraham ay inilarawan bilang patuloy na nabubuhay. [9] At samakatuwid, masasabi
na si Levi na tumanggap ng ikapu, ay nakapagbigay din ng ikapu sa pamamagitan ni
Abraham, [10] dahil si Levi ay nasa pribadong bahagi pa lamang ng kaniyang ninuno
na si Abraham nang makilala ni Abraham si Melquisedec. [11] Ngayon kung ang
pagiging ganap ay maaari nang makamtan sa pamamagitan ng pagiging pari ng
mga Levita (sapagkat sa ilalim nito ang mga tao ay tumanggap ng kautusan), ano
pa ang kailangan para sa isang pari na lumitaw ayon sa pagkapari ni Melquisedec,

at hindi mapangalanan ayon sa pagkapari ni Aaron? 12 Dahil kapag ang pagkapari
ay nabago, ang kautusan ay kailangan ding mabago. 13 Sapagkat ang pinagsabihan
ng mga bagay na ito ay kabilang sa ibang lahi, kung saan walang sinuman ang
naglingkod sa altar. 14 Ngayon ito ang katunayan na ang ating Panginoon ay nagmula
kay Judah, ang lipi na hindi binanggit ni Moises patungkol sa mga pari. 15 At
ang aming sinasabi ay mas malinaw pa kung may ibang paring liliitaw ayon sa
pagkakatulad ni Melquisedec. 16 Ang bagong pari na ito ay hindi naging pari ayon
sa batayan ng kautusan sa angkan ng tao sa halip ay sa batayan ng kapangyarihan
ng hindi nasisirang buhay. 17 Dahil ang kasulatan ay sumasaksi tungkol sa kaniya:
''Ikaw ay isang pari magpakailanman ayon sa pagkapari ni Melquisedec. 18 Sapagkat
pinawalang saysay ang dating kautusan dahil sa ito ay mahina at walang pakinabang.
19 Sapagkat ang kautusan ay walang ginawang ganap. Gayunpaman, mayroong mas
mabuting pag-asa para sa hinaharap kung saan lumalapit tayo sa Diyos. 20 At itong
mas mabuting katiyakan ay hindi nangyari kung walang panunumpa, sapagkat ang
mga ibang pari ay hindi gumawa ng anumang panunumpa. 21 Ngunit ang Diyos
ay gumawa ng isang panunumpa nang sinabi niya ang tungkol kay Jesus, ''Ang
Panginoon ay nangako at hindi na magbabago ang kaniyang isip: ''Ikaw ay isang
pari magpakailanman.''' 22 Sa pamamagitan din nito si Jesus ay naging kayiyakan ng
isang mas mabuting kasunduan. 23 Sa katunayan, ang kamatayan ang humahadlang
sa mga pari mula sa paglilingkod magpakailanman. Ito ang dahilan kung bakit
mayroong maraming pari, isa pagkatapos ng isa. 24 Ngunit dahil nabubuhay si Jesus
magpakailanman, ang kaniyang pagkapari ay hindi mapapalitan. 25 Samakatuwid,
siya rin ay lubos na makapagliligtas sa kanila na lalapit sa Diyos sa pamamagitan niya,
dahil siya ay laging nabubuhay upang mamagitan para sa kanila. 26 Sapagkat ganito
ang pinaka-punong pari na nararapat para sa atin. Siya ay walang kasalanan, walang
dungis, dalisay, ibinukod mula sa mga makasalanan, at naging lalong mataas kaysa
sa kalangitan. 27 Hindi siya nangangailangan, di tulad ng mga pinaka-punongpari,
na mag-alay ng handog araw-araw, una para sa kaniyang sariling kasalanan, at
pagkatapos para sa kasalanan ng mga tao. Ginawa niya ito nang minsanan para sa
lahat, nang inialay niya ang kaniyang sarili. 28 Sapagkat ang kautusan ang humirang
ng mga tao na may kahinaan katulad ng mga pinakapunong pari, ngunit ang salita
ng panunumpa, na dumating matapos ang kautusan, ay naghirang ng isang Anak, na
siyang ginawang ganap magpakailanman.

8

1 Ngayon, ito ang paksa ng aming sinasabi, mayroon tayong isang pinaka-punong
pari na nakaupo sa kanang kamay ng trono ng Kamahalan sa kalangitan. 2 Isa siyang
lingkod sa lugar na banal, ang tunay na tabernakulo na itinayo ng Panginoon, hindi
ng sinumang tao. 3 Sapagkat itinalaga ang bawat pinaka-punong pari upang mag-
alay ng mga kaloob at mga handog, kaya kinakailangan na may isang bagay na ialay.
4 Ngayon kung si Cristo ay nasa lupa, hindi na siya magiging pari pa, yamang mayroon
nang mga nag-aalay ng mga handog ayon sa kautusan. 5 Naglilingkod sila sa isang
bagay na huwaran at anino ng mga bagay na makalangit, kagaya na lamang ng babala
ng Diyos kay Moises noong itatayo na niya ang tabernakulo, “Tingnan mo,” sinabi ng
Diyos, na gagawin mo ang lahat ayon sa batayan na ipinakita sa iyo doon sa bundok.”
6 Ngunit ngayon tinanggap ni Cristo ang isang mas mataaas na paglilingkod dahil siya
din ang tagapamagitan ng mas mainam na tipan, na itinatag sa mas mainam na mga
pangako. 7 Sapagkat kung ang unang tipan ay walang pagkakamali, kung gayon hindi
na kailangan pang humanap ng pangalawang tipan. 8 Sapagkat nang nakatagpo ang
Diyos ng pagkakamali sa mga tao, sinabi niya,”'Tingnan ninyo, darating ang mga

araw,' sabi ng Panginoon, 'na Ako ay gagawa ng bagong tipan sa sambahayan ng
Israel at sa sambahayan ng Juda. 9 Hindi na ito katulad ng tipan na ginawa ko sa
kanilang mga ninuno noong araw na kinuha ko sila sa pamamagitan ng kamay upang
pangunahan silang lumabas sa lupain ng Egipto. Sapagkat hindi sila nagpatuloy sa
aking tipan, at hindi ko na sila bibigyang pansin,' sabi ng Panginoon. 10 'Sapagkat
ito ang tipan na aking gagawin sa sambahayan ng Israel pagkatapos ng mga araw
na iyon,' sabi ng Panginoon. 'Ilalagay ko sa kanilang mga isipan ang aking mga
tipan, at isusulat ko rin ang mga ito sa kanilang mga puso. Ako ang magiging Diyos
nila, at sila ay aking magiging mga tao. 11 Hindi nila tuturuan ang bawat isa na
kaniyang kapwa at ang bawat isa na kaniyang kapatid, na sabihing, "Kilalanin ninyo
ang Diyos," sapagkat ako ay makikilala ng lahat mula sa pinakamababa hanggang
sa pinakadakila sa kanila. 12 Sapagkat magpapakita ako ng habag sa kanilang mga
gawaing hindi matuwid at hindi ko na aalalahanin pa ang kanilang mga kasalanan.'"
13 Sinasabing "bago," ginawa niyang luma ang unang tipan. At kaniya ngang inihayag
na ang pagiging luma ay handa ng maglaho.

9

1 Ngayon kahit sa unang tipan ay may lugar para sa pagsamba dito sa lupa at
mga alituntunin ukol sa pagsamba. 2 Sapagkat may silid na inihanda sa loob ng
tabernakulo, ang panlabas na silid, ang tinatawag na banal na lugar. Nakalagay
sa lugar na ito ang ilawan, ang mesa at ang tinapay na handog. 3 At sa likod
ng pangalawang tabing ay isa pang silid na tinatawag na kabanal-banalang lugar.
4 Mayroon itong gintong altar para sa insenso. Nandito rin ang kaban ng tipan
na nababalutan ng ginto. Sa loob nito ay sisidlang ginto na may lamang manna,
ang namulaklak na tungkod ni Aaron at ang mga tapyas na bato ng tipan. 5 Sa
itaas ng kaban ng tipan ay anyo ng kerubim ng kaluwalhatian na umaaligid sa
takip ng pagsisisi, na hindi muna namin ngayon mailalarawan. 6 Pagkatapos na
maihanda ang mga bagay na ito, palaging pumapasok ang mga pari sa panlabas
na silid ng tabernakulo upang isagawa ang kanilang mga tungkulin. 7 Ngunit ang
pinaka-punong pari ay pumapasok na nag-iisa sa pangalawang silid minsan sa isang
taon, at may dalang maihahandog na dugo para sa kaniyang sarili at para sa hindi
sinasadyang mga paglabag ng mga tao. 8 Ipinapakita ng Banal na Espiritu na ang daan
patungo sa kabanal-banalang lugar ay hindi pa ipinapahayag habang nananatili pang
nakatayo ang unang tabernakulo. 9 Isa itong paglalarawan sa kasalukuyang panahon.
Parehong walang kakayahang gawing ganap ng mga kaloob at mga handog ang budhi
ng mga sumasamba. 10 Mga pagkain at inumin lamang ang mga ito na kaugnay ng
iba't-ibang uri ng seremonya ng paglilinis. Ang lahat ng ito ay alituntunin para sa
laman na inilaan hanggang sa maganap ang bagong kaayusan. 11 Dumating si Cristo
bilang pinaka-punong pari ng mabubuting bagay na darating, sa pamamagitan ng
mas dakila at higit na ganap na sagradong tolda na hindi gawa sa mga kamay ng
tao, na hindi kabilang sa mundong nilikha. 12 Hindi ito sa pamamagitan ng dugo ng
mga kambing at mga guya, ngunit sa pamamagitan ng kaniyang sariling dugo kaya
minsan lamang pumasok si Cristo sa kabanal-banalang lugar para sa lahat at tiyakin
ang ating walang hanggang katubusan. 13 Sapagkat kung ang dugo ng mga kambing
at mga toro at ang pagwiwisik ng mga abo sa mga taong may dungis ay naghahandog
sa kanila sa Diyos at ginagawang malinis ang kanilang katawan, 14 gaano pa kaya
ang dugo ni Cristo, na sa pamamagitan ng walang hanggang Espiritu ay inialay ang
kaniyang sarili na walang dungis sa Diyos, na luminis sa ating budhi mula sa mga
gawang patay upang makapaglingkod sa Diyos na buhay? 15 Sa kadahilanang ito,
si Cristo ang tagapamagitan ng bagong tipan. Ito ay dahil may isang kamatayan na

nangyari upang palayain ang mga napapasailalim sa lumang tipan mula sa kabayaran
ng kanilang mga kasalanan, sa gayon ang lahat ng mga tinawag ng Diyos ay tatanggap
ng walang hanggang pamana na kaniyang ipinangako. 16 Sapagkat kung saan iniwan
ng isang tao ang kaniyang testamento, kailangan na mapatunayan ang kamatayan
ng taong gumawa nito. 17 Sapagkat nagkakabisa lamang ang testamento kung saan
mayroong kamatayan dahil wala pang bisa ito habang buhay pa ang gumawa. 18 Kaya
hindi naitatag ang lumang tipan nang walang dugo. 19 Sapagkat nang maibigay ni
Moises ang bawat alituntunin ng kautusan sa lahat ng mga tao, kinuha niya ang dugo
ng mga guya at mga kambing na may tubig, mapulang balahibo, hisopo at parehong
winisikan ang balumbon ng kasulatan at ang lahat ng tao. 20 At sinabi niya, "Ito ang
dugo ng tipan kung saan ibinigay ng Diyos sa inyo ang mga kautusan." 21 Sa ganito
ring paraan, winisikan niya ng dugo ang tabernakulo at ang lahat ng sisidlan na
ginagamit ng mga pari sa paglilingkod. 22 At ayon sa kautusan, halos lahat ay nilinis
ng dugo. Walang kapatawaran kung walang pagbubuhos ng dugo. 23 Samakatwid
kinakailangan nga na ang mga bagay na kahalintulad nang nasa langit ay dapat na
malinis nitong mga hayop na handog. Gayunman, dapat na linisin ng mas mabuting
handog ang mga bagay na panlangit. 24 Sapagkat hindi pumasok si Cristo sa kabanal-
banalang lugar na gawa ng mga kamay, na kahalintulad lamang ng tunay. Sa halip,
pumasok siya sa langit mismo, na ngayon ay nasa harapan ng Diyos para sa atin.
25 Hindi siya nagpunta doon upang madalas na ihandog ang kaniyang sarili, katulad
ng ginagawa ng pinakapunong pari, na pumapasok sa kabanal-banalang lugar taun-
taon na may dalang dugo. 26 Kung iyan ay totoo, kakailanganin niyang maghirap ng
maraming ulit mula pa ng likhain ang mundo. Ngunit ngayon minsan na lamang
siyang naipahayag hanggang sa katapusan ng panahon upang alisin ang kasalanan
sa pamamagitan ng pag-aalay ng kaniyang sarili. 27 Tulad ng bawat tao ay itinakda na
mamatay minsan, at pagkatapos ay ang paghatol, 28 gayon din si Cristo, na minsang
naihandog upang alisin ang mga kasalanan ng marami, darating siya sa pangalawang
pagkakataon, hindi upang ihandog muli sa kasalanan, kundi para sa kaligtasan ng
mga matiyagang naghihintay sa kaniya.

10

1 Sapagkat ang kautusan ay isang anino lamang ng mga mabubuting bagay na
darating, hindi ng mga katotohanan. Hindi magagawang ganap ng kautusan ang
mga lumalapit sa Diyos batay sa paraan ng parehong mga alay na inihahandog ng
mga pari taun-taon. 2 O kung hindi, ititigil kayang maihandog ang mga alay na
iyon? Sa ganiyang kalagayan, ang mga sumasamba ay nilinis ng minsan, na wala
ng kamalayan sa kasalanan. 3 Ngunit sa mga handog na iyon ay may pagpapa-alala
sa mga nagawang kasalanan taun-taon. 4 Sapagkat hindi maaaring pawiin ng mga
dugo ng toro at kambing ang mga kasalanan. 5 Nang dumating si Cristo dito sa mundo,
sinabi niya, "Hindi mo nais ang mga handog o ang mga hain. Sa halip, inihanda mo
ang isang katawan para sa akin. 6 Wala kang kasiyahan sa mga haing sinusunog o mga
handog para sa kasalanan." 7 At aking sinabi, "Masdan mo, narito ako upang gawin
ang iyong kalooban, o Diyos, gaya ng nasusulat tungkol sa akin na nasa balumbon."
8 Sinabi niya gaya ng nasabi sa itaas, "Hindi mo nais ang mga handog at mga hain
o ang mga handog na sinusunog para sa kasalanan, ni hindi ka nasisiyahan sa mga
ito"— mga handog na inialay ayon sa kautusan. 9 At sinabi niya, "masdan mo, ako
ay narito upang gawin ang iyong kalooban." Isinantabi niya ang unang kaugalian
upang maitatag ang pangalawa. 10 Sa pangalawang kaugalian, tayo ay naihandog sa
Diyos sa kaniyang kalooban at sa pamamagitan ng pag-aalay ng katawan ni Jesu-
Cristo ng minsan para sa lahat. 11 Sa katunayan tumatayong naglilingkod ang bawat

pari araw-araw, iniaalay ang parehong mga handog, kung saan, gayon pa man, hindi
makatatanggal ng mga kasalanan kailanman. 12 Ngunit pagkatapos na ialay ni Cristo
ang isang handog para sa kasalanan magpakailanman, umupo siya sa kanang kamay
ng Diyos, 13 naghihintay hanggang ang kaniyang mga kaaway ay maibaba at gawing
isang patungan para sa kaniyang paanan. 14 Dahil sa pamamagitan ng isang handog
ay kaniyang ginawang ganap magpakailanman ang mga taong inihandog sa Diyos.
15 At nagpapatotoo rin sa atin ang Banal na Espiritu. Sapagkat unang sinabi niya, 16 "
'Ito ang tipan na aking gagawin sa kanila pagkatapos ng mga araw na iyon,' ang sabi
ng Panginoon, 'Ilalagay ko ang aking mga kautusan sa kanilang mga puso at isusulat
ko ang mga iyon sa kanilang mga isip.”' 17 Pagkatapos sinabi niya, “Hindi ko na
aalalahanin pa ang kanilang mga kasalanan at paglabag sa kautusan.” 18 Ngayon
kung saan may kapatawaran na para sa mga ito, wala ng pag-aalay pa para sa
kasalanan. 19 Kaya naman, mga kapatid, may pananalig tayong makakapasok sa
kabanal-banalang lugar sa pamamagitan ng dugo ni Jesus. 20 Iyon ang paraan na
kaniyang binuksan para sa atin sa pamamagitan ng kaniyang katawan, isang bago at
buhay na daan sa pamamagitan ng tabing. 21 At dahil mayroon tayong dakilang pari
sa bahay ng Diyos, 22 Lumapit tayo na may totoong puso na may lubos na katiyakan
ng pananampalataya, na may mga pusong nawisikan at nilinis mula sa masamang
budhi at ang ating katawan na nahugasan ng dalisay na tubig. 23 Panghawakan ding
mabuti ang paghahayag ng ating pananalig ng walang pag-aalinlangan, sapagkat
ang Diyos na siyang nangako ay tapat. 24 Kaya isaalang-alang natin kung paano
pasisiglahin ang isa't- isa sa pag-ibig at sa mga mabubuting gawa. 25 Huwag tayong
tumigil sa pagtitipon-tipon ng magkakasama, katulad ng ginawa ng ilan. Sa halip,
palakasin pa natin ng higit ang isa't isa, ngayong nakikita ninyo na nalalapit na
ang araw. 26 Sapagkat kung ating sasadyain ang paggawa ng kasalanan pagkatapos
nating malaman ang kaalaman sa katotohanan, ang handog para sa kasalanan ay
hindi na umiiral. 27 Sa halip, mayroon lamang tiyak na inaasahang nakakatakot
na hatol at nagngangalit na apoy na tutupok sa mga kaaway ng Diyos. 28 Sinuman
na lumabag sa kautusan ni Moises ay mamamatay ng walang awa sa patunay ng
dalawa o tatlong saksi. 29 Gaano pa kaya kabigat na parusa sa akala ninyo ang
nararapat sa taong yumurak sa Anak ng Diyos, sinumang magturing sa dugo ng tipan
na hindi banal, ang dugo na kaniyang inihandog sa Diyos—sinuman na humamak sa
Biyaya ng Espiritu 30 Sapagkat kilala natin ang nagsabi nito, “Akin ang paghihiganti
at ako ang maniningil.” At muli, “Hahatulan ng Panginoon ang kaniyang mga tao.”
31 Nakakatakot nga ang mahulog sa mga kamay ng buhay na Diyos! 32 Ngunit
alalahanin ninyo ang mga araw na nagdaan, pagkatapos na kayo ay maliwanagan
kung papaanong kayo ay nagtiis ng matinding pagdurusa. 33 Nailantad kayo sa
madla ng may pangungutya sa pamamagitan ng mga panlalait, pag-uusig at kayo
ay kabilang sa mga nakaranas ng ganitong pagdurusa. 34 Sapagkat mayroon kayong
habag sa mga bilanggo, at inyong tinanggap nang may kagalakan ang pagsamsam
ng inyong mga ari-arian, na alam ninyo sa inyong mga sarili na mayroon kayong
mas mabuti at walang hanggang pag-aari. 35 Kaya nga huwag ninyong isasawalang-
bahala ang inyong pagtitiwala na may dakilang gantimpala. 36 Sapagkat kailangan
ninyo ng pagtitiyaga upang inyong matanggap ang ipinangako ng Diyos pagkatapos
ninyong magawa ang kaniyang kalooban. 37 “Sapagkat sa kaunting panahon, ang
siyang paparating ay tiyak na darating at hindi ito maaantala. 38 Mabubuhay ang
matuwid kong lingkod sa pamamagitan ng pananampalataya. Kung tatalikod siya,
hindi ako masisiyahan sa kaniya.” 39 Ngunit hindi tayo katulad ng ilang tumalikod at
napahamak. Sa halip, tayo ay ilan sa mga may pananampalataya upang mapanatili
ang ating mga kaluluwa.

11

1 Ngayon ang pananampalataya ay ang katiyakan ng sino man kung siya ay
nagtitiwalang naghihintay sa isang bagay. Ito ang katiyakan tungkol sa hindi pa
nakita. 2 Sapagkat sa pamamagitan nito pinagtibay ang ating mga ninuno dahil sa
kanilang pananampalataya. 3 Sa pamamagitan ng pananampalataya, nauunawaan
natin na nilikha ang buong sanlibutan sa pamamagitan ng utos ng Diyos, upang
kung ano man ang nakikita ay hindi nilikha mula sa mga bagay na nakikita. 4 Sa
pamamagitan ito ng pananampalataya na si Abel ay nag-alay ng mas higit na kalugod-
lugod na handog sa Diyos kaysa sa ginawa ni Cain. At dahil dito pinuri siya sa pagiging
matuwid. Pinuri siya ng Diyos dahil sa mga handog na kaniyang inialay. Dahil diyan,
si Abel ay nagsasalita pa rin kahit na siya ay patay na. 5 Sa pamamagitan ito ng
pananampalataya na si Enoc ay kinuha pataas at hindi nakita ang kamatayan. "Hindi
siya nahanap, dahil siya ay kinuha ng Diyos." Sapagkat ito ay sinabi sa kaniya na
ang Diyos ay nalugod sa kaniya bago siya kunin. 6 Kung walang pananampalataya
hindi maaaring bigyan ng kaluguran ang Diyos, at ang sino man na lalapit sa Diyos
ay kinakailangang manalig na siya ay umiiral at gagantimpalan niya ang sino man
na humahanap sa kaniya. 7 Sa pamamagitan ito ng pananampalataya na si Noe, ay
binalaan ng Diyos ukol sa mga bagay na hindi pa nakita, nang may maka-diyos na
paggalang ay gumawa ng isang daong upang mailigtas ang kaniyang pamilya. Sa
paggawa nito, hinatulan niya ang mundo at naging tagapagmana ng katuwiran na
nanggagaling sa pananampalataya. 8 Sa pamamagitan ito ng pananampalataya na si
Abraham nang siya ay tinawag, Siya ay sumunod at nagtungo sa lugar na kaniyang
tatanggapin bilang isang tagapagmana. Pumunta siya na hindi niya nalalaman kung
saan siya tutungo. 9 Sa pamamagitan ng pananampalataya siya ay nanirahan sa
lupang ipinangako bilang isang dayuhan. Siya ay namuhay sa tolda na kasama sina
Isaac at Jacob na parehong tagapagmana ng pangako. 10 Ito ay dahil sa tumingin
siya sa hinaharap sa pagtatayo ng isang lungsod na ang arketekto at tagapagpatayo
ay ang Diyos. 11 Sa pamamagitan ito ng pananampalataya na si Abraham, at kahit
na si Sarah mismo ay tumanggap ng kakayahang magbuntis kahit sila ay matanda
na, sapagkat itinuring nila ang Dios na tapat, ang nangako sa kanila ng isang anak.
12 Samakatuwid galing din sa lalaking ito na malapit ng mamatay ay maipapanganak
ang hindi mabilang na salinlahi. Sila ay naging kasing dami ng mga bituin sa langit
at nang hindi mabilang na mga butil ng buhangin sa tabing dagat. 13 Ang lahat ng
ito ay namatay sa pananampalataya na hindi tinanggap ang mga pangako, sa halip
kahit malayo pa nakita at tinanggap na nila, na sila ay mga dayuhan at banyaga
dito sa lupa. 14 Kaya sa mga nagsasabi ng ganoong mga bagay ay nagbibigay linaw
na sila ay naghahanap ng kanilang sariling bayan. 15 Sa katunanayan, kung ang
iniwan nilang lupain ang kanilang iniisip, sila ay may pagkakataon pang bumalik,
16 Subalit naghahangad sila ng mas mabuting bayan, na isang makalangit. Kaya
naman hindi nahihiya ang Diyos na tawaging kanilang Diyos sapagkat naghanda
siya ng isang lungsod para sa kanila. 17 Sa pamamagitan ito ng pananampalataya na
si Abraham pagkatapos subuking ialay si Isaac. Oo siya na masayang tumanggap ng
mga pangako ay inialay ang kaniyang nag-iisang anak, 18 tungkol sa kaniya ang sinabi,
"Magmumula kay Isaac ang iyong mga salinlahi." 19 Isinaalang- alang ni Abraham
na bubuhayin ng Diyos si Isaac mula sa mga patay, at sa matalinhagang pagsasalita,
natanggap niya siyang muli. 20 Sa pamamagitan ito ng pananampalataya na pinagpala
ni Isaac sina Jacob at Esau tungkol sa mga bagay na darating. 21 Sa pamamagitan
ito ng pananampalataya na si Jacob, nang siya ay mamamatay na, pinagpala niya
ang bawat isa sa mga anak ni Jose. Si Jacob ay sumamba na nakahilig sa taas ng
kaniyang tungkod. 22 Ito ay sa pamamagitan din ng pananamplataya na si Jose, nang

malapit na ang kaniyang katapusan, ay nagsalita patungkol sa paglisan ng mga anak
ng Israel mula sa Egipto at inutos na dalhin kasama nila ang kaniyang mga buto.
23 Sa pamamagitan ito ng pananampalataya na si Moises, nang siya ay ipanganak ay
itinago siya ng kaniyang mga magulang ng tatlong buwan dahil nakita nila na siya
ay isang magandang bata at hindi sila takot sa utos ng hari. 24 Sa pamamagitan ito
ng pananampalataya na si Moises, nang lumaki na ay tumangging tawagin na anak
ng anak na babae ni Faraon. 25 Sa halip, pinili niyang makibahagi sa paghihirap
ng mga tao ng Diyos kaysa sa magpakasaya sa panandaliang aliw ng kasalanan.
26 Itinuring niya na ang kahihiyan sa pagsunod kay Cristo ay higit pa sa kayamanan
kaysa sa mga yaman ng mga Egipto, sapagkat itinuon niya ang kaniyang paningin sa
hinaharap na darating na gantimpala. 27 Sa pamamagitan ito ng pananampalataya
na si Moises ay iniwan ang Egipto. Hindi siya natakot sa galit ng hari, sapagkat tiniis
niya sa pamamagitan ng pagtingin sa isang hindi pa nakikita. 28 Dahil sa kaniyang
pananampalataya sinunod niya ang "Paskua" at ang pagwisik ng dugo upang ang
mangwawasak sa bawat panganay ay hindi makahawak sa mga panganay na anak
na lalaki ng mga Israelita. 29 Sa pamamagitan ito ng pananampalataya na sila ay
tumawid sa dagat ng mga Tambo na parang nasa ibabaw ng tuyong lupa. Nang
sinubok ng mga taga Ehipto na gawin ito, sila ay nilamon nito. 30 Sa pamamagitan ng
pananampalataya nawasak ang pader ng Jerico matapos silang umikot sa palibot ng
pitong araw. 31 Sa pamamagitan ito ng pananampalataya na si Rahab, ang babaeng
nagbebenta ng aliw ay hindi namatay kasama ng mga suwail, dahil tinanggap niya
ng may pag-iingat ang mga ispiya. 32 At ano pa ba ang aking sasabihin? Hindi na
sapat ang aking oras kung isasalaysay ko pa ang tungkol kina Gideon, Barak, Samson,
Jepta, David, Samuel, at ng mga propeta, 33 na sa pamamagitan ng pananampalataya
ay sumakop ng mga kaharian, gumawa ng may katarungan, at tumanggap ng mga
pangako. Sila ay nagpatikom ng bibig ng mga lion, 34 pinawi ang kapangyarihan ng
apoy, tumakas sa talim ng espada, kung saan gumaling mula sa mga karamdaman,
naging tanyag sa pakikipaglaban, at naging dahilan ng pagtakas ng mga sundalong
dayuhan. 35 Tinanggap ng mga kababaihan ang kanilang mga patay sa pamamagitan
ng muling pagkabuhay. Ang iba ay pinahirapan, ng hindi tinatanggap ang kanilang
paglaya upang maranasan nila ang mas mainam na muling pagkabuhay. 36 Ang iba ay
nagdusa ng pangaalipusta, at paghampas, oo, kahit ng mga kadena at pagkakulong.
37 Kung saan binato sila. Nilagari sila sa dalawa. Pinatay sila sa pamamagitan ng
espada. Sila ay namuhay na nakadamit ng balat ng mga tupa at balat ng mga kambing
na hirap na hirap, nagpakasakit at pinagmalupitan, 38 (Sila na hindi karapat-dapat
sa mundo), naglibot sa ilang, sa mga kabundukan, sa mga kuweba at sa mga butas sa
lupa. 39 Bagamat ang lahat ng mga taong ito ay pinagtibay ng Diyos dahil sa kanilang
pananampalataya, hindi nila natanggap ang anumang kaniyang ipinangako. 40 May
inihanda ang Diyos sa simula pa na mas mainam para sa atin, dahil kung wala tayo
hindi sila magiging ganap.

12

1 Samakatwid, sapagkat napapaligiran tayo ng napakaraming mga saksi, itapon
nating lahat ang mga bagay na nagpapabigat sa atin at ang kasalanan na madaling
makagapos sa atin. Dapat may katiyagaan tayong magpatuloy sa takbuhin na inilagay
sa ating harapan. 2 Dapat nating ituon ang ating mga mata kay Jesus, ang may-akda
at nagpapaganap ng ating pananampalataya, dahil sa kagalakan na inilaan sa kaniya,
na nagdala sa kaniya na nagtiis sa krus sa kabila ng kahihiyan, at umupo sa kanang
kamay ng trono ng Diyos. 3 Kaya isinaalang-alang niya na tiisin ang mga masasakit na
salita mula sa mga makasalan laban sa kaniya upang tayo ay hindi na mapapagod at

manghihina. 4 Hindi niyo pa tinanggihan o nilabanan ang kasalanan na humantong
sa pagkaubos ng dugo. 5 At nakalimutan na ninyo ang ibinigay na lakas at pag-
asa na itinuro sa inyo bilang mga anak:" Aking anak, huwag mong babaliwalain
ang pagdidisiplina ng Panginoon, ni ilayo ang iyong puso kung ikaw ay kanyang
tinutuwid" 6 Sapagkat ang Panginoon ay nagdidisiplina sa sinumang minamahal niya,
at pinarurusahan niya ang bawat anak na kanyang tinatanggap. 7 Tiisin ang pagsubok
bilang pagdisiplina. Nakikitungo ang Diyos sa inyo bilang mga anak, sapagkat sino
bang anak ang hindi dinidisiplina ng kaniyang ama? 8 Ngunit kung kayo ay walang
disiplina, kung saan lahat tayo ay dapat kabahagi, kung gayon hindi kayo mga tunay
na anak at mga anak sa labas. 9 Bukod dito, mayroon tayong mga makamundong
amang nagdidisiplina sa atin, at iginagalang natin sila. Hindi ba dapat nararapat na
mas higit tayong sumunod sa Ama ng mga espiritu at mabuhay? 10 Sapagkat ang
ating mga ama nga ay nagdidisplina sa atin ng ilang mga taon sa alam nilang tama
para sa kanila, subalit tayo ay dinidisiplina ng Diyos upang tayo ay makibahagi sa
kaniyang kabanalan. 11 Walang disiplina sa kasalukuyan na masaya kundi masakit.
Gayunpaman, sa ibang pagkakataon ito ay magbibigay ng mapayapang bunga ng
katuwiran para sa sinumang nagsanay sa pamamagitan nito. 12 Samakatuwid itaas
ninyo ang inyong mga kamay na nakababa at palakasing muli ang nanghihinang
mga tuhod; 13 gawin mong matuwid ang mga daan ng iyong mga paa, upang ang
sinumang pilay ay hindi maliligaw sa halip ay gagaling. 14 Sikapin ang kapayapaan
sa lahat ng mga tao, at gayundin ang kabanalan na kung wala ito walang makakakita
sa Panginoon. 15 Maging maingat upang walang sinuman ang hindi maisama mula
sa biyaya ng Diyos, at walang ugat ng kapaitan ang tumubo upang maging dahilan
ng hindi pagkakaunawaan at mahawa ang marami. 16 Maging maingat na walang
maki-apid sa inyo, o hindi maka-diyos na tao kagaya ni Esau na ipinagpalit sa isang
pagkain ang karapatan bilang panganay. 17 Sapagkat alam ninyo na pagkatapos,
nang kaniyang naising makamit ang biyaya, siya ay tinanggihan dahil hindi siya
nagkaroon ng pagkakataong magsisisi sa kaniyang ama, kahit na pilit niya itong
hinangad nang may mga luha. 18 Sapagkat hindi kayo lumapit sa isang bundok na
nahahawakan, isang bundok na nag-aalab ng apoy, kadiliman, kalungkutan at bagyo.
19 Hindi kayo pumarito dahil sa ingay ng trumpeta, o sa mga salitang galing sa isang
tinig na ang mga nakarinig nito ay nagmamaka-awang wala ng salitang sasabihin sa
kanila. 20 Sapagkat hindi nila kayang tanggapin kung ano man ang iniutos: na kahit
may isang hayop na hahawak sa bundok, dapat itong batuhin," 21 Kaya nakakatakot
ang tanawin na sinabi ni Moises," Ako ay sobrang nasindak na ako ay nanginginig.
22 Sa halip, kayo ay lumapit sa Bundok ng Zion at sa lungsod ng Diyos na buhay,
ang makalangit na Jerusalem, at sa hindi mabilang na hukbo ng mga anghel na
nagdiriwang. 23 Kayo ay lumalapit sa kapulungan ng mga unang ipinanganak na
inilista sa langit, sa Diyos na hukom ng lahat, at sa mga espiritu ng katuwiran na
naging ganap. 24 Kayo ay lumapit kay Jesus na tagapamagitan ng isang bagong
tipan, at sa dugong naikalat na higit na nagsasalita ng mabuti kaysa sa dugo ni Abel.
25 Tiyakin ninyo na hindi ninyo tinanggihan ang nagsasalita. Sapagkat kung hindi sila
nakatakas ng sila ay tumanggi sa isang nagbigay babala sa kanila dito sa lupa, tiyak na
hindi tayo makakatakas, kung tatalikod tayo mula sa nagbabala mula sa langit. 26 At
sa mga oras na iyon ang kaniyang tinig ang yayanig sa lupa. Subalit ngayon nangako
siya at sinabi, "Minsan ko pang yayanigin hindi lamang ang lupa ngunit maging ang
kalangitan." 27 Ang mga salitang ito na," Ngunit minsan pa," ay nagpapahiwatig sa
pagtanggal ng mga bagay na nayayanig, iyon ay ang mga bagay na nilikha, upang
ang mga bagay na hindi nayayanig ay mananatili. 28 Samakatuwid, magpapasalamat
tayo sa pagtanggap ng isang kahariang hindi nayayanig, at sa ganitong pagpupuri sa

Diyos sa paraang katanggaptanggap na may paggalang at paghanga 29 sapagkat ang
ating Diyos ay parang apoy na nakakatupok

13

1 Hayaang magpatuloy ang pag-ibig bilang mga magkakapatid. 2 Huwag kalimutang
malugod na tanggapin ang mga dayuhan sapagkat sa paggawa nito ay hindi ninyo
alam na ang iba sa mga tinatanggap ninyo ay mga anghel. 3 Alalahanin ninyo ang
mga nasa bilangguan, na parang kayo ay kasama rin nila doon at ang inyong mga
katawan ay pinagmamalupitan ng kagaya nila. 4 Dapat igalang ng lahat ang pag-
aasawa at panatilihing dalisay ang pagtatalik ng mag-asawa, sapagkat hahatulan
ng Diyos ang mga nakiki-apid at ang mga nangangalunya. 5 Dapat ang paraan
ng inyong pamumuhay ay maging malaya mula sa labis na pagmamahal sa pera.
Masiyahan sa mga bagay na mayroon kayo, sapagkat sinabi mismo ng Diyos," Hindi
kita iiwan ni pababayaan man." 6 Dapat tayo ay masiyahan upang masabi natin
ng may katapangan," Ang Panginoon ang tutulong sa akin hindi ako matatakot Ano
ang magagawa ng sinuman sa akin. 7 Alalahanin ninyo ang mga nangunguna sa
inyo, sa mga nagsasalita ng Salita ng Diyos sa inyo, at alalahanin ninyo ang bunga
ng kanilang ugali; tularan ninyo ang kanilang pananampalataya. 8 Si Jesu- Cristo ay
hindi nagbabago kahapon, ngayon at magpakaylan man. 9 Huwag kayong magpadala
sa mga sari-sari at kakaibang mga katuruan, sapagkat mas mabuti na ang ating puso
ay mahubog sa pamamagitan ng biyaya, hindi sa mga tuntunin ng mga pagkain
na hindi naman nakakatulong upang sila ay mabuhay. 10 Mayroon tayong altar
na kung saan ang mga naglilingkod sa tabernakulo ay walang karapatang kainin.
11 Sapagkat ang dugo ng mga hayop, na inialay para sa ating mga kaslanan, ay
dadalhin ng pinaka-punong pari sa banal na lugar, ngunit ang kanilang katawan
ay susunugin sa labas ng kampo 12 Samakatuwid si Jesus ay nagdusa rin sa labas ng
tarangkahan papasok ng lungsod upang ialay ang mga tao sa Diyos sa pamamagitan
ng kaniyang sariling dugo. 13 Kaya tayo ay dapat lumapit sa kaniya sa labas ng
kampo, dala ang kaniyang kahihiyan. 14 Dahil wala tayong nanatiling lungsod dito,
sa halip hinahanap natin ang lungsod na darating. 15 Sa pamamagitan ni Jesus dapat
patuloy tayong mag-alay ng handog na papuri sa Dios, papuri na bunga ng ating
mga labi na kumikilala sa kaniyang pangalan. 16 At huwag ninyong kalilimutang
gumawa ng mabuti at tumulong sa bawat isa, sapagkat sa ganitong handog lubos na
nalulugod ang Diyos. 17 Sumunod at magpasakop sa inyong mga pinuno, sapagkat
sila ang nagbabantay sa inyo alang-alang sa inyong mga kaluluwa, tulad nilang
may pananagutan. Sumunod upang kayo ay ingatan ng inyong mga pinuno na
may kagalakan at hindi ng dalamhati, kung saan hindi ito makakatulong sa inyo.
18 Ipanalangin ninyo kami, sapagkat kami ay nakatitiyak na malilinis ang aming
budhi, naghahangad na mabuhay ng kagalang-galang sa lahat ng mga bagay. 19 At
hinihimok ko kayong lahat na gumawa pa ng mas higit dito, upang ako ay maaaring
makabalik sa lalong madaling panahon. 20 Ngayon nawa ang Diyos ng kapayapaan,
na siyang nagbalik mula sa kamatayan ang dakilang Pastol ng mga tupa, Ang
ating Panginoong Jesus, sa pamamagitan ng dugo ng walang hanggang tipan, 21 ay
magbigay sa inyo ng bawat mabubuting bagay upang gawin ang kaniyang kalooban,
kumikilos sa atin na mga nakakalugod sa kaniyang paningin, sa pamamagitan ni
Jesu-Cristo, na nararapat tumanggap ng papuri magpakailan man. Amen 22 Ngayon
hinihikayat ko kayo mga kapatid, na tanggapin ninyo ang salitang nagpapalakas sa
maiksing sulat ko sa inyo. 23 Nais kong malaman ninyo na si Timoteo ay napalaya na,
kung saan isasama ko siya sa aking pagdalaw kung darating siya kaagad. 24 Batiin
ninyo ang lahat ng inyong mga pinuno at ang lahat ng mga mananampalataya. Ang

mga taga- Italya ay bumabati sa inyo. 25 Ang biyaya ng Diyos ang sumainyo nawang
lahat.

Santiago

[1] Ako, si Santiago, isang alagad ng Diyos at ng Panginoong Jesu-Cristo, ay bumabati
sa labindalawang tribu na nasa pangangalat. [2] Ituring ninyong kagalakan ito mga
kapatid, kung nakakaranas kayo ng ibat-ibang kaguluhan, [3] dahil nalalaman ninyo na
ang pagsubok sa inyong pananampalataya ay nagdudulot ng pagtitiis. [4] Hayaan ang
pagtitiis na tapusin ang kaniyang gawa, upang kayo ay ganap na lumago, na walang
kakulangan. [5] Ngunit kung sinuman sa inyo ay nangangailangan ng karunungan,
hingin ninyo ito sa Diyos, ang mapagbigay at walang panunumbat sa lahat ng
humihingi, at tutugunin niya ito. [6] Ngunit humingi nang may pananampalataya,
nang walang pag-aalinlangan, sapagkat ang nagdadalawang isip ay katulad ng alon
sa dagat, na tinatangay ng hangin, kung saan. [7] Sapagkat ang taong iyon ay
hindi dapat mag-isip na matatanggap niya ang kaniyang kahilingan sa Panginoon,
[8] ang ganitong tao ay dalawa ang pag-iisip at pabagu-bago sa lahat ng kaniyang
ginagawa. [9] Ang mahirap na kapatid ay dapat luwalhatiin sa kaniyang mataas na
kalagayan, [10] samantalang ang mayaman na kapatid sa kaniyang kababaang loob,
sapagkat siya ay lilipas katulad ng mga bulaklak ng damo sa bukid na lumilipas.
[11] Sumisikat ang araw na may nakakasunog na init at natutuyo ang halaman at
ang mga bulaklak ay nalalagas, at mawawala ang kagandahan nito. Sa parehong
paraan ang mayamang mga tao ay mawawala sa kalagitnaan ng kanilang mga
gawain. [12] Pinagpala ang tao na nagtitiis sa pagsubok, sapagkat pagkatapos niyang
mapagtagumpayan ang pagsubok, makakatanggap siya ng korona ng buhay, na
ipinangako sa mga nagmamahal sa Diyos. [13] Huwag sabihin ng sinuman kapag siya
ay tinukso, “Ang pagsubok na ito ay galing sa Diyos, ” Sapagkat ang Diyos ay hindi
tinukso ng diyablo, at ang Diyos mismo ay hindi tinutukso ang sino man. [14] Ang
bawat tao ay natutukso ng kaniyang masamang mga pagnanasa kung saan inaakit
at itinutulak siya palayo. [15] At pagkatapos na maglihi ang makasalanang pagnanasa,
ang kasalanan ay maipapanganak at pagkatapos lumaki ng kasalanan hahantong
ito sa kamatayan. [16] Huwag kayong magpalinlang, mga minamahal kong kapatid.
[17] Ang bawat mabuti at ganap na kaloob ay mula sa itaas, bumaba mula sa Ama
ng mga liwanag. Hindi siya nagbabago katulad ng paglipat ng anino. [18] Pinili ng
Diyos na bigyan tayo ng buhay sa pamamagitan ng salita ng katotohanan, upang
maging katulad tayo ng mga unang bunga sa kaniyang mga nilikha. [19] Alam ninyo
ito, mga minamahal kong kapatid. Bawat tao ay dapat mabilis sa pakikinig, dahan-
dahan sa pananalita, at hindi agad nagagalit, [20] sapagkat ang galit ng tao ay hindi
gumagawa ng katuwiran ng Diyos. [21] Kaya alisin ninyo ang lahat ng gawaing
makasalanan at ang kasamaan na nasa lahat ng dako, at sa kababaang-loob tanggapin
ang itinanim na salita, na makakapagligtas sa inyong kaluluwa. [22] Sundin ninyo ang
salita, huwag lamang itong pakinggan, kung saan dinadaya ninyo lang ang inyong
mga sarili. [23] Sapagkat kung sinuman ang nakarinig ng salita at hindi ito ginagawa,
para siyang isang taong humarap sa salamin at tiningnan ang kaniyang likas na
mukha sa salamin. [24] Tinignan ang kaniyang mukha, at umalis, at hindi nagtagal
nakalimutan niya kung ano ang kaniyang itsura. [25] Ngunit ang taong tumitingin
ng maingat sa ganap na batas, ang batas na nagbibigay ng kalayaan, at patuloy na
sinusunod ito, hindi lamang siya naging tagapakinig na nakakalimot, ang taong ito ay
pagpapalain habang ginagawa niya ito. [26] Kung sinuman ang nag-iisip sa kaniyang
sarili na siya ay relihiyoso, ngunit hindi mapigilan ang kaniyang dila, nililoko niya
ang kaniyang sarili at ang kaniyang relihiyon ay walang kabuluhan. [27] Ito ay dalisay

at walang karumihang relihiyon sa harap ng ating Diyos at Ama: para tulungan ang
mga walang ama at balo sa kanilang kapighatian, at para pangalagaan ang sarili mula
sa katiwaliaan ng mundo.

2

1 Mga kapatid ko huwag natin sundin ang pananampalataya ng ating Panginoon
Jesus-Cristo, na Panginoon ng kadakilaan, na may pagtatangi sa ilang mga tao, 2 Kung
may taong pumasok sa inyong pagpupulong na may suot na mga gintong singsing
at may mga marangyang kasuotan, at mayroon ding pumasok na taong mahirap
na may maruming kasuotan, 3 at nagbigay lamang kayo ng pansin sa taong may
marangyang kasuotan, at sinabing, “Maupo po kayo rito sa magandang lugar,” ngunit
sinabi mo sa taong mahirap, “Tumayo ka sa banda roon,” o kaya ay, “maupo ka sa
aking paanan,” 4 hindi ba kayo gumagawa ng paghatol sa inyong sarili, at nagiging
hukom ng may mga masasamang kaisipan? 5 Makinig kayo, mga minamahal kong
kapatid, hindi ba pinili ng Diyos ang mga mahihirap sa mundong ito upang maging
mayaman sa pananampalataya at manahin ang kaharian na ipinangako sa kanila na
nagmamahal sa kaniya? 6 Ngunit hindi ninyo binigyan ng karangalan ang mahihirap!
Hindi ba ang mayayaman, sila ay ang ang nang-aapi sa inyo, at hindi ba sila ang
nagkakaladkad sa inyo sa mga hukuman? 7 Hindi ba ang mayaman ang lumalait
sa magandang pangalan kung kanino kayo tinawag? 8 Gayunman, kung tinutupad
ninyo ang mga maharlikang kautusan, na naisulat sa mga kasulatan, “Mahalin ninyo
ang inyong kapwa tulad ng inyong sarili,” maganda ang ginagawa ninyo. 9 Ngunit
kung nagbibigay kayo ng pagtatangi sa ilang tao, kayo ay nagkakasala, nahatulan ng
kautusan bilang isang lumalabag sa batas. 10 Kung sinuman ang sumusunod sa lahat
ng kautusan, ngunit matisod sa isa sa mga ito, magkakasala siya sa pagsuway sa lahat
ng kautusan! 11 Sapagkat ang Diyos na nagsasabi ng,”Huwag kang mangangalunya,”
nagsabi ring, “Huwag papatay.” Kung hindi ka nangalunya, ngunit ikaw ay pumatay,
sinuway mo ang kautusan ng Diyos. 12 Kaya't magsalita at sumunod katulad nila
na malapit ng hatulan sa pamamagitan ng batas ng kalayaan. 13 Sapagkat darating
ang paghahatol na walang kahahabagan sa kanila na nagpakita ng walang kahahabagan.
Ang kahahabagan ay nagtatagumpay laban sa kahatulan! 14 Ano ang kabutihan nito,
mga kapatid, kung may magsasabi na mayroon siyang pananampalataya, ngunit wala
siyang mga gawa? Kaya ba ng pananampalatayang iyon na iligtas siya? 15 Kung ang
kapatid na lalaki o kapatid na babae ang nangangailangan ng kasuotan at pagkain
araw-araw, 16 at ang isa sa inyo ay magsasabi sa kanila, “Humayo kayong mapayapa,
mangagpainit kayo at magpakabusog kayo,”' subalit hindi ninyo sila binigyan ng
mga kinakailangan para sa katawan, anong kabutihan iyon? 17 Sa ganuon ding
pamamaraan ang pananampalataya lang, kung hindi ito nagtataglay ng mga gawa,
ay patay. 18 Ngunit may isang magsasabing, “Mayroon kang pananampalataya,
at mayroon akong gawa.” Ipakita mo sa akin ang iyong pananampalataya na
walang gawa, at ipapakita ko sa iyo ang aking pananampalataya sa pamamagitan
ng aking mga gawa. 19 Naniniwala ka na ang Diyos ay iisa; tama ka. Ngunit
ang mga demonyo ay naniniwala rin at nanginginig. 20 Gusto mo bang malaman,
taong mangmang, kung paano na ang pananampalataya na walang gawa ay walang
kabuluhan? 21 Hindi ba si Abraham na ating patriyarka ay pinawalang-sala ng Diyos
sa pamamagitan ng mga gawa nang ihain niya sa altar ang anak niyang si Isaac?
22 Nakita ninyo na ang pananampalataya ay kumilos kasama ang kaniyang gawa, at
sa pamamagitan ng paggawa nakamit ng kaniyang pananampalataya ang layunin
nito. 23 Natupad ang kasulatan na nagsasabing, “Naniwala si Abraham sa Diyos, at
ibinilang ito sa kaniya na katuwiran.” Kaya't si Abraham ay tinawag na kaibigan

ng Diyos. 24 Nakita ninyo na sa pamamagitan ng mga gawa ang tao ay mapapa-
walang sala, at hindi sa pananampalataya lamang. 25 Sa parehong paraan din hindi
ba't si Rahab na nagbebenta ng aliw ay napawalang sala sa pamamagitan ng gawa,
nang tinanggap niya ang mga mensahero at pinaalis sila sa pamamagitan ng ibang
daan? 26 Kung paanong ang katawan na hiwalay sa espiritu ay patay, gayon din ang
pananampalataya na hiwalay sa mga gawa ay patay.

3

1 Hindi dapat maging guro ang marami sa inyo, mga kapatid ko, alam nating
matatanggap natin ang mas higit na paghahatol. 2 Sapagkat natitisod tayong lahat
sa maraming paraan. Kung sinuman ang hindi natitisod sa kaniyang pananalita,
siya ay taong ganap, na may kakayahang pigilan din ang kaniyang buong katawan.
3 Ngayon kung lalagyan natin ng busal ang bibig ng kabayo susundin nila tayo, at
mapapabaling natin ang kanilang buong katawan. 4 Pansinin din ang mga barko,
kahit na napakalaki nila at tinutulak ng malalakas na hangin, ay nababaling kahit
saan nais ibaling ng piloto sa pamamagitan ng napakaliit na timon. 5 Ganoon din
ang dila na isang maliit na bahagi ng katawan, ngunit nagyayabang ng malalaking
bagay. Pansinin kung paano ang isang malawak na kagubatan ay nasusunog ng
isang maliit na apoy! 6 Ang dila ay isa ring apoy, isang mundo ng makasalanan
na inilagay sa bahagi ng ating mga katawan, nagpaparumi sa buong katawan at
pinagniningas ang daan ng buhay, at ito ay nakatakdang apoy mula sa impiyerno.
7 Bawat uri ng mga mababangis na hayop, mga ibon, mga gumagapang at mga
nilalang sa dagat ay kayang paamuin at napaamo ng mga tao, 8 ngunit walang
kahit na sinuman ang makapagpapaamo ng dila: walang tigil na kasamaan, puno
ng nakamamatay na lason. 9 Sa pamamagitan ng dila pinupuri natin ang ating
Panginoon at Ama, at sa pamamagitan nito nagsusumpa tayo ng tao, na nilikhang
kalarawan ng Diyos. 10 Galing sa iisang bibig ang pagsasalita ng pagpapala at
pagsusumpa. Aking mga kapatid, hindi dapat mangyari ang mga bagay na ito.
11 Lumalabas ba sa bukal ang parehong sariwa at mapait na tubig? 12 Aking mga
kapatid, maaari bang ang isang puno ng igos ay mamunga ng mga olibo? o ang
isang puno ng ubas mamunga ng igos? Hindi rin lumalabas sa iisang bukal ang
tubig-tabang at tubig-alat 13 Sino sa inyo ang marunong at nakakaunawa? Hayaan
ang taong iyan na ipakita ang kaniyang magandang buhay sa pamamagitan ng
kaniyang mga gawa sa kapakumbabaan na nagmumula sa karunungan. 14 Ngunit
kung mayroon kayong mapait na paninibugho at makasariling hangarin sa inyong
puso, huwag kayong magmayabang at magsinungaling laban sa katotohanan. 15 Hindi
ito ang karunungang nagmumula sa itaas, sa halip ay makamundo, hindi espiritwal,
mula sa diyablo. 16 Sapagkat kung saan may paninibugho at makasariling hangaring
umiiral, may pagkalito at masasamang pag-uugali. 17 Ngunit ang karunungang mula
sa itaas unang-una ay dalisay, at maibigin sa kapayapaan, mahinahon, may nag-aalab
na puso, puno ng awa at mabuting bunga, walang inaayunang ibang tao, at tapat. 18 At
ang bunga ng katuwiran ay naitanim sa kapayapaan alang-alang sa mga gumagawa
ng kapayapaan.

4

1 Saan nanggaling ang pag-aaway at alitan sa inyo? Hindi ba nagmula ito sa inyong
mga masamang hangarin na lumalaban sa inyong mga miyembro? 2 Hinahangad
ninyo kung anong wala kayo. Pumatay kayo at hinabol ninyo kung anong hindi
mapapasainyo. Nakipag-away kayo at nakipagtalo, subalit hindi ninyo nakuha dahil
hindi kayo humingi sa Diyos. 3 Humingi kayo at hindi ninyo natanggap dahil

humihingi kayo ng mga masasamang bagay, upang gamitin ninyo sa inyong mga
masasamang hangarin. 4 Kayong mga mangangalunya! Hindi ba ninyo alam na ang
pakikipagkaibigan sa mundo ay pakikipag-away laban sa Diyos? Kaya, sinuman ang
magpasiyang maging kaibigan ng mundo ay ginawa niya mismo ang kaniyang sarili
na kaaway ng Diyos. 5 O inisip ninyo ba na ang kasulatan ay walang kahulugan noong
sinabi nito na ang Espiritu na ipinagkaloob niya sa atin ay labis na naninibugho para
sa atin? 6 Ngunit ang Diyos ay nagbibigay ng mas higit na biyaya, kaya't sinasabi
ng kasulatan na "Ang Diyos ay sumasalungat sa mapagmataas, ngunit nagbibigay
ng biyaya sa mapagpakumbaba." 7 Kaya, magpasakop kayo sa Diyos. Labanan
ninyo ang diyablo at lalayo siya sa inyo. 8 Lumapit kayo sa Diyos, at siya ay
lalapit sa inyo. Linisin ang inyong mga kamay, kayong mga makasalanan, at gawing
dalisay ang inyong mga puso, kayong mga nagdadalawang-isip. 9 Magdalamhati kayo,
humagulgol kayo, at umiyak! Ibaling ang inyong kasiyahan sa kapighatian at ang
inyong kagalakan sa kalungkutan. 10 Magpakumbaba kayo sa harap ng Panginoon, at
kayo ay kaniyang itataas. 11 Huwag kayong magsalita laban sa isa't-isa, mga kapatid.
Ang taong nagsasalita laban sa kaniyang kapatid o naghahatol sa kaniyang kapatid
ay nagsasalita laban sa kautusan at humahatol sa batas ng Diyos. Kapag hinatulan
ninyo ang kautusan, hindi ninyo sinusunod ang batas, ngunit isang tagahatol ng
mga ito. 12 Iisa lamang ang nagbigay ng batas at taga-hatol, ang Diyos, na kayang
magligtas at sumira. Sino kayo upang humatol sa inyong kapwa? 13 Makinig, kayo na
mga nagsasabing, "Ngayon o bukas ay pupunta tayo sa ganitong bayan, at titigil ng
isang taon doon, at mangangalakal, at kikita." 14 Sino ang nakakaalam kung ano ang
mangyayari bukas, at ano nga ba ang inyong buhay? Dahil katulad kayo ng hamog na
sandaling lumilitaw at biglang nawawala. 15 Sa halip ganito dapat ang sabihin ninyo,
"Kung ito ang kalooban ng Panginoon, at nabubuhay pa kami gagawin namin ito o
iyan." 16 Ngunit ngayon, kayo ay naghahambog patungkol sa inyong mga plano. Ang
lahat ng paghahambog na iyan ay masama. 17 Kaya, para sa kaniya na nakakaalam
gumawa ng mabuti ngunit hindi ito ginagawa, para sa kaniya ito ay kasalanan.

5

1 Ngayon, lumapit kayo mga mayayaman, umiyak kayo ng malakas dahil sa
kahirapan na darating sa inyo. 2 Ang inyong mga kayamanan ay nabubulok at ang
inyong mga kasuotan ay kinakain ng anay. 3 Ang inyong ginto at pilak ay wala nang
kabuluhan, at ang kanilang kalawang ang magpapatotoo laban sa inyo at susunog
ng inyong mga laman gaya ng apoy. Nag-iipon kayo ng inyong kayaman sa huling
mga araw. 4 Tingnan ninyo, ang bayad ng mga manggagawa—silang mga hindi
ninyo binayaran para sa pag-aani ng inyong mga bukid—sumigaw sila ng malakas!
At ang mga sigaw ng mga taong nag-aani ng inyong mga pananim ay nakaabot sa
tainga ng Panginoon ng mga Hukbo. 5 Kayo ay nabuhay ng marangya sa ibabaw ng
lupa at nagpakasasa sa inyong mga sarili. Pinataba ninyo ang inyong mga puso sa
isang araw ng pagkatay. 6 Hinatulan ninyo at pinatay ang mga matuwid na hindi
lumalaban sa inyo. 7 Kaya maging matiyaga, mga kapatid, hanggang sa pagdating
ng Panginoon, katulad ng magsasaka na naghihintay ng mahalagang ani ng lupa,
Matiyagang naghihintay dito, hangang sa una at huling pagbuhos ng ulan. 8 Kayo
rin ay maging matiyaga; ayusin ninyo ang inyong mga puso, dahil ang pagdating
ng Panginoon ay malapit na. 9 Huwag magreklamo, mga kapatid, laban sa isa't-
isa upang kayo ay hindi mahatulan. Tingnan ninyo, ang hukom ay nakatayo sa
pintuan. 10 Bilang isang halimbawa, mga kapatid, ituring ninyo ang mga pagdurusa at
pagtitiyaga ng mga propeta na nagsalita sa pangalan ng Panginoon. 11 Tingnan ninyo,
tinatawag namin ang mga nagtitiyaga, na "pinagpala." Narinig ninyo ang pagtitiis ni

Job, at alam ninyo ang layunin ng Panginoon para kay Job, kung paano ang Panginoon
ay puno ng kahabagan at awa. 12 Higit sa lahat, mga kapatid ko, huwag kayong
mangangako, maging sa langit o maging sa lupa, o sa pamamgitan ng anumang
panunumpa, ngunit gawin ninyo ang “Oo” na “Oo” at ang inyong “Hindi” na “Hindi,”
upang hindi kayo mahatulan. 13 Mayroon bang nagdurusa sa inyo? Dapat siyang
manalangin. 14 Mayroon bang masaya sa inyo? Hayaan siyang umawit ng papuri.
Mayroon bang may sakit sa inyo? Hayaan siyang tawagin ang mga nakatatanda
ng iglesya at hayaan siyang ipanalangin ng mga nakatatanda, at pahiran siya ng
langis sa pangalan ng Panginoon, 15 at ang panalangin ng may pananampalataya
ang magpapagaling sa taong may sakit, at ang Panginoon ang magtataas sa kaniya.
Kung nakagawa siya ng kasalanan, patatawarin siya ng Diyos. 16 Kaya ihayag ninyo
ang inyong mga kasalanan sa bawat isa at ipanalangin ang bawat isa upang kayo ay
mapagaling. Ang panalangin ng matuwid ay magdudulot ng malaking bunga. 17 Si
Elias ay tao din na may pakiramdaman kagaya natin. Siya ay taimtim na nanalangin
na huwag umulan at hindi nga umulan sa lupa ng tatlong taon at anim na buwan.
18 At si Elias ay muling nanalangin at ibinuhos ng langit ang ulan sa lupa at ito ay
nagbigay ng ani. 19 Aking mga kapatid, kung sinuman sa inyo ang naliligaw mula
sa katotohanan ngunit mayroong umakay sa kaniya pabalik, 20 ipaalam sa kaniya na
kung sinuman ang umakay sa makasalanan na makalabas sa kaniyang maling daan,
maliligtas ang kaniyang kaluluwa mula sa kamatayan at matatabunan ang maraming
kasalanan.

1 Pedro

[1] Si Pedro, na apostol ni Jesu Cristo, sa mga dayuhang nasa iba't ibang dako, sa
mga pinili na nasa Ponto, Galacia, Capadocia, Asia, at Bitinia, [2] ayon sa kaalaman
ng Diyos Ama sa simula pa lang, sa pagpapabanal ng Banal na Espiritu, para sa
pagsunod kay Jesu Cristo, at para sa pagwiwisik ng kaniyang dugo. Sumainyo ang
biyaya, at sumagana ang inyong kapayapaan. [3] Papurihan ang Diyos at Ama ng ating
Panginoong Jesu Cristo. Sa kaniyang dakilang kahabagan, nagbigay siya sa atin ng
bagong kapanganakan para sa katiyakan ng pamana sa pamamagitan ng pagkabuhay
muli ni Jesu Cristo mula sa kamatayan— [4] para sa pamanang hindi maglalaho,
hindi madudungisan, at hindi kukupas. Nakalaan ito sa langit para sa inyo. [5] Sa
kapangyarihan ng Diyos kayo ay iniingatan sa pamamagitan ng pananampalataya
para sa kaligtasan na nakahandang maihayag sa huling panahon. [6] Magagalak
kayo dito, kahit na ngayon, kinakailangan ninyong makaramdam ng kapighatian
dahil sa ibat-ibang mga pagsubok. [7] Ito ay para ang inyong pananampalataya ay
masubok, pananampalataya na higit na mas mahalaga kaysa sa ginto na naglalaho
sa apoy na sumusubok sa inyong pananampalataya. Nangyayari ito upang ang
inyong pananampalataya ay matagpuang nagbubunga ng pagpupuri, kaluwalhatian,
at karangalan sa kapahayagan ni Jesu Cristo. [8] Hindi ninyo siya nakita, pero mahal
ninyo siya. Hindi ninyo siya nakikita ngayon, ngunit naniniwala kayo sa kaniya
at lubos kayong nagagalak na may kaligayahang hindi maipaliwanag na punong-
puno ng kaluwalhatian. [9] Kayo mismo ang tumatanggap ng bunga ng inyong
pananampalataya, ang kaligtasan ng inyong mga kaluluwa. [10] Maingat na sinaliksik
at sinuri ng mga propeta ang patungkol sa kaligtasang ito, tungkol sa biyaya na
mapapasa-inyo. [11] Nagsaliksik sila upang malaman kung anong uri ng kaligtasan
ang darating. Nagsaliksik din sila upang malaman ang patungkol sa panahon na
sinasabi sa kanila ng Espiritu ni Cristo na nasa kanila. Nangyayari ang mga ito
habang sinasabi niya sa kanila, bago pa man mangyari, ang patungkol sa pagdurusa
ni Cristo, at ang mga kaluwalhatiang darating kasunod niya. [12] Naihayag sa mga
propeta na naglilingkod sila sa mga bagay na ito, hindi para sa kanilang sarili, kung
hindi para sa inyo— ang pagsasabi ng mga bagay na ito sa pamamagitan ng mga
nagdadala ng ebanghelyo sa inyo sa pamamagitan ng Banal na Espiritu na isinugo
mula sa langit, mga bagay na ninanais maipahayag maging ng mga anghel. [13] Kaya't
bigkisan ninyo ang baywang ng inyong kaisipan. Maging mahinahon kayo sa inyong
pag-iisip. Magkaroon kayo ng buong kapanatagan sa biyaya na dadalhin sa inyo sa
kapahayagan ni Jesu Cristo. [14] Tulad ng masunuring mga anak, huwag ninyong i-ayon
ang inyong mga sarili sa mga pagnanasa na inyong sinunod noong wala pa kayong
kaalaman. [15] Dahil gaya ng ang tumawag sa inyo ay banal, kayo rin, at magpakabanal
sa lahat ng inyong ginagawa sa buhay. [16] Sapagkat nasusulat, “Magpakabanal kayo,
sapagkat ako ay banal.” [17] At kung tinatawag ninyong “Ama” ang tagahatol na walang
pagtatangi ayon sa ginagawa ng bawat tao, bigyang panahon ng inyong paglalakbay
nang may mataas na pagtingin sa kaniya. [18] Alam ninyo na hindi sa mga pilak o
ginto— mga bagay na naglalaho— na kayo ay tinubos mula sa hangal na pamumuhay
na inyong natutunan sa inyong mga ninuno. [19] Pero kayo ay tinubos sa marangal
na dugo ni Cristo, tulad ng isang tupa na walang kapintasan at walang karumihan.
[20] Pinili si Cristo bago pa ang pagkalikha ng mundo, pero ngayon, sa mga huling
panahon, naihayag siya sa inyo. [21] Naniniwala kayo sa Diyos sa pamamagitan niya, na
binuhay ng Diyos mula sa mga patay at sa kaniya na binigyan ng kaluwalhatian upang

ang inyong pananampalataya at pagtitiwala ay mailaan sa Diyos. 22 Ginawa ninyong
dalisay ang inyong mga kaluluwa sa pamamagitan ng pagsunod sa katotohanan para
sa taos-pusong pagmamahal para sa kapatiran, kaya masugid ninyong ibigin ang isa't
isa. 23 Ipinanganak kayong muli, hindi mula sa naglalahong binhi, ngunit mula sa
hindi naglalahong binhi, sa pamamagitan ng buhay at nananatiling salita ng Diyos.
24 Sapagkat “Ang lahat ng laman ay tulad ng damo, at ang lahat ng kagandahan
nito ay tulad ng bulakalak. Ang damo ay malalanta, at ang bulaklak ay malalaglag,
25 pero ang salita ng Panginoon ay mananatili magpakailanman.” Ito ang mensahe
na ipinahayag bilang ebanghelyo sa inyo.

2

1 Kaya isantabi ninyo ang lahat ng kasamaan, panlilinlang, pagpapa-imbabaw,
pagka-inggit, at paninirang-puri. 2 Katulad ng bagong silang na sanggol, naisin ninyo
ang purong gatas na espiritwal, upang kayo ay lumago sa kaligtasan sa pamamagitan
nito, 3 kung naranasan niyo na mabuti ang Panginoon. 4 Lumapit kayo sa kaniya na
siyang buhay na bato na tinanggihan ng mga tao, pero pinili ng Diyos at natatangi
sa kaniya. 5 Tulad kayo ng buhay na mga bato na kasalukuyang binubuo upang
maging espiritwal na tahanan, upang maging banal na mga pari na naghahandog ng
espiritwal na mga alay na katanggap-tanggap sa Diyos sa pamamagitan ni Jesu Cristo.
6 Sinasabi ng kasulatan, “Masdan ninyo, inilatag ko sa Sion ang isang panulukang
bato, pinuno at pinili at mahalaga. Sinumang sumampalataya sa kaniya ay hindi
mapapahiya.” 7 Kaya ang karangalan ay para sa inyo na nananampalataya. Pero,
“ang bato na tinanggihan ng mga manggagawa, ito ang naging puno sa panulukan”—
8 at, “ang batong katitisuran at ang batong kadarapaan.” Madarapa sila sa hindi
pagsunod sa salita, kung saan sila rin ay itinalaga. 9 Subalit kayo ay piniling lahi,
isang grupo ng maharlikang mga pari, isang banal na bayan, mga taong pag-aari ng
Diyos, upang maihayag ninyo ang mga kamangha-manghang ginawa ng tumawag
sa inyo mula sa kadiliman patungo sa kaniyang kamangha-manghang kaliwanagan.
10 Dati, hindi kayo isang bayan, pero ngayon, kayo ay bayan na ng Diyos. Hindi
kayo tumanggap ng kahabagan, pero ngayon, tumanggap kayo ng kahabagan.
11 Mga minamahal, tinawag ko kayong mga dayuhan at manlalakbay upang umiwas
kayo sa masasamang pagnanasa na nakikipagdigma sa inyong kaluluwa. 12 Dapat
kayong magkaroon ng mabuting pamumuhay sa gitna ng mga Gentil, sa gayon,
kung magsasalita sila patungkol sa inyo bilang gumagawa ng masasamang bagay,
mapagmasdan nila ang inyong mabubuting ginagawa at papurihan nila ang Diyos
sa araw ng kaniyang pagdating. 13 Sumunod kayo sa bawat pamahalaan, alang-
alang sa Panginoon, maging ang hari bilang kataas-taasan, 14 maging ang gobernador
na isinugo upang parusahan ang mga mapaggawa ng masama at puruhin silang
mapaggawa ng mabuti. 15 Sapagkat ito ang kalooban ng Diyos, na sa pamamagitan
ng paggawa ng mabuti mapatahimik ninyo ang walang kabuluhang salita ng mga
hangal. 16 Bilang mga taong malaya, huwag ninyong angkinin ang inyong kalayaan
bilang panakip ng kasamaan, sa halip, maging tulad kayo ng mga lingkod ng Diyos.
17 Igalang ninyo ang lahat ng tao. Mahalin ninyo ang kapatiran. Magkaroon kayo ng
takot sa Diyos. Igalang ninyo ang hari. 18 Mga alipin, magpasakop kayo sa inyong mga
amo nang may buong paggalang, hindi lang sa mabuti at mahinahon na mga amo,
pero pati narin sa mga masama. 19 Sapagkat kapuri-puri ang sinumang magtitiis
ng pasakit habang nahihirapan sa kawalan ng katarungan nang dahil sa kaniyang
konsiyensya sa Diyos. 20 Sapagkat gaano kataas na parangal ang nakalaan sa paggawa
ng kasamaan at magtiis habang pinarurusahan? Pero kung gumawa kayo ng mabuti
at nagtiis kayo habang pinarurusahan, ito ay kapuri-puri sa Diyos. 21 Dahil dito kayo

tinawag, sapagkat maging si Cristo ay naghirap para sa inyo, nag-iwan ng halimbawa
para sa inyo upang sundan ang kaniyang mga dinaraanan. 22 Hindi siya nagkasala
at walang anumang pandaraya ang natagpuan sa kaniyang bibig. 23 Nang nilait siya,
hindi siya gumanti ng panlalait. Nang naghirap siya, hindi siya nagbanta ng ganti,
pero ibinigay niya ang kaniyang sarili sa humahatol nang matuwid. 24 Siya mismo
ang nagdala ng ating mga kasalanan sa kaniyang katawan sa puno, upang hindi
na tayo magkaroon ng bahagi sa kasalanan, at upang makapamuhay tayo para sa
katuwiran. Sa pamamagitan ng kanyang mga sugat kayo ay gumaling. 25 Kayong
lahat ay naglalakbay palayo tulad ng mga nawawalang tupa, ngunit ngayon, bumalik
kayo sa pastol at tagapagbantay ng inyong mga kaluluwa.

3

1 Sa ganitong paraan, kayong mga asawang babae ay dapat magpasakop sa inyong
mga asawa, sa gayon, kahit may ilang hindi sumusunod sa salita, sa pamamagitan
ng pag-uugali ng kanilang asawang babae, mahikayat sila nang walang salita, 2 dahil
makikita nila ang inyong dalisay na pag-uugali na may karangalan sa kanilang sarili.
3 Huwag ninyo itong gawin sa pamamagitan ng panlabas na paggayak—pagtitirintas
ng buhok, pagsusuot ng alahas, o magagarang damit. 4 Sa halip, gawin niyo ito
sa pamamagitan ng panloob na pagkatao na nasa puso, at nang walang kupas na
kagandahan ng isang mahinahon at mapayapang espiritu na natatangi sa paningin
ng Diyos. 5 Sapagkat ang banal na mga kababaihan noon ay minsang naggayak ng
kanilang mga sarili sa ganitong paraan. Nagtiwala sila sa Diyos at nagpasakop sila sa
kanilang mga asawa. 6 Sa ganitong paraan sumunod si Sara kay Abraham at tinawag
siyang kaniyang “panginoon.” Kayo ngayon ay kaniyang mga anak kung ginagawa
ninyo ang mabuti at kung hindi kayo natatakot sa kaguluhan. 7 Gayun din, kayong
mga asawang lalaki ay dapat mamuhay kasama ang inyong asawa nang nalalaman na
sila ay mas mahinang kabiyak, kinikilala sila na kapwa ninyong tatanggap ng kaloob
ng buhay. Gawin ninyo ito upang ang inyong mga panalangin ay hindi mahadlangan.
8 Panghuli, lahat kayo, magkaisa kayo sa pag-iisip, mahahabagin, mapagmahal bilang
magkakapatid, maging maawain, at mapagpakumbaba. 9 Huwag ninyong suklian ang
masama ng masama o ang panlalait ng panlalait. Sa halip, patuloy kayong magpala,
sapagkat dahil dito, kayo ay tinawag nang sa gayun magmana kayo ng pagpapala.
10 “Ang may gustong magmahal sa buhay at makakakita ng mabubuting araw ay
kailangang pigilin ang kaniyang dila sa masama at ang kaniyang bibig sa pagsasabi
ng kasinungalingan. 11 Talikuran niya ang masama at gawin ang mabuti. Hanapin
niya ang kapayapaan at ito'y sundan. 12 Ang mga mata ng Panginoon ay nakikita
ang matuwid at naririnig ng kaniyang tainga ang kanilang mga kahilingan. Pero ang
mukha ng Panginoon ay laban sa mga gumagawa ng masama.” 13 Sino ang mananakit
sa inyo kung hinahangad ninyo ang mabuti? 14 Pero kung naghihirap kayo dahil sa
katuwiran, kayo ay pinagpala. Huwag niyong katakutan ang kanilang kinatatakutan.
Huwag kayong mabahala. 15 Sa halip, ibukod-tangi niyo ang Panginoong Cristo sa
inyong mga puso bilang banal. Lagi kayong maging handa na sagutin ang bawat
nagtatanong sa inyo kung bakit mayroon kayong pagtitiwala sa Diyos. Gawin
ninyo ito nang may kahinahunan at paggalang. 16 Magkaroon kayo ng malinis na
budhi upang ang mga taong umaalipusta sa inyong magandang buhay kay Cristo
ay mapahiya dahil nagsasalita sila laban sa inyo na tila kayo ay masasamang tao.
17 Mas mainam, kung nais ng Diyos, na kayo ay maghirap sa paggawa ng kabutihan
kaysa sa paggawa ng kasamaan. 18 Nagdusa rin si Cristo para sa mga kasalanan.
Siya na matuwid ay nagdusa para sa atin, na mga hindi matuwid, upang tayo ay
madala niya sa Diyos. Pinatay siya sa laman, pero muling binuhay sa espiritu. 19 Sa

espiritu, nagpunta siya at nangaral sa mga espiritu na ngayon ay naka-bilanggo.
[20] Sila ay ayaw sumunod noong ang Diyos ay matiyagang naghihintay sa panahon
ni Noe, sa mga araw ng ginagawa ang arko, at nagligtas ang Diyos ng iilang tao—
walong kaluluwa—sa baha. [21] Ito ay sumisimbolo ng pagbabautismo na nagliligtas
sa inyo ngayon, hindi bilang paglilinis ng karumihan mula sa katawan, pero bilang
panawagan ng mabuting budhi sa Diyos, sa pamamagitan ng pagkabuhay muli ni
Jesu-Cristo. [22] Siya ay nasa kanang kamay ng Diyos. Nagpunta siya sa langit. Ang
mga anghel, mga pamahalaanan, at ang mga kapangyarihan ay dapat magpasakop
sa kaniya.

4

[1] Kaya nga, dahil si Cristo ay naghirap sa laman, armasan ninyo ang inyong
mga sarili ng kaparehas na hangarin. Sinuman ang naghirap sa laman ay
tumigil na sa kasalanan. [2] Ang taong ito ay hindi na namumuhay para sa mga
pansariling pagnanasa, pero para sa kalooban ng Diyos—sa kaniyang natitirang
buhay. [3] Sapagkat sapat na panahon na ang lumipas para gawin ng mga Gentil
ang nais nilang gawin—kahalayan, pagkahumaling, paglalasing, panggugulo, labis
na pagsasaya at kasuklam-suklam na pagsamba sa diyus-diyosan. [4] Naisip nilang
kakaiba na hindi ninyo ginagawa ang mga bagay na ito kasama sila, kaya nagsasalita
sila ng masama patungkol sa inyo. [5] Magbibigay sila ng pagsusulit sa kaniya na
handang hatulan ang lahat ng mga tao, patay man o buhay. [6] Sa layuning ito,
ipinangaral ang ebanghelyo sa mga namatay, sa gayun, kahit na sila ay hinatulan
sa kanilang mga katawan bilang mga tao, sila ay makapapamuhay ayon sa Diyos sa
espiritu. [7] Ang katapusan ng lahat ng mga bagay ay parating na. Kaya magkaroon
kayo ng matinong kaisipan at maliwanag na pag-iisip para sa kapakanan ng inyong
mga panalangin. [8] Higit sa lahat ng bagay, magkaroon kayo ng taimtim na pag-
ibig para sa isa't isa, dahil ang pag-ibig ay hindi naghahangad na matuklasan ang
mga kasalanan ng iba. [9] Magpakita kayo ng kagandahang-loob sa isa't isa nang
walang pagrereklamo. [10] Ang bawat isa sa inyo ay tumanggap ng kaloob, gamitin
niyo ito para paglingkuran ang isa't isa, bilang mabuting mga katiwala ng maraming
kaloob ng Diyos. [11] Kung mayroong nangungusap, ituring niyo ito bilang salita
ng Diyos, at kung mayroong naglilingkod, magmula ito sa lakas na ibinibigay ng
Diyos, upang sa lahat ng bagay, ang Diyos ay maluwalhati sa pamamagitan ni Jesu-
Cristo. Kaluwalhatian at kapangyarihan ay sa kaniya magpakailanman. Amen
[12] Mga minamahal, huwag ninyong isiping kataka-taka ang masidhing pagsubok na
dumarating sa inyo, na parang hindi ito pangkaraniwan sa inyo. [13] Pero tulad ng
pagdanas ninyo ng mga pagdurusa ni Cristo, magalak kayo, upang kayo ay magalak
at matuwa sa pagpapahayag ng kaniyang kaluwalhatian. [14] Kung kayo ay inaalipusta
dahil sa pangalan ni Cristo, kayo ay pinagpala, dahil ang Espiritu ng kaluwalhatian
at Espiritu ng Diyos ay nasa inyo. [15] Nawa walang magdusa sa inyo bilang isang
mamamatay tao, magnanakaw, mapaggawa ng masama, o pakialamero. [16] Pero,
sinuman sa inyo ang nagdurusa bilang isang Kristiyano, huwang siyang mahiya, sa
halip luwalhatiin niya ang Diyos sa pangalan na ito. [17] Sapagkat panahon na para
ang paghuhukom ay magsimula sa sambahayan ng Diyos. At kung magsisimula ito
sa atin, ano pa ang kalalabasan para sa mga hindi sumusunod sa ebanghelyo ng
Diyos? [18] At kung “ang matuwid ay naligtas sa kabila ng mga pagdurusa, ano pa
ang mangyayari sa mga hindi maka-diyos at sa makasalanan?” [19] Kaya ipagkatiwala
nawa ng mga nagdurusa ayon sa kalooban ng Diyos ang kanilang mga kaluluwa sa
tapat na Manlilikha habang sila ay gumagawa ng kabutihan.

5

[1] Hinihikayat ko ang mga nakatatanda sa inyo, ako, na isang kapwa nakatatanda
at isang saksi sa pagdurusa ni Cristo, at kabahagi ng kaluwalhatian na maihahayag.
[2] Kaya nga, hinihikayat ko kayo, mga nakatatanda, pangalagaan ninyo ang kawan
ng Diyos na nasa inyo. Pangalagaan niyo sila, hindi dahil kailangan ninyo, pero
dahil nais ninyo ito, ayon sa Diyos. Pangalagaan niyo sila nang maluwag sa inyong
kalooban, hindi para sa pera. [3] Huwag kayong umasta na tila mga amo sa mga
taong nasa inyong pangangalaga, sa halip maging halimbawa kayo sa kawan. [4] Sa
kapahayagan ng Punong Pastol, kayo ay makatatanggap ng maluwalhating korona na
hindi kumukupas. [5] Gayon din, kayong mga nakababatang kalalakihan, magpasakop
kayo sa mga nakatatandang kalalakihan. Kayong lahat, damitan ninyo ang inyong
sarili ng kababaang-loob at maglingkod kayo sa isa't isa sapagkat pinipigilan ng Diyos
ang mga mapagmataas, pero binibigyan niya ng biyaya ang mga mapagpakumbaba.
[6] Kaya nga maging mapagpakumbaba kayo sa ilalim ng makapangyarihang kamay
ng Diyos upang kayo ay itaas niya sa tamang panahon. [7] Ibigay niyo ang lahat
ng inyong pag-aalala sa kaniya, dahil pinag-iingatan niya kayo. [8] Maging handa at
mapagmatyag kayo. Ang inyong kaaway, ang diyablo, tulad ng isang umaatungal
na leon, ay naglilibot at naghahanap ng kaniyang sasakmalin. [9] Tumindig kayo
laban sa kaniya. Magpakatatag kayo sa inyong pananampalataya. Tandaan ninyo
na ang inyong mga kapatid na nasa mundong ito ay nagtitiis ng kaparehas na
pagdurusa. [10] Pagkatapos ninyong magdusa sa sandaling panahon, ang Diyos ng lahat
ng biyaya, na tumawag sa inyo sa walang hanggang kaluwalhatian kay Cristo, ang
siyang magbibigay sa inyo ng kaganapan, magpapatibay at magpapalakas sa inyo.
[11] Sa kaniya ang kapangyarihan magpakailanman. Amen. [12] Itinuturing ko si Silvano
na isang tapat na kapatid, at sumulat ako sa inyo ng maigsi sa pamamagitan niya.
Hinihikayat ko kayo at nagpapatotoo sa inyo na ang aking isinulat ay ang totoong
biyaya ng Diyos. Manindigan kayo dito. [13] Ang babaeng nasa Babilonia, na pinili
kasama ninyo, ay bumabati sa inyo, at si Marcos, na aking anak, ay binabati kayo.
[14] Batiin niyo ang isa't isa sa halik ng pag ibig. Nawa ang kapayapaan ay sumainyong
lahat na mga tagasunod ni Cristo.

2 Pedro

[1] Ako, si Simon Pedro, isang alipin at apostol ni Jesu-Cristo, para sa mga
nakatanggap ng mahalagang pananampalataya kagaya ng natanggap namin, ang
pananampalataya sa katuwiran ng ating Diyos at Tagapagligtas na si Jesu-Cristo.
[2] Ang biyaya nawa ay sumainyo; nawa ang kapayapaan ay lumago sa pamamagitan
ng kaalaman ng Diyos at ng ating Panginoong Jesus. [3] Lahat ng mga bagay ng
banal na kapangyarihan para sa buhay at pagiging maka-diyos ay ibinigay sa atin
sa pamamagitan ng kaalaman ng Diyos na siyang tumawag sa atin sa pamamagitan
ng kaniyang sariling kaluwalhatian at kabutihan. [4] Sa pamamagitan nito, binigyan
niya tayo ng mahahalaga at dakilang mga pangako. Ginawa niya ito upang kayo ay
makibahagi sa banal na katangian habang kayo ay tumatakas mula sa kasamaan
na nasa mundo sa masamang hangarin. [5] Sa kadahilanang ito, gawin ninyo
ang inyong makakaya para dagdagan ang kabutihan sa pamamagitan ng inyong
pananampalataya, at sa pamamagitan ng inyong kabutihan ay kaalaman. [6] Sa
pamamagitan ng inyong kaalaman ay pagpipigil sa sarili, at sa pamamagitan ng
inyong pagpipigil sa sarili ay pagtitiyaga, at sa pamamagitan ng inyong pagtitiyaga
ay pagiging maka-diyos. [7] Sa pamamagitan ng inyong pagiging maka-diyos ay ang
pagmamahal bilang magkakapatid, at sa pamamagitan ng inyong pagmamahal bilang
magkakapatid ay ang pag-ibig. [8] Kung ang mga bagay na ito ay nasa inyo at lumalago
sa inyo, kayo ay hindi magiging baog o hindi namumunga sa kaalaman ng ating
Panginoon na si Jesu-Cristo. [9] Ngunit ang sinuman na nagkukulang sa mga bagay
na ito ay nakikita niya lamang kung ano ang malapit; siya ay bulag. Nakalimutan
niya ang paglilinis mula sa kaniyang mga lumang kasalanan. [10] Samakatwid, mga
kapatid, gawin ninyo ang inyong makakaya upang gawin ang inyong pagkatawag at
pagkakapili na tiyak sa inyong mga sarili. Kung gagawin ninyo ang mga bagay na
ito, hindi kayo matitisod. [11] Sa gayon, ang daan ay masaganang ipagkakaloob sa inyo
sa walang hanggang kaharian ng ating Panginoon at Tagapagligtas na si Jesu-Cristo.
[12] Samakatwid, ako ay magiging laging handa na ipaalala sa inyo ang mga bagay na
ito, gayong alam na ninyo ang mga ito, kayo ngayon ay matibay na sa katotohanan.
[13] Sa aking palagay ay dapat ko na kayong gisingin at paalalahanan sa mga bagay na
ito habang ako ay nandito sa tolda. [14] Sapagkat alam ko na malapit ko nang tanggalin
ang aking tolda tulad ng ipinakita ng Panginoong Jesu-Cristo sa akin. [15] Gagawin ko
ang aking makakaya upang lagi ninyong alalahanin ang mga bagay na ito pagkatapos
ng aking pag-alis. [16] Sapagkat hindi namin sinundan ang mga katalinuhang lumikha
ng mga kathang-isip noong sinabi namin sa inyo ang patungkol sa kapangyarihan
at pagpapakita ng ating Panginoong Jesu-Cristo, ngunit kami ang mga naging saksi
sa kaniyang kadakilaan. [17] Natanggap niya mula sa Diyos Ama ang karangalan at
kaluwalhatian noong may isang tinig ang dumating sa kaniya mula sa Dakilang
Kaluwalhatian na nagsasabing, “Ito ang aking Anak, ang Kaisa-isa kong minamahal,
sa kaniya ay lubos akong nalulugod.” [18] Narinig namin itong tinig na nagmula sa
langit habang kami ay kasama niya sa banal na bundok. [19] Nasa amin ang mga
salitang ipinahayag ng mga propeta at ito ay lalong tiyak, ito ay mabuting pag-ukulan
ninyo ng pansin. Ito ay tulad ng isang lampara na nagliliwanag sa madilim na lugar
hanggang dumating ang umaga at ang mga bituin sa umaga ay sisikat sa inyong mga
puso. [20] Una ninyong alamin ito, na ang nasusulat na propesiya ay hindi nagmula sa
mismong pangangatwiran ng propeta. [21] Sapagkat walang anumang propesiya ang

nagmula sa kalooban ng tao, kundi sa pamamagitan ng tao, sa ilalim ng Banal na
Espiritu na siyang nagsalita mula sa Diyos.

2

1 May mga bulaang propeta na nagpunta sa mga Israelita at may mga bulaang
guro ang pupunta sa inyo. Palihim silang magdadala ng mga mapanirang maling
pananampalataya at itatatwa nila ang Panginoon na bumili sa kanila. Sila ay
nagdadala ng kanilang agarang pagkawasak. 2 Marami ang susunod sa kanilang
kahalayan at sa pamamagitan nila malalapastanganan ang daan ng katotohanan.
3 Sa kanilang pagkagahaman ay sasamantalahin nila kayo sa pamamagitan ng mga
mapanlinlang na mga salita. Naghihintay ang kahatulan laban sa kanila; ang kanilang
pagkawasak ay darating. 4 Sapagkat hindi kinaawaan ng Diyos ang mga anghel na
nagkasala. Sa halip ay ipinasakamay niya ang mga ito sa Tartarus upang igapos sa
mga tanikala hanggang sa paghuhukom. 5 At hindi rin niya kinaawaan ang sinaunang
mundo. Sa halip, itinira niya si Noe, ang mensahero ng katuwiran, kasama ang
pitong iba pa, nang nagdala ng baha ang Diyos sa mundo ng mga hindi maka-diyos.
6 At pinulbos ng Diyos ang mga lungsod ng Sodoma at Gomora at hinatulan sila ng
pagkawasak, bilang halimbawa kung ano ang darating sa mga hindi maka-diyos.
7 Ngunit nang kaniyang ginawa iyan ay, iniligtas niya si Lot na matuwid, na lubos
na nagdalamhati dahil sa mga maruming gawain ng mga taong lumalabag sa batas.
8 Dahil ang taong matuwid na iyon na araw-araw na naninirahan kasama nila ay
pinahihirapan ang kaniyang matuwid na kaluluwa dahil sa nakita niya at narinig.
9 Kung gayon, alam ng Panginoon kung paano iligtas ang mga taong maka-diyos mula
sa mga pagsubok at kung paano parusahan ang mga taong hindi maka-diyos sa araw
ng paghuhukom. 10 Ito ay totoo lalo na sa mga nagpapatuloy sa masasamang nasa
ng laman at humahamak sa batas. Sila ay mapangahas at sumusunod sa sariling
kalooban. Hindi sila natatakot na lapastanganin ang mga maluluwalhati. 11 Ang
mga anghel ay may taglay na higit na lakas at kakayahan kaysa sa mga tao, ngunit
hindi sila nagdala ng mapang-alipustang paghuhukom laban sa kanila sa Panginoon.
12 Ngunit ang mga walang isip na mga hayop na ito ay likas na ginawa para hulihin
at wasakin. Hindi nila alam kung ano ang kanilang inaalipusta. Sila ay mawawasak.
13 Sila ay masasaktan sa gantimpala ng kanilang mga maling gawain. Namumuhay
sila sa kasiyahan sa araw. Sila ay mga dumi at bahid. Nagsasaya sila sa kanilang
mga mapanlinlang na kasiyahan habang sila ay nakikipagdiwang sa inyo. 14 May mga
mata sila na puno ng mga mapangalunyang babae; hindi sila kailanman nakuntento
sa pagkakasala. Inuudyukan nila ang mga mahihinang kaluluwa sa pagkakamali
at ang kanilang puso ay sinanay sa pag-iimbot, mga batang isinumpa. 15 Kanilang
iniwan ang tamang daan. Naligaw sila at sinunod ang daan ni Balaam na anak ni
Beor na nagnais na tumanggap ng kabayaran sa kawalang-katuwiran. 16 Ngunit siya
ay sinaway dahil sa kaniyang paglabag. Isang asno ang nagsalita sa tinig ng tao
ang siyang tumapos sa kahibangan ng propeta. 17 Ang mga taong ito ay katulad
ng mga bukal na walang tubig. Katulad sila ng mga ulap na tinatangay ng bagyo.
May makapal na kadiliman ang sa kanila ay naghihintay. 18 Nagsasalita sila ng
mga bagay na pawang walang kabuluhan at kayabangan lamang. Inuudyukan nila
ang mga tao sa pamamagitan ng pita ng laman. Inuudyukan nila ang mga taong
sumusubok na tumakas mula sa maling pamumuhay. 19 Nangangako sila ng kalayaan
sa kanila ngunit sila ma'y alipin ng kasamaan. Sapagkat ang isang tao ay alipin ng
kahit anong dumadaig sa kaniya. 20 Sino mang makatakas sa karumihan ng mundo
sa pamamagitan ng kaalaman ng Panginoon at Tagapagligtas na si Jesu-Cristo at
bumalik muli sa ganoong karumihan, sila ay naging mas malala pa kaysa noong una.

21 Mas mabuti pang hindi nila nalaman ang daan ng katuwiran kaysa malaman ito at
pagkatapos ay tumalikod sa banal na kautusang ibinigay sa kanila. 22 Ang kawikaang
ito ay totoo para sa kanila: "Ang aso ay bumabalik sa sariling suka nito. Ang bagong
paligong baboy ay bumabalik sa putik."

3

1 Ngayon, sumulat ako sa inyo, mga minamahal, ang ikalawang sulat na ito ay
upang gisingin ang inyong tapat na kaisipan, 2 upang inyong maalala ang mga salita
na sinabi noon ng mga banal na propeta at ang tungkol sa utos ng Panginoon at
tagapagligtas sa pamamagitan ng inyong mga apostol. 3 Una ninyong alamin ito,
na darating ang mga mangungutya sa huling araw ay kukutyain kayo ng taong
mangungutya at mamumuhay sa kanilang mga sariling kagustuhan. 4 at sasabihing,
"Nasaan ang pangako ng kaniyang pagbabalik? Patay na ang ating mga ama, ngunit
ang lahat ng mga bagay ay nananatili buhat nang likhain ang mundo." 5 Sinadya
nilang kinalimutan na ang mga langit at lupa ay nabuo mula sa tubig, at sa tubig,
mahabang panahon na ang nakalipas, sa pamamagitan ng salita ng Diyos, 6 at sa
kaniyang salita ang mundo ay nagkaroon ng tubig sa oras na iyon, at ang tubig ay
siyang bumaha at sumira. 7 Ngunit ngayon ang mga langit at ang lupa ay ipinapanatili
para sa katulad na salita para sa apoy, nakahanda para sa araw ng paghuhukom at
ang pagkawasak ng mga taong hindi maka Diyos. 8 Ito ay hindi sana mawawala
sa inyong kaalaman, mga minamahal, na ang isang araw sa Panginoon ay tulad ng
isang libong mga taon, at ang isang libong mga taon ay tulad ng isang araw. 9 Ang
Panginoon ay hindi mabagal tungkol sa kaniyang mga pangako, na itinuturing ng iba
na kabagalan, ngunit siya ay matiyaga sa iyo. Hindi niya ninanais na sino man sa inyo
ay mapahamak, ngunit ninanais niyang bigyan ng panahon ang lahat upang magsisi.
10 Gayunpaman, ang araw ng Panginoon ay darating na parang isang magnanakaw,
ang mga langit ay mawawala kasabay ng malakas na ingay. Ang mga bagay ay
masusunog sa apoy, at ang lupa at ang mga gawa dito ay maihahayag. 11 Yaman
lamang na ang lahat ng mga bagay na ito ay mawawala sa ganitong kaparaanan,
anong uri ng tao kayo dapat maging? Dapat kayong mamuhay na banal at maka-
Diyos. 12 Inyo ngang asahan at magmadali patungo sa pagdating ng araw ng Diyos. Sa
araw na iyon, ang langit ay magugunaw sa pamamagitan ng apoy, at ang mga bahagi
nito ay matutunaw sa pamamagitan ng sobrang init. 13 Ngunit ayon sa kaniyang
pangako, ating hintayin ang bagong mga langit at ang bagong lupa, kung saan ang
mga katuwiran ay mananahan. 14 Kaya nga, mga minamahal, yaman din lamang na
inaasahan ninyo ang mga bagay na ito, sikapin ninyong gawin ang lahat na kayo ay
matagpuang walang bahid, at walang kapintasan upang makatagpo ng kapayapaan
sa kaniya, 15 At isaalang-alang ninyo ang katiyagahan ng ating Panginoon na maging
kaligtasan, kagaya ng ating minamahal na kapatid na si Pablo, ayon sa karunungan
na ipinagkaloob sa kaniya. 16 Sinabi ni Pablo ang lahat ng mga bagay na ito sa
lahat ng kaniyang mga sulat, na kung saan maraming mga bagay ang mahihirap
na maintindihan. Ang mga bagay na ito ay binaluktot ng mga taong hindi naturuan
at walang katiyakan, habang sila ay gumagawa ng ibang mga kasulatan para sa sarili
nilang kapahamakan. 17 Kaya nga mga minamahal, yamang din lamang na alam
na ninyo ang mga bagay na ito, bantayan ninyo ang inyong mga sarili, upang hindi
kayo maililigaw sa panlilinlang ng mga taong walang batas na siyang magdudulot
ng pagkawala ng inyong katapatan. 18 Ngunit, lumago kayo sa biyaya at kaalaman
ng ating Panginoon at Tagapagligtas na si Jesu-Cristo. Sa kaniya ang kaluwalhatian
ngayon at magpakailanman. Amen!

1 Juan

1 Na kung alinman mula sa simula- na aming narinig, na nakita ng aming mga
mata, na aming natunghayan, at nahawakan ng aming mga kamay-patungkol sa Salita
ng buhay. 2 At ang buhay ay nagawang ipaalam, at aming nakita, at nasaksihan,
at hinayag sa inyo ang buhay na walang hanggan, na noon ay kasama ng Ama, at
nagawang ipaalam sa amin. 3 Iyon na aming nakita at narinig inihayag din namin sa
inyo, sa gayon ay magkaroon kayo ng pakikisama sa amin, at ang aming pakikisama
ay kasama ang Ama at kasama ang kanyang Anak na si Jesu-Cristo. 4 At sinulat namin
ang mga bagay na ito sa inyo upang ang aming kagalakan ay maging ganap. 5 Ito ang
mensahe na aming narinig mula sa kanya at ipinapahayag sa inyo: Ang Diyos ay
liwanag at sa kanya'y walang kadiliman ang lahat. 6 Kung sinasabi natin na tayo ay
mayroong pakikisama sa Kanya at lumalakad sa kadiliman, tayo ay nagsisinungaling
at hindi isinasagawa ang katotohanan. 7 Pero kung tayo'y lumalakad sa liwanag
katulad niyang nasa liwanag, meron tayong pakikisama sa isa't isa at ang dugo ni
Jesus na kanyang Anak ay naglilinis sa atin mula sa lahat ng kasalanan. 8 Kung
sinasabi natin na wala tayong kasalanan, niloloko natin ang ating mga sarili at ang
katotohanan ay wala sa atin. 9 Pero kung tayo ay umamin sa ating mga kasalanan,
siya ay matapat at matuwid na patawarin tayo sa ating mga kasalanan at linisin tayo
mula sa lahat ng kasamaan. 10 Kapag sinabi natin na hindi tayo nagkasala, ginawa
natin siyang isang sinungaling, at ang kanyang salita ay wala sa atin.

2

1 Mga minamahal kong anak, isinusulat ko ang mga bagay na ito sa inyo upang hindi
kayo magkasala. Pero kung sino man ang magkasala, mayroon tayong tagapagtanggol
sa Ama, Si Jesu-Cristo ang nag-iisang makatuwiran. 2 Siya ang taga-pamayapa para sa
ating mga kasalanan, at hindi lang para sa atin, kundi para din sa buong mundo. 3 Sa
pamamagitan nito alam nating kilala natin siya, kung iniingatan natin ang kanyang
mga kautusan. 4 Siya na nagsasabing, “Kilala ko ang Diyos,” pero hindi pinapanatili
ang kanyang mga kautusan, ay isang sinungaling, at ang katotohanan ay wala sa
kanya. 5 Pero ang sinumang pinapanatili ang kaniyang salita, tunay na sa taong ito
ang pag-ibig ng Diyos ay naging lubos. Sa pamamagitan nito alam nating tayo ay nasa
kaniya. 6 Siya na nagsasabing siya ay nananatili sa Diyos ay nararapat ding lumakad
nang katulad ng paglakad ni Jesu-Cristo. 7 Mga minamahal, hindi ako nagsusulat
nang bagong kautusan sa inyo, pero isang lumang kautusan na nasa sa inyo mula
pa sa simula. Ang lumang kautusan ay ang salitang inyong narinig. 8 Gayon pa
man ako ay sumusulat ng bagong kautusan sa inyo, na siyang totoo kay Cristo at
sa inyo, dahil ang kadiliman ay lumilipas na, at ang tunay na liwanag ay sumisinag
na. 9 Ang nagsasabing siya ay nasa liwanag pero kinapopootan ang kanyang kapatid
ay nasa kadiliman kahit ngayon. 10 Ang sinumang nagmamahal sa kanyang kapatid
ay nananatili sa liwanag at walang pagkakataon na siya ay matitisod. 11 Pero ang
siyang napopoot sa kanyang kapatid ay nasa kadiliman at lumalakad sa kadiliman;
hindi niya alam kung saan siya papunta, dahil binulag ng kadiliman ang kanyang
mga mata. 12 Sumusulat ako sa inyo, mga minamahal kong anak, dahil ang inyong
mga kasalanan ay napatawad dahil sa kanyang pangalan. 13 Sumusulat ako sa inyo
mga ama, dahil kilala ninyo siya na mula pa sa simula. Sumusulat ako sa inyo mga
kabataang lalaki, dahil napagtagumpayan ninyo ang kasamaan. Sumulat ako sa inyo,
mga bata, dahil kilala ninyo ang Ama. 14 Sumulat ako sa inyo mga ama, dahil kilala

ninyo siya na mula pa sa simula. Sumulat ako sa inyo mga kabataang lalaki, dahil
kayo ay malakas, at ang salita ng Diyos ay nananatili sa inyo, at napagtagumpayan
ninyo ang kasamaan. 15 Huwag ninyong mahalin ang mundo ni anumang mga bagay
na nasa mundo. Kung sinumang umiibig sa mundo, ang pag-ibig ng Ama ay wala
sa kanya. 16 Pagkat ang lahat ng nasa sa mundo - ang kahalayan ng laman, ang
kahalayan ng mata, at ang kahambugan sa buhay - ay hindi sa Ama pero sa mundo.
17 Ang mundo at ang pagnanasa nito ay lumilipas. Pero ang sinumang gumagawa ng
kalooban ng Diyos ay mananatili magpakailanman. 18 Mga bata, ito na ang huling
oras. Gaya nang narinig ninyo na ang antikristo ay darating, kahit ngayon ay may
marami nang mga antikristong dumating, sa pamamagitan nito nalalaman nating ito
na ang huling oras. 19 Sila ay lumabas mula sa atin, pero hindi sila sa atin. Pagkat
kung sila ay naging sa atin, sana ay nagpatuloy silang kasama natin. Pero nang sila ay
lumabas, iyon ang nagpakitang sila ay hindi sa atin. 20 Pero kayo ay may basbas mula
sa Kabanal-banalan, at alam ninyong lahat ang katotohanan. 21 Hindi ako sumulat sa
inyo dahil sa hindi ninyo alam ang katotohanan, pero dahil sa alam ninyo ito at dahil
walang kasinungalingan ang nasa katotohanan. 22 Sino ang sinungaling kundi siyang
ikinakaila na si Jesus ay ang Cristo? Ang taong ito ang antikristo, dahil sa kinakaila
niya ang Ama at ang Anak. 23 Walang sinuman ang kumakaila sa Anak ay nasa kaniya
ang Ama. Ang sinumang kumikilala sa Anak ay nasa kaniya rin ang Ama. 24 At para
sa inyo, hayaang ang mga narinig ninyo mula sa simula ay manatili sa inyo. Kung ano
ang narinig ninyo mula sa simula ay nanatili sa inyo, kayo rin ay mananatili sa Anak
at sa Ama. 25 At ito ang pangakong ibinigay niya sa atin: buhay na walang hanggan.
26 Isinulat ko sa inyo ang mga ito tungkol sa mga iyon na maaaring umakay sa inyo
sa ligaw na landas. 27 At para sa inyo, ang basbas na natanggap ninyo mula sa kanya
ay nanatili sa inyo, at hindi ninyo kailangan ang sinuman upang turuan kayo. Pero
habang ang kanyang pagbabasbas ay nagtuturo sa inyo ng tungkol sa lahat ng bagay,
at totoo at hindi isang kasinungalingan, at kahit na ito ay nagturo sa inyo, manatili
kayo sa kanya. 28 At ngayon, mga minamahal kong anak, manatili kayo sa kanya,
upang kapag siya ay magpakita, tayo ay magkakaroon nang lakas ng loob at hindi
mahihiya sa kanyang harapan sa kanyang pagdating. 29 Kung alam ninyo na siya ay
makatuwiran, alam ninyong ang lahat nang gumagawa ng tama ay ipinanganak sa
kanya.

3

1 Masdan kung anong uri ng pag-ibig ng Ama ang ibinigay sa atin, na tayo ay
nararapat tawaging mga anak ng Diyos, at ito ang kung ano tayo. Sa dahilang ito,
hindi tayo kilala ng mundo dahil hindi siya kilala nito. 2 Mga minamahal, ngayon tayo
ay mga anak ng Diyos, at hindi pa naipahayag kung magiging ano tayo. Alam natin
na kapag magpakita si Cristo, tayo ay magiging katulad niya, dahil makikita natin
siya bilang siya. 3 At bawat isa na may ganitong pagtitiwala tungkol sa hinaharap na
nakatuon sa kanya ay dinadalisay ang kanyang sarili tulad ng siya ay dalisay. 4 Ang
lahat ng patuloy na nagkakasala ay gumagawa ng kung ano ang labag sa batas. Dahil
ang kasalanan ay ang paglabag sa batas. 5 Alam niyo na nahayag si Cristo upang
sa gayon ay alisin ang mga kasalanan. At sa kanya ay walang kasalanan. 6 Walang
sinumang nananatili sa kanya na patuloy na nagkakasala. Walang sinumang patuloy
sa pagkakasala ang nakakita sa kanya o nakakila sa kanya. 7 Minamahal kong mga
anak, huwag ninyong hayaan ang sinuman na akayin kayo sa ligaw na landas. Siya na
gumagawa ng katuwiran ay matuwid, gaya ni Cristo na matuwid. 8 Siya na gumagawa
nang kasalanan ay sa diablo, sapagkat ang diablo ay nagkasala na mula pa sa simula.
Sa dahilang ito, ang Anak ng Diyos ay nahayag, upang kanyang mawasak ang mga

gawa ng diablo. 9 Ang sinumang isinilang sa Diyos ay hindi nagkasala dahil ang
binhi ng Diyos ay nananatili sa kanya. Hindi siya makapagpatuloy na magkasala
dahil isinilang siya sa Diyos. 10 Dito ang mga anak ng Diyos at ang mga anak ng
diablo ay nahayag. Ang sinumang hindi gumagawa kung ano ang matuwid ay hindi
sa Diyos, ni ang sinumang hindi nagmamahal ng kanyang kapatid. 11 Sapagkat ito
ang mensaheng narinig na ninyo mula pa sa simula, na dapat mahalin natin ang
bawat isa, 12 hindi katulad ni Cain na siyang nasa kasamaan at pinatay ang kanyang
kapatid. At bakit niya nagawang siya ay patayin? Dahil masama ang kanyang mga
gawa, at ang kanyang kapatid ay matuwid. 13 Huwag kayong magtaka mga kapatid,
kapag ang mundo ay napopoot sa inyo. 14 Alam natin na tayo ay lumipat na mula sa
kamatayan patungo sa buhay, dahil mahal natin ang mga kapatid. Ang sinumang
hindi umiibig ay nanatili sa kamatayan. 15 Ang sinumang napopoot sa kanyang
kapatid ay mamamatay tao. At alam ninyo na ang buhay na walang hanggan ay
hindi nanatili sa isang mamamatay tao. 16 Sa pamamagitan nito alam natin ang pag-
ibig, sapagkat inialay ni Cristo ang kanyang buhay para sa atin. Nararapat din nating
ialay ang ating mga buhay para sa mga kapatid. 17 Pero ang sinumang mayroong
mga mabubuting bagay sa mundo, nakitang nangangailangan ang kapatid, at isinara
ang kanyang maawaing puso sa kanya, papaano mananatili sa kanya ang pag-ibig
ng Diyos? 18 Mga minamahal kong mga anak, huwag tayong magmahal sa salita o
sa dila, pero sa mga gawa at katotohanan. 19 Sa pamamagitan nito alam natin na
tayo ay nasa katotohanan at tinitiyak natin ang ating mga puso sa kanyang harapan.
20 Sapagkat kapag sinusumpa tayo ng ating mga puso, mas dakila ang Diyos kaysa sa
ating mga puso, at alam niya ang lahat ng mga bagay. 21 Mga minamahal, kapag hindi
tayo isinisumpa ng mga puso natin, may kapanatagan tayo sa Diyos. 22 At anuman
ang hihilingin natin, matatanggap natin mula sa kanya, dahil pinanatili natin ang
kanyang mga kautusan at ginagawa ang mga bagay na kalugud-lugod sa kanyang
paningin. 23 At ito ang kanyang kautusan - na tayo ay dapat maniwala sa pangalan
ng kanyang Anak na si Jesu-Cristo at mahalin ang bawat isa - gaya ng ibinigay niyang
kautusan sa atin. 24 Siya na pinapanatili ang kautusan ng Diyos ay nananatili sa
kanya, at ang Diyos ay nananatili sa kanya. At sa pamamagitan nito alam natin na
siya ay nananatili sa atin, sa pamamagitan ng Espiritu na ibinigay niya sa atin.

4

1 Minamahal, huwag maniwala sa bawat espiritu, pero suriin ang mga espiritu
upang makita kung sila ay sa Diyos, dahil maraming mga bulaang propeta ang
nagsilabasan sa mundo. 2 Sa paraang ito malalaman mo ang Espiritu ng Diyos — ang
bawat espiritu na kinikilala si Jesu-Cristo na nagkatawang tao ay sa Diyos, 3 at bawat
espiritu na hindi kinikilala si Jesus ay hindi sa Diyos. Ito ang espiritu ng antikristo,
na inyong narinig na darating, at ngayon ay nasa mundo na. 4 Kayo ay sa Diyos,
minamahal kong mga anak, at napagtagumpayan sila dahil ang siyang sumasainyo
ay mas dakila kaysa siyang nasa mundo. 5 Sila ay makamundo, kaya't ang sinasabi
nila ay para sa mundo, at ang mundo ay nakikinig sa kanila. 6 Tayo ay sa Diyos.
Siyang nakakakilala sa Diyos ay nakikinig sa atin. Siyang hindi nasa Diyos ay hindi
nakikinig sa atin. Sa pamamagitan nito nalalaman natin ang espiritu ng katotohan
at ang espiritu ng kamalian. 7 Minamahal, mahalin natin ang isa't isa, dahil ang pag-
ibig ay sa Diyos, at lahat ng nagmamahal ay pinanganak sa Diyos at kilala ang Diyos.
8 Ang taong hindi nagmamahal ay hindi kilala ang Diyos, dahil ang Diyos ay pag-
ibig. 9 Sa pamamagitan nito ang pag-ibig ng Diyos ay nahayag sa atin, na pinadala ng
Diyos ang kanyang bugtong na anak sa mundo upang tayo ay maaring mabuhay sa
pamamagitan niya. 10 Sa ganito ang pag-ibig, hindi dahil minahal natin siya, kundi

minahal niya tayo, at pinadala niya ang kanyang Anak na maging kabayaran ng ating
mga kasalanan. [11] Minamahal, kung tayo'y lubos na minahal ng Diyos, nararapat
din nating mahalin ang bawat isa. [12] Walang sinuman ang nakakita kailanman
sa Diyos. Kung mahal natin ang isa't isa, ang Diyos ay mananatili sa atin at ang
pag-ibig niya ay lubos na nasa atin. [13] Sa pamamagitan nito malalaman natin na
tayo ay nananatili sa kanya at siya sa atin, dahil binigay niya sa atin ang kanyang
Espiritu. [14] At nakita natin at nasaksihan na ipinadala ng Ama ang kanyang anak
upang maging tagapagligtas ng mundo. [15] Sinuman ang kumikilala na si Jesu-Cristo
ay ang Anak ng Diyos, ang Diyos ay nananatili sa kanya at siya sa Diyos. [16] At alam
natin at pinaniwalaan ang pag-ibig na mayroon ang Diyos na nasa sa atin. Ang Diyos
ay pag-ibig, at siyang nananatili sa pag-ibig ay nananatili sa Diyos, at ang Diyos ay
nananatili sa kanya. [17] Sa ganito ang pagmamahal ay ginawang lubos sa atin, nang sa
gayon tayo ay maaring magkaroon ng kasiguraduhan sa araw ng paghuhukom, dahil
gaya niya, gayon din tayo sa mundong ito. [18] Walang anumang takot sa pag-ibig.
Pero ang pag-ibig na lubos ay inaalis ang takot, dahil ang takot ay may kinalaman sa
kaparusahan. Pero kung sinuman ang siyang natatakot ay hindi nagawang lubos sa
pag-ibig. [19] Nagmamahal tayo dahil minahal muna tayo ng Diyos. [20] Kung sinuman
ang nagsasabi, "Mahal ko ang Diyos" pero kinapopootan ang kanyang kapatid siya
ay isang sinungaling. Pagkat ang sinuman na hindi umiibig sa kanyang kapatid, na
kanyang nakikita, ay hindi umiibig sa Diyos, na hindi niya nakikita. [21] At ito ang
kautusan na mayroon tayo mula sa kanya: Kung sinuman ang nagmamahal sa Diyos
ay dapat ding mahalin ang kanyang kapatid.

5

[1] Kung sinuman ang naniniwala na si Jesus ay ang Cristo na ipinanganak sa Diyos.
At kung sinuman ang nagmamahal sa kanya na nagmula sa Ama ay minamahal din
ang kanyang mga anak. [2] Sa pamamagitan nito malalaman natin na mahal natin
ang mga anak ng Diyos-kung mahal natin ang Diyos at ginagawa ang kanyang mga
kautusan. [3] Sapagkat ito ang pagmamahal para sa Diyos-nananatili tayo sa kanyang
mga kautusan. At ang kanyang mga kautusan ay hindi pasanin. [4] Ang sinumang
ipinanganak sa Diyos ay napagtagumpayan ang mundo. At ito ang pagwawagi na
napagtagumpayan ng mundo, kahit ang ating pananampalataya. [5] Sino ba siyang
napapagtagumpayan ang mundo? Siya na naniniwala na si Jesus ay ang Anak ng
Diyos. [6] Ito ang siya na dumating sa pamamagitan ng tubig at dugo-Jesu-Cristo. Siya
ay dumating hindi lamang sa pamamagitan ng tubig, kundi sa pamamagitan ng tubig
at dugo. [7] Sapagkat mayroong tatlo na siyang nagpapatunay [8] ang Espiritu, ang tubig
at ang dugo. Ang tatlong ito ay nagkakasundo. [9] Kung tinatanggap natin ang patotoo
ng tao, ang patotoo ng Diyos ay mas dakila. Sapagkat ang patotoo ng Diyos ay ito-
na siya'y nagdala ng patunay patungkol sa kanyang Anak. [10] Siya na naniniwala
sa Anak ng Diyos ay may patotoo sa kanyang sarili. Sinumang hindi naniniwala sa
Diyos ay ginawa siyang sinungaling, dahil hindi siya naniwala sa patotoo na binigay
ng Diyos patungkol sa kanyang Anak. [11] At ang patotoo ay ito- na tayo ay binigyan
ng Diyos ng buhay na walang hanggan, at ang buhay na ito ay nasa kanyang Anak.
[12] Siya na pinananahanan ng Anak ay may buhay. Siya na hindi pinananahanan ng
Anak ng Diyos ay walang buhay. [13] Ang mga bagay na ito ay sinulat ko sa inyo para
malaman ninyo na mayroon kayong buhay na walang hanggan-sa inyo na naniniwala
sa pangalan ng Anak ng Diyos. [14] At ito ang pananalig na mayroon tayo sa kanyang
harapan, na kung anuman ang hilingin natin ayon sa kanyang kalooban, naririnig
niya tayo. [15] At kung alam natin na pinapakinggan niya tayo-anuman ang hiling natin
sa kanya-alam nating mayroon na tayo ng anumang hiniling natin sa kanya. [16] Kung

sinuman ang nakakakita sa kanyang kapatid na gumagawa ng kasalanan na hindi
humahantong sa kamatayan, kailangan niya manalangin at siya ay bibigyan ng Diyos
ng buhay. Ang tinutukoy ko ay ang pagkakasala na hindi nagdadala sa kamatayan.
Mayroong kasalanan na nagdadala sa kamatayan-hindi ko sinasabi na kailangan
niyang ipanalangin ang tungkol doon. 17 Lahat ng hindi matuwid ay kasalanan- pero
may kasalanan na hindi nagdadala sa kamatayan. 18 Alam natin na kung sinuman
ang ipinanganak sa Diyos ay hindi nagkakasala. Pero siya na ipinanganak sa Diyos
ay iniingatan niya, at hindi siya mapipinsala ng masama. 19 Alam natin na tayo ay
sa Diyos, at alam natin na ang buong mundo ay nasa ilalim ng kapangyarihan ng
masama. 20 Pero alam natin na ang Anak ng Diyos ay dumating at binigyan tayo
ng kaunawaan, na kilala natin siya na totoo, at tayo ay nasa kanya na siyang totoo-
kahit na sa kanyang Anak na si Jesu-Cristo. Siya ang totoong Diyos at buhay na walang
hanggan. 21 Minamahal kong mga anak, lumayo kayo sa mga diyos-dyosan.

2 Juan

1 Mula sa nakatatanda hanggang sa piniling babae at sa kanyang mga anak, na
siyang minamahal ko sa katotohanan, at hindi lamang ako, kundi lahat din ng mga
sinumang nakakaalam ng katotohanan, 2 dahil sa katotohanan na nananatili sa atin
at mapapasaatin magpakailanman. 3 Biyaya, habag, at kapayapaan ay mapapasaatin
mula sa Diyos na Ama at mula kay Jesu-Cristo, ang Anak ng Ama, sa katotohanan
at pag-ibig. 4 Ako ay lubos na nagagalak na nakita ko ang iba mong mga anak na
lumalakad sa katotohanan, tulad ng aming pagtanggap sa kautusang ito galing sa
Ama. 5 At ngayon ako ay nagsusumamo sa iyo, ginang, hindi na parang ako ay sumulat
sa iyo ng bagong kautusan, pero ang mayroon na tayo mula pa sa simula, na dapat
nating ibigin ang bawat isa. 6 At ito ang pag-ibig, na dapat tayong lumakad ayon sa
kanyang mga kautusan. Ito ang kautusan, kahit narinig ninyo na mula sa simula,
na dapat ninyo itong lakaran. 7 Sapagkat maraming manlilinlang ang naglipana sa
mundo, at hindi nila ipinapahayag na si Jesu-Cristo ay dumating sa laman. Ito ay
ang manlilinlang at ang anticristo. 8 Tingnan ang inyong mga sarili, upang hindi
ninyo mawala ang mga bagay na pinagtrabahuhan nating lahat, pero nang sa gayon
kayo ay maaaring makatanggap ng buong gantimpala. 9 Kung sinuman ang nauuna
at hindi nananatili sa katuruan ni Cristo ay walang Diyos. Siya na nananatili sa
katuruan ay nasa kanya pareho ang Ama at ang Anak. 10 Kung sinuman ang lumapit
sa inyo at hindi dala ang katuruang ito, huwag ninyo siyang tanggapin sa inyong
bahay at huwag ninyo siyang batiin. 11 Sapagkat ang sinumang bumabati sa kaniya
ay nakikisali sa kaniyang mga masasamang gawa. 12 Marami akong mga bagay na
isusulat sa inyo at hindi ko nais na isulat ang mga ito sa pamamagitan ng papel at
tinta. Pero umaasa akong pumunta sa inyo at makipag-usap ng harap-harapan, upang
ang ating kaligayahan ay maging lubos. 13 Ang mga anak nang pinili ninyong kapatid
na babae ay bumabati sa inyo.

3 Juan

1 Ang nakatatanda para kay minamahal na si Gayo, na siyang aking mahal sa
katotohanan. 2 Minamahal, dinadalangin ko na ikaw ay lumago sa lahat ng mga
bagay at maging sa kalusugan, katulad ng paglago ng iyong kaluluwa. 3 Sapagkat
ako ay lubos na nagalak nang dumating ang mga kapatid na lalaki at nagpatotoo
sa iyong katotohanan, katulad sa paglakad mo sa katotohanan. 4 Wala akong labis
na kaligayahan maliban dito, na marinig na ang aking mga anak ay lumalakad sa
katotohanan. 5 Minamahal, ikaw ay nagsasagawa ng katapatan tuwing ikaw ay
gumagawa para sa iyong mga kapatid na lalaki at para sa mga hindi kilala, 6 siya
na nagpatotoo ng pag-ibig mo sa harapan ng iglesia. Gumawa ka ng mainam para
maipadala sila sa kanilang paglalakbay sa paraang karapat-dapat sa Diyos, 7 dahil
para sa kapakanan ng Pangalan sila ay lumabas, walang kinukuha mula sa mga
Gentil. 8 Samakatuwid tayo ay marapat na tumanggap tulad ng mga ito, nang sa
gayon tayo ay maging kapwa manggagawa para sa katotohanan. 9 Nagsulat ako ng
isang bagay sa kapulungan, pero si Diotrefes, na gustong maging una sa kanila, ay
hindi tayo tinanggap. 10 Samakatuwid, kung ako ay pupunta, aalalahanin ko ang mga
gawaing kaniyang ginawa, kung paano siyang nagsabi ng mga katawa-tawang bagay
laban sa atin gamit ang mga masasamang salita. Hindi pa nasiyahan sa mga gawaing
ito, siya mismo ay hindi tinanggap ang mga kapatid na lalaki. Ipinagbabawal niya
ang mga nagnanais na gumawa nito at pinapalayas sila sa kapulungan. 11 Minamahal,
huwag mong tularan kung ano ang masama pero kung ano ang mabuti. Ang siyang
gumagawa ng mabuti ay sa Diyos; ang siyang gumagawa ng masama ay hindi nakita
ang Diyos. 12 Si Demetrio ay nagpatotoo sa lahat at sa pamamagitan ng katotohanan
mismo. Tayo din ay nagpapatotoo, at alam mo na ang aming pagpapatotoo ay tunay.
13 Marami akong bagay na isusulat sa iyo, pero hindi ko nais isulat ang mga ito sa iyo
na gamit ang panulat at tinta. 14 Pero ako ay umaasa na makita ka sa lalong madaling
panahon, at tayo ay mag-uusap harap-harapan. 15 Kapayapaan ay sumainyo. Ang mga
kaibigan ay bumabati sa iyo. Batiin ang mga kaibigan sa pangalan.

Judas

1 Judas, isang lingkod ni Jesu-Cristo, at kapatid na lalaki ni Santiago, sa kanilang
mga tinawag, minamahal sa Diyos Ama at nanatili para kay Jesu-Cristo, 2 nawa ang
awa, kapayapaan at pag-ibig ay sumagana sa inyo. 3 Minamahal, habang sinisikap
kong sumulat sa inyo tungkol sa ating pangkalahatang kaligtasan, kailangang sulatan
ko kayo upang hikayatin kayo na magsumikap para sa pananampalataya na minsan
nang ibinigay sa lahat ng mga naniniwala. 4 Dahil may ibang mga tao na palihim
na nakisama sa kalagitnaan ninyo—mga taong tinatakan ng paghahatol - mga
taong walang Diyos na inililihis ang biyaya ng Panginoon patungo sa kahalayan at
itinatanggi ang ating nag-iisang Panginoon at Diyos na si Jesu- Cristo. 5 Ngayon nais
kong ipaalala sa inyo, kahit na lubos na ninyong alam ito, na ang Panginoon ang
nagligtas sa isang bayan palabas sa lupain ng Ehipto, ngunit pagkatapos pinuksa
niya ang mga hindi naniwala. 6 At ang mga anghel na hindi nanatili sa kani-
kanilang makapangyarihang tungkulin- ngunit iniwan ang kanilang nararapat na
lugar- ginapos sila ng Diyos sa walang hanggang mga tanikala, sa lubos na kadiliman,
para sa dakilang araw ng paghuhukom. 7 Katulad ito ng Sodom at Gomorra at ang
mga lungsod sa paligid nila, na nagpasasa din sa sekswal na imoralidad at sila ay
nagpatuloy sa hindi likas na pagnanasa. Sila ay ipinakita bilang mga halimbawa
ng mga nagdurusa sa parusa ng walang hanggang apoy. 8 Gayunman sa parehong
paraan, ang mga nananaginip na ito ay dinudungisan din ang kanilang mga katawan,
at tinatanggihan ang awtoridad, at sinisiraan nila ang dangal ng mga maluwalhating
mga anghel. 9 Subalit maging si Miguel ang arkanghel, nang siya ay nakipagtalo sa
diyablo at nakipaglaban sa kaniya tungkol sa katawan ni Moises, ay hindi nangahas
magbigay ng mapanirang paghatol laban sa kaniya, sa halip sinabi niya, “Sawayin
ka nawa ng Diyos!” 10 Ngunit nagbibigay ng mga paninirang-puri ang mga taong
ito laban sa anumang hindi nila maintindihan. At ano kanilang naiintindihan—
kung ano ang pag-uugali ng mga hayop na wala sa katuwiran— ang mga ito ang
nagpahamak sa kanila. 11 Kaawa-awa sila! Dahil sila ay lumakad sa daan ni
Cain, at nahulog sa pagkakamali ni Balaam. Sila ay namatay sa paghihimagsik ni
Kora. 12 Ang mga ito ang siyang tinik sa inyong mga pista ng pag-ibig, nagpipista
na walang kahihiyan, kumakain lamang para sa kanilang mga sarili. Sila ay mga
ulap na walang tubig, tinatangay ng hangin, puno sa taglagas na walang bunga-
dalawang beses namatay, binunot sa ugat- 13 marahas na mga alon ng dagat, na
bumubulang palabas sa kanilang sariling kahihiyan, gumagala na mga tala—na sa
kaitiman ng kadiliman ay nakalaan ang magpakailanman. 14 Si Enoc, ang ika-pito
sa linya mula kay Adan, nagpahayag tungkol sa kanila, na sinasabing, “Pagmasdan
ninyo! Ang Panginoon ay darating kasama ang libo-libong mga banal, 15 upang
magsagawa ng paghuhukom sa bawat isa, at hatulan ang lahat ng hindi maka-
diyos sa kanilang mga ginagawa at pamamaraan, at sa lahat ng mga magaspang
na pananalita na binigkas ng mga makasalanan laban sa Diyos. 16 Ito ay ang
mga bumubulong-bulong, mga mareklamo, silang mga sumusunod sa kanilang
masasamang pagnanasa, maingay na mga hambog, at sila na nang-uuto para sa
sariling kapakinabangan. 17 Pero kayo, mga minamahal, alalahanin ang mga salitang
sinabi sa inyo noon ng mga apostol ng Panginoong Jesu-Cristo. 18 Sinabi nila sa inyo,
“ Sa huling panahon, may mga mangungutya na sinusunod ang kanilang sariling
hindi maka-diyos na pagnanasa.” 19 Ang mga taong ito ay dahilan ng pagkaba-
bahagi, pinamumunuan ng makamundong pagnanasa, at wala sa kanila ang Espiritu.

20 Pero kayo, mga minamahal, habang tinataguyod ninyo ang inyong mga sarili sa
inyong kabanal-banalang pananampalataya, at habang nananalangin kayo sa Banal
na Espiritu, 21 panatilihin ang inyong sarili sa pag-ibig ng Diyos at hintayin ang awa
ng ating Panginoong Jesu-Cristo na nagdadala sa inyo ng buhay na walang hanggan.
22 Magpakita ng habag sa mga nag-aalinlangan. 23 Iligtas ang iba sa pamamagitan
ng pag-agaw sa kanila mula sa apoy. Sa iba magpakita ng habag na may takot,
kamumuhian kahit na ang damit na nabahiran ng laman. 24 Ngayon sa kanya na
may kakayanang ilayo kayo sa pagkakatisod, at dahilan upang tayo ay makatayo
sa harapan ng kanyang maluwalhating presensya, walang dungis at may labis na
kagalakan, 25 sa tanging Diyos ating tagapagligtas sa pamamagitan ni Jesu-Cristo
ating Panginoon, ang kaluwalhatian, kadakilaan, kataas-taasan, kapangyarihan-bago
sa lahat ng panahon, at ngayon, at magpakailanman. Amen.

Pahayag

1 Ito ang kapahayagan ni Jesu-Cristo na ibinigay sa kaniya ng Diyos para ipakita sa
kaniyang mga lingkod ang mga bagay na malapit nang maganap. Ipinaalam niya ito
sa pamamagitan ng pagpapadala ng kaniyang anghel sa kaniyang lingkod na si Juan.
2 Pinatotohanan ni Juan ang lahat ng kaniyang nakita tungkol sa salita ng Diyos at sa
patotoong ibinigay tungkol kay Jesu-Cristo. 3 Pinagpala ang bumabasa ng malakas—
at ang lahat ng nakikinig —sa mga salita ng propesiyang ito at sumunod sa nakasulat
dito, dahil ang panahon ay malapit na. 4 Si Juan, para sa pitong iglesia sa Asya:
Sumainyo ang biyaya at kapayapaan mula sa kaniya na siya, at siyang noon,
at siyang darating, at mula sa pitong espiritu na nasa harap ng kaniyang trono,
5 at mula kay Jesu-Cristo, siyang matapat na saksi, ang panganay sa mga patay, at
ang tagapamahala ng mga hari sa mundo. Sa kaniya na umiibig sa atin, at nagpalaya
sa atin mula sa ating mga kasalanan sa pamamagitan ng kaniyang dugo, 6 ginawa
niya tayong isang kaharian, mga pari sa Diyos at kaniyang Ama—sa kaniya ang
kaluwalhatian at ang kapangyarihan magpakailan pa man. Amen. 7 Tingnan mo,
siya ay dumarating kasama ng mga ulap; bawat mata ay makikita siya, maging ang
mga taong pumako sa kaniya. At ang lahat ng lipi sa lupa ay magluluksa para
sa kaniya. Oo, Amen. 8 "Ako ang Alpa at ang Omega, sabi ng Panginoong Diyos,
"ang isa na, at siyang noon, at siya na darating, ang Makapangyarihan." 9 Ako, si
Juan—inyong kapatid at ang isang nakikibahagi sa inyo sa paghihirap at kaharian
at matiyagang pagtitiis iyon ay si Jesus—ay nasa isla na tinatawag na Patmos dahil
sa salita ng Diyos at patotoo tungkol kay Jesus. 10 Ako ay nasa Espiritu sa araw ng
Panginoon. Narinig ko ang isang malakas tulad ng isang trumpeta sa aking likuran.
11 Ito ay sinabi: "Isulat mo sa isang aklat ang iyong nakita at ipadala ito sa pitong
mga iglesia—sa Efeso, sa Smirna, sa Pergamo, sa Tiatira, sa Sardis, sa Filadelfia at sa
Laodicea." 12 Lumingon ako para makita kung kanino ang tinig na kumakausap sa
akin, sa aking paglingon, nakita ko ang pitong gintong ilawan. 13 Sa gitna ng mga
ilawan ay mayroong isang katulad ng Anak ng Tao, suot ang isang mahabang balabal
na abot pababa sa kaniyang mga paa, at isang gintong sinturon na nakapalibot sa
kaniyang dibdib. 14 Ang kaniyang ulo at buhok ay kasing-puti ng lana, kasing-puti
ng niyebe, at ang kaniyang mga mata ay tulad ng ningas ng apoy. 15 Ang kaniyang
mga paa ay tulad ng pinakintab na tanso, tulad ng tanso na pinino sa isang pugon, at
ang kaniyang tinig ay tulad ng tunog ng maraming umaagos na tubig. 16 Sa kaniyang
kanang kamay ay may pitong bituin at lumalabas mula sa kaniyang bibig ang isang
matalas na magkabilang talim na espada. Ang kaniyang mukha ay nagniningning
tulad ng matinding sikat ng araw. 17 Nang makita ko siya, ako ay bumagsak sa
kaniyang paanan tulad ng isang lalaking patay. Ipinatong niya ang kaniyang kamay
sa akin at sinabi, "Huwag kang matakot. Ako ang Una at ang Huli, 18 at ang isa
na nabubuhay. Ako ay namatay, pero tingnan mo, ako ay buhay magpakailanman!
At nasa akin ang mga susi ng kamatayan at ng hades. 19 Kaya isulat mo ang lahat
ng iyong nakita, ano ang ngayon, at ang magaganap pagkatapos nito. 20 Patungkol
sa nakatagong kahulugan tungkol sa pitong bituin na iyong nakita sa aking kanang
kamay, at ang pitong mga gintong ilawan: ang pitong bituin ay ang mga angel ng
pitong iglesia, at ang pitong ilawan ay ang pitong mga iglesia."

2

1 Sa anghel ng iglesia sa Efeso isulat: 'Ito ang mga salita ng isang may hawak

ng pitong bituin sa kaniyang kanang kamay.' Ang isa na siyang lumakad sa gitna
ng pitong mga gintong ilawan sinasabi ito, 2 "Alam ko ang inyong ginawa at ang
inyong mahirap na trabaho at ang inyong matiyagang pagtitiis, at hindi ninyo matiis
ang mga kasaman at inyong sinubok ang mga umaangkin na sila ay mga apostol,
pero hindi, at nakita ninyo na sila ay hindi totoo. 3 Alam ko na mayroon kayong
matiyagang pagtitiis, at marami na kayong pinagdaanan dahil sa aking pangalan, at
hindi kayo lumagong pagod. 4 Pero ito ang ayaw ko laban sa inyo—iniwan ninyo
ang inyong unang pag-ibig. 5 Kaya tandaan ninyo kung saan kayo nahulog. Magsisi
kayo at gawin ninyo ang mga bagay na ginawa ninyo sa una. Malibang kayo ay
magsisi, Ako ay darating sa iyo at aalisin ko ang ilawan mula sa kinalalagyan nito.
6 Pero kayo ay mayroon nito—kinapopootan ninyo ang mga ginawa ng mga Nicolaita,
na kinapopootan ko rin. 7 Kung mayroon kayong tainga, makinig kung ano ang
sinasabi ng Espiritu sa mga iglesia. Sa isang na siyang nakalupig pahihintulutan
ko na kumain mula sa puno ng buhay, na nasa paraiso ng Diyos.' 8 Sa anghel ng
iglesia ng Smirna isulat: 'Ito ang mga salita ng isa na siyang una at ang huli—siyang
namatay at siyang muling nabuhay:' 9 "Alam ko ang inyong mga pagdurusa at inyong
kahirapan (pero kayo ay mayaman), at ang paninirang-puri ng mga nagsasabing
sila ay mga Judio (pero sila ay hindi—sila ay isang sinagoga ni Satanas). 10 Huwag
katakutan ang tungkol sa pagdurusahan ninyo. Tingnan mo! Ihahagis ng diyablo
ang ilan sa inyo sa kulungan para kayo ay subukin, at magdurusa kayo ng sampung
araw. Maging tapat kayo hanggang kamatayan, at ibibigay ko sa inyo ang korona
ng buhay. 11 Kung kayo ay may tainga, makinig kung ano ang sinasabi ng Espiritu
sa mga iglesia. Ang isa na siyang nakalupig ay hindi masasaktan sa pamamagitan
ng ikalawang kamatayan. 12 Sa anghel ng iglesia ng Pergamo isulat: 'Ito ang mga
salita ng isa na siyang may matalas na may magkabilang talim na espada:' 13 "Alam
ko kung saan kayo nakatira — kung nasaan ang trono ni Satanas. Gayon man
mahigpit ninyong pinanghahawakan ang aking pangalan at hindi ninyo itinanggi
ang inyong pananampalataya sa akin, kahit sa mga araw ni Antipas na aking saksi,
aking matapat, na pinatay sa inyong kalagitnaan, doon nakatira si Satanas. 14 Pero
mayroon akong mga ilang bagay na laban sa inyo: Mayroon ilan sa inyo na mahigpit
na pinanghahawakan ang katuruan ni Balaam, na nagturo kay Balak para ihagis
ang isang hadlang sa harap ng mga anak ni Israel, sa gayon makakakain sila ng
pagkaing inihandog sa mga diyus-diyosan at maging sekswal na imoralidad. 15 Sa
parehong paraan, may ilan din sa inyo na siyang mahigpit na pinanghahawakan
ang katuruan ng mga Nicolaita. 16 Kaya magsisi kayo! Kung hindi, darating ako sa
inyo nang hindi magtatagal, at ako ay gagawa ng digmaan laban sa kanila gamit ang
espada na lumalabas sa aking bibig. 17 Kung mayroon kayong tainga, pakinggan ninyo
ang sinasabi ng Espiritu sa mga iglesia. Sa isa na siyang nakalupig, ibibigay ko ang
ilang nakatagong manna, at ibibigay ko ang isang puting bato na may isang bagong
pangalan na nakasulat sa bato, isang pangalan na walang kahit isang nakakaalam
kundi ang isa na siyang tumanggap nito. 18 Sa anghel ng iglesia ng Tiatira isulat:
'Ito ang mga salita ng Anak ng Diyos, na may mga mata na katulad ng ningas ng
apoy at mga paa na gaya ng pinakintab na tanso:' 19 "Alam ko ang inyong mga
ginawa — ang inyong pag-ibig, at panananampalataya, at paglilingkod, at ang inyong
matiyagang pagtitiis at ang inyong mga ginawa kamakailan ay higit pa kaysa mga
ginawa ninyo sa una. 20 Pero mayroon akong laban sa inyo: pinahihintulutan ninyo
ang babaeng si Jezebel, na tinatawag ang sarili niyang isang propeta. Sa pamamagitan
ng kaniyang katuruan ay nililinlang niya ang aking mga lingkod na gumawa ng mga
sekswal na imoralidad at kumain ng mga pagkaing inialay sa mga diyus-diyosan.
21 Binigyan ko siya ng oras para magsisi pero hindi maluwag sa kaniyang kalooban

na magsisi sa kaniyang imoralidad. [22] Bantayan ninyo! Ihahagis ko siya sa isang banig
ng karamdaman, at ang mga gumawa ng pangangalunya kasama niya sa matinding
pagdurusa, malibang sila ay magsisi sa anumang ginawa niya. [23] Hahampasin ko ang
kaniyang mga anak hanggang mamatay, at ang lahat ng mga iglesia ay malalaman
na ako ang siyang sumisiyasat sa mga kaisipan at mga nasain. Ibibigay ko sa bawat
isa sa inyo ayon sa inyong ginawa. [24] Pero sa iba sa inyo sa Tiatira, sa lahat ng
hindi pinanghahawakan ang katuruang ito, at hindi alam ang tinatawag ng iba
na malalalim na mga bagay ni Satanas — sinasabi ko sa inyo, "hindi ko inilagay
sa inyo ang anumang ibang pasanin.' [25] Sa anumang kalagayan, dapat kayong
humawak nang mahigpit hanggang ako ay dumating. [26] Ang isa na siyang nakalupig
at siyang gumagawa ng mga ginawa ko hanggang sa huli, sa kaniya ko ibibigay ang
kapangyarihan sa ibabaw ng mga bansa. [27] Siya ay mamumuno sa kanila gamit ang
tungkod na bakal, sila ay dudurugin niya gaya ng mga palayok.' [28] Gaya ng aking
tinanggap mula sa aking Ama, ibibigay ko rin sa kaniya ang bituin sa umaga. [29] Kung
mayroon kang tainga, makinig sa sinasabi ng Espirito sa mga iglesia.

3

[1] "Sa anghel ng iglesya ng Sardis isulat: 'Ang mga salita ng isa na siyang hawak ang
pitong mga espiritu ng Diyos at ng pitong mga bituin. "'Alam ko ang inyong ginawa.
Mayroon kayong isang dangal na kayo ay buhay, pero kayo ay patay. [2] Gumising at
palakasin ninyo ang natitira, pero malapit ng mamatay, dahil hindi ko natagpuan
ang inyong mga gawa na ganap sa paningin ng Diyos. [3] Kaya tandaan, kung ano ang
inyong tinanggap at narinig. Sundin ito, at magsisi. Pero kung hindi kayo gigising,
darating ako na parang isang magnanakaw, at hindi ninyo malalaman kung anong
oras ako darating laban sa inyo. [4] Pero may ilang mga pangalan ng mga tao sa Sardis
na hindi dinumihan ang kanilang mga damit. Lalakad silang kasama ko, nakadamit
ng puti, dahil sila ay karapat-dapat. [5] Ang isa na siyang nakalupig ay susuotan ng
puting damit, at hindi ko kailanman buburahin ang kaniyang pangalan sa aklat ng
buhay, at sasabihin ko ang kaniyang pangalan sa harap ng aking Ama, at sa harapan
ng kaniyang mga anghel. [6] Kung mayroon kayong tainga, pakinggan kung ano ang
sinasabi ng Espiritu sa mga iglesya. [7] "Sa anghel ng iglesya ng Filadelfia isulat:
Ang mga salita ng isa na siyang banal at tunay — hawak niya ang susi ni David,
binubuksan niya at walang isang makapagsasara, sinasara niya at walang sinuman
ang maaaring magbukas. [8] Alam ko ang inyong ginawa. Tingnan ninyo, Inilagay
ko sa inyong harap ang isang pintuang bukas na walang sinuman ang maaaring
ikulong. Alam kong mayroon kayong kaunting kalakasan, gayunman sinunod ninyo
ang aking salita at hindi itinanggi ang aking pangalan. [9] Bantayan ninyo! Sila na
siyang nabibilang sa sinagoga ni Satanas, sila na siyang nagsabing na sila ay mga
Judio pero hindi, — sa halip sila ay nagsisinungaling. Palalapitin ko sila at payuyukuin
ko sa harap ng inyong mga paa, at malalaman nila na minahal ko kayo. [10] Yamang
pinanatili ninyo ang aking utos na matiyagang pagtitiis. Iingatan ko rin kayo mula
sa oras ng pagsubok na darating sa buong mundo, para subukin sila na siyang
nakatira sa mundo. [11] Ako ay malapit nang dumating. Mahigpit na panghawakan
kung anong mayroon kayo kaya walang sinuman ang maaaring mag-alis ng inyong
korona. [12] Gagawin kong isang haligi sa templo ng aking Diyos ang isa na siyang
nakalupig, at hindi na siya kailanman lalabas dito. Isusulat ko sa kaniya ang pangalan
ng aking Diyos, ang pangalan ng lungsod ng aking Diyos (ang bagong Jerusalem, na
bumababa sa langit mula sa aking Diyos), at ang aking bagong pangalan. [13] Ang isa
na siyang may tainga, hayaan siyang makinig sa sinasabi ng Espiritu sa mga iglesya.
[14] Sa anghel ng iglesya sa Laodicea isulat: 'Ang mga salita ng Amen, ang maaasahan at

totoong saksi, ang tagapamahala sa nilikha ng Diyos. 15 Alam ko kung ano ang inyong
ginawa, at kayo na sinumang malamig o mainit. Nais ko na kayo ay maging malamig
ni mainit! 16 Kaya, dahil kayo ay maligamgam — ni mainit o malamig — malapit ko
na kayong isuka buhat sa aking bibig. 17 Dahil sinabi mo, "Mayaman ako, marami
akong materyal na pag-aari, at wala akong pangangailangan." Pero hindi mo alam
na ikaw ang pinakamalungkot, kaawa-awa, dukha, bulag at hubad. 18 Pakinggan ang
aking payo: Bumili ka mula sa akin ng gintong pinino sa pamamagitan ng apoy kaya
maaari kang maging mayaman, at makinang na mga puting damit kaya maaari mong
damitan ang iyong sarili at hindi makikita ang kahihiyan ng iyong kahubaran, at
papanatag para pahiran ang iyong mga mata kaya maaari kang makakita. 19 Bawat
isa na mahal ko ay sinasanay ko at tinuturuan sila paano dapat mamuhay. Kaya,
maging masigasig at magsisi. 20 Tingnan ninyo, ako ay nakatayo sa may pinto at
kumakatok. Kung sinuman ang nakaririnig sa aking tinig at nagbubukas ng pinto,
papasok ako sa kaniyang tahanan at kakain kasama niya, at siya sa akin. 21 Ang isa na
siyang nakalupig, bibigyan ko ng karapatang umupo kasama ko sa aking trono, gaya
nang ako ay nakalupig at umupo kasama ng aking Ama sa kaniang trono. 22 Kung
mayroon kang tainga, makinig sa sinasabi ng Espiritu sa mga iglesya.

4

1 Pagkatapos makita ko ang mga bagay na ito at nakita ko na may isang pintuang
bumukas sa langit. Ang unang tinig, ay nangungusap sa akin gaya ng isang
trumpeta, sinabi, "Umakyat ka dito at ipapakita ko sa iyo kung anong dapat mangyari
pagkatapos ng lahat ng mga bagay na ito. 2 Agad akong nasa Espiritu, at nakita ko
ang isang trono na inilagay sa langit, na may isang tao na nakaupo dito. 3 Ang isa
na siyang nakaupo dito ay parang batong jaspe at kornalina. May isang bahaghari sa
palibot ng trono. Ang bahaghari ay katulad ng isang esmeralda. 4 Sa paligid ng trono
ay may dalawampu't apat na mga trono, at nakaupo sa mga trono ay ang dalawampu't
apat na mga nakatatanda, bihis ng mga puting damit, may gintong mga korona sa
kanilang mga ulo. 5 Mula sa trono dumating ang bulos ng kidlat, mga dagundong
at mga lagapak ng kulog. Nag aapoy ang pitong ilawan sa harapan ng trono, mga
ilawan ng pitong espiritu ng Diyos. 6 Sa harapan din ng trono ay mayroon isang
dagat, kasing linaw ng kristal. Lahat ng palibot ng trono ay may apat na buhay
na mga nilalang, puno ng mga mata sa harapan at likod. 7 Ang unang buhay na
nilalang ay katulad ng isang leon, ang ikalawang buhay na nilalang ay katulad ng
isang guya, ang ikatlong buhay na nilalang ay may isang mukha ng isang tao at ang
ikaapat na buhay na nilalang ay katulad ng isang lumilipad na agila. 8 Ang bawat
isa sa apat na buhay na mga nilalang ay mayroong anim na mga pakpak, puno ng
mga mata sa tuktok at sa ilalim. Gabi at araw hindi sila tumigil sa pagsasabing,
"Banal, banal, banal, ang Panginoong Diyos, ang namumuno sa lahat, siyang noon, at
siyang ngayon, at siyang darating. 9 Kapag ang buhay na mga nilalang ay nagbigay ng
kaluwalhatian, karangalan at pasasalamat sa isa na siyang nakaupo sa trono, sa isa na
siyang nabubuhay magpakailan pa man, 10 ang dalawampu't apat na nakatatanda ay
nagpatirapa sa harap ng isang nakaupo sa trono. Yumuko sila sa isang nabubuhay ng
walang hanggan at magpakailan pa man, at inihagis nila ang kanilang mga korona sa
harap ng trono, sinasabing, 11 "Karapat-dapat ka, aming Panginoon at aming Diyos, na
tumanggap ng kaluwalhatian at ng karangalan at ng kapangyarihan. Dahil nilikha
mo ang lahat ng bagay, at sa pamamagitan ng iyong kalooban, sila ay nabuhay at
nilikha.

5

1 Pagkatapos nakita ko sa kanang kamay ng isa na siyang nakaupo sa trono, isang

balumbon na nakasulat sa harapang panig at sa likurang panig, at sinelyuhan ng
pitong selyo. 2 Nakita ko ang isang makapangyarihang anghel na naghahayag ng
may malakas ng tinig, “Sino ang karapat-dapat magbukas ng balumbon at sirain ang
mga selyo nito?” 3 Walang sinuman sa langit o sa lupa o sa ilalim ng lupa ang kayang
buksan ang balumbon o basahin ito. 4 Maramdamin akong umiyak dahil walang
sinuman ang nakatagpo na karapat-dapat para buksan ang balumbon o basahin ito.
5 Pero sinabi sa akin ng isa sa mga nakatatanda, “Huwag kang umiyak. Tingnan
mo! Ang Leon sa lipi ng Juda, ang Ugat ni David, ay nalupig, at kaya niyang buksan
ang balumbon at ang mga selyo nito.” 6 Sa pagitan ng trono at ng apat na buhay na
mga nilalang at sa kalagitnaan ng mga nakatatanda, nakita ko ang isang Kordero na
nakatayo, nagmamasid na kahit siya ay pinatay. Mayroon siyang pitong mga sungay
at pitong mga mata — ito ay ang pitong espiritu ng Diyos na ipinadala sa lahat ng
dako ng lupa. 7 Pumunta siya at kinuha ang balumbon mula sa kanang kamay ng
isa na siyang nakaupo sa trono. 8 Nang nakuha niya ang balumbon, ang apat na
buhay na nilalang at ang dalawampu't apat na nakatatanda ay inihiga ang kanilang
mga sarili sa lupa sa harap ng Kordero. Ang bawat isa sa kanila ay may isang alpa at
isang gintong mangkok na puno ng insenso — kung saan ang mga panalangin ng mga
mananampalataya. 9 Umawit sila ng bagong awit: “Ikaw ay karapat-dapat kumuha
ng balumbon at buksan ang mga selyo nito. Dahil ikaw ay pinatay at sa pamamagitan
ng iyong dugo, binili mo ang mga tao para sa Diyos mula sa bawat lipi, wika, mga
tao, at bansa. 10 Ginawa mo silang isang kaharian at mga pari para maglingkod
sa ating Diyos at sila ay maghahari sa mundo. 11 Pagkatapos nakita ko at narinig
ang tunog ng maraming mga anghel sa palibot ng trono, — ang kanilang bilang ay
200, 000, 000 — at ang mga buhay na nilalang at mga nakatatanda. 12 Kanilang
sinabi sa malakas na tinig, “Karapat-dapat ang Kordero na pinatay na tumanggap
ng kapangyarihan, kayamanan, karunungan, kalakasan, karangalan, kaluwalhatian
at kapurihan.” 13 Narinig ko bawat bagay na nasa langit, at sa lupa, at sa ilalim ng
lupa at sa dagat — lahat ng bagay sa kanila — sinasabing: “Sa kaniya na siyang
nakaupo sa trono, at sa Kordero, ay ang kapurihan, karangalan, kaluwalhatian, at
kapangyarihan para mamahala, magpakailan pa man. 14 Ang apat na buhay na
nilalang ay sinabing'”Amen” at ang mga nakatatanda ay humiga at sumamba.

6

1 Tumingin ako nang buksan ng Kordero ang isa sa pitong mga selyo, at narinig ko
ang isa sa apat na buhay na nilalang na sinabi sa tinig na gaya ng tunog ng kulog,
“Halika!” 2 Tumingin ako at naroon ang isang puting kabayo! Ang nakasakay ay
may hawak na pana, at binigyan siya ng isang korona. Siya ay lumabas bilang isang
manlulupig para manakop. 3 Nang buksan ng Kordero ang ikalawang selyo, narinig
ko ang ikalawang buhay na nilalang na sinabi, “Halika!” 4 Pagkatapos lumabas
ang isa pang kabayo—maningas na pula. Sa sakay nito ay ibinigay ang pahintulot
na alisin ang kapayapaan mula sa lupa, kaya itong ang mga tao ay magnais na
patayin ang isa't isa. Binigyan ang sakay ng isang malaking espada. 5 Nang buksan
ng Kordero ang ikatlong seal, narinig ko ang ikatlong buhay na nilalang na sinabi,
“Halika!” Nakita ko ang isang kabayong itim, ang sakay ay may hawak na pares
ng timbangan sa kaniyang kamay. 6 Narinig ko ang tinig parang mula sa gitna ng
apat ng buhay na nilalang, sinabi, “Isang takal ng trigo para sa isang dinaryo at
tatlong takal ng sebada para sa isang dinario. Pero huwag mong ipahamak ang alak
at langis.” 7 Nang buksan ng Kordero ang ika-apat na selyo, narinig ko ang ika-apat na
buhay na nilalang na sinabi, “Halika!” 8 Pagkatapos nakita ko ang isang maputlang
kabayo. Ang sakay dito ay pinangalanang Kamatayan at sumusunod sa kaniya ang

hades. Sila ay binigyan ng kapangyarihan sa ibabaw ng isang ika-pat sa lupa, para
patayin gamit ang espada, kagutuman at karamdaman at sa pamamagitan ng mga
mababangis na hayop sa lupa. 9 Nang buksan ng Kordero ang ikalimang selyo, nakita
ko sa ilalim ng altar ang mga kaluluwa ng mga pinatay dahil sa salita ng Diyos at sa
kanilang patotoo na pinanghawakan nila nang buong pananalig. 10 Umiyak sila nang
may malakas na tinig, "Gaano katagal, Tagapamahala sa ibabaw ng lahat, banal at
totoo, hanggang hatulan mo ang mga nabubuhay sa lupa, at hanggang ipaghiganti
mo ang aming dugo? 11 Pagkatapos bawa't isa sa kanila ay binigyan ng puting damit,
at sila ay sinabihan na dapat silang maghintay ng kaunti hanggang ang lubos na
bilang ng kapwa nila mga lingkod at mga kapatid na lalaki at babae ay abutin siyang
patayin, na gaya nilang pinatay. 12 Nang buksan ng Kordero ang ika-anim na selyo,
nagmasid ako, at nagkaroon ng malakas na lindol. Ang araw ay naging kasing itim
ng sako. At ang kabilugan ng buwan ay naging parang dugo. 13 Ang mga bituin sa
langit ay nahulog sa lupa, tulad ng puno ng igos na ang mga bunga ay nahuhulog
sa panahon ng taglamig kapag inihip ng malakas na hangin. 14 Naglaho ang langit
tulad ng balumbong nirolyo ng pataas. Bawat bundok at isla ay nalipat sa kanilang
mga kinalalagyan. 15 Pagkatapos ang mga hari sa lupa at ang mahahalagang tao, at
ang mga heneral, ang mayaman, ang makapangyarihan, at iba pa, alipin at malaya,
nagtago sa mga kuweba at sa kalagitnaan ng mga bato sa kabundukan. 16 Tabunan
kami! Itago mo kami mula sa mukha niya na siyang nakaupo sa trono at mula sa
galit ng Kordero." 17 Dahil darating ang dakilang araw ng kanilang poot, at sino ang
makakayang tumayo?"

7

1 Pagkatapos nito nakita ako ng apat na angel nakatayo sa apat na sulok ng lupa,
mahigpit na hinahawakan ang apat na hangin sa lupa kaya dapat walang umihip na
hangin sa lupa, sa dagat at laban sa anumang puno. 2 Nakita ko ang isa pang anghel
na dumarating mula sa silangan, na taglay ang selyo ng buhay na Diyos. Sumigaw
siya nang may malakas na tinig sa apat na anghel na binigyan ng pahintulot na
pinsalain ang lupa at dagat. " 3 Huwag ninyong pinsalain ang lupa, ang dagat o
ang mga puno, hanggang lagyan na namin ng isang tatak ang mga noo ng lingkod
ng ating Diyos." 4 Narinig ko ang bilang ng siyang mga natatakan: 144, 000, siyang
mga natatakan mula sa bawat lipi ng bayan ng Israel: 5 12, 000 mula sa lipi ni Juda
ay natatakan, 12, 000 mula sa lipi ni Ruben, 12, 000 mula sa lipi ni Gad, 6 12, 000
mula sa lipi ni Asher, 12, 000 mula sa lipi ni Neftali, 12, 000 mula sa lipi ni Manases.
7 12, 000 mula sa lipi ni Simeon, 12000 mula sa lipi ni Levi, 12, 000 mula sa tlipi ni
Isacar. 8 12, 000 mula sa lipi ni Zebulun, 12, 000 mula sa lipi ni Jose at 12, 000 mula
sa lipi ni Benjamin ay natatakan. 9 Pagkatapos makita ko ang mga ito, at mayroong
isang malaking maraming tao na walang sinuman ang makabilang — mula sa bawat
bansa, lipi, bayan, at wika — nakatayo sa harap ng trono sa harapan ng Kordero.
Nakasuot sila ng puting mga balabal at hawak ang mga sanga ng palma sa kanilang
mga kamay, 10 at sila ay sumisigaw ng may malakas na tinig: "Ang kaligtasan ay
pagmamay-ari ng ating Diyos, siya na nakaupo sa trono, at ng Kordero!" 11 Ang lahat
ng mga anghel ay nakatayo sa paligid ng trono, at sa paligid ng mga matatanda at ng
apat na buhay na mga nilalang, at sila ay humiga sa lupa, at inilapat ang kanilang mga
mukha sa lupa sa harap ng trono at sumamba sila sa Diyos, 12 na nagsasabing, "Amen!
Papuri, kaluwalhatian, karunungan, pasasalamat, karangalan, kapangyarihan, at
kalakasan ay sumaating Diyos magpakailan pa man. Amen!" 13 Pagkatapos isa sa
mga matatanda ay nagtanong sa akin: "Sino ang mga ito, nadaramitan ng puting
mga kasuotan, at saan sila nagmula?" 14 Sinabi ko sa kaniya, "Alam po ninyo, ginoo,"

at sinabi niya sa akin, "Sila ang mga nagmula sa Dakilang Pag-durusa. Hinugasan
nila ang kanilang mga kasuotan at naging maputi dahil sa dugo ng Kordero." 15 Dahil
sa ganitong dahilan, sila ay nasa harapan ng trono ng Diyos at sumasamba sila araw
at gabi sa kaniyang templo. Siya na siyang nakaupo sa trono, ay maglalatag ng tolda
sa ibabaw nila. 16 Hindi na sila magugutom muli, ni sila ay mauuhaw muli. Hindi
sila masasaktan sa araw ni anumang nasusunog na init. 17 Dahil ang Kordero na nasa
gitna ng trono ay kanilang magiging pastol, at gagabayan niya sila patungo sa bukal
na tubig ng buhay, papahirin ng Diyos ang bawat luha mula sa kanilang mga mata."

8

1 Nang buksan ng Kordero ang ika-pitong selyo, naroon ang isang katahimikan
sa langit nang mga kalahating oras. 2 Pagkatapos nakita ko ang pitong anghel
na siyang nakatayo sa harap ng Diyos. at pitong mga trumpeta ang ibinigay sa
kanila. 3 Isa pang anghel ang dumating, hawak ang isang gintong mangkok ng
insenso, nakatayo sa altar. Maraming insenso ang ibinigay sa kaniya, sa gayon dapat
niya itong ialay kasama ng mga panalangin ng lahat ng mga mananampalataya sa
gintong altar sa harap ng trono. 4 Ang usok ng insenso kasama ng mga panalangin
ng mga mananampalataya, ay bumangon sa harap ng Diyos mula sa kamay ng
anghel. 5 Kinuha ng anghel ang mangkok ng insenso at pinuno ito ng apoy mula
sa altar. Pagkatapos ibinato niya ito sa lupa, at nagkaroon ng salpukan ng mga
kulog, mga dagungdong, at mga kislap ng kidlat at isang lindol. 6 Ang pitong
anghel na may mga trumpeta ay naghanda para patunigin sa kanila. 7 Pinatunog
ng unang anghel ang kaniyang trumpeta, at umulan ng yelo at apoy na may halong
dugo. Ito ay inihagis pababa sa lupa kaya ang ikatlong bahagi nito ay natupok, ang
ikatlong bahagi ng mga puno ay natupok, at ang lahat ng mga damong berde ay
natupok. 8 Pinatunog ng ikalawang anghel ang kaniyang trumpeta, at isang bagay
na parang isang napakalaking bundok na nasusunog ng apoy ang itinapon sa dagat.
Ang ikatlong bahagi ng dagat ay naging dugo, 9 ang ikatlong bahagi ng buhay na
mga nilalang sa tubig ay namatay, at ang ikatlong bahagi ng mga barko ay nasira.
10 Pinatunog ng ikatlong anghel ang kaniyang trumpeta, at isang napakalaking bituin
ang nahulog mula sa himpapawid, nagliliyab tulad ng isang sulo, sa ikatlong bahagi
ng mga ilog at mga bukal na tubig. 11 Ang pangalan ng bituin ay Kapaitan. Ang
ikatlong bahagi ng tubig ay naging mapait, at maraming mga tao ang namatay mula
sa tubig na naging mapait. 12 Pinatunog ng ika-apat na anghel ang kaniyang trumpeta,
at ang ikatlong bahagi ng araw ay hinampas, gayun din ang ikatlong bahagi ng buwan,
at ikatlo ng mga bituin. Kaya ang ikatlo sa kanila ay nagdilim, ang ikatlo sa araw at
ikatlo sa gabi ay nawalan ng liwanag. 13 Tumingin ako, at narinig ko na lumilipad ang
isang agila sa gitna ng himapapawid, tumatawag ng may malakas na tinig, "Kaawa-
awa, kaawa-awa, kaawa-awa, sila na nabubuhay sa lupa, dahil sa natitira pang mga
pagsabog ng trumpeta na malapit ng patunugin ng tatlong anghel."

9

1 Pagkatapos hinipan ng ikalimang anghel ang kaniyang trumpeta. Nakita ko ang
isang bituin mula sa langit na nahulog sa lupa. Ibinigay sa bituin ang susi ng lagusan
patungo sa napakalalim na hukay. 2 Binuksan niya ang lagusan ng napakalalim na
hukay at lumabas ang isang haligi ng usok sa lagusan tulad ng usok mula sa malaking
pugon. Nagdilim ang araw at ang hangin dahil sa usok na lumalabas mula sa lagusan.
3 Lumabas sa lupa ang mga balang mula sa usok, at binigyan sila ng kapangyarihan
katulad ng mga alakdan sa lupa. 4 Sinabihan sila na huwag pinsalain ang damo sa
lupa o anumang berdeng halaman o puno, pero mga tao lamang na walang tatak ng

Diyos sa kanilang mga noo. [5] Sila ay hindi nagbigay ng pahintulot na patayin ang
mga taong iyon, pero pahirapan lamang sila sa loob ng limang buwan. Kanilang
matinding paghihirap ay naging tulad ng kagat ng isang alakdan kapag hinampas ng
isang tao. [6] Sa mga araw na iyon ay hahanapin ng mga tao ang kamatayan, pero di nila
ito mahahanap. Sila ay matagal mamamatay, pero lalayo sa kanila ang kamatayan.
[7] Ang mga balang ay katulad ng mga kabayong nakahanda sa digmaan. Sa kanilang
mga ulo ay may tulad ng mga gintong korona at ang kanilang mga mukha ay tulad
ng mga mukha ng tao. [8] May buhok silang gaya ng buhok ng mga babae at ang
kanilang mga ngipin ay gaya ng ngipin ng mga leon. [9] Mayroon silang mga baluting
tulad ng baluting bakal, at ang tunog ng kanilang mga pakpak ay parang tunog na
gawa sa mga karwahe at mga kabayong tumatakbo sa loob ng digmaan. [10] Mayroon
silang mga buntot na may tulis tulad ng mga alakdan; sa kanilang mga buntot ay
may kapangyarihan silang makasakit sa mga tao nang limang buwan. [11] Mayroon
silang hari na nangunguna sa kanila ang anghel sa pinakailalim ng hukay. Ang
kaniyang pangalan sa Hebreo ay Abadon at sa Griego ang kaniyang pangalan ay
Apolion. [12] Ang unang kaawa-awa ay nakaraan. Masdan mo! Matapos ito may
dalawang pang kapahamakan ang darating. [13] Hinipan ng ika-anim na angel ang
kaniyang trumpeta, at narinig ko ang tinig na nagmumula sa mga sungay ng gintong
altar na naroon sa harapan ng Diyos. [14] Sinabi ng tinig sa ika-anim na anghel na may
trumpet, "Pakawalan ang apat ng anghel na nakagapos sa dakilang ilog Eufrates".
[15] Ang apat na anghel na siyang naihanda para sa sobrang oras na iyon, nang araw
na iypn, nang buwan na iyon, at nang taon na iyon ay pinalaya par patayin ang
ikatlong bahagi ng sang katauhan. [16] Ang bilang ng mga kawal na nasasakay sa kabayo
ay 200, 000, 000. Narinig ko ang kanilang bilang. [17] Ganito ko nakita ang mga kabayo
sa aking pangitain, at ang mga nakasakay sa kanila. Ang kanilang mga baluti ay
maningas na pula, matingkad na asul at asupreng dilaw. Ang ulo ng mga kabayo ay
kahawig ng mga ulo ng mga lion at lumalabas sa kanilang mga bibig ang apoy, usok
at asupre. [18] Ang ikatlong bahagi ng bayan ay pinatay sa pamamagitan ng tatlong
salot na ito: ang apoy, usok, at asupre na lumabas sa kanilang mga bibig. [19] Dahil
ang kapangyarihan ng mga kabayo ay nasa kanilang mga bibig at sa kanilang mga
buntot—dahil ang kanilang mga buntot ay tulad ng mga ahas, at mayroon silang mga
ulo na nagsanhi ng mga sugat sa tao. [20] Ang natira sa sangkatauhan, ang siyang mga
hindi pinatay sa pamamagitan ng mga salot na ito, hindi nagsisi sa mga gawaing gawa
nila, o ginawa ba nilang itigil ang pagsamba sa mga demonyo at mga diyus-diyosang
ginto, pilak tanso, bato at kahoy—mga bagay na hindi nakakikita, nakaririnig o
nakalalakad. [21] Ni hindi nila ginawang magsisi sa kanilang mga pagpatay, kanilang
pangugulam, kanilang sekswal na imoralidad o ang kanilang gawaing pagnanakaw.

10

[1] Pagkatapos nakita ko ang isa pang malakas na anghel bumababa mula sa langit.
Nababalutan siya ng isang ulap at may isang bahanghari sa itaas ng kaiyang ulo. Ang
kaniyang mukha ay tulad ng araw at ang kaniyang mga paa ay gaya ng haliging apoy.
[2] May hawak siya sa kaniyang kamay na isang maliit na balumbon na nakabukas, at
ipinatong niya sa dagat ang kaniyang kanang paa at ang kaniyang kaliwang paa sa
lupa. [3] Pagkatapos sumigaw siya ng malakas na tinig gaya ng umaatungal na leon, at
nang siya ay sumigaw ang pitong mga kulog ay dumagundong. [4] Nang dumagundong
ang pitong kulog, halos isusulat ko na, pero narinig ko ang isang tinig mula sa langit
na sinasabing, "Manatiling lihin anuman ang sinabi ng pitong kulog. Huwag itong
isulat." [5] Pagkatapos ang anghel na aking nakitang nakatayo sa dagat at sa lupa, ay
itinaas ang kaniyang kanang kamay sa langit [6] at nanumpa sa pamamagitan niya

na mabubuhay magpakailanman — siyang lumikha ng langit at lahat ng naroon,
ang lupa at lahat ng naroon, at ang dagat at lahat ng naroon: “Walang maaaring
magtagal doon. 7 Pero sa araw kung kailan ang ika-pitong anghel ay malapit nang
hipan ang kaniyang trumpeta, pagkatapos ang hiwaga ng Diyos ay naganap na, gaya
ng kaniyang ipinahayag sa kaniyang mga lingkod na mga propheta.” 8 Narinig ko
ang tinig mula sa langit na may muling sinasabi sa akin: “Lumakad ka, kunin mo
ang bukas na balumbon na nasa kamay ng anghel na nakatayo sa dagat at sa lupa.”
9 Pagkatapos pumunta ako sa angel at sinabi ko sa kaniya na ibigay niya sa akin ang
maliit na balumbon. Sinabi niya sa akin, “Kunin mo ang balumbon at kaiinin ito.
Gagawin nitong mapait ang iyong tiyan, pero sa iyong bibig ito ay magiging kasing
tamis ng pulot. 10 Kinuha ko ang maliit na balumbon mula sa kamay ng anghel at
kinain ko ito. Ito ay kasing tamis ng pulot sa aking bibig pero pagkatapos ko itong
kainin ay pumait ang aking tiyan. 11 Pagkatapos ilang mga tinig ang nagsabi sa akin,
“Kailangan mong magpropesiya muli tungkol sa maraming tao, mga bansa, mga wika
at sa mga hari.”

11

1 Isang tambo ang binigay sa akin para gamitin tulad ng isang panukat. Sinabihan
ako, “Tumayo ka at sukatin ang templo ng Diyos at ang altar, at ang mga sumasamba
sa loob nito. 2 Pero huwag mong susukatin ang patyo sa labas ng templo, dahil
naibigay na iyon sa mga Gentil. Pagtatapakan nila ang banal na lungsod sa
loob ng apatnapu't dalawang buwan. 3 Bibigyan ko ang aking dalawang saksi ng
kapangyarihan para magpropesiya sa loob ng 1, 260 na araw, na nakadamit ng
sako. “ 4 Ang mga saksing ito ay ang dalawang puno ng olibo at dalawang ilawan
na nakatayo sa harapan ng Panginoon sa lupa. 5 Kung sinuman ang magpapasyang
manakit sa kanila, lalabas ang apoy mula sa kanilang bibig at tutupukin ang kanilang
mga kaaway. Sinuman ang magnanais manakit ay papatayin sa ganitong paraan.
6 Ang mga saksing ito ay may kapangyarihan para isara ang kalangitan kaya walang
bubuhos na ulan sa oras nang sila ay magpropesiya. May kapangyarihang silang
gawing dugo ang mga tubig at hampasin ang mundo kasama ang lahat ng uri ng
salot anuman ang kanilang hilingin. 7 Kapag natapos na nila ang kanilang patotoo,
lalabas ang halimaw mula sa pinakailalim ng hukay at makikipagdigma laban sa
kanila. Lulupigin nila sila at papatayin. 8 Ang kanilang mga katawan ay ilalatag
sa kalsada sa dakilang lungsod (na tinatawag na Sodom at Egipto bilang simbolo)
kung saan ipinako sa krus ang kanilang Panginoon. 9 Sa loob ng tatlo at kalahating
araw ilan mula sa bawat bayan, lipi, wika, at bansa ay tinitingnan ang kanilang
mga katawan at hindi nila pahihintulutang ilagay sa isang libingan. 10 Silang mga
naninirahan sa lupa ay magagalak sa kanila at magdiriwang, kahit nagpapadala sila
ng mga kaloob sa isa't isa dahil itong dalawang propeta ay pinahirapan ang mga
naninirahan sa lupa. 11 Pero makalipas ang tatlo at kalahating araw isang hininga
ng buhay mula sa Diyos ay papasok sa kanila at sila ay tatayo sa kanilang mga
paa. Matinding takot ang lulukob sa lahat ng makakakita sa kanila. 12 Pagkatapos
maririnig nila ang malakas na tinig mula sa langit na sinasabi sa kanila, “Umakyat
kayo rito!” At sila ay aakyat sa langit sa isang ulap, habang nakatingin ang kanilang
mga kaaway. 13 Sa oras na iyon nagkaroon doon ng isang matinding lindol at
ang ika-sampung bahagi ng lungsod nagiba. Pitong libong tao ang namatay sa
lindol at ang mga nakaligtas ay natakot at nagbibigay kaluwalhatian sa Diyos ng
langit. 14 Ang ikalawang kapighatian ay lumipas na. Pagmasdan ito! Ang ikatlong
kapighatian ay mabilis dadating. 15 Pagkatapos pinatunog ng ika-pitong anghel ang
kaniyang trumpeta, at malalakas na tinig ang nagsalita sa langit at sinabing, “Ang

kaharian ng mundo ay magiging kaharian na ng ating Panginoon at ng kaniyang
Cristo. Siya ay maghahari magpakailan pa man." [16] Pagkatapos ang dalawampu't
apat na nakatatanda na nakaupo sa mga trono sa presensiya ng Diyos ay ibinaba
ang kanilang mga sarili sa lupa, na nakatungo at sinamba ang Diyos. [17] Sinabi
nila, "Nagpapasalamat kami sa iyo, Panginoong Diyos, ang naghahari sa lahat, ang
isa na at ang siyang noon, dahil nakamit mo ang iyong dakilang kapangyarihan at
nagsimulang maghari. [18] Sumiklab ang galit ng mga bansa, pero ang iyong poot
ay dumating na. Ang panahon ay narito na para ang mga patay para hatulan at
dahil sa iyo para gantimpalaan ang iyong mga lingkod, ang mga propeta, ang mga
mananampalataya, at silang mga may takot sa iyong pangalan, silang mga hindi
mahalaga at ang dakila. At ang oras ay dumating dahil sa iyo para wasakin silang
mga sumisira sa mundo. [19] Pagkatapos bumukas ang templo ng Diyos sa langit at
ang kaban ng kaniyang tipan ay nakita sa loob ng kaniyang templo. May mga kislap
ng kidlat, mga dagundong at salpukan ng mga kulog, may lindol, at isang matinding
pag-ulan ng yelo.

12

[1] Isang dakilang tanda ang nakita sa langit: isang babae na dinamitan ng araw,
at ang buwan ay nasa ilalim ng kaniyang paa; at nasa ulo niya ay korona ng labing
dalawang bituin [2] Siya ay buntis at sumisigaw sa sakit ng pagsisilang—sa sakit ng
panganganak. [3] At may isa pang tanda ang nakita sa langit. Tingnan mo! May
isang malaking pulang dragon na may pitong ulo at sampung sungay, at may pitong
korona sa kaniyang mga ulo. [4] Tinaboy ng kaniyang buntot ang ikatlong bahagi
ng mga bituin sa langit at inihulog pababa sa lupa. Tumayo ang dragon sa harap
ng babae na malapit nang magsilang, kaya nang siya ay nagsilang, gusto niyang ay
lamunin ang kaniyang anak. [5] Nagsilang siya ng isang anak, isang batang lalaki, na
siyang maghahari sa lahat ng mga bansa nang may tungkod na bakal. Inagaw ang
kaniyang anak papunta sa Diyos at sa kaniyang trono, [6] at tumakas ang babae papunta
sa ilang, kung saan inihanda ng Diyos ng lugar para sa kaniya, kaya maalagaan
siya ng 1, 260 araw. [7] Ngayon may labanan doon sa langit. Si Michael at ang
kaniyang mga anghel ay nakipaglaban sa dragon; at lumaban pabalik ang dragon
at ang kaniyang mga anghel. [8] Pero ang dragon ay hindi gaanong malakas para
manalo. Kaya wala ng natitirang lugar sa langit para sa kaniya at sa kaniyang mga
anghel. [9] Ang dakilang dragon — ang dating ahas na tinawag na demonyo o Satanas
na nanlilinlang sa buong mundo— ay tinapon pababa sa lupa, at ang kaniyang mga
anghel ay itinapon pababa kasama siya. [10] Pagkatapos narinig ko ang isang malakas
na tinig sa langit, "Ngayon narito na ang kaligtasan, ang kapangyarihan — at ang
kaharian ng ating Diyos, at ang kapangyarihan ng kaniyang Cristo. Dahil ang taga-
paratang ng ating mga kapatid ay naitapon na pababa — siyang nagparatang sa kanila
araw at gabi sa harap ng ating Diyos. [11] Siya ay kanilang nilupig sa pamamagitan ng
dugo ng Kordero at sa pamamagitan ng kanilang patotoo, dahil hindi nila minahal ang
kanilang buhay nang higit, kahit sa kamatayan. [12] Kaya, magalak, kayong mga langit,
at lahat ng naninirahan sa kanila. Pero kaawa-awa ang nasa lupa at ang nasa dagat
dahil ang demonyo ay bumaba sa inyo. Napuno siya ng nakasisindak na galit, dahil
alam niya na kakaunti lamang ang kaniyang oras. [13] Nang mapagtanto ng dragon
na siya ay itinapon sa lupa, hinanap niya ang babaing nagsilang ng batang lalaki.
[14] Pero ang babae ay binigyan ng dalawang pakpak ng isang malaking agila, kaya
siya ay nakalipad sa lugar na inihanda para sa kaniya sa ilang, ang lugar kung saan
siya mapapangalagaan, sa loob ng isang oras, maraming oras at kalahating oras—na
malayong maabot ng ahas. [15] Nagbuga ng tubig mula sa kaniyang bibig ang ahas tulad

ng isang ilog, kaya nakagawa ng isang baha para tangayin siya. 16 Pero tinulungan
ng lupa ang babae. Binuksan nito ang kaniyang bibig at nilunok ng ilog ang binuga
ng dragon mula sa kaniyang bibig. 17 Pagkatapos sumiklab ang galit ng dragon sa
babae at umalis para makipagdigma sa mga natitirang kaapu-apuhan niya - silang
mga sumunod sa mga kautusan ng Diyos at pinanghawakan ang mga patotoo tungkol
kay Jesus. 18 Pagkatapos tumayo ang dragon sa buhangin ng dalampasigan.

13

1 Pagkatapos nakita ko ang isang halimaw na umaahon mula sa dagat. Siya ay
may sampung sungay at pitong ulo. Sa mga sungay nito ay may sampung korona,
at sa kaniyang ulo ay may mga pangalan na paglalapastangan sa Diyos. 2 Itong
halimaw na nakita ko ay parang isang leopardo. Ang kaniyang mga paa ay tulad
ng mga paa ng isang oso, at ang kaniyang bibig ay tulad ng bibig ng isang leon.
Ibinigay ng dragon ang kapangyarihan nito sa kaniya, at ang kaniyang trono, at
ang kaniyang lubos na kapangyarihan para mamuno. 3 Isa sa mga ulo ng halimaw
ay nagkaroon ng nakamamatay na sugat na maaring maging sanhi ng kaniyang
kamatayan. Pero ang sugat na iyon ay humilom, at ang buong mundo ay namangha
at sumunod sa halimaw. 4 Sinamba rin nila ang dragon, dahil ibinigay niya ang
kaniyang kapangyarihan sa halimaw. Sinamba rin nila ang halimaw at paulit-ulit na
sinabi, “Sino ang tulad ng halimaw? at “ Sino ang maaaring lumaban sa kaniya?”
5 Binigyan ang halimaw ng bibig na maaring magsalita ng mga mapagmataas na mga
salita at mga paglalapastangan. Pinahintulutan siyang gamitin ang kapangyarihan
ng apatnapu't dalawang buwan. 6 Kaya binuksan ng halimaw ang kaniyang bibig
para magsalita ng mga paglalapastangan laban sa Diyos, hinahamak ang kaniyang
pangalan, ang lugar kung saan siya nanirahan, at silang mga naninirahan sa langit.
7 Pinahintulutan ang halimaw na makipagdigmaan sa mga mananampalataya at
para lupigin sila. Gayundin, ibinigay sa kaniya ang kapangyarihan ng bawat lipi,
mga tao, wika, at bansa. 8 Lahat ng mga naninirahan sa lupa ay sasambahin siya,
ang lahat ng hindi nakasulat ang pangalan, simula pa nang nilikha ang mundo, sa
aklat ng buhay, na pagmamay-ari ng Kordero, siyang pinatay. 9 Kung sinuman ang
may tainga, hayaan siyang makinig. 10 Kung sinuman ang hinuli sa pagkabihag, sa
pagkabihag siya ay mapupunta. Kung sinuman ang papatayin gamit ang espada,
sa espada siya mapapatay. Ito ay isang panawagan para sa matiyagang pagtitiis at
pananampalataya para sa kanila na mga banal. 11 Pagkatapos nakakita ako ng isa
pang halimaw na lumalabas mula sa lupa. Mayroon siyang dalawang sungay tulad
ng tupa at nagsalita siya tulad ng isang dragon. 12 Ginamit niya ang lahat ng kaniyang
kapangyarihan tulad ng naunang halimaw na nasa kaniyang presensya, at ginawa
ang mundo at sa mga naninirahan dito ay sumasamba sa unang halimaw — siya na
may nakamamatay na sugat na gumaling. 13 Gumawa siya ng mga makapangyarihang
himala, kahit pabagsakin ang apoy sa lupa mula sa langit sa harap ng mga tao, 14 at
sa pamamagitan ng mga tandang pinahintulutan siyang gawin, kaniyang nilinlang
ang mga naninirahan sa lupa, sinasabihan niya sila na gumawa ng larawan sa
karalangan ng halimaw na nasugatan sa pamamagitan ng espada, pero buhay pa
rin siya. 15 Pinahintulutan siya na bigyan ng hininga ang imahe ng halimaw kaya
ang imahe ay nakapagsalita at papatayin ang dumudulot sa lahat na tumanggi para
sambahin ang halimaw para patayin. 16 Pinilit din niya ang lahat, hindi mahalaga at
malakas, mayaman at mahirap, malaya at alipin, para tumanggap ng tatak sa kanang
kamay o sa noo. 17 Hindi maaring bumili o pagbilhan ang kahit sino maliban na
lamang kung siya ay may tatak ng halimaw, iyon ayn, ang bilang na kumakatawan
sa kaniyang pangalan. 18 Ito ay tumatawag para sa karunungan. Kung sino ang may

kabatiran, hayaan siyang bilangin ang bilang ng halimaw. Dahil ito ang bilang ng
isang tao. Ang kaniyang bilang ay 666.

14

1 Tumingin ako at nakita ang Kordero na nakatayo sa aking harapan sa Bundok
Sion. Kasama niya ang 144, 000 siyang may pangalan at pangalan ng kaniyang Ama
na naisulat sa kanilang mga noo. 2 Narinig ko ang tinig mula sa langit na tila isang
dagundong ng maraming tubig at malakas na kulog. Ang tunog na narinig ko ay
tulad din ng mga manunugtog na tumutugtog ng kanilang mga alpa. 3 Umawit sila
ng isang bagong awit sa harapan ng trono at sa harap ng apat na buhay na nilalang
at sa mga nakatatanda. Walang sinuman ang nakakaalam ng awit maliban sa 144,
000 na tinubos mula sa mundo. 4 Sila ang mga hindi dinungisan ang kanilang mga
sarili sa mga babae, dahil pinanatili nila ang kanilang sarili sa pagdalisay ng sekswal.
Sila ang mga sumusunod sa Kordero saan man siya pumupunta. Sila ang tinubos
mula sa sangkatauhan bilang mga unang bunga sa Diyos at sa Kordero. 5 Walang
kasinungalingan ang natagpuan sa kanilang mga bibig; sila ay walang kapintasan.
6 Nakita ko ang isa pang anghel na lumilipad sa alapaap, na may walang hanggang
mensahe ng magandang balita para ipahayag sa mga naninirahan sa mundo —
sa bawat bansa, tribo, wika, at mga tao. 7 Tumawag siya nang may malakas na
tinig, "Matakot sa Diyos at bigyan siya ng kaluwalhatian. Dahil sa oras ng kaniyang
paghuhukom ay dumating na. Sambahin siya, siya na lumikha ng langit, ng lupa, ng
dagat, at ng mga bukal ng mga tubig. 8 Isa pang anghel - ang pangalawang anghel - ay
sumunod sa sinasabing "Bumagsak, bumagsak ang tanyag na Babylonia, na ginawa
ang lahat ng bansa na uminom ng alak sa kaniyang sekswal na imoralidad, ang alak
na nagdala ng labis na poot sa kaniya." 9 Isa pang anghel — ang pangatlong anghel —
ay sumunod sa kanila, sinasabi ang malakas na tinig, "Kung sinuman ang sumasamba
sa halimaw at sa kaniyang imahe, at tumatanggap ng tanda sa kaniyang noo o sa
kaniyang kamay, 10 siya rin ay iinom ng alak ng poot ng Diyos, ang alak na inihanda
at ibinuhos nang walang halo sa kopa ng kaniyang galit. Ang taong umiinom nito
ay maghihirap sa apoy at asupre sa harap ng mga banal na anghel at sa harap ng
Kordero. 11 Ang usok mula sa kanilang paghihirap ay aangat magpakailan pa man, at
wala silang kapahingahan sa umaga o gabi — silang mga sumasamba sa halimaw at
sa kaniyang imahe, at lahat ng tumatanggap ng tanda sa kaniyang pangalan. 12 Ito ay
isang panawagan para sa matiyagang pagtitis ng mga mananampalataya, silang mga
sumusunod sa mga kautusan ng Diyos at nananampalataya kay Jesus." 13 Narinig
ko ang isang tinig mula sa langit na sinabing, "Isulat ito: Pinagpala ang mga patay
na namatay sa Panginoon." "Oo," sabi ng Espiritu, "kaya sila ay makapagpahinga sa
kanilang mga gawain, dahil sa kanilang mga gawa ay susunod sila." 14 Tumingin ako
at nakita ko doon ang isang puting ulap, at nakaupo sa ulap ang katulad ng isang
Anak ng Tao. Mayroon siyang gintong korona sa kaniyang ulo at matalim na karit sa
kaniyang kamay. 15 Pagkatapos isa pang anghel ang lumabas sa templo at tumawag
ng malakas sa siyang nakaupo sa ulap: "Kunin mo ang iyong karit at simulan ang
pag-ani. Dahil dumating na ang panahon ng anihan, dahil ang mga aanihin sa lupa ay
hinog na. 16 Pagkatapos ibinitin ng siyang nakaupo sa ulap ang kaniyang karit sa lupa,
at ang lupa ay inani. 17 Isa pang anghel na lumabas mula sa templo ng kalangitan;
mayroon din siyang matalim na karit. 18 May isa pang anghel ang lumabas mula sa
altar, isang anghel na may kapangyarihan na apoy. Sumigaw siya nang malakas na
tinig sa anghel na may matalim na karit, "Dalhin mo ang iyong matalim na karit at
tipunin ang tumpok ng ubas mula sa mga puno ng ubas sa lupa, dahil ang kanilang
mga ubas ay hinog na ngayon. 19 Ibinitin ng anghel ang kaniyang karit sa lupa at

tinipon ang ubas na inani sa lupa at itinapon ito sa malaking lalagyan ng alak ng
poot ng Diyos. 20 Pinag-aapakan sa labas ng lungsod ang pigaan ng ubas at umagos
ang gudo mula dito na umabot sa taas ng preno ng kabayo, para sa 1, 600 estadio.

15

1 Pagkatapos nakita ko ang isa pang tanda sa langit, dakila at kamangha-mangha:
Mayroong pitong anghel na may pitong salot, kung saan ito ang mga huling salot
(dahil sa kanila ang poot ng Diyos ay tapos na). 2 Nakita ko kung ano ang lumitaw
sa isang dagat ng salamin na hinaluan ng apoy, at sa tabi ng dagat nakatayo ang
mga matagumpay laban sa halimaw at kaniyang imahe, at laban sa bilang ng
kumakatawan sa kaniyang pangalan. Hawak nila ang mga alpa na Ibinigay sa kanila
ng Diyos. 3 Inaawit nila ang awit ni Moises, ang lingkod ng Diyos, at ang awit ng
Kordero: "Dakila at kamangha-mangha ang iyong mga gawa, Panginoong Diyos, siya
na naghahari sa lahat. Matuwid at tunay ang iyong mga gawa, Hari ng mga bansa.
4 Sino ang hindi matatakot sa iyo, Panginoon, at luluwalhatiin ang iyong pangalan?
Dahil ikaw lamang ang banal. Lahat ng mga bansa ay pupunta at sasamba sa iyong
harapan dahil ang iyong mga gawang matuwid ay naihayag. 5 Pagkatapos ng mga
bagay na ito, tumingin ako, at ang pinakabanal na lugar, kung saan ang tolda ng
mga saksi, ay bumukas sa langit. 6 Mula sa pinaka banal na lugar, lumabas ang
pitong anghel na may pitong salot, dinamitan ng dalisay, maliwanag na lino at may
mga gintong laso ang nakapalibot sa kanilang mga dibdib. 7 Isa sa apat na buhay na
nilalang ay nagbigay sa pitong anghel ng pitong gintong mangkok na puno ng poot
ng Diyos na nabubuhay magpakailan pa man. 8 Puno ng usok ang pinakabanal na
lugar mula sa kalulwalhatian ng Diyos at mula sa kanIyang kapangyarihan. Walang
sinUman ang makakapasok doon hanggang ang pitong salot ng pitong anghel ay tapos
na.

16

1 Narinig ko ang isang malakas na tinig na sumisigaw mula sa dakong kabanal-
banalan at sinasabi sa pitong anghel, "Lumakad kayo at ibuhos ninyo sa lupa ang
pitong mangkok ng poot ng Diyos." 2 Ang unang anghel ay pumunta at ibinuhos
ang kaniyang mangkok sa lupa; pangit at masasakit na sugat ang dumating sa mga
tao na may tatak ng halimaw, silang mga sumamba sa kaniyang imahe. 3 Ang
ikalawang anghel ay ibinuhos ang kaniyang mangkok sa dagat; ito ay naging tulad
ng dugo ng isang patay na tao, at bawat buhay na nilalang sa dagat ay namatay.
4 Ang ikatlong anghel ay ibinuhos ang kaniyang mangkok sa mga ilog at mga bukal
ng tubig; ang mga ito ay naging dugo. 5 Narinig ko ang sinabi ng anghel ng mga
tubig, "Ikaw ay makatarungan— ang siya ngayon at ang siya nakaraan, ang Banal
— dahil ikaw ang nagdala ng mga hatol na ito. 6 Dahil ibinuhos nila ang dugo
ng mga mananampalataya at mga propeta, binigyan mo sila ng dugo para inumin;
ito ang nararapat sa kanila." 7 Narinig kong sumagot ang altar, "Oo, Panginoong
Diyos, siyang namumuno sa lahat, ang iyong mga hatol ay totoo at makatarungan."
8 Ang ika-apat na anghel ay ibinuhos ang kaniyang mangkok sa araw, at binigyan
ito ng pahintulot na tupukin ng apoy ang mga tao. 9 Pinaso sila ng mantinding init,
kaya nilapastangan nila ang pangalan ng Diyos, siya na may kapangyarihan sa mga
salot na ito. Hindi sila nagsisi o nagbigay ng kaluwalhatian sa kaniya. 10 Ang ika-
limang anghel ay ibinuhos ang kaniyang mangkok sa trono ng halimaw, at nabalot
ng kadiliman ang kaniyang kaharian. Nginatngat nila ang kanilang mga dila sa
dalamhati. 11 Nilapastangan nila ang Diyos ng langit dahil sa kanilang mga sakit at
mga sugat, pero tumanggi pa rin silang magsisi sa kanilang mga ginawa. 12 Ang ika-
anim na anghel ay ibinuhos ang kaniyang mangkok sa malaking ilog, ang Eufrates, at

ang tubig nito ay natuyo para maihanda ang daan para sa mga hari na nanggagaling
sa silangan. 13 Nakita ko ang tatlong maruruming mga espiritu na tulad ng mga
palaka na lumalabas mula sa bibig ng dragon, ng halimaw, at ng bulaang propeta.
14 Dahil sila ay mga espiritu ng demonyo na gumagawa ng mga kamangha-manghang
tanda. Pupunta sila para tipunin ang mga hari ng buong mundo para sa digmaan sa
dakilang araw ng Diyos, siya na namumuno sa lahat. 15 ("Bantayan mo! Darating ako
na parang isang magnanakaw! Pinagpala ang siyang nananatiling nagmamatyag,
pinapanatiling suot ang kaniyang mga damit para hindi sila lumabas ng hubad at
makita nila ang kaniyang nakakahiyang kalagayan.") 16 Sama-sama silang dinala sa
lugar na tinatawag na Armagedon sa Hebreo. 17 Ang ika-pitong anghel ay ibinuhos
ang kaniyang mangkok sa hangin. At may isang malakas na tinig na nanggaling
sa dakong kabanal-banalan at mula sa trono, sinasabing, "Ito ay tapos na!" 18 May
mga kislap ng kidlat, mga dagundong, mga salpukan ng kulog, at isang nakakatakot
na lindol — isang lindol na mas malakas pa kaysa sa kahit anong nangyari simula
pa noong manirahan ang mga tao sa mundo, lubhang napakalakas ng lindol na ito.
19 Ang tanyag na lungsod ay nahati sa tatlong bahagi, at ang mga lungsod ng mga
bansa ay gumuho. Pagkatapos naalala ng Diyos ang tanyag na Babyblonia, at binigyan
ang lungsod ng kopa na puno ng alak gawa mula sa kaniyang matinding poot.
20 Naglaho ang bawat pulo at ang mga bundok ay hindi na natagpuan. 21 Malakas
na pag-ulan ng yelo, na mayroong bigat na isang talento, bumagsak ito mula sa
himpapawid patungo sa mga tao, at sinumpa nila ang Diyos dahil sa salot ng pag-
ulan ng mga yelo dahil ang salot ay sobrang nakakatakot.

17

1 Dumating ang isa sa pitong anghel na mayroong pitong mangkok at sinabi sa
akin, "Halika, ipapakita ko sa iyo ang kaparusahan ng pinakamasamang babae na
nakaupo sa ibabaw ng maraming tubig, 2 na nakasama ng mga hari ng mundo
sa paggawa ng sekswal na imoralidad, at sa kaniyang sekswal na imoralidad ang
mga naninirahan sa mundo ay nalasing. 3 Dinala ako ng anghel sa Espiritu sa
isang ilang, at nakita ko ang babaeng nakaupo sa pulang halimaw na puno ng
paglalapastangan sa mga pangalan. Ang halimaw ay may pitong ulo at sampung
sungay. 4 Nakasuot ng kulay lila at matingkad na pulang damit at pinaganda ng
ginto, mamahaling mga bato, at mga perlas. Sa kaniyang kamay hawak niya ang
gintong baso na puno ng kasuklam-suklam na mga bagay at ang mga karumihan ng
kaniyang sekswal na imoralidad. 5 Sa kaniyang noo nakasulat ang isang pangalan na
mayroong lihim na kahulugan: "ANG DAKILANG BABYLONIA, ANG INA NG LAHAT
NG MGA MASASAMANG BABAE AT NANG KASUKLAM-SUKLAM NA MGA BAGAY SA
LUPA." 6 Nakita ko ang babae na lasing sa dugo ng mga mananampalataya at sa dugo
ng mga martir kay Jesus. Nang makita ko siya, labis akong namangha. 7 Pero sinabi
sa akin ng anghel, "Bakit ka namangha? Ipapaliwanag ko sa iyo ang kahulugan ng
babae at ng halimaw na pumapasan sa kaniya (ang halimaw na mayroong pitong ulo
at sampung sungay). 8 Ang nakita mong halimaw, ay hindi pa nabubuhay sa ngayon,
pero malapit nang umahon mula sa kailaliman hukay. At pupunta siya para manira.
Sa mga naninirahan sa lupa, silang mga hindi naisulat ang kanilang pangalan sa
aklat ng buhay simula pa noong itinatag ang mundo — mamamangha sila kapag
nakita nila na nabuhay ang halimaw, na hindi pa nabubuhay ngayon, pero malapit
nang dumating. 9 Nagpapaalala ito sa kaisipang may karunungan. Ang pitong ulo ay
pitong burol na kung saan ang babae ay nakaupo. 10 Sila rin ang pitong hari. Limang
haring ang bumagsak, isa ang nanatili, at ang isa ay hindi pa dumarating; kapag siya
ay dumating, sandali lamang siyang mananatili. 11 Ang halimaw na nabuhay, pero

hindi pa nabubuhay ngayon, ay siya rin ang ika-walong hari; pero isa rin siya sa kanilang pitong hari, at siya ay mapupunta sa pagkawasak.
12 Ang sampung sungay na nakita mo ay sampung hari na hindi pa nakakatanggap ng kaharian, pero sila ay makakatanggap ng pamumuno bilang mga hari sa isang oras kasama ang halimaw.
13 Ang mga ito ay nagkakaisa sa isip, at ibinibigay nila ang kanilang kapangyarihan at kapamahalaan sa halimaw.
14 Makikipag-digma sila laban sa Kordero. Pero lulupigin sila ng Kordero dahil siya ay Panginoon ng mga panginoon at Hari ng mga hari — at kasama niya ang mga tinawag, ang mga pinili, ang mga matapat.”
15 Sinabi sa akin ng anghel, “Ang mga tubig na nakita mo, kung saan nakaupo ang bayarang babae, ay bayan, maraming tao, mga bansa, at mga wika.
16 Ang sampung sungay na nakita mo — sila at ang halimaw ay masusuklam sa bayarang babae. Gagawin nila siyang ulila at hubad, lalamunin nila ang kaniyang laman, at siya ay susunugin nila ng buo sa apoy.
17 Dahil inilagay ito ng Diyos sa kanilang mga puso para tuparin ang kaniyang layunin sa pamamagitan ng pagsang-ayon na ibigay ang kanilang kapangyarihan sa halimaw hanggang sa matupad ang mga salita ng Diyos.
18 Ang babaeng nakita mo ay ang dakilang lungsod na namumuno sa mga hari ng mundo.

18

1 Pagkatapos ng mga ito nakita ko ang isang anghel na bumababa mula sa langit. Siya ay may dakilang kapangyarihan, at ang daigdig ay tumatanglaw sa pamamagitan ng kaniyang kaluwalhatian.
2 Sumigaw siya nang may malakas na tinig sinasabing, “Bumagsak! Bumagsak ang dakilang Babilonia!” Siya ay naging tirahan ng mga demonyo, tirahan para sa bawat maruming espiritu at tirahan para sa bawat marumi at kasuklam-suklam na ibon.
3 Dahil ang lahat ng bansa ay uminom ng alak ng pagnanasa ng kaniyang sekswal na imoralidad na nagdulot sa kaniya ng poot. Ang mga hari ng mundo ay gumawa ng sekswal na imoralidad kasama niya. Ang mga mangangalakal sa mundo ay naging mayaman sa pamamagitan ng kapangyarihan ng marangya niyang pamumuhay.
4 Pagkatapos, narinig ko ang isa pang tinig, mula sa langit na sinasabi, “Lumabas kayo mula sa kaniya, aking bayan, para hindi kayo makibahagi sa kaniyang mga kasalanan, at para hindi ninyo tanggapin ang anumang sa kaniyang mga salot.
5 Ang kaniyang mga kasalanan ay patung-patong hanggang sa langit, at inalala ng Diyos ang kaniyang mga masasamang gawain.
6 Bayaran mo siya katulad ng pagbabayad niya sa iba at bayaran mo siya ng dalawang ulit, dahil sa kaniyang ginawa, sa kaniyang paghalo sa kopa, paghaluin ng dalawang ulit ang bayad para sa kaniya.
7 Gaya ng pagluwalhati niya sa kaniyang sarili, at namuhay sa karangyaan, bigyan mo siya ng higit sa katumbas na pagdurusa at pagdadalamhati. Dahil sinabi niya sa kaniyang puso, “Ako ay nakaupong tulad ng isang reyna; hindi ako balo, at hindi kailanman makikita ang kalungkutan.
8 Kaya isang araw ay dadaanan siya ng kaniyang sariling mga salot: kamatayan, kalungkutan at kagutuman. Siya ay tutupukin ng apoy, dahil ang Panginoong Diyos ay makapangyarihan, at siya ang kaniyang hukom.
9 Ang mga hari ng mundo na nakagawa ng mga sekswal na imoralidad at hindi nakapagpigil kasama niya ay tatangis at mananaghoy sa kaniya kapag nakita nila ang usok ng kaniyang pagkakasunog.
10 Tatayo sila sa malayo, takot sa kaniyang paghihirap, sinasabing, “Kaawa-awa, kaawa-awa sa dakilang lungsod, sa Babilonia, ang makapangyarihang lungsod! Dahil ang i sa loob ng isang oras ang iyong kaparusahan ay darating.
11 Ang mga mangangalakal ng mundo ay tatangis at magluluksa para sa kaniya, dahil walang sinuman ang bibili ng kaniyang mga kalakal kailanman-
12 mga kagamitang ginto, pilak, at mamahaling hiyas, mga perlas, pinong lino, lila, seda, telang pula at lahat ng uri ng mabangong kahoy, bawat sisidlang yari sa pangil ng elepante,

bawat sisidlang yari sa mamahaling kahoy, ginto, tanso, bakal at marmol, 13 sinamon,
pampalasa, insenso, mira at kamangyan, alak, langis, pinong harina, trigo, baka,
at tupa, mga kabayo at karwahe, mga alipin at mga kaluluwa ng tao. 14 Ang
bunga na iyong hinahangad nang buong lakas mo ay nawala mula sa iyo. Lahat
ng iyong karangyaan at kaningningan ay naglaho, at hindi na kailanman muling
masusumpungan. 15 Ang mga mangangalakal ng mga bilihing ito na naging mayaman
sa pamamagitan niya ay tatayong malayo mula sa kaniya sa kalayuan dahil sa takot
ng kaniyang paghihirap, pagtatangis at malakas na pagpipighati. 16 Sasabihin nila,
"Kaawa-awa, kaawa-awa sa dakilang lungsod na nadadamitan ng pinong lino, ng lila
at telang pula at pagpapaganda ng ginto, mamahaling hiyas at mga perlas!" 17 Sa
loob ng isang oras ang lahat ng kayamanan ay nasayang. Ang bawat kapitan ng
barko, bawat mandaragat, mga manlalayag, at silang lahat na ang nabubuhay ay
mula sa dagat, ay nakatayo sa kalayuan. 18 Sisigaw sila habang nakikita nila ang
usok ng kaniyang pagkakasunog. Sinabi nila, "Anong lungsod ang tulad ng dakilang
lungsod?" 19 Nagsaboy sila ng alikabok sa kanilang mga ulo, at sumigaw, nananangis,
at nananaghoy. "Kaawa-awa, kaawa-awa ang dakilang lungsod kung saan lahat ng
kanilang mga barko sa dagat ay yayaman mula sa kaniyang kayamanan. Dahil
sa loob ng isang oras siya ay winasak." 20 "Magalak kayo sa kaniya, kalangitan,
kayong mga mananampalataya, mga apostol at mga propeta, dahil dinala ng Diyos
ang inyong hatol sa kaniya!" 21 Isang makapangyarihang anghel ang kumuha ng
isang bato tulad ng isang malaking gilingang bato at itinapon ito sa dagat, sinasabing,
"Sa ganitong paraan ang dakilang lungsod ng Babilonia, ay itatapon pababa nang
may karahasan at hindi na makikita kailanman. 22 Ang tunog ng manunugtog ng
alpa, mga musiko, manunugtog ng plauta at mga trumpeta ay hindi na maririnig sa
inyo kailanman. Walang anumang uri ng manggagawa ang matatagpuan sa inyo.
Walang tunog ng gilingan ang maririnig sa inyo kailanman. 23 Ang ilaw ng ilawan
ay hindi na magliliwanag sa inyo kailanman. Ang mga tinig ng lalaking ikakasal
at babaing ikakasal ay hindi na ninyo maririnig kailanman, dahil ang inyong mga
mangangalakal ay ang mga prinsipe ng mundo at ang mga bansa ay nilinlang sa
pamamagitan ng inyong pangkukulam. 24 Sa kaniya natagpuan ang dugo ng mga
propeta at ng mga mananampalataya, at ang dugo ng lahat ng mga pinatay sa lupa.

19

1 Pagkatapos ng mga bagay na ito narinig ko ang tunog tulad ng isang malakas na
tinig ng malaking bilang ng mga tao sa langit na sinasabing, "Aleluya. Kaligtasan,
kaluwalhatian, at kapangyarihan ay kabilang para sa ating Diyos. 2 Ang kaniyang
hatol totoo at makatarungan, dahil hinatulan niya ang pinakamasamang babae na
siyang nagpasama sa lupa, ng kaniyang sekswal na imoralidad. Naghihiganti siya
para sa dugo ng kaniyang mga lingkod, na tinigis mismo niya." 3 Nagsalita sila sa
ikalawang pagkakataon, "Aleluya! Umaangat ang usok mula sa kaniya magpakailan
pa man." 4 Ang dalawamput-apat na nakatatanda at apat na buhay na nilalang ay
nagpatirapa sa kanilang sarili at sumamba sa Diyos na siyang nakaupo sa trono.
Sinasabi nila, "Amen. Aleluya!" 5 Pagkatapos lumabas ang isang tinig mula sa trono,
na sinasabing, "Purihin ang ating Diyos, kayong lahat na kaniyang mga lingkod, kayo
na may takot sa kaniya, kapwa hindi mahahalaga at ang malalakas." 6 Pagkatapos
narinig ko ang tunog na tulad ng tinig ng isang malaking bilang ng mga tao, tulad ng
dagundong ng maraming tubig, katulad ng malakas na salpukan ng kulog, sinasabing,
"Aleluya! Dahil ang Panginoon, ang ating Diyos, ang namumuno ng lahat, siya ay
maghahari. 7 Magalak tayo at maging napakasaya at bigyan siya ng kaluwalhatian
dahil ang pagdiriwang ng kasalan ng Kordero ay darating, at ang babaing kaniyang

papakasalan ay inihanda ang kaniyang sarili.
[8] Siya ay pinahintulutang magsuot
ng maliwanag at malinis na pinong lino (dahil ang pinong lino ay mga gawaing
matutuwid ng mga mananampalataya).
[9] Sinabi sa akin ng anghel, “Isulat mo ito:
Pinagpala ang mga inanyayahan sa pagdiriwang ng kasalan sa Kordero.” Sinabi rin
niya sa akin, “Ito ang tunay na mga salita ng Diyos.
[10] Ipapatirapa ko ang aking sarili
sa kaniyang paanan para sambahin siya, pero sinabi niya sa akin, “Huwag mong
gawin iyan!” Ako ay kapwa lingkod na kasama mo, at ng iyong mga kapatid na
pinanghahawakan ang patotoo tungkol kay Jesus. Sambahin ang Diyos, dahil ang
patotoo tungkol kay Jesus ay ang espiritu ng propesiya.
[11] Pagkatapos nakita ko ang
langit na bumukas, at nakita ko roon ang isang puting kabayo. Ang nakasakay dito ay
tinatawag na Tapat at Totoo. Humahatol siya ng may katuwiran at nakikipagdigma
siya.
[12] Ang kaniyang mga mata ay parang nagniningas na apoy, at sa kaniyang
ulo ay maraming mga korona. Mayroon siyang pangalan na nakasulat sa kaniya na
walang ibang nakakaalam kundi ang kaniyang sarili.
[13] Nakasuot siya ng balabal na
nilublob sa dugo at ang kaniyang pangalan ay Ang Salita ng Diyos.
[14] Ang hukbo ng
kalangitan ay sumusunod sa nakasakay sa puting kabayo, na nakadamit ng pinong
lino, maputi at malinis.
[15] Mula sa kaniyang bibig lumabas ang isang matalim
na espada na ipinanghahampas niya sa mga bansa, at pamumunuan niya sila ng
pamalong bakal. Pag-aapakan niya ang tindi ng galit sa poot ng Diyos, na namumuno
sa lahat.
[16] Sinulatan niya ang kaniyang balabal at sa kaniyang hita ng pangalang:
HARI NG MGA HARI AT PANGINOON NG MGA PANGINOON.
[17] Nakita ko ang isang
anghel na nakatayo sa araw. Tinawag niya nang may malakas na tinig ang lahat na
mga ibong lumilipad sa ibabaw ng kaniyang ulo. “Halikayo sama-samang magtipon
para sa dakilang hapunan ng Diyos.
[18] Halikayo kainin ang laman ng mga hari, ang
laman ng pinuno ng hukbo, ang laman ng mga magigiting na lalaki, ang laman ng mga
kabayo at kanilang mga mangangabayo, at ang laman ng lahat ng mga tao, kapwa
malaya at alipin, ang hindi mahahalaga at ang makapangyarihan.”
[19] Nakita ko ang
halimaw at ang mga hari ng mundo kasama ang kanilang mga hukbo. Humahanay
sila para makipagdigmaan sa kaniya na nakasakay sa kabayo kasama ng kaniyang
hukbo.
[20] Nabihag ang halimaw at kasama niya ang bulaang propeta na gumawa
ng mga tanda sa kaniyang presensya. Gamit ang mga tandang ito nilinlang niya ang
mga tumanggap ng tanda ng halimaw at silang sumamba sa kaniyang imahe. Ang
dalawa sa kanila ay inihagis nang buhay sa dagat-dagatang apoy ng nasusunog na
asupre.
[21] Ang natitira sa kanila ay pinatay gamit ang espada na lumabas mula sa
bibig ng siyang nakasakay sa kabayo. Kinain ng lahat ng ibon ang kanilang patay na
laman.

20

[1] Pagkatapos nakita ko ang isang anghel na bumababa mula sa langit, mayroong
susi sa kailaliman ng hukay at mayroong malaking tanikala sa kaniyang kamay.
[2] Sinukal niya ang dragon, ang dating ahas, na siyang demonyo, o Satanas, at ginapos
siya nang isang libong taon.
[3] Tinapon siya sa kailaliman ng hukay, ikinulong siya
rito at sinelyuhan ang ibabaw nito. Para hindi na ito makapanglinlang kailanman
ng mga bansa hanggang sa ang isang libong taon ang lumipas. Pagkatapos niyon,
dapat siyang maging malaya ng maikling panahon.
[4] Pagkatapos nakita ko ang mga
trono. Ang mga binigyan ng kapangyarihang humatol ang nakaupo sa mga ito. Nakita
ko rin ang mga kaluluwa ng mga pinugutan ng ulo dahil sa patotoo tungkol kay
Cristo at sa salita ng Diyos. Hindi sila sumamba sa halimaw o sa kaniyang imahe, at
tumanggi silang tanggapin ang tatak sa kanilang mga noo at kamay. Nabuhay silang
muli, at naghari kasama ni Cristo ng isang libong taon.
[5] Ang ibang mga namatay ay

hindi na nabuhay muli hanggang sa matapos ang isang libong taon. Ito ang unang
pagkabuhay. 6 Pinagpala at banal ang sinuman na makibahagi sa unang muling
pagkabuhay! Ang pangalawang kamatayan ay walang kapangyarihan na tulad ng
mga ito. Sila ay magiging mga pari ng Diyos at sila ay maghahari kasama niya sa
loob ng isang libong taon. 7 Kapag natapos na ang libong mga taon, palalayain si
Satanas mula sa kaniyang bilangguan. 8 Siya ay lalabas para manlinlang ng mga
bansa sa apat na sulok ng mundo — Gog at Magog — para tipunin sila para sa
digmaan. Sila ay magiging kasing dami ng buhangin sa dagat. 9 Umakyat sila pataas
sa malawak na patag ng lupa at pinalibutan ang kampo ng mga mananampalataya,
ang minamahal na lungsod. Pero bumaba ang apoy mula sa langit at nilamon sila.
10 Ang demonyo, na siyang nanlinlang sa kanila, ay itinapon sa lawa ng nasusunog
na asupre, kung saan ang halimaw at ang mga bulaang propeta ay itinapon. Sila
ay pahihirapan umaga at gabi magpakailan pa man. 11 Pagkatapos nakita ko ang
dakilang puting trono at ang siyang nakaupo roon. Ang lupa at ang langit ay lumayo
mula sa kaniyang presensya, pero wala na silang lugar na mapupuntahan. 12 Nakita
ang mga patay — ang magigiting at ang hindi mahahalaga — nakatayo sa harap ng
trono, at binuksan ang mga aklat. Pagkatapos isa pang aklat ang binuksan — Ang
aklat ng Buhay. Ang patay ay hinatulan sa pamamagitan ng itinala sa mga aklat, ang
kinalabasan ng kanilang ginawa. 13 Ibinigay ng dagat ang mga patay na naroroon.
Ibinigay ng kamatayan at ng hades ang mga patay na nasa kanila, at hinatulan ang
mga patay ayon sa kanilang ginawa. 14 Ang kamatayan at ang hades ay itinapon sa
lawa ng apoy. Ito ang ikalawang kamatayan — Ang lawa ng apoy. 15 Kung kaninong
pangalan ang hindi nakasulat sa Aklat ng Buhay, siya ay itatapon sa lawa ng apoy.

21

1 Pagkatapos nakita ko ang isang bagong langit at isang bagong mundo, dahil ang
unang langit at unang mundo ay lumipas na, at ang dagat ay wala na. 2 Nakita ko
ang banal na lungsod, ang bagong Jerusalem, na bumamababa mula sa langit mula
sa Diyos, inihanda tulad ng isang babaeng ikakasal na pinaganda para sa kaniyang
asawa. 3 Narinig ko ang isang malakas na tinig mula sa trono sinasabing: "Tingnan
mo! Ang tirahan ng Diyos ay kasama ng mga tao, at siya ay naninirahan kasama nila.
Sila ay magiging kaniyang bayan, at ang Diyos mismo ay makakasama nila at siya
ay magiging kanilang Diyos. 4 Papahirin niya ang bawat luha mula sa kanilang mga
mata, wala nang kamatayan, o pagdadalamhati, o pag-iyak, o sakit. Ang naunang
mga bagay ay lumipas na. 5 Siya na nakaupo sa trono ay sinabing, "Tingnan mo!
Ginawa kong bago ang lahat ng mga bagay." Sinabi niya, "Isulat mo ito dahil ang
mga salitang ito ay mapagkakatiwalaan at totoo. 6 Sinabi niya sa akin, "Ang mga
bagay ng ito ay tapos na, Ako ang Alpa at ang Omega, ang simula at ang katapusan.
Sa sinumang nauuhaw ay bibigyan ko ng inuming walang bayad mula sa bukal ng
tubig ng buhay. 7 Ang isa na manlulupig ay magmamana ng mga bagay na ito, at ako
ay magiging kaniyang Diyos, at siya ay magiging anak ko. 8 Pero para sa mga duwag,
sa walang pananampalataya, sa mga kasuklam-suklam, sa mga mamamatay-tao, sa
mga sekswal na imoralidad, sa mga mangkukulam, mga sumasamba sa diyus-diyosan,
at sa mga sinungaling, ang kanilang lugar ay sa dagat-dagatang apoy ng nagniningas
na asupre. Na siyang ikalawang kamatayan. 9 Lumapit sa akin ang isa sa pitong
mga anghel, siyang may hawak ng pitong mangkok na puno ng pitong huling mga
salot, at sinabi, "Halika rito. Ipakikita ko sa iyo ang babaeng ikakasal, ang asawa
ng Kordero." 10 Pagkatapos dinala niya ako sa Espiritu sa isang malaki at mataas na
bundok at ipinakita niya sa akin ang banal na lungsod, ang Jerusalem, na bumababa
mula sa langit mula sa Diyos. 11 Mayroong kaluwalhatian ng Diyos ang Jerusalem,

at ang kaningningan nito ay tulad ng isang pinakamamahaling hiyas, tulad ng isang
batong kristal na malinaw na jaspe. 12 Mayroon itong isang kadakilaan, mataas na
pader na may labingdalawang tarangkahan, na may labingdalawang anghel sa mga
tarangkahan. Nakasulat sa mga tarangkahan ang mga pangalan ng labingdalawang
lipi ng mga anak ng Israel. 13 Sa silangan ay may tatlong tarangkahan, sa hilaga ay
may tatlong tarangkahan, sa timog ay may tatlong tarangkahan, sa kanluran ay may
tatlong tarangkahan. 14 Ang pader ng lungsod ay may labingdalawang pundasyon, at
doon ay may labingdalawang pangalan ng labindalawang apostol ng Kordero. 15 Ang
siyang nagsalita sa akin ay may tungkod na panukat na gawa sa ginto para sukatin
ang lungsod, ang mga tarangkahan at pader nito. 16 Ang pagkakatayo ng lungsod ay
parisukat; magkatulad ang haba at ang lawak nito. Sinukat niya ang lungsod gamit
ang tungkod na panukat, ang haba nito ay 12, 000 na mga estadio (ang haba, ang
lawak, at ang taas ay magkakapareho). 17 Sinukat din niya ang pader nito, 144 na
kubit ang kapal sa panukat ng tao (na ganoon din sa panukat ng anghel). 18 Ang pader
ay itinayo sa jaspe, at ang lungsod sa purong ginto, tulad ng malinaw na salamin.
19 Ang pundasyon ng pader ay pinaganda ng iba't ibang uri ng mamahaling bato. Ang
una ay jaspe, ang ikalawa ay safiro, ang ikatlo ay agate, ang ikaapat ay esmeralda,
20 ang ikalima ay oniks, ang ikaanim ay kornalina, ang ikapito ay krisolito, ang
ikawalo ay berilo, ang ikasiyam topaz, ang ikasampu ay krisopraso, ang ikalabing-isa
ay jacinto, at ang ikalabingdalawa ay amatista. 21 Ang labing dalawang tarangkahan
ay labing dalawang perlas, ang bawat tarangkahan ay mula sa iisang perlas. Ang mga
lansangan ng lungsod ay purong ginto, gaya ng malinaw na salamin. 22 Wala akong
nakitang templo sa lungsod, dahil ang Panginoong Diyos, na siyang namumuno sa
lahat, at ang Kordero ang kanilang templo. 23 Hindi na kailangan ng lungsod ang araw
o ang buwan para liwanagan ito dahil ang kaluwalhatian ng Diyos ang nagliliwanag
dito, at ang kaniyang ilawan ay ang Kordero. 24 Ang mga bansa ay maglalakad sa
pamamagitan ng ilaw ng lungsod na iyon. Dadalahin ng mga hari ng mundo ang
karangyaan nila dito. 25 Hindi isasara ang tarangkahan nito sa araw, at hindi na
magkakaroon ng gabi dito. 26 Dadalhin nila ang karangyaan at ang karangalan ng
mga bansa dito, 27 at walang marurumi ang maaaring makapasok dito. Maging ang
sinumang gumagawa ng anumang kahihiyan o panlilinlang ang makakapasok, pero
ang mga nakasulat lamang ang pangalan sa aklat ng buhay ng Kordero.

22

1 Pagkatapos ipinakita sa akin ng anghel ang ilog ng tubig ng buhay, ang tubig ay
kasing linaw ng kristal. Dumadaloy ito mula sa trono ng Diyos at ng Kordero, 2 sa
gitna ng lansangan ng lungsod. Sa magkabilang tabi ng ilog ay naroon ang puno
ng buhay na nagbubunga ng labingdalawang uri ng prutas, at sa bawat buwan ay
namumunga ito. Ang mga dahon ng puno ay para mapagaling ang bansa. 3 Wala na
kahit anumang sumpa. Ang trono ng Diyos at ng Kordero ay matatagpuan sa lungsod
at paglilingkuran siya ng kaniyang mga lingkod. 4 Makikita nila ang kaniyang mukha
at ang kaniyang pangalan ay malalagay sa kanilang mga noo. 5 Wala nang magiging
gabi, hindi na sila mangangailangan ng liwanag ng ilawan o sikat ng araw dahil ang
Panginoong Diyos ang magliliwanag sa kanila. Maghahari sila magpakailan pa man.
6 Sinabi sa akin ng anghel, “Ang mga salitang ito ay mapagkakatiwalaan at totoo.
Ang Panginoon, ang Diyos ng mga espiritu ng mga propeta, ay ipinadala ang kaniyang
anghel para ipakita sa kaniyang mga lingkod ang mga bagay na malapit ng maganap.”
7 “Tingnan mo! Malapit na akong dumating. Pinagpala ang siyang sumusunod sa mga
salita ng propesiya ng aklat na ito.” 8 Ako, si Juan, ang siyang nakarinig at nakakita ng
mga bagay na ito. Nang aking makita at narinig sila, ipinatirapa ko ang aking sarili sa

paanan ng anghel para sambahin siya, ang anghel na nagpakita sa akin ng mga bagay
na ito. 9 Sinabi niya sa akin, “Huwag mong gawin iyan!” Ako ay tulad mo ring lingkod
na kasama mo, kasama ng iyong mga kapatid na mga propeta, at kasama ng mga
sumusunod sa mga salita ng aklat na ito. Sambahin ang Diyos!” 10 Sinabi niya sa akin,
“Huwag mong selyuhan ang mga salita ng propesiya ng aklat na ito, dahil ang oras ay
malapit na. 11 Siya na hindi matuwid, hayaan siyang magpatuloy na gawin ang hindi
matuwid. Siya na marumi ang moralidad, hayaan siyang magpatuloy sa pagiging
marumi ang moralidad. Siya na matuwid, hayaan siyang magpatuloy na gumawa ng
matuwid. Siya na banal, hayaan siya na magpatuloy na maging banal. 12 Tingnan
mo! Malapit na akong dumating. Ang aking gantimpala ay nasa akin, para gantihan
ang bawat isa ayon sa anuman na kaniyang ginawa. 13 Ako ang Alpa at ang Omega,
ang Una at ang Huli, ang Simula at ang Katapusan. 14 Pinagpala ang mga naglilinis
ng kanilang mga balabal kaya magkakaroon sila ng karapatan para makakain nang
mula sa puno ng buhay at para makapasok sa lungsod sa pamamagitan ng mga
tarangkahan. 15 Nasa labas ang mga aso, ang mga mangkukulam, ang sekswal na
imoralidad, ang mga mamamatay tao, ang mga sumasamba sa mga diyus-diyosan,
at ang lahat ng nagmamahal at gumagawa ng kasinungalingan. 16 Ako, si Jesus,
ipinadala ko ang aking anghel para magpatotoo sa inyo tungkol sa mga bagay para
sa mga iglesiya. Ako ang ugat at ang kaapu-apuhan ni David, ang maningning na
Bituin sa Umaga. 17 Sinasabi ng Espiritu at ng Babaeng ikakasal, “Halika! Hayaang
sabihin ng nakaririnig, “Halika!” Sinuman ang nauuhaw, hayaan siyang lumapit,
at sinuman ang nagnanais nito, hayaan siya na malayang magkaroon ng tubig ng
buhay. 18 Pinatototohanan ko sa bawat isang nakikinig sa mga salita ng propesiya ng
aklat na ito: Kung sinumang magdagdag sa mga ito, ang Diyos ang magdadagdag sa
kaniya ng mga salot na tulad ng nakasaad sa aklat na ito. 19 Kung sinuman ang mag-
aalis mula sa mga salita ng aklat na ito ng propesiya, aalisin ng Diyos ang kaniyang
bahagi sa puno ng buhay at sa banal na lungsod, na nakasulat tungkol sa aklat na
ito. 20 Siyang nagpapatotoo sa mga bagay na ito ay sinasabi, “Oo! Malapit na akong
dumating.” Amen! Halika, Panginoong Jesus! 21 Sumainyong nawa lahat ng biyaya
ng Panginoong Jesus. Amen.